

Ger
x-10

INSECTA LAPPONICA

DESCRIPTA

A

JOHANNE WILHELMO ZETTERSTEDT,

EQUITE AURATO ORDINIS REG. DE WASA,

PHIL. DOCT., AD UNIVERSITATEM LUNDENSEM SUECORUM PROFESSORE REG., ACADEMIAE
SECRETARIO ORD. ET BOTANICES PROFESSIONI ATQUE HORTO BOTANICO H. T. PRAE-
FECTO; REG. ACAD. SCIENT. HOLM., SOCIET. ENTOMOL. PARIS., NAT. CURIOS. LIPS., SOCIET.
PRO FAUNA ET FLORA FENNICA, SCIENTIAR. LITTERARUMQUE ELEGANT. GOTHOB.,
PHYSIOGRAPH. LUND., REG. SOC. OEC. MALMOG. ETC. SODALI, ET REG. SOC.
OECON. BOTN. OCCIDENT. MEMBRO HONORIFICO.

Col. = 438
fide Hagen

LIPSIAE,

SUMTIBUS LEOPOLDI VOSS.

MDCCCXL.

INSECTA

LAPRONICA

DESCRIPTA

JOHANNES WILHELMUS ETTENSTEDT

LEGITIME AGRARIO ORDINIS REG. DE WARS.

PROF. DOCT. AD UNIVERSITATEM LUGDUNENSIS SECT. HIST. NAT. ET MIN. ADJUNCTUS
RECEPTIO ORE ET BOTANICAE PLETHORON TITULI HONOR. DOCT. IN T. NAT.
PACTO REG. AGR. SECT. HIST. NAT. ET MIN. ADJUNCTUS
PROF. ET FLORA PLETHOR. SECT. HIST. NAT. ET MIN. ADJUNCTUS
PHTHOGRAFIE REG. AGR. SECT. HIST. NAT. ET MIN. ADJUNCTUS
ORD. REG. OCCIDENT. MIN. ADJUNCTUS

CONSPECTUS SYNOPTICUS

ORDINUM, FAMILIARUM ET GENERUM INSECTORUM,

HOC IN OPERE DESCRIPTORUM.

ORDO I.

COLEOPTERA 1.

I. PENTAMERA 21.

Fam. 1. Cicindelidae 21.

1. Cicindela 21.

Fam. 2. Carabici 22.

2. Elaphrus 22.

3. Notiophilus 23.

4. Bembidium 23.

5. Trechus 28.

6. Loricera 28.

7. Nebria 29.

8. Bolethusa 30.

9. Pteroloma 31.

10. Carabus 31.

11. Cychrus 32.

12. Harpalus 33.

13. Clivina 44.

14. Brachinus 45.

15. Cymindis 45.

16. Lebia 46.

Fam. 3. Brachelytra 47.

17. Anthophagus 47.

18. Omalium 49.

19. Tachyporus 54.

20. Tachinus 56.

21. Staphylinus 59.

22. Xantholinus 66.

23. Lathrobium 67.

24. Paederus 68.

25. Stenus 69.

26. Eristhetus (Evaesthetus) 72.

27. Boreaphilus 72.

28. Oxytelus 72.

29. Lomechusa 74.

30. Aleochara 74.

Fam. 4. Malacodermi 80.

31. Hylecoetus 80.

32. Lycus 80.

33. Cantharis 81.

34. Malthinus 84.

35. Malachius 85.

36. Dasytes 86.

37. Cyphon 87.

Fam. 5. Clerii 88.

38. Clerus 88.

39. Corynetes 88.

Fam. 6. Ptiniore 89.

40. Anobium 89.

41. Ptinus 89.

42. Dorcatoma 90.

Fam. 7. Palpatores 90.

43. Scydmaenus 90.

44. Pselaphus 91.

Fam. 8. Dermestini 91.

45. Byrrhus 91.

46. Anthrenus 93.

47. Dermestes 94.

48. Cryptophagus 95.

49. Scaphidium 97.

Fam. 9. Nitidulariae 98.

50. Engis 98.

51. Triplax 98.

52. Tritoma 99.

53. Ips 100.

54. Nitidula 100.

55. Cercus 104.

56. Catops 105.

57. Peltis 106.

58. Silpha 107.

59. Necrophorus 108.

Fam. 10. Lucanides 109.

60. Synodendron 109.

Fam. 11. Scarabaeides 110.

61. Melolontha 110.

62. Trichius 110.

63. Cetonia 111.

64. Trox 112.

65. Psammodytes 112.

66. Scarabaeus 112.

67. Aphodius 113.

68. Copris 117.

Fam. 12. Histeroides 118.

69. Hister 118.

70. Hololepta 120.

Fam. 13. Sphaeridiota 120.

71. Sphaeridium 120.

Fam. 14. Hydrophilii 122.

72. Hydrophilus 122.

73. Helophorus 123.

74. Hydraena 125.

Fam. 15. Amphibii 125.

75. Heterocerus 125.

76. Parnus 125.

77. Gyrinus 126.

Fam. 16. Hydrocanthari 127.

78. Dyticus 127.

79. Hyphydrus 135.

80. Halipus 141.

Fam. 17. Sternoxi 142.

81. Buprestis 142.

82. Trachys 143.

83. Elater 144.

II. HETEROMERA 152.

Fam. 18. Tenebrionites 152.

84. Upis 152.

85. Sarrotrium 152.

Fam. 19. Diaperiales 152.

86. Rhyzophagus 152.

87. Hypophloeus 153.

88. Boros 153.

89. Boletophagus 154.

90. Diaperis 154.

91. Tetratoma 155.

92. Anisotoma 155.

Fam. 20. Melooides 157.

93. Meloë 157.

94. Anthicus 158.

Fam. 21. Pyrochroides 159.

95. Calopus 159.

96. Pyrochroa 160.

97. Pytho 160.

Fam. 22. Cucujipes 161.

98. Cucujus 161.

99. Dendrophagus 162.

Fam. 23. Helopii 162.

100. Mycetocharis 162.

101. Serropalpus 163.

102. Dircaea 163.

103. Orchesia 164.

104. Hallomenus 164.

Fam. 24. Mordellariae 165.

105. Mordella 165.

106. Anaspis 165.

Fam. 25. Cistellariae 167.

107. Necdalis 167.

108. Salpingus 167.

109. Rhinosimus 168.

III. TETRAMERA 168.

Fam. 26. Bruchelae 168.

110. Anthribus 168.

Fam. 27. Curculionites 169.

111. Rhynchites 169.

112. Apion 170.

113. Rhynchaenus 172.

114. Cionus 183.

115. Orchestes 184.

116. Curculio 185.

Fam. 28. Xylophagi 190.

117. Cossonus 190.

118. Hylurgus 191.

119. Bostrichus 192.

120. Apate 194.

121. Cis 195.

122. Mycetophagus 196.

123. Silvanus 198.

124. Lyctus 198.

125. Bitoma 198.

126. Latridius 199.

127. Cerylon 200.

* *

- Fam. 29. Capricornes* 201.
 128. *Cerambyx* 201.
 129. *Lamia* 201.
 130. *Pogonocherus* 202.
 131. *Saperda* 202.
 132. *Molorchus* 203.
 133. *Spondylis* 204.
 134. *Callidium* 204.
 135. *Rhagium* 206.
 136. *Toxotus* 207.
 137. *Leptura* 207.

- Fam. 30. Chrysomelinae* 212.
 138. *Donacia* 212.
 139. *Orsodachna* 214.
 140. *Anchenia* 214.
 141. *Lema* 215.
 142. *Eumolpus* 215.
 143. *Cryptocephalus* 215.
 144. *Clythra* 219.
 145. *Cassida* 219.
 146. *Galler ca* 220.
 147. *Haltica* 221.
 148. *Chrysomela* 225.
 149. *Helodes* 232.

- Fam. 31. Erotyleae* 232.
 150. *Phalacrus* 232.

IV. TRIMERA 233.

- Fam. 32. Coccinellidae* 233.
 151. *Coccinella* 233.
 152. *Scymnus* 239.
 153. *Cacidula* 240.
 154. *Endomychus* 240.

V. DIMERA 240.

ORDO II.

ORTHOPTERA 245.

- Fam. 1. Forficulariae* 245.
 1. *Forficula* 245.
Fam. 2. Blattariae 245.
 2. *Blatta* 245.
Fam. 3. Locustariae 246.
 3. *Locusta* 246.
Fam. 4. Gryllides 247.
 4. *Gryllus* 247.
 5. *Acridium* 249.

ORDO III.

HEMIPTERA 257.

- Fam. 1. Cimicidae* 257.
 1. *Tetyra* 257.
 2. *Cydnus* 258.
    Sciocoris 258.
 3. *Aelia* 259.
 4. *Cimex* 259.
 5. *Coreus* 260.
 6. *Alydus* 261.
 7. *Corizus* 261.
 8. *Lygaeus* 262.
 9. *Anthocoris* 264.
 10. *Geocoris* 266.
 11. *Bryocoris* 266.
 12. *Salda* 267.

13. *Tingis* 268.
 14. *Aradus* 270.
 15. *Acanthia* 271.
 16. *Phytocoris* 271.
 17. *Capsus* 277.
 18. *Ophthalmocoris* 280.
 19. *Miris* 280.
 20. *Hydrometra* 281.

- Fam. 2. Hydrocorisae* 283.
 21. *Nepa* 283.
 22. *Notonecta* 284.
 23. *Corixa* 284.

- Fam. 3. Cicadariae* 286.
 24. *Cercopis* 286.
 25. *Pholetaera* 288.
 26. *Cicada* 289.
 27. *Thamnotettix* 292.
 28. *Cicadula* 296.
 29. *Jassus* 301.
 30. *Cixius* 303.
 31. *Delphax* 305.

- Fam. 4. Aphidiae* 306.
 32. *Livia* 306.
 33. *Chermes* 306.
 34. *Aphis* 310.
 35. *Thrips* 312.

- Fam. 5. Gallinsecta* 313.
 36. *Dorthesia* 313.

ORDO IV.

HYMENOPTERA 333.

- Fam. 1. Tenthredinites* 333.

1. *Cimbex* 333.
 2. *Lophyrus* 334.
 3. *Hylotoma* 336.
 4. *Tenthredo* 338.
 5. *Lyda* 354.

- Fam. 2. Uroceratae* 355.

6. *Xyela* 355.
 7. *Sirex* 356.
 8. *Xiphidria* 357.
 9. *Oryssus* 357.

- Fam. 3. Ichneumonides* 358.

10. *Ichneumon* 358.
 11. *Cryptus* 366.
 12. *Pimpla* 373.
 13. *Bassus* 377.
 14. *Tryphon* 383.
    Metopius 390.
 15. *Banchus* 390.
 16. *Ophion* 391.
 17. *Campoplex* 393.
 18. *Porizon* 394.
 19. *Bracon* 397.
 20. *Alysia* 401.
 21. *Lepton* 403.
 22. *Microgaster* 403.
 23. *Hybrizon* 406.
 24. *Sigalphus* 406.
 25. *Aulacus* 407.

- Fam. 4. Evaniales* 408.
 26. *Foenus* 408.
    Evania 408.

- Fam. 5. Cynipseae* 409.
    Sagaris 409.
 27. *Cynips* 409.
 28. *Figites* 410.

- Fam. 6. Psilotes* 411.
 29. *Dryinus* 411.
 30. *Sparasion* 412.
 31. *Ceraphron* 413.
 32. *Psilus* 414.
 33. *Codrus* 416.
 34. *Platygaster* 416.

- Fam. 7. Pteromalini* 418.
 35. *Eurytoma* 418.
 36. *Torymus* 420.
 37. *Pteromalus* 421.
 38. *Entedon* 429.
 39. *Encyrtus* 431.

- Fam. 8. Chrysidides* 433.
 40. *Chrysis* 433.

- Fam. 9. Sphegineae* 435.
 41. *Sphex* 435.
 42. *Larra* 436.
 43. *Pompilus* 437.
    Ceropales 439.

- Fam. 10. Mellinii* 439.
    Psen 439.
 44. *Mellinus* 440.
    Gorytes 440.
    Nysson 440.
    Philanthus 440.

- Fam. 11. Crabronites* 441.
 45. *Pemphredon* 441.
    Stigmus 442.
 46. *Crabro* 442.
 47. *Tripoxyton* 445.
 48. *Oxybelus* 446.

- Fam. 12. Bembecinae* 446.
    Bembex 446.

- Fam. 13. Scolietae* 446.
    Sapyga 446.
    Tiphia 447.

- Fam. 14. Mutillariae* 447.
    Myrmon 447.
    Mutilla 447.

- Fam. 15. Formicariae* 447.
 49. *Formica* 447.
 50. *Myrmica* 450.

- Fam. 16. Vespariae* 452.
 51. *Vespa* 452.
 52. *Odynerus* 455.
    Polistes 458.
 53. *Eumenes* 458.

- Fam. 17. Andrenetae* 459.
 54. *Andrena* 459.
 55. *Halictus* 461.
    Sphecodes 463.
 56. *Hylaeus* 463.
    Dasydoda 464.

- Fam. 18. Apiariae* 464.
 57. *Anthophora* 464.
 58. *Heriades* 467.
    Coelioxys 468.

Anthidium 468.
Eucera 469.
59. Nomada 469.
Epeolus 471.
Megilla 471.
60. Bombus 472.
Apis 476.

ORDO V.

DIPTERA 503.

Fam. 1. Asilici 503.

1. Laphria 503.
2. Asilus 505.
3. Dasypogon 506.

Fam. 2. Bombyliarii 509.

4. Bombylius 510.

Fam. 3. Xylophagini 510.

5. Xylophagus 511.
6. Beris 512.

Fam. 4. Tabanii 513.

7. Tabanus 513.
8. Haematopota 517.
9. Chrysops 518.

Fam. 5. Anthracides 520.

10. Anthrax 520.
11. Thereva 522.

Fam. 6. Leptides 525.

12. Leptis 525.
13. Atherix 527.

Fam. 7. Platypexinae 528.

14. Platypeza 528.
15. Callomyza 530.
16. Cyrtoma 533.

Fam. 8. Hybotinae 534.

17. Hybos 535.
18. Ocydromia 535.
19. Oedalea 537.
20. Anthalia 538.
21. Trichina 539.
22. Hormopeza 540.
23. Iteaphila 540.

Fam. 9. Tachydromides 541.

24. Hemerodromia 542.
25. Tachypeza 545.
26. Tachydromia 548.
27. Drapetis 553.

Fam. 10. Empidiae 554.

28. Hilara 554.
29. Brachystoma 557.
30. Wiedemannia 559.
31. Empis 560.
32. Rhampomyza 562.
33. Microcera 572.

Fam. 11. Acrocerinae 573.

34. Acrocera 573.
35. Henops 573.
36. Platygaster 574.

Fam. 12. Stratiomyzidae 575.

37. Nemotelus 575.
38. Oxycera 575.
39. Sargus 576.

Fam. 13. Pipunculini 578.

40. Nephrocerus 578.
41. Pipunculus 578.

Fam. 14. Syrphici 580.

42. Baccha 581.
43. Sphegina 581.
44. Ascia 582.
45. Coprina 584.
46. Xylota 584.
47. Milesia 586.
48. Chrysotoxum 587.
49. Microdon 589.
50. Sericomyza 589.
51. Volucella 590.
52. Syrphus 591.
53. Helophilus 595.
54. Brachyopa 596.
55. Scaeva 597.
56. Pelecocera 609.
57. Eristalis 610.
58. Chrysogaster 614.
59. Pipiza 615.
60. Paragus 617.

Fam. 15. Scenopini 618.

61. Scenopinus 618.

Fam. 16. Conopsariae 619.

62. Myopa 619.

Fam. 17. Haematomyzides 620.

63. Siphona 620.
64. Stomoxys 621.

Fam. 18. Oestracides 621.

65. Oestrus 622.
66. Gastrus 623.

Fam. 19. Coriaceae 624.

67. Hippobosca 624.
68. Ornithomyza 624.
69. Leptopteryx 625.

Fam. 20. Rhixomyzides 625.

70. Phasia 626.
71. Ocyptera 627.
72. Gymnosoma 628.
73. Phania 628.
74. Trixa 629.
75. Miltogramma 630.
76. Micra 631.

Fam. 21. Muscides 631.

77. Gonia 631.
78. Xysta 632.
79. Tachyna 633.
80. Sarcophaga 649.
81. Mesembrina 651.
82. Musca 652.
83. Anthomyza 661.
84. Leptopa 698.
85. Lispa 699.

Fam. 22. Dolichopodes 699.

86. Hydrophorus 700.
87. Rhabdium 702.
88. Chrysotus 705.
89. Diaphorus 706.
90. Dolichopus 707.
91. Psilopus 714.

Fam. 23. Ephydrinae 715.

92. Ochtera 715.
93. Ephydra 715.
94. Notiphila 717.
95. Psilopa 718.

Fam. 24. Ochtiphilinae 719.

96. Ochtiphila 719.

Fam. 25. Scatomyzides 720.

97. Scatomyza 720.
98. Cordylura 724.

Fam. 26. Sciomyzides 736.

99. Dryomyza 736.
100. Sciomyza 737.
101. Tetanocera 739.
102. Ectinocera 743.

Fam. 27. Ortalides 743.

103. Tephritis 743.
104. Ortalis 746.
105. Sepsis 747.
106. Homalocephala 749.
107. Palloptera 750.
108. Sapromyza 751.
109. Lonchaea 753.
110. Lauxania 755.

Fam. 28. Opomyzides 755.

111. Calobata 756.
112. Micropeza 757.
113. Loxocera 757.
114. Scatophaga 758.
115. Opomyza 761.
116. Colobaea 762.

Fam. 29. Heteromyzides 763.

117. Heteromyza 763.
118. Helomyza 764.
119. Orygma 768.
120. Coelopa 768.
121. Copromyza 769.
122. Piophilina 771.

Fam. 30. Geomyzides 773.

123. Geomyza 773.
124. Stegana 774.
125. Drosophila 775.

Fam. 31. Oscinides 777.

126. Meromyza 778.
127. Oscinis 778.
128. Madiza 782.
129. Gymnopa 783.

Fam. 32. Agromyzides 783.

130. Heteroneura 784.
131. Macrochira 784.
132. Anthophilina 785.
133. Leucopsis 786.
134. Milichia 786.
135. Agromyza 787.
136. Chlorops 791.

Fam. 33. Phytomyzides 791.

137. Lonchoptera 792.
138. Phytomyza 792.

Fam. 34. Trineurides 794.

139. Trineura 794.

Fam. 35. Hirteides 798.

140. Hirtea 798.
141. Dilophus 800.

Fam. 36. Scatopsides 800.
142. Penthetria 800.
143. Scatopse 801.

Fam. 37. Simulides 802.
144. Simulia 802.

Fam. 38. Rhyphii 805.
145. Rhyphus 805.

Fam. 39. Culicinae 805.
146. Culex 806.
147. Anopheles 807.

Fam. 40. Chironomii 808.
148. Corethra 808.
149. Chironomus 809.
150. Tanypus 817.
151. Ceratopogon 819.

Fam. 41. Cecidomyzides 822.
152. Cecidomyza 822.
153. Lasioptera 823.

Fam. 42. Psychodides 824.
154. Psychoda 824.

Fam. 43. Sciarinae 825.
155. Sciara 825.

Fam. 44. Tipulides 828.
156. Erioptera 829.
157. Limnobia 831.
158. Symplecta 838.
159. Tipula 839.
160. Psiloconopa 847.
161. Ctenophora 847.
162. Ptychoptera 849.
163. Pachynenra 850.
164. Dicranota 851.
165. Tryciphona 851.
166. Trichocera 852.

Fam. 45. Mycetophilinae 853.
167. Dixa 853.
168. Bolitophila 854.
169. Macrocera 855.
170. Corynocera 856.
171. Platyura 857.
172. Sciophila 857.
173. Leia 860.
174. Mycetophila 861.

ORDO VI. LEPIDOPTERA 893.

Fam. 1. Papilionides 893.

1. Vanessa 893.
2. Argynnis 894.
3. Melitaea 899.
4. Satyrus 901.
5. Papilio 905.
6. Pieris 906.
7. Gonoris 907.
8. Colias 908.
9. Thecla 909.
10. Lycaena 910.
11. Argus 911.

Fam. 2. Hesperides 914.
12. Hesperia 914.

Fam. 3. Sphingides 915.
13. Dilina 915.
14. Sphinx 916.
15. Macroglossa 917.

Fam. 4. Sesiariae 917.
16. Sesia 917.

Fam. 5. Zygaenides 919.
17. Zygaena 919.
18. Aglaope 920.

Fam. 6. Bombycinae 921.
19. Hepialus 921.
20. Saturnia 921.
21. Endromis 922.
22. Harpyia 922.
23. Notodonta 923.

24. Pygaera 924.
25. Bombyx 925.
26. Orgyia 926.
27. Liparis 927.
28. Psyche 928.
29. Chelonia 928.
30. Callimorpha 931.
31. Philea 931.
32. Lithosia 931.

Fam. 7. Noctuariæ 932.
33. Acronycta 932.
34. Cymathophora 933.
35. Episema 934.
36. Agrotis 935.
37. Noctua 936.
38. Triphaena 936.
39. Amphipyra 937.
40. Hadenia 937.
41. Polia 942.
42. Trachea 943.
43. Apamea 943.
44. Mamestra 944.
45. Orthosia 945.
46. Cerastis 945.
47. Xylina 946.
48. Plusia 948.
49. Anarta 949.
50. Brepheos 951.
51. Platypteryx 952.

Fam. 8. Phalaenariae 953.
52. Ennomos 953.
53. Geometra 954.
54. Aspilates 954.
55. Gnophos 954.
56. Boarmia 955.
57. Psodos 956.
58. Fidonia 956.
59. Cabera 958.
60. Acidalia 959.
61. Larentia 961.
62. Cidaria 963.
63. Zerene 967.
64. Idaea 968.

Fam. 9. Pyralidides 969.
65. Herminia 969.
66. Hypena 969.
67. Pyralis 970.
68. Scopula 970.
69. Botys 971.

70. Nymphula 972.
71. Asopia 973.
72. Choreutes 973.
73. Pyrausta 974.
74. Hercyna 975.
75. Ennychia 976.

Fam. 10. Tortricides 976.
76. Halias 976.
77. Penthina 977.
78. Tortrix 977.
79. Coccyx 981.
80. Sericoris 983.
81. Carpocapsa 984.
82. Eana 984.
83. Grapholitha 986.
84. Phoxopteris 987.
85. Teras 989.
86. Conchylis 990.

Fam. 11. Tineariae 990.
87. Scardia 990.
88. Tinea 991.
89. Lemmatophila 992.
90. Chilo 993.
91. Phycis 996.
92. Haemylis 998.
93. Rhinosia 1000.
94. Plutella 1000.
95. Harpipterix 1001.
96. Palpula 1002.
97. Lampros 1002.
98. Lita 1003.
99. Adela 1006.
100. Oecophora 1008.
101. Elachista 1010.
102. Ornix 1012.

Fam. 12. Pterophorides 1012.
103. Alucita 1012.

ORDO VII. NEUROPTERA 1037.

Fam. 1. Libellulinae 1037.

1. Libellula 1037.
2. Aeschna 1039.
3. Agrion 1041.

Fam. 2. Ephemerinae 1044.
4. Ephemera 1044.

Fam. 3. Panorpatæ 1046.
5. Panorpa 1046.
6. Boreus 1047.

Fam. Myrmeleonides 1048.

Fam. 4. Hemerobini 1048.
7. Hemerobius 1048.
8. Sciodus 1050.
9. Semblis 1051.
10. Psocus 1052.
11. Raphidia 1054.

Fam. 5. Perlariae 1055.
12. Nemoura 1055.
13. Perla 1057.

Fam. 6. Phryganeides 1060.
14. Phryganea 1060.
15. Hydroptila 1076.

SECTIO PRIMA

COLEOPTERA, ORTHOPTERA ET HEMIPTERA.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

W. GUSTAVO KUNZE

NOT REPRODUCED WITHOUT PERMISSION OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1911

P R A E F A M E N.

Offero Tibi heic, L. C. *Insectorum Lapponicorum Faunam*, haud quidem absolutam (huic enim non sufficit totius saeculi, multo minus unius viri labor), sed tamen ita locupletem, ut numerus specierum solum lapponicarum, in nostro libro descriptarum, multo excedat numerum insectorum, per totam Sueciam tempore LINNAEI cognitorum, et in ejus Fauna Suecica introductorum. Desiderantur adhuc sine dubio etiam in praesenti nostro opere plures Lapponiae hujus classis incolae, licet heic multas novas allegare poterim, quas detegere mihi contigit, cum nuper (ann. 1832) mihi prospera fuerit occasio terras arcticas, ut optavi et volui, iterata vice invisendi.

Lapponia in *quatuor regiones* commode dividi potest, quarum unaquaeque quemadmodum aliud clima, aliud solum aliasque plantas, ita etiam certa sua et determinata animalcula profert. Ab initio mensis Junii usque ad finem mensis Septembri, Lapponiae I. *regio sylvatica*, saltem in convallibus, hoc tempore a nive liberata, et sole longiori illustrata atque calefacta, insecta Sueciae vulgaria ex omnibus fere generibus producit. Obveniunt ibi imprimis: *Elaphrus* cupreus, riparius; *Bembidium* celer, Grapei; *Loricera* pilicornis; *Nebria* Gyllenbali; *Harpalus* vulgaris, torridus, oblongo-punctatus, strenuus, tibialis, cupreus; *Clivina* arctica; *Omalium* piceum, substriatum, depressum; *Tachyporus* ruficollis, lepidus; *Staphylinus* murinus, laevigatus, aeneus, sordidus, atratus; *Lathrobium* fulvipenne; *Stenus* Juno, boops; *Aleochara* canaliculata, quisquiliarum, longicornis, fumata; *Lycus* Aurora; *Cyphon* griseus; *Byrrhus* varius; *Cryptophagus* ater; *Scaphidium* agaricinum; *Triplax* aenea; *Ips* 4-pustulata; *Nitidula* obsoleta; *Peltis* ferruginea, limbata; *Silpha* opaca; *Trichius* fasciatus; *Psammodytes* sabuleti; *Aphodius* foetidus; *Hister* caesus, frontalis; *Hololepta* depressa; *Sphaeridium* unipunctatum, melanocephalum, atomarium; *Hydrophilus* fuscipes; *Elophorus* griseus; *Gyrinus* marinus; *Dytiscus* agilis, maculatus, arcticus, congener; *Hyphydrus* consobrinus, erythrocephalus, picipes, rufifrons; *Buprestis* viridis; *Elater* linearis, aeneus, rivularius, tristis, fugax, brunneus; *Anthicus* rufipes; *Pytho* depressus; *Dircaea* discolor; *Rhynchaenus* violaceus, Pineti, Pini; *Orchestes* scutellaris, bifasciatus; *Hylurgus* Piniperda; *Cis* Boleti; *Lamia* aedilis; *Saperda* scalaris; *Leptura* Lamed, interrogationis, virens; *Donacia* semicnrea, Menyanthidis; *Auchenia* subspinosa; *Cryptocephalus* Pini; *Galleruca* Capreae; *Haltica* oleracea; *Chrysomela* Cochleariae, pallida, marginata, Vitellinae, Raphani; *Phalacrus* Millefolii, bicolor; *Coccinella* 7-punctata, 14-guttata, hyperborea, bothica. — *Blatta* lapponica; *Locusta* brachyptera; *Gryllus* rufus, pedestris; *Acridium* bipunctatum. — *Lygaeus* Thymi, chiragra, erraticus; *Anthocoris* nemorum; *Salda* saltatoria; *Aradus* Betulae; *Acanthia* lectularia; *Phytocoris* campestris, rubicunda, pulicaria, Betuleti; *Capsus* ambulans; *Miris* ferus; *Hydrometra* lacustris; *Corixa* striata; *Cercopis* spumaria; *Cicada* abdominalis, ocellaris, cruentata, Rosae; *Jassus* fruticola; *Psylla* Juncorum; *Chermes* fusca, picta; *Thrips* Physapus.

Dipteris autem, eorumque praeprimis aquaticis, abundat pars Lapponiae sylvatica fluminibus et paludibus repleta. E Scatomyzidum genere *Cordylura* (Diptero, cujus larva in aquaticis et terra uliginosa certe degit) solum in hac regione 46 species, plerasque ad utrumque sexum determinatas, detexi, quarum unica tantum europaea (scil. *Musca* pubera) LINNAEO et FABRICIO cognita fuit. In Lapponia sylvatica myriades *Tipulariarum* mens. Jul. et Augusto florent.

Sed numerat haec regio etiam quasdam species ei fere proprias, et in reliqua Lapponia aut non, aut rarissime et parissime occurrentes; ex. gr. reperitur: *Elaphrus* lapponicus; *Bembidium* Fellmanni, olivaceum, Hasti, Pfeiffi, Sahlbergi etc.; *Nebria* borealis; *Harpalus* laevipes nov. sp., lapponicus n. sp., borealis, picicornis n. sp., putridus n. sp., tarsatus n. sp., consimilis; *Blethisa* Zetterstedti Gyll., arctica; *Pteroloma* Förströmi; *Omalium* boreale, rotundicollis n. sp., fenestrale n. sp., exiguum n. sp., impressum n. sp., pubescens n. sp., lineare n. sp., quadrum n. sp., megacephalum n. sp.; *Tachyporus* obscurellus n. sp.; *Tachinus* flavellus n. sp.; *Staphylinus* 4-punctatus n. sp.; *Lathrobium* punctatum; *Stenus* nigritulus, palposus; *Oxytelus* lapponicus n. sp.; *Lomechusa* inflata n. sp.; *Aleochara* moesta n. sp., pygmaea n. sp., collaris, fuscula, villosa; *Dorcatoma* Dresdensis; *Pselaphus* mucronatus; *Byrrhus* sulcatus n. sp., picipes; *Dermestes* pubescens n. sp.; *Catops* alpinus; *Cryptophagus* Zetterstedti n. sp. Schönh.; *Silpha* lapponica; *Aphodius* Lapponum, piceus, borealis n. sp.; *Elophorus* fennicus, tuberculatus; *Dytiscus* lapponicus, melanopterus n. sp., serricornis, Grapei, verrucifer, vittiger, elongatus; *Hyphydrus* alpinus, bidentatus, frater, 5-lineatus n. sp., septentrionalis, figuratus, ruficornis n. sp., rufipes n. sp., striola; *Halipus* elevatus; *Elater* bifasciatus, borealis, melancholicus, costalis; *Tetratoma* Ancora; *Anisotoma* suturalis n. sp., spinula n. sp., rotundata; *Cucujus* testaceus; *Myceotophila* flavipes, obscura n. sp.; *Salpingus* foveolatus; *Anthriscus* scabrosus v. b.; *Rhynchites* Rhinomacer; *Apion* affine; *Calopus* aeneus; *Rhynchaenus* frontalis, duplicatus, nitidus, 4-tuberculatus, bituberculatus n. sp., atrirostris, borealis, lepidopterus, intermedius n. sp.; *Orchestes* suturalis n. sp., ruficornis n. sp.; *Hylurgus* glabratus n. sp.; *Bostrichus* geminatus n. sp., suturalis, pusillus; *Cis* Betulae n. sp.; *Latridius* ferrugineus; *Cerylon* Juglandis; *Lamia* grisea; *Molorchus* dimidiatus; *Callidium* fuscum, luridum; *Cryptocephalus* punctiger, bilineatus; *Clythra* tridentata; *Haltica* femorata, Erichsoni, Fischeri n. sp., Chrysanthemi; *Coccinella* intermedia n. sp., 18-guttata, arctica. — *Acridium* fuliginosum n. sp., hilare n. sp., carbonarium n. sp. — *Tetyra* lapponica n. sp.; *Anthocoris* nigricornis n. sp., nigrella n. sp., obscurella n. sp., pulchella n. sp., stigmatella n. sp.; *Geocoris* lapponica n. sp.; *Bryocoris* Pteridis; *Salda* affinis n. sp.; *Tingis* nigrina, cassidea; *Phytocoris* graminicola n. sp., marginata n. sp., punctata n. sp., rosea, nigritula n. sp., Bohemanni n. sp., aethiops n. sp., obscurella etc.; *Capsus* boreellus n. sp., flavo-maculatus, opacus n. sp., nigritulus n. sp., pygmaeus; *Ophthalmocoris* Sahlbergi n. gen. *Corixa* fossarum; *Cercopis* lineata; *Cicada* livens n. sp., lividella n. sp., balteata n. sp., tincta n. sp., Bohemanni n. sp., stupidula n. sp.; *Cicadula* Germari n. gen. et sp., moesta n. sp., pallens n. sp., punctipes n. sp., flavipennis n. sp., torneella n. sp., strigipes n. sp., alpina n. sp., sulphurella n. sp., citrinella n. sp.; *Jassus* nigritulus n. sp.; *Chermes* pulchra n. sp., elegantula n. sp., acutipennis n. sp., affinis n. sp., viridula n. sp., nigrita n. sp.; *Aphis* costata n. sp., punctipennis n. sp.; *Thrips* Fungi n. sp.; *Dorthisia* Chiton n. sp.*

2. *Regio subsylvatica et subalpina*, alpibus nivalibus magis appropinqua, attamen mensibus Julio et Augusto minime inops vegetationis, ex qua insectorum multitudo mire dependet, praesertim ad latera montium versus meridiem insectis scatens, in suis salicibus, betula et variis plantis alpestribus, praeter multa insecta cum regione sylvatica communia, propria sustentat, occurrit enim: *Harpalus* alpinus; *Anthophagus* alpinus; *Omalium* alpinum n. sp.; *Boreaphilus* Henningsianus; *Cantharis* lapponica; *Nitidula* boreella n. sp.; *Cercus* glaberrimus; *Catops* bidentatus; *Hyphydrus* griseo-striatus, assimilis; *Chrysomela* lapponica, affinis; *Corixa* carinata; *Chermes* nebulosa n. sp.

Simuliae *Culicumque* legio in hac regione, praesertim in betuletis, viget et viatorem punctione dolorosa infestat.

3. *Regio alpina*, quae ex alpibus summis et ipso jugo, nive perenni tectis, constituitur, suo frigido gremio minorem numerum insectorum fovet. Ibi vero sat frequenter occurrunt: *Notiophilus* aquaticus; *Carabus* glabratus; *Harpalus* Quenseli, alpinus var., rufipes; *Aphodius* piceus; *Hyphydrus* nigrita; *Rhynchaenus* arcticus; *Curculio* laevigatus. — *Gryllus* biguttatus.

Non nisi rarius in hac regione leguntur: *Aphodius* Rhenorum n. sp.; *Hyphydrus* Lapponum; *Chrysomela* alpina; — *Gryllus* pedestris.

Tipulariae summas alpes omnino aufugiunt.

4. *Regio inferalpina*, quae in Lapponia occidentali sen Nordlandiae Finmarkiaeque locis montosis subalpinis inter jugum alpinum et mare boreale glacialeque dominatur, insectorum minime pauper est. In insulis scilicet et ad littora sinuum interiorum, ad radices alpium, nec non in convallibus saepe amoenissimis hujus regionis plura insecta deprehenduntur. Vulgaria sunt: *Harpalus* brunneus, torridus, dorsalis; *Anthophagus* Caraboides, alpinus; *Omalium* tectum, Ranunculi; *Hylecoetus* Dermestoides; *Lycus* sanguineus; *Cantharis* elongata, paludosa, alpina, pilosa; *Dasytes* obscurus; *Nitidula* aenea; *Trichius* fasciatus; *Sphaeridium* littorale; *Hyphydrus* griseo-striatus, melanocephalus; *Buprestis* appendiculata; *Elater* subfuscus; *Anthicus* sellatus, nigrinus; *Boletophagus* crenatus; *Orchesia* micans; *Hallomenus* flexuosus; *Apion* Viciae; *Rhynchaenus* Campanulae, dorsalis, Carpini; *Curculio* fulvicornis; *Bostrichus* domesticus; *Callidium* striatum; *Rhagium* Inquisitor; *Leptura* smaragdula; *Donacia* sericea; *Cryptocephalus* labiatus; *Clythra* 4-punctata; *Haltica* aridella; *Chryso-*

* Insecta lapponica reliquorum Ordinum non minus vulgaria quam Lapponiae certis regionibus propria, in praefamine sequentium partium commemorabuntur.

mela pallida var., marginata, Vitellinae; *Coccinella* 4-pustulata; *Blatta* lapponica; *Lygaeus erraticus*; *Anthocoris* nemorum; *Salda* littoralis; *Aradus* lugubris; *Acanthia* lectularia; *Phytocoris* campestris, leucocephala; *Miris* holsatus; *Cicada* abdominalis.

Ex insectis singularibus et huic regioni fere propriis leguntur: *Cicindela* maritima; *Harpalus* laevis n. sp.; *Anthophagus* maxillosus n. sp., omalius n. sp., globulicollis n. sp.; *Omalium* brevipenne, Gyllenhali, nivale, Fåhræi; *Cryptophagus* clavatus n. sp.; *Cercus* bipustulatus; *Aphodius* Lappo- num; *Hydrophilus* spinosus; *Hyphydrus* rivalis. *Elatér* undulatus, hyperboreus; *Anisotoma* pusilla n. sp.; *Curculio* Bohemanni n. sp., alpinus n. sp., Schönherri n. sp.; *Anaspis* ruficeps n. sp., arctica n. sp.; *Orsodachna* chlorotica; *Lema* cyanella; *Haltica* borealis n. sp.; *Coccinella* strigata; *Acridium* bimaculatum; *Alydus* calcaratus; *Salda* elegantula, opacula n. sp.; *Anthocoris* tenella n. sp.; *Phyto- coris* Piuettella n. sp.; *Cicada* confinis n. sp., lunulata n. sp., grisea n. sp., alpina n. sp.; *Cicadula* maculipes n. gen. et sp., Dahlbomi n. sp., gracilis n. sp., micantula n. sp., spreta n. sp.; *Cixius* lap- ponicus n. sp.; *Thamnotettix* lunulata n. gen. et sp.; *Delphax* punctata n. sp., hemiptera; *Thrips* picipes n. sp.

Insulae maritimae, promontoria et loca littoralia atque aprica, ventis fere continuo vexata, a *Ti- pulariis* parum salvantur. His enim insectis tempestates non minus quam frigus valde inimica videntur. In convallibus autem interioribus magis temperatis, locis occultis et sylvaticis, imprimisque paludosis Nord- landiae Finnmarkiaeque innumerus grex *Culicum Simularumque* occurrit.

Inter reliquae Scandinaviae insecta ad Ordines Coleopterorum, Orthopterorum et Hemipterorum referenda: *Calosomatis*, *Pogonophori*, *Licini*, *Amblychi*, *Synuchi*, *Panagaei*, *Odocoileae*, *Oxy- pori*, *Lampyris*, *Atopae*? *Notoxi*, *Tilli*, *Ptilini*, *Trixagi*, *Lucani*, *Trogosidae*, *Platyceri*, *Geo- trupis*, *Hopliae*, *Melolonthae* (excepta *M. Julii*), *Limnii*, *Sperchaei*, *Melasis*, *Tenebrionis*, *Blabis*, *Opatri*, *Cosyphi*, *Phaleriae*, *Lyttae*, *Lagriae*, *Melandryae*, *Helopis*, *Alleculae*, *Conopalpi*, *Rhipiphori*, *Cistellae*, *Bruchi*, *Lixi*, *Calandrae*, *Nemoxomatis*, *Colydi*, *Clyti*, *Hispae*, — *Gryl- lotalpa*, *Achetæ*, — *Reduvi*, *Emesae*, *Gerris*, *Beryti*, *Ranatrae*, *Nauceoidis*, *Centroti*, *Ledrae*, *Uloae*, *Issi*, *Tettigoniae* et *Aleiroidis* species omnes e Lapponia omnino exsulant. Haec igitur ani- malcula frigori ceteris impatientiora videntur.

Species trium primorum Ordinum, quae altissime in alpinis adscendunt*, et quae in summitatibus non minus jugi alpini, sed quoque solitariarum alpinum, in ipsa nive ipsoque mense Julio frequenter ambu- lantes inveniuntur, praecipue a me visae sunt: *Notiophilus* aquaticus; *Bembidium* bipunctatum; *Nebria* Gyllenhali, nivalis; *Harpalus* melanocephalus, Quenseli, picicornis n. sp.; *Anthophagus* alpinus, oma- lius; *Omalium* impressum n. sp.; *Curculio* Maurus; *Chrysomela* affinis, alpina n. sp.; — *Blatta* lapponica.

In *insectis lapponicis disponendis* a serie vulgari paullo recessi; *praedatoria* in capite cujusvis Ordinis ut *primates* locans, non solum quia major organorum et exinde major functionum numerus in his adest, verum etiam quo debita harmonia in dispositione inter haec et superiora perfectiora animalia (Mammalia et Aves) quantum fieri potuit, obtineatur. Sic *Cicindelatae*, Coleopterorum, *Forficulariae*, Orthopterorum, et *Cimicidae*, Hemipterorum, primam Familiam jure efficiunt. *Libellulariae* autem in Neuropteris, *Sphegineae* in Hymenopteris et *Asilici* in Dipteris ut primates haud inepte collocantur.

An *species* nudas, vel insimul *characteres genericos* in hac Fauna afferrem, diu haesitavi. Cre- didi autem quemcumque, qui iter in Lapponiam Entomologiae causa est facturus, ita in scientia esse ver- satum, ut sine consultatione libri agnoscat, ad quod saltem genus insectum inventum pertineat. Ego igitur qui opus tam, quam fieri potuit, volumine angustum dare volui, *diagnoses generum* more Wahlenbergiano (in Flora Lapponica) omisi, notas habituales semper afferens. *Habitationem* vero et *differentiam sexus*, quantum indagare potui, propriis observationibus innixus, accurate annotavi, *numerumque specierum Scandinaviae* hactenus detectarum quoque allegavi.

In *Synonymis* afferendis paucus fui, semper de eo sollicitus, ne in magnum volumen excresceret liber. Tales solummodo auctores citavi, qui et optime et novissime species descripserunt. Pro Synonymia Coleopterorum citationem PAYKULLI Faunae minus necessariam duxi; Faunam vero Suecicam LINNAEI et Insecta GYLLENHALI citare nullibi neglexi, ut etiam synonymi. SCHOENHERRI, SAHLBERGI, GRAVENHORSTI, STURMI, GERMARI, DEJEANI cet. pro Coleopteris, CHARPENTIERI pro Orthopteris, nec non FALLENI pro Hemipteris, confidenter saepius attuli.

Loca natalia insectorum nomine tantum designavi. Ea enim in *itineribus* meis lapponicis annis 1822 et 1832 editis, jam accuratius sunt determinata. Lectores igitur, loca cognoscere cupientes, ad hos meos libros delegare mihi licitum sit. Ad Kengis, Junosuando, Wittangi, Juckasjervi, Muonioniska et Karesuando, Lapponiae Tornensis seu septentrionalis; in ipso jugo alpino Tornensi; ad Björkvik, Evenäs, Giebstad, Tromsø, Lyngentind et Schiervoe Nordlandiae; ad Alteid, Gamstenstind, Jockelstind, Talvig, Bossekop et Altengaard Finnmarkiae, atque ad Lycksele, Stensele, Umeaues,

* In cacumine montis Teneriffae, *Vespa* speciem altius, quam ullum aliud insectum, adscendere, mihi a viro fide digno relatum est. — Cfr. praeterea de hac re gravis et egregius ille libellus, qui inscribitur: „Mittheilungen aus dem Gebiete der theoretischen Erdkunde, von J. FRÜBEL und OSW. HERR. I. Bd. Zürich 1834.“ Tab. ad pag. 39, ubi ad- census et limites Coleopterorum in Alpibus Helveticis accurate exhibentur.

Wilhelmina, Åsele, et in alpe Brattihsfjell, Lapponiae Umensis seu meridionalis, diutius me detinui, ibique plurima insecta inveni. E collectionibus D. D. Pastorum GRAPEI in Karesuando et Enontekis, FELL-MANNI in Utsjoki (Lapponiae Kemensis) et KOLSTRÖMI in Muonioniska, Organistae PORTINI in Matarengi, et Medici Provincialis atque Assessoris DEUTZII in Tornea, mihi benevole patentibus, multa insecta lapponica, quae ipse sub itinere frustra quaesivi, descripsi. Cel. Eques SCHOENHERR, qui scientiam ejusque cultores singulari favore semper amplectitur, haud parvam insectorum messem, e Lapponia reportatam, mecum benigne communicavit, idemque amicitiae signum a Cel. Prof. Aboënsi et Equ. SAHLBERG ut et Generosiss. Comite A MANNERHEIM, olim Petropolitano, jam Duce Wiborgensi, lactus gratusque accepi. E Groenlandia messem insectorum arcticorum mihi quoque benigne communicavit amicissimus WESTERMANN, Havniensis, quae in hoc opere describere haud alienum duxi. Ne tandem reticeam adjumentum, quod in insectis lapponicis colligendis mihi dederunt in itineribus arcticis socii, D. D. Professor B. FRIES, et amicissimus magnopereque laudandus Entomologus Doct. A. G. DAHLBOM.

Demum *limitem Insectorum*, seu eorum ex septentrione versus meridiem, in Scandinavia descensum, quantum observare mihi licuit, semper indicavi. Est autem Scania ultima Scandinaviae provincia meridiem versus. Ubi igitur de insecto dicitur: illud ex. gr. in „Lapponia — Scania“ habitare, significatur, idem non solum in his extremis provinciis, verum etiam in interjacentibus inveniri. Quando non nisi in certis Sueciae terris repertum est, has terras sine linea intermedia indicavi, ex. gr. „Lapponia; Ostrogothia,“ quo significatum volui, speciem tantum in Lapponia et Ostrogothia hactenus esse visam.

Valeas liber, Lectoribus salutem dicas, et apud Eos auctorem commendes.

Dabam **Lundae** Suecorum in Museo meo die 3. Martii 1837.

J. W. Zetterstedt.

CONSPECTUS

FAMILIARUM ET GENERUM COLEOPTERORUM LAPPONIAE.

I. PENTAMERA.

FAM. 1. CICINDELATAE.

1. Cicindela.

FAM. 2. CARABICI.

2. Elaphrus.
3. Notiophilus.
4. Bembidium.
5. Trechus.
6. Loricera.
7. Nebria.
8. Blethisa.
9. Pteroloma.
10. Carabus.
11. Cychrus.
12. Harpalus.
13. Clivina.
14. Brachinus.
15. Cymindis.
16. Lebia.

FAM. 3. BRACHELYTRA.

17. Anthophagus.
18. Omalium.
19. Tachyporus.
20. Tachinus.
21. Staphylinus.
22. Xantholinus.
23. Lathrobium.
24. Paederus.
25. Stenus.
26. Eristhetus.
27. Boreaphilus.
28. Oxytelus.
29. Lomechusa.
30. Aleochara.

FAM. 4. MALACODERMI.

31. Hylecoetus.
32. Lycus.
33. Cantharis.
34. Malthinus.
35. Malachius.
36. Dasytes.
37. Cyphon.

FAM. 5. CLERII.

38. Clerus.
39. Corynetes.

FAM. 6. PTINIORES.

40. Anobium.
41. Ptinus.
42. Dorcatoma.

FAM. 7. PALPATORES.

43. Scydmaenus.
44. Pselaphus.

FAM. 8. DERMESTINI.

45. Byrrhus.
46. Anthrenus.
47. Dermestes.
48. Cryptophagus.
49. Scaphidium.

FAM. 9. NITIDULARIAE.

50. Engis.
51. Triplax.
52. Tritoma.
53. Ips.
54. Nitidula.
55. Cercus.
56. Catops.
57. Peltis.
58. Silpha.
59. Necrophorus.

FAM. 10. LUCANIDES.

60. Sinodendron.

FAM. 11. SCARABAEOIDES.

61. Melolontha.
62. Trichius.
63. Cetonia.
64. Trox.
65. Psammodius.
66. Scarabaeus.
67. Aphodius.
68. Copris.

FAM. 12. HISTEROIDES.

69. Hister.
70. Hololepta.

FAM. 13. SPHAERIDIOTA.

71. Sphaeridium.

FAM. 14. HYDROPHILI.

72. Hydrophilus.
73. Helophorus.
74. Hydraena.

FAM. 15. AMPHIBII.

75. Heterocerus.
76. Parnus.
77. Gyrinus.

FAM. 16. HYDROCANTHARI.

78. Dyticus.
79. Hyphydrus.
80. Halipus.

FAM. 17. STERNOXI.

81. Buprestis.
82. Trachys.
83. Elater.

II. HETEROMERA.

FAM. 18. TENEBRIONITES.

84. Upis.
85. Sarrotrium.

FAM. 19. DIAPERIALES.

86. Rhyzophagus.
87. Hypophloeus.
88. Boros.
89. Boletophagus.
90. Diaperis.
91. Tetratoma.
92. Anisotoma.

FAM. 20. MELOOIDES.

93. Meloë.
94. Anthicus.

FAM. 21. PYROCHROOIDES.

95. Calopus.
96. Pyrochroa.
97. Pytho.

FAM. 22. CUCUJIPES.

98. Cucujus.
99. Dendrophagus.

FAM. 23. HELOPHI.

100. Mycetophila.
101. Serropalpus.
102. Dircaea.
103. Orchesia.
104. Hallomenus.

FAM. 24. MORDELLARIAE.

105. Mordella.
106. Anaspis.

FAM. 25. CISTELARIAE.

107. Necydalis.
108. Salpingus.
109. Rhinosinus.

III. TETRAMERA.

FAM. 26. BRUCHELAE.

110. Anthribus.

FAM. 27. CURCULIONITES.

111. Rhynchites.
112. Apion.
113. Rhynchaenus.
114. Cionus.
115. Orchestes.
116. Curculio.

FAM. 28. XYLOPHAGI.

117. Cossonus.
118. Hylurgus.
119. Bostrichus.
120. Apate.
121. Cis.
122. Mycetophagus.
123. Silvanus.
124. Lyctus.
125. Bitoma.
126. Latridius.
127. Cerylon.

FAM. 29. CAPRICORNES.

128. Cerambyx.
129. Lamia.
130. Pogonocherus.
131. Saperda.
132. Molorchus.
133. Spondylis.
134. Callidium.
135. Rhagium.

136. Toxotus.
137. Leptura.

FAM. 30. CHRYSOMELINAE.

138. Donacia.
139. Orsodachna.
140. Auchenia.
141. Lema.
142. Eumolpus.
143. Cryptocephalus.
144. Clythra.
145. Cassida.
146. Galleruca.
147. Haltica.
148. Chrysomela.
149. Helodes.

FAM. 31. EROTYLENÆ.

150. Phalacrus.

IV. TRIMERA.

FAM. 32. COCCINELLIDÆ.

151. Coccinella.
152. Scymnus.
153. Cassidula.
154. Endomychus.

V. DIMERA.

Pselaphus vide sub Fam. 7.

ORDO I. COLEOPTERA.

I. PENTAMERA.

FAM. I. CICINDELATAE. LATR.

1. Cicindela.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 78. FABR. DEJEAN.

Corpus magnum, oblongum, glabriusculum. Punctura elytrorum granulata. *Color* nigricans, cupreus, viridis, ex metallico saepe renitens: pictura subarenata, alba. *Motus* incessu celeri, interrupto, arroganti, et volatu ocissimo, brevi. *Habitatio* larvarum in terra, imaginum in aridis, soli expositis; infra regionem alpinam. *Victus* ex aliorum insectorum rapina. *Differentia sexus*; *mas*: abdomen segmentis septem, penultimo emarginato, ultimo parvo, tarsi anticis subtus dense spongiosis; *femina*: abdomen segmentis sex, penultimo integro, ultimo magno, in medio impresso, tarsi anticis simplicibus. Species Scandinaviae 4, genus naturale formantes.)

1. C. campestris: laete viridis, antennarum basi, pectore pedibusque rubro-cupreis, labro elytrorumque punctis quinque marginalibus albis, sexto discoidali majore fusco-cincto. ♂♀. (Long. 6 lin.)

Mas: mandibulis latere exteriori ultra medium albis, elytrorum foveola antica ad suturam immaculata.

Fem.: mandibulis latere exteriori basi tantum albis, elytrorum foveola antica ad suturam puncto nigro notata.

LINN. Fn. Sv. 746. FABR. Syst. Eleut. 1. 223. II. PANZ. Fn. 85. f. 3. SCHÖNH. Syn. 1. 238. II. GYLL. Ins. Sv. 2. 2. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 1. 1. ♀.

Hab. in arenosis tempore vernali, in Lapponia rarius, in adjacenti Botnia occidentali frequentius, ex alpibus et Nordlandiae Finmarkiaeque inferalpinis omnino exsul. (Lapponia — Scania freq.)

2. C. hybrida: supra purpurascenti-fusco-subvirescens, subtus rubro — l. viridi-cuprea, labro, elytrorumque lunula humerali et apicali, fasciaque media sinuata abbreviata, albis. ♂♀ (Long. 6 lin.)

Mas: mandibulis latere exteriori ultra medium albis.

Fem.: mandibulis latere exteriori basi tantum albis; paullo obscurior, minus nitida.

LINN. Fn. Sv. 747. FABR. Syst. Eleut. 1. 234. 13. PANZ. Fn. 85. f. 4. SCHÖNH. Syn. 1. 239. 13. GYLL. Ins. Sv. 2. 3. 2. DEJ. Spec. Coléopt. 1. 64. 47. ZETT. Fn. Lapp. 1. 2. 2.

Hab. in Lapponia, D. PORTIN; mihi vero nec ibi, nec in Botnia obvia. (Lapponia — Scania freq. 6 — 6½ lin. long.)

3. C. maritima: supra purpurascenti-fusco-subvirescens, subtus viridi-cuprea, labio, elytrorum lunula humerali et apicali, fasciaque media geniculata abbreviata, albis. ♂♀ (Long. 5 lin.)

Sexus ut in praecedente dignoscitur.

DEJ. Spec. Coléopt. 1. 67. 50. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 396. 2 — 3. SAHLB. Ins. Fenn. 185. 3.

Hab. ad littus maris in Lapponia Norvegica, D. BOHEMAN (1832); ut Lapponiae incola etiam a D. DEJEAN l. c. descripta. (Lapp. — Wernlandia pass. — Ystad Scaniae rar.)

Cic. hybridae similis, sed paullo minor et elytrorum fascia media geniculata s. in medio rectangulatum nec sinuatim flexa, distincta.

Au, ut autumat D. DEJEAN, tantum varietas minor et littoralis *C. hybridae*, a qua parum discrepat! 5 — 6 lin. long.

4. C. sylvatica: supra purpurascenti-l. aeneo-nigra, subtus violacea, labro nigro, elytrorum lunula humerali, saepe interrupta, striga media obliqua undulata punctoque ante apicem albis. ♂♀ (Long. 6½ — 7 lin.)

Mas: mandibulis latere exteriori ultra medium albis.

Fem.: mandibulis latere exteriori a basi ad medium albis; in copula, Mens. Juu. freq.

LINN. Fn. Sv. 748. FABR. Syst. Eleut. 1. 235. 15. PANZ. Fn. 85. f. 5. SCHÖNH. Syn. 1. 240. 16. GYLL. Ins. Sv. 2. 4. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 2. 3.

Hab. locis sylvaticis per partem infimam Lapponiae passim; ad Lycksele, Stensele et Åsele, Lapponiae Umensis seu meridionalis, 30 Maj. — 27 Jul., vulgaris; in adjacentibus provinciis, scilicet Botnia boreali et occidentali, ad vias et in sylvis acerosis tota aestate etiam frequenter occurrit; sed neque in alpibus, neque in insulis Nordlandiae et Finmarkiae deprehenditur unquam. (Lapp.-Smol.)

FAM. II. CARABICI. LATR.

Sect. I. Elytra apice non truncata.

2. Elaphrus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 79. FABR. DEJ.

Corpus mediocre, oblongum, glabrum. Thorax truncato-obcordatus, convexus, inaequalis. Punctura elytrorum maculis orbiculatis impressis. *Color* aeneus, cupreus, parum nitidus; pictura vix ulla. *Motus* agilis, cursu celeri, interrupto. *Habitatio* in humidis ad littora et ripas; infra alpes. *Victus* e rapina. *Differentia sexus* in tarsi anticis, maris paullo dilatatis, subtus spongiosis, feminae simplicibus, quarendo. (Spec. Scand. 4.)

1. E. cupreus: supra punctatissimus, fronte thoraceque foveatis, fusco-aeneus, subtus virescens, tibiis testaceis, elytrorum maculis orbiculatis violaceo-pupillatis, inter rugas elevatas immersis. ♂♀. (Long. 3½ lin.)

DUFTSCHM. Fn. Austr. 2. 194. 4. DEJ. Spec. Coléopt. 2. 271. 2. SAHLB. Ins. Fenn. 187. 2. *Elaphr. uliginosus*, a. GYLL. Ins. Sv. 2. 6. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 3. 1.

Var. b. ♀. obscurior, corpore supra aeneo-nigricante. GYLL. Ins. Sv. 4. App. p. 398. b. (E. cupreus). SAHLB. l. c. b.

Hab. v. a. ad ripas arenosas fluminum Lapponiae et borealis et meridionalis, tota aestate frequens; versus alpes eum non longius, quam ad Juckasjervi et Karesuando in Lapponia Tornensi, et ad Stor Unan, Lapponiae Umensis, procedentem vidi; sed in inferalpinis Nordlandiae Norvegicae, e. gr. ad Giebostad, a me quoque lectus. Var. b. tantum in insula Dolpatie lacus Stor Unan Lapp. Umensis d. 5. Jul. 1832 legi, etiam e Lapponia Tornensi, a D. DEUTSCH miss. (Lapp.—Scan. v. a. freq.)

Obs. *El. uliginosum* FABR., DUFTSCHM., DEJ. SAHLB. et GYLL. Ins. Sv. 4 App. 398, tibiis nigris, in Lapponia non observavi.

2. E. riparius: supra creberrime punctulatus, thorace foveolato, virescenti-aeneus, tibiis testaceis, elytrorum maculis orbiculatis purpurascenti-cupreis, mamillatis, inter rugas subelevatas immersis, maculaque ad suturam polita, aenea. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

FABR. Syst. Eleut. 1. 245. 2. PANZ. Fn. 20. f. 1. SCHÖNH. Syn. 1. 246. 2. GYLL. Ins. Sv. 2. 9. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 4. 2. *Cicindela riparia* LINN. Fn. Sv. 749.

Hab. in Lapponiae locis sabulosis et aquaticis cum praecedente, vulgaris, in copula captus. (Lapp. — Scan. fr.)

3. E. lapponicus: supra cupreo-aeneus, subtus virescens, tibiis concoloribus, capite thoraceque profunde punctatis subfoveolatis; elytrorum parce punctatorum maculis orbiculatis caeruleo-purpurascens parum immersis. ♂♀. (Long. 3½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 8. 2. SAHLB. Ins. Fenn. 188. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 4. 3.

Var. b. ♂♀. supra laete viridis, maculis in disco interiori elytrorum subquadratis, subelevatis politis, cupreo-purpurascens.

Hab. in Lapponiae borealis ripis arenosis rarius, D. GRAPE, FRIGELIUS et DEUTSCH; mihi non nisi ad Muonio-niska obviis. (Lapponia.)

Præcedenti duplo major, *E. ripario* aequalis. (3½ lin. long.)

4. E. arcticus: supra nigro-obscurus punctatissimus, fronte thoraceque foveolatis, elytris costis elevatis interruptis maculisque ocellatis impressis quadruplici serie, subtus viridi-aeneus, pedibus rufis. (Long. 3½ lin.)

DEJ. Spec. Coléopt. 2. 272. 3. SAHLB. Ins. Fenn. 187. 3.

Hab. in Lappon. D. SCHÖNHERR, teste D. DEJEAN, mihi non obviis. Species dubia, a nemine Entomologor. Scandinav., quantum novi, cognita, sola auctoritate D. DEJEANI, qui specimen e Lapponia a D. SCHÖNHERR obtinuit, Faunae nostrae introducta. An var. l. individuum immaturum *El. cuprei*? Insecta specierum Carabiorum pedibus rufis mire variare, praesertim in Lapponia, cognitum est.

3. Notiophilus.

DUMÉR. DEJEAN. Spec. Coléopt. 2. p. 276. ZETT. *Elaphrus* Fabr. GYLL. LATR. SAHLB.

Corpus parvum, oblongum, glaberrimum. Thorax subquadratus, subplanus, laeviusculus. Punctura elytrorum exterius punctato-striata. *Color* aeneus, cupreus, virescens, nitidissimus, pictura nulla, nisi apicali. *Motus* celer, cursu interrupto. *Habitatio* sub lapidibus et in quicquiliis saepe locis siccioribus, alpestris et sylvaticis. *Differentia sexus* ut in *Elaphro*. (Spec. Scand. 2.)

1. N. aquaticus: supra aeneus nitidus, subtus nigricans, fronte profunde striata, thoracis disco sublaevi; elytris punctato-striatis, interne apiceque laevissimis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

DEJEAN. l. c. p. 277. ZETT. Fn. Lapp. 1. 5. 1. *Elaphrus aquaticus* FABR. Syst. Eleut. 1. 246. 7. PANZ. Fn. 20. f. 3. GYLL. Ins. Sv. 2. 10. 4. et P. 4. App. 399. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 5. 1. *Cicindela aquatica* LINN. Fn. Sv. 752. *Elaphrus semipunctatus* FABR. Syst. Eleut. 1. 246. 8. SCHÖNH. Syn. 1. 248. 9.

Hab. in vicinitate aquae sub lapidibus et muscis a primo vere usque ad autumnum, per totam Lapponiam, Sueciam vulgaris; in alpes longe ascendit, et in ipso alpium Tornensium jugo d. 12. Jul. frequenter visus. Occurrit quoque in Nordlandia et Finnmarkia, e. gr. ad Tromsøe et Alteidet, ubi plura specimina legi. Auctorum vero varietates: elytris aeneis l. nigro-caeruleis apice flavescens, in Lapponia non vidi. (Lappon. — Scan. fr.)

4. Bembidium.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 80. GYLL. *Elaphri* et *Carabi* spec. Fabr.

Corpus parvum, oblongum, glabrum. Palporum articulus ultimus antecedente multo minor. Punctura elytrorum per discum totum punctato-striata. *Color* cupreus, aeneus, testaceus, ex metallico semper resplendens, saepe nitidus; pictura maculata, saepe obsoleta, interdum apicali. *Motus* celerissimus, cursu interrupto, rarius volatu. *Habitatio* in humidis, sub lapidibus ad ripas arenosas, frequenter; sylvatica et subalpina. *Differentia sexus:* articulis 2 primis tarsorum anticorum in *mare* dilatatis, in *femina* simplicibus. (Spec. Scand. 46, in plura genera divisae ab. Ill. DEJEAN.)

1. C. impressum: supra cupreum l. aeneum, subtus virescens, elytris tenuiter punctato-striatis, vitta ad suturam cyaneo-purpurea, foveolis duabus subquadratis, pallide aureis interrupta; thorace transverso. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

Mas: thorace elytris subnitidis.

Fem.: thorace elytris subopacis; in copula.

Var. a. supra cupreus, antennarum basi pedibusque luteo-testaceis.

GYLL. Ins. Sv. 2. 13. 2. DEJ. Spec. Col. 5. 81. 42. *Elaphrus impressus* FABR. Eleut. 1. 246. 4. PANZ. Fn. 40. f. 8. SCHÖNH. Syn. 1. 247. 4.

Var. b. *lapponicum*, paullo minus, thoracis lateribus minus rotundatis, supra obscure aeneum, antennis totis nigricantibus, pedibus fusco-virescentibus, femoribus basi tibiisque subtestaceis.

GYLL. l. c. var. b.? An *Carabus velox* LINN. Fn. Sv. 803.? An *Elaphr. striatus* var. SCHÖNH. Syn. 1. 247. 3.?

Hab. ad ripas arenosas in Lapponia passim; var. a. ad litus sic dictum Sandstranden prope Juckasjervi d. 3. Jul. copiosissime vidi, promptissime et velocissime volitans; plura paria in copula quoque ibi legi, sub lapidibus in Alpe Dowre a D. BOHEM. quoque captum. Var. b. non nisi sub lapidibus et in ripa arenosa ad flumen Tornense prope Wittangi mens. Junio frequenter inveni; vix volitans. (Lapp. — Westrogothia.)

Varietas b. forte propria species, nam in multis differt, nec in copula, ne quidem in iisdem locis cum var. a. deprehensa. De Syuouymia quoque dubius haereo, incertus, an hoc nostrum *lapponeum*, totum aeneus, idem sit, ac Linnaei *Car. velox*; „nigricans, pedibus femoribus, tibiisque pallidis“ in insula Gothlandica Fårön captus.

2. B. pallipes: cupreo-aeneum subpubescens, thorace latitudine capitis, cordato, elytris sublaevibus viridi-nebulosis, foveolis 2 impressis, antennarum basi pedibusque testaceis. ♂♀. (Long. fere 2½ lin.)

ZETTERST. Act. Holm. 1824. pag. 157. SAHLB. Ins. Fenn. 190. 1. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 400. 1 — 2. DEJ. Spec. Coléopt. 5. 191.

Hab. in Lapponia (boreali) rarissime, D. HEIKEL, teste D. SAHLBERG. (Lapponia; Wermland.; Ostrog. ad Laerkitorp; Smol. rar.)

3. B. flavipes: fusco-aeneum subpubescens, thorace breviori, cordato, elytris griseo-et viridi-nebulosis vage punctatis et foveolis 2 impressis, antennarum basi, palpis pedibusque pallide testaceis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 12. 1. STURM. Fn. Germ. 6. 112. 3. SAHLB. Ins. Fenn. 190. 2. DEJ. Spec. Coléopt. 6. 192. 135. *Elaphrus flavipes* FABR. Eleut. 1. 246. 6. PANZ. Fn. 20. f. 2. *Cicindela flavipes* LINN. Fn. 750.

Hab. in littoribus ad Gul-elfven prope Wolland, a D. BOHEMAN sub itinere suo Lapponico lectum mihi communicatum; in Lapponia Tornensi a D. FRIGELIO quoque rarius visum. (Lappon. — Ostrog. pass. — Scania sat. freq.) Simile priori, sed minus et punctura elytrorum praecipue distinctum.

4. B. bipunctatum: nigro-virescens, supra orichalcicum nitidum, thorace brevi, cordato, transversim substriolato, elytris tenuiter punctato-striatis, foveolis duabus disci profunde impressis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 16. 4. DEJ. Catal. p. 16. ZETT. Fn. Lapp. 1. 6. 4. *Carabus bipunctatus* LINN. Fn. Sv. 806. FABR. Eleut. 1. 209. 216. SCHÖNH. Syn. 1. 223. 300.

Var. b. ♂♀. supra caeruleum vel violaceum.

GYLL. l. c. var. b.

Hab. ad ripas arenosas fluviorum Lapponiae borealis et meridionalis, Maj. — Aug. freq., ut etiam in littore maris Nordlandiae Norvegiae, e. gr. ad Björkvik et Evenäs juxta Ofotenfjord, ubi utramque varietatem mens. Julio legi. (Lapp. — Scan. passim.)

5. B. celere: nigricans, supra aeneum nitidum, thorace brevi cordato, lateribus rotundato, laevi, elytris punctato-striatis, antennarum basi pedibusque fusco-testaceis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 17. 5. ZETT. Fn. Lapp. 1. 7. 3. (cum sequente confusum). *Carabus celer* FABR. Eleut. 1. 210. 217. SCHÖNH. Syn. 1. 223. 301. *Leja pygmaea*. DEJ. Catal. p. 17.

Hab. sub lapidibus ad ripas fluminum Lapponiae mens. Jun. et Jul. rarissime, in Norvegiae vero inferalpinis et littoribus marinis hoc non vidi. (Lapp. — Scan. freq.)

Observ. Nomen *Leja* a D. DEJEAN usurpatum, in Coleopterorum ordines rejiciendum, dum idem generi eidem Tipulariarum in Dipterorum Phalange jam impositum est.

6. B. nigricorne: aeneum nitidum, thorace transverso brevissimo, postice utrinque foveolato, angulis posticis subrectis, disco laevissimo; elytrorum striis apice obsoletis antennis totis nigris, pedibus piceis.

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 402. SAHLB. Ins. Fenn. pag. 192. 7. DEJ. Sp. Col. 5. 156. 106.

Hab. in Lapponia, D. SAHLBERG, mihi etiam in Lapponia septentrionali rarius obvium. (Lapp.-Scan. freq.)

Simile priori, paullo majus ($1\frac{1}{2}$ lin. long.) et antennis nigris, thoracisque forma ab illo distinctum.

7. B. Grapei: nigro-snbvirescens nitidum, thorace cordato, disco transversum subtiliter striguloso, elytrorum striis apice obsoletis, antennis pedibusque totis nigris. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 403. SAHLB. Ins. Fenn. 192. 8. *Bembidium celer* ZETT. Fn. Lapp. 1. 7. 3. var.

Hab. in ripis fluminum Lapponiae Tornensis et Umensis, mensib. Jun. Jul., sat frequenter; idem quoque ad aquam stagnantem inter Klöfsjö et Åsarne Jemtlandiae a D. BOHEMAN inventum (Lapp.-Jemtlandia).

Affine et simile *B. celeri*, sed paullo majus ($1\frac{1}{2}$ lin. long.), colore alio et thorace transversum striguloso praesertim distinctum. Pedes nigro-picei. Antennarum articulus 1 subtus piceus.

8. B. pusillum: subaeneo-nigrum nitidum, thorace cordato, postice utrinque foveolato, angulis posticis rectis, disco laevissimo; elytris punctis 2 impressis, striisque apice obsoletis, macula postica rufo-testacea; antennarum basi pedibusque piceis. ♂♀. (Long. 1 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 403. SAHLB. Ins. Fenn. 193. 9. v. a. DEJ. Spec. Coléopt. 5. 165. 114. *Bemb. celer* var. c. ZETT. Fn. Lapp. 1. 7. 3. c.

Hab. in Lapponia rarius; ad Wittangi Lapp. Tornensis et sub lapidib. ad Badstnraesk Lapponiae Umensis d. 10-30. Jun. panca specimina legi; sub fucis ad littus maris prope Tynaes Norvegiae etiam a D. BOHEMAN captum. (Lapponia; Botnia borealis, Septemb., rariss. — Finlandia pass. — Westrog. rar.)

9. B. rupestre: caerulescenti-nigrum, capite thoraceque brevi cordato, virescentibus, antennarum variegatarum basi, palpis pedibusque luteo-testaceis; elytris punctato-striatis, striis laterum obsoletis, totis aeneis, maculis duabus obliquis rufo-pallidis. ♂♀. (Long. $2\frac{1}{2}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 405. ZETT. Fn. Lapp. 1. 7. 4. *Elaphrus rupestris* FABB. Eleut. 1. 246. 9. *Carabus rupestris* SCHÖNH. Syn. 1. 222. 296. *Peryphus rupestris* DEJ. Catal. p. 17. *Carabus littoralis* PANZ. Fn. 40. f. 6.

Hab. sub lapidibus et ad margines agrorum mens. Jun. Jul. in Lapponia, rarissime in copula captum. (Lapp.-Scan. freq.)

10. B. tinctum: caerulescenti-nigrum depressum, capite thoraceque transverso, nigro-aeneis, antennarum basi pedibusque obscure testaceis, elytris undique punctato-striatis, nigro- et luteo-variegatis, fascia postica sinuata pallida evidentiore.

An *B. majus* GYLL. Ins. Sv. App. 411? *B. undulatum* SAHLB. Ins. Fenn. et DEJ. Sp. Coléopt.?

Carabus ustulatus var. c. PAYK. Fn. 1. 142. 47.? (secundum specimen e Lapponia Tornensi.)

Hab. in Lapponia Tornensi rarius; ad Muonioniska duo tantum individua inveni. (Lapp.-Smoland.)

Praecedenti sat simile et affine, at illo fere majus, $2\frac{1}{2}$ lin. long. Differt praecipue ab illo pictura elytrorum thoracisque structura alia. Caput laeve, juxta oculos impressum, aeneum, ore ferrugineo. Antennae basi testaceae, extrorsum fuscae. Thorax brevis transversus late subcordatus, posterius minus quam in praecedente angustatus, angulis posticis aenulis depressis, carinulatis, ut in *Bemb. ustulato* Gyll. s. *B. obliquo*; supra laevis, in medio longitudinaliter canaliculatus, intra basiu transversum impressus, et utriusque ad angulos foveatus, ut in priori; totus nigro-l. obsenre aeneus. Elytra forma et striatura fere ut in *B. rupestre*, colore ferrugineo-testaceo, immixtis maculis irregularibus nigris, quarum una in medio transversa, et altera versus apicem oblonga, magis regularis; spatium inter has maculas ut et apex elytrorum lutea, unde exstant fascia poue medium maculae apicalis evidentiore; regio humeralis etiam parum infuscata. Pectus et abdomen uigra nitida. Pedes luteo-testacei.

Obs. Simile omnino a D. BOHEMAN e Smolandia obtinui, capite thoraceque aeneo-nigris.

11. B. femoratum: sub-depressum, supra viridi-aeneum, antennarum basi, tibiis tarsisque ferrugineis, femoribus piceis, elytris punctato-striatis, striis versus latera et apicem obsoletis, macula humerali apicisque elongatis rufo-testaceis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

STURM Ins. Germ. 6. 117. 6. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 406. SAHLB. Ins. Fenn. 194. 11. DEJ. Sp. Col. 5. 116. 71. *B. rupestre* var. b. ZETT. Fn. Lapp. 1. 7. 4. b.

Hab. sub lapidibus, locis humentibus, in Lapponia et boreali et meridionali, passim; ad Stensele et lacum insignem

Stor-Uman, Lapponiae Umensis, d. 2-5. Jul. 1832 in copula saepe visum. (Lapp.-Scan. pass.)

Var. b. elytrorum maculis testaceis dilatatis. GYLL. et SAHLB. l. c. v. b.; cum var. a. in Lapponia rarius habitans.

12. B. saxatile: subdepressum, supra obscure viridi-aeneum, antennarum basi pedibusque obscure ferrugineis, elytris rufo-bimaculatis, punctato-striatis, striis ad apicem excurrentibus. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 406. SAHLB. Ins. Fenn. 194. 12. DEJ. Spec. Coléopt. 5. 119. 73? *B. rupestre* var. ZETT. Fn. Lapp. 1. 7. 4.

Hab. in Lappon. rarissim. (Lapp.-Torneå-Scan. rar.)

Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Articulus palporum penultimus uiger ut in priori omnino. Praecedenti valde affinis et similis, sed differt: magnitudine paullo minori, colore obscurius virescente, et elytrorum striis usque ad apicem productis.

13. B. lunatum: virescenti-aeneum nitidum, antennarum basi, palpis pedibusque pallide testaceis, elytris profunde punctato-striatis, striis versus latera et apicem obsoletis, macula postica communi lunata, ferruginea. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 405. DEJ. Sp. Coléopt. 5. 108. 64.

Hab. in inferalpinis Norvegiae rar.; sub lapidibus in Alpe insigni Dowre prope Drivstum, Kongswald et Fogstum, d. 1-28. Jul. 1832 a D. BOHEMAN captum. (Lapponia Norvegica; Wermlandia rar.)

Affine *B. rupestri*, majus, fere $2\frac{1}{2}$ lin. long. Nitidum, palporum apex subfuscus. Antennarum articuli 3 l. 4 primi testacei. Thorax cordatus.

14. B. obliquum: obscure viridi-aeneum subnitidum, thorace transverso postice angustiore, utrinque bistriato, elytris tenuiter punctato-striatis, fasciis 2 undatis macularibus punctisque pallidis, antennis pedibusque nigris. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 203. 25. DEJ. Spec. Coléopt. 5. 68. 31. *Bemb. ustulatum* GYLL. Ins. Sv. 2. 29. 15. v. a.

Hab. in Lapponia rarius; ad Lycksele Lapponiae Umensis d. 12. Aug. 1832 feminas praesertim legi. (Lappon.-Scan. freq.)

15. B. Hasti: oblongum subdepressum, nigrum nitidum, femoribus versus basiu piceo-rufescentibus, elytris profunde punctato-striatis, punctis disci 2 profundioribus.

SAHLB. Ins. Fenn. 195. 13. DEJ. Spec. Coléopt. 5. 127. 80. Supra nigro-aeneum; thorace subquadrato, postice subangustato, utrinque foveolato bistriato, angulis posticis rectis; elytris oblongis profunde punctato-striatis, punctisque 2 impressis, antennis pedibusque nigris, femoribus basi rufescentibus. Long. 2 lin. *Peryphus punctiger* GERMAR, teste SCHÖNH. et DEJEAN l. c.

Hab. in Lapponia (boreali) D. M. KOLSTRÖM, teste D. SAHLBERG, mihi in Lapponia obvium (Lapponia.)

16. B. Pfeiffi: oblongum depressum, obscure virescenti-aeneum, antennis pedibusque nigris, coxis ferrugineis, thorace transverso, subquadrato, postice subangustato, utrinque foveolato, bistriato, elytris subtiliter punctato-striatis, punctisque 2 impressis. ♂♀. (Long. 2- $2\frac{1}{2}$ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 195. 14. DEJ. Spec. Coléopt. 5. 128. 81. *B. virens* GYLL. Ins. Sv. 4. App. 407.

Var. b. nigrum nitidum, coxis nigro-piceis. SAHLB. l. c. b.

Hab. var. a in ripis lacuum, praesertim in Lapponia meridionali frequenter; ad Stor-Uman, Umenae et Wajnsjoen mens. Jul. 1832 a me lectum; in alpe Dowre a D. BOHEMAN quoque captum. (Lapp. Helsingia-Bahusia).

Magnitudo et statura fere *Bemb. saxatilis*.

17. B. 4-maculatum: caerulescenti-nigrum nitidum, capite thoraceque laevi, postice angustato, virescenti-aeneis, antennarum basi pedibusque testaceis, femoribus piceis, elytris tenuiter punctato-striatis, maculis duabus pallidis; minutum. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 22. 9. ZETT. Fn. Lapp. 1. 9. 4. *Cicindela 4-maculata* LINN. Fn. Sv. 751. *Lophia 4-maculata* DEJ. Catal. p. 17. *Carabus pulchellus* PANZ. Fn. 38. f. 8. *Carabus subglobosus* SCHÖNH. Syn. 1. 221. 293.

Var. b. capite thoraceque nigro-violaceis; in ceteris var. a similimum. GYLL. l. c. var. ZETT. l. c. var. b.

Var. c. Simile var. a, paullo minus, elytris tenuissime punctato-striatis, apice laevibus, antennis totis testaceis, elytris piceis, maculis ordinariis pallidis, capite thoraceque interdum nigro-caerulescentibus.

ZETT. l. c. var. c.

Hab. sub lapidibus et in succo destillante Betulae, in Lapponia passim; var. a et b ad cataractam Kattilakoski, ad pagos Kardis et in Julhonpietis mens. Junio, var. vero c

locis siccioribus ad margines agrorum tantum ad Haparanda et Kolare mens. Septemb. legi. (Lapp.-Scan. var. a. b. pass.)

18. B. Doris: subcaerulescenti-nigrum nitidum, thorace cordato laevi, postice quadrioveolato, elytris punctato-striatis, apice laevissimo pallido, antennarum basi pedibusque piceo-ferrugineis. (1½ lin. long.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 24. 11. ZETT. Fn. L. 1. 9. 7. *Carabus Doris* PANZ. Fn. 38. f. 9. SCHÖNH. Syn. 1. 224. 305. *Leja terminata* DEJ. Catal. p. 17.

Hab. sub cortice Betulae albae, ut et ad ripas arenosas fluviorum Botniae borealis et Lapponiae, passim. (Lapp.-Scan. pass.)

19. B. guttula: subcaerulescenti-nigrum nitidum, thorace transverso angulis rotundatis, postice utrinque foveato, elytris punctato-striatis, striis pone medium laevibus, macula apicis pedibusque rufescentibus. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 27. 13. ZETT. Fn. Lapp. 1. 10. 5. *Carabus guttula* FABR. Eleut. 1. 208. 294. *Leja guttula* DEJ. Catal. p. 17.

Hab. in humidis nec non ad ripas fluminum Lapponiae et Botniae passim. (Lapp.-Scan. freq.)

Secundum Catalogum Coleopter. DEJ., *Carabus guttula* SCHÖNH. alia est species, quae ab Illustr. Auctore (DEJ.) sub nomine *Leja angusticollis* recepta fuit, speciminibus utriusque speciei e Suecia obtentis.

20. B. olivaceum: depressum, obscure viridi-aeneum, antennarum articulo primo femorumque basi ferrugineis, thorace transverso, postice subangustato, utrinque foveolato bi-striato; elytris tenuiter striatis, striis impunctatis, foveolis 2 impressis. (Long. 1½—2 lin.)

Var. a. antennar. articulo 1 subtus ferrugineo, elytris immaculatis.

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 408. certe. *B. prasinum* SAHLB. Ins. Fenn. 196. 15. certe. DEJ. Spec. Coléopt. 5. 129. 82. An quoque *Elaph. prasinus* STURM et DÜRSCHM.?

Var. b. antennarum articulo 1 toto, elytrorumque plaga discoidaliter ferrugineis.

GYLL. l. c. var. b. DEJ. l. c. var. b. *Bemb. Kolströmi* SAHLB. Ins. Fenn. 196. 16.

Hab. in Lapponia septentrionali DD. KOLSTRÖM et GRAPE; var. b. etiam in Dowe a D. BOHEMAN lect. (Lappon.-Dalecarlia GYLL.)

Affine et simile *Bembidio Pfeiffi*, sed paullo minus, antennis totis non nigris et elytrorum striis impunctatis distinctum.

21. B. Fellmanni: subcaerulescenti-nigrum nitidum, supra virescenti-aeneum, thorace transverso laevi, postice angustiore, utrinque foveato, elytris striis laevibus integris, punctis duobus disci impressis. (Long. 1½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 10. 9. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 409. *Peryphus Fellmanni* MANNERH. in Essais Entomolog. par HUMMEL No. 3. 43. 1. f. 1. a. b.

Var. b. paullo minus, supra violaceo-aeneum l. virescens. ZETT. Fn. Lapp. 1. c. var. b.

Hab. sub lapidibus Lapponiarum septentrionalium, rarius; var. a. ad Kardis die 6. Jun., ut et ad Björkvik Nordlandiae Norvegiae 15. Jul.; var. b. in ripa arenosa ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 3. Jul. 1821, et ad Umenae Lapp. Umensis d. 7. Jul. 1832, inveni. Etiam ad lacum Enarajervi Lapponiae Kemensis a D. FELLMANN, Pastore Utsjockensi, lectum est, mihiq. communicatum (Lapponia-Öfver Torneo.)

Magritudo et affinitas *Bemb. ustulati* GYLL. colore elytrorumque striatura diversum. Caput et thorax ut in illo omnino, antennis totis nigris, basi viridi-micantibus. Elytra parum convexa, aenea, striata, striis in singulo octo tenuibus laevissimis, ad apicem usque continuatis. Corpus et pedes subcaerulescenti-l. subviolaceo-nigra, pedibus in specimine Norvegio piceis. In variet. b. thorax et elytra violaceo-mieant.

22. B. Sahlbergi: caerulescenti-nigrum nitidum, antennarum basi, geniculis, tibiis tarsisque rufo-brunneis, femoribus piceis; thorace subtransverso, cordato, postice utrinque foveolato, elytris distincte punctato-striatis, striis ad latera et apice obsoletis, punctisque 2 disci profundioribus.

DEJ. Spec. Coléopt. 5. 144. 95. (Simillimum praeter magnitudinem, scil. 2 lin. long.) *B. brunipes* SAHLB. Ins. Fenn. 191. 5. (Long. 1½ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi s. meridionali rarius; ad Novaculum Gaskelougt prope lacum StorUman in paroecia Stensele d. 6. Jul. 1832 tria specimina invenimus D. DAHLBOM et ipse (Lapp.-Fennia austr. rar.)

Long. circiter 1½ lin. A *B. pusillo*, cui valde affine videtur, thorace forte paullo latiore, elytris immaculatis etc. dignosci-

tur. A *B. guttula* et *nano*, quibus etiam simile est, thorace magis cordato, nec transverso etc. differt.

23. B. nanum: depressum nitidum nigrum, antennis pedibusque obscure ferrugineis, femoribus piceis, thorace brevissimo transverso, elytris disco interiori tenuiter striatis. ♂♀. (Long. 1 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 30. 16. ZETT. Fn. Lapp. 1. 11. 10. *Carabus minimus* FABR. Eleut. 1. 210. 223. *Carabus tristis* SCHÖNH. Syn. 1. 220. 252. var. 8.

Hab. sub cortice truncorum putridorum Pini et Betulae, in Lapponia passim; ad Johannis Ro Botniae borealis mens. Majo, ad Juhonpietis Lapponiae Tornensis et ad Lycksele 30. Maj.—6. Jun. tamen sat copiose vidi. (Lapp.-Ostrogoth.)

Synonymon FABRICII mihi indubium videtur (invito D. GYLLENH.), quoniam in Entomologia Systematica pedes *picei* et *ferruginei* describuntur, quales nostro omnino competunt, nec locus, natalis differt. Ejusdem vero *Carabus tristis*, pedibus fulvis antennisque totis nigris in nostrum minime quadrat.

24. B. articulatum: nigro-caerulescens nitidum, antennis, pedibus elytrisque profunde punctato-striatis, testaceis, his fasciis duabus posticis fusco-brunneis, thorace longiori cordato. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 23. 10. ZETT. Fn. Lapp. 1. 11. 11. *Carabus articulatus* PANZ. Fn. 30. f. 21. *Loph. poecila* DEJ. Catal. p. 18.

Hab. in Lapponia D.D. SANMARK et DAMMERT teste D. Prof. SAHLBERG; mihi in Lapponia non obvium. Magnitudo et statura *Bemb. quadrimaculati*. (Lapponia-Scan. rar.)

5. Trechus.

CLAIRV. DEJ. *Bembidium* GYLL. SAHLB. *Carabus* FABR.

Corpus parvum, oblongum, glabrum. Antennae filiformes. Articulus ultimus palporum exteriorum magnitudine saltem antecedentis, elongatus, sensim attenuatus, apice acuminatus; penultimus palporum maxillarium longitudine articuli ultimi. Thorax cordatus aut transversus. *Color* ferrugineus, nitidus. *Motu* agilissimus. *Habitatio* sub lapidibus, per regionem sylvaticam. *Differentia sexus:* articulis 2 primis tarsorum anticorum in mare dilatatis, in femina simplicibus. (Spec. Scand. 5, scilicet *Bembid. micros* Sahlb. et *paludosum*, 4-striatum, et *riodare* Gyll. huc referenda.)

1. T. secalis: apterus ferrugineus, thorace cordato subgloboso; elytris striis 5 dorsalibus punctatis, externis obsoletissimis, punctisque 4 majoribus impressis, pedibus pallide testaceis. ♂♀. (Long. 1½—1½ lin.)

DEJ. Spec. Coléopt. 5. 24. 20. *Bembidium secale* GYLL. Ins. Sv. 2. 36. 21. SAHLB. Ins. Fenn. 205. 33.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; ad Lycksele pauca specimina inveni (Lapp.-Scan. frequens).

6. Loricera.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 102. DEJ. *Carabus* FABR.

Corpus minoris magnitudinis, oblongum glabrum. Antennae setaceae, articulis inferioribus nodosis, longius verticillato-pilosis. *Color* aeneus, nitidus. *Motus* agiler cursorius. *Habitatio* sub lapidibus; in regione sylvatica. *Differentia sexus* in maris tarsis anticis dilatatis, feminae simplicibus mox detegenda. (Spec. Scand. 1.)

1. L. pilicornis: supra aenea, subtus nigra, femoribus virescentibus, tibiis testaceis, elytris punctato-striatis, foveis tribus disco impressis, antennis pilosis. ♂♀. (Long. 3 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 45. 1. DEJ. Catal. p. 8. ZETT. Fn. Lapp. 1. 12. 1. *Carabus pilicornis* FABR. Eleut. 1. 193. 128. PANZ. Fn. 11. f. 10. SCHÖNH. Syn. 1. 198. 175. *Loricera aenea* LATR. l. c. 1. 124. 1. t. 7. f. 5. (ubi forma thoracis et pili antennarum male repraesentantur.)

Hab. sub lapidibus tota aestate, in Lapponia boreali et meridionali pluribus locis per regionem sylvaticam usque ad Juckasjervi et Karesuando frequens, in copula observata; sed neque in alpinis, neque in inferalpinis Nordlandiae aut Finnmarkiae a me deprehensa, sed ex Utsjoki Finnmarkiae orientalis nuper ad me a D. Past. FELLMANN missa. (Lappon.-Scan. freq.)

Var. b. ♀. tota nigra. In Lapponia Tornensi a D. FRIGELIO rariis. capta.

7. *Nebria*.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 100. DEJ. *Carabi* spec. FABR.

Corpus mediocre oblongum, subdepressum, glabrum, alatum. Thorax brevis transversus, subcordatus. *Color* niger, in rufum l. piceum facile mutandus, aenescens, nitidus; pictura nulla. *Motus* cursorius. *Habitatio* sub lapidibus; alpestris frequenter, in regione sylvatica rarius. *Discrimen sexus* in tarsis anticis maris paullo dilatatis, subtus spongiosis, feminae simplicibus statim inventiendum. (Spec. Scand. 5, quarum tres primae nostrae valde affines aegre distinguendae, nisi punctura thoracis et striatura elytrorum probe observentur.)

1. *N. brevicollis*: depressa nigra, antennis, palpis, tibiis tarsisque ferrugineis, thoracis limbo crebre punctato, elytrorum striis profundis, concinne punctatis, tertia a sutura foveolis 3. l. 4. serie impressa. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 2. 39. 2. DEJ. Catal. p. 7. ZETT. Fn. L. 1. 13. 1. *Carabus brevicollis* FABR. Eleut. 1. 191. 114. PANZ. Fn. II. f. 8. SCHÖNH. Syn. 1. 196. 162.

Hab. ad Nord Cap D. MARKLIN, teste D. SCHÖNHERR; mihi vero nec in Lapponia, nec in Suecia boreali unquam obvia. (Lapponia Finmarkica; Ölandia rar.; Scania freq.)

2. *N. Gyllenhalii*: depressa nigra, thoracis limbo punctulato, elytrorum striis sub-laevis, tertia a sutura punctis 2. l. 3. impressis. ♂♀. (Long. $3\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. ♂♀. antennarum apice fusco-piceo, palpis piceis, tarsis ferrugineis.

GYLL. Ins. Sv. 2. 40. 3. P. 4. App. 414. SAHLB. Ins. Fenn. 207. 3. DEJ. Catal. p. 7. ZETT. Fn. Lapp. 1. 13. 2. a. *Carabus Gyllenhalii* SCHÖNH. Syn. 1. 196. 163.

Var. b. ♂♀. antennarum palporumque articulorum apice, elytris tarsisque piceo-ferrugineis l. rufis.

ZETT. l. c. b. *N. hyperborea* GYLL. Ins. Sv. 4. App. 415. c.

Var. c. ♂♀. similis var. b. antennis quoque extrorsum tibisque rufis.

ZETT. l. c. GYLL. l. c. var. a. *N. arctica* SAHLB. Ins. Fenn. 206. 1. v. a.

Var. d. ♂♀. similis iterum var. c. elytrorum striis subpunctatis; sequenti valde affinis.

ZETT. l. c. d. *N. arctica* SAHLB. l. c. var.

Var. e. capite thoraceque nigris, elytris, corpore femoribusque livido-testaceis, tibiis tarsisque dilutioribus.

GYLL. l. c. var. d. *N. arctica* SAHLB. l. c. var. d.

Hab. in omnibus Lapponiis, tota aestate frequens; var. a. sub lapidibus tantummodo per regionem sylvaticam occurrit, et vix longius quam ad Wittangi, Umenaes et Muonioniska procedit; varietates rufescentes b, c et d in alpium Tornensium jugo, in ipsa nive mense Julio copiose ambulant, nec infra alpes descendunt. Var. e. ad Nordcap capta, mihi non obvia. (Lapponia-Westrogothia, Gothlandia var. a. pass.)

3. *N. nivalis*: depressa nigra, thoracis limbo ruguloso-punctulato, elytrorum striis punctatis, tertia a sutura foveis 3. l. 4. impressis. ♂♀. (Long. $3\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. ♂♀. femoribus rufis.

GYLL. Ins. Sv. 2. 41. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 14. 3. a. SAHLB. Ins. Fenn. 207. 4. a. DEJ. Spec. Coléopt. 2. 237. 14. *Carabus nivalis* PAYK. Fn. 1. 119. 2. ae. SCHÖNH. Syn. 1. 197. 164.

Var. b. ♂♀. femoribus piceis.

ZETT. l. c. var. b. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 416. 4. b.

Var. c. ♂♀. tota nigerrima, femoribus concoloribus.

ZETT. l. c. var. c. SAHLB. l. c. var. b. *Carabus nivalis* PAYK. l. c. var. β.

Hab. in summis alpihus Lapponiae, in nive cursitans; var. a et c in jugo alpino mense Julio copiose occurrunt et in rimis rupium saepe latitant; varietatis b pauca tantum specimina inveni; e. gr. ad Wittangi Lapp. Tornensis et ad StorUman Lapp. Umenis, ubi etiam varietatem c. d. 5. Jul. 1832 haud infrequenter legi; extra alpes haec species non nisi raro deprehenditur. Magnitudo praecedentis, at *N. brevicollis* minor. (Lapponia.)

Color specierum duarum proxime antecessentium valde ludit, unde character ad eas, sat affines, dignoscendas non ex hac nota componendus; nec striam marginalem, quam *foveolatam* vel *vix foveolatam* nominat III. GYLLENHAL, in his speciebus multum differre mihi videtur. In omnibus varietatibus *Nebr. nivalis* obveniunt individua, praesertim feminea, etiam stria elytrorum quita a sutura foveis duabus impressa, unde in disco oritur duplex series fovearum, quemadmodum in specie sequente. Ad puncturam vero thoracis limbi probe attendendum est.

4. *N. borealis*: subdepressa, thorace posterius angustato, obscure aenea, pedibus rufis, elytris subpunctato-striatis, foveis majoribus duplici serie impressis. ♂♀. (Long. 4 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 42. 5. et P. 4 App. 416. 5. a. ZETT. Fn. Lapp. 1. 14. 4. a. SAHLB. Ins. Fenn. 208. 5. a. *Carabus borealis* FABR. Eleut. 1. 182. 69. SCHÖNH. Syn. 1. 186. 91. PANZ. Fn. 75. f. 8. *Pelophila borealis* DEJ. Spec. Coléopt. 2. 263. 1. MANNERH. monogr. Pelophilae. in Essais Entom. par Humm. Nr. 3. p. 36. 1.

Var. b. ♂♀. elytrorum margine inflexo pedibusque nigropiceis.

ZETT. l. c. b. GYLL. l. c. var. b. MANNERH. l. c. var. b. SAHLB. l. c. b.

Var. c. ♂♀. in copula: elytris rufo-testaceis, pedibus rufescentibus.

ZETT. l. c. c. GYLL. et MANNERH. l. c. var. c. SAHLB. l. c. var. c.

Var. d. pallida, thorace elytrisque violaceo-micantibus.

MANNERH. l. c. var. d. GYLL. et SAHLB. l. c. var. d.

Var. e. supra nigra, elytris nigro-violaceis.

GYLL. l. c. var. c.

Hab. sub lapidibus in locis arenosis saepe ad ripas fluminum, in Lapponiis omnibus et Botnia boreali passim; versus alpes tamen hanc supra Juckasjervi et Karesuando in Lapponia Tornensi procedere non observavi. Var. a et b. frequentius occurrunt, var. e. tantum in Collect. D. KOLSTRÖM ad Muonioniska ut et in ripis Wojmsjon et StorUman, Lapponiae Umenis; sed varietates d et e mihi non nisi rarissime obviae. (Lapponia-Torneå.)

Hanc speciem a reliquis *Nebriis* removere non possum, cum notae differentes non sufficiant. Nec hujus speciei descriptio, quam dedit Generos. Com. MANNERH. l. c., speciminibus meis, iisque plurimis, omnimodo quadrat. In Lapponia enim occurrunt nostrae *Nebriae borealis* individua utriusque sexus, locis iisdem capta, magnitudinis nonnihil variantia, antennis (quemadmodum in speciebus antecessentibus) l. totis nigris, l. extrorsum piceis, elytris magis vel minus evidenter punctato-striatis, margineque inflexo saepius quidem ferrugineo, interdum vero aeneo. Unde notae e talibus mutabilitatibus sumtas vacillantes existimo. Specimina igitur, quae eo modo ludunt, sed in ceteris conveniunt et simul habitant, species distinctae vix jure habentur.

8. *Blethisa*.

BONELLI. DEJ. *Nebria* GYLL. *Carabus* LINN. FABR.

Corpus mediocre, oblongum subdepressum, glabrum. Palporum articulus ultimus elongatus, oblongo-ovatus s. obconicus, apice truncatus. Thorax transversus subquadratus, capite latior. Mandibulae intus edentulae. *Color* metallicus. *Motus* cursorius. *Habitatio* sub lapidibus, per partem sylvaticam Lapponiae; rarius. *Differentia sexus*; mas: articulis 4 primis tarsorum anticorum paullo dilatatis; femina: tarsis simplicibus. (Spec. Scand. 3, a *Nebria* tarsorum anticor. articulis 4 (nec 3) in mare dilatatis, etc.; et ab *Elaphro*, cui valde affinis, thorace depresso subquadrato, capite latiori (nec rotundato et latitudine capitis), ut et oculis minus exsertis, etc., distinctae.

1. *B. multipunctata*: subconvexa, thorace transversus, postice angustiore, obscure cupreo-aenea, limbo virescente, elytris irregulariter punctato-striatis, foveis magnis viridiaeis duplici serie impressis. ♂♀. (Long. 4 lin.)

DEJ. Spec. Coléopt. 2. 266. 1. *Nebria* GYLL. Ins. Sv. 2. 44. 6. ZETT. Fn. Lapp. 1. 15. 5. *Carabus multipunctatus* LINN. Fn. Sv. 805. FABR. Eleut. 1. 182. 68. PANZ. Fn. 11. f. 5. SCHÖNH. Syn. 1. 185. 90.

Var. b. violaceo-virescens, nitida.

GYLL. l. c. Add. 3. pag. 692. (Specim. e Lappon. a D. SCHÖNH. communicat.)

Var. c. supra nigrescens tota. SAHLB. Ins. Fenn. 209. b.

Hab. in humidis Lapponiae sylvaticae, rarius: ad Muonioniska tamen frequentiore vidi; var. b et c mihi non obviae fuerunt. (Lapp.-Scan. var. a.)

2. *B. arctica*: cuprea, ore antennisque extrorsum nigris, tibiis ferrugineis; capite thoraceque crebre punctulatis, hoc postice utrinque fovea profunda punctata; elytris tenuiter punctato-striatis foveolisque disci 3 impressis. ♂♀. (Long. $3\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. ♂♀. supra cuprea.

DEJ. Spec. Coléopt. 5. 585. 3. *Harpalus arcticus* GYLL. Ins. Sv. 2. 96. 15. SAHLB. Ins. Fenn. 226. 15. ZETT. Fn. Lapp. 1. 34. 31.

Var. b. supra virescenti-violacea. — SAHLB. l. c. var. b.
Var. c. ♀. supra tota viridis unicolor.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius, ad Muonioniska, Enontekis et Karesuando a DD. GRAPE et KOLSTRÖM inventus; ex eadem Lapponia varietates a. et c. mihi etiam a DD. DEUTSCH et FRIGELIO communicatae. (Lapp. septentrional.)

Statura et similitudo quodammodo *Harp. rufipedis*, sed paullo major et multo convexior. Antennae breviores et crassiores, lujus omnino generis.

3. B. Zetterstedti: supra virescenti-aenea splendidissima, antennis pedibusque piceo-ferrugineis, thorace brevi, postice angustato, striga transversa intramarginali depressa punctata, foveaeque triangulari utrinque profundissima, elytris antice interne obsolete punctato-striatis. ♀. (Long. circiter 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 417. *Harpalus corruscus* ZETT. Fn. Lapp. 1. 30. 23.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; non nisi 2 specimina hactenus, quantum novi, detecta, unum scilicet a D. GRAPE ante plures annos circa Karesuando inventum, et alterum in Pino recenter secato ad Wittangi d. 15. Jun. 1821 deprehendi ipse. (Lapponia borealis.)

9. Pteroloma.

SCHÖNH. GYLL. DEJ. *Harpalus* GYLL. SAHLB. ZETT. Adolus ESCHSCH. FISCH.

Corpus parvum, ovatum, Nebriforme, subconvexum, glabrum. Antennae elongatae, tenues filiformes, subpubescentes, extrorsum paullo crassiores. Palporum articulus ultimus oblongus, apice subangustiore. Mandibulae exsertae, edentulae. Thorax transversus, lateribus explanatus, postice angustatus. Tibiae anticae tenues, simplices. *Color* nigricans. *Motus* agilis. *Habitatio* sub lapidibus; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* externa nulla; articuli tarsorum simplices, et, testante D. FISCHER, in utroque sexu similes. (Spec. Scand. 1. nostra.)

1. P. Forsströmi: nigro-piceum, nitidum, antennis pedibusque fusco-ferrugineis, thorace subcordato, late marginato, sparse punctato, elytris ovalibus, punctato-striatis. (Long. circiter 2½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 418. DEJ. Spec. Coléopt. 5. 571. 1. *Harpalus Forsströmi* GYLL. Ins. Sv. 2. 111. 27. ZETT. Fn. Lapp. 1. 27. 18. *Adolus brumeus* ESCHSCHOLTZ. FISCHER, Entomographie de la Russie. III. p. 243. T. 14. f. 1. a. b. c.

Hab. in Lapponia rarissime, primum a D. FORSTRÖM detectum. Sub lapide loco humido ad Wittangi Lapponiae Tornensis d. 15. Jun. 1821 unicum specimen quoque inveni. (Lapponia; in Nordlandia ad Hoernæs D. ROSENSCHOLD; in Wermelandia seu Suecia media D. MELLERBORG; rarissime et solitarie semper occurrens.)

10. Carabus.

LATR. Gener. Crust. et Ins. 98. FABR. DEJ.

Corpus magnum, oblongum, glabrum. Thorax subquadrius, vel truncato-cordatus, postice emarginatus, angulis prominulis. Alae nullae. *Color* niger, violaceus, virescens, constans; pictura punctata. *Motus* cursorius. *Habitatio* sub lapidibus; per omnes Lapponiae regiones. *Victus* e rapina. *Odor* foetidus: humorem acrem et causticum per anum tactus spargit. *Differentia sexus* in tarsis anticis maris dilatatis, subtus spongiosis, feminae simplicibus facile inveniendae. (Species Scand. 16.)

1. C. glabratus: convexus, supra caernlescenti-niger, subtus ater, thorace lato tenuiter reticulato-rugoso, margine subundulatum elevato, elytris undique subtilissime granulatis. ♀. (Long. 9 lin.)

FABR. Syst. Eleut. 1. 170. 6. PANZ. Fn. 74. f. 4. SCHÖNH. Syn. 1. 168. 5. GYLL. Ins. Sv. 2. 55. 3. DEJ. Catal. p. 5. ZETT. Fn. Lapp. 1. 16. 1.

Hab. sub lapidibus mens. Jun. - Aug., in Lapponia boreali et meridionali haud raro; adscendit in summos alpes, et in ipso alpium Tornensium jugo ejusque latere, non minus suecico quam norvegico, a me saepe observatus. (Lapp. Scan. rar.)

2. C. violaceus: convexus, supra purpurascens-niger, subtus ater, thorace angustato, punctato-subrugoso, margine aequaliter elevato, lateribus elytrorumque granulatorum limbo, violaceis. ♀. (Long. 9-10 lin.)

LYNN. Fr. Sv. 787. FABR. Eleut. 1. 70. 7. PANZ. Fn. 4. f. 4. SCHÖNH. Syn. 1. 168. 6. GYLL. Ins. Sv. 2. 56. 4. DEJ. Catal. p. 5. ZETT. Fn. Lapp. 1. 16. 2.

Var. b. ♂. thoracis lateribus elytrorumque limbo caernlescenti-splendens. — ZETT. Fn. Lapp. 1. c. b.

Var. c. fere totus niger, parum violaceus.

Hab. in Lapponia sylvatica passim mens. Jul. - Aug.; occurrit etiam in Norvegiae inferalpinis, et in sylvae betulina ad Altedet Finmarkiae d. 1. Aug. in copula captus; sed in summis alpebus eum nunquam observavi. (Lapp.-Scan. freq.)

Præcedente paullo angustior, elytrorum superficie magis opacae evidentiusque granulata.

3. C. catenulatus: convexus, supra nigro-cyaneus, elytrorum margine laetior, subtus ater, elytris striis elevatis scabris, interstitiis subrugosis, punctisque impressis triplici serie. ♂. (Long. 8 lin.)

FABR. Eleut. 1. 170. 9. PANZ. Fn. 4. f. 6. SCHÖNH. Syn. 1. 169. 8. GYLL. Ins. Sv. 2. 57. 5. DEJ. Catal. p. 6. ZETT. Fn. Lapp. 1. 17. 3. SAHLB. Ins. Fenn. 212. 3.

Hab. in Lapponia Tornensi, ad Karesuando D. GRAPE, teste D. SCHÖNHERR, et D. HEIKEL teste D. SAHLBERG l. c. (Lapp.-Ostrog. pass. — Scan. boreal. rar.)

4. C. cancellatus: subconvexus, supra virescenti-aeneus, subtus niger, antennarum articulo primo rufo, elytrorum costis tribus laevibus, interstitiis subrugosis, tuberculisque evidentioribus triplici serie. ♀.

Mas: elytra ante apicem margine parum incisae.

Fem: elytra ante apicem margine profunde incisae.

GYLL. Ins. Sv. 2. 64. 11. LATR. Gen. Crust. et Ins. 1. 220. 12. DEJ. Catal. p. 6. ZETT. Fn. Lapp. 1. 17. 4. *Carab. granulatus* FABR. Eleut. 1. 176. 36. SCHÖNH. Syn. 1. 175. 43. (Forte etiam sub varietatibus *Car. granulati* LYNN. Fn. Sv. cum sequente confusum latet insectum, in Suecia satis vulgare.)

Hab. in Lapponia Tornensi, Collect. D. KOLSTRÖM, mihi in Lapp. non obviis. (Lapp.-Scan. freq.)

5. C. granulatus: depressus, supra obscure aeneus, subtus antennisque totis niger, elytrorum costis tribus laevibus, interstitiis rugosis, granulisque catenulatis evidentioribus triplici serie. ♀. (Long. 7 lin.)

Mas: elytrorum margo lateralis ante apicem parum incisus.

Fem: elytrorum margo lateralis ante apicem profunde incisus.

LYNN. Fr. Sv. 781. var. c. PANZ. Fn. 85. f. 1. DEJ. Catal. p. 6. ZETT. Fn. Lapp. 1. 18. 5. *Car. cancellatus* FABR. Eleut. 1. 176. 37. SCHÖNH. Syn. 1. 175. 44.

Hab. in Lapponia, Collect. DD. KOLSTRÖM et PORTINI, mihi vero in Lapponia haud obviis. (Lapp.-Scan. freq.)

6. C. elathratus: subconvexus, supra fusco-aeneus, subtus niger, elytrorum costis tribus laevibus, interstitiis, foveis rotundatis profundis aureo-cupreis triplici serie. ♀. (Long. 9 lin.)

LYNN. Fr. Sv. 782. FABR. Eleut. 1. 176. 38. PANZ. Fn. 75. f. 1. SCHÖNH. Syn. 1. 176. 46. var. ae. GYLL. Ins. Sv. 67. 13. var. a. DEJ. Catal. p. 6. ZETT. Fn. Lapp. 1. 18. 6.

Var. b. totus niger, foveolis elytrorum concoloribus.

Hab. in Lapponiae sylvis rarius, D. PORTINI; a me non nisi ad pagum Pello inter Kengis et Övertorneå, parce visus; var. b. in Lapponia capt. secund. Mus. D. SCHÖNHERR. (Lapp.-Scan. pass.)

7. C. nitens: oblongo-ovatus, convexus, subcaerulescenti-niger, capite thoraceque supra cupreis, elytris laete viridibus, aureo-marginatis, costis disci tribus laevibus atris, interstitiis transversim rugulosis. ♀. (Long. 6 lin.)

LYNN. Fr. Sv. 785. var. β. FABR. Eleut. 1. 177. 40. PANZ. Fn. 85. f. 2. SCHÖNH. Syn. 1. 176. 48. GYLL. Ins. Sv. 2. 70. 16. DEJ. Catal. p. 16.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae Norvegiae, rarius, ad Evenås scilicet juxta Ofotenfjord d. 16. Jul. utrumque sexum legi; sed in Lapponia Suecica illum nunquam inveni. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. *Calosomatidis*, *Licini*, *Amblychi*, *Synuchi* et *Panagaei* species, Sueciae mediae et meridionalis frequentes incolae, e Lapponia forsitan omnes exsules; nullae harum a me saltem observatae.

11. Cychnus.

FABR. PANZ. SCHÖNH. GYLL. SAHLB. DEJ. *Tenebrio* LYNN.

Corpus majoris magnitudinis, ovato-oblongum glabrum. Palporum articulus ultimus securiformis. Antennae setaceae. Mandibulae porrectae, intus dentatae. Thorax elytris angustior. Elytra connata, lateribus carinata. *Color* niger. *Motus*

cursorius. *Habitatio* sub muscis et ad truneos arborum putridarum; per partem sylvaticam et subalpinam Lapponiae. *Differentia sexus*: tarsi antici in utroque sexu similes sunt, sed mas palporum articulo ultimo magis dilatato, quam femina, gaudet. (Spec. Scand. 2.)

1. C. rostratus: niger, capite postice transversim subimpresso, margine basali laevissimo, thorace postice transversim depresso, angulis rotundatis parum reflexis, elytris granulato-punctatis, punctis saepe confluentibus, lineis 3 elevatis obsoletissimis. ♂♀. (Long. 5½ lin.)

FABR. Eleut. 1. 165. 5. DEJ. Spec. Coléopt. 2. 8. 4. certe.

Hab. in Lappon. meridionali rarius; in graminosis ad lacum Storuman et ad radicem alpis Brattiksfjell, Lapponiae Umensis, d. 5—8. Jul. 1832, utrumque sexum legi. (Lapponia; Nordlandia ad Nordmaling d. 25. Maj.)

Obs. Specimina *Cychni*, quae in Suecia inferiori haud infrequenter occurrunt, rectius ad *C. elongatum* HOFFE referendae sunt, ut jam observavit D. DEJEAN, quare ob comparationem hanc speciem, faucae nostrae peregrinam, describere etiam juvat.

C. elongatus: niger, capite postice vix inpresso, margine basali punctulato, thorace postice subexcavato, angulis reflexis subrotundatis, elytris granulato-punctatis, punctis subdiscretis, lineis 3 elevatis obsoletis. ♂♀. (Long. 5½—7 lin.)

DEJ. Spec. Coléopt. 2. 7. 3. certe. *Cychnus rostratus* GYLL. Ins. Sv. 2. 71. 1. PANZ. Fn. 74. f. 6. Naturh. Sellsk. Skrift. Kjoebenh. 1794. 71. T. 8. f. 4. a. SAHLB. Ins. Fenn. 215. 1. ? *Tenebrio rostratus* LINN. Fn. Sv. 823.

Hab. in graminosis et sub foliis deciduis ut et ad truncos arborum, per Sueciae inferioris plerasque provincias a Nordlandia usque ad Lund Scaniae 20. April — 24. Sept., passim, solitarie plerumque obviis. (Gestrícia-Scania.)

Priori paullo major. Differt a praecedente praecipue: statura corporis magis oblonga (nec ovato-rotundata), capitis margine postico subpunctulato (nec laevissimo), thorace subquadrato (nec rotundato), angulis praesertim posticis subrectis distincte elevatis (nec ut in priori rotundatis, parum elevatis), elytrorum granulis magis discretis (nec confluentibus), et lineis disci 3 punctisque ad basin carinae lateralis 2 1. 3. saepe magis elevatis (nec obsoletissimis). Neque cohabitant.

12. Harpalus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 92. GYLL. *Carabus* Fabr.

Corpus mediocre, oblongum, glabrum. Thorax varius, capite sessili, elongato, antierius angustato, latior. Palpi filiformes. Color niger, rufescens, e metallico saepe resplendens; inconstans pictura nulla. *Motus* agilissime cursorius. *Habitatio* sub lapidibus et in rimis rupium, per omnes Lapponiae regiones; nec nivalem aufugit. *Victus* e rapina. *Sexus* tarsi anticis maris paullo dilatatis, feminae simplicibus, semper dignoscitur. (Spec. Scand. 116, in plura subgenera juste dispendendae.)

Sect. I. Thorax angulis posticis non rotundatis.

Subdiv. 1. thorace longiore subquadrato, postice sublato, angulis aut rectis aut nonnullis promiulis. Statura corporis elongata. Color niger, rufescens, non metallicus. Elytra maris subnitida, feminae opaca. *Calathus* BONELL. et DEJ.

1. H. Cisteloides: niger, ore antennisque piceis, his basi pedibusque ferrugineis, elytris tenuiter et subtilissime punctato-striatis, striis tribus disci punctis majoribus. ♂♀. (Long. 4½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 125. 37. ZETT. Fn. 1. 19. 1. *Carabus Cisteloides* PANZ. Fn. 11. f. 12. SCHÖNH. Syn. 1. 195. 159.

Hab. in Lapponia meridionali rarius. (Lapp.-Scan. pass.)

2. H. fulvipes: niger, palpis, antennis pedibusque ferrugineo-testaceis, thoracis angulis posticis rectis, elytris tenuiter et laeviter striatis, disco bipunctatis. ♂♀. (Long. 3½—4 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 128. 39. ZETT. Fn. 1. 20. 2. *Carabus fulvipes* FABR. Eleut. 1. 180. 54. SCHÖNH. Syn. 1. 182. 72.

Hab. in Lapponia rarius, in copula; praecedente paullo minor, sequente vero major. (Lapp.-Scan. freq.)

3. H. melanocephalus: niger, palpis, antennis pedibusque flavis, thorace angulis posticis subobtusis, toto ferrugineo, scutello pectoreque piceis, elytrorum striis tenuissimis laevibus. ♂♀. (Long. 3 lin.)

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

GYLL. Ins. Sv. 2. 129. 40. ZETT. Fn. Lapp. 1. 20. 3. *Carabus melanocephalus* LINN. Fn. Sv. 795. FABR. Eleut. 1. 190. 112. PANZ. Fn. 30. f. 19. SCHÖNH. Syn. 1. 195. 157.

Hab. sub lapidibus et sub lignis, tota aestate, in omnibus Lapponiis vulgaris. In summa cacumina alpium adscendit, et in alpium Tornensium jugo supra ipsam nivem currens pluries deprehensus. Occurrit quoque in inferalpinis maritimisque Norvegiae septentrionalis, et usque ad Talvig Finmarkiae a me visus. (Lapp.-Scan. freq.)

4. H. micropterus: piceo-niger, palpis, antennis pedibusque flavis, thoracis lateribus summis ferrugineis, elytrorum striis tenuissimis laevibus. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 442. *Harpal. melanocephalus* GYLL. Ins. Sv. 2. 129. 40. var. b. *Harp. ochropterus* ZETT. Fn. Lapp. 1. 20. 4. (excl. Syn. DEJ.) *Calathus microcephalus* DEJ. Spec. Coléopt. 3. 78. 16.

Hab. sub lapidibus ad Wittangi, Juckasjervi et Torneträsk Lapponiae Tornensis mens. Jun. Jul. haud infrequens. In Lapponia Umensi, ex. gr. ad Lycksele, Tresunda et Fredrica etiam vulgaris. Ad Alten Finmarkiae quoque lectus, sed in ipsis alpiis nivalibus a me non repertus. (Lapp.-Scan. freq.)

Summa affinitas praecedentis, sed paullo minor et thorace aliter colorato. Nescio praeterea, quatenus dissimilitudo habitus inter hos mihi semper visa, nec mixti cohabitant. Ex utroque ambio occurrunt sexus, et non nisi similis cum simili copulatur. Hunc igitur, auctoritate DD. GYLL. et DEJ., ut distinctam leie propono speciem.

Subdiv. 2. thorace postice latiore, elytris fere aequali, et arete applicato, angulis rectis aut acutis. Statura corporis ovalis, saepe brevior, latior. Color aeneus l. nigricans, metallice semper resplendens. Mares et feminae in elytris aequae fere nitent. *Amara* BONELL. et DEJ.

5. H. latus: brevis, supra convexus niger, nitidus, subtus piceus, antennis pedibusque rufis, thorace utrinque bis foveolato, elytris evidenter punctato-striatis. ♂♀. (Long. 3 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 133. 43. ZETT. Fn. Lapp. 1. 21. 5. *Carabus latus* FABR. Eleut. 1. 196. 141. SCHÖNH. Syn. 1. 202. 103. *Amara consularis* DEJ. Catal. p. 9.

Hab. in vicinitate Lapponiae; ad Matarengi in Paroecia Övertorneå, Generosiss. D. MANNERH. (Lapp.-Scan. rar.)

6. H. acuminatus: latus, aeneo-niger, supra obscure cupreus, antennarum basi rubra, thorace aequali, utrinque foveolis binis laevibus, interiori a basi remota profundiori angusta, elytris subsulcatis. ♂♀. (Long. 4 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 136. 46. ZETT. Fn. Lapp. 1. 21. 6. *Carabus acuminatus* SCHÖNH. Syn. 1. 203. 197. *Carab. eurynotus* PANZ. Fn. 37. f. 23. *Amara eurynota* DEJ. Catal. p. 9.

Hab. in Lapponia boreali passim. (Lapp.-Scan. fr.)

7. H. similatus: oblongus, niger, supra obscure aeneus, antennarum basi tibiisque ferrugineis, thorace aequali, postice foveolis obsoletis subpunctatis. ♂♀. (Long. 3½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 138. 47. ZETT. Fn. Lapp. 1. 21. 7. *Amara similata* DEJ. Catal. p. 9.

Hab. sub lapidibus in Lapponia, ex. gr. ad Naestansjö, Lapp. Umensis rarius, praecedente parum brevior, sed fere dimidio angustior. (Lapp.-Scan. pass.)

8. H. trivialis: oblongo-ovatus, supra viridi-aeneus, subtus niger, antennarum basi tibiisque testaceis, thorace aequali, fovea utrinque unica vix punctata. ♂♀. (Long. 3 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 140. 49. ZETT. Fn. Lapp. 1. 22. 8.

Hab. in Lapponia forte rarius, mihi non obviis, sed a D. GRAPE e Karesuando Lapponiae Tornensis missus ad D. SCHÖNHERR. (Lapp.-Ostrog. Gottl. Scan. pass.)

Harp. similato dimidio minor.

9. H. praetermissus: oblongo-ovatus, supra niger nitidus, palpis, antennis pedibusque rufis ferrugineis, thorace postice utrinque profunde punctato, bifoveolato, margine summo angulisque posticis piceis, pectore lateribus profunde punctato. (Long. 2½ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 246. 5. *Amara similata* var. DEJ. Spec. Coléopt. 5. 789. 3.

Hab. in Lapponia (boreali) rarissime, D. M. KOLSTRÖM, teste D. SAHLB. l. c.; mihi in Lapponia non obviis. (Lapponia borealis)

„Magnitudo et statura *H. plebeji*, sed differt colore antennarum pedumque, thorace profundius et pectore punctato“ SAHLB. l. c.

AD. DEJEAN tantum ut var. *Harp. similati* consideratur; an jure?

10. H. plebejus: oblongo-ovatus niger, supra viridi-aeneus, antennarum basi tibiisque testaceis, thorace inaequali, postice utrinque foveolis duabus crebre punctatis. ♂♀. (Long. 2½—3 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 141. 50. ZETT. Fn. Lapp. 1. 22. 9.

Var. b. ♂. supra obscure virescens, tibiis piceis.

Hab. sub lapidibus, in Lapponia passim, in adjacenti Botnia boreali, ex. gr. ad Haparanda et ÖfverTorneå frequentius, mens. Majo — Julio. (Lapp.-Scan. pass.)

11. H. vulgaris: oblongo-ovatus niger, antennis pedibusque concoloribus, supra virescenti-aeneus, thorace inaequali, postice utrinque foveolis duabus angustatis sublaevibus. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

Mas: elytra tenuiter punctato-substriata, interstitiis planis sublaevibus nitidis.

Fem.: elytra tenuiter punctato-substriata, interstitiis subconvexis, subtilissime punctulatis sive coriaceis, minus nitidis; plerumque etiam major.

Var. a. ♂♀. supra virescenti-aeneus; frequentior.

GYLL. Ins. Sv. 2. 138. 48. ZETT. Fn. Lapp. 1. 22. 10. a. *Carab. vulgaris*. LINN. Fn. Sv. 799. FABR. Eleut. 1. 195. 137. SCHÖNH. Syn. 1. 201. 188. *Amara vulgaris* DEJ. Catal. p. 9.

Var. b. ♂♀. supra cupreus.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. Fn. l. c. b. *Carab. vulgaris* PANZ. Fn. 40. f. 1.

Var. c. ♀. supra viridis.

GYLL. l. c. var. c. ZETT. Fn. l. c. var. c.

Var. d. ♂♀. supra nigricans vel violaceo- aut caeruleo-niger. — ZETT. Fn. l. c. var. d.

Var. e. supra cupreo-aeneus. SAHLB. Ins. Fenn. p. 244.

Hab. sub lapidibus, sub ligno sicco et in terra, per totam Lapponiam sylvaticam mens. Jun. Jul. vulgatissimus, praesertim feminae frequentes. Versus alpes non longius quam ad cataractam Wackokoski (ubi terminus Abietis) et Karesuando Lapponiae Tornensis, atque ad Umenaes Lappon. Umensis, procedentem observavi, nec in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae eum unquam deprehendi. (Lapp.-Scan. pass.)

Harp. similato dimidio minor, magnitudinis fere trium proximae praecedentium.

12. H. despectus: oblongo-ovatus niger, supra nonnihil aeneo-micans, antennarum basi, tibiis tarsisque rufo-ferrugineis, thorace inaequali, postice foveolis utrinque 2 sublaevibus profundioribus, margine summo piceo-ferrugineo. (Long. 2½ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 245. 49.

Hab. in Lapponia (boreali), D. KOLSTRÖM, teste D. SAHLBERG l. c., mihi in Lapponia non obviis (Lapponia borealis).

Var. b. antennis pedibusque totis rufo-ferrugineis. In Lapponia D. SAHLBERG.

13. H. communis: brevis, ovalis, obtusus niger, supra aeneus vel caerulescens, antennarum basi tibiisque ferrugineis, thorace lato aequali, postice subpunctulato, vix foveolato, elytris tenuiter striatis, striis obsolete punctatis. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 141. 51. a et b. ZETT. Fn. Lapp. 1. 23. 11. *Carab. communis* FABR. Eleut. 1. 195. 138. PANZ. Fn. 40. f. 2. SCHÖNH. Syn. 1. 201. 159. *Amara communis* DEJ. Catal. p. 9.

Hab. in Lapponia testantib. DD. FRIGELIO et SCHÖNHERR, ut et Collect. D. PORTIN; mihi vero tantum in Lapponia Umensis ad Badstuttraesk die 30. Jun. freq., sed non in Norvegica obviis. (Lapp.-Scan. freq.)

Var. b. pedibus rufis — ad Lycksele freq.; etiam in Lapponia Tornensi a D. FRIGELIO invent.; est forte *Harp. familiaris* GYLL. Ins. Sv. 4. App. 445.

Priori paullo brevior, non latior, ovalis.

14. H. Quenseli: ovatus, ferrugineo-piceus vel virescenti-aeneus, supra semper aeneo-micans, antennis pedibusque rufo-testaceis, thorace inaequali disco convexo, lateribus depresso-explanato, postice punctato et utrinque bifoveato, elytris tenuiter subpunctato-striatis. ♂♀. (Long. 2½—3¼ lin.)

Var. a. (qualis frequentissime occurrit) ♂♀. piceo-ferrugineus, pectore abdomineque obscurioribus, antennis pedibusque testaceis.

GYLL. Ins. Sv. 2. 134. 44. ZETT. Fn. Lapp. 1. 24. 12. a. *Carabus Quenseli* SCHÖNH. Syn. 1. 201. 190.

Var. b. ♂♀. nigro-piceus, antennis pedibusque ferrugineis. — ZETT. l. c. var. b.

Var. c. ♀. piceo-niger, antennarum basi, tibiis tarsisque ferrugineis. — ZETT. Fn. l. c. var. c.

Var. d. ♀. rufo-piceus, antennis pedibusque pallidis; duplo major. — ZETT. Fn. l. c. var. d.

Hab. sub lapidibus locis siccioribus in Lapponiis septentrionalibus et meridionalibus, per omnes regiones, tota ae-

state, frequentissimus. Adscendit quoque in summas alpes, et in alpium Tornensium jugo in ipsa nive currens mense Julio deprehensus; varietates vero obscuriores in regione nivali semper magis communes. In Nordlandiae et Finmarkiae maritimis hunc non observavi. Varietatem d. ad Johannis Ro Botnia borealis d. 2. Sept. tantum legi. (Lapponia; Torneå; Scania ad Esperöd certe.)

Magnitudo *Harp. trivialis*, sed variat major et minor. In omni varietate occurrunt specimina supra magis vel minus aeneo-micantia, ut et thoracis postico magis vel minus punctato; in feminis tamen haec punctura semper obsolete deprehenditur. Thoracis lateribus explanatis, praesertim posterioribus, optime dignoscitur ab affinis haec species, quae non nisi in Lapponia et Scania haec tenus observata est.

15. H. brunneus: obovatus nigropiceus, ore, antennis pedibusque pallidis, thorace amplo, margine summo pellucido-ferrugineo, postice utrinque foveolis duabus punctatis, elytris tenuiter punctato-striatis. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

Mas: thorace magno, amplo, lateribus scilicet rotundatis, in medio dilatatis, postice foveolis evidenter punctatis.

Fem.: thoracis lateribus in medio minus dilatatis, postice foveolis saepe obsolete punctatis, et paullo minor; forte ejusdem speciei, nam in ceteris simillimi, et semper cohabitavit, licet non in copula deprehensi.

GYLL. Ins. Sv. 2. 143. 52. ♂. ZETT. Fn. Lapp. 1. 24. 13. *Amara brunnea* DEJ. Catal. p. 9.

Hab. in alpiis Lapponiarum et suecicarum et norvegicarum, passim; in alpium Tornensium jugo d. 12. Jul., nec non in Gamstenstind et alpiis adjacentibus Finmarkiae d. 1. Aug. plurima specimina utriusque sexus legi; alias in provinciis borealibus Sueciae mihi non obviis, nisi unice sub lapide ad Karungi prope Tornoam d. 27. Maj. (Lapp.-Scan. rar.)

Vix dubito, quin noster idem sit ac *Harp. brunneus* GYLLENH., licet in climata boreali magis obscurus, fere nigricans evadat, unde facies paullo aliena. Specimina, quae ab ipso Ill. viro accepi hujus speciei, cum nostris masculis omnino conveniunt praeter colorem.

16. H. Sahlbergi: oblongo-ovatus, nitidus niger, vel supra nigro-piceus, palpis, antennis pedibusque rufo-ferrugineis, thorace subangustato, profundius emarginato, lateribus rotundato, foveolis utrinque 2 subpunctatis, elytris punctato-striatis. (Long. 2 lin.)

Amara lapponica MANNERH. in litt. ad SAHLB. *Harpal. lapponicus* SAHLB. Ins. Fenn. 250. 58.

Hab. in Lapponia rariss. D. FELLMANN, test. D. SAHLBERG l. c.

Harp. brunneo subsimilis. *H. tibialis* quoque valde affinis, sed paullo major et colore, structura thoracis elytrisque paullo profundius punctato-striatis distinctus. SAHLB. l. c. — Cum speciem infra (Nr. 21) jam ann. 1826 sub nomine *H. lapponicus* descripsim, hoc Faunae Fennicae, 1827 editae, in melius pulchriusque mutavi, dedicans D. FERDINANDO SAHLBERG, filio, praesentem speciem, quam pater ejus primum optime adumbravit.

17. H. tibialis: oblongo-ovatus, supra metallicus, subtus niger, antennarum basi tibiisque rufo-testaceis, thorace postice utrinque bifoveolato, foveolis profundis, impunctatis, elytris subtiliter punctato-striatis, striola abbreviata ordinaria ad basin anteriorem aut nulla aut rudimentaria. ♂♀. (Long. 1¼—1½ lin.)

Var. a. supra caerulescens.

GYLL. Ins. Sv. 2. 145. 54. SAHLB. Ins. Fenn. 250. 59. *Carabus tibialis* SCHÖNH. Syn. 1. 203. 198.

Var. b. ♂♀. supra aut virescenti-aeneus, aut piceo-aeneus. GYLL. et SAHLB. l. c. var. b. *Amara tibialis* DEJ. Spec. Coléopt. 3. 471. 12. var. a.

Hab. ad ripas fluminum Lapponiae meridionalis, var. a. rarissime, sed var. b. ad Lycksele d. 15—25. Jun. utriusque sexus mihi copiose obvia. (Lapp.-Scan. var. a. freq. var. b. passim).

Subdiv. 3. thorace postice parum angustiore, angulis rectiusculis, vix vero pronivulvis, nec exacte rotundatis. Statura corporis oblonga. Color saepius uiger, raro aeneus, pedibus saepe rufescentibus. Superficies elytrorum in feminis plerumque opaca. *Harpali* species DEJ.

18. H. limbatus: niger nitidus, antennis, palpis pedibusque rubris, thorace lateribus rectis, margine summo ferrugineo-pellucido, basi punctato, utrinque foveolato, elytris evidenter striatis, apice oblique subtruncatis. ♂♀. (Long. 3½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 433. *Harp. rubripes* GYLL. Ins. Sv. 2. 118. 32. var. b. et f. ZETT. Fn. Lapp. 1. 25. 14.

Var. b. ♂♂. subtus ferrugineus, capite thoraceque rufo-piceis. GYLL. l. c. var. d. et e.

Hab. sub lapidibus per omnium Lapponiarum partem infimam et in Botnia boreali, tota aestate frequens. (Lapp.-Scan. freq.)

19. H. ruficornis: oblongus, nigro-piceus, antennis pedibusque rufis, thorace postice punctulato, utrinque obsolete foveolato, elytris striatis, pubescentibus, opacis, interstitiis crebre punctulatis. ♂♂. (Long. 5 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 107. 24. SAHLB. Ins. Fenn. 231. 25. DEJ. Spec. Coléopt. 5. 249. 48.

Hab. in Lappon. meridionali, rarissime (Lappon.-Ångermannia et Hernoesand 20. Maj. rar.; Scania tota aestate sub lapidib. ubique vulgaris).

20. H. laevipes: niger nitidus, antennis, mandibulis, palpis pedibusque sublaevibus, rubris, thorace posteriori subangustato, basi punctato, utrinque foveolato, elytris evidenter striatis, apice oblique subtruncatis. ♂♂.

Hab. sub lapidibus et ligno secco in Lapponia rarius; ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 26. Jun. 1821, ad Badstutresk 30. Jun. 1832, et ad Bossekop prope Altengaard Finmarkiae d. 5. Aug. 1811, pauca specimina utriusque sexus legi. (Lapponia)

Magnitudo, statura et summa affinitas *Harp. binotati*; sed colore et armatura pedum distinctus; mas quoque magis nitidus. Similis etiam *H. Hottentotta* STURM; sed femora in nostro magis iuerassata sunt. Antennae et palpi rufescentia. Mandibulae magnae, ferrugineae. Thorax niger transversus, posterior paulo angustior, supra laevis, basi punctatus, et foveola utrinque sat profunde impressus. Elytra nigra nitida, in femina subopaea, in utroque sexu laeviter striata, interstitiis laevibus, exopto marginali foveolato et in interstitio tertio a sutura punctis 2 l. 3 majusculis impressis. Corpus subtus nigrum. Pedes rufi, laeviusculi, tibiis intermediis parvis spinuloso-ciliatis. Femora antica valida, praesertim in mare. An *Harp. Cafferi* STURM Deutschl. Fn. IV. 33. 17. T. 82. f. d. D. ? Vix *H. serie-punctatus* GYLL. Ins. Sv. 4. App. p. 434.

21. H. Lapponicus: niger subopacus, antennis palpisque rufis, tibiis tarsisque ferrugineis, thorace posteriori subangustato, basi punctato, utrinque foveolato, elytris tenuiter striatis, apice oblique truncatis. ♂♂.

Hab. sub lapidibus locis arenosis, ut etiam sub ligno secco, in Lapponia Tornensi, rarius. Versus finem mensis Junii in copula ad Juckasjervi inveni; ad litus lacus Wojmsjoen Lapponiae Umensis individ. masculum d. 12. Jul. 1832 quoque invenit CLAR. DAHLBOM. (Lapponia)

Magnitudo *Harp. rubripedis*. Affinis *Harp. tardo*, thorace postice paulo angustiore et basi punctato distinctus. Caput laeve, nigrum, mandibulis piceis, palpis flavis. Antennae testaceae. Thorax transversus, posterior paulo angustior, transitum ad subdivisionem sequentem efficiens; supra laevis, in medio canaliculus, postice depressus, punctatus, praesertim versus latera, et utrinque fovea evidenter impressa, etiam punctata; totus niger. Elytra ovata, apice oblique truncata, tenuiter striata, striis laevibus, interstitiis oculo aente armato subtilissime punctulatis, unde superficies parum utrida apparet; in interstitio marginali series foveolarum ordinaria adest. Pedes nigro-piceis, tibiis ferrugineis, tarsis dilutioribus; glabri, tibiis posterioribus ciliato-spinulosis. Femora antica praesertim in mare sat valida.

22. H. cupreus: alatus, nigricans glaber, supra cupreus, metallicus, antennarum articulis 2 primis rufis, thorace postice utrinque bistriato, elytris tenuiter punctato-striatis, punctisque 3 postice impressis. ♂♂. (Long. 4—4½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 114. 30. *Carabus cupreus* LINN. Fn. Sv. 501. SCHÖNH. Syn. 1. 200. 185. *Feronia* (Poecilus) *cuprea* DEJ. Spec. Coléopt. 3. 207. 2.

Var. b. supra viridi-aeneus. GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b. Hab. sub lapidibus in Lapponia meridionali passim; ad Lycksele utriusque varietatis utrumque sexum d. 15—25. Jun. inveni. E Lapponia Tornensi etiam a D. FRIGELIO communicatus. (Lapp.-Scan. frequentiss.)

23. H. aeneus: oblongus, supra viridi-aeneus nitidus, antennis pedibusque rufis, elytris tenuiter striatis, apice excisis, interstitiis exterioribus subtiliter punctulatis. ♂♂. (Long. 4 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 116. 31. DEJ. Catal. p. 14. ZETT. Fn. Lapp. 1. 27. 17. *Carabus aeneus* FABR. Eleut. 1. 197. 146. SCHÖNH. Syn. 1. 203. 201.

Var. b. ♂♂. supra cupreus. — GYLL. l. c. var. c. Hab. in Lapponia; e Karesuando a D. GRAPE ad D. SCHÖNHERR missus; etiam ad vicum Matarengi in Paroecia ÖfverTorneå a Generos. MANNERHEIM inventus; mihi etiam in Lapponia Umensi frequenter obvisus (Lapp.-Scan. copiose).

24. H. confusus: oblongus, supra aut viridi-aeneus aut niger, antennarum articulo primo rufo, pedibus nigro-pi-

ceis; thorace postice utrinque subfoveolato, foveis punctatis, elytris tenuiter striatis, apice excisis, interstitiis exterioribus subtiliter punctulatis, tertio puncto impresso. ♂♂. (Long. 4 lin.)

Var. a. supra viridi-aeneus. — DEJ. Spec. Coléopt. 4. 271. 64. *Harp. aeneus* GYLL. Ins. Sv. 2. 116. 31. var.

Var. b. ♂. supra niger. — GYLL. l. c. 4. App. 431. var. f.

Hab. in meridionali Lappon. rarissime; var. a ad Lycksele, et var. b. ad Tresunda, Lapponiae Umensis, 1. Jun.—11. Jul. captae. — In omnibus cum *H. aeneo* conveniens, colore pedum antennarumque tantum differt. (Lapp.-Scan. rar.)

25. H. nigratarsis: „brevior, niger nitidus, autennis medio fusciscentibus, palporum apice rubro, elytris striatis, apice subrotundatis, interstitiis impunctatis, pedibus nigris, tarsis subtus tibiisque rubris. (Long. 3½ lin.)“

SAHLB. Ins. Fenn. 237. 34.

Var. b. pedibus rufis, femorum tibiarumque apice et tarsis superne nigris. — SAHLB. l. c. var. b.

Hab. in Lapponia D. KOLSTRÖM, test. D. SAHLBERG l. c. (Lapponia borealis.)

Statura et magnitudo *Harp. limbat*.

26. H. Intecornis: brevior, niger nitidus, antennis, palpis, pedibus, thoracis elytrorumque marginibus posteriori rufo-testaceis, thorace subquadrato, postice punctulato, foveolaque utrinque impresso. (Long. circiter 2 lin.)

STURM Fn. 4. 60. 33. Tab. 87. f. a. A. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 435. DEJ. Spec. Coléopt. 4. 329. 114.

Hab. in Lapponiae inferalpinis rarius; in alpe Dowre a D. BOHEMAN mens. Jun. et Jul. inventus, mihi quoque benigne missus. Statura et similitudo *H. limbat*, sed fere triplo minor. (Lapponia Norvegica-Scan. rar.)

Subdiv. 4. thorace brevi transverso, postice angustiore, angulis acutis; alati. Statura corporis ovato-oblonga, subconvexa. Color niger, in rufum saepe abiens. Superficies elytrorum in utroque sexu aequaliter nitida. *Amarae* et *Harpali* species DEJ.

27. H. fulvus: brevis latus, ferrugineus, antennis pedibusque pallide testaceis, elytris aeneo-subnigricantibus, subpunctato-striatis, thorace posteriori angustato, utrinque bifoveolato. ♂♂.

GYLL. Ins. Sv. 2. 105. 23. ZETT. Fn. Lapp. 1. 27. 27. *Carabus fulvus* SCHÖNH. Syn. 1. 214. 262. *Amara fulva* DEJ.

Catal. p. 9. *Carab. ferrugineus* LINN. Fn. Sv. 798. forte. Hab. in locis arenosis in Lapponia rarius, D. PORTIN; ad Lycksele Jun. ipse. (Lapp.-Scan. fr.)

28. H. apricarius: ovatus piceus, supra nigro-aeneus, palpis, antennis pedibusque ferrugineo-testaceis, thorace posteriori parum angustato, basi punctato, utrinque bistriato, elytris crenato-striatis. ♂♂. (Long. 3 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 104. 22. ZETT. Fn. Lapp. 1. 28. 20. *Carabus apricarius* FABR. Eleut. 1. 205. 193. PANZ. Fn. 40. f. 3. SCHÖNH. Syn. 1. 214. 261. *Amara apricaria* DEJ. Catal. p. 9.

Var. b. ♂♂. (in copula) supra rufo-picea, subtus dilutior. — GYLL. l. c. var. b.

Hab. sub lapidibus locis arenosis, in Lapponia passim ad Lycksele 2—12 Jun. freq., mens. Julio in copula captus. Occurrit quoque saepe in summitatibus culmorum graminum et in floribus Salicis etc., sed longius versus alpes quam ad Juckasjervi in Lapponia Tornensi illum procedentem non inveni, nec in Norvegiae inferalpinis unquam vidi. Var. b. ad Åsele, Lappon. Umensis d. 26. Jul. freq. vidi. (Lapp.-Scan. freq.)

29. H. alpinus: niger, palpis concoloribus, antennarum basi testacea, thorace postice parum angustato, fovea utrinque punctata, bistriata, elytris punctato-striatis. ♂♂. (Long. 3½ lin.)

Var. a. ♂♂. thorace elytrisque nigro-aeneis, pedibus ferrugineis. — ZETT. Fn. Lapp. 1. 25. 21. a. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 430. var. d.

Var. b. ♂♂. thorace elytrisque nigris l. nigro-aeneis, disco longitudinaliter rufo, femoribus ferrugineis, tibiis jam piceis, jam nigris; magnitudine nonnihil varians; frequentior.

GYLL. Ins. Sv. 2. 103. 21. var. a. ZETT. Fn. Lapp. 1. 28. 21. *Carab. alpinus* FABR. Eleut. 1. 196. 140. PANZ. Fn. 75. f. 7. SCHÖNH. Syn. 1. 202. 192. var. ae.

Var. c. ♂♂. thorace elytrisque nigris, femoribus nigropiceis. — ZETT. Fn. Lapp. 1. 25. 21. v. c. GYLL. l. c. 4. App. 430. c.

Var. d. capite, thorace elytrorumque limbo viridi-aeneis. GYLL. l. c. var. b.

Var. e. viridi-aeneus nitidus, elytris totis concoloribus. — GYLL. l. c. var. e.

Hab. in summis alpinis Lapponiarum, in ipsa nive vivaciter cursitans, tota aestate vulgaris; descendit quoque varietas b, latere suecico, in regiones subsylvaticam et sylvaticam, ibique sub lapidibus occurrens frequenter deprehenditur, sed vix infra Wittangi Lapponiae Tornensis observata. Var. a et c tantum in summo jugo alpino a me visa, in alpe Dowre a D. BOHEMAN quoque capta, et var. d. e mihi non obviae, sed a D. GRAPE in Lapponia boreali inventae. (Lappon.-Dalecarlia.)

30. H. torridus: niger, palpis antennisque totis testaceis, thorace postice angustato, fovea utrinque punctata, bistriata, elytris punctato-striatis, varicoloribus. ♂♀. (Long. 3½ lin.)

Var. a. ♂♀. elytris nigro-aeneis, pedibus aut nigro-piceis, aut rufescentibus; frequentior.

GYLL. Ins. Sv. 2. 102. 20. ZETT. Fn. Lapp. 1. 29. 22. a. *Carab. torridus* PANZ. Fn. 35. f. 2. *Carab. alpinus* var. γ. SCHÖNH. Syn. 1. 102. 192. *Amara torrida* DEJ. Spec. Coléopt. 3. 520. 60.

Var. b. ♂♀. elytris rufo-ferrugineis, summo margine suturaque nigris, l. nigro-aeneis, pedibus aut ferrugineis, aut nigro-piceis. SCHÖNH. l. c. var. β. ZETT. l. c. var. b.

Var. c. ♂. elytris nigris, pedibus piceis, tarsis dilutioribus. — ZETT. l. c. var. c.

Var. d. corpore snbtus, pedibus, labro oreque testaceis; mandibulis solis apice piceis.

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 430. var. b.

Hab. locis cultis sub lapidibus et sub ligno sicco, quod in terra jacet, per totam Lapponiam borealem sylvaticam mens. Jun.—Aug. copiosissime; occurrit etiam in inferalpinis Norvegiae, et ad Björkvik Nordlandiae atque ad Alteidet Finnmarkiae haud infrequenter lectus; in summas alpes vix adscendit, et in jugo alpino non nisi varietas b. parce visa; varietatis c. specimen tantum unicum ad Juckasjervi captum, sed a D. FRIGELIO plura, in Lapponia Tornensi capta, mecum communicata. (Lapp. borealis. — Botnia borealis, Torneå, var.)

Hic et praecedens magnitudine aequales, statura *Harp. aulici*, sed triplo minores et ultra.

Subdiv. 5. thorace oblongo, postice angustiore, basi truncato, angulis acutis. Statura corporis elongato-oblonga, subdepressa. Color niger, piceus, raro metallicus. *Platysmae*, *Omaeae*, *Pterostichi*, *Pocili*, *Patrobi* et *Argutoris* species DEJEAN.

A. A l a t i.

31. H. niger: subdepressus niger, antennis extrorsum fuscescentibus, thorace postice utrinque fovea bistriata, elytris subsulcatis. ♂♀. (Long. 6—7 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 86. 7. ZETT. Fn. Lapp. 1. 30. 24. *Carabus niger* FABR. Eleut. 1. 178. 46. SCHÖNH. Syn. 1. 179. 62. *Platysma nigra* DEJ. Catal. p. 12. *Carabus leucophthalmus* PANZ. Fn. 30. f. 1.

Hab. sub lapidibus per partem infimam Lapponiae tempore vernali, rariss; inter nostrates hujus generis facile maximus. (Lapp.-Scania fr.)

32. H. nigrita: parum depressus, niger nitidus, thorace brevior, lateribus aequaliter rotundato, postice utrinque fovea magna punctata, elytris thorace latioribus striatis, striis sublaevibus. ♂♀. (Long. 4 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 88. 8. et 4. App. 425. ZETT. Fn. Lapp. 1. 31. 25. *Carab. nigrita* FABR. Eleut. 1. 200. 164. PANZ. Fn. 11. f. 11. SCHÖNH. Syn. 1. 205. 223. *Omaeae nigrita* DEJ. Catal. p. 12. et Spec. Coléopt. 3. 284. 75.

Hab. sub lapidibus per partem sylvaticam Lapponiarum omnium, tota aestate, passim; versus alpes tamen supra Juckasjervi procedentem non vidi, sed eundem in inferalpinis Nordlandiae, ex. gr. ad Björkvik, parce inveniri. (Lapp.-Scania. freq.)

33. H. minor: oblongus, niger nitidus, antennis pedibusque rufo-piceis, thorace angustiore subcordato, postice utrinque fovea biloba punctulata, elytris thorace latioribus subcrenato-striatis. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 426. SAHLB. Ins. Fenn. 221. 8. *Feronia* (Omaeae) *minor* DEJ. Spec. Coléopt. 3. 287. 81. *Harp. anthracinus* GYLL. Ins. Sv. 2. 89. 9. (exclus. Syn. Illig.) ZETT. Fn. Lapp. 1. 31. 26.

Hab. in Lapponia Kemensi D. FELLMANN, teste D. MANNERHEIM; mihi in provinciis borealibus haud obvisus. (Lapp.-Scania. pass.)

Priori duplo vel triplo minor, ano maris linea elevata obsoleta.

34. H. oblongo-punctatus: supra nigro-aeneus, snbtus niger, palpis tibiisque obscure rufescentibus, thorace postice utrinque fovea oblonga simplici, elytris nitidis tenuiter striatis, foveolis impressis. ♂♀. (Long. 4 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 85. 6. ZETT. Fn. L. 1. 31. 27. *Carab. oblongo-punctatus* PANZ. Fn. 73. PAYK. Fn. Sv. 1. 121. 32. var. β. (exclus. Syn. FABRICII) SCHÖNH. Syn. 1. 186. 92. *Pterostichus oblongo-punctatus* DEJ. Catal. p. 12. *Platysma* eadem DEJ. Spec. Coléopt. 3. 316. 108.

Var. b. ♂♀. totus niger, supra perparum aeneo-micans, palpis tibiisque nigro-piceis.

GYLL. l. c. var. ZETT. l. c. var. b. *Carab. oblongo-punctatus* FABR. Eleut. 1. 183. 70. PAYK. Fn. Sv. 1. c. var. ae.

Hab. sub lapidibus locis cultis per partem sylvaticam Lapponiae tempore vernali et aestivali vulgaris, imprimis var. b. frequens; sed supra cataractam Wackokoski (limitem Abietis in Lapponia Tornensi) ut et supra lacum Storuman Lapponiae Umensis, eum non observavi, nec in Norvegiae inferalpinis unquam deprehendi. (Lapp.-Scania. freq.)

Longitudo *Nebriae multipunctatae*, sed multo angustior.

35. H. borealis: niger, palpis tibiisque concoloribus, thorace postice utrinque fovea oblonga simplici, elytris maris nitidis, feminae opacis, in utroque sexu tenuissime striatis, foveolis impressis. ♂♀.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 32. 28. *Harpalus oblongo-punctatus* var. GYLL. Ins. Sv. Add. 3. 692. 6. var. lapponica et GYLL. l. c. 4. App. 425. An *Platysma angustata* DEJ. Spec. Coléopt. 3. 318. 109.?

Hab. sub lapidibus et ligno sicco, supra terram posito, locis plerumque cultis per partem sylvaticam Lapponiae Suecicae, vere et aestate passim; ad ÖfverTorneå, Wittangi et Juckasjervi, Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele, Åsele et Stensele, Lappon. Umensis, 23. Maj. — 21. Jul., frequentiore vidi. (Lapp.-Karungi Botniae borealis, Nordmaling Botn. occid.)

Praecedenti sat similis et affinis, praesertim ejus varietati b, sed duplo semper major, elytris adhuc tenuius striatis, in femina opacis; nec in Suecia inferiori cum specie antecedente unquam occurrit. Caput et thorax ut in *Harp. oblongo-punctato* constructa, tota nigra, palpis basi nigro-piceis. Elytra etiam ut in nominato formata et foveolata, sed striis tenuissimis, interdum subcrenatis exarata et superficie in femina minus nitida, subcoriacea. Pedes nigri, femoribus anticis, praecipuis in masculis, validis, tibiis parum spinulosis.

36. H. picicornis: oblongus, nitidus niger, palpis rufis, antennis piceis, pedibus ferrugineis, thorace cordato, postice utrinque fovea profunda, elytris tenuiter punctato-striatis, striis versus apicem laevibus, punctisque 3 impressis. ♂♀. (Long. 3½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 32. 29. *Harp. rufipes* GYLL. Ins. Sv. 2. 97. 16. var. c. et Add. 3. 693. atque 4. App. 427. *Patrobis septentrionis* DEJ. Spec. Col. 3. 29. 2.

Var. b. ♂♀. totus rufo-ferrugineus, antennis piceis, capite thoraceque nigricantibus. — ZETT. l. c. var. b.

Hab. in summo alpium Tornensium jugo, supra ipsam nivem vivaciter cursitans, mense Julio copiose; descendit quoque in regionem sylvaticam Lapponiarum omnium, et sub lapidibus ac ligno exsiccato ad Wittangi, Juckasjervi et Karesuando Lapponiae Tornensis, ut et ad Lycksele, Tresunda et Umenaes, Lapponiae Umensis, mensib. Maj., Jun., Aug. haud infrequenter a me visus; sed in inferalpinis Norvegiae nunquam observavi, in alpe Dowre tamen a D. BOHEMAN captus. Var. b. non nisi in ipso jugo alpino occurrit. (Lapponia. — Botnia occidentalis; Umeå; Jemtlandia.)

Habitus omnino *Harp. rufipedis* (infra descripti), sed duplo major, et elytris aliter striatis, coloreque obscuriori distinctus. Caput nigrum, palpis rufis, antennis crassiusculis, pubescentibus, piceis. Thorax niger, ut in *H. rufipede* constructus, sed fovea utrique postica minus crebre punctata. Elytra tenuiter punctato-striata, striis versus apicem laevibus, subevanescentibus, tota nigra nitida, margine inflexo saepe piceo. Alae albae. Corpus nigrum l. nigro-piceum. Pedes ferruginei, femoribus anticis validis, saepe piceis; toti glabri, laeves, tibiis posterioribus leviter spinulosi. — Specimen a D. WESTERMANN mihi missum, in Groenlandia captum, sub nomine *Patrobis hyperboreus* DEJ. parum ab hoc differre videtur.

37. H. pubescens: oblongus, ferrugineus, punctatissimus pubescens, capitis thoracisque medio, elytrorum macula communi postica abdomineque nigro-piceis. ♂♀. (Long. 1½—2 lin.)

Var. a. ♂♀. elytrorum macula communi postica nigro-picea. — GYLL. Ins. Sv. 2. 109. 26. AHRENS Fn. Ins. Eur. 9. t. 3. *Harpal.* (Ophonus) *pubescens* DEJ. Spec. Coléopt. 4. 236. 39.

Var. b. ♂. elytro singulo macula postica oblonga nigra. GYLL. l. c. var. b.

Var. c. ♂. nigro-piceus, capitis, thoracis, elytrorumque marginibus testaceis. — GYLL. l. c. var. c.

Hab. in Lapponia Norvegica rar.; sub fucis rejectis ad Tynaes d. 6. Jun. a D. BOHEMAN et ROSENSCHÖLD captus (Lapp. Norvegica).

B. A p t e r i.

38. H. lepidus: supra viridi-cupreus, subtus aeneus, ore, antennis pedibusque nigris, thorace postice utrinque fovea profunde bistriata, elytris evidenter striatis, disco tripunctatis. ♂♀. (Long. 4¹—5 lin.)

Mas: elytris nitidis.

Fem.: elytris opaeis.

GYLL. Ins. Sv. 2. 94. 14. ZETT. Fn. Lapp. 1. 33. 30. *Carab. lepidus* FABR. Eleut. 1. 189. 107. SCHÖNH. Syn. 1. 194. 151. *Pocillus lepidus* DEJ. Catal. p. 11.

Hab. in Lapponia septentrionali rarius, Collect. D. PORTIN, sub lapidibus vero ad Lycksele et Badstuttraesk, Lapponiae meridionalis, d. 25. Maj. — 30. Jun. haud infrequenter vidi. Inter majores generis. (Lapp.-Scan. freq.)

39. H. rufipes: supra piceus, subtus dilutior, palpis testaceis, antennis pedibusque rufo-ferrugineis, thorace postice utrinque fovea rotunda profunda punctata, elytris antice profunde punctato-striatis, striis versus apicem laevibus. (Long. 3¹ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 97. 16. ZETT. Fn. Lapp. 1. 34. 32. *Carab. rufipes* FABR. Eleut. 1. 184. 75. (alatus)? SCHÖNH. Syn. 1. 188. 105. *Patrobis rufipes* DEJ. Catal. p. 10.

Hab. sub lapidibus et muscis per totam Lapponiam Maj. — Jul. frequens, ut et in inferalpinis Nordlandiae et Finmarkiae, ex. gr. ad Finkrog et Talvig, passim; ascendit quoque in summum jugum alpinum, ibique in nive strenue currens mense Julio a me lectus. (Lapp.-Scan. freq.)

Varietates aut colore dilutiori aut *alis completis* in Lapponia non vidi; hinc Synonymon FABRICII, quod insectum alatum adfert, non omnino certum.

40. H. strenuus: nitidus niger, antennarum basi pedibusque rufo-ferrugineis, thorace rotundiore, postice utrinque fovea angusta punctata, subtus punctato; elytris evidenter punctato-striatis, striis versus apicem laevibus. ♂♀. minor. (Long. 2¹ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 98. 17. *Carabus strenuus* PANZ. Fn. 38. f. 6. SCHÖNH. Syn. 1. 179. 60. *Argutor strenuus* DEJ. Spec. Coléopt. 3. 252. 44.

Hab. in Lapponia rarius; in Lapon. Tornensi a D. FRIGELIO captus, et ad Lycksele Lapon. Umensis d. 4. Jun. a me parce visus. (Lapp.-Scan. freq.)

Harp. vernali sat similis, sed paulo minor, thorace rotundato, et in terris saltem arcticis semper apterus.

41. H. pullus: nitidus niger, antennarum basi pedibusque rufo-ferrugineis, thorace rotundiore, postice utrinque fovea angusta punctata, subtus punctato, elytrorum striis leviter crenatis. (Long. 2¹ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 429. SAHLB. Ins. Fenn. 227. 18. *Harp. strenuus* ZETT. Fn. Lapp. 1. 34. 40. (exclus. Syn. DEJ.) *Carab. exaratus* NAEZÉN, Act. Holm 1794. p. 272. 7. T. 9. f. 5. *Argutor pullus* DEJ. Spec. Coléopt. 3. 254. 45.

Hab. in ripis fluminum et sub lapidib., per partem sylvaticam omnium Lapponiarum usque ad Juckasjervi, Lapp. Tornensis et Neestansjö, Lapon. Umensis, verno tempore praesertim frequenter; in Nordlandia et Tromsøe mense Jul. a me, et in Finmarkia orientali ad Utsjoki a D. FELLMAN quoque visus; sed in ipsis alpihus nivalibus a me nunquam deprehensus. (Lapp.-Scan. pass., sed priorior.)

Sectio 2. Thorax angulis posticis rotundatis.

Statura corporis oblongo-ovata. Color niger, testaceus, saepe metallicus. Minores, alati. *Agoni*, *Stenolophi* et *Trechii* species DEJ.

42. H. aterrimus: oblongus, niger politus, thorace late marginato, fovea utrinque profunda subpunctata, elytris tenuiter striatis, foveolis disci 3 profunde impressis. ♂♀. (Long. 5 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 153. 60. SAHLB. Ins. Fenn. 254. 65. Hab. in Lapponia rarissime, D. KOLSTRÖM, teste D. SAHLBERG l. c., mihi in Lapp. non obvisus, nec extra Scandiam a me lectus (Lapponia; Suecia meridionalis).

43. H. putridus: niger, mandibularum apice, antennarum basi pedibusque rufo-piceis, thorace obovato, postice utrinque foveolato, elytris tenuiter striatis. ♂♀. (Long. fere 3 lin.)

Var. a. ♂♀. elytris piceis, margine inflexo ferrugineo. ZETT. Fn. Lapp. 1. 35. 34. a. *H. fuliginosus* GYLL. Ins. Sv. 4. App. 448. forte.

Var. b. ♂♀. elytris totis nigris.

ZETT. Fn. l. c. var. b.

Hab. in truncis putridis Lapponiae, passim, ad ÖfverTorneå, Kengis et Wittangi, nec non ad Umenaes et Badstuttraesk mens. Jun. et Jul. pauca specimina inveni. (Lapp.-Angermannia, rar.)

Magitudo et affinitas *Harp. pelidni* GYLL., a quo tamen thorace breviori posticeque foveolato satis distinctus videtur. Antennae nigrae, subpubescentes, articulo basali ferrugineo. Thorax in medio latitudinis parum longior, antice submarginatus, lateribus rotundatus, posterius angustatus, angulis rotundatis, toto ambitu breviter obovatus, niger, laevis, postice foveola utrinque parum profunda, impunctata. Elytra tenuiter striata, striis laevibus, picea, margine inflexo dilutiori. Pedes mediocres picei, tibiis tarsisque ferrugineis. — Ab *Harp. picipede* diguoscitur: colore, magnitudinis paulo maiori, antennis magis pubescentibus ut et thorace latiori, foveolis posticis angustioribus.

44. H. viduus: niger, mandibulis rufescentibus, tarsis fulvo-pilosis, thorace subtransverso, postice utrinque fovea laevi, elytris latis, evidenter striatis, striis subpunctatis. ♂♀. (Long. 3 lin.)

Var. a. ♂♀. supra obscure virescens.

GYLL. Ins. Sv. 2. 153. 61. ZETT. Fn. Lapp. 1. 35. 35. a. *Carabus viduus* PANZ. Fn. 37. f. 18. SCHÖNH. Syn. 1. 207. 217. *Agonum viduum* DEJ. Catal. p. 10.

Var. b. ♂♀. hujus omnino; supra niger. GYLL. et ZETT. l. c. var. b. *Agonum lugubre* DEJ. l. c. p. 10.

Hab. sub lapidibus per partem infimam Lapponiae, tempore vernali rarius. (Lapp., Helsingia-Scan. fr.)

45. H. tarsatus: nigro-aeneus, mandibulis femoribusque piceo-ferrugineis, tibiis obscuris, tarsis fulvo-pilosis, thorace transverso, postice subangulato, utrinque fovea subrugosa, elytris latis, tenuiter striatis. ♂♀.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 36. 36. An *Harp. versutus* GYLL. Ins. Sv. 4. App. 451.?

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, ibique duo tantum individua, alterum ad Wittangi, et alterum ad Haparanda prope Tornöam, mense Junio 1821 iuveni; at in Lapponia Umensi frequentiore vidi, praesertim ad ripas fluminum sub lapidibus, ex. gr. ad Lycksele et Umenaes d. 25. Jul. — 7. Jul. 1832; nec non in insula Dolpatie lacus Storöman uterque sexus captus. (Lappon.-Botnia borealis.)

Magitudo praecedentis, elique valde affinis, thoracis vero structura, femorum colore, elytrorum striis tenuioribus etc. distinctus. Caput et antennae ut in priori omnino. Thorax longitudine paulo latior, postice subangulatus, deute scilicet minutissimo, loco anguli, prominente; supra laevis, in medio tenuiter canaliculatus, postice depressiusculus, fovea utrinque inaequali, sat conspicua; totus nigro-aeneus. Elytra lata, depressa, tenuiter striata, striis subpunctulatis praesertim antice, punctisque tribus disci impressis ut in antecedente; nigro-aenea. Pedes mediocres, femoribus ferrugineis, tibiis piceo-nigricantibus, tarsis nigris fulvo-pilosis.

Obs. *Harpalus viduus* var. c. GYLL. „pedibus livido-testaceis,“ et *Agonum triste* DEJ. vix ut synonyma hujus referri possunt.

46. H. dolens: „supra virescenti-aeneus, subtus niger, nitidus, pedibus obscure testaceis, thorace lateribus rotundato, angulis posticis subdenticulatis, elytris tenuiter striatis, striis subtilissime punctulatis. (Long. 2¹ lin.)“

SAHLB. Ins. Fenn. 256. 71. *Agonum triste* DEJ. Spec. Coléopt. 3. 149. 16.?

Hab. in Lapponia, DD. DAMMERT et KOLSTRÖM, teste SAHLBERG l. c. (Lapponia borealis).

Valde affinis videtur nostro *H. tarsato*, ille vero paulo major et nigrior est. Sub lapide ad Lycksele-avaa inter specimina *H. tarsati* individuum parvum iuveni, quod ad *H. dolentem* SAHLB. sine dubio est referendum.

47. H. sexpunctatus: subtus virescenti-aeneus, supra viridi-aureus, elytris rubro-cupreis, tenuiter punctato-striatis, puncto 5—9 serie impressis, thorace subtransverso, postice semiorbiculato, fovea utrinque ruguloso-punctata. ♂♀. (Long. fere 3¹ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 156. 63. var. a. ZETT. Fn. Lapp. 1. 36. 37. *Carabus sexpunctatus* LINN. Fn. Sv. 807. FABR. Eleut. 1. 199. 159. PANZ. Fn. 30. f. 13. SCHÖNH. Syn. 1. 206. 216. *Agonum sexpunctatum* DEJ. Catal. p. 10.

Var. b. ♀. obscurior, virescenti-aeneus nitidus, elytris fusco-cupreis vel virescentibus.

GYLL. l. c. var. b.

Hab. in Lapponia boreali et meridionali, per partem sylvaticam verno tempore sat frequens; var. b. tantum in ripa fluminis Tornensis ad Karungi d. 27. Maj. lecta. (Lapp.-Scan. freq.)

48. H. bifoveolatus: supra virescenti-cupreus, elytris

aureo-cupreis subtiliter punctato-striatis, punctis serie impressis 5—6, thorace oblongo-ovato, profunde transversim strigoso, foveis posticis rugosis, foveolaque in medio minori utrinque impressa saepe obsoleta. ♂♀. (Long. circiter 2½ lin.)

Var. a. ♀. supra virescenti-aeneus.

SAHLB. Ins. Fenn. 258. 74. var. *Agonum bifoveolatum* DEJ. Spec. Coléopt. 3. 142. 8. certe. *Harp. 6-punctatus* GYLL. Ins. Sv. 2. 156. 63. var. c. ZETT. Fn. Lapp. 1. 36. 37. var. b.

Var. b. ♂♀. simil. var. a, sed supra virescens aut violaceo-micans.

SAHLB. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. c.

Var. c. ♀. similis var. a. et b. sed supra totus aureo-cupreus, elytrorum punctis serie impressis 5 majoribus.

Hab. in Lapponia boreali passim; var. a. in ripa fluminis Tornensis ad Juckasjervi, 21. Jun.; var. c. et d. sub lapidibus ad Wittangi 10—15. Jun. obviae. (Lappon. boreal.)

49. H. pelidnus: oblongus, nigro-piceus, antennis pedibusque rufo-piceis, thorace oblongo, anguste marginato, laevi, postice angustato, foveis nullis, elytrorum striis laevibus. ♂♀. (Long. 3 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 150. 58. SAHLB. Ins. Fenn. 252. 62. *Agonum pelidnum* DEJ. Spec. Coléopt. 3. 61. 32. vix hujus.

Hab. in Lapponia D. FELLMAN, test. D. SAHLB. l. c.; mihi in terris borealib. non obvis. (Lapponia; Scania rar.)

50. H. picipes: oblongus, nitidus niger, elytris tenuiter striatis, pedibusque fusco-testaceis, thorace subovali, postice utrinque fovea lata, parum profunda impresso. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

Var. a. ♂♀. elytris pedibusque lividis.

GYLL. Ins. Sv. 2. 151. 59. ZETT. Fn. Lapp. 1. 37. 38. *Carabus picipes* FABR. Eleut. 1. 203. 183. SCHÖNH. Syn. 1. 211. 246. α. β. *Carabus lutescens* PANZ. Fn. 30. f. 20. *Agonum picipes* DEJ. Catal. p. 10.

Var. b. ♂♀. elytris fenoribusque nigro-piceis l. brunneis.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. PAYK. Monogr. Car. 76. 46. β. *Agonum brunipes* DEJ. Catal. p. 10. *H. gracilis* GYLL. Ins. Sv. 4. App. 449.

Hab. ad Karesuando Lapponiae Tornensis, D. GRAPE, teste D. SCHÖNHERR; etiam a DD. SANMARK et DAMMERT in Lapponia visus, teste D. SAHLBERG. (Lapp.-Scan. freq.)

Harp. sexpunctato fere triplo minor, angustior.

51. H. consimilis: subconvexus, nigro-caerulescens, elytris fusco-virescentibus, tenuiter striatis, punctis tribus disci minutis, thorace transverso, postice utrinque fovea oblonga, obliqua. (Long. 2 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 161. 67. ZETT. Fn. Lapp. 1. 38. 39.

Hab. in Lapponia, DD. FORSTRÖM et GRAPE, mihi vero ibi nunquam obvis. (Lapponia.)

Similis praecedenti, sed dimidio minor, et thorace multo breviori aliterque constructo distinctus. Ab *Harp. 4-punctato*, cui etiam valde similis, differt: foveis nullis in disco hemelytrorum et punctis tantum tribus minutissimis.

52. H. 4-punctatus: oblongus, subdepressus niger, supra obscure aeneus, thorace breviori subquadrato, elytris tenuiter striatis, foreolisque disci 4 impressis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 159. 66. SAHLB. Ins. Fenn. 259. 67. *Agonum 4-punctatum* DEJ. Spec. Coléopt. 3. 170. 43.

Hab. in truncis putridis, in Lapponia rarissime, ad Barrese Lapponiae Umensis d. 1. Jul. a. D. DAHLBOM tantum lectus. (Lappon.-Suecia media et meridionalis pass.)

53. H. Deutschii: oblongus, subpubescens, niger nitidus, antennarum articulo primo thoracis margine postico tibiisque piceo-ferrugineis; elytris striatis, rufo-brunneis, disco nigris; thorace subquadrato, postice subangustato, utrinque foveolato, foveis, limbo toto, capitis vertice elytrorumque interstitiis exterioribus subtiliter punctulatis. ♂♀. (Long. 1½—1½ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 261. 81. *Harp. dorsalis* ZETT. Fn. Lapp. 1. 38. 40. (exclus. syn.) *H. cognatus* GYLL. Ins. Sv. 4. App. 455. *Aucupalpus cognatus* DEJ. Spec. Coléopt. 4. 440. 3. *Stenolophus alpinus* SCHÖNH. in litt.

Hab. sub lapidibus, muscis, ligno sicco dejecto etc., mens. Jun. — Aug., in omnibus Lapponiis haud raro; procedit usque ad lacum Tornensem (Torneätraesk), etiam in inferalpinis Nordlandiae Finnmarkiaeque, ex. gr. ad Lyngen, Alteidet et Bossekop haud infrequenter a me visus. (Lapponia-Suecia inferior rarius.)

Ab aliis affinis punctura capitis, thoracis elytrorumque bene distinctus. Var. thoracis limbo postico ferrugineo; variat etiam junior totus testaceus oculis antennisque extrorsum solis nigricanti-

bis. — Praecl. DEUTSCH insectum in Lapponia primum invenit et Cel. SAHLBERG l. c. hoc adcurate et optime jam 1827 descripsit, quare nomen ab eo impositum servare justum censui.

54. H. dorsalis: parum convexus, glaber nitidus niger, antennarum basi elytrisque striatis, fusco-testaceis, in singulo plaga postica nigra violaceo-micante, pedibus piceis, thorace transverso, postice utrinque fovea vix punctata; vertice elytrorumque interstitiis laevibus. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 164. 70. *Carabus dorsalis* FABR. Eleut. 1. 208. 207. SCHÖNH. Syn. 1. 216. 269. *Stenolophus dorsalis* DEJ. Catal. p. 15. *Carab. Vaporariorum* LINN. Fn. Sv. 796.

Var. b. ♂. thoracis limbo subtestaceo, plaga elytrorum dilatata. — GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b.

Hab. in Lapponia, ut mihi relatum fuit, forte rarissime, mihi ibi nunquam obvis. Specimina, quae in Fauna Lapponica, 1. 38.

40. sub hoc nomine descripta fuerunt, jam adcuratius examinata et cum nuper collectis comparata, certe ad *Harp. Deutschii* referenda.

55. H. meridianus: nitidus niger, antennarum elytrorumque striarum basi et sutura pedibusque testaceis; thorace longiore subquadrato, postice angustato, utrinque foveolato, foveis subpunctatis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 165. 71. *Carabus meridianus* LINN. Fn. Sv. 797. PANZ. Fn. 75. f. 9. FABR. Eleut. 1. 206. 199.

Hab. in Lapp. meridionali rar.; ad Ekorträsk sub lapidibus d. 29. Maj. 1832 a D. DAHLBOM inventus; in alpe Dowre a D. BOHEMAN quoque captus. (Lapp.-Jemtlandia-Scan. freq.)

Obs. Articuli 4 primi tarsorum anteriorum in hac et in speciebus 2 insequentibus apud mares distincte dilatati sunt etc., quare

Il. Com. DEJEAN has ab *Harpalo* separatas jure considerat, generi *Aucupalpus* eas subjuuens; vide DEJ. Spec. Col. 4. 435. Gen. 36.

56. H. collaris: subconvexus nitidus, piceo-niger, antennis basi pedibusque pallidis, thorace transverso rufo, elytris profunde striatis, nigro-piceis, margine ferrugineo. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 166. 72. ZETT. Fn. Lapp. 1. 39. 41. SCHÖNH. Syn. 1. 219. 281. *Trechus collaris* DEJ. Catal. p. 16.

Hab. sub lapidibus et foliis delapsis, tota aestate, in Lapponia boreali et meridionali passim; versus alpes procedit usque ad Tornetraesk, Kautokeino et Umenaes, sed in inferalpinis et maritimis Norvegiae a me non visus. (Lapp.-Scan. freq.)

Magnitudo et statura praecedentis. Thorax transversus, lateribus rotundatus, posterius angustior; supra parum convexus, disco laevis, in medio tenuiter canaliculatus, ad basin utrinque fovea magna, parum profunda, rude punctata. — Ob palporum tarsorumque anteriorum in ♂, structuram hanc speciem cum eodem genere cum GYLL. *Bemb. 4-striato*, *paludoso*, *secali* etc. non possum conjungere.

57. H. atratus: subconvexus, nitidus, piceo-niger, antennis basi pedibusque testaceis, thorace transverso, subquadrato, utrinque foveolato, foveis subpunctatis, elytris profunde striatis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

Harp. collaris var. b. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 455. *Stenolophus atratus* DEJ. Cat. p. 15. *Aucupalpus atratus* DEJ. Spec. Coléopt. 4. 449. 9. *Trechus brunipes* STURM. Fn. 6. p. 88. No. 12. T. 151. f. b. B.

Ut Lapponiae incola mecum communicatus, mihi tantum in specimine non bene conservato ad Lycksele Lapp. Umensis 1832 obvis. (Lapp.-in silvis Ostrog. pass.-Smoland rar.)

13. Clivina.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 95. DEJ. *Scarites* FABR.

Corpus parvum elongatum, subcylindricum, saepius alatum. Mandibulae inermes. Antennae moniliformes, articulo secundo tertio longiore. Tibiae anticae palmato-dentatae. *Motus* haud agilis; passibus vero celeribus, brevissimis, periculum evitare conatur. Color nigro-piceus, aeneus, nitidus; pictura nulla. *Victus* e rapina. *Hospitium* sub lapidibus, libenter locis humidis; per omnes Lapponiae regiones. *Discrimen sexus* in tarsis anticis maris paullo dilatatis, in secunda specie tantum observandum. (Spec. Scand. 7.)

Subdiv. 1 thorace oblongo-quadrato.

1. C. fossor: lineari-elongata, nigro-picea, ore, antennis pedibusque ferrugineis, elytris profunde punctato-striatis. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

Var. a. ♂♀. nigro-picea.

GYLL. Ins. Sv. 2. 169. 2. ZETT. Fn. Lapp. 1. 40. 1. *Tenebrio fossor* LINN. Fn. Sv. 817. *Scarites arenarius* FABR. Eleut. 1. 125. 15. PANZ. Fn. 43. 11. SCHÖNH. Syn. 1. 128. 18. *Clivina arenaria* DEJ. Catal. p. 4.

Var. b. tota rufa.

Hab. in terra et sub lapidibus locis sabulosis tota aestate, in Lapponia boreali sylvatica, passim, in Lapponia vero meridionali freq.; tempore vernali in copula capta; in Nordlandiae septentrionalis inferalpinis maritimis non nisi ad Dybhigen in insula Dyroe parce visa, var. b. in Lapponia Umensi d. 20. Maj. semel capta. (Lapp.-Scan. freq.)

Subdiv. 2. thorace subgloboso.

2. C. arctica: nitidissima aenea, subtus picea, palpis, antennis pedibusque rufo-testaceis, thorace suborbiculato, postice coarctato, elytris dorso punctato-striatis. ♂♀. (major, long. $2\frac{3}{4}$ —3 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 168. 1. DEJ. Catal. p. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 40. 2. *Scarites arcticus* SCHÖNH. Syn. 1. 128. 17. Var. b. tota brunnea. — GYLL. Ins. Sv. 4. App. 455.

Hab. sub lapidibus, lichenibus et ligno sicco supra terram posito, in campis aridis et locis apricis totius Lapponiae. Tornensis, praesertim ad Juckaservi mense Junio frequens, etiam in Lapponia meridionali s. Umensi, ad Lycksele et Asele usque ad Umenaes, Jun.—Aug., passim; nec alpes fugit et in summo jugo alpino d. 12. Jul. utrumque sexum legi; occurrit etiam, licet rarius, in Finnmarkia, ex. gr. ad Altengaard et Bossekop, mense Augusto. (Lapponia freq.; Botnia rarius; Ostrogothia passim iterum frequens.)

Obs. Sub *Lichene Rangiferino* in collibus aridis ad Lärketorp Ostrogothiae anno 1813 d. 16. Aug. usque ad 19. Septbr. plura hujus speciei specimina, Lapponiis simillima, quotidie fere detexi. Sequentibus vero annis non nisi unum vel alterum individuum iisdem locis invenire mihi, indefesso quaerenti, contigit.

3. C. thoracica: aenea, antennarum basi pedibusque piceo-ferrugineis, thorace subgloboso, elytris undique tenuiter punctato-striatis. (minor, long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 170. 3. DEJ. Catal. p. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 41. 3. *Scarites thoracicus* FABR. Eleut. 1. 125. 16. PANZ. Fn. 83. f. 2. SCHÖNH. Syn. 1. 128. 19.

Hab. in Lapponia, Collect. D. KOLSTRÖM; mihi vero nec in Lapponia, nec in provinciis adjacentibus obvia. (Lapp.-Scan. freq.)

4. C. gibba: nigra, antennarum basi pedibusque piceo-ferrugineis, thorace subgloboso, elytris antice profunde punctato-striatis. ♂♀. (minima, long. 1 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 171. 4. DEJ. Catal. p. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 41. 4. *Scarites gibbus*. FABR. Eleut. 1. 126. 17. PANZ. Fn. 5. f. 1. SCHÖNH. Syn. 1. 128. 21.

Hab. in terra et sub lapidibus locis arenosis, praesertim ad ripas fluminum, in Lapponia sylvatica tota aestate passim frequens; sed in Norvegiae inferalpinis maritimis hanc speciem non vidi. (Lapp.-Scan. freq.)

Sect. II. Caraborum. Elytra apice truncata.

14. Brachinus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 83. FABR. DEJ.

Corpus mediae magnitudinis l. minoris, oblongo-ovatum, subconvexum, alatum. Thorax oblongo-cordatus. Abdomen quadratum. Tarsi articulis integris. Color rufus, niger, caerulescens, minus vivax. *Motus* celer. *Habitatio* sub lapidibus; per regionem sylvaticam Lapponiae. Terrefactus crepitu ani hostem pellere tentat. *Differentia sexus* in maris tarsis anticis paullo dilatatis, subtus longe et dense pilosis; in feminae iisdem simplicibus detegenda. (Spec. Scand. 1.)

1. B. crepitans: rufo-ferrugineus, antennarum medio, pectore abdomineque nigris, elytris obscure caeruleis, dorso obsolete subulcatis. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 2. 176. 1. FABR. Eleut. 1. 219. 12. SCHÖNH. Syn. 1. 230. 12. DEJ. Catal. p. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 42. 1. *Carabus crepitans* LINN. Fn. Sv. 792. PANZ. Fn. 30. f. 5.

Hab. in Lapponia, Collect. D. PORTIN; mihi tantum in Botnia obvius. (Lapp.-Gottlandia).

15. Cymindis.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 84. DEJ. *Carabus* FABR.

Corpus minoris magnitudinis, ovato-oblongum, depressum, saepius apterum. Thorax cordatus. Abdomen quadrato-ovale. Tarsi articulis integris. Color nigro-piceus, rufescens. *Motus* celer. *Habitatio* sub lapidibus et in fissuris rupium; per omnes Lapponiae regiones. *Differentia sexus* externa nulla. (Spec. Scand. 4.)

1. C. macularis: nigro-fusca, confertissime punctata, subpubescens, ore, antennis, margine elytrorum et macula humerali cum margine cohaerente ferrugineo-testaceis, pedibus pallidioribus, thorace rufo-piceo, capite multo latiore, striis elytrorum vix punctatis. (Long. 3— $3\frac{1}{2}$ lin.)

MANNERH. in Fisch. Ent. Ruthen. 2. 25. 8. var. a. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 457. var. b. SAHLB. Ins. Fenn. 267. 2. var. b.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in sepulcreto ad templum Lycksele sub lapidibus d. 24. Jun. 1832 duo specimina inveni. (Lapponia meridional. — Finland. SAHLB. — Ostrogoth. DAHLB. et ipse.)

Var. a. GYLL. l. c. puncto elytrorum postico etiam pallido, in Scania saepe inveni, sed neque in Lapponia, neque in reliqua Suecia boreali unquam observavi.

2. C. basalis: profunde punctata, subpubescens, piceo-nigra, ore, antennis pedibusque rufo-testaceis, elytris evidenter punctato-striatis, antice late ferrugineis. (Long. 3 lin.)

Var. a. elytris antice fere ad dimidiam partem rufo-ferrugineis.

GYLL. Ins. Sv. 2. 174. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 42. 1. *Cymindis punctata* DEJ. Catal. pag. 3. *Carabus humeralis* SCHÖNH. Syn. 1. 185. 8. (exclus. Syn. FABR.)

Var. b. elytris totis obscure rufo-ferrugineis.

Hab. sub lapidibus et ligno arido mensib. Jun.—Aug., in Lapponia sylvatica et meridionali et boreali, haud infrequenter; ascendit quoque in alpes, et in summo jugo alpino Tornensi utramque varietatem legi; in Finnmarkiae inferalpinis, ex. gr. ad Alten, etiam rarius visa. (Lapp.-Ostrog. pass.)

16. Lebia.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 84. *Carabus* FABR. *Dromii* spec. DEJ.

Corpus parvum, ovato-oblongum, depressum, alatum. Palpi subfiliformes, nunquam securiformes. Thorax cordatus. Abdomen subquadratum. Tarsi articulo penultimo plerumque bifido. Color nigricans, rufescens. *Motus* tempore calido celerissimus. *Habitatio* sub lapidibus et cortice arborum; per regionem Lapponiae sylvaticam. *Duratio* vitae longior; hibernat. *Differentia sexus* in externis partibus nulla. (Spec. Scand. 15.)

Sect. 1. Articuli tarsorum fere triangulares aut cordiformes. Lebia Bonelli, DEJ. Huc pertinent etiam *Leb. cyanocephala* et *chlorocephala* Auct.

1. L. Crux minor: brevis nigra, antennarum basi, thorace pedibusque rufis, geniculis tarsisque fuscis, elytris rufo-testaceis, cruce nigra. (Long. $2\frac{1}{4}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 181. 3. DEJ. Spec. Coléopt. 1. 261. 9. *Carabus Crux minor* LINN. Fn. Sv. 809. FABR. Eleut. 1. 202. 177. PANZ. Fn. 16. f. 2. SCHÖNH. Syn. 1. 210. 239.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime. (Lapponia-Hernösand Angermanniae 20. Maj. — sub lapidib. in colle arid. ad Wiffa Medelpadae jam d. 15. Maj. sat freq. — Fogel-sång Scaniae 18. April sub muscis pass.)

Sect. 2. Articuli tarsorum fere cylindrici. Dromius BONELLI et DEJ.

2. L. agilis: oblonga, piceo-ferruginea, antennis pedibusque pallidis, thorace subquadrato, elytris obsolete striatis, disco duplici serie punctatis. (Long. $2\frac{1}{4}$ lin.)

Var. a. capite thoraceque rufis, elytris fuscis.

GYLL. Ins. Sv. 2. 184. 6. ZETT. Fn. Lapp. 1. 43. 1. *Carabus agilis* FABR. Eleut. 1. 185. 83. PANZ. Fn. 75. f. 11. *Dromius agilis* DEJ. Catal. p. 3. *Carabus 4-maculatus* SCHÖNH. Syn. 1. 218. 275. var. ♂.

Var. b. vertice thoracisque disco nigro-piceis, elytris fuscis.

GYLL. l. c. var. c. ZETT. l. c. var. b. An *Carabus velox* FABR. Eleut. 1. 205. 190. (exclus. Syn. LINN.)? SCHÖNH. Syn. 1. 213. 255.

Hab. sub cortice Betulae albae, tota aestate, in Lapponia sylvatica passim. Per regiones alpinas mihi non obvia. (Lapp.-Hernösand 21. Maj. Scan. freq.)

3. L. fenestrata: oblonga, rufo-ferruginea, palpis, antennis pedibusque pallidis, capite postice nigro-piceo; thorace subquadrato, elytris obsolete striatis, punctis minutis duplici serie impressis, et macula pallida in disco interiore antico. (Long. $2\frac{1}{4}$ lin.)

Carabus fenestratus FABR. 1. 209. 210. *Dromius fenestratus* DEJ. Spec. Coléopt. 5. 352. 24. *Carab. 4-maculatus*

var. c. SCHÖNH. Syn. 1. 217. 275. *Carab. arcticus* OLIV. 3. 35. 97. 133. T. 12. f. 145. *Lebia agilis* var. c. GYLL. Ins. Sv. 2. 184. 6. et var. d. SAHLB. Ins. Fenn. 271. 7. ZETT. Fn. Lapp. 1. 43. var. c.

Hab. in Lapponia rarius cum priori, cui similis, sed thorace fere breviori, postice angustiori, elytrorum striis forte paullo profundioribus et macula antica pallida in disco, sat distincta. (Lapp.-Ostrogothia mens. Jul. pass.-Scan. rar.)

4. L. truncatella: nigra, supra obscure nigro-aenea, tibiis tarsisque fusco-testaceis, thorace postice rotundato, elytris obsolete striatis, disco impunctatis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 182. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 44. 2. *Carabus truncatellus* LINN. Fn. Sv. 814. FABR. Eleut. 210. 222. PANZ. Fn. 75. f. 12. SCHÖNH. Syn. 1. 196. 161. *Dromius truncatellus* DEJ. Catal. p. 3.

Hab. in graminosis et sub lapidibus locis aridis Jun. — Jul. in Lapponia et boreali et meridionali per partem sylvaticam passim; in copula capta. (Lapp.-Scan. freq.)

Minuta, *Bembidii celeri* minor. Tarsi articulis omnibus integris. — *Lebia foveolata* GYLL. paullo major, elytris disco bifoveolato, non sexu sed specie certe ab hac diversa, in Scania et Ostrogothia frequens, intra limitem Lapponiae non lecta, nec in reliquis provinciis borealibus a me observata.

5. L. Sigma: oblonga pallida, thorace quadrato, rufo-testaceo, capite nigro, elytris substriatis, sutura fasciaque postica dentata, externe dilatata, nigro-fuscis. (Long. 1½ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 273. 10. *Dromius Sigma* DEJ. Spec. Coléopt. 1. 235. 3. *Lebia fasciata* DUFTSCHM. Fn. 2. 255. 24. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 459. II.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, mihi ibi non obvia, sed in Lapponia septentrionali a D. FRIGELIO 1832 inventa, mecumque communicata. (Lappon.-Finlandia SAHLB. Uplandia; rar.)

FAM. 3. BRACHELYTRA CUV. DEJ. MAN- NERH. (STAPHYLINII LATR.)

17. Anthophagus.

GRAVENH. Monograph. Micropt. — GYLL. DEJ. *Lesteva* LATR. MANN.

Corpus parvum, depressum, elongatum, ano acuto. Antennae filiformes, corpore saepe longiores. Thorax cordatus, tenuiter marginatus. Tibiae vix spinulosae. Anus non appendiculatus. *Color* rufo-testaceus, piceus, nigricans. *Motus* celer; saepe volatus. *Habitatio* in foliis fruticum et sub lapidibus; per omnes Lapponiae regiones. *Differentia sexus* externa nulla. (Spec. Scand. 10; quarum 8 Faunae nostrae communes.)

1. A. plagiatus: pubescens, crebre punctatus niger, antennis pedibusque fusco-testaceis, elytris plaga rufescente obsoleta, fronte impressa. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 195. 3. var. b. ZETT. Fn. Lapp. 1. 44. 1. GRAY. Monogr. Micropt. 222. 8. var. DEJ. Catal. p. 26. *Staphylin. plagiatus* FABR. Eleut. 2. 597. 42.

Hab. ad NordCap D. MAERKLIN, teste D. SCHÖNHERR, etiam in Lapponia boreali, a D. SANMARK visus, teste D. SAHLBERG; sub lapidibus, praesertim ad ripas fluminum, interdum quoque in floribus, per totam Lapponiam sylvaticam meridionalem usque ad Umenaes mens. Jul. 1832 mihi frequenter obviis. (Lapp.-Westrog. Gottlandia rar.)

In hoc genere maximus, totus pube tenni cinereseente obduetus. Plaga elytrorum rufescente in speciminibus succieis plerumque perspicua, in hac varietate vix observanda.

2. A. lapponicus: nigro-piceus glaber, thorace subquadrato, postice angustato, crebre punctato, antennarum basi, elytris pedibusque testaceis. (Long. 1½ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 275. 3.

Hab. in Lappon. rarissime: unicum specimen in Lapponia legit D. HRIKEL; alterum a D. FRELLMAN e Lapponiae parocia Utsjock missum ad D. Comit. a MANNERHEIM, in cuius Museo asservatur, teste D. SAHLBERG l. c. (Lapponia septentrionalis.)

Magnitudo et statura *A. alpini*, a quo differt thorace toto nigro, paullo longiori et crebrius profundiusque punctato. SAHLBERG.

3. A. Caraboides: glaber, crebre punctatus, rufo-testaceus, elytris pedibusque pallidis, abdominis segmentis duobus penultimis nigro-piceis, thorace postice angustato. (Long. 1½ lin.)

Var. a. capite nigricante, ferrugineo.

GRAY. Monogr. Micropt. 221. 2. GYLL. Ins. Sv. 2. 192. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 45. 2. DEJ. Catal. p. 26. *Staphylinus Caraboides* LINN. Fn. Sv. 854. PANZ. Fn. 36. f. 2.

Var. b. capite ferrugineo

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. *Staphylin. Caraboides* FABR. Eleut. 2. 601. 65.

Hab. in foliis fruticum Lapponiae borealis rariss, meridionalis passim; in Salice ad Bossekop Finnmarkiae tamen frequentiore legi, mens. Aug. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. *Carabus abbreviatus* FABR. Eleut. 1. 209. 215., huc non referri potest, ut autumat Nob. GYLLENHAL.

4. A. maxillosus: glaber nitidus, niger, capite magno piceo, palpis, mandibulis exsertis, antennarum basi pedibusque rufo-testaceis, elytris pallidis, thorace punctato ferrugineo, postice paullo angustato. (Long. 1½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 45. 3. *A. mandibularis* GYLL. Ins. Sv. 4. App. 460.

Var. b. thorace rufo-testaceo.

SAHLB. Ins. Fenn. 275. 4. b.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae mens. Julio rarius; ad Finkrog in insula Reenoe, et in graminosis ad radicem alpis Lyngentind prope littus maris, quatuor specimina 25—27. Jul. 1821 detexi; deinde eundem in foliis fruticum Betulae albae, ad Wilhelmnia, Gaskelont et Tresunda, d. 6. 22. Jul; in Lapponia Umensi frequenter legi. An mas sequentis, ut voluit D. BOHEMAN, ulterius docebunt observationes in copulatione etc. (Lapponia Norvegia et Suecia.)

Praecedente paullo minor, angustior et structura capitis ab illo diversus. Caput magnum, thorace latius, porrectum, depressum, supra inaequale, foveolatum, vix punctatum, nigro-piceum, fronte, palpis, mandibulis maxillisque magnis exsertis, rufo-testaceis. Antennae fuscae, basi rufo-testaceae. Thorax subquadratus, latitudine tamen paullo longior, postice paullo angustatus, lateribus tenuiter marginatus, subconvexus, sat distincte punctatus, totus obscure rufo-ferrugineus, disco ad eertum lumen situm fusco-umbrato. Elytra sublinearia, apice oblique truncata, regulariter et distincte punctata, pallida. Corpus nigrum nitidum. Pedes pallidi.

5. A. alpinus: glaber, capite thoraceque postice parum angustato, parce punctulatis, piceo-niger, ore, antennarum basi, elytris pedibusque testaceis. (Long. 1½ lin.)

Var. a. thoracis margine anguste ferrugineo.

GRAY. Monogr. Micropt. 220. 1. GYLL. Ins. Sv. 2. 194. 2. DEJ. Catal. p. 26. ZETT. Fn. Lapp. 1. 46. 4. *Staphylinus alpinus* FABR. Eleut. 2. 598. 43.

Var. b. thorace toto obscure ferrugineo. ZETT. l. c. var. b.

Hab. in foliis Betulae nanae et Salicum, per Lapponiae regionem sylvaticam, alpinam et subalpinam, mensib. Julio et Augusto, passim; in summo alpium Tornensium jugo, ut et in insula Senjen et ad radicem Lyngentind Nordlandiae borealis, nec non ad Bossekop Finnmarkiae illum sat frequentem vidi. (Alpes Lapponiae et Dalecarliae, Jemtlandia-Smoland. rar.)

Statura *Anth. Caraboidis*, sed paullo minor, praesertim angustior, thorace breviori etc. distinctus. An ♀ prioris!!

6. A. omalinus: glaber, nitidus niger, capite thoraceque parce punctulato, subtransverso, postice vix angustato, ferrugineis, ore, antennis, elytris pedibusque testaceis. (Long. 1 lin.)

Var. a. elytris pallidis, immaculatis. — ZETT. Fn. Lapp. 1. 46. 5.

Anthophagus alpinus var. b. GYLL. Ins. Sv. 2. 194. 2. b.

Var. b. *maculipennis*, elytris pallidis, macula discoidali pone mediam magna, fusca.

ZETT. l. c. var. b.

Hab. var. a. in foliis Betulae albae per regionem alpinam praesertim Lapponiae Norvegiae mens. Julio passim; ad Björkvik, Evenös et Lyngen Nordlandiae a me lectus; sed in Suecia non nisi ad Johannis Ro prope Tornoam Botnia borealis d. 2. Sept. rar., at in Lapponia meridionali, ex. gr. in Betula et Salice caprea ad Wilhelmnia, Åsele, Storuman et Umenaes haud infrequenter toto mens. Julio eum vidi; var. b. in paludosis inferalpinis Nordlandiae rarius, ex. gr. ad Hamnvigen in insula Dyroe, et ad Giebstad in insula Senjen, ubi 21—22. Jul. quinque specimina inveni, in Betula ad Gaskelont Lappon. Umensis d. 6. Jul. rarissime. (Lapponia Norvegia et Suecia, Botnia borealis Suecia rar.)

Duplo minor praecedente, a quo imprimis distinguitur: thorace breviori et latiori, subtilius punctulato, nec non antennis totis testaceis. Habitus fere *Omali*. Caput ut in priori constructum, ferrugineum, palpis pallidis. Antennae elongatae, filiformes, testaceae. Thorax subtransversus, longitudine paullo latior, postice perparum l. vix angustatus, uddique tenuiter marginatus, supra oculo acutissime armato subtilissime punctulatus, et praeterea

punctulis in disco parvis, versus latera et postice crebrius adpersis impressus; totus ferrugineus. Elytra crebre et quasi ruguloso-punctulata, pallide testacea, in var. a. immaculata, in var. vero b. in disco postico singuli macula magna jam evidentiore, jam obsolete, fuscæ. Petus et abdomen nigra. Pedes pallidi.

7. A. obscurus: pubescens, crebre punctatus fusco-niger, antennis extrorsum pedibusque obscure rufo-testaceis, geniculis fuscis, thorace postice angustato, vertice non foveolato. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GRAY. Monogr. Micropt. 221. 7. GYLL. Ins. Sv. 2. 196. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 47. 6. *Staphylinus obscurus* PAYK. Fn. 3. 388. 25.

Var. b. elytris fuscis, antennis totis pedibusque testaceis. GRAY. l. c. var. 3. et GYLL. l. c. var. b. et c. ZETT. l. c. var. b.

Hab. in arenosis ad fluvios Lapponiae Suecicae rarius; occurrit quoque parce in inferalpinis Nordlandiae septentrionalis, ibique ad Giebstad mense Julio a me captus. (Lappon.-Scan. freq.)

Similis et affinis *Anthoph. plagiato*, sed illo paullo minor, magis pubescens et subtilius punctulatus.

8. A. globulicollis: subnitidus, pubescens niger, thorace cordato, pulvinato, antennarum basi pedibusque rufis, fronte biimpressa.

Lesteva globulicollis MANNERH. Brachel. 1830. 56. 8. Hab. in Lappon. Norvegica, ut mihi asseveravit D. BOHEMAN. (Lappon. inferalpina littoralis; sub lapidibus ad littora lacus Saemia Finlandiae orientalis, rariss. D. Com. MANNERHEIM.)

Anthoph. plagiati var. b. similis; paullo major, fortius punctatus, thoracis capite multo latiore, globoso, fere pulvinato, medio obsolete canaliculato, et fronte canaliculis 2 exaratis, distinctus. MANNERH. l. c.

18. Omalium.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 147. — GRAY. Monogr. Micr. — DEJ.

Corpus exiguum, ovatum aut elongatum, saepe depressum. Antennae plerumque extrorsum crassiores, corpore semper breviores. Thorax transversus-quadratus, saepius distincte marginatus. Tibiae vix spinulosae. Anus non appendiculatus. Color nigricans, rufescens, testaceus. *Motus* celer; interdum volatus. *Habitatio* sub lapidibus, sub cortice arborum, raro in floribus; plerumque gregatim; per omnes Lapponiae regiones. *Differentia* serus in paucis extricata. (Spec. Scand. 41.)

Subdiv. 1. Corpus ovatum, elytris maximam abdominis partem tegentibus.

1. O. boreale: nitidum, nigro-piceum, antennarum filiformium basi pedibusque testaceis, thorace subdepresso transversus, parce punctato, postice subangustato, elytris rude punctato-substriatis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 195. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 48. 1. *Staphylinus borealis mas* PAYK. Fn. 3. 411. 57.

Hab. in ripis fluminis Tornensis ut et ad Lycksele Lapp. Umensis rarius. (Lappon.-Botniae borealis Råneå, ipse; Botnia occidentalis D. QUENSEL.)

2. O. consimile: nitidum, nigro-piceum, antennis extrorsum crassioribus, tibiis tarsisque ferrugineis, thorace valde convexo postice subangustato, capiteque creberrime punctatis. ♂. (Long. $1\frac{3}{4}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 199. 2. ZETT. Fn. Lapp. 1. 49. 2. *Staphylinus borealis fem.* PAYK. Fn. 411. 75.

Hab. in ripis fluminum Lapponiae, mens. Majo—August. sat frequens; ex. gr. ad Lycksele, Katilakoski, Kengis et Wittangi; d. 15. Jun. in copula captum; sed supra Juckasjervi hoc non vidi. (Lappon.-Botniae borealis Råneå; Westrogothia.)

Praeecedente duplo majus. Elytra distincte et profundius, licet parvis, quam thorax, punctata. Haec species minime est tantum femina praecedentis, ut opinatus est D. PAYKULL, nam uterque sexus, isque similis, in copula deprehensus.

3. O. rotundicollis: nitidum, piceo-ferrugineum, pedibus elytrorumque marginibus paullo dilutioribus, antennis extrorsum crassioribus, thorace valde convexo, postice rotundato elytrisque profunde et crebre punctatis. (Long. 2 lin., lat. fere 1 lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 281. 11. MANNERH. Brach. 51. 3. ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Hab. in Lappon. D. KOLSTRÖM, teste D. SAHLBERG; ad Utsjock D. FELLMAN, test. Com. MANNERHEIM; e Lapponia Tornensi unicum specimen mecum quoque a D. DEUTSCH amicissime communicatum. (Lapp. bor.)

4. O. quadrum: oblongum glabrum, piceo-nigrum, antennarum basi, thoracis subquadrati, minus convexi, parcius punctati limbo anguste, elytrorumque rude punctato-substriatorum marginibus et apice ferrugineo-pallidis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4 App. 461. SAHLB. Ins. Fenn. 278. 3.

Hab. in Lapponia rarius; ad Utsjock D. FELLMAN; ad Lycksele d. 16. Aug. ipse. ((Lapp.-Botnia ad Råneå-Helsingia, ad Ljusneelfven 25. April. BOHEM. — Scania ipse.)

5. O. piceum: nitidum, rufo-piceum, antennis extrorsum crassioribus pedibusque testaceis, thorace transversus subdepresso crebre punctato, lateribus aequaliter rotundato.

GYLL. Ins. Sv. 2. 200. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 49. 3.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.-Westrogothia rar.; Scania littora, freq.)

Magnitudo et affinitas *Omali consimilis*, a quo thoracis structura praesertim differt. Thorax brevis transversus, lateribus explanatis, postice non angustatus, supra parum convexus, sat crebre et profunde punctatus, disco piceo, marginibus testaceis. Elytra profunde et crebre subvage punctata.

6. O. tectum: subtiliter crebre punctulatum nitidum nigrum, antennarum basi, thoracis lateribus posticoque anguste, elytris amplis pedibusque testaceis. ♂. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: ano acuto, piloso.

Fem.: ano bistylato.

GRAY. Monogr. Micr. 213. 19. GYLL. Ins. Sv. 2. 202. 5. DEJ. Catal. p. 26. ZETT. Fn. Lapp. 1. 49. 4. ♂.

Hab. in fungis terrestribus; succo Betulae, cadaveribus et stercore, mens. Jul. — Sept. in Lapponia suecica et boreali et meridionali passim; in Nordlandiae inferalpinis ad Evenäs, Tromsøe et Raschtind frequentius occurrit. (Lappon.-Scan. freq.)

7. O. Raunculi: creberrime punctulatum, obscurum nigrum, ore, antennarum basi pedibusque flavescentibus, elytris amplis fusco-testaceis, thorace postice angulato. ♂. (pusillum, long. $\frac{2}{3}$ lin.)

Mas: elytris abdomine brevioribus, angulo interiori ad suturam recto.

Fem.: elytris longitudine fere abdominis; angulo interiori acuminato; in copula.

GRAY. Monogr. Micr. 215. 20. GYLL. Ins. Sv. 2. 204. 6. DEJ. Catal. p. 26. ZETT. Fn. Lapp. 1. 50. 5. *Silpha minuta*. FABB. Syst. Eleut. 1. 342. 25. SCHÖNH. Syn. 2. 132. 27.

Var. b. ♂. elytris brunneis, antennarum basi pedibusque luteis. — ZETT. l. c. var. b.

Hab. in graminosis et floribus silvestribus mens. Jun. — Jul. per partem sylvaticam Lapponiarum omnium passim; supra Juckasjervi Lapponiae Tornensis ut et alpen Bratlikfjell Lapponiae Umensis, vix visum. In Nordlandiae inferalpinis maritimis Björkvik, Schiervoe et Hacksten paullo frequentius occurrit, praesertim var. b. (Lapp.-Scan. var. a. freq.)

Praeecedente triplo minus et ultra.

8. O. depressum: confertissime punctulatum depressum, opacum nigrum, pedibus ferrugineis, thorace profunde canaliculato, angulis posticis emarginatis. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 210. 11. SAHLB. Ins. Fenn. 280. 9.

Var. b. elytris fuscis aut rufo-piceis.

Hab. in fungis putridis et stercore bovino, ad Lycksele et Wilhelmna, Lapponiae Umensis, 20. Jun. — 22. Jul. frequenter. (Lapp. meridionalis-Scan. vulgar.)

9. O. lapponicum: subtilissime punctatum obscurum (opacum?) nigrum, antennarum basi, thoracis lateribus, elytris pedibusque pallidis, thorace convexo.

MANNERH. Brachel. 52. 13.

Hab. in Lapponia rarissime, mihi non obvium; e parocia Utsjock a D. FELLMAN ad Com. MANNERHEIM missum. (Lapponia septentrionalis.)

Omali. Raunculi duplo minus, subtilius punctulatum, thorace convexo, posterius minus angustato et elytris brevioribus facile distinguendum. MANNERH. l. c.

10. O. fenestrale: elongatum, subtiliter crebre punctatum, pubescens piceo-nigrum, antennis elongatis fuscis, pedibus fusco-testaceis, thorace rotundato, obsolete canaliculato. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 50. 6.

Hab. in Lapponia Tornensi, rarissime; non nisi unicum individuum in fenestra domus, in pago Palojoensuu, d. 17. Aug. a me inventum. (Lapponia.)

Magnitudo *Omal. rivularis*. Caput triangulare, subtiliter parce punctulatum, fronte inter antennis bifoveolata; nitidum nigrum, ore piceo. Antennae thorace longiores, filiformes pubescentes, nigro-fuscae. Thorax subtransversus, rotundatus, undique marginatus, supra subconvexus, subtiliter punctulatus, in medio longitudinaliter obsolete canaliculatus, totus pubescens nitidus niger. Scutellum magnum, triangulare, punctatum. Elytra thorace plus quam duplo longiora, ereberrime et subtiliter, attamen profundius, quam ille, punctata, pubescentia, nigro-picea. Alae amplae, albi-hyalinae, in specimine nostro prominentes. Corpus nitidum nigrum, auro piceo. Pedes obscure testacei. — Statura elongata, lineari, transitum ad subdivisionem sequentem efficit.

Obs. Nob. BOHEMAN per litteras mihi significavit, se in Norvegia lapponica 1832 novum invenisse *Omalium*, cui nomen *nivale* imposuit; sed cum ipsum non viderim, hoc alio modo publicare non possum.

Subdiv. 2. Corpus elongatum, elytris vix dimidiam partem abdominis tegentibus. *Anthobium* MANNERH.

O. fenestrale in Subdiv. antecedente quaerendum.

11. *O. laeviusculum*: depressum, nitidum nigrum, antennarum basi, thoracis marginibus pedibusque testaceis, thorace transverso, foveolato, vix punctulato, elytris longioribus fuscis, subtiliter punctulatis. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 461. SAHLB. Ins. Fenn. 282. 12. Hab. in Finmarkia occidentali, ad Nord-Cap, D. MARKLIN, teste D. GYLLENHAL; e Muonioniska etiam a D. KOLSTRÖM ad D. SAHLBERG missum. (Finmarkia Norvegica-Lapponia Tornensis.)

Affine videtur nostro *Om. impresso*.

12. *O. rivulare*: crebre punctatum nitidum piceo-nigrum, antennarum basi pedibusque rufis, elytris nigro-fuscis, thoracis disco foveis duabus longitudinalibus. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 214. 14. ZETT. Fn. Lapp. 1. 51. 7. Hab. in fungis betulinis et succo destillante Betulae, ut et in cadaveribus, tempore praesertim vernali, per Lapponiam sylvaticam passim, die 3. Jul. in copula observatum; supra Juckasjervi tamen hanc speciem procedentem non vidi, nec eam in Nordlandiae Finmarkiaeque subalpinis unquam legi. (Lapp.-Scan. freq.)

Var. a. geniculum GYLLENHALI et GRAVENHORSTI: „elytris fusco-testaceis“ in Lapponia non inventi. Nostra autem specimina borealia thorace foveis oblongis profundius, parum arenatis instructo gaudent, unde *Omal. caeso* proxime accedunt. Sed antennae basi rufae et magnitudo omnino ut in *Omal. rivulari* Sveciae vulgari.

13. *O. exiguum*: confertissime punctulatum, obscurum nigrum, antennis concoloribus, pedibus testaceis, femoribus infuscatis, thorace postice angustiore, foveis duabus antice distantibus (pusillum).

GYLL. Ins. Sv. 2. 218. 17. ZETT. Fn. Lapp. 1. 51. 8.

Hab. in Lapponia rarissime; in sylv. Wittangi d. 15. Jun. unicum specimen legi. (Lapponia; Suecia media rar.)

14. *O. impressum*: pubescens, depressum nigrum, ore, antennis pedibusque fusco-testaceis, elytris brevibus punctatis nigro-piceis, thorace laeviusculo margine laterali utrinque puncto impresso. (Long. 1½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 52. 9.

Var. b. capite, thorace elytrisque rufo-testaceis, corpore piceo. — ZETT. l. c. var. b.

Var. c. rufo-testaceum, pedibus pallidis, abdomine rufo-piceo. — ZETT. l. c. var. c.

Hab. var. a. in summo alpium Tornensium jugo, ubi die 12. Julii in nive a me collectum; var. b. et c. sub cortice Betulae albae et sub lapidibus in ripis fluminis Tornensis ad Kattilakoski, Juhonpietis et Wittangi Lapponiae Tornensis mense Junio 1821 inventae; deindeque 1832 in Lapponia Umensi; var. a. ad Lycksele 4. Aug., var. b. in aquis ad Badstuträsk d. 1. Jul.; et var. c. ad Gaskelougth prope Stor-Uman d. 6. Jul. deprehendi. In alpe Dowre quoque a D. BOHEMAN var. a. capt. (Lappon.-Botnia borealis, Johannis Ro.)

Magnitudo *Omal. rivularis*. Caput laeve, foveolis duabus obsolete inter antennis, nigrum, ore ferrugineo. Antennae thorace longiores, filiformes, pubescentes testaceae. Thorax longitudine paulo latior, angulis omnibus rotundatus, supra parum convexus, laevis s. oculo acutissime armato subtilissime et parce punctulatus, ad latera utriusque intra marginem in medio foveola s. puncto majori impressus; totus niger pubescens. Elytra brevia, abdomen vix ultra tertiam partem tegentia, angulo exteriori rotundato, interiori

recto; supra erebre et distincte punctulata; tota rufo-picea, pubescentia. Corpus nigrum, subtilissime punctulatum, glabrum. Pedes fusco-testacei.

Var. b. et c. tantum colore differunt, forte juniora individua, et vix a varietate a. ut species diversae separanda, licet cum illa cohabitantia non deprehensa fuerint.

15. *O. pubescens*: brevius, subtiliter crebre punctatum, pubescens, piceo-nigrum, antennis mediocribus fuscis, pedibus fusco-testaceis, thorace rotundato, non canaliculato. (Long. circiter 1 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 52. 10.

Hab. in Lapponia rarius; ad Turtola et Karesuando Lapponiae Tornensis mense Augusto pauca specimina legi. (Lapponia.)

Omal. fenestrali valde affine et simile, sed paulo minus, antennis elytrisque, ut videtur, brevioribus, thorace non canaliculato, et pube paulo longiori supra vestitum, distinctum. Antennae capite thoraceque parum longiores, filiformes. Thorax subtiliter punctatus, non canaliculatus, niger. Elytra thorace duplo longiora, crebre subrugoso-punctata, pubescentia, fere pilosa, picea. Pedes fusco-lutei.

16. *O. Gyllenhalii*: subdepressum, pubescens subnitidum piceo-nigrum, thorace transverso, parce punctato, utrinque foveolato, elytrisque crebre et profunde punctatis, ferrugineo-piceis, ore, antennis pedibusque testaceis. (Long. 1½ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 286. 23.

Hab. in Lapponia, D. KOLSTRÖM, teste D. SAHLB. l. c. (Lapponia borealis-Finlandia.)

Magnitudo et statura *O. Fiburni* GYLL. A nostro *Om. pubescens* differt magnitudine paulo majori, pubescentia tenuiori, pedibus paulo dilutioribus etc. Specimen in Lapponia Norvegica a D. BOHEMAN captum mecumque sub nomine *O. Gyllenhalii* communicatum, an hujus?

17. *O. Fähräi*: depressum, glabriusculum, nitidum nigrum, elytris piceis, pedibus testaceis; thorace subquadrato, lateribus subrotundato, posterius paulo angustato, elytrisque elongatis crebre punctatis. (Long. 1 - 1½ lin.)

Hab. in Lapponia rar.; sub lapidibus in convalle rivulorum prope regionem nivalem in alpe Dowre Norvegiae juxta Drivstun 29. et 30. Jun. 1832 a D. BOHEMAN lectum, et mecum benigne communicatum. (Lapp. inferalpin. Norv.)

Affine *O. pubescenti*, sed glabritie corporis, antennarum forma etc. distinctum. Ab *O. Gyllenhalii*, cui etiam subsimile videtur, antennarum colore etc. mox differt. Antennae thorace fere breviores, extrorsum distincte crassiores, totae nigrescentes. Os et palpi nigra. Thorax subconvexus, punctulatus, sed vix foveolis impressus; structura ut in diagnosi. Elytra thorace duplo longiora, picea, erebre et certo situ subseriatim punctulata. Pedes flavo-testacei. — Entomologorum fautori eximio pariter ac scientiae cultori excellentissimo, Dom. O. J. FÄHRÆUS, Vigil. Portor. region. Gothoburg. Praefecto, Equit. de Stella polari, etc. insectum hoc boreale gratissime offert ZETTERSTEDT.

18. *O. planum*: deplanatum, subtilissime punctulatum, glabrum nitidum nigrum, antennarum basi, elytris pedibusque fusco-testaceis, thorace postice angustiore, obsolete canaliculato subfoveolatoque. (Minutissimum, long. vix 1 lin.)

GRAY. Monogr. Micr. 204. 1. var. 1. GYLL. Ins. Sv. 2. 221. 20. DEJ. Catal. p. 26. ? ZETT. Fn. Lapp. 1. 53. 11.

Var. b. elytris fusco-piceis.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b.

Hab. sub cortice Pinum emortuorum, in Lapponia per partem sylvaticam passim; ad Turtola et Wittangi mense Junio frequentius legi. (Lapp.-Ostrogothia.)

19. *O. inflatum*: ovatum convexum, profunde crebre punctatum, glabrum nitidum rufum, capite, thorace transverso angulato, non foveolato, elytrisque longis amplis, rufo-piceis, antennis pilosis, extrorsum crassioribus. (Long. vix 1 lin.)

GYLL. Ins. Sv. Add. P. 3. 700. 22 - 23. var. b. ZETT. Fn. Lapp. 1. 53. 12.

Hab. in Lapponia rarius; sub cortice Pini emortuae, ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis mense Junio 1821, et ad Badstuträsk Lapp. Umensis 29. Jun. 1832, a me lectum; minutum, *Omal. pygmaeo* brevius. (Lappon.-Scan. rar.)

20. *O. alpinum*: ovatum convexum, tenuissime pubescens, profunde punctatum, totum testaceum, pedibus pallidioribus, antennis extrorsum subfuscescentibus. (Long. ¾ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in monte subalpino Stoetingsfjellet d. 31. Jul. 1832 ab oculatissimo itineris mei socio D. DOCT. DAHLBOM in unico specimine detectum. (Lapponia meridionalis.)

Om. pygmaeo GYLL. affine et sat simile, sed paullo brevius et latius, elytris paullo longioribus profundiusque punctatis, corpore pallidior etc. abunde distinctum. Totum nitidum, omnium tenuissime rigide pubescens, flavescens-testaceum, oculis nigris, et vertice macula fusca. Antennae thorace vix longiores, pubescentes, testaceae, extrorsum crassiores, fusciscentes. Thorax convexus transversus, lateribus subrotundatus, totus punctatus, sed foveolis nullis impressus. Elytra thorace fere dimidio longiora, distincte punctata, punctis certo situ seriatis dispositis. Abdomen pene elytra eorum longitudine, laeve. Pedes flavescens.

21. *O. lineare*: elongatum angustum, lineare, crebre punctulatum, glabrum nitidum, rufum, pedibus testaceis, antennis extrorsum crassioribus, thorace postice angustato, dorso bifoveolato. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 54. 13.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; sub cortice abietis ad Juckasjervi die 23. Jun. semel inventum. (Lapponia.)

Omal. deplanato GYLL. non longius, sed angustius, lineare. Species propria et a cognitis certe distincta. Caput triangulare punctulatum, foveis inter antennas obsoletissimis; nitidum, rufo-ferrugineum, ore diluore. Antennae capite thoraceque vix longiores, articulis primo magno incrassato, 2 minori, 3, 4 et 5 minutis, reliquis sensim majoribus dilatatis discretis, ultimo ovato; pilosae, rufo-testaceae. Thorax subtransversus, postice paullo angustior, angulis rectis, lateribus tenuiter marginatus, supra subdepressus, glaber, crebre punctulatus, dorso foveis duabus oblongis obsoletis; totus rufus. Scutellum minutissimum. Elytra thorace vix duplo longiora, forma vulgari, supra glabra nitida, crebre et distincte punctulata, punctis ad certum situm insuper subseriatis; tota rufa. Abdomen pene elytra longitudine fere reliqui corporis, lineare, glabrum, subtilissime punctulatum rufum, marginibus elevatis. Pedes breviusculi testacei.

22. *O. quadratum*: elongatum lineare, subdepressum, profunde punctatum, subpubescens, nitidum rufum, antennis pilosis pedibusque validis, rufo-testaceis, thorace quadrato. (Long. circiter $1\frac{1}{2}$ lin.)

O. quadrum ZETT. Fn. Lapp. 1. 54. 14. (sed nomen jam receptum in *quadratum* mutandum.)

Hab. in Lapponia rarissime; sub lapide ad Wittangi Lapponiae Tornensis d. 15. Jun. semel lectum. (Lapponia.)

Omal. rivulari duplo majus et ultra, *Omal. rufo* GYLL. affine et quodammodo simile. Caput exsertum profunde punctatum rufum, oculis parvis uigris. Antennae capite thoraceque vix longiores, subfiliformes s. extrorsum parum crassiores, totae pilosae, testaceo-rufae. Thorax quadratus, antice posticeque truncatus, lateribus parum rotundatus, tenuiter marginatus, supra parum convexus, parce subpubescens, profunde punctatus, linea in medio ante scutellum laevissima nitida; totus rufus. Elytra thorace parum latiora et vix dimidio longiora, angulis posticis exteriori rotundato, interiori ad suturam recto; supra profunde punctata subpubescentia rufa. Abdomen latum, lineare, depressum, marginibus elevatis, subtiliter punctulatum, subpubescens rufum. Pedes validi testacei, tibiis praesertim pubescentibus.

23. *O. crenatum*: glabrum, profunde punctatum, nitidum piceo-ferrugineum, antennis pedibusque rufo-testaceis, thorace longiori rotundato convexo aequali, elytris punctato-striatis. (Long. $2\frac{3}{4}$ lin.)

GRAY. Monogr. Micr. 207. 6. GYLL. Ins. Sv. 2. 230. 27. ZETT. Fn. Lapp. 1. 55. 15. *Staphylinus crenatus* FABR. Eleut. 2. 596. 34. *Acidota crenata* MANNERH. Brachel. 55. 3.

Hab. in graminosis juxta flumina Lapponiae, mensib. Aug. Sept. rarius; ad Karesuando et Kengis a me lectum; *Omal. rivulari* fere triplo majus. (Lapponia; Ångermannia; Scan.)

24. *O. substriatum*: elongatum depressum, laeve, nitidum rufo-ferrugineum, capite thorace duplo angustiore elytris-que laeviter striatis, nigris, abdomen longissimum, punctulatum, pilosum. ♂. (Long. $2\frac{1}{2}$ — $2\frac{3}{4}$ lin.)

Mas.: abdominis segmento anali brevi.

Fem.: segmento eodem longiori; in copula.

GYLL. Ins. Sv. 2. 232. 29. ZETT. Fn. Lapp. 1. 55. 16.

Var. b. capite nigro, elytris rufo-piceis.

ZETT. l. c. var. b.

Hab. sub cortice truncorum Pini emortuorum vel putridorum, in Lapponia Tornensi mensib. Jun. — Sept. sat frequens, die 1. Jul. in copula captum; supra Wackokoski, limitem abietis, versus alpes procedens non observari hoc, nec in inferalpinis Norvegiae a me visum, in Lapponia item Umensi, ex. gr. ad Lycksele et Stensele d. 31. Maj. — 4. Jul. utramque varietatem haud infrequenter quoque vidi. (Lapp.-Westrogoth. rar.)

Praecedente parum brevius, sed multo angustius, magnitudine paullo varians. Abdomen postice attenuatum. — Var. b. totum rufum, capite tantum postice uigro, et elytris piceo-rufescentibus.

25. *O. megacephalum*: elongatum depressum, laeve nitidum, rufo-ferrugineo-brunneum, capite latitudine fere thoracis, nigro, elytris laeviter striatis. ♂. (Long. 3 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 56. 17. An *O. mandibulare* GYLL. Ins. Sv. 4. App. 468.?

Hab. sub cortice truncorum emortuorum vel putridorum Pini sylvestris, mens. Jun. Jul. ad Wittangi et Juckasjervi cum *Omal. substriato* frequens, d. 25. Jun. in copula captum, sed in Lapponia Umensi non nisi rariss. ad Lycksele d. 12. Jun. visum; in Norvegiae Lapponiae etiam a D. BOHEMAN lectum possideo. (Lapponia Tornensis et Umensis, per regionem sylvaticam. Norvegia-Helsingia-Jemtlandia rar.)

Praecedenti simile et valde affine, sed duplo saepe majus, colore magis saturato, capite in utroque sexu majori, praesertim in femina maximo, thoracis lateribus magis rotundatis ut et elytris rufis distinctissimum, nec nisi similia cum similibus in copula junguntur. Caput thoracis fere magnitudine, eique aëte applicatum, depressum, laevissimum, nitidum nigrum, ore ferrugineo; mandibulae exsertae. — Antennae thoracis vix longitudine, crassae, articulis extrorsum sensim majoribus; totae pilosae, rufo-testaceae. Thorax transversus, postice paullo angustior, supra nitidus laevissimus, obscurus rufo-ferrugineus, disco antice piceo. Scutellum triangulare, rufopiceum, laeve. Elytra ut in priori constructa et striata, sed colore tota rufo-ferruginea, nunquam nigra. Abdomen pene elytra illis fere duplo longius, lineare, postice minus attenuatum quam in antecedente; supra fusco-piceum, segmentorum apice ferrugineo; totum punctatum pilosum, depressum, marginibus elevatis. Pedes rufo-ferruginei.

26. *O. brevipenne*: elongatum depressum, subtiliter punctulatum nigrum, antennarum basi, mandibulis pedibusque piceis, thorace subcordato, elytris brevissimis, abdomine dilatato. ♂. (Long. 1 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 234. 31. ZETT. Fn. Lapp. 1. 56. 18.

Hab. sub lapidibus in littore maris glacialis, rarius, ad Langfjord Finmarkiae d. 1. Aug. in copula a me lectum. (Lapponia; Bahusia rarissim.)

Omal. rivulari paullo brevius et angustius, praesertim antice. Antennarum articulus primus niger, 2, 3, 4 parvi ferruginei, reliqui sensim crassiores, uigri. Pedes in omnibus nostris speciminibus articulis nigro-piceis, geniculis femoribusque basi ferrugineis.

19. Tachyporus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 150. GYLL. MANNERH. *Oxyporus* FABR. *Mycetoporus* MANNERH.

Corpus minutum, obovatum aut elongatum, postice attenuatum, antice convexum. Palporum anticorum articulus tertius incrassatus, ultimus parvus subulatus. Antennae extrorsum crassiores. *Color* niger, rufescens, variabilis. *Motus* cursorius, agilissimus; detectus refugium in oculis statim quaerit. *Habitatio* sub lapidibus, muscis et cortice arborum; per regionem sylvaticam Lapponiae. *Differentia* sexus externa nulla. (Spec. Scand. 17.)

Subdiv. 1. *Corpus* obovatum, convexum, nitidum laevissimum, saepissime glabrum. Abdominis latera et apex pilosa. *Tachyporus* GRAVENH. et DEJEAN.

1. *T. chrysomelinus*: niger, antennarum basi, thorace pedibusque rufo-flavis, elytris rufo-testaceis, basi margine-que humerali ultra medium nigris.

GRAY. Monogr. Micr. 128. 7. GYLL. Ins. Sv. 2. 236. 1. DEJ. Catal. p. 27. ZETT. Fn. Lapp. 1. 57. 1. *Staphylinus chrysomelinus* LINN. Fn. Sv. 855. *Oxyporus chrysomelinus* FABR. Eleut. 2. 606. 14. PANZ. Fn. 9. f. 14.

Var. b. margine humerali elytrorum disco concolore.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. *Oxyporus merdarius* PANZ. Fn. 27. f. 18.

Hab. sub lapidibus et muscis per Lapponiarum omnium partem sylvaticam passim; praesertim var. b. mihi in Lapponia frequenter occurrit. Parvus, $1\frac{1}{2}$ lin. longus. (Lappon.-Scan. freq.)

2. *T. obscurellus*: convexus nitidus laevis glaber niger, antennarum basi, thorace pedibusque anterioribus rufo-testaceis, elytris fuscis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Stensele die 4. Jul. 1832 aliquot specimina legi. (Lappon. meridional.)

Similis priori et proxime sequentibus, colore ab illis tantum differt. Caput nigrum. Antennae fuscae articulo primo testaceo. Thorax rufus. Elytra obscura s. fusco-rufa, margine summo apicali pallido; abdomen nigrum. Pedes obscuri rufo-testacei, femoribus posticis nigricantibus s. fuscis, tibiis ejusdem paris testaceis, tarsis pallidis.

3. T. marginatus: niger, antennarum basi, thoracis lateribus posterius latius, pedibusque testaceis, elytris rufo-testaceis, basi margineque humerali ultra medium nigris.

GRAV. Monogr. Micr. 7. 13. GYLL. Ins. Sv. 2. 237. 2. DEJ. Catal. p. 27. ZETT. Fn. Lapp. 1. 57. 2.

Var. b. elytris testaceis immaculatis.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. *Oxyporus Hypnorum* FABR. Eleut. 2. 607. 22. *Oxypor. dimidiatus* FABR. l. c. 15.

Hab. cum *T. chrysomelino*, cujus magnitudine, statura et formatione partium gaudet, colore tantum distinctus; in Lapponia passim occurrit. (Lapp.-Scan. freq.)

4. T. abdominalis: rufo-testaceus, oculis nigris, antennis extrorsum, abdomineque supra nigro-fuscis.

GRAV. Mon. Micr. 7. 15. GYLL. Ins. Sv. 2. 238. 3. DEJ. Catal. p. 27. ZETT. Fn. Lapp. 1. 58. 3.

Hab. cum *Tachyp. chrysomelino*, cui praeter colorem alium simillimus; in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. pass.)

5. T. analis: flavo-testaceus, oculis, antennarum apice, elytrorum medietate antica, pectore anoque nigris.

GRAV. Mon. Micr. 6. 10. GYLL. Ins. Sv. 2. 239. 4. DEJ. Catal. p. 27. ZETT. Fn. Lapp. 1. 58. 4. *Oxyporus analis* FABR. Eleut. 2. 606. 10. PANZ. Fn. 22. f. 16.

Hab. cum priori, cui simillimus, colore excepto, in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. freq.)

6. T. ruficollis: niger, antennarum basi, thorace, elytrorum margine apicali pedibusque rufo-testaceis. ♂♂. (Long. $1\frac{1}{4}$ lin.)

GRAV. Mon. Micr. 128. 6. GYLL. Ins. Sv. 2. 240. 5. DEJ. Catal. p. 27. ZETT. Fn. Lapp. 1. 58. 5.

Hab. sub lapidibus, cortice Betulae albae, etiam in fungis, mens. Majo-Julio, per Lapponiam sylvaticam frequens, in copula captus; praecedentibus fere dimidio minor. (Lapp.-Scan. pass.)

7. T. pusillus: niger, antennarum basi, thoracis lateribus posterius latius, pedibusque testaceis, elytris fusco-testaceis margine laterali usque ad apicem nigro. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GRAV. Mon. Micr. 9. 18. GYLL. Ins. Sv. 2. 241. 6. DEJ. Catal. p. 27. ZETT. Fn. Lapp. 1. 59. 6.

Var. b. elytris nigris, apice testaceo-diaphanis.

GRAV. et GYLL. l. c. var. b.

Hab. sub lapidibus Lapponiae sylvaticae mensib. Majo—Septemb. passim, priori paulo minor. (Lapp.-Scan. pass.)

8. T. cellaris: subtilissime punctulatus, sericeo-pubescent, nigro-piceus, ore, antennis, pedibus, thoracis lateribus maculaque baseos elytrorum ovata obliqua testaceis. (Long. fere 2 lin.)

GRAV. Mon. Micr. 131. 10. GYLL. Ins. Sv. 2. 244. 9.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele die 25. Jun. captus. (Lappon.-Nerica, Ostrogoth. pass.-Scan. rar.)

Subdiv. 2. Corpus elongatum, antice posticeque attenuatum, convexum, incurvum, nitidum, glabrum laevissimum, elytris striatis. Abdomen subpubescens et pilosum. *Tachinus* GRAV. et DEJEAN. *Mycetoporus* MANNERH.

9. T. lepidus: nigro-piceus, capite rotundato nigro, ore, antennarum basi pedibusque ferrugineo-testaceis, thorace, segmentorum abdominalium marginibus, ano elytrisque rufis, his striis tribus punctatis. (Long. 2 lin.)

Var. a. thorace elytris rufis.

GYLL. Ins. Sv. 2. 247. 12. var. b. ZETT. Fn. Lapp. 1. 59. 7. a. *Staphylinus punctato-striatus* PAYK. Fn. 3. 417. 64. var. γ.

Var. b. thorace nigro, margine postico rufescente, elytris sanguineis.

GYLL. l. c. var. c. PAYK. l. c. var. ae. ZETT. l. c. var. b.

Var. c. thorace nigro, elytris rufis vel sanguineis.

Hab. sub lapidibus Lapponiae; varietas a. ad Wittangi mens. Junio copiose; at varietas b. non nisi in ripa arenosa ad Juckasjervi mens. Julio parce, lecta. Var. c. sub itinere suo in Lapponiam Norvegicam collegit D. BOHEMAN. (Lapp.-Scan. freq.)

Tachyp. chrysomelino saepe duplo longior, sed multo angustior.

— Hujus speciei varietatem a. GYLLENHALI, GRAVENHORSTI et DEJEANI seu genninam: thorace nigro-piceo, margine postico rufo, elytris nigricantibus, margine postico rufescente, in Lapponia frustra quaesivi.

10. T. splendidus: rufo-testaceus, capite oblongo postice nigro, antennarum medio fusco, pectore abdominisque segmentorum basi fusco-piceis, elytris striis tribus punctatis.

Var. a. thorace elytris rufis, his regione scutelli, margineque laterali interdum infuscatis.

GYLL. Ins. Sv. 2. 249. 13. ZETT. Fn. Lapp. 1. 60. 8. a. *Tachinus splendidus* GRAV. Mon. Micr. 24. 3. DEJ. Catal. pag. 26.

Var. b. corpore toto pallidius testaceo, abdomine solum obscuriore, subfusco.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b.

Var. c. duplo major, thorace elytris rufis-sanguineis: similis *Tachyp. lepidus*, sed caput oblongum rufum, vertice tantum nigro. — ZETT. l. c. var. c.

Hab. varietas a. sub lapidibus et muscis ad paludes et ripas fluminum Lapponiae (praesertim borealis) sylvaticae mens. Junio haud infrequenter, ut et sub cortice truncorum emortuorum Pini passim; var. b. rarius occurrit et varietas c. sub lapide ad Wittangi d. 15. Jun. rarissime capta. (Lappon.-Scan. var. a. et b. pass.)

11. T. punctus: oblongus, nitidus glaber, rufo-testaceus, capite rotundato nigro, pectore, abdomine elytrorumque striatorum margine fusco-piceis. (Long. fere 2 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 250. 14.

Hab. in Lapponia rarissime; ex Utsjock a D. FELLMAN ad Comit. MANNERHEIM missus. (Lappon. septentrionalis, Finlandia ad Willnaes MANNERH. — ad Abusa Scaniae, Septembr.; rarissime.)

T. lepidus similis et affinis, sed dimidio latior. Varietas: „elytris nigris, margine postico rufo“, e Lapponia quoque a D. FELLMAN cum Illustr. MANNERHEIM communicata.

20. Tachinus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 149. GYLL. *Oxyporus* FABR.

Corpus parvum, obovatum aut elongatum, postice attenuatum, antice convexum, glabrum; abdomine piloso. Palpi filiformes, articulo ultimo antecedenti longiore, subacuminato. Antennae filiformes. Color niger, piceus, rufescens, valde mutabilis. Motus cursorius, celerissimus; detectus ad occulta statim refugit, ut abscondeatur. *Habitatio* in stercoratis, fungis et sub lapidibus; per partem sylvaticam et subalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* in subdivisione prima perspicua. (Spec. Scand. 31, habitu cum priori genere convenientes, notis essentialibus diversae.)

Subdiv. 1. Corpus obovatum, superfacie tota subtiliter punctulata nitida glabra, ano parvis pilosis. Color saepius obscurus. *Habitatio* in terra, stercoratis et sub lapidibus (non in fungis), plerumque solitaria. *Differentia sexus* in maris segmentis analibus emarginatis, feminae integris semper detegenda. *Tachyporus* GRAVENH. Monogr. DEJ. *Tachinus* MANNERH.

1. T. elongatus: ovato-oblongus niger, antennis extrorsum crassioribus, testaceis, palpis, thoracis margine laterali posticoque summo, elytris, pedibus, segmentorum abdominalium marginibus anoque rufo-piceis. ♂♂. (Long. 2 lin.)

Mas: segmento penultimo leviter emarginato, ultimo emarginato, stylo corneo valido aucto utrinque armato.

Fem.: segmento penultimo integro, ultimo quadrifido, laevissimis rotundato, stylisque quatuor acutis armato.

Var. a. ♂♂. antennis testaceis, basi piceis, elytris nigro-piceis, margine inflexo et apicali ferrugineo, pedibus piceis, tibiis tarsisque rufescentibus.

GYLL. Ins. Sv. 2. 251. 1. ♂. ZETT. Fn. L. 1. 61. 1. ♂♂.

Var. b. ♀. antennis totis nigro-piceis, elytris et pedibus ut in varietate a. — ZETT. l. c. var. b. ♀.

Var. c. ♀. antennis ut in varietate b.; elytris pedibusque totis piceo-nigris, tarsis solum rufescentibus. — ZETT. l. c. var. c. ♀.

Hab. sub lapidibus mens. Jun.-Aug. in Lapponia passim; ad Wittangi et Juckasjervi Lapponiae Tornensis, ut et ad Björkvik Nordlandiae et Bossekop Finnmarkiae eum legi; varietates b. et c. non nisi in inferalpinis Nordlandiae mihi obviae; sed sub itinere meo lapponico 1832, e var. a. marem ad lacum Wojmsjön d. 11. Jul., feminamque in fungo putrido ad Wilhelmnia, Lapponiae Umensis, d. 21. Jul., ut et e var. c. ♀. iterum ad Wilhelmnia, invenire mihi contigit. (Lapponia; Westrogothia var. a. rar.)

Magnus in hoc genere; sequente major praesertim longior.

2. T. humeralis: nigro-piceus, antennarum basi, thoracis lateribus late, pedibus anoque rufo-testaceis, elytrorum puncto humerali, margine inflexo posticoque anguste, obscure ferrugineis. ♂♂. (Long. 2 lin.)

Mas: segmento ultimo emarginato.

Fem.: segmento ultimo acuminato, integro.

GYLL. Ins. 2. 256. 5. ZETT. Fn. Lapp. 1. 62. 2. *Tachyporus humeralis* GRAV. Monogr. Micr. 19. 36. DEJ. Catal. p. 27. *Oxyporus marginellus* PANZ. Fn. 9. f. 13.

Var. b. ♂. elytris rufo-ferrugineis, disco subinfuscato.

GYLL. l. c. var. b.

Hab. in stercoratis Lapponiae borealis rarius, at in Lapponiis meridionalibus, ex. gr. in fungis putridis et stercore equino ad Badstuträsk, Wilhelmmina et in Stöttingsfjellet, utranque varietatem d. 30. Jun.—31. Jul., haud infrequenter legi. (Lapp.—Scan. pass.)

3. *T. rufipes*: confertissime punctulatus nigro-piceus, antennis totis fusco-piceis, pedibus rufo-testaceis, elytrorum margine postico summo ferrugineo. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 2. 260. 9. ZETT. Fn. Lapp. 1. 62. 3. *Tachyporus rufipes* GRAV. Monogr. Micr. 17. 35. DEJ. Catal. p. 27. *Staphylinus rufipes* LINN. Fn. Sv. 558. *Oxyporus rufipes* FABR. Eleut. 2. 607. 21.

Var. b. ♂. elytris rufo-testaceis, disco obscuriori.

GYLL. l. c. var. d.

Hab. in Lapponiae stercoratis, Collect. D. KOLSTRÖM; *Tachin. humerali* plerumque dimidio minor et ultra. (Lapp.—Gefle.—Scan. freq.)

4. *T. pullus*: confertissime punctulatus, nigro-piceus, antennarum articulo primo pedibusque rufo-testaceis, elytrorum margine postico summo ferrugineo. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 2. 260. 10. ZETT. Fn. Lapp. 1. 62. 4. *Tachyporus pullus* GRAV. Mon. Micr. 16. 30.

Var. b. ♂♀. elytris nigris, macula humerali oblonga, margineque apicis ferrugineis.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. *Tachyp. signatus* GRAV. l. c. 17. 32. DEJ. Catal. p. 27.

Var. c. ♂. thoracis lateribus elytrisque totis ferrugineis, regione scutelli infuscata. — ZETT. l. c. var. c.

Hab. in ripis fluminum et in stercoratis per partem sylvaticam Lapponiae passim, mihi tempore vernali praesertim obviis; var. c. tantum in ripa fluvii Råneå d. 10. Maj. semel lecta. (Lapp. — Scania var. a. b. freq.)

Magnitudo et summa similitudo praecedentis, a quo vix nisi solo antennarum colore differt. Differentia sexus ut in duobus proxime praecedentibus.

5. *T. finetarius*: nigro-piceus, thorace laevi, lateribus subtestaceo, elytris punctulatis, macula humerali apiceque ferrugineis, abdomine pubescente, antennis basi nigris. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

Mas: segmento ventrali penultimo profunde emarginato.

Fem.: segmento eodem integerrimo.

GYLL. Ins. Sv. 2. 263. 11. ZETT. Fn. Lapp. 1. 63. 5. *Tachyp. finetarius* GRAV. Mon. Micr. 14. 28. DEJ. Catal. pag. 27.

Hab. in graminosis Lapponiae sylvaticae mens. Aug. rarius, ex. gr. ad Muonioniska et Karesuando; priori paullo minor. (Lapp.—Scan. freq.)

6. *T. marginellus*: subtiliter punctulatus nigro-piceus, antennarum basi, pedibus, thoracis limbo elytrorumque linea intra-marginali apiceque rufo-testaceis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

Mas: segmento ventrali penultimo profunde emarginato.

Fem.: segmento eodem integerrimo.

GYLL. Ins. Sv. 2. 265. 12. ZETT. Fn. Lapp. 1. 63. 6. *Tachyp. marginellus* GRAV. Mon. Micr. 13. 27. DEJ. Catal. pag. 27. *Oxyporus marginellus* FABR. Eleut. 2. 607. 23.

Hab. sub lapidibus et in stercoratis Lapponiae sylvaticae rarius; parvus, *Tachin. rufipedi* triplo minor. (Lapp.—Scan. freq.)

7. *T. flavellus*: confertissime punctulatus, rufo-testaceus, capite nigro-piceo, antennis, thorace, elytris pedibusque flavescens. ♂.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 64. 7.

Hab. ad margines agrorum in Lapponia Tornensi sylvatica rarissime, nec nisi duo specimina inveni, unum ad Karesuando d. 15. Aug. et alterum ad Haparanda d. 1. Sept. (Lapp.—Botnia borealis rar.)

Tachin. finetario duplo minor, *Tachin. collaris* GYLL. aequalis et affinis, sed thorace minus convexo, hoc et elytris paullo subtilius punctulatis, ut et colore ab illo diversus. Caput subtiliter punctulatum, nigro-piceum, palpis pallidis. Antennae testaceae. Thorax parum convexus, crebre punctulatus, testaceus. Elytra crebrius et fere fortius, quam thorax, punctata, flavo-testacea. Abdomen punctulatum, rufo-testaceum, segmentis basi paullo obscurioribus, ano quadristylato (an ♂?) rufo. Pedes flavo-testacei.

Subdiv. 2. Corpus angustius, elongatum, antice posticeque attenuatum, incurvum, superficie thoracis elytrorumque laevi l. punctis

paucis majoribus, in elytris striatim digestis, impressa; nitidissimum glabrum, abdominis lateribus anoque fasciculatum pilosis. Color saepius rufus obscure maculatus. Habitatio in fungis putrescentibus et sub lapidibus, plerumque gregarie. Structura aut in utroque sexu subsimilis, unde discrimen sexus aegre determinandum. *Tachinus* GRAV. Monogr. DEJ. *Bolitobius* MANNERH. Brachel.

8. *T. analis*: niger, antennarum articulis 4 primis ultimoque testaceis, elytris, ano pedibusque flavo-rufis. (2½ lin. long.)

GRAV. Mon. Micr. 71. var. 2. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 472. var. b.

Hab. in Lappon. forte rarissime, mihi ibi non obviis, a D. BOHEMAN sub itinere suo lapponico inventus mihi que missus. (Lapponia? Scan. rar.)

9. *T. cernuus*: nigro-piceus, ore, antennarum basi pedibusque rufo-testaceis, elytris obsolete tristriatis, segmentorum abdominalium marginibus anoque rufo-ferrugineis. (Long. 2½ lin.)

GRAV. Monogr. Micr. 31. 18. GYLL. Ins. Sv. 2. 271. 17. ZETT. Fn. Lapp. 1. 64.

Hab. in inferalpinis Finmarkiae rarissime; in ripa fluvii sic dicti Storelven ad Talvig d. 2. Aug. unicum specimen inveni. Deinde in fungo Betulae albae ad Tresunda et Umeaens, Lapponiae Umensis, d. 7—12. Jul. etiam a me inventus. (Lappon. Finmark.—Ostrog. rar.)

Medius, magnitudine circiter *Tach. atricapilli* et *lunulati*.

10. *T. lunulatus*: rufus, ore, antennarum basi apiceque, pedibusque testaceis, capite oblongo, antennarum medio, pectore, scutello abdominisque apice nigris, elytris nigro-caeruleis, lunula humerali apiceque pallidis. ♂♀. (Long. 3 lin.)

Mas: ano obtuso, segmentis retractis.

Fem.: ano acuminato, segmentis elongatis; in copula.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 65. 9.

Staphylinus lunulatus LINN. Syst. Nat. 2. 684. 7. Fn. Sv. 845. *Oxyporus lunulatus* PANZ. Fn. 22. f. 15. *Tachinus atricapillus* GRAV. Monogr. Micr. 30. 14. GYLL. Ins. Sv. 2. 273. 19. DEJ. Catal. p. 26. *Staphylin. atricapillus* FABR. Eleut. 2. 599. 49. PAYK. Fn. 3. 414. 60.

Hab. in fungis putridis tempore autumnali, in Lapponia boreali rarius, sed in Lappon. meridionali, ex. gr. ad Tresunda et lacum Wojmsjoen d. 12—13. Jul. haud infrequenter vidi. (Lapp.—Scan. freq.)

Obs. Nomen triviale notis magis conveniens, nec non frequentia individuorum (saltem in Suecia media et meridionali) affirmare videntur, hunc esse illam ipsam speciem, quam spectat Ill. a LINNÉ l. c., licet ejus descriptio brevis et manca sequenti, seu *Tachin. atricapillo* nostro, etiam adaptari possit; sed hic in Suecia perrarus, forsitan a LINNARO non cognitus.

11. *T. atricapillus*: rufus, ore, antennarum basi apiceque, pedibusque testaceis, capite oblongo, antennarum medio, pectore abdominisque apice nigris, elytris nigro-caeruleis, basi tota margineque apicali inaequaliter pallidis. (Long. 3 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 65. 10.

Oxyporus lunulatus FABR. Eleut. 2. 605. 3. (exclus. Syn. LINN. et PAYK.) *Tachinus lunulatus* GYLL. Ins. Sv. 2. 274. 20. GRAV. Monogr. Micr. 30. 13.

Hab. in Lapponia boreali rarissime; in fungo Betulae albae ad Alteidet Finmarkiae die 31. Jul. individuum, ut videtur femineum, unicum tantum lectum; at in Lapponia meridionali, ex. gr. ad colonias Naestansioe et Tresunda, nec non in monte subalpino Støttingsfjellet d. 13—31. Jul. 1832 plura specimina vidi. (Lapponia; Finlandia—Ostrog. ad Wadstena in fungo putrido 1—9. Aug.)

Magnitudo, statura et summa similitudo praecedentis, nec differt nisi pictura elytrorum et scutelli. In Suecia meridionali mihi nunquam obviis.

12. *T. trimaculatus*: niger, antennis, pedibus, thoracis limbo elytrisque testaceis, his angulo exteriori apicis nigro, striis crebre punctatis. (Long. 2 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 275. 21. SAHLB. Ins. Fenn. 306. 20.

Hab. in Lappon. Umensi rarissime; ad Lycksele d. 7. Aug. semel lectus. (Lapp.—Finland.—Scan. rar.)

13. *T. pygmaeus*: nigro-piceus, capite rotundato nigro, antennarum basi, thoracis limbo laterali et postico pedibusque testaceis, elytris pallidis macula anguli postici exterioris suturaque fuscis, disco striis parce punctatis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 277. 22. ZETT. Fn. Lapp. 1. 66. 11. *Oxyporus pygmaeus* PANZ. Fn. 27. f. 19.

Hab. in fungis putridis et in graminosis Lapponiae borealis mens. Jul.—Aug. rarius; sed in fungis Betulae ad Wilhelmmina, Tresunda et lacum Stor Uman, Lapponiae Umenensis, d. 5—22. Jul. paullo frequentius visus; ad Giebstad et Klöfven in insula magna Senjen Nordlandiae borealis a me lectus; *Tach. lunulato* fere duplo vel triplo minor, colore paullo varians. (Lapp.—Scan. freq.)

21. Staphylinus.

LATR. Gener. Crust. et Ins. 141. FABR. DEJ.

Corpus mediae magnitudinis aut minoris, elongatum, sublineare. Palpi saepissime filiformes. Antennae extrorsum subcrassiores. Caput a thorace collo distinctum. Thorax subquadratus, postice saepissime rotundatus. *Color* niger, rufescens, saepe aeneo-splendens. *Motus* cursorius, celerissimus, interdum volatus. *Habitatio* in stercore, sub lapidibus et muscis; lucifugus; per partem Lapponiae sylvaticam, raro subalpinam. *Differentia sexus* in abdominis segmento ultimo ventrali maris emarginato, feminae integro plerumque mox inveniendi. (Spec. Scand. 81. Sectione quinta GYLLENHALI remota, ejusque speciebus generi *Xantholino* introductis.)

FAM. I. PALPI OMNES FILIFORMES.

Sect. I. Antennarum articulus ultimus apice oblique truncatus. Thorax semiorbiculatus.

Tribus I. Thorax supra creberrime vage punctatus. *Majores*.

Subdiv. 1. Thorax supra inaequalis, dense longe pubescens (uti totum corpus). *Color* obscurus, sordidus. *Habitatio* in finctis. Volatus celerissimus. *Emus MANNERH.*

1. St. nebulosus: niger, supra cinereo-nebulosus, antennarum basi, palpis, genubus tibiisque rufo-testaceis, abdominis segmentis ventralibus basi viridi-argenteo-pubescentibus; thoracis lateribus sinuato-compressis. ♂♀. (Long. 7 lin.) FABR. Eleut. 2. 590. 3. GRAV. Mon. Micr. 121. 139. GYLL. Ins. Sv. 2. 282. 3.

Hab. in Lapp. Umensi rarissime; ad Lycksele d. 25. Jun. semel captum. (Lapp.—Ostrog. rar. Scan. freq.)

2. St. murinus: niger, antennis basi testaceis, capite, thorace elytrisque supra fusco-aeneis nebulosis, thoracis lateribus subintegris. ♂♀. (Long. 5 lin.)

LINN. Fn. Sv. 840. FABR. Eleut. 2. 590. 4. GRAV. Mon. Micr. 122. 142. GYLL. Ins. Sv. 2. 283. 4. DEJ. Catal. p. 21. ZETT. Fn. Lapp. 1. 67. 1.

Hab. in stercore, fungis et piscibus putridis mens. Maj.—Aug. per partem sylvaticam omnium Lapponiarum frequens; sed supra Juckasjervi et Karesuando Lapponiae Tornensis, ut et Wilhelmmina et Umenaes, Lapponiae Umenensis, alpes versus, illum non vidi, nec in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiae hanc speciem inveni. (Lapp.—Scan. freq.)

3. St. pubescens: niger, fasciculis atris et griseis supra variegatus, antennarum articulis basilibus alternis annuloque femorum testaceis, fronte flavo-lanuginosa, maculis punctisque lucidis impressa, ventre argenteo-villoso. ♂♀. (Long. 6 lin.)

FABR. Eleut. 2. 590. 6. GRAV. Mon. Micr. 123. 144. GYLL. Ins. Sv. 2. 284. 5. DEJ. Catal. p. 21. ZETT. Fn. Lapp. 1. 67. 2.

Hab. in stercore Lapponiae sylvaticae tempore vernali rarius, ad Lycksele d. 6. Jun. uterque sexus captus; praecedente major, sed *Staph. maxilloso* minor. (Lapp.—Scan. pass.)

Subdiv. 2. Thorax supra aequalis, tenuiter et brevissime pubescens (uti totum corpus). *Color* niger, elytris saepe ferrugineis, semper opacis. *Habitatio* plerumque sub lapidibus. *Staphylinus MANNERH.*

4. St. erythropterus: creberrime punctulatus opacus niger, palpis, antennarum basi, elytris pedibusque rufo-ferrugineis, fronte, collari, thoracis macula antica utrinque limboque postico, abdominisque dorso maculis lateralibus, flavo-aeneo-tomentosis, scutello atro-holosericeo. ♂♀. (7 lin. long.)

LINN. Fn. Sv. 842. FABR. Eleut. 2. 593. 16. PANZ. Fn. 27. f. 4. GRAV. Monogr. Micr. 116. 133. GYLL. Ins. Sv. 2. 293. 13. DEJ. Catal. p. 21. ZETT. Fn. Lapp. 1. 68. 3.

Hab in finetis Lapponiae. D. KOLSTRÖM; *Staph. maxilloso* magnitudine, paullo angustior. (Lappon.—Scan. freq.)

5. St. castanopterus: creberrime punctulatus, opacus niger, palpis, antennarum basi apiceque, elytris pedibusque rufo-ferrugineis, fronte, collari, scutello abdominisque dorso maculis lateralibus, flavo-aeneo-tomentosis. (Long. 5 lin.)

GRAV. Mon. Micr. 116. 32. GYLL. Ins. Sv. 2. 295. 14. DEJ. Catal. p. 21. ZETT. Fn. Lapp. 1. 68. 4.

Hab. sub lapidibus et ligno sicco, per partem sylvaticam Lapponiae Tornensis a me rarius visus; priori fere duplo minor. (Lapp.—Scan. freq.)

6. St. aeneocephalus: niger, palpis, antennarum apice, elytris tarsisque obscure ferrugineis, capite thoraceque aeneis nitidis, subtiliter creberrime punctulatis tenuissimeque pubescentibus, abdomine cinereo-lineato. ♂♀. (Long. 6 lin.)

GRAV. Mon. Micr. 113. 126. GYLL. Ins. Sv. 2. 291. 12. DEJ. Catal. p. 21. ZETT. Fn. Lapp. 1. 68. 5.

Hab. in Lapponia rarius, Coll. D. PORTIN; *Staph. erythroptero* non brevior, sed duplo angustior. (Lapp.—Scan. freq.)

7. St. Morio: niger, palpis tarsisque obscure ferrugineis, capite ovato thoraceque glabris nitidis, parce subtilissime punctulatis. ♂♀. (Long. 5½ lin.)

GRAV. Mon. Micr. 112. 121. GYLL. Ins. Sv. 2. 288. 9. ZETT. Fn. Lapp. 1. 69. 6. *Staph. fuscatus* DEJ. Catal. p. 21. (idem GRAVENH. secundum DEJEAN). *St. subpunctatus* GYLL. l. c. 4. App. 474.

Hab. sub lapidibus et in truncis putridis Pini sylvestris, tota aestate in Lapponia sylvatica passim, rarius; in copula; praecedenti paullo minor, niger. (Lappon.—Scan. freq.)

Tribus II. Thorax supra glaberrimus, aut laevis, aut punctis paucioribus, in disco plerumque seriatim dispositis. *Corpus* nitidum, elytris saepe aenescentibus vel rufescentibus. *Minores* (primae Subdivisionis exceptis).

Subdiv. 1. Thoracis disco impunctato, laevissimo; mandibulis maximis. *Habitatio* in stercore. Rapina aliorum insectorum victit. Anus maris plerumque sat profunde emarginatus.

8. St. maxillosus: niger, elytrorum abdominisque medio fascia cinerea nigro-maculata, ventre albido tomentoso, capite thoracisque limbo antico punctulatis. ♂♀. (Long. 7 lin.)

LINN. Fn. Sv. 841. FABR. Eleut. 2. 592. 11. PANZ. Fn. 27. f. 2. GRAV. Mon. Micr. 126. 150. GYLL. Ins. Sv. 2. 279. 1. DEJ. Catal. p. 21. ZETT. Fn. Lapp. 1. 69. 7.

Hab. in cadaveribus, stercore et inter squamas piscinas per partem sylvaticam Lapponiae borealis rarius, nec supra Juckasjervi eum vidi; sed in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Wilhelmmina, in fungis putridis mens. Jul. paullo frequentius occurrit. (Lappon.—Scan. freq.)

9. St. splendens: niger, elytris virescenti-aeneis, profunde sed non crebre punctatis, tenuissime pubescentibus, capite lato thoraceque lateribus subsinuato, laevibus. ♂♀. (Long. 5 lin.)

Mas: capite thorace latiori; segmento ventrali ultimo profunde incisio, penultimo emarginato.

Fem.: saepe minor, capite vix thoracis latitudine; segmento ventrali ultimo integro.

FABR. Eleut. 2. 594. 21. GRAV. Monogr. Micr. 87. 82. GYLL. Ins. Sv. 2. 297. 16. DEJ. Catal. p. 22. ZETT. Fn. Lapp. 1. 69. 8.

Hab. ad Karesuando Lapponiae Tornensis, Collect. D. GRAPE; praecedente minor, medius inter majores, *Staph. castanoptero* aequalis. (Lapp.—Scan. freq.)

10. St. laminatus: niger, capite angustato thoraceque lateribus rotundato, aeneo-viridibus, laevibus, elytris crebre rugoso-punctatis, tenuissime pubescentibus, caeruleo-viridibus. ♂♀. (Long. 4 lin.)

Mas: segmento ventrali antepenultimo maximo, annu tegente, integro.

Fem.: segmento eodem reliquis aequali.

CREUTZ. Ins. 1. 128. 19. Tab. 3. f. 31. a. PANZ. Fn. 67. f. 20. GRAV. Mon. Micr. 86. 81. GYLL. Ins. Sv. 2. 298. 17. DEJ. Catal. p. 22. ZETT. Fn. Lapp. 1. 70. 9.

Hab. in stercore Lapponiae rarius. (Lapp.—Scan. freq.) Priori affinis, sed fere dimidio minor, et capite minori rotundato viridi-aeneo, thoracisque lateribus integris rotundatis distinctus.

Subdiv. 2. Thoracis seriebus discoidalibus 3-raro 2-punctatis. *Habitatio* sub cortice arborum, muscis et lapidibus, vix unquam in stercore. Anus maris leviter emarginatus.

11. *St. variabilis*: niger, ore pedibusque anticis piceis, tarsis dilutioribus, capite subovato, oculis parvis, thorace dilatato suborbiculato, scutello laevissimo, elytris sat crebre sed non profunde punctatis, tenuissime pubescentibus. ♂♀. (Long. fere 3½ lin.)

Var. a. ♂♀. totus niger, antennarum apice, tarsis anoque fusco-ferrugineis.

GYLL. Ins. Sv. 2. 303. 21. varietat. ZETT. Fn. Lapp. 1. 70. 10. *Staph. nitidus* GRAY. Mon. Micr. 42. 5. var. DEJ. Catal. p. 22.

Var. b. ♂♀. niger, antennis, pedibus segmentorumque abdominalium marginibus rufo-ferrugineis.

GYLL. l. c. var. c.

Hab. sub lapidibus et in fungis putridis Lapponiae, rarius; ad Utsjock D. FELLMAN, ad Åsele Lappon. Umensis, 26. Jul. ipse. (Lapp.-Scan. pass.)

Staph. polito paullo minor. — Variat antennis, elytris pedibusque magis vel minus rufescentibus, nude nomen triviale GYLLENHALI praeferendum.

12. *St. lapponicus*: niger, ore, antennis pedibusque piceis, tarsis dilutioribus, elytris obscure ferrugineis: capite subovato, oculis parvis, thorace dilatato suborbiculato, scutello punctulato, elytris crebre punctatis, tenuiter pubescentibus. ♂♀. (Long. 4 lin.)

Hab. in Lapponia Umensi passim; ad Lycksele, Wilhelmina et Gaskeloug, d. 31. Maj. — 22. Jul. inventus. (Lapponia meridionalis, per partem sylvaticam.)

Affinis et similis *St. variabilis*, praesertim ejus varietati f. GYLL.; sed differt magnitudine paullo majori, elytris obscure ferrugineis et praecipue scutello punctulato, nec laevissimo. Antennae piceae, articulo primo et ultimo rufis. Pedes nigro-picei, geiculis summis tarsisque testaceis. Abdominis segmentorum margo in ♂ saepe ferrugineus. Reliqua ut in priori.

13. *St. groenlandicus*: niger, ore, antennis pedibusque anterioribus nigro-piceis; capite rotundato, oculis parvis, thorace dilatato suborbiculato, scutello laevissimo, elytris crebre punctatis, tenuiter pubescentibus. ♂. (Long. 4 lin.)

Hab. in Groenlandia, D. WESTERMANN, cui 2 specimina ibi capta debeo. (Groenlandia.)

Magnitudo et summa praecedentis similitudo, sed differt antennis pedibusque obscurioribus, elytris nigris, scutello laevissimo, et capite magis rotundato. A *St. variabilis* magnitudine majori capitisque forma mox dignotus.

14. *St. laevigatus*: niger, sericeo-submicans, palpis, antennarum basi, pedibus segmentorumque marginibus rufo-ferrugineis, elytris glabris sublaevibus rufo-castaneis, capite orbiculato, femoribus posticis subtus spinuloso-ciliatis. ♂♀. (Long. 3 lin.)

Var. a. ♂♀. antennis fuscis basi rufo-ferrugineis, thorace nigro.

GYLL. Ins. Sv. 2. 306. 23. ZETT. Fn. Lapp. 1. 71. 11. *Staph. nitidus* PAYK. Fn. 3. 390. 30. var. β. *Staph. impressus* var. GRAY. Mon. Micr. p. 40. *Staph. fulvipes* FABR. Eleut. 2. 597. 40.

Var. b. ♂♀. antennis totis, thorace praesertim postice, pectoreque rufo-piceis; forte junior. Variat quoque rarius elytrorum disco infuscato, alias var. a. similis.

ZETT. l. c. var. b.

Hab. sub cortice arborum emortuorum et putridarum Pini sylvestris et Abietis in Lapponiis omnibus, per totam regionem sylvaticam mensib. Jun. — Sept. frequentissimus; occurrit quoque, sed parcius, in Finmarkiae Pinetis, ex. gr. ad Bossekop et Alten; in fimetis vero Lapponiae non nisi rarissime visus. (Lapp.-Smolandia rar.)

Obs. In tanta copia hujus speciei nominum, a GYLLENHALO impositum ceteris praepono, ob *laevitatem* elytrorum, quae notam optimam praebet.

15. *St. mauro-rufus*: niger, antennis, segmentorum abdominalium marginibus pedibusque obscure testaceis, elytris fusco-piceis, profunde punctatis, oculis magnis oblongis. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 56. 20. GYLL. Ins. Sv. 2. 309. 25.

Hab. in Lapponia rariss., nili ibi non obviis; a D. FELLMAN ad Com. MANNERHEIM missus. (Lapp.-Suec. med. rar. Scan. pass.)

16. *St. praecox*: fusco-ferrugineus, subtus dilutior, capite subovato, nigro-piceo, oculis magnis, scutello laevi, elytris subtiliter punctulatis. ♂. (Long. 2½ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 172. 27. GYLL. Ins. Sv. 2. 310. 26.

Hab. in Lapponia? — E Groenlandia a D. WESTERMANN missum specimen masculinum possideo. (Groenlandia; Finlandia rarius — in fungis ad Lärketorp Ostrogoth. Aug. rar)

17. *St. attenuatus*: nigro-piceus, antennis brevibus pedibusque testaceis, elytris opacis subtilissime punctatis, oculis maximis, scutello punctulato. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 61. 31. GYLL. Ins. Sv. 2. 311. 27.

DEJ. Catal. p. 22. ZETT. Fn. L. 1. 71. 12.

Hab. in Lapponia boreali, DD. SANMARK et DAMMERT teste D. Prof. SAHLBERG; ad Åsele et Wilhelmina, Lapponiae Umensis 20 — 26. Jul., ipse. Affinis *St. laevigato*, sed triplo, et ultra minor, praesertim angustior, utrinque attenuatus. (Lapp.-Scan. freq.)

18. *St. Fellmani*: niger, antennis longioribus pedibusque anterioribus testaceis, elytris obscuris, subtilissime punctulatis, oculis maximis, scutello punctulato. ♂♀. (Long. 2¾ lin.)

Hab. in Lapponia rariss.; mas e Lapponia Tornensi a D. FRIGELIO mecum communicatus, et feminam in Lapponia Umensi ad Wilhelmina ipse inveni. (Lapponia.)

Affinis et similis *St. attenuato*, sed forte paullo major, antennis aperte longioribus et pedibus tantum anterioribus testaceis distinctus. Elytra jam fusca jam nigra. Pedes postici fusci vel obscure testacei.

D. Pastori Utsjockensi FELLMAN, insectorum collectori felicissimo, qui etiam multa rara e Lapponia septentrionali mecum benignissime communicavit, in gratiam memoriam hoc insectum aretium tribuere voluit hujus operis auctor.

19. *St. boops*: niger, antennis pedibusque testaceis, elytris punctulatis pubescentibus piceo-nigris, capite rotundato, oculis maximis oblongis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 71. 54. GYLL. Ins. Sv. 2. 312. 28.

DEJ. Catal. p. 22. ZETT. Fn. Lapp. 1. 72. 13.

Hab. sub muscis et lapidibus mens. Majo — Jul. in Lapponia per partem sylvaticam et subsylvaticam haud infrequens, usque ad lacum Tornensem (Torneå Träsk) procedens; *St. laevigato* affinis, sed multoties minor, circiter 2 lin. longus. (Lapp.-Ostrogothia rar.)

20. *St. subuliformis*: niger, pedibus, segmentorum ventralium marginibus anoque rufo-piceis, capite ovato, oculis parvis, palpis anticis subulatis, thoracis seriebus discoidalibus bipunctatis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 51. 30. GYLL. Ins. Sv. 2. 312. 29. var. ZETT. Fn. Lapp. 1. 72. 14.

Hab. sub lapidibus ad ripas fluminum Lapponiae rarissime, tempore vernali a me captus; minutus, antecedenti statura et magnitudine fere aequalis. (Lapponia; Finlandia; Scania.)

Praecedente fere minor. Elytra fusco-picea, punctulata, pubescentia. Not. *Staphylinus subuliformis*, antennis basi ferrugineis, extrorsum crassioribus fuscis a GYLLENH. describitur; in nostro autem *antennae filiformes totae fuscae, basi parum nigro-piceae* videntur. Ut distinctam vero speciem nostrum describere justum non reo, quando ceterae notae quoad minimum punctum quadrant.

Subdiv. 3. Thoracis seriebus discoidalibus, 4-punctatis. Elytra tenuiter pubescentia. Habitatio in stercoratis et sub lapidibus. Anus maris saepe distincte emarginatus.

21. *St. laticeps*: niger, mandibulis longissimis piceis, elytris crebre punctatis aeneis, capite lato, brevi, quadrangulo, thorace lateribus compresso, subsinuato, serie dorsali punctis majoribus impressis. ♂♀. (Long. 4¼ — 4½ lin.)

Mas: capite magno transverso, quam thorax latior, ano profunde emarginato, tarsis anticis plerumque evidenter dilatatis, subtus dense fulvo-pilosis.

Fem.: paullo minor, capite latitudine thoracis, ano integro, tarsis semper simplicioribus.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 73. 15.

Staphylinus aeneus GRAY. Mon. Micr. 86. 80. GYLL. Ins. Sv. 2. 314. 30. var. a. DEJ. Catal. p. 22.

Hab. in stercore; ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis mens. Junio a me rarius lectus. (Lapp.-Scan. freq.)

Staph. splendenti similis et affinis, sed paullo minor, et thoracis dorso punctato distinctus.

22. *St. aeneus*: niger, mandibulis mediocribus piceis, elytris crebre punctatis aeneis, capite rotundato, thorace lateribus compresso, subsinuato, serie dorsali punctis minoribus impressis. ♂♀. (Long. 4 lin.)

Mas: capite thorace non latiore, ano emarginato, tarsis anticis saepe dilatatis, subtus dense pilosis.

Fem.: capite thorace subangustiore, rotundato, ano integro, tarsis omnibus simplicioribus.

Staphyl. aeneus GYLL. Ins. Sv. 2. 314. 30. var. b. ZETT. Fn. Lapp. 1. 73. 16. a. *Staphylin. politus* LINN. Fn. Sv. 843. var.?

Var. b. ♀. duplo minor, alias simillimus.

Hab. in stercoratis et sub lapidibus per partem sylvaticam Lapponiae tota aestate frequens; praecedente paullo minor. Varietatem b. e. Lapponia Tornensi a D. FRIGELIO obtinui. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Has duas species sub varietatibus *Staph. politi* in LINN. FN. SV. l. c. commemoratis latere, magis ex frequentia individuum, quam ex descriptione perbrevis, conjicio.

23. *St. nitidus*: niger, elytris crebre punctatis rufo-testaceis, capite rotundato pone oculos punctato, thorace lateribus compresso, subsinuato, tarsis subsimplicibus. ♂♀. (Long. 4½ — 5 lin.)

FABR. Eleut. 2. 596. 30. GYLL. Ins. Sv. 2. 315. 31. ZETT. Fn. Lapp. 1. 74. 17. *St. coenosus* GRAV. Monogr. Micr. 51. 15. DEJ. Catal. p. 22.

Hab. in finetis Lapponiae sylvaticae inferioris versus autumnum, rarius. (Lapp.-Scan. freq.)

Staph. aeneo similissimus et magnitudine aequalis vel paullo major, sed elytris subtilissime punctulatis rufis distinctus. — Variat mas: capite thorace fere latiore, mandibulis elongatis, extrorsum subulatis arenatis: in Augermannia 15. Sept. captus. Talem etiam in Scania et Gottlandia cum varietate a. inveni.

24. *St. politus*: niger, supra aeneo-micans, antennarum articulo primo subtestaceo, capite ovato thorace angustiore, elytris creberrime punctulatis. ♂♀. (Long. 3½ lin.)

LINN. FN. SV. 843. a. FABR. Eleut. 2. 594. 22. GRAV. Mon. Micr. 85. 76. GYLL. Ins. Sv. 2. 317. 33. DEJ. Catal. p. 22. ZETT. Fn. Lapp. 1. 74. 18.

Hab. in stercore Lapponiae rarius, ad Juckasjervi tantum collectus. (Lapp.-Scan. freq.)

Staphyl. laminato paullo minor, praesertim brevior.

25. *St. atratus*: nitidissimus, supra subvirescens, capite orbiculato, thorace paullo minore, antennis filiformibus. ♂♀. (Long. 3½ lin.)

GRAV. Mon. Micr. 84. 74. GYLL. Ins. Sv. 2. 319. 4.

Hab. in Lapponia rarissime; e Lapponia Tornensi a D. FRIGELIO mecum, et D. FELLMAN cum Comite MANNERHEIM communicatus. (Lappon. borealis; Scan. mens. Jun. rar.)

26. *St. rigidicornis*: nitidus niger, elytris aeneis, pedibus piceis, antennis brevibus, capite suborbiculato, magnitudine thoracis. (Long. 2½ lin.)

GRAV. Mon. Micr. p. 23. 29. MANNERH. Brachel. 28. 51.

Hab. in Lapponia rarissime, a me nunquam visus, a D. FELLMAN ad Com. MANNERHEIM missus. (Lapponia borealis; in Suecia nondum detectus.)

27. *St. cephalotes*: niger, pedibus, ano segmentorumque ventralium marginibus fusco-ferrugineis; capite magno orbiculato. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

GRAV. Mon. Micr. 71. 55. GYLL. Ins. Sv. 320. 36.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Åsele d. 26. Jul. captus. (Lappon. meridionalis, -Ostrog. Scan. pass.)

28. *St. varius*: niger, ore pedibusque nigro-piceis, tarsis dilutioribus, elytris punctulatis aeneis, alis albis, capite angustiori subovato, oculis parvis. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 321. 37. DEJ. Catal. p. 22. ZETT. Fn. Lapp. 1. 74. 19.

Mas: ano distincte emarginato.

Fem.: ano integro.

Var. b. ♀. elytris fusco-aeneis, antennarum articulo ultimo obscure testaceo.

ZETT. l. c. var. b.

Hab. sub lapidibus Lapponiae sylvaticae rarius; varietatem b. tantum ad Wittangi 15. Jun. inveni. Statura *Staph. polito*, sed triplo minor, vix ultra 3 lin. longus. (Lapp.-Scan. freq.)

29. *St. sordidus*: niger, mandibulis pedibusque nigropiceis, tarsis dilutioribus, elytris distincte non crebre punctatis, aeneis, capite orbiculato, oculis parvis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

Mas: ano leviter emarginato.

Fem.: ano integro.

GYLL. Ins. Sv. 2. 326. 41. ZETT. Fn. Lapp. 1. 75. 20. *Staph. fimetarius* var. GRAV. Mon. Micr. 80. 72.

Hab. in stercore bovino et sub lapidibus, per partem sylvaticam Lapponiarum omnium mens. Jun. — Jul. frequentissimus; ut et in inferalpinis Nordlandiae septentrionalis, ex gr. ad Giebstad, rarius; sequenti affinis, fere duplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

30. *St. fimetarius*: nitidus niger, pedibus testaceis, elytris mediocriter punctatis, capite lato, subovato. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

GRAV. Mon. Micr. 80. 72. GYLL. Ins. Sv. 2. 324. 40. ZETT. Fn. Lapp. 1. 75. 26.

Var. b. pedibus fusco-piceis. — GYLL. l. c. var. b.

Hab. in stercoratis Lapponiae rarius; var. b. a D. FELLMAN lectus. *Staph. vario* paullo major. (Lapp.-Scan. pass.)

31. *St. marginatus*: niger, antennarum articulo primo subtestaceo, thoracis lateribus pedibusque flavo-testaceis, tarsis fuscis elytris punctulatis aeneis, capite subovato. ♂♀. (Long. 3½ lin.)

FABR. Eleut. 2. 597. 38. GRAV. Mon. Micr. 71. 56. GYLL. Ins. Sv. 2. 322. 38. DEJ. Catal. p. 22. ZETT. Fn. Lapp. 1. 75. 22.

Hab. in stercoratis Lapponiae borealis, Collect. D. KOLSTRÖM; ad Lycksele Lapponiae meridionalis d. 7—25. Jun.; ipse. *Staph. polito* paullo minor, angustior. (Lapp.-Scan. freq.)

32. *St. Xantholoma*: subnitidus niger, elytris opacis pallido-marginatis, abdomine cinereo-lineato, pedibus fusco-ferrugineis. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

GRAV. Mon. Micr. 41. 3. GYLL. Ins. Sv. 2. 323. 39. *Ca-fus Xantholoma* MANNERH. Brachel. 31. 1.

Hab. in Lappon. Norvegica; sub fucis rejectis ad Tynaes et pluribus locis supra Trondheim mense Junio a D. BOHEMAN lectus mecumque communicatus. (Lapponia inferalpina seu occidentalis — Balucs., Halland. — Scan. sub fucis littoralibus pass.)

33. *St. albipes*: niger, pedibus, segmentorum ventralium marginibus anoque fusco-testaceis, elytris creberrime punctulatis piceis, capite ovato, oculis parvis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

GRAV. Mon. Micr. 76. 65. var. GYLL. Ins. Sv. 2. 327. var. DEJ. Catal. p. 23. var. ZETT. Fn. Lapp. 1. 75. 23.

Hab. in stercore sub lapidibus et ligno sicco in Lapponia mens. Jun. Jul. passim; ad Kardis, Wittangi et Juckasjervi Lapponiae Tornensis, ut et Badstuttraesk Lapponiae Umen-sis, frequenter a me lectus; *Staphyl. fimetario* duplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Quae in Lapponia occurrunt specimina *Staph. albipedis* semper pedibus obscurioribus instructa; vix tamen specie distincta, nam in ceteris omni puncto conveniunt cum Sueciae inferioris vulgaribus.

34. *St. 4-punctatus*: niger, palpis, antennis pedibusque testaceis, segmentorum ventralium marginibus anguste, anoque ferrugineis, elytris creberrime punctulatis piceo-aeneis, capite orbiculato, 4-punctato, oculis maximis. ♂. (Long. circiter 2 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 76. 24. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in trunco putrido ad Wittangi unicum specimen die 17. Jun. inveni. (Lapponia.)

Mas: summa affinitas *Staph. attenuati* GRAV. et GYLL., a quo vix nisi magnitudine paullulum minori et thoracis seriebus dorsalibus 4-punctatis (vix tripunctatis) differt; *Staphyl. sordido* magnitudinis subaequalis. Caput eum oculis orbiculatum, laevissimum, punctis 2 in fronte et 4 in angulis verticis; nigrum, palpis et ore subtestaceis. Oculi maximi, oblongi nigri, etiam post mortem. Antennae filiformes, testaceae. Thorax forma vulgari, nigro-piceus laevis, in ipso margine postico puncta plurima minutissima, intra marginem lateralem narium majusculum utrinque, et series dorsales 4-punctatae, punctis parvis aequali spatio remotis. Scutellum punctulatum. Elytra fusco-picea, parum aeneescentia, subtilissime creberrime punctulata. Abdomen nigrum, violaceo-micans, segmentorum ventralium marginibus anguste, anoque rufo-ferrugineis; segmentum ultimum leviter emarginatum. Pedes toti eum coxis rufo-testaceis, tibiis posterioribus infuscatis; tarsi autem valde dilatati.

Subdiv. 4. Thoracis seriebus discoidalibus 5-punctatis. Oculi parvi oblongi. Elytra tenuiter pubescentia, femora antica et coxae magna compressa. Tarsi autem parum dilatati. Habitatio in stercoratis. Anus maris distincte emarginatus.

35. *St. opacus*: niger, elytrorum crebre rugoso-punctatorum stria humerali (saepae obsoleta) sanguinea, coxis anticis anoque testaceis, capite angusto, ovato. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

GRAV. Mon. Micr. 64. 35. GYLL. Ins. Sv. 2. 340. 56. DEJ. Catal. p. 23. ZETT. Fn. Lapp. 1. 77. 25.

Hab. in Lapponia D. FRIGEL., Collect. D. GRAPE, mihi vero nec in Lapponia, nec in provinciis proxime adjacentibus obviis (*Staph. fimetario* paullo minor, *St. vario* subaequalis. (Lapponia; Finlandia, Uplandia et Scania freq.)

36. *St. agilis*: niger, elytris crebre rugoso-punctatis fuscis, apice subferrugineis, coxis anticis testaceis, segmentorum ventralium apicalium marginibus anoque subferrugineis, capite angusto, ovato. ♂♀. (Long. 2 lin.)

GRAY. Mon. Micr. 77. 70. GYLL. Ins. Sv. 2. 341. 57. ZETT. Fn. Lapp. 1. 77. 26. *Staph. debilis* DEJ. Catal. p. 23.

Hab. in Lapponia ad Karesuando, forte rarissime; Collect. D. GRAPE; mihi tantum ad Lycksele Lapponiae Umensis semel obvis; priori duplo minor et ultra. (Lapp.-Scan. freq.)

37. *St. varians*: niger, elytris crebre punctatis fusco-aeneis, pedibus nigro-piceis, coxis anticis disco subtestaceis, capite suborbiculato. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 82. 73. FABR. Eleut. 2. 594. 24. forte? GYLL. Ins. Sv. 2. 342. 58. ZETT. Fn. Lapp. 1. 77. 27. *Staph. nigricans* DEJ. Catal. p. 22.

Hab. in stercoratis Lapponiae tempore vernali rarius; praecelente dimidio major, *Staph. vario* subsimilis. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Staph. ochropus: „brevior obtusus nitidus niger, pedibus fusco-piceis, elytris fusco-virescentibus, capite orbiculato,“ ut et *Staph. bipustulatus*: „niger nitidus, pedibus totis nigro-piceis, elytris macula postica obliqua, sanguinea, capite angusto, ovato,“ ad hanc subdivisionem quoque pertinent. *Staph. opaco* valde affines, ejusque magnitudinis; sed hae Sueciae inferioris frequentes incola, in Lapponia mihi nunquam obviae.

Subdiv. 5. Thoracis seriebus discoidalibus 6-punctatis. Oculi parvi oblongi. Elytra pubescentia. Thorax parvissime pilosus. Tarsi antici maris paullo magis, quam feminae dilatati. Habitatio in humidis, sub lapidibus et muscis (non in stercoratis). Anus maris leviter emarginatus.

38. *St. Virgo*: niger, ore tarsisque fusco-ferrugineis, elytris crebre subtiliter punctulatis, capite subovato. ♂♀. (Long. 2¾ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 69. 45. GYLL. Ins. Sv. 2. 345. 61. ZETT. Fn. Lapp. 1. 78. 28.

Hab. in Lapponia per partem sylvaticam passim; *Staphyl. vario* et *opaco* parum minor. (Lapp.-Scan. freq.)

39. *St. micans*: niger, sericeo-submicans, ore, pedibus anoque rufo-testaceis, elytris creberrime subtilissime punctulatis, capite ovato. ♂♀. (Long. 2 lin.)

GRAY. Mon. Micr. 76. 69. GYLL. Ins. Sv. 2. 344. 60. ZETT. Fn. Lapp. 1. 78. 29.

Hab. cum precedente, quo duplo fere minor, in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. freq.)

Sect. II. Antennarum articulus ultimus ovatus, subacuminatus. Thorax oblongo-ovatus. Corpus lineare.

Minutissimi, glabri, nitidi. Caput oblongo-quadratum. Oculi parvi. Color niger testaceus. Habitatio in humidis sub muscis et lapidibus (non in stercoratis). Anus maris late, sed non profunde emarginatus, feminae integer. An proprii generis? *Cafius* LEACH. et MANNERH.

40. *St. nanus*: niger, ore, antennis, segmentorum ventralium marginibus, ano pedibusque rufo-testaceis, elytris punctatis fusco-piceis, thorace postice angustiore, seriebus discoidalibus 5-punctatis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 96. 93. GYLL. Ins. Sv. 2. 347. 63. var. DEJ. Catal. p. 23. var. ZETT. Fn. Lapp. 1. 79. 30.

Hab. in truncis putridis et sub lapidibus in Lapponia sylvatica tempore vernali passim, ad Juhonpietis, Lycksele et Wittangi praesertim a me lectus; minutus. (Lapp.-Ostrogoth. freq.)

Individua, quae in Lapponia collegi, antennis totis ferrugineo-testaceis et elytris pieco-fuscis (nec ferrugineis) semper gaudent, ceterum vero Sueciae vulgaribus simillima sunt.

41. *St. aterrimus*: niger, ore antennarumque basi piceis, ano pedibusque fusco-testaceis, elytris punctatis fuscis, thorace postice parum angustato, seriebus discoidalibus sex-punctatis. ♂♀. (1½ lin. long.)

Var. a. ♂♀. pedibus totis rufo-testaceis, coxis femoribusque paullo obscurioribus.

GYLL. Ins. Sv. 2. 349. 65 certe. DEJ. Catal. p. 23. ZETT. Fn. Lapp. 1. 79. 31. *Staph. nigritulus* var. GRAY. Mon. Micr. 94. 90?

Var. b. ♂♀. pedibus totis pallidius testaceis.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b.

Hab. in ripis fluminum Lapponiae sylvaticae tota aestate passim; priori paullo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

FAM. II. PALPI POSTERIORES ARTICULO ULTIMO OVATO.

42. *St. rufilabris*: nitidissimus ater, ore, antennarum articulo primo tarsisque rufis; thoracis seriebus dorsalibus 3-punctatis; elytris profunde punctatis. ♂. (Long. 3¼ lin.)

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad finem mensis Aug. 1832 unicum individuum detexit eximius observator D. D. DAHLBOM. (Lappon. meridion.)

Affinis et similis *St. tristi* GYLL., sed palporum forma, oris antennarumque colore, capite in fronte non punctato, magnitudine breviori licet non angustiori etc. abunde distinctus. Caput ovatum, thorace minus, laevissimum, punctis tantum 4 in vertice impressum. Oculi magni. Os et palpi rufa; articulo ultimo palpor. poster. distincte ovato. Scutellum laevissimum. Elytra breviuscula, fortiter punctata, subpubescentia. Abdomen supra metallice nitens. Antennae nigrae articulo primo tarsisque rufis. Reliqua ut in *St. tristi*, a quo vix genere separandus.

22. Xantholinus.

DAHL. apud DEJ. Catal. p. 23. *Staphylinus* GRAY. et GYLL. *Gyrohypnus* KIRBY et MANNERH.

Corpus parvum, angustum, lineare, nitidum. Caput thorace fere latius subquadratum, antice sublaeve. Collum distinctum. Thorax oblongus, posterius angustior, postice obtuse truncatus. Antennae thorace breviores, crassae, articulo ultimo subacuminato. Palpi filiformes. Tarsi antici in utroque sexu simplices. Color niger, rufescens, nitidus. Motus celerrimus. Odor ingratus. Habitatio sub cortice arborum et sub lapidibus; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* occulta, in externis nulla. (Spec. Scand. 15.)

1. *X. longiceps*: niger, ore, antennis pedibusque rufo-ferrugineis, elytris vage punctulatis fusco-piceis, capite oblongo-quadrato, subtilissime parce punctulato, thorace lateribus multipunctato, seriebus discoidalibus 12-16-punctatis. ♂♀. (Long. 2¾ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 80. 1.

Staphyl. longiceps GYLL. Ins. Sv. 2. 350. 66, versus *Xantholinus ochraceus* DEJ. Catal. p. 23. (Cetera Synonyma valde dubia.)

Hab. in Lapponia rarissime, in copula captus; *Lathrobium elongato* fere dimidio minor. (Lapp.-Scan. freq.)

2. *X. ochraceus*: niger, antennis pedibusque fusco-ferrugineis, elytris externe punctato-striatis, piceis, capite crebre fortiusque punctato, thoracis seriebus dorsalibus 8-12 punctatis, lateribus arcuatis. (Long. 2½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 480. DEJ. Catal. p. 23.

Hab. in Lapponia Umensi rariss., ad Åsele d. 25. Jul. captus. (Lapp.-Scan. vulgar.)

3. *X. lentus*: niger, palpis, antennis, elytris vage punctatis, pedibusque rufo-testaceis, capite subquadrato, profunde sed non crebre punctato, thorace postice angustato, seriebus discoidalibus 7-8-punctatis. (Long. 2½ lin.)

DEJ. Catal. p. 23. ZETT. Fn. Lapp. 1. 80. 2. *Staphylin. lentus* GRAY. Mon. Micr. 101. 101. GYLL. Ins. Sv. 2. 354. 69.

Var. b. paullo minor, elytris pedibusque pallidis, capite parvis et subtilius punctato, disco scilicet laeviori; in ceteris varietati a similis; an alter sexus?

ZETT. Fn. l. c. var. b.

Hab. sub cortice Pini sylvestris, nec non in truncis et ligno recenter secato ac resinoso ejusdem arboris, per totam Lapponiam sylvaticam mens. Jun.—Sept. frequens. (Lapp.-Scan. rar.)

4. *X. tricolor*: elongatus nigro-piceus, elytris vage punctatis pedibusque rufo-testaceis, thorace rufo, posterius angustato, nigricante, seriebus dorsalibus et lateralibus multipunctatis. (Long. 3 lin.)

Staphyl. tricolor GYLL. Ins. Sv. 2. 355. 70. *Staph. elegans* GRAY. Mon. Micr. 103. 104.

Hab. sub lapidibus et muscis Lappon. Umensis, ex. gr. ad Lycksele d. 30. Maj.—5. Jun. passim. (Lappon. meridionalis; Jemtland.—Helsingia. April—Maj.; —Scan. Apr.—Sept., pass.)

5. *X. pilicornis*: niger, ore antennisque extrorsum crassioribus pilosis, rufo-ferrugineis, abdominis segmentorum marginibus, ano pedibusque testaceis, elytris sublaevibus rufo-piceis, capite quadrato, punctis paucis, thorace postice subangustato, disco bipunctato. (Long. 2½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 81. 3.

Staphyl. pilicornis GYLL. Ins. Sv. 2. 359. 73. *Staph. Pal-mula* GRAY. Mon. Micr. 107. 110.

Var. b. supra fusco-rufescens, subtus rufo-testaceus.

GYLL. l. c. var. c.

Hab. sub cortice truncorum putridorum Pini, in Lapponia per partem sylvaticam passim; ad Wittangi, Juckasjervi et

Lycksele, mens. Maj. Jun., var. a. a me frequenter lecta, sed var. b. tantum ad Lycksele visa, magnitudine varians. (Lapp.-Ostrogothia rar.)

23. Lathrobium.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 142. GRAY. DEJ. GYLL. MANNERH. *Paederus* FABR. *Staphylinus* LINN.

Corpus minusculum, angustatum, lineare, subglabrum. Caput rotundatum collo distincto, thoraxque subquadratus, margine postico recto et ab elytrorum basi intervallo disjuncto, crebre punctata. Antennae thoracis fere longitudine, saepius filiformes. Femora valida. *Color* niger, rufo-ferrugineus, subnitidus. *Motus* tempore calido celer. *Habitatio* sub lapidibus et ligno dejecto, locis occultis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia serus* in segmento ventrali antepenultimo maris emarginato, feminae integro, communiter mox detegenda. (Spec. Scand. 12.)

1. L. elongatum: creberrime vage punctulatum nigrum; ore, antennis, pedibus elytris capite posteriori rufo-testaceis, thorace oblongo. ♂♀. (Long. 3½ lin.)

Mas: segmento ventrali penultimo subtus bis canaliculato, subbi-emarginato.

Fem.: segmento eodem elongato subconico, apice rotundato integro.

GRAY. Mon. Micr. 132. 12. GYLL. Ins. Sv. 2. 363. 1. DEJ. Catal. p. 24. ZETT. Fn. Lapp. 1. 82. 1. *Staph. elongatus* LINN. Syst. Nat. 2. 685. 14. *Paederus elongatus* FABR. Eleut. 2. 609. 3. PANZ. Fn. 9. f. 12.

Hab. in Lapponia, Collect. D. KOLSTRÖM; etiam a D. SANMARK in Lapponia captum, test. D. SAHLBERG, *Xanth. lento* dimidio majus. (Lapp.-Scan. freq.)

2. L. fulvipenne: creberrime vage punctulatum nigrum, ore, antennis pedibusque rufo-testaceis, elytris rufo-castaneis, capite rotundato, thorace oblongo. ♂♀.

Mas: segmento ventrali penultimo leviter et simpliciter emarginato, nec canaliculato.

Fem.: segmento eodem subconico integro; in copula.

GYLL. Ins. Sv. 2. 365. 2. DEJ. Catal. p. 24. ZETT. Fn. L. 1. 82. 2. *Paederus fulvipennis* FABR. Eleut. 2. 609. 4. *Lathrob. elongatum* GRAY. Mon. Micr. p. 133. var. 3.

Var. b. ♀. elytris rufo-castaneis, basi nigris.

ZETT. l. c. var. b.

Var. c. ♂♀. rufo-piceum, elytris pedibusque dilutioribus, abdomine fusco.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. c.

Var. d. ♂. corpore toto rufo-testaceo.

GYLL. l. c. var. c. ZETT. l. c. var. d.

Hab. sub lapidibus et ligno sicco mens. Maj. et Jun., in Lapponia Tornensi per partem sylvaticam frequens; etiam ad Umenaes Lapp. meridionalis d. 7. Jul. rar.; var. d. tantum ad Jucksajervi legi; praecedente paullo majus. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Species hujus generis alpes omnino fugiunt, nec in inferalpinis Nordlandiae et Fiumarkiae ullas unquam inveni.

3. L. brunnipes: crebre vage punctulatum nigrum, ore, antennis, ano pedibusque rufo-testaceis, capite rotundato, thorace oblongo. ♂♀. (Long. 4½ lin.)

Mas: segmento ventrali penultimo late et profunde emarginato canaliculatoque.

Fem.: segmento eodem utrinque latissime profunde emarginato, lacinia media producta, rotundata.

GRAY. Monogr. Micr. 139. 6. GYLL. Ins. Sv. 2. 366. 3. DEJ. Catal. p. 24. ZETT. Fn. Lapp. 1. 83. 3. *Paederus brunnipes* FABR. Eleut. 2. 609. 5.

Hab. sub lapidibus per partem sylvaticam Lapponiarum omnium mens. Majo—Jun. frequens, *Lathrob. elongato* fere majus. (Lapp.-Scan. rar.)

4. E. quadratum: crebre subtiliter, thorace paullo fortius, punctulatum nigrum, ore antennisque piceis, tarsis rufis, capite orbiculato, thorace subquadrato, elytris elongatis. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

Mas: segmento ventrali penultimo profunde, sed anguste incisum, tarsis valde dilatatis.

Fem.: segmento eodem in medio producto, anum lobo rotundato obtegente, tarsis dilatatis, sed minus quam in mare.

GYLL. Ins. Sv. 2. 367. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 83. 4. *Lathrob. pilosum* GRAY. secund. DEJ. Catal. p. 24.

Hab. ad ripas arenosas fluminum Lapponiae tempore plerumque vernali rarius in Lapponia boreali; at in Lapponia meridionalibus, ex. gr. ad lacum Stor Uman, ripas fluminis Umensis usque ad Umenaes, nec non in paroecia Fredrica,

mens. Jul. frequenter a me visum; praecedente paullo minus. Varietates GYLLENHALI reliquae in Lapponia mihi non obviae. (Lapp.-Scan. freq.)

5. L. punctatum: profunde vage punctatum nigrum, ore antennisque rufo-ferrugineis, pedibus piceis, tarsis testaceis, capite orbiculato, thorace oblongo-quadrato, convexiori, elytris brevibus. ♂♀. (Long. 2¼ lin.)

Mas: segmento ventrali penultimo leviter et anguste inciso, tarsis valde dilatatis.

Fem.: segmento eodem in medio producto, anum lacinia rotundata obtegente, tarsis dilatatis.

Var. a. ♂♀. pedibus piceis, tarsis dilutioribus.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 84. 5. v. a. SAHLB. Ins. Fenn. 340. 6.

Var. b. ♂. pedibus totis testaceis. — ZETT. l. c. var. b.

Hab. cum praecedente in ripis arenosis fluminum Lapponiae et borealis et meridionalis, mens. Jun. Jul. paullo frequentius. (Lapponia; Scania rar.)

Magnitudo fere *Lathrob. quadrati*, cui sat simile et affine, sed differt punctura fortiori, thorace paullo longiori et magis convexo, elytris brevioribus, ut et antennis totis rufescentibus. Caput non crebre sed sat profunde punctatum nigrum, ore ferrugineo, palpi apice fuscis. Antennae articulo primo forsitan paullo breviori et crassiori, quam in specie praecedente, totae pilosiusculae ferruginae, in medio interdum piceae. Thorax oblongo-quadratus, convexus, sat crebre et profunde punctatus, niger. Elytra thorace non longiora, nec latiora, punctura et color ut in illo. Abdomen subtilissime punctulatum, pubescens opacum nigrum, ano parum ferrugineo. Differentia sexus ut in priori, sed incisura segmenti ventralis penultimi maris in *Lathr. punctato* parum profunda vix conspicua. Pedes validi picei, tarsis rufis, anticis dilatatis in utroque sexu, at in mare evidentius.

Obs. Lathrob. fracticorne: „nigrum, pedibus rufo-testaceis, capite thoraceque elongatis punctatis, punctis in hoc subseriatis, antennarum articulo primo longissime clavato.“ GYLL. Ins. Sv. 2. 368. 5. *Lathr. quadrato* duplo minus, in Lapponia quoque habitare creditur, mihi non obvium, generi *Xanthol* no forte associandum.

6. L. lineare: crebre punctatum nigrum, ore antennisque rufo-ferrugineis, pedibus piceis, tarsis dilutioribus, capite subovato, thorace oblongo, elytris brevibus ad suturam substriatis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

Mas: segmento ventrali penultimo leviter emarginato.

Fem.: segmento eodem producto, integro.

GRAY. Mon. Micr. 132. 13. GYLL. Ins. Sv. 2. 370. 6. DEJ. Catal. p. 24. ZETT. Fn. Lapp. 1. 85. 6.

Hab. in fungo Betulae albae et sub cortice ejusdem arboris tempore verno, in Lapponia boreali et meridionali, rarius; priori duplo minus et multo angustius. (Lapp.-Westrogothia pass.)

24. Paederus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 143. FABR. DEJ. MANNERH. *Rugilus* MANNERH. *Staphylinus* LINN.

Corpus parvum, angustum, lineare, convexum. Caput thorace latius, rotundatum collo distincto, thoraxque suborbiculatus, punctata. Antennae subfiliformes. Coxae anticae elongatae. *Color* obscurus. *Motus* celer. *Habitatio* sub lapidibus; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia serus* in segmento ventrali penultimo maris sat evidenter emarginato, feminae integro, rotundato, cito inventienda. (Spec. Scand. 8.)

1. P. riparius: nitidus rufus, capite subangustato, antennis extrorsum, abdominis apice, pectore genibusque nigris, elytris longioribus caeruleis, profunde punctulatis, thorace subangustato convexo sublaevi. ♂♀. (Long. 3—3½ lin.)

Mas: long. 3 lin.; segmento abdominis anali penultimo anguste profunde emarginato; thorace oblongo, lateribus parallelis, capite vix altiori.

Fem.: long. 3½ lin.; segmento anali penultimo integro; thorace rotundato-oblongo, antice latiore, gibbo, supra caput distincte elevato.

GRAY. Mon. Micr. 62. 5. ♂. PANZ. Fn. 9. II. GYLL. Ins. Sv. 2. 372. 1. ♂♀. MANNERH. Brachel. 39. 3. ♂. SAHLB. Ins. Fenn. 343. 3. ♂. *Staphyl. riparius* LINN. Fn. Sv. 846. *Paeder. littoralis* GYLL. l. c. 61. 8. ♀. MANNERH. l. c. 2. SAHLB. l. c. I. ♀.

Hab. in Lapp. rar., ad Muonioniska D. KOLSTRÖM; ad Lycksele ipse. (Lapponia—Botnia—Sundermannia—Finlandia, pass.—Gotthland.—Scania pass. freq. — Mas ejusdem sub no-

mine *P. sublongicollis* e Lipsia etiam a Cel. Prof. KUNZE mihi missus.)

2. *P. confusus*: nitidus rufus, capite sublatiore, antennis in medio, abdominis apice, pectore genubusque nigris, elytris brevioribus caeruleis, profunde punctatis, thorace suborbiculato convexo parvissime punctulato. ♂ (Long. $3\frac{1}{4}$ — $3\frac{3}{4}$ lin.)

Mas: segmento anali penultimo profunde emarginato s. ineiso.

Fem: segmento eodem rotundato integro.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; a D. DAHLBOM semel lectus. (Lapponia; Scania ad Esperöd freq., alibi rar.)

A priori, cui similis et cum quo aliquando forte confusus, capite thorace paullo latioribus, elytris paullo brevioribus, antennis in medio (nec apice), fuscis etc. mox dignoscitur.

3. *P. orbiculatus*: creberrime punctulatus fusco-niger, ore antennisque rufo-ferrugineis, pedibus testaceis, capite maximo orbiculato, thorace parvo, antice angustato, dorso subcarinato. ♂. (Long. 2 lin.)

FABR. Eleut. 2. 609. 9. PANZ. Fn. 43. f. 21. GRAV. Mon. Micr. 141. 8. GYLL. Ins. Sv. 2. 374. 3. DEJ. Catal. p. 24. ZETT. Fn. Lapp. 1. 85. 1.

Hab. sub lapidibus in Lapponiae parte infima, rarissime; *Lathrobio quadrato* duplo vel triplo minor et ultra. (Lapp.-Scan. freq.)

25. Stenus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 144. FABR. GYLL. GRAV. DEJ. MANNERH.

Corpus parvum elongatum, subcylindricum, punctatum. Caput magnum. Oculi prominuli. Antennae tenues articulis tribus apicalibus crassioribus. Coxae brevissimae. Color niger, pilositate saepe argentea, pictura raro flavo-punctata. *Motus* celer, abruptus. *Habitatio* sub lapidibus, in humidis, ad ripas frequenter, per partem interiorem sylvaticam Lapponiae plerumque, in Nordlandiae littoralibus rarius. *Discrimen* servus in segmento ventrali penultimo, saepe etiam antepenultimo, maris emarginatis, feminae integris semper detegenda. (Spec. Scand. 24. genus limitatum constituentes.)

Tribus 1. Abdomen lateribus marginatum (majores plerumque.)

1. *St. biguttatus*: confertim punctatus niger, argenteo-subpilosus, palpis basi pallidis, elytris puncto postico flavo-testaceo, fronte excavata, obsolete carinata. ♂. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: segmento ventrali penultimo late emarginato, et antepenultimo in medio sinuato, impresso.

Fem: segmentis iisdem integris.

FABR. Eleut. 2. 602. 1. GRAV. Mon. Micr. 225. 2. GYLL. Ins. Sv. 2. 464. 2. DEJ. Catal. p. 25. ZETT. Fn. Lapp. 1. 86. 1. *Staphylin. biguttatus* PANZ. Fn. 11. f. 17. *Staphyl. bipustulatus* LINN. Fn. Sv. 847. (potius ad hunc, in tota Suecia vulgarem, quam ad *Sten. bimaculatum* aut *caeruleum* GYLLENHALI, in Suecia rariore, ut synonymon referri debet, licet magnitudo ibi allata „pediculi“ cum nostro non conveniat.)

Hab. sub lapidibus ad margines agrorum et in ripis fluminum, in Lapponia sylvatica passim; in hoc genere medius. (Lapp.-Scan. frequentissimus, gregarius.)

2. *St. bimaculatus*: profunde punctatus niger, argenteo-subpilosus, palpis basi pallidis, elytris puncto postico fulvo, pedibus testaceis, geniculis nigris, fronte bicanaliculata. ♂. (Long. 2 lin.)

Mas: segmentis ventralibus penultimo et antepenultimo profunde emarginatis et impressis, laciniiis aentis.

Fem: segmentis iisdem integris.

GYLL. Ins. Sv. 2. 466. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 87. 2. *Stenus Juno* GRAV. Mon. Micr. 225. 1. DEJ. Catal. p. 25.

Hab. in ripis fluminis Tornensis mens. Majo, Junio; ad Matarengi et Junosuando a me rarius lectus, sexus femineus rarissime; major in hoc genere, praecedente multo latior et crassior. (Lapp.-Scan. rar.)

3. *St. Juno*: profunde punctatus niger, argenteo-subpilosus, palpis basi pallidis, thorace elongato elytrisque foveolatis, fronte bicanaliculata. ♂. (Long. $1\frac{1}{4}$ lin.)

Mas: segmentis ventralibus penultimo bifido, laciniiis aentis; antepenultimo late, sed non profunde emarginato, impresso, bicarinato.

Fem: segmentis iisdem integris; femoribus paullo minus incrassatis, quam in mare.

FABR. Eleut. 2. 602. 2. GYLL. Ins. Sv. 2. 467. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 87. 3. *Sten. boops* GRAV. Mon. Micr. 226. 4. DEJ. Catal. p. 25.

Hab. in ripis fluminum Lapponiarum omnium per partem sylvaticam tota aestate, uterque sexus aequae frequens, in copula captus; antecedente duplo fere minor. (Lapp.-Scan. freq.)

4. *St. boops*: profunde punctatus subglaber niger, palpis pallidis, pedibus testaceis geniculis nigris, thorace elongato elytrisque vix foveolatis, fronte obsolete bicanaliculata. ♂. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: segmentis ventralibus penultimo emarginato, laciniiis subaentis, antepenultimo latius sed non profundius emarginato, parum impresso, non carinato.

Fem: segmentis iisdem integris, femoribus paullo minus incrassatis, quam in mare, et rectis (nec posticis apice subaentis.)

GRAV. Mon. Micr. 226. 4. var. 1. GYLL. Ins. Sv. 2. 469. 5. ZETT. Fn. Lapp. 1. 87. 4.

Hab. in humidis umbrosis, ut et sub lapidibus locis cultis mens. Maj. — Jun. per partem sylvaticam Lapponiarum omnium vulgaris, usque ad Juckasjervi et Umenaes visus; praesertim sexus femineus frequens; priori magnitudine et statura similissimus. (Lapp.-Scan. freq.)

5. *St. buphthalmus*: confertissime punctatus niger, argenteo-subpilosus, palpis nigricantibus, thorace oblongo elytris non foveolatis, fronte obsolete bicanaliculata, antennis brevibus. ♂. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: segmentis ventralibus penultimo et antepenultimo leviter emarginatis, hoc subimpresso.

Fem: segmentis iisdem integris; in copula.

GRAV. Mon. Micr. 230. 9. GYLL. Ins. Sv. 2. 475. 10. ZETT. Fn. Lapp. 1. 88. 5. *Staphylin. clavicornis* PANZ. Fn. 27. f. 11.

Var. b. ♂. antennis paullo longioribus, palpis basi testaceis, articulo ultimo incrassato, fronte inter oculos lata, non canaliculata. — An specie distinctus? ZETT. l. c. var. b.

Hab. in ripis fluminum Tornensis et Umenis mens. Jun. Jul. passim; sed supra Juckasjervi et Umenaes cum frustra quaesivi; sexus masculus semper rarius occurrit; varietatem b. tantum ad Karesuando et Lycksele d. 15. Jun. — 15. Aug. inveni. Medius, *Steno binotatus* aequalis, variat tamen dimidio, imo duplo minor, thorace interdum subcanaliculato. (Lapp.-Scan. var. a. freq.)

6. *St. palposus*: confertissime punctatus subaenescens niger, argenteo-subpilosus, palpis elongatis articulo ultimo magno inflexo, antennisque brevibus nigris, thorace oblongo, dorso depresso elytris vix foveolatis, fronte obsolete bicanaliculata. ♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Hab. in Lapponia Umenis rarissime; in insula Dolpatie lacus Storöman d. 5. Jul. inventus in societate cum priori, cui similissimus praeter colorem, palporum formam, thoracisque dorsum forte magis depressum. (Lapponia meridionalis.)

7. *St. proboscideus*: crebre punctatus subnitidus, parum argenteo-pilosus, aenescens niger, palpis, pedibus antennisque pallidis, clava obscura, geniculis subfuscis, fronte bicanaliculata. ♂. (Long. $1\frac{1}{4}$ lin.)

Mas: segmentis ventralibus margine transeatis, penultimo levissime emarginato, antepenultimo integro et vix impresso.

Fem: segmentis iisdem integris, penultimo in medio producto, annu obtegente.

GYLL. Ins. Sv. 2. 476. 11. ZETT. Fn. Lapp. 1. 88. 6. *Paederus proboscideus* OLIV. Ent. 3. 44. 65. Taf. 1. f. 5. a, b.

Hab. in Lapponia rarius, non nisi in littore maris ad Björkvik Nordlandiae Norvegicae a me lectus; parvus, priori duplo minor. (Lapp.-Scan. rar.)

8. *St. binotatus*: crebre subtiliter punctatus, argenteo-pilosus niger, antennarum medio palporumque basi ferrugineis, thorace elongato bifoveolato, abdomine tenniter marginato. ♂. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: segmentis ventralibus penultimo late sed non profunde emarginato, anterioribus subcanaliculatis.

Fem: segmentis iisdem integris et non impressis.

GRAV. Mon. Micr. 229. 8. GYLL. Ins. Sv. 2. 474. 9. DEJ. Catal. p. 25. ZETT. Fn. Lapp. 1. 89. 7.

Hab. in graminosis per partem sylvaticam Lapponiae rarius, ad Karesuando et Muonioniska Lapponiae Tornensis, nec non in monte Stöttingsfjellet Lapponiae Umenis, mens. Aug. a me captus; parvus, priori fere minor. (Lapp.-Scan. freq.)

9. *St. fuscipes*: crebre punctatus subnitidus, parum argenteo-pilosus, niger, palpis, antennis extrorsum pedibusque piceis, thorace oblongo aequali, abdomine tenniter marginato. ♂. (Long. $1\frac{1}{4}$ lin.)

Mas: segmento penultimo parum emarginato.

Fem.: segmento eodem integro producto.

GRAY. Mon. Micr. 232. 13. ? GYLL. Ins. Sv. 2. 478. 13 ? ZETT. Fn. Lapp. 1. 59. 8.

Hab. sub cortice Betulae albae per partem sylvaticam Lapponiae Tornensis rarius; ego illum ad Karungi et Wittangi mens. Maj. — Jun. inveni; minutus, praecedente adhuc minor. (Lapp. — Scan. pass.)

Obs. Cum abdomen tenuiter tantum sit marginatum, et palpi, antennae pedesque obsere picea, fere nigra (nec ferrugineo-picea) in speciminibus lapponicis deprehendantur, dubium de synonymia remanet.

10. *St. circularis*: subopacus niger, ore pedibusque piceo-ferrugineis, thorace brevi rotundato, antennis capite parum longioribus. ♂♀. (Long. 1 lin.)

Mas: segmento penultimo parum emarginato.

Fem.: segmento eodem integro.

GRAY. Mon. Micr. 233. 15. GYLL. Ins. Sv. 2. 479. 14.

Hab. in Lapponia Umensi, mihi rarissime obvisus, ad Lycksele semel captus. (Lapp. meridian. — Scan. pass.)

Tribus 2. Abdomen lateribus immarginatum (minores plerique).

11. *St. oculatus*: crebre punctatus albido-subpilosus niger, antennis pallidis, articulo primo atro, pedibus testaceis, geniculis nigris. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

Mas: segmento ventrali penultimo profunde incisio, lobis rotundatis.

Fem.: segmento eodem integro.

GRAY. Mon. Micr. 227. 5. GYLL. Ins. Sv. 2. 471. 7. DEJ. Catal. p. 25. ZETT. Fn. Lapp. 1. 90. 9.

Hab. in graminosis per partem mitiorem Lapponiae rarius, mas rarissime; femina ad Lycksele 10. Aug. inventa; medius, *Sten. Junone* paullo minor. (Lapp. — Scan. sexus femineus freq.)

12. *St. tarsalis*: crebre punctatus argenteo-pilosus niger, palpis tarsisque dilatatis, antennis testaceis, articulo primo atro, clava fusca. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

Mas: segmento ventrali penultimo parum emarginato.

Fem.: segmento eodem integro.

Var. a. ♂♀. thorace obsolete foveolato.

GYLL. Ins. Sv. 2. 472. 8. ZETT. Fn. Lapp. 1. 90. 10.

Var. b. ♀. thorace evidenter foveolato; saepe minor.

GYLL. l. c. var. c. ZETT. l. c. var. h. *Sten. clavicornis*

GRAY. Mon. Micr. 229. 7. DEJ. Catal. p. 25.

Hab. ad margines agrorum et in ripis fluminum, in Botnia boreali et Lapponia inferiori mens. Maj. — Jun., mihi raro obvisus; ad Asele ♀ d. 26. Jul. quoque capta; priori paullo minor. (Lapp. — Scan.; uterque sexus aequae freq.)

13. *St. femorellus*: crebre punctulatus parum argenteo-pilosus niger, palpis antennisque subbrevis concoloribus, femoribus rufo-piceis. ♀. (Long. 1 lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad novacollarum sedem Umenaes, prope Brattiksfjell d. 7. Jul. 1832 unicum individuum inveni. (Lapponia meridionalis per partem subsylvaticam.)

Subglaber, distincte punctatus. Palpi basi pallidi. Frons lata vix canaliculata. Thorax oblongo-rotundatus, elytraque non foveolata.

Pedes, praesertim femora rufo-picea.

14. *St. nigrifolius*: crebre punctatus subglaber niger, palpis antennisque concoloribus, thorace oblongo aequali, antennis brevibus. ♀. (Long. vix 1 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. (1826 conscripta) 1. 91. 11. (*St. nigrifolius* GYLL. Ins. Sv. 4. App. 502. et SAHLB. Ins. Fenn. 429 minime idem noster.)

Hab. in ripa fluminis Tornensis rarissime, nec nisi ad Wittangi Lapponiae die 13. Jun. 1821 a me inventus. (Lapponia borealis.)

Inter lapponicos minutissimus, vix unam lineam longus; *Sten. circulari* GYLL. parum major, et illi affinis, sed a quo aperte differt: ore toto nigro (nec piceo-ferrugineo) abdomineque omniuo immarginato. Caput cum oculis thorace latius, nigrum, punctatum, subglabrum. Frons et vertex depressa, obsolete bicarinata. Antennae breves, basi approximatae, supra os insertae. Thorax obovato-oblongus, aequalis, crebre punctatus, glaber, niger, opacus. Elytra crebre punctata, vix foveolata, glabra, nigra, opaca. Abdomen cylindricum, immarginatum, subtilissime punctulatum, subpubescens, nigrum, subnitidum. Segmenta ventralia integra sexum femineum prodant. Pedes tennes, nigri.

Not. A Dom. BOHRMAN *Stenium* quendam in Smolandia captum et a Dom. GYLLENHAL nomine „*nigrifolius*“ impositum obtinui huic quidem subsimilem; sed ille magnitudinis paullo majori, pu-

bescencia argentea evidentiori, et palpis basi pallidis a nostro certe differt. Talem quoque ipse in Scania ad Lund deprehendi; et hic sine dubio idem est ac GYLLENHALI et SAHLBERGI l. c.

26. *Eristhetus* KNOCH. MANNERH. SAHLB.

Evaesthetus (immerito).

GRAY. Monogr. Micr. GYLL. DEJ. ZETT. (Fn. Lapp.)

Corpus minutissimum, gracile, lineare, convexiusculum, confertissime punctulatum. Caput magnum. Oculi prominuli. Thorax subcordatus. Antennae brevissimae, articulis tribus ultimis crassioribus. *Color* piceus. *Motus* haud celer. *Habitatio* in humidis et sub cortice arborum, tempore autumnali; per regionem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* adhuc non extricata. (Spec. Scand. 1.)

1. *E. scaber*: subnitidus nigro-piceus, capite dilutiori, ore, antennis capite parum longioribus, segmentorum ventralium marginibus, ano pedibusque rufo-testaceis, thorace rotundato-cordato, dorso bifoveolato. (Long. 1 lin.)

GRAY. Mon. Micr. 202. 1. GYLL. Ins. Sv. 2. 462. 1. DEJ. Catal. p. 25. AHRENS. Fn. Europ. Fascic. 7. fig. 13. ZETT. Fn. L. 1. 92. 1. *Stenus bipunctatus* LJUNGH. WEB. Arch. 1. 1. 68. 9.

Hab. in Lapponia varius; ad Karesnando Lapponiae Tornensis d. 15. Aug. a me lectus, simillimus illi, quem ipse primus inveni. Clariss. LJUNGH et Smolandia mecum benigne communicavit. Minutus, vix ultra lineam longus. (Lapp. — Finlandia, Westrogothia; Smolandia rar.)

27. *Boreaphilus*.

SAHLB. Ins. Fenn.

Corpus parvum, postice dilatatum, statura Anthophagis sub-simile. Caput orbiculatum, subexsertum. Palpi anteriores 4-articulati, articulo tertio clavato, ultimo parvo subnato. Antennae subfiliformes; extrorsum paullo crassiores. *Color* piceus. *Motus* —. *Habitatio* ad littora lacuum Lapponiae septentrionalis. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 1, nostra.)

1. *B. Henningianus*: „piceus punctulatus, parce pubescens, ore, antennis pedibusque testaceis, segmentorum ventralium marginibus abdomineque supra piceo-nigris, abdomine ovato, lateribus elevato-marginatis.“ SAHLB. (Long. 1½ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 433. 1.

Hab. in Lapponia boreali rarissime. In littore lacus Mandjervi ad domicilium Pastoris Utsjockensis, sub quisquiliis tria specimina die 9. Aug. 1830, legit FERD. SAHLBERG, fil., teste l. c. Dom. Prof. SAHLBERG, cujus quoque diagnosis transscripti insecti valde memorabilis, quod mihi nunquam invenire, ne quidem videre contigit. (Lapponia, maxime septentrionalis.)

28. *Oxytelus*.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 145. GRAY. GYLL. DEJ. *Staphylinus* FABR. *Bledii* et *Platystethi* spec. MANNERH.

Corpus parvum, lineare. Caput validum, collo distincto. Thorax semiorbiculatus, postice rotundatus, dorso canaliculatus. Antennae extrorsum crassiores. Tibiae extrorsum crassiores, spinulis ciliatae. *Color* nigro-piceus, rufescens, subnitidus. *Motus* haud celer; interdum volatus. *Habitatio* in stercoratis et quisquiliis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in externis vix detegenda. (Spec. Scand. 22.)

1. *O. carinatus*: punctatus niger, ore, antennarum extrorsum crassiorum medio, pedibusque rufo-piceis, thorace transverso, antice latiori, lateribus immarginatis crenulato, dorso sulcis tribus alternatim attenuatis. (Long. 1½ lin.)

GRAY. Monogr. Micr. 187. 5. GYLL. Ins. Sv. 2. 452. 8. DEJ. Catal. p. 25. ZETT. Fn. Lapp. 1. 92. 1. *Staphylinus carinatus* PANZ. Fn. 57. f. 24.

Hab. sub lapidibus et in fimetis Lapponiae sylvaticae, borealis rarius, meridionalis passim; major in hoc genere, magnitudine tamen variat. (Lapp. — Scan. freq.)

2. O. piceus: punctulatus niger, ore, antennarum extrorsum crassiorum basi, elytris pedibusque testaceis, thorace transverso, lateribus rotundato marginato integerrimo, dorso sulcis tribus aequalibus. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 190. 6. GYLL. Ins. Sv. 2. 451. 9. a. DEJ. Catal. p. 25. ZETT. Fn. Lapp. 1. 93. 2.

Var. b. elytris piceis.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. *Staphyl. piceus* LINN. Syst. Nat. 2. 686. 25. FABR. Eleut. 2. 601. 67. PANZ. Fn. 27. f. 14.

Hab. in stercore bovino per partem sylvaticam Lapponiarum omnium tempore vernali, passim; sed supra Juckasjervi et Karesuando eum non vidi, nec in inferalpinis Nordlandiae Fimmankiaequae inveni; medius, praecedente minor. (Lapp.-Scan. freq.)

2. O. nitidulus: evidenter punctatus niger, ore pedibusque testaceis, elytris rufo-piceis, thorace brevi transverso, lateribus rotundato integerrimo, dorso sulcis tribus sub-linearibus. (Long. $\frac{2}{3}$ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 186. 4. PANZ. Fn. 104. f. 13. GYLL. Ins. Sv. 2. 458. 12. DEJ. Catal. p. 25. ZETT. Fn. Lapp. 1. 93. 3.

Hab. in stercore Lapponiae rarissime; minutissimus, vix ultra dimidium lineae longus. (Lapp.-Suecia media freq. — Scan. rar.)

4. O. caelatus: nigro-piceus, ore, pedibus anoque rufo-testaceis, elytris confertim punctatis piceis, thorace nigro transverso, convexo, marginato, subtilissime punctulato, punctis versus latera profundis crebrioribus, dorsoque foveis duabus arcuatis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. capite magno, quam thorax majori latiori, mandibulis elongatis; forte *Mas*.

GYLL. Ins. Sv. 2. 459. 13. ZETT. Fn. L. 1. 93. 4. a. ♂.

Var. b. capite quam thorax minori angustiori, mandibulis minus elongatis; forte *Femina*.

GYLL. l. c. descr. var. ZETT. l. c. var. b. ♀.

Hab. in quicquiliis Lapponiae passim; ad Kengis ntramque varietatem d. 22. Aug. frequentiore in vidi. (Lapp.-Scan. rar.)

Magnitudo variat; plerumque *Oxyt. piceo* paullo minor. Antennae crassae subuliformes pilosae fusco-nigro-piceae, basi saepe rufescentes, articulo primo crasso, supra plerumque linea abbreviata nigra.

5. O. cornutus: obsolete punctulatus niger, ore tarsisque rufo-piceis, fronte cornubus duobus porrectis, thorace brevissimo unisulcato. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GRAY. Monogr. Micr. 195. 10. GYLL. Ins. Sv. 2. 450. 6. *Oxyt. morsitans* DEJ. Catal. p. 25. ♂. ZETT. Fn. Lapp. 1. 94. 5.

Hab. in Lapponia DD. SANMARK et DAMMERT, teste Prof. SAHLBERG, mihi in Lapponia non obvis. (Lapp.-Fennia — ?)

Oxyt. piceo paullo minor. Hic vix alter sexus est *Oxyt. morsitans* GYLL. qui paullo minor, evidenter punctatus, capite magno mutico in Scania et Ostrogothia frequenter occurrit, ubi

Oxyt. cornutus adhuc non est inventus.

6. O. fuliginosus: subtilissime punctulatus subnitidus nigricans, pedibus testaceis, antennis elytrisque fusco-piceis, thorace subcordato, obsolete bifoveolato. (Long. 1 lin.)

GRAY. Mon. Micr. 102. 1. GYLL. Ins. Sv. 2. 460. 15. SAHLB. Ins. Fenn. 418. 18.

Hab. in Lapponia rarissime; ad Wittangi Lapp. borealis 14. Jun. 1821, et ad Lycksele 30. Maj. 1832 duo specimina inveni. (Lapp.-Fennia-Suecia rar.)

7. O. Talpa: subopacus niger, ore, apice antennarum tarsisque fusco-ferrugineis, elytris caerulescentibus nitidis punctatis, thorace obsolete punctato canaliculatoque. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 448. 4. AHRENS. Fn. Eur. fasc. 11. Tab. 3.

Hab. in Lapon. Tornensi D. FRIGELIUS. (Lapp. Ostrogoth. ad Wadstena-Smoland. rar.)

8. O. morsitans: crebre et evidenter punctatus nitidus niger, ore, tibiis tarsisque testaceis, capite magno mutico, striga verticis transversa, sulcilo abbreviato et fovea frontis profunde excavatis, thorace brevissimo, autice latiore, unisulcato. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 108. 9. GYLL. Ins. Sv. 2. 451. 7. SAHLB. Ins. Fenn. 411. 6.

Hab. in Lapon. Tornensi D. FRIGELIUS. (Lapp.-Scan. freq.)

9. O. lapponicus: omnium subtilissime punctulatus sub-

nitidus niger, antennarum medio, genubus, tibiis tarsisque testaceis, capitis vertice bistrigulato, thorace brevi obsolete unisulcato; elytris fuscis. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele d. 2. Jun. 1832 unicum individuum inveni. (Lappon. meridian.)

Similis et affinis videtur *Oxyt. nitenti* SAHLB. Ins. Fenn. 413. 9., sed differt ab illo antennarum elytrorumque colore, ore nigro, et capite praeter strigulas 2 verticis omnino laevi, nec binodulo.

29. Lomechusa.

GRAY. Mon. Micropt. GYLL. DEJ. *Diuridae* spec. LEACH. et MANNERH.

Corpus parvum, breve, latum, crassiusculum. Caput parvum, intrusum. Thorax transversus, disco canaliculatus, lateribus elevato-marginatus, postice sinuatus. *Color* rufo-brunneus subopacus. *Motus* celer. *Habitatio* sub cortice arborum et sub lapidibus, in societate cum formicis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 6, genus naturale formantes.)

1. L. strumosa: fusco-rufescens subopaca, elytris brevibus testaceis, antennis dimidio corpore longioribus subtestaceis, thoracis elytrorumque angulis posticis parum prominulis. (Long. 3 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 437. 1. SAHLB. Ins. Fenn. 403. 1.

Hab. sub lapidibus tempore vernali in Lapponia meridionali rarissime. (Lappon.-ad Wifla et Mehede Medelpadiae d. 15. Maj. passim; — Finlandia-Suec. media, rar.)

2. L. inflata: parum punctata, fusco-rufescens, antennis subuliformibus, thoracis lateribus incrassatis, elytris pedibusque saturate rufo-testaceis, thoracis elytrorumque angulis posticis prominulis.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 95. 1.

Hab. in Lapponia rarissime; sub cortice *Betulae albae* emortuae et trunco perforatae unicum specimen in societate cum *Formica rufa* ad Wittangi Lapponiae Tornensis, initio mensis Junii inveni. (Lapponia.)

Lomech. strumosa similis et affinis, sed differt: antennis dilatioribus, thoracis lateribus magis incrassatis, disco obscuriori, et quod duplo minor et ultra, *Lom. paradoxae* aequalis. Caput parvum, nigrum laeve, fronte foveata. Os rufescens. Antennae elongatae rufo-ferrugineae, articulo 1 crassissimo, 2 brevissimo, 3 longiori, obconicis, 4—10 nodiformibus, remotis, subaequalibus, ultimo elongato, angustiori, conico, acuto. Thorax fere ut in *Lom. strumosa* formatus, scilicet brevis transversus, postice in medio productus, utrinque sinuatus, angulis subrectis, minime prominulis; supra discum depressus inaequalis, vix canaliculatus, margine autico et postico parum, lateralibus valde elevatis, et his etiam incrassatis; fusco-piceus nitidus, lateribus ferrugineo-testaceis, opacis; totus parce et obsolete punctulatus, subpilosus. Elytra, abdomeu et pedes omniuo ut in *Lom. strumosa* etiam quoad pubescentiam.

3. L. dentata: confertissime rugoso-punctata, subopaca nigra, thoracis emarginati lateribus, elytris pedibusque rufo-brunneis, angulis spinosis, antennis brevibus, extrorsum crassioribus. (Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 181. 4. GYLL. Ins. Sv. 2. 441. 4. *Diurda dentata* MANNERH. Brachel. 65. 1.

Hab. sub cortice truncorum et sub lapidibus, plerumque in societate cum formicis, in Lapponia meridionali rarissime. (Lappon.-Helsingia pluribus locis, speciatim ad Glosbo, d. 17. April. — 2. Maj., DD. BOHEMAN et ROSENCHÖLD. — Ostrogothia ad Lärketorp die 17. Jul. 1835 D. DAHLBOM. — Nullibi vero vulgaris occurrit.)

30. Aleochara.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 151. GRAY. GYLL. DEJ. SAHLB. *Staphylinus* Fabr.

Corpus exiguum, elongato-lineare, interdum latius, subdepressum, polymorphum. Antennae plerumque extrorsum crassiores. Tibiae tenues, inermes. *Color* obscurus, nigricans, rufescens. *Motus* celerissimus. *Habitatio* sub lapidibus, cortice arborum, in stercore, fungis etc.; vix partem sylvaticam Lapponiae versus alpinam transgrediens. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 117.)

Phalana I. Caput sessile (collo nec latissimo nec tenuissimo sed mediocri a thorace remoto thorace angustius vel aequale.

Tribus I. Thorax subquadratus, parum scilicet longior quam latus, angulis rotundatis.
Bolitochara MANNERHEIM.

Subdiv. 1. Thorax depressus, dorso magis vel minus canaliculato. *Drusillae* spec. MANNERH.

1. A. canaliculata: confertissime punctata, obscure rufo-brunnea, antennis extrorsum fuscis, pedibus testaceis, capite abdominisque cingulo nigris, thorace obovato, foveato canaliculatoque. (Long. 2 lin.)

Var. a. thoracis dorso late foveolato.

GRAY. Mon. Micr. 148. 1. GYLL. Ins. Sv. 2. 391. 14. DEJ. Catal. p. 28. ZETT. Fn. Lapp. 1. 96. 1 a. *Staphylin. canaliculatus* FABR. Eleut. 2. 599. 52 PANZ. Fn. 27. f. 13.

Var. b. thoracis dorso canaliculato, fovea antescutellari angusta

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b.

Hab. utraque varietas sub lapidibus et muscis, tempore praesertim vernali, per totam partem sylvaticam omnium Lapponiarum frequens; domicilium sub cortice Pinuum emortuorum haud raro quoque quaerens; etiam ipso mens. Septemb. capta. Supra Juckasjervi et Karesuando a me parvissime visa, et in alpinis vel subalpinis regionibus nunquam. Inter majores sui generis, *Oxytelo piceo* subaequalis. (Lapp.-Scan. freq.)

2. A. angustula: subtilissime punctulata subnitida nigra, ore antennarumque basi rufo-ferrugineis, elytris obscure testaceis, pedibus pallidis, fronte impressa, thorace obsolete canaliculato. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 393. 16. DEJ. Catal. p. 28. ZETT. Fn. Lapp. 1. 97. 2.

Hab. sub lapidibus, etiam in fungis, passim; ad Juckasjervi et ad Cataractam Meraslinka Lapponiae Tornensis mens. Junio eam praesertim legi; praecedente triplo vel quadruplo minor. (Lapp.-Ostrogothia pass.)

3. A. elongatula: creberrime subtilissime punctulata subopaca nigra, antennis longioribus extrorsum crassioribus elytrisque fusco-piceis, ano, marginibus segmentorum ventralium pedibusque flavis, thorace subquadrato, foveola antescutellari impresso. (Long. 1½ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 153. 18. GYLL. Ins. Sv. 2. 396. 18. DEJ. Catal. p. 28. ZETT. Fn. Lapp. 1. 97. 3.

Var. b. nigrior, segmentorum ventralium marginibus concoloribus.

GYLL. l. c. var. b. SAHLB. Ins. Fenn. 359. 25. var. b.

Hab. cum praecedente, qua paullo minor, rarius in Lapponia, var. b. ibi frequentior, test. D. SAHLBERG. l. c. (Lapp.-Westrogothia.)

4. A. borealis: subtiliter punctulata, pubescens, nitida nigra, tarsis piceo-ferrugineis, thorace postice subangulato-rotundato. (Long. 1½ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 361. 29.

Hab. in Lapponia rarissime, FERD. SAHLBERG, teste D. SAHLBERG l. c. (Lapponia borealis.)

Magnitudo et statura *A. atrae* GYLL., sed ab hac et ceteris thoracis forma imprimis distincta. Antennae thorace longiores. SAHLB.

5. A. quisquiliarum: crebre punctulata nitida, sericeo-pubescens nigra, antennis extrorsum sensim crassioribus, basi, pedibusque testaceis, elytris anoque piceis, thorace obsolete canaliculato postice angustiori. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 398. 20. ZETT. Fn. Lapp. 1. 97. 4.

Hab. in stercoratis Lapponiae tempore autumnali passim frequens, ex. gr. ad Karesuando; etiam sub cortice Pini ad Wittangi d. 13. Jun.; *A. elongatula* paullo major. (Lapp.-Scan. freq.)

Subdiv. 2. Thorax convexiusculus, aequalis aut foveola aut scutellum impressus.

6. A. collaris: profundius punctata nitida, rufo-testacea, capite, antennis a basi ultra medium, elytris, pectore anoque nigris, thorace foveola ante scutellum impresso. (Long. 2 lin.)

GRAY. Mon. Micr. 72. 6. var. GYLL. Ins. Sv. 2. 385. 8. SAHLB. Ins. Fenn. 348. 6.

Hab. sub lapidibus, ad Muonioniska Lapponiae Tornensis D. FERD. SAHLBERG rarius; in fungo Betulae ad Tresunda Lapponiae Umensis d. 12. Jul., ipse.

7. A. lannulata: crebre punctulata subnitida rufo-testacea, pedibus pallidis, capite, antennarum medio, elytrorum disco posteriori abdominisque cingulo fusco-nigris, thorace foveola antescutellari. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 386. 9. ZETT. Fn. Lapp. 1. 97. 5. *Staphylinus lannulatus* PAYK. Fn. 3. 415. 61. *Aleochara cincta* GRAY. Mon. Micr. 166. 46.

Hab. in fungis autumnalibus, Coll. D. KOLSTRÖM, mihi non nisi ad Wilhelmina et Naestansjöe, Lapponiae Umensis 13-17. Jul. obvia; magnitudine vix *Aleoch. canaliculatae* (Lapp.-Scania freq.)

8. A. coracina: punctulata subpubescens nitida nigra, tibis piceo-ferrugineis, tarsis pallidis, antennarum articulo elongato, thorace subquadrato, foveola antescutellari impresso. (Long. 1½ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 350. 10.

Hab. in Lapponia rarissime, F. SAHLBERG, test. Prof. SAHLBERG l. c. Magnitudo et statura *A. aterrimae* GYLL. (Lapp.-borealis.)

9. A. circellaris: crebre punctulata subnitida rufo-testacea, elytris pedibusque pallidioribus, capite abdominisque medio piceis, antennis extrorsum subcrassioribus, thorace foveola antescutellari. (Long. 1 lin.)

GRAY. Mon. Micr. 155. 22. GYLL. Ins. Sv. 2. 387. 10. DEJ. Cat. p. 28. ZETT. Fn. Lapp. 1. 98. 6.

Hab. sub cortice Pini in fungis et sub lapidibus per partem sylvaticam Lapponiarum omnium passim; minuta, vix lineam longa, angusta, gracilis. (Lapp.-Scan. freq.)

10. A. teres: subtilissime punctulata nitida nigra, ore antennisque extrorsum multo crassioribus, fusco-ferrugineis, elytris longioribus piceis, pedibus obscure testaceis, thorace foveola antescutellari obsoleta. (Long. ¾ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 155. 20. GYLL. Ins. Sv. 2. 390. 13. ZETT. Fn. Lapp. 1. 98. 7.

Hab. in fungis et sub cortice truncorum putridorum Pini, per partem sylvaticam Lapponiae, passim; ad Wittangi et Kolare a me praesertim lecta; magnitudine, statura et affinitate praecedentis. (Lapp.-Scan. rar.)

11. A. reptans: creberrime punctulata subnitida nigra, ore, antennis extrorsum multo crassioribus, articulo ultimo subgloboso, elytris anoque rufo-testaceis, pedibus pallidis, thorace fusco pubescente, fovea antescutellari nulla. (Long. 1 lin.)

GRAY. Mon. Micr. 154. 19. GYLL. Ins. Sv. 2. 389. 12. ZETT. Fn. Lapp. 1. 98. 8.

Hab. in fungis; sub cortice Betulae cum formicis etiam capta in Lapponia rarius tempore verno; affinis praecedenti, ejusque magnitudine, sed differt: elytris paullo brevioribus, thorace non foveolato et colore alio. (Lapp.-Westrogothia.)

Tribus II. Thorax transversus, multo brevior quam latus, angulis saepissime rotundatis.

Subdiv. 1 Thorax depressus, dorso magis vel minus foveolato aut canaliculato. *Bolitochara* MANNERH.

12. A. humeralis: creberrime punctulata, pubescens rufo-ferruginea, elytris fuscis, basi pedibusque testaceis, capite abdominisque cingulo postico piceo-nigris, thorace depresso, inaequali, postice angulato. (Long. fere 2½ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 169. 50. GYLL. Ins. Sv. 2. 399. 21. var. ZETT. Fn. Lapp. 1. 99. 9.

Hab. in interlapidis Nordlandiae Norvegicae rarissime; sub lapidibus in littore maris ad Evenäs juxta Ofotenfjord d. 17. Jul. a me inventa; in hoc genere magna, *Aleoch. canaliculata* duplo major et ultra. (Lapp.-Scan. rar.)

13. A. limbata: creberrime punctulata, pubescens rufo-ferruginea, elytrorum disco posteriori obscuro, limbo pedibusque testaceis, capite abdominisque cingulo postico piceo-nigris, thorace fusco convexiusculo, foveolato, postice rotundato. (Long. 1½ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 167. 48. GYLL. Ins. Sv. 2. 400. 22. DEJ. Catal. p. 28. ZETT. Fn. Lapp. 1. 99. 10.

Hab. sub lapidibus verno tempore, in Lapponia rarius; priori similis, sed certe ab illa distincta; media, *Aleoch. canaliculata* non longior, sed paullo latior. (Lapp.-Scan. freq.)

14. A. socialis: parum punctulata, nitida nigra, ore antennisque crassiusculis, basi, piceis, elytris subquadratis testaceis, angulis apicis scutellae regione fuscis, pedibus pallidis, thorace foveola antescutellari obsoleta. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 406. 28. ZETT. Fn. Lapp. 1. 99. 11. *Staph. socialis* PAYK. Fn. 3. 407. 51. *Aleochara Boleti* GRAY. Mon. Micr. 156. 23. DEJ. Catal. p. 28.

Var. b. antennis basi testaceis.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b.

Hab. in fungis, stercore et succo destillante arborum, in Lapponia passim; minuta, vix ultra lineam longa. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Nulla necessitate mutationis nominis veteris in novum urgente, GRAVENHORSTI et DEJEANI rejeci, originarium PAYKULLI restitui.

15. A. atramentaria: creberrime punctulata pilosa, subaeneo nitida, tota nigra, pedibus piceis, antennis brevibus, crassiusculis. (Long. $\frac{5}{8}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 405. 30. ZETT. Fn. Lapp. 1. 100. 12. SAHLB. Ins. Fenn. 373. 51.

Hab. sub lapidibus in Lapponia boreali, passim; ad Wittangi 13. Jun. a me lecta; sociali similis, paulum minor, antennis brevioribus, punctura et colore distincta. (Lapp.-Scan. pass.)

16. A. aenescens: subtilissime punctulata, subpilosa, nitida, aenescens-nigra, antennis breviusculis, extrorsum paullo crassioribus, abdomine pedibusque nigris, tarsis piceis. (Long. $\frac{5}{8}$ lin.)

Hab. in stercoratis; ad Lycksele d. 24. Jun. passim lecta (Lappon. meridionalis).

Simillima *A. atramentariae*, sed differt thorace elytrisque subaenescensibus glaberrimis; pedibus nigris, tarsis tantum fusco-testaceis. Antennae pubescentes. Abdomen pilis rarioribus obsitum. Foveola antescutellaris parva obsoleta in thoracis postico impressa.

17. A. atrata: brevis lata depressa subnitida nigra, antennis longitudine thoracis pedibusque fusciscentibus, tibiis tarsisque dilutioribus, thorace brevissimo, ante scutellum obsolete foveolato. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 375. 54. a. *Bolitochara atrata* MANNERH. Brachel. 82. 45.

Var. b. ore elytrisque fusco-testaceis, pedibus totis pallidioribus, thorace hand foveolato.

Hab. var. a. in Fennia; var. b. in Lapponia boreali, ubi a D. F. SAHLBERG lecta fuit. (Lappon. var. b.)

18. A. sericans: creberrime punctulata nitida nigra, flavescens - sericans, antennis crassiusculis elytrisque subquadratis piceo-ferrugineis, ano pedibusque testaceis, thorace obsolete canaliculato. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 159. 28. GYLL. Ins. Sv. 2. 404. 26. ZETT. Fn. Lapp. 1. 100. 13.

Hab. sub muscis, ad Wittangi Lapponiae d. 13. Jun. capta. (Lapp.-Scan. pass.)

Aleocharae quisquiliarum simillima, sed thorax multo brevior et aliter constructus, antennaeque breviores, crassiores.

19. A. longicornis: brevior, creberrime punctulata, pilosa nitida nigra, elytris anoque fusco-piceis, pedibus testaceis, antennis longis, crassiusculis, basi fusco-ferrugineis, extrorsum obscurioribus. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 87. 29. GYLL. Ins. Sv. 2. 405. 27. ZETT. Fn. Lapp. 1. 100. 14.

Hab. in stercore, sub lapidibus et in succo destillante Betulae in Lapponia passim, ad Wittangi medio mensis Junii frequens. Priori similis et affinis, sed dimidio minor, brevior, longius pilosa, antennisque longioribus distincta. (Lapp.-Scan. freq.)

20. A. moesta: brevior, creberrime punctulata, pilosiuscula nitida nigra, elytris nigricantibus, pedibus testaceis, femoribus anoque fusco-piceis, antennis longis, crassiusculis. (Long. 1 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 101. 15. *A. aterrima* GRAY. Mon. Micr. 162. 33. SAHLB. Ins. Fenn. 368. 42. *A. longicornis* var. b. GYLL. Ins. Sv. 2. 405. 27.

Hab. in stercore et sub lapidibus Lapponiae passim mens. Majo et Junio, ad Karungi et Wittangi frequentius visa. (Lapp.-Scan. freq.)

Praecedenti simillima, sed differt thorace paullo magis depresso, elytris totis nigris, segmentis ventralibus vix dilutius marginatis, et corpore minus piloso.

21. A. macilentae: creberrime punctulata, subnitida fusco-nigra, elytris quadratis pedibusque fusco-testaceis, antennis mediocribus, thorace obsolete canaliculato. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 371. 47. (ubi etiam ratio mutationis nominis indicatur.) *A. pygmaea* ZETT. Fn. Lapp. 1. 101. 16.

Hab. sub cortice Betulae rarissime, ad Muonioniska d. 17. Aug. capta. (Lapp.-Westrogothia pass.)

Pusilla, *Al. sociali* minor, *Al. Fungi* subaequalis. Caput thorace paullo angustius, subtilissime punctulatum nitidum nigrum, ore fusco-testaceo. Antennae thorace parum longiores, pubescentes, graciles, extrorsum paullo crassiores, totae nigrae. Thorax longitudine paullo latior, supra depressus, niger, parum nitidus, vix

pubescens, creberrime punctulatus, in medio bascos foveola parva, obsoleta. Elytra subquadrata, tenuiter pubescentia, subtilissime punctulata, testacea. Corpus fusco-nigrum, pubescens. Pedes pallide testacei.

22. A. fusca: brunneo-fusca, nitida, crebre punctulata, sericeo-pubescentia, capite abdomineque nigris, thorace obsolete canaliculato, antennis longis filiformibus testaceis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 371. 48.

Hab. in Lapponia rarissime, ibique unicum legit specimen F. SAHLBERG, test. Prof. SAHLBERG l. c. (Lappon. borealis.) *A. longicorni* statura sat similis.

Obs. Plura specimina varietatis obscurioris *Al. macilentae*, pedibus scilicet elytrisque fuscis, in Westrogothia capta mecum communicavit Ill. GYLLENHAL, a quo etiam individuum thorace fovea magna profunde impressa in medio missum fuit. An *Al. excavata* GYLL. et SAHLB.?

Subdiv. 2. Thorax subconvexus aequalis saepissime absque dorsi foveola vel canalicula. Species minutissimae individuis plerumque vix 1 lineam longis. *Fungicolae*, *Gyrophanae* spec. MANNERH.

23. A. elegantula: lineari-elongata, nitida rufa, capite, thoracis disco abdominisque cingulo nigro-piceis, thorace elytris apice emarginatis angustiore, basi foveolato, antennarum articulo ultimo ovato. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 377. 57. certe. *Bolitochara elegantula* MANNERH. Brachel. 83. 49.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; unicum individuum ejusdem verae ad Lycksele d. 25. Jun. 1832 inveni. (Lapponia meridionalis; Finlandia ad Willnäs, Com. a MANNERH. - Sub cortice Pini ad Sveg in Sueciae Hetjedalen d. 8. Maj., BOHEMAN.)

24. A. fuscula: brevis, creberrime punctulata vix pubescens, obscura nigra, antennis thorace paullo longioribus nigerrimis, pedibus fusco-testaceis. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 379. 60. *Bolitochara fuscula* MANNERH. Brachel. 84. 54.

Hab. in Lapponia D. FERD. SAHLBERG. (Lapp. borealis - Fennia ad Willnäs et Petropoli D. Com. a MANNERH. ad Helsingfors jam Prof. SAHLBERG.)

25. A. Fungi: brevis, creberrime punctulata, tenuiter pubescens, nitida nigra, antennis longioribus extrorsum parum crassioribus pedibusque testaceis, elytris piceis. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 157. 24. GYLL. Ins. Sv. 2. 410. 32. DEJ. Catal. p. 27. ZETT. Fn. Lapp. 1. 102. 17.

Var. c. omnibus partibus dilutior, forte junior.

ZETT. l. c. var. b.

Hab. in fungis et sub muscis per partem sylvaticam Lapponiae passim; ad Wittangi, ad Muonioniska a me frequenter lecta; *Aleochar. sociali* fere dimidio minor. (Lapp.-Scan. freq.)

26. A. Pumilio: brevis lata, creberrime punctulata, tenuiter pubescens, subopaca nigra, antennis brevibus crassiusculis elytris piceis, pedibus testaceis, thorace brevissimo, postice sinuato. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 175. 70. GYLL. Ins. Sv. 2. 411. 33. ZETT. Fn. Lapp. 1. 102. 15.

Hab. in Lapponiae fungis rarius; praecedente brevior, sed latior, obtusa. (Lapp.-Scania pass.)

27. A. nana: brevis, elytris confertim, thorace parissime punctulatis, nitida nigro-picea, antennis extrorsum subcrassioribus, thoracis limbo, elytris, abdominis basi pedibusque pallide testaceis, thorace brevissimo postice late marginato. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 414. 36. DEJ. Catal. p. 28. ZETT. Fn. Lapp. 1. 102. 19. *Staph. nanus* PAYK. Fn. 3. 408. 52.

Var. b. pallide testacea, capite nigro, elytrorum angulo exteriori abdominisque cingulo postico nigro-fusco.

GRAY. Mon. Micr. 176. 72. GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b.

Hab. in fungis Lapponiae passim; *Aleochar. Fungi* minor, brevior. (Lapp.-Scan. freq.)

28. A. alternans: elongata, confertissime punctulata, tenuiter pubescens, nitida rufo-testacea, capite nigro, elytrorum angulo exteriori, pectore abdominisque cingulo postico fusco-piceis, antennis extrorsum subcrassioribus. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GRAY. Mon. Micr. 163. 35. GYLL. Ins. Sv. 2. 419. 41. DEJ. Cat. l. p. 28. ZETT. Fn. Lapp. 1. 103. 20. *Staph. melanocephalus* PAYK. Fn. 2. 416. 63.

Hab. in Lappon. fungis tempore autumnali ra us. *Aleochar. Fungi* duplo major, praesertim longior, colore *Al. humilatae* similis, sed dimidio minor et alia. (Lapp.-Scan. freq.)

Phalanx II. Caput retractum, thorace multo minus et in ipsum intrusum, collo inconspicuo aut nullo. Thorax brevis convexiusculus, anterieus angustior.

Subdiv. 1. Antennae longiores tenues. Corpus subtilissime punctulatum. *Oxyroda*. MANNERH.

29. A. opaca: pubescens opaca fusco-nigricans, antennis subfiliformibus basi, segmentorum ventralium marginibus, ano pedibusque ferrugineis, elytris piceis, fovea antescutellari nulla.

GRAV. Mon. Micr. 163. 41. GYLL. Ins. Sv. 2. 423. 45. DEJ. Catal. p. 27.

Hab. in fungis terrestribus versus autumnum, in Lapponia rarius, ad Karesuando et Kengis a me parce lecta; parva, circiter $2\frac{1}{2}$ lin. longa. (Lapp.-Scan. pass.)

30. A. lateralis: punctulata, pubescens nigra, antennis thorace longioribus, harum basi, thoracis lateribus, humeris, marginibus segmentorum ventralium pedibusque rufo-testaceis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

SAHLB. Ins. Fenn. 391. 81. *Oxyrod. lateralis* MANNERH. Brachel. 70. 7. vera.

Hab. in Lapponia rar.; e Lapp. Tornensi a D. FRIGELIO mihi communicata; ad Muonioniska D. F. SAHLBERG legit. (Lappon. borealis; — in fungis Finlandiae rar. MANNERH.)

31. A. brevicollis: tenuiter pubescens subnitida nigra, antennarum filiformium articulo primo tarsisque rufis, thoracis disco antico subelevato, elytris opacis granulatis. (Long. 2 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 425. 47. ZETT. Fn. Lapp. 1. 103. 22. *Staphyl. brevicollis* PAYK. Fn. 3. 398. 40. *Aleoche. excisa* GRAV. Mon. Micr. 172. 66. DEJ. Catal. p. 27.

Hab. in Lapponia rarissime, in palude ad Juckasjervi d. 24. Jun. semel a me capta; inter majores generis, *Aleoche. humerali* parum minor. (Lappon.; Smoland. et Scan. pass.)

Obs. Mutationis nominis trivialis primarii a D. D. GRAVENH. et DEJEANO factae, nullam perspicio rationem, unde Paykullianum originarium et bonum, saepe, uti deceat, retinui.

32. A. dubia: brevis, sericeo-pubescens, opaca nigra, ore, antennarum basi, pedibus anoque ferrugineis; thorace convexo aequali; abdomine conico, piloso. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

GRAV. Mon. Micr. 173. 67. GYLL. Ins. Sv. 2. 426. 48. SAHLB. Ins. Fenn. 395. 85. *Gymnusa dubia* MANNERH. Brachel. 66. 2.

Hab. in Lapponia rarissime; ibi unicum specimen a D. F. SAHLBERG lectum. (Lappon. borealis; Suecia rariss., ex. gr. in Smoland., - Scania ad Lund semel a me inventa.)

Subdiv. 2. Antennae breves crassiusculae. Elytra brevissima. Corpus fortius punctatum. Habitatio in cadaveribus, stereoratis et fungis. *Aleochara* MANNERH.

33. A. bipunctata: creberrime punctata, tenuiter pubescens, nitida atra, elytrorum macula apicali, ano segmentorum ventralium marginibus rufis, pedibus testaceis, antennis medio subcrassioribus, basi piceis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GRAV. Mon. Micr. 171. 61. GYLL. Ins. Sv. 2. 430. 52. DEJ. Catal. p. 27. ZETT. Fn. Lapp. 1. 104. 23.

Hab. in Lapponia forte rarissime, Coll. D. KOLSTRÖM; mihi non obvia; media. (Lapp.-Scan. freq.)

34. A. carnivora: crebre punctulata, tenuiter pubescens, nitida atra, segmentorum ventralium marginibus anguste, pedibusque rufo-piceis, antennis extrorsum crassioribus, basi rufis. (Long. 2 lin.)

GRAV. Mon. Micr. 171. 60. GYLL. Ins. Sv. 2. 431. 53. DEJ. Catal. p. 27. ZETT. Fn. Lapp. 1. 104. 24.

Hab. in Lapponia rarius; praecedente fere major, antennis longioribus, elytris subopacis, confertissime rugoso-punctatis etc. distincta. (Lappon.-Scan. pass.)

35. A. villosa: sublinearis, creberrime punctata, opaca nigra, pube brevi fusca undique tecta, antennis thorace longioribus, basi pedibusque piceis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

MANNERH. Brachel. 67. 9. SAHLB. Ins. Fenn. 399. 94. Hab. in Lapponia rarissime, mihi non obvia, a D. F. SAHLBERG ibi inventa. (Lapp. boreal.; Finlandia passim.)

36. A. fumata: crebre punctata, pubescens subnitida, nigra, antennis extrorsum crassioribus fuscis, basi pallidioribus, elytris, segmentorum ventralium marginibus, ano pedibusque rufo-testaceis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. antennis fusco-ferrugineis, basi pallidioribus.

GRAV. Mon. Micr. 172. 64. GYLL. Ins. Sv. 2. 434. 56. DEJ. Catal. p. 27. ZETT. Fn. Lapp. 1. 105. 25. a.

Var. b. antennis fuscis, articulo primo rufescente.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b.

Var. c. antennis ut in var. b., elytris femoribusque fusco-piceis.

GYLL. l. c. var. c. ZETT. l. c. var. c.

Hab. in fungis terrestribus mens. Aug. in Lapponia frequens; ad Karesuando et Kengis Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele et in monte subalpino Stöttingsfjellet, Lapponiae Umensis, d. 1—2. Aug., sat copiose a me visa, et quidem ex omnibus varietatibus; *Aleoche. bipunctata* parum brevior, sed multo angustior, linearis; variat etiam dimidio, imo duplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. *Aleoche. Morionem* MANNERH. et SAHLBERG, ut et plures alias species, quarum quaedam a Celeb. Auctoribus forte ut nova recensitas in operibus eorum exstant, e Lapponia meridionali 1832 mecum reportavi, sed eum individua earum una alterave parte mutilata sint, harum descriptionem hac vice omittere coactus sum potius, quam eas dubias et incertas proponere.

FAM. 4. MALACODERMI. LATR.

31. Hylecoetus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 124. DEJ. *Lymexylon* FABR. GYLL.

Corpus mediocre elongatum, cylindricum. Antennae breves serratae. Thorax transversus. *Color* niger, testaceus, inconstans. *Motus* agilis. *Habitatio* in lignis; aestivalis; per partem inferalpinam Lapponiae Norvegicae. *Differentia sexus* e palporum structura et colore corporis mox detegenda. (Spec. Scand. 1.)

1. H. Dermestoides: discolor, pubescens, antennis thorace brevioribus, elytris punctulatis, lineis tribus longitudinalibus elevatis, obsolete. ♂♀.

Mas: palporum articulo ultimo ovato, aucto, penultimo magno, appendiculato ovato, fisso; niger, elytris pedibusque testaceis, illis apice nigris.

Fem.: saepe major, palpis simplicibus, subfiliformibus, articulo ultimo truncato, testacea, oculis, antennarum apice, alis, pectore, abdominisque basi, nigris.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 1. 266. 1. ♂♀. SCHÖNH. Syn. 3. 44. 1. ♂♀. DEJ. Catal. p. 39. ZETT. Fn. L. 1. 106. 1. ♂♀. *Cantharis Dermestoides* LINN. Fn. Sv. 702. ♀. *Lymexylon Dermestoides* FABR. Syst. Eleut. 2. 87. 1. ♂. PANZ. Fn. 22. f. 2. ♀. GYLL. Ins. Sv. 1. 314. 1. ♂♀. *Lymex. proboscideum* FABR. Eleut. 2. 87. 3. ♂. PANZ. Fn. 22. f. 3. ♂.

Hab. in truncis arborum Alni et Betulae, in Norvegiae insulis maritimis Nordlandicis et Finnmarkicis mens. Julio passim; ad Giebstad in insula Senjen et ad Alteidet ego plura specimina utriusque sexus legi. Nec alpes reformidat, et in alpe Gamstenstind eum quoque vidi; sed in Lapponia Suecica mihi non nisi ad radicem alpium Beattiksfiell Lapponiae meridionalis d. 8. Jul. ♀ rarissime occurrebat. (Lapp.-Scan. pass. rar.)

32. Lycus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 115. FABR. DEJ. SAHLB.

Corpus mediae magnitudinis, oblongum, depressum. Antennae filiformes, compressae, thorace longiores. Thorax parvus, subquadratus, marginatus. *Color* ater, rufus, ardens, determinatus. *Motu* valde segnis, nisi circa tempus copulationis, tum vivacior. *Habitatio* larvarum in truncis arborum, imaginum saepe in floribus; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* in emarginatura ani et antennarum proportionem quaerenda. (Spec. Scand. 4.)

Subdiv. 1. Os rostratum. (*Lycus* Illig.)

1. L. sanguineus: ater nitidus, thoracis rugosi lateribus elytrisque sanguineis, his obsolete striatis, sericeo-pubescentibus. ♂♀.

Mas: abdominis segmento ventrali penultimo emarginato, ultimo subaucto, antennisque longitudine dimidii corporis.

Fem.: abdominis segmento ventrali penultimo integro, ultimo lato, obtuso, leviter emarginato, antennisque longitudine vix dimidii corporis; in copula.

FABR. Eleut. 2. 116. 29. PANZ. Fn. 41. f. 9. GYLL. Ins. Sv. 1. 320. 1. SCHÖNH. Syn. 3. 74. 32. DEJ. Catal. p. 35. ZETT. Fn. Lapp. 1. 107. 1. *Cantharis sanguinea* LINN. Fn. Sv. 704. (Diagnosis.) *Lycus rufipennis* LATR. Gen. Crust. et Ins. 1. 256. 2. (non idem FABRICII.)

Hab. in Umbellatis Lapponiae mens. Jul. et Aug. rarius; in floribus tamen Chaerophylli ad Altengaard Finnmarkiae et ad Muonioniska Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele et Katisavan, Lapp. Umensis, d. 27. Jun. — 2. Aug., illum sat copiose inveni. Magnitudine variat. (Lapp.-Smol. pass. freq.)

Subdiv. 2. Os non rostratum. (Homalissus ILLIG.)

2. L. Aurora: niger, holosericeo-pubescent, thoracis fundo fusco, margine undique reflexo costisque elevatis coccineis, elytris sanguineis, glabris, costatis, interstitiis concinne reticulatis. ♂♀.

Mas et Femina ut in praecedente differunt; in copula capti.

FABR. Eleut. 2. 116. 30. PANZ. Fn. 41. f. 10. GYLL. Ins. Sv. 1. 321. 2. SCHÖNH. Syn. 3. 76. 36. DEJ. Catal. p. 36. ZETT. Fn. Lapp. 1. 107. 2. *Cantharis sanguinea* LINN. Fn. Sv. 704. (Descriptio.)

Hab. in truncis putridis aut exaridis Pini, mens. Jun. — Sept. in tota Lapponia sylvatica sat frequens, d. 31. Maj. — 17. Jun. in copula captus; regiones alpinas et subalpinas omnino fugit, nec longius in Lapponia quam ad Karesuando, Juckasjervi et cataractam Wackokoski (ubi abies desinit crescere Lapponiae Tornensis, nec non ad Stensele Lapponiae Umensis, hanc speciem praecedentem observavi, in totius Nordlandiae Finnmarkiaeque maritimis litoralibus nequam habitantem. Lapp.-Ostrogothia pass.)

3. L. minutus: niger, holosericeo-pubescent, thorace costato atro, antennarum articulo ultimo testaceo, elytris sanguineis subpubescentibus costatis, interstitiis subconfuse reticulatis. ♂♀.

Mas et Femina ut in praecedente differunt.

FABR. Eleut. 2. 117. 34. PANZ. Fn. 41. f. 11. GYLL. Ins. Sv. 1. 233. 4. SCHÖNH. Syn. 3. 75. 35. DEJ. Catal. p. 36. ZETT. Fn. Lapp. 1. 108. 3. ♂♀.

Hab. in vicinitate Lapponiae rarissime; prioribus duplo et ultra minor. (Lapp. Finlandia-Smol. rar.)

33. Cantharis.

FABR. Syst. Eleut. 58. DEJ. *Telephorus* LATR.

Corpus mediocre, elongatum. Palpi articulo ultimo securiformi. Antennae filiformes, thorace longiores. Elytra abdominis longitudine. Color nigricans, pallescens, raro rufescens, luridus. *Motus* agilis, saepe volans, praesertim tempore copulationis. *Habitatio* in herbis et foliis fruticum, per partem sylvaticam, subsylvaticam et subalpinam Lapponiae; vernalis l. aestivalis; frequenter in copula. *Differentia sexus* in ano *maris* attenuato, ultimo scilicet abdominis segmento parvo angusto, in *feminae* ano latiori, ultimo nempe segmento magno, obtuso, rotundato, semicirculari, mox detegenda. (Spec. Scand. 30, minoribus 7. [Sect. 2dae GYLL.] ad proprium genus sen subsequens relegatis, heic non computatis.)

Subdiv. 1. Elytris nigricantibus.

1. C. fusca: fusco-nigra, ore, antennarum basi, abdominis limbo thoraceque punctato, rufis, hoc macula nigra margine antico contigua. ♂♀.

Mas: abdominis segmentis octo, antennis dimidio corpore longioribus. *Fem.:* abdominis segmentis septem, antennis dimidio corpore brevioribus; in copula.

FABR. Eleut. 1. 294. 1. LINN. Fn. Sv. 700. GYLL. Ins. Sv. 1. 329. 1. SCHÖNH. Syn. 2. 60. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 109. 1. ♂♀. *Telephorus fuscus* LATR. Gen. Crust. et Ins. 1. 260. 1. *Canth. antica* DEJ. Catal. p. 36.

Hab. in Lapponia mense Junio, rarius, larva in nive saepe visa; inter majores generis. (Lapp.-Scan. freq.)

2. C. rustica: fusco-nigra, ore, antennarum basi, abdominis limbo, femoribus ultra medium thoraceque punctato, rufis, hoc macula disci discreta. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 1. 330. 2. SCHÖNH. Syn. 2. 61. 2. ZETT. Fn. L. 1. 109. 2. ♂♀. *Canth. fusca* DEJ. Catal. p. 36.

Hab. in plantis Lapponiae, mihi rarissime obvia, in reliqua Suecia frequentissima, in copula; magnitudine praecedentis. (Lapp.-Scan. freq.)

3. C. dispar: fusco-nigra, ore, antennarum basi, abdominis limbo, femoribus ultra medium thoraceque, laevi, rufis, hoc immaculato. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 295. 3. GYLL. Ins. Sv. 1. 331. 3. SCHÖNH. Syn. 2. 61. 3. DEJ. Catal. p. 36. ZETT. Fn. Lapp. 1. 109. 3. ♂♀.

Hab. rarius in Lapponia, in ceteris Sueciae provinciis vulgaris, in copula; praecedentibus sinuillima, sed paulo ZETTERSTEDT, *Insecta Lapponica*.

minor angustior, thorace laevi, immaculato distincta. (Lapp.-Scan. freq.)

4. C. nigricans: nigro-fusca, ore, antennis, thoracis abdominisque limbo, pedibusque flavo-testaceis, femorum posticorum apice tibiisque obscuris. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 296. 9. GYLL. Ins. Sv. 1. 333. 6. SCHÖNH. Syn. 2. 65. 17. DEJ. Catal. p. 37. ZETT. Fn. Lapp. 1. 109. 4. ♂♀. *Canth. obscura* LINN. Fn. Sv. 706.

Hab. in Lapponia rarius; priori affinis, sed adhuc minor. (Lapp.-Scan. freq.)

5. C. obscura: fusco-nigra, pedibus concoloribus, mandibulis, antennarum articulo primo subtus, thoracis lateribus abdominisque summo margine, pallidis. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 296. 7. (exclus. Syn. LINN. Fn.) GYLL. Ins. Sv. 1. 334. 7. SCHÖNH. Syn. 2. 64. 15. DEJ. Catal. p. 37. ZETT. Fn. Lapp. 1. 110. 5. ♂♀.

Hab. rarius in Lapponia cum praecedente, ejusque magnitudine. (Lappon. Botnia occident. ad Nordmaling jam 25. Maj. Scan. freq.)

6. C. lapponica: pubescens nigra, palpis, antennarum basi pedibusque pallidis, thorace angustiori subquadrato, dorso carinato. ♂♀.

Mas: angustior, elypeo toto, palpis mandibulisque flavis.

Fem.: elypeo pieco, mandibulis palpisque testaceis, femoribus obscuris, in copula.

GYLL. Ins. Sv. 2. Add. XV. ♂. SAHLB. Ins. Fenn. 117. 7. ♂. ZETT. Fn. Lapp. 1. 110. 6. ♂.

Hab. in Lapponia Mus. D. SCHÖNHERR; rarius quoque in Lapponia a D. SANMARK inventa, teste D. SAHLBERG; mihi vero et D. DAHLBOM, in foliis Betulae albae, Alni, Salicis etc. locis umbrosis paludosis, in Lapp. meridional. Umensi passim frequenter obvia, ex. gr. ad Lycksele, Stensele, Naestansjö et novaculum Nydal, d. 15. Jun. — 30. Jul., haud raro visa, in copula saepe capta; magnitudine parva et statura lineari-elongata sequentis. (Lapponia.)

7. C. elongata: nigra, femorum posticorum apice summo tibiisque omnibus basi late, fusco testaceis, thorace subquadrato, postice canaliculato. ♂♀.

Mas: thorace fere longiori quam lato, mandibulis antennarumque basi fusco-testaceis.

Fem.: thorace fere latiori quam longo, mandibulis antennarumque basi piecis; in copula pluries capta.

FALL. Monogr. Canthar. et Malach. Suec. 1. 11. 8. GYLL. Ins. Sv. 1. 335. 8. SCHÖNH. Syn. 2. 66. 29. DEJ. Catal. p. 37. ZETT. Fn. Lapp. 1. 110. 7. ♂♀.

Hab. in sylvaticis Lapponiae, mens. Julio et Augusto, vulgaris; scilicet in Betuletis Nordlandiae et Finnmarkiae a Björkvik usque ad Altengaard, nec non in frondibus Pini et Abietis per partem interiorem Lapponiae Tornensis a Kautokeino usque ad Kengis et infra, frequenter occurrit; etiam in Pinetis et Betuletis ad Lycksele, Stensele et Badstuttraesk, Lapponiae Umensis, haud rara, in copula d. 28. Jun. — 4. Aug. capta; sed in regione alpina a me nunquam visa. *Canth. obscura* duplo minor et ultra, praesertim mas. (Lapp. Ostrogothia freq.; nec longius versus meridiem descendentem observavi speciem, extra Scandinaviam vix habitantem.)

8. C. atra: nigra, femorum posticorum apice summo, tibiisque totis luteo-testaceis, thorace brevi subtransverso. ♂♀.

FALL. Mon. Canth. et Malach. Sv. 1. 12. 9. GYLL. Ins. Sv. 1. 336. 10. SCHÖNH. Syn. 2. 67. 31. (vix FABRICII et LINNAEI.) ZETT. Fn. Lapp. 1. 111. 8. ♂♀.

Var. b. ♀. pedibus fere totis testaceis, femoribus tantum basi nigris.

Hab. in Lapponiae plantis passim; ad Kengis et Kolare Lappon. borealis mens. Augusto nec non in Pinetis et Betuletis ad Stensele, Badstuttraesk, Wajmsjön et Stöttingsfjellet, 29. Jun. — 1. Aug., a me lecta; feminae plerumque maribus serius videntur; praecedente duplo minor, mari sequentis aequalis. (Lapp.-Ostrogoth., Blekingia.)

9. C. paludosa: nigra, mandibulis, antennarum tibiarumque basi summa, fusco-testaceis, thorace brevi subtransverso. ♂♀.

FALL. Monogr. Canth. et Malach. Sv. 1. 12. 10. GYLL. Ins. Sv. 1. 336. 9. DEJ. Catal. p. 37. ZETT. Fn. Lapp. 1. 111. 9. ♂♀. *Canth. atra* FABR. Eleut. 1. 297. 18. ?

Hab. in Lapponiae plantis mens. Julio passim; in Nordlandia Norvegica frequenter occurrit, et ad Björkvik juxta Ofotenfjord, nec non ad Giebstad in insula Senjen sat copiose lecta, die 15. Jul. copulata visa; in paludosis et Pinetis ad Lycksele d. 13. Jun. freq. obvia; longius, quam *Canth. elongata*, in alpinis adscendit, et in ipso alpinum Tornensium jugo in ipsa nive reptans deprehensa; mas prior

aequalis, femina paullo major. (Lappon.-Scania, ubi jam mens. Majo in copula capta.)

Antennarum tibiarnumque basis saepe vix pallescit, et tunc antennae et tibiae totae nigrae. Syuonymon *FARRICH* dubium; ob corpus vero, quod l. c. dicitur „*totum nigrum*“ potius ad hanc quam ad antecedentem speciem pertinet. *Canth. paludosa* nostra Germaniae quoque incola est, sed *Canth. atra* Scandinaviae forsitan propria.

10. C. boreella: pubescens subnitida nigra, elytris nigro-fuscis, ore antennisque basi subtus sordide testaceis, thorace brevi transverso lateribus testaceo-albido. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, ad Lycksele, mens. Jun. semel lecta. (Lapponia meridionalis.)

Parva. Affinis et similis *C. paludosae*, sed fere paullo minor et thorace alio. Maudibulae, palpi et antennarum articuli 3. primi subtus, sordide testacea. Thorax brevis transversus, angulis rectis; lateribus parallelis in medio anguste, ad angulos latius pallidis. Elytra nigro-fusca pubescentia. Pedes nigricantes tibiis tarsisque anterioribus dilutioribus.

11. C. thoracica: testaceo-rufa, oculis, vertice, antennarum apice elytrisque nigris, pectore piceo, thorace transverso. ♀.

GYLL. Ins. Sv. I. 338. 13. SCHÖNH. Syn. 2. 37. 34. DEJ. Catal. p. 37. ZETT. Fn. Lapp. I. 112. 10. ♀.

Hab. in Lapponiae paludibus rarissime; in reliqua Suecia vulgaris, mens. Julio se copulans; praecedente parum major. (Lapp.-Scan. freq.)

12. C. fulvicollis: nigro-fusca, ore, antennarum basi, thorace, abdominis margine, ano pedibusque pallidis.

FABR. Eleut. I. 300. 35. SCHÖNH. Syn. 2. 70. 50. DEJ. Catal. p. 37. SAHLB. Ins. Fenn. 118. 12. ZETT. Fn. Lapp. I. 112. 11.

Hab. ad Rovaniemi D. FELLMAN, teste III. MANNERH., mihi non obvia; magnitudine forte praecedentis. (Lappon.-Fennia australis freq.)

C. alpina var. b. et c.; et *C. pilosa* var. c. in Subdivisione Secunda quaerendae.

Subdiv. 2. Elytris pallescentibus.

13. C. alpina: varicolor, vertice attenuato, thorace punctulato transverso, postice submarginato, utrinque dente parvo reflexo. ♀.

Var. a. ♀. testacea, pectore abdomineque fusco-nigris.

SAHLB. Ins. Fenn. 119. 13. var. c. ZETT. Fn. Lapp. I. 112. 12. var. a. ♀.

Var. b. ♂. testacea, vertice, antennarum apice, thoracis disco macula duplici connata, femoribus, pectore abdomineque fusco-nigris.

GYLL. Ins. Sv. I. 346. 21. SCHÖNH. Syn. 2. 64. 11. DEJ. Catal. p. 37. SAHLB. Ins. Fenn. I. c. var. a. ZETT. I. c. var. b. ♀.

Var. c. ♂. testacea, vertice, antennarum articularum apice, thoracis disco macula duplici connata, femoribus, praesertim posterioribus, pectore abdomineque fusco-nigris, elytris fusco-testaceis.

GYLL., SCHÖNH. et SAHLB. I. c. var. b. ZETT. I. c. var. c. ♀.

Var. d. ♂. nigro-fusca, ore antennarumque basi rufotestaceis, thoracis lateribus pallidis.

ZETT. I. c. var. d. ♀. GYLL. Ins. Sv. I. App. 344. var. d.

Hab. in Lapponiae plantis sylvestribus; var. a. rarius, varietates b., c. et praesertim d. in sylvis ad Alteidet et Bossekop Finnmarkiae mens. Julio et Augusto, nec non ad Lycksele, Stensele, Åsele et Wilhelmina, Lapponiae Umensis, 28. Jun. — 17. Jul., frequentiores vidi; major in hoc genere. (Lapp.-Scan. omnes varietates pass.)

14. C. livida: rufo-testacea, macula verticis, pectore, abdomine, femorum posticorum apice tibiisque posterioribus nigris, thorace laevi, antice rotundato. ♀.

LINN. Fn. Sv. 701. FABR. Eleut. I. 295. 2. GYLL. Ins. Sv. I. 346. 22. SCHÖNH. Syn. 2. 62. 4. DEJ. Catal. p. 37. ZETT. Fn. Lapp. I. 113. 13. ♀.

Hab. in Lapponiae montosis, rarissime; magnitudine *Canth. disparis*. (Lapp.-Westrogothia pass.)

15. C. liturata: testacea, vertice, thoracis rotundati disco posteriori litura angulata, pectore, abdomine femorumque lineis, nigris. ♀.

Var. a. ♀. pedibus testaceis, femoribus nigro-lineatis.

FALL. Monogr. Canth. et Malach. Sv. 2. 18. 24. GYLL. Ins. Sv. I. 348. 24. SCHÖNH. Syn. 2. 63. 9. ZETT. Fn. L. I. 113. 14. ♀.

Var. b. ♂. pedibus testaceis, femoribus nigricantibus.

Var. c. ♀. pedibus nigricantibus, geniculis testaceis; — saepe in copula cum var. b. capta.

SAHLB. Ins. Fenn. 120. 16. var. b. GYLL. I. c. var. b.

Var. d. ♂. duplo minor. SAHLB. et GYLL. I. c. var. c.

Hab. in Lapponia, var. a. rarissime; varietates vero reliquae, praesertim b. et c. in pratis paludosis ad Lycksele, Gaskelougt, Tresunda et Umenaes, Lapponiae Umensis, d. 30. Maj. — 12. Jul. frequenter obviae, in copula saepe captae, sed nunquam cum var. a. (Lapp.-Scan. var. a. et d. freq.)

16. C. pilosa: fusco-testacea, pilosa, antennarum apice abdomineque obscurioribus, thorace angustato, subquadrato, marginato. ♀.

PAYK. Fn. I. 264. 9. GYLL. Ins. Sv. I. 354. 30. SCHÖNH. Syn. 2. 63. 10. DEJ. Catal. p. 37. ZETT. Fn. Lapp. I. 113. 15. ♀.

Var. b. ♂. magis obscura, tota scilicet fusca, pedibus parum dilutioribus.

GYLL. et SCHÖNH. I. c. var. b. ZETT. I. c. var. b. ♂.

Hab. in foliis Betulae; per partem interioriorem et sylvaticam Lapponiae passim; var. a. et b. in plantis aquaticis, Equiseto etc., per totam Lapponiam Umensem s. meridionalem, a Lycksele usque ad Umenaes, 22. Jun. — 22. Jul., haud raro obviae, saepe in copula junctae; sed in Nordlandiae Finnmarkiaeque subalpinis mens. Julio et Aug. utraque varietas frequentissima, versus autumnum saepe in copula visa; nec alpes minores fugit, et in alpinis Raschstind, Skaadavaara et Gamstenstind, quae ad littora maris glacialis extolluntur, pluries lecta, quamquam ad regionem nivalem vix ascendit. *Canth. liturata* duplo minor, angustior. (Lapp.-Scan. var. a.; var. b. Lapponiae forte propria.)

17. C. testacea: nigra subnitida, mandibulis, antennarum basi, thoracis quadrati limbo, elytris pubescentibus, femorum apice tibiisque testaceis. ♀.

LINN. Fn. Sv. 715. FABR. Eleut. I. 304. 52. GYLL. Ins. Sv. I. 355. 32. SCHÖNH. Syn. 2. 72. 69. DEJ. Catal. p. 37. ZETT. Fn. Lapp. I. 114. 16. ♀.

Var. b. ♀. pedibus totis pallidis.

GYLL. I. c. var. b. *Canth. testacea* PANZ. Fn. 57. f. 4. ZETT. I. c. var. b. ♂.

Var. c. ♀. thorace toto nigro, tibiis etiam infuscat.

ZETT. I. c. var. c.

Hab. in plantis et foliis fruticum cum antecedente mense Julio passim; ego varietatem a in insula Senjen Nordlandiae et ad Muonioniska Lapponiae Tornensis, varietatem b. ad Tromsøe, et varietatem c. ad Björkvik nec non in alpe Andness Nordlandiae juxta Malangerfjord legi; in Raschstind individua hujus speciei copulata d. 28. Jul. deprehendi, in Lapponiae meridionalis graminosis varietates a. et b. mens. Jun. et Jul. haud raro quoque vidi, et varietatem b. usque ad Umenaes et Bratiksfiell procedentem; parva, praecedente duplo et ultra minor, *Canth. atrae* subaequalis. (Lappon.-Scan. freq.)

34. Malthinus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 119. DEJ. SAHLB. *Cantharis* FABR. GYLL.

Corpus minutum, lineare, gracile. Palpi articulo ultimo ovato, acuto. Antennae filiformes, tennes, thorace longiores. Elytra abdomine breviora. Color nigricans, sulphureus. *Motu* agilis, volans. *Habitatio* larvarum et inaginum in foliis arborum fruticumque; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* e variis notis elicitur; *mas*: abdomine angusto, segmento ultimo elongato, acuto, subconvexo, inflato; *femina*: antennis brevioribus, abdomine latiori, segmento ultimo brevi, dilatato, obtuso, plerumque constanter dignoscuntur. (Spec. Scand. 8. Sectionem 2dam Cantharidum GYLL. efficientes.)

1. M. biguttatus: vertice subattenuato niger, thorace transverso laevi, undique tenuiter flavo-marginato, elytris abdomine brevioribus fuscis, apice sulphureis, ano abdominisque lateribus pallidis. ♀.

Mas: oculis magnis exsertis, vertice attenuato, antennis corpore fere longioribus.

Fem.: oculis parvis, minus exsertis, vertice parum attenuato, antennis corpore brevioribus; in copula.

SCHÖNH. Syn. 2. 74. 5. ZETT. Fn. Lapp. I. 115. 1. ♀. *Cantharis biguttata* LINN. Fn. Sv. 712. FABR. Eleut. I. 304. 53. PANZ. Fn. II. f. 15. GYLL. Ins. Sv. I. 342. 17. DEJ. Catal. p. 37. *Malthin. marginatus* LATR. Gen. Ins. I. 261. 2. ♀.

Var. b. ♂. totus niger, elytris fuscis apice parum sulphureis. — ZETT. l. c. var. b. ♂

Hab. in foliis fruticum, in maritimis littoralibus Nordlandiae Norvegicae rarius; Var. a. ad Giebstad in insula Senjen a me 22. Jul. in copula visus, et var. b. non nisi in Lyngestind Nordlandiae Jul. et altera vice ad Hernösand Ångermanniae d. 30. Aug., rarissime lectus; sed in Lapponia suecica interiori, ex. gr. in pratis umbrosis et paludosis per totam Lapponiam Umensem usque ad Stensele toto mens. Jul. frequenter deprehensus; in regione alpina non occurrunt. (Lapp.-Scan. freq.)

2. M. minimus: vertice non attenuato niger, thorace latitudine capitis, laevi, undique tenuiter flavo-marginato, elytris abbreviatis apice sulphureis pedibusque fuscis. ♂♀.

Mas: antennis longioribus, ano flavo, abdominis segmentis tenuiter pallido-marginatis.

Fem.: antennis brevioribus, abdomine nigro-fusco; vertice in utroque sexu vix attenuato; in copula.

Cantharis minima LINN. Fn. Sv. 713. FABR. Eleut. 1. 304. 51. GYLL. Ins. Sv. 1. 344. 19. ZETT. Fn. Lapp. 1. 116.

2. ♂♀. *Malthinus marginatus* SCHÖNH. Syn. 2. 75. 7. DEJ. Catal. p. 37. (an LATR. id.?)

Var. b. elytris nigro-fuscis, apice concolore.

GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b.

Hab. in graminosis Lapponiae rarius; var. a. ad Kengis, Lapponiae Tornensis, ad Wilhelmina Lapponiae Umensis, d. 20. Jul., et var. b. ad Lycksele d. 25. Jun., nec non in paludosis ad Bossekop Finmarkiae 6. Aug. a me capta; priori paullo minor, brevior. (Lapp.-Scan. freq.)

3. M. brevicollis: niger, thorace brevi transverso marginato latitudine capitis, elytris pedibusque fuscis immaculatis. ♂♀.

SCHÖNH. Syn. 2. 75. 8. *Cantharis brevicollis* GYLL. Ins. Sv. 1. 345. 20.

Hab. in Lapponia Umensi passim; in paludosis ad Stensele et coloniam Naestansjö d. 3—13. Jul. in copula a me deprehensus. (Lappon. meridionalis - Scan. freq.; priori triplo minor.)

35. Malachius.

LATR. Gener. Crust. et Ins. 123. FABR. DEJ.

Corpus minoris magnitudinis, oblongum. Caput transversum. Palpi apice subsetacei. Antennae thorace parum longiores, subserratae. Vesiculae 4 subcornutae, retractiles, ad latera pectoris et abdominis. *Color* viridis, rufus, floridus. *Motu* tempore calido agilis, volans. *Habitatio* in plantis; per partem Lapponiae. *Vicitat* rapina. *Differentia sexus* antennarum structura facile detegenda. (Spec. Scand. 10.)

1. M. aeneus: hirtus viridi-aeneus, ore albedo, elytrorum diagonaliter sectorum dimidietate exteriori sanguinea. ♂♀.

Mas: antennarum articulis secundo apice producto, acuminato, pallido, tertio spua apicis arcuata recurva pallida.

Fem.: antennarum articulis simplicioribus.

FABR. Eleut. 1. 306. 3. PANZ. Fn. 10. f. 2. SCHÖNH. Syn. 2. 76. 3. GYLL. Ins. Sv. 1. 356. 1. DEJ. Catal. p. 38. ZETT. Fn. Lapp. 1. 116. 1. *Cantharis aenea* LINN. Fn. Sv. 708.

Hab. in Lapponia forte rarissime; Coll. D. KOLSTRÖM; mihi non obvisus; reliquis nostrorum huius generis major. (Lapp.-Scan. freq.)

2. M. bipustulatus: hirtus viridi-aeneus, ore flavo, elytrorum apice coccineo, antennarum articulo tertio brevi. ♂♀.

Mas: antennarum articulis 1, magno, obovato, 2, 3 et 4 brevibus, dilatatis, subtus flavis, reliquis simplicibus extrorsum sensim minoribus.

Fem.: antennarum articulis simplicibus, unicoloribus, basalibus subtus flavis; stylo ani acuminato.

FABR. Eleut. 1. 306. 4. PANZ. Fn. 10. f. 3. GYLL. Ins. Sv. 1. 357. 2. SCHÖNH. Syn. 2. 77. 4. DEJ. Catal. p. 38. ZETT. Fn. Lapp. 1. 117. 2. *Canthar. bipustulata* LINN. Fn. Sv. 709.

Hab. in graminosis Lapponiae rarissime; priori plerumque dimidio minor. (Lapp.-Scan. freq.)

3. M. Cardiacae: nitidus niger, segmentorum abdominalium marginibus punctoque apicis elytrorum sanguineis; antennis maris pectinatis, feminae acute serratis. ♂♀.

SCHÖNH. Syn. 2. 80. 23. GYLL. Ins. Sv. 1. 363. 8. SAHLB. Ins. Fenn. 125. 5. *Canthar. Cardiacae* LINN. Fn. Sv. 720.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; in paroecia Lapponiae Fredrica d. 29. Jul. ♂. D. DAHLBOM; in graminosis locis aridis ad Lycksele d. 10. Aug. ♀, ipse. Parvus, magnitudine et statura *Mal. fasciati*. (Lappon. meridional. - Jemtlandia Aug. BOHEMAN. - Westrog. GYLL. - Suec. media Gottland. ipse; rar.)

36. Dasytes.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 122. FABR. DEJ.

Corpus parvum, elongatum, subconvexum, pilosum. Palpi apice oblique truncati. Antennae thorace paullo longiores, subserratae. Thorax brevis marginatus, elytris parum angustior. *Color* niger, metallice renitens, virescens. *Motu* laud agilis, interdum volans. *Habitatio* in floribus; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus:* *mares* a *feminis* discrepant magnitudine minori, antennis longioribus et segmentis ventralibus saepe impressis, penultimo semper emarginato. (Spec. Scand. 10.)

1. D. obscurus: subvirescenti-niger hirtus, thoracis lateribus non impressis, elytris subtiliter rugoso-punctatis, antennis obtuse serratis. ♂♀.

Mas: elongatus thorace subdepresso, disco sublaevi, antennis longitudine dimidii corporis, segmento abdominis ventrali penultimo emarginato.

Fem.: paullo latior oblonga, thorace convexo punctulato, antennis longitudine vix dimidii corporis, segmento ventrali penultimo integro; in copula.

GYLL. Ins. Sv. 3. Add. 685. 1—2. SCHÖNH. Syn. 3. 14.

14. SAHLB. Ins. Fenn. 113. 1. DEJ. Catal. p. 39. ZETT. Fn. Lapp. 1. 118. 1. ♂♀.

Hab. in floribus Lapponiae mens. Jul. passim; ego illum in Achillea Millefolii ad Talvig, Bossekop et Altengaard Finmarkiae copiose legi; d. 3. Aug. in copula visus. Ad Lycksele et Rusele, Lapponiae Umensis, 6—28. Jun. passim obvisus. In Karesuando et Muonioniska Lapponiae Tornensis, rarius quoque, et ad Johannis Ro Botniae borealis 2. Sept. unicum specimen inveni. In florib. Plantaginis et Geranii ad Drivstun in alpe Dowre mens. Jun. Jul. etiam a D. BOHEMAN. visus. (Lapp.-Smol. pass.)

Obs. In terris septentrionalibus hoc insectum magis obscurum, minus scilicet metallice nitens, mihi semper visum, quam quod in froudibus Pini et Abietis Smolandiae ac Ostrogothiae parce deprehenditur. Genuinum nostrum et GYLLENHALI extra Scandinaviam forsitan non occurrit.

2. D. niger: niger hirtus, thoracis lateribus sulculo impressis, elytris subtiliter punctulatis, antennis obtuse serratis. ♂♀.

Mas: thorace subdepresso, antennis dimidii corporis longitudine, segmentis ventralibus plurimis apice impressis, penultimo emarginato.

Fem.: paullo major, thorace convexiori, antennis brevioribus, segmentis ventralibus omnibus laevibus integris; in copula.

FABR. Eleut. 2. 72. 4. PANZ. Fn. 96. f. 9. GYLL. Ins. Sv. 1. 325. 2. SCHÖNH. Syn. 3. 12. 9. DEJ. Catal. p. 39. ZETT. Fn. Lapp. 1. 118. 2. *Dermetes niger* LINN. Fn. Sv. 439.

Hab. rarius in floribus praetensibus per partem sylvaticam Lapponiae, plerumque in vicinitate Rubi Idaei, cujus baccharum receptaculo vicitant larvae; praecedente duplo vel triplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

3. D. tarsalis: oblongus, virescenti-caerulescens hirtus, fronte trifoveolata, elytris profunde punctatis, antennis profunde et acute serratis, basi tarsisque piceo-ferrugineis. ♂♀.

SAHLB. Ins. Fenn. 113. 4. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 337.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; marem in Pino sylvestri ad Lycksele d. 30. Maj. a me inventum, et feminam a D. BOHEMAN communicatam possideo. (Lapponia, Finlandia ad Wasam D. WASASTJERNA, in Yläne D. SAHLBERG; rariss.)

Magnitudo *Das. floralis*, sed distinctus.

4. D. tibialis: nigro-virescens hirtus punctulatus, antennarum basi tibiis tarsisque testaceis. ♂♀.

Mas: angustus linearis, antennis dimidio corpore fere longioribus, segmentis analibus subtus apice impressis.

Fem.: elongata, antennis brevioribus, segmentis analibus omnibus laevibus, integris; in copula.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 119. 3. ♂♀. *Dasytes flavipes* FABR. Eleut. 2. 73. 6. (exclus. Syn. PANZ. quod ad *Dasyt. pallipedem* ILLIG. pertinet. GYLL. Ins. Sv. 1. 327. 5. SCHÖNH. Syn. 3. 13. 13. DEJ. Catal. p. 39.

Var. b. femoribus anticis fusco-testaceis.

ZETT. l. c. var. b.

Hab. in floribus Lapponiae, per partem mitiorem sylvaticam rarius; *D. nigro* parum brevior, sed angustior, praesertim mas. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Inter multa, in diversis Scandinaviae provinciis collecta specimina, quae examinaui, nullum iuveni pedibus *totis testaceis* instructum, unde nomen triviale *flavipes*, tanquam minus adaequatum, rejicere et aliud aptiusque substituere volui.

37. Cyphon.

FABR. Syst. Eleut. 85. GYLL. DEJ. *Elodes* LATR.

Corpus parvum, ovatum, pubescens. Palpi labiales apice furcati. Antennae thorace longiores, filiformes. Thorax subsemicircularis, postice latior. *Color* fuscus, testaceus, luridus. *Motu* valde agilis, volans. *Habitatio* in succo arborum et foliis fruticum; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia* *sexus* saepius occulta. (Spec. Scand. 8., forma corporis ovali et motu celerrimo a reliquis Malacodermis aberrantes.)

1. *C. lividus*: ovalis livido-testaceus, oculis nigris, antennarum apice fusco, thorace brevi transverso, antice rotundato, capite subretracto. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 501. 2. GYLL. Ins. Sv. 1. 367. 2. SCHÖNH. Syn. 2. 321. 2. DEJ. Catal. p. 35. ZETT. Fn. Lapp. 1. 120. 1. ♂♀. *Cistela pallida* PANZ. Fn. 8. f. 7.

Hab. in foliis Alni, in Lapponia mense Jul. rarius; in suo genere major. (Lapp.-Scan. freq.)

2. *C. marginatus*: ovalis nigro-fuscus pubescens, antennarum basi, thoracis margine laterali et antico tibiisque testaceis. Var. a. elytris totis nigricantibus.

SCHÖNH. Syn. 2. 322. 3. GYLL. Ins. Sv. 1. 368. 3.

Var. b. elytrorum plaga magna disci abdominisque basi subtus pallide testaceis.

SCHÖNH. et GYLL. l. c. var. b.

Hab. in Lapponia Norvegica; in foliis Alni in convalle rivulorum ad Hønger d. 11—12. Jun. a DD. BOHEMAN et ROSENCHÖLD lectus. (Lapponia inferalpina; Suecia media var. — Scania ad Esperöd et Björnstorp, ipse.)

Statura prioris, sed fere duplo minor, colore alius.

3. *C. pubescens*: ovatus nigro-fuscus, thorace brevissimo, antice submarginato, supra, elytris tibiisque griseo-testaceis.

FABR. Eleut. 1. 502. 4. GYLL. Ins. Sv. 1. 369. 4. SCHÖNH. Syn. 2. 322. 4. DEJ. Catal. p. 35. ZETT. Fn. Lapp. 1. 120. 2.

Hab. in Pinetis Lapponiae rarius; priori multo minor, *Anthreno Museorum* subaequalis. (Lapp.-Scan.)

4. *C. griseus*: ovatus nigro-fuscus, thorace brevissimo, antice submarginato, elytris griseo-testaceis, antennarum basi pedibusque totis pallidis. ♂♀.

Var. a. nigro-fuscus, elytris griseo-testaceis, ore, antennarum basi pedibusque pallidis.

FABR. Eleut. 1. 302. 3. GYLL. Ins. Sv. 1. 370. 5. SCHÖNH. Syn. 2. 322. 5. DEJ. Catal. p. 35. ZETT. Fn. Lapp. 1. 120. 3.

Var. b. nigro-fuscus, ore, antennarum basi pedibusque testaceis.

GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b.

Var. c. totus nigro-fuscus, tibiis solum obscure testaceis. ZETT. l. c. var. c.

Hab. in frondibus Pini et in succo destillante Betulae albae per omnem Lapponiam sylvaticam Sueciae, mens. Jul. — Aug. passim copiose, praesertim varietas obscura c. frequens. Sed neque in alpinis, neque in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque a me unquam observatus; praecedenti simillimus, et vix nisi colore ab illo distinctus, nec in copula promiscue occurrunt. (Lapp.-Scan. var. a. b. freq.)

5. *C. Padi*: ovatus nigro-fuscus, thorace brevissimo, antice submarginato, elytrorum apice tibiisque pallidis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 371. 6. SCHÖNH. Syn. 2. 322. 6. DEJ. Catal. p. 35. ZETT. Fn. Lapp. 1. 121. 4. *Chrysomela Padi* LINN. Fn. Sv. 515.

Hab. in frondibus Pini et Abietis, in Lapponia minus frequens; praecedenti similis et affinis, sed plus duplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

FAM. 5. CLERII. LATR.

38. Clerus.

FABR. Syst. Eleut. 51. GYLL. DEJ. *Thanasimus* LATR.

Corpus mediocriter l. minoris magnitudinis, elongatum. Palpi labiales articulo ultimo securiformi. Antennae thoracis longitudine, moniliformes, clava triarticulata. Thorax subcordatus. *Color* rufus, niger, albus; pictura fasciata. *Motu* tempore calido celerrimus, volans. *Habitatio* in truncis arborum frondiferarum; per partem sylvaticam Lapponiae. Mas et femina simillimi; igitur *sexus differentia* vix perspicua, nisi anum feminae paullo productione provocare velis. (Spec. Scand. 2, Faunae nostrae communes.)

1. *C. formicarius*: pilosus rufus, capite, antennis, thoracis segmento antico, pedibus elytrisque nigris, his fasciis duabus albis, basique rufis. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 250. 5. PANZ. Fr. 4. f. 8. GYLL. Ins. Sv. 1. 310. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 121. 1. SCHÖNH. Syn. 2. 43. 5. DEJ. Catal. p. 41. *Attelabus formicarius* LINN. Fn. Sv. 641. *Thanasimus formicarius* LATR. Gen. Crust. et Ins. 1. 270. 1.

Hab. in truncis nuper resecatis, inprimis Pini et Abietis, per Lapponiam sylvaticam usque ad Juckasjervi et Kare-suando Lapponiae Tornensis nec non ad Lycksele et Badstutraesk, Lapponiae Umensis, passim, tota aestate. Regiones alpinas et subalpinas omnino fugit, nec in Nordlandiae Finmarkiaeque maritimis littoralibus, et in insulis sylvas betulinas gerentibus a me unquam inventus; at in Lapponiae adjacentibus provinciis Botnia occidentali et boreali copiosissimus; verno tempore jam mens. Majo copulatur lascivus; formicam quodammodo simulans. (Lapp.-Scan. bor.)

2. *C. femoralis*: pilosus rufus, capite, antennarum medio, thoracis segmento antico, pectore, pedum geniculis elytrisque nigris, his basi latius rufis fasciisque duabus albis. ♂♀.

DEJ. Catal. Coléopt. p. 41. ZETT. Fn. Lapp. 1. 122. 2. ♂♀. *Clerus formicarius* var. b. GYLL. Ins. Sv. 1. 311. 1.

Hab. in ligno recentier secato, in Lapponia rarius, nec nisi ad ÖfverTorneå 29. Maj. et ad Muonioniska in collectione D. KOLSTRÖM paucis specimina vidi, sed in Lapponia meridionali, ex. gr. in ligno resinoso Pini ad Lycksele mens. Junio haud infrequenterprehendi. (Lapp.-Ostrog. rar.)

Clero formicario quidem affinis, sed semper duplo minor, et pedum colore inprimis distinctus. Caput punctatum pilosum nigrum, palpis testaceis. Antennae piceae, basi ferrugineae, articulo ultimo testaceo. Thorax punctatus pilosus rufus, segmento antico nigro. Scutellum rufum. Elytra pilosa, antice usque ad fasciam transversam profunde subseriatim punctata, rufa, deinde subtiliter punctulata, nigra, fascia ante medium angusta flexuosa, et altera versus apicem latiori, angulata, villosa-albis ut in priori. Pectus punctulatum pubescens nigrum. Abdomen rufum. Pedes pilosi rufi, geniculis femorumque apice latius vel angustius nigris.

39. Corynetes.

FABR. Syst. Eleut. 5. GYLL. DEJ. *Necrobia* LATR.

Corpus parvum, oblongum. Palpi filiformes; articulo ultimo crassiori obconico. Antennae vix thoracis longitudine, 11. articulae, clava triarticulata, obconica. Thorax subquadratus. *Color* cyaneus, nitidus. *Motu* segnis. *Habitatio* larvarum et imaginum in cadaveribus; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia* *sexus* ignota, externa nulla. (Spec. Scand. 1.)

1. *C. violaceus*: fusco-pilosus violaceo-vel caeruleo-virescens nitidus, antennis nigris, pedibus virescentibus, elytris punctato-striatis. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 285. 1. SCHÖNH. Syn. 2. 50. 1. GYLL. Ins. Sv. 3. 376. 1. DEJ. Catal. p. 42. ZETT. Fn. Lapp. 1. 123. 1. ♂♀. *Dermestes violaceus* LINN. Fn. Sv. 422. PANZ. Fn. 5. f. 6. *Necrobia violacea* LATR. Gen. Ins. 1. 274. 1.

Hab. in cadaveribus per partem sylvaticam et mitiorem Lapponiae rarius, ex. gr. ad Lycksele Lapp. Umensis, d. 2. Jun., in copula; *Dasyt. obscuro* magnitudine subaequalis. In alpinis et in Nordlandiae Finmarkiaeque subalpinis vix occurrit haec species, mihi saltem ibi non obvia: sed ad Kare-suando Lapponiae Tornensis a D. GRAPE capta et D. SCHÖNHERR. (Lapp.-Hernös 29. Aug. Scan. freq.)

Obs. Tarsi articulis distinctis tantum quatuor; hinc ad *Tetramera* relatus.

FAM. 6. PTINIORES. LATR.

40. Anobium.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 133. FABR. DEJ.

Corpus parvum elongatum, subcylindricum. Palpi clavati. Antennae thorace paullo longiores, filiformes, articulis tribus ultimis elongatis, subcrassioribus. *Color* fuscus, obscurus, testaceus, aridus. *Motus* tardus; partibus attractu retrahendis. *Habitatio* in ligno antiquo; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ignota, at antennis longioribus mares a feminis interdum dignoscuntur. (Spec. Scand. 13.)

Subdiv. 1. elytris punctato-striatis.

1. **A. pertinax**: nigro-fuscum obscurum, thorace basi utrinque macula pilosa lutea dorso gibbo, postice 4-carinato. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 1. 258. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 124. 1. ♂♀. *Dermestes pertinax* LINN. Fn. Sv. 414. *Anobium striatum* FABR. Eleut. 1. 321. 2. PANZ. Fn. 6. f. 4. SCHÖNH. Syn. 2. 101. 3. DEJ. Catal. p. 40.

Hab. in ligno antiquo et domibus novacolarum per partem cultam Lapponiae, verno tempore passim ad Lycksele et Fredrica, Lapponiae Umensis, 10. Jun. — 29. Jul. praesertim lectum. Supellectiles e ligno confectas destruit larva; imago caput et artus contrahit attacta et mortuam simulat, donec discrimen praeterlapsum. (Lapp.-Scan. freq.)

2. **A. striatum**: fusco-piceum pubescens, antennis pedibusque dilutioribus, thorace foveolato, dorso postice compresso, carina elevata trigona. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 1. 291. 4. ZETT. Fn. L. 1. 124. 2. ♂♀. *Anobium pertinax* FABR. Eleut. 1. 322. 6. PANZ. Fn. 66. f. 5. SCHÖNH. Syn. 2. 103. 7. DEJ. Catal. p. 40.

Hab. in ligno et domibus Lapponiae rarius, praecedente semper minus, interdum triplo, immo quintuplo et ultra, nam magnitudine valde variat; in copula. Utensilia destruit, uti antecedens, captumque se contrahit immobile. Circa tempus copulationis insectum, mandibulis lignum radens, e latibulo suo edit crepitum, instar ictuum horologii citissime repetitorum, ut tali amoris signo praesentiam suam indicet conjugemque ad se alliciat. Nomen inde Suecorum *Vägg-snar*, quod merito competit huic, nec *Term. pulsatorio*, ut voluit LINN. (Lapp.-Scan. freq.)

Subdiv. 2. elytris vage punctatis.

3. **A. molle**: testaceum pubescens, thorace postice rotundato tenuiter marginato, lateribus deflexo, antennis elongatis filiformibus. ♂♀.

Mas: antennarum articulis tribus ultimis valde elongatis tenuibus.

Fem.: plerumque paullo major, antennarum articulis tribus ultimis brevioribus, magis ierassatis; in copula.

FABR. Eleut. 1. 323. 8. GYLL. Ins. Sv. 2. 296. 8. SCHÖNH. Syn. 2. 104. 10. DEJ. Catal. p. 40. *Dermestes mollis*. LINN. Fn. Sv. 415.

Var. b. ♂. duplo minus, nigricans, antennarum basi tarsisque ferrugineis, thoracis dorso carinis duabus transversis obsoletis. Forte distincta species; vix GYLL. l. c. var. c.?

Hab. in ligno sicco, in Lapponia rarius, *Anob. pertinax* plerumque paullo minus; ex variet. b. unicum tantum specimen masculinum in graminosis ad Karesuando Lapponiae Tornensis d. 15. Aug. 1821 a me captum, sed in Lapponia meridionali Umensi ad littora lacus Wajnsjön, prope Wilhelmina et Tresnada, d. 11—22. Jul. 1832 haud infrequenter observavi. (Lappon.-Scan. var. a. pass.)

4. **A. Abietis**: fusco-testaceum pubescens, thorace postice truncato immarginato, lateribus deflexo late explanato, antennis mediocribus.

FABR. Eleut. 1. 323. 10. PANZ. Fn. 66. f. 7. GYLL. Ins. Sv. 1. 297. 9. SCHÖNH. Syn. 2. 104. 11. DEJ. Catal. p. 40. ZETT. Fn. Lapp. 1. 125. 4.

Hab. in frondibus Abietis, in Lapponia rarissime, priori duplo minus, magisque convexum. (Lappon.; Finlandia; Ostrogothia; Gottlandia; rar.)

41. Ptinus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 136. FABR. DEJ.

Corpus minutum, oblongum. Palpi subfiliformes. Antennae longitudine fere corporis, filiformes, articulis subaequalibus.

Thorax elytris angustior, postice coarctatus. *Color* testaceus, fuscus, sordidus. *Motus* tardus. *Habitatio* in ligno antiquo; loca occulta amat; larva noxia; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Discrimen sexus* in antennarum corporisque proportionem diversa apparet. (Spec. Scand. 5, *Ptin. rufipede* ut ♂, et *Ptin. eleganti* GYLL. ut ♀, unius ejusdemque speciei consideratis.)

1. **P. Fur**: testaceo-fuscus, elytris interrupte albo-fasciatis, thorace transversim quadrifasciculato-pilosis, femoribus elongatis clavatis. ♂♀.

Mas: angustus, alatus, testaceo-fuscus, antennis longitudine saepe corporis.

Fem.: ovato-oblonga, aptera, fusco-ferruginea, antennis corpore brevioribus.

FABR. Eleut. 1. 325. 6. GYLL. Ins. Sv. 1. 307. 5. SCHÖNH. Syn. 2. 107. 5. DEJ. Catal. p. 41. ZETT. Fn. L. 1. 126. 1. *Cevanibya Fur* LINN. Fn. Sv. 657.

Hab. in domibus locis occultis toto anno; in Lapponia sylvatica boreali rarius, et in maritimis littoralibus Norvegiae non nisi ad Alteidet et Bossekop Finmarkiae a me parce visus; ad Gransele Lappou. Umensis die 26. Jun. quoque captus; in cetera Scandinavia frequentissimus, ibique larva collectoribus rerum naturalium notissima et valle ingrata, aves, insecta, herbaria destruens; aegre pellitur, at arsenico cum alumine unto occiditur. (Lapp.-Scan. freq.)

Cucuj et *Dendrophagi* genera juxta *Pythone* sub Familia *Xylophagorum* DEJ., ob summam illorum cum hoc affinitatem, melius quam heic sine dubio collocantur, licet tarsos omnes 5-articulatos gerant pleraeque eorum species.

42. Dorcatoma.

HERBST. PAYK. FABR. SCHÖNH. GYLL. SAHLB.

Corpus parvum (1—1½ lin. long.), ovale, convexum. Palpi 4 inaequales securiformes. Antennae articulis 6 intermediis perfoliatis brevissimis coarctatis, ultimis 3 maximis compressis triangularibus. *Color* (in nostra) niger. *Motu* agilis. *Habitatio* in fungis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 3, scilicet nostra, *Bovistae* et *rubens*.)

1. **D. Dresdensis**: ovalis convexa pubescens nigra, antennis, tibiis tarsisque piceo-ferrugineis, elytris margine externo bistriatis, oculis integris. Long. 1—1½ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 114. 1. GYLL. Ins. Sv. 1. 299. 1.?

Hab. in Lapponia meridionali rar.; mihi ad Wilhelmina, Lycksele et in Stoettingsfjellet, d. 23. Jul. — 2. Aug. obvia. (Lapp.-Suecia media, Ostrog. Gottland. pass. (pedibus rusticis), Scan. rariss.)

Haece nostra differt a GYLLENHALI, seu quae in *Succia* inferiori vulgariter occurrit, magnitudine paullo majori (specimina *succica* ½ — 1 lin. vix attingunt), ut et femoribus nigris, tibiis et tarsis obscuris rufis, nec rufo-testaceis; nec cohabitant.

FAM. 7. PALPATORES. LATR.

43. Scydmaenus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 138. DEJ. KUNZE. *Anthicus* Spec. FABR.

Corpus minutum, orbiculato-ovatum, convexum. Palpi anteriores elongati, articulo tertio magno, ultimo minuto. Antennae longitudine circiter dimidii corporis, extrorsum crassiores, subclavatae. Thorax parvus. Elytra integra. Femora clavata. *Color* nigricans, ferruginans, nitidus. *Motus* tardus. *Habitatio* in arenosis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 4, a *Pselaphis* articulatione tarsorum et forma elytrorum distinctae.)

1. **S. minutus**: niger nitidus subpubescens, palpis, antennis extrorsum sensim crassioribus pedibusque ferrugineis, thorace postice angustiore obsolete foveolato, elytris punctatis. GYLL. Ins. Sv. 1. 286. 3. certe. SCHÖNH. Syn. 2. 59. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 127. 1. *Anthicus minutus* FABR. Eleut. 1. 292. 20. *Scydmaen. Panzeri* DEJ. Catal. p. 41. *Scydma. pusillus*. KUNZ. Monogr. d. Ameisenk. 25. 15. f. 15.?

Var. b. elytris quoque ferrugineis. — GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b.

Hab. in arenosis et sub muscis Lapponiae sylvaticae passim; var. b. sub lapidibus ad Wittangi Lapponiae Tornensis 13. Jun. capta; vix ultra $\frac{1}{2}$ lin. longus. (Lappon.-Ostrogoth. rar. Scan. freq.)

44. Pselaphus.

LATR. HERBST. REICH. PANZ. ZETT. GYLL. *Staphylinus* LINN.

Corpus minutissimum. Palpi 4 inaequales. Antennae clavatae, 11-articulatae. Elytra abbreviata truncata. Tarsi omnes biarticulati. *Color* rufescens, niger. *Motu* tardus. *Habitatio* sub lapidibus et muscis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*: mas minor, antennis crassioribus; femina major, antennis gracilioribus. (Spec. Scand. 17, elytris abbreviatis etc. a *Scydmaeno* mox dignotae).

1. **Ps. mucronatus**: pubescens niger, antennis, elytris pedibusque rufis, thorace gibbo, postice linea semicirculari impresso, femoribus coxisque anticis spina acuta armatis.

PANZ. Fn. Germ. 89. 11. GYLL. Ins. Sv. 4. 231. 9. certe. *Pselaphus sanguineus* PAYK. Fn. 3. 363. 1. *Staphyl. sanguineus* LINN. Fn. Sv. 853. *Psel. insignis* REICHENB. Mon. Ps. 60. 16. T. 2. f. 16. certe.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele mens. Aug. a me inventus. (Lappon. merid.-Suecia media rar.)

Vix 1 lin. long., sed tamen major in hoc genere. — Sub nomine: „*Psel. sanguineus* Payk. sen *Ps. mucronatus* Panz. alium a D. Prof. KUNZE, Lipsiae captum, obtinui, qui est *P-elaphus sanguineus* REICHENB. l. c. p. 49. 11. T. 2. f. 11. (excl. syn.) verus, antennis femoribusque uigris etc. a nostro distinctus; sed hic in Suecia non occurrit.

FAM. 8. DERMESTINI (DERMESTIDAE). GYLL.*)

45. Byrrhus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 169. FABR. DEJ.

Corpus minoris magnitudinis, ovatum, valde convexum, pubescens. Antennae thorace paullo breviores, extrorsum crassiores. Caput retractum. Thorax brevis. Pedes omnes penitus contractiles. *Color* niger, opacus, ex metallico parum relucens, nunquam vivax. *Motus* iners. *Habitatio* in aridis arenosis et sub lapidibus; per omnes regiones Lapponiae. *Differentia sexus* externe nulla; mares et feminae simillimi, in copula nonnisi rarissime deprehenduntur. (Spec. Scand. 11, genus naturale condentes.)

1. **B. Pilula**: oblongo-ovatus, punctulatus niger, supra tomentosus, elytris tenuiter striatis, interstitiis dorsalibus alternis vittis interruptis holosericeo-atris. (Long. $3\frac{1}{2}$ —4 lin.)

Var. a. murino-vel fusco-tomentosus, elytrorum dorso in interstitiis alternis vittis holosericeo-atris, maculis ferrugineo-fuliginosis interruptis, tessellato, subtus interdum rufescens.

FABR. Eleut. 1. 103. 2. PANZ. Fn. 4. f. 3. SCHÖNH. Syn. 1. 110. 2. GYLL. Ins. Sv. 1. 192. 1. DEJ. Catal. p. 49. ZETT. Fn. Lapp. 1. 128. 1. *Dermestes Pilula* LINN. Fn. 427.

Var. b. niger l. nigricans, thorace fusco-variegato, elytrorum dorso vittis interruptis holosericeo-atris, strigaeque media transversa duplici flexuosa, lateraliter connata, e punctis albidis l. flavescentibus conflata.

GYLL. l. c. var. b. SCHÖNH. l. c. var. δ. ZETT. l. c. var. c. *Byrrhus albopunctatus* FABR. Eleut. 1. 103. 3.

Var. c. totus niger, ad omnino glaber, detritus, aut vittas elytrorum interruptas atras in dorso renitens, aut denique, praeter has vittas, quoque maculas aliquot parvas pu-

bescentiae ferrugineae in dorso conservans, tamquam vestigium fasciae.

GYLL. l. c. var. c. SCHÖNH. l. c. var. ε. ZETT. l. c. var. c. *Byrrhus ater*. PANZ. Fn. f. 32. (detritus.)

Var. d. vix minor, supra fusco-ferrugineo-tomentosus, scutello elytrorumque vittis parum interruptis, brunneo-ferrugineis. — ZETT. l. c. var. d.

Var. e. paullo minor, nigro-piceus, supra fusco-cinereo-tomentosus, tomento nitido, elytrorum vittis nigro-brunneis, strigaeque media transversa duplici, flexuosa e punctis albidis, obsoletis composita. — ZETT. l. c. var. e.

Hab. in aridis sub lapidibus locis cultis Lapponiarum omnium mensib. Junio et Julio; varietates a. et b. per partem sylvaticam passim, varietates d. et e. in ripa arenosa ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis rarissime inventae; varietas c. altius ascendit, usque ad summum alpinum jugum, ubi in ipsa nive ambulans mense Julio haud infrequenter lecta; descendit etiam eadem varietas in latus Norvegicum, et in maritimis littoralibus a Björkvik Nordlandiae usque ad Bossekop et Alten Finmarkiae hinc inde a me observata, quoque mense Augusto. Major in genere suo, reliquis praesertim longior. Adtactus pedes mox contrahit mortuum se mentiens, ne laedatur. (Lapp.-Scania, exceptis variet. d. et e. Lapponiae forsitan propriis.)

2. **B. sulcatus**: oblongo-ovatus punctulatus niger, supra parum fusco-tomentosus, elytris subsulcatis, interstitiis rugosis. (Long. 4 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 130. 2.

Hab. in Lapponia rarissime; ad Karesuando Lapponiae Tornensis unicum individuum inveni. (Lapponia.)

Magnitudo, statura oblonga et affuitas praecedentis, et ejus varietati c. sat similis, at elytrorum striatura mox distinctus. Caput et thorax ut in priori omnino, sed pubescentia rariori, vix maculas cinereo-ferrugineas formant. Scutellum atrum. Elytra ovata, valde convexa, undique declivia, ante medium marginis paullo latiora, eruberime punctulata, striisque profundis fere sulciformibus, praesertim posterioribus evidentioribus exarata, interstitiis convexis inaequalibus, rugosis, imprimis posterioribus et in dorso; tota opaca, parum cinereo-vel fusco-ferrugineo-tomentosa, vittis interruptis nullis, at maculis aliquot albis, fasciam obsoletam pone medium dorsi formantibus, et infra hanc in interstitiis alternis serie transversa macularum holosericeo-atrarum decorata. Corpus subtus uigrum, pedibus nigro-piceis, unguitibus ferrugineis.

3. **B. fasciatus**: ovatus, punctulatus niger, supra squamoso-tomentosus, elytris tenuiter striatis, interstitiis dorsalibus alternis vittis interruptis holosericeo-atris, fasciaeque media transversa abbreviata, arcuata, antice trifida, ferruginea. (Long. $3\frac{1}{2}$ — $3\frac{3}{4}$ lin.)

Var. a. elytris ferrugineo-tomentosis, fascia media ferruginea, striga alba undique intime marginata.

FABR. Eleut. 1. 103. 5. SCHÖNH. Syn. 1. 111. 4. GYLL. Ins. Sv. 1. 194. 2. a. ZETT. Fn. Lapp. 1. 130. 3. *B. dorsalis* STURM. Fn. 2. 101. 9. var. a. diagn.

Var. b. elytris cinereo-l. fusco-tomentosis, fascia media non ferruginea inscripta, striga tantum marginali relicta, arcus duos transversos, ad suturam remotiores, lateraliter connatos, e punctis albidis aut ferrugineis compositos, formante. An spec. distinct?

GYLL. l. c. var. c. (exclus. Syn. PANZ.) *Byrrh. Dianae* FABR. Eleut. 1. 103. 4. PANZ. Fn. 104. 2. SCHÖNH. l. c. 1. 111. 3. DEJ. Catal. p. 48. ZETT. l. c. var. b. *B. cinctus* STURM. Fn. 2. 98. 6. Tab. 34. f. D.

Var. c. niger, capite thoraceque antice ferrugineo-tomentosis, elytrorum vittis parum interruptis brunneo-nigris, fascia media nulla. — ZETT. l. c. var. c.

Var. d. niger totus, supra nigro-tomentosus, elytrorum vittis parum interruptis holosericeo-atris, fascia media nulla vel ejus in maculis paucis ferrugineis tantum vestigio; subtus saepe ferrugineus.

GYLL. l. c. var. f. ZETT. l. c. var. d.

Hab. sub lapidibus locis aridis et ad ripas fluminum, in Lapponia mens. Jun. et Julio; varietates a. et b. per regionem sylvaticam omnium Lapponiarum, passim; var. c. ad Juckasjervi capta; varietas d. longius procedit, a Lycksele et Wittangi seu a parte infima Lapponiae sylvaticae ad summum alpinum jugum penetrans; etiamque e Groenlandia a D. WESTERMANN communic.; var. f. ad Hernösand Angermanniae jam 20. Maj. nec non ad Lycksele d. 25. Jun. visa; at in Lapponia Norvegica hanc speciem non vidi. (Lappon.-Scania, exceptis varietatib. c. et d, quae terris arcticis peculiaries videntur.)

4. **B. cinctus**: ovatus punctulatus niger, supra fusco-ferrugineo-tomentosus, elytris tenuiter striatis, interstitiis dorsalibus alternis vittis interruptis holosericeo-atris et fascia

*) Cum nomina fere omnia Geuerum sub hac Familia comprehensionum terminatione masculina gaudeant, eandem quoque terminationem Familiae tribuendam esse existimaui. Characterem autem Familiae, a D. GYLLENHALIO datum, ut nostris generibus perbene accommodatum, et genera affinia optime connectentem, intactum illis servandum volui, licet ab ordine III. Auctoris paullo recesserim, genera nempe *Cryptophagum* et *Scaphidium* in fine Familiae collocans, utpote quae et vietu et habitu ad Fungicolas *Engides* atque *Triplacides* sequentis Familiae, naturalem transitionem efficientia.

media transversa abbreviata arcuata antice trifida, thoracisque macula dorsali difformi, argenteis. (Long. 4 lin.)

ILLIG. col. bor. 1. 91. 3. *B. fasciatus* GYLL. Ins. Sv. 1. 194. 2. var. b. SCHÖNH. Syn. 1. 111. 4. var. b. ZETT. Fn. Lapp. 1. 131. *Obscu.*

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Lycksele et Åsele, d. 30. Maj. — 29. Jul. a me captus. (Lapponia meridionalis; Scania rar.)

5. *B. dorsalis*: ovatus punctatus niger, supra nigro-tomentosus, thorace fulvo-maculato, elytris tenuiter striatis, interstitiis alternis vittis holosericeo-atris, maculaque communi media transversa ferruginea, striga alba undique remotius circumscripta. (Long. 3 lin.)

FABR. Eleut. 1. 104. 7. PANZ. Fn. 104. 3. SCHÖNH. Syn. 1. 111. 7. (exclus. Syn. PANZ.) GYLL. Ins. Sv. 1. 196. 3. DEJ. Catal. p. 49. ZETT. Fn. Lapp. 1. 131. 4. *B. fasciatus* STURM. 2. 103. 10. certe.

Hab. in Lapponia rarius; ad Lycksele et Åsele, Lapponiae meridionalis d. 25. Jun. — 26. Jul. parce lectus; praecedentibus duplo minor fasciaeque forma facile dignotus. (Lapp.-Scan. pass. freq.)

6. *B. varius*: ovatus punctulatus niger, supra obscure aeneus pubescens, scutello albo-piloso, elytris striatis, interstitiis alternis viridibus nigro-tessellatis. (Long. 2½ lin.)

Var. a. elytris obscure aeneis, interstitiis alternis nitidis viridibus, nigro-tessellatis.

FABR. Eleut. 1. 105. 10. PANZ. Fn. 32. f. 3. SCHÖNH. Syn. 1. 112. 11. GYLL. Ins. Sv. 1. 197. 4. DEJ. Catal. p. 49. ZETT. Fn. Lapp. 1. 132. 5. var. a.

Var. b. elytris nigro-aeneis, interstitiis alternis obscure ferrugineis, nigro-tessellatis.

SCHÖNH. et GYLL. l. c. var. b.? ZETT. l. c. var. b.

Var. c. similis var. b., vel adhuc obscurior, corpore subtus pedibusque rufis.

SCHÖNH. et GYLL. l. c. var. c. ZETT. l. c. var. c.

Hab. in aridis arenosis Lapponiae sylvaticae passim mens. Jun. Julio; var. a., ad Juckasjervi sat copiose, varietates b. et c., ad Wittangi et Muonioniska haud infrequenter legi, var. a. et b. quoque in Lapponia Umensi ad Lycksele, Åsele et Badstuttraesk, d. 30. Maj. — 27. Jul. vulgares; sed in alpinis et in Norvegiae inferalpinis, maritimis littoralibus hanc speciem nunquam inveni. (Lapp.-Scan. freq.)

Byrrho dorsali adhuc duplo minor. Insectum lapponicum interdum magis obscurum, minus nitidum, quam quod in Succia ejusdem speciei vulgare.

7. *B. semistriatus*: obovatus punctulatus nigro-piceus, griseo-pubescens, antennis, pedibus anoque rufo-testaceis, elytris basi tenuiter striatis, stria suturali integra. (Long. 1—1½ lin.)

FABR. Eleut. 1. 104. 9. PANZ. Fn. 25. f. 2. SCHÖNH. Syn. 1. 112. 10. GYLL. Ins. Sv. 1. 199. 7. DEJ. Catal. p. 49. ZETT. Fn. Lapp. 1. 132. 6.

Var. b. rufo-testaceus, pedibus pallidis, capite, thorace elytrisque obscuris, his apice piceis.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b.

Hab. in graminosis aridis Lapponiae sylvaticae passim, nec infrequens; in aridis et agris ad Lycksele, 31. Maj. — 10. Aug., praesertim frequenter vidi; parvus, *Byrrho aeneo* triplo minor. (Lapp.-Gottland. Scan. pass.)

8. *B. picipes*: oblongus nigro-subaeneus nitidus, griseo-pubescens, pedibus rufis, elytris profundius continue striatis.

OLIV. ent. 2. 13. 9. 9. Tab. 2. f. 9. a. b. GYLL. Ins. Sv. 1. 200. 8. ZETT. Fn. Lapp. 1. 133. 7.

Hab. in Lapponiae Kemensis graminosis ad Enontekis, D. GRAPE; mihi non obvis; priori affinis, sed corpore fere dimidio longiori, at non latiori, elytrorumque stria profundioribus ad apicem usque productis diversis. (Lapponia.)

Obs. Byrrh. aeneus: 1½—2 lin. long., oblongo-ovatus supra aeneus, griseo-pubescens, scutello albidus, elytris vage punctatis; in arenosis aridis Sueciae mediae et meridionalis sat frequens, in Lapponia huc usque non detectus fuit.

46. Anthrenus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 165. FABR. DEJ.

Corpus parvum, breviter ovatum. Antennae thorace breviores, clava solida. Caput retractum. Thorax postice trilobus. Pedes breves compressi, partim contractiles. *Color* niger, opacus, aridus, squamis facile deciduis variegatus. *Motus* haud celer: volat et serpit, at adtactus mox quiescit,

pedes contrahit corpori arcte applicandos mortuumque simulat. *Habitatio* in domibus et floribus; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in strictura antennarum clavae quaerenda, numerus vero quinarium articularum tarsorum in utroque sexu adesse mihi videtur. (Cfr. SAHLB. Ins. Fenn. 54. 2 in Observ. (Spec. Scand. 8.)

1. *A. Muscorum*: ovatus niger, subtus cinereo-squamosus, thoracis lateribus elytrorumque fasciis subtribus griseo-ferrugineoque squamosis, tibiis rufo-testaceis, antennarum clava biarticulata. ♂♀.

Mas: antennae ferrugineae, clava obscura, articulo primo minuto brevissimo, ultimo magno, elongato, obconico.

Fem.: antennae ferrugineae, clava concolori, articulis parvis subovatis, fere aequalibus; in copula.

FABR. Eleut. 1. 107. 5. GYLL. Ins. Sv. 1. 162. 3. ♂. THUNB. Monogr. Anthr. Nov. Act. Scient. Ups. Vol. 7. p. 156. 20. DEJ. Catal. p. 47. ZETT. Fn. Lapp. 1. 134. 1. ♂♀. *Dermestes Muscorum* LINN. Fn. Sv. 430. *Anthr. varius* SCHÖNH. Syn. 1. 115. 7. var. β.

Hab. in floribus et in fenestris, per partem cultam Lapponiae; magnitudine varians, *Anthr. Scrophulariae* semper minor. Larva animalium pelles destruit. (Lappon.-Ångermannia ad Hernösand 30. Aug. ♀. — Scan. freq.)

47. Dermestes.

LATR. Gen. Crust. et Ins. FABR. DEJ.

Corpus parvum, ovale aut ovatum, pubescens. Antennae thorace breviores, clava magna, saepe elongata, interdum incisa, difformi. Caput retractum. Thorax postice sinuatus. *Color* niger, obscurus, cinereus. *Motus* repens raro volans; adtactus vel terrefactus, artus contrahit, corpus jacere sinit mortuumque mentitur, mox vero se erigit et evadere festinat. *Habitatio* in cadaveribus, quisquiliis, ligno antiquo, cet; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in plerisque extricata; *mas* et *femina* nempe secundum diversam antennarum clavae formam saepe distinguuntur. (Spec. Scand. 17, quatuor diversa genera apud LATR. efficientes.)

Subdiv. 1. Antennae clava ovata, articulo ultimo brevi, praecedenti vix longiore, in utroque sexu simillima. *Corpus* angustovalve. *Dermestes* proprie.

1. *D. lardarius*: oblongus niger, antennis ferrugineis, elytris fascia baseos lata, cinereo-tomentosa, punctis sex nigris. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 408. FABR. Eleut. 1. 312. 1. GYLL. Ins. Sv. 1. 146. 1. SCHÖNH. Syn. 2. 83. 1. DEJ. Catal. p. 46. ZETT. Fn. Lapp. 1. 135. 1. ♂♀.

Hab. in cadaveribus, lardo, caseo, in Lapponia boreali culta minus frequens; at in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Stensele et Lycksele in supellectilibus d. 1. Jun. — 2. Jul. sat copiose vidi; e majoribus generis. (Lapp.-Scan. freq.)

2. *C. murinus*: oblongus niger, antennis concoloribus, supra cinereo-irroratus, scutello fulvo-lirto, subtus niveus.

LINN. Fn. Sv. 426. FABR. Eleut. 1. 315. 15. GYLL. Ins. Sv. 1. 147. 3. SCHÖNH. Syn. 2. 90. 26. DEJ. Catal. p. 46. ZETT. Fn. Lapp. 1. 135. 2. *Dermeste. Catta* PANZ. Fn. 40. f. 11.

Hab. in cadaveribus Lapponiae rarius; ad Lycksele, Karesuando et Muonioniska mens. Jun. — Aug. parce legi hunc, qui in provinciis Lapponiae adjacentibus frequentius occurrit; *Dermeste lardario* non longior, sed latior. (Lapp.-Scan. pass.)

3. *D. lanarius*: brevior convexus ater glaber, subtus albedo-sericeus, antennis fusco-ferrugineis, clava parva coarctata obtusa.

ILLIG. Mag. 1. 85. 2—3. 6. GYLL. Ins. Sv. 1. 149. 5. DEJ. Catal. p. 46. ZETT. Fn. Lapp. 1. 135. 3.

Hab. in Lapponia Toruensi ad Karesuando D. GRAPE, test. D. SCHÖNHERR; mihi vero nec ibi nec alibi in septentrione obvis; praecedente brevior, convexior, glaber. (Lapponia; Blekingia rar.)

Subdiv. 2. Antennae clava elongata, articulo ultimo praecedenti longiore (maribus praesertim), triangulati aut conici. *Corpus* subulato-ovale. Minores. *Attagenus* LATR. DEJ.

4. *D. undatus*: oblongus pubescens niger, antennis concoloribus; thoracis angulis posticis maculaque antescutellari, elytrorumque fasciis duabus remotis undulatis, albis. ♂♀.

Mas: antennarum clava triarticulata, articulo ultimo conico longissimo, reliquis duabus simul sumtis aequali.

Fem.: saepe major, antennarum clava triarticulata, articulo ultimo ovato, singulo reliquorum parum longiore.

LINN. Fn. Sv. 410. FABR. Eleut. 1. 313. 7. PANZ. Fn. 75. f. 13. GYLL. Ins. Sv. 1. 154. 11. SCHÖNH. Syn. 2. 87. 7. ZETT. Fn. Lapp. 1. 136. 4. *Megatoma undatum* LATR. Gen. Ins. 2. 34. 1. *Attagenus undatus* DEJ. Catal. p. 46.

Hab. in parietibus et ligno antiquo Lapponiae per partem sylvaticam minus frequens; femina mare multo rarius occurrit. Magnitudine paullo variat, *Derm. Pellione* plerumque angustior, sed magis elongatus. (Lapp.-Scan. pass.)

5. D. pubescens: oblongus piceo-nigricans, dense griseo-pubescent, antennis, tibiis tarsisque obscure rufescentibus, thoracis angulis posticis elytrorumque fasciis duabus undulatis ferrugineis, albedo-tomentosis. ♀?

ZETT. Fn. Lapp. 1. 136. 5.

Hab. in sylvis Lapponiae Tornensis, rarius; ego sub cortice Abietis ut et in truncis ejusdem arboris ad Wittangi, nec non ad cataractam Pulkapola medio mensis Junii pauca specimina, forte feminea, inveni. (Lapponia.)

Magnitudo, statura et affinitas *Derm. undati*, a quo colore magis fusco, nec atro, pubescentia paullo densiori, defectu maculae thoracis anteseutellaris, fascisque elytrorum ferrugineis tomento pariori vestitis, facie diguoscitur. Caput parvum, deflexum, nigrum, pubescens. Antennae ferrugineae, clava triarticulata, articulo intermedio coarctato, ultimo ovato et primo parum longiore, unde femina proditur. Thorax ut in praecedente constructus, supra dense pubescens praesertim ad latera, macula utrinque in angulo postico cum pubescentia laterali confluenta, griseotomentosa, sed maculae anteseutellaris vix vestigium detegitur. Scutellum minutum, glabrum. Elytra elongata, sublinearia, convexa, punctulata, nigro-fusca, pubescentia, fasciis duabus, una (antica) ab humero ad suturam oblique ducta, altera (postica) pone medium transversa, undulatis ferrugineis, tomento pariori tectis, ita ut color earum ferrugineus bene transluceat. Corpus et pedes nigra, glabra, tibiis tarsisque rufo-piceis.

6. D. Pellio: ovatus nigro-subpubescens piceo-niger subnitidus, antennarum basi tarsisque rufescentibus, thoracis maculis tribus baseos punctoque in medio singuli elytri albo-pubescentibus. ♂♀.

Mas.: Antennarum clava longissima triarticulata, articulo ultimo subelyndrico longitudine reliquorum totius antennae simul sumptorum.

Fem.: antennarum clava medioiori triarticulata, articulo ultimo ovato vix longitudine duorum praecedentium; in copula.

LINN. Fn. Sv. 411. FABR. Eleut. 1. 313. 6. GYLL. Ins. Sv. 1. 151. 7. SCHÖNH. Syn. 2. 86. 6. ZETT. Fn. Lapp. 1. 137. 1. *Attagenus Pellio* DEJ. Catal. p. 46.

Hab. in domibus, etiam in floribus, per partem cultam Lapponiae, mihi rarissime obvis, in reliqua Suecia vulgaris; magnitudine paullo varians. (Lapp.-Scan. freq.)

Subdiv. 3. Antennae clava magna, ovali, interne serrata.

Corpus subovatum. Minor. *Megatoma* LATR. DEJ.

7. D. Serra: oblongo-ovatus nigro-subpubescens piceo-niger subnitidus, antennis clava magna compressa, interne bis incisa, totis, tibiis tarsisque flavo-testaceis. ♂♀.

Mas.: antennarum clava maxima triarticulata, interne serrata seu bis profunde incisa.

Fem.: major, antennarum clava magna triarticulata, interne subserrata seu bis incisa.

FABR. Eleut. 1. 319. 39. GYLL. Ins. Sv. 1. 153. 10. SCHÖNH. Syn. 2. 94. 42. ZETT. Fn. Lapp. 1. 137. 7. ♂♀.

Megatoma Serra LATR. Gen. Ins. 2. 35. 2. DEJ. Catal. p. 46. Hab. in Lapponiae ligno antiquo rarius; *Derm. Pellione* plerumque paullo minor, brevior, et puncto elytrorum albo nullo mox dignotus. (Lapp.-Scan. pass.)

48. Cryptophagus.

GYLL. Ins. Sv. 1. 165. HERBST. PATK. DEJ. *Dermestes* FABR. *Ips* LATR.

Corpus exiguum, subovatum convexiusculum. Antennae longitudine thoracis, crassiusculae, articulis tribus ultimis majoribus remotis. Thorax transversus, postice truncatus. Scutellum brevissimum, latum. Tarsi graciles. Color niger, fuscus, saepius ferrugineo-testaceus. Motus tardus: adactus quiescit et meditat, mox vero abit reptatu interrupto. *Habitatio* in fungis et quisquiliis; per partem sylvaticam, rarius subalpinam, Lapponiae. *Differentia sexus* in diversa antennarum structura et articulatione tarsorum interdum quaerenda. (Spec. Scand. 34.)

Subdiv. 1. thoracis margine laterali dentato vel ciliato-crenulato.

1. C. fumatus: oblongo-ovatus testaceus, subtiliter punctulatus, supra breviter pubescens, antennis crassis, thorace subquadrato, lateribus obtuse bidentato. ♂♀.

Mas.: tarsis anterioribus 5-articulatis, posticis 4-articulatis.

Fem.: tarsis omnibus 5-articulatis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 167. 3. SCHÖNH. Syn. 2. 97. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 135. 1. ♂♀.

Hab. in parietibus et quisquiliis per partem sylvaticam, cultam Lapponiae passim; minutus, vix 1 lin. longus. (Lapp.-Scan. freq.)

2. C. cellaris: oblongo-ovatus fusco-ferrugineus, subtiliter punctulatus, supra pubescens, antennis crassis, thorace brevi, lateribus bidentatis, postice ciliato-crenulatis. ♂♀.

Mas.: tarsis posticis 4-articulatis.

Fem.: tarsis omnibus 5-articulatis.

Var. a. ♂♀. elytris nigro-fuscis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 168. 4. SCHÖNH. Syn. 2. 97. 4. DEJ. Catal. p. 45. ZETT. Fn. Lapp. 1. 138. 2. a. *Dermestes cellaris* FABR. Eleut. 1. 319. 40.

Var. b. ♂♀. elytris nigro-fuscis, basi ferrugineis.

GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. *Dermestes Scamius* LINN. Fn. 437. FABR. l. c. 1. 318. 35.

Var. c. ♂♀. totus ferrugineo-testaceus.

GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. c. ZETT. l. c. var. c. *Ips cellaris* LATR. Gen. Ins. 2. 160. 1. *Dermestes Funporum* PATK. Fn. 39. f. 14.

Hab. in Lapponiae quisquiliis ad novacolarum domos passim; varietatem c. in fungis vetustis Betulinis praesertim legi; similis praecedenti, sed duplo minor, thorace breviori, convexiori. (Lapp.-Hernösand ♀. 28. Aug.-Scan. freq.)

3. C. abietis: oblongus convexus ferrugineus punctatus pubescens, antennis parum crassis, thorace postice angustiore, margine laterali ciliato-crenulato, antice unidentato.

GYLL. Ins. Sv. 1. 170. 5. SCHÖNH. Syn. 2. 98. 5. ZETT. Fn. Lapp. 1. 139. 3.

Hab. in frondibus Abietis per Lapponiam sylvaticam passim; priore paullo minor, longior et magis convexus. (Lapp.-Ostrogoth. freq. Scan. rar.)

Subdiv. 2. thoracis margine laterali integro, nudo.

4. C. pallens: oblongo-ovatus ferrugineus tenuiter pubescens, antennis crassis, capite thoraceque transverso rectangulo convexo, profundius punctatis. ♂♀.

Mas.: antennis brevioribus, articulis mediis tibiisque basi nigro-brunneis, tarsis posticis 4-articulatis.

Fem.: paullo major, saturate ferruginea, antennis tibiisque coloribus, tarsis omnibus 5-articulatis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 177. 14. var. a. ♀. var. b. ♂. SCHÖNH. Syn. 2. 99. 15. var. α. ♀. var. β. ♂. ZETT. Fn. Lapp. 1. 139. 4. ♂♀. *Tenebrio pallens* LINN. Fn. Sv. 820. ♀. FABR. Eleut. 1. 149. 24. ♂. *Antherophagus pallens* DEJ. Catal. p. 45.

Hab. in Lapponia rarius; scilicet in Lapponia Umensi ad Lycksele et in Stöttingsfjellet, d. 1-16. Aug. 1832, femina, nec non in Lapponia Tornensi, ex. gr. in foliis fruticum ad Muonioniska 17. Aug. 1821 uterque sexus a me inventus; *Crypt. cellari* triplo et ultra major, praesertim femina. (Lappon.-Scan. rar.)

5. C. clavatus: oblongo-ovatus fusco-ferrugineus pubescens, antennis crassis clava magna, supra punctatus, thorace transverso lateribus subdentulo.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 140. *C. lapponicus* GYLL. Ins. Sv. 4. App. 286.

Hab. in Nordlandia Norvegica rarissime, ad Björkvik d. 15. Jul. unicum specimen inventum. (Lapponia.)

Descr. Priori duplo minor, *Crypt. fumato* magnitudinis aequalis. Affinis *Cryptoph. cellari*, sed antennarum clava majori thoracisque lateribus fere edentatis distinctus. Antennae crassae, ferrugineae, clava magna, triarticulata dilutiori. Caput punctatum fusco-ferrugineum. Thorax brevis, transversus, latitudinis fere elytrorum, supra punctatus, pubescens, fusco-ferrugineus, lateribus subdentatis seu in medio denticulo tantum obtusissimo. Scutellum brevissimum transversum. Elytra ovata, subconvexa, creberrime uti thorax punctata, pubescentia fusco-ferruginea. Corpus obscure ferrugineum. Pedes testacei.

6. C. ater: ovatus convexus punctatus tenuiter pubescens niger, ore, antennis, elytrorum apice pedibusque rufo-ferrugineis, thorace postice latiore, transversim impresso, marginato, angulis acutis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 179. 18. SCHÖNH. Syn. 2. 99. 19. ZETT. Fn. Lapp. 1. 140. 6. *Dermestes ater* PANZ. Fn. 23. f. 9.

Cryptoph. finetarius FABR. Eleut. 1. 316. 20. (teste DEJ.) DEJ. Catal. p. 45.

Var. b. dilutior totus. GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b.

Hab. sub lapidibus, muscis et in quisquiliis Lapponiae per partem sylvaticam a mens. Majo usque ad Septemb., haud infrequens; minutus, *Crypt. cellari* duplo et ultra minor. (Lapp.-Scan. freq.)

7. *C. finetarius*: oblongo-ovatus convexus, punctulatus, tenuiter pubescens niger, ore, antennarum apice, elytris pedibusque ferrugineis, thorace postice tenuiter marginato, angulis rotundatis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 181. 20. verus. SCHÖNH. Syn. 2. 99. 21. (exclus. Syn. FABR. teste DEJEAN.) ZETT. Fn. Lapp. 1. 141. 7. *Cryptophag. Ipsoides* DEJ. Catal. p. 45.

Var. b. obscure ferrugineus, antennis, elytris pedibusque paulo dilutioribus.

GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. *Dermestes fenestralis* LINN. Fn. Sv. 423.

Hab. in fungis et quisquiliis per partem sylvaticam Lapponiae, autumno, rarius; varietatem vero b. sub lapidibus locis aridis, nec non in frondibus Pini sylvestris ad Wittangi Lapon. Tornensis, et ad Stensele, Lapp. Umensis, mens. Jun. Jul. paulo frequentiore observavi. *Cryptophago Abietis* plerumque duplo minor, interdum aequalis. (Lapon.-Scan. pass.)

8. *C. globulus*: globoso-ovatus laevis glaber, niger, ore, antennis pedibusque pallidis, thorace postice sinuato, scutello punctiformi. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 1. 184. 24. SCHÖNH. Syn. 2. 100. 29. DEJ. Catal. p. 45. ZETT. Fn. Lapp. 1. 141. 8. *Dermestes globulus* PAYK. Fn. 1. 295. 24.

Hab. in graminosis Lapponiae per partem sylvaticam parcius; ad insigne vero lacum Tornensem (Torneå Träsk), in vicinitate alpium situm, 8—10. Jul. copiosius vidi, et frequenter in copula. (Lapp.-Scan. pass.)

Minutus. *Crypt. atro* brevior, magis globosus. Mas et femina similes. Elytra in speciminibus nostris lapponicis, hisque nou paucis, apice parum rufescenti-pellucida. Antennis thorace longioribus, thorace postice subsinuato, corporis glabritie et convexitate ad genus subsequens transitum efficit species minuta et gracilis, de cetero *Cryptophagis* sat conveniens; forte vero proprii generis.

9. *C. Zetterstedti*: oblongo-ovatus, convexus subtiliter punctulatus tenuiter pubescens, totus ferrugineus, thorace lateribus rotundato, postice marginato.

SCHÖNH. in litteris.

Hab. in Lapponia Umensi per partem sylvaticam rarissime; ad pagum Lapponicum Stensele d. 3. Jul. 1832 unicum individuum inveni. (Lapon. meridionalis.)

Magitudo et affinitas *C. finetarii* (No. 7), ejusque varietati b. sat similis, sed punctura paulo subtiliori et colore pallidiore praecipue differt. Totus ferrugineus, oculis solum nigris. Pedes flavi.

49. Scaphidium.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 161. FABR. DEJ.

Corpus minutum, convexum, ovatum ano acuminato. Antennae thorace longiores tenues; clava 3—5 articulata, articulis remotis. Thorax trapeziformis, postice sublobatus. Elytra truncata, abdomine breviora. Color nitidus niger, artubus saepe rufescentibus. *Motus* valde agilis. *Habitatio* communiter in fungis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 8, nimis discrepantes, plura genera forte efficientes.)

1. *S. agaricinum*: ovatum nitidum atrum, ore, antennis pedibusque ferrugineis, elytris truncatis, parce punctatis, margine apicis pellucido-testaceis, scutello nullo.

FABR. Eleut. 2. 576. 4. PANZ. Fn. 2. f. 4. GYLL. Ins. Sv. 1. 157. 2. DEJ. Catal. p. 45. ZETT. Fn. Lapp. 1. 142. 1. *Silpha agaricina* LINN. Fn. Sv. 448.

Hab. sub cortice Pini, in fungis et truncis putridis praesertim betulinis, per partem sylvaticam Lapponiarum omnium mens. Jun. Jul. sat frequens; sed neque in alpinis regionibus, neque in maritimis littoralibus Nordlandiae et Finnmarkiae Norvegiae a me unquam repertum. (Lapp.-Scan. pass.)

Nitidula aenea minus. Antennae longitudine thoracis, clava 5-articulata. Thorax antice angustior, postice ante scutellum productus. Elytra laevia, stria suturali unica. *Corpus* punctulatum. Pedes graciles, tibiis elongatis inermibus.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

2. *S. atomarium*: ovale pubescens creberrime punctulatum nigro-piceum, antennis pedibusque pallidis, elytris apice obtusis, scutello magno, pectore laminato, alis fasciculato-pilosis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 188. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 143. 2. *Dermestes atomarius* DE GEER Ins. 4. 218. 15. TAB. 8. f. 16—20. *Dermestes Armadillo* PAYK. Fn. 1. 296. 25. *Ptilium* SCHÜPPEL teste GYLL.

Hab. in fungis et quisquiliis per partem infumam Lapponiae sylvaticae rarius, sub lapidibus locis aridis ad Wittangi frequentius mens. Junio. (Lapp.-Scan. pass.)

Praeceunte multo minus, interminima insecta hujus Ordinis. Totum tenuissime pubescens. Antennae dimidio corpore longiores, clava triarticulata pilosa. Lamina pectoris quadrata femora postica obtegens. Pedes tenues.

FAM. 9. NITIDULARIAE. GYLL.

Necrophagi et Species *Erotylenarum* LATR.

50. Engis.

FABR. Syst. Eleut. 174. DEJ. *Dacne* LATR.

Corpus parvum, oblongo-ovatum, glabrum, nitidum, convexiusculum. Antennae clava triarticulata perfoliata, coarctata obtusa. Thorax transverso-quadratus. Tarsi breves. Color niger, rufus. *Motas* tardus. *Habitatio* in fungis arborum, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* externe vix ulla. (Spec. Scand. 4.)

1. *E. humeralis*: oblonga punctata nigra, capite, antennis, thorace, elytrorum subtiliter punctato-striatorum macula humerali, ano pedibusque rufis. ♂♀.

FABR. Eleut. 2. 583. 2. GYLL. Ins. Sv. 1. 203. 2. ZETT. Fn. Lapp. 1. 144. 1. *Dacne humeralis* LATR. Gen. Crust. et Ins. 2. 20. 1. *Dermestes Scanicus* PANZ. Fn. 4. f. 9. (exclus. Syn. LINN.) *Ips bipustulata* FABR. Eleut. 2. 578. 8. forte etiam hujus.

Var. b. tota testacea, oculis solum nigris et sutura elytrorum fusca; forte junior.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. *Silpha flava* MARSH. ent. br. 1. 122. 19.

Hab. in fungis praesertim Betulae albae in Lapponia per partem sylvaticam passim; ad Wittangi et Juckasjervi Lapp. Tornensis ut et ad Lycksele Lapp. Umensis, frequenter lecta mens. Jun. — Aug.; in regione alpina et in littoralibus Nordlandiae atque Finnmarkiae hanc speciem frustra quaesivi. Varietas b. in succo destillante Betulae ad Kardis 5. Jun. a me capta. *Nitidula aenea* duplo et ultra major. (Lapon.-Scan. pass.)

51. Triplax.

FABR. Syst. Eleut. 173. GYLL. DEJ. *Tritoma* LATR.

Corpus parvum oblongo-ovatum, glabrum, nitidum, convexum. Palpi inaequales securiformes. Antennae breves, crassae, moniliformes, clava ovata, perfoliata, triarticulata, obtusa. Thorax transversus. Elytra punctato-striata. Pedes breves, validi, tibiis extrorsum dilatatis, tarsis 4-articulatis. Color rufus, niger, caeruleo-virescens, satur, determinatus. *Motus* segnis. *Habitatio* communiter in fungis arboreis; per partem sylvaticam, subsylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* in structura tarsorum antictorum investiganda. (Spec. Scand. 4. Faunae nostrae communes.)

1. *T. russica*: oblonga punctata rufo-ferruginea, antennis, oculis, elytris tenuiter punctato-striatis, scutello pectoreque nigris. ♂♀.

Mas: tarsi antice paulo dilatatis, spongiosis l. pubescentibus.

Fem.: saepius paulo major, tarsi antice minus dilatatis, subcompressis, subtus parum pubescentibus: in copula capti.

GYLL. Ins. Sv. 1. 205. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 145. 1. *Silpha Russica* LINN. Fn. Sv. 449. *Triplax nigripennis* FABR. Eleut. 2. 581. 1. DEJ. Catal. p. 29. *Ips nigripennis* PANZ. Fn. 50. f. 7. *Tritoma nigripennis* LATR. Gen. Ins. 3. 70. 2.

Hab. in fungis Betulae albae mens. Jun. — Aug., per partem sylvaticam Lapponiae Sueciae borealis rarius; sed in Lapon. meridionali, in Lycksele et Wilhelmina, usque ad Unenaes, d. 22. Jun. — 20. Jul., paulo frequentius visa;

occurrit etiam parce in inferalpinis Nordlandiae et Finmarkiae Norvegicae, et a Björkvik et Evenäs juxta Ofotenfjord usque ad Altengaard a me lecta, sed ibi semper specimina solitaria et nullibi gregatim inveni. (Lapp.-Scan. pass.)

Dermeste lardario paullo minor, brevior, minus convexa, sed in hoc genere magna. — Licet tarsi in hac et subsequentibus speciebus non nisi quadriarticulati conspiciantur, tamen ob summam hujus generis habitum et vietu affinitatem cum *Eugide* et *Ipe*, illud ab his removere et in Sectione Tertia, *Tetramera* complectente, locare, violata natura, uolui. — Exemplaria quaedam *Triplacis russicae* in Lapponia capta elytris minus regulariter punctato-striatis gaudent; etiam in Scaniae Boletis individua hujus speciei tali elytrorum punctura obsoleta ex utroque sexu parce occurrunt. Unicum specimen, ab Altea Finmarkiae reportatum, et jam in Museo meo asservatum, strigam semicircularem, uigram, impressam, in thoracis autico habet, fortuito sine dubio ortam.

2. T. aenea: oblongo-punctata rufo-ferruginea, antennis oculisque nigris, elytris fortius punctato-striatis caeruleo-virescentibus, thorace lateribus posticeque marginato. ♂♂. Var. a. ♂♂. antennis atris; elytris caerulescentibus vel virescentibus.

FABR. Eleut. 2. 582. 3. GYLL. Ins. Sv. 1. 206. 3. DEJ. Catal. p. 129. ZETT. Fn. Lapp. 1. 145. 1. a. ♂♂. *Cryptophagus aeneus* HERBST. Col. 4. 173. 1. Tab. 42. f. 9. i.

Var. b. ♂♂. antennis fuscis et interdum ferrugineis; elytris ut in var. a.; forte junior. — ZETT. l. c. var. b.

Hab. in fungis Betulae albae per partem sylvaticam et subsylvaticam Lapponiarum omnium Suecicarum, mensib. Jun.—Aug. sat frequens, mens. Julio in copula saepe capta; procedit usque ad regionem subalpinam, ubi Betula desinit crescere, et ad ipsum Torneträsk in sinu Lainolahti ad radices alpium copiose lecta; sed neque in Finmarkiae neque in Nordlandiae maritimis littoralibus a me visa; statura omnino praecedentis, sed triplo et ultra minor. (Lapp.-Scan. pass.)

3. T. bicolor: oblongo-ovata punctata rufo-ferruginea, antennarum clava fusca, oculis elytrisque evidenter punctato-striatis, nigris, thorace lateribus marginato.

GYLL. Ins. Sv. 1. 205. 2. SAHLB. Ins. Fenn. 69. 2. DEJ. Catal. p. 129. ZETT. Fn. Lapp. 1. 146. 3. *Silpha bicolor* MARSH. Ent. Br. 1. 122. 18

Var. b. tota pallidior, elytris brunneis.

GYLL. l. c. 4. 295.

Hab. in fungis betulinis, var. a. ad Lycksele, Åsele, Tre-sunda et Fredrica, Lapponiae Umensis s. meridionalis, 10. Jul. — 7. Aug. haud infrequenter; sed var. b. rarissime, non nisi unicum specimen in fungo Betulae ad torrentem Meraslinka prope Junosuando, mox intra terminum Lapponiae Tornensis 10. Jun. inveni. *Tripl. russica* duplo fere minor, praesertim brevior. (Lapp.-Smol. rar.)

4. T. rufipes: ovata punctata nigra, capite, antennarum stipite, thorace lateribus marginato posticeque sinuato, pedibusque rufis, elytris obsolete punctato-striatis.

FABR. Eleut. 2. 582. 2. GYLL. Ins. Sv. 1. 207. 4. DEJ. Catal. p. 129. *Ips rufipes* PANZ. Fn. 13. f. 17.

Hab. in Lapponia, Collect. D. KOLSTRÖM, mihi non obvia; *Tripl. bicolori* latitudine fere aequalis, sed illa brevior, magis ovata. (Lapponia; Finlandia, Smolandia rarissim.)

52. Tritoma.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 337. FABR. GYLL.

Corpus minoris magnitudinis, ovatum, convexum nitidum glabrum. Palpi filiformes. Antennae longitudine thoracis, moniliformes, clava ovata. Thorax transversus. Elytra striata. Pedes elongati, tarsi omnibus 5-articulatis. Color niger. *Motus* tardus. *Habitatio* sub cortice arborum. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 2.)

1. T. glabra: breviter ovata nigra, antennis pedibusque piceis, elytris profunde striatis, punctis minutis in striis impressis.

PAYK. Fn. 3. 335. 2. PANZ. Fn. 23. f. 19. FABR. Eleut. 2. 572. 7. GYLL. Ins. Sv. 1. 202. 2. ZETT. Fn. Lapp. 1. 417. 1.

Var. b. tota rufo-ferruginea, capite et thoracis antico tantum nigricantibus.

Hab. in Lapponia, teste D. Prof. SAHLBERG, mihi nec ibi nec in Suecia boreali obvia; sed utraque varietas e Lapponia Tornensi sua solita benevolentia nuper mecum communicavit D. Assessor DEUTSCH. (Lappon.-Upland. rariss.)

Trit. bipustulata fere dimidio major. Thorax in medio longitudine plus duplo latior, autice posticeque angustatus; tenuiter marginatus, punctis paucis minutis adpersus. Elytra abdomen obtegentia convexa.

Obs. *Tr. bipustulata* Auct. „ovata atra, pedibus nigris, elytris tenuiter punctato-striatis, macula laterali baseos unguata coecinea,“ minor, in Suecia media et meridionali passim occurrit, in Lapponia vix deprehenditur.

53. Ips.

FABR. Syst. Eleut. 172. GYLL. DEJ. Nitidula LATR.

Corpus parvum elongato-quadratum convexiusculum glabrum. Palpi filiformes, subaequales, articulo ultimo truncato. Antennae breves clava triarticulata compressa, suborbiculata. Thorax transversus-quadratus. Color niger, intensus, maculis rufis l. flavis determinatis parce explosus. *Motus* tardus. *Habitatio* sub cortice arborum et in earum succo ac truncis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* aegre detegitur, ad eandem ex elytrorum apice magis minusve producto aliquando concluditur. (Spec. Scand. 5.)

1. I. ferruginea: lineari elongata, convexa subcylindrica ferruginea punctatissima, elytris abdomine brevioribus truncatis, stria unica suturali antice evanescente

FABR. Eleut. 2. 580. 17. GYLL. Ins. Sv. 1. 212. 4. DEJ. Catal. p. 43. ZETT. Fn. Lapp. 1. 148. 1. *Dermestes ferrugineus* LINN. Fn. Sv. 433. *Lyctus Dermestoides* PANZ. Fn. 8. f. 15. *Nitidula linearis* LATR. Gen. Crust. et Ins. 2. 11. 1.

Hab. in ligno abietino, recenter secato, in Lapponia sylvatica, rariss; *Ipe 4 pustulata* longitudine fere aequalis, sed illa angustior, convexior, subcylindrica. (Lapp.-Östergöth. pass.)

2. I. 4-punctata: oblongo-ovata subconvexa vage punctata nigra, elytris maculis duabus simplicibus, anteriori acuminata, tarsisque rubris.

HERBST. Col. 4. 165. 2. Tab. 42. f. 2. b. PAYK. Fn. 3. 343. 2. GYLL. Ins. Sv. 1. 211. 2. DEJ. Catal. p. 43. ZETT. Fn. Lapp. 1. 148. 2.

Hab. in Lapponia per partem sylvaticam passim; in ligno Abietis ad Wittangi et Jackasjervi mens. Junio ego eam praesertim legi; magnitudine variat, *Dermeste Pettione* paullo minor, angustior, *Triplacis aeneae* subaequalis. (Lappon.-Scan. freq.)

3. I. 4-pustulata: lineari-elongata depressa, subtiliter vage punctulata nigra, elytris maculis duabus rubris, anteriori triloba. ♂♂.

Mas: elytrorum apice rotundato.

Fem.: elytrorum apice ad suturam acuminato.

FABR. Eleut. 2. 579. 11. HERBST. Col. 4. 164. 1. Tab. 42. f. 1. GYLL. Ins. Sv. 1. 210. 1. DEJ. Cat. p. 43. ZETT. Fn. Lapp. 1. 149. 3. *Silpha 4-pustulata* LINN. Fn. Sv. 446.

Hab. sub cortice Pini sylvestris, et in hujus et in abietis ligno nuper resecato et succoso, resinoso, nec non in succo destillante Betulae albae, per partem sylvaticam Lapponiae Suecicae mens. Maj. — Jun. frequenter; ubi Pinus et Abies crescere desinunt, hoc insectum etiam habitare desinit; sic neque in regione alpina et subalpina, neque in Nordlandiae Finmarkiaeque maritimis littoralibus, sylvis acerosis destituti, illud unquam inveni. Magnitudine variat, priore non latior, sed plerumque longior. (Lapp.-Ångermanland ad Hernösand, 20. Maj. — Scania freq.)

4. I. 4-notata: oblonga ovata depressa, thoracis lateribus punctatis, nigra, antennis, elytris punctato-striatis maculis duabus, anteriori humerali quadrata, tarsisque rubris.

FABR. Eleut. 2. 579. 12. GYLL. Ins. Sv. 1. 213. 5. ZETT. Fn. Lapp. 1. 149. 4.

Hab. cum prioribus, sed multo rariss, non nisi unicum individuum intra litem Lapponiae inveni. Latitudine praecedentis, ejusque statura depressa, sed multo brevior. (Lapp.-Scania rar.)

54. Nitidula.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 156. FABR. DEJ.

Corpus minutum, subovatum, latum, obtusum, depressiusculum, marginatum. Palpi subaequales, breves, filiformes, articulo ultimo subacuminato. Antennae clava magnitriarticulata, coarctata, perfoliata. Thorax trapeziformis.

Color nigricans, testaceus, sordidus, aridus, raro ex aeneo renitens. *Motus* tardus. *Habitatio* in fungis et succo arborum, sub cortice, in floribus, et quarundam in cadaveribus; per partem sylvaticam, subsylvaticam et subalpinam Lapponiae; tota aestate. *Differentia sexus* in structura tarsorum et pygidii aliquando inveniendae. Mares et feminae saepius simillimi. (Spec. Scand. 40.)

Subdiv. 1. thoracis lateribus depressis, explanatis. *Nitidula* DEJ.

1. N. varia: ovata subdepressa punctata griseo-ferruginea, thoracis disco foveolato elytrisque nigro-lineatis maculatisque. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 350. 15. GYLL. Ins. Sv. 1. 215. 2. SCHÖNH. Syn. 2. 142. 32. DEJ. Catal. p. 44. ZETT. Fn. app. 1. 150. 1. *Silpha grisea* LINN. Fn. Sv. 464.

Hab. in succo arborum destillante Lapponiae rarius; mas et femina simillimi, in copula mens. Jul. capti. In sno genere sat magna, *Derm. Pellione* fere latior, sed saepe brevior. (Lapp.-Scan. pass.)

2. N. sordida: ovata depressa, brunneo-ferruginea, elytris obsolete puncto-maculatis, thoracis disco subfoveolato, utrinque sulculo incluso.

FABR. Eleut. 1. 351. 16. HERBST. Col. 5. 249. 25. Tab. 54. f. 9. i. GYLL. Ins. Sv. 1. 217. 4. SCHÖNH. Syn. 2. 142. 33. DEJ. Catal. p. 44. ZETT. Fn. Lapp. 1. 150. 2. *Silpha depressa* LINN. Fn. Sv. 463.

Hab. ad Utsjoki super Enare Lapponiae Kemensis D. Pastore FELLMANN, teste Comit. DE MANNERHEIM; mihi in Lapponia non obvia; praecedente parum minor. (Lapp.-Scan. freq.)

3. N. Colon: ovato-depressa punctulata pubescens nigro-fusca, thoracis postice bifoveolati margine pedibusque obscure ferrugineis, elytrorum signaturis apiceque testaceis.

FABR. Eleut. 1. 351. 20. GYLL. Ins. Sv. 1. 218. 5. SCHÖNH. Syn. 2. 143. 38. *Silpha Colon* LINN. Fn. Sv. 462. ZETT. Fn. Lapp. 1. 150. 3. *Nitidula haemorrhoidalis* PAYK. Fn. 1. 352. 7. HERBST. Col. 5. 235. 7. Tab. 53. f. 6. f.

Hab. in quisquiliis Lapponiae verno tempore, rarius; priore duplo minor. (Lapp.-Scan. pass.)

4. N. bipustulata: ovata subdepressa crebre punctulata obscure nigra, singulo elytrorum puncto medio rotundo rubro, pedibus ferrugineis.

FABR. Eleut. 1. 347. 2. PANZ. Fn. 3. f. 10. GYLL. Ins. Sv. 1. 221. 8. SCHÖNH. Syn. 2. 135. 2. DEJ. Catal. p. 44. ZETT. Fn. Lapp. 1. 151. 4. *Silpha bipustulata* LINN. Fn. 445.

Hab. in fungis putridis et cadaveribus, per partem sylvaticam Lapponiarum omnium Suecicarum, mihi passim obvia, mens. Jun. Jul. Media, priore major. (Lapp.-Scan. freq.)

5. N. obscura: ovata subdepressa laevinscula tenuiter pubescens obscure nigra, ore, antennarum basi pedibusque rufo-ferrugineis.

FABR. Eleut. 1. 348. 4. HERBST. Col. 5. 230. 2. Tab. 53. f. 2. b. GYLL. Ins. Sv. 1. 221. 9. SCHÖNH. Syn. 2. 136. 4. DEJ. Catal. p. 44. ZETT. Fn. Lapp. 1. 151. 5.

Hab. in cadaveribus Lapponiae rarius; duplo saepe minor *Nitid. bipustulata*. (Lapp.-Scan. freq.)

6. N. obsoleta: ovata depressa punctata subpubescens ferruginea, thorace emarginato, lateribus rotundato, postice subsinuato, elytris apice truncatis. ♂♀.

Mas: ano rotundato seu pygidio parum producto.

Fem.: ano acuminato seu pygidio producto, triangulari, depresso.

Var. a. ♂♀. fusco-brunnea, capite, thoracis elytrorumque lateribus, puncto elytrorum postico subrotundo pedibusque pallidioribus.

GYLL. Ins. Sv. 1. 223. 11. var. a. SCHÖNH. Syn. 2. 137. 10. ae. ZETT. Fn. Lapp. 1. 151. 3. var. a. ♂♀.

Var. b. ♂. eadem, puncto elytrorum postico lineaque intramarginali cum illo connexa, pallidis.

GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. ♂.

Var. c. ♀. tota testacea, oculis nigris

GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. c. ZETT. l. c. var. c. ♀.

Var. d. ♀. paullo major, tota brunnea, puncto elytrorum pallido nullo. — An GYLL. l. c. var. d.?

Hab. in fungis Betulae et in huius arboris succo destillante, per partem sylvaticam, subsylvaticam et subalpinam Lapponiae et Sueciae et Norvegiae, mens. Jun. et Jul. frequentissima. In regione alpina procedit haec species usque ad terminum, ubi crescere desinit Betula alba. Varietates b. et c. in infima et mitiore parte Lapponiae tantum legi, et var. d. non nisi in fungis betulinis ad Lycksele et in Stöttingsfjellet, Lapponiae meridionalis, 22. Jun. — 1. Aug. de-

prehendi. — Minor, *Nitid. aenea* semper duplo major et ultra, magnitudine paullo varians. (Lapp.-Scan. freq.)

7. N. boreella: oblongo-ovata depressa punctulata subpubescens obscure ferrugineo-picea, thorace antice emarginato, lateribus rotundato, postice elytris truncatis. ♂♀.

Mas: ano rotundato, subinflexo.

Fem.: ano acuminato s. pygidio elongato-triangulari, depresso.

Var. a. ♂♀. piceo-nigra tota.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 152. 7. ♂♀.

Var. b. ♂♀. nigro-picea, capite, thoracis lateribus, elytrorum margine pedibusque dilutioribus.

ZETT. l. c. var. b.

* Hab. sub cortice et in ligno recenter secato atque succoso Pini sylvestris et Abietis, nec non in succo destillante et fungis Betulae albae, in Lapponia tota Suecia per partem sylvaticam, subsylvaticam et subalpinam mense Junio passim frequenter; procedit usque ad radices alpinum, et ad Torneåtråsk hand parce lecta; sed in snnum jugum nunquam adscendit, neque in Nordlandiae Finmarkiaeque sylvis Betulinis a me visa. (Lapponia; Botnia borealis, ÖfverTorneå, Ångermannia ad Herrösand 20. Maj.)

Affinis *Nitidulae obsoletae*, sed duplo vel triplo minor, angustior, magis obscura et thorace postice truncato iuprimis distincta. Caput angulatum, punctulatum, piceo-nigrum, ore dilutiori. Antennae nigrae. Thorax transversus, antice emarginatus, lateribus rotundatis, angulo pone medium obtusissimo, postice recta truncato, nec ut in affinis emarginato et subsinuato; supra subdepressus, lateribus explanatus; piceo-niger, lateribus interdum ferrugineo-piceis; totus subtiliter crebre punctulatus et tenuiter pubescens. Scutellum breve, triangulare, concolor. Elytra ovata, tenuiter marginata, parum convexa, apice truncata, tota nigro-vel ferrugineo-picea, subtiliter crebre punctulata, tenuiter l. parcissime tantum pubescentia. Corpus subtus nigrum l. piceum, sublaeve glabrum. Pedes picei, tibis tarsisque dilutioribus.

8. N. variegata: ovata subconvexa punctata subpubescens rufo-ferruginea, thorace antice emarginato, lateribus latius explanatis, elytris truncatis puncto medio nigro. ♂♀.

Mas: ano rotundato.

Fem.: ano acuminato, pygidio scilicet triangulari depresso.

GYLL. Ins. Sv. 1. 225. 12. SCHÖNH. Syn. 2. 138. 11. (neque 10, qui numerus menda typographica ortus est in libro.) ZETT. Fn. Lapp. 1. 153. 8. ♂♀.

Hab. in fungis Betulae albae per partem sylvaticam Lapponiae rarius, ex. gr. Junosuando, Wittangi et Wilhelmina d. 17. Jul. semel lecta. Similis *N. obsoletae*, sed plerumque duplo minor, paullo convexior, crebrius punctulata. (Lapp. meridian.-Ostrog.-Scan. rar.)

9. N. pygmaea: ovata subdepressa, rufo-brunnea punctatissima, marginibus testaceis, thorace late emarginato, elytris apice rotundatis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 225. 13. SCHÖNH. Syn. 2. 138. 11.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Wilhelmina d. 17. Jul. semel lecta. Similis *N. obsoletae*, sed plerumque duplo minor, paullo convexior, crebrius punctulata. (Lapp. meridian.-Ostrog.-Scan. rar.)

10. N. oblonga: oblongo-ovata depressa punctata subpubescens fusco-testacea, oculis antennarumque clava atris, thorace emarginato, elytris truncatis. ♀.

HERBST. Col. 5. 245. 20. Tab. 54. f. 4. d. GYLL. Ins. Sv. 1. 226. 14. SCHÖNH. Syn. 2. 138. 12. ZETT. Fn. Lapp. 1. 153. 9. ♀.

Var. b. nigro-picea thoracis lateribus ferrugineis, pedibus piceis.

GYLL. Ins. Sv. 5. App. 299. 14. var. c. Vix var. *Nit. boreellae* (No. 7.).

Hab. in Lapponia rarissime; var. a. in succo destillante Betulae albae ad Junosuando Lapponiae Tornensis d. 10. Jun. a me semel lecta; var. b. in Lapponia hab. teste D. GYLLENHAL l. c.; latitudine fere *Nitid. obsoletae*, sed ea paullo brevior, depressa. (Lapponia; Wasa Finlandiae; Ostrogothia.)

Obs. A Nit. obsoleta parum praeter colorem discrepat; an vere distincta?

11. N. pusilla: oblongo-ovata depressa punctulata subpubescens testaceo-ferruginea, thorace transverso, emarginato, lateribus subrectis, elytris apice rotundatis. ♂♀.

Mas: ano rotundato, inflexo.

Fem.: pygidio triangulari, acuto depresso; in copula capti.

GYLL. Ins. Sv. 1. 227. 15. SCHÖNH. Syn. 2. 138. 13. ZETT. Fn. Lapp. 1. 154. 10. ♂♀.

Hab. cum praecedentibus, in Lapponia rarius; ad Wittangi Lapon. Tornensis d. 15. Jun. 1821, et ad Lycksele Lapp. Umensis d. 15. Jun. 1832 pauca specimina legi; ma-

gnitudine *Nitid. obsoletae* vel illa interdum minor. (Lapp.-Scan. pass.)

12. N. depressa: ovata subconvexa punctatissima subpubescens testacea, thorace emarginato, lateribus parum explanatis, elytris apice subtruncatis. ♂.

GYLL. Ins. Sv. 1. 228. 17. vera. SCHÖNH. Syn. 2. 137. 7. DEJ. Catal. p. 44. *Nitid. aestiva* LINN. Fn. Sv. 465? FABR. Eleut. 1. 348. 7? PAYK. Fn. 1. 350. 5. ZETT. Fn. Lapp. 1. 154. 11.

Hab. in floribus Nordlandiae Norvegiae mens. Jul. passim; ad Giebstad in insula Senjen, et ad Finkrog in insula Recnoen ego illam legi; sed in Lapponia Suecica mihi non nisi in paroecia Fredrica d. 30. Jul. rarissime obvia. (Lapp.-Scan. freq.)

Nitid. obsoletae var. c. similis, sed fere dimidio major, magis convexa et thoracis lateribus minus explanatis distincta. — Ex hac specie mares tantummodo legi. Synonyma incerta, et id propter Auctorum descriptiones insufficientes. Synonyma Liuaci potius ad hanc speciem, in Suecia vulgarem, quam ad *Nit. aestivam* GYLL., in Suecia magis raram, pertinet.

13. N. silacea: ovata depressa punctatissima subpubescens testaceo-ferruginea, pedibus pallidioribus, thorace emarginato, lateribus late explanatis, elytris apice truncatis. ♀.

HERBST. Col. 5. 232. 4. Tab. 53. f. 3. c. GYLL. Ins. Sv. 1. 229. 18. vera. SCHÖNH. Syn. 2. 137. 8. ZETT. Fn. Lapp. 1. 155. 12. *Nitid. aestiva* DEJ. Catal. p. 44. (an FABRICII quoque eadem?)

Hab. cum praecedente rarius; ad pagum Björkvik juxta Ofotensford Nordlandiae paucis specimina d. 15. Jul. ut et in fungo Betulae ad Åsele et Fredrica, Lapp. Umensis, 29–30. Jul. individua quaedam inveni. (Lappon.-Ostrogothia rar.)

Nitid. depressa duplo major, *Nitid. Coloni* aequalis. — Licet ex hac tantum feminas et ex antecedente tantum mares invenire mihi contigerit, eas tamen ad unam eandemque speciem referre non possum, cum votis allatis valde discrepent.

Subdiv. 2. Thoracis lateribus non depressis; corpore convexiore. *Strongylus* HERBST. DEJ.

14. N. rufipes: brevis ovata convexa subpubescens obscure nigra, thorace pulvinato, margine tenui ferrugineo, pedibus rufo-testaceis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 235. 24. SCHÖNH. Syn. 2. 144. 40.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in foliis Salicis ad Wilhelmia d. 20. Jul. semel lecta. (Lapp.-Suecia media-Scan. pass.)

N. aenea plus duplo major, convexior, brevis obtusa. Tibiae omnes compressae.

15. N. pedicularia: quadrato-ovata convexa punctatissima sericeo-subpubescens nigra, pedibus anticis piceis, thorace pulvinato vix emarginato, tibiis compressis angulatis.

FABR. Eleut. 1. 352. 24. GYLL. Ins. Sv. 1. 236. 25. SCHÖNH. Syn. 2. 144. 41. DEJ. Catal. p. 44. ZETT. Fn. Lapp. 1. 155. 13. *Silpha pedicularia* LINN. Fn. Sv. 466. (Nec *Dermestes psyllus* LINN. Fn. Sv. 436. multo a nostra abludivit, ad *Nitid. aeneam* aegre ob colorem relatus.)

Hab. in floribus Lapponiae parcius; parva, *Nitid. obsoleta* minor, *Nitid. aeneae* subaequalis, licet paullo latior. (Lapp.-Scan. freq.)

16. N. erythrope: ovata convexa punctatissima sericeo-subpubescens nigra, antennarum basi pedibusque fusco-ferrugineis, thorace vix emarginato, tibiis dilatatis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 237. 27. SCHÖNH. Syn. 2. 145. 45. ZETT. Fn. Lapp. 1. 155. 14.

Hab. in floribus Lapponiae rarius; minuta, sequente fere minor, eique affinis. (Lapp.-Scan. pass.)

17. N. aenea: oblongo-ovata minus convexa punctatissima nitida nigra, supra metallica, antennarum clava magna obtusa, thorace vix emarginato, tibiis dilatatis, anticis externe subseratis.

Var. a. supra viridi-aenea, pedibus piceo-nigris.

FABR. Eleut. 1. 353. 28. PANZ. Fn. 83. f. 6. GYLL. Ins. Sv. 1. 237. 28. SCHÖNH. Syn. 2. 145. 47. DEJ. Catal. p. 44. ZETT. Fn. Lapp. 1. 156. 15.

Var. b. supra caerulescens, pedibus piceo-nigris.

GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. *Nitid. viridescens* FABR. Eleut. 1. 353. 29. PANZ. Fn. 83. f. 7.

Var. c. supra nigro-caerulea, pedibus rufescentibus.

GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. d. ZETT. l. c. var. c. *Nitid. rufipes* FABR. Eleut. 1. 355. 38.

Hab. in floribus Nordlandiae Norvegiae passim; ad Evenås et Tromsøe mense Julio eam praesertim legi. In Lapponia Suecica forte etiam occurrit, sed mihi ibi non obvia,

in provinciis adjacentibus et in tota Suecia ac Finlandia frequentissima species; parva, inter minores generis. (Lapp.-Scan. copiose.)

18. N. ferruginea: rotundato-ovata convexa fusco-ferruginea punctata, elytris rude punctato-striatis, pube sciatim adpersis.

FABR. Eleut. 1. 349. 10. GYLL. Ins. Sv. 1. 239. 29. SCHÖNH. Syn. 2. 138. 15. ZETT. Fn. Lapp. 1. 156. 16. *Sphaeridium ferrugineum* PANZ. Fn. 84. f. 2. *Strongylus ferrugineus* DEJ. Catal. p. 43.

Hab. in fungis Betulae albae, in Nordlandiae littoralibus rarius; ego ad Björkvik et Evenås plura specimina medio mensis Julii inveni; inter majores generis, *Nitid. bipustulatae* subaequalis. (Lapp.-Scan. pass.)

55. Cercus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 157. DEJ. *Dermestes* FABR. *Catheretes* HERBST. GYLL.

Corpus minutum, ovatum, punctatum. Antennae clava elongata, obconica. Thorax transversus, convexus, magnus. Scutellum distinctissimum. Elytra abbreviata. Pedes breves, validi, tibiis dilatatis. Color niger, rufus, testaceus, inconstans. Motus tardus. *Habitatio* in floribus, tempore aestivali; per partem sylvaticam et subalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* in antennarum structura interdum quaerenda. (Species Scand. 5, *Cather. brachyptero* GYLL. ad genus *Omalium* relegato.)

1. C. Urticae: ovatus profunde punctatus tenuiter pubescens; thoracis angulis rotundatis, subaeneo-niger, antennis pedibusque fusco-vel rufo-testaceis. ♂♀.

LATR. Gen. Ins. 2. 16. 2. DEJ. Catal. p. 44. ZETT. Fn. Lapp. 1. 157. 1. *Dermestes Urticae* FABR. Eleut. 1. 320. 44. *Catheretes Urticae* GYLL. Ins. Sv. 1. 247. 2. SCHÖNH. Syn. 2. 148. 2.

Var. b. corpore toto brunneo; junior.

GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b.

Hab. in anentis Urticae dioicae per partem cultam Lapponiae mens. Jul. — Aug. rarius ad Åsele Lappon. meridionalis, tamen passim visus; parvus, *Nitid. aenea* minor, brevior. (Lapp.-Scan. freq.)

2. C. bipustulatus: ovatus, profunde punctatus niger, elytrorum macula media magna, ore, antennis pedibusque pallide rufis. ♂♀.

Mas: antennarum articulo primo baseos maximo, elongato.

Fem.: antennarum articulo primo magno, oblongo.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 157. 2. ♂♀. *Dermestes bipustulatus* FABR. Eleut. 1. 320. 46. *Catheretes bipustulatus* GYLL. Ins. Sv. 1. 248. 3. SCHÖNH. Syn. 2. 149. 3.

Var. b. ♂♀. Elytra ferruginea, margine, angulo scutellari, apiceque nigris.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. ♂♀.

Var. c. ♂♀. totus obscure ferrugineus, elytrorum macula media, ore, antennis pedibusque pallidis.

ZETT. l. c. var. c. ♀.

Hab. in Caricibus et Juncis, locis paludosis, in Nordlandia Norvegia mense Julio passim. Ego illum ad Björkvik, Giebstad et Hannvigen imprimis legi. In Lapponia Suecica boreali hanc speciem frustra quaesivi, sed in Lapponia meridionali in Juncis ad littus lacus Wömsjön prope Pastoris Wilhelmensis sedem utrumque sexum omnium varietatum d. 20–22. Jul. 1832. inveni. (Lapponia; Dalcarlia; Uplandia rar.)

Magnitudo et *statura* sequentis. Species pulchra et distincta.

3. C. pedicularius: ovatus profunde punctatus-ferrugineo-testaceus, oculis nigris, pectore abdominisque basi brunneis. ♂♀.

Mas: antennarum articulo primo baseos maximo elongato subcylindrico, secundo breviori compresso, apice dilatato, obcordato.

Fem.: antennarum articulo primo modice incrassato, cylindrico, secundo breviori, apice parum dilatato, obovato.

LATR. Gen. Ins. 2. 16. 4. DEJ. Catal. p. 44. ZETT. Fn. Lapp. 1. 158. 3. *Dermestes pedicularius* LINN. Fn. Sv. 434. PANZ. Fn. 7. f. 5. ♂. FABR. Eleut. 1. 319. 43. *Catheretes pedicularius* GYLL. Ins. Sv. 1. 249. 4. SCHÖNH. Syn. 2. 149. 4.

Var. b. ♂♀. pallide testaceus totus. — ZETT. l. c. var. b.

Hab. in floribus per partem sylvaticam Lapponiae Tornensis mens. Jul. — Aug., ex. gr. ad Kengis, Muonioniska et Karesuando; var. a. rarius, var. b. frequentius in provinciis borealibus occurrit; in Nordlandiae et Finmarkiae ma-

ritimis littoralibus a me non visus, regionem alpinam omnino quoque aufugiens; *Cerc. Urticae* plerumque paullo major. (Lapp.-Scan. var. a. freq.)

4. *C. glaberrimus*: oblongo-ovatus convexus glaberrimus nitidus ferrugineus, antennis pedibusque luteis.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 158. 4. *Dermestes glaberrimus* PAYK. Fn. 1. 257. 13. *Catheretes glaberrimus* GYLL. Ins. Sv. 1. 250. 5.

Hab. in alpinis Dalecarlicis passim, D. D. PAYKULL; mihi in Lapponiis septentrionalibus non obvisus. Magnitudo vix *Cerc. Urticae*. (Dalecarlia.)

56. Catops.

FABR. Eleut. 167. GYLL. DEJ. *Choleva* LATR.

Corpus parvum, oblongo-ovatum, convexum holosericeo-pubescent. Antennae ad summum longitudine thoracis, extorsum crassiores, clava 4-5-articulata. Thorax immarginatus, fornicatus. Tarsi elongati, tenues. *Color* fuscus. *Motu* valde agilis et volans. *Habitatio* in cadaveribus et quisquiliis, a primo vere usque ad autumnum; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* in tarsis anticis maris paullo dilatatis, feminae simplicibus saepissime detegenda. (Spec. Scand. 4.)

Subdiv. 1. Antennarum articulus octavus septimo minor; clava 5-articulata.

1. *C. fornicatus*: nigro-fuscus holosericeus, antennarum basi apiceque pedibusque fusco-testaceis, thorace brevi transverso, elytris attenuatis substriatis. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 1. 276. 1. *Catops Morio* PAYK. Fn. 1. 344. 2. DEJ. Catal. p. 45. *Choleva tristis* LATR. Gen. Ins. 2. 28. 3. SPENCE Monogr. 144. 5. *Helops tristis* PANZ. Fn. 8. f. 1. *Cat. tristis* GYLL. l. c. 4. 311.

Hab. in cadaveribus, fungis putridis, sub lapidibus et in succo destillante Betulae albae, per partem sylvaticam Lapponiae, mensib. Jun. — Aug. passim; ad Wittangi et Juckasjervi Lapponiae Tornensis, ad Lycksele et Barrsele, Lapponiae Umensis, ut et ad Evenäs Nordlandiae haud infrequenter vidi. *Anthreno Muscorum* paullo major, postice attenuatus. (Lapp.-Ångermannia ad Spjute 24. Maj. — Scan. freq.)

2. *C. alpinus*: oblongo-ovalis sericeo-pubescent niger, antennarum basi elytrisque rufescentibus, pedibus varicoloribus, antennarum clava crassa, articulo octavo contiguus triplo minore. ♂♀.

Var. a. ♂♀. elytris pedibusque obscure castaneis. ♂.

C. fornicatus var. b. ZETT. Fn. Lapp. 1. 159. 1. b. ♂.

Var. b. elytris rufis; tibiis tarsisque testaceis.

C. alpinus GYLL. Ins. Sv. 4. App. 312. 1-2.

Var. c. elytris obscure castaneis, pedibus fere totis nigricantibus. — ZETT. l. c. var.

Hab. cum priori fere frequentius in omnibus Lapponiis. Magnitudo prioris. (Lapponia.)

3. *C. agilis*: fusco-piceus pubescens, elytris attenuatis, laevibus pedibusque rufo-castaneis, thorace brevi transverso. ♂♀.

Var. a. ♂♀. elytris rufo-castaneis immaculatis.

FABR. Eleut. 2. 565. 6. GYLL. Ins. Sv. 1. 277. 2. DEJ. Catal. p. 46. ZETT. Fn. Lapp. 1. 160. 2. *Helops sericeus* PANZ. Fn. 73. f. 10.

Var. b. ♀. elytris rufo-castaneis, apice nigris.

ZETT. l. c. var. b. ♀.

Hab. in quisquiliis per partem infimam Lapponiae; var. a. ad Kengis, var. b. ad Juckasjervi et Muonioniska Lapponiae Tornensis a me lectae. (Lapp.-Scan. freq.)

A praecedente vix nisi magnitudine plerumque minori, elytrorumque colore et forte eorum laevitate diversus.

Subdiv. 2. Antennarum articulus octavus septimo non minor.

4. *C. brevicornis*: fuscus, elytris pedibusque dilutioribus, griseo-pubescent punctatissimus, antennis brevibus, clava magna 4-articulata, pedibus muticis, tibiis rectis. ♀.

PAYK. Fn. 1. 346. 4. GYLL. Ins. Sv. 1. 280. 4. SAHLB. Ins. Fenn. 73. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 160. 3. ♀.

Hab. ad Johannis Ro Botniae borealis, nec non ad Kengis et Karesuando Lapponiae Tornensis rarius; sed feminae tantum ibi inventae. Magnitudo praecedentis. (Lappon.-Scan. freq.)

5. *C. bidentatus*: oblongo-ovatus fuscus griseo-pubescent punctatissimus, antennis brevibus, clava magna obtusa

4-articulata, femoribus tibiisque posticis unidentatis incurvatis.

SAHLB. Ins. Fenn. 95. 7. ZETT. Fn. Lapp. 1. 160. 4.

Hab. in Utsjoki supra Enara Lapponiae Kemensis, a D. Past. FRELMANN ibi lectus, teste Comite DE MANNERHEIM, mihi quoque in Lapponia meridionali Umensi ad novaculum Naestansjö in Paroecia Wilhelmina, d. 13. Jul. 1832, semel obvisus. Magnitudine praecedenti similis, et *Cat. appendiculato* SAHLB. et mihi valde affinis, armatura pedum distinctus. (Lapponia, Wasa Finlandiae.)

Obs. Cel. SAHLBERG, Professor olim Aboënsis, jam Helsingforsensis, de Entomologia in genere et speciatim suae Patriae optime meritus, quatuor novas hujus generis in sua Fauna Fennica aderate descripsit species, scilicet *C. dentipedem*, *appendiculatum*, *bidentatum* et *serripedem*. Eorum 2 priores, *dentipedem* et *appendiculatum*, ego quoque non solum in Gottlandia (cf. ZETT. Act. Holm. 1824), sed etiam in Lapponiae adjacente Westerbottunia juveni, sexu tantum diversos esse suspicans. Quum enim nihil nisi armatura et curvatura pedum posteriorum differant, nota ex ejusmodi structura pedum desumpta magis ut sexualis, quam ut specifica considerata, quemadmodum in *Donacia*, *Silpha littorali* et forte etiam *Anisotomae* genere obtinet. *C. appendiculatum* igitur marem, et *C. dentipedem* (*C. brunneum* ZETT. Act. Holm.) femineam ejusdem speciei esse, haud incredibile videtur, praesertim cum illius tarsi antici magis dilatati, quam hujus conspiciantur. Semper quoque simul habitant. Au idem de *C. bidentato* et *C. serripede* etiam valet, et ille *mas*, hic vero *femina* unius ejusdemque speciei salutari debet!

57. Peltis.

FABR. Syst. Eleut. 71. GYLL. DEJ. *Thymalus* LATR.

Corpus mediae magnitudinis vel minoris, ellipticum, late marginatum, subtus planum. Antennae articulis tribus ultimis magnis perfoliatis remotis, clavam compressam efformantibus. Thorax brevis, transversus. Elytra anum obtegentia. *Color* ferrugineo-brunneus. *Motus* segnis. *Habitatio* sub cortice arborum emortuarum, cui corpus applanatum idoneum; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* externe nulla; mas et femina similes, in copula capti. (Spec. Scand. 5.)

1. *P. grossa*: ovalis nigro-picea glabra, elytrorum singulo lineis elevatis tribus laevibus, interstitiis profunde punctatis. ♂♀.

FABR. Eleut. 2. 343. 1. GYLL. Ins. Sv. 1. 252. 1. SCHÖNH. Syn. 2. 132. 1. DEJ. Catal. p. 43. ZETT. Fn. Lapp. 1. 161. 1. ♂♀. *Silpha grossa* LINN. Fn. Sv. 459. PANZ. Fn. 75. f. 16.

Hab. sub cortice arborum emortuarum Pini, Abietis, in Lapponia sylvatica boreali et meridionali passim. Proccedit versus alpes usque ad terminum, ubi desinit silva acerosa, ideoque parum supra Wackokoski in Lapponia Tornensi occurrit; neque in Nordlandiae et Finmarkiae inferalpinis, littoralibus, unquam visa. *Silpha thoracica* saepe paullo major, interdum aequalis. (Lapp.-Botnia occid. ad Umeå 27. Maj. Helsingia. — Smolandia, pass.)

2. *P. ferruginea*: ovalis ferrugineo-brunnea glabra, elytrorum singulo lineis elevatis sex laevibus, interstitiis duplici serie punctatis. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 344. 2. GYLL. Ins. Sv. 1. 253. 2. SCHÖNH. Syn. 2. 132. 2. DEJ. Catal. p. 43. ZETT. Fn. Lapp. 1. 162. 2. ♂♀. *Silpha ferruginea* LINN. Fn. Sv. 458. PANZ. Fn. 75. f. 17. *Thymalus ferrugineus* LATR. Gen. Ins. 2. 9. 1.

Hab. sub cortice arborum emortuarum Pini per partem sylvaticam Lapponiarum omnium sat frequens, mensib. Majo — Julio a me lecta; praecedente triplo et ultra minor, et colore semper magis ferrugineus. (Lappon.; Scan. pass.)

3. *P. oblonga*: oblonga piceo-nigra glabra, elytrorum singulo lineis octo, alternis elevatioribus, interstitiis duplici serie punctatis. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 344. 3. GYLL. Ins. Sv. 1. 254. 3. SCHÖNH. Syn. 2. 133. 3. DEJ. Catal. p. 43. ZETT. Fn. L. 1. 162. 3. ♂♀. CHARPENT. Hor. Ent. 1825. p. 202. *Silpha oblonga* LINN. Fn. Sv. 460. PANZ. Fn. 75. f. 18.

Hab. sub cortice arborum emortuarum, in Lapponia rarius, Collect D. PORTIN, mihi non obvia. Longitudo praecedentis sed fere duplo angustior. (Lappon.-Scan. pass.)

4. *P. limbata*: brevis ovata convexa, supra aeneo-brunnea pubescens, limbo sanguineo, subtus ferruginea, elytris profunde punctato-striatis.

FABR. Eleut. I. 344. 4. PANZ. Fn. 91. 8. GYLL. Ins. Sv. 1. 256. 5. SCHÖNH. Syn. 2. 134. 6.

Hab. sub cortice arborum emortuorum, praesertim Pini, et in fungo Betulae, in Lapponia Umensi rarius; ad Rusele 28—29. Jun. lecta. (Lapp. meridional.-Ostrogothia pass.)

Pelt. ferruginea duplo minor, brevior, sed multo convexior, statura fere *Cassidae*.

58. Silpha.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 153. FABR. DEJ.

Corpus majoris vel mediae magnitudinis, ovatum, parum convexum. Antennae longitudine circiter thoracis, extrorsum sensim crassiores, clava articulis 5 perfoliatis remotis. Thorax subsemicircularis. Elytra late marginata. *Color* niger, saepe obscurus. *Motus* reptatus laud segnis. *Habitatio* in sordidis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in tarsis anticis maris subtus spongiosis, feminae simplicibus semper inveniendi. (Spec. Scand. 14.)

Phalana I. Corpus subdepressum, magnum. Caput collo exsertum. Elytra truncata.

1. S. littoralis: nigra, antennarum apice testaceo, thorace suborbiculato, elytrorum singulo lineis duabus elevatis, duabus externis postice tuberculo connexis. ♂♀.

Mas: tarsis anterioribus subtus fulvo-spongiosis, femoribus posticis inersatis subtus denticulatis, tibiis arcuatis.

Fem.: tarsis femoribusque simplicibus, tibiis rectis.

LINN. Fn. Sv. 450. FABR. Eleut. I. 336. 2. var. a. ♀.; var. b. ♂. PANZ. Fn. 40 f. 15. GYLL. Ins. Sv. 1. 261. 1. var. a. ♀.; var. b. ♂.; SCHÖNH. Syn. 2. 122. 2. var. a. ♀.; var. β. ♂. DEJ. Catal. p. 42. ZETT. Fn. Lapp. 1. 163. 1. ♂♀.

Hab. in quicquidibus et cadaveribus piscium ad littus maris Nordlandici rarissime; in Lapponia Suecica mihi non obvia; reliquis nostratum major. (Lapp.-Scan. pass.)

Obs. Nec *Necrophorus*, nec *Silphis* bene congruit species haec; forte proprii generis.

Phalana II. Corpus ovatum, mediocre. Caput retractum. Elytra apice rotundata.

Subdiv. 1. Thorace antice integro.

2. S. opaca: subdepressa fusca tomentosa, thorace antice truncato, elytris lineis tribus elevatis postice unituberculatis. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 454. FABR. Eleut. I. 341. 19. GYLL. Ins. Sv. 1. 268. 7. SCHÖNH. Syn. 2. 129. 20. DEJ. Catal. p. 43. ZETT. Fn. Lapp. 1. 163. 2. ♂♀. *Silpha tomentosa* PAYK. Fn. 332. 7. HERBST. Col. 5. 203. 27. Tab. 51. f. 16.

Hab. sub lapidibus et in campis, locis cultis Lapponiarum omnium, per partem sylvaticam, mens. Majo et Junio frequens; in regione alpina non ascendit, nec in inferalpinis Nordlandiae et Finmarkiae a me visa; inter minores, *Silph. atrata* minor, angustior. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Omnia in Lapponia collecta specimina, eaque plurima, differunt a suecicis vulgaribus linea illa elytrorum intermedia elevata obsoletissima, vix nisi infra tuberculum versus apicem elytri conspicua. — Oculi in utroque sexu aequaliter magni, nec in mare majores, ut contendit Naeszen in Act. Holm. 1792.

3. S. atrata: convexa nigra glabra lucida, thorace semicirculari, elytris rugoso-punctatis, lineis tribus elevatis, non tuberculatis. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 451. FABR. Eleut. I. 339. 12. GYLL. Ins. Sv. 1. 266. 6. SCHÖNH. Syn. 2. 127. 16. DEJ. Catal. p. 43. ZETT. Fn. Lapp. 1. 164. 3. ♂♀.

Hab. sub lapidibus et muscis Lapponiae Suecicae per partem infusam, sylvaticam passim; in Lapponia Norvegica a me non visa, nisi ad Alten Finmarkiae rarius; priore paullo major. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. *Silpha obscura* Linn.: „ovata nigra obscura, thorace truncato, elytris profundius punctatis, singulo lineis tribus elevatis obsoletis;“ et *Silpha tristis* GYLL.: „ovata nigra obscura, thorace truncato, elytris subtilissime punctulatis, singulo lineis tribus elevatis evidenteribus;“ ad hanc Subdivisionem pertinent; sed has Scanicae et Suecicae mediae frequentes incolae, magnitudine *Silph. carinata* paullo minores, seu *Silph. reticulatae* aequales, intra litem Lapponiae nondum observavi. *Silph. reticulata* FABR. „nigra, elytris trilineatis, interstitiis transversim rugosis;“ vix nisi meridionalioribus Scandinaviae provinciis inhabitat.

Subdiv. 2. Thorace antice emarginato.

4. S. carinata: subconvexa brunneo-nigra glabra, thorace submarginato, elytris punctatissimis, singulo lineis tribus elevatis, non tuberculatis. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 1. 269. 8. SCHÖNH. Syn. 2. 124. 10. DEJ. Catal. p. 43. ZETT. Fn. Lapp. 1. 164. 4. ♂♀. *Silph. opaca* PAYK. Fn. 1. 336. 12. *Silph. lunata* FABR. Eleut. I. 340. 15. (teste DEJ.)

Hab. cum prioribus rarius; e majoribus nostris, sequente longior, convexior. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. *Silphae*, et larvae et imagines carnivorae, voraces. Captae materiam foetidam, fuscam eructant omnes, haec vero praesertim.

5. S. thoracica: depressa nigra sericeo-nitens, thorace rubro fulvo-tomentoso, elytrorum singulo lineis tribus elevatis flexuosis. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 452. FABR. Eleut. I. 337. 7. PANZ. Fn. 40. f. 16. GYLL. Ins. Sv. 1. 270. 9. SCHÖNH. Syn. 2. 123. 6. DEJ. Catal. p. 42. ZETT. Fn. Lapp. 1. 165. 5. ♂♀.

Hab. in cadaveribus et fungis putridis Lapponiae sylvaticae borealis rarius; sed in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Lycksele et Wilhelmna, 15. Jun. — 20. Jul., haud infrequenter visa; ad majores accedit, *Silph. obscura* paullo major, latior. (Lapp.-Scan. freq.)

6. S. rugosa: depressa nigra subpubescens, thorace tuberculis nudis atris, elytrorum singulo lineis tribus elevatis flexuosis, interstitiis transversim rugosis. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 455. FABR. Eleut. I. 335. 10. PANZ. Fn. 40. f. 17. GYLL. Ins. Sv. 1. 272. 11. SCHÖNH. Syn. 2. 125. 17. DEJ. Catal. p. 42. ZETT. Fn. L. 1. 165. 6. ♂♀.

Hab. in cadaveribus et stercore Lapponiae borealis per partem sylvaticam et cultam, passim; sed in Lapponia meridionali ad Lycksele et Wilhelmna, 31. Maj. — 17. Jul. frequenter observata, ibique usque ad Umenaes procedens. Statura *Silph. thoracicae*, sed fere triplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

7. S. lapponica: depressa nigra, capite thoraceque sericeo-tomentoso, elytrorum singulo lineis tribus elevatis rectis, interstitiis tuberculato-seriatis. ♂♀.

FABR. Eleut. I. 335. 11. GYLL. Ins. Sv. 1. 273. 12. SCHÖNH. Syn. 2. 129. 18. DEJ. Catal. p. 42. ZETT. Fn. Lapp. 1. 165. 7. ♂♀. *Silpha rugosa* var. LINN. Fn. Sv. 455. Fennoniibus et Lappouicis Tornensibus: KESKI.

Hab. in cadaveribus et stercore Lapponiae borealis, per totam partem sylvaticam et subsylvaticam mens. Jun. et Jul. copiose, carnes et pisces exsiccatos vel nondum sale imbutos consumens; sed neque in alpinis neque in inferalpinis, maritimisque littoralibus Nordlandiae et Finmarkiae a me inventa; *Silph. rugosae* valde affinis, sed ab ea magnitudine saepe duplo majori, thorace tomentoso etc. mox differt, nec nisi in Lapponia occurrit. (Lapponia.)

8. S. sinuata: depressa nigra obscura, antice pubescens, thorace maculis denudatis, elytris glabris, lineis in singulo tribus elevatis; interstitiis punctulatis. ♂♀.

Mas: elytris apice truncatis.

Fem.: elytris apice ad suturam in lobum rotundatum productis.

FABR. Eleut. I. 341. 20. ♀. GYLL. Ins. Sv. 1. 274. 13. ♂♀. SCHÖNH. Syn. 2. 130. 22. DEJ. Catal. p. 42. ZETT. Fn. Lapp. 1. 166. 8. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi ad Muonioniska frequens. D. KOLSTRÖM; magnitudine *Silphae rugosae*. (Lapp.-Scan. fr.)

9. S. dispar: depressa fusca obscura, antice pubescens, thorace maculis denudatis, elytris pilosis, singulo lineis tribus elevatis, interstitiis punctulatis. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 1. 275. 14. SCHÖNH. Syn. 2. 130. 22. DEJ. Catal. p. 42. ZETT. Fn. Lapp. 1. 166. 9. ♂♀.

Hab. cum praecedente, cui valde similis, sed semper paullo minor, obscure fusca, non nigra, nec apice elytrorum ad suturam tam longe producta ac in *Silph. sinuatae* femina; in Lapponia meridionali ad Lycksele jam d. 30. Maj. a me lecta. (Lapp.-Scan. freq.)

59. Necrophorus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 152. FABR. DEJ.

Corpus magnum, oblongum, postice latius. Antennae breves, capitulo coarctato globoso, valde perfoliato, quadri-articulato. Thorax suborbiculatus. Elytra truncata, anum non tegentia. Pedes validi, tibiis brevibus, conico-trigonis. Femora postica trochanter in spinam terminato. *Color* ater, aurantiacus, nitidus; pictura fasciata. *Motus* tardus, inter-

dum vero volatus velox, circularis. *Habitatio* in putrescentibus, tempore aestivali; per partem sylvaticam et inferalpinnam Lapponiae. *Differentia sexus* in tarsorum structura facile observanda. (Spec. Scand. 6.)

1. N. Vespillo: niger, antennarum clava elytrorumque fasciis duabus undulatis aurantiacis, pedum posticorum condylis dente elongato, tibiis posticis arcuatis. ♂♀.

Mas: macula clypei magna ferruginea, tarsis anticis dilatatis, longe ciliatis.

Fem.: macula clypei parva picea, tarsis anticis minus dilatatis, medioeriter ciliatis.

FABR. Eleut. 1. 335. 7. GYLL. Ins. Sv. 1. 259. 7. SCHÖNH. Syn. 2. 119. 7. DEJ. Catal. p. 42. SAHLB. Ins. Fenn. S6. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 167. 1. ♂♀. GYLL. l. c. 4. App. 307. *Silpha Vespillo* LINN. Fn. Sv. 444.

Hab. in cadaveribus Lapponiae per partem mitiorem, sylvaticam mens. Majo-Angusto, rarius, moschum spirans; elytris erectis approximatis circumvolitat, cadavera minora olfactu sagacissimo investigans, et, ovis in his depositis, sub terra sepeliens. *Silph. litorali* parum major, sed crassior. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Femora postica extus flavo-pubescentia, et trochanteris spina elongata, recta, unde synonymon GYLLENHALI huc retuli.

2. N. Investigator: niger, antennarum clava elytrorumque fasciis duabus undulatis aurantiacis, thorace supra subnudo, pedum posticorum condylis dente brevi subincurvo, tibiis posticis rectis. ♂♀.

Mas: capite pone oculos tumido, macula clypei magna ferruginea, tarsis anticis dilatatis, longe ciliatis.

Fem.: capite pone oculos subattenuato, macula clypei parva ferruginea, tarsis anticis minus dilatatis, medioeriter ciliatis.

HERSCHEL in ILLIG. Mag. 6. 274 (*N. vestigator*). SAHLB. Ins. Fenn. S6. 2. DEJ. Catal. p. 42. (SCHÖNH. Syn. 2. 119. 7.) ZETT. Act. Holm. 1824. p. 151. 44. ♂♀. Fn. Lapp. 1. 167. 2. ♂♀. GYLL. l. c. 4. App. p. 305.

Hab. rarius cum praecedente, cui magnitudine et moribus similis, ad Lycksele Lapponiae meridionalis mas d. 19. Jun. captus. (Lapp.-Scan. rar.)

3. N. Mortuorum: niger, antennarum clava concolore, elytrorum fascia undulata maculaque apicis utrinque reniformi, aurantiacis, pedum posticorum condylis dente brevi, tibiis rectis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. elytris nigris fascia antica, maculaque apicis lunata, aurantiacis.

Mas: tarsis anticis dilatatis, condylis femorum posticorum dente brevi.

Fem.: tarsis anticis minus dilatatis, condylis femorum posticorum dente brevissimo.

FABR. Eleut. 1. 335. 8. PANZ. Fn. 41. f. 3. GYLL. Ins. Sv. 1. 260. 4. SCHÖNH. Syn. 2. 121. 8. DEJ. Catal. p. 42. SAHLB. Ins. Fenn. S7. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 168. 3. ♂♀.

Var. b. elytris aurantiacis, basi tantum, intra humeros, nigris.

SAHLBERG l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b.

Hab. in cadaveribus Lapponiae per partem sylvaticam mens. Jun. Jul. passim; var. a. ad Juckasjervi et Muonioniska, Lapponiae Tornensis, ad Wilhelmna, Fredrica, Lycksele usque ad Umenaes, Lapponiae Umensis, ut et ad Björkvik Nordlandiae Norvegiae a me capta; var. b. tantum ad vicum Matarengi ad Paroeciam Övertorneå a D. PORTIN semel lecta, testantib. D. D. SAHLBERG et MANNERHEIM; in albis haec species vix occurrit. Praecedentibus plerumque minor. Thorax orbiculatus. Femora postica parum crassa, parce nigro-pubescentia. (Lapp.-Scan. freq.)

N. Germanicus, *humator* et *Sepultor* GYLL. et CHARPENT. vix supra Scaniam in Suecia procedunt.

FAM. 10. LUCANIDES. LATR. GYLL.

60. Synodendron.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 192. FABR. DEJ.

Corpus medium, ovali-cylindricum, glabrum. Antennae articulo primo valde elongato; tribus ultimis transversotrigonis, intus in dentem prominulis, clavam serratam, compressam formantibus. Pedes breves, tibiis latere externo valide serrato. *Color* ater, constans. *Motus* valde tardus. *Habitatio* in truncis arborum cariosis et ligno putrido, ubi et larvae et imagines semper latent. Ad *Differentiam sexus*

e maris capitis cornu longiori recurvo, feminae capitis cornu brevi recto statim concluditur. (Spec. Scand. l. nec exoticae plures.)

1. S. cylindricum: nigrum nitidum, thoracis antico profunde punctato, elytris convexis rude l. confuse punctato-substriatis, subrugosis. ♂♀.

Mas: cornu capitis recurvo, intus fulvo-hirto, thorace antice recto inaequaliter dentato, dente intermedio distincto, postice nitido laevi.

Fem.: cornu capitis brevi, recto, nudo, thorace toto punctato, antice parum retuso, foveis duabus carina media secatis, excavato.

FABR. Eleut. 2. 376. 1. ♂. PANZ. Fn. 1. f. 1. ♂. 2. f. 9. ♀. GYLL. Ins. Sv. 1. 71. 1. ♂♀. DEJ. Catal. p. 61. ZETT. Fn. Lapp. 1. 169. 1. ♂♀. *Scarabaeus cylindricus* LINN. Fn. Sv. 350. ♂.

Hab. in arborum truncis vetustis, per partem sylvaticam infimam Lapponiae rarius; *Aphodio Fossore* paullo major, longior (Lapp.-Scan. pass. freq.)

Obs. *Nosodendron fasciculare* DEJ. (*Byrrhus* idem SCHÖNH.) insectum Gallicum, nuper etiam inopinate Faunae Sueciae vindicatum, scilicet ad Lund Scaniae detectum, nostrae certe peregrinum.

FAM. 11. SCARABAEIDES.

Lamellicornes. DEJ.

61. Melolontha.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 195. FABR. *Anomalae* spec. DEJ.

Corpus (in nostra) medium, convexum, scutellatum. Antennae capitulo triphyllo. Elytra annu non tegentia, margine laterali integra. Tibiae calcaratae. Tarsi biungulati. *Color* variabilis. *Motus* incessu lento, at volatu vespertino. *Habitatio* larvarum in terra, plantarum radices devorantium, imaginum in campis et pratis folia consumentium, aestivo tempore; in vicinitate Lapponiae; *Differentia sexus* in hac specie nondum extricata. (Spec. Scand. 9.)

1. M. Julii: oblongo-ovata convexa glabra caeruleo-virescens, thoracis lateribus concoloribus, elytris nigro-caeruleiscentibus striatis.

PAYK. Fn. Sv. 2. 210. 5. β. GYLL. Ins. Sv. 1. 62. 6. var. b. SCHÖNH. Syn. 3. 196. 154. γ. SAHLB. Ins. Fenn. 1. 20. 4. c. ZETT. Fn. Lapp. 1. 170. 1. *Mel. Frischii* var. NAEZÉN Act. Holm. 1794. 265. 1.

Hab. in Lapponia infima, Collect. D. KOLSTRÖM; in foliis Salicis capreae et Betulae, Alni in Botnia occidentali d. 25 Jul 1791, frequens D. NAEZÉN; in Tavastia et Savolaxia Finlandiae D. SAHLBERG; intra limites vero Lapponiae mihi non obvia. *Melol. horticola* plus duplo major. (Lapponia; Botnia; Scania pass.)

62. Trichius.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 204. FABR. DEJ.

Corpus (in nostro) medium, subdepressum, scutellatum, breviter ovatum, postice latius. Thorax rotundatus. Elytra quadrata, annu non tegentia, margine laterali integra. Pedes elongati. Tarsi unguibus validis. *Color* varius. *Motus* segnis, raro volans. *Habitatio* larvarum in ligno putrescente, imaginum in floribus, ubi longe quiescunt; tempore aestivali; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in clypei et pygidii structura quaerenda. (Spec. Scand. 4, cum *Trichio Eremita* GYLL. et *Trich. Eremitico* GYLL. unam speciem efficientibus, sexu tantum diversis.)

1. T. fasciatus: clypeo emarginato, flavo-tomentosus niger, elytris fasciis duabus interne saepius confluentibus luteis. ♂♀.

Mas: clypeo villis omnibus erectis, anterius subattenuato parum ruguloso, pygidio angusto parcius villosus.

Fem.: clypeo villis tantum posticis erectis, anticis subdepressis, magis dilatato, antice rugoso, pygidio lato densius villosus; pluries in copula capti.

Var. a. ♂♀. Elytra nigra, fasciis duabus arcuatis luteis ad suturam conjunctis, anteriori postica plerumque latiori; regione scutelli interdum fulva; in copula.

GYLL. Ins. Sv. 1. 53. 1. SCHÖNH. Syn. 3. 103. 10. DEJ. Catal. p. 61. SAHLB. Ins. Fenn. 17 et 18. 1. b. et c. ZETT. Fn. L. 1. 171. 1. a. ♂♀. *Scarabaeus fasciatus* LINN. Fn. Sv. 395.

Var. b. ♂. Elytra nigra, fasciis duabus luteis, anteriori latiori, decurrenti, non vero posteriori juncta; posteriori parva libera lunata.

SCHÖNH. l. c. var. β. et App. 39. 60. β. SAHLBERG l. c. 18. 1. d. ZETT. l. c. var. b. ♂.

Var. c. ♂♀. Elytra nigra, fasciis duabus luteis, anteriori latiori, decurrenti, posteriori in medio interrupta, macula exteriori transversa, libera.

SCHÖNH. l. c. var. γ. et App. 39. 60. γ. SAHLBERG. l. c. 18. 1. e. ZETT. l. c. var. c. ♂.

Var. d. ♂♀. Elytra nigra, fasciis duabus luteis, anteriori latiori, decurrenti, posteriori maculis duabus liberis transversim positus, exteriori majori subtriangulari, interiori (ad suturam) minutissima, rotundata, punctiformi.

SCHÖNH. l. c. var. δ. et App. 39. 60. δ. SAHLB. l. c. 18. 1. f. ZETT. l. c. var. d. ♂.

Var. e. ♂♀. Elytra nigra, fasciis duabus luteis, anteriori lata, libera, posteriori angusta cum linea suturali, quae ad medium elytri extenditur, conjuncta. Interdum in copula cum var. a. iuventa.

SAHLB. l. c. var. g. ZETT. l. c. var. e. ♂.

Var. f. ♂. Elytra nigra, fasciis luteis, liberis, maculas quatuor lunatas in dorso formantibus.

GYLL. l. c. 1. 53. 1. b. SCHÖNH. l. c. var. ε. (exclus. Syn. LINN.) et App. 39. 60. ε. SAHLB. l. c. var. k. ZETT. l. c. var. f. ♂.

Var. g. ♂♀. Elytra lutea, macula humerali, callo nitido inserta, transversa, fascia media interne abbreviata, plagaque apicali, callo nitido etiam inserta, atris, omnibus his signaturis margine nigro connexis; clypeo emarginato.

SCHÖNH. l. c. var. ξ. et App. 39. 60. ξ. ZETT. l. c. var. g. *Trichius fasciatus* FABR. Eleut. 2. 131. 4. (exclus. Syn. plur.)

Hab. in floribus Sorbi, Spiraeae Uhnariae, Umbellatarum etc. in Lapponia Suecia et Norvegia, per partem sylvaticam et cultam, mens. Augusto, passim; ego varietates b et c ad Tromsøe Nordlandiae septentrionalis, variet. a et g ad Bossekop et Alten Finnmarkiae, varietates d, e et f ad Kengis, Muonioniska et Karesuando Lapponiae Tornensis, et varietates a. c. e. g. (a. et c. interdum in copula) iterum frequenter in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Stensele, Åsele, Wilhelmina nec non in monte subalpino Stöttingsfjellet, in pratis inveni. Varietates a. et e., frequenter (interdum promiscue in copula), at varietas f. rarissime, occurrunt. In regione alpina nunquamprehenditur haec species. (Lappon.-Scan. pass. non vero omnes varietates.)

63. Cetonia.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 206. FABR. DEJ.

Corpus magnum, robustum, depressum, scutellatum. Clypeus quadratus. Thorax subtrigonus. Elytra basi latiora, scapulis sive lamina pectorali utrinque assurgente snifflata; margine externo antice exciso. Sternum antice productum. *Color* metallicus, viridis, aureus, ardens. *Motu* valde segnis, interdum breviter volans. *Hospitium* larvarum in ligno putrescente et in formicarum acervis; imaginum in floribus, tempore aestivo; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* externe nulla: mares et feminae simillimi, in copula capti. (Spec. Scand. 3; *Ceton. stictica* relegata, vix Sueciae incolae.)

1. **C. aenea**: supra viridi-aenea, clypeo subemarginato, elytris albo-strigosis glabris, sterno antice tuberculiforme, subtus plano punctulato, apice truncato. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 1. 50. 2. SCHÖNH. Syn. 3. 119. 38. DEJ. Catal. p. 61. ZETT. Fn. Lapp. 1. 173. 1. *Ceton. metallica* PAYK. Fn. 2. 203. 3.

Var. b. supra cuprea. — GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b.

Hab. in Lapponia boreali passim rarius; sed in meridionali, ex. gr. ad Lycksele et Wilhelmina, d. 3. Jun. — 10. Aug. frequenter a me visa, usque in regionem inferiorem frondosam alpinum Brattiksfjell adscendens; larvas in formicarum acervis mense Junio, imagines declaratas in floribus Cardui mens. Aug. ad Muonioniska et Kengis vidi. *Scarab. stercorario* parum brevior, sed angustior, multo minus convexa. (Lapp.-Suecia media freq. Scan. pass.)

2. **C. aurata**: supra viridi-aurea, clypei apice subreflexo,

emarginato, elytris albo-strigosis parce pilosis, sterno antice tuberculiforme, apice subgloboso, laevissimo. ♂♀.

FABR. Eleut. 2. 137. 9. PANZ. Fn. 41. f. 15. GYLL. Ins. Sv. 1. 51. 3. SCHÖNH. Syn. 3. 117. 37. DEJ. Catal. p. 61. ZETT. Fn. Lapp. 1. 173. 2. ♂♀. HEER. Mittheil. 1834. p. 82. (in regione montana Alpium Helveticorum non rar.) *Scarabaeus auratus* LINN. Fn. Sv. 400.

Hab. in Lapponia rarissime cum praecedente, cui magnitudine aequalis. (Lappon.-Scan. pass.)

64. Trox.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 191. FABR. DEJ.

Corpus mediae vel minoris magnitudinis, ovatum, scabrum, supra valde convexum, scutellatum, subtus planum. Clypeus brevissimus. Antennae breves articulo basilari magno rigide pilosissimo. *Color* nigricans opacus aridus, nunquam vivax aut maculatus. *Motus* tardus. *Habitatio* in arenosis aridis (non in stercoratis), tempore praesertim vernali; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* externe nulla. (Spec. Scand. 3.)

1. **Tr. sabulosus**: niger, elytris substriatis, interstitiis alternis elevatioribus fasciculato-hispidis. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 110. 3. PANZ. Fn. 7. f. 1. SCHÖNH. Syn. 1. 117. 4. GYLL. Ins. Sv. 1. 10. 1. DEJ. Catal. p. 56. ZETT. Fn. Lapp. 1. 174. 1. ♂♀. *Scarabaeus sabulosus* LINN. Fn. Sv. 390.

Hab. in Lapponia meridionali per partem infimam rariss.; ab albis omnino exsul. *Chrysomela staphylaeae* parum major. (Lapp.-Scan. pass.)

65. Psammodius.

GYLL. Ins. Sv. 1. p. 6. DEJ. *Aphodius* FABR.

Corpus parvum oblongo-ovatum, undique convexum, glabrum, scutellatum. Clypeus brevis latus transversus, convexus, non tuberculatus. Antennae breves, clava ovata. *Color* niger, piceus. *Motus* tardus. *Habitatio* in stercore et sub lapidibus, locis sabulosis, saepe in vicinitate aquae; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* externe non manifesta. (Spec. Scand. 7, in sabuleis Scaniae et Hallandiae pleraeque degentes.)

1. **Ps. sabuleti**: nigro-piceus, clypeo integro thoraceque crebre punctatis, elytris profunde punctato-striatis. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 1. 7. 3. DEJ. Catal. p. 55. ZETT. Fn. Lapp. 1. 174. 1. ♂♀. *Aphodius Sabuleti* FABR. Eleut. 1. 31. 56. SCHÖNH. Syn. 1. 86. 75.

Var. b. totus ferrugineus, nuper exclusus.

Hab. in stercore et sub lapidibus ad ripas fluminum per partem sylvaticam Lapponiae Tornensis sat frequens, Umenis ad Lycksele etc. passim; mens. Maj. — Junio. In Nordlandiae inferalpinis littoralibus mens. Julio ad Evenäs et Björkvik quoque inventus, at in ipsis albis frustra quaeritur. Scandinaviae propria species, nam in regione montana alpinum Suecessionium, ex. gr. in Matt a Col. O. HEER 1834 lecta. Var. b. ad pagum Kardis Tornoae superioris d. 6. Jun. a me lecta. (Lapp.-Scan. rar. pass.)

Aphodio haemorrhoidali paullo minor, angustior, convexior.

66. Scarabaeus.

FABR. Syst. Eleut. 3. GYLL. SCHÖNH. *Geotrupes* LATR. DEJ.

Corpus magnum, orbiculato-ovale, valde convexum, glabrum scutellatum. Clypeus parvus, angulatus, subdepressus, (in nostris) inermis. Antennae clava ovata. Thorax abdomine brevior, antice sensim angustior. *Color* niger, in violaceum l. cyaneum saepe vergens. *Motus* tardus, laborans; tempestate serena volatns. *Habitatio* in stercore: in terra cuniculos fodientes vitam suam longiorem degunt et larvae et imagines, coprophagae; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in armatura pedum quaerenda. (Sp. Scand. 6; clypeo armato instructae, Sueciae australis incolae.)

1. **Sc. stercorarius**: breviter ovalis niger, subtus violaceus, thorace laevi, elytris subsulcatis, interstitiis laevibus. ♂♀.

Mus: tibiae anticae apice parum latiores, latere interno dentibus paucis parvis, uno versus apicem distincto valido elongato erecto; femora postica versus basin dentibus duobus distinctis.

Fem.: tibiae anticae latiores carina interna deuticulata, deutienlis plurimis parvis obsolete; femora postica versus basin deute unico obsolete.

LINN. *Fr. Sv.* 427. *FABR. Eleut.* 1. 24. 10. *SCHÖNH. Syn.* 1. 26. 11. *GYLL. Ins. Sv.* 1. 4. 3. *ZETT. Fn. Lapp.* 1. 175. 1. ♂♀. *HEER. Mitth.* 1834. p. 51. *Geotrupes stercorarius* *DEJ. Catal.* p. 56.

Norvegis: *Tordival.*

Hab. in stercoratis per partem sylvaticam omnium Lapponiarum passim. Alpes omnino fugit, nec in regione subalpina reperitur unquam. Vespera circumvolitat magno cum susurru serenum diem posterum annuntians insectum notissimum. Acaris in hoc climate minus infestatur. In suo genere inter nostrates maximus, magnitudine tamen variat. (Lapp.-Scan. frequentiss.)

2. Sc. sylvaticus: subhemisphaericus cyaneo-niger, subtus violaceus, thoracis disco sparsim punctato, elytris striatis; interstitiis transversim strigosus. ♂♀.

Mas: tibiae anticae latere interno dentibus duobus validis, inaequalibus, apicali minore; femora postica deute unico distincto.

Fem.: tibiae anticae carina interna deutienlis tantum tribus aut quatuor.

FABR. Eleut. 1. 25. 11. *PANZ. Fn.* 49. f. 3. *SCHÖNH. Syn.* 1. 27. 12. *GYLL. Ins. Sv.* 1. 4. 4. *ZETT. Fn. Lapp.* 1. 176. 2. ♂♀. *Geotrupes sylvaticus* *DEJ. Catal.* p. 56.

Hab. in fungis terrestribus et sub foliis deciduis arborum per Lapponiam sylvaticam, nec ad regionem alpinam adscendens; in Wilhelmina Lappon. Umensis mens Jul. pass.; priori minor, brevior. Mas raro deprehenditur. (Lapp.-Scan. fr.)

3. Sc. vernalis: subhemisphaericus cyanens, thorace confertim punctato, elytris obsolete punctato-striatis. ♂♀.

Mas: tibiae anticae latere interno dentibus sex aut septem distinctis parvis, penultimo majori; femora postica subtus deutienlis plurimis crenulata, seu subserrata.

Fem.: tibiae anticae latere interno brevissime et obsolete deuticulata; femora postica subtus mutica seu deute unico obsolete.

Var. a. ♂♀. supra cyaneus.

LINN. *Fr. Sv.* 359. *FABR. Eleut.* 1. 25. 12. *PANZ. Fn.* 49. f. 2. *SCHÖNH. Syn.* 1. 27. 13. *GYLL. Ins. Sv.* 4. 5. 5. *ZETT. Fn. Lapp.* 1. 176. 3. 1. *Geotrupes vernalis* *DEJ. Catal.* p. 56.

Var. b. ♂♀. supra niger.

GYLL. l. c. var. b. *ZETT. l. c.* var. b. ♂♀.

Hab. in stercore Lapponiae rarius, prioribus plerumque minor. (Lapp.-Scan. freq.)

Not. S. alpinus *DAHL. DEJ. Cat.* p. 56, in rupibus Gottlandiae semel a me lectus, in omnibus regionibus, etiam alpina, alium Suessionensium, speciatim in Matt, occurrens, secund. *Cel. HEER. Mittheil.* 1834 pag. 81., neque in alpinis neque in regionibus inferioribus Lapponiae a me observatus.

67. Aphodius.

LATR. Gen. Crist. et Ins. 187. *FABR. DEJ.*

Corpus minoris magnitudinis seu parvum, ovale, convexum, scutellatum. Clypeus amplus semicircularis aut lunatus, saepe tuberculatus. Thorax transversus-quadratus. *Color* niger, rufus, lividus, saepe nitidus. *Motus* tardus. *Habitatio* communiter in stercoratis, gregatim. Vita subbimestris: vernalis plerisque, aestivalis aliis, autumnalis paucis; per partem sylvaticam Lapponiae frequenter, in alpinis raro. *Differentia sexus:* mas plerumque major, et tuberculis clypei saepe distinctioribus quam in femina. (Spec. Scand. 47; pleraeque Scaniae incolae.)

Subdiv. 1. Clypeo in mare distincte, in femina saepe obsolete trituberculato.

1. A. Fossor: niger convexus, thoracis lateribus parce punctatis, elytris tenuiter punctato-striatis, interstitiis laevibus. ♂♀. (major.)

FABR. Eleut. 1. 67. 2. *SCHÖNH. Syn.* 1. 66. 2. *GYLL. Ins. Sv.* 1. 12. 1. *DEJ. Catal.* p. 54. *ZETT. Fn. Lapp.* 1. 177. 1. ♂♀. *Scarabaeus Fossor* *LINN. Fn. Sv.* 354.

Hab. in stercore per partes cultas Lapponiae passim, in suo genere magnus. (Lapp.-Scan. freq.)

2. A. terrestris: niger convexus, thorace creberrime punctato, elytris tenuiter punctato-striatis, interstitiis punctulatis. ♂♀. (minor.)

FABR. Eleut. 1. 71. 13. *SCHÖNH. Syn.* 1. 69. 13. *GYLL. Ins. Sv.* 1. 13. 2. *DEJ. Catal.* p. 55. *ZETT. Fn. Lapp.* 1. 177. 2. ♂♀. *Scarabaeus ater* *PANZ. Fn.* 43. f. 1.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Hab. in stercore bovino per partem sylvaticam Lapponiae passim; praecedente quadruplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

3. A. foetens: niger, thoracis parce punctati angulis anticis, elytrorum profunde striatorum limbo abdomineque rubris. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 69. 8. *SCHÖNH. Syn.* 1. 67. 8. *GYLL. Ins. Sv.* 1. 13. 3. *DEJ. Catal.* p. 54. *ZETT. Fn. Lapp.* 1. 178. 3. ♂♀. *Scarabaeus foetens* *PANZ. Fn.* 48. f. 1.

Hab. cum praecedente, rarius, tempore aestivali. (Lapp.-Scan. freq.)

4. A. fimetarius: niger, antennis, thoracis parce punctati angulis anticis elytrisque modice striatis, rubris; thoracis lateribus rotundatis. ♂♀.

Mas: tuberculis clypei majoribus, et dentibus tiliarum anticarum longioribus.

Fem.: tuberculis clypei minoribus, et dentibus tiliarum anticarum parvis: in copula.

FABR. Eleut. 1. 72. 19. *SCHÖNH. Syn.* 1. 71. 19. *GYLL. Ins. Sv.* 1. 14. 4. *DEJ. Catal.* p. 54. *ZETT. Fn. Lapp.* 1. 178. 4. ♂♀. *Scarabaeus fimetarius* *LINN. Fn. Sv.* 355. ae. *PANZ. Fn.* 31. f. 2. *Norvegis:* Mögbasse.

Var. b. ♂♀. elytris obscurioribus piceo-rufis. *Lycksele* 6. Jun.

Hab. in stercore Lapponiarum omnium per partem sylvaticam, frequens, ab alpinis exsulans^{*)}; inter majores generis; notissima species, verno tempore inprimis vigens. (Lapp.-Scan. freq.)

A. autumnalis: brevis testaceus nitidus, clypeo trituberculato scutelloque nigris, elytris testaceo-rubris punctato-striatis, striis crenulatis. (Magnitudine *A. fimetarii*.) *SAMM., SCHÖNH. et GYLL.,* ad Umecā a *D. NAEZEN* olim detectum, et nunc a *D. WASASTJERNA* ad Wasam Finlandiae sero autumno deprehensus, mihi ignotus.

5. A. Lappenum: niger, antennarum stipite, thoracis crebre punctulati angulis anticis elytrisque, ferrugineis; thoracis lateribus rotundatis. ♂♀.

SCHÖNH. Syn. 1. 72. 21. *GYLL. Ins. Sv.* 1. 15. 5. *DEJ. Catal.* p. 54. *ZETT. Fn. Lapp.* 1. 178. 5.

Var. b. ♂. elytris nigris, limbo ferrugineo-cum var. a., ad *Lycksele* rar.

Hab. in stercore bovino Lapponiae, et Sueciae et Norvegicae, usque ad Alten Finmarkiae, mensibus Junio et Julio, copiose. In summas alpes vix adscendit; extra Lapponiam a me non visus. (Lapponia.)

Magnitudine paullo variat, *Aphod. fimetario* saepius paullo minor et elytris semper magis obscure rufescens. Variat quoque thoracis angulis anticis pedibusque nigris vel piceis. Individua clypei tuberculis obsolete certe feminea. Differt a sequente seu *A. Rhenonum*: thorace convexiori subtilius punctulato, magisque nitido, ut et quod saepe paullo major latior, tuberculis clypei evidentioribus. Ex ambabus speciebus uterque quoque occurrit sexus.

6. A. Rhenonum: niger, thoracis crebre punctati angulis anticis elytrisque, ferrugineis; thoracis lateribus subrectis. ♂♀.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 179. 6.

Hab. in stercore Rhenonum et Boum Lapponiae, et borealis et meridionalis rarior. In ipsa nive in alpium Tornensium iugo ambulans, mense Julio captus. (Lapponia.)

Descr. *Aphodio fimetario* duplo minor et ultra, sequenti aequalis. Differt a praecedente, cui nimis affinis, praeter magnitudinem paullo minorem, inprimis thorace paullo brevior, lateribus magis reectis, nec ut in illo rotundatis, ut et angustior. *Clypeus* angulatus, anticae parum emarginatus; punctulatus, tuberculis tribus obsolete. *Antennae* pallidae, elava fusca. *Thorax* parum convexus, lateribus subrectis seu in medio vix dilatatus; sat crebre punctatus, niger, angulis anticis plerumque ferrugineis vel piceis. *Scutellum* nigrum. *Elytra* thorace plus duplo longiora, in medio band dilatata, punctato-striata, nitida ferruginea. *Corpus* subtus nigrum. *Pedes* picei, tarsi dilutioribus.

Obs. An idem ac *Aph. rubens* vel *Aph. picimanus* *DEJEANI*, qui in Styriae alpinis occurrunt! Ex illustr. Auctoris udo *Catalago*, quem ad manum habeo, nihil certi concludere possum.

Var. b. ♂. ant totus niger, aut elytris nigro-piceis. — In Lapponia Tornensi *D. FRIGELIUS*, in stercore bovino ad *Lycksele*, Lapon. Umensis, d. 15. Jun. cum var. a. rarius, ipse.

7. A. haemorrhoidalis: niger, thorace scutelloque magno punctatis, elytris crenato-striatis, apice rufis. ♂♀.

^{*)} Usque in regionem alpinam alpium Suessionensium adscendit, teste *HEER.* in *Mittheil.* 1834 p. 81.

FABR. Eleut. 1. 75. 30. SCHÖNH. Syn. 1. 78. 41. GYLL. Ins. Sv. 1. 18. 9. DEJ. Catal. p. 55. ZETT. Fn. Lapp. 1. 179. 7. ♂♀. *Scarabaeus haemorrhoidalis* LINN. Fn. Sv. 386. PANZ. Fn. 28. f. 8.

Hab. in stercore equino et bovino Lapponiae sylvaticae borealis passim, meridionalis ad Lycksele mens. Jun. frequenter; *Aph. fimetario* plus duplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

8. **A. piceus**: nigro-piceus, thoracis crebre punctati angulis anticis rufis, elytris punctato-striatis. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 1. 21. 14. ZETT. Fn. Lapp. 1. 180. 8. *Scarab. inquinatus* var. FABR. Ent. Syst. 1. 28. 88. *Aph. inquinatus* var. b. SCHÖNH. Syn. 1. 74. 25.

Var. b. ♂♀. elytris brunneis; junior.

Hab. in stercore bovino et sub lapidibus in Lapponia Tornensi, etiam in Nordlandia et Finmarkia Norvegiae, mensib. Majo — Augusto, vulgaris; in Lapponia meridionali ad Lycksele, Tresunda, Badstutraesk et Wilhelmina, mens. Jun. Jul., etiam copiose visus. Var. b. vero non nisi ad Lycksele mens. Maj. parce legi. — Ad alpes nivales raro adscendit, ex. gr. in alpium Tornensium jugo repertus, et usque ad Torneå atque ripas Råneå Botniae borealis descendit, sed mitiores Scandinaviae regiones omnino aufugit. (Lapp.-Botnia borealis — Herjeåden BOHEM.)

Magnitudo antecedens vel fere longior, convexus, scutello parvo. Elytra distincte punctato-striata, apice vix rufescentia. Femora rufo-picea, tibiis tarsisque dilutioribus.

9. **A. borealis**: niger, thoracis crebre punctulati angulis anticis, elytrorum tenuiter punctato-striatorum apice pedibusque rufo-piceis.

Var. a. elytris nigris, puncto humerali apiceque late rufo-piceis.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 180. 9. a. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 248.

Var. b. elytris piceis, puncto humerali apiceque late rufis. ZETT. l. c. var. b.

Hab. in stercore bovino ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis rarius, d. 22. Jun. 1821 primum captus, deinde ad Lycksele, Lapponiae Umensis d. 10. Jun. 1832 in stercoreis ntramque varietatem paullo frequentius deprehendi. (Lappon.)

Descr. *Aphodius piceo* duplo minor, *Aph. grano* subaequalis.

Clypeus submarginatus, trituberculatus, subtilissime punctulatus, niger, margine antice reflexo piceo. Thorax subconvexus, punctulatus, utridus niger, angulis anticis saepe rufo-piceis. Scutellum parvum triangulare, nigrum, lineola apicis elevata. Elytra parum convexa, tenuiter striata, striis subcreuatis, interstitiis subtilissime punctulatis; aut nigra, in var. a., apice late rufescente, aut picea, puncto humerali apiceque late rufis. Pedes toti rufo-ferruginei. Medius quasi inter *Aphodius putridum* et *piceum*.

10. **A. inquinatus**: niger, thoracis subtiliter punctulati lateribus antice-rufis, pedibus elytrisque pallidis, his maculis nigris, interioribus tricompositis. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 73. 23. SCHÖNH. Syn. 1. 74. 25. GYLL. Ins. Sv. 1. 22. 15. DEJ. Catal. p. 54. ZETT. Fn. Lapp. 1. 181. 10. ♂♀. *Scarab. inquinatus* PANZ. Fn. 28. f. 7.

Var. b. ♂♀. maculis elytrorum magis vel minus connexis.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. ♂♀. *Aph. nubilus* SCHÖNH. Syn. 1. 74. 26.

Hab. in stercore passim cum *Aph. piceo*, cui magnitudine aequalis. (Lapp.-Scan. freq.)

11. **A. sordidus**: flavo-testaceus, subdepressus, vertice thoracisque disco parce punctulato nigris, corpore pedibusque nigro-variis. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 74. 26. SCHÖNH. Syn. 1. 75. 33. GYLL. Ins. Sv. 1. 26. 19. DEJ. Catal. p. 54. ZETT. Fn. Lapp. 1. 181. 11. ♂♀. *Scarab. sordidus* PANZ. Fn. 48. f. 2. *Scarab. fimetarius* var. b. LINN. Fn. Sv. 385.

Var. b. ♂♀. elytris puncto humerali et altero pone medium fuscis.

GYLL. l. c. var. c. SCHÖNH. l. c. var. c. ZETT. l. c. var. b. ♂♀.

Hab. in stercoreis Lapponiae per partem sylvaticam versus autumnum rarius, ab alpiibus semper distans; *Aph. fimetario* fere aequalis, sed angustior, et multo minus convexus. (Lapp.-Scan. freq.)

12. **A. rufescens**: rufo-ferrugineus, subconvexus, thoracis disco crebre punctulato nigro, pedibus immaculatis. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 74. 27. SCHÖNH. Syn. 1. 76. 34. GYLL. Ins. Sv. 1. 27. 20. DEJ. Catal. p. 54. ZETT. Fn. Lapp. 1. 12. ♂♀. *Aph. sordidus* var. b. STURM. Fn. 1. 93. 9. var. f. 9.

Hab. rarius in Lapponiacum priori, quo plerumque paullo minor, sed magis convexus. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Varietates elytris nigro-maculatis a D. D. SCHÖNH. et GYLL. l. c. commemoratae, in Suecia vulgares, quaeque etiam ad Finlandiae incolae a D. Prof. SAHLBERG in Opere ejus, quod *Insecta Fennica* inscribitur, afferuntur, in Lapponia mihi non obviae.

Subdiv. 2. Clypeo in utroque sexu mutico.

13. **A. rufipes**: oblongus, convexus nigro-piceus, subtus dilutior, clypeo thoracisque disco laevibus, elytris subcrenato-striatis. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 76. 35. SCHÖNH. Syn. 1. 79. 49. GYLL. Ins. Sv. 1. 31. 27. DEJ. Catal. p. 55. ZETT. Fn. Lapp. 1. 182. 13. ♂♀. *Scarab. rufipes* LINN. Fn. Sv. 403. PANZ. Fn. 47. f. 10.

Var. b. totus ferrugineo-piceus, nuper exclusus.

GYLL. l. c. ZETT. l. c. var. b.

Hab. in stercoreis Lapponiae inferioris rarius; ad Lycksele et Åsele, Lapponiae meridionalis, 15. Jul. — 12. Aug. tamen frequentius visus; in hoc genere magnus, *Aph. Fossore* parum brevior, sed angustior, minus convexus. (Lapp.-Scan. freq.)

14. **A. nigripes**: ovatus, subdepressus niger, tarsis piceis, clypeo thoraceque punctatis, elytris punctato-striatis, interstitiis punctulatis.

FABR. Eleut. 1. 76. 36. SCHÖNH. Syn. 1. 80. 50. GYLL. Ins. Sv. 1. 32. 28. DEJ. Catal. p. 55. ZETT. Fn. Lapp. 1. 182. 14. *Scarab. nigripes* PANZ. Fn. 47. f. 9.

Hab. in Lapponiae stercoreis passim. Ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, et ad Hamnvigen in insula Dyroen Nordlandiae Norvegiae mens. Junio et Julio a me lectus; deinde etiam in Lapponiae meridionalis stercore bovino ad Lycksele d. 7—20. Jun. passim visus; at in ipsis alpiibus eum nunquam observavi. Priori minor, sed *Aph. fimetario* plerumque major, multo magis depressus. (Lapp.-Scan. fr.)

15. **A. depressus**: ovatus, subdepressus niger, palpis tarsisque ferrugineis, clypeo thoraceque punctatis, elytris rufis punctato-striatis, interstitiis punctulatis.

FABR. Eleut. 1. 80. 55. SCHÖNH. Syn. 1. 86. 74. GYLL. Ins. Sv. 1. 33. 29. DEJ. Catal. p. 55. ZETT. Fn. Lapp. 1. 183. 15. *Scarab. depressus* PANZ. Fn. 39. f. 1.

Var. b. elytris infuscatis.

Hab. in stercoreis Lapponiae borealis passim, meridionalis, ex. gr. ad Lycksele 6—7. Jun. frequentius. — In alpe Dowre, plaga boreali, pluribus locis utraque varietas quoque a D. BOHEMAN inventa. Magnitudine aequalis priori, cuius forte mera varietas elytris rufis. (Lapp.-Scan. rar.)

16. **A. lutarius**: ovatus, subdepressus opacus, pubescens, punctatus niger, elytrorum striatorum limbo pedibusque rufo-maculatis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 33. 31. SAHLB. Ins. Fenn. 11. 27. FABR. Ent. Syst. 1. 35. 112. DEJ. Catal. p. 54. ZETT. Fn. Lapp. 1. 183. 16. *Scarab. lutarius* PANZ. Fn. 47. f. 11. *Aph. immundus* FABR. Eleut. 1. 77. 41. SCHÖNH. Syn. 1. 82. 56.

Hab. ad Muonioniska Coll. D. KOLSTRÖM, mihi in Lapponia non obvisus; praecedente duplo minor. (Lapponia? Finlandia-Scania pass.)

17. **A. prodromus**: oblongus, subdepressus laevis niger, thoracis transversis lateribus subpunctatis, pedibus elytrisque pubescentibus pallide griseis, his plaga magna fusca. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 1. 36. 33. var. a. ♀. var. b. ♂. ZETT. Fn. Lapp. 1. 183. 17. ♂♀. *Aph. consputus* FABR. Eleut. 1. 77. 40. SCHÖNH. Syn. 1. 81. 54. *Aph. pubescens* DEJ. Cat. p. 54.

Hab. in stercore Lapponiae sylvaticae frequens, *Aph. sordido* plerumque minor. Mares clypeo obsolete trituberculato cum feminis clypeo omnino inermi instructis in copula capti. (Lapp.-Scan. freq.)

18. **A. sphacelatus**: oblongus, subdepressus niger, clypeo thoraceque punctatis, thoracis lateribus, pedibus elytrisque pubescentibus pallide griseis, his plaga magna fusca. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 1. 37. 33. ZETT. Fn. Lapp. 1. 183. 18. ♂♀. *Scarabaeus sphacelatus* PANZ. Fn. 58. f. 5. *Aph. consputus* DEJ. Catal. p. 54.

Hab. cum praecedente haud infrequens. (Lapp.-Scan. fr.) Magnitudo prioris, eique valde affinis, sed notis alatis constantibus specie bene distinctus. Ex utraque ambo quoque occurrunt sexus, nec promiscue copulantur.

19. **A. foetidus**: oblongus convexus niger, thoracis punctati angulis anticis, elytris punctato-striatis pedibusque rufis.

FABR. Eleut. 1. 82. 64. SCHÖNH. Syn. 1. 88. a. 91. GYLL. Ins. Sv. 1. 38. 35. DEJ. Catal. p. 54. ZETT. Fn. Lapp. 1. 184. 19.

Var. b. macula elytrorum disci lunulaque postica nigris; femoribus piceis.

GYLL. l. c. var. c. ZETT. l. c. var. b. *Scarab. serotinus* PANZ. Fn. 67. f. 2.

Hab. in stercore bovino Lapponiae; ad Wittangi, Juckasjervi, Kengis et Lycksele mens. Jun. — Aug. haud infrequenter lectus, sed neque in alpiibus neque in Lapponia

Norvegica a me repertus; *Aph. inquinato* paullo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

20. A. Granum: oblongus convexus niger, thoracis punctati angulis anticis, elytrorumque punctato-striatorum apice rufis, pedibus rufis-piceis. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 1. 19. 11. ZETT. Fn. Lapp. 1. 184. 20. ♂♀. *Aph. granarius* FABR. Eleut. 1. 75. 29. SCHÖNH. Syn. 1. 77. 39. DEJ. Catal. p. 55. *Scarab. granarius* PANZ. Fn. 43. f. 3.

Var. b. duplo minor.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b. *Aph. pusillus* SCHÖNH. Syn. 1. 88. a. 90.

Hab. in stercoratis Lapponiae inferioris passim. (Lapp.-Scan. freq.)

Hic *Aph. foetido* magis affinis quam ulli alii videtur, etiam clypeo mutico, quare in hac Subdivisione potius quam in priori locavi, invitis Illustr. GYLLENHAL et SCHÖNHERR. A specie praecedente vix differt nisi magnitudine minori et colore rufo, qui tamen in var. c. *Aphodii grani*, in Suecia frequenter occurrente, idem est. Clypeo linea elevata utraque species gaudet, sed elytrorum interstitia in *Aph. foetido* plana, in *Aph. grano* magis convexa apparent. Nomen triviale *granarius* huic tribuere nolui, sed illud genuino *Aph. granario* LINN. cum Nobil. GYLLENHAL reservavi.

21. A. tristis: oblongus convexus niger, thorace immaculato punctulatissimo, elytris punctato-striatis, interstitiis punctulatis, tibiis posticis dilatatis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 20. 12. SCHÖNH. Syn. 1. 78. 42. DEJ. Catal. p. 55. ZETT. Fn. Lapp. 1. 185. 21. *Scarab. tristis* PANZ. Fn. 73. f. 1.

Hab. parce in Rovaniemi seu parte meridionali Lapponiae Kemensis, D. Pastor FELLMANN, teste Com. DE MANNERHEIM; mihi in Lapponia non obviis; majoribus praecedentis individuis aequalis. (Lapp.-Scan. pass.)

22. A. niger: oblongus subcylindricus niger nitidissimus, clypeo inaequali, elytris tenuiter punctato-striatis, scutello minuto.

GYLL. Ins. Sv. 1. 30. 25. SCHÖNH. Syn. 1. 84. 65. DEJ. Catal. p. 55. ZETT. Fn. Lapp. 1. 185. 22. *Scarab. niger* PANZ. Fn. 37. f. 1.

Hab. in Rovaniemi D. FELLMANN teste D. DE MANNERHEIM. (Lapp.-Scan. pass.)

Longitudo *Aph. tristis*, sed paullo angustior.

23. A. merdarius: oblongus, parum convexus, niger, thoracis punctulatis angulis anticis rufis, elytris punctato-striatis flavo-testaceis, sutura striaque marginali nigris. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 80. 52. SCHÖNH. Syn. 1. 85. 70. GYLL. Ins. Sv. 1. 29. 23. DEJ. Catal. p. 54. ZETT. Fn. Lapp. 1. 185. 23. ♂♀. *Scarab. quisquilius* PANZ. Fn. 48. f. 4.

Hab. cum *Aph. grano*, cui magnitudine aequalis, sed minus convexus; in Lapponia haud frequenter occurrit. (Lapp.-Scan. freq.)

68. Copris.

FABR. Syst. Eleut. 5. *Onthophagus* LATR. DEJ.

Corpus mediae l. minoris magnitudinis; breve, ovatum, parum convexum, exscutellatum. Antennarum clava quadrato-orbiculata. Thorax magnus rotundatus. Femora intermedia basi remota. *Color* (in speciebus borealibus) fuscus, parum ex metallico renitens, luridus, opacus. *Motus* tardus. *Habitatio* in stercore, gregatim; tempore vernali; per partem inferiorem Lapponiae. *Differentia sexus* in maris vertice mutico mox detegenda. (Spec. Scand. 10.)

1. C. nuchicornis: aeneo-nigra, clypeo subintegro, thoracis angulis anticis porrectis, elytris luridis nigro-adspersis. ♂♀.

Mas: occipite spina erecta, basi dilatata.

Fem.: clypeo carinis duabus transversis valde elevatis, thorace antice producto.

FABR. Eleut. 1. 50. 90. SCHÖNH. Syn. 1. 51. 112. GYLL. Ins. Sv. 1. 46. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 186. 1. ♂♀. *Scarabaeus nuchicornis* LINN. Fn. Sv. 381. PANZ. Fn. 4. f. 1. *Onthophagus nuchicornis* DEJ. Catal. p. 54.

Hab. in stercore, in vicinitate Lapponiae rarius. (Lapp.-Scan. freq. — in regione montana alpium Suectionensium frequenter quoque occurrit secund. HEER. Mitth. 1. p. 81.)

2. C. fracticornis: aeneo-fusca, clypeo submarginato, thoracis angulis anticis subreflexis, elytris luridis fusco-adspersis. ♂♀.

Mas: clypeo productiori, lamina occipitis utrinque dentata, spina terminali mutante.

Fem.: clypeo lineis duabus transversis, antica arcuata longiori, thorace mutico.

FABR. Eleut. 1. 50. 91. SCHÖNH. Syn. 1. 52. 113. GYLL. Ins. Sv. 1. 47. 5. ZETT. Fn. Lapp. 1. 187. 2. ♂♀. *Scarab. fracticornis* PANZ. Fn. 49. f. 9. *Onthophagus fracticornis* DEJ. Catal. p. 53.

Hab. frequentius cum priori, cōi magnitudine aequalis. (Lapp.-Scan. freq.)

FAM. 12. HISTEROIDES. GYLL. PAYK.

Byrrhii LATR. *Clavicornes* DEJ.

69. Hister.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 172. FABR. DEJ. PAYK.

Corpus minoris magnitudinis, ovatum obtusum, subdepressum, durum, glaberrimum. Palpi 4 inaequales, articulis internis obconicis. *Color* nitidus ater, rubedine raro interluciente. *Motus* tardus. *Habitatio* in stercore, cadaveribus, fungis et sub cortice arborum, tota aestate; per partem tantum sylvaticam et subsylvaticam Lapponiae. *Larva* hexapoda, corpore tereti, membranaceo. *Differentia sexus* ignota; mares et feminae rarissime in copula deprehenduntur. (Spec. Scand. 42.)

Sect. 1. Thorace longitudinaliter striato (nec punctato).

Subdiv. 1. Thoracis lateribus bistriatis.

1. H. unicolor: ater nitidus, elytris striis septem, extima tribusque interioribus abbreviatis, tibiis anticis tridentatis, dente extimo bifido.

LINN. Fn. Sv. 440. FABR. Eleut. 1. 84. 3. SCHÖNH. Syn. 1. 89. 6. GYLL. Ins. Sv. 1. 74. 1. PAYK. Monogr. Histeroid. 19. 10. T. 2. f. 7. DEJ. Catal. p. 47. ZETT. Fn. Lapp. 1. 187. 1.

Hab. in stercore et quisquiliis per partem sylvaticam Lapponiae Suecicae et borealis et meridionalis, mens. Jun. Jul., passim; inter majores lapponicos hujus generis. (Lapp.-Scan. pass.)

2. H. brunneus: ater nitidus, elytris striis septem, duabus interioribus abbreviatis; tibiis anticis sexdentatis.

FABR. Eleut. 1. 86. 15. SCHÖNH. Syn. 1. 92. 21. GYLL. Ins. Sv. 1. 75. 2. ZETT. Fn. Lapp. 1. 188. 2. *H. unicolor* PANZ. Fu. 4. f. 2. *H. cadaverinus* PAYK. Histeroid. 21. 12. T. 2. f. 8. DEJ. Catal. p. 47.

Hab. in cadaveribus, stercore et succo arborum per partem sylvaticam Lapponiae, passim; priori paullo minor. (Lapp.-Scan. pass.)

3. H. parvus: ater nitidus, antennarum capitulo ferrugineo, elytris striis sex, duabus interioribus abbreviatis, tibiis anticis quadridentatis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 79. 7. ZETT. Fn. Lapp. 1. 188. 3. *H. bissexstriatus* FABR. Syst. Eleut. 1. 84. 4. SCHÖNH. Syn. 1. 89. 7. PAYK. Histeroid. 32. 21. T. 3. f. 3. DEJ. Catal. p. 47.

Hab. in stercore Lapponiae rarius; parvus. (Lapp.-Scan. freq.)

Thoracis stria margini proxima in angulo anteo tantum observanda. Variat elytrorum striis tribus interioribus abbreviatis, ut et tibiis anticis interdum tridentatis, unde GYLLENHAL varietates a. et b. exstant.

Subdiv. 2. Thoracis lateribus unistriatis.

4. H. purpurascens: ater nitidus, elytris disco rubris, striis dorsalibus septem, duabus interioribus abbreviatis, fovea submarginali laevi, tibiis anticis quinquedentatis.

FABR. Eleut. 1. 87. 18. SCHÖNH. Syn. 1. 93. 28. GYLL. Ins. Sv. 1. 81. 9. PAYK. Histeroid. 38. 26. T. 3. f. 7. DEJ. Catal. p. 47. ZETT. Fn. Lapp. 1. 188. 4.

Hab. in Lapponia cum praecedentibus parcius; *H. parvo* parum major. (Lapp.-Scan. freq.)

5. H. carbonarius: ater nitidus, elytris striis septem, tribus interioribus abbreviatis, fovea submarginali punctata, tibiis anticis quinque - l. sex - dentatis.

SCHÖNH. Syn. 1. 90. 9. GYLL. Ins. Sv. 1. 82. 10. PAYK. Histeroid. 39. 27. T. 3. f. 8. DEJ. Catal. p. 47. ZETT.

Fn. Lapp. 1. 189. 5. *Hist. 12-striatus* FABR. Eleut. 1. 85. 5.

Hab. in Lapponiae stercoratis passim, magnitudine varians, *H. brunneo* tamen plerumque paullo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

Sect. 2. *Thorace punctato* (nec longitudinaliter striato).

6. *H. nitidulus*: ovatus subconvexus nigro-subaeneus punctulatus, thoracis antice utrinque foveolati disco elytrorumque antico laevibus, horum striis quinque obliquis abbreviatis, tibiis anticis multicrenatis.

FABR. Eleut. 1. 85. 7. PANZ. Fn. 93. f. 1. SCHÖNH. Syn. 1. 90. 13. GYLL. Ins. Sv. 1. 88. 17. PAYK. Histeroid. 58. 43. T. 5. f. 3. DEJ. Catal. p. 48. ZETT. Fn. L. 1. 189. 6.

Hab. in fimetis et cadaveribus Lapponiae minus frequens; *H. carbonario* magnitudine aequalis. (Lapp.-Scan. pass.)

7. *H. aeneus*: ovatus subconvexus aeneus punctatus, thoracis disco elytrorumque area antica subgemina laevissimis, horum striis subquinis inaequalibus, suturali integra, tibiis anticis multidenticulatis.

FABR. Eleut. 1. 88. 25. PANZ. Fn. 93. f. 2. SCHÖNH. Syn. 1. 94. 34. GYLL. Ins. Sv. 1. 89. 18. PAYK. Histeroid. 68. 52. T. 6. f. 6. DEJ. Catal. p. 48. ZETT. Fn. Lapp. 1. 189. 7.

Hab. rarius cum praecedente, quo duplo minor et ultra. (Lappon.-Scan. pass.)

8. *H. rotundatus*: ovatus subdepressus niger, undique punctatus, elytris striis quatuor abbreviatis, suturalis antice rudimento, tibiis anticis dilatatis, subquinque denticulatis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 93. 23. SAHLB. Ins. Fenn. 30. 18. PAYK. Histeroid. 77. 49. T. 7. f. 3. DEJ. Catal. pag. 48. (Reliqua Synonyma mihi dubia videntur). ZETT. Fn. Lapp. 1. 190. 8.

Hab. sub cortice arborum et in fungis Lapponiae parcius; *H. aeneo* dimidio minor et minus convexus. (Lapp.-Scan. pass.)

9. *H. flavicornis*: oblongo-ovatus parum convexus, undique punctulatus, piceo-niger, antennis flavescens, elytris basi obsolete striolatis, pedibus rufo-piceis, tibiis anticis extus dilatatis, denticulatis.

SCHÖNH. Syn. 1. 99. 69. GYLL. Ins. Sv. 1. 96. 27. PAYK. Histeroid. 90. 74. T. 8. f. 6. DEJ. Catal. p. 48. ZETT. Fn. Lapp. 1. 190. 9. *H. minutus* PANZ. Fn. 93. f. 3.

Hab. sub cortice arborum emortuarum in Lapponia sylvatica haud infrequens; minutus, vix lineam longus. (Lapp.-Scan. pass.)

10. *H. vulneratus*: ovalis subconvexus niger, undique punctulatus, thorace subquadrato, disco elevato, sulco utrinque laterali lineolaque transversa ante medium impresso.

PANZ. Fn. 37. f. 6. SCHÖNH. Syn. 1. 99. 71. GYLL. Ins. Sv. 1. 97. 29. (exclns. Syn. PAYK. sub quo latet *H. pusillus* PAYK. Histeroid. 96. 80. T. 11. f. 4. qui in Suecia et Lapponia vix occurrat). PAYK. Histeroid. 95. 79. T. 11. f. 6. DEJ. Catal. p. 48. ZETT. Fn. Lapp. 1. 190. 10.

Hab. cum praecedente in Lappon. minus frequens. (Lapp.-Scan. pass.)

Inter minimos hujus generis, vix dimidium lineae longus. Elytra minime striata. Clava antennarum pallida. Pedes rufo-piceis, tibiis anticis apice dilatatis, spathulatis, iuvenibus.

11. *H. caesus*: breviter ovalis convexus nigro-piceus, thoracis late marginati lateribus rotundatis, disco elevato, sulco medio transversim impresso.

FABR. Eleut. 1. 92. 43. SCHÖNH. Syn. 1. 99. 70. GYLL. Ins. Sv. 1. 96. 28. PAYK. Histeroid. 94. 78. T. 11. f. 5.

Hab. sub cortice Pini ad Lycksele Lapponiae Umensis, d. 30. Maj. — 3. Jun. pass. (Lappon. meridionalis; Ångermanland ad Hernösand 20. Maj. — Suecia media ad Wadstena-Scania pass.)

Minutissimus, praecedente fere minor.

12. *H. frontalis*: ovalis subdepressus nitidus ater, antennarum capitulo ferrugineo, capite linea elevata transversali, elytris sexstriatis, exterioribus 3 integris, tibiis anticis 4-dentatis.

SCHÖNH. Syn. 1. 98. 60. GYLL. Ins. Sv. 1. 84. 12. PAYK. Histeroid. 44. 31. T. 9. f. 8.

Hab. sub cortice arborum in Lappon. Umensi rarissime; ad Lycksele d. 3. Jun. semel captus. Parvus, *H. purpurascens* minor, circiter 1½ lin. long. (Lappon. meridionalis-Suecia inferior-Finlandia rar.)

13. *H. angustatus*: lineari-elongatus, parum convexus niger, thoracis lateribus punctulatis, elytris striis sex, duabus interioribus abbreviatis, tibiis anticis quadridentatis.

SCHÖNH. Syn. 1. 99. 66. GYLL. Ins. Sv. 1. 86. 15. var. b. PAYK. Histeroid. 92. 76. T. 10. f. 4. DEJ. Catal. p. 48. ZETT. Fn. Lapp. 1. 191. 13.

Hab. sub cortice arborum emortuarum Pini et Abietis versus autumnum in Lapponia boreali et meridionali passim. (Lapp.-Scan. pass.)

Longitudine *Histri parvi*, sed duplo angustior, sublinearis, transitum ad subsequens genus efficiens. — Var. b. duplo minor (an distincta species?) et var. c. totus rufescens, ad Lycksele mense Junio inventus.

20. Hololepta.

PAYK. Monogr. Histeroid. p. 101. DEJ. *Hister* FABR. LATR.

Corpus parvum, valde tenue, depressum, durum, glaberrimum. Palpi quatuor inaequales, articulis omnibus subcylindricis. *Color* ater nitidus, nunquam aeneo-renitens. *Motus* tardus. *Habitatio* semper sub cortice arborum frondiferarum emortuarum; per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* apoda, depressa, coriacea, rugosa. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 2; at exoticae novem numerantur.)

1. *H. depressa*: ovalis lata depressa nigra nitida, antennis ferrugineis, fronte impressa, thorace marginato, lateribus punctulato, elytris striis quinque, interiori abbreviata, suturali nulla.

PAYK. Histeroid. 104. 1. δ. ZETT. Fn. Lapp. 1. 191. 1. *Hister depressus* PAYK. Fn. 1. 41. 8. *H. deplanatus* GYLL. Ins. Sv. 1. 85. 13. DEJ. Catal. p. 48.

Hab. sub cortice arborum emortuarum Betulae et Pini, in Lapponia sylvatica et boreali et meridionali, mens. Jun., sat frequens. (Lapp.-Scan. pass.)

Histero angustato affinis, at paullo brevior et latior, pedibus rufescentibus, tibiis anticis quadridentatis. Praeter hanc varietatem, et toto corpore rufo, nullam in Lapponia vidi. Diversa instrumentorum cibarium structura larvarumque discrepantia novum Paykullianum genus justificat et distinctum ab *Histero* declarat.

FAM. 13. SPHAERIDIOTA. LATR.

Palpicornes. DEJ.

21. Sphaeridium.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 181. FABR. DEJ.

Corpus minoris magnitudinis aut parvum, subhemisphaericum, glabrum. Antennarum capitulum coarctatum. Tibiae spinosae. Tarsi filiformes, articulo primo longiori. *Color* niger in testaceum vel rubrum facile pronus. *Motus* festinans. *Habitatio* in stercore. Species plures simul hospitantur; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in tarsorum structura vel colore elytrorum interdum detegitur. (Spec. Scand. 13.)

1. *S. Scarabaeoides*: ovatum subtilissime et creberrime punctulatum nigrum, thoracis elytrorumque margine concolore, horum stria unica suturali ab apice ad medium ducta. (Majns.) ♂♀.

Mas: tarsis anticis articulo ultimo magno incrassato, ungue interne valido, valde incurvato.

Fem.: tarsis fisdem simplicibus; in copula saepe capti.

Var. a. ♂♀. elytris macula humerali rubra aliaque apicis flavescens lunata.

FABR. Eleut. 1. 92. 1. PANZ. Fn. 6. f. 2. SCHÖNH. Syn. 1. 100. 1. GYLL. Ins. Sv. 1. 100. 1. DEJ. Catal. p. 51. ZETT. Fn. Lapp. 1. 192. 1. a. ♂♀. *Dermestes Scarabaeoides* LINN. Fn. Sv. 425.

Var. b. ♂♀. elytris macula modo apicis lunata lutescente. SCHÖNH., GYLL. et DEJ. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. ♂♀. *Sphaerid. lunatum* FABR. Eleut. 1. 93. 2.

Var. c. ♂♀. elytris macula tantum humerali rubra.

GYLL. l. c. P. 3. Add. p. 675. c.

Hab. in Lapponiae borealis sylvaticae stercore mensib. Junio et Julio, var. a. frequens, var. b. parcius; in Lapponia vero meridionali et var. b. et c. in stercore bovino ad Lycksele haud infrequenter observavi; sed ex hac et reliquis hujus generis speciebus ulla individua neque in Norvegiis, neque in Suecicis alpinis et subalpinis vidi. (Lapp.-Scan. fr.)

2. *S. marginatum*: ovatum subtilissime et creberrime punctulatum nigrum, thoracis elytrorumque margine rufo-

ferrugineo, horum stria unica suturali ab apice ad medium ducta. (Minus.) ♂♀.

Mas et *Femina* differunt ut in priori; in copula visi.

Var. a. ♂♀. elytris praeter marginem praesertim posticum rufo-ferrugineum, totis nigris.

FABR. Eleut. 1. 93. 4. GYLL. Ins. Sv. 1. 101. 2. ZETT. Fn. Lapp. 1. 193. 2. a. ♂♀. *Sphaer. Scarabaeoides* var. γ. SCHÖNH. Syn. 1. 100. 1.

Var. b. ♂♀. elytris ut in var. a., macula apicis lunata rufis.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. ♂♀. *Sphaerid. bipunctulatum* FABR. Eleut. 1. 93. 3. DEJ. Catal. p. 51. *Sph. Scarabaeoides* var. δ. SCHÖNH. Syn. 1. 101.

Var. c. ♂♀. elytris ut in var. b., macula praeterea humerali rufa.

GYLL. l. c. var. c. ZETT. l. c. var. b. ♂♀.

Hab. mens. Jun. — Aug. haud infrequens cum praecedente, quo duplo vel triplo minus. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Equidem confiteor haec duas allatas species non nisi magnitudinis et coloris pictura inter se differre; cum vero ex utraque ambo occurrunt sexus, et nunquam nisi similis cum simili in copula deprehenditur, illas ut distinctas describere, Illustr. viris THUNBERG, PAYKULL, GYLLENHAL et DEJEAN consentaneis, rectius iudicavi, iuvitis Illustr. LATREILLE, SCHÖNHERR et SAHLBERG.

3. S. unipunctatum: oblongo-ovatum punctulatum nitidum nigrum, thoracis transversis lateribus, elytris tenuiter punctato-striatis pedibusque pallidis. ♂♀.

Mas: minor, angustior, elytris immaculatis; rarior.

Fem.: major, elytris macula in medio communi transversa nigra, sutura infusca.

FABR. Eleut. 1. 97. 24. ♀. β. ♂. PANZ. Fn. 3. f. 1. ♀. SCHÖNH. Syn. 1. 103. 16. ♀. β. ♂. GYLL. Ins. Sv. 1. 102. 3. ♂♀. DEJ. Catal. p. 51. ZETT. Fn. Lapp. 1. 194. 3. ♂♀. *Coccinella unipunctata* LINN. Fn. Sv. 470. ♀. *Scarabaeus quisquilius* LINN. l. c. 397. ♂.

Hab. in stercore per totam Lapponiam sylvaticam mens. Junio — Septemb. vulgare, tempore sereno per aërem volitans, ad Lycksele, Juckasjervi et Muonioniska imprimis infrequens; praecedente multoties minus, praesertim mas. (Lapp.-Scan. freq.)

4. S. melanocephalum: oblongo-ovatum punctulatum nitidum nigrum, elytris rufo-testaceis, anguli antico maculae subscutellari triangulari nigris, pedibus griseis.

FABR. Eleut. 1. 96. 19. SCHÖNH. Syn. 1. 102. 9. GYLL. Ins. Sv. 1. 103. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 194. 4. *Dermestes melanocephalus* LINN. Fn. Sv. 425.

Hab. in stercore bovino per Lapponiam cultam mens. Jun. — Aug. vulgare; praesertim ad Juckasjervi frequens vidi, feminae praecedentis magnitudine subaequalis. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Reliquae ab Auctoribus commemoratae varietates, colore magis vel minus rufescente abluentes, quae in Sueciae et Finlandiae stercoratis atque fungis putridis frequenter occurrunt, in Lapponia mihi non obviae fuerunt.

5. S. pygmaeum: ovatum subtilissime punctulatum pusillum nigrum, elytris striatis, basi nigris, pedibusque rufo-testaceis.

ILLIG. Mag. 1. 40. 5. 6. GYLL. Ins. Sv. 1. 104. 5. DEJ. Catal. p. 51. ZETT. Fn. Lapp. 1. 195. 5.

Hab. in stercore Lapponiae cum praecedentibus parcius. (Lapp.-Scan. freq.)

Minutum, *Sphaerid. unipunctato* ♂ triplo minus et ultra. Elytrorum basis variat latius angustiusque nigricans.

6. S. haemorrhoidale: rotundato-ovatum subgibbosum nigrum punctulatum, thorace foveola antescutellari impresso, elytris striatis, apice ferrugineis, pedibus rufo-piceis.

FABR. Eleut. 1. 96. 22. PANZ. Fn. 61. f. 1. SCHÖNH. Syn. 1. 102. 11. GYLL. Ins. Sv. 1. 105. 6. DEJ. Catal. p. 51. ZETT. Fn. L. 1. 195. 6.

Var. b. elytris piceis, apice dilutioribus.

Hab. in stercore bovino et fungis putridis per Lapponiam sylvaticam mense Jun. Augusto, passim, ad Lycksele utramque varietatem legi sat frequenter. (Lappon. Scan. freq.)

Sphaer. melanocephalo paullo majus, convexius, puncto thoracis ante scutellum impresso distinctum.

7. S. atomarium: rotundato-ovatum nigrum opacum punctatissimum, elytris profunde striatis, apice pedibusque ferrugineis.

FABR. Eleut. 1. 96. 18. SCHÖNH. Syn. 1. 102. 7. GYLL. Ins. Sv. 1. 106. 7. DEJ. Catal. p. 51. ZETT. Fn. Lapp. 1. 195. 7. *Sphaerid. crenatum* PANZ. Fn. 23. f. 3.

Hab. cum praecedentibus passim, in stercore bovino ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 27. Jun. copiose nec

non ad Lycksele Lapp. Umensis, 2—3. Jun., passim, legi. (Lapp.-Scan. freq.)

Statura praecedentis, sed triplo et ultra minus. Synonymon FABRICII vix dubium, quamquam ab illustri auctore insectum laeve dicitur.

8. S. terminatum: oblongo-ovatum nitidum nigrum, postice acuminatum, elytris tenuiter punctato-striatis, apice rufo-ferrugineis, pedibus piceis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 105. 1. *Sph. aquaticum* DEJ. Catal. p. 51.

Var. b. duplo minus, pedibus rufescentibus.

GYLL. l. c. var. b. *Sphaer. anale* PANZ. Fn. 103. 1.

Hab. in Lapponia rar.; var. a. e Lapponia Tornensi D. FRIGELIUS; et var. b. in Lapponia Umensi ad Lycksele, ipse. (Lapp.-Scan. pass.)

Sph. haemorrhoidali fere duplo minus et ultra.

9. S. littorale: ovale nigro-piceum nitidum subdepressum, clypeo submarginato, elytris punctato-striatis, pedibus piceis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 111. 13. SAHLB. Ins. Fenn. 37. 11.

Hab. in Lapponia Norvegica; ad littora maris mens. Aug. a D. BOHEMAN deprehensum. Magnitudo fere *S. haemorrhoidalis*, magis oblongum. In Lapponia Suecica vix obvium insectum mere littorale. (Lapponia inferalpina; Scania ad littora maris sub fucis rejectis freq.)

FAM. 14. HYDROPHILII. LATR.

Sphaeridiota GYLL. *Palpicornes* DEJ.

72. Hydrophilus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 178. FABR. DEJ.

Corpus minoris magnitudinis vel parvum, ovatum aut ovale, supra convexum, glabrum. Antennarum capitulum elongatum. Pedes natatorii. Tarsi filiformes articulo primo minuto stipuliformi, secundo reliquis longiori. *Color* ut frequenter in semper aquaticis niger vel testaceus, luridus, nunquam ardens vel ex metallico renitens. *Motus* in aqua segnitè natans, in terra rejectis lente repens. *Habitatio* communiter in aquis, ubi longiorem vitam degunt individua, sub toto anno colligenda; per partem inferiorem Lapponiae. *Differentia* serus externe nulla. (Spec. Scand. 16, quarum una, *H. piceum* puta, maxima, Sueciae meridionali forsitan propria.)

1. H. fuscipes: ovalis, convexus, nigro-piceus punctatissimus, elytris regulariter striatis; antennarum basi, palpis, tibiis tarsisque pallidis, femoribus piceis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. tibiis pallidis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 114. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 196. 1. ♂♀. *Dytiscus fuscipes* LINN. Fn. Sv. 766. *Scarabaeus aquaticus* LINN. l. c. 404. *Hydrophilus Scarabaeoides* FABR. Eleut. 1. 251. 9. PANZ. Fn. 67. f. 12. SCHÖNH. Syn. 2. 4. 14. DEJ. Catal. p. 51.

Var. b. ♂♀. tibiis nigris — frequentior.

Hab. in aquis fluminum Lapponiae toto anno frequens. *Coccinella 7-punctata* parum brevior, sed angustior. In superficie aquae saepe natat resupinus, corpore sericeo tecto. In copula. In Nordlandia et Finnmarkia Norvegica species hujus generis a me nullae repertae, ab his tamen regionibus ut et ab aquis jugi alpini vix exsules omnes. (Lappon.-Scan. freq.)

2. H. spinosus: oblongus subconvexus, subtus niger, supra griseo-testaceus parce fusco-maculatus, pedibus pallidis; elytris punctato-striatis, interstitiis punctulatis, apice bispinosis.

SCHÖNH. Syn. 2. 8. 33.

Hab. in Lapponia Norvegica, D. BOHEMAN. Affinis sequenti, sed duplo major, minus convexus, et elytris apice spinosis abunde distinctus. (Lapp. inferalpina; Scan. rariss.)

3. H. luridus: oblongus, convexus, punctatissimus niger, capite thoracisque disco cupreo, elytris crenato-striatis luridis fusco-maculatis, palpis, thoracis lateribus pedibusque pallidis. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 253. 22. PANZ. Fn. 7. f. 3. GYLL. Ins. Sv. 1. 115. 4. SCHÖNH. Syn. 2. 6. 29. DEJ. Catal. p. 51. ZETT. Fn. Lapp. 1. 197. 3. ♂♀. *Dytiscus luridus* LINN. Fn. Sv. 767.

Hab. cum *H. fuscipede* frequens. (Lapp.-Scan. freq.)

Praecedente fere duplo minor, gibbus. Femora posteriora basi nigra.

4. H. minutus: subhemisphaericus, punctulatus nigricans, antennis, palpis, thoracis lateribus pedibusque pallidis, elytris griseis, creberrime punctato-striatis, fusco-lineatis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 116. 5. *Chrysomela minuta* LINN. Fn. Sv. 533. *Hydroph. bipunctatus*.

FABR. Eleut. 1. 254. 26. PANZ. Fn. 67. f. 14. SCHÖNH. Syn. 2. 9. 35. DEJ. Catal. p. 51. ZETT. Fn. L. 1. 197. 3.

Hab. sat frequens cum praecedente, quo triplo fere minor. (Lapp.-Scan. freq.)

5. H. globulus: subhemisphaericus, subtilissime punctulatus fusco-nigricans, thoracis lateribus, tibiis tarsisque dilutioribus, elytris stria unica suturali, antice evanescente.

GYLL. Ins. Sv. 1. 117. 6. SCHÖNH. Syn. 2. 5. 18. DEJ. Catal. p. 51. ZETT. Fn. Lapp. 1. 197. 4. *Hydroph. minutus* FABR. Eleut. 1. 254. 27.

Hab. in aquis quietis et fluitantibus Lapponiae frequens; in graminosis humidis ad ripas saepe quoque legitur; magnitudine et statura praecedentis. (Lapp.-Scan. freq.)

6. H. melanocephalus: ovatus, convexus, crebre punctulatus nigricans, palpis, frontis macula utrinque, thoracis lateribus elytrisque griseo-pallidis, horum stria unica suturali, antice evanescente. (Major.)

FABR. Eleut. 1. 253. 23. GYLL. Ins. Sv. 1. 119. 9. SCHÖNH. Syn. 2. 7. 30. DEJ. Catal. p. 51. ZETT. Fn. Lapp. 1. 198. 5.

Hab. in aquis stagnantibus, fundo argillaceo, in Lapponia mihi raro obvisus. (Lapp.-Scan. freq.)

Proxime praecedentibus minus convexus, at multo major, *Gyrino natatore* fere aequalis. Discus thoracis plus minusve obscurus. Tibiae tarsique plerumque testacei. — Plerasque varietates hujus speciei ab auctoribus descriptas parum notabiles existimo, praeter varietatem majorem (var. b. GYLL. l. c.) in Bahusiae maritimis a D. GYLLENHAL lectam, intra Lapponiam non visam.

7. H. nigricans: ovalis-convexus, crebre punctulatus niger, palpis, macula frontis utrinque, thoracis lateribus griseo-pallidis, pedibus fuscis, tarsis dilutioribus, elytris fusco-nigricantibus, stria unica suturali, antice evanescente. (Medius.)

An *H. melanocephal.* var. e. GYLL. Ins. Sv. 1. 119. 9.?

Hab. in Lapponia rar.; in Lapp. Tornensi D. FRIGELIUS, in Umensi ad Lycksele 20. Jun., ipse. (Lapp.-Scan. rar.)

H. melanocephalo similis, sed dimidio minor et colore obscuriore distinctus. Thorax quoque antice paulo angustior, angulis scilicet magis depressus, quam in priori videtur.

8. H. affinis: oblongo-ovatus, convexus, crebre punctatus nigricans, thoracis lateribus elytrisque obscure griseis, horum stria unica suturali, antice evanescente. (Min.) ♂♀

GYLL. Ins. Sv. 1. 123. 12. DEJ. Catal. p. 51. ZETT. Fn. Lapp. 1. 195. 6. ♂♀. *Hydroph. marginellus* var. β. SCHÖNH. Syn. 2. 6. 25.

Hab. in aquis quietis Lapponiae frequens. (Lapp.-Scan. fr.)

Variat magnitudine, *Hydroph. melanocephalo* saepe triplo minor. Variat quoque colore supra obscuriori aut griseo, interdum fere nigro limbo dilutiori, et hic forte *Hydr. marginellus* FABR. qualis in Scaniae aquis frequenter occurrit.

9. H. griseus: oblongo-ovatus, parum convexus nigricans, supra griseus punctatissimus, stria suturali nulla, palpis longissimis. ♂♀

FABR. Eleut. 1. 253. 24. GYLL. Ins. Sv. 1. 122. 11. SCHÖNH. Syn. 2. 7. 32. DEJ. Catal. p. 51. ZETT. Fn. Lapp. 1. 198. 7. ♂♀. *Hydrophil. chrysomelinus* PANZ. Fn. 67. f. 15.

Hab. in aquis Lapponiae passim, *Hydr. melanocephalo* paullo minor et minus convexus. (Lapp.-Scan. freq.)

10. H. truncatellus: oblongo-ovatus, subdepressus, laevis niger, thoracis angulis posticis testaceo-pellucidis, elytris truncatis ano acuminato brevioribus. ♂♀

FABR. Eleut. 1. 255. 30. GYLL. Ins. Sv. 1. 123. 13. SCHÖNH. Syn. 2. 9. 39. DEJ. Catal. p. 51. ZETT. Fn. Lapp. 1. 199. 8.

Hab. in Lapponiae aquis quietis frequenter; minutus, *Hydr. affini* triplo et saepe ultra minor. (Lapp.-Scan. freq.)

73. Helophorus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 179. *Elophorus* FABR. DEJ.

Corpus parvum, oblongum, minus convexus. Antennae articulis 3, 4, 5 distinctis, clava quadriarticulata, elongato-ovata. Palpi articulo ultimo crassiori, ovali. Scutellum minutum. Tarsi filiformes, articulo primo minuto. *Color* obscurus, griseus, ex aeneo renitens. *Habitatio* aut in aqua, vel saltem in ejus vicinitate, aut in terrestribus aridis. In

aqua aut plantis adhaerent, aut *motu* segniori natant imagines. Species terrestres sub lapidibus et truncis latitant. Per totam Lapponiam. *Differentia sexus* in externis nulla. (Spec. Scand. 8.)

1. H. aquaticus: oblongus fusco-nigricans, capite thoraceque 5-sulcato, postice angustiori lateribus sinuato, aeneis, elytris punctato-striatis stria abbreviata versus scutellum, parce aeneo-maculatis pedibusque griseis. (Major.) ♂♀

FABR. Eleut. 1. 277. 1. PANZ. Fn. 26. f. 6. GYLL. Ins. Sv. 1. 126. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 199. 1. ♂♀. *Silpha aquatica* LINN. Fn. Sv. 461. *Elophorus grandis* SCHÖNH. Syn. 2. 39. 1. DEJ. Catal. p. 50.

Hab. in aquis stagnantibus et rivis lente fluentibus Lapponiae per partem sylvaticam passim; in superficie aquae interdum natat resupinus. (Lapp.-Scan. freq.)

2. H. granularis: oblongus fusco-nigricans, capite thoraceque 5-sulcato, lateribus rotundato integro, aeneis, elytris punctato-striatis, interstitiis angustis subconvexis, pedibusque obscure griseis. (Minor.)

Var. a. thorace aeneo, elytris pedibusque obscure griseis. GYLL. Ins. Sv. 1. 127. 2. SCHÖNH. Syn. 2. 39. 2. ZETT. Fn. Lapp. 1. 200. 2. *Eloph. minutus* DEJ. Catal. p. 50.

Var. b. minor, thorace fusco-aeneo, elytris fusco-nebulosis pedibusque pallidis.

ZETT., GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b. (exclus. forte Syn. LINN.)

Hab. in aquis quietis et in humidis ad ripas fluminum Lapponiae per partem sylvaticam frequens; in terris arcticis plerumque obscurior quam in Suecicis aquis vulgaris. (Lapp.-Scan. freq.)

3. H. griseus: oblongior nigricans, capite thoraceque 5-sulcato, lateribus subrectis, viridi-aeneis, elytris punctato-striatis parce fusco-maculatis pedibusque pallidis. (Minor.)

GYLL. Ins. Sv. 1. 128. 3. SCHÖNH. Syn. 2. 40. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 200. 3. *Buprestis granularis* LINN. Fn. Sv. 763.?

Var. b. totus obscurus aeneo-nigricans, elytris pedibusque vix dilutioribus. In ceteris varietati a. similis.

ZETT. l. c. var. b.

Hab. in Lapponia cum praecedentibus, adhuc frequentius, mens. Jun. Jul. in Lycksele-avan et ad Wilhelmina, Lapponiae Umensis praesertim copiose vidi, solito interdum majorem. Pediculo parum major, *Heloph. granulari* magnitudine aequalis, vel paullo longior, sed angustior. Var. b. memorabilis, tantummodo in summo alpium Tornensium jugo mihi obvia, in ipsa nive mense Julio ambulans. (Lapp.-Scan. copiose var. a.)

In varietate a. elytra fere tota pallida sunt, nec nisi macula suturali communi pone medium, fusca, saepe obsoleta. Meliori igitur jure Synonymum LINNAEI ad hoc insectum, quod etiam frequentissime ubique occurrit, refertur, quam ad speciem praecedentem. „Habitatio in agris“ certe menda est typographica, pro *in aquis*. Individua lapponica paullo majora sunt, quam in Suecia vulgaria.

Heloph. granularis et *griseus* GYLL. ut variat. ejusdem speciei in Catalogo DEJEAN. exstant sub nomine: *Elophor. minutus*.

4. H. tuberculatus: opacus niger, thorace obsolete 5-sulcato, elytris punctulato-striatis, interstitiis alternis tuberculis oblongis elevatis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 129. 4. SCHÖNH. Syn. 2. 40. 4.

Hab. in Lapp. Umensi rarissime; ad Lycksele d. 1. Jun. semel a me captus. (Lapp. merid. - Fennia - Westrog. rar.)

Majoribus *H. granularis* individuis aequalis.

5. Fennicus: oblongus opacus fusco-nigricans, thorace 5-sulcato, antice truncato, elytris punctato-striatis, interstitiis alternis carinato-elevatis laevibus, pedibus griseo-testaceis. (Major.)

GYLL. Ins. Sv. 1. 129. 5. SCHÖNH. Syn. 2. 40. 5. DEJ. Catal. p. 50.

Hab. ad ripas fluminum Lapponiae rarius; sub lapidibus in ripa arenosa fluminis Tornensis ad Wittangi et Juckasjervi quaedam specimina mens. Junio et Julio reperi; ex Utsjock Lapp. Kemensis a. D. FELLMAN missus. Sed in ipsa aqua non observavi insectum forte *Heloph. nubili* indolis. (Lapponia - Finlandia, Botnia rar.)

Magnitudo *Hel. aquatici*, statura et affinitas *Hel. nubili*, a quo differt imprimis thorace antice truncato, nec sinuato, et elytrorum carinulis laevibus, nec crenulatis. PARRICH Synonymon a GYLLENHAL citatum, ad Auctorum *Hel. nubilum*, „Germaniae vulgarem iucolam“, potius referendum, quam ad nostrum *H. fennicum*, insectum mere boreale, licet Cel. FABRICII descriptio per brevis licet ut alias saepe ansam dubitationis facile praebere.

74. Hydraena.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 180. SCHÖNH. *Elophorus* FABR. GYLL.

Corpus minutissimum, oblongo-ovatum, subdepressum, glabrum. Antennae fere ab articulo tertio clavatae, articulis 3, 4, 5 minimis subindistinctis, clava elongata. Palpi maxillares articulo ultimo praecedenti graciliori apice acuminato. *Color* obscurus, aenescens. *Habitatio* in aquis. *Motus* segnis. *Differentia sexus* externe non detegenda. *Habitus Helophori*, a quo palporum antennarumque structura praecipue distinguitur. (Spec. Scand. 4.)

1. H. riparia: ovata, depressa, nigro-aenea, thorace semiorbiculato sulculo medio foveaque laterali utrinque impresso, elytris punctato-striatis apice pedibusque piceo-testaceis.

ILLIG. Col. Bor. T. 1. p. 279. 1. SCHÖNH. Syn. 2. 42. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 202. 1. *Ochthebius riparius* DEJ. Catal. p. 50. *Elophorus pygmaeus* FABR. Eleut. 1. 278. 7. GYLL. Ins. Sv. 1. 133. 9. *Ochthebius pygmaeus* AHRENS. Fn. Eur. fasc. 8. f. 7.

Hab. in aquis stagnantibus Lapponiae sylvaticae passim; insectum valde minutum, pediculo duplo minus, *Latridio porcato* HERBSTII aequale. (Lapp.-Scan. freq.)

FAM. 15. AMPHIBII. GYLL.

Otiophori et *Byrrhii* LATR. *Clavicornes* et *Hydrocanthari* DEJ.

75. Heterocerus.*)

LATR. Gen. Crust. et Ins. 174. FABR. DEJ.

Corpus pusillum, oblongo-ovale, parum convexum, pubescens. Antennae capitis vix longitudine, recurvae, clava 7-articulata, compressa, serrata. Pedes breves, compressi fossorii, tibiis ciliatis, anticis trigonis. *Color* obscurus, ferrugineo-maculatus. *Motus* segnis. *Habitatio* in humidis ad ripas et littora; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in partibus externis nulla. (Spec. Scand. 1.)

1. H. marginatus: ovalis pubescens subtilissime punctulatus fuscus, thoracis pulvinati angulo antico, elytrorum maculis tarsisque ferrugineo-testaceis, tibiis anterioribus ciliato-spinosis. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 355. 1. PANZ. Fn. 23. f. 11. GYLL. Ins. Sv. 1. 137. 1. SCHÖNH. Syn. 2. 150. 1. DEJ. Catal. p. 50. ZETT. Fn. Lapp. 1. 203. 1. -♂♀.

Hab. in humidis ad ripas, in luto saepe sepultus, pedum concussione prodiens et paulo post denuo abscondendus, cuniculos in arena fodiens; in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Lycksele rarissime, in Botnia parce, in Suecia meridionali passim frequens, *Heloph. granulati* paullo major. (Lapp.-Scan. freq.)

76. Parnus.

FABR. Syst. Eleut. 68. DEJ. *Dryops* LATR.

Corpus parvum, subcylindricum, villosum, villis facile detegendis. Antennae brevissimae, articulo secundo maximo, clava lanceolata, multiarticulata. Caput parvum, retractum. Tibiae cylindricae, inermes. *Color* obscurus, pictura nulla. *Motus* tardus. *Habitatio* in aquis et humidis, alternatim sub aqua; per partem inferiorem Lapponiae. *Differentia sexus* externe nulla: *Mas* et *femina* simillimi. (Spec. Scand. 2.)

1. P. prolifericornis: oblongus, tomentosus, subtilissime punctulatus olivaceo-fuscus, elytris obsolete substriatis. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 132. 1. PANZ. Fn. 13. f. 1. GYLL. Ins. Sv. 1. 139. 1. SCHÖNH. Syn. 1. 116. 1. DEJ. Catal. p. 49.

*) In dispositione Coleopterorum secundum numerum articulorum tarsorum, seriei naturali mihi ine adaequata, genus hoc tarsis omnibus 4-articulatis instructum ad aliam Sectionem, et quidem *Tetrame-ra* juxta *Cis* et *Mycetophagum* striete amandandum erit, sed quoad structuram parium corporis et vietum *Pärno* et *Gyrino* magis affine, in Familia Amphibiorum libentius collocaui.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 203. 1. ♂♀. *Dryops auriculatus* LATR. Gen. Crust. et Ins. 2. 55. 1. A.

Hab. in paludosis et stagnis, plantis aquaticis adhaerens, interdum sub aqua, in cuius etiam superficie circumfertur villosus, natat nescius; in copula mense Junio captus; intra limites Lapponiae rarissime occurrit, in reliqua Suecia vulgaris; *Dernest. Pellione* non longior, sed multo angustior. (Lapp.-Scan. freq.)

2. P. auriculatus: oblongus pubescens nigricans, elytris subtiliter vage punctatis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 140. 2. forte var. SCHÖNH. Syn. 2. 116. 2.

Hab. in Lapponia Umensi passim; sub lapidibus ad ripas fluminis Umenensis prope Lycksele et Stensele 15. Jun. — 5. Jul. haud infrequenter visus. (Lapp.-Scan. freq.)

Magnitudo praecedentis vel paullo major. Specimina lapponica succieis pubescentia breviori fusca uce nigra teguntur. In elytris tamen nullum vestigium striarum detegitur, quare ad hanc speciem refero individua inter *P. prolifericornem* et *auriculatum* quasi intermedia.

77. Gyrinus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 176. FABR. DEJ.

Corpus minoris magnitudinis, ovatum, nitidum et (in nostris) glaberrimum. Antennae brevissimae, rigidae, articulo primo maximo, clava septemarticulata. Oculi quatuor, duo utrinque, illo supero, hoc infero. Pedes antici ambulatorii, posteriores breviores, natatorii. *Color* niger ex viridi et caeruleo renitens, in ferrugineum propensus. *Motus* velox, supra aquam per orbis, raro volans. *Habitatio* communiter in aqua, supra quam natat. In foliis plantarum aquat. gregatim deponuntur. *Ova* flava, nitida, elongata, e quibus post hebdomad. tres larvae excluduntur. *Victus:* rapina. *Copulatio* in superficie aquae peragitur. *Differentia sexus* externa in magnitudine feminae fere duplo majore et colore magis virescente, quam in mare, plerumque quaerenda; praeterea *Mas:* tarsis anticis compressis, latere inferiori subspinoso; *Fem.:* tarsis anticis compressis, utroque latere simplici, instruitur. (Spec. Scand. 7.)

1. G. natator: ovalis lucidus glaberrimus, caerulescenti-niger, marginibus supra virescentibus, elytris subtiliter punctato-striatis, margine inflexo, ano subius pedibusque testaceo-ferrugineis. ♂♀.

Mas: minor, tarsis anticis compressis dilatatis, latere interiori spongioso vel granulato.

Fem.: major, tarsis anticis compressis non dilatatis, utroque latere laevi; in copula visi.

FABR. Eleut. 1. 274. 1. PANZ. Fn. 3. f. 5. GYLL. Ins. Sv. 1. 141. 1. SCHÖNH. Syn. 2. 36. 1. DEJ. Catal. p. 21. AHRENS. Faun. Ins. Europ. fascic. 2. fig. 5. ZETT. Fn. L. 1. 204. 1. ♂♀. *Dyticus natator* LINN. Fn. Sv. 779.

Hab. in rivulis et stagnis, tempore hyemali in fundo; glacie jam primum soluta in superficiem aquae se petit, ibi tota aestate ludificans, velocissime gyros faciens Tipulariasque supernatantes pro esca persequens; lacessitus urinatur et aquam subit, foetens; in Lapponia inferiore, exempl. gratia ad Wittangi et Muonioniska frequenter, at in regione alpina nunquam mihi obvisus. *Dernest. Pellione* duplo major, utrinque attenuatus. (Lapp.-Scan. freq.)

2. G. marinus: oblongo-ovatus, nitidus, glaberrimus caerulescenti-niger, marginibus supra virescentibus, elytris punctato-striatis, margine inflexo aeneo, pedibus testaceo-ferrugineis. ♂♀.

Mas: minor, tarsis anticis compressis distincte dilatatis, subius spongiosis.

Fem.: major, tarsis anticis compressis, simplicibus, laevibus.

GYLL. Ins. Sv. 1. 143. 4. SCHÖNH. Syn. 2. 38. 2. FORSBERG. de Gyrin. Nov. Act. Ups. Vol. 8. p. 310. AHRENS. Fn. Ins. Europ. Fasc. 2. f. 7. ZETT. Fn. Lapp. 1. 205. 2. ♂♀.

Var. b. ♂. supra magis opacus. An *G. opacus*?

SAHLB. Ins. Fenn. 47. 3. et GYLL. l. c. 4. App. 250. ?

Hab. cum praecedente adhuc frequentior, et in Lapponia longius penetrans usque ad radices alpium, ubi insectum ex. gr. in lacu Tornensi (Torneå Träsk) die 10. Jul. sat copiose vidi. E Groenlandia eundem quoque mihi communicavit D. WESTERMANN. In Lapponia meridionali, ex. gr. ad Lycksele vulgaris, jam 31. Maj. vigens; ibi etiam var. b. 20. Jun. inveni. Priori paullo minor. (Lapp.-Scan. pass.)

Individua, quae in aquis regionis subalpinae Lapponiae occurrunt pedibus obscurioribus, piceis gaudet.

3. *G. minutus*: oblongo-ovalis subnitidus glaberrimus, supra caerulescente-niger, marginibus virescentibus, subtus piceus, elytris fortius punctato-striatis; margine inflexo, ano subtus pedibusque testaceis. ♂♀.

Mas et *Femina* magnitudine subaequales, secundum tarsorum structuram ut in praecedentibus differunt.

FABR. Eleut. 1. 276. 10. PANZ. Fn. 101. 6. GYLL. Ins. Sv. 1. 143. 5. SCHÖNH. Syn. 2. 35. 14. DEJ. Catal. p. 21. FORSB. de Gyrin. Nov. Act. Ups. Vol. 8. p. 310. ZETT. Fn. Lapp. 1. 206. 3. ♂♀.

Hab. in aquis Lapponiae rarius, corpore subtus obscuriore, quam in insecto Suecico. Ad Lycksele mense Jun. paullo frequentius vidi. Masculis *G. notatoris* adhuc duplo minor, angustior, magis elongatus. (Lapp.-Scan. pass.)

FAM. 16. HYDROCANTHARI.

78. Dyticus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 104. *Dytiscus* Auctorum.

Corpus variae magnitudinis, ovatum, depressum. Antennae thorace paullo longiores. Pedes natatorii. Femora postica basi nuda, libera. Tarsi omnes 5-articulati. *Color* niger, testaceus, nitidus. *Motus* inaccessu natatorio, agili. *Habitatio* larvarum et inaginum sub vita longiori in aquis, puparum in terra humida; per omnes regiones Lapponiae. *Differentia sexus* in tarsorum anticorum structura saepius facile detegenda. (Spec. Scand. 54.)

Sectio 1. Scutellati.

Subdiv. 1. Corpus magnum, ovatum, applanatum. Antennae setaceae. Tarsi autici maris articulis tribus bascos dilatatis, patellam formantibus. Elytra feminarum sulcata. (*Dyticus* proprie.)

1. *D. latissimus*: niger, elytrorum margine dilatato, vitta laterali thoracisque limbo toto luteis. ♂♀. (13 lin. long.)

Mas : elytris laevibus, tarsis anticis dilatatis patellatis.

Fem. : elytris sulcatis, tarsis simplicibus.

LINN. Fn. Sv. 768. FABR. Eleut. 1. 257. 1. PANZ. Fn. 86. f. 1. 2. SCHÖNH. Syn. 2. 10. 1. GYLL. Ins. Sv. 1. 465. 1. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in stagno ad Lycksele d. 19. Jun. a D. DAHLBOM et me inventus. Nostratum maximus. (Lapponia; Gottlandia-Finlandia rar. — Scan. pass.)

2. *D. marginalis*: supra olivaceo-nigricans, thoracis limbo elytrorumque margine luteis, subtus testaceis, sterno postice bifurco, lacinii lanceolatis. ♂♀. (Long. 10 lin.)

Mas : thorace elytrisque laevibus.

Fem. : thorace punctulato, elytris ultra medium sulcatis; in copula.

LINN. Fn. Sv. 769. ♂. FABR. Eleut. 1. 258. 3. PANZ. Fn. 86. f. 3. ♂. 4. ♀. SCHÖNH. Syn. 2. 11. 3. GYLL. Ins. Sv. 1. 466. 2. ♂♀. DEJ. Catal. p. 18. ZETT. Fn. Lapp. 1. 207. 1. ♂♀. *Dyt. semistriatus* LINN. Fn. Sv. 772. (in diagnosi elytra villosa inepte dicuntur.)

Hab. in aquis Lapponiae passim. (Lapp.-Scan. freq.)

3. *D. lapponicus*: supra nigricans, thoracis limbo, elytrorum margine lineisque disci plurimis tenuissimis luteis, subtus testaceus, sterno postice bifurco, lacinii subulatis. ♂♀. (Long. 8—9 lin.)

Mas : thorace elytrisque laevibus.

Fem. : thorace punctulato, elytris ultra medium sulcatis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 468. 3. ♂♀. DEJ. Catal. p. 18. AHRENS. Fn. Europ. Fasc. 9. f. 4. ♂♀.

Hab. in aquis Lapponiae passim, ad Lycksele, Wittangi, Juckasjervi et Muonioniska frequens; in insula Nordlandica Schiervoe in aqua stagnante specimina hujus speciei quoque legi. (Lapp.-Scan. rar.)

Similis praecedenti, sed fere duplo minor.

4. *D. septentrionalis*: niger, thoracis limbo, elytrorum vitta marginali lineisque pluribus luteis, sterna lacinii acutis, elytris laevibus et tarsis anticis in utroque sexu simplicibus. (Long 8—9 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 373. *D. lapponicus* GYLL. l. c. 468. 3. var. b. ZETT. Fn. Lapp. 1. 207. 2. var. b.

Mas : thoracis disco nigro impunctato, tibiis tarsisque omnibus nigro-piceis.

Fem. : thoracis disco nigro subtilissime punctulato, pedibus testaceis, posticis tantum infuscatis; in copula.

Hab. in Lapponia rarissime, mihi ibi non obviis. (Lappon.-mas tarsis anticis dilatatis ex Aboa Finlandiae mihi inmissis.)

5. *D. sulcatus*: orbiculari-ovatus, planus nigricans, ore, antennis, thoracis margine fasciaeque transversa, pedibus anticis, femorum posticorum apice, abdominisque maculis lateralibus. ♂♀. (Long. 6 lin.)

Mas : elytris creberrime punctulatis, glabris.

Fem. : elytris sulcis quatuor latis, villosis; in copula capti.

LINN. Fn. Sv. 773. ♀. FABR. Eleut. 1. 261. 14. PANZ. Fn. 31. f. 9. ♂. 10. ♀. SCHÖNH. Syn. 2. 14. 17. GYLL. Ins. Sv. 1. 427. 6. ♂♀. DEJ. Catal. p. 18. ZETT. Fn. Lapp. 1. 207. 3. ♂♀.

Hab. in aquis stagnantibus Lapponiae passim, ad Wittangi et Lycksele frequens; *D. marginalis* fere triplo minor, breviter ovalis. (Lapp.-Scan. freq.)

6. *D. sulcipennis*: ovalis, planus nigricans, ore, antennis, thoracis margine fasciaeque transversa, pedibus anticis, femoribus posticis totis, abdominisque fasciis ventralibus, flavo-luteis. ♂♀. (Minor. long. 5 lin.)

Mas : elytris creberrime punctulatis, glabris.

Fem. : elytris sulcis quatuor latis, villosis.

SAHLB. Ins. Fenn. p. 157. Not. ZETT. Act. Holm. 1524. p. 156. 50. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 208. 4. ♂♀. *Dyt. canaliculatus* NICOL. Coleopt. Halens. 29. 8. ♂♀. SAHLB. Ins. Fenn. 156. 6. ♂♀. *Dyt. dispar* DEJ. Catal. p. 15.

Hab. in aquis Lapponiae rarius, ad Karesnando et Muonioniska Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele Lapponiae Umensis, 15—20. Jun., a me lectus; etiam in flumine Råneå Botniae borealis jam die 10. Maj. captus. (Lapponia, Finlandia, Ostrogothia in lacu Wetteren sero autumnio, rar.)

A praecedente non distinguitur nisi forma magis ovali, femoribus posticis totis abdominisque segmentorum ventralium basi flavo-luteis, unde fasciae ventri latae, continuatae (nec abruptae vel maculae tantum laterales ut in priori) exstant, et quod duplo minor.

7. *D. verrucifer*: ovalis depressus niger, capite flavo-variegato, thorace strigoso, limbo fasciaeque transversa integra flavis, elytris confertissime verrucosis, corpore flavo-testaceo. ♀. (Long. 4½ lin.)

HUMMEL Essai Ent. 3. 17. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 376.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in stagno sylvatico juxta pagum Lycksele d. 19. Jun. 1832 unicum specimen femineum inveni. (Lapp.; Finland. SAHLBERG.)

Statura omnino *D. sulcipennis*, coque vix brevior, sed paullo angustior. *Mas* : elytris laevibus nigris, margine laterali late pallido punctisque plurimis obscure flavescuntibus in disco sparsis, a D. GYLLENHAL descriptus, a me non visus.

Subdiv. 2. Corpus mediae magnitudinis, ovali-oblongum. Antennae setaceae. Tarsi autici articulis tribus bascos distincte dilatatis (non tamen patellatis), subtus spongiosis. Elytra in utroque sexu non sulcata. (*Colymbetes* CLAIRV. et LATR. non DEJ.)

8. *D. zonatus*: ovatus subconvexus flavo-testaceus, thorace fasciis duabus intra-marginalibus, elytris nigricantibus flavo-irroratis. ♂♀. (Long. 5 lin.)

Mas : tarsis anticis valde dilatatis.

Fem. : tarsis anticis simplicibus.

FABR. Eleut. 1. 262. 22. PANZ. Fn. 38. f. 13. SCHÖNH. Syn. 2. 16. 29. GYLL. Ins. Sv. 1. 475. 9. ZETT. Fn. Lapp. 1. 208. 5. ♂♀.

Hab. in aquis Lapponiae passim, inprimis ad Karesnando lectus; statura fere *D. sulcipennis*, magis ovatus, paullo minor et magis convexus. (Lapp.-Scan. freq.)

9. *D. striatus*: oblongus, posterius attenuatus, niger, labro, fronte, antennarum basi thoracisque lateribus inaequaliter flavis, elytris subtilissime transversim strigosis nigrofuscis, margine diluore. ♂♀. (Long. 6 lin.)

Mas : tarsis anticis modice dilatatis, coarctatis (ut in sequentibus hujus Subdivisionis).

Fem. : tarsis anticis simplicibus; in copula.

FABR. Eleut. 1. 261. 16. ? SCHÖNH. Syn. 2. 15. 20. (Syn. LINN. Fn. forte exclus.) GYLL. Ins. Sv. 476. 10. DEJ. Catal. p. 19. ZETT. Fn. Lapp. 1. 209. 6. ♂♀.

Var. b. ♀. thorace flavo-testaceo, litura media transversa, abbreviata, sinuata nigra. — ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Hab. in aquis Lapponiae et borealis et meridionalis, mens. Jun., passim; in fluviis et rivulis Botniae borealis frequentius, jam initio mensis Maji, glacie non omni soluta, vicens, copulam concupiscens; *Dytico sulcato* fere longior, sed dimidio angustior. (Lapp.-Scan. rar.)

10. *D. fuscus*: ovato-oblongus niger, labro, fronte, antennarum basi thoracisque lateribus inaequaliter flavis, elytris

subtilissime transversim strigosis fuscis, margine dilutiori. (Long. $5\frac{1}{2}$ lin.)

FABR. Eleut. 1. 261. 17. ? SCHÖNH. Syn. 2. 15. 21. GYLL. Ins. Sv. 1. 477. 11. DEJ. Catal. p. 19. ZETT. Fn. Lapp. 1. 209. 7. ♂. *Dytiscus striatus* LINN. Fn. Sv. 770. ?

Hab. in Lapponiae aquis stagnantibus rarius, ad Karesuando Lapponiae Tornensis d. 15. Aug. a me lectus; praecedenti affinis et similis, sed paullo minor brevior. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Synonyma FABRICII et LINNAEI incerta. Cum vero *Dytiscus fuscus* noster frequentissime occurrat in aquis provinciarum Sueciae inferioris, ubi noster *Dyt. striatus* non nisi rarius obveit, forsitan ille est, quem in Fauna sua Sueciae diagnosi perbrevis et auctipiti spectat LINN. *Dyt. fuscus* et *striatus* uotis fere similis significationis describuntur a FABRICIO. Mares *D. fusci* et *Bogemanni* sat similes sunt praeter tarsos auticos in *D. Bogemanni* magis dilatatos, quam in *D. fusco*.

11. D. Bogemanni: oblongo-ovalis niger, labro, fronte, antennis, thoracis limbo lato, elytrorumque evidenter transversim strigosorum margine flavis, pedibus testaceis. ♂. (Long. 6 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 657. 10—11. Add. DEJ. Catal. p. 19. ZETT. Fn. Lapp. 1. 210. 8. ♂.

Hab. in Lapponiae borealis aquis rarius, in stagnis vero ad Lycksele Lapponiae meridionalis, mens. Jun. hand infrequenter captus. Magnitudo *Dyt. striati*, posterius minus angustus, et ab illo vere distinctus, propriam speciem certe efficiens. (Lapp.-Scan. rar.)

12. D. dolabratus: ovali-oblongus niger, labro, fronte, antennis, thoracis limbo lato, elytrorum evidenter transversim strigosorum margine, ano pedibusque testaceis. ♂. (Minor, long. 5 lin.)

PAYK. Fn. 1. 204. 13. SCHÖNH. Syn. 2. 15. 22. GYLL. Ins. Sv. 1. 478. 12. DEJ. Catal. p. 19. ZETT. Fn. Lapp. 1. 210. 9.

Hab. in aquis Lapponiae Tornensis passim, mihi ad Karesuando et Muonioniska praesertim obvisus. In Lapponia meridionali a me non visus, sed in lacu in summitate alpium Dowre sito, a D. BOHEMAN d. 13. Jul. inventus, ut etiam uterque sexus et Groenlandia a D. WESTERMANN communicatus. (Lapp.-Matarengi, Tornoa.)

Antecedente duplo minor, strigis elytrorum crebre bifidis, anastomozantibus, nec ut in illo saepe simplicibus vel liberis, ex utroque quoque occurrit ambio sexus, unde distinctae species jure habendae, licet ceteris notis parum discrepent.

Subdiv. 3. Corpus minoris magnitudinis, ovatum aut ovale, supra saepe convexum. Antennae capite thoraceque parum longiores, subuliformes. Elytra in utroque sexu laeviuscula (non sulcata). Tarsi antici maris articulis tribus baseos paullo dilatatis. (*Colymbetes* LATR. DEJEAN. *Hyderus* mihi *).

13. D. notatus: oblongo-ovatus supra flavicans, vertice thoracis punctis tribus, medio maculiformi, nigris, elytris crebre nigro-irroratis, striis nullis punctatis. ♂. (Long. $3\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: pectore abdomineque nigris, elytris laevibus.

Fem.: pectore nigro, abdomine testaceo, elytris antierius striolis crebris abbreviatis inpressis.

FABR. Eleut. 1. 267. 50. SCHÖNH. Syn. 2. 22. 67. GYLL. Ins. Sv. 1. 483. 17. ZETT. Fn. Lapp. 1. 211. 10. ♂. *Colymbetes suturalis* DEJ. Catal. p. 19.

Hab. in aquis Lapponiae rarius, praecedente triplo et ultra minor. (Lapp.-Scan. freq.)

14. D. agilis: oblongo-ovatus niger, fronte, antennarum basi, thoracis medio late, pedibusque testaceis, elytris flavescens nigro-irroratis, striis disci punctatis. ♂. (Long. $3\frac{1}{2}$ lin.)

FABR. Eleut. 1. 266. 44. PANZ. Fn. 90. f. 2. SCHÖNH. Syn. 2. 23. 68. GYLL. Ins. Sv. 1. 484. 18. DEJ. Catal. p. 19. ZETT. Fn. Lapp. 1. 211. 14. ♂.

Hab. in aquis stagnantibus tota aestate, in Lapponia et boreali et meridionali, frequens, priori parum major. (Lapp.-Scan. freq.)

15. D. melanopterus: oblongo-ovatus testaceus, vertice thoracisque postico fascia abbreviata nigris, elytris atris, margine luteo, striis disci punctatis. ♂. (Long. $3\frac{1}{2}$ lin.)

* *Dytiscus Hybneri*, *transversalis* et *stagnalis* corpore mediocri magnitudinis, forma exaete ovali, tarsis anticis maris patellis orbiculatis, colorisque pictura supra magis determinata, ad propriam Subdivisionem referri debent, sed hae Sueciae australioris incolae in Lapponia non occurrunt.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 211. 12. ♂. *D. agilis* GYLL. Ins. Sv. 4. App. 378. var. b.

Hab. in aquis stagnantibus vel lente fluitantibus, in Lapponia boreali rarius, at in Lapponia meridionali, ex. gr. in Lycksele-Avan et ad Barrsele, nec non in fluviis Botniae borealis, ex. gr. in Råneå et ad Johannis Ro, frequentius, mensib. Majo et Junio visus. (Lapp.-Botnia borealis.)

Descr. Magnitudo et affinitas *Dyt. agilis*, colore determinato ab illo et ceteris distinctus. Totus omnium subtilissime punctulatus. Caput flavum, vertex nigro, maculis duabus testaceis. Antennae testaceae, extrorsum fusciscentes. Thorax testaceus, margine summo autico fusco, postico fascia abbreviata nigra, ut in *D. agili* sita et formata, sed breviori quam in illo, versus margines scilicet minime attenuatum continuata. Scutellum breve, triangulare, l. totum nigrum l. apice testaceum. Elytra atra, margine determinate, at anguste, flavo; in disco ejusvis elytri lineae duae longitudinales et punctis impressis, obsoletae, in femina praesertim parum perspicuae. Corpus totum subtus uti pedes testaceae. Tarsi autici maris modice dilatati, feminae simplices ut in praecedente.

16. D. collaris: oblongo-ovatus testaceus, vertice thoracisque postico fascia abbreviata angusta obsoleta, nigris, elytris nigro-irroratis, striis disci punctatis. ♂. (Long. $3\frac{1}{2}$ lin.)

PAYK. Fn. 1. 200. 9. GYLL. Ins. Sv. 1. 485. 19. ZETT. Fn. Lapp. 1. 212. 13. *Dyt. adpersus* PANZ. Fn. 38. f. 18. DEJ. Catal. p. 19. (non vero idem FABRICII et SCHÖNHERRI.)

Var. b. ♀. Elytris paullo obscurioribus.

Hab. in aquis et fluviis Lapponiae passim, ad Junosuando, Wittangi et aliis locis mens. Majo, Junio lectus; in Lapponia meridionali quoque vulgaris, sed var. b. tantum ad Lycksele rarius obvisus; in fluminibus Luleå et Råneå Botniae borealis frequenter occurrit var. a. (Lapp.-Scan. freq.)

Praecedente sat similis et affinis, paullo minor, brevior.

14. D. maculatus: ovatus nigro-piceus, fronte, antennis, thoracis fascia media, elytrorum maculis lineisque pedibusque ferrugineo-testaceis. ♂. (Long. $2\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. ♂. Elytra margine, et lineis maculisque disci pallidis.

LINN. Fn. Sv. 777. FABR. Eleut. 1. 266. 45. SCHÖNH. Syn. 2. 21. 57. GYLL. Ins. Sv. 1. 490. 24. var. a. ZETT. Fn. Lapp. 1. 212. 14. ♂. a. *Colymbetes maculatus* DEJ. Catal. p. 19.

Var. b. ♂. Elytra margine maculisque disci paucioribus pallidis.

GYLL. et ZETT. l. c. var. b. *Dyt. inaequalis* PANZ. Fn. 14. f. 8.

Hab. in rivulis et fluviis Lapponiae passim frequens; ad Karesuando et Muonioniska illum copiose legi, et var. b. etiam ad Lycksele Lapponiae meridionalis vidi. — Sed neque hunc, neque ullum praecedentium hujus subdivisionis in aquis Nordlandiae Finmarkiaeque detegere mihi contigit. Priori duplo minor. (Lapp.-Scan. pass.)

18. D. areticus: oblongo-ovatus, subtilissime reticulato-strigosus niger, fronte, antennarum basi, thoracis fascia media ad latera dilatata, pedibusque testaceis, elytris nigro-fuscis, margine pallido. ♂. (Long. $2\frac{1}{2}$ lin.)

PAYK. Fn. 1. 201. 10. SCHÖNH. Syn. 2. 23. 70. GYLL. Ins. Sv. 1. 492. 25. ZETT. Fn. Lapp. 1. 213. 15. ♂. a. *Colymb. arcticus* DEJ. Catal. p. 19.

Var. b. ♂. thorace nigro, lateribus late pallidis, fascia scilicet media interrupta.

GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. ♂.

Var. c. ♂. similis varietati a., elytrorum basi etiam pallida. — ZETT. l. c. var. c.

Var. d. ♂. saepe paullo minor, subpallidior, thorace fusco-testaceo, fascia nigra, elytris fuscis.

Hab. in aquis stagnantibus, nec non in fluviis Lapponiae, et borealis et meridionalis a primo vere usque ad autumnum, frequentissimus. Var. vero d. tantum in Lycksele-avan legi, sed a D. BOHEMAN in lacubus in ipsis alpiibus Dowre sitis mens. Jul. capta. — Occurrit quoque in aquis regionis subalpinae, et in lacuna montis Skaaddavaara ad Alten Finmarkiae lectus. Per flumina descendit usque ad Botnia borealem, et in Råneå jam initio mensis Maji specimina utriusque sexus copiose inveni, insecti Scandinaviae forsitan peculiaris. *Dyt. collari* duplo et ultra minor, praecedente parum brevior, sed multo angustior. (Lapp.-Botnia borealis freq.)

19. D. Sturmii: oblongo-ovatus, subtilissime reticulato-strigosus niger, ore, antennis, maculis duabus verticis pedibusque ferrugineis, elytris fusco-brunneis, margine pallido. ♂. (Long. $2\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. ♂. pedibus ferrugineis. ZETT. Fn. L. 1. 214. 16. ?

Var. b. ♀. pedibus nigro-piceis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 493. 26. var. b. ZETT. l. c. var. b. ♀.

Var. c. ♀. totus niger obscurus, antennis, elytrorum margine pedibusque parum dilutioribus.

ZETT. l. c. var. c. ♀.

Hab. in aquis stagnantibus Lapponiae meridionalis ad Lycksele, rarius; ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis mensib. Junio et Julio tamen frequentius vidi, licet individua tantum feminea ibi deprehendere mihi contigerit. (Lapponia.)

Magnitudo fere *Dyt. collaris*, praecedente duplo major, praesertim latior, *D. maculato* subaequalis. Thorax totus niger, lateribus concolor, certo situ aeneo-rufo. *Dyticus Sturmii* GYLLENHAL l. c. var. a et SCHÖNHERRI, seu *D. umbrinus* STURM., qui in Suecia inferiori, in Germania et Gallia occurrit, sed in Lapponia mihi non obvisus, forsitan speciem a nostro diversam constituit, magis ovatus thoracisque lateribus late testaceis. Ex illo vero non nisi mares vidi, unde dubium circa hanc speciem manet usque dum plura utriusque sexus specimina colligere et inter se comparare liceat. — Caveas ne nostrum lapponicum cum aliquot similibus, ex. gr. *Dyt. angustiori*, *fuscipenni*, *congenere* et *paludoso* confundas: magnitudo, color, et imprimis forma ac superficies plerumque minus variabiles, attente observanda sunt.

20. *D. fuliginosus*: oblongo-ovatus posterius attenuatus, subtilissime reticulato-strigosus, supra aeneo-niger, thorace elytrisque flavo-marginatis, subtus ferrugineo-brunneus. ♀♀. (Long. 3½ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 17. 33. GYLL. Ins. Sv. 1. 495. 28.

Hab. in Lapponia meridionali rar; tantum ad Lycksele parce obvisus. (Lapp.-Scan. freq.)

21. *D. fenestratus*: oblongo-ovatus convexus, posterius attenuatus depressus, supra subtilissime reticulato-strigosus, nigro-aeneus, subtus piceus, fronte, antennis, thoracis lateribus, elytrorum margine lineolisque duabus fenestratis pedibusque piceo-ferrugineis. ♀♀. (Long. 3½ lin.)

FAHR. Eleut. 1. 264. 32. (exclus. Syn. *D. guttatus* PAYK.)

SCHÖNH. Syn. 2. 18. 42. GYLL. Ins. Sv. 1. 497. 30. ZETT. Fn. Lapp. 1. 214. 17. ♀♀. *Colymb. fenestratus* DEJ. Catal. p. 19. *Dyt. aeneus* PANZ. Fn. 38. f. 16.

Var. b. ♀♀. thoracis lateribus elytrorumque margine parum dilutioribus. — ZETT. l. c. var. b. ♀.

Var. c. ♀♀. paullo major, totus aterrimus, ore, antennis pedibusque anterioribus ferrugineis, elytrorum lineola marginali et guttula apicali pallidis.

An GYLLENHAL. l. c. var. c. ♀?

Hab. in aquis Lapponiae, vulgaris; etiam sub lapidibus ad ripas fluminis Tornensis prope Juckasjervi mens. Junio plura specimina legi. Varietates a. et b. ad Muonioniska mens. Aug. frequenter visae, et omnes varietates ad Lycksele Lapp. merid. quoque vulgares. (Lapp.-Scan. freq.)

Magnitudo *Dyt. agilis*, postice magis attenuatus. — Exemplaria lapponica hujus speciei mihi semper visa fuerunt corpore magis obscuro, quam suecica corpore fere ferrugineo seu piceo-ferrugineo.

22. *D. serricornis*: ovalis, convexus, laeviusculus piceo-niger, ore, fronte, antennis, thoracis lateribus elytrorumque margine pedibusque rufo-piceis. ♀♀. (Long. 3¼ lin.)

Mas: antennis extrorsum compressis, serratis, femoribus anticis subtus dentatis.

Fem.: paullo minor, antennis femoribusque simplicibus.

PAYK. Fn. 3. Add. 443. 16—17. ♂. SCHÖNH. Syn. 2. 18. 40. GYLL. Ins. Sv. 1. 500. 33. ♀♀. DEJ. Catal. p. 19. ZETT. Fn. Lapp. 1. 215. 18. ♀♀. *Agabus serricornis* LEACH. Zool. Misc. III. 72. 7. AHRENS. Fn. Europ. Fasc. 5. f. 3.

Hab. in aquis stagnantibus Lapponiae passim; ad Muonioniska et ad villam Mauno prope Enontekis frequentius occurrit; ad Lycksele Lapponiae Umensis uterque sexus d. 14—20. Jun. a me inventus, et a D. FELLMAN ex Enare Lapponiae septentrionalis missus. (Lapp.-Botnia.)

Mas magnitudine fere *D. fenestrati*, sed convexior, postice magis obtusus, femina dimidio minor. Sub oculo acutissime armato tota elytrorum superficies subtilissime creberrime punctulata apparet, et praeterea in singulo striae tres e punctis evidentioribus inordinatis impressis, ut in affinis.

23. *D. guttatus*: oblongo-ovatus subdepressus nitidus niger, ore, antennis, thoracis summo margine, pedibusque rufo-piceis, elytris guttulis 2 rotundatis pallidis. ♀♀. (Long. 2¾ lin.)

Var. a. ♀♀. guttulis elytrorum pallidis simplicibus.

SCHÖNH. Syn. 2. 19. 46. GYLL. Ins. Sv. 1. 502. 34.

Var. b. paullo major (long. 3 lin.), guttulis elytrorum majoribus subferrugineis, anteriore didyma.

GYLL. l. c. 4. App. 350. 34. var. b.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapponia; Ostrog. Scania passim, sed tantum var. a.)

24. *D. bipustulatus*: obovatus depressus nitidus niger, ore antennisque testaceis, punctis verticis rufis, pedibus piceis, tibis tarsisque ferrugineis, elytrorum strigis longitudinalibus tenuissimis crebris anastomozantibus. ♀♀. (Long. 3¼ lin.)

LINN. Syst. Nat. 2. 667. 17. PAYK. Fn. 1. 208. 17. FAHR. Eleut. 1. 263. 29. LATH. Gen. Crust. et Ins. 1. 231. 3. SCHÖNH. Syn. 2. 17. 35. DEJ. Catal. p. 19. ZETT. Fn. Lapp. 1. 216. 19. *Dyt. carbonarius* FAHR. Eleut. 1. 263. 28. (var. punctis verticis, ut saepe accidit, inconspicuis.) SCHÖNH. Syn. 2. 17. 34. GYLL. Ins. Sv. 1. 506. 38.

Var. b. ♂. pedibus rufo-testaceis.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Hab. in aquis Lapponiae passim. Versus alpes longius procedit et in Torneåtråsk, nec non in aquis ad Giebstad insulae Senjen Nordlandiae a me lectus; *D. fenestrato* paullo brevior, multo magis depressus, praesertim postice. (Lapp.-Scan. freq.)

25. *D. tarsatus*: oblongus subdepressus nitidus niger, ore, antennis, punctis 2 verticis tarsisque rufo-ferrugineis, elytrorum strigis longitudinalibus tenuissimis crebris anastomozantibus. ♀♀. (Long. 2¼ lin.)

Var. b. ♀. paullo minor angustior (long. 2½ lin.), elytrorum superficie tota coriacea.

Var. c. similis var. b. punctula rufa ad marginem elytrorum anteriorem.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; ad Wilhelmina uterque sexus var. a. d. 17—21. Jul. a me captus; var. b. e Dowrie a D. BOHEMAN communicata, et var. c. etiam in Dowrie lecta, test. D. SCHÖNHERR in litteris. (Lapponia.)

Similis *D. bipustulato*, sed paullo minor, angustior, forte etiam paullo magis convexus, pedibus totis nigris, tarsis tantum rufis distinctus. — Var. b. et c. ab a. spec. distinct.

26. *D. fuscipennis*: obovatus depressus nitidus niger, ore, antennis, punctis verticis, thoracis limbo pedibusque testaceis, femoribus fusco-maculatis, elytris subtilissime punctulatis obscure brunneis, margine antico et laterali pallidis. ♀♀. (Long. 3 lin.)

PAYK. Fn. 1. 209. 18. SCHÖNH. Syn. 2. 18. 36. GYLL. Ins. Sv. 1. 507. 39. ZETT. Fn. Lapp. 1. 216. 10. ♀♀.

Hab. in Lapponia D. SANMARK teste D. SAHLBERG in Ins. Fenn. pag. 166; a me in Lapponia frustra quaesitus. (Lapp.-Scan. pass.)

Magnitudo et statura omnino praecedentis, sed superficies non striata, modo oculo acutissime armato omnium subtilissime punctulata, et series tres disce e punctis minutissimis impressis, obsoletissimae. Palpi pallidi, articulo ultimo fusco. Os late testaceum. Puncta verticis 2 rufa. Thorax niger, margine antico et postico angustissime, lateribus latius, testaceus. Pedes testacei, femoribus praesertim posticis magis vel minus fusciscentibus; qualis in Ölandiae, Smolandiae aquis, passim, et in Lundsibus stagnis fundo argillaceo, frequenter, mihi obvisus. Similem quoque Nobil. GYLLENHAL e Westrogothia misit, quare de synonymia non haesito, quamquam celeberr. auctoris descriptio in nostrum non bene convenit.

27. *D. Grapei*: oblongo-ovatus depressus subtilissime punctulatus niger, ore, frontis margine, antennis, lunula verticis pedibusque rufo-ferrugineis, thoracis lateribus piceis, angulis posticis productis acutis. ♀♀. (Long. 3¼ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 1. 505. 37. SAHLBERG. Ins. Fenn. 165. 30. AHRENS. Fn. Europ. Fasc. 6. fig. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 217. 21. ♀♀.

Hab. in aquis Lapponiae rarius; *D. bipustulato* fere longior, sed angustior, nec posterius attenuatus. (Lapponia; Finlandia; Scania, ubi ad Esperöd die 23. Aug. 1820 individuum femineum ipsissimae speciei inveni.)

28. *D. chalconatus*: oblongo-ovalis depressus subtilissime punctulatus niger, ore, frontis margine antennisque rufo-testaceis, verticis punctis, thoracis lateribus, elytrorum summo margine pedibusque anterioribus piceo-ferrugineis. ♀♀. (Long. 3—3¼ lin.)

PANZ. Fn. 38. f. 17. SCHÖNH. Syn. 2. 19. 43. GYLL. Ins. Sv. 1. 504. 36. ZETT. Fn. Lapp. 1. 217. 22. ♀♀. a. *Colymbetes chalconatus* DEJ. Catal. p. 19.

Var. b. ♀♀. duplo minor obscurior, thoracis scilicet lateribus elytrorumque margine vix ferrugineis, femoribus omnibus nigro-piceis.

GYLL. Ins. Sv. 1. c. var. c. ZETT. l. c. var. b. ♀.

Hab. in aquis stagnantibus, in Lapponia rarius, ex. gr. ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis; in provincia adiacenti Botnia boreali frequentius occurrit, ut ad ÖfverTorneå, Calix et Umeå, jam mense Majo obvisus. Varietas a *D. bipustulato* magnitudine parum cedit, var. b. duplo minor, ma-

gis ovalis, ad Lycksele Lapponiae Umensis haud infrequenter captus, forte specie distinct. (Lapp.-Scan. praesertim var. b.)

Differt a *D. fenestrato*, cui alias simillimus, forma magis ovali, colore paullo nigriore et defectu macularum fenestratarum in elytris; a *D. bipustulato* statim dignoscitur superficie elytrorum coriacea, nec strigulis longitudinalibus invicem connexis.

29. *D. guttiger*: oblongo-ovalis convexiusculus, omnium subtilissime punctulatus niger, subtus nigro-piceus, ore, frontis margine, antennis, punctis verticis pedibusque piceo-ferrugineis, elytris lineola punctoque prope marginem fulvo-fenestratis. ♂♀. (Long. 3 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 1. 499. 31. DEJ. Catal. p. 19. (speciminibus e Lapponia.) ZETT. Fn. Lapp. 1. 218. 23. ♂♀.

Var. b. ♂♀. guttulis elytrorum obsoletis vel nullis.

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 379. 31. var. c.

Hab. in Lapponiae aquis rariis, ad Karesuando frequens Collect. GRAPE, in aquis stagnantibus ad Lycksele Lapponiae Umensis, mens. Jun. a me frequenter lecta utraque varietas. *D. fenestrato* duplo fere minor et angustior. (Lapp.-Smolandia rar.)

30. *D. vittiger*: oblongo-ovatus nigro-subaeneus, minus convexus, palpis antennisque ferrugineis, pedibus rufopiceis, elytris lineola laterali rufescente abbreviata.

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 379.

Var. b. elytrorum lineola rufescente obsoleta vel nulla.

GYLL. l. c. var. b.

Hab. in Lapponiae borealis aqua. *D. GRAPE*, teste *D. GYLL.* l. c. (Lapponia.)

D. guttigero similis et affinis, paullo minor.

31. *D. angustior*: oblongus angustus convexus, posterior attenuatus, subtilissime punctulatus nigro-aeneus, ore, frontis margine, antennis punctisque verticis ferrugineis, corpore pedibusque piceis. (Long. 2½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 1. 500. 32. ZETT. Fn. Lapp. 1. 218. 24.

Var. b. elytris striolae lateralis pallidioris rudimento obsoleto.

GYLL. l. c. Add. P. 3. 688. 32. var. c. ZETT. l. c. var. b. GYLL. l. c. 4. App. 380.

Hab. in Lapponia, Collectione *D. KOLSTRÖM*, mihi vivus non visus. Varietatem b. *DOM. SCHÖNHERR* e Lapponia obtinuit. *D. guttigero* valde affinis, sed adhuc minor, imprimis angustior, convexus et maculis elytrorum fenestratis nullis. (Lapp.-Upland. rar.)

32. *D. affinis*: ovato-oblongus convexiusculus, omnium subtilissime punctulatus niger, labro, antennarum basi punctisque verticis ferrugineis, elytris lineolis duabus pellucidis, pedibus rufescentibus, posticis nigro-piceis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

PAYK. Fn. 1. 211. 21. SCHÖNH. Syn. 2. 19. 48. GYLL. Ins. Sv. 1. 503. 35. ZETT. Fn. Lapp. 1. 218. 25. ♂♀. *Colymbetes affinis* DEJ. Catal. p. 19.

Var. b. duplo major, elytrorum lineolis pellucidis elongatis. — GYLL. Ins. Sv. 4. App. 380. 35. b.

Var. c. etiam duplo major, elytris immaculatis.

GYLL. l. c. var. c.

Hab. in aquis Lapponiae Tornensis rariis, *DD. QUENSEL*, et *FRIGELIUS*. Specimina, quae hic descripsi, ad Haparanda Botniae borealis d. 20. Maji, et in aqua stagnante ad Juckasjervi Lapponiae d. 25. Jun. legi. (Lapp.-Scan. rar.)

Inter minimos hujus generis, *D. bipustulato* seu *carbonario* GYLL. quadruplo et ultra minor. Elytra nitida; in disco antico series tres irregulares e punctis impressis, posterius vero puncta plurima sparsa inordinata; versus apicem, juxta suturam, ordo e punctis simplici serie digestis. GYLL.

33. *D. elongatus*: oblongus convexus nigro-subaeneus, ore, lineolis 2 verticis, antennis pedibusque rufo-ferrugineis, elytrorum margine toto rufobrunneo.

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 381.

Hab. in aquis Lapponiae passim, *D. GRAPE*, teste GYLL. l. c.; mihi nunquam obvisus. Ceteris plerisque magis elongatus; *D. affinis* var. a., vix latior, sed fere dimidio longior. (Lapponia.)

34. *D. confinis*: ovalis subdepressus laevissimus nitidus niger, labro, antennis punctisque verticis ferrugineis, elytris nigro-fuscis margine flavo-testaceo, pedibus piceis, tibiis anticis tarsisque omnibus rufescentibus. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 1. 511. 43. ZETT. Fn. Lapp. 1. 219. 26. ♂♀. *Colymb. confinis* DEJ. Catal. p. 19. (Specimin. e Lapponia.)

Hab. in aquis Lapponiae passim, ad Karesuando *D. GRAPE*, in ipso alpium Tornensium jugo d. 12. Jul. eundem legi. (Lappon.-Blekingia rar.)

D. affinis fere duplo major. Elytrorum superficies laevis, punctis aliquot et sparsis et seriatis ut in *D. affinis* dispositis.

35. *D. congener*: ovalis subdepressus, subtilissime punctulato-strigosus nitidus niger, labro, antennarum basi punctisque verticis ferrugineis, elytris fusco-piceis margine pallidiori, pedibus rufescentibus, femoribus nigro-maculatis. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

Mas: elytris fuscis, superfice tota (praeter puncta majora impressa ordinaria) fere laevi.

Fem.: elytris plerumque obscurioribus, superfice tota subtilissime punctulato-substrigosa; in copula.

PAYK. Fn. 1. 214. 23. ? ♀. ? SCHÖNH. Syn. 2. 22. 61.

GYLL. Ins. Sv. 1. 509. 4. var. a. ♂. ? var. b. ♀. ? ZETT. Fn. Lapp. 1. 219. 27. ♂♀. *Colymbetes congener* DEJ. Catal. p. 19.

Var. b. ♂♀. elytris fere totis nigris. — ZETT. l. c. var. b. ♀.

Var. c. ♀. in copula; similis varietati a., duplo major.

ZETT. l. c. var. c. ♂♀.

Hab. in aquis stagnantibus per totam Lapponiam usque ad regionem alpinam vulgaris. In Nordlandia et Finmarkia quoque frequenter occurrit, et ad Björkvik juxta Ofotenfjord, in insulis Senjen, Schiervee ac Tromsøe, nec non ad Alten et Bossekop copiose visus, in copula mense Julio saepe captus. Var. b. ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, ad Tre-sunda et Barrsele, Lapponiae Umensis, 2-12. Jul., et var. c. tantum ad Giebstad Nordlandiae lecta. (Lapp.-Scan. freq.)

Magnitudo *D. affinis*. Specimina lapponica mihi semper visa fuerunt superfice magis laeviori, quam in succis vulgaribus, unde Synonymon PAYKELLI non nisi dubius huc retuli. Synonymon vero GYLLENHALLI, praesertim ejus varietatem a., confidentius citavi.

36. *D. paludosus*: ovalis subdepressus laevis niger, ore, labro, antennis, punctis verticis, thoracis lateribus pedibusque ferrugineis, elytris fuscis basi margineque pallidis. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

FABR. Eleut. 1. 266. 42. GYLL. Ins. Sv. 1. 510. 42. ZETT. Fn. Lapp. 1. 220. 28. ♂♀. *Colymbetes paludosus* DEJ. Catal. p. 19. *Dytiscus congener* var. SCHÖNH. Syn. 2. 22. 61. b. c.

Hab. in aquis Lapponiae rariis, ad Karesuando Lapponiae Tornensis *D. GRAPE*, teste *D. SCHÖNHERR*, mihi tantum ad Wilhelmina Lapponiae Umensis, d. 21. Jul. rariis obvisus. Priori magnitudine et statura simillimus. (Lapp.-Scan. rar.)

37. *D. uliginosus*: ovalis convexus subpunctulatus nitidus niger, ore, labro, frontis margine late, antennis, punctis verticis, thoracis lateribus, elytrorum margine pedibusque rufo-ferrugineis. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

LINN. Fn. Sv. 776. FABR. Eleut. 1. 266. 41. SCHÖNH. Syn. 2. 23. 56. GYLL. Ins. Sv. 1. 512. 44. ZETT. Fn. Lapp. 1. 221. 29. ♂♀. *Colymbetes uliginosus* DEJ. Cat. p. 19.

Hab. in Rovaniemi Lapponiae Kemensis *D. Past. FRILLMAN*, teste Comite de MANNERHEIM, etiam in Lapponia a *D. SANMARK* lectus, mihi vero ibi non obvisus. *D. congeneri* paullo minor, brevior, magis convexus. (Lapp.-Scan. freq.)

38. *D. femoralis*: oblongo-ovatus, subdepressus, punctulatus nigro-subaeneus, thoracis elytrorumque lateribus dilutioribus, ore, labro, frontis margine late, antennarumque basi testaceis, punctis verticis pedibusque rufis, femoribus anticis pallido-ciliatis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

PAYK. Fn. 1. 215. 24. SCHÖNH. Syn. 2. 22. 60. GYLL. Ins. Sv. 1. 513. 45. ZETT. Fn. Lapp. 1. 221. 30. *Colymb. femoralis* DEJ. Catal. p. 19.

Var. b. ♂♀. elytris subtestaceis. ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Hab. in Lapponiae aquis *D. D. SANMARK* et *DAMMERT*, teste *D. SAILBERG*, mihi in Lapponia boreali non obvisus; sed in Lapponiae meridionalis aquis haud infrequenter visus praesertim var. a. (Lappon.-Scan. freq.)

Praecedenti minus convexus, et dimidio fere minor, ideoque minimus hujus sectionis. Obs. *Dyt. fuscipennis, affinis, confinis, congener, paludosus, uliginosus* et *femoralis* valde similes sunt et affines, difficillimeque dignoscuntur. E magnitudine, colore et punctura elytrorum notae discernentes tamen eliciuntur.

Sect. 2. Exscutellati.

Minuti, thoracis margine postico in medio loco scutelli producto. Color pallescens. *Laccophilus* LEACH. et *DEJEAN*. *Noterus* LATR. DEJ.

39. D. minutus: obovatus, subdepressus, laevis, virescenti-flavus, elytris fusco-flavo-virescentibus, margine pallido-maculato. ♂♀. (Long. 1 $\frac{3}{4}$ lin.)

FABR. Eleut. 1. 272. 78. SCHÖNH. Syn. 1. 229. 40. GYLL. Ins. Sv. 1. 514. 46. ZETT. Fn. Lapp. 1. 222. 30. ♀♀. *Lacophilus minutus* DEJ. Catal. p. 19. *Dyt. interruptus* PANZ. Fn. 26. f. 5.

Hab. in aquis stagnantibus Lapponiae meridionalis, rarius. (Lapp.-Smol. freq.)

Parvus, *Dyt. femoralis* triplo et ultra minor. Tarsi in utroque sexu aequales, simplices.

40. D. crassicornis: oblongo-ovatus, subconvexus, nitidus pallide ferrugineus subtus saturator, elytris dilute castaneis, serie triplici irregulari punctorum impressus. ♂♀. (Long. 1 $\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: antennarum medio tarsorumque anticorum basi inerassatis, tibiis anticis iutus valde deutatis, femoribus apice nigro-fasciatis.

Fem: antennis tarsis simplicibus, tibiis muticis, femoribus immaculatis; in copula.

FABR. Eleut. 1. 273. 81. ♂. SCHÖNH. Syn. 2. 24. 79. GYLL. Ins. Sv. 1. 516. 47. ♀♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 222. 31. ♂♀. *Noterus crassicornis* DEJ. Catal. p. 19.

Hab. rarius in Lapponia cum praecedente, quo duplo fere minor est, angustior, posterior attenuatus. (Lapp.-Scan. freq.)

79. Hyphydrus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 105. SCHÖNH. GYLL. Ill. *Dytiscus* FABR.

Corpus parvum, oblongo-ovatum, subtus convexum. Antennae thorace parum longiores, filiformes. Scutellum nulum. Femora postica basi nuda, libera. Tarsi quatuor anteriores quadriculati, postici evidenter quinquearticulati. Color nigricans, fuscus, testaceus; pictura saepe lineata. Motus incessu natatorio agilissimo. Habitatio in aquis; per omnes fere Lapponiae regiones. *Differentia sexus* in externis nulla. (Spec. Scand. 44.)

Subdiv. 1. Corpore longiusculo, subdepresso.

1. H. griseo-striatus: oblongo-ovatus subtilissime punctulatus pilosus niger, capite macula antica subtriangulari, antennarum basi pedibusque ferrugineo-flavis, thorace pallido medio nigro-vario; elytrorum limbo lineisque plurimis subinterruptis pallidis. (Long. 1 $\frac{3}{4}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 1. 523. 7. AHRENS. Fn. Europ. Fasc. 9. f. 6. certe. ZETT. Fn. Lapp. 1. 223. 1. *Hydroporus griseo-striatus* DEJ. Catal. p. 19. *Dytiscus Halensis* PAYK. Fn. 1. 230. 41. (exclus. Syn. FABR.)

Var. b. flavedine frontis in vertice ramulum utriusque emittente. — GYLL. l. c. 4. App. 385. var. b.

Var. c. thoracis litura nigra minore, in maculas 2 divisa, elytrorum lineis pallidis latioribus.

GYLL. l. c. 4. App. 385. c.

Hab. in aquis stagnantibus per totam Lapponiam frequentissime; in insulis Nordlandiae et Finmarkiae copiose quoque occurrit; in lacubus minoribus in alpihus Dowreensis sitis omnes varietates quoque a D. BOHEMAN mens. Jul. Aug. inventae. (Lapp.-Scan. rar.)

Dyt. crassicorni paullo major, latior. Elytra parvo griseo-pilosa apice subaeuminata, pallida, lineis 6-7 nigris. Tarsi fusi. In Lapponia specimina hujus speciei lineas elytrorum flavas raro habent interruptas, sed de cetero insecto sueleo simillima, unde vix ad speciem distinctam referenda.

2. H. alpinus: oblongo-ovatus, subtilissime punctulatus glaber subnitidus niger, capite, antennis, thorace elytris angustiore utrinque impresso pedibusque ferrugineis; elytris pallidis, nigro-lineatis, apice acuminatis. (Long. 1 $\frac{3}{4}$ lin.)

Var. a. segmento abdominis ultimo s. anali pallido.

SCHÖNH. Syn. 2. 34. 23. GYLL. Ins. Sv. 1. 524. 8. KUNZE

Fragmenta Entomol. 67. 9. AHRENS. Fn. Eur. Fasc. 9. f. 7. ZETT. Fn. Lapp. 1. 224. 2. *Dytiscus alpinus* PAYK. Fn. 1. 226. 36. *Hydroporus alpinus* DEJ. Catal. p. 20.

Var. b. sine dubio alter sexus: segmento anali nigro.

H. borealis GYLL. Ins. Sv. 4. App. 386. Sub hoc latet etiam *H. alpinus* ZETT. Fn. Lapp. 1. c.; forte quoque DUFSSCHM. et KUNZE l. c.

Hab. in aquis stagnantibus et fluitantibus Lapponiarum omnium freq., ad Wittangi Lapponiae Tornensis d. 15. Jun. ut et ad Lycksele sat copiose lectus praesertim var. b. (Lapp.-Dalekarlia rar. In lacubus Dowreensis. a. et b. BOHEM.)

Praecedente fere minor, angustior, posterior magis attenuatus, supra glaber subnitidus. Thorax laevis, non punctatus, sed infra marginem fovea arcuata utrinque impressus, in disco lineola transversa saepe fusca. — Vertex in utraque varietate aut totus pallidus aut arcu fusco; sed elytrorum apex in utraque varietate mihi videtur aequaliter acuminatus.

3. H. bidentatus: oblongo-ovatus, subtilissime punctulatus glaber niger, capite, antennis, thorace elytris angustiore utrinque impresso pedibusque flavo-testaceis, elytris pallidis, nigro-lineatis, apice productis, emarginato-bidentatis. (Long. 1 $\frac{3}{4}$ lin.)

Var. a. ano pallido.

GYLL. Ins. Sv. 1. 525. 9. certe. AHRENS. Fn. Europ. Fasc. 9. f. 8. (figura optima.) ZETT. Fn. Lapp. 1. 224. 3.

Var. b. forte alter sexus: ano nigro.

Sub *H. bidentatus* ZETT. l. c. latet.

Hab. in aquis Lapponiae D. D. FORSSTRÖM et GRAPE; ad Munioniska et Karesuando Lapponiae Tornensis ut et ad Lycksele, Lapponiae Umenensis, a me quoque rarius lectus; sed in lacubus alpihus Dowreensis mens. Jul. Ang. utraque varietas a D. BOHEMAN visa. (Lapponia.)

Magnitudo et summa praecedentis similitudo, nec differt nisi elytrorum apice late emarginato. Elytra pallida, singulo lineis sex et maculis duabus parvis subquadratis lateribus, nigris. Variat uti praecedens ano pallido et nigro, forte nota sexuali. Variat etiam fronte et vertice aut totis pallidis aut plus minus fusco-piceis. Variat denique elytrorum apice aut plerumque late emarginato, bidentato (ano vel pallido vel nigro), aut rarius truncato et parum emarginato.

4. H. depressus: oblongo-ovatus, subtilissime punctulatus glabriusculus ferrugineus, thoracis macula antescutellari gemina elytrisque nigris, his pallido-maculatis substriatisque, ante apicem utrinque denticulo minuto. (Long. 1 $\frac{3}{4}$ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 34. 21. GYLL. Ins. Sv. 1. 526. 10. ZETT. Fn. Lapp. 1. 225. 4. *Dyt. depressus* FABR. Eleut. 1. 268. 56. *Hydroporus depressus* DEJ. Catal. p. 19. *Dyt. elegans* PANZ. Fn. 24. f. 5.

Hab. in aquis Lapponiae rarius; ad Munioniska Collect. D. KOLSTRÖM e Lapponia Tornensi D. DEUTSCH. (Lapp.-Scan. pass.)

Praecedente fere major, ejusque omnino statura. Antennae totae pallidae. Thorax elytrorum basi parum angustior, lateribus rotundatis, supra testaceis, margine autico anguste, maculisque ante scutellum 2 plerumque discretis, nigris. Elytra parum convexa, parumque pubescentia, testacea, sutura lineisque subseucis, subinterruptis, nigris, maculisque ad latera in singulo 2 majoribus ejusdem coloris. Corpus subtus ferrugineum, pectore obscuriore. — Specimina, quae inter Claras in lacubus Ostrogothiae et Scaniae frequenter occurrunt, supra magis pallida videntur, maculisque thoracis nigris basi plerumque connexis.

5. H. frater: ovatus, subtilissime punctulatus subpubescens niger, capite, antennis, thorace, elytrorum margine et lineis disci subseucis pedibusque ferrugineis; elytris ante apicem utrinque denticulo minuto. (Long. 1 $\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. thorace ante scutellum macularum 2 nigrarum rudimento.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 225. 5. a. *H. hyperboreus* GYLL. Ins. Sv. 4. App. 388.

Var. b. thorace ante scutellum maculis duabus rotundatis, non inter se, sed margini connatis, nigris.

ZETT. l. c. var. b. *Hyph. frater* SPENCE, KUNZE Fragm. Ent. in Nov. Act. Hal. l. IV. p. 62. 5. *Dyt. depressus* DUFSSCHM. Fn. Austr. l. p. 272. (excl. Syn.)

Var. c. similis varietati a., pectore abdomineque obscure ferrugineis; forte junior.

KUNZE l. c. var. b. ZETT. l. c. var. c. An *H. areolatus* SAHLB. Ins. Fenn. 173. 7.?

Hab. in aquis stagnantibus Lapponiae; ad Wittangi Lapponiae Tornensis d. 25. Jun. plura specimina legi. Var. b. et c. rarissime occurrunt. (Lapponia.)

Praecedente paullo, fere duplo, minor, brevior, illi valde affinis. Thorax elytris vix angustior, lateribus fere rectis. Elytra nigra,

*) Licet *Hyphydrorum* tarsi quatuor anteriores in utroque sexu tantum 4-articulati deprehendantur, tamen ob magnam cum generibus *Dytico* et *Haliplo* in ceteris affinitatem, species hujus nostri generis sub *Hydrocantharorum* Familia retinere, more GYLLENHALI, aptius duxi, quam regulis systematis artificialis inconculte obstrictus, eandem species, violata natura, hospites inter *Tetramera* collocare. Nomen CLAIRVILLEI et DEJRANI *Hydroporus* non placet, utpote nimium consonans *Hydrophoro*, quod in Dipterorum Ordine jam est receptum.

margine lineisque 5-7 in disco subinterruptis pallidis; hae vero lineae juxta marginem et suturam in maculas non dilatatae, ut in autecedente. Apex elytrorum oblique truncatus, angulo externo denticulo minuto. Palporum antennarumque apex, margo thoracis anticus angustissime, tarsi saepe nigro-fusca. — Priori paullo convexior videtur. — Quem D. KUNZE descripsit in Auglia captum. —

6. H. picipes: oblongo-ovatus subtns niger, supra ferrugineo-testaceus nitidus profunde punctatus, elytris nigro-lineatis, striis 4 baseos profundius punctatis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 31. 9. GYLL. Ins. Sv. 1. 528. 12. KUNZE Nov. Act. Hall. 2. 4. 61. 3.

Hab. in Lapponia Umensis rarius; in Lycksele-avan d. 18 — 20. Jun. legi. (Lapp. merid.-Scan. freq.)

7. H. nigro-lineatus: oblongo-ovatus, creberrime subtiliter punctulatus, subopacus, subtns ater, pedibus pallidis, supra flavo-testaceus, thoracis macula media rhombea, elytrorumque lineis novem nigris, suturali communi. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

KUNZ. Fragm. Ent. p. 60. GYLL. Ins. Sv. 3. 668. SAHLB. Ins. Fenn. 176. 17. ZETT. Fn. Lapp. 1. 226. 6. *Hyph. parallelogrammus* NICOLAI Dissert. Coleopt. 32. 8. (exclus. forte Syn. plur.)

Hab. in aqua stagnante ad Wittangi et Juckasjervi Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele Lapponiae Umensis, mens. Jun., rarius. (Lapponia; Scania in lacu Silfakra rar.) Magnitudo *Hyph. Fratr.* Apex palporum, antennarum tarsorumque niger. Thorax parum punctatus. Elytra parum convexa, subtilissime punctulata, striis impressis nullis, tota opaca flavo-testacea, sutura lineisque in singulo quatuor nigris, extrema saepe interrupta, et cum linea tertia interne connexa.

8. H. consobrinus: ovato-oblongus, creberrime punctulatus, subnitidus, subtns ater, pedibus testaceis, supra ferrugineus, thoracis macula media rotundata, elytrorumque lineis novem nigris, suturali communi. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

KUNZE Ent. Fragm. in Nov. Act. Hal. II. IV. p. 61. 2. NICOL. Dissert. Coleopt. 33. 9. ZETT. Fn. Lapp. 1. 227. 7. *H. nigro-lineatus* SAHLB. Ins. Fenn. 176. 17. (in observ.) Sub hoc nomine etiam a D. DREWSSEN ex Havnia missus.

Hab. in aqua stagnante ad Wittangi Lapponiae Tornensis, mens. Junio sat copiose visus, etiam in Lycksele-avan, Lapponiae meridionalis d. 20. Jun. in copula frequenter observatus. (Lapponia; Scania cum priori rar.)

Magnitudo, statura et summa praecedentis affinitas. Differt a priori punctura elytrorum evidentiori, colore testaceo-ferrugineo (nec flavo), ut et superficie, ut videtur, magis nitida. Macula thoracis nigra quoque minor, rotunda vel subquadrata. Antennarum apex, tarsi saepe fuscescentia. Elytrorum lineae in singulo quatuor, praeter suturalem communem, nigrae, extrema in medio interrupta, pone medium dilatata et ibi cum tertia plerumque connexa. Stria compressa in elytris nulla, quare Synon. SCHÖNHERRI *Hyphydr. nigro-lineati* vix nisi dubius ad hunc referre potui.

9. H. figuratus: oblongo-ovatus subdepressus pallidus, thoracis medio, elytrorum basi interiore, puncto humerali, plaga magna disci, maculis lineae apicis nigris, pectore brunneo.

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 387.

Hab. in Lapponia rarissime, D. GRAPE, test. D. GYLL., mihi in Lapponia non obvis. Statura *H. depressi*, sed paullo minor. (Lapp. borealis.)

10. H. planus: obovatus, depressus, crebre punctulatus, subnitidus pubescens niger, antennarum basi, verticis margine postico glabro laevi, pedibusque ferrugineis, femoribus basi piceis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. elytris nigris, basi margineque antico piceis.

SCHÖNH. Syn. 2. 35. 25. GYLL. Ins. Sv. 1. 531. 15. ZETT. Fn. Lapp. 1. 227. 8. a. *Dytiscus planus* FABR. Eleut. 1. 268. 55. *Hydroporus planus* DEJ. Catal. p. 20. *Dytisc. erythrocephalus* LINN. Syst. Nat. 2. 666. 14.

Var. b. elytris fuscis, basi margineque antico testaceis, pedibus fere totis ferrugineis.

ZETT. l. c. var. b. GYLL. l. c. var. *Dyt. flavipes* FABR. Eleut. 1. 273. 82.

Hab. in aquis Utsjoki Lapponiae Kemensis D. Past. FELLMAN, teste Com. MANNERHEIM, etiam a D. DEUTSCH e Lapp. Tornensi mecum communicatus; sed a me in Lapponiis reliquis frustra quaesitus. (Lapp.-Scan. freq.)

Hyph. consobrinus aequalis vel fere major, sed magis depressus, supra totus pilis griseis depressis adpersus. Elytra non striata, nec thorax impressus.

11. H. Lapponum: oblongo-ovatus, subconvexus, subtiliter punctulatus, tenuiter pubescens niger, capite, anten-

rum basi, thoracis transversim impressi lateribus, elytrorum margine baseos pedibusque rufo-ferrugineis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. Elytra nigra, margine flavo-ferrugineo.

GYLL. Ins. Sv. 1. 532. 16. ZETT. Fn. Lapp. 1. 228. 9. a.

Var. b. Elytra tota obscure brunnea, margine dilutiori.

GYLL. et ZETT. l. c. var. b.

Hab. in Lapponiae aquis, DD. FORSTRÖM et GRAPE. Varietatem a. ad Muonioniska d. 17. Aug. et var. b. in aquis alpium Tornensium jago d. 12. Jul. ipse legi. (Lappon.)

Hyph. plano valde similis et affinis, sed paullo major, capite rufo, pedibus pallidioribus, thorace antice posticeque transversim impresso, et elytris tenuiter tantum pubescentibus distinctus. — Quod mihi celeberrimus KUNZE e Saxonia misit sub nomine *Hyph. marginatus* KUNZ. Fragm. Ent. 67. 10. *Dyt. marginatus* DRETSCHM. Fn. Austr. 1. 269. 26. *Hyph. Lapponum* GYLL. l. c. aliud omnino est insectum, magis depressum, capite antice posticeque rufo, thorace parum impresso, elytris subtilius punctulatis, basi late, margineque inaequaliter flavis dignotum, ad novam speciem referendum.

12. H. rufifrons: ovatus convexus profunde punctatus, parce pubescens nitidus niger, capite antice, elytrorum basi margineque pedibusque ferrugineis. (Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 390.

Hab. in Lapponia Umensis passim; in flumine Umensis ad Lycksele et Stensele, d. 18. Jun. — 2. Jul. a me lectus. *H. plano* fere duplo major, multo magis convexus. (Lapp. meridional.; Westrog. rar.)

13. H. erythrocephalus: oblongo-ovatus, subconvexus, punctulatus pubescens niger, capite, thoracis transversim impressi lateribus, pedibusque ferrugineis, antennarum basi elytrorum margine toto rufo-testaceis. ♂♀. (Minor. long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. ♂♀. in copula, elytris pubescentibus nigris, humeris et margine laterali pallide testaceis.

SCHÖNH. Syn. 2. 35. 27. GYLL. Ins. Sv. 1. 533. 17. ZETT. Fn. Lapp. 1. 229. 10. a. *Dytiscus erythrocephalus* LINN. Fn. Sv. 774. FABR. Eleut. 1. 267. 47. PANZ. Fn. 101. f. 3. *Hydroporus erythrocephalus* DEJ. Catal. p. 20.

Var. b. ♂♀. in copula, glabrior, elytris brunneis, sutura infusca.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b. *Hyph. ruficeps* NICOL. Diss. Coleopt. 33. 15.

Hab. in aquis stagnantibus Lapponiae et borealis et meridionalis, tota aestate, frequens, in copula, ad Wittangi die 15. Jun. copiose visus. (Lapp.-Scan. freq.)

Hyph. plano similis, sed paullo minor, praesertim multo angustior, magis convexus, et pubescentia rariore. — E varietate b. plura individua feminea in copula cum maribus similibus vidi, nude conjectura D. GYLLENHALI, hanc varietatem non nisi marem varietatis a. esse, experientia non comprobatur. Forte species distinctae?

14. H. deplanatus: ovatus planus subtilissime punctulatus, tenuiter pubescens, opacus niger, capite antice, thoracis lateribus, elytrorum basi margineque, antennarum basi pedibusque ferrugineis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 391. SAHLB. Ins. Fenn. 178. 22.

Hab. in aquis Lapponiae, test. D. SAHLBERG l. c., mihi in Lapponia non occurrens. *H. plano* paullo angustior, multo major depressus. (Lapponia; in aquis stagnantibus Sueciae inferioribus passim; ut ♂ semel in copula cum *H. erythrocephalo* a me captus.)

15. H. sex-pustulatus: oblongo-ovatus, subdepressus, subtiliter punctulatus, pubescens niger, capite, thoracis lateribus pedibusque ferrugineis, antennarum basi, elytrorum margine maculisque lateralibus livido-testaceis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. maculis elytrorum lateralibus tribus.

SCHÖNH. Syn. 2. 34. 20. GYLL. Ins. Sv. 1. 534. 18. ZETT. Fn. Lapp. 1. 229. 11. a. *Dyt. 6-pustulatus* FABR. Eleut. 1. 269. 58. *Hydroporus 6-pustulatus* DEJ. Catal. p. 20. *Dyt. lituratus* PANZ. Fn. 14. f. 4.

Var. b. maculis lateralibus elytrorum duabus, una baseos majore, altera intra apicem.

ZETT., SCHÖNH. et GYLL. l. c. var. b. *Dyt. palustris* LINN. Fn. Sv. 775. FABR. Eleut. 1. 269. 59. *Hyphydr. pulstris* NICOL. Dissert. Coleopt. 33. 14.

Var. c. elytris pallidis, margine basali ad scutellum angustissime, sutura, fascia media, utrinque abbreviata maculae postica communi subdilatata, nigris.

Hab. in aquis stagnantibus et fluitantibus Lapponiarum omnium frequens; occurrit quoque in Finnmarkia, et ad Alten 6. Aug. illum legi; var. b. ad Muonioniska capta; var. c. in agris Dowreensisibus ad Vage, BOHEMAN. d. 3—4. Aug.

capta; *H. erythrocephalo* fere duplo minor, subtilius punctulatus. (Lapp.-Scan. toto anno freq.)

16. H. Marklini: oblongo-ovatus, convexus, punctatus, glaber niger, fronte, antennarum basi, thoracis fascia media pedibusque testaceis, elytris griseis, plaga magna communi sinuata fusca.

Gyll. Ins. Sv. P. 3. Add. 659. 18—19. ZETT. Fn. Lapp. 1. 230. 12.

Hab. in aquis stagnantibus Lapponiae rarius; ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis mensih. Jun. — Jul. a me visus; statura et affinitas praecedentis, sed fere minor, paulo magis convexus, glaber et pictura alia. (Lapp.-Olandia rar.)

17. H. nigrita: oblongo-ovatus, subdepressus, subtilissime crebre punctulatus, pubescens niger, antennarum basi pedibusque rufo-ferrugineis, elytris stria disci interioris punctata obsoleta. ♂♂. (Long. 1½ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 36. 28. GYLL. Ins. Sv. 1. 535. 19. ZETT. Fn. Lapp. 1. 230. 13. ♀♀. *Dytisc. nigrita* FABR. Eleut. 1. 273. 84. *Hydroporus Morio* DEJ. Catal. p. 20.

Hab. in aquis Lapponiae passim, in copula mense Junio captus; ascendit usque ad regionem alpinam, et in rivulo in summo alpium Tornensium jingo die 12. Jul. lectus; e Groenlandia a D. WESTERMANN benigne quoque communicatus. *Hyph. erythrocephalo* duplo minor. (Lapp.-Scan. pass.)

18. H. ruficornis: ovalis subdepressus, subtilissime parce punctulatus, glaber subnitidus ater, capite antice, antennis totis pedibusque rufo-ferrugineis. (Long. 1½ lin.)

Hab. in Lapponia rarissime; e Lappon. Tornensi a D. FRIGELIO communicatus. (Lappon. borealis.)

Statura ovali, antice posticeque parum angustiori, colore, punctura et glabritie a priori distinctus. Var. b. fere paulo major, antennis extrorsum subfuscioribus, elytris forte paulo crebrius punctulatis, an hujus vel sequentis varietas; ad Tresunda, Lapponiae Umensis semel a me lectus.

19. H. melanocephalus: ovato-oblongus subconvexus subtiliter punctulatus glaber niger, antennarum basi ferruginea, pedibus piceis. (Long. 1—1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 1. 537. 21. ZETT. Fn. Lapp. 1. 231. 14.

Var. b. duplo minor, capite pedibusque rufo-ferrugineis.

An var. b. GYLL. l. c. ? ZETT. l. c. var. b.

Var. c. similis var. a. sed totus piceus; junior.

Hab. in aquis stagnantibus Lapponiae frequens; in Nordlandia et Finmarkia quoque occurrit et ad Bossekop et Alten mens. Ang. copiose visus. Var. b. in fluviis ad Umeå d. 4. Maj. et ad Wittangi d. 17. Jun. capta, et var. c. cum var. a. ad Tresunda, Lycksele, nec non in alpe Brattiksfjell, d. 20. Jun. — 20. Jul. a me lecta. (Lapp.-Scan. pass.)

Varietate magnitudinis, praecedente plerumque paulo major, *Hyph. sexpustulato* subaequalis et affinis. Superficies tota subtilissime et minus crebre punctulata, vix pubescens.

20. H. tristis: oblongo-ovatus, subconvexus, angustatus, subtiliter crebre punctulatus glaber niger, capite elytris-que rufo-piceis, antennarum basi pedibusque ferrugineis. (Long. 1 lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 36. 29. GYLL. Ins. Sv. 1. 538. 22. ZETT. Fn. Lapp. 1. 231. 15. a.

Var. b. duplo minor. — ZETT. l. c. var. b.

Var. c. similis var. a., capite elytris-que ferrugineis. Vix varietas *Hyph. erythrocephali*, nam omnino glaber.

ZETT. l. c. var. c.

Hab. in aquis stagnantibus Lapponiae passim, varietates a. et c., ad Wittangi et Juckasjervi mens. Junio, et var. c. ad Muonioniska mens. Aug. legi. (Lapp.-Scan. var. a. freq.)

Hyph. nigrita et *melanocephalo* paulo minor, angustior. Superficies sub oculo armato subtilissime crebre punctulata, sed vix pubescens videtur. Species 17—20. inter se valde affines sunt.

21. H. striola: oblongo-ovatus niger subdepressus tenuiter pubescens, capite antice, antennarum basi pedibusque ferrugineis, elytris obsolete punctulatis testaceis, disco communi striolaque obliqua posteriori nigris. (Long. 1 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 392. SAHLB. Ins. Fenn. 181. 29.

Hab. in Lappon. DD. SANMARK et E. KOLSTRÖM, test.

D. SAHLB. l. c. (Lapponia.)

Var. b. elytris testaceis, disco posteriori communi nigro, sed striola obliqua nigra nulla; forte hujus; in stagno ad Lycksele d. 20. Jun. semel lecta.

22. H. umbrosus: oblongo-ovatus, subconvexus, subtilissime crebre punctulatus pubescens niger, capite, antennarum basi pedibusque ferrugineis, elytris rufo-piceis, posteriori attenuatis. (Long. ¾ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 1. 538. 23. NICOL. Diss. Coleopt. 34. 20. ZETT. Fn. Lapp. 1. 232. 16.

Hab. in paludibus Lapponiae passim; ad Muonioniska et Karesuando Lapponiae Tornensis, ad Lycksele Lapponiae Umensis, nec non ad Bossekop Finmarkiae, mens. Jun. — Aug. ego illum vidi. Minutus, *Hyph. tristis* duplo minor. (Lapp.-Scan. pass.)

23. H. lineatus: oblongo-ovatus, convexus, subtilissime punctulatus pubescens ferrugineus, elytris postice attenuatis, disco fuscis, ferrugineo-lineatis. ♂♂. (Long. 1 lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 32. 15. ZETT. Fn. Lapp. 1. 232. 17. ♂♂.

Dytisc. lineatus FABR. Eleut. 1. 272. 76. PANZ. Fn. 101. f.

4. Hydropor. lineatus DEJ. Catal. p. 20.

Hab. in aquis Lapponiae freq. D. DE PAYKULL, mihi in Lapponia non obvius. (Lapp.-Scan. freq.)

Parvus, *Hyph. sexpustulato* fere dimidio minor. Elytra ferruginea singulo lineis tribus nigris ob pubescentiam parum conspicuis.

24. H. granularis: oblongo-ovatus, subconvexus, subtilissime punctulatus subpubescens niger, antennarum basi pedibusque testaceis, elytrorum margine lineis-que duabus pallidis. (Long. ½ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 36. 30. GYLL. Ins. Sv. 1. 540. 25. ZETT. Fn. Lapp. 1. 232. 18. *Dytisc. granularis* LINN. Syst. nat. 2. 667. 32. FABR. Eleut. 1. 270. 67. *Hydropor. granularis* DEJ. Catal. p. 20.

Hab. in Lapponia D. KOLSTRÖM et FRIGELIUS. (Lapp.-Scan. freq.)

Hyph. umbroso fere duplo minor, inter minimos hujus generis. Thoracis latera saepe pieca. Elytra evidenter punctulata.

Subdiv. 2. Corpore breviusculo, convexo, glabro. (Halipiformes).

25. H. inaequalis: ovalis, profunde punctatus ferrugineus, antennarum apice thoracisque suturis nigris, elytris nigris margine laterali late inaequaliter ferrugineo. (Long. 1 lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 29. 5. GYLL. Ins. Sv. 1. 519. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 233. 19. *Dytiscus inaequalis* FABR. Eleut. 1. 272. 77. *Hydroporus inaequalis* DEJ. Catal. p. 20.

Hab. in aquis Lapponiae, FRIGELIUS et Collect. D. GRAPE. Parvus, *Hyph. lineato* fere latior, sed multo brevior, convexus, gibbus. (Lapp.-Scan. copiose.)

26. H. reticulatus: ovalis ferrugineus, elytris parcius subtiliter punctatis, disco nigris, lineis interruptis ferrugineis. (1—1½ lin. long.)

SCHÖNH. Syn. 2. 30. 6. GYLL. Ins. Sv. 1. 520. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 233. 20. *Dytiscus reticulatus* FABR. Eleut. 1. 273. 8. *Hydropor. reticulatus* DEJ. Catal. p. 20.

Var. b. elytris ferrugineis basi, sutura, lineisque distinctis interruptis nigris.

ZETT., SCHÖNH. et GYLL. l. c. var. b. *Dyt. collaris*

PANZ. Fn. 26. f. 4.

Hab. in Lapponiae aquis D. D. SANMARK et DAMMERT teste D. SAHLBERG; var. b. ad Karesuando D. GRAPE, teste D. SCHÖNHERR. (Lapp.-Scan. freq.)

Praecedente fere dimidio major, et satis affinis, at distinctus.

27. H. confluens: ovatus subdepressus subtiliter punctulatus niger, capite thoraceque ferrugineis, elytris pallidis, lineis quatuor abbreviatis nigris. ♂♂. (Long. 1½ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 30. 7. GYLL. Ins. Sv. 1. 522. 5. ZETT. Fn. Lapp. 1. 233. 21. ♂♂. *Dytiscus confluens* FABR. Eleut. 1. 270. 68. PANZ. Fn. 14. f. 5. *Hydroporus confluens* DEJ. Catal. p. 20.

Hab. in aquis Lapponiae D. D. SANMARK et DAMMERT teste D. SAHLBERG, mihi in Lapponia non visus, sed in Scania aquis stagnantibus verno praesertim tempore frequenter in copia captus. *Hyph. inaequali* duplo major, longior, sed multo minus convexus. (Lapponia; Gottlandia rar., Scania freq.)

28. H. assimilis: late ovatus, brevis, convexus, laevis nigricans, capite, antennarum basi, thorace utrinque longitudinaliter impresso, pedibusque testaceis, elytris pallidis, lineis abbreviatis nigris, exterioribus brevibus. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 1. 522. 6. KUNZ. Fragm. Ent. p. 63. 7. certe. (SCHÖNH. Syn. 2. 34. 22. ?) An *Dytisc. assimilis* PAYK. Fn. 1. 236. 51. ? ZETT. Fn. Lapp. 1. 234. 22. An quoque *Hyph. septentrionalis* GYLL. l. c. 4. App. 385. var. ?

Hab. in aquis Lapponiae borealis passim. Collect. D. D. KOLSTRÖM et PORTIN; in lacu illo magno sic dicto Torneå-träsk, qui in vicinitate alpium Tornensium jugi situs est, 8—10. Jul. sat copiose a me collectus; et altera vice in Lapponia Tornensi a D. DEUTSCH captus. — In regione alpium Suecessionium etiam inventus a D. HEER. (Lapp.-Suecia australis? rar.)

Hyph. confluenti magnitudinis et colore sat similis, impressione longitudinali ad latera thoracis imprimis distinctus. Antennarum apex, thoracis margo anticus, femora in medio tarsisque fusca. Lineae illae elytrorum nigrae, in singulo subseuae, variant integrae l. interruptae, liberae l. hinc illinc confluentes, unde exstant varietates β . KUNZE seu *Hyph. fluvialis* LEONH. et DEJAN. et forte etiam *H. septentrionalis* GYLL.? An quoque *H. Sammarkii* SAHLB. Ins. Fenn. 172. 5.? — Synonymia PAYKELLI praesertim dubia videtur, dum III. Auctor impressionem thoracis non commemorat, contra vero describit puncta duo thoracis baseos approximata, quorum in meis specimenibus, iisque plurimis, ne vestigium quidem detegitur.

29. H. quinque-lineatus: ovatus, brevis, convexus, profunde crebre punctatus, glaber ferrugineus, thoracis margine postico in medio lineisque elytrorum quinque, suturali communi, exterioribus in medio flexuosis, nigris. σ^7 . (Long. 1—1½ lin.)

Var. a. σ^7 . supra ferrugineus, elytris lineis nigris.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 234. 23. σ^7 .

Var. b. supra pallidus, elytris nigris, margine laterali lineaeque disci una alterave interrupta flavis.

Hab. in aquis Lapponiae borealis passim, ad Wittangi Lapponiae Tornensis mense Junio sat copiose visus; etiam in copula captus; ad Haparanda et Råneå Botniae borealis jam mense Majo frequenter occurrit. (Lapp.-Botnia borealis.)

Magnitudo *Hyphydri assimilis*, punctura *Hyph. inaequalis*, et color fere *Hyph. reticulati*; at ab omnibus certe distinctus. Totus ferrugineus punctatus. Antennarum articulus ultimus niger. Thoracis margo posticus in medio infuscatus. Lineae in singulo elythro pure nigrae (praeter suturalem communem), interior recta, exterior in medio anteflexuosa, aut interrupta, et tunc apice lineae superioris extrorsum flexo; saepe etiam linea parva lineae exteriori postice adjacet. *Hyph. inaequali* proximus est, sed paulo major.

30. H. rivalis: brevis convexus supra flavo-testaceus, thorace ntrinque stria laterali insculpto, elytrorum disco nigro, flavo-maculato. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 394.

Hab. ad Nordcap Finmarkiae Norvegicae, D. MARKLIN. test. D. GYLL. l. c. (Lappon. septentrionalis.)

Priori affinis videtur et var. ejus b. sat similis, sed punctura subtiliori et thorace stria laterali utriusque insculpto etc, statim differt; a me non inventus.

80. Halipus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 106. DEJ. *Dytiscus* FABR.

Corpus parvum, ovatum, antice posticeque attenuatum, crassum, convexum, glabrum. Antennae longitudine thoracis, filiformes. Scutellum nullum. Femora postica basi lamina duplici clypeiformi tecta. Tibiae posticae arcuatae. Tarsi omnes 5-articulati. Color ferrugineus, pallidus, pictura maculis nigris. *Motus* incessu natatorio. *Habitatio* in aquis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in externis non perspicua. (Spec. Scand. 6.)

1. H. elevatus: oblongo-ovatus, supra pallidus, subtus testaceus, elytris punctato-striatis, nigro-lineatis, carinula disci abbreviata; thorace plano. (1½—1 lin. long.)

SCHÖNH. Syn. 2. 27. 6. GYLL. Ins. Sv. 1. 545. 1. DEJ. Catal. p. 20. ZETT. Fn. Lapp. 1. 235. 1. *Dytiscus elevatus* PANZ. Fn. 14. f. 9.

Hab. in Lapponia D. FORSSTRÖM; mihi nec ibi, nec alibi in Suecia obvisus, a D. DOCT. ERICSON e Berolin. 1835 mihi benigne missus. (Lapponia.)

Reliquis hujus generis magis oblongus, *Hyphydro erythrocephalo* paulo minor.

2. H. ferrugineus: ovalis, nitidus ferrugineus, elytris griseis nigro-maculatis, profunde punctato-striatis, interstitiis seriebus punctorum minorum. (Long. 1½ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 26. 1. var. β . GYLL. Ins. Sv. 1. 546. 2. var. b. ZETT. Fn. Lapp. 1. 236. 2. an *Dyt. fulvus* FABR. Eleut. 1. 271. 70.?

Var. b. nitidus niger, capite, thoracis antice piceo-ferrugineis, antennis pedibusque rufis.

GYLL. l. c. 4. App. 394. 2. var. c.

Hab. in aquis stagnantibus Lapponiae var. a. passim; ad Karesuando D. GRAPE, ad Muonioniska D. KOLSTRÖM, ad Juckasjervi 3. Jul. ipse; varietas vero b. in aquis Lapponiae rarissime occurrit, mihi non obvia. (Lapp.-Scan. freq. toto anno.)

Major reliquis hujus generis, *Hyphydro reticulato* et *confluente* duplo et ultra major. Thorax antice posticeque fascia punctorum

infusatorum. Elytrorum sutura maculaeque oblongae disci in nostro nigrae sunt. — Varietatem a. GYLLENHALI hujus speciei in Lapponia non vidi. — An hae varietates ut distinctae species considerandae?

3. H. impressus: ovalis, nitidus flavo-testaceus, elytris obsolete nigro-maculatis, punctato-striatis, striis infuscatis, interstitiis punctis paucis sparsis. (Long. ¾ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 26. 2. GYLL. Ins. Sv. 1. 547. 3. var. b. *Dytiscus impressus* PAYK. Fn. 1. 235. 49.

Hab. cum praecedente in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. freq. toto anno.)

Statura prioris, sed fere triplo minor. Elytra semper nigro-maculata. Thorax undique, licet in disco parens, punctatus, flavus, margine antice fusco. — Neque ex hac specie genuinum FABRICII, GYLLENHALI et PANZERI in Lapponia invenire mihi contigit, sed in Scaniae aquis varietates GYLLENHALI a., b. et c. saepe mixtae occurrunt, specie non distinguendae.

FAM. 17. STERNOXI. LATR.

81. Buprestis.

LATR. Gen. Crust. et Ins. FABR. DEJ.

Corpus majoris vel mediae magnitudinis, oblongum, postice saepe acuminatum, durum, non saliens. Palpi filiformes articulo ultimo subcylindrico. Antennae breves, serratae. Color saepe metallicus, viridis, auratus, excellens. *Motus:* incessus rarus, at volatus celer. *Habitatio* larvarum in ligno sicco, imaginum in silvis, raro in floribus; per partem sylvaticam et subalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* in emarginatura segmenti ventralis penultimi apud marem evidentiori quam apud feminam interdum quaerenda. (Spec. Scand. 21, pleraque Sueciae mediae incolae.)

Sect. 1. Scutellum punctiforme; minutum, suborbiculare.

1. B. acuminata: supra fusco-cuprea obscura, subtus cuprea rugosa, thorace in medio longitudinaliter canaliculato, elytris rugoso-striatis, apice integro acuminatis. σ^7 .

Mas: ano bidentato, tibiis intermediis deute armatis.

Fem.: ano tridentato, dente intermedio minuto, tibiis omnibus muticis.

FABR. Eleut. 2. 205. 104. PANZ. Fn. 68. f. 20. GYLL. Ins. Sv. 1. 457. 16. σ^7 . SCHÖNH. Syn. 3. 251. 199. σ^7 . DEJ. Catal. p. 29. ZETT. Fn. Lapp. 1. 237. 1. σ^7 .

Hab. in Lapponiae sylvis mense Julio rarius, in adjacenti Botnia boreali et occidentali frequentius. *Bupr. rustica* fere major. (Lapponia-Smolandia rar.)

2. B. conspersa: supra nigro-aeneo-variegata, subtus obscure cuprea, rugosa, thorace in medio canalicula laevi, elytris apice obtuso, obsolete bidentato. σ^7 .

Mas: segmento ventrali penultimo (quinto) exciso.

Fem.: segmento ventrali penultimo leviter emarginato.

GYLL. Ins. Sv. 1. 441. 3. SCHÖNH. Syn. 3. 217. 28. σ^7 . DEJ. Catal. p. 29. ZETT. Fn. Lapp. 1. 237. 1. σ^7 .

Hab. in Lapponia rarissime, magnitudine et statura *Bupr. rusticae*. (Lappon.-Ostrogothia rar.)

3. B. rustica: supra virescenti-aenea, subtus obscure viridi-cuprea, thorace antice angustato, profunde punctato, elytris striatis, apice truncatis, obsolete bidentatis. σ^7 .

LINN. Fn. Sv. 756. FABR. Eleut. 2. 204. 101. PANZ. Fn. 68. f. 19. GYLL. Ins. Sv. 1. 442. 4. SCHÖNH. Syn. 3. 221. 48. DEJ. Catal. p. 29. ZETT. Fn. Lapp. 1. 238. 3. σ^7 .

Hab. in sylvis Lapponiae rarius; media magnitudine et colore paulo varians. (Lapp.-Scan. pass.)

4. B. appendiculata: subdepressa, tota nigra, thoracis lateribus rotundatis, supra creberrime granulato-punctatis; elytris foveolatis, apice extus subserrulato acutis. σ^7 .

Mas: ano levissime emarginato.

Fem.: ano truncato.

PANZ. Fn. 68. f. 22. GYLL. Ins. Sv. 1. 451. 11. SCHÖNH. Syn. 3. 237. 126. DEJ. Catal. p. 30. ZETT. Fn. Lapp. 1. 238. 4. σ^7 . *Bupr. Morio* PAYK. Fn. 2. 230. 17.

Hab. intra limitem regionis sylvaticae Lapponiae, scilicet locis ubi crescit Pinus sylvestris, passim, occurrit etiam in ipsa Finmarkia, et in Pinetis ad Altengaard plura specimina initio mensis Augusti legi. In parietibus ligneis, soli expositis, saepe quoque ad Bossekop deprehensa, valde agilis et captu difficilis. (Lapp.-Smoland. pass.)

Elat. murino paullo minor, brevior. Thorax postice saepe bi-, quadri- vel sex-foveolatus, unde exstant varietates a Cel. SAHLB. in Ins. Fennicis recensitae.

5. **B. tarda**: subdepressa, supra virescenti caerulea, subtus caeruleo-aenea, clypeo flavesciente, thoracis lateribus subrectis, elytris confertissime rugoso-punctulatis, apice extus serrulato rotundatis. ♂♀.

PANZ. Fn. 68. f. 21. GYLL. Ins. Sv. 1. 450. 10. SCHÖNH. Syn. 3. 237. 125. DEJ. Catal. p. 30. ZETT. Fn. Lapp. 1. 239. 5. ♂♀. *Bupr. cyanea* FABR. Eleut. 2. 216. 168.

Var. b. tota aenea, elytris nigris.

GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b.? ZETT. l. c. var. b.

Hab. in truncis secatis Pini sylvestris, per partem sylvaticam Lapponiae, mens. Julio et Aug. rarior; varietatem b. ad Muonioniska legi. Magnitudo et statura praecedentis. (Lapp.-Ostrogothia passim.)

Sect. 2. Scutellum triangulare. Corpus ovatum, mediocre.

6. **B. chrysostigma**: purpurascenti-aenea, subtus splendida, elytris obscuris elevato-costatis, margine foveisque duabus disci rubro-aureis, thorace inaequali, rugoso. ♂♀.

Mas: segmentum abdominis quintum profunde emarginatum.

Fem.: segmentum abdominis quintum levissime emarginatum.

LINN. Fn. Sv. 755. FABR. Eleut. 2. 198. 69. PANZ. Fn. 65. f. 18. GYLL. Ins. Sv. 1. 447. 8. ♂. ZETT. Fn. Lapp. 1. 239. 6. ♂♀. SCHÖNH. Syn. 3. 234. 111. ♂♀. DEJ. Catal. pag. 30.

Hab. in Lapponia sylvatica mens. Julio et Augusto, rarius; ad Tresunda et Lycksele, Lapponiae Umensis a me, ut et ad Matarengi in Paroecia Tornöa superiori a D. PORTIN lecta; in regione montana alpium in Sweitz a DD. FR. et HEER. quoque visa. *Buprest. tarda* duplo major. (Lapp.-Smolandia rar.)

Sect. 3. Scutellum cordatum. Corpus ovatum, parvum.

7. **B. quadripunctata**: aeneo-nigra, unicolor, depressa, thorace foveolis quatuor transversim impressis, elytris rude punctatis. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 759. FABR. Eleut. 2. 210. 134. GYLL. Ins. Sv. 1. 458. 18. SCHÖNH. Syn. 3. 257. 226. DEJ. Catal. p. 30. ZETT. Fn. Lapp. 1. 240. 7. ♂♀.

Hab. in floribus et lignis siccis, sepibus etc. per partem sylvaticam Lapponiae, mense Junio, Julio et Augusto passim; in copula; ad Kengis et Matarengi frequentius occurrit; nec non ad Gransele, Åsele et Katisavan, Lapponiae Umensis vulgaris; sed neque in Nordlandiae, neque in Finmarkiae alpinis vel inferalpinis a me visa; in regione vero montana alpium Suessionensium non raro occurrit testantibus. DOM. FRÖBEL et HEER. Mittheil., Zürich 1834. 1. p. 83. Parva, *Bupr. tarda* quadruplo minor, circiter 3 lin. longa. (Lapp.-Ostrog. freq. Scan. rar.)

Sect. 4. Scutellum veluti duplicatum l. carina transversa divisum. Corpus minoris magnitudinis, lineari-elongatum.

8. **B. viridis**: obscure aenea, unicolor, subcylindrica, fronte convexa, thorace brevissimo, transversim impresso, posterius angustiori, postice trisinuato, elytris punctatis, apice rotundatis. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 762. FABR. Eleut. 2. 212. 143. PANZ. Fn. 101. f. 11. GYLL. Ins. Sv. 1. 453. 13. SCHÖNH. Syn. 3. 244. 152. DEJ. Catal. p. 30. ZETT. Fn. Lapp. 1. 240. 8.

Hab. in foliis Betulae albae nec non Salicum, per partem sylvaticam et subsylvaticam Lapponiae mens. Jul. et Aug. passim; ad Muonioniska Lapponiae Umensis, nec non ad Lycksele, Gransele, Hornmyra et Wilhelmina, Lapponiae Umensis, d. 15. Jul. — 17. Aug. frequentius; in copula saepe capta. In alpiibus vix occurrit, nec in subalpinis Lapponiae Norvegiae a me lecta. (Lapp.-Scan. freq.)

Variat magnitudine; priori plerumque brevior, sed semper multo angustior, sublinearis. Omnia specimina hujus speciei, in Lapponia collecta, eaque non pauca, magis obscura colore fuerunt, quam in Suecia vulgaris.

82. Trachys.

FABR. Syst. Eleut. 129. DEJEAN. *Buprestis* LATR.

Corpus parvum, breve, ovato-trigonum. Palpi 4 brevissimi, aequales. Antennae breves, inferne moniliformes, ver-

sus apicem serratae. Thorax postice lobatus. Scutellum obsoletum. Color obscurus, aenescens. *Motus* Buprestidis; insectum in foliis quiescens tardum, attactum celeriter aufugit. *Habitatio* in foliis fruticum, per partem inferiorem Lapponiae. *Differentia sexus* externa nulla. (Spec. Scand. 3, Scaniae praesertim incolae.)

1. **T. minuta**: nigro-aenea, nitida, pilosa, elytris inaequalibus rugulosis, fasciis undatis albido-pilosis. ♂♀.

FABR. Eleut. 2. 219. 5. PANZ. Fn. 95. f. 5. GYLL. Ins. Sv. 1. 462. 2. SCHÖNH. Syn. 3. 265. 6. DEJ. Catal. p. 30. ZETT. Fn. Lapp. 1. 241. 1. ♂♀. *Buprestis minuta* LINN. Fn. Sv. 760.

Hab. in Lapponiae regione mitiori, rarius; ad Karesuando ipse vidi, et ad Matarengi in Paroecia Tornöa superiori pauca specimina collegit D. PORTIN. Parva, *Bupr. 4-punctata* quadruplo minor, depressa, trigona, fronte excavata. (Lapp.-Scania, praesertim in corylo, freq.)

83. Elater.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 109. FABR. DEJ.

Corpus mediae, vel minoris magnitudinis, elongatum, convexiusculum scutellatum. Palpi exserti, securiformes. Antennae filiformes, saepe serratae. Thoracis anguli postici saepe producti. Color niger, metallicus, testaceus, raro rufus. *Motus* singularis; insectum pedibus brevibus tarde repens, sed dorso impositum (ope inuicronis in sterno) alte saliens: interdum lente et circulatim volans. *Habitatio* larvarum in lignis, imaginum saepe in floribus; per omnes Lapponiae regiones, praesertim sylvaticas. *Differentia sexus* antennarum forma et proportione interdum proditur. (Spec. Scand. 71, *Elat. pygmaeo* etc. ab hoc genere separatis et ad nov. gen. *Eucnensis* relatis.)

Sect. 1. ore porrecto.

Subdiv. A. fronte impressa.

1. **E. fasciatus**: niger, supra squamis atris, albido-argenteis immixtis adpersus, thoracis maculis elytrorumque fascia postica undulata albis distinctioribus, thorace canaliculato, angulis posticis planis.

LINN. Fn. Sv. 737. FABR. Eleut. 2. 229. 43. PANZ. Fn. 76. f. 2. GYLL. Ins. Sv. 1. 376. 2. SCHÖNH. Syn. 3. 252. 91. DEJ. Catal. p. 31. ZETT. Fn. Lapp. 1. 242. 1.

Hab. sub cortice Pini, in Lapponia sylvatica mense Jun. — Aug. passim; ad pagos Pello, Wittangi et Muonioniska Lappon. Tornensis, nec non ad Lycksele et Wilhelmina, Lappon. Umensis, illum legi, at in alpinis et subalpinis hanc speciem habitare non observavi, sed in regione montana alpium Suessionensium haud raro deprehensus a D. HEER. Inter majores, longitudine *El. pectinicornis* sed latior. (Lapp.-Smoland. pass.)

2. **E. conspersus**: nigro-piceus, supra squamis nigris pallidis immixtis adpersus, thoracis maculis elytrorumque fascia postica undulata pallidis distinctioribus, thorace foveolato, postice angustiore, angulis carinatis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 377. 3. SCHÖNH. Syn. 3. 282. 92. DEJ. Catal. p. 31. SAHLB. Ins. Fenn. 130. 2. ZETT. Fn. Lapp. 1. 242. 2.

Hab. rarius cum praecedente, cujus magnitudine et statura gaudet, sed tamen specie potius quam sexu distinctus. Variat interdum brunneus, squamis scilicet et signaturis detritis; utraque varietas ad Lycksele et Badstutraesk, Lapponiae Umensis, 1 - 29. Jun. inventa. (Lapp.-Ostrogothia rar.)

3. **E. murinus**: brevis, latus, nigro-fuscus, supra pube pallida, cinerea et albida variegatus, subtus griseo-pubescentis, antennis tarsisque ferrugineis, thorace inaequali. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 738. FABR. Eleut. 2. 228. 37. GYLL. Ins. Sv. 1. 380. 6. SCHÖNH. Syn. 3. 279. 78. DEJ. Catal. p. 31. ZETT. Fn. Lapp. 1. 243. 3. ♂♀.

Hab. in graminosis aridis per partem infimam Lapponiae, rarissime. *El. fasciato* multo brevior, sed latior, magnitudine valde varians. (Lapp.-Scan. freq.)

4. **E. holosericeus**: brevis nigricans, supra pube holosericea griseo-pallida unicolore subfasciatus, subtus glabrusculus, pedibus fusco-ferrugineis, thorace aequali. ♂♀.

FABR. Eleut. 2. 228. 39. GYLL. Ins. Sv. 1. 381. 7. SCHÖNH. Syn. 3. 280. 82. DEJ. Catal. p. 34. ZETT. Fn. Lapp. 1. 243. 4. ♂♀.

Hab. in plantis Lapponiae Sueciae, rarius, nec non in subalpinis Nordlandiae Norvegiae, ex. gr. in Raschstind

Schiervoe, ubi specimina quaedam 28. Jul. legi, in copula. Praecedente minor. (Lapp.-Scan. pass.)

5. E. undulatus: elongatus nigricans, supra griseo-villosus, subtus tenuiter pubescens, elytris piceis, fasciis tribus flexuosis deundatis nigris.

PAYK. Fn. Sv. 3. 8. 10. SCHÖNH. Syn. 3. 287. 108. DEJ. Catal. p. 31. ZETT. Fn. Lapp. 1. 243. 5. *Elat. trifasciatus* PANZ. Fn. 3. f. 14. GYLL. Ins. Sv. 1. 352. 9.

Hab. sub cortice arborum, in Lapponia rarissime, mihi tantum in trunco Betulae albae ad Alteidet Finmarkiae d. 31. Jul. 1821, et altera vice ad Umenaes et Wilhelmina, Lapponiae Umensis, d. 9—19. Jul. 1832, obvius. Magnitudo fere *El. pectinicornis*, sed paullo longior et angustior. (Lapp.-Smol. rarissim.)

6. E. bifasciatus: elongatus niger, cinereo-pubescens, elytris subnatis nigris, fasciis duabus anticis cinereo-villosis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 353. 10. SCHÖNH. Syn. 3. 257. 109. SAHLB. Ins. Fenn. 131. 8. ZETT. Fn. Lapp. 1. 244. 6.

Hab. in Lapponia Tornensis ad Karesuando D. GRAPE teste D. SCHÖNHERR, mihi tantum in silva ad Stensele Lapponiae Umensis d. 3—4. Jul., obvius. (Lappon.-Finland.-?)

Statura et summa affinitas praecedentis, sed multo minor, angustior. — Secundum opinionem plurium recentiorum Entomologorum, praemonente D. GYLLENHAL, hic tantum alter sexus s. mas prioris est; quam sententiam antennarum structura diversa inprimis affirmare videtur. Sed tamen dubium adhuc manet, dum in copula non observatae fuerint hae species.

7. E. linearis: elongato-linearis varicolor, thorace cruce impresso. ♂♀.

Var. a. ♂♀. in copula. Niger, ore, frontis margine antico elevato tibiisque pallidis, thoracis limbo rufo, elytris in mare testaceis sutura basi fusca, in femina nigris, margine testaceo.

LINN. Fn. Sv. 723. ♂. FABR. Eleut. 2. 233. 62. var. ♂. GYLL. Ins. Sv. 1. 354. 11. var. a. ♂. SCHÖNH. Syn. 3. 292. 126. ♂. DEJ. Catal. p. 34. GYLL. l. c. 4. App. 349. 11. var. d. ZETT. Fn. Lapp. 1. 244. 7. a. ♂♀. *Campylus linearis* FISCH. Ent. Ross. 2. p. 151. T. 24. f. 7—9.

Var. b. ♂♀. similis var. a. at thorace toto rufo immaculato.

GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. β. ♂. var. γ. ♂. ZETT. l. c. var. b. ♂♀. *El. vivens* FABR. Eleut. 2. 232. 59. ♂. *El. bicolor* PANZ. Fn. 8. f. 11. ♂. *El. mesomelas* LINN. Fn. Sv. 725. ♀. FABR. Eleut. 2. 233. 60. ♀. PANZ. Fn. 7. f. 6. ♀. DEJ. Catal. p. 34.

Var. c. ♂. similis mari varietatis a. elytris totis testaceis, regione circa scutellum parum tantum infusca.

ZETT. l. c. var. c. ♂.

Var. d. ♂. fusco-testaceus, thorace fere toto nigro, et sutura elytrorum tota fusca.

Hab. in Betuletis per omnes Lapponiae regiones mense Jul. et Aug. frequentissime; ascendit quoque in alpinus usque ad terminum Betulae albae, et in Raschstind, Gamsstendind et alpinis adjacentibus Nordlandiae, Finmarkiaeque haud raro a me captus, in alpe Brattiksfjell Lapponiae meridionalis seu Sueciae interioris quoque a me visus; sed var. d. non nisi ad Katisavan Lapponiae Umensis d. 27. Jun. rariss. inventus. *El. aeneo* parum brevior, sed multo angustior, linearis. — Varietates a. et b. minime sunt speciei diversae, quod tamen voluisse videtur Ill. DEJEAN. (Lapp.-Scan. freq. Var. a. b. c.)

8. E. borealis: lineari-elongatus niger, supra glaber, subtus tenuiter pubescens, antennis serratis, thorace oblongo, subfoveolato, lateribus rectis; elytris crenato-striatis.

PAYK. Fn. Sv. 3. 6. 7. GYLL. Ins. Sv. 1. 385. 12. SCHÖNH. Syn. 3. 293. 128. DEJ. Catal. p. 32. ZETT. Fn. Lapp. 1. 245. 8.

Hab. in Lapponia rarissime D. D. PAYKULL et SAHLBERG, mihi ibi non obviis. Statura elongata et fere magnitudo praecedentis. (Lapp.-Botnia-Fennia australis rar.)

9. E. hyperboreus: brevior subpubescens niger, antennis, pedibus anoque rufo-testaceis, thorace punctato, lateribus rotundato, elytris sulcatis, interstitiis punctulatis.

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 350. 13—14.

Var. b. rufo-testaceus, capite elytrisque infuscatis.

GYLL. l. c. var. b.

Hab. ad Nordcap Finmarkiae occidentalis, D. MARKLIN; in Lapponia boreali D. GRAPE, test. D. GYLLENHAL l. c., mihi in terris arcticis nunquam obviis. (Lappon. septentr.)

Latitudo *E. cincti*, sed brevior, statura fere *El. obscuri*.

10. E. pectinicornis: elongatus nitidus pubescens viridi-aeneus, antennis pedibusque nigricantibus, thorace profunde sulcato; postice parum latiori. ♂♀.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Mas: viridi-aeneus, antennis thorace longioribus, pectinatis.

Fem.: latior et obscurior, aenea, antennis vix thoracis longitudine, serratis

LINN. Fn. Sv. 741. ♂♀. FABR. Eleut. 2. 231. 49. ♂♀. PANZ. Fn. 77. f. 1. ♂. GYLL. Ins. Sv. 1. 357. 14. ♂♀. SCHÖNH. Syn. 3. 285. 104. ♂♀. DEJ. Catal. p. 31. ZETT. Fn. Lapp. 1. 245. 9.

Hab. in graminosis mense Junio, in Lapponia rarissime, Collect. D. KOLSTRÖM. Ad majores accedit, antennis distinctus. (Lapp.-Scan. freq.)

11. E. melancholicus: oblongus nitens glaber, scutello depresso villosus, violaceo-caerulescenti-nigricans, antennis mediocribus simplicibus nigris, articulo ultimo oblongo, fronte profunde impressa, thorace convexo aequali, postice non angustiore. ♂♀.

Mas: antennis thorace longioribus, articulo ultimo elongato, elytris saepe caeruleis vel violaceo-caerulescentibus.

Fem.: plerumque paullo latior, antennis longitudine thoracis, articulo ultimo oblongo, elytris saepe vire-centi-aeneis vel caerulescentibus.

Var. a. ♂♀. pedibus nigris.

FABR. Eleut. 2. 241. 100. PANZ. Fn. 93. f. 11. GYLL. Ins. Sv. 1. 359. 16. SCHÖNH. Syn. 3. 294. 101. DEJ. Catal. p. 31. ZETT. Fn. Lapp. 1. 246. 10. a. ♂♀.

Var. b. ♂♀. pedibus rufis.

GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. ♂♀.

Hab. sub lapidibus et ligno sicco, locis cultis mense Maj. Jun. et Jul., in Lapponia et boreali et meridionali passim frequens; variet. a. et b. cohabitant; procedit usque ad terminum Pini abietis, et ad Wackokoski et Karesuando Lapponiae Tornensis a me visus. Ad Juckasjervi copiosius lectus; sed neque in Nordlandia, neque in Finmarkia deprehensus. Affinitas et magnitudo *El. aenei*, sed plerumque paullo angustior, praesertim mas. (Lapp.-Botnia borealis; Dalekarlia; Fennia australis.)

12. E. aeneus: oblongus nitidus glaber aeneus, antennis brevibus simplicibus nigris, articulo ultimo ovato, fronte subplana, thorace convexo aequali; postice subangustiori, elytris pone medium dilatatis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. in copula, pedibus rubris.

LINN. Fn. Sv. 740. GYLL. Ins. Sv. 1. 388. 15. SCHÖNH. Syn. 3. 283. 100. DEJ. Cat. p. 31. ZETT. Fn. Lapp. 1. 246. 11. var. a. ♂♀. FRÖB. et HEER. Mittheil., Zürich 1834. 1. pag. 83.

Var. b. pedibus nigro-piceis.

FABR. Eleut. 2. 230. 47. var. a. GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b.

Var. c. supra caeruleus, pedibus rubris.

GYLL. l. c. var. c.

Hab. sub lapidibus et in Pini sylvestris frondibus mense Maj., Jun. et Jul. per partem sylvaticam Lapponiae borealis et merid., haud infrequens; ad Lycksele praesertim vulgaris; in foliis Betulae albae ad Wilhelmina Lapponiae Umensis rarius vidi; supra limitem, ubi crescere desinit Pinus, vix ascendit, nec in subalpinis Nordlandiae et Finmarkiae a me observatus; sed in omnibus regionibus alpinum Suectionensium frequenter occurrit, testant. DD. HEER. et FRÖB. l. c. (Lapp.-Scan. freq.)

Elat. pectinicorni fere brevior, sed paullo latior, obtusus, magnitudinis varius. At varietas colore violaceo insignita, in Suecia interiori frequens, in Lapponia mihi nunquam obvia.

13. E. impressus: oblongus pubescens, obscure aeneus, antennis brevibus nigris, pedibus fusco-piceis, thorace obsolete canaliculato, elytris pone medium dilatatis. ♂♀.

Mas: antennarum articulo ultimo oblongo.

Fem.: antennarum articulo ovato.

Var. a. ♂♀. pedibus fuscis vel fusco-piceis.

FABR. Eleut. 2. 230. 48. GYLL. Ins. Sv. 1. 390. 17. SCHÖNH. Syn. 3. 294. 102. DEJ. Catal. p. 31. ZETT. Fn. Lapp. 1. 247. 12. ♂♀.

Var. b. pedibus rufis. — GYLL. l. c. var. b.

Var. c. pedibus nigris.

Hab. sub cortice Pini et in graminosis Lapponiae mens. Maj., Jun. et Jul. passim frequenter, praesertim femina; ad Wittangi, Muonioniska et Karesuando Lapponiae Tornensis, ad Lycksele et Stensele, Lappon. Umensis, nec non in insulis Nordlandicis Schiervoe et Hacksten ego varietatem a. legi; sed var. b. non nisi ad Lycksele d. 2. Jun. et var. c. ad Wilhelmina d. 15. Jul., Lapponiae meridionalis inveni. Magnitudo et statura *E. aenei*. (Lapp.-Scan. pass.)

14. E. tessellatus: elongatus pubescens fusco-cupreo-aeneus, antennis nigris, thorace postice latiore, elytris maculis griseo-pubescentibus, tessellatis. ♂♀.

Mas: antennis longitudine thoracis, articulo ultimo oblongo, apice acuminato.

Fem.: (saepae detrita, unde nitidior) antennis thorace brevioribus, articulo ultimo ovato.

LINN. Fn. Sv. 739. FABR. Eleut. 2. 229. 41. GYLL. Ins. Sv. 1. 393. 20. SCHÖNH. Syn. 3. 281. 85. DEJ. Catal. p. 31. ZETT. Fn. Lapp. 1. 247. 13. ♂♀.

Hab. in graminosis humidis mens. Jun., per Lapponiae partem inferiorem rarius. Magnitudo et statura speciminis masculi *El. pectinicornis*. (Lapp.-Scan. freq.)

Variat, forte junior, pedibus aeneo-piceis unguibusque plerumque rufis.

15. E. assimilis: elongatus, aequaliter griseo-pubescent fusco-aeneus, antennis nigris, thorace postice latiore. ♂♀.

Mas: antennis longitudine thoracis, articulo ultimo oblongo.

Fem.: nitidior, antennis thorace brevioribus, articulo ultimo ovato.

GYLL. Ins. Sv. 1. 394. 21. SCHÖNH. Syn. 3. 281. 86. DEJ. Catal. p. 31. ZETT. Fn. Lapp. 1. 248. 14. ♂♀.

Hab. in Lapponiarum meridionalium graminosis, verno tempore passim. Praecedente saepius paullo minor, at valde affinis. (Lapp.-Scan. freq.)

16. E. Quercus: elongatus niger, pedibus elytrorumque obscure aenescentium margine inflexo fusco-testaceis, fronte profunde punctata, thorace postice laevi. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 1. 397. 26. SCHÖNH. Syn. 3. 307. 196. DEJ. Catal. p. 32. ZETT. Fn. Lapp. 1. 245. 15. ♂♀. *El. pallipes* PAYK. Fn. Sv. 3. 14. 17.

Hab. in graminosis aridis Lapponiae rarius; in fruticibus ad Gernaes et Naes, Lapponiae Norvegicae mens. Jun. pass. D. BOHEMAN. (Lapponia; Dalekarlia; Botnia occidentalis; Finlandia.)

El. obscuro duplo et ultra minor, praesertim angustior. — Cum in arbore *Quercus* insectum forsitan non nisi casu occurrit, at in Provinciis, ubi minime creseit haec arbor, saepe tamen hospitatur, nomen triviale *Quercus*, huc speciei impositum, minus quidem plaet; nec nomen PAYKULLI: *pallipes*, sat conveniens, dum illud alii insecto Indiae proprio, a FABRICIO jam tributum est: primum tamen retineo, ne nimis augeatur nomenclatura.

17. E. serraticornis: oblongus subaeneo-niger, antennis longis compressis, serratis, pedibusque fusco-nigris, tibiis tarsisque dilutioribus, thorace elongato, marginato punctato. ♂♀.

Mas: angustior, antennis longioribus, profunde et acute serratis.

Fem.: paullo latior, antennis brevioribus subserratis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 400. 29. ♂. SCHÖNH. Syn. 3. 308. 202. ♂. DEJ. Catal. p. 32. ♂. ZETT. Fn. Lapp. 1. 249. 16. ♂.

Hab. in Lapponia boreali rarissime; unicum tantum individuum masculum in trunco sicco ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 28. Jun. 1821 inveni; at in Lapponia meridionali, in graminosis, locis aridis, ad vias, sub lapidibus etc., ad Lycksele, Barrele et Stensele, d. 15. Jun. — 4. Jul. 1832 utrumque sexum passim inveni. Praecedente paullo minor, at *El. Bructeri* fere major. (Lapponia; Fennia; Westrogothia rar.)

18. E. minutus: elongatus niger nitidus, parce pubescens, thorace oblongo, punctato, elytris parum convexis, subopacis. ♂♀.

Mas: antennis thorace paullo longioribus serratis.

Fem.: antennis longitudine thoracis, articulis obconicis.

LINN. Fn. Sv. 744. FABR. Eleut. 2. 242. 106. GYLL. Ins. Sv. 1. 398. 27. SCHÖNH. Syn. 3. 308. 200. DEJ. Catal. p. 32. ZETT. Fn. Lapp. 1. 249. 17. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime; a me tantum ad Björkvik Nordlandiae Norvegicae 15. Jul. lectus. Sequenti paullo longior, sed angustior, linearis, minus convexus. (Lapp.-Suecia media et Gottlandia rar.; Scan. freq.)

Obs. Antennae in speciminibus lapponicis magis graeiles videntur, quam in Scandinavibus vulgaribus. Tarsi quoque in nostris individuis rufescent, tibiisque anticae piceae sunt. Affinis praecedenti.

19. E. Bructeri: oblongus, convexus, nitidus fusco-aeneo-niger, pedibus piceis, thorace breviori punctato, elytris obsolete striatis, interstitiis punctatissimis.

FABR. Eleut. 3. 243. 111. PANZ. Fn. 34. f. 13. GYLL. Ins. Sv. 1. 401. 30. SCHÖNH. Syn. 3. 310. 213. DEJ. Catal. p. 32. ZETT. Fn. Lapp. 1. 249. 18. *El. minutus* PAYK. Fn. 3. 40. 46.

Hab. in graminosis Nordlandiae rarius; etiam ad Wilhelmina Lapponiae Suecicae meridionalis d. 20. Jul. a me lectus. Parvus, subcylindricus. (Lapp.-Finlandia, Ostrogothia freq.)

20. E. riparius: oblongo-ovatus nitidus parce pallide

pubescens nigro-aeneus, antennarum articulo primo, pedibus anoque rufo-testaceis, thorace brevi subtransverso, elytrorum striis laevibus.

FABR. Eleut. 2. 243. 110. GYLL. Ins. Sv. 1. 402. 31. SCHÖNH. Syn. 3. 310. 209. DEJ. Catal. p. 34. ZETT. Fn. Lapp. 1. 250. 19.

Hab. sub lapidibus locis cultis Lapponiae et borealis et meridionalis, mens. Majo — Aug. sat frequens. In insulis Nordlandiae, Finmarkiaeque quoque occurrit, et ad Giebostad et Talvig plura specimina lecta. (Lappon.; Fennia; Botnia; Balusia etc. pass. rar.)

Praecedente vix longior, sed dimidio latior. Individua paullo angustiora et obscuriora forte mascula.

21. E. rivularius: elongato-oblongus subpubescens aeneo-piceo-niger, antennis thoracis longioris angulis posticis, elytrorum striatorum margine anoque rufo-testaceis, pedibus pallidis. (Minutus.)

GYLL. Ins. Sv. 1. 403. 32. SCHÖNH. Syn. 3. 310. 209. ZETT. Fn. Lapp. 1. 250. 20. *El. riparius* PANZ. Fn. 34. f. 12.

Var. b. paullo minor, angustior, thoracis angulis posticis vix vel parum rufescentibus. An Mas?

Var. c. *alpestris*; magis differt: niger nitidus subglaber, antennis, thoracis angulis posticis elytrisque totis rufo-testaceis, pedibus pallidis.

Hab. sub lapidibus et ligno sicco, locis cultis et ad rivulos Lapponiae Tornensis et Botniae borealis mensib. Majo — Julio vulgaris; scilicet ad Ötver-Torneå, Kengis, Wittangi, Juckasjervi, Karesuando et Muonioniska illum copiose legi, in Lapponia Umensi non nisi ad Lycksele, var. a., et ad Gaskelougt, var. b. parce; ex Utsjock Lapponiae Kemensis, a D. FELLMAN missus. Adscendit quoque in alpes, et in ipso alpium jugo, in nive reptans die 12. Jul. vidi. In insulis Norvegicis Senjen et Schiervoe, nec non Alteidet parcius occurrit. Var. c. in Gamstenstind Finmarkiae d. 30. Jul. tantum inveni. (Lapponia; Botnia borealis, Herjedalen 14 — 15. Maji. freq.)

El. ripario valde affinis, sed duplo minor, angustior. Licet individua varietatum a. et b. in magna copia saepe obvia fuerint, tamen illa copulata invenire mihi nunquam eoutigit.

22. E. costalis: ovato-oblongus, convexus nigricans, supra fusco-aeneus pubescens, elytris creberrime punctulatis, obsolete striatis, pone medium dilatatis, margine inflexo, tibiis tarsisque flavo-ferrugineis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 403. 33. SCHÖNH. Syn. 3. 310. 212. SAHLB. Ins. Fenn. 137. 29. ZETT. Fn. Lapp. 1. 251. 21.

Hab. in truncis et ligno recenter secato Pini sylvestris mens. Jun. et Jul. in Lapponia passim; ad Wittangi, Juckasjervi et Muonioniska ego illum inveni; sed supra terminum arborum frondiferarum alpes versus vix adscendit, nec in subalpinis Nordlandiae, Finmarkiaeque a me visus. Magnitudo *El. obscuri*. (Lapponia; utraque Botnia; Finlandia rar.)

23. E. affinis: elongatus niger depressiusculus subpubescens, antennis simplicibus, thorace oblongo, marginato, tenuiter canaliculato, punctulatissimo, elytrorum striis laevibus. ♂♀.

Mas: antennarum articulis subcylindricis; rarior.

Fem.: antennarum articulis obconicis; frequentior.

Var. a. ♂♀. pedibus nigricantibus.

GYLL. Ins. Sv. 1. 405. 35. SCHÖNH. Syn. 3. 278. 71. SAHLB. Ins. Fenn. 137. 30. DEJ. Catal. p. 32. ZETT. Fn. Lapp. 1. 251. 22. ♂♀.

Var. b. pedibus rufescentibus.

Hab. in sylvis, praesertim in foliis Pini mensib. Jun., Jul., Aug. in Lapponiis omnibus passim; procedit usque ad Torneå Träsk Lapponiae Tornensis, et in Betuletis totius Nordlandiae sat frequenter occurrit. In Lapponia Umensi quoque vulgaris, ibique a Lycksele, Åsele et Wilhelmina usque ad alpem Brattiksfjellet deprehenditur. Varietas b. ad Giebostad in insula Senjen mens. Julio capta, et ♂ varietatis b. in copula cum ♀ var. a. in trunco carioso ad Lycksele d. 14. Jul. semel lectus. In Betula ad Garnaes et Naes Lapponiae Norvegicae meridionalis 2 — 3. Jun. a D. BOHEMAN etiam visus. (Lapponia; utraque Botnia; Fennia rar.)

Statura depressa fere *El. bipustulati*, sed plus duplo major et longior, individuo masculo minori *El. hirti* s. *nigri* GYLL. fere aequalis.

24. E. hirtus: oblongus convexusculus niger nitidus fusco-hirtus, antennis serratis, thorace oblongo, punctato, non canaliculato, elytris tenniter striatis, basi sulcatis. ♂♀.

Mas: antennis thorace longioribus.

Fem.: saepius major, antennis thoracis longitudine.

SCHÖNH. Syn. 3. 277. 70. DEJ. Catal. p. 32. ZETT. Fn.

Lapp. 1. 252. 23. ♂. *El. niger* LINN. Fn. Sv. 743. ? PANZ. Fn. 101. f. 16. GYLL. Ins. Sv. 1. 406. 36. SAHLB. Ins. Fenn. 138. 31. (exclus. Syn. SCHÖNH.) *El. aterrimus* FABR. Eleut. 2. 227. 34.

Hab. in graminosis umbrosis Lapponiae rarius. Femina mare *El. pectinicornis* fere aequalis, mas plerumque duplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

25. *E. fulvipes*: elongatus posteriorius attenuatus pubescens, supra nigricans, subtus piceus, antennis serratis pedibusque ferrugineis, elytris punctato-striatis, thorace antice angustiore. ♂.

Mas: antennis thorace paullo longioribus, pedibus obscure ferrugineis.

Fem.: saepe duplo major, antennis longitudine thoracis, thorace antice minus angustato, pedibus testaceo-ferrugineis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 407. 37. SCHÖNH. Syn. 3. 257. 112. ZETT. Fn. L. 1. 252. 24. *El. obscurus* FABR. Eleut. 2. 233. 63. (exclus. Syn. LINN.) DEJ. Catal. p. 32.

Hab. in truncis arborum frondiferarum Pini et Abietis, in Lapponia rarius. Inter majores nostratum, praecedente longior, non vero lator. (Lapp.-Smoland. pass.)

26. *E. ruficaudis*: lineari-elongatus pubescens, nigro-fuscus, abdomine, pedibus elytris punctato-striatis piceis, his margine anoque rufo-ferrugineis, antennis simplicibus, thorace antice vix angustiore. ♂.

GYLL. Ins. Sv. 1. 409. 38. SCHÖNH. Syn. 3. 285. 114. ZETT. Fn. Lapp. 1. 253. 25. ♂. *El. obscurus* PAYK. Fn. 3. 2. 2. (exclus. Syn. LINN.) *El. haemorrhoidalis* FABR. Eleut. 2. 235. 71. ? DEJ. Catal. p. 32.

Hab. in graminosis, per Lapponiam sylvaticam rarius, mihi ad Wittangi et Öfver-Torneå obviis; in copula. Magnitudo valde variat, *El. hirta* plerumque aequalis. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Nomen *obscurus* huic et praecedenti speciei ab Auctoribus incohsistente additum, *Elateri obscuri* LINNAEI genuino reservavi; Synonymia FABRICII quoque inerta, unde nomen GYLLENHALII *ruficaudis* retinere optime putavi.

27. *E. sub-fuscus*: elongato-linearis pubescens nigricans, ore, antennis simplicibus, thoracis limbo, elytris tenuiter punctato-striatis, ano pedibusque ferrugineo-testaceis. ♂.

Mas: thorace angustato, antennis extrorsum plerumque fuscis.

Fem.: paullo major, lator, praesertim in thorace, antennis saepe totis rufescentibus; in copula.

GYLL. Ins. Sv. 1. 411. 40. SCHÖNH. Syn. 3. 259. 117. DEJ. Catal. p. 32. ZETT. Fn. Lapp. 1. 253. 26. ♂. *El. analis* FABR. Eleut. 2. 240. 95. ?

Hab. in foliis Betulae albae Nordlandiae Norvegicae mens. Jul. passim frequenter, ex. gr. ad Björkvik, Giebostad et Finkrog; etiam in Lapponia Suecica rarius occurrit, mihi ibi ad Almsele Lapon. Umensis d. 24. Jul. obviis. (Lapp.-Hernösand.-Scan. freq.)

Praecedente triplo fere minor, longitudo *El. obscuri* mihi, sed multo angustior. — *El. vittato* valde affinis, ille vero, qui elytris testaceis sutura late, et margine laterali fuscis distinguitur, et quod paullo major, in Lapponia huc usque non visus, in Suecia inferiore frequens.

Subdiv. B. fronte subconvexa.

28. *E. praestus*: oblongus ater fusco-hirtus, elytris sanguineis, summo apice nigris, tarsis ferrugineis, thorace depressiusculo, non canaliculato. ♂.

FABR. Eleut. 2. 238. 85. PANZ. Fn. 93. f. 8. GYLL. Ins. Sv. 1. 417. 46. SCHÖNH. Syn. 3. 301. 166. ZETT. Fn. Lapp. 1. 254. 27. ♂. *El. elongatulus* DEJ. Catal. p. 33.

Var. b. ♀. elytris apice concoloribus; Lycksele.

Hab. in truncis Betulae albae, in Lapponia boreali rarius, ad Wittangi et Öfver-Torneå 29. Maj. et 15. Jun. tantum obviis; in foliis Salicum vero Lapponiae meridionalis, ex. gr. ad Lycksele nterque sexus mens. Junio haud infrequenter occurrit; in copula. Ab *El. sanguineo* suecico vix nisi magnitudine duplo aut triplo minori, et thorace minus convexo hic noster differt. (Lapp.-Scan. pass.)

29. *E. elongatulus*: oblongus ater fusco-hirtus, elytris ferrugineo-testaceis, summo apice fusco, tarsis piceis, thorace depressiusculo, non canaliculato. ♂.

FABR. Eleut. 2. 239. 90. GYLL. Ins. Sv. 1. 418. 47. SCHÖNH. Syn. 3. 301. 168. SAHLB. Ins. Fenn. 141. 40. ZETT. Fn. Lapp. 1. 254. 28. ♂. *El. crocatus* ZIEGLER. DEJ. Catal. p. 33.

Hab. sub cortice arborum emortuarum, in Lapponia rarissime. Magnitudo et summa prioris affinitas, et vix dif-

fert nisi colore elytrorum magis testaceo quam sanguineo in utroque sexu. (Lapp.-Scan. pass.)

Obs. Mas et femina simillimi, in copula capti, non structura antennarum, sed magnitudine tantum, utpote in praecedente, differunt.

30. *E. balteatus*: oblongus ater fusco-hirtus, antennis tibiisque piceis, tarsis rufis, elytris rufo-ferrugineis apice late nigris. ♂.

LINN. Fn. Sv. 732. FABR. Eleut. 2. 239. 88. PANZ. Fn. 93. f. 9. GYLL. Ins. Sv. 1. 419. 48. SCHÖNH. Syn. 3. 303. 174. DEJ. Catal. p. 33. ZETT. Fn. Lapp. 1. 254. 29. ♂.

Hab. in truncis putridis et sub cortice Pini Lapponiae sylvaticae, rarius; ad Lycksele Lapponiae meridionalis 31. Maj. — 7. Jun. a me visus; etiam ad Hannvigen in insula Dyroe Nordlandiae d. 21. Jul. a me lectus. Statura et affinitas praecedentis, sed paullo minor et distinctus. (Lapp.-Botnia ad Nordnaling 25. Maj. -Scan. pass.)

31. *E. tristis*: oblongus posteriorius attenuatus pubescens niger, antennarum articulo 2 et 3 tarsisque ferrugineis, elytrorum basi margineque exteriori livido-testaceis.

LINN. Fn. Sv. 736. FABR. Eleut. 2. 236. 75. GYLL. Ins. Sv. 1. 420. 50. var. SCHÖNH. Syn. 3. 295. 149. DEJ. Catal. p. 33. SAHLB. Ins. Fenn. 141. 42. ZETT. Fn. Lapp. 1. 255. 30.

Hab. in floribus Salicis, in truncis cariosis Betulae albae, nec non sub cortice Pinuum emortuarum, in Lapponia per partem sylvaticam passim; ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, ut et ad Barsele, Lycksele, Åsele et usque ad Umeaens, Lapponiae Umensis, 31. Maj. — 23. Jul., plura specimina legi. In Nordlandiae, Finmarkiaeque inferalpinis mihi non obviis. (Lapp.-Dalekarlia freq. Finlandia, Scania rar.)

Statura fere et magnitudo *El. balteati* vel paullo major, posterioris magis attenuatus. — Variat macula elytrorum basali livida, jam parva, jam magna elongata, cuneatim versus suturam descendente. Variat quoque, forte junior, antennis totis tibiisque ferrugineo-piceis, qualis a D. D. GYLLENHALIO et SAHLBERGIO describitur.

32. *E. nigrius*: elongato-oblongus, nitidus subpubescens ater, antennis pedibusque piceo-nigris, tarsis rufis, thorace antice angustiori, elytris punctato-striatis interstitiis rugosis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 421. 51. var. SCHÖNH. Syn. 3. 296. 150. DEJ. Catal. p. 33. ZETT. Fn. Lapp. 1. 255. 31.

Hab. in floribus Salicis, in truncis putridis et sub cortice arborum emortuarum Pini sylvestris et Abietis Lapponiarum omnium per totam partem sylvaticam, mens. Jun., Jul. vulgaris; sed in Nordlandia et Finmarkia a me non observatus. (Lapp.-Scan. freq.)

El. balteato vix brevior, sed paullo angustior. Antennae et pedes picea, qualia a D. GYLLENHALIO significantur, non nisi in individuis junioribus vidi. *El. auriti* SAHLBERGII, HERBSTII et SCHÖNHERRII, „thoracis lateribus et angulis, antennis pedibusque rufescentibus,“ huic nostro affinis et similis, Botniae orientalis est incola, intra litem Lapponiae adhuc non inventus, quantum novi.

33. *E. ruficollis*: glaber, niger, thorace laevi, medio latiori, rubro, antice nigro, elytris profundius punctato-striatis, nigro-caerulescentibus.

LINN. Fn. Sv. 724. FABR. Eleut. 2. 237. 78. GYLL. Ins. Sv. 1. 422. 52. SCHÖNH. Syn. 3. 297. 156.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in silva ad Lycksele die 14. Jun. semel volando captus. (Lapp. meridional.; Finlandia rar.; Scan. freq.)

El. balteato fere duplo minor.

34. *E. pulchellus*: oblongus, convexus, tenuiter pubescens niger, antennarum basi testacea, elytris profunde punctato-striatis flavo-maculatis, pedibus pallidis, thorace elongato carinula dorsali subelevata glabra, angulis posticis acutis carinatis.

LINN. Fn. Sv. 745. FABR. Eleut. 2. 343. 114. PANZ. Fn. 73. f. 8. GYLL. Ins. Sv. 1. 423. 53. DEJ. Catal. p. 34. ZETT. Fn. Lapp. 1. 256. 32.

Hab. ad ripas fluminum Tornensis et Kemensis, Com. DE MANNERHEIM parce, mihi non obviis, parvus, inter minimos nostratum hujus generis, vix 2 lineas longus. (Lapp.-Scan. pass.)

35. *E. 4-pustulatus*: oblongus, tenuiter pubescens niger, antennarum basi, elytris depressis maculis duabus pedibusque pallidis, elytrorum striis laevibus, thorace subquadrato carinula dorsali subelevata glabra, angulis posticis acutis carinatis.

GYLL. Ins. Sv. 1. 424. 54. SCHÖNH. Syn. 3. 315. 251. DEJ. Catal. p. 34.

Hab. ad ripas arenosas fluviorum; in Lapponia rarius, in adjacenti Botnia occidentali frequentius. (Lapp.-Westrogothia rar.)

Affinis priori, at distinctus, duplo minor, *Cryptophago cellari* parum major. Maculae elytrorum interdum omnino deficiunt, aut non nisi una in singulo deprehenditur, unde varietates Auctorum. Affinis quoque *El. Agricolae* nubi, in agris Scavensibus frequenter capto, sed ille duplo major, thoracis angulis posticis fere subulatis, non carinatis, pallidis, in Suecia boreali vix occurrit.

Sect. 2. Ore deflexo.

36. E. fugax: elongato-oblongus tenuissime fulvo-pubescent punctatissimus niger, elytris castaneis, pedum geniculis, tibiis tarsisque ferrugineis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. elytris obscure castaneis vel brunneis.

FABR. Eleut. 2. 237. 80. GYLL. Ins. Sv. 1. 428. 57. SCHÖNH. Syn. 3. 298. 161. DEJ. Catal. p. 33. ZETT. Fn. Lapp. 1. 257. 34. ♂♀.

Var. b. elytris obscurioribus nigricantibus.

ZETT., GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b. Variat quoque sutura tantum infusata.

Hab. in floribus Salicis, in truncis et ligno recenter secato, per totam Lapponiam sylvaticam et borealem et meridionalem mense Maj., Junio, Julio passim copiose; occurrit quoque non minus prope terram circumvolans, quam in ipsa terra, locis soli expositis, agiler repens, pugnans, invicem persequens, quasi in ludis hymenaeis occupatus. In copula tamen raro deprehenditur. Supra Juckasjervi et Karesuando Lapponiae Tornensis, nec non ad radicem alpis Brattiksfjell Lapp. Umensis, versus alpes, illum non observavi, nec in Nordlandia et Finmarkia a me visus. *E. fugax* ut ♂, in copula cum *E. brunneo* ut ♀, ad Lycksele semel capti d. 20. Jun. Var. b. in truncis putridis ad Lycksele, Wittangi et Juckasjervi mens. Junio inveni. (Lapp.-Ostrog. freq. Scan. pass.)

Statura et magnitudo fere *Elat. balteati* vel paullo major, *El. tristi* subaequalis. Corpus totum, praesertim thorax, pube brevissima aureo-nitenti *fugaci* tegitur, unde nomen insecti.

37. E. brunneus: oblongus glabrisculus punctatissimus rufo-ferrugineus, capite, antennis extrorsum, thoracis vittis tribus, scutello, pectore abdominisque basi nigris.

LINN. Fn. Sv. 721. FABR. Eleut. 2. 237. 79. GYLL. Ins. Sv. 1. 426. 56. SCHÖNH. Syn. 3. 298. 160. DEJ. Catal. p. 33. ZETT. Fn. Lapp. 1. 258. 35.

Hab. in societate cum praecedente, frequenter; sed individua nulla invicem, tantum semel cum priori in copula deprehendere mihi contigit. Vix varietas feminea praecedentis, quo paullo major, saltem latior et robustior videtur. (Lapp.-Ostrog. freq. Scan. pass.)

38. E. obscurus: ovato-oblongus, pubescens opacus punctatissimus, nigro-fuscus, antennis pedibusque fusco-piceis, thorace gibbo, elytris regulariter punctato-striatis. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 735. GYLL. Ins. Sv. 1. 430. 59. SCHÖNH. Syn. 3. 304. 182. ZETT. Fn. Lapp. 1. 258. 36. ♂♀. *El. variabilis* FABR. Eleut. 2. 241. 98. DEJ. Catal. p. 33.

Hab. in graminosis et sub lapidibus in provinciis borealibus et Lapponia verno tempore rarius; ad Matarengi in Paroecia Öfver-Torneå, D. PORTIN, ad Wittangi ipse. (Lapp.-Finlandia; Scan. freq.)

El. fugaci fere brevior, sed crassior, magnitudinis tamen variat, variat etiam obscurior et dilutior secundum aetatem. — In Scania frequentissimus. — Huic similis est: *El. Sputator* auctor, sed ille duplo est minor angustior. — *El. Segetis* GYLL. s. *El. striatus* FABR. nostro *El. obscuro* quoque affinis est et magnitudinis aequalis, sed elytris „griseis fusco-livatis“ mox distinguitur, et hae Sueciae inferioris frequentes incolae in Lapponia a me non sunt observatae.

39. E. marginatus: lineari-elongatus, pubescens nitidus punctatissimus fusco-piceus, antennarum simplicium basi, thoracis limbo pedibusque rufo-ferrugineis, elytris rufo-testaceis, sutura margineque nigris. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 733. FABR. Eleut. 2. 236. 76. GYLL. Ins. Sv. 1. 432. 61. SCHÖNH. Syn. 3. 296. 152. DEJ. Catal. p. 33. SÄHLB. Ins. Fenn. 145. 55. ZETT. Fn. Lapp. 1. 259. 37. ♂♀.

Hab. in Betuletis Lapponiae rarius; etiam ad Tromsøe Nordlandiae mens. Jul. lectus. *El. balteato* vix brevior, sed multo angustior, linearis, tenuis. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. *El. limbatus* huic affinis est et similis, sed fere quadruplo minor et antennis subserratis distinctus, et in Lapponia vix obvius.

Nec *Elat. pygmaeum* seu *Eucnem. pygmaeum* MANNERH. „oblongum subcylindricum rugoso-punctatum uigrum, tibiis tarsisque pallidis, autem crassius, maris pectus, feminae serratis“ in Suecia media, Gottlandia, Finlandia et Botnia orientali passim obviis, in Lapponia invenire potui. — Genera *Trixagus* (*Trox* LATR.) et *Melasis* huic familiae inserenda, ad Faunam nostram vix numerari possunt.

II. HETEROMERA.

FAM. 18. TENEBRIONITES. LATR.

84. Upis.

FABR. Eleut. 175. DEJ. GYLL. *Tenebrio* LATR.

Corpus majoris magnitudinis, ovato-oblongum, glabrum. Antennae thorace paullo breviores, articulis basalibus obconicis, ultimis quinque paullo majoribus, lenticularibus. Thorax postice elytris angustior, subcylindricus. *Color* ater, opacus. *Motus* segnis. *Habitatio* in Boletis et sub cortice Betulae; per partem sylvaticam Lapponiae Sueciae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 1.)

1. U. Ceramboides: ater punctulatus, elytris variolosorugosis, femoribus basi attenuatis, tarsis omnibus subtus dense villosis. (Long. 7 lin.)

FABR. Eleut. 2. 584. 1. GYLL. Ins. Sv. 2. 594. 1. DEJ. Catal. p. 67. *Atelabus Ceramboides* LINN. Fn. Sv. 643. ZETT. Fn. Lapp. 1. 260. 1.

Hab. in fungis arboreis et sub cortice Betulae albae, in Lapponia et boreali et meridionali per partem sylvaticam mens. Majo—Aug. passim; ad Ickorntraesk et Lycksele, Lapponiae Umensis haud infrequenter vidi. *Tenebrione* molitore paullo longior, et in elytris multo latior, *Carabo arvensi* subaequalis. (Lapp.-Westerhotten ad Umeå—Smolandia rar.)

85. Sarrotrium.

FABR. Syst. Eleut. 64. DEJ. *Orthocerus* LATR.

Corpus parvum, elongato-quadratum, sublineare, depressiusculum. Antennae thorace breviores, crassae, clava 8-articulata pilosa. Scutellum distinctum. Pedes breves. *Color* nigro-fuscus, opacus. *Motus* tardus. *Habitatio* in sabulosis; per partem mitiorem Lapponiae. *Differentia sexus* in partibus externis nulla. (Spec. Scand. 1., etiam exteris in suo genere sola.)

1. S. muticum: nigro-griseum, subtus fusco-piceum, antennarum clava elongata atra, pilosa, thorace subquadrato foveolato, elytris punctato-striatis, interstitiis alternis elevatis. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 327. 1. GYLL. Ins. Sv. 1. 283. 1. SCHÖNH. Syn. 2. 111. 1. DEJ. Catal. p. 67. ZETT. Fn. L. 1. 260. 1. ♂♀. *Hispa mutica* LINN. Syst. Nat. 2. 604. 4. PANZ. Fn. 1. f. 8. *Dermestes clavicornis* LINN. Fn. Sv. 413. *Orthocerus hirticornis* LATR. Gen. Crust. et Ins. 2. 172. 1.

Hab. sub lapidibus locis arenosis, per partem inferiorem Lapponiae mens. Maj. — Aug. rar.; ad Lycksele a me in copula captus. Statura fere et magnitudo *Helophori elongati* vel paullo major. (Lapp. meridion.—Scan. pass.)

Obs. E Geueribus *Tenebrio* et *Blaps*, sub hac Familia militantibus, nullas species agnoscit Fauna nostra Lapponica.

FAM. 19. DIAPERIALES. GYLL. LATR.

86. Rhyzophagus.*)

GYLL. Ins. Sv. 3. 420. HERBST. DEJ. °). *Lyctus* FABR. PAYK.

Corpus minutum, elongato-lineare, nitidum, glabrum. Antennae thorace multo breviores, articulo decimo magno, ro-

*) in Familia *Xylophagorum* inter *Tetramera*.

tundato, articulo parvo, obsoleto aucto. Elytra truncata. Color ferrugineus, piceus. *Motus* tardus. *Habitatio* sub cortice arborum, in earum succo destillante, et in fungis; per partem sylvaticam, subsylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* in partibus externis nulla detegenda. (Spec. Scand. 5.)

1. R. ferrugineus: rufo-ferrugineus, antennarum medio piceo, pedibus testaceis, thorace subquadrato, profunde punctato, elytris evidenter punctato-striatis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 420. 1. DEJ. Catal. pag. 103. ZETT. Fn. Lapp. 1. 261. 1. *Lyctus ferrugineus* PAYK. Fn. 3. 326. 1.

Hab. sub cortice arborum frondiferarum Pini et Abietis in Lapponia rarius, Collect. D. GRAPE, e Lappon. Tornensi etiam a DEUTSCH missus. Sequentibus major; *Clivinae* fossori fere aequalis, magnitudine varians. (Lapp.-Ostrogoth. freq. Scania rar.)

2. R. parvulus: subdepressus nigro-piceus, ore, antennis pedibusque ferrugineis, elytris tenuiter punctato-striatis, luride testaceis, limbo laterali et postico fusciscentis, thorace subquadrato, subtiliter punctulato.

GYLL. Ins. Sv. 3. 424. 4. DEJ. Catal. p. 103. ZETT. Fn. Lapp. 1. 262. 2. *Lyctus parvulus* PAYK. Fn. 3. 329. 4.

Hab. sub cortice arborum emortuarum, in Lapponia rarius; in succo exstillante Betulae nec non sub cortice Pini ad Lycksele Lappon. Umensis d. 31. Maj.; 6. Jun. 1832 passim; et altera vice in succo destillante Betulae albae 29. Maj. — 5. Jun. 1821 ad Öfver-Torneå et Kardis frequentiore vidi. Praecedente fere triplo minor. (Lappou.-Finlandia-Ostrogothia rar.)

3. R. dispar: linearis, thorace oblongo, postice angustiore, dorso subtiliter punctulato, elytris tenuiter punctato-striatis. ♂♀.

Var. a. rufo-ferrugineus, elytris fascia media lata nigropicea.

GYLL. Ins. Sv. 3. 424. 1. DEJ. Catal. p. 103. ZETT. Fn. Lapp. 1. 262. 3. var. a. *Lyctus dispar* PAYK. Fn. 3. 328. 3.

Var. b. obscurior, rufo-ferrugineus, thorace, pectore abdominisque basi nigro-piceis, elytris fascia media latissima nigra. Saepe paullo major.

ZETT., GYLL. et PAYK. l. c. var. b.

Var. c. nigro-piceus, antennis, pedibus, elytrorum basi lunulatae ante apicem rufo-ferrugineis. Minor.

GYLL. l. c. var. d. ZETT. l. c. var. c.

Hab. sub cortice Abietis et in fungis Betulae mens. Maj. — Sept. in Lapponia et boreali et meridionali haud raro, usque ad Torneåtrask procedens. Varietas c. in inferalpinis Nordlandiae ad Giebstad d. 22. Jul. tantum visa. *Rhyz. ferrugineo* paullo minor, praesertim angustior, subconvexus. (Lapp.; Hernösand.-Scan. pass.)

87. Hypophloeus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 232. DEJ. FABR.

Corpus parvum, elongato-lineare, nitidum, glabrum. Antennae breves, compressae, clavatae, utrinque serratae. Thorax elongato-quadratus, marginatus. Tibiae a basi ad apicem sensim latiores. Color rufo-ferrugineus. *Motus* tardus. *Habitatio* sub cortice arborum emortuarum; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 9.)

1. H. Pini: rufo-ferrugineus, elytris subtilissime vage punctatis pedibus pallidis rufo-testaceis, thorace subquadrato. (Long. 1 $\frac{3}{4}$ lin.)

PANZ. Fn. 67. f. 19. DEJ. Catal. p. 67. ZETT. Fn. Lapp. 1. 263. 1. *Hypophloeus Fraxini* PAYK. Fn. 3. 322. 2. GYLL. Ins. Sv. 2. 579. 2.

Hab. semper sub cortice Pini sylvestris, in Lapponia sylvatica rarius, ex. gr. ad Lycksele d. 31. Maj. — 6. Jun.; in Botnia Boreali frequentius, locis a quibus *Fraxinis* longe distat. *Rhyzophago ferrugineo* paullo brevior, sed latior. (Lapp. sub cortice Pini dejectae in Herjedalen d. 11. Maj. — Ostrogothia rar.)

Obs. In Suecia meridionalis *Fraxinis* hoc insectum a me unquam visum, nec nomen PAYKULLI optimum putavi, quare recentiorum adoptavi.

88. Boros.

GYLL. Ins. Sv. 2. 584. DEJ. *Hypophloeus* et *Trogosita* FABR.

Corpus minoris magnitudinis, lineari-elongatum, parum convexum, nitidum, glabrum. Antennae breves, clavatae,

articulis tribus ultimis latioribus compressis. Color piceus ferrugineus. *Motus* tardus. *Habitatio* sub cortice arborum; per partem sylvaticam inferiorem Lapponiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 2 Faunae nostrae communes.)

1. B. elongatus: profunde punctatus nigro-piceus, subtus dilutior, thorace subovali dorso impresso, elytris obsolete striatis, interstitiis subtiliter vage punctulatis. (Long. 4 $\frac{1}{2}$ lin.)

HERBST. Col. 7. 319. 1. Tab. 110. f. 7. DEJ. Catal. p. 67. ZETT. Fn. Lapp. 1. 264. 1. *Hypophloeus Boros* FABR. Eleut. 2. 558. 2. *Helops Schneideri* PANZ. Fn. 34. f. 1. *Trogosita picipes* SCHÖNH. Syn. 1. 155. 4. *Boros corticalis* GYLL. Ins. Sv. 2. 584. 1.

Hab. in Lapponia, ut fertur; mihi nec ibi, nec in adjacenti Botnia boreali obvis. Longitudo fere *Tenebrionis Molitoris*, dimidio angustior. (Lapp.-Nylandia, Westrog. rar.)

2. B. thoracicus: creberrime concinne vage punctulatus rufo-ferrugineus, elytris nigro-piceis margine dilutiore, thorace subquadrato, angulis posticis acutis. (Long. 3 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 586. 2. DEJ. Catal. p. 67. AHRENS. Fn. Eur. 1. Fasc. 9. f. 9. ZETT. Fn. Lapp. 1. 264. 2. *Trogosita thoracica* FABR. Eleut. 1. 152. 7. SCHÖNH. Syn. 1. 156. 6. PAYK. Fn. 1. 92. 2.

Hab. sub cortice Pini Abietis in Lapponia per partem sylvaticam rarius, ad pagos Pello et Wittangi a me mens. Junio lectus. In Botniis passim occurrit teste D. PAYKULL. — Praecedente multo minor, *Corynet. violaceo* dimidio longior, sed parum latior. (Lappon.-Botnia-Finlandia pass.)

89. Boletophagus.

FABR. Syst. Eleut. 16. GYLL. DEJ. *Eledona* LATR.

Corpus parvum, obtuse oblongum, convexum, scabrum opacum glabrum. Antennae longitudine fere thoracis, arcuatae, extrorsum crassiores. Thorax transversus, antice emarginatus. Scutellum distinctum. Tibiae angustae. Color niger, pictura nulla. *Motus* tardus. *Habitatio* in fungis arboribus perennantibus, et larvarum et imaginum; per omnes Lapponiae regiones, exceptis tantum nivalibus, arboribus destitutis. *Differentia sexus* externa nulla. (Spec. Scand. 2.)

1. B. crenatus: niger, antennarum apice palpisque rufo-piceis, thoracis lateribus dilatatis, crenatis, angulis antico producto, postico acuminato, elytris elevato-striatis, interstitiis grosse punctatis. ♂♀. (2 $\frac{1}{2}$ lin. long.)

FABR. Eleut. 1. 113. 2. SCHÖNH. Syn. 1. 120. 3. DEJ. Catal. p. 68. ZETT. Fn. Lapp. 1. 265. 1. ♂♀. *Bolethophagus reticulatus* GYLL. Ins. Sv. 2. 600. 1.

Hab. in fungis et sub cortice Betulae albae mensib. Majo — Septemb. per totam Lapponiam et borealem et meridionalem, haud raro, in copula mens. Jul. frequenter captum. Longe in alpibus procedit, nec ibi ante limitem arborum desinit. In Gamstenstind Finmarkiae, ut et in truncis Betulae albae ad radicem ipsius jugi alpini Tornensis mense Jul. sat copiose quoque a me visus. Longitudo *Opatri sabulosi*, sed angustior, magis convexus, *Dermest. lardario* brevior, ejus vero latitudine. (Lappon.-Scan. pass. freq.)

Obs. *Bol. Agaricola:* fusco-piceus, antennis pedibusque rufo-ferrugineis, thoracis angulis posticis obtusis, elytris poreatis; multo minor; in Suecia inferiore vulgaris, in Lapponia a me non inventus. Nec species quasdam *Opatri* generis in provinciis arcticis detegere mihi eoutigit.

90. Diaperis.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 234. FABR. GYLL. DEJ.

Corpus minoris magnitudinis, hemisphaerico-ovale, coccinelliforme, nitidum, glabrum. Antennae breves compressae, articulis 4—10 latis, perfoliatis, ultimo ovato. Thorax brevis, transversus, antice emarginatus. Tibiae angustatae. Color (in nostra) niger, flavo-fasciatus. *Motus* tardus. *Habitatio* in fungis arboribus; per partem inferiorem Lapponiae. *Differentia sexus* (in nostra) externa nulla. (Spec. Scand. 4.)

1. D. Boleti: ovalis, gibba nigra, elytris fasciis duabus undulato-dentatis maculae apicis flavis ♂♀. (Long. 2 $\frac{1}{2}$ lin.)

FABR. Eleut. 2. 585. 1. GYLL. Ins. Sv. 2. 549. 1. DEJ. Catal. p. 68. ZETT. Fn. Lapp. 1. 266. 1. ♂♀. *Chrysomela oleti* LINN. Fn. Sv. 527.

Hab. in Lapponia forte rarissime, Collect. D. PORTIN, mihi in provinciis borealibus non obvia. Magnitudo *Chrysomelae Staphyleae*, magis convexa. (Lapp.-Scan. pass. freq.)

91. *Tetratoma*.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 236. FABR. GYLL. DEJ.

Corpus parvum, oblongum, subconvexum, glabrum, nitidum. Oculi reniformes prominuli. Antennae longitudine thoracis, basi tenues, articulis 4 nitidis majoribus clavam oblongam perfoliatam formantibus. Thorax transversus elytraque punctata. Pedes mediocres, tibiae subaeque latae, inermes. *Color* rufo-testaceus, niger. *Motus* tardus. *Habitatio* in fungo et sub cortice Betulae; per omnes regiones Lapponiae et in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque. *Differentia sexus* in externis nulla. (Spec. Scand. 2.)

1. T. Ancora: rufo-testacea, antennarum clava obscura, elytris nigris signaturis variis pallidis. ♂♀. (Long. 1 lin.)

Var. a. corpus piceum, capite, thorace pedibusque testaceis, elytris nigris, plaga magna communi lobata, maculisque pallidis.

FABR. Eleut. 2. 575. 4. PANZ. Fn. 9. f. 9. GYLL. Ins. Sv. 2. 555. 2. ZETT. Fn. Lapp. 1. 267. 1.

Var. b. rufo-testacea, thoracis disco obscuro, antennarum clava, femoribus posticis, pectore, abdomine elytrisque nigris, his in singulo maculis aut 2, aut 3, aut 5 pallidis.

ZETT. l. c. var. b. GYLL. P. 4. App. 511. 2. c.

Hab. in fungo Betulae albae et sub hujus arboris cortice, in Lapponia Tornensi per omnes regiones usque ad summum jugum alpinum mens. Majo — Aug. passim; in Lapponia meridionalis Parocia Fredrica, in fungis arboreis, Mernlio etc. d. 30. Jul. et var. b. et d. a D. DAHLBOM inventae. Occurrit etiam in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque, et ad Giebstad, Finkrog et Alten lecta. Ad Johannis Ro Botniae borealis jam die 14. Maj. capta. (Lappon. — Botnia, Westmannia rarissime.)

Magnitudo et statura *Engidis humeralis*, interdum paullo major, colore corporis et pictura elytrorum valde varians.

92. *Anisotoma*.FABR. Eleut. 11. DEJ. *Leiodes* LATR.

Corpus minutum ovale l. subhemisphaericum, glabrum nitidum. Antennae breves, clava saepius 5-articulata, articulo secundo minimo, rarius 3-articulata. Thorax transversus. Elytra marginata. Tibiae extus spinosae. *Color* niger, ferrugineus. *Motus* saepe celerrimus. *Habitatio* sub cortice arborum putrescentium, in fungis et graminosis; per partem sylvaticam, subsylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* in tarsis anticis maris multo magis dilatatis, quam feminae, interdum inveniunda. (Spec. Scand. 37.)

1. A. abdominalis: subhemisphaerica nigra, subtus picea; abdomine rufo, thoracis marginibus lateralibus et postico ferrugineo-pellucidis, elytris regulariter punctato-striatis, interstitiis sublaevibus. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

SCHÖNH. Syn. 1. 107. 5. GYLL. Ins. Sv. 2. 557. 1. DEJ. Catal. p. 69. ZETT. Fn. Lapp. 1. 268. 1. ♂♀. *Anisotoma glabrum* PANZ. Fn. 37. f. 9.

Hab. in truncis putridis et fungis Lapponiae borealis rarius, meridionalis passim, ex. gr. ad Stensele et in Stöttingsfjellet 4. Jul. — 1. Aug.; in copula capta. Magnitudine variat; majores *Coccinellae bipustulatae* aequales, alii dimidio minores et ultra. (Lapp. — Scan. pass.)

2. A. humeralis: subhemisphaerica nigra, subtus rufo-ferruginea, thoracis marginibus lateralibus et postico ferrugineo-pellucidis, elytris tenuissime fulvo-pubescentibus, confuse punctato-striatis, interstitiis confertissime striatis, macula humerali rubra. ♂♀. (Long. 1—1½ lin.)

FABR. Eleut. 1. 99. 2. SCHÖNH. Syn. 1. 106. 4. GYLL. Ins. Sv. 2. 558. 2. DEJ. Catal. p. 69. ZETT. Fn. Lapp. 1. 268. 2. ♂♀. *Sphaeridium humerale* PANZ. Fn. 23. f. 1.

Hab. in truncis putridis Betulae albae, in Lapponia rarius; in ipso jugo alpino Tornensis latere Norvegico d. 13. Jul. et ad Alteid Finmarkiae d. 1. Aug. a me lecta. Magnitudo fere praecedentis. (Lapp. — Scan. freq.)

3. A. axillaris: subhemisphaerica nigra, subtus rufo-ferruginea, thoracis marginibus lateralibus et postico ferrugineo-pellucidis, elytris glabris, confuse gemellato-striatis, interstitiis laevibus, macula humerali rubra. ♂♀. (Long. 1 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 560. 3. DEJ. Catal. p. 69. ZETT. Fn. Lapp. 1. 268. 3. ♂♀.

Hab. in Lapponiae truncis putridis rarius, ad Björkvik juxta Ofotenfjord Nordlandiae utrumque sexum d. 17. Jul.

legi. Praecedentis minoribus individuis magnitudine aequalis. (Lapp. — Scan. pass.)

4. A. castanea: subhemisphaerica nigra, subtus rufo-ferruginea, thoracis marginibus lateralibus et postico ferrugineo-pellucidis, elytris glabris immaculatis, antice vage, postice confuse gemellato-snbstriatis, interstitiis punctulatis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

SCHÖNH. Syn. 1. 107. 6. ? GYLL. Ins. Sv. 2. 560. 4. var. ? DEJ. Catal. p. 69. ? ZETT. Fn. Lapp. 1. 269. 4. ♂♀. *Sphaeridium castaneum* PAYK. Fn. 1. 70. 21. var. ?

Hab. in truncis putridis Pini, in Lapponia rarius, ad Wittangi Lapponiae Tornensis d. 17. Jun., nec non ad Lycksele et Naestansjö, d. 30. Maj., 13. Jul., a me tantum visa. (Lappon. — Ostrogothia ?)

Specimina lapponica hic descripta sunt paullo majora, magis hemisphaerica et in illis elytra nigriora (parum picea), quam in exemplaribus, quae in Ostrogothia copulata saepe legi. An species distincta? In ceteris vero conveniunt.

5. A. ferruginea: ovalis ferruginea, antennarum clava fusca, elytris evidenter punctato-striatis, in interstitiis alternis punctis paucis seriatis impressis, tibiis spinosissimis, posticis mediocribus vix arcuatis. (Long. 1½ lin.)

FABR. Eleut. 1. 99. 1. SCHÖNH. Syn. 1. 106. 1. GYLL. Ins. Sv. 2. 564. 7. DEJ. Catal. p. 69. ZETT. Fn. Lapp. 1. 269. 5.

Hab. in Lapponiae borealis graminosis rarius. Collect. D. Kolström; in Lapponia meridionali ad Åsele et Umenaes, d. 7—26. Jul. a me lecta. Magnitudine valde variat, prioribus plerumque minor. (Lapp. — Scan. freq.)

6. A. picea: oblongo-ovata nigro-picea, antennis pedibusque ferrugineis, elytris profunde punctato-striatis, tibiis posticis longis, arcuatis. (Long. 1½ lin.)

Var. a. supra nigra; panllo major.

GYLL. Ins. Sv. 2. 562. 6. ? SAHLB. Ins. Fenn. 463. 7. ?

Var. b. corpore toto ferrugineo, paullo minor.

GYLL. et SAHLB. l. c. var. b.

Hab. in Lapponia Umensis, var. a. rarissime ad Lycksele d. 7. Aug., var. b. raro ad Åsele et Lycksele d. 26. Jul. — 16. Aug. An ♂ *An. ferruginea*? (Lapp. meridional. — Scan. rarius.)

7. A. suturalis: ovalis ferrugineo-testacea, antennarum clava obscura, pedibus pallidis, profunde punctata, elytris confertim punctato-striatis, sutura infuscata, tibiis ciliatis rectis. (Long. 1½ lin.)

An *Anisotoma punctulatum* GYLL. Ins. Sv. 2. 566. 9. ?

SAHLB. Ins. Fenn. 463. 11.

Hab. in Lapponiae Tornensis graminosis rarissime; ad pagum Palojoensun d. 16. Aug. a me unicum hujus individuum loco arido inventum. (Lapponia — ?)

Miunimis *Anisot. ferrugineae* speciminibus aequalis, et *Anisot. punctulatae* GYLL. maxime affinis videtur, vix tamen eadem. Caput punctulatum castaneum, mandibulis magnis. Antennae basi ferrugineae, clava 5-articulata fusca, structura ut in antecedentibus. Thorax castaneus, crebre evidenter punctatus. Scutellum triangulare, ferrugineum, punctatum. Elytra ut in priori constructa, ferrugineo-testacea, sutura tenuissime fusca, tota sat profunde et confertim punctato-striata. Corpus subtus obscure testaceum. Pedes pallidi, tibiis omnibus rectis, ciliatis, sed vix spinulosis.

Obs. An GYLLENHALI *Anisot. punctulatum* huc referri debeat pro certo affirmare non possum. Utendum vero, nomen illud *punctulatum*, utpote a D. D. ZIEGLER et ANDERSEN etiam aliis speciebus impositum, rejiciendum, ne ansam confusionis praestet.

8. A. multistriata: ovalis ferruginea, capite thoraceque subtiliter punctulatis saturatoribus, antennarum clava fusca, pedibus pallidis, tibiis ciliatis rectis, elytris confertissime punctato-striatis. (Long. ¾ lin.)

GYLL. Ins. Sv. Add. 3. 705. 9—10.

Var. b. tota pallida.

Hab. var. a. in graminosis Lapponiae rarissime, ad Alten Finmarkiae d. 4. Aug. capta; var. b. in fungo Betulae ad Åsele Lapponiae Umensis semel d. 27. Jul. inventa. Praecedente minor. (Lappon. — Suecia meridionalis rar.)

9. A. spinula: ovalis ferruginea, capite thoraceque subtiliter punctulatis saturatoribus, antennarum clava 5-articulata fusca, pedibus brevibus testaceis, femoribus subtus valide dentatis, tibiis rectis, spinuloso-ciliatis, elytris confertissime punctato-striatis. (Long. ¾ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 270. 8. SAHLB. Ins. Fenn. 465. 13.

Hab. in graminosis locis aridis versus autumnum, in Lapponia Tornensi rarissime, duobus individuis mihi tantum obvis, et altera vice in Lapponia meridionali ad Lycksele d. 16. Aug. semel capta. (Lapponia.)

Præcedente paullo minor, alias, præter structuram pedum, ei similima, au tantum alter sexus seu masculus? Caput rufo-piceum, subtilissime punctulatum, palpis pallidis. Antennae basi tenues, testaceae, clava 5-articulata, fusca. Thorax ut in priori constructus, saturate rufo-ferrugineus, subtilissime, uti scutellum, punctulatus. Elytra rufo-ferruginea, punctato-striata, interstitiis etiam seriatim punctatis, unde quasi confertissime punctato-striata videntur. Corpus rufo-piceum. Pedes breves, validi, rufo-testacei, femoribus crassis, subtus ad apicem deute magno armatis, tibiis subrectis, spinuloso-ciliatis.

10. A. pusilla: ovalis, parum convexa ferruginea, pedibus antennarumque basi testaceis, clava 5-articulata fusca, capite thoraceque laevibus, elytris subtilissime punctato-striatis, interstitiis obsolete transversim strigosis, tibiis rectis ciliato-spinulosis. (Long. circit. $\frac{1}{2}$ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 271. 9.

Hab. in Lapponia rarissime; ad Giebostad in insula Senjen Nordlandiae d. 22. Jul. unicum specimen inveni. (Lapponia.)

Præcedente iterum fere minor. *Anisotom. brunneae* GYLL. valde similis et affinis videtur, sed paullo longior, minus convexa, et thorace minori, pedibus paullo longioribus ac tenuioribus etc. ab illo distincta. Caput ferrugineum, laeve. Antennae basi tenues testaceae, clava sat crassa, 5-articulata, fusca. Thorax subdepressus ferrugineus, laevis. Elytra subconvexa subtiliter punctulata, interstitiis obsolete transversim substrigosis. Pedes longiores et tenuiores, quam in præcedente, testacei, femoribus simplicibus, tibiis omnino rectis, parce spinuloso-ciliatis.

11. A. Seminulum: globosa, lucida laevis nigro-picea, subtus rufa, elytris apice ferrugineis; stria suturali antice abbreviata, antennarum clava triarticulata, thorace amplo. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

FABR. Eleut. 1. 100. 5. SCHÖNH. Syn. 1. 108. 13. GYLL. Ins. Sv. 2. 573. 16. ZETT. Fn. Lapp. 1. 271. 10. *Silpha Seminulum* LINN. Fn. Sv. 447. *Agathidium globosum* PANZ. Fn. 37. f. 13.

Hab. in truncis putrescentibus, per partem sylvaticam Lapponiae, rarissime, ad Lycksele d. 1. Jun. capta in formam globosam tacta se contrahens; *Anisotom. abdominali* multoties minor. (Lapp. Helsingia sub cortice Pini Abietis die 27. April., D. BOHEMAN-Scan. pass.)

12. A. orbicularis: globosa, lucida laevissima nigra, antennis clava triarticulata pedibusque rufo-piceis, elytris stria suturali nulla thorace amplo. (Long. $\frac{2}{3}$ lin.)

DEJ. Catal. p. 69. ZETT. Fn. Lapp. 1. 272. 12. *Tetramoma orbicularis* HERBST. Col. 4. 91. 10. T. 38. f. 10. k. *Anisotoma orbiculatum* GYLL. Ins. Sv. 2. 574. 17. *Anisotoma Seminulum* SCHÖNH. Syn. 1. 108. 13. var. b.

Hab. in Lapponia passim; sub cortice Pinum putidarum ad Wittangi et Juckasjervi Lapponiae Tornensis mense Junio, ut et in fungis Betulae albae ad Alteid et Alten Finmarkiae mens. Jul., Aug., et denique ad Lycksele Lapponiae Umensis, 31. Maj. — 3. Jun., a me lecta; præcedente duplo minor, terrefacta in globum se contrahens. (Lapp.-Scan. rar.)

13. A. rotundata: globosa nitida laevissima nigra, ore, antennarum basi, thoracis limbo laterali, tibiis tarsisque rufo-testaceis, corpore subtus femoribusque piceis, elytris stria suturali dimidiata. (Long. vix $\frac{2}{3}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 513.

Hab. in Lapponiae Tornensis fungis rarissime, a me semel inventa. (Lapp. boreal.-Suec. rar.)

FAM. 20. MELOOIDES. GYLL. (CANTHARIDIAE LATR.)

93. Meloë.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 259. FABR. DEJ. ERICHS.

Corpus magnum, grossum oblongum, molle, glabrum, apterum, elytris abbreviatis, apice deliscentibus. Antennae thoracis longitudine, moniliformes. Thorax parvus. Scutellum absconditum. Abdomen magnum, tumidum. Pedes oleum per geniculos emittentes, compressi. Color nigro-caerulescens, pictura nulla. Motu valde segniter humi repens. *Habitatio* in apricis aridis verno tempore; per partem infimam Lapponiae. *Differentia sexus* in antennarum structura cito inveniendi. (Spec. Scand. 4, genus naturale efficientes.)

1. M. proscarabaens: crebre profunde rugoso-punctatus, atro-violaceus, antennis elongatis, medio subincrassatis, apice elytrisque nigris, thorace subquadrato. ♂♀. (Long. 8—10 lin.)

May: antennarum articulis mediis (6, 7) compressis, dilatatis, subconvexis.

Fem.: antennarum articulis mediis ceteris parum crassioribus.

LINN. Fn. Sv. 826. GYLL. Ins. Sv. 2. 482. 1. DEJ. Catal. p. 76. ZETT. Fn. Lapp. 1. 272. 1. ♂♀. BRANDT et ERICHS. Monogr. Meloës, 1831 p. 13. 1. *Meloë punctata* PANZ. Fn. 10. f. 16. ♀.

Hab. in Lapponia per partem inferiorem; Coll. D. PORTIN; mihi non obviis. Magnitudo valde variat, feminae gravidae pollicem et ultra fere longae, mares breviores. (Lapp.-Scan. freq.)

2. M. violaceus: subtilius punctatus, totus caeruleo-violaceus, antennis longis tenuioribus, medio subcrassioribus, thorace angustiori oblongo. ♂♀. (Long. 8—10 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 483. 2. certe. ZETT. Fn. Lapp. 1. 273. 2. BRANDT et ERICHS. Monogr. Mel. 16. 2. *Meloë proscarabaens* FABR. Eleut. 2. 587. 1. PANZ. Fn. 10. f. 12.

Hab. in Lapponia boreali rarius, e Karesuando Lapponiae Tornensis a D. GRAPE ad D. SCHÖNHERR missus, in Lapponia vero meridionali, in graminosis ad ripas fluminum ad Lycksele, Wilhelmina et usque ad Storuman, d. 16. Jun. 14. Jul. frequenter: in copula saepe visus. In alpinis Suesioniensibus in regione et montana et subalpina quoque haud raro occurrit, secund. HEER. Mittheil. 1834 p. 86. Magnitudo et affinitas præcedentis, certe tamen distinctus. (Lapp.-Scan. pass.)

Obs. *Meloë brevicollis:* „nigro-violaceus, thorace brevissimo, antennis brevibus extrorsum crassioribus,“ in Scania frequentissimus, in Lapponia haecenus non visus.

94. Anthicus.

FABR. Syst. Eleut. 56. DEJ. *Notoxus* LATR.

Corpus minutum, oblongum, elytris convexiusculis, rigidis, non abbreviatis. Caput nutans. Antennae thorace paullo longiores, filiformes, extrorsum subcrassiores. Thorax subcordatus, elytris angustior. Scutellum minutissimum. Color testaceus, niger. Motu agilis pedibus cursoriis. *Habitatio* in floribus et graminosis; per partem infimam Lapponiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 15.)

Subdiv. 1. Thorax antice in cornu porrectus.

1. A. monoceros: pubescens testaceus, capite thoraceque antice fuscis, elytris macula laterali, fascia postica lata suturaque in medio nigris, thoracis cornu apice rotundato, serrulato. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

FABR. Eleut. 1. 288. 1. SCHÖNH. Syn. 2. 54. 1. GYLL. Ins. Sv. 2. 490. 1. DEJ. Catal. p. 72. ZETT. Fn. Lapp. 1. 274. 1. *Attelabus monoceros* LINN. Fn. Sv. 639. *Notoxus monoceros* PANZ. Fn. 26. f. 8.

Hab. in Lapponia, D. PORTIN; mihi ibi non obviis. *Anobio striato* subaequalis. (Lappon.-Scan. freq.)

Subdiv. 2. Thorax muticus.

2. A. antherinus: tenuiter pubescens, crebre punctulatus niger, elytris fasciis duabus ferrugineis obliquis irregularibus, tibiis tarsisque fusco-testaceis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

FABR. Eleut. 1. 291. 13. SCHÖNH. Syn. 2. 56. 20. GYLL. Ins. Sv. 2. 492. 3. DEJ. Catal. p. 72. ZETT. Fn. Lapp. 1. 274. 2. ♂♀. *Meloë antherinus* LINN. Fn. Sv. 829.

Hab. in Lapponiae sylvaticae floribus, rarissime; priori duplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

3. A. sellatus: tenuiter griseo-pubescens crebre punctulatus opacus niger, antennis pedibusque rufo-testaceis, fascia media lata nigra. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 493. 4. SCHÖNH. Syn. 2. 57. 21.

Hab. in Lapponia D. BOHEMAN. (Lappon.-Ostrog. pass.)

4. A. ater: glabriusculus subnitidus niger totus, tarsis piceis, thorace convexo subtiliter punctulato, elytris profunde punctatis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 56. 15. GYLL. Ins. Sv. 2. 494. 5. DEJ. Catal. p. 72. ZETT. Fn. Lapp. 1. 274. 3. *Notoxus ater* PANZ. Fn. 31. f. 15.

Hab. in Lapponia, D. D. Magist. SANMARK et DAMMERT, teste D. Prof. SAHLBERG; a me in Lapponia meridionali sub lapidibus locis aridis cultis ad Lycksele 31. Maj. — 10.

Aug., inventus. Priori vix major. (Lapp.-Scan. ad littora maris freq.)

5. A. floralis: glabriusculus subtilissime punctulatus nitidus nigro-brunneus, thorace, elytrorum basi pedibusque ferrugineis. (Long. 1 lin.)

FABR. Eleut. 1. 291. 15. SCHÖNH. Syn. 2. 57. 25. GYLL. Ins. Sv. 2. 495. 6. DEJ. Catal. p. 72. ZETT. Fn. Lapp. 1. 274. 4. *Notoxus floralis* PANZ. Fn. 23. f. 4. (*Meloe floralis* LINN. Fn. Sv. 830. an hujus varietas?)

Hab. in graminosis Lapponiae rarissime. Praecedente paullo minor, brevior. (Lapp.-Scan. freq.)

6. A. rufipes: tenuiter pubescens confertissime punctulatus subopacus niger, antennis pedibusque rufo-ferrugineis, thorace convexo. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 497. 7. SCHÖNH. Syn. 2. 58. 30. Hab. in ripis arenosis fluminis Umensis ad Lycksele d. 14-16. Jun. freq., alibi rarius. (Lapp. meridional.-Scan. freq.)

7. A. nigrinus: tenuiter pubescens confertissime punctatus parum nitidus obscure rufus, antennis, palpis pedibusque dilutioribus, elytris nigris, macula antica utrinque humerali ferruginea. (Long. $1\frac{1}{4}$ lin.)

Sub nomine: *Anth. nigrinus* GYLL. *A. instabilis* DEJ. ♀. a D. BOHEMAN 1832 mihi communicatus.

Hab. in Lapponia Norvegica D. BOHEMAN. (Lappon.)

FAM. 21. PYROCHROIDES. LATR. GYLL.

95. Calopus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 251. FABR. SCHÖNH. GYLL. DEJ.

Corpus mediae magnitudinis, lineari-elongatum, angustum, punctatissimum, pubescens. Antennae longae, filiformes. Oculi lunati. Thorax elongato-subquadratus. Pedes graciles, femoribus compressis. Color fuscus, subaeneus. Motus tardus. *Habitatio* in ligno antiquo, et sub cortice arborum frondiferarum, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in antennarum anique structura quaerenda. (Spec. Scand. 2. Faunae Lapponicae communes.)

1. C. serraticornis: fusco-testaceus, capite obscuriori, thoracis lateribus immarginatis, elytris obsolete trilineatis, antennis elongatis, serratis, tarsorum articulo ultimo bilobo. ♂♀. (Long. 6-7 lin.)

Mas: antennis longitudine fere corporis, sat profunde serratis; abdominis segmento ventrali ultimo emarginato.

Fem.: antennis corpore brevioribus parum serratis, extrorsum simplicibus; abdominis segmento ventrali ultimo integro.

FABR. Eleut. 2. 312. 1. PANZ. Fn. 3. f. 15. SCHÖNH. Syn. 3. 410. 1. GYLL. Ins. Sv. 2. 511. 1. DEJ. Catal. p. 72. ZETT. Fn. Lapp. 1. 275. 1. ♂♀. SAHLB. Ins. Fenn. 446. 1. *Cerambyx serraticornis* LINN. Fn. Sv. 665. ♂.

Hab. in ligno antiquo Lapponiae rarius, jam mense Majo inventus; in Botnia occidentali frequentius, ibique in Juniperetis saepe visus. Longitudo fere et color *Callidii rustici*, sed multo angustior. (Lapp.-Ostrogoth. rar.)

2. C. aeneus: subnitidus fusco-aeneus, subtus niger, thoracis margine acuto, elytris inaequalibus, antennis mediocribus tarsorumque articulo ultimo simplicibus. ♂♀. (Long. 5 lin.)

Mas: abdominis segmento ventrali ultimo late, sed parum profunde emarginato.

Fem.: segmento eodem integro.

GYLL. Ins. Sv. 2. 513. 2. SCHÖNH. Syn. 3. 411. 2. ZETT. Fn. Lapp. 1. 276. 2. ♂♀. SAHLB. Ins. Fenn. 446. 2. *Dryops aenea* PAYK. Fn. 2. 152. 1. DEJ. Catal. p. 71. *Helops fenicus* AHRENS. Fn. Europ. Fascic. 11. Tab. 13. (fig. non bene colorata.)

Hab. sub cortice arborum emortuarum, praesertim Betulae in Lapponia boreali rarius; ad Muonioniska D. KOLSTRÖM, ad Karesuando ipse; in Lapponia meridionali sub cortice Betulae ad Tafvelsjö prope Lycksele non nisi specimen mortuum masculinum d. 27. Maj. inveni. Priori plerumque dimidio minor. Antennae vix dimidio corpore longiores, tenues. (Lapp.-Finland. rar.)

96. Pyrochroa.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 252. FABR. DEJ.

Corpus mediae l. minoris magnitudinis, oblongum, depressum, posterius dilatatum. Antennae capite thoraceque paullo longiores, filiformes, pectinatae. Caput nutans, Oculi reniformes. Thorax suborbiculatus. Pedes validiusculi. Color niger, rufus, nitidus. *Motu* tarda, saepe volans. *Habitatio* in sylvaticis; per partem inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* in antennarum anique structura mox detegenda. (Spec. Scand. 3.)

1. P. pectinicornis: atra, elytris, thoracisque dorso rufo-testaceis, hoc macula centrali nigro-fusca. ♂♀. (Long. $3\frac{1}{4}$ lin.)

Mas: antennis longius pectinatis, radiis 8, angustis filiformibus; abdominis segmento ventrali ultimo in medio impresso, subemarginato

Fem.: antennis brevibus, aente serratis, segmento ventrali ultimo integro.

FABR. Eleut. 2. 109. 4. ♂. PANZ. Fn. 13. f. 12. GYLL. Ins. Sv. 2. 507. 3. DEJ. Catal. p. 72. ZETT. Fn. Lapp. 1. 277. 1. ♂♀. *Cantharis pectinicornis* LINN. Fn. Sv. 715. ♂.

Hab. in sylvis betulinis Finmarkiae Norvegicae mens. Jul. Aug. passim; in Gamstenstind et alpinis adjacentibus ad Alteidet pluries a me lecta; in Lapponia Suecica meridionali non nisi ad Lycksele et Barrsele ♀ 15. Jun. - 1. Jul. rar. inveni. Media, *Donacia sericea* subaequalis magnitudine, magis depressa. (Lapp.-Scan. rar.)

Obs. *Pyr. coccinea:* atra, elytris thoracisque dorso immaeulato sanguineis, triplo major, in Scania sylvis passim, nec non in regione montana alpinum Smissionensium laud rar. occurrit, teste HEER.; et *Pyr. rubens:* atra, capite, thorace elytrisque rufo-sanguineis, duplo major, in Finlandiae pratis rarissime, in Lapponia vix occurrunt.

97. Pytho.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 246. *) FABR. DEJ.

Corpus mediae magnitudinis, oblongum, valde depressum, posterius dilatatum, glabrum. Antennae arcuatae, filiformes, apice moniliformes. Caput exsertum. Thorax orbiculato-cordatus, immarginatus. Color caeruleus, testaceus, inconstans, nitidus. *Motus* valde segnis. *Habitatio* sub cortice arborum emortuarum; per partem sylvaticam Lapponiae Suecicae. *Differentia sexus* externa nulla. (Spec. Scand. 1.)

1. P. depressus: subtiliter punctulatus, thorace rotundato-cordato, foveis duabus lunulatis, elytris sulcis abbreviatis punctulatis, colore corporis vario. (Long. $4\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. niger, ore, antennis, tibiis tarsisque testaceis, elytris violaceo-caeruleis.

GYLL. Ins. Sv. 2. 509. 1. a. DEJ. Catal. p. 70. ZETT. Fn. Lapp. 1. 278. 1. a. SCHÖNH. Syn. 3. 55. 1. SAHLB. Ins. Fenn. 443. 1. a. *Tenebrio depressus* LINN. Syst. Nat. 2. 675. 11. *Pytho festivus* FABR. Eleut. 2. 96. 2.

Var. b. similis var. a. abdomine rufo-testaceo.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b. *Pytho caeruleus* FABR. Eleut. 2. 95. 1. PANZ. Fn. 95. f. 2.

Var. c. rufo-testaceus, capite, thoracis disco pectoreque nigro-piceis, elytris plaga magna postica communi violaceo-caerulescente.

GYLL. l. c. var. d. ZETT. l. c. var. c.

Var. d. niger, ore, antennis, pedibus (aut totis aut tibiis tarsisque) abdominisque margine anoque testaceis, elytris castaneis, violaceo-micantibus, margine postico magis vel minus caerulescente.

GYLL. l. c. var. c. ZETT. l. c. var. d. *Pytho castaneus* FABR. Eleut. 2. 96. 3. PANZ. Fn. 95. f. 3.

Var. e. similis var. d. thoracis lateribus testaceis.

GYLL. l. c. 3. Add. 706. var. f. ZETT. l. c. var. e.

Var. f. similis etiam var. d. dilutior, thorace toto abdomineque testaceis, pectore piceo.

ZETT. l. c. var. f. SAHLB. l. c. var. g.

Hab. sub cortice arborum detruncatarum, mens. Majo et Aug. per partem sylvaticam Lapponiae Suecicae vulgaris, ibique passim, ex. gr. in sylvis frondosis Pini et Abietis ad Lycksele, Stensele et Umenae, nec non ad Wittangi et Juckasjervi sat copiose. Varietates a., b. et f. tamen rarius occurrunt, et varietas c. GYLLENHALI in Lapponia mihi nunquam obvia. Supra Wackokoski (limitem Abietis Lapp.

*) In Familia *Helopiorum*.

Tornensis) et Karesuando vix versus alpes longius procedit, nec in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque a me unquam visus. (Lapp.-Smoland. rar.)

In omnibus varietatibus magnitudo valde variat. *Elat. lineari* plerumque parum brevior, sed multo latior, praesertim postice, *Elat. aeneo* subaequalis. Specimina sub cortice Betulae albae in Smolandia et Gothlandia a me lecta, colore varietati a. et b. simillima, sed a Lapponicis differre videntur capite thoraceque paullo fortius punctatis elytrorumque sulcis sublatioribus, crebrius et magis irregulariter punctulatis, uce oleum resiuaceum exsudaant, quale sub cortice Pini collecta exemplaria post plurium annorum exsiccationem adhuc fere fluidum servant

FAM. 22. CUCUJIPES. LATR. GYLL.

Xylophagi. DEJ. *)

98. Cucujus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 306. FABR. DEJ.

Corpus minutum, elongatum, subaeque latum, valde depressum, subtiliter punctulatum, glabrum. Antennae thorace saepius longiores, 11-articulatae, submoniliformes. Palpi 4 subaequales, articulo ultimo obconico, apice truncato. *Color* niger, subferrugineus. *Motus* tardus. *Habitatio* in truncis, in fungis et sub cortice arborum; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* in structura antenarum et articulatione tarsorum interdum quaerenda. (Spec. Scand. 6.)

1. C. Dermestoides: opacus fusco-ferrugineus, pedibus testaceis, thorace subtransverso in medio latiori, supra bifoveolato, lateribus utrinque quadridenticulato, scutello brevissimo transverso. ♂♀.

Mas: tarsis posticis tantum quadriarticulatis (teste GYLLENH.).

Fem.: tarsis omnibus quinquearticulatis.

FABR. Eleut. 2. 94. 12. ? PANZ. Fn. 3. f. 13. GYLL. Ins. Sv. 2. Add. p. VIII. 2. certe. ZETT. Fn. Lapp. 1. 280. 1. ♂♀.

Hab. sub lapidibus in truncis arborum et parietibus ligneis, in Lapponia boreali rarius; ad Bossekop Finmarkiae d. 8. Aug. a me captus; sed in Lapponiis meridionalibus, ex. gr. ad Stensele, Wilhelmina et Tresunda 4-21. Jul. paullo frequentius mihi obviis. (Lapp.-Smoland. pass.)

Lebia lineari saepe minor, *Harpal. meridionali* subaequalis.

— Synonymon FABRICII a D. DEJEAN in dubium sistitur. — *Cuc. depressus*: niger, capite, thoracis dorso elytrisque rufis; *Lycod. aurorae* magnitudine et colore subaequalis, in Finlandia captus, in Lapponia a me frustra quaesitus.

2. C. muticus: nitidus niger, antennis pedibusque fusco-piceis, thorace subquadrato, antice sublatiori, intra marginem utrinque unistriato, lateribus mutico, elytris substriatis. FABR. Eleut. 2. 94. 13. ? PAYK. Fn. 2. 169. 6. certe. PANZ. Fn. 94. f. 3. GYLL. Ins. Sv. 2. Add. p. 10. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 280. 2. SCHÖNH. Syn. 3. 54. 12. *Cuc. pusillus* DEJ. Catal. p. 104.

Hab. sub cortice arborum emortuarum praesertim Betulae in Lapponia boreali mens. Maj. Junio rarissime, sub cortice Betulae in Lapponia meridionali ad Dagersors, Tafvelsjö et Lycksele verno tempore tamen passim obviis, in fungo putrido Betulae albae ad Naetra Angermanniae jam die 30. April a me copiose lectus. Parvus, praecedenti brevior, sed non angustior. (Lapp.-Blekingia pass.).

3. C. testaceus: subtilissime punctulatus nitidus rufo-testaceus immaculatus, thorace subquadrato immarginato mutico, obsolete bistriato, elytris substriatis.

GYLL. Ins. Sv. P. 2. Add. p. 12. SCHÖNH. Syn. 3. 55. 17. SAHLB. Ins. Fenn. 106. 4.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in trunco decorificato, resinoso Pini vivae ad Lycksele d. 6. Jun. semel inventus. (Lapp.-Finlandia-Suec. infer. rar.)

Statura *Cuc. mutici*, sed triplo minor.

*) Inter Tetramera. Secundum GYLLENHAL species quaedam Cucuji generis gaudent tarsis omnibus quinque articulatibus, aliae in altero sexu posticis tantum quadriarticulatis, unde Familiam anomalam ob magnam habitum et victum cum Pythone in Familia antecedenti conviciutiam, hic iuserere aptum putavi.

99. Dendrophagus.

GYLL. Ins. Sv. 2. Add. p. XIV. SCHÖNH. DEJ. *Cucujus* FABR.

Corpus parvum, elongato-lineare, valde depressum, punctatum, glabrum. Antennae filiformes, longitudine fere corporis. Palpi 4 inaequales, antici in medio crassiores, articulo ultimo subacuminato; postici brevissimi clavati. *Color* piceus, testaceus. *Motus* tardus. *Habitatio* sub cortice arborum emortuarum, unde forma insigniter deplanata; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in externis nulla. (Spec. Scand. 1.)

1. D. crenatus: subnitidus nigro-piceus, ore, antennis pedibusque rufo-testaceis, elytris brunneis crenato-striatis, thorace lateribus sinuato, dorso fovea sat profunda per carinulam mediam subelevatam divisa. ♂♀.

Var. a. elytris obscure brunneis.

SCHÖNH. Act. Holm. 1809. 51. Syn. 3. 58. 1. GYLL. l. c. 1. DEJ. Catal. p. 104. AHRENS. Fn. Europ. Fasc. 6. f. 7. ZETT. Fn. Lapp. 1. 281. 1. a. ♂♀. SAHLB. Ins. Fenn. 107. *Cucujus sulcatus* FABR. Eleut. 2. 93. 5.

Var. b. elytris pallidioribus, brunneo-testaceis, thoracis margine antico et postico saepe rufo-piceis.

ZETT. l. c. var. b.

Hab. sub cortice arborum emortuarum et putridarum, praesertim Pini sylvestris, uti etiam aliquando Betulae albae, mense Junio, in Botnia boreali et Lapponia per partem sylvaticam haud infrequens, in copula captus. Supra Juckasjervi sensim evanescit, et ab alpidibus atque inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque forsitan omnino exsul. In Lapponia meridionali ad Lycksele et in Stöttingsfjellet utraque varietas 1. Jun.—31. Jul. capta. *Cucuj. Dermestoides* duplo major, praesertim longior. (Lapp.-Blekingia pass.)

FAM. 23. HELOPH. LATR. GYLL. *)

100. Mycetocharis. **)

GYLL. Ins. Sv. 2. 541. et 4. 510. DEJ. *Cistela* FABR.

Helops LATR.

Corpus minoris magnitudinis, elongatum parum convexum, subpubescens. Antennae thorace parum longiores, filiformes. Palpi antici securiformes, postici clavati, truncati. Caput breve. Thorax transversus. Pedes longiusculi. *Color* niger, artibus testaceis. *Motus* agilis. *Habitatio* larvarum et imaginum in lignis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 6.)

1. M. axillaris: nigro-picea, subtus dilutior, ore, antennis pedibusque rufo-testaceis, elytris crenato-striatis, lineola humerali testacea, thorace transverso, subdepresso rugoso-punctato, basi utrinque foveolato. (Long. 3 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 542. 2. DEJ. Catal. p. 71. ZETT. Fn. Lapp. 1. 282. 1. *Cistela axillaris* SCHÖNH. Syn. 2. 336. 17. (exclus. Syn. HERBST.)

Hab. in ligno antiquo Lapponiae rarissime. (Lapponia, Botnia, Finlandia, Scania rariss.)

Cistela sulphurea parum brevior, sed angustior, magis depressa.

— Etiam in trunco subcarioso Salicis ad Lund Scaniae mens. Aug. anno 1822 juveni individuum vivum hujus ipsius speciei, tantum ut Finlandiae Botniaeque iucolae haecenus cognitae.

2. M. obscura: supra undique punctata, tota nigra, antennis pedibusque obscure ferrugineis, tibiis tarsisque dilutioribus, elytris punctato-striatis, thoracis margine postico distincte depresso. (Long. 1½ lin.)

Hab. in Lapp. Umensi rarissime; in trunco carioso ad Stensele d. 4. Jul. 1832 semel a me lecta. (Lapp. merid.)

Affinis *M. brevi*, forte paullo longior, thorace magis depresso, praesertim postice, ubi etiam latiori et vix sinuato, pedibus, imprimis femoribus obscurioribus, etc. distincta. Palpi obscuri.

3. M. flavipes: lineari-elongata nigra, ore, antennis, pedibus, pectore abdomineque antice, flavo-testaceis, elytris profunde punctato-striatis, macula humerali flava. (Long. 2½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 546. 6. SCHÖNH. Syn. 2. 336. 18.

Hab. in fungis arboreis et praecipue truncis cariosis Betu-

*) Huius Familiae associantur genera *Melandrya* et *Helops*, Faunae Lapponicae ignota.

**) Mutationis nominis *Mycetophilae* in *Mycetocharis* rationem videas in GYLL. Ins. Sv. 4. App. 510.

lae, in Lapponia Umeusi passim rar.; ad Wilhelmina et Naestansjö a me capta. (Lapp. meridion.-Scan. pass.)

101. Serropalpus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 243. GYLL. DEJ. *Dircaea* FABR.

Corpus mediae magnitudinis, valde elongatum, subcylindricum, posterius angustatum, tenuissime pubescens. Antennae longitudine fere dimidii corporis, filiformes, tenues. Palpi antici maximi, subtus profunde incisi, articulo ultimo patelliforme; postici minuti, articulo ultimo truncato. Caput deflexum. Thorax subquadratus. Pedes graciles. *Color* fuscus, subopacus. *Motus* celer? *Habitatio* in lignis siccis Abietis; per partem inferiorem Lapponiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 1.)

1. S. barbatus: subtilissime rugoso-punctatus, sericeo-pubescens, fusco-brunneus, palpis, antennis, pectore pedibusque obscure testaceis, elytris obsolete striatis, posterius attenuatis, thoracis margine acuto, carinato. (Long. 3–6 lin.)

DEJ. Catal. p. 70. ZETT. Fn. Lapp. 1. 283. 1. *Serropalpus striatus* PAYK. Fn. Sv. 2. 163. 1. GYLL. Ins. Sv. 2. 515. 1. SAHLB. Ins. Fenn. 447. 1. SCHÖNH. Syn. 3. 47. 1.

Hab. in Lapponia Collect. D. KOLSTRÖM, mihi non obviavit. Variat magnitudine ab *Elateris fulcipedis* usque ad triplo minorem. (Lapponia; Finlandia; Westrogothia rar.)

102. Dircaea.

FABR. Eleut. 113. GYLL. DEJ. *Xylita* PAYK.

Corpus mediae l. minoris magnitudinis, oblongum, convexum. Antennae thorace vix longiores, arcuatae, extrorsum paullo crassiores. Thorax elytrorum latitudine. Tarsorum articulus penultimus parvus, bilobus. *Color* fuscus, ferrugineus. *Motus* celerissimus (minime ut FABRICIUS dicit, tardus). *Habitatio* in truncis et lignis antiquis; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 9.)

1. D. discolor: creberrime punctulata pubescens, fusco-picea, antennarum basi, tibiis tarsisque fusco-testaceis, palpis anticis securiformibus. (2–4 lin. long.)

FABR. Eleut. 1. 89. 2. PANZ. Fn. 97. f. 6. DEJ. Catal. p. 69. ZETT. Fn. Lapp. 1. 284. 1. *Dircaea laevigata* GYLL. Ins. Sv. 2. 517. 1.

Hab. sub cortice arborum emortuarum Pini et Abietis, ut et in truncis cariosis Betulae albae mens. Majo — Aug., in Lapponia boreali et meridionali per partem sylvaticam, subsylvaticam et subalpinam usque ad Torneåträsk frequens, in Finmarkia Norvegica ad Alten et in Skaaddavaara quoque haud parce inveni. (Lapp.-Helsingia April.-Ostrog. pass.)

Magnitudo et statura fere *Elateris obscuri* GYLL. *Color* imprimis elytrorum et pedum variat jam fusco-testaceus.

2. D. ferruginea: profunde punctata subvillosa obscure ferruginea, elytris saturatioribus, disco interiori punctato-substriatis, thorace brevi, postice transversim impresso, foveolato, palpis anticis securiformibus. (Long. 2 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 521. 4. DEJ. Catal. p. 69. ZETT. Fn. Lapp. 1. 284. 2.

Hab. in truncis et sub cortice Pini sylvestris in Lapponia boreali rarius, ad Juckasjervi mense Junio a me lecta; sed ad Lycksele Lapp. meridionalis 1–4. Jun. paullo frequentius. Priori paullo minor, brevior. (Lapponia; Finlandia; Westrogothia rar.)

3. D. 3-fasciata: punctulata tenuiter pubescens rufo-ferruginea, pectore piceo, elytris sutura, fasciis duabus apiceque nigris. (Long. fere 1½ lin.)

Hab. in Lapponiae meridionalis inferalpinis, ex. gr. ad Naes, D. BOHEMAN. (Lapponia Norvegica.)

Affinis *D. 3-guttatae*, sed multo major, aliter colorata etc. Antennae in medio fuseae. Thorax substrigosus (an in specimine laeso?). Elytra ferruginea fasciis 2 integris, antica ramulum in singulo elytro versus thoracem emittente, postica parallela, macula postica apicem totum occupante, suturaque tota angusta, nigra.

103. Orchesia.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 245. DEJ. *Dircaea* FABR. *Hallomenus* GYLL. PAYK.

Corpus parvum, elongatum convexum, posterius attenuatum. Antennae subclavatae. Palpi antici subsecuriformes. Tibiae posticae apice longe spinosae. *Color* fusco-piceus, subtestaceus. *Motus* velocissimus. *Habitatio* in fungis arboribus; per partem sylvaticam, subsylvaticam et subalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 2. *Dircaea* valde affines.)

1. O. micans: subtiliter rugoso-punctulata, pubescens fusco-picea, subtus ferruginea, antennarum basi pedibusque testaceo-rufis. (Long. 1½ lin.)

Var. a. antennis extrorsum distincte crassioribus, subclavatis.

LATR. l. c. 2. 195. 1. DEJ. Catal. p. 69. ZETT. Fn. L. 1. 285. 1. a. SCHÖNH. Syn. 3. 54. 1. *Dircaea micans* FABR. Eleut. 2. 91. 11. *Hallomenus micans* PANZ. Fn. 16. f. 18. GYLL. Ins. Sv. 2. 532. 6. SAHLB. Ins. Fenn. 453. 6.

Var. b. minor, obscurior, subtus scilicet fusco-picea, antennis extrorsum minus incrassatis; an alter sexus?

ZETT. Fn. Lapp. 1. 285. 1. b.

Hab. in fungis Betulae albae, in Finmarkia passim; ad Alteidet ut et in alpinis inter Alten et Kautokeino mens. Jul. — Aug. et larva et imago sat frequenter a me visae. Varietas b., cum varietate a parce, nec non in fungo Betulae ad radicem jugi alpini Tornensis, latere Norvegico, rarissime lecta. Variat magnitudo, *Mordella frontalis* saepius major ocissime saltitans. (Lapp.-Scan. var. a. rar.)

2. O. fasciata: subtiliter punctulata pubescens fusco-ferruginea, antennarum medio, thoracis postico pectoreque obscurioribus, elytris rufo-testaceis, fasciis duabus irregularibus, apiceque nigris.

DEJ. Catal. p. 69. ZETT. Fn. Lapp. 1. 285. 2. SCHÖNH. Syn. 3. 52. 2. *Hallomenus fasciatus* GYLL. Ins. Sv. 2. 331. 5. SAHLB. Ins. Fenn. 453. 5.

Hab. in fungis betulinis Lapponiae rarissime; in Botnia passim. Magnitudo et statura praecedentis. (Lapp.-Westrogothia rar.)

104. Hallomenus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 244. PAYK. GYLL. DEJ. *Dircaea* FABR.

Corpus parvum, elongatum, convexum, posterius subattenuatum. Antennae filiformes. Palporum anticorum articulus ultimus ovatus compressus, subacuminatus. Tibiae posticae muticae. *Color* rufo-testaceus, obscurus. *Motus* celerissimus, saltitans. *Habitatio* in fungis arboreis tota vita; in Lapponia praesertim per partem littoralem Nordlandiae Finmarkiaeque. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 4.)

1. H. flexuosus: subtilissime punctulatus sericeo-pubescens rufo-testaceus, vertice piceo, antennarum thoracisque medio, elytrorum fasciis duabus flexuosis, pectore abdomineque nigris. (Long. 1¼ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 529. 4. DEJ. Catal. p. 69. SCHÖNH. Syn. 3. 51. 5. ZETT. Fn. Lapp. 1. 286. 1. SAHLB. Ins. Fenn. 452. 4. *Hallomenus undatus* PANZ. Fn. 68. f. 23.

Hab. in fungis betulinis, in Nordlandia et Finmarkia passim; ad Giebstad et Alteidet mense Julio a me frequenter visus, sed in Lapponia Suecica hanc speciem non nisi in Lapponia meridionali ad Naestansjö, Tresunda et in Stoettingsfjellet, passim inveni. Magnitudo *Mordellae frontalis*. Citissime salit et aufugit, uti sequentes hujus generis, quae a genere praecedente habitu et victu parum discrepant, notis vero essentialibus diversae, *Mordellae* generi sat appropinquae. (Lapp.-Scan. rar.)

2. H. fuscus: rugoso-punctulatus pubescens fusco-piceus, ore, antennis, pedibus elytrorumque limbo testaceis. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 528. 2. DEJ. Catal. p. 69. SCHÖNH. Syn. 3. 51. 2. ZETT. Fn. Lapp. 1. 286. 2. var. a. SAHLB. Ins. Fenn. 451. 2. a.

Var. b. toto corpore pallidiore.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Hab. in Lapponiae fungis arboreis rarius. (Lapp.-Ostrog. freq.)

Praecedente plerumque paullo major. — Affinis *Hallom. humeralis*, hic vero „rufo-testaceus, subtilissime rugoso-punctulatus, thora-

els lineis duabus nigris, elytris obsolete striatis fuscis, basi pal-
lidis,“ in Suecia haud infrequenter, in Lapponia vix occurrir.

3. *M. affinis*: laeviusculus tenuissime sericeo-pubescent testaceus, vertice thoracisque disco late fuscis, pectore rufo-
ferrugineo. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 2. 529. 3. DEJ. Catal. p. 69. SCHÖNH. Syn. 3. 51. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 287. 3.

Hab. in fungis Betulae albae Lapponiae rarius; ad Alteidet Finnmarkiae tamen plura specimina d. 31. Jul. legi. Priori duplo minor. (Lapp.-Westrogoth. rar.)

FAM. 17. MORDELLARIAE (MORDELLONAE LATR.)

105. Mordella.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 254. FABR. DEJ.

Corpus parvum, fornicatum, gibbum, oblongum, postice attenuatum (ano aculeato), holosericeo-pubescent. Antennae longitudine thoracis, filiformes, subserratae. Thorax postice sublobatus. Tarsi simplices. *Motus* celerrimus, gyrans. *Color* niger, parum testaceus. *Habitatio* in floribus. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. II.)

1. *M. aculeata*: nigra immaculata, antennis medio distincte serratis, thorace brevi transverso, elytris attenuatis, aculeo ani elongato. (Long. $1\frac{1}{3}$ lin.)

LINN. Fn. Sv. 832. FABR. Eleut. 2. 121. 1. GYLL. Ins. Sv. 2. 604. 1. DEJ. Catal. p. 73. SCHÖNH. Syn. 3. 82. 2. ZETT. Fn. Lapp. 1. 287. 1.

Hab. in Lapponia secundum Collectiones boreales; mihi ibi non obvia. *Anasp. frontalis* duplo plerumque major, latior, robustior. (Lapp.-Scan. freq.)

2. *M. atomaria*: breviuscula laevis nigra, elytris crebre albido-guttatis, antennis extrorsum incrassatis, serratis, aculeo ani brevissimo. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

FABR. Eleut. 2. 123. 12. DEJ. Catal. p. 73. SCHÖNH. Syn. 3. 85. 16. ZETT. Fn. Lapp. 1. 288. 2. *Mordella maculosa* NAEZÉN. Act. Holm. 1794. p. 273. T. 9. f. 6. *Mordella guttata* GYLL. Ins. Sv. 2. 607. 4. SAHLB. Ins. Fenn. 456. 5.

Hab. in floribus et truncis arborum Lapponiae rarissime, in Botnia occidentali passim. Priori saepius minor, brevior, obtusior. (Lapp.-Ostrogoth. rar.)

106. Anaspis.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 255. DEJ. *Mordella* FABR.

Corpus minutum, elongatum, parum gibbum, postice minus attenuatum (ano mutico), pubescens. Antennae thorace paullo longiores, subfiliformes, extrorsum paullo sensim subcrassiores. Thorax margine postico subrecto. Tarsorum anteriorum articulus penultimus bilobus. *Color* niger, testaceus. *Motus*, *habitat*io, *victus* et *habitus* *Mordellae*. *Differentia sexus* in plerisque ignota. (Spec. Scand. 7.)

1. *A. frontalis*: nigra, antennarum basi palpisque flavescens, capitis pedumque colore variante, antennis extrorsum crassioribus, articulis brevibus nodosis, ultimo majori, ovato, subobtusato. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. ♂♀ ore, labro pedibusque anticis flavescens.

Mas.: frontis margine autico latius et determinate flavo-testaceo.

Fem.: frontis margine autico angustius et indeterminate rufo-piceo; in copula.

LATR. l. c. 2. p. 210. 1. DEJ. Catal. p. 73. SCHÖNH. Syn. 3. 87. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 288. 1. a. ♂♀. *Mordella frontalis* LINN. Fn. Sv. 834. ♂. FABR. Eleut. 2. 125. 24. ♂. PANZ. Fn. 13. f. 13. ♂. GYLL. Ins. Sv. 2. 614. 11. ♂♀. SAHLB. Ins. Fenn. 459. 11. ♂♀. a.

Var. b. Magnitudo var. a., ore pedibusque piceis.

ZETT. l. c. var. b.

Var. c. ♂♀ duplo minor varietatibus a. et b., ore, labro pedibusque anterioribus flavescens; sexus ut in varietate a. dignoscitur. — ZETT. l. c. var. c. ♂♀.

Ob antennarum structuram similem has omnes ut varietates tantum minus ejusdemque speciei consideravi, colore et magnitudine paullo discrepantes.

Hab. in Lapponia mens. Jul. — Aug. rarius; var. a. rarissime, var. b. in floribus Sorbi ad Alteidet Finnmarkiae, var. c.

ad Johannis Ro Botniae borealis, ad Kihlangi et Karesuando Lapponiae Tornensis nec non ad Lycksele versus autumnum, a me lectae. *Mordella aculeata* duplo minor. (Lapp.-Scan. var. a.)

2. *A. rufulabris*: elongata nigra fusco-pubescent, ore antennarumque basi fusco-testaceis, pedibus fusco-piceis, antennis longioribus submoniliformibus. (Long. $1\frac{1}{4}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 521. SAHLB. Ins. Fenn. 459. 12. *Anasp. frontalis* ZETT. Fn. Lapp. 1. 288. 1. var. d.

Hab. in Lapponia passim, ad lacum Wojmsjoen, ad colonias Tresunda et Umenaes d. 7 — 12. Jul. 1832, nec non in insulis Nordlandiae Senjen et Schiervoe, 22 — 28. Jul. 1821, a me lecta. (Lapp.-Scan. freq.)

3. *A. thoracica*: nigra, capite, antennarum basi, thorace pedibusque anterioribus flavo-testaceis, antennis extrorsum subcrassioribus, articulis brevibus, apice truncatis, ultimo majori oblongo, parum acuminato. (Long. 1 lin.)

DEJ. Catal. p. 74. SCHÖNH. Syn. 3. 88. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 289. 2. *Mordella thoracica* LINN. Fn. Sv. 835. FABR. Eleut. 2. 126. 26. GYLL. Ins. Sv. 2. 616. 13. SAHLB. Ins. Fenn. 419. 14.

Hab. in floribus Lapponiae borealis rarissime, at in Lapponia meridionali ad Wilhelmina et in Brattiksfjell 8 — 20. Jul. passim vidi. (Lapp.-Scan. freq.)

Miioribus individuis praecedentis plerumque aequalis magnitudine. *Anasp. thoracicam* et *An. flavam* (no. 6. infra), priorem ut ♂, et posteriorem ut ♀, copulatas semel in Gottlandia inveni; structura tamen antennarum dissimilis diversas prodit species.

4. *A. lateralis*: nigra, ore, fronte antica, antennarum basi, thoracis limbo laterali pedibusque anterioribus testaceis, antennis extrorsum subcrassioribus, articulis paullo elongatis, subcyathiformibus, ultimo ovato obtuso. (Long. $1\frac{1}{4}$ lin.)

SCHÖNH. Syn. 3. 88. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 290. 3. *Mordella lateralis* FABR. Eleut. 2. 125. 23. GYLL. Ins. Sv. 2. 616. 12. SAHLB. Ins. Fenn. 490. 13.

Hab. in floribus Lapponiae per partem infimam mitiorem rarius; ad Stensele d. 3. Jul., etiam in Botnia boreali ad Torneå passim. Prioribus paullo minor. (Lapp.-Ostrogoth. Gottlandia rar.)

5. *A. ruficeps*: nigra, ore, fronte antica, antennarum basi pedibusque anterioribus testaceis, vertice ferrugineo, thorace fusco-piceo, antennis extrorsum subcrassioribus, articulis elongatis, subcyathiformibus, ultimo ovato obtuso. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 290. 4.

Hab. in floribus Sorbi Aucupariae; ad Alteidet Finnmarkiae d. 30. Jul. unicum individuum inveni. (Lapponia.)

Anasp. frontalis affinis, et majoribus ejus individuis magnitudinis aequalis, sed differt capitis thoracisque colore alio, at praecipuis antennarum structura diversa, articulis exterioribus scilicet paullo elongatis, subcyathiformibus, nec ut in *A. frontalis* nodosis, unde etiam sequenti affinis; an ejus varietas obscurior? Tota omnium subtilissime punctulata, subpubescens. Caput ferrugineum, ore et fronte antica testaceis; antennae extrorsum subcrassiores nigrae, basi flavae. Thorax fusco-piceus, margine autico indeterminate fusco-ferrugineo. Elytra nigra. Pectus et abdomen atra. Pedes anteriores flavo-testacei, tarsis obscurioribus, postici fusco-piceis.

6. *A. arctica*: testacea, antennis extrorsum, pectore abdomineque nigris, elytris fuscis basi indeterminate testaceis, antennis extrorsum subcrassioribus, articulis elongatis subcyathiformibus, ultimo ovali obtuso. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 290. 5. a. SAHLB. Ins. Fenn. 491. 16. certe.

Var. b. rufo-testacea, antennis extrorsum, pectore abdomineque nigris, elytris nigricantibus, basi angustius indeterminate testaceis. Var. a. similis, paullo obscurior.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 290. 5. b.

Var. c. sim. var. a. sed elytris flavis, apice tantum summo nigris.

Hab. in floribus Achilleae Millefolii et Sorbi Aucupariae var. a. et b. ad Alteidet, Alten et Bossekop Finnmarkiae mens. Jul. — Aug. sat copiose, nec non ad Tresunda prope Wojmsjoen, ad Wilhelmina et usque ad Umenaes, Lapponiae Umensis, 12 — 15. Jul. frequenter a me lecta; var. b. tantum in floribus Chaerophylli sylvestris ad Barssele Lapponiae Umensis, d. 6. Jul. rar. inventa. (Lapponia. Finnmarkia.)

Anasp. flavae subsimilis et affinis, sed paullo major, et antennarum structura praecipuis distincta. Tota omnium subtilissime transversim strigulosa, nec punctata, ut recte admovuit Cel. SAHLBERG, l. c.; subpubescens. Caput rufo-testaceum. Antennae basi

testaceae, extrorsum crassiores nigrae, articulis paullo longioribus, quam in *Anasp. frontali*, subcylindricis, apicali ovali, obtuso. Thorax rufo-testaceus. Elytra aetate testacea, postice nigricantia, nigredine saepius ad medium et ultra indeterminate assurgente, et in var. b. adhuc altius, ita ut elytra in illa fere tota nigra evadant, relicta tantum fascia indeterminata ad basin testacea. Corpus nigrum. Pedes testacei, tarsi plerumque infuscati.

7. A. flava: testacea, antennis extrorsum, pectore abdomineque nigris, elytris apice fuscis, antennis extrorsum crassioribus, articulis moniliformibus, ultimo majori, ovato obtuso. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

DEJ. Catal. p. 73. SCHÖNH. Syn. 3. 89. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 291. 6. *Mordella flava* LINN. Fn. Sv. 836. FABR. Eleut. 2. 126. 28. PANZ. Fn. 13. f. 14. GYLL. Ins. Sv. 2. 617. 14. SAHLB. Ins. Fenn. 492. 17.

Hab. in Lapponia rarissime, non vero cum praecedente visa. Priori plerumque paullo minor, *Mordellae thoracicae* subaequalis. (Lapp.-Scan. freq.)

FAM. 25. CISTELARIAE (CISTELENIAE

LATR.).*)

107. Necydalis.

FABR. GYLL. SAHLB. *Cantharis* LINN. *Oedemera* LATR.

Corpus minoris aut mediae magnitudinis, angustatum, glabriusculum. Palpi 4 filiformes. Antennae longiores, filiformes aut subsetaceae. *Color* pallidus aut saepius virescens. *Motu* tarda. *Habitatio* in floribus saepe Umbellatarum. *Differentia sexus* in structura ani femorumque forma diversa plerumque inveniendi. (Spec. Scand. II, pleraeque in Suec. meridionali hospites.)

1. N. virescens: punctatissima obscure viridis immaculata, antennis brevioribus nigris, elytris valde elongatis, posterius parum angustatis. ♂. (Long. 3 lin.)

Mas: femoribus posticis arcuatis, clavatis, abdominis segmento ventrali penultimo emarginato;

Fem.: femoribus posticis simplicibus, segmento ventrali penultimo integro.

FABR. Eleut. 2. 369. 4. GYLL. Ins. Sv. 2. 638. 9. ♀. SAHLB. Ins. Fenn. 498. 7. ♀. *Cantharis virescens* LINN. Syst. 2. 650. 24.

Hab. in Lapponia Umensi passim; in floribus Ranunculi ad Hornumyra et in Stoettingsfjellet d. 30. Jul. — 1. Aug. a Clar. DAHLBOM inventa. (Lapp. merid.-Scan. freq.)

108. Salpingus.

GYLL. Ins. Sv. 2. 640. ILLIG. DEJEAN.

Corpus minutum, oblongum, antice angustius, totum glabrum nitidum. Antennae thoracis longitudine extrorsum crassiores. Caput depressum, ore parum productum. Thorax subcordatus, postice angustior. *Color* nigro-aeneus. *Motu* tardus. *Habitatio* in fruticibus. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 5.)

1. S. ater: nigro-subaeneus, ore, antennarum basi, tibiis tarsisque rufo-piceis, thorace brevi, punctatissimo, bifoveolato, elytris punctato-striatis, capite rotundato.

GYLL. Ins. Sv. 2. 642. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 292. 1. *Dermestes ater* PAVK. Fn. 1. 298. 28.

Hab. in Lapponia Norvegica rarissime; ad Björkvik Nordlandiae d. 14. Jul. captus. (Lapp.-Scan. rar.)

Parvus, vix 1 lin. longus. *Apione flavipede* parum major.

2. S. foveolatus: nigro-aeneus, antennarum basi tarsisque ferrugineis, thorace brevi cordato, inaequali, fovea singuli elytri ante medium transversim ovata. (Long. $1\frac{1}{4}$ lin.)

*) Ad hanc Familiam pertinent genera Fischeriana, Fabriciana et Latreilliana: *Ditylus*, *Cistela* et *Oedemera*; sed horum forsitan nullas species agnoscit frigida et humida Lapponia, me saltem teste ibi frustra quaerenda. Geuca tantum duo, praeter *Necydalem*, hujus Familiae, *Salpingum* et *Rhinosimum* puta, ore in rostrum planum magis vel minus productum insignia, naturalem transitum ad Familiam sequentem efficientia, mihi contigit in Fam. Lapponicam introducere.

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 524. SAHLB. Ins. Fenn. 500. 4. Hab. in Lapponia Umensi rarissime; sub cortice Betulae albae emortuae ad Lycksele die 30. Maj. semel a me lectus. *Salp. atro* similis et affinis, sed paullo major et distinctus. (Lappon. meridionalis; Westrog. Smoland. rar.)

109. Rhinosimus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 267. DEJ. *Anthrribus* FABR. *Curculio* LINN.

Corpus minutum, oblongum, antice angustius, totum glabrum nitidum. Antennae vix thoracis longitudine, extrorsum crassiores. Caput depressum, ore productum in rostrum planum, medio saepius coarctatum. Thorax subcordatus, postice angustior. *Color* nigro-caeruleus, rufus. *Motu* tardus. *Habitatio* sub cortice arborum et in foliis fruticum; per partem sylvaticam et subalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 2.)

1. R. ruficollis: nigro-piceus l. ferrugineus, vertice elytrisque striatis, nigro-caeruleis, rostro thoraceque longitudine aequalibus punctatis pedibusque rufo-testaceis, antennis extrorsum fuscis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 293. 1. *Curculio ruficollis* LINN. Fn. Sv. 595. *Salpingus ruficollis* GYLL. Ins. Sv. 2. 640. 1. var. a. et b. SAHLB. Ins. Fenn. 499. 1. *Anthrribus Roboris* FABR. Eleut. 2. 410. 23. PANZ. Fn. 104. f. 5. *Rhinosimus Roboris* DEJ. Catal. p. 77.

Hab. sub cortice Betulae albae, ad radicem ipsius jugi alpini Tornensis latere Norvegico, locis longe a Quercu Roboris sitis, die 13. Jul. specimina legi. Sub cortice Aceris Pseudoplatani in regione montana alpium Suessionensium, testantib. FRÖBEL et HEER in Mitth. Zürich 1834. p. 87. Parvus, vix $1\frac{1}{2}$ lin. longus. (Lappon.-Scan. pass.)

III. TETRAMERA. *)

FAM. 26. BRUCHELAE. LATR. (CURCULIONITES DEJ.)

110. Anthribus. **)

LATR. Gen. Crust. et Ins. 268. FABR. DEJ. *Platyrhinus* et *Brachytarsus* SCHÖNH.

Corpus mediocre aut parvum, oblongum aut ovatum, antice angustius. Antennae rostro plano insidentes, clavatae, clava e tribus articulis formata, ultimo acuminato. Caput collo exserto nullo. Elytra apice inflexa. Pedes robusti, femoribus parum incrassatis. *Color* niger, fuscus, opacus. *Motu* segnis. *Habitatio* in truncis et foliis arborum; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in plerisque ignota. (Spec. Scand. 10.)

1. A. dorsalis: oblongus niger, rostro, thoracis lateribus, elytrorum macula communi rhombea, punctisque niveis, thoracis striga elevata arcuata.

GYLL. Ins. Sv. 3. 5. 4. AHRENS. Fn. Europ. Fasc. 6. f. 12. ZETT. Fn. Lapp. 1. 294. 1.

Hab. in Lapponia Tornensi, e Karesuando a D. Praepos. GRAPE ad D. SCHÖNHERR missus, mihi in Lapponia nunquam obvius. *Anthr. albino* parum minor. (Lapp.-Scan. rar.)

2. A. varius: breviter ovatus nigro-fuscus, pedibus fusco-piceis, thoracis lineis obsoletis elytrorumque maculis subquadratis crebrioribus, cinereo-pilosis.

FABR. Eleut. 2. 411. 29. PANZ. Fn. 15. f. 16. GYLL. Ins. Sv. 3. 10. 8. DEJ. Catal. p. 78. ZETT. Fn. Lapp. 1. 294. 2.

*) *Corynetes violaceus* inter Pentamera in Famil. 5. *Cleriorum* quaerendus.

**) *Bruchus*, alterum hujus Familiae genus, cujus species semina *Fabae*, *Pisi*, *Loli*, *Ervi*, *Lathyr*, ceterarumque uobiliaris indolis plantarum in meridionalibus Succiae terris destrunt, in Lapponia peregrinus.

Hab. in frondibus Abietis Lapponiae sylvaticae rarissime. Parvus, *Derm. Pellione* minor, brevior, *Bruch. granario* subaequalis. (Lapp.-Ostrogoth. freq. Scan. rar.)

3. A. scabrosus: ovatus niger, elytris punctato-striatis varicoloribus, interstitiis alternis elevatioribus, fasciulis atro-holosericeis albidisque alternantibus tessellatis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. elytris rufis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 8. 7. a. *Brachytarsus scabrosus* SCHÖNH. Syn. Curc. 1. 1. p. 171. 1. a.

Var. b. elytris nigris, macula magna humerali rufa, pedibus rufo-nigroque variis.

GYLL. et SCHÖNH. 1. c. var. b.

Var. c. totus niger, tibiis intermediis macula rufa.

Hab. in Lapponia meridionali s. Umensi rarissime; var. a. a me non inventa; var. b. in Ledo palustri loco paludoso ad Lycksele d. 21. Jun. 1832 semel legi; et var. c. in Pino sylvestri ad Stensele d. 3. Jul. in unico specimine deprehendere mihi contigit. (Lappon. merid.-Uplandia; Ostrogothia ad Laerketorp; Scania in foliis Coryli ad Bjoernstorp, 20. Maj.; sed semper rariss. et tant. var. a. et b.)

FAM. 27. CURCULIONITES. LATR.

Sect. 1. Reticornes.

111. Rhynchites.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 273. DEJ. SCHÖNH. *Attelabus* FABR.

Corpus parvum, ovatum, antice angustatum. Caput pone oculos elongatum, collo nullo. Rostrum saepius capite longius, versus os dilatatum. Antennarum clava articulis 3 remotis. Thorax conico-cylindricus, postice latior. Abdomen subquadratum. Tibiae anticae inermes. *Color* nitidus, aut aureo-viridis ardens, aut niger. *Motus* tardus. *Habitatio* in foliis arborum et fruticum; per partem sylvaticam et subalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* in armatura thoracis aut proportionem pedum mox inveniunda. (Spec. Scand. 10.)

1. R. Betuleti: punctatus glaber, supra aureo-viridis, subtus cum rostro et pedibus viridi-cupreus, antennis nigris, fronte parum impressa, elytris irregulariter punctato-striatis. ♂♀.

Mas: thorace mutico.

Fem.: thorace ante medium utriusque spina porrecta viridi armato.

GYLL. Ins. Sv. 3. 19. 1. ♂♀. DEJ. Catal. p. 80. ZETT. Fn. Lapp. 1. 295. 1. ♂♀. *Attelabus Betuleti* FABR. Eleut. 2. 421. 28. ♂♀. PANZ. Fn. 29. f. 6. *Curculio Betulae* LINN. Fn. Sv. 605. ♂♀.

Var. b. ♂♀. aureo-cupreo-viridis, thorace elytrisque caerulescenti-micantibus.

GYLL. 1. c. var. c. ? ZETT. 1. c. var. b. ♂♀.

Hab. in Betula alba, cujus folia contorquet, versus autumnum, in Lapponia mitiori rarius, in Botnia et Finlandia boreali, ad Johannis Ro et Kemi frequentissimus. Statura fere *Attelabi Coryli*, sed saepius paullo minor, brevior. (Lapp.-Scan. pass.)

2. R. Populi: punctatus glaber, supra aenescenti-aureo-viridis, subtus cum apice rostri et pedibus caeruleo-violaceus, antennis nigris, fronte evidenter canaliculata, elytris irregulariter punctato-striatis. ♂♀.

Mas: thorace mutico.

Fem.: thorace ante medium utriusque spina longitudine variante, porrecta nigro-violacea armato.

GYLL. Ins. Sv. 3. 21. 2. ♂♀. DEJ. Cat. p. 80. ZETT. Fn. Lapp. 1. 296. 2. ♂♀. *Attelabus Populi* FABR. Eleut. 2. 422. 29. PANZ. Fn. 20. f. 7. *Curculio Populi* LINN. Fn. Sv. 606.

Var. b. ♂♀. paullo minor, thorace elytrisque supra aureo-cupreis, nitidissimis.

GYLL. 1. c. var. c. ZETT. 1. c. var. b.

Hab. in foliis Populi Tremulae tempore autumnali, in Lapponia boreali interiore rarius, in Botnia boreali ad Tornea et Kemi saepe frequens; in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Lycksele et Badstuttraesk, 23-30. Jun. haud raro visus. Praecedenti sat similis et affinis, dimidio minor. (Lappon.-Scan. freq.)

3. R. Betulae: punctatus tenuissime pubescens ater, rostro brevi depresso, capite magno, collo angustiori thoraci adnexo, elytris regulariter punctato-striatis. ♂♀.

Mas: femoribus posticis maximis, incrassatis.

Fem.: major, femoribus posticis clavatis arcuatis; in copula capti.

GYLL. Ins. Sv. 3. 29. 9. ♂♀. DEJ. Catal. p. 80. ZETT. Fn. Lapp. 1. 296. 3. ♂♀. DAHLB. Skandinaviska Insecters nytta och skada. Lund 1837. p. 47. *Attelabus Betulae* LINN. Fn. Sv. 640. FABR. Eleut. 2. 427. 61. PANZ. Fn. 20. f. 15.

Hab. in Betulae albae foliis, quae rodendo pulchre crispa reddit, in Lapponia Suecica, et boreali et meridionali mens. Jun.—Ang., passim; in copula 28. Jul. visus; in Septentrione usque ad Alten Finmarkiae procedit, nec non ad radicem ipsius jugi alpini Tornensis latere Norvegico a me lectus. *Rhynchit. Populi* triplo et ultra minor. (Lapp.-Scan. freq.)

4. R. nanus: oblongus angustior, caeruleo-virescens glaber, thorace profunde punctato, elytris subcylindricis, punctato-striatis, interstitiis impunctatis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 28. 8. DEJ. Catal. p. 80. ZETT. Fn. Lapp. 1. 297. 4. *Attelabus nanus* PAYK. Fn. 3. 176. 9.

Hab. in Utsjoki Dom. FELLMANN, teste COM. DE MANNERHEIM, a me in provinciis borealibus non visus. Minutus, *Apione Viciae* parum major. (Lapp.-Ostrogoth. rar.)

5. R. Rhinomacer: oblongus niger, dense cinereo-villosus, antennis longioribus pedibusque testaceis, elytris vage punctatis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 30. 10. *Rhinomacer Attelaboides* SCHÖNH. Syn. Curc. T. 1. P. 1 p. 242. 1.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; sub cortice Pini et truncis decorticatis resinosis ejusdem arboris ad Lycksele et Åsele, d. 6. Jun. — 26. Jul. a me captus. (Lappon. merid.-Westrogoth.-Scania ad Bjoernstorp 20. Maj.; rarius.)

112. Apion.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 274. DEJ. SCHÖNH. Syn. Curc. gen. 36. *Attelabus* FABR.

Corpus minutum, obpyriforme, anterius valde attenuatum. Antennarum clava ovato-acuminata, triarticulata, coarctata. Rostrum tenue, cylindricum, extrorsum saepe attenuatum. Thorax conico-cylindricus. Abdomen ovatum. Tibiae inermes. *Color* niger, saepius caerulescens, testaceus. *Motus* cursorius. *Habitatio* in plantis, plerumque humilibus, in Diadelphistis libentissime; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* in maris rostro, quam in femina, breviori, magis recto et densius pubescenti, saepe detegenda. (Spec. Scand. 57.)

1. A. frumentarium: punctatum, parce et tenuissime pubescens testaceo-sanguineum opacum, pedibus pallidioribus, oculis unguulorumque apice nigris, rostro breviori arcuato glabro, elytris crenato-striatis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 32. 1. certe. ZETT. Fn. Lapp. 1. 297. 1. *Curculio frumentarius* LINN. Fn. Sv. 586. *Attelabus frumentarius* FABR. Eleut. 2. 427. 59. *Apion ferrugineum* DEJ. Catal. p. 81.

Hab. in plantis littoralibus Nordlandiae passim; a me ad Andeness et Lyngen mens. Julio, nec non ad Åsele Lapponiae Suecicae meridionalis d. 27. Jul., lectum. Medium in hoc genere, variat tamen *Apione Pomonae* et majus et minus, *Rhynchit. Betulae* semper minus, angustius. (Lapp.-Scan. fr.)

2. A. Viciae: punctulatum, supra tenuiter, subtus dense albedo-pubescent, totum nigrum obscurum, antennis, femoribus omnibus tibiisque anterioribus pallidis, rostro subattenuato, elytris latis. ♂♀.

Mas: rostro thoracis longitudine subrecto, supra densius griseo-pubescente.

Fem.: rostro thorace fere longiori, parum arcuato, glabro, nitido; in copula.

GYLL. Ins. Sv. 3. 35. 4. DEJ. Catal. p. 81. ZETT. Fn. Lapp. 1. 298. 2. ♂♀. *Attelabus Viciae* PAYK. Fn. 3. 181. 16. *Apion difficile* HERBST. Col. 7. 124. 13. Tab. 103. f. 1. A. (sub quo nomine etiam a D. KUNZE e Lipsia missum.)

Hab. in Vicia Cracca, aliis plantis, in Nordlandiae Norvegicae maritimis mens. Julio passim; in insula fertilissima Hacksten prope Schiervoe, et ad Andeness frequentius observavi, sed in Finmarkia et Lapponia Suecica nunquam. Priori saepius duplo minus, brevius. (Lapp.-Scan. freq.)

3. A. flavipes: punctulatum glabrum nigrum, antennarum basi, femoribus tibiisque pallidis, rostro longo, cylindrico subarcuato, thorace elongato elytrisque angustis. ♂♀.

Mas: rostro paullo crassiori, punctato.

Fem.: rostro tenuiori, laevi, polito; in copula capti.

GYLL. Ins. Sv. 3. 36. 5. DEJ. Catal. p. 81. ZETT. Fn. Lapp. 1. 298. 3. ♀♀. *Attelabus flavipes* FABR. Eleut. 2. 427. 57.

Hab. in Lapponiae borealis infimae graminosis, locis apicis rarius, in adjacenti Botnia boreali frequentius, in Lapponia meridionali per totam partem sylvaticam, in graminosis ad Wilhelmina, Åsele et in Stoettingsfjellet, 21. Jul. — 1. Aug. feminas quoque haud raro vidi. Parvum, praecedente parum brevius, sed angustius, magnitudine paullo varians. (Lapp.-Scan. freq.)

4. A. apricans: punctulatum glabrum nigrum, antennarum basi picea, femoribus pallidis, rostro longo, cylindrico subarcuato, thorace elongato elytris angustis. ♀♀.

Mas: rostro paullo crassiori, punctulato.

Fem.: rostro tenuiori, laevi, polito; in copula.

DEJ. Catal. p. 81. ZETT. Fn. Lapp. 1. 299. 4. ♀♀. *Curculio ater*, femoribus exalbidis LINN. Fn. Sv. Ed. 1. a. 469. *Curculio Fagi* LINN. Fn. Sv. Ed. 2. a. Descript. (minime diagnosis.) *Attelabus flavipes* PANZ. Fn. 20. f. 13. *Apion flavipes* GYLL. Ins. Sv. 3. 36. 5. var. b.

Hab. cum praecedente; nunquam tamen cum illo in copula observatum. (Lapp.-Scan. freq.)

Priori simillimum magnitudinis et statura, nec differt nisi antennarum basi obscuriori, tibiisque aut omnibus aut saltem posterioribus nigro-fuscis; cum vero seorsim semper copulantur, ut distinctas species cum Ill. D. D. DEJEAN et GERMAR consideravi.

5. A. Cracca: punctatum cinereo-pubescent opacum nigrum, antennis subferrugineis, rostro crasso arcuato, apice attenuato, elytris gibbosis punctato-striatis, interstitiis planis. ♀♀.

Mas: rostro thorace fere breviori, valde incrassato, apice tantum attenuato, supra dense cinereo-pubescente; antennis totis testaceis.

Fem.: paullo major, rostro thoracis longitudine, modice crasso, exterius ad dimidiam partem attenuato, cylindrico subglabro, nitido; in copula capti.

GYLL. Ins. Sv. 3. 38. 6. DEJ. Catal. p. 81. ZETT. Fn. Lapp. 1. 299. 5. ♀♀. *Attelabus Cracca* FABR. Eleut. 2. 425. 51. ?

Hab. in plantis sylvaticis per Lapponiam mitiorem rarissime. *Ap. flavipede* duplo majus et postice magis convexum. (Lapp.-Scan. freq.)

6. A. Sorbi: punctatum glabrum nigrum, rostro longo cylindrico arcuato, thorace lateribus prope apicem utrinque impresso, foveaque antescutellari angusta, elytris subglobosis, concinne punctato-striatis, interstitiis planis. ♀♀.

Mas: rostro vix capite cum thorace longiori, crassiusculo arcuato, punctulato subglabro, elytris nigris angustioribus.

Fem.: duplo major, rostro capite cum thorace multo longiori, cylindrico, arcuato, sublaevi glabro, elytris caerulescentibus; in copula.

GYLL. Ins. Sv. 3. 42. 10. ♀♀. DEJ. Catal. p. 81. FABR. Eleut. 2. 426. 52. ♀. PANZ. Fn. 20. f. 11. ? ZETT. Fn. L. 1. 300. 6. ♀♀. *Curculio aterritus* LINN. Fn. Sv. 552. ♀.

Hab. in floribus Sorbi Lapponiae mens. Jul. rarius. Femina *Ap. Cracca* paullo major et elytris magis globosis. (Lapp.-Scan. praesertim femina freq.)

7. A. marchicum: remotius punctulatum glabrum nigrum, elytris caeruleis, concinne punctato-striatis, interstitiis planis, rostro elongato crassiusculo, arcuato, maris brevi, thorace angusto subcylindrico, fovea antescutellari obsoleta impresso. ♀♀.

HERBST. Col. 7. 118. 19. Tab. 103. f. 7. G. GYLL. Ins. Sv. 4. 545. 33. verum. ZETT. Fn. Lapp. 1. 300. 7. (excl. syn. GYLL.) SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 1. P. 1. 294. 102. ♀♀.

Hab. in Vicia aliisque plantis, locis sylvaticis, per totam Nordlandiam mense Jul. freq.; sed in Lapponia Suecica a me non nisi ad Åsele Lapponiae meridionalis d. 26. Jul. parce, observatum. Magnitudo fere *Ap. Cracca*. (Lappon.-Ostrogoth. Smoland. rar.)

8. A. affine: nigrum nitidulum subglabrum, rostro ♂ brevi, thorace latiore densius et profundius punctato, elytris obovalibus, punctato-sulcatis, virescenti-caeruleis vel violaceis. ♀♀.

SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 1. P. 1. p. 294. 103. ♀♀. var. α. β.

Hab. in Lapponia meridionali rariss.; ad Åsele d. 27. Jul. 2 specimina a D. DAHLBOM lecta. (Lappon. merid.-Ostrog. ad Wadstena 21. Jul. rar.)

A. Marchico sat affine. Elytra in nostris individuis violacea, sutura virescenti.

Obs. Plures hic omissae *Apionis* species Scandinaviae in Lapponia nostra sine dubio degunt, sed cum nec mihi, nec alii, quantum novi, obviae fuerunt, non nisi descriptas recensere potui.

Sect. 2. (*Curculionitum*). *Fracticornes*.

113. Rhynchaenus.

FABR. Eleut. 159. GYLL. *) *Curculio* LINN.

Corpus mediae magnitudinis, saepe parvum, oblongum aut ovatum. Antennae in medio rostri, vel paullo antea insertae, clava ovata, coarctata, 3- vel 4-articulata. Rostrum cylindricum, vix thorace brevius. **Color** varius, cinereus, testaceus, caerulescens, niger, obscurus, saepe albido vel griseo immixtus. **Motus** tardus. **Habitatio** in plantis variis, interdum sub lapidibus; per omnes partes Lapponiae. **Differentia sexus** externa in structura rostri, vix unquam aliter, quandoque inveniunda. (Spec. Scand. 156. variis GYLLENALI speciebus ad genera *Cionum* et *Orchestem* relatis, in museo meo adsunt.)

Sectio prima. *Femoribus dentalis*.

Tribus I. Corpore oblongo.

Subdiv. 1. Apioniformes. Corpus parvum, obpyriforme, antice angustatum glabriusculum. Thorax subquadratus, antice subito coarctatus, postice angulatus, totus sat crebre et profunde punctatus. **Color** caerulescens, niger, immaculatus. **Habitatio** in foliis arborum et fruticum. **Differentia sexus** in plerisque ignota. *Rhinodes* SCHÖNH. et DEJEAN. *Magdalis* GERMAR. *Thamnophilus* GYLL. SCHÖNH. Syn. Curc. gen. 200.

Pinipilli: supra caerulescentes, subtus nigricantes.

1. R. violaceus: nigro-caerulescens, elytris laetioribus, punctato-striatis, interstitiis seriato-granulatis, capite brevi convexiusculo, sublaevi, oculis depressis. ♀♀.

Mas: rostro capite cum thorace dimidio breviori, sat crasso, praesertim infra antennas, toto subopaco.

Fem.: saepe major, rostro capite cum thorace paullo breviori, minus sed aequaliter crasso, punctulato, nitido; in copula.

FABR. Eleut. 2. 456. 227. GYLL. Ins. Sv. 3. 181. 97. ZETT. Fn. Lapp. 1. 302. 1. ♀♀. a. *Curculio violaceus* LINN. Fn. Sv. 579. PANZ. Fn. 42. f. 20. *Magdalis violacea* GERMAR. Ins. Spec. 1. 192. e.

Var. b. elytris virescentibus. — GYLL. l. c. 4. 558. var. c.

Hab. in frondibus Pini sylvestris, in Lapponia Suecica borealis et meridionalis per partem sylvaticam mens. Jun., Jul., Aug. sat frequens, in copula captus. Var. b. tantum ad Åsele Lapponiae Umensis lectus. Magnitudo variat; majores *Rhynch. Pini* fere aequales, alii duplo, imo triplo minores, *Rhynch. Pruni* aequales et similes. (Lapp.-Scan. var. a. pass.)

2. R. frontalis: nigro-caerulescens, capite evidenter punctulato, thorace breviori, angustiore, margine reflexo, elytris cyaneis punctato-striatis, interstitiis obsoletius ruguloso-tuberculatis, rostro valde arcuato. ♀♀.

Thamnophilus frontalis GYLL. Ins. Sv. 4. 558. 2. SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 3. P. 1. 265. 2. ♀.

Hab. in Pinetis Lappon. merid. ad Åsele, Stensele, Badstuttraesk ad Umenaes, 27. Jun. — 26. Jul. pass., saepe in copula. Magnitudo et affinitas prioris. (Lapp.-Ostrog. pass.)

3. R. duplicatus: niger, capite evidenter punctulato, thorace breviori, antice angustiore, vix constricto, elytris nigro-caeruleis punctato-striatis, interstitiis planis crebre punctatis, rostro arcuato. ♀♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{4}$ lin.)

Thamnophilus duplicatus GYLL. Ins. Sv. 4. 559. 3. SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 3. P. 1. 265. 4. ♀♀. *Rhynch. violaceus* v. b. *Seminiger* ♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 302. 1. b.

Hab. in Pinibus Lapponiae meridionalis passim, ad Lycksele et Stensele d. 24. Jun. — 3. Jul. a me inventus. Prioribus paullo minor. (Lappon.-Ostrog. rar.)

*) Illustr. Viri DEJEAN et SCHÖNBERGER genus hoc Fabricianum omni certe jure in plura diviserunt. Sed cum tantum parvior numerus hujus generis specierum in Lapponia occurrit, Subdivisiones Gyllenhalianas, naturae sat convenientes, plerumque secutus sum, characterem habitalem singulae allegavi. Genera vero *Cionus* et *Orchestes*, a *Rhynchaenus* genuinis toto habitu discrepantia, separata habere volui.

4. R. phlegmaticus: nigro-caerulescens, elytris laetioribus punctato-striatis, interstitiis crebre punctatis, capite longiori, subdepresso, punctulato, oculis exsertis. ♀.

GYLL. Ins. Sv. 3. 182. 98. ZETT. Fn. Lapp. 1. 302. 2. *Magdalis phlegmatica* GERM. Ins. Spec. 1. 192. f. *Rhinodes Pinastri* DEJ. Catal. p. 98. ?

Hab. in Lapponia Suecica per partem sylvaticam mensib. Maj. — Jul. passim; ad Stensele Lapponiae meridionalis d. 3. Jul. rarius, sed in frondibus Pini sylvestris exsiccatae ad Juckasjervi Lapponiae borealis frequentius a me lectus. Magnitudo, statura et color *R. frontalis*. (Lappon.-Smolandia rar.)

Rostrum omnino ut in femina *R. frontalis*; an igitur specimina 10, quae hujus speciei mecum e Lapponia reportavi, et nunc ante oculos habeo, omnia feminea sunt?

Betuliphili: nigricantes, unicolores, subnitidi.

5. R. atramentarius: niger, subnitidus glaber, thoracis lateribus crenulatis, elytrorum striis cancellatis interstitiis convexis sublaevibus, femoribus acute dentatis. ♂♀. (Long. 1! fere 2 lin. absque rostro.)

Mas: rostro brevi crasso subrecto, apice dilatato, antennis crassis, clava elongata, 4-articulata;

Fem.: paullo saepe major, rostro tenuiore, arcuato cylindrico, antennae basi tenues.

R. carbonarius ZETT. Fn. Lapp. 1. 303. 3. ♀. (excl. Syn. FABR.) GYLL. Ins. Sv. 3. 185. 101. ♀. *Thamnophilus atramentarius* GYLL. Ins. Sv. 4. 562. 9 ♂♀. SCHÖNH. Syn. T. 3. P. 1. 269. 13. ♂♀. *Rh. atratus* GYLL. l. c. 3. 187. 102. ♂. ZETT. l. c. 303. 4. ♂.

Hab. in foliis Betulae albae, mens. Jul. — Aug. in Lapponia et boreali et meridionali, passim; versus Alpes longe procedit, inde etiam ad radices Alpium, ubi crescit Betula alba, in tota Nordlandia et Fiumarkia haud raro deprehenditur. Statura et affinitas *R. violacei*, saepe paullo major, magnitudine tamen pari modo ac ille varians. (Lapp.-Ostrogoth. pass.)

6. R. nitidus: niger nitidus, capite punctulato, thorace oblongo supra depresso, subtilius punctato, antice utrinque impresso, elytris punctato-striatis, interstitiis planis, subtilissime subdisperse punctulatis, rostro subrecto. (Long. 1½ lin.)

Thamnophilus nitidus GYLL. Ins. Sv. 4. 561. 6. SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 3. P. 1. 266. 6.

Hab. in Lapponia meridionali, verus sed rarissimus, ad Lycksele semel a me captus. (Lappon.-Ostrogoth. in monte Omberg 18. Jul. a me detectus; ipsissimus a D. D. GYLL. et SCHÖNH. l. c. descriptus.)

Subdiv. 2. Longirostres: Follicolae. Corpus parvum, ovato-oblongum, pubescens. Rostrum longum, tenue. *Color* rufus, niger. *Habitatio* in foliis arborum. *Differentia sexus* ignota. *Anthonomus* GERM. DEJ. Catal. p. 87. SCHÖNH. Syn. Curc. gen. 217.

7. R. Pomorum: fusco-piceus, cinereo-pubescentibus, elytris ferrugineis, fascia postica obliqua albida, nigro-inclusa, scutello nivo, rostro tenui arcuato.

GYLL. Ins. Sv. 3. 188. 103. *Anthonomus Pomorum* SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 3. P. 1. 340. 11.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime. (Lapp.-Helsingia ad Mo-myskie in Pruno Pado d. 24. April D. BOHEMAN.-Scan. freq.)

Sequenti plerumque paullo minor, minus convexus.

8. R. Druparum: saturate rufo-testaceus, antennis pedibusque pallidioribus, illarum clava obscura, elytris griseo-flavo-pubescentibus, fasciis duabus dentatis denudatis, rostro subrecto. (Long. circiter 1½ lin.)

FABR. Eleut. 2. 489. 243. GYLL. Ins. Sv. 3. 191. 105. ZETT. Fn. Lapp. 1. 304. 5. *Curculio Druparum* LINN. Fn. Sv. 617.

Hab. in foliis Pruni Padi, in Lapponia, ut fertur, in Botnia et Finlandia certe. *Rh. Pomorum* paullo major, prioribus brevior, saepe vero vix angustior. (Lapp.-Scan. freq.)

9. R. pubescens: griseo-pubescentibus rufus, scutello albo, antennarum clava fusca, capite, rostri arcuati apice, pectore abdomineque nigris, femoribus obsolete dentatis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 192. 106. PAYK. Fn. 3. 198. 15. ZETT. Fn. Lapp. 1. 304. 6.

Hab. in frondibus Pini Abietis, in Lapponia rarissime, in Botnia et Finlandia frequentius. Statura praecedentis, sed fere paullo minor. (Lapp.-Uplandia rar.)

10. G. varius: cinereo-pubescentibus niger, scutello albo, antennis testaceis, clava fusca, rostro arcuato, thorace profunde punctato, femoribus dente parvo acuto.

Var. a. elytris rufis margine omni nigro.

FABR. Eleut. 2. 485. 222. GYLL. Ins. Sv. 3. 193. 107. ZETT. Fn. Lapp. 1. 305. 7. a.

Var. b. paullo minor, elytris macula discoidali oblonga rufa. — ZETT. l. c. var. b.

Var. c. magnitudo var. b. elytris totis nigris.

ZETT. l. c. var. c. GYLL. l. c. var. b. *Curculio perforator* HERBST. Col. 6. 143. 103. Tab. 69. f. 8.

Hab. in truncis et frondibus Pini sylvestris mense Junio in Lapponia boreali rarissime, nec nisi unicum individuum ex singula varietate invenire mihi contigit; sed in meridionali, ex. gr. ad Lycksele var. a. pass. vidi medio mens. Junio; in Botnia occidentali var. a. et c. frequentius occurrunt, teste D. PAYKULL, et varietatis prioris multa specimina ex Ylane Finlandiae a D. SAHLBERG missa, frequentiam illius ibi quoque ostendunt. Statura praecedentis, sed duplo fere minor. (Lapp.-Helsingia in Pino mens. April freq.; BOHEM.-Uplandia var. a.; Westrogoth. var. b. rar.)

Subdiv. 3. Longirostres: Floricolae. Corpus parvum elongato-oblongum, pubescens. Rostrum longum, plerumque minus tenue. *Color* ferrugineo-testaceus, fuscus. *Habitatio* in plantis amentaceis, saepissime in earum floribus. *Differentia sexus* externa saepe fere nulla. *Dorytomus* GERMAR. DEJ. Catal. p. 85. *Erirhinus* SCHÖNH. Syn. gen. 204.

11. R. dorsalis: niger fere glaber, elytris rubris, margine suturae antica dimidiata nigris, rostro longiusculo, crassiori, striato. ♂♀.

Mas: segmento ultimo ventrali in medio impresso, utrinque denticulo armato;

Fem.: sequente eodem laevi, mutico.

GYLL. Ins. Sv. 3. 196. 109. *Erirhinus dorsalis* SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 3. P. 1. 306. 36. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionalis Salicetis rarissime. *Rh. Pomorum* paullo minor angustior. (Lapp.-Jemtlandia ad Skaltjaernstugan in floribus Salicis capreae 30–31. Maj. D. BOHEMAN.-Finlandia-Smolandia rar.)

12. R. bituberculatus: cinereo-pubescentibus, fusco-piceus, supra variegatus, rostro mediocri subarcuato, pectore abdomineque nigris, antennis, thorace antice posticeque pedibusque obscure rufescentibus, elytris ante apicem tuberculo albo-pubescente. ♂♀.

Mas: rostro capite enim thorace parum longiori.

Fem.: rostro capite cum thorace paullo longiori; in copula.

Var. a. ♂♀. in copula; elytris maculatim cinereo-pubescentibus rufo-piceis, maculis confluentibus, praesertim in disco interiori perspicuis nigris; rostro in femina paullo longiori, quam in mare.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 305. 8. a. ♂♀. *Erirhinus bituberculatus* SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 3. P. 1. 295. 18. a. ♂♀.

Var. b. ♂♀. elytris submaculatim cinereo-pubescentibus, pallide rufescentibus, maculis minoribus subdiscretis aequaliter fere sparsis nigris.

ZETT. et SCHÖNH. l. c. var. b. ♂.

Var. c. ♀. elytris aequaliter cinereo-pubescentibus fusconigris, macula humerali apiceque rufo-piceis, puncto ante apicem tuberculiformi, pube alba vestito evidenter.

ZETT. et SCHÖNH. l. c. var. c. ♀.

Hab. in Lapponiae Salicibus tempore vernali rarius, nec nisi paucula specimina per partem inferiorem Lapponiae Tornensis invenire mihi contigit; in Lapponia meridionali s. Umensi var. c. in Salice ad Lycksele mens. Aug. etiam a me rarissime visa; in Lapponia Norvegica quoque inventus. (Lapponia-Botnia occidentalis, Jemtlandia ad Skaltjaernstugan in floribus Salicis capreae 31. Maj. haud infreq. D. BOHEMAN.)

Magnitudo fere sequentis, et affinitas *Rhynch. Tremulae* ac praesertim hujus varietatis b. a GYLLKNU. descriptae, sed a *Rh. affini* mox differt rostro longiori, thorace minus dilatato, ut et colore, et a *Rhynch. Tremulae* magnitudine minori, rostro crassiori et minus arcuato etc. Rostrum capite cum thorace paullo longius, medioeriter tenue, parum arcuatum, substratum nigrum, apice picuum. Antennae rufae, clava fusca. Thorax longitudine paullo latior, antice subito coarctatus, transversim impressus, lateribus rotundatus, postice etiam angustior, supra modice convexus punctatus, pubescens niger, antice posticeque anguste ferrugineus. Elytra punctato-striata, cinereo-pubescentia, fusco-nigra; in varietatib. a et b elytra variegata, sed in varietate c fere unicolora, sen parum ferrugineo-maculata, praeter punctum humerale et ipsum apicem rufo-picea. Ante apicem tuberculum obsolete pube alba vestitum in singulo elytro observatur. Pedes medioeres, pubescentes, obscure rufo-ferruginei, femoribus omnibus subtus ante, sed non valide dentatis.

13. R. affinis: maculatim cinereo-pubescent niger, antennis pedibusque obscure ferrugineis, clava geniculisque fuscis, elytris nigro-maculatis, rostro crassiori rugoso, thorace brevissimo, postice vix angustiori, angulis griseo-pubescentibus.

GYLL. Ins. Sv. 3. 174. 92. ZETT. Fn. Lapp. 1. 307. 9.

Hab. in Lapponia boreali, ut fertur, mihi ibi non obvisus, sed in Lapponia meridionali, ex gr. ad Lycksele in Populo Tremula et ad radicem hujus arboris d. 18. Jul. sat copiose vidi. Rh. Tremulae similis, plerumque paullo minor; rostro breviori, crassiori, rugoso praecipue distinctus. Margo anticus et posticus thoracis subferrugineus est. (Lapponia? Uplandia; Scania pass.)

14. R. taeniatus: maculatim cinereo-pubescent nigro-fuscus, antennis, thorace brevi antice posticeque, pedibusque rufo-testaceis, clava femorumque apice fuscis, elytris pallidis nigro-maculatis, rostro mediocri subarcuato.

FABR. Eleut. 2. 492. 255. GYLL. Ins. Sv. 3. 175. 93. var.? ZETT. Fn. Lapp. 1. 307. 10.

Hab. in Lapponia, forte rarissime, mihi enim non nisi ad Karesuando mense Aug. unicum individuum obvium, magnitudine praecedentis. (Lapp.-Scania?)

Specimen nostrum lapponicum differt colore obscuriori et rostro paullo longiori ac tenuiori, a speciminibus, quae hujus speciei geminae in Scania et Ostrogothia permulta legi, sed eum magnitudine, thoracis structura et ceteris conveniat, vix ut distincta species considerari debeat.

15. R. tortrix: tenuissime pubescens subnitidus pallide testaceus immaculatus, pectore fusco, rostro mediocri parum arcuato, elytris convexioribus. (Long. $1\frac{1}{2}$ — 2 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 173. 91. Curculio tortrix LINN. Fn. Sv. 622. Erihrinus tortrix SCHÖNH. Syn. Curc. T. 3. P. 1. 305. 33.

Hab. in Lapon. meridion. rarissime; in silva ad Wilhelmina d. 21. Jul. a me captus. (Lapp.-Suecia media Ostrogothia pass.-Scan. freq.)

16. R. parvulus: dense subaequaliter cinereo-pubescent, pectore albidillo villosus, niger, antennis rufis clava fusca, elytris pedibusque obscure ferrugineis fusco-variegatis, rostro subcrassiori, thorace oblongo. ♂♀.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 307. 11. ♂♀. FRÖBEL et HEER. Mitth. Zürich 1834. p. 89. Rhynchaen. taeniatus GYLL. Ins. Sv. 3. 175. 93. var. c. Curculio affinis var. minor PAYK. Fn. 3. 190. 7. Erihrinus salicinus SCHÖNH. Syn. Curc. T. 3. P. 1. 297. 21. GYLL. Ins. Sv. 4. 584.

Var. b. thorace toto ferrugineo. Lycksele.

Hab. var. a. in floribus Salicis, locis paludosis mensib. Mayo — Junio, in Lapponia boreali et meridionali, passim, in Botnia boreali et ad Råneå copiose, in cepula a me frequenter captus. (Lapponia; Botnia borealis; Finlandia; Jemtlandia ad Skaltjaernstugan in floribus Salicis capreae, 30 — 31. Maj. D. BOHEMAN; Scania rar.)

Parvus, Rhynch. bipunctato aequalis, distinctus. Rostrum longitudine capitis cum thorace, in mare paullo brevius, in utroque sexu crassiusculum, pubescens, rugosum nigrum, apice piceum. Thorax longitudine non latior, subcylindricus niger, antice posticeque anguste ferrugineus. Elytra nigra, saepe ferrugineo-variegata, raro unicolora, apice plerumque rufescente. Pedes ferruginei, femoribus magis vel minus infuscat, interdum totis obscuris.

Obs. In floribus Salicis ad Abusa Scaniae d. 22. Maj. 1816 unicum par copulatum certissime hujus speciei etiam invenire mihi contigit, individuum Lapponicum in omnibus simillimum, modo pedibus totis ferrugineis, femoribus parum infuscat.

17. R. majalis: parce maculatim cinereo-pubescent niger, rostri apice, antennis totis, thorace brevi, pedibusque rufo-ferrugineis, elytris testaceo-rufis, sutura margineque nigris.

GYLL. Ins. Sv. 3. 167. 94. var. c. ZETT. Fn. Lapp. 1. 308. 12. Curculio majalis PAYK. Fn. 251. 71.

Hab. in Nordlandiae inferalpinis rarius, in insula Senjen ad Giebostad d. 22. Jul. ego inveni. (Lapp.-Jemtlandia ad Skaltjaernstuga in floribus Salicis capreae d. 29. Maj. D. BOHEMAN.-Scan. rar.)

Magnitudo praecedentis. Rostrum ab apice ad medium rufum. Thorax longitudine paullo latior, rufus, subtus niger. Elytrorum sutura anterior late, postice anguste nigra; margine exteriori ultra medium nigro. Pectus et abdomen totum nigra, ano minime rufa. Pedes ferruginei, femoribus obsolete deutlenatis. Reliquae hujus speciei varietates a GYLLENHALLO descriptae, in Lapponia a me non visae.

18. R. pectoralis: maculatim cinereo-pubescent rufo-testaceus, rostro longiori, apice oculisque nigris, femoribus clavatis acute dentatis.

Var. a. pectore nigricante.

FABR. Eleut. 2. 490. 246. GYLL. Ins. Sv. 3. 178. 95.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 308. 13. DEJ. Catal. p. 86. Curculio pectoralis PANZ. Fn. 36. f. 16.

Var. b. pectore rufo-testaceo, pedibus pallidioribus.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b. Curculio melanophthalmus PAYK. Fn. 3. 196. 13.

Hab. in foliis et floribus Salicum Lapponiae Suecicae rarius; pauca tantum specimina inveni. Duorum proxime praecedentium major. (Lapp.-Smoland. rar.)

Obs. Varietas c. GYLL. „corpore toto pallido,“ sen Rhynch. arcuatus FABR. ut distincta species a D. DEJEAN consideratur; sed hic in Lapponia mihi nunquam obvisus.

Subdiv. 4. Curculioniformes. Corpus medioere, ovato-oblongum. Rostrum crassiusculum. Color niger, piceus, interdum albescens. Habitatio in frondibus arborum Pini et Abietis, ut et in foliis plantarum. Differentia sexus in externis partibus nulla. Hylobius GERM. DEJ. SCHÖNH. Syn. Cureul. gen. 137.

19. R. Abietis: opacus piceo-niger, tibiis subdilutioribus, elytris cancellato-striatis, interstitiis valde rugosis, fasciis macularibus flavescendo-pilosis. ♂♀. (major, long. $3\frac{3}{4}$ — 4 lin. absque rostro.)

FABR. Eleut. 2. 464. 130. GYLL. Ins. Sv. 3. 167. 86. ZETT. Fn. Lapp. 1. 309. 14. Hylobius Abietis DEJ. Catal. p. 88. Curculio Abietis LINN. Fn. Sv. 615. PANZ. Fn. 42. f. 14.

Hab. in frondibus et ligno recenter secato Pini sylvestris et Abietis, in Lapponia mens. Junio passim, parum longe supra Juckasjervi et Karesuando, alpes versus procedens, in copula captus. Inter majores nostratum, Rhynch. Pini triplo major, mas tamen femina saepe dimidio et ultra minor. (Lappon.-Smoland. freq.)

20. Pinastri: subnitidus nigro-piceus, pedibus rufo-ferrugineis, elytris cancellato-striatis, interstitiis rugulosis, fasciis macularibus pallido-seu albidillo-pilosis. ♂♀. minor, 3 lin. long. absque rostro.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 168. 87. ZETT. Fn. Lapp. 1. 310. 15. ♂♀. Hylobius Pinastri DEJ. Catal. p. 88.

Hab. in Lapponia cum praecedente, multo rarius, ei simillimus et affinis, sed duplo, imo quadruplo minor et distinctus. (Lapp.-Ostrogoth. freq. Scan. rar.)

Obs. Ad Ottenby Ölandiae, et ad Esperöd Scaniae, locis longe a Pino distantibus plura individua hujus speciei quoque inveni.

21. R. Lapathi: gibbosus, opacus niger, supra squamis fasciculatis atris tuberculatus, thorace subtus elytrorumque fascia humerali apiceque albo-squamosis, rostro tenui arcuato, femoribus bidentatis. ♂♀. (Long. $3\frac{1}{2}$ lin.)

FABR. Eleut. 2. 466. 140. GYLL. Ins. Sv. 3. 169. 88. ZETT. Fn. Lapp. 1. 310. 16. ♂♀. Curculio Lapathi LINN. Fn. Sv. 591. PANZ. Fn. 42. f. 15. Cryptorhynchus Lapathi DEJ. Catal. p. 88.

Hab. in Alno et Salice, in Nordlandiae inferalpinis rarius; ad Björkvik prope Ofotenfjord d. 14. Jul. a me in copula captus, sed in Lapponia Suecica non nisi ad Lycksele et Wilhelmina 7. Jun. — 19. Jul. frequenter deprehensus. Rhynch. Equiseti statura et habitu similis, sed duplo et ultra major. (Lapp.-Scan. freq.)

Tribus II. Corpore brevi, ovato l. subquadrato.

Subdiv. 1. Corpus parvum, cinereo-pubescent. Thorax subaequalis, non tuberculatus, nec antice reflexus. Rostrum elongatum, tenue. Color niger, opacus. Habitatio varia. Differentia sexus in rostri structura, aut ventris impressione detegenda. Balaninus et Cleopus DEJEAN. SCHÖNH. Syn. Cureul. gen. 224.

22. R. Salicivorus: subconvexus niger, supra cinereo-subpubescens, subtus cum scutello albo-squamosus, antennarum basi ferruginea, rostro longissimo arcuato, atro. ♂♀. (Long. 1 lin.)

Mas: rostro longitudine dimidii corporis, tenuiori, valde arcuato, basi striato.

Fem.: rostro longitudine fere corporis, tenuiori, valde arcuato, laevi, nitido.

GYLL. Ins. Sv. 3. 206. 116. ZETT. Fn. Lapp. 1. 310. 17. ♂♀. Balaninus salicivorus DEJ. Catal. p. 86. Rhynchaen.

Brassicae FABR. Eleut. 2. 483. 211. ?

Hab. in Salicibus Lapponiae. Collect. D. KOLSTRÖM. Rh. Campanulae fere duplo minor, praesertim angustior (Lapp.-Scan. freq.)

23. Rh. Graminis: subdepressus niger, cinereo-longe pubescens, rostro cylindrico subarcuato antennisque longis, tenuibus, femoribus posticis dentatis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: abdomine subtus basi fovea distincta impresso.

Fem.: saepe major, abdomine subtus basi parum impresso; in copula.

GYLL. Ins. Sv. 3. 210. 120. ZETT. Fn. Lapp. 1. 311. 18. *Curculio Campanulae* PAYK. Fn. 3. 212. 29. (exclus. Syn.) ♀. *Cleopus Graminis* DEJ. Catal. p. 83.

Hab. in graminosis Lapponiae rarissime. *Rh. Campanulae* duplo major. (Lapp.-Scan. pass.)

Subdiv. 2. Corpus parvum, pubescens. Thorax inaequalis, tuberculatus. Rostrum elongatum tenue, arcuatum. **Color** uiger, opacus, saepe pictura albo-maculata. **Habitatio** in foliis herbarum, vix in fruticibus l. arboribus. **Differentia sexus** parum perspicua. *Falciger* DRJ. Catal. p. 84.

24. R. didymus: convexus niger, corpore subtus elytrorumque maculis quatuor albo-squamosis, tibiis tarsisque ferrugineis, thorace canaliculato bituberculato, elytris profunde punctato-striatis. ♂♀. (Long. 1-1½ lin.)

Mas: rostro subpubescente, segmento abdominis ventrali penultimo obsolete impresso.

Fem.: rostro glabro nitido, segmentis ventralibus non impressis; in copula.

FABR. Eleut. 2. 482. 209. GYLL. Ins. Sv. 3. 225. 131. ZETT. Fn. Lapp. 1. 311. 19. *Ceutorhynchus didymus* GERM. Ins. Spec. 1. 220. 10. *Curculio viduus* PANZ. Fn. 42. f. 17.

Hab. in Urtica dioica Lapponiae inferioris rar. *Rh. Campanulae* vix aequalis magnitudine. (Lapp.-Scan. freq.)

25. R. Boraginis: subdepressus niger, subtus cinereo-squamosus, elytris cinereo-irroratis, suturae basi albida, antennis fusco-ferrugineis, tarsis rufis, thorace canaliculato, bituberculato, elytris tenuiter striatis.

FABR. Eleut. 2. 483. 12. GYLL. Ins. Sv. 3. 227. 133. ZETT. Fn. Lapp. 1. 312. 20. *Curculio quadridens* PANZ. Fn. 36. f. 13.

Hab. in plantis Tetradyminis Lapponiae rar. Priori angustior. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Cryptorhynchus Boraginis AHRENS. Fu. Europ. 4. 10. Citat. FABR. aliud omnino est insectum, mihi ignotum.

Sectio Secunda. Femoribus muticis.

Tribus I. Corpore oblongo.

Subdiv. 1. Longirostres. Corpus in plerisque majusculum. Rostrum elongatum, interdum arcuatum et tenue. **Color** uiger, piceus, aridus. **Habitatio** in plantis et sub lapidibus. **Discrimen sexus** exterium in rostri proportionem saepe detegitur. *Hylobii*, *Pissocles*, *Rhynchaeni*, *Rhinodis*, *Baris* et *Bagoi* species DEJEAN et SCHÖNH. *Pissodes* SCHÖNH.

26. R. arcticus: niger, griseo-pubescent, elytris puncto disci ventree maculis seriatis utrinque, albo-pilosis, rostro crassiusculo thorace medio dilatato carinatis. ♂♀.

Var. a. pubescentia cinereo-alba.

GYLL. Ins. Sv. 3. 64. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 312. 21. ♂♀. *Curculio arcticus* PAYK. Fn. 3. 221. 40.

Var. b. pubescentia albescenti-flava. — ZETT. l. c. var. b.

Hab. in truncis et foliis Salicum mense Jun. — Julio in Lapponia Tornensi vulgaris, in Lapponia Umensi s. meridionali passim quoque copiose, ex. gr. ad Lycksele, in copula frequenter captus, nec alpes reformidat et in ipso alpium jugo passim lectus. In inferalpinis Nordlandiae non nisi parce ad Björkvik vidi. Maximus nostratum, sequente plerumque dimidio major. (Lapponia; Botnia borealis.)

27. R. Pineti: pubescens subnitidus piceo-niger, antennarum basi tibiisque ferrugineis, elytris fasciculato-pilosis, rostro-crassiusculo tereti, thorace subrugoso. ♂♀.

Var. a. ♂♀. elytrorum pilis fasciculatis albidis.

FABR. Eleut. 2. 440. 6. ZETT. Fn. Lapp. 1. 313. 22. ♂♀. a. *Hylobius Pineti* DEJ. Catal. p. 88.

Var. b. elytrorum pilis fasciculatis cinereo-flavicanibus.

GYLL. Ins. Sv. 3. 65. 2. a. ZETT. l. c. var. b. *Curculio Pineti* PAYK. Fn. 3. 223. 41.

Var. c. ♀. corpore toto piceo, pubescentia detrita, femoribus clavatis subtus subdentatis; ex hac varietate feminas plerumque cum varietate a., in copula inveni.

ZETT. l. c. var. c. ♀.

Hab. in truncis Pini sylvestris, at inprimis in ejus ligno recenter secato, in Lapponia sylvatica boreali et meridionali, usque ad Juckasjervi, Wackokoski et Karesuando ut et ad Umenaes, mens. Maj. — Julio sat frequens, in copula captus. Var. a. et c. vulgares, at var. b. vix nisi in Botnia boreali et Suecia occurrit. Priori saepe dimidio minor, *Rh.*

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Abietis similis, sed plerumque dimidio major et distinctus. (Lapp.-Blekingia var. b.)

28. R. Pini: rufo-piceus, supra parce, subtus densius pallido-squamosus, pectore abdomineque nigricantibus, rostro tenui ferrugineo, elytris profunde punctato-striatis, fasciis duabus macularibus, scutello thoracis punctis 4, pallido-squamosis. ♂♀.

Mas: rostro capite cum thorace paullo brevior, crebre punctato.

Fem.: rostro longitudine capitis cum thorace, quam in mare paullo tenuiori, subtilius et minus crebre punctato; in copula.

FABR. Eleut. 2. 440. 7. GYLL. Ins. Sv. 3. 66. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 314. 23. ♂♀. *Curculio Pini* LINN. Fn. Sv. 589. PANZ. Fn. 42. f. 1. *Pissocles Pini* DEJ. Catal. p. 87.

Hab. sub cortice Pini sylvestris et in ejus ligno nuper secato ac resinoso, per totam Lapponiam et borealem et meridionalen, usque ad terminum arborum frondiferarum mens. Jun. — Aug. vulgaris, in copula frequenter captus. Occurrit etiam, licet rar., in Pinetis ad Bossekop et Alten Finmarkiae, at in ipsis alpinis et in Nordlandiae inferalpinis, Pinus destitutis, nunquam a me visus. Medius, priori saepe triplo minor. (Lapp.-Scan. rar.)

Variat, detritus, saepe totus rufo-piceus; fasciarum tamen maculae in elytris plerumque tenuius adherent.

29. R. Hercyniae: niger, pallido-squamosus, rostro tenui nigro, elytris profunde punctato-striatis, fasciis duabus macularibus albido-squamosis. ♂♀.

Mas: rostro capite cum thorace paullo brevior, crebre punctato.

Fem.: rostro longitudine capitis cum thorace, quam in ♂. paullo tenuiori, subtilius et minus crebre punctato.

GYLL. Ins. Sv. 3. 68. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 314. 24. ♂♀. *Pissocles Hercyniae* DEJ. Catal. p. 87. *Curculio 4-notatus* PANZ. Fn. 57. f. 12.

Hab. in Lapponia, e Karesuando a D. GRAVE ad D. SCHÖNHERR missus. Praecedente triplo et ultra minor. (Lappon.-Ostrogoth. rar.)

30. R. notatus: rufo-piceus, supra parce, subtus densius pallido-squamosus, pectore abdomineque nigricantibus, rostro tenui nigro-piceo, elytris obsolete punctato-striatis, fasciis duabus, posteriori latiori, scutello thoracisque punctis 4, pallido-squamosis. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 3. 69. 5. ZETT. Fn. Lapp. 1. 315. 25. ♂♀. *Lixus notatus* FABR. Eleut. 2. 501. 17. ? *Pissocles notatus* DEJ. Catal. p. 87.

Var. b. glabrior.

Hab. in sylvis acerosis Lapponiae borealis et meridionalis, mensib. Jul. — Sept. passim, ad Junosuando, Juckasjervi et Muonioniska, nec non ad Lycksele a me lectus; in Pinu sylvestri ad Alten Finmarkiae quoque vidi. *Rh. Pini* saepe duplo et ultra minor, at sequente paullo major. Rostrum secundum sexum ut in priori variat. (Lapp.-Ostrogoth. freq.)

31. R. piniphilus: rufo-piceus, albo-squamosus, pectore abdomineque nigricantibus, rostro tenui ferrugineo, apice nigricante, thorace laeviusculo, elytris obsolete punctato-striatis, macula media, scutello thoracisque punctis 4, albo-squamosis. ♂♀.

Mas: rostro paullo breviori et crassiori, quam in femina, et evidenter punctato.

Fem.: rostro vix longitudine capitis cum thorace, tenui, arcuato, nitido, subtilissime punctulato.

GYLL. Ins. Sv. 3. 70. 6. ZETT. Fn. Lapp. 1. 315. 26. ♂♀. *Curculio piniphilus* HERBST. Col. 7. 24. 582. T. 97. f. 4. B. *Pissocles piniphilus* DEJ. Catal. p. 88.

Hab. in frondibus Abietis, in Lapponia boreali rarissime, at in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Lycksele in ligno Pini recenter secato, d. 1-25. Jun. haud infrequenter lectus; prioribus affinis, minor, *Rhynch. acridulo* magnitudine aequalis. (Lapp.-Westrogothia rar.)

32. R. Indigena: angustus griseo-pubescent niger, rostro tenuissimo arcuato atro nitido, antennis elytris rufotestaceis, pedibus piceis. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 3. 71. 7. ZETT. Fn. Lapp. 1. 315. 27. ♂♀. *Curculio Indigena* PAYK. Fn. 3. 252. 72. *Rhinodes Indigena* DEJ. Catal. p. 98.

Hab. in Pini sylvestris frondibus, in Lapponia mens. Aug. rarius, ad Muonioniska et Karesuando a me lectus. (Lapp.-Ostrogoth. pass.)

Minutus, *Apione vernali* vix latior, sed paullo longior, linearis.

— Varietatem pallidiorem, in Ostrogothia frequentem, in Lapponia nunquam vidi.

33. R. Aethiops: oblongus punctatus glaber niger, antennis pedibusque rufo-piceis, rostro longo arcuato, elytris punctato-striatis, interstitiis subtilissime punctulatis.

FABR. Eleut. 2. 446. 41. GYLL. Ins. Sv. 3. 72. 8. DEJ. Catal. p. 87. ZETT. Fn. Lapp. 1. 316. 28.

Var. b. totus piceus. Umenae.

Hab. sub lapidibus ad ripas arenosas Botniae borealis et Lapponiae et septentrionalis et meridionalis, passim; ad Kattilakoski, Juhonpjetis, Wittangi et Juckasjervi mense Junio sat frequenter vidi. Statura sequentis, sed fere triplo major, *Rh. notato* aequalis, totus glaber. (Lapponia; Botnia ad Nordmaling 24. Maj.; Westrogothia rar.)

34. R. acridulus: oblongo-ovatus punctatus tenuiter griseo-pubescentis niger, antennis pedibusque rufo-piceis, rostro longo arcuato atro, elytris punctato-striatis, interstitiis rugosis. ♂♀.

Mas: rostro punctulato, striato.

Fem.: rostro punctulato, parum striato.

FABR. Eleut. 2. 454. 79. GYLL. Ins. Sv. 3. 75. 10. DEJ. Catal. p. 87. ZETT. Fn. Lapp. 1. 316. 29. ♂♀. *Curculio acridulus* LINN. Fn. Sv. 584. PANZ. Fn. 42. f. 10. *Rhynch. Scirpi* FABR. Eleut. 2. 446. 43. teste DEJ.

Var. b. ♂♀. elytrorum disco posteriori utrinque puncto cinereo piloso.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b. *Rhynch. punctum* FABR. Eleut. 2. 442. 17.

Hab. locis humidis ad ripas Lapponiae passim, minus frequenter mihi obviis; praecedente triplo minor. (Lappon.-Scan. freq.)

35. R. T. album: lineari-elongatus tenuiter griseo-pubescentis nitidus niger, pectoris ventrisque lateribus albo-squamosis, rostro mediocri incurvo, elytris striis laevibus.

GYLL. Ins. Sv. 3. 79. 14. ZETT. Fn. Lapp. 1. 317. 30. *Curculio T. album* LINN. Fn. Sv. 594. *Baris T. album* GERM. Ins. Spec. 1. 199. c. *Baris Atriplicis* DEJ. Catal. pag. 99.

Hab. in Botnia occidentali D. SOLANDER, teste LINNÉ; in Lapponia etiam habitare fertur, mihi ibi non obviis. Longitudo fere *Rh. acriduli*, sed duplo angustior, sublinearis. (Lapponia; Botnia; Gottlandia et Scania freq.)

36. R. Alismatis: lineari-elongatus opacus niger, squamis cinereis supra variegatus, subtus omnino tectus, antenarum medio tibiisque arcuatis ferrugineis, rostro breviusculo subarcuato, elytrorum interstitiis planis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 87. 21. var.? ZETT. Fn. Lapp. 1. 317. 31. *Bagous productus* DEJ. Catal. p. 89. var. *Hydronomus Alismatis* SCHÖNH. Syn. Curc. 3. 1. 317. 1. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime, ad Karesuando d. 15. Aug. unicum specimen inveni. (Lapp.-Scan. freq.)

Mitius, *Rhynch. Indigenae* aequalis. Rostrum subarcuatum. Thorax cylindricus, lateribus leviter impressus, dorso uiger (an detritus?). Elytra sublinearia, apice attenuata declivia, tenuissime punctato-striata, interstitiis plauis subtilissime coriaceis, dorso nigra vix squamosa, relieto pone medium utrinque puncto albidio.

Femora parum clavata. Tibiae subarcuatae, ferrugineae, in medio infuscae. — A *Rhynch. Alismatis* GYLL. igitur paullo discrepat, sed cum huc proxime accedit, ex unico individuo, forte detrito, novam speciem formare noli.

37. R. Equiseti: oblongo-ovatus niger, tibiis ferrugineis, rostro longissimo arcuato, atro, thoracis globosi lateribus, elytrorum tuberculorum limbo dense, punctisque duobus disci albidio-squamosis. ♂♀.

FABR. Eleut. 2. 443. 24. GYLL. Ins. Sv. 3. 91. 24. DEJ. Catal. p. 87. ZETT. Fn. Lapp. 1. 318. 32. ♂♀. *Curculio Equiseti* PANZ. Fn. 42. f. 4.

Hab. sub lapidibus et in herbis humilioribus locis aridis et arenosis in Lapponia et boreali et meridionali, per regionem sylvaticam mensib. Maj. — Jul. passim frequens, mense Junio saepe in copula captus; in Nordlandiae inferalpinis, ex. gr. ad Björkvik quoque rarius legi. Statura fere *Rh. Lupathi*, sed saepius dimidio minor. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Qui in Sueciae Equiseto arvensi vulgaris occurrit, a Lappico nihilo differt.

38. R. atrostris: oblongo-ovatus niger, tibiis ferrugineis, rostro longissimo arcuato atro; thoracis globosi lateribus elytrisque dense albidio-squamosis, his dorso antico fusco-maculatis.

FABR. Eleut. 2. 445. 34. ? GYLL. Ins. Sv. 3. 92. 25. ZETT. Fn. Lapp. 1. 318. 33. *Grypidius Equiseti* var. β. SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 3. P. 1. p. 315.

Hab. sub lapidibus locis arenosis ad Wittangi et Juckasjervi Lapponiae Tornensis, ad novaculum Umenae Lapponiae Umensis, d. 7. Jul., ut et ad Björkvik Nordlandiae, saepe cum praecedente, a quo parum discrepat nisi magnitudine paullo minori, et elytris squamis albidis et flavescen-

tibus fere undique tectis, maculis tantum quibusdam denuatis fuscis in dorso antico. (Lapponia.)

Subdiv. 2. Brevirostres. Corpus mediocriter magnum seu parvum, oblongum. Rostrum breviusculum. Color uigricans, griseus. *Habitatio* in foliis et floribus plantarum, saepe sociatim. Pupa viridi-flavescens, subpellucida, herbis adfixa, medio aestatis deprehenditur. *Differentia sexus* externa vix nisi ex proportionem rostri diversa concluditur. *Hyperae* et *Ellesci* species Dejean. *Phytonomus* SCHÖNH. Syn. Curc. g. 142.

39. R. Rumicis: niger, squamulis cinereo-albidis nitentibus variegatus, antennis ferrugineis, clava fusca, rostro breviori subrecto, extrorsum crassiori, thorace subcylindrico, vittis duabus dorsalibus fuscis. ♂♀.

Mas: rostro vix longitudine thoracis, recto.

Fem.: rostro longitudine capitis cum thorace, subrecto; in copula.

FABR. Eleut. 2. 456. 93. GYLL. Ins. Sv. 3. 94. 27. cum var. ZETT. Fn. Lapp. 1. 319. 34. ♂♀. *Phytonomus Rumicis* SCHÖNH. Syn. Curc. T. 2. P. 2. 370. 2. *Curculio Rumicis* LINN. Fn. Sv. 590. *Curculio Acetosae* PANZ. Fn. 42. f. 9. *Hypera Acetosae* DEJ. Catal. p. 80.

Var. b. ♂♀. squamulis testaceis variegatus.

GYLL. l. c. var. c. ZETT. l. c. var. b. ♂♀.

Var. c. corpore toto squamulis cinereis fere aequaliter tecto, thoracis dorso subdenudato; vix species distincta, nam forma thoracis et cetera conveniunt.

Hab. in foliis Rumicis, in Lapponia rarius; varietatem c. in insula Dyroen 21. Jul. tantum legi. Medius, *Rh. Polygoni* fere aequalis. (Lapp.-Scan. freq.)

40. R. Miles: apterus niger, dense cinereo-pubescentis et squamulosus, antennis ferrugineis, clava fusca, elytris fusco-punctatis, rostro breviori subrecto, thorace subgloboso. ♂♀.

Mas: angustior, elytris posterioribus subcompressis, ventre segmentis sex, quorum penultimum ceteris longius, apice in medio rotundato-productum, ultimum angustum, sinuatum.

Fem.: saepe major, latior, elytris posterioribus subdepressis, ventre segmentis quinque, quorum ultimum paullo longius apice rotundatum; in copula.

GYLL. Ins. Sv. 3. 97. 29. ZETT. Fn. Lapp. 1. 319. 35. ♂♀. *Hypera Miles* DEJ. Catal. p. 89.

Hab. in graminosis Lapponiae rarius. Femina *Rhynch. Rumicis* paullo major, latior, thorax convexior, magis dilatatus. (Lapp.-Scan. freq.)

41. R. elongatus: apterus niger, cinereo-pubescentis, rostro arcuato, thorace rotundato subtrilineato, elytris elongatis, obsolete fusco-maculatis. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 3. 99. 31. *Phytonomus elongatus* SCHÖNH. Syn. Curcul. 2. P. 2. 374. 9. ♂♀.

Hab. — E. Groenlandia a D. WESTERMANN mecum communicatus; *Rh. milite* paullo major. (Groenlandia, Suecia rariss.)

42. R. Polygoni: griseo pubescens niger, thoracis rotundati dorso albo-lineato, elytris cinereo-squamosis lineis tribus abbreviatis nigris, sutura dentata alba posterioribus nigro-dentata, rostro breviori crasso subarcuato. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 3. 109. 39. ZETT. Fn. Lapp. 1. 320. 36. ♂♀. *Curculio Polygoni* FABR. Eleut. 2. 520. 77. *Hypera Polygoni* DEJ. Catal. p. 89.

Var. b. elytris griseo-testaceis, lineis brunneis suturaeque brunneo-dentata; forte junior.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b. *Curculio Polygoni* LINN. Fn. Sv. 597.

Hab. sub lapidibus et in plantis, locis aridis in Lapponia sylvatica boreali mens. Jun. Jul. passim, in copula captus; in Lapponia meridionali tantum ad Badstutraesk d. 30. Jun. mihi obviis. Varietas b. non nisi rarissime occurrit. Medius, *Rhynch. Rumicis* paullo longior, sed non latior. (Lapp.-Scan. freq.)

43. R. posticus: parum cinereo-pubescentis niger, antennis, tibiis elytrorumque apice ferrugineis, rostro breviori, crassiusculo subarcuato, thorace subgloboso.

GYLL. Ins. Sv. 3. 113. 41. var. major. ZETT. Fn. Lapp. 1. 320. 37.

Hab. in Nordlandia septentrionali rarissime, in alpe Andeness prope Malangenford d. 23. Jul. a me lectus. Parvus, priori triplo et ultra minor. (Lapp.-Scan. var. major.)

Pectus parum albidio-squamosum. Thorax lineae utrinque cinereo-squamosa evidentiori. Antennae ferrugineae, clava obscuriori. Elytrorum apex et summus margo posticus, anguste rufo-piceus. Paullo igitur a genuino differt, vix tamen alia species. Specimen lapponicum suecicis duplo minus, *Rh. nigrirostri* brevius, sed paullo latius.

44. R. borealis: brunneus, thoracis subglobosi dorso lineis alternis griseis nigrisque pilosis, elytris ovatis, maculis griseis nigrisque variegatis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 115. 43. ZETT. Fn. Lapp. 1. 321. 38. *Curculio borealis* PAYK. Fn. 3. 249. 68. *Rhynch. dissimilis* GYLL. 1. c. 4. 572. *Phytononius dissimilis* SCHÖNH. Syn. Curc. 2. 2. 392. 36.

Hab. in Salice arenaria ad Muonioniska Botniae borealis, initio mensis Junii D. QUENSEL, teste D. PAYKULL, mihi nec ibi, nec alibi obvius. (Botnia borealis.)

Rhynch. nigrirostri paullo minor. — In Lapponia propria hoc insectum non quidem adhuc lectum est, quantum novi; sed cum ad Muonioniska, Lapponiae limiti tam proximam, inventum fuerit, in Fauna nostra Lapponica insectum inere boreale desiderari noli.

45. R. bipunctatus: minutus angustus, dense et longe cinereo-pubescent niger, antennis, tibiis tarsisque rufo-testaceis, elytris ad suturam medio utriusque macula denudata nigra, rostro breviusculo, cylindrico, subarcuato. ♂♀.

FABR. Eleut. 2. 452. 70. GYLL. Ins. Sv. 3. 119. 46. ZETT. Fn. Lapp. 1. 321. 39. *Curculio bipunctatus* LINN. Fn. Sv. 599. PANZ. Fn. 42. f. 7. *Ellescus bipunctatus* DEJ. Catal. p. 87. SCHÖNH. Syn. Curcul. 3. 1. 322. 2.

Var. b. elytrorum pubescentia flavescenti-cinerea.

ZETT. 1. c. var. b.

Var. c. tibiis nigrificantibus.

GYLL. et SCHÖNH. 1. c. var. b.

Hab. in floribus et praesertim in amentis femineis Salicum, in Lapponia ad Wittangi rarius; sed ad cataractam Korpikoski inter Turtola et Kengis Botniae borealis d. 3. Jun. in copula sat copiose vidi; var. c. in Salice ad Lycksele Lapponiae meridionalis d. 16. Jun. semel in copula inveni. *Rhynch. sylvestri* minor, angustior. (Lapp.-Scan. pass. freq.)

46. R. Carpinii: niger subdepressus, pube cinereo-sericea nitida tectus, antennis pedibusque testaceis, rostro longissimo, arcuato.

GYLL. Ins. Sv. 3. 120. 47. *Acalyptus Carpinii* SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 3. P. 1. 447. 2.

Hab. in Lapon. Norvegica; in Salice caprea ad Naes in Werdalen d. 4. Jun. a D. BOHEMAN inventus. Priori paullo brevior, sed latior, magis depressus. (Lapp.-Norv.-Suecia-Scan. pass.)

47. R. Lythri: minutus, parce griseo-pubescent nitidus niger, antennis, pedibus elytrorumque macula media fasciatae postica abbreviata testaceis, rostro longiusculo subarcuato, thorace conico.

FABR. Eleut. 2. 453. 76. GYLL. Ins. Sv. 3. 127. 52. ZETT. Fn. Lapp. 1. 321. 46. *Orobilis Lythri* DEJ. Catal. p. 84.

Hab. rarissime in Lapponia, locis ubi crescit Lythrum Salicaria, cujus floribus delectatur; ad Lycksele mense Jun. a me lectus. Praecedente paullo minor. (Lapp. meridional-Scan. pass.)

Tribus II. Corpore brevi ovato l. subquadrato.

Subdiv. 1. Longirostres. Mutici. Corpus parvum. Rostrum longissimum, tenue, arenatum. Thorax aequalis, non tuberculatus. Elytra aenum non tegentia. Color niger, rufescens. *Habitatio* in floribus et foliis plantarum. *Serius* ex impressione ventris intermedium conjicitur. *Falciger* et *Cleopus* DEJ. *Gymnaetron* SCHÖNH.

48. R. Campanulae: subdepressus niger, pilis cinereo-albidis, thoracis parce, elytrorum seriatis, adpersus, thorace postice rotundato. ♂♀.

Mas: segmento abdominis ventrali penultimo in medio foveato, et denticulis duobus armato.

Fem.: segmento eodem convexo, mutico; in copula.

FABR. Eleut. 2. 448. 52. GYLL. Ins. Sv. 3. 130. 55. ZETT. Fn. Lapp. 1. 322. 41. ♂♀. *Curculio Campanulae* LINN. Syst. Nat. 2. 607. 7. PAYK. Fn. 3. 212. 29. *Cleopus Campanulae* DEJ. Catal. p. 83.

Hab. in Lychnide alpina et Geranio sylvatico Nordlandiae Norvegicae mens. Julio passim; in insula Schiervoe ad latera Rasclind in copula sat copiose vidi. In Lapponis Suecicis rarius; ibique in floribus Leontodontis, Ranunculi auricomi, aliisque pratensibus ad Lycksele Lapponiae meridionalis d. 16. Jun. sat copiose, etiam saepe in copula, vidi. Medius inter minores, *Rh. Geranii* aequalis. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Quem Ill. PAYKULL 1. c. ut feminam descripsit, ad *Rhynch. Graminis* referri debet.

49. R. rubicundus: convexus niger cinereo-squamosus, elytris pilosiusculis, profunde punctato-striatis pedibusque rufescentibus, sutura fusca, basi albo-squamosa.

Var. a. elytris rufo-ferrugineis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 136. 60. ZETT. Fn. Lapp. 1. 322. 42. *Curculio rubicundus* PAYK. Fn. 3. 263. 84. *Falciger rubicundus* DEJ. Catal. p. 84.

Var. b. elytris obscurius rufo-brunneis.

ZETT. et GYLL. 1. c. var. b.

Var. c. elytris ut in varietate a., thorace etiam rufescente. PAYK. 1. c. var. ZETT. 1. c. var. c.

Hab. in Betula alba Lapponiae Suecicae passim, nec non in Nordlandia ad Giebstad et Lyngen mens. Julio; varietatem b., ad Alteidet Finmarkiae tantum legi. *Rh. Quercus* magnitudine et habitu similis. (Lapp.-Scan. pass. rar.)

50. R. Scortillum: convexus niger, elytris profunde punctato-striatis, apice late, pedibusque rufescentibus, sutura basi corporeque subtus albo-squamosis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 135. 59. ZETT. Fn. Lapp. 1. 323. 43. *Amalus Scortillum* SCHÖNH. Syn. C. T. 3. P. 1. p. 396. 1. *Falciger Scortillum* DEJ. Catal. p. 84.

Hab. in graminosis Lapponiae infimae rarissime; minutus; *Rhynch. Lemnae* parum major. (Lapp.-Scan. rar.)

Subdiv. 2. Variirostres. Tuberculati. Corpus saepe minutum. Rostrum varium. Thorax tuberculatus. Color niger, metallicus. *Habitatio* in plantarum foliis et floribus; plantas natales rarius reliquunt imagines. Larvae et pupae in gallis vel tuberculis radicum inveniuntur. *Differentia* sexus externa vix ulla. *Ceutorhynchus* SCHÖNH. GERM.

A. Tenuirostres: rostro longiori tenui, arcuato, pectori plerumque arcte applicato. (Thorax antice transversim impressus, margine elevato reflexo). *Falciger* DEJEAN. Catal. p. 84. *Ceutorhynchus* SCHÖNH.

51. R. Geranii: opacus niger, subtus albedo-squamosus, thorace convexo obsolete bituberculato, elytris striatis, interstitiis muricatis. ♂♀.

Mas: ventre subretuso.

Fem.: saepe paullo major ventre subconvexo; in copula.

GYLL. Ins. Sv. 3. 140. 62. ZETT. Fn. L. 1. 324. 44. ♂♀. *Curculio Geranii* PAYK. Fn. 3. 256. 76.

Hab. in floribus Geranii, in Lapponia per partem sylvaticam rarius. Magnitudo et fere statura *Rhynch. didymi*. (Lapp.-Scan. freq.)

52. R. Erysimi: subnitidus obscure aeneus, antennis, rostro pedibusque nigris, elytris caeruleo-virescentibus, profunde punctato-striatis, humeris prominulis, thorace canaliculato, bituberculato. ♂♀.

FABR. Eleut. 2. 452. 72. GYLL. Ins. Sv. 3. 142. 64. ZETT. Fn. Lapp. 1. 324. 45. ♂♀.

Hab. in plantis Tetradyminis Lapponiae infimae rarius; ad Muonioniska et Karesuando medio mens. Aug. a me lectus, in Lapponia Umensi quoque parvisse visus. Pusillus, priori triplo et ultra minor. (Lapp.-Scan. freq.)

53. R. contractus: subnitidus, aenescenti-niger, elytris nigro-caeruleis profunde punctato-striatis, humeris prominulis, thorace obsolete canaliculato bituberculato. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 3. 143. 65. ZETT. Fn. Lapp. 1. 324. 46. ♂♀. *Curculio contractus* MARSH. Ent. Br. 1. 250. 36.

Hab. in graminosis ut etiam sub lapidibus locis aridis in Lapponia sylvatica rarius, pauca tantum specimina ad Wittangi medio mensis Junii vidi. Statura et affinitas praecedentis, sed duplo minor, *Rh. Lemnae* aequalis. (Lapp.-Scan. freq.)

54. R. floralis: opacus niger, elytris obsolete crenato-striatis, cinereo-lineatis, humeris prominulis, sutura corporeque subtus dense albedo-squamosis, thorace subconvexo, canaliculato, bituberculato, basi bisinuato. ♂♀.

FABR. Eleut. 2. 450. 59. GYLL. Ins. Sv. 3. 145. 67. ZETT. Fn. Lapp. 1. 325. 47. ♂♀.

Hab. in Nordlandia Norvegica passim; in copula; ad Björkvik juxta Ofotensford d. 14. Jul. plura individua legi, sed in Lapponia Suecica hunc non vidi. Minutus, priori tamen paullo major. (Lapp.-Scan. freq.)

55. R. Ericae: niger, suturae basi pectoreque albedo-squamosis, rostro, antennis pedibusque rufis, thorace subdepresso, bituberculato, elytris profunde punctato-striatis, interstitiis rugulosis et pilis rigidis seriatis adpersis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 147. 69. var.? *Ceutorhynchus Ericae* "var. obscura," SCHÖNH. in litteris 1836.

Hab. in Lapponia, ubi prope Karesuando unicum specimen mens. Aug. inveni. (Lapp.-Gottlandia et Ostrogothia var. genuina pass. copiose, sed var. obscura seu species nostra tantum in Smolandia inventa; etiam e Parisia ad D. SCHÖNH. missa.)

Rhynch. florali parum major. Caput nigrum albo-squamosum s. pilosum. Rostrum longissimum, tenue, arcuatum, ferrugineo-piceum, apice uigricans. Antennae ut in *Rh. florali* formatae, colore rufae. Thorax niger, albedo-squamosus, versus basin tuberculo parvo utrinque armatus. Elytrorum interstitia rugulosa et pilis rigidis cinereis seriatim adspersa, sutura a basi fere ad medium albo-squamosa. Humeri prominuli. Corpus subtile nigrum, thorace pectoreque dense, abdomine parce, albo-squamosis. Pedes rufi, cinereo-pubescentes.

Differt praecipuis a *Rh. Ericae* Gyll. corpore minime virecente pilinoso; nec speciem nostrum detritum videtur. An species distincta, vel varietas obscura ex climate? Cum *Rh. Ericae* in plurimis convenit.

B. Crassirostres: rostro breviori, incrassato. (Thorax antice transversim impressus, margine parum elevato et vix reflexo). *Campylirhynchus* DEJEAN Catal. p. 84. *Phytobius* SCHÖNH. Syn. Curc. gen. 239.

56. R. pericarpus: niger, suturae basi corporeque subtile albo-squamosus, antennis pedibusque ferrugineis, thorace obsolete bituberculato, elytrorum interstitiis subplanis, subtiliter coriaceis. ♂♀.

Mas: ventre in medio subretuso.

Fem.: saepe paullo major, ventre subconvexo; in copula.

FABR. Eleut. 2. 451. 65. (exclus. Syn. PANZ.) GYLL. Ins. Sv. 3. 157. 78. ZETT. Fn. Lapp. 1. 326. 49. ♂♀.

Hab. in plantis Lapponiae Sueciae passim. *Mas Rh. didymo* magnitudine aequalis, femina saepissime duplo major. (Lapp.-Scan. freq.)

57. R. Castor: niger, supra cinereo-subnebulosus, suturae basi corporeque subtile albo-squamosus, pedibus fusco-rufo-testaceis, thorace bituberculato, antice subreflexo, elytrorum interstitiis tuberculatis. ♂♀.

FABR. Eleut. 2. 451. 64. GYLL. Ins. Sv. 3. 159. 80. ZETT. Fn. Lapp. 1. 326. 50. ♂♀. *Curculio pericarpus* LINN. Fn. Sv. 602. forte?

Var. b. nigror, supra parum albo-squamosus et pilosus; pedibus rufis. — ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Hab. in Lapponia Sueciae passim: in arenosis ad ripam fluminis Tornensis prope Juckasjervi initio mensis Julio, ut in locis aridis ad Lycksele Lapponiae Umensis d. 20—24. Jun., sat copiose a me visus. In Botnia boreali ad Johannis Ro jam initio mensis Maji quoque frequenter occurrit. (Lappon.-Scan. freq.)

Obs. Synonymum Liuuae mihi dubium videtur. Forte sub eo, quem l. c. descripsit vir Illust. latent duae species, scilicet *Rh. pericarpus* et *Castor*, in Suecia inferiori aequae vulgares et saepe simul legendae. Specimina lapponica a scauensibus differunt: elytris parum cinereo nebulosis, thoracis margine antice minus elevato pedibusque magis rufis, quam testaceis, sed vix propriam constituunt speciem. Praecedente paullo minor, sequente vero plerumque major.

58. R. Comari: niger, supra cinereo-variegatus, subtile albo-squamosus, antennis, tibiis tarsisque rufis-testaceis, thorace canaliculato obsolete bituberculato; elytrorum interstitiis subconvexis subtilissime coriaceis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 156. 77. ZETT. Fn. Lapp. 1. 327. 51. *Phytobius Comari* SCHÖNH. Syn. Curc. T. 3. P. 1. p. 462. 8.

Hab. in plantis paludosis, in Lapponia rarissime. *Rhynch. didymo* duplo fere minor. (Lapp.-Scan. pass.)

59. R. 4-tuberculatus: niger, supra cinereo-nebulosus, subtile albo-squamosus, tibiis testaceis, thorace depresso, foveolato, quadrituberculato.

GYLL. Ins. Sv. 3. 153. 74. *Phytobius Comari* SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 3. P. 1. p. 462. 9.

Hab. in Lapponia rarius; ad ripas fluminis Gulefven ad Walland in districtu meridionali Trondhiem Norvegiae d. 16. Jun. a D. BOHEMAN captus; ad Åsele Lapponiae Sueciae meridionalis-Ostrogoth.-Scania ad Lund etc. 8. Maj. — 20. Sept. freq., sub muscis hybernans.)

114. Cionus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 280. DEJ. SCHÖNH. *Rhynchaenus* FABR. GYLL.

Corpus parvum, ovato-quadratum, crassum. Antennae paullo post medium rostri insertae, 10-articulatae, clava oblongo-ovata, 4-articulata. Rostrum capite cum thorace longius, crassiusculum, subarcuatum. Thorax minimus. Abdomen subquadratum. *Color* niger, pilis albidis; pictura subtessellata. *Motus* tardus. *Habitatio* in plantis, praesertim

in *Scrophularia*, ubi larvae gelatinosae, pupae in folliculo flavo subpellucido, et imagines tota vita tenaciter versantur. *Differentia sexus* in structura ani mox invenienda. (Spec. Scand. 6.)

1. C. Scrophulariae: niger, thorace pectoreque dense albedo-pilosus, elytris brunneis, interstitiis alternis elevationibus, atro-alboque tessellatis, maculis 2 suturalibus rotundatis, atro-holosericeis.

Mas: ventre subretuso, segmento ultimo exserto, penultimo deflexo, in medio longe et dense cinereo-villoso.

Fem.: ventre subconvexo, ano sub elytris occultato, parum piloso; in copula.

DEJ. Catal. p. 83. *Curculio Scrophulariae* LINN. Fn. Sv. 603. *Rhynchaenus Scrophulariae* FABR. Eleut. 2. 478. 191. GYLL. Ins. Sv. 3. 212. 121. var. b.

Hab. in Lapponia rarius. Magnitudo minoris Pisi. *Rhynchaenus Equiseti* multo brevior, sed saepe vix angustior. (Lapp.-Scan. freq.)

115. Orchestes.

SCHÖNH. Syn. Curc. Gen. 250. ILLIG. DEJ. *Rhynchaenus* FABR. GYLL.

Corpus pusillum, oblongo-ovatum, alatum. Rostrum elongatum validiusculum arcuatum inflexum. Oculi magni, saepissime approximati. Thorax parvus. Pedes saltatorii, femoribus posticis crassis*. *Color* niger, testaceus. *Motus* saltatorius. *Habitatio* in foliis arborum et fruticum. *Sexus* longitudine rostri dissimili in pancis dignoscitur. (Spec. Scand. 2, quaedam capite parvo inflexo, oculis in fronte fere convenientibus etc. distinctae.)

Sect. 1. Femoribus posticis denticulatis.

1. O. scutellaris: rufo-ferrugineus, oculis rostri apice, thorace subtile, pectore abdomineque nigris, scutello albedo-piloso, femoribus posticis nidenticulatis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 240. 141. SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 3. P. 1. p. 491. 2.

Hab. in foliis Alni ad Lycksele et Åsele, Lapp. Umeensis, d. 5. Jun. — 26. Jul. passim copiose, in copula frequenter captus. *Mas* rostro paullo breviori quam in femina. (Lapp.-meridionalis-Suecia media pass.-Scan. freq.)

2. O. suturalis: griseo-pubescent obscure ferrugineus, oculis, rostro, thorace subtile, pectore, abdomine elytrorumque sutura nigris, scutello albedo-piloso, femoribus posticis unidentatis. ♀. (Long. 1½ lin.)

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Willhelmina d. 17. Jul. 1832 a me inventus. (Lappon. Suec. sylvat.)

Similis praecedenti, sed forte paullo major, obscurior, rostro fere toto (summa basi excepta), suturaque elytrorum distincte nigris, mox diversus. Elytra et pedes piceo-ferruginea.

Sect. 2. Femoribus posticis muticis.

3. O. Salicis: depressus niger, antennis rufis, clava fusca, scutello fasciisque duabus elytrorum undato-flexuosis albedo-pilosus, prima in medio flavicante, thorace angusto, basi subtruncato. ♂♀. (Long. circit. 1 lin.)

Mas: rostro longitudine thoracis, subarcuato, basi pubescente.

Fem.: rostro longitudine thoracis cum capite, basi parum pubescente; in copula.

DEJ. Catal. p. 82. ZETT. Fn. Lapp. 1. 328. 1. ♂♀. *O. bifasciatus* SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 3. P. 1. p. 502. 26. *Curculio Salicis* LINN. Fn. Sv. 610. ? *Rhynchaenus Salicis* FABR. Eleut. 2. 494. 264. ? GYLL. Ins. Sv. 3. 245. 145. certe.

Hab. in foliis Salicis, in Lapponia rarius, ad montem Altavaara prope Juckasjervi nec non in Lapponia meridionali ad Åsele, d. 25. Jul., a me lectus, agilissime saliens. Parvus, depressus, *Rh. didymo* fere minor. (Lapp.-Hernösand 20. Maj. — Scan. freq.)

4. O. bifasciatus: ovatus niger, antennis tarsisque rufis, elytrorum sutura baseos fasciisque 2 macularibus, approxi-

* In speciebus nostris femora saepissime mutica. *Orchestes viminialis*, *Alni*, *Illicis*, *Fagi*, etc. femoribus deutatis aut serratis, qui in Sueciae inferioris Quercu, Alno, Betula et Fago frequenter leguntur, e Lapponia exsulant.

matiss, albido-pilosis, thorace latiore profundius punctato. (Long. $\frac{7}{8}$ lin.)

STEPH. Brit. Ent. 4. 64. 16. DEJ. Catal. p. 83. *Rh. bifasciatus* GYLL. Ins. Sv. 3. 247. 147. *Orchest. Rusci* SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 3. P. 1. p. 501. 25.

Hab. in Lappon. meridion. passim; in foliis Betulae albae ad Lycksele, Wilhelmina et Stoettingsfjellet, d. 24. Jun. — 30. Jul. a me lectus. (Lapp.-Scan. pass.)

5. *O. ruficornis*: oblongus, tenuiter pubescens niger, antennis totis, tibiis tarsisque rufis. (Long. $\frac{7}{8}$ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in Salice ad Lycksele d. 20. Jun. semel a me inventus. (Lappon. meridion.)

Statura corporis, forma thoracis et striatura elytrorum ut in *O. scutellari*, sed magnitudine paulo minori, colore, femoribus muticis etc. abunde distinctus. Rostrum breviusculum. Oculi parvi, late distantes. Vix *O. calceatus* SCHÖNH.; in nostro enim scutellum non album, et elytra tenuiter pubescentia.

6. *O. Jota*: convexus niger, scutello niveo-piloso, elytris profunde crenato-striatis, interstitiis rugosis, oculis in fronte conniventibus. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{8}$ lin.)

Mas: rostro longitudine thoracis, subarcuato, subpubescente.

Fem.: rostro longitudine thoracis cum capite, glabrinseulo.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 329. 2. ♂♀. *Rhynchaen. idem* GYLL. Ins. Sv. 3. 248. 148. *Orchestes albo-scutellatus* DEJ. Catal. p. 82. *Orch. Stigma* SCHÖNH. Syn. Curc. 3. 1. 504. 30.

Hab. in foliis Salicis et Betulae, in Lapponia boreali rarius; meridionali frequenter; saliens. Magnitudo fere praecedentis. (Lapp.-Scan. pass.)

7. *O. Saliceti*: convexus niger, antennarum basi tibiisque testaceis, scutello pectoreque albido-pubescentibus, thorace rotundato, elytris profunde punctato-striatis. ♂♀. (Long. circiter $\frac{1}{2}$ lin.)

DEJ. Catal. p. 83. ZETT. Fn. L. 1. 329. 3. ♂♀. SCHÖNH. Syn. Curc. 3. 1. 504. 31. *Rhynchaen. Saliceti* FABR. Eleut. 2. 493. 262. GYLL. Ins. Sv. 3. 250. 150.

Hab. in floribus Salicis ut et in plantis aquaticis, ad Åsele et in Nordlandia Norvegica passim; ad Björkvik mens. Julio sat copiose visus. (Lapp.-Scan. rar.)

Valde minutus, pectoribus triplo et ultra minor. Oculi conniventes.

Autunnae ferrugineae, clava fusca. Corpus subpubescentius.

8. *O. pulicarius*: glaber subnitidus niger, antennis testaceis, clava fusca, rostro inflexo, pectori arcte applicato, thorace rotundato, elytris punctato-striatis, interstitiis planis. ♂♀. (Long. vix $\frac{1}{2}$ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 329. 4. *Rhynch. pulicarius* GYLL. Ins. Sv. 3. 251. 151. *Rhamphus flavicornis* SCHÖNH. Syn. Curc. T. 1. P. 1. (gen. 37.) p. 310. 1. OKEN Naturg. 3. p. 773.

Hab. in foliis Betulae albae et in graminosis Lapponiae rarius; praecedente fere adhuc minor, *Latridio gibboso* aequalis; celerrime saliens. (Lapp.-Scan. freq.)

9. *O. plantaris*: convexus niger, antennis basi testaceis, scutello pectoreque albido-squamosis, rostro crasso, oculis remotis, thorace postice latiore. ♂♀. (Long. $\frac{2}{3}$ —1 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 330. 5. *Rhynchaen. plantaris* GYLL. Ins. Sv. 3. 252. 152. *Anoplus plantaris* DEJ. Catal. p. 85. STEPH. Brit. Ent. 4. 52. 1. SCHÖNH. Syn. T. 3. P. 1. p. 465. 1. ♂♀.

Hab. in foliis Betulae albae, in Nordlandiae inferalpinis frequens, mens. Julio in copula captus; in Lapponia Suecica rarius, ex. gr. ad Lycksele et Ålmsle, Lapponiae Umenensis, d. 15. Jun. — 24. Jul., in copula; parum saliens. (Lapp.-Scan. pass.)

Duobus proxime praecedentibus paulo major; *Orchest. Jota* similis, sed minimis ejus adhuc duplo minor, brevior, ovatus, magis convexus. Femora postica parum incrassata, vix tamen *Rhynchaeni* generi associandus.

116. Curculio.

FABR. Syst. Eleut. 162. GYLL.

Corpus mediae magnitudinis, interdum parvum, saepe oblongo-ovatum. Antennae fractae, versus apicem lateralem rostri insertae, clava triarticulata. Rostrum breviusculum, crassum, versus apicem plerumque dilatatum. Color varius, plerumque obscurus, griseus, raro virescens, nunquam rufus; pictura haud determinata. Motus tardiusculus. Habitatio in foliis plantarum, sub lapidibus etc., nunquam in floribus. Differentia sexus rarissime in externis detegenda. (Spec. Scand. 65, ab Auctoribus recentioribus sub pluribus generibus, a me sub certis subdivisionibus comprehensae.)

Sectio prima. Femoribus dentatis.

Subdiv. 1. Alati. °)

Corpus parvum, oblongum, subcylindricum, squamulis tectum. Color viridis, cinereus, nitidus. Habitatio in foliis arborum et fruticum, saepe sociatim. *Polydrusus* DEJ. Catal. p. 93. *Phyllobius* SCHÖNH. Syn. Curc. gen. 152.

1. *C. argentatus*: nigro-piceus, squamulis rotundatis viridi-argenteis tectus, pilisque albidis adpersus, antennis crassiusculis, tibiis tarsisque flavescens, femoribus valide dentatis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin.)

LINN. Fn. Sv. 624. ? FABR. Eleut. 2. 543. 220. PAYK. Fn. Sv. 3. 283. 106. certe. GYLL. Ins. Sv. 3. 324. 47. ZETT. Fn. Lapp. 1. 331. 2. ♂♀. *Phyllobius argentatus* SCHÖNH. Syn. Curc. T. 2. P. 2. 446. 15. ♂♀.

Hab. in foliis Betulae et Urticae, in Lapponia rarius. Statura *Curc. Pyri*, sed duplo et ultra minor. (Lapp.-Scan. fr.)

2. *C. cervinus*: niger, squamulis rotundatis cinereis nitidulis tectus, elytrorum maculis denudatis fuscis variegatus, antennis tenuibus basi rufescentibus, femoribus dente parvo armatis. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 627. certe. GYLL. Ins. Sv. 3. 332. 52. ZETT. Fn. Lapp. 1. 331. 2. ♂♀. *Polydrusus cervinus* GERM. Ins. Spec. 1. 452. 3. *Curculio Iris* FABR. Eleut. 2. 541. 206. *Polydrusus Iris* DEJ. Catal. p. 93. *Polydrusus cervinus* SCHÖNH. Syn. Curc. 2. 1. 144. 16.

Hab. in foliis fruticum Lapponiae rarius. Priori saepe duplo minor. (Lapp.-Scan. pass.)

Subdiv. 2. Apteri.

Corpus plerumque minusculum, oblongo-ovatum. Color obscurus, raro virescens, parum nitidus. Habitatio in viis, sub lapidibus et graminosis solitarie. *Pachygaster* DEJ. Catal. p. 91. °) *Otiorynchus* GERM. Ins. Spec. 1. pag. 343. SCHÖNH. Syn. Curc. gen. 175.

3. *C. aeneo-punctatus*: brevis niger, cinereo-pubescent, rostro subcarinato, thorace breviori, granulato, elytris ovatis, obsolete sulcatis, maculis sparsis, aeneo-micantibus, femoribus acute dentatis. ♂♀. (Long. $3\frac{1}{2}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 314. 39. ZETT. Fn. Lapp. 1. 332. 3. *Curculio sulcatus* PAYK. Fn. 3. 275. 98. *Curculio nigrita* FABR. (secund. GERM.) *Otiorynchus nigrita* GERM. Ins. Spec. 1. 346. 12. SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 2. P. 2. 594. 75. ♂♀.

Hab. in Lapponia D. D. SANMARK et DAMMERT, teste D. Prof. SAHLBERG, a me in Lapponia non inventus. Medius, *Curc. nubilus* fere duplo minor, brevior. (Lapp.-Ostrogoth. rar. Scan. freq.)

4. *C. lepidopterus*: niger, squamulis argenteo-virescentibus tectus, pedibus rufis, genubus fuscis, thorace subgloboso, granulato, elytris obsolete striatis, interstitiis rugosis, femoribus dente parvo acuto armatis. ♂♀. (Long. 3 lin.)

FABR. Eleut. 2. 541. 207. PAYK. Fn. 3. 276. 99. PANZ. Fn. 26. f. 19. GYLL. Ins. Sv. 3. 315. 40. ZETT. Fn. Lapp. 1. 332. 4. *Otiorynchus* idem SCHÖNH. Syn. Curc. T. 2. P. 2. 595. 76. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; in fruticibus Salicis, Rubi, Alni etc. ad Garnaes et Drivstuen in alpe Dowre Norvegiae, mens. Jun. Jul. freq. D. BOHEMAN. Priori vix brevior sed angustior. (Lappon.-Dalecarlia rar.)

5. *C. rugifrons*: opacus niger, parce cinereo-pubescent, fronte rostroque longitudinaliter rugosis, elytris punctato-striatis, femoribus dente parvo, acuto armatis. (Long. circiter 2 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 319. 43. ZETT. Fn. Lapp. 1. 332. 5. *Otiorynch. idem* SCHÖNH. Syn. 2. 2. p. 627. 133.

Var. b. totus piceus. — GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b.

Hab. sub lapidibus locis humentibus ad littus maris in Nordlandia et Finmarkia passim rarius; ad Andeness et Talvig dieb. 23. Jul. — 2. Aug. a me lectus, in alpe Dowre ad Drivstuen 26. Jun. — 10. Jul. etiam a D. BOHEMAN inventus. Sed in Lapponia interiori Suecica vix occurrit. (Lappon.-Hallandia rar.)

Statura et affinitas sequentis, sed duplo major, antennarum articulo primo multo longiori et crassiori etc. diversus.

°) *Curculio Pyri* et *Mali* GYLL. huic subdivisioni associandi, in Lapponia vix occurrunt.

°°) Nomen *Pachygaster* inter Coleoptera rejiciendum, utpote quod jam gueri eidam Dipterorum Ordinis impositum, ne oriatur confusio.

6. C. ovatus: subnitidus niger, cinereo-pubescent, antennis pedibusque rufo-ferrugineis, fronte rostroque subtiliter rugoso-punctatis, thorace rotundato-rugoso, elytris punctato-striatis, femoribus valide dentatis. ♂♀. (Long. 1 $\frac{1}{2}$ lin.)

LINN. Fn. Sv. 626. FABR. Eleut. 2. 544. 224. GYLL. Ins. Sv. 3. 320. 44. ZETT. Fn. Lapp. 1. 333. 6. ♂♀. *Otiorynchus* idem SCHÖNH. Syn. 2. 2. p. 631. 140.

Hab. sub lapidibus in Lapponia inferiori passim, in Botniis frequentius. Inter minores, *Curc. Runicis* duplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

Sectio Secunda. Femoribus muticis.

Subdiv. 1. Apterii.

Corpus mediae l. minoris magnitudinis, breve, ovatum. **Color** niger, griseus, obscurus, pictura vix ulla. **Habitatio** sub lapidibus et in graminosis. *Pachygaster* DEJ. *Otiorynchus* GERM. Ins. Spec. 1. p. 343. *Barynotus*, *Omius* etc. SCHÖNH.

7. C. Schönherri: niger subnitidus, glabriusculus, postice cinereo-squamulosus, undique punctulatus, antennis piceis; rostro unisulcato, elytris punctato-striatis. ♂♀. (Long. 3 $\frac{1}{2}$ lin.) *Barynotus Schönherri* BOHEM. in litt.

Hab. in alpe Dowre, a D. BOHEMAN mens. Jun. 1832 detectus. (Lapp.-Norveg.-Jemtland. 20. Maj.)

Similis et affinis *Curc. obscuro* et *Bohemanni* GYLL., sed ab illo magnitudinis multo minori, praesertim latitudinis multo angustiori, ab hoc rostro uni- nec 5-sulcato, et ab utroque toto corpore glabrius, subnitido, vix nisi in elytrorum dimidietate posteriori plus minus dense squamoso, mox distinctus.

8. C. Maurus: parce cinereo-pubescent subnitidus niger, antennis pedibusque rufo-piceis, rostro in medio carinato, thorace granulato, elytris punctato-striatis, interstitiis rugulosis. ♂♀.

GYLL. Ins. Sv. 3. 293. 24. ZETT. Fn. Lapp. 1. 333. 7. *Curculio sulcatus* PAYK. Fn. 3. 276. 98. var. b. *Otiorynch.* idem SCHÖNH. Syn. Curc. 2. 2. 601. 87.

Var. b. duplo minor, sequenti speciei aequalis, elytrorum interstitiis minus rugulosis.

ZETT. et SCHÖNH. l. c. var. b.

Var. c. magnitudo var. a. toto corpore piceo, pedibus rufo-testaceis, forte junior.

ZETT. et SCHÖNH. l. c. var. c.

Hab. sub lapidibus, in Lapponia boreali ad Wittangi, Junkasjervi et Muonioniska frequens, in Lapponia meridionali ad Lycksele, Åsele etc. per totam regionem sylvaticam usque ad novaculum Umenaes, 31. Maj. — 26. Jul. quoque frequenter mihi obviis; in Botnia boreali vulgaris, mensib. Majo et Junio. Occurrit denique simillimus in alpium Tornensium jugo, ibique in ipsa nive mense Julio ambulans. Descendit iterum latere occidentali jugi in regionem subalpinam, et ad Björkvik Nordlandiae Norvegiae a me lectus. E Groenlandia var. a. etiam a D. WESTERMANN mihi missa. Varietates b. et c. tantum in alpium jugo et ad Alteidet Finmarkiae parcius vidi. Sequenti duplo major. *Curc. aeneo-punctato* fere aequalis. (Lapponia; Botnia; Jemtlandia d. 15. Maj. — ?)

9. C. laevigatus: glaber nitidus niger, antennis, tibiis tarsisque nigro-piceis, rostro non carinato, thorace subtiliter punctulato, elytris obsolete punctato-striatis, posterius angustatis. ♂♀. (Long. 2—2 $\frac{1}{2}$ lin.)

FABR. Eleut. 2. 531. 139. GYLL. Ins. Sv. 3. 292. 23. ZETT. Fn. Lapp. 1. 334. 8. *Otiorynch.* *Monticula* SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 2. P. 1. p. 603. 91. ♂♀.

Var. b. minor, elytris confertius et temere punctulatis; striae ordinariae in hac varietate aegre discernuntur.

ZETT. et SCHÖNH. l. c. var. b.

Hab. in alpium Tornensium jugo latere et Suecico et Norvegico, mense Julio frequentissimus, usque ad nivem perennem procedens. Descendit quoque in regionem inferalpinam, subsylvaticam et sylvaticam passim, ibique sub lapidibus plerumque occurrit, a me ad Björkvik Nordlandiae et Alteidet Finmarkiae, nec non ad Muonioniska et Karesuando Lapponiae Tornensis Aug. parcius lectus. E Groenlandia var. a. quoque a D. WESTERMANN mecum amicissime communicata. (Lapponia; Bahusiae, Hallandiae et Scaniae littora maris rar.)

Variat valde magnitudinis, *Curc. ovato* saepe duplo l. triplo major, praecedente tamen semper minor. Variat quoque rarius antennis pedibusque totis rufo-piceis; sed specimina Finmarkica haud longe a Nordeap collecta, a Scaviciis in essentialibus minime discrepant.

10. C. setosus: squamulis cinereo-albidis variegatus, fusco-rufescens, antennis pedibusque dilutioribus, thorace rotundato, elytris carinis quatuor setiferis, interstitiis punctis ocellatis duplici serie. (Long. 1 $\frac{1}{2}$ lin.)

FABR. Eleut. 2. 527. 115. GYLL. Ins. Sv. 3. 298. 28. ZETT. Fn. Lapp. 1. 335. 8. *Curculio septentrionis* HERBST. Col. 6. 360. 335. Tab. 88. f. 6. PAYK. Fn. 3. 290. 113. *Pachygaster septentrionis* DEJ. Catal. p. 91. *Otiorynchus septentrionis* GERM. Ins. Spec. 1. 349. 48. SCHÖNH. Syn. Curc. T. 2. P. 2. p. 615. 111.

Hab. in Pinetis Lapponiae Tornensis, D. FRIGELIUS et Collect. D. KOLSTRÖM; mihi neque in Lapponia, neque in provinciis Scandinaviae borealibus obviis, nec nomen *septentrionis* a recentioribus impositum satis justum censeo. Magnitudo fere prioris. (Lapponia; Gottlandia, Blekingia, Scania-rar.)

11. C. Coryli: squamulis densis fuscis cinereisque variegatus niger, antennis pedibusque rufo-ferrugineis, fronte rostroque latiss, sulcato-rugosis, thorace brevi, lateribus parum rotundato. ♂♀. (Long. 1 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{3}{4}$ lin.)

FABR. Eleut. 2. 524. 98. PANZ. Fn. 19. f. 12. GYLL. Ins. Sv. 3. 304. 32. ZETT. Fn. Lapp. 1. 335. 10. ♂♀. a. *Thylacites Coryli* DEJ. Catal. p. 95. GERM. Ins. Spec. 1. 412. 9. *Cucorhinus* idem SCHÖNH. Syn. Curc. 1. 2. 535. 15.

Var. b. saepe minor pallidior, griseus, cinereo-fuscoque variegatus, elytris utrinque macula baseos albidula.

GYLL., ZETT. et SCHÖNH. l. c. var. b. *Curc. cervinus* FABR. Eleut. 2. 528. 121. (exclus. Syn. LINN.)

Var. c. Magnitudo var. b. sed adhuc pallidior, totus testaceus, antennis pedibusque flavis, elytris squamulis albidis hinc inde maculatis; an tantum junior?

ZETT. l. c. var. c.

Hab. in foliis Betulae albae Lapponiae borealis rarius, in copula; sed in Betula et Pino Lapponiae meridionalis, ex gr. ad Lycksele, var. a. et b., mens. Jun. frequenter a me visus, in copula quoque saepe observatus; varietatem c. ad Songamuohta (limitem Lapponiae Tornensis) die 17. Augustum et rarissime legi. Variat magnitudine, priore saepe duplo, interdum quadruplo minor. (Lapp.-Suec. media freq. Scan. rar.)

12. C. hirsutulus: subrotundatus, exscutellatus pubescens nigro-fuscus, antennis pedibusque testaceis, thorace parvo, angusto, rostroque non canaliculatis, elytris globosis hispidis, evidenter punctato-striatis. ♂♀. (Long. 1—1 $\frac{1}{2}$ lin.)

FABR. Eleut. 2. 526. 112. PANZ. Fn. 7. f. 7. GYLL. Ins. Sv. 3. 307. 34. ZETT. Fn. Lapp. 1. 336. 11. ♂♀. *Omius hirsutulus* DEJ. Catal. p. 96. SCHÖNH. Syn. Curc. T. 2. P. 2. p. 505. 13. *Thylacites hirsutulus* GERM. Ins. Spec. 1. 412. 7.

Hab. in graminosis Lapponiae passim, in copula. Parvus, priore duplo et ultra minor, brevior. (Lapp.-Scan. freq.)

13. C. Bohemanni: subrotundatus, exscutellatus, parum pubescens nitidus niger, antennis pedibusque flavo-testaceis, ano piceo; thorace parvo angusto non canaliculato capiteque punctulatis, elytris subglobosis parce pilosis, evidenter punctato-striatis, interstitiis laevibus. (Long. 1 $\frac{1}{2}$ lin.)

Sub nomine *Omius Bohemanni* SCHÖNH. a D. BOHEMAN mihi benigne communicatus.

Hab. in alpe Dowre, ibique a D. BOHEMAN mens. Jun. 1832 detectus. (Lappon. Norvegica.)

Similis priori, sed paullo major, corpore nigriore, nitidiore, glabriore, pedibus dilutius flavis, femoribus magis clavatis etc. facile distinctus. — Caveas ne hunc, nomine similem, cum *Curc. Bohemanni* GYLL. confundas, qui longe alius, multoties major, proximus *Curculioni obscuro* GYLL. et ad genus *Barynotus* SCHÖNH. referendus, nostrae Faunae ignotus.

14. C. scabriculus: dense sordide squamosus niger, antennis pedibusque fusco-testaceis, thorace lato, inaequali rostroque canaliculatis, elytris oblongis, squamis erectis albidis seriatis, muricatis. ♂♀. (Long. 1 $\frac{1}{2}$ lin.)

FABR. Eleut. 2. 527. 114. GYLL. Ins. Sv. 3. 309. 35. ZETT. Fn. Lapp. 1. 336. 12. *Trachyploeus scabriculus* DEJ. Catal. p. 96. SCHÖNH. Syn. Curc. T. 2. P. 2. p. 490. 2.

Hab. in graminosis locis aridis, in Lapponia rarius; in copula. Praecedenti subsimilis et ejus magnitudine, sed elytris paullo longioribus, nec ut in priori globosis. (Lapp.-Scan. freq.)

Subdiv. 2. Alati.

Corpus oblongum, subcylindricum. **Color** niger, griseus, raro viridis; pictura fasciata aut sublineata. **Habitatio** in arenosis aridis, aut in foliis arborum et fruticum.

A. Majores. Habitatio in arenosis. *Cleonus* SCHÖNH. Syn. Curc. gen. 115.

15. *C. sulcirostris*: niger, dense cinereo-pubescent, elytris tenuiter punctato-striatis, transversim rugulosis, fasciis obliquis denudatis, rostro sulcis tribus aequalibus. (Long. 4—4½ lin. absque rostro.)

LINN. Syst. Nat. 2. 617. 85. FABR. Eleut. 2. 515. 51. GYLL. Ins. Sv. 3. 261. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 337. 13. *Cleonus* idem SCHÖNH. Syn. 2. 1. 180. 16.

Hab. in aridis Lapponiae forte rarissime, mihi non obvis; in Coll. D. PORTIN ut Lapponiae incolae visus. Inter majores nostrates hujus generis. (Lapp.-Scan. freq.)

16. *C. trisulcatus*: niger, supra pube cinereo-albida variegatus, elytris tenuiter punctato-striatis, transversim rugulosis, rostro sulcis tribus, medio angustiori.

HERBST. Col. 6. 89. 49. Tab. 65. f. 5. GYLL. Ins. Sv. 3. 263. 2. ZETT. Fn. L. 1. 337. 14. *Cleonus* idem SCH. Syn. 2. 1. 213. 60.

Hab. in Lapponia meridionali rarius. Priori similis, sed quadruplo et ultra minor, minoribus *Curc. albid*i individuis aequalis. (Lapponia; Dalekarlia; Scania rar.)

B. Minores: fasciati. Habitatio in foliis arborum gregatim. *Polydrosus* DEJ. Catal. p. 93. 94. GERM. Ins. Spec. 1. p. 451. SCHÖNH. Syn. Curc. gen. 107.

17. *C. undatus*: squamulis argenteo-cinereis tectus niger, antennis pedibusque rufis, elytris fasciis tribus undatis fusco-squamosis, thorace longiori, angusto, cylindrico, aequali. ♂♀. (Long. 1¼—1½ lin.)

FABR. Eleut. 2. 525. 109. GYLL. Ins. Sv. 3. 275. 11. ZETT. Fn. Lapp. 1. 337. 17. ♂♀. *Polydrosus undatus* SCH. Syn. Curc. 2. 1. p. 135. 1.

Hab. in foliis Betulae albae, in Lapponia boreali rarius; sed in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Lycksele et Wilhelmina 12. Jun. — 19. Jul. pass. obvis, ubi etiam femina major, detrita observata. Magnitudo *C. argentati*, variat interdum paullo major. (Lapp.-Scan. freq.)

18. *C. intermedius*: squamulis cinereis tectus niger, rostri apice, antennis, pedibus anoque rufis, elytris fasciis tribus denudatis, thorace breviori subcylindrico, inaequali. ♂♀.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 337. 16. ♂♀. *Polydrosus* idem SCH. Syn. Curc. 2. 1. 135. 2.

Hab. in foliis Betulae albae et Pinus sylvestris, in Lapponia Suecica passim; ad Muonioniska et Palojoensuu Lapponiae Tornensis ut et in Alno et Betula, praesertim juxta rivulos Lappon. meridionalis, ad Lycksele, Stensele, Badstutrasck et usque ad Umenaes, a die 25. Jun. usque ad medium mensis Augusti, sat frequens, in copula saepe visus, cum conspeciebus nunquam mixtus. (Lapp., Botnia boreal.)

Colore speciei antecedenti proxime accedit, magnitudine vero et structura thoracis omnino sequenti, ambabus affinis, easque connectens. Semper separatim habitat, nec nisi similis cum simili in copula jungitur, quare ut speciem distinctam huic consideravi, qui praeter colorem, ut dictum, eumque constanter alium, in reliquis *Curc. fulvicorni* simillimus est.

19. *C. fulvicornis*: squamulis cinereis tectus rufo-brunneus, antennis pedibusque rufo-testaceis, elytris fasciis tribus denudatis, vertice, pectore, abdominisque basi nigricantibus, thorace breviori, subcylindrico, inaequali. ♂♀. (Long. circ. 1½ lin.)

FABR. Eleut. 2. 525. 106. GYLL. Ins. Sv. 3. 276. 12. ZETT. Fn. Lapp. 1. 338. 17. ♂♀. *Polydrosus* idem SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 2. P. 1. p. 136. 4.

Hab. in foliis Alni incanae, in insulis maritimis, Nordlandiae Norvegiae Hindoe, Senjen, Schiervoe etc. passim copiose, mense Julio in copula frequenter captus: in Lapponia Suecica interiori a me nunquam repertus, nec in arboribus Pini visus. (Lapponia Norvegica-Ostrogothia rar.)

20. *C. flavipes*: elongatus, squamulis viridi-sericeis pilisque fuscis tectus niger, antennis tenuibus pedibusque pallide testaceis, rostro brevissimo, thorace brevi.

DE GEER Ins. 5. 245. 31. MARSH. Ent. Br. 1. 311. 211. GYLL. Ins. Sv. 3. 271. 8. ZETT. Fn. Lapp. 1. 338. 18. *Polydrosus* idem SCHÖNH. Syn. Curc. T. 2. P. 1. p. 141. 10.

Hab. in Rovaniemi D. Past. FELLMANN, teste Comite DE MANNERHEIM, mihi in terris arcticis non obvis. *Curc. argentato* habitu et magnitudine simillimus, femoribus muticis etc. abunde distinctus. Individua fronte impressa, corpore magis splendido colore forte mascula, test. D. GYLLENHAL. (Lappon.-Suecia media pass. Scan. freq.)

C. Minores: lineati. Habitatio in graminosis et plantis humilibus, saepe etiam in terra, locis aridis. *Sitona* DEJ. Catal. p. 94. GERM. Ins. Spec. 1. 414. SCHÖNH. Syn. Curc. gen. 101. Distincti certe generis.

21. *C. caninus*: niger, dense fusco-squamosus, antennarum basi tibiisque ferrugineis, thorace longiori, lateribus in medio parum dilatato, toto subtilissime punctulato, obscure trilineato. ♂♀. (Long. 1¼—fere 1½ lin.)

FABR. Eleut. 2. 524. 101. GYLL. Ins. Sv. 3. 277. 13. ZETT. Fn. L. 1. 339. 19. ♂♀. *Sitona 8-punctatus* SCHÖNH. Syn. Curc. T. 2. P. 1. p. 104. 10.

Hab. in Lapponia sylvatica passim, ad Lycksele Lappon. meridionalis, nec non in Lapponia boreali, ex. gr. ad Witangi et Juckasjervi, mens. Jun. — Jul. a me frequenter lectus; in copula. Sequentibus paullo major. (Lapp.-Scan. fr.)

22. *C. lineatus*: niger, supra fusco-subtus argenteo-cinereo-squamulosus, antennis, tibiis tarsisque ferrugineis, thorace breviori, lateribus pone medium subdilatato, toto subtilissime punctulato, albido-trilineato. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

LINN. Fn. Sv. 630. FABR. Eleut. 4. 524. 99. GYLL. Ins. Sv. 3. 279. 14. ZETT. Fn. Lapp. 1. 339. 20. ♂♀. *Sitona lineatus* SCHÖNH. Syn. Curc. T. 2. P. 1. p. 109. 18.

Var. b. totus nigricans, squamulis plus minusve detritis. ZETT. l. c. var. b. SCHÖNH. l. c. var. δ. GYLL. l. c. var. d. *Curc. chloropus* LINN. Fn. Sv. 633.

Hab. in plantis locis aridis, in Lapponia passim; in copula. Priori paullo minor, angustior. (Lapp.-Scan. freq.)

23. *C. lineellus*: niger, squamulis setisque brevibus, fuscis tectus, antennis, tibiis tarsisque ferrugineis, thorace breviori, lateribus pone medium subdilatato, toto profundius punctato, cinereo trilineato, elytris utrinque linea inaequali, albida, nigro-maculata. ♂♀. (Long. 1—1¼ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 281. 15. LINN. Fn. Sv. Sepos. 2274? ZETT. Fn. Lapp. 1. 339. 21. *Sitona lineellus* SCHÖNH. Syn. Curc. T. 2. P. 1. p. 111. 20. var. *Sitona crinita* DEJ. Catal. p. 94. *Sitona occator* GERM. Ins. Spec. 1. 416. 9.

Hab. in Lapponia boreali rarius, in meridionali, ex. gr. ad Lycksele d. 23. Jun. locis aridis frequentius cum praecedente, quo duplo et ultra minor, brevior, in copula. (Lapp.-Scan. freq.)

24. *C. tibialis*: niger, parce cupreo-squamulosus, antennis, tibiis tarsisque ferrugineis, thorace medioeri, lateribus in medio subdilatato, supra subtilissime punctulato, obsolete trilineato, pectore utrinque linea argentea. (Long. circ. 1 lin.)

HERBST. Col. 6. 217. 179. Tab. 75. f. 5. GYLL. Ins. Sv. 3. 283. 16. ZETT. Fn. Lapp. 1. 340. 22. *Sitona sulcifrons* SCHÖNH. Syn. Curcul. T. 2. P. 1. p. 117. 28.

Hab. locis aridis in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. freq.) Parvus, affinis minor. Clava antennarum fusca. Sub thoracis latere utrinque linea evidens, albo-argenteo-squamosa nitida, per latera pectoris continuata.

FAM. 28. XYLOPHAGI. DEJ. LATR.*)

117. Cossonus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 284. GYLL.

Corpus parvum, elongatum, subcylindricum, glabrum. Antennae breves, crassiusculae, pone medium rostri insertae, clava solida, oblonga, nuarticulata. Elytra anum tegentia. Tibiae angustae, non serratae. *Color* niger. *Motus* tardus. *Habitatio* in lignis. *Differentia sexus* in externis nulla. (Spec. Scand. 8.)

1. *C. chloropus*: punctatus niger, antennis brevibus crassis pedibusque rufo-piceis, rostro brevissimo, lato, depresso, elytris punctato-striatis, interstitiis obsolete seriato-punctatis. ♂♀. (Long. 1¼—1½ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 259. 3. *Hylesinus chloropus* FABR. El. 2. 393. 17. *Curculio chloropus* PANZ. Fn. 19. f. 14. *Rhyncholus chloropus* DEJ. Catal. p. 100. *Curculio ater* LINN. Fn. Sv. 637. (ut volunt Anctores.)

Var. b. toto corpore rufo-piceo; forte junior. Hab. sub ligno sicco, etiam sub cortice truncorum putridorum Pini sylvestris, in Lapponia sylvatica et boreali et meridionali, mensib. Maj. — Aug. haud infrequens; d. 2. Jun. in copula; captus variet. b. ad Juckasjervi d. 20. Jun.

*) Genera *Hylurgus*, *Tomicus*, *Scolytus* et *Hylesinus*, a D. LATR. ad Familiam Curculionitum relata, species vere Xylophagas comprehendunt. *Cossonum* quoque, ut lignivorum, a Curculionitibus separavi et in Xylophagorum Familia locavi, invito D. DEJEAN.

Heterocerus in Fam. 15. *Amphibium* quaerendus.

Corynetes in Fam. 5. *Clerium* inveniendus.

ut et in insula Dolpatie in lacu StorUman Lapponiae Umen-
sis d. 5 Jul. legi. Parvus angustus. *Rhynchaen. T. albo*
habitu similitis, plerumque paullo minor. (Lapp.-Scan. pass.)

Obs. *Coss. elongatus* GYLL. Ins. Sv. 4. 606. 3—4. nostro
valde affinis et similis, sed differt: antennis adhuc crassioribus,
thorace paullo brevior, profundius et minus crebre punctato, dorso
linea media notato, elytris profundius punctato-sulcatis, etc., in
sylvis acerosis Sueciae inferioris passim habitat, in Lapponia for-
sitau etiam occurrit, mihi vero ibi non obviis, quare in hoc libro
exclusus.

118. Hylurgus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 255. DEJ. Catal. p. 100. *Hylesinus* FABR. GYLL.

Corpus plerumque parvum, oblongum, subcylindricum,
saepe pubescens. Antennae brevissimae, clava ovata, 4-arti-
culata. Rostrum breve, latum. Thorax antice angustior.
Oculi elongati. Tibiae compressae, denticulatae. *Color* ni-
ger, in ferrugineum s. testaceum facile abiens. *Motus* tar-
dus. *Habitatio* in lignis. *Differentia sexus* in externis non
detegenda. (Spec. Scand. 9.)

1. H. Ligniperda: longius pubescens punctulatus niger,
antennis piceis, clava obtusa, thorace antice angustiori, ely-
tris punctato-striatis, interstitiis granulato-rugosis.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 341. 1. *Hylesinus Ligniperda* FABR.
Eleut. 2. 391. 5? GYLL. Ins. Sv. 3. 335. 1. certe.

Hab. sub cortice Pini Abietis, in Lapponia rarius, ad
Juhonpietis et Wittangi Lapponiae Tornensis mens. Junio a
me lectus; etiam sub lapidibus, sed forte errabundus, inven-
tus. Facies sequentis, sed saepe quadruplo major, *Bostrich.*
Typographum fere excedens, long. 3 lin. (Lapp.-Scan. rar.)
Specimina, quae in Suecia inferiori occurrunt, plerumque, nigro-pi-
cea, sed omnia Lapponica, a me visa, tota nigra, antennis tar-
sisque solum rufo-piceis.

2. H. Piniperda: brevius pubescens punctulatus niger,
antennis tarsisque rufo-testaceis, clava subarcuata, elytris
subtiliter punctato-striatis, interstitiis punctulato-subrugosis,
thorace antice angustiori. (Long. 1½ lin.)

Var. a. elytris nigris l. nigro-piceis.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 342. 2. *Hylesinus Piniperda* FABR.
Eleut. 2. 392. 9. GYLL. Ins. Sv. 3. 337. 2.

Var. b. elytris ferrugineis, pedibus nigro-piceis, tarsis rufis.
ZETT. et GYLL. l. c. var. b. *Dermestes Piniperda* LINN.

Fn. Sv. 421. *Bostrichus Piniperda* PANZ. Fn. 15. f. 9.

Var. c. piceus, thorace, elytris pedibusque rufis.

GYLL. l. c. var. c.

Var. d. totus rufo-testaceus. — GYLL. l. c. var. d.

Hab. in ligno sicco inprimis vero in recenter secato et
adhuc resinoso, Pini sylvestris et Abietis, per totam Lap-
poniam sylvaticam et borealem et meridionalem, mens.
Maj. — Jul. frequens. Ramulos inferiores Pini saepe per-
forat, exsiccatur et cadere efficit hic naturae famulus. Prae-
cedente triplo aut quadruplo minor. (Lapp.-Smoland. freq.)

Varietates pallidiores, in Suecia media vulgares, in Lapponia tan-
tum meridionali, ex. gr. ad Fredrica d. 25—27. Jul. rarior, vidi;
nec ullum individuum hujus speciei in Scaeviae lucis Fagineis et
Quercibus deprehendere mihi contigit.

3. H. palliatus: brevior subpubescens punctatus nigro-
piceus, antennarum basi, thorace antice coarctato, dorso
subcarinato, supra, elytris, tibiis tarsisque rufo-ferrugineis,
elytris crenato-striatis, interstitiis rugosis. (Long. 1 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 342. 3. *Hylesinus palliatus* GYLL.
Ins. Sv. 3. 340. 4.

Hab. sub cortice Pini Abietis, in Lapponia boreali rarius;
sed in Lapponia meridionali, ut ad Lycksele in Pini ligno
recenter secato d. 29—31. Maj. frequentissime visus, mense
iterum sequenti non nisi unum alterum individuum obvium;
priori triplo et ultra minor, brevior. (Lappon.-Hernösand.
20. Maj.-Smoland. pass.)

4. H. ater: angustus subglaber niger, antennis tarsisque
ferrugineis, rostro fronteque carinulatis, thorace elongato,
subcylindrico, crebre punctato, linea dorsali sublaevi, ely-
tris crenato-striatis, interstitiis rugulosis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 343. 4. *Hylesinus ater* FABR. Eleut.
2. 394. 19. GYLL. Ins. Sv. 3. 343. 6.

Var. b. piceus, elytris brunneis, pedibus fusco-testaceis.

GYLL. l. c. var. b.

Hab. sub cortice arborum emortuarum Pini et Abietis in
Lapponia sylvatica passim; ad Wittangi et Juckasjervi Lap-
poniae Tornensis, ut et ad Lycksele et Åsele, Lapponiae
Umenensis, mens. Jun. — Jul. frequentius visus; var. b. tan-

tum in Stoettingsfjellet d. 31. Jul. visa. *Cossona chloropo*
sat similis, sed magnitudine paullo majori, antennarum clava
crassa, tibiis compressis dilatatis, serratis etc. distinctus.
(Lapp.-Smoland. pass. freq.)

5. H. glabratus: latior, subopacus glabriusculus niger,
antennarum basi tarsisque ferrugineis, rostro fronteque non
carinatis, thorace brevi, antice coarctato, dorso creberrime
punctato, carinato, elytris crenato-striatis, interstitiis rugo-
sis. (Long. 1½—1¾ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 343. 5.

Hab. in Lapponia rarissime; in ripa arenosa ad flumen
Tornense prope Juckasjervi unicuique specimen vivum et com-
pletum d. 3. Julii 1821, et altera vice ad novaculum Ume-
nae, nec non ad radicem alpium Brattiksfjellen Lapponiae
Umenensis d. 8—9. Jul. 1832 parvisime inveni. (Lapponia-
Dalekarlia.)

Hylesino atro affinis et similis, sed triplo fere major, praesertim
latior, rostro fronteque non carinatis, thorace antice angustiori,
dorso crebrius punctulato et linea elevata glabra evidentiori abunde
distinctus. Caput punctulatum, glabrum, nigrum. Antennae fer-
rugineae, clava ovata obscura. Thorax latitudine postica parum
longior, anterior valde angustatus, antice vertice non latior, totus
niger glaber, creberrime punctatus; linea dorsali laevigata distincta,
carinulata. Elytra ut in praecedente striata et punctata, etiam ut
in illo fere glabra, versus apicem tantum pilis quibusdam parvis
adspersa.

119. Bostrichus.

FABR. Eleut. 151. DEJ. *Tomicus* LATR.

Corpus parvum, cylindricum, subnitidum, pilosum. An-
tennae brevissimae, clava compressa, subrotunda, transversim
3-striata. Oculi elongati, intus submarginati. Thorax mag-
nus, oblongus, gibbus. Tibiae serrato-dentatae. *Color*
niger, piceus, ferrugineus. *Motus* tardus. *Habitatio* in trun-
cis sub cortice arborum praecipue Pini Abietis et sylvestris,
unde Sueciae borealis frequentes incolae. *Differentia sexus*
in paucis extricata. (Spec. Scand. 21.)

Sect. 1. Elytris postice retusis, plerumque dentatis.

1. B. typographus: longius flavescens pilosus nigro-pi-
ceus, antennis pedibusque dilutioribus, elytris profunde stria-
to-punctatis, apice circulatim truncato-excavatis, singuli am-
bitu 6-dentato, dente quarto a dorso, majori.

PANZ. Fn. 15. f. 2. GYLL. Ins. Sv. 3. 351. 1. DEJ. Ca-
tal. p. 100. ZETT. Fn. Lapp. 1. 344. 1. DAHLB. Skand.
Ins. 1837. p. 75.

Var. b. totus ferrugineus, mandibulis, oculis elytrorumque
dentibus nigricantibus.

FABR. Eleut. 2. 385. 7. ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Hab. sub cortice Pini sylvestris et Abietis, labyrinthos et
characteres pulvere repletos formans, in Lapponia sylvatica
et boreali et meridionali, passim. Pinetorum pestis. In suo
genere magnus, tres lineas longus, cylindricus. (Lapp.-Smol-
land. pass. freq.)

2. B. octo-dentatus: flavescens pilosus nigro-piceus,
antennis pedibusque dilutioribus, elytris punctato-striatis,
apice circulatim truncato-excavatis, singuli ambitu 4-dentato,
dente tertio a dorso, majori.

GYLL. Ins. Sv. 3. 353. 2. DEJ. Catal. p. 100. ZETT. Fn.
L. 1. 345. 2. *Dermestes octodentatus* LINN. Fn. Sv. 419?

Hab. sub cortice arborum emortuarum Pini et Abietis, in
Lapponia per partem sylvaticam passim, vias uti praecedens
in truncis excavans, colore dilutiori varians, illo duplo mi-
nor. (Lapp.-Smoland. pass.)

3. B. Laricis: longius sed parce pallido-pilosus nigro-
piceus, antennis pedibusque dilutioribus, elytris longioribus
punctato-striatis, interstitiis seriato-punctatis, apice circula-
tim sub-excavatis, ambitu irregulariter dentato.

FABR. Eleut. 2. 386. 10. PANZ. Fn. 15. f. 3. GYLL.
Ins. Sv. 3. 354. 3. DEJ. Catal. p. 100. ZETT. Fn. Lapp.
1. 345. 3.

Var. b. elytris brunneis, pedibus rufo-testaceis.

GYLL. l. c. var. b.

Hab. sub cortice arborum emortuarum, in Lapponia bo-
reali rarius, sed in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Degen-
fors et Lycksele d. 30. Maj. — 25. Jun. utraque varietas
mihi frequentissime obvia; praecedente duplo minor, colore
nigro-piceo, brunneo et testaceo secundum aetatem varians.
(Lapp.-Scan. pass.)

4. B. suturalis: linearis niger pallide villosus, antennis tarsisque pallidis, thorace punctatissimo, elytris striato-punctatis, apice rufis retusis, obtuse tuberculatis, stria suturali profunda.

DEJ. Catal. p. 101. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 622. 3-4.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; in Abiete ad Lycksele 31. Maj. — 25. Jun. a me captus. *B. Laricis* similis, sed paulo minor, angustior. (Lappon.-Suec. rar.)

5. B. geminatus: pallido-pilosus brunneo-testaceus, antennis pedibusque flavescentibus, elytris brevibus subtiliter punctato-striatis, apice circulatim excavatis, ambitu utrinque dente gemino armato.

An *B. acuminatus* GYLL. Ins. Sv. 4. App. 620. 3-4. idem?

Hab. in Lapponia rarissime, in sylvia acerosa ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 4. Jul. 1821 a me lectus. (Lapponia.)

Magnitudo et habitus *Bostr. Laricis*, sed elytris multo brevioribus, deuteratione elytrorum, colore etc. ab illo satis distinctus.

Caput deflexum, punctulatum piceum. Antennae pallidae, clava rotunda obtusa. Thorax latitudine longior, antice scaber, postice subtiliter punctatus, totus rufo-testaceus, parce pilosus. Elytra thorace parum longiora, tenuiter punctato-striata, nitida, trstacea, parce pilosa; apice evidenter excavato, excavationis ambitu fere in medio geminatum dentato, dente scilicet lato apice emarginato, nigro. Corpus testaceum sublaeve, parce pilosum. Pedes pallidi. Anno 1832 specimen paullo majus, in Lapponia Norvegia captum, a D. BOHEMAN mihi missum, certe hujus; sed individuum nimis elytrorum ambitu apicali excavato utrinque deutentis 2 remotis, posteriori majori, armato, est aut varietas insignior aut nova species; ad Lycksele d. 25. Jun. inventum.

6. B. bidens: griseo-pubescent nigro-piceus, antennis pallidis, thorax antice tuberculato-scaber, postice punctulatus subcarinatus, elytris crebre subtiliter punctulato-striatis, apice circulatim determinate, sed non profunde truncato excavatis. ♂♀.

Mas: elytrorum ambitu excavationis singulo dente supero elongato, hamato.

Fem.: saepe paullo minor, dilutior, elytrorum ambitu excavationis mutico, in copula.

FABR. Eleut. 2. 389. 22. ♂. GYLL. Ins. Sv. 3. 357. 5. var. a. ♂. var. b. ♀. DEJ. Catal. p. 101. ZETT. Fn. Lapp. 1. 346. 5. ♂♀.

Hab. sub cortice arborum emortuarum, in Lapponia sylvatica passim, ad Juckasjervi d. 4. Jul. a me in copula inventus. Pusillus. Magnitudo, statura et affinitas sequentis. (Lappon.-Gottlandia; Smolandia; minus frequens.)

7. B. chalcographus: subpilosus nitidus nigro-piceus, antennis pedibusque pallidioribus, elytris subtilissime punctato-striatis, rufo-testaceis, basi infuscatis, apice subretusis, singulo dentibus tribus armato. ♂♀.

Mas: fronte supra os profunde impressa.

Fem.: fronte subaequali, parum depressa.

FABR. Eleut. 2. 387. 11. PANZ. Fn. 15. f. 4. DEJ. Catal. p. 101. GYLL. Ins. Sv. 3. 358. 6. ZETT. Fn. Lapp. 1. 346. 6. ♂♀. *Dermestes chalcographus* LINN. Fn. Sv. 417.

Hab. in arboribus resinosis, in Lapponia inferiori passim, e Groenlandia quoque a D. WESTERMANN uterque sexus benigne communicatus; priori fere minor, in hac sectione minimus, colore dilutius varians. Thorax ut in praecedente punctatus, sed dorso postice parum carinato. (Lapp.-Suecia media freq. Scan. pass.)

Sect. 2. Elytris postice integris rotundatis.

B. bidens ♀. vide Sect. antecedentem No. 6.

8. B. villosus: longius pallido-pilosus brunneus, antennis pedibusque dilutioribus, thorace ovato, creberrime aequaliter punctato, elytris profunde punctato-striatis, interstitiis subtilius seriato-punctatis.

PANZ. Fn. 15. f. 8. GYLL. Ins. Sv. 3. 361. 8. DEJ. Catal. p. 101. ZETT. Fn. Lapp. 1. 347. 7. *Hylesinus villosus* FABR. Eleut. 2. 391. 7.

Var. b. toto corpore pallidior.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b. *Dermestes microphagus* LINN. Fn. Sv. 419. forte, licet indicata habitatio, „in cada-veribus“ nostro xylophago non conveniat.

Hab. sub cortice Pini Abietis Lapponiae borealis passim, meridionalis ad Lycksele, 12-20. Jun. frequentius; *Bostr. Laricis* paullo major. Lappon.-Ängermannia ad Hernösand 20. Maj. — Scan. pass.)

9. B. micrographus: subpubescens nitidus nigro-piceus, antennis pedibusque testaceis, thorace oblongo antice sca-

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

bro, elytris subtilissime subvage punctulatis, apice obtusis, muticis.

PAYK. Fn. 3. 155. 14? FABR. Eleut. 2. 387. 15? GYLL. Ins. Sv. 3. 362. 9. var. DEJ. Catal. p. 101? ZETT. Fn. Lapp. 1. 347. 8.

Hab. in Lapponia forte rarius, mihi tantum in sylvia Wittangi d. 15. Jun. obviis. (Lapp. — — ?)

Bostr. chalcographo fere duplo minor, ei de cetero valde affinis. Caput deflexum, nigrum, punctulatum, fronte subconvexa. Thorax latitudine paullo longior, s. oblongo-ovatus, nigro-piceus, antice scaber, postice subtiliter punctulatus, linea elevata laevi, certo situ eouspicua. Elytra ferrugineo-picea, subpubescentia, nitida, subvage punctata, licet certo situ creberrime punctato-striata adpareant, apice declivia, sublaevia, stria suturali ibi late exarata. Corpus nigro-piceum. Pedes testacei.

Ob puncturam elytrorum Synonymia mihi dubia videtur. *Bostr. micrographo* GYLL. certe maxime affinis, nec alii speciei descriptum individuum allegare potui; neque ex unico specimine novam speciem formare volui.

10. B. lineatus: cylindricus subpubescens niger, antennis clava obtusa, thoracis subglobosi, exasperati postico, pedibus elytris punctato-striatis, rufo-testaceis, sutura, margine lineaque media nigris. ♂♀.

Mas: fronte profunde impressa.

Fem.: fronte subconvexa.

GYLL. Ins. Sv. 3. 366. 12. ZETT. Fn. Lapp. 1. 348. 9. ♂♀. *Apate limbatus* PAYK. Fn. 3. 144. 5. (exclus. Syn. FABR. et LINN., quorum species descripta jam *Bostrichus domesticus* audit, in Lapponia peregrinus). *Bostrich. signatus* DEJ. Catal. p. 101.

Hab. in truncis et ligno nuper resecato Pini sylvestris et Abietis, ad Wittangi et Junosuando Lapponiae Tornensis, ut et ad Lycksele Lappon. Umensis, d. 1-15. Jun., a me praepressis lectus; colore totius corporis pallidiori varians, unde *Hylesinus melanoccephalus* FABR. forsitan exstat. *Bostr. domesticus* paullo minor, *Bostr. villosus* subaequalis. (Lapp.-sub cortice Abietis ad Troedje Helsingiae jam 22. April. D. BOHEMAN; ad Hernösand 20. Maj. freq. ipse. — Ostrog. rar.)

11. B. domesticus: cylindricus subglaber niger, antennarum clava oblique acuminata, tarsisque testaceis, thorace subgloboso exasperato, elytris griseo-pallidis, sutura limboque nigro-fuscis. ♂♀. (Long. circit. 1 lin.)

Mas: fronte profunde impressa.

Fem.: fronte subconvexa.

GYLL. Ins. Sv. 3. 365. 11. ♂♀. *Dermestes domesticus* LINN. Fn. Sv. 424.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime. Magnitudo fere *B. villosi*. (Lapp.-Helsingia ad Troedje 22. Apr. BOHEM., Scan. Mars freq.)

12. B. pusillus: oblongus subpubescens nitidus nigro-piceus, antennis, tibiis tarsisque testaceis, thorace longiori, subtiliter punctulato, elytris punctato-striatis. (Long. $\frac{1}{4}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 371. 16.

Hab. in Lapponia Umensi pass.; sub cortice Abietis ad Lycksele 10-20. Jun. a me lectus; minutissimus, vix $\frac{1}{4}$ lin. long. (Lapp. meridian. — Ostrog. Aug. freq. — Scan. rar.)

120. Apate.*)

FABR. Syst. Eleut. 150. GYLL. DEJ.

Corpus parvum cylindricum. Os non rostratum. Antennae breves, 10-articulatae, clava serrata aut subpectinata. Oculi globosi, prominuli. Thorax brevis, rotundatus, elevatus. Tibiae angustae. Color nigro-piceus, obscurus. Motus tardus. *Habitatio* in truncis et ligno arborum Pini et Abietis, solitaria; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Finmarkiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 2.)

1. A. substriatus: pubescens, opacus nigro-piceus, antennarum clava pedibusque rufo-piceis, thorace tuberculato-scabro, elytris confertissime rugosis, obsolete striatis. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

PAYK. Fn. 3. 142. 2. GYLL. Ins. Sv. 3. 374. 2. DEJ. Catal. p. 101. ZETT. Fn. Lapp. 1. 349. 1.

Hab. in truncis exsiccatis, sed etiam in ligno nuper secato, Pini sylvestris Lapponiae borealis rarius, tantum ad Bossekop

e) Haec affinia sunt genera *Clerus* et *Corynetes*; sed haec, quorum prius xylophagum et alterum sarcophagum, utraque tarsis omnibus quinque articulatis instructa, ad *Pentamera* relata, in Familia 5 *Cleriorum* locavi.

Finmarkiae, et ad Karesuando Lapponiae Tornensis mens. Aug. a me lectus. In Lapponia vero meridionali paullo frequentius occurrit, ibique ad Lycksele d. 30. Maj. — 25. Jun. mihi passim obviis. Magnitudo variat; majores *Bostr.* 8-dentato longiores, sed angustiores, alii duplo vel triplo minores. (Lapp.-Scan. rar.)

2. A. elongatus: glabriusculus nitidus nigro-piceus, antennarum clava pedibusque rufo-piceis, thorace subtuberculato, elytris punctis impressis subseriatis.

PAUK. Fn. 3. 143. 3. GYLL. Ins. Sv. 3. 374. 3. DEJ. Catal. p. 101.

Hab. in Pinn sylvestri Lapponiae Suecicae rariss; etiam in Pinetis ad Alten Finmarkiae cum praecedente mense Aug. a me inventus. Magnitudo prioris. (Lapp.-Ostrogoth. rar.)

121. Cis.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 296. DEJ. *Anobium* FABR.

Corpus minutum, oblongo-ovatum, supra convexum. Os non in rostrum productum. Antennae capite fere duplo longiores, 10-articulatae, articulis 3 ultimis magnis, perfoliatis. Oculi globosi, prominuli. Thorax transversus, marginatus, antice saepe elevatus et productus. Color fusco-piceus, testaceus. *Motus* tardus. *Habitatio* in fungis arboreis, vel sub ejusmodi cortice, ubi latitat materia quaedam boletina, saepe gregatim; per partem sylvaticam — alpinam Lapponiae. *Discrimen sexus* externum in paucis detectum; caput in masculis interdum tuberculatum. (Spec. Scand. 17.)

1. C. Boleti: subpubescens fusco-piceus, antennis pedibusque fusco-testaceis, thorace inaequali antice reflexo, lateribus late marginato, postice obtuse angulato, elytris subvage rugoso-punctatis. ♂♀. (Long. 1—1½ lin.)

Mas: capitis margine antice elevato, reflexo, in medio emarginato.

Fem.: capitis margine antice parum elevato, vix emarginato; in copula.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 3. 12. 1. GYLL. Ins. Sv. 3. 377. 1. DEJ. Catal. p. 102. ZETT. Fn. Lapp. 1. 350. 1. ♂♀. *Anobium Boleti* FABR. Eleut. 1. 323. 7.

Var. b. ♂♀. corpore toto pallidiori seu brunneo.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b. (*Dermestes variabilis* FABR. Eleut. 1. 319. 38. vix idem, nam allata nota: „elytris laevissimis“ cum nostro non convenit.)

Hab. in fungis perennantibus praesertim betulinis, ut etiam sub cortice ubi Boletus excrecere incipit, in Lapponia et boreali et meridionali, tota aestate frequens; longe procedit, et in individuis illis solitariis Betulae albae, quae in ipso summo alium Tornensium jugo hinc inde derelicta inveniuntur, e nive perenni ad ulnas saepe plures trunco circumdata, non parce iuveni. In suo genere major, *Bostr. lineato* fere aequalis. (Lapp.-Scan. freq.)

2. C. micans: pube brevissima micante dense adpersus, fusco-piceus, antennarum basi pedibusque testaceis, thorace aequali, antice sinuato, lateribus anguste marginato, elytris obsolete vage punctato-subrugosis. ♂♀.

Mas: capitis margine antice elevato, in medio emarginato.

Fem.: capitis margine antice parum elevato, vix emarginato.

SCHÖNH. Syn. 2. 106. GYLL. Ins. Sv. 3. 379. 2. DEJ. Catal. p. 102. ZETT. Fn. Lapp. 1. 351. 2. ♂♀. *Anobium micans* FABR. Eleut. 1. 324. 14.

Hab. in fungis arboreis et sub cortice Betulae albae, in Lapponia passim; praecedente triplo minor. (Lapp.-Scan.)

3. C. hispidus: pube brevissima rigida adpersus fusco-piceus, antennis pedibusque testaceis, thorace aequali, antice sinuato, lateribus anguste marginato, elytris obsolete punctato-striatis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 380. 3. DEJ. Catal. p. 102. ZETT. Fn. Lapp. 1. 351. 3. *Anobium micans* PANZ. Fn. 10. f. 8.

Hab. in fungis Betulae albae, in Lapponia passim, ad cataractam Meraslinka et ad pagum Wittangi Lapponiae Tornensis, nec non ad Åsele et Fredrica, Lapponiae Umensis, d. 10. Jun. — 30. Jul., frequentius vidi, priori paullo minorem. (Lapp.-Blekingia rar.)

4. C. nitidus: nitidus glaber piceus, antennis pedibusque testaceis, thorace aequali, antice subsinuato, lateribus et postice tenuiter marginato, elytris obsolete vage punctatis. ♂♀.

SCHÖNH. Syn. 2. 106. GYLL. Ins. Sv. 3. 382. 5. ZETT. Fn. Lapp. 1. 351. 4. ♂♀. *Anobium nitidum* FABR. Eleut. 1. 324. 15.

Hab. in fungis Betulinis, in Lapponia passim, ad ipsum

jugum alpinum procedens, colore pallidior varians; *C. micante* semper paullo minor. (Lappon.-Scan. freq.)

5. C. bidentatus: convexus, glabriusculus nitidus nigropiceus, antennis pedibusque testaceis, thorace brevi elytris-que crebre concinne punctatis. ♂♀.

Mas: capitis thoracisque margine antice bidentato.

Fem.: capitis thoracisque margine antice integro, mutico.

GYLL. Ins. Sv. 3. 383. 6. ♂♀. DEJ. Catal. p. 102. ZETT. Fn. Lapp. 1. 351. 5. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvatica passim; sub cortice Pini Abietis, ubi fungus excrecere incipit, ad Juckasjervi et Wittangi mens. Junio haud infrequenter legi. Medius, *C. micanti* aequalis, pube vix visibili adpersus. (Lapp.-Scan. in fungis arborum Fraxini et Alni freq.)

6. C. perforatus: convexus, longius pubescens nitidus nigro-piceus, antennis pedibusque testaceis, thorace aequali subtiliter, elytris-que profunde, vage punctatis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 385. 7. DEJ. Catal. p. 102. ZETT. Fn. Lapp. 1. 352. 6.

Hab. cum *C. hispido*, quo duplo major, in fungis betulinis Lapponiae passim; colore dilutiori saepe varians; ad Wittangi mense Junio ego praesertim legi. (Lapponia; Botnia borealis ad Johannis Ro; Westrogothia in sylva Kinensi; Scania, rarius.)

7. C. Betulae: parum convexus, glabriusculus nigropiceus, antennis pedibusque rufo-testaceis, thorace subquadrato, anguste marginato elytris-que creberrime vage punctulatis. (Long. ½ fere ¾ lin.)

Hab. in Lapponia forte rarissime; in fungo Betulae albae ad pagum Wittangi Lapponiae Tornensis d. 15. Jun. 1821 unicum speciem vivum inveni; et altera vice ad Lycksele Lappon. Umensis, d. 30. Maj. 1832 unicum quoque individuum deprehendi. (Lapponia.)

Praecedente parum longior sed fere angustior, multo minus convexus. Affinis *C. micanti*, forma thoracis ab omnibus distinctus, *Cryptophagus* accedens. Thorax subquadratus, longitudine parum latior, antice posticeque subtruncatis, angulis omnibus lateribusque anguste marginatis subrectis, supra subdepressus s. parum convexus, angulis tamen antice deflexis; totus glaber nigro-piceus, crebre punctulatus. Elytra elongata, angustata, minus convexa, fere glabra, creberrime vage punctulata, nigro-picea. Corpus nigrum nitidum. Pedes rufo-testacei.

122. Mycetophagus.*)

LATR. Gen. Crust. et Ins. 295. FABR.

Corpus parvum, ovale, minus convexus, pubescens. Antennae vix thorace longiores, extrorsum crassiores. Caput triangulare, clypeo linea postica transverse impresso. Thorax transversus, postice latior. Tibiae graciles, externe inermes. Tarsi filiformes, simplices. Color niger, pictura maculis ferrugineis. *Motus* agilis. *Habitatio* in fungis arboreis et sub cortice arborum emortuorum, gregatim. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 11.)

Sect. 1. Antennae extrorsum sensim crassiores, clava distincta haud terminatae; articulo ultimo subovato. Elytra punctato-striata. Mycetophagus DEJ.

1. M. atomarius: obscure ferrugineus, supra piceo-niger, antennarum articulo ultimo breviter ovato, elytrorumque evidenter punctato-striatorum macula humerali, fascia postica arcuata, punctisque 3—5 disci testaceis. (Long. circit. 2 lin.)

FABR. Eleut. 2. 568. 14. PANZ. Fn. 12. f. 10. GYLL. Ins. Sv. 3. 359. 2. DEJ. Catal. p. 102. ZETT. Fn. Lapp. 1. 353. 1.

Hab. in fungis arboreis vetustis et putridis praesertim betulinis, in Lapponia rarius. *Dermest. Pellione* fere duplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

2. M. variabilis: obscure ferrugineus, pedibus dilutioribus, supra piceo-niger, antennarum articulo ultimo longius ovato pallido, elytrorum obsolete punctato-striatorum maculis ferrugineo-testaceis.

*) Hinc habitu similis est *Heterocerus marginatus*; sed haec species peutamera, ad ripas aquarum et locis humidis semper, nunquam in fungis degens; juxta *Parnum* in Familia 15 *Amphibiorum* melius locatur, ibique quaerendus.

Var. a. elytris fascia lata baseos, alia parva, abbreviata simplici, lunata, pone medium, punctoque intra apicem testaceis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 390. 3. DEJ. Catal. p. 102. ZETT. Fn. Lapp. 1. 354. 2. a. *Mycetophag. piceus* FABR. Eleut. 2. 569. 22. PANZ. Fn. 1. f. 22.

Var. b. puncto insuper parvo, pallido, in medio marginis elytrorum, inter fascias.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Var. c. similis varietati b, thorace dilutius ferrugineo.

ZETT. et GYLL. l. c. var. c. *Mycetophagus lunaris* FABR. Eleut. 2. 568. 19.

Hab. in Lapponiae fungis arboreis Alni et Betulae rarius. Magnitudo praecedentis. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Varietates reliquas a D. GYLLENHAL recensitas, pictura elytrorum diversas, in Suecia media et meridionali frequentiores, in Lapponia non vidi.

3. M. multipunctatus: oblongus ferrugineo-piceus, antennis articulo ultimo breviter ovato pedibusque dilutioribus, elytris evidenter punctato-striatis, testaceo-maculatis, thorace brevi, punctato.

Var. a. elytris ferrugineo-piceis, maculis punctisque plurimis testaceis variegatis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 393. 5. ZETT. Fn. Lapp. 1. 354. 3. a.

Var. b. pallidior, elytris rufo-piceis, maculis punctisque plurimis dilatatis testaceis variegatis.

GYLL. l. c. var. b. FABR. Eleut. 2. 558. 16. PANZ. Fn. 12. f. 11. DEJ. Catal. p. 102. ZETT. l. c. var. b.

Hab. in fungis Betulae albae, mense Junio, in Lapponia sylvatica passim; ad Junosuando, Kuoxu, nec non ad torrentem Meraslinka Lapponiae Tornensis a me copiose visus; ut et Nordlandiae inferalpinis, ex. gr. ad Finkrog parcius. Praecedente duplo minor, praesertim angustior. (Lapp.-Scan. freq.)

4. M. fulvicollis: oblongus, longius pubescens niger, antennarum basi articulo ultimo breviter ovato, thorace punctato pedibusque fulvis, elytris subdepressis, punctato-striatis, testaceo-fasciatis.

Var. a. elytrorum margine fasciisque duabus interruptis pallide testaceis.

FABR. Eleut. 2. 569. 21. PANZ. Fn. 62. f. 4. GYLL. Ins. Sv. 3. 395. 6. DEJ. Catal. p. 102. ZETT. Fn. Lapp. 1. 355. 4. a.

Var. b. similis variet. a., puncto insuper rotundato ad marginem inter fascias, pallido.

ZETT. l. c. var. b.

Hab. in Lapponia rarissime; in trunco carioso arboris ad Wittangi utranque varietatem d. 15. Jun. legi; sub cortice Pini emortuae etiam ad Lycksele Lapponiae Umensis, d. 1. Jun. 1832 var. a. semel captus; et in Botnia boreali ad Calix quoque occurrit, ibique jam d. 16. Maj. lectus. Priori paullo longior, sed vix latior. (Lapp.-Smoland. rar.)

Sect. 2. Antennae clava terminali distincta, ex articulis 3 aut 4 composita; ultimo subgloboso.

Elytra saepe vage punctata. Minores. Triphyllus DEJ. Catal. p. 102.

5. M. bifasciatus: niger, antennarum basi pedibusque ferrugineis, thoracis angulis posticis, elytrorumque vage punctatorum fasciis pallide testaceis (Long. circit. $\frac{2}{3}$ lin.)

Var. a. elytris fasciis duabus apiceque pallide testaceis.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 3. 10. 2. GYLL. Ins. Sv. 3. 396. 7. ZETT. Fn. Lapp. 1. 355. 5. *Ips bifasciata* FABR. Eleut. 2. 579. 14. *Mycetophagus signatus* PANZ. Fn. 57. f. 20.

Var. b. elytris fasciis duabus tantum testaceis, puncto apicis pallido nullo.

ZETT. l. c. var. b.

Var. c. duplo minor, elytris fascia testacea tantum unica postica; fascia scilicet antica punctoque apicis deficientibus; loco fasciae anticae macula ad marginem saepe adest. Vix species distincta? — ZETT. l. c. var. c.

Var. d. elytrorum fasciis latioribus, confluentibus.

ZETT. l. c. var. d. GYLL. l. c. var. b. *Ips marginalis* PANZ. Fn. 2. f. 24.

Hab. in fungis putridis truncorum vetustorum Betulae albae, in Lapponia et boreali et meridionali, tempore vernali passim; omnes varietates simul captae. Parvus, *Cryptophago cellari* vix major. (Lappon.-Ostrogothia pass.)

6. M. fumatus: pallido-pubescens ferrugineo-testaceus, oculis nigris, elytris subtiliter punctato-striatis, interstitiis rugulosis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 599. 9. ZETT. Fn. Lapp. 1. 356. 6. *Dermestes fumatus* SCHÖNH. Syn. 2. 94. 45. *Dermestes stercoreus* LINN. Fn. Sv. 432.

Hab. in Lapponia, secundum Collectionem D. KOLSTRÖM, mihi in terris arcticis non obvium insectum parvum, *Cryptophagi Lycoperdi* facie et magnitudine. (Lapp.-Scan. pass.)

123. Silvanus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 303. DEJ. *Dermestes* FABR.

Corpus minutum, angustum, valde depressum. Antennae thorace paullo longiores, 11-articulatae, clava triarticulata. Caput anterius angustatum, subtriangulare; clypeo linea transversa postica impressa non distincta. Pedes breves, femoribus validis. *Color* ferrugineo-testaceus. *Motus* tardus. *Habitatio* sub cortice arborum et in fungis. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 2.)

1. S. unidentatus: punctulatus, testaceo-ferruginens, pedibus dilutioribus, oculis nigris, thorace elongato, postice angustato, angulis anticis acuminato-productis, elytris punctato-striatis. (Vix ultra $\frac{1}{2}$ lin. long.)

LATR. Gen. Crust. et Ins. 3. 20. 1. T. 11. f. 2. GYLL. Ins. Sv. 3. 405. 1. DEJ. Catal. p. 103. ZETT. Fn. Lapp. 1. 357. 1. *Dermestes unidentatus* FABR. Eleut. 1. 317. 27. PANZ. Fn. 3. f. 6.

Hab. sub cortice et in fungis truncorum putridorum Betulae, in Lapponia rarius, in Botnia boreali frequentius. Parvus, tenuis, *Lycto bipustulato* minor. (Lapp.-Smoland. pass.)

124. Lyctus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 300. FABR. DEJ.

Corpus parvum, lineari-elongatum, depressiusculum. Mandibulae exsertae. Antennae thoracis longitudine, 11-articulatae, clava biarticulata, in quibusdam 5-articulata mihi videtur. Caput anterius angustatum, oculique subprominuli. Thorax subquadratus, postice elytris angustior. *Color* brunneus. *Motus* tardus. *Habitatio* sub cortice arborum, solitaria. *Differentia sexus* externa nulla. (Spec. Scand. 4.)

1. L. contractus: glaber, ferrugineo-castaneus, elytris depressis, punctato-striatis, sutura nigra, thorace subcordato, bifoveolato. (Long. fere 2 lin.)

FABR. Eleut. 2. 563. 16. GYLL. Ins. Sv. 3. 410. 2. DEJ. Catal. p. 103. ZETT. Fn. Lapp. 1. 357. 1.

Hab. sub cortice truncorum Pini, in Lapponia rarissime. Parvus. Magnitudo variat. (Lapp.-Ostrogoth. pass.)

Obs. Altera hujus generis species vulgaris seu *Lyct. canaliculatus*: fusco-brunneus, opacus pubescens, thorace lateribus denticulato, dorso fovea oblonga impresso, elytris convexo-cylindricis striatum pilosis; in Sueciae inferioris Quercetis frequens, in Lapponiae sylvis acerosis vix occurrit, nec mihi in Botnia boreali et occidentali obvia.

125. Bitoma.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 299. DEJ. *Lyctus* FABR.

Corpus minutum, elongatum, depressiusculum. Antennae capite paullo longiores, 11-articulatae, clava bi-articulata. Mandibulae absconditae. Caput breve, obtusum. Thorax quadratus, postice latitudine fere elytrorum. *Color* niger, pictura rufo-maculata. *Motus* tardus. *Habitatio* sub cortice arborum emortuarum; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 2.)

1. B. crenata: opaca nigra, anteunis pedibusque ferrugineo-piceis, elytris rufis, cruce nigra, subtiliter crenato-striatis, interstitiis alternis costatis, thorace utrinque bicarinato. (Long. 1 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 412. 1. DEJ. Catal. p. 103. ZETT. Fn. Lapp. 1. 358. 1. *Lyctus crenatus* FABR. Eleut. 2. 561. 10. *Monotoma crenata* PANZ. Fn. 1. f. 24.

Hab. sub cortice truncorum et arborum emortuarum, in Lapponia rarius. Parva, *Rhyzophago bipunctato* paullo brevior, sed latior. (Lapp.-Scan. freq.)

126. *Latridius*.LATR. Gen. Crust. et Ins. 302. HERBST. DEJ. *Dermestes* FABR.

Corpus valde minutum, oblongum, depressiusculum. Antennae thorace paullo longiores, 11-articulatae, clava triarticulata, subperfoliata, abrupta. Caput angustum, antice breviter et obtuse subproductum. Thorax elytris angustior. *Color* niger, brunneus. *Motus* haud agilis. *Habitatio* in fungis, in parietibus et succo arborum etc. per partem sylvaticam — subalpinam Lapponiae, et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 25.)

1. *L. lapponicus*: confertim punctulatus, brevius pubescens nigro-piceus, antennis pedibusque ferrugineis, thorace rotundato, lateribus acute crenulato, dorso subconvexo, foveola antescutellari subrotunda impresso, elytris obsolete, irregulariter punctato-striatis. (Long. $\frac{1}{4}$ lin.)

Latridius serratus ZETT. Fn. Lapp. 1. 356. 1. (excl. syn.) Hab. in fungis et succo destillante Betulae albae in Lapponiis Suecicis borealibus frequentissimus; ut et ad Schiervoe Nordlandiae et Bossekop Finmarkiae parcius. Parvus, *Cryptophago cellari* fere minor. *L. pubescenti* GYLL. Ins. Sv. 4. 123. 1. sat similis, sed forte paullo minor, thorace breviori magis rotundato, elytris tenuiter pubescentibus etc. distinctus; a *L. crenulato* thoracis lateribus acutius crenulatis, ut et a *L. serrato*, qualem ab ipso D. GYLLENHAL obtinui, in magnitudine duplo majori, colore obscuriore, pubescentia forte evidenter, nec non elytrorum interstitiis punctulatis sed non transversim rugulosis, differt. Variat paullo dilutior. (Lapp.-Scan. freq.)

2. *L. gibbosus*: subtiliter punctulatus pubescens fusco-ferrugineus, antennarum basi pedibusque rufo-testaceis, thorace rotundato, lateribus integro, dorso subconvexo, foveola antescutellari transversa impresso, elytris punctato-striatis. (Long. $\frac{1}{4}$ lin.)

DEJ. Catal. p. 102. GYLL. Ins. Sv. 4. 132. 10. ZETT. Fn. Lapp. 1. 359. 2. *Dermestes gibbosus* PAYK. Fn. Sv. 1. 301. 32.

Var. b. dilutior, totus ferrugineo-testaceus; junior.

ZETT. l. c. var. b.

Hab. in frondibus Abietis, etiam sub lapidibus mens. Maj. — Aug. in Lapponia passim; ad Wittangi, Torneaträsk, Muonioniska et Karesuando haud infrequenter vidi. Praecedente paullo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

3. *L. pubescens*: longius pubescens fusco-ferrugineus, thorace longiori subcordato, lateribus crenato, fovea majori postica impresso, elytris confertim punctato-striatis, transversim subrugulosis. (Long. fere $\frac{2}{3}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. 123. 1. *Dermestes fenestralis* PAYK. Fn. 1. 297. 26.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; ad Lycksele d. 2. Jun. a D. DAHLBOM inventus. (Lapp.-Scan. freq.)

4. *L. crenulatus*: longius pubescens fusco-piceus, thorace breviori rotundato, lateribus obsolete crenulato, elytris confertim punctato-striatis, transversim subrugulosis. (Long. $\frac{1}{2}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. 125. 2.

Hab. in Lapponia D. BOHEMAN. (Lapp.-Suecia rar.)

5. *L. ferrugineus*: sublinearis glaber castaneus, capite nigricante, thorace quadrangulo punctatissimo, elytrorum latitudine, elytris pallidioribus, simpliciter striato-punctatis. (Long. vix ultra $\frac{1}{3}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. 131. 9. *Dermest. fenestralis* LINN. Fn. Sv. 423. ut autumat D. GYLLENHAL.

Hab. in Lapon, Umensi rar.; ad Stensele et in fenestra ad Wilhelmina, d. 15. Jul. captus. (Lapp. merid.-Suec. pass.)

6. *L. nigricollis*: subglaber niger, antennis, elytris confertim tenuiter punctato-striatis, interstitiis punctulatis, pedibusque fusco-testaceis, thorace breviori transverso, lateribus rotundatis obsolete denticulatis, fovea antescutellari rotunda. (Long. paullo ultra $\frac{1}{4}$ lin.)

Hab. in Lapponia meridionali rariss.; in graminosis ad Wilhelmina 20. Jul. captus. Aff. *L. ferrugineo* et *fuscus*. (Lapponia.)

7. *L. rufulus*: punctulatus subglaber rufus, elytris convexiusculis confertim punctato-striatis, interstitiis punctulatis, pedibusque rufo-testaceis, thorace breviori transverso, lateribus parum rotundatis subminutis, fovea antescutellari rotundata impressa. (Long. vix $\frac{1}{3}$ lin.)

Hab. in Lapponia meridionali rarissime. Affinis prioribus; parvus, rufescens, antennis brevioribus. (Lappon. Umensis.)

8. *L. acuminatus*: glaber, rufo-ferrugineus, antennis pedibusque testaceis, thorace quadrato, depresso, rugoso, lineis duabus margineque laterali subelevatis, elytris punctato-striatis, apice acuminatis. (Long. fere $\frac{7}{8}$ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 360. 3. GYLL. Ins. Sv. 4. 135. 14. *Latridius quadratus* HERBST. Col. 5. p. 8. 6. t. 44. *Dermestes acuminatus* PAYK. Fn. 1. 299. 29.

Hab. in Lapponiae quisquiliis rarius; praecedentibus paullo major, longior. (Lappon.-Scan. freq.)

9. *L. marginatus*: glaber, nigro-piceus, antennis pedibusque ferrugineis, thorace subquadrato, antice latiori, margine laterali elevato, dorso depresso, inaequali, postice transversim impresso, elytris crenato-striatis. (Long. parum ultra $\frac{1}{4}$ lin.)

DEJ. Catal. p. 102. ZETT. Fn. Lapp. 1. 360. 4. *Dermestes marginatus* PAYK. Fn. 1. 300. 30. *Latridius porcatus* HERBST. Col. 5 p. 6. 4. t. 44. 4. GYLL. Ins. Sv. 4. 142. 22.

Hab. in parietibus et quisquiliis, in Lapponia boreali et meridionali rarius, e Groenlandia etiam a D. WESTERMANN missus; *Latr. gibbosa* magnitudine aequalis. (Lappon.-Scan. freq.)

10. *L. fuscus*: subtiliter punctulatus piceus, ore, antennarum basi pedibusque rufo-testaceis, thorace latiori, lateribus integro, dorso subconvexo, foveola antescutellari transversa impresso, elytris punctato-striatis, pubescentibus, fusco-ferrugineis. (Long. $\frac{1}{4}$ lin.)

SCHÜPPEL in litt. ZETT. Fn. Lapp. 1. 360. 5. GYLL. Ins. Sv. 4. 133. 12. *Latr. angulatus* GYLL. in litt.

Hab. sub lapidibus locis aridis, ad Wittangi Lapponiae Tornensis et Lycksele Lapponiae Umensis frequenter, d. 15 — 24. Jun. captus. (Lapp. Scan. pass.)

Maginitudo et summa affinitas *Latr. gibbosi*, et parum differt nisi colore paullo obscuriori, ut et thorace paullo latiore.

11. *L. longicollis*: punctatus subpubescens rufo-ferrugineus, antennis pedibusque dilutioribus, thorace cordato, lateribus obsolete serrulato, fovea antescutellari impresso, elytris convexis confertim punctato-striatis, interstitiis transversim rugulosis. (Long. $\frac{1}{3}$ lin.)

Hab. in graminosis Lapponiae meridionalis ad Wilhelmina d. 20. Jul. semel captus. Similis sequenti, colore alio. (Lapponia.)

12. *L. linearis*: elongatus subpubescens fusco-ferrugineus, thorace cordato foveola antescutellari impresso, elytris convexis, striato-punctatis, transversim rugulosis. (Long. $\frac{1}{4}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. 129. 7. Hab. in Lapponia Umensi rarissime. Similis priori, colore obscuriore et thorace paullo minus profunde punctato distinctus. (Lapp.-Scan. pass.)

127. *Cerylon*.LATR. Gen. Crust. et Ins. 298. DEJ. *Lyctus* FABR.

Corpus parvum, elongato-quadratum, depressum. Antennae capite subduplo longiores, thorace tamen breviores, 10-articulatae, clava triarticulata, perfoliata. Thorax subquadratus. Tibiae ad apicem paullo latiores. *Color* niger. *Motus* tardus. *Habitatio* sub cortice arborum emortuarum; per partem sylvaticam Lapponiae. *Discrimen sexus* ignotum. (Spec. Scand. 6.)

1. *C. Juglandis*: opacus scaber fuscus, antennis, pedibus maculaque humerali rufo-testaceis, thorace transversim quadrangulo, undique marginato, elytris crenato-striatis, serialiter hispidis. (Long. circ. 1 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 416. 1. *Synchita Juglandis* DEJ. Catal. p. 102.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in trunco carioso Betulae albae ad novaculum Naestansjoe in Lapponiae paroecia Wilhelmina die 13. Jul. 1832 unicuique individui inveni. (Lapponia meridionalis; Ostrogothia ad Wadstena-Smoland. rar.)

2. *C. Histeroides*: nitidus glaber niger, antennis pedibusque testaceo-ferrugineis, thorace quadrato, immarginato, profunde punctato, elytris subtiliter punctato-striatis. (Long. $\frac{2}{3}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 418. 3. var. a. DEJ. Catal. p. 102. ZETT. Fn. L. 1. 361. 1. *Lyctus Histeroides* FABR. Eleut. 2. 561. 9. PANZ. Fn. 5. f. 16.

Var. b. corpore toto pallidiore.

GYLL. l. c. var. b.

Hab. sub cortice arborum emortuarum, praesertim Pini sylvestris et Betulae albae, ut etiam in fungis betulinis, in

Lapponia sylvatica boreali et meridionali, mens. Maj.—Jun. frequentissimus; colore totius corporis ferrugineo nuper exclusus varians ut in var. b. Parvus, *Histeri flavicorni* aequalis, eum mentiens. (Lapp.—Scan. freq.)

3. C. picipes: opacus subhispidus niger, antennis pedibusque testaceo-ferrugineis, thorace oblongo-quadrate, lateribus crenulato, dorso punctato, postice bifoveolato, elytris crenato-striatis, apice subtruncatis.

GYLL. Ins. Sv. 3. 417. 2. ZETT. Fn. Lapp. 1. 361. 2. *Monotoma picipes* HERBST. Col. 5. 24. 2. t. 46. f. 2. DEJ. Catal. p. 103.

Hab. sub cortice arborum, in Lapponia rarius; colore pallidiore varians; parvus, priori paullo angustior, praesertim antice. (Lapp.—Scan. pass.)

Obs. Sub nomine *Monotoma scabra* MACRAL. seu *Ceryl. angusticollis* GYLL. Ins. Sv. 4. 634. 2—3., insectum huic affine et simile, ab amico D. Prof. KUNZE in Saxonia captum obtinui; sed hoc in Suecia media rarissime lectum, in Lapponia non occurrit.

FAM. 29. CAPRICORNES. DEJ. (CERAMBYCINI LATR.)

128. Cerambyx.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 312. FABR. SCHÖNH.

Corpus magnum, elongatum, angustum, sublineare, depressiusculum. Antennae longissimae, setaceae. *Color* niger. *Motus* tardus, at saepe volatus. *Habitatio* larvarum in truncis, imaginum supra truncos; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in antennarum proportionem diversa interdum quaerenda. (Spec. Scand. 4.)

1. C. Cerdo: niger glaber, antennarum articularis quatuor basalibus incrassatis, thorace utrinque unispinoso, dorso transversim profunde, elytrisque antice rugosis. ♂♀. (Long. 6—8 lin.)

LINN. Syst. Nat. 2. 629. 39. PAYK. Fn. 3. 55. 3. FABR. Eleut. 2. 270. 20. SCHÖNH. Syn. 3. 355. 40. ZETT. Fn. L. 1. 362. 1. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 50. 4. *Haematicherus Cerdo* DEJ. Catal. p. 105. GERM. Ins. Spec. 1. p. 499.

Hab. ad Karesuando Lapponiae Tornensis, Collect. D. GRAPE. *Cerambyce alpino* et *moschato* Suecorum paullo minor, brevior. (Lapponia; Ölandia; Scania pass.)

129. Lamia.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 311. FABR. SCHÖNH.

Corpus majoris magnitudinis, oblongum, convexiusculum, posterius angustum. Antennae longissimae, setaceae. *Color* niger, griseus. *Motus* tardus, saepe volatus. *Habitatio* in sylvis. *Differentia sexus* externa in antennarum proportionem aut in structura ani diversa quandoque invenienda. (Spec. Scand. 3.)

1. L. Sutor: rugoso-punctata nigra, scutello elytrorumque maculis flavo — l. griseo — pubescentibus, thorace utrinque unispinoso. ♂♀. (Long. 5—6 lin.)

Mas: antennis corpore duplo longioribus, totis uigris.

Fem.: antennis corpore dimidio vix longioribus, nigris, articulo- rum basi cinereis.

FABR. Eleut. 2. 294. 68. PAYK. Fn. Sv. 3. 62. 2. SCHÖNH. Syn. 3. 384. 110. ♂♀. ZETT. Fn. L. 1. 363. 1. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 51. 1. ♂♀. *Cerambyx Sutor* LINN. Fn. Sv. 655. ♂♀. *Monochamus Sutor* DEJ. Catal. p. 106.

Hab. in sylvis Lapponiae Tornensis frequens, praesertim ad Karesuando et Muonioniska; Collect. D. D. GRAPE et KOLSTRÖM; mihi quoque in Lapponia Umensi, ex. gr. Ru- sele, Wilhelmina, Lycksele et Åsele, mense Julio, haud raro obvia. *Ceramby. Cerdone* plerumque paullo minor. (Lapp.—Scan. pass.)

2. L. aedilis: obsolete punctato-rugosa grisea, cinereo-pubescentibus, antennarum articulis apice nigricantibus, thorace utrinque unispinoso, dorso punctis quatuor luteis, elytris depressis fusco-fasciatis. (Long. 4—5 lin.)

Mas: antennis corpore quadruplo et ultra longioribus, ano obtuso.

Fem.: antennis corpore duplo l. triplo longioribus, ano productio; in copula.

FABR. Eleut. 2. 287. 32. PAYK. Fn. 3. 62. 3. ♂♀. SCHÖNH. Syn. 3. 373. 48. ZETT. Fn. Lapp. 1. 363. 2. GYLL. Ins. Sv. 4. 53. 3. ♂♀. *Cerambyx aedilis* LINN. Fn. Sv. 653. ♂♀. *Acanthocinus aedilis* DEJ. Catal. p. 106.

Suecis: *Timmerman*; Lapponibus Juckasjervensibus Fennice: *Sarvi Küski*. *Timmerkuseu* in Lapponia Lyckselensi.

Hab. in Lapponia et boreali et meridionali, per partem sylvaticam mens. Maj.—Jun. frequens, in Botnia vulgaris; sed supra cataractam Wackokoski (limitem Abietis) et Karesuando Lapponiae Tornensis ut et ad Umenaes haud longe a Brattiksfjell, Lapponiae Umensis, haud vidi, nec in Nordlandiae Finmarkiaeque subalpinis a me observata. Tempore sereno et urente, imagines supra truncos secatos et decorticatos arborum, praesertim Pini sylvestris, sat celeriter currunt, invicem persequentes lascivae, concubitus avidae. Ova foecundata deinde in truncis deponunt feminae. — Insectum priori paullo minus, notissimum, a Scania usque ad summam Lapponiam inviolatum. (Lapp.—Scan. freq.)

3. L. grisea: longior subdepressa nigro-brunnea, dense cinereo-pubescentibus, thorace punctis 4 flavo-pilosis, elytris sublineariibus, fascia, maculis punctisque denudatis brunneis. ♂♀. (Long. 2½—3 lin.)

SCHÖNH. Syn. 3. 375. 49. GYLL. Ins. Sv. 4. 55. 4. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Stensele d. 3. Jul. a D. DAHLBOM lecta. (Lapp. meridionalis—Finlandia freq.—Ostrog. pass.—Scan. AGARDH, rar.)

Priori affinis, sed multo minor, angustior.

130. Pogonocherus.

DEJ. Catal. p. 107. *Lamia* SCHÖNH. *Cerambyx* FABR.

Corpus parvum, oblongum, subconvexum, posterius angustatum. Antennae mediocres. *Color* fuscus, brunneus, pubescentia grisea, pictura fasciata. *Motus* tardus. *Habitatio* in sylvis. *Differentia sexus* in externis vix perspicienda. (Spec. Scand. 6, seu praeter nostram, *Ceramby. nebulosus*, ovalis, balteatus, hispidus et pilosus Auctor.)

1. P. fasciculatus: brunneo-testaceus, fusco-nebalosus pubescens, elytris apice truncato, integro, fascia antica obliqua albida, fasciculisque tribus nigris, thorace utrinque unispinoso, antennis hirtis. (Long. 2—2½ lin.)

DEJ. Catal. p. 107. ZETT. Fn. Lapp. 1. 364. 1. *Cerambyx fasciculatus* PAYK. Fn. 3. 58. 7. FABR. Eleut. 1. 277. 55. *Lamia fascicularis* SCHÖNH. Syn. 3. 376. 58. PANZ. Fn. Germ. 14 f. 15. GYLL. Ins. Sv. 4. 64. 13. *Cerambyx hispidus* var. a. LINN. Fn. Sv. 651.

Hab. sub cortice truncorum emortuorum Pini sylvestris, ut et in ligno recentem secato ejusdem arboris, per totam Lapponiam sylvaticam et borealem et meridionalem, usque ad Juckasjervi et Karesuando, nec non ad Wilhelmina et Umenaes, mens. Majo — Jul. frequenter. (Lapp.—Ostrog. in Abiete frequenter.)

Parvus, ad summum vix 3 lin. longus. Antennae corpore parum longiores pedesque nigricantia, pallido-aenulata. Fascia elytrorum lata, albida, ab humeris ad suturam attenuatim oblique ducitur. In singulo elytro lineae duae elevatae, et fasciculi tres e pilis deusis rigidis nigris, longitudinaliter dispositi, conspiciuntur. — Huic valde affinis est et similis *Ceramby. hispidus* LINN., sed hic „elytris bidentatis“ dignotus in Suecia inferiori vulgaris, in provinciis borealibus mihi non obvis fuit.

131. Saperda.

FABR. Syst. Eleut. 141. DEJ. *Lamiae* species LATR.

Corpus saepe majoris magnitudinis, elongatum, subcylindricum, posterius paullo angustatum. Antennae corpore parum longiores, setaceae. Thorax cylindricus, muticus. *Color* niger, griseus, testaceus. *Motus* tardus, sole sereno agilis, saepe volatus. *Habitatio* in sylvaticis; per partem sylvaticam Lapponiae et subalpinam Finmarkiae. *Feminae* a maribus vix nisi corpore robustiori externe differunt. (Spec. Scand. 12.)

1. S. Carcharias: nigra, pube grisea aut flavescente tecta, supra nigro-punctata, antennis cinereis, articulo- rum apice nigricante. ♂♀. (Long. 6—9 lin.)

PAYK. Fn. 3. 71. 1. FABR. Eleut. 2. 317. 1. SCHÖNH. Syn. 3. 422. 35. ♂♀. DEJ. Catal. p. 108. GYLL. Ins. Sv. 4. 103. 1. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 365. 1. ♂♀. *Ceramby. Carcharias* LINN. Fn. Sv. 660.

Hab. in Populetis per partem infimam Lapponiae, rarissime; Collect. D. PORTIN; mihi in terris borealibus non obvia. In suo genere magna, *Ceram.* *Cerdone* paullo major, robustior, praesertim femina. (Lapponia-Ostrogothia pass. Scan. rar.)

2. *S. scalaris*: nigra, pube cinereo-albida dense tecta, elytris glabris, linea suturali crucifera maculisque lateralibus albo-pubescentibus, antennis nigro-annulatis, thoracis dorso denudato. ♂♀. (Long 4—5 lin.)

PAYK. Fn. Sv. 3. 75. 6. var. FABR. Eleut. 2. 318. 2. var. SCHÖNH. Syn. 3. 423. 37. ♂♀. var. ZETT. Fn. Lapp. 1. 366. 2. ♂♀. DEJ. Catal. p. 108. var. GYLL. Ins. Sv. 4. 104. 2. var. *Leptura scalaris* LINN. Fn. Sv. 697. var.

Hab. in foliis et truncis Betulae albae mens. Jul. — Aug. in Lapponia frequens, a me ad Kihlangi, Muonioniska et Karesuando Lapponiae Tornensis, nec non ad Barrsele et Umenaes, Lapponiae Umenensis, lecta; occurrit quoque in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque parcius, et in insula Hacksten prope Schierve, nec non in nemoribus ad Alten vidi. (Lapp. — Scania rar.)

Præcedente fere triplo minor. — Quae in Lapponia occurrunt specimina pube cinereo-albida (nec flavescente) semper teguntur, unde facies aliena. Vix vero hae distinctam efficiunt speciem, dum individua eodem modo colorata in Suecia meridionali cum insecto vulgari flavescenti certe sunt lecta, licet parcius.

3. *S. oculata*: luteo-testacea, capite, antennis punctisque duobus thoracis atris, elytris profunde vage punctatis nigris, cinereo-pubescentibus. ♂♀.

PAYK. Fn. 3. 72. 2. FABR. Eleut. 2. 319. 11. PANZ. Fn. 1. 18. SCHÖNH. Syn. 3. 424. 45. DEJ. Catal. p. 109. ZETT. Fn. Lapp. 1. 366. 3. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 105. 6. *Cerambyx oculatus* LINN. Fn. Sv. 664.

Hab. in Salicetis Lapponiae rarissime, Collect. D. KOLSTRÖM, mihi non obvia. *Saperda scalaris* paullo longior, sed multo angustior, sublinearis. (Lapp. — Smoland. rar.)

4. *S. nigripes*: nigra, griseo-pilosa, thoracis linea utrinque scutelloque cinereo-villosis, elytris nigro-caerulescentibus, rugoso-punctatis, apice rotundatis. ♂♀. (Long. 3—4 lin.)

PAYK. Fn. 3. 73. 4. FABR. Eleut. 2. 320. 16. SCHÖNH. Syn. 3. 427. 53. DEJ. Catal. p. 109. ZETT. Fn. Lapp. 1. 367. 4. GYLL. Ins. Sv. 4. 110. 8.

Hab. in Lapponia meridionali rarius. (Lapp.; Dalekarlia; Scan. rar.)

Similis et affinis *Saperd. cylindricae*; sed haec Sueciae inferioris tempore vernali sat frequens incola, paullo minor, elytris nigricantibus apice subpraenorsis, pedibus anticis luteis, dignota, in Lapponia vix occurrit, mihi saltem in septentrione non obvia.

5. *S. populnea*: nigra, subtus parce lutescenti-pubescentis, thorace linea utrinque, elytrorumque punctis 4—5 lutescenti-villosis, antennarum articulis basi cinereis. ♂♀. (Long. 3½—4½ lin.)

PAYK. Fn. 9. 77. 9. var. densius pubescens. PANZ. Fn. 69. f. 7. FABR. Eleut. 2. 327. 55. SCHÖNH. Syn. 3. 433. 93. DEJ. Catal. p. 109. ZETT. Fn. Lapp. 1. 367. 5. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 105. 5. *Cerambyx populneus* LINN. Fn. Sv. 661.

Hab. in Lapponia rarius, ad Karesuando et Muonioniska Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele Lapp. Umenensis, a d. 20. Jun. usque ad medium mensis Augusti a me lecta. *Saperda nigripede* fere latior, sed interdum paullo brevior. (Lapp.—Scan. freq.)

Obs. Insectum huius speciei, quod in Sueciae provinciis meridionalibus occurrit, pube densiori (praesertim subtus) aut flavescenti (*Saperda populnea* Auctor.), aut albescenti (*Saperd. Salicis* ZETT. Act. Holm. 1818 p. 258.), semper tegitur. Individua autem, quae jam ante oculos habeo, in Lapponia capta viva paullo minora sunt, pube magis grisescente, quam lutescente parce tecta, ut et thoracis lincis tantum duabus (dorsali media scilicet nulla) praedita; vix vero sunt specimina detrita, nam omnia similia, et de cetero bene conservata. Varietas igitur forte e climate severiori orta.

Obs. E genere *Clyto* FABR. ad hanc Famil. pertinente, nullae species in Lapponia detectae, quantum novi.

132. Molorchus.

LATR. FABR. PAYK. PANZ. SCHÖNH. GYLL. *Necydalis* LINN.

Corpus majoris aut mediae magnitudinis, elongatum angustum. Antennae longitudine corporis, aut raro illo breviores, interdum longiores, setaceae. Palpi subfiliformes, apice truncati. Thorax obsolete tuberculatus. Elytra brevissima,

rotundata. Color nigricans. Motus tardus, sole vero urente cursorius; volatus frequens, celer. *Habitatio* in floribus et sepibus, interdum etiam in truncis arborum emortuorum, in quibus feminas ova deponere vidi; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in proportionem antennarum mox detegenda. (Spec. Scand. 3.)

1. *M. dimidiatus*: pubescens niger, elytris testaceis, lineola obliqua alba, antennis ferrugineis, corpore longioribus. ♂♀. (Long. 2½ fere usque ad 4 lin.)

Mas: antennis corpore dimidio longioribus, 12-articulatis;

Fem.: antennis corpore parum longioribus, 11-articulatis; in copula.

Hab. in Lapponia Umenensi passim; mihi in floribus Salicum ad Lycksele, Wilhelmina et lacum Wojinsjoen praesertim obvis, a d. 15. Jun. ad 22. Jul. vigens. (Lapp. meridionalis — Suec. med. Ostrogoth., Blekingia passim.)

133. Spondylis.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 309. FABR. DEJ.

Corpus majoris magnitudinis, robustum, elongatum, subcylindricum. Antennae filiformes, breves. Thorax suborbiculatus muticus. Tibiae extus denticulatae. Color niger. Motus tardus. *Habitatio* in truncis arborum; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* latet. (Spec. Scand. 1.)

1. *S. Buprestoides*: niger rugoso-punctatus glaber, thorace rotundato, elytro singulo lineis duabus elevatis. (Long. 3½—6 lin.)

PAYK. Fn. 3. 138. 1. FABR. Eleut. 2. 376. 1. DEJ. Catal. p. 104. ZETT. Fn. Lapp. 1. 368. 1. GYLL. Ins. Sv. 4. 117. 1. *Attelabus Buprestoides* LINN. Fn. Sv. 644.

Hab. in Lapponia, Collect. D. PORTIN, mihi vero nec in Lapponia nec in Botnia boreali obvis. (Lapp. — Suecia media freq. Scan. pass.)

134. Callidium.

FABR. Eleut. 142. SCHÖNH. DEJ. *Cerambycis* species LATR.

Corpus mediae s. majoris magnitudinis, elongatum, lineare, depressum. Antennae corpore breviores aut ejus longitudine, subfiliformes. Thorax rotundatus, inermis. Femora postica pedunculato-clavata. Color niger, brunneus, violaceus, metallice saepe nitens. Motus tardus. *Habitatio* in ligno et sub cortice arborum. *Discrimen sexus* parum perspicuum, in structura ani, apud feminam prominuli, interdum observandum. (Spec. Scand. 19, quibusdam Paykullianis ad *Clytum* relatis.)

1. *C. striatum*: nigrum opacum, tenuiter pubescens, creberrime punctulatum, thorace rotundato, subimpresso, elytris leviter striatis, interstitiis inaequaliter latis subrugulosis, femoribus simplicibus. ♂♀. (Long. 4—5 lin.)

Mas: segmento ventrali ultimo brevi obtuso.

Fem.: segmento ventrali ultimo elongato, apice rotundato; in copula.

PAYK. Fn. 3. 83. 4. FABR. Eleut. 2. 343. 57. PANZ. Fn. 70. 13. SCHÖNH. Syn. 3. 455. 57. DEJ. Catal. p. 110. ZETT. Fn. Lapp. 1. 368. 1. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 80. 10. *Cerambyx striatus* LINN. Fn. Sv. 668.

Var. b. elytris antennisque brunneis; forte immaturum.

SCHÖNH. Syn. l. c. var. β. ZETT. et GYLL. l. c. var. b. *Callidium agreste* FABR. Eleut. 2. 338. 27.

Hab. in sylvis mense Jun. — Aug. in Lapponia Tornensi passim; in Lapponia Umenensi ad Lycksele in Pinetis 10—20. Jun. utraque varietas frequenter; ad Raschstind in insula Schierve Nordlandiae, et Ganstenstind vulgare; nec non in parietibus ligneis, soli expositis, ad Bossekop et Alten-gaard Finmarkiae, frequens, ex utraque varietate. Magnitudo variat; *Callid. rustico* plerumque minus, praesertim brevius, non vero angustius. (Lapp. — Ostrogoth. freq. Scan. rar.)

2. *C. rusticum*: fusco-brunneum opacum, parum pubescens, creberrime punctulatum, thorace rotundato, impresso, elytris lineis duabus elevatis, femoribus simplicibus. ♂♀. (Long. 5—7 lin.)

Mas: segmento ventrali ultimo brevi, obtuso.

Fem.: saepe major obscurior, segmento ventrali ultimo oblongo, ipso apice obtuso; in copula.

PAYK. Fn. 3. 80. 1. FABR. Eleut. 2. 338. 24. PANZ. Fn.

70. f. 8. SCHÖNH. Syn. 3. 449. 30. DEJ. Catal. pag. 110. ZETT. Fn. Lapp. 1. 369. 2. ♂. GYLL. Ins. Sv. 4. 81. 11. *Cerambyx rusticus* LINN. Fn. Sv. 666. (*Callid. triste* FABR. Eleut. 2. 342. 53. secund. SCHÖNH. Syn.)

Hab. in parietibus ligneis per Lapponiam sylvaticam rarius. Praecedente fere majus, longius; *Saperdae scalaris* subaequale. (Lapp.-Suecia med. freq. Scan. pass.)

3. C. Bajulus: piceo-nigrum pilosiusculum, thorace rotundato, cinereo-villoso, puncto utrinque elevato denudato nitido, elytris rugulosis glabrisculis, maculis in medio albo-pubescentibus. ♂. (Long. 4—6 lin.)

Mas: segmento anali brevi obtuso; et

Fem.: saepe major, segmento anali longe producto, genitali plerumque exserto; in copula, colore similes.

PAYK. Fn. 3. 85. 6. FABR. Eleut. 2. 33. 2. PANZ. Fn. 70. f. 1. SCHÖNH. Syn. 3. 440. 2. ♂. ZETT. Fn. Lapp. 1. 370. 3. ♂. DEJ. Catal. p. 110. GYLL. Ins. Sv. 4. 70. 1. *Cerambyx Bajulus* LINN. Fn. Sv. 672. var. ae.

Var. b. nuper exclusum, elytris testaceis.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Hab. in Lapponiae sylvis, praecedente forsitan rarius, sed illo parum minus. (Lapp.-Scan. freq.)

4. C. violaceum: nigro-caerulescens nitidum subpilosum, thoracis rotundati dorso elytrisque intense violaceis, rugosis, glabris, femoribus subclavatis. ♂. (Long. 3—5 lin.)

PAYK. Fn. 3. 90. 11. FABR. Eleut. 2. 335. 10. PANZ. Fn. 70. f. 4. SCHÖNH. Syn. 3. 445. 14. DEJ. Catal. p. 119. ZETT. Fn. Lapp. 1. 370. 4. ♂. GYLL. Ins. Sv. 4. 77. 7. *Cerambyx violaceus* LINN. Fn. Sv. 667. Novaculis Unensibus: Krink-Jon, quasi retro ambiens, Blü-Erik, Blü-Jon, Blü Jacob.

Hab. in Lapponiae borealis parte sylvatica passim; ad Muonioniska D. KOLSTRÖM, et sub cortice Abietis ad Juckasjervi d. 23. Jun. ipse, in Lapponia vero meridionali, in domibus novacolarum, per totam partem sylvaticam a Lycksele usque ad Umenaes, meus. Jul. frequenter. Magnitudo fere *Callid. striati*, sed plerumque paullo latius. (Lappon.-Scan. pass.)

5. C. dilatatum: supra aeneum nitidum, subtus obscure testaceum, thorace rotundato dilatato, subaequali, punctulato, antice posticeque elevato-marginato, elytris profunde rugosis, posterius latioribus. ♂. (Long. 3—5 lin.)

Var. a. ♂. supra-virescenti-aeneum.

PAYK. Fn. Sv. 3. 91. 12. SCHÖNH. Syn. 3. 448. 23. DEJ. Catal. p. 110. ZETT. Fn. Lapp. 1. 370. 5. GYLL. Ins. Sv. 4. 78. 8. *Callidum variabile* FABR. Eleut. 2. 337. 19. (exclus. Syn. LINN.) PANZ. Fn. 70. f. 6. KUNZ. in litteris (Lipsiae captum).

Var. b. ♂. supra aeneo-violaceum. — ZETT. l. c. var. b. Hab. in Lapponia sylvatica, ad Karesuando et Muonioniska frequens, alibi rarius. (Lappon.-Uplandia ad Upsalam rar.)

Magnitudo fere praecedentis. Antennarum articuli basi plerumque testacei.

6. C. coriaceum: nigro-fuscum pubescens, pedibus nigro-violaceis, elytris rugulosis, fusco-testaceis, thorace rotundato dilatato rugoso, medio impresso, antice posticeque elevato marginato, femoribus elongatis, subelevatis. (Long. 3—5 lin.)

PAYK. Fn. 3. 91. 13. ? SCHÖNH. Syn. 3. 448. 24. DEJ. Catal. p. 110. ZETT. Fn. Lapp. 1. 371. 6. GYLL. Ins. Sv. 4. 79. 9.

Hab. in Lapponia boreali per partem sylvaticam inferiorem, rarius, ad Palojoensun et Kihlangi mens. Aug. a me lectum; in Lapponia meridionali non nisi ad Wilhelmna specimen femineum d. 21. Jul. inveni. Magnitudo prioris. (Lapponia et Botnia borealis ad Johannis Ro rar. — In Ostrogothia et Blekingia an idem?)

Obs. Ad Lärketorp Ostrogothiae, et ad Bruatorp Blekingiae, in ramis exsiccatis arborum detruncatarum plura specimina legi, quae a lapponicis differunt antennis longioribus (longitudine corporis) et impressione thoracis evidentiore, lineas tres, laterales arcuatas, in medio dorsi subelevatas, laeves, nitidas formantes; forte species distincta, an idem *Callid. coriaceum* PAYK. genuinum?

7. C. undatum: nigro-fuscum pubescens, antennis pedibusque piceo-testaceis, elytris rugulosis nigris, summo margine fascisque duabus undulatis pallidis, thorace punctulato, antice bi-subtuberculato. ♂. (Long. 6 lin.)

PAYK. Fn. 3. 92. 14. FABR. Eleut. 2. 344. 66. SCHÖNH. Syn. 3. 456. 65. ZETT. Fn. Lapp. 1. 371. 7. ♂. GYLL. Ins. Sv. 4. 86. 15. var. a. *Cerambyx undatus* LINN. Fn. Sv. 675.

Hab. in Lapponiae sylvaticae et borealis et meridionalis

truncis et ligno nuper caeso Junio passim; praecedentibus plerumque paullo minus (Lapp.-Ostrog. freq. Scan. rar.)

8. C. luridum: subdepressum subtilissime punctulatum, thorace nigro-nitido subcanaliculato, elytris opacis elevato-lineatis varicoloribus, femoribus brevibus clavatis. ♂. (Long. 3—5 lin.)

Var. a. ♂. (*mas minor*) elytris brunneo-testaceis, antennis pedibusque ferrugineis aut piceis, femoribus obscurioribus. SCHÖNH. Syn. 3. 453. 51. GYLL. Ins. Sv. 4. 82. 12. var. a.

Var. b. ♂. elytris nigris, pedibus nigro-piceis.

GYLL. l. c. var. d. SCHÖNH. l. c. var. γ.

Var. c. ♂. simile var. b., sed saepe triplo minus, thoracis foveis lateralibus solito majoribus.

GYLL. l. c. var. e. *Callid. impressum* PAYK. Fn. 3. 84.

5. SCHÖNH. Syn. 3. 453. 52. Hab. in Lapponiae Umensis sylvis Abietinis et truncis nuper secatis, 29. Jun. — 1. Aug., passim; ego illud ad Stensele, Badstuttraesk, Stoettingsfjellet et usque ad Umenaes, praesertim vidi; d. 3. Jul. in copula captum. *C. rusticus* affine; minus. (Lappon. meridional.-Suecia med. Ostrogothia freq. — rarius infra.)

9. C. fuscum: angustatum nigrum, thorace confertim ruguloso — punctato sub-opaco canaliculato, limbo ferrugineo, elytris luride testaceis, elevato-lineatis. ♂. (Long. 3½—4½ lin.)

SCHÖNH. Syn. 3. 454. 53. GYLL. Ins. Sv. 4. 84. 13.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime. (Lappon.-Hernö-

sand 30. Aug. — Ostrog. pass. — rarius infra.)

135. Rhagium.

FABR. Eleut. 139. SCHÖNH. DEJ. *Lepturnae* species LATR.

Corpus majoris magnitudinis, oblongum, antice posticeque angustatum. Antennae corpore breviores, articulis brevibus, subfiliformes, in fronte approximatae. Thorax subtrapeziformis, ntriunque in medio spinosus. Color niger, cinereus, testaceus: pictura fasciis obsoletis. *Motus* tardus. *Habitatio* ad radices arborum viventium et in truncis putridis; per partem sylvaticam Lapponiae Suecicae et inferalpium Nordlandiae. *Differentia sexus* in structura ani non sine difficultate invenitur. (Spec. Scand. 3, *Rhagio Cursore*, *mutico* et *femico* PAYKULLI ad alia genera relatis.)

1. R. Inquisitor: nigrum, pube brevi cinerea undique tectum, macula pone oculos nigra, elytris rugoso-punctatis obsolete elevato-trilineatis, fasciis duabus obliquis testaceis subapproximatis macula denudata nigra disjunctis. ♂. (Long. 5—6 lin.)

Mas: ventre depressiusculo subincurvo, segmento ultimo breviori lato.

Fem.: ventre convexo, non incurvo, segmento ultimo paullulum longiori, angustiori; in copula.

PAYK. Fn. Sv. 3. 66. 1. FABR. Eleut. 2. 313. 2. PANZ. Fn. 82. f. 4. SCHÖNH. Syn. 3. 412. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 372. 1. ♂. DEJ. Catal. p. 112. GYLL. Ins. Sv. 4. 45. 2. *Cerambyx inquisitor* var. β. LINN. Fn. Sv. 659.

Hab. in sylvis betulinis Lapponiae Norvegiae maritimae vulgare; ut et in floribus Sorbi et Salicis passim mens. Jun. — August.; ad Evenäs et Hacksten Nordlandiae, in Gamstenstind et ad Alten Finnmarkiae a me frequenter visum, in copula d. 18. Jul. captum. In Lapponis Suecicis praesertim meridionalibus, haud infrequenter etiam observatum, et ad Lycksele, Grantraesk, Stoettingsfjellet usque ad regionem inferiorem alpium Brattiksfjellen, deprehensum. Magnitudo fere *Ceramby. Cerdonis*. (Lapp.-Scan. pass.)

Obs. *Rhagium mordax* FABR. majus, capite pone oculos tumido, pube flavescenti nec cinerea adpersum et macula elytrorum inter fascias flavas denudata nulla, certe species distincta, sed haec Seariae incola in Lapponia non occurrit.

2. R. Indagator: nigrum, pube brevi grisea undique tectum, capite thoraceque linea laterali nigra utrinque notatis, elytris rugosis lineis tribus elevatis, fasciis duabus remotioribus testaceis obsoletis. ♂.

Mas: segmento ventrali ultimo brevi, lato.

Fem.: abdomine convexiori, segmento ventrali ultimo distincte longiori angustiori; in copula.

PAYK. Fn. Sv. 3. 67. 2. FABR. Eleut. 2. 313. 3. PANZ. Fn. 82. 5. SCHÖNH. Syn. 3. 412. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 373. 2. ♂. GYLL. Ins. Sv. 4. 46. 3. — *Cerambyx Inquisitor* var. ae. LINN. Fn. Sv. 659.

Var. b. ♂. triplo minor. — GYLL. l. c. var. b. Lycksele.

Hab. in sylvis acerosis Lapponiae Suecicae et borealis et meridionalis, mensib. Majo — Aug. vulgare; sub cortice

Pini et Abietis nuper exclusum saepe invenitur. In Lapponia Norvegica non nisi ad Alten Finmarkiae haud frequenter vidi. (Lapponia. — Ångermannia ad Hernösand 29. Aug. ♂. — Ostrogothia freq. — Scania pass.)

Præcedente magnitudine raro aequale, plerumque duplo minus; variat quoque interdum illo triplo et ultra minus, elytrisque subtestaceis fasciis tribus undulatis nigris obsoletis, ex qua varietate siue dubio exstat *Rhag. minutum* FABR., minime species distincta, in copula cum nostro jam ut mas, jam ut femina saepe captum.

136. Toxotus.

DEJ. Catal. p. 112. *Rhagii* et *Lepturae* species FABR. *Lepturae* species LATR. GYLL.

Corpus magnum, oblongum, antice posticeque angustatum. Antennae longitudine fere corporis, subtestaceae, articulis elongatis, subcylindricis; in fronte haud approximatae. Thorax subtrapeziformis, utrinque in medio unispinosus. *Color* nigrescens, testaceus, variabilis. *Motus* haud agilis, nisi sole urente. *Habitatio* in truncis arborum et foliis fruticum; per partem sylvaticam Lapponiae Suecicae et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus* in colore corporis diverso et determinato externe exprimitur. (Spec. Scand. 2. nostrae Fau-nae communes.)

1. **T. Cursor:** discolor, thorace utrinque valide spinoso, elytris subcostatis, rugulosis, longius et parcius pubescentibus, apice acutis. ♂♀. (Long. 5—6 lin.)

Mas: uiger, griseo-pubescent, elypei margine tuberculisque inter antennis ferrugineis, abdomine angusto, incurvo, ano longe deflexo. (Long. circiter 5 lin.)

Fem.: major, robustior, nigricans, pube flavescenti subtus densiori tecta, ore, antennis, abdomine pedibusque subtus ferrugineis, elytris rufo-testaceis, sutura vittaque longitudinali utriusque uigris. (Long. circiter 6 lin.)

DEJ. l. c. ZETT. Fn. Lapp. 1. 374. 1. ♂♀. *Rhagium Cursor* PAYK. Fn. 3. 68. 3. ♂♀. FABR. Eleut. 2. 314. 4. ♀. SCHÖNH. Syn. 3. 415. 8. ♀. et var. ♂. *Ceramby. Cursor* LINN. Fn. Sv. 658. ♀. *Rhag. Noctis* FABR. Eleut. 2. 314. 7. ♂. PANZ. Fn. 17. f. 3. ♂. *Leptura Cursor* GYLL. Ins. Sv. 4. 42. 38. ♂♀.

Hab. in Lapponiae meridionalis truncis passim; ad Lycksele, Gransele et Wilhelmina, 21. Maj. — 29. Jul. uterque sexus haud infrequenter a me visus; specimina feminea, ut solito, plerumque seriora. Individua majora *Rhagium Inquisitorem* magnitudine aequant. (Lappon. — Dalekarlia-Ostrog. — Scan. rar.)

2. **T. meridianus:** discolor, breviter et dense pubescens, thorace utrinque obsolete spinoso; elytris non costatis, subtilissime punctatis, apice subemarginatis. ♂♀. (Long. 5—7 lin. et ultra.)

Mas: pube sericeo-flavescenti subtus dense tectus; fusco-uiger, elytrorum margine, vitta longitudinali disci tibiisque testaceis; abdomine angusto, subincurvo, elytris postice attenuatis.

Fem.: major erassior, pube sericeo-cinerea subtus dense tecta, aut rufescens aut nigricans, abdomine semper convexo, recto, elytris minus attenuatis, in Suecia inferiori passim frequenter occurrit, in Lapponia a me non inventa.

DEJ. l. c. p. 112. ZETT. Fn. Lapp. 1. 374. 2. ♂♀. *Cerambyx meridianus* LINN. Fn. Sv. 648. var. *Leptura meridia-na* PAYK. Fn. 3. 104. 4. FABR. Eleut. 2. 356. 13. var. SCHÖNH. Syn. 3. 478. 17. var. GYLL. Ins. Sv. 4. 40. 37. ♂♀. var.

Hab. in Lapponia rarissime; in Betula alba tantum ad Björkvik Nordlandiae Norvegicae d. 13. Jul. marem descriptum inveni; sed nullam feminam in Lapponia detegere mihi contigit. Magnitudo valde variat: Mas praecedente saepius minor, angustior, femina duplo et ultra major. (Lapponia; Finlandia; Scania plures varietates freq.)

137. Leptura.

FABR. Syst. Eleut. 144. LATR. GYLL. *Pachytæ* et *Lepturae* species DEJ.

Corpus majoris magnitudinis aut mediae, oblongum, antice posticeque attenuatum. Caput nutans. Palporum articulus ultimus longior, obconicus, apice truncatus. Antennae corpore breviores (in *Lept. spadicea* corporis fere longitudine) filiformes, setaceae. Thorax aut subspinosus, aut muticus. *Color* varius: pictura punctata aut fasciata. *Motus* haud ce-

ler. *Habitatio* in floribus sylvestribus; per partem sylvaticam et subsylvaticam Lapponiae Suecicae, et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Differentia sexus* in structura abdominis in mare angusti, subincurvi, in femina convexioris, recti, plerumque statim detegitur. (Spec. Scand. 37.)

Sect. 1. Thorax lateribus in medio subspinosus. Corpus latius, elytris postice minus attenuatis, apice praemorso, in Lept. interrogationis et virginea fere rotundato. (Pachyta

DEJ. Catal. p. 112.)

1. **L. Lamed:** griseo-pubescent nigra, elytris rugoso-punctatis glabris, testaceis, nigro-subfasciatis, antennis corpore brevioribus. ♂♀. (Long. 6½—7 lin.)

Var. a. elytris lividis macula humerali nigricante.

PAYK. Fn. Sv. 3. 101. 1. var. a. ZETT. Fn. Lapp. 1. 371. 1. a.

Var. b. ♂♀. elytris lividis, macula humerali, obsoleta aliaque intra apicem oblongo-cordata distincta, nigris.

ZETT. l. c. var. b. ♂.

Var. c. ♀. elytris lividis, fascia ab humero ad suturam oblique ducta, lata, maculaque intra apicem oblongo-cordata, distinctis nigris.

ZETT. l. c. var. c. PAYK. l. c. var. β. SCHÖNH. Syn. 3. 489. 46. var. β. GYLL. Ins. Sv. 4. 38. 35. var. a. *Cerambyx Lamed* LINN. Fn. Sv. 649. descript.

Var. d. ♂. elytris lividis, vitta longitudinali magna, extus sinuata, nigra. In hac varietate elytra etiam dici possunt nigra, limbo omni, regione scutelli, macula media marginis exterioris lividis.

ZETT. l. c. var. d. ♂. PAYK. l. c. var. γ. FABR. Eleut. 2. 361. 42. SCHÖNH. Syn. l. c. var. γ. GYLL. l. c. var. b.

Var. e. ♀. tota nigra, elytris nigro-brunneis.

GYLL. l. c. var. c. forte.

Hab. in Lapponia sylvatica mense Aug. passim, ad Muonioniska frequens, D. KOLSTRÖM; in Lapponia meridionali ad Lycksele in ligno Pini recenter secato, var. c. et e. 13—17. Aug. rarius inveni. Magnitudo feminae *Toxoti Cursoris*, interdum minor. (Lappon. — Roslagia; Ölandia rar.)

2. **L. 4-maculata:** griseo-pubescent nigra, elytris rugoso-punctatis glabris testaceis, maculis quatuor rotundis atris. ♂♀. (Long. 6—7½ lin.)

LINN. Fn. Sv. 654. FABR. Eleut. 2. 361. 41. PAYK. Fn. Sv. 3. 102. 2. SCHÖNH. Syn. 3. 488. 45. ZETT. Fn. Lapp. 1. 376. 2. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 37. 34.

Hab. in Lapponia rarius cum praecedente, quam magnitudine fere aequat. (Lappon. — Suecia borealis; Finlandia rar.)

3. **L. spadicea:** griseo-pubescent nigra, elytris rugoso-punctatis glabris brunneis, margine postice summo nigro, antennis longitudine fere corporis. (Long. 6—6½ lin.)

PAYK. Fn. Sv. 3. 103. 3. SCHÖNH. Syn. 3. 459. 47. ZETT. Fn. Lapp. 1. 377. 3. GYLL. Ins. Sv. 4. 39. 36.

Hab. in Lapponia rarius; in adjacenti Botnia passim; praecedentibus parum minor. (Lapponia; Botnia; Dalekarlia rar.)

4. **L. Interrogationis:** griseo-pubescent nigra, elytris convexis subtiliter ruguloso-punctatis flavo-testaceis, vitta discoidali difformi, maculisque marginalibus nigris. (Long. 4—5½ lin.)

Var. a. ♂♀. elytris flavo-testaceis, vitta longitudinali in medio angustata, postice arcuata, aut libera, aut (plerumque) cum macula marginali connexa, macula scutellari transversa communi, maculisque quatuor marginalibus, aequali spatio renotis nigris. Freq.

LINN. Fn. Sv. 685. FABR. Eleut. 2. 362. 45. PAYK. Fn. Sv. 3. 121. 24. var. ae. PANZ. Fn. 22. f. 14. ♀. SCHÖNH. Syn. 3. 490. 52. ZETT. Fn. Lapp. 1. 377. 4. var. a. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 34. 32. var. a.

Var. b. ♂♀. elytris flavo-testaceis, vitta longitudinali in medio angustata, antice cum macula scutellari et postice cum macula marginali connexa, maculisque quatuor marginalibus cohaerentibus, nigris, pass.

ZETT. l. c. var. b. ♂♀. GYLL. l. c. var. d.

Var. c. ♀. elytris nigris, sutura (basi excepta) postice cruciformi anguste, maculisque tribus submarginalibus, prima humerali flavo-testaceis, pass.

PAYK. et SCHÖNH. l. c. var. β. ZETT. l. c. var. c. ♀.

Var. d. elytris nigris, sutura (basi excepta), summo apice, punctisque duobus submarginalibus flavis; rar.

PAYK. et SCHÖNH. l. c. var. γ. ZETT. l. c. var. d. GYLL. l. c. var. e. *Leptura marginella* FABR. Eleut. 2. 362. 46.

Var. e. elytris nigris, sutura (basi excepta) summoque apice flavis, rar.

PAYK. et SCHÖNH. l. c. var. δ.

Var. f. ♂♀. elytris flavis, in singulo maculis sex vel septem difformibus nigris; similis var. a. et b., at vitta media interrupta, maculis tantum duabus in disco relictis; pass.

PAYK. et SCHÖNH. l. c. var. ε. ZETT. l. c. var. f. GYLL. l. c. var. c.

Var. g. ♂. duplo minor elytris nigris, in utroque fascia antica obliqua inaequali, linea semicirculari versus marginem aperta, maculae intra apicem rotundata, flavis.

Lept. borealis GYLL. Ins. Sv. 4. 36. 33.

Hab. in Lapponiae Tornensis floribus mens. Julio passim copiose, in copula capta; var. a. frequentissima, var. b., c. et f. etiam vulgaris, sed var. d. et e. rarius, varietates a. et f. ad Gamstenstind et in sylva betulina ad Alteidet Finmarkiae Norvegiae quoque inveni. Var. a. quoque e Lapponiae Kemensis parte maxime septentrionali, Utsjock, a D. FELLMAN, et e Lapponia Norvegia a D. BOHEMAN communicata. Sed e var. g. unicum tantum individuum in Salice ad lacum Wojmsjoen, Lapponiae Umensis, ab oculatiss. D. DAHLBOM d. 11. Jul. 1832 detectum, et forte propriam speciem efficiens. *Leptura Lamed* et 4-maculata duplo et ultra minor. (Lapponia; Suecia borealis; Finlandia; Scania, scilicet in umbellatis locis umbrosis ad Esperöd var. a. et f. freq., ut et varietas elytris totis nigris rar.)

5. **L. virginea**: glabra nigra, elytris rugoso-punctulatis, caeruleiscentibus, abdomine fulvo, thorace subgloboso, lateribus utrinque tuberculo armato. ♂♀. (Long. 3½—4 lin.)

Var. a. ♂♀. elytris violaceis nitidis.

LINN. Fn. Sv. 690. FABR. Eleut. 2. 365. 67. PAYK. Fn. Sv. 3. 125. 27. ZETT. Fn. Lapp. 1. 378. 5. a. GYLL. Ins. Sv. 4. 33. 31.

Var. b. elytris violaceo-caeruleis nitidis.

ZETT. l. c. var. b.

Hab. in Lapponiae et Botniae borealis floribus rarius, Collect. boreal. mihi in septentrione non nisi in Salicetis ad Lycksele, Gransele et Rusele, Lapponiae meridionalis 17—28. Jun. utraque varietas passim obvia; priori plerumque fere duplo minor, brevior. (Lapp.-Scan. pass.)

Sect. 2. *Thorax rotundatus muticus. Corpus angustius, elytris postice modice angustatis, apice praemorsis.*

6. **L. virens**: rugulosa nigra, pube densa flavo-viridi tecta, antennis nigris, testaceo-annulatis, thorace oblongo, canaliculato. ♂♀. (Long. 5—6½ lin.)

LINN. Fn. Sv. 682. FABR. Eleut. 2. 358. 20. PAYK. Fn. Sv. 3. 117. 19. PANZ. Fn. 69. f. 13. DEJ. Catal. p. 112. ZETT. Fn. Lapp. 1. 378. 6. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 15. 14.

Hab. in fruticibus Populi et Betulae, nec non in floribus, praesertim Spiraeae Ulmariae et Epilobii, per Lapponiam sylvaticam omnem pass. freq. mens. Jul. Aug.; in Lapponia meridionali, a Lycksele usque ad Umenaes inprimis copiose vidi. Sequentibus huius Sectionis major, *Lept. 4-maculatae* longitudine aequalis, at multo angustior. (Lappon.-Scania pass. rar.)

7. **L. smaragdula**: nigra, pube sericea virescenti minus dense tecta, antennis, elytris pedibusque colore vario, subtiliter punctulata, thorace subgloboso, postice canaliculato. ♂♀. (Long. 3—4 lin.)

Var. a. ♂♀. in copula, antennis, elytris pedibusque nigris, immaculatis, viridi-pubescentibus, freq.

FABR. Eleut. 2. 358. 21. PAYK. Fn. 3. 118. 20. SCHÖNH. Syn. 3. 483. 25. ZETT. Fn. Lapp. 1. 379. 7. var. a. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 28. 27. var. a. b. *Pachyta smaragdula* DEJ. Catal. p. 112.

Var. b. ♀. antennis, elytris pedibusque uti reliquo corpore atris, nitidis (forte detrita) rar.

SCHÖNH. l. c. var. β. ZETT. l. c. var. b. ♀. *Leptura Morio* FABR. Eleut. 2. 365. 65.

Var. c. ♂♀. antennis pedibusque nigris, elytrorum summo margine rufo-testaceo, pass.

ZETT. l. c. var. c. PAYK. l. c. var. β. (excl. Syn. FABR.) *Lept. marginata* NAEZÉN Act. Holm. 1794. p. 271. 6. t. 9. f. 4. certe. GYLL. Ins. Sv. 4. 29. 29. var. a.

Var. d. ♀. antennis nigris, elytrorum summo margine tibiarumque posticarum basi ultra medium rufo-testaceis, pass.

ZETT. l. c. var. d. *Lept. marginata* FABR. Eleut. 2. 360. 34. GYLL. l. c. var. b.

Var. e. ♂♀. antennis nigris, elytrorum summo margine tibiarumque omnium basi ultra medium rufo-testaceis, rar.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

ZETT. l. c. var. e. SCHÖNH. Syn. l. c. var. ε?

Var. f. ♂♀. antennarum in medio annulis, elytrorum summo margine tibiarumque omnium basi ultra medium rufo-testaceis, pass.

ZETT. l. c. var. f. SCHÖNH. l. c. var. ε. GYLL. l. c. var. c. Var. g. ♂♀. antennis pedibusque nigris, elytris rufo-testaceis, rar.

ZETT. l. c. var. g. SCHÖNH. Syn. l. c. var. η. ♀. GYLL. l. c. var. e. *Lept. smaragdina* var. β. NAEZÉN Act. Holm. 1792. 3. p. 174.

Hab. in Lapponia mens. Jul. Aug. passim; var. a. in floribus pratensibus, praesertim Spiraeae Ulmariae etc., ad Calix, Kihlangi, Muonioniska et Karesuando Lapponiae Tornensis, in Støttingsfjellet, ad Wilhelmina, lacum Wojmsjoen et Umenaes Lapon. Umensis, in Salicetis, vulgaris, ut et ad Bossekop et Altengaard Finmarkiae copiose; var. c. et g. tantum in parietibus ligneis, soli expositis, ad Talvig et Bossekop haud infrequenter, nec non in Pino ad Lycksele, Lapponiae meridionalis, ♀ d. 16. Jun. semel, lecta; varietates d., e. et f. rarius in Lapponia boreali, et var. b. mihi non obvia. Praecedente triplo et ultra minor, *Lept. sanguinolenta* subaequalis l. sequente paullo major. (Lappon.-Umea var. c.; Ostrogöth. var. e. f. rar.)

8. **L. strigilata**: griseo-pubescent nigra, elytris punctatis luride testaceis, vitta humerali nigricante, thorace subgloboso, subtilissime punctulato, parum canaliculato. ♂♀. (Long. 3—3½ lin.)

Var. a. ♂♀. elytris testaceis, vitta humerali ultra medium disci, sutura anguste, apice nigricantibus, passim.

FABR. Eleut. 2. 355. 9. PAYK. Fn. Sv. 3. 112. 13. SCHÖNH. Syn. 3. 476. 11. ZETT. Fn. Lapp. 1. 380. 8. var. a. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 23. 22. var. a. AHRENS. Fn. 12. t. 11. ♂. *Pachyta strigilata* DEJ. Catal. p. 122.

Var. b. ♂♀. elytris testaceis, aut immaculatis, aut puncto humerali, sutura anguste, apiceque summo brunneis l. fuscis; vulgaris.

PAYK. et SCHÖNH. l. c. var. β. ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Hab. in Sueciae borealis et Lapponiae, non solum borealis sed etiam meridionalis, Betuletis mens. Jun. Aug. haud infrequens, praesertim var. b. vulgaris, ut etiam ad Bossekop Finmarkiae passim. Inter minores; praecedente duplo saepe minor. (Lapp.-Ostrogöth. ad Laerketorp freq.; alibi rarius.)

9. **L. maculicornis**: griseo-pubescent nigra, antennis in medio pallido-anguste annulatis, elytris punctatis rufo-testaceis, apice nigricantibus, thorace rotundato, creberrime punctulato. ♂♀. (Long. 3—3½ lin.)

FABR. Eleut. 2. 355. 5. PAYK. Fn. Sv. 3. 111. 12. SCHÖNH. Syn. 3. 474. 5. DEJ. Catal. p. 113. ZETT. Fn. Lapp. 1. 381. 9. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 22. 21. ♂♀.

Hab. in floribus mens. Jul. Aug. in Lapponia boreali rarius, in Lapon. Umensi in floribus Sorbi ad Stensele, passim, in Botnia boreali adjacenti frequentius, in copula saepe capta; magnitudine praecedentis, femina paullo major. (Lappon.-Sinolandia freq. Scan. rar.)

10. **L. sanguinolenta**: subconvexa, subtus parce et brevissime sericeo-pubescent, thorace oblongo, supra parum villosa, nigra, elytris punctulatis, testaceis l. sanguineis. ♂♀. (Long. 4½—5 lin.)

Mas: elytris testaceis, margine anguste, apiceque latius nigris. (Long. 4 lin.)

Fem.: major, elytris sanguineis, summo apice nigro (long. fere 5 lin.); in copula.

FABR. Eleut. 2. 356. 11. ♀. LINN. Fn. Sv. 679. ♀. PANZ. Fn. 69. f. 8. SCHÖNH. Syn. 3. 477. 14. ♂♀. DEJ. Catal. p. 113. ZETT. Fn. Lapp. 1. 381. 10. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 20. 19. *Lept. variabilis* PAYK. Fn. Sv. 3. 109. 10. ♂♀.

Hab. in Lapponiae floribus rarissime. Priori fere duplo major. (Lappon.-Suec. media et meridion. freq.)

11. **L. cincta**: subdepressa, subtus densius aureo-sericeo-pubescent, thorace oblongo supra villosa, nigra, elytris punctulatis testaceis l. sanguineis, nigro-marginatis. ♂♀.

Mas: elytris testaceis, margine apiceque late, sutura anguste, nigris. (Long. 4½ lin.)

Fem.: antennis brevioribus, elytris sanguineis, margine apiceque nigris (long. 5 lin.); in copula.

FABR. Eleut. 2. 356. 12. ♂. SCHÖNH. Syn. 3. 477. 15. DEJ. Catal. p. 113. ZETT. Fn. Lapp. 1. 382. 11. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 19. 15. var. a. ♂♀. *Lept. sanguinolenta* PANZ. Fn. 69. f. 10. var. ♂. FABR. Ent. Syst. var. 2. 341. 10. ♂♀. *Lept. variabilis* PAYK. Fn. 3. 109. 10. var. ♂♀.

Hab. in floribus pratensibus, praesertim in Achillea Mille-

folium ad Calix, Muonioniska et Karesuando, Lapp. Tornensis, mens. Aug. sat frequens, at in Lapponia Umensi seu meridionali per totam partem sylvaticam a Lycksele usque ad Umenaes, 22. Jun. — 12. Aug. vulgarissima, in copula saepe capta. Praecedente parum maior. (Lappon.-Botnia, Suecia borealis et media-Ostrogoth., pass.)

Sect. 3. *Thorax suboblongus, postice latior, angulis acuminatis. Corpus angustatum, elytris posterius attenuatis.*

12. *L. nigripes*: creberrime punctulata, subtus holosericeo-pubescent, thorace griseo-tomentoso, postice subdilatato; nigra, elytris testaceis, apice rotundatis, summo nigro. ♂♀. (Long. $4\frac{1}{2}$ — $5\frac{1}{2}$ lin.)

PAYK. Fn. 3. 121. 23. SCHÖNH. Syn. 3. 478. 16. DEJ. Catal. p. 113. ZETT. Fn. Lapp. 1. 382. 12. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 4. 3. ♂♀.

Hab. in Lapponia boreali rarius; sed in Lapponia meridionalis truncis putridis, ex. gr. ad Åsele et Lycksele, 27. Jul. — 2. Aug., paullo frequentius a me observata. Magnitudo *Lept. 4-fasciatae*, sed mas femina duplo minor. (Lappon.-Finlandia-Smolandia rar.)

13. *L. 4-fasciata*: subtiliter punctulata sericeo-pubescent, thorace postice transversim profunde impresso, nigra, elytris fasciis quatuor, basali et apicali maculiformibus, flavis. ♂♀. (Long. $4\frac{1}{2}$ — $5\frac{1}{2}$ lin.)

LINN. Fn. Sv. 687. FABR. Eleut. 2. 364. 56. PAYK. Fn. 3. 114. 15. SCHÖNH. Syn. 3. 464. 93. ♂♀. DEJ. Catal. p. 112. ZETT. Fn. Lapp. 1. 382. 13. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 9. 9. ♂♀.

Hab. in Lapponiae floribus mens. Aug. passim, in copula capta. (Lapp.-Scan. freq.)

Est e majoribus hujus generis, mas tamen femina minor. Fasciae elytrorum flavae sutura nigra interruptae; intermediae duae undulatae. Elytrorum apex oblique praemorsus.

14. *L. sexmaculata*: crebre punctulata parce sericeo-pubescent, nigra, elytris fasciis tribus undulatis testaceis; apice rotundato. ♂♀. (Long. 4, interdum usque ad 5 lin.)

Var. a. ♂♀. elytris flavis, fasciis tribus undulatis latioribus, prima interrupta, apicali ovata, nigris; frequentior.

LINN. Fn. Sv. 686. FABR. Eleut. 2. 362. 47. PAYK. Fn. 3. 123. 25. SCHÖNH. Syn. 3. 491. 57. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 383. 14. var. a. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 14. 13. *Pachyta sexmaculata* DEJ. Catal. p. 112.

Var. b. ♀. elytris flavis, fasciis tribus undulatis latioribus, secunda ad suturam abbreviata, apicali ovata, nigris; rariss. ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Var. c. ♂♀. elytris nigris, fasciis tribus undulatis latioribus, prima seu baseos maculiformi, flavis, pass. ZETT. l. c. var. c. ♀.

Var. d. ♂♀. elytris nigris, fasciis tribus, prima maculiformi, secunda (media) et tertia angustis dentatis, flavis, freq. PAYK. et SCHÖNH. l. c. var. f. ZETT. l. c. var. d. ♂.

Var. e. ♂♀. elytris nigris, fasciis 3 flavis, prima maculiformi, secunda angusta angulata, tertia transversa recta; pass.

Var. f. ♂♀. ut var. d. et e. sed fasciae flavae, prima et secunda, linea flava in medio connexis; pass.

Hab. in fruticibus et floribus *Epilobii angustifolii* aliarumque, locis cultis juxta pagos et domos Lapponiae Tornensis, ad Kolare, Muonioniska et Karesuando mense Aug. var. a. haud infrequens; praecedente duplo minor; var. vero b., c. et d. mihi rarissime obviae: in Lapponia Norvegica quoque occurrit var. a.; etiam ad Alten Finmarkiae eadem parcius lecta; sed in Lapponiis meridionalibus, per totam partem sylvaticam, a Lycksele usque ad Umenaes, 19. Jun. — 18. Jul., individua ex omnibus varietatibus, jam ut ♂, jam ut ♀, invicem copulata deprehendi. (Lapp.-Smolandia var. a. et c. rar.)

15. *L. melanura*: subtus parce sericeo-pubescent nigra, elytris punctulatis lividis l. rubris, sutura apiceque oblique praemorsus, nigris, thorace oblongo, evidenter punctato. ♂♀. (Long. 3—4 lin.)

Mas: elytris lividis, sutura margineque exteriori postice anguste, apiceque nigris.

Fem.: elytris rubris, sutura apiceque late nigris.

LINN. Fn. Sv. 678. ♂♀. FABR. Eleut. 2. 355. 6. ♂♀. PAYK. Fn. Sv. 3. 110. 11. ♂♀. PANZ. Fn. 69. f. 19. ♀. SCHÖNH. Syn. 3. 474. 6. ♂♀. DEJ. Catal. p. 113. ZETT. Fn. Lapp. 1. 384. 15. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 6. 5.

Hab. in Lapponia forte rarius, mihi non obvia, tantum in collectionibus lapponicis visa. Inter minores. Priori fere

triplo minor, praesertim multo angustior. (Lapp.-Finlandia; Suecia media et Scania frequentiss.)

Obs. GYLLENHALI species: *L. thoracica*: nigra subnitida parce pubescent, thorace mutico, supra rubro (long. 5 lin.); *L. attenuata*: elongata angusta nigra, punctulata, antennis extrorsum, pedibus fascisque 4 elytrorum luteis, thorace mutico (long. $4\frac{1}{2}$ —5 lin.); et *L. 6-guttata*: lineari-elongata nigra crebre punctulata, cinereo-pubescent, elytro singulo maculis 3 luteis longitudinaliter dispositis, thorace mutico (Long. 3—4 lin.); *Succiae borealis* et *Finlandiae iucolae*, forsitan etiam *Lapponiae*; sed cum intra terminum Lapponiarum nulla haecenus sit inventa, quantum novi, hoc modo illas investigatoribus futuris significare volo.

FAM. 30. CHRYSOMELINAE. LATR. GYLL. DEJ.

Subdivisio Ima. Lemoideae GYLL. (Cricerides LATR.)

138. Donacia.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 318. FABR. SCHÖNH. DEJ.

Corpus mediocre, oblongum, postice attenuatum. Antennae longitudine fere dimidii corporis, articulis elongatis, primo crasso subovato. Oculi prominuli. Caput porrectum. Elytra oblongo-subtrigona. Femora clavata. *Color* aeneus, viridis, violaceus, metallice plerumque resplendens, nitidus. *Motus* tardus, nisi ab una ad alteram plantam volatus. *Habitatio* in plantis aquaticis, paludosis, ripariis et littoralibus; per partem sylvaticam Lapponiae, et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus* externa in armatura pedum diversa saepius invenienda. (Spec. Scand. 28.)

Sect. 1. Femoribus posticis dentatis.

1. *D. crassipes*: latior, depresso-plana, supra violaceo-virescent, subtus argenteo-sericea, thorace canaliculato laevi, elytris profunde punctato-striatis, interstitiis laeviusculis, femoribus posticis longissimis arcuatis. ♂♀. (Long. 3—4 lin.)

Mas: femoribus posticis subtus tridentatis, deute medio majori.

Fem.: femoribus posticis subtus unidentatis.

FABR. Eleut. 2. 126. 1. GYLL. Ins. Sv. 3. 646. 1. ♂♀. SCHÖNH. Syn. 3. 90. 1. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 385. 1. ♂♀. KUNZ. in Nov. Act. Hal. 2. 4. 1. 1. *Leptura aquatica* LINN. Fn. Sv. 677. var. β. *Donacia striata* PANZ. Fn. 29. f. 1.

Hab. in plantis aquaticis Lapponiae borealis rarius; in Lapon. meridionali passim, ad Lycksele 25. Jun. capta. Inter majores generis. (Lapp.-Scan. freq.)

2. *D. cincta*: latior, subconvexa, supra violaceo-virescent, subtus argenteo-sericea, thorace canaliculato transversim ruguloso, elytris profunde punctato-striatis, interstitiis rugosis, femoribus posticis modice elongatis et arcuatis. ♂♀. (Long. 3 lin.)

Mas: femoribus posticis subtus dentibus duobus acutis aequalibus.

Fem.: femoribus posticis subtus deute unico obsoleto; in copula.

DEJ. Catal. p. 113. GERMAR. KUNZ. Ent. Fragm. 2. 4. p. 5. ZETT. Fn. Lapp. 1. 385. 2. ♂♀. *Donacia bidens* GYLL. Ins. Sv. 3. 648. 2. ♂♀. SCHÖNH. Syn. 3. 91. 2. ♂♀. (excl. Syn. OLIV.? et HOPPE). *Don. clavipes* PAYK. Fn. Sv. 2. 190. 3. ♀. FABR. Eleut. 2. 128. 11. ♀.

Hab. cum praecedente rarius, illa paullo, interdum duplo minor. (Lapp.-Scan. frequentiss.)

3. *D. dentipes*: latiuscula, subdepressa, supra viridi-aenea, subtus flavescenti-sericea, thorace rugoso-punctato, elytris punctato-striatis, vitta media longitudinali rubro-cuprea, femoribus posticis unidentatis. ♂♀. (Long. $3\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: deute femorum elongato, crasso.

Fem.: deute femorum valido; in copula.

FABR. Eleut. 2. 127. 6. PANZ. Fn. 29. f. 5. GYLL. Ins. Sv. 3. 650. 3. ♂♀. SCHÖNH. Syn. 3. 91. 4. DEJ. Catal. pag. 113. ZETT. Fn. Lapp. 1. 386. 3. ♂♀. *Leptura aquatica* LINN. Fn. Sv. 677. var. ae. (sub qua plures *Donaciae* species in Suecia frequentiores sine dubio commixtae latent.)

Hab. in plantis locis humidis, in Lapponia Tornensi passim, in Umensi frequentius, ibique ad Lycksele mens. Jun. lecta; in copula *Don. crassipede* paullo minor. (Lappon.-Scan. freq.)

4. *D. obscura*: latiuscula subdepressa, supra obscure aenea, parum nitida, subtus flavescenti-sericea, thorace sub-

quadrato, rugoso-punctato, angulis anticis prominulis, elytris punctato-striatis, interstitiis coriaceis, basi crebre vage punctatis, dorso lacunosus, femoribus posticis unidentatis. ♂♀. (Long. 3½—4 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 651. 6. SCHÖNH. Syn. 3. 93. 7. KUNZE Entom. Fragm. 2. 4. p. 13. DEJ. Catal. p. 113. ZETT. Fn. Lapp. 1. 386. 4. *Donac. impressa* AHRENS. Mon. (exclus. Syn. PAYK.)

Hab. in Lapponiae Tornensis plantis aquaticis passim; ad Wittangi et Karesuando a me lecta, sed in Lapponia Umensi frequentius occurrit, ibique in plantis ripariis ad lacus minores, praesertim circa Lycksele, toto mense Junio haud raro obvia, in copula saepe inventa. *Don. dentipede* paullo major, longior. (Lappon.-Smoland. rar.)

5. D. sericea: angustior, convexa, supra metallica varicolor nitida, supra tenuiter sericea, thorace oblongo laeviusculo, antice utrinque tuberculato, elytris crenato-striatis, interstitiis transversim rugosis, femoribus crassis, posticis valide unidentatis. ♂♀. (Long. 3 lin.)

Var. a. ♂. (♂. in copula cum variet. f. ♀.) supra caeruleo-violacea, freq.

GYLL. Ins. Sv. 3. 656. 8. var. a. certe. ZETT. Fn. Lapp. 1. 386. 5. var. a. ♂♀. *Leptura sericea* LINN. Fn. Sv. 653. FABR. Eleut. 2. 365. 64. *Don. Nymphaeae* PAYK. Fn. Sv. 2. 196. 9. var. β.

Var. b. supra nigro-subviolacea, pass.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b. SCHÖNH. l. c. var. δ. *Donac. Festucae* FABR. Eleut. 2. 127. 4.

Var. c. ♂. (♂. in copula cum var. f. ♀.) supra aeneo-viridis, freq.

ZETT. et GYLL. l. c. var. d. SCHÖNH. l. c. var. β. *Donac. micans* PANZ. Fn. 29. f. 9. *Don. Nymphaeae* PAYK. l. c. var. ae. ♂.

Var. d. ♀. (♀. in copula cum var. c. ♂.) supra rubro-cuprea, freq.

ZETT. l. c. var. d. ♀. GYLL. l. c. var. f. SCHÖNH. l. c. var. γ. *Don. Nymphaeae* FABR. Eleut. 2. 128. 7. PAYK. l. c. var. ae. ♀. PANZ. Fn. 29. f. 6. *Don. Proteus* KUNZ. Entom. Fragm. 2. 3. pag. 23.

Var. e. ♂♀. in copula; supra obscure aenea, nitida, freq.

ZETT. l. c. var. e. ♂♀. GYLL. l. c. var. g. SCHÖNH. l. c. var. ξ. *Don. armata* PAYK. Fn. 2. 194. 7. ae.

Var. f. duplo minor, supra nigra, sub-aeneo-micans, rar.

ZETT. l. c. var. f.

Var. g. magnitudine var. f., supra obscure aenea aut cuprea, pass.

Var. h. ♂♀. magnitudine var. a., supra cuprea, splendida, in copula rar.

Hab. in plantis paludosis, in insulis Norvegicis maris glacialis, Senjen, Schiervoe etc. mens. Julio frequens; varietates c. et e. quoque ad Juckasjervi et Karesuando Lapponiae Suecicae lectae, in plantis paludosis Lapponiae meridionalis, ex. gr. ad Lycksele, Åsele, Tresunda et Umenae variet. a., c., d., e. et g. mensib. Jun. Jul. etiam vulgares vidi, sed e var. h. non nisi unicum par ad Åsele d. 27. Jul. inveni. Media in hoc genere, *Don. dentipede* tamen plerumque minor, inprimis mas, qui femina paullo angustior. (Lappon.-Scan. freq.)

Hae aberrationes, punctura et structura omnino similes atque promiscue copulantes, ut diversae species minime considerari debent, cum tantum colore discrepent. *Donac. Nymphaeae* DEJANI; an etiam *Don. micans* et *sericea* AHRENSII et KUNZII sub his latent? Synonyma GYLLENH. certa. Species ab Illustr. Viro optime etiam quoad varietates descripta est, qualis scilicet in Suecia occurrit.

6. D. discolor: angustior, convexa, supra metallica, ore, antennarum basi, ano pedibusque rufo-testaceis, thorace oblongo-quadrato, inaequali, creberrime punctulato, angulis anticis obtusis, elytris crenato-striatis, interstitiis coriaceis, apice rotundatis, femoribus crassis, posticis valide unidentatis. ♂♀. (Long. 3 lin.)

Mas: supra nigro-obscure violaceus.

Fem.: supra virescenti-aenea.

GYLL. Ins. Sv. 3. 660. 10. ♂♀. SCHÖNH. Syn. 3. 95. 13. ♂♀. DEJ. Catal. p. 114. ZETT. Fn. Lapp. 1. 388. 6. ♂♀. *Don. nigra* PAYK. Fn. Sv. 2. 196. 10. ♂♀. *Don. affinis* KUNZ. Ent. Fragm. 2. 4. p. 37. 12. (ab ipso Cel. Viro communicata.)

Hab. in Lapponia rarius, in plantis paludosis et floribus Calthae, in Suecia frequens, in copula saepe capta. Priori paullo brevior, sed latior. (Lappon.-Scan. freq.)

Sect. 2. Femoribus muticis.

7. D. Menyanthidis: elongata, subdepressa, supra viridi-

aenea, subtus argenteo-sericea, antennis pedibusque ferrugineo-testaceis, thorace antice sublatiori, dorso striguloso, elytris crenato-striatis, interstitiis transversim rugulosis. ♂♀. (Long. 4—4½ lin.)

FABR. Eleut. 2. 129. 14. GYLL. Ins. Sv. 3. 662. 11. SCHÖNH. Syn. 3. 96. 16. DEJ. Catal. p. 114. KUNZ. Nov. Act. Hal. 2. 4. 44. 17. ZETT. Fn. Lapp. 1. 388. 7. ♂♀. *Don. clavipes* PANZ. Fn. 29. f. 13. forte etiam FABR. Eleut. 2. 128. 11. (testantib. Auctorib.)

Hab. in plantis paludosis Lapponiae Suecicae borealis rarius; sed in Arundine Phragmit. in lacubus prope pagos Lycksele et Stensele, Lapponiae Umensis, d. 30. Jun. — 4. Jul. 1832, sat frequenter observata. Reliquis nostris major, longior. (Lapponia-Gottland.-Scania pass. rar.)

Mas femina plerumque dimidio minor. Quae in Lapponia occurrit, a suecica vulgari differt magnitudine paullo minori, colore viridi-aeneo in cupreum vergente, et antennis totis testaceis; in ceteris similis.

8. D. semicuprea: subconvexa, supra virescenti-aenea, subtus cinereo-sericea, pedibus fusco-ferrugineis, thorace punctatissimo, elytris crenato-striatis, dorso rubro-cupreis, interstitiis transversim rugosis. ♂♀. (Long. circ. 3 lin.)

PANZ. Fn. 29. f. 14. KUNZ. Ent. Fragm. 2. 4. 47. 20. *D. simplex* GYLL. Ins. Sv. 3. 664. 12. ♂♀.

Hab. in plantis paludosis, juncis etc. ad rivulos Lapp. meridionalis, ex. gr. ad Lycksele, pass., die 14—16. Jun. capta. Variat elytris aut unicoloribus, aut vitta cuprea. (Lappon.-Scan. freq., ibique etiam semel ut ♂ in copula hybrida juncta cum *D. sericea* ♀, a me inventa.)

139. Orsodachna.

LATR. SCHÖNH. GYLL. *Crioceris* PAYK. PANZ. FABR.

Corpus minoris magnitudinis, oblongum. Caput exsertum. Oculi globosi prominuli integri. Antennae extrorsum paullo crassiores, articulis obconicis. Thorax postice angustior. Color testaceus, fuscus. Motu tarda. Habitatio in floribus et foliis plantarum; per partem inferalpinam Lapponiae. Differentia sexus externe nulla. (Spec. Scand. 1.)

1. O. chlorotica: elongata, glabra, vage punctata, rufo-testacea, elytris pedibusque pallidioribus, pectore abdomineque sericeo-pubescentibus nigro-fuscis. (Long. circ. 2 lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 287. 1. GYLL. Ins. Sv. 3. 642. 1.

Hab. in Lapponiae meridionalis inferalpinis rar., in Sorbo Aucuparia ad Soeberg in districtu meridionali Trondhiem, d. 14. Jun. a D. BOHEMAN capta. (Lappon. Norvegica; Smoland. Calmariae, rar.)

140. Auchenia.

DEJ. *Crioceris* FABR. *Orsodachna* GYLL.

Corpus minoris magnitudinis, oblongum, postice obtusum. Caput sessile. Oculi subglobosi, prominuli integri. Antennae dimidio corpore longiores, filiformes, extrorsum paullo crassiores. Thorax latitudine mediis fere brevior. Color fuscus, testaceus. Motus tardus. Habitatio in foliis arborum; per partem infimam Lapponiae. Differentia sexus ignota. (Spec. Scand. 3.)

1. A. Betulae: creberrime punctata, pubescens, brunnea, l. nigro-fusca, ore, antennis, elytrisque lineis tribus elevatis margine, pallide testaceis, thorace utrinque denticulato. (Long. 2—2½ lin.)

DEJ. Catal. p. 114. ZETT. Fn. Lapp. 1. 359. 1. *Crioceris Betulae* FABR. Eleut. 462. 61. *Lema Betulae* SCHÖNH. Syn. 2. 286. 38. *Orsodachna Betulae* GYLL. Ins. Sv. 3. 644. 2.

Var. b. paullo major, supra obscurior.

GYLL. l. c. var. b.

Hab. in foliis Betulae albae in Lapponia et Botnia passim, in Lapponia meridionali ad Lycksele et Stensele, Jun., freq. In Dowre, BOHEMAN. Magnitudo et statura elongata *Lemae Asparagi*. (Lapponia; Dalecarlia; Westrogothia rar.)

2. A. subspinosa: supra vage profunde punctata subglabra, nigra, capite, antennarum basi, thorace utrinque unispinoso, pedibusque rufo-flavis. (Long. 1½ lin.)

DEJ. Catal. p. 114. *Zeugophora* eadem KUNZ. in Nov. Act. Hal. 2. 4. 75. 1. *Lema* eadem GYLL. Ins. Sv. 3. 640. 7.

Hab. in Populo Tremula ad Lycksele et Badstutresk,

Lapp. Umensis, 5—10. Aug. In Dowre BOHEMAN. (Lapp.-Scan. pass.)

141. Lema.

FABR. Eleut. 83. SCHÖNH. DEJ. *Crioceris* LATR.

Corpus minoris magnitudinis, ovato-oblongum, postice obtusum. Antennae submoniliformes, articulo basilari crasso, ovato. Caput collo distincto a thorace remotum. Oculi prominentes, interne emarginati. Thorax posterius coarctatus. Elytra subquadrata. Color rufus, niger, caeruleus, intensus. *Motus* tardus. *Habitatio* in herbis et graminosis; per partem infimam Lapponiae. *Differentia sexus* saepe ignota. (Spec. Scand. 6.)

1. L. brunnea: rufa, antennis, oculis, pectore, abdomine, pedum geniculis tarsisque nigris, thorace utrinque pone medium impresso, elytris punctato-striatis. (Long. circiter 3 lin.)

FABR. Eleut. 1. 473. II. SCHÖNH. SYN. 2. 250. 10. GYLL. INS. SV. 3. 634. 2. DEJ. Catal. p. 114. ZETT. FN. Lapp. 1. 390. 1. *Crioceris brunnea* PANZ. FN. 45. f. 1. *Chrysomela merdiger* LINN. FN. SV. 563.

Hab. in Lapponia Tornensi, D. PORTIN. *Lema melanopa* multo major. (Lapp.-Scan. pass.)

2. L. cyanella: nitida caerulea, antennis tarsisque nigris, corpore subts pedibusque subtilissime hispidulis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: minor, thorace nitido, antice convexo parce punctulato, postice transversim profunde impresso.

Fem.: major, thorace parum convexo, crebrius punctato, postice obsolete impresso; in copula.

Hab. in Lapponia rar. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. *Lema melanopa:* caerulea, thorace pedibusque rufis, antennis tarsisque nigris; minor, in Sueciae graminosis et herbis frequens, in Lapponia mihi non obvia.

Subdivisio 2da. *Cryptocephaloideae* GYLL.

142. Eumolpus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 327. FABR. DEJ.

Corpus minoris magnitudinis, ovatum, crassum. Antennae dimidio corpore longiores, extrorsum gradatim paullo crassiores. Thorax elytris multo angustior, supra convexus subgibbosus. Color niger. *Motus* tardus. *Habitatio* in floribus sylvestribus; per partem sylvaticam Lapponiae. *Discrimen sexus* externum nullum. (Spec. Scand. I. Faunae nostrae communis.)

1. E. obscurus: subopacus, tenuiter pubescens crebre punctulatus niger, antennarum basi ferruginea, thorace subgloboso, elytris subquadratis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin.)

FABR. Eleut. 1. 421. 19. SCHÖNH. SYN. 2. 236. 24. GYLL. INS. SV. 3. 583. 1. DEJ. Catal. p. 125. ZETT. FN. Lapp. 1. 391. *Chrysomela obscura* LINN. FN. SV. 561. *Cryptocephalus obscurus* PANZ. FN. 5. f. 12.

Hab. in plantis et floribus sylvestribus, libenter in Epilobio angustifolio, per partem sylvaticam Lapponiae mens. Jun. — Aug. frequens; ad Kengis, Muonioniska et Karesuando Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele, Stensele, Wilhelmina et usque ad Umenaes, Lapponiae Umensis, a me praesertim copiose visus. *Cryptocephalo dispar*, paullo brevior, sed non angustior. (Lapp.-Scan. pass.)

143. Cryptocephalus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 326. FABR. DEJ.

Corpus minoris magnitudinis, ovatum, firmum, subglabrum nitidum. Antennae simplices, filiformes, saepius longitudine fere corporis. Color niger, ruber, testaceus, viridis, caerulescens, pictura punctata. *Motus* segnis. *Habitatio* in foliis et floribus plantarum; per partem sylvaticam Lapponiae, rarius per inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus* externa in impressione segmenti ventralis ultimi saepius quaerenda. (Spec. Scand. 26.)

Sect. 1. Elytris disco vage punctatis.

1. C. sericeus: viridi-sericeus, aureo-vel caerulescenti-micans, antennis nigris, thorace crebre punctulato, elytris ru-

gulo-punctatis, apice singulatim rotundatis, ad scutellum elevatis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ —2 lin.)

Mas: antennae longitudine dimidii corporis, segmento ventrali ultimo in medio late, sed non profunde impresso.

Fem.: antennae vix longitudine dimidii corporis, segmento ventrali ultimo in medio non late, sed profunde impresso seu foveato; in copula capti.

FABR. Eleut. 2. 49. 46. PANZ. FN. 102. f. 13. SCHÖNH. SYN. 2. 361. 42. GYLL. INS. SV. 3. 603. 7. ♂♀. DEJ. Catal. p. 127. ZETT. FN. Lapp. 1. 391. 1. ♂♀. *Chrysomela sericea* LINN. FN. SV. 554.

Hab. in floribus Syngenesistarum, in Lapponia rarius. Inter majores generis, magnitudine tamen varians. (Lapp.-Scan. freq.)

2. C. 4-pustulatus: niger, ore, antennarum basi, thoracis laevisimi angulis anticis, pedibus anterioribus elytrorumque macula subhumerali et apicali flavo-testaceis, his irregulariter subseriato-punctatis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin.)

Mas: segmento ventrali ultimo non impresso.

Fem.: duplo major, antennis brevioribus, segmento ultimo ventrali profunde impresso.

SCHÖNH. SYN. 2. 369. 80. (exclus. Synon. FABR. cum LINNAEI, quod ad *Mycetophagum 4-maculatum* referendum). GYLL. INS. SV. 3. 613. 12. ♂♀. ZETT. FN. Lapp. 1. 392. 2. var. a. ♂♀.

Var. b. ♂♀. elytrorum apice nigro, immaculato.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Hab. in foliis fruticum ad Muonioniska et Karesuando mens. Aug. parcius lectus; var. b. in Lapponiae montosis frequentius occurrit, et in Lapponia meridionali ad Lycksele, Badstuttraesk et Stensele, 30. Jun. — 10. Aug., a me haud raro visa, feminae praesertim vulgares. *Cryptoceph. Moravi* subsimilis magnitudine et habitu. (Lapp.-Scan. rar.)

3. C. variabilis: niger, maculis frontalibus thoracisque vittis tribus, media postice dilatata, flavis, elytris rubris; punctis tribus l. quatuor disci, sutura margineque angustissime, nigris, thorace punctulato, lateribus parum dilatato. (Long. fere 2 lin.)

FABR. Eleut. 2. 44. 20. PANZ. FN. 17. f. 7. SCHÖNH. SYN. 2. 357. 20. GYLL. INS. SV. 3. 595. 2. var. a. et b. DEJ. Catal. p. 127. ZETT. FN. Lapp. 1. 392. 3.

Hab. in Salicetis Lapponiae rarius. *Cryptoceph. dispar* (bipunctato FABR.) fere major. (Lappon.-Finlandia — ?)

4. C. 6-punctatus: niger, maculis frontalibus thoracisque vittis tribus flavo-testaceis, elytris rubris, maculis tribus magnis difformibus; sutura margineque dilatato, nigris, thorace punctulato, lateribus distincte dilatato. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin.)

Mas: ventre incurvo, in medio hispidoso.

Fem.: major, antennis brevioribus, ventre convexo, segmento ultimo profunde impresso.

Var. a. ♂♀. thorace nigro, margine antico vittisque tribus, media abbreviata, lateribus intramarginalibus puncto nigro notatis, rubris; elytris rubris punctis quatuor in fascias duas confluentibus nigris.

GYLL. INS. SV. 3. 600. 4. d. SCHÖNH. SYN. 2. 359. 28. var. f. ZETT. FN. Lapp. 1. 393. 4. var. a. ♂.

Var. b. ♀. thorace nigro, margine antico vittisque lateribus flavo-testaceis, elytris rubris, punctis quatuor nigris, posteriori scilicet diviso.

GYLL. l. c. var. f. ZETT. l. c. var. b.

Var. c. ♂♀. thorace ut in var. a., elytris nigris, lunula baseos, macula obsoleta in medio marginis et alia magna intra apicem, rubris.

GYLL. l. c. var. e. ZETT. l. c. var. c. ♂♀.

Hab. in foliis fruticum Lapponiae borealis rarius; at in Lapponiae meridionalis Salicetis, ex. gr. ad Lycksele et Badstuttraesk, 7. Jun. — 2. Aug. haud infrequenter obvius, sed feminae var. a. et b. praesertim visae. Magnitudo praecedentis et sequentis. (Lappon.-Suecia borealis rar.)

Obs. Varietates, quae in foliis Coryli Sueciae meridionalis frequenter occurrunt, thoracis vittam mediam anchoraeformem testaceam, et elytrorum suturam margineque angustius nigra habent, ad quas Synonyma FABRICII, PAYKULLI, LINNAEI etc. referenda.

5. C. variegatus: niger, antennarum basi, thoracis limbo maculae postica didyma flavescens, elytris testaceis nigro-punctatis, thorace punctato. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin.)

Mas: segmento ventrali ultimo obsolete impresso.

Fem.: paullo major, antennis longioribus, segmento anali distincte impresso.

Var. a. ♂♀. elytris singulo punctis duobus nigris.

FABR. Eleut. 2. 46. 27. SCHÖNH. SYN. 2. 359. 25. GYLL.

Ins. Sv. 3. 597. 3. DEJ. Catal. p. 127. ZETT. Fn. Lapp. 1. 594. 5. var. a. ♂♀. *Cryptocephalus distinguendus* PANZ. Fn. 13. f. 8.

Var. b. ♀. elytris singulo puncto tantum humerali nigro. ZETT., SCHÖNH. et GYLL. l. c. var. b.

Var. c. ♂♀. elytris singulo punctis duobus suturaque nigris, thoracis marginibus anguste testaceis maculaque ejus postica aut deficiente, aut parva lineari, saepe in duas divisa. ZETT., SCHÖNH. et GYLL. l. c. var. c.

Var. d. ♀. elytris singulo punctis quatuor, exterioribus magnis, interioribus (ad suturam) minoribus obsoletis, suturaque nigris. Thorax ut in var. c. Puncta elytrorum fascias duas fere formant. — ZETT. l. c. var. d. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi et Botnia boreali rarius; var. d. ad Muonioniska d. 17. Aug. inveni. In Betuletis et Salicetis Lapponiae Umensis, ut ad Lycksele et Badstuttraesk, femina var. c. quoque legi. Magnitudo prioris. (Lapponia; Suecia borealis; Finlandia pass.)

6. C. Coryli: niger, antennarum basi lineolisque duabus frontalibus flavis, elytris rubris, punctis subquatuor suturaque anguste, nigris, thorace subtilissime parce punctulato nigro aut rubro. ♂♀. (Long. fere 2 lin.)

Mas: ventre subincurvo, segmento ultimo integro; thorace nigro.

Fem.: major, ventre convexo, segmento ultimo profunde impresso; thorace rufo.

GYLL. Ins. Sv. 3. 602. 5. var. b. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 394. 6. ♂♀. *Cryptocephalus bimaculatus* NAEZÉN Act. Holm. 1794. 268. 3. t. 9. f. 1.

Hab. in Lapponia Tornensi, secundum Collectiones boreales; mihi vero nec in Lapponia, nec in Botnia obvium fuit insectum, Coryli Avellanae et Salicum foliis viciant, magnitudine praecedentis, paulo longius. (Lapponia?—Botnia occidentalis. NAEZÉN; Suecia media rar.)

Obs. In Suecia interiori elytra immaculata sunt, qualis a FABRICIO, PAYKULLIO et LINNAEO describitur haec species.

7. C. Pini: testaceus, pectore abdomineque saturatoribus, oculis antennarumque apice nigris, elytris pallidis, capite thoraceque confertissime punctulatis. ♂♀. (Long. 1—1½ lin.)

Mas: antennis longitudine fere corporis, ventre incurvo, segmento ultimo integro; pectore abdomineque brunneis.

Fem.: paulo major, antennis longitudine dimidii corporis, ventre convexo, segmento ultimo distincte impresso; pectore abdomineque obscure testaceis; in copula.

FABR. Eleut. 2. 56. 83. PANZ. Fn. 39. f. 17. SCHÖNH. Syn. 2. 369. 87. GYLL. Ins. Sv. 3. 603. 6. ♂♀. DEJ. Catal. p. 128. ZETT. Fn. Lapp. 1. 395. 7. var. a. ♂♀. *Chrysomela Pini* LINN. Fn. Sv. 556. ♂.

Var. b. ♂♀. in copula; obscurior, rufo-testaceus, corpore subtilis elytrorumque disco nigro-brunneis.

GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b. ♂. ZETT. l. c. var. b. ♂♀.

Hab. in frondibus Pini sylvestris, per partem sylvaticam Lapponiae et borealis et meridionalis, mense Augusto sat frequens; variet. a. et b. promiscue copulantes, at ex posteriori varietate feminae rarius occurrunt. Individua var. obscurioris praecipue in Lapponiis septentrionalibus mihi obvia. Prioribus multo minor, *Cryptoceph. Moraei* aequalis; mas femina saepe duplo minor. (Lapp.—Dalecarlia—Ostrogothia tantum var. a. freq.)

Sect. 2. Elytris regulariter punctato-striatis.

8. C. dispar: niger, antennis longitudine corporis, basi, elytrisque rufis, his nigro-marginatis maculatisque, thorace laevissimo. ♂♀. (Long. 1¼—1½ lin.)

Mas: segmento ultimo ventrali in medio obsolete impresso.

Fem.: segmento eodem profunde impresso; in copula.

Var. a. ♂♀. elytris rufis, margine omni punctisque duobus in singulo nigris.

PAYK. Fn. 2. 142. 15. SCHÖNH. Syn. 2. 355. 18. a. GYLL. Ins. Sv. 3. 614. 13. ZETT. Fn. Lapp. 1. 396. 8. var. a. ♂♀. *Cryptocephalus bipunctatus* FABR. Eleut. 2. 43. 16. PANZ. Fn. 68. f. 2. DEJ. Catal. p. 127. *Chrysomela bipunctata* LINN. Fn. Sv. 548.

Var. b. ♂♀. elytris rufis, margine omni vittaque lata longitudinali discoidali in singulo nigris.

LINN., PAYK., SCHÖNH. et GYLL. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. b. ♂♀. *Cryptocephalus lineola* FABR. Eleut. 2. 44. 17. PANZ. Fn. 102. f. 10. DEJ. Catal. p. 127.

Var. c. ♀. elytris nigris, limbo anguste rufo.

GYLL. l. c. var. c.

Hab. in foliis fruticum, praesertim Salicis, per Lapponiam

borealem inferiorem rarius, var. a. et b. promiscue copulantes. In Lapponia meridionali ♂ var. b. ad Umenaes d. 7. Jul. et ♀ var. c. ad Fredrika d. 26. Jul. tantum vidi. Medius, *Cryptoceph. 6-punctatus* paulo angustior; variat etiam dimidio minor. (Lappon.—Scan. freq.)

Obs. Dum varietas a. saepe in copula cum varietate vittata b., jam ut mare jam ut femina, deprehenditur, nomen specificum LINNAEI: *bipunctatus* retinere nolui, nec has meras varietates ut distinctas species cum Illustr. DEJEAN considerare potui. Varietates: elytris nigris apice rufo-maculatis, quae in Suecia inferiori occurrunt, in Lapponia non vidi.

9. C. 10-punctatus: niger, antennarum basi, macula frontis, thoracis punctulati vitta media et maculis laterilibus, pedibusque anterioribus testaceis, elytris aut flavis nigro-maculatis, aut totis nigris. ♂♀. (Long. 1—1¼ lin.)

Var. a. ♂♀. elytris flavis, margine omni angusto, maculisque in singulo quinque nigris.

FABR. Eleut. 2. 53. 65. PANZ. Fn. 68. f. 12. SCHÖNH. Syn. 2. 366. 68. GYLL. Ins. Sv. 3. 619. 15. DEJ. Catal. p. 127. ZETT. Fn. Lapp. 1. 396. 9. var. a. ♂♀. *Chrysomela 10-punctata* LINN. Fn. Sv. 560.

Var. b. ♂♀. elytris nigris, thoracis margine antico vittaque media postice dilatata, striola fusca divisa, testaceis.

SCHÖNH. l. c. var. f. GYLL. l. c. var. c. ZETT. l. c. var. b. ♂♀. *Cryptocephalus botnicus* FABR. Eleut. 2. 45. 22. PANZ. Fn. 68. f. 3. *Chrysomela botnica* LINN. Fn. Sv. 577.

Var. c. ♂♀. elytris nigris, thoracis vitta media testacea angusta simplici, abbreviata, vix medium disci attingente.

GYLL. l. c. var. e. ZETT. l. c. var. c. ♂♀. *Chrysomela botnica* DE GEER Ins. 5. 335. 39.

Hab. in Lapponiae foliis Salicum passim, var. a., b. et c. promiscue copulantes. *Cryptoceph. Moraei* magnitudine plerumque aequalis. (Lapponia; Botnia freq.—Ölandia var. a. et c. freq.—Ostrogoth. var. a. rar.)

10. C. punctiger: niger, fronte, thoracis punctati margine antico, antennarum basi pedibusque anterioribus flavo-testaceis, elytris caeruleis, profunde punctato-striatis. ♂♀. (Long. circiter 1 lin.)

Mas: segmento auali subtus laevi, minor.

Fem.: segmento auali impresso; fronte tantum apice pallida, margine thoracis angustissime flavo, et pedibus anterioribus saepe fusco-testaceis.

SCHÖNH. Syn. 2. 364. 57. GYLL. Ins. Sv. 3. 624. 18.

Hab. in foliis fruticum Lapponiae meridionalis, passim; ad Lycksele, Badstuttraesk, Wilhelmina et Alnsele, utrumque sexum, 24. Jun. — 25. Jul. inveni. (Lapp.—Suec. media, Ostrogothia, pass.)

11. C. labiatus: niger, ore, antennis elongatis basi, pedibusque anterioribus flavis, thorace laevissimo, elytris profunde punctato-striatis, apice laeviusculis. ♂♀. (Long. ¾—¾ lin.)

FABR. Eleut. 2. 51. 56. PANZ. Fn. 68. f. 9. SCHÖNH. Syn. 2. 363. 53. GYLL. Ins. Sv. 3. 627. 21. DEJ. Catal. p. 128. ZETT. Fn. Lapp. 1. 397. 10. ♂♀. *Chrysomela labiata* LINN. Fn. Sv. 553.

Hab. in foliis Salicum mensib. Jun. — Septemb., in Lapponia Suecica boreali et meridionali vulgaris; occurrit etiam in Nordlandiae inferalpinis, et in Raschstind insulae Schier-voe, ac in Gamstenstind frequenter visus, in copula saepe captus; in regione alpina alpium Suessionensium etiam a D. HEER observatus (vide FRÖB. et HEER Mitth. Zürich 1834 p. 97.), pusillus, priori multo minor, *Cryptoceph. minuto* aequalis, mas plerumque dimidio minor femina. (Lapp.—Scan. freq.)

12. C. bilineatus: niger, thorace subtilissime rugoso, flavo-marginato, elytris flavis, sutura vittaque media nigris, antennarum basi pedibusque pallide testaceis. ♂♀. (Long. vix ¾ lin.)

Mas: fronte flava, postice nigro-marginata.

Fem.: fronte nigra, ore punctisque 2 verticis flavis.

SCHÖNH. Syn. 2. 363. 49. GYLL. Ins. Sv. 3. 630. 23. ♂♀. CHARPENTIER. Horae Entom. p. 242. T. 8. f. 4.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.—Suecia media, Ostrogoth. pass.—Scan. rar.)

Obs. *Crypt. Wasastjernae*: „niger, lincis 2 frontalibus, ore, antennarum basi pedibusque anterioribus flavis, thorace subtilissime strigoso, elytrorum striis apicem fere attingentibus.“ ♂♀. (Long. ¾ lin.) — GYLL. Ins. Sv. 4. 669. 21—22., in Botnia orientali a D. WASASTJERNA detectus, in Lapponiae parte inferiore forsitan etiam occurrit; sed cum intra limitem Lapponiae hactenus non sit visus, insectum boreale tantum hoc modo indicare possum.

144. Clythra.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 325. FABR. SCHÖNH. DEJ.

Corpus mediae magnitudinis, oblongum, subcylindricum, nitidum. Antennae vix thorace longiores, serratae, exsertae. Thorax brevis, transversus. *Color* niger, testaceus, pictura (in nostra) punctata. *Motus* tardus, at sole lucente saepe volatus. *Habitatio* in foliis fruticum; per Lapponiam Norvegicam, maritimam. *Differentia sexus* in impressione anali externe quaeritur. (Spec. Scand. 7, in quibus mares plurimi mandibulis validioribus, pedibusque anticis longioribus a feminis dignoscuntur.

1. C. 4-punctata: subtiliter vage punctata nigra, subtus griseo-pubescentis, elytris rufo-testaceis, singulo maculis duabus nigris, posteriori majori transversa, saepe gemina. ♂♀. (Long. 3 lin.)

Mas: segmento ventrali ultimo late, sed non profunde foveato.

Fem.: segmento eodem minus late, sed distincte foveato; in copula.

FABR. Eleut. 2. 31. 13. PANZ. Fn. 106. f. 10. SCHÖNH. Syn. 2. 344. 14. GYLL. Ins. Sv. 3. 585. 1. DEJ. Catal. p. 126. ZETT. Fn. Lapp. 1. 398. 1. ♂♀. *Chrysomela quadri-punctata* LINN. Fn. Sv. 547.

Hab. in foliis Betulae albae, in Nordlandia Norvegica mense Julio passim; ad Björkvik et Evenäs frequentius a me lecta, sed in Lapponia Suecica non nisi ad Wilhelmina Lapponiae meridionalis, ibique d. 21. Jul. in copula capta, a me visa. Reliquis speciebus Suecicis major, longior. (Lapponia-Scania, ibique in Corylo, freq.)

2. C. tridentata: punctatissima caeruleo-virescentis, elytris testaceis immaculatis, thoracis angulis posticis elevatis, antennis brevioribus, pedibus anticis elongatis, femoribus rectis. ♂♀. (Long. 2—2½ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 347. 27. GYLL. Ins. Sv. 3. 587. 3. ♂♀. *Chrysomela eadem* LINN. Fn. Sv. 546.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; non nisi ad Lycksele d. 2. Aug. a me inventa. ♂ minor, pedibus primi paris longis longioribusque quam in ♀. (Lapp. Umensis-Ostrogoth., Smoland. pass.)

Subdivisio 3tia. Cassideae GYLL.

145. Cassida.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 323. FABR. DEJ.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis, clypeiforme, suborbiculatum, glabrum, parum nitidum, supra disco convexiusculum. Caput sub thorace semicirculari absconditum. Antennae subuliformes, extrorsum paullo crassiores. *Color* virescens, pallidus. *Motus* tardus. *Habitatio* in foliis plantarum et sub lapidibus; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* externa nulla. (Spec. Scand. 13.)

1. C. viridis: breviter ovata, supra obscurius viridis, subtus nigra, elytris punctato-substriatis, regione scutellari ruginosa, pedum geniculis, tibiis tarsisque pallidis, thoracis angulis acutis. ♂♀. (Long. 2—2½ lin.)

LINN. Fn. Sv. 467. var. femoribus nigris. PANZ. Fn. 96. f. 4. PAYK. Fn. 2. 45. 2. FABR. Eleut. 1. 387. 1. SCHÖNH. Syn. 2. 209. 1. LATR. Gen. Ins. 3. 52. DEJ. Catal. p. 117. ZETT. Fn. Lapp. 1. 399. 1. ♂♀. *Cassida rubiginosa* GYLL. Ins. Sv. 3. 437. 3.

Hab. in Lapponia rarius. Inter majores generis. (Lappon.-Scan. pass.)

Obs. Cassidam viridem LINN. l. e. eandem ac nostram esse seu varietatem pedibus pallidis, ex frequentia insecti et „abdomine toto nigro,“ credere mihi fas videtur. *Cassida equestris* Auctor. huic similis, paullo major, elytris crebre vage punctatis, basi non ferrugineis, thoracis angulis rotundatis, ut etiam abdominis limbo pedibusque totis flavis, in Suecia inferiori haud raro, in Lapponia vix occurrit.

2. C. sanguinolenta: breviter ovata, supra laete viridis, subtus nigra, antennarum basi, abdominis margine anguste, pedibusque pallidis, elytris convexis distincte punctato-striatis, regione scutelli sanguinea, thorace amplo postice arcuato, angulis obtusis. (Long. 1½ lin.)

FABR. Eleut. 1. 389. 8. PAYK. Fn. 2. 46. 3. SCHÖNH. Syn. 2. 212. 7. GYLL. Ins. Sv. 3. 441. 6. DEJ. Catal. p. 117. ZETT. Fn. Lapp. 1. 400. 2.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; praecedente duplo et ultra minor. (Lapponia; Dalecarlia; Ostrogothia; Scania rar.)

3. C. nebulosa: breviter ovata, supra griseo-flavescens, subtus nigra, antennarum basi, abdominis margine anguste, pedibusque pallidis, elytris nigro-maculatis, profunde punctato-striatis, punctis subocellatis, thoracis angulis rotundatis. ♂♀. (Long. 2—2½ lin.)

Mas: abdominis margine apicali summo pallido, femoribus plerumque nigris.

Fem.: major, abdominis margine paullo latius, pedibusque totis pallidis; in copula.

LINN. Fn. Sv. 468. SCHÖNH. Syn. 2. 215. 21. var. β. GYLL. Ins. Sv. 3. 442. 7. ZETT. Fn. Lapp. 1. 400. 3. ♂♀. *Cassida affinis* FABR. Eleut. 1. 388. 5. DEJ. Catal. p. 117.

Hab. in Lapponiae plantis rarius. Media, magnitudine et statura fere *Cassidae viridis*. (Lappon.-Scan. pass.)

4. C. obsoleta: breviter ovata, supra flavescens, subtus nigra, antennarum basi, fronte, abdominis limbo anguste, pedibusque pallidis, thorace lateribus depresso, angulis rotundatis, puncto antescutellari fusco, elytris profunde punctato-striatis, punctis ocellaribus. (Long. 1½ lin.)

Var. a. elytris flavescens inmaculatis.

SCHÖNH. Syn. 2. 215. 22. GYLL. Ins. Sv. 3. 444. 8. DEJ. Catal. p. 117. ZETT. Fn. Lapp. 1. 400. 4. var. a. *Cassida pallida* PAYK. Fn. 2. 50. 8

Var. b. elytris flavescens, dorso magis vel minus fusco-nebuloso.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b. *Cassida nebulosa* FABR. Eleut. 1. 390. 11. (exclus. Syn. LINN.)

Hab. in plantis et sub lapidibus Lapponiae passim, ad Karungi, Över-Torneå et Wittangi mens. Maj. — Jun. a me lecta; priori duplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

5. C. nobilis: oblongo-ovata, convexa, supra griseo-flavescens, subtus nigra, antennarum basi, abdominis limbo laterali late, femoribus apice, tibiis tarsisque testaceis, elytris profunde punctato-striatis, interstitio secundo a sutura latiori, caerulescenti-argenteo, thoracis angulis obtusis. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 469. FABR. Eleut. 1. 396. 47. SCHÖNH. Syn. 2. 219. 68. GYLL. Ins. Sv. 3. 445. 9. DEJ. Catal. p. 117. ZETT. Fn. Lapp. 1. 401. 5. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius, in copula capta. Magnitudo praecedentis. (Lapp.-Scan. freq.)

Color argenteus lineae elytrorum juxta suturam cum vita fere omnino perit, remanente tinctura pallida, nitida.

Subdivisio 4ta. Gallerucoideae GYLL.

146. Galleruca.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 331. FABR. DEJ.

Corpus mediae vel minoris magnitudinis, ovatum, subconvexum. Antennae subapproximatae, filiformes, extrorsum parum crassiores. Caput parvum. Thorax brevis transversus. Pedes simplices (femoribus posticis non incrassatis). *Color* niger, testaceus, luridus. *Motus* tardus: insectum attactum vel sole urente vix vivacius, plantis natalibus segnitur adhaerens. *Habitatio* sub lapidibus, aut plerumque in foliis fruticum, saepe sociatim; per partem sylvaticam Lapponiae Suecicae. *Differentia sexus* externa in emarginatura anali quaerenda. (Spec. Scand. 17.)

1. H. Tanacetii: nigra unicolor, saepe crebre et vage profunde rugoso-punctata, thorace inaequali, lateribus subinnuato, elytris lineis elevatis nullis. ♂♀. (Long. 2¼—2½ lin.)

Mas: segmento ventrali ultimo late et profunde emarginato.

Fem.: segmento eodem integro; in copula.

FABR. Eleut. 1. 481. 16. PANZ. Fn. 102. f. 2. SCHÖNH. Syn. 2. 290. 19. GYLL. Ins. Sv. 3. 502. 1. var. DEJ. Catal. p. 117. ZETT. Fn. Lapp. 1. 402. 1. ♂♀. *Chrysomela Tanacetii* LINN. Fn. Sv. 507.

Hab. in pascuis Lapponiae borealis per partem infimam mens. Aug. passim; at in Lapponia meridionali praesertim in plantis aquaticis ad lacus, ex. gr. prope Lycksele, Sten-sele et Wilhelmina 24. Jun. — 16. Jul., haud infrequenter a me visa; in copula capta, valde segnis et ignava, feminae gravidae saepe insigniter tumidae. In suo genere major. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. In Suecia variat elytris striis magis vel minus obsolete elevatis; sed in speciminibus Lapponicis elytra non quidem obsolete elevato-striata videntur.

2. G. Capreae: oblongo-ovata, glabra, nigra, supra griseo-testacea punctatissima, capite, maculis thoracis tribus

scutelloque nigris, antennis elongatis inferne, tibiisque griseo-variis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: segmento ventrali ultimo brevi, in medio profundissime impresso.

Fem.: segmento eodem longiori, laevi, margine integro; in copula.

FABR. Eleut. 1. 487. 46. PANZ. Fn. 102. f. 7. SCHÖNH. Syn. 2. 297. 57. GYLL. Ins. Sv. 3. 504. 3. DEJ. Catal. p. 117. ZETT. Fn. Lapp. 1. 402. 2. ♂♀. *Chrysomela Capreae* LINN. Fn. Sv. 566.

Var. b. ♂♀. obscurior, antennis fere totis thoracisque maculis dilatatis majoribus, nigris, elytris brunneis. ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Var. c. supra grisea, antennis pedibusque totis nigris.

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 651. 3. var. c.

Hab. in foliis Betulae et Salicis, locis saepe paludosis, in Lapponia tempore vernali freq.; ad Wittangi et Juckasjervi mense Junio in copula sat copiose visa; var. a. quoque ad Lycksele Lapponiae meridionalis 3-10. Jun. sat frequenter observata; var. c. in Lapponia, test. D. GYLLENHAL l. c. Inter nostras hujus generis media, priori minor. (Lapp.-Scan. freq.)

3. G. Nymphaeae: oblongo-ovata, subdepressa, pubescens nigra, ore, fronte, antennarum articulis inferioribus basi elytrorumque margine exteriori flavis, thorace testaceo, maculis tribus nigris, pedibus pallidis, femoribus basi geniculisque fuscis. ♂♀. (Long. fere 2 lin.)

Mas: segmento ventrali ultimo profunde et late emarginato.

Fem.: segmento eodem profunde et anguste emarginato; in copula.

FABR. Eleut. 1. 486. 45. PANZ. Fn. 102. f. 6. SCHÖNH. Syn. 2. 296. 56. GYLL. Ins. Sv. 3. 509. 7. DEJ. Catal. p. 118. ZETT. Fn. Lapp. 1. 403. 3. ♂♀. *Chrysomela Nymphaeae* LINN. Fn. Sv. 565.

Hab. in foliis plantarum, praesertim Nymphaeae, in Lapponia boreali et meridionali rarius; praecedente paullo major. (Lapp.-Scan. pass.)

4. G. Sagittariae: oblongo-ovata, subdepressa, parum pubescens nigra, fronte, antennarum articulis inferioribus basi elytrorumque fuscorum margine flavis, thorace testaceo, maculis tribus nigris, lateralibus obsolete, pedibus pallidis, genibus tarsisque infuscat. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: segmento ventrali ultimo margine pallido, in medio sat late, sed non profunde emarginato.

Fem.: segmento eodem ut in mare, sed anguste emarginato; in copula.

GYLL. Ins. Sv. 3. 511. 8. ZETT. Fn. Lapp. 1. 403. 4. ♂♀.

Hab. in Lapponiae meridionalis plantis paludosis rarius; praecedente duplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

5. G. lineola: oblongo-ovata, parum convexa, sericeo-pubescens nigra, fronte, antennarum articulis inferioribus basi, elytrorum obscure testaceorum margine suturaque, flavis, thorace testaceo, macula media nigra, ano pedibusque pallidis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: segmento ventrali ultimo late, sed non profunde emarginato.

Fem.: segmento eodem leviter tantum emarginato, saepe major; in copula.

FABR. Eleut. 1. 486. 44. PANZ. Fn. 102. f. 5. SCHÖNH. Syn. 2. 296. 53. GYLL. Ins. Sv. 3. 512. 9. DEJ. Catal. p. 118. ZETT. Fn. Lapp. 1. 404. 5. ♂♀.

Hab. in foliis fruticum, in Lapponia boreali rarius; sed in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Lycksele, in Salicetis, 4-10. Jun., in copula frequenter capta. Magnitudo prioris. (Lapp.-Scan. freq.)

6. G. Alni: ovata nitida glabra caerulescens, antennis, tibiis tarsisque nigris, elytris violaceis, creberrime vage punctulatis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

FABR. Eleut. 1. 483. 27. PANZ. Fn. 102. f. 3. SCHÖNH. Syn. 2. 292. 30. GYLL. Ins. Sv. 3. 519. 15. DEJ. Catal. p. 118. ZETT. Fn. L. 1. 404. 6. ♂♀. *Chrysomela Alni* LINN. Fn. Sv. 511.

Hab. in foliis Alni, in Lapponia rarior, Collect. D. KOLSTRÖM. Statura et magnitudo fere *Gall. Tanacetii*. (Lapp.-Scania, ibi plerumque supra magis caerulescens, freq.)

147. Haltica.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 332. GYLL. SCHÖNH. DEJ. *Chrysomela* FABR.

Corpus parvum, saepe minutum, breviter ovatum, convexusculum nitidum, glabrum. Antennae filiformes, extrorsum parum crassiores, articulo secundo tertio plerumque parum brevior. Pedes postici saltatorii (femoribus incrassa-

tis). *Color* niger, caeruleus, testaceus, rufus. *Motus* saltatorius. *Habitatio* in foliis et floribus plantarum, plerumque sociatim; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus* externa in pancis observanda. (Spec. Scand. 63.)

Sect. 1. *Elytris vage punctatis.* *)

1. H. oleracea: oblongo-ovata, convexa, caerulescenti-viridis, antennis extrorsum nigris, thorace laeviusculo, postice transversim impresso, elytris punctulatis. ♂♀. (Long. $1-1\frac{1}{2}$ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 319. 142. PANZ. Fn. 21. f. 1. GYLL. Ins. Sv. 3. 521. 2. DEJ. Catal. p. 119. ZETT. Fn. Lapp. 1. 405. 1. ♂♀. *Chrysomela oleracea* LINN. Fn. Sv. 534. *Galleruca oleracea* FABR. Eleut. 1. 498. 108.

Var. b. supra obscurior, fusco-virescens.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Var. c. supra caerulea.

ZETT. et GYLL. l. c. var. c. *Galleruca Erucae* FABR. Eleut. 1. 497. 99.

Hab. in plantarum foliis per partem sylvaticam Lapponiae et borealis et meridionalis mens. Maj. - Sept. passim frequens; varietatem b. etiam in paludosis ad Bossekop Finmarkiae legi. Major in suo genere. (Lapp.-Scan. freq.)

2. H. Erichsoni: brevis rotundata valde convexa laevis nitida nigra, antennarum basi pedibusque ferrugineis, elytris obsolete punctulatis caeruleis. (Long. vix $\frac{2}{3}$ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad novacolum Almsele in paroecia Åsele d. 24. Jul. 1832 duo specimina inventi. (Lapponia meridionalis.)

Affinis *H. mercuriali* et *caeruleae*, sed ab illa magnitudine minor, thorace laevissimo, nec impresso, pedibus luteis, etc., et ab hac, corpore brevior, magis convexo, supra laeviori, pedum colore, femoribus posticis immaculatis, etc. abunde distincta. Antennarum articuli 2 basales ferruginei. Thorax convexus laevissimus. Elytra valde convexa, obsolete ruguloso-subpunctulata, caerulea. Cel. Det. W. F. ERICSON, Berolinensis, Germanorum Entomologo Sagacissimo, elegantissimae monograph. Meloës etc. Auctori, hoc pulchrum et certe novum insectum arcticum benevole tribuit ZETTERSTEDT.

3. H. Euphorbiae: ovata nigra, supra aeneo-micans, antennarum basi pedibusque pallidis, femoribus posticis aeneis; thorace laeviusculo non impresso, elytris subtiliter punctulatis. (Long. vix $\frac{1}{2}$ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 312. 71. GYLL. Ins. Sv. 3. 525. 5. DEJ. Catal. p. 121. ZETT. Fn. Lapp. 1. 405. 2. *Crioceris Euphorbiae* FABR. Eleut. 1. 467. 87.

Hab. in graminosis Lapponiae rarius, pusilla, *Halt. Helix* fere triplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

4. H. Nemorum: oblonga subdepressa, crebre punctulata nigra, elytris vitta longitudinali integra flava, antennis inferne, tibiis tarsisque testaceis (major) ♂♀. (Long. $\frac{1}{2}-\frac{2}{3}$ lin.)

Mas: articulo antennarum quarto et quinto proxime praecedentibus et praecipue sexto majoribus, crassioribus.

Fem.: articulis iisdem minoribus.

SCHÖNH. Syn. 2. 313. 77. PANZ. Fn. 21. f. 19. GYLL. Ins. Sv. 3. 530. 9. DEJ. Catal. p. 121. ZETT. Fn. Lapp. 1. 406. 3. ♂♀. *Chrysomela Nemorum* LINN. Fn. Sv. 543. var. major. *Crioceris Nemorum* FABR. Eleut. 1. 467. 89.

Hab. in Lapponiae plantis, inprimis Tetradymanis passim; magnitudine varians. (Lapp.-Scan. freq.)

5. H. flexuosa: oblongo-ovata subdepressa, crebre punctulata nigra, elytris vitta longitudinali sinuata testacea, antennarum tibiarumque basi piceo-testacea (minor). ♂♀. (Long. vix $\frac{1}{2}$ lin.)

Mas et Fem. ut in priori differunt.

Var. a. vitta elytrorum angustiori, parum sinuata.

SCHÖNH. Syn. 2. 314. 79. GYLL. Ins. Sv. 3. 531. 10. DEJ. Catal. p. 121? ZETT. Fn. Lapp. 1. 406. 4. ♂♀. *Altica Nasturtii* PANZ. Fn. 21. f. 9.

Var. b. vitta elytrorum dilatata, sinu brevi semicirculari nigro in medio exteriori emarginata.

ZETT., SCHÖNH. Syn. et GYLL. l. c. var. b. *Altica flexuosa* PANZ. Fn. 25. f. 12.

Hab. sub lapidibus, inuscis, cortice arborum et in graminosis per Lapponiam sylvaticam et borealem et meridionalem, tota aestate passim; var. b. praesertim in ripa arenosa

*) Quoad subdivisiones hujus generis ad Faunae Succiae *Halticas* accommodatas, cfr. GYLLENHAL Ins. Sv. 4. App. p. 652. Cfr. etiam ILLIG. Mag. 6. p. 51 seqq.

ad Juckasjervi legi. Magnitudine varians, priori semper minor. (Lapp.-Scan. freq.)

6. H. holsatica: ovata, convexa, crebre punctulata nigra, elytris macula apicis rotundata luteo-picea, antennarum basi tibiisque anterioribus rufo-testaceis. (Long. $\frac{1}{2}$ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 311. 64. GYLL. Ins. Sv. 3. 534. 12. DEJ. Catal. p. 121. ZETT. Fn. Lapp. 1. 406. 5. *Chrysomela holsatica* LINN. Fn. Sv. 544. *Crioceris holsatica* FABR. Eleut. 1. 467. 85.

Hab. in pratis humidis, in Lapponia rarius; ad Karungi et Wittangi tamen frequentiore vidi, mens. Majo—Junio. Magnitudo fere praecedentis. (Lapp.-Scan. pass.)

7. H. Fischeri: subovata convexa crebre punctulata subaenescens nigra nitida, elytrorum apice, antennarum basi pedibusque flavo-testaceis, femoribus posticis superne nigropiceis. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad pagum lapponicum Lycksele d. 16. Aug. 1832 duo specimina inveni. (Lapponia meridionalis.)

H. holsaticae proxime accedit, eique subsimilis, sed duplo major praesertim longior, tibiis posticis etiam testaceis, macula elytrorum flava ovata apicem summum occupante, nec intra apicem retracta, etc., certe distincta.

Nec displiceat Viro nobiliss. D. CONSIL. STAT. ACT. G. FISCHER DE WALDHEIM, Moscovito, de Entomologia Rossica meritisimo, summi nomen splendidi, obscuro insecto illustrando additum videre, optat rogatque inventor.

8. H. lurida: ovata, convexa, nigro-picea, antennarum basi pedibusque flavis, elytris brunneis, creberrime punctatis, apice singulatim rotundatis. ♂♀. (Long. vix $\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: anteennis dimidio corpore longioribus, elytris aum occultantibus.

Fem.: paullo major, anteennis longitudine dimidii corporis, elytris aum vix occultantibus.

SCHÖNH. Syn. 2. 309. 51. GYLL. Ins. Sv. 3. 537. 14. DEJ. Catal. p. 121. ZETT. Fn. Lapp. 1. 407. 6. ♂♀.

Hab. in Lapponiae graminosis, locis umbrosis passim. Pusilla, variat tamen magnitudine, *Haltica Euphorbiae* plerumque paullo major. (Lapp.-Scan. freq.)

9. H. pratensis: ovata, convexa, subtilissime punctulata nigra, antennarum basi, capite, thorace femoribusque posticis testaceis, pedibus elytrisque pallidis, horum humeris apice singulatim rotundatis. (Long. fere $\frac{3}{4}$ lin.)

PANZ. Fn. 21. f. 16. SCHÖNH. Syn. 2. 309. 50. GYLL. Ins. Sv. 3. 539. 15. DEJ. Catal. p. 121. ZETT. Fn. Lapp. 1. 407. 7.

Var. b. pallidior, ZETT. l. c. var. b. forte LINNAEI *Chrysomela exoleta*, PAYKULLI *Galleruca atricilla* var. a., et PANZERI *Altica tabida*?

Hab. passim in Lapponia cum priori, cujus fere magnitudine et statura gaudet. (Lapp.-Scan. freq.)

10. H. atricilla: oblongo-ovata, convexa, subtiliter punctulata nigro-picea, antennarum basi pedibusque anterioribus pallidis, thorace rufo-testaceo, aeneo-micante, antice compresso, elytris lividis, sutura nigricante, apice rotundato. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 308. 44. GYLL. Ins. Sv. 3. 540. 16. DEJ. Catal. p. 121. ZETT. Fn. Lapp. 1. 408. 8. *Chrysomela atricilla* LINN. Fn. Sv. 537? *Crioceris atricilla* FABR. Eleut. 1. 465. 75.

Hab. in plantis Lapponiae rarius, praecedente dimidio major, praesertim longior. (Lapp.-Scan. freq.)

11. H. melanocephala: ovata, convexa, subtiliter punctulata nigra, capite atro, antennarum basi pedibusque anterioribus pallidis, thorace sublaevi, rufo-ferrugineo, elytris lividis, sutura nigricante, apice acuto. ♂♀. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 309. 45. GYLL. Ins. Sv. 3. 555. 19. var. b. DEJ. Catal. p. 120. ZETT. Fn. Lapp. 1. 408. 9. ♂♀.

Hab. in graminosis, locis aridis, et ad margines agrorum, in Lapponia per partem sylvaticam mens. Jun.—Sept. passim, in copula. *Halt. atricilla* paullo minor, brevior. (Lapp.-Scan. freq.)

Varietatem GYLLENHALI l. c. a. femoribus anterioribus etiam nigropiceis, in Lapponia non vidi.

12. H. borealis: ovata convexa nitida nigra, antennarum basi pedibusque anterioribus fuscis, thorace laevissimo rufescenti-testaceo, elytris punctulatis lividis, sutura margineque laterali anguste nigris, apice acuminatis. (Long. $1\frac{1}{4}$ lin.)

Forte *Crioceris Sisymbrii* FABR. Eleut. 1. 464. 76? et *Halt. Verbasci* ILLIG. Mag. 6. 167. 132? Sed *H. Verbasci* GYLL. Ins. Sv. 3. 543. 18. alia videtur.

Hab. in inferalpinis meridionalibus Norvegiae; in Verba-

sco nigro ad radicem alpii Fille-fjell d. 25. Aug. a D. BOHEMAN lecta. (Lapp. meridian. — ?)

H. melanocephalae affinis, sed quadruplo fere major, *H. testaceae* subaequalis. *H. Verbasci* GYLL. quoque similis, ejusque magnitudine, at color alius.

13. H. Nasturtii: ovata, minus convexa, crebre punctata nigro-picea, antennarum basi pedibusque anterioribus ferrugineis, thorace obsolete punctulato nigro, aeneo-micante, elytris testaceis, sutura margineque nigro-fuscis, apice rotundato. (Long. vix $\frac{1}{2}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 548. 21. var. b. ZETT. Fn. Lapp. 1. 408. 10. *Crioceris Nasturtii* FABR. Eleut. 1. 465. 77. *Haltica pratensis* SCHÖNH. Syn. 2. 309. 50. var. b.

Hab. in Lapponiae plantis, tempore autumnali rarius; praecedente saepe duplo minor. (Lapp.-Scan. pass.)

Varietas GYLLENHALIANA a, femoribus anterioribus nigropiceis, rarius in Suecia occurrit, nec talis in Lapponia mihi obvia fuit.

Sect. 2. Elytris punctato-striatis.

14. H. exoleta: oblongo-ovata, rufo-testacea tota, oculis nigris, thorace convexo, marginato sublaevi, postice transversim et abbreviatim profunde impresso, elytris regulariter punctato-striatis. ♂♀. (Long. 1 lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 310. 56. PANZ. Fn. 21. f. 14. GYLL. Ins. Sv. 3. 551. 24. DEJ. Catal. p. 120. ZETT. Fn. Lapp. 1. 409. 11. ♂♀. *Crioceris exoleta* FABR. Eleut. 1. 466. 80. (exclus. Syn. LINN. Fn. Sv., quod ad *Halt. pratensem* var. forte pertinet.) *Mordella flava* LINN. Fn. Sv. Ed. 1a. N. 535.

Hab. in graminosis Lapponiae passim; in hoc genere magna, mas tamen femina duplo minor; in copula. (Lappon.-Scan. freq.)

15. H. femorata: ovata nigra, capite, antennis, thorace pulvinato postice angustato et transversim impresso, tibiis tarsisque rufis, elytris caeruleis, regulariter punctato-striatis, punctis remotioribus, ore fusco. (Long. 1 lin.)

GYLL. Ins. Sv. 3. 559. 30. ZETT. Fn. Lapp. 1. 409. 12. Sed *Haltica femorata* DEJ. Catal. p. 120. forte non eadem. *Haltica rufipes* SCHÖNH. Syn. 2. 307. 36. var. b.

Var. b. elytris nigris. — ZETT. l. c. var. b. Hab. in graminosis, plantis variis, ut et in arenosis ad ripas fluminum, in Lapponia Toruensi mens. Majo — Aug. passim, ad Kengis, Juckasjervi et Karesuando ego illam inveni; in Lapponia Umensi paullo frequentius occurrit, ibique in paludosis ad Naestensjö, Wilhelmna, Stoettingsfjellet et ad radicem alpii Brattiksfjell, 8—31. Jul. a me lecta; var. b. ad Muonioniska tantum rarissime mihi obvia. (Lapponia; Botnia borealis, Öfver-Torneå, Matarengi pass.)

Magnitudo et affinitas *Halticae rufipedis*, sed certe distincta species, uam thoracis structura, femorum colore et elytrorum punctura, praeter alias notas leviores, aperte ab illa differt, nec loeus idem. Synonymon GYLLENH. haud dubius quoque nostrae allegavi, quamquam Ill. Vir „thoracis structurae exacte ut in *Halt. rufipedis*“ non bene determinat. *Halt. rufipes* GYLL., SCHÖNH. et LINN. (*Crioceris ruficornis* FABR.) in Suecia boreali mihi quidem non obvia fuit, sed tamen ejus diagnosi ob comparationem haec dare, non superfluum duxi.

H. rufipes: ovata nigra, capite, antennis, thorace convexo postice latiori et transversim impresso, pedibusque totis rufis, elytris caeruleo-virentibus, regulariter punctato-striatis, punctis approximatis. ♂♀. (Long. vix 1 lin.)

Hab. in Sueciae inferioris plantis nemoralibus vulgaris.

16. H. Helixines: ovata nigro-virescens, antennarum basi pedibusque testaceis, femorum posticorum apice nigricante, capite thoraceque profunde punctato et postice impresso, viridi-aureis, elytris caerulescentibus, evidenter punctato-striatis. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 303. 21. var. GYLL. Ins. Sv. 3. 562. 33. var. ZETT. Fn. Lapp. 1. 410. 13. *Chrysomela Helixines* FABR. El. 1. 147. 152. et LINN. Fn. Sv. 540. Diagn. var.

Hab. in floribus et foliis Salicum Lapponiae borealis passim; in Lapponia meridionali ad Åsele 27. Jul. frequentius. (Lapp.-Scan. freq.)

Halt. exoleta duplo et ultra minor, in hoc genere media. Varietates magis virides, a D. GYLLENHAL recensitas, in Suecia inferiori vulgares, in Lapponia non vidi.

17. H. dentipes: ovata, parum convexa nigra, supra aenea, antennarum basi tibiisque ferrugineis, posticis extus denticulatis, thorace crebre punctato, elytris evidenter punctato-striatis, interstitiis laevibus. (Long. $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 315. 85. GYLL. Ins. Sv. 3. 573. 41. DEJ. Catal. p. 120. ZETT. Fn. Lapp. 1. 410. 14.

Hab. in plantis Lapponiae borealis variis, locis aridis,

rarius; sed in Lapponiis meridionalibus, ex. gr. ad Åsele d. 26. Jul. paullo frequentius visa. Parva, *Halticæ melanoccephalæ* subaequalis vel saepe paullo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

18. H. aridella: ovata, convexa fusco-aenea, antennarum basi tibiisque ferrugineis, posticis extus denticulatis, thorace crebre punctato, elytris punctato-striatis, striis dorsalibus intricatis. (Long. $\frac{1}{2}$ lin. et ultra.)

Var. a. supra fusco-aenea.

SCHÖNH. Syn. 2. 315. 84. GYLL. Ins. Sv. 3. 575. 42. ZETT. Fn. Lapp. 1. 411. 15. var. a. *Galleruca aridella* PAYK. Fn. 2. 111. 34. DEJ. Catal. p. 120.

Var. b. supra caerulescens.

GYLL. l. c. var. c. SCHÖNH. l. c. var. β . ZETT. l. c. var. b.

Hab. in Nordlandia Norvegica locis aridis; ad Björkvik et Giebstad mens. Julio haud infrequenter vidi, praesertim varietate b. In Lapponia Suecica meridionali, var. a. ad Lycksele 12. Jun., et var. b. ad Umenaes 7. Jul. legi. Priori magnitudine subaequalis. (Lapp.-Scan. freq.)

19. H. Rubi: ovata, convexa nigra l. nigro-picea, antennis pedibusque ferrugineis, thorace crebre subtiliter punctulato non impresso, elytris evidenter regulariter punctato-striatis. (Long. $\frac{1}{2}$ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 314. 82. GYLL. Ins. Sv. 3. 581. 47. DEJ. Catal. p. 121. ZETT. Fn. Lapp. 1. 411. 16. *Crioceris Rubi* FABR. Eleut. 1. 468. 92. *Galleruca Rubi* PAYK. Fn. 2. 112. 35.

Hab. in Rubi idaei foliis, in Lapponia rarius. Pusilla, priori duplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

20. H. Chrysanthemi: oblongo-ovalis, valde convexa, obscure aenea, thorace punctulato postice ntrinque lineola impresso, elytris regulariter punctato-striatis, pedibusque piceo-ferrugineis. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 305. 24. GYLL. Ins. Sv. 3. 578. 44.

Hab. in Lappon. Umensi rariss.; ad Lycksele semel lecta; pedibus elytrorumque apice paullo obscurioribus, quam in speciminibus Suecicis vulgaribus. Vix tamen diversa. (Lapp. merid.-Scan. freq.)

Subdivisio 5ta. Chrysomelae genuinae.

148. Chrysomela.

LATR. Gen. Cüst. et Ins. 328. FABR. DEJ.

Corpus mediae l. minoris magnitudinis, breviter ovatum ant suborbiculatum, crassum, convexum, nitidum glabrum. Antennae moniliformes, extrorsum sensim crassiores. Thorax transversus. *Color* niger, caeruleus, viridis, saepe splendens, interdum testaceus. *Motus* tardus. *Habitatio* in foliis plantarum, saepe gregatim, raro sub lapidibus magis solitarie; per omnes Lapponiae regiones. Vita tenax; acu affixa anno dimidio et ultra sine aqua vixisse individua quarundam specierum ipse vidi. *Differentia* serus externa vix ulla, nisi magnitudinem provocare velis, maribus scilicet quam feminis plerumque minoribus. (Spec. Scand. 47.)

Sect. 1. Elytris dorso vage punctatis. (Metallicae, saepe splendidae).

1. C. Staphylaeae: breviter ovata, testaceo-brunnea, antennis pedibusque testaceo-ferrugineis, supra subaeneo-micans, thorace margine valde incrassato, disco, elytrisque crebre subtiliter punctulato. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ —2 lin.)

Mas: thoracis disco subtilissime punctulato.

Fem.: duplo fere major, thoracis disco paullo evidentius punctulato; in copula.

LINN. Fn. Sv. 518. FABR. Eleut. 1. 434. 71. SCHÖNH. Syn. 2. 251. 80. GYLL. Ins. Sv. 3. 455. 5. DEJ. Catal. p. 122. ZETT. Fn. Lapp. 1. 412. 1. ♂♀.

Hab. sub lapidibus Lapponiae per partem sylvaticam mens. Majo — Junio passim. Media, sequente plerumque paullo major, praesertim femina. (Lapp.-Scan. freq.)

2. C. polita: breviter ovata, aeneo-viridis, caeruleo-micans, thorace anrato, margine incrassato, antennae nigrae, basi piceae, elytris brunneo-testaceis, crebre punctulatis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin.)

LINN. Fn. Sv. 522. FABR. Eleut. 1. 434. 73. SCHÖNH. Syn. 2. 252. 82. GYLL. Ins. Sv. 3. 456. 6. DEJ. Catal. p. 122. ZETT. Fn. Lapp. 1. 412. 2. ♂♀.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Hab. rarius cum priori, qua saepe paullo minor; in copula visa. (Lapp.-Scan. freq.)

3. C. Populi: ovata ampla, nigro-caerulea, elytris creberrime punctulatis testaceis, summo apice antennisque extrorsum nigris, thorace parvo utrinque impresso, disco laevi. ♂♀. (Long. $2\frac{1}{2}$ — fere 3 lin.)

LINN. Fn. Sv. 523. FABR. Eleut. 1. 433. 68. PANZ. Fn. 100. f. 3. SCHÖNH. Syn. 2. 250. 77. GYLL. Ins. Sv. 3. 457. 7. DEJ. Catal. p. 123. ZETT. Fn. Lapp. 1. 413. 3. ♂♀.

Hab. in Salice et Populo, folia consumens, in Lapponia rarius, in copula capta. Ad Lycksele 5. Jun. Maxima nostratum hujus generis, priori triplo fere major. Larva tumida, albo-nigroque varia, guttulas olei lutei fundit, odorem gravem et foetidum spargens. (Lapp.-Scan. freq.)

4. C. Tremulae: thorace ntrinque profunde impresso, basi subtruncato, ovata nitida caeruleo-virescens, elytris rufo-testaceis immaculatis subrugosis. (Long. $2\frac{1}{2}$ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 251. 78. GYLL. Ins. Sv. 3. 458. 8.

Hab. in Lapponia Norvegica; in Populo Tremula a D. BOHEMAN, 14. 18. Aug. copiose lecta. Similis priori, minor. (Lappon.-Gottlandia, Suecia rar. — Simillimam e Lipsia misit amicus KUNZE.)

5. C. collaris: ovata, nigro-caerulea, antennis nigris inferne piceis, thoracis lateribus flavescentibus, puncto nigro, elytris subviolaceis, creberrime evidenter punctatis, scutello impresso. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ —2 lin.)

Mas: elytrorum apice mutico.

Fem.: paullo major, elytrorum apice acuminato, subreflexo; in copula.

Var. a. ♂♀. in copula; thoracis lateribus luteo-ferrugineis, elytris caeruleo-violaceis.

LINN. Fn. Sv. 528. SCHÖNH. Syn. 2. 254. 89. var. b. GYLL. Ins. Sv. 3. 459. 9. DEJ. Catal. p. 123. ZETT. Fn. Lapp. 1. 413. 4. ♂♀. *Chrysomela Salicis* FABR. Eleut. 1. 436. 81.

Var. b. ♂♀. in copula (invicem tantum, at non cum varietate a.); thoracis lateribus flavo-albidis, elytris aeneo-subviolaceis.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b. SCHÖNH. Syn. l. c. var. a. *Chrysomela collaris* FABR. Eleut. 1. 433. 80. (exclus. Syn.) PANZ. Fn. 78. f. 2.

Hab. in Lapponiae Salicibus; in Collectionibus D. D. KOLSTRÖM et PORTIN ut Lapponiae incola venditur, mihi in Suecia septentrionali non obvia. Magnitudo *Chrysomelae politae*. (Lappon.-Uplandia-Scan. freq.)

6. C. alpina: ovata, nigro-caerulea, virescenti-micans, antennarum basi pedibusque luteis, geniculis tarsisque nigris, thoracis lateribus flavescentibus, puncto nigro, elytris caerulescentibus, creberrime, obsolete punctulatis, scutello non impresso. (Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin.)

Mas: elytrorum apice mutico.

Fem.: paullo major, elytrorum apice distincte acuminato, reflexo; in copula.

Var. a. ♂♀. thoracis lateribus luteo-ferrugineis, elytris caerules.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 414. 5. var. a. ♂♀. FRÖB. et HEER. Mittheil. Zürich 1834. 1. p. 97.

Var. b. ♂♀. thoracis lateribus pallide flavis, elytris caeruleo-violaceis.

ZETT. l. c. var. b. ♂♀.

Hab. mense Julio in summo alpium Tornensium jugo, in ipsa nive tarde ambulans, haud infrequenter; ut etiam in Salicibus humilioribus visa; var. b. quoque ad Giebstad in insula Senjen Nordlandiae parce inveni. Sed per partem sylvaticam et subsylvaticam Lapponiae interioris mihi nunquam obvia; in regione tantum alpina alpium Helveticarum seu Suessionensium a D. D. FRÖBEL et HEER visa. (Lapponia et Suecica et Norvegica.)

Habitus et structura partium ut in *Chrysomela collaris*, a qua tamen praeter colorem alium differt etiam magnitudine paullo minori, punctura elytrorum subtiliori, ut et scutello semper laevissimo, aequali, nec ut in *Chrysomela collaris* foveola triangulari impresso. Caput virescenti-caeruleum, punctulatum. Antennae nigrae, basi fere ad medium ferrugineae. Thorax viridi-caeruleus, laevis l. punctis paucioribus minutis in disco sparsis, lateribus incrassatis punctatis, aut luteis (in var. a.), aut flavis (in var. b.), puncto semper nigro. Scutellum triangulare, laevissimum. Elytra aut virescenti-caerulea, aut caeruleo-violacea, subtiliter transversim strigulosa, confertissime sed non profunde punctata. Corpus nigro-caeruleum. Pedes luteo-ferruginei, geniculis tarsisque nigris.

Chrysomela collaris varietas „*pedibus rarius rufescentibus*“ PAYK. Fu. Sv. 2. 58. 10. Descript. potius forsitan ut junior et nuper e pupa declarata *Chrysomela collaris* genuina putanda

quam ut *Synonymon* ad nostram referri debet, nisi Auctor Ill. ipsam e Lapponia obtinuerit. Cum non plures notae allatae sint, dubia mihi videtur haec *PAYKULLI* varietas.

7. C. lapponica: oblongo-ovata, viridi-aenea, elytris amplius crebre evidenter punctatis, signaturis varie flexuosis testaceis, thorace parvo laevi, lateribus incrassatis rugoso-punctatis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ —2 lin.)

Var. a. ♂♀. in copula, copiose. Viridi-aenea, antennarum basi, tibiis, elytrorumque margine laterali, fascia media undulata arcubusque baseos et apicis rufo-testaceis.

LINN. Fn. Sv. 526. FABR. Eleut. 1. 437. 95. PANZ. Fn. 23. f. 13. SCHÖNH. Syn. 2. 258. 103. GYLL. Ins. Sv. 3. 463. 12. DEJ. Catal. p. 123. ZETT. Fn. Lapp. 1. 415. 6. a. ♂♀.

Var. b. ♀. simillima varietati a., arcu baseos fasciae media connexis; ex hac varietate forte non nisi feminas vidi, ut ex magnitudine majori concludere licet. Haec varietas in copula cum var. d. ad Lycksele d. 5. Jun. capta.

ZETT. l. c. var. b. ♀.

Var. c. ♂♀. freq. simillima varietati a., arcu baseos fasciaeque media interruptis.

GYLL. l. c. var. b. ? ZETT. l. c. var. c. ♂♀.

Var. d. ♂. rarius, similis iterum varietatibus praecedentibus, sed elytris caeruleis vel caeruleo-nigricantibus, margine laterali interrupte punctoquo uno alterove disci rufescentibus. Fasciae et arcus in hac varietate valde abrupta, relictis tantum hinc inde punctis quibusdam. Ex hac non nisi individua minoris magnitudinis inveni, unde ea fuisse mares conjicio. Varietas haec ut d. saepe quoque cum varietate b. ut ♀ in copula juncta deprehenditur.

GYLL. l. c. var. c. SCHÖNH. l. c. var. b. ZETT. l. c. var. d. ♂.

Var. e. ♂♀. similis varietatibus c. et d.; sed tibiis etiam aeneis. Varietatem hanc jam ut marem, jam ut feminam cum varie atibus prioribus copulatam saepe deprehendi.

Var. f. ♂♀. similis var. a., sed tibiis aeneis. Lycksele freq.

Hab. in variis Salicis speciebus locis praesertim montosis et subalpinis, in omnibus Lapponiae Suecicae et per omnes partes vulgatissima, et passim copiose, mense inprimis Jul.; adscendit usque ad alpes, et in summo alpium jugo in nive ambulante, praesertim varietatem b. vidi. In monte Alta-vaa prope Juckasjervi Lapponiae Tornensis, frutices Salicis glaucae initio mensis Julii tanta copia individuorum hujus speciei tectas observavi, ut neque ramuli neque folia distinguere possent. Var. a. et c. etiam e districtu boreali Trondhiem Lapponiae Norvegicae a D. BOHEMAN 10. Jun. captae necum communicatae. Sed de cetero varietates a. et b. plerumque in Lapponiis borealibus, varietates vero c. d. e. f. in Lapponiis meridionalibus magis vulgares observavi. *Chrysomela collaris* saepe duplo major, praesertim femina. (Lapponia. — Botnia occidentalis pass.)

8. C. cuprea: ovata, viridi-aenea, elytris magnis gibbosis, creberrime punctatis cupreis, basi plicatis, abdominis margine rufescente, thorace parvo, lateribus incrassato. (Long. $1\frac{1}{2}$ —2½ lin.)

FABR. Eleut. 1. 432. 61. PANZ. Fn. 25. f. 8. SCHÖNH. Syn. 2. 248. 66. GYLL. Ins. Sv. 3. 464. 13. DEJ. Catal. p. 123. ZETT. Fn. Lapp. 1. 416. 7.

Hab. in foliis Salicis Lapponiae borealis forte rarissime, non nisi ad Muonioniska mense Ang. parce vidi; sed in Salice caprea inter Vordahl et Vordor in districtu Trondhiem borealis Norvegicae d. 10. Jun. a D. BOHEM. haud infrequenter visa. Statura sequentis, sed plerumque dimidio major. (Lapponia-Suecia; Jemtlandia ad Skalfjærnstugan 29. Maj. etc. rar.)

9. C. aenea: ovata creberrime punctulata, supra viridis, nitidissima, subtus aenea obscurior, ano ferrugineo, thoracis lateribus non incrassatis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ —2 lin.)

Var. a. viridi-aenea.

LINN. Fn. Sv. 510. FABR. Eleut. 1. 444. 133. PANZ. Fn. 25. f. 9. SCHÖNH. Syn. 2. 248. 67. GYLL. Ins. Sv. 3. 467. 15. DEJ. Catal. p. 123. ZETT. Fn. Lapp. 1. 416. 8. a. ♂♀.

Var. b. caeruleo-violacea l. caerulescens tota, ano rufescente.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Hab. in fruticibus Alni, cujus folia consumit, libenter in vicinitate paludum, in Lapponia mens. Ang. et Sept. pass. Varietates a. et b. in copula saepe promiscue captae. Priori paullo minor. (Lappon.-Scan. freq.)

10. C. Graminis: oblongo-ovata, convexa, crebre evidenter punctata, aureo-viridis nitidissima, caeruleo-micans, antennis extrorsum nigro-fuscis. ♂♀. (Long. 2—2½ lin.)

LINN. Fn. Sv. 509. FABR. Eleut. 1. 440. 109. SCHÖNH.

Syn. 2. 247. 63. GYLL. Ins. Sv. 3. 468. 16. DEJ. Catal. p. 122. ZETT. Fn. Lapp. 1. 417. 9. ♂♀.

Var. b. splendidior, viridi-aurea, sutura viridi.

GYLL. l. c. var. c.

Var. c. ♂♀. in copula, viridis, caeruleo-variegata.

GYLL. Ins. Sv. 4. App. 647. 16. var. d. forte.

Hab. in graminosis Lapponiae sylvaticae borealis tempore vernali passim; sub lapidibus vero locis aridis arenosis ad Eckornselet, Lycksele et Stensele, Lapponiae meridionalis, 29. Maj.—3. Jul. omnes varietates frequenter vidi; in copula capta. Inter majores, *Chrysomela lapponica* plerumque paullo major. (Lapp.-Scan. freq.)

11. C. fastuosa: ovata, convexa, evidenter et parcius punctata, viridi-aurea, nitidissima, caerulescenti-micans, elytrorum sutura vittaeque media abbreviata saturate caeruleis, antennis basi ferrugineis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ —1¾ lin.)

LINN. Syst. Nat. 2. 588. 15. FABR. Eleut. 1. 440. 109. PANZ. Fn. 44. f. 12. SCHÖNH. Syn. 2. 260. 118. GYLL. Ins. Sv. 3. 470. 17. DEJ. Catal. p. 123. ZETT. Fn. Lapp. 1. 417. 10. a. ♂♀.

Var. b. elytris aureis, splendentibus, sutura anguste, vittaeque media abbreviata caeruleis.

ZETT. et SCHÖNH. l. c. var. b. *Chrysomela speciosa* LINN. Syst. Nat. 2. 588. 19. FABR. Eleut. 1. 441. 112. forte.

Var. c. pusilla; similis var. b. sed triplo fere minor.

Hab. in plantis humilibus Lapponiae borealis per partem sylvaticam mens. Majo — Aug. passim; in Lapponia meridionali cum specie praecedente freq., sed var. c. tantum ad novacolum Naestansjö Lapon. Umensis d. 13. Jul. rariss. visa; in copula. Praecedente triplo fere minor. (Lapp.-Scan. praesertim in Lamio albo freq.)

12. C. Polygoni: oblongo-ovata, confertissime punctulata, virescenti-caerulea, antennis nigris, basi, thorace, ano pedibusque rufo-ferrugineis, tarsis nigris. ♂♀. (Long. 1—1½ lin.)

Var. a. ♂♀. elytris caerulescentibus.

LINN. Fn. Sv. 520. FABR. Eleut. 1. 439. 102. SCHÖNH. Syn. 2. 258. 111. GYLL. Ins. Sv. 3. 474. 20. DEJ. Catal. p. 124. ZETT. Fn. Lapp. 1. 418. 11. a. ♂♀. An *Galleruca ruficollis* FABR. Eleut. 1. 479. 6. eadem? ut voluit D. ILLIG.

Var. b. ♂♀. elytris virescentibus.

ZETT. l. c. var. b.

Hab. in campis, in plantis humilibus Lapponiae et borealis et meridionalis, mens. Maj. — Aug. passim, var. a. et b. in copula saepe mixtae. Parva, priori iterum fere triplo minor. Sed feminae ovis gravidae mense Julio valde intumescunt, ut abdomine maximo deformes evadant. (Lapp.-Scan. praesertim in Polygono aviculari freq.)

13. C. Raphani: oblongo-ovata nitida, supra viridi-aurea confertissime punctata, subtus caerulea, thorace antice vix emarginato, fronte sulcata. ♂♀. (Long. 1—1½ lin.)

SCHÖNH. Syn. 2. 245. 51. GYLL. Ins. Sv. 3. 472. 19.

Hab. in Lapponia meridionali, passim; ad Lycksele d. 25. Jun. ♂ inventa; sed in Rumice juxta domum Sacerdotis in Wilhelmina uterque sexus 16. Jul. haud infrequenter observatus. (Lapp.-Scan. pass. copiose.)

14. C. varians: suborbicularis, convexa, metallica, antennis nigris, thorace mediocri, margine parum incrassato, disco subtiliter, elytrisque creberrime evidenter punctatis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$, fere $1\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. plerumque ♂. aeneo-virescens, pectore abdomineque caerulescentibus.

FABR. Eleut. 1. 433. 64. PANZ. Fn. 44. f. 9. SCHÖNH. Syn. 2. 249. 70. GYLL. Ins. Sv. 3. 471. 18. DEJ. Catal. p. 122. ZETT. Fn. Lapp. 1. 418. 12. a. ♂♀.

Var. b. plerumque ♀. tota caerulescens.

GYLL. l. c. var. d. ZETT. l. c. var. b. ♀.

Hab. in Nordlandia Norvegica rarius, in copula capta, var. a. saepius ut mas. Media, *Chrys. fastuosae* subaequalis, brevior, rotundata. (Lapp.-Scan. praesertim in Hypericis, ubi plures varietates colore insignes frequenter occurrunt.)

15. C. Armoraciae: suborbicularis, convexa, caeruleo-virescens, subtus nigricans, antennis nigris inferne ferrugineis, thorace parvo, brevissimo, sublaevi, elytris basi plicatis. ♂♀. (Long. 1—1½ lin.)

Var. a. elytris virescenti-caeruleis.

LINN. Fn. Sv. 515. FABR. Eleut. 1. 445. 136. PAYK. Fn. 2. 60. 13. PANZ. Fn. 44. f. 14. SCHÖNH. Syn. 2. 268. 143. GYLL. Ins. Sv. 3. 474. 21. DEJ. Catal. p. 124. ZETT. Fn. Lapp. 1. 418. 13. a.

Var. b. elytris violaceo-caeruleis.

PAYK. l. c. var. ZETT. l. c. var. b.

Var. c. supra aut cupreo-aenea, aut violacea.

Hab. in *Salicibus Lapponiae borealis* passim; ad Kengis d. 23. Aug. individua nuper exclusa et mollia ex utraque varietate copiose vidi. Sed in Lapponiae meridionalis *Salicibus* frequentius occurrit, ibique ad Lycksele et Badstustraesk omnes varietates, promiscue copulantes, 6-29. Jun. inveni. Priori duplo minor, *Chrysomela Cochleariae* parum major, minus convexa. (Lapp.-Ostrogoth. rar.)

Sect. 2. Elytris regulariter punctato-striatis.
(*Ferrugineae pictura variabili, rarius metallicae.*)

16. C. Cochleariae: breviter ovata viridi-caerulea, subtus nigricans, ani margine testaceo, elytris subtilissime punctato-striatis, humeris gibbis. ♂♀. (Long. $\frac{3}{4}$ —1 lin. et ultra.)

Var. a. ♂♀. supra virescenti-caerulea.

FABR. Eleut. 1. 445. 137. PANZ. Fn. 44. f. 15. SCHÖNH. Syn. 2. 268. 144. GYLL. Ins. Sv. 3. 479. 25. DEJ. Catal. p. 124. ZETT. Fn. Lapp. 1. 419. 14. a. ♂♀.

Var. b. ♂♀. in copula; saepe paullo minor, magis rotundata, supra splendida, aut (plerumque) viridi-aurea aut cuprea, subtus obscure aenea, thorace jam laeviusculo, jam punctulato; in ceteris varietati a., simillima, vix specie diversa, sed tantum varietas elegantior, licet colores obscuri ad splendens raro in climate austero mutari soleant.

ZETT. l. c. var. b. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. App. 648. 25. var. d.

Hab. in plantis paludosis, in Lapponia passim; var. a. ubique occurrit in Lapponiis Suecicis Jun., nec non in littore maris ad Evenäs Nordlandiae 17. Jul.; at var. b. non nisi in Lapponia Tornensi ac praecipue in ripa arenosa ad Juckasjervi mens. Jun. Jul. copiose, ut et in plantis paludosis ad Lycksele Lapponiae Umensis 16. Jun. frequenter vidi, in copula saepe capta, nunquam vero cum varietate a. (Lapp.-Scan. var. a. freq.)

Parva, *Chrysom. Polygoni* minor, brevior. Varietates caerule-scenti-violaceae in Lapponia non inveni. — *Chrys. egena*, qualis a D. ERICSON. et BEROLIN. missa, a nostra var. a. *Chrys. Cochleariae* vix differre videtur.

17. C. viminalis: oblongo-ovata, obtusa, nigra, supra varicolor, antennarum basi anoque testaceis, thorace disco subtiliter, intra latera profunde punctato, elytris punctato-striatis, interstitiis punctulatis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ —fere 2 lin.)

Var. a. thorace rufo, punctis baseos duobus nigris, elytris rufis immaculatis.

LINN. Fn. Sv. 524. FABR. Eleut. 1. 436. 83. SCHÖNH. Syn. 2. 254. 93. GYLL. Ins. Sv. 3. 457. 30. var. DEJ. Catal. p. 123. var. ZETT. Fn. Lapp. 1. 420. 15. a. ♂♀.

Var. b. thorace rufo, plaga magna antescutellari nigra, elytris rufis basi parce nigro-maculatis.

GYLL. l. c. var. f. ZETT. l. c. var. b.

Var. c. ♂♀. in copula; thorace ut in var. b. elytris rufis, singulo maculis quinque nigris distinctis notato.

GYLL. l. c. var. g. SCHÖNH. l. c. var. β. ZETT. l. c. var. c. *Chrysom. 10-punctata* LINN. Fn. Sv. 525. FABR. El. 1. 436. 86. PANZ. Fn. 100. f. 7.

Var. d. tota nigra, antennis inferne anoque rufis.

GYLL. l. c. var. l. SCHÖNH. l. c. var. f. ZETT. l. c. var. d. *Chrysom. haemorrhoidalis* LINN. Fn. Sv. 508. FABR. El. 1. 444. 131. PANZ. Fn. 75. f. 7.

Var. e. similis var. c. sed maculae elytrorum nigrae majores, confluentes.

GYLL. l. c. var. h.

Hab. in Lapponiae Tornensis *Salicibus* mens. Jun.—Aug. passim; var. b. ad Wittangi et Muonioniska mihi praesertim obvia; varietatem d. ut Lapponiae incolam tantum in collectionibus borealibus vidi. Var. a. et b. quoque in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Lycksele et Stensele, haud infrequenter visa, sed var. e. tantum e Lapponia Tornensi a D. FRIGELIO mihi missa. Media, *Chrysom. collaris* fere magnitudine. (Lapp.-Scania, ubi adhuc plures varietates vario modo pictae occurrunt.)

18. C. affinis: oblongo-ovata, obtusa nigra, antennis inferne ferrugineis, elytris varicoloribus, punctato-striatis, interstitiis laevibus, thorace disco subtilissime, versus latera profunde punctato. (Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin.)

Var. a. elytris rufo-testaceis, singulo maculis quinque nigris.

GYLL. Ins. Sv. 3. 485. 28. var. a. SCHÖNH. Syn. 2. 257. 99. var. γ. DEJ. Catal. p. 123. ZETT. Fn. Lapp. 1. 421. 16. a. ♂♀. *Chrysom. dispar* PAYK. Fn. 2. 67. 20. var. δ.

Var. b. elytris rufo-testaceis, singulo maculis quatuor nigris.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b. SCHÖNH. l. c. var. δ.

Var. c. elytris ut in varietate a., at maculis duabus l. tribus posterioribus dilatatis confluentibus maculam unam magnam posteriorem nigram in singulo formantibus.

ZETT. l. c. var. c. GYLL. l. c. P. 4. 649. 28. var. e.

Var. d. elytris ut in var. a., thoracis lateribus tibiisque rufescentibus.

GYLL. l. c. P. 3. var. c. SCHÖNH. l. c. var. β. ZETT. l. c. var. d.

Var. e. elytris ut in var. b., thoracis lateribus tibiisque rufescentibus.

GYLL. l. c. var. d. SCHÖNH. l. c. var. ae. *Chrysom. dispar* PAYK. l. c. var. γ? ZETT. l. c. var. e.

Var. f. tota nigra, antennarum basi, elytrorum margine inflexo, tibiis tarsisque ferrugineo-testaceis.

ZETT. l. c. var. f.

Var. g. tota nigra, antennarum basi, elytrorum margine inflexo, tarsisque ferrugineis.

ZETT. l. c. var. g.

Var. h. tota nigra, antennarum basi, elytrorumque margine inflexo piceo-ferrugineis.

ZETT. l. c. var. h.

Var. i. tota nigra, antennarum basi elytrorumque limbo anguste, apicali late, ferrugineis.

Var. k. thoracis lateribus late pallidis, elytris macula tantum unica interiore nigra, rarius altera humerali.

GYLL. l. c. P. 4. 649. 28. var. f.

Var. l. tota nigra, antennarum basi sola testacea.

GYLL. l. c. var. g.

Hab. in foliis *Salicum Lapponiae* mens. Jul.—Aug. vnl-garis; varietates a. et b., a Lapponia inferiori sylvatica Sueciae usque ad summum alpium jugum, ut et in Nordlandia Norvegica boreali, ex. gr. ad Finkrog in Reenoe, sat copiose occurrunt; nec non in alpiis summis Doweensibus a D. BOHEMAN captae; var. c. in jugo rarius; et var. f. solummodo ad Alteidet Finmarkiae rarissime a me visa; var. g. et h. iterum in regione nivali et in summo alpium jugo frequenter obviae, in alpes minores Sueciae, ex. gr. Brattiksfjell descendentes; var. d. et e. (var. c. et d. GYLLENHAL) a me non nisi a D. Umenacs, et a D. BOHEMAN in Dowe lectae; varietates i. k. l. tandem in summitate alpium Dowe deprehensae. Media, magnitudine et statura fere *Chrys. pallidae*. (Lapp.-Suecia borealis; Finlandia pass.)

19. C. rufipes: oblongo-ovata, obtusa, nigra, ore, antennis, pedibus, thorace elytrisque rufis, thorace disco subtiliter, versus latera profunde punctato, macula antescutellari lata didyma nigra, elytris singulo nigro-subquinque maculato, punctato-striatis, interstitiis obsolete punctulatis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ fere 2 lin.)

PAYK. Fn. 2. 69. 22. SCHÖNH. Syn. 2. 254. 92. GYLL. Ins. Sv. 3. 486. 29. ZETT. Fn. Lapp. 1. 422. 17. ♂♀. *Chrysom. 10-punctata* DEJ. Catal. p. 123. (exclus. Synon. FABRICII, si PAYKULLI verum est.)

Hab. in Lapponia rarius. Media, praecedente paullo major, sequenti aequalis. (Lappon.-Ostrogothia; Scania?)

20. C. pallida: oblongo-ovata, obtusa, varicolor, thorace toto profunde punctato, elytris evidenter punctato-striatis, interstitiis laevibus. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ fere 2 lin.)

Var. a. ♂♀. (♂. etiam in copula cum var. b.) tota flavo-testacea, oculis solum nigris.

LINN. Fn. Sv. 521. FABR. Eleut. 1. 437. 90. PANZ. Fn. 78. f. 4. DEJ. Catal. p. 123. ZETT. Fn. Lapp. 1. 422. 18. a. ♂♀. *Chrysomela dispar* PAYK. Fn. 2. 66. 20. SCHÖNH. Syn. 2. 256. 98. GYLL. Ins. Sv. 3. 482. 27.

Var. b. ♀. rufo-testacea, pectore abdomineque nigricantibus; in copula cum f.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Var. c. rufo-testacea, elytris nigro-maculatis.

ZETT. et GYLL. l. c. var. c. PAYK. et SCHÖNH. l. c. var. b.

Var. d. ♂♀. (♂. etiam in copula cum variet. f.) aut flavo- aut rufo-testacea, elytrorum dorso macula cordiformi communi, pectore abdomineque nigris.

ZETT. l. c. var. d. ♂♀.

Var. e. ♀. rufo-testacea l. flava, elytrorum macula postica communi, margine omni erosa, jam minori rotundata, jam magna dilatata fasciformi, aut altius in disco versus basin elytrorum adsurgente; raro integra, plerumque varie discreta et a maculis pluribus irregularibus quasi composita.

ZETT. l. c. var. e.

Var. f. ♂. rufo-testacea, thorace magis l. minus nigro-brunneo, pectore abdomineque nigris, elytris aut immaculatis aut macula media communi cordiformi notatis, freq. in cop. cum b.

GYLL. l. c. var. e. ZETT. l. c. var. f.

Var. g. nigra, capite l. saltem ore, antennis, thoracis antico et lateribus, elytrorum maculis variis, pedibusque testaceis.

GYLL. l. c. var. f. ZETT. l. c. var. g.

Var. h. nigro-brunnea, capite l. saltem ore, antennis, elytrorum margine inflexo, pedibusque testaceis.

GYLL. l. c. var. g. ZETT. l. c. var. h.

Var. i. nigra, capite, antennis, genubus tarsisque testaceis.

GYLL. l. c. var. h. ZETT. l. c. var. i.

Var. k. nigra, ore, antennarum basi, genubus tarsisque testaceis.

GYLL. l. c. var. i. ZETT. l. c. var. k.

Hab. in foliis et floribus Salicum, praesertim Salicis glaucae, mens. Julio, in Lapponia vulgaris; varietates a—f. per totam Lapponiam sylvaticam ut et in inferalpinis Nordlandiae frequentissime occurrunt, in summum alpium jugum parce adscendentes, ibique vix nisi varietas d. frequenter occurrens; in ipsa nive interdum ambulans; varietates g—k. in Nordlandia Norvegica et Dowe praecipue leguntur, et a me ad Lyngen, Tromsøe et Alteidet haud raro visae. In alpe Brattiksfjell, Lapponiae Suecicae meridionalis, omnes varietates frequenter legi, et exinde varietates pallidiores, a—e., in partem sylvaticam ejusdem Lapponiae, ex. gr. ad Umenaes, Wilhelmina et Stensele descendere observavi; varietatibus nigris f—k. in summitate montis in Salice lanata, juxta nivem se attollente, inanentibus. E varietate a. plures pupas virides in quisquiliis juxta radicem Sorbi Aucupariae ad Wilhelmina d. 20. Jul. quoque inveni, d. 24. sequent. Ang. excludendas. (Lapponia. — Botnia var. a—k.; Scania var. a—c. freq.)

Tibiae ad apicem extus dentatae ut in speciebus proxime praecedentibus. *Chrysomela viminalis* paullo minor, angustior. Nomen triviale: *pallida*, huc speciei a LINNAEO primum additum et, PAYKULLII recentiorumque nomine: *dispar*, abjecto, ab Illustri nostri aevi Entomologo DEJEAN iterum receptum servavi, ei legi religiose addictus, nomina *primaria* et praesertim Linnaeana non nisi eante et summa necessitate urgente esse mutanda, ne Synonymia in infinitum augeatur.

21. C. marginata: oblongo-ovata obtusa, virescenti nigra, antennis inferne piceis, elytris irregulariter punctato-striatis, fusco-aeneis, margine laterali flavescente, alis rufescentibus, thorace sublaevi, lateribus subincrassato. ♂♀. (Long. 1½—2 lin.)

Var. a. ♂. elytris nitidis, striis obsoletis confusis, interstitiis parce vage punctulatis; certe mas.

Var. b. ♀. elytris minus nitidis, subopacis, striis profundioribus distinctioribus, per paria subapproximatis, interstitiis subelevatis, coriaceis; duplo fere major, certe femina ejusdem speciei, in copula capta.

LINN. Fn. Sv. 530 FABR. Eleut. 1. 441. 116. PANZ. Fn. 16. f. 11. SCHÖNH. Syn. 2. 263. 125. GYLL. Ins. Sv. 3. 401. 31. DEJ. Catal. p. 122. ZETT. Fn. Lapp. 1. 424. 19. a et b.

Hab. sub lapideis in campis et pratis aridis mens. Jun. — Jul. in Lapponia Suecica vulgaris; ad Wittangi, Juckasjervi, Muonioniska et Karesuando frequenter visa; nec non ad Lycksele d. 6. Jun. — 12. Aug., in copula saepe capta, var. a. semper ut ♂, et var. b. ut ♀. occurrit etiam in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque, et ad Björkvik, Talvig et Alteidet a me lecta; media, *Chrys. viminalis* subaequalis. (Lapp.—Scan. freq.)

22. C. marginella: oblonga, nigro-caerulescens l. virescens, thoracis punctati lateribus incrassatis elytrorumque regulariter punctato-striatorum margine exteriori late luteis. ♂♀. (Long. 1¼ fere 1½ lin.)

Var. a. ♂♀. in copula (♂. etiam saepe in copula cum var. b.) vitta abbreviata lutea in apice elytrorum nulla.

LINN. Fn. Sv. 531. FABR. Eleut. 1. 442. 122. PANZ. Fn. 16. f. 15. SCHÖNH. Syn. 2. 264. 130. GYLL. Ins. Sv. 3. 495. 34. DEJ. Catal. p. 124. ZETT. Fn. Lapp. 1. 425. 20. a. ♂♀.

Var. b. ♂♀. in copula; vitta abbreviata lutea in apice elytrorum juxta suturam, cum flavedine marginis connexa.

ZETT., GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. b.

Hab. in plantis paludosis passim, mihi in Lapponia boreali verno tempore praesertim obvia, ad Lycksele et Stensele, Lapponiae Umensis, 24. Jun. — 3. Jul. frequenter, praesertim var. a. Longitudo *Chrysomelae Polygoni*, sed angustior. (Lapp.—Scan. freq.)

23. C. Vitellinae: ovato-oblonga, parum convexa, viridi-aenea vel caerulescens, antennis inferne anique margine rufescentibus, thorace subtiliter punctulato, elytris tenniter, dorso regulariter punctato-striatis, basi plicatis. ♂♀. (Long. 1¼—1½ lin.)

Var. a. ♂♀. supra viridi-aenea.

LINN. Fn. Sv. 519. SCHÖNH. Syn. 2. 266. 138. GYLL. Ins. Sv. 3. 497. 35. DEJ. Catal. p. 124. ZETT. Fn. Lapp. 1. 425. 21. a. ♂♀. *Galleruca Vitellinae* FABR. Eleut. 1. 457. 49. PANZ. Fn. 44. f. 16.

Var. b. ♂♀. supra cupreo- aut obscurius olivaceo-aenea, freq.

ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Var. c. supra nigra, subtus nigro-aenea.

ZETT., GYLL. et SCHÖNH. l. c. var. c.

Var. d. ♂♀. in copula; tota caerulea.

ZETT. et GYLL. l. c. var. d. FABR. et SCHÖNH. l. c. var. b. *Chrysom. vulgatissima* LINN. Fn. Sv. 517. *Galleruca Betulae* PANZ. Fn. 102. f. 4.

Var. e. supra nigro-violacea, subtus obscure aenea, antennarum basi tarsisque ferrugineis, rar.

ZETT. l. c. var. e.

Hab. in truncis et sub cortice Pini abietis ac sylvestris, nec non Salicis, Populi et Betulae, ut et in foliis Salicum, per totam Lapponiam mens. Jun. — Jul. vulgatissima, praesertim var. b.; adscendit usque ad regionem nivalem et sub cortice Betulae albae arborum solitariarum, quae in summo alpium Tornensium jugo (Fjellryggen) a Lapponibus derelictae hinc inde e nive surgunt, copiosissimam vidi d. 12. Jul. ex omni varietate una cum larvis et pupis; descendit iterum latere norvegico in regionem subalpinam Nordlandiae, et ad Tromsøe et Giebstad frequenter lecta; varietates a—d. alia vice in alpe Brattiksfjell, regione subalpina, quoque sat copiose vidi, et exinde varietates b. et d. ad Betuletas Umenenses et Lyckselenses descendere vidi; sed varietas e. tantum in ipso jugo a me inventa. — Inter minores, sui generis, praecedente tamen paullo major. (Lapp.—Scan. var. a—d. freq.)

149. Helodes.

FABR. Eleut. 82. SCHÖNH. GYLL. DEJ. *Prasocuris* LATR.

Corpus parvum, elongato-sublineare, nitidum, glabrum. Antennae articulis 5 ultimis clavam elongatam fere efficientibus; clavae hujus articulis 4 primis semiglobosis. Thorax quadratus. *Color* metallicus, aeneus, pictura flavo-vittata. *Motus* segnis. *Habitatio* in plantis aquaticis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* externa nulla, nisi magnitudinem minorem et tarsos anticos paullo magis dilatatos in mare provocare velis. (Spec. Scand. 2.)

1. H. Phellandrii: nigro-aenea, thoracis punctati lateribus sinuatum, elytrorum punctato-striatorum margine exteriori vittaque dorsali, femorum basi tibiisque, flavo-testaceis. ♂♀. (Long. 1½—2 lin.)

FABR. Eleut. 1. 469. 1. SCHÖNH. Syn. 2. 277. 1. GYLL. Ins. Sv. 3. 499. 1. DEJ. Catal. p. 124. ZETT. Fn. Lapp. 1. 427. 1. ♂♀. *Chrysomela Phellandrii* LINN. Fn. Sv. 569. *Crioceris Phellandrii* PANZ. Fn. 83. f. 9.

Hab. in Lapponiae plantis aquaticis rarior. Collect. D. KOLSTRÖM. (Lappon.—Scan. freq.)

FAM. 31. EROTYLENAE LATR. GYLL. *)

150. Phalacrus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 334. SCHÖNH. DEJ. *Sphaeridium* FABR.

Corpus minutum, hemisphaerico-ovatum, glabrum, laeve, nitidum, in globum non contractile. Antennarum clava oblonga, triarticulata. Thorax arcuatum convexus, angulis acutis. Pedes compressi. *Color* niger. *Motus* celerrimus. *Habitatio* in floribus; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* externe nulla. (Spec. Scand. 9.)

1. Ph. corruseus: rotundato-hemisphaericus niger nitidissimus, elytris laevibus, stria suturali unica impunctata, profundiori impressa, antennarum articulo ultimo elongato, acuminato. ♂♀. (Long. ¾—1 lin.)

*) *Triplax* in Familia 9. *Nitidulariarum* juxta Engidem quarendenda.

PAYK. Fn. 3. 438. 1. SCHÖNH. Syn. 1. 108. 1. GYLL. Ins. Sv. 3. 427. 1. (exclus. forte FABRICII Synon. Sphaeridii fimetarii.) DEJ. Catal. p. 129. ZETT. Fn. Lapp. 1. 428. 1. ♂♀.

Hab. in floribus et sub cortice arborum, ubi hibernat, nunquam in stercoreis, in Lapponia mitiori rarius, in copula captus. Magnitudo *Sphaeridii haemorrhoidalis*. (Lapp.-Scan. freq.)

2. Ph. millefolii: rotundato-hemisphaericus niger nitidissimus, elytris regulariter obsolete punctato-striatis, antennarum articulo ultimo crassiori, obtuso. ♂♀. (Long. $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ lin.)

GYLL. Ins. Sv. 4. 641. 2. SCHÖNH. Syn. 1. 109. 5. PANZ. Fn. 103. f. 5. *Ph. substriatus* ZETT. Fn. Lapp. 1. 428. 2.

Hab. in floribus Lapponiae borealis passim, meridionalis ad Naestansjö et Witthelmina 13—20. Jul. frequentius, in copula captus; in ripa ad flumen Råneå Botniae borealis d. 10. Maj. copiose a me observatus. Praecedente duplo minor. (Lapp.-Ostrogoth. freq. Scan. rar. sub nomine *Ph. Millefolii* PAYK. eundem a D. KUNZE e Lipsia habeo.)

3. Ph. bicolor: oblongo-ovatus nitidissimus niger, subtus rufo-piceus, antennis pedibusque rufo-flavis, elytro singulo juxta suturam bistriato, macula ante apicem ferruginea. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

SCHÖNH. Syn. 1. 109. 3. GYLL. Ins. Sv. 3. 431. 6. PANZ. Fn. 103. f. 4.

Hab. in Lapponiae meridionali ad Naestansjö 13. Jul. rar. (Lapp.-Scan. freq.)

4. Ph. flavicornis: oblongo-ovatus nitidissimus niger, subtus rufus, antennis pedibusque flavis, elytris immaculatis, singulo juxta suturam bistriato. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

STURM. Fn. 2. 78. 6. T. 31. f. 6. B. *Ph. bicolor* GYLL. Ins. Sv. 4. App. 641. 6. var. c.

Hab. in Lapponiae meridionalis floribus pratensibus, uti *Leontodonte* etc. pass. ad Lycksele et Fredrica 10. Jun. — 15. Aug. captus. Elytra certo situ tenuissime multistriata et apice immaculata. De cetero priori similissimus. (Lapponia; Suecia rariss.)

5. Ph. multistriatus: oblongo-ovatus nitidissimus niger supra aenescenti-niger, elytris totis tenuiter punctato-striatis. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in Paroecia Fredrica semel captus. (Lapponia Umensis.)

Similissimus *Ph. aeneo* GYLL., sed paullo minor, supra minus aeneo-micaus, subtus cum pedibus niger, nec piceus, elytrisque in singulo, striis 4-5 tenuibus praeditis distinctus.

Obs. Phal. aeneus: virescenti-aeneus, subtus piceus, elytris bistriatis, magnitudinis medius, in floribus Sueciae inferioris frequentissimus, in Lapponia a me frustra quaesitus.

IV. TRIMERA.

FAM. 32. COCCINELLIDAE. LATR.

151. Coccinella.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 341. FABR. DEJ.

Corpus raro mediae, saepius minoris magnitudinis, interdum parvum, semper rotundatum, subhemisphaericum, subtilissime punctulatum, glabrum, nitidiusculum. Antennae thorace breviores, clava compresso-obconica. Thorax transversus, elytris postice etiam angustior. Elytra subtilissime vage punctulata. *Color* niger, ruber, flavus, pantherinus; pictura saepe punctata aut subfasciata. *Motus* tardus; interdum volatus haud celer. *Habitatio* in foliis plantarum et fruticum, praesertim Salicis, vulgari er, at nullibi copiose; per partem sylvaticam et subsylvaticam Lapponiae, et inferalpinam Nordlandiae Fennmarkiaeque; Aphides devastans, quas inquirendo sursum et deorsum in ramis arborum cursat. *Differentia serus* externe nulla. (Spec. Scand. 40, Sectionis primae PAYKULLII remotis et ad *Scymnum* etc. relatis.)

Sect. 1. *Corpus suborbiculare, aut breviter ovatum.*

Subdiv. 1. thorace antice emarginato.

1. C. ocellata: nigra, verticis punctis duobus, thoracisque margine antico, maculis lateralibus duabusque antescutellari-

laribus, flavis, elytris luteis, punctis 15 nigris flavo-cinctis, tibiis tarsisque rufis. (Long. 2—3 lin.)

LINN. Fn. Sv. 454. PAYK. Fn. 2. 13. 13. FABR. Eleut. 1. 370. 80. SCHÖNH. Syn. 2. 182. 88. DEJ. Catal. p. 130. ZETT. Fn. Lapp. 1. 429. 1. GYLL. Ins. Sv. 4. 148. 4.

Hab. in Lapponia boreali, Collect. D. PORTIN; mihi non nisi in Pino sylvestri ad Lycksele-avan, Lapponiae meridionalis, die 20. Jun. rarissime, obvia. Magna in suo genere. (Lappon.-Ostrogothi freq.-Smolandia pass.)

2. C. septempunctata: nigra, verticis maculis duabus thoracisque angulis anticis quadrato-albidis, elytris rubris, punctis 7 nigris, scutellari communi. ♂♀. (major. Long. 2— $2\frac{1}{2}$ lin.)

LINN. Fn. Sv. 477. PAYK. Fn. Sv. 2. 15. 15. FABR. Eleut. 1. 364. 52. SCHÖNH. Syn. 2. 172. 56. DEJ. Catal. p. 130. ZETT. Fn. Lapp. 1. 430. 2. GYLL. Ins. Sv. 4. 163. 16.

Var. b. elytris punctis 9, humerali nempe parvo adjecto. GYLL. l. c. var. b.

Hab. in campis et in foliis Salicum et Pinuum, per partem sylvaticam Lapponiarum omnium, mens. Jun. — Sept. freq.; var. b. tantum ad Stensele Lappon. Umensis 3. Jul. lecta; in copula. — Notissima. (Lapp.-Scania vulgatissima.)

3. C. intermedia: verticis maculis 2, thoracisque angulis anticis, quadrato-albidis, elytris rubris, punctis 9 nigris, scutellari communi. (Media; long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; inter Degerfors et Lycksele d. 30. Maj. 1832 inventa. (Lapponia meridional.)

Priori minor, punctura elytrorum et crebrior et profundior, ut et punctis nigris 1. 2. 2., vere distincta. A sequente, cui etiam similis et affinis, magnitudinis fere duplo majori, statura oblongiori, punctorumque numero et situ mox differt.

4. C. quinque-punctata: nigra, verticis maculis duabus thoracisque angulis anticis quadrato-albidis, elytris rubris, punctis 5 nigris, scutellari communi. ♂♀. (minor, Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

LINN. Fn. Sv. 474. PAYK. Fn. 2. 16. 16. FABR. Eleut. 1. 363. 47. SCHÖNH. Syn. 2. 171. 54. DEJ. Catal. p. 130. ZETT. Fn. Lapp. 1. 430. 3. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 162. 15.

Hab. cum prioribus, minor. In copula capta. (Lapp.-Scan. pass.)

5. C. bipunctata: nigra, fronte punctis duobus, thoracisque lateribus late, et macula antescutellari didyma, albidis, elytris rubris, punctis 2 discoidalibus nigris. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

LINN. Fn. Sv. 471. FABR. Eleut. 1. 360. 29. DEJ. Catal. p. 130. ZETT. Fn. Lapp. 1. 430. 4. GYLL. Ins. Sv. 4. 167. 19. *Cocc. dispar* PAYK. Fn. 2. 17. 18. var. ae. β . SCHÖNH. Syn. 2. 159. 34.

Var. b. elytris nigris macula magna humerali et puncto pone medium juxta suturam, rubris.

GYLL. l. c. var. t.

Hab. in Lapponiae fruticibus mens. Maj. — Aug. passim, var. b. tantum ad Lycksele 25. Jun. rar. inveni. Magnitudo prioris. (Lappon.-Hernösand 20. Maj.-Scan. freq.)

6. C. hyperborea: nigra, frontis punctis duobus, thoracisque margine antico anguste, lateribus late sinuatum, maculae antescutellari didyma, albidis, elytris rubris, fasciis duabus compositis nigris, margine laterali flavicante. ♂♀. (Long. fere $1\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. elytris rubris, fasciis duabus transversis nigris, una in medio e punctis tribus cohaerentibus composita, altera postica versus apicem e punctis duobus conflata.

PAYK. Fn. Sv. 2. 38. 38. SCHÖNH. Syn. 2. 159. 33. ae. DEJ. Catal. pag. 130. ZETT. Fn. Lapp. 1. 431. 5. a. GYLL. Ins. Sv. 4. 164. 17. a.

Var. b. similis var. a., sed fascia postica e duobus punctis discretis constante

SCHÖNH. l. c. var. β . ZETT. et GYLL. l. c. var. b.

Var. c. similis etiam var. a., sed fascia media (prima) lata divisa, puncto scilicet interiori versus suturam separato.

SCHÖNH. l. c. var. γ . ZETT. et GYLL. l. c. var. c. Var. d. fascia media interrupta, puncto scilicet exteriori distincto, postica indivisa.

SCHNEID. Mag. p. 172. 29. SCHÖNH. l. c. var. δ . ZETT. et GYLL. l. c. var. d.

Var. e. ♂♀. eadem, sed fascia postica in duo puncta divisa. Hanc varietatem in copula cum varietate h. vidi.

SCHÖNH. l. c. var. ϵ . ZETT. et GYLL. l. c. var. e.

Var. f. similis varietati c. sed fascia postica divisa.

ZETT. l. c. var. f.

Var. g. quoad fascias similis var. d., thorace nigro, antice macula subcruciformi emissa, postice alia didyma antescutellari magna, lateribusque late, albidis, puncto utrinque rotun-

dato discreto nigro. (Thorax in hac varietate fere albidus est, M magno in disco punctoque utrinque, nigris notato.)

ZETT. l. c. var. g.

Var. h. ♀. similis var. a., sed fascia elytrorum media in tria, et fascia postica in duo puncta divisus.

ZETT. l. c. var. h. ♀. SCHÖNH. l. c. var. ζ. GYLL. l. c. var. f. *Coccinella arctica* THUNB. Ins. Sv. p. 108.

Var. i. fasciis elytrorum ut in var. b., c. et e., thorace nigro, margine antico angustissime, lateribusque late, flavidis; macula scilicet antescutellaris didyma in hac varietate desideratur.

ZETT. l. c. var. i. GYLL. l. c. var. k.

Var. k. fascia elytrorum mediae punctis tantum duobus interioribus coalitis, postica e punctis etiam duobus constante; punctum scilicet exterius fasciae anticae deficit.

ZETT. l. c. var. k. SCHÖNH. l. c. var. η. GYLL. l. c. var. g.

Var. l. eadem, sed fascia postica omnino abest.

ZETT. l. c. var. l. SCHÖNH. l. c. var. θ. GYLL. l. c. var. i.

Var. m. similis var. a. at fasciis multo latioribus.

Var. n., ut var. h. sed punctis fasciarum minutissimis flavo-ocellatis.

Var. o., ut var. k. sed punctis fasciae mediae etiam separatis. — GYLL. l. c. var. h.

Hab. in foliis Salicum, praesertim in vicinitate fluminum, per partem sylvaticam Lapponiae borealis mens. Jun. Jul. vulgaris; var. a., b., e., h. et i., frequenter, var. f. et g., parcius mihi ibi obviae, et var. c., d., k. et l., secundum D. SCHÖNHERR allatae, a me ibi non inventae. Deinde vero e messe individuum hujus speciei, quam in Salice livida in Lycksele-avan, ad Tresunda et Umenaes, Lapponiae meridionalis, 1832 feci, varietates a., b., c. (rar.), d., e., g., h., k. (rar.), m. et n. (rar.), 1–24. Jun. minus frequenter collectas, jam depromsi. Media. Magnitudo prioris. (Lapp.-Botnia pass.)

7. C. undecimpunctata: ovata nigra, frontis punctis duobus, thoracisque angulis anticis triangulariter albidis, elytris rubris, punctis 11 nigris, scutellari communi. (Long. 1½ lin.)

Var. a. punctis omnibus discretis.

LINN. Fn. Sv. 480. FABR. Eleut. 1. 137. 66. SCHÖNH. Syn. 2. 178. 73. DEJ. Catal. p. 130. ZETT. Fn. Lapp. 1. 432. 6. a. GYLL. Ins. Sv. 4. 159. 14. var. a. *Coccin. collaris* PAYK. Fn. 2. 37. 37. var. γ.

Var. b. punctorum pari medio et postico confluentibus fascias duas nigras formantibus.

SCHÖNH. l. c. var. δ. ZETT. l. c. var. b. GYLL. l. c. var. d.

Var. c. punctis tantum prini paris connatis, posterioris liberis.

SCHÖNH. l. c. var. γ. GYLL. l. c. var. c.

Hab. in Lapponia rarius, var. b. in pariete ligneo ad Bossekop Finmarkiae d. 4. Augusti, inveni: etiam e Lapponia Tornensi a D. DEUTSCH, et e Dowre a D. BOHEMAN missa. Media, prioris fere magnitudine. (Lapp. — Var. b. usque in Botniam occidentalem descendit, ibique in littore arenoso ad Nordmaling 27. Maj. capta. — Scan. var. a. freq.)

8. C. trifasciata: nigra, frontis maculis duabus, thoracisque angulis anticis triangulariter, albidis, elytris rubro-testaceis, fasciis tribus nigris abbreviatis, baseos communi. (Long. 1½–1¾ lin.)

LINN. Fn. Sv. 475. FABR. Eleut. 1. 363. 42. SCHÖNH. Syn. 2. 170. 52. PAYK. Fn. 2. 17. 17. ZETT. Fn. Lapp. 1. 432. 7. var. a. GYLL. Ins. Sv. 4. 166. 18. a.

Var. b. maculis frontalibus confluentibus, margineque thoracis antico etiam anguste, albidis.

ZETT. l. c. var. b.

Var. c. sim. var. a., at puncto libero externe a fascia media separato. — GYLL. l. c. var. b.

Hab. in Lapponia boreali passim; in Lapponia meridionali frequentius, ibique in Salice ad Lycksele, Wilhelmina et Umenaes 15. Jun. — 19. Jul. a me capta; in Dowre a D. BOHEMAN etiam lecta. Sed var. c. mihi non obvia. Media, praecedenti magnitudine fere aequalis. (Lapponia. — Dalecarlia, Finlandia pass. rar.)

9. C. ephippiata: nigra, frontis maculis 2, thoracisque angulis anticis quadrangulariter, albidis, elytris rubro-testaceis, fascia antica communi abbreviata, punctisque 4 transversis nigris. (Long. fere 2 lin.)

Hab. in Groenlandia, e qua necum a D. WESTERMANN benigne communicata. (Groenlandia.)

Affinis priori, major et in multis distincta. Fascia elytrorum antica communis utrinque abbreviata, cum macula scutellari confluens. Praeterea in singulo elytro puncta 2 transversa nigra, nempe unum in medio, et alterum multo majus, posterius.

10. C. quatuordecim-guttata: testaceo rubra, thoracis angulis posticis puncto utrinque unico, elytrisque 14. albidis, pectore abdomineque nigris, hoc margine rufo. ♂♀. (Long. fere 2 lin.)

Var. a. ♂♀. maculis elytrorum omnibus simplicibus.

LINN. Fn. Sv. 492. FABR. Eleut. 1. 374. 105. PAYK. Fn. 2. 21. 20. SCHÖNH. Syn. 2. 191. 115. DEJ. Catal. p. 130. ZETT. Fn. Lapp. 1. 433. 8. a. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 154. 9.

Var. b. ♀. maculis elytrorum nigro-marginatis.

ZETT. l. c. var. c.

Hab. in Salicum foliis, in Lapponia Tornensi et Umensi valde frequens, mens. Maj. — Jul.; in Nordlandia ad Björkvik parcius visa. Proxime praecedentibus paullo major. a. et b. saepe in copula. (Lapp.-Scan. freq.)

11. C. 18-guttata: subovata rufo-ferruginea, thoracis lateribus guttae duplices baseos, elytro singulo guttis 9, luteis, 2, 1, 3, 2, 1, primis duabus lunatis. (Long. 1½ lin.)

Var. a. guttis omnibus liberis.

SCHÖNH. Syn. 2. 193. 118. GYLL. Ins. Sv. 4. 155. 11. var. a.

Var. b. guttis 2 exterioribus trigae connatis.

SCHÖNH. et GYLL. l. c. var. b.

Var. c. supra brunnea, guttis luteis, subtus nigricans.

SCHÖNH. et GYLL. l. c. var. d.

Hab. in Lapponia meridionali rar.; var. b. ad Gaskelougt 6. Jul. et var. c. in Fredrica 29. Jul. a me capta. (Lapp.-Helsingia in Pinetis, 27. April. — Suec. media, Ostrogoth., Gottlandia, passim.)

12. C. bipustulata: thorace brevissimo, lunato, orbicularis, nigra, elytrorum singulo macula discoidali transversa abdominisque apice late, sanguineis. (Long. 1¼–fere 1½ lin.)

LINN. Fn. Sv. 498. vera. PAYK. Fn. 2. 24. 25. certe (non eadem FABRICII). ZETT. Fn. Lapp. 1. 433. 9. *Coccinella renipustulata* SCHÖNH. Syn. 2. 197. 133. DEJ. Catal. p. 131. GYLL. Ins. Sv. 4. 145. 1.

Hab. in foliis Alni et Sorbi, in Lapponia rarius. Minor, orbicularis. (Lapp.-Scan. freq.)

13. C. fasciata: thorace brevissimo, lunato, orbicularis, nigra, capite elytrorumque singulo fascia e punctis tribus composita, sanguineis, abdominis apice late, tarsisque rufis. (Long. 1¼ lin.)

PAYK. Fn. 2. 25. 26. ZETT. Fn. Lapp. 1. 433. 10. *Cocc. bipustulata* FABR. Eleut. 1. 379. 125. SCHÖNH. Syn. 2. 196. 132. DEJ. Catal. p. 131. LINN. Fn. Sv. 498. var. GYLL. Ins. Sv. 4. 146. 2.

Hab. rarius in foliis Salicis Lapponiae, cum praecedente non mixta, sed ejus fere magnitudine. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Cum priori genus novum constituere forsitan debet, a quo neque 2 sequentes species multo abluunt.

14. C. 4-pustulata: thorace brevissimo, lunato, orbiculari, convexa late marginata nigra, unula elytrorum humerali, pustula pone medium limboque postico abdominis rubris. (Long. 1½ lin.)

LINN. Fn. Sv. 499. ILLIG., DE GEER etc. GYLL. Ins. Sv. 4. 146. 3. C. 4-*verrucata* FABR. Eleut. 1. 351. 136. SCHÖNH. Syn. 2. 198. 138.

Hab. in Lapponiae meridionalis Pinubus junioribus rarissime. (Lappon.; Helsingia, 27. April; Nericia Aug.; Ostrogothia semper in Pinetis, Sept., freq.)

Obs. Mutationis nominis veteris, a recentioribus factae, nullam video rationem, quare LINNAEI homini restituo, assentiente venerando nostro GYLLENHAL.

15. C. Reppensis: nigra, thoracis lateribus elytrisque punctis duobus subapicalibus fulvis. (Long. vix 1 lin.)

HERBST. Col. 5. p. 356. 118. t. 59. f. 14. PAYK. Fn. Sv. 2. 26. 25. SCHÖNH. Syn. 2. 194. 125. GYLL. Ins. Sv. 4. 186. 27. ZETT. Fn. Lapp. 1. 434. 11.

Hab. in Lapponia boreali D. D. SANMARK et DAMMERT, teste D. Prof. SAHLBERG, mihi in terris borealibus nunquam, nisi semel in graminosis ad ripam fluminis Umensis in Lycksele-avan d. 20. Jun. 1832, obvia. *Cocc. 14 pustulata* paullo minor. (Lapponia; Scania rariss.)

16. C. conglomerata: nigra, capite, thoracis margine antico et laterali sinuatum elytrisque flavis, his nigro-inaculatis, macula apicali distincta, pedibus testaceis, femoribus nigro-notatis. ♂♀. (Long. 1¼–1½ lin.)

Var. a. ♂. elytris flavis, sutura maculisque subquadratis nigris, quibusdam contiguis.

FABR. Eleut. 1. 372. 93. PAYK. Fn. Sv. 2. 28. 30 var. ae. DEJ. Catal. p. 131. ZETT. Fn. Lapp. 1. 434. 12. var. a. ♂. *Coccin. conglobata* LINN. Fn. Sv. 459. SCHÖNH. Syn. 2. 186. 103. var. γ. GYLL. Ins. Sv. 4. 181. 24. var.

Var. b. elytris flavis, sutura maculisque subquadratis nigris, plurimis contiguis.

LINN. Fn. Sv. 490. PAYK. Fn. Sv. 2. 28. 30. var. β. Hab. in Lapponia plantis rarius. Magnitudine media. (Lapp.-Scan. freq.)

17. C. quatuordecim-pustulata: nigra, thoracis margine antico elytris punctis 14 flavescens. (Long. 1 lin.)

Var. a. fronte nigra, macula utrinque pallida, punctis elytrorum flavescens.

LINN. Fn. Sv. 502. FABR. Eleut. 1. 385. 152. PAYK. Fn. Sv. 2. 22. 22. DEJ. Catal. p. 131. ZETT. Fn. Lapp. 1. 435. 13. GYLL. Ins. Sv. 4. 156. 12. var. a. SCHÖNH. Syn. 2. 200. 153.

Var. b. minor, fronte tota pallida, punctis elytrorum rufo luteis. — GYLL. l. c. var. c. (excl. syn. forte.)

Hab. in Lapponia D. SANMARK, teste D. SAHLBERG; var. a., a me in provinciis arcticis non inventa, sed var. b. ad Lycksele 10. Aug. deprehendi. (Lapp.-Scan. freq., praesertim var. a.)

Inter minores, *Cocc. 14-guttata* duplo et ultra minor. Pedes flavescetes, femoribus tibiisque posticis nigris.

18. C. botnica: nigra, frontis puncto rotundo, thoracis lateribus late, maculaque duplici antescutellari, elytrorum margine antico punctisque 10, flavis, pedibus fusco-rufescentibus. (Long. 1½ lin.)

PAYK. Fn. Sv. 2. 34. 34. SCHÖNH. Syn. 2. 168. 37. ZETT. Fn. Lapp. 1. 435. 14. GYLL. Ins. Sv. 4. 178. 22. var. a.—d.

Hab. in Lapponia passim, rar. Variat elytrorum punctis varie dilatatis et confluentibus, unde exstant aberrationes a D. GYLLENHAL l. c. descriptae. Media. (Lapponia-Botnia, Helsingia, in Pinu sylvestri 28. Apr. — 2. Maj. BOHEM.)

19. C. hieroglyphica: nigra, frontis punctis duobus thoracisque angulis anticis, albidis, elytris luteis, sutura basi maculaque discoidali longitudinali sinuata, nigris. (Long. 1½ lin. et ultra.)

Var. a. ramulo medio vittae elytrorum nigrae cum linea suturali connexo.

LINN. Fn. Sv. 476. FABR. Eleut. 1. 361. 31. SCHÖNH. Syn. 2. 168. 38. PAYK. Fn. Sv. 35. 35. DEJ. Catal. p. 130. ZETT. Fn. L. 1. 435. 15. GYLL. Ins. Sv. 4. 157. 13. var. a.

Var. b. vitta nigra elytrorum in medio interrupta. GYLL. l. c. var. c.

Var. c. ut a, sed punctis 2 posterioribus liberis. GYLL. l. c. var. d.

Var. d. vitta elytrorum a stria suturali separata, et punctis 2 posterioribus liberis.

GYLL. l. c. var. h.

Hab. in Lapponia Tornensi passim, ut etiam in Nordlandiae inferalpinis rarius; ad Giebstad d. 22. Jul. capta, in Lapponia meridionali frequentius, ibique ad Lycksele et Wilhelmia, 20. Jun. — 17. Jul. inventa. Media. (Lapp.-Umeå-Ostrogothia freq. — Scania rar.)

Subdiv. 2. thorace antice truneato.

20. C. oblongo-guttata: supra lutea, subtus brunnea, thoracis lateribus elytrorumque punctis et lineis longitudinalibus, pallide flavis. ♂. (Long. 1½—2 lin.)

Var. a. ♂. in copula, thorace luteo l. brunneo, lateribus late albidis.

LINN. Fn. Sv. 496. FABR. Eleut. 1. 376. 111. PAYK. Fn. 2. 14. 14. Diagnos. SCHÖNH. Syn. 2. 193. 119. DEJ. Catal. p. 130. ZETT. Fn. Lapp. 1. 435. 16. var. a. ♂. GYLL. Ins. Sv. 4. 150. 5. a.

Var. b. ♂. thorace luteo l. brunneo, in medio lineis duabus longitudinalibus nigricantibus, lateribus late albidis.

PAYK. l. c. var. Descript. ZETT., SCHÖNH. et GYLL. l. c. var. b.

Var. c. thoracis disco fere toto, capite, corpore subtus pedibusque maxima ex parte nigricantibus.

GYLL. l. c. var. c.

Hab. in Lapponia boreali passim; ad Muonioniska frequentius; in Lapponiae meridionalis Pinu sylvestri quoque sat vulgaris; in insula Dolpatie in lacu Stor-Öman, ad Lycksele et Åsele 2. Jun. — 26. Jul. omnes varietates inveni, in copula interdum promiscue junctas; varietatem a. tamen saepe ut marem. In suo genere magna. (Lapp.-Scan. pass.)

21. C. sedecim-guttata: reflexo-marginata, flavo-testacea, thoracis lateribus elytrorumque punctis 16 albidis. ♂. (Long. 1½—1¾ lin.)

LINN. Fn. Sv. 493. FABR. Eleut. 1. 375. 108. PAYK. Fn. 2. 36. 36. SCHÖNH. Syn. 2. 192. 117. DEJ. Catal. pag. 130. ZETT. Fn. Lapp. 1. 436. 17. GYLL. Ins. Sv. 4. 152. 7.

Hab. in Lapponia Lulensi sylvatica, a LINN. Inter majores generis. (Lapp.-Scan. freq.)

Sect. 2. Corpus oblongo-ovatum.

Subdiv. 1. thorace antice emarginato.

C. undecim-punctata in Sectione Ima quaerenda.

22. C. mutabilis: nigra, frontis lunula, thoracis margine antico et laterali sinuatum, punctis duobus, flavo-albidis, elytris rubris, nigro-punctatis, tibiis tarsisque testaceis. ♂. (Long. 1½—1¾ lin.)

Var. a. ♂. elytris punctis 7 nigris, scutellari scilicet communi, ceteris posterioribus.

SCHÖNH. Syn. 2. 175. 59. var. i. PAYK. Fn. 2. 39. 40. a. DEJ. Catal. p. 130. *Cocc. 7-notata* FABR. Eleut. 1. 365. 54. ZETT. Fn. Lapp. 1. 437. 18. a. ♂. GYLL. Ins. Sv. 4. var. d.

Var. b. elytris punctis 13 nigris, horum scutellari communi.

SCHÖNH. Syn. l. c. var. β. ZETT. l. c. var. b. GYLL. l. c.

var. a. *Coccinella laeta* FABR. Eleut. 1. 369. 77. certe.

Hab. in Lapponia Tornensi passim; variet. b. ad pagum Kihlangi d. 21. Aug. inveni. Media. — (Lapp.-Scan. freq.)

23. C. M. nigrum: nigro-picea, supra livida, thorace M brunneo, ano pedibusque rufescentibus. (Long. 1½ lin.)

FABR. Eleut. 1. 357. 10. PAYK. Fn. 2. 41. 42. SCHÖNH.

Syn. 2. 152. 7. var. β. DEJ. Catal. p. 130. ZETT. Fn. L. 1. 437. 19. GYLL. Ins. Sv. 4. 214. 51.

Hab. in Lapponia, Collect. D. KOLSTRÖM. Magnitudo media. (Lapp.-Scan. freq.)

24. C. arctica: nigra, ore, frontis macula cruciformi, thoracis margine antico et laterali, elytrorumque linea baseos flexuosa, puncto pone medium margineque exteriori sinuatum, luteis, tibiis tarsisque anterioribus testaceis. (Parum ultra 1 lin.)

FABR. Eleut. 1. 382. 140. PAYK. Fn. Sv. 2. 40. 41.

SCHÖNH. Syn. 2. 199. 142. ZETT. Fn. Lapp. 1. 437. 20.

GYLL. Ins. Sv. 4. 213. 49. *Coccinella lapponica* THUNB. Ins.

Sv. p. 113.

Hab. in Lapponia septentrionali rarius, D. D. QUENSEL et EKHMOLM, mihi non obvia. Magnitudo *Coccin. 14-pustulata*, oblonga. (Lapponia.)

25. C. strigata: supra flava, vertice, thoracis maculis duabus dilatatis, elytrorumque sutura linea antica lyrata, puncto pone medium rotundo, lineaque intramarginali sinuata, nigris; subtus nigra, pedibus luteis. (Long. 1 lin.)

Var. a. elytrorum puncto pone medium nigro discreto.

THUNB. Ins. Sv. p. 113. SCHÖNH. Syn. 2. 199. 143. ZETT.

Fn. Lapp. 1. 437. 21. var. a. GYLL. Ins. Sv. 4. 213. 50.

Var. b. puncto eodem cum linea suturali lyrata connexo.

ZETT. l. c. var. b.

Hab. in Nordlandiae Finmarkiaeque plantis paludosis passim haud frequens; ad Björkvik, Finkrog in Reenoe, et ad Bossekop prope Altengaard d. 15. Jul. — 4. Aug. quatuor specimina inveni. In Lapponiis Suecicis meridionalibus, var. a. in plantis paludosis haud raro occurrit, et a me ad Tresunda prope Wojmsjoen, ad Umenaes et in regione sylvatica alpium Brattiksfjell lecta, d. 7—12. Jul. e Lapponia Tornensi a D. DEUTSCH missa. (Lapponia.)

Statura et affinitas *Coccin. arcticae*, sed differt thoracis linea media profundiori thoracem totum longitudinaliter traeseunte, linea elytrorum baseos etiam longiori, nec uou abrupta, pedibus totis luteis, et quod duplo minor. — Caput eum antennis et partibus oris flavum, vertice inaequaliter nigro. Thorax flavus, maculis duabus uigris trilobis, singula quasi e tribus rotundis composita. Elytra pallide flava, sutura ad medium macula communi exacte lyrata, et sub hac puncto utrinque rotundo, nigris; reliqua pars suturae angustissime brunnea; linea deinde ab humeris usque ad apicem elytrorum intra marginem lateralem lata et sinuata, uigra. Corpus subtus uigrum. Pedes toti lutei.

Subdiv. 2. thorace antice truneato.

26. C. septem-maculata: nigra, ore thoracisque margine antico et laterali, flavis, elytris rubro-testaceis, punctis septem nigris, scutellari communi, trilobo. (Long. 1½—2 lin.)

Var. a. elytris singulo punctis nigris 5, flempe 1, 1, 2, 1,

horum secundo marginali minuto, scutellarique communi trilobo; rarius.

FABR. Eleut. 1. 365. 53. PAYK. Fn. 2. 43. 45. SCHÖNH. Syn. 2. 174. 57. DEJ. Catal. p. 130. LINN. Fn. Sv. 2271. ZETT. Fn. Lapp. 1. 438. 26. GYLL. Ins. Sv. 4. 204. 45. a. Var. b. ♂♀. in copula, similis a, sed punctis 2 binis mediis connatis.

GYLL. 1. c. var. b. SCHÖNH. 1. c. var. ε. frequentiss. Var. c. similis b, sed punctis multo majoribus dilatatis. GYLL. 1. c. var. c. *Coccinella segetalis* NAEZ. Act. Holm. 1792. 170. t. 7. f. 1. 2. (ad Umeå capta) freq.

Var. d. similis b, sed puncto 2do marginali deficiente.

GYLL. 1. c. var. d. rar.

Hab. in plantis praesertim paludosis Lapponiae Tornensis passim, mens. Maj. — August. In Salicetis in ripa fluminis Umensis ad Lycksele 30. Maj. — 20. Jun. sat frequenter a me visa; sed var. a. et d. rarissime. Inter majores generis, oblongo-ovata. (Lapp.-Scania pass.)

Elytra rubra l. lutea, puncto humerali et apicali rotundis, fascia media quasi e tribus punctis composita et macula scutellari communi triloba, nigris. Sub puncto humerali aliud minutum etiam saepissime adest. — Similis est *Coccinellae 13-punctatae*, quae thoracis lateribus latius flavis, puncto utrinque nigro mox dignoscitur; sed haec Sueciae frequens iucola in Lapponia a me non observata.

152. Scymnus.

HERBST. LATR. DEJ. *Coccinella* FABR.

Corpus minutum, orbiculari-ovatum, subtilissime punctulatum, pubescens. Thorax elytris vix angustior, nec ab illis ad angulos posticos intervallo notabili dissitus. *Color* niger, obscurus. *Motus* tardus. *Habitatio* sub lapidibus et in foliis plantarum; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 14, a *Coccinellis* genuinis vix nisi pubescentia corporis et structura thoracis distinctae.)

1. *S. nigrinus*: orbiculari-ovatus niger immaculatus, antennarum basi tarsisque piceis. (Vix 1 lin. long.)

DEJ. Catal. p. 131. ZETT. Fn. Lapp. 1. 439. 1. *Coccinella nigra* SCHÖNH. Syn. 2. 207. 190. PANZ. Fn. 34. 12. ed. 2a. GYLL. Ins. Sv. 4. 194. 33. *Coccinella Morio* PAYK. Fn. Sv. 2. 8. 6.

Hab. in Lapponiae borealis Pino sylvestri mens. Maj. — Aug. rarius; in Lapponiae meridionalis graminosis et Salicetis paullo frequentius, ibique ad Lycksele 16–23. Jun. a me lectus. (Lapp.-Ostrogothia freq.)

2. *S. analis*: oblongo-ovatus niger, capite, thoracis dimidiata antica lunatim, elytrorum apice, ano pedibusque rufotestaceis. (Long. vix $\frac{3}{4}$ lin.)

DEJ. Catal. p. 132. ZETT. Fn. Lapp. 1. 439. 2. *Coccinella analis* FABR. Eleut. 1. 378. 122. PAYK. Fn. 2. 7. 3. PANZ. Fn. 13. f. 3. SCHÖNH. Syn. 2. 206. 184. GYLL. Ins. Sv. 4. 203. 44.

Hab. sub lapidibus et ligno sicco in Lapponia mense Jun. — Aug. passim, ad Wittangi frequenter lectus. Praecedente duplo minor. (Lapp.-Scan. pass.)

Variet thoracis medietate antica latius l. angustius arcuatim lutea.

153. Cacidula.

DEJ. GYLL. *Coccinella* ILL. LATR. *Strongylus* SCHÖNH.

Corpus minutum, oblongum, pubescens. Antennae et instrumenta cibaria fere ut in *Coccinella*. Thorax transversus, antice emarginatus, lateribus rotundatus. Elytris punctato-striatis. *Color* rufus. *Motu* tarda. *Habitatio* in plantis paludosis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* externe nulla. (Spec. Scand. 1, nostra.)

1. *C. pectoralis*: pubescens rufa, pectore nigro, elytris subpunctato-striatis. (Long. 1 lin.)

DEJ. Catal. p. 132. GYLL. Ins. Sv. 4. 216. 1. *Strongylus* idem SCHÖNH. Syn. 2. 208. 2.

Hab. in plantis paludosis, ripariis et littoralibus, in Lapponia rarissime. (Lapponia; Botnia occidentalis ad Nordmaling 25. Maj.; Ostrog. Scan. freq.)

154. Endomychus.

FABR. LATR. PAYK. PANZ. SCHÖNH. GYLL.

Corpus parvum, ovatum, depressiusculum, glabrum, nitidum. Antennae articulis plerisque breviter subcylindricis, nono praecedente multo longiore; ultimo ovato, ad apicem truncato. Thorax brevis, ab apice ad basin sensim latior, postice non angustatus. Femora non abrupte pedunculato-clavata. *Color* sanguineus, pictura nigro-punctata. *Motus* segnis. *Habitatio* sub cortice arborum et in fungis. *Differentia sexus* externe nulla. (Spec. Scand. 5, *Lycoperdinis* huc relatis.)

1. *E. coccineus*: niger supra sanguineus, thoracis macula media elytrorumque punctis quatuor rotundis nigris, abdomine rufo. ♂♀. (Long. 1–1 $\frac{1}{2}$ lin.)

FABR. Eleut. 1. 505. 2. PAYK. Fn. 2. 112. 1. SCHÖNH. Syn. 2. 323. 2. DEJ. Catal. p. 132. ZETT. Fn. Lapp. 1. 440. 1. ♂♀. GYLL. Ins. Sv. 4. 217. 1. *Chrysomela coccinea* LINN. Fn. Sv. 532.

Hab. in fungis Betulae Nordlandiae et Finnmarkiae passim mens. Jul.; ad Finkrog insulae Reenoe, et in Gamstenstind ad Alteidet a me lectus, die 21. Jul. in copula captus. In Lapponia Suecica meridionali hanc speciem tantum ad Tafvelsjoe et Wilhelmna, 27. Maj. — 17. Jul. vidi. (Lapp.-Scan. rar. In regione montana alpium Helveticarum rarius quoque occurrit, testant. D. D. FRÖBEL et HEER. in Mitth. Zürich 1834. 1. p. 98.)

V. DIMERA.

Obs. Genera *Claviger* et *Pselaphus*, ad hanc Sectionem quidem ob tarsos biarticulatos pertinent. Sed speciem *Pselaphi* unicum Lapponiae ad Familiam 7, *Palpatores*, ob magnam cum *Scydmaeno* affinitatem, relegavi, et *Claviger foveolatus* GYLL. (testaceus PANZ.) Faunae Suecicae quidem subditus est, sed non Lapponiae, cum vix nisi in Scania hactenus fuerit observatus.

CONSPECTUS

FAMILIARUM ET GENERUM ORTHOPTERORUM LAPPONIAE.

FAM. 1. FORFICULARIAE.

1. Forficula.

FAM. 2. BLATTARIAE.

2. Blatta.

FAM. 3. LOCUSTARIAE.

3. Locusta.

FAM. 4. GRYLLIDES.

4. Gryllus.

5. Acridium.

ORDO II. ORTHOPTERA.

Divisio prima.

Corpus depressum. Hemelytra et alae horizontalia. Insecta cursoria pedibus simplicibus.

FAM. 1. FORFICULARIAE. ZETT.

1. Forficula.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 345. FABR. ZETT.

Corpus mediae magnitudinis, lineare, depressum, cauda forcipata. Antennae filiformes. Hemelytra dimidiata, sutura recta. Color lividus. Motus celer. Habitatio sub lapidibus; per partem sylvaticam Lapponiae. Larvae a matre custodiuntur. Victus e floribus et fructibus dulcibus ut et ex aliis insectis. Differentia sexus in forcipe maris arcuato magisque aperto, quam feminae perspicua. (Spec. Scand. 2.)

1. F. auricularia: testacea glabra, alarum apice hemelytris brevioribus pallidiori. ♂♀. (Long. 5—6 lin. cum forcipe.)

Mas: abdominis segmentis 8, et caudae unguibus 2 cornicis arcuatis apice conniventibus, intus basi dentatis.

Fem.: abdominis segmentis 6, et caudae unguibus minoribus subrectis, intus parum crenulatis; in copula.

LINN. Fn. Sv. 860. ♂. FABR. Ent. Syst. 2. 1. 1. ♂. PANZ. Fn. Germ. 87. f. 8. ♂. ZETT. Orth. Snec. 36. 1. ♂♀. Fn. Lapponica 1. 443. 1. ♂♀. CHARPENT. Hor. Ent. 1835. p. 67. Sub nomine *F. parallela* femina in Collectione PAYKULLI Holmiae occurrit.

Hab. sub lapidibus et lignis, per partem mitiorem Lapponiae, rarius. (Lapp.-Scan. freq.)

FAM. 2. BLATTARIAE. ZETT.

2. Blatta.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 346. FABR. ZETT.

Corpus mediae magnitudinis, ovale, applanatum, cauda tentaculata. Antennae setaceae. Hemelytra margine interiori incumbencia, apice deliscentia. Color lividus, nitidus. Motus velocissimus. Habitatio in fruticibus et Lapponum casis, saepe gregatim, non vero sociatim; per omnes partes Lapponiae. Victus e cibariis. Differentia sexus in numero segmentorum abdominis et structura ani mox detegenda. (Spec. Scand. 4.)

1. B. lapponica: flavescens, thoracis disco maris, hemelytrorum atomis crebris et maculis aliquot majoribus, abdomineque in utroque sexu, nigris. ♂♀. (Long. ♂ 3½—4, ♀ 3 lin.)

Mas: abdomine segmentis octo, ultimo oblongo.

Fem.: minor, brevior, pallidior, abdomine segmentis sex, ultimo semicirculari, in copula.

LINN. Fn. Sv. 868. FABR. Ent. Syst. 2. 10. 21. PANZ. Fn. Germ. 96. f. 13. ♂. ZETT. Orth. Sv. 45. 3. ♂♀. Fn. Lapp. 1. 444. 1. ♂♀. DAHLB. Skand. Ins. 1837. 107. B.

hemiptera PANZ. Fn. 96. f. 15. ♀. FABR. Ent. Syst. 2. 12. ♀. (negat CHARPENT. Hor. Ent. 75.; affirmat HUMMEL in Ess. Ent. 5. p. 39.; demonstrat copulatio.)

Hab. inter squamas piscium in casis Lapponum, ut et in fruticibus Pini et Juniperi per universam Lapponiam mens. Jun. — Aug. frequens. Deprehenditur quoque magis solitarie in summo alpium jugo, at in Norvegiae subalpinis in Nordlandia et Finmarkia usque ad Alten procedit vulgaris. Larvae et pupae mens. Junio frequenter, et imagines mens. Augusto in copula occurrunt. (Lapp.-Scan. freq.)

Divisio Secunda.

Corpus subcylindricum. Hemelytra et alae verticalia. Insecta saltatoria femoribus posticis incrassatis.

FAM. 3. LOCUSTARIAE. LATR.

3. Locusta.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 355. FABR. ZETT.

Corpus magnum, subcompressum. Antennae setaceae. Pecus laminatum. Oviductus feminae ensiformis. Color viridis, fuscus, post mortem parum mutandus. Motus saltatorius, interdum volatu brevi. Habitatio in graminosis; per partem sylvaticam Lapponiae. Victus: plantae variae et insecta minora. Tempus florendi auctumnale. Hemelytra maris attritu strepentia. Sexus ano maris inermi, feminae ensato, mox dignoscitur. (Spec. Scand. 8.)

1. L. verrucivora: thorace tricarinato, carina media integra, hemelytris viridibus fusco-inaculatis, abdomine longioribus. ♂♀. (Long. 11—12 lin. absque ense.)

Mas: ano absque ense. Area subscutellaris pentagona vitrea in hemelytro dextro.

Fem.: ano ense recurvo. Macula subscutellaris hemelytrorum oblonga, testacea, opaca; in copula.

FABR. Ent. Syst. 2. 42. 33. PANZ. Fn. 89. f. 20. ♂. f. 21. ♀. ZETT. Orth. Sv. 65. 4. ♂♀. Fn. Lapp. 1. 445. 1. ♂♀. CHARPENT. Hor. Ent. p. 124. *Gryllus verrucivorus* LINN. Fn. Sv. 870.

Hab. in Lapponiae sylvaticae graminosis auctumno, rarius. Femina ense in terra usque ad basin producto ova deponit. (Lapp.-Scan. freq.)

2. L. brachyptera: griseo-fusca, thoracis dorso plano, subtricarinato, carina media antice abbreviata; hemelytris longitudine dimidii abdominis, fuscis, margine exteriori femoribusque posticis subtus viridibus, his utrinque longitudinaliter nigro-vittatis. ♂♀. (Long. ♂ 4—5, ♀ 5—6 lin. absque ense.)

Mas: ano absque ense. Area subscutellaris subrotunda vitrea in hemelytro dextro.

Fem.: ano ense falcato. Area subscutellaris vitrea hemelytrorum nulla; in copula.

FABR. Ent. Syst. 2. 43. 36. ZETT. Orth. Sv. 66. 6. Fn. Lapp. 1. 446. 2. ♀♀. CHARPENT. Hor. Ent. p. 112. (qui recte observavit femora postica utrinque vittam habere nigram.) HAGENBACH Symbola Fn. Insector. Helvet. 1. pag. 28. f. 15. ♂. 16. ♀. *Gryllus brachypterus* LINN. Fn. Sv. 868.

Var. b. ♀. tota brunneo-grisea, vitta femorum nigra.

ZETT. l. c. 68. var. Fn. Lapp. 1. c. var. b. ♀.

Hab. in Lapponia sylvatica, mense Augusto passim; ad Karesuando, Kolare et Kengis ego illam, praesertim ejus varietatem obscuram nveni. *Locusta verrucivora* triplo fere minor. (Lapp.-Scan. pass.)

3. L. cinerea: grisea, capite thoraceque laevibus, linea utrinque laterali femoribusque posticis extus vitta longitudinali, nigris; maris hemelytris brevissimis, feminae eorum rudimento. ♀♀. (Long. 5—6 lin. absque ense.)

Mas: ano absque ense. Hemelytra vix tertia parte abdominis, in dextro area subscutellari rotunda, maxime pellucida.

Fem.: ano ense falcato. Hemelytra, adhuc breviora, laminas tantum duas parvas rotundas opaeas constituunt.

LINN. Syst. Nat. Edit. Gmel. T. 1. P. 4. 2071. 128. ZETT. Orth. Sv. 70. 8. ♀♀. Fn. Lapp. 1. 446. 3. ♂♀. HAGENB. Symb. Fn. Ins. Helv. 1. 30. f. 17. ♂. 13. ♀. *L. up-terra* CHARPENT. Hor. Ent. p. 117. ♂♀.

Hab. per partem infimam Lapponiae sylvaticae, auctumno, rarius, priori paullo major, robustior, praesertim femina. (Lapp.-Scan. pass.)

FAM. 4. GRILLIDES. ZETT.

4. Gryllus.

FABR. Ent. Syst. 125. LINN. ZETT. *Acrydium* LATR.

Corpus majoris magnitudinis, subcompressum. Antennae saepissime filiformes. Ensis nullus. Thorax postice rotundatus. Color virescens, fuscus, valde variabilis, et post mortem in obscurum saepe abiens. *Motus* saltatorius, raro cum volatu. *Habitatio* communiter in graminosis, ubi etiam victus ex foliis plantarum mollioribus; per partem sylvaticam Lapponiae, raro alpinam aut inferalpinam Nordlandiae. *Tempus* florendi auctumnale: *Sonus* fricatione femorum posticorum contra hemelytra et abdominis latera efficitur. *Sexus* dignoscitur: maris ano obtuso, feminae mucronibus quatuor corneis, geminatum porrectis, armato. (Spec. Scand. 16.)

Sect. 1. Hemelytra (saltem in altero sexu) longitudine abdominis, aut illo longiora.

A. Antennae in utroque sexu filiformes. Thorax tricarinatus.

* Carinis lateralibus subrectis.

1. G. grossus: thorace subtricarinato, carinis lateralibus obsolete; virescens, hemelytris in mare abdomine longioribus, in femina ejus longitudine, margine exteriori antice in utroque sexu, flavo; femoribus posticis subtus sanguineis, geniculis nigris. ♀♀. (Long. ♂ 7, ♀ 8—9 lin.)

LINN. Fn. Sv. 877. FABR. Ent. Syst. 2. 61. 60. PANZ. Fn. 33. f. 7. ♀. (figura male colorata.) ZETT. Orth. Sv. 80. 4. ♂♀. Fn. Lapp. 1. 447. 1. ♂♀. CHARPENT. Hor. Ent. p. 151. ubi etiam plura synonyma afferuntur.) *Acrid. rubripes* DE GEER Ins. 3. 477. 5. T. 22. f. 4. ♀. certe, ut e typo in collectione ipsius comitis vidi.

Hab. in Lapponia testantibus collectionibus borealibus, mihi vero ibi non obviis. *Gryll. biguttulo* et *viridulo* triplo fere major, *Gryll. stridulo* aequalis. (Lappon.-Scan. freq.)

2. G. parallelus: supra lateribusque viridis, subtus flavicans, geniculis pedum posticorum nigris; maris hemelytris abdomen subaequantibus pallidis, feminae abdomine dimidio brevioribus, varicoloribus. ♂♀. (Long. ♂ 4—5, ♀ 6 lin. mens. suecan.)

Mas: antennae capite thoraceque longiores.

Fem.: antennae capite thoraceque breviores. Hemelytra longitudine vix dimidii abdominis, aut viridia, aut fusciscentia, aut pallida.

ZETT. Orth. Sv. 85. 6. HUMM. Ess. Ent. 1825. No. 5. p. 39. CHARPENT. Hor. Ent. p. 171. ♂♀. *Gryll. longicornis* ZETT. Fn. Lapp. 1. 448. 2. ♂♀. HAGENB. Symb. Fn. Helv. 1. 36. f. 22. ♂. f. 23. ♀. *Heridium longicorne* LATR. Hist. Nat. 12. 159. 19. ♂. (exclus. SYN. LINN. et DE GEER.)??

Var. b. vertice, thoracis dorso elytrorumque rudimento sanguineis; pupa forte nuper exclusa.

ZETT. Fn. l. c. var. b.

Hab. in Lapponia sylvatica mense Aug. rarius; ad Karesuando et Killangi ego illum legi. Medius. Mas 6 lin., femina 9 lin. long. (Lapp.-Scan. pass.)

Obs. Cum nomen: *longicornis*, mari tantum hujus speciei est accommodatum, et synonymon LATR. dubium (test. Nobil. CHARPENTIER l. c.), vetus a me in Orth. Sv. 1821 impositum, et in publicis litteris (HUMM., CHARP. etc.) adoptatum: *parallelus*, jam restituo. *Gr. elegans* CHARP. haec quidem affinis, sed ocellorum globositate, et declivitate frontis majore in ♂, elytrorum longitudine majore in utroque sexu, loco diverso etc., a nostro *G. parallelus* certe distinctus, ut recte admonuit Vir celeberrimus, et quoque video ex comparatione speciminum *G. elegantis*, quae mihi benignissime communicavit ipse ocellatissimus CHARPENTIER.

** Carinis lateralibus curvatis vel angulatis.

3. G. viridulus: thorace tricarinato, carinis lateralibus antice curvatis; supra viridis, subtus flavicans, hemelytrorum margine exteriori maris nigricante, feminae albescente; pedibus glabris. ♂♀. (Long. 4½—7 lin.)

Mas: antennae thorace longiores.

Fem.: paullo major, antennis thorace fere brevioribus; in copula.

LINN. Fn. Sv. 874. ♀. (magnitudine justo minore.) FABR. Ent. Syst. 2. 61. 59. ♀. ZETT. Orth. Sv. 86. 7. ♂♀. Fn. Lapp. 1. 448. 3. a. ♂♀. CHARPENT. Hor. Ent. p. 159. ♂♀. var. nostrae a—c. speciminibus ab Ipso communicatis.

Var. b. ♂. fuscus, antennarum basi, vertice thoracisque linea media longitudinali lata, pedibusque testaceis, geniculis obscuris; hemelytris pallidis, margine exteriori late, apiceque nigris; thoracis linea utrinque atra, carinis lateralibus, eam oblique transeuntibus, pallidis abrupta. In copula cum varietate sequente captus.

ZETT. l. c. var. b. Fn. Lapp. 1. l. c. var. b. ♂. *Acridium nigro-terminatum* DE GEER Ins. 3. 481. 9. certe, ut ex Collect. DE GEER in Museo Acad. Scient. Holn. asservata, vidi.

Var. c. ♀. totus rubicundus, vertice thoraceque linea lata utrinque hemelytrorumque dorso viridibus; antennarum apice, abdominis basi, geniculisque pedum posticorum, fuscis.

ZETT. l. c. var. c. Fn. Lapp. 1. l. c. var. c. ♀. *Gryll. rubicundus* LINN. Syst. Nat. Ed. Gmel. 1. 4. 2034. 190. *Acrydium rufum-marginatum* DE GEER Ins. 3. 481. 8. certe, de quo ex Collect. DE GEER originaria convictus sum. — Forte ex hac varietate c. una cum varietate b., species distincta sub nomine: *Gryllus dispar* recte constitui debet?

Hab. in Lapponia sylvatica rarius, in Botnia boreali et occidentali frequens, mens. Aug. — Septemb. — In pratis demersis in vicinitate fluminis Umensis ad Lycksele et Degenfors 20—23. Aug. praesertim mares var. b. frequentes observavi. In Nordlandia et Finnmarkia Norvegiae neque imagines neque larvas vidi hujus speciei, quae cum conspicietur regionem Lapponiae alpinam omnino aufugere videtur. (Lappon.-Scan. freq.)

Praeedente duplo major, praesertim femina.

4. G. biguttulus: thorace tricarinato, carinis lateralibus angulatis; fuscus, thorace linea utrinque atra, hemelytris griseis, maculis obscurioribus lineolaque obliqua versus apicem albidia; pedibus longe pilosis. ♂♀. (Long. ♂ 5, ♀ 6 var. 6½ lin.)

Var. a. ♂♀. in copula. Pelles obscure testacei, fusco-maculati, femoribus subtus ventre anoque flavescenscentibus.

LINN. Fn. Sv. 875. FABR. Ent. Syst. 2. 61. 58. ZETT. Orth. Sv. 94. 11. ♂♀. Fn. Lapp. 1. 449. 3. a. ♂♀. CHARPENT. Hor. Ent. p. 163. (ubi synonymia etiam exponitur.)

Var. b. ♂♀. ano late, femoribus posticis subtus cum tibis, sanguineis.

ZETT. l. c. var. d. Fn. Lapp. 1. var. b. ♂♀.

Var. c. ♂♀. in copula. Obscurus, fuscus, subimmaculatus. Abdominis dorsum macula rufa; venter femoraque postica subtus flavicantia.

ZETT. l. c. var. e. Fn. Lapp. 1. c. var. c. ♂♀.

Hab. in Lapponia et Botnia boreali passim, mens. Aug. — Sept. *Gryllo viridulo* paullo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

B. Antennae, in masculis saltem, extrorsum crassiores.

5. G. biguttatus: thorace tricarinato, carinis lateralibus angulatis obscurus, ano rufo, clava antennarum tota fusca, hemelytris griseis, macula obliqua versus apicem, alba; pedibus anterioribus pilosis. ♂♀. (Long. ♂ 3½, ♀ 4—5 lin.)

Mas: antennae thorace longiores, distincte clavatae, elava tota fusca, sen nigricante, compressa. Hemelytra abdomine paullo longiora.

Fem.: paullo major; antennae thoracis longitudine, clava fusca apicis minori compressa; in copula.

Var. a. *variegatus*, ♂♀. in copula; vitta capitis thoracisque longitudinali media, flava; hemelytris cinereis, linea longitudinali nigra, maculis subquadratis lineolaque versus apicem, albis, interrupta.

CHARPENT. Hor. Ent. p. 166. (var. a—c. nostrae), certissime secund. specimina ab Ipso Viro Cel. mihi benevole missa. *Gr. biguttulus* PANZ. Fn. 33. f. 6. ♂. (excl. Syn.) LINN. Fn. Sv. 875. ♀. var. *Gr. rufus* LINN. Fn. Sv. 876. ♂. var. ZETT. Orth. Sv. 99. 13. var. a. Fn. Lapp. 1. 450. 5. a. ♂♀.

Var. b. *lineatus*, ♂♀. similis varietati a, lineis duabus longitudinalibus hemelytrorum albis.

G. rufus ZETT. l. c. var. b. ♂♀.

Var. c. *obscurus*, ♂♀. similis quoque var. a., capite thoraceque fuscis unicoloribus, hemelytris cinereis, maculis obsoletissimis quadratis, lineolaque versus apicem distinctiori, albis.

G. rufus ZETT. l. c. var. c. ♂♀.

Var. d. *virescens*, ♂♀. virescenti-maculatus.

ZETT. Orth. Sv. l. c. var. d. ♂♀.

Hab. locis sterilibus, aridis, in Lapponia et Botnia mens. Aug. Sept. sat freq. praesertim var. a. et d. In vicinitate alpium quoque deprehenditur, et in ipso summo jugo individuum unicum hujus speciei inveni. — Ad Talvig Finmarkiae Norvegiae marem var. a. die 2. Aug. legi. Statura *Gryll. biguttuli*, at duplo minor. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Hanc speciem per totam Sueciam omnium vulgarissimam, LINNAEO plac. ignotam fuisse, haud credibile videtur. Sed sine dubio haec, ob ipsam frequentiam, ab oculatissimo alias Viro cum aliis subsimilibus commixta fuit, ita ut ♀ inter individua minora Ejus *Gr. biguttuli* sit quaecunda, ut et ♂ sub *Gr. rufo* LINN. genuino lateat.

6. *G. rufus*: thorace tricarinato, carinis lateralibus angulatis, rufescenti-fuscus, pedibus dilutioribus, antennis elongatis, clava fusca, apice alba, elytris cinereo-griseis, immaculatis. ♂♀. (Long. ♂ 4—5, ♀ 5—6 lin.)

LINN. Fn. Sv. 876. genuinus. LATR. Gen. Ins. 3. p. 107. CHARPENT. Hor. Entom. Wratisl. 1825. p. 168. verus. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali versus autumnum, rarius; ad radicem montis borealis prope pagum Hjuken, 21. Aug. tamen frequentius utrumque sexum legimus D. DAHLBOM et ipse. (Lapponia Umensis; Botnia occidentalis; Roslagia LINN.; Nericia d. 12. Sept. ♂, ipse; nec alibi mihi visus, ibidemque semper rarius.)

Priori major, antennis quoque longioribus. Pedes testacei, geniculis fuscis, tibiis luteis. Elytra fusco-livida, subimmaculata. Antennarum clava compressa nigra, apice albo. Pedes subglabri.

Obs. Insectum (♂ et ♀) paullo majus, pedibus posticis totis luteis, alias simillimum, ex Uplandia a D. MARKLIN accepi, sine dubio lujus varietas.

Sect. 2. Hemelytra in utroque sexu brevissima.

7. *G. pedestris*: thorace unicarinato, corpore livido, incarnato, ventrie flavicante; femoribus posticis subtus sanguineis; hemelytrorum rudimento. ♂♀ (Long. ♂ 6, ♀ 8 lin.)

Mas: aures obtusus, valde recurvus; antennae thorace paullo longiores.

Fem.: duplo major; aures acutus, porrectus; antennae longitudine thoracis; in copula, saepe.

LINN. Fn. Sv. 878. FABR. Ent. Syst. 2. 62. 64. PANZ. Fn. 33. f. 8. ♀. (figura mala)? ZETT. Orth. Sv. 102. 14. ♂♀. Fn. Lapp. 1. 451. 6. ♂♀. *Gr. pedester* CHARPENT. Hor. Ent. p. 174.

Hab. mens. Jul. — Sept. in Lapponia Tornensi, usque ad summas alpes adscendens, passim; at in Westrobotnia locis sylvaticis, sterilibus, juxta viam publicam frequentissime. Occurrit quoque in Nordlandiae Finmarkiaeque subalpinis, et ad Altengard et Bossekop parcius a me lectus. In Gamstenstind d. 30. Jul. pupam vidi. In Lapponia meridionali ad Lycksele et in ripa fluminis Öreelf, 1—2. Aug. in copula etiam a me lectus. (Lapp.-Suecia media passim. — Scan. rarissime.)

Magnitudo fere et affinitas *Grylli grossi*.

5. Acridium.

FABR. Ent. Syst. 121. ZETT. *Tetrix* LATR. CHARPENT.

Corpus in hac Familia parvum, ovatum, posterius acuminatum. Antennae filiformes. Thorax postice longe produ-

ctus. Hemelytra minima. *Color* obscurus, maculis aliquot determinatis albis vel nigris. *Motus* velox, non longe saltatorius; vix unquam cum volatu. *Habitatio* in graminosis et campis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Victus*: vegetabilia. *Differentia sexus* ab ani lamellis maris duabus integerrimis, sursum flexis, feminae quatuor porrectis, margine serratis. (Spec. Scand. 20. et ultra, si tantum coloris picturaeque diversitati pro speciebus distinguendis, forte parum confidendae, consulere velis.)

Sect. 1. Corpus angustatum. Thoracis productio postica (scutellum mentiens) abdomine longior, elongata et subadscendens. (Vernalia; locos humidos amantia).

1. *A. subulatum*: obscure testaceo-fuscum, tibiis pallidis fusco-maculatis. ♂♀. Long. 3—5 lin.)

Var. a. ♂♀. femoribus posticis immaculatis.

FABR. Ent. Syst. 2. 26. 3. ZETT. Orthopt. Sv. 106. 1. ♂♀. Fn. Lapp. 1. 452. 1. a. ♂♀. *Tetrix subulata* LATR. Gen. Crust. et Ins. 3. 107. 1. ♀. CHARPENT. Hor. Ent. p. 179.

Var. b. ♂♀. femoribus posticis extus fascia undulata, pallida. — ZETT. l. c. var. b.

Hab. in Lapponia, praesertim ad ripas fluminum Råneå, Luleå, Torneå etc. passim, in Botnia copiose, jam mense Majo proveniens; in Lapponia meridionali ad Alnsele 24. Jul. quoque lectum; var. b. tamen rarius occurrit. (Lapp.-Scan. freq.)

2. *A. fuliginosum*: nigro-fuscum, thoracis medio utrinque macula triangulari, femorumque posticorum latere superiori maculis trigonis, atris. ♀. (Long. 5 lin.)

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, nec nisi unicum individuum femineum ad cataractam Wackokoski supra Juckasjervi die 5. Jul. inveni. (Lapponia.)

Descr. Fem. Praecedente duplo majus, in hoc genere nostratum maximum, robustum. Totum obscurum nigricans. Antennarum basis tibiis et antecarum medio annulus, testacea. Tarsi pallide maculati. Thorax in medio macula laterali triangulari atra, distincta. Strigae aliquot nigrae, basi fuscae. Femora postica nigro-fusca, in latere superiori maculis quatuor triangularibus distinctis, atris; secunda (a basi) magna subrhombea, ultima (ad genua) minima. Thoracis productio postica apice declinata. Forma et proportio partium de cetero praecedenti similis, ob magnitudinem, colorem picturamque eximiam, nec non locum borealem, ut distincta species sine dubio habeatur.

3. *A. pallescens*: fuscum, vertice, antennarum basi, thoracisque dorso toto, sordide flavo-albidis, hoc in medio macula utrinque triangulato-lunata, nigra; femoribus posticis testaceis. ♂♀. (Long. 3—4 lin.)

ZETT. Orth. Sv. 109. 2. ♂♀. Fn. Lapp. 1. 453. 3. ♂♀. *Acrydium bipunctatum* PANZ. Fn. 5. f. 13. certe. (exclus. Syn. LINN. et FABR.)

Hab. in Lapponiae uliginosis, graminosis, passim. Magnitudo *A. subulati*. (Lapp.-Scan. freq.)

4. *A. marginatum*: griseo-brunneum, antennarum basi, thoracis margine undique, femorumque posticorum linea longitudinali extus, flavis. ♂♀ (Long. 3—4½ lin.)

ZETT. Orth. Sv. 110. 3. ♂♀.

Hab. rarius cum praecedente, cujus magnitudine gaudet. (Lapp.-Scan. freq.)

5. *A. dorsale*: obscure brunneum, thoracis vitta media carinali longitudinali lata albedo-flava, adjecta extus utrinque linea angusta, sinuata, abbreviata atra. ♂♀. (Long. 3½—4½ lin.)

Hab. in Lapponia boreali rarissime; in Lapponia Umensi seu meridionali ad Badstuttraesk, specimen masculinum pulchrum, pictura distincta, d. 30. Jun. 1832. quoque invenit Clariss. DAHLBOM. Magnitudo praecedentis. (Lappon.-Scan. pass. rar.)

6. *A. bimaculatum*: fusco-aut griseo-brunneum, thorace macula ad angulum humeralem utrinque, obliqua, flava, macula subtriangulari nigra infra terminata. ♂♀. (Long. 4—5 lin.)

ZETT. Orth. Sv. 114. 6. ♂♀. *Gryllus* idem LINN. Syst. Nat. Gmel. T. 1. P. 4. 205. 71.

Hab. in Lapponia meridionali rariss. (Lapp.-Suec. rar.)

7. *A. fascipes*: valde angustatum totum nigrum, antennarum basi maculaque transversa in medio lateris exterioris femorum posticorum, aurantiacis. ♂. (Long. fere 5 lin.)

Hab. in Lapponia meridionali rarissime, in ripa flumi-

nis Umensis ad Lycksele 16. Jun. 1832 semel inventum. Statura prioris, angusta, production thoracis postica valde attenuata. Ob colorem nigrum thoracis maculae ordinariae atrae aegre observantur. Fascia femorum posticorum auran- tiaca. Specimen pulchrum, hoc, si quoddam, propria et dis- tincta species. (Lapponia.)

Sect. 2. Corpus oblongum, robustum. Thoracis productio postica longitudine abdominis, acuta, subdescendens. (Aestivalia saepius, locos aridos et campos quaerentia; an declarata?)

8. A. bipunctatum: rufescens-testaceum, unicolor, tho- race in medio utrinque macula obliqua nigra. ♂♀. (Long. 3—3½ lin.)

Var. a. ♂♀. pallide rufo-testaceum, maculis thoracis late- ralibus ordinariis nigris, immarginatis.

FABR. Ent. Syst. 2. 26. 2. ZETT. Orth. Sv. 115. 7. ♂♀. Fn. Lapp. 1. 454. 6. a. ♂♀. *Gryllus bipunctatus* LINN. Fn. Sv. 894. *Tetrix* eadem CHARPENT. Hor. Ent. p. 178.

Ad Lycksele, Åsele, Juckasjervi et Muonioniska captum, freq.

Var. b. ♂♀. obscure rufescens aut cinereum, maculis tho- racis ordinariis nigris, albo-anguste marginatis.

ZETT. l. c. var. b. ♂♀.

Locis aridis ad Wittangi et Wackokoski, ut et Lycksele. — Fem. ad radices montium Ångermanniae jam 28. April. inventa.

Var. c. ♂♀. brunneum aut nigro-fuscum, maculis thoracis ordinariis nigris strigae obliqua, ex punctulis albidis in femoribus posticis, obsoletis, vulgatiss.

ZETT. l. c. var. c. ♂♀.

Ad Kengis et cataractam Wackokoski, nec non ad Lyck- sele Lapponiae Tornensis et Umensis freq.

Var. d. ♂♀. totum rufescens, unicolor, maculis thoracis ordinariis valde obsoletis, earum tantum vestigio.

ZETT. l. c. var. d. ♂♀.

Ad pagum Wittangi. — Marem ad radicem montis Ån- germanniae jam die 28. April. provenisse vidi.

Var. e. ♀. simile omnino var. a., paullo obscurius et pe- dibus posticis totis testaceo-rufescentibus.

ZETT. Fn. Lapp. 1. c. var. e. ♀.

Ad ripam fluminis Torneå-elf prope Juckasjervi rarissime, nec alibi hanc varietatem vidi. — Habitant individua hujus speciei in campis et collibus soli expositis mens. Jun. — Ang. Var. a., b., c. in Lapponiis omnibus per partem syl- vaticam, frequentes, var. d., e. parcius. — In summis alpi- bus vix degit, nec in inferalpinis Norvegiae visum, in Lap- ponia Suecica sylvatica vulgare. (Lapp.-Scan. var. a—d. fr.)

9. A. hilare: supra flavo-testaceum, subtus fuscum, tho- race in medio utrinque macula obliqua angusta nigra, obso- leta. ♀. (Long. 3—3½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 455. 7.

Hab. in ripa praerupta fluminis Tornensis, prope Juckas- jervi, inter frutices d. 23. Jun. 1821 captum; et alia vice in graminos. ad Lycksele d. 10. Jun. 1832 inventum. (Lapp.)

Descr. Fem. Speciei praecedenti magnitudinis et forma simile, co- lore maculisque thoracis minoribus praesertim distinctum. Subtus fuscum. Supra pallidum, antennis scilicet, vertice, thoracis dorso toto femorumque posticorum latere superiori flavo-testaceis, genicu- lis obscuris. Maculae thoracis ordinariae ut in *Acridio bipun- ctato* locatae, sed multo minores, angustiores et obsoletae.

10. A. laterale: fuscum, capite obscuriori; thorace fusco- rufescente, lobis lateralibus deflexis flavis, dorsoque in medio utrinque macula obliqua nigra, pedibus fusco-testaceoque var- iegatis. ♂♀. (Long. 3—3½ lin.)

ZETT. Orth. Sv. 118. 8. ♂. Fn. Lapp. 1. 455. 8. ♂♀.

Hab. ad ripam fluminis Tornensis prope Juckasjervi, ubi

versus finem mensis Junii utrumque sexum legi; in Lappo- nia meridionali ad Lycksele 25. Jun. individuum femineum quoque inveni. Magnitudo *Acrid. bipunctati*. (Lappon.-Ostro- gothia rar.)

Lobis thoracis lateralibus deflexis determinate flavis, reliquo cor- pore brunnescente, ab affinitus dignoscitur.

11. A. Ephippium: rufescens, thorace fascia media trans- versa lata, flavo, antice striga, postice maculis duabus obli- quis, nigris terminata. ♂♀. (Long. 3—3½ lin.)

THUNB. Nov. Act. Upsal. Vol. 7. 158. 8. certe. ZETT. Orth. Sv. 118. 9. ♂♀. Fn. Lapp. 1. 455. 9. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi; ad Juckasjervi mens. Jun. et Jul. locis sylvaticis in vicinitate Torneå-elf raro vidi; ad Lycksele, Lapponiae Umensis ♀ 30. Maj. etiam deprehendi. Magnitudo priorum. Pulchrum. (Lapp.-Scan. pass.)

Fascia thoracis in speciminibus lapponicis obscure flava, in sueci- cis magis albedo-flava.

12. A. binotatum: fusco-cinereoque variegatum, thoracis carina media apiceque late, testaceis; in medio plaga magna utrinque, alba, antice macula parva acuminate intrante, po- sticeque macula obliqua, nigris, terminata. ♂♀. (Long. 3—3½ lin.)

ZETT. Orth. Sv. 119. 10. ♀. Fn. Lapp. 1. 456. 10. ♂♀.

Hab. in Lapponia; ad Juckasjervi mens. Jul. raro captum, ad Lycksele Lapponiae meridionalis ♀ 5. Aug. lecta. (Lapp.-Smoland. rar.)

13. A. cristatum: griseo-fuscum, carinis frontis, verticis thoracisque media elevata, antice anguste, postice late, fla- vis; thorace in medio utrinque macula obliqua nigra. ♂♀. (Long. 3½—4 lin.)

THUNB. Nov. Act. Ups. V. 7. 159. 10. certe. ZETT. Orth. Sv. 120. 11. ♂♀. Fn. Lapp. 1. 456. 11. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi; ad Juhonpietis et Wackokos- ki 8. Jun. — 5. Jul. aliquot specimina inveni. In Lapponia Umensi frequentius vidi, ad Lycksele 20—25. Jun. hand raro captum; et ♂ semel in copula cum *A. carbonario* ♀. (Lapp.-Smoland. pass.)

14. A. obscurum: fuscum l. fusco-nigricans, thorace utrin- que in medio macula obliqua rhombea nigra, adjecta (supra) macula alia triangulari alba. ♂♀. (Long. 3½—4 lin.)

Var. a. ♂♀. femoribus posticis extus striga pallida.

ZETT. Orth. Sv. 123. 14. ♂♀. Fn. Lapp. 1. 456. 12. ♂♀. *Tetrix obscura* HAGENB. Symb. Fn. Helv. 1. 42. f. 16. (fig. bona). *Gryllus bipunctatus* SCOPOL. Ent. Carn. 105. 316. (teste HAGENB. l. c.)

Var. b. femoribus posticis subimmaculatis.

Hab. in ripis praeruptis fluminum Lapponiae mens. Jun. — Jul. rar. Ad Lycksele et Juckasjervi utrumque sexum legi. Magnitudo et statura robusta *Acrid. bipunctati*. (Lapp.-Smoland. pass.)

15. A. hieroglyphicum: fuscum, testaceo- (in ♂ albo-) maculatum, thoracis dorso lineis utrinque in ziczac directis, subinterruptis, punctisque et strigis postice inordinatis ni- gris, lobis lateralibus thoracis deflexis apice testaceis (in ♂ albis). ♀. (Long. fere 4 lin.)

ZETT. Orthopt. Sv. 125. 16. ♀.

Hab. in graminosis; ad Lycksele et Wilhelmina Lapponiae meridionalis passim, 25. Jun. — 15. Jul. captum. (Lappon.-Smoland. rar.)

16. A. carbonarium: totum nigrum, antennarum tibiarum- que basi testacea. ♂♀. (Long. 3½ lin.)

Hab. locis sylvaticis arenosis Lapponiae meridionalis ra- rius; ad viam publicam inter Lycksele et Tannsele 22—24. Jun. a me inventum; et ♀ semel in copula cum ♂ *Acr. cri- stati*. (Lappon. Umensis.)

Affine et simile *A. obscuro*, sed totum atrum, antennarum tibiarumque basi solum testacea.

CONSPPECTUS

FAMILIARUM ET GENERUM HEMIPTERORUM LAPPONIAE.

FAM. 1. CIMICIDES.

1. Tetyra.
2. Cydnus.
3. Aelia.
4. Cimex.
5. Coreus.
6. Alydus.
7. Corizus.
8. Lygaeus.
9. Anthocoris.
10. Geocoris.
11. Bryocoris.
12. Salda.
13. Tingis.
14. Aradus.
15. Acanthia.
16. Phytocoris.

17. Capsus.
18. Ophthalmocoris.
19. Miris.
20. Hydrometra.

FAM. 2. HYDROCORISAE.

21. Nepa.
22. Notonecta.
23. Corixa.

FAM. 3. CICADARIAE.

24. Cercopis.
25. Pholetaera.
26. Cicada.
27. Thamnotettix.
28. Cicadula.

29. Jassus.
30. Cixius.
31. Delphax.

FAM. 4. APHIDIAE.

32. Livia.
33. Chermes.
34. Aphis.
35. Thrips.

FAM. 5. GALLINSECTA.

36. Dorthesia.
37. Coccus.

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY

ORDO III. HEMIPTERA.

Divisio Prima.

Hemelytra semicoriacea, elytriformia.
(Insecta partibus saepius explicatis.)

*Phalanx I. Rostrum frontale e capitis apice
antico enascens. Frontirostria.*

FAM. 1. CIMICIDES. FALL.*)

Sect. 1. Antennae quinquearticulatae.

1. Tetyra.

FABR. Syst. Rhyng. 26. FALL. *Scutellera* LATR. *Odontoscelis* LAP. BURMEIST. Handb. 1835. 2. 385.

Corpus mediae l. minoris magnitudinis, ovato-orbiculatum. Scutellum abdomen penitus fere obtegens. *Color* obscurus. *Motus* tardus ambulatorius. *Habitatio* in locis aridis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Victus*: plantae. *Differentia sexus* e segmento anali penultimo, in mare integro, in femina rima longitudinali secato, externe mox apparet. (Spec. Scand. 8 in Museo meo adsunt.)

1. T. lapponica: fusco-nigra, impresso-punctata, subpubescens, thorace scutelloque carinato obscure ferrugineis, glabris; capite subquadrato. ♂. (Long. 2 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 460. 1. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in ripa arenosa, *Sandstranden* dicta, ad Juckasjervi d. 3. Jul. individuum masculinum detexi. (Lapponia.)

Descr. Fem. *Tetyrae Maurae* sub similis, at triplo fere minor, *Cydnobicolori* aequalis; forma capitis, colore et scutello carinato ab affinis certe distincta. Caput oblongo-quadratum, carina antica in medio longitudinaliter elevata, linea utrinque exarata; totum brunneescens-nigrum, opacum, subpubescens. Thorax obscure ferrugineus, antice magis fuscus et transversim rugulosus, glaber. Scutellum glabrum, obscure ferrugineum, impresso-nigro-punctatum, carina media (crista) longitudinali, posterius sat distincte elevata. Hemelytra angustata, concolora, membrana albida. Corpus et pedes nigro-fusca, opaca, subpubescentia, geniculis testaceis. *Tetyra Tangira* FABR. Rhyng., quae in Gottlandia Succiae nu-

per a Clariss. B. F. FRIES detecta fuit, huic nostro primo intuitu sub similis, sed thoracis margine antico dente obtusissimo armato, praeter alias uotas distinctissima.

2. Cydnus.

FABR. Syst. Rhyng. 30. FALL. *Pentatomae* species LATR.

Corpus minoris magnitudinis, orbiculato-ovatum. Clypeus latus, rotundatus, saepius emarginatus. Caput parvum. Scutellum magnum, triangulare. Thorax antice parum angustatus. Tibiae spinosae. *Color* niger. *Motus* cursorius, interdum volatus segnis. Quando capitur, timide paullo expectat, mox vero cursu celeriter effugere tentat. *Victus* e succo vegetabilium, unde *hospitum* in plantis et ad earum radices. *Odor* ingratus. *Differentia sexus* in rima anali maris nulla, feminae distincta statim invenitur. (Spec. Scand. 6.)

1. C. bicolor: subaenescens-niger, thoracis macula antica, hemelytrorum lunulis humerali et apicali, tibiisque extus ad basin, albis; membrana alisque albidis. ♂♀. (Long. 1½–2½ lin.)

FALL. Cim. Sv. 53. 2. ♂♀ ZETT. Fn. Lapp. 1. 461. 1. ♂♀. *Cimex bicolor* LINN. Fn. Sv. 936. WOLFF. Cim. 2. 63. 60. t. 7. f. 60. PANZ. Fn. 32. f. 11. FABR. Rhyng. 176. 109. STOLL. Ins 94. T. 32. f. 224.

Hab. in Lapponiae plantis rarius. Magnitudo paullo variat. (Lapp.-Scan. freq.)

2. C. biguttatus: ater, margine undique hemelytrorumque puncto medio albis, rostro tarsisque ferrugineis, thorace in medio transversim impresso, membrana hemelytrorum nigricante. ♂♀. (Long. 1½–2 lin.)

FALL. Cim. Sv. 53. 3. ♂♀ ZETT. Fn. L. 1. 461. 2. ♂♀. *Cimex biguttatus* LINN. Fn. Sv. 935. FABR. Rhyng. 178. 116. Vix *Cimex dubius* WOLFF. qui est *Cydn. albomarginatus* FALL.

Hab. in Lapponiae borealis et meridionalis locis aridis mens. Majo — Sept. passim. Priori paullo minor. (Lapp.-Scan. pass.)

Sciocoris.

FALL. Hemipt. Sv. Cimicid. 20. 3. *Cimex* WOLFF. PANZ. *Discocephala* LAPORTE Hemipt.

* *Corpus* minoris magnitudinis, obtuse ovatum, subdepressum. Caput dilatatum. Scutellum ut in *Cydnobicolori*. Tibiae submuticae. *Color* griseus. *Motus* cursorius. Mores et victus *Cydni*. *Differentia sexus* etiam ut in illo. (Spec. Scand. 1, capitis forma pedibusque inermibus praecipue a *Cydnobicolori* distincta.)

1. S. umbrina: grisea, subtiliter nigro-punctata, abdomine maculis fuscis in margine geminatis; clypeo oblongo, immarginato, hemelytris brevibus. ♂♀. (Long. 1–1½ lin.)

Cydnus idem FALL. Cim. Sv. 54. 5. var. ZETT. Fn. Lapp. 1. 461. 3. *Cimex umbrinus* WOLFF. Cim. 4. 142. t. 14. f. 136.

*) Apud Cel. LATREILLE haec Familia in duas abiit, quarum una *Corisiae*, altera *Cimicidae* audit, articulatione rostri et proportionem labri fere unice distinctae; insecta habitu et victu sub eadem Familia facile coniungenda continentes. Dispositio Hemipterorum a Cel. FALLÉN data, bona et naturae consuetudine videtur, exoticis quoque bene adhibenda. Conferantur etiam *Hemiptera Suec.* a FALLEN in Dissertationibus academicis, Lundae 1829. P. 1–9.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

PANZ. Fn. 93. f. 15. *Cydus umbraculatus* FABR. Rhyng. 186. 10. forte mas hujus speciei?

Hab. in Lapponia boreali rarius; in ripa arenosa fluminis Tornensis ad Jackasjervi d. 24. Jun. tantum legi. Sed in Lapponia meridionali ad Wilhelmina 16–20. Jul. ad margines agrorum panillo frequentius vidi. *Cydn. bicolore* duplo et ultra minor, sed *Acanthia lectularia* paullo et major et minor. (Lapponia; Smolandia; Scan. rar.)

Exemplaria in Scania capta semper minora sunt, et elypeus in his autice submarginatus; in lapponicis speciminibus clypeus integer deprehenditur. Mas quoque in terris borealibus abdomine saepe habet in medio subtus nigrum, qualem snum *Cydnium umbraculatum* describit FABRICIUS. Tibiae muticae.

Obs. *Cydus morio*: „ater, supra confertim impresso-punctatus, antennarum articulo primo, rostro tarsisque ferrugineis;“ *Cydnio biguttato* subsimilis, in Suecia frequens, in Lapponia non visus, ad genus *Cydnium* referendus.

3. Aelia.

FABR. Rhyng. 31. FALL. Hemipt. Sv. p. 33. gen. 5. *Pentatoma* LATR.

Corpus mediae magnitudinis, oblongo-ovatum, antice acuminatum. Clypeus acutus, bifidus. Thorax antice angustatus. Pedes pilosi. *Color* pallidus, fusco-lineatus. *Motus* cursorius, volatus; saepe vero in plantis moratur. *Habitatio* et *victus* Cimicum. *Odor* aromaticus. *Differentia* sexus ut in congeneribus. (Spec. Scand. 1.)

1. *Ae. acuminata*: flavescens-exalbida, supra fusco-striata, antennarum articularis ultimis rufescenti-testaceis. ♂♀. (Long. 2–2½ lin.)

FABR. Rhyng. 159. 6. FALL. Cim. Sv. 51. 1. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 462. 1. ♂♀. *Cimex acuminatus* LINN. Fn. Sv. 939. PANZ. Fn. 32. f. 17.

Hab. in Lapponia secundum Collect. boreales, mihi ibi non obvia. (Lapp.-Ostrogoth. freq. Scan. rar.)

4. Cimex.

FABR. Syst. Rhyng. 28. FALL. Hemipt. Sv. 21. 4. *Pentatoma* species LATR.

Corpus saepius majoris, interdum mediae magnitudinis, ovatum l. subovale. Clypeus truncatus, integer. Thorax antice angustatus. Tibiae hirsutulae, muticae. *Color* virens, testaceus obscurus. *Motus* cursorius, volatus; in plantis saepe quiescit tardus. *Odor* ingratus, similis (uti plerumque in hac familia) saepe odori plantarum, e quibus nutritur insectum. *Vitit* vegetabilibus. *Differentia* sexus in ano marginato, feminae apice integro, longitudinaliter rinnato facile invenienda. (Spec. Scand. 20.)

A. Thorax angulis posticis in spinam elongatis. *Corpus* obovatum. *Asopus* BURMEIST.

1. *C. bidens*: thorace acute spinoso, brunneo-griseus, antennis pedibusque rufescentibus, scutelli apice truncato, summo pallido. ♂♀. (Long. 4 lin.)

Mas: ano truncato, ciliato, coriuculis 2 acutis elongatis.

Fem.: paullo major, ano convexiori, rimato, laminis duabus exsertis ciliatis.

LINN. Fn. Sv. 921. PANZ. Fn. 26. f. 22. WOLFF. Cim. 1. 7. t. 1. f. 7. FABR. Rhyng. 155. 2. FALL. Cim. Sv. 43. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 463. 1. ♂♀.

Hab. in Lapponiae plantis tempore autumnali rarius. (Lapp.-Ostrogothia freq. Scan. rar.)

2. *C. rufipes*: thorace obtuse auriculatim-spinoso, supra ferrugineo-fuscus, antennarum basi, scutelli apice acuto, pedibusque rufis. ♂♀. (Long. 5 lin.)

LINN. Fn. Sv. 922. FABR. Rhyng. 156. 5. FALL. Cim. Sv. 46. 7. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 463. 2. ♂♀.

Hab. in plantis et arbustis, in Lapponia rarius; in copula. Inter majores generis. (Lapp.-Scan. freq.)

3. *C. lituratus*: thorace subspinoso, supra subvirescens, elytrorum margine interno rufescente; subtus lividus, abdominis dorso nigro; sterno ventrequ carinatis. ♂♀. (Long. 3–3½ lin.)

FABR. Rhyng. 170. 84. WOLFF. Cim. 1. 14. t. 2. f. 14. PANZ. Fn. 40. f. 19. (thorace utrinque subspinoso, antennis 5-articulatis). FALL. Cim. Sv. 44. 4. ZETT. Fn. Lapp. 1. 463. 3. ♂♀.

Hab. in Lapponiae fruticibus autumnali rarius. Priori minor, angustior. (Lapp.-Ostrogoth. freq. Scan. rar.)

4. *C. agathinus*: thorace subspinoso, supra testaceo-, griseo- vel rufescenti-virescens, scutello medio fusco, apice pallido; subtus testaceus, ano roseo, abdominis dorso nigro; sterno ventrequ carinatis. ♂♀. (Long. vix 2–2½ lin.)

FABR. Rhyng. 170. 82. WOLFF. Cim. 2. 58. t. 6. f. 55. FALL. Cim. Sv. 45. 5. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 464. 4. ♂♀. *Cimex griseus* LINN. Fn. Sv. 926.

Hab. in Betnletis Lapponiae rarius. — Praecedente duplo minor; inter pygmaeos generis, *Cydnio bicolore* subaequalis. (Lappon.-Suec. media freq. Scan. rar.)

5. *C. punctatus*: thorace subspinoso, aeneo-fuscus, pectore pallidiore, abdominis margine variegato, tibiis annulo albo, sterno ventrequ non carinatis. ♂♀. (Long. 2–2½ lin.)

LINN. Fn. Sv. 924. FABR. Rhyng. 157. 12. FALL. Cim. Sv. 45. 6. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 464. 5. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi, per partem mitiorem in sylvis abietinis, rarius; *Cimice Buccarum* fere duplo minor. (Lappon.-Smoland. rar.)

B. Thorax angulis posticis muticis. *Corpus* ovale. *) *Cimex* BURM.

6. *C. Buccarum*: fusco-rufescens, subtus griseus, antennarum annulis, scutelli apice abdominisque margine, albis, hoc maculis geminatis nigris. ♂♀. (Long. 2½–3½ lin.)

LINN. Fn. Sv. 928. PANZ. Fn. 33. f. 20. WOLFF. Cim. 2. 60. 57. t. 6. f. 57. (nimis rubra). FABR. Rhyng. 172. 92. FALL. Cim. Sv. 48. 13. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 464. 6. ♂♀.

Hab. in Lapponiae cultis, rarius. Nomine *Bürfs* Suec. notissima species, huius anni proveniens mensibus: scilicet Junio et Septembri; tempore copulationis verno, sole sereno sat agilis, autumnali in baccis Ribis aliarumque quiescens, eas foedo inquinat odore. (Lappon.-Scan. vulgar.)

7. *C. juniperinus*: viridis, margine undique scutelloque apice flavis, antennis extrorsum nigris. ♂♀. (Long. 4 lin.)

LINN. Fn. Sv. 930. PANZ. Fn. 33. f. 16. FABR. Rhyng. 167. 60. FALL. Cim. Sv. 47. 12. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 465. 7. ♂♀.

Hab. in fruticibus Juniperi, Salicis etc. in Lapponia per partem sylvaticam mensibus Majo — Septemb. passim, ad Jackasjervi 3. Jul. in copula visus; ad Lycksele, Lapponiae Umensis etiam frequenter visus. Priori major. (Lappon.-Scan. freq.)

8. *C. olivaceus*: caeruleo-aeneus, margine undique, thoracis lineola media, scutelli apice, elytrorum puncto intraapicali tibiarumque annulis, rubris vel albis. ♂♀. (Long. 1½ fere 2 lin.)

LINN. Fn. Sv. 934. PANZ. Fn. 32. f. 12. var. pictura rubra. FABR. Rhyng. 177. 112. FALL. Cim. Sv. 49. 16. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 465. 8. ♂♀.

Hab. in plantis Tetradymanis Lapponiae inferioris, rarius; inter nostros minimus. (Lappon.-Scan. freq.)

Sect. 2. Antennae quadriarticulatae.

Tribus 1. *Corpus* saepissime oblongum. Thorax integer, subdilatus.

(Insecta terrestria).

A. Membrana hemelytrorum crebre nervosa.

5. Coreus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 362. FABR. FALL. Hemipt. Sv. 35. 6.

Corpus majoris l. mediae magnitudinis, oblongo-subquadratum. Antennarum articulus primus elongatus. Thorax postice utrinque margine elevatus. *Color* brunneus, unicolor: pictura scilicet nulla. *Motus* tardus, sed calida tempestate saepe cum susurru volatus velox. *Habitatio* in plantis, quibus vitit; per partem infinam Lapponiae. *Differentia*

*) *Reduvius subapterus* FABR.: antennis setaceis quinque-articulatis, thorace bilobato, autice coarctato etc. etc. a reliquis huius Sectionis recedit, *Hydrometræ* et *Beryto* appropinquans. Haec vero Sueciae in campis sterilibus vulgaris incola, in Lapponia nondum inventa, quantum novi.

sexus in operculo anali maris integro, feminae fisso breviterque carinato et bidentato. (Spec. Scand. 6.)

1. C. marginatus: glaber griseo-brunneus, antennis medio rubris, thoracis postico auriculatim, abdominisque margine, elevatis, capite inter antennis bispinuloso. ♂♀. (Long. 4-5 lin.)

FABR. Rhyng. 192. 6. FALL. Cim. Sv. 56. 1. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 466. 1. ♂♀. *Cimex marginatus* LINN. Fn. Sv. 923. WOLFF. Cim. 1. 20. 20. t. 3. f. 20.

Hab. in Lapponia secundum Collect. boreales; mihi ibi non obvisus. *Cimice Baccarum* magnitudine aequalis. (Lappon.-Scan. pass.)

6. Alydus.

FABR. FALL. Hemipt. Sv. p. 39. gen. 7. *Cimex* LINN.

Corpus inedium, elongatum. Caput magnum exsertum. Thorax planiusculus. Hemelytra angusta, membrana oblique furcatim nervosa. *Color* obscurus. *Motus* ut in *Coreo*. *Habitatio* in plantis humilibus; per partem inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* ut in *Coreo*. (Spec. Scand. 1, a *Coreo* corpore angustiori sublineari, capite majore, oculis valde prominulis, pedibusque posticis longissimis, femoribus crassis etc. dignota.)

1. A. calcaratus: fuscus, abdominis dorso disco sanguineo, antennis basi rufis articulis apice nigris; femoribus posticis acute dentatis, tibiis rufis. (Long. 3 lin.)

FABR. Rhyng. 251. 15. FALL. Hemipt. Sv. 1829. 46. 1. ♂♀.

Hab. in Lapponia rar.; in alpe Dowre a D. BOHEMAN inventus. (Lappon. Norvegica-Finland. Ostrogoth. ad Laerke-torp, Jul. rar.)

7. Corizus.

FALL. Disposit. Hem. 7. Hemipt. Sv. 40. 8. *Coreus* LATR. FABR.

Corpus minoris magnitudinis, oblongum. Antennarum articulus primus brevis, crassus. Thorax planiusculus. *Color* ferrugineo-griseus, variegatus. *Motus:* incessus abruptus, interdum volatus. *Habitatio* in campis aridis, sterilibus ad radices plantarum, passim copiose; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ut in *Coreo*. (Spec. Scand. 7, praeter *Pyrrhocorem calmariaensem* FALL. [*Cimicem apterum* LINN.], huic generi facile conjungendum.)

1. C. crassicornis: parum pilosus virescenti-griseus aut obscurus, scutelli apice concolore, rotundato, hemelytrorum membrana alisque albis. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 467. 1. ♂♀. *Cimex crassicornis* LINN. Fn. Sv. 952. *Lygaeus crassicornis* WOLFF. Cim. 4. 146. t. 14. f. 140. *Coreus crassicornis* FABR. Rhyng. 201. 46. PANZ. Fn. 92. f. 18. FALL. Cim. Sv. 58. 5.

Hab. in Lapponia tempore auctumnali rarius; *Cor. Hyosciami* magnitudine fere aequiparans; larva forte hujus ad Kengis d. 22. Aug. visa. (Lappon.-Ostrogoth. freq.)

2. C. capitatus: distincte pilosus griseo-ferrugineus, scutelli apice submarginato, hemelytrorum membrana alisque albis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 467. 2. ♂♀. *Coreus capitatus* FABR. Rhyng. 201. 49. *Lygaeus capitatus* WOLFF. Cim. 2. 75. 8. f. 72. PANZ. Fn. 92. (diagnos.) FALL. Cim. Sv. 59. 6.

Hab. in Lapponia rarius; praecedente fere duplo minor. (Lappon.-Scan. pass.)

3. C. miriformis: elongatus, angustus, nudiusculus pallide virescentis, antennis rufis pedibusque hirsutis, hemelytrorum nervis sanguineis, abdominis dorso nigro. ♂♀. (Long. 2-2½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 467. 3. *Coreus miriformis* FALL. Cim. Sv. 60. 8. *Coreus capitatus* PANZ. Fn. 92. f. 19. (exclusis diagnosi et Syn. FABR. *Myrmus miriformis* HAHN.)

Hab. in Lapponia rarius, in Botnia boreali passim, diebus 15. Jul. — 9. Aug. et 2. Sept. in copula captus. In terris his septentrionalibus larvaeformis, apterus, et rudimento hemelytrorum fere semper mihi obvisus fuit; sed in Suecia inferiori Ostrogothia, Gottlandia et Scania individua declarata, alata etiam saepe vidi. Praecedente longior et angustior, magnitudine fere *Miris laevigati*. (Lappon.-Scan. pass.)

Obs. Coreum Hyosciami et equestrem, rubro nigroque pulchre varios, in Suecia australiori sat frequentes, in Lapponia deprehendere mihi non contigit, nec *Alydi* speciem in terris arcticis inveni.

B. Membrana hemelytrorum 4-5- (interdum obsolete) simpliciter nervosa.

8. Lygaeus.

FALL. Dispos. Hemipt. 9. Hemipt. Sv. Cimicid. 1829. p. 47. gen. 10. FABR. et LATR. species.

Corpus saepius parvum, oblongum, duriusculum. Clypeus capitis brevis, acutus. *Color* obscurus. *Motus* cursu celeri at vix unquam volatu. *Hospitium* larvarum et imaginum ad radices herbarum arborumque, in terra, ad lapides et sub muscis, semper locis umbrosis, absconditis, propter quod, ut et ob colorem obscurum, nomen generis aptissimum. *Differentia sexus* externe distincta; *mas:* ano s. segmento ventrali ultimo convexo, integro nec rimato; *femina:* vagina sub ano elongata, carinam formante et segmenta duo ultima secante. (Spec. Scand. 33.)

Subdiv. 1. Caput dilatatum, oculis valde exsertis. Antennae breviusculae. Thorax trapeziformis, aut immarginatus, aut margine depressus. Femora antica iucassata, subtus raro denticulata. Tibiae semper muticae (non spinulosae). Corpus supra distincte impresso-punctatum.

1. L. Urticae: aeneo-griseus pilosus, antennis testaceis, hemelytris pedibusque pallido nigroque variegatis, scutelli apice abdominisque maculis marginalibus albis. ♂♀. (Long. 2 lin. et ultra.)

Mas: ventre nigro-aeneo, immaculato.

Fem.: ventre in medio macula magna, albidia; in copula.

FABR. Rhyng. 231. 136. ♀. FALL. Cim. Sv. 63. 2. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 469. 1. ♂♀.

Hab. in Urtica alisque plantis, in Lapponia meridionali rarius. (Lappon.-Scan. freq.)

Inter majores generis, circiter 2 lineas longus. Antennarum articulus primus fuscus. Hemelytra pallida, versus apicem nigro-punctata et maculata. Pedes nigro-aenei, albo-aunulati. Femora antica reliquis crassiora, subtus ad apicem deuticulo armata.

2. L. Thymi: griseus glabriusculus, capite thoraceque transversim impresso, rugose punctatis, hemelytrorum margine ante membranam nigro, antennis pedibusque testaceis, his nigro-punctatis. ♂♀. (Long. 1-1½ lin.)

Mas: ventre nigricante.

Fem.: ventre in medio anoque late pallescentibus; in copula.

FALL. Cim. Sv. 63. 3. ♂♀. ZETT. Fn. L. 1. 469. 2. ♂♀.

Hab. locis aridis, arenosis, per partem sylvaticam Lapponiae Suecicae mens. Jul. — Aug. passim copiose, et in Lapponia boreali et meridionali, ubi frequenter occurrit. (Lappon.-Scan. freq.)

Praecedente triplo minor. Femora antica reliquis paullo crassiora, mutica. Hemelytra membranaceae maculis fuscis in lineas dispositis, magis l. minus obsolete. Nomen triviale *Thymi* minus placet, datum insecto, non nisi fortuito in Thymo versante, sed locis arenosis in ipsa terra morante, a Karesuando Lapponiae usque ad extremas Scaniae oras frequentissime.

3. L. groenlandicus: obscure nigricans glabriusculus, thorace antice transversim subimpresso capiteque rugoso-punctatis; hemelytris sordide albidis, margine ante membranam nigro. ♀. (Long. 1½ lin.)

Hab. in Groenlandia, e qua mecum a D. WESTERMANN anicissime communicatus. (Groenlandia.)

Priori sat similis et affinis, paullo major, obscurior, totus fusco-nigricans. Hemelytris albidis, subpellucidis. Membrana fumata. Alae nivcae. Punctum in vertice, macula ante pedes, femorum summa basis et genua, pallida.

Subdiv. 2. Caput angustatum. Thorax subquadratus s. trapeziformis; plerumque elevato-marginatus. Femora antica iucassata, subtus dentata. Tibiae saepe spinulosae. Corpus supra sublaeve, aut subtiliter impresso-punctatum.

4. L. rusticus: niger opacus sericeo-pubescentis, hemelytris coriaceis immaculatis, antennarum medio pedibusque piceis, tibiis pallidioribus; membranae alarumque rudimento. ♂♀. (Long. 1-1½ lin.)

Var. a. ♂♀. pedibus piceis, tibiis pallidioribus, pubescens. FALL. Cim. Sv. 70. 17. ♂♀. ZETT. Fn. L. 1. 470. 3. ♂♀.

Var. b. pedibus pallidis, corpore glabriusculo; an hujus — ad Hernösand Angermanniae 30. Aug. captus.

Hab. locis aridis mens. Aug. in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. freq.)

Parvus. Femora antica subtus parce ciliata. — In Suecia media et meridionali hujus speciei individua alata hemelytrorumque membrana explicata occurrunt, at in Lapponia ejusmodi non visa.

5. L. pedestris: niger subnitidus, pubescens, hemelytris brunnescentibus, antennis pedibusque luteis. ♂♀. (Long. 1—1½ lin.)

FALL. Cim. Sv. 71. 18. ♀♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 470. 4 ♀♀.

Hab. in Lapponia rarissime; ad Johannis Ro Botniae borealis locis aridis d. 2. Sept. frequentiore vidi, etiam in copula. (Lapp.-Scan. freq.)

Præcedente adhuc minor, pulchre parum major. Antennarum articulus ultimus fuscus. Femora antica subtus parce ciliata.

6. L. Pini: niger, glaber, subtus sericeo-nitens, thoracis fascia postica hemelytris griseis, nigro-punctatis, his macula rhombea atra; tibiis spinosis. ♂♀. (Long. fere 3 lin.)

FABR. Rhyng. 229. 125. WOLFF. Cim. 2. 74 71. t. 8. f. 71. FALL. Cim. Sv. 64. 5. ♀♀. *Cimex Pini* LINN. Fn. Sv. 956. ZETT. Fn. Lapp. 1. 470. 5.

Hab. in Lapponia sylvatica, in graminosis aridis, plerumque sub fruticibus, foliis deciduis et ad radices arborum Pini, Betulae etc. (Lapp.-Scan. freq.)

Inter nostrates maximus, circiter 3 lineas longus. Maculae ad basin pedum tibiaeque antecoriorum basi testaceae. Scutellum nigrum immaculatum. Femora antica in utroque sexu dente parvo armata.

— In Scania haec species saepe longe a Pinn digredit. *Lyg. lynceus* FABR. FALL. huic valde similis, sed thoracis magis dilatato, et scutelli apice fulvo-lineato, in Suecia inferiore haud infrequenter, in Lapponia mihi non, obvisus.

7. L. nebulosus: niger, parce pilosus, thoracis margine laterali anguste et fascia postica, hemelytris griseis, nigro-punctatis, his macula erosa brunneo-nigra, tibiis spinulosis, anterioribus totis scutellique apice lituris 2 discretis, testaceis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

FALL. Cim. Sv. 60. 7. ♀♀. ZETT. Fn. L. 1. 471. 6. ♀♀.

Hab. in graminosis Lapponiae borealis tempore vernali passim; in adjacentibus Botnia et Ångermannia ad Lycksele Lappon. meridionalis, frequentius, ibique uterque sexus jam mense Aprili provenit, 23. Jun. — 20. Aug. in copula deprehensus. (Lapp.-Scan. freq.)

Præcedente duplo minor. Maculae ad basin pedum albae. Femora antica dente parvo instructa. Oculi in vivo nigri.

8. L. nubilus: niger glaber, thoracis fascia postica hemelytris griseis, nigro-punctatis maculatisque, tibiis muticis anticis totis scutellique apice lituris 2 apice subcohaerentibus, testaceis. ♂♀. (Long. fere 2 lin.)

FALL. Cim. Sv. 65. 6. (excluso forte Synon. LINN. *Cimicis arenarii*), ZETT. Fn. Lapp. 1. 471. 7. ♀♀.

Hab. in Lapponia, ad agros Novacollarum rar. (Lappon.-Gottlandia; Scan. pass.)

Magnitudo præcedentis. Maculae ad basin pedum nullae. Femora antica dente parvo. Hemelytra griseo-lineata, punctis maculisque parvis nigris interjectis. Membrana alba l. fusco-maculata.

9. L. agrestis: niger, scutello concolore, glaber, thoracis summo margine fasciaque postica hemelytris griseis nigro-punctatis, his macula rhombea nigricante; tibiis spinosis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

Mas: antennarum articulo primo pedibusque anticis testaceis, macula femorum supra nigra, macula hemelytrorum interdum deficiente.

Fem.: tibiis anticis testaceis; in copula.

FALL. Cim. Sv. 66. 8. ♀♀. verus, (ut e Museo Viri defuncti derelicto, mihiq. donato, colligere possum.) ZETT. Fn. Lapp. 1. 471. 8. ♀♀. *Lygaeus sylvaticus* PANZ. Fn. 93. f. 16. certe (exclus. forte Synon. FABR.) *Cimex arenarius* LINN. Fn. Sv. 955? *Lygaeus arenarius* FABR. Rhyng. 233. 146.?

Hab. in graminosis sub lapidibus, locis aridis, in Lapponia passim, var. a., ad Wittangi et Lycksele, mens. Jun., et varietatem b., ad Palojoensund et Karesuando Lapponiae Tornensis mense Aug. ut et ad Giebstad Nordlandiae Norvegicae mens. Jun. inveni. (Lapp.-Scan. freq.)

Magnitudo *Lyg. nebulosi*. Maculae ad basin pedum in utroque sexu testaceae. Basis femorum posteriorum et genua flava. Alae albae. Membrana hemelytrorum fusca, albo-nervosa. Femora antica subtus denticulis 5 minutissimis armata.

Var. b. ♂. Pedes antiqui toti, femorumque posticorum basis fulvo-testacea.

Ad Karesuando et Giebstad rarius inventus.

10. L. chiragra: opaco-nigricans, thorace transversim subsulcato scutelloque immaculatis; tibiis spinulosis, anticis antennarumque articulo 2do rufis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

FABR. Rhyng. 233. 144. ♂. FALL. Hemipt. Sv. 58. 16. ♀♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius, ad Lycksele 20. Aug. captus. (Lapp.-Scan. freq.)

11. L. erraticus: niger glaber, thorace transversim depresso, margine laterali elevato, fascia postica, pedibus hemelytris ferrugineo-testaceis, membrana nigricante, puncto albo, tibiis muticis. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

FABR. Rhyng. 232. 139. FALL. Cim. Sv. 65. 12. ZETT. Fn. Lapp. 1. 472. 9. ♀♀. *Lygaeus pedestris* PANZ. Fn. 92. f. 14. idem videtur.

Hab. sub foliis deciduis et sub cortice truncorum putridorum Pini et Betulae, in Lapponia boreali mens. Jun.—Aug. sat frequens. Procedit usque ad terminum Abietis, sed supra Wackokoski Lapponiae Tornensis a me non visus. Summas igitur alpes omnino fugit, at in inferalpinis Finmarkiae Norvegicae iterum deprehenditur, ibique ad Alten et Bossekop captus. In Lapponiis Suecicis meridionalibus quoque haud raro occurrit; et ad Lycksele, nec non Wilhelmina, mens. Jun. Jul. lectae. Feminae plerumque usque ad autumnum vigent. (Lappon.-Scania freq.)

Præcedente longior, vix latior. Hemelytra basi pallidiora. Femora antica subtus denticulata, dente unico majori. Pedes in lapponico insecto semper obscuriores, quam in scanico.

12. L. sylvestris: niger subpilosus, thorace angusto, tereusculo, transversim sulcato, antennarum basi pedibusque testaceis, femoribus in medio nigris, hemelytris pallidis, macula media et postica fusco-brunneis. ♂♀. (Long. fere 2½ lin.)

FALL. Cim. Sv. 66. 15. ♀♀. verus, ut e collectione ejus Hemipterorum convictus sum. ZETT. Fn. Lapp. 1. 473. 10. ♀♀. *Cimex sylvestris* LINN. Fn. Sv. 965. certe.

Hab. in graminosis Lapponiae borealis per partem sylvaticam passim; ad Muonioniska et Karesuando frequentiore vidi, mense Augusto. Mas quoque ad Lycksele 20. Aug. captus. Femina parior. (Lappon.-Scan. pass.)

Præcedente parum brevior, multo angustior. Femora antica subtus denticulata. Pedes in lapponicis individuis saepe obscuri. Tibiae spinulosae. Membrana albo- et fusco-varia. — *Lygaeus sylvestris* FABR. Rhyng. 232. 138. et PANZ. Fn. 92. f. 10., est alia species sive *Lygaeus plebejus* FALL. in Lapponia haecenus non visa.

13. L. Abietis: corpore dilatato valde depresso, obscure ferrugineis, capite, thoracis antico scutelloque nigris. ♂♀. (Long. 2—2½ lin.)

FALL. Hemipt. Sv. Cimicid. 1829. 61. 21. ♀♀. *Capsus Abietis* FABR. Rhyng. 245. 23. *Cimex ferrugineus* LINN. Syst. Nat. 730. 99.

Hab. in Lapponiae meridionalis Abietibus provexioribus, rarissime. (Lappon.-Medelpadia 15 Maj. — Ostrogothia ad Wadstena, Aug. D. DAHLBOM; rarius.)

Subdiv. 3. Caput angustatum. Thorax subtriangularis seu antennis valde angustatus, lateribus immarginatus. Femora omnia subaequaliter crassa, uti tibiae inermia. Corpus glabrum, subdepressum, minutum.

14. L. Caricis: fusco-brunneus, thorace dilutiori, antennis testaceis, clava nigra, hemelytris immaculatis pedibusque pallidis. ♂♀.

Lygaeus clavicularis FALL. Cim. Sv. 64. 4. ♀♀.

Hab. et larva et imago in plantis Caricum et Juncorum, lucis humentibus, in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. freq.) Statura corporis et parvitate, ad genus subsequens proxime accedit haec species, forma frontis acuta ab illo distincta. — Huic subdivisioni inseri debet *Lygaeus didymus* mihi Aet. Hohn. 1819. seu *Lygaeus Resedae* PANZ. Fn. 40. f. 20.; in Lapponia haecenus non inventus.

9. Anthocoris.

FALL. Dispos. Hem. 10. Hemipt. Suec. 1829. p. 65. gen.

11. *Saldae* species FABR. *Lygaeus* FALL. Cim.

Corpus minutum, oblongo-ovatum, planum, tenerum. Clypeus capitis productus, truncatus. Antennae filiformes. Membrana hemelytrorum obsolete longitudinaliter nervosa. Color brunneus, pallidus; pictura variegata. *Motus* tardus. *Habitatio* in foliis et floribus plantarum; hinc nomen; per partem sylvaticam Lapponiae, et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Differentia sexus* ut in *Lygaeo*. (Spec. Scand. 12, structura capitis, saepius simplicitate pedum, ut et habitatione, a Lygaeis diversae.)

1. A. nemorum: nigra nitida, thorace transversim impresso, antennarum basi lutea, hemelytris pallidis, brunneo-maculatis, membrana alba, apice fusca. ♂♀. (Long. 1-1½ lin.)

Var. a. ♂♀. hemelytris pallidis, puncto medio apiceque brunneis, antennarum basi pedibusque luteis.

Lygaeus nemorum FALL. Cim. Sv. 71. 20. ZETT. Fn. Lapp. 1. 474. 1. a. ♂♀. *Salda sylvestris* FABR. Rhyng. 116. 17? (exclus. Syn. LINN.). PANZ. Fn. 92. f. 21. *Acanthia* WOLFF. Cim. 3. 90. t. 9. f. 84.

Var. b. ♂♀. hemelytris pallidis, macula media dilatata fusiformi apiceque brunneis, antennarum basi pedibusque luteis, femorum posticorum apice nigro.

FALL. l. c. var. β. ZETT. l. c. var. b. ♂♀. *Lygaeus fasciatus* FABR. Rhyng. 240. 187.

Var. c. ♂♀. hemelytris nigro-brunneis, basi pallidioribus, antennarum basi pedibusque luteis, femorum apice nigricante. An spec. distincta?

FALL. l. c. var. γ. ZETT. l. c. var. c. ♂♀. *Salda nemoralis* FABR. Rhyng. 116. 15.

Var. d. ♂♀. hemelytris brunneo-nigris, basi pallidioribus, tibiis luteis.

FALL. l. c. var. δ. ZETT. l. c. var. d. ♂♀. *Lygaeus austriacus* FABR. Rhyng. 239. 151.

Hab. in foliis fruticum et floribus plantarum Lapponiae mens. Jun. — Aug.; var. a, raro; var. b. frequens in Lapponia Tornensi, Umensi, et Nordlandia; var. c. et d. tantum in Pinetis ad Bossekop Finmarkiae a me lecta. Pusilla, vix ultra lineam longa. (Lapp.-Scan. freq.)

2. A. nigricornis: nigra nitida, antennis concoloribus, thorace transversim impresso, hemelytris testaceis immaculatis, membrana alba, fusco-maculata, tibiis luteis. ♂♀. (Long. 1 lin.)

Hab. in Pinetis Lapponiae Umensis passim, in Pino sylvestri ad Lycksele 12—16. Aug. frequentem vidi. Priori similis, hemelytris immaculatis, testaceis, et antennis nigris, praecipue distincta. (Lappon. merid.)

3. A. pulchella: nigra nitida, thorace inaequali, hemelytris albis, margine laterali anguste apiceque late piceo-nigris; membrana alba, immaculata, tibiis testaceis, femoribus anticis posticisque crassis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

Hab. in Lapponia meridionali rar.; sub cortice truncorum desecatorum Pini sylvestris, et larvas pupasque et imagines declaratas utriusque sexus, ad Degenfors d. 27—28. Maj. 1832, invenimus D. DAHLBOM et ipse. Species pulcherrima, pictura et proportione pedum facile distincta. (Lapponia Umensis-Botnia occidentalis.)

4. A. obscura: nigra nitida, thorace inaequali, hemelytris totis nigro-fuscis unicoloribus, membrana alba immaculata, tibiis sub-testaceis, femoribus anticis posticisque crassis. ♂. (Long. 1½ lin.)

Hab. in Lapponia Tornensi, D. FRIGELIUS, rar. (Lapp.-borealis Wadstena, DAHLB.)

Similis priori, elytrorum colore mox diguoscenda.

5. A. pygmaea: nigra nitida, thorace transversim sulcato, hemelytris testaceis immaculatis, membrana alba, apice saepe fusco-maculato, antennarum basi tibiisque luteis. ♂♀. (Long. ¾ lin.)

Lygaeus pygmaeus FALL. Cim. Sv. 73. 21. ♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 475. 2. ♂♀.

Hab. in Lapponiae meridionalis graminosis et fenestris rar., Lycksele, Tresunda Jul. Aug. (Lapp.-Scan. freq.)

Praecedente fere duplo minor, magnitudine scilicet Pediculi. In Succia meridionali pedibus totis testaceis saepe occurrit.

6. A. tenella: nigra subnitida, antennis pedibusque concoloribus, thorace transversim impresso, hemelytris fuscis membranaeque infusca, unicoloribus; fronte parum producta. ♂. (Long. ¾ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 475. 3. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime; in graminosis ad Wilhelmnia 25. Jul. 1832 unum, et in Finmarkia Norvegica et Bossekop prope Alten alterum specimen masculinum d. 4. Aug. detexi. (Lapponia; Esperöd Scaniae 10. Jul. rariss.)

Mollis et pusilla, priori vix magnitudiue aequiparat. Tota nigra, hemelytris solum brunnescenti-griseis, subpellucidis, et membrana subinfusca. Costalis nervus in hemelytris niger. Alae albae caeruleo-vitantes. Thorax transversim impressus. Clypeus frontis parum productus. An *Phytocoris* species, nam membrana vix nervosa? Habitus vero omnino *Anthocoris*.

7. A. nigrella: nigra nitida, thorace transversim impresso, hemelytris albidis, apice late piceo-nigris, membrana alba immaculata, rostro tibiisque fusco-testaceis. ♀. (Long. ¾ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarius: in Salice ad Lycksele d. 20. Jun. a me inventa. Pusilla. Affinis priori, hemelytrorum membranaeque colore distincta. Hemelytra alba, apice late nigricantia, qui color in marginem lateralem interdum sat alte adsurgit. (Lapp. meridionalis.)

8. A. stigmatella: nigra nitida subangustata, rostro concolori, hemelytris pallidis, apice piceo-nigris, membrana alba, apice fusco-maculata, antennis basi tibiisque testaceis. ♀. (Long. 1 lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele, 16. Aug. semel a me deprehensa. — Similis *A. pygmaeae*, sed forte paulo longior et angustior, hemelytrorum puncto apicali ante membranam nigro-piceo, evidenti, certe distincta. (Lapp. merid.-Gottlandia ♂ ejusdem certe.)

9. A. minuta: nigra nitida, thorace transversim sulcato, hemelytris lividis, margine apicali fusco, membrana albida, antennis pedibusque totis testaceis. ♂♀.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 476. 4. ♂♀. *Lygaeus minutus* FALL. Cim. Sv. 73. 22. ♀. *Cimex minutus* LINN. Fn. Sv. 941. forte. *Anthoc. fruticum* FALL. Hem. Suec. 1829. 68. 4.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.-Scan. freq.)

Anthoc. pygmaea duplo minor. — Synonymon LINNAEI dubius attuli. Diagnosis et descriptio *Cimicis minuti* in Fauna Suecica ab Illustr. viro datae ad *Lygaeum exilem* FALL., quae distincta omnino est species, in Succia passim obvia, aeque bene referri possunt.

10. Geocoris.

FALL. Disp. Hem. 11. Hemipt. Sv. 1829. p. 69. gen. 12. *Salda* FABR. *Lygaeus* FALL. Cim. Sv.

Corpus parvum, subquadratum, impresso-punctatum. Caput dilatatum oculis valde prominulis. Antennae filiformes. Thorax transversus. Hemelytra coriacea. Membrana subenervis. Pedes simplices. Color niger, nitidus, pictura testacea. Motus celer. Hospitium in humo, unde nomen; locis aridis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ut in *Lygaeo*. (Spec. Scand. 4.)

1. G. Grylloides: nigra, thoracis hemelytrorumque margine flavis pedibus testaceis, membrana alisque nullis. ♂♀. (Long. 1½ fere 2 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 476. 1. ♂♀. *Lygaeus Grylloides* FALL. Cim. Sv. 63. 1. ♂♀. *Cimex Grylloides* LINN. Fn. Sv. 910. *Salda Grylloides* FABR. Rhyng. 115. 7. *Acanthia Grylloides* WOLFF. Cim. 2. 44. 41. T. 5. f. 41.

Hab. in Lapponiae locis aridis rarissime. Parva, antennis linearibus, subpilosis. (Lapp.-Scan. freq.)

2. G. lapponica: nigra nitida, hemelytris brunneis, membrana sordide albida, pedibus varicoloribus. ♂♀. (Long. 1¼ lin.)

Var. a. ♂♀. pedibus totis flavis, antennis saepe fuscis.

Var. b. ♂♀. pedibus nigris tibiis testaceis.

Hab. in collibus et campis aridissimis Lapponiae Umensis passim; ad Lycksele et Åsele 26. Jul. — 22. Aug. a me inventa. Affinis et similis *G. albipenni* FALL. (*Salda albipenni* FABR.), sed paulo minor, et elytrorum colore facile distincta. Var. a. et b. saepe promiscue in copula junctae capiuntur. (Lapp. meridionalis.)

11. Bryocoris.

FALL. Hemipt. Suec. 1829. p. 151. gen. 20. *Anthocoris* ZETT. Act. Holm. 1819. p. 74.

Corpus minutum, ovatum, subconvexum. Antennae filiformes, apice capillares. Thorax laevis. Hemelytra coleoptata, convexa, membrana nulla. Color fuscus ferrugineus. Motu tarda. Habitatio sub Muscis, unde nomen generis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; femina riuia brevi in segmento abdominis ventrali ultimo, a maribus, segmento eodem integro, dignoscitur. (Spec. Scand. 3, magnitudine minuta, antennarum gracilitate, thoracis laevitate, hemelytrorum convexitate et duritie, absentia membranae, hospitio, etc. a *Lygaeis*, *Anthocoridibus*, *Tinidibus*, *Saldis* aliisque affinibus mox dignotae.)

1. B. Pteridis: glabra, subnitida, pallida, capite, antennarum apice, thoracis margine antico tuberculato, pectore abdomineque nigris, ano albido. ♂♀. (Long. parum ultra ½ lin.)

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; etiam in Dowre a Doin, BOHEMAN capta. (Lapp.-Ångermannia ad Hernö-sand. 30. Aug. — Ostrog.-Scan. pass.)

Obs. *Br. Muscorum* FALL. (*Anthoc. coleopruta* mihi, Aet. Holm.) in Seania et Ostrogoth. haud infrequenter a me lecta, in Lapponia frustra quaesita.

2. S. affinis: thorace exacte triangulari, opaca nigra, supra tenuiter aureo-pilosa, hemelytro singulis maculis circiter 10 albidis, apicali majori, membrana albida, nigro-lineata, puncto in interstitiis fusco, pedibus pallidis, femoribus late nigris. ♂. (Long. $2\frac{1}{2}$ lin.)

Hab. in paludosis ad novacolum Umenae Lapponiae meridionalis, 7—8. Jul. rarissime lecta. Affinis priori, minor, depressior, pilosula, thoracis lateribus rectis, nec explanatis, hemelytrorum maculis colore, numero et situ aliis, etc. distincta. (Lapponia Umenensis.)

3. S. morio: thorace exacte triangulari, glabra, nitida, convexa atra immaculata, pedibus lividis, fusco-punctatis, femoribus anticis in medio late nigris. ♂. (Long. $2\frac{1}{2}$ lin.)

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in monte subalpino Stoettingsfjellet d. 1. Aug. 1832 a me inventa. (Lapponia Umenensis.)

Similis *S. littoralis*; multo nitidior, thoracis lateribus rectis et minime explanatis, tota aterrita etiam membrana hemelytrorum, pedibus tantum, ut in diagnosi indicatum, lividis.

12. Salda.

FABR. Rhyng. 21. FALL. Hemipt. Suec. 1829. p. 71. gen. 13. *Acanthia* LATR. *Cimex* LINN.

Corpus minoris magnitudinis, seu parvum, rotundato-ovatum. Caput exsertum angustum. Antennae filiformes. Oculi valde prominuli. Thorax subtriangularis, transversim impressus. Hemelytra subcoriacea, convexa. Color niger, griseus. *Motus:* saltus (pedibus licet simplicibus) cum volatu. *Habitatio* in littoribus et ripis frequenter, ubi aliis insectis vicitur; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus* externa non conspicua, in segmento tamen abdominis ultimo maris parvo, convexo, eodemque feminae majori, latiori, depresso, margine submembranaceo, attento oculo mox invenitur. (Spec. Scand. 11.)

1. S. littoralis: atra glabra, hemelytris coriaceis convexioribus, guttis longitudinalibus paucis flavis, membrana fusca, crasse nigro-nervosa, pedibus pallescentibus. ♂♀. (Long. 2—3 lin.)

FALL. Cim. Sv. 28. 1. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 477. 1. ♂♀. *Cimex littoralis* LINN. Fn. Sv. 915. *Salda Zosteræ* FABR. Rhyng. 113. 1.

Hab. in Nordlandiae Finmarkiaeque oris littoralibus, ad Björkvik juxta Ofotenfjord usque ad Talvig et Alten, mens. Jun. — Aug. passim; nullibi vero, uti ad littora Scanensia, frequens. (Lapp.-Scan. freq.)

In suo genere magna, circiter 3 lin. longa. Guttæ hemelytrorum paucae, tantum 2—3 oblongo-quadrate.

4. S. pallipes: thoracis lateribus antice rotundatis, sordide nigra, hemelytris albis, basi maculisque costalibus nigris, membrana nigro-lineata, puncto in interstitiis oblongo, fusco, pedibus pallidis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ fere $1\frac{3}{4}$ lin.)

Var. a. ♂♀. macula costalis nigra unica.

FABR. Rhyng. 115. 12. certe. ZETT. Fn. Lapp. 1. 477. 3. a. ♂♀.

Var. b. maculae costales tres, aut discretae, aut contiguae. ZETT. l. c. var. b. *Salda saltatoria* FALL. Cim. Sv. 29. 2. var. β.

Var. c. ♂♀. maculae costales tres, contiguae, et margo interior hemelytrorum etiam niger. In hac varietate hemelytra potius dici possunt nigra, vitta longitudinali lata, dentata, alba. — Ex hac feminae plerumque mihi obviae fuerunt.

ZETT. l. c. var. c. ♂♀.

Hab. in ripis fluminum Lapponiae mens. Jun.—Jul. vulgaris, ad Wittangi et Juckasjervi praesertim frequenter visa. Praecedente fere duplo minor, at *Salda saltatoria* paullo major. (Lapp.-Scan. freq.)

5. S. riparia: thoracis lateribus antice rotundatis, sordide nigra, hemelytris concoloribus, maculis costalibus duabus guttulisque disci, albo-hyalinis, membrana alba nigro-lineata, puncto in interstitiis fusco; pedibus pallescentibus; antennis elongatis. (Long. fere $1\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. ♂♀. Maculae costales distinctae, media magna et alia intra apicem minor, subquadrata.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 478. 3. a. *Salda littoralis* FABR. Rhyng. 115. 13. (exclus. Syn. LINN.)

Var. b. ♀. Maculae costales distinctae, media magna interius dilatata fasciam integram constituens, et altera intra apicem minor.

ZETT. l. c. var. b. ♀.

Var. c. ♂♀. macula costalis media obsoleta, illa vero intrapicalis distincta, apicem totum fere occupans.

ZETT. l. c. var. c. ♂♀. *Lygaeus saltatorius* PANZ. Fn. 92. f. 13.

Hab. in Lapponia boreali ad flumina rarius; sed in Lapponia meridionali frequentius mihi obvia, ibique ad lacum Stor-Uman, in insula Dolpatie, ad Tresunda et Wilhelmina prope lacum Wajnsjoen, in Stoettingsfjellet, etc., 5. Jul. — 1. Aug., praesertim var. a. et c. vulgares inveni. (Lappon.-Scan. freq.)

Priori affinis et fere magnitudiue aequalis. Maculae costales duae plerumque evidentes; prima in medio saepius major, altera intra apicem minor, subquadrata. Interdum vero totus apex albescit, qualis in varietate c. commemoratur. Maculae membranae in interstitiis fuscae, oblongae.

6. S. saltatoria: thoracis lateribus subrectis, nigra, hemelytris concoloribus, guttis 6—9 flavis l. albis, membrana sordide albida, nigro-lineata, puncto in interstitiis fusco, pedibus pallescentibus, alis completis; antennis breviusculis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

FALL. Cim. Sv. 29. 2. ZETT. Fn. Lapp. 1. 479. 4. ♂♀. *Cimex saltatorius* LINN. Fn. Sv. 954. et *Lygaeus saltatorius* FABR. Rhyng. 239. 184. (forte etiam cum *Sald. pallipede* et *riparia* confusi.) *Lygaeus saltatorius* WOLFF. Cim. 2. 77. 74. t. 8. f. 74.

Hab. in ripis fluminum et ad margines stagnorum a mense Majo usque ad Septemb. in Lapponiis Suecicis, et borealibus et meridionalibus, frequentissime; in Nordlandiae Finmarkiaeque inferalpinis littoralibus a me frustra quaesita. (Lappon.-Scan. freq.)

Praecedentibus minor. Thorax lateribus magis rectus praesertim in mare, quam in affinis. Guttulae hemelytrorum fere omnes aequales, parvae. Maculae in interstitiis membranae saepe parvae. Pedes in hac uti in omnibus speciebus hujus generis pallescentes magis l. minus nigro-punctatae. Antennae paullo breviores, quam in *S. riparia*.

7. S. elegantula: thoracis antice valde coarctati et tuberculati lateribus rectis, atra nitida glabra, hemelytrorum pilosorum margine laterali, antennarum articulo primo apice, et ultimo toto, pedibusque flavis. ♂♀. (Long. vix ultra 1 lin.)

Var. a. ♂♀. hemelytrorum margine laterali guttulis 3—4 flavis et macula ante membranam nivea; antennarum articulo ultimo pallido, summo apice nigro.

FALL. Cim. Sv. 30. 5. Hemipt. Sv. 1829. 75. 7. ♂♀. HUMM. Ess. Ent. No. 6. 1826. p. 15.

Var. b. ♂. hemelytrorum margine laterali haud guttato, et antennarum articulo ultimo fusco.

Hab. in inferalpinis Lapponiae Norvegicae, in Dowre a D. BOHEMAN lecta; var. b. per AMIC. NYBLAUM mihi communicata. (Lapp.-Scan. var. a. rar.)

8. S. opacula: thoracis lateribus rectis, opaca nigra, hemelytrorum margine laterali anguste, membranaque nigro-lineata, sordide lividis, pedibus fusco-testaceis. ♂. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

Hab. cum priori, D. BOHEMAN, a quo unicum specimen mihi missum fuit. (Lapponia.)

Similis *S. saltatoriae*, sed vix ejus varietas pygmaea.

C. Membrana hemelytrorum aut ramoso-nervosa, aut nulla (in Tingide capitata subtrinervis).

(Insecta sub cortice arborum saepius degentia, corpore plano.)

13. Tingis.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 378. FABR. FALL. Hemipt. Suec. p. 142. g. 19.

Corpus pusillum, ovatum, depressum, supra confertim reticulato-nervosum, glabrum. Antennae clavatae. Thorax carinis subtribus. Color testaceus, obscurus. *Motus* tardus. Hospitium in floribus gregatim, aut sub lapidibus solitarie; sub cortice arborum saepe hibernans; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* plerumque perspicua; mas: ano

operculato, subconvexo, integro; *femina*: ano depresso, breviter rimato. (Spec. Scand. 16.)

Subdiv. 1. Thorax postice in scutellum productus, tricarinatus.

* Antennae subnudaе. (*Monanthia*. St. Farg. et Serv.)

1. T. costata: ferrugineo-fusca, supra testacea, maculis aliquot in margine fuscis, obsolete, pedibus antennisque luteis, clava nigricante; hemelytris in medio dilatatis. ♂♀. (Long. 1—1½ lin.)

FABR. Rhyng. 125. 2. FALL. Cim. Sv. 36. 1. ♂♀. vera. ZETT. Fn. Lapp. 1. 480. 1. ♂♀. *Acanthia costata* PANZ. Fn. 23. f. 23.

Hab. in aridis Lapponiae sylvaticae rar., vix 1½ lineam longa. (Lapp.-Scan. freq.)

2. T. Cardui: griseo-nigra, supra pallida, maculis crebrioribus fuscis, antennarum medio tibiisque luteis, thoracis margine tenui, elevato. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

FABR. Rhyng. 125. 3. FALL. Cim. Sv. 36. 2. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 480. 2. ♂♀. *Cinex Cardui* LINN. Fn. Sv. 920. *Acanthia Cardui* WOLFF. Cim. 2. 45. 42. T. 5. f. 42. vera (antennis nimis pilosis). *Acanthia clavicornis* PANZ. Fn. 3. f. 24. certe (sed *Acanthia clavicornis* PANZ. Fn. 23. f. 23. forte Synonymon est cum *Ting. Humuli* FABR. FALL. et *Ting. Echii* WOLFF.; species in Suecia frequens, in Lapponia vix obvia).

Hab. in Carduo Lapponiae tempore autumnali passim; magnitudine praecedentis, at paulo angustior. (Lappon.-Scan. freq.)

3. T. nigrina: obscura, hemelytris thorace latioribus cinereis, fusco-nervosis; tibiis testaceis, thoracis margine tenui, reticulatum nervoso. ♀. (Long. vix 1 lin.)

FALL. Cim. Sv. 37. 4. Hemipt. Suec. 145. 5. ♀. vera. Hab. in Lapp. Umensi rarissime; ad Wilhelmna 20. Jul. semel a me capta. (Lapp. merid.-Finland. rariss.)

4. T. cassidea: rotundata, planiuscula, fusca supra cinerea, pedibus testaceis, fronte bispiuulosa, thoracis lateribus valde explanatis, reticulatis. ♂♀. (Long. ¾ lin.)

FALL. Cim. Sv. 37. 6. Hem. Sv. 146. 7. ♂. certiss., ut ex Auctoris collectionis Hemipterorum typo originario mihi relictæ, video.

Hab. in Lapponia Umensi rariss.; in paludosis ad Tressunda 12. Jul. a me capta. Ambitu ceteris rotundior. Supra obscure cinerea, hemelytris carinulis 2 distinctis praeditis. (Lappon. merid.; Scania, rar.)

°° Antennae pilosae. (*Piesma*. LAPORTE.)

5. T. crassicornis: fusco-ferruginea, supra cinereo-albida diaphana, capite 4-spinoso, antennis dense hirsutis thoracisque disco nigris, hoc pallide tricarinato, marginibus elevato, pedibus ferrugineis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

FALL. Cim. Sv. 38. 8. ♂♀. ZETT. Fn. L. 1. 480. 3. ♂♀. In Lapponia inventa fertur, mihi ibi non obvia; in Suecia media et meridionali sub lapidibus frequens, prioribus magnitudine parum cedens. (Lapponia? Ostrogothia et Scan. freq.)

Obs. Fallenianae species antennis pilosis: *Tingis spinifrons*, *foliacea* et *Pyri* hemelytris valde diaphanis vesiculaeque thoracis antica inflata insignitae vix incolae Lapponiae sunt, a me saltem ibi nunquam deprehensae.

Subdiv. 2. Thorax a scutello distinctus; carinarum 2 rudimento. (*Zosmerus* LAPORTE. Hemipt.)

6. T. capitata: testaceo-grisea, hemelytris nebulosis, basi albidis, apice membrana trinervi immaculata, antennis pedibusque luteis; alis completis. ♂♀. (Long. vix ultra ½ lin.)

FALL. Cim. Sv. 40. 12. WOLFF. Cim. 3. 131. t. 13. f. 125. ZETT. Fn. Lapp. 1. 481. 4. ♂♀.

Hab. in terra locis aridis, in Lapponia boreali rarius; in meridionali frequentius, ex. gr. ad Lycksele, ubi mens. Jun. deprehensa; pusilla, magnitudine pediculi. (Lapp.-Scan. freq.)

7. T. collaris: testaceo-grisea, thoracis margine antico hemelytrorumque macula humerali flavo-albidis, membrana nulla, capite nigricante, antennis pedibusque luteis, alarum rudimento. ♂♀. (Long. ¾ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 481. 5. ♂♀. *Tingis capitata* var. junior FALL. Cim. Sv. 40. 12. *Acanthia capitata* PANZ. Fn. 100. f. 19.

Hab. cum praecedente. (Lappon.-Scan. freq.)

Praecedente duplo minor, et ab ea certe distincta, in copula visa, nec prioris varietas junior ut credit Cel. Fallen. Differt a T.

capitata: colore, magnitudinis, apice hemelytrorum non membranaceo, sed substantia reliqui hemelytri, ut et alarum tantum rudimento. Uterque sexus similis.

14. Aradus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 379. FABR. FALL. Hemipt. Sv. 1829. p. 134. gen. 17.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis, oblongo-ovatum, valde depressum, applanatum, membranaceum, glabrum. Caput spinosum. Antennae subfiliformes, validae. Thorax carinis subsenis. Membrana hemelytror. ramoso-nervosa. Pedes mutici. Color niger, obscurus, opacus. *Motus* valde tardus. *Habitatio* larvarum et imaginum sub cortice arborum emortuarum, gregatim; per partem sylvaticam atque alpinam Lapponiae, et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Differt sexus, masculus*: ano clavato segmento ultimo ventrali convexo, operculato; *femineus*: ano depresso, rima longitudinali, *femina* etiam *mare* saepissime major. (Spec. Scand. 15 genus naturale formantes).

Subdiv. 1. Thorax lateribus denticulatus, postice emarginatus. Hemelytra et membrana angustata, dorsum abdominis non totum tegentia. Majores.

1. A. betulinus: sordide nigricans, thoracis lateribus crenulatis, antennis crassis filiformibus, articulis primo et ultimo brevibus, secundo elongato. ♂♀. (Long. 2¼—3 lin.)

FALL. Cim. Sv. 32. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 482. 1. ♂♀. *Aradus Betulae* FABR. Rhyng. 119. 11. (excl. Syn. LINN.)

Hab. sub cortice truncorum emortuorum Abietis in Lapponia per partem sylvaticam passim; ad Jackasjervi et Wittangi Lapponiae Tornensis mens. Junio vidi frequentiore cum larvis. (Lapp.-Smoland. passim.)

Individa laciniiis duabus ultimis analibus in margine abdominis vel truncatis (in masenlis), vel acutis (in femineis) occurrunt. Antennarum articulus secundus longitudine terti et ultimi simul sumtorum.

2. N. corticalis: sordide nigricans, hemelytris basi pallidis, thoracis lateribus crenulatis, antennis crassis filiformibus, articulis primo et ultimo brevibus, secundo elongato. ♂♀. (Long. 2¼—3 lin.)

FABR. Rhyng. 119. 9. FALL. Cim. Sv. 32. 2. ZETT. Fn. Lapp. 1. 483. 2. ♂♀. *Cinex corticalis* LINN. Fn. Sv. 917. *Acanthia corticalis* WOLFF. Cim. 3. 87. 81. t. 9. f. 81.

Hab. in Boletis et sub cortice arborum emortuorum Pini et Abietis mens. Maj. — Jul. in Lapponia et boreali et meridionali, passim, in Botnia adjacenti frequentius; in copula d. 20. Jul. captus. Magnitudo prioris. (Lappon.-Ostro-Westrogothia freq. Smoland. pass.)

Praecedente simillimus, nec differt nisi hemelytris basi pallidioribus. Oculi in vivis brunnei.

3. A. Betulae: sordide nigricans, hemelytris griseis, fusco-nebulosis, thoracis lateribus denticulatis pallidis subdiaphanis, antennis extrorsum crassioribus, articulo secundo longissimo et tertio ultimoque aequalibus longiori. ♂♀. (Long. 2¼—3 lin.)

Var. a. ♂♀. antennis nigris, articulis mediis parum piceis, freq.

FALL. Cim. Sv. 33. 3. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 483. 3. ♂♀. *Cinex Betulae* LINN. Fn. Sv. 918.

Var. b. ♂♀. in copula; antennis nigris, articulo tertio pallido, pass.

FALL. l. c. var. β. ZETT. l. c. var. b. ♂♀. *Aradus annulicornis* FABR. Rhyng. 118. 7.

Var. c. ♂♀. totus fusco-testaceus s. ferrugineus, qui color larvis etiam competit, rar.

Hab. in Boletis Betulae albae per totam Lapponiam mens. Majo — Septemb. vulgaris. Proccedit usque ad alpes, et ad radicem ipsius jugi alpini latere et suecico et norvegico, in Betulae albae arboribus a Lapponibus derelictis et in nive crescentibus, varietates a. et b. medio Julio sat frequentes vidi. Varietatem b. in fungis Betulae ad Alteidet et in Gamstenstind Finmarkiae versus finem mens. Jul. copulatam legi. (Lapp.-Scan. pass. freq.)

Magnitudo priorum. Thorax margine evidentius denticulatus. Antennae basi tenues, extrorsum crassiores, articulo primo brevissimo, secundo longissimo, et quidem longiori quam tertio ultimoque conjunctum, qui aequalem habent longitudinem. Oculi in vivis brunnei, conformes et unicolores. Individua feminea ano acuto, mascula ano obtusiori gaudet. — *Aradus depressus* FAURICH sub hac nostra specie forte latet.

Subdiv. 2. Thorax lateribus margine integer, postice truncatus (nec emarginatus). Hemelytra cum membrana dilatata, dorsum abdominis totum tegentia. Minor.

4. A. lugubris: ater, antennarum articulo tertio apice pallido, membrana hemelytrorum albidia, fusco-nebulosa, alis magnis albis caeruleo-nitentibus. ♂♀. (Long. 1½–2 lin.) FALL. Cim. Sv. 34. 8. Hemipt. Sv. 139. 8. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 484. 4. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim; in sylva acerosa Juckasjervi mens. Jun. feminam vidi, at in parietibus ligneis quidem et trabibus pineis exstructis ad Bossekop et Alteidet, Finmarkiae mens. Aug. ntrumque sexum haud parce legi. Ad Muonioniska D. KOLSTRÖM. In Lapponiis meridionalibus quoque occurrit, et a Lycksele usque ad Umenaes praesertim in parietibus ligneis, mens. Jul. observavi. (Lappon.-Scania pass.)

Praecedentibus duplo minor. Antennae filiformes, sat crassae, breviusculae: articulus primus brevissimus, secundus elongatus, longitudine scilicet terti et ultimi simul sumptorum, qui inter se aequalem habent longitudinem. — Huic Subdivisioni inscri potest *Aradus laevis* FABR., *Ostrogothiae* sed vix Lapponiae ineola.

15. Acanthia.

FABR. Rhyng. 20. FALL. Hemipt. Sv. 1829. p. 140. gen. 18. *Cimex* LINN. LATR.

Corpus minoris magnitudinis, orbiculato-ovatum, depressum, applanatum, subpubescens. Antennae extrorsum capillares. Hemelytra brevissima. Alae (in europaeis specimenibus) nullae. *Color* ferrugineus. *Odor* foetidus. *Motu* die tarda, nocte celerior. *Habitatio* in domibus. *Sanguisuga*. *Differentia sexus* in rima anali feminae brevi, maris nulla, aegre observatur. (Spec. Scand. 1. nimis nota, in terris calidioribus extra Europam forte alata.)

1. A. lectularia: ferruginea, aptera, hemelytris brevissimis, ovato-trigonis, transverse oppositis. ♂♀. (Long. 1¼–1½ lin.)

FABR. Rhyng. 112. 1. WOLFF. Cim. 4. 121. t. 13. f. 121. FALL. Cim. Sv. 27. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 485. 1. ♂♀. *Cimex lectularius*: LINN. Fn. Sv. 909. STOLL. Cim. 2. T. 19. f. 131. B. ♂♀.

Suecis: *Wäggylus*; Scanensibus: *Skäkta*; Norvegis: *Sengeltje*.

Hab. toto anno in omnibus Lapponiis, ubi homines exstruxerunt domicilia, ut etiam in adjacentibus Botnia boreali et occidentali, passim copiose. Deprehenditur quoque in Nordlandia et Finmarkia Norvegiae, ex. gr. ad Giebstad in insula Senjen, atque ad Bossekop, ubi parce legi. (Lappon.-Scan. pass. freq.)

D. Membrana hemelytrorum, praeter aream sesquialteram basalem, enervis.

(Insecta terrestria, herbivora, corpore convexiusculo, antennis longitudine fere corporis.)

16. Phytocoris.

FALL. Disp. Hem. 13. Hemipt. Suec. 1829. p. 76. gen. 14. *Miris* LATR. *Lygaei* species FABR.

Corpus mediae l. minoris magnitudinis, oblongo-ovatum, molle. Antennae setaceae, articulo secundo ad apicem vix incrassato. Thorax breviter trapeziformis, postice latior. Tibiae spinulosae. Hemelytrorum apex fractus. *Color* virescens, laetus, pallidus, raro obscurus. *Motus* tardus, et volatus. *Habitatio* in foliis fruticum herbarumque; hinc nomen; per partem sylvaticam Lapponiae, rarius in inferalpinis Nordlandiae et Finmarkiae. *Differentia sexus* in ano maris subtus convexo, feminae carinato, rimato, facillime invenitur. (Spec. Scand. 87. in Museo meo adsunt. Nomen generis a *φυτὸν* planta, et *ζόγης* cimex derivatum.)

Subdiv. 1. Corpus oblongum. Thorax antice quam postice multo angustior. Caput parum dilatatum, subexsertum.

* Unicolores; virescentes. Tibiae nigro-spinosae. (Majores.)

1. Ph. bipunctata: pallide virescens, supra nigro-pubescentis, thoracis disco punctis 2 nigris, membrana hemelytro-

rum infusata, nervo pallido, femoribus impunctatis. ♂♀. (Long. 3 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 486. 1. ♂♀. *Lygaeus bipunctatus* FABR. Rhyng. 235. 158. ♂. FALL. Cim. Sv. 75. 26. ♂♀.

Hab. in plantis Lapponiae rarius; circiter 3 lineas longa. (Lapp.-Scan. freq.)

2. Ph. pabulina: virescens, supra tenuiter pallide pubescens, immaculata, capite flavescente, membrana hemelytrorum parum infusata, nervo viridi, tarsis fuscis. ♂♀. (Long. 2–2½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 486. 2. ♂♀. *Lygaeus pabulinus* FABR. Cim. Sv. 75. 28. ♂♀. verus. *Cimex pabulinus* LINN. Fn. Sv. 947? *Miris pabulinus* FABR. Rhyng. 254. 5?

Hab. in plantis Lapponiae borealis passim; in Lapponia meridionali frequentius, in Salice caprea ad Wilhelmina mens. Jul. in copula saepe capta; praecedente paullo minor. (Lappon.-Scan. freq.)

3. Ph. contaminata: virescens, supra tenuiter pallide pubescens, capite flavescente, hemelytrorum apice membranaeque area basali fusco-maculatis. ♂♀. (Long. 2–2½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 487. 3. ♂♀. *Lygaeus contaminatus* FALL. Cim. Sv. 76. 29. ♂♀.

Hab. in plantis et fruticibus, per partem sylvaticam Lapponiae et borealis et meridionalis, mens. Jul. — Sept. passim, minus frequens. (Lappon.-Ostrogothia freq.)

Magnitudo praecedentis. Hemelytrorum membrana hyalina, area basali dimidiata infusata, et extra illam maculis interdu 3 l. 4 fascis.

4. Ph. nassata: viridis, supra aureo-pilosa, antennis pallidis, hemelytris margine flavescente, costa ciliata, membranae nervo aeruginoso; thorace sublaevi. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 487. 4. ♂♀. *Lygaeus nassatus* FABR. Rhyng. 236. 167? FALL. Cim. Sv. 76. 31. ♂♀.

Hab. in fruticibus Lapponiae borealis mense Aug. passim; in Lapponia meridionali frequentius, ad Lycksele praesertim in copula saepe deprehensa. (Lapp.-Scan. freq.)

Praecedentis longitudine, angustior; pedibus interdum pallescentibus, qualem describit FABRICIUS.

5. Ph. marginata: viridis glabra, antennis pallidis, hemelytris margine flavescente, costa mutica, membranae nervo virescente. ♂♀. (Long. 2½ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi, rarius; in fruticibus praesertim Salicinis ad Wilhelmina 18–21. Jul. tamen frequentiore vidi, saepe in copula. Simillima priori, glabritie corporis et costa mutica praecipue distincta. Thorax etiam paullo magis transversim rugulosus videtur, tuberculis collaribus ordinariis evidentioribus. Tarsi apice fusi. Exsiccata fere tota pallida evadit, tantum thoracis postico hemelytrorumque disco interiori colorem viridem conservantibus. (Lapp. meridional. — Hernösand. 30. Aug. ♀. rar.)

6. Ph. angulata: viridis, supra pilosa, antennis pallidis, hemelytris angustatis viridissimis, membrana hyalina, nervo aeruginoso; thorace immarginato, transversim sulcato, apice summo angulorum posticorum nigro. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 487. 5. ♂♀. *Lygaeus angulatus* FALL. Cim. Sv. 76. 32. ♀.

Hab. in Lapponia rarius; praecedente minor, multo angustior. (Lapp.-Hernösand.-Scan. pass.)

°° Varicolores. Elytra nigro-rufo-testaceo-virescenti-variegata, pictura in apice (ad fracturam) saepe insigniori.

a) Majores.

7. Ph. striata: nigra, thoracis macula pallida, hemelytris flavo-striatis apice luteis, abdominis segmentis anticis albomarginatis. ♂♀. (Long. 4–5 lin.)

Var. a. ♂♀. pedibus rufis, antennarum articulo tertio saepe albo-annulato praesertim in ♀.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 488. 6. a. ♂♀. *Cimex striatus* LINN. Fn. Sv. 960. WOLFF. Cim. 1. 37. 37. t. 4. f. 37. *Miris striatus* FABR. Rhyng. 255. 15. *Lygaeus striatus* PANZ. Fn. 93. f. 22. FALL. Cim. Sv. 78. 37.

Var. b. ♂♀. pedibus nigris.

ZETT. l. c. var. b. ♂♀.

Hab. in Lapponiae meridionalis plantis; 4–5 lin. longa. (Lapp.-Scan. pass.)

8. Ph. striatella: virescenti-testacea, scutello flavo, thoracis punctis quatuor limboque postico intramarginali nigris, hemelytris fusco-striatis, macula apicis albida sanguineo-terminata. ♂♀. (Long. 3–3½ lin.)

Mas: abdomine nigricante.

Fem.: abdomine pallescente.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 488. 7. ♂. *Lygaeus striatellus* FABR. Rhyng. 236. 164. ♀. PANZ. Fn. 93. f. 17. FALL. Cim. Sv. 78. 38. ♂.

Hab. cum praecedente rarius. (Lapp. Scan. pass.)

9. Ph. Populi: pallescens, supra albo-fusco-que nebulosa, femoribus apice nigro-punctatis, tibiis antennisque obscuris, albo-subannulatis. ♂. (Long. 3 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 488. 8. ♂. *Cimex Populi* LINN. Fn. Sv. 963. *Lygaeus Populi* FABR. Rhyng. 237. 171. FALL. Cim. Sv. 79. 39. ♂.

Hab. in Lapponiae sylvaticis rarius. Priori fere brevior, sed non angustior. (Lapp.-Scan. freq.)

10. Ph. fulvo-maculata: nigricans l. brunnea, supra aureo-pubescent, hemelytrorum apice fulvo, nigro-terminato, pedibus ferrugineis, nigro-punctatis. ♂. (Long. 3-3½ lin.)

Mas: tota obscurior, hemelytris brunneis, macula apicis fulva distincta.

Fem.: pallidior, rufo-brunnea, hemelytris pedibusque dilutioribus.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 489. 9. ♂. *Lygaeus fulvo-maculatus* FALL. Cim. Sv. 81. 46. var. β.

Hab. in Lapponiae et borealis et meridionalis sylvis, mens. Aug. passim; ad Kengis frequentiore vidi, praesertim mares; in fruticibus ad Åsele 27. Jul. quoque lecta. Magnitudo praecedentis. (Lapp.-Scan. pass.)

11. Ph. lateralis: nigra, supra aureo-pilosa, hemelytrorum margine laterali pallido, parte apicali fracta rufa, summo apice nigro, tibiis testaceis. ♂. (Long. 4 lin.)

Var. a. ♂. hemelytris nigris margine laterali late pallido, parte fracta rufa, apice nigra.

FALL. Hemipt. Sv. 1829. 88. 23. a. ♂.

Var. b. ♂. similis a, hemelytris totis fulvis, apice rufis.

FALL. l. c. var. b. ♂.

Hab. in Lapponia rarius; in graminosis ad vicum marium, Mariferden, Norvegiae, 26-27. Aug., a D. BOHEMAN inventa. (Lapponia Norvegica-Finlandia, SAHLB. — Ostrogothia ad Wadstena freq. D. DAHLBOM. — Scania pass.)

b) Mediocres.

12. Ph. pratensis: supra impresso-punctata, testaceo-vidi-rufescens nitida, glabra, scutello albo-cordato, hemelytrorum puncto apicali sanguineo, abdomine macula ventrali nigra. ♂. (Long. 1¾-2¼ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 489. 10. ♂. *Cimex pratensis* LINN. Fn. Sv. 949. *Lygaeus pratensis* FABR. Rhyng. 234. 155. FALL. Cim. Sv. 83. 50. *Lygaeus umbellatarum* PANZ. Fn. 93. 19?

Hab. in Lapponiae plantis minus frequens. — Variat magis l. minus rufescens. Mas plerumque obscurior, femina corpore saepe magis virescente. (Lapp.-Scan. freq.)

13. Ph. campestris: supra impresso-punctata, testaceo-virescent, tenuiter pubescens, scutello albo-maculato, hemelytrorum medio macula infusca. ♂. (Long. 1½ fere 2 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 489. 11. ♂. *Cimex campestris* LINN. Fn. Sv. 950. *Lygaeus campestris* FALL. Cim. Sv. 83. 51. ♂. certe (at vix FABRICII idem.)

Hab. in campis, agris et cultis ut et in Pinetis per partem sylvaticam totius Lapponiae mensib. Maj. — Aug. ubique vulgaris, ad Wittangi et Muonioniska, Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele et Wilhelmina, Lappon. Tornensis, praesertim frequens. Occurrit etiam in Nordlandiae inferralpinis, et ad Björkvik mens. Jul. a me visa. (Lappon.-Scan. freq.)

Phytoc. pratensis similis et affinis, at saepe paullo minor. Colore sat variabilis, vel tota fusco-ubulosa, vel magis pallescens. Mas tenuiter saepe obscurior. Scutellum plerumque albo-trigintatum. A priori non facile dignoscitur nisi pubescentiam attente observet.

14. Ph. punctata: profunde punctata, nitida glabra subfusca, supra testaceo-ferruginea fusco-maculata, membrana hemelytrorum fumata. ♂. (Long. 2½ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarius; in Pinibus ad Lycksele paucis specimina Aug. legi. (Lapp. meridiem.)

Duabus proxime praecedentibus valde affinis et similis, sed a *Ph. pratensi* pictura s. colore magis variegato, a *Ph. campestris* magnitudine majori hemelytrorumque glabritie, et ab utraque supra punctura profundius impressa. Corpus fuscum, linea ventrali utriusque rufa. Supra testaceo-ferruginea, thoracis rugulis anticis, scutelli macula media hemelytrorumque maculis difformibus summoque apice, nigris. Pedes testacei nigro-punctati.

15. Ph. rubicunda: subtiliter punctulata, rufo-testacea, abdominis macula ventrali nigra, scutello hemelytrisque fuscis.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

sco-sanguineis immaculatis, aureo-subpubescentibus. ♂. (Long. 1½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 490. 12. ♂. *Lygaeus rubicundus* FALL. Cim. Sv. 84. 53. ♂. var. pallidior.

Var. b. ♀. tota pallida seu flava. Lycksele.

Hab. in foliis Salicis et Pini per partem sylvaticam Lapponiae totius tempore vernali (mens. Maj. — Jun.) vulgaris, ad pagos Turtola, Kengis, Wittangi et Muonioniska nec non Lycksele, frequens; in glacie fluminis Angernanniae et Umensis jam mense Aprili plura specimina capta. (Lapponia — Finlandia — Ostrogothia rar.)

Affinis *Phytocoris campestris*, at paullo minor et distincta. Antennae breviores. Tota rufescens, scutello hemelytrisque saturatioribus, sanguineis. Membrana fusco-maculata, nervo sanguineo. Pedes fusco-maculati. Mas semper obscurior, thoracis saepe fusco-maculato. — Specimina, quae in Quereu in monte insigni Omberg Ostrogothiae haud paucis collegi, ut etiam illa, quae a Nobiliss. GYLLENHAL e Westrogothia obtinui, communiter pallidiora sunt lapponicis.

16. Ph. rufipennis: flavo-viridis, supra laevis, tenuiter nigro-pubescent, hemelytris miniatis, apice saturatioribus, pedibus immaculatis. ♂. (Long. 1½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 490. 13. ♂. *Lygaeus rufipennis* FALL. Cim. Sv. 84. ♂.

Hab. in sylvis acerosis Lapponiae borealis rarius; in Pinnu ad Muonioniska d. 17. Aug. in copula a me capta, in Lapp. meridionali ad Lycksele et Åsele 26. Jul. — 16. Aug. frequentius, praesertim mares visi. (Lapp.-Scan. pass. freq.)

Prioribus hujus Subdivisionis angustior. Tota virescente. Hemelytra rufo-testacea, apice saturatiore. Membrana subinfusca, nervo rufescente. Color maris intensior.

17. Ph. ambigua: laevis, rubiginosa, supra aureo-pilosa, hemelytris apice rufis, antennis albidis, articulo primo toto secundoque apice nigro, pedibus pallidis vel rufescentibus. (Long. fere 1½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 491. 14. *Lygaeus ambiguus* FALL. Cim. Sv. 89. 64. ♂.

Hab. in fruticibus Lapponiae forte rarissime; Collect. D. KOLSTRÖM. (Lapp.-Scan. freq.)

Praecedentibus minor, nigricans vel fusco-ferruginea. Hemelytra brunnea vel rubiginosa, apice rufa, et ante apicem macula angusta pallida. Membrana infusca, macula basali albidula. Pedes pallidi aut rufescentes. Femora subinervata. Alae caeruleo-nitentes.

18. Ph. Betuleti: supra fulvo-pilosa, tota nigra, antennis concoloribus, pedibus varicoloribus, hemelytris rubiginoso-nigris, lunulis ante apicem sub binis albidis. ♂. (Long. fere 1½ lin.)

FALL. Hemipt. Sv. 1829. 97. 41. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali passim, ad Lycksele et Trésunda a me capta; e Lapponia Tornensi a D. FRIGELIO missa. (Lapp.-Scan. pass.)

Oblonga. Ab affinis vix nisi antennis totis nigris dignoscitur. Pedes variant lividi, fusci, nigri. Hemelytrorum lunulae albae apicales plerumque 2, una in flexura et altera in membranae nigricantis basi juxta hemelytrorum summum apicem. Hemelytra e corpore elevata nigro-rubiginosa videntur.

19. Ph. aethiops: oblongo-ovata tota atra, supra tenuiter fulvo-pilosa, geniculis anticis pallidis, membrana fusca. ♀. (Long. fere 1½ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Åsele 26. Jul. a D. DAHLBOM detecta. (Lappon. meridionalis.)

Statura et color *Ph. nigritae* et *Gyllenhalii* FALL. sed hemelytrorum apice etiam nigro, nec luteo, distincta. Tota cum antennis et pedibus atra. Membrana fusca ad basin juxta hemelytrorum apicem macula alba. Alae albae caeruleo-nitentes. Haec et 3 proxime praecedentes species supra laeves, haud punctulatae.

c) Minores.

20. Ph. Kalmii: supra nigricans, nitida, punctulata, thoracis fascia media, scutello, hemelytrorum antico et macula postica, abdominis vitta laterali, pedibusque flavis, femoribus posticis apice fusco-annulatis. ♂. (Long. 1½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 491. 15. ♂. *Cimex Kalmii* LINN. Fn. Sv. 948. *Capsus flavo-varius* FABR. Rhyng. 243. 10. *Lygaeus flavo-varius* FALL. Cim. Sv. 86. 56. ♂.

Hab. in Lapponiae mitioris herbis et umbellatis rarius. (Lappon.-Scan. freq.)

Obs. *Phytocoris Pastinacae*: „laete viridis, nitida, punctulata, antennarum apice, hemelytris interne maculaeque posticae fuscae, scutello viridissimo“ FALL. l. c. 86. 57. huic affinis et magnitudine aequalis, in Suecia vulgarissima, in Lapponia a me non visa.

21. Ph. tripustulata: nigra, nitida, punctulata, capite, thoracis macula antica, scutello, maculis hemelytrorum subtribus pedibusque flavis, femoribus fusco-punctatis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

Lygaeus tripustulatus FABR. Rhyng. 239. 182. FALL. Cim. Sv. 87. 59. ♂♀.

Hab. in Lapponiae herbis rarius. Magnitudo *Ph. Kalmiti*. (Lappon.-Scan. freq.)

22. Ph. Gyllenhalii: breviter ovata, nigra opaca, supra subtilissime punctulata, argenteo-pubescent, hemelytrorum apice fulvo, membrana infusca, reclinata, femoribus pallide maculatis, antennarum basi tarsisque albidis. ♂♀. (Long. 1¼ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 492. 17. ♂♀. *Lygaeus Gyllenhalii* FALL. Cim. Sv. 68. 61. ♂♀.

Hab. in Lapponia, ut fertur, mihi ibi non obvia. Priori paullo minor. (Lapp.-Ostrogotlia-Scan. pass.)

23. Ph. variabilis: oblonga, nigro-picea, aureo-pilosa, laevis, hemelytris nigro-rubiginosis, apice dilutioribus, antennis tibiisque albidis. ♂♀. (Long. 1¼ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 492. 18. ♂♀. *Lygaeus variabilis* FALL. Cim. Sv. 68. 62. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius. (Lappon.-Ostrogotlia freq. Scan. rar.)

Priori longior, sed angustior. Hemelytra obscurè rubiginosa, apice sanguineo. Membrana infusca, macula basali ad apicem hemelytri parva albida. Alae caeruleo-nitentes. Femora anteriora nigricantia, apice pallida, postica rufescentia, nigro-punctulata.

24. Ph. graminicola: oblonga, nigricans nitida, supra aureo-pubescent laevis, hemelytris nigro-piceis, apice dilutiori, membrana fusca, macula basali albida. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

Hab. in Lapponiae Tornensis graminosis mense Augusto rarius; ad Karesuando et Muonioniska utrumque sexum legi. (Lapponia.)

Affinis praecedenti, eique vix major. Tota nigro-picea supra parè aureo-pilosa. Hemelytrorum apex nigro-ferrugineus ad flexuram linea albida. Membrana nigro-fusca, macula basali ad apicem hemelytri albida. Alae caeruleo-nitentes. Pedes toti picei, interdum dilutiores. *Phytoc. ambiguae* FALL. similis, sed minor, parcius pilosa et aliter colorata.

25. Ph. Arbustorum: supra olivacea, pilosa, capite nigro, antennarum apice pedibusque pallidis, femoribus nigro-punctatis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

Var. a. ♂♀. corpore nigro, hemelytris nigro-olivaceis. ZETT. Fn. Lapp. 1. 493. 20. a. ♂♀. *Lygaeus arbustorum* FALL. Cim. Sv. 90. 68. var. ae. ♀.

Var. b. ♂♀. abdomine nigro, thorace, scutello hemelytris-que olivaceis.

ZETT. l. c. var. b. ♂♀. *Lygaeus arbustorum* FABR. Rhyng. 238. 174. certe. FALL. l. c. var. β. ♀.

Hab. in graminosis et plantis humilioribus locis aridis Lapponiae sylvaticae borealis tempore autumnali, minus frequens; ad Johannis Ro, juxta Calix elf, Botniae borealis mense Septemb. tamen copiose legi. In Pino ad Lycksele utrumque sexum var. b. 17. Aug. quoque vidi. Var. a. ibi frequentior. (Lapp.-Ostrogotlia, Scan. pass.)

Magnitudo prioris. Antennarum articulus tertius ultimusque capillares, albidus. Striga pallida ad flexuram in apice hemelytrorum parum perspicua, at luuula alba ad basium membranae fuscae evidens. — Nomen triviale minus quidem placet, datum insecto, quod in arboribus rarissime, in Urtica dioica et aliis plantis viaticis per totam Sueciam vulgarissime occurrit; retineatur tamen, ne augeatur Synonymia.

26. Ph. rosea: flavescens, supra aureo-pilosa, rosea, hemelytrorum apice concolore, membrana fumata, femoribus apice fusco-subpunctatis. ♂♀. (Long. 1¼ lin.)

FALL. Hem. Sv. 101. 47. ♂♀. *Lygaeus roseus* FABR. Rhyng. 238. 178.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Lycksele 10—16. Aug. utrumque sexum legi. (Lapp.-Ostrog.-Scan. pass.)

27. Ph. rubricata: rufescenti-testacea, supra-pubescent, hemelytrorum puncto apicali sanguineo, antennis pedibusque flavis, femoribus posticis apice miniatis. ♂♀. (Long. 1¼ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 493. 21. ♂♀. *Lygaeus rubricatus* FALL. Cim. Sv. 91. 70. ♂♀.

Hab. in foliis Pini et Abietis Lapponiae borealis rarius; ad Lycksele Lapp. meridionalis, 12—16. Aug. ♀. quoque lecta. Magnitudo *Phytoc. variabilis*, forte angustior. (Lapp.-Ostrogotlia freq.-Scan. rar.)

Membrana hemelytrorum maculis aliquot fuscis, nervo plerumque sanguineo. Femora postica apice sanguinea, tibiis spinosis.

28. Ph. Bohemanni: glabriuscula subnitida, nigricans, hemelytris albo-nigroque variis, tibiis albidis nigro-punctatis. ♂♀. (Long. 1 lin.)

Var. a. ♂. nigra, hemelytris olivaceo-nigris, basi vitta difformi, maculaque intra apicem rotundata, albis; tibiis albidis nigro-punctatis, freq.

FALL. Hemipt. Sv. 1829. 106. 58. ♂♀.

Var. b. ♂♀. nigro-fusca, albedo hemelytrorum ut in a; pedes fusco-albidi, tibiis nigro-punctatis.

Var. c. ♂♀. nigro fusca, thoracis antice rufo, hemelytris albis, macula laterali in medio majori, apiceque nigris, pedibus ut in a. et b.

Phyt. ruficollis FALL. l. c. 107. 60. ♀.

Var. d. ♀. similis c. sed tota adhuc dilutior, maculis hemelytrorum fuscis obsoletis.

Hab. in Lapponia meridionali, ubi omnes varietates in Salicibus in ripa fluminis Umensis ad Lycksele, 10—20. Aug. BOHEM. (Lapp.-Smoland.-Scan. var. c. rar. frequenter inveni. In Salice caprea ad Vaage Norveg. 4. Aug.)

29. Ph. obscurella: obscura fusca, supra dense griseo-pubescent, pedibus sordide pallidis. ♂♀. (Long. vix 1 lin.)

FALL. Hem. Suec. 1829. 108. 62. ♀. certe.

Hab. in Lapp. merid. passim, ad Lycksele Aug. inventa. (Lappon.-in Pinetis Gottlandiae, Ostrogotthiae in Omberg, Smolandiae, freq.-Scaniae rar.)

30. Ph. pinetella: glabra subnitida fusco-nigricans, hemelytris dilutioribus, antennis pedibusque pallidis immaculatis. ♂♀. (Long. vix 1 lin.)

Mas: hemelytris fuscis.

Fem.: hemelytris pallescentibus.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 494. 22. ♂♀.

Hab. in Lapponiae Pinetis rarius; ad Lycksele Lappon. Umensis et ad Bossekop et Alten Finmarkiae Norvegicae initio mensis Aug. et larva et imago utriusque sexus a me lecta. (Lapponia Finmarkica et Suecica meridionalis.)

Phytocore arbustorum duplo minor, inter minimas generis. Tota glabriuscula. Caput, thorax, scutellum et abdomen nigro-fusca. Hemelytra in mare fusca, in femina pallida, flexura ante apicem albida; membrana in utroque sexu subhyalina, parum fusco-maculata. Alae caeruleo-rentent, ut in plerisque. Antennae et pedes glabra, immaculata, in mare testacea, in femina flava, tibiis in utroque sexu parè spinulosi. — An *Capsi* generis?

Obs. *Ph. Thunbergii* (*Lygaeus* idem FALL.): viridi-fuscoque variegata, supra virescenti-pallida, hemelytris fusco-subliuatis, nigro-pilosa, thoracis fascia antica interrupta nigra, pedibus pallide virescentibus, femoribus nigro-punctatis; et

Ph. Ericetorum (*Lygaeus* idem FALL.): minuta, flavescens, supra pilosa, hemelytris viridibus, puncto apicali flavo, membrana infusca.

In Lapponia etiam habitare putantur; mihi vero nec ibi, nec in Botnia obviae, in Suecia inferiore, praesertim in Ostrogotlia, valde frequentes.

31. Ph. nigritula: nitida, glabriuscula nigra, membrana fusca, tibiis pallidis. (Long. 1¼ lin.)

Var. a. ♂♀. tota nigra, tibiis solum pallidis.

Var. b. ♀. tota nigra, pedibus pallidis, femoribus leviter infuscatis.

Var. c. ♀. nigra, pedibus pallidis, femoribus posticis hemelytris-que fuscis.

Hab. in Lapponia Umensi passim; ad Lycksele, Wilhelmina et Umenaes a me, Jul. Aug. capta. (Lappon.-Smolandia?)

Similis *Ph. pulicariae* (No. 34), duplo major. Supra tenuissime puberula. Antennae apice fuscae. Hemelytra nigro-unicolora, apice vix fracta. Membrana obscura immaculata. Alae albae nitentes. Femora postica subincrassata. Tibiae omnes nigro-spinulosae.

Subdiv. 2. Corpus obtusum, subquadratum. Thorax antice quam postice parum angustior. Caput latum, subscissile l. collo nullo a thorace distinctum. (Capsiformes). Unicolores, parum pictae.

* Pedes postici femoribus simplicibus. (Minores). *Altus* HAHN.

32. Ph. leucocephala: supra impresso-punctata, atra nitida, capite, antennarum basi pedibusque fulvis. ♂♀. (Long. 1¼—1½ lin.)

Var. a. ♂♀. capite fulvo.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 495. 23. a. ♂♀. *Cimex leucocephalus* LINN. Fn. Sv. 940. *Lygaeus leucocephalus* FABR. Rhyng. 237. 173. PANZ. Fn. 92. f. 12. certe. WOLFF. Cim. 2. 76. 73. t. 8. f. 73. (antennis apice nimis capillaribus). FALL. Cim. Sv. 94. 77. ♂♀.

Var. b. ♂. capite nigro.

ZETT. et FALL. l. c. var. β.

Hab. in Lapponia, a medio mensis Jul. ad medium mens

Aug. passim; varietatem a. in graminosis ad Muonioniska et Karesuando Lapponiae Tornensis, varietatem vero c. in ripa fluvii Storelven prope Talvig, ut et in graminosis ad Alteidet Finmarkiae, frequentius vidi. (Lapp.-Scan. freq.)

33. Ph. Pinastris: supra impresso-punctata, nitida varicolor, capite, antennis pedibusque pallidis, his ferrugineo-punctatis maculatisque. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

Mas: thorace, scutello, pectore abdomineque nigris l. piceis, hemelytris l. nigris l. fusco-brunneis, membrana infusca.

Fem.: saepe tota testacea, abdomine membranaque obscuris. Pedes pallidi ferrugineo-maculati. Color vero feminae etiam interdum nigricans ut in mare.

ZETT. Fn. Lapp. I. 495. 24. ♂♀. *Lygaeus Pinastris* FALL. Cim. Sv. 95. 79. ♂♀.

Var. b. ♀. thorace elytrisque nigris. Lycksele.

Hab. in foliis Pini sylvestris Lapponiae rarius. (Lappon-Ostrogothia freq.)

Præcedente paullo angustior. Pedes pallidi, femoribus basi ferrugineis. Apex quoque femorum tibiaeque rufo-punctata.

** Pedes postici femoribus incrassatis saltatorii. (Minutissima).

34. Ph. pulicaria: supra laevis, nigra, subnitida, glabriuscula, antennis extrorsum fuscis, femorum apice tibiis-que albis, nigro-punctatis, alis completis. ♂♀. (Long. ¾-¾ lin.)

Var. a. ♂♀. membrana hemelytrorum completa, obscura, immaculata, femoribus basi nigris.

ZETT. Fn. L. I. 496. 25. ♂♀. *Lygaeus pulicarius* FALL. Cim. Sv. 95. 81. ♂♀.

Var. b. ♂♀. membrana hemelytrorum breviori, hyalina, basi infusca, femoribus fere totis pallidis.

ZETT. l. c. var. b. ♂♀.

Hab. in graminosis aridis Lapponiae sylvaticae borealis mense Augusto et initio Septemb. passim frequens; occurrat etiam rarius in Finmarkiae subalpinis, et in alpe Gamstenstind prope Alteidet versus finem mens. Julii a me capta. In Lapponiae meridionalis graminosis hanc speciem ad Lycksele et Wilhelmna 21. Jun. — 15. Jul. vidi. (Lappon.-Scan. frequentius.)

Phytocoris pallicornis (*Salda pallicornis* FABR. et *Cicada aptera* LINN. Fn. Sv.) „duplo l. triplo major, nigra nitida, antennis, femorum apice tibiisque albidis, impunctatis, membrana hemelytrorum alisque uullis, femoribus posticis crassius,“ in tota Suecia mens. Jul. Aug. vulgarissima, in Lapponiae graminosis forsitan etiam hospitatur, licet huc usque non observata.

17. Capsus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 365. FABR. FALL. Hemipt. Suec. 1829. p. 114. gen. 15.

Corpus mediae l. minoris magnitudinis, oblongo-ovatum aut angustatum, molle. Antennae setaceae, articulo secundo longissimo; plerumque versus apicem crassiori (aut in larvis, aut in imaginibus). Thorax latitudine subaequalis, antice tuberculis 2 nigro-nitentibus saepius praeditus. In Subd. 2da thorax saepissime anteriore angustatus, tuberculis evidentioribus, quasi globulos in collare formantibus. Caput dilatatum. Tibiae spinulosae. Hemelytrorum apex fractus. Color niger, testaceus, pictura (quando adest) maculata l. strigata. *Motus* in attacto celer; insectum vero sibi relictum tarde procedit, volat. *Habitatio* in graminosis et fruticibus, sylvestris raro alpestris. *Differentia sexus* ut in *Lygaeo*. Feminae ante explicationem completam saepe copulantur, et in quibusdam femina tota vita aptera manet. (Spec. Scand. 28, vix a genere *Phytocore* separandae.)

Subdiv. 1. Corpus ovato-oblongum. Uterque sexus alatus.

1. C. ater: supra impresso-punctatus, pubescens ater, rostri basi pedibusque rufescentibus, antennarum articulo secundo apice distincte crassiore, tertio (penultimo) basi albo. ♂♀. (Long. 2—2½ lin.)

FABR. Rhyng. 241. 2. FALL. Cim. Sv. 97. I. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. I. 497. I. ♂♀. *Cimex ater* LINN. Fn. Sv. 944. Hab. in Lapponia secundum Collectionem Dom. Doctoris DEUTZ. (Lapp.-Scania pass.)

Major in suo genere. Facies *Saldæ*, oculis exsertis. — Varietas: capite, thorace pedibusque rufis, in Suecia media vulgaris, an quoque in Lapponia occurrat?

2. C. bifasciatus: supra laevis, glaber, ater, pedibus hemelytrisque testaceis, his strigis duabus transversis albis, antennarum articulis primo toto, secundo ad medium, ter-

tioque basi, ferrugineis, ultimo albissimo, apice fusco. ♂♀. (Long. 2 lin.)

FABR. Rhyng. 242. 7. FALL. Cim. Sv. 99. 5. Diagnos. (exclus. Syn. LINN. et descriptione). ZETT. Fn. Lapp. I. 497. 2. ♂♀.

Hab. in Pinetis Lapponiae rarius; priori paullo minor, angustior. (Lapp.-Scan. pass.)

Caput saepe ferrugineum. Antennarum articulus ultimus quasi bi-articulatus, albissimus, summo apice fusco. Fasciae hemelytrorum pubescentes, niveae, antica exterior, intus abbreviata, postica integra. Scutellum etiam (in illaesis) maculis tribus pubescentibus albis.

3. C. clavatus: supra laevis, glabriusculus niger, pedibus obscure testaceis, hemelytris nigro-brunneis, strigis subduabus albis, antennarum articulis primo toto secundoque ultra medium ferrugineis, tertio ultimoque basi albis. ♂♀. (Long. fere 2 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. I. 498. 3. ♂♀. *Cimex clavatus* LINN. Syst. Nat. 2. 729. 97. *Capsus bifasciatus* FALL. Cim. Sv. 99. 5. Descript. (exclusa diagnos.), ut videtur cum priori confusus.

Hab. cum praecedente mense Aug. frequentius; in silva Sangits et ad Johannis Ro Botniae borealis, uterque sexus die 2 Sept. quoque captus. Ad Lycksele, Lappon. Umensis, 5–10 Aug. haud infrequenter visus. (Lappon.-Ostrogoth.-Scan. pass.)

Similibus praecedenti, obscurior. Caput nigrum, antice ferrugineum. Hemelytra fusco-brunnea, in illaesis individuis aureo-parce pubescentia, fasciis subtribus niveis pubescentibus, antica intus abbreviata, media fracta, postica (intra apicem) obsoleta. Pedes obscure testacei. Thorax, ut valde fallor, antice paullo latior est, quam in priori specie. Corpus quoque paullo robustius, crassius, postice clavatum videtur, praesertim in femina. — Species sine dubio propria et distincta.

4. C. magnicornis: supra laevis, aureo-pilosus niger, antennarum articulo secundo fusiformi concolore, ultimis capillaribus pedibusque pallidis, femoribus posticis incrassatis. ♂♀. (Long. circiter 1 lin.)

Mas: antennarum articulo secundo modice incrassato, compresso.

Fem.: antennarum articulo secundo valde incrassato, fusiformi.

FALL. Cim. Sv. 99. 7. ZETT. Fn. Lapp. I. 498. 4. ♂♀.

Hab. in Lapponiae Abiete rarius. (Lapp.-Ostrogoth. freq.)

Minutus, vix 1½ lineam longus. Totus pubescens, nigricans. Antennae apice capillari pedesque flavo-albida, femoribus obscurioribus, tibiis nigro-spinosis.

Subdiv. 2. Corpus elongatum, angustatum. Uterque sexus alatus. Parvi. Thorax trapeziformis, antice plerumque cicatratus.

6. C. flavomaculatus: glaber nitidus niger, hemelytris flavo-bimaculatis, macula postica intra apicem nigrum, antennarum articulo primo pedibusque luteis ♂♀. (Long. 2½ fere 3 lin.)

FABR. Rhyng. 247. 30. FALL. Hem. Sv. 120. 9. ♂♀.

Hab. in fruticibus locis paludosis, in Lapponia Umensi passim; ad Fredrica et Nordanäs, D. DAHLBOM, 30 Jul.; ad Lycksele 16 Aug., ipse. Femina hemelytris et alis perfecte explicata rarius occurrit. (Lapp.-Scan. freq.)

6. C. bilineatus: supra subpilosus, pallide virescens, pedibus immaculatis, antennarum basi scutelloque nigricantibus, hoc margine laterali flavo, hemelytris interne infuscatis. ♂♀. (Long. fere 2 lin.)

FALL. Cim. Sv. 102. 13. ♂♀.

Hab. in Lapponiae fruticibus rarius. Magnitudo sequentis. (Lapp.-Ostrogoth. freq. Smol. pass.)

7. C. boreellus: pilosus niger, thorace maculis tribus flavis; hemelytris pedibusque griseo-testaceis. ♂♀. (Long. fere 2 lin.)

Mas: hemelytris fusco-testaceis.

Fem.: hemelytris pallidis.

ZETT. Fn. Lapp. I. 499. 6. a. ♂♀.

Var. b. ♀. Junior, corpore piceo, antennis, hemelytris pedibusque pallidis.

ZETT. l. a. var. b. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius; ad Kengis et Karesuando Lapponiae Tornensis mense Aug. utrumque sexum detexi. (Lapponia; Botnia borealis).

Magnitudo praecedentis sen circiter 2 lineas longus. Niger, pilosus, subnitidus. Antennae vix incrassatae, articulo secundo aequali. Thorax maculis tribus posticis subrotundis flavis, una in medio, duabus in angulo laterali postico, omnibus in femina perspicuis, lateralibus vero in mare obsoletis. Scutelli summus apex pallidus. Hemelytra griseo-testacea, in mare obscuriora, in fe-

mina pallida, in utroque sexu immaculata, margine interiori summo fuscior. Membrana infusca, nervo pallido. Pedes obscure testacei, tibiis pallide spinosis.

8. C. nigritulus: pilosulus nitidus niger, antennarum articulis 2 ultimis albis, pedibus luteis. ♀. (Long. 1½ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in monte subalpino Støttingsfjellet d. 1. Aug. 1832 inveni. Totus niger nitidus, antennarum articulis 2 ultimis albis. Pedes luteo-immaculati. Membrana fusca. Alae nitentes. Tubercula thoracis adsunt. Cfr. No. 13. (Lapp. meridian.)

9. C. globulifer: impresso-punctatus, glaber nitidus nigricans, thorace antierius angustato scutellique lateribus pallidis, tuberculis collaris atris, hemelytris virescenti-pallidis, pedibus flavis, nigro-punctatis. ♀. (Long. 1½ lin.)

FALL. Hemipt. Sv. 124. 18. ♀.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi ibi non obviis. (Lapponia; Suecia BOHEMAN.)

Obs. Nomen speciei minus placet, utpote a nota, reliquis speciebus communi derivatum. Maneat tamen ne angeatur synonymia. Tubercula nigra thoracis in hac specie vix majora, quam in multis aliis, sed in fudo pallido quasi magis perspicua.

10. C. collaris: laevis glaber nitidus, pallidus, thorace subcylindrico, linea laterali abbreviata nigra, collari gibbo duplicato, hemelytris membranaceis; femoribus subtiliter nigro-punctatis. ♂. (Long. 1½ — 1¾ lin.)

FALL. Cim. Sv. 103. 17. Hemipt. Sv. 125. 19. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime (Lapp.-Hernösand 30. Aug. — Roslagia FALL. — Westrogothia. GYLLENH.).

Thoracis forma ab aliis facile distinctus. Femina hemelytrorum membrana alisque saepe imperfectis.

11. C. pygmaeus: laevis glaber subnitidus nigricans, thorace macula antica hemelytris subpellucidis, cinereo-pallidis, pedibus flavis immaculatis. ♀. (Long. vix. 1 lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele d. 16. Aug. semel a me captus. Specimen vix alatum, ad membrana hemelytrorum perfecte explicata. Mas pro specie, et serie ejus in suo genere rite determinandis deest. (Lapp. meridionalis.)

Subdiv. 3. Subapterus. Mas alatus. Alae in femina saepius nullae. Statura corporis praecedentium. Minutus.

12. C. ambulans: subpilosus, laevis niger nitidus, pedibus totis alido-flavis, immaculatis, simplicibus. ♂. (Long. 1 — 1½ lin.)

Mas: hemelytris griseo-pallidis, subpellucidis, puncto in apice et ad flexuram nigris; membrana immaculata, alis explicatis, nitentibus.

Fem.: brevior, postice crassior, hemelytris nigris subeoriaceis, abbreviatis, membrana alisque nullis; antennarum articulo tertio basi albo; in copula.

FALL. Cim. Sv. 104. 18. ♂. ZETT. Fn. Lapp. 1. 500. 7. ♂.

Hab. in Lapponiae borealis et meridionalis agris et graminosis locis cultis ad Novacollarum aedes, mens. Jul. Aug. et Sept. haud infrequens. Occurrit quoque in Nordlandiae Finmarkiaeque subalpinis, et ad Giebstad et Alteidet utrumque sexum parce legi. — Varietatem feminam totam rufescentem, pedibus pallidis, forte juniorem, in alpe Gamstenstind d. 30. Jul. inveni. (Lappon.-Scan. frequentiss.)

13. C. dubius: subpilosus laevis nitidus nigro-fuscus apterus, pedibus flavis immaculatis, antennis nigris, articulo 2do compresso latiori, 2 ultimis albis; hemelytris thorace lateribus aequaliter lato duplo longioribus, non coriaceis, membrana nulla. ♀. (Long. vix 1 lin.)

Hab. in Lappon. Umensi rarissime; in graminosis ad Wilhelmia d. 15. Jul. captus. An non perfecte explicata femina *Capsi nigrituli* (No. 8.)? (Lappon. meridional.)

14. C. opacus: brevissime pubescens laevis opacus niger, supra obscure testaceo-maculatus, antennarum articulis 2 ultimis testaceis. ♂. (Long. 1 — 2 lin.)

Mas: 2 lin. long., antennarum articulo 2do valde inerassato, membrana hemelytrorum nigra immaculata, pedum geniculis pallidis;

Fem.: 1 lin. long. aptera, antennarum articulo 2do vix inerassato, membrana brevissima fusca, tibiis obscure testaceis; sine dubio huius.

Hab. femina in Lapponia Umensi, ad Lycksele 16 — 17. Aug. a me lecta; mas, qualis hic descriptus, a D. WESTERMANN e Dania (an e Groenlandia?) missus 1834. (Lapponia — ?).

Obscurus opacus, supra pube brevissima depressa tectus. Caput, thorax et hemelytra maculis obscure testaceis parce picta.

18. Ophthalmocoris.

Corpus minoris magnitudinis, capsiforme. Antennae setaceae, articulo 1 crassissimo. Caput antice deflexum. Oculi pedunculati. Thorax antice paulo angustior, supra inaequalis bicallosus, at vix tuberculatus. Tibiae spinulosae. Hemelytrorum apex vix fractus. Color niger. Motus ut in *Capso*. Habitatio in graminosis, pratis aridis, nunquam in fruticibus; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ut in *Capso*. (Spec. Scand. 1. nostra.)

1. O. Sahlbergi: laevis, griseo-pubescens, opaca, nigra, capitis macula utrinque ad insertionem rostri tibiarumque annulo, pallidis. ♂. (Long. circiter 2 lin.)

Capsus Sahlbergii FALL. Hemipt. Succ. 1829. 116. 1. ♂.

Hab. in Lapponiae campis et pratis aridis, pass. freq. ad Stensele, Åsle et Lycksele 10. Jun. — 10. Aug. a me capta. (Lappon. — Finlandia).

Oculi fere ut in *Canceris* pedunculati. Annulli tibiarum saepe obsoleti, praesertim in ♀. Femina in saltem 100 individ. a me lustrata aptera.

19. Miris.

FABR. Rhyng. 36. FALL. et Spec. LATR.

Corpus mediocre, elongatum, valde angustum, sublineare, molliusculum. Antennae longae, setaceae, articulo primo cylindrico, crasso. Thorax elongato-trapeziformis. Tibiae non spinulosae. Hemelytrorum apex non fractus. Color testaceus, virescens, pictura fusco-subvittata. Motus haud vivax, at veneri cupidae sat velociter currunt l. volant imagines. Habitatio in arvis, pratis, in plantis humilioribus et ad earum radices, locis aridis, tempore autumnali: sylvestris et subalpina. *Differentia sexus* evidens ut in *Lygaeo*. Ante explicationem alarum completam individua quaedam copulationem patiuntur. (Spec. Scand. 10.)

1. M. dolabratus: laevis, pilosus flavescens, nigrovariegatus, capite supra litura antice rotundata, postice cruciformi atra, femoribus muticis. ♂. (Long. circit. 4 lin.)

Mas: Antennae saepius totae nigrae. Thorax niger, vittis 3 flavis. Scutellum nigrum, linea media flava. Hemelytra fulva, margine exteriore flavo. Abdomen nigrum, vittis 2 lateralibus flavis. Pedes nigri, femorum annulo tibiisque ferrugineis. Alae completae, fuscae.

Fem.: Antennae pallidae, extrorsum articuli primi apice nigrae. Thorax flavus, vittis 2 nigris. Scutellum flavum, lineis 2 nigris. Hemelytra pallida interne infusca. Membranae alarumque saepe rudimentum. Abdomen flavum, lineis 2 nigris. Pedes pallescentes, fusco-punctati, tarsi nigris; in copula.

FALL. Cim. Sv. 107. 1. ♂. ZETT. Fn. Lapp. 1. 501. 1. ♂. *Cimex dolabratus* LINN. Fn. Sv. 959. mas. certe. *Miris lateralis* FABR. Rhyng. 254. 3? ♂. — WOLFF. Cim. 3. 115. t. II. f. 109? ♂. — *Miris abbreviatus* WOLFF. Cim. 3. 116. t. II. f. 110. ♀.

Hab. in Lapponia sylvatica et Botnia boreali rarius, versus finem mensis Aug. a me lectus. (Lapp.-Scan. freq.)

2. M. laevigatus: thorace punctulato, glaber, antennarum articulo primo hirsuto, pedibus pilosis, pallescens l. virescens, thoracis lineis 2 fuscis; femoribus muticis. ♂. (Long. 4 lin.)

FABR. Rhyng. 254. 2. FALL. Cim. Sv. 109. 4. ♂. (Non PANZERI idem; nam ejus *Mir. laevigatus* potius ad *Phytocorem Chenopodii* var. ae. FALL. Mon. Cim. referri debet). ZETT. Fn. Lapp. 1. 501. 2. ♂. *Cimex laevigatus* LINN. Fn. Sv. 958. WOLFF. Cim. 1. 36. 36. t. 4. f. 36.

Hab. ad agros Novacollarum in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. freq.)

3. M. calcaratus: thorace crebre punctulato, glaber, antennarum articulo primo hirsuto, pedibus pilosis, pallescens l. virescens, femoribus posticis subtus bispinosis. ♂. (Long. 3½ lin.)

FALL. Cim. Sv. 110. 5. ♂. ZETT. Fn. Lapp. 1. 502. 3. ♂. *Cimex virens* LINN. Syst. Nat. 2. 730. 102. (sive var. feminea huius, licet spinae femorum non memoratae). *Miris virens* FABR. Rhyng. 254. 7. ♀. WOLFF. Cim. 2. 78. 75. t. 8. f. 75. ♀. (Calcaribus femorum non representatis).

Hab. cum priori rarius. (Lappon.-Ostrogothia freq.; in Scania nondum a me observatus).

4. M. holsatus: thorace crebre punctulato, glaber, antennis subnudis, tibiis hirsutulis, pallescens, thoracis lineis 2 hemelytrorumque margine interiori fuscis, membrana brevi, femoribus muticis. ♂. (Long. 2½ — 3 lin.)

FABR. Rhyng. 254. 4. FALL. Cim. Sv. III. 7. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 502. 4. ♂♀.

Hab. in Lapponiae borealis sylvaticae graminosis umbrosis mens. Jul. Aug. passim. Occurrit quoque in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque, et ad Björkvik nec non in Gamstenstind alpinis adjacentibus haud parce a me lectus. In Lapponiae meridionalis plantis frequentius obvisus, et a Lycksele usque ad Umenaes 1. Jun. — 9. Jul. deprehensus. (Lapponia; Ostrogothia: rarius; Scania: passim copiose).

Prioribus brevior. Membrana hemelytrorum et alae paullo breviora, quam in affinis, nec ex indiv. duis millibus utriusque sexus unicum vidi membrana alisque complete explicatis.

Obs. *Miris erraticus* FALL. et LINN. „laevis, glaber, obscurus, antennis pedibusque pilosis livid s, thorace albedo striato; hemelytris pallidis l. virescentibus, margine interiori saepius (in ♂.) infuseato, femoribus muticis;“ huic affinis et in Suecia inferiore frequens, in Lapponia etiam habitare narratur, mihi vero nec ibi, nec in Botnia obvisus.

5. *M. ruficornis*: laevis, glaber, viridis, antennis nudis tarsisque rufis, femoribus muticis. ♂♀. (Long. 2½—3 lin.)

FALL. Cim. Sv. 112. 8. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 502. 5. ♂♀. Hab. in aridis Lapponiae borealis sylvaticae mens. Aug. passim, ad Kengis copiosus; in copula. In Lapponia meridionali vix nisi in graminosis ad Stöttingsfjellet 1. Aug. a me visus. Hujus generis minimus, angustus, tener. (Lapp.-Scan. freq.)

Obs. Huic esse *Mir. virentem* Auctorum vix credo, nam antennae semper totae rufae sunt, nec basi virescentes. Magnitudo quoque non quadrat.

6. *M. fesus*: thorace antice interrupte rugoso, griseus, glaber, antennis tenuibus nudis, linea media capitis, thoracis scutellique fusca, pedibus pallidis fusco-punctatis, femoribus muticis, anterioribus crassioribus. ♂♀.

Var. a. ♂♀. in copula; hemelytris alisque completis, membrana hyalina ramose fusco-nervosa.

FABR. Rhyng. 255. 11. FALL. Cim. Sv. 112. 9. ♂♀. *Cimer fesus* LINN. Fn. Sv. 962. *Miris vagans* FABR. Rhyng. 255. 12. varietas magis picta hujus videtur.

Var. b. ♂♀. in copula, hemelytris brevissimis, membranae rudimento, alis vix ullis.

FALL. l. c. var. β. Hab. in Lapponia sylvatica a 29. Maj. ad 22. Aug. passim visus; ad Karesuando et Kengis frequentius, ac in Botnia passim copiose vidi. In Lapponia meridionali, ex. gr. ad Lycksele, var. a. mares 31. Maj. — 4 Jun. haud raro visi. (Lappon.-Scan. freq.)

Antennis gracilioribus, thorace antice valde angustato, immarginato, ano subelavato, femoribus anterioribus incrassatis, ut et membrana crebrius nervosa, a conspectibus haud parum abluat haec species, forte proprii generis, *Beryto* affinis.

Tribus 2. Corpus elongatum, lineare. Thorax sublobatus, subteres.

(Insecta in superficie aquae emersita). *)

20. Hydrometra.

FABR. Rhyng. 37. FALL. Hemipt. Sv. 1829. p. 158. gen. 22. *Gerris* LATR.

Corpus mediocre, valde elongatum, subfiliforme, duriusculum. Antennae filiformes, porrectae, 4-articulatae. Thorax postice in locum scutelli productus. Color niger, opacus, infra argenteo-sericeus, nitidus. Motus cursorius, pedibus posterioribus longissimis, gracilibus, ad vagandum aut remigandum supra aquam idoneis. *Habitatio* in aquis; infra alpes. *Victus* e rapina. *Differentia sexus* non aequae evidens ut in prioribus. Oculo autem attenti, *mas*: segmento abdominis ultimo submarginato, anoque subgloboso, exserto, a *femina*: segmento eodem profunde emarginato, angulis lateralibus acutissimis, anoque subcarinato, parum exserto, facile dignoscitur. (Spec. Scand. 5.)

Subdiv. 1. Major. Antennarum articulus primus secundo fere triplo longior. Anus utrinque spinosus.

1. *H. Paludum*: supra olivaceo-nigra, infra sericeo-cine-

*) *Berytus* et *Gerris* FABR. antennis fractis, ille: „pedibus tantum antice brevibus;“ hic: „pedibus anterioribus subaequalibus, statura corporis lineari, subfiliformi,“ huic Tribui inserendi sunt. Haec autem insecta terrestria, in Scandinaviae terris meridionalibus frequentiora, in Lapponia mihi non obvia fuerunt.

rea, thoracis dorso plano, subtricarinato. ♂♀. (Long. 5—5½ lin.)

Mas: abdomen attenuatum, nigrum, marginibus elevatis, concoloribus.

Fem.: abdomen crassius, nigrum, marginibus testaceis.

FABR. Rhyng. 258. 3. ♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 504. 1. ♂♀.

Gerris paludum LATR. Gen. Crust. et Ins. Tom. 3. 133. 1. ♀.

Hab. in Lapponiae borealis aquis fluitantibus rarissime, et in flumine Umensi, interdum etiam in stagnis, ad Lycksele Lapponiae Umensis, uterque sexus olivaceus hemelytris completis, 20—21 Jun. visus; sequentibus duplo major. (Lapp.-Scan. pass.).

Subdiv. 2. Minores. Antennarum articulus primus secundo vix duplo longior; segmentum anale angulo acuto utrinque terminatum.

2. *H. lacustris*: supra olivaceo-nigra, infra argenteo-sericea, pedibus obscure testaceis, abdominis margine elevato, subferrugineo. ♂♀. (Long. 3—4 lin.)

Mas: abdomen segmento ventrali ultimo profunde emarginato, angulis lateralibus brevibus, acutis, ano subgloboso, exserto.

Fem.: abdomen segmento ventrali ultimo profunde emarginato, angulis lateralibus elongatis, acuminatis, longitudine ani carinatis; in copula.

Var. a. ♂♀. in copula. Antennae nigrae, articulo secundo piceo, ultimo argenteo-sericeo. Thoracis margo reflexus luteus. Venter maris niger, feminae testaceus. Hemelytra et alae completa, hae infuscae, basi lacteae. Pedes testacei, femoribus anticis nigro-vittatis, tibiis posticis tarsisque omnibus fuscis. Coxae antice pallidae.

FABR. Rhyng. 256. 1. ♂. ZETT. Fn. Lapp. 1. 505. 2. ♂♀. *Cimer lacustris* LINN. Fn. Sv. 970. ♂. *Gerris lacustris* FALL. Cim. Sv. 114. 1. (sub qua latent: *H. Paludum* mihi, ut et *H. lacustris* mihi, var. a. et b.) LATR. Gen. Crust. et Ins. Tom 3. 134. 3. var. a. ♀. var. b. ♂.

In Lapponia boreali rarissime, sed in lacubus minoribus ad Lycksele, Barsele et Stensele, Lapponiae meridionalis, 1. Jun. — 4. Jul. in copula saepe capta; et in Suecia inferiore vulgarissime occurrit.

Var. b. ♂♀. paullo major. Antennae, rostri basis pedesque testaceae; femoribus anterioribus utrinque nigro-vittatis, tarsis posticis fuscis. Coxae antice pallidae. Thoracis margo lateralis inflexus luteus. Venter niger. Hemelytra et alae ut in var. a. ZETT. l. c. var. b. ♀.

In Ostrogothia et Scania passim. Ut Lapponiae incola etiam mecum communicata.

Var. c. ♂♀. in copula. Magnitudo var. b. Antennae obscure testaceae, extrorsum fuscae, articulo ultimo argenteo-sericeo. Rostrum basi subtestacea. Thorax niger, macula media olivacea, margine inflexo, nigricante. Abdomen nigrum, dorso serie longitudinali media antice obsoleta punctorum albo-micantium; margine elevato anguste fusco-testaceo. Hemelytra et alae omnino nulla. Pedes obscure testacei, femoribus anticis utrinque late nigro-vittatis, et tarsis omnibus fuscis. Coxae nigricantes, antice parum pallide maculatae. — An pupa? copulata tamen saepe deprehenditur.

ZETT. l. c. var. c. ♂♀.

In aquis quietis vel lente fluentibus ad Wittangi Lapponiae Tornensis medio mensis Junii frequens; nec alibi vidi.

Hab. haec species in fluminibus Lapponiae Tornensis, praesertim var. c. Reliquae varietates etiam in Lapponiis meridionalibus occurrunt. (Lapp.-Scan. var. a. et b.)

Insectum nimis notum, Sueciae *Braxenmygg*, in superficie aquae ubique cursans, Tipulas aliaque insecta minora persequens et sugens. Thorax supra planus, linea media elevata, et tuberculis duobus ad marginem utrinque. Descriptae varietates forsitan non nisi uniceam efficiunt speciem. Promiscue autem vix copulantur, et nunquam nisi similem cum simili in copula junctam vidi. Varietas c. memorabilis, tantum in Lapponia inventa, quantum novi.

3. *H. Odontogaster*: supra olivaceo-nigra, infra argenteo-sericea, femoribus anticis basi, posterioribus totis obscure testaceis, abdominis margine elevato-subferrugineo, medio in mare dentato. ♂♀. (Long. 3—3½ lin.)

Mas: abdomen segmento ventrali ultimo angustiori, valde emarginato, ano globosum dimidiatum vaginante, penultimo etiam emarginato, et in medio dentibus duobus validis brevibus obtusis, latus utantibus armato.

Fem.: abdomen segmento ventrali ultimo anteedeute longiori, emarginato, angulis lateralibus acutis, longitudine ani rimati; in copula.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 506. 3. ♂♀. *Gerris lacustris* LATR. Gen. Crust. et Ins. T. 3. p. 134. 3. var. c. mas.

Hab. in aquis stagnantibus vel lente fluentibus, in Lapponia Tornensi sylvatica vulgaris: ad Junosuando, Wittangi,

Juckasjervi et Muonioniska mense Junio a me frequenter visa. In Lapponia meridionali seu Umensi ad Lycksele et ad Tresunda prope lacum Wajmsjoen 14. Jun. — 12. Jul. in copula haud raro deprehensa. Occurrit etiam in inferalpinis Nordlandiae, et ad Björkvik mense Julio parce lecta. In Norrbotten non infra Johannis Ro vidi, ibi vero jam mense Majo uterque sexus in aquis quietis legitur. (Lapponia-Botnia borealis —?)

Similis praecedenti at duplo fere minor, colore pedum et inprimis structura ani secundum sexum, ab illa distincta. Antennae totae nigrae. Thoracis margo lateralis inflexus anguste testaceus. Hemelytra nervosa. Alae fuscae, basi lacteae. Pedes nigri, femoribus anticis basi superne, posterioribus totis, tibiisque intermediis obscure testaceis. Coxae nigrae, uti corpus subtus, sericeo-nitens. — Species haec notabilis et diversa, forsitan etiam in Suecia meridionali aquis hospitatur, sed priori confusa collectoribus hac usque incognita videtur.

FAM. 2. HYDROCORISAE. LATR.*)

Sect. 1. Pedes quatuor posteriores filiformes, non natatorii, tarsi (in nostris) uniarticulati; antici raptorii, tarso (in nostris) uniarticulato exangui. Membrana hemelytrorum nervosa.

Cauda longa biseta. Corpus planum. (Hydrocorides FALL.)

21. Nepa.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 385. FABR. FALL. Hem. Sv. 170. gen. 1.

Corpus magnum, oblongo-ovatum, valde depressum, planum, scutellatum. Thorax antice emarginatus. Femora antica incrassata. Color cinereus, opacus; pictura miniata, interna. Motus: incessus valde segnis; volatus nocturnus. Habitatio in aqua; in regione Lapponiae sylvatica. Odor ut in sequentibus, nullus. Differentia sexus externe parum perspicua, per comparationem tamen detegitur, maris scilicet segmento ultimo ventrali cordato, apice subacuto glabriusculo, feminae segmento eodem cordato, apice acuminato, ciliato. (Spec. Scand. 1.)

1. N. cinerea: cinerea, abdominis limbo dorsali alisque miniatis, cauda biseta, longitudine dimidii corporis, pallida; thorace postice truncato, tibiis teretiusculis. ♂♀. (Long. 5—7 lin.)

Mas: ventre nigricante.

Fem.: ventre pallescente; in copula.

LINN. Fn. Sv. 906. DE GEER Ins. 3. t. 18. f. 1. FABR. Rhyng. 107. 8. PANZ. Fn. 95. f. 14. FALL. Hydrocor. et Naucor. Sv. 3. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 508. 1. ♂♀.

Hab. in Lapponiae aquis stagnantibus, fundo limoso; rarius. (Lapp.—Scan. freq.)

Setae caudales locum spiraculorum tenere creduntur. Et imagines et larvas has setas supra superficiem aquae per intervalla dirigere certe constat. Iutera *stigmata* (respirationis organa externa) in ventre utrinque his insectis, more reliquorum, minime desunt.

Obs. Naucoris Cimicoides FABR. pedibus quatuor posticis natatoriis, tarsi biarticulatis, ano non appendiculato, membrana hemelytrorum euervi; corpore depresso, obtuse ovato; colore obscure virescente etc. etc. distincta, ad Sectionem propriam releganda, in Suecia haud infrequens, in Lapponiae aquis noudum detecta.

*) Sub hac Familia coniungimus *Hydrocorides* et *Naucorides* FALL. Etenim conveniunt: insertione rostri in apice capitis, brevitate antennarum, hemelytris coriaceis, ut et victu in aqua. Differunt tantum: corporis forma, aut plana (in *Hydrocorid.*) aut depressa (in *Naucorid.*), membrana hemelytrorum aut nervosa aut euervi, ut et articulatione tarsorum paullo dissimili. Hae autem notae diversae characteres generum suppeditant. Nec obstat generum copia, quo minus sub eadem Familia bene comprehendi possint; *Hydrocorides* enim unicum tantummodo genus unicamque *Nepae* speciem, et *Naucorides* paucas quoque species, sub duobus generibus militantes, complecterentur.

Sect. 2. Pedes duo postici longiores natatorii, tarsi biarticulati. Membrana hemelytrorum enervis. Anus non appendiculatus. Corpus subcylindricum. (Naucorides FALL. Notonectides LEACH. SAHLB.)

A. Corpus convexo-cylindricum. Tarsi omnes biarticulati. Scutellum magnum.

22. Notonecta.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 387. FABR. FALL. Hem. Sv. 177. gen. 2.

Corpus magnum, cylindrico-ovatum, glabriusculum, scutellatum. Tarsorum anticorum articulus primus ultimo duplo longior. Carina ventralis media ciliata. Color flavescens, pictura nigra, parca. Motus in aqua velox; natatu resupinato; saepe se petit ad superficiem aquae, supra quam elevat anum pro receptione aëris; et hic actus respirationis. Volatus celer, nocturnus. Habitatio larvarum et imaginum communiter in aqua, ubi vitam ad minimum biennem sub praedatu transegit; in regione sylvatica. Differentia sexus ob ciliis carinae ventralis aegre detegitur, nec in segmento anali l. integro l. fisso eam invenire potui, ne quidem apud insecta copulata. (Spec. Scand. 3, Not. minutissima Auctor. remota, et Sigarae generi introducta.)

1. N. glauca: nigricans, scutello atro, oculis brunneis, capite, thorace hemelytrisque flavis, his margine fusco-punctatis, pedibus testaceis. ♂♀. (Long. 4—5 lin.)

LINN. Fn. Sv. 903. FABR. Rhyng. 102. 1. PANZ. Fn. 3. f. 20. FALL. Hydroc. et Naucor. Sv. 5. 1. SAHLB. Noton. Fenn. 71. ZETT. Fn. Lapp. 1. 509. 1. ♂♀.

Hab. in Lapponiae aquis stagnantibus rariis. Manum capientis rostro suo elongato pungit, quod non sine dolore ipse quandoque expertus sum. (Lapp.—Scan. freq.)

B. Corpus depresso-cylindricum. Tarsi antici uniarticulati. Scutellum nullum (in *Sigara* distinctum).

23. Corixa.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 388. FALL. Hemipt. Sv. 1829. p. 180. gen. 4. *Sigara* FABR. FALL.

*Corpus mediae s. minoris magnitudinis, lineare, postice rotundatum, glabrum, exscutellatum. Rostrum brevissimum. Carina ventralis nulla. Thorax obtrigonus, seu postice productus. Color fuscus, metallice renitens; pictura transversim strigilata, flavescens. Motus in aqua celer: natatu sursum et deorsum alternatim. Volatus diurnus. Habitatio in aquis cum *Notonecta*; fundum argillosum praesertim amat; in regione sylvatica et subalpina Lapponiae. Differentia sexus perspicua (ab Auctoribus hactenus neglecta) *Mas:* segmento ultimo ventrali anguste inciso, lacinii foliaceis, membranae, penultimo et antepenultimo duplicatis, in medio imbricatis s. incumbentibus; *Fem.:* segmento ultimo ut in mare penultimo simplici, transverso, integro. (Spec. Scand. 4, speciebus 3 mere Fennicis non computatis.)*

Subdiv. 1. thorace laevissimo.

1. G. Geoffroyi: luteo-flava, supra nigro-fusca, thoracis lineolis transversis angustis, numerosissimis subflexuosis, hemelytrorumque maculis crebris irregularibus, pallidis, margine inflexo sulcato antice sordide albidio. ♂♀. (Long. 4 lin.)

LEACH in Transact. Soc. Linn. Vol. 12. P. 1. p. 17. 7. SAHLBERG Hist. Not. Fenn. 12. 5. ZETT. Fn. L. 1. 510. 1. ♂♀. *Sigara striata* FABR. Rhyng. 104. 2 var. major. FALL. Hydroc. et Naucor. Sv. 6. 1. certe. (exclus. forte Syn. LINN.)

Hab. in fluviis Botniae borealis e Lapponia decurrentibus, rarissime. (Lapp.—Scan. toto anno freq.)

In suo genere maxima. Thoracis lineolae flavae circiter 16, saepius simplices, raro anastomosantes. Hemelytrorum maculae pallidae, irregulares, minime contiguae, in superficie tota aequaliter sparsae, subobsoletae. Pectus et abdomen interdum fusco-maculata.

Subdiv. 2. thorace subtilissime reguloso.

2. C. striata: flavescens, supra nigro-fusca, thoracis lineolis transversis simplicibus octo, hemelytrorumque lineolis

transversis undulatis crebris subcontiguis, pallidis, margine inflexo sulcato fusciscente. ♂♀. (Long. 2–2½ lin.)

Mas: abdomine aut toto nigro, aut basi saltem nigro-maculato; fronte (in mortuis) excavata.

Fem.: abdomine pallescente; fronte subconvexa, subpilosa; in copula.

LEACH. in Transact. Soc. Linn. Vol. 12. P. 1. p. 16. 2.

SAHLB. Hist. Not. Fenn. 9. 1. ZETT. Fn. Lapp. 1. 511. 2.

a. ♂♀. *Sigara striata* FABR. Rhyng. 104. 2. var. minor.

PANZ. Fn. 50. f. 23. *Notonecta striata* LINN. Fn. Sv. 904.

Sigara undulata FALL. Hydroc. et Nauc. Sv. 7. 2.

Var. a. ♂♀. in copula; pectus nigrum, maculis 2 utrinque pallidis, sulculo inflexo fusco. Lineolae flavae thoracis hemelytrorumque in hac varietate saepe sunt obsoletae, obscuriores.

Var. b. ♂♀. pectus flavum, sulculo inflexo sordide albedo. Lineolae hemelytrorum flavae distinctae.

ZETT. l. c. var. b. ♂♀.

Hab. in fluminibus et aquis stagnantibus per totam Lapponiam sylvaticam et borealem et meridionalem, utraque varietas vulgaris et copiosa, a mense Maio usque ad Septembr., valde agilis. Procedit usque ad regionem subalpinam, et in lacu Tornensi d. S. Jul. in copula frequenter capta. Glacie in superficie adhuc vix soluta, ludit in fundo et cursum in Ziczac tendit celerrimum. Die sereno et calido mensis Junii plura individua supra aquam fluvii Tornensis volantia quoque vidi. Ad littus maris glacialis non nisi rarissime mihi obvia, scilicet ad Giebstad Nordlandiae unicum specimen inveni. (Lapp. – Scan. freq.)

Hemelytron singulum *Corixarum* per sulculum obliquum in tres areas dividitur: prima scilicet antica *subscutellaris*, altera *intermedia* angulum obtusum iutus formaus, et tertia *apicalis* a membrana efficitur. Ad pietram harum arearum ut etiam attendatur pro faciliori specierum examine, forsitan et re non est. Sic in area subscutellari *Corixae striatae* lineolae transversae simplices sunt, in area intermedia hac lineolae undulatae et saepe anastomosantes deprehenduntur, et in apicali demum istae lineolae maculas formant irregulares, hinc inde tantum contiguas. — Specimina lapponica hujus speciei plerumque majora et supra obscuriora sunt, quam quae in Suecia meridionali frequenter occurrunt; facie igitur alieno, sed specie vix distinguenda. Magnam tamen *Corixarum* messem, quam in Scania, Ostrogothia et Gottlandia feci, accuratiori examini adhuc non subieci. Species vero Fennicae: *Corixa Fossarum*, *C. Hellensii*; et *C. Bonsdorffii*, a Cel. SAHLBERG recensitae, vix ex hac messe deprimuntur. Nec in aliis Sueciae provinciis (nisi forsitan *Cor. Fossarum*, quae ut Stockholmiae etiam incola a D. NYHLAEO mihi fuit missa) eas esse iuventas audivi.

3. *C. Fossarum*: flava, supra fusca, thorace lineolis transversis simplicibus 6, hemelytrorumque lineolis transversis hieroglyphicis crebris subdiscretis, pallidis, margine inflexo sulcato albedo. ♀. (Long. 2–2½ lin.)

SAHLB. Noton. Fenn. 10. 2. FALL. Hem. Sv. 182. 3.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; sed in flumine Umensi ad Lycksele-avan 16–25. Jun. haud infrequenter vidi; sed feminas tantum legi. Caput totum et corpus subtus cum pedibus flavissima. Tuberculum in thoracis antico adest parvum. (Lappon. Finlandia, Uplandia ad Stockholm. NYHLAEO.)

4. *C. carinata*: flavescens, supra nigro-fusca, thoracis carinati lineolis transversis subsimplicibus decem, hemelytrorumque lineolis transversis undulatis crebris discretis pallidis, margine inflexo sulcato infuscato. ♂♀. (Long. fere 3 lin.)

Mas: pectore abdominisque basi nigro-maculatis, carina thoracis obsoleta, fronte parum pilosa et (in mortuis) excavata.

Fem.: saepius paulo major, pectore parum fusco-maculato, abdomine testaceo, vertice fusco, fronte subconvexa, crebrius et longe flavo-pilosa, carina thoracis distincta; in copula.

SAHLB. Hist. Noton. Fenn. 12. 4. ♀. ZETT. Fn. Lapp. I.

512. 3. ♂♀.

Hab. in Lapponiae borealis fluminibus et aquis quietis cum praecedente, tota aestate frequens: in lacu illo insigni Torneåtråsk hanc speciem d. S. Jul. in copula inveni; in Lapponiae meridionalis rivulis quoque invenitur passim et ad Lycksele 15–20. Jun. utrumque sexum deprehendi; ad littora vero maris Nordlandici vix occurrit, nec infra urbem Luleå eam in Botnia boreali habitantem observavi. (Lapp.–Botnia borealis pass. Finlandia rar.)

Praecedente paulo major, at *Corixa Geoffroyi* semper duplo l. triplo minor. Thorax subtilissime punctato-rugulosus carina media longitudinali antice distincte elevata praesertim in femina, lineolae flavae angustae, anticae et posticae simplices, intermediae interdum divisa, omnes obsoletae, et in mortuis parum perspicuae.

Hemelytrorum area antica subscutellaris lineolis transversis flavis numerosis, subsimplicibus, inprimis antice; area intermedia lineolis illis transversis creberrimis, brevibus, undulatis, subdiscretis, et area ultima seu membrana lineolis iisdem varie flexis, maculiformibus, et fere crebrius sparsis quam in area intermedia, sat evidentibus, praesertim in hemelytro a corpore elevato.

Phalanz II. Rostrum gulare seu pectorale, e capitis parte infera (sub gula) enascens. Gulaerostria ZETT.

FAM. 3. CICADARIAE. LATR.

Hemelytra per suturam rectam conniventia. Tarsi 3-articulati.

Sect. 1. Thorax limbo collari nullo. Hemelytra subcoriacea. (Cicadariae FALL.)

24. Cercopis.

FALL. Disposit. Hemipt. 31. Hem. Sv. 1829. Cicad. p. 10. gen. 3. *Aphrophora* GERM. BURMEIST. *Cercopis* species FALL.

Corpus mediae, saepe minoris magnitudinis, ovatum. Thorax postice sensim angustior, emarginatus. Tibiae posticae hispidosae, harum tarsorumque articulorum apice spinulis coronato. Color griseus, obscurus, testaceus, aridus; pictura fasciatim maculata, variabili. *Motus* strenne saltatorius. *Habitatio* larvarum in spuma, quam plantis affigunt, imaginum in gramine et in fruticibus; per regionem sylvaticam Lapponiae. *Vitus* e succo vegetabilium. *Differentia sexus* evidens; *mas*: corniculis duobus analibus recurvatis, *femina*: stylo vaginato sub ano elongato inserto et lamellis geminis brevibus ad basin suffulto, dignoscitur. (Spec. Scand. 8, genus armatura pedum sat distinctum efficientes.)

1. *C. Alni*: supra crebre profunde impresso-punctata, fusco-grisea, glabra, hemelytris in medio dilatatis, capite latioribus, maculis duabus lateralibus albis. ♂♀. (Long. 3 lin.)

FALL. Act. Holm. 1805. p. 240. 2. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 514. 1. ♂♀. *Cercopis bifasciata* FABR. Rhyng. 98. 57. (exclus. Syn. LINN. et DE GEER.) PANZ. Fn. 7. f. 20.

Hab. in foliis Alni, in Lapponia rarius; in suo genere magna, circiter 3 lin. longa. (Lapp.–Scan. freq.)

2. *C. spumaria*: supra crebre subtilissime punctulata, pube brevissima, sericeo-micante tecta, varicolor; macula pectoris nigra nitidissima, hemelytris pone medium dilatatis, capite latioribus. ♂♀. (Long. 2 lin.)

Var. a. *maculata*. ♂♀. supra flavescens, hemelytris griseis l. fuscis, maculis duabus lateralibus albidis.

FABR. Rhyng. 65. 35. FALL. Act. Holm. 1805. p. 246. 4. ae. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 514. 2. a. ♂♀. *Cicada spumaria* LINN. Fn. Sv. 881. ♂♀. DE GEER. Ins. 3. 163. 1. t. 11. f. 1–21. et Act. Holm. 1741. p. 221. t. 7. ♂♀.

Mas hujus varietatis in copula varietatibus femineis e., f. et i. saepe capitur.

Var. b. *gibba* ♂♀. supra nigricans l. fusca, hemelytris maculis duabus lateralibus albidis.

FALL. l. c. var. β. ♀. ZETT. l. c. var. b. ♂♀. *Cercopis gibba* FABR. l. c. 97. 52.

Mas in copula cum varietate d. etiam deprehenditur.

Var. c. *pallida* ♂♀. supra flavescens l. obscura immaculata, fronte punctis 4 fuscis. (Maculae hemelytrorum ordinariae albae valde obsoletae, ob colorem pallidum parum observandae.)

FALL. l. c. var. δ. ♂♀. ZETT. l. c. var. c. An *Cicada Populi* FABR. Rhyng. 98. 63. (exclus. Syn. LINN.)?

Var. d. *leucophthalma* ♀. supra tota brunneo-nigra.

FALL. l. c. var. ε. ZETT. l. c. var. d. ♂♀. *Cercopis leucophthalma* LINN. Fn. Sv. 883.

In copula cum varietatibus a. et e. capta.

Var. e. *obscura* ♀. supra brunneo-nigra flavo-irrorata, saepe puncto laterali albo.

FALL. l. c. var. ζ. ♀. FABR. l. c. 94. 53. ZETT. l. c. var. e. ♀.

Var. f. *leucocephala* ♀. supra brunneo-nigra, vertice tho-

racis parte anteriori dimidia hemelytrorumque puncto laterali, flavo-albidis.

FALL. l. c. var. η . ♀. ZETT. l. c. var. f. ♀. *Cercopis leucocephala* FABR. l. c. 95. 39. *Cicada leucocephala* LINN. Cim. Sv. 885.

In copula cum varietate mascula c. inventa.

Var. g. *lateralis* ♀. supra brunneo-nigra, hemelytrorum margine laterali albidio.

FALL. l. c. var. θ . ♀. ZETT. l. c. var. g. *Cercopis lateralis* FABR. l. c. 96. 46. PANZ. Fn. l. f. 24. *Cicada lateralis* LINN. Fn. Sv. 886.

In copula cum variet. mascula a. visa.

Var. h. *marginella* ♀. supra brunneo-nigra, vertice, thorace hemelytrorumque margine laterali albidis. Similis priori, sed vertice thoraceque etiam pallidis.

FALL. l. c. var. i. ♀. ZETT. l. c. var. h. ♀. *Cercopis marginella* FABR. Rhyng. 95. 37. *Cicada lateralis* var. b. PANZ. Fn. 6. f. 24. certe.

In copula cum variet. masculis a. et b. saepe deprehensa.

Var. i. *lineata* ♂♀. supra flavescens, thoracis macula postica, scutello hemelytrorumque vitta longitudinali et sutura, nigricantibus.

FALL. l. c. var. μ . ♀. ZETT. l. c. var. i. ♂♀. *Cercopis lineata* FABR. l. c. 96. 42.

Jam ut mas, jam ut femina in copula cum varietatibus a. et b. capitur.

Var. k. *vittata* ♂♀. supra flavescens, thoracis postico, scutello hemelytrorumque vitta suturali lata extus sinuata fuscis.

FALL. l. c. var. ν . ♀. ZETT. l. c. var. k. ♂♀. *Cercopis vittata* FABR. l. c. 96. 45? An *Tettigonia vittata* AHRENS. Fn. Eur. Fasc. 6. f. 20?

Hab. in Lapponiae graminosis, per partem sylvaticam; varietates a., b., c., d., g. et i., inter Karesuando et Kengis Lapponiae Tornensis mens. Aug. sat frequenter inveni, reliquae varietates non nisi rarissime in Lapponiis borealibus obviae. In Lapponiis meridionalibus, ex. gr. ad Wilhelmna, Lycksele, Almsele et Åsele, varietates a., c. et g. mens. Jul. praesertim deprehendi. — Praecedente duplo minor. (Lapp.-Scan. vulgatiss.)

Obs. *Cercopis praecusta* FABR. Ent. Syst. 4. 53. 38. (*Issus praecustus* FABR. Rhyng.) seu *Cercopis spumaria* var. x. ♀. FALL. Act. Holm. „supra flavescens, thoracis postico, scutelli antice hemelytrorumque apice, fuscis,“ pulchra et memorabilis hujus speciei est varietas, in Ostrogothia et in Scania, vix vero in Lapponia, obvia. Nec Cel. FALLÉN varietatem feminam *l. ustulata*: „supra flavescens, capite, thorace (saltem postice), scutello hemelytrorumque margine bascos et apice, nigricantibus,“ in Suecia boreali unquam inveni.

3. *C. lineata*: supra subtilissime punctulata pallida, hemelytris capite parum latioribus, vitta longitudinali abbreviata nigricante, costa albedo-subhyalina. ♂♀. (Long. fere 2 lin.)

FALL. Act. Holm. 1805. p. 251. Hemipt. Sv. Cicad. 1829. 20. 6. *Cicada lineata* LINN. Fn. Sv. 888. *Cercopis abbreviata* FABR. Rhyng. 96. 47. PANZ. Fn. germ. 103. 9. certe.

Hab. in Lapponia rarius; in Lapponia Tornensi D. FRIGELIUS; in Lapponia Umensi ad Åsele. 25. Jul., ipse. (Lapp.-Scan. freq. Jul. Aug. saepe in copula.)

4. *C. campestris*: supra sublaevis, pallide grisea s. cinereo-flavescens, pube brevissima sericeo-micante tecta, hemelytris capite parum latioribus, maculis duabus lateralibus albedo-subhyalinis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

FALL. Act. Holm. 1805. p. 152. 6. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 516. 3. ♂♀.

Hab. in graminosis Lapponiae sylvaticae passim; ad Kengis mens. Aug. in copula observata. (Lapp.-Scan. freq.)

5. *C. Exclamationis*: supra subtilissime punctulata nigro-brunnea, sericeo-micans, hemelytris capite vix latioribus, costa basi anguste, maculisque duabus lateralibus transversis, albedo-subhyalinis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

FALL. Act. Holm. 1805. p. 253. 7. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 517. 4. *Cicada exclamationis* THUNB. Act. Ups. 4. 24. 40.

Hab. cum praecedente, qua fere minor, in Lapponia boreali rarius; in Lapponia vero meridionali, ex. gr. in graminosis aridis ad ripam Borgsjoe in Paroecia Åsele d. 28. Jul. frequentiore vidi, in copula. (Lapp.-Ostrogoth. freq.-Scan. pass.)

Obs. Corpus subtile et pedes in omnibus nostris specibus pallida sunt l. flavescuntia, parum fusco-maculata.

25. Pholetaera.

Cicadae species LINN. FABR. PANZ. ZETT. *Cercopis* FABR.

Corpus (in hac familia) majoris aut mediae magnitudinis, ovato-oblongum, glabriusculum. Caput clypeiforme; margine in angustum antice prominente, subattenuato. Thorax brevis, transversus longitudine fere quadruplo latior, latitudine subaequalis, postice vix emarginatus. Anus pilosus. Tibiae posticae subtrietae, triplici serie spinulosae. Harum tarsorum articulo apice submuticus, saltem corona spinularum hand armatus. Color griseus, fuscus, lividus, pictura saepe fasciata. Motus saltatorius, vix unquam cum volatu. Habitatio in graminosis, nunquam in spuma vel in fruticibus; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ut in *Cercopis*, at vagina feminae ad basin lamellis aut nullis aut retractis suffulta. (Spec. Scand. 7, forma capitis, vertice scilicet obtuse trigono; margine in angulum antice porrecto attenuato, distinctae. Nomen generis a *φωλετήρ* *tutebricola*, derivatur, quia species sub foliis et graminibus saepe delitescunt. Typus generis *Phol. rustica*.)

1. *Ph. rustica*: obscura, capite plano, margine antico subadscendente, hemelytris versus apicem angustatis, disco nervis elevatis, alis albo-hyalinis. ♂♀. (Long. 1½–2½ lin.)

Mas: occipite thoracisque medio lineis 2 transversis albidis.

Fem.: paulo major, capite thoraceque fasciis nullis; fronte magis producta; in copula.

Var. a. ♂♀. griseo-fusca, pedibus fusco-maculatis, hemelytris maris albedo-lineatis, feminae nigro-irroratis, fronte maris nigro-striata, feminae pallida.

Cicada rustica. FALL. Act. Holm. 1806. p. 8. 2. var. ae. et β. ZETT. Fn. Lapp. 1. 518. a. ♂♀. FABR. Rhyng. 97. 51. ♀. *Cercopis striata* FABR. Rhyng. ♂. *Cicada costata* PANZ. Fn. 61. f. 14?

Var. b. ♂♀. tota pallida hemelytris et fronte subtus im-maculatis, pectore abdominisque basi nigro-maculatis, fascia thoracis flavo-virescente.

FALL. l. c. var. γ. ZETT. l. c. var. b. ♂.

Var. c. ♂♀. lutea seu dilute brunnea, pectore abdomineque obscurioribus, capitis thoracisque fasciis, hemelytrorum nervis pallide virescentibus.

ZETT. l. c. var. c. ♂. *Cercopis striatella* FABR. Rhyng. 98. 59.

Var. d. ♀. grisea, tota fusco-nebulosa, pectore obscuriore, hemelytris striis longitudinalibus interruptis pallide virescentibus.

FALL. l. c. var. δ. ZETT. l. c. var. d. ♀.

Var. e. ♀. supra brunnea, subtus pallidior, fusco-maculata.

FALL. l. c. var. ε. ZETT. l. c. var. e. ♀.

Hab. in Lapponiae sylvaticae graminosis rarius. (Lapp.-Scan. freq.)

2. *Ph. livens*: tota livido-testacea, tibiis nigro-punctatis, capite supra plano, margine antico vix adscendente, hemelytris versus apicem angustatis, disco nervis obsolete elevatis, alis albo-hyalinis. ♀. (Long. 1½ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele mens. Aug. capta. Similis et affinis priori, et minoribus ejus varietatibus aequalis, sed vertice paulo breviori, antice obtusiori, margine non adscendente, nervis hemelytrorum minus elevatis, colore pallidior, pictura supra nulla, etc. distincta. (Lapponia meridionalis.)

3. *Ph. nigro-punctata*: livido-testacea, hemelytris obsolete elevato-nervosis pedibusque fusco-punctatis, pectore ventrique basi nigris, capite supra plano, margine antico vix adscendente. ♀. (Long. 1½ lin.)

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Barrsele in graminosis, a D. DAHLBOM, 4. Jun. inventa. (Lapponia.)

Simillima priori, nec differt nisi hemelytrorum maculis punctiformibus sparsis, pedumque, etiam femorum, punctis fuscis, ut et pectore abdomineque totis nigris, margine anoque tantum testaceis. An praecedentis tantum varietas magis picta?

4. *Ph. spuria*: capite plano, margine antico subadscendente, griseo-fusca, hemelytris apice rotundatis, disco nervis elevatis interrupte infuscatis, pedibus pallidis, tarsis nigris, alis abbreviatis albis. ♀. (Long. 1½ lin.)

Cicada spuria ZETT. Fn. Lapp. 1. 519. 2. ♀. *Cicada bifasciata* var. *spuria* FALL. Act. Holm. 1806. p. 13.

Var. b. ♀. pedibus obscuris. Lycksele 10. Aug. rar.)

Hab. in Lapponia sylvatica et in Botnia boreali ad Haparanda, versus finem mens. Aug., rarius. (Lapp.-Scan. rar.)

Media quasi inter *Cicadam rusticam* et *C. bifasciatam* FALL., illa minor, hac vero major, alis incompletis ab utraque distincta. Caput et thorax ut in *Cic. rustica* var. d., fronte subtus pallide irrorata. Hemelytra brevia, lata, apice rotundata, supra grisea,

nervis interrupte infuscatis, punctisque fuscis subeubulosa. Alae abbreviatae, albae. Corpus subtus obscurum, pectore postice flavo-maculato. Pedes flavi, immaculati, tibiarnum apice tarsisque nigricantibus.

5. Ph. bifasciata: capite plano, inaequali, margine antico subadscendente, fusca, hemelytris apice rotundatis, discoloribus, fasciis duabus albis, subtus pallida, pedibus immaculatis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: minor, brevior, supra brunescens l. nigricans, fasciis unica thoracis, duabusque hemelytrorum albis, fronte subtus albida, pedibus pallidis, tibiarnum apice tarsisque nigricantibus, alis subincompletis.

Fem.: supra grisea, hemelytrorum nervis nigro-punctatis, fasciisque duabus albo-hyalinis; subtus pallescens, tarsis infuscatis; alis interdum subincompletis.

LINN. Fn. Sv. 898. ♂. FALL. Act. Holm. 1806. 12. 4. ♂♀. Hem. Sv. 1529. 26. 3. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 519. 3. ♂♀. *Cercopis 3-fasciata* FABR. Rhyng. 98. 55. ♂.

Hab. cum praecedente in Lapponia aequae rara; ad Lycksele tamen ♂ paullo frequentius visus 15–16. Aug. (Lapp.-Scan. freq.)

6. Ph. dispar: capite plano, parum producto, vix adscendente, fusca, supra discolor, fronte subtus albida, pedibus testaceis, immaculatis, tarsis fuscis, alis completis albis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{4}$ lin.)

Mas: supra aut testacea (in junioribus), aut uigricans, hemelytris fasciis duabus apiceque albo-hyalinis.

Fem.: supra aut testacea (in junioribus), aut grisea, hemelytris fusco-punctatis.

Cicada dispar ZETT. Fn. Lapp. 1. 520. 4. ♂♀. *Cicada albifrons* LINN. Fn. Sv. 2. *Cic. subrustica* FALL. Act. Holm. 1806. p. 103. ♀. *Cicada affinis* FALL. l. c. p. 13. 5. ♂.

Hab. in graminosis Lapponiae per partem sylvaticam rarius; prioribus minor. (Lapp.-Scan. freq.)

Hemelytra maris, praesertim in varietate obscuriore, obiter inspecta truncata videntur, et id propter apicem albo-hyalinum. — Nomen triviale LINNAEI rejicere coactus fui, cum feminam tantum spectet. Cel. FALLEN marem et feminam ut diversas species consideravit.

26. Cicada.

LINN. FABR. PANZ. FALL. ZETT. *Tettigonia* BURMEIST. *Cercopis* FABR.

Corpus majoris, mediae aut minoris magnitudinis, oblongum, aut oblongo-ovatum. Caput crassiusculum (fronte sub convexo-incrassata), supra planum, vertice triangulari, margine antico in angulum obtusum distincte prominente. Thorax, anus et tibiae ut in *Pholetaera*. Color viridis, pallidus, fuscus; pictura, quando adest, vittata aut subocellata. **Motus** ut in priori. **Habitatio** in pratis et campis, locis saepissime apricis; per partem sylvaticam Lapponiarum Suecicarum et inferalpinam Lapponiae Norvegicae. **Differentia sexus** omnino ut in praecedente. (Spec. Scand. circiter 30. capite crassiusculo, fronte scilicet subtus convexa, et verticis margine antico non-attenuato, ut et habitatione a *Pholetaeris* praecipue distinctae. Typus generis: *Cic. viridis*.

° Elongatae, subelyndricae. Supra subvittatae. (Majores.)

1. C. viridis: flava, maculis duabus verticis nigris, thoracis postico hemelytrisque caerulescentibus aut viridibus. ♂♀. (Long. 2 fere 3 lin.)

Mas: hemelytris caerulescentibus, abdomine nigro, ano flavo.

Fem.: duplo major, hemelytris viridibus, abdominis ventre flavo; in copula.

LINN. Fn. Sv. 896. ♀. FABR. Rhyng. 75. 65. ♀. PANZ. Fn. 32. f. 9. ♀. FALL. Act. Holm. 1806. p. 15. 6. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 520. 5. ♂♀.

Hab. in Lapponiae sylvaticae pratis humidis passim, inter majores generis, long. 3 lin. (Lapp.-Scan. freq.)

2. C. interrupta: nitida flava, capitis thoracisque maculis supra hemelytrorumque vittis duabus longitudinalibus, exteriori abbreviata, nigris. ♂♀. (Long. 2 lin.)

LINN. Fn. Sv. 889. FABR. Rhyng. 76. 67. PANZ. Fn. 32. f. 8. ♂. FALL. Act. Holm. 1806. p. 15. 7. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 521. 6. ♂♀.

Hab. in pratis et pascuis Lapponiae inferioris rarius; priori paullo minor et brevior. (Lapp.-Scan. freq.)

3. C. moesta: nitida atra, capite subtus pectoreque pallide maculatis, pedibus flavis, hemelytris albidis, vitta media longitudinali lata, integra, nigra. ♀. (Long. 2 lin.)

ZETTERSTEDT, *Insecta Lapponica*.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 521. 7. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime; inter Karesuando et Kengis Lapponiae Tornensis unicum specimen ad finem mensis Augusti in gramine detexi. (Lapponia.)

Statura corporis, magnitudo et affinitas praecedentis, sed omnino distincta, pulchra. Caput supra inaequale, in angulum obtusum modice productum, vertice nigro, macula utrinque ad oculos pallida. Frons subtus flava, striis transversis fuscis. Pectus albo-maculatum. Thorax supra niger nitidus, transversim subtiliter strigosus. Hemelytra abdomine breviora, sublinearia, apice obtusa, nitida nigra, margine utrinque flavescens l. albedo-hyalino. Abdomen nigrum nitidum, genitalibus exsertis (an vi?), flavis. Pedes flavescens, femoribus extus linea fusca obsoleta, unguibus nigris.

4. Cicada lividella, minor supra unicolor; vide infra.

** Oblongo-ovatae. Hemelytra apice obtusa, sen subtruncata. Supra aut unicolores, aut subocellatae. (Minores). Typus subdiv.

C. abdominalis.

5. C. lividella: supra nitida, livido-testacea unicolor, subtus fusca, pedibus dilutioribus, hemelytrorum apice rotundato, areis apicalibus subtribus brevibus subquadratis. ♀. (Long. vix 1 lin.)

Hab. in Groenlandia, e qua 2 specimina a D. WESTERMANN mihi benigne communicata. (Groenlandia.)

Colore et statura *Pholetaerae liventi* simillima, sed quadruplo et ultra minor, capitis forma longe alia. A sequentibus hujus subdivisionis hemelytrorum apice rotundato, nec obtuso, abluat, proxime antecedentibus in eo affinis.

6. C. abdominalis: oblonga, supra flava, subtus caeruleo-atra, hemelytrorum apice subhyalino, areis apicalibus subquatuor, brevibus, subquadratis. ♂♀. (Long. circiter $1\frac{1}{4}$ lin.)

Mas: hemelytrorum apex subhyalinus margine fusco; pedes saepe caeruleo-atrici geniculis omnibus tibisque anterioribus pallidis.

Fem.: paullo major, robustior; hemelytrorum apex subhyalinus margine vix infuscato; pedes aut toti pallidi, aut femoribus omnibus tibisque posticis plus minusve nigro-maculatis; in copula.

FABR. Rhyng. 98. 61. ♂. FALL. Act. Holm. 1806. p. 18. 10. Hem. Sv. 31. 10. ZETT. Fn. Lapp. 1. 521. 8. ♂♀. *Jassus* idem GERMAR. Mag. d. Ent. 4. 91.

Var. b. ♂♀. *limbatella*: similis varietati a. hemelytrorum margine omni anguste nigricante aut tota supra nigro-maculata; vix specie distincta.

ZETT. l. c. var. b. ♂.

Hab. var. a. in pratis et graminosis in omnibus Lapponiis Suecicis per partem sylvaticam et subsylvaticam mens. Jun. — Septemb. passim frequens; occurrit quoque sat vulgaris in inferalpinis Nordlandiae, et in insula Schiervoe 28. Jul. in copula capta; circiter $1\frac{1}{4}$ lin. longa. Varietas b. tantum in Lyngenstind Nordlandiae d. 27. Jul. ut et in Dore rarissime lecta. (Lapp.-Scan. var. a. copiosiss.)

7. C. Bohemanni: oblonga, tota flavo-nigroque variegata, vertice antice angulo acuto longe prominente, areis hemelytrorum apicalibus 4, brevibus, subquadratis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Hab. in alpinis Dorensibus passim; in graminosis ad Vaage, 3–4. Aug. 1832 capta necumque deinde amicissime me communicata ab Inventore Nob. D. BOHEMAN, in cujus memoriam nomen carissimum insecto pulchre picto imposui. (Lapponia Norvegica; var. feminea hujus supra minus picta, ad Anneberg Smolandiae, a D. BOHEMAN etiam lecta, si memoria non valde fallit.)

Non solum pictura singulari, sed praecipue vertice acute triangulari, angulo antice aperte longius prominente, quam in *C. abdominali*, ab illa certe distincta. Variat pedibus plus minus nigro-maculatis et punctatis. Variat etiam supra magis vel minus nigropicta, sed nigredo in medio insecti plerumque intensior, fasciam unam in thorace et alteram in humeris transversas integras, maculamque in disco posteriori singuli elytri fuseas formans, praesertim in ♂. perspicuas.

8. C. balteata: oblonga, tota pallide flava, oculis abdominisque medio fascia dorsali lata, nigris, tibiis posticis nigro-punctatis. ♀. (Long. 1 lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in graminosis ad pagum Badstuttraesk d. 30. Jun. a me inventa. Capitis forma et areae apicales hemelytrorum omnino ut in *C. abdominali*, sed color et pictura longe alia. Oviductus ♀ fuscus. Pedes postici unguibus nigris. Reliqua ut in diagnosi. (Lappon. meridionalis.)

9. C. pallens: ovato-oblonga, supra flava, vertice luteo-maculato, subtus testacea, tibiis posterioribus nigro-punctatis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 522. 9. ♀.

Hab. in graminosis Lapponiae sylvaticae passim; ad Kengis et Karesuando Lapponiae Tornensis hanc praesertim legi. In alpe Dowre ad Drivstuen, ad terminum regionis Botulae albae, etiam a D. BOHEMAN uterque sexus mens. Jul. lectus necumque communicatus. Quoque in Dalekarlia visa. (Lapponia; Botnia borealis rar.)

Fem.: *C. abdominali* paullo major, robustior, at *Cicada ventrali* FALL. minor, et distincta. A *Cicada abdominali* differt praecipue colore, et forma frontis, quae in *C. abdominali* paullo magis producta et antice acuta, in *C. pallente* vero magis obtusa et incrassata deprehenditur, vertice scilicet in nostra brevior. Tota pallida. Frons infra fusco-striata. Vertex flavo- et luteo-irroratus. Hemelytra vix abdominis longitudine, albo-hyalina, nervis flavissimis, et ut in priori directis. *) Alae albae, fuco-striatae. Abdomen testaceum dorso basi nigro, segmentorum ventralium margine et rima anali nigricantibus. Pedes pallidi, tibiis posterioribus distincte nigro-punctatis.

Mas: Similis feminae, at corpore subtus magis nigricante, fronte supra saepe transversum fusco-striata, pedibus femoribus extus nigro-lucatis, ut et hemelytris abdomine longioribus, distinctus.

Obs. Sub nomine *Cicada Russeola* in Museo meo possideo utrumque sexum speciei, huic similis, at „hemelytris brevioribus, truncatis, fronte, vertice abdomineque subimmaculatis distinctae;“ cum *C. pallente* non confundenda, in Scania et Ostrogothia saepe capta, sed in Lapponia a me non visa.

10. C. histrionica: ovata, obscura aut flavescens, pedibus pallidis, supra albida, capitis thoracisque fasciis transversis hemelytrorumque lineis subsenis longitudinalibus fasciaeque terminali, nigris. ♀. (Long. vix 1½ lin.)

Mas: Corpus atrum. Hemelytra abdomine longiora alba, lineis longitudinalibus tenuibus fasciaeque terminali, nigris.

Fem.: Corpus subtestaceum. Hemelytra longitudine abdominis flavo-albida, lineis longitudinalibus latioribus fasciaeque intra apicem parum distincta, nigro-brunneis.

FALL. Act. Holm. 1806. p. 19. 12. ♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 523. 10. ♀. *Cercopis histrionica* FABR. Rhyng. 98. 62. certe. ♂. *Jassus* GERM. Mag. 89.

Hab. cum prioribus in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. fr.)

11. C. ocellaris: oblongo-ovata, atra, pedibus pallidis nigro-maculatis, supra albido-flava, vertice thoraceque luteo-maculatis, hemelytris ocellis disci oblongis apicisque orbiculatis, nigro-brunneis. ♀. (Long. 1 lin.)

FALL. Act. Holm. 1806. p. 20. 13. ♀. vera. (ut ex auctoris collectione Hemipterorum mihi donata videre licet). ZETT. Fn. Lapp. 1. 523. 11. ♀. *Cercopis reticulata* FABR. Rhyng. 98. 64. forte.

Var. b. ♀. hemelytris totis nigricantibus, striis solum interruptis hinc inde albidis.

ZETT. l. c. var. b. ♀.

Hab. in graminosis locis aridis per partem sylvaticam Lapponiarum omnium mens. Aug. — Sept. sat copiose. E varietate vero obscura b. non nisi unicum feminam in gramine ad Johannis Ro Botniae borealis d. 3. Sept. inveni. (Lapp.-Norvegia-Scan. var. a. vulgaris.)

Facies brevis, hemelytris truncatis. Pietura capitis et thoracis lutea, hemelytrorumque ocellata, speciem facile distinguit. Anus feminae supra flavus. — Varietates pallidiores in Suecia media et meridionali frequentissimas, in Lapponia non observavi, in Dowre a D. BOHEM. visae.

12. C. pulicaris: oblongo-ovata, pusilla, atra, geniculis tibiisque anterioribus pallidis, supra grisea, fusco-fulvoque maculata, hemelytris hyalinis, maculis variis obsolete fuscis. ♀. (Long. ¾ lin.)

Mas: hemelytra abdomine paullo longiora areis (e nervis formatis) apicalibus tribus oblongo-quadratis.

Fem.: hemelytra abdomine paullo breviora, areis apicalibus tribus (ob apicem abbreviatum), brevissima.

FALL. Act. Holm. 1806. p. 21. 14. ♂. et Hem. Sv. 34. 15. ZETT. Fn. Lapp. 1. 524. 12. ♀.

Hab. in Lapponia forte rarius. In Collectione Domini Pastoris KORSTRÖM in Muonioniska ut Lapponiae incolam vidi, mihi vero viva in terris arcticis non obvia. Minuta, longit. vix 1 lin. (Lapp. — Upland. et Scan. freq.)

*** Angustatae. Hemelytra elongata. Supra unicolores aut substriatae. (Minutae).

13. C. striata: griseo-flavescens, pectore abdomineque ni-

gris, capitis maculis thoracisque lineis albidis, hemelytris albo-hyalinis, margine interiore nigro-maculato. ♂. (Long. circiter 1 lin.)

LINN. Fn. Sv. 887? FABR. Rhyng. 77. 44? FALL. Act. Holm. 1806. p. 21. 15. et Hem. Suec. 1829. 35. 17. ♀. vera (quod e comparatione cum typis FALL. comprobare possum). ZETT. Fn. Lapp. 1. 524. 13. ♀.

Hab. in graminosis Lapponiae sylvaticae borealis mens. Aug. — Sept. passim; in Lapponia meridionalibus frequentius, ibique a Lycksele usque ad Umenaes 6. Jul. — 4. Aug. capta; in Nordlandiae Finmarkiaeque subalpinis quoque rarius occurrit, ex gr. ad Schiervoe, Bossekop et Altengaard. (Lapp.-Scan. freq.)

Maculae verticis lineaeque thoracis albae saepe obsoletae. Maculae hemelytrorum interdum strigaeformes; interdum vero magis cohaerentes et vittam intra marginem anteriorem formantes, plerumque obsoletae. Pedes pallidi. Pectus et abdomen in individuis lapponicis atra, in speciminibus Sueciae interdum pallescuntia.

14. C. punctipes: flavescens, pectore abdomineque nigricantibus, pedibus pallidis nigro-punctatis, femoribus posticis fusco-lineatis. ♀. (Long. vix ¾ lin.)

Hab. in Lapponia rarius, inter Karesuando et Kengis duo tantum specimina mens. Aug. legi. (Lapponia.)

Fem.: Magnitudo et statura praecedentis, forte paullo brevior, parum ultra ½ lineam longa. A *Cicada assimili* FALL. (quae in Suecia inferiori frequenter occurrit) vix differt, nisi colore tui et pictura pedum. Caput in angulum antice prominens, supra flavum, maculis quibusdam antice et postice luteis, obsolete; frons infra aut testacea, aut nigricans. Thorax et scutellum virescenti-flava, immaculata. Hemelytra abdomine paullo breviora, flavo-hyalina, immaculata, nervis parum conspicuis, areis apicalibus subquadratis. Alae albae. Pectus et abdomen nigricantia, abdominis lateribus flavis, ano testaceo. Pedes pallidi, tibiis omnibus distincte nigro-punctatis, femoribus anterioribus nigro-maculatis, posticis vero nigro-l. fusco-lineatis. — Affinis etiam varietati pallidae *C. ocellaris*.

15. C. flavipennis: angusta, testacea, abdomine nigricante, pedibus pallidis immaculatis, hemelytris longis flavissimis, apice hyalino et areis elongato-quadratis. ♀. (Long. 1½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 525. 15. ♀.

Hab. in Lapponia rarius; ad Muonioniska pauca tantum individua feminea die 17. Aug. inveni. (Lappon.-Suec. inferior, in museum FALL. — ♀ ad Wadstena Ostrogothiae et in pratis paludosis in insula Färoen Gottlandiae 12—28. Jul., ipse.)

Fem.: Priori paullo angustior, at dimidio longior, linearis. Speciebus quibusdam minoribus *Cicadulae* generis colore areisque hemelytrorum terminalibus sat similis, at structura capitis diversa. Caput antice in angulum prominente, vertice vero brevior, quam in praecedente; supra luteo-flavum, fronte infra testacea, immaculata. Thorax capite subangustior, flavus immaculatus. Scutellum concolor. Hemelytra elongata, abdomine dimidio longiora, saturate et pulchre flava, nitida, apice determinate hyalino, areis valde elongatis. Pectus flavum. Abdomen nigrum, genitalibus testaceis. Pedes pallidi, tibiis posticis fusco-spinosis.

27. Thamnotettix.

Cicada FABR. PANZ. GERM. FALL. ZETT. *Jassus* FABR.

Corpus (in hac familia) majoris aut mediae magnitudinis, oblongum aut subovatum. Caput crassiusculum (fronte subtus convexa), antice rotundatum, in angulum non aut parum productum. Thorax, anus et tibiae ut in *Pholetaera* et *Cicada*. Color obscurus, testaceus aut subferrugineus, vix unquam viridis aut flavus. Frons infra saepe transversim striata. Motu strenue saltans. **Habitatio** in foliis fruticum et arborum, rarius in graminosis; per partem sylvaticam Lapponiae interioris, et inferalpinam Nordlandiae. **Differentia** serus ut in *Pholetaera*. (Spec. Scand. 29, capite crassiusculo, vertice obtusissime triangulari, margine antico rotundato s. arcuato, nec distincte angulato; hemelytrorum areis apicalibus subtribus, harum lateralibus oblongis intermedia oblongo-quadrata; nervo intramarginalibus in alis inferioribus semper praesente, quem 4 alii nervi in apice alae attingunt, furcas 2 ad originem ad formantes; aliis hujus familiae generis speciebus dignotae. Typi generis: *Th. reticulata* et *plebeja*. Nomen generis a *Θαυρος*, frutex, dumetum, et *τettix*, Cicada, desumsi, quia in foliis fruticum et in dumetis libenter versantur inagines.)

*) In unico individuo, forsitan monstroso, est area costalis ultima (prope apicem) longissima, aperta, nervo scilicet transversa absente, unde areae 2 in unam confluerunt.

Subdiv. 1. Oblongae, subelytridicae, areis hemelytrorum apicalibus subtribus.

1. Th. reticulata: oblonga, grisea, albo-nigroque variegata, alis caeruleo-nitentibus, pedibus pallidis, nigro-maculatis. ♂♀. (Long. $2\frac{1}{2}$ – $2\frac{3}{4}$ lin.)

Cicada reticulata FALL. Act. Holm. 1806. p. 26. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 526. 16. ♂♀. *Jassus lineatus* FABR. Rhyng. 57. 9. forte.

Hab. in Lapponia rarius. (Lappon.-Scan. freq.)

Inter majores generis, *Cicada viridi* vix minor. Hemelytra uelutosa, maculis scilicet brunneis, nigris et lacteis variegata. Pedes albi, femoribus anterioribus annulis duobus, tibiisque punctis plurimis nigris.

2. Th. prasina: oblonga, flavo-virescens immaculata, corpore obscuriore, alis albidis caeruleo-micantibus, tibiis posticis nigro-punctulatis. ♂♀. (Long. 2– $2\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: corpus nigricans, abdominis margine anoque flavis.

Fem.: corpus testaceum, fusco-submaculatum, abdominis dorso nigro.

Cicada ead. FABR. Rhyng. 77. 70? FALL. Act. Holm. 1506. p. 27. 22. et Hem. Sv. 1529. 40. 25. certe. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 527. 17. ♂♀.

Hab. cum praecedente in Lapponia boreali rarissime, in meridionali ad Lycksele d. 13–20. Aug., frequentius, priori parum minor. (Lapp.-Scan. freq.)

3. Th. confinis: oblonga, flavo-virescens, immaculata, corpore obscuro, alis lacteis, tibiis omnibus nigro-punctatis. ♂♀. (Long. 2 lin.)

Mas: corpus nigrum, abdominis margine anguste, anoque flavis.

Fem.: corpus nigrum, abdominis margine late, anoque flavis.

Cicada confinis ZETT. Fn. Lapp. 1. 527. 18. ♂♀.

Hab. in Nordlandiae Norvegiae inferalpinis, ex. gr. ad Evenäs et Schiervoe mens. Jul. rarius, nemora praesertim amans; in Lapponiis Suecicis nunquam vidi. (Lapponia ♂ in prato paludoso in insula Färön Gottlandiae 12. Jul. 1819 rarissime.)

Color, forma corporis et habitus omnino praecedentis, nec differt nisi magnitudinis paulo minori, alis lacteis, parum metallice splendentibus, et tibiis omnibus, saltem quatuor posterioribus, distincte nigro-punctatis. Nec cohabitant, nude diversas credo species, certe confines.

4. Th. biguttata: oblonga, saturate luteo-testacea, corpore obscuro, alis fuscis, metallice nitentibus, hemelytris subpallide nervosis, guttulis duabus in margine interiore albis. ♂♀. (Long. $2\frac{1}{2}$ lin.)

Cicada eadem FALL. Act. Holm. 1806. p. 27. 23. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 527. 19. ♂♀.

Hab. in Lapponia, D. KOLSTRÖM, mihi ibi non obvia. (Lapp.-Scan. pass.)

Magnitudo praecedentis vel major. Sexus quoque simili modo differunt. Tibiae posticae nigro-punctatae.

5. Th. cruentata: oblonga, saturate luteo-testacea, corpore obscuro, alis fuscis, metallice nitentibus; supra atomis crebris sanguineis irrorata, pedibus pallidioribus, tibiis posticarum linea tarsorumque annulis, nigris, fronte antice arcuata. ♂♀. (Long. fere 2 lin.)

Cicada cruentata PANZ. Fn. 61. f. 15. ♂. FALL. Act. Holm. 1806. p. 28. 24. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 527. 20. ♂♀.

Hab. in lucis betulinis Lappon. sylvaticae borealis mens. Jul. – Sept. passim freq.; in foliis fruticum Lapponiae meridionalis etiam haud raro occurrit, et ad Lycksele in copula d. 16. Aug. capta. — In insula Schiervoe Nordlandiae quoque a me lecta, at rarius. (Lapp.-Scan. freq.)

Cicada biguttata duplo minor et ultra. Caput et thorax supra semper sanguineo-irrorata. Frons et pedes concolora, interdum flava, immaculata (in mare) interdum parce sanguineo-irrorata. Tibiae posticae in utroque sexu semper lineae interiori longitudinali nigra, et tarsorum articuli apice uigri. — Variant etiam tibiae eadem interdum totae uigricantes. Mas saepe punctis duobus frontalibus gaudet, quorum in femina tantum rudimenta.

6. Th. tincta: oblonga, nitida, saturate luteo-testacea, hemelytris immaculatis, corpore obscuro, alis fuscis, metallice nitentibus, capite, thorace supra scutelloque roseo-tinctis, pedibus pallidis, tibiis posterioribus nigro-punctatis; fronte antice subangulata. ♂♀. (Long. $2\frac{1}{2}$ lin.)

Hab. in Lapponia rarissime; marem in Lapponia Tornensis et feminam in paludosis graminosis d. 7. Jul. inveni. (Lapponia.)

Similis *Th. cruentatae*, sed colore roseo in capite, thorace et scutello aequaliter nec irroratum disperso, hemelytris testaceis lucidis immaculatis, ut et vertice margine antice in angulum obtusum subprominente, praecipue distincta.

7. Th. Torneella: oblonga, griseo-testacea, corpore frontisque punctis obscuris, hemelytris nitentibus fusco-submaculatis, costa hyalina, pedibus pallidis, tibiis posticarum linea tarsorumque annulis, nigris. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: puncta frontalia 4, duobus superioribus confluentibus lineam transversam in vertice formantibus; hemelytra longitudinaliter fusco-maculata.

Fem.: puncta frontalia 2 l. 4. discreta; hemelytra nitentia, subimmaculata.

Cicada Torneella hab. in Pinetis ut et in graminosis ad ripas fluminum mensib. Jun. Jul. in Lapponia Tornensi passim frequens, ex. gr. ad Wittangi, ad cataractam Meraslinka, ad pagos Juckasjervi et Kurravaara, vulgaris; procedit usque ad Torneaträsk, sed supra lacum hunc versus alpes individua hujus speciei frustra quaesivi, nec in Nordlandiae Finmarkiaeque littoralibus unquam inveni; per totam Lapponiam sylvaticam Umensem s. meridionalem, et a Lycksele usque ad Umenaes mense Julio frequenter vidi. (Lapponia Tornensis-Westrogoth. et Smoland. D. BOHEMAN rar.)

Statura et affinitas *Cicadae cruentatae*, sed fere minor praesertim angustior, et colore aperte distincta. *Cicadae splendulae* Auctor. quoque similis, sed in ea hemelytra tota maculis fuscis sunt adpersa, cum in nostra specie costa semper pellucida, immaculata inveniat. Caput flavescens, nigro-punctatum. Thorax et scutellum griseo-testacea, immaculata. Hemelytra grisea, aereo-subnitentia, feminae subimmaculata, maris maculis elongatis l. strigulis longitudinalibus adpersa, costa tota in utroque sexu pellucida, hyalina. Corpus nigrum, abdominis margine laterali anoque pallidis. Pedes flavescens, tibiis tarsisque posticorum ut in *Cicada cruentata* pictis.

8. Th. subfuscula: oblonga, nigricans, supra pallide brunnea nitida, striis frontis scutellique punctis 2 nigris, tibiis pallidis, posticis nigro-punctatis. ♂♀. (Long. 2, fere $2\frac{1}{2}$ lin.)

Mas: frons subtus nigro-striata, stria interoculari perspicua. Scutelli puncta evidentiora, interdum confluentia. Hemelytra pallide nervosa interstitiis fuscis. Femora nigra.

Fem.: frons subtus nigro-striata, stria interoculari brunnea, interdum obsoleta. Scutelli puncta minuta. Hemelytra immaculata, nervis albidis. Femora pallida, parum nigro-maculata.

Cicada subfuscula ZETT. Fn. Lapp. 1. 529. 22. a. ♂♀.

Var. b. ♂. Obscurior. Thorax et scutellum nigricantia, parum griseo-maculata. Hemelytra obscure brunnescentia, nervis tantum pallidioribus. Magnitudo var. a.

Cicada subfuscula FALL. Act. Holm. 1806. p. 30. 27. ZETT. l. c. var. b. ♂.

Hab. in Nordlandia et Finmarkia Norvegiae rarius; varietas a. in foliis Betulae albae ad Alteidet, Talvig et Bossekop 2–4. Aug. a me lecta; in Lapponia vero meridionali Sueciae frequentius, ad Barrele, Stensele et Naestansjö, 1–13. Jul. a me capta; varietatem b. tantum ad Giehostad in insula Senjen d. 22. Jul. inveni. (Lapponia Norvegia-Ostrogothia; Scania pass.)

Praecedente paulo major, *Cicadae cruentatae* subaequalis. Alae fuscae caeruleo-nitent. Frons antice subangulata.

9. Th. stupidula: oblonga straminea, pectore abdomineque nigricantibus, hemelytris maculis oblongis sparsis fuscis, tibiis posticis nigro-punctatis, fronte antice subangulata. ♂♀. (Long. 2– $2\frac{1}{2}$ lin.)

Hab. in Lapponia meridionali rarius; in paludosis ad Stensele praesertim feminas d. 3–4. Jul. legi. (Lappon.-Suecia, variet. corpore pallido forte hujus.)

Similis et affinis *Th. tinctae* et *subfusculae*, sed colore supra stramineo et hemelytrorum maculis fuscis in interstitiis, oblongis, et in disco praesertim perspicuis, praecipue distincta. Variat praeterea fronte subtus levissime fusco-striata, et supra in medio punctis 2 obsoletis fuscis, praesertim in ♂. — Scutellum quoque interdum punctis 2 minutissimis parum perspicuis notatur. — In specimine femineo in Dalekarlia a D. BOHEM. capto mihi quoque misso, frons supra maculis 4 irregularibus uoluta.

10. Th. striatula: oblonga, corpore nigro, supra griseo-pallida nitida, vertice thoraceque punctis lineisque undulatis crebris nigris, hemelytrisque circulis disci oblongis, apicis rotundatis, fuscis, pedibus pallidis, femorum maculis tibiis quoque posticarum punctis nigris. ♂♀. (Long. 1– $1\frac{1}{4}$ lin.)

Cicada striatula FALL. Act. Holm. 1806. p. 31. 29. ♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 529. 23. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvatica boreali mens. Aug. rarius; in meridionali ad Lycksele 12–20. Aug. frequentius; *Cicada cruentata* duplo minor, praesertim mas, circiter $1\frac{1}{4}$ lineam longa. (Lapp.-Ostrogoth.-Scan. freq.)

Obs. *Cicada striola* FALL. „oblonga, nigra, supra griseo-pallida nitida, frontis lineae interoculari distincta atra, pedibus pallidis“

femorum maculis tibiis et posticis punctis, nigris; ♂♀. "*Cicadae subfusculae et striatulae* affinis, et colore illi, magnitudine huic subsimilis, sed hanc Sueciae meridionalis frequentem incolam in Lapponia non invenit.

11. Th. lunulata: oblonga nigricans, supra virescenti-flavescens, frontis subtus striis, verticis maculis interocularibus scutellique punctis 2 minutis, nigris, hemelytris fusco-irroratis, pedibus pallescentibus, femorum maculis tibiis et posticis punctis nigris. ♂. (Long. $1\frac{1}{4}$ lin.)

Hab. in Lapponia Norvegica D. BOHEMAN, rariss. (Lapponia; Jemtlandia, ipse, rarissime.)

Statura et similitudo *Cic. splendidulae* FALL. et FABR., a qua tamen magnitudine paulo minori, colore minus nitido, maculis verticis sublunatis, nec subquadratis, femoribus fusco-maculatis, hemelytrorum fuscedine irrorata, nec maculas formante, nec non alarum nervis 2 apicalibus anterioribus parallelis, nec ad originem furcam formantibus, praecipue distincta. Supra antice flavescens. Thorax in disco maculis aliquot fuscis obsoletissimis. Scutelli puncta fusca approximata sub thoracis margine postico ad partem occulta. Hemelytra griseo-flavescens, fuscedine puncta minutissima lineasque obsoletas formante, apice toto fusco, arcisque 3 subaequaliter longis. Subtus nigra, margine laterali omni anguste flavo. Reliqua ut in diagnosi.

Subdiv. 2. Breviusculae, oblongo-ovatae, hemelytris incumben-
tibus, subobtusis, arcis subquatuor, subaequaliter longis.

12. Th. plebeja: brevior, ovato-oblonga, nigricans, supra griseo-pallida nitida, fusco-brunneo-nebulosa, pedibus pallidis, femorum maculis tibiis et posticis punctis nigris. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin.)

Cicada plebeja FALL. Act. Hohn. 1806. p. 24. 18. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 530. 24. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvaticae graminosis, passim rarius. (Lapp.-Scan. freq.)

Affinis *Cicadae reticulatae*, sed duplo minor, praesertim brevior et distincta. Caput crassiusculum, griseum, stris frontalibus punctisque verticalibus nigris, sed stria interoculari nulla. Thorax et scutellum pallide grisea, maculis variis nigris, in femina saepe obsoletis. Hemelytra griseo-pallida, maculis punctisque crebris nebulosa, maculis albidioribus interdum interlucentibus. Alae lacteae, caeruleo-nitentes. Femorum maculae nigrae distinctae.

13. Th. grisescens: brevior, ovato-oblonga, nigra aut fusca, supra griseo-pallida nitida, verticis lineis 2 interocularibus thoracisque maculis paucis nigricantibus saepe obsoletis; hemelytrorum nervis pallidis, interstitiis infuscatissimis, pedibus testaceis, femorum maculis parvis tibiis et posticis punctis nigris. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 530. 25. ♂.

Hab. in Lapponia rarius, non nisi duo specimina mascula, unum ad Giebstad in insula Senjen Nordlandiae Norvegicae d. 22. Jul., et alterum in palude ad Alteidet Finmarkiae d. 31. Jul. detexi, in Lapponia vero Suecia meridionali utrumque sexum, ad Lycksele in graminosis, nec non in regione sylvatica alpium Brattiksfjell, 25. Jun.—10. Aug. inveni. (Lapponia Norvegica-Suecia Umensis-Ostrogoth. rar.)

Mas. et Fem. Magnitudo et statura omnino *Thamn. plebejae*, a qua pictura capitis femorumque praesertim distinguitur. **Mas.** Caput griseum, fronte margine antice subprominente, subtus tenuiter striata, et vertice lineis duabus interocularibus nigris, interdum obsoletis. Thorax griseus, punctis quibusdam anticis nigris. Hemelytra grisea, nitida, nervis validis pallidis, interstitiis infuscatissimis, inprimis ad apicem, ubi maculae fuscae formantur. Alae lacteae, apice caeruleo-nitentes. Corpus nigrum, abdominis margine laterali anguste flavo. Pedes pallidi, femoribus parce et obsolete sublineato-nigro-maculatis, tibiis praesertim posticis nigro-punctatis. **Fem.:** Tota pallidior; signaturis fuscis in hac saepe valde obsoletis, hemelytris apice abbreviatis, arcis apicalibus apice abscisso brevissimis.

14. Th. sordida: brevior, oblongo-ovata, nigra, supra griseo-pallida nitida, vertice, thorace scutelloque parce nigro-punctulatis, hemelytris pallide nervosis, interstitiis fuscis, pedibus testaceis, femorum maculis distinctis tibiis et posticis punctis nigris. ♂. (Long. $1\frac{1}{4}$ lin.)

Cicada sordida ZETT. Fn. Lapp. 1. 531. 26. ♂. *Cicada plebeja* var. γ. ♂. FALL. Act. Holm. 1806. p. 24. 18. *Cic. eadem* var. δ. ♂. FALL. Hem. Sv. 1829. p. 37.

Hab. in Lapponia suecica per partem sylvaticam passim; ad Kengis mens. Aug. frequentiore vidi. (Lappon.-Ostrogothia; Scania passim.)

Mas: *Cicada plebeja* duplo minor et subsimilis, affinis quoque *Cicadae grisescens*, ab utraque vero magnitudine, pictura et loco natali distincta. Supra pallide grisea nitida. Frons subtus

striata. Vertex punctis aliquot fuscis, linea vero interoculari nulla. Thorax punctis quibusdam obsoletis, fuscis in parte antica. Scutellum plerumque maculis 3 nigris, distinctis, notatum. Hemelytra stris plurimis brunneis interruptis picta, nervis scilicet pallidis, interstitiis elongatis fuscis. Alae lacteae parum violaceo-nitentes. Corpus nigrum, margine abdominis flavescens, ut in prioribus. Pedes pallidi, femoribus distincte nigro-maculatis, macula media majori, tibiis praesertim posticis nigro-punctatis.

28. Cicadula.

Cicada FALL. FABR. PANZ. LINN. *Tettigonia* AHR. *Tiphlocyba* GERM.

Corpus minutum aut minutissimum, valde angustum, subcylindricum. Caput crassiusculum (fronte subtus convexa), supra innatum, nec triangulare, margine antico exacte rotundato, in angulum minime productum. Ocelli nulli. Thorax, anus et tibiae fere ut in *Pholetaera*, *Cicada* et *Thamnottice*. Color flavescens-viridis, pictura saepe insigni. Motu aut graciliter saltans, aut volans. **Habitatio** in graminosis et foliis fruticum arborumque; per partem sylvaticam Lapponiae, rarius inferalpinam maritimam Norvegiae. **Differentia sexus** ut in prioribus. (Spec. Scand. 46, corpore gracili, lineari; vertice lunato; ocellis nullis; colore viridi l. saepe intense flavo, pictura interdum insigni; hemelytrorum arcis apicalibus aut elongatis aut triangularibus, alarum nervis difformibus; nervoque intramarginali in apice aut praesente aut absente; notis simul consideratis, a reliquis hujus familiae speciebus satis dignotae. Multitudo specierum detectarum divisionem veteris generis *Cicadae* in plura, etiam pro Fauna Lapponica necessarium fecit. Nomen generis cum teneritate insecti convenit.)

a) Hemelytra arcis apicalibus tribus *) elongatis, media oblongo-ovata, exteriori subquadrata. Alae nervo intramarginali praesente, quem quatuor nervi longitudinales, aequali spatio remoti, in apice alae attingunt, ad originem duas furcas formantes. Puncta frontalia 4—6, aut raro nulla. Color flavus vel virens. Hemelytra unicolora. Hospitium saepius in graminosis. — (Huic Subdivisioni inseri possunt *Cicada variata* et *4-punctata* FALL. et plures novae a me in Suecia detectae species, posthac divulgandae.)

1. C. 4-notata: flava, capite punctis 4 rotundis nigris, fronte subtus immaculata, pectore abdomineque atris, pedibus subimmaculatis. ♂♀. (Long. vix $1\frac{1}{2}$ lin.)

Cicada 4-notata FABR. Rhyng. 78. 77. PANZ. Fn. 103. f. 7. certe. FALL. Act. Holm. 1806. p. 33. 32. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 532. 27. ♂♀.

Hab. in graminosis paludosis Lapponiae sylvaticae passim, ad Wilhelmmina Jul. frequentius visa, in Botnia boreali quoque frequentior, die 2. Sept. in copula capta. (Lapp.-Scan. pass.)

Longit. $1\frac{1}{2}$ lin. Frons subtus striis nullis. Tibiae posticae intus linea nigra; punctis autem parum perspicuis. Tarsorum articulo-
rum apex, et ungues nigra. Scutellum forte punctis 2 nigris sub
margine thoracis postico occultis?

2. C. strigipes: viridi-flavescens, capite punctis 4 nigris, fronte submaculata, pectore abdomineque atris, pedibus pallidis, femoribus substriatis, tibiis nigro-lineatis punctatisque. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Cicada strigipes ZETT. Fn. Lapp. 1. 532. 28. ♂.

Hab. in graminosis locis aridis, per partem sylvaticam Lapponiae borealis rarissime, nec nisi 2 specimina, unum infra Karesuando d. 16. Aug. et alterum ad Johannis Ro prope Tornao d. 2. Sept. detegere mihi contigit. Sed in Lapponia meridionali Sueciae ad Lycksele d. 16. Aug. utrumque sexum inveni. In Dowre quoque deprehendit D. BOHEMAN. (Lappon.-Botnia borealis rar.)

Mas. et Fem. Priori affinis et similis, sed fere duplo minor, pictura pedum praesertim diversa. Caput flavescens. Puncta verticis in semicirculo posita. Frons maculis quibusdam longitudinalibus nigris. Thorax et scutellum viridi-flavescens, immaculata. Hemelytra griseo-hyalina, aureo-subnitentia. Alae hyalinae, parum lacteae. Corpus atrum, abdominis margine anoque concoloribus. Pedes pallidi, femoribus basi nigro-maculatis et apice substriatis. Tibiae omnes nigro-lineatae posticaeque distincte nigro-punctatae.

*) Areae terminales in hemelytris subquatuor videntur, sed quoniam quarta ad marginem hemelytri interioris sita in apicem haud ascendit, non nisi tres areas apicales nomen.

3. C. maculipes: flava, capite punctis 6, femoribusque anterioribus subtus ad apicem unico, pectore abdomineque nigris. ♀. (Long. fere $1\frac{1}{2}$ lin.)

Hab. in inferalpinis Norvegiae rar.; in alpe Dowre a D. BOHEMAN mens. Jul. detecta. (Lapponia.)

Similis prioribus, major, capitis femorumque punctorum nigrorum numero et forma distincta, puncta capitis 6 nempe in frontis antice 2 superiora majora rotunda, 2 inferiora transversa, et unum ad singulum oculum, minutissimum. Frons subtus immaculata. Puncta scutelli 2 sub thorace abscondita. Femorum anteriorum singulum puncto unico nigro ad apicem subtus. Tibiae et tarsi postica nigro-punctata. Abdominis latera et anus flava.

4. C. 6-notata: viridi-flavescens, capite punctis 6 nigris, fronte striolata, pectore abdomineque atris, femoribus tenuiter fusco-lineatis, tibiis posticis nigro-punctatis. ♂♀. (Long. circiter 1 lin.)

Cicada ead. FALL. Act. Holm. 1806. p. 34. 33. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 533. 29. ♂♀.

Hab. cum praecedente in Lapp. boreali rarius; sed in Lapponia meridionali passim copiose; et in graminosis locis aridis ad Lycksele, Wilhelmina et Umenaes, 9. Jul. — 16. Aug. uterque sexus frequenter a me lectus. (Lappon.-Scan. freq.)

Magnitudo praecedentis. — Variat hemelytris virescentibus immaculatis et aureo-maculatis. Puncta scutelli 2 saepius adsunt.

5. C. alpina: griseo-viridi-flavescens, capite punctis 6 nigris, fronte striata, pectore abdomineque nigricantibus, alis lacteis, furca nervorum altera retracta, pedibus pallidis, femoribus anterioribus fusco-submaculatis, tibiis posticis nigro-punctatis. ♂♀.

Cicada alpina ZETT. Fn. Lapp. 1. 533. 30. ♂♀.

Hab. in Lapponia suecica per partem sylvaticam mens. Aug. rarissime, ad Kolare et Kengis tantum a me lecta; in inferalpinis autem Nordlandiae et Finmarkiae paullo frequentius vidi, et in alpinis Lyngenstind et Gamstenstind, nec non ad radicem Jockelfjeldt d. 27—30. Jul. utrumque sexum inveni. (Lapponia.)

Cicadula 4-notata duplo minor. Caput flavescens, punctis verticis 6, striisque frontis nigris. Thorax et scutellum flava, immaculata. Hemelytra griseo-subflavescencia nitida, interdum aureo-submaculata. Alae lacteae, nervi 2 longitudinalibus furcatis, furca exteriori propius ad apicem retracta. Corpus atrum, abdominis lateribus anoque flavis. Pedes pallidi, femoribus anterioribus jam immaculatis, jam fusco-substriatis, tibiis posticis semper distincte nigro-punctatis.

6. C. 7-notata: pallide flava, punctis capitis 4, rostri 1, scutellique 2 majoribus, nigris, hemelytris hyalinis, vittis duabus citrinis, apiceque infuscatis, pedibus immaculatis. ♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Cicada 7-notata FALL. Act. Holm. 1806. p. 35. 35. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 534. 31. ♀.

Hab. in Lapponiae meridionalis graminosis rarius. (Lapp.-Ostrogothia freq. Scan. rar.)

Fem. Brevis robusta, circiter 1 lin. longa. Puncta verticis 2, frontis 2, et rostri 1. Puncta verticis raro desunt, et interdum adest minutum sub singula antenna. Scutelli puncta majora, semper manifesta. Abdominis dorsum vitta nigra. — Marem in Lapponia non vidi, sed in Gotlandia cum femina captum in collectione insector. Saepe habeo.

7. C. Dahlbomi: oblongiuscula virescenti-flava, pectore abdomineque atris, capitis, thoracis, scutelli et pedum punctis maculisque, hemelytrorumque nervis validis, nigris. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin.)

Hab. in graminosis, nec non in Epilobio angustifolio, locis aridis, in Lapponia Suecica meridionali per partem tantum sylvaticam, rarius; in Paroecia Wilhelmina et ad novacolum Umenaes 9—20. Jul. legimus, D. DAHLBOM et ipse. (Lapponia Umenensis-Dalekarlia.)

Nitida, supra flavescens, costa praesertim in ♂. intensius flava. Caput flavum, maculis et striis pluribus sub fronte, punctis 4 majoribus in frontis apice, lineaque ad oculos, nigris. Sed haec signaturae, ut et illae in thorace et scutello, saepe ita difformes, dilatatae et confluentes, ut nullam determinatam figuram monstrant. Hemelytrorum nervi validi nigricantes. Pedes pallidi, varie nigropietati. Anus flavus.

Cicadula haec per se pulchra et distinctissima, per nomen specificum, ut puto, adhuc pulchrior et exoptatior. Cfr. etiam *Callosymma Dahlbomi* inter Diptera.

8. C. sulphurella: flava, abdominis dorso basi nigro, tibiis posticis nigro-punctatis, tarsorumque articulorum apice fusco. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin.)

Cicada sulphurella ZETT. Fn. Lapp. 1. 534. 32. ♂♀. *Cicada virescens* FALL. Hemipt. Sv. 1829. 52. 45. ♂♀. varie-

tas viridior hujus videtur. Nostra autem species etiam in vivis flava.

Hab. in graminosis Lapponiae sylvaticae mens. Aug. rarius; in Botnia boreali ad Johannis Ro d. 2. Sept. frequentiore vidi. (Lapp.-Ostrogothia freq.)

Long. fere 2 lin. Tota flava magis vel minus pallida; mas plerumque saturatior. Statura *Cicadulae 6-notatae*. Frons impunctata. Hemelytra flavo-hyalina, unicolora. Alae albescentes. Abdominis dorsum basi uigricans. Pedes flavi, tibiis posticis punctis minutissimis ad basium spuarum nigris. Tarsi quoque postici apice articulorum unguibusque fuscis.

b) Hemelytra areis apicalibus tribus elongatis, media parallela, exteriori oblongo-triangulari. Alae nervo intramarginali praesente, quem duo nervi paralleli attingunt, illorum alter simplex, alter ad originem furcatus. Puncta frontis nulla. Color virescens. Pictura vix ulla. Hospitium in fruticibus. (Ad hanc Subdivisionem numerantur quoque *Cicada viridula* FALL. et aliquot Sueciae species, quae cum nostra *smaragdula* genus proprium forte efficiunt.)

9. C. smaragdula: viridissima, capite, thorace scutelloque pallidioribus, hemelytris flavescendo-aureo-splendentibus, margine interiori fusciori. ♂♀. (Long. 2 lin. et ultra.)

Cicada ead. FALL. Act. Holm. 1806. p. 37. 39. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 535. 33. a. ♂♀.

Var. b. ♂♀. tota flava seu straminea, thoracis scutellique signaturis variis hemelytrorumque sutura brunneo-infuscat. ZETT. l. c. var. b. ♂.

Hab. in graminosis et foliis Salicum et Betulae mens. Aug. — Sept. in Lapponia sylvatica boreali passim, in Botnia boreali frequentius, in copula; in Lapponia meridionali haud raro, ad Lycksele, ex. gr. d. 10—16. Aug. saepe in copula capta; varietatis b. tantum marem nunc ad Muonioniska d. 17. Aug. 1821 et ad Lycksele d. 17. Aug. 1832 utrumque sexum in copula junctum legi. (Lapp.-Dalekarlia-Ostrogoth. freq. Scan. rar.)

Long. fere $2\frac{1}{2}$ lin. Ab affinitibus dignoscitur capite latiore, vertice angusto seu fronte minus producta.

c) Hemelytra areis apicalibus tribus elongatis, media parallela. Alae nervo intramarginali praesente, quem tres nervi longitudinales divergentes attingunt, alter ad originem furcatus. Frons impunctata. Color subvirescens. Pictura saepe maculata. Hospitium in gramine vel in arboribus acerosis.

10. C. punctata: supra griseo-virescens, hemelytris pallidioribus, maculis irregularibus sparsis fuscis. ♂♀. Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin.)

Cicada ead. THUNB. Act. Upsal. 4. 21. 36. FALL. Act. Holm. 1806. p. 38. 41. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 535. 34. ♂♀.

Hab. in graminosis Lapponiae rarius. (Lapp.-Scan. freq.) Long. vix $1\frac{1}{2}$ lin. Vertex angustus, lunatus linearis, seu frons minus quam in affinitibus producta. Corpus plerumque nigricans. Pedes vel pallescunt, vel nigro-maculati. Thorax interdum fusco-maculatus. Puncta et maculae hemelytrorum fusca magis vel minus dilatata. — In Piuo et Abiete Sueciae mediae occurrunt individua huic simillima, sed supra rufescentia maculis fuscis; an speciei distinctae?

11. C. spreata: parum nitida, stramineo-flava, immaculata, pectore abdomineque nigricantibus. ♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.) Hab. in Lapponia Umeni rarissime; ad Wilhelmina 16. Jul. a me lecta. (Lapponia Suecica meridionalis.)

Statura gracilis omnino prioris. Caput ut in *C. punctata*. Supra tota flava immaculata, subopaca. Hemelytra albo-flavo-pellucida, subnitida. Pectus et abdomen nigra, lateribus et ano flavis. Pedes flavi immaculati.

d) Hemelytra areis apicalibus tribus, omnibus subparallelis. Alae nervo intramarginali praesente, quem nervi subquatuor (quarto interdum abbreviato aut nullo) paralleli attingunt. Frons impunctata. Color flavescens. Pictura aureo-flava. Hospitium in graminosis. (Huc pertinent plures novae species Sueciae in Collectione mea asservatae.)

12. C. elegantula: flava, pedibus pallidis, corpore testaceo, thoracis lineis duabus hemelytrorumque vittis tribus longitudinalibus, citrinis nitidissimis; alarum nervis longitudinalibus apicalibus tribus, quarto abbreviato. ♂♀. (Long. fere 1 $\frac{1}{2}$ lin.)

Cicada elegantula. DALM. in litteris, 1819. ZETT. Fn. Lapp. 1. 1828. 536. 35. ♂♀.

Hab. in Lapponiae graminosis rarissime. (Lapp.-Ostrogoth. freq.)

Long. $\frac{3}{4}$ lin. Tota flava. Thorax pallidus, vittis duabus longitudinalibus latis luteis, in mare evidentioribus. Hemelytra albo-hya-

liua, vittis 3 longitudinalibus citrinis pulchre picta. Apex hyalinus subinfusatus. Alae albicautes, nervis fere ut in hemelytris directis, sed nervus quartus (intra 2 et 4) in medio abbreviatus, ita ut tres solum nervi nervum intramargiualem attingant in apice alae. Pedes pallidi, immaculati.

13. C. citrinella: saturate flava, abdomine nigricante, hemelytris hyalinis, basi citrino-vittatis, alarum nervis longitudinalibus tribus. ♀. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

Cicada citrinella ZETT. Fn. Lapp. 1. 536. 36. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, nec nisi unicum par inter Karesuando et Kengis mense Aug. inveni. (Lapponia-Jemtlandia in fruticibus Pini et Abietis rarius, teste D. BOHEMAN, mihi vero in provinciis adjacentibus non obvia; Gottlandia, Ostrogothia, Scania, rarius, ipse.)

Mas. et Fem. Praecedente fere triplo minor, vix lineam longa. Affinis *Cicadae elegantulae*, alarum directione nervorum essentialiter distincta. Caput et thorax fulva, immaculata. Hemelytra hyalina, basi vittis longitudinalibus parum ultra medium extensis citrinis nitidissimis. Alae hyalinae, metallice niteutes, nervis tantum tribus longitudinalibus in nervum intramargiualem ductis. Abdomen nigrum, basi et genitalibus flavis; in femina fere totum flavum, dorso in medio nigrum. Pedes colore citrino immaculati.

14. C. gracilis: flava, hemelytris concoloribus, abdomine in medio nigricante, nervis longitudinalibus tribus. ♀. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

Hab. in Lapponia rarissime; femina in Alno ad Naes Norvegiae 3. Jun. a D. BOHEMAN capta, et mas ad Lycksele 16. Aug. a me inventus. (Lapponia.)

Similium priori, ejus forte mera varietas est. Differre tamen videtur hemelytris unicoloribus nec colore citrino in vittas perspicuas digesto. Abdomen in ♀. fere totum flavum, in ♂. in medio nigrum.

15. C. micantula: laete flava, hemelytris nitidis citrinis, punctis in singulo tribus atris, abdomine nigro, basi apiceque flavo. ♂. (Long. $\frac{3}{4}$ lin.)

Hab. in Lapponia Norvegica rarissime; unicum specimen mihi a D. BOHEMAN missum vidi. (Lappon.)

Pulehra et distincta. Nervi ut in priori directi. Tota laete flava. Oculi nigri. Hemelytra citrinea, apice hyalina. In singulo hemelytro ad suturam maculae 3 rotundae punctiformes, nigrae, aequali spatio remotae, prima ad basin fere in humero, ultima uox poae medium. Abdomen nigrum, basi, margine et ano flavum; (in femina forte pallidius). Macula pectoralis nigra.

e) Hemelytra areis apicalibus determinate tribus, intermedia regulariter triangulari, petiolata. Alae nervo marginali nullo, sed nervi quatuor simplices subparalleli in apicem ducentur, ibique areas tres oblongo-quadratas formant, Frons punctata. Color pallidus, pictura maculiformi. Hospitium in plautis et in fruticibus. (Huc quoque referuntur: *Cicada aurata* LINN. FALL. *Cic. tenella* FALL. et nov. species genus distinctum certe efficientes, forte Subdivisionem sequentem seu *Cicadam vittatam* etiam bene amplectens). *Typhlocyba* GERM. BURMEIST.

16. C. urticae: pallide flava, capite, thorace scutelloque nigro-punctatis, hemelytris vitta repanda punctisque tribus, fuscis. ♀. (Long. circiter 1 lin.)

Cicada ead. FABR. Rhyng. 77. 76. FALL. Act. Holm. 1806. p. 40. 45. ♀. ZETT. Fn. L. 1. 537. 37. ♀.

Var. b. thoracis hemelytrorumque maculis fuscis magis confluentibus. BOHEM.

Hab. in Urtica, in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. freq.) Long. 1 liu. Caput flavum, punctis nigris, jam 4 et rostro flavo, jam 2 et rostro nigro. Thorax jam quadripunctatus, jam varie nigro-maculatus. Scutelli puncta 2. Abdomen modo pallidum, modo nigrum vidi.

f) Hemelytra areis apicalibus tribus, intermedia regulariter triangulari, sessili (minime petiolata). Alae nervo intramargiali nullo, sed nervi quatuor simplices subparalleli in apicem ducentur, ibique areas tres oblongo-quadratas formant. Frons impunctata. Color flavus. Pictura repando-vittata. Hospitium in graminosis. *Typhlocyba* GERM. BURM.

17. C. vittata: pallide flava, vertice, thorace abdominisque postico atris, hemelytrorum vitta longitudinali repandodentata, nigro-brunnea. ♀. (Long. $\frac{3}{4}$ —1 lin.)

Cicada vittata LINN. Fn. Sv. 893. FALL. Act. Holm. 1806. p. 39. 43. ♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 538. 38. ♀. *Typhlocyba vittata* GERM. Mag. 4. 73. 28. BURMEIST. Handb. 1835. 2. 107. 3. 3.

Hab. in graminosis Lapponiae rarius. (Lapp.-Gottland.-Scan. freq.)

Pusilla, vix 1 lineam longa. Hemelytrorum sutura nigro-brunnea, macula infra scutellum flavum, et alia ante apicem, hyalina; in ipso apice fusco adsunt quoque maculae rotundae, hyalinae. Alarum nervi longitudinales recti, paralleli, validi.

g) Hemelytra areis apicalibus tribus, intermedia regulariter triangulari, petiolata. Alae saepissime albae, nervo intramargiali nullo, sed nervi tres (illorum alter ad originem fureatus) subparalleli ducentur in apicem, ibique areas duas oblongo-quadratas formant. Frons aut impunctata, aut punctata. Color flavus, pictura varia. Hospitium in arboribus et fruticibus. Motus saepe volatus, scilicet, sole splendente, imagines a sede sua breviter et ecleriter in aëre avolare videntur, mox vero ad eandem revertunt. (Huc referuntur: *Cicada Ulmi* LINN. FALL. „flava, abdomine nigro, punctis frontis aut 2, aut 4, aut nullis, hemelytrorumque apice fusco maculato,“ in Lapponia a me uou visa; *Cicada Quercus* FABR. FALL. et multae novae species, Sueciae inferioris incolae).

18. C. rosae: flavissima immaculata nitida, hemelytrorum apice hyalino, alis albicantibus. ♀. (Long. 1— $1\frac{1}{2}$ lin.)

Cicada rosae LINN. Fn. Sv. 902. DE GEER Ins. 193. 9. ZETT. Fn. Lapp. 1. 538. 39. ♀. *Cicada flavescens* FABR. Rhyng. 79. 85. FALL. Act. Holm. 1806. p. 35. 36. ♀. et Hem. Sv. 1829. 53. 48. °)

Hab. in foliis fruticum Alni et Betulae per partem Lapponiae mens. Aug. — Sept. passim, ad Torneå, Kengis et Karesuando Lapponiae Tornensis, ut et ad Lycksele Lapponiae Umensis, ego frequenter vidi, in copula. (Lapp.-Scan. freq.)

Long. parum ultra 1 liu. Nervi alarum apicales 2. longiores, aream oblongo-quadratam magis regularem formant. Nervus autem tertius abbreviatus margiuem uou attingit, obsoletus. Hemelytrorum apex nervo gaudet fureato, qui aream triangularem format breviter petiolatam.

19. C. lineatella: pallide flava nitida, scutello hemelytrorumque vitta longitudinali oblique ducta, purpureo-nigris, pedibus immaculatis. ♀. (Long. 1— $1\frac{1}{2}$ lin.)

Cicada ead. FALL. Act. Holm. 1806. p. 36. 37. ♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 539. 40. ♀. *Tettigonia geometrica* (sulphurea elytris vitta obliqua fusca, scutello fusco, medio flavo) AHRENS. Fn. 12. t. 18. *Cercopis geometrica* SCHRANK. Fn. boic. 11. 57. 1076.

Hab. cum praecedente rarius. (Lappon.-Scan. pass.)

Magnitudo prioris. Hemelytrorum apex infusatus, area triangulari distincte petiolata. Scutellum in mare interdu flavescit.

20. C. 6-punctata: stramineo-albicans, corpore pallescente, punctis frontis 2 thoracisque 4, scutelli nullis, atris, hemelytris infusatis, subfasciatis. ♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ lin.)

Cicada 6-punctata FALL. Hemipt. Sv. 1829. 51. 43. ♀. (Ante publicationem operis citati, haec species sub nomine: *Cic. albula* divulgata fuit, et adhuc in collectionibus Suecorum sub eodem nomine haud raro occurrit.)

Hab. in Lappon. meridionali rarissime. (Lappon.-Jemtlandia, teste D. BOHEMAN-Ostrogoth.-Scan. pass.)

Similis sequenti, an ab illa vere distincta. Inter specimina originaria Falleniana *C. 6-punctatae* et *C. 10-punctatae* nullam aliam invenio differentiam, quam quod corpus totum in *C. 6-punctata* pallidius sit, et puncta nigra obsoletiora, unde vix plura quam 6, (nec 10), distincta observantur.

21. C. 10-punctata: pallide flava, corpore nigricante, punctis capitis 2, thoracis 6, scutellique 2, atris, hemelytris albidis, maculis strigisque fuscis. ♀. (Long. 1— $1\frac{1}{2}$ lin.)

Var. a. ♀. supra flava.

Cicada ead. FALL. Act. Holm. 1806. p. 41. 46. ♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 539. 41. a. ♀.

Var. b. ♀. supra pallide rosea, pictura varietatis a.

ZETT. l. c. var. b. ♀.

Hab. in foliis Pini sylvestris frutescentis et Betulae albae, mens. April — Septemb. in Lapponia sylvatica meridionali et boreali passim, ex. gr. ad Stensele, Asele, ut et Junosuando et Kautokeino; in Botnia boreali ad Torneå et Johannis Ro a primo vere usque ad autumnum in Pinetis frequens. (Lapp.-Helsingia-Ostrogoth. pass.)

Magnitudo duarum proximae praecedentium. Supra pallida. Puncta frontis 2, thoracis antiei 4, laterumque utriusque unicum, scutellique 2 interdum effluentia, nigra. Hemelytra maculis undulatis fuscis obsoletis. Nervi apice infuscati. Alae lacteae; nervorum alter apicalis ad originem fureatus. Pectus et abdomen nigra. Pedes flavi. Variat etiam mare magis picto seu obscurius maculato.

*) In collectione Falleniana species nostrae: *C. fulgida*, *Rosae*, *flavescens*, *citrinella*, *elongella*, *flavella* etc. sub nomine: *Cicada flavescens* commixtae obveniunt.

Haec varietas in copula cum variet. a ♀., saepe deprehensa. Lycksele Jul.

h) Hemelytra arcis apicalibus tribus, intermedia regulariter triangulari, longissime petiolata. Alae nervo marginali nullo, sed nervi quatuor subparalleli ducentur versus apicem, ibique areas tres inaequales formant. Frons impunctata. Color flavus; pictura macularis vel strigilaris. Hospitium in fruticibus et graminosis.

22. C. pulchella: flavissima, supra aureo-nitida, hemelytrorum costa strigis duabus purpureo-nigris, apiceque infusato puncto centrali atro, pedibus pallidis immaculatis. ♂♀. (Long. 1—1½ lin.)

Var. a. ♂♀. in copula, hemelytris flavis, signaturis ut in diagnosi indicatum.

Cicada pulchella FALL. Act. Holm. 1806. p. 26. 38. ♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 540. 42. a. ♂♀.

Var. b. ♂♀. in copula, hemelytris roseis, signaturis ut in a. ZETT. l. c. var. b. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius. (Lapp.-Ostrogothia freq. Scan. pass.)

Long. circiter 1 lin. Abdominis basis supra nigricans. Costa hemelytrorum subhyalina, macula pone strigam posteriorem plerumque nivea. Varietates a. et b. in copula mixtas deprehendi, sed varietatem β. FALL. „supra saturate pictam,“ in Ostrogothiae Quercetis frequenter, in Lapponia nunquam, inveni.

23. C. Germari: elongata, sordide albidula, immaculata, supra argenteo-micans, abdomine fusco. (Long. 1½—1¾ lin.)

Hab. in Pino et Abiete Lapponiae Umensis passim, ad Lycksele 14—16. Aug. utrumque sexum haud infrequenter legi. (Lapp. Suecica meridionalis per partem sylvaticam. — Suecia media. Ostrogothia, Aug. Sept. freq.)

A prioribus affinis longitudine et colore obscuriore mox dignota. Supra tota sordide straminea, unicolor, certo situ aureo-aut argenteo-lucidula, praesertim in hemelytris. Pedes straminei. Abdomen praecipue in ♂. nigricans. Alae subalbidae metallice nitent. Ne Germanorum sagacissimus Entomologus malevole accipiat, me nomine Ejus celebratissimo animalculum minutum et obscurum condecoravisse, pie rogat Insectorum Lappouicorum descriptor.

29. Jassus.

FABR. Rhyng. 12. FALL. *Tettigoniae* Species LATR. *Bytoscopus* GERM. BURMEIST.

Corpus mediae l. minoris magnitudinis, oblongo-quadratum, glabrum. Caput declinatum, vertice transverse subnato-lineari. Tibiae anteriores muticae, posticae triplici serie spinulosae. Hemelytrorum nervi (in nostris) fere ut in *Pholet*. et *Cicada* directi, sed areae 4 apicales plerumque longiores angustiores, et membrana (infra nervos), quae ipsum apicem terminat, latior. Alae nervo intramarginali praesente, quem 4 nervi longitudinales, inaequali spatio reinoti, circa apicem alae attingunt, ad originem 2 furcas formantes, et 4 areas apicales inaequales efficientes. Color fuscus, testaceus, flavescens; pictura maculata. *Motus* saliens: insectum attactum primum celeriter at brevissime currit, mox vero saltando aut volando aufugit. *Habitatio* larvarum et imaginum in foliis, truncis et ramis fruticum arborumque, vix unquam in herbis humilioribus vel gramine; per regionem Lapponiae sylvaticam et subsylvaticam. *Differentia sexus* ut in *Cicada*. (Spec. Scand. 12 in Museo meo adsunt, capite declinato, vertice cum oculis terminantibus thorace latiore, valde angusto, subarcuatum lineari, ocellis in fronte subtus, nec in vertice, praecipue a ceteris Cicadariis distinctae.)

Subdiv. 1. Caput et thorax antice angulum non formantia. Hemelytrorum areae apicales pauciores (subtres), elongatae.

1. J. Populi: flavus, scutello nigro-maculato, hemelytris subhyalinis nitidissimis, tenuiter pallide nervosis. ♂♀. (Long. 2½ fere 3 lin.)

Mas: antennarum clava atra, seta brevi terminata; colore corporis saturato.

Fem.: antennis setaceis, minime clavatis; colore corporis magis laevigato; in copula.

Var. a. ♂♀. Caput, pectus, abdomen et pedes flava, immaculata. Thorax fuscus. Scutellum testaceum, maculis anticis 2 atris. Hemelytra fusco-aurata, apice hyalina.

FALL. Act. Holm. 1806. p. 118. 3. ae. ♂♀. LINN. Fn. Sv. 690. ZETT. Fn. Lapp. 1. 541. 1. a. ♂♀. *Jassus fulgidus* FABR. Rhyng. 87. 13.

Var. b. ♂♀. similis var. a., hemelytris infuscatis, macula dorsali fasciaque media albidis.

FALL. l. c. var. β. ZETT. l. c. var. b. ♂♀.

Var. c. ♂♀. in copula; tota pallida, hemelytris parum infuscatis. Forte junior.

ZETT. l. c. var. c. ♂♀.

Hab. in foliis Salicis et Populi, in Lapponia per partem sylvaticam mense Augusto rarius. Long. fere 3 lin. (Lappon.-Scan. freq.)

2. J. lituratus: flavescens, supra fusco-pictus, hemelytris hyalinis, nervis validis maculisque brunneo-nigricantibus. ♂♀. (Long. 2½ fere 3 lin.)

Mas: antennarum clava atra, seta longiori terminata.

Fem.: antennis setaceis, clava nulla.

Var. a. ♂♀. Hemelytra hyalina, nervis fusco-brunneis.

FALL. Act. Holm. 1806. p. 117. 2. ♂♀. Hem. Sv. 1829. 60. 2. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 541. 2. a. ♂♀.

Var. b. ♂♀. Hemelytra brunnescentia, macula dorsali fasciaque media albidis, nervis validis. Oculi pallide virescentes, puncto (in fundo) nigro pro situ variante. Frons, pectus et abdomen subtus, in ♀ pallide rufa. Frons in ♂ alba, macula media flava. Varietati b. speciei praecedentis affinis et similis, pictura nervisque validis distinctus.

ZETT. l. c. var. b. ♂♀.

Hab. cum *Jasso Populi* rarius; varietatem vero b. ad Kengis et Torneå Lapp. borealis, ut et ad Lycksele Lapp. Umensis, mens. Aug. — Sept. frequentiore vidi. (Lapp.-Ostrogoth. freq.)

Magnitudo praecedentis. Vertex et thorax maculis irregularibus nigricantibus picti. Scutellum pallidum, maculis tribus uigris vel brunneis, media anchoraeformi, saepe cum prioribus confluenta. Pectus et abdomen nigra l. uigro-maculata. Pedes saepe fusco-striati.

3. J. Tremulae: flavo-testaceus, supra griseo-albidus, verticis, thoracis scutellique maculis nigro-brunneis, hemelytris albidis, nervis validis, fasciis duabus aureo-brunneis, anteriori obsoleta. ♂♀. (Long. 2—2½ lin.)

ZETT. Fn. L. 1. 542. 3. ♂♀. *Cicada tremulae* ESTLUND. Act. Holm. 1796. p. 129. Tab. 5. f. 3. certissime.

Hab. in truncis virentibus Populi Tremulae in Lapponia sylvatica rarius. Lapp.-Ostrogoth. freq. Smol. pass.)

Prioribus minor, angustior. Clava antennarum in utroque sexu nulla. Caput flavo-albidum, parte antica et vertice nigro-brunneo-pictis, guttis duabus rotundis pallidis in fronte. Thorax griseo-albidus, maculis longitudinalibus latis brunneis. Scutellum concolor, maculis uigro-brunneis. Hemelytra hyalino-albida, vitida, fasciis duabus brunneo-auratis, prima in basi obsoleta, altera in medio saturatiori distincta. Nervi sat validi, in apice tres areas elongatas formantes, omnino ut in speciebus antecedentibus. Alae latae. Corpus pallidum, abdominis dorso nigricante. Pedes pallidi, unguibus fuscis.

Obs. *Jassus Lanio* (*Cicada Lanio* LINN.) „brunneo-testaceus, hemelytris aut concoloribus (♂.), aut viridibus (♀.), arcisquae apicalibus numerosis, brevibus,“ *Jasso Populi* duplo major; sed haec Sueciae mediae frequens incolae, in Lapponia a me non visa. — Nec *Jassus Gyllenhalii* FALL. „flavo-nigroque variegatus, hemelytris interrupte nigro-striatis, arcis apicalibus subtribus, media minuta triangulari, longe petiolata,“ *Cicada Coryli* LINN. Fn. Sv. (a *Jasso Populi* forte distincta) et nova species, in Lapponia haecenus capti fuerunt.

Subdiv. 2. Caput et thorax antice angulum formantia. Hemelytrorum areae apicales plures (quatuor), breviores, subquadratae. Mares femiis semper minores.

4. J. Fruticola: subtus pallidus, supra obscurior, hemelytris subhyalinis, validioribus. ♂♀. (Long. 1½—1¾ lin.)

Mas: nervis semper validis, capite, thorace scutelloque saepius fusco-pictis.

Fem.: nervis interdum tenuioribus; capite, thorace scutelloque saepe immaculatis; in copula.

Var. a. *obscurus*, ♂♀. in copula. Supra griseo-testaceus, aut fusco-pictus (♂.), aut immaculatus (♀.), hemelytris hyalinis, nervis obscuris. freq.

FALL. Act. Holm. 1806. p. 120. 4. ae. ♀. et Hemipt. Suec. 1829. 62. 5. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 543. 4. a. ♂♀. *Jassus diadema* FABR. Rhyng. 87. 14. ♂. *Jassus bipustulatus* FABR. Rhyng. 88. 18. ♀.

Var. b. *pallens* ♀. totis testaceus immaculatus. freq.

FALL. l. c. var. β. ZETT. l. c. var. b. ♀.

Var. c. *triangularis* ♂♀, testaceus, hemelytris basi circa scutellum flavis, disco maculis duabus hyalinis.

FALL. l. c. var. γ. ZETT. l. c. var. c. ♂♀. *Jassus triangularis* FABR. Rhyng. 88. 19.

Var. d. *flavicollis* ♀. obscure testaceus, vertice, thorace, scutello, hemelytrorumque basi interiori flavis, maculisque duabus disci hyalinis. Freq. (in cop. cum var. a.)

ZETT. l. c. var. d. ♀. *Cicada flavicollis* LINN. Fn. Sv. 891. forte?

Var. e. *Rosae* ♀. supra saturate flavus, punctis frontalibus nigris, hemelytrorum apice hyalino.

ZETT. l. c. var. e. ♀. FALL. l. c. var. e. ♀. *Jassus Rosae* FABR. Rhyng. 87. 16? (exclus. Syn. LINN.) *Jassus flavicollis* AHRENS. Fn. Ins. Europ. Fascic. 3. 23. var. i.

Var. f. *fuscus* ♂. supra griseo-flavus, frontis macula majori cruciformi, thoracis fascia antica, scutello corporeque nigris, hemelytris hyalinis valide fusco-nervosis, pedibus pallidis. — ZETT. l. c. var. f. ♂.

Var. g. *capucinus* ♀. niger, antice flavus. rar. varietas pulchra.

Var. h. *tristis* ♂. supra niger, maculis capitis flavis et hemelytrorum hyalinis.

Hab. in foliis arborum et fruticum, praesertim Betulae albae et Alni per partem sylvaticam Lapponiarum omnium suecicor. mens. Aug. — Sept. passim; varietates a., b., c. et d. frequentius; varietates f. tantum ad Tornoam rarissime legi. Varietates g. et h. tantum in Lapponia Umensi seu meridionali mihi obviae, scilicet g. ad Lycksele et Lycksele 29. Jul. — 4. Aug. frequenter inventae. Supra Kautokeino et Umenaes hanc speciem non inveni, nec in Nordlandiae Finmarkiaeque maritimis eam unquam observavi. (Lapp.-Scan. var. a—e. freq.)

5. **J. nigrifolius**: niger, vertice scutelloque atris, fronte picea, hemelytris brunneo-nigris nitidis, pectore flavo-maculato. ♀. (Long. fere $1\frac{3}{4}$ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 544. 5. ♀. *Jassus fruticola* FALL. Hemipt. Sv. 1829. 62. 5. var. ζ. Secundum Mus. FALL.

Hab. in foliis Betulae albae rarissime, nec nisi unicum individuum inter Karesuando et Muonioniska Lapponiae Tornensis d. 16. Aug. inveni. (Lapponia-Finland. SAHLB.-Westrogoth. GYLLENH.-Gottlandia ad Ejstad 15. Jun. 1819, ipse. Nullibi frequenter occurrit, et in Suecia meridionali, Scania haecenus non observatus.)

Fem. Magitudo fere praecedentis, at paullo longior et angustior videtur, totus cum pedibus niger. Frons supra rostrum ferruginea. Hemelytra vitida, brunneo-nigra, non pellucida. Alae lacteae. Pectus flavo-maculatum. Vix varietas *Jassi Fruticolae*, ut voluit FALL.

6. **J. venosus**: griseus, corpore obscuriore, capite thoraceque nigro-maculatis, hemelytris hyalinis, valide fusco-nervosis, pedibus nebulosis. ♂♀. (Long. 1 lin.)

Mas: maculae frontales nigrae, dilatatae. Thorax niger, flavo-lineatus. Scutellum nigricans.

Fem.: puncta verticis 2 nigra. Thorax griseus, punctis 2 anticis nigris. Scutellum nigrum, macula media cordata flava. Anus testaceus.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 544. 6. ♂♀. *Cicada venosa* FALL. Act. Holm. 1806. p. 25. 19. ♂♀.

Hab. cum prioribus in Lapponia rarius. (Lappon.-Scan. freq.)

Minutus, brevis, parum supra lineam longus; hujus certe generis. Frons subtus striata, qua nota ut et habitu ad genera sequentia quodammodo accedit. Nervi hemelytrorum validi, ut in *Jass. Fruticola* directi. Pedes grisei, fusco-maculati. — **Obs.** *Jassus venosus* AHRENS. Fn. Ins. Europ. Fascic. 5. fig. 20, aliud est insectum; ad *Cicadae* genus forte referendum.

Sect. 2. Thorax limbo collari auctus. Hemelytra submembranacea. (Tettigonides FALL.
Disp. *Fulgorides* FALL. Hem. Sv. 1829.)

Phalanx I. Antennae in oculorum situ infero non insertae, articulis 2 basalibus conjunctis capite brevioribus.*)

30. Cixius.

LATR. Hist. Nat. des Crust. et des Ins. T. 12. *Flata* FALL. Hemipt. Sv. GERM. FABR. *Delphax* FALL. Act. Holm.

Corpus mediae magnitudinis, ovato-trigonum. Caput par-

*) Sub hac militat genus *Jassus*, et plura genera exotica.

vum. Frons subtus tricarinata. Antennae breves. Thoracis limbus collaris brevissimus, angulatus. Hemelytra longa ampla, subalaefornia, pellucida, nervis crebris, apice subalternatim furcatis. Tibiae posticae, spinis 2 minutis, apice denticulis coronatae. Anus ♀ saepe lanatus. **Color** obscurus; pictura subfasciata. **Motus** strenue et sat longe saltatorius cum volatu. **Habitatio** larvarum in terra, ubi radices plantarum consumunt; imaginum in fruticibus, quorum folia pungunt et succum sugunt; per partem sylvaticam Lapponiae, et regionem inferalpinam littoralem Norvegiae. **Differentia sexus** evidens; **mas**: ano subcylindrico genitale bilamatum includente; **femina**: ano depresso, vagina elongata, ensiformi. (Spec. Scand. 4, Faunae nostrae communes.)

1. **C. nervosus**: nigricans, frontis carinis, thoracis limbo collari pedibusque obscure testaceis, hemelytris hyalinis fusco-maculatis, nervis albidis, nigro-punctatis. ♂♀. (Long. 3 lin. et ultra.)

Var. a. ♂♀. in copula. Hemelytra pellucida, maculis variis obsoletis fasciaeque antica transversa angusta distinctiori, fuscis, puncto costali (stigmatem) pone medium nigro.

LATR. l. c. p. 311. ZETT. Fn. L. 1. 546. 1. a. ♂♀. *Cicada nervosa* LINN. Fn. Sv. 892. *Flata nervosa* FABR. Rhyng. 54. 47. vera. PANZ. Fn. 203. f. 6. certe. FALL. Hemipt. Sv. 1829. 71. 1. a. ♂♀. *Delphax nervosa* FALL. Act. Holm. 1806. p. 124. 1.

Var. b. ♂♀. Hemelytra pellucida, maculis variis obsoletis fasciaeque postica transversa lata distinctiori, fuscis, puncto costali pone medium nigro.

ZETT. l. c. var. b. ♂♀. *Cicada nervosa* DE GEER Ins. 3. t. 12. f. 1. 2. *Cicada cunicularia* LINN. Syst. Nat. 2. 711. 44. certe. *Flata cunicularia* FABR. Rhyng. 55. 48. antennis mutilatis (an quoque ejusdem *Lystra cunicularia* l. c. 56. 1?) *Cercopis Dionysii* PANZ. Fn. 34. f. 24. certe.

Var. c. ♂♀. Hemelytra brunnescenti-fuliginosa, fascia postica saturatiori, apice hyalinis, puncto costali pone medium nigro.

ZETT. Fn. l. c. var. c. ♂♀.

Hab. in fruticibus Lapponiae Norvegiae passim; ad Björkvik juxta Ofotenfjord, et in insula Schiervoe Nordlandiae septentrionalis omnes varietates 14 — 26. Jul. inveni. In Lapponia orientalibus hanc speciem non nisi in Lapponia Suecica Umensi ad Wilhelmmina, 15 — 20. Jul. parce vidi. In fol. Alni et in graminos. ad Garen et Justdalen Norvegiae etiam a D. BOHEMAN 16—18. Aug. lectus. (Lappon.-Scan. pass.)

Inter majores Cicadarias Scandinaviae, circiter 3 lineas longus. Caput parvum. Scutellum tricarinatum. Hemelytra lata, pellucida. Alae albae, nervis tribus apicalibus distincte furcatis. Pedes variant l. toti testacei l. femoribus obscurioribus. Tibiae muticae, posticae denticulis 2—3 minutis.

2. **C. cynosbatis**: niger, frontis carinis, thoracis limbo collari tibisque testaceis, hemelytris pellucidis, obsolete fusco-maculatis, nervis nigro-punctatis, capite antice obtuso. ♂♀. (Long. 2—2½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 547. 2. ♂♀. *Flata Cynosbatis* FABR. Rhyng. 54. 45. *Delphax Cynosbatis* FALL. Act. Holm. 1806. p. 126. 2. *Cicada leporina* LINN. Fn. Sv. 895? *Flata cunicularia* FALL. Hemipt. Sv. 1829. 72. 2. certe ♂. ut e collectione patet.

Hab. cum priori rarius; in paludosis et graminosis in Lapponia Umensi ad Umenaes, 8—9. Jul. mares et feminas inveni, usque in inferiorem regionem alpinum Brattiksfjell adscendentes; ad Björkvik Nordlandiae d. 15. Jul. etiam utrumque sexum legi. (Lapp.-Scan. pass.)

Autecedente duplo minor, praesertim mas, qui feminae magnitudine semper longe cedit. Alias statura et partium formatione utraque species sat similis. Hemelytra subpellucida, maculis sparsis fuscis obsoletis, costa maculis quibusdam distinctioribus et puncto pone medium nigricante. Alae ut in priori specie nervosae. Femora saepius nigricantia.

3. **C. lapponicus**: depressus opacus, supra fuscus, subtus flavus, hemelytris unicoloribus; capite antice acuto; collari lato, thorace obsoletissime carinato. ♂. (Long. 3—4 lin.)

Hab. in Lapponia Suecica meridionali rarissime; in trunco exarido in silva acerosa prope Långseleberg et ad Stensele 2 specimina d. 3. Jul. 1832 a D. DAHLBOM inventa. (Lapp.) Latitudine vix *C. nervosus*, sed plerumque longior, corpore valde depresso, capite conico, acuminato, collari latiori et thorace parum carinato a prioribus distinctissimus. Supra fuscus aut brunneus, hemelytris subunicoloribus, stigmatem obscuriori. Oculi in vivo obscure brunnei. Frons subtus, autem, pectus et pedes flavescantia. Abdomen fuscum.

4. **C. confinis**: depressus, opacus, fusco-nigricans, hemelytris fuscis, parce albo-irroratis, stigmatem atro, macula alba

utrinque terminato, nervis impunctatis, capite antice subacuto, collari sublato, thorace leviter carinato. ♂. (Long. 3 lin.)

Hab. rarissime cum priori, cui similis, sed capite obtusiore, collari paullo minus lato, thorace subcarinato, et colore alio, certe distincta. A. C. *Cynosbatis* etiam vere differt. (Lapponia.)

Phalanx II. Antennae in oculorum sinu infero insertae, articulis 2 basalibus conjunctis capitis longitudine, articulo primo secundo multo brevior.

31. Delphax.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 397. FABR. FALL. GERM.

Corpus parvum, ovatum aut oblongum. Frons subtus tricarinata. Antennae longiusculae. Thoracis limbus collaris latior, arcuatus. Hemelytra deflexa, aut abbreviata, aut elongata, pellucida, varie sed parce nervosa. Tibiae posticae uni-vel hispinulosae. Anus non lanatus. Color griseus; pictura subvittata. *Habitatio* in graminosis, libenter locis humidis; per regionem sylvaticam et subalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* ut in *Cixio*; interdum vero individua ut pupae, seu ante explicationem completam alarum, copulantur, quod in genere praecedente nondum observavi. (Spec. Scand. 13.)

1. *D. dispar*: nigricans, aut pallescens, hemelytris cinereo-hyalinis immaculatis, nervo marginali basi pallido, apice fusco. ♂♀. (Long. fere 1½ lin.)

Var. a. ♂♀. Corpus nigricans, frontis carinis pedibusque pallescentibus, thoracis limbo collari albedo.

FALL. Act. Holm. 1806. p. 126. 3. var. e. ♂♀. et var. γ. ZETT. Fn. Lapp. 1. 548. 1. a. ♂♀. *Cicada dispar* PANZ. Fn. 35. f. 19. ♂. *Cicada dubia* PANZ. Fn. 35. t. 20. ♀. certe. *Delphax marginata* FABR. Rhyng. 84. 9. ♂?

Var. b. ♂♀. Corpus pallescens, abdominis basi, scutellique lateribus interdum, nigricantibus.

FALL. l. c. var. β. ♂♀. ZETT. l. c. var. b. ♂♀. *Delphax flavescens* FABR. Rhyng. 84. 7. ♂? Ejusdem *Delph. striata* vero FALLENI alia est species et distincta. — Sub nomine: *Delphax pellucida* FABR., femina hujus varietatis a D. GERMAR mecum etiam communicata.

Hab. in Lapponia meridionali ad Lycksele, nec non in Nordlandia Norvegica, mens. Jul. Aug. passim. (Lappon.-Scan. freq.)

Long. fere 1½ lin. Larvae apterae rudimento hemelytrorum, totae pallescentes, abdominis dorso linea utrinque nigra, saepe in copula deprehenduntur, cum imaginiibus in gramine habitantes. — *Delphax striata* FALL. hinc simillima, hemelytrorum sutura in medio macula nigra evidentiore, in Succia inferiori frequens, in Lapponia a me frustra quaesita. — Obs. *Delphax flavescens*, striata et marginata FABR. ut distinctae species a Cel. GERMAR in Magaz. der Entom. 3. p. 213. seq. proponuntur; an jure?

2. *D. pellucida*: nigra, frontis carinis pedibusque fusco-testaceis, thoracis limbi collaris margine postico summo albedo, hemelytris hyalinis, nervis obscuris, distinctis. ♂.

FABR. Rhyng. 84. 6. FALL. Act. Holm. 1806. p. 129. 5. ♂. et Hem. Sv. 1829. 76. 4. ♂♀. ZETT. Fn. Lapp. 1. 548. 2. ♂.

Hab. cum priori rarius; ad Björkvik Nordlandiae d. 14. Jul. inveni. Ad Lycksele Lappon. Umensis Aug. quoque capta. (Lapp.-Ostrogoth. ♂♀. rar.)

Mas. Praecedente paullo minor. Pedes toti saepe, uti reliquum corpus, nigricantia. Feminam non vidi in Lapponia.

Obs. E directione nervorum in hemelytris notas discernentes harum specierum frustra quaeris, utpote parum constante et in diversis individuis saepe diversa; immo interdum in uno ejusdemque speciminis ala dextra haec directio paullo discrepat cum illa in sinistra. Plerumque unus nervorum longitudinalium in apice furcam format.

3. *D. minuta*: subtus pallida, supra nigra, vitta dorsali lata hemelytrisque albis, his striga apicis atra. ♂♀. (Long. 1 lin.)

FABR. Rhyng. 84. 10. FALL. Act. Holm. 1806. p. 129. 6. ♂♀. vera. ZETT. Fn. L. 1. 549. 3. ♂♀. *D. guttula* FALL. Hem. Suec. 1829. 76. 5. ♂♀. — Sub nomine: *Delphax guttula* a D. GERMAR mihi missa. GERM. Mag. 3. 216.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Hab. in Lapponia sylvatica, Collect. D. KOLSTRÖM. (Lappon.-Scan. freq.)

Minuta, vix ultra 1. lineam longa. Hemelytra alba, striga nigra terminata. Nervi in apice pauciores, 3 vel 4, vix furcati. Pectus nigro-maculatum. Frons subtus ad latera puncto atro.

Obs. *Delphax lineola* AHRENS Fn. Europ. Fasc. 7. f. 19. ad quam *Delphax minuta* FABR. ut synonymum refertur, est alia species, mihi ignota; „fronte conica gaudens.

4. *D. hemiptera*: nigricans, frontis carinis pedibusque dilutioribus, hemelytris longitudine abdominis, coriaceis, brunneo-subhyalinis, nervis validis, subgranulatis. ♂♀. (Long. vix 1 lin.)

GERMAR. Magaz. der Entomol. 3. p. 217. 8. ZETT. Fn. Lapp. 1. 549. 4. ♂♀.

Hab. in graminosis maritimis Nordlandiae Norvegicae rarius; ego ad Björkvik et Evenäs juxta Ofotenfjord eam in copula medio mens. Julii inveni. (Lapp.-Scan. pass.)

Praecedente fere brevior, at paullo latior. Tota obscura. Solum carinae frontis, thoracis limbus collaris pedesque obscure testacea. Hemelytra brunnescentia, parum pellucida, nervis validis, in apice 4—5 subsimplicibus, vix furcatis. Alae brevissimae. Larva tota pallida, hemelytris vix ullis, cum imagine visa. Individua adhuc minora, hemelytris abbreviatis, alias simillima, in humidis Botniae occidentalis et borealis mens. April. et Majo vidi, hujus sine dubio speciei. Alia denique specimina in Ostrogothia et Scania locis paludosis verno tempore legi, hemelytris abdomine paullo brevioribus, forte *Delphax hemiptera* GERMARI genuina.

Divisio Secunda.

Hemelytra aut submembranacea, aut pellucida, alaeformia aut nulla.

(Insecta partibus interdum non explicatis; quaedam parasitica, vegetabilibus tota fere vita adfixa, nutrimenta e succo eorum hauriunt.)

FAM. 4. APHIDIAE. LATR.

Tarsi biarticulati. Mares hemelytris et alis; feminae saepe apterae. Rostrum in utroque sexu.

32. Livia.

LATR. Gen. Cr. et Ins. 2. p. 170. 399. 1. AHRENS. Fn. BURM. DAHLB. *Diraphia* ILLIG. Mag. 2. p. 284.

Psylla FALL.

Corpus minutum, oblongum, alatum. Caput horizontale, vertice unisulcato. Antennae horizontaliter porrectae, 10-articulatae, articulo 1 crassissimo ovato, longitudine reliquorum simul sumtorum, ceteris singulis microscopicis. Ocelli nulli. Hemelytra deflexa, subcoriacea, subtrinervia, nervis 2 interioribus apice furcatis. Alae membranaceae, trinervosae. Pedes breves, validi, submutici. Color obscurus. *Motu* tarda; saltatoria? *Habitatio* in pratis paludosis, Junceis, etiam in Pinetis et Abietinis; per partem sylvat. Lapponiae. Larvae sanguineae, albo-pruinosa. *Differentia sexus*: mas: ano obtuso, genitalibus sursum flexis; femina: ano acuto, stylato. (Sp. Scand. 1. nostra).

1. *L. Juncorum*: fusco-testacea, pedibus pallidioribus, capite thoraceque ferrugineis, antennis medio albis, apice nigris, hemelytris brunneis, alis lacteis. ♂♀. (Long. 1 lin.) LATR. l. c. FABR. 12. f. 1. DAHLBOM. Scand. Ins. Lund. 1837. p. 132.

Hab. in Lappon. meridionali rarissime. (Lapp.-Gottlandia, Ostrogothia in pratis humidis passim frequenter, Aug. Sept., obvia. — Juncorum flores teneros pungit, punctationeque efficit, ut illi demum deformati evadant.)

33. Chermes.

FABR. Rhyng. 45. FALL. LINN. *Psylla* GEOFFR.

Corpus parvum, oblongum, alatum. Rostrum pectorale. Antennae longae, subfiliformes, 9—10-articulatae. Ocelli

2. Alae deflexae, superiores (hemelytra) majores, nervo marginali undique cinctae; nervi longitudinales 3, quorum 2, antequam marginem attingunt, in furcam divisi. Pedes breves validi. *Color* virescens l. flavescens, pictura raro determinata. *Motus* larvarum tardus, imaginum cum volatu saltatorius. *Habitatio* in plantis variis, ubi larvae sub integumento saepe latitant; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* evidens; *mas*: ano obtuso, appendiculis 2 erectis, et apice incurvis lamella concava; *femina*: stylo bivalvi, exserto. (Spec. Scand. 25 et ultra, parum cognitae ob insufficientiam descriptionum apud Auctores).

Subdiv. 1. Hemelytrorum nervus costalis simplex. (Nervus scilicet auxiliaris ab origine hemelytri ad medium costae curvatus ductus, ibique cessans).

A. Hemelytra (alae superiores) maculata. (Sub hac militat etiam *Chermes exilis* mihi seu *Tettigonia exilis* WEB. und MOHR; sed haec species *Ostrogothica* in Lapponia vix habitat).

1. *Ch. nebulosa* ^{*)}: flavo-nigroque variegata, pedibus antennisque flavis, harum clava nigra, hemelytris albis, maculis cohaerentibus fuscis. ♂♀. (Long. 1 lin.)

Hab. in Lapponia Tornensi; ad cataractam Wackokoski, ubi Abies crescere desinit, die 5. Jul. plura specimina utriusque sexus legi. In Lapponia Umensi ad Lycksele et Wojsnsjoe utrumque sexum 11. Jul. — 16. Aug. quoque inveni. In alpe Dowre Norvegiae in graminosis ad Drivstuen 29 — 30. Jun. etiam a D. BOHEMAN deprehensa. (Lapponia).

Minuta, corpore vix lineam longo. Pulchra et distincta. Caput et truncus nigro-flavoque variegata. Antennae breviusculae, pallidae, articulo primo fusco, ultimo atro. Abdomen nigricans, margine laterali summo flavescens. Anus flavescens. Foliola duo supra anum in mare, pallida. Hemelytra albida, pallido-nervosa. Nervus auxiliaris a basi fere ad medium costae extenditur, ibique cessare videtur. Ab illo iterum in discum exeunt duo nervi longitudinales, quorum alter usque ad costam propius ad apicem descendit simplex, alter bis dichotomus marginem anteriorem furcis duabus tangit. Qualis nervorum directio in toto genere obtinet. In hac vero specie nervus longitudinalis simplex excurrit subrectus ad apicem hemelytri. Rami furcae posterioris longitudine aequales; altero ramo in summum apicem hemelytri descendente. Rami furcae anterioris inaequales, alter brevissimus in marginem abit rectus, alter elongatus in marginem excurrit valde curvatus. Maculae hemelytrorum fuscae fascias duas undulatas foruant, altera in medio, altera post medium. Praeterea omnes nervi late infuscati. Alae albiae, immaculatae, nervis obsoletis. Pedes totius pallidi.

B. Hemelytra immaculata. In hac Trib. pleraeque LINNAEI *Chermes* forte locari possunt).

2. *Ch. fusca*: grisea, antennarum basi pedibusque pallescentibus, femoribus tarsisque infuscatibus, hemelytris hyalinis nervis pallidis, ramo altero furcae posterioris in summum apicem excurrente. ♂♀. (Long. corp. cum alis 2 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 552. 2 ♂♀.

Hab. in Lapponia boreali rarissime, versus finem mensis Aug. semel inventa. Sed in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Lycksele, in foliis Betulae albae d. 7 — 16. Aug. frequenter in copula capta.

Mas. Fem. Corpus 1½ lineam longum. Caput et thorax fusca l. grisea. Antennae elongatae, flavae, articulo primo fusco, apice atrae. Abdomen nigricans, appendicibus anipilosis, fusco-testaceis. Hemelytra hyalina, nervis pallidis. Nervus longitudinalis simplex, subrectus. Furca posterior lata, ramis omnino aequalibus, rectis, altero in summum apicem descendente. Furca anterior ramis inaequalibus, longiori arcuato, breviori etiam paulo curvato. Pedes flavescens, femoribus posticorum tarsisque omnibus nigricantibus. Articuli coxae albiae.

^{*)} III. a LINNÉ et FABRICIUS *Chermidum Aphidumque* species, a plantis, quibus nutritur, tantum denominantur; cum vero saepe tres l. quatuor species in una eademque planta, ex. gr. in Pino et Betula simul vivant, hic denominandi modus ab hospitio non ulterius est recipiendus. Unus etiam ille nomina virorum Eutonologorum insectis tribuendi, qui hoc tempore praesertim viget, caute et parce adhibendus, ne fiat abusus. Nomina igitur e colore, pictura vel aliis insecti proprietatibus desumpta, pro novis meis speciebus eligere coactus fui.

3. *Ch. picta*: flavo-luteoque variegata, abdomine obscuriore, pedibus antennisque pallidis, clava atra, hemelytris hyalino-brunnescentibus, nervis concoloribus, ramo altero furcae posterioris paulo pone apicem excurrente. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 553. 3. ♂♀

Hab. in Lapponiae sylvaticae borealis mens. Jun. ad Kengis et Wittangi passim, ad Karungi prope Ofver-Torneå d. 27. Maj. in copula capta. In Lapponiae vero meridionalis graminosis locis aridis et cultis, ex. gr. ad Lycksele et Gajtokån a die 23. Jun. usque ad 22. Aug. frequenter visa, in copula versus autumnum juncta saepe deprehensa. (Lappon-Botnia borealis).

Priori paulo minor. Supra lutea, parce flavo- et griseo-picta. Os flavum. Antennae breves, pallidae, articulo ultimo subclavato, atro. Abdomen nigricans, ano pallido. Hemelytra fusco-hyalina l. brunnescentia, versus apicem saturatius, nervis parum obscurioribus. Nervus longitudinalis simplex paulo flexus. Rami furcae posterioris longitudine inaequales, longiori paulo pone apicem curvatum excurrente. Ramus brevior furcae anterioris subrectus. Pedes flavi, femoribus praesertim posticis supra striga longitudinali nigra.

4. *Ch. Urticae*: obscure testacea, pedibus pallidioribus, antennis albis apice nigris, hemelytris subhyalinis, nervis testaceis, ramo altero furcae posterioris juxta apicem subacutum excurrente; margine interiori strigis tribus brevissimis. ♂♀. (Long. corporis absque alis ¾ lin.)

LINN. Fn. Sv. 1006. certe. ♂. DE GEER Ins. 3. 131. 1. Tab. 9. f. 17 — 26. Tab. 10. f. 1. 2. ♂. FABR. Rhyng. 304. 10. ZETT. Fn. Lapp. 1. 553. 4. ♂♀. *Psylla Urticae* BURM. Handb. 1835. 2. p. 98. 3.

Hab. in Lapponia locis ubi crescit *Urtica dioica*, e qua vicitat. Larva brunnea, albo-maculata, subtus viridis. (Lappon-Scan. freq.).

Corpus vix 1 lineam longum. Obscure testacea. Partes oris saepe nigricantes. Antennae breves, albiae, articulo primo fusco, ultimo crassiori atro. Thorax testaceus aut fuscus, lineis plerumque dilutioribus. Abdomen fuscum, ventre et interdum lateribus pallidis. Hemelytra apice subacuta tota sordide hyalina, nervis fusco-testaceis. Nervus auxiliaris ad medium costae vix extensus. Nervus longitudinalis simplex, subflexus. Nervi furcati non bis dichotomi, sed ex eodem puncto originem ducunt. Furca posterior brevis, lata, inaequalis, ramo longiori juxta apicem acutum (nec in summo acumine) in marginem excurrente. Ramus brevior furcae anterioris in marginem suboblique ducitur. In margine interiori tres observantur strigae erectae, brevissimae, obsoletae; duae scilicet in ipsis furcis locatae, et tertia harum intermedia. Alae hyalinae, nervis obsoletissimis. Pedes testacei, unguitibus fuscis.

5. *Ch. acutipennis*: atra, antennarum medio flavo, pedibus testaceis, femoribus ultra medium nigris, hemelytris angustatis, subacutis, fusco-hyalinis, nervis subtestaceis, ramo altero furcae posterioris fere in apicem excurrente. ♂♀. (Long. ¾ lin., cum alis 1 lin.)

Var. a. hemelytris flavo-hyalinis.

ZETT. Fn. Lapp. 1. 554. 5. ♂. var. a.

Var. b. hemelytris hyalinis, vix infuscatibus.

ZETT. l. c. var. b.

Hab. in Pinetis Lapponiae sylvaticae et Botniae occidentalis verno tempore passim; ad Skellefteå et Wittangi pauca specimina legi. (Lappon-Westerbotnia-Gottlandia in ericetis et pratis paludosis ad Ruthe et Fåröen, 12 — 15. Jul. pass. — Scan. ad Esperöed 15. Aug. rar.).

Mas. Magnitudo et summa affinitas praecedentis, nec differt nisi colore et habitatione. Nigra, punctis thoracis utrinque luteis. Antennae medioeres s. breves, flavae, articulis primo et ultimo atris. Abdomen nigrum, ano testaceo. Hemelytra angusta, apice magis acuto quam in reliquis, tota flavescens-hyalina, nervis vix infuscatibus. Nervus auxiliaris breviusculus. Nervus longitudinalis simplex, subrectus l. parum flexus. Nervi duo furcati nervum auxiliarem in eodem puncto attingunt, ut in priori specie. Rami furcae posterioris inaequales, ramo altero longiori prope ad summum acumen hemelytri recto excurrente. Ramus brevior furcae anterioris obliquus. Pedes testacei, femoribus ultra medium unguitibusque nigris.

6. *Ch. affinis*: atra, antennarum medio flavo, pedibus testaceis, femoribus ultra medium nigris, hemelytris apice rotundatis, fusco-hyalinis, nervis parum infuscatibus, ramo altero furcae posterioris pone apicem excurrente. ♂. (Long. ¾ lin., cum alis 1 lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 554. 6. ♂.

Hab. in Lapponia forte rarissime, non nisi unicum individuum in Pino ad Wittangi detexi. (Lapponia).

Mas. Magnitudo et affinitas praecedentis, sed differt hemelytro-

rum apice rotundato (nec acuto) ut et horum directione nervorum. Nervus auxiliaris fere ad medium costae extenditur. Nervus longitudinalis simplex subrectus. Nervus alter bis dichotomus. Rami furcae posteriores subaequales, haud longe distantes, altero paullo pone apicem ad marginem excurrente. Ramus brevior furcae anterioris omnino rectus. Squamae caudales pallidae.

7. Ch. viridula: flavo-viridis, antennarum apice nigro, hemelytris hyalinis nervis pallidis, ramo altero furcae posterioris recto in summum apicem rotundatum excurrente. ♂♀. (Long. $\frac{3}{4}$ lin., cum alis 1 lin.).

ZETT. Fn. Lapp. 1. 555. 7. ♂♀.

Hab. in foliis Abietis rarius; ad Karungi Botniae borealis et ad Junosuando Lapponiae Tornensis 27. Maj. et 10. Jun. utrumque sexum inveni. (Lappon.-Torneå).

Statura et magnitudo prioris. Tota flavo-virescens. Antennae medioeres, apice indeterminate nigrae. Hemelytra subangustata, apice rotundata, tota hyalina, nervis pallescentibus. Nervus auxiliaris ad medium costae vix extensus. Nervus longitudinalis simplex rectus. Nervi duo furcati non ad basin dichotomi, sed nervum auxiliarem in eodem puncto attingunt, omniac ac in *Cherm. acutipenni*. Rami furcae posterioris subaequales, sat late distantes, altero in summum apicem rotundatum recto excurrente. Furca anterior fere minor quam in prioribus speciebus, ramo breviori in marginem suboblique ducto. Alae ut in praecedentibus aquae, obsoletissime nervosae. Pedes flavo-virescentes, unguibus fuscis.

Subdiv. 2. Hemelytrorum nervus costalis pone medium duplex. (Nervus scilicet auxiliaris ab origine hemelytri curvatur in medium costae, quam deinde interius versus apicem sequitur, interstitio infusato. Ad hanc Subdiv. pertinet etiam *Chermes Fraxini* FABR. Scaniae frequens, sed non Lapponiae, incola.)

8. Ch. Alni: flavo-virescens, supra luteo-maculata, antennis longis nigro-annulatis, hemelytris hyalinis costa basi viridissima, nervis fusco-testaceis, ramo altero furcae longioris fere in ipso apice excurrente. ♂♀. (Long. cum alis 2 lin. et ultra).

LINN. Fn. Sv. 1005. ♂. DE GEER Ins. 3. 148. 3. T. 10. f. 8—20. ♀. (nervi vero hemelytrorum false directi). FABR. Rhyng. 305. 12. ZETT. Fn. Lapp. 1. 556. 8. ♂♀. *Psylla Alni* BURM. Handb. 1835. 2. p. 98. 1.

Hab. in Alno Lapponiae borealis passim, meridionalis frequentius, praesertim ad Wilhelmnia et Almeise vulgaris 16—24. Jul.; in copula; imagines solitarie, salientes; larvae apterae sociatim, lana alba, vestimentis adhaerenti, dimidiatum tectae. (Lappon.-Scan. copiose).

Inter majores generis, corpore circiter $1\frac{1}{2}$ lin. longo. Tota viridiflava, capite thoraceque supra plerumque luteo-maculatis. Antennae thorace longiores, graciles, basi testaceae, medio fusco-annulatae, extrorsum nigrae. Hemelytra hyalina, costa saepe ultra medium viridi, nervis fusco-testaceis. Nervus auxiliaris ad medium costae ductus, deinde juxta illam sat prope sequitur interstitio viridi; at longe ante apicem hemelytri cessat. Nervus longitudinalis simplex paullo flexus. Furca posterior aequalis, longa, ramo altero fere in summum apicem excurrente. Furca anterior sat magna, ramo altero breviori ad marginem oblique flexo. Alae aquae, nervis obsoletissimis, pedes validi, viridi-flavi, unguibus nigris.

Obs. Color viridis in hoc genere post mortem plerumque pallescit vel flavescit.

9. Ch. nigrita: nigra, antennarum medio tibiisque fusco-testaceis, hemelytris aqueis, nervis validis fuscis, ramo altero furcae longioris juxta apicem hemelytri excurrente. ♂♀. (Long. cum alis $1\frac{1}{4}$ lin.).

ZETT. Fn. Lapp. 1. 556. 9. ♂.

Hab. in Salice ad Wittangi Lapponiae Tornensis rarissime, die 13. Jun. capta. Sed in Lapponia meridionali paullo frequentius occurrit, praesertim femina, ibique usque ad regionem subalpinam procedens, in alpe Brattiksfjell d. 8. Jul. deprehensa (Lappon.-Hernösand ad Johannisberg in fruticibus Salicis feminae jam d. 20. Maj. frequenter visae).

Mas: Corpus vix 1 lineam longum. Tota nigra. Antennae medioeres, testaceae, basi et apice nigrae. Thorax niger, punctis quibusdam testaceis. Abdomen nigrum, parum utidum (in excisata). Hemelytra hyalina, nervis nigricantibus. Ad marginem anteriorem excurrunt 2 furcae, quarum superior ramos habet longitudine aequales, inferior vero (ad basin propior) ramis gaudet inaequalibus, altero brevi subrecto, altero elongato, valde curvato. Nervus interior costalis longe ante apicem hemelytri cessat. Alae inferae subnervosae seu nervis obsoletissimis. Pedes nigri, anteriorum geniculis tibiisque omnium obscure testaceis.

Fem.: mari similis, nigricans, maculis hinc inde ferrugineis.

10. Ch. pulchra: nigro-fusca, thoracis dorso capitisque maculis luteo-ferrugineis, pedibus flavicantibus, hemelytris,

albo-hyalinis, nervis validis, apice fuscis, ramo altero furcae longioris juxta apicem hemelytri excurrente. ♂ exsiccatus. (Long. $1\frac{1}{4}$ lin.).

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in graminosis ad Wilhelmnia 20. Jul. inventa. (Lappon. meridionalis).

Simillima priori, sed differt colore laetiori, supra magis picta, et pedibus totis flavis femoribus tantum summa basi nigricantibus. Anus flavus hamatus, hamis incurvis reflexis, ut in priori.

11. Ch. elegantula: ferrugineo-lutea, pedibus pallidioribus, antennarum annulis abdominisque medio fuscis; hemelytris brunnescenti-testaceis, nervis concoloribus, ramo altero furcae longioris paullo pone apicem excurrente. ♀. (Long. $1\frac{1}{4}$ lin.).

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, ad Wilhelmnia 16. Jul. 1832 a me deprehensa. (Lappon. meridionalis).

Similis magnitudine et statura iterum *Ch. nigritae*, sed colore longe alio et hemelytrorum nervis paullo tenuioribus aperte differt. Caput supra, thorax totus scutellumque pulchre lutea, vix flavo-maculata. Antennae ut in *C. nigrita*, testaceae, annulis, articulo primo apiceque nigrae. Abdomen fuscum basi et ante flavum. Pedes toti luteo-flavi. Hemelytra tota brunnescenti-testacea, unicolora. Alae albescens. Oculi in viva sordide albescens.

34. Aphis.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 401. FABR. FALL. LINN. PANZ. DAHLB. Scand. Ins. Lund. 1837. p. 133.

Corpus minoris magnitudinis, saepe parvum, oblongo-ovatum, molle, interdum farinosum aut tomentosum. Rostrum frontale. Antennae longissimae 6—7-articulatae. Alae 4 (in mare), superiores (hemelytra) majores, nervo interiori marginali nullo. Nervus costalis duplex; ab interiori seu auxiliari exeunt nervi plerumque quatuor, quorum unus (ab apice alae numeratus) brevior ad apicem saepius curvatus, 2dus aut bis dichotomus aut saltem furcatus, 3tius et 4tus simplices, obliqui. Feminae apterae. Pedes elongati, tenues, non saltatorii. Color nigricans, fuscus; pictura interdum insigniter fasciata. Motus tardus, volatus segnis. Habitatio larvarum et imaginum in vegetabilibus, horum detrimento succum sugendo; per partem sylvaticam Lapponiae. Mares alati a feminis apteris mox distinguuntur. (Spec. Scand. 30. et ultra, chaoticae, in Systemat. LINNAEI et FABRICII sine characteribus introductae, igitur melius determinandae et describendae. Typus Generis: *Aph. Piceae*.)

1. A. Piceae: glabra nitida nigra, antennarum filiformium basi, femoribus tibiisque basi rufo-testaceis, hemelytris maris hyalinis, vitta costali in medio nigra, nervo primo longitudinali recto, secundo bis dichotomo. ♂♀. (Long. cum alis 3 lin.).

PANZ. Fn. 78. f. 22. vera. FABR. Rhyng. 302. 56. ♂. ZETT. Fn. Lapp. 1. 557. 1. ♂♀.

Hab. in foliis Abietis Lapponiae borealis rarius, meridionalis passim, Lycksele 4. Aug. (Lappon.-Ostrog. passim, in abiete 12. Jul.).

Magna. Corpus circiter 2 lin. longum. **Mas.** Atra, nitida. Antennae vix thoracis longitudine, filiformes, 6-articulatae, nigrae. articulo tertio longissimo, testaceo, subius crenulato. Rostrum jam corporis longitudine, jam thoracis vix longius. Abdomen postice utriusque tuberculo brevi. Hemelytra corpore fere duplo longiora, hyalina, nervis tenuibus, pallidis. Nervus auxiliaris ad tertiam costae partem extensus, interstitii dimidietate, ultima nigra, opaca. Ab hujus vittae costalis apice exit nervus primus longitudinalis obsoletior, et ad summum apicem hemelytri rectus excurrit, secundum autem vittam nominatam originem habet, in disco bifurcatus, furca ultima elongata, angusta, ramis paullo curvatis marginem hemelytri haud longe ab apice tangit. Nervi duo reliqui a basi ad marginem oblique dirigitur. Alae multo minores, hyalinae, nervo intracostali et duobus disci oblique directis, distinctioribus. Pedes glabri, oculo bene armato pubescentes, rufo-testacei, femorum tibiisque apice tarsisque nigris.

Femina mari descripto simillima, modo aptera, antennarumque articulo tertio subius vix crenulato.

2. A. Pineti: pilosa, albo-farinoso, nigra; antennis filiformibus pedibusque testaceis, tarsis fuscis, hemelytris hyalinis, vitta costali pone medium fuscis, nervo primo longitudinali recto; secundo bis dichotomo. ♂. (Long. cum alis 2— $2\frac{1}{4}$ lin.).

FABR. Rhyng. 300. 44. DE GEER Ins. 3. 39. 2. T. 6. f. 19—33. ZETT. Fn. Lapp. 1. 558. 2. ♂.

Hab. cum praecedente rarius. (Lappon.-Smolandia passim).

Mas. A priori, cui affinis, differt magnitudine paullo minori,

colore et pubescentia. Antennae vix thoracis longitudine, filiformes, 6-articulatae? pallidae, basi et extrorsum nigricantes. Rostrum thorace interdum longius. Abdominis tubercula parum exserta. Hemelytra omnino ut in priori, etiam quoad nervorum directionem, nervis vero paullo tenuioribus, et vitta costali fusca, nec nigra. Pedes pilosi, pallidi, tibiis apice tarsisque nigris. — *Feminam* non vidi, sed apud III. DE GEER l. c. *aptera* describitur.

3. A. pilosa: pilosa nitida nigra, antennarum filiformium tibiisque medio flavo, hemelytris hyalinis, vitta costali pone medium nigra, nervo primo longitudinali recto, secundo bis dichotomo. ♂. (Long. cum alis fere 2½ lin.)

Hab. in Lapponia meridionali rarissime: in paroecia Lapponiae Fredrica specimen unicum d. 29. Jul. a. D. DAHLB. inventum. (Lappon.).

Similis priori, corpore nitidior, non farinoso, antennarum, pedumque colore distincta. Antennae medioeres, pilosulae nigrae, basi flavescetes, articulis 2 primis nigris. Pedes pilosuli nigri, femorum summa basi et tibiis medio flavis.

4. A. costata: pilosa, albo-farinoso nigra, antennis filiformibus pedibusque pallidis, tarsis fuscis, costa hemelytrorum fusca, vitta nigro-brunnea albo-terminata, maculaque ad marginem anteriorem baseos infusata; nervo primo longitudinali recto, secundo simpliciter furcato. ♂. (Long. cum alis 2½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 559. 3. ♂.

Hab. in Abiete Lapponiae rarius. (Lappon. — Ostrogothia passim).

Mas. Magnitudo et summa affinitas praecedentis, hemelytrorum pictura et directione nervorum distincta. Hemelytra hyalina; costa fusca ad medium hemelytri, deinde incipit vitta subdilata nigro-brunnea et macula subquadrata alida terminata. Intra hanc maculam et apicem hemelytri costa distincte infusata. Ad marginem anteriorem baseos macula alia subrotunda fusca conspicitur. Nervus longitudinalis primus a vitta costali ad apicem subrectus excurrit. Nervus longitudinalis secundus valde obsoletus, unicum tantum furcam latam, elongatam format. Reliquae partes corporis ut in priori.

5. A. lanata: subglabra parum nitida nigra, antennarum filiformium medio femoribusque nigro-piceis, abdomine albo-lanato, hemelytris hyalinis, vitta stigmatica nigra, nervo primo longitudinali fere in apicem aiae subcurvatum excurrente, secundo simpliciter furcato. ♂. (Long. 2½ lin.)

Hab. in Lapponia meridionali rarius; ad Wilhelmina in frutibus 19—20. Jul. lecta. Variat pedibus totis lividis. (Lapponia).

6. A. salicina: pilosa opaca nigra, tibiis obscure testaceis, (♂) hemelytris hyalinis, vitta stigmatica cinereo-fusca, nervo primo longitudinali arcuato, secundo bis dichotomo; antennis filiformibus. ♀. (Long. 2 lin.)

Hab. in Salicetis Lapponiae Umensis passim; ad Wilhelmina 17—18. Jul. in copula capta; ad Tresunda, et in alpe Brattiksfjell quoque visa. Variat magnitudine et corpore nitido. Variat etiam pedibus fere totis nigris. Alae albo-hyalinae. (Lappon. meridionalis.).

7. A. punctipennis: glabra, parum albo-farinoso, obscure testacea, antennarum setacearum apice, abdomine tarsisque fuscis, hemelytris hyalinis vitta costali pallescenti, nervo longitudinali primo arcuato, secundo bis dichotomo, ramis apice puncto fusco notatis. ♂. (Long. fere 2½ lin.)

ZETT. Fn. Lapp. 1. 559. 4. ♂.

Var. b. ♂. corpore fusco vel nigro.

Hab. in Betula et Alno Lapponiae borealis rarius, in Lapponia vero utraque varietas ad Lycksele, Badstuttraesk et in alpe Brattiksfjell 30. Jun. — 22. Aug., passim lecta. E Grönlandia var. a. mihi quoque a D. WESTERMANN missa. (Lappon. — Ostrogothia pass.).

Mas. Magnitudo praecedentis. Testacea, glabra, parum albo-farinoso. Antennae corpore longiores, 7-articulatae, setaceae, testaceae apicibus articulorum infuscatis. Oculi in vivo purpurei. Abdomen nigricans, lateribus et tuberculis parum exsertis, pallidis. Hemelytra magna, hyalina, nervis tenuibus, sed distinctis, fuscis, fere ut in *Aphide Piceae* directis. Nervus longitudinalis primus fere a medio vittae costalis exit, et ad costam valde arcuatim flectitur. Nervus secundus longitudinalis bis dichotomus ramo ultimo in summum apicem hemelytri excurrit. Omnes autem rami apice sunt infuscati, ita ut puncta tria (vel quatuor) in margine apicali conspiciantur fusca. Vitta costalis pallescent, parum infuscata. Pedes, praesertim postici, subpubescentes, omnes testacei, tibiis apice tarsisque nigris. — Species haec sine dubio eadem ac *Aphis Ribis* LINN. Fn. Sv. 975.

8. A. nervosa: pilosa, nitida, atra, antennarum subsetacearum basi pedibusque luteo-testaceis, femorum tibiisque

apice, tarsis totis, hemelytrorumque hyalinorum vitta stigmatica et nervis validis, nigris, horum longitudinali primo arcuato, secundo bis dichotomo. ♂. (Long. 2½ lin.).

Hab. in Lapponia Umensi rar.; mihi tantum ad Wilhelmina 17. Jul. obvia (Lappon. meridional.).

A prioribus nervis validis nigris distinguitur. In altera ala nervus secundus (monstr.) subtrichotomus. Furca apicalis medioeriter longa.

9. A. tenuinervis: antennis setaceis subpilosa, nitida nigra, femoribus basi luteis; (♂) hemelytris hyalinis, nervo longitudinali primo arcuato, secundo bis dichotomo omnium apice puncto, vittaque stigmatica, fuscis. ♂. (Long. ♂ cum alis 2½, ♀ exsiccatae 1½ lin.).

Hab. in paroecia Lapponiae Fredrica rar.; d. 29. Jul. a me capta. Ab *A. punctipenni* colore et corpore robustiore distinguitur. Supra parum pilosa. Antennae longae, setaceae, nigrae. Nervorum furca apicalis elongata. (Lapp.).

Variat femorum basi parum luteis. Naestansjöe 13. Jul.

10. A. furcula: antennis subsetaceis parum pilosa, nitida, nigra, pedibus sordide lividis; (♂) hemelytris hyalinis, vitta stigmatica cinerea, nervo longitud. primo arcuato, secundo bis dichotomo, furca apicis brevissima. ♂. (Long. 1½ lin.).

Hab. in foliis fruticum Betulae et Salicis Lapp. Umensis frequenter; ad Rusele, Stensele et Badstuttraesk 30. Jun. — 8. Jul. inventa. Nervorum furca apicalis parva brevi mox dignota. (Lappon.).

11. A. fuscipennis: antennis subsetaceis, porrectis, rigidis, glabriscula, parum nitida, nigra, antennarum articulo 5to luteo-annulato; (♂) hemelytris nigro-fuscis, basi hyalinis, vitta stigmatica atra, nervo longitudinali imo arcuato, 2do bis dichotomo, furca apicali mediocri. ♀. (Long. vix 1½ lin.).

Hab. in Lapponiae Sueciae meridionalis sylvibus rarissime; ad Stensele 3. Jul. a me lecta. Hemelytra breviuscula, eorum colore a prioribus distincta. In altera ala nervus 2dus trichotomus. (Lapponia).

Obs. Plures, quam hic descriptae, *Aphidis* species in Lapponiae sylvibus et nemorosis sine dubio hospitantur, quas vero invenire mihi non contigit. In Botnia occidentali et in Suecia inferiori haud paucas novas detexi, quae cum jam cognitis, secundum appendices abdominis posticae, scilicet 1. *abdomine bicorniculato* (antennis setaceis, elongatis); 2. *abdomine bituberculato* (antennis filiformibus); 3. *abdomine appendicibus nullis* (antennis filiformibus, brevibus); secundum nuditatem aut pilositatem corporis, ut et secundum directionem nervorum in hemelytris, in Sectionibus et Subdivisionibus dispescendae. Color et pictura ut notae pro ejusmodi Divisionibus non adhibenda, sed pro speciebus dignoscendis faciles saepe praebent. — E LINN. *Aphidibus* non omnes mihi rite cognitae, nec eas ob inopiam descriptionum extricare valeo, conjecturae forsitan semper relinquendas. Figurae DE GEERI horum animalculorum, quoad nervorum directionem minime fideles. Pleraque species secundum specimina exsiccata a me descriptae sunt.

35. Thrips.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 400. FABR.

Corpus minutum, lineari-depressum alatum. Rostrum minimum. Antennae filiformes, 8-articulatae. Alae quatuor, horizontales, incumbentes, angustae, breves, margine omni ciliatae, superiores parce nervosae. Pedes laterales, breves, validi. Anus stylatus. Color niger pallidus. *Motus* celer, cursu et saltu. *Habitatio* larvarum et imaginum sub cortice arborum, in floribus et in fungis; per regionem sylvaticam et subalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 6 vel forsitan plures).

1. Thr. Physapus: atra hemelytris albidis immaculatis, antennis, tarsis tibiisque pallidis, his medio infuscatis. (Long. 1 lin.)

LINN. Fn. Sv. 1027. DE GEER. Ins. 3. 6. 1. T. 1. f. 1. FABR. Rhynch. 313. 3. ZETT. Fn. Lapp. 1. 561. 1.

Hab. in floribus Syngenesistarum Lapponiae passim; lineam circiter longa. (Lappon. — Scan. freq.)

2. Thr. Fungi: atra, hemelytris glaucis immaculatis, antennis pallidis fusco-annulatis, tarsis tibiisque testaceis, his medio nigris. (Long. ¾ lin.)

Hab. in Fungo Betulae albae, in Lapponia Tronensi rarius, ad Junosuando d. 9. Jun. capta. Sed in truncis Sorbi Aucupariae ad Alnsele et Åsele, Lapponiae Umensis s. meridionalis, d. 24—25. Jul. imagines cum larvis sanguineis, haud infrequenter legi. (Lapponia.)

Præcedente fere minor. Tota atra, nitida, glabra. Antennae submoniliformes, 8-articulatae, articulo ultimo minutissimo; pallide fusco-annulatae, subpubescentes. Caput subquadratum, planum. Oculi nigri. Abdominis margo praesertim posticus barbatus. Stylus analis elongatus, nudus, apice setigero. Hemelytra et alae angusta, glauca, parum albida. Pedes nigri, tibiis testaceis, medio nigris, tarsis pallidis. Femora antica crassissima.

3. Thr. picipes: nigra, nitida; hemelytris subulatis fuscis, basi albidis, pedibus rufo-piceis, tarsis pallidis. (Long. $\frac{1}{3}$ lin.).

Hab. in Lapponia boreali rarissime; ad Björkvik Nordlandiae Norvegicae d. 14. Jul. inveni. In floribus vero pratensibus Lapponiae Sueciae meridionalis, ex. gr. ad Lycksele, 20—23. Jun. passim inventa. (Lapponia.)

Minutissima, priore multo minor, vix $\frac{1}{2}$ lin. longa. Antennae brevisculae, filiformes, pubescentes nigrae, basi pallidae. Corpus nigrum, nitidissimum, glabrum. Abdomen subconvexum, lateribus parum pilosum. Anus acutus, stylo vero parum elongato, parce piloso, apice vix setigero. Hemelytra longitudine abdominis, subulata, margine ciliata, tota fuscata, basi alba. Alae angustissimae, albiae. Pedes validi, rufescentes, femoribus suturationibus, tarsis pallidis. Femora antica reliquis non crassiora.

FAM. 3. GALLINSECTA. LATR. (Coccina. BURM.)

Tarsi uniarticulati^o). Mares alis 2—4, hemelytris nullis; feminae semper apterae. Rostrum brevissimum, pectorale, in mare nullum.

36. Dorthesia.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 403. BURM. *Aphis* LINN. FABR. *Coccus* PANZ. FABR.

Corpus minoris magnitudinis, ovatum. Antennae in ♀ filiformes, octo-articulatae; in ♂ novem-articulatae, setaceae. *Mas* alis duabus nervosis. Abdomen postice setosum. *Femina* aptera, ante et post partum vagans nec gallae formam induens. Corpus lamellis imbricatis tectum. — *Color* feminae albus. *Motus* tardus. *Habitatio* in plantis et sub lapi-

dibus; per regionem sylvaticam Lapponiae. *Mas* alatus a femina aptera mox dignoscitur. (Species Scandinaviae 3 mihi cognitae).

1. D. Chiton: ovalis, sordide alba, antennis pedibusque testaceis, integumento transversim segmentato, fimbriis posticis foliosis; fasciculo caudali brevi, niveo. (Long. 1—1 $\frac{1}{2}$ lin.).

Hab. sub lapidibus locis aridis, ut et sub muscis, in Lapponia boreali sylvatica passim; ad Wittangi medio mensis Junii et ad Muonioniska eam legi. (Lapponia-Jemtlandia sub lapidibus, 18. Maj., D. BOHEMAN. — Varietas antennis pedibusque fusco-testaceis, mihi e Groenlandia benevolentia D. WESTERMANNI quoque communicata.

Fem. Magnitudo variat; aliae *Sphaeridio marginato* fere aequales, aliae triplo minores et minus explicatae. Corpus ovale, nudum testaceum. Supra dorso convexa, segmentis transversim simplicibus parum imbricatis, limbo depresso, et postice foliolis elongatis acutis fimbriata. Antennae breves, filiformes, 8- (an 10-?) articulatae, articulis coadunatis, totae testaceae. Fasciculus caudalis ultra foliola non longe prominens, latitudinis corporis, niveus. Pedes simplices, toti testacei — Affinis *Aphidi Urticae* LINN. Syst. Nat. 736. 30. (seu *Cocco dubio* PANZ.), quam in Smolandiae Urtica dioica, loco sylvatico semel sat copiose vidi. Haec autem tota nivea, squamis dorsalibus non transversim segmentatis, sed lanceolatis, fere quadruplici serie imbricatis, et fasciculo caudali longitudine totius corporis, recurvoque, dignoscitur. — *Dorthesia Characias* LATR. seu *Coccus Characias* FABR. Rhynz. 311. 29. „niveus, antennis pedibusque nigris“ aliud videtur insectum, ejus *mas* minor, antennis corpore longioribus; capite thoracique nigris immaenulatis, alisque 2 longis, obscuris describitur; ad utrumque sexum mihi ignotum.

Obs. Coccus LATR. FABR. Corpus parvum. Antennae filiformes. *Mas:* corpore oblongo; capite, thorace abdomineque discretis. Antennae 10—11-articulatae. Alae 2, magnae, binervosae. Anus setis duabus elongatis. Volatu salit. *Femina:* major, corpore ovato aut globoso, continuo, simpliciter annulato, aptero. Antennae 11-articulatae. Gravidata plantis adhaeret, gallae formam induens; mortua, illius cadaver ova supertegit, fovet et servat usque ad exclusionem. — Genus plures continens species Sueciae, Lapponiae forsitan plerasque, si non omnes, peregrinas. *Coccus Aceris* vero, „corpore minutissimo, subgloboso, ferrugineo,“ e Lapponia, nisi fallor, reportavi. — Monographiam hujus generis in *Götheborgska Vetenskaps och Vitterhets Samhällets Handlingar* Anno 1778, dedit Meritissimus. MODEER, oblivioni minime relinquendam. Cfr. etiam BURMEIST. Handb. der Entom. Berlin 1835. 2. p. 61—78.

^o) Secundum BURMEIST. 2—3-articulati.

S E C T I O   S E C U N D A .

H Y M E N O P T E R A .

VIRO NOBILISSIMO

J. L. C. GRAVENHORST,

PROFESSORI VRATISLAVIENSI CELEBERRIMO,

ICHNEUMONOLOGIAE EUROPAEAЕ AUCTORI MERITISSIMO

HANC SECTIONEM FAUNAE SUAE

VENERABUNDO ANIMO CONSECRARE VOLUIT
AUCTOR.

LECTURIS.

Quod a poetis exigit HORATIUS, ut, quod coeperint opus, nonum prematur in annum, id ego abunde praestiti, cum nunc primum post integrum fere decennium mihi contigit in lucem edere descriptiones Insectorum Hymenopterorum, quae sub itinere anno 1821 in terris arcticis ipse vidi, quaeque aut loco mox annotavi, aut collecta mecum domum reportavi. Interea haec describendi mora si ne quidem approbationem multo minus laudem meretur, tamen in culpam mihi non vertatur. Ea enim fuit conditio mei temporis, quod in publicis negotiis deinceps transegi, ut horas tantum subsecivas, easque paucissimas, amoenissimae scientiae sacrare potuissem. Nec ideo reprehendendus sim, ut opinor, quod Hymenopteris, in recepta serie systematica Ordinem Insectorum sextum occupantibus, in Fauna nostra quartum designaverim locum, eaque sic prius quam Lepidoptera et Neuroptera descripserim. Haec scilicet animalcula, Hymenoptera puto, non solum valde fragilia esse, verum etiam mucore prae ceteris facillime obduci, satis superque constat. Eadem quoque Dipterorum ratio est. Cum igitur omnes Insectorum Lapponicorum Ordines, qui restant indscripti, in hac opusculi parte comprehendendi mihi negata fuit occasio, illam eorum Sectionem, quae molliores et magis lubricas simulque minutissimas continet species, quam primum potuerim recensere, necessarium duxi, ne longiori tempore detrimentum capiant agnituque difficiliore evadant. Hoc etiam in causa fuit, cur Piezata, immediate post Hemiptera (in Sectione prima tractata), neglecto solito ordine, in praesenti volumine offeram, et descriptiones insectorum, quae minus caduca habentur, quaeque melius conservari possunt, in alium diem differam. Dipterorum vero Ordinem, speciebus lapponicis novis et singularibus omnium ditissimum, proxima vice publicare meditatus sum.

Displicebunt forsitan cuidam longae illae atque fusae specierum descriptiones, quas in pluribus Hymenopterorum generibus attuli, praesertim cum in primam libri partem species Coleopterorum, Orthopterorum et Hemipterorum brevi tantum diagnosi saepe introductae legantur. At Coleoptera et Hemiptera quod attinet, pleraque eorum jam satis sunt elaborata et saepius repetitis descriptionibus atque figuris ita illustrata, ut his, Auctoribus citatis, pro adumbratione systematica completa vix quidquam addi posse videatur. Orthopterorum Familia pauciores species et faciliores distinctu corporisque magnitudine grandia individua complectitur. Difficultas vero species minutissimas et inter se valde affines, quales sunt pleraque Ichneumonidum, Cynipsearum, Psilotum, Pteromalinarum etc., dignoscendi, sine prolixioribus descriptionibus, ejusmodi a me hic allatas non solum excusabit verum etiam certe justificabit. Multae praeterea inter has occurrunt novae, quae fusiores et adcuratius expositam descriptionem necessarie requirunt, nisi dubiae et incertae divulgabuntur, aliisve subsimilibus olim forte detegendis confundentur. Exemplum igitur scientiae Heroum secutus, longam et amplam speciebus plerisque suppeditavi descriptionem, in praesenti Hymenopterologiae statu minime supervacaneam, nulla habita ratione ad taedium inde excitandum apud unum alterumve Lectorem, qui brevitatem et obscuritatem potius quam perspicuitatem et certitudinem sectans, sibi ipse tantum consulere cupit. Nec credo me puerilem illam querelam et reprehensionem de nimis prolixis in Entomologia descriptionibus hodie auditurum ab alio quodam, quam qui in insectis examinandis et describendis ipse minus est versatus, vel cui praedivitis naturae vastae atque profundae gazae intimusque rerum naturalium nexus latent.

Haud pauca genera et species in hoc opere ieveniet Lector benevolus breviter recensita, quae intra limitem Lapponiae hactenus non inventa fuerunt, quantum novi; ex. gr. *Metopius*, *Evania*, *Sagaris*, *Spalangia*, *Perilampus*, *Eupelmus*, *Ceropales*, *Psen*, *Gorytes*, *Nysson*, *Philanthus*, *Stigmus*, *Sapyga*, *Tiphia*, *Myrmosa*, *Mutilla*, *Polistes*, *Sphecodes*, *Dasypoda*, *Coelioxys*, *Anthidium*, *Eucera*, *Epeolus*, *Megilla* et *Bombi* species. Haec vero ejusmodi sunt, partim quae oculis scrutatorum licet huc usque se subtraxerint, tamen ut in provinciis borealibus Lapponiae vicinis saepius inventa, probabiliter etiam ipsis terris arcticis habitent ibique olim colliguntur, partim quae jam detectis valde affinia et similia ob faciliorem comparisonem instituendam, in nostra Fauna non desiderarentur. Reticere insuper non debeo, me Hymenoptera Lapponica descripturum, non solum cognitionem indigenorum et septentrioni propriorum praecipue respexisse, sed etiam, adhortantibus meis et scientiae amicis, summam vel brevem indicem totius Scandinaviae hujus Ordinis insectorum simul dare voluisse, quo utilior et acceptior foret liber Hymenopterologiae studiosis, quibus post Linnaei Faunam editam, nostri temporis indagationibus nullimodo satisficientem, omne periculum species Piezatorum Sueciae cognitae tractandi deest.*)

Regio sylvatica Lapponiae**) sequentia Hymenoptera praeter multa Sueciae communia, in suis sylvis, fruticetis et graminosis producit, scilicet copiose: *Cimbex* Lucorum; *Tenthredo* marginella, ana-

*) Methodus Hymenoptera disponendi, quam Cel. FALLÉN elaboravit et anno 1813 publicavit, Familias et Genera tantummodo nec species respicit; et Clarissimi Viri DALMAN, LJUNGH, DAHLBOM, BOHEMAN et alii in tractatibus suis entomologicis, aut Actis Holmiensibus aut Dissertationibus Academicis insertis, non nisi solitarias species aut separata genera monographice descripserunt, Ordinem totum intactum relinquentes.

**) Cfr. Sectionis Imae Praefatio p. 1 et seq.

lis, viridis, opaca, germanica, Lapponica n. sp.; *Saliceti*, *Capreae*; *Ichneumon* fabricator; *Campoplex* pugillator; *Porizon* erucator; *Alysia* piceator n. sp.; *Microgaster* subcutaneus; *Figites* mandibularis n. sp.; *Psilus* affinis n. sp.; *Pteromalus* puparum, mandibularis n. sp., rotundiventris n. sp.; *Chrysis* ignita; *Pompilus* fuscus, exaltatus; *Formica* herculeana; *Vespa* borealis n. sp.; *Eumenes* coarctata; *Andrena* haemorrhoidalis, dispar n. sp., Lapponica n. sp., rufitarsis n. sp.; *Halictus* rufitarsis n. sp.; *Hylaeus* annulatus; *Anthophora* lagopoda; *Nomada* borealis n. sp.; *Bombus* alpinus var. a., terrestris, autumnalis, Lapponicus, apricus; — passim: *Hylotoma* ustulata; *Tenthredo* pavidā; *Xyela* pusilla; *Ichneumon* saturator; *Bassus* collaris; *Porizon* annulator n. sp., mediator n. sp.; *Bracon* borealis n. sp., tipulator n. sp.; *Alysia* manducator; *Lepton* attenuator n. sp.; *Microgaster* fuscipennis n. sp.; *Sigalphus* oculator, scabriculus n. sp.; *Foenus* jaculator, assectator; *Cynips* minuta n. sp.; *Torymus* Bedeguaris, viridissimus n. sp.; *Pteromalus* tarsatus n. sp., albipennis n. sp.; *Sphex* sabulosa; *Larra* pinguis n. sp.; *Pompilus* minor n. sp.; *Odynerus* parietum, muticus n. sp., 3-marginatus n. sp.; — rarius: *Cimbex* femorata; *Lophyrus* nemorum; *Tenthredo* viduata n. sp.; *Sirex* Gigas; *Ichneumon* vulneratorius n. sp., frequentorius n. sp.; *Porizon* fumipennis n. sp.; *Bassus* erythrocerus; *Tryphon* bellator, melanocephalus; *Alysia* agriculator n. sp.; *Microgaster* niger n. sp.; *Dryinus* ruficornis; *Sparasion* carinatus n. sp., inermis n. sp.; *Psilus* cornutus n. sp., congener n. sp., elongator n. sp.; *Platygaster* parvulus n. sp.; *Pteromalus* brevicornis n. sp.; *Entedon* nigrutilus n. sp., fuscipennis n. sp., clavicornis n. sp., cyanellus n. sp.; *Encyrtus* scutellaris; *Chrysis* fulgida; *Crabro* punctum n. sp.; *Formica* rufa; *Myrmica* lacteipennis n. sp.; *Andrena* barbatula n. sp.; *Nomada* ochrostoma n. sp.; — rarissime: *Lophyrus* Pini; *Tenthredo* septentrionalis, segmentata n. sp.; *Lyda* erythrocephala; *Ichneumon* pistor, caeruleator n. sp., rubellator n. sp., fenestrator n. sp., stigmatorius n. sp., cursorius n. sp., pullulatorius n. sp.; *Cryptus* minutus n. sp., rusticator n. sp., lapponicus n. sp., ruficornis n. sp., nigrutilus n. sp., paradoxus n. sp.; *Pimpla* crassicornis n. sp.; *Bassus* striatus n. sp., bicolor n. sp., lapponicus n. sp., ruficornis n. sp., rufolabris n. sp., senilis n. sp., dorsatus n. sp., stigmaticus n. sp., pulcher n. sp.; *Tryphon* excavator n. sp., piminator n. sp., humeralis n. sp., mutator n. sp., vittator n. sp., colorator n. sp., frontator n. sp., bifasciatus n. sp., clypeatus n. sp.; *Ophion* pubescens n. sp.; *Porizon* raptor n. sp., borealis n. sp., pygmaeus n. sp.; *Bracon* pallidator n. sp., petiolator n. sp., humeralis n. sp., rufipes n. sp., tuberculator n. sp.; *Microgaster* costatus n. sp., minutissimus n. sp.; *Hybrizon* pubicornis n. sp.; *Cynips* petiolata n. sp., consobrina n. sp.; *Figites* foveator n. sp., ciliaris n. sp.; *Ceraphron* ramicornis n. sp., albipennis n. sp., serricornis n. sp., flavipes n. sp., subapterus n. sp., apterus n. sp.; *Psilus* excisor n. sp., acuminatus n. sp.; *Pteromalus* curtus n. sp., violaceus n. sp., petiolatus n. sp., crassicornis n. sp., subvirescens n. sp., tibiellus n. sp., apicalis n. sp., pubicornis n. sp., petioliventris n. sp.; *Encyrtus* albitarsis n. sp., aenescens n. sp.; *Pompilus* curtus n. sp., fumipennis n. sp.; *Crabro* ruficornis n. sp.; *Formica* atra n. sp., rubra; *Andrena* albocincta n. sp.; *Anthophora* bicornis, angustula n. sp.; *Heriades* truncorum; *Nomada* obscura n. sp.; *Bombus* soroeensis, ephippium n. sp., tricolor n. sp., hyperboreus.

Regio subsylvatica et *subalpina* fovet, parce: *Eurytoma* minuta; *Pteromalus* hirtipes n. sp. etc.; — parcellime: *Lyda* flavipes n. sp.; *Bassus* alpinus n. sp.; *Tryphon* flavifrons n. sp.

Regio alpina alit, vulgariter: *Tenthredo* opaca; *Vespa* borealis n. sp.; etc. passim: *Tryphon* impressor var. b.; *Anthophora* inermis; — sibi propria: *Cryptus* pullulator n. sp., nivalis n. sp.; *Bassus* pubescens n. sp.; *Tryphon* alpinus n. sp.; *Bombus* alpinus var. b., nivalis n. sp.

*Regio inferalpina*s. Nordlandiae Finmarkiaeque insulae maritimae et loca littoralia offerunt, haud infrequenter: *Tenthredo* alpina n. sp.; *Ophion* luteus; *Vespa* Norvegica; *Bombus* lapponicus var. — passim: *Alysia* frequentator n. sp.; *Lepton* attenuator n. sp.; *Crabro* lapponicus n. sp., borealis n. sp.; *Odynerus* albo-tricinctus n. sp.; — rarius: *Tenthredo* 4-cincta n. sp., borealis n. sp.; *Cryptus* longulus n. sp.; *Tryphon* incurvator; *Alysia* nitidulator n. sp., pectoralis n. sp.; *Cynips* tibialis n. sp.; *Dryinus* ruficornis; *Platygaster* bifracticornis n. sp., unifracticornis n. sp., minutus n. sp., gladiator n. sp.; *Eurytoma* appendigaster, guttula n. sp.; *Pteromalus* gracilicornis n. sp.; *Chrysis* ignita; *Bombus* arcticus n. sp.; — rarissime: *Tenthredo* spuria n. sp., soror n. sp., bizonata n. sp., angustata n. sp., flavipes n. sp.; *Lyda* pallipes n. sp.; *Ichneumon* impressor n. sp., nitidulator n. sp., eremitorius n. sp.; *Cryptus* obscuripes n. sp., ocellator n. sp., borealis n. sp., elevatus n. sp., striatellus n. sp.; *Pimpla* arctica n. sp.; *Bassus* lapponicus n. sp., minutissimus, affinis n. sp., pusillus n. sp., petiolator n. sp., nigricollis, frontalis n. sp., dentipes; *Tryphon* angustator n. sp., pusillus n. sp., vulneratus n. sp., rugicollis n. sp., nigricornis n. sp.; *Porizon* marginellus n. sp., obsoleto n. sp., albipennis n. sp.; *Bracon* abdominalis n. sp., tibialis n. sp., pusillatus n. sp., minutissimus n. sp., pygmaeator n. sp.; *Alysia* pusilla n. sp.; *Dissphaeron* arcticus n. sp.; *Ceraphron* pallidus n. sp.; *Psilus* fuscus n. sp.; *Pteromalus* parvulus n. sp., socius n. sp., palpigerus n. sp.; *Entedon* geniculatus n. sp., albipes n. sp., longulus n. sp., pygmaeus n. sp., aethiops n. sp.; *Crabro* bipunctatus n. sp.; *Formica* obsoleta, lugubris n. sp.; *Myrmica* acervorum; *Odynerus* angustatus n. sp., alternans n. sp.; *Anthophora* nigri-ventris n. sp.; *Bombus* hyperboreus.

E Lapponia forsitan exsulant genera: *Cephus*, *Metopius*, *Evania*, *Sagaris*, *Cynipis* species, quae in Quercu inhabitant; *Bethylus*, *Sceleus*, *Teleas*, *Anteon*, *Spalangia*, *Perilampus*, *Eupelmus*, *Cleptes*, *Psen*, *Gorytes*, *Nysson*, *Philanthus*, *Stigmus*, *Bembex*, *Sapyga*, *Tiphia*, *Myrmica*, *Mutilla*, *Polistes*, *Sphex*, *Dasypoda*, *Coelioxys*, *Anthidium*, *Encera*, *Epeolus*, *Megilla* et *Apis*. Horum mihi saltem in terris arcticis nullae obviae fuerunt species.

Haec sunt, quae praemonenda habuerim, donec tertiam sectionem hujus operis cito, D. V. offeram.

Scripti Lundae Suecorum in Museo meo d. 1. Jan. 1832.

J. W. Zetterstedt.

C O N S P E C T U S

FAMILIARUM ET GENERUM HYMENOPTERORUM LAPPONIAE.

Divisio Prima.

Sessiliventria. Abdomen sessile, basi thoraci per totam latitudinem annexum.

FAM. 1. TENTHREDINIDES. LATR.

1. Cimbex. FABR.
2. Lophyrus. LATR.
3. Hylotoma. FABR.
4. Tenthredo. LINN.
5. Lyda. FABR.

FAM. 2. UROCERATAE. LATR.

6. Xyela. DALM.
7. Sirex. LINN.
8. Xiphydria. FABR.
9. Oryssus? FABR.
(Cephus).

Divisio Secunda.

Petioliventria. Abdomen ope petioli thoraci puncto (nec per totam latitudinem) adfixum.

Sect. 1. Pedes v. nudiusculi v. parum spinulosi.

A. Antennae extensae.

FAM. 3. ICHNEUMONIDES. LATR.

10. Ichneumon. LINN.
(Alomya).
11. Cryptus. FABR.
12. Pimpla. FABR.
13. Bassus. FALL.
14. Tryphon. FALL.
(Metopius).
15. Banchus. FABR.
16. Ophion. FABR.
17. Campoplex. GRAV.
18. Porizon. FALL.

19. Bracon. FABR.
20. Alysia. LATR.
21. Lepton. nov. gen. ZETT.
22. Microgaster. LATR.
23. Hybrizon. FALL.
24. Sigalphus. LATR.
25. Aulacus. LATR.

FAM. 4. EVANIALES. LATR.

26. Foenus. FABR.
(Evania).

FAM. 5. CYNIPSEAE. FALL.

- (Sagaris).
27. Cynips. LINN.
28. Figites. LATR.

B. Antennae fractae.

FAM. 6. PSILOTES. FALL.

29. Dryinus. LATR.
30. Sparasion. LATR.
31. Ceraphron. LATR.
32. Psilus. PANZ.
33. Codrus. PANZ.
34. Platygaster. LATR.
(Sceleo).
(Teleas).
(Anteon).

FAM. 7. PTEROMALINI. DALM.

- Sect. 1. Pedes postici femoribus crassis.
(Chalcis).

Sect. 2. Pedes omnes simplices.

Phal. 1. Alarum nervus auxiliaris in costam ante medium adscendit, ibique ut marginalis productus (nec mox abruptus) pone stigma saepius continuatur.

Tribus 1. Antennae articulis 8—11.
Frons vix impressa.

35. Eurytoma. ILLIG.

(Spalangia).
(Perilampus).

36. Tormus. DALM.
(Enpelmus).
37. Pteromalus. SWED.

Tribus 2. Antennae articulis 6—8 magis discretis. Frons impressa. Oviductus non exsertus.

38. Entedon. DALM.

Phal. 2. Alar. nervus auxiliaris in costam in medio adscendit, ibique mox ramulum stigmaticalem simplicem emittit.

39. Encyrtus. LATR.

FAM. 8. CHRYSIDIDES. LATR.

40. Chrysis. LINN.
(Cleptes).

Sect. 2. Pedes, tarsi saltem, saepissime aut spinosi, aut hirti et spinulosi (in *Trypoxylon* et *Sapyga* pedes inermes v. parum spinulosi).

Tribus 1. *Praedones*: tarsorum pedum posticorum articulo basali cylindrico, spinuloso aut inermi, nunquam hirsuto.

Subdiv. 1. Alae superae per totam latitudinem extensae, plauae, longitersum plicatae.

Phal. 1. *Insecta solitarie degentia. Sexus duplex, mares et feminae (neutra nulla). Individua omnia alata.*

FAM. 9. SPHEGINEAE. FALL.

A. Collare breve, ad radicem alarum non extensum.

41. Spheg. LINN.
42. Larra. LATR.

B. Collare (prothorax DAHLB.) tenue arcuatum, ad radicem alarum extensum.

43. Pompilus. FABR.
(Ceropales).

FAM. 10. MELLINII. FALL.

* Areola alarum gemina.

(Psen).

44. Mellinus. FABR.
(Gorytes).

** Areola alarum simplex.

(Nysson).

(Philanthus).

FAM. 11. CRABRONITES. FALL.

Sect. 1. Areola alarum simplex,
quadrata,

45. Pemphredon. FABR.
(Stigmus).

Sect. 2. Areola alarum aut obso-
letissima aut nulla.

46. Crabro. FABR.
47. Trypoxylon. FABR.
48. Oxybelus. FABR.

(FAM. 12. BEMBECEINAE.)

(Bembex).

(FAM. 13. SCOLIATAE.)

(Sapyga).

(Tiphia).

Phal. 2. *Insecta solitarie degentia. Sexus duplex, mares et feminae (neutra nulla). Individua mascula alata, feminea aptera. Abdominis petiolus non squamiformis.*

(FAM. 14. MUTILLARIAE.)

(Myrmosa).

(Mutilla).

Phal. 3. *Insecta societates ordinatas incuntia. Individua mascula et feminea alata. Neutra aptera. Abdominis petiolus squamiformis aut discrete nodulosus.*

FAM. 15. FORMICARIAE. LATR.

49. Formica. LINN.

50. Myrmica. LATR.

Subdiv. 2. Alae superae longitiorum plicatae.

FAM. 16. VESPARIAE. LATR.

A. *Sociales*, sive societates e masculis, feminis et neutris (feminis sterilibus) aggregatis ineuntes. Mares innocui, feminae et neutra aculeo retractili valde pungentes.

51. Vespa. LINN.

B. *Solitariae*. Mares innocui, feminae aculeo retractili pungentes. Neutra nulla.

52. Odynerus. LATR.

(Polistes).

53. Eumenes. FABR.

Tribus 2. *Floricolae*: tarsor. posticorum articulo basali elongato-quadrato, compresso, postice hirsuto, pollinifero etc. Cfr. textus.

FAM. 17. ANDRENETAE. LATR.

Insecta solitaria: mares et feminae tantum.

* Areola alarum gemina.

54. Andrena. FABR.

55. Halictus. LATR.

(Sphecodes).

** Areola alarum simplex

56. Hylaeus. LATR.

(Dasypoda).

FAM. 18. APIARIAE. LATR.

* Areola alarum simplex.

Apiariae solitariae: mares et feminae tantum.

57. Anthophora. FABR.

58. Hერიades. LATR.

(Coelioxys).

(Anthidium).

(Eucera).

** Areola alarum gemina.

A. *Apiariae solitariae: mares et feminae tantum, neutra nulla. Thorax scabropunctatus. Scutellum bituberculatum. Antennae thorace parum breviores, subfractae (in mortuis subrectae). Abdomen glabrum (Nomadinae FALL.).*

59. Nomada. FABR.

(Epeolus).

(Megilla).

B. *Apiariae societates ineuntes: masculi, feminae et neutra. Thorax (villositate detrita) subtiliter punctulatus. Scutellum rotundatum, aequale. Antennae thorace paullo breviores, distincte fractae. Abdomen villosum aut hirsutum.*

60. Bombus. FABR.

(Apis).

ORDO IV. HYMENOPTERA.

Divisio Prima.

Abdomen sessile, basi thoraci per totam latitudinem annexum. Sessiliventria.

FAM. I. TENTHREDINIDES. *) LATR. FALL. DAHLBOM.

1. Cimbex. FABR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 425. FABR. FALL. Dispos. Hymenopt. 1813.

Corpus magnum, oblongum, villosum. Antennae thorace multo breviores, clavatae. Area alarum superiorum costalis ultima a nervulo transversa in duas divisa. Pedes validi. Color niger, flavus; pictura maculata aut fasciata. Motu valde tarda, tempore autem copulationis paullo vivacior. Habitatio in fruticibus, quarum folia larvae comedunt; sylvestris et subalpina. Larva solitaria, lineata aut fasciata, pedibus 22. Pupa folliculata, subpellucida, foliis et ramis fruticum saepe adglutinata. Differt sexus: segmento anali in mare subtus integro, in femina fisso; mas praeterea plerumque minor, angustior, femoribus saepe incrassatis. (Spec. Scand. 8 in museo meo adsunt.)

1. C. femorata: atra, parum obscure villosa, antennarum flagello tarsisque luteis, abdominis dorso basi apertura magna, flava. ♂♀.

Mas: alis distincte caerulescentibus, femoribus posticis incrassatis maximis.

Fem.: alis parum caerulescentibus, femoribus omnibus simplicibus.

FABR. Piez. 15. 1. ♂. FALL. Act. Holm. 1807. 191. 3. ♂♀. et Monogr. Tenthredinidum Sueciae 1829. 8. 2. ♂♀. *Tenthredo femorata* LINN. Fn. Sv. 1533. ♂. PANZ. Fn. Germ. 26. t. 20. ♂. DE GEER Ins. 2. 229. 2. t. 34. f. 3. 4. ♂. *Cimb. Silvarum* FABR. Piez. 16. 4. ♀.

Hab. in Alno et Salice per partem sylvaticam Lapponiae rarius, ad Muonioniska et Karesuando a DD. KOLSTRÖM et GRAPE capta et in collectionibus eorum a me visa (Lapp.-Ölandia, Scan. rar.).

Antennarum scapus (radicula) piceus. Pedes violaceo-atr. Sequente fere dimidio major, glabrior. Mas rarior.

2. C. Vitellinae: nigra, cinereo-villosa, ventre ferrugineo, pedibus caerulescentibus, tibiis tarsisque testaceis, femoribus posticis subtus unidentatis. ♂♀.

Mas: angustior, linearis, femoribus posticis incrassatis.

Fem.: latior, femoribus omnibus simplicibus.

FABR. Piez. 17. 8. FALL. Act. Holm. 1807. 192. 4. ♂♀. (exclus. Syn. *C. lucorum* FABR. et LINN.) *Tenthredo Vitellinae* LINN. Fn. Sv. 1535.

Hab. in Lapponia secundum collectiones D. GRAPEI et DEUTSCHII, mihi vero nec in Lapponia, nec in Bothnia obvia. (Lappon.-Uplandia Scan. freq.)

Antennae in medio ferrugineae. Variat in Suecia inferiori abdominis dorso lateribus magis vel minus late ferrugineis, immo interdum fere toto ferrugineo.

3. C. Lucorum: nigra, cinereo-villosa, ventre concolore, pedibus caerulescentibus, tibiis tarsisque testaceis, femoribus posticis subtus unidentatis, antennis brevibus, minor. ♂♀.

Mas: angustior, linearis, femoribus posticis subincrassatis.

Fem.: latior, femoribus omnibus simplicibus; in copula.

Var. a. ♂♀. in copula, antennae totae nigrae.

FABR. Piez. 16. 2. *Tenthredo Lucorum* LINN. Syst. Nat. 2. 921. 6. Fn. Sv. 1537. *Cimbex Vitellinae* var. feminea minor FALL. Act. Holm. 1807. 192. 4. et Monogr. Tenthred. 9. 3.

Var. b. ♂. Antennae in medio ferrugineae.

Hab. in Salice et Betula nana per partem sylvaticam Lapponiae Umensis et Tornensis, mens. Junio, freq.; ad Juckasjervi Lapon. Tornensis, d. 22. Jun. copiose vidi, nuptias celebrantem. Adscendit quoque in regionem alpinam, et in Raschstind atque Gamstenstind Nordlandiae Finmarkiaeque plures pupae, ramis Betulae albae et nanae adglutinae, collectae et d. 28–30. Jul. feliciter exclusae fuerunt. Descendit iterum in Bothniam, et in Salice ad Haparanda prope Tornoa jam d. 20. Maj. inveni. In Alno ad Piteå, LINN. (Lappon.-Nordlandia freq.)

Mas, et *Fem.* Praecedenti similis et affinis, sed fere dimidio minor, et attenuis paullo brevioribus, abdomineque toto nigro, ab illa diversa. Variat capite aut nigro aut cinereo-villoso. In feminis nuper exclusis tomentum praesertim thoracis flavescit. — Ob magnitudinem minorem, antennae breviores, colorem abdominis constanter nigrum, locum et copulationem, distinctam hanc a *C. Vitellinae* puto speciem, non nisi in Scandinavia boreali mihi obviari. Varietatem: „antennarum clava ferruginea,“ a LINNAEO in Fauna Suec. descriptam, non vidi. Larvam hujus speciei esse „viridem, punctis elevatis ejusdem coloris, capite luteo, oculis nigris“ mihi relatum fuit, quales larvae reliquarum specierum hujus generis non describuntur.

2. Lophyrus. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 425. FALL. *Tenthredo* LINN. *Hylotoma* FABR.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis, oblongum, crassum, pube brevissima obductum, rarius glabrum. Antennae thorace breviores, multiarticulatae, pectinato-serratae. Area alarum costalis ultima simplex. Color pro sexu varius, niger, flavus, pictura maculata aut fasciata. Motus tardus. Habitatio in arboribus acerosis, per regionem sylvaticam Lapponiae; alpes et littora maritima Norvegiae aufugit. Larvae gregatim versantur in Pinastri, quorum foliis viciantur pedibus 22 instructae. Pupae folliculatae, oblongo-ovales

*) Propter rationes, in Praefamine Sectionis prioris allatas, praedones s. *Sphegineae* primam hujus Ordinis Familiam constituere debuissent; sed in Faunula hac provinciali seriem Familiarum jam receptam mutare nolui, praesertim cum finis hujus opellae insectorum lapponicorum enumerationem, locum et proprietates magis, quam Ordinem eorum systematicum respicit.

brunnescentes opacae, glabrae, sub muscis liberae, aut planis adglutinatae deprehenduntur. *Differentia sexus* in maris segmento anali ventrali integro, feminae rimato, et in antennis maris pectinatis, feminae serratis mox invenitur. (Spec. Scand. 9 lustrare mihi contigit.)

1. L. Nemorum: punctatus, pube brevissima subvillosus niger, antennis fuscis; maculis abdominis lateralibus anoque in mare; pectore anoque in mare; pectore abdominisque fasciis basalibus et analibus in femina; thoracis lobo antealari pedibusque in utroque sexu, flavis, femoribus basi nigris. ♂♀.

Mas: subopacus. Antennae brunnescentes, bipectinatae, radiis utrinque 21 sensum decreseutibus, apice serratae. Antice fusco-villosus, evidenter punctatus, totus uiger, mandibulis piecis, macula antealari magna, triangulari, abdominis segmentis ultimis 2 l. 3. macula utriusque, segmento ultimo ventrali et squamis aualibus, pallide flavis.

Fem.: major. Antennae fuscae, serratae, scapo flavo. Antice fusco-villosa, evidenter punctata, nigra, ore, linea utriusque occipitis obsoleta, macula antealari magna triangulari, lamina pectorali, puncto ad scutellum utriusque minuto, abdominis fasciis dorsalibus 4, quarum 2 basalibus interruptis, et 2 aualibus integris, pedibusque flavis, femoribus in medio, tibiarnum posticarum basi, annulisque tarsorum nigricantibus.

KLUG Die Blattwespen nach ihren Gattungen und Arten, Berlin 1818. p. 29. 1. FALL. Monogr. Tenthredinid. 1829. 13. 1. ♂♀. *Hylotoma Nemorum* FABR. Piez. 20. 1. ♀. FALL. Act. Holm. 1807. 196. 1. ♀. *Tenthredo* UDDMANN Diss. 90. t. 2. f. 13. ♂.

Hab. in Lapponia sylvatica rarius. Pupas plures sub muscis in montibus ad Öfver Torneå et Wittangi initio mensis Junii 1821 collegi; ex aliis harum imagines masculae jam medio ejusdem mensis egressae, ex aliis autem imagines femineae non ante mensem Februarii anni sequentis provenerunt. In collectione Domini KOLSTRÖM individua hujus speciei ad Muonioniska capta quoque vidi. (Lapponia; Bothnia borealis; Finlandia; Ostrogothia; rar.)

Mas. et Fem. Maximus in hoc genere, longitudinem circiter 5 linear. attingens. Antennae uaris brunnescentes, adultioribus forte magis nigricantes. Feminae, quas e Finlandia et Suecia inferiori vidi, magis pictae, corpore scilicet toto stramineo, antennarum flagello, capite (excepto labio), thoracis lobis tribus dorsalibus, scutelli dimidietate postica, pectoris macula, femorum latere, tibiarnum posticarum apice annulisque tarsorum, nigris; quales a D. FALL. Act. Holm. l. c. describuntur, a *Loph. Pini* feminis vix discrepantes. — Ab area alar. ultima, ante et prope punctum stigmaticale, exit uervulus cum costa parallelus in medio areae adjaecentis abruptus in utroque sexu.

2. L. Pini: punctatus, pube brevissima subvillosus, niger, alis hyalinis, inferioribus apice fuscis; summo labio, palpis, squamis analibus, femorum apice, tibiis tarsisque in mare, flavis; ore, antennarum scapo, thoracis maculis, abdominis fasciis latis, pedibusque in femina stramineis. ♂♀.

Mas: subopacus. Antennae usque in summum apicem bipectinatae, sed radiis utriusque 20 sensum decreseutibus, in apice brevissimis. Antice fusco-villosus, evidenter punctatus, totus uiger, summo labii palpisque testaceis. Squamae anales pallidae. Pedes nigri, femorum apice, tibiis tarsisque flavis, tibiarnum posticarum apice annulisque tarsorum fuscis.

Fem.: major. Caput nigrum. Antennae 20-articulatae, nigricantes, articulis 2 basalibus flavis. Os late pallidum. Macula occipitis utriusque fusco-testacea. Thorax pubescens, punctatus, stramineus, dorso maenlis 3, scutelli dimidietate postica, maculaque sterui parva, uigris. Abdomen stramineum, segmentorum basi, praesertim supra, nigra. Pedes straminei, latere postico, tibiarnum posticarum apice, tarsorumque annulis brunneis; in copula.

KLUG l. c. p. 30. 2. FALL. Monograph. Tenthredinidum Sueciae. Lund. 1829. p. 14. 2. *Tenthredo Pini* LINN. Fn. Sv. 1540. ♂♀. *Pteronus Pini* PANZ. Fn. Germ. 87. t. 17. ♂. 76. t. 11. ♀. *Hylotoma Pini* FABR. Piez. 22. 7. ♂. FALL. Act. Holm. 1807. 198. 3. ♂♀.

Hab. in Pinetis Lapponiae, mense Julio, rarius. E pupa, sub muscis in monte Avaxa prope Öfver Torneå d. 28. Maj. inventa, individuum masculum exclusum d. 12. mensis sequentis. (Lappon.-Scania passim).

Mas. et Fem. Praecedente fere duplo minor. Abdomen maris rotum nigrum, nec „subtus rufum“ quale id descripsit Cel. FALL. Act. Holm. l. c. Specimina lappouica non differunt ab illis, quae saepius in Pinibus Ostrogothiae et Scaniae mens. Junio et Julio in copula deprehendi. — Nervulus ille abruptus, ex area costali ultima alarum incipiens, similis ac in priori adest.

3. L. Frutetorum: punctatus, pube brevissima subvillosus niger, mandibulis antennarumque basi testaceis, thoracis lunula antealari abdomineque strigis lateralibus flavo-albidis,

pedibus pallidis, femoribus late, tarsorum annulis, tibiarnumque posticarum apice, nigricantibus. ♀.

Hylotoma frutetorum FABR. Piez. 21. 2. ♀. PANZ. Fn. 99. t. 14. (scutello flavo) certe; ♀. *Tenthredo frutetorum* FABR. Ent. Syst. 2. 111. 25. ♀. (*Loph. frutetorum* KLUG. et FALL. l. c. alia videtur species mihi ignota).

Hab. in Pinibus Lapponiae passim. E pupis, sub muscis et in foliis Pini in Bothnia boreali et ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis inventis, imagines dieb. 10. Maj. 22. et 27. Jun. feliciter exclusae fuerunt. (Lappon.-Bothnia borealis pass., Ostrogoth. rar.)

Fem.: *Lophy Pini* duplo minor, niger. Mandibulae piceae. Antennae 18-articulatae serratae, uigrac, articulis 2 basalibus magis l. minus pallidis. Thorax subnitidus niger, lunula antealari, cruribus antrosum flexis, pallida flava. Abdomen nigrum, segmentorum basi striga utriusque laterali albidia; striga ultima supra anum fere continua. Venter albidio-fasciatus. Alae omnes hyalinae, immaculatae; punctum stigmaticale ordinarium fuscum et nervulus ille abruptus adsunt. Pedes pallide flavis, femoribus basi magis vel minus late nigris, annulis tarsorum omnium et apice tibiarnum posticarum nigricantibus. — *Mas* ignotus, et qui supra (No. 1.) ut mas *L. Nemorum* descriptus, quamquam pictura similis, vix in suspitionem hujus esse venire potest, nam ille est duplo et ultra major, nec cum hac nostra specie unquam simul habitus deprehensus.

4. L. virens: punctulatus, parum pubescens, pallide flavus, antennis fuscis basi pallidis; fascia frontali lata, thoracis maculis 3 dorsalibus, macula sterni, fasciis abdominis, annulisque tarsorum, nigris. ♀.

KLUG l. c. FALL. Monog. Tenthred. p. 16. 7. ubi uterque sexus describitur. Forsitan etiam eadem species *Tenthredo dorsata* PANZ. Fn. Germ. 62. t. 9. ♀.

Hab. in Lapponiae sylvis passim. In Abiete ad Juckasjervi Lapp. Tornensis frequentius vidi. Etiam in Bothnia boreali ad Johannis Ro jam die 12. Maj. e nymphea declaratus. (Lappon.-Ostrogothia pass.)

Fem.: Variat magnitudine, praecedente interdum et major et minor. Caput flavum, fascia frontali inter oculos lata, nigra. Antennae 18-articulatae, serratae fusco-testaceae vel nigricantes, articulis 2 basalibus plerumque pallidioribus. Thorax flavo-albidus, maenlis 3 dorsi magnis, scutelli summo apice, striga pectoris saepe, maculaque sterui nigris. Abdomen pallide flavum, segmentis apice uigro-fasciatis. Alae hyalinae; nervus abruptus adest. Pedes flavi, maculis femorum latere postico, annulis tarsorum omnium, tibiarnumque praesertim posticarum apice, nigricantibus. — Specimina lappouica colore plerumque magis obscuriora sunt quam quae in Ostrogothiae et Gottlandiae sylvis mense Jul. legi; vix tamen specie diversa. Quem D. FALL. Act. Holm. 1807. 197. 2. *Hyl. dorsata* var. b. descripsit, forte est hujus.

Mas: „ovatus atque, abdomine subtus lateribusque rufis, anteunis thoracis longitudine utriusque 20-radiatis“ a D. D. FALL. et KLUG l. c. describitur, mihi ignotus.

5. L. Juniperi: laevis, capite pubescente, nitidus, niger, femorum apice, tibiis tarsisque flavis, antennis maris una serie radiatis, apice inflexo. ♂♀.

Mas: Antennae una serie radiatae, radiis 19 subaequalibus, apice inflexo, ibique radiis panno brevioribus.

Fem.: Antennae breves 16-articulatae, in medio distincte serratae. Pedes postici plerumque obscuriores.

Tenthredo Juniperi LINN. Fn. Sv. 1541. ♂. (exclus. „femina grisea“). PANZ. Fn. Germ. 76. t. 11. ♀. *Hylotoma Juniperi* FABR. Piez. 22. 6. ♂. FALL. Act. Holm. 1807. 200. 5. ♂♀. UDDMAN Diss. 91. fig. 12. B.

Hab. in Lapponia D. PORTIN, mihi ibi non obvisus. (Lappon.-Ostrogothia rar.)

Mas. et Fem. In hoc genere parvus, magnitudine et habitu *Tenthred. aethiopi* (infra No. 7.) similis, anteunis distinctus. Totus (excepto capite pube breviori villosa) glaber, nitidus, niger, geniculis, tibiis tarsisque flavis. Series radiorum in antennis maris a capite longius quam apud priores incipit et distat, radiis fere aequaliter longis, ultimis tantum 3 l. 4 in apice inflexo insidentibus, panno brevioribus. Nervulus abruptus, ex area ultima oriens, brevissimus, vix ullus, nec ut in reliquis speciebus in medium areae proximae continuatus. —

L. rufus, difformis, pallidus et elongatus, in Scania et Ostrogothia saepius capti, in Lapponia a me non visi.

3. Hylotoma. FABR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 427. FABR. FALL. *Tenthredo* LINN.

Corpus mediae magnitudinis, oblongum angustatum, nitidum, subvillosum. Antennae thorace breviores, triarticula-

tae, articulis 2 basalibus brevissimis, ultimo longissimo, filiformi aut extorsum gradatim crassiori. Area alarum costalis ultima simplex. Tibiae trispinosae, spina unica ante apicem et 2 ordinariis in apice. Color metallicus, aenescens, caerulescens, raro flavescens, pictura nulla. *Motu* tarda; vivacior tamen praecedentibus. *Habitatio* imaginum in floribus, tempore aestivali, per partem sylvaticam, subsylvaticam et alpinam Lapponiae. Larva viridis aut flava, nigro-punctata, pedibus 15—20, plantarum foliis pascitur. Pupa piloso-folliculata herbis affigitur. *Differentia sexus* ex ani structura quemadmodum in *Lophyro*, nec non ex antennis *maris* paullo longioribus, articulo ultimo filiformi, subtus villosus aut ciliato, *feminae* extorsum sensim crassioribus, nudis, statim colligitur. (Spec. Scand. 11 a me cognitae, lucidae, Tenthredinearum pulcherrimae, genus limitatum constituentes.)

Subdiv. 1. Abdomine flavicante.

1. H. Rosarum: luteo-flava, capite, thoracis dorso, sterni macula, alarum costa et puncto stigmatici, tarsorumque annulis nigris. ♂♀.

KLUG Die Blattwespen nach ihren Gattungen und Arten. Berlin 1818. p. 60. 10. FALL. Mon. Tenthred. 22. 7. ♂♀. *Hyl. Rosae* FABR. Piez. 25. 16. (exclus. Syn. LINN.) FALL. Act. Holm. 1807. 203. PANZ. Fn. Germ. 49. t. 15. ♀.

Hab. in Lapponia D. GRAPE, mihi ibi non obvia. (Lapponia; Uplandia, Scan. freq.).

Mas. et Fem. Longitudine circiter 4 lin. Antennarum articulus ultimus saepe pallescit. Palpi flavi. Tibiarum apex annulique tarsorum nigra. — „Larva flava, nigro-punctata.“ FABR. *Tenthredo Rosae* LINN. ob antennarum structuram ut Synonymon ad *Tenth. annulatam* rectius consideratur.

Obs. Ad hanc Subdivisionem pertinent Auctorum *Hyl. furcata*, *brevicornis*, *mediata*, *pagana*, et *caerulescens* Scandinaviae, sed vix Lapponiae incolae.

Subdiv. 2. Abdomine nigricante (metallice nitente).

2. H. ustulata: caerulescenti-aenea, palpis, geniculis, tibiis tarsisque pallidis, nervis alarum flavis nubecula fusca. ♂♀.

KLUG l. c. p. 56. FABR. Piez. 23. 9. ♂♀. FALL. Act. Holm. 1807. 201. 6. et Monogr. Tenthred. 21. 4. ♂♀. *Tenthredo ustulata* LINN. Fn. Sv. 1542. PANZ. Fn. Germ. 51. t. 10. ♀.

Hab. in Lapponia passim; in Betula ad Juckasjervi Lapponiae Torneusis d. 1. Jul. mares frequenter vidi. (Lapp.; Uplandia, Scan. freq.).

Mas. et Fem. Magnitudo praecedentis aut paullo longior. Alae pallidae, interdum obscurius nervosae, macula ad punctum stigmaticale fusca, distincta, dilatata. *Tenth. ustulata* PANZ. Fn. 49. t. 12. vix ut Synon. hujus speciei habeatur. — „Larva viridis, lineis duabus albis, capite testaceo, fascia obscura.“ FABR.

3. H. ciliaris: caerulescenti-aenea, tibiis posticis albis alis hyalinis, nervis obscuris, puncto stigmatici fusco, distincto, nubecula obsoleta aut nulla. ♂♀.

Tenthredo ciliaris LINN. Syst. Nat. 2. 922. 12. ♂. FALL. Mon. Tenthred. 20. 3. *H. caerulea* KLUG l. c. p. 57.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.-Ostrogothia, Gottlandia, Scan. pass. freq.).

Mas. et Fem. Magnitudo et summa affinitas praecedentis. Differt imprimis nervis alarum pedibusque obscurioribus, tibiis posticis solum albis. Palpi fusco-testacei. Alae hyalinae, nervis, praesertim costali, punctoque stigmatici nigricantibus, macula adiacenti fusca obsoleta, plerumque nulla. Tibiae anteriores tarsisque omnes nigro-fusca, in individuis junioribus parum dilutiora.

4. H. violacea: aeneo-caerulescens, palpis, tibiis tarsisque fuscis, alis hyalinis, nervis obscuris, puncto stigmatici nubeculae distinctis nigricantibus. ♂♀.

KLUG l. c. p. 57. ♂♀. FALL. Mon. Tenthred. 20. 2. ♂♀. *Hylotoma fuscipes* FALL. Act. Holm. 1808. 43. 6—7.

Hab. in Lapponia aequae rara ac praecedens. (Lapp.-Ostrogoth. freq. Scan. rar.).

Mas. et Fem. Duabus proxime praecedentibus magnitudine et statura valde similis et affinis, sed differt ab illis nervorum et pedum colore obscuriore. Palpi fusci, interdum pallidiores. Alae hyalinae, nervis obscuris; costa et punctum stigmaticale nigricantia, nubecula s. macula adiacenti dilatata, distincta, brunnea. Omnes tibiae et tarsi nigro-fusca, interdum (in junioribus) fusco-testacea.

5. H. enodis: caeruleo-atra, alis nigricantibus, palpis, tibiis tarsisque nigro-fuscis. ♂♀.

KLUG l. c. p. 53. ♂♀. FABR. Piez. 23. 10. ♂. (excl. Syn. LINN. mas *Tenthred. ciliaris*). FALL. Act. Holm. 1807. 201.

ZETTEREDT, Insecta Lapponica.

7. ♂♀. (exclus. Syn. LINN. mas *T. ciliaris*) et Mon. Tenthred. 19. 1. ♂♀. *Tenthredo enodis* LINN. Syst. Nat. 2. 922. 11. ♀. PANZ. Fn. Germ. 49. t. 13. (An quoque *Tenthred. ustulata* PANZ. 49. t. 12?)

Hab. in Lapponiae sylvaticae Salicibus, rarius. In summo alpium Tornensium jugo, in nive ambulanti marem certissime hujus speciei paullo minorem et tibiis tarsisque solito paullo dilutioribus, die 12. Jul. quoque deprehendi. (Lapp.-Scan. freq.; at in Suecia boreali et media non vidi.)

Mas. et Fem. Magnitudo priorum, a quibus toto corpore caeruleo-atro alisque nigris mox dignoscitur. In Scaniae fruticibus aestate frequenter legitur, in ceteris Sueciae provinciis mihi non obvia. Larva viridis nigro-punctata, linea laterali flava a FABR. l. c. describitur.

Obs. *Hylotomam costatam*, in Suecia inferiori habitantem, in Lapponia non vidi.

4. Tenthredo. LINN.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 425. LINN. FABR. FALL.

Corpus majoris aut mediae, interdum minoris magnitudinis, ovatum, saepius elongatum, lineare, glabriusculum. Antennae in utroque sexu simplices, dimidio corpore breviores aut longiores, 9-articulatae. Alarum area costalis ultima gemina aut simplex. Tibiae muticae (spinis praeter 2 ordinarias nullis). Color plerumque obscurus, niger aut flavus, pictura zonata. *Motu* segnis; sole vero urente et sub lusu venereo paullo alacrior videtur. *Habitatio* imaginum in foliis et floribus plantarum, tota aestate: per omnes Lapponiae partes, nec ipsum jugum alpinum quaedam species aufugunt. Larvae foliis plantarum viciant, pedibus 22, rarius 20 instructae. Pupae piloso-folliculatae subpelliculatae, sub cortice arborum, muscis, lapidibus, in terra etc. latentes, aut plantis adhaerere inveniuntur. *Differentia sexus* perspicua in *maris* segmento ultimo subtus plano, elongato, integro, *feminae* fisso mox detegenda; *mas* quoque saepe paullo minor, praesertim angustior. (Spec. Scand. 125. in museo meo adsunt, novis lapponicis quoque computatis. — Cl. DAHLBOM non tantum hujus generis Monographiam, sed etiam omnes Scandinaviae Tenthredinidum species hactenus cognitae cito publicare in animo habere, laeti gratique significamus.)

Sect. Prima. Alae superiores area costali ultima gemina, h. e. nervulo transverso in duas divisa.

Subdiv. 1. Antennae thoracae breviores, extorsum gradatim paullo crassiores, aut filiformes.

A. Minores (*Hylotomae* FABR. *Phyllotoma* FALL.)

° *Abdomine pallescente* (antennis extorsum suberassioribus, in *Tenth. alpina* filiformibus).

1. T. serva: subglabra, nitida, nigra, palpis, abdomine, pedibus totis alarumque costa antica luteo-flavis, puncto stigmatici fusco. ♂♀.

Var. a. ♂♀. pectore toto nigro.

Var. b. ♂♀. pectore lateribus flavo.

KLUG l. c. p. 95. 7. ♂♀. *Hylotoma serva* FABR. Piez. 26. 22. FALL. Act. Holm. 1807. 204. 11. ♂♀. *Phyllotoma serva* FALL. Mon. Tenthred. Sv. Lund. 1829. p. 30. 6. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvatica, rarius. (Lapp.-Ostrogoth. passim, Gottlandia rar. Scan. freq.).

Mas. et Fem. Longitudine vix 4 lin. Abdomen flavum; in var. a segmentum primum et tria ultima supra infusca. Pedes in utraque varietate lutei, immaenulati. Alae flavedine tinctae; nervi basales et imprimis costalis flavescunt; costa vero in medio et punctum stigmaticale nigricantia.

2. T. annulata: sericeo-nitens, nigra, labio albo, antennis subtus, maculis pectoris, abdomine, alarum costa basi, pedibusque luteo-flavis, tarsis pallidis, nigro-annulatis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. thorace toto nigro; rariss.

KLUG Die Blattwespen etc. p. 89. 4. ♂♀. *Hylotoma annulata* FABR. Piez. 26. 23. (exclus. Syn. PANZ.) FALL. Act. Holm. 1807. 205. 13. (exclus. Syn. PANZ.). *Tenthredo annulata* FABR. Ent. Syst. 2. 110. 22. vera. *Phyllotoma annulata* FALL. Mon. Tenthred. 28. 3. ♂♀.

Var. b. ♂♀. thorace nigro, lateribus pectoris flavo-picto, frequens.

Tenthredo Rosae LINN. Fn. Sv. 1555. *Phyllotoma Rosae* FALL. Mon. Tenthred. 28. 2. ♂♀.

Var. c. ♂♀. thorace flavo, dorso tantum nigro; freq.
Hab. in Lapponia per partem sylvaticam passim freq.
(Lapp. Uplandia-Scan. freq. praesertim var. b. et c.)
Mas. et Fem. Parva, praecedente duplo fere minor, magnitudine tamen variat. Antice sericeo-nitens. Labium albidissimum. Antennae plerumque subtus fusco-testaceae. Alarum costa et punctum stigmaticale nigra, juxta basin vero costa flava. Tarsi pallidi, nigro-annulati. Apex tibiarum posticarum quoque uiger. Pectus in varietate a nigro, in b. flavum magis l. minus nigro-pictum et in c. totum flavum.

3. T. spinarum: subglabra, flavo-lutea, labio albedo, antennis supra, capite, thoracis postico, alarum costa et puncto stigmatico, tibiarum apice tarsorumque annulis, nigris, scutello ferrugineo. ♂♀.

Hylotoma spinarum FABR. Piez. 26. 21. FALL. Act. Holm. 1808. 45. 13-14. ♂♀. *Tenthredo* KLUG Die Blattwespen etc. 86. 1. *Phyllotoma* FALL. Mon. Tenthred. 27. 1. *Tenthredo* Centifoliae PANZ. Fn. Germ. 49. t. 18.

Hab. in Lapponia D. KOLSTRÖM. (Lapponia; Uplandia pass.; Ostrogoth. et Gottlandia freq.; Scania rar.)

Mas. et Fem. Praecedente et major et minor. Antennae fuscae, subtus dilutiores, basi saepe testaceae. Labium albidum, mandibulis piceis. Thorax supra niger, lobo intermedio, scutello punctoque sub metathorace ferrugineis. Humeri, squama antealaris et pectus totum luteo-flava. Nervi alarum pallidi, costa tota nigra. Larva tota nigra viciat Brassica Rapa, quam destruit, teste FABR. — In individuis, quae in Suecia inferiori occurrunt, antennae plerumque totae nigrae sunt.

4. T. alpina: antennis filiformibus, glabra, subnitida, tota pallide testacea; stemmatibus verticis oculisque nigris. ♂♀.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae passim; in floribus Sorbi Aucupariae et Pruni Padi ad latera alpium Raschstind in insula Schiervoe Nordlandiae; Gamstenstind ad Alteidet, nec non Skaadavaara prope Alten Finmarkiae diebus 28. Jul. — 7. Aug. sat copiose vidi. (Lapponia Norvegica.)

Mas. et Fem. Minuta, tenera, *Tenth. simplici* FABR. (seu *flava* LINN.) duplo fere minor, praesertim angustior, vix $\frac{1}{2}$ lin. longa. Species pulchra et distincta. Tota, etiam alis, pallide flava, oculis solis nigris. Caput albedo-flavum, vitidum, glabrum, oculis et in vivis et in mortuis, nigris; mandibulis apice piceis; punctis stemmatum lucidis brunneis. Antennae thorace parum breviores (longiores quam in *Tenth. simplici*), filiformes, nudae, flavae, in ♀ interdum fuscescentes. Thorax glaber, in dorso feminae saepe vestigiis macularum 3 brunnearum. Abdomen flavum, maculis aut strigis fuscis obsoletis supra saepe in inare. Alae in utroque sexu pallide flavae, nervis et costa concoloribus. Pedes pallidi, tarsi feminae saepe fusco-annulatis.

Obs. *T. ventralis* PANZ. et *T. affinis* FALL. in Lapponia vix leguntur.

** Abdomine nigricante (anteunis subfiliformibus).

5. T. ovata: brevis, crassa, nigra, thoracis profunde punctati lobo intermedio rufo, tibiis sericeo-nitentibus ♀.

LINN. Fn. Sv. 1553. PANZ. Fn. Germ. 52. t. 3. ♀. KLUG Die Blattwespen etc. 110. 54. ♀. *Hylotoma ovata* FABR. Piez. 27. 25. FALL. Act. Holm. 1807. 206. 14. ♀. *Phyllotoma ovata* FALL. Mon. Tenthred. 31. 10. ♀.

Hab. in Lapponiae inferioris Alno, rarius. (Lapp.; Ostrogothia, Scan. freq.)

Fem. *Tenth. spinarum* vix longior, sed crassior, ovata, gibba. Nigra. Caput et thorax scabro-punctata, hic dorso rufus. Alae nigro-nervosae. Pedes uigri, genubus tibiisque anticis saepe sordide albidis. Mas ignotus, nisi marem *T. nigratae* provocare velis. — Larva virescens, albo-pulverulenta. Pupa intra folliculum duplicem, teste FABRICIO. — *Tenth. ephippium* FABR. nigra, thorace rufo, laevi, tibiis albis, lunc affinis, duplo minor, an Lapponiae incolae? In adiacenti Nordlandia parce, Wernelandia frequenter a me visa.

6. T. morio: antennis breviusculis, subpubescens, nitida, nigra, alis obscuris pedibus omnibus totis luteis. ♂♀.

FABR. Piez. 36. 31. PANZ. Fn. 49. 17. *Hylotoma morio* FALL. Act. Holm. 1807. 208. 19. ♂♀. *Phyllotoma morio* FALL. Mon. Tenthred. 34. 14. ♂♀.

Hab. in foliis fruticum Lapponiae sylvaticae, rarius. (Lappon-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Parva, circiter 2 lin. longa, angustata, nigra, antice subpubescens. Antennae filiformes pubescentes. Vertex rugulosus. Alae fuscedine tinctae, nigro-nervosae. Pedes omnes flavo-lutei, coxis tarsisque subinfuscat.

7. T. aethiops: antennis mediocribus, subpubescens, nitida, nigra, alis obscuris, genubus tibiisque sordide albidis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. Antennae validiusculae. Alae obscurae. Pedes

nigri, genubus, tibiis tarsisque 4 anterioribus sordide albidis; freq.

FABR. Piez. 39. 49. *Hylotoma aethiops* FALL. Act. Holm. 1807. 209. 20. ♂♀. *Phyllotoma aethiops* FALL. Mon. Tenthred. 33. 13. ♂♀.

Var. b. ♂♀. in copula. Saepe paullo major. Antennae filiformes. Alae obscurae. Pedes nigri, genubus tibiisque omnibus albidis, tarsis fuscis. ♂ rarius, ♀ freq.

Var. c. ♂♀. Corpus et pedes ut in var. b. Alae hyalinae fuscedine parum tinctae; rariss.

Var. d. ♂♀. Corpus, pedes et alae ut in varietatib. a., b. et c. triplo et ultra minor; rariss.

Hab. in Lapponia; var. a. et b. die 28. Jul. in insula Hacksten prope Schiervoe Nordlandiae, frequenter; var. c. in ipso alpium Tornensium jugo medio mensis Julii, rarissime vidi, et var. d. tantum in Lapponia sylvatica legi. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Praecedente et major et minor, nam magnitudine variat. Antennae thorace paullo breviores, subfiliformes, extrorsum parum crassiores. Alae plerumque obscurae, in variet. c. et d. fere hyalinae, nervis saepe nigris vel fuscis. Pedes uigri; tibiae magis vel minus albicaute.

8. T. spuria: antennis mediocribus, subglabra, nitida, nigra, linea utrinque humerali in femina, tibiis tarsisque anterioribus in utroque sexu albis, alis hyalinis, nervis fuscis, areis duabus areae costali ultimae adnexis. ♂♀.

Hab. in Nordlandia Norvegica rarissime, duo tantum specimen inveni, unicum masculum ad Hacksten prope Schiervoe d. 28. Jul., alterumque femineum ad Björkvik prope Ofotenfjord die 14. Jul. (Lapponia Norvegica.)

Mas. et Fem. Majoribus individuis femineis *Tenth. aethiopsis* longitudine aequalis, paullo angustior, nigra, nitida, antice oculo armato subpubescens. Antennae thorace parum breviores, filiformes, articulis distinctis. Palpi longi, fuscis. Thorax uiger, linea utrinque humerali elevata in femina squama antealari in mare, albidis. Abdomen nigrum vitidum. Pedes nigri, tibiis tarsisque 4 anterioribus albidis; femorum anticorum apex quoque albescit. Alae hyalinae, nervis obscuris. In affinis speciebus areae tres areae costali ultimae geminae adjacent, sed in hac specie areae tantum duae ultimae appropinquant.

9. T. intercus: antennis mediocribus filiformibus glaberrima, nitida, nigra, alarum basi albedo-nervosa, geniculis, tibiis tarsisque pallidis. ♀.

Hylotoma intercus FALL. Act. Holm. 1808. 46. 22. ♂♀. *Nematus intercus* PANZ. Fn. 90. f. 11. *Phyllotoma intercus* FALL. Mon. Tenthred. 35. 17. ♂♀.

Hab. in Nordlandia, rarissime, ad Björkvik d. 14. Jul. in Betula inveni. (Lapp.-Blekingia, Scan. rar.)

Fem. Inter minores generis, minimis *T. aethiopsis* specimenibus parum major, glaberrima, nitida. Antennae thorace parum breviores, filiformes. Alae juxta basu et squama antealaris distincta, albidia. Punctum stigmaticale fuscum, a quo fascia transversa, fusca, obsoletissima ad marginem alae anteriorem ducitur. — Pedes uigri, geniculis, tibiis tarsisque albidis.

10. T. Cerasi: antennis mediocribus, filiformibus, subglabra, nitida, nigra, puncto utrinque ante alas albedo, pedibus flavis, tarsis fuscis, alis hyalinis, costa et puncto stigmatico, nigris. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1547. (scutello in nostris individuis semper nigro). *Hylotoma Cerasi* FALL. Act. Holm. 1808. 46. 21. ♀. *Phyllotoma Cerasi* FALL. Mon. Tenthred. 35. 16. ♀.

Hab. in Lapponia Norvegica rarissime, ad Björkvik et Giebstad Nordlandiae 14-22. Jul. uterque sexus a me captus. (Lappon.; Ostrogoth.-Scan. pass.)

Mas. et Fem. Longitudo *T. aethiopsis* var. a., angustior, minus pubescens. Antennae thorace paullo breviores, filiformes. Alae hyalinae, nervo costali et puncto stigmatico nigricantibus. Pedes flavi, tibiarum posteriorum apice tarsisque fuscis.

11. T. pygmaea: antennis brevibus, glabra, nitida, nigra, tibiis tarsisque flavis, alis subhyalinis, nervo costali punctoque stigmatico distincto, fuscis, areis duabus areae costali ultimae adjacentibus. ♂♀.

Tenthred. pygmaea KLUG Die Blattwespen etc. p. 121. 55. ♀. forte eadem.

Hab. in Lapponia Norvegica, rarius; in fol. Betulae albae in Raschstind ad Schiervoe Nordlandiae d. 28. Jul. inveni. (Lapp.-Ölandia, Scan. rar.)

Mas. et Fem. Minima nostratum, vix lineam longa. Caput latum, compressum, glabrum, nitidum, nigrum. Antennae supra os insertae, thorace multo breviores, filiformes, nigro-fuscae. Thorax et abdomen glabra, nitida. Alae subhyalinae sen fuscedine parum tinctae, nervis, costa et puncto stigmatico magno distincto, nigro-fuscis. Pedes uigri, geniculis, tibiis tarsisque flavo-testaceis.

Obs. *T. ephippium* FABR., *T. nemoralis* FALL., *T. vagans* FALL., et *T. nigrita* FABR. in Lapponia haecenus non observatae, in Suecia inferiori passim occurrentes.

B. Maiores (Abdomine flavo-cingulato).

12. *T. marginella*: antennis extrorsum subcrassioribus, nigra, ore, linea ante alas, pectoris maculis, abdomine lateribus segmentorumque margine, pedibusque latere antico, flavis. ♀♀.

Mas.: ventre toto flavo, immaculato.

Fem.: ventre flavo, nigro-lasciato; in copula.

FABR. Piez. 29. 2. PANZ. Fn. 64. t. 7. ♀. FALL. Mon. Tenthred. 43. 9. ♀♀. KLUG Die Blattwespen etc. 157. 104.

Var. a. ♀♀. Antennarum articulus primus subtus, scutelli puncta 2, unum ante alterum, abdominisque segmenta dorsalia omnia, praeter secundum, margine, flavas.

Var. b. ♀. similis var. a., antennis totis nigris.

Var. c. ♂. Antennarum articulus primus subtus flavus, scutelli punctum minutum, abdominis segmenta dorsalia omnia, praeter secundum, margine tenuiter, flava.

Var. d. ♀. similis var. c., antennis totis scutelloque nigris.

Var. e. ♀♀. Antennae scutellumque nigra, abdominis segmentis 1., 4. et 5. margine flavis.

Var. f. ♂. Antennae, scutellum abdominisque dorsum, nigra, segmentis lateribus tantum flavis.

Hab. in Lapponia per partem sylvaticam, subsylvaticam et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque mensib. Jul. — Aug., frequentissima; varietatem a., b., c., d. in Lapponia Suecica, var. f. in Nordlandia, et var. e. tantum in alpe Skaaddavaara prope Alten Finmarkiae legi. (Lappon. — Scan. var. a., b., c., d. freq.)

Mas. et *Fem.* Major in hoc genere, circiter 5. lin. longa, uigra, antice subpubescens. Antennae breves, nuda, articulo primo piloso. Clypeus, labium et palpi flava. Pectus nigrum, maculis albidis. Pedes flavi, linea latere postico nigra, tarsis posticis saepe fuscis. Alae variant magis vel minus flavedine subtiuctae, in speciminibus alpiis fere hyalinis. Nervulus transversus, qui aream costalem ultimam dividit, oblique decurrit, et arcolae tres hinc areae adjacent.

13. *T. rustica*: antennis extrorsum subcrassioribus, nigra, ore, linea antealari, abdominis fasciis tribus in femina, pedibusque in utroque sexu flavis, femorum posticorum apice late, tibiisque nigris. ♂♀.

Mas.: Pedes flavi, posticorum coxis ad medium, femorum apice late, tibiis tarsisque nigris, macula tibiarum superne ante apicem, tarsisque 3 intermediis albis, linea antealari obsoleta.

Fem.: Pedes flavi, posticorum coxis ultra medium, femoribus apice, tibiis tarsisque uigris; macula tibiarum superne ante apicem albidia. Abdomen fasciis tribus in segmentis 1, 5 et 6 aequae flavis, fascia prima integra, secunda tertiaque interruptis.

LINN. Fn. Sv. 1543. ♀. FABR. Piez. 30. 6. ♀. FALL. Act. Holm. 1808. 49. 2. ♀♀. et Mon. Tenthred. 39. 2 ♀♀. KLUG Die Blattwespen etc. 143. 88. ♂♀. *Tenthred. notata* PANZ. Fn. 64. 10. ♀. *Tenth. carbonaria* FABR. Piez. 30. 7. ♂♀. (exclus. Syn. LINN.) PANZ. Fn. 71. t. 10. ♂.

Hab. in Lapponia sylvatica rarius. (Lapp. — Scan. pass.)

Mas. et *Fem.* Praecedente paullo longior. Antice subpubescens punctata. Clypeus, labium et palpi albidia. Nervi alarum ut in priori directi.

14. *T. fasciata*: antennis filiformibus, nigra, articulo primo, ore, linea antealari, abdominis segmentis primo margine, et quinto toto, pedibusque laete flavis, posticorum femorum tibiarumque apice tarsisque, nigris. ♂♀.

Mas.: abdomine subtus flavo.

Fem.: abdomine subtus nigro, cingulo flavo; in copula.

FALL. Act. Holm. 1808. 51. 6. ♂♀. et Mon. Tenthred. 44. 11. ♂♀.

Hab. in Lapponia rar. (Lapp. — Scan. pass.)

Mas. et *Fem.* *Tenthredine rustica* fere duplo minor, brevior nigra, antice subpubescens, parum punctata. Pictura corporis colore pulchro, citrino. Directio nervorum in alis ut in *Tenthred. marginella*.

15. *T. bicincta*: antennis filiformibus, nigra, ore, abdominis segmentis tertio toto, quarto lateribus, pedibusque ex parte, laete flavis. ♂♀.

Mas.: subtus pallidus, pectore scilicet et ventre totis flavissimis. Pedes flavi, anteriores linea superne nigra, postici supra toti uigri.

Fem.: subtus uigra. Pedes flavi, femorum anteriorum latere postico, femoribus posticorum totis, tibiarum apice tarsisque nigris; in copula.

LINN. Syst. Nat. 2. 925. 31. ♀. FALL. Act. Holm. 1808. 2. 8. ♂♀. et Mon. Tenthred. 40. 4. ♂♀. *Tenthred. cincta*

FABR. Piez. 29. 3. (exclus. Syn. LINN.) PANZ. Fn. 64. 8. ♀. *Tenthredo semicincta* PANZ. Fn. 52. t. 13. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp. — Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Magnitudo *Tenth. rusticae*. Antice subpubescens, parum punctata. Antennae filiformes, paullo longiores, quam in prioribus. Frons canaliculata. Os totum flavum. Anus testaceus. Alae praesertim in femina fusco-tiuctae, puncto stigmatali nigro. Nervi ut in proxime praecedentibus directi.

16. *T. togata*: antennis filiformibus, cylindrica, nitida, nigra, abdominis segmento primo macula, quintoque toto in femina albis, tibiis in utroque sexu testaceis, basi albis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. femoribus nigris.

FABR. Piez. 32. 14. certe. FALL. Act. Holm. 1808. 10. var. β. ♀. et Monogr. Tenthred. 41. 5. ♀. *Tenthred. cincta* LINN. Fn. Sv. 1556.

Var. b. ♀. femoribus rufis.

FALL. l. c. var. β.

Hab. in Lapponia; var. a. forte rarissima; var. b. tantum in silva acerosa ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 4. Jul. inveni. (Lapponia; Ostrogothia; Olandia, Scania, var. a. passim, var. b. rariss.)

Mas. et *Fem.* *Tenth. marginella* vix brevior, sed multo angustior, subcylindrica, nitida, antice parum pubescens. Caput convexum. Antennae thorace paullo breviores, filiformes, validae, in ♂ compressae, nuda. Os in speciminibus lapponicis in utroque sexu totum uigrum. Punctum ante alas unicum et 2 infra scutellum, alba. Macula in segmento abdominis primo triangularis et fascia lata in segmento quinto feminae, albis; maris segmento eodem uigro. Alae in utroque sexu hyalinae, puncto stigmatali uigro, interioribus albo-terminata. Nervus transversus, qui aream costalem ultimam transit, non tam oblique ductus ac in praecedentibus, nec nisi 2 (non 3) areae illi ultimae adjacent. Pedes in var. a. nigri, tibiis tarsisque testaceis, genibus anterioribus, tibiarum posticarum basi (praesertim in ♀) et coxarum apice albiis. In var. b. pedes toti luteo-testacei, coxis et femorum anteriorum basi nigris, basi vero posticorum albidia.

Obs. Varietates α. et γ. *T. togatae* FALL. l. c., in Lapponia non vidi, nec ibi *T. Scrophulariae* LINN., *T. Viennensis* PANZ., *T. rufipes* LINN., et *T. 3-cincta* ac *zonata* FALL., occurrunt.

Subdiv. 2. Antennae thoracis longitudine aut illo longiores, setaceae aut subfiliformes

A. Abdomine nigro-rufo-cingulato.

♂ Antennis setaceis, albo-annulatis.

17. *T. livida*: nigra, antennarum annulo ante apicem, clypeo abdominisque macula utrinque in primo segmento, albis, ano rufo aut nigro, pedibus rufescentibus. ♂♀.

Var. a. ♂♀. Abdominis apice livido-ferrugineo.

LINN. Fn. Sv. 1557. ♂. FABR. Piez. 33. 21. ♂. PANZ. Fn. 52. t. 6. ♂. etiam *Tenthred. Carpi* PANZ. Fn. 71. f. 19. ♂. certe. *Tenthred. Maura* var. FALL. Act. Holm. 1808. 55. 11. et Mon. Tenthred. 45. 12. ♂♀.

Var. b. ♀. Abdomine nigro, apice concolore.

Tenthred. Maura FABR. Piez. 33. 19. ♀. FALL. Act. Holm. l. c. var. α. ♀. *Tenthred. livida* LINN. Fn. Sv. 1557. descriptio. ♀. *Tenthred. Fagi* PANZ. Fn. 52. t. 14. ♀.

Hab. in Lapponia rarius: procedit usque ad alpes et in alpe Skaaddavaara prope Alten Finmarkiae d. 7. Aug. parce lecta. (Lapp. — Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Magna, *Tenth. marginella* duplo major. Nigra, antice parum pubescens. Caput canaliculatum. Antennarum articuli 2. l. 3. ante apicem, et clypeus late, alba. Abdomen aut totum uigrum in femina var. b., aut in var. a. basi uigrum in medio et subtus in mare lividum, apice ferrugineum, aut denique in ♀ basi nigrum, segmentis 5 ultimis rufo-ferrugineis. Puncta 2 basalia alba in omnibus varietatibus aduut. Pedes rufescentes, latere postico, coxis omnibus tarsisque posticis nigris, pedes vero antice latere antice albescunt. Nervus alarum medius, qui aream costalem ultimam transit, sat curvus est, et 3 areae aream hanc attingunt.

18. *T. rufiventris*: nigra, antennarum annulo ante apicem, clypeo, thoracisque lobi lateralis margine, albidis, abdomine pedibusque rufescentibus. ♂♀.

Var. a. ♂♀. pectore rufo, femoribus posticis rufescentibus.

Var. b. ♀. pectore nigro, femoribus posticis rufescentibus. FABR. Piez. 33. 20. PANZ. Fn. 55. t. 6. FALL. Act. Holm. 1808. 56. 12. et Mon. Tenthred. 46. 13. KLUG Die Blattwespen etc. 170. 118. ♀.

Var. c. ♀. pectore nigro, femoribus posticis nigricantibus.

Hab. in Lapponia mens. Jun. — Aug. passim rarius;

var. a. et b. in Lapponia sylvatica ad Kengis, Juckasjervi et Muonioniska legi; var. c. longius procedit, et individua quaedam hujus in summo alpium Tornensium jugo, in nive ambulantis, d. 12. Jul. inveni. (Lappon.-Finlandia, Scania freq.)

Mas. et Fem. Magnitudo et affinitas praecedentis. Antennarum articuli 4 l. 5 ante apicem, clypeus, genae et saepe orbita inferior, alba. Abdomen rufum. Pectus rufum vel nigrum. Pedes cum coxis in var. a. rufi, linea in latere postico nigra, ut etiam in var. b. et c., ibi vero coxae nigrae. In var. c. praeterea femora postica tota nigra. Nervi alarum ut in priori directi.

19. T. Soror: nigra, antennarum apice, clypeo, orbita oculorum inferiori lineaque antealari, albidis, abdominis medio pedibusque rufis, his linea latere postico nigra. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime, non nisi unicum specimen masculinum in alpe Lyngentind Nordlandiae septentrionalis d. 26. Jul. invenire mihi contigit. (Lapponia.)

Mas. Praecedente duplo minor, abdominis colore ab illa iuprimis distincta. Caput ut in priori. Clypeus vero albus, nigro-maculatus. Antennarum articuli 5, 6, 7, 8 et 9 albi. Thorax niger, alarum tegula et lobi lateralis margine utriusque, flavo-albidis. Scutellum nigrum. Abdomen rufum, nitidum, segmento primo toto, secundo basi, penultimo margine et ultimo toto, uigris. Alae hyalinae, puncto stigmatali distincto fusco, absque macula alba interius. Nervi ut in priori directi. Pedes rufi, coxis anticis antice albis, posterioribus latere antico rufescentibus; linea nigra in latere postico omnium pedum adest.

Obs. *T. tibialis* PANZ. et *T. lividiventris* FALL., incolae Sueciae, in Lapponia mihi non obviae.

** Auteunis setaceis aut subfiliformibus, immaculatis.

20. T. Abietis: antennis subfiliformibus, cinereo-villosa, opaca nigra, abdominis segmentis 2., 3., 4. (♂.) et 2., 3., 4., 5. (♀.) undique pedibusque anticis rufis, alarum areis duabus areae costali ultimae adnexis. ♀♀. Major.

FABR. Piez. 32. 14. ♀. PANZ. Fn. 65. 3. certe. LINN. Fn. Sv. 1546. FALL. Act. Holm. 1808. 58. 16. et Monogr. Tenthred. 48. 17. ♀♀. *Tenthred. tristis* FABR. Piez. 39. 50. eadem videtur.

Hab. in Lapponia forte rarius, Collect. DD. KOLSTRÖM et DEUTSCH. (Lappon.; Uplandia-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Magna et robusta praesertim femina, quae *T. lividam* (No. 17) magnitudine fere aequiparat. Caput convexum, punctatum, villosum, nigrum. Antennae longitudine thoracis, nigrae nudae, articulo primo piloso. Thorax punctatus, villosus, niger. Abdomen nitidum nigrum, segmentis 2, 3, 4 plerumque in mare, et 2, 3, 4, 5 plerumque in femina rufis. Alae subhyalinae, nervis et iuprimis puncto stigmatali obscuris. Nervus, qui aream ultimam costalem transit, subrectus. Areae tantum duae huius areae adiacent, interiori juxta costam exteriori triplo et ultra minori. Pedes nigri, antici saepe toti, intermedii genibus tibiisque plerumque rufis.

21. T. analis: antennis subfiliformibus, punctata, cinereo-pubescent, opaca nigra, abdominis segmentis mediis undique tibiisque anticis rufis, alarum areis duabus ultimae costali adnexis. ♀♀. Minor.

Var. a. ♂. Alis hyalinis, nigra, abdominis segmentis 2., 3., 4. undique, geniculis tibiisque basi pedum anticorum rufis.

FABR. Piez. 33. 14. *Tenthred. tristis* PANZ. Fn. 98. t. 11. (exclus. Syn FABR.)

Var. b. ♂. Alis hyalinis, nigra, abdominis segmentis 2., 3., 4., 5. undique, genibus tibiisque anticis, rufis. *Tenthred. analis* FALL. Act. Holm. 1808. 59. 19.

Var. c. ♂. Alis nigricantibus, nigra, abdominis segmentis 2., 3., 4., 5. undique, genibus tibiisque anticis, rufis. An *Tenthred. Abietis* LINN. Fn. Sv. 1546. var.?

Var. d. ♀. Alis nigricantibus, nigra, thorace lobo antico, collari, abdominis segmentis 2., 3., 4., 5. undique, genibus tibiisque anticis, rufis.

Hab. in Lapponia sylvatica tota aestate frequens; var. a., b. et c. in Salice, in graminosis locis aridis, in campis apricis, nec non in arenosis ad ripas fluminum, ex. gr. ad Hapaxylä in paroecia Öfver-Torneå, ad Wittangi et Juckasjervi, mensib. Majo—Julio, copiose vidi; occurrit etiam parcius in inferalpinis Nordlandiae Finnmarkiaeque, et var. a. et b. in sylvä ad Alteid d. 1. Aug. a me visa. Var. d. magis diversa, ad Öfver-Torneå et Wittangi Lapponiae Tornensis, ut et ad Björkvik Nordlandiae rarius lecta. (Lapp.-Scan. var. a. b. freq.)

Mas. et Fem. Praecedenti similis et affinis, sed diversa: duplo et ultra minor, minus villosa et pedibus magis uigris, vix

nisi tibiis anticis rufis. Directio nervorum in alis omnino ut in priori, a qua igitur non multo discrepat. — *Tenth. opacae* infra (No. 33) etiam valde affinis. —

22. T. pratorum: antennis subfiliformibus, punctata, cinereo-subpubescens, opaca nigra, abdominis segmentis 2., 3., 4., 5., 6. undique, femoribus tibiisque rufis, alarum areis duabus ultimae costali adnexis. ♀♀.

FALL. Act. Holm. 1808. 64. 27. ♀.

Hab. forte rariss. in Lapponia secund. collectiones DD. DEUTSCH et KOLSTRÖM, mihi ibi non obvia. (Lapp., Ostrogothia pass., Scania freq.)

Mas. et Fem. Affinis praecedenti, sed fere minor, pedum colore abdominisque pictura praesertim distincta. Caput et thorax nigra, punctata, breviter villosa, opaca. Abdomen utidum, nigrum, segmentis 2, 3, 4, 5 et 6 totis rufis. Alae hyalinae, uervis et puncto costali obscuris. Pedes rufi, coxis, tibiis summo apice tarsisque nigricantibus.

23. T. quadricincta: antennis subfiliformibus punctata subpubescens, opaca nigra, abdominis segmentis 2., 3., 4., 5., geniculis tibiisque rufis; alarum areis duabus costali ultimae adnexis. ♂.

Hab. in graminosis Finnmarkiae, ad Bossekop prope Alten 2 specimina mascula d. 5. Aug. legi. (Lapponia Norvegica.)

Mas. *Tenth. anali* affinis et similis, sed duplo minor et diversa. *Tenth. rufo-cinctae* FALL., colore quoque similis, sed illa est longe alia, dimidio longior, glabrior, alarum areis duabus areae costali ultimae adiacentibus aequaliter magnis instructa, nec in Lapponia occurrit. Caput convexum, nigrum, punctatum, cinereo-pubescent. Antennae longitudine thoracis, filiformes, uigrae, nulae. Thorax niger, punctatus, subpubescens. Abdomen nitidum, glabriusculum nigrum; segmentis 2, 3, 4, 5 undique rufis. Alae hyalinae, nervis et puncto stigmatali fuscis. Directio nervorum ut in proxime praecedente. Pedes nigri, femorum anteriorum apice tibiisque omnibus rufo-testaceis.

24. T. bizonata: antennis filiformibus, subtiliter punctulata, nitida, parum nigro pubescens, nigra, clypei summo apice albo, abdominis segmentis 5., 6. undique pedibusque rufis, alarum areis tribus areae costali ultimae adnexis. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime; in Raschstind prope Schier-voe Nordlandiae septentrionalis d. 28. Jul. semel lecta. (Lapponia Norvegica.)

Fem. Longitudo fere *Tenth. analis*, sed angustior; statura omnino *Tenth. rufo-cinctae*, sed paullo brevior, et colore pedum nervorumque in alis directione satis distincta. Caput convexum, subtiliter punctulatum, vertice rugis elevatis, breviter atropubescent, nigrum, clypei apice albo. Thorax subtiliter punctulatus, parum pubescens uiger. Abdomen glabrum, nitidum nigrum, macula triangulari in segmento secundo obsoleta, albidā; segmentis 5, 6 totis rufis. Alae hyalinae, fusco-uervosae, puncto stigmatali fusco, distincto. Costa basi pallida, et tegula alba. Areae tres subaequales adiacent areae illi costali ultimae, quae per nervulum transversum rectum in duas dividitur. Pedes rufi, coxis omnibus tarsisque posterioribus nigricantibus.

25. T. pavidā: antennis setaceis, laevis, glabra nigra, ore albo, pedibus rufis, abdomine vel nigro toto, vel in medio rufo; alarum areis tribus ultimae costali adnexis. ♀♀.

Var. a. ♂. Nigra, ore punctoque in coxis pedum posticorum albis; abdominis segmentis 3., 4., 5. undique pedibusque rufis, tarsis posticis fuscis.

FABR. Piez. 31. 13. FALL. Act. Holm. 1808. 61. 2. ♂.

Var. b. ♂. Similis var. a., linea flava ante alas ant absente aut praesente, femoribus omnibus superne nigro-lineatis.

Var. c. ♀. Tota nigra, clypeo punctisque coxarum albis, pedibus rufis, coxis omnibus, tibiis posticarum apice tarsisque nigris.

Var. d. ♀. Similis var. c. abdominis segmentis 4., 5. dorso rufo-maculatis.

Var. e. ♀. Nigra, clypeo, macula ante alas punctoque coxarum albis, abdominis segmentis 3., 4., 5. pedibusque rufis, coxis omnibus, posticorum femoribus tarsorumque annulis nigris.

Tenthred. mandibularis FABR. Piez. 34. 27.

Hab. in Lapponia mensib. Jul. — Aug. passim, ex. gr. ad Kengis et Muonioniska Lapponiae Tornensis, nec non Tromsøe ad Giebstad Nordlandiae; ascendit quoque in alpes et in Gamstenstind Lyngentind ac in summo alpium jugo var. b., c. et e. quoque inveni. (Lapp.-Scan. var. a., b., c., d. freq. Ostrogoth. var. e. rar.)

Mas. et Fem. Summa *Tenth. lividae* similitudo et affinitas, nec differt ab illa nisi antennarum corporisque colore alio. — Larva viridis albo-pulverulenta, capite flavo. FABR.

26. T. stigma: antennis setaceis, glabra, nitida nigra, antennis subtus, ore, orbita oculorum, alarum stigmatē, scutell-

lique punctis, albidis, abdominis medio pedibusque rufescentibus, alarum areis tribus costali ultimae adnexis. ♂♀.

Mas.: angustior, antennis subtus distincte pallidis, abdominis dorso saepe nigricante.

Fem.: crassior, antennis subtus fusco-testaceis, abdominis segmentis mediis semper rufis.

Var. a. ♂. nigra, ore, antennis subtus, orbita oculorum, linea ante alas, scutelli punctis 3 longitudinaliter positus punctoque stigmatis albidis; abdominis segmentis 3., 4., 5., 6. lateribus, ventris antico pedibusque, rufis, coxis posterioribus nigris.

Var. b. ♂♀. sim. var. a., abdominis segmentis 3., 4., 5., 6. undique, praesertim in ♀, rufis, interdum tantum serie punctorum nigrorum in medio relicta.

FABR. Piez. 42. 62. ♀. PANZ. Fn. 89. t. II. FALL. Act. Holm. 1808. 63. 25. ♂♀. *Tenthred. scutellaris* FABR. Piez. 39. 51. ♂.

Var. c. ♂. sim. var. a., abdominis dorso toto infuscato, in medio lateribus parum rufescentibus.

Var. d. ♀. simil. var. b. femoribus posticis totis nigris.

Var. e. ♀. simil. var. d. linea flava ante alas nulla.

Hab. in Lapponia passim; var. a. tantum ad Björkvik Nordlandiae, et in summo alpium Tornensium jugo, in medio mensis Julii, parce lecta. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Longitudo fere *T. pavidae*, sed angustior, praesertim *Mas.* Pictura variat ut in diagnosis indicatur. Alae hyalinae, puncto stigmatali fusco, interius distincte albo-terminato. Varietates c. et d. frequenter in Scandinavia occurrunt. Varietatem: pectoris lateribus albo-maculatis, a Cel. FALL. l. c. descriptam, in Lapponia non vidi; nec ceterae hujus Subdivisionis Scandinaviae incolae: *T. blanda* FABR., *T. cylindrica* PANZ., *T. rufo-cincta* DE GEER., *T. agrorum* FALL., *T. Equiseti* FALL., et *T. flavicornis* FABR., in Lapponia mihi obviae fuerunt. — *T. dimidiata* FABR. in Lapponia habitare, testatur D. Doctor DEUTSCH, medicus provincialis in Torneau.

B. Abdomine subtus aut virescente, aut albicante, aut flavescente.

(Alarum areae tres costali ultimae adjacent. Corpus glabriusculum.)

27. *T. Mesomelas*: antennis filiformibus, supra nigra, subtus flavo-viridis, alarum costa atra, pedum linea postica distincta, tarsisque nigris. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1549. FALL. Act. Holm. 1808. 98. 28. ♂♀. Hab. in Lapponia sylvatica Sueciae passim. (Lappon.-Scan. frequentiss.)

Mas. et *Fem.* Magua, *T. pavidae* aequalis, paullo robustior. Supra nigra opaca, subpubescent. Puncta supra antennis, alarum tegula, macula ante alas, scutellum, puncta 1 vel 2 metathoracis abdominisque segmentorum margo, viridia. Subtus flavo-viridis, pectoris pedumque lineis latere postico tarsisque posticis, nigris. Antennae longitudine thoracis, filiformes, undae, articulo primo crassiori praesertim distincte piloso. Alae hyalinae, costa et nervis nigricantibus. Nervulus areae costalis ultimae oblique et valde arcuatim ductus. Color post mortem magis flavescit.

28. *T. viridis*: antennis subsetaceis, flavo-viridis, supra nigro-maculata, alarum costa viridi, pedum linea latere postico angustissima tarsorumque annulis, nigris. ♂♀.

Var. a. ♂♀. Abdominis dorso toto flavo-viridi, in ♂ immaculato, in ♀ leviter nigro-maculato.

FABR. Piez. 40. 53. FALL. Act. Holm. 1808. 99. 29. ♂♀. PANZ. Fn. 64. f. 2.

Var. b. ♂♀. Abdominis dorso toto nigro, lateribus anguste flavo-viridi.

LINN. Fn. Sv. 1554. KLUG Die Blattwespen etc. 181. 133. Hab. per omnes Lapponiae partes, mensib. Jun. — Aug. passim. Adscendit quoque in alpes et in summo alpium Tornensium jugo, in medio mensis Julii ♂ et ♀ var. a. in nive ambulantes parce legi. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Praecedenti affinis, plerumque paullo minor, magis pallida et distincta. Tota glaberrima, flavo-viridis. Antennae supra nigrae. Vertex litura nigra. Thoracis dorsum maculis 3 distinctioribus nigris. Abdomen supra aut totum flavum, aut plerumque maculis longitudinaliter positus, aut denique vitta lata longitudinali, nigris. Alae pallidiores, nigro-nervosae, nervis ut in priori directis; costa viridis, puncto stigmatali interno pallido. Pedes virescentes, extus linea angusta nigra. Tarsi laete virides, nigro-annulati.

29. *T. Rapae*: antennis setaceis, nigra, ore late, orbita oculorum, thoracis maculis, pectoris lineis, scutello, abdominis ventre lateribus, pedibusque latere antico albidis. ♂♀.

Mas.: antennis subtus, et ventris lateribus latius, albis.

Fem.: antennis totis nigris, ventris lateribus saepe anguste albidis.

LINN. Syst. Nat. 2. 926. 35. ♂♀. FABR. Piez. 41. 56. ♂. FALL. Act. Holm. 1808. 99. 30. KLUG Die Blattwespen etc. 151. 96. ♂♀.

Hab. in Lapponia mens. Jun. Jul. haud raro. Proccedit usque in regionem nivalem et in summo alpium Tornensium jugo a me lecta. In Nordlandiae maritimis rarius occurrit, nec nisi ad Björkvik pauca specimina vidi. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Duabus proximis praecedentibus triplo minor et ultra, et antennis longioribus, colore albedo, nec flavo-viridi etc. distincta. Tibiae posticae variant interdum totae nigricantes; tarsi nigri. Directio nervorum in alis ut in prioribus, nervulo transverso areae costalis ultimae minus arcuatim flexo, quam in illis. — Varietas, quae in alpinis occurrit, femoribus posticis apice late, tarsisque totis nigris gaudet. Varietatem femineam femoribus rufis, in Suecia inferiori frequentem, in Lapponia non observavi.

30. *T. lateralis*: nigra, antennis filiformibus subtus, clypeo, orbita oculorum, thoracis lobi antici margine, alarum tegula, pectoris maculis, ventris lateribus atque flavo-albidis, abdominis segmentis 3., 4., 5. supra rufis, pedibus testaceis. ♂♀.

Mas.: fronte ventrique fere toto albidis, pedibus latere postico nigro-lineatis.

Fem.: fronte nigra, ventre nigro-lineato, pectore parum flavo-maculato, linea nigra pedum nulla, tarsis posticis tantum fusco-annulatis.

FABR. Piez. 35. 29. PANZ. Fn. 88. 16. certe, FALL. Act. Holm. 1808. 100. 31. ♂♀.

Hab. in Lapponia forte rarissime, tantum in Collect. D. GRAPEI vidi. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Parva, *T. Rapae* duplo et ultra minor. Antennae vix thoracis longitudine, filiformes, nudae, nigrae, subtus allicantes. Alae hyalinae, fusco-nervosae, stigmatibus distincto, interius fusco-albo-terminato. — Affinis *T. stigma*, multo minor. Individua maseula in Suecia rarius occurrunt.

31. *T. delicatula*: antennis filiformibus, glaberrima nitida, pallide flava, capite, thoracis dorso maculis tribus, et sterno, nigris, antennarum basi et ore brevi albidis, ano supra fusco. ♂.

FALL. Act. Holm. 1808. 122. 66. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime, non nisi in Betula alba insulae Dyroen Nordlandiae septentrionalis unicum specimen masculinum d. 21. Jul. invenire mihi contigit, simillimum illi, quod in Ostrogothia deinde anno 1826. legi. (Lapponia; Ostrogothia rarissime.)

Mas. Parva, gracilis, pulchra. Caput latum nigrum. Os breve, albidum. Antennae longitudine vix thoracis, filiformes, articulis 2 basalibus albidis, 3 et 4 elongatis fuscis, 5 et sequentibus brevioribus testaceis. Thorax glaberrimus, nitidus pallidus, dorso maculis 3 distinctis nigris. Pectoris latera albidia. Sternum macula lucida nigra. Abdomen angustum, pallide flavum, ano supra infuscato. Alae pallidae, fusco-nervosae; punctum stigmatali albidum, margine costali fusco. Nervi ut in *T. Rapae* directi, nervulo transverso areae cost. ultimae omnino recto. Pedes toti pallide flavi. Femina ignota.

32. *T. Ulmi*: antennis subsetaceis, flavo-lutea, alarum nervis concoloribus, oculis minutis, litura verticis, macula thoracis dorsali dilatata, abdomineque supra, nigris. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1570? FALL. Act. Holm. 1808. 123. 67. ♂♀.

Hab. in Nordlandia septentrionali passim; in foliis Betulae albae ad Evenäs, nec non ad Giebstad in insula Senjen, d. 18—22. Jul. specimina quaedam utriusque sexus legi; mas semper rarior. (Lapp.-Scan. rar.)

Mas. et *Fem.* Species singularis et distincta. *T. Rapae* duplo minor. Tota glaberrima. Caput vesiculosum, flavo-albidum, mandibulis apice piecis. Vertex luteus, rugis in regione stemmatum elevatis nigris. Oculi minuti, subrotundi, nigri. Antennae longitudine thoracis, tenues, setaceae, articulis omnibus praeter 2 basales breves aequaliter fere longis; totae flavae. Thorax luteus, dorso toto nigro. Abdomen luteum, ano concolore, dorso nigropiceo. Pedes flavi, tibiarum posticarum summo apice, tarsorumque annulis infuscatis. Alae pallescentes, nervis parum infuscatis, puncto stigmatali pallido immaculato. Directio nervorum omnino ut in praecedente. — Hujus speciei individua, quae in Suecia inferiori collecta vidi, dimidio majora abdominisque dorso minus late infuscato instructa fuerunt, in ceteris similia.

C. Abdomine nigro, immaculato.

33. *T. opaca*: antennis subsetaceis, cinereo-villosa nigra antice punctulata, alis hyalinis, nigro-nervosis, areis duabus costali ultimae adnexis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. tota nigra, immaculata, pedibus concoloribus,

T. nigra LINN. Syst. Nat. 2. 925. 34. PANZ. Fn. 52. t. 11. ♂. FABR. Piez. 33. 44. *T. opaca* FALL. Act. Holm. 1808. 107. 42. α. ♂♀.

Var. b. ♂♀. tota nigra, genubus rubris.

FALL. l. c. var. β. *T. gonagra* FABR. Piez. 34. 28. PANZ. Fn. 64. t. 6. KLUG Die Blattwespen etc. 243. 241. ♂♀.

Var. c. ♀. nigra, pedibus concoloribus, thoracis lobo antico rubro.

FALL. l. c. var. γ. ♀. *T. opaca* FABR. Piez. 38. 42. PANZ. Fn. 52. t. 10. ♀. *T. haematodes* KLUG l. c. 242. 238. ♀.

Var. d. ♀. tota nigra, pedibus rubris, coxis, tibiis posticarum apice tarsisque omnibus nigricantibus.

Hab. in floribus Salicis et praesertim in graminosis, campis, et locis apricis, tempore inprimis vernali, per totam Laponiam Suecicam, ut etiam ad littora maris Nordlandiae Finmarkiaeque, ex. gr. ad Björkvik, Tromsøe et Alteidet, mens. Jun. et Jul., var. a. et b. vulgaris; adscendit quoque in alpes et in summo alpium Tornensium jugo individua varietatis a. in nive ambulantis mens. Jul. vidi. Var. d. tantum ad Muonioniska mens. Aug. legi, et var. c. rarissime in Laponia sylvatica occurrit. (Lappon.-Scan., omnes varietates freq.)

Mas. et Fem. Media, plerumque 4 l. 5 lin. longa, variat tamen magnitudinis et major et minor. Antice scabro-punctata, tota sericea nigra, aeneo-subnitens, parum opaca. Antennae validae, extrorsum setaceae, praesertim in mare. Alae hyalinae, nigro-nervosae, costa et puncto stigmatali inprimis distinctis. Nervulus transversus ordinarius areae costalis ultimae omnino rectus, parum oblique ducitur; huic areae adjacent tantum duae aliae, quarum interior ad costam parva, subrotunda.

34. *T. glabrata*: antennis filiformibus, angusta, glabriuscula, nitida nigra, clypeo apice testaceo, pedibus luteis, coxis concoloribus, tarsis posticis nigris, alis fuscine tinctis, areis tribus costali ultimae adnexis. ♂♀.

FALL. Act. Holm. 1808. 108. 43. ♂♀.

Hab. in Laponia D. GRAPE, mihi ibi non obvia. (Lapponia; Uplandia-Scania freq.)

Mas. et Fem. Praecedente duplo et ultra minor, multo angustior. Antennae thoracis brevis longitudine, filiformes, undae, nigrae, extrorsum subtus saepe subtestaceae. Caput et thorax parum pubescentia, laeviuscula, subnitida nigra, clypei summo apice et palpis fusco-testaceis. Abdomen elongatum, angustum, glabrum, nitidum nigrum. Alae fuscedine subnitidae, puncto stigmatali fusco, distincto. Nervulus transversus areae costalis ultimae subrectus; huic areae tres aliae subaequaliter maguae adjacent. Pedes cum coxis lutei, tarsis posticis nigris. — Variat coxis dimidiatis nigris, qualis in Suecia inferiori saepe occurrit. —

35. *T. angustata*: antennis filiformibus, angusta, glabriuscula, nitida, nigra, clypeo concolore, antennis extrorsum testaceis, pedibus luteis, coxis nigris, alis hyalinis, areis duabus costali ultimae adnexis. ♂.

Hab. in Laponia Norvegica rarissime; individuum tantum unicum masculum ad Finkrog in insula Reenoen Nordlandiae septentrionalis d. 25. Jul. detexi. (Lapponia Norvegica.)

Mas. Magnitudo, statura et affinitas praecedentis, paullo longior et vere distincta. Caput convexum, punctulatum, subpubescens, subnitidum nigrum, palpis fusco-testaceis. Antennae longitudine thoracis brevis, validae, filiformes, subcompressae, nigrae, articulis 5, 6, 7, 8, 9 ultimis testaceis. Thorax sublaevis, glabriusculus, nitidus, niger. Abdomen elongatum, glabrum, nitidum nigrum. Alae subhyalinae, puncto stigmatali fusco distincto. Nervulus transversus areae costalis ultimae rectus; huic areae tantum duae aliae introrsum adjacent, unde a priori mox. diagnoseitur. Pedes lutei, tarsis omnibus concoloribus, coxis nigris.

36. *T. Alni*: antennis setaceis, crassa, glabra, nitida atra, capite, thoracis dorso, pedibusque anticis rufo-testaceis, alis obscuris, areis tribus costali ultimae adnexis. ♀.

LINN. Fn. Sv. 1571. FABR. Piez. 31. 12. FALL. Act. Holm. 1808. 109. 46. KLUG Die Blattwespen etc. 131. 74. ♀.

Hab. in Laponia rarius; ad Bossekop prope Alten et in sylv. betulina ad Alteidet Finmarkiae d. 1-3. Aug. individua aliquot feminea legi; forte etiam in Alnetis et Betuletis Laponiae Sueciae occurrit. (Lapponia; Uplandia passim, Gottlandia et Ostrogothia freq.)

Fem. Tenth. opaca paullo brevior, sed crassior, statura *T. ovatae*. Caput et thorax laevis, glabra, rufo-testacea, oculis, metathorace et pectore nigris. Antennae thorace longiores, setaceae, fusco-testaceae, interdum nigricantes. Alae fusco-hyalinae, nervis nigricantibus. Arcae tres, interior parva, subrotunda, areae costali ultimae adjacent. Nervulus transversus ordinarius subcurvatus. Abdomen breve, crassum, nigrum, caeruleo-micans. Pe-

des nigri, femoribus anticis fere totis, tibiis tarsisque rufo-testaceis. Mas ignotus.

Obs. T. fuliginosa FALL. et *T. tenera* FALL. hujus Subdivisionis, in Lapponia a me non visae.

D. Abdomine nigro, leviter albo-picto.

37. *T. guttata*: antennis filiformibus validis, glabriuscula, laevis, nitida nigra, thoracis linea antealari, abdominis segmentorum dorsalium guttis et margine tenuissime, tibiisque anterioribus latere antico, albidis, alis hyalinis, areis tribus costali ultimae adnexis. ♂♀.

FALL. Act. Holm. 1808. 105. 39. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvatica rarissime. (Lapp.-Westrogoth. var., Scan. freq.)

Mas. et Fem. Parva, *T. opaca* duplo et ultra minor. Antennae thorace brevi paullo longiores, filiformes, validae, subcompressae, uigrae. Caput et thorax nigra immaculata, excepto thoracis lobi antici margine albedo. Alae hyalinae, fusco-nervosae. Abdomen elongatum, nigrum, segmentorum margine tenuissime albo; in singulo segmento praesertim anteriorum gutta utrinque transversa flavo-albida conspicitur. Pedes nigri, anteriorum latere antice albedo.

38. *T. candidata*: antennis filiformibus, glabriuscula, laevis, nitida nigra, clypeo, linea antealari, maculis pectoris, abdominis segmentorum dorsalium guttis et margine tenuiter, tibiisque albidis, alis hyalinis, areis tribus costali ultimae adnexis. ♀.

FALL. Act. Holm. 1808. 105. 40. ♀.

Hab. in Laponia Suecica rarissime, unicum tantum specimen ad cataractam Wackokoski, quae limitem Pini Abietis efficit, in Lapponia Tornensi, d. 5. Jul. invenire mihi contigit. (Lapponia; Westrogothia rarissime.)

Fem. Magnitudo praecedentis eique affinis et valde similis, sed certe distincta, magis picta, clypeo scilicet et maculis pectoris etiam albidis. Pedes quoque omnes alidi, femoribus tantum in medio tibiarumque apice nigricantibus. Antennae praeterea breviores et tenuiores sunt quam in praecedente, cum qua et directione nervorum in alis et ceteris convenit. Mas ignotus.

Obs. T. 12-punctata LINN., *fera* FABR., *Punctum* FABR., *Comma* FALL., *cingulata* FABR., *albipuncta* FALL., *pulverata* DE GEER, et novae species, ad hanc subdivisionem pertinentes, in Suecia inferiori collectae, in Lapponia nondum detectae, quantum novi.

E. Abdomine pallido.

39. *T. germanica*: antennis filiformibus, nigra, antice punctata, villosa, thoracis antico abdomineque rufis, alis obscure hyalinis, costa punctoque stigmatali nigris, areis duabus costali ultimae adnexis. ♀.

Var. a. ♀. nigra, pedibus concoloribus, thoracis collari abdomineque toto, rufis.

FABR. Piez. 33. 18.

Var. b. ♀. nigra, pedibus concoloribus, thoracis dimidietate antica abdomineque (primo segmento interdum excepto) toto rufis.

Var. c. ♀. nigra, pedibus concoloribus, thorace antice ultra medium abdomineque toto, rufis. Thorax in hac varietate rufus est, scutello, metathorace, pectoris latere postico sternoque nigris.

Var. d. ♀. nigra, pedum anticorum genubus late rufo-testaceis, collari, thoracis dorso antico abdomineque rufis, primo segmento anoque supra infuscatis.

Var. e. ♀. simillima var. d. tantum thorace antice macula rotunda nigra.

T. germanica FALL. Act. Holm. 1808. 114. 53. ♀. var. — *T. pedestris* PANZ. Fn. Germ. 82. t. 11. ♀.

Var. f. ♀. nigra, thoracis antico, abdomine, praeter primum segmentum, toto, pedibusque rufis, coxis, femorum basi magis vel minus late, tibiarum apice tarsisque nigricantibus; macula thoracis antica nigra aut abest aut adest.

Hab. in floribus Salicis, nec non in graminosis, plerumque in vicinitate fluminum, per partem sylvaticam Laponiae, mens. Jun. et Jul. frequenter, praesertim var. b., c., d. et e. — Supra Juckaservi eam non vidi, nec in Nordlandiae Finmarkiaeque inferalpinis mihi obvia fuit. (Lapp. Scan. freq.)

Fem. Magnitudo, statura et summa similitudo *T. opacae*, nec differt ab illa nisi colore. Antennae quoque in *T. germanica* paullo breviores et magis filiformes videntur. An igitur tantum ejus varietas magis picta? Alter sexus ignotus, nisi provocare velis *T. opacae* marem, cum quo feminam var. a hujus speciei copula junctam semel vidi.

40. T. nassata: antennis elongatis setaceis, glabra, laevis, livido-testacea, capite (vertice excepto), pectore scutelloque pallidis, alis pallescentibus, areis tribus costali ultimae adnexis. ♂♀.

Mas.: elongatus, linearis, antennarum articulis 2 basalibus supra, vertice, thoracis maculis tribus abdominisque segmentorum basi lineolis transversis interruptis, nigris.

Fem.: brevior, vertice thoracisque dorso luteis, abdominis dorso serie longitudinali macularum triangularium nigrarum.

LINN. Syst. Nat. 2. 926. 38. ♀. FABR. Piez. 41. 59. ♀. PANZ. Fn. 65. 2. ♂. FALL. Act. Holm. 1808. 116. 56. ♂♀. *Allantus Tiliae Fem.* PANZ. Fn. 91. t. 13. varietas feminea huius videtur.

Hab. in Lapponia teste D. PORTIN, forte vero rarissime, nam mihi ibi non obvia. (Lapponia; Uplandia-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Tenth. stigmati (No. 26 supra) valde affinis et similis, et vix nisi pictura differt. *Mas.:* Caput pallide flavum, oculis et macula verticis nigris. Antennae longiusculae, testaceae, articulis 2 basalibus supra nigris. Thorax pallide flavus, dorso testaceo, maculis 3 nigricantibus. Abdomen elongatum, lineare, rufo-testaceum, supra segmento primo obscuro, secundo pallido, et reliquis basi lineolis transversis interruptis nigris. Alae pallescentes, stigmate fusco, interius albo-terminato. Nervi ut in *T. stigmati* directi. Pedes testacei, tarsis posticis dilutioribus.

Femina: uariis similis, brevior, abdomine crassiore. Vertex et thoracis dorsum lutea. Abdomen supra macula media triangulari in singulo segmento nigra.

Obs. T. gibbosa FALL. e Finlandia, nec non Sueciae incolae: *T. elegantula* FALL. et *tarsata* ZETTERST. Act. Holm. 1819, in Lapponia non inventae fuerunt, quantum mihi cognitum est.

Sectio Secunda. Alae superiores area costali ultima simplici h. e. nervulo transverso nullo divisa.

Subdiv. 1. Corpore nigricante.

A. Abdomine nigro, subinmaculato.

* Alarum areis tribus costali ultimae adnexis.

41. T. septentrionalis: antennis setaceis, glabra, nigra, abdominis medio rufo, tibiis basi albis, tibiis posticarum apice et metatarso, dilatatis, compressis, nigris. ♂♀.

Var. a. ♂♀. minor. Pedes rufi, tibiis omnium basi tarsisque anteriorum albidis, tibiis posteriorum apice tarsisque totis nigris.

LINN. Fn. Sv. 1558. certe. FABR. Piez. 42. 63. PANZ. Fn. 64. t. 11. FALL. Act. Holm. 1808. 60. 21. ♂♀.

Var. b. ♀. duplo major, crassior, femoribus in primis posterioribus nigris.

FALL. l. c. var.

Hab. in Lapponiae sylvaticae Betuletis et Ulnetis rarissime; var. b. tantum in foliis Betulae albae ad Karesuando Lapponiae Tornensis d. 15. Aug. inveni. (Lappon. Scan. pass. var. a. et b.)

Mas. et Fem. Var. a. magnitudine fere *T. germanicae*, paullo brevior et crassior; var. b. duplo major. Abdomen nigrum, segmentis 3, 4, 5 vel 3, 4, 5, 6 undique rufis, ultimis aequalibus aut nigris aut fuscis. Alarum areae tres adiacent costali ultimae. Pedum coxae albo-maculae et apex femorum posticorum plerumque niger. Varietatem clypeo magis vel minus late albido in Lapponia non vidi.

42. T. crassa: antennis setaceis, nigra, pedibus rufis, tibiis posticarum apice utrinque uniusulcatis tarsisque nigris, alis subflavescentibus, costa pallidiori, puncto stigmati fuscis. ♂♀.

PANZ. Fn. 65 t. 4. ♀. certe. FALL. Act. Holm. 1808. 106. 41. ♂♀.

Hab. in Lapponia rariss; in adjacenti Bothnia boreali, ex. gr. in pratis Calix mens. Jul. et Aug. frequentius occurrit. (Lapponia; Bothnia; Ostrogothia et Scania passim.)

Mas. et Fem. T. germanicae magnitudine aequalis, paullo robustior, praesertim femina. Antennae longae, setaceae, undae. Oculi in vivis obscure brunnei. Caput et thorax punctulata, parum pubescentia. Alae maris subhyalinae, feminae magis subflavescentes, nervo costali distincte testaceo, et puncto stigmati fuscis nigris. Nervi ut in priori directi. Pedes rufi; posticorum tibiae versus apicem sensim subincrassatae, utrinque uniusulcatae, tarsisque nigra. Specimina lapponiae, praesertim feminea plerumque paullo breviora, clypei apice albicante, et alis magis flavicantibus, quam quae in Scaniae umoribus occurrunt.

43. T. albipes: antennis setaceis, pilosiusculis, subpube-

scens, nitida nigra, palpis, alis basi pedibusque albidis, femoribus in medio late nigricantibus, puncto stigmati fuscis, alarum areis tribus costali ultimae adnexis, extima earum parallelogramma. ♂♀.

FALL. Act. Holm. 1808. 110. 47. (exclus. Syn. *Tenthred. Padi* LINN.)

Hab. in Lapponia mens. Julio rarius. (Lapponia; Ostrogothia-Scania freq.)

Mas. et Fem. Magnitudo *T. spinarum* (No. 3). Nigra, nitida, antice subpubescentes. Antennae thoracae longiores, setaceae, in mare praesertim pilosae. Palpi pallidi. Alae hyalinae, basi inprimis in femina albidae, posterius nervis fuscis, puncto stigmati distincto, nigricante. Areae tres costali ultimae adpropinquant, quarum prima ad punctum stigmatiale parva, interdu subobsoleta, secunda longa, subparallela, extima etiam longa, regulariter parallelogramma formante. Pedes albidii, femoribus in medio magis l. minus late nigricantibus, tibiis posticarum apice tarsisque fuscis. Mas rarissime occurrat.

44. T. lapponica: antennis setaceis nudiusculis, subglabra, nigra, ano concolore, ore, linea antealari pedibusque pallidis, femoribus in medio nigricantibus, alarum areis tribus costali ultimae adnexis, intermedia subtriangulari, extima brevi, trapeziformi. ♂♀.

Hab. in floribus Salicis per partem sylvaticam Lapponiae mens. Mayo et Jun. vulgaris, ex. gr. ad Karungi, Övertorneå, Pello, Wittangi, Juckasjervi et cataractam Wackoski (limitem Abietis), frequenter, in copula verno tempore saepe capta; ascendit quoque usque in alpes, et in summo alpinum Tornensium jugo circa medium mensis Julii plura individua feminea lecta. In Nordlandiae Finnmarkiaeque inferalpinis tamen a me non visa. (Lapp., Bothnia boreal. freq.)

Mas. et Fem. Magnitudo praecedentis; ab illa differt praesertim ore et linea antealari albis, corpore glabriore et forma areae alarum subcostalis. Nigra, subopaca, glabriuscula, antice subtilissime punctulata, subpubescentes. Antennae setaceae, validiusculae, nudeae vel oculo acutissime armato pube brevissima testae. Clypeus maris late albidus, feminae piceus, palpis in utroque sexu fusco-testaceis. Genae maris interdum piceo-maculatae. Linea antealari alba plerumque distincta. Alae fusco-hyalinae, nervis fuscis, costa et puncto stigmati saepius pallidioribus. Areae tres costali ultimae adpropinquant, quarum prima ad punctum stigmatiale subquadrata, parva (major tamen quam in priori), secunda triangulariter elongata, ultima brevior trapeziformis, exterius evidenter dilatata. Pedes pallide testacei, eoxis nigris, apice albidis; femora anteriora basi anguste, postica late, nigricantia, tarsis posticis plerumque infuscatis. — Variat rarius femoribus omnibus, praesertim posticis totis nigricantibus, genulis et basi tantum testaceis, rarissime pedibus aut totis testaceis aut tibiis posticarum apice tarsisque fuscis; variat etiam clypeo maris piceo; et variat denique linea antealari alba obsoleta.

45. T. pallipes: antennis setaceis nudiusculis, subglabra, nigra, ano testaceo, ore, linea antealari pedibusque pallidis, femoribus in medio nigricantibus, alarum areis tribus costali ultimae adnexis, intermedia elongata, subparallela, ultima oblonga, trapeziformi. ♂♀.

Var. a. ♂♀. pedibus pallidis, femoribus in medio nigricantibus.

FALL. Act. Holm. 1808. 110. 48. ♀.

Var. b. ♀. pedibus totis testaceis.

Hab. in Salicetis Lapponiae sylvaticae rarissime, collect. D. PORTIN, var. b. mihi in Lapponia non obvia; sed variet. b. et reliquas varietates annotatas ad Tromsøe et Schiervøe Nordlandiae d. 24—27. Jul. legi. (Lappon.; Scania freq.)

Mas. et Fem. Magnitudo et summa antecedentis affinitas, nec differt ab illa nisi colore ani et forma arearum in alis. Linea antealari in ♂, et lobus thoracis anticus utrinque in ♀, albidus. Abdomen nigrum, segmentorum summo margine plerumque pallido, ano late, praesertim subtus, testaceo. Alae hyalinae, nervis fuscis, costa et puncto stigmati saepius pallidioribus. Areae tres costali ultimae adpropinquant, quarum prima ad punctum stigmatiale parva, secunda elongata, subparallela, tertia oblonga, subtrapeziformis, exterius vero minus dilatata quam in specie priori. Pedes albidus-testacei, femoribus magis l. minus late nigricantibus. Media quasi inter *T. albipedem* et *lapponicam*.

46. T. flavipes: antennis brevibus, filiformibus, nudis, nitida nigra, clypeo sordide albido, pedibus luteis, femoribus basi anguste nigricantibus, alis sordide hyalinis, nervis fuscis, areis tribus costali ultimae adnexis, intermedia elongata, ultima subquadrata. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime, ad Giebstad in insula Senjen Nordlandiae d. 22 Jul. unicum specimen inveni. (Lapp.).

Fem. Praecedente fere duplo minor, praesertim brevior, *T. fulvipedem* FALL. affinis et submissis, sed haec pedibus brevioribus

et validioribus, nec non alarum areis tantum duabus costali ultimae aduexis a *T. flavipede* satis distincta. Tota nigra, nitida. Caput convexum, punctulatum, brevissime pubescens. Antennae thorace parum longiores, validae, brevissime subpubescentes, extrorsum fuscae. Clypeus sordide albidus. Thorax brevissime subpubescens, nitidus niger, immaculatus. Abdomen nitidum, glaberrimum, nigrum, immaculatum. Alae fusco-hyalinae, nervis fuscioribus, areis tribus costali ultimae aduexis, prima ad costam parva, obsoleta, intermedia elongata curvata, in medio dilatata, extima subquadrata, extus parum latiori. Pedes breves, validi, lutei, coxis et femoribus basi nigricantibus.

47. *T. viduata*: antennis brevibus filiformibus, nudis, nitida nigra, mandibulis piceis, genubus tibiisque sordide albicantibus, alis hyalinis, nervis fuscis, areis tribus costali ultimae aduexis, intermedia elongata, ultima subquadrata. ♀.

Var. a. ♀. antennis nigris.

Var. b. ♀. antennis subtus testaceis.

Hab. var. a. in Lapponia sylvatica rarius, ex. gr. ad Kengis et Wittangi Lapponiae Tornensis, ubi d. 7 — 10. Jun. pauca specimina legi; e varietate b. unicum tantum individuum d. 4. Ang. in palude ad Bossekop Finmarkiae inveni. (Lapponia).

Fem. Magnitudo *T. lapponicae*, antennis brevioribus etc. distincta. Caput ut in priori, nigrum, mandibulis et maculis pone oculos piceis. Antennae longitudine thoracis, filiformes, non validae, brevissime pubescentes, nigrae. Thorax subnitidus, vix pubescens, niger, linea antealari interdum subalbicante. Abdomen glabrum, nigrum, immaculatum. Alae ut in praecedente etiam quoad areas. Pedes nigri, femoribus anticis late, genubus posteriorum, tibiisque omnibus sordide albidis.

48. *T. humeralis*: antennis filiformibus, opaca nigra, clypeo, maculis capitis, macula antealari, abdominis segmentorum margine, genubus tibiisque sordide albidis, alarum areis tribus costali ultimae aduexis, intermedia elongata, extima subtrapeziformi. ♀.

Var. a. ♀. pedibus nigris, genubus tibiisque sordide albidis.

Var. b. ♀. pedibus sordide albidis, coxarum femorumque basi nigricantibus, tarsis fusco-annulatis.

Hab. in floribus Salicis Lapponiae sylvaticae mens. Jun. et Jul. vulgaris, ad Pello, Kengis, Junosuando et Juckasjervi frequenter; sed neque in alpinis, neque in Nordlandiae Finmarkiaeque subalpinis unquam a me lecta. (Lapponia-Bohemia borealis freq. Ostrogothia rar.)

Fem. *T. pallipede* duplo et ultra major, *T. germanicae* (No. 39) aequalis. Caput rugulosum, vix punctulatum, subglabrum, nigrum, mandibulis piceis; clypeo piloso, orbita antennarum, genis et maculis pone oculos sordide albidis. Thorax scaber, opacus, supra subglaber, pectore pubescente; totus niger, lobo thoracis antico margine late albedo. Abdomen nigrum, segmentorum margine praesertim subtus distincte albedo. Alae subhyalinae, fusco-nervosae, costa et puncto stigmatali nigro-fuscis, quibus notis a *T. lapponica* (No. 44) etiam distinguitur; areae tres adjacent costali ultimae, quarum prima parva subquadrata, secunda curvata elongata, latere interiori in medio subdilatata, extima trapeziformis s. oblonga, exterius paulo dilatata. Pedes nigricantes, genubus, femoribus tibiisque basi albidis; tarsis fusco-annulatis.

Mas. Similis feminae nuper descriptae, paulo minor, ano pedibusque testaceis, coxis femorumque basi indeterminate uigris; forte hujus speciei, ad Juckasjervi captus.

°° Alarum areis duabus costali ultimae aduexis.

49. *T. Saliceti*: antennis filiformibus, glabriuscula, nitida nigra, ore brevi pedibusque sordide albidis, femoribus in medio nigricantibus, alis hyalinis, nervis fuscis, puncto stigmatali albo-interrupto, areis duabus costali ultimae aduexis, interiori subrotunda. ♀.

Var. a. ♀. Major, antennis thoraceque nigris, immaculatis, pedibus pallidis, femoribus in medio nigricantibus.

FALL. Act. Holm. 1808. 111. 49. ♂♀. *T. Salicis pentandreae* DE GERR. Ins. 2. 10009. 24. T. 39. f. 1—11.

Var. b. ♂♀. Major, antennis thoraceque nigris, squama antealari maculaque humerali albidis, pedibus pallidis, femoribus in medio nigricantibus.

Var. c. ♂. Major, antennis extrorsum indeterminate testaceis, thorace pedibusque ut in var. a. et b., segmento ultimo anali testaceo.

Var. d. ♂. Minor, antennis thoraceque nigris, pedibus pallidis, femoribus in medio nigricantibus.

Var. e. ♂. Minor, antennis testaceis, basi nigris, thorace ut in var. d., pedibus saepe totis pallidis, coxis basi nigris.

FALL. l. c. var. β. ♂♀. *T. fulvicornis* FABR. Piez. 38. 45? PANZ. Fn. 52. 13? Sub nomine: *Tenthred. fulvipes* a D. D. BOHEMAN et MAERKLIN similem missam possideo.

Hab. in Salicetis et sylvis Lapponiae mens. Maj. — Jun. freq., ex. gr. ad Öfver-Torneå, Junosuando, Wittangi et Juckasjervi; var. c. et b. in copula capta. Var. a., b. et c. dieb. 7—17. Jun. e gallis Salicum exclusae. In Nordlandiae et Finmarkiae inferalpinis et maritimis a me non visa, nisi unicum individuum var. d. in alpe Lyngentind d. 26. Jul. inventum. (Lapp. — Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Magnitudo *T. albipedis*, sed var. d. et c. duplo minores. Nitida nigra, antice parum pubescens. Os breve, albidum. Antennae thorace parum longiores, filiformes, nigrae, extrorsum saepe testaceae. Thorax niger, linea antealari interdum alba. Alae hyalinae, nervis fuscis, puncto stigmatali apice interiori albedo notato. Areae 2 adjacent costali ultimae, interior ad costam parva, subrotunda; exterior elongata, curva. Pedes pallidi, femoribus in medio magis l. minus late nigricantibus, raro toti testacei.

Obs. *T. ambigua* FALL. et *T. fulvipes* FALL. in Lapponia a me non visae.

B. Abdomine aut flavo nigro-maculato, aut nigro rufo-vel flavo-picto.

* Alarum areis tribus costali ultimae aduexis.

50. *T. abdominalis*: antennis setaceis, glabriuscula, nitida nigra, antennis subtus, ore, abdomine pedibusque rufo-flavis, alis nigricantibus; areis costalibus tribus costali ultimae aduexis, secunda elongata, ultima longa, parallelogramma. ♂♀.

Mas.: abdomen flavum, dorso nigro, medio flavicante.

Fem.: abdomen flavum, segmento basali supra nigro.

FABR. Ent. Syst. Supplem. 216. 39. certe. ♀. PANZ. Fn. 64. t. 3. ♀. FALL. Act. Holm. 1805. 115. 54. ♂♀.

Hab. in Pinetis Lapponiae, rarissime, in provinciis Lapponiae adjacentibus frequentius. (Lapp. — Finlandia, Wermelandia, Ölandia, Ostrogothia freq.; Scania rar.)

Mas. et *Fem.* Statura et magnitudo *T. spinarum* (No. 3).

Clypeus rufo-piceus, palpis flavis. Alae basi nigricantes, apice subhyalinae, puncto stigmatali dimidiatum pallido. Areae tres costali ultimae adjacent, prima subquadrata, secunda et extima elongatae, subaequales, unde ab affinis mox dignoscitur haec species. Pedes validi, lutei, coxis nigris, tarsis posticis saepe fusco-annulatis.

51. *T. luridiventris*: antennis setaceis, glabra, nigra, ore maculaque antealari pallidis, ventre pedibusque luteis, alis hyalinis, costa basi pallida, puncto stigmatali fusco, areis tribus costali ultimae aduexis, secunda elongata, subcurvata, ultima subtrapeziformi. ♂♀.

Mas.: antennae validae, subcompressae, subpilosae l. evidenter pubescentes.

Fem.: antennae basi filiformes, brevissime pubescentes; in copula.

Var. a. ♂. pectore abdominisque dorso nigris.

Var. b. ♀. pectoris lateribus abdomineque toto luteis.

Var. c. ♂. pectore nigro, abdomine toto luteo.

FALL. Act. Holm. 1808. 115. 55. ♀.

Hab. in Lapponia cum priori, rarius, in floribus Salicis ad Juckasjervi d. 2. Jul. freq. legi. (Lapp. — Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Magnitudo praecedentis. Color variat. Antennae setaceae, nigrae, subtus saepe testaceae, raro (in ♀) totae pallescentes. Macula pone oculos interdum rufa. Thoracis dorsum semper nigrum, lateribus pectoris magis l. minus late flavis, praesertim in ♀. Abdomen luteum, dorso in mare saepe nigricante. Alae hyalinae, fusco-nervosae, costa basi pallida. Areae tres costali ultimae adjacent, prima quadrata, secunda elongata, incurva, ultima medioeris, subtrapeziformis s. extus subdilatata. Pedes lutei, tibiis posticarum apice tarsisque aut totis, aut annulis saepe fuscis.

52. *T. Capreae*: antennis breviusculis filiformibus, subopaca, glabra, nigricans, capite thoraceque testaceo-variegatis, abdominis medio rufescente, pedibus livido-vittatis, alis hyalinis fusco-nervosis, costa basi pallida, areis tribus costali ultimae aduexis, secunda elongata, extima oblonga, trapeziformi. ♂♀.

Var. a. ♀. Caput rufescens, clypeo albedo, macula verticis nigra. Antennae longitudine thoracis, filiformes, nigrae. Thorax nigricans, dorso rufo-sublineato, scutello rufescente; macula antealari lata albedo. Pectus rufo-maculatum, sterno nigro. Abdomen rufo-testaceum, dorso basi et apice nigricante, ventre etiam interdum obscuro. Pedes lividi, femoribus supra et infra nigro-lineatis; postici interdum toti nigri, geniculis pallidis; freq.

LINN. Syst. Nat. 2. 928. 55. FABR. Piez. 35. 30. PANZ. Fn. 65. 8. FALL. Act. Holm. 1808. 121. 64. *Tenthred. Salicis* (*Capreae*) LINN. Fn. Sv. 1572. larva.

Var. b. ♀. similis var. a. paullo minor, pedibus totis flavis, abdominis dorso obscuro, alarum costa punctoque stigmatali pallidis; rarissima.

Var. c. ♀. Magnitudo var. a.; fere angustior. Caput nigrum, clypeo albo, genis rufescentibus. Antennae ut in var. a. Thorax niger, macula antealari albida, pectore raro-ferrugineo-submaculato. Abdomen ruflo-flavum, basi apiceque nigricans. Pedes nigri, genibus tibiisque anteriorum sordide albidis. An species distincta? In Lapponia passim.

Var. d. ♂. similis var. c. paullo minor, antennisque longioribus subsetaceis; rariss.

Hab. in floribus Salicis, locis plerumque paludosis, per partem sylvaticam Lapponiae mensib. Majo — Jul., var. a. et c. frequenter; varietatem b. tantum ad Juckasjervi die 2. Jul., et var. d. ad Wittangi die 14. Jun., rarissime legi. (Lapp.-Scan. tantum var. a. freq.)

Mas. et Fem. Var. a. magnitudine fere *Tenth. opacae* aequiparat, paullo brevior.

Obs. *T. viminalis* FALL., *Salicis* LINN., *Betulae* FALL. DE GRER., *Myosotidis* FALL. FABR. et *pallidiventris* FALL., in Suecia inferiori vulgares, forsitan etiam in Salicetis Lapponiae habitant, mihi vero ibi non obviae. *T. lutca* FALL. in Lapponia habitat, teste D. DEUTSCH. *T. septentrionalis* vide aulea No. 41.

** Alarum areis duabus costali ultimae connexis.

53. T. borealis: antennis setaceis, breviter pubescens, nigra, abdominis segmentis mediis rufis, pedibus pallidis, femorum posticorum tibiisque apice tarsisque nigricantibus, alarum areis duabus costali ultimae adnexis, extima subquadrata, ♀.

Hab. in graminosis Lapponiae ad radices alpinum, rarissime; in Lyngentind et Raschstind Nordlandiae septentrionalis duo tantum specimina d. 26. et 27. Jul. inveni. (Lapponia Norvegica.)

Fem. Magnitudo *T. Saliceti* (No. 49), vel paullo robustior. Caput convexum, punctatum, breviter pubescens, opacum, nigrum, clypeo albedo, mandibulis piceis. Antennae thorace paullo longiores, setaceae, nigrae. Thorax punctulatus, subpubescens, subnitidus, niger. Abdomen glabrum, nitidum, nigrum, segmentis 3 et 4 totis (undique), 5 ad latera, rufis. Alae hyalinae, nervis fuscis, costa et puncto stigmatali pallidioribus; areae tantum 2 costali ultimae adjacent, quarum prima, quae costae adhaeret, longa, curvata, simplex, altera s. extima brevis, subquadrata l. extus parum dilatata. Pedes pallidi, coxis ad medium nigris; posticorum femora rufescentia apice nigro; tibiae albae apice nigricante, et tarsi toti fusi.

54. T. segmentata: antennis breviusculis, subglabra nitida nigra, palpis, labio, lobo antealari abdominisque segmentorum margine albidis, pedibus pallidis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, ad cataractam Wackokoski, quae limitem Abietis efficit, unicum individuum femineum d. 5. Jul. inveni. (Lapponia.)

Femina. *T. opaca* duplo v. triplo minor. Affinis *T. labiatae* FALL. sed ab illa differt area alarum costali simplici et abdominis cingulis albis. Sublaevis, nitida, nigra. Caput breviter pubescens. Antennae thorace breviores, filiformes. Os album. Mandibulis et clypei summo apice piceis. Thorax glaber niger, lobo et squama antealaribus albis. Abdomen depressum nigrum, segmentis dorsalibus margine tenuiter albis, segmentis vero ventralibus margine latius, et auro flavis. Pectus nigrum, striga antica alba. Alae hyalinae, nervis fuscis, costa et puncto stigmatali pallidioribus. Areae 2 costali ultimae adjacent fere aequaliter magnae. In area costali ultima rudimentum uervi transversi apparet. Pedes cum coxis toti luteo-flavi.

Subdiv. 2. Corpore pallescente.

55. T. crocea: antennis setaceis, pallida, supra maculis nigris notata, subtus immaculata, areis tribus costali ultimae adnexis, secunda elongata, extima oblongo-quadrata. ♀♀.

Var. a. ♂. pallida, antennis supra, macula verticis, thoracis dorso maculis tribus discretis, confluentibus, abdomineque supra macula media longitudinali, nigris.

FABR. Piez. 39. 48. FALL. Act. Holm. 1808. 122. 65.

Var. b. ♀. pallida, saepe subpellucida, antennis supra, macula verticis, thoracis dorso maculis tribus discretis, abdomineque supra punctis l. maculis obsoletis, nigris.

T. miliaris PANZ. Fn. 45. t. 13.

Var. c. ♀. tota pallida, oculis et punctis stemmatum tantum nigris, thoracis dorso luteo, abdomine supra punctis longitudinaliter dispositis obsoletis, fuscis.

Hab. in Lapponiae nemoribus, rarius; var. b. inter Alten et Kautokeino Finmarkiae d. 10—13. Aug. et var. c. tan-

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

tum in insula Schiervoe Nordlandiae septentrionalis a me lectae. (Lapp. - Scan. pass.)

Mas. et Fem. Magnitudiue variat, *T. Saliceti* plerumque duplo major. Parum pubescens, pallida, nigro-maculata, ut in diagnosi indicatum. Antennae thorace multo longiores, setaceae. Alae hyalinae, nervis parum fuscis, costa et puncto stigmatali pallidis. Areae tres costali ultimae adjacent, prima quadrata, secunda elongata, subcurvata, ultima oblongo-quadrata s. extus parum dilatata.

56. T. Runicis: antennis filiformibus, corpore maris luteo, feminae nigricante, alis pedibusque in utroque sexu flavis, areis tribus costali ultimae adnexis, secunda elongata, extima oblonga, subtrapeziformi. ♂♀.

Mas: luteus, alarum nervis concoloribus, antennarum articulis duobus basalibus, macula verticis, striis thoracis anticis abdominisque dorso, nigricantibus.

Fem.: nigra, ore, orbita oculorum, thoracis macula antealari, alarum nervis pedibusque lutescentibus.

LINN. Fn. Sv. 1569? RÉAUM. Ins. 5. 1013. 25. t. 10. f. 13. 14. FALL. Act. Holm. 1808. 123. 68. ♂♀. certe.

Hab. in Lapponia forte rarissime; a me non nisi ad Hannvigen in insula Rollenoe Nordlandiae septentrionalis d. 20. Jul. parce lecta, nec in Lapponia Suecica visa. (Lapp. - Scan. pass.)

Mas et Fem. Praecedenti affinis, sed duplo et ultra minor, colore feminae nigricante praesertim ab ea distincta. Glabra. Antennae filiformes, thorace paullo longiores, nudae, in mare testaceae, articulis 2 infimis nigricantibus, in femina totae nigrae. Thorax maris luteus, supra maculis vel striis paucis nigris. Abdomen maris testaceum, dorso fasciis subconfluentibus, praesertim basi nigricantibus. Alae in utroque sexu hyalinae, nervis pallidis, areis fere ut in priori formatis.

5. Lyda. FABR.

FABR. Piez. 5. FALL. Pamphilus LATR. Tenthredo LINN.

Corpus majoris aut mediae magnitudinis, elongatum, depressum, saepius glabrum. Antennae simplices, setaceae, thorace longiores, articulis 18—30. Oculi minuti. Alarum nervi validi, area costali ultima gemina. Tibiae posteriores spinis praeter ordinarias tribus. Color caerulescens, flavo-nigroque variegatus. *Motus* Tenthredinis. *Habitatio* imaginum in foliis et floribus plantarum, solitarie; per partem sylvaticam, raro per subalpinam et inferalpinam Lapponiae; tempore aestivali. Larvae gregatae, hexapodae, postice appendiculato-bicornutae, folia arborum consumunt. *Sexus* mox differt: abdomine in mare parum dilatato, segmento ultimo ventrali integro; in femina magis dilatato, segmento ultimo ventrali ad insertionem vaginae stylatae fissio, brevi. Individua mascula quoque multo rarius, quam feminea occurrunt. (Spec. Scand. 16, quarum quaedam dubiae, alterutro sexu non certe cognitae).

1. L. erythrocephala: nigro-caerulea, antennis nigris, capite feminae luteo, clypeo maris flavo-albido. ♂♀.

Mas: antice pilosa, antennis 26-articulatis, nigro-caerulescens, clypeo late usque ad antenas, palpis, mandibulis extus, pedibusque anticis flavo-albidis, femoribus basi caeruleo-nigris;

Fem.: antice pubescens, antennis 30-articulatis, nigro-caerulescens, capite toto pedibusque anticis, luteis, femorum basi punctoque verticis caeruleo-nigricantibus, antennis oculisque nigris; mare major, duplo fere latior.

FABR. Piez. 43. 1. ♀. FALL. Act. Holm. 1808. 219. 1. ♀. KLUG Die Blattwespen. Berlin 1818. 20. 16. ♂♀. *Tenthredo erythrocephala* LINN. Fn. Sv. 1560. PANZ. Fn. Germ. 7. t. 9. ♀.

Hab. in Lapponia sylvatica rarissime, ad Muonioiska et in Lapponia Norvegica D. Doct. HENRICO DEUTSCH; ad Öfver-Torneå D. PORTIN. (Lapp.-Gottland. Scan. rar.)

Mas. et Fem. Magna in suo genere, circiter 6 lin. longa. Punctata. Alae, praesertim in fem. nigredine tinctae. — Mas ad Kylleij Gottlandiae a D. SUNDEWALL inventus, in Lapponia a me frustra quaesitus. Femina ad Lundam et Fogelsåug Seaniae longe a Pino sylvestri, mense Junio capta.

2. L. pratensis: capite punctato, vertice bisulcato, nigra flavo-variegata, antennis, clypeo pedibusque, pallidis, femorum latere postico nigro. ♀.

KLUG Die Blattwespen etc. 14. 4. ♂♀. (excl. Syn. FABR. Piez. *Lyda Vafra*). *Lyda Populi* FALL. Act. Holm. 1808. 222. 5. ♂♀. *Tenthredo Populi* UDDMANN Diss. 88. certe.

Hab. in Lapponia sylvatica mense Jul. pass., ad Muonioiska D. Past. KOLSTRÖM, in Finmarkia occidentali D. DEUTSCH. (Lappon.-Ostrogoth. rar.)

Fem. Magnitudo *erythrocephalae*. Caput glabrum, punctatum, vertice bisulcato, nigrum, palpis, mandibulis, clypeo maculisque frontis et verticis 8, occipiteque, flavis. Antennae 31-articulatae, flavae, articulo primo et saepe etiam secundo late, nigricantibus. Thorax niger, linea transversa, collari, squama antealari, macula antica cordata, maculae utrinque ad scutellum, flavis. Scutellum interdum etiam flavum. Abdomen flavum, dorso nigro, lateribus maculis triangularibus pallidis. Alae parum infusaeatae, stignare pallido. Pedes flavi, femoribus latere postico nigris. *Mas* vertice nigro subimmaculato distinctus; a D. D. FALL. et KLUG descriptus, in Lapponia a me non visus.

Var. b. ♀. Antennis 36-articulatis; alias var. a similis. In silva Wittangi Lapon. Torneusis d. 17. Jun. rariss.

3. *L. vafra*: capite punctulato, vertice bisulcato, nigra, flavo-variegata, antennis luteis, clypeo, scutello, abdominis dorso medio pedibusque totis, pallidis. ♀.

Var. a. ♀. antennis 19-articulatis.

FABR. Piez. 44. 6. FALL. Act. Holm. 1808. 224. 8. ♀. *Tenth. vafra* LINN. Syst. Nat. 2. 927. 45. *Tenth. depressa* PANZ. Fn. 65. t. II?

Var. b. ♀. antennis 21-articulatis, extrorsum fuscis; vertice parum punctato.

Hab. var. a. in Lapponiae Betuleis rarius; ad Muonio-niska, in collectione D. KOLSTRÖM; etiam ad Talvig Finmarkiae occidentalis a me die 2. Aug. capta. Var. b. tantum in silva Juckasjervi d. 23. Jun. rariss. lecta. (Lapp.-Scan. pass.)

Fem. Valde affinis et similis priori, saepe paullo minor, antennarum articulatione et colore luteis, abdominis dorso fere toto flavo, ut et pedibus immaculatis ab illa imprimis distincta.

4. *L. pallipes*: capite subrugoso punctato, vertice bisulcato, nigra, flavo-variegata, antennis luteis, clypeo, scutello pedibusque totis pallidis. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime, ad Tromsøe Nordlandiae d. 24. Jul. capta. (Lapponia Norvegica.)

Fem. Praecedenti affinis et similis, ejusque magnitudinis, sed differt: capite multo profundius punctato, linea colaris flava interrupta, et abdominis dorso toto nigro, nec flavo. Caput nigrum, fere ut in priori flavo-maculatum, sed maculis minoribus; profunde punctatum, fronte supra antennis subrugosa. Thorax niger, flavo-variegatus, linea collari flava interrupta, relicta tantum macula difforni utrinque. Abdomen supra nigrum vix luteo-maculatum, summo margine luteo, ventre in medio flavo-fasciato. Pedes totipallidi.

5. *L. flavipes*: capite rugoso-punctato, vertice bisulcato, nigra, antennis fuscis, ore, segmentorum ventralium marginibus anoque, luteis, pedibus flavis. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad insignem lacum Tornensem (Torneå-Traesk) in vicinitate alpium situm, d. 8. Jul. detecta. (Lapponia.)

Mas. Proxime praecedenti affinis, paullo minor angustior, sed vix ejus mas. Caput rugoso-punctatum nigrum, palpis, mandibulis et clypeo summo apice, luteis. Antennae 18-articulatae, obscure luteae, apice fusciores, articulo primo et secundo supra nigris. Thorax niger, glaber, squama antealari flava. Abdomen nigrum, margine laterali supra anguste luteo, segmentorum ventralium marginibus late, anali toto flavis. Alae ut in *L. pallipede*. Pedes totipallide flavi.

Obs. *L. campestris* FALL. FABR., capite punctato, vertice bisulcato, nigra, antennis, abdomine pedibusque lutescentibus, femoribus in Fem. basi nigricantibus, thorace in utroque sexu flavo-variegato; vittis 2 in foveolis verticis punctoque intra antennis et oculos, albis; alis immaculatis, ♂♀; magnitudine fere *L. pratensis*; „in Lapponia certo habitat“, testante D. DEUTSCH in literis; mihi vero nec in Lapponia, nec in terris borealibus adjacentibus obvia. Neque *L. Betulae* LINN. FALL.; *L. sylvaticum* LINN. FALL.; *L. lucorum* FALL.; *L. flaviventrem* FALL. DE GRER.; *L. balteatam* FALL.; *L. albifrontem* FALL.; *L. Cynosbati* LINN.; *L. Saltuum* LINN.; et *L. reticulatam* LINN. KLUG., in Lapponia vidi.

FAM. 2. UROCERATAE LATR. FALL.

6. Xyela. DALM.

DALM. Act. Holm. 1819. p. 122. et Anal. Entom. 1823. p. 27.

Corpus pusillum, glabrum, facie et statura omnino *Tenthredinis* minoris. Antennae medio faciei versus os insertae, basi cylindricae, apice filiformes, 11-articulatae, articulo tertio longissimo. Oculi verticis 3. Pedes inermes. Areae alarum

numerosae, rotundatae. Oviductus feminae longe exsertus. Color nigro-piceus, flavo-variegatus. *Motus* tardus, *Tenthredinis*. *Habitatio* et *victus* in lignosis, per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Sexus* differt; *mas* paullo minor, ano mutico, segmento ventrali ultimo magno, scutiformi; *femina* oviductu exserto, compresso, ensiformi. (Spec. Scand. 2, Sueciae et Lapponiae forsitan propriae).

1. *X. pusilla*: picea flavo-variegata, oviductu feminae longitudine abdominis. ♂♀.

Mas: ano mutico, saepe minor.

Fem.: ano ensato, saepe obscurior.

DALM. Act. Holm. 1819. p. 124. 1. Anal. Entom. 1823. p. 25. Tab. 3. ♂♀.

Hab. in Pinetis et ligno ejusdem arboris recenti, ad Wittangi et Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 14–22. Jun. haud rara a me visa. Ad Giebstad Nordlandiae, insulam Pinibus omnino destitutam d. 22. Jul. individuum femineum quoque legi. Lapponia; Uplandia; Westrogothia pass.)

Mas. et *Fem.* *Pusilla*, *mas* vix ultra lineam longus. Caput laeve, glabrum, flavum, fronte et vertice piceis. Antennae testaceae. Thorax laevis, supra piceus flavo-maculatus, subtus flavescens. Abdomen piceum, segmentis anguste flavo-marginatis; oviductu feminae flavo-testaceo. Pedes flavo-testacei, femoribus in medio infuscat. Alae hyalinae, nervis et puncto stigmatali pallidis.

Obs. Altera Scandinaviae species sen *X. longula* DALM.: „nigro flavoque varia, oviductu feminae longitudine corporis,“ priori duplo vel triplo major; in Westrogothia rarissime, in Lapponia vix habitat.

7. Sirex. LINN.

FABR. Piez. 7. LINN. FALL. *Urocerus* LATR.

Corpus magnum, interdum maximum, cylindricum, pubescens. Antennae setaceae medio faciei insertae. Lobus thoracis anticus utrinque acutus. Alarum area costalis ultima elongata, apice obsoleta. Anus acuminatus. *Color* niger, luteus, caeruleus. *Motus* volatus diurnus, gravis, cum magno strepitu. *Habitatio* in sylvis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* mollis, cylindrica, crassa, tarda, vicitat ligno putrido, intra quod latitat. *Pupa* folliculata, quiescens, similis imagini, rudimento tantum alarum. *Differentia sexus* e forma, colore, magnitudine, ut et structura ani pedumque posticorum diversa, cito invenitur. (Spec. Scand 3, Faunae nostrae communes; speciebus Auctorum quibusdam sexu tantum diversis; inde major justo specierum numerus ortus.)

1. *S. Gigas*: villosus niger, antennis 25-articulatis, occipite, abdominis cingulis, alis, pedibusque ex parte, flavis. ♂♀.

Var. a. major;

Mas: niger, antennis, occipite pedibusque anterioribus flavis, abdomine luteo, segmento ultimo nigricante, tibiis posticis enim metatarso compressis.

Sirex Mariscus LINN. Fn. Sv. 1577. FABR. Piez. 51. 14. PANZ. Fn. Germ. 52. t. 20. KLUG Monogr. Siric. t. 2. f. 3. 4.

Fem.: mare triplo fere major, nigra, antennis, occipite, tibiis tarsisque simplicibus flavis, abdomine luteo, segmentis 3, 4, 5, 6 atris. Oviductus mucrone anali superius locato duplo longior.

Sirex Gigas LINN. Fn. Sv. 1573. FABR. Piez. 48. 1. PANZ. Fn. Germ. 52. t. 15. var. KLUG Monogr. Siric. t. 2. f. 1.

Var. b. triplo minor.

Fem.: nigra, antennis, occipite, abdominis segmentis 1, 6, 7 et mucrone anali, tibiis tarsisque flavis.

Sirex Psyllus FABR. Piez. 49. 2. KLUG Monogr. Siric. tab. 2. f. 1.

Hab. in arboribus coniferis Lapponiae rarius. Utraque varietas etiam ad Öfver-Torneå lecta. Inter insecta hujus Ordinis ad Faunam nostram pertinentia, haec species facile maxima numeratur. (Lapp-Suecia media passim — Blekingia rar.)

2. *S. juvenis*: villosus, nigro-caeruleus, alis flavedine tinctis, abdominis medio late, pedibusque ex parte; luteis, antennis 20 articulat. ♂♀.

Mas: nigro-caeruleus, antennarum basi, abdominis segmentis 4, 5, 6, 7, 8 pedibusque luteis, tibiis posticis enim metatarso dilatatis nigris. Anus aentus subtus cyaneus.

Fem.: plerumque duplo major, tota nigro-caeruleus, antennarum basi pedibusque simplicibus tantum luteis. Oviductus ano acuminato sesquialongior.

Var. b. ♀. antennis totis nigris. — Variat etiam antennis 22-articulatis.

S. juvenens LINN. Fn. Sv. 1575. ♀. FABR. Piez. 50. 9. ♀. PANZ. Fn. 9. 52. t. 17. ♀. KLUG Monogr. Siric. T. 3. f. 4. ♀. *Sirex Noctilio* FABR. Piez. 51. 15. ♂. PANZ. Fn. 52. f. 21. KLUG l. c. T. 3. f. 5. T. 4. f. 2. 3.

Hab. in sylvis acerosis per partem sylvaticam Lapponiae rar. — Ad Matarengi in Paroecia Ofver-Torneå D. PORTIN. — Variat magnitudine. — Femina mari praecedentis magnitudine saepe aequalis, interdum duplo major. (Lapp.-Suec. media pass. — Blekingia rar.)

3. *S. Spectrum*: glaber ater, thoracis linea ante alas flavā, pedibus luteis, antennis 22 articulatis. ♂♀.

Mas: niger, maculae puae oculos lineaque antearum flavis, pedibus luteo-ferrugineis, posteriorum tibiis et metatarso dilatatis, nigris; *Fem.*: nigra, linea antearum flavā, pedibus totis luteis. Oviductus mucrone aquali quadruplo longior.

Sirex Spectrum LINN. Fn. Sv. 1574. ♀. FABR. Piez. 50. 8. ♀. PANZ. Fn. 52. f. 16. ♀. KLUG Monogr. Siric. T. 4. f. 5. ♀. *S. emarginatus* FABR. Ent. Syst. 2. 128. 15. ♂. KLUG Monogr. Siric. T. 4. f. 6.

Hab. in ligno antiquo et putrido Fini et Abietis, in Lapponia rarissime. (Lappon.-Ostrogothia rar. — Scan. rariss.)

Mas, et *Fem.* Praecedente vix brevior, sed uterque sexus multo angustior, linearis. Caput et thorax nitida profunde punctata vix nisi glabra, seu pilis tantum raris obsita. Vertex trisulcatus, interstitiis laevissimis. Alae fere hyalinae, flavedine parum tinctae.

8. Xiphydria. FABR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 432. FABR. *Sirex* LINN.

Corpus mediae seu majoris magnitudinis, cylindricum, glabrum. Antennae setaceae infra medium faciei (frontis FALL.) insertae. Collum elongatum. Lobus thoracis anticus retusus, tenuis, arcuatus. Alarum area costalis ultima elongata, gemina, integra. *Color* niger, rufus, pictura fasciata aut albo-maculata. *Motu* tardus, sole urente magis vivacior; volatus brevis. *Habitatio* imaginum in sylvis; larvarum in ligno antiquo corrupto; per partem inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* in ano maris mutico, feminae oviductu extra anum 1 lin. circiter exserto, statim detegitur. (Spec. Scand. 2; altera, seu *Xiph. Dromedario*: nigra, pedibus abdominisque medio ferrugineis, hoc lateribus capitisque vertice albo-maculatis, in truncis Salicium emortuorum Scaniae, vix Lapponiae habitante.)

1. *X. Camelus*: nigra, pedibus ferrugineis, abdomine lateribus albo-maculato. ♂♀.

Var. a. ♂♀. maculis verticis 2, occipitis 2, et unica ante alas, albis.

FABR. Piez. 52. 1. *Sirex Camelus* LINN. Fn. Sv. 1576. ♂. PANZ. Fn. 52. f. 18. ♀. *Hybonotus Camelus* KLUG Monogr. Sir. T. 1. f. 4.

Var. b. ♀. capite thoraceque nigris immaculatis.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae et Finmarkiae passim; varietatem a., in insula Hacksten prope Schiervoe die 28. Jul. haud infrequenter, at varietatem b., non nisi in Bossekop ad Alten rarissime inveni. Forte etiam in Lapponia Suecica hospitatur haec sylvarum incola. (Lappon.-Blekingia, Scan. pass.)

Mas, et *Fem.* *Sirex Spectrum* saepe dimidio minor; variat tamen magnitudine. *Corpus* (iuprius in mortuis) incurvum (in *Sirex* saepe recurvum), thoracis scilicet dorso elevato, at capite collo longo exserto, et abdomine declinatis statim *Cameli* quasi mentiens. Antennae thorace fere breviores, 18-articulatae, basi interdum piecae. Alae subhyalinae, fuseoline parum tinctae. Area costalis ultima gemina, integra, nervis perspicuis nec apice obsoletis. Maculae laterales abdominis variant 2, 3 vel 4 utriusque. Pedes in utroque sexu subsimplices, tibiis scilicet posticis cum metatarso in mare vix dilatatis.

Not. Genus ad Famil. *Tenthredinid.* immerito relatum a Clar. LATREILLE, Nomen genericum in *Xiphuram* mutatum voluit Cel. FALL.

9. Oryssus. FABR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 434. FABR. FALL.

Corpus medium, cylindricum, glabrum. Antennae filiformes, deflexae, et aperturam oris sub clypei margine antico elevato insertae. Lobus thoracis anticus arcuatus. Areae in alis superis paucae, nervis obsoletis. *Color* niger, rufus.

Motu velox: timidus, in foliis arborum, truncis, sepibus, latere solem spectante, modo recto, modo averso gradu, celeriter ambulat. *Habitatio* in sylvis, per partem inferiorem Lapponiae. *Differentia sexus* in structura antennarum et ani mox detegitur. (Spec. Scand. 1; nostra.)

1. *O. coronatus*: niger, linea intra oculos, macula antennarum geniculisque, albis, abdomine ferrugineo, basi nigro. ♂♀.

Mas: antennae 11-articulatae, articulo 1 crasso, 2 brevi, 3 elongato oboecono, 4 — 10 subaequalibus, ultimo acuminato; segmentum auale ultimum macula alba notatum. Pedes simplices.

Fem.: antennae 10-articulatae, articulo 1 crasso, 2 brevi, 3 elongato oboecono, 4, 5 brevibus, 6, 7, 8, 9 longioribus sensim latioribus, ultimo parvo, gracili, apice caavo. Oviductus saepius absconditus. Terebra capillaris, corpore longior, in abdomine convoluta, in quibusdam individuis exserta. Femora et tibiae pedum anteriorum euryata, incrassata.

FABR. Piez. 47. 1. *Sirex Vespertilio* PANZ. Fn. 52. t. 19. ♀. *Oryssus Vespertilio* KLUG Monogr. Siric. T. 1. f. 1. ♀. f. 2. ♂.

Hab. in Lapponia sylvatica, testantibus collectionibus borealibus, mihi in terris arcticis non oblivis. (Lappon.-Ostrogothia pass.)

Mas, et *Fem.* Magnitudo fere *Tenthredinis opacae*. Punctatus cylindricus, niger. Vertex tuberculis coronatus. Frons intra oculos albo-bilineata. Abdomen rufum, segmentis 3 basalibus nigris. Femora macula apicis alba. Tibiae extus linea alba. Tarsi rufi. *Obs.* E hujus Familiae genere *Cepho*, cujus species quinque profert sola Scania campestris, nullas agnoscit Fanna nostra Lapponica, quantum novi.

Divisio Secunda.

Abdomen ope petioli thoraci puncto (nec per totam latitudinem) adfixum. Petioliventria.

Sectio 1. Pedes v. midiusculi v. parum spinulosi.

A. Antennae extensae.

FAM. 3. ICHNEUMONIDES. LATR. FALL.

10. Ichneumon. LINN.

GRAVENH. Ichneumonol. Europ. Anno 1829. Gen. 1. LINN. FABR. FALL. et species LATR.

Corpus raro majoris, saepe mediae, interdum minoris magnitudinis, elongatum, subcylindricum, glabriusculum. Antennae setaceae aut subfiliformes, thorace plerisque longiores. Metathorax cancellato-striatus. Abdomen longe petiolatum, petiolo elevato. Areola alarum pentagona et area specularis adsunt. *Color* niger, rufus, flavus, pictura alba. *Motu* agilis. *Habitatio* imaginum in foliis plantarum et fruticum, interdum etiam in floribus umbellatarum, tempore praesertim auctumnali; per omnes partes Lapponiae; larvae vel in aliorum insectorum, imprimis Lepidopterorum larvis, folia plantarum adhuc comedentibus, vel in eorum pupis degunt, quibus viciant. Exinde quoque *Ichneumones* saepe e pupis Lepidopterorum proveniunt. *Differentia sexus* in abdomine maris elongato, angustiori, lineari, apice obtuso; feminae oblongo, subovato, apice acutiusculo, cauda breviter exserta, oculo consueto plerumque mox invenitur. Antennae quoque maribus saepe graciliores et magis porrectae, quam feminis, quibus antennae post mortem convolvuntur. (Spec. Scand. 100 et ultra.)

Tribus I. Abdomine nigricante, rarius caeruleo-scenae, rarissime (in *Ichn. vaginatore*) flavofasciato.

Subdiv. 1; femoribus l. totis l. maxima ex parte nigris *) *Majores*.

1. *I. lineator*: ater, orbita oculorum interna, lineolis 2

*) Quando scutellum in diversis individuis unius ejusdemque speciei interdum variat album et nigrum, notam e colore hujus partis pro Subdivisionibus formandis more GRAVENHORSTII, eligere non potui. Cfr. ex. gr. *Jchn. Fabricator* infra No. 11.

ante scutellum annuloque antennarum in femina, albis; tibiis anticis in utroque sexu piceis. ♂♀.

GRAVENH. Ichneumonol. Eur. anno 1829. I. 120. 9. ♂♀. — *Cryptus lineator* FABR. Piez. 87. 70. ♂. *Ichneumon narrator* FABR. Piez. 67. 76. ♂. *Ichn. nigrator* FABR. Piez. 65. 57. ♀. *Ichn. biguttatus* THUNB. Act. Upsal. 4. 24. 41. ♀.

Hab. in Lapponia passim. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Lougit. 5—7 lin. Metathorax convexus distincte cancellatus. Abdomen scabrum, immaculatum. Variat genubus et tibiis anticis magis vel minus obscure ferrugineis, s. sordide stramineis.

2. I. comitator: ater, orbita oculorum interna annuloque antennarum in femina, albis; tibiis anticis in utroque sexu stramineis. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1600. ♀. FABR. Piez. 65. 58. ♀. PANZ. Fn. 71. 14. ♀. GRAVENH. Ichn. Eur. I. 108. 2. ♀.

Hab. in Lapponiae sylvaticis passim. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Magnitudo priorum. Cique affinis, scutelli lineolis lateralibus albis nullis distinctus. *Mas* saepe paullo minor. Palpi maris, ut in speciebus hujus generis frequenter, albi, feminae nigri. Genua et tibiae pedum anticorum, interdum etiam intermediorum magis vel minus sordide straminea aut picea. — Variat *mas*: linea antealari brevi, albidula.

3. I. nigrator: ater, orbita oculorum interna, linea ante alas, scutello annuloque antennarum in femina, albis; tibiis anticis fusco-testaceis. ♂♀.

PANZ. Fn. 73. f. 12. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas. et Fem. Magnitudo priorum. Niger, palpis, linea ante alas, orbita oculorum scutelloque, albis. Abdomen scabrum, immaculatum. *Mas*: sericeo-subpubescens. Femora antica latere antico ferruginea; tibiae et tarsi testaceae. Femora intermedia apice, et tibiae latere antico etiam saepe, picea. *Femina*: fere glabra. Annulus antennarum albus. Femora antica apice et tibiae fusco-ferruginea. Linea ante-alaris brevis, interdum obsoleta.

4. I. pistior: ater, orbita oculorum interna, annulo antennarum et tibiis, punctis ad radicem alarum scutelloque albis. ♀.

Ichn. pistorius GRAV. Ichneum. I. 231. 74. certissime, ubi uterque sexus describitur.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; inter Muonioniska et Kengis unicum individuum d. 20. Aug. inveni. (Lapponia; Finlandia, SAHLBERG, teste D. GRAVENHORST.)

Mas. Long. 7 linear. — Ater, punctatus, parum pubescens. Palpi nigri. Antennarum articuli 15—19 pallidi annulum formant album. Linea facialis intra oculos utrinque brevis, versus clypeum latior; alba. Thorax, lineola et punctum ante alas et aliud infra alas, alba. Margo collaris supra etiam albus. Scutellum distinctum album. Metathorax distincte cancellatus. Abdomen punctatum immaculatum. Alae hyalinae, stigmate fusco. Pedes nigri, femoribus anticis latere antico albidis; tibiis ejusdem paris albis, latere postico apice fusco; tarsis articulo primo basi albidis; tibiis posterioribus basi late albis.

Obs. *Feminam* uari descripto fere similem, absque macula collari, at antennarum articulis 9—14 supra albis, describit GRAVENHORST l. c.

5. I. caeruleator: nigro-cyaneus, palpis antennisque nigris, geniculis pedum anticorum sordide albidis. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime; individua tantum duo mascula inveni, unum ad Karesuando Lapponiae Muonioniska d. 15. Aug. et alterum ad pagum Kihlangi inter Muonioniska et Kengis juxta flumen Tornense d. 21. Aug. (Lapponia.)

Mas. Statura priorum et magnitudo fere *I. lineatoris* (No. 1.) s. circiter 5½ lineas longus. Pulcher, totus caeruleus, immaculatus, punctatus, capite thoraceque subpubescentibus. Palpi nigri. Antennae nigrae, articulo primo cyaneo, piloso. Metathorax cancellatus. Abdominis segmentum secundum summo margine apicali ferrugineo. Alae sordide hyalinae, nervis et stigmatibus parum infuscatis. Areola distincte quinque-angularis. Pedes caerulei, anticorum femorum apice antico, tibiis apice latere antico sordide albidis, tarsis fuscis; intermediorum geniculis et posteriorum tibiis basi anguste fusco-testaceis.

Not. *Ichn. caeruleator* FABR. Piez. 68. 79 et idem PANZERI, aliud est insectum sub nomine *Trogus lapidator* a D. GRAVENHORST l. c. 2. 391. 8. descriptum. *Ichn. nigro-cyaneus* GRAV. Ichn. I. 117. 6. ♀, quoque alius est, et differt a nostro: antennae albo-annulatis, areola alar. triangulari, sexu et loco natali.

6. I. delirator: ater, fronte in mare, annulo antennarum in femina, scutello tibiisque annulo in utroque sexu, albis. ♂♀.

Mas: subcaeruleo-niger, facie, scapo subtus, punctis ad radicem alarum tribus, scutelloque, albis; pedibus anticis flavo-albidis, femorum tibiisque latere postico fuscis; intermedii nigri,

latere antico piceo vel testaceo, tarsis albidis; posticis nigris, annulo tibiis albo.

Fem: atro-nitida, annulo antennarum scutelloque albis, genubus, tibiis tarsisque anticis ferrugineo-testaceis, tibiis intermedii totis posticisque basi, late testaceis.

I. deliratorius LINN. Fn. Sv. 1597. ♂. FABR. Piez. 64. 51. ♀. GRAVENH. Ichn. I. 219. 68. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi mens. Jul. rarius. Magnitudo *I. lineatoris* No. 1. (Lapp.-Scan. pass.)

7. I. molitor: ater, scutello et antennarum tibiisque annulis albis, abdominis segmentis duobus analibus albo-notatis. ♀.

Fem: lougit. circiter 4½ lin. — Antennar. articuli 9—15 albi. Metathorax cancellatus. Abdominis segmenta 2 ultima macula dorsali alba. Segmentum secundum interdum subferrugineum. Pedes tarsis exalbidis s. fuscis, tibiis omnibus basi late albo-annulatis.

Mas: feminae simillimus et ab illa tantum diversus: autem pedibusque gracilioribus, abdomineque minus convexo et paullo angustiore; a Cel. GRAVENHORST l. c. descriptus; talem vero inter maxum numerum individuum femineorum nunquam inveni.

I. molitorius LINN. Fn. Sv. 1587. FABR. Piez. 55. 5. GRAVENH. Ichneumon. 258. 87. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvaticis passim; femina tantum visa. (Lappon.-Scan. freq.)

8. I. sugillator: ater, orbita oculorum interna, annulo antennarum, scutello abdominisque segmentis anticis puncto laterali, albis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. antennis in utroque sexu albo-annulatis.

I. sugillatorius LINN. Fn. Sv. 1578. GRAVENH. Ichneum. I. 437. 172. ♂♀. *I. moratorius* FABR. Piez. 54. 2.

Var. b. ♂. antennis immaculatis.

Hab. in Lapponiae fruticibus rarius. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas. et Fem. Lougit. circiter 5½ lin. Palpi maris albi, feminae nigri. Alae in utroque sexu fumato-hyalinae. Abdomen punctatum, cyaneo-atrum, puncto laterali apicali in segmentis 4 anticis albo. Pedes nigri, genubus, tibiis tarsisque anticorum latere antico albidis; tibiis intermediorum latere antico etiam albidis. Cauda feminar. subhexserta.

Obs. *I. bimaculatorius* PANZ., *I. corruscator* FABR., *I. oratorius* PANZ. et plures aliae Sueciae inferioris species hujus subdivisionis, in Lapponia forsitan peregrinantur.

I. nitidulator; vide infra No. 19.

I. pululator; vide *Cryptum pululatorem* No. 3.

Subdiv. 2. femoribus rufis. ° *Majores* aut *medii*.

9. I. natator: ater, orbita oculorum interna, scutello, annulo antennarum, punctis duobus in segmentis 2 et 3 albis, pedibus fulvis, posticorum femorum geniculis, tibiis apice tarsisque, nigricantibus. ♀.

Var. a. ♀. abdominis segmentis 2 et 3 basi puncto laterali albo.

I. natatorius FABR. Piez. 57. 16. var. GRAVENH. Ichn. I. 429. 169. ♀. *I. sugillatorius* FABR. Piez. 54. 1. (exclus. Syn. LINN.)

I. mediatorius PANZ. Fn. 80. f. 7. certe. ♀.

Var. b. ♀. abdominis tantum segmento secundo basi puncto laterali albo; frequentior.

Hab. in Lapponia inferiori rar. (Lapp.-Scan. pass.)

Fem. Long. 7½ lin. Caput et thorax subpubescentia. Orbita oculorum anguste alba, interdum obsoleta. Antennar. articuli 9, 10—15 albis. Palpi apice pallidi. Thorax (in nostris) immaculatus, scutello albo. Alae fumato-hyalinae, nervis subpallidis. Pedes rufi, coxis et trochanteribus nigris.

10. I. castigator: ater immaculatus, pedibus fulvis, posticorum tibiis apice tarsisque nigris. ♂♀.

FABR. Piez. 68. 77. ♂. GRAVENH. Ichneumonol. I. 124. 20. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim, e pupis Papilionum saepe exclusus. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Summa affinitas praecedentis, et eo parum minor, immaculatus. Antennae uaris subtus fuscae s. rufescentes, feminae articulis 3—15, 16 rufis. Metathorax distincte cancellatus, utrinque unilobatus. Alae ut in priori. Pedes fulvi, coxis, trochanteribus, tibiis posticorum apice tarsisque, nigris.

11. I. fabricator: ater, facie, scapo subtus scutellique apice, albis, antennis inferne pedibusque rufis, tibiis posticarum apice tarsisque nigris. ♂.

Var. a. ♂. facie (fronte) tota, saepe subtus, scutelloque albis.

FABR. Piez. 68. 80. ♂. GRAVENH. Ichneum. I. 85. 46. var. c. ♂.

Var. b. ♂. minor, facie nigra, palpis, orbita oculorum interna, scapo subtus scutellique apice punctis 2, antennis inferne fuscis.

GRAVENH. l. c. var. 4.

Var. c. ♂. paullo longior, facie flava, macula obcoronata nigra; scapo subtus macula angusta, linea antealari scutellique apice maculis aut punctis 2, albis; antennis medio inferne piceis, tibiarum posticarum apice late nigro.

Var. d. ♂. facie nigra, palpis, orbita oculorum et saepe linea brevi ante alas, albis, scutello antennisque totis nigris, his in medio inferne tantum piceis.

GRAVENH. l. c. var. 6.

Hab. in Lapponia sylvatica frequens. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. Priori minor; longit. $3\frac{1}{2}$ —5 lin. Augustus, parum pubescens, abdomine nitido. Palpi albi. Metathorax cancellis distinctis. Pedes rufi, coxis et trochanteribus nigris.

12. I. rubellator: ater, orbita oculorum interna alba, pedibus fulvis, tarsis posticis apice fuscis, abdominis segmento secundo basi et apice piceo-ferrugineis. ♂.

(Vix *I. rubellus* GRAVENH. Ichneum. l. 138. 16. ♂; nam is capite toto nigro, abdominis segmenti secundi margine summo castaneo, et longitudine ad summum 3 linearum gaudet.)

Hab. in Lapponia ad flumen Tornense rarissime, duo tantum specimina, unum supra, et alterum infra Kengis, mense Augusto, legi. (Lapponia.)

Mas. Magnitudo et summa affinitas praecedentis, a quo pietura tantum differt. Caput cum palpis et antennis nigrum, orbita oculorum interna solum albidula. Abdomen nigrum, segmento secundo basi utrinque impresso, et summo margine apicali, obscure ferrugineis, subpellucidis. Alae hyalinae, stigmate subinfusato. Pedes fulvi, coxis et trochanteribus nigris, tarsis posticis articulis primo apice, reliquis totis fuscis.

13. I. impressor: ater, alarum stigmate obscuro, antennarum articulis mediis supra apice fuscis, pedibus fulvis, tarsis posticis nigricantibus.

Hab. in Lapponia rarissime; ad Giebstad Nordlandiae septentrionalis die 22. Jul. unicum specimen inveni. (Lapponia Norvegica.)

Fem. Magnitudo et affinitas prioris, sed vix ejus femina. Ab *I. castigator*, cui sat similis, differt imprimis colore antennarum et stigmatibus. Niger nitidus, antice parum pubescens. Antennae nigrae, articulis 3—9 superae apice piceo — seu obscure ferrugineo-notatis. Palpi nigri. Thorax et abdomen immaculata. Alae fumato-hyalinae, stigmate nigricante. Pedes fulvi, femoribus subincurvatis; coxis et trochanteribus nigris, tarsis posticis nigricantibus, articulo primo basi luteo. Foveae 2 in fronte supra antenas, et 2 aliae laterales ad basium abdominis segmenti secundi, nitidae, impunctatae, in *I. castigator* et pluribus speciebus hujus generis impressae, in hac specie sat profundae; hinc nomen.

14. I. fenestrator: ater, alarum stigmate pallido, antennis annulo albedo, orbita oculorum superna punctoque laterali in segmento secundo abdominis obsolete ferrugineis, pedibus fulvis, tarsis posterioribus fuscis. ♀.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi tantum duo specimina obvia, unum ad Maonioniska d. 17. Aug., et alterum ad Kengis d. 22. ejusdem. (Lapponia; Botnia.)

Fem. Magnitudo *I. castigatoris* vel paullo major. Niger nitidus, antice parum pubescens. Orbita oculorum supera seu verticalis (in altero individuo abrupta, obsolete) ferruginea. Antennarum articuli 9, 10—16 albiissimi, infra nigro-notati. Palpi nigri. Thorax et abdomen punctulata nigra immaculata, segmento tantum secundo basi utrinque striga parva oblique impressa subpellucida margineque apicali, ferrugineis; foveis vero basalibus ordinariis, in hac specie parum perspicuis. Pedes fulvi, posteriorum tarsis nigricantibus; omnium coxis et trochanteribus nigris. Cauda parum exserta. Metathorax vix tuberculatus.

15. I. saturator: ater, annulo antennarum, scutello anoque albis, pedibus rufis, posticorum femorum tibiarumque apice tarsisque nigricantibus. ♀♀.

Mas. segmento anali septimo s. ultimo albo.

Fem.; segmentis analibus sexto apice, septimo toto, albis.

Var. a. ♂♀. femoribus rufis immaculatis.

I. saturatorius LINN. Fn. Sv. 1586. ♀. FABR. Piez. 56.

13. GRAVENH. Ichneum. l. 237. 78. ♂♀. (Long. 4—6 lin.)

Var. b. ♀. femoribus rufis, anticis basi nigro-maculatis.

Hab. in Lapponiae sylvis passim. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Magnitudo plerisque *I. fabricatoris* (No. 11),

sed variat etiam minor. Palpi uigri. Antennarum annuli 13,

15—19, 20 in juare; 9—15 in femina, albi. Alae hyalinae,

stigmate fusco. Pedes rufi, coxis et trochanteribus nigris; tarsis

omnibus plerumque etiam nigris, posticorum femorum geniculis et

tibiis apice, fuscis. Metathorax distincte cancellatus, utrinque

tuberculo minuto armatus.

16. I. anator: ater, lineola et puncto ad radicem alarum, scutello, ano, orbita oculorum in mare, annuloque antenna-

rum in femina, albis; pedibus in utroque sexu rufis, posticorum apice tarsisque fuscis. ♂♀.

Mas.; orbita oculorum interna, palpis et colli margine summo, albis; antennis subtus rufescentibus.

Fem.; orbita oculorum nulla; palpis testaceis; antennarum fuscicarum articulis 8, 9, 10—12 sordide albidis.

GRAVENH. Ichneum. l. 250. 81. ♂♀. *Cryptus anator* FABR. Piez. 87. 74. ♂.

Hab. in Lapponia cum praecedente. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Parvus in hac subdivisione, priori fere duplo minor. Niger, subpubescens. Linea antealaris et alia infra alas brevior, albae. Scutelli puncta 2 alba. Metathorax cancellatus utrinque unituberculatus. Abdomen ovato-oblongum, segmētis 2 ultimis totis et 3 etiam margine, albis. Pedes breves, crassi, (hinc ad *Cryptum* a FABRICIO relatus: rufi, coxis trochanteribusque nigris; posticorum tibiis apice tarsisque fuscis. Cauda parum exserta. Variat femina antennarum articulis 8—12; 9—12; 10—12 fusco-albidis.

17. I. vaginator: ater, facie pallido-maculata, scutello abdominisque segmentis 2, 3, 4, 6, 7. margine flavis, pedibus dilute croceis, posticorum femorum tibiarumque apice nigro. ♂.

I. vaginatorius LINN. Fn. Sv. 1592. FABR. Piez. 62. 39.

PANZ. Fn. 79. f. S. GRAVENH. Ichneum. l. 357. 138. ♂.

Hab. in Lapponia, Collect. D. KOLSTRÖM, mihi ibi non obvisus. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. Long. 5—6 linear. Niger. Palpi pallidi. Facies (frons) aut flava nigro-maculata, aut uigra, relicta tantum intra oculos utrinque linea brevi flava. Antennae plerumque subtus rufescentes, scapo aut nigro, aut flavo. Alarum squama (tegula) et linea sub alis, flavae. Scutellum flavum. Abdominis segmenta 2, 3 sinuati, 4 abrupte, 6, 7 aequaliter, flavo-marginata. Alae pallide uervosae. Pedes erocei, coxis, posticorum trochanteribus tibiarumque annulis apicalibus latis, nigris.

Obs. *I. pedatorius* FABR., *I. fossorius* FABR., *I. frontatorius* FABR., *I. curtus* SCHRANK, *I. nobilitator* GRAV. et plures adhuc Subdivisionem pertinetes Sueciae inferioris frequentes incolae, vix Lapponiam inhabitant.

oo *Minuti*. Nitidi) *Stilpnus* GRAV.). Nervo alar. ab areola excurrente obsoleto.

I. minor vid. *Cryptum minutorem*. No. 4.

I. pullator vid. *Cryptum pullatorem*. No. 3.

18. I. pygmaeator: ater, nitidus, pedibus flavis, abdomine laevissimo, medio fascia picea; alarum nervulo ab areola versus apicem excurrente obsoletissimo. ♂.

Stilpnus (subgenus *Ichneumon*) GRAVENH. Ichneumonol. l. 664.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; sub lapide ad Juckasjervi die 30. Jun. unicum individuum inveni. (Lapponia.)

Mas. Pusillus, parum ultra 2 lin. longus. Niger, nitidus, laevis. Caput transversum, subpubescens. Oculi oblongi, subexserti. Antennae porrectae, subfiliformes, graciles, (ut mihi videtur) circiter 24-articulatae (praeter radiclem), articulis imo ovato erasso, 2do brevi, 3—10 longioribus invicem subaequalibus, reliquis 11—24 sensim brevioribus; sat arcte connexis; nigrae, articulo secundo basi anguste pallido. Os et palpi sordide flava. Metathorax subeylindricus, versus abdomen angustior, cancellis longitudinalibus distinctus. Abdomen laevissimum, nitidissimum, angustum, versus basin sensim attenuatum, petiolo angusto, lineari, apice bituberculato; nigrum, fascia media obscure ferruginea. Alae hyalinae, stigmate fusco. Areola 5-angularis completa, sed nervulus ab illa versus apicem alae excurrentis obsoletissimus, vix ejus vestigium. Pedes graciles, pallide flavi, coxis subpubescentibus nigris, apice flavo, femoribus basi subinfusatis.

19. I. nitidulator: ater, nitidus, laevissimus, geniculis tibiisque obscure testaceis, alarum nervulo versus apicem excurrente obsoletissimo. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime; in alpe Lyngentind Nordlandiae septentrionalis die 26. Jul. unicum individuum detexti. (Lapponia; in Scania ad Esperöd eundem semel inveni.)

Mas. Praecedente fere minor, brevior. Totus glaber, nitidissimus, laevissimus, ater. Caput breve, transversum. Oculi oblongi. Antennae filiformes, paullo breviores quam in priori, sed non graciliores. Os nigro-piceum, palpis fuscis. Thorax gibbus. Metathorax convexus, cancellatus. Abdomen laeaeolatum, subdepressum, petiolo angustissimo, elevato, substriato, tuberculis nullis. Alae hyalinae, stigmate fusco. Areola completa, sed nervulus, qui ordinarie ab illa in apicem duci solet, nullus, ne quidem ejus vestigium. Pedes breves, subincurvati, uigri, coxarum et trochanterum summo apice, femorum basi anguste, geniculis tibiisque, testaceis, his medio tarsisque fuscis.

Tribus 2. Abdomine rufescente s. saltem late rufo-cingulato.

* Majores.

20. I. fusorius: ater, orbita oculorum interna, scutello, lineolis brevibus ad radicem alarum, antennarumque annulo in femina, albis, tibiis, tarsis abdomineque in utroque sexu rufis, petiolo nigro. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1598. ♂. FABR. Piez. 64. 47. GRAVENH. Ichneum. 1. 457. 186. ♂♀. *I. simulatorius* FABR. Piez. 64. 48. ♂. *I. lentorius* PANZ. Fn. 71. f. 11. ♀. — An etiam *I. bisorius* LINN. Fn. Sv. 1559. ♀?

Hab. in Lapponiae sylvaticis passim. (Lapp.-Scan. freq.)
Mas. et *Fem.* Magnus, 8—11 lin. longus. Subpubescens. Orbita oculorum in masculis interdum obsoleta. Palpi in utroque sexu nigri, apice testacei. Linea antealaris et alia sub alis brevis, albae. Metathorax non tuberculatus. Alae brunnescentes, stigmatate pallido. Abdomen, tibiae et tarsi rufo-flava, petiolo nigro. Femora antica latere antico apice flavo-maculata. Cauda brevissima in femina.

21. I. psorius: ater, orbita oculorum interna, scutello, lineis ad radicem alarum elongatis, antennarum annulo in femina fronteque in mare, albis; abdomine pedibusque in utroque sexu rufis, petiolo, femoribus tibiisque posticarum apice nigris. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1559. ♀. FABR. Piez. 59. 25. GRAVENH. Ichneum. 1. 462. 187. ♂♀.

Hab. cum priori in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. pass.)
Mas. et *Fem.* Magnitudo et affinitas praecedentis, uce differt ab illo nisi palpis, fronte et antennarum seapo in mare albidis, lineis thoracis, saltem in femina, longioribus, tibiis tarsisque magis albidis flavicantibus, tibiisque posticarum apice semper nigricante. Tarsi postici et tibiae anteriores latere postico saepe etiam fusca.

** Medii.

22. I. ornatorius: ater, lineolis ad radicem alarum scutelloque albis, abdominis segmentis 2 et 3 rufis, marginibus nigris, ultimis albo-marginatis, tibiis flavis, posticis apice nigro. ♂.

Var. a. ♂. segmentis 4—7 albo-marginatis.
PANZ. Fn. 73. f. 15. ♂. GRAVENH. Ichn. 1. 311. 110. ♂.
Var. b. ♂. segmentis 5—7 albo-marginatis, 4to toto nigro.
Hab. in foliis fruticum Lapponiae rar. (Lapp.-Scan. pass. freq.)

Mas. Longit. circiter 6 linear. Subpubescens. Palpi nigri. Metathorax obsolete tuberculatus. Abdominis segmenta 2, 3 rufa, margine anguste nigro, reliqua nigra, 4 saepe et 5 semper albidomarginata, 6 macula triangulari et 7 macula ovali, notata. Alae fumato-hyalinae, stigmatate pallido. Genua, tibiae et tarsi spinulosi, flava, tibiis posticis apice tarsorumque annulis nigris. Pedes postici raro toti nigricantes.

23. I. sarcitorius: ater, annulo antennarum, scutello, lineola sub alis segmento abdominis sexto, albis, segmentis 2 et 3 rufis, hoc basi nigra, pedibus luteis, posticarum femorum tibiisque apice determinate nigro. ♀.

LINN. Fn. Sv. 1580. ♀. diagnos. (Non FABR. et PANZ.) GRAV. Ichn. 1. 302. 105. ♀.

Hab. in Lapponia cum priori rar. (Lapp.-Scan. pass.)
Fem. Priori paullo brevior, seu circiter $4\frac{1}{2}$ lin. long. Subpubescens. Palpi nigri. Antennae articulis 1 nigro, 2—9 fusco-ferrugineis, 10—16 albidis, reliquis nigris. Alae flavedine subtinetae. Abdominis segmentum 3tinum basi fascia nigra. Pedes incrassati rufi, coxis, trochanteribus omnium, et femoribus tibiisque posticorum apice, nigris. An femina praecedentis?

24. I. luctatorius: ater, scutello, lineolis ad radicem alarum, segmentis abdominis 2 et 3, tibiisque flavis, harum posticis apice nigris. ♂♀.

Mas. fronte flava s. flavo-maculata, palpis pallidis; segmentis 2, 3 flavis; paullo longior, angustior; frequentior.

Fem.: forte hujus; orbita oculorum interna ferruginea, palpis fuscis, antennar. articulis 1, 2 nigris, 3—7 fuscis, 8—16 albis, reliquis nigris; segmentis 2, 3 rufis, hoc margine basali subinfusato; brevior, abdomine latiori; rarior.

LINN. Fn. Sv. 1599. ♂. FABR. Piez. 60. 29. ♂. GRAV. Ichneum. 1. 411. 162. ♂♀. *I. culpatorius* LINN. Fn. Sv. 1583. ♀?

Hab. in Lapponia rarius. (Lappon.-Scan. freq.)
Mas. et *Fem.* Magnitud. maris 5—9, feminae 5—7 linear. Subpubescens. Alae fumato-hyalinae. Pedes nigri, anteriores geniculis, tibiis tarsisque flavis; postici tibiisque basi late, tarsisque nigris.

25. I. raptorius: ater, antennis tricoloribus, scutello pal-

lido, ano albo-maculato, abdominis segmentis 2, 3 tibiisque rufis. ♀.

Var. a. ♀. antennarum articulis 3—9 rufis, 10—15 albis, geniculis pedum anteriorum rufis, segmentis 6, 7 albo-maculatis.

Var. b. ♀. femoribus anticis rufis; reliqua ut in var. a.

Var. c. ♀. antennis nigris, articulis 10—15 albis, reliqua ut in var. a.

Var. d. ♀. pedibus rufis, posticorum femorum tibiisque basi tarsisque, nigris, segmentis 5—7 albo-maculatis; reliqua ut in var. c.; freq.

Var. e. ♀. minor, pedibus et ano ut in d.; antennis ut in a.

Var. f. ♀. pedibus totis rufis, coxis solum nigris; reliqua ut in var. c.

Var. g. ♀. orbita oculorum interna ferruginea, antennarum articulis 3—10 fuscis, 11—16 albis; pedibus ut in f., petiolo et segmentis 2 et 3 ferrugineis; ano et reliquis ut in var. a. rarissim.

LINN. Fn. Sv. 1779. (non FABR. idem). GRAV. Ichneum. 1. 256. 97. ♂♀. et varietat.

Hab. in Lapponia sylvatica rarius; var. d. frequenter; varietates f. et g. tantum in floribus Salicum, et in truncis arborum ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 21. Jun. — 3. Jul. lectae; sed in alpinis et in Nordlandiae Finmarkiaeque inferalpinis individua hujus speciei frustra quaesivi. (Lappon.-Scan. var. a—e. pass.)

Fem. 4—6 lineas longa. Subpubescens. Abdomen glabrum, nitidum. Palpi nigri, apice testaceo. Metathorax vix tuberculatus. Alae flavedine subtinetae. Pedes medioeres, tibiis non spinulosi.

26. I. eremitorius: ater, scutello sanguineo-notato, abdominis segmentis 2, 3 rufis, pedibus anticis, tibiis tarsisque posticis flavis, tibiisque posticarum apice fusco. ♂.

Hab. in insula Tromsøe Nordlandiae septentrionalis; d. 24. Jul. unicum individuum captum. (Lapponia Norvegica.)

Mas. *Ichn. luctatorio* affinis, sed minimis ejus adhuc duplo minor, aliter coloratus. Niger, parum pubescens. Antennae elongatae. Palpi fuscii. Scutellum apice sanguineo-notatum. Metathorax subdepressus, rugosus et striis longitudinalibus elevatis cancellatus. Abdomen elongatum; petiolo nigro, dorso striis 2 elevatis; segmentis 2, 3 punctatis, rufis, punctis 2 nigris in medio segmenti tertii; segmentis reliquis nigris. Alae hyalinae stigmatate obscuriori s. fusco-testaceo, basi albidomaculato; squamula picea. Pedes medioeres, ierues; antici rufo-flavi, femoribus latere postico nigro-lineato; intermediis rufo-flavi, femorum medio late nigro; postici nigri, basi femorum anguste, tibiisque late, tarsisque totis, rufo-flavis. Coxae et trochanteres omnium nigra.

27. I. stigmatorius: ater, antennarum annulo albo, scutello apice sanguineo, alarum stigmatate flavo, abdominis segmentis 2, 3 rufis, tibiis tarsisque flavis, tibiisque posticarum apice fusco. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Wittangi d. 15. Jun. unicum individuum invenire mihi contigit. (Lapponia Suecica.)

Fem. Magnitudo et affinitas praecedentis, paullo brevior, et vix ejus femina. Differt imprimis ab illo antennarum et stigmatate colore, ut et loco natali. Punctatus niger. Palpi fuscii. Antennae crassae, articulis 1 maximo et 2 minutissimo, nigris, 3 longiori rufo, 4 medioeri piceo, reliquis subaequaliter longis, colore 5—8 nigris, 9—13 albis, ceteris nigris. Scutellum summo apice sanguineo-notato. Metathorax subconvexus, cancellatus, retusus et utriusque uniterbulatus. Abdomen oblongum, petiolo striato nigro, segmentis 2, 3 punctatis rufis, reliquis nigris. Cauda parum exserta. Alae flavedine tinctae, stigmatate pallido, puncto albo minuto ad basin notato. Squamula picea. Pedes medioeres, ierues, nigri; anteriorum femorum basi anguste, geniculis, tibiis tarsisque, rufo-flavis; posteriorum basi femorum anguste, tibiisque late, tarsisque totis, rufo-flavis.

Obs. *I. quaesitorius* LINN., *I. vadatorius* GRAV., *I. sputator* FABR. et plures aliae species Suecauae hujus subdivisionis, in Lapponia a me non collectae.

*** Minores: — femoribus feminarum saepe brevibus, crassis.

α) Cauda feminarum brevissima, vix exserta.

I. eremitorius vide No. 26. supra.

I. stigmatorius vide No. 27. supra.

28. I. vulneratorius: ater, antennis annulo albedo, thoracis maculis dorsalibus scutelloque ferrugineis, abdominis segmentis 1—3 pedibusque rufis, ano albo-notato. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi forte rarius, sub cortice Pini sylvestris putridae ad Wittangi d. 13. Jun. duo tantum specimina legi. (Lapponia.)

Fem. Parvus, parum ultra 3 lin. longus. Parum pubescens, niger. Os picuum, palpis fuscis. Antennae articulis 8, 10—13 albidis aut testaceis. Thoracis macula humeralis utriusque obsoleta. Scutellum et linea niuta sub scutello, obscure rufa. Metathorax vix tuberculatus. Abdomen ovato-oblongum, punctatum, parum nitidum, nigrum, segmentis 1, 2, 3 totis rufis, 6 macula apicali et 7 dorso toto, albis. Alae hyalinae radice et stigmatate pallidis, squama (tegula) ad originem alae ferruginea. Pedes breviusculi, iuermes, toti rufi, coxis et trochanteribus nigris, ungibus fuscis.

29. I. deceptorius: ater, antennarum annulo, scutello maculisque analibus albis, segmentis 1, 2, 3 pedibusque rufis, pedum geniculis, tibiaram apice tarsisque, nigris. ♀.

I. deceptor GRAV. Ichneum. 1. 332. 126. var. 3. ♂♀. (2½—5 lin. long.) an idem?

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, ibique non nisi unicum individuum inveni. (Lapponia; Scania rarissime.)

Fem. Similis et affinis praecedenti; ejus vero magnitudinem vix attingit, at pictura imprimis diversus. Antennae articulis 9—14 albis. Thorax niger immaculatus, scutello albo. Metathorax et abdomen ut in priori, segmentis 5—7 albo-maculatis. Cauda brevis. Alae hyalinae, vix flavedine tinctae, stigmatate fusco, squama obscura. Pedes breves, validi, rufi, coxis et trochanteribus nigris; posteriorum femorum tibiaramque apice cum tarsis, nigris.

30. I. celeratorius: ater, antennarum annulo albo, abdominis segmentis 1—4 pedibusque rufis, horum posticis femorum tibiaramque apice tarsisque nigris. ♀.

I. celerator GRAV. Ichn. 1. 566. 239. ♀.

Hab. in Lapponia locis cultis rar. (Lapp.-Scan. freq.)

Fem. Longitud. 2—3 linear. Cylindricus, subpubescens, punctulatus, niger. Palpi fuscis. Antennae articulis 1 nigro, 2 obscuro, 3—6, 7 rufis, 7—10 saepe infuscatis, 10—13 albis, reliquis nigris. Metathorax caucellatus, vix tuberculatus. Alae fumato-hyalinae, stigmatate fusco. Abdomen segmentis 1 laevi, 2, 3, 4 punctulatis, rufis. Cauda parum exserta. Pedes rufi, coxis et trochanteribus basi late, nigris; posteriorum femorum dimidietate apicali, tibiaram basi anguste, apice latius, nigris, tarsis fuscis. Mas mihi ignotus, nisi latet sub individuis masculis, huic subsimilibus, in Suecia inferiori captis, autem totis nigris, abdominis petiolo apice, segmentis 2, 3, 4, pedibus anterioribus, posteriorum femorum summa basi, tibiaramque medio late, rufis.

31. I. cursorius: ater, antennarum annulo albo, scutello sanguineo, abdominis segmentis 1 apice, 2, 3 totis, 4 lateribus, pedibusque rufis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; unicum tantum individuum in Betula ad Juckasjervi d. 1. Jul. inveni. (Lapponia.)

Fem. Magnitudo et affinitas prioris, a quo imprimis differt antennis multo crassioribus, scutello rufo, petiolo striato, et pedibus immaculatis. Os et palpi fusco-ferruginea. Antennae crassae, articulis arcu conatis, 1, 2 nigris, 3—7 fusco-ferrugineis, 8—12 sordide albidis, reliquis nigris. Scutellum ferrugineum, linea transversa subscutellari parva, obsoleta, etiam rufa. Metathorax caucellatus, apice retusus, vix tuberculatus. Abdomen ovato-oblongum, punctulatum, petiolo striato nigro, apice rufo, segmentis 2, 3 totis rufis, 4 lateribus et margine antice anguste, rufis, reliquis nigris, immaculatis. Cauda parum exserta. Alae fumato-hyalinae, stigmatate pallido, squama ferruginea; areola pentagona distincta. Pedes inermes, paulo longiores et minus crassi quam in priori, toti rufi, coxis tantum et trochanterum basi ultra medium, nigris.

32. I. cryptorius: ater, abdominis medio, pedibus anticis, tibiis intermediis totis et posticis basi, rufis. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime. (Lapp.-Botnia borealis in Calix rar.)

Mas Circiter 3½—3 lin. longus. Parum pubescens, punctulatus, ater. Palpi fuscis. Antennae dimidio corpore parum longiores, filiformes. Thorax immaculatus. Metathorax caucellatus, subretusus, non tuberculatus. Abdomen oblongum, punctulatum, subpubescens, nigrum, petioli parum elevati apice, segmentis 2, 3 totis, quartoque ultra medium, rufis. Alae hyalinae, stigmatate subinfuscato; squama nigra; areola magna, 5-angulari; nervulus ab illa excurrentes usque ad summum alae marginem apicalem ducitur; nervuli dividuntur in area subcostali media vestigium. Pedes mediocres, inermes, nigri; antici femoribus, tibiis tarsisque rufotestaceis; intermediis femorum basi apiceque anguste, tibiis totis tarsisque, rufis; postici nigri, femorum summa basi, tibiis ultra medium tarsorumque annulis angustissimis, rufis. Femina hujus speciei mihi ignota, forte cauda exserta instructa. Species *Crypto* affinis.

33. I. pullulatorius: ater, antennarum medio, abdominis segmentis 2, 3 pedibusque rufis, alarum nervulo ab areola versus apicem excurrente obsoletissimo. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in Pinetis ad Wit-tangi d. 15. Jun. captus. (Lapponia.)

Fem. Pusillus, vix 2 lin. longus; generi *Stilpno* GRAV. affinis. Vix pubescens, niger. Palpi fusco-testacei. Antennae subtenues, articulis 6—15 et ultra fusco-ferrugineis. Thorax immaculatus. Metathorax convexus, reticulatus, parum retusus, nec tuberculatus. Abdomen lanceolatum, sublaeve, subnitidum, petiolo elevato, angusto, nigro; segmentis 2, 3 rufis, reliquis nigris. Cauda paullo exserta. Alae hyalinae, squamula pallida, stigmatate fusco; areola triangularis, sed nervuli ab illo ad apicem excurrentis vix nisi ad basin vestigium. Pedes inermes, parum iucrassati, rufescentes, coxis (summo apice excepto) et trochanterum basi, nigris, femoribus posticis in medio extus subincrassatis.

Obs. *I. flavulatorius* PANZ. (non FABR.) et plures in Suecia inferiori habitantes, huic Phalangi associandi, in Lapponia a me non visi.

β.) Cauda feminarum distincte exserta, (*Cryptiformes*).

34. I. festinatorius: ater, orbita oculorum interna, antennis medio tibiisque posticis basi annulo, albis, abdomine pedibusque rufis, petiolo basi, tibiis tarsisque posticis infuscatis. ♀.

Cryptus profligator GRAV. Ichn. 2. 729. 203. et FABR. Piez. 83. 52. vix ut Synonymon huic referri potest.

Hab. in Lapponiae cultis rar. (Lappon.-Ostrogoth. freq.-Scan. rar.)

Fem. Minutus, 2—2½ lin. longus. Similis et affinis *I. celeratorio* (No. 30), a quo antennis crassioribus, annulo tibiaram albo et cauda paullo magis exserta differt. Os picuum, palpis pallidis. Antennae crassae, scapo subtus piceo, articulis 9—14 albis. Metathorax caucellatus, retusus et sub tuberculatus. Abdomen oblongo-ovatum parum punctatum, nitidum, rufum, petiolo piceo. Cauda longitudine 4tae partis abdominis, exserta, nigra. Alae hyalinae stigmatate fusco, squamula pallida. Pedes inermes rufi, coxis et trochanteribus basi, nigris; posteriorum femorum apice, tibiis saepe, tarsisque, fuscis, annulo tibiaram basi semper albo.

35. I. frequentorius: ater, annulo antennarum albo, abdomine, tibiis spinulosis tarsisque, rufis. ♀.

Hab. cum priori in Lapponia rar. (Lapp.-Ostrogoth. freq. Scan. pass.)

Fem. Praecedente paullo major. Pubescens, nitidus, niger. Palpi fusco-testacei. Antennae crassae, nigro-fuscae, articulis 7—12 albis. Metathorax caucellatus et retusus. Abdomen oblongo-ovatum, laevissimum, subpubescens, nitidum rufum, petiolo basi, anoque saepe piceis. Cauda longitudine circiter quartae partis abdominis, vix ½ lin. extra annu exserta, uigra. Alae fumato-hyalinae, stigmatate parum fuseiori; squamula picea. Areola 5-angularis: nervulus ab illa versus apicem excurrentis, abruptus, in medio desinit, nec usque ad marginem alae ducitur. Pedes validi, breves, coxis nigris, femoribus piceis, geniculis, tibiis iucrassatis spinulosis, tarsisque testaceis.

Obs. *Cryptus fuscatus* FABR., *Ichn. delusor* FABR., *I. exhortator* PANZ. et aliae hujus subdivisionis, sunt Sueciae, vix vero Lapponiae incolae, quantum novi.

Alomya.

GRAVENH. et PANZ. *Cryptus* et *Ichneumon* FABR. LATR.

Antennis setaceis, capite subglobozo, corpore elongato, metathorace convexo haud cancellato, areola alarum 5-gona; genus *Ichneumon* valde affine, cujus unica species, *Al. debellator* anctor., nigra, pedibus anticis tibiisque posterioribus rufis, abdomine elongato vel immaculato, vel in medio rufo, segmentis 2, 3, 4, 5 in femina rufis; in Suecia meridionali infrequens, in Lapponia etiam habitare fertur, mihi in terris borealibus non obvia.

11. Cryptus. FABR.

GRAVENH. Ichn. Eur. Gen. 5. FABR. FALL. *Xorides* LATR.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis, oblongum, glabrusculum. Antennae dimidio corpore longiores, setaceae (feminarum praesertim graciliores quam femin. *Ichneumonis*). Metathorax non cancellatus (striis scilicet longitudinalibus elevatis nullis). Abdomen petiolatum, convexum, apice dilatatum, compressum. Alae (interdum nullae) areola (in nostris) magna 5-angulari aut subtriangulari. Color niger, rufus; pedes saepissime rufi, antennae et tarsi frequenter albo-annulata. Motu valde agilis: volatus velox; sub reptatu alae cito vibrant. Odorem, quando capiuntur, spargunt citrino

aut moschato fere similem. *Habitatio* in floribus et plantis variis; feminae supra terram etiam saepe currunt, ova in larvis aut pupis Lepidopterorum profundius absconditis, depositurae; unde etiam terebra longiori instructae sunt; per omnes partes Lapponiae. *Differentia sexus* in abdomine maris angustissimo, feminae ovato-oblongo, nec non cauda semper longe exserta, statim apparet. Antennae quoque in feminis post mortem apice distincte curvatae. (Spec. Scand. 62 in Museo meo numerantur.)

Sectio Prima. Alati, alis completis.

Subdiv. 1.: abdomine nigro.

* antennis immaculatis.

A. Major.

1. C. tarseolencus: aterrimus, pedibus rufis, posticorum tarsis articulis duobus pallidioribus. ♂♀.

Mas: angustior, niger, palpis maxillaribus, orbita oculorum interna, trochanterum posticorum latere antico tarsorumque posticorum articulis penultimo et antepenultimo, flavo-albidis, pedibus luteis; ano nuntico.

Fem.: robustior, tota nigra, orbita oculorum angustissime aut obsoletè albida, pedibus luteis, tarsorum posticorum articulis 2, scilicet penultimo et antepenultimo, flavescutibus; cauda longitudine abdominis.

GRAV. Ichneum. Eur. 2. 447. 19. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvatica passim;prehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae rarissime, ex. gr. in Raschstind in insula Schiervoe, ubi specimina d. 25. Jul. inveni, ibi vero varietas feminea tarsis omnibus fulvis, nec flavis, praesertim occurrit. (Lapponia; Botnia in Calix; Ostrogothia pass.; Scania rar.; feminae in nostris terris maribus semper frequentiores; circa *Vratislaviam*, *Hanoveram*, *Parisiis* etc. e contrario individua mascula femineis frequentiora leguntur. teste Cel. GRAVENHORST.)

Mas. et Fem. Magnus in hoc genere, circiter 6—7 lineas longus. Punctatus, glaber, ater. Oculi oblongi, exserti. Metathorax retusus. Abdomen nigro-caerulescens (praesertim in femina) subtilissime punctulatum, petiolo laevissimo. Alae fumato-hyalinae, stigmate fusco; areola 5-gona; nervi dividuntur in area subcostali media vestigio, ut in plerisque hujus generis. Pedes elongati, inermes, rufi, coxis et trochanteribus nigris, tarsis posticis articulo secundo flavo, tertio adhuc pallidiori, quarto fere albedo; variat tamen femina tarsis posticis reliquis parum pallidioribus.

Not. Licet nomen *tarseolencus*, huius speciei tributum, minus aptum videatur, cum plerique *Crypti* sunt *leucotarsei* s. tarsis albis instructi; satius tamen duxi nomen jam impositum et divulgatum, quamquam non optimum, retinere, quam novo etsi forsitan meliori, nomenclaturam augere.

B. Medius.

2. C. moschator: ater, pedibus rufis, posticorum tibiis tarsisque nigris, horum articulis 2, 3, 4 in mare albiissimis. ♂♀.

GRAV. Ichn. 2. 451. 21. ♂♀. (Sub nomine *C. atrator* in collectionibus Suecicis vidi.)

Hab. in Lapponia inferiori rar. (Lappon.-Ostrogoth. Scan. pass.)

Mas. et Fem. Praecedente triplo et ultra minor. Glaber (praesertim ♀), nitidus, niger. Palpi nigro-fusci Metathorax retusus, utriusque unituberculatus. Abdomen maris angustum, feminae oblongum, cauda vix longitudine abdominis. Alae hyalinae stigmate fusco, areola 5-gona. Pedes medioeres, fulvi, coxis, trochanteribus et posticorum tibiis tarsisque, nigris, horum articulis 2, 3, 4 in mare totis albiissimis, in femina iisdem articulis summa basi tantum angustissime testaceis.

Obs. *C. cyanator* GRAV. Ichn. 2. 442. 16. ♀. in Ostrogothia lectus, in Lapponia vix occurrit.

C. Minuti.

(Ichneumoniformes). (Mares, quorum feminae ignotae.)

3. C. pullulator: ater nitidus, tibiis testaceis, abdominis fasciis subtribus piceis; alarum nervulo ab areola versus apicem excurrente obsoletissimo. ♂.

Hab. in alpibus Lapponiae rarissime; in ipso alpium Tornensium Jugo die 12. Jul. in nive ambulans individuum descriptum legi. (Lapponia alpina.)

Mas. Pusillus, circiter 2 lin. longus. *Ichneumoni* et *Stilpno* GRAV. affinis. Nitidus niger. Caput transversum. Oculi oblongi

subexserti. Antennae ut in sequente constructae, nigrae, articulo tertio basi annulo angustissimo testaceo. Os nigrum. Palpi fusci. Thorax gibbus, laevis. Metathorax subconvexus, distincte cancellatus. Abdomen lanceolatum, depressum, subpubescens, laeve, petiolo angustiori, lineari, parum elevato, striato. Segmenta 2 et 3 margine basali et apicali picea l. ferruginea, unde tres fasciae exstant subpellucidae. Alae hyalinae stigmate fusco, areola 5-gona, distincta, sed nervulus ab illa in apicem alae excurrente valde obsoletus, ut in *Stilpno*. Pedes subelongati, parum crassi subpubescentes nigri, trochanterum summo apice, femorum basi anguste, geniculis tibiisque testaceis.

4. C. minor: ater, orbita oculorum interna abbreviata, pedibus fulvis, tarsis posticis fuscis. ♂.

Hab. in Lapponia forte rarissime, non nisi ad pagos Pello et Wittangi duo specimina 4—12. Jun. legi. (Lapponia; Botnia borealis.)

Mas. Longitudine fere praecedentis; sed paullo angustior. Sublaevis, nitidus, niger. Oculi oblongi subexserti. Palpi pallidi. Linea intra oculos in facie utriusque brevis, flava. Antennae circiter 24-articulatae, porrectae, subfiliformes, articulis 1 crasso, 2 brevi, 3—10 longioribus invicem subaequalibus, reliquis sensim brevioribus, arte connexis. Metathorax cancellatus Abdomen subpubescens, angustum, versus basim sensim attenuatum, petiolo parum elevato (hinc non ad *Ichneumonis* genus relatus), subdepresso. Alae hyalinae, stigmate fusco, nervis omnibus distinctis (nec nervulo in apicem excurrente obsoleto ut in priori), et areola quinquangelulari, completa. Pedes fulvi, coxis et trochanteribus nigris, his apice fulvis; tibiis posticis apice fuscis; tarsis posticis nigris.

** Antennis, feminarum saltem, albo-annulatis.

5. C. macrobatus: ater, annulo antennarum tarsisque flavo-albidis, pedibus rufis, posticorum tibiis apice nigris. ♂♀.

Mas: abdomine angustissimo, niger, mandibulis concoloribus, palpis, labro, clypeo, facie, antennarum annulo et scapo subtus, tarsorumque articulis 1. apice, et 2—4 totis, flavo-albidis, pedibus fulvis, tibiis posticorum apice nigro.

Fem.: abdomine posterius clavato, niger, capite concolore, orbita oculorum interna faciali tenuissima et brevissima, antennarum annulo, tarsorumque tantum posticorum articulis 1 apice, 2—4 totis, albis; pedibus ut in mare; antennis subtus ferrugineis; cauda longitudine segmentorum 2—7 seu totius abdominis, petiolo demum; in copula.

GRAV. Ichneum. 2. 440. 15. ♂♀.

Hab. in Lapponiae arbustis rar. (Lappon.-Ostrogothia Scan. pass. freq.)

Mas. et Fem. Longitud. 4—5½ lin. Glaber, niger. Metathorax retusus, muticus. Abdominis petiolus apice, et segmentum 2dum in medio saepe in mare ferruginea, Alae hyalinae, in mare breviores, flavedine tinctae, areola in utroque sexu magna, sub 5-gona, sen, ut libentius vult Cel. GRAVENHORST, subquadrata. Pedes medioeres fulvi, coxis et trochanteribus nigris. Tibiae anteriores in ♂ pallide flavae. Reliqua ut in diagnosi.

6. C. parvulus: ater, pedibus cum coxis rufis, areola magna, subquadrata, antennae annulo in femina albo. ♀.

GRAV. Ichn. 2. 459. 26. ♂♀.

Hab. in inferalpinis Finmarkiae rar.; ad Bossekop prope Alten die 4. Aug. inventus. (Lapponia Norvegica; Ostrogothia rar.)

Fem. 2—3 lin. long. Parum pubescens, niger. Palpi et antennae nigro-fuscae, harum articulis, 8, 9—11 albis. Metathorax retusus, vix tuberculatus. Abdomen ovato-oblongum, segmentis 1—3 basalibus subtilissime punctulatis, nigro-piceis, margine summo obsoletè ferrugineo; segmento 7 plerumque membrana dorsali albida. Cauda longitudine abdominis. Alae subhyalinae, stigmate fusco; radice albida, squamula picea; areola magna, subquadrata. Pedes medioeres, cum coxis et trochanteribus rufi; autici coxis interdum infuscat, articulo ultimo tarsorum omnium nigricante, unguibus concoloribus.

Mas, 3 lin. longus, sed partibus gracilior, pedibus rufis, femoribus tibiisque posticis apice nigris, tarsis posticis fuscis, articulis 2—5 basi albidis, a Cel. GRAVENHORST l. c. describitur, a me in Lapponia frustra quaesitus.

Subdiv. 2. Abdomine rufo v. rufo-ciugulato.

* Antennis saltem in mare immaculatis.

A. Majores aut Medii.

7. C. rusticator: ater, facie, orbita oculorum interna, lineis ad radicem alarum, scutelli apice, tarsisque posticis albis, abdominis segmentis 2—7 pedibusque rufis, horum

posticis femoribus basi, tibiis apice, metatarsoque annulo, nigris. ♂.

Hab. in Lapponia culta rar. (Lappon.-Ostrogoth. freq. Scan. pass.)

Mas. 3—4 lineas longus. Subpubescens, uiger. Antennae dimidio corpore longiores, nigrae, scapo subtus, palpis, mandibulis, labro, facie (fronte), orbita oculorum facili angusta, margine collari, linea anteculari usque ad collum extensa, puncto sub alis, harum squamula (tegula), scutelli apice tarsisque posticis, flavo-albidis. Metathorax sericeo-subpubescens, parum retusus et vix tuberculatus. Abdomen tenue, glabrum, laeve, nitidum, rufum, petiolo nigro, segmentis posticis interdum fasciis infuscatis. Alae subfumato-hyalinae, stigmatate fusco, areola 5-gona; nervuli dividentis areae subcostalis intermediae vestigio. Pedes elongati, rufi, coxis et trochanteribus nigris, horum anterioribus latere antice flavo-maculatis; pedum posteriorum femoribus et metatarso annulis basalibus nigris, tibiis etiam posticis nigris, basi testaceis.

Fem. atra abdominis segmentis 2—7 pedibusque rufis, coxis, trochanteribus, tibiis posticis et metatarso uigris; an hujus? In Ostrogothia cum mare capta, in Lapponia a me non visa.

Not. Mas supra descriptus vix est *Cryptus leucostictus* GRAY, qui, licet nostro in multis similis, tamen differt facie (fronte) aliter colorata etc.

8. C. obscuripes: ater, puncto facili, orbita oculorum interna, tarsisque posticis albidis, abdomine rufo, petiolo pedibusque nigris, tibiis tarsisque anticis testaceis. ♂.

Hab. in inferalpinis Finmarkiae, ad Talvig d. 2. Aug. rarissime inveni. (Lapponia.)

Mas. Praecedenti affinis fere dimidio minor, sericeo-subpubescens, uiger. Palpi testacei. Mandibulae medio flavae. Macula clypei transversa et altera sub antennis cordata, orbitae oculorum fascialis at frontalis, latior, flavae. Thorax immaculatus. Metathorax subretusus, vix tuberculatus. Abdomen tenue, glabrum, nitidum, laeve, rufum, petiolo nigro, apice pone tubercula ordinaria rufo. Alae omnino ut in priori. Pedes nigri, postici articulis 2—4 albis; antici coxis et trochanteribus flavo-maculatis, femorum apice tibiis tarsisque latere antice, testaceis; intermediis etiam tibiis et tarsis eodem latere piceis.

9. C. nivalis: ater, abdominis segmentis 2, 3, 4 rufis, pedum geniculis tibiisque testaceis. ♂.

Hab. in alpinis Lapponiae rarissime, mihi tantum in summo alpium Tornensis jugo in ipsa nive ambulans d. 12. Jul. obvius. (Lapponia alpina.)

Mas. Inter minores, vix ultra 2½ lin. longus, vere *Cryptus*. Subpubescens, parum nitidus, niger. Os et palpi picea. Antennae thorace parum longiores, filiformes, articulis haud elongatis. Thorax immaculatus. Metathorax subdepressus, longitudinaliter elevato-striatus. Abdomen antice angustum, posterius sensim latius, opacum, petiolo pubescente, nigro, summo apice rufo, segmentis 2, 3 totis rufis, 4to etiam rufo, summo margine apicali umbra fusca; reliquis nigris. Alae hyalinae, stigmatate nigricante; radice albida; squamula nigra; areola magna, subquadrata. Pedes medioeres inermes, nigri, omnium geniculis et tibiis flavo-rufis; femoribus etiam summa basi annulo angusto pallido, tarsis fuscis.

B. Minuti.

Mares tantum; feminae ignotae. Corpus parvum. Alae longitudine fere corporis, nervulo, qui ab areola in apicem alae excurrit, plerumque valde obsoleto, vix conspicuo, haud aliter ac in *Stilpno*

GRAY. Vestigium nervi dividentis in area subcostali media nullum.

C. pullulator vide supra No. 3.

C. nivalis vide supra No. 9.

10. C. ocellator: ater, abdominis segmentis 2 et 3, pedibusque rufis, posteriorum femorum tibiisque apice late nigro, petioli apice oculo utrinque rufo. ♂.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae rarissime; in alpe Lyngetind d. 26. Jul. inveni. (Lapponia Norvegica.)

Mas. Pusillus, vix ultra 2 lin. longus. Parum pubescens, uiger. Palpi fuscii. Antennae setaceae, thorace longiores. Thorax immaculatus. Metathorax subdepressus, haud striatus. Abdomen angustum, basi tenue, versus apicem sensim latius; nigrum, segmentis 2 et 3 rufis, et petioli apice utrinque puncto sub macula rotunda flavo-pellucida. Alae fumato-hyalinae, stigmatate fusco; radice albida, squamula nigra; areola magna subquadrata. Pedes medioeres rufi, coxis et trochanteribus nigris; posteriorum femorum et tibiis apice late nigro, femorum anticeorum basi etiam nigro-maculata, tarsis posterioribus fuscis, articulorum annulis basalibus angustis pallidis.

11. C. borealis: ater, abdominis segmentis 2do disco, 3tio toto, et 4to disco antice, pedibusque, rufis. ♂.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae; in silva betulina ad Evezterstedt, lusecta Lapponica.

nas juxta Ofotenfjord d. 18. Jul. lectus. (Lapponia Norvegica.)

Mas. Circiter 2 lin. longus. Cylindricus, parum pubescens, nitidus niger. Palpi testacei. Antennae thorace paullo longiores, subfiliformes. Thorax immaculatus. Metathorax convexus subcellatus. Abdomen ut in priori constructum, nigrum, segmento 2 rufo, macula laterali elongata nigra, 3 toto rufo, 4 rufo, lateribus indeterminate ulgris. Alae hyalinae, stigmatate infuscato; radice albida, squamula nigra; areola medioeri, 5-gona, nervulo exteriori obsoleto. Pedes medioeres, rufi, coxis nigris, trochanteribus nigro-maculatis, tarsis subfuscis.

♂♂ Antennis albo-annulatis.

12. C. lapponicus: niger, antennarum annulo niveo, abdominis petioli apice segmento secundo obscure rufis, ano albo-squamoso, tibiis tarsisque luteis, horum posticis pallidis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in floribus Salicis ad Juckasjervi d. 1. Jul. utrumque sexum inveni. (Lappon.)

Mas. et Fem. Circiter 4 lin. longus. Vix pubescens, subopacus, niger. Palpi apice testacei. Antennae thorace paullo longiores, subfiliformes, 36-articulatae, uigrae, articulis in mare Svo apice, 9—18 totis, in femina articulis 7mo apice, 9—15 totis, niveis. Thorax in utroque sexu immaculatus. Metathorax brevis, retusus, subtuberculatus, rugosus, longitudinaliter evidenter elevato-striatus. Abdomen maris sublineare, uigrum, petiolo basi angustato piceo, medio tuberculo utrinque, apice latiori subquadrato, obscure rufo; segmento etiam secundo obscure rufo, lateribus indeterminate nigris; feminae oblongum nigrum, segmentis 1 et 2 obscure rufis; segmento ultimo dorsali in utroque sexu albedo-membraceo. Cauda feminae longitudine abdominis. Alae maris subhyalinae, feminae magis fumatae, stigmatate in utroque sexu uigri; radice sordide straminea, squamula (tegula) nigra; areola subtriangulari. Pedes medioeres nigri, geniculis, tibiis tarsisque rufis l. rufo-flavis, tarsis posticis totis pallidioribus.

13. C. assertorius: ater, annulo antennarum, orbita oculorum interna, scutello, punctisque ad radicem alarum, albis, abdomine pedibusque rufis, tarsorum posteriorum annulo pallido, ano nigro. ♀.

FABR. Piez. 76. 20. ♀. GRAY. Ich. 2. 495. 50. ♀.

Hab. in Lapponia passim. (Lappon.-Ostrogoth. freq. Scan. pass.)

Fem. Longitudo 2½—3 linear. Niger. Palpi fuscii. Antennarum articuli 8—11, orbita oculorum verticalis, margo collaris, linea ante alas interdum obsoleta, punctumque sub alis, scutelli apex et lineola subscutellaris, alba. Metathorax convexus, vix striatus. Alae subhyalinae, stigmatate fusco, areola 5-angulari. Abdomen ovatum laeve, rufum, segmentis 6—7 ultimis uigris. Cauda vix longitudine dimidii abdominis. Pedes rufi, coxis, trochanterum et tibiis posticarum apice, nigris.

Not. *Crypt. albatarius:* segmentis 2—7, tibiis anterioribus femoribusque rufis, horum posticis basi uigris; facie, tarsis posticis, thoracis et coxarum anteriorum picturis albis; a Cel. GRAYENHORST ut mas hujus describitur, mihi non obvius.

14. C. elevatus: ater, antennarum annulo albo, abdominis segmentis 1—4 rufis, geniculis, tibiis tarsisque rufo-testaceis. ♀.

Hab. in maritimis Nordlandiae septentrionalis, ad Schier-voe d. 27. Jul. rarissime inveni. (Lapponia Norvegica.)

Fem. Magnitudo praecedentis. Niger. Palpi concolores. Antennarum articuli 8—11 supra albi. Thorax immaculatus. Metathorax brevis retusus, ambitu stria elevata et tuberculo utrinque. Abdomen oblongum nitidum, laevissimum rufum, petiolo basi angusto inferne, segmentisque 5—7, nigris. Cauda longitudine vix dimidii abdominis. Alae subhyalinae; stigmatate et radice fuscis; squamula nigricante; areola magna, subquadrata. Pedes medioeres inermes, nigri; antice femoribus latere antice tibiis tarsisque rufo-flavis; intermediis geniculis, tibiis tarsisque lividis; posticis tibiis tarsisque obscure rufo-piceis, femorum basi dilutiori.

15. C. striatellus: ater, antennarum annulo albo, abdominis segmentis 2—4 pedibusque rufis, posteriorum femorum apice, tibiis tarsisque nigris, basi albo-annulatis. ♂.

Hab. in Nordlandia septentrionali rarissime; ad Björkvik juxta Ofotenfjord die 14. Jul. lectus. (Lapponia Norvegica.)

Mas. Pusillus, vix ultra 1½ lin. longus, subglaber, parum nitidus, uiger. Palpi concolores. Antennae longitudine fere corporis, subfiliformes, articulis arete convexus, numero aegre distinctis, nigris, 15—19. supra albis. Thorax immaculatus, opacus, dorso longitudinaliter bistriato. Metathorax convexus, subretusus. Abdomen lanceolatum, glabrum, subnitidum, laeve, petiolo angusto nigro, in medio utrinque tuberculato, apice parum latiore, subquadrato rufo; segmentis 2—3 totis rufis, 4 basi rufo, apice

indeterminate nigro, reliquis uigris. Alae hyalinae stigmatibus subinfuscat, radice exalbida, squamula nigro-picea; areola medioeri, quinqueangulari, nervulo ab illa in apicem alae excurrente oblitterato. Pedes medioeres, rufi, coxis et trochanteribus nigris; postici dimidietate apicali, tibiis tarsisque nigris; tibiis tarsisque annulis basalibus albis; femorum anteriorum basi subtus infuscata. *Obs.* Plures hujus subdivisionis species in Suecia meridionali mihi obviae fuerunt, in Lapponia praeter descriptas nullae; nec *Cryptum melanocephalum* GRAY. et *Crypt. minutorium* FABR. in Ostrogothia haud raro habitantes in Lapponia indagare mihi contigit.

Sectio Secunda. Apteris, alis aut brevissimis, aut earum tantum rudimento, aut denique omnino nullis. Minutissimi. Individua mascula rarissima. Subgenus Crypti: Pezomachus
GRAY. Ichneum. Europ.

16. C. brachypterus: alis longitudine thoracis, scutellatus, piceo-niger, antennis tricoloribus, thorace rubricoso, abdominis segmentis 1—3 pedibusque rufo-fulvis. ♀.

Var. a. ♀. metathorace nigro; rar.

GRAY. Ichneum. Europ. 2. 876. 290. ♀. *Ichn. abbreviator* PANZ. Fn. 71. 17. thorace (non FABR.)

Var. b. ♀. metathorace rubricoso; frequentior.

GRAVENH. l. c. var. 1.

Hab. in Lapponia rar. (Lapp.-Scan. pass.)

Fem.: Longit. vix 2 lin. Subpubescens, nitidus, piceo-niger. Os rufo-piceum. Antennae crassae, basi rufae, medio albae, apice fuscae. Collum rufum. Thorax rubricosus, dorso macula fusca. Scutellum rubricosum. Metathorax retusus niger, frequentius rubricosus. Abdomen ovatum, segmentis 1—3 rufis, reliquis uigris, ano albo-membranaceo. Cauda longitudine dimidii abdominis. Alae angustae pallidae. Pedes cum coxis rufo-flavi.

17. C. pedestris: alarum rudimento, scutellatus, niger, antennis bicoloribus, earum basi, abdominis segmentis 2, 3 pedibusque rufis, posticorum geniculis nigris. ♀.

FABR. Piez. 92. 101. ♀. GRAY. 2. 882. 291. ♀.

Hab. cum priori, in Lapponia aequae rarus. (Lapp.-Scan. pass. freq.)

Fem. Magnitudo fere praecedentis. Subpilosus, nitidus, uiger. Palpi fusci. Antennae thoracis longitudine, minus crassae quam in priori, articulis 1—7 rufis, reliquis nigris. Metathorax declivus. Abdomen ovatum nigrum, segmentis 2, 3 rufis. Cauda dimidii abdominis longitudine. Alarum rudimentum album. Pedes rufi, postici geniculis tibiisque apice uigris.

18. C. agilis: subapterus niger, antennis tenuibus bicoloribus, harum basi pedibusque rufis. ♂♀.

Mas: paullo longior, scutellatus, alarum rudimento albido minuto; ano nuntico.

Fem.: brevior, scutello et alis nullis; cauda quartae partis abdominis longitudine.

FABR. Piez. 91. 95. ♀. GRAY. Ichn. 2. 894. 303. ♂♀.

Hab. in Lapponia inferiori locis occultis umbrosis; e pupis variorum insectorum, praesertim *Vipionis* s. *Microgasteris* specierum (ex gr. *Ichneumonis globati* LINN.) saepe egressus. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Longit. maris 1½—2, feminae 1—1½ linear.

Glaber, niger. Antennae graeciles, basi rufae. Palpi fusci. Thorax brevis, latus, niger, tuberculo feminae parvo laterali rubricoso. Metathorax retusus, non striatus. Abdomen oblongum nigrum, segmentorum margine plerumque testaceo aut rufo. Pedes cum coxis rufi, immaculati.

19. C. longulus: apterus, exscutellatus, niger, antennis tenuibus rufis, thorace rubricoso, nigro-maculato, abdominis petiolo testaceo-maculato, pedibus rufo-piceis. ♀.

Hab. in Lapponia rarius, scilicet in ligno recenter secato Pini sylvestris ad Wittangi Lapponiae Tornensis diebus 14—15. Jun.; ut et in inferalpinis Nordlandiae septentrionalis ad Giebstad d. 22. Jul. in graminosis, inveni. (Lapponia et Norvegia et Suecia. — ?)

Fem. Longitudo praecedentis, sed thorace paullo angustior, inde statura elongata. Affinis *Crypt. festinanti* FABR. et GRAY.; forte tamen latet sub varietate quadam *Crypt. agilis* GRAY. aut *Crypt. vagantis* GRAY., quas duas navissime nominatas species bene distinguere non valui. Glaberrimus niger, ore et palpis testaceis. Antennae thorace longiores, rufae, articulatione uigra, summo apice fusco. Collare rufum. Thorax rubricosus, maculis dorsali magna subcordata, et laterilibus rotundis, uigris. Metathorax convexus, laevissimus, niger. Abdomen oblongum, nigrum, segmento primo late determinate, reliquis obsolete, testaceo-seu

rufo-marginatis. Cauda vix tertiae partis abdominis longitudine. Pedes fusco-testacei seu piceo-rufescentes, tibiis basi pallidiori.

20. C. nigrilulus: apterus, exscutellatus, niger, antennis subtenuibus concoloribus, pedibus rufescentibus, femoribus supra fusco-maculatis. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime; inter Muonioniska et Kengis unicum specimen d. 22. Aug. inveni. (Lapponia; Haparanda Botniae borealis ad marginem agri d. 1. Sept. etiam rarissime et duplo minor.)

Fem. Minimus *C. agilis* individuis adhuc paullo minor, alias affinis, sed ab *agili* differt *nigrilulus* antennis et abdomine totis uigris immaculatis, articulo tantum secundo antennarum basi anguste rufo; an sub GRAVENHORSTII varietate quadam *C. agilis* latet? Glaberrimus niger, palpis fusco-testaceis, Metathorax convexus laevis. Cauda longitudine tertiae partis abdominis. Pedes cum coxis totis rufis, femoribus supra, umhra fusca.

21. C. fasciatus: apterus, subexscutellatus, rufus, antennis tenuibus concoloribus, capite abdominisque medio fascia nigris. ♀.

FABR. Piez. 92. 98. GRAY. 2. 889. 301. ♀. *Ichn. fasciatus* PANZ. Fn. 79. 14. ♀.

Hab. in Lapponia passim. Terrefactus cito currit, mox vero moratur meditabundus et abdomen alternatim erigit et dimittit repetitione frequenti iterumque currit; haud aliter ac plures aliae hujus generis species apterae. (Lapp.-Ostrogoth. freq. Scan. rariss.)

Fem. Longit. 1½ linear. Glaber, rufus. Caput uigrum, antennis rufis, palpis fuscis. Metathorax convexus, subretusus. Abdominis segmentum tertium basi fascia nigra. Cauda vix longitudine dimidii abdominis. Pedes toti flavo-rufi, tibiis posticarum apice infuscat.

22. C. cursitans: apterus, exscutellatus, niger, antennarum tenuium abdominisque basi pedibusque rufis. ♀.

FABR. Piez. 91. 98. PANZ. Fn. 109. f. 9. GRAY. 2. 923. 313. ♀.

Hab. in Lapponia sylvatica Suecica rar.; in Botnia boreali ad Karungi et Tornea jam d. 20—27. Maj. in floribus Salicum legi. (Lapp.-Scan. pass.)

Fem. Longit. circiter 2 lin. Glaberrimus niger. Palpi fusci. Antennae tenues, rufae, articulatione et apice fuscae. Metathorax convexus laevis. Abdomen ovatum nigrum, segmentis 1, 2 totis, 3 margine basali et laterali rufis. Cauda longitudine tertiae partis abdominis. Pedes cum coxis rufi, immaculati.

23. C. pedicularius: apterus, exscutellatus, niger, antennis tenuibus inferne, prothorace, abdominis basi pedibusque rufis. ♀.

FABR. Piez. 92. 100. ♀. (exclus. Syn. PANZ.) GRAY. 2. 922. 312 ♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.-Scan. pass.)

Fem. Nostra specimina vix praecedentis magnitudinis. Glaber, niger. Palpi testacei. Antennae thorace longiores, tenues, sordide rufae, apice fusco; scapo etiam saepe infuscat. Prothorax rufus. Metathorax laevis, niger. Abdomen oblongum, segmentis 1, 2, 3 rufis, hoc apice interdum fascia nigra. Cauda ut in priori. Pedes cum coxis flavo-rufi, posticorum femoribus tibiisque apice umbra fusca.

24. C. paradoxus: apterus, exscutellatus, rufo-testaceus, abdominis segmento secundo maximo, concolore, antennis mediocribus fusco-testaceis, capite nigro. ♀?

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, duo tantum specimina inveni, unum ad Karesuando mense Augusto, et alterum ad marginem agri ad Haparandam prope Tornoam d. 1. Sept. (Lapp.-Botnia borealis, rariss.)

Fem.? Minutissimus, praecedente adhuc duplo minor et ultra; an hujus vel novi generis? Nitidus, glaber, rufus. Caput rotundatum, fronte exserta, facie decliva; rufo-piceum, nitidissimum. Oculi minutissimi, ovati, nigri. Antennae thorace paullo longiores, basi tenues, extrorsum suberassiores, curvatae, rufo-testaceae, scapo crassiori et articulatione fuscis. Prothorax obscure rufus. Metathorax brevis, retusus, ambitu denticulis 2 utriusque minutissimis. Abdomen ovatum, rufo-testaceum, scapo crassiori et articulatione fuscis. Prothorax obscure rufus. Metathorax brevis, retusus, ambitu denticulis 2 utriusque minutissimis. Abdomen ovatum, rufo-testaceum; petiolo elevato, filiformi, apice parum dilatato, tuberculo utriusque minuto instructo; segmento secundo maximo, reliquos fere supertegente, fornicato, utido laevissimo. Anus acutus sexum femineum prodere videtur. Cauda nulla. Pedes medioeres inermes, toti cum coxis luteo-flavi.

Obs. Huic *Cryptorum* Subdivisioni, *Ichneumones* sic dictos *pedestres* continere, inseri possunt sequentes: *C. hemipterus* FABR., *C. abbreviator* FABR., *C. micropterus* GRAY., *C. pedicularius* PANZ., *C. Eusebeckii* GRAY., *C. vulpinus* GRAY., *C.*

formicarius FABR., *C. pulicarius* FABR., *Ichn. acarorum* LINN., *C. festinans* FABR. et plures Sueciae mediae et meridionalis incolae, quas vero in Lapponia frustra investigare conatus sum.

12 Pimpla. FALL.

GRAVENH. *Ichn. Europ. Gen. 6.* FABR. FALL. *Ichneumon* LATR. LINN.

Corpus interdum majoris, saepe mediae aut minoris magnitudinis, elongatum, subcylindricum, glabriusculum. Antennae elongatae, subsetaceae. Metathorax vix cancellatus. Abdomen sessile^{a)}, dorso (in nostris) nodoso, aut rugoso, punctato. Areola alarum aut subtriangularis, aut nulla. *Color* saepissime trunci niger, pedum rufus; pictura alba, rara. *Motus* hand agilis: reptatus jam in sepibus et truncis scandendo, jam (minorum) in foliis plantarum currendo; volatus feminarum laborans, marium alacrior. *Odorem*, quando capitur, spargit ingratum, quasi e ligno putrido ortum. *Habitatio* imaginum in sylvis et nemoribus, ubi ova larvis aliorum insectorum in sepibus, parietibus ligneis, truncis arborum emortuarum et ligno putrido degentibus, aculeo saepe longissimo imponunt feminae. Hoc negotio occupatae, tranquillae et immobiles, abdomine valde incurvato et setis vaginalibus oviductus ad latera extensis, sedent; quo peracto avolant, prolem futuram non curantes: *larva* vero Pimplae, ex ova egressa, nutrimentum aptum jam invenit corpus alterius larvae comedendo. Per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae hospitatur, alpes omnino aufugiens. *Differentia sexus* statim detegitur: *mas* scilicet saepe minor, abdomine semper angusto, lineari; *femina* robustior, abdomine oblongo, cauda exserta. (Spec. Scand. 35 mili cognitae.)

Sect. 1. Areola alarum subtriangularis adest.

a) Canda feminarum abdomine longior; *Ephialtes* (Subgenus *Pimplae*) GRAV.

1. P. manifestator: metathorace canaliculato, abdomine lineari nodoso, segmentis intermediis elongatis, atra, labro concolore; pedibus fulvis, tarsisque posticis nigris. ♂♀.

FABR. Piez. 113. 3. GRAVENH. *Ichneumon*. Eur. 3. 232. 107. ♂♀. *Ichneumon manifestator* LINN. Fn. Sv. 1608. ♀. PANZ. Fn. 19. f. 21. ♀. Cet. Syn. Cfr. GRAVENH. l. c.

Hab. in Lapponia culta rarius. (Lapp. Suecica-Scan. freq.) *Mas.* et *Fem.* Longit. maris 6—10, feminae 8—15 linear. Pubescens, nigra, labro concolore, palpis testaceis aut flavis. Frons et facies subpilosa. Metathorax canaliculatus. Abdomen punctatum, petiolo canaliculato. Canda corpore paullo longior, vaginis pilosellis. Alae fumato-hyalinae, stigmatate fusco; radice flavicante, squamula (tegula) subferruginea aut flava. Pedes elongati, toti cum coxis fulvi, posticorum geniculis fuscis, tibiis tarsisque nigris.

2. P. elongator: metathorace convexo, abdomine lineari nodoso, atra, thorace ferrugineo, pedibus fulvis, posticis, tibiis apice tarsisque nigris. ♀.

An *Pimpla extensor* FABR. Piez. 115. 11? et PANZ. Fn. 109. f. 11? *Ichneumon. extensor* LINN. Fn. Sv. 1613?

Hab. in Lapponia Tornensi passim, in adjacenti Botnia boreali frequentius, ibique, ex gr. ad Sangiti usque ad mensem Septemb. legi. (Lapp.-Ostrog. freq. Scan. rar.)

Fem. Longit. 4—8 lin. Subpubescens nigra, palpis flavis. Facies et frons in individuis minoribus argenteo-sericea. Punctum s. linea brevis ante alas flava. Metathorax convexus, non canaliculatus. Abdomen punctatum, angustum, lineare, segmentis subquadratis seu latitudine paullo tantum longioribus (incisuris nitidis exceptis), segmento l. basi excavato, sed non canaliculato. Canda corpore duplo, interdum triplo longior, vaginis pilosellis, terebra ferruginea. Alae subhyalinae, stigmatate fusco, radice et squamula flavicantibus. Pedes cum coxis fulvi, posticorum geniculis, tibiis basi late, tarsisque nigricantibus. — Variat minor, metathorace basi vestigio canaliculae.

3. P. gracilis: abdomine tenui, nodoso, atra, labro ferrugineo, palpis, antennarum scapo subtus, lineaque anteari, flavis, pedibus fulvis, posticorum tarsis tibiisque nigris, his basi albis. ♂.

GRAV. *Ichn.* 3. 245. 109. ♂.

Hab. in Lapponia cum prioribus rarissime. (Lapp.-Ostrog. goth. freq. Scan. rar.)

^{a)} Abdomen quidem ope petioli monti puncto adfixum est thoraci; attamen in hoc genere dicitur sessile, quia basi non angustatum, sed ibi latitudine thoracis deprehenditur, et huic quasi applicatum.

Mas. Long. 4—5 linear. Tota griseo-pubescens, facie pilis densius argenteo-sericea. Metathorax convexus, aequalis, non canaliculatus. Alae subhyalinae, stigmatate fusco, radice squamula exalbida. Abdomen angustissimum lineare, capite thoraceque duplo longius, nodosum, articulis (segmentis) elongatis, primo excavato. Pedes mediocres fulvi, anticorum coxis, tibiis et tarsis, trochanteribusque omnium pallide flavis, tarsis et tibiis posticis nigris, harum basi annulo albo, et latere interiori flavo.

4. P. tuberculata: abdomine lineari, tuberculato, nodoso, atra, labro subferrugineo, pedibus rufis, posticorum tibiis tarsisque fuscis, coxis omnium nigro-maculatis. ♀.

GRAV. *Ichn.* 3. 228. 105. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvatica Tornensi et Kemensi passim, ad Muonioniska d. 11—18. Aug. eam tamen frequentiore vidi; et in arena juxta viam publicam ad Pehrnsä Botniae occidentalis jam d. 9. Maj. inveni. (Lappon.-Botnia-Ostrog.)

Fem. Longit. (individuum Lapponicor.) 4—6 linear. Parum pubescens, nitida, nigra. Palpi aut fuscii aut pallidi. Metathorax canaliculatus. Alae hyalinae, stigmatate fusco, radice et tegula stramineis. Abdomen glabrum, punctatum, lineare, segmentis subquadratis, plerumque evidenter tuberculatis, primo canaliculato; nigrum vel in junioribus nigro-piceum, ventre albido. Pedes mediocres, fulvi, coxis nigro-maculatis; posticorum geniculis, tibiis tarsisque nigricantibus.

Mas: antennis longioribus (longitudine scilicet fere corporis), pedibus fulvis, abdomine longiore et graciliore, quam in femina, a Cel. GRAVENHORST l. c. describitur, mihi in Lapponia non obvis.

5. P. mediator: abdomine lineari, nodoso, segmentis albo-marginatis, atra, orbita oculorum interna antennarumque scapo pallidis, prothorace et scutello rufis, flavo-maculatis, pedibus fulvis, tarsis posticis fusco-annulatis. ♂♀.

Mas: gracilis, facie pedibusque anterioribus flavis, abdomine pubescente, ecaudato.

Fem: robustior, facie nigra, pedibus anterioribus luteis, abdomine minus pubescente, nitidior; cauda corporis longitudine seu paullo longior.

GRAV. *Ichn.* 3. 256. 115. ♂♀. FABR. Piez. 117. 23. ♀. *Ichneumon Scurra* PANZ. Fn. 92. f. 6 ♀. *Ichneumon histrio* PANZ. ad SCHAEFF. t. 126. f. 8. (*Ichneumon histrio* PANZ. Fn. 92. f. 7. ad *Pimpla divinatorem* GRAV. pertinet.)

Hab. in Lapponia rar. (Lappon.-Ostrog. goth.-Scan. pass.)

Mas. et *Fem.* Longitudo matis 3—5, feminae 4—5 linear. Antennae subtus ferrugineae, scapo flavo. Mandibulae flavae, apice nigrae. Collum nigrum. Thoracis dorsum et pectus rufa, lineis anteari et subscutellari, flavis. Scutelli apex et linea subscutellaris, flava. Metathorax basi parum canaliculatus, niger, macula ante petiolum flava. Segmentum abdominis primum immaculatum, reliqua tenuiter albo-marginata. Alae subhyalinae, stigmatate infusco, radice straminea. Pedes mediocres, rufi s. lutei, anterioribus totis praesertim latere antico, et trochanteribus omnium in mare pallide flavis, posticorum tibiis extus lineae, et tarsis annulis, fuscis.

b) Canda feminarum abdomine brevior. Abdomen oblongum minus, angustum quam in prioribus, segmentis mediis longitudine distincte latioribus. (*Pimplae* geminae GRAV.)

6. P. instigator: atra, coxis et trochanteribus concoloribus, pedibus fulvis, posticorum tarsis nigris. ♂♀.

Var. a. ♂♀. tarsis posticis nigris. ♂♀.

GRAV. *Ichn.* 3. 216. 103. ♂♀. FABR. Piez. 85. 61. ♀.

Var. b. ♀. tarsis posticis fusco-ferrugineis. Junior; major.

Hab. in Lapponia sylvatica passim. E pupa *Papilionis Napi* in Wittangi Lapponiae Tornensis mense Junio anno 1821. inventa, individuum masculinum hujus *Pimplae* d. l. Martii anni sequentis egressum. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Long. maris 4—6, feminae 4—8 lin. Affinis *P. exinatori* (No. 10 infra), major, abdomine magis nodoso. Parum pubescens, atra, immaculata. Palpi feminae fuscii, maris pallidi. Abdomen punctatum et nodosum, cauda ut in *P. exinatore*. Alae fumato-hyalinae, stigmatate fusco, radice straminea, squamula saepe picea. Nervi areolae et ei adjacentes plerumque albo-maculati. Pedes mediocres.

7. P. alternans: atra, coxis et trochanteribus nigro-piceis, pedibus fulvis, posticorum tibiis tarsisque nigris, testaceo- et albido-subannulatis. ♀.

GRAV. *Ichn.* 3. 201. 97. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarior; etiam in Öfver-Torneå d. 27. Aug. inventa. (Lapponia; Botn. boreal. —?)

Fem. 4½ lin. long. Priori valde affinis. Parum pubescens, atra nitida. Palpi testacei. Antennae dimidio corpore fere longiores, nigrae, subtus ferrugineae. Orbita oculorum interna angustissima, alba. Thorax immaculatus. Metathorax non canaliculatus. Ab-

domine distincte nodosum, profunde punctatum, incisuris laevissimis. Cauda vix tertiae partis abdominis longitudine. Alae subhyalinae, stigmatate fusco, radice straminea, squamula picea. Pedes medioeres, fulvi, coxis nigro-piceis, trochanteribus piceis, apice dilatioribus; intermedii tarsorum articulis apice summo fuscis; postici tibiis nigricantibus, annulo basali et latere interno medio testaceis, tarsis nigris, basi indeterminate albidis.

Mas feminae colore similis, a Cel. GRAVENHORST l. c. descriptus, mihi ignotus.

8. *P. arctica*: atra, coxis concoloribus, posticis supra rufis, pedibus fulvis, posticorum geniculis, tibiis tarsisque nigris. ♂. Hab. in inferalpinis maritimis Finmarkiae rarissime; tantum ad Alten die 8. Aug. inveni. (Lapponia Norvegica.)

Mas: Magnitudo et affinitas praecedentis, minus vitida. Parum pubescens, atra, immaculata. Palpi nigro-fusci. Metathorax convexus, pone scutellum subcanaliculatus, latere utrinque longitudinally subcostato. Abdomen oblongum, subopacum, punctatum, nodosum, incisuris vix laevioribus, segmento primo sulcato. Alae ut in praecedente. Pedes medioeres, fulvi, coxis nigris, posticis dimidietate superna determinate rufis; trochanteribus omnibus rufis, anterioribus basi piceis; pedum posticorum geniculis fuscis tibiis tarsisque totis nigerrimis.

9. *P. scanica*: nigra, coxis et trochanteribus concoloribus, his apice flavis, abdominis segmentis castaneo-marginatis, antennis subtus pedibusque fulvis, posticorum tibiis tarsisque nigris, albo-annulatis. ♂♀.

Mas: antennis supra fuscis, subtus ferrugineis et inferne flavis; abdominis segmentis simpliciter rufo-marginatis.

Fem.: antennis rufis, articulatione fusca, abdominis segmentis et apice et lateribus rufis.

GRAY. Ich. 3. 204. 98. ♂♀. *Ichneumon scanicus* VILLERS p. 190. n. 174. *Cryptus maculator* FABR. Piez. 87. 71. ♀. Hab. in Lapponia sylvatica rarius. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Longit. 2—4 linear. Subpubescens nigra, palpis pallidis. Metathorax non canaliculatus. Alae hyalinae, stigmatate fusco, nervis basi et squamula flavicantibus. Abdomen distincte punctatum. Cauda tertiae partis abdominis longitudine. Pedes medioeres, fulvi, coxis plerumque totis nigris, et trochanteribus aut apice aut totis flavis; posticorum tibiis rufescentibus, basi apiceque fuscis, annulo aut basin albo, tarsis nigris, basi albis.

10. *P. examinatus*: nigra, coxis et trochanteribus concoloribus, pedibus fulvis, posticorum tarsis tibiisque nigris, his albo-annulatis. ♂♀.

GRAY. Ich. 3. 207. 99. ♂♀. *Cryptus examinatus* FABR. Piez. 85. 62. ♀. *Ichneumon examinatus* THUNB. Ichneum. No. 475.

Hab. in Lapponia Suecica sylvatica, non frequens. (Lapp.-Ostrog.; Scania, vulgarissima.)

Mas et *Fem.* Longit. maris $1\frac{1}{2}$ —4, feminae $2\frac{1}{2}$ —6 linear. Affinis et similis priori, differt pictura. Subpubescens, praesertim mas; atra. Palpi pallidi aut fusci. Antennae nigrae, apice in femina piceae. Metathorax non cancellatus. Abdomen punctatum, parum nodosum. Cauda longitudine vix dimidii abdominis. Alae maris subhyalinae, feminae fumato-hyalinae, stigmatate in utroque sexu fusco, radice et squamula stramineis aut fuscis. Pedes fulvi, coxis et trochanteribus nigris, his apice rufis, tibiis tarsisque posticis nigris, illis annulo aut basin albo.

11. *P. varicornis*: atra, antennis ferrugineis, scapo et articulatione nigris, pedibus fulvis, coxis anticis piceis. ♂♀.

Mas: subpubescens, labro et orbita oculorum interna, flavis.

Fem.: glabrior, palpis fuscis, orbita oculorum flava, aut saepe nulla, aut angustissima; cauda longitudine quartae partis abdominis, crassa, apice declinato, vaginis compressis pilosis nigris, terebra ferruginea.

FABR. Piez. 119. 31. ♂. PANZ. Fn. 109. f. 13. ♂. certe. GRAVENH. Ich. 3. 167. 83. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi, sylvatica passim; in adjacenti Botnia boreali, ut ad Haparanda et Calix frequentius; imago feminae et pupa *Bombycis Salicis* prodibat d. 20. Jul. (Lapp.-Ostrog. vulgar.; Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Longit. 3—6 linear. Metathorax canaliculatus. Abdomen punctatum et distincte nodosum. Alae subhyalinae, stigmatate fusco, radice straminea, squamula saepe picea. Pedes cum coxis toti fulvi; antici subflavescens, coxis piceis, apice pallidiori.

12. *P. crassicornis*: atra, labro, orbita frontali abbreviata et thoracis puncto humerali, flavis, pedibus fulvis, coxis concoloribus, tibiis tarsisque posticis nigris, illis annulo albo. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi sylvatica rarissime; in stercore ad Juckaservi die 3. Jul. inveni. (Lapponia Suecica.)

Fem. Longit. circiter 3 lin. Valde affinis et similis *Pimplis Graminellae*, *stercoratoris* et *Turionellae*, sed antennis crassio-

ribus mox ab illis differt. Parum pubescens, nigra, palpis testaceis, labro flavo. Antennae crassae, subpubescentes, nigrae. Thorax puncto humerali utrinque flavo, alias immaculatus. Metathorax brevis, rugosus et canaliculatus. Abdomen longitudine capitis thoracisque, punctatum, subnodosum, incisuris vix laevibus, segmentis subquadratis seu longitudine parum latioribus, primo subtriangulari, canaliculato. Cauda unilata. Alae hyalinae stigmatate nigricante, radice et squamula stramineis; areola oblique triangulari, subpetiolata. Pedes medioeres, fulvi, coxis concoloribus, tibiis anterioribus flavis, coxis anticis nigro-maculatis; tarsis et tibiis posticis nigris, his annulo in medio late albedo.

13. *P. stercorator*: atra, pedibus fulvis, coxis concoloribus, tibiis posticis albidis, apice et annulo ante basin fuscis, tarsis posticis nigris, articulorum basi albidis. ♀.

GRAY. Ich. 3. 186. 92. ♂♀. *Pimpla pennator* FABR. Piez. 116. 17. ♀.

Hab. in Lapponia inferiori passim (Lapp.-Scan. freq.).

Fem. Longit. $2\frac{1}{2}$ —5 linear. Atra, palpis testaceis. Antennae tenues nigrae, scapo concolore; apice subferrugineo, basi subtus flava. Metathorax vix canaliculatus. Abdomen nodosum, profunde punctatum, incisuris elevatis nitidis, laevissimis. Cauda fere abdominis longitudine. Pedes fulvi; coxis concoloribus, anticis basi nigris; tibiis et tarsis posticis ut in diagnosi.

Mas: facie flava, alias feminae similis, a Cel. GRAVENHORST l. c. describitur, citato Synon. *Pimpla stercoratore* FABR. Piez. 117. 22., in Lapponia a me frustra quaesitus.

14. *P. Turionellae*: atra, antennis tenuissimis, ferrugineo-fuscis, pedibus fulvis, coxis concoloribus, tarsis tibiisque posticis nigricantibus, his annulo ante basin albo. ♀.

GRAY. Ich. 3. 192. 93. ♂♀. *Ichneumon Turionellae* LINN. Fn. Sv. 1655. ♀. *Cryptus Turionellae* FABR. Piez. 87. 72. ♀. Hab. in Lapponia forte rarius, mihi ibi non viva obvia, in collectione Domini Pastoris KOLSTRÖM femina tantum visa. (Lapponia; Ostrog. freq. Scan. pass.)

Fem. Longitud. 2—4 linear. Subpubescens, nigra. Palpi fusco-testacei. Antennae graciles, subferrugineae, scapo nigro. Metathorax vix cancellatus. Abdomen punctatum, parum nodosum, nigrum, margine segmentorum summo saepe ferrugineo. Cauda circiter tertiae partis abdominis longitudine. Alae hyalinae stigmatate fusco, ad basin albo-notato, ut in plerisque hujus generis speciebus; radice et tegula flavicantibus. Pedes fulvi, coxis concoloribus, anticis saepe basi nigricantibus; tibiis intermedii annulo flavo, tarsis tibiisque posticis nigricantibus, his ante basin annulo albo.

Marem: „articulo primo antennarum subtus albedo“, in ceteris feminae similem, a Cel. GRAVENHORST l. c. descriptum, in Lapponia detegere mihi non contigit, in Suecia inferiori saepe lectum.

Obs. *P. roborator* GRAY. (seu *Ich. extensor* LINN.); *P. flavicans* FABR. et *P. angens* GRAY. in Ostrogothia captae, in Lapponia, quantum novi, non inventae.

Sectio 2. *Areola alarum nulla. Frons tuberculata et segmenta 3 intermedia lineis duabus obliquis impressa aliud produnt genus.*

Glypta GRAVENHORST.

15. *P. flavolineata*: pubescens, atra, ore, linea antealari scutelloque flavis, pedibus fulvis, posticorum tibiis basi albidis, apice tarsisque fuscis. ♂♀.

GRAY. Ich. 3. 27. 13. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius, ibique non nisi individua feminea mihi obvia. (Lapp.-Scan. pass.)

Fem. Long. vix 4 lin. Tota pubescens, punctata, nigra. Palpi parum exserti. Labrum et mandibulae flava, hae apice brunneo. Antennae graciles, dimidio corpore longiores, aut ferrugineae, scapo nigro, aut nigrae, apice subferrugineo. Linea antealaris usque ad collum producta, scutellum et linea subscutellaris, flava. Metathorax convexus, subcancellatus. Cauda fere abdominis longitudine. Alae hyalinae, stigmatate fusco, radice et squamula flavicantibus. Pedes medioeres, fulvi, coxis concoloribus; pedibus posticis femorum summo apice fusco, tibiis summa basi albidis, apice et tarsis totis fuscis.

Mas feminae similis, paullo minor, lineis antealaribus flavis abbreviatis; a me in Ostrogothia, non in Lapponia inventus.

16. *P. scalaris*: parum pubescens, atra, labro ferrugineo, pedibus fulvis, posticorum tibiis apice, annulo basi, tarsisque, nigricantibus. ♀.

GRAY. Ich. 3. 24. 11. ♀.

Hab. in Lapponia rarius; ad Muonioniska d. 17. Aug. inveni. (Lapponia - ?)

Fem. Long. vix 3 lin. Priori affinis. Atra, palpis apice testaceis. Thorax immaculatus. Metathorax, alae, abdomen et cauda

ut in praecedente, stigmate alarum magis pallido. Pedes quoque ut in illo; tibiis vero testaceis, basi albidis, annulo ante basin et apice, fuscis; tibiis nigricantibus, articulorum summo apice albidis.

17. P. teres: subpubescens, atra, coxis piceis, abdominis segmentis 1—3 ferrugineo-marginatis, pedibus fulvis, posticorum tibiis tarsisque nigro-annulatis. ♀.

GRAV. Ichn. 3. 8. 2. ♂♀ var.?

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.-Ostrog. pass.).

Fem. Vix ultra 2 lin. longa. Atra, subnitida, punctata. Palpi testacei. Antennae graciles, nigrae. Thorax immaculatus. Metathorax subcancellatus. Alae hyalinae, stigmate parum infuscato, radice et squamula pallide flavis. Abdomen lineare, segmentis 1—3 late rufo-marginatis. Cauda fere longitudine abdominis. Pedes fulvi, coxis piceis; pedum posticorum femoribus summo apice fusco, tibiis testaceis, summa basi albidis, annulo ante basin et apice fuscis, tarsis nigricantibus, articulorum basi albidis.

Mas. magis pubescens, antennis apice subferrugineis, alias feminae similis; in Ostrogothia captus, in Lapponia a me frustra quaesitus.

Not. GRAVENHORSTII *Pimplae teres*, *vulnerator* et *haesitator* tam affines mihi videntur, ut certe dijudicare non possim, quoniam earum huic nostrae competat ut synonymon.

13. Bassus. FALL.

FALL. Disposit. Hymen. Gen. 14. *Bassi*, *Tryphonis* et *Ichneumonis* species LATR. FABR. GRAY.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis, rarissime minutum; elongatum, glabriusculum. Antennae filiformes aut setaceae. Abdomen laeviusculum, sessile aut subpetiolatum, petiolo recto; ventre excavato. Areola alarum nulla. **Color** corporis niger, abdominis et pedum saepe rufus; raro flavescens; pictura alba rarissima. **Motu** agilis. **Odor** nullus. **Habitatio** in foliis fruticum, in graminosis et in Umbellatis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae, saepius; in regione alpina rarissime. **Differentia sexus** varia, in ano maris mutico, feminae cauda magis vel minus exserta, mox detegitur. (Spec. Scand. 54 in Museo meo ad-sunt).

Sectio 1. Cauda feminarum parum exserta, subrecta.

Subdiv. 1. Abdomen sessile.

° Abdomen subdepresso (in *B. minutissimo* No. 8, subeylindrico), segmento primo saepe canaliculato; fronte non prominente; pedibus medioeribus.

1. B. lactatorius: niger, ore, orbita oculorum interna, thoracis linea antealari, scutelloque albidis, abdominis segmentis mediis linea transversali impressis, pedibusque rufis, tibiis posticis tricoloribus. ♂♀.

GRAY. Ichn. 3. 353. 26. *Ichneumon lactatorius* FABR. Piez. 63. 45. PANZ. Fn. 19. f. 19.

Hab. in Lapponiae sylvaticae frutetis rarius (Lapp.-Ostrog. freq. Scan. pass.).

Mas. et Fem. Long. 2—2½ lin. Glaber. Antennae filiformes, thorace paullo longiores, nigrae, flagello subtus ferrugineo. Thoracis macula antealari, punctum sub alis, scutellum et linea subscutello, albidis. Abdomen nigrum, segmentis 2, 3 totis, 4 basi saepe rufis, lineaque transversali impressis; segmento primo depresso, nequilato. Cauda feminae brevissime exserta. Alae hyalinae, stigmate fusco albo-notato, radice et squamula albidis. Pedes rufi, coxis concoloribus, tibiis posticis annulo albo, plerumque nigro-terminato, tarsis posticis nigris.

2. B. striatus: niger, coxis concoloribus, abdominis medio pedibusque rufis, tarsis posticis fuscis. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime; in Betula ad Muonioniska d. 17. Aug legi. (Lapponia).

Fem. Magnitudo praecedentis. Opacus, glaber, niger. Os piceum, palpi testacei. Antennae corporis fere longitudine, filiformes, 25-articulatae, nigrae, extrorsum fuscae, articulo ultimo oblongo. Thorax subtilissime punctulatus, dorso bistratus. Scutellum triangulare. Metathorax cancellatus, retusus. Abdomen ovatum, versus basin sensim angustius, articulo primo subtriangulari, in medio canaliculato, toto nigro; 2 rufo, basi macula nigra; 3 et 4 rufis, margine summo fusco; 5 etiam lateribus rufo; reliquis nigris. Cauda brevissima, vix l. parum exserta. Alae hyalinae, stigmate et nervo costali nigricantibus, squamula (tegula) pallida. Pedes medioeres, livido-rufi, coxis et trochanteribus nigris, tarsis posticis fuscis.

3. B. bicolor: niger, ore, antennis, pedibus abdomineque rufis, hoc apice et coxis nigris. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi, forte rarissime; mihi tantum in ripa arenosa fluminis Tornensis ad Juckasjervi d. 3. Jul. unicum individuum obvium. (Lapponia Suecica).

Fem. Longitudo *B. lactatorii*, latior; affinis praecedenti, aliter coloratus. Subopacus, glaber, niger, ore ferrugineo, palpi testaceis, mandibulis apice nigris. Antennae filiformes, circiter 30-articulatae, ferrugineae, scapo nigro, articulatione flagelli fusca. Abdomen ovatum, versus apicem latius, totum rufum, segmentis 5—7 nigricantibus. Cauda subexserta. Alae hyalinae, stigmate fusco, radice pallida, squamula picea. Pedes toti rufi, coxis solum nigris.

4. B. festivus: niger, ore, orbita oculorum interna, antennis subtus pedibusque rufo-flavis, coxis et femoribus nigro-maculatis, trochanteribus citrinis, abdomine medio rufo, apice compresso. ♀.

Var. a. ♀. abdominis medio rufo, leviter nigro-maculato.

GRAY. Ichn. 3. 314. 3. ♂♀. forte varietas hujus? (Vix est varietas *B. sulcatoris* GRAY. l. c. No. 4; valde affines sunt hae duae species GRAVENHORSTII, et aegre distinguendae). *Ophion festivator* FABR. Piez. 140. 45.

Var. b. ♀. abdomen nigro, segmentorum 2—4 suturis ferrugineis, femoribus posticis latius infuscatis.

Hab. cum praecedente rarius; etiam ad Johannis Ro prope Torneå Botniae borealis d. 2. Sept. utramque varietatem inveni (Lapponia-Botn. boreal.; Scan. var. a. rar.).

Fem. Longit. vix 1½ lin. Glaber, subnitidus. Caput breve, transversum. Antennae 20-articulatae, corpore paullo breviores, filiformes, tenues. Metathorax distincte striatus. Abdomen ut in *B. lactatorio*, sed segmentis 3, 4 modice, reliquis valde compressis. Segmentum secundum margine apicali, et tertium totum, rufa, hoc lunula utrinque laterali transversa (raro in fasciam confluentibus), nigra. Cauda parum exserta, oblique erecta. Alae hyalinae, stigmate fusco, radice et squamula, flavis. Pedes rufotestacei, coxis nigris, apice et trochanteribus citrinis; femorum, praesertim posteriorum basi magis vel minus late infusca.

Mas facie (fronte) et antennarum articulo 1 subtus, flavis, coxis et trochanteribus nigro-flavoque variis, a Cel. GRAVENHORST l. c. describitur, in terris arcticis a me non visus.

5. flavo-lineatus: niger, capite, thorace, scutello pedibusque flavo-pictis, femoribus fulvis, pedum posticorum tarsis tibiisque nigris, his basi late albis. ♂♀.

Mas: facie et antennis subtus, flavis.

Fem.: orbita oculorum interna, ore, labro, macula faciali, antennarumque scapo subtus, flavis.

Var. a. ♂♀. coxis posticis fulvis.

Var. b. ♂♀. coxis posticis nigris, maris facie macula nigra. GRAY. Ichn. 3. 337. 14. ♀. var. a.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius; var. b. tantum ad Kenig d. 22. Ang. inventa. (Lapp.-Ostrog. var. a. pass.).

Mas. et Fem. Longit. 2—3 lin. Thoracis macula antealari, sutura saepe inter thoracem et metathoracem, scutellum, et lineola subscutellaris, flava. Abdomen ut in *B. lactatorio* constructum, sed totum nigrum, segmentis marginibus summis in mare tantum, castaneis. Alae etiam ut in illo. Pedes fulvi; in a coxis et trochanteribus anterioribus ut et trochanteribus posticis citrinis; in b. coxis et trochanteribus posterioribus nigris; tarsis tibiisque in utraque varietate nigris, his basi ultra medium albis.

6. B. lapponicus: niger, ore, orbita oculorum interna, macula antealari scutelloque flavis, pedibus fulvis, posticorum tarsis tibiisque nigris, his basi albis. ♂♀.

Hab. in Lapponia forte rarissime; mihi tantum unicum illius marem in floribus Salicis ad Juckasjervi Lapponiae Suecicae Tornensis, d. 1. Jul., unicamque feminam ad pagum Björkvik juxta Ofotenfjord Nordlandiae septentrionalis, d. 14. Jul., invenire contigit. (Lapponia Suecica et Norvegica).

Mas. et Fem. Praecedenti valde affinis et praesertim varietati ejus b. similis, sed paullo minor et facie (fronte) aliter colorata. Palpi testacei. Labrum et mandibulae, flava, his apice piceo. Facies (frons) tota nigra, orbita oculorum interna flava. Antennae dimidio corpore parum longiores, filiformes, nigrae, extrorsum nigro-fuscae. Thorax, abdomen, alae et pedes ut in priori, coxis posticis totis, intermediisque basi, nigris, trochanteribus posterioribus nigris, apice pallidis. Abdomen feminae apice compressiusculum, cauda parum exserta, subrecta, nigra.

7. B. ruficornis: niger, ore, labro maculaque utrinque faciali, flavis, antennis, abdominis segmento tertio pedibusque rufis, horum posticorum geniculis, tibiis apice tarsisque fuscis. ♂.

Hab. cum praecedente rarissime; in floribus Salicis ad Juckasjervi die 3. Jul. tantum lectus. (Lapponia Suecica Tornensis).

Mas. *B. lactatorio* affinis, ejusque magnitudine, paullo ang-

stior. Niger, palpis, mandibulis apice pieco, labro, maculaque intra oculos utrinque juxta labrum, flavis. Antennae dimidio corpore longiores, filiformes, circiter 32-articulatae, scapo nigro, subtus testaceo, flagello ferrugineo, articulatione fusca, apice nigro. Thorax immaculatus. Metathorax minus convexus, striis distincte elevatis. Abdomen ut in *B. laetatorio*, sed segmento primo paullo longiori, et versus basin magis angustatum videtur, nigrum, segmento secundo angulis apicalibus, et 3tio toto, obscure ferrugineis. Pedes rufi coxis auticis basi, posterioribus totis, nigris, geniculis posticis, tibiis apice tarsisque nigricantibus.

8. B. minutissimus: abdomine subcylindrico, niger, ore pallido, geniculis, tibiis tarsisque fuscis. ♀?

Hab. in Finmarkia rarissime; in Bossekop prope Alten-gaard d. 4. Aug. inventus. (Lapponia Norvegica).

Fem.? Minutissimus, circiter 1 lin. longus. An hujus generis? Sed ob directionem nervorum in alis, similem ei, quae in reliquis speciebus hujus generis obtinet (areola scilicet absente), nullum aptius inveniri, ubi speciem pusillam inserere potui. Parum pubescens, subnitidus, uiger. Caput subrotundatum. Palpi et mandibulae testaceae. Oculi subrotundi, parvi. Antennae dimidio corpore longiores, filiformes, basi fuscae. Metathorax convexus, laevis. Abdomen capite thoraceque parum longius, sessile, subcylindricum (in specimine mortuo subcompressum), fuscum, segmento brevi subquadrato, non striato. Cauda stylis 2 brevibus exsertis, pallidis sexum femineum prodere videtur. Alae hyalinae, stigmatate et nervis obscure stramineis. Areola nulla. Pedes femoribus posticis subcompressis, nigri, trochanterum apice, tibiis tarsisque fusco-testaceis.

9. B. affinis: abdomine subcompressio, fuscus, antennis palpisque obscure testaceis, pedibus pallidis. ♀.

Hab. in Nordlandia rarissime; ad Björkvik prope Ofoten-fjord d. 15. Jul. unicum specimen detexi. (Lapp. Norvegica).

Fem.? Maginitudo et affinitas praecedentis, colore diversus. Caput, thorax et abdomen glabra, nitida, pieca s. fusca. Antennae et palpi testaceae. Abdomen (in mortuis) posterius subcompressum, cauda vix exserta. Alae omnino ut in priori. Pedes pallidi, postici coxis et femoribus rufo-testaceis.

** Abdomine subcylindrico; fronte (facie) infra antennis prominente; pedibus brevibus, femoribus crassis (*Exochus* GRAVENH.)

B. minutissimus; abdomine subcylindrico, vide supra No. 8.

B. affinis: abdomine subcompressio, vide supra No. 9.

10. B. coronatus: niger, fascia frontali, linea antealari scutellique apice, flavis, pedibus rufis, tibiis posticis basi albida. ♂♀.

Mas: abdomine apice obtuso, segmento penultimo subtus autecedentibus aequali; saepius minor.

Fem.: abdomine apice acuto, segmento penultimo ventre elevato; in copula.

Tryphon (Subgenus *Exochus*) *coronatus* GRAV. Mon. Ichn. 2. 342. 218. ♂♀. (Sub nominibus: *Bassus variator*, *mutabilis* et *abbreviator*, haec et alia species huic affinis, fronte et thorace immaculatis distincta, in collectionibus Suecicis mixtae occurrunt).

Hab. in Lapponia non frequens (Lapponia; Ostrogothia vulgaris).

Mas et *Fem.* Longit. maris $1\frac{1}{2}$, feminae $1\frac{1}{2}$ — 2 lin. Laevis, subnitidus, sericeo-subpubescens. Antennae thorace parum longiores, crassiusculae praesertim in femina. Metathorax convexus, cancellatus. Alae hyalinae, stigmatate fusco, squamula (tegula) pallida. Pedes validi, toti eum coxis rufi, tibiis posticis summa basi pallida. — Cfr. *Tryphon frontator* nobis, huic affinis, alarum areola distinctus. Variat thorace rufo-maculato et antennarum apice fusco. Variat etiam, forte junior, facie et autennis totis rufescentibus.

11. B. alpinus: ater, facie flava, disco nigro, pedibus rufis, tibiis tarsisque posticis nigris, albo-annulatis. ♀.

Hab. in alpinis Lapponiae rarissime, non nisi in alpe ad insignem lacum Tornensem (Torneätrask) die 8. Jul. a me captus. (Lapponia).

Fem. Structura partium omnino praecedentis, sed paullo longior et certe distinctus. Subsericeo-pubescens, nitidus, niger. Palpi fuscii. Facies limbo flava. Punctum juxta oculos in vertice utriusque, flavum. Antennae subtus nigro-fuscae. Thorax immaculatus. Metathorax, alae et abdomen ut in priori. Pedes validi, fulvi, coxis et trochanteribus nigris, postici tibiis nigris, basi annulo albo; tarsis albis, apice annulo nigro.

12. B. pusillus: niger, ore et facie flavis, pedibus testaceis, intermediis femoribus basi, posticis femoribus totis tibiisque apice, nigris. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime; ad Björkvik Nordlandiae unicum individuum d. 15. Jul. inveni. (Lapponia Norvegica).

Mas. Parvus, vix ultra 1 lin. longus. Glaber, nitidus, uiger. Palpi, mandibulae apice pieco, labrum et prominentia faciei lata, flava. Antennarum scapus subtus pallidus. Metathorax, abdomen et alae ut in *Basso alpino*. Pedes medioeres, femoribus posticis modice incrassatis: antici testacei, coxis basi et femoribus linea superna nigris; intermediis etiam testacei, coxis, trochanterum femorumque basi late, nigricantibus: postici nigri, trochanteribus, geniculis, tibiis basi late, tarsisque totis, testaceis, tibiis apice fusco.

Subdiv. 2. Abdomen petiolatum, petiolo angusto. Pedes medioeres. (*Ichneumoniformes*). *Tryphonis* species GRAV

13. B. pubescens: antennis gracilibus, pilosus niger, labro apice testaceo, pedibus rufis, coxis et trochanteribus nigris. ♂.

Hab. in alpinis Lapponiae rarissime; in ipso alpium Tornensium jugo die 12. Jul. unicum individuum inveni. (Lapp.).

Mas. Longit. 2 $\frac{1}{2}$ lin. Subtiliter punctulatus, opacus, totus uiger, antice praesertim pilis brevibus obsitus; summo margine labri tantum testaceo. Antennae fere longitudine corporis, graciles, apice recurvae. Metathorax subcylindricus, striis elevatis tenuibus. Alae hyalinae, stigmatate et nervo costali nigricantibus, tegula pieca. Abdomen angustum, versus apicem sensim parum latius; laeve, vix pubescens. Pedes elongati rufi, coxis et trochanteribus nigris.

14. B. petiolator: niger, ore, facie, antennisque subtus, flavis, pedibus rufis, posticorum coxis, trochanterum basi, femorum tibiisque apice tarsisque nigris. ♂.

An *Tryphon mollis* GRAV. Ichn. 2. 137. 83. *Mas*?

Hab. in Lapponia, mihi rarissime obvis, tantum ad Björkvik Nordlandiae die 14. Jul. lectus. (Lapponia Norvegica).

Mas. Long. 2 $\frac{1}{2}$ lin. Laevis, sericeo-subpubescens, niger. Palpi, mandibulae apice pieco, labrum, facies et antennae elongatae subtus, flava. Thorax immaculatus. Metathorax subcylindricus, medio canaliculatus. Abdomen pyriforme s. clavatum, segmento primo elongato basi tenuissimo, apicem versus paullo dilatato, in medio bituberculato, nigrum, apice pubescens, segmento secundo summo margine et angulo apicali castaneis. Alae elongatae, hyalinae, stigmatate fusco, radice et tegula pallidis. Pedes medioeres, anteriores fulvo-testacei, trochanteribus nigris, apicibus pallidis, tibiis nigris, basi et intus a basi ad medium testaceis, tarsis nigris, summa basi pallida.

15. B. rufo-labris: niger, labro antennisque subtus ferrugineis, abdominis segmentis 1—4 pedibusque rufis, coxis et trochanteribus omnibus, pedum posticorum femorum tibiisque apice tarsisque nigris. ♀.

Hab. in Lapponia sylvatica rarius. (Lapp.-Ostrog. pass.).

Fem. Longitudo et affinitas praecedentis. Sericeo-subpubescens, Palpi nigro-fusci. Antennae corporis fere longitudine, apice recurvatae, basi nigrae, extrorsum ferrugineae, scapo subtus plerumque rufescente. Abdomen oblongo-ovatum, versus basin sensim angustius, petiolo apice latiori, quam in praecedente, laevi. Cauda vix exserta. Alae hyalinae, stigmae pallido, squamula pieca. Pedes ut in diagnosi.

16. B. erythrocerus: niger, labro antennarumque apice ferrugineis, abdominis segmentis 2, 3 pedibusque rufis, coxis et trochanteribus omnibus, pedum posticorum geniculis, tibiis apice tarsisque nigris. ♀.

Tryphon erythrocerus GRAV. 2. 230. 151. ♀. var. 1? (*Mas* ibidem facie flava describitur).

Hab. in Lapponia sylvatica rarius; ad Muonioniska et Kengis die 12—22. Aug. inventus. (Lapp.-Ostrog. rar.).

Fem. Praecedenti affinis et simillimus, paullo minor, abdominisque petiolo nigro, nec rufo fere nuice distinctus. Antennae basi nigrae, medio fuscae, apice ferrugineae. Metathorax convexus, vix vestigio canaliculae in medio. Abdomen laeve, tuberculo utrinque ante medium petioli. Cauda brevis, subexserta. Pedes medioeres, geniculis posticis parum infuscat, de cetero ut in diagnosi.

17. B. nigricollis: niger, facie flavo-maculata, antennis apice ferrugineis, abdominis segmentis 1—4 pedibusque pallide flavis, horum posticis coxis, femoribus tibiisque apice nigris. ♂♀.

Mas: palpis, mandibulis apice pieco, labro, facie tota, antennarum scapo subtus, pedibusque anterioribus totis eum coxis et trochanteribus, flavis.

Fem. (in Ostrogothia et Lapponia capta): palpis, mandibulis medio, labro, maculaque faciali utrinque supra labrum intra oculos, flavotestaceis, antennis basi, coxis et trochanteribus omnibus nigris.

Tryphon nigricollis GRAV. 2. 234. 153. *Mas*, forte idem, licet „ore, macula faciali, antennarum articulis 1 et 2 tantum flavis, et longitud. 4 linear.“ describatur, nam cetera omnino quadrant.

Hab. in Lapponia rarissime; specimina 2 mascula inter Alten et Kantoine d. 10—13. Aug. 1821 inveni (Lapp.-Ostrogothia, ubi marem et feminam die 12. Aug. 1827. in copula legi).

Mas. et *Fem.* Longit. 3—3½ lin. Tenuissime sericeo-pubescentes. Antennae longitudine fere corporis, filiformes, apice recurvae. Metathoracis et petioli medium vestigio caudiculae. Abdomen ut in priori constructum, cauda brevissima. Alae fumato-hyalinae, stigmatum stramineo, squamula (tegula) in mare flava, in femina pieca. Pedes mediocres; ut in diagnosi.

19. B. senilis: niger, ore pallido, antennis obscure ferrugineis, pedibus flavis, posticis fusco-testaceis, abdominis segmento primo elongato. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime, tantum ad Muonioniska d. 17. Aug. inveni (Lapponia).

Mas. Longit. 3 lin. et ultra. Tenuiter pubescens, punctulatus niger. Caput subcompressum, oculis exsertis. Apertura oris magna. Mandibulae apice piceo, et palpi, pallida. Antennae dimidio corpore longiores, apice recurvae, basi fusco-ferruginae, extrorsum obscuriores, scapo subtestaceo. Metathorax convexus, in medio vix profunde, sed late canaliculatus. Abdomen angustum, lanceolatum, laeve; segmento primo longitudine fere totius abdominis tertiae partis, a basi ad medium angustissimum, lineari, versus apicem paullo dilatato, longitudinaliter canaliculato, in medio utriusque tuberculato. Alae hyalinae, stigmatum et uervis validis fuscis, squamula pallida. Pedes anteriores toti cum coxis flavi, postici piceo-testacei, coxis nigris, trochanteribus testaceis. Femina mihi ignota; an cauda longius exserta instructa?

19. B. frontalis: niger, ore, facie, segmentis abdominis 1, 2 et 3 lateribus anguste, coxisque anterioribus flavis, pedibus testaceis, posticis infuscatis, coxis nigris. ♀?

Hab. in Lapponia rarissime, tantum ad Björkvik Nordlandiae septentrionalis d. 15. Jul. a me visus. (Lapponia Norvegica).

Fem.? Longit. vix 2 lin. Glaber, nitidus, niger. Palpi, mandibulae apice piceo, labrum, et facies tota infra antennas, pallide flava. Antennae graeciles, articulo primo subtestaceo pallide notato. Metathorax brevis, parum convexus, striis elevatis. Abdomen subcylindricum, apice incurvatum; totum nigrum, segmentis primo basi angustato, angulis apicalibus; secundo et tertio margine laterali deflexo, flavis; 5 et 6 margine apicali summo albo; ventre perspicuo, flavo. Stylus aialis brevis, exsertus, pilosellus, genitale an masculinum aut femininum prodeus? Alae hyalinae, stigmatum fusco, radice et squamula pallidis. Pedes ut in diagnosi.

20. B. dorsatus: supra niger, subtestaceo cum pedibus flavis. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime, inter Muonioniska et Kengis d. 20. Aug. a me inventus. (Lapponia).

Mas. Longitudo praecedentis, angustior. Nitidus, vix pubescens. Caput flavum, oculis et vertice nigris. Antennae longitudine fere corporis, graeciles, testaceae, apice recurvae infuscae, articulis 1 et 2 basalibus flavis, supra nigris. Thorax et metathorax dorso nigri, linea antealari flava. Pectus, sternum et metathorax subtestaceo flava. Abdomen angustissimum, lineare, antice subscabro-punctatum, petiolo elongato, versus basin coarctato, striatulo, tuberculis ordinariis obsoletis. Alae breves, hyalinae, stigmatum parum infuscato, radice et squamula flavis. Pedes elongati, toti cum coxis flavi, posticorum geniculis et tibiis summo apice subinfuscatis.

21. B. stigmaticus: niger, palpis pallidis, femorum summa basi, geniculis, tibiis tarsisque anticis totis tibiis et posteriorum basi testaceis, alarum stigmatum magno nigricante. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in ligno Pini recentis secato ad Wittangi d. 15. Jun. inveni (Lapp. Suecica).

Mas. Priori brevior, vix 1½ lin. longus. Glaber, parum nitidus, niger, palpis longis, flavis. Antennae dimidio corpore paullo longiores, graeciles, apice recurvae. Metathorax convexus, distincte cancellatus. Abdomen anguste lanceolatum. Vix punctatum, segmento primo haud elongato, versus basin paullo angustato, striato. Alae hyalinae, stigmatum sat magno, triangulari, nigricante, radice et squamula flavis. Pedes ut in diagnosi.

Obs. Haec Subdivisioni quoque inseri possunt: *Ichneumon auriculatus* FABR., *Tryphon elegantulus* GRAV. (sen forte *Cryptus mandator* FABR.), Sueciae inferioris, vix Lapponiae incolae.

Sectio 2. Cauda feminarum longe exserta. Abdomen sessile, subsessile, aut petiolatum.

Subdiv. 1. Cauda feminarum longe exserta. Abdomen sessile, segmento primo subdepresso. Pedes mediocres.

22. B. nuntiator: niger, pedibus cum coxis rufis, tibiis tarsisque posticis nigricantibus. ♂♀.

Phytodietus (Cryptus) caligatus GRAY. Ichn. 2. 936: „pedibus rufis, posticorum tibiis tarsisque nigris, areola nulla, abdomine subsessili;“ an Synonymon hujus? Sed Cel. Auctoris character generis *Crypti*: „abdomine petiolato,“ repugnat.

Hab. in Lapponiae frutetis rarissime (Lapp.-Uplandia, Ostrogoth. freq.; Scania rar.)

Mas et Fem. Longit. 3 lin. et ultra. Tenuissime subpubescens, uiger, ore et palpis piceis s. fusco-testaceis. Antennae graeciles, dimidio corpore paullo longiores. Metathorax parum convexus, rugulosus, striis longitudinalibus elevatis, tuberculis nullis. Abdomen capit thoracisque fere longitudine, aut paullo longius, sed vix ejus latitudine, segmento primo lateribus aequilato, supra depresso (praesertim in mare), rugulosus, tuberculis ordinariis ante medium sitis, angulo apicali membrana alba inflexa; segmentis mediis margine summo in femina saepe castaneis. Cauda abdominis longitudine. Alae fumato-hyalinae, stigmatum fusco, radice et squamula fusco-testaceis. Pedes ut in diagnosi.

23. B. affinis: niger, coxis et trochanteribus concoloribus, pedibus rufis, tibiis tarsisque nigricantibus. ♂♀.

An *Phytodietus (Cryptus) niger* GRAY. Ichn. 2. 935. 318: „pedibus rufis, coxis et trochanteribus nigris, posticorum tibiis et tarsis fuscis, areola nulla?“ Character generis ab Auctore datus contradicit.

Hab. in Lapponia cum priori rarior. (Lapp.-Ostrog. freq.).

Mas et Fem. Praecedenti in omnibus simillimus praeter colorem coxarum et trochanterum nigrum, ut et caudam feminarum paullo longiorem; tibiae quoque postice in *Bass. affini* plerumque paullo dilutiores sunt s. fusco-castaneae.

Subdiv. 2. Caput rotundatum. Antennae graeciles. Thorax saepius cylindricus.

° Abdomine subsessili, depressiusculo, basi scaberrimo; pedibus mediocribus: *Xylonomus* (Subgenus *Xoridis*) GRAY.

24. B. irrigator: niger, abdominis basi rufa, pedibus castaneis, coxis nigris, alarum stigmatum fusco dimidio albo; antennis feminae albo-annulatis. ♀.

FABR. Piez. 97. 15. ♀. (exclus. Syn. PANZ. Fn. f. 16. quae potius *Ichneumonem* areola subquadrata et cauda brevi representat. *Xorides (Xylonomus) irrigator* GRAY. Ichn. 3. 837. 10. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime (Lapp.-Ostrog. pass.).

Fem. Longit. 4—5 linear. Punctatus, pubescens, niger, palpis, ore et labro fuscis vel piceis. Antennae graeciles, articulis 11—16 albis. Metathorax cancellatus, postice hispidulosus. Abdomen basi parum scabrum, segmento primo striis 2 elevatis secundoque, rufis, tertio basi castaneo. Cauda circiter abdominis longitudine. Alae hyalinae, stigmatum fusco, dimidio interiori albo, infra stigma umbra fusca; radice alarum et squamula piceis. Pedes mediocres, tibiis validis, fusco-castaneis, tibiis anticis, geniculis et tarsis omnibus dilutioribus, coxis et trochanteribus nigris.

Mas: absque annulo albo antennarum; rarior occurrit, nec in Lapponia mihi obvis.

25. B. pulcher: facie prominente, subtestaceo flavis, supra niger, scutelli apice abdominisque segmentis anticis margine flavis, antennis albo-annulatis. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime; inter Muonioniska et Kengis d. 20. Aug. unicum individuum inveni. (Lapponia).

Fem. Longit. circiter 3 linear. Punctulatus parum pubescens. Caput rotundatum, flavum, faciei medio protuberante croceo; oculis ovatis, nigris, macula verticis atra. Antennae longitudine fere corporis, gracillimae, rectae, supra obscurae, subtestaceo ferruginae, annulo ante apicem angusto, albo, scapo subtestaceo flavo-maculato. Thorax subgibbus, niger, linea antealari, puncto laterali, sterno, pectore, scutelli margine et puncto sub scutello, flavis. Metathorax rugosus, cancellatus, apice bituberculatus, lateribus infra flavus. Abdominis segmenta: primum longitudinaliter striolatum, secundum et tertium, scabra, margine flava; reliqua segmenta nigra, summo margine albo-membranaceo. Cauda erecta, longitudine vix tertiae partis abdominis. Alae hyalinae, stigmatum et radice pallidis. Pedes cum coxis toti flavi, posteriores tibiis tarsisque articulorum apice fusco.

Not. Vix femina *Bass. exsultantis* GRAY. 3. 328. 8. hic noster *B. pulcher* esse, potest propter caput rotundatum, nec transversum, pedes flavos, nec rufos etc.

Obs. Ad hanc Subdivisionem pertinet etiam *Xylonomus caligatus* GRAY., in Suecia meridionali, sed non in Lapponia mihi obvis.

°° Abdomine subpetiolato, laevi, nitido, segmento primo subcanaliculato, pedibus gracilibus, elongatis; facie versus os angustata.

Xorides GRAY.

B. senilis; vide supra No. 18.

26. *B. collaris*: niger, orbita oculorum interna, collique linea laterali utrinque, albidis, pedibus rufis, posticorum tibiis tarsisque fuscis. ♀.

Mas: pallidus, facie tota antennarumque scapo subtus, albis, trochanteribus pedum anteriorum flavicantibus, angustior.

Fem.: palpis fuscis, facie nigra, orbita oculorum interna albida, trochanteribus omnibus fulvis; saepe mare paullo major.

Xorides collaris GRAY. 3. 848. 14. ♀.

Hab. in frutetis et arboretis per partem sylvaticam Lapponiae mensib. Jun. — Aug. passim; feminae in truncis arborum emortuorum sedentes interdum inveniuntur; etiam sub cortice. Pini individuum masculinum d. 30. Jun. ad Juckasjervi inveni. (Lapp.-Ostrog. pass.; femina vero rarius).

Mas et *Fem.* Longit. 5—8 lin. Subpubescens, parum punctulatus. Caput collo exsertum. Thorax dorso transversim strigosus. Punctum ad radicem alarum inferiorum in femina album. Metathorax cylindricus, laeviusculus. Abdomen maris capite thoraceque triplo longius, angustissimum; feminae capite thoraceque fere duplo longius, in utroque sexu laeve s. subtilissime tantum transversim strigosum. Cauda longitudine abdominis. Alae hyalinae, stigmate fusco, squamula pallida. Pedes rufi, coxis concoloribus, tibiis et tarsis posticis infuscatis.

Obs. Huic affinis est *Xorides nitens* GRAY., Succiae inferioris, sed vix Lapponiae incola.

*** Abdomine petiolato, sublaevi, nitido; pedibus validis, femoribus posticis crassis, subcompressis, dente infra instructis. *Odontomerus* (Subgenus *Xoridis*) GRAY.

27. *B. appendiculatus*: niger, pedibus rufis, posticorum coxis nigro-piceis, metathorace inter cancellos rugoso, abdomine segmento primo apice utrinque in femina appendiculato. ♀.

Xorides (*Odontomerus*) *appendiculatus* GRAY. 3. 853. 16. ♀. Hab. in Lapponiae ligno recenter secato rarius. (Lapp.-Ostrog. pass.)

Mas et *Fem.* Longitudo maris 3—4, feminae 4½ lin. Caput et thorax pilosa. Palpi fuscis. Antennae maris nigrae, feminae nigropiceae, scapo nigro. Metathorax longiusculus, subdepressus, rugosus, cancellatus, apice retusus, ambitu obsolete bituberculato. Abdomen laeve, segmentis 1 et 2 anticis punctatis. Cauda corpore fere duplo longior. Alae subhyalinae, stigmate fusco, squamula straminea, basi picea. Pedes toti rufi, postici coxis nigricantibus, trochanteribus basi piceis.

28. *B. dentipes*: niger, pedibus rufis, posteriorum coxis nigro-piceis, metathorace inter cancellos sublaevi. ♀.

Xorides (*Odontomerus*) *dentipes* GRAY. 3. 854. 17. ♀. Hab. in Lapponia rarissime; in monte subalpino Skaadaavaara prope Altengaard et Bossekop Finmarkiae occidentalis d. 7. Aug. a me lectus. (Lapp.-Ostrog. pass.)

Fem. Priori similis, nec differt nisi corpore minus piloso, antennis nigris; metathorace breviori, inter cancellos laeviori, abdominis segmento primo non appendiculato, alis fumato-hyalinis, et cauda longitudine tantum corporis.

Mas: a Cel. GRAVENHORST l. c. descriptus, a me non visus, nec prioris, qui metathorace rugoso gaudet, hic referri potest.

14. Tryphon. FALL.

FALL. Disposit. Hym. Gen. 15. *Bassi*, *Tryphonis*, *Pimplae* et *Ichneumonis* species FABR. LATR. GRAY.

Corpus majoris aut mediae, rarius minoris magnitudinis, elongatum, glabriusculum. Antennae elongatae, setaceae. Abdomen laeve, sessile aut subpetiolatum, petiolo recto; segmentis anticis laud compressis, ultimis dilatatis, conniventibus. Areola alarum triangularis aut quinqueangularis. Color, motus, habitatio et differentia sexus ut in genere *Basso* (Species Scand. 76. lustrare mihi contigit).

Sect. Prima: metathorace non cancellato.

Subdiv. 1. Cauda feminarum longe exserta; abdomine saepius sessili, oblongo-ovato, convexo. *Pimplaeformes*.

1. *B. reluctator*: niger, abdominis medio pedibusque ad partem rufis, tibiis anticis testaceis, incrassatis annulo antennarum albo areola alarum pentagona. ♀.

Ichneumon reluctator LINN. FN. SV. 1603. ♀. PANZ. FN. 71. f. 13. ♀. *Cryptus reluctator* FABR. PIEZ. 79. 35. ♀. *Xorides* (*Echthrus*) *reluctator* GRAY. 3. 86. 19. ♀.

Hab. in Lapponia per partem inferiorem sylvaticam non frequens. (Lapp.; Uplandia; Ostrogothia; Blekingia; pass.).

Fem. Long. 5—7 linear. Subglaber, niger, labro piceo. Antennarum articulus primus crassus, apice pro secundo excavatus, tertius summa basi ferrugineus; 6—10 albi. Abdomen segmento primo basi paullo angustato, lineis 2 elevatis; secundo et tertio rufis aut piceis; cauda circiter longitudine corporis. Alae fumato-hyalinae, stigmate et radice fuscis. Pedes coxis et trochanteribus omnibus nigris; femoribus anterioribus rufis; tibiis anticis testaceis, tarsis fuscis; tibiis tarsisque intermediis nigricantibus; femoribus posticis aut rufis, aut piceis aut nigris tibiis tarsisque semper nigris.

Mas: tibiis anticis minus crassis, et antennarum articulis 11—16 albis aut dilute fulvis, a Cel. GRAVENHORST l. c. descriptus, mihi in Lapponia non obvisus.

2. *T. excavator*: niger, ore, linea ante alas pedibusque totis rufis, areola alarum triangulari petiolata, fronte excavata. ♀.

Hab. in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. passim).

Fem. Longitudo fere praecedentis, sed angustior. Affinis videtur *Lissonotae* (*Pimplae*) *catenator* GRAY., sed ea trochanteribus posticis supra nigricantibus describitur, et de fronte omnino caret Auctor, unde dubium de identitate oritur. Tenissime pubescens. Caput antice posticeque excavatum, fronte lateribus juxta oculos prominente. Linea thoracis antearum rufa vel flava, lineolaque sub alis flava. Abdominis segmentum primum depressum, non capaliculatum. Cauda longitudine abdominis. Alarum nervi et squamula (tegula) pallida. Pedes mediocres rufi, coxis anterioribus flavo-maculatis, tibiis posticis extus tarsisque, fuscis.

3. *T. pimplator*: punctatus niger, ore pedibusque totis rufis, areola alarum triangulari subpetiolata, fronte integra. ♀.

Hab. cum priori, et aequae rarus. (Lappon.-Ostrogothia).

Fem. Magnitudo praecedentis eique affinis et similis, fronte integra et thorace immaculato imprimis distinctus. Niger. Palpi et labrum testacea. Abdominis segmenta tria basalia scabro-punctata, subnodosa. Cauda longitudine abdominis. Alae ut in priori. Pedes cum coxis toti rufi, tarsis posticis infuscatis.

4. *T. bellator*: niger, palpis, labro, abdominis medio pedibusque totis rufis, areola alarum subtriangulari, sessili. ♀.

Pimpla (*Lissonota*) *bellator* GRAY. Ichn. 3. 106. 60. ♀.

Hab. in Lapponiae graminosis et fruticibus, mense Aug., rarius; in Botnia occidentali quoque usque ad 7. Sept. frequenter vidi. (Lappon.-Ostrog. freq.-Scan. rar.)

Fem. Longit. 2½—3½ linear. Glaber, subopacus. Antennae medio fuscae v. fusco-ferrugineae. Abdomen subnitidum, articulis 1 nigro apice rufo; 2 rufo, interdum punctis vel lineis duabus nigris; 3 toto rufo; 4 rufo, apice nigro, aut nigro-fasciato; 5—7 nigris. Cauda corpore parum brevior. Alae fumato-hyalinae, stigmate fusco, radice et squamula pallidis, areola triangulari, sessili. Pedes cum coxis rufi, trochanteribus posteriorum basi et apice magis vel minus nigro-maculatis.

Mas: facie, coxis anterioribus maculisque thoracis flavis, a Cel. GRAVENHORST l. c. describitur, mihi in Lapponia non obvia.

5. *T. segmentator*: niger, ore, abdominis segmentorum anteriorum margine pedibusque totis rufis, areola alarum triangulari, subsessili.

Pimpla FABR. PIEZ. 114. 8. ♀. *Pimpla* (*Lissonota*) *segmentator* GRAY. Ichn. 3. 52. 28. ♀. Sub nomine *Pimpla Sector* THUNB. ab Amico DAHLMAN olim missus.

Hab. in Lapponia rarius; in copula captus. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Parvus, 2—3 lin. longus. Glabriusculus. Palpi pallidi, mandibulae et labrum ferruginea. Antennae corpore parum breviores, articulo primo saepe subtus rufo. Segmenta abdominis 1—3 margine summo rufo. Cauda abdomine paullo longior. Alae hyalinae, stigmate fusco, radice et squamula albidis. Areola triangularis, sessilis, interdum subpetiolata. Pedes cum coxis rufi, coxis posticis basi saepe fuscis, coxis et trochanteribus anterioribus in mare flavo-maculatis.

6. *T. humeralis*: niger, ore, pictura faciei, lunulae ante alas, flavis, abdominis segmento secundo margine summo castaneo, pedibus fulvis, posteriorum coxis et trochanteribus flavis, coxis posticis nigris. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime, inter Muonioniska et Kengis d. 20. Aug. unicum individuum inveni. (Lapponia).

Mas. Minutus, priori fere minor, sed illi affinis. Subglaber, niger. Palpi, mandibulae, labrum, orbita oculorum facialis, maculae 2 faciei, antennarum saepe subtus, punctum verticis utrinque ad oculos, flava. Macula thoracis ante alas hamata, punctumque sub

alis, etiam flava. Segmentum abdominis secundum summo margine castaneo, subpellucido. Alae hyalinae, stigmatate fusco, radice et squamula flavis; areola triangulari, subpetiolata. Pedes fulvi, anteriores coxis et trochanteribus pallide flavis, subpellucidis; postici coxis uigris, apice flavis, trochanteribus fusco-maculatis, tarsis infuscatis.

7. T. albitarsorius: niger, labro abdomineque rufis, petiolo nigro, pedibus ferrugineis, posticis tibiis basi tarsorumque apice albis, metatarso nigro, areola alarum triangulari, subpetiolata. ♂♀.

Mas: antennae corporis fere longitudine, extrorsum rufescentes; abdomen lanceolatum; pedes omnes tibiis basi tarsorumque articulis 2—4 albis.

Fem.: antennae corpore breviores, in medio subtus subferrugineae; tarsi tantum postici articulis 2—4 albis; color pedum et abdominis rufus magis obscurus quam in mare, cauda abdomine posteriori sublatiore paulo brevior.

An *Ichneumon titillator* LINN. Fn. 1611? diagnosis a Clar. Auctore data, ut et frequentia individuorum in Suecia occurrentium, affirmant, descriptio coloris pedum posticorum negat. *Cryptus titillator* GRAVENH. Ichn. 2. 564. 98. ♂♀. ad quem LINNAEI nominatus *Ichn. titillator* ut Synonymon refertur, aliud insectum videtur, quod in Scandinavia mihi non obvium fuit.

Hab. in Lapponia inferiori rarius. (Lappon.-Ostrog. pass. Scan. freq.).

Mas. et Fem. Longitudo 3—4 linear. Pubescens punctatus, abdomine glabriusculo, laevi. Abdomen apice interdum infuscato, petiolo nigro, basi canaliculato utriusque tuberculato. Alae fumato-hyalinae stigmatate fusco, squama in mare flava, in femina obscuriori. Pedes coxis, trochanteribus, tibiis posticarum apice, et metatarso, nigris; de cetero ut in diagnosi.

8. T. impressor: niger, labro pedibusque cum coxis rufis, areola alarum triangulari, subsessili. ♀.

Var. a. ♀. tarsi postici fuscis, palpis et alarum squamula pallidis.

Pimpla (Lissonota) impressor GRAV. Ichn. 3. 50. 27. ♂♀.

Var. b. ♀. tarsi postici rufis, palpis fuscis, alarum squamula picea.

Hab. in Lapponia rarius; varietatem b tantum in summo alpium Tornensium jugo d. 12. Jul. in nive ambulante inveni. (Lapp.-Ostrog. var. a pass.).

Fem. Femina individua mihi obvia vix 3 lineas longa. — Parum pubescens, subopacus, subtilissime punctulatus. Antennae rufescentes, dimidio corpore paulo longiores. Abdomen capite thorace paulo longius, hoc fere angustum, subcylindricum, vestigio impressionum obliquo. Cauda corporis circiter longitudine. Alae subhyalinae, stigmatate fusco. Pedes graciles cum coxis in var. a. rufo-testaceis, his flavo-maculatis, tarsis posticis fuscis; in var. b. rufo-ferrugineis, coxis et tarsis omnibus concoloribus.

Mas antennis longitudine corporis et plerumque lineola antealari flava, a Cel. GRAVENHORST l. c. describitur, a me in Lapponia frustra quaesitus.

9. T. angustator: abdomine petiolato angusto niger, coxis et trochanteribus concoloribus, pedibus rufis, femoribus posterioribus subtus basi macula, tarsisque posticis fuscis; areola alarum triangulari petiolata. ♂.

Hab. in Nordlandia septentrionali rarissime, tantum ad Björkvik, die 14. Jul. a me lectus. (Lapponia Norvegica).

Mas. Priori parum longior. Similis *Porizonis* speciei, sed propter abdomen lineare, non falcatum, nec postice dilatato-compressum ad *Tryphonem* forte rectius referendus. Sublaevis, parum pubescens, subopacus niger. Palpi flavi. Caput transversum. Thorax gibbus. Metathorax striis longitudinalibus elevatis, interstitiis rugosis. Abdomen valde angustum; petiolo basi reumi substriato, versus apicem sensim paulo latiori. Alae subhyalinae, stigmatate fusco, radice et squamula albidis. Pedes ut in diagnosi.

Fem. ignota, forte cauda longe exserta instructa?

10. T. pusillus: abdomine petiolato angusto niger, coxis posticis concoloribus, ore, antennarum basi subtus, abdominis segmentis 2 et 3 margine, pedibusque obscure testaceis, femoribus posticis fuscis, areola alarum irregulari. ♂.

Hab. cum precedente rarissime, unicum tantum individuum ad Björkvik d. 15. Jul. invenire mihi contigit. (Lapponia Norvegica).

Mas. Long. vix 1½ lin. Parum subpubescens, nitidus, uiger. Metathorax longitudinaliter elevato-striatus. Abdomen anguste lanceolatum, petiolo tenui, lineari, medio canaliculato; uigrum, segmentis 2 et 3 evidenter, 4 obsolete, margine flavo-pellucidis. Alae hyalinae metallice nitentes, stigmatate fusco; radice et squamula testaceis; postici obscuriores, hi coxis et trochanterum basi nigris, femoribus in medio late tibiis apice fuscis.

Femina ignota, an cauda longe exserta?

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Obs. Huic Subdivisioni inseri possunt *Ichneumon excitator* PANZ. et *Pimpla (Lissonota) cylindrator* GRAV., Sueciae meridionalis, at vix Lapponiae incolae.

Subdiv. 2. Abdomine sessili, laevi, nitido, subfalcato, postice compresso. Cauda feminarum exserta, brevi, tritiae — quintae partis abdominis longitudine. *Banchiformes.* (*Banchus* subgenus *Eretastes* GRAVENH.)

11. T. fornicator: ore elongato niger, coxis et trochanteribus concoloribus, pedibus fulvis, tibiis posticarum apice tarsisque posticis nigris, areola alarum triangulari, petiolata. ♂♀.

Banchus fornicator FABR. Piez. 127. 3. GRAVENH. Ichn. 2. 402. 10. Subgenus *Eretastes* ♂♀.

Hab. in Lapponia collect. D. PORTIN, mihi in terris arcticis non obvius. (Lapponia; Uptandia-Blekingia passim).

Mas. et Fem. Inter majores generis, longitudine 5—7 linear. Subpubescens, punctatus, abdomine, a latere viso, compresso; toto laevissimum, glabro. Os conicum, infra oculos longe descendens. Palpi fuscii. Antennae dimidio corpore longiores, graciles, totae nigrae. Thorax gibbus. Metathorax scaber, vix striatus. Cauda longitudine vix quintae aut sextae abdominis partis. Alae fumato-hyalinae, stigmatate stramineo squamula picea. Pedes ut in diagnosi, articulo ultimo tarsorum posticorum saepe ferrugineo.

12. T. fulvipes: ore non elongato niger, antennis medio obscure ferrugineis, pedibus fulvis, coxis anterioribus basi, tibiis posticarum apice cum tarsis totis nigris; areola alarum triangulari, petiolata. ♀.

Banchus (Eretastes) fulvipes GRAV. Ichn. 3. 341. 9. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi passim; in Betula ad Muonioniska die 17. Aug. praesertim legi. In Suecia eum nunquam inveni. (Lapponia — ?)

Fem. Longit. 4—6 linear. Praecedenti affinis et similis, sed differt ab illo: ore infra oculos vix descendente, pedibus paulo brevioribus et crassioribus, abdomine petiolo breviori et latiore, ut et coxis anterioribus apice late, posticis totis, et trochanteribus omnibus rufis; punctura quoque in *T. fulvipe* subtilior videtur. Antennae in medio fusco-ferrugineae. Abdominis segmentum primum usque ad medium distincte canaliculatum. Alarum stigma fuscum, squamula pallida; areola parva. Cauda ut in priori. Tarsi postici toti nigri.

13. T. tarsator: niger coxis concoloribus, pedibus fulvis; capite, thorace abdomineque in mare maculatis, in femina immaculatis, tarsorum posticorum medio in utroque sexu albo; areola magna triangulari, sessili. ♂♀.

Mas: antennae nigrae immaculae; palpi, mandibulae apice piceo, labrum, facies, linea antealaris et subalaris, squamula et scutelli apex, coxae et trochanteres anteriores latere antico, flava; segmenta abdominis 2—4 rufa, margine nigra.

Fem.: antennae in medio albo-annulatae, alarum squamula picea; caput, thorax, scutellum et abdomen nigra, immaculata, labro ferrugineo; cauda vix sextae abdominis partis longitudine.

Ophion tarsator FABR. Piez. 134. 20. ♀, et *Ophion clavator* FABR. Piez. 134. 17. ♀. *Ichneumon* DE GEER Ins. 2. 849. 4.

♂♀. *Banchus (Eretastes) clavator* GRAV. Ichn. 3. 405. 11. ♀.

Banchus (Eretastes) osculatorius GRAV. Ichn. 3. 413. 15. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime (Lappon.-Ostrog. freq. Scan. pass.).

Mas. et Fem. Long. 4—5 linear. Subpubescens punctatus, abdomine laevissimo nitido, glabro. Os infra oculos paulo descendens. Antennae praesertim in mare longitudine fere corporis. Metathorax glaber, minime striatus. Petiolus basi angustatus, excavatus. Alae feminae fumatae, stigmatate stramineo; maris hyalinae stigmatate fusco. Pedes elongati; tarsi in utroque sexu articulis 2—4 albis.

Not. Nomina trivialia: *clavator*, propter abdomen a latere visum clavatum, forte impositum, feminae tantummodo competens, et *osculatorius* forte ob os flavum, mari solum applicandum, rejeci, et Fabricianum *tarsator*, utrique sexui accommodatum, retinui.

14. T. incurvator: niger, coxis et trochanteribus concoloribus, abdominis segmentis 1 apice, 2, 3 totis, et 4 basi, ferrugineis, pedibus fulvis, posticis tibiis apice tarsisque nigris, his articulis 3—5 subalbidis; areola alarum triangulari subpetiolata. ♂♀.

Sub nomine *Banchus incurvator* THUNB. a Cel. D. Profess. DALMAN, similis Museo Reg. Acad. Holmiensis mecum quondam communicatus. *Bancho bicolorato* GRAV. et *Bancho crasso* GRAV. etiam valde affinis videtur haec nostra species, quae sub uno eorum forsitan latet.

Hab. in Lapponia rariss; in monte subalpino Raschstind ad Schievroe Nordlandiae septentrionalis die 28. Jul. pauca specimina legi. (Lappon.-Ostrogothia rar.).

Mas. et *Fem.* Circiter 5 lin. long. Priori affiuis; puuetura, pubescentia, structura partium ut in illo, pietura et eanda feminarum paullo longiori seu longitudine quartae partis abdominis differt. Alarum stigma stramineum, squamula nigro-picea. Abdominis segmenta 1 apice plus vel minus late, 2, 3 tota, 4 aut totum, aut basi late, rufa. Articuli tarsorum pedum posticorum 3, 4 tota, et 5 saltem basi, sordide albidii aut testacei.

Obs. Sub hac divisione militat etiam *Banchus guttatorius* GRAY. Sueciae inferioris tantum incolae.

Subdiv. 3. Abdomen subfalcatum, subpetiolatum, petiolo angustato, subtus concavum, sulvacum; feminis pyriforme, eanda brevissima, longitudinali vix septimae partis abdominis (in *Tr. vittator* fere quartae partis abdominis). *Ophioniformes.* (*Tryphon* subgenus *Mesoleptus* GRAY.)

15. *T. mutator*: rufo testaceus, capite supra, thoracis maculis dorsalibus et lateralibus, metathorace, abdominis basi et apice, femoribusque posticis nigris; areola alarum parva subtriangulari, petiolata. ♂♀.

Hab. in Lapponia tempore auctumnali rarius. (Lappon.-Ostrog. freq.).

Mas. et *Fem.* Long. 3—4½ lin. Parum puuetatus, subpubescens. Caput nigrum, palpis, mandibulis apice piceo, labro et facie, flavis. Antennae corpore parum breviores, ferrugineae, basi supra nigro-maculatae. Thorax rufus, linea laterali lata a capite ad metathoracem, maculisque dorsalibus 2 vel 3, rarius dorso toto, nigris. Metathorax niger, laevis. Scutellum ferrugineum. Abdomen rufum, segmentis 1, basi magis vel minus late, et apicalibus 4—7 vel 5—7 nigris. Alae subhyalinae, stigmatate stramineo, squamula flava, areola minuta irregulari. Pedes graciles cum coxis rufo-testacei, postici femoribus tibiisque apice nigris.

16. *T. melanocephalus*: rufus, capite nigro, ore, facie et scutello flavis; areola alarum triangulari, irregulari, subpetiolata. ♂♀.

Var. a. ♂♀. pedibus flavis, femoribus posticis rufis; abdomine rufo-testaceo unicolore.

GRAY. Ichn. 3. 25. 16. ♂. Subgenus *Mesoleptus*.

Var. b. ♀. paullo minor, pedibus totis flavis, abdominis dorso subinfusato, praesertim ad latera.

Hab. in Lapponia passim, ad Kengis die 22. Aug. frequentiore vidi; varietatem b. tantum in alpe Andeness Nordlandiae Septentrionalis d. 23. Jul. rarissime legi. (Lappon.-Ostrog.; Scan. freq.).

Mas. et *Fem.* Long. 4—4½ lin. Structura partium et pubescentia prioris. Antennae fere longitudine corporis, totae rufae. Linea ante alas hamata saepe flava. Abdomen apice interdum infuscatum. Alae subpallidae, squamula flava. Pedes cum coxis flavis, femoribus posticis rufis.

17. *T. testaceus*: rufo-testaceus, pedibus pallidioribus, oculis et stemmatibus nigris; areola alarum triangulari, irregulari, petiolata. ♂♀.

GRAY. Ichn. 3. 25. 17. Subgenus *Mesoleptus*. ♂♀. Forte etiam *Bassus testaceus* FABR. Piez. 101. 31. ♀.

Hab. in Lapponia cum priori rarius. (Lappon.-Scania freq.).

Mas. et *Fem.* Long. 3—5 lin. Variat etiam paullo minor et dilutior, an tunc *Tryph. pallidus* GRAY.? Simillimus praecedenti, miuor, et capitis colore distinctus. Alarum stigma stramineum aut fuscum, squamula flava. Variat rarius abdomine supra maculis fuscis.

18. *T. vulneratus*: niger, ore, facie, antennis subtus pedibusque flavis, horum posticorum coxis fethoribusque nigris, abdominis segmentis 3 et 4 vitta longitudinali ferruginea; areola alarum triangulari, sessili. ♂.

Hab. in Lapponia, rarissime ad Giebstad Nordlandiae septentrionalis die 22. Jul. tantum lectus. (Lappon. Norvegica).

Mas. Magnitudo et affinitas *Tryph. mutatoris* (No. 15.). Pubescens, vix puuetatus, subnitidus niger. Caput flavum, supra nigrum. Antennae subtus totae flavae, extrorsum ferrugineae, basi supra nigricantes. Metathorax parum convexus, striis longitudinalibus elevatis. Alae hyalinae, stigmatate et squamula flavis. Pedes anteriores cum coxis flavis; postici nigri, coxarum apice trochantibusque flavis, geniculis, tiliis tarsisque fusco-testaceis.

19. *T. vittator*: rufo-testaceus, capite pedibusque pallidioribus, oculis, thoracis dorso vittis tribus, metathorace abdominisque basi nigris; areola alarum triangulari, sessili. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime; inter Muonioniska et Kengis mense Augusto captus. (Lapponia —?)

Fem. Longitudo circiter 2 lineae. Subpubescens, laevis, abdomine laevissimo, nitido, glabro. Caput flavum, mandibulis apice, oculis et macula stemmatum nigris. Antennae corporis fere longitudine, graeciles, rufo-testaceae. Abdomen flavo-testaceum, segmentis, 1 toto, 2 ultra medium, 3 macula laterali utriusque, nigris.

Cauda nigra, longitudine circiter quartae partis abdominis. Alae hyalinae, nervis pallidis, stigmatate fusco, squamula flava. Pedes cum coxis pallidi, tibiis posticarum apice et summa basi nigris. *Not.* In Gottlandia ad Kjellunge d. 26. Jul. 1819 simillimum inveni, sed paullo maiorem et macula faciei, steruo abdominisque apice nigris tantum diversum.

Obs. Huic subdivisioni etiam subijci debet *Ophion tricolor* FABR., insectum in Scandinavia rarissimum, ad Lärketorp Ostrogothiae tantum semel a me inventum, in Lapponia non visum.

Subdiv. 4. Abdomine longissimo, angustato, cylindrico. *Xoridiformis.*

20. *T. rugicollis*: thoracis dorso profunde rugoso, niger palpis et facie albis, antennarum apice pedibusque rufo-testaceis; areola alarum triangulari petiolata. ♂.

Hab. in Finnmarkia rarissime; ad Bossekop prope Alten d. 4. Aug. unicum individuum inveni. (Lappon. Norvegica).

Mas Long. circiter 5 lin. *Basso collari* affinis et similis, areola alarum triangulari (nec ut in *B. collari* nulla) distinctus. Subpubescens abdomine glabro, uiger. Caput subrotundatum. Palpi pallidi. Facies quadrata, alba. Antennae longitudine dimidii corporis, 27-articulatae, rectae, basi graeciles uigrae, versus apicem sensim crassiores, rufae. Thorax aut eollum tuberculo rotundato instructus, dorso toto profunde transversim rugosus. Scutellum subdepressum. Metathorax parum convexus, puuetatus, in medio canaliculatus. Abdomen capite thoraceque duplo longius, lucare, laevissimum, segmentis subaequalibus. Alae hyalinae, stigmatate fusco, iutus albo-notatae, squamula pallida, areola minima, triangulari, longe petiolata. Pedes mediocres cum coxis rufo-testacei, antici pallidiores, trochanteribus et geniculis flavis; postici tibiis apice et tarsis subinfusatis. — Forte genus distinctum.

Sect. Secunda. Metathorace subcancellato; antennis mediocribus; abdomine sessili vel subsessili; cauda feminarum brevissima, haud exserta.

Subdiv. 1. Abdomen supra subconvexum, subpyriforme; basi paullo angustatum. *Tryphon* GRAYENH.

21. *T. brachyacanthus*: fronte cornuta niger, mandibularum medio, abdomine pedibusque fulvis, areola alarum triangulari, subsessili. ♀.

GRAY. Ichn. 2. 242. 157. ♂♀.

Hab. in Lapponia, forte rarissime, mihi ibi non obviis; non nisi in collectione D. KOLSTRÖM individuum in Lapponia captum vidi. (Lappon.; Ostrog. Scan. pass.).

Fem. Long. 2½—3 lin. Subpubescens nitidus niger. Tuberculum frontale supra antennis breve, erectum, obtusum. Antennae versus apicem rufescentes. Metathorax convexus, postice truncatus. Abdomen oblongo-ovatum, cauda subexserta. Alarum stigma uigrum, squamula testacea. Pedes breviusculi, subvalidi, toti cum coxis fulvi; postici tibiis tarsorumque articulorum apice nigri.

Mas. Abdomine paullo angustiore et longiore, in ceteris feminae similis, a CLAR. GRAYENHORST l. c. describitur, mihi non obviis.

22. *T. elongator*: fronte cornuta niger, antennis extrorsum, abdominis medio, tibiis et tarsis omnibus, femorum anticorum latere antico flavis aut rufis, tibiis posticarum apice nigris; areola alarum triangulari subsessili. ♂♀.

GRAY. Ichn. 2. 238. 155. ♂♀. *Ichneumon elongator* FABR. Piez. 67. 72.

Hab. in Lapponia passim. (Lappon.-Ostrog. Gothia vulgarissime; Scania rarius.).

Mas. et *Fem.* Long. 2½—4 lin. Subpubescens, puuetulatus. Antennae maris piceae, feminae aut totae aut in medio saltem rufae, scapo semper nigro. Corum frontale erectum, acutum, scapum antenarum non excedens. Metathorax non retusus. Abdominis segmenta 1 apice magis vel minus late, 2—4 totis, rufis, cauda feminarum brevi, vix exserta. Alae in utroque sexu subhyalinae, stigmatate stramineo, squamula picea. Pedes coxis uigris, genibus anterioribus flavis; cetera ut in diagnosi.

23. *T. colorator*: fronte inermi niger, ore, maculis frontalibus, punctis thoracis sentellisque apice, flavis, abdomine rufo, segmentis 1, 5, 6, 7 nigris, horum tribus ultimis albo-marginatis, pedibus fulvis, posticis nigris; areola alarum triangulari sessili. ♀.

Hab. in Lapponia Kemensi ad flumen Tornense, mense Aug., rarissime. (Lapponia).

Fem. Majoribus prioris individuis parum longior, sed multo erassior, robustior. Subpubescens, nitidus, niger. Palpi, mandibulae apice piceo, et labrum, pallide flava. Orbita oris uigra. Macula frontalis utrinque descendens, inaequalis, pallide flava. Antennae

apice testaceae. *Puncta* thoracis 10, scilicet 4 in collo, 2 humeralia, 2 antearalia, et 2 obsoleta sub alis, albida. Scutelli apex et macula sub scutello, flava. Metathorax convexus, distincte cancellatus. Abdomen convexum, segmento 1 brevi depresso, dilatato, medio caudiculato, toto nigro, 2, 3, 4 totis rufis, 5 basi rufo, medio nigro, apice albo, 6, 7 nigris, apice albis. Cauda abscondita. Alae fumato-hyalinae, stigmatate nigro, squamula flava. Pedes fulvi, coxis nigris, anticis flavo-maculatis; postici nigri, tibiarrum basi et tarsis apice fusco-ferrugineis.

24. T. alpinus: niger, ore, facie antennarumque scapo subtus, flavis, abdominis medio pedibusque rufis, coxis posticis nigris, areola alarum triangulari, sessili. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime; in alpium Tornensium jugo in ipsa nive ambulantiem d. 13. Jul. inveni. (Lapponia).

Mas. Pusillus vix 2 lineas longus. Brevisime pubescens, punctulatus niger. Os et facies tota, flava. Facies sub antennis carina brevi. Antennae ferrugineae, supra fuscae, scapo supra nigro, subtus flavo. Metathorax brevis, distincte cancellatus, postice non retusus. Abdomen oblongo-ovatum, segmentis 1 subbi-costato, nigro, 2 rufo maculis duabus basalibus nigris, 3 rufo, 4 rufo margine nigro, 5, 6, 7 nigris. Alae subhyalinae stigmatate fusco, squamula albida. Pedes fulvi, anticis coxis et trochanteribus flavis, medii coxis totis nigris.

25. T. litturatus: capite subcubico niger, ore, facie, linea antearali, colli parte infera, scutelli summo apice, maculae marginali in singulo segmento, ventregue, flavo-albis, pedibus fulvis; areola alarum triangulari, irregulari, petiolata. ♀?

Var. a tarsis posticis, interdum etiam tibiarrum posticarum apice, fuscis vel nigricantibus.

Ichneumon litturatus LINN. Fn. Sv. 1594. *Bassus pedatorius* PANZ. Fn. 102. f. 20. certe, licet solito major. *Tryphon* 6-litturatus GRAY. 2. 159. 102. ♀. var. pectore flavo.

Var. b tarsis posticis reliquis concoloribus, vix infuscatis.

Hab. in Lapponia Tornensi et Kemensi haud frequens; inter Kautokeino Finmarkiae et Karesuando Lapponiae Tornensis d. 13—15. Aug. inveni. (Lapponia; Scania passim).

Fem.? Longitudo $2\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{2}$ linear. Brevisimus, subpunctulatus, subpubescens, niger. Caput infra antennas albidoflavum. Antennae ut in priori. Metathorax convexus, tenuiter cancellatus. Abdomen oblongum, subdepressum, supra nigrum, segmentis 1 lineis duabus elevatis, immaculato, 2 margine summo et puncto medio flavis, reliquorum singulo macula triangulari in margine medio flavo-alba; margine laterali inflexo et ventre quoque albidis. Alae hyalinae, stigmatate stramineo, squamula flava. Pedes toti fulvi, coxis et trochanteribus anterioribus flavis.

Not. Specimina Scanensia circa Lundam capta a Lapponicis non differunt nisi colore pectoris flavo, qualia a Cel. GRAVENHORST describuntur.

26. T. frontator: facie infra antennas protuberante niger, annis brevibus pedibusque crassis obscure rufis, alarum areola triangulari sessili. ♀?

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in ligno Pini recentis secato die 14. Jun. unicum individuum inveni. (Lapponia Suecica).

Fem.? Minutus, circiter $1\frac{1}{2}$ lin longus. Statura et summa affinitas *Bassi coronati*, a quo tamen areola parva subtriangulari mox differt. Parum pubescens, niger, palpis et ore pallidis. Antennae breves, crassae, subpilosae, fusco-ferrugineae. Macula supra antennas juxta oculos utriusque flava. Metathorax convexus, cancellatus, postice retusus. Abdomen sessile, postice compressum, segmento primo subconvexo, striis 2 elevatis; nigrum, segmentorum suturis anticis piceis, ventre antice perspicuo, albidus; styli anales pallidi subsexserti sexum femininum produnt. Alae hyalinae, stigmatate fusco, tegula flava, areola subtriangulari, nervulo exteriori subobsoleto. Pedes breves, validi, toti cum coxis rufi, antice infuscatis, postici femoribus tibiisque compressis, extus umbra subinfuscatis.

Obs. Huic Subdivisioni etiam subijciuntur *Tryphon apiarius* GRAY. et *Cryptus marginatorius* FABR. (seu *Ichneumon amictorius* PANZ. Fn. Germ.), Sueciae meridionalis, sed non Lapponiae incolae.

Subdiv. 2. Abdomen sessile, segmento 1mo depresso, dilatato. Antennae rectae, parum curvatae. *Bassiformes.*

27. T. bifasciatus: niger, ore, macula utrinque faciali trochanteribusque flavis, abdominis segmentis 2, 3 pedibusque rufis, coxis nigris, femorum posticorum apice tarsisque posticis fuscis, areola alarum parva, petiolata. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime; inter Muonioniska et Övertorneå d. 17—25. Aug. inventus. (Lapp.-Botnia borealis).

Mas. Longitudo vix ultra 2 lineas. Subpubescens, niger. Palpi,

mandibulae, labrum et macula triangularis utriusque infra antennas juxta oculos, flava. Antennae mutilatae. Metathorax convexus, cancellatus, retusus. Abdomen fere ut in *Bassolaetatorio* constructum, nigrum segmentis 2, 3 transversim impressis rufis, 3 basi puncto rufo. Alae hyalinae, stigmatate fusco, intus albo-notato, squamula flava. Pedes ut in diagnosi.

28. T. flavifrons: niger, coxis concoloribus, ore, facie antennarumque scapo subtus albo-flavis, abdominis medio pedibusque rufis, areola alarum triangulari, sessili. ♂.

Hab. in Lapponiae subalpinis rarissime; ad insignem lacum Tornensem d. 8. Jul. inventus. (Lappon. Suecica).

Mas. Priori paullo minor, circiter 2 lin. long. Parum pubescens, subopacus, niger. Partes oris et facies infra antennas albidoflava. Antennae basi subtus ferrugineae, scapo subtus flavo. Metathorax parum convexus, subcancellatus. Abdomen ut in praecedente, sed segmento primo basi paullo magis angustato; segmento 2 rufo basi infuscato, 3 rufo, 4 nigro, basi in medio rufo, segmentis 1 3 subtiliter punctulatis, parum transversim impressis. Alae hyalinae, stigmatate fusco, squamula flava. Pedes ut in diagnosi.

29. T. nigricornis: niger, ore, puncto faciali infra antennas maculaque humerali, flavis, pedibus cum coxis rufis, posticorum tarsis tibiisque nigris, his basi late albis, areola alarum triangulari, sessili, obsoleta. ♀.

Hab. in Finmarkiae inferalpinis rarissime; inter Alten et Kautokeino d. 10—13. Aug. lectus. (Lapponia).

Fem. Pusillus, vix $1\frac{1}{2}$ lin. long. Parum pubescens, subopacus niger. Palpi, mandibulae, labrum et punctum rotundum in medio faciei sub antennis, flava. Metathorax subpunctulatus, vix cancellatus. Abdomen postice subcompressum, segmentis primo convexo, et secundo basi, scabris, striis nullis. Cauda brevis, exserta, erecta. Alae hyalinae, stigmatate stramineo, squamula flava. Pedes ut in diagnosi, trochanteribus anterioribus flavis.

Obs. Ad hanc Subdivisionem numerantur quoque *Pimpla strigator* FABR. Piez. et *Bassus elegans* GRAY., sed haec Sueciae inferioris incolae in Lapponia vix habitant.

Subdiv. 3. Abdomen subsessile, ovatum, segmento primo subdepresso, subaequilato. Antennae rectae.

30. T. clypeatus: niger, coxis concoloribus, ore, antennarum articulis 3, 4 subtus, flavis, pedibus rufo-testaceis, areola triangulari, sessili. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius; ad Juckasjervi in Betulae albae foliis d. 1. Jul. inveni (Lapponia Suecica).

Fem. Minimus in hoc genere, vix $1\frac{1}{2}$ lin. longus. Abdomine ovato, basi subito coarctato, distinctus. Vix pubescens, subnitidus niger. Partes oris pallidae, mandibulis apice piceo, clypeo subelevato nitido nigro. Metathorax subconvexus brevis, parum cancellatus. Abdomen a latere visum, apice subelevatum; cauda aut apicem abdominis infra evanescente, longitudine quintae partis abdominis, et apicem ejus non excedente, recurva. Alae hyalinae, stigmatate fusco; areola triangulari, latere exteriori subobsoleto. Squamula flava. Pedes fulvo-testacei, coxis nigris, summo apice pallido.

Metopius.

GRAY. Ichneum. Eur. Gen. 7. PANZ. *Peltastes* ILLIG.

Genus „antennis elongatis validis, supra medium faciei insertis, abdomine sessili, scabro, scutello quadrangulati, angulis apicalibus acutis, areola alarum triangulari, cauda abscondita,“ distinctum, species tres Sueciae, scilicet: *M. necatorius* GRAY. FABR. (*Ichneumonem Vespoides* PANZ. Fn. Germ.), *M. micratorius* GRAY. FABR. et *M. dentatum* GRAY. FABR., comprehendens, in Lapponia forte peregrinum.

15. Banchus. FABR.

GRAY. Ichn. Europ. Gen. 9. FALL. FABR. PANZ. *Ichneumon* LINN.

Corpus majoris magnitudinis, oblongum, (in nostris) glabrum. Antennae elongatae, apice involutae. Abdomen sessile, cultratum, compressum, ventre carinato. Areola alarum triangularis, sessilis. *Color* corporis niger, pedum rufus, pictura thoracis et abdominis interdum fasciata aut maculata, flava, rarius rufa. *Motu* agilis. *Habitatio* imaginum in Umbellatis et foliis fruticum; feminae saepe in terra currunt, erucas investigaturae; larvae intra corpus aliorum insectorum degunt; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* externa vix ulla. Mares et feminae simillimi aegre dignoscuntur, facta vero intra digitos compressione abdominis

erumpitur ex ano *maris* genitale parvum intra duas lamellas, et ex apice abdominis *feminae* stylus brevis fere rectus intra duas lamellas styloque alio subulato suffultus. (Spec. Scand. 6 in Museo meo adsunt).

1. B. volutatorius: niger, capite thoraceque flavo-variegatis, scutello mutico, flavo, abdominis medio flavo-fulvo-fasciato, pedibus fulvis, posticis coxis nigris, tibiartum tarsorumque articulorum summo apice fusco. ♂.

Ichneumon volutatorius LINN. Fn. Sv. 1591. Diagn. certe. *Banchus falcator* FABR. Piez. 125. 6. GRAY. Ichn. 3. 385.

4. ♀. (♂?) Banch. pictus. PANZ. Fn. Germ. 71. f. 18. Hab. in Lapponia passim. (Lappon.-Ostrog. freq.; Scan. rar.)

Mas verus. Longit. 5—6 linear. Os et facies flava, punctis et linea media nigris. Antennae subfuscae. Abdominis basis et apex nigrae, hic maculis flavis. Alae flavedine subtinetae. Coxae anteriores flavae, posticae nigrae, interdum fulvo-maculatae.

2. B. pictus: niger, capite thoraceque flavo-variegatis, scutello spinoso flavo, abdominis segmentis fasciis marginalibus latis flavis, pedibus fulvis, posticis coxis nigris, tibiartum tarsorumque articulorum apice fusco. ♂.

FABR. Piez. 129. 12. (exclus. Syn. PANZ.) GRAY. Ichn. 3. 350. 3. ♀. *Ichneumon volutatorius* LINN. Fn. Sv. 1591. descript.

Hab. in Lapponia cum priori rarius (Lapp.-Ostrog. pass. Scan. rar.).

Mas. Praecedenti affinis et similis, paullo minor, scutello spinoso, alis magis hyalinis et abdominis sequentis basi fascia nigra, distincta. — Vix sexum femineum huius speciei inter plura individua invenire mihi contigit.

3. B. venator: scutello mutico niger, coxis concoloribus, ore abdominisque segmentis 1—3 singulo, dorso macula, ferrugineis, pedibus fulvis, posticis tibiartum tarsorumque articulorum apice nigricante. ♀.

FABR. Piez. 126. 1. *Ichn. venator* LINN. Fn. Sv. 1612. ? *Banchus falcator* GRAY. 3. 385. 4. ♂. (♀?).

Hab. in Lapponia passim. (Lapp.-Ostrog. freq. - Scania raris.).

Mas. et *Fem.* Prioribus paullo major, longitudine 5—7 linear. Os testaceum, palpis labialibus et mandibularum basi apiceque, nigris. Antennae subfuscae plerumque ferrugineae. Abdominis segmenta 1 macula apicali, 2 disco magis vel minus late, 3 macula basali, ferrugineis; venter basi pelliceo-ferrugineus. Alae flavedine tinetae. Pedes ut in diagnosi.

Not. Ni valde fallor individua et mascula et feminea notis, quales in descriptione huius generis indicavi, dignota ex hac specie inveniri, unde *Banchus venatorem* nostrum ut alterum tantum sexum *Banch. volutatorii* considerare non potui, invito Cel. GRAYENHORST, qui has duas species sexu tantum esse distinctas contendit.

Obs. Ad hoc genus pertinent quoque sequentes species Sueciae, scilicet: *B. compressus* FABR., *B. hastator* FABR., et *B. monileatus* GRAY., in Lapponia non habitantes.

16. Ophion. FABR.

GRAY. Ichneumonol. Gen. 10. FABR. FALL. *Ichneumon* LINN. LATR.

Corpus majoris aut mediae magnitudinis, elongatum, glabriculum, metathorace saepe pubescente. Antennae elongatae, tennes. Abdomen compressum, falcatum, longe petiolatum, supra carinatum, segmento secundo ventrali conspicuo, segmenti primi parte apicali depressa, subquadrata. Areola alarum nulla; area costalis ultima elongata. *Color* niger, testaceus, abdomine saepe rufo-fasciato. *Motu* agilis. *Habitatio* imaginum in foliis fruticum; larvarum in larvis pupisque aliorum insectorum, in quorum cute vel superficie corporis ova deponunt feminae; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia* sexus ex abdominis, a latere visi, apice in mare angustiore ano acutiore, in femina latiore ano fere recta truncato, externe mox detegitur; appendices caudales in utroque sexu subsimiles subexsertae; aculeus (cauda) feminae rectus, brevis, vix ultra septimam vel octavam abdominis partem productus. (Spec. Scand. 12, *Campoplegibus* ab hoc genere remotis).

Subdiv. 1. Alae amplae, areola nulla, loco ejus nervi angulum acutum formant. Antennae longitudine fere totius corporis *Ophion* genuinus GRAY.

Abdominis segmenti primi apex subquadratus, parte antica tenui latior segmentoque secundo aequaliter crassus.

1. O. luteus: luteo-testaceus, orbita oculorum flava, mandibularum apice, oculis et stigmatibus fuscis, nervo e stigmatibus testacei medio oblique excurrente, recto. ♂.

FABR. Piez. 130. 1. GRAY. Ichn. 3. 692. 136. ♂. *Ichneumon luteus* LINN. Fn. Sv. 1628.

Hab. in Lapponia sylvatica passim; occurrit etiam in inferalpinis Finmarkiae ibique usque ad Bossekop prope Alten locis paludosis d. 6. Aug. individua aliquot feminea legi. (Lapp.-Scania. freq.).

Mas. et *Fem.* Longit. 5—9 linear. Thorax dorso bistratus. Metathorax postice subdeclusus; elevatim striatus. Alae subhyalinae, stigmatibus stramineis. Femina mare saepe paullo major.

2. O. ventricosus: rufus, antennis testaceis orbita oculorum flava, mandibularum abdominisque apice, oculis, regione circa stigmata, maculis pectoris, metathoracis et coxarum posticarum, nigris, alis flavedine tinctis, nervo e stigmatibus medio oblique excurrente basi subcurvo. ♀.

GRAY. Ichn. 3. 702. 141. ♀.

In collectione Domini Pastoris KOLSTRÖM in Muonioniska hanc speciem ut Lapponiae incolam vidi, mihi tantum in Suecia inferiori obviam. (Lapp.; Ostrog. rar. Scan. freq.).

Mas. et *Fem.* Longit. maris 4½—6, feminae 6—7 linear. Macula verticis nigra saepe usque ad antennas et intra antennas extensa. Maculae ingrae in colli lateribus et coxis posticis evidentes; punctum thoracis ante collum, sternum et metathorax supra magis, vel minus, etiam nigra sunt. Nervulus e stigmatibus excurrentis ad basin seu iuxta stigma paullo curvatur.

Obs. Hae etiam refertur *O. obscurus* FABR. in Suecia inferiori, sed vix in Lapponia habitans.

Abdominis segmenta 1 et 2 subaequalia, elongata, angustissima, petioliformia.

3. O. ramidulus: luteo-testaceus, facie flava, mandibularum abdominisque apice, oculis et stigmatibus, nigris, alis subpilosis, area costali media aream subcentralem ovalem vitreo-hyalinam nudam bipunctatam includente. ♀.

FABR. Piez. 131. 2. GRAY. 3. 699. 139. ♂. *Ichneumon ramidulus* LINN. Fn. Sv. 1692.

Hab. in Lapponia rarius. (Lapp.-Ostrog.-Scan. pass.)

Mas. et *Fem.* Magnitudo *Oph. lutei* eique similis, segmentorum abdominis basali forma ut et area alarum bipunctata distinctus. Oculi in mortuis saepe glanci. Metathorax parum convexus, stria transversa elevata unica tenui. Alae hyalinae, stigmatibus et nervis testaceis; pilosisculae; area intermedia subcostalis includit aream minorem sub stigmatibus locatam, ovalem, nudam, vitreo-hyalinam, punctis et maculis duabus membranaceis stigmatibus colore, interiore majore subeordata s. subtriangulari, exteriori punctiformi.

Subdiv. 2. Alae breves; areola nulla, loco ejus nervus brevis rectus perpendicularis aream costalem ultimam et aream inferiorem connectit. Antennae vix dimidio corpore longiores. Abdominis segmenta 1, 2 aequalia longissima, angustissima, petioliformia. Pedes longi, graciles, tarsis posticis crassiusculis. *Anomalon* (Subgenus 3 *Ophionis*) GRAY. — Genus sine dubio proprium et distinctum.

4. O. circumflexus: niger, coxis concoloribus, maculis facialibus, scutello tarsisque posticis flavis, antennis abdominisque rufis, hoc apice nigro, pedibus rufo-testaceis, posticis femorum tibiartumque apice nigro. ♀.

Mas: ore et facie tota sub antennis, flavis; minor, appendicibus caudalibus parum exsertis.

Fem.: palpis, mandibularum apice vel medio, labro et clypei disco testaceo, orbita oculorum faciei et macula elongata sub antennis, flavis; major, appendicibus caudalibus et aculeo exsertis, brevibus.

Var. a. ♀. scutello flavo.

FABR. Piez. 133. 15. ♀. GRAY. Ichn. 3. 643. 112. ♀.

Ichneumon circumflexus LINN. Fn. Sv. 1631. ♀.

Var. b. scutello nigro.

GRAY. l. c. var. 1. ♀.

Hab. in Lapponiae sylvis passim; varietas b capta ad Finkrog Nordlandiae septentrionalis, ubi femina die 25. Jul. e pupa *Noctuae* egressa. (Lappon.-Ostrog. freq.; in Scania a me nudum visus).

Mas. et *Fem.* Longitudo maris 7—8, feminae 8—9 linearum. Antice pubescens punctatus. Antennarum articuli 1—3 nigri. Scutellum flavum aut nigrum. Metathorax subdepressus. Abdominis segmentum secundum dorso nigro-lineatum. Alae flavedine tinetae. Reliqua ut in diagnosi.

Var. mas rariss., facie ut in femina picta; variat etiam femina scutello rufo.

5. O. pubescens: antice pubescens niger, antennis et coxis concoloribus, facie flava, abdomine rufo, basi apiceque nec non segmenti secundi dorso, nigris, pedibus flavo-testaceis, anterioribus femorum latere postico, posticis femoribus tibiisque apice, nigris. ♂.

Vix *Oph. Fibulator* GRAV. Ichn. 3. 681. 131.? ubi caput maris palpis, clypeo, macula faciei orbitisque oculorum externalibus testaceis, et mandibulis orbitisque oculorum externalibus rufis describitur, quale nostro *Oph. pubescens*, in ceteris omnibus *O. Fibulatori* simili, non competat.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Wittangi d. 14. Jun. tantum inventus. (Lappon. Suecica.)

Mas. Longit. circiter 7 lineas. Punctatus. Caput nigrum, palpis, mandibularum medio, clypeo et facie tota sub antennis, flavis. Metathorax subdepressus. Alae subhyalinae, stigmate testaceo, squamula (tegula) nigra. Nervus ille transversus, qui ex area costali ultima excurrit et aream specularem connectit cum ipsius anguli apice areae specularis coincidit, nec ut in affinis paullo ante apicem areae connectens. Coxae nigrae. Pedes anteriores flavi, trochanterum et femorum latere postico macula nigra; postici flavo-testacei, trochanteribus basalibus, femorum tibiisque apice tarsorumque articulis 1, 2 extus, nigris, geniculis rufis.

6. O. flaveolatus: niger, ore, facie, pedibus anterioribus totis tarsisque posticorum flavis, abdomine rufo, apice et segmenti 2di dorso, nigris, pedibus posticis fulvis, trochanteribus basalibus tibiisque apice nigricantibus. ♀.

Var. a. ♂. coxis posticis nigris.

GRAV. Ichn. 3. 664. 122. ♀.

Var. b. ♂. coxis posticis rufis.

GRAV. l. c. var. 2. ♀.

Hab. in Lapponia haud frequens. (Lappon.-Scan. pass.). *Mas.* et *Fem.* Long. $3\frac{1}{2}$ —5 lin. Antice subpubescens. Os, pars genarum infera, facies, punctum verticis juxta oculos utriusque antennarumque scapus subtus, flava. Antennae basi subtus obscurae rufae. Metathorax depressus. Alae hyalinae, stigmate testaceo, squamula flava. Nervus transversus ex area costali ultima excurrens fere cum angulo areae specularis coincidit, seu hanc paullo ante apicem connectens. Appendices caudales feminae longitudine tertiae partis abdominis, testaceae, maris brevissimae. — Variant individua in Suecia inferiori frequenter, in Lapponia rarissime, abdominis dorso toto lineae, et metatarso postico basi, nigris. Varietatem vero Sueciae, capite toto flavo, verticis macula tantum nigra in Lapponia non vidi.

Obs. Sub hac divisione militat etiam *Oph. biguttatus* GRAV. ad Fannam Suecicam certe, sed vix ad nostrum pertineas, saltem mihi in Lapponia non obvis.

17. Campoplex. GRAV.

(Subgen. 1. Ophionis) GRAV. Ichneumonol. Gen. 10. Fam. 1. P. 3. p. 453. *Ophion* FABR. FALL. *Ichneumon* LINN.

Corpus mediae, raro majoris magnitudinis, elongatum, subglabrum, metathorace pubescente. Antennae subfiliformes, dimidio corpore paullo longiores. Abdomen compressum falcatum, longe petiolatum; supra (in nostris) carinatum, segmento secundo ventrali conspicuo; segmenti primi parte apicali convexiuscula (nec ut in *Ophione* depressa). Alae mediocres, areola triangulari. Area costalis ultima elongata. Pedes mediocres. *Color* corporis niger, testaceus, pedum et fasciarum abdominis saepe rufo. *Motus, habitatio et differentia* saepe ut in *Ophione*. (Spec. Scand. 10 mihi cognitae).

1. C. Falcator: niger, coxis concoloribus, abdominis medio pedibusque rufo-vel flavo-testaceis, femoribus intermediis basi, posticisque totis nigris, alis fuscedine tinctis, areola subpetiolata. ♀.

Ophion Falcator FABR. Piez. 136. 28. *Campoplex pugillator* GRAV. Ichn. 3. 606. 102. (exclus. Syn. LINNAEI et forte *Oph. nitidulatore* PANZ.?) An etiam *Campoplex mixtus* GRAV. Ichn. 3. 601. 101.?

Var. a. ♂. tarsis posticis nigris.

Var. b. ♀. tarsis posticis testaceis.

Hab. in Lapponia passim (Lappon.-Ostrogothia var. b. Scan. var. a. freq.).

Mas. et *Fem.* Magni in hoc genere, praesertim femina, quae longitudinem saepe 8—9 lineas, attingit. Subpubescens, punctatus, abdomine laevi. Palpi et mandibularum medium testacea. Metathorax postice retusus. Abdomen a latere visum, a petiolo ad apicem sensim dilatatum, segmento 1 nigro, 2 rufo dorso nigro, 3, 4 totis rufis, 5 rufo, margine apicali magis vel minus late, raro toto infusato, 6, 7 nigris. Cauda subexserta, longitudine dimidia lineae. Alae fuscato-hyalinae, squamula s. tegula (puncto

parvo ante alas FABR.?) saepius flava. Pedes antici flavo-testacei, coxis basi nigris; intermediis testaceis, coxis, trochanteribus et femorum latere infero nigris, postici nigri, genibus, tibiis tarsisque testaceis. Color abdominis et pedum rufus saepe in flavum abit, et tibiae imprimis flavescunt, praesertim in varietate a.

2. C. Pugillator: niger, coxis concoloribus, abdominis segmentis 2—4 pedibusque rufis, horum posticis femoribus nigris, tibiisque summa basi et apice fuscis, alis hyalinis, areola petiolata. ♀.

Var. a. ♂. pedum intermediorum coxis, trochanteribus et femorum basi, nec non tarsis posticis, nigris.

GRAV. Ichn. 3. 606. 102. ♀. (exclus. Syn. *Ophione Falcator* FABR. et *Oph. nitidulatore* PANZ.) *Ichneumon pugillator* LINN. Fn. Sv. 1624. ♀. Descript. *Ophion compensator* FABR. Piez. 139. 41. ♀.

Var. b. ♂. pedibus anterioribus totis flavis vel flavo-ferrugineis, posticis tibiisque summo apice et tarsis infusatis. *Ichneumon pugillator* LINN. Fn. Sv. 1624. diagnos.

Hab. in Lapponia Tornensi et Kemensi per partem sylvaticam, tota aestate frequens; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae, et ad Dyröen die 21. Jul. inveni. (Lapponia-Scania vulgaris).

Mas. et *Fem.* Priori affinis, plerumque duplo minor, sed variat magnitudine 3—6 lineas longus. Frons griseo-pubescentis. Palpi et mandibulae flavae. Metathorax retusus. Abdomen ut in priori constructum, segmentis 1 nigro, 2 rufo dorso basi nigro, 3 rufo, 4 rufo apice saepe macula nigra, 5—7 nigris. Cauda feminae subexserta, longitudine dimidia lineae. Alae hyalinae, stigmate et squamula stramineis aut fuscis. Pedes ut in diagnosi.

Obs. Huic generi subjiciuntur, me iudice, species Sueciae antennis longioribus: *Ichn. (Paniscus) GRAV. glaucopterus* LINN., *Ichn. inculcator* LINN., *Paniscus* (Subgenus *Ophionis*) *virgatus* GRAV., *Paniscus testaceus* GRAV., (seu *Ichn. luteus* ROSSI Fu. Etrusc. *Ichn. ramidulus* SCHARFENB.), et antennis brevioribus: *Ophion nitidulatore* FABR. et PANZ., in Lapponia a me non visae.

18. Porizon. FALL.

FALL. Disposit. Hymen. Gen. 19. — Spec. GRAV. — *Ophion* FABR. *Ichneumon* LINN.

Corpus minoris magnitudinis, oblongum, subglabrum. Antennae subfiliformes longitudine dimidii corporis aut paullo longiores. Abdomen falcatum, petiolatum, petiolo basi angusto; segmentis 2 et 3 ventralibus conspicuis, ultimis dorsalibus dilatato-compressis. Alae mediocres, areola aut triangulari aut nulla; area costalis ultima brevior quam in *Ophione* et *Campoplege*, h. e. longius ante apicem alae cessans, subtriangularis, subrectangularis angulo recto stigmati magno fere apposito. Nervus, qui ex areola aut ex loco ejus in radicem alae excurrit, reliquis tenuior est et interdum obsoletus, vix conspicuus. Pedes mediocres. Cauda exserta. *Color, motus et habitatio* ut in *Ophione*. Larvae viciantur in aliorum insectorum, praesertim *Lepidopterorum* erucis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia* saepe in maris abdomine angustiore, feminae paullo crassiori et cauda distincte exserta dimidio abdomine saepe longiori, sursum flexa mox invenitur. (Spec. Scand. 24 et ultra in collectione mea adservantur).

Subdiv. 1. Areola alarum adest. Area costalis ultima oblongo-triangularis, obtusangula. Pedum coxae nigrae.

1. P. Erucator: niger, mandibulis palpisque albidis, pedibus fulvescentibus, tarsis posticis fuscis, areola petiolata. ♀.

Hab. in Lapponia passim; inter Muonioniska et Kengis mens. Aug. frequenter (Lappon.-Scania vulgariss. in erucis Papilionis Brassicae, quas unica larva saepe destruit; mens. Augusto e pupa egreditur).

Mas. et *Fem.* 2 saepius 3 lin. long. raro ultra. Frons sericeo-pubescentis. Metathorax postice retusus, stris elevatis. Alae hyalinae, stigmate stramineo aut fusco, tegula flava. Nervus ab areola excurrens obsoletus. Trochanteres antici fulvi, posteriores vel toti vel apice nigri.

2. P. annulator: niger, palpis mandibulisque albidis, pedibus fulvis, posticorum tibiis albis nigro-annulatis, areola petiolata. ♀.

Hab. cum praecedente passim. (Lappon.-Scan. freq.).

Mas. et *Fem.* Priori affinis ejusque saepe magnitudine, sed variat etiam duplo minor; differt ab illo tantum pedum posticorum

pictura. Pedes postici: coxis et trochanteribus nigris, femoribus fulvis, raro basi fuscis, tibiis testaceis aut albis basi apiceque nigris, tarsis saepius nigris, articulis basi albo, raro totis nigris, immaculatis. Tarsi intermediorum etiam plerumque albidis fusco-annulati. In minoribus individuis trochanteres pedum anteriorum toti, posticeorum apice, flavi.

3. P. mediator: niger, palpis mandibulisque albidis, abdominis segmentis 2, 3 margine et lateribus ferrugineis, pedibus anterioribus fulvis, tibiis posticis testaceis, areola subpetiolata. ♂♀.

Hab. cum prioribus rarius. (Lapp.-Ostrogoth. freq.).

Mas et Fem. Majoribus individuis *Por. Erucatoris* aequalis, colore abdominis et pedum posticorum fere uice distinctus. Trochanteres maris plerumque flavi, feminae nigri. Femora postica nigra, summa basi rufa. Tibiarum posticarum apex niger. Abdominis segmenta 2, 3 margine apicali in ♂ anguste, in ♀ late ferruginea; segmenta eadem in utroque sexu lateribus late, et in femina segmenta analia etiam lateribus, ferruginea.

Not. In Suecia inferiori variant hujus speciei individua areola alarum subpetiolata et distincte petiolata.

4. P. raptor: niger, palpis mandibulisque albidis, abdominis medio pedibusque rufis, areola petiolata. ♀.

Hab. in Lapponia forte rarissime, femina tantum unica mihi ibi obvia, sed in Gottlandia et Ostrogothia utrumque sexum in copula inveni. (Lapp.-Scan. pass.).

Fem. Magnitudo et affinitas *Por. annulatoris* No. 2. Metathorax subcancellatus. Abdominis segmentum 1 nigrum, 2 nigrum margine rufo, 3 rufum basi fascia uigra, 4 rufum margine apicali in medio nigro, reliqua nigra; cauda feminae longitudine tertiae partis abdominis. Alae hyalinae, stigmatate et tegula testaceis (in Gottlandicis speciminibus stigmatate fusco). Pedes fulvi, coxis et trochanteribus nigris, his apice rufis; postici tibiaram apice tarsisque infuscatis.

Not. In individuis Suecicis trochanteres anteriores saepius fere toti flavescetes, et abdominis segmentum 4tum totum rufum, in utroque sexu. Alarum stigma quoque plerumque fuscum. De cetero Lapponicis simillima.

5. P. marginellus: niger, palpis mandibulisque testaceis, abdominis segmentis 2—4 margine ferrugineis, pedibus fulvis, areola petiolata. ♀.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae rarius; ad Björkvik juxta Ofotenfjord d. 15. Jul. inveni. (Lapponia Norvegica).

Fem. Magnitudo *Por. mediatoris* eque simillimus, et vix uisi femoribus posticis rufis ab illo differt. Palpi et mandibulae fusco-testaceae. Abdominis segmenta 2—4 margine et 3tium etiam lateribus late, ferruginea. Cauda longitudine tertiae partis abdominis, nigra. Alae hyalinae, stigmatate et radice subfuscis, areola distincte petiolata. Trochanteres nigri, apice rufi. Tarsi postici apice fuscis.

6. P. fumipennis: niger, mandibulis palpisque rufo-testaceis, abdomine apice ferrugineo, pedibus rufis, alis hyalino-fumatis, areola sessili. ♀.

Hab. in Lapponia Kemensi juxta flumen Tornense, mense Augusto, rarius. (Lapponia).

Fem. *Por. mediatoris* magnitudinis aequalis et ei affinis, differt imprimis partibus oris rufescentibus (nec albidis), femoribus posticis fulvis, abdomine postice ferrugineo, et alis magis infuscatis praesertim in medio, stigmatate nigricante areolaque majori, triangulari s. subquadrangulari, uigine petiolata. Alae breves. Abdomen nigrum, segmentis 4—7 ultimis ferrugineis, singulo basi macula media infusca. Cauda fere dimidii abdominis longitudine. Trochanteres nigri, apice infuscatis.

7. P. borealis: niger, palpis mandibulisque albidis, pedibus fulvis, femoribus intermedii medio, posticis totis, nigris, tibiis tarsisque posterioribus albis nigro-annulatis; areola petiolata. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, inter Muonioniska et Kengis medio mensis Augusti captus. (Lapponia).

Fem. Parvus, minoribus individuis *Por. annulati* aequalis et similis, colore pedum distinctus. Metathorax convexus, cancellatus. Cauda longitudine fere abdominis. Alae subhyalinae, stigmatate nigricante; radice et tegula albidis. Pedes fulvi, coxis et trochanteribus nigris, his dimidietate apicali flava; antici immaculati; intermedii femoribus versus basin late fuscis, tibiis albo-testaceis, apice fuscis; postici femoribus nigris, tibiis albis, annulo basali apiceque nigro-fuscis, tarsis albidis, articulis apice fuscis.

8. P. obsoleter: niger, abdomine nigro-fusco, pedibus fusco-testaceis; areola triangulari, nervo exteriori nervoque in apicem alae excurrente, obsoletissimis. ♂.

Hab. in Nordlandia septentrionali rarissime; in monte subalpino Lyngen die 26. Jul. 1821, uice inventus. (Lapponia).

Mas. Magnitudo praecedentis. Niger. Maudibulae et palpi fuscae.

Antennarum articulus tertius s. basis flagelli) basi annulo angusto rufo. Metathorax postice declivus. Abdomen stramineo-fuscum, subpellucidum, petiolo tenui, nigro. Alae hyalinae, stigmatate fusco, radice et tegula (squamula) pallidis. Areola triangularis, nervo vero exteriori valde obsoleto; curvus quoque, qui ex areola in apicem alae excurrit obsoletissimus est, et saepe vix ejus vestigium conspicitur. Pedes testacei, coxis et trochanteribus basi nigris; antici pallidiores, postici femoribus fusco-testaceis.

Subdiv. 2. Areola alarum nulla. Area costalis ultima magna, triangularis, saepius exacte rectangularis. Nervi 2 ex area speculari in marginem apicalem alae excurrentes plerumque valde obsoleti. *Porizon*es genuini GRAY.

9. P. minator: niger, ore abdominisque medio rufis, pedibus fulvis, posteriorum coxis et trochanteribus basi nigris. ♂.

GRAY. Ich. 3. 765. 169. ♀?

Hab. in Lapponia rarissime, inter Muonioniska et Kengis die 20 Aug. inveni. (Lapponia —?).

Mas. Longit. fere 3 lineas. Subpubescens niger. Os piceo-rufum. Metathorax convexiusculus, rugulosus, subcancellatus. Abdomen compressum, a latere visum lanceolatum, petiolo filiformi; nitidum nigrum, segmento secundo rufo, basi infuscato, 3 rufo, margine apicali nigro, 4—7 nigris margine apicali fusco-castaneis. Alae hyalinae, stigmatate nigro, radice et tegula fusco-stramineis. Pedes medioeres fulvi, antici coxis basi fuscis, posteriores coxis et trochanteribus basi nigris.

Not. De Synonym. GRAVENHORST. dubius sum. Noster differt magnitudine paulo majore, et sexu; in ceteris similis v. detur.

10. P. exhauster: femoribus validis nigris, coxis concoloribus, ore piceo, abdomine rufo, petiolo nigro, ano infuscato, pedibus fulvis. ♀.

Ophion exhauster FABR. Piez. 135. 22. ♀. PANZ. Fn. Germ. 107. f. 8. ♀. certe. An quoque sub *Por. hostilis* GRAY. 3. 753. 161. aut sub *Por. harpurus* GRAY. 3. 755. 163. latet? Hab. in Lapponia sylvatica rarius. (Lapp.-Ostrog. freq. — Kiliae, teste D. FABR.).

Fem. Longit. 3—3½ lin. Punctulatus, subpubescens niger. Mandibulae et palpi rufo-piceae. Antennarum articulus secundus subtilis piceus. Metathorax convexus non cancellatus, apice truncato-declivus. Abdomen crassiusculum, a latere inspectum a petiolo ad apicem sensim dilatatum, subtriangulare; laevissimum nitidum glaberrimum, petiolo s. segmento primo basi filiformi, apice dorso subquadrato, non canaliculato, toto nigro; 2do ferrugineo, basi macula nigra; reliquis segmentis rufis, 6, 7 dorso infuscatis. Cauda longitudine fere abdominis, nigra, sursum distincte curvata. Alae fumato-hyalinae, stigmatate nigro, tegula picea. Pedes fulvi, coxis et trochanteribus basi nigris, femoribus praesertim posticis tibiarum longitudine crassis, subcompressis.

11. P. dissimilis: niger, coxis posterioribus concoloribus, ore, antennarum basi pedibusque testaceis, abdominis segmento secundo piceo-nigro. ♂.

GRAY. 3. 774. 171. ♂? ♀?

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, in Pinetis ad Wiltangi d. 15. Jun. captus. (Lapponia —?).

Mas. Longit. fere 2 lineas. Subtilissime punctulatus niger, parum pubescens, facie griseo-subsericeo-pubescente. Palpi, mandibulae et labrum testaceae. Antennae longitudine vix dimidii corporis, parum curvatae, pubescentes, fusco-piceae, scapo rufo-testaceo, versus apicem uigricantes. Metathorax brevis, non cancellatus, postice truncatus, ambitu stria elevata. Abdomen subcompressum, elavatum, petiolo filiformi versus apicem parum crassiori; nitidum nigrum, segmento 2do nigro-piceo. Alae hyalinae, stigmatate nigricante, radice et tegula pallidis. Pedes flavo-testacei, coxis posterioribus nigris, apice testaceis, coxis anticis basi fuscis.

12. P. albipennis: niger, coxis concoloribus, ore piceo, alis albis, stigmatate fusco, pedibus testaceis, posterioribus femoribus medio tibiisque apice fuscis. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime; non nisi in gramine ad Bossekop prope Alten Finnmarkiae occidentalis die 5. Aug. inveni (Lapponia Norvegica.).

Mas. Longitudo praecedentis, sed fere angustior, cylindricus. Subtilissime punctulatus, parum pubescens, niger. Palpi, mandibulae et labrum rufo-piceae. Antennae longitudine dimidii corporis, tenues, filiformes, rectae, undae, nigrae. Metathorax elongatus, cancellatus. Abdomen in mortuo compressum, petiolo tenui, apice convexo; a latere visum a petiolo ad apicem ventre sensim latius, nigrum, ventre fusco-testaceo. Alae albae, stigmatate nigricante, radice, tegula et nervis tenuibus, pallidis, his apicalibus obsoletissimis. Pedes medioeres, testacei, coxis et trochanteribus nigro-fuscis; intermedii femoribus basi et tibiis apice fuscis; postici femoribus totis, tibiarumque summa basi et apice late, fuscis.

13. P. saltator: niger, coxis posticis concoloribus, ore et antennarum basi rufescentibus, harum articulo primo nigro, pedibus testaceis, femoribus posticis infuscatis. ♀.

GRAV. Ichn. 3. 777. 173. ♂♀. — An quoque FABR. Piez. 137. 34?

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in fungo Betulae albae ad Juckasjervi die 3. Jul. a me lectus. (Lapponia—?).

Fem. Parvus vix $1\frac{1}{2}$ lineae longus. Parum pubescens, niger. Facies griseo-subpilosa. Palpi et mandibulae rufo-testacea. Antennae longitudine thoracis, subpubescentes nigrae, articulis 2—6 rufescentibus. Metathorax brevis, postice subtruncatus, anhu stria elevata. Abdomen subtriquetrum, petiolo tenui, e latere inspectum triangulare; nitidum laevissimum glabrum. Cauda longitudine dimidii abdominis, sursum distincte curvata. Alae ut in *Por. dissimili*. Pedes medioeres testacei, anteriores coxis fuscis; postice coxis nigris, trochanteribus et femoribus fuscis, his basi apiceque testaceis.

Not. Mas abdomine valde compresso absque cauda, pedibus interdum fuscioribus et antennis raro basi rufescentibus, in ceteris feminae similis a Cel. GRAVENH. l. c. describitur; mihi ignotus.

14. P. pygmaeus: glaber nitidus niger, antennis basi piceis, ore rufo, pedibus cum coxis testaceis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius; in Pinetis ad Muonioniska die 17. Aug. inveni. (Lapponia).

Fem. Minutus, vix ultra 1 lineam longus. Laevis. Oculi parvi. Mandibulae, palpi et labrum rufo-testacea. Antennae thoracis circiter longitudine vel paullo longiores, submoniliformes, subpubescentes. Metathorax ut in priori. Alae hyalinae, stigmatum nigro, uervis tenuibus, costali fusco, tegula fusco-testacea. Area costalis ultima et area specularis angulis in eodem fere puncto confluant, nec ut in prioribus nervo magis vel minus brevi sejunctae. Abdomen omnino ut in priori, cauda paullo longiori s. longitudine abdominis; petiolo remoto. Segmentum secundum piceo-nigrum. Pedes medioeres, toti testacei, coxis et trochanteribus parum infuscatis.

15. P. claviventris: niger, abdomine obscure ferrugineo, segmento 1 toto, 2—5 dorso ad basin nigricantibus, pedibus rufis, posticis femoribus tibiisque brevibus crassis, compressis. ♀.

GRAV. Ichn. 3. 755. 162. ♀. var. 1. (in Hungaria capt.).

Hab. in Finmarkia forte rarissime, mihi tantum in folio Salicis ad Bossekop prope Alten d. 5. Aug. obviis. (Lapp.-Ostrog. Gottl. Scan. pass.).

Fem. Longit. circiter 2 linear. Subcylindricus niger. Antennae thoracis paullo longiores. Mandibulae rufescentes. Metathorax longus cylindricus laevis, postice subtruncatus, ambitu stria tenui elevata. Abdomen clavatum, teretiusculum nitidum laeve, obscure ferrugineum, segmento 1 nigro, reliquis ut in diagnosi. Cauda quartae partis abdominis longitudine, sursum flexa. Alae hyalinae stigmatum fusco, tegula fusco-testacea. Nervi duo ex area speculari in marginem alae excurrentes magis perspicui sunt, quam in prioribus hujus subdivisionis. Pedes antici medioeres, testacei; medii medioeriter crassi, tibiis brevibus, rufo-testacei; postici femoribus tibiisque compressis brevibus, femoribus a latere ovatis, tarsis longitudine tibiis duplo et ultra excedentibus, gracilibus; toti rufi, coxis crassis piceis s. nigricantibus.

Not. GRAVENHORTH species genuina: „coxis posticis nigris“ in Suecia inferiori occurrit.

Obs. *Ichneumon moderator* LINN. Fn. Sv. ad hanc Subdivisionem etiam pertinet, in Lapponia a me frustra quaesitus.

19. Bracon. FABR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 443. FABR. FALL. *Ichneumon* LINN.

Corpus raro mediae, saepe minoris magnitudinis, interdum minutissimum, elongatum, subcylindricum, glabriusculum. Antennae elongatae, saepe valde tenues. Palpi maxillares longissimi. Abdomen subconvexum. Alae abdomine paullo longiores, areis costalibus quatuor, quarum a basi alae secunda subscoidalis est seu angulo tantum unico costam attingit. Areola quadrata aut adest, aut abest. Area specularis nulla. **Color** niger, rufo-testaceus, pictura vix ulla. **Motu** tardus: alis expandendis ante volatum ad fugam se praeparat. **Habitatio** imaginum in parietibus ligneis, saepibus, graminosis et fruticibus: ova deponunt in fructibus plantarum, praesertim Carduorum, teste LATREILLE; in larvis aliorum insectorum, quas larvae Braconis exclusae intus devorant, affirmante FABRICIO; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. **Differentia** sexus externa vix aliter observanda, quam in maris

abdomine ecaudato, feminaeque cauda saepissime elongata, lamina magna vomeriformi, ad basin plerisque tecta. (Species Scandinaviae circiter 66 in Museo meo adsunt, in plura genera commode dispescendae).

Subdiv. 1. Areola quadrata adest.

A. Corpus punctatum; linea elevata dorsalis. Abdomen saepe sessile, petiolo scilicet dilatato planiusculo. Cauda feminarum brevis.

1. B. alvearius: testaceus, oculis nigris, antennis extrorsum fuscis, metathorace et abdomine submaculatis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. corpore toto testaceo, oculis tantum nigris et antennarum apice fusco.

Var. b. ♂♀. corpore testaceo, oculis, antennis extrorsum, metathorace et interdum etiam maculis pectoris, nigris; abdomine aut nigro, disco late testaceo, ant testaceo, primo segmento basi, saepe etiam segmenti secundi lateribus, nigris.

Cryptus alvearius FABR. Piez. 90. 91. varietas hujus abdomine adhuc obscuriore videtur.

Hab. in fruticibus praesertim abietinis versus autumnum per partem sylvaticam Lapponiae passim, choreas in aëre ducens. (Lappon.-Scan. frequentiss.).

Mas. et Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ —2 lin. Subpubescens. Caput transversum. Oculi rotundato-ovati, subexserti. Antennae longitudine fere corporis. Metathorax convexus, striis elevatis praeter medium longitudinalem ordinariam nullis. Abdomen parum convexum, ventre perspicuo. Cauda parum exserta, nigra. Alae hyalinae, stigmatum stramineo, macula magis vel minus dilatata fusca. Pedes medioeres, antici praesertim flavi.

B. Linea dorsalis carinata nulla. Caput rotundatum. Abdomen oblongum vix nisi in petiolo punctatum. Cauda feminarum longe exserta.

2. B. denigrator: nitidus niger, abdomine luteo immaculato, alis nigris, lunula infra stigma albo-hyalina. ♂♀.

Var. a. Cauda feminarum corpore fere longiore.

FABR. Piez. 109. 33. (exclus. Syn. PANZ.), *Ichneumon denigrator* LINN. Fn. Sv. 1604. ♀.

Var. b. Cauda feminarum longitudine abdominis.

Ichn. *denigrator* LINN. Fn. Sv. l. c. descript. variet.

Hab. in Lapponiae parietibus et ligno antiquo passim; varietatem b. ad Muonioniska d. 17. Aug. inveni. (Lapp.-Ostrog. Gottl. praesertim var. a. freq.).

Mas. et Fem. Magnitudine variat. Mares plerumque 3, feminae 3—4½ lineas long. Subpilosus, laevis, niger. Caput rotundatum. Oculi parvi. Antennae dimidio corpore paullo longiores. Scutellum et metathorax depressa, laevis. Abdomen luteum, cauda nigra. Alae nigricantes, stigmatum, costa et tegula nigris, striga sub stigmatum albidia; areola parallelogramma. Pedes femoribus breviusculis, tibiis tarsisque longis, subhirsutis.

3. B. nigrator: nitidus niger, abdomine luteo, macula in segmento primo nigra, alis nigricantibus, lunula infra stigma albo-hyalina. ♂♀.

Ichn. *denigrator* PANZ. Fn. Germ. 45. f. 14. ♀.

Hab. cum priori rarius, mas rarissime (Lapp.-Scan. pass.).

Mas. et Fem. Statura omnino praecedentis, ei affinis et valde similis, nec differt nisi magnitudine duplo minore (feminae scilicet magnitudinem marium *Br. denigratoris* vix attingunt) ut et maculis tribus in segmento abdominis primo, nigris, saepe in unam magnam triangularem confluentibus, raro obsoletis vix perspicuis. Anis in mare interdum niger. Alae minus nigricantes, quam in priori, areola longa parallelogramma.

4. B. abdominalis: nigro-piceus, abdomine pedibusque rufo-testaceis, alis hyalinis, stigmatum magno nigricante. ♂.

Hab. in Lapponia forte rarissime, duo tantum specimina mascula in monte subalpino Skaaddavaara prope Alten Finmarkiae, in trunco Pini die 7. Augusto inveni. (Lapponia Norvegica).

Mas. Praecedente paullo minor, circiter 2 lin. longus. Subpilosus, nitidus. Caput nigro-piceum, ore et orbita oculorum interna pallidioribus. Oculi parvi. Antennae longitudine fere corporis, tenues, nigro-piceae s. nigro-fuscae. Thorax et metathorax laeves nigri, pectore antice et collari piceis. Abdomen rufo-testaceum, segmentis 3—5 dorso macula fusca obsoleta. Petiolus laevis. Alae hyalinae, in medio parum infuscae, stigmatum magno oblongo-triangulari, nigro-fusco. Areola oblongo-quadrata. Pedes validi, antici testacei; posteriores rufo-testacei, coxis posticis piceis.

Obs. Hinc Subdivisioni B. subjiuntur quoque species Fabriciae: *Br. minutator* et *Br. nominator*, in Suecia, sed vix in Lapponia occurrentes.

C. Caput compressum. Abdomen angustatum, sublineare, sessile. Cauda feminarum longe exserta.

5. **B. pallidator**: pallide testaceus, oculis et stemmatis nigris, alarum stigmatibus abdomineque infuscatis. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime (Lapp.-Ostrog.-Scan. pass.).

Fem. Long. circiter 2 lineae, angustus, linearis, parum pubescens, pallidus. Oculi rotundi, nigri. Antennae corpore paullo longiores, valde tenues, saepe infuscae, scapo testaceo. Macula stennatum uigra. Metathorax sublaevis, interdum infuscatus. Abdomen dorso planiusculo, infuscato, basi dolabrato. Cauda corpore longior. Alae hyalinae, stigmatibus pallido, macula fusca. Areola trapeziformis, subtriangularis. Pedes mediocres, toti cum coxis, flavi.

D. Abdomen petiolatum, petiolo saepe coarctato. Caput rotundatum, aut subcompressum. Cauda feminarum elongata.

6. **B. petiolator**: testaceus, oculis petioloque nigris, alarum stigmatibus pedibusque flavis. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvatica mens. Aug. rarius. (Lappon.-Scan. freq.).

Mas et Fem. Long. circiter 2 lin. Breviter pubescens, laevis. Caput rotundatum. Oculi rotundati. Antennae longitudine corporis. Thorax gibbus. Metathorax rugosus, dorso subinfuscato. Abdomen ovato-lanceolatum, basi angustum, segmento primo versus apicem dilatato, nigro, dorso dolabrato; nudum laeviusculum, nitidum. Cauda vix longitudine abdominis, fusca. Alae hyalinae, stigmatibus pallido, areola subquadrata. Pedes mediocres, toti cum coxis pallidi.

Var. b. antennis et stigmatibus alarum subinfuscatis.

7. **B. clavatus**: obscure testaceus, alis nebulosis, pedibus pallidioribus, tibiis basi albis, petiolo elongato, angusto, invari. ♂♀.

Cryptus clavatus PANZ. Fn. Germ. 102. f. 15. ♂. f. 16. ♀. certe. *Ich. exarator* LINN. Fn. Sv. 1614. forte variet. corpore obscuriore (*Cryptus mutillarius* FABR. Piez. 88. 81. secundum collectiones Suecorum, sed vix recte).

Hab. cum priori, in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. freq.).

Mas et Fem. Magnitudo et affinitas praecedentis, sed variat etiam minor. Obscure s. rufo-testaceus, subpubescens. Caput rotundatum. Palpi pallidi. Oculi rotundi, minuti. Antennae, thorax et metathorax ut in priori. Abdomen subdepressum, ovatum, laeve, segmento primo longitudine fere reliquorum simul summum, angusto, lineari, striato. Cauda longitudine totius corporis. Alae hyalinae, macula media et fascia postica versus stigma evidenter, magis vel minus obsoletis, fuscis, stigmatibus nigricante, antice albedo. Areola oblonga, trapeziformis. Pedes subtestacei, femoribus subclavatis, trochanteribus et tibiis basi albedo-pellucidis, his posterioribus macula media nigra notatis.

Variat corpore, praesertim thorace paullo obscuriori; et hic sine dubio est *Ichneumon exarator* LINNAEI genuinus.

8. **B. humeralis**: niger, ore, antennarum basi, pectoris antico abdominisque medio rufis, pedibus pallidis, stigmatibus alarum fusco. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime, mihi tantum inter Muonio-niska et Kengis d. 17—20. Aug. obvius. (Lapponia).

Fem. Magnitudo et affinitas *Br. petiolatoris* (No. 6. autea). Niger. Caput compressum. Palpi pallidi. Mandibulae et labrum rufa. Oculi ovati. Antennae thorace longiores, filiformes, ferrugineae, scapo subtus flavo; extrorsum nigrae. Facies picea. Pectus antice ferrugineum. Metathorax convexus subrugosus, cancellatus. Abdomen ovatum nitidum laeve, petiolo, basi, angusto, versus apicem sensim dilatato, scabro; nigrum, segmento secundo toto ferrugineo. Cauda longitudine abdominis. Alae hyalinae, stigmatibus pallido, macula magna nigra inscripto; areola irregulariter quadrata. Pedes mediocres, toti cum coxis flavo-testacei, postici tibiis tarsorumque articulorum apice fusco.

9. **B. rufipes**: niger, ore antennarumque basi rufis, abdominis medio nigro-piceo, pedibus pallidis, stigmatibus alarum fusco. ♀.

Hab. cum priori rarius. (Lapponia).

Fem. Praecedenti affinis et valde similis, nec differt nisi colore pectoris et abdominis. Pannulo quoque longior videtur. Thorax et pectus tota nigra, collari nigro-piceo. Abdomen ovatum, subdepressum, glabrum, nitidum, laevissimum, nigrum, segmento 1mo seu petiolo, basi angusto, versus apicem sensim dilatato, dolabrato, 2do piceo, basi rufo-piceo.

E. Caput subcompressum. Abdomen ovatum, subdepressum, nitidum laeve, sessile, petiolo brevi, subquadrato, basi parum angustato, dolabrato. Antennae filiformes. Areola alarum oblonga. Linea elevata dorsalis corporis nulla. Cauda feminarum breviter exserta. *Alysiformes*.

10. **B. borealis**: niger, coxis concoloribus, ore, pedibusque rufo-testaceis, alarum stigmatibus elongato tarsisque fuscis. ♂.

Hab. in Lapponia sylvatica, versus auctumnum, in graminosis aridis passim. (Lapp.-Botnia borealis ad Johannis Ro, freq.).

Mas et Fem. Longit. 1—1½ lineae. Niger subpubescens. Mandibulae rufae. Palpi testacei. Caput punctulatum. Oculi subrotundi, parvi. Antennae longitudine corporis, articulo tertio (flagelli primo summa) basi ferrugineo. Metathorax subrugoso-punctatus. Cauda brevis, vix sextae partis abdominis longitudine. Alae hyalinae, stigmatibus elongato, angusto, fusco. Pedes validi, rufo-testacei, coxis et trochanteribus basi nigris, tarsis fuscis.

11. **B. tibialis**: niger, pedibus concoloribus, tibiis basi flava, stigmatibus alarum breviori, fusco. ♀.

Hab. in Nordlandiae septentrionalis inferalpinis rarissime; in alpe Lyngen d. 26. Jul. inveni. (Lappon. Norvegica).

Fem. Statura corporis et structura partium ut in praecedente, coque parum longior. Totus niger, tibiis basi et geniculis anticis tantum flavo-testaceis. Cauda longitudine 4tae partis abdominis. Alae hyalinae, stigmatibus medioeri, sed breviori et latiori quam in praecedente; nigro.

12. **B. pusillator**: niger, ore rufo, pedibus flavo-testaceis, stigmatibus alarum breviori, fusco. ♂.

Hab. cum priori aequae rarus, in alpe scilicet Lyngen unicum tantum specimen d. 26. Jul. inveni. (Lapp. Norvegica).

Mas. Minutus, *Br. boreali* (No. 10) fere duplo minor, vix ultra ½ lineae longus. Nitidus niger. Partes oris ferrugineae. Antennae longitudine fere corporis, subfiliformes, nigrae, articulo 3tio summa basi rufo. Corpus totum ut etiam metathorax et petiolus, ni valde fallor, laevis sunt. Alae hyalinae, certo luminis situ metallicae nitent, stigmatibus angusto et parum elongato, subfusco. Areola longa, parallelogramma. Pedes medioeres, flavo-testacei, coxis anticis piceis, posticis nigris.

13. **B. minutissimus**: niger, antennarum basi rufescente, pedibus totis pallidis, alarum area costali ultima maxima, stigmatibus nullo. ♀?

Hab. in Nordlandia septentrionali rarissime; ad Björkvik die 14. Jul. unicum individuum a me captum. (Lapponia Norvegica).

Fem. Minimus nostratum hujus generis, parum ultra ¼ lin. longus. Laevis, nitidus, niger. Caput subrotundatum. Partes oris piceae. Palpi testacei. Antennae corpore paullo longiores, subpubescentes, nigro-fuscae, scapo rufo-testaceo. Abdomen oblongum, petiolo subangustato. Anus acutus sexum femineum prodere videtur, quando exserta nulla. Alae hyalinae, stigmatibus nullo. Area costalis ultima magna a medio costae incipit, usque ad apicem alae ducta. Pedes elongati, toti cum coxis flavi seu pallidi. **Obs.** Plures species in Suecia inferiori habitant, ad diversas phalanges hujus subdivisionis apte referendae, quas vero in Lapponia frustra quaesivi.

Subdiv. 2. Areola alarum nulla.

A. Area costalis ultima in apicem alae descendens.

14. **B. tipulator**: niger, ore, antennarum basi pedibusque testaceis, abdominis medio piceo, ventre livido; alis albo-hyalinis, stigmatibus fusco aut fusco-testaceo. ♂♀.

Mas: ano stylis brevibus parum exsertis, alis amplis albidis, stigmatibus genio, fusco.

Fem.: cauda longitudine 3tae partis abdominis, alis albedo-hyalinis, stigmatibus simpliciter, fusco.

Hab. in Lapponia sylvatica mense Augusto passim. Mares tempore vespertino, sole adhuc lucente et tempestate serena, juxta sylvas choreas more Tipulariarum ducunt. Feminam viventis, odorem similem fere ut ex *Hemerobio Perl*a spargere animadverti. (Lapp.-Scania mensib. Aug. Sept. saepe copiose).

Mas et Fem. Parvus; longit. circiter 1 lineae. Nitidus niger. Caput rotundatum. Palpi pallidi. Mandibulae testaceae. Antennae longitudine corporis, tenues, rufae, extrorsum uigricantes. Metathorax cancellatus. Abdomen subtriquetrum, nigrum, segmentis 2, 3 obscure testaceis. Pedes medioeres, toti cum coxis testacei, postici raro subinfuscati; ungues nigricantes. Alarum stigma in vivis saepe testaceum, in mortuis fuscum.

B. Area costalis ultima brevior, in apicem alae non descendens. — Abdomen ovatum dimidium corporis longitudinem non excedens.

15. B. tuberculator: niger, palpis pallidis, antennarum basi picea, pedibus cum coxis rufo-testaceis, tarsis apice alarumque stigmatibus fuscis, metathorace utrinque unituberculato. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi forte rarissime, mihi tantum inter Kautokeino et Kengis mens. Aug. obvis. (Lapponia).

Fem. Longitudo circiter $1\frac{1}{2}$ lin. **Bracon clavato** (No. 7) robustior et erassior, licet ejus longitudinem vix attingat. Parum punctatus, brevissime subpubescens, niger. Caput subrotundatum. Oculi ovati, parvi. Palpi flavi. Antennae basi piceae, scapo nigro. Metathorax rugosus, subaeuclatus, postice ad latera tuberculo utrinque parvo. Abdomen sessile triquetrum, capite thoraceque fere brevius, dorso subdepressum, utidum, segmento 1 brevi, lato, toto, et 2do basi, striatis. Cauda longitudine fere abdominis. Alae hyalinae, stigmatibus magno, subtriangulari, nigricante, radice straminea. Pedes ut in diagnosi.

16. B. pygmaeator: niger, coxis et trochanteribus concoloribus, pedibus rufo-testaceis, alarum stigmatibus elongato, angusto, fusco. ♂?

Hab. in Nordlandia septentrionali rarius; ad Finkrog die 25. Jul. a me captus. (Lapponia Norvegica).

Mas? Priori fere triplo minor, longitudinem **B. tipulatoris** (No. 14) vix attingit. Nitidus niger. Caput subrotundatum. Palpi fusci. Antennae longitudine fere corporis, filiformes, nigrae. Metathorax rugosus. Abdomen longitudine capitis thoracisque, subdepressum, vix triquetrum, sessile, segmento 1mo basi paullo angustiori, 2doque basi, dolabratis. Styli auales breves, exserti. Alae hyalinae, areis distinctis; nervi vero 2 in marginem anteriorem alae excurrentes in plerisque hujus generis valde obsoleti, in hac specie fere nulli, eorum scilicet vix nisi basi vestigium. Pedes medioeres.

20. Alysia. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 446. **Cryptus** FABR. **Bracon** FALL. **Ichneum** PANZ.

Corpus minoris magnitudinis, saepe minutum, oblongum, glabriusculum. Antennae longae, setaceae. Palpi maxillares valde elongati, penduli. Caput subrotundatum, thorace saepe paullo latius. Mandibulae subquadratae, compressae, maginae, apice tridentatae, hiantes. Abdomen breve, saepissime sessile, subtrigono-ovatum. Alae abdomine paullo longiores, areis costalibus 4, secunda a basi subdiscoidali seu angulo recto costam attingente, omnino ut in **Bracone**. Areola oblongo-quadrata adest, at area specularis nulla. **Color** et **Motus** ut in **Bracone**. **Habitatio** in cadaveribus et fungis putridis, in quibus ova deponunt imagines, ut ipse saepe observavi (in excrementis humanis ova deponuntur, teste LATREILLE); per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. **Differentia** scax interdum in antennarum structura, semper in ano maris mutico, feminaeque cauda mediocriter exserta detegitur. (Species Scandinaviae 10 mihi cognitae).

1. A. manducator: nigra, pedibus cum coxis rufis, areola alarum subquadrata, irregulari, stigmatibus magno, fusco. ♂♀.

Mas: antennis longitudine fere corporis, subsetaceis, parum pubescentibus.

Fem.: antennis dimidio corpore paullo longioribus, erassioribus, muciliformibus, subpilosis; cauda longitudine tertiae partis abdominis.

Var. a. ♂♀. mandibulis rufis.

Cryptus manducator FABR. Piez. 87. 73. ♀. **Ichneum. manducator** PANZ. Fn. 72. f. 4. ♀.

Var. b. mandibulis nigris.

Hab. in Lapponiae fungis putridis et cadaveribus passim; varietatem b, tantum in monte subalpino Skaaddavaara prope Alten Finmarkiae d. 7. Aug. inveni. (Lapp.-Scan. freq.).

Mas. et **Fem.** Reliquis hujus generis major et crassior; variat tamen magnitudine 2—2½ lineas longa; robusta, statura fere **Silgalphi** (**Cheloni**) **oculatoris**, at paullo minor. Laevis, parum pubescens, nitida nigra. Caput subcompressum, thorace latius. Oculi parvi, rotundi. Palpi rufescentes. Antennae basi piceae. Metathorax rugosus. Abdomen ovatum, maris subdepressum, feminae triquetrum, segmento 1mo in utroque sexu striato. Alae hyalinae, nervis subinfuscatis, radice picea, stigmatibus subtriangulari, nigricante. Pedes medioeres, toti rufi, tarsorum articulis apice infuscatis.

ZETTERSTEDT Insecta Lapponica.

2. A. agriculator: nigra, capite ferrugineo, pedibus cum coxis rufo-testaceis, alarum stigmatibus fusco, areola oblongo-quadrata. ♂♀.

Mas: capite rufo, plerumque immaculato.

Fem.: capite rufo, saepe nigro-maculato; cauda longitudine abdominis.

Hab. in Lapponia cum priori rarius. (Lapp.-Ostrog. freq.; in Scan. nondum a me visa).

Mas. et **Fem.** Structura partium ut in priori, sed duplo minor. Antennae corpore fere longiores, tenues, in utroque sexu similes, nigrae, basi ferrugineae. Abdomen maris dorso in medio et ventre livido-fuscis, ano feminae saepe piceo. Areola alarum magis oblonga, quam in praecedente; irregulari. Cetera ut in diagnosi.

3. A. frequentator: nigra, pedibus cum coxis luteo-flavis, alarum stigmatibus mediocri, subfusco, areola oblongo-subquadrata. ♂♀.

Mas: antennis corpore paullo longioribus, setaceis.

Fem.: antennis longitudine corporis, moniliformibus, cauda longitudine abdominis; forte hujus.

Hab. in graminosis Lapponiae, mense Aug. passim; occurrit etiam in inferalpinis Nordlandiae, et ad Schievoe mense Julio inveni. (Lappon.-Scan. freq.).

Mas. et **Fem.** Praecedenti affinis et similis ejusque magnitudine, sed differt ab illa capite nigro, nec rufo, pedibus pallidioribus, areola alarum magis oblonga, subparallelogramma, etc. Caput transversum. Oculi parvi. Palpi pallidi. Antennae basi rufae. Alarum stigma parum infuscatum. Pedes toti in mare pallidi, in femina testacei, in utroque sexu unicolores, ungibus solum fuscis.

4. A. piceator: fusco-testacea, pedibus flavis, stigmatibus alarum stramineo, areola oblonga parallelogramma. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvatica mens. Aug. frequens, ex. gr. ad Karesuando, Muonioniska et Kengis. Mares in graminosis, feminae in fungis terrestribus putridis imprimis occurrunt. (Lappon.-Ostrogoth. freq.).

Mas. et **Fem.** Priori paullo minor, praesertim augustior. Vix pubescens, laevis, nitida, rufo-picea seu fusco-testacea. Caput transversum. Oculi parvi, minuti. Palpi pallidi. Antennae corpore paullo longiores, graeciles, nigrae, basi testaceae. Abdomen capite thoraceque parum brevius, ovatum, sessile, cauda feminae corporis fere longitudine. Alae hyalinae, pallide nervosae. Pedes medioeres, toti cum coxis flavo-testacei, ungibus nigris.

5. A. nitidulator: nitida, nigra, antennarum scapo piceo mandibulis ferrugineis, palpis pedibusque totis flavis, stigmatibus alarum magno nigricante, areola subquadrata. ♂♀.

Hab. in Nordlandia septentrionali, ad Björkvik d. 14. Jul. a me capta. (Lapp. Norveg.).

Mas. Parva, vix ultra 1 lin. longa. Glabra, laevis nitida, nigra. Caput rotundato-transversum. Antennae corpore paullo longiores, graeciles, apice incurvatae, scapo rufo-piceo. Mandibulae distincte hiantes, ferrugineae, apice trienspidatae. Abdomen longitudine capitis thoracisque, oblongum, basi paullo angustatum, sessile, segmento primo striato. Alae hyalinae, stigmatibus magno, nigro, areola subquadrata, angulo interiori acuto. Pedes medioeres, subpubescentes, toti cum coxis pallidi.

6. A. pectoralis: nitida, nigra, vertice concolore, capite ferrugineo, antennarum scapo, pectore antice, abdominis medio pedibusque totis, flavo-testaceis, areola oblonga. ♂♀.

Hab. in Finmarkia occidentali rarius; in graminosis ad Bossekop prope Alten die 5. Aug. legi. (Lapp. Norvegica).

Mas. Priori paullo longior, sed vix crassior glabra, laevissima, nitida, nigra. Caput rotundato-transversum, ferrugineum, oculis vertice et puncto faciali, nigris. Palpi flavi. Mandibulae in quiete non hiantes. Antennae corpore paullo longiores, tenues, subpubescentes, fusco-nigrae, scapo rufo-testaceo. Thorax niger, collari et pectore antice rufescentibus. Metathorax subrugosus. Abdomen longitudine fere capitis thoracisque, oblongum, subdepressum, sessile, rufo-testaceum, petiolo paullo angustiori, striato, in medio subaeuclato, tuberculo utrinque minuto, toto et fascia anali, nigris. Alae hyalinae, stigmatibus angusto, parum infuscato. Pedes ut in priori.

7. A. pusilla: abdomine petiolato, nigro-picea nitida, antennis fuscis, pedibus totis flavis, alarum area costali ultima longissima, stigmatibus nullo. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime, ad Björkvik Nordlandiae septentrionalis die 14. Jul. unicum specimen inveni. (Lapponia Norvegica).

Mas. Ob parvitatem, locum natalem et directionem nervorum in alis, quae omnia simillima sunt ac in **Bracone minutissimo**, ejus quoque marem insectum jam descriptum esse facile crederem, nisi mandibulae magnae, hiantes, apice tridentatae, *Alysiae* speciem manifeste proderent. Caput subtransversum, piceum, mandibulis testaceis, palpis flavis. Antennae corpore multo longiores, valde tenues, subpubescentes, basi testaceae, extrorsum fuscae, apice (in

mortuis) curvatae. Metathorax punctulatus. Abdomen ovatum, subdepressum, nitidum laevissimum, nigro-piceum, petiolo angusto, lineari, nigricante. Alae omnino ut in *Bracone minutissimo*, etiam quoad directionem nervorum. Pedes tenues, toti cum coxis pallide flavi.

21. Lepton. ZETT. Nov. Gen.

Corpus minoris magnitudinis, elongatum, lineare, gracile, subpubescens. Antennae longae, setaceae. Palpi maxillares elongati. Caput subrotundatum, postice excavatum. Mandibulae oblongae, tridentatae, dente infero longiori. Abdomen elongatum. Alae breves, areis costalibus 4, secunda a basi angulo obtuso costam attingente, ultima brevis; areola et area speculari nullis. *Color et motus Alysiarum. Habitatio* in graminosis, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Finmarkiae. *Differunt sexus; mas:* abdomine subdepresso, ano obtuso; *femina:* abdomine subcompresso, ano acuto. (Spec. Scand. 2, corpore angusto *Psiliformi*, mandibularum structura, alarum brevitate etc, ab affinibus generibus *Alysiarum* et *Bracon* distinctae.)

1. M. attenuator: niger, mandibulis, antennarum basi abdominalisque medio obscure rufescentibus, palpis pedibusque testaceis, coxis femoribusque posterioribus nigricantibus. ♂.

Hab. in graminosis Lapponiae Tornensis passim; occurrat etiam in inferalpinis Norvegiae, et usque ad Bossekop prope Alten Finmarkiae mense Aug. lectus. (Lappon.-Ostrogoth. freq. Scan. rarius.)

Mas. 1½—2½ lin. longus, valde angustus, subcylindricus, linearis, laeviusculus, nitidus, niger. Caput rotundatum. Oculi parvi rotundi. Antennae longitudine fere corporis, tenues, fusco-nigrae, basi testaceae, aut rufescentes. Palpi pallidi. Mandibulae rufae hiantes. Metathorax cylindricus, punctatus. Abdomen thorace fere duplo longius, angustum, basi attenuatum; laeve, fusco-testaceum, petiolo elongato, scabro, nigro. Anus infuscatus. Alae abdomine breviores, subhyalinae, stigmatate fusco; area costalis 2da a basi petiolo brevi a costa distincta, ut in *Bracone* et *Alysiarum*; at area costalis ultima brevior, quam in horum generum speciebus, intra stigma et apicem alae dimidiam tantum partem occupat, subovata. Pedes femoribus brevibus, pallidi aut obscure testacei, posteriores coxis et femoribus subclavatis, magis vel minus nigricantibus aut piceis.

Variat tibiis posticis apice fuscis.

Not. Feminam hujus speciei frequentius mihi invenire quidem non contigit, sed cum femina alterius speciei seu *Leptonis Psilotoris* mihi, abdomine compresso ano acuto gaudet, ex analogia marium in ambabus speciebus similitudinem concludo, feminam *Leptonis attenuatoris* eandem aui structuram ac feminam *L. Psilotoris* habere, eandem scilicet exertam nullam.

22. Microgaster. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 444. *Vipio* FALL. *Crypti* spec. FABR. *Ichneumon*. spec. LINN.

Corpus minoris magnitudinis, saepe minutum, oblongum, parum pubescens. Caput transversum. Antennae filiformes, prope ad verticem insertae. Mandibulae vix prominentes. Oculi ovati. Abdomen breve, sessile, obtusum, dorso planiusculum. Alae areis costalibus subquatuor, secunda (a basi) saepissime petiolata, seu petiolo tantum costae juxta stigma adhaerenti, ultima saepe obsoleta. Areola rotundata saepissime parva, stigmati opposita, aut nulla. Area specularis nulla. Femora valida, compressa. *Color* corporis plerisque niger, pedum rufus. *Motu* tardus, *volatus* segnis. *Habitatio* imaginum in graminosis et foliis plantarum; larvae vero partim in larvis subcutaneis foliorum degunt, partim in larvis papilionum nutriuntur, at extra haec domicilia, singula sibi pupam propriam oblongo-ovatum, subriceam flavam aut albam fabricat; per partem sylvaticam Lapponiae, rarius in inferalpinis Nordlandiae et Finmarkiae. *Differentia sexus:* mas ano imitico, *femina* cauda saepius breviter, interdum longius, exserta, lamina vomeriformi basi plerumque tecta gaudet. (Spec. Scand. 16 et ultra.)

Subdiv. 1. Alarum area costalis ultima distincta ab apice alae remota. Areola adest. (*Braconiformes*.)

1. M. niger: niger, alis hyalinis, pedibus rufis, posticis tibiis albidis, apice tarsisque fuscis. ♂.

Hab. in Lapponia sylvatica rarius. (Lappon.-Ostrogoth. freq. Scan. rarius.)

Mas. et Fem. Longitudo circiter 2 linearum, at mas saepe paullo minor femina. Laevis, subnitidus, niger, antice subpubescens. Facies valde decliva. Antennae corpore paullo breviores validiusculae, apice interdum recurvae. Palpi elongati, flavi. Mandibulae apice piceae. Thorax gibbus. Scutellum triangulare, subelevatum. Metathorax convexus, sublaevis, parum striatus. Abdomen oblongum, capitis thoracisque longitudine, laeve, basi paullo angustatum substriatum. Cauda abdomine paullo longior. Alae hyalinae, stigmatate fusco, arearum costalium secunda brevissime petiolata, ultima angusta; nervi duo a disco ad marginem excurvantes reliquis obsoletiores. Pedes femoribus brevibus, toti cum coxis luteo-rufis; antici coxis piceis, postici tibiis flavis s. albidis, tibiis apice tarsisque saepe infuscatis.

2. M. fuscipennis: niger, alis infuscatis, geniculis tibiisque rufis-testaceis, his posticis apice tarsisque nigricantibus. ♂.

Hab. in Lapponia sylvatica Kemensi et Tornensi mense Augusto passim; ad Kihlangi die 21. Aug. frequentiore vidi. (Lappon.-Ostrogoth. pass. Gottland. freq.)

Fem. Priori paullo minor. Laevis, subnitidus, niger; antice subpubescens. Caput infra oculos subconvexo-descendens, partibus scilicet oris rostrum simulantibus. Antennae, thorax, abdomen et cauda ut in priori. Metathorax convexus, subrugosus et striatus. Alae fusco-hyalinae, nervis ut in praecedente. Pedes femoribus brevibus validis, nigris; antici femoribus apice late, tibiis tarsisque luteis; intermediis geniculis tibiisque rufis-testaceis, his apice tarsisque fuscis; postici tibiis flavis aut albidis, annulo intra basin apiceque, tarsisque, fuscis.

3. M. costatus: niger, coxis concoloribus, alis hyalinis, nervo costali crasso nigro, areola oblonga, magna, pedibus rufis. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in ligno Pini recentior secato die 15. Jun. individuum unicum inveni. (Lapponia.)

Mas. Microg. nigro (No. 1.) affinis et similis, ejusque mari magnitudine aequalis, sed alia directione nervorum in alis certe differt. Totus subpubescens, subnitidus, niger. Caput, antennae et thorax ut in *M. nigro*. Metathorax rugosus et substriatus. Abdomen etiam ut in *M. nigro*, sed paullo latius. Alae hyalinae, nervo costali crasso, nigro, stigmatate angusto; tegula testacea. Arcarum costalium secunda (a basi) angulo lato costam immediate attingit; areola oblongo-triangularis. Pedes mediocres, lutei, coxis et apice tarsorum nigricantibus.

Obs. Ichneumon desertor LINN. Fb. Sv. huic subdivisioni inseri debet, in Lapponia peregrinus.

Subdiv. 2. Alarum area costalis ultima aut spuria s. obsoleta, in apicem alae fere extensa, aut nulla.

* Areola minuta adest.

4. M. deprimator: niger, pedibus rufescentibus, alis subhyalinis, stigmatate magno nigricante, arcuum costalium secunda distincte petiolata, oculis hirtis. ♂.

Ichneumon deprimator PANZ. Fn. 79. f. II. ♀. forte (sed *Ichneumon deprimator* FABR. Piez. 69. 83. et Ent. Syst. Suppl. 227. 182. ♂. alia videtur species: alis obscurioribus, pedibus totis rufis; in foliis Potamogetonis et aliis plantis aquaticis Ostrogothiae passim occurrentis, in Lapponia mihi non obvia.)

Hab. in Lapponia rarius; ad Bossekop Finmarkiae die 4. Aug. paucis specimina legi. (Lappon.-Scan. pass.)

Fem. Magnitudo *M. costati*. Subtilissime punctulatus, subpubescens, niger. Facies subconvexa. Palpi fuscis. Mandibulae apice piceae. Antennae corpore paullo breviores, validiores quam in prioribus, apice parum curvatae. Metathorax rugosus. Abdomen supra depressum, ventre distincte carinato vomeriformi, dorso nitido laevi, basi scabro-striato; anus subtus aperiens; ex apertura cauda (oviductus) crassa provenit recta, dimidio abdomine longior. Alae ut in diagnosi. Pedes validiusculi, femoribus posticis subcompressis; nigris, antici geniculis, tibiis tarsisque luteis; intermediis tibiis tarsisque luteis; postici femoribus apice late tibiisque luteis, geniculis nigris.

Not. In Suecia inferiori individua hujus speciei utriusque sexus frequenter occurrunt saepe majora, palpis pallidis, pedibus jam totis rufis, coxis nigris, jam rufis, coxis, femoribus basi tarsisque nigris, jam denique nigris, tibiis tantum femoribusque anticis apice late rufis. In his varietatibus cauda feminarum paullo brevior videtur.

** Areola minuta adest.

5. M. subcutaneus: niger, alis albedo-hyalinis, stigmatate magno fusco, area costali ultima nulla, tibiis anterioribus testaceis, posticis nigris, basi luteis. ♂.

Ichn. subcutaneus LINN. Fn. Sv. 1642. *Diptolepis subcutanea* FABR. Piez. 152. 20.

Hab. in graminosis ut et in Pinetis Lapponiae sylvaticae, ex. gr. ad Kengis, Muonioniska et Karesuando frequenter mense Aug.; occurrit etiam in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque, ubi mense Julio specimina plura legi, usque ad Alten procedentia. E pupa oblonga, sericea, alba, imago egressa. (Lapp.-Scan. vulgatiss.)

Mas. et *Fem.* Minutus, $\frac{3}{4}$ —1 lin. longus. Parum pubescens, vix nitidus niger. Oculi hirsutuli. Palpi pallidi. Antennae longitudine fere corporis, subfiliformes. Abdomen longitudine thoracis, dorso depresso, laevi, basi striato, ventre cariuato, antice, in vivo, subpallido. Cauda mediocriter crassa, recta, vix tertiae partis abdominis longitudine. Alae albidio-hyalinae, nervo costali et stigmate magno, nigricantibus. Area costalis ultima ut et nervi duo e disco ad marginem apicalem alae excurrentes, obsoletissima, eorum vix vestigium. Pedes femoribus posticis subcompressis; nigri, autici femoribus apice late, tibiis tarsisque testaceis; intermediis tibiis tarsisque fusco-testaceis; postici tibiis basi testaceis. Var. b. ♀. tarsis posticis fusco-testaceis, et cauda fere abdominis longitudine.

Var. c. ♀. Cauda vix exserta, ano hiaute, segmento ultimo ventrali vomeriformi, alias var. a. similis; frequenter occurrit.

Var. d. ♂. pedibus totis nigris, tibiis tarsisque fuscis, in ceteris var. a. similis; rarissim.

6. *M. globatus*: niger, coxis concoloribus, alis subhyalinis, stigmate magno fusco, pedibus ferrugineis, tarsis subinfuscat. ♂♀.

Ichneumon globatus LINN. Fn. Sv. 1645. *Cryptus globatus* FABR. Piez. 89. 88.

Hab. in Lapponia secundum collectiones boreales, mihi in terris arcticis non obvis. (Lapp.-Scan. pass. — Pupae intra folliculum communem, album, sericeum, e quo numerosae imagines prodeunt LINN.)

Mas. et *Fem.* Priori fere duplo major, ei affinis. Punctulatus subpubescens, parum utridus, niger. Oculi, palpi, antennae, thorax et abdomen ut in priori. Abdominis segmenta basalia lateribus et ventre saepe testacea. Cauda dimidio abdomine paullo longior, crassa, deorsum subcurvata. Alae subfusco-hyalinae, stigmate magno, fusco; area costalis ultima et nervi 2 e disco in marginem excurrentia obsoleta quidem sunt, eorum tamen rudimentum evidentius quam in priori cernitur. Pedes validi, luteo-rufi, coxis anterioribus basi, posticisque totis, nigris, tarsis subinfuscat. Antennae in femina paullo breviores, quam in mare videntur.

Var. b. ♀. rar. tibiis posticis apice infuscat.

Not. Sub nomine *Vipio guttator* FALL. et *Bracon guttator* PANZ. in collectionibus Suecicis hanc speciem vidi.

7. *M. glomeratus*: niger; coxis posticis concoloribus, alis subalbido-hyalinis, stigmate magno, fusco, pedibus testaceis, posticis geniculis, tibiarum tarsorumque articulorum apice nigricantibus. ♂♀.

Ichneumon glomeratus LINN. Fn. Sv. 1646. *Cryptus glomeratus* FABR. Piez. 90. 89. *Cryptus globatus* PANZ. Fn. 109. f. 8. forte.

Hab. in Lapponia rarius. — „Larvae in Papilionum larvis habitant, et pupae intra folliculum communem flavum sericeum“ LINN. — E talibus pupis imagines prodere saepe ipse observavi. Individua hujus speciei in copula juncta haud raro quoque inveni. (Lapp.-Scan. vulgatiss.)

Mas. et *Fem.* *Microg. subcutaneo* (No. 5.) parum major ejusque varietati c., quae cauda vix exserta gaudet, simillimus, nec differt ab illa nisi colore pedum et puparum. Caput, thorax, abdomen et alae omnino ut in illo, modo alae minus albidae et cauda feminarum semper brevissima parum exserta in *M. glomerato* videntur. Abdomen basi summis lateribus plerumque testaceis. Pedes femoribus posticis subcompressis; flavo-testacei, anteriores coxis basi nigro-piceis, postici coxis totis, femorum, tibiarum tarsorumque annulorum apice nigris.

Not. In collectionibus Suecorum sub nomine *Vipio guttator* cum specie priori confusum vidi.

8. *M. minutissimus*: niger, alis hyalinis, stigmate magno fusco, areae costalis ultimae rudimento, pedibus nigris, tibiis tarsisque anterioribus fusco-testaceis. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi; inter Kengis et Karesuando mense Aug. rarissime lectus. (Lapponia.)

Mas. *M. subcutaneo* affinis et similis, sed adhuc paullo minor, pedibus obscurioribus et areae costalis ultimae rudimento distinctus. Alae subalbido-hyalinae, stigmate fusco; nervo e stigmate excurrente areaeque costalem ultimam formante ad basin saltem perspicuo, infra stigma nimbria fusca. Abdomen depressum, breve, nigrum, in medio piceum: anus obtusus sexum masculinum prodit. Pedes nigri, femoribus posticis abdomen multo excedentibus, tibiis

tarsisque anterioribus fusco-testaceis, tibiis posticis fuscis, apice dilatato-compressis.

23. Hybrizon. FALL.

FALL. Disposit. Hymenopt. ann. 1813. Gen. 22.

Corpus minutum, elongatum. Caput transversum aut subrotundatum. Antennae elongatae, tenues aut filiformes. Oculi rotundi. Abdomen oblongum (in nostro), subpetiolatum, in Suecicis distincte petiolatum. Alae areis costalibus tribus aut duabus (in nostro vix nisi unica basali completa); areola intermedia areaeque speculari nullis; at nervus costalis adest. *Color* niger; in Suecicis interdum pallidus. *Motu* agilis. *Habitatio* in graminosis et fruticibus, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in nostro ignota, at in speciebus Suecicis feminae plerisque cauda paullo exserta a maribus dignoscuntur. (Spec. Scand. 10. valde minutae at inter se dissimiles, directione nervorum pro unaquaque specie fere diversa.)

1. *H. pubicornis*: subpubescens niger, ore, antennarum pubescentium basi pedibusque pallidis, alis hyalinis, stigmate fusco, arearum costalium unica completa. ♂.

Hab. in gramine Lapponiae sylvaticae Tornensis mense Aug. rarissime. (Lapponia.)

Mas. Minutus, vix $\frac{3}{4}$ lin. longus. Antennae thoracis fere longiores filiformes, rectae, articulo primo mediocri, 2do brevi, reliquis elongatis aequalibus; pubescentes, fuscae, articulo primo testaceo. Caput subrotundatum. Mandibulae flavae. Abdomen oblongum, breviter petiolatum, glabrum, alae hyalinae, arcis completis basalibus, quarum unica ad costam sita, triangularis est. Stigma fuscum, emittens nervum aream costalem ultimam spuriam formantem. Pedes flavi, coxis basi nigris.

24. Sigalphus. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 445. *Chelonus* JLL. *Ichneumon* FABR.

Corpus minoris magnitudinis aut parvum, oblongo-ovatum, subpubescens, opacum, scabro-punctatum, duriusculum. Antennae dimidio corpore saepe longiores, setaceae. Abdomen obovatum, sessile, convexum, fornicatum, in nostris Lapponicis inarticulatum. Alae areis costalibus 3—4; speculari nulla; areola intermedia (in nostris) magna difformi. *Color* niger; pictura, quando adest, flavo-maculata, rara. *Motu* tardus, *volatu* ferus. *Habitatio* imaginum in graminosis, locis aridis, et in foliis fruticum, per partem sylvaticam Lapponiae. *Victus* et *metamorphosis* ignota. *Differet sexus*, *mas*: antennis longitudine fere corporis, ano mutico; *femina* rarissime obvia: antennis longitudine dimidii corporis, cauda in fornice abdominali recepta, longitudine circiter tertiae partis abdominis, sursum flexa. (Spec. Scand. 10 in museo meo adsunt.)

1. *S. oculator*: niger, pedibus validis varicoloribus, alis in medio infuscat, stigmate nigro, areis costalibus tribus, ultima brevi, areola trapezina, metathorace postice bidentato. ♂♀.

Mas: antennis gracilibus, setaceis, dimidio corpore paullo longioribus, ano mutico.

Fem.: antennis subsetaceis, dimidio corpore parum longioribus, cauda jam tertiae jam dimidiae abdominis partis longitudine, sursum arcuatum flexa, nigra, basi subtus plerumque rufa; mare saepius major, robustior.

Var. a. ♂♀. pedibus rufis, coxis, trochanteribus, femoribus summa basi, tibiis saltem posticis apice tarsisque, nigris; abdomine basi macula utrinque flava.

Ichneumon oculator FABR. Piez. 68. 81. (exclus. Syn. *Cynips inanita* LINN., quae ad aliam speciem pertinet) PANZ. Fn. Germ. 72. f. 3.

Var. b. ♀. pedibus nigris, anterioribus geniculis et tibiis, posticis tibiis basi, obscure rufis, abdomine basi macula utrinque flava.

Var. c. ♂. pedibus nigris, geniculis rufis; abdomine immaculato.

Var. d. ♂. duplo minor, pedibus nigris, anticis femoribus apice tibiisque totis, posticis tibiis ante basin annulo, obscure rufis; abdomine immaculato.

Hab. in Lapponiae graminosis haud frequens. (Lapp.-Scania passim).

Mas. et **Fem.** Magnus in hoc genere, longitudine circiter 3 linear. et ultra, robustus crassus; mas femina plerumque paullo minor. Pubescens, totus scabro-punctatus, opacus niger. Caput transversum; oculi ovati. Palpi fusi. Mandibulae interdum apice rufae. Metathorax brevis, inaequalis, postice utrinque dente brevi crassiusculo armatus. Alae hyalinae, superiores in medio infuscae, nervis validis fuscis, basi pallidis, apicalibus subobsoletis; stigmata magno, nigricante; inferiores immaculae. Pedes et abdomen ut in diagnosibus.

Not. In Suecia inferiori adhuc plures varietates colore pedum occurrunt, inter quas *Ichn. scaber* FABR. Ent. Syst. 2. 174. 167. mas, forte numerandus.

2. S. scabriusculus: niger, palpis, antennarum basi pedibusque rufescentibus, his posticis coxis, femorum medio tibiisque apice, nigris; alis subhyalinis, stigmate nigro, areis costalibus subquatuor. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius; ad Johannis Ro prope Torneam Botniae borealis die 2. Sept. frequentiore vidi. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas. Parvus, priori triplo minor. Pubescens, opacus, niger, corpore minus scabro-punctato, quam in praecedente. Antennae proportionem corporis magnitudinis longiores quam in illo, rufo-testaceae, extrorsum nigrae. Oculi subrotundati. Palpi flavi. Metathorax inaequalis, dente postico utrinque obsoleto. Abdomen ut in priori constructum, unisegmentatum, sed subtilius scabro-punctatum, immaculatum. Alae hyalinae, in medio nervis validis, basi pallidis, apice obsoletis, stigmate magno, nigricante, macula infra stigma fumata; areae costales 4, secunda (a basi) subcostali, ultima brevi subtriangulari; areola magna, ovata. Pedes testacei, coxis nigris, apice pallidis; intermedii femoribus in medio fuscis; postici femoribus in medio late, tibiisque apice nigricantibus, tarsis fuscis, articulo primo basi albidus.

Not. Etiam hujus speciei individua magnitudine duplo majori, colore pedum et antennarum, in Suecia inferiori variant. Occurrunt quoque ibi aliae hujus generis species, abdomine triarticulato instructae, et inter has forte *Sigalphus rufescens* LATR. numerandus.

25. Aulacus. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. T. 4. p. 385. JUR. SPIN.

Corpus mediae magnitudinis, oblongum, convexum, subsericeo-pubescent. Caput globosum. Antennae mediocres, subfiliformes, rectae. Mandibulae validae, dentatae, clausae. Collum elongatum. Metathorax declivis. Abdomen centro metathoracis (nec supra, nec infra) insertum, breviter clavatum. Alae areis costalibus 3; area speculari trapezina, areola magna, nervo exteriori obsoleto. **Color** niger, et rufus. **Motu** tardus. **Habitatio** in Finmarkia regione alpina. **Femina** cauda longe exserta; **mas** nobis ignotus. (Species Scandinaviae nostra unica.)

1. A. striatus: antice strigosus niger, coxis et trochantaribus concoloribus, abdominis medio pedibusque obscure rufis. ♀.

LATR. l. c. Addend. p. 386. ♂♀. JURIN. Hym. p. 90. t. 7. gen. 3. ♀.

Hab. in Finmarkia occidentali rarissime; ad villam Bossekop prope Alten, quae a capite boreali (*Nordcap* dicto) non longe distat, specimen unicum vivum die 4. Aug. inveni. (Lapponia Finmarkica.)

Fem. Alysia manducatore paullo major, 3 lin. et ultra longus; statura singulari, forma capitis abdominisque rotundata quasi globum antice posticeque gerens. Habitus fere et affinitas *Braconis*, sed certe distincti generis, forma capitis, insertione abdominis et directione nervorum in alis etc. ab aliis generibus satis diversus. Niger. Caput magnum, globosum, postice excavatum, vertice laevi, stigmatibus 3 in triangulum dispositis, fronte transversim rugosa; nigrum, mandibulis ferrugineis, apice piceis. Palpi maxillares elongati, filiformes, fusi. Oculi laterales, mediocres, rotundati. Antennae capite thoraceque parum longiores, recta extensae, nudae, articulis (13 in masculis) 14 in feminis elongatis. Collum elongatum, versus thoracem incrassatum, sutura supra non connexus. Thorax antice valde elevatus, gibbus, dorso distincte transversim strigosus; postice loco scutelli rugosus. Infra scutellum lineae 2 elevatae transversae. Pars intra has lineas et coxas posticas, quae metathoracem mentitur, valde rugosa est, et ejus medio paullo elevato s. protuberanti abdomen insertum. Abdomen longitudine thoracis, obovatum s. clavatum, ex 5 segmentis constare videtur, quorum primo longitudine dimidii abdominis, basi angusto, versus apicem sensim incrassato; totum utrumque, laevissimum, glabrum, nigrum, segmentis 1 rufis, basi apiceque nigro, 2 lateribus etiam

rufis. Cauda abdomine paullo longior, vaginis setaceis nudis, nigris, terebra rufa. Alae abdomine paullo longiores, hyalinae, nervis distinctis fuscis, stigmate magno nigricante. Areae costales tres, quarum prima sen basalis a costa nervo secundario remota; ultima in apicem alae descendit. Areola maxima, difformis, nervo exteriori abrupto s. in medio obsoleto. Pedes mediocres, coxis posticis conico-clongatis, subtus apice producto; colore obscure rufo. **Not.** Speciem hanc mere forte alpinam, antea ut Scaniae incolam ignotam, quae certe ad proprium genus, si non ad propriam etiam familiam referenda, fusius describere non inutile duxi. Locum inter *Sigalphum* et *Foenum* jure meritoque tenet, utrique affinis.

FAM. 4. EVANIALES. LATR. FALL.

26. Foenus. FABR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 436. FABR. PANZ. FALL. *Ichneumon* LINN.

Corpus mediae magnitudinis, elongatum, subcompressum, opacum, parum sericeo-pubescent. Antennae longitudine capitis thoracisque, filiformes, rectae. Caput subovatum. Oculi ovales. Collum elongatum. Metathorax declivis. Abdomen sub scutello insertum compressum, falcatum, 7-segmentatum, alis duplo longius. Alae areis costalibus 3, ultima elongata. Areola et area specularis nullae. Tibiae posticae clavatae. **Color** niger, pictura rufa. **Motu** segnis; tarde volat. **Habitatio** in parietibus ligneis, in quorum foraminibus pupas et larvas aliorum insectorum latentes investigat, ova depositurus; per partem sylvaticam Lapponiae. **Differentia sexus** evidens; scilicet **mas**: antennis 13-articulatis, abdomine angustiori, ano mutico; **femina**: antennis 14-articulatis, abdomine extrorsum crassiori, cauda trisetosa, exserta, gaudet. (Spec. Scand. 2, nostrae Faunae communes).

1. F. jaculator: niger, abdominis medio rufo-maculato, thoracis dorso transversim ruguloso (cauda feminarum longitudine abdominis). ♂♀.

FABR. Piez. 141. l. PANZ. Fn. 96. 16. ♀. *Ichneumon jaculator* LINN. Fn. Sv. 1626. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius. Larva larvas *Apiarum* *Sphingum*que destruit teste LATR. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Longitudo maris 5, feminae 6 linearum; niger. Mandibulae feminae majores quam in mare et tridentatae, interdum ferrugineae. Thorax gibbus. Abdominis segmenta 2, 3, 4 aut tota rufa immaculata, rufa, dorso nigro-fasciato. Genua anteriora, interdum etiam tibiae et tarsi rufo-testacea. Tibiae posticae basi, saepe etiam articulus primus tarsorum, annulo albo instructa. Cauda longitudine abdominis, aut illo paullo longior, vaginis nigris, apice plerumque albis.

2. F. assectator: niger, abdominis medio rufo-maculato, thoracis dorso subtiliter tantum punctulato (cauda feminarum longitudine dimidii abdominis). ♂♀.

FABR. Piez. 142. 2. *Ichneumon assectator* LINN. Fn. Sv. 1627. ♂♀.

Hab. in Lapponia cum praecedente passim. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Priori saepe paullo minor, ei affinis ac similis et vix differt nisi thoracis dorso laeviori, subtiliter tantum punctulato aut striguloso, et cauda feminae breviori. Abdomen variat ut in praecedente segmentis 2—4 aut totis rufis immaculatis, aut rufis maculis vel fasciis dorsalibus nigris. Pedes ut in priori etiam quoad colores.

Evania.

LATR. FABR. FALL.

Genus abdomine ovato-compresso, petiolato, alis abdomine longioribus, areis obsoletis dignotum, huic familiae inserendum, continens speciem unicam Suecicam, scilicet *Evania minutam*: nigram, immaculatam, pedibus aequalibus, parvam, in Ostrogothiae, Gottlandiae et Blekingiae pratis sylvaticis occurrentem; Faunae Lapponicae forte peregrinum.

FAM. 5. CYNIPSEAE. FALL.

Sagaris FALL.

Genus abdomine valde compresso-cultrato, femoribus posticis brevibus et alarum areis discoidalibus praeter sesquialteram minutam substigmatam, nullis, ab affinibus hujus Familiae dignotum, in Lapponia sine dubio exsul. Species unica Scandinaviae, scil. *Sagaris cullellator* PANZ., *Italia* LATR., *Banchus* FABR., in hac Familia gigas, in Ostrogothia et Blekingia mensib. Jul. et Aug. rariss. occurrit, in provinciis magis borealibus a me frustra quaesita.

27. Cynips. LINN.

FALL. Dispos. Hymenopt. gen. 27. LINN. FABR. *Diplolepis* LATR.

Corpus minutum, ovatum, glabriusculum, aut in quibusdam Sueciis subpubescens. Antennae elongatae, subsetaceae. Caput transversum. Scutellum rotundatum. Abdomen subpetiolatum, trigono-lenticulare, infra carinatum; segmentum primum maximum, reliqua segmenta analia, minuta, quasi retractilia. Alae parum nervosae, nervo costali nullo; at nervus auxiliaris, nervulo transverso antice adjecto, et area costalis ultima, distinctiora. *Color* niger, pallidus, abdominis et pedum saepe rufus. *Motu* haud agilis. *Habitatio* imaginum in foliis fruticum, per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. Oviductu vasa plantarum pungunt feminae et intra vulnus ovum ponunt, quo gallae, pro unaquaque specie fere diversae, innothalamae aut polythalamae excrescunt, in quibus larvae et pupae usque ad declarationem in imagines latitant. *Differentia sexus*; *mas*: antennis 15-articulatis, ano obtuso, mutico; *femina*: antennis 15-articulatis, ano acuto, stylo sub ventre intra lamellas insidente, parum exserto. (Spec. Scandinaviae 35 et forte plures; pleraque in *Quercu* et in *Salice* Sueciae inferioris habitantes.)

Subdiv. 1. Alarum area costalis ultima oblonga, saepius pone medium costae extensa, areolae minutae interdum obsoletae, adnexa. Nervus ab areola in marginem excurrens adest, licet obsoletus.

A. Corpore nigricante.

C. Rosae LINN.; *C. Glechomae* LINN.; *C. Quercus baccarum* LINN.; *C. Quercus folii* LINN.; *C. Quercus inferus* FABR.; *C. Americae* LINN.; *C. Quercus petioli* LINN. et *C. Hieracii* LINN., ad hanc phalangem referendae, in Suecia inferiori collectae, vix in Lapponia habitant, mihi saltem supra Gesticiam non obviae.

B. Corpore pallescente.

C. Quercus ramuli LINN.; *C. Quercus terminalis* FABR. et *C. aptera* FABR. huic phalangi subsciendae; sunt Sueciae mediae et meridionalis, sed non Lapponiae incolae.

Subdiv. 2. Alae hyalinae; area costalis ultima brevis subovata, vix pone medium costae extensa; areola adnexa ut et nervus in marginem excurrens, nulla. Corpus (in nostris) semper nigricans.

1. C. petiolata: laevis, nitida, nigra, antennis obscure testaceis, pedibus flavis, scutello rotundato inermi, abdomine distincte petiolato. ♂.

Hab. in Pinetis Lapponiae ad Muonioniska d. 17. Aug. rarius visa. (Lapp.-Ostrogoth. freq.-Scan. rar.)

Mas et *Fem.* Parum ultra 1 lineam longa, glabra. Facies sericeo-subpubescens, praesertim in mare. Sexus praetera sequentibus notis distinguitur, nempe *mas*: antennae obscure testaceae, articulo duo nigro. Abdomen longe petiolatum. Pedes flavi, coxis nigris. *femina*: antennae piecae, abdominis petiolus minus clongatus; pedes obscuriores, rufo-testacei.

2. C. tibialis: laevis, nitida, nigra, antennis filiformibus subtus, pedum geniculis, tibiis tarsisque testaceis, scutello inermi, abdomine subpetiolato. ♂.

Hab. in Lapponia rarius; in alpe Lyngen Nordlandiae septentrionalis die 26. Jul. inveni. (Lapp.-Ostrog. rar.)

Mas. Priori paullo minor, brevior. Vix pubescens. Antennae submouiliformes, articulis scilicet brevioribus quam in praecedente; nigrae; in medio rufescentes. Femora subclavata, nigra, apice testacea. Alarum areolae subrudimentum, scilicet ab angulo inferiori areae costalis ultimae excurrit nervulus unicus brevissimus.

Not. Antennae et tibiae obscuriores sunt in speciminibus Lapponicis quam in Sueciis.

3. C. minuta: laevis, nitida, nigra, antennis pedibusque testaceis, scutello rotundato inermi, abdomine subsessili. ♀.

Hab. in Lapponia sylvatica passim; etiam in Nordlandia ad Björkvik d. 15. Jul. inventa. (Lapp.-Ostrogoth. pass.)

Fem. Proxima praecedenti, adhuc paullo minor, brevior, glaberrima, nitida, laevissima, nigra. Partes oris rufo-testaceae. Antennae dimidio corpore paullo longiores, filiformes, totae testaceae, articulo tantum primo pieco aut nigro-pieco. Oculi rotundati. Abdomen breve. Alae hyalinae. Pedes flavo-testacei, aut rufo-testacei, postici coxis, interdum etiam femoribus in medio piecis aut subinfuscatiss.

4. C. consobrina: laevis, nigra, nitida, antennarum basi pedibusque flavis, scutello rotundato inermi, abdomine subsessili. ♀.

Hab. in Lapponia inter Karesuando et Kengis med. mens. Augusti rarissime. (Lapponia Tornensis)

Fem. Magnitudo et summa affinitas *Cyn. minutae*, nec ab ea differre videtur, nisi antennarum colore. Antennae scilicet, articulis 6 basalibus flavis. Abdomen breve subsessile, petiolo scilicet brevissimo. Aculeus aut subsexer tus. Pedes toti flavi.

5. C. ruficeps: laevis, nitida, nigra, capite rufo, antennis pedibusque flavis. ♂.

Mas: antennis totis flavis, extrorsum parum infuscatiss; capite rufo-testaceo.

Fem.: antennis flavis, extrorsum infuscatiss; capite rufo. Hab. in graminosis Lapponiae sylvaticae Tornensis et Kemensis mense Augusto passim; deprehenditur quoque rarius in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque, et ad Björkvik atque Bossekop 14. Jul. — 4. Aug. individua et mascula et feminea legi. (Lappon.-Ostrogoth. pass.-Scan. mens. Sept. freq.)

Mas et *Fem.* Magnitudo, statura et similitudo proxime praecedentis, sed differt capite rufo aut ferrugineo. Antennae graciles et pedes, saepe etiam caput in mare, flavescentia; in femina antennae basi et pedes, testaceae, capite pulchre rufo. — *Mas.* et *Femina* descripti in copula quidem non deprehensi, sed sine dubio unius ejusdemque speciei.

28. Figites. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 449. *Cynips* FALL.

Corpus minutum, oblongum, glabrum, laeve. Antennae elongatae, moniliformes. Scutellum foveatum. Abdomen compresso-ovatum. Alarum nervi fere ut in *Cynipe*; area costalis ultima semper brevi, trigona, reliquis obsoletis; areola adjecta nulla. Femora subclavata. *Color* niger, pedum interdum rufus. *Motu* segnis. *Habitatio* imaginum in stercoratis et fungis putridis; individua feminea in his praepriis versantur, ova forte depositura; mares vero tantum pro copulatione ibi etiam congregantur; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: antennis 14-15-articulatis, ano obtuso; *femina*: antennis brevioribus, 13-articulatis, abdomine longiori, ano acuto, stylo parum exserto. (Spec. Scand. 5, antennarum, scutelli abdominisque forma, ut et habitatione et victu, a genere *Cynipe* satis superque distinctae.)

Subdiv. 1. Alae subfumato-hyalinae, nervis infuscatiss, nervo infra apicem anguli areae costalis ultimae usque ad marginem alae extenso, licet obsoleto. Antennae *maris* 15 articulatae.

1. F. foveator: subglaber, nitidus, laevis, niger, antennis pedibusque piceis, femoribus basi nigricantibus, scutello foveis tribus, ultima margine elevato; fronte deflexa. ♂.

Hab. in Lapponia secundum collectiones boreales, mihi in terris arcticis non obvisus. (Lapponia; Ostrogothia et Scania, in stercore, tempore auctumnali passim.)

Mas et *Fem.* Circiter 1¹ lin. longus. Caput subtransversum, infra antennarum elongatum, deflexum. Antennae *maris* longitudine corporis, pubescentes, nigrae, feminae multo breviores, pilosae, piecae, articulis brevibus. Abdomen petiolo brevissimo, sequendo primo maximo. Pedes rufo-picei, coxis et femorum basi nigris.

2. F. mandibularis: glaber, nitidus, laevis, niger, mandibulis pedibusque ferrugineis, scutello foveis tribus, ultima margine elevato; fronte subconvexa. ♂.

Hab. in Lapponiae Kemensis et Tornensis fungis terrestribus passim; ad Karesuando et Kihlångi dieb. 16-22. Aug. frequentius visus, e pupa *Dipteri* cujusdam quoque egressus. (Lapp.-Ostrogoth. et Scan., ubi *mas* in foliis fruticum saepe capit.)

Mas et *Fem.* Praecedente paullo minor, ei affinis; differt fronte subconvexa, mandibulis rufis et thorace minime piloso. Antennae

aut nigrae, aut rufae, basi nigrae. Petiolus abdominis brevissimus, annulo spongioso cinctus. Nervi ad costam validi. Coxarum, saepe etiam femorum basis nigricans.

Subdiv. 2. Alae subalbidae, nervis tenuibus; nervulo infra apicem anguli arcae costalis ultimae aut brevissimo, aut nullo. Antennae maris 14-articulatae.

3. F. scutellaris: subglaber, supra laevis, nitidus, niger, pedum geniculis omnibus, tibiis tarsisque anterioribus testaceis; scutello rugoso, basi bifoveolato. ♂♀.

JURIN. Hymenopt. p. 288. LATR. Hist. Nat. des Crust. et des Ins. Vol. 13. p. 210. — Idem Gen. Crust. et Ins. p. 19. et 1 Tab. 12. f. 4. ♀. f. 5. ♂. *Cynips scutellaris* Ross. Fn. Etrusc. Mant. 2. App. p. 106.

Hab. in Lapponia rarissime, teste collect. D. KOLSTRÖM in Muonioniska; mihi in provinciis borealibus non obviis. (Lapp.; Ostrog.; Gottland.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Magnitudo praecedentis. Antennae nigro-piceae, maris subnudae, feminae subpilosae, articulo ultimo in utroque sexu ierassato, ovali. Caput subtransversum. Thorax supra pilosiusculus, bistratus? subtus striatulus. Nervi alarum straminei, nervulo infra angulum arcae costalis ultimae brevissimo; at nervus longitudinalis, qui ab apice summo hujus nervuli in marginem infra-apicalem descendit rectus, omnium obsoletissimus, et vix ejus vestigium apparet. Pedes maris ut in diagnosi; feminae plerumque ferruginei, coxis tantum et femorum macula superna nigris. Stylus (oviductus) feminae subexsertus, longitudine quintae partis abdominis, oblique exsurgit.

4. F. ciliaris: glaber, laevis, nitidus, niger, tibiis tarsisque ferrugineis, scutello basi subbifoveolato; capite rotundato. ♀.

Hab. in Lapponia sylvatica rarissime; ad Wittangi Lapponiae Tornensis medio mens. Jun. tantum lectus. (Lapponia.)

Fem. Minimus in hoc genere. A priori, cui affinis, differt praecipue: capite rotundato (nec subtransverso), alarum nervis obscurioribus, nervulo infra angulum arcae costalis ultimae nullo, margine apicali alae distincte et longe ciliato, ut et magnitudine duplo minori. Antennae nigrae subpilosae, articulo ultimo non ierassato. Alae albo-hyalinae. Pedes nigri, geniculis, tibiis tarsisque ferrugineis. Stylus analis vix exsertus.

B. Antennae fractae. *)

FAM. 6. PSILOTES. FALL. (*Proctotrupii* **) LATR. *Codrini* DALM.)

29. Dryinus. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 471. DALM. *Gonatopus* KLUG. LJUNGH. *Cleptis* species FALL.

Corpus parvum, oblongum, glabriusculum, nitidum. Caput thorace latius. Antennae subfractae, versus os insertae, 10-articulatae, articulo primo modice elongato, 2do brevissimo. Oculi mediocres, ovals, subprominuli. Abdomen subovatum, breviter petiolatum. Pedes elongati, femoribus obclavatis, anticis praesertim incrassatis. Alae anticae areolis basalibus binis et stigmatibus, ramulum arcuatim excurrentem emittente. **Color** corporis niger, membrorum pallidus. **Motu** agilis. **Metamorphosis** latet. **Vitus** forte parasiticus. **Habitatio** in graminosis, in foliis plantarum, interdum etiam in foliis *Pinu sylvestris*; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. **Differentia sexus; mas:** minor, antennis linearibus, pubescentibus; tarsis anticis muticis; **femina:** antennis glabris (in Suecicis saepissime extrorsum subcrassioribus); tarsis anticis raptoris, unguibus binis, interiori reflexo, ano acuto. Genus igitur hoc capit forma, antennarum articulatione, alarumque ramulo stigmatali in discum arcuatim excurrente, etc. a ceteris hujus familiae facile dignoscitur. (Species Scandinav. 12 *Gonatopo formicario* LJUNGH.: thorace binodo, femina aptera, ut et *Dryino melaleuco* DALM. et *Dryino atrato* DALM.: areolis alarum nullis pedibusque simplicibus, ab hoc genere remotis et novis propriisque generibus jure insertis.)

*) Conferatur *Conspectus Familiar.* et *Gener.* Hymenopt. Lapponiae, ut divisio dichotomica, a nobis facta, facilius adhiberi possit.

**) Nomen hoc non nisi labore pronuncietur.

1. D. ruficornis: glaber, nitidus, ater, antennis elongatis tenuibus, flavo-testaceis, medio fuscis, mandibulis pedibusque lutescentibus, geniculis pallidioribus, metathorace punctatissimo, non cancellato. ♀.

Var. a. ♀. antennis testaceis medio subinfuscatis.

DALM. *Analecta Entomologica* Holmiae an. 1823 p. 11.5. *Gonatopus ruficornis* DALM. Act. Holm. 1818. p. 83. 9.

Var. b. ♀. antennis totis testaceis.

Hab. in graminosis et foliis plantarum, per partem sylvaticam Lapponiae Tornensis, versus finem mensis Aug. rarius; deprehenditur quoque in inferalpinis Fennmarkiae, et in Pinu sylvestri ad Alten et Bossekop d. 5—8. Aug. inventi; var. b. tantum ad Kengis et Karesuando lecta. (Lappon.-Ostrogoth. passim: Scan. rariss.)

Fem. Parvus, licet in suo genere major, vix 1—1½ lin. longus. Glaber vel pube tantum tenuissima tectus, subtilissime punctulatus. Antennae longitudine thoracis, tenues, nudae, articulo primo crassiori seemdoque brevi, flavis, reliquis elongatis, subaequalibus, 3—5 fusco-rufescentibus, 6—10 testaceis. Frons vix sericeo-pubescentis. Palpi et mandibulae rufescentes. Alae hyalinae, nervis et stigmatibus pallidis.

Obs. *Dr. ephippiger* ♀, *collaris* ♀, *flavicornis* ♂♀, *longicornis* ♀, *frontalis* ♀, *basalis* ♀, *brevicornis* ♂♀, *brachycerus* ♂♀, *fuscicornis* ♂ et *tenuicornis* ♂, in *Analectis* l. c. a D. DALMAN ut in Suecia lecti describuntur; an quidam horum speciebus vel sexa tantum differant, ulterior docebit experientia. In Lapponia non nisi hic descripta species mihi obvia fuit.

30. Sparasion. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 444. FALL.

Corpus minutum, elongatum, punctatum. Antennae breves, 12-articulatae, fractae, scapo elongato; clypeo versus os insertae. Oculi rotundi. Abdomen ovatum, depressum, 6-segmentatum. Alae subnerves, nervo tantum unico a basi ad medium, costam intus sequitur. Femora subclavata. **Color** niger. **Motu** agilis. **Habitatio** imaginum in graminosis; feminae foramina parietum et loca arenosa visitant, ova forte depositurae; per partem sylvaticam Lapponiae. **Differentia sexus; mas:** antennis longitudine circiter thoracis, filiformes; **femina:** antennis thorace brevioribus, post mortem curvatis, stylis ex apice extimo abdominis prodientibus, interdum exsertis. (Spec. Scand. 3.)

1. S. carinatus: profunde punctatus, pilosus, niger, tibiis tarsisque anticis testaceis, fronte acute porrecta; alarum stigmatibus nigro, ramulum brevem emittente. ♂♀.

Mas: antennis longitudine thoracis, flagello recto, articulis oblongis, stylis aequalibus nullis.

Fem.: antennis thorace brevioribus, flagello fusiformi (in mortuis curvato), articulis brevibus, setis aequalibus 2, longitudine vix tertiae partis abdominis, pallidis.

Hab. in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Longit. 1½ lin. Totus niger. Frons inter antennas transversim et attenuatum elevata. Thoracis segmentum anticum arcuatum. Metathorax utrinque tuberculatus. Abdomen longitudine reliqui corporis, ad basin transverse truncatum, metathoraci late adfixum. Alae fusco-hyalinae, nervorum parum vestigio, nervo auxiliari distincto fusco, stigmatibus nigricante, nervulum brevem in discum emittente. Pedes nigri, antici geniculis, tibiis et tarsis rufo-testaceis, posteriores geniculis, tibiis apice et interdum metatarso ferrugineis.

2. S. inermis: punctatus subglaber, niger, tibiis tarsisque testaceis, capite rotundato, fronte inermi, alarum stigmatibus et ramulo obsoletis. ♂♀.

Mas: antennarum articulis brevibus, articulatione perspicua.

Fem.: antennarum articulis arctissime cohaerentibus, articulatione vix conspicua.

Hab. cum priori rarius. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas. et Fem. Praecedente duplo minor, fere glaber, seu pubescentia rarius obsita. Antennae breviores, quam in praecedente (an 10—11 articulatae?) flagello fusiformi; in mare recto, saepe pieco; in femina nigro, basi curvato. Metathorax vix tuberculatus. Abdomen ut in priori, sed ad basin vix truncatum. Alae fumato-hyalinae, subnerves, nervo scilicet auxiliari et stigmatibus obsoletissimis, ramulo nullo. Pedes ferruginei, femoribus nigricantibus.

Not. Cel. Professor FALLÉN in Methodo Hymenopterorum species Sueciae 4 annuat, sed vere non nisi duas cognovit (Clar. Viri, harum singularum mares et feminae ut distinctas species consideraus.

31. Ceraphron. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 446.

Corpus valde minutum, oblongum, duriusculum, glabrum aut pubescens. Antennae versus os insertae, fractae, thoracis circiter longitudine aut illo paullo longiores, filiformes aut in mare interdum ramosae; 11-articulatae, scapo capitis longitudine aut illo longiore. Oculi rotundi. Abdomen ovatum, brevissime et anguste pedicellatum. Alae enerves praeter nervum costalem tenuem a basi ad medium costae ductum; stigma notabile, magnum, rotundatum, nigrum, ramulum brevem emittens. Femora valida. *Color* niger. *Motu* agilis. *Habitatio* imaginum in foliis fruticum et in graminosis; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: ano obtuso, antennis interdum radiatis; *femina*: ano acutiori, terebra interdum subexserta; antennis semper simplicibus; saepe aptera. (Spec. Scand. 15 et plures in Museo meo adsunt, genus notis allatis sat limitatum et dignotum efficientes.)

Sect. 1. Uterque sexus alatus.

1. C. ramicornis: antennis 5-radiatis subglaber niger, tibiis anterioribus testaceis, alis albidis stigmatibus nigro. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi, inter Kengis et Karesuando rarissime lectus. (Lapp.-; Ostrogoth. rar.)

Mas. Parvus, vix ultra 1 lin. longus. Niger. Antennae thorace fere longiores, radiatae, radiis pubescentibus, distantibus, elongatis, quibus, ex apice articulorum 5 priorum flagelli excurrentibus. Thorax opaeus, subtilissime punctulatus, subpubescens. Abdomen nitidum, laevissimum, glaberrimum. Genitale (vi exsertum) stylis 2 armatum se praebet. Femora valida, nigra; geniculis omnibus, tibiis tarsisque anterioribus fusco-testaceis.

2. C. albipennis: subtilissime punctulatus, subglaber, niger, tibiis tarsisque fusco-testaceis, alis albidis, stigmatibus nigro, thoracis dorso subopaco, tristriato, scutello apice rotundato. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Ostrogoth. pass.)

Fem. Magnitudo et affinitas prioris; an ejus femina? Antennae filiformes, nigrae, scapo basi interdum testaceo, flagello recurvato. Caput et thorax oculo armato subtilissime punctulata. Alae et abdomen ut in priori, ano acuto. Femora valida, picea, genubus, tibiis et tarsis fusco-testaceis.

3. C. serricornis: pubescens niger, antennis serratis, pilosis, fuscis, alis albidis stigmatibus fusco, abdomine glabro, basi piceo, tibiis tarsisque anterioribus fusco-testaceis. ♂.

Hab. in Lapponiae Tornensis graminosis aridis versus finem mensis Aug. rarissime. (Lapponia; Scania in Pinetis ad Esperöd d. 25. Jul. 1820 rarissime.)

Mas. Prioribus duplo minor. Caput et thorax punctulata, oprea, pubescentia. Antennae fronti fere insertae, pilosae, articulis 2-7 argute serratis, 8-11 oblongis, fuscis. Pedes picei, geniculis omnibus, tibiis tarsisque anterioribus fusco-testaceis.

4. C. flavipes: subglaber niger, pedibus flavis, alis subhyalinis, stigmatibus fusco. ♀.

Hab. in graminosis aridis Lapponiae Tornensis passim; ad Öfer-Torneå, Kengis et Karesuando dieb. 2. Jun. — 2. Sept. captus. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas et *Fem*. Magnitudo C. serricornis. Niger. Caput rotundatum, subpubescens. Oculi hirti, in vivo nigri. Thorax subpubescens, dorso 3-striato. Alae hyalinae, stigmatibus et ramulo fusco-nigris, sub stigmatibus umbra fusca, hand late extensa. Abdomen nigro-piceum, nitidissimum, laevissimum, glabrum; individua ano obtuso forte mascula sunt, et ea ano acuto, feminea. Pedes toti flavi, coxis basi nigris.

Var. b. femoribus supra macula fusca notatis.

Sect. 2. Feminae apterae aut subapterae, ano acuto; scutello vix ullo.

5. C. subapterus: subpubescens niger, pedibus ferrugineis, alarum rudimento. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; inter Karesuando et Kengis inventus, mens. Augusto. (Lapponia.)

Fem. Minutus, vix 1 lin. longus. Niger. Caput rotundatum, subpubescens. Oculi medioeres, ovati, hirti. Antennae thorace paullo longiores, filiformes, flagello ut in reliquis curvato, sed extrorsum vix crassiori; nigrae, scapo summa basi ferrugineo. Thorax subpubescens, uti caput subtilissime punctulatus, dorso tristriatus. Abdomen nitidum, laeve, glabrum. Alae longitudine vix dimidii abdominis, angustae, corpori adplicatae, albae. Pedes cum coxis ferruginei, femoribus validis, supra parum infuscatis.

6. C. apterus: subpubescens, subtilissime punctulatus niger, pedibus flavis, alis nullis. ♀.

Var. a. ♀. antennarum scapo toto testaceo.

Var. b. ♀. antennarum scapo basi testaceo.

Hab. in Betula, ad Muonioniska d. 17. Aug. rarius captus. (Lapp.-Scan. pass.)

Fem. Priori plerumque paullo minor. Caput, oculi, antennae et thorax ut in praecedente. Alarum loco seta brevis alba. Abdomen nitidum, laeve, glabrum piceum. Aculus analis (vi exsertus) rufus. Pedes toti cum coxis flavi, femoribus validis.

7. C. pallidus: subpubescens, subtilissime punctulatus, rufo-testaceus, antennarum apice oculisque minutis nigris, alis omnino nullis. ♀.

Hab. in foliis fruticum Lapponiae sylvaticae, rarissime; deprehenditur quoque in inferalpinis maritimis Nordlandiae Norvegiae et ad Finkrog d. 25. Jul. captus. (Lapp.-Scan. pass.)

Fem. Magnitudo C. apteri, interdum paullo minor. Rufo-testaceus. Caput declinatum. Oculi valde minuti, granulati, nigri. Antennarum articuli 7-11, extrorsum sensum crassiores, nigri. Alarum ne quidem rudimentum. Abdomen laeve nitidum, supra pubescens. Pedes pallidi.

Not. Ex his tribus proxime antecedentibus speciebus nulla individua mascula, quae forte alata sunt, neque in Lapponia neque in Suecia reliqua deprehendere mihi contigit.

32. Psilus. PANZ.

FALL. Disposit. Hymenopt. gen. 35. JURIN. PANZ. *Dia-pria* LATR.

Corpus minutum, tenue, elongatum, clavatum, pubescens. Antennae elongatae 12-15-articulatae, subfractae, forma variae, in medio faciei scapo elongato insertae. Caput rotundatum. Oculi rotundi. Mandibulae validae, dentatae. Abdomen clavatum aut subdepressum, nitidum laevissimum, interdum glabrum, segmento primo maximo antice in petiolum coarctato. Alae elongatae, villosae, ant ad costam parum nervosae, aut enerves; areis vix ullis. Femora clavata. *Color* niger. *Motu* tardus. *Habitatio* imaginum in graminosis et foliis fruticum; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: antennis 14-15-articulatis; ano obtusiori; *femina*: antennis 12-15-articulatis, ano minuto, oviductum tubulosum includente. (Spec. Scand. 24, in tria genera posthac dispescendae.)

Sect. 1. Caput depressum, horizontale, obtuse ovatum. Alae enerves, s nervorum vestigium.

1. Ps. cornutus: subpubescens laevis nitidus niger, tibiis tarsisque testaceis, antennis elongatis filiformibus; ore retracto cornuto. ♂.

Mas: antennis longitudine corporis, 14-articulatis, abdominis petiolo lato, trisulcato; genitale (interdum exserto) curvato rufo iuxta stylos 2 breves ejusdem coloris.

Fem. paullo minor, antennis brevioribus, 12-articulatis submoniliformibus, extrorsum crassioribus, articulo ultimo antecedentibus crassiori, ovato.

Var. a. ♂♀. antennis maris 14-, feminae 12-articulatis, pedibus nigris, tibiis tarsisque testaceis.

PANZ. Fn. Germ. 83. 11. ♀.

Var. b. ♂. antennis 15-articulatis, pedibus totis nigris.

Hab. in gramine et foliis fruticum Lapponiae sylvaticae rarius; varietatem b. tantum ad Kengis d. 22. Aug. legi. (Lapp.-Ostrogoth. pass. Scan. rar.)

Mas et *Fem*. Major in hoc genere, longitudine scilicet 1-1½ lineae. Antennae pubescentes, articuli distincti, lamina frontali basi subtus teetae. Alae fusco-hyalinae, enerves seu vix rudimento nervorum, costa basi ciliata. Femora clavata, picea. Abdominis petiolum elongatus, distinctus.

Sect. 2. Caput rotundatum. Antennae protuberantiae in medio faciei insertae. Abdomen petiolatum, petiolo saepius sulcato. Corpus laeve, nitidum. Alae ad costam nervosae, nervo scilicet auxiliari perspicuo ad medium costae ducto, areis 2, elongato-triangularibus, una basi juxta nervum auxiliarem, et altera ad costam pone punctum stigmaticale; ex hac area excurrit nervulus

versus basin flexus, plerumque brevis. Nervorum 2 longitudinalium saepe rudimentum.

Belyta LATR.

1. Ps. congener: subpubescens niger, antennis 15-articulatis moniliformibus extrorsum crassioribus, basi pedibusque ferrugineis; abdominis petiolo alarumque area costali ultima mediocribus. ♂♀.

Mas: ano acuto, antennis thoracae fere longioribus, scapo praesertim longo, articulo ultimo oblongo-ovato.

Fem.: saepe minor, ano acuminato, antennis thoracae fere brevioribus, crassioribus quam in mare, magisque pilosis, articulo ultimo breviter ovato.

Hab. in Lapponia rarius. (Lapp. - Scan. pass.)

Mas et Fem. Ps. cornuto plerumque paullo minor; sed variat magnitudinem. Totus pubescens seu subpilosus. Niger. Antennae ferrugineae, extrorsum nigrae aut fuscae; etiam in femina, ni valde fallor, 15-articulatae. Oculi parvi, granulati, nigri. Metathorax postice bidentatus. Alarum nervi sat distincti. Abdominis petiolus sulcatus s. rugosus. Abdominis segmentum secundum ad basium nigro-piceum. Pedes cum coxis ferruginei.

3. Ps. elongator: subpubescens niger, antennis setaceis 15-articulatis basi, pedibusque ferrugineis; abdominis petiolo elongato; alarum nervis costalibus distinctis, area costali ultima brevi. ♀?

Hab. cum praecedente rarius. (Lappon. - Ostrogoth. freq. Scan. rar.)

Fem.? Magnitudo prioris, a quo praesertim differt: antennis et petiolo abdominis longioribus. Niger. Antennae longitudine fere corporis, articulis basalibus praecipuis elongatis, apicalibus brevioribus; rufae, extrorsum nigrae. Oculi ovati, subexserti, hirsutuli. Metathorax postice vix spinosus. Petiolus valde elongatus, sulcatus. Abdomen clavato-lanceolatum piceum, ano acuminato. Alarum area costalis ultima brevis, angusta, e qua excurrit nervus, aream costalem intermediam cum nervis oppositis formans. Pedes ferruginei, coxis posticis piceis.

4. Ps. excisor: subpubescens niger, antennis setaceis longitudine fere corporis, 14-articulatis, articulo tertio exciso, basi pedibusque ferrugineis; abdominis petiolo mediocri; alarum nervo costali distincto, area costali ultima elongata. ♂?

Hab. in Lapponia rarissime, inter Kengis et Karesnando d. 20. Augusti unicum individuum juveni; etiam ad Björkvik Nordlandiae septentrionalis d. 14. Jul. rarissime captus. (Lapponia.)

Mas? Magnitudo *Ps. congeneris*. Breviter pubescens niger. Antennae elongatae, setaeae, articulo primo (scapo) mediocri, secundo brevissimo, reliquis subaequaliter longis; tertio horum basi subtus curvato s. exciso; aut rufae, apice nigricantes, aut totae fuscae. Oculi medioecres. Metathorax non spinosus. Petiolus crassiusculus, parum elongatus, rugosus. Abdomen piceum, apice deflexo, parum acuminato, et exinde masculum conficito. Alae ut in *Ps. congeneris* nervosae, at area costali ultima in *Ps. excisore* multo longiori quam in illo. Pedes cum coxis ferruginei. Variat etiam coxis piceis.

Not. Cum *Psilo incisio* mihi in Ostrogothia occurrenti, qui antennarum articulo 3tio etiam exciso gaudet, sed abdominis petiolo multo longiori, alarum area costali ultima breviori, antennis tenuioribus et corpore fere glabro diversus, non confundendus.

5. Ps. affinis: subpilosus niger, antennis setaceis, corpore paullo brevioribus, 14-articulatis articulo tertio exciso; basi pedibusque ferrugineis; abdominis petiolo elongato; alarum nervis costalibus distinctis, area costali ultima brevi. ♂?

Hab. cum priori paullo frequentior; etiam in fungo Betulae ad Meraslinka Lapponiae Tornensis d. 10. Jun. captus. (Lapponia - Botuia borealis in graminosis aridis ad Johannis Ro mense Septembr.)

Mas? Magnitudo prioris, etque affinis et similis sed differt: corpore magis piloso, antennis minus elongatis, articulis scilicet paullo brevioribus, petiolo minus crasso, sed paullo longiori, ut et alarum area costali ultima parva et angusta. Antennae quoque paullo obscuriores. In ceteris similes sunt haec duae species.

6. Ps. acuminatus: glabriusculus niger, abdomine lanceolato, rufo-piceo, antennis filiformibus, corpore brevioribus, 15-articulatis, rufis, apice moniliformibus fuscis; abdominis petiolo elongato; alarum nervis costalibus distinctis, area costali ultima brevi. ♀?

Hab. in Lapponia mense Augusto rarissime. (Lapponia.)

Fem.? Magnitudo *Ps. congeneris*. Antennae thoracae nua cum petiolo abdominis parum longiores, filiformes, scapo medioeri, articulo secundo brevissimo, tertio item elongato, reliquis sensim brevioribus, ultimus paullo incrassatis. moniliformibus et apicali majori ovato; rufo-testaceae, apice fuscae. Metathorax non spinosus,

sed apice margine elevato. Abdomen lanceolatum apice acuminato, sursum subflexo; rufo-piceum, ano dilutiori, petiolus modice incrassatus, elongatus, laevis niger. Alae fere ut in *Ps. elongatore*. Pedes rufo-testacei.

7. Ps. fuscus: subpubescens niger, antennis 14-articulatis filiformibus, apice moniliformibus, thorace parum brevioribus, in medio, pedibusque rufis, coxis et abdomine piceis, petiolo brevi, alarum nervis costalibus distinctis, area costali ultima mediocri. ♀?

Hab. in Lapponia rarissime; ad Finkrog Nordlandiae septentrionalis die 25. Jul. captus. (Lapponia Norvegica.)

Fem.? Minoribus individuis *Ps. elongatoris* aequalis. Parum pubescens niger. Antennae breviusculae extrorsum moniliformes, articulis 1 apice, 2 et 3 totis rufis. Abdomen piceum, apice parum acuminatum, petiolo breviusculo. Alae ut in *Psilo congeneris*. Pedes ferruginei, coxis piceis.

33. Codrus. PANZ.

FALL. Disposit. Hymenopt. gen. 36. PANZ. JURIN. *Proctotrupes* LATR.

Corpus minoris magnitudinis, elongatum, utrinque attenuatum, nitidum, tennissime sericeo-subpubescens. Antennae elongatae, rectae, filiformes, 13-articulatae, scapo parum elongato, inter oculos sub fronte insertae. Mandibulae edentulae. Oculi ovati parvi. Metathorax elongatus scaber. Abdomen utrinque attenuatum, segmento primo maximo, subcampanulato. Pedes simplices. Alarum nervi costales bini approximati paralleli, quorum interior seu auxiliaris punctum stigmaticale ambiens, areolam parvam formans; reliqui obsoleti. Color niger, ferrugineus. Motu agilis. *Habitatio* in foliis fruticum, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in ano maris acuto, bistylato; in feminae cauda cornea, longe exserta, declinata, non retrahenda, prope detegitur. (Spec. Scand. 5.)

1. C. gravidator: antennis subsetaceis niger, abdominis segmento primo pedibusque ferrugineis, coxis nigricantibus. ♂♀.

Ichneumon gravidator LINN. FN. Sv. 1622. *Banchus gravidator* FABR. Piez. 128. 10. *Proctotrupes campanulato* AHRENS. FN. Eur. Fasc. 5. f. 16. ♂. b. — ♀. c. certe.

Hab. in Lapponiae sylvaticae fruticibus rarissime. (Lappon. - Ostrogoth. pass. Scan. rar.)

Mas et Fem. In suo genere magnus, circiter 4 lin. longus. Caput transversum. Antennae thoracae paullo longiores, articulo 1mo ovato, 2do brevissimo, reliquis elongatis cylindricis, aequalibus; pubescentes. Palpi fusco-testacei. Abdomen laevissimum, subglabrum, ano saepius nigro. Individua mascula viva ex ano emittunt iterumque retrahunt lamellas 2, more *Vesparum*: haec lamellae stylos 2 cornuos acuminatos in mortuis formant. Alae subfumato-hyalinae, stigmatate nigricante; nervulis ut in diagnosi. Pedes rufo-testacei.

2. C. niger: antennis filiformibus niger, pedibus testaceis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. antennis totis nigris.

Var. b. ♂♀. antennis aut totis, aut basi plus minusve rufis. PANZ. FN. Germ. 85. f. 9. ♂. (a Cel. LATR. pro femina forsitan immerito habitus. Cfr. LATR. Gen. Crust. et Ins. Tom. 4. p. 38. sub Synon. Generis *Proctotrup.*)

Hab. cum praecedente rarius. (Lapp. - Scan. pass.)

Mas et Fem. In copula capti. Priori duplo v. triplo minor, praesertim mas; alias et praeter colorem *C. gravidatori* simillimus. Antennae tamen in *C. nigro* paullo breviores et validiores videntur. Abdomen nigrum, basi raro piceum. Pedes testacei, coxis saepe fusco-ferrugineis.

34. Platygaster. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 451. *Psili* species FALL.

Corpus minutum, oblongum, utrinque subobtusum (ano in *Pl. gladiatore* acuminato), glabriusculum. Antennae fractae, extrorsum paullo crassiores, 10-articulatae, articulis discretis, scapo longissimo, ad os insertae. Mandibulae apice bidentatae. Oculi ovati parvi. Metathorax brevis. Abdomen subdepressum, apice parum acutum, ad basin sensim angustatum; segmentis quinque, quorum primo maximo pone dimidiam abdominis partem descendente, analibus retractis. Femora vix clavata. Alae enerves. Color niger. Motu agilis. *Habitatio* in graminosis et terra, locis cultis, per partem

sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus* ignota, nisi anum acutiorem vel obtusorem in diversis individuīs pro nota sexuali assumere velis. (Spec. Scand. 7.)

Sect. 1. Abdomen subclavatum. Scutellum elevatum. Femora subclavata.

1. P. bifracticornis: parum nitidus niger, antennis bifractis rufis, articulis 6 ultimis crassioribus nigris aut fuscis, pedibus luteis. ♀?

Hab. ad Giebostad in insula Senjen Nordlandiae septentrionalis die 22. Jul. inventus, rarius. (Lappon.-Ostrogoth.-Scan. rar.)

Fem.? Parvus, vix ultra 1 lin. longus. Subtilissime punctulatus, antice praesertim parum nitidus, totus niger. Caput rotundatum, exsertum. Antennae longitudine circiter thoracis, articulo primo (scapo) longissimo, suberecto rufo, tribus sequentibus simul sumtis scapo brevioribus, angustioribus deflexis, etiam rufis, 6 ultimis paullo crassioribus subcylindricis, apicali ovato, discretis, simul sumtis scapo parum longioribus, nigris aut fuscis, suberectis, unde antenna bifracta videtur. Abdomen eapite thoraceque paullo longius, subdepresso-clavatum, antice angustatum. Alae abdomine paullo longiores, totae ideoque etiam in costa enerves. Pedes lutei, coxis nigris, femoribus clavatis. — An femina sequentis?

Not. Specimina, quae in Ostrogothia leguntur, interdum pedibus posticis nigricantibus et corpore magis ruguloso gaudent; vix vero diversae speciei.

2. P. unifracticornis: parum nitidus niger, antennis unifractis, articulis omnibus subaequaliter crassis pedibusque luteis. ♂?

Hab. in Björkvik ad Ofotenfjord Nordlandiae septentrionalis d. 14. Jul. captus, rarius. (Lapponia; Ölandia; Ostrogothia; Scania rar.)

Mas? Magnitudo praecedentis eique in omnibus simillimus praeter formam et colorem antennarum; an ejus mas? — Antennae scilicet thorace paullo longiores, articulo primo longissimo ut in praecedente, et suberecto, reliquis fere aequaliter crassis et longis subcylindricis, excepto apicali longiori apice oblique acuminato, omnibus deflexis, unde unica tantum fractura in antea videtur; totae rufae, articulo ultimo apice fusco.

Not. Specimina Scaevica antennis extrorsum fuscis interdum variant.

Sect. 2. Abdomen pone petiolum depressum, rotundatum s. suborbiculatum (in specie nostra ultima ano producto). Scutellum rotundatum. Femora subclavata. Species minutissimae, Pulice minores.

3. P. minutus: parum nitidus niger, pedibus concoloribus, tibiis tarsisque anticorum totis, posteriorum basi testaceis, ano rotundato. ♂?

Var. a. ♂? pedes nigri, anticorum tibiis tarsisque totis, posticorum tantum basi testaceis.

Var. b. ♂? pedes nigri, tibiis tarsisque omnibus basi testaceis.

Hab. in Finnmarkia occidentali, ex. gr. in Bossekop, in fol. Salicum d. 5. Aug. rarius; in Nordlandia septentrionali passim; ad Björkvik die 14. Jul. tamen frequentiore vidi; in Lapponia Suecica non nisi ad Torneåtråsk d. 8. Jul. captus; varietatem b. tantum ad Giebostad d. 22. Jul. legi. (Lapponia; Ostrogothia rar.)

Mas? Minutus, pulice duplo minor. Caput subrotundatum, collo brevi tenui exserto. Antennae thoracis fere longitudine, nigrae v. fuscae, scapo recto sursum oblique descendente, flagello filiformi, basi declinato, exterius arcuatim recurvato. Abdomen glabrum nitidum, supra et subtus parum convexum, ano (in nostris subobtusum; an specimina mascula? (in individuīs Ostrogothicis ano magis acuto, an femineis?). Alae abdomine multo longiores. Pedes ut in diagnosi.

4. P. parvulus: subnitidus niger, tibiis tarsisque testaceis, ano rotundato. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi sylvatica rarius, ad Kengis et Karessuando mense Aug. inventus. (Lapponia; Ostrog. rar.)

Mas. Priori simillimus, sed duplo minor, magis nitidus, et tibiis tarsisque in hoc pallidiora videntur.

Not. Individuum, quod in Scania ad Abusa inveni, antennis paullo brevioribus et ano distincte acuto gaudet; an hujus femina vel species nova?

5. P. gladiator: nitidus niger, tibiarum basi tarsisque testaceis, ano longissime producto, ensiformi. ♀?

Hab. in Nordlandia septentrionali rarissime, in insula Hacksten prope Schiervoe d. 25. Jul. captus. (Lapponia Norve-

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

gica, Gottlandia in insula Fårön die 14. Jul. 1819; nec non Scania in graminosis et foliis Quercus ad Esperöd d. 10—21. Aug. 1820, rarius.)

Fem.? Magnitudo *Platyg. parvuli*, angustus et tener, totus glaber nitidissimus niger, ano ensiformi valde insignis. Abdominis scilicet segmenta ultima, in speciebus antecedentibus brevissima, retracta, in hac ita producuntur, ut ensim longitudine fere dimidii corporis horizontaliter exsertum, depressum, versus apicem sensim attenuatum forment. Alae quoque, quae in reliquis speciebus hyalinae sunt, in hac et praesertim in specimenibus, quae in Suecia inferiori cepi, magis albescunt. De cetero caput, antennae, thorax, alae et pedes omnino ut in prioribus constructa sunt, quare nullum aptius cognovi genus, cui speciem ob ani structuram tantum anomalam inserere potui. Antennae breviores sexum femineum prodere videntur.

Obs. E generibus Latreillianis huic Familiae bene adjuvendis *Scelio*, *Telae* et *Anteon*, species quaedam Suecicae salutantur; sed harum forsitan nullas agnoscit nostra Fauna, saltem ullae mihi in Lapponia obviae.

FAM. 7. PTEROMALINI DALM.*) (Diptolepis FALL. BILLB. Cynipsea LATR.)

Sect. 1. Pedes postici femoribus crassis, tibiis arcuatis. Corpus mediae aut minoris magnitudinis (non minutum).

Huic Sectioni inseritur genus *Chalcis* Auctorum, species Sueciae 7 continens, in Lapponia forte peregrinus.

Sect. 2. Pedes omnes simplices, tibiis rectis. Corpus minutum saepe minutissimum.

Phalanx 1. Alarum nervus auxiliaris s. submarginalis in costam ante medium adscendit, ibique ut marginalis productus (nec mox abruptus) pone stigma saepius continuatur.

Tribus 1. Antennae articulis 8—11. Frons (facies) vix impressa.

35. Eurytoma. ILLIG.

DALM. Pteromal. Gen. 4. LATR. ILLIG. *Diptolepis* spec. FALL. *Pteromali* spec. SWEDER.

Corpus minutum, longulum, punctatum glabriusculum, subdurum. Antennae medio faciei insertae, articulis 8—10, saepius discretis. Collare magnum transversum-quadratum. Abdomen subcompressum. Alae nervo costali distincto, crassiusculo, ramulo stigmatali brevi obliquo, apice clavato, clava appendicula laterali. *Color* obscurus, saepius niger, raro pallidus, nunquam metallicus. *Motu* parum agilis. *Habitatio* in graminosis et plantis variis; praesertim vero capitula Carduorum visitat, ova in larvis insectorum, quae his capitulis inhabitant, depositura, per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: antennis longioribus, articulis nodosis vel inaequalibus, verticillato-pilosis; *femina*: antennis brevioribus, submoniliformibus, abdomine subtus carinato, oviductus apice exserto. (Spec. Scand. 16.)

1. E. appendigaster: oblonga punctata atra, alis albidis, geniculis tarsisque testaceis, abdomine petiolato, crasso, conico, adscendente. ♂♀.

Mas: antennis 9-articulatis, nodis distinctis subquadratis verticillato-pilosis, ano obtuso.

Fem.: paullo major robustior, antennis 8-articulatis simplicibus, extrorsum subcrassioribus; totis pubescentibus; abdomine magno compresso, minus longe petiolato, ano acuto.

Pteromalus appendigaster SWEDER. Act. Holm. 1795. pag. 217. 6. ♂. *Cynips Serratulae* FABR. Piez. 147. 18. ♂♀. *Chalcis Abrotani* PANZ. Fn. 76. f. 14. ♂. — (*Eucharis compressa*,

*) Försök till Uppställning af Insect-Familjen *Pteromalini*, i synnerhet med afseende på de i Sveige funne arter; af I. W. DALMAN; Actis Reg. Acad. Scient. Stockh. Anno 1820 insertum; cum Tab. 2 aeneis. In hac opella hic character Familiae datur: *Pteromalini*, antennae fractae, extrorsum crassiores etc. etc. Conf. DALMAN.

quae forte est *Figitis* generis, huc ut femina vix referri potest, quamquam ita voluerunt D. D. PANZ. et LATR.)

Hab. in Lapponia Tornensi rarius, etiam in insula Hacksten Nordlandiae septentrionalis d. 28. Jul. inveni. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et Fem. In suo genere major, *Chalcidi rudi* parum brevior, sed multo angustior, circiter 1 $\frac{1}{2}$ lin. longa. Caput et thorax distincte punctata. Petiolus abdominis elongatus oblique descendens. Abdomen vero elevatum, ovatum, glaberrimum, nitidum laevissimum. Alae albedo-hyalinae; nervus auxiliaris in medio marginis ad costam adscendit, ibique sat crassus breviter continuatur, at paullo pone stigma productus ad ramuli stigmatalis apicem oppositè desinit.

2. E. guttula: elongata punctulata atra, alis albedo-hyalinis, geniculis tarsisque pallidis, collaris antico utrinque guttula flava, abdomine parum adscendente. ♂♀.

Mas: antennae thoracis longitudine, 9-articulatae, articulis oblongis subverticillato-pilosis, articulo ultimo elongato, acuminato; abdomen distincte petiolatum, ovatum, parvum; ano obtuso;

Fem.: antennae thoracis paullo breviores, 8-articulatae, simplicies, moniliformes, extrorsum suberassiores, articulo ultimo oblongo; totae pubescentes; abdomen vix petiolatum, oblongum, ovatum, ano acuto; terebra in uno individuo, vi ad longitudinem fere abdominis erupta, rubra; in copula.

Hab. in Nordlandia septentrionali rarissime, in Finmarkia occidentali frequentius, ibique in monte subalpino Gamstenstind d. 30. Jul. in copula inveni. (Lapponia; Ölandia; Scania rar.)

Mas. et Fem. Praecedente non brevior, sed paullo angustior, unde statim magis elongata; differt imprimis ab illa: antennarum nodis in mare minus dilatatis, abdomine minore, thoracis in utroque sexu subtilius punctulato autique ad latera guttis seu maculis 2 flavis. Alae quoque minus albescent; sed directio nervorum eadem et similis. Genua, tibiae et tarsi pedum anticorum flava. Antennarum articulus secundus in femina saepe apice pallidus.

3. E. biguttata: oblonga distincte punctata atra, alis albidis, macula stigmatali nigricante, geniculis tarsisque pallidis, collaris antico utrinque guttula flava, abdomine subpetiolato, subcompresso. ♀.

Pteromalus biguttatus SWED. Act. Holm. 1795. p. 216. 5. ♀. certissime. Forte etiam *Diptolepis stigma* FABR. Piez. 152. 21. alis obscurioribus.

Hab. in Lapponia, Collect. Dom. DEUTSCHII, mihi in terris borealibus non obvia. (Lapponia; Uplandia d. 30. Jul. SWED.-Ostrogothia, Scania ipse, mense Jun. — Sept. pass., e *Quercus galla* exclusa.)

Fem. Magnitudo et summa *Eurytomae appendigastris* similitudo, nec differt ab illa nisi collaris maculis flavis, et alarum macula stigmatali oblongo-quadrata, nigricante, per quam petiolus ramuli stigmatalis intra costam transluet incrassatus niger. Genua, tibiae et tarsi pedum anticorum flava, linea tibiarum extra nigra. Abdomen lentileulare, compressiusculum, laevissimum nitidum, oviductus apice prominulo. Antennae nigro-fuscae.

Variet interdum minor.

4. E. minuta: elongata, distincte punctata atra, alis albidis, nervis, pedum geniculis tarsisque pallidis, abdomine subpetiolato, oblongo-ovato, parum compresso, subelevato. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi sylvatica, ut ad Muonioniska et Kengis passim; adscendit quoque in regionem subalpinam et inter Alten et Kautokeino Finmarkiae d. 10—13. Aug. inventa; ad Torneå et Johannis Ro Botniae borealis d. 1. et 2. Sept. etiam capta. (Lapponia; Botnia —?)

Fem. Statura fere *Euryt. guttulae* (No. 2), sed paullo minor, punctura profundiori, at praesertim maculis collaris flavis nullis distincta. Nigra. Caput et thorax punctata, subglabra, facie parum sericeo-pubescente. Os testaceum. Antennae nigro-fuscae, subpubescentes, articulis brevibus rotundatis, ultimo paullo crassiori, oblongo. Abdomen ovatum, parum compressum, laevissimum, nitidum glaberrimum, petiolo brevi, proportionem corporis sat crasso; ano acuto. Alae hyalinae, nervis fusco-stramineis. Pedes nigri, antici femoribus apice late, tibiis tarsisque flavis, striga tibiarum extus nigra; posteriores geniculis, tibiarum apice tarsisque flavis.

Obs. In serie systematica haec inserenda sunt genera *Spalangia* DALM. LATR.: antennis juxta os insertis, 10-articulatis; capite oblongo (nec transverso), abdomineque longe petiolato; et *Perilampus* DALM. LATR.: antennis brevibus medio frontis insertis, 10—11-articulatis, capite magno, fronte sulcata, thorace profunde punctato, abdomine breviter trigono; haec vero genera, quorum prius unieam, et posterius quinque, continet species Scandinaviae, ad Faunam nostram Lapponicam vix pertinent.

36. Torymus. DALM.

DALM. Pteromal. Gen. 7. *Cynips* LATR. *Cynipidis* et *Diptolepis* species FABR. *Diptolepis* species FALL. *Pteromali* species SWEDER.

Corpus minutum, elongatum, subglabrum, nitidum. Antennae medio faciei aequalis insertae, 11-articulatae, flagello tereti, articulis contiguis. Abdomen subcompressum. Oviductus longe exsertus. Alae nervo marginali costam sequente, ramulo stigmatali brevissimo, punctiformi, a nervo costali parum remoto. Spatium inter nervum auxilialem et stigma, mediocriter longum. **Color** saepissime viridi-aureus, sericeus. **Motu** haud agilis. **Habitatio** praesertim in *Cynipedium* larvis, quibus gallam perforans aculeo elongato inserit ova; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. **Differentia** sexus in ano maris mutico, vel stylo brevi armato, feminae oviductu exserto, longitudine abdominis, interdum totius corporis consistit. (Spec. Scand. 30 et ultra.)

1. T. Bedeguaris: aeneus vel viridis, abdomine aurato splendido, antennarum scapo in femina pedibusque in utroque sexu luteis. ♂♀.

Mas: femina paullo minor angustior, colore plerumque magis virescenti; antennarum scapo aeneo, radícula, raro scapo subtus basi, ferrugineis; abdomine haud compresso, stylo anali brevi incurvato, apice nigro, setis nullis.

Fem.: paullo robustior, antennarum scapo luteo, supra ad apicem nigro-lineato; abdomine longitudine thoracis, ovato, compresso, semper aeneo vel viridi-aurato, splendido, basi viridi, cauda longitudine corporis, recta, nigra pubescenti, apice non incrassato; in copula.

Ichneumon Bedeguaris LINN. Fh. Sv. 1634. ♀. DE GEER Ins. 2. p. 577. 10. ♂♀. *Diptolepis Bedeguaris* FABR. Piez. 150. 6.

Var. b. ♂. coxis omnibus auratis, femoribus posticis extus in medio viridi-submicantibus; antennis brevioribus: thoracis dorso viridi-caerulescenti.

Hab. in Lapponia sylvatica, rarius; varietatem b. tantum ad Kengis d. 22. Aug. inveni. (Lapp.-Scan., e *Bedeguaris* Rosae, etiam e gallis *Quercus*, *Fagi*, *Salicis* etc. saepe excludendum vidi.)

Mas. et Fem. Mas paullo ultra 1 lin. longus, femina dimidio, interdum fere duplo major. Caput subsexsertum, transversum, subtilissime strigulosum. Maudibulae testaceae. Oculi ovati. Antennae longitudine thoracis, validae, extrorsum suberassiores, 10-articulatae, articulis coadunatis. Alae hyalinae, immacolatae. Nervus marginalis parum ultra apicem ramuli stigmatalis parvi et brevis in costam productus. Pedes validiusculi, lutei, coxis posticis aeneo-auratis.

2. T. viridissimus: laete cyaneo-viridis, antennis brevioribus, extrorsum crassioribus nigris, scapo discolore, femoribus viridibus, tibiis pallidis vel infuscatiss. ♂♀.

Var. a. ♀ viridi-cyaneus, antennis nigris scapo aeneo, radícula subferruginea, pedibus viridibus, tibiis infuscatiss, geniculis tarsisque pallidis, cauda corpore duplo longiori, nigra, subpubescente, apice minime incrassato. (Lapp. rar.-Ostrog. et Scan. in *Carduo lanceolato*, etiam e gemmis imbricatis *Quercus* egressus; passim.)

Var. b. *T. tipulariarum* ♂♀. in copula: laete viridis, certo situ cyaneo-micans, antennis nigris, scapo in mare aeneo, radícula ferruginea, in femina subtus ultra medium pedibusque in utroque sexu flavis, femoribus, praesertim posticis late viridi-annulatis, tibiis posticis in medio infuscatiss, tarsis albidis, unguibus nigris; ore pallido; cauda feminarum vix corporis longitudine. (Lapponia rariss.-Ostrogothia; Gottlandia, Scania, freq.; e pupis *Tipularum* in tuberentis ramulorum *Salicis*, tempore vernali, saepe egressus.)

Pteromalus Bedeguaris SWED. Act. Holm. 1795. 219. 10. certe (exclus. Syn. LINN. Fh.).

Var. c. ♀. paullo minor, magis tener, obscure viridi-cyaneus, antennis nigris, scapo aeneo, radícula et ore ferrugineis, pedibus virescentibus, geniculis, tibiis tarsisque pallidis, tibiis in medio late infuscatiss; cauda longitudine corporis et ultra. (Lappon. inter Muonioniska et Kengis mense Aug. rarissime captus.)

Var. d. ♀. longitudine varietatis c. robustior, viridi-cyaneus, antennis nigris, scapo aeneo, radícula picca, pedibus viridibus, geniculis summis tarsisque testaceis, cauda abdomine vix longiore. (Lapponia; in insula Hacksten prope Schiervoe Nordlandiae septentrionalis 2 specimina d. 28. Jul. inveni.)

Hab. haec species in Lapponia locis enumeratis, rarius. Vix cohabitant hae varietates satis diversae; sed ex individuis paucis, quorum non nisi altero sexu gaudeo, distinctas species formae nolui. Varietas vero b. magis discrepans, forte propriam speciem efficit. (Lapp.-Scan. var. a. b. pass.)

Mas. et *Fem.* *T. Bedeguaris* plerumque paulo minor, praesertim var. c. et d. Caput subtilissime punctulatum, palpis plerumque pallidis. Antennae longitudine dimidii thoracis, validae, 10-articulatae, articulis imprimis ultimis arete coadunatis. Alae hyalinae, omnino immaculatae, nervis ut in priori. Pedes validi, ut in praecedente inermes.

Obs. Huic generi subijci debent incolae Sueciae: *Tor. pipunctatus* (*Pteromalus* idem SWED.), *T. Cynipidis* (*Ichneumon* idem.), *T. purpurascens* (*Diplolepis* eadem FABR.), *T. nigricornis* (*Diplolepis* eadem FABR.), *T. cyaneus* (*Diplolepis* eadem FABR.) et *T. Juniperi* (*Ichneumon* idem Linn.), in Lapponia mihi non obviae.

Obs. *Eupelmus* DALM., genus antennis extrorsum crassioribus, apice arcuatis, 10—11-articulatis, articulis valde contiguis; pedibus intermediis elongatis, tibiis apice spina armatis, articulo primo tarsorum magno, sulcus ciliato; oviductu exserto, alarumque nervis ut in *Pteromalo* directis, distinctum, e quo species quatuor Sueciae sex tantum femineo cognitae, ad Faunam nostram vix numerantur.

37. Pteromalus. SWED.

DALM. *Pteromal.* Gen. 8 SWED. LATR. (non FALL.) *Diplolepis* et *Cleptis* species FABR.

Corpus minutum, statura varia, glabrum, saepe parum nitidum. Antennae medio faciei aequalis insertae, scapo tenni tereti, flagello paullo crassioris simplici, articulis 9—10 contiguis. Abdomen depressiusculum, aut elongatum aut breve. Oviductus non exsertus. Alae ramulo stigmaticali distincto, in discum alae descendente. Spatium inter nervum auxiliarem et stigma, breve, at nervus costalis ultra apicem ramuli stigmaticalis saepe productus. *Color* aeneus, virescens, raro (in suecicis) nigricans. *Motu* haud agilis, volatu saliente aufugiens. *Habitatio* in foliis fruticum, in ligno recenti etc. feminae saepe in truncis arborum emortuorum deprehenduntur; e pupis Papilionum interdum excluditur; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: ano mutico; *femina*: abdomine subtus carinato, oviductu non exserto, in carinula ventrali occultato, ano acuminato, adscendente. (Spec. Scand. 79 a D. DALMAN l. c. numerantur, quibus 10 et plures, deinde detectae, accedunt, ita ut eo modo plus quam 90 species pro Fauna Suecica denominatae exstarent. Harum vero haud paucae forte non nisi sexu differunt.)

Sect. 1. Alae fusco-maculatae.

1. *Pt. quadrum*. viridi-aeneus, antennis nigris, scapo abdominis basi in mare, pedibusque in utroque sexu, luteis, alarum maculis duabus costalibus quadratis atris. ♂♀.

Diplolepis quadrum FABR. Piez. 152. 16. ♂. certe. *Ichneumon* Ent. Syst. 2. 186. 219. ♂.

Hab. in Lapponia ligno recenter secato rar. (Lappon.-Ostrog. freq. Scan. rar.)

Mas. Inter majores in hoc genere, circiter 2 lin. longus, variat tamen paullo et major et minor. Punctulatus. Caput latitudine thoracis medi, aeneo-viride, ore flavo. Antennae sublineares, 9-articulatae, articulo 1 (scapo) longissimo, extrorsum fuerassato, 2 s. metascapo (pedicello ILLIG.) brevi, cyathiformi, 6 sequentibus subaequalibus, cylindricis, ultimo e duobus inter se coadunatis forte constante) compresso; nigro-fuscae, scapo, saepe etiam metascapo luteis. Thorax antice angustatus, collari elevato; viridi-aeneus, metathorace ruguloso, viridi, nitido. Abdomen ovatum, subdepressum, nitidum laeve, purpurascens-aeneum, basi luteum, apice stylo brevi (*aculeo* a FABRICIO immerito dicto). Alae superiores albo-hyalinae, maculis 2 costalibus quadratis nigris, quarum antica minor, interdum irregularis, apice nervi auxiliaris adnectitur; postica major, interdum paullo rotundata, ramulum stigmaticalem transit, et totum includendo fere obtegit; nervus auxiliaris mediocriter, idemque in costam adscensum ibi ciliatus aequaliter longe continuatur; ramulus stigmaticalis una cum clava oblonga maculam illam nigram fere diagonaliter transit. Alae inferiores minores, hyalinae, immaculatae, et, ut in reliquis, praeter nervum costalem in medio curvatum, enerves. Pedes cum coxis anterioribus lutei, femoribus validis; tibiae posticae extus subspinosae.

Fem. Mari descripto similis, differt: colore obscuriori, capite scilicet thoraceque obscure aeneis, abdomine triquetro, subpurpurascens, basi viridi, ano acuminato; pedibus piceis; sine dubio hujus.

Not. 1. Proluxiorem descriptionem dedi hujus speciei, quam instar typi generis propositum habere volui.

Not. 2. Individuum unicum femininum, solito fere tri,lo minus, corpore punctulato, obscure aeneo, tibiis flavis, femoribus posticis testaceis, abdominis depressi laevis basi, lateribus ventrique, luteis, alis hyalinis, macula parva subquadrata, ramuli stigmatici clavae adnexa, fumata, ad Björkvik Nordlandiae d. 14. Jul. inveni, quod distinctum putarem et *Pteromalum notatum* nominare vellem; sed cum antennae mutilatae sint, pro certo dicere non audeo, an sit hujus vel *Entedon* generis.

Obs. *Pteromalus bimaculatus* SWED., in Tavastia Finlandiae, et Ostrogothia Sueciae lectus huic Sectioni inseri debet, in Lapponia non obviis.

Sect. 2. Alae immaculatae.

A. Abdomen oblongum, thorace longius, aut ejus longitudine, raro (in masculis) brevius, apice saepe acuminatum; in feminis plerisque triquetrum.

a) Corpore aeneo, aut olivaceo, aut obscure virescenti.

2. *Pt. hirtipes*: elongatus aeneus, antennis elongatis nigris, abdominis acuminati dorso aeneo-violaceo, pedibus obscure testaceis, femoribus infuscatis, anticis extus pilosis, ramuli stigmatici clava oblonga, appendicula subapicali, medioeris inflexa. ♂?

Hab. in Lapponia rarior, inter Alten et Kautokeino Finmarkiae, dieb. 10—13. Aug. lectus. (Lappon.; Ostrog. rar.)

Mas? Inter nostrates maximus, saepe circiter 3 lineas longus. Punctatus, aeneus, palpis mandibulisque retractis nigris. Antennae longitudine thoracis, 9-articulatae, sat validae, sublineares, nigrae, scapi radice macula testacea. Abdomen longe acuminatum, laeve, aeneum, dorso aeneo-violaceo, basi viridi; annis appendiculis duabus nigris subtus instructis, quae sexum masculinum prodere videntur. Alae hyalinae, nervo costali pone basin ramuli stigmatici continuato versus apicem alae sensim evanescente; clava oblonga, appendicula sublaterali versus costam flexa, perspicua. Pedes medioeres, obscure aenei; geniculis, tibiis tarsisque fusco-testaceis.

3. *Pt. tarsatus*: brevis crassus aeneus, antennis filiformibus nigris, scapo basi testaceo, abdominis dorso aeneo-subpurpurascens, geniculis, tibiis tarsisque pallidis, ramuli stigmatici clava rotundata, appendicula laterali minuta. ♀.

Hab. in Lapponia passim, ad Kengis et Karesuando d. 15—22. Aug. captus (Lapp.-Ostrog. pass. Scan. rar.)

Fem. Robustus, priori fere latior, sed multo brevior, vix 2 lin. longus. Variat etiam paullo minor. Concinne punctatus. Caput sessile, latum, antice subconvexum, postice marginatum, aeneum, mandibulis apice testaceis. Antennae thorace paullo breviores, validae, 9-articulatae, nigrae, scapo basi ultra medium testaceo. Abdomen longitudine thoracis, basi triquetrum, abrupte acuminatum, acuminis subadscendente; viridi-aeneum, nitidum, laeve, dorso in medio aeneo-purpurascens. Alae hyalinae. Nervus auxiliaris medioeris; costalis continuatur paullo ultra apicem ramuli stigmatici, qui exaete e medio nervi costalis exenrit; clava medioeris, breviter ovata, appendicula laterali minuta. Pedes aenei, geniculis, tarsis tibiisque pallidis, his saepe in medio infuscatis.

4. *Pt. curtus*: brevis, antice crassus, punctulatus, obscure aeneus, antennis medioeriter longis, extrorsum crassioribus nigris, scapo pedibusque luteis, his femoribus in medio infuscatis, ramuli stigmatici clava parva, rotundata, appendicula laterali minutissima. ♀.

Hab. in Lapponia inter Muonioniska et Kengis, mens. Aug., rarissime. (Lappon. ?)

Fem. Statura brevis, contractus, circiter 1½ lin. longus, sed antice sat latus, sequenti duplo major. Punctatus, obscure aeneus. Antennae thorace fere breviores, 9-articulatae, extrorsum distincte crassiores, nigrae, scapo et metascapo luteis. Caput thorace fere latius. Oculi oblongi. Mandibulae luteae. Abdomen thorace paullo brevius et angustius, subtriquetrum, acumine angusto, subadscendente; cupreo-aeneum, nitidum, laeve. Alae subhyalinae, nervo auxiliaris brevi, costali ultra ramuli stigmatici apicem paullo producto; clava parva, appendicula vix ulla. Pedes lutei, coxis basi ultra medium nigris, femoribus, praesertim anticis in medio late infuscatis.

5. *Pt. Puparum*: oblongus, punctatus, aeneus (?) aut viridis (?), antennis medioeriter longis filiformibus, discoloribus, ore pedibusque flavis, femoribus in femina infuscatis, ramuli stigmatici tenuis clava breviter ovata, appendicula laterali minuta. ♂♀.

Mas: laete viridis, abdomine oblongo, aurato, antennis pedibusque flavo-testaceis, coxis aeneis, flagello saepe subinfuscato.

Fem.: paullo major, saltem robustior, obscure aenea, aut obscure subcaeruleo-aenea, antennis extrorsum nigro-fuscis, scapo pedibus

que testaceis, femoribus saltem in medio saepissime infuscatis; abdomine paullo latiori, triquetro, ano acuto, adscendente.

SWEDER. Act. Holm. 1795. p. 203. l. ♂. p. 204. var. ♀. *Ichn. puparum* LINN. Fn. Sv. 1636. ♂. DE GEER Ins. Tom. 2. p. 583. (T. 1. t. 32. f. 20?). *Diplolepis puparum* FABR. Piez. 151. 15. ♂. (exclus. Syn. DE GEER.)

Var. b. ♀. paullo minor, angustior, antennarum scapo et metascapo luteis; pedibus totis flavis, coxis fuscis, abdomine longitudine thoracis. — E pupa *Papilionis Napi* ad Wittangi d. 17. Jun. capta, 3 specimina declarata hujus varietatis egressa die 6 mensis Julii.

Hab. var. a. in Lapponia sylvatica Tornensi frequens, in Nordlandia septentrionali ad Björkvik etc. quoque visus. E pupis *Papilionis Napi* ad Wittangi d. 15. Jun. captis, individua plura utriusque sexus die 15 mensis sequentis Julii egressa. (Lapponia — var. a. Ostrogoth. freq. Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Parvus, vix 1 lin. longus. Caput subsexsertum, thorace latius, punctulatum. Oculi parvi, ovati. Antennae thorace breviores, filiformes, 9-articulatae, in mare praesertim subpubescentes. Thorax lobis parum distinctis, collari brevissimo, postice margine subelevato, antice subito coarctato, totus punctulatus. Abdomen laeve, vix longitudine thoracis, at eo in mare multo angustius, sublineare, depressum, in femina triquetrum. Pedes simplices. — Variat femina tibiis infuscatis.

6. *Pt. violaceus*: oblongus, punctatus, aeneo-purpureus, antennis elongatis linearibus nigris, scapo aeneo, radícula et ore testaceis, pedibus viridi-aeneis, geniculis tarsisque pallidis, nervo costali pone apicem ramuli stigmatalis longe extenso, clava rotundata, appendicula laterali minuta. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, in Pino ad Wittangi d. 15. Jun. tantum lectus. (Lapponia.)

Fem. Magnitudo *Pt. tarsati*, paullo angustior. Differt ab illo imprimis colore corporis violaceo et antennarum scapo aeneo, radice summa tantum testacea. Caput thorace latius, punctulatum, aeneum, mandibulis testaceis. Antennae thorace parum breviores, laud validae, exacte lineares. Thorax punctatus, aeneo-cyanus. Abdomen longitudine thoracis, triquetrum, ano acuminato adscendente, laeve, cyanum, dorso praesertim basi virescenti. Pedes aenei, geniculis tibiisque apice pallidis, tarsis albidis, apice nigricantibus. Alae hyalinae, clava ramuli stigmatalis nigricante, acumine laterali, brevi.

7. *Pt. petiolatus*: oblongus, subpunctulatus, obscure aeneus, antennis mediocriter longis, extrorsum crassioribus, nigris, pedum geniculis, tibiis tarsisque testaceis, his in medio infuscatis, alis hyalinis, spatio inter nervi auxiliaris apicem et ramuli stigmatalis basin brevissimo, clava minutissima, appendicula laterali distincta, abdomine petiolato. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, ad Wittangi cum priori captus. (Lapponia.)

Fem. Minutus, *Pulice* vix major, angustus, parum punctulatus, subpubescens, obscure aeneus. Caput intus, thoracis medio parum latius. Antennae thorace paullo breviores, scapo medioeri, tenui, articulo 2 cyathiformi, 3—9 brevissimis discretis, extrorsum sensim crassioribus, ultimo oblongo majori; totae nigrae, pubescentes. Abdomen ovatum sulteris, basi apiceque subangustatum, ano acuto, terebra rubra (ex apice abdominis evascente?) vi paullo exserta, petiolo distincto ut in *Eurytoma*; totum subaeneo-nigrum, nitidum, laeve, glabrum. Pedes ut in diagnosi. Alae hyalinae; nervus costalis inter nervi auxiliaris apicem et basin ramuli stigmatalis crassus, brevissimus, et pone basin paullo ultra apicem ramuli stigmatalis continuatur; clava angusta vix ulla, at appendicula lateralis sursum flexa sat perspicua.

8. *Pt. parvulus*: oblongus, punctulatus, viridi-aeneus, abdomine obscuriori, antennis brevioribus, extrorsum subcrassioribus, nigris, scapo aeneo; geniculis tarsisque fusco-testaceis, nervo costali paullo ultra apicem ramuli stigmatalis extenso, clava distincta, appendicula laterali, minuta. ♀.

Hab. in Finmarkia occidentali rarissime, ad Bossekop d. 4. Ang. captus. (Lapponia.)

Fem. Magnitudo fere praecedentis, paullo robustior subnitidus, viridi-aeneus. Antennae thorace paullo breviores, subpubescentes. Oculi rotundati. Abdomen longitudine thoracis, triquetrum, ano acuto, laeve, nigro-aeneum. Pedes aeneoscentes, tarsis et tibiis fusco-testaceis, his in medio late infuscatis. Alae hyalinae, clava determinata, rotundata, appendicula laterali, minuta.

9. *Pt. gracilicornis*: oblongus, punctatus, viridi-aeneus, antennis brevioribus, extrorsum parum crassioribus, nigris, scapo aeneo, tibiis fuscis, geniculis et tarsis subtestaceis, nervo costali paullo ultra apicem ramuli stigmatalis extenso, clava rotundata, appendicula laterali, mediocri. ♀.

Hab. in Nordlandia septentrionali rarius; ad Giebstad d. 22. Jul. inventus. (Lapponia.)

Fem. Statura et magnitudo prioris, viridi-aeneus, punctatus. An-

tennae thorace breviores, graciles, in medio parum crassiores, nigrae, scapo aeneo, radícula ferruginea. Abdomen ovatum, triquetrum, ano acuto; nitidum, laeve. Pedes obscure aenei, femorum basi, geniculis, tibiisque tarsisque fusco-testaceis. Alae hyalinae, ramuli stigmatalis clava brevi, rotundata, appendicula laterali, mediocri.

10. *Pt. crassicornis*: oblongo-ovatus, punctatus obscure aeneus, antennis brevioribus, validis, nigris, scapo tenui, tibiis tarsisque luteis, nervo costali paullo ultra apicem ramuli stigmatalis extenso, clava oblonga, appendicula minutissima. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime, inter Muonioniska et Kengis mense Augusto lectus. (Lapponia.)

Fem. Minutus, magnitudine *Pterom. parvuli* (No. 8), antice latus; obscure aeneus, punctatus. Caput thorace multo latius. Antennae thorace diuidio fere breviores, scapo gracili, ferrugineo, flagello valido subeylindrico s. extrorsum paullo crassiori, subpubescenti, nigro, articulis arete cohaerentibus. Mandibulae parum exsertae, ferrugineae. Abdomen thorace brevis et angustius, triquetrum, laeve, nitidum, ano acuto, adscendente. Pedes fusco-aenei, geniculis, tarsis tibiisque testaceis, harum posticis in medio late infuscatis. Alae ut in diagnosi.

11. *Pt. subvirescens*: oblongus, punctulatus, obscure viridis, mandibulis ferrugineis, antennis mediocriter longis, nigris, scapo aeneo, tibiis tarsisque subtestaceis, alarum nervo costali longe ultra apicem ramuli stigmatalis extenso, clava angulata, appendicula laterali perspicua. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in gramine ad Karesuando d. 15. Aug. unicum specimen inveni. (Lapponia — ?)

Fem. Statura fere *Pter. tarsati* (No. 3), paullo minor, forma ramuli stigmatalis clavae in alis, ut et colore corporis paullo laetiori distinctus; a *Pt. socio* (No. 14 infra), cui etiam subsimilis, magnitudine minor, abdomine longiori, ano distincte auctiori et colore corporis obscuriori seu gramineo, mox differt. Antennae thorace breviores, nigrae, scapo aeneo, radícula vix ferruginea. Mandibulae piceae, parum violaceo-micantes. Abdomen longitudine fere thoracis, triquetrum, ano acuminato subadscendente; laeve. Pedes aeneo-virides, geniculis summis, tarsis tibiisque testaceis, his in medio subinfuscatis. Alae ut in *Pterom. mandibulari* (No. 13 infra).

b) corpore viridi, seladonico l. aeruginoso.

* antennarum scapo obscuro.

12. *Pt. albipennis*: oblongo-ovatus, punctatus, seladonicus, antennis brevibus, laud validis, linearibus, nigris, scapo aeneo, geniculis, tibiis tarsisque flavis, alis albo-hyalinis, nervo costali parum ultra apicem ramuli stigmatalis extenso, clava oblongo-ovata, appendicula parva. ♀.

Var. a. ♀. tibiis flavis, immaculatis.

Var. b. ♀. tibiis flavis, praesertim posticis in medio infuscatis.

Hab. in Lapponia sylvatica Tornensi et Kemensi passim; ad Karesuando, Kengis, Muonioniska etc. d. 15—22. Aug. praesertim lectus. (Lapp.-Gottlandia freq. Scan. pass.)

Fem. Longitudo circiter $1\frac{1}{2}$ lin., variat tamen paullo et major et minor. Statura *Pt. tarsati*, eique valde similis, differt: corpore toto pulchre laete viridi, nec aeneo, et antennis scapo toto aeneo, radice tantum ferruginea. Caput et antennae ut in *Pt. tarsato* constructa. Mandibulae testaceae. Thorax gibbus, in medio latitudine capitis, antice perparum angustior, laud distincte lobatus: collari brevissimo, latitudine fere capitis, antice truncatus, margine elevato. Abdomen triquetro-compressum, adscendens, ano acuminato; laeve, dorso in medio saepe violaceo. Alae hyalino-albidae. Nervi pallidi, ut in *Pt. tarsato* directi. Pedes ut in diagnosi.

Not. Specimina, quae in Saecia inferiori colliguntur, antennis nigro-fuscis, scapo fere toto luteo saepe gaudent, in ceteris Lapponicis similima.

13. *Pt. mandibularis*: elongatus, punctulatus, laete cyaneo-viridis, mandibulis violaceis, antennis elongatis linearibus pubescentibus nigris, scapo aeneo, pedibus flavo-testaceis, coxis femorumque annulis late viridibus, alarum nervo costali longe ultra apicem ramuli stigmatalis extenso, clava angulata, appendicula laterali perspicua. ♂.

An *Pteromalus hirticornis* No. 34. DALM. l. c. ? *

*) Cum D. DALMAN opusculo suo supra nominato, tabulam tantum synopticam Generum et Specierum Pteromaliorum Sueciae alligerit, non nisi conjicendo dicere audeo, quasum species per nomina nuda allata iudicare voluerit Clariss. Auctor. Pleraque ex his, quas Vir anticeissimus ante suum discessum e vita mecum communicavit, et de quarum synonymia ideo dubius non sum, ad Faunam nostram non pertinent.

Hab. in Lapponia sylvatica Kemensi et Tornensi haud raro; ex. gr. in foliis fruticum ad Karesuando, Muonioniska et Kengis d. 15—22. Aug.; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque, et a Björkvik usque ad Alten passim lectus. (Lapp.-Scan. in foliis fruticum melle roridis tempore autumnali pass. freq.)

Mas. Statura elongata, et magnitudinis et colore laete viridi omnino *Diplolepis* (*Pteromali*) *Patellanae* DALM. Aet. Holm. 1818. p. 80. *Pt. Paparum* (No. 5 antea) paullo major, circiter $1\frac{1}{2}$ lin. longus. Antennae longitudine fere thoracis, lineares, 9-articulatae, articulis elongatis distinctis; pubescentes, nigrae, scapo aeneo, radícula parum testacea. Mandibulae purpurascutes, apice parum testaceae. Abdomen oblongum, thorace multo brevius, subdepressum, auro truncato, stylo brevi exserto; laeve, nitidum. Alae hyalinae, nervis fuscis, nervo costali longius pone ramuli stigmatalis basin continuato, versus apicem alae evanescente, clava distincta, angulata s. subquadrata, appendicula evidenti. Pedes flavo-testacei, coxis et annulis femorum magis vel minus latis, viridibus. — Forte mas sequentis?

14. *Pt. socius*: elongatus, punctulatus, laete cyaneo-viridis, mandibulis violaceis, apice testaceis, antennis mediocriter longis, nudis, nigris, scapo aeneo, pedibus viridibus, geniculis, tibiis tarsisque luteis, alarum nervo costali longe ultra apicem ramuli stigmatalis extenso, clava angulata appendicula laterali perspicua. ♀.

Hab. iisdem locis eodemque tempore ac prior, sed rarius. (Lappon.-Scan. pass.)

Fem. Magnitudo, statura et summa affinitas praecedentis; forte ejus femina? Differt tantum a priori: antennis paullo brevioribus et crassioribus, vix pubescentibus, articulisque minus elongatis, mandibulis apice v. saltem in medio subferrugineis, femoribus fere totis viridibus ut et abdomine paullo latiore, auro aento. In reliquis similis.

** Antennarum scapo flavo.

15. *Pt. tibiellus*: oblongus, punctulatus, laete viridis, mandibulis testaceis, antennis brevibus extrorsum subcrassioribus, nigro-fuscis, scapo luteo, tibiis tarsisque flavo-albidis, alis albo-hyalinis, nervo costali parum ultra apicem ramuli stigmatalis extenso, clava parva oblonga, appendicula laterali minutissima. ♀.

Hab. in Lapponia inter Karesuando et Kengis mens. Aug., rarissime captus (Lappon.-Torneå et ad Johannis Ro Botniae borealis d. 2. Sept. rar.)

Fem. Statura et summa affinitas *Pt. albipennis* (No. 12), sed differt: antennis extrorsum subcrassioribus, scapo testaceo, tibiis tarsisque pallidioribus, et quod duplo et ultra minor. Antennae thorace duplo breviores, fusco-testaceae, articulatione nigra, scapo luteo. Thorax et abdomen ut in *Pt. albipenni*. Pedes virides, geniculis summis, tarsis tibiisque flavo-albidis, his saepe in medio subinfuscatis. Alae albo-hyalinae, nervis pallidis, subpellucidis, ut in diagnosi indicatum directis.

*** Antennis totis flavis.

† Palpi simplicies.

Pt. Paparum mas, vide supra No. 5.

Pt. apicalis mas, vide infra No. 18.

†† Palpi incrassati.

16. *Pt. palpigerus*: elongatus, punctatus, laete viridis, antennis brevibus, subfiliformibus, ore pedibusque pallide flavis, palporum articulo ultimo maximo lenticulari, luteo, alarum ramuli stigmatalis clava oblonga, parva, appendicula laterali minuta. ♀?

Hab. in Finmarkia occidentali rarissime; ad Talvig prope Alten d. 2. Aug. unicum individuum inveni. (Lapponia—?)

Fem.? Statura oblonga et color laete viridis omnino *Pt. mandibularis*, sed triplo fere minor. Oculi parvi, rotundati. Antennae thorace breviores, sublineares. Palpi singulares: articulo apicali maximo, orbiculari. Abdomen thorace paullo brevius (apice in nostro specimen mutilato, remanente stylo aculeiformi, qui sexum femineum prodere videtur). Pedes pulchre flavi coloris citrini, coxis viridibus. Alae hyalinae; nervis pallidis, costali paullo ultra apicem ramuli stigmatalis brevis extenso; clava angusta, parum distincta, appendicula laterali minuta.

Obs. *Pterom. patellana* (*Diplolepis Patellana* DALM. Aet. Holm. 1818. p. 80. 4.), qui in Uplandiae et Ostrogothiae graminosis occurrit, huic subdivisioni inserendus, mihi in terris arcticis non oblivis.

B. Abdomen breve, subcontractum, thorace brevius; rotundatum depressum.

° Abdomen sessile, aut subsessile.

Pt. Paparum mas, vid. No. 5.

Pt. palpigerus vid. No. 16.

Pt. mandibularis mas, vid. No. 13.

17. *Pt. rotundiventris*: oblongus, punctatus, obscure aeneus, antennis brevibus, extrorsum parum crassioribus, nigris, scapo pedibusque livido-testaceis, abdomine orbiculari depresso, violaceo, alarum nervo costali praecise ad apicem ramuli stigmatalis desinente, clava parva ovata, appendicula laterali minuta. ♀.

Var. a. ♀. pedibus lividis, femoribus in medio infuscatis.

Var. b. ♀. pedibus testaceis immaculatis.

An *Ichneumon Coccorum* LINN. Fn. Sv. 1640? *Cleptes Coccorum* FABR. Piez. 156. 9.

Hab. in graminosis et sub muscis in Lapponia sylvatica tota aestate, passim; var. b. tantum ad Kengis et Johannis Ro Botniae borealis parce lecta. (Lappon.-Scan. var. a. in graminosis et sub muscis toto anno freq., e pupis *Lepidopterorum* saepe egressus; var. b. Ostrogothia rar.)

Fem. *Pteromalo Paparum* paullo major, robustior, longitudine circiter $1\frac{1}{2}$ linear.; variat tamen minor; abdomine orbiculari et brevitate nervi costalis ab affinitatibus distinctus. Nigro-aeneus. Caput subsessile, magnum, thorace fere latius, vertice dilatato. Mandibulae testaceae. Antennae thorace paullo breviores, haud validae, subfiliformes, 9-articulatae, articulis intus coadunatis, nigrae, scapo et metascapo luteis. Thorax haud distincte lobatus, collari latitudine fere thoracis brevissimo, immarginato. Abdomen laeve, violaceum, basi viridi. Alae hyalinae, nervis tenuibus pallidis, clava nervuli stigmatalis angusta, vix ulla, appendicula laterali minutissima. Pedes ut in diagnosi, coxis aeneis.

Not. Nisi hoc insectum, in Suecia frequenter habitans, sit LINNAEI *Ichneumon Coccorum*; „nigro-aeneum, abdomine caeruleo-tescente; pedibus lividis; in Coccis habitans,“ species haec LINNAEANA mihi plane ignota est.

18. *Pt. apicalis*: elongatus, punctulatus, seladonicus, ore antennisque luteis, articulo apicali nigro, scapo pedibusque pallide flavis, abdomine violaceo, basi cingulo testaceo, alarum nervis pallidis, ramuli stigmatalis clava parva ovata, appendicula laterali minuta. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi inter Kengis et Karesuando mense Aug. rarissime. (Lappon.—?)

Mas. Magnitudo, statura et affinitas *Pt. paparum*. Laete cyaneo-viridis. Antennae thorace paullo breviores, lineares, haud validae, 9-articulatae, luteae, articulo ultimo oblongo, acuto, nigro, scapo pallide flavo. Abdomen ovatum, depressum, laeve, aeneo-violaceum, paullo infra basin cingulo lato, flavo-testaceo; ipsa basis abdominis viridis. Pedes pulchre laete flavi l. citrini, coxis viridibus. Alae hyalinae, nervis tenuibus, costali paullo ultra apicem ramuli stigmatalis extenso, clava ut in diagnosi.

19. *Pt. brevicornis*: elongatus, punctulatus seladonicus, antennis brevibus, obscure testaceis, ore, femorum apice, tibiis tarsisque pallide flavis, alarum ramuli stigmatalis clava parva, ovata, appendicula laterali minuta, abdomine rotundato depresso, subpetiolato. ♂?

Hab. in Lapponia inter Karesuando et Kengis mens. Aug. rarius. (Lappon.—?)

Mas? Statura prioris, duplo fere minor. Laete viridis. Antennae thorace fere dimidio breviores, sublineares, extrorsum parum crassiores, totae obscure testaceae. Mandibulae flavae, apice luteae. Thorax et alae ut in praecedente. Abdomen suborbiculatum, depressum, laeve, petiolo brevi insidens. Anus rotundatus sexum masculinum significat. Pedes viridescens; femoribus apice late, tibiis tarsisque pallide flavis, femoribus anticis basi etiam pallidis.

20. *Pt. pubicornis*: elongatus, subpunctulatus, viridis, antennis linearibus, elongatis, subpubescentibus, nigris, scapo aeneo, abdomine rotundato, subpetiolato, aeneo-viridi, pedibus flavis, alarum ramuli stigmatalis clava parva, appendicula laterali minuta. ♂.

Hab. in Lapponia sylvatica Tornensi, ad Karesuando rarissime lectus. (Lapponia.)

Mas. Magnitudo fere *Pt. paparum*, paullo angustior. Caput thorace parum latius, viride, palpis retractis. Antennae thoracis fere longitudine, tenues, lineares, 9-articulatae, articulis distinctis; nigrae, pubescentes, scapo viridi. Thorax elongatus, antice subangustior; totus viridis. Abdomen thorace multo brevius, anguste ovatum, parum depressum, subpetiolatum, viridi-aeneum, nitidum, laeve. Anus rotundatus. Pedes non validi, testacei, coxis viridibus, femoribus saltem posticis basi infuscatis. Alae ut in priori.

s. violaceo, basi viridi. Pedes albidii, coxis femoribusque basi virescentibus aut fuscis. Alae hyalinae, nervis fuscis; costali longiori et paullo ultra apicem ramuli stigmatalis tenuis in discum modice descendens, producto. Clava oblonga, angustissima, apiculicula laterali perspicua.

7. E. unguicellus: punctatus, aureo-viridis, antennis 7-articulatis, fusco-nigris, abdomine ovato, dorso subpurpurascens, basi pedibusque flavis, unguibus nigris, alis hyalinis, nervo costali elongato, ramuli stigmatalis clava parva angusta, appendicula laterali minuta. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi, inter Karesuando et Muoniiska mense Aug. rarissime lectus; in graminosis aridis ad Johannis Ro Botniae borealis d. 2. Septemb. unicum specimen quoque inveni. (Lapponia — Botnia).

Fem. Magnitudo et statura fere *Ent. nigrituli*. Subangustus, tener, punctatus, viridis. Antennae thoracis dimidio parum longiores, haud validae, extrorsum perparum crassiores, articulis oblongis; fusco-nigrae, scapo viridi. Thorax elongatus, capite vix latior. Abdomen thorace paullo brevius, at vix latius, oblongo-ovatum, apice acutum, subtus subcarinatum; basi praesertim subtus luteo-flavum, versus apicem purpurascens, viridi-micans; dorso basi macula viridi; totum laeve, nitidum. Pedes enim coxis toti flavii, unguibus solis nigro-fuscis. Alae hyalinae, margine ciliato, nervis tenuibus parum infuscatiss; costali, proportionem parvitutinis alae longiori quam in prioribus, et ultra apicem ramuli stigmatalis breviter descendens paullo producto, clava parva angusta, vix ulla, appendicula laterali minuta.

Obs. *Ented. auratus* (*Pteromalus auratus* SWED. Act. Holm. 1795. 2. 20. 11.), huic valde affinis videtur, colore antennarum abdominisque distinctus, Faunae Lapponicae forte ignotus.

8. E. pubicornis: punctatus, aurato-viridis, subtus cyaneus, antennis 7-articulatis, pubescentibus, nigris, abdomine oblongo, apice subpurpurascens, geniculis, tibiis tarsisque sordide albidis, alarum ramuli stigmatalis clava oblonga, parva, appendicula laterali minuta. ♂.

Hab. cum *E. unguicello* rarissime. (Lappon.-Botnia).

Mas. *E. unguicello* affinis, sed adhuc fere minor, tenuior et vix ejus mas. Caput thoracis latitudine, aeneum, vertice auratum. Oculi rotundi, exserti, in martuo glauci. Antennae longitudine dimidii thoracis, ni fallor 7-articulatae, articulatione ob pubescentiam minus perspicua, articulo ultimo oblongo, acuminato; teunes, subulicares, evidenter pubescentes s. subpilosae, nigrae. Thorax punctatus, viridis, certo situ aureo-micat, praesertim antice posticeque; subtus cyaneus. Abdomen thorace paullo brevius et fere angustius, oblongum, subulicare s. posterius paullo latius; depressum, apice subtruncatum; laeve, subpurpurascens, basi viride. Pedes aenei, genibus, tibiis tarsisque sordide pallidis. Alae ut in *E. unguicello*.

Obs. *Ented. bicolor* (*Pteromal. bicolor* SWED. Act. Holm. 1795. 204. 2. ♀.) niger, ore, antennis subuniliformibus, abdominis orbiculati macula dorsali triangulari, ventre pedibusque testaceis, oculis nudis; Nericiae, Ostrogothiae et Scaniae frequens incolae; mihi vero in Lapponia non obvis.

Ent. fuscipennis: alis obsolete maculatis; vid. No. 9. infra.

** Alae maculatae.

Ent. larvarum: alis macula obsoleta, fusca vid. No. 1 supra.

9. E. fuscipennis: subtilissime punctulatus, niger, antennis 7-articulatis, extrorsum crassioribus, concoloribus, scapo pedibusque flavo-albidis, femoribus nigricantibus, alis medio subinfuscatiss, clava ramuli stigmatalis parva, angusta, appendicula subbasali pinnata. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius; ad Kengis et Wittangi d. 7-15. Jun. captus. (Lapponia; Ostrogothia, ubi 6 specimina imaginis declaratae e pupa Lepidopteri d. 23. Aug. 1815 egressa obtinui).

Fem. Certe. Longitudo fere *E. larvarum*, angustior. Glaber, subopacus, parum punctatus niger. Caput cum oculis thoracis medio fere latius, transversim compressum. Antennae longitudine thoracis medii, validae, in medio crassiores, articulis subeyathiformibus, subdiscretis, ultimo conico; nigrae, scapo tenui, pallide flavo. Thorax ut in *E. larvarum*. Abdomen thoracis longitudine, at eo paullo latius, ovatum, depressum, ano parum acuto; violaceo-nigricans, basi aeneus. Pedes cum coxis flavo-albidi, femoribus medio crassioribus, fuscis, unguibus nigris. Alae angustae, infuscaetae, basi et apice sordide hyalini. Nervi tenues, costali medio crassior, pone ramuli stigmatalis breviter descendens basin vix ultra apicem producto; clava parva, angusta, appendicula minuta, fere ad basin clavae locata.

Obs. *Entedon formosus* ♀ DALM. l. c. et *Ented. bifasciatus* ♂ DALM. l. c. in Lapponia vix occurrunt.

Subdiv. 2. Nervus costalis pone basin ramuli stigmatalis non continuatus; sed ibi mox abruptus.

10. E. clavicornis: nigro-aeneus, ore antennisque brevibus clavatis, testaceis, pedibus flavis, abdomine elongato, acuminato, alarum ramulo stigmatali brevi, vix clavato. ♀.

Hab. in Lapponia mense Aug. rarius; in graminosis aridis ad Johannis Ro d. 2. Sept. quoque visus (Lapponia-Ostrogothia certe; rar.).

Fem. Minutus, *Ent. unguicello* parum major, sed paullo longior. Sublaevis. Caput subexsertum, parvum, transversim compressum, aeneum, clypeo late, mandibulisque testaceis. Oculi respectu magnitudinis capitis sat magni, ovati, subprominuli. Antennae thoracis dimidio fere breviores, 7-articulatae? (sed numerum articulorum ob parvitatem eorum pro certo determinare non valeo), extrorsum subcrassiores, articulo ultimo magno, ovato; testaceae. Thorax capite fere latior, collari paullo angustiori, antice rotundato, obscure aeneus, subnitidus. Abdomen thorace longius, compresso-tripetrum, ano longe acuminato, subadscendente, aeneum, nitidum. Pedes pallide flavii, femoribus posticis subtus macula fusca, unguibusque infuscatiss. Alae hyalinae, ramulo stigmatali in discum breviter descendente, clava angusta vix ulla, appendicula versus apicem locata, minutissima.

11. E. pygmaeus: aeneo-niger, antennis brevibus pedibusque fuscis, geniculis pallidis, abdomine oblongo-ovato, subacuto, alarum ramulo stigmatali brevi, clava parva, ovata, appendicula laterali minuta. ♀.

Hab. in Finnmarkia rarissime; in Finn ad Bossekop d. 5. Aug. inventus (Lapponia).

Fem. Priori adhuc minor, brevior, abdomine parum acuto. Caput et thorax ut in praecedente, magis nigricantia. Antennae breviusculae, subuliformes, 7-articulatae?, nigro-fuscae. Abdomen thoracis longitudine, ovatum depressum, aeneo-nigricans. Pedes fuscii, geniculis, tibiisque apice pallidioribus. Alae hyalinae margine ciliato, nervo costali non longe producto, ramulo stigmatali brevii, clava parva ovata, appendicula laterali minuta.

12. E. brevinervis: niger, antennis breviusculis, gracilibus fuscis, geniculis, tibiis tarsisque pallidis, abdomine ovato acuto, alarum nervo auxiliari brevissimo, costali ante medium alae cessante, ramulum stigmatalem brevem emittente, clava vix ulla, appendicula laterali parva.

Hab. in Lapponia sylvatica rarissime mense Aug. lectus; etiam in gramine loco arido ad Johannis Ro Botniae borealis unicum individuum d. 2. Sept. inveni. (Lapponia; Botnia).

Fem.? Statura praecedentis eoque vix major. Subpurpurascens niger. Antennae longitudine dimidii thoracis, graciles, articulatione parum perspicua; subpubescentes, fusco-testaceae. Abdomen thoracis longitudine, ovatum, subdepressum, acutum. Pedes et alae ut in diagnosi.

13. E. aethiops: subpurpurascens niger, antennis breviusculis, gracilibus fuscis, pedibus pallidis, femoribus late nigricantibus, abdomine ovato, acuminato, alarum ramuli stigmatalis clava vix ulla, appendicula laterali minuta. ♀.

Var. a. ♀. pedibus pallidis, coxis, femoribus in medio late, unguibusque, nigricantibus.

Var. b. ♀. pedibus pallidis, coxis, femoribus fere totis, tibiis saltem posticis unguibusque, nigricantibus.

Hab. in Nordlandia septentrionali; in alpe Lyngen d. 26. Jul. rarissime captus. (Lappon. Norvegica).

Fem. Magnitudo et summa affinitas *Ent. clavicornis*, et ab illo vix differt nisi oris pedumque colore, abdomine minus acuminato, antennis parum clavatis, ut et loco natali. Caput totum nigricans. Antennae fuscae, haud valde, articulo ultimo paullo crassiori. Abdomen thorace paullo longius, ovatum, ventre basi subcarinatum; apice paullo acuminatum; totum purpurascens-nigrum, dorso certo situ subaeneo-micans. Pedes ut in diagnosi. Alae ut in *Ent. clavicorni*.

Ent. albitarsis rectius ad Sect. sequentem pertinet. Vid. infra No. 14.

Sect. 2. *Ramulus stigmatalis in discum alae non vel parum descendens.*

* Nervus costalis pone basin ramuli stigmatalis paullo productus.

14. E. albitarsis: cyaneo-viridis, subtus violaceus, antennis breviusculis extrorsum crassioribus, nigris, scapo aeneo, tarsis albidissimis, apice nigris, abdomine oblongo-ovato, acuminato, alarum nervo costali vix ultra ramuli stigmatalis breviter descendens apicem producto. ♀.

Var. a. ♀. subtus violaceus, tarsis tantum posterioribus albis, abdomine sessili acuminato.

Var. b. ♀. duplo et ultra minor, magis aeneo-viridis, sub-

°° Abdomen petiolatum.

Pt. brevicornis, vid. No. 19.

Pt. petiolatus, vid. No. 7.

2a. *Pt. petioliventris*: elongatus, subpunctulatus, obscure aeneus, antennarum brevium flagello pedibusque lividis, abdomine pone petiolum rotundatum aeneo-nigrum, alarum ramuli stigmatalis clava parva, appendicula sublateralis minuta. ♂?

Hab. in Lapponia; inter Karesuando et Kengis mense Augusto rarissime visus. (Lappon.-Botnia var.)

Mas? Minutus, *Pt. brevicorni* fere longior, sed angustior; nitidus, parum punctulatus. Caput rotundatum, cupreo-aeneum, ore retracto piceo. Antennae longitudine vix dimidii thoracis, sublineares, scapo aeneo, flagello obscure testaceo. Oculi mediocres, rotundi. Thorax elongatus, capitis latitudine, antice parum angustior; totus viridi-aeneus. Abdomen parvum, rotundatum, depressum, violaceo-nigrum, petiolo distincto. Pedes simplices, lutei, coxis aeneis. Alae ut in *Pterom. brevicorni*.

Not. Praeter supra descriptos *Pteromalos* haud exiguum individuum hujus generis numerum e Lapponia quidem reportavi, non minus in lucis Lapponiae sylvaticae, quam in inferalpius Nordlandiae et Finmarkiae collectorum, quae 5 vel 6 species distinctas efficere posse mihi videntur; sed cum haec specimina post iter circiter 200 miliar. factum et post curriculum 10 annorum, jam minus bene sunt conservata, nec ea, jam antennis, jam pedibus, jam capite aut abdomine destituta, ad species cognitae referre valui, multa minus ex reliquis novas fingere ausus sum.

Tribus 2. Antennae articulis 6—8 magis discretis. Facies impressa. Oviductus non exsertus.

38. Entedon. DALM.

DALM. *Pterom. Gen. 10. Eulophus* LATR. *Diptolepis* et *Cleptis* species FABR. et FALL. *Pteromali* species SWED.

Corpus minutum aut minutissimum, oblongum, glabrum. Antennae medio faciei impressae insertae, 6—8 articulae, articulis discretis, flagello subcompresso. Abdomen depressum. Oviductus occultatus. Alae ramulo stigmatali longiori aut breviori, nervo costali magis vel minus longe producto. *Color* saepe metallicus, raro nigro-flavoque varius. *Motus Pteromali.* *Habitatio* in foliis plantarum, per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus;* *mas:* corpore plerisque minore, angustiore, antennis longioribus, interdum ramosis; *femina:* corpore robustiore, abdomine crassiore, antennis semper simplicibus. (Spec. Scand. 50 et ultra, quarum tamen paucae hactenus rite determinatae, altero sexu scilicet ignoto.)

Sect. 1. Ramulus stigmatalis in discum alae paullo descendens.

Subdiv. 1. Nervus costalis pone basium ramuli stigmatalis continuatus.

* Alae immaculatae.

α. Antennae maris ramosae.

E. ramicornis (*Diptolepis ramicornis* FABR.) vix Lapponiae incola, in Suecia passim legitur.

β. Antennae in utroque sexu simplices.

f. *E. larvarum*: viridi-auratus, antennis 6-articulatis, fusco-testaceis, scapo pedibusque pallide flavis, abdomine violaceo, cingulo flavo, alarum macula discoidali fusca, obsoletissima. ♀?

Ichneumon. larvarum LINN. FN. SV. 1637. *Cleptes larvarum* FABR. PIEZ. 156. 8.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi in terris arcticis non obvisus, in collectione D. DEUSCHII ut Lapponiae incola tantum visus. (Lapp.-Scania, freq.)

Fem.? Longitudo circiter 1½ lineae. Punctulatus, auratus, viridis. Caput subsessile, transversum, ore retracto, flavo. Antennae thorace dimidio breviores, articulis ovalibus distinctis, ultimo oblongo, crassiori, fusco-testaceis, scapo flavo. Thorax in medio capite fere lator, antice posticeque parum angustatus, vix lobatus, collari distincto, paullo angustior, brevissimo, postice immarginato; viridi-auratus. Abdomen suborbiculare, depressum (limbo in

mortuis plerumque elevato) ano truncato; purpurascens-aeneum, basi singulo flavo, subpellucido. Alae hyalinae, macula in disco rotundata, fusca, valde obsoleta. Ramulus stigmatalis in discum paullo descendens, clava vix ulla, appendicula laterali minuta; nervus costalis elongatus, pone basium ramuli stigmatalis et paullo ultra ejus apicem productus. Pedes pallide flavo-subpellucidi, posteriorum coxis aeneis, tarsorum apice nunguibusque fuscis.

2. *E. geniculatus*: viridis, antennis 7-articulatis nigris, scapo viridi, abdomine rotundato, basi aeneo, tibiis fuscis, geniculis albis, tarsis fusco-testaceis, alarum ramuli stigmatalis clava distincta, appendicula laterali minuta. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime; in Pinu ad Bossekop Finmarkiae d. 5. Aug. captus. (Lapponia Norvegica — ?)

Mas. Priori dimidio minor, ei affinis, obscure viridis. Caput et thorax ut in praecedente. Antennae pubescentes, 7-, vix 8-articulatae, articulis aegre discernendis. Abdomen breve, depressum, rotundatum, basi subangustatum; totum virescens, basi tantum cupreo-aeneum. Alae hyalinae, nervis nigricantibus, costali intra apicem nervi auxiliaris et basium ramuli stigmatalis brevi, at pone hujus basin in modice continuato; ramulus stigmatalis, in discum modice descendens, clava rotundata distincta, at appendicula laterali minutissima. Pedes tenuis, ut in diagnosi colorati.

3. *E. albipes*: viridis, antennis 7-articulatis nigris, scapo viridi, abdomine elongato, angusto, obscuro, pedibus albidis, femoribus basi fuscis, alarum ramuli stigmatalis clava breviter ovata, appendicula laterali minuta. ♂.

Hab. ad Lyngen Nordlandiae septentrionalis, d. 26. Jul. rarissime lectus. (Lappon. Norvegica.)

Mas. Longitudo prioris, angustior, viridis. Antennae thorace multo breviores, 7-articulatae, articulorum numero aegre discernendo. Abdomen thorace parum brevius, sed multo angustius, depressum, subaeneum. Pedes albi, femoribus anterioribus basi, posticis fere totis, fuscis. Alae hyalinae, nervis ut in priori, sed pallidis, et clava multo minori, obovata.

4. *E. longulus*: punctatus, viridis, antennis 7-articulatis nigris, scapo viridi, abdomine ovato, dorso aeneo, geniculis, tibiis tarsisque parum brevibus, sed multo angustius, depressum, subaeneum. Pedes albi, femoribus anterioribus basi, posticis fere totis, fuscis. Alae hyalinae, nervis ut in priori, sed pallidis, et clava multo minori, obovata.

Hab. ad Björkvik, d. 14. Jul. inventus. (Lapponia Norvegica.)

Fem. Ent. larvarum No. 1.) paullo major, longior. Viridis, distincte punctatus. Antennae validae, articulis distinctis. Facies cyanca. Thorax elongatus, capite lator, collari distincto angustiori; sat profunde punctatus. Abdomen thorace parum brevius, sessile ovatum, apice acutum, subdepressum, viride, laeve, nitidum, dorso (in mortuo specimine concavo) cupreo-aeneo; rima ventrali longa, perspicua. Pedes albi, coxis femoribusque in medio late viridibus, tibiis, tarsisque apice, praesertim latere externo nigricante. Alae hyalinae, nervis fuscis, costali elongato, et pone ramuli stigmatalis in discum modice descendens basium ultra hujus apicem producto, clava parva, angusta, appendicula laterali minuta.

5. *E. nigritulus*: niger nitidus, antennis brevibus, 7-articulatis concoloribus, abdomine ovato, geniculis, tibiis tarsisque pallidis, abdomine ovato, alarum ramuli stigmatalis clava parva angusta, appendicula laterali perspicua. ♀.

Hab. inter Karesuando et Kengis Lapponiae Tornensis d. 15—22. Aug. var. (Lappon. — ?)

Fem. Minutus, *E. pallipe* fere minor. Subcyanco-niger, parum punctatus. Caput thorace paullo angustius, nigro-aeneum. Antennae breviusculae, extrorsum subcrassiores, ut valde fallor 7-articulatae, articulatione parum perspicua. Abdomen thorace paullo brevius, ovatum, depressum, apice acutum. Alae hyalinae, margine ciliato, nervis haud obscuris, costali medioerum pone ramuli stigmatalis modice descendens basium paullo continuato, et ultra ejus apicem producto; clava angustissima vix ulla, ad ejus basium appendicula perspicua. Pedes ut in diagnosi.

6. *E. monilicornis*: punctatus, viridis, antennis 6-articulatis, moniliformibus nigris, scapo violaceo, abdomine ovato, dorso purpureo, geniculis, tibiis tarsisque albidis, alarum ramuli stigmatalis clava parva, angusta, appendicula laterali perspicua. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in Pinetis ad Muoniskä d. 17. Aug. inventus. (Lapponia.)

Fem. Valde affinis et similis *Ented. plumicorni* DALM., sed differt: antennarum forma, tibiis etiam albidis, et quod paullo major. Viridis. Caput compressum, antice posticeque emarginatum. Antennae longitudine vix dimidii thoracis, validae, in medio subcrassiores, articulis rotundatis, distinctis, ultimo oblongo-ovato; nigrae subpubescentes, scapo violaceo. Thorax in medio capite paullo lator, collari angusto. Abdomen thorace fere brevius, sed vix angustius, ovatum, depressum, apice acutum, dorso purpureo

tus concolor, tarsi omnibus pallidis, abdomine brevissime subpetiolato, minus acuminato; an distinctus? sed in ceteris similis var. a, cum qua eodem loco captus.

Hab. in Lapponia; ad Muonioniska die 17. Aug. inventus rar. (Lapponia —?).

Fem. Var. a. Duplo major *Ent. clavicorni*. Subtilissime punctulatus, caeruleo-viridis. Oculi rotundi, magni, proniuli. Os retractedum, nigrum. Antennae thoracis dimidio fere breviores, extorsum sensum crassiores, 7-articulatae (ut mihi videtur), articulis coarctatis, parum perspicuis; subpubescentes, nigrae, scapo viridi. Thorax in medio capite fere latior, caeruleo-viridis, subtus violaceus. Abdomen thorace fere longius, et ejus latitudine ovatum, supra subdepressum (in mortuis concavum), apice acuminatum; caeruleo-viride, basi cupreum, subtus violaceum. Pedes violacei, tibiis caeruleo-viridibus, tarsis albis, posterioribus apice, anticisque totis, nigris. Alae hyalinae, latae, nervo costali fere ultra medium alae extenso, ramulo stigmatali perbrevis, clava sessili, oblonga, appendicula vix ulla; nervus costalis pone basin hujus ramuli vix ultra apicem productus.

Var. b. ♀. ut in diagnosi differt. Abdomen anguste ovatum, supra subconvexum, nigro-aeneum, basi cupreum. Pedes virescentes, tarsis albis, apice fuscis.

15. *E. punctellus*: punctatus, viridi-aeneus, antennis mediocribus, linearibus, pubescentibus, fuscis, geniculis, tibiis tarsisque albidis, abdomine anguste obovato, alarum nervo costali vix ultra ramuli stigmatalis breviter descendens apicem productus. ♂.

Hab. in Lapponia, inter Karesuando et Kengis mense Aug. rarissime lectus; in gramine loco arido ad Johannis Ro Botniae borealis unicum specimen d. 2. Sept. quoque inveni. (Lapponia-Botnia).

Mas. Minutus, magnitudo et affinitas varietatis b. prioris, sed vix ejus mas. Antennae thorace paullo breviores, tenues, lineares, 7-articulatae, articulis oblongis, parum distinctis, pubescentes, fuscae, aut fusco-testaceae. Thorax distincte punctatus. Abdomen thoracis fere longitudine, at illo angustius, praesertim anterius, auto obtuso; aeneum aut nigricans, basi semper aeneum. Pedes albi, coxis et femoribus ultra medium nigricantibus. Alae omniuo ut in priori.

°° Nervus costalis pone basin ramuli stigmatalis non continuatus, sed mox abruptus.

16. *E. cyanellus*: punctatus, cyaneo-viridis, antennis mediocribus, linearibus, nigris, scapo virescenti, abdomine thorace breviori, viridi, geniculis tarsisque albidis, alarum ramulo stigmatali brevissimo, clava parva, sessili. ♂♀.

Mas. abdomine thorace angustiori, obovato, depresso, auto subtruncato, antennis subpubescentibus; plerumque magis cyaneus.

Fem. abdomine thoracis latitudine, suborbiculari, subdepresso, auto parum acuto.

Hab. in Lapponia rarius; Individua mascula ad Kengis et Muonioniska d. 17—22. Aug., feminae autem in insula Hackstén prope Schierhoe Nordlandiae die 29. Jul. inveni. (Lapponia Suecica et Norvegica).

Mas. et *Fem.* Magnitudo praecedentis. Pulcher; cyaneo-viridis, capite thoraceque distincte punctatis. Antennae thorace paullo breviores, articulis subnulliformibus. Alae dilatatae, hyalinae, nervis obscuris costali paullo ultra medium alae extenso, mox pone clavae stigmatalis basin abrupto, clava sessili, parva, ovata, appendicula vix ulla. Pedes virides, geniculis summis albidis, tarsis fusco-testaceis, apice obscurioribus; femoribus posticis in mare cyaneis.

Var. b. ♂. toto corpore nigricante, geniculis tarsisque solum albidis, forte hujus? — Specimen unicum antennis mutilatis ad Kengis mense Aug. captum.

Not. Etiam ex hoc genere haud parvam individuorum indeterminatorum messem in Lapponia et praesertim in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque colligere et mecum domum reportare contigit, quae ad 3 vel 4 species distinctas reduci juste forsitan possunt; sed cum horum alia partibus mutilatis laborent, alia mucore jam obducta sint, rectius duxi ejusmodi specimen innuminata relinquere, quam ea characteribus insufficientibus denominata proponere.

Phal. 2. Alarum nervus auxiliaris in costam in medio marginis ascendit, ibique mox ramulum stigmatali simplicem emittit.

39. Encyrtus. LATR.

DALM. Pterom. Gen. II. LATR. *Pteromalus* FALL. *Pteromali* species SWEDERO.

Corpus minutum aut minutissimum, breve, obtusum.

Capit magnum, antice convexum, postice concavum. Os retractedum. Antennae supra os insertae, fractae; 10—11-articulatae, flagello compresso, apice subtruncato. Scutellum magnum, determinatum. Pectus utrinque lamina laterali. Abdomen sessile °), breve, depressum. Oviductus non exsertus. Pedes mutici, intermedi elongati, spina apicali armatis. Alarum nervulus auxiliaris elongatus, ubi costam attingit mox abruptus et ramulum stigmatali simplicem, haud longum emittens, clava nulla. Color varius, saepe metallicus. *Motus* repens; periculo instante moratur meditando, mox vero motu salienti non longe aufugit. *Habitatio* imaginum in graminosis et foliis arborum fruticumque; per partem sylvaticam Lapponiae. *Metamorphosis* parasitica in Coccis °°) *Differentia sexus* externa ex articulatione antennarum discreta aut coarctata statim colligitur, scilicet *mas*: antennis longioribus linearibus, articulis magis distinctis, saepe pilosis aut pubescentibus; *femina* antennarum articulis arcte contiguis, difficile distinguendis, subnudis. (Species Scandinaviae 55 a D. DALMAN l. c. quidem enumerantur; sed cum harum non nisi tres ad utrumque sexum sint determinatae, verisimillimum puto, id quod et ipse Clar. Auctor fatetur, plerasque sexu tantum diversas esse, ideoque genuinas ad numerum vix ultra dimidium reduci posse, antennarum structura et pictura in Subdivisiones facile dispendendas).

1. *E. scutellaris*: capite profunde punctato, niger, antennarum scapo pedibusque rufo-testaceis, tibiis tarsisque posticis atris, scutello basi macula flava, apice nigro-piloso, alis fusco-maculatis. ♂♀.

DALM. Pteromal. 1820. p. 26. l. ♂♀. Var. — *Pteromalus scutellatus* SWED. Act. Holm. 1795. 218. 7.

Hab. in Lappon. Tornensi ad Karesuando et Kengis mens. Aug. rarius; in Lapponia non nisi feminas vidi. (Lappon-Scania passim).

Fem. Parvus, vix ultra lineam longus, sed in suo genere maximus, crassus. Niger, caput antice convexum, punctatum. Antennae thorace fere longiores, 10-articulatae, scapo tenui, testaceo, flagello compresso, versus apicem sensum dilatato, apice truncato; toto nigro. Thorax sublaevis. Scutellum ut in diagnosi. Abdomen thoracis circiter longitudine, depressum. Pedes validi, lutei, coxis anticis flavis, posterioribus nigris; tibiis posticis compressis, cum tarsis, atris. Alae a basi ad medium hyalinae, macula transversa parva fusca; a medio ad apicem fuscae praesertim circa regionem stigmati.

Mas minor, antennis sublinearibus, pubescentibus, macula scutellari laetiori, et alis fere totis hyalinis, parum infuscat; in Suecia inferiori passim, in Lapponia a me non lectus.

2. *E. albitarsis*: capite punctato niger, antennarum scapo pedibusque rufo-testaceis, posticorum tibiis atris, tarsisque in medio late albidissimis, scutello immaculato, apice nigropiloso, alis fusco-maculatis. ♀.

Hab. ad Muonioniska d. 17. Aug. rarissime lectus. (Lapp.).

Fem. Magnitudo, statura et summa affinitas praecedentis, sed differt ab illo: antennarum flagello versus apicem magis dilatato, tarsis posticis albis, scutello toto nigro, et fronte ut mihi videtur minus profunde punctata; in ceteris ei similis. Antennarum flagellum atrum, compressum, versus apicem distincte dilatatum. Ne quidem vestigium maculae flavae in scutello nigro detegitur. Tarsi postici albidissimi, articulo primo longiori, basi, ultimisque 2 brevissimis una cum unguitulo, atris.

3. *E. lunatus*: laevis rufo-testaceus, thoracis dorso scutelloque viridi-aeneis, antennarum annulo pallido, apice nigris, alis infuscat, fascia media arcuata alba, simplici. ♀.

DALM. Pteromal. p. 32. 7. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi, cujus ut incola mecum communicatus fuit; a me non nisi in Suecia inferiori lectus. (Lapponia; Ostrogothia-Scania haud raro).

Fem. *Encyrt. scutellari* duplo minor, medius in hoc genere. Luteo-testaceus, vix punctulatus. Antennae thorace paullo breviores, extorsum modice incrassatae, articulis 1—5 testaceis, 6—7 pallidis, 8—10 ultimis nigris, apice vix truncato. Vertex subangustatus. Thorax et scutellum supra viridi-micantia. Abdomen thorace fere brevius, dorso fuscum. Pedes luteo-testacei, unguis nigris.

4. *E. aenescens*: punctulatus aeneus, facie cyanea, antennis extorsum modice incrassatis, fusco-nigris, geniculis, tibiis apice tarsisque testaceis, alis hyalinis immaculatis.

°) Re vera abdomen petiolo minuto, inconspicuo metathoraci affixum.

°°) Non solum in Coccis, verum etiam in *Harpalis*, secundum observationem Nob. BOHEMANNI super factam, metamorphosiu subeunt species *Encyrti*.

Hab. in Lapponia rarissime; ad Muonioniska in Betula alba d. 17. Aug. inventus; ad Johannis Ro Botn. borealis in gramine loco arido d. 2. Sept. specimen quoque inveni. (Lapponia-Botnia rarissim.)

Affinis *E. chalconoto* et *E. aeruginoso* DALM., differt vero imprimis a priori magnitudine paullo minori, ut et colore faciei et pedum, a posteriori vertice latiori. Obscure aeneum, punctulatum. Antennae thorace paullo breviores, extrorsum paullo dilatatae, apice subtruncatae, nigro-fuscae, parum pubescentes. Capitis pars tota infra oculos pulchre violacea, utrida; vertice viridi-aeneo. Abdomen thorace fere brevius, acutum, nitidissimum, laevissimum. Pedes ut in diaphani. Alae albido-hyalinae, immacolatae, stigmatate parum crasso, ramuloque stigmatali brevissimis, hoc apice subclavato, clava minuta, rotundata.

FAM. 8. CHRYSIDIDES. LATR. FALL. DAHLB.

40. Chrysis. LINN.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 479. LINN. FABR. FALL. DAHLB.

Corpus mediae magnitudinis, oblongum, saepe (in nostris) subpubescens, punctatum, convolvens. Antennae filiformes aut subsetaceae, clypeo, ori proxime, insertae, vibratiles, fractae, longitudine fere thoracis, 13-articulatae. Abdomen sessile, supra convexum, segmento secundo maximo, subtus fornicatum. Alae fusco-hyalinae, nervis in plerisque speciebus parum perspicuis; areis tamen costalibus prima et ultima ad stigma in medio costae subcohaerentibus, distinctissimis. Color metallicus, viridis, cyaneus, aureus, splendidus. Motu valde agilis. *Habitatio* imaginum in truncis arborum emortuorum, in saepibus, parietibus etc., larvarum in larvis *Apicinarum*, quae destruunt. *Differentia sexus* externa vix ulla; partes scilicet genitales internae: *maris* intra duas lamellas corneas, acutae; *feminae* vagina articulata, elongata, apice aculeo acriter pungente. (Spec. Scand. 21 jam numerantur, a Praed. DAHLBOM partim in „Monographia Chrysidum Sueciae“ a. 1829 elegantissime elaborata descriptae, partim in „*Exercitationibus Hymenopterologicis*“ his diebus e typo egressis revisae, novis speciebus et observationibus adjunctis.)

Sect. 1. Alarum areae distinctae, ultima elongata, integra. Corpus evidenter punctatum. Abdominis segmentum anale apice saepissime dentatum. Chrysis LATR.

^a Abdomen aureum.

1. Chr. fulgida: nitida cyanea, antennarum tarsisque nigris, scapo et ventre viridibus, abdomine aureo, primo segmento cyaneo, ano quadridentato. ♂♀.

Mas: abdominis segmento secundo macula basali magna semicirculari violacea, viridi-terminata.

Fem.: abdominis segmento secundo immaculato, ultimo concolore aureo.

Var. a. ♂♀. thorace et capite totis cyaneis, hoc facie parum viridi-maculata.

LINN. Fn. Sv. 1669. (♀ Diagn. ♂ Descr.) FABR. Piez. 172. 11. ♀. PANZ. Fn. 79. f. 15. ♀. Essais Ent. No. V. par HUMMEL p. 45. 55. DAHLB. Monogr. Chrysidum Sueciae. Lund. 1829 p. 7. 1. ♂♀. Ejusdem Exercitationes Hymenopterologicae. Lund. 1831 p. 28. 1. ♂♀.

Var. b. ♀. facie thoraceque maculis viridibus.

DAHLB. Mon. l. c. et Ejusdem Exercit. Hym. l. c. var. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in inferalpinis Nordlandiae et Fennmarkiae passim; in truncis arborum emortuorum Pini sylvestris in monte subalpino Skaaddavaara prope Bossekop, nec non in sylva ad Alten d. 4-7. Aug. uterque sexus captus. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas. et Fem. Inter maximas nostratum hujus generis, specimina licet lapponica paullo minora sint, quam quae in Suecia inferioris locis argillaceis occurrunt. Tota subpubescens. Alae sordide hyalinae. Pictura coloris et magnitudine species a reliquis facile dignota.

2. Chr. ignita: nitida cyanea, antennarum flagello tarsisque nigris, subtus viridis, abdominis dorso aureo, ano quadridentato. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1665. FABR. Piez. 173. 14. PANZ. Fn. 5. f. 22. DAHLB. Monogr. Chr. Sv. 7. 2. ♂♀. ? Ejusdem Exercit. Hym. 28. 2. ♂♀.

ZETTERSTEDT Insecta Lapponica.

Hab. in parietibus et saepibus per totam Lapponiam cultam passim; occurrit etiam rarius in inferalpinis maritimis Nordlandiae Fennmarkiaeque usque ad Alten procedens, ibique in truncis Pini d. 6. Aug. capta. (Lapp.-Scan. vulgar.)

Mas. et Fem. Priori parum minor; individua tamen inter se variant. Subpubescens. Abdomen saepe rubro-aureum. Thorax et metathorax dorso interdum viridi-maculati. Facies viridis. Tarsi nigro-fusci.

Obs. Sequentes: *C. bidentata* LINN., *C. segmentata* DAHLB., *C. succincta* LINN., *C. splendida* ROSS. Fu. Etr., *C. bicolor* DAHLB., et *C. undata* DAHLB. (*C. fasciata* THUNB.), Sueciae iucolae, Lapponiae forsitan peregrinae.

^{oo} Abdomen cyaneum.

3. Chr. cyanea: supra cyanea, subtus et facie viridis, antennarum flagello tarsisque nigris, ano subtruncato, obsolete tridentato. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1667. FABR. Piez. 176. 29. PANZ. Fn. 51. 10. HUMMEL Essais Ent. No. 5. 45. 56. DAHLB. Mon. Chr. Sv. 11. 8. ♂♀. Ejusdem Exercit. Hym. p. 31. 11. ♂♀.

Hab. in Lapponiae cultae saepibus passim. (Lapp.-San. pass.)

Mas. et Fem. Chr. ignita duplo et ultra minor. Subpubescens, dorso obscure cyanea. Subtus viridis. Abdominis segmentum ultimum in medio apice supra lineam elevata brevi, quae in dentem obsoletum terminatur.

Obs. *C. nitidulum* FABR. et *C. sedentatam* FABR. DAHLB. in Westrogothiae sylvis captas, in Lapponia frustra quaesivi.

Sect. 2. Alarum nervi obsoleti; arearum, praeter costalem ad radicem alae completam, rudimentum. Corpus subtiliter punctulatum. Abdominis segmentum anale integrum. Hedychrum LATR. et PANZ.

^{*} Abdomine aureo l. ferrugineo. Majores.

C. lucidula FABR. PANZ. DAHLB. „cyanea, antennarum flagello nigro, tarsis obscure ferrugineis, thoracis dorso antice, abdomineque anreis, ano integro“; ut Lapponiae incolae venditur, an jure? Mihi supra Ostrogothiam non obvia; nec *C. regiam* FABR., *C. roseam* DAHLB., *C. austriacam* FABR., Sueciae inferiori inhabitantes, in Lapponia vidi.

^{oo} Abdomine virescenti cyaneo, aureo-viridi. Minores.

Chr. unicolor DAHLB. n. sp., *C. fuscipennis* DAHLB. (sen *C. caerulea* DE GEER, *C. violacea* ROSS.), *C. aurata* LINN., *C. integra* FABR., *C. aenea* FABR. (vix var. *C. fuscipennis* ut vult Cl. DAHLBOM) et *C. Panzeri* FABR. hujus Subdivisionis, in aridis apricis Scaniae et Sueciae mediae habitantes, Faunae Lapponicae hactenus ignotae.

Obs. *Cleptes*, Genus collari (prothorace DAHLB.) magis determinato, angusto et elongato, abdomine supra et subtus convexo etc. a *Chryside* distinctum, 2 species Sueciae continet, scilicet *Cl. semiauratum* FABR. (Sphægen semiauratum LINN.) et *Cl. nitidulum* FABR., in Lapponia siue dubio peregrinas.

Sect. II. Pedes, tarsi saltem, saepissime aut spinosi, aut hirti et spinulosi (in generibus Trypoxylon et Sapyga pedes inermes l. parum spinulosi).

Tribus 1. *Praedones:* tarsorum pedum posticorum articulo basali cylindrico, spinuloso aut inermi, nunquam hirsuto.

Subdiv. 1. Alae superae per totam latitudinem extensae, planae, nec longitiorum plicatae.

Phalanx 1. Insecta solitarie degentia. Sexus duplex: mares et feminae (neutra nulla). Individua omnia alata.

FAM. 9. SPHEGINEAE. FALL. (*Spheginae*
LATR. *Sphegides* DAHLB.)

A. Collare breve, ad radicem alarum non extensum.

41. *Sphex*. LINN.

FALL. Dispos. Hym. Gen. 39. LINN. DAHLB. Exerc. Hym.
Ammophila LATR. KIRBY. *Pepsis* FABR.

Corpus majoris magnitudinis, elongatum, pubescens. Antennae filiformes, brevisculae, infractae, medio faciei insertae. Abdomen longe petiolatum. Alae abdomine breviores, areola gemina. Area specularis inter nervulum primum et medium areolae inserta. Pedes postici imprimis elongati, tibiis tarsisque spinosis. *Color* trunci niger, fasciis abdominis rufis. *Motu* agilis, inquieta, volatu haud longo ab uno ad alterum locum migrans. *Habitatio* in arenosis, ubi nidos tubulosos faciunt feminae, alia insecta, praesertim Muscas et larvas Lepidopterorum praedatum exeuntes, eaque una cum ovis sepelientes. *Differentia sexus* externa, *mas*: corpore graciliore, petiolo longiori, alis abdomine paullo brevioribus, facie argenteo-sericea, antennis 13-articulatis, regulariter at minus curvatum arcuatis; *femina*: corpore robustiore, petiolo breviori, alis abdomine paullo brevioribus, facie nigra, obscure villosa aut pilosa, vix argenteo-micante, antennis 12-articulatis, validioribus quam in mare, post mortem distincte curvatis, fere convolutis. Feminae laesae aculeo brevi retractili, haud venenifero cum magno dolore pungunt. (Spec. Scand. 4.)

1. *Sph. sabulosa*: nigra, griseo-tomentosa, abdominis segmento secundo tenui, recto, tertioque rufis, alis longitudine petioli elongati, areolae geminae exteriori subtrigona. ♂♀.

Mas: brevior, angustior, clypeo et facie argenteo-sericeis.

Fem.: paullo longior, crassior, clypeo et facie nigris, parce nigro-pilosis.

LINN. Fn. Sv. 1648. FABR. Piez. 205. 1. ♀. PANZ. Fn. 65. f. 12. ♀. (directione nervorum in alijs male delineata). *Ammophila vulgaris* KIRBY Act. Soc. Linn. 4. 17. t. 19. *Sphex sabulosa* DAHLB. *)

Hab. in terra sabulosa, ubi pedibus anticis cuniculum fodit, in quo sepelit larvam Lepidopteri aut Araneae semimortuam, cui ovulum concredit; quo facto orificium terra claudit; per partem sylvaticam Lappon. passim rar. (Lapp.-Scan. vulg.)

Mas et *Fem.* Magna, 7—9 lineas longa. Nigra. Abdomen glabrum, thorace fere duplo longius, petiolo longo, biarticulato, recto; segmento primo nigro, secundo longitudine antecessoris, at eo paullo magis compresso, vaginante, subtus membranaceo-dilatato, tertioque obconico, totis rufis, quarto etiam lateribus saepe rufo, reliquis nigris, cyaneo-micantibus. Alae fumato-hyalinae. Areolae geminae exterior magis vel minus regulariter subtriangularis, ex angulo exteriori nervuli excurrentis brevissimi plerumque vestigio. Tibiae parce spinulosae. — Variat abdominis segmento secundo basi saepe nigro, et quarto margine basali magis vel minus late rufo.

2. *Sph. arenaria*: atra, parce nigro-hirta, abdominis segmento secundo elevato obconico, tertio quartoque, rufis, hoc apice nigro, alis petiolum elongatum longe excedentibus, areolae geminae exteriori subquadrata. ♂♀.

Mas: capite crebre punctato, nigro-villoso, clypeo et facie argenteis.

Fem.: robustior, capite parcius punctato, clypeo et facie nigris, parum argenteo-micantibus; in copula.

PANZ. Fn. 65. f. 13. ♀. (alarum apice supra modum infuscato). Nec LINNAEI *Sphex arenaria* eadem, quae

Philanthus arenarius est. *Pepsis arenaria* FABR. Piez. 207.

1. *Ammophila hirsuta* KIRBY Act. Soc. Linn. 4. 17.

Hab. in campis arenosis Lapponiae passim, mens. Aug.

vigenis. (Lappon.-Scan. vulgar.)

Mas et *Fem.* Magnitudo prioris aut paullo major, hirsutiae nigriore,

abdominis segmento secundo crassiori etc. areola exteriori subquadrata ab illa imprimis distincta. Variat etiam hirsutiae thoracis subgriseescente. Abdomen glabrum, thorace paullo (non duplo) lon-

gius, segmento 1mo s. petiolo tenui, elongato, nigro, 2do obconico 3tioque, rufis, 4to etiam plerumque rufo, apice magis vel minus late nigro, reliquis nigris. Alae abdomine paullo breviores, fumato-hyalinae, apice fusciori, areolae geminae, interiori trapeziformi, exteriori magis vel minus regulariter quadrata, ex angulo exteriori nervi excurrentis plerumque vix vestigio. Tibiae parce spinosae. — Variat abdominis segmento secundo basi nigro.

3. *Sph. campestris*: nigra, griseo-hirta, abdominis segmento secundo tenui, recto, tertioque, rufis, alis longitudine petioli elongati, areolae geminae exteriori trigona, petiolatae. ♂♀.

Mas: magis griseo-hirsutus, alis brevioribus; clypeo, facie et fronte argenteis; abdominis segmentis 2 et 3 dorso nigro-maculatis.

Fem.: paullo major, glabrior; capite nigro, antice vix argenteo-micante, abdominis segmentis 2 et 3 rufis, immaculatis.

Ammophila campestris LATR., *Pepsis lutaria* FABR. Piez. 208. 2. ♂. PANZ. Fn. 65. f. 14. (directione nervorum in alijs false delineata.)

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi non obvia; in collectione D. KOLSTRÖM ut Lapponiae incolam tantum vidi. (Lapponia; Uplandia; Gotlandia; Ostrog. pass.)

Mas et *Fem.* *Sph. sabulosa* valde affinis et similis, paullo, interdum duplo, minor, minus hirsuta et areolae geminae ultima petiolata ab illa praesertim distincta. Abdomen glabrum, thorace duplo longius, petiolo biarticulato, recto, segmentis 1 tenui, elongato nigro; 2 paullo breviori et crassiori, in mare rufo, dorso linea nigra, in femina toto rufo, basi tantum nigro; 3 adhuc crassiori et breviori, obconico, in mare rufo, dorso nigro, in femina rufo; 4 in utroque sexu nigro, basi plerumque rufo, reliquis nigris. Alae longitudine petioli sen segmentorum primi et secundi; plerumque fusciscentes, apice hyalino, saepe lacero. Pedes fere inermes, tarsi tantum spinulosi.

42. *Larra*. LATR.

FALL. Disp. Hym. Gen. 10. *Larra* et *Astata* LATR. (ad *Crabronites* relata). *Dimorpha* *) JURINE, *Tiphia* et *Larra* PANZ. *Pompili* et *Larrea* spec. FABR.

Corpus mediae aut (in nostra) minoris magnitudinis, oblongo-ovatum, glabriusculum (in *L. abdominali* Necorum tomentosum). Antennae longitudine fere thoracis, clypei basi versus os insertae, infractae, filiformes. Mandibulae in medio edentulae, rotundatae. Metathorax postice truncatus. Abdomen sessile, ovatum, teres, basi subito coarctatum et excavatum. Alae abdomine paullo breviores, areola gemina. Area specularis in area interiori areolae inserta. Area costalis ultima appendicea (in nostra specie). Pedes tibiis et tarsis spinulosi. *Color* niger, rufus. *Motu* valde agilis. *Habitatio* in sabuleis, soli expositis, ubi ab uno ad alterum locum volatu brevi et citissimo transmigrat. *Differentia sexus*; *mas*: saepe minor, alis longioribus, antennis 13-articulatis; *femina*: antennis 12-articulatis, oculis distantibus. (Spec. Scand. 5 in Museo meo adsunt, quibus accedunt 2 novae nuper a D. DAHLBOM detectae.)

1. *L. pinguis*: subtilissime punctulata subglabra, nitida nigra, abdomine basi ferrugineo, tibiis tarsisque anticis piceis, areolae geminae exteriori subovata, tibiis posterioribus crebre spinulosi. ♀.

Hab. in Lapponia sylvatica Tornensi, mense Aug. rarius. (Lapponia; Botnia borealis ad Calix; Ölandia; Scan. rar.)

Fem. *Larra abdominali* Auct. fere triplo minor, vix 3 lineas longa. Nitida nigra, laevis, punctis paucis majoribus in fronte impressis. Nuda, nisi pilis aliquot circa os et sub pectore instructa. Oculi secundum totam longitudinem aequae fere inter se dissiti, in vertice tamen paullo propiores. Abdomen breviter ovatum, vix segmentis 1 et 2 totis, 3 basi, rufis. Alae longitudine fere abdominis, fusco-hyalinae, nervis et stigmatibus obscurioribus, squamula (tegula) picea. Area costalis ultima brevis, ovata, apice rudimento areae appendiceae; areolae geminae interior triangularis, exterior oblonga, angusta, inferne paullo latior, nervo exteriori subarenato. Nervi 2 in marginem alae ex angulis arearum excurrentes obsoleti. Pedes ut in diagnosi.

Obs. *Tiphia abdominalis* PANZ., *Larra dimidiata* PANZ., *Sphex bimaculata* PANZ. et *Pompilus tumidus*, huius generi associandae, Succiariae vix Lappouiae incolae.

*) Quoniam Auctor Clariss. suum opusculum, quod inseribitur „Exercitationes Hymenopterologicae“, in Dissertationibus Academicis publicare sibi proposuit, et earum duae tantum partes haecenus divulgatae exstant, reliquas species ab illo descriptas citare mihi non contigit. Interea continuationem operis laudati arde exspectant Entomologi Sueciae.

*) *Dimorpha* est nomen arboris s. plantae leguminosae JUSSIEU et WILLDENOWII, unde ab Entomologis rejiciendum.

B. Collare s. lobus thoracis anticus (prothorax DAHLB.) tenue, arcuatum, ad radicem alarum extensum.

43. *Pompilus*. FABR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 459. FABR. PANZ. FALL. DAHLB. *Sphex* LINN.

Corpus mediae magnitudinis, oblongum, glabriusculum. Antennae longitudine vix thoracis, setaceae, infractae, suturae clypei posticae insertae. Abdomen oblongo-ovatum, teres, basi subito coarctatum. Alae abdomine paullo breviores, areola gemina. Area specularis in medio areolae inserta. Pedes simplices, femoribus compressis. *Color* trunci niger, pedibus abdominisque cingulis interdum rufis. *Motu* agilis; alis vibrantibus currit; breviter at cito volat. *Habitatio* in arenosis et campis aridis, ubi feminae foramina pro nidis in terra fodiunt, quibus occisam praedam, ovo imposito, committunt; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae, tempore praesertim auctumnali. *Differentia sexus*; mas: minor, abdomine imprimis angustiore, antennis porrectis, parum arcuatis, 13-articulatis; femina: robustior, abdomine crassiori, antennis brevioribus 12-articulatis, post mortem convolutis; stylo retractili illaesa pungit magno dolore. (Spec. Scand. 22 in Monographia sua hujus gen. 1-29 descripsit Histor. Naturalis Docens Clar. D. A. G. DAHLBOM, 2 novis speciebus post illud tempus intra patriam detectis.)

Sect. 1. *Abdomine rufo-cingulato*.

1. *P. fuscus*: laevis, nudus, capite et ano pilosis, niger, abdomine basi ferrugineo, alis hyalinis, apice fuscis, areolae geminae exteriori trapeziformi, tibiis parce spinosis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. alis apice distincte fuscis.

FABR. Piez. 189. 11. ♂. (exclus. Syn. PANZ.) DAHLB. Mon. Pompil. Suec. ann. 1829. 2. 1. ♂♀. *Sphex fusca* LINN. Fn. Sv. 1652. ♂ *Sphex gibba* LINN. Fn. Sv. 1658. ♀. *Pompilus gibbus* FABR. Piez. 193. 27. ♀. PANZ. Fn. 77. f. 13. ♀.

Var. b. ♂. alis apice parum infuscatis.

Hab. in Lapponiis Suecicis, locis arenosis, sylvaticis tempore auctumnali passim; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae et Finnmarkiae usque ad Alten et Bossekop, ibique in silva Pini utrumque sexum mense Augusto inveni. — Var. b. tantum in Finnmarkia legi. (Lapp.-Scan. vulg.)

Mas et *Fem.* Inter majores. — Variat tamen magnitudine. Niger, laevis, nudus. Antennae thorace fere breviores. Caput (in illaesis) pilis nigris minime densis vestitum. Mandibulae piecae. Abdominis segmenta 1, 2, 3 rufa, hoc margine apicali magis vel minus late nigricante. Anus pilis aliquot obsitis. Alae hyalinae, apice toto infra areas fusco. Areola gemina, exterior irregularis, trapeziformis, subquadrato-triangularis. Nervi 2 longitudinales ex angulis arearum versus apicem alae excurrentes, non ad summum marginem extenduntur. Tibiae et tarsi parvis spinulosa.

2. *P. minutus*: laevis, nudus niger, abdomine basi ferrugineo, alis hyalinis, apice infuscatis, areolae geminae exteriori subtrigona, tibiis parce spinosis. ♂♀.

DAHLB. Mon. Pomp. Sv. 3. 2. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvatica Tornensi et Kemensi locis arenosis mense Aug. rarius. (Lapp.-Botnia borealis; Gottlandia; Scania rar.)

Fem. Priori valde affinis, et ab illo vix differt nisi magnitudine saepe triplo minore et nuditate corporis. Areolae geminae exterior quoque magis triangularis et metathorax distinctius canaliculatus est in *P. minuto*, quam in *P. fusco*. — *Mas* in Suecia inferiori saepe captus, in Lapponia a me non visus.

3. *P. viaticus*: laevis, capite thoraceque pilosis, niger, abdomine basi ferrugineo, fasciis fuscis, alis fumato-hyalinis, apice determinate infuscatis, areolae geminae exteriori subtrigona, tibiis parce spinosis. ♂♀.

FABR. Piez. 190. 12. DAHLB. Mon. Pomp. Sv. 4. 4. ♂♀. *Sphex viatica* LINN. Fn. Sv. 1651. (Diagn., et *Sph. fusca* LINN. Fn. Sv. 1652. Descript.) PANZ. Fn. 65. f. 16. ♂♀.

Hab. in Lapponiae cultae sabuletis rar. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Magnitudo *P. fusc.* Caput et thorax praesertim antice pilis raris obsita. Abdominis segmenta 3 basalia ferruginea, margine apicali in singulo fascia nigra magis v. minus perspicua. Antennae praesertim in femina validae. Areolae geminae exterior plus minus regulariter triangularis, interdum trapeziformis. Nervi 2 ex areis excurrentes non usque ad marginem alae extensi. Tibiae et tarsi spinis validis, sed non densis instructa.

Not. Varietates c. et d. a Clar. DAHLBOM l. c. recensitas in Lapponia habitantes non observavi.

4. *P. curtus*: laevis, antice subpilosus, brevis, gibbus, niger, abdomine basi ferrugineo, alis subhyalinis, apice fuscis, areolae geminae exteriori subquadrata, tibiis parce spinosis. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime; ad Karesuando Lapponiae Tornensis mense Aug. unicum individuum inveni. (Lappon.; Botnia borealis rarissime.)

Fem. Magnitudo fere, et summa affinitas *P. viatici*, atque varietati ejus b. *gibbae*, a D. DAHLBOM in monogr. descriptae, similissimum, sed differt: abdominis basi rufa, immaculata, nec nigro-cingulata, ut et areolae geminae exteriori magis ad formam quadratam, quam ad triangularem appropinquante. Caput et thorax pilis raris obsita. Mandibulae nigrae. Antennae validae. Metathorax vix canaliculatus. Abdominis segmentum 1 et 2 tota rufa, vix umbra fusca in margine apicali; 3tium nigrum, margine basali anguste rufo; reliqua nigra. Alae hyalinae, apice toto infra areas determinate, sed minime intense fusco. Nervi ex angulis arearum excurrentes, fere ad marginem alae producantur. Spinae tibiaram tarsorumque raras, sed validae, praesertim in tarsi anticis. Spina apicalis interior tibiaram anticarum albidula.

5. *P. fumipennis*: laevis, antice pilosus, niger, abdomine basi ferrugineo, alis totis fumatis, areolae geminae exteriori subquadrata, tibiis parce spinosis. ♀.

Hab. in Lapponia cum priori rarissime. (Lapponia Tornensis.)

Fem. Affinis praecedenti, dimidio fere major, antennis paullo longioribus, minus crassis, capite et thoracis antice magis pilosis, ut et fuscissime alarum magis dilatata distinctus. Laevis, niger, crassus. Antennae longitudine thoracis, arcuatae, nec convolutae. Os nigrum, palpis elongatis. Abdominis segmenta 1 et 2 rufa, immaculata; 3 margine basali angustissime rufo; reliqua nigra. Alae totae brunnescentes, apice parum fusciori. Areolae geminae exterior et interior subquadratae. Nervi 2 ex angulis arearum excurrentes, breviores quam in prioribus, minime ad marginem alae extenduntur. Pedes ut in priori.

6. *P. exaltatus*: subtiliter punctulatus, nudus, niger, abdomine basi rufo, alis hyalinis, apice fuscis, puncto intra apicem albo, areolae geminae exteriori quadrata, tibiis posticis serrulatis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. pedibus totis nigris.

FABR. Piez. 195. 41. ♀. PANZ. Fn. 84. f. 10. ♀. DAHLB. Mon. Pomp. Sv. 6. 8. ♂♀.

Var. b. ♂. pedibus nigris, tibiis anterioribus femoribusque posticis rufescentibus.

Hab. in Lapponiae sylvaticae sabulosis, versus auctumnum, passim; mas rarissime occurrit. Alpes et loca maritima Nordlandiae Finnmarkiaeque haec species aufugere videtur, loca Lapponiae interiora ventis minus exposita praesertim amans. E varietate b. individuum tantum unicum masculum ad Kengis die 22. Aug. inveni. (Lapp.-Scania var. b. vulgaris.)

Mas et *Fem.* Magnitudine variat, *P. fusco* plerumque paullo minor. Alis fuscis, puncto intraapicali albo, in mare obsoleto, in femina perspicuo, statim dignotus. Mandibulae apice ferrugineae. Abdominis segmenta 3 basalia, rufa, immaculata; horum vero tertium interdum margine apicali nigrum. Anus pilosus. Areolae geminae interior oblique, exterior recta quadrata. Nervi 2 ex angulis arearum excurrentes, distincti (nec oblitterati) ad summum marginem alae producantur (nec abbreviati), nude haec species ab affiuis etiam facile distincta. Tibiae posticae latere exteriori in mare obsoleto, in femina evidenter serrulatae.

Var. b. ♂. paullo minor, angustior, alis totis fuscis, pedibus nigris, anterioribus: macula antea apicali, tibiis latere antice rufis, posticis: femoribus totis (geniculis nigris exceptis) tibiis quoque annulo medio, rufis; tarsis et tibiis omnibus inermibus, horum posticis latere externae vix vel parum serrulatis. An species distincta, ejus femina in varietate b. (*P. exaltati*) a Clar. D. DAHLBOM l. c. descripta, quaerenda?

7. *P. minor*: laevis, nudus, niger, abdomine basi rufo, alis hyalinis, maculis intra areas fuscis, areolae geminae exteriori quadrata, tibiis posticis serratis. ♀.

Hab. in Lapponia rarius, ad Muonioniska et Kengis mens. Aug. inveni. ((Lappon.; in Öfver-Torneå ad pagum Matarengris rariss.)

Fem. Priori duplo minor. Laevis et subtilissime tantum punctulatus, nudus, niger, ore obscure ferrugineo. Metathorax convexus, vix canaliculatus. Abdominis segmenta 1 et 2 tota, 3 basi magis v. minus late, rufa. Anus pilosus. Alae hyalinae; in singula area trinum discoidale macula conspicitur fusca, unde exstant tres maculae distinctiores, una in area speculati et duae in areola gemina. Areolae geminae interior oblique quadrata, exterior quadrata, lateribus 2 oppositis paullo arenatis, nec ut in *P. exaltato* rectis. Nervi duo ex angulis arearum excurrentes abbreviati, brevissimi,

(nec ad marginem alae extensi), vix nisi ad basin eorum perspicui. Pedes subinermes, tarsis brevissime spiculosis, tibiis intermedii latere exteriori breviter et parce spinosis, tibiis vero posticis eodem latere distincte serrulatis. — Variat tibiis et tarsis rufescentibus forte junior, nuper exclusus.

Obs. Sequentes hujus Sectionis species, scilicet: *P. serripes*, *P. hyalipennis*, *P. nudipes* et *P. maculipennis* a D. DAHLBOM in Monogr. Pompilorum Suec. descriptae, in Lapponia forte peregrinantur, mihi saltem ibi non obviae.

Sect. 2. Abdomine nigro.

8. P. hircanus: subtiliter punctulatus, antice subpilosus niger, alis hyalinis, fasciis duabus determinatis fuscis, macula intra apicem albida, areolae geminae exteriori subquadrata, tibiis inermibus. ♂♀.

FABR. Piez. 195. 40. ♀. PANZ. Fn. 87. f. 21. DAHLB. Mon. Pompil. Sv. 7. 9. ♂♀. *Sphex variegata* LINN. Fn. Sv. 1655. certe.

Hab. in Lapponia secundum collectionem D. Past. KOLSTRÖM, in Muonioniska asservatam; mihi in terris borealibus non obvis. (Lappon.?-Uplandia. Scan. freq.)

9. P. niger: laeviusculus, antice subpilosus, niger, abdominis segmentis basi obsoletissime sericeo-micantibus, alis hyalinis, apice fuscis, areolae geminae exteriori triangulari, tibiis spinosis. ♂♀.

FABR. Piez. 191. 15. DAHLB. Mon. Pompil. Sv. 8. 10. ♂♀. var. *Sphex nigra* PANZ. Fn. 71. 19. ♀. var.

Hab. in Lapponia Suecica rarissime; in Nordlandia et Finmarkia, locis arenosis frequentius occurrit, et ad Giebstad in insula Senjen, nec non ad Bossekop juxta Altengaard specimen plura utriusque sexus d. 22. Jul. — 4. Aug. vidi. (Lapponia; Ostrogoth.; Scania var. genuina, rar.)

Mas et Fem. Magnitudo et affinitas *P. fusci*, colore mox distinctus. Specimina Lapponica a Suecicis vulgaribus differunt: corpore laeviori, vix punctulato, abdominis segmentis basi parum althomicautilibus, capite, thoracis antice, ano ventraeque magis pilosis, praesertim in femina; inde vero non species diversas puto. — Areolae geminae interior quadrata, exterior in mare regulariter triangularis, in femina saepe quadrato-triangularis s. trapeziformis; nervis duobus ex arearum angulis excurrentibus in utroque sexu abbreviatis, nec ad marginem alae usque productis. Pedes subinermes, tibiis tantum posterioribus latere externo, breviter et parce spiculosis.

Obs. *P. ater* DAHLB., *P. pulcher* FABR., *P. punctum* PANZ. (*Evania punctum* FABR.), *P. clavipes* DAHLB. (*Dolichurus ater* SPIN. Ius. Lign.), *P. sanguinolentus* FABR., *P. rufipes* DAHLB. (*Sphex rufipes* LINN.), *P. septemmaculatus* DAHLB., *P. fuscatus* FABR., *P. bipunctatus* FABR., *P. femoralis* DAHLB., *P. calcaratus* DAHLB. et *P. clypeatus* DAHLB., ad hanc Sectionem pertinentes, in Suecia media et meridionali capti, in Lapponia a me frustra quaesiti.

Ceropales.

LATR. FABR.

Genus: antennis validioribus, linearibus, (nec apice attenuatis) medio faciei insertis, alarum nervis ex angulis arearum excurrentibus ad marginem alae usque extensis (nec abbreviatis, abdomine subcompresso, ut et cauda feminae subexserta, lateque vaginata, a *Pompilo* dignotum, cujus species *Cer. maculata* in Suecia inferiori sat vulgaris, in Lapponia etiam habitare creditur, a me in provinciis borealibus supra Uplandiam non visa.

FAM. 10. MELLINI. FALL.

* Areola alarum gemina.

Psen.

LATR. PANZ. FALL. *Trypoxylon*, *Pelopocus* FABRICIO.

Genus: antennis non fractis, extrorsum subcrassioribus, medio faciei versus frontem insertis; mandibulis latere interno unidentatis; clypeo subconvexo, abdomine distincte petiolato; area speculari areolae geminae interiori plerum-

inserta, distinctum, quatuor species Suecicas continet, in Lapponia forte hospites.

44. Mellinus. FABR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 503. (ad Fam. *Crabronitum* relat.) FABR. PANZ. FALL. *Vespa* spec. LINN.

Corpus mediae magnitudinis, oblongum, glabriusculum, aut breviter tantum pubescens. Caput transversum. Oculi oblongi. Mandibulae saltem in feminis tridentatae. Antennae vix thoracis longitudine, infra medium faciei versus clypeum insertae. Abdomen petiolatum, petiolo gibbo, obpyriformi. Tarsi mutici, articulo ultimo crasso, pulville magno. Area alarum speculari paullo extra nervulum 1-2 areolae geminae inseritur. **Color** niger, pictura fasciis flavis. **Motu** velox: volatus brevis, reptatus agilis. **Habitatio** in arenosis, ubi nidos tubulosos construunt, in quibus ova deponunt feminae, **victum** e Muscis aliisque insectis sibi comparantes. **Pupu** folliculata, sericea. Imago flores etiam visitant, in foliis arborum et fruticum saepe morantes; per partem sylvaticam Lapponiae, tempore praesertim autumnali. **Differrentia** sexus perspicua; **mas**: antennis 13-articulatis, in medio subcrassioribus; **femina**: saepe duplo major, antennis 12-articulatis, in medio parum crassioribus, aculeo ani recondito, mox dignoscuntur. (Spec. Scand. 3.)

1. M. arvensis: niger, orbita oculorum faciali, antennarum scapo latere interno, collaris margine, scutello abdominisque fasciis quatuor, tertia latissime interrupta, flavis; tibiis tarsisque testaceis. ♂♀.

Mas: antennarum flagello subtus rufescente, clypeo apice et orbita oculorum interna distincte, flavis.

Fem.: antennarum flagello subtus parum rufescente, clypeo nigro orbita oculorum interna angusta et breviter flava.

FABR. Piez. 299. 10. *Vespa arvensis* LINN. Fn. Sv. 1678. Crabro U flavum PANZ. Fn. 17. f. 20. ♂.

Hab. in Lapponia sylvatica, locis arenosis rar. (Lappon. Scan. freq.)

Mas et Fem. Longitud. 5—6 linear. Subpubescens, punctulatus. Mandibulae flavae apice nigrae. Antennae breviusculae, in mare sat validae. Thoracis punctum sub alis flavum. Abdominis fascia prima in mare saepe etiam interrupta. Alarum areolae geminae interior trapeziformis, exterior oblique quadrata. Pedes breves, femoribus validis, tibiis posticis extus subciliatis.

Obs. *M. ruficornis* FABR. et *M. subulosus* FABR., Sueciae incolae, in Lapponia a me non visi.

Gorytes.

LATR. Mellinus FABR. *Arpactus* FALL. *Vespa* LINN.

Genus: antennis infra medium faciei insertis, marium 13-articulatis, thorace longioribus, feminarum 12-articulatis, thorace brevioribus; abdomine in utroque sexu subsessili; area alarum speculari inter nervum 1-2 areolae geminae inserta, a *Mellino* nobis distinctum, species Sueciae Fabricianas: *M. mystaceum*, *M. campestrum* et *M. 4-fasciatum* complectens, c Lapponia forte exsul.

** Areola alarum sesquialtera.

Nysson.

LATR. FALL. *Oxybelus*, *Pompilus* et *Mellinus* FABR.

Genus: antennis brevioribus et crassioribus, metathorace ntrinque spinoso, ano maris binucronato, abdominis basi punctato etc. a *Goryte* distinctum, cujus species Sueciae Auctor. *N. interruptus*, *N. spinosus* et *N. semirufus* in Lapponia hactenus non visae, quantum novi.

Philanthus.

LATR. FABR. FALL. THUNB. Act. Ups. Vol. 7. *Cerceris* LATR.

Genus: abdomine toto rugose punctato, metathorace inermi etc. a priori distinctum, species Fabricianas *Ph. arenarium*, *Ph. 5-cinctum*, *Ph. 4-fasciatum*, *Ph. labiatum* et *Ph. ornatum*

sub se comprehendens sneccas, in Lapponia nec a me, nec ab alio, quantum novi, deprehensas.

FAM. 11. CRABRONITES. FALL. LATR.

Sect. 1. *Alarum areola intermedia simplex, quadrata.*

45. *Pemphredon.* FABR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 501. FABR. FALL. *Cemonus* PANZ. JURIN.

Corpus mediae ant minoris magnitudinis, oblongum, glabrum aut subpubescens. Antennae capite parum longiores, fractae, cylindricae, infra medium faciei versus os insertae. Facies subquadrata. Oculi oblongi, aequaliter longe distantes. Area alarum specularis aut ante, aut paulo pone nervulum areolae primum inserta. Tibiae et tarsi muticae. *Color* niger absque pictura. *Motu* agilis; volatus brevis. *Habitatio* in terra nuda, arenosa, locis aridis; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Nidificatio* plerumque in parietum et arborum exsiccatarum foraminibus, quae insectis occisis implent, ut escam larvis praebeant. Introitum nidorum deinde serragine claudunt. *Differentia sexus* in clypeo *nares* argenteo-piloso, *feminae* nudo mox apparet. (Spec. Scand. 4 mihi cognitae.)

* Area specularis paulo pone nervulum areolae primum ad partem inserta.

1. *P. lugubris*: evidenter punctatus ater, griseo-pubescent, abdomine petiolato, laevi. ♂♀.

Mas: minor, clypeo argenteo-piloso, abdomine distincte petiolato.

Fem.: robustior, clypeo nudo, corpore minus dense griseo-pubescente, antennis paulo validioribus et abdominis petiolo paulo breviori; in copula.

Var. a. ♂♀. ater, tarsi concoloribus. FABR. Piez. 315. 2.

2. LATR. Gen. Crust. et Ins. Tom. 1. Tab. 13. f. 10. ♀. (areis alarum non recte delineatis) *Cemonus unicolor* JUR. Hymen. pl. 11. g. 28. ♀. *Crabro unicolor* PANZ. Fn. 52. f. 24. ♀.

Var. b. ♀. ater, tarsi obscure ferrugineis.

Hab. in Lapponia, var. a. rarissime; varietatem vero b. in truncis exsiccatis Pini sylvestris, pluribus locis, ex. gr. ad Karesuando Lapponiae Tornensis, ut et ad Kautokeino et Alten ac Bossekop Finmarkiae d. 4—16. Aug. inveni. (Lapp.-Scan. tantum var. a. passim.)

Mas et *Fem.* In suo genere major. *Mas* circiter 4—5 lineas longus, femina paulo major. Ater. Antennae thoracis dimidium non attingunt, validae, scapo crasso, cyathiformi, apice (in mortuis) arcuatae. Palpi antici elongati, omnes fusco-ferruginei. Alae fumato-hyalinae, costa usque ad apicem stigmati brunnea. Arva costalis ultima lanceolata. Areola regulariter quadrata. Abdomen ovale, laeve, petiolo rugoso. Pedes validi, breves.

Obs. *Pemphr. minutus* FABR. seu *Stigmus* idem LATR.: sublaevis, glaber, niger, mandibulis, antennarum scapo subtus, tibiisque flavis, abdomine subsexili, *Pemphr. lugubri* quadruplo minor, in Suecia inferiori saepe, in Lapponia vix lectus.

* Area specularis ante nervulum areolae primum inserta.

2. *P. unicolor*: punctulatus, ater, griseo-pubescent, abdomine petiolato, laevi. ♂♀.

Mas: clypeo argenteo-piloso.

Fem.: paulo robustior, clypeo subnudo; in copula.

Pelopoecus unicolor FABR. Piez. 204. 10. ♂. *Spheg atra* Ent. Syst. Suppl. 244. 18. 9. ♂. *Spheg unicolor* PANZ. Fn. 52. f. 24.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi ibi non obvis; tantum in collectione D. Pastoris D. KOLSTRÖM, hunc ut Lapponiae incolam vidi. (Lapponia; Ostrog. rar. Scan. pass. freq.)

Mas et *Fem.* Similis *Pemphred. lugubri*, fere duplo minor, et insertione areae specularis imprimis distinctus. Caput evidenter punctatum. Antennae brevissimae, capite vix longiores. Thorax nitidus parce punctatus. Abdomen et pedes ut in priori. Alae etiam ut in illo, praeter aream specularem ante (nec pone) nervulum areolae quadratae primum insertam.

Stigmus.

LATR. PANZ. *Antronius* DALM.

Genus: alarum area specularis nulla stigmatumque magno a *Pemphredone* distinctum, species comprehendens Scandinaviae duas, quarum *Stigmus pendulus* PANZ. Fn. 56. f. 7.: niger, sublaevis, glaber, mandibulis, antennarum basi, tibiis tarsisque flavo-testaceis, abdomine petiolato; in floribus sylvaticis et umbellatarum etc. frequenter in Suecia occurrit; Faunae nostrae huc usque ignotum.

Sect. 2. *Alarum areola intermedia aut obsoletissima aut nulla.*

46. *Crabro.* FALL.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 500. FABR. PANZ. FALL. *Spheg* LINN. DE GRER.

Corpus interdum majoris, plerumque mediae, rarius minoris magnitudinis, oblongum, glabrisculum, aut antice subpubescens; laeviusculum. Antennae capite parum longiores, fractae, validae, filiformes, infra medium faciei versus os insertae, scapo longo, cylindrico. Oculi magni, subtrigoni, superne divergentes, juxta clypeum angulo subobtusum, approximati. Clypeus transversus, argenteo- (aut in Sueciis quibusdam aureo-) pilosus, nitidissimus. Area costalis ultima subappendicea. Pedes validi, tibiis crassis spinulosis. *Color* niger, pictura flavo-fasciata. *Motu* agilis. *Habitatio* imaginum in floribus plantarum, praesertim in Umbellatis, etiamque in foliis fruticum; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Nidificant* in foraminibus parietum, truncorum arborum, rarius in terra. *Differentia sexus* variat, aut scilicet antennarum aut pedum structura, aut denique pictura corporis *nares* a *feminis* in diversis speciebus differunt. (Spec. Scand. 36 in Museo meo adservantur.)

A. Abdomen subovatum, breviusculum (ad summum duplo longius quam latius). Pedes in utroque sexu conformes.

1. *C. fossorius*: niger, antennarum scapo subtus, abdominisque utriusque maculis 5—6, ultimis connatis, flavis, alarum squamula, pedum geniculis tarsisque flavo-ferrugineis. ♂♀.

Mas: antennis intus subdentatis, scapo subtus flavo, abdominis fasciis 6; 4 primis late interruptis, 2 ultimis continuis.

Fem.: major, capite maximo, mandibulis antennarumque simplicium scapo, flavis, abdominis fasciis 5; 4 primis late interruptis, ultima connata; in copula.

FABR. Piez. 308. 3. PANZ. Fn. 72. f. 11. ♀. (magnitudine duplo majori). *Spheg fossoria* LINN. Fn. Sv. 1662. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapponia-Ostrogothia, Scania, passim.)

Mas et *Fem.* Maximus in hoc genere, praesertim femina, quae

Vespa holsatica aut *V. vulgari* parum minor. Subpubescens, subtiliter transversim strigosus, niger. Antennarum scapus subtus in mare magis vel minus late, totus in femina, flavus. Collare (prothorax) in femina saepe maculis 2 minutis, flavis. Mandibulae finiarum in medio flavae. Tibiae et tarsi in femina fere tota, in mare latere antico, flavo-ferruginea; tibiae vero posteriores in mare plerumque totae nigrae, geniculis solum testaceis. Alae brunneae.

2. *C. vagus*: niger, antennarum scapo apice, abdominis fasciis 3, duabus anticis modice interruptis, tertia continua, pedum anticorum latere anteriori, posteriorum tibiis tarsorumque basi, flavis. ♂♀.

Mas: thorace immaculato, femoribus anticis subferrugineis.

Fem.: thoracis antice macula utrinque flava, femoribus anterioribus plerumque totis nigris, ano mucronato; in copula.

FABR. Piez. 313. 22. PANZ. Fn. 46. f. 10. *Spheg vaga* LINN. Fn. Sv. 1664. ♀.

Var. b. ♀. fasciis abdominis omnibus subinterruptis.

Hab. in Lapponia sylvatica Suecia passim; deprehenditur quoque rarius in inferalpinis maritimis Finmarkiae, et ad Bossekop d. 4. Aug. inventus. (Lappon.-Öland.; Gottland. Ostrogothia freq. Scan. rar.)

Mas et *Fem.* Prioris femina fere triplo minor. Niger. Caput et thorax punctata, subpubescentia. Antennarum scapus versus apicem magis v. minus late, praesertim latere inferiori, flavis. Mandibulae in medio flavo-maculatae. Alae fumato-hyalinae. Mucro analis feminae ater, rectus, longitudine vix septimae partis abdominis.

3. C. lapponicus: pilosus niger, abdominis fasciis 3, anticis 2 late interruptis, maculiformibus, anali angusta, subcontinua, tibiarnum basi tarsisque ferrugineo-flavis. ♀.

Var. a. ♀. abdominis fascia anali angusta.

Var. b. ♀. duplo fere minor, angustior, fascia anali nulla; an specie distincta?

Hab. in Lapponia rarius; var. a. ad Bossekop et in sylvā betulina ad Alteidet Finmarkiae 1—4. Aug. lectus; var. b. ad Talvig Finmarkiae d. 2. Aug. (Lapponia.)

Fem. Priori paulo minor, circiter 4—5 lin. longus. Niger, antennis et mandibulis concoloribus. Caput et thorax immaenata, sublaevia, pilis nigris et griseis villosa. Abdomen thorace paulo longius, subglabrum, nitidum, laeve, nigrum, sequentis secundo macula utriusque majori transversim ovata, flava, et tertio quoque macula utriusque minori transversa ejusdem coloris; in segmento 5to s anali varietatis a. fascia angusta in medio subinterrupta, flava; in varietate b. segmento eodem toto nigro. Anus parum mucronatus. Alae fumato-hyalinae, stigmatum et nervis testaceis, squamula (tegula) picea. Pedes nigri, pubescentes, tibiis anticis latere antico, posterioribus spinulosus, basi late, et apice auguste, flavo-testaceis; tarsis omnibus luteo-testaceis, articulis ultimis nigricantibus.

4. C. borealis: glaber, niger, antennarum scapo subtus versus apicem, puncto ante alas, maculisque abdominis utrinque 4 transversis, flavis, pedibus anticis latere anteriori, intermediis 3 in utroque sexu interruptis, flavis, tibiis testaceis. ♂.

Var. a. ♂. antennarum scapo subtus late, abdomineque utrinque maculis quatuor, flavis.

Var. h. ♂. antennarum scapo subtus anguste, abdomineque utrinque maculis tribus, flavis.

Hab. var. a. in Finmarkia occidentali rarius; in sylvā betulina ad Alteidet ut et ad Bossekop et Altengaard d. 1—4. Aug. inveni; varietas b. tantum a D. J. SMALTZ in Calix Botniae borealis lecta. (Lapponia Norvegica var. a.; Botnia borealis var. b.)

Mas. Longitudo circiter 4 lin. seu magnitudine et statura prioris varietatis h., a qua manifeste differt: glabritie corporis et pietura abdominis; ita ut ejus mas esse suspicari non possit. Subtilissime punctulatus, niger, seu pube brevissima in capite et thorace leviter tantum obductus. Antennae nigrae, flagello fuit subdentato; scapo subtus a medio ad apicem late flavo. Thorax opacus, niger, puncto seu macula rotunda utrinque ante et paulo infra alas, flava. Abdomen thorace parum longius, obovatum, laeve, nigrum, maculis utrinque 4 transversis, prima majore, versus apicem sensim decrescens, flavis; in variet. b. macula quarta utrinque deficit. Alae fumato-hyalinae, stigmatum et nervis fuscis, squamula picea. Pedes anticis flavo-luteis, coxis et lineis femorum tibiarnumque latere postico nigris; intermediis nigri, femorum apice inaequaliter flavo, geniculis et tibiarnum apice testaceis; postici nigri, tibiarnum apice extus flavo, tarsis fusco-testaceis.

5. C. ruficornis: pilosus niger, antennis extrorsum luteis, scapo subtus, collaris maculis, abdominisque fasciis 5, 2 analibus subcontinuis, flavis, pedum anteriorum latere antico flavo-testaceo. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime, ad Muonioniska d. 17. Aug. detectus. (Lapponia.)

Mas. Magnitudo *Crabr. vagi*. Subtilissime punctulatus, opacus, pilosus, niger. Antennae nigrae, validae, apice arcuatae, scapo subtus longitudine tota flava; flagello a medio ad apicem flavo-ferrugineo, articulatione supra et articulo ultimo fuscis. Collare supra, fascia interrupta flava. Abdomen thorace paulo longius, nitidum, laeve, nudum, nigrum, fasciis 5 flavis; una latiori, angusto interrupta; 2 et 3 paulo angustioribus, late interruptis; 4 parum interrupta, et 5 continua, angustis. Alae fumato-hyalinae, stigmatum et nervis fuscis, squamula picea. Pedes nigri, antici latere antico late, intermediis femoribus latere antico tibiarnumque apice, flavo-testaceis; tarsis omnibus fusco-testaceis.

6. C. bipunctatus: glabriusculus niger, scapo, puncto ante alas, abdominis fasciis 4 late interruptis, tibiarnumque latere anteriori, flavis. ♀.

Hab. in Lapponia Svecica rarius; deprehenditur quoque in inferalpinis Finmarkiae occidentalis et in monte subalpino Skaaddavaara inter Bossekop et Altengaard d. 7. Aug. inventus. (Lapponia; Gottlandia ad Sanda, ubi individuum unicum ipsissimae speciei die 11. Jun. 1819 inveni.)

Fem. *C. vago* duplo minor, *C. boreali* vero paulo major, latior, statura prioris. Subtiliter punctulatus, glaber seu pube brevissima rara tantum obsitus, opacus, niger. Antennae breves, nuda, extrorsum crassiores, scapo flavo, basi supra nigra (in specimine Gottlandico nereo haece latius extenditur). Mandibulae in medio flavae. Thorax immaenata praeter punctum seu maculam rotundam ante et infra radicem alarum, flavam. Abdomen thorace

vix longius, nitidum laeve, nigrum, fasciis quatuor; 1 modice, 2, 3, 4 late interruptis, quae fasciae maculas utrinque 4 transversas, flavas formant, quarum prima paulo longior, reliquae aequales. Anus pilosus. Mucro analis brevis. Alae fumato-hyalinae, nervis et stigmatum fuscioribus, squamula piceo-ferruginea. Pedes nigri, tibiis vix spinulosus, sed extus ciliatis, latere anteriori flavis; tarsis fusco-testaceis.

Obs. Huic subdivisioni iuseri possunt: *Crabr. subterraneus* FABR., *C. cephalotes* FABR., *C. vagabundus* PANZ., *C. dentipes* PANZ., *C. philanthoides* FABR., *C. lapidarius* FABR., *C. 4-maculatus* FABR. et *C. saxarius* PANZ., Sueciae inferioris, sed vix Lapponiae incolae.

B. Abdomen longiusculum, angustum (multo longius quam latius).

* Abdomen ad basin sensim attenuatum, petiolo non obpyriformi. Mares tibiis anticis peltatis, v. clypeatis; antennis in medio saepe latioribus, uno latere subserratis.

7. C. cribrarius: pilosus niger, collaris fascia interrupta, scutelli medio, abdominis fasciis in mare 7, in femina 5, intermediis 3 in utroque sexu interruptis, flavis, tibiis testaceis. ♂.

Mas: antennis in medio dilatatis serratis, abdominis fasciis 7 flavis, 1 in petioli dorso angusta utrinque abrupta; 2 in medio anguste interrupta, relicta utrinque macula magna transversim obovata; 3 angustiori, late interrupta; 5, 6, 7 ultimis latioribus, continuis; tibiarnum clypeo convexo, testaceo-marginato, disco punctato;

Fem.: antennis et tibiis simplicibus, abdominis fasciis 5 flavo-luteis, 1 in petioli dorso, modice lata, arcuata; 2 in medio anguste interrupta, relicta utrinque macula magna transversim obovata; 3 angustiori, late interrupta; 4, 5 latioribus, continuis; pygidio acuminato, vix mucronato.

FABR. Piez. 311. 16. ♂. PANZ. Fn. 15. f. 18. ♂. (fascia abdominis prima in figura deest); 15. f. 19. ♀. (antennis 12-articulatis). *Sphex cribrarius* DE GEER Ins. T. 11. P. 1. p. 810. t. 28. f. 1. 2. 3. *Vespa cribraria* LINN. Fn. Sv. 1675. diagnos. ♂.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi in terris arcticis non obvis; in Collect. D. KOLSTRÖM tantum vidi. (Lapponia-Ostrogothia; Scania in floribus nimbellat. pass.)

Mas. et Fem. Femina *C. vagi* parum latior, sed multo longior. Totus niger, griseo-pilosus, longitudinaliter striolatus. Flava sunt: maculae 2 collaris, macula scutelli, fasciae abdominis, tibiae et tarsi. Alae fumato-hyalinae, stigmatum et nervis fuscioribus, squamula picea. Abdomen glabrum, nitidum, laeve.

Not. Mas hujus speciei in Suecia inferiori interdum variat fasciae abdominis quarta quoque integra, qui sine dubio est *Crabro pal-matus* PANZ. Fn. 46. f. 3.

8. C. peltatus: pilosus, thorace immaculato niger, abdominis fasciis in mare 7, in femina 5, intermediis 3, in utroque sexu interruptis, flavis, tibiis testaceis. ♂.

FABR. Piez. 311. 15. ♂. PANZ. Fn. 15. f. 20. 21.

Hab. cum priori in Lapponia passim. (Lapp.-Scan. passim freq.)

Mas. et Fem. Magnitudo, pilositas, statura corporis et formatio partium omnino ut in praecedente, a quo non differt nisi thorace et scutello totis nigris immaculatis. Mares et feminae ex utroque inveniuntur, et similes tantum cum similibus in copula junctas vidi, unde haec et priorem species distinctas judico.

Obs. *Crabr. clypeatus* FABR. (seu *Sphex clypeatus* LINN. et PANZ.), *C. pterotus* FABR., *C. scutatus* FABR., huic phalangi associandi, in Suecia frequenter, in Lapponia vix, occurrunt.

** Abdomen petiolo aut brevi aut subobpyriformi; tibiae in utroque sexu simplices.

9. C. leucostoma: parum pubescens, laevis nitidus niger, tarsis piceis. ♂.

Var. a. ♂. tarsis piceis aut nigricantibus, vix fusco-annulatis.

PANZ. Fn. 15. f. 24. ♀. forte? *Sphex leucostoma* LINN. Fn. Sv. 1664. *Pemphredon leucostoma* FABR. Piez 314. 1.

Var. b. ♂. tarsis nigricantibus, anticis in medio distincte albo-annulatis.

Hab. var. a. in Lapponia sylvatica, mens. Aug., passim, var. b. in sylvā betulina ad Alteidet et in monte subalpino Skaaddavaara prope Bossekop Finmarkiae, nec non ad Muonioniska d. 1—17. Aug. legi. (Lappon.-Ostrog. freq. Scan. pass. var. a.)

Mas et femina similes, in copula capti. Mas tamen magnitudinis *Crabr. borealis* femina paulo major; femina suo mare paulo mi-

nor. Glaber, niger, immaculatus. Abdomen thorace paullo angustius, at fere dimidio longius. Alae hyalinae, nervis et stigmatate late fuscioribus, squamula picea.

10. C. albilabris: glaber, punctulatus, nitidus, niger, tibiis aut basi, aut totis flavis, alis fumato-hyalinis, stigmatate fusco-testaceo, abdomine subsessili. ♂♀.

Mas: antennarum scapo summo apice, collaris margine lineae interrupta, puncto utriusque ante alas, pedum geniculis, tibiarum latere anteriori, tarsisque omnibus, flavis;

Fem.: nigra immaculata, tibiarum anticarum latere anteriori, posteriorumque basi, flavis; in copula.

FABR. Ent. Syst. 2. 302. 31. ♀. *Pemphredon albilabris* FABR. Piez. 316. 8. ♀.

Hab. in Lapponia Suecica inferiori rar. (Lapp.-Ostrog. freq. Scan. pass.)

Mas. et Fem. Priori duplo minor, praesertim mas, abdomine breviori, subsessili aut breviter tantum petiolato, ut et colore pedum diversus. Tibiae posteriores subspinosae.

11. C. punctum: glaber, punctulatus, nitidus, niger, scapo subtus, collaris margine subinterrupto, scutello, tibiarumque latere anteriori, flavis, alis subhyalinis, stigmatate nigricante. ♂♀.

Mas: puncto utriusque ante alas, pedum anticorum tibiarumque posteriorum latere antico, flavis;

Fem.: nigra, tibiarum posteriorum basi flava; plerumque paullo major.

Hab. in Lapponia sylvatica rar. (Lapponia-Botnia occidentalis rar.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Praecedente adhuc paullo minor. A priori, cui similis et affinis, differt pictura corporis et alarum stigmatate nervis obscurioribus. Abdominis petiolus brevis.

Not. Sub nomine *Pemphredon albilabris* FABR. mascula hujus speciei specimina a D. DALMAN quondam accepi; etiam ut *Crabr. scutatus* Fem. PANZ. individuum masculum a D. MARKLIN communicatum.

Obs. Sub hac divisione militat quoque *Crabr. dimidiatus* FABR. (seu *Crabr. signatus* PANZ.), in Suecia inferiori passim, in Lapponia vero nunquam, a me visus.

*** Abdomen petiolo apice nodoso; tibiae in utroque sexu simplices.

Sequentes hujus subdivisionis species, scilicet: *Crabr. crassipes* FABR., *Crabr. tibialis* FABR., *Crabr. clavipes* LINN. (seu *Crabr. rufiventris* PANZ.), mihi in Suecia inferiori frequenter, in Lapponia nunquam, obviae.

47. Trypoxylon. FABR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 497. FABR. FALL. (in Fam. *Vespariarum*). *Sphex* LINN.

Corpus mediae magnitudinis, elongatum, angustum, glabriusculum, subtilissime punctulatum, parum nitidum. Antennae capite paullo longiores, haud fractae, cylindricae, arcuatae, basi approximatae, scapo brevi, crasso; infra medium faciei insertae. Clypeus convexus, aequalis. Oculi oblongi, aequaliter distantes, intus excisi, similiter ac in *Vespariis*. Abdomen longe et sensim petiolatum. Area alarum specularis et areola simplex, oblitteratae. Pedes mutici. *Color* niger. *Motu* agilis. *Habitatio* imaginum in floribus, praesertim Umbellatarum; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae et Finmarkiae. *Nidificatio* in parietum lignorum et arborum exsiccatarum foraminibus, ab aliis insectis factis et relictis. Haec scilicet foramina feminae *Trypoxyl.* Muscis, Araneis aliisque insectis occisis, ovo imposito, implent, introitumque luto deinde obturant, ut pulvis ex ovo egressus, sub statu larvae alimentum et securitatem habeat. *Differentia sexus* in maris clypeo argenteo-micante, feminae eodem nigro externe mox detegitur. (Spec. Scand. 2.)

1. Tr. figulus: niger, segmentis margine albo-micantibus. ♂♀.

Mas: clypeo argenteo-piloso.

Fem.: clypeo nigro, plerumque paullo major.

FABR. Piez. 181. 2. ♂. *Sphex figulus* LINN. Fn. Sv. 1650. PANZ. Fn. 80. f. 16. (in figura alarum areola et nervi justo distinctiores representantur.)

Hab. in Lapponia Suecica culta, rarius, deprehenditur quoque passim in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque usque ad Alten, ubi mens. Aug. parce inveni. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Longit. 5—7 lineae, angustus. Niger glaber s. pube brevissima griseo-tectus. Oculi oblongi, in medio excisi. Abdomen thorace multo longius, basi angustum, versus apicem sensim incrassatum; nigrum, segmentorum marginibus lucidis; alae abdomine breviores, hyalinae, apice subinfuscae, nervis ut in *Crabrone* directis, at area costali ultima simplici, vov appendiculata. Pedes praeter spinas in apice tibiarum ordinarias, inermes, simplices, femoribus validis.

Not. Ob nervorum directionem in alis ut et clypei structuram etc. hoc genus forsitan rectius in Familia *Crabronitum*, quam in Fam. *Vespariarum* locatur.

Obs. Altera hujus generis species seu *Tryp. tibialis* mihi, niger, mandibulis, tibiis pedum anteriorum, geniculisque omnium, ferrugineis; oculis infra antennarum subapproximatis, priori duplo et ultra minor, in truncis Quercuum exsiccatarum Ostrogothiae passim visa, in Lapponia haecenus frustra quaesita.

48. Oxybelus. PANZ.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 499. FABR. FALL. *Vespa* LINN.

Corpus mediae magnitudinis, breve, ovatum, brevissime subpubescens. Antennae sensim extrorsum subcrassiores, fractae, capite vix longiores, scapo elongato obconico, clypei basi insertae, approximatae, antrosum inflexo-convolutae. Clypeus brevis, medio carinatus. Oculi oblongi, integri, aequali spatio per totam eorum longitudinem remoti. Metathorax sub scutello unispinosus. Abdomen breve triangulare. Area alarum specularis et areola, nulla. Tibiae spinulosae. *Color* niger, pictura albo-maculata. *Motu* agilis. *Habitatio* in floribus, praesertim Umbellatarum; per partem sylvaticam Lapponiae. *Nidificatio* in foraminibus terrae, locis aridis, cultis, insecta minora pro sustinenda prole, more *Pompilorum* et *Sphexum*, occidens, sepeliens. *Differentia sexus* externa ex structura ani cito detegitur. (Spec. Scand. 1. varietatibus pluribus numero macularum in abdomine ludens.)

1. O. uniglumis: niger, abdominis segmentis utrinque macula alba, tibiis et tarsis ferrugineis, metathorace mucronato. ♂♀.

Mas: ano seu pygidio obtuso, subtruncato; clypeo distincte carinato;

Fem.: ano s. pygidio subtriangulati et acuto.

FABR. Piez. 316. 2. *Crabro uniglumis* PANZ. Fn. 64. f. 14. var. *Vespa uniglumis* LINN. Fn. Sv. 1681.

Hab. in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Longitud. circiter 3—4 lineae, crassus, ovatus, oculo armato brevissime et tenuiter pubescens; punctulatus, niger. Antennarum apex ferrugineus. Scutellum rotundatum, squama utriusque alba, pellucida; mox infra scutellum in metathorace mucro paullo curvatus, supra canaliculatus, deprehenditur. Metathorax postice subretusus, striis 4 longitudinalibus elevatis, interstitiis rugulosis. Maculae abdominis variant 2—5 utriusque. Alae hyalinae, nervis ut in *Crabrone* directis. Tibiae ferrugineae, latere exteriori spinuloso; tarsi plerumque etiam ferruginei.

FAM. 12. BEMBECEINAE. FALL. (*Bembecides* LATR. BILLB.)

Bembex.

LATR. FABR.

Genus: cujus unica species *Bemb. rostrata* s. *Apis rostrata* LINN. in Gottlandia, Olandia et Scania campestri rarius habitat, in Lapponia certe hospes.

FAM. 13. SCOLIETAE. LATR.

Sapyga.

LATR. KLUG. *Hellus* FABR. PANZ. FALL.

Corpus elongatum, sublineare, punctatum, subglabrum. Antennae thorace parum breviores, extrorsum subcrassiores, subfractae, ad clypeum insertae. Oculi intus in medio emarginati. Abdomen sessile. Pedes inermes. Alae area specu-

lari ad medium areolae geminae fere adfixa. — Genus, species Sueciae 3 comprehendens, quarum nullam agnoscit Fauna nostra Lapponica.

Tiphia.

FABR. PANZ. FALL.

Corpus oblongum, punctatum, saepe pubescens. Antennae versus os insertae, thorace paullo breviores, filiformes, scapo brevi cylindrico. Femora compressa. Alae area costali ultima aut completa aut incompleta, adjecta areola simplici. Species Sueciae 3, quarum individua, praeter *Tiph. femorata* frequentiore, in Suecia rarissime, in Lapponia hactenus nunquam visa.

Phalanx 2. Insecta solitarie degentia. Sexus duplex: mares et feminae (neutra nulla). Individua mascula alata, femina aptera. Abdominis petiolus non squamiformis.

FAM. 14. MUTILLARIAE. LATR.

Myrmosa.

LATR. PANZ. FALL.

Corpus oblongum, rugoso-punctatum, pilosum. Habitus fere *Philanthi*. Antennae versus os insertae, vix fractae, thorace paullo breviores, filiformes, scapo brevi cylindrico. Alae maris areola aut gemina aut simplici et area speculari instructae; nervis ad marginem extensis. Mares feminis apteris duplo aut triplo majores. Spec. Sueciae 2, in Lapponia a me non visae.

Mutilla.

LATR. FABR. PANZ. LINN. FALL.

Corpus mediae, plerisque minoris magnitudinis, oblongum, pubescens. Antennae capite multo longiores, ad clypeum insertae, fractae, scapo elongato, cylindrico, incurvo. Abdomen ovatum, convexum, segmento secundo magno, semigloboso, aut subcampanulato. Alae maris area costali ultima integra, area speculatis et areola gemina distinctis; at nervis apicalibus in marginem alae non extensis. Species Sueciae 4, in Lapponia hactenus non lectae, quantum novi.

Phalanx 3. Insecta societates ordinatas ineuntia. Individua mascula et feminae alata. Neutra aptera. Abdominis petiolus squamiformis aut discrete nodulosus.

FAM. 15. FORMICARIAE. LATR. (*Formicae*des BILLB.)

49. Formica. LINN.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 528. FABR. LINN. FALL.

Corpus mediae, plerisque minoris magnitudinis, oblongum, glabriusculum (in nostris). Caput trigonum. Oculi parvi, rotundi. Antennae thorace paullo breviores, fractae, graciles, filiformes, extrorsum parum crassiores, scapo longissimo, medio faciei insertae. Clypeus subquadratus. Abdomen ovatum, petiolatum, petiolo ex unico articulo elevato, lenticulari, squamoso constante. Aculeus punctorius nullus, at glandulae veneniferae in neutris et feminis. Alae (marium et feminarum) area costali ultima angusta, perfecta; at area speculari et areola nullis. Tibiae praeter spinas ordinarias muticae. Color niger, fuscus, in rufo-piceum libenter abiens. Motu agilis. Habitatio in truncis arborum, sub lapidibus, in terra; per partem sylvaticam et rarius inferalpinam Lapponiae. Mares et feminae nihil curant, nisi nuptias, quae extra domicilium peraguntur, quibusque celebratis illi cito per-

eunt, hae ad nidum revertunt, ova et alas depositurae. Neutra seu spadones indefesse vermes, insecta eorumque larvas, succum fructuum et grana pro esca colligunt, rodunt, lauriunt et destruunt; quisquilias, vegetabilium fragmenta et folia putrescentia, praesertim Pini, saepe corrodunt et in acervum congerunt; nidum alveolatum nunquam formant; mares et feminas sub nuptiis sustentant, deinde expellunt et novam prolem educunt. Larvae apodes, subvermiformes. *Differentia sexus* externa mox detegitur: mas scilicet et femina alati, ille plerumque multoties minor, capite parvo; neutra (♀) (femina abortiva) magnitudine plerumque maris, aptera. (Spec. Scand. 10 et ultra.)

1. F. herculeana: nigra, pectore, metathorace pedibusque ferrugineis, alis brunnescentibus, petioli squama ovata, apice integro, capite thorace parum latiori. ♂. ♀.

LINN. Fn. Sv. 1720. Act. Holm. 1741. p. 38. FABR. Piez. 395. 1.

Hab. in truncis arborum emortuarum Lapponiae Sueciae passim, vagabunda; sub cortice truncorum putrescentium ad Wittangi, et in truncis putridis Pini sylvestris ad Juckaservi, Lapponiae Tornensis; d. 13—30. Jun. frequentiore vidi. (Lappon.-Ostrogoth., Gottlandia, Blekingia, in truncis arborum emortuarum Populi Tremulae, passim.)

Fem? Maxima nostratum hujus generis, 5—6 lin. longa, glabra, subnitida, nigra, laevis vel punctis minutis raro impressa. Antennae radicle testacea, flagello extrorsum fusco aut piceo. Thorax subtus piceo-ferrugineus, supra seu dorso continuo, convexo, nigro, metathorace laevi, rufescente. Abdomen ovatum nigrum, margine apicali segmentorum pallido-membranaceo, subpellucido, ciliato, petiolo rufo, squama lenticulari, rotundato-ovata, erecta, integra. Alae corpore longiores, flavo-hyalinae, nervis validis, testaceis, areis subcostalibus tribus, discoidali perfecta nulla. Pedes compressi, rufo-ferruginei, tibiis et tarsis saepe piceis.

Neutra feminae descriptae simillima, plerumque paullo miuora, alis nullis.

2. F. intermedia: nigra, thorace postice compresso pedibusque obscure ferrugineis, illo antice nigricante, petioli squama ovata, apice integro, capite thorace duplo latiori. ♂. ♀.

Hab. in societate cum *Form. herculeana* ad Juckaservi rarius. (Lapponia.)

Neutr. Priori paullo minor, sequente vero major, inter utramque media, colore prioris, structura partium sequentis gaudens. A *F. herculeana* aperte differt: thoracis dorso bilobo et metathorace valde compresso; et a *F. rufa*: capite multo majori, thoracis lobo primo obscure s. fusco, abdominisque segmentorum marginibus eviderenter pallide membranaceis distinctis; abdominis quoque primum segmentum totum nigrum, nec ut in sequente, antice rufum. Reliqua ut in *Form. rufa*. In Suecia inferiori a me haec species non visa nec ab alio Collectore inventam novi.

3. F. rufa: nigra, thorace postice compresso pedibusque rufo-ferrugineis, alis subhyalinis, petioli squama ovata, apice integra; capite thorace paullo latiori. ♂. ♀. ♀.

LINN. Fn. Sv. 1721. ♂♀. FABR. Piez. 398. II.

Hab. in Lapponia sylvatica Suecica, rarius; acervos et foliis acerosi extruens, pungens. (Lappon.-Gottlandia, Ostrogothia, Blekingia, vulgaris; Scania sylvatica borealis rarius.)

Neutr. Priori duplo fere minor, parum nitida, glabra, laevis s. oculo acutissime armato subtilissime creberrime punctulata. Nigra. Caput et antennae ut in praecedente constructa et colorata. Thorax dorso interruptus, lobo scilicet primo reliquis latiori (licet capite duplo augustiori), arcuatum flexo; secundo s. intermedium latitudine primi, sed augustiori, obliquo; tertio, qui metathoracem efficit, valde compresso; totus obscure ferrugineus. Abdomen breviter ovatum, nigrum, petiolo et primo segmento basi antice, ferrugineis, segmentorum marginibus parum membranaceis; laeve, subnitidum, glabrum, pilis erectis pallidis in singulo segmento duplice serie transversim dispositis. Squama petioli ovata, apice integra, ciliata. Pedes obscure ferruginei, tibiis et tarsis nigricantibus.

Mas et *Femina* alati, magnitudinis variant.

Var. b. ♀. duplo minor, thorace, metathorace, squama petioli pedibusque testaceis; cum varietate a capta.

4. F. fusca: cinereo-fusca, antennis pedibusque dilutioribus, petioli squama late ovata, apice truncata, capite thoracis fere latitudine. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1722. FABR. Piez. 399. 13.

Hab. sub terra per partem sylvaticam Lapponiae passim; ad Karungi et Wittangi Lapponiae Tornensis. Feminas alis depositis cum neutris, jam 27. Maj. et 14. Jun. legi. Neutra quoque ad Bossekop Finnarkiae d. 4. Aug. visa. (Lappon.-Scan. vulg.)

Mas. Medioeris, circiter 4 lin. longus. Variat etiam paullo minor. Fuscus, parum griseo-sericeo-micans. Laevis. Caput parvum,

thorace fere angustius, trigonum. Antennae filiformes, 13-articulatae, scapo tertiae partis totius antennae longitudinis, ferrugineo, flagello fusco. Oculi subprominuli. Thorax dorso convexo continuo. Scutellum rotundatum. Metathorax non compressus. Abdomen ovatum glabrum; petioli squama crassa, erecta, brevis, late obovata s. obcordata, apice scilicet truncato s. leviter emarginato, unda. Alae abdomine multo longiores, hyalinae, stigmatum et nervis fuscioribus; areis discoidali interdum obsoleta, trapeziformi, subcostalibus tribus subaequaliter longis et latis. Pedes ferruginei toti.

Fem. Magnitudo maris, abdomine paulo brevior. Fusco-griseo-sericeo-micans. Caput quadrato-triangulari, thorace parum angustius. Partes oris piecae, aut rufu-testaceae. Antennae paulo validiores, quam in mare, extrorsum suberassiores, 12-articulatae, fuscae, basi ferrugineae. Oculi subimmersi. Thorax, scutellum, metathorax, abdomen et squama petioli ut in mare. Alae etiam ut in illo. Pedes toti obscure ferruginei.

Neutra Marc saepe multoties minor; aptera, fusca, antennis pedibusque semper dilutioribus. Antennae 12-articulatae, fuscae, basi piecae. Oculi immersi, minuti. Thorax capite duplo angustior, lobo primo majori, rotundato; secundo s. scutello minori, angustiori, compresso; tertio s. metathorace mediocri. Abdomen, squama petioli, et pedes ut in femina.

5. F. obsoleta: testacea-rufa, capite thoraceque supra aut concoloribus aut nigricantibus, abdomine subgloboso nigro, squama petioli obovata, apice emarginata. ♀. ♀.

LINN. FN. SV. 1724. FABR. PIEZ. 402. 27. BILLB. Enumerat. Insect. anno 1820. p. 104. ♂♀. *Form. dorsata*, capite, thorace subtus femoribusque rufis, antennis, pedibus abdomineque nigris. PANZ. FN. 54. f. 1.

Hab. in Lapponia sylvatica Suecica rarius; ad Ofotenfjord Nordlandiae septentrionalis d. 14. Jul. unicum individuum neutrum inveni. (Lapp.-Blekingia pass.)

Fem. Form. fuscae ♀ paulo major, glabra, subopaca, laevis. Caput latitudine thoracis, triangulare, rufum, facie, vertice oculisque parvis subimmersis, nigris. Antennae filiformes, 11-articulatae, flagello extrorsum parum crassiori, nigro, scapo fusco. Thorax eum collari, pectore et metathorace rufis, dorso continuo et scutello transverso, nigricantibus. Abdomen subglobosum, nitidum, glabrum, uigrum, articulo primo antice ferrugineo; squama petioli obovata, apice obtuso, magis v. minus emarginato, tota rufa. Alae elongatae, fumato-hyalinae, apice aquae, nervis validis fuscioribus, areis subcostalibus ordinariis tribus elongatis, et unica discoidali ante medium alae, completa, trapeziformi. Pedes toti rufi, tibiis interdum obscurioribus.

Neutr. Femina triplo et ultra minor, glabra, laevis, subopaca. Caput thoracis antice duplo latius, triangulare, rufum, oculis parvis subimmersis, vertice antennisque 12-articulatis, extrorsum suberassioribus, nigris, scapo rufo. Thorax dorso interruptus, lobo antico rotundato, intermedio s. scutellari et metathorace valde compressis; totus rufus, lobo antico dorso subinfusato. Abdomen rotundatum, vix pilosum, parum nitidum, nigrum, squama petioli latitudine abdominis dorsis, obovata, apice distincte emarginato, rufu-testacea, non ciliata. Pedes toti rufi, tibiis posticis vix fuscioribus. — Specimina haec simillima, sub nomine *Formica emarginata* LATR. olim mihi misit D. DALMAN. — Specimen Nordlandicum paulo majus, tibiis obscurioribus, facie etiam nigra, squama petioli late obovata, apice obtuso vix v. parum emarginato differt; an specie distincta? — Individua etiam duo magnitudine et structura petioli squamae, specimini Nordlandico simillima, corpore pilosiusculo, tota rufu-testacea, oculis, antennarum apice abdomineque tantum nigro-fuscis discrepantia, ad Juhonpietis Lapponiae Tornensis Suecicae d. 8. Jun. inveni.

6. F. lugubris: glabra, antice pilosiuscula, nigra tota, alis fumatis, squama petioli late subquadrata, latereque superiori late subemarginata. ♂.

An *Form. microcephala* PANZ. FN. 54. f. 2.?

Hab. in Lapponia rarissime, ad Ofotenfjord Nordlandiae septentrionalis d. 14. Jul. unicum individuum in societate cum *F. obsoleta* var. b. ♀. inveni. (Lapponia Norvegica; Ostrogothia Suecica media rar.)

Mas. Magnitudo *Formicae fuscae* feminae. Tota nigra, laevis, glabra, opaca. Caput triangulare, thorace paulo angustius, subpilosum. Antennae filiformes, 13-articulatae. Flagellum scapo elongato duplo longius. Oculi subexserti. Thoracis forma ut in hoc genere vulgari, dorso convexo continuo. Metathorax convexus, laevissimus, nitidus. Abdomen thoracis longitudine aut illo paulo longius, 6-segmentatum, uigrum griseum, segmentorum basi lucida; marginibus non membraceis; genitalibus exsertis, ferrugineis. Squama petioli abdominis dorso paulo humilior, obcordata, seu transversim subquadrata, latere superiori late, sed non profunde, emarginata, margine toto ciliato. Alae, nervis ut in priori. Pedes uigri, postici femoribus a medio ad apicem tibiisque latere exteriori ferrugineis.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

7. F. atra: glabra, nigra tota, alis hyalinis nervis flavicantibus, petioli squama brevissima, transversa, latere superiori emarginata. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad pagum Junosundo iuxta flumen Tornense d. 9. Jun. in societate cum *Formica rufa* ♀ unicum individuum captum. (Lapponia Suecica sylvatica.)

Mas. Magnitudo, statura et similitudo praecedentis, a qua imprimis differt: antennarum proportionem, colore nervorum in alis, ut et squama petioli brevior. Tota nigra, subopaca, glabra, laevis. Caput ut in priori. Antennarum scapus longissimus, capite scilicet duplo longior, cylindricus, niger, radícula testacea; flagellum scapo vix longius, filiforme, arcuatum, 13-articulatum, fuscum. Thorax ut in praecedente. Abdomen etiam ut in illo, sed marginibus segmentorum submembranaceis, auro piloso, et genitalibus parum exsertis. Squama petioli abdominis dorso multo humilior, crassa, transversa, latere superiori late, sed parum profunde, emarginata, unda, pilis aliquot in angulis obsita. Alae hyalinae, nervis flavicantibus, ut in praecedenti directis, at area discoidali trapeziformi nulla. Pedes nigri, tarsis fusco-ferrugineis.

8. F. rufa: glabra, aut fusca, antennis pedibusque ferrugineis (mas et femina), aut testacea, oculis et puncto ventrali nigris (neutrum). ♂. ♀. ♀.

LINN. FN. SV. 1725. ♀. FABR. PIEZ. 400. 17. ♀. Suecis *Ettermyror*.

Hab. in Lapponia secundum Collectiones boreales, a me in terris arcticis frustra quaesita. (Lapponia; Botnia-Scania in caespitibus graminosis et sub lapidibus frequenter; ♂ et ♀ mense Augusto examinant; ♀ pungit.)

Mas. Parva, vix ultra 1^l lin. long. Variat tamen major. **Form. fuscae** affinis, petioli squama praecipue distincta. Glabra, fusco-nigra, laevis. Antennae valde graciles, setaceae, 13-articulatae, testaceae, scapo obscuriori, tertiae partis totius antennae longitudinis. Thorax et abdomen ut in *F. fusca*, squama petioli abdominis dorso paulo humiliori, oblonga, apice emarginata, subpilosa. Alae et pedes ut in *F. fusca*, at alae basi plerumque infuscae. Var. b. ♂. paulo minor, alis totis hyalinis, area discoidali nulla; an distincta?

Fem. Mare triplo major et ultra. Glabra, fusco-nigra, laevis, sericeo-micans. Antennae validiores, quam in mare, 12-articulatae, ferrugineae. Os rufum. Thorax ut in mare. Abdomen breviter ovatum, glabrum, subopacum, auro parum piloso; squama petioli ut in mare constructa, ferruginea, apice nigricante. Alae et pedes ut in mare.

Neutr. Mare duplo et ultra minor, tota testacea, laevis, glabra. Antennae ut in femina. Oculi minuti, puuctiformes, atrii. Thorax, scutellum et metathorax ut in neutro *Formicae fuscae* constructa; tota testacea. Alae nullae. Abdomen breviter et parce pilosum, testaceum, subtus in medio macula parva, uigra. Pedes toti testacei.

Obs. Form. nigra LINN, ut et *F. flava* FABR. BILLB. in Sueciae inferioris sylvis habitat, in Lapponia a me non visae.

50. Myrmica. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 532. FALL. *Formica* FABR. LINN. BILLB.

Corpus parvum, oblongum, angustum, glabriusculum aut pilosum. Caput trigono-quadratum. Oculi rotundati, parvi. Antennae thorace paulo breviores, fractae, aut graciles filiformes, aut submoniliformes extrorsum crassiores; infra medium faciei insertae. Clypeus subtriangularis. Abdomen ovatum, petiolatum, petiolo e duobus articulis nodosis constante. Alae (marium et feminarum nostratum) abdomine longiores, areis subcostalibus tribus, prima sub nervo auxiliari sita angusta oblonga; secunda sub stigmatum, plerumque latiori, ovata; ultima elongata, apice saepius aperta; area unica discoidali completa trapeziformi; area speculari et areola nullis; similis igitur fere nervorum ratio ac in *Formica*; at nervi, praesertim qui e disco in marginem apicalem alae excurrunt, valdopere obsoleti. Pedes validi, mutici. Color niger, rufus, aridus, opacus. Motu agilis. **Habitatio** in terra, sub lapidibus et muscis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Fennmarkiaeque, ipsum jugum alpinum non metuens. **Differentia sexus** externa evidens: mas scilicet et femina alati, ille parum minor, antennis 13-articulatis, metathorace bidentato; haec antennis 12-articulatis, metathorace distincte hispinoso; neutra (femina sterilis) aptera, scutello ut in femina evidenter spinoso. (Spec. Scand. 5.)

1. M. caespitum: pilosa nigra aut nigro-picea, pedibus dilutioribus, antennis moniliformibus, extrorsum crassioribus,

scapo-breviusculo, alis hyalinis, basi fumatis, area subcostali media nervulum inchoantem includente. ♂♀.

Var. a. ♂♀. corpore nigro.

LINN. Fu. Sv. 1726. ♀. FABR. Piez. 406. 46. ♂?

Var. b. ♂♀. corpore piceo.

Hab. in Lapponia sylvatica, ut fertur; forte rarissima, mihi ibi non obvia. (Lapp.-Ostrogoth. freq. Scan. rar.)

Mas. Magnitudo maris *Formicae rubrae* s. circiter 2 lin. longa. Pilosa, nitida, nigra, aut picea, laevis. Caput subrotundatum, Ocelli prominuli. Mandibulae trigonae, apice denticulato, rufae. Antennae thorace breviores, scapo vix quinta parte totius longitudinis antennae, crasso, flagello articulis basi et medio moniliformibus, extrorsum sensim crassioribus, ovatis, ultimo oblongo; totae piceae, apice dilutiores. Thorax dorso convexo, continuo. Scutellum subtriangulare. Metathorax utriusque dente brevi valido. Abdomen (dento petiolo) longitudine thoracis, ovatum, pilosum, petiolo nodis 2, posteriori paullo majori. Alae fumatae, apice hyalinae. Areola subcostalis media nervulum, rarius brevem, plerumque ad dimidium extensum, rarissime nullum, includit. Pedes mediores, nigri aut picei, pilosi, tarsis dilutioribus.

Fem. Forte huius? Magnitudo maris descripti. Nigra aut picea, pilosa. Caput subquadratum, longitudinaliter striatum. Oculi subimmersi. Mandibulae late trigonae, rufae. Antennae ut in mare constructae; ad scapo longitudine tertiae partis totius antennae; totae rufae. Thorax etiam ut in mare constructus; striatus. Metathorax spina utriusque recta, elongata. Abdomen, alae et pedes omnino ut in mare.

2. M. vagans: subpilosa rufo-picea aut rufo-ferruginea, pedibus dilutioribus, antennis submoniliformibus, extrorsum crassioribus, scapo elongato, alis hyalinis, area subcostali media nervulum inchoantem includente. ♂. ♀. ♀.

Var. a. ♂♀. colore corporis rufo-piceo.

Var. b. ♂♀. colore corporis rufo-ferrugineo aut rufo-testaceo, capite abdomineque supra interdum obscuriori.

FABR. Piez. 407. 48.

Hab. in Lapponia sub muscis rarius. (Lappon.-Ostrogoth. Scan. freq.)

Mas. Magnitudo, statura et summa affinitas maris praecedentis, a quo non differt nisi pilositate rariori, colore plerumque dilutiori, dentibus metathoracis brevioribus, et imprimis antennis longioribus, scapo longissimo tenui, nec ut in priori brevi, crasso. Antennae capite thoraceque longiores, scapo longissimo, longitudine scilicet exacte tertiae partis totius antennae, haud valido, cylindrico; flagello articulis breviter ovatis, basi antennae angustis, extrorsum gradatim crassioribus, ultimo oblongo; totae minus quam in priori pilosae, fuscae, apice testaceo. Variat praeterea corpus magis, vel minus intense ferrugineum, interdum piceum.

Fem. Magnitudo maris; feminae descriptae praecedentis simillima, colore dilutiori, alis pallidioribus basi vix infuscatis, antennarumque scapo paullo longiori, tertiam totius antennae partem et ultra efficiente. Spinae metathoracis etiam paullo breviores, quam in illa videntur. Caput supra et abdominis dorsum saepe obscuriora. Individua et alata et aptera (alis scilicet depositis) saepe simul habitantiaprehenduntur.

Neutra. Femina duplo et ultra minor. Tota rufo-ferruginea, pilosa. Caput ut in femina, oculis minutis, punctiformibus, nigris. Thorax capite duplo angustior, dorso interrupto, inaequali, longitudinaliter substriato, interstitiis rugosis. Metathoracis spinae rectae. Abdomen ut in femina. Alae nullae. Pedes validi, testacei.

3. M. Acervorum: pilosa, rufo-ferruginea, capite supra abdominisque dorso, nigricantibus, antennis rufis, extrorsum fuscis, scapo elongato, flagelli articulis moniliformibus, versus apicem crassioribus, alis albo-hyalinis, area subcostali media elongata, nervulum dividendum nullum includente. ♀. ♀.

FABR. Piez. 407. 50. *Formica Acervorum* BILLB. Enumeratio Insector. a. 1820. p. 104. ♀.

Hab. in Lapponia Suecica rarius;prehenditur quoque in Lapponia Norvegica, et ad Bossekop Finnmarkiae occidentalis d. 4. Aug. spadones s. neutra inveni. In ipso alpium Tornensium iugo individua plura feminarum alis jam depositis, et neutrorum, una cum ovis sic (dictis) seu pupis, locis denudatis, scilicet ubi nix in rupibus soluta fuit, d. 12. Jul. legi. (Lapp.-Ostrogoth. Scan. pass.)

Fem. Feminae praecedentis fere triplo minor. Subpilosa, rufo-ferruginea. Caput subquadratum, supra nigricans, opacum, vix striatum. Mandibulae rufae. Oculi parvi, subimmersi, nigri. Antennae thorace paullo breviores, scapo fere plus quam tertiam partem totius longitudinis efficiente, cylindrico, haud crasso, flagello articulis moniliformibus, basi antennae angustis minutis, extrorsum sensim evidenter crassioribus, ultimo ovato; totae ferrugineae, apice seu clava nigricante. Thorax dorso convexo continuo; vix striato, rufo aut piceo; scutellum late triangulare, eucolor. Metathorax spina utriusque plerumque brevi. Abdomen ut in prioribus; dorso saltem

piceo. Alae albiae, nervis et stigmatibus obsoletis eucoloribus; areis costalibus intermedia elongata, angusta absque nervulo incipiente intus; ultima brevi, apice aperta, vix ultra stigmatibus apicem extensa; area discoidalis ante medium sita, trapeziformis, subquadrata, oblitterata. Pedes rufi aut pallidi.

Neutra Magnitudo fere feminae eique similis, capite magis elongato, quadrato, oculis paullo minoribus, antennis distinctius clavatis, thorace capite multo augustiori, inaequali, punctulato, spinis metathoracis evidentioribus, ut et alis nullis, distincta.

4. M. Tuberum: pilosa, rufo-ferruginea, capite supra abdominisque cingulo late, nigricantibus, antennis flavis, extrorsum fuscis, scapo elongato, flagelli articulis moniliformibus, versus apicem crassioribus, pedibus pallidis, alis albo-hyalinis, area subcostali media elongata nervulum dividendum nullum includente. ♀. ♀.

FABR. Piez. 407. 47. (sub nomine *Myrmica unifasciata* LATR. a D. DALMAN olim communicata). *Formica Tuberum* BILLB. Enumer. Insect. 104. ♀.

Vix in Lapponia habitat, mihi enim nec ibi nec in provinciis adjacentibus obvia, nec in terris arcticis ab alio Collectore inventam audivi; sed ut cum priori sat simili comparatur, si forsitan olim in Lapponia quoque detegeretur, illius diagnosis et brevem descriptionem in Fauna nostra desiderari nolui. (Uplandia, Ostrogoth., Scan. pass. rar.)

Fem. et Neutra. Magnitudo et summa praecedentis similitudo, nec differt ab illa, nisi capite praesertim in femina paullo magis rotundato, antennis pedibusque pallide flavis, illarum articulis 3 ultimis determinate crassioribus et nigricantibus, abdominisque dorso fascia magis vel minus late, interdum ad totum dorsum extensa, nigro-fusca.

5. M. lacteipennis: pilosa, nitida nigra, pedibus piceis, alis lacteis, area subcostali media oblonga, nervulum dividendum nullum includente, antennis filiformibus, scapo brevi. ♂.

Hab. in Lapponia sylvatica Tornensi rarius; ad Karenuando et Kengis d. 15—22. Aug. a me capta. (Lapponia; Ostrogothia, Gottlandia pass. Scan. rar.)

Mas. *Myrm. Caespitum* mari duplo minor, angustior, *Myrm. Acervorum* duplo major. Tota atra, nitida, pilosiuscula, laevis, pedibus tantum fusco-piceis. Caput rotundatum, rugoso-punctatum, distincte pilosum. Oculi subprominuli. Mandibulae haud latae. Antennae thoracis longitudine, 12-articulatae, subtennes, filiformes, pubescentes, nigro-fuscae, scapo brevi, vix nonae partis longitudine totius antennae, cylindrico, paullo crassiori, piloso, articulo 2do brevi rotundato; 3—6 angustis, elongatis, 7—11 oblongis, vix crassioribus, ultimo adhuc paullo longiori. Thorax dorso convexo, continuo. Scutellum late triangulare. Metathorax dente utriusque brevi, obsoleto. Abdomen ovatum, petiolo binodo ut in reliquis. Alae ut in *Myrm. Acervorum*, sed magis albiae videntur, nervis etiam ut in illa directis, at area discoidali ante medium sita quadrata, magis distincta et area subcostali intermedia breviori. E basi areolae costalis ultimae excurrit nervulus, sua basi tantum perspicuus, arcum specularem inchoantem et crucem cum superioribus formans; qui nervulus in *M. acervorum* fere omnino deficit. Pedes picei aut fusco-ferruginei, tarsis saepe dilutioribus. — Vix mas *Form. caespitum* Anetor? repugnat enim color, magnitudo etc.

Subdiv. 2. Alae superne per totam latitudinem non extensae, longitiorum duplicatae, inferas excipientes. Oculi oblongi, semper intus emarginati. Antennae fractae, Clypeus convexus.

FAM. 16. VESPARIAE LATR. FALL. (*Vespaedus* et *Eumenides* BILLB.)

A. Sociales, sive societates e masculis, feminis et neutris (feminis sterilibus) aggregatis ineuntes. Mares innocui, feminae et neutra aculeo retractili valde pungentes.

51. Vespa. LINN.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 537. FABR. LINN. FALL. Norvegis Finnmarkicis: *Quaesnae*.

Corpus majoris magnitudinis, elongatum, cylindricum, punctatum, pubescens aut villosum. Antennae medio faciei insertae, extrorsum subcrassiores, apice non curvatae, scapo

elongato, cylindrico. Clypei margo anticus truncatus, late sed non profunde emarginatus, latere utrinque unidentatus. Metathorax postice, et abdomen antice, transversim truncata, hoc petiolo brevissimo insertum. Alarum areae specularis insertio a nervulo medio areolae geminae remota. Nervuli duo ex angulo inferiori areae specularis et areolae geminae exterioris excurrentes, obsoleti, ad marginem alae haud extensi, vix nisi ad basin suam perspicui. Color niger, pictura flava in maculas vel fascias digesta. *Mota* agilis; volatus longus, haud interruptus. *Habitatio* in floribus^o). Species hujus generis in Monogamia primum vivere contenditur; duo scilicet individua favos fingunt, h. e. nidum polythalamum cellulis hexagonis pluribus aggregatis e ligni frustulis folisque masticatis construunt, totumque domicilium globose confectum tegumento duplici papyraceo, colore griseo circumdant; femina deinde unum in singula cellula deponit ovum. Ex his ovis excluduntur *Larvae* apodae, subvermiformes, e succo animalium et fructibus a neutris matre nutritandae, tandem in *pupis* mutantur, et postremo ut *imagines* declaratae, individua scilicet mascula, feminea et neutra proveniunt, quae cuncta rempublicam constituunt. *Hospitatur* per omnes regiones Lapponiae. *Differentia sexus triplicis*; *mas*: magnitudine media, capite densius villosus, antennis thorace paullo longioribus, 13-articulatis, scapo brevi, flagello lineari; *femina*: mare paullo major, capite minus dense villosus, antennis thorace paullo brevioribus, 12-articulatis, scapo elongato; flagello extroisum subcrassiori; *neutra*: feminae similis, duplo vel triplo minor. (Species Scandinaviae 10 in Museo meo numerantur).

1. V. Crabro: pubescens nigra, clypeo, mandibulis medio, faciei macula, capite pone oculos, antennarumque scapo, luteis, thoracis margine antico et lobis scapularibus rufis, abdomine flavo, segmentorum fasciis basalibus nigris, mediarum tricuspidatis, alis brunnescentibus, tibiis testaceis. ♂. ♀.

LINN. FN. 1670. FABR. PIEZ. 255. 8.

Hab. in Lapponia, ut fertur, an jure? Neque in ulla Lapponia, neque in provinciis reliquis borealibus huic alluentibus mihi contigit invenire speciem sub nomine *Bolgeting* per totam Patriam bene cognitam, in hoc genere giganteam, et in Sueciae mediae atque meridionalis arboribus et sub earum radicibus haud infrequenter habitantem, Apum accipitrem.

2. V. vulgaris: villosa nigra, clypei lateribus inaequaliter, macula inter antennas subdidyma, emarginatura oculorum tota orbitaque postica, linea antealari, puncto sub alis, maculis scutelli 4, abdominis segmentorum margine inaequaliter, genubus, tibiis tarsisque, flavis. ♂. ♀. ♀.

LINN. FN. SV. 1671. ♀. PANZ. FN. 49. f. 19. ♀. FABR. PIEZ. 255. 9. ♀.

Hab. in domibus Novaccolarum sub tectis, per partem sylvaticam et cultam Lapponiae rarius. In copula capta. Versus autumnum nuptias celebrat. Dulcibus delectatur. Dipteriorum praeatrix. (Lappon.-Scania vulgaris).

Mas. Medius, circiter 6 lin. longus. Villis antice densis nigris, postice rarioribus pallidis obsitis. Antennae thorace longiores, nigrae, scapo subtus rarissime macula flava. Mandibulae flavae, margine apicali nigro. Clypeus flavus, linea media nigra angusta obliqrata, ad apicem usque saepe producta, interdum abrupta et interrupta, relictis tantum maculis 2 una sub altera, ejusdem coloris. Macula facialis inter antennas transversa, antice emarginata, flava. Tota oculorum emarginatura impleta est flavedine, quae juxta oculos paullo infra antennas extenditur. Orbita oculorum postica flava, continua. Thorax niger, linea humerali, maculis una sub alis et quatuor scutelli, harum 2 inferioribus saepe parvis obsoletis, internum nullis, flavis. Abdomen nigrum, segmentis margine apicali sinuatum flavo, segmento ultimo apice emarginato. Alae brunneo-hyalinae, squamula (tegula) flava. Pedes nuncii nigri, genubus, tarsis et tibiis flavis, his latere inferiori linea nigra. *Fem*. Mare duplo major, magnitudine scilicet fere *V. Crabronis* maris. Alias similis suo mari, differt: corpore minus piloso, macula clypei nigra latiori, subaethoraeforni, ad apicem uno extensa, macula frontali antice magis emarginata, fere didyma, orbita oculorum postica interrupta, antennis thorace brevioribus, maculis scutelli 4 distinctioribus transversis, et nigredine segmentorum abdominis margine magis sinuata, in segmentis 2 et 3 fere trienspidata, in segmentis vero 4 et 5 puncta 2 discreta formante;

qualis colorata a LINNAEO femina hujus speciei describitur; segmentum ultimum apice integro.

Neutra. Mare duplo minor. Feminae de cetero similis, differt: maculis scutelli saepe 6, et tunc inferioribus majoribus. — Variat etiam abdomine ut in mare colorato.

3. V. borealis: villosa nigra, clypei lateribus inaequaliter, antennarum scapo subtus, macula inter antennas didyma, orbita oculorum subverticali et infra emarginaturam breviter, linea antealari, maculis scutelli subbinis, abdominisque segmentorum margine inaequaliter, flavis, genubus, tibiis tarsisque luteis. ♀.

Hab. in Lapponia sat frequens, scilicet ad Wittangi et Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 12–28. Jun. capta; procedit usque ad alpes et in summo alpium Tornensium Jugo d. 12. Jul. lecta; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae Norvegicae, et ad Tromsø d. 24. Jul. in terra nificans inventa; ad pagum Matarengi in paroecia Oefver-Tornea jam d. 29. Maj. visa. (Lapponia; Botnia borealis ad Matarengi rarius; Ostrogothia rarissime, ibique semel capta).

Fem. Magnitudo et summa *Vespa vulgaris* ♀ similitudo, at differt: macula clypei nigra adhuc paullo latiori, ad apicem usque extensa, antennarum scapo subtus flavo, macula faciali didyma, antice posticeque scilicet profunde emarginata, orbita oculorum tantum infra emarginaturam juxta oculos tenuissime, et verticali seu occipitali breviter, flava, puncta sub alis nullo, maculisque scutelli tantum 2, aut omnino nullis; et quod non cohabitavit. *Vespa saxonica* FABR. etiam huic similis, sed illa differt a nostra *V. boreali*: clypei linea uredia valde abrupta, vix nisi in macula media difforni perspicua, macula thoracis triangulari sub alis ntri-que evidenti, maculisque 4 scutelli plerumque distinctioribus, flavis. Affinis denique *V. holsaticae* feminae (species, quam in Eutomol. System. attulit Cel. FABR. e speciminibus tantum masculis descripta esse videtur); sed ea clypeum totum flavum, puncto tantum minutissimo centrali nigro, maculam facialem majorem, lineas orbitales oculorum latiores, maculas scutelli semper 2 distinctas tibiisque totas flavo-luteas immaenulatas, has latere interiori tantum nigro-luteas, habet.

Not. Haec speciem apud auctores haecenus nullibi descriptam juveni.

4. V. rufa: villosa nigra, clypei lateribus inaequaliter, macula inter antennas transversa, orbita oculorum in emarginatura et occipite breviter, linea antealari, macula sub alis duabusque scutelli distinctis, genubus, tibiis tarsisque, flavis, abdominis segmentis anticis rufis, posticis nigris, omnibus flavo-marginatis. ♂. ♀. ♀.

LINN. FN. SV. 1672. ♀. FABR. PIEZ. 256. 13. ♀.

Hab. in Lapponia sylvatica rarius (Lappon.-Ostrogoth. in Abiete freq.-Scan. rar.).

Mas. Magnitudo *V. vulgaris* maris. Antice nigro-villosus. Antennae thorace longiores, nigrae, scapo subtus late, et apice undique, flavo. Mandibulae flavae, dentibus apicis nigris. Clypeus flavus, puncto centrali nigro. Macula facialis inter antennas transversa, antice posticeque leviter emarginata, flava. Orbita oculorum tantum in parte inferiori emarginaturae abrupta, et in occipite a vertice ad genas continua, flava. Thorax niger, linea humerali, macula triangulari sub alis, maculisque binis ovalibus transversis distinctis, flavis. Abdominis segmenta Imum antice nigrum, medio rufum, macula in disco fusca, margine apicali flavo; 2dum rufum, in medio baseos macula lata inaequali nigra, margine apicali flavo; 3tium et reliqua nigra, marginibus inaequaliter flavis aut luteis, ultimo apice integro. Alae brunneo-hyalinae, squamula flava. Genua late, tibiae tarsisque, flavo-testaceae.

Fem. Mare paullo major; differt ab illo: antennis thorace paullo brevioribus, scapo toto nigro, clypei linea media lyrata, lata, ad apicem extensa, orbita oculorum in occipite abrupta, relicta tantum linea vix a vertice ad medium oculi extensa.

Neutra. Feminae simillima, triplo fere minor, segmentis abdominis duobus primis totis rufis, margine apicali flavis, secundo in medio baseos plerumque macula triangulari nigra; segmento tertio et reliquis basi inaequaliter, nigris, margine apicali flavis.

5. V. norvegica: villosa nigra, clypei lateribus inaequaliter, antennarum scapo subtus, macula inter antennas didyma, orbita oculorum in emarginatura et occipitali breviter linea antealari, maculis 2 scutelli parvis, genubus, tibiis tarsisque, flavis, abdominis segmentis flavo-marginatis, secundo utrinque macula rufa. ♂. ♀.

FABR. PIEZ. 256. 14. var. clypeo flavo. BILLB. Enum. Ins. p. 105.

Hab. in Lapponia sylvatica Tornensi et Kemensi passim. Individua praesertim mascula ad Muonioniska et Kihlångi d. 17–21. Ang. inveni; etiam in Finnmarkia occidentali, ex. gr. in Gamstenstind atque in alpihus adjacentibus d. 30–31.

^o) Vespas varias majores *Apes mellificas* persequi et illis infestare, in terris temperatioribus saepe observatum est; hoc autem vix faciunt nisi ut mel in abdomine s. ventre apum reconditum pro cseca hauriant, reliquum corporis intactum relinquentes.

Jul. neutra collegi. (Lappon.-Uplandia, Ostrogoth. pass. Scan. rar.)

Mas. Magnitudo maris prioris aut fere paullo minor, eique valde similis. Antennae thorace longiores, nigrae, scapo tantum subtus (nec apice) flavo. Clypeus flavus, plerumque linea media sublyrata, parum lata, nigra. Macula inter antennis flava rotundata, antice posticeque distincte emarginata. Orbita oculorum in emarginatura latere inferiore tenui, et in occipite verticali abrupta brevi (nec ibi continuata), flava. Macula sub alis nulla. Maenlae sentellares binae, rotundae, parvae, saepe obsoletae. Abdomen nigrum, segmentorum margine apicali haud late, inaequaliter flavo; segmento secundo utrinque macula rufa a basi ad flavedinem extensa; ultimo leviter emarginato. Alarum squamula piceo-testacea. Pedes flavo-testacei, antici femoribus basi late, tibiis et posterioribus femoribus summa basi et subtus ultra medium, nigris. Reliqua ut in priori.

Neutra, mari descripto similis, paullo minor, antennis abdomineque brevioribus, ano acutiori, segmento ultimo dorsali non emarginato, distincta.

Obs. *Vespa* Fabricianae *germanica*, *saxonica*, et *holsatica*, nec non *V. succica* BILLB. ut et *V. austriaca* PANZ., in Sueciae inferioris sylvis magis vel minus frequenter, in Lapponia vix, leguntur, mihi saltem in Lapponia non obviae.

B. *Solitariae*. Mares innocui; feminae aculeo retractili pungentes. Neutra nulla.

52. Odynerus. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. pag. 139. (subgenus). BILLB. *Vespa* LINN. FABR. FALL. *Eumenes* LATR.

Corpus mediae magnitudinis, elongatum, punctatum, subpubescens. Antennae medio faciei insertae, extrorsum subcrassiores, apice subinflexo. Clypeus subquadratus, antice angulatus, prominenter media angusta, emarginata. Metathorax postice subretusus, squamarum rudimento in apice. Abdomen ovato-conicum, brevissime petiolatum, segmento primo antice rotundato, secundo maximo, antecedente latiori. Alarum areae specularis insertio nervulo medio areolae geminae approximata, h. e. parti dimidia posteriori (nec anteriori) baseos hujus areolae locata. Nervuli 2 ex angulo inferiori areae specularis et areolae geminae exterioris excurrentes magis vel minus perspicui, rarius ad marginem alae usque producti. **Color et Motus** *Vespa*. **Habitatio** in floribus; per partem sylvaticam et inferalpinam Nordlandiae Fennickiaeque; rarius in alpinis. **Nidificant** ut in foraminibus murorum et parietum, aut in terra, ubi foramina oblonga et extra superficiem terrae, tubo brevi conico argillaceo ad introitum defendendum fabricant. **Larvae** apodae, subvermiformes; in nidis monothalamis; solitarie et larvarum aliorum insectorum cadaveribus vivunt. **Differentia** *serus* externe cito detegitur; *mas* scilicet: plerumque paullo minor, antennis 13-articulatis, apice interdum uncinato; clypeo flavo; *femina*: robustior, antennis 12-articulatis, apice mutico; clypeo nigro. (Species Scandinaviae 24, ad genus *Vespa* a D. FALL. relatae; proprium genus jure constituentes).

1. **O. Parietum**: niger, puncto inter antennis, thoracis margine antico subinterrupto, scutelli punctis 2, abdominis fasciis 5, genubus, tibiis tarsisque, flavis, metathorace utrinque unidentato. ♂♀.

Mas: glabrior, clypeo toto, antennarumque scapo subtus late, flavis, harum apice uncinato.

Fem.: paullo major, clypeo nigro, puncto utrique antennarumque scapo subtus anguste, flavis, harum apice non uncinato; in copula.

Vespa parietum LINN. Fn. Sv. 1673. ♀. FABR. Piez. 261. 44. ♀. PANZ. Fn. 49. 23. (diagnos. et Synon. non vero figura, quae potius *Polistum* (*Vespa*) *biglunum* LINN. repraesentat. *Vespa emarginata* FABR. Piez. 263. 50. ♀.

Hab. in Lapponia rarius (Lappon.-Scania in parietibus ligneis et argillaceis vulgaris).

Mas et Fem. Longitudo circiter 6 linear. variat tamen et major et minor. Niger subpubescens. Antennae feminae longitudine dimidii thoracis, maris ejus fere longitudine. Clypeus maris sublaevis, flavus, feminae punctatus niger, macula utrique rotundata majori, et interdum 2 aliis minoribus in apice, flavis. Macula inter antennis rotundata flava in utroque sexu. Thoracis margo anticus linea aut continua aut in medio subinterrupta, flava. Scutelli depressi puncta flava parva. Metathorax in medio retusus, ambitu laterali utrinque unilobulato. Squama in apice juxta petiolam utrinque adest nigricans, non magna. Abdominis segmentorum margines flavi, unde 5 exstant fasciae nuper nominati colo-

ris, posteriores 3 angustiores, prima et secunda propter latitudinem segmenti 2di remotissimae. Segmentum ultimum macula flava saepe etiam notatur. Venter niger, fasciis secunda et tertia perspicuis. Alae fumato-hyalinae, squamula (tegula) picea, flavo-marginata. Nervi 2 ex angulis arearum excurrentes ad marginem, perspicui. Pedes aut flavi (♂), aut testacei (♀), femoribus (in utroque sexu) basi ultra medium nigris; tibiae etiam in femina latere interiori linea nigra saepe notantur.

2. **O. muticus**: niger, punctis 2 inter antennis, thoracis margine continuo, abdominis fasciis 5, genubus tibiis etiamque latere exteriori flavis, metathorace utrinque mutico. ♀.

Hab. in graminosis aridis Lapponiae sylvaticae versus finem mensis Aug. rarius. (Lapponia; Botnia borealis ad Johannis Ro prope Torneå; Scania ad Esperöed, ubi feminas hujus speciei vidi d. 30. Jun. 1820 nidos in arena sat profundos construentes introitumque tubulis conicis supra teram dimidii pollicis altis, apice summo perforatis, textentes).

Fem. Magnitudo praecedentis, fere robustior. Ei affinis, sed certe distincta. Capite thoraceque sat longe et dense pubescens. Antennae thorace breviores, extrorsum crassiores, nigrae, immaculatae. Mandibulae et clypeus punctatus, nigra. Puncta s. maculae parvae transversae inter antennis 2 flavae. Linea orbitalis ad oculos infra emarginaturam brevis, tenuis, et alia brevissima in vertice pone apicem oculi, flavae. Thorax niger, margine antico continue flavo, flavedine ad latera paullo dilatata. Metathorax in medio longitudinaliter retusus, lateribus omnino muticis. Squamae apicis ordinariae nigrae, parum perspicuae. Abdomen nigrum, fasciis 5 flavis, simplicibus aequaliter latis. Harum fascia tantum secunda in ventre continuata, at ibi in medio interrupta. Alae hyalinae, basi fumatae, summo apice distincte fusco, stigmatibus nigricantibus. Exterior areolae geminae longa subquadrata, inaequalis, latere extimo circumflexo. Angulus inferior areolae hujus rotundatus, nullum nervulum in marginem alae emittit. Pedes nigri, genubus non late, tibiis latere exteriori et anteriori, tarsorumque basi, flavis aut testaceis.

3. **O. 4-fasciatus**: niger, clypeo antennarumque scapo subtus, macula inter antennis, thoracis margine antico subinterrupto, abdominis fasciis 4, genubus, tibiis tarsisque, flavis, metathorace retuso utrinque unidentato. ♂.

FABR. Piez. 262. 47. ♀. BILLB. Enum. Ins. p. 108.

Hab. in Lapponia sylvatica Tornensis et Kemensi versus actumnum passim; in floribus ad Muonioniska d. 17. Aug. frequenter visus. (Lappon.-Scan. freq.).

Mas. Magnitudo variat, mari *Odyn. Parietum* plerumque aequalis, interdum illo minor. Pubescens, niger. Flava sunt: mandibularum medium, clypeus laevis, antennarum scapus subtus, macula inter antennis transversa, thoracis margo anticus in medio subinterruptus, abdominis fasciae dorsales 4 simplices aequaliter latae, et ventralis unica aut continua aut in medio interrupta, femorum apex, tibiae et tarsi. Tibiarum latus interius et tarsorum articulus ultimus tamen saepe nigricantia. Metathorax late retusus, margine laterali subelevato, subdenticulato, dente medio distinctiori; squamae apicis ordinariae parvae, sordide albae. Alae fusco-hyalinae, costa fusciori. Areolae geminae exterior sat regulariter quadrata, ex angulo subrecto (nec rotundato) nervulum obsoletum vix nisi ad basin perspicuum emittens. Antennae apice evidenter uncinatae.

Not. *Femina* hujus clypeo nigro (nec flavo) in Lapponia a me non visa, in Suecia inferiori eum mare capta.

4. **O. 3-marginatus**: niger, macula inter antennis, thoracis margine antico anguste et interrupte, abdominis fasciis 3, geniculis, tibiis tarsisque, flavis, metathorace retuso, utrinque unidentato. ♂♀.

Mas: clypeo laevi, antennarumque scapo subtus, tibiisque flavis, autem apice uncinatis.

Fem.: clypeo punctato antennisque totis nigris, tibiis latere interiori nigricante; in copula.

Hab. in Lapponia cum praecedente rarius. (Lappon.-Uplandia; Gottlandia pass.).

Mas et Fem. *O. Parietum* plerumque paullo minor. Pubescens, niger. Macula inter antennis flava, parva, simplex. Punctum flavum in vertice pone oculos minutissimum plerumque adest, et linea orbitalis ejusdem coloris angustissima infra emarginaturam oculorum. Thoracis margo anticus plerumque tenuiter, praesertim in mare flavus, flavedine in medio breviter interrupta. Metathorax ut in priori, sed margo lateralis elevatus magis aequalis (nec denticulatus), dente tantum unico in medio evidenti. Abdominis fasciae 3, simplices; tertia reliquis paullo angustiori; secunda in ventre continuata. Alae omnino ut in priori. Pedes nigri, genubus anguste, tibiis tarsisque in mare totis, flavis, in femina magis testaceis, et tibiis saltem latere interiori nigricantibus.

Not. Individuum femininum hujus speciei sub nomine allato ex Upsalia mecum olim quoque communicavit Cel. Prof. DALMAN.

3. O. albo-tricinctus: niger, clypeo antennarumque scapo subtus in mare, punctis inter antennis geminis, thoracis margine antico anguste, geniculis, tibiis tarsisque flavis, abdominis fasciis 3 albidis, metathorace retuso, utrinque unidentato. ♂.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae septentrionalis et Finnmarkiae occidentalis, rarius; in alpe Andeness d. 23. Jul. et in sylva betulina ad Alteidet d. 1. Aug. pauca specimina inveni. (Lapponia Norvegica).

Mas. Magnitudo, pietura et summa praecedentis similitudo, nec differt ab illo nisi punctis inter antennis geminatis (nec macula simplici), et abdominis fasciis albidioribus, nec flavis; neque simul habitant. Antennarum summus apex rufescit, mero inflexo hand longo. Linea in margine antico thoracis flava, valde tenuis, aut brevis, aut ad latera utrinque fere extensa, vix unquam in medio interrupta. Abdominis fasciae albiae, secunda reliquis subtilior, in ventre continuata. Alae subhyalinae, vix nisi in area costali ultima infuscae. Areolae geminae exterior regulariter quadrata, latere exteriori recto; nervulum ex angulo vix emittens. De cetero priori similis.

6. O. bifasciatus: angustior, niger, abdominis fasciis 2 simplicibus, tibiarum tarsorumque basi, flavis; metathorace retuso, ambitu acute marginato, vix dentato. ♀♀.

Mas: mandibularum medio, clypeoque flavis, antennarum apice incurvato (non uncinato), rufo.

Fem.: mandibulis clypeoque nigris, antennis extrorsum distincte crassioribus, apice nec incurvato, nec uncinato; in copula.

Var. a. ♀♀. scutello immaculato, macula inter antennis nulla.

BILLB. Enum. Insect. p. 108. *Vespa bifasciata* LINN. Fn. Sv. 1653. ♀. certe. FABR. Piez. 264. 59. Ent. Syst. 2. 269. 60. ♂.

Var. b. ♀. macula inter antennis lineaque sub scutello flavis.

FABR. Ent. Syst. 2. 269. 60. var. ♂.

Hab. in Lapponia sylvatica versus finem mensis Aug. rarius. (Lapponia; Botnia borealis ad Sangits-Ostrog. pass.)

Mas. et Fem. Prioribus angustior, antecedente non brevior. Parvus, pubescens, niger. Caput et antennae, immacolata, tantum mandibulis in medio clypeoque toto in mare, macula inter antennis simplici in var. b., et puncto minutissimo pone oculos in vertice, in utroque sexu et in utraque varietate, flavis. Thorax immaculatus, linea sub scutello in var. b. flava. Abdominis fasciae 2, secunda in ventre continuata, flavae, alae fumato-hyalinae costa fusciori; areae geminae exterior sat regulariter quadrata, ex angulo exteriori nervulum obsoletum emittens. Pedes nigri; in mare: tibiis anterioribus latere anteriori, posticis basi, flavis, tarsisque fere totis testaceis: in femina: tibiis et tarsis basi tantum testaceis.

7. O. angustatus: niger, clypeo (in femina) longitudinaliter pallide maculato, abdominis fasciis 3 simplicibus, tibiarum tarsorumque basi, flavis; metathorace retuso, ambitu margine parum acuto, subcrenato. ♀.

Hab. in Finnmarkia occidentali ad Bossekop prope Alten. d. 4. Aug. rarissime (Lapponia Norvegica).

Fem. Similitudo et statura angusta praecedentis, sed paullo longior. Clypeus niger, macula longitudinali inaequali, in medio valde angusta, flava. Metathorax in medio quidem retusus, sed margine parum elevato, subcrenato. Fasciae abdominis flavae 3, in segmentis 1, 2 et 4 locatae, media paullo latiori, postica angustissima. Venter totus niger. Areolae geminae exterior minus regulariter quadrata, angulo scilicet exteriori paullo magis producto, nervulum obsoletum basi tantum perspicuum emittente. Reliqua omnino ut in varietate a. feminae praecedentis.

8. O. alternans: niger, capite (in femina) immaculato, thoracis macula humerali utrinque, abdominis fasciis 3 simplicibus, tibiarum tarsorumque basi, flavis; metathorace retuso, ambitu subimmarginato. ♀.

Hab. in Lapponia cum praecedente rarissime; in sylva betulina ad Alteidet Finnmarkiae occidentalis feminam descriptam d. 31. Jul. inveni (Lappon. Norvegica).

Fem. Praecedenti affinis et valde similis, sed fere duplo major, maculis thoracis et structura metathoracis ab illo praesertim distinctus. Punctatus, subpubescens, niger. Caput immaculatum. Macula thoracis in singulo humero ovata, distincta, flava. Metathorax subretusus, margine parum elevato, piloso. Abdomen fasciis tribus flavis in margine apicali segmentorum 1, 2 et 4 locatis, omnibus simplicibus, ultima angustiori, ventrali nulla. In omnibus speciebus segmentum primum sequente paullo angustius, sed in hac distincte angustius. Reliqua ut in priori.

Obs. *Vespa sinuata* FABR., *V. 5-fasciata* FABR., *V. simplex* FABR., *V. quadrata* PANZ., *V. spinipes* PANZ., *V. Antilope* PANZ., *V. 4-cincta* FABR., *V. Muraria* LINN. et *V.*

aucta PANZ., huius generi associandae, in Suecia inferiori hand infrequentes incolae, in Lapponia mihi non obviae. Nec *Odynerum 6-fasciatum* FABR., *O. 3-fasciatum* FABR., *O. bipunctatum* FABR. et *O. bidentem* LINN., species a Clarissimo BILLBERG in Enum. Insect. p. 108. ut Suecicus allatas, in Lapponia invenire mihi non contigit.

Polistes.

LATR. *Vespa* FABR. LINN. FALL.

Genus valde affine *Odynero*, „metathorace paulatim declivi, apice infero squamis duabus petiolum abdominis excipientibus, antennis maris apice inflexo (non uncinato, distinctum, cujus unica species Suecica seu *Polistes bighmii*, dignota: „corpore nigro. capitis maculis antennarumque latere inferiori, flavis, scutelli (inermis) punctis 4, abdominisque fasciis 6, albidis, pedibus testaceis, femoribus basi nigricantibus;“

Mas: clypeo facieque totis flavis.

Vespa bighmii FABR. Piez. 264. 63. PANZ. Fn. 53. f. 7. (vix LINN. eadem);

Fem.: clypeo facieque nigris, flavo-maculatis.

Vespa parietum PANZ. Fn. 49. f. 23. (exclus. diagnosi et Synonymia);

In Lapponia habitare narratur; mihi in terris arcticis et borealibus non obvia, nec in Suecia supra Uplandiam vidi.

53. Eumenes. FABR.

FABR. Piez. Gen. 52. LATR. FALL. *Vespa* LINN.

Corpus mediae magnitudinis, oblongum, punctatum, subpubescens. Antennae thorace paullo breviores, medio faciei insertae, extrorsum subcrassiores, apice curvatae. Clypeus oblongo-subquadratus, antice angulatus, prominentia media angusta, emarginata. Oculi intus versus apicem (non in medio) emarginati. Metathorax subconvexus in medio canaliculatus, squamularum rudimento in apice. Abdomen basi coarctatum s. petiolatum, petiolo elongato, pyriformi; segmento secundo campanulato, maximo. Alae ut in *Odynero*, etiam quoad directionem nervorum. Color, motus, habitatio et forte etiam reliqua insecti oeconomia ut in genere *Odynero*. Sexus differentia (in nostra) externe mox invenitur; in mare scilicet: clypeus flavus, angustior; oculi nempe infra antennis in facie magis approximati; antennae 13-articulatae, longiores, apice uncinatae, et genitale lamellis duabus apice capillaribus parallelis (omnino ut in genere praecedente) extra anum prominentibus, non pungentibus; in femina: clypeus paullo latior, niger aut flavo-maculatus, antennae 12-articulatae, breviores, apice parum curvato, aculeus analis retractilis, valde pungens (Species Scandinaviae 2).

1. E. coarctata: nigra, puncto inter antennis, thoracis margine antico, linea scutellari, abdominisque segmentis margine flavis, horum secundo bimaculato, tibiis tarsisque testaceis. ♂♀.

Mas: antennis apice aculeo inflexo, rufo, clypeo angustato, flavo.

Fem: antennis apice mutico, clypeo latiori, nigro aut flavo-maculato.

Var. a. nigra, clypeo, linea inter antennis apice superiori dilatata, antennarum scapo subtus, thoracis margine antico continue, linea sub scutello, margine segmentorum primi et secundi bipunctati continue et distincte, reliquorum utrinque abrupto, geniculis, tibiis tarsisque flavis.

FABR. Piez. 288. 16. *Vespa coronata* PANZ. Fn. 64. f. 12. certe.

Var. b. ♀. nigra, clypeo antennisque concoloribus, thoracis margine antico continue, linea sub scutello in medio interrupta, puncto utrinque in basi metathoracis, margine segmentorum primi et secundi bipunctati continue et distincte, reliquorum utrinque abrupte, geniculis late, tibiis tarsisque, flavis.

Vespa coarctata LINN. Fn. Sv. 1676.

Var. c. ♀. similis var. b., clypeo, fasciae arcuata subinterrupta baseos et macula subquadrata apicis, maculaque utrinque in pectore infra alas parva, flavis.

An *Eumenes atricornis* FABR. Piez. 289. 17. var.?

Hab. in Lapponia sylvatica Tornensi et Kenensi passim; flores ad Muonioniska d. 16—17. Aug. frequenter visitans observata (Lapp.-Scan. pass.).

Mas et Fem. *Vespa* (*Odyneri*) *parietum* femina et major et minor, variat enim magnitudine Clypeus maris laevis, feminae

punctulatus. Macula flava inter antennis plerumque longitudinaliter extensa, rarius simplex, rotundata. Puneta lateralia thoracis flava aut adsunt aut absunt. Stria metathoracis flava in medio magis vel minus late interrupta. Alae hyalinae costa fusciori; nervi ut in *Odynero* directis, exteriori areolae geminae sat regulariter subquadrata. Abdomen laeve, segmento primo punctato. Margines segmentorum primi et secundi interdum inaequaliter et valde sinuatum flavi, praesertim in mare, unde exstat *Vespa coronata* PANZ. l. c. Fascia secunda totum abdomen cingit.

Not. In Suecia interiori adhuc plures quam hic descriptae varietates inveniuntur, e pictura capitis thoracisque ortae, quales in Lapponia non observavi. Neque mihi in terris borealibus obvia fuit *Eumenes Zonalis* PANZ. Fn. 81. f. 18.; subglabra nitida nigra, clypei summo apice, mandibularum macula basali, abdominis segmentorum 1 et 2 marginis, tibiisque anticarum latere anteriori flavis; alarum costa fusca; antennis brevibus, oculis late distantibus, ejus femina ad Lärketorp Ostrogothiae rarissime capta.

Tribus 2. *Floricolae*: tarsorum posteriorum articulo basali elongato-quadrato, ciliato-compresso, postice hirsuto, pollinifero. Antennae medio faciei insertae, remotae, maris 13-articulatae, parum geniculatae; feminae 12-articulatae, fractae, scapo cylindrico, elongato, articulo 2do brevissimo, 3tio obconico. Oculi oblongi, integri, in mare saltem distantes. Abdomen sessile l. brevissime petiolatum. Larvae apodae, subvermiformes, e melle aut polline anthetorum vivunt.

FAM. 17. ANDRENETAE. LATR. (*Apiariae* FALL.)

Insecta solitaria: mares et feminae tantum, neutra nulla.

54. *Andrena*. FABR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 542. FABR. FALL. *Colletis* spec. ILLIG. *Anthrena* BILLB. *Apis* LINN.

Corpus majoris aut mediae magnitudinis, ovato-oblongum, ad partem hirsutum aut tomentosum. Antennae thorace parum breviores, filiformes. Abdomen ovatum, subdepressum: ano tibiisque posticis hirsutissimis, striga media segmenti analis supra, nulla. Area costalis ultima ab apice alae remota; areolae geminae exterior trapeziformis exteriori subquadrata plerumque paullo major; nervuli ex angulis versus marginem alae excurrentes perspicui. *Color* corporis niger, pubescentiae griseus aut fulvescens, aut ferrugineus; pictura in nostris nulla. *Motu* agilis. *Habitatio* in plantis variis, quarum flores sedulo visitant imagines; per partem sylvaticam Lapponiae; in alpinis et inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque rarissime. *Nidificant* in arenosis et collibus aridis latere meridiem spectante; ibique foramina ad profunditatem saepe 10 pollicum construnt, in ejus fundo nidus monothalamus. *Differentia sexus*: mas: paullo angustior, fronte et facie magis villosa, saepe albo-colorata, antennis paullo longioribus, tibiis minus hirsutis. *femina*: robustior, fronte et facie parum villosa, semper nigra, antennis brevioribus, fasciculo e pilis densis confertis extus ad basin pedum posteriorum inserto pro polline colligendo, ano fimbriato striga media nulla. (Spec. Scand. 26 in Museo meo adsunt).

1. *A. haemorrhoidalis*: nigra, ano in femina fulvo-fimbriato, areolae et areae specularis nervis non oppositis. ♀.

FABR. Piez. 327. 24. PANZ. Fn. 65. f. 20. ? (Sub nomine *Andrena chrysoura* ILLIG. in museo Falleniano hanc eandem vidi).

Hab. in Lapponia sylvatica Tornensi passim; in collibus arenosis ad Wittangi d. 16–17. Jun. sat frequentem inveni (Lappon. – Ostrog. pass. Blk. rar.).

Fem. Media in hoc genere (inter nostrates magna) circiter 5 lineas longa, depressa, oblongo-ovata, lata. Tota nigra, ano tantum fulvo-fimbriato. Tibiae et tarsi pedum posteriorum etiam dense luteo-hirsuta. Alae hyalinae, immaculatae. Areolae geminae exterior irregularis, trapeziformis, obliqua, interiori quadrata distincte major, latere externo valde circumflexo. Facies pilis griseis hand deuse vestita. Thorax nigro-hirsutus. Abdomen glabriusculum, marginibus segmentorum tantum ciliatis.

2. *A. dispar*: nigra, aut tota griseo-hirsuta (mas), aut thoracis dorso fulvo-villoso (femina); tibiis apice tarsisque pedum posteriorum (in utroque sexu) ferrugineis, alarum stigmatum fusco, areolae geminae interiori minori, nervo areae specularis primo in medio hujus areolae inserto. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvatica Tornensi, locis aridis, mense Junio passim; scilicet ad Junosuando, Wittangi et Juckasjervi frequenter lecta, foramina nidi in arena foliens. Supra arenam juxta viam publicam ad Hernoesand Angermanniae jam die 22. April., et ad Ernsaes Botniae borealis d. 9. Maj. plura hujus individua utriusque sexus, sole lucente agilissime volantia, deprehendere mihi quoque contigit. In floribus Salicis mares et feminae mense Majo rarius leguntur. Specimen certe hujus pulchrae speciei e Dania mecum etiam communicavit amicus meus WESTERMANN; sed in Sueciae mediae et meridionalis provinciae nunquam a me visa. (Lapponia; — Angermannia; Dania).

Mas. Parum ultra 4 lineas longus, angustus. Niger, totus griseo-tomentosus, villositate in dorso thoracis vix vel parum fulvescente. Oculi in vivo nigri. Facies deuse nigro-hirsuta. Antennae thorace parum breviores. Abdomen oblongo-ovatum, magis deudatum, minus scilicet dense pilosum, ano testaceo. Alae hyalinae, stigmatum fusco; areolae geminae exterior interiori paullo major, nervo exteriori valde obliquo; nervuli ex eorum angulis exterioribus ad marginem alae excurrentes, distincti. Areae specularis nervus primus s. auticus in medio baseos areolae geminae interioris inseritur. Pedes postici: tibiis apice tarsorumque articulo primo ferrugineis, parum dilatatis, nec longe fulvo-hirsutis.

Fem. Certe hujus, mare descripto duplo aut ultra major, praesertim latior, femina etiam speciei praecedentis fere robustior. Oculi in viva nigri. Atra, tota (etiam abdomine) nigro-tomentosa, ano concolore, thoracis tantum dorso determinate et pulchre fulvo-hirsuta. Antennae thorace multo breviores. Pedes postici: tibiis fere totis tarsorumque articulo primo dilatatis, distincte ferrugineis et fulvo-hirsutis. Alae omnino ut in mare.

Not. Speciem hanc elegantem et distinctam baeteus nullibi descriptam inveni, nisi *Andr. bicolorem* provocare velis; at haec paullo minor, abdomine subundo et ano fulvo-hirto etc. a nostra ♀ digresseitur. Affinis etiam *Andr. helvolae* FABR. et LINN., sed haec duplo minor, abdominis segmento secundo tertioque, tibiisque posticis in femina, ferrugineo-hirsutis.

3. *A. albo-cincta*: nigra, griseo hirta, thoracis dorso fulvo-tomentoso, abdomine nudo, segmentorum 3 intermediorum margine breviter albo-ciliatis, alarum areolae geminae exteriori majori ♀.

Hab. in arenosis; ad Wittangi Lapponiae Tornensis d. 17. Jun. rarissime lecta (Lapponia)

Fem. Media. Affinis et similis *Andr. succinctae* FABR. seu *Api succinctae* LINN., sed haec paullo major, ano tibiisque fulvo-hirsutis etc. a nostra distincta. Nigra. Caput griseo-pilosum, praesertim in regione antennarum et occipite. Antennarum scapus etiam griseo-hirtus. Thorax subtus et lateribus parcius, griseo-hirtus, supra fulvo-tomentosus. Abdomen thorace paullo longius, ovatum, depressum, utridum, nigrum, denudatum, pilis aliquot griseis in segmento primo, et margine segmentorum trium intermediorum distincte at breviter albo-ciliato; linea media longitudinali nuda, unde fasciae illae tres e ciliis formatae in medio quasi interruptae videntur. Anus fusco-fimbriatus. Alae hyalinae, stigmatum fusco. Areolae geminae exterior interiori subquadrata fere duplo major, trapeziformis, nervo anteriori valde incurvato. Nervuli 2 ex angulis arearum excurrentes perspicui, fere ad marginem alae producti. Nervulus areae specularis auticus medio (nec pone medium) baseos areolae geminae interioris inseritur. Pedes, praesertim postici griseo-pilosi, tarsi omnibus subtus ferrugineo-hirsuti.

Not. Mas hujus sine dubio minor et aliter coloratus, mihi ignotus.

4. *A. Lapponica*: nigra, griseo- aut nigro-hirta, abdomine nudo basi piloso, thoracis dorso fulvo-tomentoso; alarum areolae geminae exteriori majori, subquadrata, nervulo intermedio nervoque areae specularis antico fere oppositis. ♂♀.

Hab. in Lapponiae Tornensis arenosis passim; ad Wittangi et Juckasjervi d. 16. Jun. — 1. Jul. uterque sexus frequenter visus; in floribus Salicis ad Junosuando rarius; ascendit etiam in alpes et in summo alpium Tornensium jingo d. 12. Jul. ♀ var. b capta; in monte subalpino Raschtiund prope Schievroe Nordlandiae septentrionalis individuum femineum d. 28. Jul. ex eadem varietate quoque inventum. (Lapponia Suecica et Norvegica.)

Mas et Fem. Femina speciei praecedente fere robustior, at abdomine paullo breviori; mas duplo et ultra minor. *Andr. helvolae* Auctor. aequalis eique affinis et similis, sed distincta. Mas: niger. Caput facie tota et occipite griseo-hirtis. Antennae longitudine thoracis. Thorax subtus griseo-, supra griseo-fulvo-hirtus.

Abdomen ovatum, nitidum, nudum, segmento primo et secundo pilis aliquot griseis obsitis, atque fasciculo pilorum ejusdem coloris Alae hyalinae, stigmatate fusco-stramineo; areae et nervi ut in priori, sed nervulo areae specularis antice non in medio basae areolae geminae interioris, sed propius ad nervulum medium hujus areolae inserto. Pedes toti nigri, parce griseo-pilosi, tarsi sub-
tus parum et breviter fulvo-hirtis.

Femina: nigra. Caput regione circa antenas et occipite nigro-fusco-hirtis. Antennae thorace fere dimidio breviores. Thorax sub-
tus et lateribus griseo-, supra fulvo-tomentosus. Abdomen ova-
tum, nitidum, nudum, basi parce griseo-pilosum, ano nigro-hirsuto.
Alae ut in mare. Pedes nigro-hirti, femoribus posticis sub-
tus basi fasciculo ordinario pilorum albidorum, et tibiis etiam latere interio-
ri fusco-pilosis. Tarsi omnes articulo primo sub-
tus fulvo-pubescente.

Var. b. *Alpina* ♀. paullo minor, tomento thoracis magis griseo-
secente, ano tibiisque fusco-pilosis, tarsi fusco-ferrugineis, alias
varietati a similis.

5. A. barbatula: nigra, hirsutia albo-grisea subaequaliter
tecta, abdomine nudiore, alarum stigmatate fusco, areolae ge-
minae exteriori interiore paullo majori. ♂.

Hab. in aenosis ad Wittangi rariis, diebus 15–16. Jun.
capta; in floribus Salicis ad Johannis Ro Botniae borealis
jam die 14. Maj. parce visa, lapidibus interdum insidens.
(Lapponia; Botnia; Westro- et Ostrogothia, passim.)

Mas. Parva, *Andr. lapponicae* mare parum angustior, sed in
abdomine forte paullo longior. Nigra. Caput dense albo-pilosum,
praesertim in facie et occipite. Antennae longitudine fere thoracis.
Thorax supra, sub-
tus et lateribus pilis albidis aequaliter tectus. Abdomen oblongo-ovale, nitidum, nudiusculum, pilis minoribus al-
bidis tectum, et marginibus segmentorum supra parum, sub-
tus evidens, albedo-ciliatis. Hirsuties aut griseae. Alae omnino ut
in *Andr. albo-cincta*. Pedes albido-pilosi, tarsi articulo primo
sub-
tus densius griseo-pubescente, reliquis fusco-ferrugineis.

Not. Sub nomine *Andrena barbatula* a Dom. Prof. DALMAN
specimina hujus speciei e Westrogothia olim missa. In Sandoe
prope Wadstena Ostrogothiae die 12. Sept. 1826 plura individua
mascula et unicum femineum duplo majus: corpore nigro, toto
griseo-hirto, abdominis segmentorum marginibus distinctius ciliatis,
ipse juveni.

6. A. rufitarsis: nigra, aut albido-hirsuta (mas), aut griseo-
tomentosa (femina), pedibus posticis tarsorum articulo
primo in utroque sexu, tibiisque in femina, testaceo-ferru-
gineis. ♂♀.

Hab. in Lapponiae sylvaticae floribus Salicum mens. Jun-
nio passim, in Botnia boreali frequentius, ibique ad Lulea,
Johannis Ro, Haparanda et Karungi jam mense Majo visa,
lapidibus saepe insidens. (Lapponia; Botnia borealis.)

Mas et Fem. Priori valde alius et similis, differt tamen ma-
gnitudine adhuc paullo minori, alarum stigmatate subtestaceo (nec
fusco-nigricante, et praeprius tarsorum posticorum articulo primo
in utroque sexu rufo, feminae etiam hujus et praecedentis sat
dissimiles. — **Mas** mari prioris similissimus, praeter notas
allatas. **Femina** femina *Andr. barbatulae* paullo brevior. Nigra.
Caput griseo-pilosum, praesertim in facie et occipite. Thorax sub-
tus et lateribus griseo-villosus, supra griseo-parum fulvo-tomentosus,
tomento scilicet non tam denso, quam in dorso *Andr. lap-
ponicae*. Abdomen ovatum, nitidum, subnudum, segmentis anticis
parcissime pilosis (an detritis), nec margine segmentorum nisi ad
latera cinereo-ciliatis. Anus fusco-hirsutus. Alae ut in priori. Pedes
ut in femina *Andr. lapponicae*, sed posticorum tibiis totis,
tarsorumque articulo primo, flavo-ferrugineis, hirsutia flavo-aurea
tectis. Articulus primus, eodem anteriorum niger quidem est, sed
subtus pube breviori flavo-aurea tectus, nude obiter inspectus hic
articulus etiam ferrugineus videtur.

Obs. Species Sueciae: *Andr. carbonaria* FABR. (non PANZ.),
A. pilipes FABR. (seu *A. aterrima* PANZ.), *A. thoracica*
FABR., *A. cineraria* FABR. *Apis ultra* PANZ.), *A. Hattor-
fiana* FABR. (*Andr. equestris* PANZ., *A. marginata* FABR.,
A. nigripes ILLIG., *A. lucida* PANZ., *A. Clarkei* ILLIG.,
A. Helvola FABR. (*Apis helvola* LINN.), *A. succincta* FABR.
(*Apis succincta* LINN.), *A. Calendarum* ILLIG., *A. florea*
FABR. ILLIG., *A. fodiens* PANZ., in Lapponia a me frustra
quaesitae.

55. Halictus. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 545. FALL. *Hylaeus* FABR. IL-
LIG. BILLE. *Apis* LINN.

Corpus minoris magnitudinis, elongatum subcylindricum,
pubescens. Antennae filiformes. Abdomen in mascu-
lis subcylindricum; in feminis ovatum striga segmenti

analis in his denudata. Alarum area costalis ultima ab
apice alae remota; areolae geminae exterior trapeziformis
interiori subquadrata plerumque major; area specu-
laris paullo ante hujus areolae nervulos intermedium et ul-
timum (nec in medio inter hos nervos) inserta; nervulus
unicus ex angulo areolae geminae exterioris excurrens valde
obsoletus, vix nisi ad basin perspicuus; reliqui nervi distin-
cti. **Color** niger, virescens, rarius rufescens. **Motu** agilis,
volatus brevis. **Habitatio** in floribus, quos sole lucente soli-
tarie (nec plura individua simul) frequentant inagines; ter-
rae, caulibus herbarum, ramulisque exsiccatis arborum, coelo
nebuloso, mares interdum gregorie insidentes; locis aridis
per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. **Nidificat**
in arenosis. **Differentia sexus;** mas: antennis longitudine
thoracis, parum geniculatis; clypeo summo apice allicante;
abdomine cylindrico, pedibusque parum hirsutis, femoribus
posticis sub-
tus ad basin fasciculo e pilis contortis nullo, mox
dignoscitur a femina, quae gaudet: antennis distincte fractis,
thorace brevioribus, extrorsum subcrassioribus; clypeo toto
nigro, abdomine ovato, rima anali seu striga longitudinali
denudata, supra, pedibus posticis extris hirsutissimis, polli-
nigeris, femoribus sub-
tus ad basin fasciculo piloso. (Spec.
Scand. 16 lustrate mihi contigit.)

1. H. cylindricus: brevis niger, griseo-subhirsutus, fronte
argenteo-pubescente, tibiarum posticarum basi tarsorumque
articulo primo, albis, abdomine nudo, segmentorum basi al-
bo-micantibus ♂.

Hylaeus cylindricus FABR. Piez. 319. 1. ♂. Ent. Syst. 302.

1. PANZ. Fn. 55. f. 2. ♂.

Hab. in Lapponia sylvatica rarissime. (Lapp.-Ostrogoth.
freq., Scania rar.)

Mas. Longitudo circiter 4 lineae; in suo genere robustus, cras-
siusculus. Niger, hirsutia grisea praesertim antice tectus. Facies
et clypeus pube densa argentea micantia; hic apice albus. Regio
circa antenas albo-pilosa. Antennae thorace fere dimidio breviores,
totae nigrae. Thorax et metathorax punctata, villosa. Abdo-
men thorace parum longius, oblongo-ovatum, nigrum, nitidum, lae-
ve, undiusculum s. pilis paucioribus obsitum, segmentis in medio
transversum subimpressis, basi (in illaesis) pube argentea micanti-
bus, saepe tamen detrita. Alae hyalinae, stigmatate fusco. Areolae
geminae exterior trapeziformis interiori regulariter quadrata vix
duplo major; areae specularis nervus primus s. anticus nervulo
medio areolae praecise oppositus; nervus autem secundus s. posticus
paullo ante nervulum anteriorem ejusdem areolae insertus.
Nervus ex angulo areolae exterioris excurrens, obsoletissimus, non
nisi ad basin perspicuus; ille vero qui ex angulo areae specularis
ducitur distinctus, ad summum marginem alae usque continuatur.
Pedes pubescentes, nigri, posteriores tarsorum articulo primo, et
postici tibiarum summa basi albis.

2. H. morio: brevis niger, griseo-subpubescens, abdomine
subnudo, segmentis tenuiter albo-marginatis. ♀.

FABR. Piez. 321. 8. ♀. (Sub hoc nomine individua simillima
a Celeb. Prof. J. W. DALMAN ex Uplandia olim missa.)

Hab. in Lapponia forte rarissime; a me in terris arcticis
visus non lectus, unicum tantum individuum exsiccatum in
Collectione D. DEUTSCHII, Medici Provincialis in Torneå,
ut Lapponiae incolam vidi. (Lapp.-Scan. pass.)

Fem. Similis priori, sed duplo minor et distinctus, nec ejus fe-
mina esse potest. Punctulatus, niger, totus griseo-parum pubescens.
Clypeus niger. Facies parum hirta. Antennae capite duplo lon-
giores, undae, extrorsum crassiores. Abdomen thorace parum lon-
gius, ovatum, laeve, nitidum, subnudum, nigrum, segmentorum mar-
gine tenuiter albidis, ano pubescente, rima demulata. Alae omnino
ut in priori. Pedes pubescentes, fuscii.

3. H. rufitarsis: niger, subpubescens, abdomine subnudo,
immaculato, tarsi in mare rufis. ♂♀.

Mas: clypeo apice albo, antennis sub-
tus tarsisque rufis.

Fem.: clypeo, antennis tarsisque, totis nigris, reliquo corpore sci-
licet concoloribus.

Hab. in Lapponia sylvatica mense Augusto passim; ad
Karesuando, Muonioniska et Karungi uterque sexus frequen-
ter; in floribus Salicis ad Haparanda Botniae borealis jam
d. 27. Maj. feminam vidi; deprehenditur quoque in inferal-
pinis Nordlandiae et ad Björkvik d. 14. Jun. unicum speci-
men femineum legi. (Lapponia; Botnia borealis.)

Mas. et **Fem.** Similitudo et summa affinitas praecedentis, sed
duplo major, *Hul. cylindricus* aequalis. Punctatus, niger, griseo-
parum pubescens. — **Mas:** elongatus, angustior, cylindricus. Fa-
cies et clypeus pube argentea vestita; hic apice albus. Antenna-
rum scapus et regio circa antenas pilosa. Antennae longitudine
thoracis, aut illo fere longiores, filiformes, nudae, nigrae, scapo
toto sub-
tus rufo-flavo. Abdomen thorace paullo longius, sublinea-
re, cylindricum, nitidum, laeve nigrum, omnino immaculatum, no-

dum aut pilis tantum paucioribus obsitum. Alae omnino ut in *Hal. cylindrico*, stigmatibus fusco-testaceo. Pedes pubescentes, nigri, tarsis omnibus rufo-testaceis. — *Femina*: simillima feminae praecedentis, a qua non differt nisi magnitudine, ut dictum, duplo majori, et abdomine toto nigro, segmentis aut non, aut tenuiter tantum, albo-marginatis. Tarsi quoque feminarum in hac specie saepe picci (nec nigri).

Obs. *Hylaeus rubicundus* ILLIG., *Hyl. 4-cinctus* FABR., *Hal. seladonicus* LATR. (seu *Apis subaurata* ROSS. et PANZ.), *Hyl. malachinus* ILLIG., *Hyl. abdominalis* PANZ., *Hyl. 6-cinctus* FABR. (s. *Hyl. arborum* PANZ. ♂.), *Hyl. flavipes* FABR. et *Andrena anahs* ♂♀. PANZ. huic generi associandi, in Sueciae mediae et meridionalis floribus et locis arenosis saepe obvi, in Lapponia nec a me, nec ab alio quodam, quantum uovi, visi.

Sphécodes.

LATR. FALL. BILLB. *Sphex* LINN. *Nomada* FABR. *Andrena* PANZ. *Dichroa* *) ILLIG. KLUG.

Corpus glabriusculum. Abdomen ovatum (nec depressum nec cylindricum). Clypeus in masculis albo-villosus (nec apice albus). Anus feminae striga anali nulla. Directio nervorum in alis omnino ut in *Halictis*. Species Scandinav. 3, quarum nulla in Lapponia quantum novi inventa, ibique ne quidem vulgarior *Sphécodes gibbus* LATR. (*Nomada gibba* FABR. s. *Tiphia rufiventris* PANZ. Fn. 53. f. 4. ♀.) „Niger, profunde punctatus, abdomine ferrugineo, segmento primo in mare, anoque in utroque sexu atris,“ in Scaniae campestris arenosis et umbellatis frequenter, in Suecia media passim et Suecia boreali rarissime, a me frustra quaesita.

°° Areola alarum simplex.

56. Hylaeus. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 541. FALL. *Apis* LINN. *Prosopis* °°) FABR. JUR ILLIG. BILLB. *Sphex* PANZ.

Corpus minoris magnitudinis, oblongo-ovatum, punctatum, glabrum. Antennae breves extrorsum subcrassiores, medio faciei insertae, subfractae. Mandibulae apice dilatatae, inermes. Clypeus subquadratus, nudus. Abdomen laevissimum. Area alarum costalis ultima apice appendiculata. Areola aream specularem latere superiori excipiens h. e. nervi laterales areolae et areae specularis coeunt, seu suboppositi sunt. Color niger, pictura flava. *Odor* citrinus. *Motu* celer; attactus subconvolvens. *Habitatio* in floribus praesertim Umbellatarum, in quibus etiam *copulatio*, individuis brevissime conjunctis, peragitur; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* externa; *mas*: facie tota flava; *femina*: facie nigra, flavo-maculata. (Spec. Scand. 2.)

1. *Hyl. annulatus*: niger, tibiis basi alba, areola alarum aream specularem praecipue excipiente. ♂♀.

Mas: antennis capite triplo longioribus, scapo subtus, facie et clypeo, tarsorumque posticorum articulo primo, flavis.

Fem.: antennis capite duplo longioribus, facie lineae orbitali s. macula triangulari laterali flavis, in copula.

FABR. Ent. Syst. 2. 305. 12. ♂. *Prosopis annulata* FABR. Piez. 293. 1. ♂. BILLB. Enum. Insect. p. 109. *Apis annulata* LINN. Fn. Sv. 1706. ♂♀. *Sphex annulata* PANZ. Fn. 53. f. 1. ♂. *Sphex signata* PANZ. Fn. 53. f. 2. ♀. (tibiis posticarum basi flava.)

Hab in Lapponiae sylvaticae floribus et graminosis locis aridis cultis, passim; ad Karesuando, Muonioniska et Kengis mense Aug. frequenter legi, Moschum seu fere odorem citrinum spirantem. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Parvus, vix ultra 3 lineas longus. Glabriusculus, niger. Antennae thorace multo breviores. Thorax punctatus, subpubescens. Abdomen glabrum, nitidum, laeve. Alae hyalinae, stigmatibus fusco. Area costalis ultima haud longe ab apice alae remota. Nervi longitudinales infra angulos arearum obsoleti. Tibiarum tarsorumque basi albidula.

*) Nomen *Dichroa* ab Entomologis rejiciendum, utpote jam plantae Generi ab Illust. JESSEU impositum.

°°) *Prosopis* (*Prosopis spicigera*) apud WILLDENOW Spec. Plantar. est arbor leguminifera, quare nomen regno vegetabili jam vindicatum, in animali non adhibendum.

Var. b. ♂♀. thoracis margine antico, interdum puncto antalarum, alarumque squamula flavis. Hab. cum var. a. rar. Not. D. E. BILLBERG et FABRICH *Prosopis albipes*, *similis* et *labiata*, Sueciae incolae quidem sunt, sed ad alia genera demum danda.

Dasypoda.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 543. FABR. PANZ. FALL.

Corpus majoris aut mediae magnitudinis, oblongum, villosum. Antennae (feminarum saltem) breves, extrorsum subcrassiores, medio faciei insertae, mandibulae ante apicem unidentatae. Abdomen ovatum, subdepressum. Alarum directio nervorum fere ut in *Hylaeo*, at area specularis inter nervum primum et secundum areolae latae, trapeziformis, inserta. Pedes postici praesertim in feminis hirsutissimi. — Genus habitu *Andrinae*, areola simplici distinctum, cujus quatuor numerantur Scandinaviae species, scilicet: *Dasyp. hirtipes* FABR. Piez. ♀. (cujus ♂ est *Das. hirta* FABR. Piez. s. *Apis farfarisequa* PANZ.); *Das. plumipes* PANZ. Fn. 99. f. 15.; *Das. Banksiana* (*Philanthus ater* FABR.? *Apis ursina* KIRBY? *Panurgus* LATR.), et *Das. appendiculata* mihi; ex his vero nullam forte agnoscit nostra Fauna Lapponica.

FAM. 18. APIARIAE. LATR. FALL.

° Areola alarum simplex.

Apiariae solitariae; mares et feminae tantum.

57. Anthophora. FABR.

FABR. Piez. gen. 72. FALL. *Osmia* LATR. BILLB. *Megachile* WALCKEN. LATR. *Apis* LINN.

Corpus rarius majoris, plerumque mediae, interdum minoris magnitudinis, oblongo-ovatum, antice posticeque obtusum; villosum. Antennae breviusculae, filiformes. Mandibulae latae, oblique truncatae, dentatae. Areola alarum lata, trapeziformis. Area specularis inter nervum primum et secundum areolae inserta. Nervi 2 ex angulis arearum ad marginem alae excurrentes obsoleti, vix nisi ad infimum eorum basin perspicui. Pedes breviter villosi, tarsi densius hirsuti, postici articulo primo saepe dilatato. Abdomen maris obtusissimum, ano inflexo, mutico; ventre feminae hirsutissimo, pollinifero. *Color* corporis niger, rarius metallice nitens; tamenti griseus aut subferrugineus. *Motu* celer; sole lucente ocissime volitat, in esca sibi comparanda strenue occupata, mox vero coelo nubiloso latebris se occultat, quiescens. *Habitatio* in floribus, quorum mel sedulo haurit; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae; rarius summas alpes inhabitans. *Nidificatio* in terra, ubi alveolos aggregatos fabricat, cellulam speciem singulae larvae. Has cellulas massa pollinosa ad sustentationem larvae implet. *Differentia sexus* varia, in unaquaque specie indicanda; *mas*: facie semper hirsutiori, antennis interdum longioribus, ano deflexo; *femina*: hirsutiae ventris densissima, plerumque rufa, tarsisque hirsutioribus gaudet*). (Spec. Scand. 18 in museo meo adsunt, in plura genera relatae a Cel. LATREILLE.)

Sect. 1. Abdomen in femina dorso planum, erigendum, sursum pungens. Majores. (*Megachile* LATR.)

1. *A. lagopoda*: nigra, griseo-villosa, abdominis segmentis cinereo-marginatis, area alarum speculari intra areolae basin inserta. ♂♀.

Mas: facie densissime albo-villosa, tarsi anticis dilatatis testaceis, albo-ciliatis, tibiis posticis incrassatis, ano inflexo, margine crenulato, apice emarginato.

FABR. Piez. 374. 9. *Apis lagopoda* LINN. Fn. 1702. PANZ. Fn. 55. f. 7.

*) Cave ne mares et feminas, magnitudine et colore saepe valde discrepantes, pro diversis speciebus habeas.

Fem.: facie minus dense hirsuta, pedibus simplicibus, ventre rufo-hirto, abdomine supra plano (in viva), erigendo, ano non inflexo; sursum pungeus.

Anthophora rufiventris FABR. Piez. 378. 26.

Hab. in Lapponia sylvatica mens. Aug. passim; ad Kareuando et Kengis praesertim legi. (Lappon.-Blekingia passim, Scania rar.)

Mas et Fem. Inter majores, *Ape mellifica* parum brevior, sed paullo latior, utriusque obtusa. Antennae thorace breviores, filiformes, in femina distincte fractae. Abdomen thoracis fere longitudine, supra subconvexum, subovatum, antice transversim truncatum, segmentorum margine breviter et dense albo-pilosis; subtus in femina dense rufo-hirsutum. Alae fumato-hyalinae, oculo acutissime armato disco pilis minutissimis vestitae, apice punctulis impressae. Area costalis ultima ab apice alae sat longe remota. Areola magna, oblonga, inaequalis, basi dilatata, ibique aream specularem infra convexam, utrique aequaliter paulloque excedens. Pedes ut in diagnosi, femoribus anticis extus, praesertim in mare valde hirsutis.

2. A. fulviventris: nigra, griseo-hirsuta, abdominis segmentis margine concoloribus, area alarum speculari intra areolae basin inserta. ♂♀.

Mas: facie albo-villosa, pedibus anticis intus albo-pictis, tarsis parum dilatatis, albis, ano inflexo, margine apicali emarginato.

Fem.: facie minus dense griseo-hirsuta, pedibus simplicibus, ventre lana ferruginea.

FABR. Piez. 378. 27. ♀. *Apis fulviventris* PANZ. Fn. 56. f. 18. ♀.

Hab. in Lapponia cum praecedente rarius. (Lapp.-Ostrog., Gottland. freq.; in Scania nondum a me visa.)

Mas et Fem. Similis praecedenti, duplo minor; differt praeterea ab illa abdominis segmentis vix albo-marginatis, maris facie minus dense hirsuta, tibisque anticis parum dilatatis, ut et feminae lana ventris magis obscure fulva. Tibiae posticae non incrassatae. Reliqua ut in priori.

3. A. centuncularis: nigra, griseo- seu subcinereo-hirsuta, abdominis segmentis margine interrupte albo-marginatis, area alarum speculari intra areolae basin inserta. ♂♀.

Mas: facie albido-villosa, ano inflexo, segmento ultimo margine reflexo, integro.

Fem.: duplo major, facie minus dense griseo-hirsuta, ventre lana fulva.

FABR. Piez. 378. 25. ♀. *Apis centuncularis* LINN. Fn. Sv. 1687. ♀. PANZ. Fn. 55. f. 12. ♀. *Megachile centuncularis* LATR. Ins. 3. 383.

Hab. in Lapponia sylvatica rarissime; in terra nidos cylindricos e foliis plantarum formans tamquam centunculos, quos utrinque claudit. (Lappon.-Ostrogoth. freq. ibique nuperrime descripto modo nidificantem saepe vidi; Scan. pass.)

Mas et Fem. Femina magnitudine fere prioris, mas duplo minor. Femina feminae speciei praecedentis simillima, et vix differt nisi abdominis fasciis albis non integris, sed in medio interruptis. Mas autem a mare prioris, non solum magnitudine, ut dictum, duplo minori, verum etiam pedibus simplicibus nigris ut et segmenti analis margine reflexo integro (nec emarginato) aperte distinctus. Praeterea sat affines sunt hae duae species et in ceteris similes.

Sect. 2. Abdomen in utroque sexu dorso convexum. Mediae aut minores. (*Osmia* LATR.)

4. A. nigriventris: nigra, hirsutiae concolore, thoracis dorso abdominisque basi griseo-villosis, area alarum speculari intra areolae basin inserta (ventris lana in femina nigra). ♀.

Hab. in Lapponia rarissime; ad Bossekop Finmarkiae occidentalis die 4. Aug. unicum specimen inveni. (Lapponia Norvegica; in Gottlandia ad Sanda die 11. Jun. 1819 individuum alterum femineum hujus speciei inveni, operarium).

Fem. Anth. lagopoda duplo fere minor, *Anth. fulviventris* subaequalis, abdominis forma, hujus et pedum colore ut et insertione areae specularem distincta. Punctata, nigra. Caput parum pilosum, regione inter antenas, et occipite griseo-hirsutis. Antennae ut in antecedentibus, longitudine scilicet vix dimidii thoracis, udae subcompressae, extrorsum paululum crassiores. Thorax dorso et lateribus griseo-villosus. Abdomen thoracis longitudine vel illo paullo longius, dorso valde convexum, apice inflexo; punctulatum, nitidum; in medio parce nigro-pilosum, segmentis 1 et 2 non dorso griseo-villosis, et ano subcinereo-hirsuto; ventre toto pilis rigidis atris dense vestito; aculeo s. stylo punctorio (in individuo mortuo) exserto, erecto, rufo. Alae fumato-hyalinae, in medio fuscedine subtinetae, punctura, pilositate subtilibus, et nervorum directione ut in prioribus, at area speculari apice (versus areolam) paullo angustiori, nervo scilicet hujus areae antice s. interiori versus medium

baseos (nec prope angulum basalem areolae inserto). Pedes simplices, parce nigro-pilosi, femoribus anticis extus griseo-pilosis, tarsis anticis subtus breviter fulvo-hirsutis.

Not. Mas forte aliter coloratus, mihi ignotus.

5. A. bicornis: abdomine aeneo, nigra, supra rufo-hirto, area speculari intra areolae basin inserta. ♂♀.

Mas: minor, antennis thoracis longitudine, capite ierui, facie albido-villosa, thoracis antice parce griseo-, postice densius, abdominisque dorso rufo-hirsutis.

Apis rufa LINN. Fn. Sv. 1690. PANZ. Fn. 56. f. 10. *Anthoph. bicornis* FABR. Piez. 375. 16. var. ♂.

Fem.: duplo major, antennis thoracis paullo brevioribus, capite nigro-piloso, juxta basin maxillarum ad clypei latera corniculis duobus validis exsertis, compressis, ieruris, cornicis, nitidis nigris, nudis, latere superiori pilosis, longitudine hirsutis, dente infra ad basin obtuso, thoracis antice parcius nigro-fusco-hirto, postice densius, abdominisque dorso rufo-hirsutis, ventre tarsisque subtus, ferrugineo-hirsutissimis.

Anthophora bicornis FABR. Piez. 375. 16. *Apis bicornis* LINN. Fn. Sv. 1691. *Apis cornigera* PANZ. Fn. 55. Ross. Fn. Etrusc. 2. 177. 925.

Hab. etiam in Lapponia, ut mihi relatum est; ipse vero nec in Lapponia, nec in adjacenti Botnia boreali vidi hanc speciem, in Sueciae mediae et meridionalis hortis tempore vernali, Ornithogalo et Ranunculo Ficaria florentibus, valde frequentem, in copula saepe visam, et in foraminibus parietum atque truncorum arborum exsiccatarum nidificantem. (—? Gestricia; Uplandia passim; Ostrogothia-Scania vulgaris)

Mas et Fem. Mas mari *Anthoph. centuncularis* magnitudine subaequalis, interdum minor, plerumque brevior; femina suo mare duplo et ultra major. Corpus subaeneo-nigrum, punctatum, abdomine aeneo; hirsuties ut in diagnosi; ano in utroque sexu nigricante. Alae omnino ut in *Anth. centunculari*. Pedes simplices, griseo-pilosi, tarsorum articulo ultimo rufo.

6. A. inermis: brevis, atra, nigro-pilosa, thoracis dorso abdominisque basi dense fulvo-villosis, area speculari intra areolae basin inserta. ♀.

Hab. in Lapponia rarius; in ipso alpium Tornensium jugo d. 8—10. Jul. capta. (Lapponia; Gottlandia Sueciae ♂♀. rar.)

Fem. Individui masculi mediocribus prioris magnitudine subaequalis, paullo brevior, sed non angustior, unde magis obtusa videtur. Atra, subnitida, punctata. Antennae thorace dimidio breviores, structura ut in praecedentibus. Facies inermis, tota et occiput griseo- non dense villosa. Thorax subtus griseo-pilosus, lateribus et supra dense fulvo-villosus, villositate in illaesis pulchre subaeneo-nitida, praesertim in disco postico, metathorace in medio subnudo. Abdomen thoracis longitudine, convexum, subnudum seu pilis nigris parce tectum, segmento primo sat dense secundoque parce seu vix nisi lateribus griseo-fusco-hirsutis; ano inflexo, griseo-pubescente, ventre pilis brevibus rigidis atris dense tecto. Alae hyalinae, apice fuscedine subtinetae, uervis ut in *Anth. bicorni* directis. Pedes simplices, nigro- non dense pilosi, tarsis subtus griseo-hirsutis.

Not. Nidum, e cellulis 22 ovato-cylindricis in argilla rufo aggregatis, seu coagulatis constantem, sub lapide ad Kjellunge Gottlandiae d. 26. Jul. 1819 inveni. In his cellulis, quas omnes aperiebam, imagines seu individua utriusque sexus hujus certe speciei completa et exclusioni parata jacebant, scilicet individuum in singula cellula. In una vero harum cellularum specimen vivum et completum *Chrysis austriacae* FABR. deprehendebam^o). Mares femineus simillimi erant, at paullo minores, antennis paullo longioribus facie albido-villosa, thorace subtus pedibusque praesertim anticis griseo-pilosis, ano parum pubescente distincti. — Varietatem femineam hujus duplo majorem, facie pilis tantum panis nigris et griseis mixtis obsita, ano etiam nigro-pubescente, ad Lund et Fogelsaugs Scandiniae d. 10—15. Maj. 1823 vidi.

7. A. angustula: nigra, griseo-pilosa, abdomine supra subnudo, thoracis dorso griseo-fulvo-villosa, area alarum speculari intra areolae basin inserta. ♂♀.

Mas: antennae thoracis dimidio paullo longiores, facie et gula albido-villosa, occipite, thoracis lateribus pedibusque griseo-pilosis, ano ventrique subnudis.

Fem.: paullo major, antennis thoracis dimidio paullo brevioribus, capite parce piloso, pilis aliquot uigris et griseis mixtis in facie et occipite, thoracis lateribus pedibusque parce griseo-hirsutis, ano griseo-pubescente, ventre pilis brevibus rigidis atris sat dense tecto.

Hab. in Lapponia rarius; individua 2 mascula in arenosis ad ripam fluminis Tornensis prope Juckasjervi d. 24. Jan.,

^o) Individuum *Chrysis austriacae* in pupa *Odyneri* aperiente, nuper etiam ad Lund detexit saepius laudatus DAHLBOM.

unicumque femineum in monte subalpino Raschstind in insula Schierhoeve Nordlandiae septentrionalis d. 28. Jul. inveni. (Lapponia Suecica et Norvegica.)

Mas et Fem. Praecedenti vix brevior, sed multo angustior, *Anthophorae aeneae* (seu *Api aeneae* LINN.) statura subaequalis. Corpus punctatum. Abdomen sublaeve, nitidum, dorso convexum, subnudum, seu parcesime tantum in mare griseo-, in femina uigro-pilosum, segmento tamen primo, praesertim ad latera, distictius griseo-piloso. Alae ut in *Anthoph. nigriventri*. Reliqua ut in diagnosi.

Obs. *Anthoph. leporina* FABR., *A. globosa* FABR., *A. fronticornis* FABR., *A. aenea* FABR., BILLB. (cujus mas est *Apis aeneae* LINN. et femina *Apis caerulescens* LINN.), in floribus Sueciae inferioris frequenter visae, in Lapponia vel terris proximis a me frustra quaesitae.

58. Heriades. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 553. BILLB. *Chelostoma* LATR. *Anthophora* FABR. FALL. *Apis* LINN.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis, elongatum, angustum, cylindricum, undique punctatum, pubescens. Antennae thoracis dimidio parum longiores, filiformes, extrorsum vix crassiores, fractae; medio faciei insertae. Alae fere ut in *Anthophora*. Areola scilicet late subtrigona, nervo exteriori valde obliquo, area specularis angustior intra basin areolae ita inseritur, ut nervi hujus areae ab areolae angulis intervallo notabili distent (nec his angulis proxime adiaceant) Nervi quoque ex angulis areae specularis et areolae exterioribus excurrentes magis perspicui sunt, quam in genere prior, ad marginem usque alae fere producti. Pedes simplices non dense hirsuti. Tarsorum posticorum articulus primus non dilatatus. Color niger, abdominis incisuris saepius albo-ciliatis, et vix alia pictura. *Motu celer.* *Habitatio* in floribus; per partem sylvaticam Lapponiae; *nidificat* in foraminibus parietum et truncorum arborum vetustarum. *Differentia sexus* evidens; *mas*: facie dense hirsuta, antennis paullo longioribus, cylindricis, abdomine incurvato, ventre subnudo; a *femina*: facie parum pilosa, antennis brevioribus, extrorsum subcrassioribus, abdomine parum curvato, ventre pilis rigidis longis erectis vestito, mox differt. (Spec. Scand. 5 lustrare mihi contigit.)

1. H. truncorum: brevior, mandibulis mediocribus, nigra, abdominis segmentis margine albidociliatis. ♀♀.

Mas: facie dense griseo-hirsuta, abdomine valde incurvato, fornicato, ventre basi albidopiloso.

Anthophora truncorum FABR. Piez. 379. 29. *Hylaeus truncorum* PANZ. Fn. 64. f. 15. var. α.

Fem.: facie parce griseo-pilosa, mandibulis paullo longioribus, abdomine longiore, minus curvato, ano inflexo, non fornicato, ventre flavo-aureo-hirsutissimo; in copula.

Apis truncorum LINN. Fn. Sv. 1692 (sub qua plures species forsitan latent). *Hylaeus truncorum* PANZ. Fn. 64. f. 15. var. β.

Hab. in Lapponiae lignis antiquis rarius. (Lappon-Scand. pass. freq.)

Mas et Fem. In suo genere parva, circiter 4 lin. longa. Tota profunde punctata, nigra, parum nitida, griseo-parce pubescens. Antennae maris thoracis dimidii longitudine, feminae paullo breviores. Clypeus maris iuermis, feminae margine autico in medio in dentem brevem truncatum producto. Mandibulae apice bidentatae, maris mediocres, feminae paullo longiores, validiores. Abdomen dorso nudum, segmentorum margine conieune albo-ciliato; hae vero cilia in mare facile deteruntur, ad latera vero tenacius adhaerent, unde exstat varietas detrita, quam Illustr. a LINN. forte ante oculos habuit, cum descriptionem hujus speciei in Fauna dedisset. Anus inflexus, margine mutico. Alae fumato-hyalinae; nervis ordinariis ex arearum angulis excurrentibus subobsoletis. Pedes parum pilosi, tarsis posticis articulo primo praesertim in femina flavo-hirsutiori. Reliqua ut in diagnosi.

Obs. *Apis florissomnis* LINN. et *Apis maxillosa*, quae sexu sine dubio tantum differunt, huc generi associandae, a me quidem in Lapponia non inventae sunt; sed cum verisimillimum videtur, has Auctorum duas species, quae unicam nobis efficit, boreales et in terris Lapponiae adiacentibus frequentes, intra limites Lapponiae etiam habitare, in nostra Fauna illas desiderari nolui, quare earum descriptionem, ad unam speciem relata, hic afferre liceat!

2. H. maxillosa: longior, nigra, griseo-pubescens, abdominis segmentis margine albo-ciliatis. ♀♀.

Mas: densius flavo-griseo-pilosus, capite antice posticeque valde hirsutis, clypeo iuermi, mandibulis mediocribus, antennis dimidio

thoracis paullo longioribus, apice incurvatis, articulis mediis subtns nodosis, abdomine valde incurvo, ano profunde emarginato, obtuse bidentato, ventre fascia media pilis coudeusatis, segmento primo elevato, hiante.

Apis florissomnis LINN. Fn. Sv. 1703. *Hylaeus florissomnis* FABR. Piez. 319. 3. PANZ. Fn. 46. f. 13.

Fem.: forte hujus: parce griseo-pilosa, facie non dense hirsuta, mandibulis elongatis, validis, arcuatis, apice bidentato, latere interno hirsutis; clypeo antice in medio lamina elevata, truncata; autem capite parum longioribus, simplicibus, extrorsum crassioribus, rectis; abdomine parum incurvo, dorso nudo, nitido, segmentis margine distincte albo-ciliatis; ano subacuto, iuermi, ventre laeva albidu dense vestito, pedibus pubescentibus, tarsis posticis articulo primo subtus flavo-griseo-hirsutis.

Apis maxillosa LINN. Syst. Nat. 2. 954. 11. PANZ. Fn. 53. f. 17. *Hylaeus truncorum* var. β. *maxillosus* FABR. Piez. 379. 29.

Hab. . . . (Botnia-Scania vulgaris; mas in floribus Ranunculorum pernoctans. In copula haec species nondum a me visa.)

Coelioxys.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 557. FALL. BILLB. *Anthophora* FABR. *Apis* LINN. PANZ.

Corpus majoris magnitudinis, oblongum, postice acutum; totum nudiusculum, scabro-impresso-punctatum. Antennae thoracis dimidio parum longiores, cylindricae. Palpi biarticulati. Mandibulae angustae, acutae, dentatae. Oculi distincte hirsuti.* Scutellum utrinque spinosum. Abdomen trigono-conicum, supra planum, pedesque, subnuda, non polliniger. Alarum directio nervorum et arearum forma ut in *Anthophora*. Color corporis niger, abdominis incisuris albis. *Motu celer.* *Habitatio* in floribus, *nidificat* in arenosis. *Differentia sexus* e maris facie densius griseo-hirsuta, ano obtusiore, quadridentato, dentibus intermediis bifidis, et *feminae* facie parce pilosa, ano acuminato, hiante, aculeum aperiente, mox colligitur. (Spec. Scand. 2, quarum altera ano obtuso, submutico, dente inferiori emarginato, a C. FALLÉN neutrum esse creditur).

1. C. conica: nigra, antice parum griseo-pubescens, abdominis segmentis margine aut integre aut interrupte albidociliatis. ♀♀.

Anthophora conica FABR. Piez. 380. 33. ♀. (scutello immemuto mutico descripto). *Apis conica* LINN. Fn. Sv. 1705. ♀. *Anthophora 4-dentata* FABR. Piez. 379. 32. ♂. *Apis 4-dentata* PANZ. Fn. 55. f. 13. ♂. *Apis bidentata* PANZ. Fn. 59. f. 7. ♀.

Hab. . . . Inter limitem Lapponiae hactenus non detecta, quantum novi, in reliqua Scandinavia mensib. Jul. sat vulgaris.

Anthidium.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 558. FALL. FABR. PANZ. BILLB. *Apis* LINN.

Genus, corpore majore, antennis thorace brevioribus, filiformibus, palpis uniarticulatis, mandibulis apice sexdentatis, scutello margine postico subproducto, subemarginato, abdomine ad basin late transverse truncato, supra convexo, incurvo, in masculis saepe fasciculatim hirsuto, et postice spinoso, in feminis subtus hirsuto, pollinifero; tarsis villosis; alarum areis fere ut in *Anthophora*, distinctum, duas continet species Sueciae, quarum nullam in Lapponia inveni. — Altera vero (*Apis manicata* LINN.) seu *Anthid. manicatum*: nigrum, griseo-hirtum, ore, abdominis maculis lateralibus tiliarumque anteriorum apice flavis. ♂♀.

In floribus Labiatarum habitans, in terris Scandinaviae borealibus sat longe procedit. Moribus singularibus et volatu peculiari a reliquis Hymenopteris vel e longinquo vel statim dignoscitur: femina scilicet suspensa in aëre ante florem, prius quam ei insideat, et velocissime inde fugiens, *Bombylum* mentitur.

* Exemplum in Hymenopteris rarissimum, in Dipterorum *Muscis* et *Tachinis* frequens.

Eucera.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 566. FABR. FALL. PANZ.
Apis LINN.

Corpus majoris magnitudinis, oblongum, obtusum, punctulatum, hirsutum. Mandibulae truncatae. Palpi 6-articulati. Antennae filiformes, in mare longitudine corporis, in femina thoracis dimidio parum longiores. Ocelli in linea transversa recta dispositi. Oculi nudi. Abdomen ovatum, nudiusculum, basi pilosum, feminae non pollinigerum. Alae fere ut in *Anthophora*, at nervo exteriori areolae subangulato (nec arcuatim curvato). Pedes distincte pilosi et hirsuti. *Color* corporis niger, hirsutiae fulva aut grisea. *Motu* celer. *Habitatio* in floribus. *Differentia sexus* evidens; *mas*: antennis longitudine corporis, clypeo albo, abdomine subconvexo, pedibus anticis femoribus extus longe pilosis, posterioribus totis aequaliter hirtis, tarsis posticis articulo primo subtus densius fulvo-hirsutis, ungulis omnibus apice duplicatis; *femina* paullo major, robustior, antennis thoracis dimidio vix longioribus, clypeo nigricante, abdomine dorso denudato, subdepresso, apice fasciis pilosis, pedibus pubescentibus, anticis femoribus extus longe pilosis, posterioribus tibiis tarsorumque articulo primo hirsutissimis, pollinigeris. (Spec. Scand. 3.)

Obs. Licet nullae mihi in Lapponiis propriis obviae fuerint hujus generis species, quarum duae saltem, scil. *C. longicornis* et *linguaria* in reliqua Scandinavia sat frequenter occurrunt, tamen omnium trium diagnosis hic afferre juvat, ne laevis saltem earum cognitio in nostro libro desideretur, si etiam in terris arcticis una alterave olim detegeretur. Sunt igitur:

1. E. longicornis: nigra, thorace griseo-fulvo-hirsuto. ♂♀. FABR. Piez. 352. 73. ♂ PANZ. Fn. 64. f. 21. ♂. *Apis longicornis* LINN. Fn. Sv. 1654. ♂. *Apis tuberculata* FABR. Ent. Syst. 2. 334. 84. ♀ PANZ. Fn. 78. f. 19. ♀.

Mas et *Fem.* Magnitudo et statura *Apis mellificae*, antennis, oculis, alarum areis, et oeconomia, distincta.

2. E. linguaria: nigra, thorace griseo-cinereo-hirsuto. ♂♀. FABR. Piez. 353. 6. ♂ PANZ. Fn. 64. f. 22. ♂. *Mas* et *Fem.* Simillima praecedenti, colore hirsutiae excepto.

3. E. tumulorum: nigra, thorace nigro-hirsuto, mandibulis pedibusque flavis. ♂? FABR. Piez. 353. 3. *Apis tumulorum* LINN. Fn. Sv. 1685. et H. Gottlandic. p. 336.

Hab. in ipsis antiquissimis tumulis sepulchralibus, in insula Wisingsöe in lacu Wetter: teste Illustr. A LINNÉ, mihi ignota.

„Magnitudo dimidiae Muscae domesticae. Antennae filiformes, corporis fere longitudine, subtus pallidiores“ LINN. l. c. An hujus generis? An *Hylaeus* (*Halictus*) *flavipes* ♂. FABR.?

°° Areola alarum gemina.

A. Apiariae solitariae; mares et feminae tantum, neutra nulla. Thorax scabro-punctatus. Scutellum bituberculatum. Antennae thorace parum breviores, subtractae (in mortuis subrectae). Abdomen glabrum. *Nomadinae* FALL.

59. Nomada. FABR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 561. FALL. FABR. PANZ.
Apis LINN.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis, ovato-oblongum, punctatum. Thorax pubescens. Antennae filiformes, vix thoracis longitudine, maris 13-, feminae 12-articulatae, articulo secundo brevi, in mare brevissimo. Scutellum tuberculatum, metathoracem convexum haud excedens. Abdomen ovale, nudum. Pedes nudiusculi s. parum pubescentes, tibiis versus apicem sublateribus, extus spinulosis. Tarsorum posticorum articulus primus subaeque latus. Alae praesertim margine infuscae. Area costalis ultima sat longe ab apice alae remota. Areolae geminae exterior et interior subaequales, subtrapeziformes. Area specularis ita inseritur, ut singulus nervulus fere in medio baseos singulae areolae excipiat. Nervi duo ordinarii infra angulum arearum excurrentes, obsoleti, vix nisi ad basin suam perspicui. *Color* in rufum vel ferrugineum facile migrans, pictura flava, fasciata (in abdomine), vel punctata (in scutello). *Motu* agilis. *Habitatio* in floribus, in terra arida saepe insidens, ibique ad

fossas nidos construunt; per partem sylvaticam Lapponiae. Pollen e floribus non colligunt imagines, mel eorum tantum appetentes. *Differentia sexus* praeter indicatum antennarum articulo numerum diversum, in maris alarum articulo secundo brevissimo, retracto, *feminae* brevi, ut et interdum colore, inveniendi. Aculeus feminarum capillaris, sursum pungens. Individua rarissime in copula deprehenduntur. (Spec. Scand. 14 mihi cognitae.)

1. N. borealis: pubescens nigra, ore, antennarum flagello, alarum squamula, tuberculo ante alas, scutello pedibusque ferrugineis, his basi nigris, abdomine nudo, rufo, basi segmentorumque margine nigricantibus, fasciis 4 flavis, duabus anticis late interruptis. ♀.

Hab. in terra locis arenosis, sylvaticis Lapponiae Tornensis, mens. Jun. — Jul. passim; ad Kengis, Wittangi et Juckasjervi frequenter; ad Karungi et Haparanda jam d. 20—27. Maj. vidi. (Lapponia—Botnia borealis.)

Fem. Magnitudo et affinitas *Nomadae ruficornis* FABR. at distincta. Differt praecipue: a *N. Solidaginis* et *rufipede*: antennarum flagello rufo (nec nigro); a *N. ruficorni* et *interrupta*: scutello rufo (nec flavo-bipunctato); a *N. flava*, *Roberjeotiana* et *germanica*: abdominis pictura; a *N. minuta*: magnitudine majori. Caput punctatum, parce pilosum, nigrum, clypei margine sursum mandibulisque ferrugineis. Antennae thorace paullo breviores, validae, subaequaliter crassae, ferrugineae, nuda, articulo primo longiori cylindrico secundoque brevissimo, nigris, pilosis, illo subtus plerumque macula basi et apice rufis. Thorax punctatus, fusco-pubescent, niger, scutello obscure rufo. Punctum collosum ante alas laevissimum, nitidum, ferrugineum, circulo ciliarum griseum basi cinctum. Abdomen thorace paullo longius, nitidum, laeve, seu subtilissime tantum punctulatum, supra glabrum, segmentis 1mo basi nigro, medio fascia rufa, margine apicali uigricante; 2do rufo, macula laterali magna transversim ovata, flava, et margine apicali uigricante; 3tio rufo, macula utrinque transversa plerumque angusta, rarius rotundata, flava, et margine apicali nigricante; 4to basi nigro, medio fascia utrinque abbreviata, flava, et margine apicali rufo; 5to rufo aut fusco, macula apice magna, flava; ventre nigro, fasciis rufis, udo, pilis quibusdam series quatuor transversas formantibus. Alae fuscae, lunula versus apicem hyalina, squamula (tegula) distincta, rufa; areolae geminae exterior basi dilatata, interior subquadrata; at arca specularis ita inseritur, ut utrumque insertionis punctum ad areolae nervulum medium et anteriorem propius accedat. Pedes pubescentes, tibiis tarsisque praesertim latere exteriori distincte rigide pilosis seu subspinulosis, toti rufi, coxis, trochanteribus femorumque imprimis posticorum basi late, nigris.

N. t. Difficultas species hujus generis inter se valde affines discernendi, veniam dabit prolixae descriptioni.

2. N. ochrostoma: pubescens nigra, ore, antennis, orbita oculorum, alarum squamula, tuberculo ante alas, thoracis lineis dorsalibus, scutello pedibusque, ferrugineis, his basi nigris, abdomine nudo, rufo, petiolo basi nigro, segmentis margine fuscis, fasciisque 4 flavis, duabus anticis late interruptis. ♀.

Var. a. ♀. fascia abdominis secunda parva punctiformi.

DALM. in litteris. *N. ruficornis* PANZ. Fn. 55. f. 18. (nec FABR. eadem). Sub nomine *N. lateralis* PANZ. individua similia in Collectione Cel. FALL. vidi.

Var. b. ♀. fascia abdominis secunda obsoleta, vix ulla.

Hab. cum priori in Lapponia, rarius; varietat. b. in silva acerosa ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 26. Jun. inveni. (Lappon.; Uplandia, Gottland.—Scan. var. a. pass.)

Fem. Valde affinis et similis priori, plerumque paullo minor, *N. flavae* et *rufipedi* FABR. aequalis. A praecedente praecipue differt, clypei margine latius rufo, orbita oculorum ferruginea, antennarum scapo supra tantum nigro, thoracis dorso rufo-lineato, abdominis segmentorum margine parum infusato, alarum disco latius hyalino, ut et trochanteribus pedum rufis. Caput parum pilosum, punctatum. Orbita oculorum magis vel minus anguste rufa. Scapus antennarum pilosus, supra aut totus aut apice niger. Thorax subpubescens s. subnudus (detritus), dorso lineis 4 magis vel minus distinctis rufis, collaris margine et maculis pectoralibus interdum etiam rufescentibus. Abdomen fere totum rufum, petiolo basi atro, segmentorum margine apicali plus minus infusato; fasciae flavae ut in priori, sed secunda aut minor aut omnino deficiens, et tertia interdum in medio interrupta. Vertex rufus, fasciis nigris, angustis. Alae hyalinae, margine apicali fusco, nervis ut in priori, at areolae exterioris basi minus dilatata, et areae speculari ita inserta, ut nervulus medius areolae ab utroque insertionis puncto fere aequaliter distet. Pedes rufi, coxis et femorum basi inaequaliter nigris. Reliqua ut in antecedente.

3. N. obscura: pubescens nigra, clypeo concolore, mandibulis, antennarum flagello, alarum squamula, tuberculo ante

alas, scutelli punctis 2, pedibusque, ferrugineis, his basi nigris, abdomine nudo, rufo, fasciis 4 flavo-albis, duabus auticis late interruptis. ♀.

Hab. cum prioribus rarissime, duo tantum specimina ad Wittangi d. 17. Jun., unicumque ad Kengis d. 27. Maj. inveni. (Lapp. - Botn. boreal. rariss.)

Fem. Priori iterum paullo minor, et a ceteris hujus generis mihi cognitis distincta. Affinitas et similitudo *N. borealis*, a qua tamen, praeter magnitudinem duplo minorem, differt etiam clypeo toto nigro (nec margine rufo), scutello punctis 2 (nec linea conitona) rufis, et abdomine in fundo nigricante (nec ferruginante). Caput et thorax ut in *Nom. boreali*, margine collaris interdum rufo-maculato. Abdomen laeve, nudum, uigum, disco interdum nigro-fusco, fasciis flavo-albidis, ut in *N. boreali* constructis; venter uiger, fasciis 2 angustis, abbreviatis, flavis. Variat etiam abdominis dorso primo segmento rufo-maculato. — Alae, pedes et reliqua ut in *N. boreali*, areolae exterioris basi tantum minus dilatata.

Obs. Species reliquas Scandinaviae indigenas, scilicet: *Nom. ruficornem* FABR. (*Apem ruficornem* LINN.), *N. flavam* FABR. PANZ., *N. striatam* FABR. BILLB., *N. rufipedem* FABR., *N. Roberjotianam* FABR., *N. Solidaginis* FABR., *N. Fabricianam* FABR. (*Apem Fabricianam* LINN.), *N. cingulatam* FABR. *N. germanicam* FABR. PANZ., *N. minutam* FABR. (*N. furvam* PANZ.) etc. in Lappouia frustra quaesivi.

Epeolus.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 563. FALL. FABR. *Apis* LINN.

Genus, alis, habitu, moribus *Nomadae* simile, scutello metathoracem truncatum excedente, abdomineque conico distinctum, unicam sub se comprehendit speciem Scandinavicam, scil. *Epeol. variegatum* FABR. seu *Apem variegatum* LINN., quae in Ericetis areosis Sueciae mediae in copula passim frequenter occurrit, in Laponia forte hospes.

Megilla.

FABR. Piez. gen. 63. FALL. *Apis* LINN. PANZ.

Corpus majoris magnitudinis, oblongo-ovale, valde obtusum, hirsutum. Instrumenta cibaria fere ut in *Anthophora*. Clypeus aequalis, subconvexus. Oculi nudi. Antennae thoracis dimidio parum longiores, filiformes aut extrorsum subcrassiores. Abdomen ovatum, in femina non pollinigerum. Alarum area costalis ab apice alae longe remota, parum ultra areolam extensa. Areolae geminae exterior et interior subaequaliter magnae, subquadratae, nervo extimo arcuato aut obtuse angulato; cum nervo areae specularis alter s. interior in medio baseos areolae interioris insertus. Nervi autem duo ordinarii infra angulos arearum excurrentes, in affinibus generibus plerumque obsoleti, in hoc omnino nulli. Pedes pilosi. **Color** niger, hirsutiae saepe grisea. **Motu** valde agilis, volat celerime. **Habitatio** in floribus libentissime labiatis, aromaticis, ex. gr. in Lavandula, Hyssopo, Salvia etc. sub terra arenosa nidificans. **Differentia sexus**; **mas**: clypeo saepe albo-maculato, abdomine convexo, piloso, ano inflexo, pedibus aequaliter, laud dense pilosis, femoribus intermediis vel posticis plerumque crassioribus, a femina: clypeo non colorato, abdomine subdepresso, subdenudato, aculeo sursum pungente, pedibus posterioribus femoribus simplicibus, tibiis tarsisque extus hirsutissimis, pollinigeris dignoscitur. (Spec. Scand. 6 in museo adsunt; in his: *Megilla Acereorum* FABR. (an *Apis Acereorum* LINN. et *Apis retusa* LINN.?), *M. 4-maculata* FABR., *M. Haerthana* KIRB., *Apis Dumetorum* PANZ., *Lasius Salviae* PANZ.)

Obs. Quamquam nulla specierum jam enumeratarum ut Laponiae incola haecenus cognita est, tamen generis descriptionem in Fanna hac Lectoribus desiderari nolui, cum mihi probabile videatur unam vel alteram earum olim esse detegendam etiam in terris arcticis.

B. Apiariae societates incuntes; Masculi, feminae et neutra. Thorax (villositate detrata) subtiliter punctulatus. Scutellum rotundatum, aequale. Antennae thorace paullo breviores, distincte fractae. Abdomen villosum aut hirsutum.

60. Bombus. FABR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 573. FABR. PANZ. FALL. *Apis* LINN.

Corpus aut maximum aut majoris magnitudinis, late ovatum, hirsutissimum. Caput parvum, thoracis dorso elevato, convexo humilior. Os lingua elongata. Mandibulae dorso sulcato aut striato. Clypeus inaequalis. Oculi elongati, parum exserti, nudi. Ocelli in linea transversa recta dispositi. Antennae thorace paullo breviores, filiformes, fractae. Alarum area costalis ultima lanceolata, ab apice alae remota, at ultra areolam distincte extensa. Areolae geminae exterior et interior subaequaliter magnae, irregulares, illa trapeziformis, haec angulo interiori dilatato. Area specularis ad insertionem latissima. Nervi duo ex angulis arearum excurrentes valde obsoleti. Tibiae apice bicalcaratae, posteriores cum articulo tarsorum primo dilatatae, retro-compresae, longe ciliatae. **Color** niger, hirsutiae in fascias versicolores saepe disposita. **Motu** agilis, volat cum susurru. Saliceta Laponiae, alioquin deserta et mortua, sono bombilante viva et laeta tempore aestivali copia individuum facit. **Habitatio** in floribus praesertim Salicum, Gei nivalis, etc. per omnes regiones Laponiae, ipsas alpes nivales non reformidans, mel sedulo colligens; individua frequenter occurrunt. Gregarius in terra, in acervis lapidum, sub radicibus arborum, ut et sub muscis nidificat, cellulis aggregatis, monothalamis succo mellino albidioribus repletis. — **Sexus triplex** ad tempus adgregatus. **Differunt**: **mas** medius, antennis longitudine fere thoracis, mandibulis parvis, ad apicem angustioribus, bidentatis, barbatis, tibiis tarsorumque articulo primo minus dilatatis; **femina** maxima, antennis longitudine dimidii thoracis, mandibulis cochleariformibus, apice rotundatis, 4-dentatis, tibiis posticis tarsorumque articulo primo extus distincte dilatatis, hoc angulo basali producto, aculeo ani retractili, valde pungente; **neuter** (femina abortiva) minimus (mare saepe duplo, femina triplo aut quadruplo minor), antennis, mandibulis et pedibus ut in femina. (Spec. Scand. 31 in Museo meo numerantur, pleraeque ad omnem sexum determinatae, in pratis floriferis, et in horticulis Sueciae mediae et meridionalis plantis aromaticis et Ribibus collectae.)

Subdiv. 1. Thoracis hirsuties tota nigra.

1. B. lapidarius: hirsutus ater, abdominis segmentis tribus analibus fulvis, alis hyalinis. ♂. ♀. ♀.

FABR. Piez. 347. 25. ♀. Ejsdem var. quadruplo minor. ♀. *Apis lapidaria* LINN. Fn. Sv. 1712. ♀.

Hab. in Laponia, Collect. D. D. KOLSTRÖM et DEUTSCH. — Nidificat in lapidum acervis, copiose (in Suecia temperiori) mellificans. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas, Fem. et Neuter. Femina magna, circiter 8 lin. longa, mas et neuter subaequales, triplo aut quadruplo minores femina. Totus uiger et nigro-hirsutus excepto aug. in mare luteo-flavo, in femina et neutro fulvo.

2. B. alpinus: hirsutus ater, abdomine basi anguste nigro, alis fumatis, apice hyalinis. ♀. ♀.

Var. a. ♀. ♀. hirsutiae abdominis fulva.

FABR. Piez. 343. ♀. AHRENS. Fn. Europ. Fasc. 10. Tab. 17 (alis justo fuscioribus). *Apis alpina* LINN. Fn. Sv. 1719. ♀.

Var. b. ♀. hirsutiae abdominis flava.

BILLB. Enum. Ins. p. 111. forte? (e nudo catalogo non nisi conjiciens Synonymiam Clar. auctoris afferre possum.)

Hab. in floribus praesertim Salicem variarum in Laponia sylvatica Tornensi et Lulensi sat vulgaris; ad Juckaservi tiequens, a die 21. Jun. usque ad 13. Aug. quotidie fere visus. — Adscendit etiam in alpes et in summo alpium jugo parce lectus. Deprehenditur quoque in solitariis alpiis, ex. gr. ad Finkrog et in Lyngentind Nordlandiae septentrionalis, nec non in Jockelsfjell Finmarkiae occidentalis captus. Inter Alten et Kautokeino Finmarkiae versus autumnum non nisi rarissime lectus. — Var. a. frequentior et in Laponia sylvatica Suecica plerumque occurrit; varietas vero b. vix nisi in alpiis nivaltibus Norvegiae et in summo jugo legitur. (Lapponia et Norvegia et Suecica; vix extra.)

Fem et Neuter. Magnitudo praecedentis, interdum paullo minor, secundum sexum pari modo varians. Totus nigro-hirsutus, abdomine aut luteo-seu fulvo aut flavescenti hirsuto, abdominis segmento primo nigro. Alae fuscedine tinctae (non vero nigricantes ut in figura AHRENSII), apice ultra arcus magis hyalinae. — Variat etiam rarius thoracis summo margine antico et postico griseo-hirsuto.

*) Succus mellificans, quem conficiunt *Bombi* colore pallidior et sapore mitiore differt ab illo, quem praeparant *Apes mellificae*.

3. B. soroeensis: hirsutus ater, abdominis apice late albo, alis fumato-hyalinis. ♀.

FABR. Piez. 345. 10. BILLB. Enum. Ins. p. III. var. a. et b. (varietate b. mihi ignota). *Apis Soroeensis* PANZ. Fn. 7. f. II. ♀. (*Bombus neuter* FABR. Piez. 347. 24. et *Apis neutra* PANZ. Fn. 83. f. 18. est forte mas aut neutrum hujus.) Hab. in Lapponia D. DE PAYKULL. mihi ibi non obvius. (Lappon.; Ostrogoth. rarissime; Dania.)

Fem. Magitudo priorum. Totus uigro-hirsutus. In majoribus individuis interdum thorax antice fascia interrupta augusta, scutellumque, obsoletissime flava. Abdominis segmenta 3 basalia etiam uigra, reliqua albo-hirta, Alae parum infuscatae.

Obs. *Bomb. rupestris* FABR. ater; abdominis segmentis duobus analibus fulvis, alis uigricantibus. ♀; *B. lapidario* fere maior, magis elongatus;

B. subterraneus FABR., LINN., ater, abdominis segmentis 4 ultimis fulvo-griseis, alis hyalinis, areolae geminae exterioris et areae specularis nervis exterioribus oppositis subcoeuntibus. ♀? Magitudinis *B. lapidarii* ♀; et

B. Cryptarum FABR. (*B. interruptus* ILLIG.), ater, abdominis basi cingulo flavo, ano albo, alis subhyalinis ♀. Magitudine *B. lapidarii*; in Suecia inferiori passim frequenter, in Lapponia mihi non obvi fuerunt.

Subdiv. 2. Thoracis hirsuties aut nigra, flavo-fasciata; aut flava vel fulva, uigro-fasciata.

4. B. terrestris: hirsutus ater, thoracis antice fascia, abdominisque basi cingulo, flavis, ano albo, alis fumato-hyalinis. ♂. ♀. ♀.

FABR. Piez. 343. 4. ♀. ♀. *Apis terrestris* LINN. Fn. 1709. ♀. PANZ. Fn. 1. 16. ♀. (thoracis abdominisque fasciis colore nimis luteo, alisque nimis obscuris.)

Hab. in Lapponia sylvaticae floribus d. 14. Jun. — 15. Aug. haud infrequens. Ad Wittangi et Karesuando Lapponiae Tornensis praesertim reperi. In inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae illum frustra quaesivi. Ad Luleå et Torneå jam d. 8—20. Maj. femina visa. Neutra ad Muonioniska etiam d. 17. Aug. vidi. Sub terra profunde nidificat, mel copiose colligens. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas, Fem. et Neuter. Inter majores hujus generis, *B. lapidario* aequalis, magnitudine secundum sexum pari modo varians. Nigro-hirsutus. Thorax fascia antica lata, integra, flava, et abdomen segmento secundo seu cingulo intrabasali ejusdem coloris. Anus latus, albo-hirtus. Tarsi articulis ultimis fuscis. Alae fumato-hyalinae.

5. B. Arbustorum: hirsutus ater, thorace fascia antica flava integra, ano late luteo, alis hyalinis. ♂. ♀. ♀.

FABR. Piez. 347. 23. certe. *Apis pratorum* LINN. Fn. Sv. 1711. forte. *Bremus truncorum* PANZ. Fn. 85. 21. ♀. certe. (Sub nomine *B. Burellanus* ♂ a D. DALMAN etiam mihi olim missus.)

Hab. in Lapponia forte rarissime, in Collectionibus borealibus ut incolam Lapponiae tantum vidi. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas, Fem. et Neuter. Femina mari *B. lapidarii* magnitudine subaequalis, mas paullo, et neuter duplo, minores. **Mas:** breviter ovatus, antennis longitudine thoracis, niger, facie infra antennarum flavo-hirsuta, pilis aliquot nigris vel fuscis immixtis, occipite et thorace antice late, plerumque uddique, flavo-hirsutus, hoc interdum subtus uigro; pilis aliquot pallidis in scutello, ano fulvo; **Femina:** paullo longior, antennis thoracis dimidio parum longioribus; nigra, facie infra antennarum flavo-vel albo-hirsuta; thorace antice late, saepissime uddique, flavo-vel griseo-hirto, flavelline tamen minus vivida quam in mare; pilis aliquot pallidis in scutello; abdominis apice latius fulvo quam in mare; **Neuter:** feminae similis, duplo minor, capite fere toto uigro, ano minus late rubro.

6. B. ephippium: hirsutus ater, thorace antice fascia intramarginali flava, utrinque abbreviata, ano luteo, alis hyalinis, apice subinfuscatis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi, rarissime; in floribus Salicis ad Juckasjervi d. 21. Jun. 1821 inveni. (Lapponia; Scania ad Lund d. 17. April. 1830 specimen femineum lapponico simillimum quoque detegere mihi contigit.)

Fem. Statura maris praecedentis, at duplo major. Priori speciei affinis et similis, sed vere distinctus. Totus nigro-hirsutus. Os infra clypeum ferrugineo-pilosum. Thorax antice fascia in medio latiori, utrinque attenuata, ad latus parum infra humeros extensa, sulphureo-flava, marginem anticum totum fere usque ad medium thoracis dorsum occupante, relicta tantum fascia tenui circa collum, uigro-hirsuta. Anus luteus, minus tamen late, quam in praecedente. Alae hyalinae, apice extra areas determinate subinfuscatae nervis validioribus quam in priori.

Not. Vix hic est *Apis pratorum* LINNAEI. Diagnos. et descriptio hujus *A. pratorum* ab Illustr. Viro in Fauna Suecica data, brevis atque insufficiens et in hunc et in praecedentem fere aequo jure quadrat. Frequentia vero *Bombi arbustorum* affirmat cum esse ipsum, quem LINN. aute oculos habuit, suam speciem descripturus. *Bombus ephippium* vix ante nostra tempora detectus fuit, in Collectionibus Suecicis, quas vidi, saltem hospes.

7. B. nivalis: hirsutus niger, thorace antice posticeque, abdominisque basi, flavo-griseis, ano late griseo-albo, alis fumato-hyalinis. ♀.

Hab. in alpinis nivalibus circa insigne lacum Tornensem (Torneåträsk) et in summo alpium Tornensium jugo, rarius; d. 8—12. Jul. captus. (Lapponia.)

Fem. Affinis *B. ruderalis* ejusque pictura, at fere paullo major, colore flavo-seu subluteo magis in griseum vergente, et fascia abdominis uigra non tam lata ac in illo, distinctus, nec cohabitavit. Hirtus, niger. Thoracis dorsum flavo-griseum; fascia collaris angustissima et alia in medio intra alas latissima, nigra. Abdomen segmento 1 et 2 griseis, 3 determinate nigro-fusciato, reliquis griseo-albidis. Pedes toti et corpus subtus, nigra. Alae fumato-hyalinae, ad costam praesertim infuscatae.

8. B. autumnalis: hirsutus flavo-griseus, thorace fascia media abdominisque segmento secundo, nigris, ano albido, alis subhyalinis. ♀. ♀.

FABR. Piez. 352. 47. forte hujus varietas.

Hab. in Lapponia passim, d. 27. Jul. — 22. Aug. captus. Minora individua, quae neutra esse credo, in monte subalpino Tennberg et prope Schiervoe Nordlandiae, in graminosis ad Bossekop Finmarkiae, et ad Karesuando Lapponiae Tornensis legi; specimina vero his majora, quae femina existimo, ad Kengis et Muonioniska praesertim vidi. (Lappon.-Ostrogoth.; Scan. pass.)

Fem.? et *Neuter* forte ad eandem speciem referenda. Femina *Bomb. lapidarii* mare parum major, neuter duplo et ultra minor. Affinis priori, differt praeter magnitudinem minorem, hirsuties magis flavo-grisea (nec lutescenti), fascia nigra abdominis aliter locata, et abdomine subtus subalbido-piloso. Femina affinis etiam videtur *B. sylvarum* et *veterano*, sed differt ab illo, ano griseo-scente (nec rubro), et ab hoc, tarsis nigris (nec testaceis).

Femina. Caput nigrum, vertex flavo-piloso. Thorax antice posticeque griseo-flavus, fascia media nigra. Abdomen pariter flavo-griseo-hirsutum, segmento secundo fusco vel uigricante, ano summo apice griseo-rubro. Pedes nigri, fusco-pilosi, tiliis et tarsis sordide ferrugineo-hirsutis. Venter uiger, fusco-pilosus. *Neuter* similibus feminae descriptae, triplo minor, hirsuties thoracis magis flava, abdominis magis albida, ano non rufescente, nec tarsis ferrugineo-hirtis. — A specie Fabriciana igitur haec nostra paullo discrepat; an ob clima severius? An species nova?

9. B. tricolor: hirsutus niger, supra flavus, thoracis fascia media abdominisque cingulo medio rubro-terminato, nigris, ano albido, alis hyalinis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Karesuando d. 15. Aug. unicum individuum inveni. (Lapponia Suecica sylvatica.)

Fem. *B. Arbustorum* paullo major, *B. ephippium* aequalis. Similis *B. hortorum* LINN. et *B. sylvarum* LINN., sed differt ab illo, fascia abdominis nigra, rubro-terminata (nec simpliciter nigra), et ab hoc, ano albo (nec rubro). Hirtus, uiger. Thorax dorso flavus, fascia inter alas infra (versus scutellum) dilatata, nigra. Abdominis segmenta 1 et 2 flava, 3 fascia determinate nigra, infra rubro-vel luteo-indeterminate et anguste terminata; reliqua segmenta alba. Alae hyalinae, costa parum infuscata.

10. B. lapponicus: hirsutus niger, thoracis dorso flavo, fascia media atra, abdomine rufo, ano flavicante, alis fumato-hyalinis. ♂. ♀. ♀.

Var. a. ♂. ♀. ♀. abdomine supra toto rubro, ano flavicante.

FABR. Piez. 345. II. ♀. AHRENS. Fn. Europ. fasc. 10. Tab. 18. ♀.

Var. b. ♀. abdomine supra rubro, segmento 1mo basi nigro, ano sordide flavicante.

Hab. in floribus Salicum, in Lapponia Tornensi, vulgaris; ad Wittangi et Juckasjervi d. 16—29. Jun. inprimis frequenter legi. — Deprehenditur quoque in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae passim, ex. gr. in insula Schiervoe et ad Alten, ubi individua neutra in graminosis d. 27. Jul. — 5. Aug. inveni. (Lapponia, quae, uti sedes Salicum, ita etiam Bomborum patria videtur.)

Mas, Fem. et Neuter. Inter majores, *B. lapidario* et *alpino* tamen paullo minor; secundum sexum solito modo varians. Caput totum nigrum. Thorax dorso flavus, fascia inter alas, iu mare angusta, in femina et neutro, latiori, uigra. Rarius occurrunt individua thoracis dorso nigro, margine tantum antice anguste

et scutello, flavis. Abdomen supra fulvum, apice indeterminate flavicante; in varietate b. segmentum primum basi nigrum. Alae hyalinae, parum infuscae. Pedes toti, et corpus subtus, nigra.

11. B. hyperboreus: hirsutus ater, supra fulvus, thoracis fascia media abdominisque apice nigris, alis fusco-hyalinis. ♀.

SCHÖNH. Act. Hohn. Anno 1809. p. 57. T. 3. f. 2. (abdomine in medio justo latiori.)

Hab. in Lapponia rarissime, ibique duo tantum individua, quantum novi, collecta; unum scilicet in Lapponia Tornensis ad Enontekis, a D. GRAPE, teste D. SCHÖNHERR, et alterum a me in alpe Jockelfjell ad Alteidet Finmarkiae occidentalis d. 31. Jul. 1821, inventum.

Fem. Maximus nostratum hujus generis. Statura linearis *B. rustris*, sed adhuc fere longior. Species pulchra et distincta. Hirsutus. Caput totum nigrum. Thorax supra fulvus, fascia inter alas transversa, medioeriter lata, lineari, determinata, nigra. Abdomen thorace fere duplo longius ejusque latitudine, lineare, versus apicem sensim acuminatum; nigrum, segmento primo et secundo supra fulvis. Alae fumato-hyalinae, ad costam fusciores, nervis validis. Corpus subtus totum, et pedes, nigra, tarsis in nostro individo concoloribus, nec ut in specimine SCHÖNHERRI rufis.

Obs. B. ruderatus FABR.: hirsutus ater, thorace flavo, fascia media lata nigra, abdominis basi cingulo flavo, ano albo, alis hyalinis, apice subinfuscatas, ♂. ♀. Magnitud. *B. terrestris*; *B. hortorum* FABR. LINN.: hirsutus ater, thoracis antice abdominisque basi, flavis, ano albo. ♀. *B. ruderato* paullo minor; *B. equestris* FABR. BILLH.: hirsutus flavus, capite thoracisque fascia lata, media, inter alas, abdomine subtus pedibusque atris. Magnitud. *B. hortorum*, mihi ignotus;

B. sylvarum FABR. LINN.: hirsutus griseus, thoracis fascia media nigra, ano rubro ♂. ♀. *B. terrestris* duplo minor; frequens; *B. pratorum* FABR. (*Apis fragrans* FALL.): hirsutus griseo-flavus, capite, thoracis fascia inter alas, pedibusque, nigris. *B. terrestris* duplo minor;

B. lucorum FABR. LINN.: hirsutus flavus, thoracis fascia augusta inter alas, abdominisque cingulo medio, obsoletis nigricantibus, ano albo ♂. ♀. Magnitudo fere *B. pratorum*;

B. frutetorum: FABR.: hirsutus ater, thoracis dorso flavo, fascia media lata nigra, ano supra late luteo-flavo. ♂. ♀. Magnitud. *B. pratorum*, vel paullo major;

B. minorum: FABR. BILLH.: hirsutus ater, scutello abdomineque pallescentibus, ano rufo. Inter minores, mihi ignotus; et *B. autumnalis* FABR. var. a. genuin. hirsutus cinereus, capite, thoracis fascia inter alas, abdominis cingulo medio pedibusque nigris, tarsis piccis, ano late albo. ♀. ♀. Inter minores; omnes huic Subdivisioni inserendi, in Suecia passim, in Lapponia haecenus nunquam, quantum novi, collecti.

Subdiv. 3. Thoracis hirsuties unicolor, tota aut (in nostris) fulva, aut (in Suecicis quibusdam) flavescens, aut denique grisea.

12. B. aprieus: hirsutus ater, thorace supra fulvo, ano albo, alis fusco-hyalinis. ♂. ♀.

Var. a. ♂. ♀. abdominis dorso nigro, ano albo.

FABR. Piez. 348. 29. *Apis meridiana* PANZ. Fn. 80. f. 29.

Var. b. ♀. abdominis dorso nigro, basi pilis fulvis, nigris immixtis, ano albo.

Hab. in terra et graminosis locis aridis Lapponiae Tornensis et Lulensis praesertim var. a. passim. Feminas plures sub cortice Pini emortuae ad Juckasjervi d. 30. Jun. inveni, et varietatem b. in terra ad Wittangi d. 16. Jun. legi. Marem in graminosis ad Johannis Ro Botniae borealis usque ad 2. Sept. agilem vidi; sed in summis alpinis et in inferalpinis Nordlandiae et Finmarkiae frustra quaesivi individua hujus speciei. (Lapponia; Botnia; Suecia media rar.; Dania.)

Mas, Fem. et Neuter. Femina ad majores accedit, *B. terrestris* et *lapidario* tamen paullo minor, *B. hypnorum* FABR. aequalis et similis, praesertim varietas nostra b. — Mas duplo, et neuter triplo, minores. Caput totum nigrum, pilis occipitis in vertice fulvis, et ore rufo-ciliato. Thorax dorso totus dense hirsutus et intus colore fulvus. Abdomen nigrum, plerumque pilis aliquot

in segmento primo fulvis, inprimis in varietate perspicuis; ano non late, sed distincte albo, in mare saepe griseo. Alae totae hyalinofuscae. Pedes et corpus subtus, nigra, tarsis solis fusco-vel ferrugineo-subhirsutis.

13. B. arcticus: hirsutus ater, thorace abdomineque supra flavo-fulvis, hoc basi anguste nigro. ♀. ♀.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae rarius; ad Björkvik juxta Ofotenfjord tria specimina feminea d. 15. Jul. inveni, et in gramine ad Alten d. 5. Aug. unicum neutrum legi. (Lapponia Norvegica.)

Fem. et Neuter. Magnitudo, statura et affinitas praecedentis, a quo tamen differt: hirsutie superna pallidiori, abdominisque dorso coucolore, basi tantum nigra.

A. B. Muscorum, cui etiam similis, differt: abdominis hirsutiae, thoracis coucolore seu fulvescente (nec flava), et basi cingulo flavo, ut et loco natali. Reliqua ut in priori.

Obs. B. Muscorum FABR., LINN.: hirsutus fulvus, abdomine pallidior. ♂. ♀. ♀. *B. lapidario* duplo minor. In pratis frequens, sub Muscis nidificans;

B. agrorum FABR. BILLH.: hirsutus ater, thorace toto anoque ferrugineis. Magnitudine magnus. Mihi non rite cognitus;

B. hypnorum FABR., LINN.: hirsutus fulvus, abdominis fascia media lata nigra, ano albo. ♂. ♀. ♀. In pratis frequens sub Muscis nidificans; et

B. senilis FABR. BILLH.: hirsutus, pilis cinerascens nudique aequaliter tectus. ♂. ♀? (an ♀?). Inter minores. In Ostrogothia frequens; in Dania D. WESTERMANN; sub hac Divisione militans, et ad Faunam Suecicam, vix vero ad nostram, pertinet.

Not. Bomborum monographiam, ad quam conscribendam et publicandam Clariss. Doct. DAHLBOM, Hymenopterologus patriae hoc aevo facile primarius, se parat, avide exspectamus.

Apis.

LINN. FABR. LATR. FALL. etc.

Corpus majoris magnitudinis, oblongum, hirsutum. Caput thoracis altitudine. Os lingua elongata. Mandibulae dorso laevi. Oculi hirsuti. Ocelli in triangulum dispositi. Antennae thorace breviores, filiformes, fractae. Alarum area costalis ultima elongata, angusta, linearis, ab apice alae non longe remota, et ultra reliquas areas longe extensa. Areolae geminae exterior valde obliqua, interior elongato-triangularis, difformis, basi ntrinque dilatata. Area specularis oblongo-quadrata. Nervuli 2 ordinarii excurrentes infra arearum angulos perspicui. Tibiae posticae elongato-obconicae, apice non calcaratae. Tarsi postici articulo primo elongato-quadrato, complanato, subnudo, una cum tibiis pollinigeris. **Color** nigro-fuscus, pictura nulla. **Motu** agilis. Volatus strenuus. **Habitatio** in floribus. Oeconomia notissima. Respublica apiaria saepius descripta. Cfr. etiam LINN. Syst. Nat. 2. 955. 22. **Sexus** triplex perenne aggregatus. **Mas** (s. *Fucus*, Vattenbi, circiter 1600 horum in alveario numerantur) antice posticeque obtusus, oculis maximis, in vertice conniventibus, alis magnis abdomine paullo longioribus; **Femina** (s. *Regina*, unica, Suecice *Vise*) multo longior, abdomine conico, oculis distantibus, tibiis posticis tarsisque omnibus fusco-ferrugineis, alis abdomine brevioribus; **Neuter** (s. *Operarius*, Spado, Arbetsbi, circiter 20000 in alveario), mare et femina paullo minor, oblongus, abdomine ovato, oculis distantibus, tibiis et tarsis fulvo-nigricantibus, alis longitudine abdominis. (Spec. Scand. I seu *Apis mellifica*, quae in Suecia hospitatur ubique domestica, rarius fera, spontanea in sylvarum arboribus cavis et templorum muris, vix perennans. Supra Angermanniam versus boream hodie aegre colitur. Veniet autem forte olim dies, cum cura *Apum* in ipsa Torneâ aequae feliciter cedet, ac cultura *Hordei*, *Secalis* et *Pisi sativi* in campis ejus circumjacentibus et hortis jam viget, ante quinque saecula hoc loco sine fructu et successu tentata. Ea enim est vis et efficacia culturae agrorum et habitationis hominum, ut austerum clima sensim lenius et temperatius reddant.)

S E C T I O   T E R T I A .

D I P T E R A .

DIPTEROLOGIS SCANDINAVIAE

AMICIS ET POPULARIBUS CARISSIMIS

AUCTOR.

P R A E M O N E N D A .

Post moram prodit jam haec nova et tertia Sectio Faunae Insectorum Lapponiae revisae et valde mutatae, Diptera complectens. Cum Volumen primum hujus operis (nec plura hactenus divulgavi, Coleoptera, Orthoptera Hemipteraque amplectens, divulgaretur (anno 1828), tantum Lapponias Scandinaviae *septentrionales*, scilicet Lapponiae Kemensem Fenniae, Tornensem Sueciae, ut et Nordlandiam atque Finmarkiam occidentalem Norvegiae, perlustraveram, Dipteraque in his terris polaribus collecta reportaveram. Deinde vero iter quoque in Lapponias Sueciae *meridionales*, scilicet per totam Umensem, quae vastas illas Lapponiae paroecias: Lycksele, Stensele, Wilhelmina, Åsele atque Fredrica sub se comprehendit, anno 1832, comitante eximio naturae scrutatore felicissimoque insectorum indagatore D. Doct. A. G. DAHLBOM, scopo entomologico institui. Sub hoc spatioso cursu, in quo etiam alpes nivales Gardsfjellen et Brattiksfjellet, ubi nullus Entomologorum ante nos fuit, visitavimus, nobis contigit Antliatorum Ordinis specierum non solum multas (572) novas detegere, verum etiam plures cognitarum dubias, jam vivas lustrare accuratiusque observare, nec non alias, quarum alter sexus ignotus fuit, ad utrumque determinare. Denique divēs et pretiosa Dipterorum messis, in alpe insigni Dowre Norvegiae ab oculatissimis D. D. Capitaneo BOHEMAN et Phil. Magistro ER. MUNK AF ROSENSCHÖLD eodem anno (1832) facta, mecum ad describendum benignissime fuit communicata. Ne tandem reticeam partim Dipterorum eadem, quam in tractibus plagae arcticae a me haud visitatis D. FRIGELIUS anno saepius nominato conquisivit conquisitamque mihi benevole misit, partimque horum animalculorum manipulos, quos reliqui mei et scientiae amici atque fautores, suas collectiones Lapponicas evacuantes, meo scrutinio subjecerunt. Nuperrime (1836) idem BOHEMAN pugillum Dipterorum novorum e Dalekarliae alpestribus mihi misit. Talibus adminiculis usus hanc Faunae partem conscripsi.

Cel. FALLEN in libro, qui *Diptera Sueciae* inscribitur, 857 species totius Scandinaviae attulit, Generibus 97 subjectas, sub Familiis 26 comprehensas. Cum vero his 857 speciebus subtrahuntur saltem 12, quarum 5 diversos tantum sexus efficiunt, scilicet *Chrysops caecutiens* qui est ♂, et *Chrysops lugubris* qui est ♀ ejusdem speciei, *Dasygogon longitarsis* ♂, et *Das. armillatus* ♀ ejusd. sp., *Empis nodipes* ♂, et *Emp. spissirostris* ♀ ejusd. sp., *Tachydrom. dispar* ♂, et *Tachydr. rufipes* ♀ ejusd. sp., atque *Musca lateralis* ♂, et *Musc. nigrina* ♀ ejusd. sp.; 5 eadem sub diversis nominibus descriptae, ex gr. *Leptis flavipes*, quae eadem est ac *Xylophagus ater*, *Tachydrom. geniculata* eadem ac *Tachydr. albo-capillata*, *Ocyptera tachinaria* eadem ac *Tachina lateralis*, *Musca nigrita* eadem ac *Musca tempestiva*, et *Anthomyza gracilis* eadem ac *Agromyza flavipes*; et denique 2 intra limites Scandinaviae haud obviae, nempe *Laphria ephippium* et *Empis pennipes*; restant solummodo 845 species Sueciae a Cel. Viro publici juris factae (Tipulariis scilicet non computatis, earum nempe descriptione a Cel. Auctore omissa). Mihi tamen contigit, uti incolas solum Lapponiae 1251 species in hac Faunae parte adumbrare, sub 174 generibus comprehensas, familiis 45 subjectas. Ill. a LINN. tantum 194 species hujus Ordinis per totam Scandinaviam suo tempore cognovit.

Ut autem ratio Dipterorum in Lapponia magis speciatim videatur, observationes sequentes inserviant.

1mo. Intra regionem sylvaticam (Cfr. Praefamen Sectionis Imae) manent et terminum Abietis Pinusque vix excedunt species Sueciae vulgares e generibus: *Laphria*, *Dasypogone*, *Xylophago*, *Anthrace*, *Callomyza*, *Hybete*, *Ocydromia*, *Oedalea*, *Anthalia*, *Trichina*, *Hormopeza*, *Tachypeza*, *Brachystomate*, *Acrocera*, *Henope*, *Oxycera*, *Nephrocero*, *Ascia*, *Coprina*, *Xylota*, *Milesia*, *Microdonte*, *Brachyopa*, *Pipixis* plerisque, *Scenopino*, *Myopa*, *Gastro*, *Hippobosca*, *Ornithomyza*, *Phasiis* plerisque, *Ocyptera*, *Gymnosoma*, *Phania*, *Trixa*, *Miltogramma*, *Xysta*, *Mesembrina*, *Chrysoto*, *Psitopo*, *Ochtera*, *Notiphila*, *Psitopa*, *Palloptera*, *Opomyza*, *Colobaea*, *Geomyza*, *Stegana*, *Drosophilis* plerisque, *Meromyza*, *Oscinibus* plerisque, *Gymnopa*, *Macrochira*, *Anthophilinis*, plerisque *Agromyxis* plerisque, *Chlorope*, *Lonchoptera*, *Penthetria*, *Rhypho*, *Anophele Chironomis* plerisque, *Tanyptodibus* fere omnibus, *Lasioptera*, *Ctenophora*, *Pachyneura*, *Dicranota*, *Dixa* et *Platyura*.

2do. In regione subalpina et haud ultra habitant: *Tabanus alpinus*; *Thereva fuscinervis*; *Rhamphomyza albo-segmentata*; *Gonia flaviceps*; *Tachina pubicornis*; *Sarcophaga alpina*; *Musca dolens*; *Anthomyza flavo-scutellata*; *Tanyptus sordidus*, crassipes; et *Corynocera ambigua* etc.

3to. In regione alpina, huic forte propriae et peculiare aluntur: *Cyrtoma stigmatalis*; *Hemerodromia nivalis*; *Rhamphomyza alpina*, reflexa; *Eristalis alpina*, *Phantoma*, geniculata, pygmaea; *Leptopteryx nivalis*; *Musca genarum*; *Anthomyza nivalis*, hirtula, incerta, genarum; *Ectinocera borealis*; *Cecidomyza nudipennis*; *Tipula subunilineata*; et *Macrocera fasciata*. Numerum specierum hujus regionis computantes et considerantes, invenimus, illas quidem esse insignes, sed pauciores, quam in ulla alia regione. Species scilicet vix ultra 20 proprias producit.

4to. Species reliquis Lapponiae regionibus, interdum etiam Sueciae inferioris communes, in summas alpes nivales adscendentes, vel in ipso alpium jugo degentes, observantur: *Tabanus Tarandinus*; *Rhamphomyza spinipes*, reflexa; *Volucella plumata*; *Syrphus nemorum*; *Scaeva confinis*, unifasciata, mellina; *Eristalis alpina*, *Phantoma*, flavipes, vernalis; *Oestrus Tarandi*; *Leptopteryx nivalis*; *Musca genarum*, Hortorum; *Anthomyza nivalis*, meteorica, arctica, squalens, hirtula, hirticeps, pluvialis, didyma, radicum, morionella, incerta, genarum, nigratarsis; *Hydrophorus bipunctatus*; *Scatomyza fuscinervis*, Argus; *Cordylura haemorrhoidalis*; *Scatophaga nigra*, morio; *Copromyza limosa*; *Oscinis atricilla*; *Simulia reptans*; *Cecidomyza nudipennis*; *Limnobia fasciata*, arctica, angustipennis; *Tipula nubeculosa*, subunilineata; *Trichocera hiemalis*; *Macrocera fasciata*; et *Mycetophila thoracica* = 47.

5to. Per partem inferalpinam maritimam Nordlandiae Finmarkiaeque, ut et in serie alpium Dorensium, Norvegiae, et vix alibi, colliguntur: *Tabanus auripilus*; *Chrysops nigripes*; *Thereva lunulata*; *Hemerodromia flavella*; *Tachydromia ecalceata*, moriella, *Hilara* aethiops, squalens, grisola; *Wiedemannia appendiculata*; *Rhamphomyza villosa*, fuscipennis, morio, arctica, unicolor, pusilla, tenuicornis, grisola, fuscula; *Platygaster arcticus*; *Pipunculus pilosus*; *Eristalis flavipes*, pubera; *Chrysogaster fuscipennis*; *Oestrus Trompe*; *Phasia opaca*; *Micra Trixina*; *Tachina spathulaeformis*, laticornis, collaris, nigrisquamata, ocypterina, rotundicornis, pygmaea, 4-pustulata var. b., magnicornis, strigifrons, arctica, hyalinipennis, breviseta, tricingulata, unicolor, aenea, crassitarsis, simplicitarsis, funebris, grossicornis; *Sarcophaga albiceps*; *Musca puberula*, minima; *Anthomyza argyrocephala*, maculifrons, aculeipes, depressiuscula, impura, impuncta var. b., basalis; *Leptopa filiformis*; *Dolichopus atratus*, magnicornis; *Ephydra riparia*; *Ochtiphila geniculata*, aridella; *Scatomyza borealis*, glabrata, litorea, Fucorum, muscaeformis, muscina; *Cordylura rufimana*, unilineata, nigrita, longifrons, spinigera, ruficauda, immunda, pectoralis, flaveola, dorsata; *Sciomyza Schönherri*; *Tephritis zoë*, apicalis, flavicanda, pupillata, Zetterstedti; *Sepsis cornuta*; *Palloptera ambusta*; *Loxocera sylvatica*; *Scatophaga bicolor*, morio; *Heteromyza bicolor*; *Orygma luctuosa*; *Coelopa frigida*; *Geomyza obscurella*; *Agromyza posticata*, nigra; *Hirtea Umbellatarum*, albipennis; *Ceratopogon nigrifrons*, lacteipennis, brunipes; *Cecidomyza monilicornis*; *Sciara hirtipennis*, pulicaria; *Erioptera sordida*, haemorrhoidalis, Nyblaei, analis, fuscipennis; *Limnobia marmorata*, trimaculata, picta, arctica, nebulosa; *Symplecta punctipennis*, stictica; *Tipula brevicornis*; *Sciophila hyalinata*; *Leia crucigera*, Marklini, nigra; et *Mycetophila ruficollis*. = 122.

6to. In Lapponia plus minus frequenter, in Suecia inferiori aut non, aut saltem rarissime occurrunt: *Tabanus Tarandinus*, auripilus; *Thereva vetula*, imberbis; *Beris 6-dentata*; *Anthalia Gyllenhali*, Schönherri, pallida; *Iteaphila Macquarti*, nitidula; *Hemerodromia Frigellii*, trapezina; *Tachypeza Heeri*, Winthemi; *Tachydrom. pygmaea*, unguiculata, pubicornis; *Hilara abdominalis*, pilipes, spinimana, nitidula, hirtula, tenuinervis, nigratarsis; *Brachystoma Westermanni*, Bohemanni, Escheri; *Wiedemannia borealis*, appendiculata; *Empis borealis*, lucida; *Rhamphomyza anomala*, rufipes, candata, nitida, vesiculosa, alata, plumifera, fuscipennis, anthracina, aethiops, lividiventris, tipulariata, metatarsata, dispar, niveipennis, lacteipennis, Oedalina, fraternella, consobrina, hybetina, hybrida; *Microcera rostrata*; *Acrocera borealis*; *Henops nigripes*; *Oxycera maculata*; *Nephrocera lapponicus*; *Pipunculus pilosus*, spinipes, haemorrhoidalis, annulipes, obscurus; *Ascia spliginea*, 4-punctata, aenea, geniculata; *Xylota triangularis*; *Syrphus fraterculus*, piceus; *Helophilus arcticus*; *Brachyopa ferruginea*, testacea, dorsata; *Scaeva lapponica*, annulipes, topiaria, obscura, tarsata, nitidicollis, confinis, 6-maculata, solitaria, unifasciata, relicta, arctica, podagrata, transfuga, ambigua, nitidula; *Pelococera Scaevoides*; *Eristalis Lucorum*, alpina, *Phantoma*, olivacea, morio, geniculata, nasuta, longula, pubera, lugubris, pygmaea; *Chrysogaster fuscipennis*; *Pipiza obsoleta*, binotata, hyalinipennis, ligutula; *Oestrus Trompe*, Tarandi; *Gastrus Pecorum*; *Leptopteryx nivalis*; *Phasia opaca*, fasciola, zonella, ruficeps; *Ocyptera borealis*; *Phania thoracica*; *Trixa lapponica*, obscura, limbata; *Micra Trixina*; *Gonia flaviceps*; *Xysta striginervis*, grisea; *Tachina Marklini*, imberbis, sannio, spathulaeformis, laticornis, allucinata, semicincta, convexula, Gonaeoides, pubicornis, nigrisquamata, ocypterina, morio, scutellata, aprica, validicornis, nigrina, rotundicornis, pygmaea, rufina,

truncata, ruficauda, vibrissata, villica, strigifrons, arctica, hyalinipennis, breviseta, crassitarsis, simplicitarsis, funebris, crucigera; *Sarcophaga* caerulea, ruficauda, alpina; *Musca* dolens, puberula, groenlandica, sordida, genarum, laticornis, borealis; *Anthomyza* veterana, annosa, nivalis, basalis, obscura, Sahlbergi, lugubris, consobrina, verticina, leptogaster, nigrifrons, anxia, scambus, trigonifera, arctica, frontata, inuncta, subfasciata, vicina, turpis, inconspicua, hirtula, hirsutula, innocua, leucogaster, aculeipes, depressuscula, tristiola, denticaula, laminata, unilineata, Histrio, latipennis, pallipennis, canescens, scatophagina, unistriata, solitaria, longicornis, Billbergi, armillata, lineatocollis, incisurata, borealis, triangulifera, trigonata, moerens, angulicornis, muscina, heteromyzina, murina, anilis, senilis, obtusata, impura, contractifrons, aethiops, brevicornis, didyma, strigilata, inermella, humerella, morionella, lugubrina, frontella, brunneifrons, incerta, verticella, troglodytes, Salicis, haemorrhoidum, 8-punctata, spuria, tarsella, bilineata, trilineata, strigella, genarum, dealbata, metallipennis, nigrifrons, ochreata, limbatella, flavoscutellata, zonata, tenera, ruficeps, hians, varians; *Leptotopa* filiformis; *Rhaphium* rufipes, fascipes, discolor; *Chrysotus* Rhaphioides, obscuripes, cinereus; *Diaphorus* obscurus; *Dotichopus* Mannerheimi, agilis, festinus, annulipes, tibialis, Sahlbergi, magnicornis; *Notiphila* nigripes, vittipennis, geniculata; *Scatomyza* borealis, glabra, fuscicornis, affinis, muscaria, muscaefrons, muscina, heteromyzina, frontata, Argus, signata, antennata; *Cordylura* tibialis, fuscipes, pallida, unilineata, Scatomyzoides, nistulata, proboscidea, Kunzei, albitarsis, strigifrons, albigenis, longifrons, brevifrons, Friesi, dentimana, melanura, lineata, fulvipes, spinigera, ruficauda, pallidicauda, immunda, fuscicornis, pectoralis, caudata, crassipes, barbata, dorsata; *Dryomyza* decrepita; *Sciomyza* fuscicornis, pusilla, coxata, bicolor; *Ectinocera* borealis; *Tephritis* apicalis, Zetterstedti; *Sepsis* coxarum; *Homalocephala* albitarsis; *Sapromyza* notata, laeta, hilarella, chlorophthalma, melanogaster, nigrifrons; *Lonchaea* Deutschi, albitarsis, laticornis, hirticeps, aenea; *Calobata* nigricornis; *Scatophaga* Audouini, Lefebvrei, gracilis; *Opomyza* consobrina, guttipennis; *Colobaea* bifasciata, rufipes, bicolor; *Helomyza* flavo-testacea, flavifrons, humeralis, scutellaris, tibialis, geniculata, minuta; *Copromyza* coronata, pygmaea; *Piophilina* pygmaea, Lonchaeoides; *Drosophila* fuscimana, sordida, flavipennis, marginella; *Oscinis* obscurus, scutellaris, ruficeps, atricornis, atricilla, cineta, albigenis, nana; *Macrochira* flava; *Anthophilina* curvifrons, puberula, pallida; *Milichia* ornata; *Agromyza* nigripes, punctella, nudiceps, virgo, flavo-scutellaris, elongata, lineata; *Lonchoptera* cinerella; *Phytomyza* festiva, nigrifrons, albiceps, femoralis, fuscicauda; *Trineura* sordida, zonata, humeralis; *Hirtea* rufipes, fulvipes, Umbellatarum, Ephippium, albigenis; *Scatopse* minuta; *Simulia* nana, annulifrons, pusilla, hirtipes, pubiventris, pygmaea, pallipes; *Culex* ciliaris; *Chironomus* lucidus, pulcher, zonulus, turpis, Rosenschöldi, pubitarsis, pullus, sociellus, tenellus, fasciipennis, bicolor, sordidellus, Ephippium, vulneratus, pedestris, assimilis, hirtulus, dubius, flavipes, longitarsis, pusio, hilarellus, flavellus, incomptus, immundus, lacteipennis, morio, pictipennis, sordidus, lentiginosus, maculipennis, multifasciipennis, trifasciipennis, crassipes; *Ceratopogon* univittatus, nigrifrons, lacteipennis, humeralis, brunneipes, costatus, hortulanus; *Cecidomyza* rosea, hirtipes, monilicornis, nudipennis; *Lasioptera* minuta; *Sciara* picipes, sordida, testacea, variabilis, iridipennis, fenestralis, affinis; *Erioptera* sordida, haemorrhoidalis, ruficauda, Nyblaei, analis, fasciipennis, demdata; *Limnobia* 3-maculata, unicolor, arctica, squalens, binotata, stigmatella, bifurcata, affinis, elegans, consimilis, tenuipes, angustipennis, gracilis; *Tipula* Speculum, obsoleta, guttulifera, subunilineata, simplicicornis, crassicornis, lactabilis, limbata, longicornis, sericornis, subnodicornis, luridiventris, brevisetis, brevicornis, petiolata, lugubris; *Psiloconopa* Meigeni; *Otenophora* nigricornis; *Pachyneura* fasciata; *Dicranota* Guerini; *Bolithophila* bimaculata; *Macrocera* fasciata, maculata; *Corynocera* ambigua; *Sciophila* hyalinata, univittata, trilineata, incisurata, cinerascens, pilosula, geniculata; *Leia* crucigera, Marklini, Winthemi, nigra, humeralis; *Mycetophila* praecusta, thoracica, fuscicauda, lucidula, rufescens, maculosa, alternans, obscurus, nigra = 518.

7mo. — In Lapponia fere ubique obveniunt: *Tachydromides*; *Empididae* (licet quarundam larvæ, observante Cel. MACQUART, sint terrestres, multarum certe in humidis vivunt); *Syrphici* praesertim *Eristalis* generis vulgares; *Oestrus*; *Tachina*; *Musca*; *Anthomyza*; *Dotichopodum* pleraque genera; *Ochtiphila*; *Scatomyza*; *Cordylura*; *Dryomyza*; *Tetanocera*; *Scatophaga*; *Heteromyza*; *Helomyza*; *Piophila*; *Oscinis*; *Agromyza*; *Hirtea*; *Dilophus*; *Simulia*; *Culex*; *Chironomus*; *Tanytus*; *Ceratopogon*; *Sciara*; *Erioptera* etc. Pleraque horum ejusmodi sunt, quæ aut in uliginosis et sordidis hospitentur, aut aliorum insectorum præda, aut denique sanguinem calidum sugendo, viciunt, inde frequentia horum animalculorum in terra, vel aquis paludibusque repleta, vel Tipulariis minoribus abundante, vel tandem innumeris rangiferis ferisque calidisanguibus domicilio destinata, facile explicetur.

8vo. In Lapponia rarius inveniuntur species generum: *Beridis*; *Leptidis*; *Sericomyzæ*; *Myopæ*; *Siphonæ*; *Gastri*; *Hippoboscæ*; *Phasiæ*; *Phaniæ*; *Trixæ*; *Miltogrammae*; *Goniæ*; *Leptopæ*; *Rhaphii*; *Notiphilæ*; *Psilopæ*; *Tephritidis*; *Homalocephalæ*; *Pallopterae*; *Lauzanæ*; *Loxocerae*; *Geomyzæ*; *Madizæ*; *Anthophilinae*; *Milichiae*; *Lonchopterae*; *Penthetriæ*; *Anophelis*; *Cecidomyzæ*; *Limnobiae*; *Tipulae*; *Psiloconopæ*; *Triclyphonæ*; *Bolithophilæ*; *Platyuræ*; *Sciophilæ*; *Leia*; *Mycetophilæ* etc. Horum vero insectorum penuria dependere videtur e paucitate vel specierum vel individuum plantarum, quæ iisdem insectis aut escam suppeditarent, aut alii vivendi rationi inservirent, ex. gr. Compositarum, in quarum capitulis floralibus multæ *Tephritides* hospitantur; nec non Umbellatarum, Fungorum etc., quarum omnium Lapponia pauperrima est.

9o. In Lapponia rarissime procreantur species generum: *Bombylii*; *Platypezæ*; *Trichinae*; *Harmyzae*; *Drapeiis*; *Spheginae*; *Scenopini*; *Oxypterae*; *Gymnosomæ*; *Miræ*; *Xystæ*; *Diaphori*; *Psilopi*; *Ectinocerae*; *Micropezæ*; *Coelopæ*; *Steganae*; *Gymnopa*; *Heteromerae*; *Macrochiræ*; *Chloropis*; *Lasiopterae*; *Symplectæ*; *Pachyneuræ*; *Dicranotæ*; *Dixæ*; *Corynocerae* etc.

10mo In Lapponia omnino desiderantur species Sueciae inferioris e generibus: *Dioctria*; *Leptogaster*; *Phthiria*; *Sico*; *Lomatia*; *Opetia*; *Pachygastere*; *Stratiomyde*; *Callicera*; *Ceria*; *Malota*; *Rhingia*; *Tropidia*; *Enumero*; *Ulidia*; *Psaro*; *Conope*; *Zodione*; *Stenopteryce*; *Melophago*; *Dialyta*; *Drymeia*; *Phyllomyza*; *Sepedone*; *Tetanope*; *Lissa*; *Tanypeza*; *Chyliza*; *Tetanura*; *Rhynchaea*; *Platycephala*; *Asteia*; *Cordyla*; *Macropeza*; *Campylomyza*; *Glochina*; *Nephrotoma*; *Rhipidia*; *Anisomera*; *Synapha*; *Mycetobia*; *Gnoriste*; et *Chionea*?

11mo. Species Lapponiae novae et a nullo alio descriptae: *Asilus* variabilis; *Dasyopogon* lapponicus; *Beris* dubia; *Tabanus* lugubris, alpinus, albo-maculatus, confinis, ruralis; *Chrysops* nigripes; *Thereva* lanata, vetula, lunulata, fuscinervis, lapponica; *Callomyza* dives, viduella, boreella, scutellaris, Dahlbomi; *Cyrtoma* stigmatalis; *Anthalia* Gyllenhalii, Schönherri, pallida; *Trichina* fuscipes; *Hormopeza* oblitterata; *Iteaphila* Macquarti, nitidula; *Hemerodromia* Frigellii, trapezina, flavella, albiseta, nivalis; *Tachypeza* Morio, nervosa, Heeri, Winthemi, brevipennis; *Tachydromia* socculata, ecalceata, pygmaea, unguiculata, sordida, moriella, pubicornis; *Hilara* abdominalis, pilipes, aethiops, spinimana, nitidula, hirsuta, squalens, tenninervis, griseola, nigratarsis; *Brachystoma* Westermanni, Bohemanni, Escheri; *Wiedemannia* borealis, appendiculata; *Empis* lucida; *Rhamphomyza* anomala, villosa, albo-segmentata, rufipes, fascipennis, obscura, morio, caudata, arctica, nitida, reflexa, alata, plumifera, fuscipennis, anthracina, aethiops, lividiventris, unicolor, tipulariata, metatarsata, pusilla, dispar, niveipennis, lacteipennis, oedalina, fraternella, consobrina, hybotina, tenuicornis, grisola, fuscula, hybrida; *Microcera* rostrata; *Acrocera* borealis; *Henops* nigripes; *Platygaster* arcticus; *Oxycera* maculata; *Nephrocera* lapponicus; *Pipunculus* pilosus, spinipes, haemorrhoidalis, annulipes, obscurus; *Ascia* sphaginea, bifasciata; *Xylota* triangularis; *Syrphus* fraterculus; *Helophilus* arcticus; *Scaeva* lapponica, annulipes, obscura, tarsata, confinis, 6-maculata, solitaria, unifasciata, relicta, arctica, annulata, podagrata, rostrata, transfuga, nitidula, dubia; *Eristalis* alpina, Phaetoma, olivacea, gigantea, morio, luteicornis, geniculata, nasuta, longula, pubera, lugubris, pygmaea; *Chrysogaster* fuscipennis; *Pipiza* obsoleta, binotata, hyalipennis, biguttula; *Paragus* punctulatus; *Leptopteryx* nivalis; *Phasia* opaca, fusciole, zonella, ruficeps; *Ocyptera* borealis; *Trixa* lapponica, obscura, limbata; *Micra* Trixina; *Gonia* flaviceps; *Xysta* striginervis, grisea; *Tachina* Marklini, imberbis, sanio, spathulaeformis, laticornis, albicincta, semicincta, convexula, Goniaeoides, pubicornis, nigrisquamata, ocypterina, scutellata, aprica, validicornis, rotundicornis, pygmaea, rufina, truncata, vivida, ruficauda, magnicornis, vibrissata, villica, strigifrons, arctica, hyalinipennis, breviseta, tricingulata, crassitarsis, simplicitarsis, funebris, grossicornis, crucigera; *Sarcophaga* caerulea, ruficauda, alpina; *Musca* dolens, puberula, minima, groenlandica, sordida, genarum, laticornis, borealis; *Anthomyza* veterana, annosa, nivalis, basalis, Sahlbergi, consobrina, verticina, lasciva, leptogaster, nigrivitta, anxia, scambus, trigonifera, arctica, frontata, squalens, argyrocephala, 5-lineata, abbreviata, fuscinervis, lauceolata, maculifrons, obscuripennis, innata, subfuscinervis, vicina, turpis, inconspicua, hirtula, hirsutula, innocua, leucogaster, aculeipes, depressuscula, tristiola, denticauda, laminata, unilineata, Histrio, latipennis, pallipennis, canescens, scatophagina, unistriata, solitaria, longicornis, Billbergi, armillata, lineatocollis, incisurata, borealis, trianguligera, trigonata, moerens, angulicornis, cuneicornis, murina, aulis, vetula, senilis, obtusa, impura, contractifrons, aethiops, brevicornis, didyma, strigilata, inermella, humerella, morionella, lugubrina, frontella, brunneifrons, incerta, verticella, troglodytes, basalis, Salicis, haemorrhous, 8-punctata, spuria, tarsella, bilineella, trilineella, strigella, genarum, dealbata, metallipennis, nigratarsis, ochreate, limbata, flavo-scutellata, zonata, vittigera, tenera, ruficeps, hians, varians; *Leptopa* filiformis; *Hydrophorus* obscurus, tristis; *Rhaphium* discolor; *Chrysotus* Rhaphioides, obscuripes, cinerellus; *Diaphorus* obscurellus; *Dolichopus* Mannerheimi, agilis, festinans, confusus, annulipes, tibialis, Sahlbergi, magnicornis; *Ephydra* furcata; *Notiphila* nigripes, vittipennis, geniculata; *Scatomyza* borealis, glabrata, fuscinervis, affinis, muscaria, muscaeformis, muscina, heteromyzina, frontata, Argus, signata, antennata; *Cordylura* tibialis, fuscipes, pallida, unilineata, Scatomyzoides, ustulata, proboscidea, Kunzei, albitarsis, strigifrons, albipennis, longifrons, brevifrons, Friesi, dentimana, tibiella, melanura, lineata, fulvipes, pilosa, spinigera, ruficauda, pallidicauda, immunda, fuscinervis, pectoralis, caudata, crassipes, barbata, Hircus, sponsa, flaveola, dorsata; *Dryomyza* decrepita; *Sciomyza* fuscinervis, pusilla, coxata, bicolor; *Ectinocera* borealis; *Tephritis* apicalis, Zetterstedti (a Bohem. in litt.); *Sepsis* Coxarum; *Homalocephala* albitarsis; *Sapromyza* notata, laeta, hilarella, chlorophthalma, subfasciata, melanogaster, unguicella; *Lonchaea* Deutschii, albitarsis, hirticeps; *Calobata* nigricornis; *Scatophaga* Audouini, Lefebvrei, fuscinervis; *Opomyza* consobrina, guttipennis; *Colobaea* bifasciella; *Heteromyza* flavipes, rufipes, bicolor; *Helomyza* testacea, flavo-testacea, flavifrons, ruficeps, humeralis, scutellaris, tibialis, geniculata, minuta; *Copromyza* coronata, pygmaea; *Piophilina* pygmaea, Louchaeoides; *Drosophila* costata, fuscimana, sordida, flavipennis, marginella; *Oscinis* obscurella, scutellaris, ruficeps, nigricornis, atricilla, nana; *Macrochira* flava; *Anthophilina* curvirovis, puberula, pallida; *Mitichia* ornata; *Agromyza* ambigua, nigra, laterella, punctella, nudiceps, virgo, lacteipennis, flavo-scutellaris, elongella, lineella; *Lonchoptera* cinerella; *Phytomyza* nigrilata, femoralis, fuscula; *Trineura* sordida, zonata, humeralis, stictica; *Hirtea* rufipes, fulvipes, Umbellatarum, Ephippium, albipennis; *Simulia* nana, vittata, annulitarsis, pubiventris, pygmaea; *Culex* nigripes; *Chironomus* rudis, straminipes, lucidus, pulcher, zonulus, turpis, productus, Rosenschöldi, pubitarsis, pullus, socialis, frigidus, tenellus, viridis, fascipennis, Tanyptodipennis, bicolor, sordidellus, Ephippium, vulneratus, assimilis, hirtulus, dubius, longitarsis, hilarellus, flavellus, incomptus, immundus; *Tanyptus* crassicervis, lacteipennis, morio, pictipennis, sordidus, maculipennis, unifascipennis, trifascipennis, crassipes; *Ceratopogon* univittatus, nigrilatus, lacteipennis, humeralis, sordidellus, brunripes, costatus; *Cecidomyza* rosea, hirtipes, monilicornis, nudipennis, laterella; *Lasiopoda* minuta; *Sciara* picipes, sordida, hirtipennis, testacea, variabilis, iridipennis, fenestralis, affinis; *Eri-*

optera sordida, haemorrhoidalis, ruficauda, Nyblaei, analis; fascipennis, denudata; *Limnobia* trimaculata, unicolor, arctica, squalens, binotata, stigmatella, bifurcata, nebulosa, affinis, elegans, consimilis, tennipes, angustipennis, gracilis; *Tipula* Speculum, guttulifera, subunilineata, simplicicornis, crassicornis, nebulicornis, laetabilis, limbata, longicornis, serricornis, subnodicornis, luridiventris, brevirostris, brevicornis, petiolata, lugubris; *Psiloconopa* Meigeni; *Pachyneura* fasciata; *Dicranota* Guerini; *Bolitophila* bimaculata; *Macrocera* fasciata; *Corynocera* ambigua; *Sciophila* trivittata, fasciata, hyalinata, univittata, trilineata, incisurata, pilosula, geniculata; *Leia* crucigera, Marklini, nigra, humeralis; *Mycetophila* thoracica, fuscula, lucidula, rufescens, alternans, obscurella. = 572. Sp. nov.

12mo. *Varietates novae* huic Faunae partis introductae 172 numerantur.

13mo. *Genera* Dipteriorum nova 25 in hac Fauna fluxi, scilicet: *Anthalia*, *Hormopeza*, *Itea-phila*, *Wiedemannia*, *Microcera*, *Platygaster*, *Nephrocerus*, *Coprina*, *Leptopteryx*, *Micra*, *Leptopa*, *Ectinocera*, *Homatocephala*, *Colobaea*, *Macrochira*, *Anthophilina*, *Psiloconopa*, *Pachyneura*, *Dicranota*, *Tricyphona* et *Corynocera*, praeter *Platynema*, nomen, quod Cyrtomae pulicariae, *Microsania*, Cyrtomae stigmatali, *Okenia*, *Cordylurae* caudatae, et *Macquartia*, Mycetophilae nigrae, proposui.

14mo. In Lapponia rarissime occurrunt insecta splendidis coloribus ornata. Si *Sargos*, *Muscas* sic dictas *nobiles*, aliquot *Scaevaram* *Dolichopodumque* species, quae colore viridi aut metallico insignes sunt, exceperis, omnia reliqua Diptera lapponica aut obscura aut flavescencia aut ferruginantia sunt. Inter totam Tipulariarum cohortem ne unica datur, colore virescente condecorata. *Tabanus bovinus*, circiter 10 lin. longus, inter maxima, *Anthalia Schoenherri*, vix $\frac{1}{2}$ lin. long., inter minima Dipteriorum arcticorum, numerandus. *Muscitis* Americae exceptis, certe non tanta copia Dipteriorum pungentium existit in ulla alia terra, ac in nostra Lapponia. Ibi enim tota aestate, h. e. mensib. Jul. et Aug., praesertim in lucis, ventis non expositis, et circa vesperam, myriades individuorum femineorum *Simuliarum*, *Culicum* et *Ceratopogonum* implent aërem sono pipienti valde ingrato, solem obumbrant, viatorem persequuntur eumque punctione aut morsu doloroso et saepissime venenato laedunt. Imo testimonium habemus, harum tipulariarum turbam, ingenti numero congregatam, ita omnem sanguinem animalium vertebratorum, ex. gr. boum, rhenonum, canum cet., aliquo casu antea debilitatorum defensionique infirmorum, exsugere potuisse, ut ne gutta quidem superfuerit, horumque corpora eo modo extincta, dissectione facta, tota exsanguia et carne omnino alba deprehensa fuisset.

Plures species vulgares, ex. gr. *Dasypog. hirtellus*, *Anthrax sinuata*, *Thereva nobilitata*, *Tachydrom. flavipes*, *Sargus cuprarius*, *Pipunculus pratorum*, *Ascia podagrica*, *Scaeva Ribesii*, *Tachina Larvarum*, *Musca caesar*, *Dolichopus unguulatus*, *Cordylura pubera*, *Piophila casei*, *Simulia reptans*, *Culex pipiens*, *Tipula nubeculosa*, *Mycetophila lunata* etc., in hoc libro forsitan sat diffuse descriptae viderentur. Hae vero tales fuerunt, ut ad illas tanquam frequentiores et bene cognititas veluti typos conspiceretur delegare potuerim. Praeterea affinitas harum cum aliis similibus non solum excusationem, verum etiam comprobationem prolixae descriptioni facile dabit.

Ad numerum specierum Scandinaviae, quem in fine descriptionis generis semper allegavi, quod attinet, tantum observare liceat, hunc potius minorem quam majorem re ipsa existente sine dubio esse. In collectione enim mea Dipteriorum Scandinavicum haud pauca indeterminata reperiuntur, quorum plura, accuratori examini subjecta, novas species certe constituent. *Differentiam sexus*, *tempus vigendi*, *mores*, *victum* et *metamorphosin*, quantum explorare potuerim, sollicite annotavi. Me species Groenlandicas quotquot ad manus fuerint, liberalitate Amici Dom. WESTERMANNI acceptas, in insecta Lapponica introduxisse, sive easdem in Lapponia hactenus observatas, sive non, nemini displicere puto.

Volatus, qui apud insecta elytrata et hemelytrata parum singularitatis parumque differentiae ostendit, rursus apud Diptera majoris videtur momenti magnamque diversitatem praebet. Quantum sit discrimen inter volatum ex. gr. *Tabani*, *Empidis*, *Asili*, *Syrphi*, *Hippoboscae*, *Myopae*, *Muscae*, *Drosophilae*, *Copromyzae*, *Dolichopodis*, *Hirteae*, *Psychodae*, *Sciarae*, *Trichocerae* e. s. p., quis est, qui non observaverit? *Tachina* et *Oscinis* extremum celeritatis et tarditatis in volando optime commonstrant. Varius interea in variis generibus et speciebus reperitur volatus, scilicet: nunc agilis, festinus, properus, velox, celer, nunc lentus, segnis, piger, cunctans, socors; in aliis strenuus, alacer, fortis, vehemens, in aliis errans, laborans, debilis, languidus, infirmus, interdum altus, vastus, gravis, firmus, saepe vero demissus, brevis, facilis, fluctuans; denique in quibusdam velificans, placidus, certus, determinatus, in multis rursus turbidus, trepidus, dubius, inquietus e. s. p., quae in volatu dissimilitudo vix nisi e rationibus anatomicis partium explicari potest. Diptera autem femoribus crassis instructa, utpote alio modo sese movendi destinata, ferme saltare, at aegre et gravate volare (ex. gr. *Ochtera*, *Psilopa*, *Meromyza*, *Platycephala*, *Copromyzae* species, *Sapromyzae* species, cet), ea iterum alis angustis munita, rapide et fortiter vehi, et demum alis latioribus praedita, in aëre quasi velificare, fere sine exceptione observatum novimus. Interim hi tot volatus gradus, Dipteriorum speciebus discernendis et describendis, saepe haud contemnendas et faciles subministrant notas, nec a me omissas, licet adhuc desiderentur termini fixi omnes horum animalculorum volatus modos exacte exprimendi, experientia facillima dignoscendos.

In synonymis afferendis etiam in hac opellae parte parvus fui. Synonymon vero LINNAEI Faunae Suec. semper attuli, si modo species ibi descripta. Illam etiam editionem System. Nat. LINN. (Edit. 12, Holmiae 1766), quae cura ipsius immortalis Viri publici juris facta, confidentius citavi, quam editionem GMELINI, quae pluribus erroribus quoque in hoc Systematis Ordine laborat. Diptera Suecica FALL. in

Dissertationibus Academicis (Lundae 1814—1826) descripta, seriem Familiarum successive licet non semper ordine systematico continentibus (unde series numeri paginarum saepe abrupta invenitur); ut et Diptera Europaea MEIGEN. (Systemat. Beschreib. der europ. zweiflüg. Ins.; Aachen u. Hamm, 1--6. Th. 1815—1830) citare nullibi neglexi; prius horum operum eo certius, quo facilius omnes FALL. species a me allatas cum speciminibus originalibus laudati auctoris in Collectione Ejus, quae post obitum Amici nunquam obliviscendi, munificentia viduae mihi dono data fuit, comparare potui. Pro multis speciebus Syn. Macquarti in Dipteris Gallicis (Insect. Diptères du Nord de la France; Lille 1824—1833; 1—5. Tom. Opus tamen ad finem non adhuc perductum) citavi, libentissime, ubi speciei directionem nervorum in alis figuris allegatis, plerumque fidelibus et exactis, meritissimo auctori illustrare placuerit.

Loca habitationis insectorum, in hac sectione descriptorum, ibi nomine tantum indicata, qui propius cognoscere cupit, Itineraria Lapponica a me edita adeat, scilicet: *Imo Resa genom Sueriges och Norriges Lappmarker* 1821 (e typo egressum Lund. 1822. P. 1. 2.) et *2do Resa genom Umea Lappmarker* 1832 (typis mandatum, Oerebro 1833, 8vo cum mappis 2 geographicis Lapponiarum meridionalium). In his libris situm geographicum, faciem et solum eorum locorum, ubi diutius me detinui et insecta plurima collegi, habebit.

Lundae in Suecia d. 20. Maj. 1837.

J. W. Zetterstedt.

C O N S P E C T U S

FAMILIARUM ET GENERUM DIPTERORUM LAPPONIAE.

I. DIPTERA

sexu masculo semper alato, femineo rarissime aptero.

Divisio Prima.

Antennis articulis paucis (tribus).

Sect. I. Alae plerumque area angulari. Antennae seta aut terminali aut nulla.

Subdiv. 1. Alae multinervosae, area angulari.

+ *Haustellata*, absque proboscide.

FAM. 1. ASILICI. LATR.

a) Tarsis pulvillatis.

* Antennae stylo apicali nullo.

1. Laphria. FABR.

** Antennae apice stylatae.

2. Asilus. LINN.

3. Dasypogon. MEIG.

(*Dioctria* *) MEIG. Spec. Scand. 5.)

b) Tarsis non pulvillatis.

(*Leptogaster* MEIG. Spec. Scand. 2.)

FAM. 2. BOMBYLIARI. LATR.

4. Bombylius. LINN.

(*Phthiria* MEIG. *Volucella* FALL. Sp. Sc. 1.)

++ *Proboscidea*.

a) Antennarum seta nulla.

*) Nomina generica specierum, quae in Suecia, sed non in Lapponia inventae fuerunt, ut et synonymica, litteris cursivis expressa sunt.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

FAM. 3. XYLOPHAGINI. ZETT.

5. Xylophagus. MEIG.

6. Beris. LATR.

(*Sicus* FABR. FALL. *Coenomyia* MEIG. Sp. Sc. 1.)

FAM. 4. TABANII. LATR.

7. Tabanus. LINN.

8. Haematopota. MEIG.

9. Chrysops. MEIG.

b) Antennarum seta terminali.

FAM. 5. ANTHRACIDES. FALL.

10. Anthrax. SCOP. FABR.

(*Lomatia* MEIG. Sp. Sc. 1.)

11. Thereva. LATR. MEIG. *Bibio* FALL.

FAM. 6. LEPTIDES. MEIG.

12. Leptis. FABR. FALL.

13. Atherix. MEIG. *Leptis* FALL.

FAM. 7. PLATYPEZINAE. FALL.

14. Platypeza. MEIG.

15. Callomyza. MEIG.

16. Cyrtoma. MEIG. *Empis* FALL. (*Opetia* MEIG. Sp. Sc. 1.)

Subdiv. 2. Alae saepius parum nervosae.

+ Area alarum angularis obsoleta.

* Tarsi bipulvillati.

FAM. 8. HYBOTINAE. MEIG.

17. Hybos. MEIG. FALL.

18. Ocydromia. HOFFMANNSEGG. MEIG. *Empis* FALL.

19. Oedalea. MEIG. *Empis* FALL.

20. Anthalia. ZETT.

21. Trichina. MEIG.

22. Hormopeza. ZETT.

23. Iteaphila. ZETT.

FAM. 9. TACHYDROMIDES. WIED.

Tachydromiae MEIG.

24. Hemerodromia. HFFGG. *Tachydromia* FALL.

25. Tachypeza. MEIG. *Tachydromia* FALL.

26. Tachydromia. MEIG. FALL.

27. Drapetis. MEIG.

FAM. 10. EMPIDIAE. FALL.

a) Area alarum discoidalis adest.

28. Hilara. MEIG. *Empis* FALL.

29. Brachystoma. MEIG.

30. Wiedemannia. ZETT.

31. Empis. LINN.

32. Rhamphomyza. HFFGG. MEIG. *Empis* FALL.

33. Microcera. ZETT.

b) Area alarum discoidalis deest.

Cyrtoma in Famil. Platypezinae quaerenda.

** Tarsi tripulvillati.

FAM. 11. ACROCERINAE. ZETT. *Inflatae* MEIG. *Stratiomyidae* FALL.

34. Acrocera. MEIG. *Henops* FALL.

35. Henops. MEIG. FALL.

36. Platygaster. ZETT.

FAM. 12. STRATIOMYDAE. FALL.

Platygaster, vide Famil. Acrocerin.

(*Pachygaster* MEIG. FALL. Sp. Scand. 1.)

37. Nemotelus. GEOFFR.

(*Stratiomys* GEOFFR. MEIG. FALL. Sp. Sc. 9.)

38. Oxycera. MEIG. *Stratiomys* FALL.

Beris in *Xylophaginos*. Fam. exstat.

39. Sargus. MEIG.

†† Area alarum angularis distincta.

FAM. 13. PIPUNCULINI. ZETT. *Megacephali* MEIG. *Syrphici* FALL.

40. Nephrocera. ZETT.

41. Pipunculus. LATR. *Cephalops* FALL.

FAM. 14. SYRPHICI. FALL. MEIG.

a) Antennae stylo apicali.

(*Callicera* MEIG. Sp. Sc. 1.)

(*Ceria* FABR. FALL. Sp. Sc. 1.)

b) Antennae seta dorsali.

42. Baccha. FABR. FALL.

43. Sphegina. MEIG. *Milesia* FALL.

44. Ascia. MEGERL. MEIG. *Milesia* FALL.

45. Coprina. ZETT. *Xylota* MEIG. *Milesia* FALL.

46. Xylota. MEIG. *Milesia* FALL.

47. Milesia. LATR. MEIG. FALL.

48. Chrysotoxum. MEIG. *Milio* FALL.

49. Microdon. MEIG. FALL.

(*Psarus* LATR. Sp. Sc. 1.)

50. Sericomyza. MEIG. *Syrphus* FALL.

51. Volucella. GEOFFR. MEIG. *Syrphus* FALL.

52. Syrphus. FABR. FALL. (*Mallota* MEIG. *Syrphus* FALL. Sp. Sc. 1.)

53. Helophilus. MEIG. *Syrphus* FALL.

(*Rhingia* SCOPOLI, FALL.

Sp. Sc. 2.)

54. Brachyopa. HFFGG. MEIG. *Rhingia* FALL.

55. Scaeva. FABR. FALL. *Syrphus* MEIG.

56. Pelecocera. MEIG.

57. Eristalis. FABR. FALL. *Syrphus* MEIG.

(*Tropidia* MEIG. *Eristalis* FALL. Sp. Sc. 1.)

58. Chrysogaster. MEIG. *Eristalis* FALL.

59. Pipiza. FALL. MEIG.

60. Paragus. LATR. MEIG. *Pipiza* FALL.

(*Eumerus* MEIG. *Pipiza* FALL. Sp. Sc. 5.)

FAM. 15. SCENOPINI. MEIG.

Ulidia MEIG. *Chrysomyza* FALL. Sp. Sc. 1.)

61. Scenopinus. LATR. FALL.

FAM. 16. CONOPSARIAE. LATR. *Myopariae* MACQ.

(*Conops* LINN. MEIG. FALL. Sp. Sc. 6.)

(*Zodion* LATR. MEIG. *Myopa* FALL. Sp. Sc. 2.)

62. Myopa. FABR. Auctor.

Sect. 2. Alae area angulari nulla; seta dorsali (in *Raphio* subterminali).

† *Haustellata*, absque proboscide.

FAM. 17. HAEMATOMYZIDES. FALL. *Stomoxys* WIED.

63. Siphonia. MEIG. *Stomoxys* FALL.

64. Stomoxys. GEOFFR. Auct.

FAM. 18. OESTRACIDES. MEIG.

65. Oestrus. LINN. Auct.

66. Gastrus. MEIG. *Oestrus* FALL.

FAM. 19. CORIACEAE. LATR. MEIG.

67. Hippobosca. LINN. Auct.

68. Ornithomyza. LEACH. MEIG. *Hippobosca* LINN. FALL.

(*Stenopteryx* LEACH. MEIG.

Hippobosca LINN. FALL. Sp. Sc. 1.)

(*Melophagus* LEACH. MEIG.

Hippobosca LINN. FALL. *Pedicul.* LINN.

Sp. Sc. 2.)

69. Leptopteryx. ZETT.

†† *Proboscidea*. Antennae deflexae, saepissime elongatae.

a) Oculi oblongi. Os saepissime mystaceum. Squama sub alis magna.

FAM. 20. RHIZOMYZIDES. FALL. *Phasianae* ROBINEAU DESVOIDY.

70. Phasia. LATR. *Thereva* FALL.

71. Ocyptera. LATR. MEIG. FALL.

72. Gymnosoma. MEIG. FALL.

73. Phania. MEIG. *Tachina* FALL. (*Gymnopeza* ZETT. Sp. Sc. 1.)

74. Trixa. MEIG.

75. Miltogramma. MEIG. *Tachina* FALL.

76. Micra. ZETT.

FAM. 21. MUSCIDES. LATR. MEIG. FALL.

† Palpi filiformes.

* Alae divaricatae; nervus longitudinalis 4tus magis vel minus curvatus, ant. ante apicem aut in apice alae cum nervo costali conjunctus.

77. Goniat. MEIG. *Tachina* FALL.

78. Xysta. MEIG.

79. Tachina. MEIG. FALL.

80. Sarcophaga. MEIG. *Musca* FALL.

81. Mesembrina. MEIG. *Musca* FALL.

82. Musca. LINN. Auctor.

°° Alae saepissime incumbentes; nervus longitudinalis 4tus pone apicem alae cum nervo costali conjunctus.

(*Dialyta* MEIG. *Musca* FALL. Sp. Sc. 1.)

(*Drymeia* MEIG. *Musca* FALL. Sp. Sc. 1.)

83. Anthomyza. MEIG. *Musca* FALL.

84. Leptopa. ZETT.

†† Palpi dilatati, cochleariformes.

85. Lispa. LATR. MEIG. FALL.

b) Oculi rotundi (in *Dolichopodibus* oblongi, at os in illis non mystaceum). Squama sub alis parva.

* Palpi dilatati.

Cordylurae species in Fam. Scatomyzidum.

FAM. 22. DOLICHOPODES. FALL. MACQ. MEIG.

86. Hydrophorus. FALL. MACQ. LEHM. *Medeterus* MEIG.

87. Rhabdium. MEIG. *Hydrochus* FALL.

88. Chrysotus. MEIG. *Dolichopus* FALL.

89. Diaphorus. MEIG. *Dolichopus* FALL.

90. Dolichopus. LATR. Auctor.

91. Psilopus. MEGERLE. *Leptopus* FALL.

FAM. 23. EPHYDRINAE. ZETT. *Hydromyzides* FALL.

92. Ochtera. LATR. MEIG. FALL.

93. Ephydra. FALL. MEIG.

94. Notiphila. FALL. MEIG.

95. Psilopa. FALL. *Notiphila* MEIG.

°° Palpi filiformes (in *Cordylurae* speciebus extrorsum subdilatati).

FAM. 24. OCHTIPHILINAE. ZETT. *Ochtidiae* FALL.

96. Ochtiphila. FALL. MEIG. *Phyllomyza* FALL. Sp. Sc. 1.)

FAM. 25. SCIOMYZIDES. FALL.

97. Scatomyza. FALL. *Scatophaga* MEIG.

98. Cordylura. FALL. MEIG. *Hydromyza* FALL.

FAM. 26. SCATOMYZIDES. FALL.

99. Dryomyza. FALL. MEIG.

100. Sciomyza. FALL. MEIG. (*Sepedon* FALL. Sp. Sc. 2.)

101. Tetanocera. FALL. MEIG.

102. Ectinocera. ZETT.

FAM. 27. ORTALIDES. FALL.

(*Tetanops* FALL. Sp. Sc. 1.)

103. Tephritis. LATR. FALL. *Trypeta* MEIG.

104. Ortalis. FALL. MEIG.
 105. Sepsis. FALL. MEIG.
 106. Homalocephala. ZETT.
 (Lissa MEIG. Chyliza FALL.
 Sp. Sc. 1.)
 107. Palloptera. FALL. Sapro-
 myza MEIG.
 108. Sapromyza. FALL. MEIG.
 109. Lonchaea. FALL. MEIG.
 110. Lauxania. LATR. MEIG. FALL.

FAM. 28. OPOMYZIDES. FALL.

111. Calobata. FABR. MEIG. FALL.
 112. Micropeza. LATR. MEIG. Ca-
 lobata FALL.
 (Tanypeza FALL. Sp. Sc. 1.)
 (Chyliza FALL. Sp. Sc. 3.)
 113. Loxocera. FABR. MEIG. FALL.
 114. Scatophaga. FABR. FALL.
 ZETT. Psila MEIG.
 (Tetanura FALL. Sp. Sc. 1.)
 115. Opomyza. FALL. MEIG.
 116. Colobaea. ZETT. Opomyza
 FALL.

FAM. 29. HETEROMYZIDES. FALL.

117. Heteromyza. FALL. MEIG.
 118. Helomyza. FALL. MEIG.
 119. Orygma. MEIG.
 120. Coelopa. MEIG. Copromyza
 FALL.
 121. Copromyza. FALL. Borborus
 MEIG.
 122. Piophila. FALL. MEIG.
 (Rhynchaea ZETT. Sp. Sc. 1.)

FAM. 30. GEOMYZIDES. FALL.

123. Geomyza. FALL. Opomyza
 MEIG.
 124. Stegana. MEIG.
 125. Drosophila. MEIG. FALL.

FAM. 31. OSCINIDES. FALL.

* Nervuli transversi in medio alae appo-
 xinati.

(Platycephala FALL. Sp.
 Scand. 2.)

126. Meromyza. MEIG. Oscinis
 FALL.
 127. Oscinis. FABR. FALL. Chlo-
 rops MEIG.
 128. Madiza. FALL. Chloropsis,
 Gymnopae et Agromyzae
 species MEIG.

** Nervuli transversi in disco alae distantes,
 ordinario scilicet pone medium alae sito.

129. Gymnopa. FALL. MEIG.

FAM. 32. AGROMYZIDES. FALL.

* Nervulus transversus ordinarius pone me-
 dium alae situs.

130. Heteroneura. FALL. Agro-
 myza MEIG.

131. Macrochira. ZETT.
 132. Anthophilina. ZETT. Antho-
 myza FALL. Agromyzae
 spec. MEIG.

133. Leucopis. MEIG. Anthomyza
 FALL.

134. Milichia. MEIG.

** Nervuli transversi in medio alae appo-
 xinati, ordinario non pone medium ducto.

135. Agromyza. FALL. MEIG. He-
 teroneura MEIG.

136. Chlorops. PANZ. FALL. Agro-
 myza MEIG.

FAM. 33. PHYTOMYZIDES. FALL.

137. Lonchoptera. PANZ. MEIG.
 Dipsa FALL.
 138. Phytomyza. FALL. MEIG.
 Asteia MEIG. Sp. Sc. 1.)

FAM. 34. TRINEURIDES. ZETT.
 Trineurae MEIG. Phytomyzides
 FALL.

139. Trineura. FALL. Phora MEIG.

Divisio Secunda.

Antennis articulis pluribus (6 et ultra)
 Tipulariae Auctorum.

Subdiv. A. Alarum nervus interior margi-
 nalis nullus. Antennae crassiusculae; sae-
 pius breves. Muscidiae MEIG.

Sect. 1. Antennae breves (longitu-
 dine circiter capitis).

FAM. 35. HIRTEIDES. BILLBERG.

140. Hirtea. FABR. Bibio MEIG.
 141. Dilophus. MEIG. MACQ. Hir-
 tea FABR.

FAM. 36. SCATOPSIDES. ZETT.

142. Penthetria. MEIG. ZETT.
 143. Scatopse. GEOFFR. MEIG.

FAM. 37. SIMULIDES. ZETT. La-
 tipennes MEIG.

144. Simulia. MEIG. ZETT. FRIES.
 Culex LINN. Scatopse
 FALL.

Sect. 2. Antennae elongatae (capite
 duplo longiores).

FAM. 38. RHYPHII. ZETT. Xylo-
 phagiformes MACQ.

145. Rhyphus. LATR. MEIG. MACQ.
 Musca LINN. Anisopus
 FALL.

(Cordyla LATR. MEIG. Sp.
 Sc. 2.)

Subdiv. B. Alarum nervus interior margina-
 lis adest (in Psychoda et aliquot Chirono-
 miorum speciebus parum conspicuus). Anten-
 nae semper elongatae (capitis thoracisque saepe
 fere longitudine aut illis longiores),
 graciles.

Sect. 1. Ocelli nulli (in Campylo-
 myza et Pachyneura ocelli 3.)

Tribus 1. Oculi reniformes. Lamina
 pectoralis saepius distincta.

FAM. 39. CULICINAE. ZETT. Cu-
 liciformes MEIG.

146. Culex. LINN. Auctor.
 147. Anopheles. MEIG. Culex
 LINN.
 (Aedes MEIG. Sp. Sc. 1.)

FAM. 40. CHIRONOMIL. ZETT. Cu-
 liciformes MEIG.

148. Corethra. MEIG. Chironomus
 FALL.
 149. Chironomus. FABR. Auct. Ti-
 pula LINN.
 150. Tanypus. MEIG. FRIES. MACQ.
 Chironomus FABR. FALL.
 151. Ceratopogon. MEIG. ZETT.
 MACQ. Chironomus FALL.
 Tipula LINN.
 Corynocera in Fam. Myce-
 tophilin. exstat.
 (Macropeza MEIG. Sp. Sc. 1.)

FAM. 41. CECIDOMYZIDES. ZETT.
 Gallicolae MEIG.

(Campylomyza WIED. Sp.
 Sc. 2.)

152. Cecidomyza. MEIG. MANNERH.
 MACQ. Chironomus FABR.
 153. Lasioptera. MEIG. Tipula
 LINN.

FAM. 42. PSYCHODIDES. ZETT.
 Noctuaeformes MEIG.

154. Psychoda. LATR. MEIG. Ti-
 pula LINN.

FAM. 43. SCIARINAE. ZETT. Lu-
 gubres MEIG.

155. Sciara. MEIG. MACQ. Hirtea
 FABR. Molobrus LATR.

Tribus 2. Oculi rotundati (nec lunati).

FAM. 44. TIPULIDES. ZETT. Ro-
 stratae MEIG.

Stirps 1. Palpi 4-articulati.

a) Areola*) alarum minuta adest (in *Erioptera* saepe deest). Antennae subfiliformes, sub-breviusculae, pilosulae.

† Antennae in utroque sexu simplices.

156. *Erioptera*. MEIG. ZETT. MACQ.
Tipula LINN.

(*Glochina* MEIG. Sp. Sc. ? I.)

157. *Limnobia*. MEIG. MACQ. *Tipula* LINN.

158. *Symplecta*. MEIG. *Limnobia* MACQ.

159. *Tipula*. LINN. Auctor.
(*Nephrotoma* MEIG. *Tipula* FABR. Sp. Sc. I.)

160. *Psiloconopa*. ZETT.

†† Antennae in masculis pectinatae.

(*Rhiphidia* MEIG. Sp. Sc. I.)

161. *Ctenophora*. FABR. MEIG.
FALL. MACQ. *Tipula* LINN.

b) Areola alarum minuta deest.

† Antennae subfiliformes.

162. *Ptychoptera*. FABR. MEIG.
FALL. MACQ. *Tipula* LINN.

*) *Areolam* nomino aream plerumque minutam, subpentagonam, quae exterius versus apicem alae (mox pone medium), areae basali elongatae adjacet.

163. *Pachyneura*. ZETT.

164. *Dicranota*. ZETT.

165. *Tricyphona*. ZETT.

†† Antennae elongatae, extensae, setaceae.

(*Anisomera* MEIG. Sp. Sc. ? I.)

Dixa in Fam. Mycetophilin.
quaerenda.

Stirps 2. Palpi 5-articulati.

166. *Trichocera*. MEIG. MACQ.
Tipula LINN.

Sect. 2. Ocelli 3 aut 2 (in *Dixa*,
Corynocera et *Cordyla* ocelli
nulli.)

FAM. 45. MYCETOPHILINAE. ZETT.
Fungicolae MEIG.

Subdiv. A. Ocelli 3-subapproximati.

a) Antennae longae, capillares, circiter
12-15-articulatae, articulis 2 basalibus
incrassatis; reliquis obsoletis, aegre
distinguendis.

167. *Dixa*. MEIG. MACQ.

168. *Bolitophila*. HFFGG. MEIG.
MACQ.

169. *Macrocera*. PANZ. MEIG.
MACQ.

b) Antennae mediocres, compressae (in
Rhypho subfiliformes), 16-articulatae (in
Corynocera 12-articulatae, apice subcla-
vatae; in *Cordyla* 12-articulatae, medio
sublatiores). Halteres breviusculi.

(*Synapha* MEIG. Sp. Sc. ? I.)

(*Mycetobia* MEIG. MACQ.
Sp. Sc. I.)

170. *Corynocera*. ZETT.

171. *Platyura*. MEIG. MACQ. *Asin-
dulum* LATR.

(*Gnoriste* HFFGG. MEIG.
Sp. Sc. I.)

172. *Sciophila*. HFFGG. MEIG.
MACQ. *Tipula* FABR.

173. *Leia*. MEIG.

Rhyphus vid. Famil. 38.
Rhyphii.

Cordyla vide Famil. 38.
Rhyphii.

Subdiv. B. Ocelli 2, valde remoti.

174. *Mycetophila*. MEIG. LATR.
MACQ. *Sciara* FABR.

II. DIPTERA

utroque sexu aptero, at halteribus per-
spicuis.

(*Chionea* DALM. Sp. Sc. I.)

ORDO V. DIPTERA.*)

Divisio Prima.

Antennae articulis paucis (tribus)**).

Sectio 1. Alae plerumque area angulari; antennae seta aut terminali aut nulla.

Subdiv. 1. Alae multi nervosae; area angulari.

+ Haustellata, absque proboscide.

FAM. 1. ASILICI. LATR. FALL. MEIG.

Antennarum articulus ultimus elongatus, exarticulatus. Hypostoma barbatum. Frons impressa. Haustellum validum, breve, horizontaliter porrectum aut obliquum. Corpus magnum, hirsutum. Abdomen 8-annulatum. Alae incumbentes. Pedes validi, spinosi. — *Larvae* apodae in terra metamorphosin subeunt. *Imagines* rapaces alia insecta minora infestant. *Differentia sexus*; *Mas*: ano biungulato, *Femina*: unguibus analibus nullis.

1. Laphria. FABR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 70. LATR. FALL. MACQUART. *Asilus* LINN. DEG. PANZ.

Corpus majoris magnitudinis, oblongum, hirsutum. Antennae porrectae, articulo ultimo clavato, obtuso, absque stylo terminali. Haustellum horizontaliter exsertum. Palpi hirsuti. Femora valida. Tibiae posticae arcuatae. *Color* niger, hirsutiae nitente, saepe flavescens. *Motu* agilis: volatus brevis, strenuus. *Habitatio* in sylvis: truncis et sepius plerumque assidet, latere aprico; per partem sylvaticam Lapponiae. *Victus* e rapina. *Serius differt*; *mas*: abdomine angustiore, lamellis duabus magnis, corneis, genitalia supertegitibus; *femina*: abdomine latiore, magis obtuso, lamellis analibus nullis. (Spec. Scand. 7, haustello horizontali, an-

tennarum articulo ultimo obtuso, absque stylo, tibiis posticis incurvis, et nervis 4 longitudinalibus (si aream angularem ad basin alae valde acutum excipias) in margine alae interiori desinentibus, a reliquis hujus familiae dignotae.)

1. *L. flava*: hirsuta nigra, thoracis postici abdominisque dorso flavo-hirto, barba hypostomatis alba, nigro-immixta. ♀♀.

Mas: abdominis angustioris hirsutiae flava, densa, barba hypostomatis albida, pilis paucioribus nigris immixta.

Fem.: abdominis crassioris, subclavati hirsutiae flava, minus densa, barba hypostomatis albida, pilis pluribus nigris immixta; in copula.

FABR. Antl. 156. 2. (exclus. SYN. PANZ. Fn. 23.) FALL. Dipt. Suec. Asilici 4. 2. ♀♀. MEIG. Dipt. 2. 208. 2. ♀♀. *Asilus flavus* LINN. Fn. Sv. 1911. ♂. *Asilus Ephippium* PANZ. Fn. 39. f. 24. ♀.

Hab. in truncis arborum Lapponiae passim; ad Åsele Lapon. Umensis 27. Jul. marem, et ad Muonioniska et Karesuando Lapon. Tornensis 17. Aug. utrumque sexum parce legi. (Lapon.-Smoland. freq., Scan. boreal. rar.)

Mas et Fem. In suo genere major, 6—10 lin. longa, magnitudine valde varians. Apex abdominis praecipuus flavo-hirtus. Alae juxta nervos infuseatae. Femora in utroque sexu fere aequaliter clavata.

2. *L. gilva*: pubescens nigra, abdominis dorso fulvo-viloso, barba hypostomatis nigra, albo-immixta. ♀♀.

FABR. Antl. 159. 15. PANZ. Fn. 107. 18. FALL. Dipt. Sv. Asil. 5. 4. ♀♀. MEIG. Dipt. 2. 294. 12. *Asilus gilvus* LINN. Fn. Sv. 1912.

Hab. cum praecedente varians. Ad Muonioniska tamen utrumque sexum 17. Aug. frequentiore vidi. In Botnia boreali ad Luleå adhuc d. 5. Sept. florens visa. (Lapon.-Smoland. freq., Scan. boreal. rar.)

Mas et Fem. Priori paullo minor, praesertim angustior, 7—9 lin. longa. Barba hypostomatis nigra, pilis in medio paucissimis, ad latera juxta oculos pluribus albis mixta. Barba menti tota alba. Abdominis dorsum segmentis mediis pube brevi fulva nitida dense vestitum. Alae fumatae. Femora minus clavata, quam in praecedente.

3. *L. rufipes*: breviter et parce pubescens aeneo-nigra, femoribus tibiisque posticis rufis, barba hypostomatis nigra, utrinque alba. ♀♀.

FALL. Dipt. Sv. Asil. 6. 6. ♀♀. var. ped. omnibus rufis. MEIG. Dipt. 2. 299. 22. (secundum FALL. descripta) var. pedibus rufis. ZETT. It. Lapon. 1832 pag. 77, 103 et 217.

Hab. in sylvis Lapponiae meridionalis varians, in arborum truncis dejectis cariosis et decorticatis die sereno sedens, capto difficillima, valde timida, observatore appropinquante mox avolans. In Lapponia Umensi, ex. gr. in Stensele ad Kattis-afvan et juxta flumen Öre-elf in Paroecia Lycksele dieb. 27. Jun.—2. Aug. a Clar. DAHLBOM et me in copula visa. (Lapon. meridional. var. a.; Westrogoth. var. b. rar. D. GYLLENHAL.)

Mas et Fem. Praecedente fere duplo minor, *Laphr. marginatae* FALL. subaequalis ejusque statura, sed saepe paullo minor, praesertim *mas*. Corpus nigrum, aeneo-vel violaceo-rubescens, parum pubescens. Barba supra os (in hypostomate) nigra, juxta oculos et infra os (in mento) alba, argenteo-nitida. Pedes nigri,

*) Rationem, cur *Diptera* ad Ordinem insectorum quintum retulerim, eaque autem *Lepidoptera* et *Neuroptera*, in serie systematica vulgari post *Hemiptera* subsequentia descripserim, in praefamine Sectionis 2dae hujus Faunae indicavi.

**) In speciebus Lapponicis Divisionis Primae Dipteriorum antennae semper triarticulatae exstant, licet articulus ultimus sub lente visus interdum ex annulis pluribus intine coadunatis constare appareat. Genera sub Familiis: *Tachydromides* et *Acrocerinae* militantis, antennae articulis tantum duobus instructas habere quidem videntur; in his autem antennarum articuli basales 1 et 2 tam arete cohaerent, ut quasi unum tantum efficiant. Generis *Cryptomae* specierum eadem quoque ratio est. *Mydas* antennae 5-articulatas et *Hexatoma* easdem 6-articulatas habent; sed haec duo genera sunt Faunae nostrae peregrina.

parce griseo-pubescentes, posticorum femoribus validis, sed vix clavatis, tibisque rufis, genibus nigris. Alae subhyalinae, parum infuscae.

Not. A *Laphr. rufipede* FALL., quae tantum in Suecia inferiori collecta est, specimina Laponica non differunt nisi pedibus tantum posticis (nec omnibus) rufis, ut et loco natali. In ceteris simillima, vix specie diversa.

Obs. FABRICII *Laphr. gibbosa*, *Ephippium* et *marginata*, ut et MEIG. *L. ignea*, in Suecia media frequenter, in Lapponia haecenus non visae, quantum novi.

2. Asilus. LINN.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 71. LINN. FABR. LATR. FALL. MACQ.

Corpus majoris aut mediae magnitudinis, elongatum, hirsutum. Antennae porrectae, 3-articulatae, articulo primo secundo longiori, ultimo subulato, stylo elongato setiformi terminato. Haustellum obliquum, palpis hirsutissimis. Pedes robusti, tomentosi, spinulosi, tibiis rectis. Anus longe appendiculatus. **Color** (in nostris) niger, hirsutiae grisescente. **Motus et habitatio** ut in *Laphria*, sed longius versus alpes procedit *Asilus*, et in Finmarkia una hujus species etiam visa. **Victus:** imagines alia insecta, imprimis Diptera, crudeliter infestat eaque sub volatu saepe secum portant. **Larvae** apodae, elongatae, subdepressae, glabrae, 12-annulatae, capite corneo, sub terra degunt. **Pupae** nudaе, incompletae, antice cylindricae, postice subconicae. **Differentia sexus:** genitalibus in masculis prominulis caudae forficata cornea; ano in femineis stylis 2 corneis acuminato-producto. (Spec. Scand. 9 in museo meo adsunt, quae haustello obliquo, antennarum stylo terminali longiori, subsetaceo, tibiis rectis crebre spinulosis, et nervis longitudinalibus 4, praeter aream angularem acutangulam, in marginem alae anteriorem excurrentibus, a ceteris affinis dignoscuntur.

1. A. forcipatus: cinereus, supra fusco-maculatus, barba hypostomatis latioris supra nigra, infra alba, incisuris abdominis griseis, pedibus nigris, alis subinfuscatis, halteribus flavis. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1914. var. minor. FALL. Dipt. Sv. Asil. 9. 3. ♂♀. MEIG. Dipt. 2. 313. 11. *Dasyopogon forcipatus* FABR. Antl. 167. 17. *Asil. cinereus* DE GEER Ins. 6. 246. 8. Tab. 14. fig. 5-9. ♀.

Hab. in sylvaticis Lapponiae meridionalis rarissime. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Inter majores generis; magnitudinem tamen variat, 5-7 lin. longus. Oculi in vivo aenei, unicolores. Barba hypostomatis mox sub antennis nigra deindeque alba, et barba infra os s. in mento grisea. Thorax cinereus, vitta media et maculis utrinque nigris, magis vel minus perspicuis. Abdomen cinereum, segmentorum apice ad latera praesertim griseo, nude in illaesis individuis quasi maculae trigonae fuscae in dorso abdominis exstant, et hinc forte *Asilus trigonus* MEIG. l. c. 322. 23? Pedes nigri et nigro-spinulosi. Tibiae, praesertim anticae, in latere interiori tomento ferrugineo-testaceo, nitente, tectae.

2. A. aestivus: cinereus, supra fusco-maculatus, barba hypostomatis angustioris alba, pilis nigris supra immixta, incisuris abdominis griseis, tibiis basi lata lutea, alis hyalinis, halteribus flavis. ♂♀.

Var. a. ♂. Tibiis flavo-luteis, apice tarsisque nigris.

SCHRANK Ins. Aust. p. 487. 996. MEIG. Dipt. 2. 316. 15. *Asilus niger* DE GEER Ins. 6. 249. t. 14. f. 12. ♀. *Asilus tibialis* FALL. Dipt. Sv. Asil. 9. 4. ♂♀.

Hab. cum priori, in terris borealibus rarissime visus. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Magnitudo fere praecedentis vel eo paullo minor. Hypostoma praesertim in mare paullo angustius quam in priori, ejus pictura supra gaudet. Oculi in vivo virides. Barba hypostomatis alba, pilis aliquot nigris supra tecta. Vitta thoracis media nigra, linea angustissima grisea longitudinaliter divisa; macula utrinque didyma nigra. Abdominis segmenta analia supra in mare saepe caerulea. Femora nigra, griseo-hirta. Tibiae luteae, apice spinisque nigris. Tarsi nigri, pedum anticorum et posticorum metatarso in mare praepriis subtus fulvo-tomentoso.

Var. b. ♀. Tibiis testaceo-fulvis, apice latius, et metatarso nigris, hoc basi fulvo. Ad Aesle Lapponiae Umensis unicum individuum

captum, var. a. simillimum, praeter tibiis colorum fulvum magis obscurum et metatarsum basi plus minus fulvum. Valde affinis *A. varipedi* MEIG. Dipt. 2. 328. 33. videtur, sed forte non idem.

3. A. atricapillus: cinereus, supra fusco-maculatus, barba hypostomatis latioris nigra, incisuris abdominis griseis, pedibus a latere supero ferrugineis, alis apice subinfuscatis, halteribus sordide albidis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Asil. 10. 5. certe. ♂♀. MEIG. Dipt. 2. 327. 31?

Hab. in Lapponia meridionali rarius, in adjacente Angermannia, ex. gr. ad Hernösand d. 30. Aug. frequentius visus. (Lappon.-Scan. vulgaris.)

Mas et Fem. Statura et fere magnitudo prioris s. circiter 5 lin. longus. Hypostoma medioeriter latum, barba nigra, subtus pilis aliquot albis immixta, at barba infra os sen menti tota alba. Oculi in vivo aenei. Thorax et abdomen ut in priori picta, sed segmenta analia nunquam caerulea. Alarum limbus in interstitiis nervorum infuscatus, reliqua area media longitudinali hyalina. Halteres sordide albidii, capitulo fusco-maculato. Femora et tibiae uno latere, tarsorumque articularis 1 toto, 2 et 3 basi, ferrugineis.

4. A. variabilis: cinereus, supra fusco-maculatus, barba hypostomatis latioris ant nigra, aut alba, aut nigro-alboque mixta, incisuris abdominis griseis, pedibus nigris, posticorum tibiis metatarsisque omnium ferrugineis, alis hyalinis, halteribus sordide albidis. ♂♀.

Var. a. ♀. barba hypostomatis nigra.

Var. b. ♂. barba hypostomatis alba.

Var. c. ♂♀. barba hypostomatis nigro-alboque mixta; in copula.

Hab. in Lapponia Suecica et Norvegica haud raro; var. a. ad Talvig Finmarkiae 2. Aug. passim; var. b. etiam ad Talvig, at rarissime, et var. c. ad Talvig, Muonioniska Lapponiae Tornensis 17. Aug. 1821, et ad Aesle Lappon. Umensis 27. Jul. 1832, frequenter, a me lectae. (Lappon.-Ostrogoth., Ölandia, Gottlandia; var. c. pass.)

Mas et Fem. Summa similitudo et affinitas praecedentis, sed saepe paullo minor (praesertim specimina Finmarkica), et barba hypostomatis, variabili, alis hyalinis, nec infuscatis, ut et femoribus totis tibisque anticis nigris ab illo mox dignota. Barba sub ore semper alba. Thorax, abdomen et halteres ut in priori. Alae maris abdomine paullo breviores. Pedes in utroque sexu nigri, nitidi, parum griseo-pubescentes, nigro-spinulosi, tibiis posticis luteis; intermediis ferrugineis, anticis nigro-piceis, metatarsis omnibus flavo-luteis, anticis paullo obscurioribus.

Obs. Species FALLENIANAE *A. crabroniformis*, *germanicus* et *cingulatus*, nec non *A. obscurus* MEIG. in Suecia mediae et meridionalis pascuis saepe occurrunt, in Lapponia a me frustra quaesitae.

3. Dasyopogon. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 69. FABR. LATR. FALL. MACQ. *Asilus* LINN. PANZ.

Corpus mediae aut (in hac Familia) minoris magnitudinis, oblongum, hirsutulum. Antennae porrectae, 3-articulatae, articulis 2 inferioribus subaequalibus, ultimo elongato, subulato, apice stylo brevi. Haustellum longitudine capitis, obliquum. Pedes hand validi, pilosi et spinulosi, tibiis rectis, non ciliatis. Anus obtusior, parum appendiculatus. **Color** niger, abdomine saepe albo-maculato aut fasciato. **Motus** fere *Asili*, at paullo vivacior. **Habitatio** in locis sterilibus et pascuis, circa meridiem praesertim in activitate; per partem sylvaticam Lapponiae. **Victus** praeda. **Differentia sexus:** ano maris obtuso, inflexo, subclavato, lamellis scilicet lateralibus corneis, brevibus, convexis genitale obtegentibus; ano feminae acutiori, denticulato, seu stylis 8-12 setiformibus circulatim positiss, parum exsertis, armato. (Spec. Scand. 6, FALLENI *D. armillato* ut ♀ et *D. longitarsi* ut ♂ unius ejusdemque speciei jure consideratis, haustello obliquo, antennarum nervis longitudinalib. 3, praeter areas 2 angulares acutas, in marginem anteriorem alae excurrentibus, ut et ano feminae acute stylato et denticulato, a reliquis hujus familiae dignotae.)

1. D. hirtellus: cinereus, barba hypostomatis nigra, thorace lineis tribus fusco-brunneis, media abbreviata, pedibus abdomineque nigris, hoc cano-hirsuto, incisuris albis, alis sordide hyalinis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. Major, 3-4 lin. longus, oculis in vivo brunneis, subaeneo-micantibus.

FALL. Dipt. Sv. Asil. 11. 1. ♂♀. MEIG. Dipt. 2. 273. 23. MACQ. Dipt. Gall. Asil. 25. 5.

*) Nomen FALLENI: *tibialis* huic insecto impositum rejiciendum, nam sub eodem duae distinctae species, scilicet *A. aestivus* et *A. variabilis* a Cel. Auctore sunt commixtae.

Var. b. ♀. Minor, 2½ lin. longa, oculis in vivo obscure brunneis, parum aeneo-micantibus; in ceteris var. a. similissimus.

Hab. var. a. locis aridis praesertim arenosis, per partem sylvaticam Lapponiae meridionalis seu Umensis, passim, ad Åsele d. 27. Jul. in copula captus; var. b. loco arido, arenoso ad Lycksele d. 13. Jun. rarissime visus. (Lapp.-Scan. var. a. freq.)

Mas et Fem. *Asilo atricapillo* multo minor, sublinearis. Cinereus, hirtulus. Barba hypostomatis et pili frontis verticisque nigra. Barba sub ore alba. Thoracis lineae dorsales 3 brunnecentes, media recta angusta, obsoleta sensimque posterius evanescentes, laterales evidentiores, recurvatae. Pectus (plenae) griseum. Abdomen sublineare; nigrum nitidum, caeno-hirtum, praesertim versus latera; incisuris albis. Alae subinfusae, basi albae; in var. b. alae magis hyalinae. Halteres albi, capitulo macula fusca. Pedes nigri nitidi, spinis concoloribus, femoribus parce griseo-lucatis.

2. D. lateralis: niger, barba hypostomatis concolore, thorace cinereo, vitta media duplicata maculaque utrinque didyma fuscis, abdomine nitido, lineolis lateralibus transversis in utroque sexu, et segmento secundo tertioque in mare totis, albis, alis infuscatis. ♂♀.

Mas: 4 lin. long., thoracis signaturis distinctioribus, abdomine latiori, segmentis 2 et 3 totis, reliquisque (ultimo excepto) lineolis lateralibus transversis, albis, alis abdomine brevioribus fuscis, fascia media obscuriori, basi subhyalinis.

Fem.: 5 lin. long., thoracis signaturis magis confluentibus, abdomine angustiori, segmentis omnibus (ultimo excepto) in latere lineola transversa alba, alis longitudine fere abdominis fuscis, fascia media obsoleta, basi subhyalinis.

Var. a. ♂♀. alis infuscatis.

FALL. Dipt. Sv. Asil. 12. 2. ♂♀. MEIG. Dipt. 2. 276. 27.

♂♀.

Var. b. ♀. alis hyalinis.

Hab. var. a. in Lapponiis Suecicis meridionalibus per partem sylvaticam, passim; in saepibus et truncis Pini, ad Ru-sele Lapponiae Lyckselensis, Badstuttraesk Lappon, Stenselensis, et ad Åsele, 30. Jun. — 28. Jul. a me visus; ad Dowre Norvegiae uterque sexus a D. BOHEMAN etiam captus; varietat. b. ad Stenslele 4. Jul. rarissime legi. (Lapp.-Wermelandia var. a.)

Mas et Fem. Priori longitudine aequalis, sed paullo latior, praesertim femina. Caput ut in praecedente. Oculi in vivo aenei l. obscure brunnei, aeneo-micantes. Thorax, abdomen et alae ut in diagnosi. Halteres pallide flavi, immaculati. Pedes nitidi, nigri, spinis concoloribus, femoribus imprimis subtus griseo-hirtis, tibiis latere iuteri ferringueo-tomentosis.

3. D. lapponicus: niger, barba hypostomatis concolore, thorace cinereo, vitta media duplicata maculaque utrinque didyma, fusco-brunneis, abdominis segmentis 2 et 3 margine apicali, 4 et 5 lineolis lateralibus transversis, albis, alis hyalinis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rar., ad Åsele, Hornmyr et Knaften 26. Jul. — 1. Aug. tria specimina vidi, captu difficillima. (Lapponia meridional.)

Mas et Fem. Statura fere *D. hirtelli*, paullo angustior et minor, ejus varietati b. aequalis. Species certe distincta. Affinis et similis etiam priori, sed ab illo differt: abdominis pictura in utroque sexu similis, alis hyalinis, nec infuscatis, ut et magnitudine duplo et ultra minori. Caput cum oculis, thorax, halteres et pedes omnino ut in praecedente. Alae abdomine parum breviores, hyalinae. Abdomen angustum, nigrum, nitidum, ad latera, praesertim antice in mare, caeno-hirsutum; segmentorum 2 et 3 incisuris, 4 et 5 lineolis transversis lateralibus, albis.

Obs. *D. brevisstris* MEIG. (*D. longitarsis* FALL. ♂., *D. armillatus* FALL. ♀.) ut et *D. vitreipennis* MEIG. (*Asil. hotentottus* FABR.) in Ölandiae et Scaniae pasenis rarius obveniunt, in Lapponiae desertis hactenus non detecti.

Obs. Genera *Dioctria* et *Leptogaster* huic familiae etiam subiecta sunt; sed ex illius 5, et hujus 2 speciebus, in Suecia inferiori occurrentibus, vix ullas agnoscat Fanna nostra, mihi saltem tales in terris borealibus unquam obviae.

Larvae rhizophagae, sub terra degunt. *Imagines* floricolae. *Sexus* oculorum connectione facile dignoscitur.

4. Bombylius. LINN.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 61. LINN. DE GEER. FABR. PANZ. LATR. FALL. MACQ.

Corpus majoris magnitudinis, latum, breviter ovatum, tomento s. lana contactu facile debili tectum. Antennae porrectae approximatae, 3-articulatae, articulo primo secundo multoties longiori, ultimo elongato, stylo brevissimo triarticulato terminato. Haustellum capite multoties longius, rectum, horizontaliter exsertum. Oculi in vivo virides. Alae expansae, nervis longitudinalibus 3, praeter aream angularem subacutam, marginem interiorem alae attingentibus. **Color** corporis niger, vestitu (in nostro) flavescente. **Motu** velocissimus: in aëre momento quasi suspensus haeret, mox citissime avolat, nec deinde eodem loco visibilis. Captu inde difficillimus. **Habitatio** vernalis, per partem infimam et mitionem Lappon. Suecicae; alpinam longe aufugere videtur. **Larvae** plantarum radicibus victitant. **Imagines** loca arida, arenosa amant, e floribus Salicum aliarumque mel sedulo hauriunt, ante florem, more Sphingidum volitando, pendent; in terris borealibus rarissime obviae. **Differentia sexus** perspicua: **mas** scilicet oculis in fronte contiguis, a **femina** oculis distantibus facile dignoscitur. (Spec. Scand. 5, antennarum articulo primo elongato, squama sub alis parva, alarum nervis longitud. 3 (nec 4), praeter aream angularem subobtusam, nec acutissimam, in marginem alae interiorem decurrentibus, corpore majori, villosa, nec parce piloso, abdomine late ovato, nec oblongo, moribus etc. a genere *Phthiria* cito dignotae.)

1. B. major: flavescenti-livido-hirtus, alis hyalinis, ad costam sinuato-nigro-fuscis. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1918. FABR. Artl. 128. I. FALL. Dipt. Sv. Bombyliar. 9. I. ♂♀. MEIG. Dipt. 2. 190. 5. *B. sinuatus* MIKAN Mon. 35. T. 2. f. 4.

Hab. in Lapponia sylvatica rarissime: mas in Jemtlandia a D. BOHEMAN, et feminae duae, una in via arenosa ad Karungi in paroecia Öfver-Torneå d. 28. Maj. et altera in silva ad Kengis Lappon. Tornensis d. 7. Jun. a me, lectae. (Lapponia-Scania, ubi jam medio mensis Aprilis saepe provenit, passim; at specimina Suecica Lapponicis plerumque duplo majora.)

Mas et Fem. Individua lapponica a me visa circiter 3—4 lin. longa, vix ultra. Tomentum corporis livido-flavesceus, subtus pallidius; barba hypostomatis pilis aliquot nigris mixta. In thoracis antice macula media obsoleta, et alia lateralis (ante alas) distincta, nigrae adsunt, in feminis praesertim evidentes. Fascia transversa ejusdem coloris in ventre etiam conspicitur. Alae ad basin et costam longitudinaliter et sinuato brunneo-nigrae, apice et margine interiori late, hyalinae immaculatae. Pedes graciles, pallidi, tarsis 4 ultimis nigris.

Obs. Auctor. *B. medius*, *minor* et *minimus* in Suecia media et meridionali passim obvi, in Lapponia a me frustra quaesiti.

Obs. *Phthiria pulicaria* MEIG. (*Volucella campestris* FALL.) huic familiae subdita, in Scania campestri haud raro, in Ostrogothiae arenosis rarissime, et in Lapponia vix unquam occurrat, mihi saltem in terris borealibus non obvia.

Not. Genus *Anthrax* in Fam. *Bombyliarior.* a Clar. MEIGER descriptum, ad propriam seu *Anthracidum* Fam. una cum *Therera* MEIG. (*Bibione* FALL.) rectius sine dubio referendum, quoniam haec genera (*Anthrax* et *Therera*), inter se sat similia, structura oris et antennarum singulari a reliquis *Bombyliariis* valde reedunt.

†† Proboscide instructa.

a) Antennarum seta nulla.

FAM. 2. BOMBYLIARII. LATR. FALL. MEIG.

Antennarum articulus ultimus secundo multo longior, articulatus, seta terminali nulla. Hypostoma imberbe. Frons plana. Haustellum horizontaliter porrectum, longissimum, absque proboscide. Corpus medium, obovatum. Abdomen 7-annulatum. Alae expansae. Pedes tenues, simplices. —

FAM. 3. XYLOPHAGINI. *) ZETT.

Antennae porrectae, basi approximatae, apice acutae, articulo ultimo elongato, cylindrico, octoannulato. Ocelli 3. Cor-

*) Fam. *Xylophagei* DRJ. et LATR. inter *Coleoptera* in Fanna nostra Lappon. P. I. p. 340. ut Fam. 28., jam est recepta, quare

pus medium. Abdomen segmentis 6-7 (secundum MEIG. 8.). Alae incumbentes. Pedes simplices, nudi. Tarsi tripulvillati. — *Larvae* in ligno putrido degunt. *Imagines* aut truncis arborum insident, aut in floribus versantur. *Sexus* dignoscitur aut ex oculis cohaerentibus in mare, aut ex segmentis analibus in femina vaginatis.

5. *Xylophagus*. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 43. FABR. FALL. MACQ. *Nemotelus* DE GEER. *Empis* PANZ.

Corpus majoris l. mediae magnitudinis, elongatum, angustatum, nudiusculum. Palpi clavati. Scutellum muticum. Abdomen segmentis 7, anali non computato. Directio nervorum in alis fere ut in *Tabanis*. Nervi 4 longitudinales, praeter aream angularem acutangulam, in marginem anteriorem alae descendunt. Tibiae apice bicalcaratae. *Color* niger, pictura (in nostris) saepe fasciatim rufa. *Motu* vix nisi sole sereno agilis. *Volatus* strenuus, brevis. *Habitatio* vernalis et aestivalis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Larvae* in ligno putrido degunt. *Imagines* truncis arborum insident. *Differentia sexus* evidens; *mas*: paullo minor, oculis in fronte paullo distantibus, abdomine lineari, paullo obtuso; *femina*: longior, robustior, oculis in fronte magis distantibus, abdomine lanceolato, ano subulato (pro depositione ovorum aptato). (Spec. Scand. 3, palpi clavatis, corpore angustato, scutello inermi, tibiis calcaratis et nervis 4 longitud. praeter aream angularem acutam, in marginem alae excurrentibus a ceteris Familiae hujus dignotae.)

1. *X. ater*: antennis capite fere duplo longioribus, ater, pedibus pallidis, posticorum femoribus tibiisque, apice infuscatis, alis subhyalinis, fascia abbreviata fusca. ♂♀.

Mas: pedibus pallide flavis, thoracis vittis tribus griseis alarumque fascia fusca, obsolētissimis.

Fem.: pedibus flavo-testaceis, thoracis vittis tribus griseis alarumque fascia fusca, distinctioribus.

FABR. Antl. 64. 1. FALL. Dipt. Sv. Xyloph. 13. 1. ♂. et var. a. ♀. MEIG. Dipt. 2. 11. 1. ♂♀. *Empis subulata* PANZ. Fn. 54. 23. certe (figura representat marem; sed in descriptione dicitur: „alae corpore longiores“, quod feminae competit).

Hab. in truncis Betulae albae; ad Tresnnda et Naestansjö in parocia Wilhelmina Lapponiae Umensis duo individua mascula d. 11. et 13. Jul. 1832, et ad Björkvik in Ofotenfjord atque Gamstenstind Nordlandiae Norvegiae plura individua feminea d. 13-30. Jul. 1821, inveni. (Lappon.-Norvegia inter. BOHEM.; Scan. rar.)

Mas et Fem. ♂ 5, ♀ 6 lin. long. Uterque sexus niger, nitidus, subglaber. Abdomine in individuis bene conservatis pube rariori, grisea vestito. Oculi in vivo brunnei, unicolores. Halteres flavi. Pedes eum coxis flavi; posticorum femoribus tibiisque, apice fuscis, raro tibiis totis fuscis ut in figura PANZERI. Tarsi omnes apice nigricantes. Alae subhyalinae, fere in medio fascia transversa, juxta costam evidenti, versus marginem anteriorem sensim evanescente, et in mare interdum tota obsoleta, parum perspicua.

2. *X. cinctus*: antennis longitudine capitis, ater, pedibus testaceis, alis subhyalinis, fascia abbreviata fusca, abdomine in femina cingulo rufo. ♂♀.

Mas: pedibus testaceis, articulo primo tarsorum posticorum albedo, abdomine toto nigro, alarum fascia plerumque obsoleta.

Fem.: pedibus rufo-testaceis, articulo primo tarsorum posticorum concolore, abdomine in medio cingulo rufo, alarum fascia distincta.

Var. a. ♀. abdominis segmentis 2, 3, 4 rufis.

FABR. Antl. 65. 2. MEIG. Dipt. 2. 12. 2. *Xyl. ater* var. β. FALL. Dipt. Sv. Xyloph. 14. 1. *Rhagio Syrphoides* PANZ. Fn. 77. 19.

Var. b. ♀. abdominis segmentis 2 et 3 tantum in medio macula rufa.

Hab. in truncis Pini sylvestris et Abietis, ad Jackasjervi, Wittangi, Juhonpietis, Kardsi et Pello Lapponiae Tornensis 4. Jun. — 1. Jul. haud raro, praesertim ♀ frequenter; ad Lycksele, Gransele et Stensele Lapponiae Umensis 4. Jun. — 4. Jul. passim, legi. In silvis acerosi semper occurrit,

eadem denominatio (etiam a Cel. FALL. in *Dipteris Sueciae* repetita) Familiae eundem in *Dipterorum* Ordine non adhibenda. Nec vocabulum *Xylophagi* tanquam nomen Familiae usurpandum, ut voluerunt Cel. MEIGEN et WIEDEMANN, cum ejusmodi tantum est nomen plurale generis *Xylophagus*. Unde denominationem *Xylophagini* pro hac Familia elegi, aptiorem existimans.

nec longius versus alpes, quam ad Cataractam Wackokoski (limitem Abietis in Lapponia Tornensi) praecedentem vidi; in Lapponiis Norvegiis a me nunquam visus. E pupis, in cortice Pini sylvestris inventis, uterque sexus fine mensis Aprilis et initio mensis Maji 1832 exclusus, a Nobil. Dom. Subcenturione BOHEMAN benigne etiam communicatus, in Helsingia, Herjædalen et Jemtlandia Sueciae borealis ab illo haud raro observatus. Pupa elongata cylindrica subnuda, incisuris ciliatis et apice breviter spinuloso, tota pallida segmentis seu annulis 10 constare videtur. (Lappon. Suecica-Ostrogoth. pass.; Hallandia rar.)

Mas et Fem. Praecedenti similis, sed saepe paullo major, praesertim femina, quae marem magnitudine plerumque duplo superat. Differt ab illo inprimis antennis in utroque sexu multo brevioribus, abdominis feminae cingulo rufo, ut et habitatione in Pino et Abiete, nec haec species, ut prior, in Betuleis degeat nunquam observata, quantum scio. Oculi in vivo obscure brunnei, parum aeneo-micautes, unicolores. Antennae in protuberantia faciei insertae, articulo primo secundo multo longiori, ut in priori omnino. Halteres pallidi. Pedes rufo-testacei, tarsi apice fuscis; posticorum femorum tibiisque apex vix infuscatus. Alae ut in priori.

Obs. *Xyl. maculatus* FABR., FALL. etc. e Finlandia a D. Prof. SAHLBERG missus, in Scavia quoque semel captus, in Lapponia non visus.

6. *Beris*. LATR.

MEIG. Dipt. Eur. 2. gen. 42. LATR. MACQ. *Musca* LINN. *Stratiomys* FABR. PANZ. FALL. *Xylophagus* LATR.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis, oblongum, pubescens, subnitidum. Antennarum articuli 2 inferiores breves, ultimus elongatus, conicus. Palpi parvi, 3-articulati. Scutellum radiato-multispinosum. *Color* niger, aut metallicus. *Motus* agilis. *Volatus* brevis. *Habitatio* in foliis plantarum; per partem alpinam Lapponiae. *Metamorphosis* ignota. *Larvae* vix in ligno putrido degunt, ut opinatur Cel. MEIGEN. *Imagines* saltem hujus et plurium specierum locis uliginosis, graminosis, ubi arbores non nisi longa distantia crescunt, vivere cognitum est. *Differentia sexus*; *mas*: oculis in fronte arcte cohaerentibus et metatarso postice incrassato; *femina*: oculis in fronte distantibus metatarso postico simplici. (Spec. Scand. 5, scutello multispinoso, tibiis apice muticis etc. dignotae a reliquis hujus familiae.)

1. *B. dubia*: scutello 6-spinoso nigra, thorace aeneo, halteribus pallidis, alis fusco-hyalinis, geniculis tarsisque, basi flavis ♂.

Hab. locis humidis in alpe insigni Dowre Lapponiae Norvegiae, D. BOHEMAN, qui specimina quaedam d. 6-14. Jul. 1832 invenit et descriptum examini meo benigne subiecit. (Lappon. Norvegia.)

Mas. Beris clavipedi (Stratiom. flavipedi FALL.) paullo major, circiter 3½ lin. long. Affinis videtur *Ber. sexdentatae* MEIG. *Stratiom. dentatae* FABR.), sed haec pedibus flavis et metatarso postico distincte incrassato gaudet, qui in *B. dubia* fere simplex est. Caput rotundatum, oculis magnis arcte connexis evidenter liris. Frons postice seu vertex tuberculo elevato nigro, in quo 3 ocelli locati. Proboscis exserta, saepeata. Palpi 3-articulati, parum clavati. Thorax et scutellum aenea, pube nitida grisea tecta. Spinae scutelli 6. nigrae, laterales minores. Abdomen ovatum depressum, nigrum, supra inaequale. Alae fusco-hyalinae, linea stigmatica fusciori. Directio nervorum fere eadem ac in *B. clavipede*. Nervi 4 longitudinales ad marginem anteriorem alae excurrunt, praeter aream angularem paullo retractam nervum unicum in marginem emittentem. Nervus autem tertius (nervorum longitudinalium) ab apice, abbreviatus, in marginem usque non descendit. Halteres lacte flavi. Pedes nigri, geniculis tarsisque testaceis, his apice fuscis.

2. *B. sexdentata*: thorace aeneo, abdomine atro holosericeo, pedibus flavis, tarsis, capite scutellique radiis 6, nigris, alis infuscatis. ♂♀.

Mas: oculis cohaerentibus, thorace obscure aeneo, scutelli radiis 6, alis halteribusque fuscis, stigmata obscuriore, metatarso postico incrassato.

Fem.: oculis interstitio laevi caerulescenti nigro in fronte distantibus; thorace viridi-aeneo, scutelli radiis 7 (an semper?), alis hyalinis versus apicem infuscatis, stigmata obscuriori, halteribus pallidis, metatarso postico incrassato.

Stratiomys sexdentata FABR. Antl. 87. 36. ♀. *B. chalybeata* MEIG. Dipt. 2. 4. 4. ♂.

Hab. in Lappon. maxime meridionali rariss.; in Dalekarlia uterque sexus a D. BOHEMAN 1836 inventus, necumque

ad describendum mutuo benigne communicatus. Long. 2½ fere 3 lin. (Lapponia meridionalis-Dalekarlia.)

Obs. MÆGEMI *Be. clavipes*, *vallata* et *obscura* in Suecia inferiori lectae, in Lapponia a me non visae, nec eas alium invenisse audivi.

FAM. 4. TABANII. LATR. FALL. MEIG.

Antennae porrectae, basi approximatae, triarticulatae (in nostris), articulo ultimo subannulato. Proboscis et palpi exserta. Corpus magnum, pubescens. Abdomen segmentis 7. Alae divaricatae. Squama integra, distincta. Tarsi tripulvillati. — *Larvae* apodae, elongatae, cylindricae, griseae, 12 segmentatae. *Pupae* nudae, sub terra declarationem expectant. *Imagines* media aestate florent, sanguisugae, raro floricolae. *Differentia sexus* perspicua; *mas*: oculis in fronte connexis, abdomine versus apicem angustato, palpis horizontalibus apice obtusis etc., a *femina*: oculis disjunctis, abdomine postice parum angustato, et palpis perpendicularibus, apice acutis, mox dignoscitur.

7. Tabanus. LINN.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 47. LINN. DE GEER. FABR. PANZ. FALL. MACQ.

Corpus magnum, oblongum, pubescens. Antennarum articulus ultimus compressus, basi excisus, 5-annulatus. Ocelli (stemma) nulli. Palpi exserti, stuposi. Oculi in vivo saepissime transversim lineati*). Alar. nervi 5 longitudinales, praeter aream angularem acutangulam paullo retractam, ad marginem interior. alae descendunt. Tibiae intermediae apice valide bicalcaratae. Color corporis niger, pubescentiae griseae aut subflavescentes. Volatus strenuus, brevis. *Habitatio* per omnes Lapponiae partes. *Larvae* apodae, elongatae, subcylindricae, 12-annulatae (LATR.), in stercore pecorum degant (FALL.), metamorphosin in terra suberunt. *Pupae* nudae, incompletae, elongatae, subcylindricae, postice sexspinosae. *Imagines* feminarum circa mediam aestatem provenientes, in vicinitate gregum plerumque versantur, sanguinem pecorum et eorumque sugentes; *marium* cum feminis obveniunt, sed multo rariores, nec sanguisugae. In floribus, quorum mel quoque appetunt, interdum inveniuntur. *Differentia* sexus evidens; *mas*: oculis in fronte contiguis, palpis capitatis, ano acutiori, a *femina*: oculis distantibus, palpis subulatis, ano obtusiori facile dignotus. (Spec. Scand. 16 in museo meo numerantur, antennarum articulo ultimo 5-articulato, basi exciso, ocellis nullis, et alarum area angulari retracta, nec ad marginem anteriorem alae nisi apice elongato descendente, a sequentibus hujus familiae dignoscendae.)

Sectio 1. Oculis in utroque sexu nudis.

1. *T. bovinus*: oculis aenescenti-obscuris inmaculatis, nigro-fuscis, abdomine lateribus anticeluteo, segmentorum marginibus testaceis maculisque dorsalibus trigonis albidis, tibiis pallidis. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1882. FABR. Antl. 92. 1. PANZ. Fn. 2. t. 20. FALL. Dipt. Sv. Taban. 4. 1. ♀♀. MEIG. Dipt. 2. 43. 18. MACQ. Dipt. Gall. Taban. 155. 6. Tab. 3. f. 7. (ala).

Hab. . . in Lapponia habitare fertur, mihi ibi non obvisus. (Lappon. - Uplandia passim, - Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Nostratum maximus, 10—12 lin. long. Nigro-fuscus; antennarum basi, palpis et tibiis lutescentibus. Hypostoma (facies) cinereum. Thorax cinereo-villosus, obsolete nigro-lineatus. Abdomen ut in diagnosi.

Obs. *T. autumnalis* LINN. FALL. in Scania freq. in Lapponia a me non repertus.

Sect. 2. Oculis in mare semper, in femina saepissime hirtis.

a) Nervus tertius longitudinalis furca simplici terminatur.

2. *T. tarandinus*: oculis aureo-cupreis transversim 2- (♂) vel 3- (♀) lineatis, linea prima in medio (♂), aut media in

medio (♀) oculi, nigricans, abdominis segmentorum margine aureo-flavis, antennis pedibusque luteis. ♂♀.

Mas: oculis in fronte arete cohaerentibus aureo-cupreis, lineis 2 transversis purpureis, superiori in medio oculi.

Fem.: oculis in fronte paullo distantibus aureo-cupreis, lineis 3 transversis purpureis, media in medio oculi.

Var. a ♂♀ alis fusco-hyalinis, basi nervis luteis.

LINN. Fn. Sv. 1824. ♀. FABR. Antl. 95. 8. ♀. FALL. Dipt. Sv. Tab. 4. 2. ♀. MEIG. Dipt. 2. 44. 19. ♀. DAHLB. Skandinaviska Insecters nytta och skada. Lund. 1837.

Var. b. ♀. alis fusco-hyalinis, nervis totis luteis, fuscinedine evidentiore cinctis.

Hab. a. in Lapponiis omnibus, sub aestatibus calidis freq., frigidioribus vero rarius obvisus, a novacolis Umensis *Laxbröns* vocatus. Tarandorum cornua tenella pungit, deformat; pecora quoque ipsumque hominem persequitur; mensibus tantum Junio et Julio vigens. *Mas* hactenus ignotus a me primum descriptus; individuum scilicet unicum masculum in folio Salicis ad Lycksele-afvan d. 20. Jun. invenire mihi primo contigit. *Femina* sub volatu valde susurrat. Var. b. ad Åsele d. 28. Jul. rar. capt. (Lapponia-Ostrogothia rariss. et vix infra hanc provinciam versus meridiem descendens.)

Mas et *Fem.* Praecedente paullo minor, circiter 9 lin. longus.

Nigricans. Hypostoma flavescent. Interstitium frontale inter oculos flavum, linea media nigra. Antennae in utroque sexu ferrugineae. Palpi pallidi. Thorax nigricans, limbo, praesertim anticeo flavo-villosus. Abdomen atrum segmentorum margine aureo-flavo. Alae ut in diagnosi. Pedes lutei, femoribus basi nigris.

3. *T. auripilus*: oculis aeneo-viridibus transversim purpureo-trilineatis, linea media in medio oculi, niger, abdominis segmentorum margine fulvo-ciliato. ♀.

Var. a. ♀. hypostomate fronteque cinereis; antennis totis nigris.

Var. b. ♀. hypostomate fronteque cinereis; antennis nigris, articulo ultimo basi macula laterali rufa.

MEIG. Dipt. 2. 41. 15. MACQ. Dipt. Gall. (Ins. Dipt. du Nord de la France 1826.) Taban. 154. 5.

Var. c. ♀. hypostomate fronteque nigris, colore scilicet cinerascens ordinario forte detrito.

Hab. in silvis betulinis sub fine mensis Junii, toto mense Julio et initio Augusti, praesertim in Lapponiis Norvegicis frequens; var. a. ad Giebstad et Alteidet Nordlandiae, et Bossekop Finmarkiae, copiose, atque etiam in monte subalpino Stoettingsfjellet Lapponiae Umensis rarissime, a me captus; in alpium illa serie insigni Dovrefjell Norvegiae mensib. Junio et Julio quoque a D. BOHEMAN lectus; var. b. in Gamstind et Andeness, atque in insulis Hacksten et Finkrog Nordlandiae visus; et var. c. in Norvegia semel tantum inventus. (Lapponia imprimis Norvegica; Smolandia, teste D. LJUNGH, an jure? mihi in Suecia nullibi obvisus, Parisiae D. MACQUART.)

Fem. Priore iterum paullo minor, 7—8 lin. longus. Fusco-niger.

Oculi in vivo pulchre laete virides, interdum aenescentes, brevissime hirsuti. Palpi nigri. Frons cinerea, linea media subinterrupta, callo nitido, transverso supra antennas terminata atra. Hypostoma cinereum. Barba infra os griseo-albida. Thorax tenuiter nigro-hirsutus, subtus albido-villosus. Abdomen nigrum, marginibus segmentorum distincte fulvo-ciliatis. Alae hyalinae, lineola stigmatica nigra, distincta. Halteres nigricantes. Pedes nigri, tibiis imprimis flavescens pilosis.

Mas. *Tabanus aethiops*: „oculis fuscis pilosis, corpore atro, alis sordide hyalinis, antennis nigris, abdominis dorso linea punctorum albidorum“ LJUNGH Aet. Holm 1823. p. 265. T. III. 3. f. 3., in monte praecalto Klefven ad Husquarven prope Junecopia Smolandiae captus d. 26. Jun. 1797 est forte hujus speciei *mus*, ob antennas nigras, oculos in vivo unifasciatis (ut mihi asseveravit ipse D. LJUNGH in litteris) etc. Nec *mas Tabani borealis* esse potest, ut autumat Cel. FALL. (Dipt. Suec. Suppl. Prim. p. 2.), etenim hic antennarum articulum ultimum ferrugineum habet, et in copula cum simili saepe captus, teste eodem LJUNGH. Neque obstat fascia tantum *unica* oculorum, nam ejusmodi pictura in maribus, quorum feminae oculos trilineatos habent, obtinere saepe observavi, fasciis scilicet superiori et inferiori obsoletissimis aut fere nullis.

4. *T. tropicus*: oculis aeneo-viridibus transversim purpureo-trilineatis, linea media in medio oculi, nigricans, palpis albis, abdominis lateribus, antennarum medio tibiisque, ferrugineis, alis subinmaculatis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. Oculi aeneo-virides, lineis 3 distinctis (in mare tamen linea superiori obsoleta), abdominis lateribus late ferrugineis, alis inmaculatis.

LINN. Fn. Sv. 1856. FABR. Antl. 100. 32. PANZ. Fn. 13. f. 22. ♀. FALL. Dipt. Sv. Taban. 5. 3. ♀♀. MEIG. Dipt. 2. 57. 34.

*) Oculorum Tabaniorum color metallicus et pictura insignis plerumque purpurea, cum vita omnino pereunt, aqua vero calida restaurantur.

Var. b. ♂. Oculi cuprei aeneo-micantes, lineis 3 obsoletis, media distinctiori, alis puncto fusco in furca nervi longitudinalis tertii; hujus forte speciei.

Hab. in sylvis per partem mitiorem Lapponiae; ad Juckasjervi Lapon. Tornensis, et Asele Lapon. Umensis, d. 1—27. Jul. haud infrequenter vidi; individua mascula raro occurrunt; e varietate b. unicum tantum marem ad Umenaes d. 9. Jul. unicamque feminam in Stoettingsfjellet inter Asele et Lycksele d. 1. Aug., Lapponiae Umensis inveni; individuum femineum etiam ad Torneå a D. DEUTSCH captum. (Lapp.-Scan. var. a. freq.)

Mas. et Fem. Magnitudo prioris. Hypostoma (facies) et barba cinerea. Interstitium frontale in ♀ cinereum, linea media interrupta et macula in angulo oculorum, atris, nitidis. Antennae plerumque nigrae, articulo ultimo basi late ferrugineo, interdum totae subferrugineae, apice solum atro. Thorax obscurus, cinereo-villosus, obsoletissime lineatus, callo humerali ferrugineo. Abdomen nigrum, lateribus segmentorum 3 vel 4 anticorum magis vel minus late ferrugineum, vestigio macularum trigonarum albidarum in medio dorsi, segmentorumque margine tenuiter albo-ciliato. Alae sordide hyalinae, nervis validis lineaque stigmatali obscurioribus. Pedes nigri, tibiis vel totis vel basi saltem testaceis.

5. T. borealis: oculis laete viridibus transversim purpureo-trilineatis, linea media in medio oculi, nigricans, palpis segmentorumque abdominis marginibus albidis, alis subimmaculatis. ♂.

Var. a. ♂. oculorum lineis tribus in femina saltem distinctis, niger, abdominis segmentis 2 et 3 lateribus ferrugineis. MEIG. Dipt. 2. 37. 10. ♂.

Var. b. ♀. oculorum lineis tribus valde angustis et tenuibus, nigricans, abdominis segmentis 2 et 3 concoloribus, nec lateribus ferrugineis.

FABR. Antl. 101. 37. FALL. Dipt. Sv. Taban. 6. 5. ♂.

Var. c. ♀. similis var. b. oculorum lineis tribus latioribus.

Var. d. ♀. oculorum lineis prima et tertia obsoletis, media tantum distincta; antennarum articulo ultimo ferrugineo, apice solum determinate atro; abdominis lateribus maculis utrinque 2 ferrugineis, incisuris anguste albidis; in ceteris var. b. similis, vix specie diversa.

Var. e. ♀. similis var. a., abdominis lateribus non ferrugineis.

Hab. in Lapponiis Suecicis et Norvegicis, a die 4 Jun. usque ad 14. Aug. frequenter a me visus; feminae bobis et equis infestae, homines etiam tenaciter persequentes; var. a. ad Lycksele, Umenaes, et in Stoettingsfjellet, Lapponiae Umensis, vulgaris; var. b. in Finnmarkia ad Alten, atque etiam in Lapponia Tornensi praesertim occurrit; var. c. in betuletis Nordlandiae et Finnmarkiae Lapponiae Tornensis captus; e varietate d. unicum tantum specimen in Gamstind Nordlandiae 30. Jul. inventum; et e varietate e. etiam non nisi unicum individuum in Norvegia legi. E Torneå D. DEUTSCH var. a. ♂. mihi etiam communicavit. (Lappon.-et var. a. b. c. in Suecia media passim; in Scan. rar.)

Mas. et Fem. *T. tropico* plerumque paullo minor, seu 7 lin. longus. Hypostoma et barba menti cinerascens. Oculi in vivo laete et pulcherrime virides. Interstitium frontale feminae ut in priori. Antennae in utroque sexu nigrae, articulo ultimo basi magis v. minus late ferrugineo. Thorax in ♂ obscurior, in ♀ griseus, in utroque sexu vix lineatus, callo humerali non nisi in individuis junioribus obscure ferrugineo. Abdomen ut in diagnosi. Alae hyalinae, linea stigmatali in var. a. nigra, in reliquis varietatibus magis brunnea. Pedes nigri, tibiis basi magis vel minus late ferrugineis.

6. T. lugubris: oculis dimidietate superiori viridi, inferiori subferruginea, transversim purpureo-trilineatis, linea prima in medio oculi, ater, palpis nigris; abdominis segmentis margine tenuiter, serieque media dorsali macularum trigonarum, albis, alis immaculatis. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime; duo tantum specimina, unum in betuletis ad Björkvik Nordlandiae 15. Jul. 1821, et alterum in sylvâ Lycksele Lapponiae Umensis d. 22. Jun. 1832, inveni. (Lapponia.)

Mas. Longitudo praecedentis, paullo latior, *T. lurido* FALL. affinis et similis, sed ab illo differt: colore rigiore, palpis obscurioribus, abdominis lateribus vix ferrugineis, ut loco natali. Hypostoma et barba obscure grisea, palpis nigris. Antennae nigrae, articulo ultimo basi fusco-ferrugineo. Thorax uiger et nigro-villosus, villositate tamen pectoris grisescente. Abdomen supra et subtus nigrum, segmentis margine tenuiter albo-ciliato, et serie media dorsali tenacius adhaerenti macularum trigonarum albidarum. In segmentis aut 1 et 2 aut 2 et 3 anticis macula obscure ferruginea, parum perspicua utrinque adest. Alae hyalinae, lineola stigmatali brunnea; squama sub alis brunnea. Halteres nigri. Pedes toti nigri.

7. T. alpinus: oculis aenescentibus transversim purpureo-subunilineatis, linea in medio oculi distincta; niger, palpis sordide albidis, segmentis margine tenuiter ferrugineo-ciliatis, anticis lateribus ferrugineis, alis immaculatis. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime; in Betula alba in Raschstind insulae Schiervoe Nordlandiae d. 27. Jul. 1821, et ad Umenaes Lapponiae Umensis d. 9. Jul. 1832 duo tantum specimina legi. (Lapponia.)

Mas. Longitudo *T. lugubris*, angustior. Affinis etiam *T. lurido*, sed antennarum, abdominis tibiisque colore obscuriore ut et pictura oculorum diversus videtur. Hypostoma et barba fusco-grisea, palpis albidis, fusco-villosis. Antennae nigrae, articulo ultimo basi pieco-nigro. Oculi subunilineati, linea scilicet media tantum distincta, altera inferiori obsoletissima, et tertia superioris vix vestigio. Thorax, alae et pedes fere ut in priori, tibiis summa basi ferrugineo-ciliatis, ciliis in dorso et ad latera tenacius adhaerentibus, unde in specimenibus detritis series triplex macularum formatur. Segmenta aut 2 et 3, aut 1, 2 et 3 autica ad latera ferruginea sunt, nec vero tam late, nec tam pure ut in *T. tropico* et *lurido*. Segmentorum ventralium margines albidii, et ferrugineo-ciliati.

8. T. bromius: oculis aenescentibus transversim purpureo-unilineatis, linea in medio oculi, nigricans, palpis albis, antennis subferrugineis, thorace albidino-lineato, abdomine triplici ordine albo-maculato, tibiis basi testaceis, alis immaculatis. ♂.

LENN. Fn. Sv. 1855. FABR. Antl. 97. 18. FALL. Dipt. Sv. Taban. 7. 7. ♀. MEIG. Dipt. 2. 52. 29. *Tabanus maculatus* DE GEER Ins. 6. 59. 3.

Hab. in Lapponia forte rarissime; genninus mihi ibi non obvis, ab alio Collectore ut Lapponiae incolae mecum communicatus. (Lapponia; Uplandia-Scania aestate copiose.)

Mas et Fem. Circiter 6 lin. long. Hypostoma et barba grisea s. cinerascens. Palpi albi. Antennae ferrugineae, basi apiceque obscuriores. Oculi maris (in vivo) dimidietate superiori aenescente, inferiori paullo subtilius reticulata, viridi; feminae virides, conformes, in utroque sexu linea media purpurea, integra. Thorax griseo-nigricans, lineis 5 albidis. Abdomen nigrum, triplici serie albo-macularum, maculis lateralibus attenuatum subrotundis aut oblique ductis; in segmentis primis ad latera maculae ferrugineae, obsoletae plerumque adsunt. Venter cinereus, vitta media longitudinali nigra. Alae hyalinae, basi et linea stigmatali brunnescentibus. Pedes uigri, tibiis basi plus minus late albidino-testaceis.

9. T. albo-maculatus: oculis auro-viridibus transversim distincte purpureo-trilineatis, linea media in medio oculi, niger, palpis sordide albidis, antennarum medio ferrugineo; thoracis lineis subquinis abdominisque maculis triplici serie dispositis, albis, alis submaculatis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Badstutresk, in Stoettingsfjellet et ad Lycksele d. 30. Jun. — 2. Aug. specimina tria Cl. DARLBOH et ipse legimus. (Lapponia.)

Fem. Parvus in hoc genere, *T. bromio* brevior, sed non angustior, circiter 5 lin. longus. Species pulchra et distincta, ejus mas vix quaerendus in *T. lugubri*, cui statura quidem similis gaudet, sed *T. albomaculatus* minor est et aliter coloratus. Niger. Hypostoma et barba menti albidino-cinerea. Oculi perspicue trilineati. Interstitium frontale cinereum, macula ordinaria inter angulos oculorum, lineaque interrupta, atris, nitidis. Antennarum articulus primus fuscus, secundus totus, et tertius basi, ferruginei. Palpi sordide albi, nigro-pilosi. Thorax fusco-villosus, lineis 5 cinereis, lateribus obsoletis. Abdominis segmenta margine summo albidio, et maculis trigonis triplici ordine dispositis, argenteo-pilosis condecorata, quorum tria in segmento secundo evidentiora, reliqua versus anum sensim decrecentia. Segmenta ventralia albo-marginata. Alae hyalinae (in nro specimine immaculatae), costa anguste, et linea stigmatali nigro-brunnescentibus; nervis in disco etiam fusco-obumbratis, et puncto in furca uervi longitudinalis tertii fusco. Halterum clava nigra. Squama brunnescentes. Pedes toti nigri.

10. T. confinis: oculis viridibus transversim purpureo-trilineatis, linea media in medio oculi, niger, palpis tibiisque albidis, antennarum articulo ultimo basi ferrugineo, thoracis lineis subquinis abdominisque maculis triplici serie dispositis, albis, alis immaculatis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele d. 25. Jun. unicum specimen inventum. (Lappon.-meridional.)

Fem. Affinis priori, sed paullo major, latior, circiter 6 lin. longus, magis villosus, alis immaculatis et palporum tibiisque colore distinctus. Caput ut in praecedente, at antennarum articulo primo et secundo cinereis, tantum ultimo basi ferrugineo. Palpi albi et albidino-pilosi. Thoracis lineae cinerae obsoletae. Villositas pectoris (pleurarum) grisea, densa. Abdomen valde latum, ut in priori pictum. Alae hyalinae, linea stigmatali parum perspicua.

Halteres nigricantes. Squama sordide alba. Pedes nigri, deuse griseo-pilosi, tibiis anticis basi, posterioribus totis, albo-testaceis.
Obs. T. luridus FALL.: oculis transversim trilineatis, linea prima in medio oculi, abdominis lateribus rufo-testaceis; in Ostrogothiae et Seaniae sylvis rarius visus, in Lapponia vix obvius.

b) Nervus tertius longitudinalis furca appendiculata terminatur.

11. *T. ruralis*: oculis flavo-virescentibus immaculatis, fusco-cinereus, parum pilosus, antennis luteis, alis basi flavis, abdominis basi macula utrinque laterali tibiisque, ferrugineo-testaceis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele d. 10. Aug. panca specimina capta. (Lappon.-meridionalis.)

Fem. T. rustico FALL. ut et *T. fulvo* MEIG. (seu *T. rusticus* var. β, FALL.) magnitudine aequalis seu circiter 6—7 lin. longus, eisque valde similis et affinis; sed ab illo, antennarum articulo ultimo toto etiam apice fulvo maculaque abdominis laterali ferruginea, et ab hoc, corpore glabriore, alis basi magis evidenter, luteo-coloratis, et ab utroque, toto corpore glaucescente distinctus; uae cohabitant. Caput ut in *T. rustico*, sed antennarum articulo primo et secundo testaceis, tertio lato, toto pulchre fulvo. Oculi pallide virescentes, unicolores. Thorax supra atro-cinereus, seu glaucus, parum pubescens, subtus griseo-villosus. Abdomen cinereum, tenuiter nigro-pubescens, pilis depressis auris parce vestitum, macula laterali ferruginea, raro in basin segmenti tertii extensa. Alae hyalinae, basi et nervis distincte flavis; ramo superiori furcae nervi longitudinalis tertii nervulo retrogrado lineam unam circiter longo, appendiculato. Squama et halteres flavicaudati, clava fusco-maculata. Pedes nigro-fusci, tibiis anticorum basi, posteriorum totis, geniculisque omnium albedo-testaceis.

Obs. T. rusticus LINN FALL MEIG., *T. fulvus* MEIG. et *T. plebejus* FALL., ad hanc subdivisionem referendi, in Suecia inferiori plus minus frequenter obvi, in Lapponia haecenus non collecti, quantum novi.

8. Haematopota. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 49. FABR. LATR. FALL. MACQ. *Tabanus* LINN. DE GEER. PANZ.

Corpus mediae magnitudinis, oblongum, pubescens. Antennarum articulus primus elongatus, secundus cyathiformis, tertius subulatus, quadriannulatus. Ocelli nulli. Palpi exserti stuposi. Oculi in viva transversim undulato-lineati. Alae subdeflexae. Directio nervorum omnino ut in genere *Tabano* Subdiv. b., at area angularis non retracta, sed angulo acuto ad marginem interiore usque descendit. Tibiae intermediae apice calcaribus 2 parvis. *Color* niger. *Motu* sat segnis, sole lucente vivacior. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque, mense Julio. *Larvae* verisimiliter in stercore vivunt. Feminae declaratae sanguinem animalium sugunt; masculi flores frequentant. *Sexus differt*; *mas*: oculis in fronte cohaerentibus, palpis horizontaliter porrectis; *femina*: oculis distantibus, palpis perpendiculariter exsertis. (Spec. Scand. 1, Faunae nostrae communis; a *Tabano*, antennarum articulo primo longiori, ultimo subulato, et tibiarum intermediarum calcaribus minutis; a *Chrysope*, antennarum articulo medio breviori, alarum nervo furcato appendiculato, et ocellis nullis; et ab utroque, antennarum articulo ultimo 4-annulato, alisque subdeflexis, nec horizontalibus, area angulari angulo acuto usque in summum marginem interiore descendente, satis dignota.)

1. *H. pluvialis*: oculis pictis, nigricans; thoracis lineis, abdominis segmentorum margine maculisque duplici serie dispositis, cinereis, alis nebulosis, albo-punctatis. ♂♀.

Mas: obscurior, antennarum articulo basali crassiori; var. 1: oculis virescentibus supra medium brunneis, in medietate inferiori viridi striis 2, una marginali, altera undata, purpureis; et var. 2: oculorum dimidietate superiori grisea, inferiori viridi, lineis 3 purpureis, intermedia undulata.

Fem.: cinerascens, oculis graminei coloris, lineis 5, semper purpureis, intermediis 3 undulatis, irregularibus, media saepe interrupta; in copula.

FABR. Antl. 106. 1. FALL. Dipt. Sv. Taban. 9. 1. ♂♀. MEIG. Dipt. 2. 78. 1. T. 14. f. 8—16. ♂♀. *Taban. pluvialis* LINN. Fn. Sv. 1857. PANZ. Fn. 13. 23. ♀. Nordlandis et Finmarkis: *Blüning*.

Hab. in Lappon. sylvatica mense Julio sat freq.; ad Barrsele Lapponiae Umensis utrumque sexum praesertim vulgarem vidi; ad Dyroen Nordlandiae et ad Bossekop Finmarkiae

plura individua mascula quoque legi. Feminae punctione valde molestae, pluvia instante inprimis vigentes. (Lapp.-Scan. vulgar.)

Mas et *Fem.* Circiter 4 lin. longa. Antennae capite paullo longiores, articulo primo duplo crassiori; saepissime nigrae; sed variant rarius articulo ultimo basi testaceo. Palpi albi. Caput feminae cinereum, macula supra antennis transversa nigra, nitidissima, et supra haec punctis 3 rotundis, medio minuto, atris opacis. Oculi liri. Thorax in mare niger, vix vestigio linearum cinerascens (in speciminibus Lapponicis), in femina dilutior, lineis albidis distinctis. Abdomen in mare nigrum, segmentorum margine albedo, et basi macula laterali ferruginea. Alae cinerae, in mare obscuriores, in utroque sexu maculis et lineis albidis nebulosae, lineola stigmatica nigra. Halteres albi, clava nigra. Pedes nigri, anticorum tibiis basi, posteriorum tibiis tarsisque annulis 3, albis.

9. Chrysops. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 48. FABR. LATR. FALL. MACQ. *Tabanus* LINN. DE GEER. PANZ.

Corpus majoris magnitudinis, circiter 4 lin. longum, oblongum, subpubescens. Antennae cylindricae, articulis 2 basalibus aequalibus, ultimo longiori, 5-annulato. Ocelli tres. Palpi exserti, pilosi. Oculi nudi, in vivo metallice colorati, punctis lineisque nigris aut purpureis picti*). Alae horizontales, divaricatae, triangulum magnum cum corpore efficientes. Nervi ut in *Tabano* directi, at area angularis in summum marginem alae interiore descendit, ibique subaperta. Tibiae intermediae calcaribus 2 minutissimis munitae. *Color* obscurus, pictura abdominis saepe rufa, alarumque albo-maculata. *Motu* haud agilis, at sole ardente volatu brevi et strenuo se prodit. *Habitatio* in sylvis, pascuis et pratis; mares in floribus saepe occurrunt, feminae homines infestant, nec facile depelluntur; a medio mensis Junii ad idem tempus sequentis Augusti vigent; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Metamorphosis* non rite cognita; secundum FABRICIUM larvae sub terra degunt. Ad ripam tamen lacus in caricetis et juncetis magnam individuorum copiam, quae nuper e nympha declarata videbantur, i se semel vidi. Imagines feminae sanguinem animalium hauriunt, masculae in fruticum foliis versantur. *Differentia sexus* ut in *Haematopota*. (Spec. Scand. 8 (*Chrysope lugubris* Auctor tantum ut mare *Chrysopsis caecutiens* considerato), antennis cylindricis, articulis 2 inferioribus aequalibus, tertio 5-annulato, ocellis 3, oculis in vivo viridi-auris, alarumque area angulari apice subaperta, dignotae.)

1. *C. caecutiens*: niger aut nigro-fuscus, abdominis basi rufa vel flavo-maculata, pleuris fulvo-hirsutis, antennis, palpis pedibusque totis, nigris. ♂♀.

Mas: ater, alis concoloribus, sinu unico apicali albo, abdominis segmentis secundo macula utrinque laterali rufa, oculis (in vivo) aureo-viridibus, punctis 5 irregularibus et margine postice, purpureis.

Fem.: nigro-fusca, alis concoloribus, sinibus duobus, uno apicali, altero basali, albis, abdominis segmentis basalibus 1 et 2 flavis, in medio lineis 2 basi confluentibus nigris, oculis (in vivo) viridibus, punctis 5 irregularibus et horum quibusdam interdum confluentibus, margineque postico, purpureis.

FABR. Antl. 110. 1. ♀. FALL. Dipt. Sv. Taban. 9. 1. (sub qua vero plures species latent). MEIG. Dipt. 2. 67. 2. ♂♀. *Taban. caecutiens* LINN. Fn. Sv. 1855. ♀. *Tabanus lugubris* LINN. l. c. 1859. ♂. *Chrysops lugubris* FABR. Antl. 113. 9. ♂. FALL. l. c. 11. 3. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Femina 4½ lin. long., mas plerumque paullo minor. Hypostoma griseo-flavum, macula 2 magnis nitidis atris, et in fronte feminae etiam 2 ejusdem coloris, prima supra antennis et altera versus occiput. Thoracis dorsum in ♀ atrice lineis 2 griseis. Halteres in utroque sexu nigri. Metatarsus pedum posteriorum testaceus.

2. *C. relictus*: nigricans, antennis, palpis pedibusque concoloribus, tibiis testaceis, abdominis segmentis 1 et 2 rufis, macula media gemina nigra, reliquis nigris, margine sinuatum ferrugineo aut cinereo. ♂♀.

*) Pictura oculorum in hoc genere paullo ludit, in diversis nempe individuis ejusdem speciei saepe paullo diversa, ita ut notae pro speciebus dignoscendis non nisi vacillantes exinde eliciantur.

Mas: niger; alarum sinubus 2 angustioribus albis, pectoris lateribus flavo-hirtis, abdominis segmentis 1 et 2 lateribus rufo-ferrugineis, reliquis margine sinuati ferrugineis, quae pictura tamen vix seriem macularum triangularium in dorso format; oculis auro-viridibus, maculis 4 cupreis, mediis in lineam cohaerentibus.

Fem.: nigro-fusca, alarum sinubus 2 lateribus albis, pectoris lateribus griseo-hirtis, abdominis segmentis 1 et 2 flavis, lineis duabus nigris basi cohaerentibus, reliquis segmentis margine sinuati glauco-cinereis, unde series macularum trigonarum longitudinaliter in medio dorsi formatur; oculis auro-viridibus, maculis et lineis irregularibus, interdum in disco interiori, interdum versus occiput locatis, brunneis aut purpureis, interdum denique obsolete, relicta tantum uno alterove puncto purpureo.

MEIG. Dipt. 2. 69. 3. ♂. MACQ. Dipt. Gall. Taban. 166. 2. *Chrys. viduatus* FABR. Antl. 113. 10. FALL. Dipt. Sv. Taban. 10. 2. ♂. (exclus. var. β.). *Tabanus caecutiens* PANZ. Fn. 13. f. 24? ♀. (an figura PANZERI, male delineata, ad hunc vel ad *Chrys. caecutientem* nostrum rectius sit referenda, difficile est dictu).

Hab. in Lapponia, vulgaris; mares ad Badstuttraesk Lapponiae Umensis die 30. Jun., et feminae ad Åsele et Willhelminam Lapponiae etiam Umensis, ut et ad Turtolam Lapponiae Tornensis, nec non in Gamstind Nordlandiae, dieb. 27. Jul. — 25. Aug. frequenter visi. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Magnitudo praecedentis eique similis. Caput ut in illo. Antennae et palpi in speciminibus lapponicis plerumque tota nigra, illarum articulo primo et ultimo basi interdum fusco-testaceis, et tunc etiam palpis ejusdem coloris. Lineae thoracis 2 griseae in feminis sat distinctae. Halteres in utroque sexu nigri. Pedes nigri, anticorum tibiis basi, posteriorum tibiis totis et metatarsis, testaceis.

3. *C. nigripes*: nigricans, antennis, palpis pedibusque nigris, abdominis segmentorum margine tenuiter, serieque dorsali media macularum trigonarum, glaucis. ♀.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi tantum in inferalpinis Finmarkiae ad Bossekop haud longe a Nord-Cap d. 8. Aug. 1821 unicum individuum inveni. (Lappon. septentrional.)

Fem. *Chrys. relicto* affinis et similis, sed duplo fere minor, alarum sinubus latioribus, albidioribus, abdominis pictura et pedum colore diversus. A. *Chrys. sepulchralis*, cui etiam similis ejusque magnitudine, pictura abdominis differt. Caput ut in priori. Oculi auro-virides, maculis seu punctis 3 in disco interiori purpureis. Thoracis dorsum nigrum, nitidum (in paullo detrito), lineis subquatuor glaucis, mediis distinctis. Plenrae (pectoris latera) fasciculo pilorum fulvorum. Abdomen nigrum, subundum: in extimo latere segmenti primi utriusque macula parva flavo-pellucida, quae etiam in segmentum secundum paullo extenditur; segmenta 2 — 7 margine summo glauco, et serie macularum trigonarum, versus anum sensim evanescentium, ejusdem coloris; segmentorum ventralium margines etiam albi. Alae albo-hyalinae, costa et fasciis duabus, exteriori lateri transversa, nigro-brunneis. Halteres et squama nigro-fusca. Pedes nigri, metatarso postico subtestaceo.

4. *C. quadratus*: nigricans, antennis palpisque concoloribus, tibiis testaceis, abdominis segmentis 1 et 2 flavis, macula media quadrata nigra, reliquis nigris, margine summo rufo-flavo. ♂.

Mas: niger, thoracis vitta dorsali fusca, alis brunnescentibus, sinu apicali et macula basali albo-hyalinis, pedibus nigris, intermediarum tibiis et posteriorum metatarsis testaceis.

Fem.: mari similis, nigricans, alis brunnescentibus, sinubus duabus albo-hyalinis, pedibus nigris, omnium tibiis et posteriorum metatarsis flavo-testaceis.

MEIG. Dipt. 2. 70. 5. ♂. MACQ. Dipt. Gall. Taban. 167. 1. ♂.

Hab. in Lapponia Norvegica rarius; in sylva betulina ad Alteid et in Gamstind Nordlandiae pauca specimina 30 — 31. Jul. legi. (Lapponia; Ostrogothia; Scania, passim.)

Mas et *Fem.* *Chrys. caecutientis*, cuius marem hunc esse olim credidi, affinis et similis, sed paullo minor, lineis duabus in abdominis basi, in maculam quadratam confluentibus, et tibiis testaceis, diversis. Masculi quoque harum specierum genuini inter se valde discrepant. Caput ut in *Chrys. caecutiente*. Antennae et palpi nigra. Oculi (in mare vivo pictura a me non annotata) in femina viva aerei, punctis in disco 2 transversim positos, nigro-purpureis. Thorax niger, lateribus flavo- aut griseo-pubescentibus. Abdomen ut in diagnosi coloratum, in utroque sexu similiter, in mare vero flavo segmenti secundi in tertii latius utrinque etiam saepe extenditur. Halteres et squama nigro-fusca. Pedes nigri, tibiis testaceis.

5. *C. sepulchralis*: niger, antennis, palpis pedibusque concoloribus, abdominis segmentorum margine pallido-ciliato. ♀.

FABR. Antl. 113. 12. FALL. Dipt. Sv. Taban. 12. 4. ♀. MEIG. Dipt. 2. 74. 10. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime, mense Julio visus. (Lappon.-Scania rar.)

Fem. Parvus in hoc genere, longitudinem circiter 4½ linear. tantum attingens. *Chrys. nigripedi* (No. 3) similis et affinis, sed paullo nigror, et abdominis pictura ab illo praesertim distinguitur. Caput ut in illo. Oculi laete virides, maculis 3 l. 4 in cautho interiori purpureis. Thorax dorso lineis subquatuor cinereis, 2 intermediis distinctioribus. Abdominis segmenta margine pallide et tenuiter ciliata, sed macularum trigonarum in medio vestigio nullo. Alae albo-hyalinae, costa et fasciis duabus, exteriori lateri transversa, brunneis. Squama et halteres fusco-nigra. Pedes toti nigri. Obs. MEIGENI *Chrys. pictus* et *rufipes*, in Scania meridionali lecti, in Lapponia vix occurrunt, mihi saltem illi non obvi.

b) Antennarum seta terminali.

FAM. 5. ANTHRACIDES. FALL. (*Anthraxii*) LATR. *Bombyliarii* MEIG. MACQ.

Antennae porrectae, breviusculae, prope ad os insertae, triarticulatae, articulo ultimo laud annulato. Os proboscide retracta. Ocelli 3. Corpus medium, hirsutum. Abdomen segmentis 7. Alae expansae aut divaricatae. Pedes simplices spinulosi. — Larvae in terra degunt, radices plantarum consumentes. Pupae sub lapidibus inventae. Imagines locis aridis versantur, mel florum appetentes. Sexus differt; mas: genitalibus hamatis, absconditis, ano obtuso, oculis in fronte magis vel minus approximatis; femina: ano acutiori, oculis in fronte magis vel minus distantibus.

10. Anthrax. SCOP.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 59. FABR. PANZ. LATR. FALL. MACQ. *Nemotelus* DE GEER. *Musca* LINN.

Corpus magnum, obtuse ovatum, subdepressum, hirsutum. Antennae breves, remotae, articulo 1 cylindrico, ultimo (in nostris) subgloboso, seta terminali crassiuscula. Caput subhemisphaericum, thoraci petiolo tenuissimo setiformi adfixum, eique arcte applicatum, facillime decedit. Oculi postice excisi, in viva brunnei, aeneo-micantes, unicolores. Hypostoma pubescens. Alae expansae. Nervi longitudinales 4, praeter aream angularem apice non arcte conclusam, ad marginem anteriorem descendunt. Nervus tertius quartusque longitudinalis ad apicem alae valde curvati. Pedes gracillimi. Color (in nostris) niger, pictura saepe punctis aut fasciis nivea. Motu celerrima; volatu velocissimo a loco, ubi sedem habuit, perterrita aufugit; captu inde difficillima. Habitatio in pascu et locis aridis; in saepibus, parietibus, soli expositis, etiam in terra, rarissime in floribus, sedens, mens. Junio et Julio viget; per partem tantum sylvaticam Lapponiae; nec in alpibus aut in inferalpinis Nordlandiae et Finmarkiae hanc unquam vidi, frigori impatientissimam. Plerasque species ova in terra arenosa (corpore scilicet fere perpendiculariter erecto vaginae anali elongata in arena emissae) deponere saepe observavi. Igitur „Larvas in terra uliginosa metamorphosin subire“ immerito statuit FALL.; nec „imagines juxta aquas stagnantes“ versari vidi. „Larvas in ligno putrido vivere“ dicit MEIGEN, quod tamen vix credibile mihi videtur. Differentia sexus aegre investigatur; oculi vero in fronte feminae paullo latius distant, hujusque anus saepe paullo magis acuminatus, quam marisprehenditur. (Spec. Scand. 9, antennis basi remotis, nec approximatis, articulo ultimo subrotundato, alis expansis, nervis longitudinalibus tantum quatuor, praeter aream angularem non arcte conclusam, marginem anteriorem attingentibus, et nervis longitudinalibus tertio quartoque ad apicem alae parum curvatis, a *Thereva* mox dignotae.)

1. *A. sinuata*: atra, abdomine fasciis interruptis niveis, alis halteribusque fusco-nigris, illis apice oblique dimidiatum hyalinis, nervo apicali nigredine cincto. ♂.

FALL. Dipt. Sv. Anthracid. 6. 1. ♂. MEIG. Dipt. 2. 159. 28. MACQ. Dipt. Gall. Bombyl. 59. 4. Tab. 2. f. 1. ala. *Musca morio* LINN. Fn. Sv. 1754. *Anthrax morio* FABR. Antl. 120. 9. *Nemotelus morio* DE GEER Ins. 6. 192. t. 11. f. 13.

Hab. in Lapponia sylvatica locis apricis, aridis, passim;

ego illam ad Öfver-Torneå et Muonioniska Lapponiae Tornensis seu septentrionalis, ut et in sylvaticis ad Stensele et Lycksele Lapponiae Umensis seu meridionalis, 4. Jul. — 2. Aug. hand infrequenter vili. Sub lapide loco montoso ad Hamrångeberg Gestriciae inveni etiam pupas 7 vel 8, singulam circiter 6 lineas longam, cylindricam, paulo incurvam, livido-pellucidam, multiannulatam, et in singulo annulorum 4 mediorum in dorso serie duplici denticulorum brevissimorum basi connexorum; subtus inprimis fasciculis pilorum praeditam et antice corona e dentibus 6, subulatis, nigro-brunneis ornatam. Ex his pupis intra folia Betulae nanae, in formam cylindrorum conglomerata, occultis et die 14. Maji captis, deinde diebus sequentium mensium 25. Jun., 6. Jul. et 2. Aug. imagines declaratas provenire vidi. (Lapponiae Suecia media, Ostrogoth., Gottlandia freq.; Scan. rariss.)

Mas et Fem. Magnitudo valde variat, 3—6 lin. longa. Atr. Caput antice hirsutum. Oculi in viva nigro-brunnei, parum aeneo-mieantes. Abdomen depressum, ad basin utrinque in regione halterum fasciculo pilorum niveorum; in segmentis 3—7 (in 3, 4 et 7 evidenter) fasciae interruptae e pilis squamiformibus facile devellendis, ad latera tenacius adhaerentibus, formantur. Alae nigrae, apice dividiatim oblique et inaequaliter hyalinae, nervo apicali ad costam flexo, nigredine magis vel minus cineto, interdum puncto tantum unico fusco relicto.

2. A. morio: atra, collari regioneque halterum fulvo-villosis, alis dimidiato-hyalinis, halteribus albidis. ♂♀.

PANZ. Fn. 32. f. 18. (exclus. Syn. DE GEER). FALL. Dipt. Sv. Anthr. 7. 2. certe. ♂♀. LATR. Gen. Crust. 4. 208. *A. atra* FABR. Antl. 122. 15. *A. semiatra* MEIG. Dipt. 2. 157. 25. (exclus. Syn. LINN. *Musca morio*). MACQ. Dipt. Gall. Bombyl. 58. 3.

Hab. in Lapponia secundum collectiones in Suecia septentrionali factas; mihi nec in Lapponia, nec in provinciis adjacentibus viva obvia. (Lapponia? Suecia media Ostrogothia, Gottlandia freq.; Scania rarius.)

Mas et Fem. Variat ut praecedens 2—6 lin. longa. Atr. Collum et regio sub alis fulva. Alae atrae seu saturatus magisque determinate nigrae quam in priori, et apice latius aquaeae, ibidemque nervis omnibus immaculatis. Halteres albi, clava basi fusca.

3. A. maura: atra, collari regioneque halterum flavo-villosis, thoracis vitta laterali abdominisque segmenti primi et quarti margine, niveo-pilosis, alis nigris, margine interiori hyalino bisinnuato, halteribus albidis. ♂♀.

FABR. Antl. 121. 12. FALL. Dipt. Sv. Anthr. 7. 3. ♂♀. PANZ. Fn. 32. f. 19. *Musca maura* LINN. Fn. Sv. 1785. certe. *Nemotelus maurus* DE GEER Ins. 6. 191. t. 11. f. 11. *Anthr. bifasciata* MEIG. 2. 156. 24.

Hab. in Lapponiae meridionalis sylvaticis arenosis, rarissime. (Lapponia; Suecia media, Ostrogoth. frequentiss.; Scania rar.)

Mas et Fem. Praecedentibus plerumque paulo minor, magnitudine tamen valde ludit, a 1½ usque ad 5 lin. longa. Atr. Collum et regio halterum in illaesis individuis flava. Lineae thoracis laterales et fasciae abdominis duae, niveae; hae ad tactu facile develluntur, illae tenacius adherent. Anus albo-pilosus. Alae saturate nigrae, margine interiori sinuatum hyalino; maculae aliquot fusco-pellucidae, obsoletae in disco alae juxta nervos transversos saepe perspicuntur. Halteres albi, clava nivea, basi fusca.

4. A. fenestrata: nigricans, scutello rufescente, collari fulvo-villoso, abdominis medio fasciis duabus interruptis niveis, alis dimidiato-fuscis, maculis hyalinis, halteribus albidis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Anthr. 8. 4. ♂♀. MEIG. Dipt. 2. 169. 43. *Asilus morio* LINN. Fn. Sv. 1917. *Anthr. nigrita* var. italica MUS. FABR. teste MEIG. l. c.

Hab. in Lapponiae sylvaticae arenosis rarius, ad Haparanda et Muonioniska Lapponiae Tornensis specimina quaedam anno 1821 sub itinere meo Lapponico vidi, ova in arena deponentia. (Lapponia, Bothnia borealis, Neder-Calix; Suecia media ut ad Wadstena Ostrogothiae, passim; Scania rarissime; valde timida et cauta, captu omnium difficillima.)

Mas et Fem. Prioribus fere major, nec magnitudine multo varians, circiter 5—6 lin. longa. Nigricans. Antennae fuscae, apice couitae. Collum fulvo-villosum. In plenris ad originem alarum fasciculus pilorum niveorum. Regio halterum, fasciae 2, in medio interruptae, in abdominis segmentis 3 et 4, anusque, albo-pilosa. In abdominis dorso postico pubescencia ferruginea fugax saepe adest. Scutellum plerumque ferrugineum s. rufum. Alae nigro-fuscae, margine interiori versus apicem latius inaequaliter hyalino, et in disco atque ad costam maculis 3 vel 4 hyalinis, quae tamen vix fascias formant, ut in figura MEIGENI. Halteres albi, clava basi fusca. Pedes nigri, femoribus ferrugineo-squamulosis, genibus tibiisque praesertim anticis saepe obscure testaceis.

Obs. *A. flava* MEIG. (*A. hottentotta* FALL.) *A. circumdata* MEIG. (*A. hottentotta* var. FALL.), *A. cingulata* MEIG. nec non *A. aethiops* MEIG. FALL. et *A. varius* MEIG., in Sueciae inferioris aridis plus minus frequenter occurrunt, in Lapponia haecenus non inventae, quantum novi.

Obs. *Lomatia* (*Stygia* olim) *lateralis* MEIG. (Auct. Belzebul PANZ.), huic Familiae subiecta, in Oelandiae campis nuper ab oculatissimo nostro BOHEMAN detecta, in Lapponiae desertis frustra quaesita.

11. Thereva. LATR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 54. LATR. MACQ. *Musca* LINN. *Nemotelus* DE GEER. *Bibio* FABR. PANZ. FALL.

Corpus majoris aut mediae magnitudinis, cylindrico-conicum, villosum. Antennae longitudine capitis, basi remotae, articulo 1 cylindrico, 2 cyathiformi, minimo, ultimo elongato-conico, seta terminali, brevi, filiformi. Caput subtransverso-rotundatum, thoraci non arcte applicatum, antice plerumque villosum. Oculi integri in viva virescentes, unicolores, in mortua brunnei. Alae subincumbentes. Nervi longitudinales 5, praeter aream angularem apice conclusam, ad marginem anteriorem extenduntur; horum 4 et 5, aream alteram, areae angulari proximam, formant acutam. Nervus tertius quartusque longitudinalis ad apicem alae parum curvatus. (Cfr. MACQ. Dipt. Gall. septentr. Xylotom. Tab. 2. f. 2.) Pedes mediocres tibiis spinulosi. Tarsi bipulvillati. Color obscurus, pictura fasciata. *Motu* celerissima, volatu scilicet acri, brevi. *Habitatio* in foliis fruticum, et in arenosis aridis, ibique ipsi terrae plerumque insidens; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque; ipsas tamen alpes nivales aufugit. *Larvae* in terra degunt, 20-annulatae, serpentiniformes; pupae nudae, subcylindricae, multi-annulatae, vix setis vestitae, pallidae, antice corniculis 2 subulatis instructae, sub lapidibus in campis arenosis initio mens. Julii a me aliquoties inventae. *Differencia sexus* colore pubescentiae, oculorumque connectione in mare, vel distantia in femina, ut in specierum descriptione indicatum, facile detegitur. (Sp. Scand. 12, corpore cylindrico-conico, antennarum articulo ultimo elongato-conico, oculis integris, alis subincumbentibus, nervis longitudinali 5, praeter aream angularem acutangulam, marginem anteriorem attingentibus, nervisque tertio quartoque longitudinalibus ad apicem alae parum curvatis etc., ab *Anthraxe* et *Lomatia* dignotae.)

a) hypostomate pubescente.

1. Th. nobilitata: nigricans, ferrugineo-hirta, abdomine livido, segmentis basi atris ventre fusco, flavo-fasciato, tibiis testaceis, alis subflavescentibus, impictis. ♂♀.

Mas: oculis in fronte arete cohaerentibus, hirsutiae corporis longiori, obscure ferruginea;

Fem.: oculis distantibus, macula frontali supra antennis transversa, didyma, atra, nitidissima, hirsutiae corporis breviori et albidiori, quam in mare; in copula.

MEIG. Dipt. 2. 116. 1. ♂♀. *Bibio nobilitata* FABR. Antl. 67. 6. ♀. *Nemotelus hirtus* DE GEER Ins. 6. 187. 9. *Bibio plebeja* FALL. Dipt. Sv. Anthrac. 4. 1. (exclus. Syn. LINN. Fn.) ♂♀.

Hab. in Nordlandiae et Finmarkiae betuletis passim; a me ad Björkvik juxta Ofotenfjord, et ad Talvig prope Alten, 14. Jul. — 2. Aug. uterque sexus captus; in Lapponiae Suecicae non nisi rarissime occurrunt, et in regionibus alpinis vel subalpinis a me nunquam visa. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. 6. lin. longa. Nigro-fusca. Caput flavo-villosum, pilis supra antenas praesertim in mare nigris. Frons in femina, uti etiam in reliquis speciebus, undiuscula. Antennae nigrae, articulo primo nigro-piloso. Oculi in viva viridi-aenei, in ♀ lactiores, in ♂ magis aenei. Thoracis dorsum in ♀ vix lineatum. Abdomen lividum, segmentis basi atris summo margine apicali flavo; in ♂ longe fusco-hirsutum, in ♀ pilis depressis flavis nitidis parcius tectum, anoque in ♀ elongato nitido. Alae livido-hyalinae, nervis praesertim in ♀ ferrugineis; de cetero immaculatae. Halteres fusci, stipite albidis. Pedes nigri, pallide pubescentes, tibiis tarsisque testaceis, illis femoribusque posticis subtus, nigro-spinosis. Variat tamen tarsis praesertim anticis nigris.

2. Th. plebeja: nigricans, obscure hirta, abdomine nigro, segmentorum margine albidis, tibiis testaceis, alis subhyalinis, nervis subinfuscatis. ♂♀.

Mas: obscurior, hirsutiaeque longiori, nigriori, oculis in fronte connexis;

Fem.: magis cinerascens, hirsutiae breviori, pallidiori, oculi

distantibus, macula frontali magna, obovata, atra, nitidissima; thorace cinereo-bivittato; in copula.

MEIG. Dipt. 2. 117. 3. ♂. *Musca plebeja* LINN. Fn. Sv. 1779. *Bibio plebeja* FABR. Antl. 66. 3. ♀. *Bibio strigata* FABR. Antl. 67. 5. ♂. *Bibio rustica* FALL. Dipt. Sv. Anthr. 4. 2. (exclus. Syn. PANZ.) ♂.

Hab. in Lapponia passim; haec species longius, quam prior, versus alpes procedere videtur; individua scilicet mascula a D. FRIGELIO inter lacum Klipsjaur (ad radicem jugi alpini Tornensis situm) et urbem Tromsøe Norvegiae, ut etiam a D. DAHLBOM in-Stoetingsfjellet Lapponiae Umenensis d. 1. Aug. anno 1832 capta. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Magnitudo et summa praecedentis similitudo, sed ab illa differt: hirsutie obscuriore, fasciis abdominis albidioribus, nervis alarum magis fuscis, feminarumque thoracis vittis distinctioribus, maculae frontali majori, magis cordata; nec promiscue copulantur. Hypostoma maris fuscum, griseo-pilosum, hirsutie supra antennis nigra; feminae cinereum, albo-pilosum; pilis supra antennis in fasciam nigram dispositis. Oculi in utroque sexu aenei. Abdomen nigrum, lucisuris supra et subtus albidis. Alae sordide hyalinae, nervis obscuris et praecipuis transversis fuscissime cinctis, ita ut maculae fuscae hic illic in disco alae formentur, interdum obsoletae. Linea stigmatica fusca distincta. Halteres et pedes ut in priori.

3. *Th. lanata*: nigricans, cinereo-hirta, thorace cinereo-bivittato, abdomine nigro, segmentorum margine albedo, tibiis testaceis, alis albo-hyalinis, immaculatis, linea stigmatica fusca distincta.

Hab. in Lapponia minus frequens; in monte subalpino Stoetingsfjellet Lapponiae Umenis unicum individuum d. 1. Aug., et alterum ad Stensele ejusdem Lapponiae d. 4. Jul. vidi; in inferalpinis Nordlandiae, ex. gr. ad Björkvik et Evenaes d. 14—20. Jul. paullo frequentius legi. (Lapponia.)

Mas. Magnitudo et affinitas praecedentis, a qua hirsutie albidocinerea, thorace evidenter vittato alisque magis albedo-hyalinis, immaculatis, differt. Caput ut in priori. Thorax fuscus, dorso obscure hirsuto, vittis 2 cinereis; subtus cum pleuris sat longe et dense albo-villosus. Abdominis segmenta basi late atra, nitida, deinde cinerea, et summo margine determinate albo, unde fasciae quasi duplicatae formantur. Abdomen totum, praesertim ad latera et subtus albo-hirsutum; nigredo tamen dorsi (in individuis bene conservatis) pilis nigris vestitur. Alae hyalinae, omnino immaculatae; nervis obscuris et linea stigmatica nigricante distinctis. Halteres nigro-fusci, stipite pallidiori. Pedes nigri, cinereo-pubescentes, tibiis nigro-spinulosis tarsi-que testaceis.

4. *Th. vetula*: nigra, subtus cinereo-hirsuta, thoracis dorso cinereo-bivittato, abdomine atro nitido, segmentorum margine albedo, tibiis testaceis, alis hyalinis, immaculatis, linea stigmatica fusca distincta.

Hab. in Lapponia Umenis rarius; individua simul tria, scilicet ad Badstutærsk 29. Jun. unicum, in silva ad Stensele 4. Jun. unicum, et denique ad Asele 27. Jul. etiam unicum, observavi. (Lapponia meridionalis.)

Fem. Simillima *Th. lanatae*, ejus femina forsitan est, sed quoniam hirsutie rariori, abdomine nitidiori, alis magis hyalinis, et magnitudine saltem dimidio majori deprehenditur, nec in copula eum priori inventa, ut distinctam speciem pro ulteriori examini propono. Caput cinereum, albedo-hirsutum, pilis aliquot uigris supra antennis et in occipite instructum. Frons ferruginea, macula magna obovata, interstitium fere totum medium occupante, atra nitidissima. Thorax brunneo-niger, dorso lucis 2 mediis glaucocinereis, distinctis, et 2 lateralibus ejusdem coloris, obsoletis, omnibus in scutello cinereo desinentibus. Pleurae griseo-hirtae. Abdomen atrum, parum pubescens, ut in praecedente pictum, ano ferrugineo-fimbriato. Alae valde hyalinae seu pure aquae, ipsis tamen nervis et linea stigmatica, uigris, basi pallidioribus. Halteres et pedes ut in anteedente.

5. *Th. lunulata*: nigricans, cinereo-hirta, thorace immaculato, abdomine cano, segmentis mediis basi macula lunata atra, tibiis testaceis, alis hyalinis immaculatis, linea stigmatica fusca.

Hab. in serie alpium Norvegicarum, quae Dovre vocatur, a Dom. BOHEMAN 1832 detecta, mense Julio lecta. (Lapponia Norvegica.)

Fem. Magnitudo et iterum summa *Th. lanatae* similitudo, sed thorace immaculato, abdominis pictura et alis pure hyalinis distincta. Antennae cinerae, articulo ultimo nigro. Caput canum, hypostomate argenteo-villoso. Oculi modice distantes interstitio frontali brunneocuti griseo, macula nitida nulla. Thorax subtus albedo-villosus, dorso fusco-cinereo, non vittato. Abdomen albo-cinereum, segmentis 2—5 basi macula semilunata atra, in segmento 2do magna, sua basi ad latera abdominis extensa, et apice marginem anteriorem fere attingente; in segmentis vero reliquis macula

eadem sensim dimittitur, donec in segmento sexto omnino evanesceat. Alae aquae, stigmatate fusco. Halteres obscuri, certo situ cinerascens. Pedes testacei, coxis femoribusque cinereis, tibiis tarsorumque apice nigricante.

6. *Th. fuscicornis*: nigricans, griseo-hirta, thorace cinereo-bivittato, abdomine nigro, segmentorum margine albedo, tibiis testaceis, alis albidis juxta nervos distincte infuscatis.

Mas.: capite griseo, cinereo-hirsuto, pilis supra antennis et in occipite nigris, oculis in fronte conuatis.

Fem.: capite griseo, cinereo-hirsuto, pilis supra antennis et in occipite nigris, oculis distantibus, macula magna subtriangulari, interstitium frontale in medio fere totum occupante, atra nitidissima; in copula.

Hab. in Finmarkiae inferalpinis passim; ad Alten, in silva ad Bossekop atque in monte subalpino Skaaddavaara, d. 4. Aug. 1821, utrumque sexum etiam in copula inveni; unicum tantum individuum femininum ad Karesuando Lapponiae Tornensis Sueciae d. 15. Aug. legi. (Lapponia septentrionalis.)

Mas. et *Fem.* Magnitudo *Th. lunatae* eique valde similis; ab illa vero, hirsutie ut videtur breviori et rariori, colore picturaeque alarum determinata, loco natali ut et copulatione tantum inter similes observata, aperte differt. Ceterae notae in utramque speciem congruunt. Macula frontalis feminae atra antice parum emarginata. Oculi in utroque sexu vivo obscure brunnei, aeneo-submicantes.

7. *Th. anilis*: fusco-grisea, antennis fusco-pilosis, thorace pallide bivittato, alis albidis, nervis subinfuscatis, abdomine maris argenteo-villoso, pedibus totis in femina, tibiisque in mare, testaceis.

Mas.: oculis aeneis, in fronte arcte cohaerentibus, thorace griseo-tomentoso, abdomine sericeo-argenteo, segmentis 2—6 summo margine albis, femoribus nigris.

Fem.: oculis ferrugineis, aeneo-micantibus, late distantibus, interstitio frontali transversim et interrupte crenulato, abdomine fusco-griseo, segmentis 4—7 summo margine, pedibusque totis, testaceis; in copula.

MEIG. Dipt. 2. 125. 16. ♂. *Musca anilis* LINN. Fn. Sv. 1791. ♂. certe. *Bibio anilis* PANZ. Fn. t. 25. f. 5. ♂. (figura male delineata oculisque immerito distantibus). FABR. Antl. 68. 13. ♂. FALL. Dipt. Sv. Anthrac. 5. 3. Var. α. ♂. certe, var β. ♀. *Bibio flavipes* FABR. Antl. 67. 4. ♀. *Bibio sordida* PANZ. Fn. t. 98. f. 19. ♀. (alis nimis coloratis).

Hab. in arenosis Lapponiae sylvaticae passim; ad Lycksele Lapponiae Umenis 20—26 Jun. copulatam vidi; e Tornea a D. DEUTSCH communicata (Lappon.—Scania freq.).

Mas et *Fem.* ♂ 5, ♀ 5½ lin. long. Griseus. Hypostoma cinereo-villosum. Antennarum articulus primus incrassatus, fusco-pilosus. Interstitium frontale feminae macula uigra nulla notatum, unde a praecedentibus facile dignoscitur. Thorax griseo-fuscus, in ♂ longe, in ♀ breviter, livido-hirsutus. Halteres albi, clava basi fusca. Reliqua ut in diagnosi.

Obs. *Th. annulata* (*Bibio annulata* FALL.), in Suecia inferiori frequens, in Lapponia haecenus non inventa, quantum mihi cognitum habeo.

b) hypostomate subnudo.

8. *Th. imberbis*: nigricans, parum pilosa, capite subnudo, thoracis lineis 2, segmentorumque margine, albis, alis hyalinis, linea stigmatica nigricante, pedibus obscure testaceis, abdomine in mare, hypostomateque in utroque sexu, argenteis.

Mas.: oculis in fronte arcte cohaerentibus, canescens, abdomine sericeo-argenteo.

Fem.: oculis distantibus, interstitio frontali atro, nitido, interdum transversim substriato, uigra nitida, thoracis vittis 2 dorsalibus angustis, scutelli margine, pectore abdomineque argenteo-squamosis; in copula.

MEIG. Dipt. 2. 128. 20. ♂. *Bibio imberbis* FALL. Dipt. Sv. Anthrac. 5. 5. ♀. Platypezin. 11. 5. ♀.

Hab. in Lapponiae fruticibus passim; procedit usque ad regionem alpinam et ad Umenaes Lapponiae Umenis d. 7. Jul. 1832, nec non inter Alten et Kautokeino Finmarkiae 10—13 Aug. 1821, etiam in copula parce legi. (Lappon.—Wernlandia, Ostro- et Westrogothia rar., nec longius versus meridiem eam descendere observavi.)

Mas et *Fem.* 3 vel 3½ lin. long. (*Bibion* (*Therevae*) *annulatae* FALL. subsimilis, sed paullo minor, nuditate capitis, feminae colore nigro (nec cano), ut et fronte nigra (nec brunnea) aperte distincta. Caput fere nudum seu glabrum, harba menti brevi alba. Thoracis dorsum in ♂ canum, in ♀ atrum, lineis 2 in utroque sexu albis, et pectore argenteo. Anus ater. Halteres nigricantes, clava fusca. Pedes nigri, argenteo-submicantes, tibiis basi late obscure testaceis, nigro-spinulosis.

Var. ♀. abdomine toto nigro; forte detrita.

9. Th. lapponica: nigricans, parum pilosa, capite subnudo pedibusque nigris, thoracis lineis 2, abdominisque segmentis margine, albis, alis fusco-hyalinis, linea stigmatica obscura, abdomine in mare argenteo-micante. ♂♀.

Mas: oculis in fronte non cohaerentibus, corpore subhirsuto, hirsutiae cauescente, abdomine argenteo-villoso, segmentis margine undique et continue albis, alis parum infuscatis.

Fem.: oculis in fronte paullo latius distantibus, interstitio atro, nitido, ruguloso et punctulato, corpore nudiusculo atro, pectore cauescente, segmentis margine interrupte albo-villosis, alis medio subinfuscatis.

Hab. in Lapponia rarius; feminam in trunco Pini ad Bossekop juxta Alten Finmarkiae hand longe a capite septentrionali (Nordcap) d. 5. Aug. 1821, et utrumque sexum ad Åsele Lapponiae Umensis d. 27. Jul. 1832, invenire mihi contigit. (Lapponia.)

Mas et Femina sine dubio ad unam eandemque speciem pertinentes, licet in copula non capti. Priori affinis et similis, sed duplo fere major, circiter nempe $5\frac{1}{2}$ lin. longa, et antennis basi pilosis, capite nigro, oculis etiam in mare distantibus, alis paullo fuscioribus et pedibus totis nigris, etc. abunde distincta. Caput nigrum, nudum, pilis occipitis nigris, et barba menti alba. Antennarum articulus primus cylindricus, pilosus, ultimus ovatus, subcompressus. Oculi obscure brunnei, aeneo-submicantes. Pleurae praesertim in mare albedo-hirsutae. Abdomen in ♂ argenteo-villosum, sequentis omnibus albo-marginatis, in ♀ nudum atrum, nitidum, segmentis 2, 3, interdum etiam 4 ad latera marginis albo-villosis; variat etiam detritum totum nigrum. Alae hyalinae, fascia media lata obsoleta fusca, in mare vix perspicua. Halteres nigri, clava fusco-alba. Pedes nigri, cinereo-subpubescentes, tibiis spinulosi, posticis basi interdum piceis.

Not. Species haec pulchra et distinctissima, una cum *Thereva imberbi* et *Th. confini* FALL. proprium forte constituent genus, cui nomen *Psilocephala* ob glabritiem capitis propono.

Obs. MEIGEN *Ther. cincta* et *bipunctata*, prior tantum in Scania rarissime, posterior et in Ostrogothia et in Oelandia rarius, nec non in Scaniae campis arenosis apricis frequenter, capta, ambae locum inter *Th. plebejam* et *lanatam* in serie systematica tenentes, in Lapponia haecenus uou visae fuerunt, quantum scio.

FAM 6. LEPTIDES. MEIG. MACQ. (*Rhagionides* LATR. *Anthracides* FALL.)

Antennae porrectae, basi approximatae, articulo ultimo non annulato. Os proboscide palpsque sericeo-pilosis, prominentibus. Ocelli 3 in vertice. Corpus mediae aut minoris magnitudinis, elongatum, tenuiter pubescens. Abdomen segmentis 7. Alae divaricatae, nervis subquinis praeter aream angularem marginem anteriorem attingentibus. Pedes elongati tenues, pubescentes, mutici, tibiis apice bicalcaratis. Pulvilli 3. *Larvae* cylindricae, apodae, capite parvo corneo, in terra degunt. *Pupae* cylindrico-conicae, nudaе, posteriori spinulosae. *Imagines* in foliis fruticum, in graminosis et truncis arborum versantur. *Differentia sexus;* mas: oculis in fronte conniventibus et ano obtuso; *femina:* oculis distantibus et ano acuto.

12. Leptis. FABR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 51. FABR. PANZ. FALL. *Musca* LINN. *Nemotelus* DE GEER. *Rhagio* *) FABR. CUVIER. PANZ. LATR.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis, parum pubescens, elongatum, posteriori attenuatum. Antennae breves, articulo ultimo conico aut subrotundato, seta apicali. Oculi in viva aenei aut virescentes, unicolores, in mortua brunnei. *Color* niger aut ferrugineus, pictura abdominis subfasciata. *Motu* volatu agilis: a loco, ubi sedem habuit, strenue at breviter avolat; mox ad eundem revertens. *Habitatio* in sylvis et pratis, saepibus, arborum truncis et foliis fruticum saepe insidens, flores rarius visitans; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Larvae* 11–12-annulatae, in terra, fimo, sabulo, ligno putrido

degunt. *Pupam* (*L. scolopaceae*) cylindricam, 11-annulata, brunneam, nudam, segmentis 5 posticis serie denticulorum coronatis, haud raro vidi. *Imagines* aliorum insectorum praeda certe victimant, ut ipse observavi; mel florum quoque appetere dicuntur. *Differentia sexus;* mas: oculis conniventibus, ano obtuso; *femina:* oculis distantibus, ano acuminato. (Spec. Scand. 13, antennarum articulo ultimo conico aut subrotundato, et seta apicali ab *Atherix* dignotae, duo diversa genera palporum forma et directione nervorum in alis discrepantia, jure forsitan constituentes, ut etiam voluit D. MACQUART.)

a) Palpi conici, proboscidi incumbentes; area alarum angularis ad marginem alae saepius aperta. *Leptis* MACQ.

1. L. scolopaceae: cinerea, thorace fusco-vittato, abdomine testaceo, trifariam nigro-maculato, pedibus flavicantibus, alis fusco-nebulosis.

FABR. Antl. 69. 1. FALL. Dipt. Sv. Anthrac. 10. 1. ♂♀. MEIG. Dipt. 2. 89. 2. ♂♀. *Musca scolopaceae* LINN. Fn. Sv. 1788. *Rhagio scolopacea* PANZ. Fn. 11. 19. ♂.

Hab. in Lapponia omnibus per partem sylvaticam a die 25. Jun. ad medium mensis Aug. in truncis arborum viventium et foliis fruticum, frequens, in copula saepe capta; procedit usque ad regionem subsylvaticam et subalpinam, et ad Stor-Uman Lapponiae Umensis atque Torneåtiäsk Lappon. Tornensis parce vidi; in totius Nordlandiae et Finmarkiae inferalpinis usque ad Alten vulgaris occurrit. (Lappon.-Scan. frequentiss.)

Mas et Fem. 6–7 lin. long. Antennae et palpi flavescunt. Oculi aeneo-virides, paullo obscuriores quam in *L. tringaria*. Abdominis maculae in serie dorsali sat regulares, ad latera lineam marginalem saepe formant. Anus in mare niger. Alarum area angularis ad marginem aperta. Halteres flavescunt. Pedes flavii, femoribus posticis versus apicem saepe annulo, tarsisque fuscis.

2. L. tringaria: flavescens, abdomine laetiori trifariam nigro-maculato, alis immaculatis, tarsis fuscis. ♂♀.

FABR. Antl. 69. 2. FALL. Dipt. Sv. Anthrac. 10. 2. (exclus. Syn. PANZ.) ♂♀. MEIG. Dipt. 2. 91. 4. ♂♀. (exclus. Syn. *L. Vanellus* FALL., quae distincta est species). *Musca tringaria* LINN. Fn. Sv. 1789. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Magnitudo et summa praecedentis similitudo, sed differt thorace magis flavescente et alis immaculatis. Oculi virides, paullo laetiores quam in priori. Thorax cinereo-flavus, in mare saepe griseus, lineis pallidis obsoletis. Anus maris niger.

3. L. lineola: cinerea, abdomine flavo, maculis dorsalibus alarumque linea stigmatica nigris, pedibus pallidis, femoribus anticis posticisque annulo apicali, tarsisque omnibus fuscis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Anthrac. 12. 6. ♂♀. MEIG. Dipt. 2. 94. 9. *Anthrax lineola* FABR. Antl. 74. 6.

Hab. in Lapponiae sylvis et saepibus passim; ad Lycksele Lapponiae Umensis, Muonioniska Lapponiae Tornensis, ut et in sylva betulina ad Alteidet Nordlandiae, 1–17. Aug. legi. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. 3–4 lin. long. Caput laete cinereum. Oculi aenei, in mortua brunnei. Barba albidula. Thorax laete cinereus, dorso obscurior, obsoletissime lineatus. Scutellum testaceum. Anus in mare nigricans. Alae immaculatae, linea stigmatica nigra distincta. Halteres pallidi. Reliqua ut in diagnosi.

Obs. DE GEER ut et FALL. *Lept. annulata* et *maculata*, nec non *L. vanellus* FABR., in Scaniae sylvaticis rarius obveniunt, in Lapponia haud visae.

b) Palpi cylindrici, erecti (proboscidi non incumbentes). Area alarum angularis ad marginem alae conclusa, angulum acuminatum formans. Antennarum articulus ultimus subrotundatus. *Habitatio* in foliis fruticum et in graminosis saepe in vicinitate paludum. Forte proprii generis. *Chrysopilus* MACQ.

4. L. atrata: nigricans, aureo- aut atro-tomentosa, alis hyalinis macula costali halteribusque fuscis, tibiis testaceis. ♂♀.

Mas: ater opacus, parce nigro-hirtus, pilis aliquot aureis immixtis;

Fem.: nigricans, aureo-tomentosa, capite thoraceque cinerascens, hoc fusco-vittato; in copula.

FALL. Dipt. Sv. Anthrac. 13. 8. ♂♀. certissime. *Musca atrata* GMEL. Syst. Nat. 5. 2566. 323. *Atherix atrata* FABR. Antl. 72. 1. ♂. *Atherix aurata* ejusdem 73. 4. ♀. *Atherix*

*) Nomen *Rhagio*, ob similitudinem cum *Rhagium* in Colcoptero-rum Ordine jam receptum, in Dipteorum rejiciendum.

tomentosa ejusd. 73. 5. *Leptis aurata* MEIG. Dipt. 2. 99. 16. ♀; an etiam ♂?

Hab. in Lapponiae pratis paludosis rarius. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. 3—4 lin. long. Antennarum articulus ultimus parvus, subconicus seu conico-rotundatus. Tomentum maris atrum; feminae aureum, facile deteritur, et tunc corpus illius nigrum, lujus griseum videtur. Alae amplae metallice nitent. Halteres nigri, petiolo albedo. Pedes praesertim in mare interdum toti obscure testacei.

Not. Nomen „aurata“ huic speciei impositum, saepe ineptum, utpote feminae tantum adplicabile (si nostra species eadem sit ac MEIGENI, de quo vix ac ne vix quidem dubitare possumus). Utcumque erit, tales mutationes nominum, nulla necessitate urgente factae, synonymiam tantummodo augent, seicntiam obscurant difficilemque reddunt.

5. *L. nubecula*: obscure testacea, thoracis dorso, abdominis cingulis alarumque macula costali repanda, nigro-fuscis, scutello pedibusque flavis. ♂♀.

Mas. pectore fusco, thoracis dorso, abdominis cingulis alarumque macula costali nigro-fuscis;

Fem. pectore testaceo, thoracis dorso, abdominis cingulis alarumque macula costali fuscis.

FALL. Dipt. Sv. Anthrac. 13. 9. vera. ♂♀. *Lept. bicolor* FABR. Antl. 71. 8. ♀. *Lept. oculata* (Atherix) FABR. Antl. 74. 7. ♂. *Lept. bicolor* MEIG. Dipt. 2. 102. 21.

Hab. in Lapponia septentrionali, rarissime, mihi non obvia, sed a D. DEUTSCH e Torneâ mecum benigne communicata. (Lapponia; Scania passim.)

Mas. et Fem. 3—3½ lin. long. Priori paullo minor gracilior, laetior. Parum pubescens, fusca. Palpi antennarumque basis testacea. Thoracis dorsum obscurum, pleuris in ♀ testaceis. Abdomen dorso nigricans, incisuris 5 anticis flavis, ventre livido. Halteres flavi, clava apice fusca. Reliqua ut in diagnosi.

6. *L. luteola*: lutescens, parce fulvo-tomentosa, thoracis dorso in femina fusco, in mare obscuriore, alis in utroque sexu macula costali dilatata, obsoleta. ♂♀.

Hab. in Lapponia septentrionali, rarissime, Collect. D. DEUTSCH, mihi in terris borealibus non obvia. (Lapponia; Ostrogothia et Scania in foliis Alni rar.)

Mas. et Fem. 3—4 lin. long. Magnitudo, structura antennarum ceterarumque partium ut et pubescentia omnino ut in *L. atrata*, a qua etiam minime genere est separanda, nam ab ea parum nisi colore differt. Affinis quoque et similis *L. nubeculae*, sed ab illa colore magis lutescente, vestitu nitido, abdomine toto luteo, et alarum macula magis dilatata, saepe valde obsoleta, differt.

7. *L. obscura*: nigra aut fusca, alis hyalinis, basi concoloribus, antennarum articulo primo brevi, ultimo ovato. ♂♀.

Mas. totus niger immaculatus, subpilosus, alis fumato-hyalinis;

Fem. fusca aut griseo-fusca, parum pubescens, thorace subvittato; alis hyalinis.

Var. a. ♂♀. halteribus nigris.

FALL. Dipt. Sv. Anthrac. 14. 11. ♀. *Atherix obscura* MEIG. Dipt. 2. 111. 11. ♀.

Var. b. ♀. halteribus albidis; paullo major obscurior.

Hab. var. a. in foliis fruticum Betulae, et in truncis Abietis; ad Almsele et lacum Wöjnsjoen Lapponiae Umensis, atque ad Pello et Wittangi Lapponiae Tornensis, d. 1. Jun. — 8. Aug. legi; in inferalpinis maritimis Finmarkiae, ex gr. ad Bossekop, rarius quoque vidi; in alpe Dovre masculum mense Jul. invenit D. BOHEMAN; e varietate b. non nisi unicum specimen ad Lycksele Lapponiae Umensis a me deprehensum. (Lapponia; Scania rar.)

Mas. et Fem. In hoc genere minima, vix ultra 2 lin. longa, de cetero hujus omnino subdivisionis. **Mas.** niger, hirsutus. Palpi erecti. Antennarum articulus ultimus ovalis, subcompressus, seta longitudine fere antennae, apicali. Oculi viventis brunnei, vix aeneo-micantes. Alae totae obscure hyalinae; linea stigmatica lata, obsoletissima. Area angularis conclusa, angulo acuto ad marginem anteriorem non usque retracto, omnino ut in prioribus, sed areae nervo superiori crassior. Pedes toti nigri. **Femina**: obscura aut griseo-fusca, parum pubescens. Thorax subvittatus. Alae hyalinae. Pedes obscure lividi. De cetero omnia ut in mare. — Variat ♂. duplo minor; variat etiam alis albidis, nervis fuscis, stigmatibus nigro, quales in Dalekarlia a D. BOHEMAN lectos vidi.

13. Atherix. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 52. FABR. PANZ. LATR. MACQ. *Leptis* species FABR. FALL.

Corpus mediae aut subminoris magnitudinis, subpubescens,

elongatum, posterius attenuatum. Antennae breves, articulo ultimo transverso, subreniformi, seta dorsali. Palpi subcylindrici, erecti, proboscidi non incumbentes. Oculi viventis rufo-brunnei, parum aeneo-micantes. Color in nostris obscurus. **Motus** et **habitatio** ut in generis praecedentis speciebus, quae ad subdivisionem b. pertinent. **Metamorphosis** ignota, forte ut in priori. **Differentia** sexus quoque ut in *Leptide*. (Spec. Scand. 3, remota ab hoc genere *Atherice flavipede* FABR. et MEIG. seu *Leptide flavipede* FALL., quae non nisi *Xylophagus* FABR. et nobis est; genus vero *Atherix* a *Leptide* antennarum articulo ultimo subreniformi, seta dorsali instructo, et alarum area angulari apice subconclusa, angulo subacuto ad summum marginem anteriorem descendente, facile dignoscitur.)

1. *A. crassicornis*: nigra aut grisea, alarum basi geniculisque subflavicaulis, antennarum articulo primo ovato, crassissimo, ultimo reniformi. ♂♀.

Mas. niger, thorace griseo-bivittato, hirsutus, antennarum articulo primo valde crasso, longe piloso;

Fem. nigro-fusca, thorace vitta media duplicata obscura, breviter pubescens, antennarum articulo primo iucassato, piloso, in copula.

PANZ. Fn. Germ. 105. 10. ♀. MEIG. Dipt. 2. 108. 5. ♂♀. *Leptis griseola* FALL. Dipt. Sv. Anthrac. 12. 7. ♂♀.

Var. b. ♀. glauca, thorace immaculato, alis albedo-hyalinis, tibiis basi testaceis.

Hab. in Lapponia frequenter; var. a. in graminosis et foliis fruticum ad Badstuttraesk et Wilhelmina Lapponiae Umenensis d. 30. Jun. — 16. Jul. in copula, atque ad Kengis et Karesuando Lapponiae Tornensis 10. Aug., capta; procedit usque in regionem subalpinam et ad lacum insignem Kilpisjaur Lapponiae Tornensis a D. FRIGELIO inventa. Deprehenditur quoque haud raro in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque, ex gr. in Lyngen, Andenes, Raschtiud et ad Talvig a me visa. — Var. b. ad Kengis et Tromsøe lecta, etiam e Torneâ a D. DEUTSCH missa. (Lappon. - Scan. pass. freq.)

Mas. et Fem. 4—4½ lin. long., *Leptide lineola* robustior. Oculi obscure ferruginei, in ♂ aeneo-micantes. Interstitium frontale in ♀ latissimum. Alae sordide hyalinae. Area angularis ad marginem alae subaperta seu saltem non arcte conclusa; lineola stigmatica obsoleta. Halteres nigri, petiolo dilutiori. — Var. etiam femina obscura.

Obs. *Ather. nebulosa* FABR. MEIG. et MACQ. (*Leptis nebulosa* FALL.), ut Sveciae incola a D. FALLÉN allata, mihi omnino ignota; *Atherix* vero *marginata* MEIG. in Svecia meridionali rarissime inventa est; neutra earum in Lapponia haecenus est visa.

FAM. 7. PLATYPEZINAE. FALL. MEIG.

Antennae porrectae, articulo ultimo non annulato, seta terminali. Os proboscide retractum. Ocelli 3 in vertice. Corpus parvum, oblongum, subpubescens. Abdomen 6-anulatum. Alae incumbentes, parallelae, nervis longitudinalibus 3 aut 4 marginem anteriorem attingentibus. Pedes mediocres, tarsis posticis dilatatis. **Metamorphosis** non in omnibus nota. **Larvae** quarundam in fungis vivunt. **Imagines** in floribus et foliis motu reptatu versantur. **Differentia** sexus; **mas**: oculis in fronte arcissime cohaerentibus; **femina**: oculis interstitio frontali disjunctis.

14. Platypeza. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 120. PANZ. FALL. MACQ. *Dolichopus* FABR. LATR.

Corpus minutum, oblongo-ovatum. Antennae triarticulae; seta capillari. Proboscis occulta. Alae hyalinae, area angulari distincta, retracta, unico tantum nervo ad marginem alae anteriorem descendente; nervo quarto longitudinali ad apicem alae furcato. Pedes postici validiores, tarsorum articulis subaequalibus. Color niger, pictura feminae saepe fasciata vel maculata. Oculi rufo-brunnei, unicolores. **Motus** valde agilis; reptatus scilicet in foliis fere circulatim; at volatus hand celer, subperpendicularis. **Habitatio** in pascuis, loca umbrosa inter frutices amans, ubi mares, sole inter ramos lucente, choreas interdum instituunt; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae; alpes aufugiens; versus autumnum proveniens, vigen. **Larvae** certe

in *Boletis* vivunt, in quibus pupas cylindricas, albas saepe inveni. *Differentia sexus* e colore, pictura ut etiam oculis in *mare* conniventibus, in *femina* distantibus mox colligitur. (Spec. Scand. 6, quae motu et colore *Trineura*, habitu *Dolichopodis* generi accedunt; antennis triarticulatis, articulis basalibus cylindricis, ultimo ovato compresso, seta capillari, proboscide occulta, alarum area angulari retracta, nervo quarto longitudinali ad apicem alae fuscato, ut et pedum posticorum tarsis subaequalibus, a ceteris hujus familiae dignoscendae.)

1. *Pl. fasciata*: corpore maris toto atro, feminae griseo abdomine fasciis nigris, alis in utroque sexu hyalinis, area angulari elongata, nervo quarto longitudinali non omnino ad marginem alae extenso. ♂♀.

Mas.: (hactenus Auctorib. ignotus) ater, halteribus pedibusque eocoloribus, hypostomate utrinque distincte setoso, oculis in vivo rufo-ferrugineis;

Fem.: grisea, abdomine cano, fasciis quatuor atris, halteribus flavis, pedibus fuscis, hypostomate utrinque distincte setoso, oculis in viva brunneis s. obscurioribus quam in ♂.

MEIG. Dipt. 4. 2. 2. ♀. (exclus. Syn. FALL.) PANZ. Fn. 103. f. 20? ♀. (oculi subconniventes, thorax cinereus, dorso fusco-trilineatus, alarumque linea stigmatica distincta in figura representantur, quales notae speciei nostrae competunt, unde dubia de synonymo remanent). MACQ. Ins. Dipt. Gall. Platypez. 7. 1. Tab. 1. f. 1. forte. *Dolichopus fasciatus* FABR. Antl. 271. 22. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali Umensi, rarissime; non nisi ad Abnsele in Lapponia Åsele d. 24. Jul. pauca specimina inveni. (Lapp.-Scan. rar.).

Mas et *Fem.* 1½–2 lin. long. Corpus pubescens, in mare atrum, opacum, in femina griseum, thorace non lineato. Alae in utroque sexu hyalinae, in ♀ parum fumatae. Nervus quartus longitudinalis apice fuscatus, ramo inferiori breviori non usque in marginem interiore extenso, ramo vero superiori ad apicem alae paullo curvatum excurrente. Sentelli setae paucae. Pedes fasci, in mare magis obscuri, nigricantes.

Obs. *Platyp. fasciata* FALL. alia est species, ad sequentem pertineus, de quo eo magis mihi persuasum habeo, quod specimen originarium *Pl. fasciatae*, secundum quod suam descriptionem hujus speciei dedit Vir Clarissimus, in possessione mea jam est, idoneamque has species inter se comparandi occasionem ideare habui. — Alae in speciminibus masculis nostrae *Pl. fasciatae* magis pure hyalinae sunt, quam in illis, quae in Suecia meridionali colliguntur.

2. *Pl. fumipennis*: corpore maris atro, feminae cano, abdominis fasciis nigris; alis in mare fumatis, in femina hyalinis, in utroque sexu area angulari elongata, nervo quarto longitudinali ad marginem summum extenso, pedibus aut lividis aut flavis. ♂♀.

Mas: ater opacus, halteribus nigris, alis plus minus infuseatis, pedibus obscure lividis, tarsis pallidioribus, oculis in vivo rufo-ferrugineis.

Fem.: caua, thoracis dorso lineis tribus, lateralibus abbreviatis, scutello supra nigro, abdominis segmento secundo fere toto, reliquis macula transversa triangulari basali, nigris; alis hyalinis, halteribus nigris, petiolo albido, pedibus testaceis, oculis in viva brunneis; in copula.

Platyp. fasciata FALL. Dipt. Sv. Platypezin. 5. 2. ♂♀. certe (exclus. syn. MEIG. et FABR.).

Hab. in Lapponia rarissime, ad Björkvik Nordlandiae d. 17. Jul. inveni; in Lapponia Suecica etiam occurrit, teste D. DEUTSCH, qui mihi specimen femineum e Torneå communicavit. (Lappon.-Scan. pass.).

Mas et *Fem.* Priori, cui subsimilis est, magnitudine non cedit, lineas 2 longa. Corpus parum pubescens, hypostomate brevissime setuloso. Scutellum tamen distincte setulosum. Alae area angulari ut in praecedente, maris distincte fumatae. Nervus longitudinalis 4tus ad summum marginem interiore alae extensus, et ex illo nervulus superior transversus ad apicem alae excurrit multo magis incurvatus, quam in priori. Reliqua ut in diagnosi.

3. *Pl. atra*: atra, halteribus pedibusque nigro-piceis, alis aqueis, area angulari valde retracta, nervo longitudinali quarto ad marginem alae non extenso. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Platypez. 6. 3. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 7. 4. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; unicum tantum par in folio fruticis ad Wilhelmina Lapponiae Umensis d. 21. Jul. inveni. (Lappon.-Scan. passim.).

Mas et *Fem.* Prioribus duplo minor, 1 lin. long. Uterque sexus ater et similis, interstitio frontali feminae brunneo-nigro. Oculi viventis obscure aenei. Alae pure aquae, area angulari brevi retracta, nervo scilicet infra angulum (iutra angulum et marginem)

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponiae.

longiori quam in praecedentibus. Nervus longitudinalis quartus ad summum marginem non usque extensus, nervulo superiori transverso ad apicem alae curvatum excurrente. Pedes in ♀ magis picei, quam in ♂.

Obs. Falleniana species *Platypeza boletina* et *furcata*, illa in Ostrogothia haud infrequenter, haec in Scania raro, obviae, in Lapponia non deprehensae. Nec species singulares, *Pl. bisetosam* mihi, et *Pl. vittatam* mihi, in Suecia inferiori visas, in Lapponia investigare potui.

15. Callomyza. MEIG.

FALL. Dipt. Sv. Platypezin. p. 6. ZETT. *Callomyia* MEIG. MACQ. *Dolichopus* FABR. LATR.

Corpus minutum, elongatum, subincurvatum. Antennae triarticulatae, seta capillari. Proboscis occulta. Oculi rufo-brunnei, unicolores. Alae valde hyalinae, area angulari retracta, unico tantum nervo elongato ad marginem interiore descendente; nervis omnibus longitudinalibus simplicibus. Pedes postici elongati, crassi; metatarso elongato. *Color* niger, cinereus, flavescens, pictura interdum, praesertim in ♀, insigni. *Motu* valde agilis: reptatus in foliis celer; volatus brevis, perpendicularis. *Habitatio* in pratis sylvaticis et pascuis, raro in floribus Umbellatarum, loca umbrosa quaerens, ubi mares instar praecedentis, sole inter folia relucente, choreas ducunt; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae, ad regionem alpinam non nisi rarissime procedens. *Metamorphosis* ignota, forte ut in priori genere. *Differentia sexus* perspicua; *mas*: corpore obscuriori, lineari, abdomine scilicet subcylindrico, incurvo, oculisque arcte cohaerentibus, a *femina*: corpore pallidiori, saepe pulchre picto, abdomine depressiusculo, oblongo, parum incurvo, et oculis distantibus, mox dignoscitur. (Spec. Scand. 2 descripsit FALL. (in bipteris Suec. Platyp.); mihi autem 12 species, in Scandinavia lectas, in museo meo conservare contigit, inventu rariores; antennis triarticulatis, articulis basalibus subcylindricis, ultimo compresso, acuto, seta capillari elongata, proboscide occulta, alarum area angulari valde retracta, nervis omnibus longitudin. simplicibus et pedum posticorum articulo primo ceteris longiori, facile dignoscitur.)

1. *C. leptiformis*: antennarum articulo ultimo ovato, aterima, abdomine albo-tristrigato vel fasciato; in femina segmento secundo pedibusque flavis, halteribus in utroque sexu fulvis. ♂♀.

Mas: ateriusculus, opacus, abdomine strigis tribus lateralibus argenteis, pedibus fuscis *) aut melleis, oculis (in vivo) rufo-brunneis, in medio transversim impressis.

Fem.: atra, opaea, thoracis maculis tribus argenteis, abdominis fasciis tribus interruptis, prima lutea, reliquis argenteis, pedibus flavis, tibiis tarsisque nigris, oculis in viva brunneis obscurioribus.

FALL. Dipt. Sv. Platypezin. 6. 1. ♂♀. (sub qua vero plures species latent). ZETT. Act. Holn. 1819. 1. 78. 31. var. a. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 13. 4. ♂♀.

Hab. in Lapponiae fruticibus rarius; etiam in Betula alba in Dyroen Nordlandiae Norvegiae individua aliquot mascula d. 21. Jul. legi. (Lappon.-Scan. pass.).

Mas et *Fem.* 1½ lin. long. Antennarum articulus ultimus brevis ovatus, seta longe capillari. *Mas*: Pleurae griseescentes. Abdominis segmenta 2, 3, 4 ad latera striga argenteo-micante, ad certum luminis situm perspicua, ad alium situm aegre observanda.

Fem.: Palpi flavi, vertex griseus. Thoracis maculae 2, humerales, et 1, ante scutellum, argenteae. Abdominis segmenta, 2dam flavum, linea dorsali nigra, 3 et 4 fascia argentea interrupta, 6 totum argenteum.

2. *C. speciosa*: antennarum articulo ultimo ovato, aterima, abdomine in mare immaculato, in femina fasciis quatuor integris, prima lutea, reliquis argenteis; pedibus in mare melleis, in femina flavis, posticorum tibiis tarsisque fuscis; halteribus maris nigris, feminae fulvis. ♂♀.

Mas: ateriusculus opacus, abdomine immaculato, pedibus aut fuscis aut melleis, posticorum tibiis tarsisque nigricantibus. Oculi in vivo obscure rufi. Halteres nigri.

Fem.: atra, thoracis maculis 3 argenteis, abdominis fasciis 4 integris, prima lutea, reliquis tribus argenteis, pedibus flavis, posticorum femoribus apice, tibiis tarsisque nigricantibus, halteribus fulvis.

*) Color pedum in maribus hujus generis specierum nigrior plerumque obvenit in speciminibus lapponicis, quam in iis, quae in Suecia inferiori occurrunt.

MEIG. Dipt. 4. 14. 6. ♂. *Call. leptiformis* var. b. ZETT. Act. Holm. 1819. 1. 79. ♂.

Hab. in Lapponiae pratis sylvaticis et lucis, passim; ad Badstuttraesk, Barrsele et Wilhelmina, Lapponiae Umensis d. 27. Jun. — 15. Jul. mares frequentiores vidi; feminam vero in Lapponia nunquam inveni, in Gottlandia in copula semel tantum deprehendi. (Lappon.-Scan. rar.)

Mas. et *Fem.* Magnitudo praecedentis, cui in omnibus similis praeter, in mare: halteres nigros et abdomen immaculatum; atque in femina: fascias abdominis integras, nec interruptas. — Variat ♂ interdum duplo minor.

3. *C. elegans*: antennarum articulo ultimo ovato, aterritima, halteribus fulvis, abdomine in mare albo-bistrigato, in femina fasciis quatuor integris, anticis duabus luteis, reliquis argenteis; pedibus maris melleis, feminae flavis, posticorum in utroque sexu tibiis tarsisque nigricantibus. ♂♀.

Mas.: aterrimus, opacus, abdominis segmentis 3 et 4 utrinque striga alba, obsoleta, pedibus melleis, posticorum tibiis tarsisque fuscis.

Fem.: atra, thoracis maculis 3 argenteis, abdominis fasciis 4, integris, prima latiori, secundaque, luteis, tertia latitudine secundae; quartaque latitudine primae, argenteis, pedibus flavis, posticorum femoribus summo apice, tibiis tarsisque nigricantibus.

MEIG. Dipt. 4. 11. 1. ♂♀. certe. PANZ. Fn. 103. 18. ♂. 19. ♀. (figurae male coloratae et pedes anteriores in ♂ false flavi). *Call. leptiformis* FALL. Dipt. Sv. Platyez. 6. 1. descriptio ♂. *Dolichopus elegans* FABR. Antl. 271. 21. ♀, ♂ an hujus?

Hab. in Lapponia, rarissime. Specimen masculinum etiam in alpe Dovre Norvegiae captum et a D. BOHEMAN mecum communicatum. (Lappon.-Scan. rar.)

Mas. et *Fem.* 2 lin. long. *C. leptiformis* valde similis et affinis, praesertim *Mas.*, qui ab illa vix differt nisi abdominis strigis tantum duabus (nec tribus); femina vero fasciis abdominis integris (nec interruptis), quarum 2 flavis, magis discrepat. Reliqua ut in *C. leptiformi*.

4. *C. amoena*: antennarum articulo ultimo ovato, aterritima, halteribus fulvis, abdomine in mare immaculato, in femina antice fulvo, postice fascia argentea; pedibus maris melleis aut fuscis, posticis nigris, feminae flavis, posticorum tibiis tarsisque nigricantibus. ♂♀.

Mas.: aterrimus, opacus, abdomine immaculato, pedibus melleis aut fuscis, posticis nigris.

Fem.: atra, thoracis maculis 3 argenteis, abdominis segmentis 1, 2 et 3 totis fulvis, et fascia postica in segmento 5to late interrupta, argentea; pedibus flavis, posticorum femoribus summo apice, tibiis tarsisque nigricantibus.

MEIG. Dipt. 4. 12. 2. vera. ♂♀. MACQ. Dipt. Gall. Platyez. 9. 1. ♂♀. Tab. 1. f. 2. ala. *Call. leptiformis* var. c. ZETT. Act. Holm. 1819. 1. 79. ♀.

Hab. in Lapponia passim; feminas in silvis Betulinis ad Wilhelmina Lapponiae Umensis et ad Evenaes Nordlandiae 18 — 21. Jul.; utrumque vero sexum in silva Barrsele etiam Lapponiae Umensis, d. 1. Jul. inveni. (Lappon.-Scan. rar.)

Mas. et *Fem.* Magnitudo prioris, vel fere paullo major. *Mas.* a mare *Call. speciosae*, cui alias similis, differt: halteribus fulvis, petiolo uigro; femina praeterea abdominis segmentis 3 totis fulvis fasciaeque tantum unica postica interrupta argentea a reliquis speciebus mox dignota. Oculi (in viva) in utroque sexu brunnei. De cetero prioribus similis est haec species.

5. *C. dives*: antennarum articulo ultimo ovato, aterritima, halteribus aut nigris aut fulvis, abdomine in mare maculis utrinque duabus, in femina fasciis quatuor integris, argenteis; pedibus maris fuscis, posticis nigris, feminae flavis, posticorum femoribus apice, tibiis tarsisque nigricantibus. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele d. 22. Jun. unicum marem, et ad Barrsele 1. Jul. atque ad Sten-sele 4. Jul. duas feminas inveni; ad eandem speciem forte referendos. (Lapponia Suec. meridional.)

Mas. et *Fem.* Magnitudo et summa *C. speciosae* similitudo nec ab illa differt nisi abdomine in ♂ maculis utrinque 2 subquadratis argenteis, et in femina fasciis omnibus argenteis, nec prima lutea. Oculi feminae vivae brunnei, aeneo-micantes. Halteres in ♂ nigri, in ♀ fulvi.

6. *C. viduella*: antennarum articulo ultimo elongato, subulato, aterritima, thorace macula postica glauca, halterum petiolo pedibusque lividis. ♀.

Hab. in alpe Dovre Norvegiae mense Julio, D. BOHEMAN, a quo unicum specimen pro examine subijciendo benigne missum vidi. (Lappon. Norveg.)

Fem. Parum ultra 1 lineam longa. Similis *Call. antennatae* mihi in Aet. Holmiensis, sed forte paullo major, et thorace atro, non griseo, halterumque clava nigra ab illa distincta. Aterritima,

opaca. Antennae subulatae, seta elongata capillari. Vertex nudus, nitidus. Thorax macula postica certo luminis situ cinerea. Scutellum atrum. Abdomen uigrum, cylindricum. Halteres lividi, clava magna nigra. Alae hyalinae metallice nitentes. Pedes lividi, pubescentes, tarsis subolseurioribus. — *Mas.* ignotus.

7. *C. boreella*: antennarum articulo ultimo ovato, acuminato, ater, alis hyalinis, halteribus nigris, pedibus fuscis; abdomine maris immaculato, feminae basi fulvo. ♂♀.

Mas.: aterrimus, pedibus fusco-nigris, abdomine immaculato, ventre fusco;

Fem.: atra, interstitio oculorum griseo, thoracis maculis humeralibus plenisque cinereis, abdominis segmentis basalibus 2 fulvis, ano cinereo, halteribus nigris, scapo pallido, pedibus fusco-melleis.

Var. a. ♂♀. abdomine maris immaculato, feminae segmentis basalibus 2 fulvis.

Var. b. ♂. abdomine basi macula utrinque ferruginea.

Var. c. ♀. abdominis segmento tantum secundo flavo.

Hab. in Lapponiis Suecicis meridionalibus passim; var. a. ad Barrsele et in Stoettingsfjellet, sed praecipue ad Grantraesk, Lapponiae Umensis, in fruticibus, in graminosis et in foliis plantarum, quae ad rivulos locis umbrosis laetius vigent, diebus 1—31. Jul. a D. DAHLBOM et me haud infrequenter lecta; var. b. ad Grantraesk et Lycksele 31. Jul. et 2. Aug., et var. c. tantum in Stoettingsfjellet, inventae. (Lappon. Suecica meridional.)

Mas. et *Fem.* Pusilla, vix 1 lin. longa. *Mas.* valde similis

Call. speciosae, sed duplo saltem minor, antennis, ni valde fallor, apice magis acuminatis, area angulari ad basin alae fere propius retracta et nervo longitudinali infra nervulum transversum paullo longiori, nervulo scilicet transverso ad marginem propius ducto, differt; feminae harum specierum praeterea longe diversae. *Call. elegantulae* mihi in Aet. Holm. 1819. 1. 80. 33. adhuc magis affinis et similis est haec nostra species (*C. boreella*), et aequali magnitudine, sed in *C. elegantula* alae fumatae (nec pure hyalinae); et abdomen quoque in mare basi fulvum deprehenduntur, ut et locus natalis alius, nulle distinctae species habeantur. — Oculi (in insecto vivo) brunnei, in mare simul obscure euprei.

8. *C. scutellaris*: antennarum articulo ultimo ovato, acuminato, atra, alis hyalinis, halteribus nigris, pedibus fuscis, scutello abdominisque basi fulvis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; in monte subalpino Stoettingsfjellet, inter Lycksele et Asele sito, d. 31. Jul. 1832, specimina aliquot masculina inveni. (Lapponia Suecica.)

Mas. et *Fem.* Magnitudo prioris, a qua non nisi scutello abdominisque segmento, 2 et 3 fulvis differt. A *Callom. elegantula* mihi colore scutelli fulvo et alis aequis, nec fumatis, etiam diversa videtur. In ceteris praecedenti similis.

9. *C. Dahlbemi*: antennarum articulo ultimo ovato, acuminato, atra, alis hyalinis, halteribus pedibusque fuscis, thoracis dorso aut toto, aut postice, scutello abdominisque basi, fulvis. ♂♀.

Mas.: ater nitidus, halteribus concoloribus, thoracis postico, scutello abdominisque segmentis 2 et 3 fulvis, pedibus nigro-fuscis;

Fem.: atra opaca, halteribus fuscis, thoracis dorso toto, scutello abdominisque segmentis 1, 2, 3, fulvis, pedibus fusco-testaceis.

Var. a. ♂♀. halteribus in mare nigris, in femina fuscis.

Callom. elegantulae ZETT. Act. Holm. 1819. 1. 80. var. b. ♂. (*Callom. pulcherrima* olim in collectione nostra, sub quo nomine specimina inter amicos entomologicos antehac divulgavi). ZETT. It. Lappon. anno 1832 p. 206.

Var. b. ♀. halteribus flavis.

Hab. in Lapponia meridionali passim, in foliis plantarum altiorum, quae laete vigeant, loco umbrato ad rivulum juxta coloniam Grantraesk Lapponiae Umensis d. 31. Jul. 1832 utrumque sexum copiosius legitur D. DAHLBOM et ipse. (Lapponia Suecica; Ostrogothia rarissime.)

Mas. et *Fem.* *Callom. boreellae* et *elegantulae* affinis et similis earumque magnitudine; pictura vero ab utraque diversa, et certe distincta. Oculi in viva brunnei. *Mas.*: thorace postice inaequaliter et indeterminate, scutelloque toto, fulvis. Abdominis segmentum secundum totum, tertium etiam lateribus, fulvum. *Femina*: thoracis dorso toto fulvo, opaco, pilis aliquot nigris obdito, et maculis anticis 4 vel 5 fuscis obsoletis, quarum una ante occiput major, distinctior. Scutellum et abdominis segmenta 1, 2, 3 fulva. — Reliqua ut in *C. boreella*.

Nomine Clarissimi Philos. Doctoris A. G. DAHLBOM, Histor. Naturalis Doctus et ad Museum Zoologicum Universitat. Lundensis Ammannensis, plurimum Societ. Litt. Membri; Monographiarum: Chrysididum, Pompilorum, Chelonorum, Bomborum, Tenthredinidum Scand. etc., nec non opellarum: Clavis novi Hymenopt. System. eum Tab., Conspect. Tenthred., Siricidum et Orissinar. Scand., Thueae Padellae adumbrat. eum tab., etc., Auctoris, in itinere inco Lapponico Anno 1832 per Lapponiam meridionalem instituto Socii,

huic omnium pulcherrimae speciei novum decus et ornamentum addere gratissimus voluit, debuit hujus Faunae editor.

Obs. *Callomyza: antennata, Falleni et elegantula*, quas in Suecia media et meridionali detexi et in Actis Holmievus. 1819 primus descripsi, in Lappouia frustra a me quaesitae.

16. Cyrtoma. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 119. MACQ. Dipt. *Empis* FALL. *Bicellaria* MACQ. Monogr.

Corpus valde minutum, tenerum, Empidiforme. Antennae biarticulatae*), articulo ultimo saepissime elongato, conico, compresso, apice seta s. stylo biarticulato. Palpi minutissimi, proboscidi incumbentes. Proboscis subporrecta. Alae subinfuscae, area discoidali nulla. Adsunt tamen areae basales. Nervi subquatuor longitudinales marginem interioreum attingunt. Pedes postici elongati, tibiis apice subincrassatis. *Color* (in nostris) niger. *Motu* tarda; volatus fixus et determinatus, etsi non celer. *Habitatio* in pratis, graminosis; in floribus Umbellatarum saepe versatur; per partem mitiorem Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae, mens. Jun. — Aug. *Metamorphosis* latet. *Differentia sexus*; *mas*: oculis in fronte arctissime connexis, (in vivo) rufis, abdomine breviori, ano obtuso, appendiculato; *femina*: oculis conniventibus (in viva) brunneis, abdomine longiore, ano vaginato. (Spec. Scand. 4, nostrae Faunae communes, a *Platypeza*: pedibus posterioribus longioribus, tibiis apice crassioribus, metatarso elongato; a *Callomyza*: antennarum stylo apicali breviori, alarum nervo transverso apicali nullo; et ab utraque: capite minori subgloboso, palpis incumbenibus, nec erectis, antennis biarticulatis, proboscide subexserta, et alarum areis, discoidalibus nullis, angulari ad summam basin alae retracta, facile dignotae; speciebus quarundam frequentium Familiar. quoque sat affines, sed ab *Hybotinis*: proboscide perpendiculari, nec horizontali; a *Tachydromidibus*: aut coxis brevioribus, simplicioribus aut area discoidali nulla; ab *Empidiis*: palpis incumbenibus, nec incurvatis, abdomineque sexannulato, nec segmentis 7; et denique a *Dolichopodibus*: capite minori et antennis biarticulatis; ut et ab omnibus: tarsis posticis dilatatis, dignoscuntur, qua nota *Platypezae* et *Callomyzae* generi quoque accedit *Cyrtoma*, eademque etiam me impellit, ut, praeeunte Clar. MEIGEN, genus hoc ambiguum in Familia *Platypez*. locarem). Cfr. etiam observatio mea in fine hujus operis.

a) Alae nervis longitudinalibus 4 et 5 obsoletis, basi cum nervo tertio confluentibus, areis basalibus inaequalibus, fere ad tertiam alae partem extensis.

1. *C. spuria*: atra opaca, alis nigricantibus, halteribus pedibusque nigris, tarsis omnibus simplicibus. ♂♀.

Mas: aterrimus;

Fem.: nigra; in copula.

Empis spuria FALL. Dipt. Sv. Empid. 33. 43. ♂♀. *Cyrtoma atra* MEIG. Dipt. 4. 2. 1.

Hab. in Lapponiae meridionalis sylvaticae graminosis, libenter in vicinitate aquarum, d. 15. Jun. — 30. Ang. passim; ex. gr. ad Lycksele, Stensele, frequenter, et in alpe Brattiksfjell, rarius; ad Wilhelmia d. 21. Jul. in copula capta; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque et ad Björkvik, in Dyroen et ad Bossekop, haud longe a capite septentrionali, 14. Jul. — 4. Ang. uterque sexus a me visus; in alpinis Dovre etiam a D. BOHEMAN lecta. (Lapp.-Scan. ubique vulgaris.)

Mas et *Fem.* 1½ lin. long. Thorax gibbus. Alae in mare paulo fuscores, quam in femina. Halteres et pedes nigri aut nigro-piceo, in femina saepe paulo dilutiores.

2. *C. nigra*: nigra, alis fumatis, halteribus pedibusque fuscis, metatarsis posticis incrassatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 4. 3. 2. ♀. (exclus. syn. FALL. *Emp. pulicaria*, quae ad distinctam speciem pertinet).

Hab. cum priori, rarius; in copula capta. Ad Björkvik Nordlandiae 14—15. Jul. feminas frequentiores vidi. (Lapp.-Scan. rar.)

Mas et *Fem.* Magnitudo praecedentis eique similis, sed differt colore corporis fusco-nigro, nec atro, halteribus pedibusque dilutioribus, alis minus nigricantibus, abdominisque in mare interdum obscure livido, nec nisi similis cum simili in copula iungitur.

b) Alae nervis longitudinalibus omnibus simplicibus subparallelis et distinctis, areis basalibus subaequalibus, ad tertiam partem alae extensis; area angulari retracta, obsoleta (an proprii generis?)

3. *C. pulicaria*: antennarum articulo ultimo ovato; nigra nitida, halteribus concoloribus, alis subinfuscatiss, pedibus fusco-lividis, posticorum tibiis metatarsisque incrassatis. ♂♀.

Empis pulicaria FALL. Dipt. Sv. Empid. 33. 44. ♂. certe. Hab. . . . ut Lapponiae incola mecum communicata, mihi ipsi in terris septentrionalibus viva non obvia. (Lappon. ?-Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Statura corporis et habitus omnino praecedentium, sed paulo minor, saltem brevior. Antennarum articulus ultimus ovatus, seta longa, terminali, unde antennae quasi longe acuminatae (ut ait FALL.) adparet, licet articulus ultimus, ut dictum, revera ovatus sit. Thorax gibbus et abdomen, nigra, subpilosa. Anus maris forficulatus, omniuo ut in reliquis hujus generis. Alae sordide hyalinae, linea stigmatica distincti, praesertim in mare. Halteres nigricantes. Pedes validiusculi pubescentes, fusco-lividi, in femina plerumque pallidiores, subpallidi, tibiis posticis in utroque sexu dilatatis et metatarsis incrassatis. — Forte proprii generis, cui nomen *Platygnema* propono.

c) Alae nervis longitudinalibus omnibus simplicibus subparallelis et distinctis, areis basalibus fere nullis, at area angulari valde retracta, ad basin alae sita (proprii sine dubio generis, cui nomen *Microsania* imponendum).

4. *C. stigmatica*: antennarum articulo ultimo ovato, subnitida, nigra (♂), aut cinerascens (♀), halteribus in utroque sexu nigris, alis hyalinis, linea stigmatica nigra, pedibus fuscis, tibiis tarsisque posticis parum incrassatis. ♂♀.

Mas: corpore nigro.

Fem.: paulo major, corpore cinerascens.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in alpe Brattiksfjellet prope novaeccolae sedem Umenae unicum individuum masculinum repta in ipsa nive, ad altitudinem circiter 3000 ped. supra mare, d. 8. Jul. invenit Clariss. DAHLBOM, et die sequente unicum individuum femininum ad radicem nominatae Brattiksfjellet deprehendere mihi ipsi contigit. (Lapponiae regio alpina).

Mas et *Fem.* Valde affinis et similis videtur *Cyrtom. pectinipenni* MEIG. Dipt. 6. Add. 356. 5., a qua vero alarum costa mutica, nec pectinata, differt. *Mas*: minutissimus, vix ultra ½ lin. longus. Subpubescens, gibbus, parum nitidus niger. Antennae parvae ut in *Cyrt. pulicaria* constructae, Haustellum occultum. Thorax valde gibbus. Abdomen subeylindricum, opacum, subpilosum, ano sat longe inflexo. Alae latae, subtriangulares, albi-hyalinae, nervis tenuibus obsoletis simplicibus, area angulari parva retracta, nervo tamen infra illam usque ad marginem alae extenso, omniuo ut in figura MEIGENI *Cyrt. pectinipennis*. Linea stigmatica distincta nigra, in medio costae sita. Inter nervos longitudinales 3 et 4 ad apicem nervulus inchoans observatur. Halteres nigri. Pedes fusi, validi, tibiis tarsisque posticis paulo incrassatis. *Femina*: mari descripto similis, sed fere 1 lineam longa, cinerascens, opaca, anoque non inflexo.

Obs. *Opetia nigra* MEIG. Dipt. 6. Add. 358. 1. Tab. 66. f. 17., genus: autem, longitudine capitis majusculi, triarticulatis, articulis basalibus cyathiformibus, ultimo oblongo, seta terminali; areis alarum, discoidalibus nullis, angulari ad intimam basin retracta, et nervo quarto longitudinali infra medium alae furcato, pedibus omnibus simplicibus; tibiis apice distincte calcaratis, praesertim dignotum, huic Familiae a Cl. MEIGEN quoque adnumeratum, proprium licet forte constituens; in Smolandia ab oculatissimo nostro BOHEMAN unperrime detecta, neque in Lapponia, neque in cetera Scandinavia huc usque visa, quantum novi.

Subdiv. 2. Alae saepius parum nervosae.

† Areae angularis rudimento.

* Tarsis bipulvillatis.

FAM. 8. HYBOTINAE. MEIG. (*Hybotidae* MACQ. *Empidiidae* FALL.)

Antennae porrectae, basi approximatae, triarticulatae, articulis basalibus subcoactis, ultimo indiviso, seta aut stylo, terminali in *Ocydromia* subdorsali. Caput parvum, subglobosum. Hypostoma imberbe, planum. Frons plana. Ocelli 3

*) Conferatur quae de articulatione antennarum hujus generis dicuntur in nota pag. 505.

in vertice, in triangulum dispositi. Haustellum horizontaliter porrectum, breve. Palpi articulo unico distincto. Corpus parvum, oblongum. Thorax gibbus. Abdomen tenue, 7-anulatum. Alae incumbentes. Nervi longitudinales omnes simplices, 2 aut 3 marginem anteriorem attingunt. Areae, discoidalis unica, subovata; angularis ad basin retracta. *Metamorphosis* ignota. *Differentia sexus*; *mas*: oculis contiguis, ano crassiori, obtuso; *femina*: oculis paullo distantibus, ano acutiori. Habitus Empidiarum.

17. Hybos. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 73. FABR. LATR. FALL. MACQ.
Empis FABR. Acromyia BONELLI.

Corpus parvum, subpilosum, incurvum, nitidum, firmum. Antennarum articulus ultimus breviter conicus, seta (oculo acutissime armato subpubescente) terminali, apice capillari. Palpi incumbentes. Oculi in vivo obscure ferruginei. Abdomen cylindricum. Alarum areae: angularis subretracta; discoidalis oblongo-quadrata, nervulos 2 ex angulis rectis in marginem anteriorem emittens. Pedes subhirsuti, postici longissimi, femoribus crassis abdomen fere excedentibus, subtus spinulosis. *Color* corporis niger, pedum saepe flavus. *Motu* segnis; volatus gravis, laborans. *Habitatio* in nemoribus, lucis et pratis; in foliis fruticum, floribus et graminosis occurrunt; per partem sylvaticam Lapponiae; in alpihus et in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque hactenus haud visus. *Victus* e rapina Dipteronum minorum. *Differentia sexus*; *mas*: femoribus posticis valde incrassatis, oculis connexis et ano subclavato; *femina*: femoribus posticis modice incrassatis, oculis linea angusta in fronte disjunctis et ano acutiori. (Spec. Scand. 4, articulo antennarum ultimo breviter conico, seta apicali capillari, alarum area angulari retracta, discoidali nervulos 2 ex angulis rectis in marginem anteriorem emittente, et femoribus posticis subclavatis, subtus spinulosis, a reliquis hujus Familiae distinctae.)

1. *H. funebris*: niger, pedibus concoloribus, alis fuscis, halteribus flavicantibus. ♂♀.

FABR. Antl. 145. 1. FALL. Dipt. Sv. Empid. 5. 1. ♂♀. MEIG. Dipt. 2. 347. 1. MACQ. Dipt. Gall. Hybot. 148. 1. Tab. 4. f. 6. *Empis clavipes* FABR. Antl. 138. 4. *Dasyopogon culiciformis* FABR. Antl. 172. 40. An *Musca grossipes* LINN. Syst. Nat. 2. 988. 59?

Hab. in Lapponia meridionali mens. Jul. et Aug. rarius; ad Almsele Lapponiae Umensis d. 24. Jul. in copula captus; in adjacenti Ängermannia frequentius, ibique uterque sexus usque ad 15. Sept. visus. (Lapponia-Scania freq.)

Mas et Fem. Long. 2 linear. Totus niger, nitidus, fusco-pilosus, pectore griseo. Alae infuscae, basi pallidiores, macula stigmatica fusca distincta. Halteres flavo-albidi.

2. *H. vitripennis*: niger, pedibus concoloribus, alis hyalinis, halteribus albis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 2. 348. 2. *Hyb. funebris* var. alis minus fuscis FALL. Dipt. Sv. Empid. 5. 1. (descriptio).

Hab. in Lapponia Umensi passim; ad Almsele, Åsele et in Stoettingsfjellet d. 24. Jul. — 1. Aug. utrumque sexum inveni. (Lapponia; Finlandia, Gottlandia, Nericea, passim; sed in Scania hactenus non visus, quantum mihi cognitum habeo.)

Mas et Fem. Affinis et similis praecedenti, sed plerumque paullo minor, et alis magis pure hyalinis, linea tantum stigmatica fusca distincta, et halteribus magis albis, ab illo praecipue differt.

3. *H. flavipes*: niger, pedibus anterioribus totis, tarsisque posticorum, flavis, alis hyalinis, halteribus albidis. ♂♀.

FABR. Antl. 145. 2. FALL. Dipt. Sv. Empid. 5. 2. ♂♀. MEIG. Dipt. 2. 348. 3.

Hab. cum prioribus rarissime. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Magnitudo praecedentis seu $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin. long. Niger. Alae albedo-hyalinae, macula stigmatica obsoleta. Halteres albi. Pedes flavi, posticorum femoribus nigris aut piecis, tiblisque saepe testaceis.

Obs. *Hybos fumipennis* MEIG., in Scania nemoribus lectus, in Lapponia vix occurrat.

18. Ocydromia. HOFFMANNSEGG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 74. MACQ. Empis FALL.

Corpus parvum glabriusculum, nitidum, gracile. Antennarum articulus ultimus lenticularis, versus apicem seta

longa, capillari. Oculi in viva rufo-brunnei, parum aeneo-nicantes, unicolores. Palpi dilatati, compressi. Abdomen subcompressum. Alarum areae: angularis ad basin alae retracta, non nisi unico nervo versus marginem descendente; discoidalis nervulos duos ex angulis subinaequalibus (rarissime subrectis) ad marginem anteriorem emittens. Pedes omnes simplices; postici paullo longiores, tibiis apice interdum subincrassatis. *Color* niger, testaceus. *Motu* agilis; volatus non velox, sed reptatus celer. *Habitatio* in pratis, locis umbrosis; foliis fruticum et plantarum floribusque saepe insidens; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Differentia sexus*; *mas*: oculis cohaerentibus et ano obtuso, a *femina* oculis linea angusta frontali disjunctis et ano acutiori, cito dignoscitur. (Spec. Scand. 6 in museo meo adsunt, quarum una tantum a Cel. FALL. cognita ad *Empidis* genus ab illo relata; omnes antennarum articulo ultimo lenticulari, seta capillari subapicali seu subdorsali, alarum area discoidali nervos 2 ex angulis subrectis ad marginem anteriorem emittente et pedibus omnibus simplicibus tibiis anterioribus, dente armatis ab affinium generum speciebus dignotae.)

1. *O. glabricula*: glabriuscula, corpore maris nigro, feminae rufo-testaceo, maculis thoracis abdominisque nigris, pedibus in utroque sexu pallidis. ♂♀.

Mas: subaenescens-niger, lucidus, ventre pallidior, alis halteribusque nigricantibus, pedibus testaceis, coxis flavis, tibiis praesertim anticis tarsisque omnibus obscuris; metatarsis posticis subincrassatis.

Fem.: rufo-testacea, alis hyalinis, capite thoracisque disco abdominisque maculis dorsalibus nigris coxis, femoribusque basi flavis, tibiis anticis tarsisque omnibus fuscis.

MEIG. Dipt. 2. 352. 1. ♂♀. MACQ. Dipt. Gall. Hybot. 145. 1. certe. ♂♀. Tab. 4. f. 5. ala. *Empis glabricula* FALL. Dipt. Sv. Empid. 33. 42. vera. ♂♀. *Ocydr. flavipes* MEIG. 2. 353. 4. *mas* hujus videtur, licet obstat magnitudo. *Tachydrom. nigripennis* FABR. Antl. 144. 7. forte etiam hujus *mas*?

Hab. in Lapponiae meridionalis et Nordlandiae nemoribus umbrosis mens. Jul. pass., mares frequentius. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin. *Mas* gracilis, femina robustior. Alarum area discoidalis in utroque sexu oblonga, omnino ut in figura MEIGENI l. c., sed angulus exterior hujus areae magis acutus, nervulos duos emittens, rudimento nervuli tertii saepissime nullo, in mare tamen interdum praesente. Oculi ♂ rufi. Thoracis discus anticus in ♀ aenescens-niger, lucidus. Abdomen feminae ferrugineum, fasciis dorsalibus nigris. Venter pedesque in utroque sexu subpubescentes.

Obs. Licet individua hujus speciei ubique sat vulgaria occurrant, nulla tamen in copula juncta huc usque deprehendere mihi contigit. Neque Clariss. Dipterologi FALL. et MACQ., alias valde circumspici observatores, ea copulata unquam viderunt. (Cfr. MACQ. l. c. p. 146.)

Var. b. ♂. pedibus nigris, coxis femoribusque fusco-testaceis, oculis in viva ferrugineis; in ceteris var. a. simillimus, in silva Barsela Lapponiae Umensis d. 1. Jul. rarissime visus. (Lapponia; Westrogothia rariss.)

2. *O. rufipes*: glabra, rufo-testacea, capite thoracisque vitta dorsali, abdominisque fasciis dorsalibus, nigris, tarsis fuscis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. thorace dorso vitta unica media nigra.

MEIG. Dipt. 2. 353. 2.

Var. b. ♀. thoracis vittis 2 lateralibus nigris.

Var. c. ♀. thoracis vittis 3 nigris.

Var. d. ♀. thorace subimmaculato.

Empis glabricula var. b. ♂. FALL. Dipt. Sv. Empid. 33. 42.

Hab. in Lapponia rarius, mares varietatis a., ad Öfver-Torneå jam die 27. Maj. 1821 visi; individua feminae reliquarum varietatum in Lapponia sylvatica serius et non nisi rarissime obvia; e varietate c. feminam viviparam larvis albis apice nigricantibus ad Hernösand Ängermanniae d. 20. Maj. 1832 vidi. (Lapp.-Scan. freq., ♀ vulgar.)

Mas et Fem. Magnitudo praecedentis ejusque feminae simillima, sed differt thoracis nigredine non maculam magnam, sed vittam in dorso formante. Pedes pallidi, tibiis apice magis vel minus infusatis, tarsis fere semper obscuris. Alae sordide hyalinae, nervis ut in priori; linea stigmatica obsoleta. — *Mas*, an hujus? abdominis dorso fere toto aenescens-fusco, pedibus flavis, mihi rarissime obvis.

3. *O. ruficollis*: glabriuscula, rufo-testacea, capite abdominisque cingulis nigris, pedibus flavis, tibiis posticis tarsisque omnibus fuscis, appendice anali in femina exserta, gladiata. ♀.

MEIG. Dipt. 2. 353. 3. ♀. An *Ocydr. ruficollis* MACQ. Dipt. Gall. Hybot. 146. 2. eadem? *Empis glabricula* var. b. FALL. Dipt. Sv. Empid. 33. 42. certe. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Suecia media freq. Scania rar.)

Fem. Magnitudo praecedentium, a quibus thorace rufo immaculato, anique appendice (an genitali?) exserta, compressa, recurva, digresseitur. Palpi pallidi. Metathorax niger. Alae hyalinae, pallidae, nervis pallidioribus, linea stigmatica parum perspicua. Area discoidalis duos nervos distinctos emittit, et interdum rudimentum s. initium terti. Halteres pallidi. Pedes flavi, pubescentes, tibiis apice interdum, tarsisque semper, fuscis. Abdomen subpilosum, rufum interdum cingulis, plerumque vero maenlis dorsalibus confluentibus, nigris, segmento ultimo semper nigro, appendice auali basi flavo-pelluceida, apice subulata, fusca.

Obs. Synonymum MACQUARTI dubius allegavi, quia Cl. Vir suam *Ocydr. ruficollis* 2 lin. longam describit, sed de ani singulari appendice nullam omnino facit mentionem.

4. O. scutellata: glabra, nigra, scutello in mare pectoreque in utroque sexu piceis, alis fusco-hyalinis, pedibus testaceis, tibiis tarsisque fuscis. ♂♀.

Mas? abdomine tenuiore, niger, scutello pectoreque piceis, halteribus nigris, petiolo flavo.

Fem.? abdomine robustiore, nigra, scutello, pectoreque parum piceis, halteribus testaceis, ventre subpallido, forte hujus?

MEIG. Dipt. 2. 354. 5. ? ♂.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime, ad Wilhelmina Lapponiae Umensis locis umbrosis d. 21. Jul. 1832 capta; feminam descriptam ad Johannis Ro prope Tornöam Botniae borealis d. 2. Sept. 1821 inveni. (Lapponia —?)

Mas et Fem. 1½ lin. long. Aeneo-umbrata, lucida, glabra. Pleurae, scutellum et limbus subscutellaris lu mare rufo-picea, in femina nigricantia. Alae in utroque sexu fusco-hyalinae, nervis obscuris, linea stigmatica obsoleta. Area discoidalis duos nervulos emittit et rudimentum terti. Pedes testacei, tibiis fere totis tarsisque fuscis.

5. O. flavipes: griseo-pilosa, nigra, halteribus pallidis, pedibus flavis, tibiis posticis apice, tarsisque omnibus nigricantibus, ano in femina appendiculato. ♂♀.

Mas: long. 2½ lin.; ano obtuso, mutico.

Fem.: long. 2½ lin., ano appendiculato.

MEIG. Dipt. 2. 353. 4. ♂.

Hab. in Lapponiae graminosis et foliis fruticum, passim rar.; ad Wilhelmina Lapponiae Umensis et ad Björkvik Nordlandiae 14–19. Jul. utrumque sexum legi; ad Trondhiem Norvegiae pluribus locis mense Junio inveniit D. BOREMAN, qui etiam feminam mecum communicavit. (Lappon.-Suecia media, Ostrog., Gottland. pass.)

Mas et Fem. Statura praecedentium et saepe earum magnitudine, sed tota distincte griseo-pilosa. Mas femina plerumque fere duplo major, de cetero simillimi, praeter appendicem feminae analem subulatam, fuscam, basi dilatato-compressam, pallidam. Nigra. Antennae fuscae. Palpi exserti, flavi. Alae hyalinae, nervis pallidis praesertim ad basin alae; linea stigmatica obsoleta. Nervi ut in prioribus directi. Halteres et pedes flavi, tibiis posticis apice subincrassato, tarsisque omnibus, nigricantibus, in mare interdum testaceis. Metatarsus posticus in utroque sexu subincrassatus. Tibiae posticae paullo curvatae.

19. Oedalea. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. genus 75. MACQ. *Empis* FALL.

Corpus minutum, elongatum, glabriusculum, nitidum. Antennae capite longiores, articulo ultimo elongato, conico, compresso, stylo apicali biarticulato, brevissimo, parum distincto. Haustellum brevissimum, horizontaliter subexsertum. Palpi breves, incumbentes. Alae hyalinae; areae: angularis ad basin alae retracta, nullo nervo versus marginem anteriorem descendens; discoidalis trapeziformis, nervulos tres in marginem alae emittens, saepius integros. Pedes postici elongati, femoribus saepissime subincrassatis, subtus spinulosis. Color corporis niger, pedum pallidus. *Motu* hand celer. *Volatus* aeger, parum opportunus. *Habitatio* in foliis fruticum, per partem sylvaticam Lapponiae individua rarins occurrunt. *Metamorphosis* hand rite cognita, at feminas in truncis putridis ova deponere aliquoties observavi. *Differentia sexus:* mas: oculis connexis, ano obtuso, a femina: oculis distantibus, ano acuminato, facile dignoscitur. (Spec. Scand. 4, antennis 3-articulatis, articulis 2 basilibus distinctis, brevibus, ultimo elongato, subuliformi, stylo brevissimo terminato, haustello brevissimo, alarum area discoidali trapeziformi nervulos tres, plerumque integros, ad marginem anteriorem emit-

tente, pedibusque posticis anterioribus paullo longioribus, femoribus subincrassatis, subtus spinulosis, dignotae.)

1. Oed. hybotina: nigra, pedibus pallide flavis, posticorum femoribus apice, tibiisque fere totis, nigricantibus, tarsis omnibus apice fuscis; alis hyalinis, ad costam fusco-bimaculatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 2. 356. 1. ♂. (nervulo medio ex area alarum discoidali emisso nimis longe abbreviato). MACQ. Dipt. Gall. Hybot. 142. 2. Tab. 4. f. 3. ala (areae nervulo medio emisso nimis abbreviato). *Empis hybotina* FALL. Dipt. Sv. Emp. 31. 39. vera. ♂♀. var. „alis maculatis.“

Hab in Lapponia rarissime. (Lappon.-Scania pass.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Nigra nitida, parum subpubescentes. Antennae capite fere dimidio longiores, fuscae. Alae hyalinae, nervis praesertim ad basin alae pallidis, maculis ad costam 2, una fere in medio, altera versus apicem, fuscis, saepe obsoletis. Nervulus medius ex area discoidali emissus saepissime non usque ad marginem alae extensus, non vero tam longe abbreviatus, quam ut in figuris MEIGENI et MACQUARTI. Halteres pallidi. Pedes cum coxis flavo-albidi, subpilosi, femoribus posticis intra apicem annulo lato, brunneo-nigro. Tarsi omnes apice fuscis. Vagina feminae longe exserta, subulata, basi pallida.

2. Oed. minuta: nigra, pedibus flavis, posticorum tibi- arum apice incrassato, tarsisque omnibus, fuscis; alis sordide hyalinis, macula stigmatica elongata fusca. ♂♀.

MEIG. Dipt. 2. 356. 2. ♂? *Empis minuta* FALL. Dipt. Sv. Empid. 32. 40. ♂♀.

Hab. in Lapponiae sylvaticae, lucis passim. (Lappon.-Dalekaria-Scan. freq., saepe in copula capta.)

Mas et Fem. Praecedente fere duplo minor, vix 1 lineam longa. Nigra, nitida, glabra, abdomine pedibusque subpilosis. Alae maris fuscae (forte igitur specimen a Cel. MEIGEN descriptum maseolum fuit), feminae magis hyalinae, macula stigmatica in utroque sexu longitudinali fusca, obsoleta. Nervuli omnes 3 ex area discoidali emissi, integri. Halteres in ♀ flavi, in ♂ fusciores; pedes etiam in ♀ flavi, in ♂ saepe obscuriores, interdum fusco-testacei, tibiis posticis in utroque sexu apice subincrassatis, tarsorumque omnium apice, fuscis.

Variat mas femoribus posticis annulo fusco.

3. Oed. pallipes: nigra, pedibus pallidis, posticorum apice subincrassato, fusco, alis hyalinis, immaculatis. ♂♀.

Hab. cum priori rarius, ad Kengis Lapponiae Tornensis d. 22. Aug. feminas frequentiores vidi. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. *Oed. ti tili* MACQ. Dipt. Gall. Hybot. 142. 1. ♀. Tab. 4. f. 2. valde affinis et similis videtur; illa autem „nullam lineam longa“ et „tibiis posterioribus nigris“ l. c. describitur, unde alia sine dubio est. Magnitudo praecedentis eique etiam simillima, pedibus fere totis flavis, apice tibi- arum posticarum fusco minus incrassato, et alis immaculatis distincta. Nigra; femina saepe picea, forte junior. Alae hyalinae, in ♂ infuscae, licet nervi magis obscuriores, linea stigmatica in utroque sexu obsoletissima, vix conspicua. Area discoidalis nervulos tres in marginem alae emittit integros, quorum 2 superiores in feminis speciminum Lapponicorum basi saepe coeuntes. Halteres in ♀ flavi, in ♂ fuscis. Pedes in utroque sexu pallide flavi, tibi- arum posticarum tarsorumque omnium apice, plerumque parum infusato.

20. Anthalia. ZETT.

Corpus minutum, elongatum, glabriusculum, saepissime nitidum. Antennae longitudine capitis, articulis 1 et 2 brevissimis, fere coalitis, ultimo ovato seu subuliculato, compresso, seta apicali brevissima. Haustellum vix longitudine capitis oblique aut horizontaliter exsertum. Alae elongatae, area discoidali trapeziformi, nervulos tres in marginem alae emittente, aut omnes integros aut medium abbreviatum. Pedes simplices, femoribus posticis subelongatis. Color corporis niger aut flavus, pedum pallidus. *Motu* hand celer. *Habitatio* in floribus et foliis fruticum; per partem sylvaticam Lapponiae meridionalis. *Metamorphosis* latet. *Sexus* differt, mas: ano obtuso, femina: ano acuminato. (Spec. Scand. 3 mere lapponicae, antennarum articulo ultimo ovato, compresso, seta brevissima terminato; haustello vix longitudine capitis; alarum area discoidali trapeziformi, nervulos tres aut integros aut medium abbreviatum in marginem alae emittente; et pedibus simplicibus, femoribus posticis longiusculis, dignotae; generi: *Microphor.* MACQ. Dipt. Gall. Hybot. pag. 139. affines. Nomen nostri generis ab *anthos*, flos, derivatur.)

1. A. Gyllenhali: atra, nitida, pedibus flavis, halteribus pallidis, alis albidis, fascia media nigra. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarius, in foliis fruticum Betulae albae ad novacollae sedem Umenaes, deinde ad lacum Wojmsjoe, et tandem ad praedium sacerdotale in paroecia lapponica Wilhelmina, tria specimina d. 8—19. Julii legi. Feminam horum unicum oviparam, ova 48 alba, catenulata deponentem vidi. (Lapponia.)

Fem. Species haec pulchra et distincta, Seniori Entomologorum Scandinaviae Venerabunde dicata, vix 1 lineam longitudine superat. Atrata nitida, parum pubescens. Antennae longitudine capitis transversae, articulis basalibus brevissimis, ultimo oblongo-ovato, compresso, apice seta s. stylo brevissimo. Haustellum vix longitudine capitis, oblique porrectum, crassum, palpis brevissimis. Thorax gibbus. Abdomen elongatum, ano longe producto. Alae longitudine abdominis, albae, nervis tenuibus, pallidis, area costali trapezina tres nervulos integros ad marginem interiorem emittente; in medio alae fascia lata, transversa, nigra, ad costam distincta, sed versus marginem anteriorem sensim evanescente. Halteres albi. Pedes toti pallide flavi, simplices, femoribus posticis paullo longioribus.

2. A. Schönherri: nigra subnitida, halteribus pedibusque fuscis, alis fusco-hyalinis, immaculatis: ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi seu meridionali rarius; ad Umenaes juxta radicem alp. Brattiksfjellet unicum specimen d. 8. Jul., et ad Gransele in Paroecia Lycksele, in floribus Sorbi ancapariae utrumque sexum die 25. Jun. inveni. (Lapponia Suecica.)

Mas et Fem. Nigra vel uigro-fusca, glabra. Antennae longitudine fere capitis parvi, articulis infimis vix observandis, ultimo magno, lenticulato, seta apicali vix ulla. Haustellum capite duplo brevius, horizontaliter porrectum, palpis minutissimis. Oculi in vivo brunnei, parum aeneo-micantes, unicolores. Thorax gibbus. Abdomen ovatum, fusco-uigricans. Alae abdomine paullo longiores, hyalinae, certo huminis situ metallice nitentes, nervis tenuibus, pallidis, area discoidalis trapezina, tres nervulos in marginem anteriorem emittente, intermedium abbreviatum. Halteres fuscis. Pedes simplices, aut sordide testacei aut uigro-fusci, tibiis auticis in femina subnervatis.

Variat *mas* alarum macula costali stigmatica nigricante.

Speciem haec septentrionalem, inter insecta Diptera minutissimam, vix $\frac{1}{2}$ lin. longam, mollem, teueram et valde singularem, nomine Entomologi hujus aevi consummatissimi oculatissimique, ejus fama celebrata a Linnaeo patria supra oceanum jam peragravit, pie et gratissime condecorare ausus sum.

3. A. pallida: testacea, oculis, thoracis vitta dorsali antica abdominisque dorso nigricantibus, halteribus pedibusque lividis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, ad pagum Lycksele speciem tantum unicum detegere mihi contigit. (Lapponia Suecica.)

Mas. Minuta, vix ultra $\frac{1}{2}$ lin. longa, nuda, parum nitida, testacea. Oculi nigri, distantes. Antennae capite breviores, compressae (altera antenna mutilata), seta terminali nulla (an deperdita?). Partes oris in specimine exsiccato corrugatae, vix distinguendae. Thorax gibbus, testaceus, dorso tenuissime pubescens, vitta antica in medio abbreviata, nigra. Abdomen breve, testaceum, dorso fusco, ano elevato. Alae flavo-hyalinae, basi pallidiores, nervis omnibus tenuibus, simplicibus. Area discoidalis oblonga tres nervulos integros ad marginem alae emittit. Halteres magni, pallidi. Pedes breves, validi, postici paullo longiores et tenuiores; omnes pallide flavi, immaculati.

Obs. An hujus generis vel species *Trichinae* MEIG.? Ob parvitatem insecti et partes capitis corrugatas locum certum speciei determinare non possum. *Hemerodromiae vocatoriae* affinis et habitu valde similitis quidem est, sed fere duplo minor, capite uigro eto. diversa, nec *Hemerodromiae* generi iuseri potest haec nostra species, quae coxis auticis minime elongatis gaudet.

21. Trichina. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. 6. Add. p. 335. gen. 75—76. Tab. 66. f. 10. 11.

Corpus minutissimum, gibbum, parum pubescens, nitidum. Antennae capite transverso paullo longiores, nudaе (in extraneis Meigenianis setosae), triarticulatae, articulis 1 et 2 brevissimis, unitis, ultimo longissimo, conico, stylo terminali brevissimo, recto. Haustellum occultum. Alae incumbentes, nervis ut in *Rhamphomyza* directis. Area scilicet discoidalis trapezina tres nervulos in marginem alae interiorem emittit integros. Pedes simplices. **Color** niger. **Motus** celer. **Habitatio** in foliis plantarum, per partem sylvaticam Lapponiae. **Metamorphosis** ignota. **Differentia sexus:** *mas*: ano obtuso, a *femina*: ano acuto differt. (Spec. Scand. 1, nostrae tan-

tum Faunae hactenus addicta, antennis capite paullo longioribus, articulis 2 basalibus brevissimis, subcoactis, tertio longissimo, conico, stylo brevissimo recto terminato, alarum area discoidalis trapezina tres nervulos in marginem interiorem emittente, et pedibus simplicibus, dignota.)

1. T. fuscipes: nitida, nigra, halteribus concoloribus; pedibus fuscis; alis hyalinis, linea stigmatica fusca, obsoleta. ♀.

Hab. in foliis plantarum rarissime; ad Stensele Lapponiae meridionalis Umensis die 4. Jul. 1832 unicum specimen inveni. (Lapponia Suecica.)

Fem. Valde minuta, vix ultra $\frac{1}{2}$ lin. longa, parum pubescens, nitida, uigra. Oculi supra antennae coniventes, Thorax gibbus. Abdomen ovato-compressum, acutum. Alae subelongatae, hyalinae, linea stigmatica obsoleta fusca. Nervis simplicibus (nec furcatis). Area discoidalis trapeziformis tres nervulos ad marginem alae emittit, quorum 2 superiores ad originem, h. e. in angulo areae, coeuvantes. Halteres uigri, clava sat magna. Pedes fusco-testacei, tarsis ultimis uigricantibus.

Obs. Licet antennae in nostra specie nudaе sint, nec pilosae, tamen in hoc genere sat apte collocatur. In ceteris enim notis nostrum et MEIGENI genus *Trichina* simillimum. Cel. MEIGEN 2 species europaeas hujus, scilicet *Trich. flavipedem* et *clavipedem* descripsit, quarum neutra ad Faunam Scandinaviae pertinet.

22. Hormopeza. ZETT.

Corpus parvum, cylindricum, pilosum, opacum. Antennae capite duplo breviores, biarticulatae, articulo 1 brevissimo, crasso, ultimo rotundato, compresso, stylo apicali brevi. Haustellum parum exsertum, horizontale. Oculi magni. Alae elongatae, nervis tenuibus. Area discoidalis oblonga tres nervulos in marginem anteriorem emittit elongatos. Nervus tertius longitudinalis (a costa numeratus) furcatus, ramo superiori in costam excurrente, inflexo. Abdomen 7-annulatum. Pedes simplices, tarsis anticis moniliformibus. **Color** obscurus. **Motus** . . . . . **Habitatio** per partem sylvaticam Lapponiae. **Metamorphosis** ignota. **Differentia sexus:** *mas*: ano subclavato, stylo centrali erecto; *femina*: . . . . . (Spec. Scand. 1, nostra lapponica, generi *Spaniae* MEIG. affinis, antennarum articulo ultimo ovato, nec basi gibbo, tarsorumque forma, certe distincta. Nomen generis ab *ἄρκτος*, monile, et *πῶς*, pes, originem ducit.

1. H. oblitterata: subpubescens, opaca, fusca, alis albo-hyalinis, nervis obsoletis, halteribus sordide albidis; pedibus lividis. ♂.

Hab. in Lapponia septentrionali seu Tornensi rarissime; ad pagum Turtola die 25. Aug. 1821 marem descriptum inveni. (Lapponia Suecica.)

Mas. Longit. $1\frac{1}{4}$ lin. Statura elongata, subcylindrica. Fusca, obscura. Caput globosum, nudum. Oculi magni, distincte facetati, in fronte supra antennae arcte cohaerentes, ocellis, ut fallor, 3 in vertice, elevatis. Antennae in medio faciei insertae, brevissimae, fuscae, articulo ultimo rotundato. Haustellum mox infra antennae parum exsertum. Thorax griseus, immaculatus, dorso convexus, pubescens, pleuris cinereis, nudis. Abdomen thorace dimidio longius, subcylindricum, versus apicem paullo angustius; totum nigrum, nitidum, subpilosum. Anus clava subreflexa, e ejus ceutro stylus brevis, pilosus erigitur. Alae albo-hyalinae, nervis ad costam distinctioribus, reliquis valde obsoletis. Area discoidalis oblonga, subretracta, tres nervulos longos ad marginem interiorem alae emittit. Nervus secundus longitudinalis (a costa) breviusculus, et tertius elongatus in apicem alae descendit rectus, atque ad apicem alae luffectitur. Halteres sordide albi, clava magna. Pedes simplices, pubescentes, lividi; postici elongati, tibiis spinulosi; tarsi autici articulis discretis, suboblongis.

23. Iteaphila. ZETT.

Corpus parvum, pubescens, Empidiforme. Caput rotundatum. Antennae porrectae, capite fere dimidio longiores, distincte triarticulatae, articulo 1 cylindrico, angusto, 2 cyathiformi, et 3 longissimo, conico, stylo apicali brevissimo. Haustellum capite fere duplo longius, interdum longitudine ejus; horizontaliter porrectum. Palpi filiformes, longitudine dimidii haustelli, ei incumbentes, pilosi. Thorax convexus. Abdomen conicum. Alarum nervi ut in *Hilara* et *Empide* directi; area scilicet discoidalis magna, obovata tres nervos ad marginem alae interiorem emittit integros; nervus tertius longitudinalis furcatus, furcae ramo superiori breviori ad co-

stam fere recta ductus. Pedes simplices. *Color* niger. *Motus* haud celer. *Habitatio* in floribus Salicis, per omnes partes Lapponiae; nec alpes ipsas reformidat. *Differentia sexus*; *mas*: oculis supra antennis cohaerentibus, anoque angusto, varie appendicato et filato; *femina*: oculis late distantibus, anoque longe acuminato, stylo bifido terminato. (Spec. Scand. 2 mere forte septentrionales, antennis distincte 3-articulatis, articulo ultimo longissimo, stylo brevissimo terminato; haustello capite fere duplo longiori; area alarum discoidali ovata 3 nervos integros ad marginem emittente, et nervo tertio longitudinali furcato, bene dignotae. Nomen generis ab *ἵτεα*, Salix; et *γλῶη*, amica, derivandum.)

1. I. Macquarti: subpilosa, nigricans, alarum stigmatibus fuscis; geniculis pedum testaceis. ♂♀.

Mas: paullo minor, niger et nigro-pilosus, alis fusco-hyalinis, nervis subinfuscatiss.

Fem.: paullo major, griseo-nigricans, breviter fusco-pubescent, alis albo-hyalinis, nervis infuscatiss; in copula.

Hab. in floribus Salicis praesertim tempore vernali, in Lapponiis Suecicis, et meridionalibus et septentrionalibus, ubique frequenter, in copula mensib. Majo et Jun. saepe visa; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque, rarius, a Björkvik juxta Ofotenfjord usque ad Alten haud longe a capite septentrionali, mihi parce obvia; ad Naes in Werdalen Norvegiae a D. BOHEMAN d. 4. Jun. capta; ascendit iterum in alpes, et in ipso alpium Tornensium jugo circiter 5000 ped. supra mare, in nive ambulante d. 12. Jul. inveni. (Lapp.-Bottnia borealis, ex. gr. ad Johannis Ro mens. Majo freq.)

Mas et *Fem.* Long. $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ lin. Obscura. Oculi brunnei, in femina interstitio frontali nigro, nitido disjuncti. Thorax in ♂ subvittatus, in ♀ cinerascens, fere unicolor. Scutellum margine distincte pilosum. Halteres nigricantes. Pedes simplices, nudi s. parum pubescentes, minime pilosi, femoribus in ♂ totis nigris, geniculis summis testaceis, femoribus posticis reliquis paullo longioribus.

Var. h. ♂♀. minor, atterima; mas holosericeus, femina nitida, alis in utroque sexu infuscatiss, immaculatis. In Salice ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 21—24. Jun. inventa.

Nomini Domini J. MACQUART, Entomologi in Lille Galliae Celebrissimi, plurimum Societ. Litt. Membri; et „Insectes Diptères du Nord de la France, 1827—1833.“ operis magni pretii figurisque directionem nervorum in alis pro quovis genere accuratissime illustrantibus ornati, Auctoris, hanc novam novi generis speciem in tessera pietatis designavit Faunae Lapponicae editor.

2. I. nitidula: nigro-sulpubescens nitida atra, pedibus luteo-testaceis, tarsis halteribusque nigris, alis fuscis, stigmatibus obscurioribus. ♀.

Hab. in alpinis Dalekarlicis rarissime; a D. BOHEMAN 1836 inventa, mihi in uno specimine ad determinandum nutu missa. (Lapp. meridionalis.)

Fem. Priori duplo et ultra minor, vix $1\frac{1}{2}$ lin. long. Tota atra nitida, parum nigro-pubescent. Pedes ferrugineo-testacei, femoribus versus apicem annulo lato fusco. Tarsi nigri. Alae fumatae, stigmatibus nigricante.

Obs. Genera: „*Spania*“ MEIG. Dipt. Eur. 6. Add. p. 365. T. 66. f. 12. directione nervorum in alis fere ut in *Atherice*, nec non „*Lemtopeza*“ MACQ. Dipt. Gall. Hybot. 143. T. 4. f. 4., huic familiae forsitan inserenda, Faunae Scandinaviae ignota. Nec species quaedam MACQUART generis „*Microphor*“, „*Sarciae*“ aut Lapponicae Faunae competunt, nisi speciem unam *Anthaliae* nostrae provocare dubius velis.

FAM. 9. TACHYDROMIDES. WIED. (*Tachydromiae**) MEIG. *Empidiae* FALL.)

Antennae porrectae, biarticulae (articulis scilicet 2 basalibus in unum fere coalitis), articulo primo cylindrico, secundo s. ultimo aut ovato, aut elongato vel conico, aut lenticulato, seta semper terminali, deflexa. Caput parvum rotundatum. Oculi 3. Haustellum breve, perpendiculare, palpis incumbentibus. Abdomen 7-annulatum. Pedes uno pari saepissime incrassati. Corpus parvum aut minutum. Alarum incumbendum area discoidalis aut adest aut abest. Nervi longitudinales 2 aut 3 in marginem anteriorem descendunt.

*) *Tachydromiae* est tantummodo nomen plurale generis *Tachydromia*, ergo etiam ut nomen familiae non usurpandum.

Victus e rapina. *Metamorphosis* ignota. *Differentia sexus* in structura ani diversa plerumque innox indicatur.

24. Hemerodromia. HFFGG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 81. MACQ. *Tachydromia* FABR. PANZ. FALL. *Empis* FABR. *Sicus* LATR.

Corpus parvum, saepe minutum, elongatum, angustum, glabrum, parum nitidum. Antennarum articulus ultimus ovatus. Haustellum exsertum, capite brevius. Oculi in viva virentes, in utroque sexu lineae angusta disjuncti. Directio nervorum in alis in unaquaque specie fere diversa. Pedes antici: coxis insigniter elongatis, femoribus incrassatis, his subtus spinulosi. *Color* corporis cinereus, flavus, raro niger; pedum pallidus. *Motu* non celer; ad volatum haud prompta: antequam fugam tentat, alis interdum vibrat. *Habitatio* in graminosis et foliis fruticum, per omnes partes Lapponiae, ipsas alpes nivales quaedam species non aufugiunt. *Victus* e minorum Dipteriorum rapina. *Differentia sexus*; *mas*: ano obtuso, *femina*: ano acuto, et vix aliter externe differt sexus. (Spec. Scand. 11 in museo meo numerantur, antennarum articulo ultimo ovato, haustello brevi, et pedum anteriorum coxis elongatis femoribusque incrassatis, a reliquis hujus familiae generibus dignotae.)

a) Antennarum seta brevissima, vix ulla. Nervi longitudinales 3—4 saepissime apice furcati. *Habitatio* in uliginosis, libenter in ipsa terra arenosa ad littora lacuum et ad ripas fluminum.

1. H. Frigelli: grisea, thoracis lineis dorsalibus 2 fuscis; antennis basi testaceis, pedibus albidis; alis hyalinis immaculatis, area discoidali longe quadrata, nervis longitudinalibus 3 et 4 apice furcatis. ♂♀.

Hab. in foliis fruticum praesertim in vicinitate lacuum et fluminum, per partem sylvaticam Lapponiae, imprimis meridionalis, vulgaris; ad Tensele, Asele, Wilhelmna et Ume-naes, at praecipue ad littora lacuum Stor-Uman et Wojmsjoen, Lapponiae Umensis, d. 5—25. Jul. in copula saepe capta; e Lapponia Tornensi a D. DEUTSCH etiam communicata, deprehenditur quoque rarius in inferalpinis Finmarkiae, et quibus in majores alpes ascendit, et in summo alpium jugo inter Alten et Kautokeino d. 10—13. Aug. a me lecta. (Lapponia Suecica et Norvegia.)

Mas et *Fem.* Long. 2 lin. Magnitudo et affinitas *Hemer. (Tachydrom.) precatioriae* FALL., sed antennis brevioribus, abdomine corpori concolore et imprimis alis immaculatis, pnneto scilicet costali nigro nullo, ab illa aperte differt, nec cohabitatur. Tota cinerascens s. grisea. Antennae capite saltem triplo breviores, crassae, testaceae, articulo ultimo ovato, fusco, acuminato, seta brevissima alba terminato. Palpi pallidi. Oculi in viva cupreo-virides, unicolores, in mortua brunnei, in utroque sexu distantes. Thoracis lineae dorsales 2 parallelae, fuscae. Abdomen thorace paullo obscurius, totum unicolor, ano maris subclavato, dupliciter forficato, feminae simpliciter, obtuso. Alae albo-hyalinae, immaculatae, nervis longitudinalibus 3 et 4 singulo furca aequaliter fere longa terminato. Halteres albi. Pedes toti flavo-albi, tarsis articulis 2 ultimis solum nigricantibus.

Memoriam Clarissimi Juvenis DOM. FRIGELLI, Philosophiae Studiosi, sub itinere in Lapponiam Tornensem 1832 scopo entomologico ut et ornithologico instituto, et supra lacum insignem Kilpisjaur seu originem fluminis Maonio, usque ad alpium Tornensium jugum Norvegiaeque directo, indefessi Collectoris, in hac specie non forsitan lapponica, denominanda, conservare mihi gratum fuit.

2. H. oratoria: supra aut testacea (♂), aut cinerascens (♀), subtus pallida, antennis pedibusque albis; alis hyalinis, immaculatis, area discoidali nulla, nervis longitudinalibus 3 et 4 apice furcatis. ♂♀.

Mas: pallidus, capite cinereo, abdominis dorso fusco, ano nigro, annulo ante anum pallido, oculis in vivo purpurascens, infra antennis viridi-caeruleis ibidemque conniventibus.

Fem.: supra cinerascens, subtus testacea, oculis in viva purpureis, in medio viridibus, et infra antennis iterum purpureis.

MEIG. Dipt. 3. 63. 3? (notae ibi allatae cum specie nostra non omnimodo conveniunt, nec figura alae quadrat. MACQ. Dipt. Gall. Empid. 103. 3. ♂. T. 2. f. 7. *Tachydromia oratoria* FALL. Dipt. Sv. Emp. 11. 13. ♀. et 34. 13. ♂♀. certissime. An *Hemer. albicornis* MEIG. l. c. 64. 4. est mas hujus?

Hab. in graminosis locis aridis et in foliis Betulae, in Lapponia sylvatica d. 26. Jul. — 26. Aug. freq.; ad Asele Lapponiae Umensis, et ad Kengis, Mnonioniska atque Enontekis, Lapponiarum Tornensis et Kemensis, sat copiose vidi;

sed neque in alpinis, neque in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Fennmarkiae hanc unquam inveni. (Lapp.-Ostrogoth. passim; Scania rar.)

Mas et Fem. Parva, $1\frac{1}{4}$ lin. long. Caput griseum. Antennae brevissimae, articulo ultimo conico; seta apicali vix perspicua; totae albae. Palpi pallidi. Alae hyalinae, immaculae, nervorum fuscis inaequaliter longis. Area angusta, longe quadrata, et ita ad basium retracta, ut potius basalis, quam discoidalis dicatur. Halteres et pedes albi, tarsis summo apice parum infusato.

Obs. In Suecia inferiori mas interdum variat thoracis dorso vitta media nigra, quae varietas *Hemerodrom. albicorni* MEIG. l. c. proxime accedere videtur.

3. H. trapezina: supra grisea, subtus testacea, capite cinereo; ano nigro; antennis pedibusque albidis; alis hyalinis immaculatis, area discoidali trapeziformi, nervis longitudinalibus 3 et 4 apice furcatis. ♂.

Hab. in Lapponia sylvatica meridionali locis paludosis, passim; juxta lacus et flumina ad Wilhelmina et Åsele Lapponiae Umensis d. 15 – 26. Jul. specimina mascula inveni. (Lapponia; in Scania ad Esperöd die 22. Aug. 1818 duo individua feminea ipsissimae speciei deprehendere mihi contigit.)

Mas. Magnitudo *Hem. oratoriae* s. circiter $1\frac{1}{4}$ lin. long. Statura corporis et directione nervorum in alis *Hem. precatoriae* FALL. (in figura MEIGENI *H. precatoriae* alarum nervus longitudinalis quartus simplex, et punctum stigmaticum tantum obsoletum immerito representatur) affinis et similis, sed colore pallidior et puncto stigmatico omnino deficiente, et quod duplo minor, ab illa mox differt. *Hem. oratoriae* quoque similis, sed area in disco alae inter nervum 4 et 5 trapezina, facile dignota. Caput cinereum. Antennae capite multo breviores, albae, articulo ultimo conico, apice vix setigero. Palpi pallidi. Oculi in viva virides, unicolores, in mortua brunnei, supra antenas fronte grisea modice, infra has hypostomate valde angusto nivo, disjuncti. Thorax supra griseus, vix vittatus, subtus sordide testaceus. Abdomen testaceum, dorso aut toto, aut vitta inaequali, fuscis. Anus niger. Alae hyalinae, immaculae. Nervi ut in diagnosi. Halteres albi. Pedes albi immaculati, tarsis apice solum fuscis.

4. H. flavella: flava, capite cinereo, ano fusco; antennis pedibusque albis, alis albo-hyalinis, immaculatis, area discoidali trapeziformi, nervis longitudinalibus 3 et 4 apice furcatis. ♂.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae Norvegiae rarius, in paludosis ad Schierøve et Hacksten d. 27. Jul. plura specimina utriusque sexus inveni. (Lapp. Norvegica.)

Mas et Fem. Magnitudo et summa affinitas praecedentis, a qua colore multo pallidior et loco natali praecipue distinguitur. Caput ut in priori constructum et coloratum. Oculi in viva pulchre virides. Hypostoma valde angustum, niveum. Antennae ut in praecedente constructae, sed fere albidiores, seta apicali brevissima, atra. Thorax flavo-testaceus, immaculatus. Abdomen testaceum, dorso in mare, macula media fusca saepe notata; ano etiam in femina obscuriore. Alae etiam quad directionem nervorum ut in priori omnino, sed semper pallidiores, fere albae, et nervis flavicantibus. Halteres albi. Pedes albi, tarsis 2 ultimis nigricantibus.

5. H. monostigma: testacea, capite cinereo-albo, ore, antennis, halteribus pedibusque flavo-albis, abdominis dorso fusco-maculato; alis hyalinis, puncto stigmatico nigro, area discoidali trapeziformi, nervis longitudinalibus 3 et 4 apice furcatis. ♂.

MEIG. Dipt. 3. 62. 1. MACQ. Dipt. Gall. Emp. 104. 5. ♀. T. 3. f. 1. ala. *Tachydromia precatoria* (non praecatoria) FALL. Dipt. Sv. Emp. 10. 12. ♀. var. pallida, et Add. 34. 12. certe. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime; ad Hernoesand Ångernanniae d. 30. Aug. individua feminea frequentius vidi. (Lapp.-Ostrogoth. rar.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. A prioribus differt puncto stigmatico alarum nigro distincto, et a *Tachydrom. precatoria* genuina FALL., cui alias valde similis, colore pallido, nec cinereseente, distincta. Caput niveum, postice cinereum. Thoracis dorsum linea utriusque fusca, praesertim in femina perspicua. Abdominis dorsum maculis transversis fuscis. Articuli tarsorum 2 ultimi nigri.

Obs. Sub hac divisione militat etiam FALLINI *Tachydrom. precatoria* (lapsu calami *praecatoria*)^a cinerascens, ventre pedibusque albidissimis, alis hyalinis, puncto stigmatico nigro, area discoidali trapeziformi, nervis longitudinalibus 3 et 4 apice furcatis; sed

haec Sueciae mediae et meridionalis iucola terris septentrionalibus vix inhabitat.

b) Antennarum seta longissima, deflexa. Nervi alarum longitudinales saepissime simplices. Habitat in foliis fruticum una cum *Tach. ephippiata* FALL., forte proprii generis, cui nomen *Phylldromia* proponerem.

6. H. melanocephala: testacea, capite cinereo, antennarum articulo ultimo atro; abdominis dorso fusco; pedibus pallidis; alis hyalinis, area discoidali nulla, nervo longitudinali quarto furcato. ♂.

Var. a. ♂. thorace immaculato.

Tachydrom. melanocephala FABR. Antl. 144. 8. FALL. Dipt. Sv. Emp. 12. 16. var. a. ♂. *Tachydrom. mantispa* PANZ. Fn. 103. 16. ♀. (male colorata). *Hemerodrom. mantispa* MEIG. Dipt. 3. 64. 5. (exclus. Syn. LATR. *Sicus raptor* Gen. Crust. 4. 304., nam Tom. 1. tab. 16. f. 11. aliam speciem nervis alarum 3 et 4 longitudinalibus furcatis repraesentat). MACQ. Dipt. Gall. Emp. 102. 1. T. 2. f. 5. ala.

Var. b. ♂. thoracis linea dorsali media nigra.

FALL. l. c. var. β.

Hab. in Lapponia meridionali mens. Aug. rarius; in foliis fruticum ad Degerfors et Lycksele Lappon. Umensis capta, in adjacentibus provinciis Westrobothnia et Ångermannia frequentius visa. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Minuta, prioribus minor, 1 lin. longa. Caput cinereum, hypostomate angusto, nivo. Oculi in viva virides, certo luminis situ purpureo-micantes. Antennae flavae, articulo ultimo ovato, atro, seta longe capillari, deflexa, nigra. Palpi testacei. Thorax rufo-testaceus, aut immaculatus, aut linea dorsali nigricante. Abdomen testaceum, dorso vitta dilatata, fusca. Alae hyalinae, immaculae, area discoidali nulla, nervisque longitudinalibus omnibus simplicibus, praeter quartum apice furcatum. Nervi 4 longitudinales marginem anteriorem alae attingunt. Halteres pallidi. Pedes pallide flavi, tarsis apice fuscis.

Obs. Nomen triviale Fabricianum *melanocephala*, Pauzerianum *mantispa* vetustius est, ergo reduco.

7. H. vocatoria: supra rufo-testacea, thoracis abdominisque dorso vitta longitudinali fusca; subtus pallida; capite cinereo, antennarum articulo ultimo fusco, seta alba; pedibus pallide flavis; alis hyalinis immaculatis, area discoidali nervulos tres in marginem alae emittente. ♂.

MEIG. Dipt. 3. 65. 7. forte? *Tachydrom. vocatoria* FALL. Dipt. Sv. Emp. 12. 15. certe. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Minuta, tenera, priori fere minor, vix 1 lin. long. Caput cinereo-nigricans, hypostomate angusto, nivo. Antennae breves, sub-biarticulatae, testaceae, articulo ultimo fusco, seta capillari, longa, alba. Thorax rufo-testaceus, subtus pallidior, dorso vitta longitudinali fusca, antice distincta, saepe dilatata, posterius evanescente. Scutellum rufo-testaceum, immaculatum. Abdomen testaceum, dorso fusco, ano in mare clavato, clava subreflexa, testacea. Alae hyalinae, immaculae, area discoidali oblonga, nervulos tres in marginem anteriorem alae emittente. Halteres et pedes pallide flavi, tarsis apice fuscis.

Obs. Au *Hemerodrom. vocatoria* MEIG. l. c. et MACQ. ad hanc vel sequentem speciem referri debeant, pro certo dicere non possum. Synon. Fallenianum vero certissimum est, nam typos Cel. Auctoris, qui jam in possessione mea aequae ac totum Ejus Museum sunt, ante oculos pro comparatione habeo.

8. H. albiseta: antennis distincte 3-articulatis, cinerea, pectore, ventre pedibusque pallide testaceis; antennarum articulo ultimo atro, seta albidissima; alis hyalinis, immaculatis, area discoidali nervulos tres in marginem anteriorem emittente. ♂.

Hab. in Lapponiae Tornensis frutetis rarius, in adjacenti Tornoa et ad Johannis Ro Botniae occidentalis, mense Septembr. frequentius legi; in alpe Dovre Norvegiae quoque a D. BOHEMAN capta mecumque communicata; in Lapponia Suecica meridionali tantum ad Lycksele d. 16. Aug. unicum specimen femininum invenit D. DAHLBOM. (Lappon.-Ostrogothia in plantis paludosis silvae Fylla prope Wadstena freq., alibi rarius.)

Mas et Fem. Magnitudo et summa praecedentis similitudo, nec ab ea differt nisi corporis colore supra magis determinate cinereo, infra saepissime, pedibusque semper, testaceis, et antennis distincte 3-articulatis, articulo ultimo nigro. De cetero similes sunt hae species.

9. H. irrorata: grisea, antennis brevibus, nigris; halteribus pedibusque flavis; alis fuscis albo-guttatis, nervis 2 et 3 longitudinalibus per nervulum transversum prope apicem connexis. ♂.

^a) In figura MEIGENI *Hemerodrom. precatoriae* alarum nervus longitudinalis quartus simplex, et punctum stigmaticum tantum obsoletum, immerito representatur.

MEIG. Dipt. 3. 66. 9. *Tachydrom. irrorata* FALL. Dipt. Sv. Empid. 13. 17. ♂♀. *Ardoptera irrorata* MACQ. Dipt. Gall. Emp. 106. 1. T. 3. f. 2. ala. (nervor. direct. bene delineata).

Hab. in Lapponia Suecica sylvatica rarissime, individua scilicet 2 haecenus tantum visa, unicum masculum in paludosis ad Elgsjoen Lapponiae Umensis ab oculatissimo DAHLBOM d. 27. Jul. 1832 captum, et alterum feminum ad Kengis Lapponiae Tornensis d. 22. Aug. 1821 ipse inveni; nec in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finnmarkiae, nec in regione alpina unquam observata. (Lapponia; Westrogothia; Scania rarissime.)

Mas et Fem. Minuta, parum ultra 1 lin. longa. Caput perpendiculariter nutans. Antennae parvae, breves, 3-articulatae, articulis basalibus brevissimis, ultimo conico-rotundato, seta antenna duplo longiori, curva. Oculi oblongi, in viva obscure brunnei. Hypostoma paulo infra oculos descendens. Haustellum breve. Palpi parvi, albi. Thorax fuscus, dorso setulosus, linea media obsoleta, albidia, subtus cinereo-micans. Abdomen fuscum, nudum. Alae nigro-brunneae s. fuscae, guttulis albidis in singula circiter 14, quarum 6 ad costam. Nervi fere ut in *Hem. vocatoria* directi; area scilicet discoidalis inaequalis tres nervulos in marginem anteriorem emittit; sed nervus tertius longitudinalis fureatus, ramulo superiori furcae cum nervo secundo longitudinali juxta hujus apicem connexus. Halteres tenues, flavi. Pedes simplices, femoribus elongatis, muticis, sed coxis anticis minus vel parum elongatis; toti flavi, tibiarum summo apice, tarsorum articulis ultimis coxisque posterioribus, nigro-fuscis.

Obs. Propter coxas parum elongatas, femora antica simplicia, nec incrassata, ut et picturam alarum nervorumque directionem etc. pro hac specie proprium genus nomine *Ardoptera* formavit Cl. MACQUART, et id non sine jure; sed cum directio nervorum fere in unaquaque reliquarum specierum diversa deprehendatur, et pictura alarum magis ut nota specifica, quam generica consideranda, ad genus *Hemerodromiam*, praeceunte D. MEIGEN, ad interim quoque refero speciem, quae *Wiedemanniae* nostrae etiam affinis videtur, et plura communia habet.

10. H. nivalis: grisea, pedibus concoloribus; antennis brevibus, nigris; alis albidis, nervis fuscitudine cinctis, secundo longitudinali cum tertio prope apicem, et tertio cum quarto fere ad medium alae, nervulo connexis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensis rarissime; in summo alpium Tornensium jugo d. 12. Jul. unicum individuum inveni, in ipsa nive ambulans. (Lappon. septentrional.)

Fem. Magnitudo *Hem. irroratae*. Grisea aut cinerascens, nuda, parum pilosa. Caput rotundatum. Antennae ut in priori. Oculi rotundi, oculo acute armato puberuli; late distantes. Hypostoma argenteum, nitidum. Os parum infra oculos descendens, apertura magna, haustello proboscide saccata haud exserto, repleta. Thorax et abdomen grisea, pleuris cinereo-nitcantibus. Anus acutus. Alae albidio-hyalinae, nervis transversis fuscitudine cinctis; nervi alias ut in *Hemerodr. irrorata* directi, at nervus tertius et quartus longitudinali. quoque in medio fere alae nervulo transverso (inferiori adjacenti opposito), connexi. Halteres in nostro specimine mutilati. Pedes simplices, nudi, cinerei, coxis anticis sat elongatis. **Obs.** Affinis *Brachystom.* et *Wiedemanniae* generibus, ab hoc vero hypostomate breviori, et ab utroque, nervorum in alis directione, ut et coxis anticis longioribus distincta.

Obs. *Tachydromia ephippiata* FALL., *Elaphropeza* MACQ., huic subdivisioni associanda, Sueciae mediae et meridionalis rarissima incolae, in Lapponia vix habitat.

25. Tachypeza. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. 6. Add. 341. *) *Musca* LINN. *Tachydromia* FABR. FALL. MEIG. ZETT. MACQ. *Scius* LATR.

Corpus minutum, elongatum, glabrum. Antennae breves, articulo ultimo compresso-elliptico, apice setigero. Palpi cylindrici, apice setigeri. Haustellum exsertum, capite multo brevius. Coxae anticae parum elongatae. Femora antica crassissima, intermedia valida, postica gracilia. Oculi in viva aenescens, supra antennis in utroque sexu linea angusta disjuncti, infra has conniventes. Alae saepissime longae,

semper angustatae, nervis longitudinalibus omnibus simplicibus et area discoidali nulla, nervis scilicet transversis ante medium alae approximatis. Vix nisi unicus nervus in marginem anteriorem alae descendit. **Color** niger, obscurus, pictura alarum interdum fasciata. **Motus:** celerissime at abrupte cursat; fugam vero *volatu* vix nisi perterrita tentat. **Habitatio** in foliis fruticum, in terra ad littora lacuum et ad ripas fluminum, truncis arborum, lapidibus et parietibus lignis libentissime insidens; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae et Finnmarkiae, in alpes non ascendens. **Vicinitas** rapina minorum insectorum. **Differentia** sexus externa in abdomine maris apice obtuso, feminae acuto facile invenienda. (Spec. Scand. 8 antennis articulis 2 distinctis, ultimo compresso, elliptico, palpis cylindricis, femoribus anticis crassissimis, habitu, moribus, loco natali etc. a *Tachydromia* diversae).

1. T. arrogans: atra, nitida, halteribus albis; antennarum basi pedibusque flavis, horum posticis fuscis; alis albis, fasciis duabus nigris discretis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. pedibus anterioribus flavis, tibiis subinfuscatis; pedibus posticis fuscis, tarsis pallidis.

Musca arrogans LINN. Fn. Sv. 1857. *Tachydrom. arrogans* FALL. Dipt. Sv. Emp. 13. 18. ♂♀. var. a. *Tachypeza Cimicoides* MEIG. Dipt. 6. Add. 341. ♀.

Var. b. ♀. pedibus fere totis flavis, posticorum femoribus tibiisque parum infuscatis.

Var. c. ♂♀. femoribus anterioribus testaceis, latere superiori infuscatis; posterioribus tibiisque omnibus nigris, geniculis tarsisque omnibus pallidis.

Tachydrom. Cimicoides FABR. Antl. 144. 4. *Tachydrom. arrogans* FALL. l. c. var. b. descript. *Tachydrom. arrogans* MEIG. Dipt. 6. Add. 342. 55. ♀.

Var. d. *albicansis* ♂♀. pedibus nigris, femorum anteriorum basi genibusque testaceis, tarsis omnibus albissimis, apice fuscis; varietatibus prioribus fere major; an propria species?

Hab. in Lapponiae sylvaticae arborum videntium truncis; var. a. et c. rarius; var. b. rarissime; at var. d. in Lapponia meridionali haud infrequenter, ex. gr. in truncis Populi tremulae ad Lycksele, Barssele et in Stoettingsfjellet, mense Jul. et Aug. obvia, arroganter cursitans; e varietate d. utrumque sexum ad Hernösand Ängermanniae, et ad Johannis Ro prope Tornoam Botniae borealis d. 28. Aug. — 2. Sept. quoque frequenter vidi. (Lappon.-Scania var. a. et c. freq. var. b. rar.)

Mas et Fem. Minuta, circiter 1 lin. long. Atra, nitida, glabra, scutello setuloso. Antennae brevissimae, basi testaceae. Palpi albi, penicillati. Halteres albi. Alae albicautes, fasciis 2 latiss, discretis, nigris aut fuscis, plerumque distinctis, rarius obsoletis; et ita locatis, ut albedo intermedia medium alae transeat, ibique fasciam albam singula fasciarum nigrarum paulo angustiore formet. In variet. d. fasciae albae et nigrae alternantes fere omnes aequaliter latae, et oculi in viva nigro-brunnei. Pedes ut in diagnosi colorati, femoribus anticis valde, posticis modice, incrassatis.

2. T. morio: atra nitida, halteribus albis, antennis basi geniculisque piceis; alis albicantibus, fasciis duabus nigris, ad costam connexis. ♂♀.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae; in foliis Salicis ad littus maris borealis, ex. gr. ad Giebstad d. 22. Jul. plura specimina utriusque sexus inveni. (Lapponia; Suecia media; Ostrogothia in ripa arenosa ad lacum Wetteren, rar.)

Mas et Fem. Similis priori, sed paulo minor, colore pedum nigriore et fasciis alarum nigris, non liberis, sed anticis connexis, aperte distincta. *Tachypezae connexae* MEIG. Dipt. 3. 70. 3. etiam affinis videtur, sed in illa femora antica tota, et posteriora basi, flava sunt, quae omnia in nostra specie semper nigra inveniuntur. Fuscido alarum in *T. morione* etiam magis dilatata, quam in *T. connexa*, deprehenditur. Palpi (in exsiccata) nigri. Alae nigrae, basi anguste, sinu angusto intra marginem anteriorem ad medium fere alae seu vix ultra nervum longitudinale tertium assurgente, et summo apice, albidis. Halteres albi. Pedes nigri, geniculis et interdum tarsis piceis. Reliqua ut in praecedente. Variat rarius femoribus anterioribus nigro-piceis.

3. T. fuscipennis: nigra, subnitida, palpis halteribusque albis, antennis pedibusque testaceis, horum posticis fuscis; alis nigricantibus, basi apiceque albis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 71. 5. ♂. *Tachydrom. fuscipennis* FALL. Dipt. Sv. Emp. 14. 19. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.; Ostrogoth.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Nigra, subnitida. Antennae parvae, flavae, seta longa. Palpi albi, nigro-setigeri. Oculi infra antenas distincte connexi, in viva obscure brunnei, unicolors. Alae abdomine parum longiores, nigro-fuscae, basi anguste, et apice

*) Divisionem *Tachydromiarum*, quam Cl. MEIGEN l. c. nuper *Tachypezam* vocavit, ego etiam, antequam opus MEIGENI viderim, ut proprium genus consideravi et nomen *Cormodromium* in Collectione mea speciebus illis pertinentibus imposui, atque sub eodem nomine species Amicis divulgavi.

summo, albae. Halteres albi. Pedes ochracei, tibiis anticis parum infuscatis; postici fuscis, tibiis tarsorumque basi testacea; coxis omnibus pallide flavo-pellucidis; femoribus anticis valde incrassatis, intermediis validis. Abdomen in femina interdum piceum.

4. T. truncorum: fusco-nigra, parum nitida, palpis albis; antennarum basi halteribusque flavis; pedibus fusco-testaceis, anticorum femorum apice, posteriorum tibiis medio et metatarso, pallide flavis, alis cinerascensibus, basi dilutioribus ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 71. 6. *Tachydrom. truncorum* FALL. Dipt. Sv. Emp. 14. 20. certe. ♂♀.

Hab. in Lapponiae septentrionalis arborum truncis rarius; ad Pello et Karesuando Lappon. Umensis et Tornensis, 4. Jun. — 17. Aug. inveni. (Lapponia; Suecia media freq. Scan. rar.)

Mas et Fem. Inter majores generis, fere 2 lin. long. Nigra, obscura, vix nitida, subtus griseus. Antennae paullo longiores, quam in praecedente, articulo primo flavo, ultimo fusco, seta longa. Palpi albi, distincte setigeri. Oculi infra antennis connexi. Thorax distincte lobatus. Alae cinerascens, basi pallidiores, nervo costali et tertio longitudinali distinctioribus, fuscis. Halteres pallidi. Pedes fusco-testacei, antici supra indeterminate, femoribus versus apicem, tibiisque basi, pallide flavis; intermediis geniculis tarsisque basi pallidis; postici tibiis basi late, metatarsoque flavo-albidis. Coxae, praesertim anteriores, flavo-pellucidae. Femora antica crassissima, infra, ante apicem, puncto nigro; intermedia valida.

5. T. nervosa: fusco-nigra, parum nitida, antennis, palpis halteribusque albis; pedibus flavis, femoribus anterioribus macula superna, posticis fere tuis, fuscis, tibiis anticis posticisque apice nigricantibus; alis hyalinis, nervis fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 72. 8?

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapponia; Ostrogoth. Scan. freq.)

Mas et Fem. Praecedenti affinis et similis, sed duplo minor, pedum anticorum colore praesertim distincta. Caput ut in priori, sed antennae fere totae albiae s. pallidae, articulo ultimo vix infuscato. Alae hyalinae, nervo costali loco stigmatis, et longitudinalibus 3 et 5 ceteris distinctioribus, nigris. Pedes flavi, antici femoribus macula superna ante apicem fusca, tibiis versus apicem distincte incrassatis, totis nigris, summa basi pallida, et metatarsis basi nigris; intermediis femoribus externe macula longitudinali tibiisque basi, obsolete fuscis; postici femoribus rufo-testaceis, basi pallidis, tibiis pallidis, basi fuscis, apice nigris, tarsis flavis, apice fuscis; coxis, inprimis anterioribus, flavo-subpellucidis. Cetera ut in priori.

Not. Cum CL. MEIGEN l. c. antennarum colorem omnino silet, de identitate ejus speciei cum nostra dubium manet, licet reliquae notae bene congruant. WINTHEM *Tachypeza sabulosa* MEIG. 6. Add. 342. 56. valde affinis nostrae *Tachyp. nervosae* mihi etiam videtur, sed illa palpis flavis (nec albis), et corpore nigro (nec fusco-subopaco), a nostra differt.

6. T. Heeri: fusco-nigra, parum nitida, palpis albis, halteribus pallidis; antennis pedibusque flavis, horum anticis in mare nigro-punctatis, posteriorum femoribus totis tibiisque apice in utroque sexu fuscis; alis hyalinis, medio subinfuscatis, stigmatibus nigro, distincto. ♂♀.

Tachyp. punctipes mihi olim.

Hab. in Lapponia Tornensi et Umensi rarius; ad Torneå, Karungi et Muonioniska, ut et ad Stensele et pagum Wilhelmam, in parietibus ligneis d. 3. Jul. — 28. Aug. utrumque sexum legi; alpes omnino fugit, sed in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finnmarkiae, ex. gr. ad Giebstad et Bossekop, haud longe a capite septentrionali, non raro depressa, et d. 4. Aug. in copula visa. (Lapponia - Angermannia rar.)

Mas et Fem. Magnitudo *Tachyp. truncorum* ejusque summa similitudo; sed antennis totis flavis, punctura insigni pedum anticorum in mare, et alis in utroque sexu in medio tantum infuscatis, ab illa mox differt. Antennae saepissime flavae, in uno specimine articulo ultimo subfusco. Oculi in viva obscure brunnei, unicolors. Alae hyalinae, basi albiae, in medio subinfuscatae, nervis subobsoletis, at costali praesertim in regione stigmatis, et tertio quinq. longitudinalibus, distinctioribus, fuscis. Pedes maris flavi, antici femoribus crassissimis, subpellucidis, extus basi oblique fusco-brunneis, puncto apicis ejusdem coloris, latere interiori punctis 3 — 6, quorum uno ad apicem, et altero basi, saepe distinctioribus, nigricantibus, tibiis nigris, tarsis pallidis, apice fuscis; intermediis femoribus latere posteriori, tibiis totis tarsisque apice, brunneo-fuscis; postici nigricantes, tibiis medio et metatarsis flavis. Coxae omnes flavo-subpellucidae. Pedes feminae fere ut in *Tachyp. truncorum*, cui etiam in reliquis similis est haec species. — Variat interdum pedum color paullo pallidior, manet tamen punctura, nota constantior.

E Lapponia ad Lundam 1832 redux, sub nomine *Tachyp. punctipes*, Entomologis patriae divulgavi nunc alterum specimen hujus novae speciei, quam nomine plurimum Reverendi D. OS. WALD HEER, V. D. M., Helvetico, a quo non solum pretiosum illud opusculum, a se elaboratum, sub titulo: *Mittheilungen aus dem Gebiete der theoretischen Erdkunde*, Zürich 1834, verum etiam magnam copiam insectorum, in Sicilia, Hispania alpi-busque Helvetiae etc. collectorum, obtinui, jam ornatam gratus volui.

7. T. Winthemi: nigra, antennis, palpis pedibusque coloribus, metatarsis flavis, alis infuscatis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. pedibus nigris, metatarsis flavis, alis totis infuscatis.

Var. b. ♂♀. pedibus nigris, metatarsis flavis, alis costa late fusca, margine interiori alido-hyalino.

Var. c. ♂♀. pedibus rufo-piceis, alis fusco-hyalinis.

Hab. in Lapponia locis cultis frequens; variet. a. in truncis arborum, at praecipuis in parietibus ligneis ad Lycksele et Umenae Lapponiae Umensis d. 15. Jun. — 7. Jul.; varietat. b. ad Stor-Uman Lappon. Umensis, ad Johannis Ro Botniae borealis et Juckasjervi Lapponiae Tornensis, ut et in Pinu ad Bossekop Finnmarkiae d. 1. Jun. — 5. Aug.; et varietatem c. in truncis exsiccatis, at inprimis supra lapides celerime currentem praelamque capientem, ad Juckasjervi 1—3. Jul., inveni. (Lapponia-Botnia borealis rar.)

Mas et Fem. *Tachyp. truncorum* affinis et quodammodo similis, colore corporis partiumque nigra ab omnibus facile dignota. Nigra, supra parum nitida, subtus certo situ cinereo-nigra, pectore nitida. Caput ut in *T. truncorum* constructum. Antennae et palpi nigra. Thorax et abdomen ut in proximis praecedentibus constructa. Alae aut totae (in var. a.) fuscae, basi parum hyalinae; aut costa (in var. b.) late fusca, margine interiori albo-hyalino, et tunc nervo quarto longit. plerumque obsoleto; aut denique (in var. c.) sordide hyalinae. Nervi etiam in var. a. et b. distincte fuscis. Halteres fuscis. Pedes aut nigri, aut picei, metatarsis semper flavis.

Nobilissimo Dom. WILH. VON WINTHEM, Hamburgensi, Dipterologo nostri aevi laudatissimo, speciem hanc nomine Ejus nobilitatam, amica mente offert ZETTERSTEDT.

8. T. brevipennis: cinereo-fusca, opaca, subpilosa, antennis, palpis halteribusque fuscis; pedibus rufo-brunneis, alis brevissimis, subinfuscatis. ♂.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae Norvegiae rar.; ad Björkvik prope Olotenford d. 14. Jul. 1821 tria specimina mascula inveni. (Lappon. — ?)

Mas. Inter Tachydromides minutissima, vix 1 lineam longa. Grisea, opaca, piloscula. Antennae brevissimae, hujus omnino generis, fuscae, seta capillari, flexa. Hypostoma subconvexum, griseum. Palpi brevissimi, fuscis, apice setigeri. Haustellum breve, versus pectus (in exsiccato) inflexum. Alae abdomine breviores, subinfuscatae, nervi ut in reliquis hujus generis directis, at nervulo 4to longitudinali ad basin, ubi aream basalem attingit, valde obsoleto, ita ut obliter inveniendi ad certum luminis situm abbreviatus videatur. Halteres fuscis. Pedes toti obscure rufo-testacei, femoribus anterioribus fere aequaliter crassis.

Not. In Act. Holm. 1819. p. 82. speciem hujus Familiae in Gottlandia ad litus maris, et in ripis arenosis lacum Wettern Ostrogothiae, et Silfåkra Scaniae, in copula frequenter lectam, sub nomine *Empis cursitans* primis descripsi, quam vero deinde Cel. FALL. in Supplemento suo Dipterorum Sueciae, 1825 publicato, sub nomine *Tachydrom. cursitans* attulit; quae quidem *Tachypezae brevipennis* nuper descriptae praeter alarum colorem et proportionem simillima est; enim autem alae in *Tachydromia cursitante* nunquam abbreviatae, sed in utroque sexu abunde semper longiores, et hyalinae, vix infuscatae deprehenduntur, et patria ambae longe alia, ut diversas consideravi, donec aliter in posterum forte snadeant observationes.

Obs. *Tachydromia terricola* ZETT. Act. Holm. 1819 et *Tachydrom. graminum* FALL. huic generi associandae, Scaniae frequentiores incolae, in Lapponia vix habitant.

26. Tachydromia. MEIG.

MEIG. Dipt. Europ. gen. 82. FABR. FALL. *Empis* PANZ. Sicus LATR. *Platypalpus* MACQ.

Corpus parvum, saepe minutissimum, oblongum, glabrum, parum setulosum. Antennae capite saepius breviores, articulo ultimo aut ovato, acuto, aut rarius elongato-conico, seta semper longa, capillari. Palpi compressi, ovales, squamaeformes, apice ciliati. Haustellum exsertum, capite brevius. Femora antica valida, intermedia crassissima, haec subtus

spinulosa. Oculi in viva brunnei, interdum aeneo-micantes; unicolors, et infra et supra antennis in utroque sexu distantes. Alae subdilatatae, nervis ut in *Tachypeza* directis; at nervus obsoletus loco arcae angularis e basi alae emittitur, unde 2 nervi marginem anteriorem attingunt. Color corporis niger, fuscus, flavus; pictura praeter annulos pedum nulla. *Motus et mores*: in foliis aut graminibus sedet immobilis, quasi meditans; sed mox aut praedam captura, aut perterrita celerrime, licet non longe, cursitat, sub foliis aut graminis latere inferiori sese occultare libenter conatur; fugam vero volatu non nisi invita tentare videtur. Hospitium in graminosis, foliis fruticum et arborum, vix unquam in truncis, parietibus aut terra; per partem sylvaticam et subsylvaticam Lapponiae, atque inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque, alpes tantum summis nivalis aufugiens. Insecta minora praesertim infestat, iisque vicitat. *Differentia sexus* ex ano *maris* obtuso, feminae acuto, saepe subbifido, et vix aliter externe, conjicienda. (Spec. Faunae Scandinaviae restant 32, Fallenianis plerisque ad alia genera relegatis, antennis articulis 2 distinctis, ultimo ovato, acuto, aut conico, palpis compressis, squamaeformibus, femoribus intermediis crassissimis, subtus spinulosis alarumque nervis longitudin. 2 in marginem anteriorem descendentibus, horum basali obsoletiori, dignotae.)

Sectio 1. Antennae capite breviores.

a) Pedibus plerumque totis flavicantibus.

* Thorace eueraseute s. cinereo-pruinoso.

1. T. flavipes: cinerascens, abdomine atro, nitido, palpis haustello brevioribus, albidis; pedibus flavis, articulis tarsorum apice, annisque, nigris; alis hyalinis, parum fusco-nervosis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. femoribus immaculatis.

FALL. Antl. 142. 1. MEIG. Dipt. 3. 81. 32. certe. (*Tachydr. flavipes* FALL. var. a. alia est spec. ad *Tachydr. pallidiventr.* nob. referenda.)

Var. b. ♂♀. femoribus posterioribus supra macula fusca, obsoleta.

Tachydr. flavipes FALL. Empid. 6. 1. var. β.

Hab. in graminosis et foliis fruticum per partem sylvaticam Lapponiae rar. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{4}$ lin. Caput cinerascens, hypostomate angusto, albido. Antennae capite multo breviores, nigrae, articulo ultimo ovato, acuto. Haustellum vix longitudine capitis, nigrum. Palpi haustello quadruplo breviores, parum exserti, albi, pilosculi. Thorax griseus, brevissime subpubescens, pleuris cinereis. Abdomen atrum, nitidum, subpilosum. Alae hyalinae, nervis parum fuscis, non tamen pallidis, longitudinali ultimo ad marginem anteriorem (loco arcae angularis) excurrente, valde obsoleto, nervuloque transverso ad basin alae ad partem tantum perspicuo. Halteres alii. Pedes toti cum coxis luteo-flavi, femoribus intermediis anticis subcrassioribus, tarsorum omnium apice nigro, nude tarsi 5-annulati videntur.

2. T. bicolor: cinerascens, abdomine atro, nitido, palpis haustello brevioribus, albidis, pedibus flavis, articulis tarsorum apice nigris; antennis fuscis, basi pallidis, alis hyalinis, nervis flavicantibus. ♂♀.

FALL. Antl. 143. 2. MEIG. Dipt. 3. 82. 34? ♀. *Tachydr. flavipes* FALL. Dipt. Sv. Emp. 6. 1. Descr. var. antennis basi pallidis. *Tach. fasciata* MEIG. Dipt. 3. 86. 43? ♀. An *Platypalpus bicolor* MACQ. Dipt. Gall. Emp. 98. 11? Tab. 2. f. 4. ala.

Hab. in Lapponia rariss. (Lapponia-Hernösand Ångermanniae 29. Aug. rar.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Affinis priori, differt: antennarum articulo primo flavo, alarum nervis magis pallidis, et annulis tarsorum minus intense fuscis, fere brunneis. Femora intermedia anticis paullo tantum crassiora. Cetera ut in praecedente.

Not. Au Syn. MEIG. *T. fasciata* ad hanc speciem vel ad *T. candicans* (No. 7. infra) var. c. mihi, rectius sit referendum, pro certo statuere non audeo.

3. T. pallidiventr.: cinerascens, abdomine atro, nitido, ventre flavo; palpis haustello brevioribus, albidis; pedibus flavis, articulis tarsorum apice nigris, antennis fuscis, basi pallidis, alis hyalinis, nervis flavicantibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 82. 35. ♀. *T. flavipes* FALL. Dipt. Sv. Emp. 6. 12. ♂♀. var. minor, certe.

Hab. in Lappon. meridionali rarius; ad Lycksele Lapponiae Umensis d. 11. Aug. praesertim individua feminea vidi. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. 1 lin. longa. Prioribus simillima, sed a *T. flavipede* magnitudine minori, antennarum articulo primo flavo, alarumque nervis pallidioribus, a *T. bicolor*, cui adhuc magis affinis, magnitudine feminae minori differt, et ab utraque colore ventris flavo, facile dignoscitur.

Not. Cel. FALL. plures species commisit, quae sub ejus *Tachydr. flavipede* latent, ex. gr. MEIG. *T. fascipes, flavipes, flavicornis, pallidiventr., calceata, longicornis, flavipalpis, notata et bicolor*, quae omnes illustri viro vix ignotae fuerunt, et quarum pleraeque in Collectione defuncti asservantur. Nec Synonymia MEIG. sine maxima difficultate extricatur, etenim diagnoses, ex regulis logices vix compositae, et descriptiones insufficientes in plures species quadrant, ita ut dubium de descripta saepe maneat, ubi figura non simul illustratur. Forte etiam harum quaedam sunt non nisi varietates, levissimis notis tantum discrepantes.

4. T. calceata: cinerascens, abdomine atro, nitido, palpis haustello brevioribus; antennarum basi pedibusque luteo-flavis, tarsis apice fuscis; alis hyalinis, nervis flavicantibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 87. 45. ♀. *Tach. flavipes* var. γ. FALL. Dipt. Sv. Empid. 6. 1. ♂♀.

Hab. in frutibus Lapponiae Umensis d. 2. Jul. — 20. Aug. feminae frequentiores, mares rarius; ex. gr. ad Umenaes, Wilhelmina et Lycksele; ad Björkvik Nordlandiae Norvegiae feminas rarissime vidi. (Lappon.-Hernösand 29. Aug. ♂. Scan. freq. in cop.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. A prioribus differt: haustello breviori, longitudinem scilicet dimidii capitis vix superante, et tarsis pedibus flavis concoloribus immaculatis, articulis tantum 1 et 2 ultimis nigris. Antennae flavae, articulo ultimo ovato, nigro. Hypostoma angustum, album. Palpi haustello multo breviores, pallidi. Thorax griseus, dorso pruinoso, pleuris cinereis. Abdomen atrum, nitidum, immaculatum. Alae flavescutes. Halteres albi. Pedes luteo-flavi, tarsis apice nigris, femoribus intermediis crassissimis. *Mas* saepe alis minus flavicantibus, pedibus pallidioribus et tarsorum articulis apice fuscis. Hic a *Tach. bicolor* vix nisi magnitudine minore et haustello breviori differt.

5. T. socculata: cinerascens, abdomine atro, nitido; palpis haustello brevioribus, pallidis; antennis totis nigris; pedibus luteo-flavis; tarsis apice fuscis; alis hyalinis, nervis flavicantibus. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rariss; ad Lycksele tria specimen mense Aug. inveni. (Lappon.-Ostrogothia ad urbem Wadstena ♂♀ in copula.)

Fem. Magnitudo, color et omnia ut in praecedente, excepto quod antennae in *T. calceata* basi flava, sed in *T. socculata* totae nigrae deprehendantur. Et cum non nisi similis cum simili copulatur, ut distinctas species ambas proponere non haesitavi.

6. T. ecalceata: cinerascens, abdomine atro, nitido, palpis haustello brevioribus; antennis basi pedibusque flavis, tarsis concoloribus; alis hyalinis, nervis pallidis. ♂.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae Norvegiae rarissime; in alpe Lyngen (Lyngentind) unicum specimen d. 26. Jul. 1821 inveni. (Lapponia.)

Mas Dualis proxime praecedentibus iterum magnitudine aequalis iisque simillima, sed a *T. socculata* antennis basi flavis, et ab utraque pedibus magis pallide flavis (nec lutescentibus), alis minus coloratis, fere hyalinis, nervis tantum pallidis, et praecipuis tarsis omnibus totis flavis, omnino immaculatis, differt.

7. T. candicans: cinerascens, abdomine atro, palpis haustello dimidio brevioribus; antennarum basi pedibusque albidis; alis hyalinis, nervis pallidis, tertio quartoque longitudinalibus non parallelis. ♂♀.

Mas: palpis brevissimis vix tertiam partem haustelli tegentibus, angustis, albis, nervo longitudinali 4to minus curvato, non omnino in summo apice alae cessante; tarsorum articulo ultimo plerumque fuscis.

Fem.: palpis majoribus, dilatatis, dimidiam saltem haustelli partem attingentibus, albidis, nervo longitudinali 4to magis incurvato, ita ut fere in summum apicem alae excurrat, ibique cum nervo costali conjungatur; pedibus quoque pallidioribus et tarsorum articulo ultimo vix infuscato.

Var. a. ♂♀. $1\frac{1}{2}$ lin. long., abdomine atro, in ♂ immaculato, in ♀ basi (segmentis 1, 2) maculis ad latera cinereis.

MEIG. Dipt. 3. 85. 42. ♀. FALL. Dipt. Sv. Emp. 10. 11. ♂♀. var. minor.

Var. b. ♀. 2 lin. long.; abdomine atro, segmentis 1, 2, 3 lateribus cinereis.

FALL. l. c. var. α. major.

Var. c. ♀. 2 lin. long.; abdomine atro, segmentis omnibus basi ad latera cinereis, ita ut fasciae angustae, interruptae, cinereae formentur.

Tachydr. fasciata MEIG. Dipt. 3. 86. 43?

Hab. in Lapponia passim; mascula rarissime, at feminea

individua praesertim in foliis Betulae albae ad Evenäs et Giebstad Nordlandiae Norvegicae d. 17—27. Jul. plura legi. (Lappon.-Suecia media passim-Scania freq.)

Mas et Fem. A priori differt magnitudine duplo vel triplo majori, et ab omnibus praecedentibus colore partium magis albidiori, ac praecipuis nervis alarum 3 et 4 longitudinalibus non paralleliter directis, sed ita curvatis, ut in medio alae magis distent, et versus apicem sensim appropinquentur, licet nullimode coeant. Antennae flavae; articulo ultimo magis, minus infuscato. Thorax cinereus, plenius pallidioribus. Halteres albi. Anuli tarsorum obsoletissime fuscis.

Obs. Species Meigenianae, *Tachydrom. fuscipes*, notata et *flavicornis* huc subdivisioni subjectae, in Suecia inferiori rarius, in Lapponia vix unquam, inventae.

** Thorace nigro, nitido.

8. T. flavipalpis: atra, nitida, palpis pedibusque pallide flavis, tarsis fuscis; antennis nigris; alis hyalinis, basi pallidis; haustello brevissimo; femoribus intermediis crassissimis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. corpore atro.

MEIG. Dipt. 3. 74. 15. ♀. *Tachydrom. pallipes* FALL. Dipt. Sv. Emp. 8. 6. var. „tarsis fuscis“ (*Platypalpus flavipalpis* MACQ. alia est species, mihi ignota).

Var. b. ♀. corpore ferrugineo; forte nuper exclusa.

Affinis videtur *Platypalpo cothurnato* MACQ. Dipt. Gall. Emp. 100. 17.

Hab. in foliis fruticum locis paludosis in Lapponia Tornensi mense Julio passim; ad Karungi et Turtola paullo frequentius legi, jam die 27. Maji proventa, et die 27. Aug. iterum visa; e Torneå a D. DEUTSCH missa, in Lapponia meridionali quoque haud raro occurrit, et in fruticibus ad Åsele et Wilhelmna Lapponiae Umensis 15—25. Jul. utrumque sexum deprehendi. (Lappon.-Ångermannia-Scan. pass.)

Mas. et Fem. 1½ vel 1¾ lin. long. Nigra, nitida, thorace parvissime subpubescente, subhis cinereo-micante. Antennae nigrae, paullo elongatae, apice fuscae, seta longa, fusca. Haustellum capite quadruplo brevius. Palpi in utroque sexu magni, distincte squamaeformes, fere ad apicem haustelli extensi, flavi. Oculi in viva brunnei. Alae hyalinae, immaculatae, linea stigmatici distinctiori, uigra; basi pallidae. Halteres albi. Pedes pallide flavi, tarsis imprimis fuscis, metatarsis subtestaceo. Femora intermedia crassissima, antica valida. Variat etiam *mas* femoribus posterioribus ad apicem macula brunnea obsoleta.

9. T. pygmaea: atra, nitida, palpis pedibusque flavis, tarsis apice fuscis; antennis nigris; alis pallide hyalinis; haustello brevissimo; femoribus intermediis subcrassioribus. ♂♀.

Hab. in Lapponiis septentrionalibus Tornensi et Kemensi passim, in graminosis aridis et foliis Betulae ad Kengis et Karesuando, ut et in inferalpinis maritimis Nordlandiae Norvegicae 13. Jul. — 22. Aug. haud infrequenter legi; in Dovrefjell mens. Jul. a. D. BOHEMAN etiam capta. (Lappon.-Botnia borealis et Ångermannia, 15. Sept. pass.)

Mas et Fem. Inter minores generis, vix 1 lin. longa. Affinis praecedenti, sed saepe duplo minor, antennis paullo brevioribus, alis pallidioribus, tarsis tantum apice fuscis, et femoribus intermediis minus incrassatis, satis superque distincta. Atra, nitida, vix pubescens. Antennae breviusculae, angustatae. Haustellum capite triplo brevius, palpis ad medium haustelli extensis, flavis. Alae hyalinae, nervo costali in regione stigmati distinctiori, uigro. Halteres albi. Pedes flavi, tarsis apice subinfuscatis, femoribus anterioribus validis, subaequaliter crassis; posterioribus versus apicem saepe obsolete fusco-maculatis.

10. T. unguiculata: atra, nitida, antennarum basi, palpis pedibusque pallide flavis, tarsorum articulo ultimo nigro, alis hyalinis nervis pallidis; haustello brevi; femoribus anterioribus subaequaliter crassis. ♂♀.

Hab. in graminosis locis aridis; in Lapponia Tornensi 1. Sept. rarius, sed in Lapponia Umensi 3. Jul. — 1. Aug. vulgaris, ibique ad Stensele, Umenaes, Naestansjö et in monte subalpino Stoettingsfjellet, inventa; in inferalpinis Nordlandiae, ex. gr. ad Giebstad d. 22. Jul. et in alpe Lyngen d. 26. Jul. frequenter lecta. (Lapponia-Botnia borealis et occidentalis; Ångermannia rar.)

Mas et Fem. Magnitudo prioris eique similis; differt antennarum basi flava, alis pallidioribus, linea stigmatici nulla, pedum colore flavo dilutiori, et tarsorum articulo tantum ultimo distincte nigro; reliqua ut in *T. pygmaea*, a qua tamen certe distincta est species.

Obs. Huic subdivisioni etiam adnumeratur *Tach. ciliaris* FALL., Faunae nostrae ignota.

*** Thorace pallido vel rufo.

Tach. flavipalpis var. b. thorace rufescente; vide subdivisionem antecedentem.

11. T. lutea: lutea, nitida, antennarum articulo ultimo nigro; haustello elongato; femoribus intermediis crassissimis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. 10. 10. certissime. ♀. MEIG. Dipt. 3. 89. 5. forte. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali; ad Almsele in paroecia Åsele d. 24. Jul. rarissime. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Subpubescens. Nitida, lutea, hypostomate albedo. Antennae pallidae, articulo ultimo breviter orato, uigricante. Haustellum longitudine capitis, luteum. Palpi brevissimi. Oculi in viva brunnei, aeneo-micantes, in mortua nigri. Abdomen in ♂ fuscum. Alae in utroque sexu hyalinae, nervis nigricantibus, basi flavis. Pedes toti flavi, immaculati.

Not. Haustellum et tarsorum articulus ultimus in hac specie „uigra“ dicitur a Cl. MEIGEN l. c. In nostris autem specimenibus hujus speciei et lapponicis et suecicis haustellum tarsique toti lutea sunt. Vix tamen species diversae, nam in reliquis omnibus simillimae.

Obs. Huic subdivisioni adjuvantur Sueciae inferioris incolae *Tachydrom. pectoralis* FALL. ut et *Tach. glabra* MEIG., in Lapponia haecenus non observatae.

b) pedibus maxima ex parte nigris.

12. T. annulata: atra, nitida, capite thoraceque cinereo-pruinosis, hypostomate, palpis halteribusque albis, pedibus luteis, femorum medio late, tibiis apice, tarsorumque annulis, nigris. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Emp. 7. 2. ♂♀. MEIG. Dipt. 3. 77. 22. ♂♀.

Hab. in foliis fruticum Lapponiae passim; ad Haparanda et Karesuando Lapponiae Tornensis, ad Muonioniska Lapponiae Kemensis, nec non ad Badstuttraesk, Åsele et Stoettingsfjellet Lapponiae Umensis 29. Jun. — 1. Sept. haud infrequenter legi; deprehenditur quoque in inferalpinis maritimis Nordlandiae meridionalis et ad Giebstad ac Björkvik, mense Julio in copula capta. (Lappon.-Scania ubique vulgaris.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. Nitida, nigra. Caput postice cinereum. Hypostoma angustum, album. Haustellum capite brevius. Palpi longitudine dimidii haustelli, albi. Antennarum articulus ultimus conicus. Thorax parce cinereo-pruinosis. Abdomen utridissimum, glaberrimum. Alae hyalinae, nervis parum fuscis. Halteres albi, petiolo basi testaceo. Pedes subpilosi, femoribus in medio latius vel angustius nigris, anterioribus subaequaliter incrassatis.

13. T. sordida: nigra, capite thoraceque subcinereo-pruinosis, hirsutulis, halteribus albidis, geniculis tibiisque anterioribus luteis; femoribus intermediis crassissimis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in Pinn sylvestri ad Lyckeile unicum par die 14. Aug. 1832 captum. (Lapponia meridionalis.)

Mas et Fem. ♂ 1, ♀ 1½ lin. long. *Tach. nigrinae* MEIG. valde affinis, sed differt ab illa; thorace hirsutulo, minus nitido, et autem paullo longioribus. Nigra tota. Haustellum capite brevius. Antennarum articulus primus brevissimus, ultimus elongato-conicus, seta articulo hoc vix longiori, valida, crassa, deflexa, nigra. Thorax ut in diagnosi. Abdomen nitidum, glabrum. Alae hyalinae, nervis fuscis. Halteres albi. Pedes nigri, geniculis tibiisque anterioribus testaceis, tarsis etiam piecis. Tibiae posticae in ♂ etiam fusco-testaceae. Femora antica valida, intermedia crassissima.

14. T. moriella: nigra, nitida, glabra, halteribus albis, alis albo-hyalinis, nervo longitudinali secundo brevi, subincurvo; femoribus subaequalibus. ♂♀.

Hab. in Lapponia forte rarius, mihi enim non nisi in inferalpinis Nordlandiae ad Giebstad d. 22. Jul. obvia. (Lappon.-Norveg.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Minuta, vix 1 lin. long. *Tach. nigrac* FALL. valde affinis et similis, sed differt: antennis paullo longioribus, alis magis albidis et nervis minus nigricantibus, fere fuscis, ut et secundo horum ad costam paullo curvato, nec omnino recto. Tota nigra, glabra, setis paucissimis vestita. Antennae longitudine fere capitis, articulis subaequaliter longis, seta capillari nigra longitudinem antennae vix superante. Alae albicantes. Pedes nigri, geniculis piecis, femoribus omnibus subaequalibus, parum crassis.

Not. Cum *Drapete exili* (infra descripta), autem brevioribus, nervo alarum secundo breviori, magis incurvo, instructa, haec species non confundenda.

Obs. Subdivisioni huic inserantur species Meigenianae *Tachydrom.*

nigra, geniculata, nigrina, minuta et celer, quae in Suecia inferiore, uou autem in Lapponia, a me iuuentae fuerunt.

Sect. 2. Antennae capite longiores.

15. T. pubicornis: nigra, nitida, pilosa, antennis concoloribus, pubescentibus, palpis halteribusque albis; alis hyalinis, nervis pallidis; pedibus flavis, tarsis subinfuscatis, femoribus anterioribus subaequalibus. ♂♀.

Hab. in graminosis et in foliis Populi Tremulae et Salicis in Lapponia Umensi, ex. gr. ad Lycksele, Åsele et Wilhelmmina 1—29. Jul. frequenter, in copula quandoque capta; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque, et ad Björkvik ac Bossekop 14. Jul. — 15. Aug. visa. (Lapp.-Ångermannia; Ostrogothia, pass.)

Mas et Fem. Magnitudo *Tach. flavipedis* (No. 1), et affinitas *Tach. longicornis* MEIG., antennis pubescentibus etc. ab utraque certe distincta. Nigra, nitida. Caput griseum, hypostomate angusto, ciuenco. Haustellum capite brevius. Palpi brevissimi, albi. Antennarum articulus primus brevissimus, fusco-testaceus, ultimus capite dimidio longior, anguste conicus, brevis pubescens, niger, seta brevi. Oculi in viva nigro-brunnei. Thorax et abdomen parce pilosa. Pectus ciuenco-nicans. Alae hyalinae, nervis pallidis. Halteres albi. Pedes flavi, pilosi, tarsis praesertim anticis plus minus infuscatis, in femina fere nigris, femoribus anterioribus in utroque sexu subaequaliter crassis.

16. T. pallipes: nigra, nitida, vix pilosa, antennis concoloribus, nudis, palpis halteribusque albis; alis hyalinis, nervis basi pallidis, pedibus flavis, tarsis testaceis, femoribus intermediis crassissimis. ♂.

FALL. Dipt. Sv. Emp. 8. 6. ♂♀. MEIG. Dipt. 3. 74. 14. (nec *Tachyd. longicornis* MEIG. Dipt. 3. 73. 12. ab hac multum differre videtur.)

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, ad Kengis et Karesuando d. 12—22. Aug. 2 specimina mascula inveni. (Lapp.-Scan. rar.)

Mas. Long. 1 lin. Nigra, nitida, nuda, capite concolore. Antennae longitudinem capitis parum superantes, seta capillari, longitudine articuli ultimi. Palpi albi. Alae hyalinae, nervis praesertim stigmatali, distinctis, nigris, basi pallidioribus. Pedes flavi, femoribus posticis apice, tarsisque testaceis.

Obs. *Tachyd. pallipes* ♂♀ FALL. (sub qua etiam *Tach. pubicornis* mihi, latei), quae in Suecia inferiori occurrit, paullo maior est, et palpis flavis pedibusque pallidioribus a nostra differt, vix tamen distincta species.

17. T. nigratarsis: nigra, nitida, vix pilosa, antennis concoloribus nudis; palpis halteribusque albis, alis hyalinis, nervis fuscis; pedibus luteis, tibiis anticis, femoribus posticis apice, tarsisque omnibus, nigricantibus, femoribus intermediis crassissimis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Emp. 34. 1. 2. ♂♀. MEIG. Dipt. 3. 74. 13. Hab. in Lapponia sylvatica; ad Kengis et Karesuando Lapponiae Tornensis, ut et ad Lycksele, Åsele et Fredrica Lapponiae Umensis d. 25. Jul. — 22. Aug. passim. (Lapp. Suecia-Scania freq.)

Mas. et Fem. Magnitudo et affinitas prioris. Antennarum seta brevis. Pedes, antici femoribus luteis, crassi, tibiis tarsisque ulgris; intermedii, femoribus crassissimis luteis, supra saepissime infuscatis, tibiis fuscis, tarsis nigricantibus; postici femoribus mediocribus luteis, apice late nigris, tibiis tarsisque luteis, apice infuscatis. — Var. ♂ dimidio maior; ad Haparanda 1. Sept. lecta.

Obs. Huic Sectioni competunt etiam Faunae Sueciae hujus generis species: *Tach. albo-capitata* FALL., *dissimilis* FALL., et *longicornis* MEIG. Haec vero nullae in Lapponia huc usque detectae, quantum novi.

27. Drapetis.*) MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 83. MACQ. *Tachydromia* FALL.

Corpus minutissimum, oblongo-ovatum, nitidum, glabrum. Antennae capite breviores, articulis 2 distinctis (secundum MACQ. 3.) basali brevissimo, secundo seu ultimo ovato, apice seta elongata. Haustellum brevissimum, perpendiculare, palpis tectum. Oculi in utroque sexu distantes. Femora omnia subaequalia, simplicia. Tibiae nudeae. Alae ut in *Tachydromia*, et nervus longitudinalis secundus brevior, parum

ultra dimidiam costam extensus, magisque incurvus. *Color niger.* *Motus:* cursu celerrimo, nec nisi perterrita volatu aufugit. *Hospitium* in truncis arborum viventium, in quorum rimis corticalibus saepe latitat; in foliis agilissime currens insecta minora praedatura; per partem sylvaticam Lapponiae meridionalis. *Differentia sexus;* *mas:* abdomine subcylindrico, ano obtuso; *femina:* abdomine subovato, ano acutiori. (Sp. Scand. 1. Faunae nostrae communis, antennis brevibus articulo ultimo ovato, femoribus omnibus aequalibus, simplicibus, et nervo longitudinali secundo brevi, vix ultra dimidiam costam extenso, incurvo, a *Tachydromia* et affinis dignoscitur.)

1. D. exilis: nigra, nitida, halteribus nigricantibus, pedibus testaceis, alis hyalinis, nervis fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 91. 1. ♂♀. *Tachydrom. assimilis* FALL. Dipt. Sv. Emp. 8. 5. ♂♀. et 34. 5. ♂♀. certe.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; etiam ad pagum Degensfors in trunco arboris ad domum Pastoris plantatae, d. 22. Aug. legi. (Lappon-Ostrogoth. Scan. rar.)

Mas et Fem. Long. $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ lin. Statura gibba. Tota nigra, nitida. Similis *Tachydrom. nigrae* FALL. ut et *Tachyd. morio* nobis, sed praeter pedum colorem alium, differt etiam haustello breviori et antennarum forma nervorumque in alis directione diversa. Antennae capite paullo breviores, articulo ultimo semilenticulato, seta longitudine vix duplo totius antennae. Palpi nigri haustellum brevissimum fere totum tegunt. Alae hyalinae, nervis fuscis; nervus auxiliaris ad medium costae, et secundus longitudinalis paullo medium ejus, curvatum extenduntur. Pedes aut testacei, aut ferruginei, femoribus aequaliter crassis, posticis saepe obscurioribus.

FAM. 10. EMPIDIAE. FALL. MEIG. (*Empides*°)

LATR. MACQ.

Antennae porrectae, distincte triarticulatae, articulo primo cylindrico, secundo brevi, tertio subconico, seta aut stylo terminato. Caput rotundatum. Ocelli 3. Haustellum exsertum, perpendiculare aut sub pectore inflexum, longitudine capitis aut illo longius. Palpi erecti, haustello non incumbentes. Abdomen 7-annulatum. Alae incumbentes. Area discoidalis saepissime adest. Nervi longitudinales 3 aut 4 rarissime 5 marginem anteriorem attingunt. Pedes varii, saepius pilosi. *Victus* e succo florum et e rapina. *Metamorphosis* haud rite cognita, at secundum observationem MACQUARTI larvae quaedam *Empidum* sunt terrestres, et simili fere modo ac *Asilorum* transformantur. *Differentia sexus* in variis generibus diversa.

28. Hilara. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 76. MACQ. *Bibio* PANZ. *Tachydromia* FABR. *Empis* FABR. LATR. FALL.

Corpus parvum aut minutum, oblongum, subpilosum. Antennarum articulus 1 cylindricus, 2 cyathiformis, 3 subulatus, compressus, apice stylo biarticulato. Haustellum perpendiculariter exsertum, capite brevius, crassum. Oculi in utroque sexu distantes, in viva aenescentes. Area alarum discoidalis tres nervulos in marginem anteriorem emittit. Nervus tertius longitudinalis ad apicem alae furcatus. Metatarsus masculorum anticus incrassatus. *Color niger.* *Volatus* sat celer. Tempestate serena mares vespere supra aquam vel in vicinitate ejus choreas in aëre quasi hilaritate saepe instituunt. *Habitatio* in foliis fruticum; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. Dipterorum minorum rapina victitat, mel florum non respuens. *Metamorphosis* latet. Larvas quarundam in aqua degere, haud desunt rationes. *Differentia sexus;* *mas:* oculis sat late distantibus, abdomine cylindrico, ano obtuso, crasso, varie appendiculato, et metatarso antico incrassato, a *femina:* oculis minus late distantibus, abdomine oblongo, apice acuminato, et metatarso antico simplici, mox dignoscitur. (Spec. Scand. 27 in Museo meo adsunt, antennarum articulo ultimo subulato, compresso;

*) *Drapetes* MEGERLE est genus *Coleopterorum*. Vide DEJ. Catal. edit. 2da p. 84. Est etiam nomen *plantae* generis ad Ordinem *Thymelaeacearum* relati. Cfr. WIKSTRÖM Act. Holm. 1818. p. 270.

*) Vocabulum *Empides* est nomen plurale generis *Empis*, ergo ad *Familiam* etiam designandam minime aptum. Cel. BILLBERG in enumeratione sua insectorum, *Familiam* hanc: *Empididae*, meliori jure vocavit.

apice stylo biarticulato, haustello capite fere breviori, crasso, nervo tertio longitudinali ad apicem alae furcato, ut et pedum anticorum metatarsis in mare incrassatis, ab affinium generum speciebus facile dignotae.)

1. H. abdominalis: pilosa, cinerea, thorace vittis 2 fuscis, alis hyalinis, abdomine livido, halteribus pedibusque flavis, tarsis fuscis; metatarso antico maris incrassato, oblongo. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; ad ripas lacuum Stor-Uman et Woinsojen, ut et ad novaccolae sedem Ume-naes Lapponiae Umensis, 6—13. Jul. 1832 invenimus D. DAHLBOM et ipse; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae, et ad Björkvik juxta Ofotenfjord d. 14. Jul. 1821 in copula semel legi. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. fere 3 lin. Affinis *Emp. gallicae* FALL. Tota pilosa, cinerea. Antennae nigrae, basi lividae. Abdomen in ♂ lividum, in ♀ livido-fuscum, ano in ♂ appendicibus inflatis, et sursum flexis. Alae in utroque sexu hyalinae, basi pallidiores, nervis vix fuscis linea stigmatica fusca, obsoleta. Pedes testacei, distincte pilosi, tarsis fuscis. Metatarsus anticus in mare lividus, oblongus, incrassatus; articulus secundus tarsorum anticorum etiam incrassatus, rotundatus.

2. H. fuscipes: subpilosa, nigricans aut nigro-cinereascens, thoracis vittis 2 fuscis, alis hyalinis, linea stigmatica nigra, halteribus albidis, pedibus sordide testaceo-ferrugineis, tarsis fuscis; metatarso antico in mare incrassato, oblongo. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 6. 9. ♂♀. (exclus. Syn. FALL *Emp. intermedia*). *Empis fuscipes* FABR. Ent. Syst. 4. 406. 14.

Hab. in Betula, ad Björkvik Nordlandiae d. 14. Jul. rarius capta. (Lapponia; Scania rar.)

Mas et Fem. 2 lin. long. Tota obscura. Alae ut in priori, at basi vix pallidiores, nervis pallidis. Pedes minus pilosi quam in praecedente, toti fusco-ferruginei, tarsis adhuc fuscioribus. Metatarsus anticus in ♂ uiger, oblongus, at paullo minus incrassatus, quam in priori.

3. H. maura: nigra, nitida, thorace trivittato, alis hyalinis, linea stigmatica nigra, halteribus fuscis, tibiis muticis, metatarso antico maris incrassato, oblongo. ♂♀.

FABR. Antl. 139. 9. *Empis maura* FALL. Dipt. Sv. Emp. 23. 16. ♂♀. *Hilara globulipes* MEIG. Dipt. 3. 3. 2. (exclus. Syn. PANZ. *Bibio senilis*, quae alia est species, paullo major, corpore villosa, et quam *Hilara pilosam* vocavi).

Hab. in Lapponia Suecica Dalekarlica rarissime; sed ad Björkvik Nordlandiae Norvegiae d. 14. Jul. in copula haud infrequenter vidi, choreasque supra aquam ducentem. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 3 lin. et ultra. Fusco-nigra seu obscura, tota subglabra. Oculi in viva fusco-aeuei, unicolores. Haustellum capite fere dimidio brevius. Thorax dorso vittis 3 atris. Alae hyalinae, linea stigmatica distincta. Halteres fuscis. Pedes nigri, nudi et inermes, metatarso antio maris oblongo (ut ut Cel. MEIGEN dicit: „subgloboso“).

Not. Nominis novo „subgloboso“ rejecto, vetustum Fabricianum huic speciei restitui.

4. H. interstincta: pilosa, nigra, thorace vittato, alis hyalinis linea stigmatica nigra, halteribus fuscis, tibiis spinulosis; metatarso antico maris incrassato, oblongo. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 6. 8. ♂♀. *Empis interstincta* FALL. Dipt. Sv. Emp. 24. 17. ♂♀.

Hab. in Lapponia pass., a die 1. Jul. usque ad 22. Aug. obvia, scilicet ad Kengis et Karesuando Lapponiae Tornensis, ad Muonioniska Lappon. Kemensis, ut et ad Lycksele et Åsele Lapp. Umensis frequenter visa, supra aquam choreas ducens; deinde rarius in regionem alpinam ascendit, et inter lacum Kilpisjaur ac urbem Tromsøe Norvegiae a D. FRIGELIO parce lecta; deprehenditur iterum in inferalpinis Nordlandiae, et ad Björkvik et Lyngen inveni; in alpe Dowre a D. BOHEMAN in copula capta. (Lapp.-Scan. rar.)

Mas et Fem. Long. 1½—2 lin. Similis priori, armatura pedum, pilositate corporis et haustello longiori praeprimis differt. Oculi brunnei. Alae in femina paullo obscuriores, quam in mare. — Var. ♀ pedibus piceis. Ad Giebstad Nordlandiae 22. Jul. rar.

5. H. pilipes: pubescens, nigra, alis hyalinis, linea stigmatica nigra, halteribus albidis; pedibus anterioribus longe pilosis, metatarso antico maris elliptico, pubescente. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, in floribus Salicis ad Juckasjervi d. 3. Jul. 1821 unicum individuum inveni. (Lappon. Suecica; Smolandia D. BOHEMAN rar.)

Mas. Long. 1½ lin. Affinis et similis *Hil. interstinctae*, haustello breviori, thorace vix lineato, alis magis hyalinis, halteribus albis et pilositate pedum ab illa distincta. Obscura nigra, opaca,

tota distincte pilosa et pubescens. Haustellum crassum, vix longitudine capitis. Aus genitalibus subclavatus. Alae albo-hyalinae, linea stigmatica nigra. Femora anteriora utriusque distincte ciliata. Tibiae anteriores latere antico longe et sat dense pilosae, at metatarsus non nisi pubescens nec margine ciliatus, unde ab *Hilara cithpede* MEIG. differt haec species, quae ei in ceteris simillima videtur.

Obs. Specimen Smolandicum vix ultra 1 lin longum, de cetero lapponeo simillimum.

6. H. aethiops: pilosa, atra, halteribus concoloribus, alis hyalinis, linea stigmatica nigra; tibiis spinulosis, metatarso antico maris incrassato, elongato. ♂.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae rarissime; tantum ad Björkvik d. 14. Jul. unicum specimen invenire mihi contigit. (Lapponia Norvegia.)

Mas. Long. 2½ lin. Affinis et similis *Hilarae lugubri* ZETT. Aet. Holm. 1819. nec non *Hil. modestae* MEIG., sed ab illa halteribus nigris, nec fuscis, alis magis hyalinis anoque tantum simpliciter obtuso, nec genitalibus clavato; et ab hac colore nigriore et metatarso magis incrassato etc. differt. Haustellum crassum, vix longitudine capitis. Thorax parum vittatus. Aus minime clavatus. Praeterea tota atra, alis exceptis. Metatarsus pubescens.

7. H. spinimana: pubescens, nigro-cinerea, thorace subvittato, alis fusco-hyalinis, linea stigmatica nigra, halteribus fuscis, pedibus sordide testaceis, tibiis apice tarsisque nigris, maris tibiis anticis metatarsoque incrassato, magno, elliptico; pilis longis, spinulosis. ♂♀.

Hab. in convallibus rivulosis ad Drivstuen in Dovrefjell Norvegiae a D. BOHEMAN mens. Jul. 1832 detecta, mihi bene misa, in Lapponia Tornensi a D. FRIGELIO etiam rarissime visa. (Lapponia.)

Mas. et Fem. Magnitudo *Hil. gallicae* sen 2—3 lin. long. Nigro-grisea, subcylindrica, pubescens. Caput cinereum, vertice pilosum. Haustellum longitudine capitis. Thorax vittis 2, nigris, obsoletis. Abdomen maris cylindricum, ano genitalibus clavato; feminae oblongum, ano acuminato, vaginato, stylo bifido terminato. Alae fumato-hyalinae, linea stigmatica distincta. Halteres fuscis, petiolo basi pallidiori. Pedes obscuri testacei, tibiis apice, tarsisque totis nigris. Tibiae antecae in mare, ut et metatarsus valde incrassatus, ellipticus, latere antico pilis longis et sat densis quasi spinulosis.

8. H. chorica: subpubescens, atra, thorace nitido immaculato, alis hyalinis, linea stigmatica halteribusque nigris, pedibus subpilosis, metatarso antico maris subgloboso. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 4. 3. *Empis chorica* FALL. Dipt. Sv. Emp. 24. 18. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvatica passim; ad Åsele Lapponiae Umensis frequentius vidi, choreas in aëre supra aquam ducentem, d. 26. Jul. (Lappon.—Scania freq.)

Mas. et Fem. Minuta, circiter 1 lin. longa. Tota atra, pectore cinereo-micante. Caput pilosum. Haustellum capite brevius, erasum. Thorax pubescens, nitidus. Abdomen opacum, ano ♂ non clavato. Halteres nigri. Pedes pilosi.

9. H. nitidula: glabriuscula, nitida, atra, alis hyalinis, linea stigmatica halteribusque nigris; pedibus nudis, metatarso antico maris incrassato, oblongo. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; in Betula alba ad Lycksele, Badstuttraesk et Åsele d. 15. Jun. — 26. Jul. inveni. (Lapponia Suecica; Dalekarlia.)

Mas. et Fem. Priori affinis et similis, sed paullo major, magis nitida, corpore glabriore, et metatarso antio in mare oblongo, ab illa distincta. Tota atra, nitida, nuda; oculo tantum armato tenuissime pubescens videtur. Haustellum capite dimidio brevius. Aus ♂ genitalibus subclavatus. Alae hyalinae, linea stigmatica nigra. Ramulus superus furcae nervi tertii in costam curvatum flexus. Pedes nigri nudiusculi.

10. H. hirtula: hirsuta, nigro-obscura, parum nitida, thorace subvittato, alis hyalinis, linea stigmatica nigra, halteribus fuscis, pedibus pilosis, metatarso antico maris incrassato, oblongo. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; unicum individuum ad Wilhelmna d. 15. Jul. inveni. (Lappon. Suecica.)

Mas. Magnitudo prioris. Tota hirsutula, nigro-cinerea, thorace vittis 2 fuscis, obsoletis. Caput pilosum, haustello vix ejus longitudine. Abdomen lineare, pubescens, pilis aliquot sparsis. Aus genitalibus subclavatus. Alae ut in priori etiam quoad directionem uervorum. Halteres nigri. Pedes parce pilosi.

11. H. squalens: parum pubescens, nigro-obscura, parum nitida, alis hyalinis, linea stigmatica nigra, halteribus fuscis, pedibus nigro-testaceis, subpubescentibus, tarsis nigris. ♀.

Hab. in Norvegia, inter Dovre et Lerdals-oeren a D. BOHEMAN inventa, mihi in uno specimine communicata. (Lapponia.)

Fem. Magnitudo praecedentis, nigro-fusca, saepe obscure cinerea, parum pubescens. Haustellum vix capitis longitudine, crassum. Alae fusco-hyalinae, nervis ut in *Hil. hirtula*, sed ramulo superiori furcae fere longioris, quam in illa. Halteres nigro-fusci, scapo pallido. Pedes pubescentes, sordide testacei, tibiarii apice tarsisque nigri.

12. *H. tenuinervis*: parum pubescens nigra, alis albo-hyalinis, nervis tenuibus, linea stigmatica obsolete; halteribus nigris, pedibus subpubescentibus fusco-nigris, tarsis obscurioribus. ♀.

Hab. in foliis Salicis, ad Stuen in Districtu Trondhiem meridionalis a D. BOHEMAN die 21. Jun. inventa et ad me benigne missa. (Lapponia Norveg.)

Fem. Parva, vix 1 lin. longa, parum pubescens, fusco-nigra, non vitida. Haustellum capite duplo et ultra brevius. Abdomen postice acuminatum, stylo anali bifido. Alae albo-hyalinae, area discoidali oblonga, nervis omnibus tenuibus, pallidis, linea stigmatica fusca, obsoleta. Halteres toti nigri. Pedes undi s. parum pubescentes, nigri, femoribus pieco-nigris.

13. *H. griseola*: parum pubescens cinerea, thorace bivittato, alis hyalinis, linea stigmatica nigra, halteribus albidis; pedibus nudiusculis, metatarso antico maris incrassato, oblongo. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime, duo tantum specimina vidi: masculum in alpe Dovre a D. BOHEMAN captum, et feminam in Lapponia Umensi a D. DAHLBOM inventum. (Lapponia; Smolandia rariss. D. BOHEM.)

Mas et Fem. Magnitudo et affinitas *Hil. squalentis*, halterum pedumque colore diversa. Tota cinerea, Caput pilosum. Haustellum longitudine capitis. Thorax parte pilosus, vittis 2 fuscis. Abdomen cinereum, opacum, pube tenuissima, depressa tectum. Alae ut in *Hilara nitidula*. Halteres sordide albi. Pedes cinerei, pubescentes, genibus in mare testaceis.

14. *H. nigratarsis*: parum pubescens, cinerea, thorace immaculato, alis hyalinis, linea stigmatica obsolete, fusca, halteribus albidis; pedibus nudiusculis, flavicantibus, tibiarii apice tarsisque nigri. ♀.

Hab. in alpe Dovre Norveg. mens. Jul. a D. BOHEMAN inventa et mecum in uno specimine communicata. (Lappon.)

Fem. Praecedente paullo minor eique affinis. Tota cinerea immaculata. Caput et thorax parum pilosi. Alae hyalinae, basi pallidiores, linea stigmatica obsolete. Halteres flavo-albi. Pedes parum pubescentes, minime spinulosi, flavescutes, tibiarii apice tarsisque distincte, nigri.

Obs. Species Scandinaviae hujus generis Fallénianae: *Empis lurida, gallica, intermedia, nigra, littorea et tenella* nec uon *Emp. lugubris* ZETT. Act. Holm; et Meigenianae: *Hilara 4-vittata et manicata*; ut et plures ovae in Suecia detectae, in Lapponia haecenus frustra quaesitae.

29. Brachystoma. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 77. *Empis* FALL.

Corpus minoris magnitudinis, elongatum angustum, nudum, s. parum pilosum, interdum holosericeo-subpubescens; opacum. Antennae aut breves aut elongatae, semper 3-articulatae, articulo ultimo conico aut rotundato; seta terminali elongata. Haustellum proboscide saccata longitudine (in nostris) vix dimidii capitis, in apertura oris ampla subretractum, palpis subdilatis antice tectum. Oculi rotundi in fronte late distantes, brevissime pubescentes, in viva nigro-brunnei. Hypostoma subconvexum, infra oculos parum descendens. Alae elongatae. Directio nervorum eadem fere ut in *Hilara*, at area discoidalis paullo longior. Haec area tres nervulos in marginem anteriorem emittit. Nervus tertius longitudinalis ad apicem furcatus, ramulo superiori in costam curvatum flexo. Pedes elongati, tenues. Color obscurus. *Motus* celer. *Habitatio* in vicinitate aquae, supra quam volat et currit celerrime; per partem sylvaticam Lapponiae. *Metamorphosis* ignota. *Differentia sexus* ex oculis maris infra antennas conniventibus et ano appendiculato; et ex oculis feminae undique distantibus anque simplici, plerumque invenitur. (Spec. Scand. 5. antennarum articulo ultimo conico aut rotundato, seta elongata terminato, haustello vix longitudine capitis, palpis subdilatis ad partem tecto, proboscide saccata, alarum area discoidali 3 maculas emittente in marginem anteriorem, nervo tertio longitudinali ad apicem furcato, et pedibus simplicibus ab affinis dignotae, forte pro-

prii generis, nam cum extraneis non bene sub eodem militant.)

1. *B. Westermanni*: supra grisea, subtus cinerea, antennis, halteribus pedibusque nigro-fuscis, geniculis testaceis, alis hyalinis, subimmaculatis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; tantum in ripa fluminis Lindainen prope pagum Juckasjervi d. 23. Jun. 1821 utrumque sexum inveni, capti valde difficiliter. (Lapponia Suecica.)

Mas. et Fem. Long. 2 — 3 lin. Tenura et angusta, *Dolichopodem binotatum* minorem mentiens. Caput supra griseum parce setulosum, hypostomate in femina lato, argenteo. Proboscis in utroque sexu saccata, parum exserta, palpique, nigra. Antennae transversitate capitis triplo breviores, articulis 2 basalibus brevissimis fere unitis, ultimo rotundato, seta capillari antenna triplo longiori terminato; totae nigrae. Thorax supra griseus, parce setulosus, vittis 2 angustis fuscis, postice abbreviatis; subtus cum pleuris cinereo-nigris. Abdomen subdepressum, cinereum, dorso vittis longitudinali fusca, ano filato, filo saepe erecto. Alae hyalinae, nervis distinctis, transversalibus subinfuscatis, nude maculae 3 fuscae obsoletae in disco alae conspiciuntur. Linea stigmatica nulla. Halteres fuscii. Pedes omnino eadi, tenues, elongati, simplices, nigri, femorum summo apice testaceo.

Memoriam Clarissimi Viri P. W. WESTERMANN, Mercatoris Havniae, e cujus museo ditissimo et omnium elegantissimo, Diptera alique insecta exotica pulcherrima quotannis, liberalitate insolita, mihi communicata fuerunt, in hac specie boreali, nomine Ejus ornata, gratus conservare volui.

2. *B. Bohemanni*: supra fusca, subtus cinerea, antennis, halteribus pedibusque nigris, apice obscure hyalinis, immaculatis. ♂♀.

Hab. ad ripam lacus Av-sjoen inter Jerkind et Fogstren in alpe Dovre d. 26. Jul., teste D. BOHEMAN, qui specimina 2 jam a me descripta ibi legit mecumque communicavit. (Lapponia Norvegica.)

Mas et Fem. Statura praecedentis, sed paullo major, obscurior, antennarum seta breviori, alis subnigricantibus omnino immaculatis, femoribus totis nigris, nec genibus testaceis, etc. ab illa distincta. Caput ut in priori, sed articuli antennarum basales longiores, distincti, et seta apicalis brevior (longitudine scilicet antennae), crassior. Oculi in utroque sexu distantes. Thorax et abdomen ut in praecedente, supra magis obscura. Anus maris appendicibus 2 magnis, lyratis, erectis, intra quas genitale subulatum, flavum reflectitur; feminae acutus, simplex. Alae elongatae, angustae, obscure hyalinae, immaculatae, area discoidali longiori et angustiori, quam in praecedente. Halteres nigri, petiolo basi saepe testaceo. Pedes ut in priori constructi, toti nigri.

Nobili Dom. C. H. BOHEMAN, Capitaneo, qui non solum in Suecia inferiori et praesertim in Smolandia circa villam suam amoenissimam Aumberg, verum etiam sub itinere in Lapponiam Norvegicam et speciatim in alpes Dovreenses, anno 1832, scopo entomologico iustituto, plura insecta valde singularia ac distincta detexit, speciem etiam hanc novam, nomine Celeberr. Viri condecoratam, dicare voluit amicus integerrimus.

3. *B. Escheri*: supra fusca, subtus cinerea, antennis, halteribus pedibusque nigris, alis obscure hyalinis, linea stigmatica nigra. ♂♀.

Sub nomine: *Brach. stigmatica*, quod, jam in novum et melius mutatum*), nihil posthac valere cupio, exemplaria quaedam hujus insecti inter amicos meos Suecanos olim divulgata fuerunt.

Hab. in ripa rivuli ad Grantraesk in monte subalpino Stoettingsfjellet Lapponiae Umensis d. 31. Jul. — 1. Aug. 1832 rar. (Lappon. Suecica; Holkeberg Ostrogothiae in Suecia media mens. Jul. 1834 D. BOHEMAN semel.)

Mas. et Fem. Praecedenti similima, nec differt nisi magnitudine paullo majori, at praecipuis alarum linea stigmatica fusca, distinctiori, ut et loco natali. Ex utroque etiam ambo occurrunt sexus. Oculi hirsutuli. Alae fusco-hyalinae; linea seu-macula oblonga stigmatica nigricante, magis l. minus obsoleta, semper vero praesente. Reliqua ut in priori.

Var. b. ♂. corpore et pedibus brevissime subpubescentibus, et antennarum seta antenna duplo l. triplo longiori. Hab. cum, var. a, in Stoettingsfjellet.

Variet etiam, forte junior, pedibus fusco-lividis.

*) Nobilissimo Dom. ESCHER-ZOLLIKOFFER, qui e praedio suo Belvoir prope Zürich, haud pauca Lepidoptera Helvetica aliarumque regionum rarissima superime mihi donum misit, insectum hoc areticum, nomine Illustr. Viri signatum, animo pio et grato retribuit hujus Faunae auctor.

Obs. Empis Zetterstedti FALL. Supplem. Dipt. Sv. 7. 36. 37. huic generi etiam subjecta ad littus lacus Vænerni Wernlandiae a me 1814 lecta, sed in Lapponia nunquam visa. — *Brach. nebulosa* mihi; in Dalekarlia et Scania lecta.

30. Wiedemannia. ZETT.

Corpus minoris magnitudinis, elongatum, angustum, nudum s. parum pubescens et pilosum, opacum. Antennae breves longitudine vix capitis transversae; triarticulae, articulo primo cylindrico, angustiori, secundo brevissimo, transverso, ultimo breviter ovato, acuto, seta sat crassa, curvata, antenna parum longiori, terminata. Caput perpendiculariter nutans, hypostomate longe infra oculos descendente. Haustellum proboscide saccata, in apertura oris ampla retractum, palpis subclavatis basi incumbentibus, parum exsertum. Alae elongatae, nervis fere ut in genere praecedenti directis. Pedes elongati, tenues. *Color* obscurus. *Motus* celer. *Habitatio* ad aquam, supra quam natat et volitat celerrime. *Metamorphosis* ignota. *Differentia sexus* omnino ut in *Brachystoma Bohemanni* descripta. (Spec. Scand. 2, *Clinoceræ* MEIG. valde affines, sed antennis brevibus, articulo ultimo breviter ovato, acuto, seta crassiuscula, ore elongato s. hypostomate perpendiculariter. extenso, haustello brevi, palpis subclavatis basi tecto, proboscide saccata, area discoidali alarum 3 nervulos in marginem anteriorem emittente, nervo tertio longitudinali ad apicem furcato, ut et pedibus simplicibus a reliquis hujus familiae generibus distinctae.)

1. W. borealis: supra fusca, subtus argenteo-cinereo-micans, antennis sublongiusculis, halteribus pedibusque nigris, alis fusco-hyalinis, nervis distinctis, nigris, et macula stigmatica rotunda atra, nervo tertio longitudinali ad apicem simpliciter furcato. ♂.

ZETT. It. Lappon. 1832. p. 207.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, nec nisi in ripa rivuli ad Grantraesk in Stoettingsfjellet d. 31. Jul. — 1. Aug. specimina hujus speciei vidi, supra aquas velocissime volitantia, etiam supra lapides musci tectos et ab aqua alternatim inundatos sedentia, captu difficillima. (Lappon. Suecica meridionalis.)

Mas et Fem. Circiter 3 lin. long. *Dolichopodi binotato* habitu et moribus subsimilis, sed minor, angustior et distincta. Caput perpendiculariter nutans, nudum, argenteo-micans, vertice setuloso, fusco. Antennae capite transverso paullo breviores, articulo primo elongato, cylindrico, secundo brevissimo, transverso, tertio breviter ovato, acuto, seta terminali, antenna parum longiori. Oculi subrotundati, hirsutuli, in viva nigro-brunnei. Thorax dorso setuloso fusco, subtus cum pleuris et metathorace nudus, argenteo-micans. Abdomen cinereum, vitta dorsali fusca. Partes genitales omnino ut in *Brachyst. Bohemanni* descriptae. Alae obscure hyalinae, nervis distinctis, nigris, area discoidalis elongata tres nervulos in marginem anteriorem emittit; nervus secundus longitudinalis simplex, at nervus tertius ad apicem furcatus ut in genere *Hilaram*. Inter costam et nervum secundum loco stigmatis macula rotunda atra, quae interstitium totum transversum implet. Halteres nigri l. fusci. Pedes elongati, tenues, subpubescentes, nigri.

2. W. appendiculata: cinerea, vertice thoracisque dorso fuscis, antennis brevibus, halteribus pedibusque nigris, alis sordide hyalinis, nervis fuscedine cinctis, nervi tertii longitudinalis furca appendicea. ♀.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae rariss., in insula Schier-voe 27. Jul. lecta. (Lappon.)

Fem. Magnitudo praecedentis, a qua antennis brevioribus, ore minus elongato, nervis alarum aliter directis et coloratis etc. vere diversa. Caput perpendiculariter nutans, hypostomate infra oculos oblongos paullo descendente, non vero tam longe, quam in priori; argenteo-micans, vertice fusco, setuloso. Antennae parvae, breves, articulis scilicet basalibus brevissimis quasi nitis, ultimo rotundato, seta antenna triplo fere longiori, curva. Thorax dorso obscuro, setuloso, vittis 2 fuscis; subtus cum metathorace cinereus. Abdomen fusco-cinereum, nudum. Alae albo-hyalinae, nervis praesertim ad costam umbra fusca cinctis. Nervus tertius longitudinalis ad apicem furcatus, ramo superiori furcae juxta basin nervulo inchoante retroflexo, appendiculato. Halteres nigri, basi fusci. Pedes ut in priori.

31. Empis. LINN.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 79. LINN. DE GEER. PANZ. LATR. FALL. MACQ.

Corpus majoris, mediae aut minoris magnitudinis, oblongum, saepe pilosum, parum nitidum. Antennae elongatae, capite longiores, 3-articulatae, articulo 1 cylindrico, 2 cyathiformi, 3 reliquis longiori, conico, compresso, apice stylo brevi, biarticulato. Haustellum capite longius, perpendiculare seu pectori inflexum, tenue. Oculi in viva aenescens. Area alarum discoidalis ovata tres nervulos in marginem anteriorem emittit. Nervus tertius ad apicem alae furcatus, furcae ramo superiori breviori recta in costam ducto. Pedes plerumque simplices. *Color* niger, raro testaceus. *Motu* non celer; sole autem irente tempestateque tranquilla choreas aëreas interdum instituunt mares, volatu velocissimo perpendiculari, instar *Ephemerarum*. *Habitatio* in floribus, quorum mel sugunt; sed rapina insectorum libenter quoque vicitant, tigrides Dipteriorum, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finnmarkiaeque. *Metamorphosis* non certe cognita. Larvae forte in terra degunt. *Differentia sexus* varia, perspicua; mares: oculis supra antennis coherentibus, abdomine cylindrico, ano obtuso saepe filatim appendiculato aut vesiculoso, pedibus quam in femina plerumque longioribus, etc.; femina: oculis distantibus, haustello quam in mare saepe longiori; abdomine oblongo, apice longe acuminato, femoribus posterioribus interdum pennatis etc. (Spec. Scand. 19, plerisque Fallenianis ab hoc genere remotis, ad *Hilaram*, *Rhamphomyzæ*, *Oedaleam* et *Cyrtomam* nostras relatis; antennarum articulo ultimo conico, stylo brevi, biarticulato terminato, haustello capite longiori, tenni, perpendiculari s. pectori applicato, alarum area discoidali 3 nervulos in marginem anteriorem emittente, nervo tertio longit. ad apicem furcato, ramo superiori furcae recto, ab affinis dignotae.)

Sect. 1. Pedes in utroque sexu nudi (non pennati).

a) Corpore nigricante.

1. E. borealis: pilosa nigra, thorace cinerascens, nigro-quadrivittata, alis brunneis dilatatis, halteribus pallidis, pedibus posterioribus testaceis, geniculis tarsisque nigris; haustello longitudine pectoris. ♂.

Mas: alis modice dilatatis; ano clavato, inflexo;

Fem.: alis valde dilatatis, apice obtuse rotundatis; ano acuminato; in copula.

LINN. Fn. Sv. 1895. FABR. Antl. 137. 1. FALL. Dipt. Sv. Empid. 16. 1. ♂. MEIG. Dipt. 3. 36. 37. MACQ. Dipt. Gall. Emp. 122. 9. ♂.

Hab. in floribus Salicum, fruticibus etc. per partem sylvaticam Lapponiarum omnium, a 15. Maj. usque ad 1. Aug. vulgaris, in copula saepe capta; deprehenditur quoque in inferalpinis maritimis Nordlandiae, et ad Giebstad, Schiervoe et Tromsøe haud raro visa, choreas in aëre circa vesperam serenam instituens, ad Garnæs Norvegiae a D. BOHEMAN inventa. (Lappon., Botnia, Nordlandia freq.; Suecia media rarissim., in Scania ad Stohy d. 17. Maj. 1829 semel etiam lecta a Clariss. D. Mag. JAC. AGARDH.)

Mas et Fem. Long. 3½ — 4 lin. Nigra, tota pilosa. Caput fuscum. Antennae capite paullo longiores. Oculi brunnei, unicolores. Haustellum longitudine pectoris, sed variat etiam paullo brevius; semper nigrum. Palpi clavati, pilosi, nigri. Thorax cinerascens, vittis 4 nigris. Abdomen subnitidum. Alae nigro-brunneae, basi pallidiores. Pedes nigri, femoribus tibiisque posterioribus flavis, genibus nigris. Femina femora antica basi etiam flava plerumque habet.

Var. h. ♀. Pedes nigri, femoribus posticis in medio, et intermedium basi tantum testaceis. In Lapponia meridionali frequenter occurrit.

2. E. livida: subpilosa, cinereo-fusca, nigro-trivittata, alis aut fuscis aut hyalinis, nervis longitudinalibus 4—5 abbreviatis; halteribus pedibusque flavis, tarsis nigris, haustello longitudine pectoris. ♂.

Mas: abdomine livido, alis fuseanis.

Fem.: abdomine fusco, alis vitreis; in copula.

LINN. Fn. Sv. 1897. FALL. Dipt. Sv. Emp. 18. 4. ♂. MEIG. Dipt. 3. 35. 36. ♂. MACQ. Dipt. Gall. Empid. 119. 4. ♂. Tab. 3. f. 4. ala. *Empis lineata* FABR. Antl. 141. 19. ♂.

Hab. in Lapponia, Museo DEUTSCHII, mihi in terris septentrionalibus non obvia. (Lappon.; Ostrogoth.-Scan. vulgarissima, ut nulla frequentior.)

Mas. et *Fem.* 4 lin. long. Subpubescens, cinerascens. Antennae nigrae. Haustellum vix pectoris longitudine. Thorax distincte trivittatus. Alarum ramulus furcalis superior subincurvatus. Nervi longitudinales 4 et 5 non usque in summum marginem anteriorem alae excurrunt. Halteres pallidi. Pedes subpilosi flavi, tibiaram apice tarsisque nigris.

3. *E. lucida*: subpilosa nitida, atra, halteribus albis, alis fusco-hyalinis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. pedibus nigris.

Var. b. ♂♀. pedibus piceis.

Hab. in Lapponiis omnibus passim; in floribus Salicis atque in paludosis et graminosis ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele, Umenaes et Tresunda Lapponiae Umenensis d. 20. Jun. — 24. Jul. sat copiose, etiam in copula; occurrit quoque frequenter in inferalpinis maritimis Nordlandiae, ex. gr. ad Björkvik, Giebostad, Lyngen, Schier-voe et Tromsøe, mense Julio. Proccedit usque in regionem alpinam, et ad Kantokeino Finmarkiae medio mens. Aug. ut et in Brattiksfjell Lapponiae Umenensis d. 8. Jul. ♀ capta. Individua mascula a D. Deutscher Lapponia Kemensi missa. (Lapponia - Jemtlandia.)

Mas. et *Fem.* Magnitudo praecedentis, tota atra, vitida, pilosissima. Haustellum jam longitudine vix duplo capitis, jam pectore longius et hoc in utroque sexu. Oculi in viva obscure brunnei, unicolores. Thorax supra certo situ albomicat, vittis 3 atris, sub- tins cinerascens. Anus maris appendice clavatus. Alae unice albo —, nunc fusco-hyalinae, lineae stigmaticae angusta nigra; basi pallidiores praesertim in ♀. Nervus furcalis superior brevis, sub- rectus. Nervi longitudinales omnes ad summum marginem alae usque extenduntur. Halteres albi. Pedes subcompressi, pilosi, tibiis spinulosi, metatarso postico in mare subincrassato.

4. *E. chioptera*: parum pubescens nigra, halteribus fuscis, alis aut albis aut infuscatis; pedibus feminae simplicibus, metatarsis maris incrassatis. ♂♀.

Mas.: alis lacteis, metatarso antico posticoque iucrassatis, abdomine griseo-pubescens.

Fem.: alis infuscatis, pedibus simplicibus, abdomine glabriusculo; in copula.

FALL. Dipt. Sv. Emp. 21. 11. ♂♀. MEIG. Dipt. 3. 27. 20. ♂♀. MACQ. Dipt. Emp. Gall. 125. 21. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvatica rarissime. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Parva, circiter $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ lin. longa. Nigra. Haustellum pectoris longitudine. Anus maris simplex. Ramulus superior nervi furcalis in utroque sexu rectus, verticalis. Halteres fuscis. Pedes saepe nigropicei, pilosi, in ♀ simplices, in ♂ metatarsis oblongis, antico valde, posticoque modice, iucrassatis.

Obs. Ad hanc Subdivisionem pertinent etiam: *Emp. tessellata* LINN. (*E. livida* FABR.), *E. rustica* FALL. nec non *E. grisea* FALL. (*E. picipes* MEIG.), in Suecia meridionali frequenter, in Lapponia nunquam, mihi obvia.

b) Corpore pallescente.

5. *E. stercorea*: glabriuscula, subnitida, flava, antennarum articulo ultimo, thoracis testacei linea media abdominisque vitta dorsali, nigris, tarsis nigro-pubescentibus. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1499. FABR. Antl. 141. 21. FALL. Dipt. Sv. Emp. 18. 5. ♂♀. MEIG. Dipt. 3. 36. 38.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae, ex. gr. in sylv. betulina ad Evenäs juxta Ofotenfjord, et ad Alteidet in floribus Achilleae, 14—30. Jul. capta, in Lapponiis Suecicis a me frustra quaesita. (Lappon.-Norveg. Scan. pass.)

Mas. et *Fem.* Long. 4—5 lin. Subnuda, testacea. Oculi in utroque sexu distaut. Antennae capite duplo longiores, nigrae, basi fuscae. Haustellum longitudine pectoris, apice nigrum. Palpi minutissimi. Caput cinereo-caesceus. Frons latiuscula. Vertex setulosus, macula nigra. Linea nigra thoracis abdominisque dorsum transit. Anus maris varis appendiculatus, vagina feminae elongata. Alae hyalinae, nervis validis maculaque stigmatica obsoleta, fuscis. Ramulus superior nervi furcalis valde curvus. Halteres pallidi. Pedes flavi, pubescentes, pubescencia tarsorum praesertim distincte nigra.

Obs. Huic Subdivisioni inseritur *Emp. punctata* FALL., in Suecia frequenter, in Lapponia a me non, visa.

Sect. 2. Pedes in femina ad partem pennati.

6. *E. pennipes*: parum pilosa, nitida, atra, halteribus flavis, alis infuscatis; pedibus piceis, maris longe pilosis, feminae tibiis pilosis, femoribus tibiisque posterioribus pennatis. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1896. FABR. Antl. 138. 6. ♀. PANZ. Fn. 74. f. 18. ♀. MEIG. Dipt. 3. 21. 8. ♂♀. *E. ciliata* FALL.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Dipt. Sv. 20. 8. ♂♀. var. a et b. MACQ. Dipt. Gall. Emp. 123. 11. ♂♀.

Hab. in Lapponia Suecica rarissime; in alpe Dowrefjell Lappon.-Norvegicae etiam a D. BOHEMAN mense Jul. capta. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Long. 2 lin. Nigra, subnitida. Antennae capite vix longiores. Haustellum pectore semper paulo longius, interdum longitudine corporis. Thorax nigricans, plenis schistaceis. Abdomen subopacum, ano maris non clavato, sed filo elongato sursum flexo instructo. Alae fusco-hyalinae, in ♀ fusciores, linea stigmatica elongata nigricante; nervus furcalis superior rectus. Halteres flavi. Pedes ut in diagnosi.

7. *E. pennaria*: parum pubescens, fusco-nigra, halteribus albidis, alis aut albidis aut infuscatis; pedibus rufis-testaceis, in mare pilosis, posterioribus in femina pennatis. ♂♀.

Mas.: pilosus, alis albidis, pedibus posticis tibiis et metatarso subincrassatis.

Fem.: glabriuscula, alis fuseis, femoribus posterioribus tibiisque posticis pennatis.

FALL. Dipt. Sv. Emp. 20. 9. ♂♀. (exclus. Syn. FABR. et PANZ.) MEIG. Dipt. 3. 23. 13. ♂♀. MACQ. Dipt. Gall. Emp. 123. 14. ♂♀.

Hab. in Lapponia Suecica rarissime; in inferalpinis maritimis Nordlandiae ad Evenäs et Giebostad 17—22. Jul. paulo frequentius. (Lappon.-Scania freq.)

Mas. et *Fem.* Parva, vix $1\frac{1}{2}$ lin. long. Fusco-nigra. Haustellum pectoris longitudine. Alarum nervi tenues. Ramulus superior nervi furcati brevis, rectus. Halteres albi. Anus maris filatus. — Specimina feminea Nordlandica variant alis fuscioribus et pedibus obscurioribus, piceis, interdum subnigricantibus, vix tamen specie distincta, nam in ceteris similia. Individua, quae in Suecia inferiori colliguntur, saepe pedes nigros habent.

Var. *Mas.*: monstrosus, nervo tertio longitudinali in una ala simplici, in altera furcato; quod etiam in ala feminae observavit Cel. MACQUART.

Obs. Sub hac Sectione militant etiam species Scandinavicae: *Emp. hyalipennis* FALL. et *E. morosa* MEIG.; sed *Emp. pennipes* FALL. (seu *E. ciliata* FABR. et MEIG. vix unquam in Scandinavia reperta est, per errorem ut Sueciae incolae a Clar. viro allata.

32. Rhamphomyza. HFFGG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 80. LATR. MACQ. *Empis* FABR. LATR. PANZ. FALL.

Corpus majoris, mediae aut minoris magnitudinis, oblongum, pilosum, opacum. Antennae capite longiores, ut in *Empide* constructae. Haustellum quoque ut in *Empide*, at interdum capite brevius. Oculi in viva rufo-ferruginei. Area alarum obovata aut oblonga nervulos tres in margine interiori emittit integros. Nervi longitudinales omnes simplices. Pedes saepissime simplices, rarius in femina pennati, aut in mare metatarso incrassato. Color niger, raro flavus. Volatus minus alacer; interdum autem choreas in aëre institunt masculi. Habitatio in foliis plantarum, etiam in floribus umbellatarum, Geranii, Epilobii etc., per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam maritimam Nordlandiae Finmarkiaeque. Victus e rapina, nec non e melle florum. Metamorphosis ignota. Larvae quarundam forte aquaticae. Differentia sexus ut in *Empide*. (Spec. Scand. 60 et ultra, ab *Empidis* genere vix nisi nervo tertio longitudinali simplici, nec furcato, differentes.)

° Corpore nigricante.

1. *R. nigripes*: pilosa (♂), aut nudiuscula (♀), cinerea, thorace nigro-4-vittato, halteribus albis, pedibus simplicibus nigris; alis hyalinis, area discoidali irregulari. ♂♀.

Mas.: pilosus. Oculi supra antenas iuterstitio angusto disjuncti. Vittae thoracis laterales latae, abbreviatae, distinctae. Alarum area discoidalis in medio alae, obovata, costa ciliari.

Fem.: nuda. Oculi iuterstitio latiori disjuncti. Vittae thoracis laterales obsoletae. Alarum area discoidalis magna, fere ad marginem anteriorem alae descendens, nervis infra aream tribus brevibus, costa mutica; in copula.

MEIG. Dipt. 3. 48. 13. ♂♀. *Empis nigripes* FABR. Antl. 141.

17. ♂. *Empis crassirostris* FALL. Dipt. Sv. Empid. 31. 37. ♀. Hab. in Nordlandia rarissime; in alpe Dowrefjell Norvegicae ♀ a D. BOHEMAN capta rar. (Lappon.; Scania ad Lund in copula sat freq. mens. Majo, Junio.)

Mas. et *Fem.* Inter majores, circiter 3—4 lin. long. Tota opaca cinerea, thorace vittato. Antennarum articulus ultimus niger. Hau-

stellum capite fere dimidio longius, proboscide crassa, nigra. Alae albo-hyalinae, nervis distinctioribus, fuscis, radice pallidae, stigmatibus nigro. Halteres albi. Pedes validi, simplices, ulgri, in ♂ pilosi, in ♀ nudi, coxis in utroque sexu cinereis.

2. R. spissirostris: pilosa (♂), aut nudiuscula (♀), cinerascens, thorace obscure bivittato, halteribus albidis, alis albo-hyalinis, area ant. discoidali aut in marginem anteriorem alae descendente; metatarso maris antico incrassato, oblongo. ♀♀.

Mas: pilosus, thoracis lineis fuscis obsoletioribus, oculis supra antennis interstitio angusto disjunctis, alarum area discoidali in medio alae, metatarso antico ierassato, oblongo; ano appendiculato et filato.

Fem.: subnuda s. brevissime pubescens, thoracis lineis fuscis distinctioribus, oculis sat late distantibus, alarum area discoidali ita ad marginem alae anteriorem descendente, ut angulus areae inferior marginem fere attingat, nervulo scilicet emittente vix nullo vel brevissimo; pedibus nullis simplicibus; ano simplici; in copula.

MEIG. Dipt. 3. 57. 31. ♀. *Emp. spissirostris* FALL. Dipt. Sv. Emp. 31. 38. 2. ♀. *Emp. nodipes* FALL. Dipt. Sv. Emp. 25. 22. ♂. *Rhamphomyza nodipes* MEIG. Dipt. 3. 50. 16. ♂.

Hab. in Lapponia rarius; ad Björkvik Nordlandiae d. 17. Jul. uterque sexus a me captus; etiam in Dowe a D. BOHEMAN mas lectus. (Lappon. Norvegica; Gottlandia rar.; Scania freq.)

Mas et Fem. Longit. 2—2½ lin. Cinerea. Antennae capite paullo longiores, nigrae. Haustellum capite dimidio longius, crassum, nigrum. Alae hyalinae, albidae, nervis basi pallidis, linea stigmatica fusca, costa mutica, non ciliata, maculis 2 ad marginem anteriorem fuscis, vix nisi certo luminis situ conspicuis. Nervus superior ex area excurrente curvatus. Pedes nigricantes, in femina interdum picei.

3. R. anomalina: subpubescens, opaca, cinerea, abdomine supra argenteo-micante, alis hyalinis, stigmatibus nigro, area discoidali magna margini interiori retracta, pedibus fusco-piceis; haustello longitudine capitis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Almsele d. 24. Jul. 1832 specimen unicum invenire mihi contigit. (Lappon. Suecica meridionalis.)

Fem. Affinis et similis *Em. crassirostri* FALL. (quae est ♀ *Rhamphom. nigripedis* nob. No. 1), sed fere dimidio minor, vix 2 lin. longa, thorace subimmaculato, abdominis dorso magis argenteo-micante, et area alarum discoidali aliter formata, eerte diversa. Haustellum capite vix longius, crassum, nigrum. Abdomen oblongo-ovatum, subdepressum, dorso albo-niveus, ani apice acuto nigro, stylo terminato. Alae albo-hyalinae, nervis basi obsoletis, extus distinctis, stigmatibus nigro; area discoidalis magna ad marginem anteriorem alae tribus angulis descendit, nervulis tribus ordinatis emissis brevissimis, nec ut in *Rhamph. nigripede* ad partem perspicuis. Pedes validi, nudiusculi, simplices, nigro-picei.

Obs. Mas haecenus ignotus, alarum aream discoidalem siue dubio aliter locatam habet.

4. R. villosa: distincte pilosa, nigricans, subnitida, thorace vix nigro-vittato, alis albo-hyalinis, halteribus nigris, pedibus simplicibus, spinulosis; abdomine maris subcylindrico; ano maris non clavato. ♂.

Hab. in alpe insigni Doreffell Norvegiae, mens. Jul. a D. BOHEMAN inventa, rarissime, nec nisi descriptum specimen vidi. (Lappon. Norvegica.)

Mas. 3½ lin. long. *Rhamph. nigripedi* iterum affinis et similis, sed corpore magis piloso magisque nigro, nitido, halteribus nigris etc., mox distincta. Haustellum capite fere duplo longius. Palpi longe pilosi. Thorax fusco-nigricans, vittis 2 obsoletis, nigris. Pleurae aureo-micantes. Anus lamellis 2 brevibus, nigris. Alae albedo-hyalinae, stigmatibus fusco. Halteres nigri. Pedes simplices, pilosi, tibiis omnibus extus, femoribusque posticis subtus spinulosis.

5. R. albo-segmentata: subpilosa, parum nitida, cinereo-nigricans; thorace subvittato, halteribus fuscis, segmentis margine albis, ano simplici, alishyalinis, pedibus nigris, simplicibus, spinulosis; haustello capite fere duplo longiore. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rariss., in monte subalpino Stoettingsfjellet inter Lycksele et Åsele unicum specimen a Clar. D. DAHLBOM d. 1. Aug. 1832 inventum. (Lappon.)

Mas. Affinis *Rh. villosae*, paullo minor, circiter 3 lin. longa, magis obscure cinerea, minus villosa. Cinereo-nigra. Caput rotundatum. Antennae elongatae, porrectae, nigrae. Oculi supra antennis arete cohaerentes. Haustellum capite fere duplo longius, crassum, atrum. Thorax pilosus, obsolete late nigro-trivittatus. Abdomen cylindricum, cinereum, opacum, segmentorum margine albo; supra hunc marginem album in singulo segmento series pilorum transversa cernitur. Anus simplex. Halteres nigricantes, scapo pallido. Pedes simplices, nitidi, nigri, distincte spinulosi.

6. R. plumipes: pilosa (♂), aut nudiuscula (♀), nigro-cinerascens, thorace fusco-trivittato, vitta media tenuiori, hal-

teribus albis, alis albo-hyalinis; pedibus in mare simplicibus, femoribus intermediis pedibusque posticis in femina pennatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 47. 11. *Empis plumipes* FALL. Dipt. Sv. Emp. 25. 23. ♂♀. var. α.

Hab. in Lapponia passim rarius; ad Wittangi et lacum insignem Torneotraesk ad radicem jugi alpium Lapponiae Tornensis, et ad Lycksele Lapponiae Umensis, d. 14. Jun. — 10. Jul. utrumque sexum legi; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae et ad Evenås in foliis Betulae die 18. Jul. 1821 capta. (Lappon.-Scania freq.)

Mas et Fem. Long. 2—2½ lin. Cinerascens. Antennae nigrae. Oculi rufi, maris supra antennis arete cohaerentes. Haustellum capite paullo longius, crassum, nigrum. Anus in ♂ incrassatus, appendiculatus, at vix filatus. Halteres albi. Alae in ♂ albidiores, quam in ♀, in utroque sexu nervulo superiori ex area discoidali excurrente, recto, nec curvato. Pedes nigricantes, interdum picei l. fusco-testacei.

7. R. rufipes: subpilosa, opaca, cinerea, thorace immaculato, alis albidis, pedibus rufescentibus, metatarso postico (♂) incrassato; haustello longitudine capitis. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Juckasjervi d. 29. Jun. unicum individuum inveni. (Lappon. Suecica.)

Mas. Magnitudo *Rh. plumipedis*. Subpilosa, cinerea. Oculi supra antennis cohaerentes. Haustellum capite vix longius, crassiusculum. Abdomen subdepressum, pilosum, ano incrassato, biante, filum longum, reflexum emittente. Alae albae, nervis pallidis, stigmatibus obsoletis. Area discoidalis obovata. Pedes rufo-testacei s. lividi, pilosi, posteriorum tibiis extrorsum spinulosis et metatarsis modice incrassato, oblongo. Coxae omnes cinerae.

8. R. geniculata: subpilosa, opaca, cinerea, thorace subimmaculato, halteribus albis, alis hyalinis; pedibus nigris, geniculis albidis, in mare simplicibus, in femina femoribus intermediis pedibusque posticis pennatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 6. Append. 340. 40. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime, in Salice ad Lycksele Lapponiae Umensis mens. Junio utrumque sexum legi; in Norvegia inter Dowe et Lerdalsoeren a D. BOHEMAN quoque capta. (Lapponia —?)

Mas et Fem. Priori paullo minor, circiter 1½ lin. longa. Toti cinerea, subimmaculata. Antennae, et haustellum capite in ♀ vix, in ♂ paullo, longius nigra. Oculi rufi, in ♂ supra antennis cohaerentes. Thorax in ♂ obsolete trivittatus, vitta media tenuissima, vix nisi in serie pilorum conspicua. Abdomen subdepressum, ano feminae acuto. Alae in ♀ hyalinae, in ♂ magis albidae, stigmatibus in utroque sexu obsoletis. Area discoidalis oblongo-obovata. Halteres albi. Pedes ut in diagnosi.

Not. Est abdomen, quod in nostris specimenibus cinereum sit, a Cl. MEIGEN l. e. „nigrum“ (in diagnosi, at in descriptione „grauschwarz“ dicitur) describat, tamen de identitate specierum non dubito, nam ceterae notae optime quadrant. Genna alba speciem praecipue distinguunt. *Mas Rh. plumipedi* sat similis.

9. R. fascipennis: pubescens, cinerea, thorace obsolete fusco-trivittato, halteribus albis, alis albidis, fascia basali fusca, pedibus nigris; femoribus posticis in femina pennatis. ♀.

Hab. in Lapponia Norvegica littorali rarissime, in Betula ad Evenås prope Ofotenfjord Nordlandiae d. 17. Jul. 1821 unicum specimen inveni. (Lapponia.)

Fem. Parva, vix ultra 1 lin. longa. Gibbs, pubescens, cinerea. Antennae, et haustellum capite paullo longius, crassiusculum, nigra, Abdomen albedo-cinereum, nudum. Alae albae, fascia non longe a basi, transversa, fusca, obsoleta. Pedes nigro-picei, pubescentes, femoribus tibiisque posticis pennatis.

10. R. obscura: subpubescens, nigricans, subimmaculata, halteribus albidis, alis subinfuscatis; pedibus piceis, pilosis, femoribus posterioribus in femina pennatis. ♂♀.

Empis plumipes FALL. Dipt. Sv. Emp. 26. 23. var. β. ♀. Hab. in Lapponia rarius; in fol. Betulae ad Evenås et Tromsø Nordlandiae d. 17—24. Jul. a me in copula capta; e Lapponia Tornensi a Dom. Doct. et Assessore DEUTSCH femina quoque communicata. (Lappon.-Scan. uterque sexus rar.)

Mas et Fem. Praecedente paullo major, circiter 1½ lin. longa. Fusco-nigra. Haustellum capite paullo longius, crassiusculum. Alae fuscescentes, basi pallidiores, stigmatibus fusco. Halteres albi. Pedes subpilosi in ♂ simplices, femoribus posterioribus in ♀ pennatis. Anus in ♂ filo appendiculatus.

11. R. spinipes: pilosa, cinereo-nigricans, thorace trivittato, alis longis, brunnescentibus, halteribus pallidis; pedibus nigris, femoribus posticis maris subtus spina armatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 49. 15. ♂♀. *Empis spinipes* FALL. Dipt. Sv. Emp. 26. 24. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim, tempore auctumnali; ad Ken-
gis, Muonioniska et Karesuando Lapponiae Tornensis, nec
non ad Lycksele Lapp. Umensis d. 1. Aug. — 1. Sept. haud
raro in copula capta. Ascendit quoque in alpes, et in sum-
mo alpium Tornensium jugo d. 12. Jul. ♀ in nive ambulans
repta; descendit iterum in inferalpinas maritimas Nordlan-
diae Finmarkiaeque, et usque ad Bossekop in vicinitate Ca-
pitis septentrionalis, rarius a me visa; in Lerdals-oeren ad
Dowre mense Jul. a D. BOHEMAN inventa; et denique e
Lapponia Kemensi unicum par copulatum a D. DEUTSCH
missum (Lappon.-Scania pass.)

Mas et Fem. Inter majores generis, 4 lin. longa. Pilosa, ni-
gricans. Antennae capite paullo longiores, articulo ultimo ovato,
longissime acuminato. Haustellum capite fere dimidio longius, eras-
sissimum. Oculi maris conniventes; feminae rufo-ferruginei in
dimidiate inferiori macula aeneo-nigricanti, distantes. Alae magnae
longae, brunneae. Halteres sordide albidii. Anus in ♂ ap-
pendicibus difformibus atque squamosis ut et filo unico instructus.
Pedes nigri, femoribus posticis in mare subtus versus basin spina
e fasciculo pilorum 3—6 formata, armatis. — Larva in terra a
D. BOCHÉ inventa.

12. R. sulcata: pilosa, nigra, thorace cinerascete, nigro-
trivittato, halteribus flavis, alis infuscatis, pedibus lateribus
canaliculatis; femoribus posticis subtus spinulosis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 46. 9. ♂♀. *Empis sulcata* FALL. Dipt. Sv.
Emp. 26. 25. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; inter Novacollarum
sedes Tresunda et Naestansjö nec non ad Stensele Lapponiae
Umensis, d. 3—13. Jul. 1832; deprehenditur quoque in in-
feralpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae, et ad Björk-
vik, Giebostad, Raschstind ac Gamstind, d. 12—30. Jul.
1821 in copula frequenter lecta; in alpe Dowre a Dom. BO-
HEMAN mens. Jul. in copula etiam visa. (Lappon.-Scania
pass.)

Mas et Fem. Praecedente plerumque paullo minor, sed variat
etiam ejus magnitudine. Similis priori, sed differt: alis minus
brunneis, basi pallidioribus, halteribus flavis, pedibus cana-
liculatis, in mare femoribus subtus non spina elongata distinctiori
sed spinulis pluribus in duas series dispositis armatis, at in femina
serie unica locatis; atque metatarso postico maris crassiori, ut et
denique ano simpliciter inerassato, squamis et filo nullis.

13. R. morio: distincte pilosa, nigra, immaculata, halte-
ribus fuscis, alis parum infuscatis; femoribus subtus una se-
rie spinulosis. ♂♀.

Hab. in Finmarkia occidentali rarissime; in sylva betulina
ad Alteidet prope mare glaciale unicum par d. 1. Aug. 1821
in copula inveni. (Lappon. Norvegica.)

Mas et Fem. Magnitudo *Rhamph. sulcatae*, eique similis, sed
magis pilosa, halteribus fuscis, alis parum infuscatis, basi concolo-
ribus, thorace nigro, non vittato, ut et metatarso postico maris vix
inerassato, distincta; in ceteris similis.

14. R. alpina: pilosa, cinereo-nigricans, thorace nigro-
trivittato, halteribus nigris, alis fuscis, basi determinate
flavis; femoribus subtus muticis. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; individua tantum
2, unum masculinum et alterum femininum in alpe Brattik-
sfjellet Lapponiae Umensis die 8. Jul. invenire mihi contigit.
(Lapponia Suecica.)

Mas et Fem. Magnitudo fere et similitudo *Rhamph. sulcatae*
(No. 12), sed halteribus nigris et pedibus muticis mox dignota.
♂ distincte pilosus, ♀ pubescens. Caput ut in *Rhamph. spini-
pede* (No. 11), sed haustellum in ♀ longitudine fere pefforis.
Anus maris appendiculatus et filatus, non vero squama instructus;
feminae simplex acutus. Alae fuscae, stigmatate nigricante; basi
determinate flavo-bivittatae, vitta scilicet altera costali, altera mar-
ginali, relicta area intermedia triangulariter cordata alisque concolo-
re. Pedes simplices, pilosi, tibiis spinulosis, praesertim in ♂,
femoribus vero in utroque sexu spinis nullis armatis.

15. R. caudata: pubescens, atra subnitida, halteribus fus-
cis, alis hyalinis, pedibus piceis; ano in mare cauda longa
perpendiculariter erecta. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, 2 tantum individua
vidi, unum ad pagum Kardis d. 5. Jun., et alterum in flo-
ribus Salicis ad Juckasjervi die 3. Jul. 1821, a me capta.
(Lapponia Suecica septentrionalis.)

Mas. Parva, 1½ lin. longa, cauda singulariter formata ab omni-
bus conspicue facile dignota. Nigra, subpilosa, subnitida. Cap-
ut ut in *Rhamph. plumipede* (No. 6.) constructum. Thorax
gibbus. Abdomen subincurvum. Cauda analis magna, basi defle-
xa, mox perpendiculariter erecta, constans lamellis quatuor com-
pressis, quarum 2 brevioribus vaguantibus uigris, apice coruatis,
et 2 interioribus longioribus, piceis, ciliatis. Alae sordide albo-

hyalinae, stigmatate fusco. Halteres fuscii. Pedes pilosi, picei, sim-
plices, femoribus posticis validis.

16. R. arctica: pilosa, nigro-cinerea, opaca, thorace pa-
rum fusco-vittato, halteribus alisque albidis, his basi palli-
dioribus, area discoidali oblongo-obovata, pedibus nigris, ni-
tidis, simplicibus. ♂♀.

Hab. in inferalpinis Finmarkiae occidentalis; in floribus
Solidaginis virgaureae ad Bossekop haud longe a capite sep-
tentrionali d. 8. Aug. 1821 utrumque sexum sat copiose vidi.
E. Lapp. Tornensi mas etiam a D. DEUTSCH missus.
(Lappon.)

Mas et Fem. Long. 2—2½ lin., *Empidi laevipedi* FALL. valde
affinis et similis, et parum ab illa differt, nisi alis albidioribus,
area discoidali longiori, nec ut in *E. laevipede* breviter ovata, et
loco natali. Cimbrascens. Antennae capite transverso paullo lon-
giores, articulo ultimo nigro. Haustellum capite dimidio longius,
modice crassum. Oculi brunnei, maris in fronte connexi. Thorax
griseus, parum fusco-vittatus. Abdomen cinereum, ano maris pa-
rum crasso, appendicibus simplicioribus, squamis et filo ordinario
nullis; at genitale subulatum, testaceum, inflexum. Alae albo-hya-
linae, nervis albis, praesertim ad basin. Stigma fuscum. Halteres
albidii. Pedes nigri, nitidi, simplices, tibiis praesertim in mare
spinulosis.

17. R. nitida: pubescens, nitida, nigra, alis halteribusque
albis, area discoidali breviter ovata, pedum posticorum tibiis
versus apicem dilatatis compressis, et maris metatarso ob-
longo. ♂♀.

Mas: Alae enim nervis sordide albidae, praesertim ad basin, et
metatarsus posticus inerassatus, oblongus.

Fem.: alae inscenscentes, praesertim in medio late, tibiae et me-
tatarsi postica simplicia.

Hab. in Lapponia Suecica rarius; in Lapponia Tornensi
ad lacum Tornetraesk et in floribus Salicis ad Juckasjervi,
d. 29. Jun. — 10. Jul. 1821 inveni; in alpe Brattiksfjellet
Lapponiae Umensis d. 3. Jul. 1832 ♀ etiam visa; deprehen-
ditur quoque in inferalpinis Nordlandiae, et ad Björkvik
prope Ofotenfjord d. 14. Jul. capta; e Lapponia Norvegica
a D. BOHEMAN ♀ missa. (Lapponia - Dalekarlia.)

Mas et Fem. Priori fere duplo minor, circiter 1½ lin. longa.
Tota nigra, nitida, plenis parum cinereo-nigricantibus. Vittae tho-
racis 2 atrae parum perspicuae. Oculi in ♂ connexi. Haustellum
in utroque sexu capite paullo longius, basi crassum. Thorax gi-
bbus. Abdomen maris angustum, subcylindricum, ano simpliciter
clavato, toto nigro; feminae oblongo-ovatum, acutum. Alae albi-
dae, stigmatate tenui, nigricante; area discoidalis breviter ovata sat
longe a margine alae distat. Halteres albi. Pedes ut in diagnosi,
femoribus subtus, et tibiis extus, parce spinulosis.

Var. ♀. pedibus piceis, posticis subcompressis; cum var. a., ad
Björkvik Nordlandiae 14. Jul.

18. R. vesiculosa: subpilosa, opaca, cinereo-nigricans,
thorace nigro-bivittato, halteribus fuscis, alis aut hyalinis
aut dilatatis, brunneis; in mare tibiis posticis albis et vesica
anali sordide alba. ♂♀.

Mas: alae albo-hyalinae, simplices; oculi supra antennae conniven-
tes, tibiae tarsique postica albidia; cauda longe erecta, reflexa,
vesica sordide albidia, clavata.

Fem.: alae dilatatae, totae brunneae; oculi distantes; pedes nigri
vel picei, femoribus intermediis ciliatis, posticis utriusque pennatis;
anus acutus, stylo bifido; in copula.

Empis vesiculosa FALL. Dipt. Sv. Emp. 27. 27. ♂♀. *Rhamph.*
Falleni MEIG. Dipt. 3. 50. 17.

Hab. in floribus Salicis ad Juckasjervi Lapponiae Tornen-
sis, 29. Jun. — 3. Jul. pass. visa; at in inferalpinis Nord-
landiae ad Björkvik et Giebostad 14—22. Jul. paullo frequen-
tius obvia. (Lapp.-Scan. rar.)

Mas et Fem. Circiter 2 lin. longa, robusta. Nigro-cinerea, pi-
losa. Antennae nigrae. Haustellum capite paullo longius, eras-
sissimum. Thoracis vittae dorsales tres obscurae, sed intermedia
harum tenuis, vix perspicua. Alae ut in diagnosi, stigmatate fusco.
Area discoidalis obovata. Halteres nigricantes. Pedes ut in dia-
gnosi.

Obs. Hanc speciem, a FALL. sub nomine *Empis vesiculosa*
primum descriptam, Cl. MEIGEN, cum licet non viderit, *Rhamph.*
Falleni vocavit, quoniam, ut ipse asserit, nomen triviale *vesiculosa*
in alio genere (*Brachystoma*) jam adhibitum. Haec autem ratio
mutationis nominis non sufficiens mihi videtur, praesertim cum no-
men illud specificum FALLENI etiam in alio Dipterorum genere
(*Callomyza*) usitatum, quare denominationem antiquiorem et cha-
racteristicam pro lege sancita et solito more restitui.

19. R. reflexa: subpilosa, opaca, cinereo-nigricans, thorace
nigro-trivittato, halteribus albis; alis aut hyalinis aut dilatatis
brunneis; pedibus simplicibus piceis; abdomine depresso, ni-
gro, nitido; cauda in mare lamellata, reflexa. ♂♀.

Mas. Oculi supra antennis interstitio angusto, cinereo disjuncti; alae elongatae, albo-hyalinae, abdomen subdepressum, cauda lamellis duabus erectis comitibus, nigris reflexa; genitale e segmento ultimo ventrali exiens etiam sursum flexum, testaceum.

Fem. Oculi interstitio latiori distant; alae elongatae, paulo dilatatae, totae brunneae; abdomen ovatum, acuminatum, stylo apicali bifido; in copula.

Hab. in summo alpium Tornensium jugo d. 12. Jul. 1821 in copula a me capta; femina rarissima, mares frequentiores occurrunt. (Laponiae alpes nivales.)

Mas. et Fem. Praecedente fere duplo major, circiter 3 lin. longa, eique affinis, sed halteribus albis, cauda anali maris nigra, lamellata etc. mox dignota. Caput ut in priori, at oculi in ♂ etiam paullo distantes. Thorax distincte nigro-trilineatus. Alae ut in diagnosi, stigmatate tenui, fusco; area discoidalis obovata. Pedes simplices, nigro-piceis, pubescentes, tibiis praesertim posticis extus spinulosi.

Obs. Ab amico WESTERMANN Hafniensi, specimen *Rhamphomyzae* femineum accepi, in Groenlandia captum, nuper descriptae simillimum, sed alis paullo latioribus et distincte nigrioribus discrepans, unde ut distinctam speciem consideravi et *Rhamphomyza nigrum* vocavi.

20. R. alata: subpilosa, opaca, cinerea, thorace nigro-subtrivittato, halteribus fuscis; in femina alis distincte dilatatis, totis brunneis et pedibus nigris, femoribus intermediis utrinque ciliatis, posticis subpennatis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi passim, in floribus Salicis ad Juckasjervi 21 - 29. Jun. inventa; in Gamstind Nordlandiae 30. Jul. etiam visa. (Lappon.-Westrogoth. BOHEM.)

Fem. *Rhamph. vesiculosae* valde affinis et similis sed duplo fere major et alis paullo magis dilatatis diversa. Caput ut in *R. vesiculosa*. Thorax dorso nigro-trivittato, vitta media tenuiori. Abdomen griseum, opacum, stylo anali bifido. Halteres fusci aut nigricantes, scapo pallidiori. Alae amplae, totae brunneae, basi vix pallidiores, stigmatate distincte obscuriori, elongato. Area discoidalis obovata. Pedes nigri, tibiis plerumque piceis, nigro-pubescentibus, femoribus posterioribus ut in diagnosi vestitis.

Var. b. ♀, femoribus posticis fere ciliatis, non distincte pennatis, haustello capite duplo longiori. Similis *Rh. anthracinae* (No. 23), alis brunnescentibus (nec nigris) diversa, ergo vix ejusdem varietas. Inter Naes et Tynaes Norvegiae d. 5. Jun. 1832 a D. BOHEMAN inventa.

21. R. plumifera: parum pilosa, nitida, atra, halteribus concoloribus, alis latis, brunneis, pedibus nigris; femoribus intermediis pedibusque posticis in femina pennatis. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in alpe Brattiksfjellet, ut et inter novaeccularum sedes Tresunda ac Naestansjö 8-13. Jul. 1832 capta. (Lappon. Suecica.)

Fem. Parva, parum ultra 1 lin. longa, alis amplis, nigricantibus distincta. Tota atra, nitida, glabra. Caput parvum. Haustellum longitudine capitis, proboscide breviori, crassa. Antennae elongatae. Anus acutus, stylo bifido. Alae latae, communiter inspectae triangulum formant; totae nigro-brunneae, stigmatate adhuc obscuriori. Area discoidalis breviter obovata. Halteres nigri, basi fusci. Pedes piceo-nigri, antici pubescentes, femoribus intermediis ciliatis, femoribus tibiisque posticis pennatis, metatarso ejusdem paris oblongo, incrassato, pubescente.

22. R. fuscipennis: subpilosa, opaca, cinereo-nigricans, thorace nigro-trivittato, halteribus albis; feminae alis fuscis, costa obscuriori, abdomine pedibusque nigris, subnitidis, his simplicibus, tibiis spinulosis. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali Umensi rarissime; in silva Stensele d. 4. Jul. specimen descriptum inveni. (Lappon. Suecica.)

Fem. Simillima *Rh. reflexae* (No. 19), sed duplo minor, *Rh. vesiculosae* aequalis, alis fuscis sive nigricantibus, nec brunneis, mox ab illa dignota. Caput ut in *Rh. reflexa* omnino. Thorax nigricans, vittis 3 aequalibus nigris. Abdomen nigrum, subnitidum, minus tamen lucidum, quam in *Rh. reflexa*. Alae subdilatatae, nigricantes, basi et margine interiori magis fusco-hyalinae, stigmatate nigro. Halteres albi. Pedes simplices, nigri, posteriores imprimis pubescentes et spinulosi.

23. R. anthracina: subpilosa, opaca, cinereo-nigricans, thorace subtrivittato, halteribus, alis feminae totis, pedibusque nigris, femoribus intermediis pedibusque posticis utrinque ciliatis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in littore ad lacum insignem Stor-Uman d. 5. Jul. 1832 specimen unicum descriptum detegere mihi contigit, a Dom. BOHEMAN specimen alterum, in Lapponia Norvegica captum, mecum communicatum. (Lapponia.)

Fem. Magnitudo et summa *Rh. alatae* (No. 20) similitudo, nec ab ea differt, nisi colore alarum nigricante (nec brunneo), ut et

pedibus posticis ciliatis, minime vero pennatis. Haustellum capite duplo longius. Reliqua ut in *R. atrata*.

24. R. aethiops: hirsuta, subnitida, atra, halteribus concoloribus, alis fusco-hyalinis; haustello capite dimidio longiori; pedibus in mare simplicibus, posticis in femina pennatis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime. (Lapponia; Suecia inferior, D. B. FRIES, a quo specimen unicum 1835 accepi, forte circa Holmiam captum. In alpinis Dalekarlicis, ♂, BOHEMAN.)

Fem. Circiter 2 lin. long., robusta, tota atra, immaculata. Caput parvum. Haustellum capite ad minimum dimidio longius, crassum, basi angustius. Thorax nigro-hirsutus, parum nitidus. Abdomen ovatum, nitidum. Alae fusco-hyalinae, stigmatate obsolete, area discoidali obovata. Halteres nigri. Pedes nigri, nitidi, parum pubescentes, femoribus tibiisque posticis pennatis. — *Mas* similis, pedibus pilosis simplicibus, ano appendice atro.

Var. b. ♀. Paullo minor, pedibus piceis femoribus posticis tantum pennatis, in ceteris var. a similis. In Norvegia a D. BOHEMAN 1832 capta.

25. R. lividiventris: parum pilosa, opaca, cinerea, alis hyalinis, halteribus albis, antennarum basi, haustello capite paullo longiori abdomineque, lividis, pedibus albido-flavis, tarsis obscurioribus. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius; in Lapponia Umensi ad pagum Badstutresk d. 29. Jun. unicum marem, et ad pagum Stensele d. 3. Jul. unicum feminam, inveni; in Nordlandia ad Björkvik d. 14. Jul. 1821 individuum femineum etiam legi. (Lapponia.)

Mas et Fem. Longit. circiter 1½—2 lin. Valde affinis et similis *Rhamphom. (Empis) pallidiventris* FALL., a qua tamen differt imprimis rostro breviori, antennarum basi testacea et thoracis macula humerali rufa nulla. Cinerea. Haustellum capite paullo longius, crassum, testaceum. Oculi in ♂ supra antennis connexi. Thorax dorso immaculato, pleuris interdum testaceis. Abdomen obscure lividum, in mare pilosum, at ano simpliciter lamellato. Alae albo-hyalinae, nervis pallidis, stigmatate vix ullo. Area discoidalis obovata. Halteres albi. Pedes simplices, flavo-albidi, parum pubescentes, tarsis obscurioribus.

26. R. culicina: parum pilosa, opaca, nigricans, aut cinerea, halteribus, ventre pedibusque flavis, tarsis nigris, alis aut fuscis aut hyalinis; haustello capite paullo longiori. ♂♀.

Mas.: oculis supra antennis cohaerentibus, thoracis abdominisque dorso nigris, ano obtuso, non clavato, alis fuscis.

Fem.: oculis paullo distantibus, thorace cinereo, dorso obsolete bivittato, abdomine supra fusco, ano acuto, alis hyalinis.

MEIG. Dipt. 3. 52. 19. *Empis culicina* FALL. Dipt. Sv. Emp. 28. 29. ♂♀.

Hab. in Lapponiae sylvaticae nemoribus umbrosis, tempore autumnali rarius. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Long. 2 lin. Statura augusta uti proxime sequentis. Haustellum capite paullo longius. Oculi brunnei. Abdomen angustum, tenue, praesertim in mare. Area alarum discoidalis trapezina brevis. Stigma vix ullum. Halteres saepe fusci. Pedes elongati, simplices, tenues, tibiis spinulosi.

27. R. unicolor: parum pilosa, nitida, atra, halteribus concoloribus, haustello longitudine circiter capitis, alis fuscis, pedibus elongatis, simplicibus, pilosis, piceis. ♂.

Hab. in Nordlandia rariss.; ad Björkvik d. 14. Jul. 1821 unicum indiv. legi. (Lapponia.)

Mas. Affinis *R. culicinae*, duplo minor, nitida, atra. Oculi supra antennis cohaerentes. Pectus parum cinereo-micans. Anus simplex, pilosus, hians, filo tenui, curvo, reflexo, e rictu excurrente. Alae fuscae. Area discoidalis obovata, nervo tertio longitudinali modice curvato. Halteres nigri. Pedes elongati, simplices, pilosi, toti cum coxis piceis, tibiis leviter spinulosi. — Vix *Rhamph. nitida* MACQ.

28. R. sciarina: parum pilosa, opaca, nigra, halteribus fuscis, ventre pallido, pedibus flavis, tarsis nigris, alis fuscis, haustello capite duplo longiori. ♂.

MEIG. Dipt. 3. 54. 24. et Add. 6. 339. *Empis sciarina* FALL. Dipt. Sv. Emp. 28. 30. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas. Similis omnino *R. culicinae*, sed duplo minor, rostro longiori et tenuiori, abdominis dorso magis intense magisque late nigricante, ut et tarsis parum infuscatis distincta.

29. R. tenuirostris: distincte pilosa, opaca, obscure cinerea, haustello tenui, pectore fere longiori, halteribus pallidis, pedibus flavis, tarsis nigris, alis subhyalinis.

Mas: paullo obscurior longe et distincte pilosus, ano simplici, alis subinfuscatis.

Fem.: cinerea, parum pilosa, ano acuto, alis hyalinis.

MEIG. Dipt. 3. 52. 20. *Empis tenuirostris* FALL. Dipt. Sv. Emp. 29. 32. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.-Scan. tempore autumnali freq.)

Mas et *Fem.* Magnitudo fere et statua *R. culicinae*, a proxime praecedentibus praesertim distinguitur haustello longiori et alis in utroque sexu subhyalinis, in mare parum infuscatis. Haustellum fuscum. Pedes eum coxis testacei, tibiis inprimis spinulosis. Tarsi nigri.

30. R. variabilis: pilosa, opaca, nigricans aut cinerea, halteribus albis, pedibus flavis, tarsis fuscis, alis fuscis aut hyalinis; haustello capite paullo longiori valido. ♂♀.

Mas: oculis cohaerentibus, distiucte pilosa, supra uigricans, alis fuscis.

Fem.: oculis distantibus, parum pilosa, cinerea, thorace supra obsolete bivittato, ventre pallido, alis hyalinis, stigmate tantum infuscatis.

MEIG. Dipt. 3. 51. 18. *Emp. variabilis* FALL. Dipt. Sv. Emp. 29. 33. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius. (Lappon.-Suecia media, Uplandia pass.-Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Simillima iterum *R. culicinae*, paullo minor, magis pilosa, praesertim *Mas.* *Rh. tenuirostri* et affinis distinguitur haustello breviori et crassiori. Plenae maris cinerascutes. Alae feminae hyalinae, vitta stigmatica infuscata.

31. R. nigripennis: parum pilosa, opaca nigricans, halteribus fuscis, pedibus flavescentibus, tarsis obscuris, alis fuscis aut hyalinis, haustello capite vix longiori. ♂♀.

Mas.: oculis connexis, niger, holosericeus, alis fuscis, ventre pallido, pedibus saepe fuscis.

Fem.: oculis distantibus, griseus, alis hyalinis, abdomine, saltem ventre pallidis, pedibus flavis.

Empis nigripennis FALL. Dipt. Sv. Emp. 30. 34. ♂♀. (exclus. Syn. FABR.) *Rhamph. umbripennis* MEIG. Dipt. 3. 54. 25. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Uplandia pass.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Praecedenti valde similis et affinis, duplo fere minor, circiter 1 lin. longa. Haustellum capite parum longius, crassiusculum. Halteres fuscis. Tibiae et tarsi nigricantes. Alae ♂ nigricantes, metallice nitentes, stigmate obscuriore. Area discoidalis trapezina, ad basiu alae retracta. Alae ♀ hyalinae, stigmate distincto, fusco.

32. R. tipulariata: parum pilosa, opaca, atro-holosericea, halteribus nigris, alis fuscis, area discoidali obovata; haustello capite fere duplo longiori, pedibus simplicibus, elongatis, flavis, tarsis infuscatis. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensis rarissime; ad Karesuando mense Aug. D. B. F. FRIES, et ad Johannis Ro prope Tornaa d. 2. Sept. ipse duo specimina invenimus. (Lapponia-Botnia.)

Mas. *R. nigripenni* similis, fere tamen paullo longior, halteribus obscurioribus et haustello paullo longiori distincta. Oculi supra antennis cohaerentes. Haustellum tenue, capite vix duplo longius, flavum, summo apice nigro. Thorax atro-holosericeus, pectore cinerascute. Scutellum fuscum. Abdomen lividum, dorso atro, holosericeo. Alae fuscae, metallice nitentes, costa fere fusciore; nervus tertius longitudinalis paullo curvatus. Nervi duo superiores ex angulo areae discoidalis excurrentes ad basiu fere coeunt. Halteres nigri, seapo basi pallidi. Pedes elongati, simplices, tenues, pubescentes, flavi, tarsis subinfuscatis. Tibiae posticae leviter spinulosae.

Obs. Femina, mihi ignota, sine dubio aliter colorata, forte cinerascens.

33. R. metatarsata: subpilosa, subnitida, nigra, halteribus albis, alis hyalinis; haustello longitudine capitis; in mare metatarso postico elliptico. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi haud frequens; in sylvaticis ad Barsle, Stensele et Wilhelmina d. 1-19. Jul. 1832 specimina pauca inveni. (Lappon. meridional.)

Mas. Parva, vix ultra 1 lin. longa, robusta, subpilosa, subnitida, nigricans, thorace vix vittato. Sed variat etiam dimidio fere major. Haustellum longitudine capitis, probovide crassa. Abdomen pubescens, ano subelavato, piloso, et filo ordinario. Alae fusco-hyalinae, nervis ad costam distinctis, ad marginem interiore magis obsolete, stigmate distincto, nigro; area discoidalis trapezina. Halteres albi. Pedes subpilosi, metatarso postico magno, elliptico, compresso, longe piloso. Oculi supra antennis paullo distantes, in viva brunnei. — Similis *Rhamph. longipedi* MEIG., sed differt corpore nigricante, nec atro, halteribus albis, ex fuscis, ut et alarum stigmate distinctiori.

34. R. pusilla: subpilosa, opaca, nigra, halteribus concoloribus, alis hyalinis, basi subinfuscatis, stigmate fusco, area

discoidali trapezina; haustello capite paullo longiori, pedibus simplicibus, pilosis, piceo-nigris. ♀.

Hab. in Finmarkia occidentali rarissime; inter Kautokeino et Karesuando Lapponiae Tornensis d. 13-15. Aug. 1821 duo specimina legi. (Lappon. septentr.)

Fem. Parva, vix 1 lin. longa, gibba, pilosa, nigricans, thorace obsolete nigro-trivittato. Abdomen ano acuto, stylo bifido. Alae hyalinae ad basiu et costam subinfuscatae, stigmate nigricante. Halteres nigri. Pedes piceo-nigri, pilosuli, tibiis extus spinulosi.

35. R. dispar: subpilosa, opaca, nigricans, halteribus alisque aut albis (♂), aut fuscis (♀); area discoidali obovata; haustello capite paullo longiori; pedibus simplicibus, piceis. ♂♀.

Mas: pilosus, alis simplicibus halteribusque, albis.

Fem.: pubescens, alis sublatioribus brunneis, halteribus fuscis; in copula.

Hab. in Lapponia passim; in floribus Salicum Lapponiae Tornensis vulgaris; ex. gr. ad pagos Kardis, Junosuando et Juckasjervi, 5. Jun. — 3. Jul. a me frequenter lecta, et saepe in copula; in Lapponia vero meridionali Umensi non nisi rarissime visa, uterque tamen sexus ad Lycksele d. 1. Jun. captus; ex Utsjoki Lapponiae Kemensis femina a D. DEUTSCH missa, et e Dowrefjell Norvegiae a D. BOHEMAN etiam communicata. (Lapponia.)

Mas. et *Fem.* Parva. Magnitudo praecedentis. Affinis *Rh. albipenni* (*Emp. albipenni* FALL.), et mares utriusque sexus simillimi, praeter longitudinem rostri seu haustelli, in *Rh. albipenni* scilicet capite fere brevioris, in *Rh. dispari* vero capite fere duplo longioris. Feminae magis discrepant: alis scilicet in priori hyalinis, in nostra specie subdilatis, totis brunneis, stigmate adhuc fusciore. Nigro-cinerascens, thorace obsolete fusco-trivittato. Anus maris simpliciter incrassatus, filo ordinario brevi. Variat pedibus piceis et piceo-testaceis. Individuum unicum masculinum haustello pectoris longitudine vidi, certe tamen hujus speciei.

Var. b. ♀. alis nigricantibus, nec brunneis, halteribus albidis, pedibus nigris, alias var. a. simillima; a D. BOHEMAN unicum specimen e Norvegia missum.

36. R. niveipennis: subpilosa, opaca, schistacea, thorace immaculato, alis niveis, halteribus albis; haustello capite fere longiori; pedibus simplicibus, pilosis, nigris. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele mense Jun. unicum tantum individuum inveni. (Lappon. meridional.-Dalekarlia, BOHEM. 1-36.)

Mas. Minuta, circiter 1 lin. longa, schistacea s. subglauca, immaculata, abdomine cinereo-nigricante. Caput parvum, oculis supra antennis cohaerentibus. Anus subelavatus, hians, pilosus, filum ordinarium e rectu emittens, pallidum, laud elongatum, reflexum. Alae lacteae, nervis albis, obsolete; costali, auxiliari et tertio longitudinali distinctioribus, fuscis. Area costalis obovata. Pedes nigri, pilosi et subspinulosi.

37. R. lacteipennis: subpilosa, opaca, nigricans, thorace immaculato, alis niveis, halteribus albis, haustello capite duplo longiori pedibusque simplicibus, pilosis, nigris. ♂.

Hab. in Lapponia cum priori, rarissime. (Lapponia.)

Mas. Praecedenti, ut ovum ovo, simillima praeter colorem corporis nigriorem et haustellum multo longius, hoc scilicet capite saltem duplo longius. Thorax et abdomen cinereo-nigricantia. Reliqua ut in priori; forte tamen propria species.

38. R. oedalina: glabriuscula, nitida, atra, halteribus pedibusque fusco-testaceis, alis albo-hyalinis, stigmate fusco, area discoidali elongato-obovata; haustello capite fere breviori, suboblique exserto. ♀.

Hab. in floribus Salicis ad Juckasjervi rarissime, d. 21. Jun. capta. (Lappon. septentrionalis-Jemtlandia? BOHEM.)

Fem. Longitudo fere *Rh. disparis* (No. 35), sed augustior, atra, tota nitida. Affinis *Oedaleae pullipedi*, sed haustello longitudine fere capitis et oblique tantum, nec horizontaliter porrecto, distincta. Corpus pilis paucis obsitum. Antennae longitudine capitis, stylo apicali vix ullo. Abdomen ano longe acuminato, stylo bifido. Alae albo-hyalinae, nervis pallidis, vitta stigmatica fusca. Area discoidalis sat elongato-triangularis. Halteres et pedes fusco-albidi, geniculis albis. Pedes vix longiusculi s. brevissimi tantum pubescentes.

39. R. fraternella: glabriuscula, nitida, atra, halteribus pedibusque nigricantibus, alis hyalinis, stigmate fusco, area discoidali elongato-obovata; haustello longitudine capitis suboblique exserto. ♂♀.

Hab. in floribus Salicis Lapponiae Tornensis rar.; maren ad Kardis 5. Jun., et feminam ad Juckasjervi 29. Jun. inveni. (Lappon. septentrionalis-Jemtland. BOHEM.)

Mas. et *Fem.* Magnitudo et summa praecedentis similitudo, nec ab ea differt nisi halteribus pedibusque obscurioribus, fere nigris,

geniculis tantum summis in femina albidis, ut et alis hyalinis, nervis fuscioribus.

40. R. consobrina: glabriuscula, nitida, atra, halteribus pedibusque testaceis, alis albo-hyalinis, stigmate obsoleto, area discoidali brevi, trapezina; haustello capite paullo longiori, oblique exserto; antennis brevibus crassiusculis. ♀♀.

Hab. in Lapponia meridionali Umensis passim, in graminosis ad Stensele, Umenaes et Åsele 3–27. Jul. 1832 a D. DAHLB. et me ipso capta; in inferalpinis Nordlandiae quoque occurrit, et ad Giebstad d. 22. Jul. 1821 primam hujus speciei feminam detexi, at in Pinn ad Bossekop Finmarkiae d. 5. Aug. ejusdem anni utrumque sexum inveni. (Lappon.-Suec. et Norveg.; Westrogoth.)

Mas. et Fem. *R. oedaliniae* iterum affinis et similis, paullo brevior, haustello longiori et area alarum discoidali breviori mox dignota. Nitida, atra. Antennae fuscae, stylo apicali brevissimo. Haustellum capite paullo longius, plerumque horizontaliter fere exsertum. Palpi filiformes, elongati. Oculi in mare supra autennas cohaerentes, ferruginei; in femina interstitio nitido distantes, aeneo-brunnei. Anus simplex. Alae albiae, stigmate fusco, obsoletissimo. Halteres pallidi. Pedes testacei, simplices, validiusculi, pubescentes, vix vero spinulosi, tarsi fuscis. Abdominis venter basi in ♀ testaceus.

41. R. hybotina: elongata, glabra, nitida, atra, haustello capite longiori, halteribus pedibusque flavis, posteriorum femorum tibiarumque apice tarsisque omnibus nigris; alis hyalinis, area discoidali trapezina. ♀♀.

Hab. in Lapponia Suecica rarius; ad Lycksele et in Stötingsfjellet Lappon. Umensis 1–16. Aug. capta; in inferalpinis Nordlandiae, ex. gr. in Raschtiind, ad Lyngen et in insula Hacksten prope Schiervoe 26–29. Jul. in copula lecta. (Lapponia.)

Mas et Fem. Priori affinis, paullo vero longior et angustior, nitida, atra. Antennae capite rotundato fere dimidio longiores, articulo 1 cylindrico, 2 brevissimo, cyathiformi, 3 longissimo conico, stylo apicali brevi. Haustellum pectori inflexum, in ♂ capite duplo longius, in ♀ longitudine pectoris; in utroque sexu flavum, in apice determinate nigrum. Oculi in ♀ viva ferruginei, aeneo-subnigrescentes. Abdomen elongatum, venter in ♀ pallido; ano maris clavato, feminae longe producto. Alae elongatae, hyalinae, stigmate obsoleto. Halteres pallidi. Pedes elongati, simplices, pubescentes, non vero spinulosi; flavi, posteriorum femorum tibiarumque apice, tarsisque omnibus, nigrescentibus; coxis in ♂ pallide flavis, in ♀ testaceis, metatarso antice in utroque sexu distincte incrassato.

42. R. tenuicornis: angusta, glabra, nitida, nigra, haustello capite fere duplo longiori, halteribus, ventre pedibusque elongatis simplicibus, flavis, antennis tenuibus, fuscis; alis hyalinis, nervo tertio longitudinali valde curvo. ♂.

Hab. in Nordlandia rarissime; in insula Hacksten prope Schiervoe in graminosis unicum individuum d. 23. Jul. inveni. (Lapponia; Jemtlandia, Gottlandia rariss.)

Mas. Magnitudo et affinitas prioris, antennis tenuioribus, haustello longiori etc. diversa. Tenax, angusta, glabra, nitida, nigra. Antennae capite paullo longiores, tenuissimae, fuscae. Oculi supra autennas paullo distantes. Haustellum capite fere duplo longius, tenue, flavum, apice nigrum. Abdomen angustum, flavum, dorso nigro, nitido. Anus sursum flexus, niger, pilosus, filo flavo, recurvo. Alae fusco-hyalinae, metallice nitentes, infima basi flavescens, stigmate obsoletissimo. Area discoidalis trapezina, nervo tertio longitudinali reliquis magis curvato. Pedes elongati, nudi, simplices, flavi, femorum posteriorum apice tarsisque omnibus, subefuseatis.

43. R. griseola: pubescens, opaca, obscure cinerea, halteribus fuscis, alis albo-hyalinis, stigmate obsoleto; area discoidali obovata, pedibus simplicibus, pilosis, nigris, haustello capite dimidio longiori. ♂.

Hab. in floribus Salicis Capreae ad Garnaes Norvegiae 1832, D. BOHEMAN. (Lappon.)

Mas. Minor, 1½ lin. longa, tota fusco-cinerea, opaca, pubescens. Antennae nigrae. Oculi supra autennas cohaerentes. Haustellum capite circiter dimidio, vix duplo, longius, haud crassum, nigrum. Thorax obsoletissime trivittatus, vitta media vix perspicua. Anus appendicibus hiantibus, filo centrali tenuissimo, haud longo, reflexo. Alae albiae, nervis pallidis, tenuibus, stigmate fusco, obsoleto. Area discoidalis obovata s. oboeata. Halteres nigrescentes. Pedes simplices, validi, nigri, pilosi, tibiis leviter spinulosi.

44. R. fuscula: pubescens, opaca, obscure cinerea, halteribus albis, alis hyalinis, stigmate obsoleto, area discoidali obovata; pedibus simplicibus, pilosis, nigris, haustello capite parum longiori. ♂.

Hab. in alpinis Dorensibus, D. BOHEMAN. (Lapponia Norvegica.)

Mas. Priori valde affinis et similis, paullo major, alis vix albidis, at halteribus albis, diversa. Haustellum capite paullo longius, probosceide crassa. Thorax vix fusco-vittatus. Anus parum crassus, filo ordinario valido, longo, reflexo, flavo. Alae hyalinae, nervis obscurioribus, stigmate obsoletissimo. Area discoidalis obovata. Pedes simplices, nigri, pubescentes, tibiis spinulosi.

Obs. Hae duae ultimae species (43 et 44) haud exiguum cum *Rh. geniculata* (No. 8) habent affinitatem, ideoque in serie systematica post illam rectius locandae.

Obs. Species Fellenianae *Empis laevipes*, *tipularia* (cinerea MEG.), *pallidiventris*, *albipennis* et *gibba*, in Suecia inferiori passim obviae, in Lapponia a me non inventae. — *Rh. hybrida* femina, corpore flavicante, in Subdivisione sequenti quaerenda.

*** Corpore flavicante.

45. R. flava: testacea, pedibus elongatis, simplicibus, pallidioribus, tarsi fuscis, capite cinereo, antennarum apice nigro, alis hyalinis; haustello capite dimidio longiori. ♀♀.

MEIG. Dipt. 3. 59. 36. ♀♀. *Empis flava* FALL. Dipt. Sv. Empid. 30. 35. ♀♀.

Hab. in graminosis Lapponiae Tornensis rarius; d. 17. Aug. — 2. Sept. capta. (Lapponia; Botnia borealis, — Scan. freq.)

Mas et Fem. Parva, angusta, 2 lin. longa, parum pubescens, opaca, testacea. Antennae nigrae, basi testaceae. Oculi rufescentes. Haustellum capite dimidio et ultra longius, tenue, testaceum. Thorax testaceus, aut flavescens. Abdomen testaceum, elongatum, angustum, dorso saepe infusato; ano maris simplici, obtuso; feminae acuminato. Alae hyalinae, area discoidali obovata, stigmate nullo. Pedes elongati, simplices, flavi, tarsi fuscis, tibiis spinulosi.

46. R. hybrida: corpore discolore, nigro aut flavescente, pedibus flavis, basi fuscis, alis fuscis aut hyalinis, haustello capite duplo longiori. ♀♀.

Mas: opacus, ater, halteribus concoloribus, pedibus flavis, tarsi obscuris, alis fuscis.

Fem.: testacea, capite cinereo, antennis nigris, halteribus pedibusque flavis, tarsi fuscis, alis hyalinis; in copula.

Hab. in floribus Umbellatarum tempore autumnali, in Lapponia meridionali, rarius; in copula capta.

Mas et Fem. Magnitudo et formatio partium omnino ut in praecedente, et feminae utriusque speciei colore etiam simillimae, sed mas *R. hybridae* differt colore totius corporis obscuriori ut in diagnosi indicatum. Est autem mas hujus (*R. hybridae*) *Rh. nigripennis* mari valde similis, praeter haustellum longius. An copulatio hybrida?

33. Microcera. ZETT.

Corpus minutum, angustum, tenellum, parum pilosum. Antennae omnium brevissimae, seta terminali longa, deflexa. Haustellum longitudine capitis, oblique exsertum, apice geniculatum. Alae elongatae, nervis simplicibus, area discoidali elongata. Pedes simplices, elongati, tenues, nudi. Color obscurus. **Motus** non celer. **Habitatio** in foliis plantarum locis umbris, paludosis; per partem sylvaticam Lapponiae. **Metamorphosis** ignota. **Differentia sexus;** mas: ano valde incrassato, tumido; femina: ano simplici. (Spec. Scand. 1, nostra, antennis brevissimis, seta elongata, haustello longitudine capitis, oblique exserto, alarum nervis simplicibus, area discoidali elongata, pedibusque simplicibus, a reliquis generibus hujus Familiae dignota.)

1. M. rostrata: opaca cinerascens, haustello nigro, alis halteribusque fuscis, pedibus piceis. ♀♀.

Hab. in Lapponia sylvatica passim rarius; ad Kengis et Karesnando Lapponiae Tornensis d. 17–22. Aug. 1821; locis paludosis ad Lycksele, Umenaes et Wilhelmia Lapponiae Umensis d. 7. Jul. — 7. Aug. 1832 rar.; in Norvegiae alpe Dore in vallibus rivulosis (Sueciae Baechdalar) mens. Julio a D. BOHEMAN etiam inventa. (Lapponia; Scania in pariete domi Academiae Lundensis d. 4. Jun. 1825 specimen masculinum ipsissima speciei inveni, olim *Macrouae rostratae* nomine a me impositum.)

Mas et Fem. Parva, circiter 1 lin. longa, angusta, tenera, grisea, subovata. Caput nutans. Antennae minutae, longitudine vix sextae partis capitis, deflexae, seta apice capillari, longa, deflexa. Haustellum longitudine fere capitis, oblique exsertum, apice deflexo vel geniculato. Thorax et abdomen ut in diagnosi. Alae elongatae, angustatae, subfuscae, nervis longitudinalibus simplicibus,

rectis, area discoidali elongata, tres nervulos in marginem alae emittente. Halteres fuscii. Pedes simplices, elongati, teunes, nudi, picei s. fusco-testacei.

.. Tarsis tripulvillatis.

FAM. II. ACROCERINAE. ZETT. (*Inflatae* MEIG. MACQ. *Stratiomyidae* FALL.)

Antennae parvae, bi- aut tri-? articulatae. Oculi magni. Ocelli 3. Abdomen magnum, 5-articulatum. Pedes breviusculi, validi, simplices. *Metamorphosis* ignota. *Differentia sexus* externe vix quaerenda.

34. Acrocera. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 85. LATR. MACQ. *Syrphus* PANZ. *Henops* FABR. FALL.

Corpus minoris magnitudinis, subglobosum, gibbum, breviter pubescens. Caput minutissimum, oculum. Antennae verticinae, minutae, biarticulatae, articulo ultimo fusiformi, seta apicali. Proboscis palpique occulta (retracta). Oculi obscure brunnei, unicolores. Alae vitreae, paucinerves, nervo tertio longitudinali ad apicem furcato, nervo interiori marginali nullo. Squama sub alis magna. Pedes breviusculi, simplices. *Color* nigricans. *Motu* tarda; in truncis et ramis arborum exsiccatis saepe immobilis sedet gregatim, tempestate calida et sole lucente truncos et ramos sat velociter circumvolantes vidi imagines. *Habitatio* in truncis et ramis exsiccatis dependentibus arborum viventium, per partem sylvaticam Lapponiae. *Metamorphosis* ignota. *Differentia sexus* externe vix perspicua. (Spec. Scand. 3, corpore subgloboso, capite minutissimo, antennis verticinis, biarticulatis, seta elongata terminatis, ore occulto, alis paucinervibus, nervo tertio longitudinali ad apicem furcato, squama sub alis magna a ceteris hujus familiae dignotae.)

1. A. borealis: nigra, abdominis segmento tertio ntrinque macula rotundata pedibusque pallidis, tarsis infuscatis.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, in trunco Betulae albae ad Asele d. 26. Jul. 1832 viva inventa. (Lappon. meridional.)

Circiter $1\frac{1}{2}$ lin. longa. Affinis et similis *Henopi globulo* FALL., paullo minor et minus coloratus. Caput ut in illo. Thorax breviter pubescens, niger, immaculatus, lineis tantum 2 brevibus, anticeis, albidis. Abdomen subglobosum, subinflatum, nigrum, macula laterali paullo pone medium albidia. Alae vitreae. Nervus costalis distinctus, fuscus; reliqui tenuissimi, albi. Area discoidalis, quae in basi alae inchoatur, elongato-quadrata emittit 2 nervos ad marginem anteriorem, quorum unum (tertium longitudinale) ad apicem late furcatum, alterum brevior, simplicem. Juxta hanc aream altera brevior, basalis, etiam quadrata, posita est, nervum quintum longitudinale emittens. Squama sub alis magna, integra, fornicata, alba, halteres elava globosa albus supertegens. Pedes simplices, validi, nudi, pallidi, tarsis subinfuscatis. *Differentia sexus* ignota.

Obs. Species Meigenianae: *Acrocera albipes* et *Globulus*, in Suecia media et meridionali passim obviae, in Lapponia a me non visae.

35. Henops. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 86. FABR. FALL. *Musca* LINN. *Syrphus* PANZ. *Ogcodes* LATR. MACQ.

Corpus minoris magnitudinis, subglobosum, gibbum, breviter pubescens. Caput minutissimum, oculum. Antennae margini superiori oris insertae, minutae, biarticulatae, articulo ultimo conico, seta apicali. Proboscis palpique occulta (retracta). Oculi obscure brunnei. Alae vitreae, paucinerves, nervis simplicibus. Nervus interior marginalis nullus. Squama sub alis magna. Pedes breviusculi, simplices. *Color* nigricans. *Motus, mores, habitatio et differentia sexus* ut in genere praecedente. (Spec. Scand. 2, antennarum insertione ad marginem superiorem oris alarumque nervis longitudinalibus simplicibus, et vix aliter, ab *Acrocera* diversae.)

1. H. nigripes: pubescens niger, pedibus concoloribus, segmentorum margine albedo; squama sub alis alba, nigro-marginata.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in silva Pinetorum prope Långseleberget ad Stensele d. 4. Jul. 1832 inventus. (Lapponia meridionalis.)

Circiter $1\frac{1}{2}$ lin. longus. Affinis et similis *Hen. leucomelae* FALL. sen *Henopi gibbosus* MEIG., sed fere duplo minor, pedibus totis nigris et squama sub alis nigro-marginata distinctus. Oculi in vivo nigro-brunnei, in fronte arete cohaerentes. Thorax totus aeneo-niger, pubescens. Abdomen breviter ovatum, pubescens, nigrum, margine segmentorum albo. Alae angustae, vitreae, nervis costali et auxiliari elongato, nigricantibus. E loco stigmati excurrit etiam nervulus perspicuus, fuscus, marginem anteriorem non attingens. Nervi reliqui (2) e basi alae fere exempti, ad marginem anteriorem curvati flexi, obsoletiores, fuscii, ipsum tamen marginem non attingentes. Squama sub alis sordide albidia, nigro-limbata et ciliata halteres nigros supertegit. Pedes validiusculi, simplices, pubescentes, nigri.

Obs. Species Meigenianae: *Henops gibbosus* (*leucomelas* FALL.) et *marginatus* (*gibbosus* FALL.), Sueciae inferioris incolae rariores, in Lapponia frustra quaesitae.

36. Platygaster. ZETT.

Corpus minutum, ovatum, crassum, abdomine suborbiculari, depresso; nudum. Caput rotundatum, mediocriter. Antennae frontis medio insertae, parvae, triarticulatae?, articulis 1 et 2 brevissimis, fere unitis, ultimo rotundato, stylo apicali brevissimo, crassiusculo. Haustellum longitudine fere capitatis, haud crassum, horizontaliter subcurvatum exsertum. Thorax gibbus. Abdomen suborbiculare, depressiusculum. Alae hyalinae. Area discoidalis irregularis, a basi alae exiens ad medium extensa, nervulos 4 ad marginem alae emittit integros, omnes obsoletos. Nervus costalis fere ad apicem alae, et nervus auxiliaris ad medium costae, extensi, una cum nervo longitudinali 2do simplici, recto, distincti. Apici nervi auxiliaris adjacet area triangularis minuta. Nervulus quoque nervum secundum longitudinale et aream discoidalem connectit. Squama sub alis vix ulla, at halteres omnino ut in *Pachygastre atro*. Pedes breves, validi, simplices, nudi. *Color* niger. *Habitatio* in paludosis, per partem inferalpinam Lapponiae. *Metamorphosis et differentia sexus* ignotae. (Spec. Scand. 1, nostra, abdomine suborbiculari, depresso, capite mediocriter magno, antennis frontis medio insertis, stylo brevissimo, crassiusculo terminatis, haustello subexserto, alarum area discoidali 4 nervulos ad marginem alae emittente, squama sub alis minutissima etc. a ceteris hujus familiae mox dignota.)

1. P. arcticus: glaber, subnuditus, ater, alis hyalinis, thorace linea humerali halteribusque albis, pedibus nigris, geniculis tarsisque fuscis.

Hab. in graminosis paludosis rarissime; in monte subalpino Skaaddavaara ad Alten Finnmarkiae occidentalis haud longe a Capite septentrionali d. 17. Aug. 1821 unicum specimen inveni. (Lapponia Norvegica borealis.)

Insectum minutum, vix ultra $\frac{1}{2}$ lin. longum, sed crassum, valde singulare, in quibusdam cum *Acrocerinis*, in aliis cum *Stratiomydis* convenit, familiam propriam inter ambas forte constituens; nec cum *Pachygastre* conjungi potest, ore sat longe rostrato, quare nullum aptiorem locum, quam in Fam. *Acrocerinarum*, huic generi distincto eligendum esse puto, dum nempe novam Familiam pro minus generis unice speciei formare minus idoneum credidi. — Totus glaber, ater. Oculi rotundi, magni, interstitio frontali triangulari distantes. Hypostoma subgibbum. Antennae et haustellum fusco-nigricantia, palpis brevissimis. Thorax magnus, compressus, capite vix latior, sed multo elevatior, gibbus, linea humerali et angusta et puncto utriusque pectorali albidis. Scutellum gibbum, iuermum. Abdomen brevissimum, semioblongum, depressum, 5-annulatum. Alae abdomine longiores, modice latae, hyalinae, nervis costalibus distinctis, fuscis; inferioribus albis, tenuibus, obsoletis. Area angularis ad basin alae quidem adest, ut in *Leptide scolopucea*, sed valde obsoleta. Halteres breves, elava rotunda, alba, subnix nigra, ut in *Scenopinis* plerisque. Pedes breves, glaberrimi, femoribus validis.

FAM. 12. STRATIOMYDAE. FALL. LATR. MEIG.

Antennae porrectae, basi approxinatae, triarticulatae, articulo tertio annulato, apice aut seta elongata aut stylo brevissimo terminato. Proboscis palpique retracts. Ocelli 3. Abdomen 5-annulatum. Alae incumbentes, tenuiter et obsolete nervosae, nervo interiori marginali nullo. Area discoidalis breviter ovata, 3 aut 4 nervos in marginem interiore alae emittens, summum marginem vix attingentes. Squama sub alis parva. Pedes breviusculi, simplices, mutici, pubescentes. *Larvae* aqualicae. *Imagines* in floribus et graminosis saepe locis humidis versantur. *Differentia sexus* ex occurrence connectione vel distantia plerumque conjicitur.

Not. Articulationum antennarum in familiis *Xylophaginarum*, *Tabaniorum* et *Stratiomydarum* subsimilis est, et affinitatem quandam inter hasce tres Familias et *Tipulariarum* prodest. — *Revis* in Famil. Xylophagiu. describitur.

37. Nemotelus. GEOFFR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 89. FABR. PANZ. FALL. MACQ. *Musca* LINN.

Corpus parvum, oblongum, depressiusculum, glabrum. Antennae hypostomati horizontaliter porrecto, conico insertae, triarticulatae, articulo ultimo fusiformi, distincte 4-annulato, stylo apicali brevi. Scutellum muticum. Abdomen rotundatum. Nervi alarum costales evidentes, in stigma fere desinunt reliqui tenuissimi. Areae: discoidalis minuta 4 nervos ad marginem interiore emittens; et angularis, valde obsoletae. Pedes breviusculi, nudi. *Color* niger. *Motu* tardus. *Habitatio* in paludosis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus*; *mas*: oculis supra antennis arcte cohaerentibus, a *femina* oculis late distantibus mox dignotus. (Spec. Scand. 3, corpore oblongo, antennarum articulo ultimo fusiformi, 4-annulato, stylo brevi terminato, hypostomate porrecto, conico, scutello mutico, et area alarum discoidali, 4 nervulos usque fere in marginem emittente, a reliquis hujus Familiae distinctae.)

1. *N. nigrinus*: nitidus niger, alis albo-hyalinis, halteribus albis, genibus tibiisque anterioribus pallidis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Strat. 6. 3. ♂♀. MEIG. Dipt. 3. 117. 5. ♂♀. MACQ. Dipt. Gall. Strat. 116. 3. *Nemotel. nigrinus* PANZ. Fn. 107. f. 17 ♂.

Hab. in Lapponia Suecica rarissime; in inferalpinis Nordlandiae, ex. gr. in foliis Betulae albae ad Evenäs et Björkvik utrumque sexum d. 14—18. Jul. paulo frequentius vidi. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* 1½—2 lin. long. Oculi ♂ in vivo aenei, linea infra medium transversa, angusta, purpurea; dimidietate inferiori subtilissime reticulata. *Color* corporis aevescens niger. Thorax et abdomen immaculata, linea humerali tantum angusta, albida. Squamae sub alis parvae, fuscae. Pedes validiusculi.

Obs. Species Fallenianae *Nem. uliginosus* et *marginellus* (*Musca pantherina* LINN. Fn. sen *N. marginatus* FABR.), in Suecia inferiori passim obviae, in Lapponia a me non visae.

Obs. E genere *Stratiomyda*, species Fallenianae: *Chamaeleon*, *panthaleon* (Strat. furcata FABR.), *microleon*, *hydroleon*, *nigrita*, *argentata* et *viridula*, in Lapponia a me frustra quaesitae. Nee *Pachygastrem atrum* (Sarg. *pachygastrem* FALL.) MEIG. ad littora Scaniae prope Esperöed frequentem incolam, in provinciis septentrionalibus unquam inveniri. At *Pachy. minutissimus* mihi, niger nitidus, glaber, halteribus niveis, tibiis tarsisque albis, alis hyalinis immaculatis, vix ¾ lin. longus, in Dalecarlia unper a D. BOHEMAN detectus.

38. Oxcera. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 91. LATR. MACQ. *Musca* LINN. *Stratiomys* FABR. PANZ. FALL.

Corpus minoris (in nostra) magnitudinis, oblongum, depressum, glabriusculum. Antennae capite transverso paulo breviores, triarticulatae, articulo ultimo ceteris longiori, fusiformi, 4-annulato, stylo s. seta apicali elongato. Oculi lineati. Proboscis retracta. Scutellum bispinosum. Reliqua fere ut in *Nemotelo*. *Color* niger, pictura flavo-maculata aut lineata, saepe insigni. *Motu* agilis. *Habitatio* in floribus et foliis plantarum, libenter in vicinitate aquae, per partem sylvaticam Lapponiae. *Larvae* aqualicae. *Differentia sexus*; *mas*: oculis connexis, hirsutulis a *femina*: oculis distantibus glabris mox dignoscitur. (Spec. Scand. 5, corpore oblongo,

antennarum articulo ultimo fusiformi, 4-annulato, stylo elongato terminato, scutello armato, et area alarum discoidali 4 nervulos emittente vix in summum marginem extensos, a reliquis dignotae.)

1. *O. maculata*: atra, hypostomate argenteo-pubescente, alis hyalinis, maculis capitis 6, thoracis 4, striisque dorsalibus 2, abdominalibus 6, scutello ejusque spinis, flavo-albidis, pedibus nigris, geniculis tibiisque flavis. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Lycksele Lapponiae Umensis inveni. (Lapponia Suecica.)

Fem. Long. 2 lin. Glabra, nitida, atra. Oculi aequaliter distantes, in viva virescentes, linea media transversa purpurea. Hypostoma argenteo-micans. Proboscis flava. Maculae in fronte 2 juxta oculos, 2 in medio juxta stemmata minutae, et 2 in occipite elongatae, albulae. Thorax striis angustis 4, quarum 2 humeralibus et 2 dorsalibus utrinque abruptis, flavo-albidis, et praeterea maculis 2 humeralibus et 2 ad scutellum ejusdem coloris. In thoracis dorso ad latera punctum utrinque minutissimum et alterum ad radicem alae conspiciuntur, flava. Scutellum fascia transversa et spinis, flavo-albidis. Abdomen macula basali aut metathoracem duplicata, in segmentis tertio et quarto utrinque macula subluata, aeneae, flavo-albidis. Alae hyalinae, nervis ad costam evidentibus, reliquis obsoletis. Area discoidalis sub stigmate parva rotundata 4 nervulos brevissimos emittit. Area angularis magna, obsoletissima. Halteres: clava virescenti-alba, seapo subfusco. Pedes nudi, nigri, geniculis late, tibiisque, flavis, annulis mediis tibiis anteriorum obsoletis, posticarum distinctis, tarsisque, fuscis; metatarsis postico flavo.

Obs. In Suecia meridionali *Oxyc. trilineata* frequenter, *pygmaea* passim, et *Hypoleon* rarissime, habitant, in terris septentrionalibus a me nunquam visae.

39. Sargus. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 88. LATR. FABR. FALL. MACQ. *Musca* LINN. *Nemotelus* DEG.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis, elongatum, sublineare, nitidum, subdepressum. Antennae breves, triarticulatae, articulo primo subcylindrico, secundo cyathiformi, tertio lenticulato, obsolete triannulato, apice setigero. Proboscis saccata, retracta. Oculi in vivo virescentes, macula ecti. linea purpureis. Scutellum muticum. Nervi alarum distincti. Area discoidalis 4 nervulos in marginem interiore alae emittit. Pedes mediocres. *Color* metallicus, virescens. *Motu* tardus: in foliis fruticum tempore frigidiori tota die sedentem vidi, captu facilem; calido autem et sole lucente breviter avolantem, at mox ad eundem locum revertentem observavi; escam humidam interdum quaerit supra folia sat agiler repens. *Habitatio* in graminosis et foliis plantarum; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Larvae* corpore ovali, elongato, depresso, capiteque coruto in stercore (bovino, testante MACQUART) degunt, affirmante FABRICIO. *Differentia sexus*; *mas*: oculis supra antennis aut connexis aut approximatis, et abdomine angustato, ano truncato; *femina*: oculis magis distantibus, abdomine paulo latiori, ano obtuse rotundato. (Spec. Scand. 7, corpore elongato, sublineari, antennarum articulo ultimo lenticulato, obsolete triannulato, seta capillari terminato, scutello mutico, alarumque nervis distinctis, a praecedentibus hujus familiae bene dignotae.)

* Palpi nulli. Oculi in utroque sexu distantes. Antennarum articulus ultimus suborbicularis. Ocelli in fronte locati; auticus distans. Corpus pubescens.

1. *S. cuprarius*: aureo-viridis, abdomine cupreo, posterius violaceo, halteribus pallidis, alis hyalinis, nubecula fusca, antennis pedibusque nigris, geniculis omnibus metatarsisque postici basi, testaceis. ♂♀.

FABR. Anth. 256. 3. FALL. Dipt. Sv. Strat. 15. 2. ♂♀. MEIG. Dipt. 3. 106. 1. ♂♀. MACQ. Dipt. Gall. Strat. 106. 1. Tab. 2. fig. 6. ala. *Musca cupraria* LINN. Fn. Sv. 1853.

Hab. in Lapponia rarius; ad Åsele Lapponiae Umensis, et in foliis Betulae albae ad Björkvik Nordlandiae d. 14—26. Jul. inveni. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 4—5 lin. Pubescens, aeneo-viridis. Antennae nigrae, articulo ultimo fere orbiculari. Oculi *maris* virides, linea media et angulo superiori purpurascens, interstitio frontali angusto, cupreo, vertice caeruleo, stemmatibus tribus, in triangulum dispositis, antico separato, in fronte locato; *feminae* aeneo-virides, angulo superiori, aut aeneo, linea purpurea terminato, aut violaceo, caeruleo-terminato, macula disci aenea, interstitio frontali latiori

viridi, vertice caeruleo, stematibus ut in ♂; punctis supra antennis in utroque sexu 2 niveis. Proboscis flava. Abdomen in ♂ cupreum, ano violaceo, in femina violaceum, basi cuprea. Alae hyalinae, stigmata nigra, fascia dimidiata fusca. Pedes nigri, postici annulo tibiarum medio plerumque, metatarsique basi, geniculisque omnibus, pallidis. — Larvae 4 lin. longae, in stercore bovino copiose a mens. Julio usque ad Sept. vivunt. Imagines verno tempore proximi anni declarantur, teste BOUCHÉ, Naturgeschichte der Insecten p. 48.

2. S. infuscatus: aureo-viridis, abdomine cupreo, posterior violaceo, halteribus pallidis, alis hyalinis, nubecula nulla, antennis pedibusque nigris, immaculatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 107. 3. ♂♀. (exclus. Syn. FALL.) MACQ. Dipt. Gall. 107. 2. ? ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensis frequenter; in foliis Betulae ad Lycksele, Stensele et Wilhelmina d. 13. Jun. — 22. Jul. legi. (Lappon. Suecica meridionalis-Scan. rar.)

Mas et Fem. Magnitudo, color et omnia ut in priori, a qua alis totis hyalinis, nec fusco-fasciatis, stigmata tantum obscure, et pedibus totis nigris, nec genibus et metatarso postico basi pallidis differt. Oculi feminae aenei, in medio linea vel fascia purpurea, interius caeruleo-terminata; maris variant, aut ferruginei, aeneo-subnigrescentes, linea transversa purpurea in parte superiori, aut aenei, macula verticis cuprea, linea purpureo-caerulea terminata. Variat etiam plerumque paulo major et geniculis anticis interdum testaceis. Quod alae fascia fusca sint destitutae et metatarsus etiam posticus niger constanter videntur notae.

3. S. flavipes: aureo-viridis, abdomine cupreo, ano feminae violaceo, halteribus in utroque sexu pallidis, alis fusco-hyalinis, pedibus flavis, femoribus in mare nigricantibus. ♂♀.

Mas? Oculi aenei, unicolores, interstitio angustiori disjuncti; abdomen totum cupreum, unicolor; alae subinfuscae; pedes nigri, geniculis omnibus late, tarsisque posterioribus basi, tibiisque posticis flavis.

Fem.: Oculi aenei, cautho superiori macula magna violacea, caeruleo-terminata; interstitio latiori disjuncti; abdomen violaceum, antice magis vel minus late cupreum; alae hyalinae; pedes toti flavi, tarsis apice infuscat; in copula.

MEIG. Dipt. 3. 108. 5. T. 5. f. 14. et App. 6. 344. FALL. Dipt. Sv. Supplem. 2. p. 9. 2-3.

Hab. in Lapponia rarissime; ad Wilhelmina Lapponiae Umensis d. 20. Jul. (Lapp.-Ostrogothia ad Wadstena 12 Jul. — 6. Sept. in foliis Coryli copiose, alibi rar.)

Mas et Fem. Sarg. cuprario paulo minor, eique simillimus, nec differt, nisi in mare alis infuscat, nec nubeculosus, abdomenque unicolor, et in femina pedibus totis flavis, oculorumque pictura in utroque sexu vivo. Alae stigmata fusca.

Obs. Sarg. nitidus MEIG. et MACQ. in Suecia media ad Wadstena Ostrogothiae rariss. a me lectus, in Lapponia hand visus.

** Palpi in basi proboscidis. Oculi in mare supra antennis cohaerentes. Antennarum articulus ultimus ellipticus. Ocelli in vertice approximati. Corpus parum pubescens.

4. S. politus: aureo-viridis, abdomine suborbiculato, concolore, alis hyalinis, halteribus flavis, antennis pedibusque nigris, geniculis, tibiis tarsisque pallidis. ♂♀.

FABR. Antl. 257. 7. ♂. FALL. Dipt. Sv. Strat. 14. 4. ♂♀. Var. MEIG. Dipt. 3. 111. 9. ♂♀. Musca polita LINN. Fn. Sv. 1854. Nemotelus auratus de GEER Ins. 6. 202. 18. (Sargus cyaneus FABR. Antl. Fem. var. teste MEIG. l. c.)

Hab in fruticibus Lapponiae rar. (Lapp.-Scan. freq.) — Larvae in vegetabilibus putridis ab Aug. usque ad Octob. degunt, secundum BOUCHÉ.

Mas et Fem. Parvus, 2 lin. long., sed variat, uti praecedentes hujus generis, typo major et minor. Caput latum. Oculi in mare supra antennis arete cohaerentes, rubro-cuprei, in femina sat late distantes, aenei, in utroque sexu linea media obsoletissima. Alae hyalinae, nervis pallidis. Pedes nigri, genibus tarsisque omnibus, tibiisque anticis, flavis, tarsorum apice fusco. Variat colore corporis caeruleo-viridi.

Obs. Varietates antennis pedibusque totis flavis, ad novas species (inter quas S. flavicornis MEIG. et MACQ. numerandus) forte referendae, in Suecia inferiori enim var. a. passim colliguntur, in Lapponia vix obviae; neque Sargus xanthopterus FALL. (Sarg. formosus MEIG.) in Suecia supra Ostrogothiam mihi visus.

++ Area angularis distincta.

FAM. 13. PIPUNCULINI. ZETT. (Cephalopsidae MACQ. Megacephali MEIG. Syrphici FALL.)

Antennae breves, triarticulatae, articulo ultimo seta dorsali nuda. Caput hemisphaericum, oculum. Hypostoma angustatum, lineare. Proboscis occulta. Ocelli 3 in vertice. Abdomen 6-annulatum. Alae incumbentes, areis aut tribus aut nullis. Nervi plerumque tres ad marginem anteriorem ducuntur. Pedes simplices. Habitatio in foliis plantarum. Metamorphosis ignota. Discrimen sexus in oculorum distantia anique structura saepius inveniendum.

40. Nephrocerus. ZETT.

Corpus mediae magnitudinis, elongatum, angustum, parum pilosum, nitidum. Oculi magni, approximati, unicolores, postice ad latera excisi. Proboscis retracta. Antennae breves, articulo 1 brevissimo transverso, nudo; 2 etiam brevissimo, piloso; 3 magno, reniformi, compresso, nudo, basi seta dorsali. Thorax vesicula utrinque humerali. Scutellum inflatum. Abdomen thorace duplo longius, angustatum, lineare. Anus hamo inflexo (in ♀). Alae mediocres, abdomine longiores, nervis distinctis, omnino ut in figura alae Pipunc. aucti (Cephalops auctus FALL.) MEIG. directis, areis scilicet 3 distinctis, angulari ad basin alae, altera inter nervum 4 et 5 longitudinales, oblongo-quadrata, et tertia inter nervum 3 et 2 irregulari, ad apicem alae extensa. Nervulus infra aream tertiam excurrit. Squama sub alis vix ulla. Pedes mediocres. Color niger, pictura flava. Motus Pipunculi, aut scilicet volatus brevis, aut reptatus in foliis. Habitatio in foliis plantarum; per partem sylvaticam Lapponiae. Differentia sexus ex individuis forte solum femineis, non pro certo indicanda. (Spec. Scand. 1 nostra, corpore glabriore, antennarum articulo ultimo reniformi et abdomine lineari, a Pipunculis praepriis dignota. Nomen generis a νεφρός, ren, et ζεύς, cornu, ob antennis reniformes desumsi.)

1. N. lapponicus: nitidus ater, alis hyalinis, antennis nigris, proboscis, thoracis limbo, scutello, halteribus pedibusque, flavis. ♂♀.

Var. a. abdomine atro, in apice segmentorum 1 et 2 utrinque macula transversa flava.

Var. b. abdomine toto atro immaculato.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, tria tantum specimina vidi, duo scilicet in frutice abietina ad novacollarum sedem Gransele d. 25. Jun. 1832, et tertium in foliis Betulae albae ad pagum Wilhelmina d. 21. Jul. ejusdem anni; horum vero non nisi unicum Granselensium et alterum Wilhelminense mihi comprehendere contigit, et e quibus comparatis diagnosis et descriptionem heic allatas confeci. (Lapponia Suecica meridionalis.)

Fem.? Sargus cuprario paulo minor, alias statura corporis hand absimilis, abdomine angustiore, magis lineari. Longit. $3\frac{1}{2}$, fere 4 lin. Laevis, nitidus, ater, parum pilosus. Antennae nigrescentes, seta vix erecta. Oculi magni, brunnei, unicolores, anguste et fere aequaliter ubique distantes, interstitio frontali tamen paulo angustiori, toto cum hypostomate cinereo-micante. Thorax brevis, pilis aliquot obsitus, ater, limbo toto flavo, vesicula humerali flavo-albida. Pleurae cinereo-micantes. Scutellum subpellucidum, flavum. Abdomen subpubescens; anus canda hamata, inflexa, flava, an genitale femineum? Alae hyalinae, radice testacea. Halteres audi, flavi. Pedes simplices, subpubescentes, omnino mutiei; flavi.

41. Pipunculus. LATR.

MEIG. Dipt. Europ. gen. 122. LATR. MACQ. Microcera ILLIG. Cephalops FALL.

Corpus parvum aut minutum, subcylindricum, subhirsutum. Caput magnum. Antennarum articuli basales minuti, ultimus compressus, aut acutus, aut denique rotundatus, seta dorsali interdum (in ♂) erecta. Abdomen subcylindricum. Alae magnae, areis aut tribus, scilicet angulari ad basin, intermedia longe quadrata, et tertia inter nervum longitudinalem 2 et 3 ad apicem alae excurrente irregulari; aut nullis. Color niger. Motus: volatus brevis, tardus, reptatus in foliis. Habitatio in graminosis et foliis plantarum; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae-Finmarkiaeque. Differentia sexus; mas: oculis supra antennis connexis, ano obtuso, submutico; femina: oculis anguste disjunctis, ano ob-

tuso, vagina inflexa. (Spec. Scand. 17 in Museo meo adsumt, corpore subcylindrico, hirsutiori, antennarumque articulo ultimo aut acuto, aut ovato, aut rotundato, nec reniformi, a *Nephrocero* dignoscendae.)

Sect. 1. *Areis alarum discoidalibus tribus Pipunculi proprii.*

1. *P. Pratorum*: glaber, opacus, fusco-nigricans, antennis ovatis, fuscis, abdomine nitido, atro, primo segmento fasciata, reliquis maculis lateralibus cinereis, halteribus pedibusque testaceis, femoribus in medio latissime nigris. ♂♀.

MEIG. Dipt. 4. 22. 7. ? *Cephalops pratorum* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 15. 1. var. (sub quo plures species latent.)

Hab. in Lapponia rar. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Inter majores generis, 1½ fere 2 lin. long. Glaber, nigricans. Antennae subdeflexae, articulo ultimo ovato, fusco, seta erecta. Oculi maximi, rufo-ferruginei, aeneo-nigricantes, unicolores; in mare in fronte arete cohaerentes, in femina dissepimento angusto, cinereo, disjuncti; hypostomate in utroque sexu angusto argenteo-nigricante. Occiput cinereum. Proboscis flava. Thorax fuscus. Scutellum nigrum. Metathorax cinereus. Anus maris rotundatus, subinflexus, feminae canda subulata, longe inflexa, testacea. Alae hyalinae, certo situ metallae nitentes, stigmatum fusco. Nervus 4tus longitudinalis ut in reliquis hujus generis angulatus. Pedes validi, glabri, nudi, testacei, coxis, femoribus medio late, tibiis tarsorum apice, nigricantibus. Femora valida, uno latere pubescentia.

2. *P. pilosus*: pilosus, opacus, ater, thorace aut concolore, aut fusco; antennis rotundatis halteribusque fuscis aut flavis, geniculis testaceis, alis hyalinis, stigmatum fusco. ♂♀.

Mas: thorace atro.

Fem.: thorace nigro-fusco; in copula.

Hab. in graminosis et foliis fruticum; ad Björkvik Nordlandiae d. 14. Jul. 1821 a me passim lectus; in alpe Dowre Norvegiae mens. Jul. 1832 etiam a D. BOHEMAN in copula captus. (Lapponia; Dalekarlia —.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin., totus opacus, atro-holosericeus, corpore feminae nigricante. Antennae basi pilosae, articulo ultimo rotundato, fusco, albedo-subnigricante, seta non erecta. Hypostoma argenteum. Thorax et abdomen distincte hirsuta, segmentis lateribus maculis cinereis. Anus obtusus, in ♂ simplex, in femina vagina inflexa. Alae ut in priori. Halteres fuscis, variant autem flavis, ut in pari Dowreensi. Pedes pilosi, nigricantes, geniculis pallidis.

3. *P. dispar*: glaber, niger, antennis ovatis, fuscis, halteribus aut fuscis, aut flavis; alis fusco-hyalinis, pedibus discoloribus, femoribus crassis, subtus breviter spinulosus. ♂♀.

Mas: aenescens-niger, scutello segmentorumque margine lucidis, ano simplici, halteribus fuscis, pedibus nigris, genibus testaceis.

Fem.: thorace fusco, scutello abdomineque atris, nitidis; metathorace segmento primo fasciata, cinereis; vagina anali inflexa; alis hyalinis, halteribus pallidis, pedibus nigris, geniculis, femorum, tibiis tarsorumque basi, pulvillisque elongatis, flavis; in copula.

Vix *Pipunculus spinipes* MEIG. add. et MACQ.?

Hab. in graminosis paludosis rarius; ad Lycksele Lapponiae Lyckselensi d. 21. Jun. in copula captus; mas etiam in prato Lyckselensi d. 4. Aug. visus. (Lapponia —?)

Mas et Fem. Simillimus *Pipunculo pratorum*, praesertim femina; sed differt paulo minor, abdominis lateribus vix cinereo-maculatis; et sexus masculinus utriusque speciei magis discrepat, ut in diagnosi indicatum.

4. *P. geniculatus*: glaber, nitidus, ater, antennis acutis albidis, halteribus geniculisque flavis; alis hyalinis, stigmatum nullo. ♂♀.

MEIG. Dipt. 4. 20. 2. *Cephalops pratorum* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 15. 1. Var.

Hab. in Lapponia Umensi rar.; ad Lycksele Lapponiae Umensis. (Lappon.-Ostrog. freq. Scania rar.)

Mas et Fem. Priori minor, 1 lin. long. Totus glaberrimus, nitidus, ater. Antennae deflexae, aenae, apice albae, seta in ♂ erecta, in ♀ porrecta. Frons, hypostoma, metathorax et abdominis curvati primum segmentum, cinereo-nigricantia. Alae ut in priori, magis hyalinae, stigmatum omnino nullo. Pedes nigri, geniculis et pulvillis flavis.

5. *P. sylvaticus*: glaber, nitidus, niger, antennis acutis, albidis, halteribus, geniculis tarsisque flavis, alis hyalinis; stigmatum nullo. ♂♀.

MEIG. Dipt. 4. 20. 3.

Hab. in Lapponia passim; ad Lycksele Lapponiae Umensis, ad Kengis Lapp. Tornensis, ad Tromsøe Nordlandiae, ut et in Pinu ad Bossekop Finmarkiae occidentalis d. 24. Jul. — 22. Aug. a me lectus (Lappon.-Ostrogoth. rariss.)

Mas et Fem. Magnitudo et affinitas praecedentis, a quo tantum differt colore corporis subaenescens-nigro et tarsis flavis. Reliqua ut in priori.

6. *P. haemorrhoidalis*: glaberrimus, nitidus, ater, antennis acutis, fuscis, alis hyalinis, stigmatum nullo, halteribus, ano pedibusque flavis, femoribus tibiisque apice nigris. ♂.

An mas hujus inter MEIGENI *rufipedem*, *flavipedem* aut *varipedem* quaerendus?

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; duo tantum individua inveni, unum in Brattiksfjell d. 8. Jul. et alterum ad Lycksele d. 2. Aug. 1832. (Lapponia meridionalis.)

Fem. Magnitudo et affinitas *Pipunculi geniculati*. Ater, nitidus, glaber. Antennae acutae, deflexae, fuscae, seta suberecta. Linea frontalis et vertex nigra. Hypostoma angustum, cinereum. Abdomen cylindricum, curvatum, immaculatum. Cauda vesiculosa, inflexa, flava, vagina apice aenae. Halteres clava lutea, seapo albedo. Pedes nudi, nigri, geniculis, tibiis basi tarsisque flavis. Femora haud valida.

7. *P. annulipes*: glaber, nitidus, niger, antennis acutis, albidis, alis hyalinis, stigmatum fusco, halteribus pedibusque flavis, femoribus basi annulo nigro. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime; mas loco arido graminoso ad Muonioniska Lapponiae Tornensis 17. Aug. 1821, et femina in silva Stensele Lapponiae Umensis d. 4. Jul. 1832 a me capti. (Lapponia-Botnia borealis ad Johannis Ro d. 2. Sept. rarissime.)

Mas et Fem. Magnitudo et affinitas *Pipunculi Pratorum*, a quo tantum differt antennis acutioribus et praesertim pedum colore.

Obs. Huic subdivisioni subjiciuntur etiam FALLINI *Cephalops opacus* et *auctus*, Sueciae inferioris, sed vix Lapponiae incolae.

Sect. 2. *Areis alarum discoidalibus. Atele-nevra* MACQ.

8. *P. spurius*: subpilosus, opacus, aut ater holosericeus, aut fuscus, antennis rotundatis, nigris, halteribus aut fuscis (♂), aut pallidis (♀), pedibus nigricantibus, alis fusco-hyalinis. ♂♀.

Mas.: ater holosericeus, halteribus pedibusque nigris.

Fem.: fusca, halteribus tarsisque pallidis; semel in copula.

MEIG. Dipt. 4. 21. 11. ♂. *Cephalops spurius* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 16. 3. ♂. (exclus. ♀.)

Hab. in Lapponiae meridionalis sylvaticis, mas frequenter; ad Lycksele, Stensele et in monte Stoettingsfjellet 20. Jun. — 1. Aug. captus; in foliis Betulae ad Björkvik Nordlandiae etiam passim visus d. 14. Jul. 1821; femina rarissime occurrat. (Lapponia-Scania freq.)

Mas et Fem. Minutus, vix 1 lin. long., subpilosus, ater holosericeus, praesertim mas. Oculi in mare ferrugineo-aenei, supra antennis approximati. Hypostoma angustum, argenteo-nigricans. Abdomen subdepressum, ano in ♂ subsimplici, in ♀ vagina inflexa. Alae fusco-hyalinae, stigmatum obsolete fusco, arcis praeter basales nullis, nervo quarto longitudinali obsolete. Halteres in ♂ fuscis, in ♀ pallidis. Pedes nigri, pilosi. — Variat saepe abdomine pedibusque fuscis.

9. *P. obscurus*: subpilosus, opacus, nigricans, antennis rotundatis, nigris, halteribus pallidis, alis hyalinis. ♂.

Hab. cum priori rarius. (Lappon.-Ostrogoth. rar.)

Mas. Magnitudo, statura et omnia ut in praecedente, sed differt ab illo, colore corporis cinerascens, alis magis hyalinis, et halteribus flavis, nulle praecedentis feminae simillimus est. Feminae *Pip. obscuri* non vidi, nec pro femina *Pip. spurii* habere possum nostram speciem, cum in individuis 5 vel 6 examinatis nullam vaginam analem detegere potui.

FAM. 14. SYRPHICI. FALL. MEIG. (*Syrphidae* WIED.)

Antennae biarticulatae, articulo ultimo compresso, seta saepissime dorsali. Proboscis crassa, occulta. Oculi oblongi unicolores. Ocelli 3 in vertice. Abdomen 5-annulatum. Areae alarum 3, prima inter nervos 3 et 4 longitudinales, secunda inter nervos 4 et 5, et tertia angularis ad basin alae, sitae. Nervi longitudinales aut 2 aut 4 marginem alae anteriorem attingunt. Pedes aut simplices aut femoribus incrassatis; tarsi unguibus 2 pulvillisque (onychis) 3 semper instructi. *Larvae* in humidis saepissime vivunt; *imagines* flores frequentant. *Volatus* velocissimus. *Discrimen sexus*; mas: genitale inflexo et ano exinde obtuso, oculisque in vertice plerumque connexis, a femina: vagina brevi, parum

erumpente, et ano acutiori, mox dignoscitur. — *Callicera aenea*, *Ceria clavicornis* et *Psarus abdominalis*, a me et Clar. DAHLBOM in Suecia media et meridionali rarius visi, in Lapponia non inventi.)

42. Baccha. FABR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 101. FABR. FALL. St. FARG. et SERV. Encyc. Macq. *Syrphus* FABR. *Musca* GMEL.

Corpus mediae vel minoris magnitudinis, elongatum, tenebrum, subpubescens, nitidum. Antennarum articulus ultimus suborbiculatus, basi seta dorsali nuda. Oculi nudi. Hypostoma tuberculatum, infra os non descendens. Abdomen elongatum, antice tenuissimum, petioliforme, postice subclavatum. Alae incumbentes. Nervi longitudinales 4 ad marginem anteriorem descendunt. Nervus aream discoidalem primam terminans seu nervus transversus exterior areae alar. primae, juxta marginem inflexus. Pedes simplices. *Color* metallicus. *Habitatio* in graminosis, per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Motus*: volatus sat celer, placidus, velificans, continuus. *Differentia sexus*; *mas*: oculis superne cohaerentibus, ano rotundato, *femina*: oculis superne distantibus, ano acuto. (Spec. Scand. 2, antennarum articulo ultimo suborbiculato, seta nuda, hypostomate tuberculato, abdomine petioliformi, nervis longit. marginem anteriorem alae attingentibus, pedibusque simplicibus a ceteris hujus familiae generibus dignotae.)

1. *B. elongata*: obscure aenea, scutello chalybeato, antennis fuscis-testaceis, abdomine aenescens-nigro, segmentorum 2 et 3 basi, halteribus pedibusque flavis; alis hyalinis, nervis transversis, infuscatis. ♂♀.

FABR. Antl. 200. 6. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 14. 1. ♂♀. certe. MEIG. Dipt. 3. 197. 1.

Hab. in Lapponia sylvatica Umensi passim; ad Badsturaesk et Stensele 1—4. Jul. 1832, in silva betulina ad Evenås Nordlandiae Norvegiae 19. Jul. 1821 capta. (Lappon-Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Longit. 4—4½ lin. Oculi magni ferruginei. Hypostoma cinereo-micans. Vertex niger. Abdomen pubescens. Alae in ♂ paullo fuscores, quam in ♀, nervis transversis mediis in utroque sexu fuscedine cinctis et macula stigmatica fusca. Pedes antice breves, postici longiores, metatarso postico incrassato, extus nigricante. — Frons in femina aenea, linea utrinque ad oculos hypostomatis colore seu argenteo-cinereo-micaui.

Obs. Altera Scandinaviae species seu *B. obscuripennis* MEIG. in Ostrogothia saepe, in Lapponia non, a me visa.

43. Sphegina. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 100. St. FARG. et SERV. Macq. *Milesia* FALL.

Corpus minoris magnitudinis, elongatum, subpubescens, nitidum. Antennarum articulus ultimus suborbiculatus, basi seta dorsali nuda. Hypostoma laeve, nec tuberculatum, inpressum, margine apicali elevato. Oculi nudi. Abdomen basi coarctatum, exinde apice clavatum. Alae incumbentes. Nervi longitudinales 2 ad marginem anteriorem descendunt. Nervus aream discoidalem primam terminans, seu transversus exterior areae primae, arcuatim flexus. Femora postica crassissima, subtus spinulosa. *Color* nigricans. *Volatus* Bacchae. *Habitatio* in Umbellatis, locis umbrosis, in inferalpinis Nordlandiae. *Differentia sexus*; *mas*: ano obtuso; *femina*: ano acuto. (Spec. Scand. 1 nostra, antennarum articulo ultimo suborbiculato, seta nuda, hypostomate laevi, abdomine petioliformi, alarum nervo transverso aream primam terminante arcuatim flexo, femoribusque posticis crassis, subtus spinulosis, a *Baccha* et reliquis generibus certe dignota.)

1. *S. clunipes*: nigricans, antennis fuscis, hypostomatis apice, abdominis fascia, halteribus pedibusque flavis, horum posticorum apice metatarsoque nigricantibus; alis hyalinis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 194. 1. ♂. Macq. Ins. Gall. Syrph. 17. 1. ♂♀. Tab. 1. f. 2. ala. *Milesia clunipes* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 12. 10. ♂♀.

Hab. in Lapponia Norvegia rarissime; in alpe Dowre a D. BOHEMAN, et ad Björkvik prope Ofotenfjord d. 14. Jul. a me, capta. (Lapp.-Ostrog. Scan. rar.)

Mas et *Fem.* *Bacchae elongatae* subsimilis, sed brevior et crassior et in multis differt. 3 lin. long. Nigricans. Oculi in

utroque sexu distantes, in mare tamen paullo minus late. Caput nigrum, hypostomatis apice albedo. Punctum humerale et limbus thoracis posticus subtestacea. Abdomen pilosum, fasciis in mare 1, in femina saepe 2, flavis. Alae hyalinae, in mare subinfuscae. Pedes toti cum coxis flavi, femoribus posticis elongatis, crassis, apice late nigris, subtus spinulosis. Metatarsus posticus etiam crassus, niger.

Obs. Specimina lapponica suecicis paullo minora, coloreque pallidior; an juniora?

Obs. *Ascia Sphegina* huic generi proxima, sequenti tamen magis affinis.

44. Ascia. MEGREL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 99. St. FARG. et SERV. Macq. *Merodon* FABR. *Milesia* PANZ. LATR. FALL. *Musca* GMEL.

Corpus minoris magnitudinis, elongatum, subnudum, nitidum. Antennarum articulus ultimus oblongus, ante medium seta dorsali nuda. Hypostoma laeve, apice productum, leviter emarginatum. Oculi nudi, ferrugineo-brunnei, in utroque sexu distantes. Abdomen basi coarctatum. Alae incumbentes. Nervus exterior areae alarum primae rectus. Nervi 2 longitudinales ad marginem anteriorem descendunt. Femora postica incrassata, subtus spinulosa. *Color* metallicus. *Motus* tardus. *Volatus* haud celer (nisi sole urente), placidus, velificans. *Habitatio* in floribus et graminosis, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Metamorphosis* ignota. *Differentia sexus*; *mas*: dissepimento frontali oculorum paullo angustiori, et abdomine etiam angustiori, ano rotundato; *femina*: dissepimento oculorum paullo latiori, abdomine etiam paullo latiori, ano subacuto. (Spec. Scand. 13, antennis oblongioribus, insertione setae in medio, nervisque alarum exterioribus arearum magis rectis (fere ut in *Microdon*. et *Chrysogast*.) a *Sphegina*, et praeter has notatas, hypostomate laevi, abdomine basi subcoarctato, femoribusque posticis incrassatis, subtus spinulosis a reliquis hujus familiae dignotae.)

1. *As. sphegina*: laevis atra, antennis rotundato-ovatis, nigris, halteribus flavis, abdomine pedibusque aut nigris (♂), aut flavo fasciatis (♀); nervo exteriori alarum areae primae subrecto. ♂♀.

Mas: abdomen atrum, segmento tertio basi fascia obscure testacea; ano obtuso. Pedes nigri, geniculis testaceis.

Fem.: abdomen latius, ano acuto, atrum, aut in var. a. segmento 2do fere toto, tertio a basi ad medium, 4to basi anguste, testaceis, aut in var. b. fasciis duabus in segmento secundo tertioque interruptis, maculis quasi 4 magnis relictis, rufescentibus; pedes nigri, aut in var. a. geniculis tantum albis; aut in var. b. femoribus anterioribus fere totis et tibiis basi, albidis, femoribus tibiisque posticis basi flavis.

Hab. in Lapponia Umensi meridionali rarissime; mas et femina in Ledo palustri ad Lycksele 16—22. Jun. 1832 et femina ad Naestansjö d. 13. Jul. ejusdem anni, a D. Doct. DAHLBOM et me inventi. Lapponia Suecica.)

Mas et *Fem.* Individuis majoribus *Asciae podagrica* magnitudine aequalis. Species certe distincta; corpore laeviori, nec ut in ceteris punctulato, colore nigro, nec metallico etc. a reliquis *Asciis* diversa, antennarum forma et directione nervorum in alis *Spheginae* generi appropinquans. Atra, hypostomate nigro, subcinereo-pruinoso. Oculi in viva ferrugineo-brunnei. Seta antennarum prope basin articuli ultimi inserta. Abdomen subdepressum, basi angustatum; subpilosum. Alae hyalinae. Halteres albi. Reliqua ut in diagnosi et descriptione singuli sexus.

2. *As. podagrica*: aenea, antennis nigricantibus, in medio macula testacea, abdomine nigro, fasciis duabus, halteribus pedibusque pallidis, posticorum femoribus tibiisque nigris, illis basi, his apice, flavis; alarum nervis transversis fuscedine tinctis, angulo areae primo recto. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 186. 1. ♂♀. Macq. Dipt. Gall. Syrph. 20. 1. ♂♀. Tab. 1. f. 3. ala. *Merodon podagricus* FABR. Antl. 198. 10. *Syrphus podagricus* PANZ. Fn. Germ. 59. 16. ♀. *Milesia podagrica* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 13. 11. ♂♀. (ubi vero species plures commixtae.)

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Scania in floribus compositis et labiatis freq.)

Mas et *Fem.* 2½—3 lin. long. Obscure aenea; nitida, glabra. Hypostoma cinereo-pruinosum. Frons aenea. Vertex nigro-chalybaeus. Proboscis saepe exserta, nigra. Abdomen nigrum, fasciis 2, una in medio segmenti secundi et altera in basi segmenti tertii; in femina saepe interruptis. Segmenta 2 analia aenescens.

Alarum nervi transversus et fascia media obsoleta, fusca. Pedes pubescentes, anteriores breves, flavi, tibiis pro receptione femorum incurvatis, nigris, apice flavis, tarsis flavis, articulo primo incrassato, ultimoque fuscis.

3. As. dispar: aenescenti-nigra, halteribus albidis, alis hyalinis, angulo areae primae subarcuato, geniculis tarsisque anterioribus, femorum posticorum basi et metatarso, flavis, abdominis fascia unica in ♂, punctisque quatuor minutis in ♀, testaceis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 188. 4. Tab. 27. f. 27. ♂, f. 28. ♀; forte (omnes ibi allatae notae in nostram optime quadrant praeter angulum areae in alis in nostra subarcuatum marginemque alae non omnino attingentem, nec ut in figuris MEIGENI rectum et ad marginem usque retractum).

Hab. in 1 apponia Umensi rarissime; in paludosis ad Tresunda et Naestansjö parociae Wilhelminae individua duo dieb. 12–13. Jul. 1832 invenire mihi contigit, quorum unum jam in Museo D. FÄHRÆI adservatur. (Lappon.-Ostrogoth. rariss.)

Mas et *Fem.* Inter minores, circiter 1½ lin. long. (a D. D. MEIGEN et MACQUART 2 lin. long. describitur). Nigra, parum aeneo-micans. Antennarum articulus ultimus subfuscescens. Hypostoma cinereo-micat. Abdomen in ♂ angustum, fascia in segmento 3tio flava, ano obtuso; in ♀ paullo latius, punctis in segmentis 2 et 3 quatuor minutissimis, ferrugineis, ano acuto. Pedes anteriores in utroque sexu flavi, femoribus latissime, tibiisque late, in medio nigris; postici nigri, femoribus summa basi, tibiis summo apice tarsorumque articulis 2 et 3, flavis.

4. As. bifasciata: aenescenti-nigra, halteribus albidis, alis hyalinis, angulo areae primae subarcuato; geniculis tarsisque anterioribus, femorum posticorum basi et tibiis apice abdomineque fasciis 2, flavis. ♂.

Hab. in paludosis; ad Lycksele et Tresunda Lapponiae Umensis d. 16. Jun. — 13. Jul. rar.; in Muonioniska Lapponiae Tornensis d. 17. Aug. rariss. (Lappon. Suecica.)

Mas. Magnitudo praecedentis, a qua parum differt nisi abdominis fasciis duabus, nec unica, flavis. Abdomen nigrum, in segmento secundo in medio fascia ovali, utrinque abrupta, flava; in segmento tertio ad basin fascia alia plerumque multo latiori, ejusdem alias ut prioris colore et forma; segmento 2 ultima aenea, ano rotundato. Reliqua omnia exacte ut in priori. An ♂ sequentis?

5. As. 4-punctata: aenescenti-nigra, halteribus albis, alis hyalinis, areae primae angulo subarcuato; geniculis tarsisque anterioribus, femorum posticorum basi et tibiis apice abdominisque maculis 4, flavis. ♀.

MEIG. Dipt. 3. 189. 6?

Hab. in paludosis ad Tresunda et Wilhelmina Lapponiae Umensis 12–17. Jul. passim, ad Björkvik et Lyngen Nordlandiae Norvegiae 14–17. Jul. rar. (Lappon. —?)

Fem. Priori paullo major, robustior, alias simillima, abdominis pictura tantum diversa; an ejus femina? Abdomen nigrum, in segmento secundo in medio maculis 2 rotundatis, et in segmento tertio ad basim, aliis 2 subtriangularibus, basi saepe cohaerentibus, flavis, plerumque distinctis, rarissime minutis et obsoletis. Segmenta 4 et 5 aenea, ano acuto. Cetera ut in priori. Descriptio MEIGENI hujus speciei, nostrae non exacte convenit, nec marem talem, qualem descripsit Clar. Auctor, vidi, sed nostras *As. bifasciatam* et *A. 4-punctatam* in iisdem locis habitantes observavi. — Variat tibiis posticarum basi flava.

6. As. aenea: aenescenti-nigra, halteribus albis, alis fusco-hyalinis, angulo areae primae arcuato, geniculis tarsisque anterioribus, femorum posticorum basi tibiisque apice, flavis; abdomine immaculato. ♀.

MEIG. Dipt. 3. 191. 9?

Hab. in Lapponia Umensi rarissime ad Lycksele. (Lapponia —?)

Fem. Long. 1½ — 2 lin. Simillima *A. bifasciatae*, et ab illa vix differt aliter, quam abdomine immaculato. Atra punctata, parum aeneo-micans. Abdomen atrum, immaculatum, segmentis 4 et 5 aeneis, ano acuto. Venter basi albidus. Alae fusco-hyalinae. Reliqua omnino ut in speciebus proxime praecedentibus.

7. As. geniculata: nigro-aenea, halteribus albis, alis hyalinis, angulo areae primae subrecto, geniculis tarsisque anterioribus, femorum posticorum basi, tibiisque apice, flavis, abdomine immaculato. ♀.

MEIG. Dipt. 3. 192. 10?

Hab. in paludosis ad Umenaes et Tresunda Lapp. Umen-sis 8–13. Jul. rar. (Lapponia —?)

Fem. Magnitudo et summa affinitas *As. 4-punctatae*, nec ab illa differt nisi corpore paullo magis aeneo, angulo alarum areae primae fere recto, nec arcuato, ut et abdomine immaculato.

Reliqua ut in *A. 4-punctata* omnino. Variat corpore aeneo-nigro et abdominis segmento 2do punctis 2 minutis rufis, obsoletis.

45. Coprina. ZETT.

Xylota MEIG. Dipt. Eur. gen. 103. *Musca* LINN. *Syrphus* PANZ. *Milesia* FABR. LATR. FALL. *Syrilla* MACQ. ST. FARG. et SERV.

Corpus mediae l. minoris magnitudinis, elongatum, sublineare; parum nitidum, nudum. Antennae in fronte non tuberculata insertae, nutantes, articulo ultimo orbiculato, basi seta dorsali nuda. Hypostoma impressum, non tuberculatum, margine apicali elevato, anguste emarginato. Oculi nudi. Caput subhemisphaericum. Nervi areas alarum discoidales terminantes valde flexi. Nervus transversus medius l. ordinarius rectus. Area angularis marginem interiorem alae nervo apicali attingit, et hic nervus unicus est, qui ad marginem anteriorem descendit. Femora postica valde incrassata, subtus spinosa, tibiis incurvatis. *Color* niger. *Motus* tardus; tempestate calida vivacior; volatus continuus, placidus, velificans, ut in *Ascia*: mas scilicet quasi pendet in aëre ante conjugem in folio sedentem; mox vero copulatur. *Larvae* brunneae, posterius angustiores, capite tentaculo parvo, in stercore equino degunt. Ineunte mense Majo in pupas abeunt, et in medio ejusdem mensis imagines prodeunt. DE GEER. *Habitatio* in floribus et foliis plantarum, locis cultis non longe a domiciliis hominum et quasi familiaris; per partem tantum sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; mas: oculis cohaerentibus, ano rotundato, subclavato; femina: oculis distantibus, ano subdepresso. (Spec. Scand. 1 nostra, abdomine basi non coarctato etc. a praecedentibus, capite magis rotundato, nec depresso, antennis tuberculo nulli insertis, hypostomatis apice angustius emarginato, femoribus posticis crassioribus, alarum nervo transverso ordinario recto, nec obliquo, nervisque areas discoidales terminantibus magis flexis etc. a *Xylotis*, quibus sat affinis, et a sequentibus hujus familiae generibus, dignota.)

1. C. pipiens: nigra, hypostomate pectoreque cinerascens, antennis obscure testaceis, pedibus abdomineque ad latera, flavo-maculatis, hoc fascia postica interrupta, alba. ♂♀.

Musca pipiens LINN. Fn. Sv. 1822. DE GEER Ins. 6. 120. 11. T. 7. f. 8. 9. *Syrphus pipiens* PANZ. Fn. Germ. 32. 20. ♀. *Milesia pipiens* FABR. Antl. 194. 27. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 12. 9. ♂♀. *Xylota pipiens* MEIG. Dipt. 3. 213. 1. ♂♀. *Syrilla pipiens* MACQ. Dipt. Gall. Syrph. 124. 1. ♂♀.

Hab. in floribus et foliis fruticum passim, ad Muonioniska Lapponiae Tornensis, et ad Lycksele, Fredrica nec non Wilhelmina Lapponiae Umensis d. 17. Jun. — 20. Aug. in copula capta. Inter digitos deprehensa sonum pipientem edit. (Lappon.-Scan. vulgatissima, tota aestate.)

Mas et *Fem.* Circiter 4 lin. long. Aeneo-nigra, glabra. Caput pubescens. Hypostoma et frons cinereo-sericeo-micantia. Antennae subtestaceae, praesertim basi. Oculi nigro-brunnei. Thoracis latera, callus humeralis, lineae 2 dorsales antice perspicuae, at mox abbreviate, ut et plurae, albo-cinerea. Abdomen atrum, maculis 6 lateralibus difformibus, 4 anticis in ♂ plerumque testaceis, 2 posticis albidis, sed variant, aut omnes (plerumque in ♀), aut 4 posteriores, albae, et 2 anticae testaceae. Alae aquae, immaculatae. Halteres pallidi. Pedes antici aut testacei, varie nigro-maculati aut nigri, testaceo-maculati, postici nigri, femorum macula laterali, tibiisque annulo medio, rufo-testaceis. Variat ♀ saepe femoribus posticis totis nigris, immaculatis.

46. Xylota. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 103. MACQ. *Musca* LINN. *Syrphus* PANZ. *Milesia* FABR. LATR. FALL.

Corpus majoris aut mediae magnitudinis, elongatum, subpubescens. Caput subdepressum. Antennae tuberculo frontali insertae, nutantes, articulo ultimo orbiculato, basi seta dorsali nuda. Hypostoma impressum, non tuberculatum, margine apicali elevato, late emarginato, albo-sericeum. Oculi nigro-brunnei, nudi, unicolores, conformes, h. e. reticulatione aequali. Nervi alarum areas 2 discoidales terminantes minus flexi, horumque alter (inferior) fere rectus. Nervus transversus ordinarius medius obliquus. Unicus tantum nervus ad marginem anteriorem alae descendit, ille scilicet, qui aream angularem ad basin alae terminat. Femora postica modice incrassata, subtus spinulosa, tibiis incurvatis. *Color* niger, pictura maculata aut fasciata. *Motus* celer; volatus velox,

brevis. Capta inutica, i. e. nullam edit sonum. *Habitatio* in floribus, praesertim vero in foliis fruticum sedentes; interdum feminae etiam in truncis arborum, ova depositurae, per partem sylvaticam Lapponiae, semper sylvestres et longius a domiciliis hominum. *Larvae* in ligno putrido degunt. *Differentia sexus*; *mas*: oculis cohaerentibus, ano rotundato; *femina*: oculis distantibus, ano acutiori. (Spec. Scand. 12, capite subdepresso, antennarum articulo ultimo orbiculato, hypostomate impresso, alarum nervo transverso medio obliquo, abdomine lineari, femoribusque posticis incrassatis, subtus spinulosus, a reliquis dignoscendae.)

1. X. segnis: subpubescens, aenea, abdomine nigro, segmentis 2 et 3 luteis, tibiaram apice, tarsisque anterioribus flavis. ♂♀.

Mas: spina in articulo coxae pedum posticorum elongata.

Fem.: spina in articulo coxae nulla.

MEIG. Dipt. 3. 220. 12. MACQ. Dipt. Gall. Syrph. 128. 1. ♂♀. Tab. 2. f. 8. ala. *Musca segnis* LINN. Fn. Sv. 1823.

Syrphus segnis PANZ. Fn. Germ. 60. 3. ♂. *Milesia segnis* FABR. Antl. 191. 14. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 10. 5. ♂♀.

Hab. in foliis Populi Tremulae, in Lapponia rarissime. (Lappon.-Ostrog freq. Scania rar.)

Mas, et *Fem.* 5—5½ lin. long. Aenea, subnitida. Antennae piecae. Vertex ater. Pectus villosum, griseum. Callus humeralis griseus. Abdomen nigrum, segmento primo aeneo, secundo et tertio rufis, hoc apice saepissime nigro. Alae subfusco-hyalinae, immaculatae. Halteres albi. Pedes anteriores flavi, femoribus, tibiaram anulo medio, tarsisque apice, nigris; postici nigri, tibiaram basi, interdum etiam tarsorum medio (in femina) flavis.

2. X. bifasciata: aenescenti-nigra, abdomine nigro, fasciis duabus interruptis flavis, pedum omnium geniculis anteriorumque tarsorum articulis 1 et 2 sordide albidis; femoribus posticis distincte crassis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 219. 10. ? ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime; inter Tresunda et Naestansjö Lapponiae Umenis d. 13. Jul. unicum specimen masculum et alterum femineum tantum inveni. (Lappon.-Ostrog. rar.)

Mas et *Fem.* Praecedente paullo minor, scilicet 4 lin. longa, eique similis. Oculi ferrugineo-brunnei. Abdomen lineare segmentis 1, 4, 5 aeneis, immaculatis, 2, 3 atris; horum singulo macula quadrata, margine lateralem attingente, flava, unde exstant maculae 4 in abdomine. Alae subfusco-hyalinae. Pedes nigri, geniculis, anteriorumque tarsorumque articulis 2 primis albidis. Femora postica seta crassa, subtus ciliata s. dense, sed breviter spinulosa. Spinae coarum nullae.

3. X. Nemorum: subpubescens, nigro-aenea, abdomine nigro, fasciis duabus latioribus interruptis luteis, pedibus nigris, tarsis anterioribus tibiisque omnibus basi albidis; femoribus posticis modice crassis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 219. 11. *Milesia nemorum* FABR. Antl. 192. 17. *Milesia ignava* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 11. 6. (exclus. syn. PANZERI 60. f. 4. ♀, quod ad *Xyl. ignavam* MEIG. pertinet, quae in Suecia non habitat.)

Hab. in Lapponia Umeni passim; in foliis fruticum ad Lycksele, Wilhelmmina, Åsele et Fredrica 20. Jul. — 17. Aug. 1832 frequenter vidi; ad Muonioniska Lapponiae Tornensis 17. Aug. 1821 rar. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Long. 5 lin. Affinis et similis prioribus. Differt, a *X. segni* abdominis fasciis raro integris, femoribus subtus ciliatis, nec spinosis et dente coarum maris minutissimo, nec elongato; a *X. Nemorum* magnitudine longiori, fasciis abdominis latioribus et femoribus posticis minus incrassatis. Variat abdominis fasciis interdum integris, plerumque interruptis, raro maculis tantum 4 relictis parvis luteis. Segmentum 4um aeneum, macula utriusque albo-villosa.

4. X. nigripes: pubescens, aenea, abdomine atro, maculis triangularibus lateralibus aeneis, pedibus nigris; femoribus posticis distincte crassis. ♂.

Hab. in Lapponia Umeni rarissime; ad novaculum Umeaens d. 7. Jul. 1832 unicum individuum deprehendi. (Lapponia Suecica.)

Mas. Magnitudinis, femorum proportionis etc. *Xyl. bifasciatae* similis, nec differt, nisi abdomine pedibusque totis nigris. Abdomen lineare segmentis 1, 4, 5 aenescentibus, immaculatis, 2 et 3 atris, opaeis, singulo macula triangulari, laterali, nitidissima, aenea. Reliqua ut in priori.

5. X. caeruleiventris: subpubescens, nigro-aenea, abdomine nigro-violacea, macula laterali triangulari caerulescenti-nigra, griseo-pilosa, in singulo segmentorum 2, 3 et 4; pedibus nigris, tarsis anterioribus tibiisque omnibus basi albidis; femoribus posticis modice incrassatis. ♂♀.

Milesia ignava var. β. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 11. 6. Vix *Xylota abiens* MEIG. Dipt. 3. 218. 9. ?

Hab. in Lapponia Umeni rarissime; ad Åsele d. 27. Jul. unicum par copulatum inveni. (Lappon.-Dalekarlia-Ostrog. Scan. rariss.)

Mas et *Fem.* Long. 5 lin. Caput, thorax, alae et pedes omnino ut in *X. Nemorum*, a qua non differt, nisi pictura abdominis ut in diagnosi indicata, et ea in utroque sexu simili.

6. X. triangularis: pubescens, aenea, abdomine atro, segmentis 1, 4, 5 totis, 2 et 3 macula laterali triangulari, aeneis nitidis, pedibus nigris, tibiaram tarsorumque basi albidis; femoribus posticis modice incrassatis, subtus ciliatis. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim; in floribus Ledi palustris in silva inter Lycksele et Nydahl Lapponiae Umenis d. 20—24. Jun. 1832; ad Muonioniska Lapponiae Tornensis raro occurrit. (Lapponia-Dalekarlia.)

Mas et *Fem.* Prioribus paullo major, latior, fere 6 lin. long. *Xylota Nemorum* affinis et similis, magnitudine et pictura abdominis mox dignota. Nigro-aenea. Hypostoma sericeo-album ut in prioribus. Antennae nigrae vel fuseae. Vertex ater. Callus humeralis cinereus. Pleurae macula villosa notata. Abdomen atrum, segmentis 1, 4 et 5 retracto, totis, 2 et 3 utriusque macula triangulari, angulo introrsum verso, aeneis, nitidissimis, ferrugineo-pubescentibus. Alae subfusco-hyalinae, stigmatate fusciori. Squamae et halteres flavae. Pedes nigri, tibiaram basi tarsorumque artienlis 1 et 2 flavo-albidis. Femora postica modice incrassata, subtus ciliata. — Variat tarsis posticis totis nigris.

7. X. femorata: subpubescens, aenea, abdomine atro-caeruleo, antennis pedibusque rufis, posticorum femoribus apice, tibiis tarsisque nigris. ♂♀.

Musca femorata LINN. Fn. Sv. 1824 certe. *Milesia femorata* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 11. 8. ♂♀. certe. *Miles. volutus* FABR. Antl. 192. 15. *Xylota volutus* MEIG. Dipt. 3. 223. 16. Tab. 28. f. 29. ♂.

Hab. in Lapponia Umeni rarissime; ad Wilhelmmina d. 20. Jul. capta. (Lapp. Suecica-Smolandia rar.)

Mas et *Fem.* Longitudo praecedentis, sed fere angustior. Subpubescens. Caput nigrum, hypostomate albo-sericeo. Antennae totae et seta, rufae. Thorax supra aeneus. Pleurae et callus humeralis nigro-caerulescentia, hic macula cinerea. Abdomen elongatum, subluceare, caerulescenti-atrum, ano feminae longe acuminato. Alae fusco-hyalinae. Halteres fusci, scapo pallido. Pedes anteriores toti rufi, posteriores femoribus elongatis, crassis, rufis, apice, tibiis tarsisque totis coxisque omnibus, nigris. Femora postica subtus pilosa vel ciliata, nec spinosa.

Obs. *Xyl. femorata* MEIG. Dipt. 3. 216. 6. „nigra, villosa, pedibus rufis; femoribus apice nigris; seta antennarum nigra;“ LINN. et FALL. synonymo immerito citato, alia videtur species, in Suecia non obvia.

8. X. lenta: subpubescens, nigra, antennis pedibusque concoloribus, abdominis segmento secundo tertioque rufis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 222. 15. *Syrphus piger* PANZ. Fn. Germ. 50. 5. ♀. *Milesia pigra* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 11. 7. ♂♀. var. α. (exclus. Syn. FABR.)

Hab. in Lapponia, ut fertur, mihi nec ibi, nec in provinciis adjacentibus obvia, in Suecia media et meridionali passim visa. (Lappon. ? -Scan.)

Mas, et *Fem.* Statura et magnitudo omnino praecedentis, a qua colore tantum differt, ut in diagnosis indicatum.

Obs. *Xyl. pigra* MEIG. sive *Milesia pigra* FABR. et FALL. var. β, nigra, abdomine rufa, segmentis 1 et 5 nigris; in Suecia inferiori passim, in Lapponia non inventa.

Obs. Species Suec. Fallenianae: *Miles. silvarum*, *Syrphus lapphiformis* (*Xyl. valgus* MEIG.) ut et *Eristalis lateralis* (*Thevea dubia* FABR.), huius generi (*Xylotae*) associandae, in Lapponia vix occurrunt.

47. Milesia. LATR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 104. FABR. FALL. MACQ. ST. FARG. et SERV. *Musca* LINN. *Syrphus* PANZ.

Corpus magnum, oblongum, subpubescens. Caput subdepressum. Antennae tuberculo frontali insertae, nutantes, articulo tertio orbiculato, basi seta dorsali nuda. Oculi nudi, in viva nigri. Hypostoma inaequale, infra oculos saepissime descendens, subtuberculatum, apice late emarginatum. Alae ut in *Xylota*. Pedes simplices, tibiis posticis subcurvatis color niger, pictura flavo-fasciata. *Motus* haud celer, nec volatus velox; flori aut folio insidentes, alis more *Ortolidum* species quaedam vibrant. *Habitatio* in floribus et foliis fruticum; per partem sylvaticam Lapponiae. *Larvae* in ligno putrido degunt. *Differentia sexus*; *mas*: oculis supra antenas angulo cohaerentibus, ano rotundato; *femina*: oculis distantibus, ano acutiori. (Spec. Scand. 7 capite subdepresso,

antennis tuberculo frontali insertis, articulo ultimo orbiculato, hypostomate subtuberculato, pedibusque simplicibus, tibiis posticis incurvis, dignoscendae.)

1. M. vespiformis: nigra, hypostomate pallide sericeo, thoracis maculis abdominisque cingulis utrinque connatis, flavis, antennis pedibusque posterioribus, geniculisque anicis, luteis. ♂♀.

FABR. Antl. 188. 4. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 9. 3. var. α. ♂♀. MEIG. Dipt. 3. 232. 5. *Musca vespiformis* LINN. Fn. Sv. 1811. DE GEER Ins. 6. 122. 13. T. 7. f. 13. ♂. *Syrphus apiformis* PANZ. Fn. Germ. 45. f. 19. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi passim; ad Åsele, in Stoettingsfjellet et ad Lycksele 26. Jul. — 2. Aug. vidi. (Lapp.-Ostrogöth., Gottlandia, pass.)

Mas et Fem. 7—7½ lin. long. Hypostoma et frons flavo-sericea, linea media atra. Vertex niger. Antennae totae et setae, luteae. Thorax niger, puncto utriusque humerali maculisque 4 elongatis obliquis et quinta etiam aute scutellum transversa, flavis. Striga pectoralis flava. Scutellum nigrum, nitidum, in ♀ aecum. Abdomen flavum, segmento 1 toto, reliquorumque singulo fascia media utrinque attenuata et abrupta, incisurisque tenuiter, atris. Fascia in segmento 4to interrupta et margine immaenulato. Segmentum ultimum in ♂ retractum. Alae fusco-hyalinae, nervis ad costam et marginem lutescentibus, in medio subinfuscatis. Squamae et halteres flavae. Pedes simplices pubescentes, mutici, posteriores lutei, femoribus basi nigris; antici nigri, geniculis luteis.

2. M. apiformis: nigra, hypostomate pallide sericeo, thoracis maculis abdominisque cingulis utrinque liberis, albis, antennis pedibusque posterioribus, geniculisque anticis, luteis. ♂♀.

FABR. Antl. 188. 3. *Milesia vespiformis* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 9. 3. descript. var. ♀. certe. *Syrphus vespiformis* PANZ. Fn. Germ. 90. f. 19. ♂.

Hab. in Lappon. Umensi rar.; ad Wilhelmina et in Stoettingsfjellet 19. Jul. — 1. Aug. in copula capta. (Lapponia Suecica: Ostrog. rar.)

Mas et Fem. Long. 6—6½ lin. Praecedenti simillima et valde affinis, sed praeter magnitudinem paullo minorem, differt etiam ab illa signaturis thoracis abdominisque albis, nec flavis, fasciis abdominis ad latera vix connatis, et ut femoribus posterioribus totis luteis, nec basi nigris, et quod similes tantum in copula deprehenduntur. Abdomen nigrum, in segmento 2do fascia unica in medio angusta, libera, et altera in margine, obsoleta, in medio interrupta, albis; in segmentis reliquis fasciis in singulo duabus, altera basali, altera apicali, ad latera fere liberis vel tenuissime tantum connatis, ejusdem coloris. Cetera ut in priori specie.

Obs. FALLINI species Suecicae: *Milesia Zetterstedti* (Miles. bombylans MEIG.) et *Diophthalma*; *Eristalis semirufa* (*Musca fallax* LINN.) et *Syrphus asilicus*, ad hoc genus pertinentes, in Lapponia a me frustra quaesitae.

48. Chrysotoxum. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 96. ST. FARG. et SERV. MACQ. *Musca* LINN. *Syrphus* PANZ. *Mulio* FABR. FALL.

Corpus majoris magnitudinis, ovato-oblongum, pubescens, nitidum. Antennae tuberculo frontali insertae, porrectae, elongatae, angustae, articulo 1 cylindrico, 2 et 3 subcompressis aequalibus, horum ultimo seta dorsali nuda. Hypostoma infra oculos parum descendens, subtuberculatum, apice late emarginatum. Oculi nigro-brunnei, saepissime lirti (nec ut D. MACQUART contendit, saepe nudi). Scutellum inerme. Abdomen fornicatum, marginatum. Alae divaricatae. Nervi 3 longitudinales usque fere ad marginem anteriorem descendunt. **Color** niger, pictura determinate flavo-fasciata. **Motus:** volatus velox. **Habitatio** in floribus, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. **Metamorphosis** non rite cognita. **Differunt serus:** oculis maris in fronte contiguis, feminae sat late distantibus. (Spec. Scand. 6, antennis capite transverso longioribus, angustis, seta dorsali nuda, hypostomate infra oculos hirtos parum descendente, subtuberculato, scutello inermi, abdomine marginato, alis divaricatis, pedibusque simplicibus, ab aliis generibus bene dignotae.)

1. C. marginatum: hirtum nigrum, thoracis maculis lateralibus, linea scutelli antica, abdominisque cingulis 6 flavis liberis, 4 interruptis; alarum costa obscure testacea: ano pedibusque luteis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 171. 5. ♀. (*Milesia vespiformis* FABR. Antl. 188. 4. teste MEIG. an recte?) *Syrphus arcuatus* PANZ. Fn. 2. f. 10. certe ♀. *Mulio fasciolatus* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 5. 1. certe. ♂♀.

Hab. in Lapponiae nemoribus graminosis passim; ad Harpanda, Turtola et Muonioniska Lapponiae Tornensis; ad Stensele et Wilhelmina Lapponiae Umensis, ut etiam ad Björkvik et Bossekop Nordlandiae et Finnmarkiae, a die 1. Jul. usque 28. Aug. vidi. (Lappon.-Suecia media, Gottland. rar.; ♂ rariss.)

Mas et Fem. Mas 6—7, fem. 7 lin. long. Nigrum, hirsutum. Hypostoma flavum, linea media denudata nigra. Frons et vertex feminae nigra, maculis 2 cinereo-inieantibus. Oculi obscure brunnei, aecuo-submicantes, hirsutuli. Antennae nigrae, articulo ultimo longitudine antecedentium simul sumtorum; seta rufa. Thorax vittis 2 anticis, in medio abruptis, albidis; maculis 6, scilicet 2 humeralibus, 2 ad scutellum et 2 pectoralibus, flavis. Scutellum nigro-brunneum, linea transversa antica flava. Abdominis segmenta: 2dum fascia interrupta; 3tium fascia interrupta et margine apicali ad latera vix connatis; 4tum signaturis iisdem ac in segmento tertio; 5tum fascia arcuata interrupta et macula triangulari, flavis. Alae hyalinae, costa distincte fusca, basi pallidiori. Nervi: tertius longitudinalis et ille aream primam terminans, modice curvati; nervus, qui aream secundam terminat, omnino rectus. Halteres et squamae pallidae. Pedes lutei, coxis nigris.

Var. ♀. pictura anali obsoleta, alias var. a. simillima, ad Stensele Lapp. Umensis d. 4. Jul. semel.

2. C. fasciolatum: hirtum, nigrum, thoracis maculis lateralibus, scutelli limbo abdominisque cingulis 6 flavis, ad latera connatis, 4 interruptis; alarum costa testacea, pedibus luteis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 170. 4. certe (exclus. forte syn. FABR. et DE GEER). *Mulio fasciolatus* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 5. 1. var. β. certe.

Hab. in Lapponiae lucorum fruticibus, ex. gr. ad Lycksele et in Stoettingsfjellet Lapponiae Umensis passim, ad Muonioniska Lapp. Tornensis rar., sed ad Björkvik Nordlandiae et ad Bossekop Finnmarkiae occidentalis frequenter d. 22. Jun. — 25. Aug. a me visum. (Lappon.-Gottlandia rar.)

Mas et Fem. Long. 5—5½ lin. Priori simillimum, differt magnitudine fere duplo minori, antennarum articulo ultimo reliquis paullo longiori, scutelli aut toto aut limbo saltem flavo, abdominis fasciis ad latera plerumque connatis, alarum costa testacea, nec fusca, ut et femoribus saltem anterioribus basi nigricantibus. In ceteris cum priori exacte convenit.

3. C. arcuatum: subglabrum, nigrum, thoracis maculis lateralibus, scutelli limbo, abdominisque cingulis 4 deorsum arcuatis, interruptis, flavissimis; alarum costa testacea, stigmatate fusco, pedibus luteis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 168. 2. MACQ. Ins. Gall. Syrph. 199. 2. ♂♀. Tab. 4. f. 4. ala. *Musca arcuata* LINN. Fn. Sv. 1806. DE GEER Ins. 6. 125. T. 7. f. 14. ♂. *Mulio arcuatus* FABR. Antl. 184. 3. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 5. 2. ♂♀. (sub nomine perverso *Mulio vespiformis* FABR. a Cl. STURM specimen femineum missum.)

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Ostrog. Scania in umbrosis freq.)

Mas et Fem. Long. 5½—6 lin. *Chrys fasciolato* affine et simile, differt vero corpore paullo longiore, glabriore, oculis in vivo obscure aeneis, vix hirtis, antennarum articulis omnibus aequaliter fere longis, scutelli puncto centrali distincte nigro, alarum macula stigmatica fusca, nervo tertio longitudinali magis incurvato, abdominis fasciis 4 interruptis simplicibus arcuatis, et pedibus totis luteis. In ceteris similes. Abdominis segmenta 3 et 4 margine plerumque anguste lutea. Venter niger, basi et fasciis 2 interruptis flavis.

4. C. bicinctum: subglabrum, nigrum, thoracis maculis lateralibus, scutelli summo apice, abdominisque segmentis 2do et 4to fascia arcuata, flavis; alarum costa fusca, pedibus flavis, femoribus basi late nigris. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 168. 1. *Musca bicincta* LINN. Fn. Sv. 1805. *Syrphus bicinctus* PANZ. Fn. 45. 18. ♂. var. (fig. male picta). *Mulio bicinctus* FABR. Antl. 183. 2. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 6. 3. ♂♀. var. α.

Hab. cum priori, in Lapponia rarissime. (Lappon.-Scania freq.)

Mas et Fem. Long. 4½—5 lin. *Chr. arcuato* simillimum, sed magnitudinis paullo minori, scutello nigro, immaenulato, abdominis cingulis 1. fasciis tantum 2 remotis subintegris, ventre fascia subunica, alarum costa fere tota fusca, femoribusque maxima ex parte, et metatarsis plerumque, nigris, diversum.

Obs. *Chrysotoxum intermedium* MEIG. (*Mulio arcuatus* var. β. FALL.), et *Mulio linearis* ZETT. Act. Holm. 1819, huius generi associanda, in Lapponia a me non visa.

49. *Microdon*. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 95. FALL. *Musca* LINN. *Mulio* FABR. PANZ. *Aphritis* MACQ. ST. FARG. et SERV.

Corpus majoris magnitudinis, obtuse ovatum, hirsutum. Antennae medio frontis convexae aequalis insertae, elongatae, angustatae, articulo ultimo parum dilatato, seta dorsali (juxta basin inserta) nuda. Hypostoma latum, infra oculos nudos parum descendens. Scutellum emarginatum. Abdomen incurvum, ventre concavo. Areae discoidales binae, altera gemina, terminantur prope marginem anteriorem nervis valde incurvis. Hinc non nisi unicus nervus, ille scilicet ex area angulari ad ipsum marginem descendit. Pedes breviusculi simplices. *Color* aeneo-nigricans, pictura nulla. *Motus* tardus, nec nisi sole urente volat, tempestate frigidiori saepe tota die in cubino immobilis sedet. *Habitatio* in graminosis paludosis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Metamorphosis* ignota, at pupam semel sub cortice arborum captam, et altera vice graminis culmo fixam, semiglobosam, nudam, subreticulatam, glabram, flavam, pellucidam, margine ciliatam et postice tuberculo praeditam, inveni. *Differentia sexus*; *mas*: oculis supra antennam angulo conniventi paullo distantibus, ano rotundato; *femina*: oculis late et fere aequaliter distantibus, ano subacuto. (Spec. Scand. 2, antennis elongatis, angustatis, articulo primo longitudine fere 2 et 3 simul summorum, seta nuda, scutello emarginato, alis incumbitibus, areis discoidalibus apice rotundatis, pedibus simplicibus et corpore non fasciato, a ceteris facile dignotae.)

1. *M. apiformis*: mas-aeneus, thorace fulvo-villoso, scutello concolore, abdomine cano-tomentoso, alarum nervis transversis infuscatis, halteribus tibiisque pallidis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. tibiis tarsisque flavis.

Var. b. ♂♀. tibiis basi albidis, apice tarsisque nigris.

Musca apiformis DE GEER Ins. 6. 125. 18. T. 7. f. 18. ♂. *Mulio mutabilis* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 4. 1. ♂♀. var. a. FABR. Antl. 184. 4. *Stratiomys conica* PANZ. Fn. 12. 21. forte? *Microdon mutabilis* MEIG. Dipt. 3. 64. 2. (exclus. syn. pluribus.)

Hab. in graminosis, paludosis pratorum passim; ad Sten-sele et Naestansjö Lapponiae Umensis d. 1—13. Jul. rar.; ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis pupa capta et die 4. Jul. exclusa. (Lappon.-Ostrogoth. rar.)

Mas et Fem. 4—5 lin. long. Crassus, aeneus, villosus, subnitidus. Antennae capite longiores, nigrae, articulo 1 elongato, cylindrico, 2 brevi, 3 fusiformi. Oculi nigro-brunnei. Thorax griseo-fulvo-tomentosus. Scutellum concolor. Abdomen cano-tomentosum, tomento fascias quasi 1. maculas formante. Alae abdomine fere breviores. Squama et halteres pallida. Pedes inermes, aut toti nigri, tibiis tantum basi albidis, aut uigri, tibiis tarsisque flavis. Metatarsus posticus subincrassatus.

Obs. Altera Scandinaviae species s. *Micr. mutabilis* FALL. l. c. var. γ. *Musca mutabilis* LINN. Fu. Sv. 1807. *Mulio apirius* FABR. Antl. 185. 9. *Mulio mutabilis* PANZ. Fn. 82. 21. (oculis distantibus et autem elongatis). *Microdon apiformis* MEIG. Dipt. 3. 163. 1. (exclus. syn. plurib.). nigro-aeneus, thorace fulvo-villoso, scutello ferrugineo, abdomine griseo-aeneo-tomentoso, alarum nervis transversis infuscatis, halteribus, tibiis tarsisque flavis, 5 lin. long.; in Suecia inferiori in copula saepe capta, in Lapponia a me uou visa.

Obs. *Psaris abdominalis*, hactenus tantum ut Germaniae et Galliae incolae cognita, uuper in Scania a D. DAHLBOM quoque capta, mihiq; oblata, sed in Lapponia minime reperta.

50. *Sericomyza*. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 112. LATR. ST. FARG. et SERV. MACQ. *Musca* LINN. *Syrphus* FABR. FALL.

Corpus magnum, ovato-oblongum, hirsutum. Antennae tuberculo frontali insertae, breviusculae, nutantes, articulo ultimo obiculato, seta dorsali plumata. Oculi nudi. Hypostoma infra oculos sat longe descendens, tuberculatum. Alae saepissime incumbentes, nervis longitudinali tertio, eisque, qui areas ad marginem terminant, subrectis s. parum incurvatis. Area tantum angularis nervo ad marginem descendit. Pedes haud validi, simplices, tibiis subcurvis. *Color* nigricans; pictura fasciata. *Motus*: volatu sat celer, at in floribus saepe tarde morans. *Habitatio* in floribus; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Finmarkiae. *Metamorphosis* ignota. *Differentia sexus*; *mas*: oculis in fronte cohaerentibus; *femina*: oculis distantibus. (Spec. Scand. 4,

antennis rotundatis, seta plumata, hypostomate longe descendente, et nervis alarum magis rectis ab aliis dignotae.)

1. *S. borealis*: pubescens, nigricans, scutello concolore, abdominis fasciis 4 latioribus flavis, prima interrupta, pedibus luteis, femoribus basi nigris, alis immaculatis, costa anguste testacea. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 343. 2. ♂♀. *Syrphus borealis* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 20. 7. ♂♀. *Musca lappona* DE GEER Ins. 6. 141. 6. descript. var. et T. 8. f. 14. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.-Uplandia pass. Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 7 lin. Niger, pubescens. Hypostoma pallide flavum, linea media nigra. Antennae fuscae. Thorax callo humerali ciuereo, fasciculo pilorum flavorum ad latera et in pectore. Scutellum nigro-piceum. Abdomen atrum, fasciis 4 ad latera dilatatis, flavis, 1 distincte, 2 et 3 parum, interruptis, auali integra. Alae hyalinae, basi et costa anguste, testaceis. Squama pallida. Halteres fuscii. Pedes lutei, femoribus ad medium, et tarsorum articulis 2 ultimis, nigris.

2. *S. lappona*: pubescens, nigricans, scutello ferrugineo, abdominis fasciis 3 angustioribus, linearibus, flavo-albidis, subinterruptis, pedibus luteis, femoribus anticis basi nigris, alis hyalinis, costa testacea, et macula apicali fusca. ♂♀.

LATR. Gen. Crust. et Ins. 4. 322. MEIG. Dipt. 3. 344. 3. ♂♀. *Musca lappona* LINN. Fn. Sv. vera. *Syrphus Lapponum* FABR. Antl. 226. 7. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 20. 8. certissime. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim, mihi tamen ibi non frequenter obvia; in copula tamen capta; ad Muonioniska Lapponiae Tornensis, ad Barrele Lapponiae Umensis, et ad Bossekop Finmarkiae d. 1. Jul. — 2. Sept.; femina a D. DEUTSCH etiam e Torneå missa. (Lapponia; Botnia borealis, ex. gr. ad Sangits, passim. — Ostrogothia, Gottlandia, Scan. freq.)

Mas et Fem. 6 lin. long. Similis praecedenti, sed praeter magnitudinem minorem differt etiam ab illa scutello ferrugineo, abdominis fasciis tantum tribus, et his angustioribus, linearibus albidisque, alarum macula intra apicem ad costam fusca, ut et femoribus tantum anticis ad basin nigris. Reliqua exacte ut in priori.

Obs. Species Falleniavae *Syrphus bombiliformis* et *musitans* in Scania passim, in Sueciae terris septentrionalibus nunquam, a me visae.

51. *Volucella*. GEOFFR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 118. LATR. ST. FARG. et SERV. MACQ. *Musca* LINN. *Syrphus* FABR. PANZ. FALL.

Corpus magnum, ovatum, hirsutum. Antennae fronti parum prominenti insertae, deflexae, articulo ultimo elongato, compresso, seta dorsali longe plumata. Hypostoma infra oculos conice descendens, gibbum. Alae divaricatae, nervo 3tio longitudinali rubrecto, at nervo aream primam discoidalem terminante arcuatim distincte flexo. Pedes mediocres, simplices. *Color* niger, hirsutiae saepe flava, at pictura fasciata rar. *Motus*: volatu omnium celerissima; in floribus saepe commoratur. *Habitatio* in floribus; per partem sylvaticam, subsylvaticam et alpinam Lapponiae, nec non inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Metamorphosis* non rite cognita, at larva, postice tentaculato-radiata, in nidis Bombyrum degit, secundum REAUM. et LATR. Larvas *Vol. inanis* in nido *Vespae Crabronis* degere, hujusque insecti larvas devorare observant Cel. D. D. DE ST. FARGEAU et SERVILLE (cfr. MACQ. Ins. Gall. Syrph. 188). *Differentia sexus*; *mas*: oculis connexis, hirsutis; *femina*: oculis distantibus, nudis, pluma antennarum setae majori. (Spec. Scand. 5 antennis elongatis, deflexis, seta plumata, hypostomate descendente, alis semidivicatis, nervo aream primam terminante arcuato, distinctae.)

1. *V. plumata*: nigra, thoracis limbo abdominisque basi macula utrinque, flavo-tomentosis, ano albo-hirsuto; alis hyalinis, maculis costalibus 2, una media, altera apicali, fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 403. 2. *Musca plumata* DE GEER Ins. 6. 134. 5. T. 8. f. 4. ♀. *Syrphus plumatus* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 17. 2. var. α. ♀. var. β. ♂. *Musca mystacea* LINN. Fn. Sv. 1793. var. β. ♀. PANZ. Fn. Germ. 8. 22. ♀. (at macula alarum deest et cingulum abdominis ferrugineum pro macula basali flava designatum). *Syrph. mystaceus* FABR. Antl. 224. 5.

Hab. in pratis et nemoribus passim; ad Lycksele et in alpe Brattiksfjell Lapponiae Umensis; in insula maritima Hacksten Nordlandiae et ad Alten Finmarkiae 18. Jun. — 6. Aug. vidi. (Lappon.-Scania freq.)

Mas et Fem. Long. 4—6½ lin. Nigra, fronte in ♀ et hypostomate in utroque sexu flavis atque flavo-hirsutis. Thoracis limbus praesertim posticus flavo-tomentosus; in mare disco thoracis antice late nigro, rotundato. Abdomen macula utrinque laterali flava, et flavo-hirta, segmentis 3 ultimis albo-hirsutis. Alae hyalinae maculis costalibus duabus, una in medio distincta, altera ad apicem minori et obsoleta, fuscis. Squama et halteres fusca. Pedes toti nigri.

2. V. haemorrhoidalis: nigra, thoracis limbo abdominisque basi macula utrinque, flavo-tomentosis, ano ferrugineo-hirsuto; alis hyalinis, maculis costalibus 2, una media, altera apicali, fuscis. ♂♀.

Syrphus haemorrhoidalis DAHLM. in litteris. *Voluc. plumata* MEIG. Dipt. 3. 403. 2. Var.

Hab. cum priori rarius, ex. gr. ad Muonioniska et Alten 6—17. Aug. (Lappon.—Scan. pass.)

Mas et Fem. Magnitudo, statura, color et omnia ut in praecedente, nec differt ab illa nisi abdominis segmentis analibus ferrugineo-tomentosis, nec albo-hirtis, et id in utroque sexu, quare auctoritate Nob. Prof. DAHLMANI ut distinctam speciem propono, priori certe valde affinem.

3. V. bombylans: nigra, hirsuta, scutello flavicante, atro-hirto, capite flavo, abdominis apice luteo-villoso; alis hyalinis, macula costali media nigra. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 402. 1. ♂♀. *Musca bombylans* LINN. Fn. Sv. 1792. ♀. *Syrphus bombylans* FABR. Antl. 224. 4. PANZ. Fn. Germ. 8. 21. ♀. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 18. 3. ♂♀.

Hab. in Lapponiae meridionalis sylvaticis rar.; ad Wilhelmmina et Åsele Lapponiae Umensis 21—26. Jul. vidi. (Lapp.—Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 5—6½ lin. Similis *Vol. plumatae*, colore differt. Tota nigra. Caput ut in priori. Scutellum fundo nigrum, basi utriusque piceum, segmentis ultimis fulvo-hirtis. Alae ut in *Vol. plumata*, nervis areas terminantibus etiam fuscis. Squama et halteres fusca.

4. V. pellucens: subpubescens, nigra, capite et scutello rufescentibus, abdominis fascia basali lata albedo-subpellucida; alis hyalinis, macula costali media nigra. ♂♀.

Mas: abdominis fascia albida interrupta; oculis in fronte arcte cohaerentibus.

Fem.: abdominis fascia albida integra; oculis in fronte dissepimento flavo disjunctis; in copula.

MEIG. Dipt. 3. 404. 3. ♂♀. *Musca pellucens* LINN. Fn. Sv. 1826. *Syrphus pellucens* FABR. Antl. 224. 3. PANZ. Fn. Germ. 1. 17. ♀. FALL. Syrph. 19. 5. ♂♀.

Hab. in Lapponia forte rarissima, mihi nec ibi, nec in provinciis septentrionalibus adjacentibus olivia; sed ut Lapponiae incolae tantum ab alio Collectore missa. (Lapponia-Wernlandia, Uplandia, Ostrogothia-Scania freq.)

Mas et Fem. 7 lin. long. Prioribus minus hirsuta, non tamen omnis pilositas deest. Nigra. Caput nigro-piceum. Frons in ♀ hypostoma et antennae in utroque sexu, lutea. Scutellum rufum aut piceum. Abdomen atrum, segmento secundo toto flavo-albo-pellucido. Alae hyalinae, basi lutescentes, macula media nigra, et alia ad apicem parva, obsoleta, fusca. Squama et halteres flavicantes. Pedes nigri.

Obs. *Syrphus inanis* FALL. huic generi subjectus, in Suecia media passim, in Lapponia non, visus.

52. Syrphus. FABR.

FABR. Ent. Syst. gen. 232. PANZ. FALL. *Musca* LINN. DEJ. *Elophilus* LATR. *Eristalis* FABR. Antl. MEIG.

ST. FARG. et SERV. MACQ.

Corpus majoris magnitudinis, oblongo-ovatum, hirsutum. Antennae fronti parum prominenti insertae, nutantes, articulo ultimo orbiculato, basi seta dorsali aut plumata aut nuda. Oculi obscure brunnei, hirti. Hypostoma infra oculos distincte descendens, tuberculatum. Alae divaricatae. Nervus tertius longitudinalis (costali non computato) ante apicem alae valde incurvatus. Nervi transversi, qui areas I et 2 discoidales juxta marginem alae terminant, subrecti; nervus, qui ex area angulari excurrit, vix ad summum marginem descendit. Pedes simplices, haud validi. Color nigricans, pictura abdominis, dum adest, triangulariter flavo-maculata. *Motus;* volatu celerrimus; in aëre pendulus velocissime volat, mox vero ad eundem locum revertit, lusu ejusmodi pluries repetens, pipiens. *Habitatio* in floribus praetensibus; a primo vere usque ad serum autumnum vigens; lincos et nemora amans; per partem sylvaticam et subsylvaticam Lapponiae atque inferalpinam Nordlandiae Finmarkiae-

que. Nec summas alpes nivales aufugiunt quaedam species. *Larvae* in aqua putrida, in limo, luto, in truncis cavis arborum succo repletis, e. s. p. degunt. Plures species generationes saltem duas, unaem vernalem, alteramque autumnalem, anno producere videntur. *Differentia sexus;* *mas:* oculis aut saepissime contiguis, aut dissepimento angusto, lineari in fronte disjunctis; *femina:* oculis sat late distantibus. (Spec. Scand. 17, 14 speciebus a FALLANI genere *Syrpho* ad genera *Sericomyzam*, *Volucellam*, *Milesiam*, *Xylotam* et *Helophilum* a nobis relatis, antennis rotundis, hypostomate descendente tuberculato, oculis hirsutis, alis divaricatis, nervo tertio longitudinali valde incurvato, a reliquis hujus familiae bene dignotae.)

a) Antennae seta plumata. Masculorum oculi in fronte cohaerentes.

1. S. intricarius: niger, luteo-hirsutus, abdomine aut concolore, aut ano albo-hirto, scutello flavo, tibiis basi albis; alis hyalinis, aut immaculatis, aut macula fusca notatis. ♂♀.

Mas: thorace abdomineque luteo-hirsutis, hoc segmento secundo, interdum etiam medio utriusque macula fulva, scutello flavo, alis aqueis, macula costali in medio, fusca; in copula.

Fem.: paullo latior, thorace luteo-hirsuto, abdomine nigro-immaculato, ano albo-hirto, scutello albedo, alis aqueis, macula costali in medio fusca; in copula.

FABR. Spec. Ins. 2. 426. 22. ♀. PANZ. Fn. Germ. 59. 11. ♀. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 23. 12. ♂♀. *Musca intricaria* LINN. Fn. Sv. 1800. ♀. *Eristalis intricarius* FABR. Antl. 252. 3. ♀. MEIG. Dipt. 3. 391. 12. ♂♀. *Syrphus aureus* PANZ. Fn. 90. 20. ♂. (figura insectum justo latius et nimis coloratum repraesentat). *Syrphus bombyliformis* PANZ. Fn. 59. 12. ♂. FABR. Antl. 227. 12. ♂.

Hab. in Lappon. Tornensi et Kemensi rar., ut et in Schier-voe Nordlandiae Norvegiae passim, d. 27. Jul. — 30. Aug. visus. (Lapp.—Scan. vulgar.)

Mas et Fem. Long. 6 lin. Hypostoma nigrum, griseo-pollinosum et tomentosum, linea media denudata; apice descendens; multotuberculatum. Antennarum articulus ultimus obscure testaceus. Oculi obscure brunnei. Alarum squama et halteres fusca. Pedes nigri, pilosi, geniculis summis tibiisque basi albis. Reliqua ut in diagnosi.

2. S. fraterculus: niger, lutescenti-griseo-hirsutus; ano sordide albo-hirto, scutello flavo, geniculis anterioribus albidis; alis hyalinis, puncto stigmatici nigro. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in floribus Salicis ad Juckasjervi d. 21. Jun. 1821 semel inveni. (Lapponia Suecica.)

Fem. Long. 5 lin. Priori affinis et similis, differt vero ab illo magnitudine paullo minori, hirsutiae corporis minus lutea, fere grisea, ano fere concolore, nec pure albo-hirto, alis macula stigmatici tantum minuta nigra, et pedibus totis nigris, solum geniculis anterioribus summis sordide albidis. Abdomen nigrum, basi lutescenti-griseo-hirtum, apice albo-cinereo-hirsutum. Cetera ut in praecedente. Sed extra Lapponiam non visus.

3. S. flavicinctus: niger, luteo-hirsutus, scutello flavicante, abdomine nudiusculo, segmentis secundo utrinque macula trigona lutea, reliquis margine apicali angustissime albidis, pedibus nigris, geniculis, tibiis tarsorumque basi flavo-albidis, femorum posticorum basi flava, striga alarum fusca. ♂♀.

Var. a. ♂♀. alarum striga media fusca distincta.

Var. b. ♂♀. alarum striga media fusca obsoletissima, relicto tantum puncto stigmatici nigro.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 24. 13. ♂♀. var. a. *Eristalis flavicinctus* FABR. Antl. 232. 5. *Musca horticola* DE GREER Ins. 6. 140. T. 8. f. 12. ♀. (exclus. syn. LINN. *M. nemorum*). *Eristal. horticola* MEIG. Dipt. 3. 396. 18. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi vulgaris, mense Junio flores sedulo visitans; adhuc versus autumnum feminae observantur, et ad Åsele, Fredrica, iterumque ad Lycksele mense Augusto individua feminea frequenter vidi. (Lappon.—Scan. praesertim var. a. copiose, ibique saepe major.)

Mas et Fem. Long. 4½—5½ lin. Prioribus minor, angustior; A sequentibus, praesertim *Syrph. Arbustorum* et *Nemorum*, quibus valde similis, differt imprimis femoribus posticis basi flavis.

Caput ut in *S. intricario*. Scutellum iuave, flavum. Abdominis macula lateralis basalis rufa in segmentum tertium maris rarissime extenditur. Squama alarum et halteres pallida. Femorum posticorum basi latius vel angustius flava. Tarsorum articuli 2 basales pallidi, reliqui nigri. Cetera ut in diagnosi.

Obs. Specimina Suecica vulgaria a Lappouicis differunt: magnitudine paullo majori, macula abdominis segmenti secundi in tertium

etiam saepe in ♂ extensa, unbecula alarum raro absente, tarsis saltem posticis plerumque nigricantibus; vix tamen ut specie distincta consideranda, nam in ceteris conveniunt. Femorum posteriorum basis flava est nota hujus speciei constans.

4. S. piceus: nitidus, niger, thorace parum flavo-pubescente, abdominis incisuris tenuissime albidis, alarum macula costali subquadrata, nigra, tibiis omnium, tarsorumque posteriorum simplicium, basi alba. ♂♀.

Mas: caput nigrum, hypostomate parum cinereo-micante, thorace distinctius luteo-hirsuto. Abdominis segmentum 2dum macula utrinque laterali lutea; alarum unbecula irregularis, fusca.

Fem: caput cinereo-pollinosum, vertice, fronte et linea denudata hypostomaticis nigris, nitidis; thorax parum flavo-hirsutus; abdomen atrox, nitidissimum, subnudum, immaculatum, incisuris tenuissime albis, et macula in segmento 2do laterali transversa lineari rufa obsoleta; unbecula alarum distincta.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 24. 14. ♀. certissime (mas a Cl. Auctore descriptus ad *Syrph. flavicinctum* pertinet). *Eristalis rapium* FABR. Antl. 241. 38? ♀. MEIG. Dipt. 3. 397. 19. ♂♀. (fig. 2. *Syrphum Cryptarum* nob. repraesentat). *Syrph. cryptarum* PANZ. Fn. 90. 18. ♀. *S. flavicinctus* var. β. **FALL.** Dipt. Sv. Syrph. 24. 13. est mas hujus.

Hab. in floribus pratensibus et sylvestribus, ad Lycksele, Wilhelmina et Stoettingsfjellet Lapponiae Umensis 19. Jun. — 2. Aug. freq.; ad Muonioniska Lapponiae Tornensis rar. (Lappon. usque ad Ostrogothiam vulgaris, in Scania a nie nondum visus. Mascula femineis semper rarius occurrunt.)

Mas et Fem. Long. 5—5½ lin. *S. flavicincto* (No. 3) valde affinis et similis, praesertim mas; differt vero colore nigriore, unbecula alarum distinctiori, tarsis albidioribus etc.; a *S. Arbustorum*, cui etiam similis, metatarso postico simplici, nec incrassato, mox dignotus. Scutellum piceum. Abdominis incisurae immaculatae in ♀, in qua etiam primum segmentum ad latera cinereo-pubescentis. Squama et halteres in utroque sexu alba. Pedes nigri, femoribus gracilibus minime crassis vel validis, pilosis; genibus, tibiis basi ut et tarsorum articulis 1 et 2, albis. Metatarsi omnes simplices, posticus elongatus.

Var. b. ♀. femoribus posticis summa basi flava. Hab. cum var. a. freq.

5. S. Nemorum: niger, thorace lutescenti hirsuto, abdominis incisuris tenuissime albidis, macula in segmento secundo utrinque trigona lutea; alis unbecula fusca, obsoleta, tibiis basi albis, metatarso postico simplici, hypostomate cinerascenti-piloso, linea media denudata nigra. ♂.

Musca nemorum LINN. Fn. Sv. 1797. ♀. hujus? *Eristalis nemorum* FABR. Antl. 234. 10. MEIG. Dipt. 3. 394. 16. ♂♀. (Sub *Syrph. arbustorum* **FALL.** Dipt. Sv. Syrph. 25. 15. haec species etiam certe latet.)

Hab. in Lapponia Tornensi ad Öfver-Torneå et Muonioniska, 1—17. Aug. pass.; deprehenditur etiam in inferalpinis Nordlandiae Fimmarniaque, et in alpe Jockelfjell d. 31. Jul. quoque legi. (Lappon.—Scania uterque sexus pass.)

Mas. 5—5½ lin. long. *S. flavicincto* iterum simillimus, differt tantum femoribus tarsisque omnibus totis nigris, et unbecula alarum fusca obscuriori, puncto stigmatico tamen distincto. Scutellum obscure flavum. Venter niger, basi flavus. Alarum squama et halteres flava. Pedes nigri, pilosi, femoribus minime incrassatis, geniculis summis tibiisque basi, pallidis; metatarsis omnibus simplicibus, postico elongato.

Obs. Femium hujus in Lapponia frustra quaesivi.

6. S. Arbustorum: niger, thorace lutescenti hirsuto, abdominis incisuris tenuiter albidis basi luteo-maculata; alis immaculatis, tibiis basi albis, metatarso postico incrassato; hypostomate cinereo-villoso, immaculato. ♂♀.

Mas: paullo obscurior, abdominis segmentis secundo macula in toto latere, tertio macula in basi, luteis.

Fem.: griseus, abdominis segmento secundo macula laterali trigona flava; in copula.

FALL. Dipt. Sv. 25. 15. certe. ♂♀. PANZ. Fn. 14. 22. ♀. *Musca arbustorum* LINN. Fn. Sv. 1798 mas hujus. *Eristal. arbustor.* FABR. Antl. 236. 17. ♂ MEIG. Dipt. 3. 395. 17. ♂♀. An quoque *Eristal. Nemorum* FABR. Antl. 234. 10. et *Musca nemorum* LINN. Fn. Sv. 1797. est femina hujus?

Hab. in Lapponia septentrionali, ex. gr. ad Öfver-Torneå et Karesnando d. 15—27. Aug. rar. (Lappon.—Ostrogothia, Scania vulgarissimus, ut nullus frequentior, in hortis et pratis jam mensib. Aprili et Majo prima generatio provenit et viget, ad copulationem mox parata.)

Mas. et Fem. Long. 5 lin. Priori simillimus et vix distinctum credo. Differt autem abdominis incisuris albidis paullo latioribus, alis hyalinis, immaculatis, puncto tantum stigmatico fusco, metatarso postico distincte incrassato, elongato, ut et hypostomate flavo-vel cinereo-dense-villoso, linea media denudata nigra tenuissima, fere nulla Metatarsus intermedius albus. In reliquis con-

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

veniunt. — Larvae in stagnis putridis mense Aug. copiose versantur. Status nympharum 10—20 diebus. Seniores pupae liberantur.

Obs. *Syrph. similis* FALL. in Ostrogothia et Scania passim visus, in Lapponia vix occurrit.

b) Antennae seta nudiuscula. Masculorum oculi (in lapponicis) collaerentes.

7. S. tenax: nigricans, thorace lutescenti-cinereo-hirsuto, abdomine nigro-piceo, fasciis 2 anticis interruptis, obscure ferrugineis, alis immaculatis, genibus anterioribus albidis, posticis dilatatis, bifariam nigro-ciliatis, oculis obscure bivittatis. ♂♀.

FABR. Ent. Syst. 4. 298. 36. PANZ. Fn. 14. f. 23. ♂. 24 ♀. (male colorat.) **FALL.** Dipt. Sv. Syrph. 26. 17. ♂♀. *Musca tenax* LINN. Fn. Sv. 1799. ♀. *Eristalis tenax* FABR. Antl. 235. 24. MEIG. Dipt. 3. 385. 4. ♂♀.

Hab. in fruticibus et floribus Lapponiae meridionalis vulgaris; ad Lycksele, Åsele et Fredrica frequenter vidi. Prima generatio ineunte mense Junio, altera in fine mensis Augusti et initio Septembris provenire videtur. Usque ad serm autumnum vigent. — Ova deponentes imagines femineae in cloacis, ad aquas fetetarias et putrescentes saepe inveniuntur. Larva *tenacissima*, vix prelo destructibilis. Pupas oblongo-subcylindricas, nudas, griseas, filo suspensas saepe vidi (Lappon-Gevalia-Scania copiose.)

Mas et Fem. Inter maximos nostratum, circiter 7 lin. long., mas paullo brevior, angustior. Antennae nigricantes. Hypostoma dense cinereo-pubescentis, vitta media lata, detruminata, uuda, nigra. Oculorum hirsuties in disco densior, ita ut in illaesis individuis praesertim masculis lineas duas longitudinales formet, in mortuis etiam observandas. Scutellum flavescens. Abdomen subnudum, nitidum, nigricans, fasciis basalibus interruptis piceis, interdum vix observandis, praesertim in feminis Lapponicis, quae Suecicis sunt obscuriores. Squama sub alis et halteres pallida, clava fusca. Pedes nigri, pilosi, anteriores geniculis tibiisque basi, albidis, intermedii metatarso flavo; postici subcompressi, femoribus et praesertim tibiis dilatatis, utrinque ciliatis.

8. S. cryptarum: niger, thorace luteo-hirsuto, abdomine subnudo, nitido, maculis basalibus utrinque 2 fulvis, segmentis marginibus albis; alis immaculatis, antennis scutello pedibusque rufis, femoribus basi nigris. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 29. 24. ♂♀. (exclus. syn. PANZ. quod ad *Syrph. piceum* pertinet). *Eristalis Cryptarum* FABR. Antl. 235. 11. MEIG. Dipt. 3. 359. 9. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim; in floribus Salicis ad Juckas-jervi Lapponiae Tornensis, et ad Lycksele Lappon. Umensis d. 4—21. Jun. inveni. (Lapponia-Scan. Jun. — Oct., pass. freq.)

Mas et Fem. Long. 4—4½ lin. Ovatus. Hypostoma cinereum linea media, uuda, nigra. Abdomen subnudum, nitidum, nigrum, segmentis 2, 3, 4 margine apicali distincte albedo, macula in segmento 2do utrinque trigona, fulva; et in mare macula parva ejusdem coloris in segmento 3tio basi observatur. Alae basi et costa flavescunt. Squama nigricans; halteres pallidi. Pedes simplices, pilosi, rufi, femoribus basi magis minus late nigricantibus.

9. S. anthophorinus: niger, pallide flavo-hirsutus, abdomine maculis lateralibus ferrugineis, pedibus nigris, tibiis basi albis; alarum macula costali media fusca. ♂♀.

FALL. Dipt. Syrph. 28. 21. ♂♀. *Eristalis anthophorinus* MEIG. Dipt. 3. 390. 11. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, ad cadaver ovium putridissimum aquae stagnanti ad maximam partem immersum odore foetidissimum, individua 7 vel 8 hujus ipsissimae speciei femineae sono pipiente celerrime circumvolando congregantia et in cadavere interdum sedentia, ad Lycksele d. 16. Jun. quidem observavi, ova in cadavere sine dubio depositura. Horum autem valde timidorum et captu difficillimorum, non nisi duo comprehendere nobis contigit. Deinde in flore ad Åsele specimen masculinum d. 26. Jul. inveni. (Lapponia; Scania in floribus Calthae palustris et Leont. Tarax., ex. gr. ad Lund mense Majo certis annis uterque sexus haud infrequenter.)

Mas et Fem. Long. 4½—5½ lin. Species pulchra, distincta, tota pallide hirsuta. Antennae nigrae, seta rufescenti. Hypostoma cinereum, linea media nigra. Abdomen maculis lateralibus utrinque 2, nempe in segmento secundo et tertio ferrugineis, in ♂ distinctis in ♀ saepe obsoletis. Scutellum, squama sub alis et halteres flava. Alarum macula media dilatata fusca; plerumque evidens, interdum obsoleta. Pedes simplices, pilosi, nigri, geniculis summis, tibiisque basi, albidis.

10. S. florens: niger, thorace flavo-hirsuto transversim nigro- et cinereo-fasciato, abdomine atro, fasciis interrup-

ptis flavis, alis subimmaculatis, pedibus nigris, tibiis basi flavis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. Thorax flavo-hirsutus, fasciis 2 nigris, prima interrupta, et fascia media cinerea; abdomen fasciis 3 flavis interruptis; pedes flavi, coxis, femoribus annulomedio, tibiis apice tarsisque, nigris.

Var. b. ♂♀. Thorax flavo-hirsutus, fascia tantum unica postica nigra; abdomen fasciis tantum 2, in singulo segmentorum 2 et 3., flavis interruptis; pedes toti nigri, geniculis tibiisque basi solum flavis.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 30. 25. ♂♀. PANZ. Fn. 14. f. 21. ♂. *Musca florea* LINN. Fn. Sv. 1796. *Eristalis florens* FABR. Antl. 233. 9. MEIG. Dipt. 3. 399. 21.

Hab. var. a. in Lapponia Tornensi passim; etiam ad Bossekop Finmarkiae 3. Aug. captus. Var. b. ad Muonioniska secundum collectionem KOLSTRÖMI freq. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* 5—6 lin. long. Caput pulchre flavo-villosum, antennis et hypostomatis linea media nigris. Alae vix maculatae. Squama et halteres pallida. Pedes simplices, pilosi, femoribus posticis subelongatis, validis, subtus in medio pubescentia brevi, rigida, nigra vestitis.

Obs. FALLENI *Syrphus cimbiciformis*, *apiformis*, *aeneus* et *tristis* (*sepalchralis* LINN.), in Lapponia non observati. Nec *S. megilliformem* FALL., qui ad *Mallotam* MEIG. pertinet, in Lapponia invenire potui.

53. Helophilus. MEIG.

MEIG. Dipt. Europ. gen. 115. MACQ. ST. FARG. et SERV. *Elaphophilus* LATR. *Musca* LINN. REAUM. *Eristalis* FABR. *Syrphus* FABR. PANZ. FALL.

Corpus majoris magnitudinis, oblongo-ovatum, pubescens. Antennae frontis subporrectae insertae, nutantes, articulo ultimo orbiculari, basi seta dorsali nuda. Oculi nudi, brunnei, in utroque sexu distantes. Hypostoma infra oculos distincte descendens, inferne gibbosum. Alae divaricatae, hyalinae, nervis ut in *Syrpho* directis. Pedes validi, femoribus posticis incrassatis, inermibus. *Color* niger, pictura flavo-fasciata et vittata. *Motus*: volatus celerissimus, at tempore frigidiore tota die in culmo vel folio tranquillussedet. *Habitatio* in plantis aquaticis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Metamorphosis* non ex omni parte cognita, sed *larvae* in paludosis et aquis stagnantibus degere, e quibus egressas in terra in statu nymphae 8 vel 10 dies manere, constat. *Differentia sexus*; *mas*: oculis supra antennis angulo modice disjunctis; *femina*: oculis supra antennis aequaliter et late distantibus. (Spec. Scand. 7, antennis rotundatis, seta nuda, oculis nudis, hypostomate descendente, alis divaricatis, nervo tertio longitudinali valde incurvato, et femoribus incrassatis ab affinis dignotae.)

1. *H. pendulus*: niger, hypostomate modice descendente albo, vitta media convexa, tuberculata, atra, thoracis lineis 4, abdominis fasciis 3 interruptis, geniculis tibiisque basi, flavis, ventre nigro, basi pallido. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 373. 6. ♂♀. *Musca pendula* LINN. Fn. Sv. 1795. *Eristalis pendulus* FABR. Antl. 233. 7. *Syrphus pendulus* PANZ. Fn. 22. 21. ♂. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 30. 26. ♂♀.

Hab. in sylvis, ad aquas stagnantes, in graminosis, pipiens, ad Lycksele et Wilhelmina Lapponiae Umensis, ad Kihlangi, Muonioniska et Karesuando Lapponiae Tornensis, ut et ad Schievoe Nordlandiae, d. 21. Jul. — 21. Aug. ubique frequenter in copula visus. Larva tubo longo filiformi respiratorio supra aquam suspensa, unde nomen imaginis a LINNAEO datum. (Lapp.-Scan. vulgar.)

Mas et *Fem.* Long. 4—5 lin. Hypostoma convexum, subterculatum. Antennae nigrae, seta testacea. Vertex niger. Thorax griseo-subpubescens, lineis dorsalibus, in ♂ saepe angustis, cinereis, aut flavis. Scutellum lividum. Abdomen nigrum, subnudum, segmentis, 2do macula utriusque magna trigona, fulva, 3tio etiam macula laterali ejusdem coloris, saepe minori, linea transversa terminata, unde in segmento fascia abdominis secunda interrupta formatur; 4to fascia interrupta, subarcuata glauca vel cinerea. Segmenta praeterea margine apicali interdum flavo. Alae hyalinae, stigmatibus parvis, testaceo. Squama et halteres pallida. Pedes virgati, femoribus apice tibiisque basi magis vel minus late flavis, tibiis intermediis plerumque totis pallidis. Femora postica subtus rigide pubescentia.

2. *H. arcticus*: niger, hypostomate modice descendente albo, vitta media convexa, tuberculata, atra, thoracis lineis 2 cinerascens, abdominis fasciis 2 interruptis, geniculis

tibiisque basi, flavis, ventre nigro, basi lateribus albidis. ♂♀.

Hab. in graminosis et floribus Salicum ad Lycksele Lapponiae Umensis et Muonioniska Lapponiae Tornensis d. 17. Jun. — 17. Aug. rarius; in albis Dowreusibus Norvegiae D. BOHEMAN mens. Jul. (Lapponia.)

Mas et *Fem.* Magnitudo et statura omnino praecedentis, sed thoracis lineis cinereis semper angustis, fasciis abdominis flavis tantum duabus, secunda maculari, femorum summo apice solum flavo, et ventre segmento primo albo, macula media magna nigra, satis distinctus, et ex ambobus uterque obvenit sexus. Colore et habitu *Syrphi Arbustorum* mari quoque simillimus, sed ab illo aperte differt: oculis nudis, in utroque sexu distantibus, hypostomatis vitta deundata, thoracis lineis et femoribus posticis cinerascens, subtus rigide pubescentibus. Abdomen nigrum, subnudum, margine omni pallido ciliato; segmentum 2dum macula utriusque magna trigona, et margine apicali interrupte, fulvis; 3tium macula laterali basali minori ejusdem coloris; reliqua segmenta nigra, immaculata. Cetera ut in priori.

3. *H. lineatus*: niger, hypostomate conico descendente, albo, thoracis lineis 2 cinerascens, abdominis maculis bis tribus lunulatis, flavis, aut glaucis, pedibus luteo- et nigro-variegatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 369. 1. ♂♀. *Rhingia lineata* FABR. Antl. 223. 2. ♂. *Syrph. lineatus* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 31. 28. ♂♀. (exclus. SYN. LINN. *Musca transfuga*). *Rhingia muscaria* FABR. Antl. 223. 3. ♀. PANZ. Fn. Germ. 20. 24. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; in plantis aquaticis ad Lycksele, Wilhelmina et Åsele, Lapponiae Umensis d. 19. Jun. — 26. Jul. inveni. (Lapponia; Scania freq.)

Mas et *Fem.* Long. 3½ — 4 lin. Differt a prioribus praesertim: hypostomate clougato, conico, supra unicolore, magnitudine corporis minori, ut et abdomine pedibusque aliter pictis. Antennae testaceae. Thorax lineis 2 dorsalibus et 2 lateralibus cinereis aut flavis, magis minus latis. Scutellum flavicans. Abdominis maculae laterales aut simplices flavae, in mare, aut subnatae, cinerae, in femina. Variant tamen in utroque sexu vicissim. Alae hyalinae, immaculatae. Halteres et squama alba. Pedes aut nigri, rufo-vel flavo-annulati et maculati, aut rufi vel flavi, annulis maculisque nigris.

Obs. *Syrphus femoralis* FALL. (*Helophil. frutetorum* MEIG.) et *Musca transfuga* LINN. (*Heloph. transfugus* MEIG.) in Lapponia a me non visi.

Obs. E genere *Rhingia* omnes species e Lapponia exsulant, mihi saltem nec *Rhing. rostrata*, nec *Rh. campestris* supra Uplandiam obviae.

54. Brachyopa. HFFGG.

MEIG. Dipt. Eur. MACQ. *Musca* PANZ. *Rhingia* FALL.

Corpus mediae magnitudinis, oblongum subpubescens. Antennae tuberculo frontali insertae, nutantes, articulo ultimo suborbiculari, basi seta dorsali aut plumata, aut breviter pubescente. Hypostoma infra oculos modice descendens, inpressum, apice truncatum. Oculi nudi, rufi v. laete brunnei. Alae abdomine multo longiores, incumbentes, nervo 4to longitudinali omnino recto, at nervo aream primam discoidalem ad marginem alae terminante, subarcuato. Pedes simplices, validi. *Color* testaceus, supra subfuscus. *Motus*: volatus sat celer. *Habitatio* in floribus et in succo destillante arborum; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae meridionalis. *Imagines* primae speciei in trunco arboris exsiccatae et pupis egredientes vidi. *Larvae* igitur in humo luto vix degunt, ut autumnat FALL. *Differentia sexus*; *mas*: oculis angulo supra antennis cohaerentibus; *femina*: oculis distantibus. (Spec. Scand. 3, antennis rotundis, seta hirsuta, hypostomate descendente, corpore nudiusculo, et alis elongatis, nervo 4to longit recto, ab affinis dignoscendae.)

a) Seta antennarum distincte plumata.

1. *B. ferruginea*: ferrugineo-testacea, thoracis dorso subcinereo-vittato, abdomine supra fusco-maculato; nervo aream primam terminante distincte arcuato. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 263. 4. *Rhingia ferruginea* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 34. 3. ♂♀.

Hab. in floribus Umbellatarum, ex. gr. in Chaerophyllo, nec non in Ledo palustri, locis umbrosis Lapponiae Umensis passim, ad Lycksele, Wilhelmina, Åsele et Støttingsfjeldet d. 15. Jun. — 26. Jul. praesertim legi. Individua 5 e

pupis, in trunco arboris subarido depositis, nuper exclusa ad Lycksele d. 17. Jun. 1832 invenire mihi quoque contigit. (Lappon.-Ostrogoth. ad Laerketorp rarissime.)

Mas et *Fem.* Long. 4 — 4½ lin. *Rhingia rostrata* paullo longior, sed angustior, pallide ferruginea. Caput et antennae flavescens, seta nigra, plumata, hypostomate utriusque albo-nigrescente. Thorax dorso vitta media geminata fusca, juxta quam duae aliae vittae cinerascens observantur; omnes plerumque obsoletae. Scutellum margine nigro-pilosum. Abdomen parum curvum subnudum, ferrugineum, fusco-maculatum. Alae hyalinae, immaculatae, nervo 4to recto, in apicem extenso; at nervus 5tus ad 4tum sat longe aute apicem areatim flectitur. Squama alba. Halteres pallidi. Pedes validi, femoribus posticis subtus sat deuse rufide nigro-pubescentibus; tarsis omnibus apice fuscis.

2. B. testacea: testacea, capite pedibusque flavis, tarsis nigris, thorace obsolete cinereo-vittato, abdomine supra fusco-maculato; nervo aream alarum primam terminante obtuse angulato. ♂♀.

Rhingia testacea FALL. Dipt. Sv. Syrph. 34. 4. certissime. ♂♀. (Vix *Brachyopa conica* MEIG. Dipt. 3. 261. 1? Nec *Musca conica* PANZ. Fn. 60. 20?)

Hab. in floribus Salicis et Ledi palustris, ex. gr. ad Lycksele, Stensele et Umenaes, Lapponiae Umensis, passim, d. 2. Jun. — 8. Jul. capta. In floribus Salicis Capreae inter Tynaes et Hofve Norvegiae d. 7. Jul. a D. BOHEMAN quoque lecta. (Lappon.-Ostrogoth.; Smoland. passim, in copula.)

Mas et *Fem.* 3 — 3½ lin. long. Subnuda s. brevissime et tenuiter pubescens, testacea. Caput flavum, hypostomate albo-nigrescente. Antennarum seta plumata fusca. Thorax dorso vitta media duplicata laete cinerascens, interdum parum observanda, lineis 3 brunneo-testaceis plerumque distinctioribus. Callus humeralis flavus. Abdominis luscisurae fuscae, et linea dorsalis media saepe ejusdem coloris. Alae abdomine (in exsiccata) convolutae, subcontraetae, fere duplo longiores, hyalinae, immaculatae. Nervus 5tus versus 4tum per nervum angulatum et pone angulum recta recurrit, atque cum hoc nervo (4to) mox intra minimum apicem alae conjungitur, angulum acutum ibi formans. Angulus ille rectus interdum nervulo inchoante appendiculatus. Pedes validi, flavi. Tarsi nigri. Femora postica subtus nigro-pubescentia.

Obs. PANZERI figura l. c. *Muscae conicae* repraesentat insectum: antennarum seta unda, flava, thorace distincte cinereo-lineato, alis apice fuscis et tarsis flavis; quales notae nostrae speciei non competunt, quare de synonymo PANZERI iuventus sum, de synonymo FALLERI nullo foveus dubio, quia ipsissimi typi Cel. Auctoris in museo meo adsunt. Cel. MEIGEN de antennarum seta ejusque plumatione aut undate omnino silet. An igitur *Musca conica* PANZ. et *Brach. conica* MEIG. ad sequentem speciem rectius pertineant?

b) Seta antennarum subnuda s. brevissime pubescente.

3. B. dorsata: ferrugineo-testacea, capite testaceo-flavo, thorace distincte cinereo-vittato, abdomine supra fusco-maculato; nervo aream alarum primam terminante angulato. ♂♀.

An *Brachyopa conica* MEIG. Dipt. 3. 261. 1? *Musca conica* PANZ. Fn. 60. 20?

Hab. in floribus Salicis ad Lycksele Lapponiae Umensis et ad Jucksajervi Lapponiae Tornensis 4. Jun. — 1. Jul. passim. (Lapponia —?)

Mas et *Fem.* Long. 4 lin. *Brach. testaceae* valde affinis et similis, sed differt magnitudine plerumque paullo majori, colore obscuriori, thoracis dorso luculentius cinereo-bivittato, tarsis vix fuscis et praesertim seta antennarum non plumata, oculo armato tantum subpubescente, inter *Brach. bicolorum* FALL. et *testaceam* ambiens; ex his vero omnibus speciebus ambo occurrunt sexus, et similes tantum copula junguntur, nec mixtae obveniunt.

Obs. *Rhingia rostrata* et *campestris* ad genus proprium *Brachyopae* affine, hypostomate in eorum longum horizontaliter porrectum distinctum, referendae, in Lapponia a me frustra quaesitae.

Rhing. Scaevoides FALL. ad genus *Pelecocerum* MEIG. certiss. pertinet.

55. Scaeva. FABR.

FABR. PANZ. FALL. *Musca* LINN. DEG. *Syrphus* PANZ. LATR. MEIG. MACQ.

Corpus majoris, mediae aut minoris magnitudinis, oblongum aut sublineare, pubescens. Antennae fronti subporrectae insertae, nutantes, articulo ultimo compresso, orbiculato aut ovali, basi seta dorsali nuda. Hypostoma infra oculos non descendens, apice vix coarctato, tuberculatum, margaritaceum. Oculi vel nudi vel hirti, semper brunnei, parum

aeneo-micantes. Alae hyalinae, immaculatae, incumbentes. Nervus 4tus longitudinalis subrectus (nec ut in *Syrpho* distincte incurvatus). Nervus 5tus infra aream 2dam paullo continuatur, deinde ad nervum 4tum paullo curvatim flectitur et cum illo paullo ante apicem conjungitur. Nervus transversus ordinarius subperpendicularis. Pedes saepius simplices, tenues. Color nigricans, thoracis saepissime metallicus, aenescens, pictura abdominis pallide fasciata. *Motus*: volatus celerissimus, in aëre quasi pendent imagines, velocissime volant, mox ad idem punctum lusu repetito, revertentes. *Habitatio* in floribus praesertim umbellatarum, foliis plantarum etc.; in lucis et nemoribus aërem sono pipiente aestate implet species quaedam; per partem sylvaticam et subsylvaticam Lapponiae atque inferalpinam Nordlandiae Fimmarkiaeque. *Larvae* elongatae, multiannulatae, apodae, aphidivorae. *Pupae* flavas, subpellucidas, olerum foliis et culmis adglutinatasaepae inveni. *Differentia sexus* oculis nigris cohaerentibus et tarsis anticis interdum subdilatis, oculis feminae distantibus et tarsis semper simplicibus mox detegitur. (Spec. Scand. 58, antennis rotundatis, seta nuda, hypostomate non descendente; apice aequaliter lato (a *Syrpho*), nervo 4to longitudinali subrecto, et transverso ordinario subperpendiculari (a *Milesia*), pedibus simplicibus, nec femoribus incrassatis, etc. ab affinis dignotae, harum tantum 24 a Cel. FALL. descriptae.)

Sect. 1. Abdomine latiori, subovali, fasciis flavis saepe arcuatis, pedibus semper simplicibus.

Majores, pipientes, supra terram sat alte saepissime volantes.

A. Alarum nervus 4tus longitudinalis in disco alae paullo incurvatus.*)

1. S. Alneti: nigra, thorace nigro-aeneo, nitido, scutello flavicante, abdomine maculis bis tribus oppositis, mediis coëuntibus, viridibus aut pallidis, genubus flavis; antennis ovatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 35. 4. ♂♀. *Syrphus Alneti* MEIG. Dipt. 3. 310. 54. ♂♀. *Syrph. glaucus* PANZ. Fn. Germ. 59. 17. ♂. (exclus. forte syn. FABR. et LINN.)

Hab. in floribus sylvestribus, in pascuis et Juniperetis, locis saepius paludosis, umbrosis, ad Lycksele et Umenaes Lapponiae Umensis, et Muonioniska Lapponiae Tornensis, d. 22. Jun. — 17. Aug. rar. (Lapp. — Scan. rar.)

Mas et *Fem.* Long. fere 5 lin. Lata, abdomine exacte ovali. Antennae nigrofuscae, ovatae. Oculi undi. Vertex feminae totus, et frons macula cordata, nigra. Hypostoma in utroque sexu tuberculo unico parvo. Abdomen atrum, in segmentis, 2do maculis 2 oblique oppositis, non coëuntibus; 3tio basi fascia recta integra, in medio emarginata; 4to fascia subareolata, plerumque integra, interdum abbreviata, relieta tantum macula utrinque; quae signaturae in viva flavae aut virides, in mortua saepe flavae. Alae aquae, stigmatibus nigricante, nervo 4to longitudinali sat distincte curvato, minus tamen quam in *Syrpho*, in quo praeterea hic nervus aute apicem, in *Scaevis* vero in ipso apice alae excurrit. Squama alba, halteres fuscis. Gena anteriora sat late flava; pedes postici saepe toti nigri; tibiae anticae interdum pallidae.

2. S. lapponica: oculis nudis nigra, thorace nigro-aeneo, nitido, scutello flavicante, abdominis bis tribus lunulis, pedibusque, flavis, femorum basi tarsisque nigricantibus; antennis ovatis stigmatibus fuscis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. abdominis lunulis flavis distinctis.

Var. b. ♀. abdomine nigro, immaculato; lunularum scilicet vix vestigio.

Hab. in floribus Salicum, in Lapponia Tornensi passim, ex. gr. ad Kihlängi, Muonioniska et Jucksajervi 21. Jun. — 21. Aug. lecta; ad Lycksele Lapponiae Umensis unicum individuum vidi. E pupa ovata inermi, opaca, alba, undique crebre nigro-strigata, culmoque adglutinata, imago egressa ad Stensele d. 4. Jul. 1832. (Lappon. Suecica.)

Mas et *Fem.* Long. 5 lin. *Scaevae arcuatae* simillima et valde affinis, differt vero magnitudine paullo majori; femoribus basi latius nigris, alis magis pure hyalinis, et nervo 4to longit. distinctius curvato. Similis quoque *Sc. Pyrastris*, hac autem iterum paullo minor, et alis minus aqueis, thorace aeneo non caeruleseenti, nec fronte elevata, ab ea dignota. Antennae fuscae. Hypostoma vitta media deudata, nigra. Vertex in ♀ lineaque

*) Clarissimus MEIGEN, Dipt. Eur. 3. p. 274. gen. 110. et 6. Add. p. 352, centum (100) species hujus generis absque omni subdivisione descripsit, quare non sine labore examinandas et inveniendas.

frontalis nigra. Abdomen uigrum, lunulis bis trihus modice latis, primo pari subrecto, pallide flavis. Segmenta analia margine testacea. Venter niger, maculis majoribus nigris, at saepe minoribus rufis. Alae subaequae, stigmatibus fusco-testaceo. Squama et halteres flava. Pedes flavi, femoribus anterioribus basi, posticis fere totis, tarsisque, nigris. Metatarsus et annulus tibiartum posticarum fuscis. — *Fem.* variat rar. 4 lineas longa. Lycksele.

3. S. annulipes: oculis hirtis aeneo-nigra, nitida, scutello, abdominis fasciis tribus, prima interrupta, pedibusque flavis, femoribus basi, tibiartum posticarum annulo, tarsisque totis, antennisque ovatis, nigris, stigmatibus alarum nigricante. ♂♀

Hab. in floribus sylvestribus, ex. gr. in Leontodonte, Ranunculis, Thlaspi arvensi, ad Lycksele, Tresnnda et Stoetingsfjeldet, Lapponiae Umensis, d. 19. Jun. — 1. Aug. rar. (Lapponia; Ostrogothia rarissime.)

Mas et Fem. Long. 4-6 lin. Affinis et similis *Scaevae tricinetae* (No. 6) sed diversa; plerumque paullo major, latior, praesertim femina, fasciae abdominis prima distinctiori, nec maculiformi, ut et nervo 4to long. magis curvato, qua nota etiam a *Scaeva topiaria* (No 4) dignoscitur. Oculi hirti. Hypostomatus vitta media nigra. Macula supra antennis in ♂, vertex et frons in ♀, nigra nitida, macula laterali in fronte feminae magis alba. Fasciae abdominis subaequaliter latae, subrectae, prima interrupta, 2 et 3 postice emarginatae. Segmenta ultima margine flava. Squama pallida, halteres fuscescentes. Alae hyalinae, costa anguste fusco-testacea, stigmatibus concolore aut nigricante. Pedes testacei, femoribus basi, annulo tibiartum posticarum medio, tarsisque omnibus, uigris. — Var. rariss. abdomine uigro, fasciae linae vestigio bimaculiformi; collectione D. FÄHRÆI.

Obs. *Scaeva Pygmaea* FABR. et FALL. in Svecia inferiori frequenter occurrit, vix Lapponiae uicula, mihi saltem in terris septentrionalioribus non obvia.

B) Alarum nervus 4tus longitudinalis omnino rectus.

4. S. topiaria: oculis hirtis nigro-aenea, nitida, scutello flavo, abdomine nigro, fasciis tribus subrectis, prima interrupta, reliquis subintegris, pedibusque, luteis, femoribus basi, tibiartum posticarum annulo, tarsisque omnibus, antennisque ovatis, nigris; alarum stigmatibus fusco. ♀.

Syrph. topiarius MEIG. Dipt. 3. 305. 47? (fasciae abdominis sulphureae in nostra luteae.)

Hab. in Lapponia rarissime, unicum tantum specimen vidi, et alterum e Groenlandia a D. WESTERMANN communicatum. (Lappon. —?)

Fem. 5 lin. long. Similis *Sc. Grossulariae* et *Ribesii*, sed differt a priori: paullo brevior, fasciis abdominis non omnino rectis; a posteriori: paullo major, fasciis abdominis angustioribus, antennis nigris, nec testaceis, et ab utraque: oculis hirtis, alis purius hyalinis seu vitreis, femoribus latis, et tarsis totis, uigris. Antennae subovatae fuscae. Hypostoma totum flavum. Macula supra antennis et vertex, aenea. Fasciae abdominis subrectae, angustatae. Squama albidula. Halteres flavi. Stigma fuscum. Pedes flavi, anteriores: femoribus a basi ad medium, tarsisque totis nigris; postici: femoribus fere ad apicem, annulo tibiartum medio, tarsisque totis nigris.

Obs. Synonymum MEIGENI dubium praesertim ob magnitudinem. Femina scilicet a Cl. Auctore tantum 4 lin. long. dicitur. A Cl. MACQUART, Dipt. Gall. Syrph. 94. 28. insectum sub nomine *Syrph. latifasciatus* describitur, quod Cl. Vir marem sui *Syrph. topiarii* esse aspicitur.

5. S. Ribesii: oculis nudis nigro-aenea, scutello pallido, abdomine nigro, fasciis 3, prima interrupta, reliquis postice emarginatis, pedibusque, flavis, femoribus basi nigris, tibiartum posticarum annulo, tarsisque saepe, fuscis; antennis subovatis stigmatibus testaceis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 40. 6. ♂♀. (sub qua tamen plures species latent, ut ex collectione Ejus vidi.) FABR. Antl. 245. 1. *Musca Ribesii* LINN. Fn. Sv. 1816. *Syrph. Ribesii* MEIG. Dipt. 3. 306. 49. ♂♀.

Hab. larva inter Aphides Ribis aliarumque plantarum, straminea, linea dorsali abbreviata, nigra, maculisque lateralibus griseis; imagines floribus inhiant, et nemora coelo sereno aestate aërem sono pipiente implent, ad Haparanda, Wittangi et Muonioiska, Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele Lappon. Umensis d. 10. Jun. — 17. Aug. imprimis frequentes, pupam ovatam, inermem, albam, strigis aliquot dorsalibus nigris notatam, sub lapidibus ad Haparanda et Wittangi d. 28. Maj. et 17. Jun. legi. (Lappon.-Scan. frequentissim.)

Mas et Fem. 5 lin. long. Hypostoma totum flavum. Antennae rotundatae, testaceae. Vertex ♀ aeneo-uiger. Abdomen in utroque sexu nigrum, fasciis subquatuor flavis, subrectis, prima in-

terrupta, maculiformi, 2 et 3 integris, subundulatis, sen antice posticeque in medio leviter emarginatis, 4 auali interrupta, parva; segmenta ultima leviter flavo-marginata. Venter flavus, maculis transversis nigris. Alae hyalinae, stigmatibus testaceo. Squama et halteres flava. Pedes flavi, femoribus basi saepissime anguste nigris, annulo tibiartum posticarum interdum, et tarsis semper, apice saltem, fuscis.

Variat pedibus fere totis flavis et fasciis abdominis latere tantum posteriori emarginatis.

Obs. *Scaeva Grossulariae* (Syrphus Grossulariae MEIG.) *Scaevae Ribesii* valde similis, at paullo longior, et thorace magis virescenti-aeneo, antennis obscurioribus, abdominis fasciis omnino rectis et integris, ut et pedibus fere totis testaceis distinctis, in Ostrogothiae lucis vulgaris, in Lapponia a me non visa.

6. S. tricineta: oculis hirtis aeneo-nigra, nitida, scutello flavicante, abdomine nigro, fasciis 3 rectis, prima maculari, secunda latiori, tertia angusta, sulphureis, pedibus luteis, femoribus basi, antennis ovatis stigmatibus, nigris. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 41. 9. vera. ♂♀. *Syrphus tricineta* MEIG. Dipt. 3. 310. 53.

Var. b. ♂♀. minor, abdominis fasciarum ferruginearum media etiam interrupta, femoribus summa basi tantum nigris.

Hab. in floribus Umbellatarum, praesertim tamen hospitatur in Caricibus et aliis plantis paludosis, ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, et ad Lycksele, Stensele et Åsele Lappon. Umensis 10. Jun. — 26. Jul. passim, deprehenditur etiam in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque, et in silva betulina ad Evenäs atque Alteid 13. Jul. — 1. Aug. rarius visa. — E varietate b. specimen masculinum e Torno a D. DEUTSCH missum, et individua feminea ad Lycksele rarius inveni. Pupa albidula, supra fusco-marmorata, ovata, postice margine et dorso mucronata, e qua ♀ ad Juckasjervi d. 12. Jun. exclusa.

Mas et Fem. Long. 5 lin. Statua *Scaevae Ribesii*. Antennae rotundatae, ovatae, nigrae, seta rufescente. Hypostoma in ♂ sulphureum, in ♀ luteum, in utroque linea media nigra notatum. Frons et vertex in ♀ uigra, macula laterali albidula. Scutellum in utroque sexu flavo-rufescent. Abdominis fasciae: 1ma maculis 2 transversis angustis, parvis; 2da integra, sat lata, in medio postice emarginata; 3tia angusta, saepe interrupta; omnes flavae aut citrinae. Segmenta reliqua margine plerumque anguste flava, Squama alarum testacea, halteres flavi. Stigma distincte nigrum. Pedes flavi, femoribus vix ad dimidiam partem uigris.

7. S. lunulata: oculis hirtis nigro-aenea, nitida, scutello aeneo-brunneo, abdomine aenescenti-nigro, bis tribus lunulis flavis subangustatis, stigmatibus nigricante, pedibus flavis, femoribus basi tibiartumque posticarum annulo nigris; antennis rotundatis, fuscis. ♂♀.

Syrphus lunulatus MEIG. Dipt. 3. 299. 39. ♂♀. *Scaeva arcuata* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 42. 11. descript. var. oculis hirtis et annulo tibiartum nigro.

Hab. in Lapponia meridionali passim; in floribus sylvestribus et Salicem marem 16-19. Jun. ad Lycksele frequenter vidi; feminam vero non nisi in monte alpino Brattiksfjell d. 8. Jul. observavi. Locis graminosis in inferalpinis maritimis Nordlandiae Finmarkiaeque, ex. gr. ad Giebstad et Bossekop utrumque sexum 22. Jul. — 4. Aug. haud infrequenter quoque legi. (Lappon.-Scania freq.)

Mas et Fem. Long. 4-5 lin. Similis *Scaevae arcuatae*, sed differt: oculis hirtis, antennis rotundatis, scutello brunneo, nec aenescenti flavo, stigmatibus nigricante, femoribus basi latis nigris, tibiisque posticis in medio annulatis. Hypostoma plerumque linea media uigra. Fasciae abdominis: 1ma recta, in medio late interrupta, reliquis tantum maculis 2 oppositis; 2da et 3tia constant e his duabus lunulis sursum flexis, modice latis. Alae hyalinae vel subaequae. Squama alba. Halteres flavi. Vertex et macula supra antennis in ♀ uigra, maculis 2 obliquis, albidis. Tarsi interdum infuscati.

Obs. Specimen masculinum, alis aequis, e Groenlandia a D. WESTERMANN obtinui, hujus forte speciei!

8. S. lunigera: oculis nudis nigro-aenea, nitida, scutello flavo-aenescente, abdomine nigro, bis tribus lunulis flavis latioribus, stigmatibus pallido, pedibus flavis, femoribus basi, tarsorumque apice, nigris, antennis ovatis, fuscis. ♂♀.

Syrphus luniger MEIG. Dipt. 3. 300. 40. *Scaeva arcuata* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 42. 11. var.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; locis paludosis et in floribus Salicis ad Lycksele Lapponiae Umensis 2-4. Jun. utrumque sexum legi. Femina in Dowre capta a D. BOHEMAN quoque communicata. (Lappon.-Ostrogoth., Scania pass.)

Mas et Fem. Magnitudo et affinitas praecedentis, a qua antennis ovatis, oculis nudis, hypostomate iumedio vix nigro lineato, tuberculo tantum brunneo-maculato, scutello magis flavicante aeneo, abdominis

lunulis distinctioribus latioribus, tibils posticis raro fusco-annulatis, stigmate alarum pallidiori, nervo 3tio et 4to minus parallelis, paullo infra apicem alae subappropinquantibus, etc. differt. Segmenta aequalia plerumque anguste flavo-marginata ut in priori. Macula supra antennis nigra, obsoleta, vix ulla. Alae subaequae. Variat *mas*; 5 lin. long.; thorace caeruleo aeneo. Similis *Sc. Pyrastri*, at paullo minor, et maculis fasciae primae abdominalis minoribus, rectis, nec arcuatis, diversa.

9. *S. arcuata*: oculis nudis nigro-aenea, nitida, scutello flavo-aenesciente, abdomine nigro, bis tribus lunulis flavis, modice latis, stigmate pallido, pedibus flavis, femoribus basi tarsorumque apice nigris, antennis ovatis, fuscis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 42. 11. ♂♀. *Syrph. arcuatus* MEIG. Dipt. 3. 302. 43.

Hab. in Lapponia passim; in floribus Salicis ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, rarius, d. 21. Jun.; in floribus Syngenesistarum, ex. gr. Leontodontis etc. ad Lycksele Lapponiae Umensis d. 2—19. Jun., frequentius; in Dowre capta, a D. BOHEMAN etiam missa; feminae semper maribus frequentiores occurrunt. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 4—4½ lin. Priori simillima, nec differt ab illa, nisi abdominalis lunulis angustioribus, alis magis hyalinis, et femoribus basi angustius nigris. Reliqua omnia exacte ut in praecedente. Similis etiam *Sc. Lapponica* (No. 2), ab illa vero iterum magnitudinis minori, nervoque longitudinali 4to minus incurvato praesertim et mox distinguitur. Fascia abdominalis prima recta, interrupta, e maculis 2 oppositis formatur omnino ut in duabus proxime antecedentibus.

Obs. Pupam ovatam, opacam, increm albidam, supra nigro-irroratam saepe invenit.

10. *S. albo-striata*: oculis hirtis nigro-aenea, nitida, scutello aenesciente-flavo, thorace vittis duabus approximatis maculae humerali albescentibus, abdomine nigro, fasciis tribus flavis, subrectis, prima interrupta, pedibus flavis, femoribus anterioribus basi, posticisque annulo medio, stigmate antennisque ovatis, nigris. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 42. 10. certiss. ♂♀. *Syrph. albo-striatus* MEIG. Dipt. 3. 317. 63.

Hab. in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Lycksele mense Junio rar.; ad Giebostad Nordlandiae uterque sexus d. 22. Jul. visus. (Lappon.-Scania freq.)

Mas et Fem. Circiter 4 lin. long. Hypostoma linea media nigra. Thorax aeneus aut subcaeruleus, semper vittis duabus anticis, abbreviatis, albidis, licet saepe obsoletis. Scutellum flavum, disco brunneo. Macula utrinque ad scutellum flava. Abdominis fasciae: 1 interrupta; 2 et 3 postice emarginatae, interdum subinterruptae; 4ta abscondita. Segmenta aequalia saepe flavo-marginata. Alae subaequae stigmate nigro. Squama alba. Halteres flavi. Pedes flavi, femurum anteriorum basi, posticorum annulo medio lato, tibiarumque saepe angusto, nigris. Reliqua ut in diagnosi. — Ver-
tex ♀ niger, maculis 2 anticis oblique oppositis, albis.

11. *S. obscura*: oculis hirtis nigro-aenea, nitida, scutello aeneo-brunneo, abdomine atro, bis tribus lunulis flavis angustis, alis basi stigmate nigricantibus, pedibus nigris, genubus late flavis, antennis rotundatis, fuscis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. capite aeneo, pedibus nigris, geniculis flavis.
Var. b. ♂♀. hypostomate flavo, linea media nigra, pedibus aut totis nigricantibus, aut flavis, femoribus basi, tarsisque apice, fuscis.

Hab. in floribus sylvestribus et Salicum, nec non in plantis paludosis, ex. gr. in Rubo Chamaemoro etc., in Lapponia passim; var. a. praecipue ad Juckasjervi et Torneåtrask Lapponiae Tornensis, ut et ad Giebostad Nordlandiae, d. 4—22. Jul. haud infrequenter visa; var. b. tantum ad Lycksele Lapon. Umensis d. 19. Jun. rarius capta. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 3 lin. Simillima *Scaevae lunulatae*, sed plerumque duplo minor, obscurior, praeterea abdomine atro, maculis subarcuatis, obliquis, angustis, flavis, etc. diversa. In varietate a. caput et scutellum fere tota aenea, pedes nigri, genubus tantum flavis. In var. b. antenuae fuscae, hypostoma flavum, vita media nigra; alae basi et costa nigricantes; scutellum aeneum aut aeneo-flavum; pedes aut toti nigricantes, aut genua, tibiae et tarsi flavescunt. In ceteris similes sunt hae varietates, vix specie diversa.

12. *S. tarsata*: oculis hirtis aenea, subnitida, scutello aeneo-flavicante, alarum stigmate pallido, abdomine aeneo-nigro, fasciis 3 rectis, interruptis, pedibusque flavis; femoribus summa basi tarsisque nigris, antennis rotundatis fuscis. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim; ad Pello, Kihlångi et Torneåtrask Lapponiae Tornensis, ad Lycksele et in Brattiksfjell Lapponiae Umensis d. 4. Jnn. — 8. Jul. obvia; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae, et ad Ofotenfjord ut et ad Giebostad 15—22. Jul. feminae lectae. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 4 lin. Similis *Sc. lunulatae* (No 7), differt: corpore magis aeneo, hypostomate flavo, immaculato, fasciis abdominalis rectis, femoribus basi saepe angustius nigris, tarsisque totis atris. Abdomen aeneo-nigrum, segmentis: 2do macula utriusque flava; 3tio et 4to fascia in singulo recta, interrupta, ejusdem coloris, ad latera attenuata. Alae hyalinae. Reliqua ut in lunulata.

13. *S. nitidicollis*: oculis nudis, thorace aeneo, nitido, scutello stigmateque pallidis, abdomine nigro, fasciis 4 rectis, prima interrupta, reliquis postice emarginatis, pedibusque flavis, femoribus summa basi nigris, antennis rotundatis, testaceis, seta nigra. ♂♀.

Syrphus nitidicollis MEIG. Dipt. 3. 308. 51. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime, duo tantum specimina ibi inveni, unicum ad Lycksele d. 20. Jun. 1832, et alterum ad Björkvik Nordlandiae d. 14. Jul. 1821. (Lapponia; Ostrogothia rarissime.)

Mas et Fem. 4—4½ lin. long. Aenea, nitida. Caput flavum, immaculatum, vertex nigro-aeneo. Antennae rotundatae, testaceae, seta nigra. Scutellum flavicans, nigro-et ferrugineo-villosum. Abdomen nudum, parum nitidum, nigrum, fasciis 4 rectis flavis, prima interrupta, reliquis postice emarginatis, omnibus marginem lateralem attingentibus. Alae vitreae, stigmate pallido. Squama et halteres pallida. Pedes flavi, coxis et femurum summa basi fuscis.

14. *S. confinis*: oculis nudis, thorace aeneo, nitido, scutello stigmateque pallidis, abdomine nigro, fasciis 3 rectis, prima interrupta, reliquis postice emarginatis, pedibusque flavis, femoribus basi late, tarsisque nigris, antennis rotundatis setaque fuscis. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; duo tantum specimina, unum ad Lycksele die 25. Jun. et alterum in alpe Brattiksfjell d. 8. Jul., invenire mihi contigit. (Lapponia.)

Mas. Praecedenti simillima eademque magnitudine; sed differt ab illa antennis fuseioribus, femoribus anterioribus a basi et fere ad medium, posticis vero ultra medium, annulo tibiarum posticarum, tarsisque omnibus, nigris. Vix prioris *mas* esse potest, dum Cl. MEIGEN marem *Sc. nitidicollis* feminae nigris descripsit, et utrumque sexum ejusdem speciei (*S. nitidicollis*) etiam ipse invenit. Fascia abdominalis 4ta adest quidem, sed saepe occulta. — Affinis quoque *Sc. tarsatae*, sed abdominalis fasciae 2 et 3 non interruptae. A *Scaeva Ribesii*, cui etiam subsimilis, antennis tarsisque obscurioribus differt.

15. *S. vitripennis*: oculis nudis, thorace aeneo, nitido, scutello stigmateque pallidis, abdomine nigro, fasciis 3 rectis, prima interrupta, reliquis postice emarginatis, pedibusque flavis, femoribus anterioribus vix ad medium, posterioribus ultra medium, nigris, antennis rotundatis setaque testaceis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 308. 50.

Hab. in Lapponia meridionali rar.; in floribus pratensibus, in Leontodonte, Salice etc. ad Lycksele et Asele a me capta. (Lappon.-Suecia media, Ölandia rar.)

Mas et Fem. Long. 2½—3 lin. Simillima *Sc. nitidicollis* et *confini*, sed differt ab illa femoribus basi latius nigris setaque antennarum rufa, ab hac tarsis testaceis, nec nigris, et ab utraque, magnitudine duplo minori. A *Sc. Ribesii*, cui etiam valde similis, distinguitur praecipue magnitudine minori et tarsis testaceis, non fuscis, ut et alis forte paullo magis pure hyalinis.

Obs. Specimina lapponica antennis paullo obscurioribus a svecicis differunt.

16. *S. corollae*: oculis nudis aenea, nitida, scutello stigmateque alarum pallidis, abdomine nigro, fasciis 3 latis, rectis, subinterruptis, flavis, femoribus basi nigris, antennis rotundatis fuscis. ♂♀.

Mas: fasciis abdominalis: 1ma distincte, reliquis parum, interruptis, femoribus posticis fere totis nigris;

Fem.: vertex determinate nigro-aeneo, fasciis abdominalis omnibus saepe interruptis, femoribus omnibus basi anguste nigris, antennis pedibusque totis flavis; in copula.

FABR. Antl. 250. 8. *Syrphus corollae* MEIG. Dipt. 3. 304.

46. ♂♀. *Scaeva olitoria* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 43. 12. ♂♀. (ut *Scaeva transfuga* FABR. femineum specimen hujus a D. STURM communicatum e Germania, in collectione FALL. asservatur, vix vera.)

Hab. in floribus Leontodontis et Salicum ad Kengis et Wittangi Lapponiae Tornensis pass., ad Lycksele Lapon. Umensis frequentior, d. 7 19. Jun. lecta. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. 4 lin. long. A priori, cui similis, differt: paullo major, latior, fasciis abdominalis latioribus maculas fere 6 magnas, rotundatas, flavas formantibus. Hypostoma flavum, tuberculo brunneo. Antennae cum seta fuscae, subtus saepe infuscescentes. Fasciae abdominalis, in ♂ prima semper interrupta, reliquae saepe continuae, antice posticeque emarginatae; in ♀ omnes interruptae, 2

et 3 interdum subarcuatae; segmenta analia in utroque sexu marginata flava, et fascia 4ta in ♂ interdum conspicua. Venter flavus, punctis nigris. Alae hyalinae, nervis 3tio et 4to longitudinalibus flavis, apicem alae subappropinquantibus. Nervi arcus terminantes a margine alae magis quam in affinis speciebus remoti.

17. S. sexmaculata: oculis nudis aenea, abdomine nigro, fasciis 3 rectis angustioribus interruptis, scutello pedibusque flavis, tarsis posticis stigmatumque alarum fuscis, antennis rotundatis, testaceis. ♀.

Hab. ad Lycksele Lapponiae Umensis rarissime, unicum tantum individuum d. 19. Jun. invenire mihi contigit. (Lapponia meridionalis.)

Fem. 4 lin. long. Similis *Sc. Corollae*, sed fasciis abdominis angustioribus et femoribus totis flavis distincta. A *Sc. tarsata*, cui quoque affinis, oculis nudis, tarsis anterioribus antennisque testaceis aperte differt. Hypostoma flavum, apertura oris fusca. Vertex determinate aeneo-niger. Abdominis fasciae rectae subangustae, aequaliter fere interruptae. Alae hyalinae s. subvitreae. Squama et halteres flava. Pedes flavo-testacei, coxis nigris, tarsis posticis fuscis, metatarso elongate valido, subtus sericeo-pubescente.

18. S. solitaria: oculis hirtis aeneo-nigra, nitida, scutello brunneo, abdomine fasciis 3 rectis, angustis, interruptis pedibusque flavo-testaceis, femoribus basi anguste nigris, stigmatum fusco, antennis rotundatis testaceis. ♀.

Hab. in floribus Salicis et Leontodontis ad Lycksele Lapponiae Umensis rarissime; duo tantum individua inveni. (Lapponia.)

Fem. Magnitudo et similitudo praecedentis, sed certe distincta species, et differt ab illa oculis hirtis, hypostomate vitta media nigra, tarsis posticis non infuscatis etc. Frons supra antennae tota et vertex nigra, nitidissima. Scutellum aeneo-flavo-brunneum. Abdomen nigrum, fasciis 3 angustis linearibus interruptis luteis (in mortua). Segmenta analia luteo-marginata. Fascia 4ta occulta ut in plerisque. Alae hyalinae, stigmatum fusco, nervis 3 et 4 parallelis. Squama et halteres pallide flava. Pedes testacei, femoribus praesertim anterioribus basi anguste nigris.

19. S. unifasciata: oculis nudis aenea, nitida, scutello flavo, stigmatum fusco, abdomine nigro, basi maculis 2 transversis, antennis rotundatis pedibusque testaceis, posticorum femorum tibiarnumque annulo medio lato, tarsisque nigricantibus. ♀.

Hab. in floribus sylvestribus, Salicis, Leontodontis etc. ad Lycksele et in alpe Brattiksfjell Lapponiae Umensis rar. d. 10. Jun. — 8. Jul. lecta; in alpe Dowe Norvegiae a D. BOHEMAN mense Julio quoque visa. (Lapponia.)

Fem. Parva, vix 3 lin. long. Oculi tota facie aequaliter, ideoque inferne solito angustius, distantes, summo tamen vertice magis appropinquantes. Hypostoma flavum, linea media nigra. Antennae fuscae aut testaceae. Frons albidula, macula supra antennae cordata nigra, quae linea angusta cum vertice aeneo-nigro, nitido cohaeret. Abdomen nigrum, in segmento 2do maculis 2 transversis, latera rarius attingentibus, flavis. In segmentis reliquis vix vestigium fasciae ordinariae in maculis piceo-nigris detegitur. At segmenta analia interdum flavo-marginata. Venter niger. Maculae dorsales etiam subtus transirent. Alae hyalinae, stigmatum fusco. Squama et halteres flavi. Femora anteriora summa basi, et tarsi apice, plerumque nigra. Pedes postici vel nigri, genibus late tibiarnumque apice flavis, vel flavis, femorum tibiarnumque annulo tarsisque fuscis.

20. S. relictia: oculis nudis aenea, scutello flavo, antennis rotundatis, stigmatumque fuscis, abdomine nigro, fasciis 3 subrectis, angustis, interruptis pedibusque flavis, femoribus anterioribus basi anguste, posticis ultra medium tarsisque omnibus apice, nigris. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, in Leontodonte, loco sylvatico ad Lycksele d. 19. Jun. unicum specimen inveni. (Lappon. meridionalis.)

Fem. Long. circiter 3 lin. Affinis *S. solitariae* (No 18), oculis nudis etc. ab illa distincta. Hypostoma flavum, angustum, linea media nigra. Frons et vertex ut in priori. Abdomen nigrum, nitidum, fasciis 3 angustis, subarcuatis, leviter interruptis, flavis, prima ceteris paullo latiori. Segmenta analia anguste flavo-marginata. Alae hyalinae, stigmatum parum fusco. Squama et halteres flava. Pedes flavi, anteriores femoribus basi anguste, tarsisque apice nigris; postici femoribus ultra medium, tibiarnum annulo medio tarsisque totis nigricantibus.

Obs. Species Fallénianae: *Scaeva Syrphoides, conopsea, festiva, bifasciata, glauca, hyalina* et *nectarea*, in Suecia inferiori magis minus frequenter obviae, in Lapponia a me non visae. Nec *S. Grossulariae* MEIG. in Lapponia observavi (Vid. not. sub *Scaeva Ribesii* No 5).

Sect. 2. Abdomine angusto, lineari, fasciis abdominalis semper rectis, tarsis interdum incrassatis aut dilatatis. Minores, vix pipientes, juxta terram plerumque volantes. Oculi nudi.

a) Scutello flavo. Tarsi simplices. Hypostoma album aut flavum. Antennae rotundatae. Loca arida praesertim amantes.

° Auo in utroque sexu simplici.

21. S. Umbellatarum: nigra, hypostomate albo, linea media nigra, scutello abdominalisque maculis bis tribus rectis, albidis, pedibus fuscis, genibus pallidis. ♂♀.

FABR. Antl. 230. 9. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 44. 15. ♂♀. *Syrphus Umbellatarum* MEIG. Dipt. 3. 320. 68. ♂♀.

Hab. in Lapponiae meridionalis floribus rarius; ad Lycksele et Åsele 19. Jun. — 26. Jul. praesertim legi. Mas e Tornaa a D. DEUTSCH communicatus. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 4 lin. Antennae et seta nigrae, rarius fuscae. Caput album, linea hypostomatibus media, macula supra antennae et vertex, nigra. Pleurae albo-villosae. Abdomen nigrum, maculis utrinque 3 oppositis, subquadratis, albis, fascias totidem interruptas formantibus; fascia 4ta plerumque abscoudita. Segmenta analia pallide marginata. Alae hyalinae, stigmatum parum infuscato. Squama alba. Halteres flavi. Pedes vel nigri, vel fusci, genibus saltem anterioribus pallidis, femoribus posticis interdum in mare etiam basi pallidis.

Var. b. ♀ fasciis abdominis glaucis, alias var. a. simillima; in Gamstind Finmarkiae d. 30 Jul. 1821 unicum specimen juveni.

22. S. guttata: nigra, hypostomate immaculato, albo, thoracis aenei limbo, scutello, abdominis maculis bis tribus rectis, femoribus basi genibusque albis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 44. 16. ♂♀. *Syrphus guttatus* MEIG. Dipt. 3. 322. 71. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Wilhelmina Lapponiae Umensis unicum par d. 15. Jul. inveni. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Priori minor, praesertim multo angustior, circiter 3 lin. longa, ei alias sat similis et affinis. Antennae cum seta nigrae. Hypostoma album, immaculatum. Frons flava. Vertex in ♀ aeneus, maculaque aenunata fronti flavae intraus quoque aenea. Thorax dorso aeneus, nitidissimus, linea utrinque laterali, scutello et macula ad scutellum, albis. Pleurae cinerea, albo-villosae. Abdomen atrum, opacum, ut in priori pictum. Alae etiam ut in illa. Pedes ut in diagnosi; antici fere toti albi.

23. S. arctica: nigra, hypostomate scutelloque albo-caerulescentibus, thorace aeneo, abdominis maculis bis tribus ovatis, transversis, flavis, genibus pallidis. ♂.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae, ex gr. ad Giebstad, ubi d. 22. Jul. rarius visa. (Lapponia.)

Mas. Statura et affinitas *Sc. Umbellatarum*, paullo minor. Hypostoma latum, nitidum, albo-caerulescenti micans. Antennae cum seta nigrae. Thorax aeneus. Scutellum album, caerulescenti micans. Abdomen atrum, opacum, maculis utrinque 3 transversis, ovalibus, primi parvis minoribus vel minutis, flavis aut lateis. Segmenta analia anguste flavo-marginata. Alae ut in *Sc. Umbellatarum*. Squama albidula. Halteres fusci. Pedes nigri, genibus anterioribus anguste pallidis.

24. S. cincta: thorace aeneo, hypostomate scutelloque pallidis, abdomine nigro, fasciis 4 rectis, prima interrupta, pedibusque, flavis, posticorum annulo femorali tarsisque, nigris, antennis testaceis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 45. 18. ♂♀. *Syrph. cinctus* MEIG. Dipt. 3. 318. 63. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali passim; ad Wilhelmina, Almssele et Fredrica, Lapponiae Umensis, d. 19–30. Jul. capta. Pupa sififormis, inermis, albidula. Imagines egressae mense Julio. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. 4 lin. long. Affinis et similis *Scaevae Grossulariae, nitidicollis et vitripenni*, abdomine tamen lineari, angusto, mox ab illis dignata. Hypostoma flavum, immaculatum. Macula supra antennae et feminae vertex, nigra. Antennae testaceae, superae plerumque fuscae. Abdominis fasciae 4 flavae, rectissimae, latae, integrae, prima interrupta. Pedes flavi, anteriores femoribus aut concoloribus, aut annulo basali nigro; postici aut flavi, femorum tibiarnumque annulo tarsisque nigris, aut nigri, coxis femorumque basi flavis, et haec posterior varietas *Syrphus auricollis* MEIG. Dipt. 3. 318. 64 esse videtur.

25. S. annulata: thorace aeneo, hypostomate flavo, linea media nigra, antennis testaceis, scutello pallido, abdomine

nigro; fasciis 3 rectis, prima interrupta, pedibusque flavis, femorum posticorum annulo nigro. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in frutice ad Wilhelmina Lapponiae Umensis duo specimina d. 19. Jul. 1532 detegere mihi contigit. (Lapponia Suecica; Gottlandia; Scania rar.)

Fem. Priori valde similis, sed duplo fere minor, hypostomatis linea media nigra, fasciis abdominis angustioribus, coxis nigris, nec flavis, etc. certe distincta. Oculi aequaliter distantes. Macula supra antennis et vertex (in ♀) linea conjuncta, aenea, nitidissima. Scutellum flavum. Abdomen nigrum, fasciis 3 rectis, angustatis, prima integra, luteo-flavis. Segmenta aequalia etiam distincte flavo-marginata. Alae subvitreae, stigmatum subpallido. Halteres et squama flava. Pedes flavi, postici femoribus apice distincte, annulo tibiarnum medio obsoleto, tarsisque saepe, fuscis. Coxae omnes nigrae.

26. S. barbifrons: atra, nigro-villosa, antennis orbiculatis, concoloribus, scutello livido, abdomine maculis 4 flavis, pedibus fuscis. ♂.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 45. 17. ♂♀. *Syrphus barbifrons* MEIG. Dipt. 3. 335. 95. ♂. (qui diagnosin et descriptionem a FALLENO datas exscripsit, specie ipsi ignota.)

Hab. in Lapponia rarissime, 2 tantum individua inveni, unum in floribus Salicis ad Calix Botniae borealis d. 16. Maj., et alterum ad Karesuando Lapponiae Tornensis d. 15. Aug. (Lapponia Suecica; Botnia borealis; Scan. rariss.)

Mas. Magnitudo et affinitas *Scavae ambiguae* (infra No 35). Species tamen distincta, pulchra. Parum nitida, nigra. Caput aeneo-nigrum, supra antenuas imprimis distincte villosum. Antennae breves, nuda. Scutellum livido-nigrum. Maculae abdominis 4 parvae, subtransversae, albido-flavae, in segmentis 3 et 4 locatae. Alae hyalinae, stigmatum fusco, geniculis pallidioribus, metatarso postico elongato suberassiori.

°° Ano in mare subclavato, genitali penicillato; alis abdomine brevioribus. Abdomen in ♂ longum, cylindricum, in ♀ depressum, lineare. Antennarum articulus ultimus in utroque sexu suborbicularis.

Parvae; forte proprii generis *Sphaerophoria* ST.-FARG.

et SERV. MACQU.

27. S. taeniata: aenea, abdomine nigro, fasciis 4 integris, hypostomate, thoracis lateribus, scutello pedibusque pallide flavis, antennis testaceis, seta nigra. ♂♀.

Var. a. ♂♀. pedibus totis flavis.

Syrphus taeniatus MEIG. Dipt. 3. 325. 74. ♂♀. *Scavae Menthastrae* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 48. 24. ♂♀. Var. (Sub *Musca scripta* LINN. Fn. Sv. 1520. sine dubio etiam latet haec species, quae per totam Sueciam vngatissima est, dum *Syrphus scriptus* rarius in Suecia occurrit.)

Var. b. ♂. coxis, femoribus basi, tarsis posticis, tuberculo hypostomatis, et peristomate, fusco-brunneis.

Hab. in Lapponia; var. a. ad Lycksele, Åsele et in Stoetingsfjellet Lapponiae Umensis, vulgaris, ad Kengis et Tornæ, D. DEUTSCH passim, ad Evenäs Nordlandiae et Bossekop Finmarkiae, ipse, frequenter; d. 2. Jun. — 8. Aug. in copula saepe capta. E pupa pyriformi, inermi, nitida, alba, foliis plantarum adglutinata, imago d. 6. Aug. exclusa. Var. b. in Lapponia Tornensi et subalpina ad lacum Kilpisjaur a D. FRIGELIO rarissime lecta. (Lapp.-Scan. var. a. frequent.)

Mas et Fem. 3—4 lin. long. Femina mare plerumque brevior. Oculi brunnei. Antennae rotundatae, flavo-testaceae. Hypostoma distincte tuberculatum, pallide flavum, utidum, vertice (in ♀) et linea antica frontali, nigris, nitidissimis. Thorax nigro-aeneus, linea laterali, maculis pectoris scutelloque pallide flavis. Abdomen nigrum, fasciis 4 rectis integris, testaceis, in ♂ latioribus, ultima irregulari, in ♀ angustis, ultima interrupta. Alae hyalinae, squama et halteribus flavis. Pedes flavi, in ♀ toti cum coxis pallidi, in ♂ coxis et interdum femorum summa basi (in var. b.) nigris. Anus maris clavatus, testaceus, supra nigro-maculatus. — Larvae ex aphidibus nutrimentum hauriunt. Status puparum 10—20 dies manet.

28. S. scripta: aenea, abdomine nigro, fasciis 4, prima interrupta, hypostomate, thoracis lateribus, scutello, pedibusque, pallide flavis, antennis testaceis, seta nigra. ♂♀.

FABR. Antl. 252. 17. *Musca scripta* LINN. Fn. Sv. 1520? *Syrphus scriptus* MEIG. Dipt. 3. 324. 73. ♂♀. (solito major). *Scavae Menthastrae* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 48. 24. ♂♀. var.

Hab. in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Lycksele, rarissime; e Tornoa a D. DEUTSCH specimen femineum quoque missum. (Lapp.-Scan. rar.)

Mas et Fem. Priori ut ovum ovo simillima, etiam quoad magnitudinem varians; differt tantum ab illa abdominis fascia prima interrupta.

29. S. Melissae: aenea, abdomine nigro, fasciis 4 interruptis, hypostomate medio nigro-lineato, thoracis lateribus, scutello pedibusque flavis, antennis testaceis, seta nigra. ♂♀.

Syrphus Melissae MEIG. Dipt. 3. 326. 76. ♂♀. *Scavae Menthastrae* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 42. 24. ♂♀. var.

Hab. in Lapponia meridionali rar. ad Wilhelmina et Åsele d. 15—26. Jul. capta; in Betula ad Evenäs Nordlandiae Norvegicae d. 18. Jul. rar. (Lapp.-Scan. passim.)

Mas et Fem. Praecedentibus iterum simillima, plerumque paulo minor, circiter 3 lineas longa, ut et abdominis fasciis omnibus interruptis hypostomatisque vitta media nigra, ab illis distincta.

Obs. *Scavae menthastrae* FALL. var. a (*Musca menthastrae* LINN. Fn. *Syrphus* idem MEIG.), similis *Scavae Melissae*, a qua vix differt, nisi abdominis fascia secunda integra, reliquis interruptis, in Lapponia a me frustra quaesita.

b) Scutello et hypostomate thorace saepissime aeneo-concoloribus. Thorax nitidus. Antennae rotundatae aut subovatae. Locis paludosis plerumque versantur imagines.

† Tarsi marium incrassati aut dilatati. An proprii generis?

30. S. peltata: aenea, abdomine atro, maculis bis tribus subquadratis luteis, antennis pedibusque nigris, geniculis flavis, in mare metatarsis, antico dilatato, albo, postico modice incrassato, nigro. ♂♀.

Syrphus peltatus MEIG. Dipt. 3. 334. 89. ♂♀. *Scavae albimariae* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 46. 19. var.

Hab. in Lapponia rarius; ad novacolum Umenae Lapponiae Umensis d. 3. Jul. lecta; ad Calix prope Tornoa quoque visa. (Lapp.-Botnia boreal. pass.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 4—4½ lin. Caput aeneum. Hypostoma modice extensum, nigro-ruberculatum. Antennae subovatae, fuscae, subtus testaceae. Alae fusco-hyalinae. Squama et halteres testaceae. Pedes: in mare nigricantes, geniculis omnibus tibiisque anterioribus fusco-testaceis, tarsis anterioribus albis, metatarsis antico dilatato, albo, intermedio simplici, nigro, postico elongato, incrassato, nigro; femora antica extus nigro-villosa, in femina lutei, simplices; postici femorum tibiisque annulo tarsisque nigris. — Macula supra antennis et vertex feminae, aenea, nitida.

31. S. clypeata: aenea, abdomine atro, maculis bis quatuor aut tribus quadratis pedibusque luteis, posticorum femorum tibiarnumque annulo nigro; tibiis tarsisque anticis in mare dilatatis, flavo-albidis. ♂♀.

Syrph. clypeatus MEIG. Dipt. 3. 335. 90. ♂♀. *Scavae albimariae* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 46. 19. var.

Hab. in Lapponia passim; ad Juckasjelli Lapponiae Tornensis rar.; locis autem paludosis ad Wilhelmina et Lycksele Lapponiae Umensis, frequentius d. 15. Jun. — 17. Jul., in copula saepe capta. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Magnitudo fere praecedentis eique similis, sed differt hypostomate aeneo albidopollinoso, antennis totis nigris, abdominis maculis 8 luteis, pedibus pallidioribus et in utroque sexu similiter pictis, ut et tibiis tarsisque totis in ♂ dilatatis, albidis. Metatarsus posticus in ♂ incrassatus tarsorumque 2 ultimi articuli in utroque sexu, nigri. — E Suecia inferiori haec species saepe maculis tantum bis tribus, basalibus minoribus, gaudet, qualis a Cl. MEIGEN describitur. In Lapponia haec varietas, ubi anus aeneus est, passim occurrit.

32. S. podagrata: aenea, abdomine atro, maculis bis tribus quadratis pedibusque anterioribus luteis, femoribus latere postico, posticisque totis, nigris, geniculis flavis, tibiis tarsisque anterioribus dilatatis, flavo-albidis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, ad Lycksele mense Junio lecta. (Lapponia.)

Mas. Magnitudo *Sc. clypeatae*, vel paulo minor, ei affinis et varietati ejus b. simillima, sed differt abdomine angustiori, tibiis anticis valde dilatatis, praesertim versus apicem, et pedibus obscurioribus, scilicet posticis totis nigris, geniculis tantum leviter testaceis.

33. S. manicata: pallide aenea, parum nitida, hypostomate extenso concolore, abdomine maris atro, feminae aeneo, maculis in utroque sexu bis tribus aut quatuor luteis, pedibus nigris, geniculis flavis, articulis 2 primis tarsorum anteriorum in mare dilatatis depressis, albis, nigropunctatis. ♂♀.

Syrphus manicatus MEIG. Dipt. 3. 336. 91. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim rar.; ad Stor-Uman Lapponiae Umensis d. 6. Jul. ♀ lecta, e Tornoa a D. DEUTSCH missa; deprehenditur quoque in Norvegia, et ad Björkvik Nordlandiae atque Bossekop Finmarkiae 14. Jul. — 5. Aug. capta; ad Kilpisjaur a D. FRIGELIO visa, et in floribus ad Kuse et Drivstnen Doweensem a D. BOHEMAN inventa. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Magnitudo *Sc. peltatae* eique similis, differt hypostomate longius et fere conice extenso, antennis totis nigris, pedibus, in utroque sexu similiter, coloratis obscurioribus, et metatarsis maris, autico articuloque ei proximo albis, posticoque valde incrassato, subovato.

34. *S. rostrata*: caerulescenti aenea, nitida, hypostomate extenso concolore, abdomine atro, maculis bis tribus pedibusque albis, horum posticis fuscis, geniculis pallidis, articulis duobus primis tarsorum anticorum in mare dilatatis, depressis, albis. ♂.

Hab. ad Lycksele Lapponiae Umensis rarissime. (Lappon.-Scania ad villam Abusae, ubi specimen unicum femineum huius speciei tarsis simplicibus detexi.)

Mas. Priori similis, paulo minor, magis nitida, et colore corporis caerulescenti-aeneo, alis magis pure hyalinis, abdominis maculis pedibusque albidioribus etc. distincta. Hypostoma conice extensum, aeneo-caerulescenti micans, albo-pollinosum, tuberculis (et feminae vertice) nigricantibus. Antennae nigrae. Aures aeneae. Pedes anteriores albi, femoribus latere postico nigricante et in ♂ nigro-villoso, tarsis anticis articulis 2 dilatatis non nigro-punctatis; postici nigricantes, geniculis albidis, metatarso modice incrassato. Reliqua ut in diagnosi.

35. *S. albimana*: aenea aut subcaerulescens, nitida, abdomine nigro, maculis bis tribus aut quatuor glaucis aut aeneis, tibiis tarsisque anticis albis, in mare dilatatis. ♀.

FABR. Antl. 253. 23. ♂. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 46. 19. ♀. Syrph. *albimanus* MEIG. Dipt. 3. 333. 87. ♂.

Hab. passim in Lapponia; e Tornaa ♀ a D. DEUTSCH missa, utrumque sexum ad Wilhelmina Lapponiae Umensis ipse legi; ad Ofotenfjord Nordlandiae quoque visa; d. 15—20. Jul. capta. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Magnitudo prioris. Hypostoma modice extensum. Antennae ovatae; nigrae. Maculae abdominis in utroque latere plerumque 3 (rarius 2), subquadratae, in ♂ saepius aeneae, interdum glaucae, aut luteae; in ♀ glaucae. Aures ♂ aeneae et halteres fusci, squama alba. In ♀ squama et halteres albi. Pedes nigri, anteriores magis vel minus albescent, tarsis anticis geniculisque omnibus semper albis. A priori differt tibiis anticis versus apicem incrassatis et metatarso postico minus crasso.

36. *S. Ocyami*: nigro-aenea, nitida, abdomine rufo, apice nigro, pedibus aut nigris, geniculis luteis, aut luteis, tarsis semper nigris, his anticis in mare dilatatis. ♀.

Mas: abdomen rufo-luteum, apice nigrum. Alae nigricantes. Pedes nigri, geniculis anterioribus, tibiisque posticis basi, luteis, metatarso autico incrassato, apice nullo latere longe dilatato;

Fem.: abdomen rufo-luteum, apice nigro-fasciatum. Alae fusco-hyalinae. Pedes lutei, coxis, annulo tibiarii posticarum tarsisque omnibus nigris, simplicibus.

FABR. Antl. 252. 18. certe. ♀. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 48. 23. vera. ♀. *Syrphus Ocyami* PANZ. Fn. 82. 18. ♀. MEIG. Dipt. 3. 337. 93. ♀. *Syrphus lobatus* MEIG. Dipt. 3. 336. 92. certe. ♂. *Musca brassicaria* PANZ. Fn. 20. fig. 20. marem huius speciei etiam repraesentat, licet oculi in figura distent.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; in paludibus graminosis ad Tresunda et Naestansjö Lapponiae Umensis 12—13. Jul. uterque sexus visus. (Lappon.-Scan. rar.)

Mas et Fem. Long. 4 lin. Hypostoma modice extensum, distincte tuberculatum. Antennae uigrae, apice oblique subtruncatae. Vertex et scutellum in ♀ saepe caerulescentia. Abdomen in utroque sexu depressum, aequaliter fere latum, posterius sublatius, totum rufum, basi apiceque uigrum, segmentis ultimis in ♀ rufo-fasciatis. Alae et pedes ut in diagnosi. Squama et halteres pallida.

†† Tarsi in utroque sexu simplices.

37. *S. transfuga*: subcaerulescenti-aenea, nitida, abdomine atro, maculis bis tribus albidis, pedibus sordide albis, posticis nigris, geniculis pallidis. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime; individuum unicum masculum ad Muonioniska Lapponiae Tornensis 17 Aug., et unicum femineum ad Lycksele Lapponiae Umensis 10. Jun. capta. E pupa pyriformi, curvata, nuda, inermiti, opaca, sordide alba, strigis dorsalibus et punctis lateralibus obsita, foliis Pini abietis adglutinata, mas etiam egressus ad Haparanda d. 20. Maj. (Lappon.-Botnia borealis.)

Mas et Fem. 4 lin. long. Affinis *Scaevae Umbellatarum*, scutelli colore etc. ab illa bene distincta. Hypostoma modice extensum, in ♂ caerulescens, in ♀ aeneum, in utroque sexu albo-pollinosum, in ♀ praeterea macula supra antennam et vertice aeneo-nigris, ut dissimis. Antennae fuscae. Thorax in ♀ uigricaus.

Maculae abdominis albae subrotundatae, in ♀ deorsum subareolatae; 4 tum par macularum occultum. Alae in utroque sexu hyalinae, squama et halteres albidis. Pedes sordide albi, maculis hinc iude fuscis; postici nigricantes, genubus in utroque sexu et femorum basi in ♀ albis.

38. *S. ambigua*: caerulescenti aenea, nitida, abdomine nigro-violaceo, in femina immaculato, in mare maculis bis tribus glaucescentibus, antennis in utroque sexu oblongis, fuscis, pedibus sordide albidis, posticis nigricantibus, geniculis pallidis. ♀.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 47. 21. ♀.

Hab. in Lapponia septentrionali rarissime, unicumque par tantum a me captum; e Groenlandia ♀ a D. WESTERMANN quoque missa. (Lappon.-Ostrogothia; Scan. rariss.)

Mas et Fem. 3—3½ lin. long. Valde affinis et similis *Sc. albimanae*, sed maris tarsis anticis simplicibus, et feminae abdomine immaculato, nec non utriusque sexus antennis longioribus, ab illa mox dignota, et certe distincta species, a D. MEIGEN omisssa. Caput ut in priori. Abdomen maris ut in *Sc. albimana* constructum et pictum, sed fere adhuc paulo angustius. Alae hyalinae. Squama et halteres pallida. Pedes anteriores sordide albi, postici nigricantes aut fusci geniculis in utroque sexu et femorum basi in ♀ albidis. Tarsi postici subincrassati.

39. *S. nitidula*: nigro-aenea, nitidissima, hypostomate utrinque pallido, abdomine atro, nudo, fasciis tribus interruptis, angustis, flavis, antennis orbiculatis pedibusque nigris, geniculis luteis. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; ad Lycksele mense Junio detecta. (Lapponia; Hernösand, Ångermannia d. 20. Maj.; Ostrogoth. rarissime.)

Fem. Long. 4 lin. Proportione longitudinis sat robusta, tota subglabra, nitidissima. Ab affinis huius subdivisionis distinguitur hypostomatis aenei lateribus flavis, antennis magis orbiculatis, abdominisque fasciis rectis determinatis ad latera usque extensis. Hypostomatis tuberculati vitta media nigra. Frons transversim unisulcata et vertex nigro-aeneus. Abdomen nigrum, fasciis 3 interruptis, flavis, in segmentis 2, 3 et 4 locatis; reliqua segmenta immaculata. Alae hyalinae, stigmatate fusco, nervo aream primam terminante distincte flexo. Squama alba. Halteres citrini. Pedes nigri, geniculis summis fusco-testaceis.

40. *S. mellina*: nigro-aenea, nitida, abdomine nigro, maculis bis tribus aut quatuor flavis, pedibus testaceis, posticis nigris, geniculis pallidis, antennis ovatis, fuscis. ♀.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 46. 20. certe. ♀. FABR. Antl. 251. 12. ♀. *Musca mellina* LINN. Fn. Sv. 1521. (vera, et propter descriptionem optime convenientem, et frequentiam speciei in Suecia). *Syrphus mellarius* MEIG. Dipt. 3. 328. 81? forte etiam *Syrphus melliturgus* MEIG. Dipt. 3. 329. 82? nec *Syrphus clypeatus* MEIG. Dipt. 3. 335. 90. ♀. a nostra distinguere possum. At *Syrphus mellinus* MEIG. l. c. 331. 85. ad *Scaevam Rosarum* FALL. pertinet.

Hab. in Lapponia haud raro; niare ad aquas Lyckselenenses d. 23. Jun. frequenter vidi; ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis passim; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae et in foliis Betulae atque floribus Salicium locis paludosis ad Evenäs et Giebstad capta; usque ad 27. Aug. vigens; etiam in alpe Dowre a D. BOHEMAN, et in alpium Tornensium jugo a me capta. (Lappon.-Scan. frequentiss.)

Mas et Fem. 3 lin. long. Augusta, aenea, nitida, glabrinsecula. Hypostoma parum prominens, tuberculatum, lateribus in bene conservatis speciminibus subpollinosum. Abdomen lineare, nigrum, maculis flavis, in mare plerumque utriusque tribus, subquadratis, latis, cruce duplici nigra distinctis, mediis majoribus, omnibus saepe perspicuis, interdum obsoletis minoribus; in femina utraque tribus aut quatuor, rotundatis aut triangularibus, minoribus, praesertim prima et ultima, quae interdum obsoletae. Alae hyalinae, in ♂ saepe fuscoes, nervo aream primam terminante in nervum 4 tum recta excurrente. Squama et halteres flava. Pedes aut toti fusci geniculis pallidis, aut anteriores testacei et postici uigricantes, geniculis flavis.

41. *S. scalaris*: nigro-aenea, nitida, abdomine nigro, maculis bis tribus aut quatuor pedibusque totis, flavis, antennis ovatis, fuscis. ♀.

Var. a. ♀. pedibus fere totis flavis.

FABR. Antl. 252. 14. ♂. *Syrphus scalaris* PANZ. Fn. 45. 20. certe. ♂. MEIG. Dipt. 3. 330. 83. ♀. *Scaeva mellina* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 46. 20. var. β. ♀.

Var. b. ♀. pedibus flavis, posticis femorum tibiisque annulo tarsisque totis, nigricantibus (abdominis maculis utrinque plerumque 4.).

Hab. var. a. in graminosis paludosis ad Wilhelmina et Åsele Lapponiae Umensis 19—26. Jul. vulgaris, femina praesertim frequenter, eaque etiam a D. DEUTSCH e Tornaa

missa; var. b. ad Naestansjö, Wilhelmina et Fredrica Laponiae Umensis cum var. a. capta, 13–29. Jul. femina semper frequentior; mas hujus var. b. e Tornoa ab eodem D. DEUTSCH communicatus. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Magnitudo prioris eique simillima et vix ab illa differt nisi pedibus totis flavis, coxis solum nigris. Maculae abdominis flavae oppositae variant, in ♂ plerumque 3 utrinque, subquadratae, crueibus duabus contiguas discretas, media major; in ♀ 2, 3 aut 4, minores, trigonae, luteae, mediae interdum sat elongatae. Tarsi apice fuscii. Tibiarum postearum annulus saepe infuscatus. Praeterea variat paulo pedum pictura, ut in diagnosiibus indicatum. Antennae subtus saepe flavescetes.

Variat quoque, uti praecedens, fere duplo minor, angustior; au *Syrphus minutus* Macq. Dipt. Gall. Syrph. 86. 13!

42. S. dubia: nigro-aenea, interdum caerulescenti micans, nitida, abdomine concolore subimmaculato, antennis ovatis pedibusque nigricantibus, geniculis pallidis. ♀.

Var. a. ♀. abdomine immaculato, pedibus anterioribus aut nigricantibus, aut fusco-testaceis, aut flavis.

Var. b. ♀. abdomine punctis 2 in segmento tertio rufis, pedibus ut in var. a.

Scaeva mellina FALL. Dipt. Sv. Syrph. 46. 20. var. γ. ♀. Hab. in Lapponia passim; var. a. in floribus Salicum ad Kengis et Juckasjervi, Lapponiae Tornensis, nec non juxta aquas in graminosis ad Lycksele, Åsele et Fredrica, Lapponiae Umensis, d. 13. Jun. — 22. Aug. inveni; varietatem b. non nisi rarissime ad aquas Lyckselenses et ad Alten Finmarkiae, d. 13. Jun. et 8. Aug. vidi. Marem invenire mihi non contigit. (Lapp.-Scan. var. a. rariss.)

Fem. Magnitudo et affinitas *Scaevae mellinae*, a qua tamen abdomine immaculato differt. Similis etiam *Sc. ambiguae*, sed antennis latoribus, colore corporis aeneo, parum caerulescenti micante, pedibus plerumque obscurioribus, nec femoribus posticis basi albidis, ab illa distincta.

Obs. *Scaeva Rosarum* FALL. et FABR. (seu *Syrphus noctilucus* PANZ. Fn. 72. 24. ♂. oculis immerito distantibus — *Cheilosia Rosarum* PANZ. Fn. 108. 14. ♀. *Syrphus Rosarum* MEIG. Dipt. 3. 338. 94. au etiam *Syrph. mellinus* MEIG. l. e. 331. 85?), in Succia inferiori variis, in Lapponia vix occurr.

56. Pelecocera. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. III. *Rhingia* FALL. *Brachyopa* MEIG.

Corpus parvum, angustum, scaeviforme, glabriusculum, nitidum. Antennae fronti parum prominenti insertae, breves, articulo ultimo magno orbiculari, seta dorsali brevi, flexa. Oculi magni. Hypostoma infra oculos subconice descendens, parum tuberculatum. Alae et pedes ut in *Scaeva*. **Color** niger, pictura flavo-fasciata. **Motus** *Scaevae*. **Habitatio** in paludosis; per partem sylvaticam Lapponiae. **Differentia sexus:** mas: oculis supra antennis angulo appropinquantibus (non cohaerentibus), et sulculo frontali transverso; femina: oculis paulo latius et in fronte aequaliter distantibus. (Spec. Scand. 2, antennis patellatis, seta breviori et crassiori, hypostomate longius descendente, oculis majoribus, exsertis, in utroque sexu distantibus, a *Scaeva*, cui proximae, dignoscendae.)

1. P. Scaevoides: nigro-aenea, abdomine obscuro, fasciis 3 subinterruptis, antennis subtus, pedibusque pallide flavis, posticis femorum tibiisque annulo tarsisque fuscis. ♂.

Rhingia Scaevoides FALL. Dipt. Sv. Syrph. 35. 5. ♀. *Brachyopa Scaevoides* MEIG. Dipt. 3. 263. 5.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Stensele Lapponiae Umensis d. 3. Jul. unicum specimen detegere mihi contigit. (Lapponia; Ostrogothia ♀. rariss.)

Mas. 2 lin. long. A *Brachyopa* differt fronte minus prominente, hypostomateque longius et conice descendente. *Scaevae scalaris* similis, sed minor et genere certe distincta. Hypostoma laeve, album, linea media fusca, obsoleta. Ante-nae flavae, supra fuscae, seta in medio dorsi, nigra. Vertex niger. Thorax et scutellum aeneo-nigra. Pectus albo-micans. Abdomen fuscum, maculis bis tribus majoribus, flavis, in fundo fusco parum perspicuis. Anus niger. Alae hyalinae, metallice nitentes. Nervi ut in *Scaeva* directi. Squama parva, alba. Halteres flavi. Pedes simplices, ut in diagnosi colorati. — Femina mari similis, oculis aequaliter distantibus dignota, in Lapponia mihi non obvia; in Ostrogothia a me tantum semel lecta, quod specimen ipsissimum typus fuit descriptionis Fallenianae hujus speciei.

Obs. Altera species seu *Pelecocera tricineta* MEIG. Dipt. 3. 340. 1. ♀. hinc supra descriptae quidem similis, sed paulo major (3 lin. long.) et aperte differt seta antennarum breviori, crassiori,

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

fere in apice antennae sita, ut et fasciis abdominis distinctioribus. Haec pulchra et singularis species in floribus sylvestribus, ut *Potentilla*, *Urtica* etc. juxta paludes in Gottlandia habitat, ibique uterque ejus sexus a me mense Julio 1819 captus. Eam vero praeterea nec in Lapponia, nec in reliqua Scandinavia observavi.

57. Eristalis. FABR.

FABR. Antl. FALL. *Musca* LINN. *Syrphus* PANZ. LATR. MEIG. (*Cheilosia* MEIG. olim.)

Corpus majoris aut mediae magnitudinis, oblongum, nitidum, villosum aut subpubescens. Antennae fronti prominenti insertae, articulo ultimo suborbiculari, rarissime ovato, seta dorsali nuda. Frons supra antennis fovea parva. Hypostoma infra oculos descendens, tuberculatum. Oculi obscure brunnei, in ♂ saltem hirsuti. Scutellum apice immarginato, piloso. Abdomen rectum. Alae ut in *Scaeva*. Pedes validi, simplices, metatarso postico subcrassiori. **Color** niger vel olivaceus, pictura rarissime fasciata. **Motus:** volatus celerimus; quaedam tamen species tardius se movent. **Habitatio** in floribus; per partem sylvaticam et subsylvaticam Lapponiae atque inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque, in alpe nivalis interdum quoque adscendens. **Larvae** aut e succo destillante arborum nutrimentum hauriunt, aut in terra uliginosa degunt. Alia igitur vivendi ratione, quam *Scaevae* larvae aphidivorae, utuntur *Eristales*. **Differentia sexus:** mas: oculis saepissime cohaerentibus; femina: distantibus. (Spec. Scand. 28, a *Volucella*: seta antennarum nuda (nec plumata); a *Syrpho*: nervo 4to longitudinali recto (nec incurvato); a *Milesia*: nervulo transverso ordinario recto, subperpendiculari (nec obliquo); a *Scaeva*: hypostomate infra oculos descendente; et ab omnibus suae Familiae fronte supra antennis foveolata, praecipue dignoscendae.)

a) **Discolores:** corpore plus minus picto, nec toto nigro. Oculi in ♂ cohaerentes, in ♀ distantes, in utroque sexu (in nostris) hirti.

1. E. Lucorum: aeneo-nigra, thorace luteo-hirsuto, hypostomate medio nigro-vittato, scutello abdominisque basi geniculisque albidis, alarum macula dimidiata antennisque ovatis, nigris. ♂♀.

FABR. Antl. 241. 37. ♀. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 50. 1. ♀. *Musca lucorum* LINN. Fn. Sv. 1803. ♀. *Syrphus lucorum* MEIG. Dipt. 3. 313. 58. ♂♀.

Hab. in floribus Umbellatarum et Syngenesistarum in Lapponia sylvatica meridionali rarius, ad Wilhelmina, Åsele et Lycksele, Lapponiae Umensis, d. 20. Jul. — 10. Aug. pauca specimina feminea, nullum vero masculum, vidi; utrumque autem sexum, in floribus Geranii sylvatici ad Riise et Drivstuen Norvegiae mense Junio et Julio captum, invenit mihi communicavit Nob. BOHEMAN. (Lapp.-Scan. rar., mas rarissimus.)

Mas et Fem. 4½ — 5 lin. long. Caput albidum, hypostomatis linea denudata et puncto stemmatum in vertice nigris. Abdomen caerulescenti nigrum, basi fascia alba, in ♀ linea media acuminata angusta, abrupta, in ♂ vitta lateri, nigris, interrupta. Alae hyalinae, macula a costa ad medium disci nigra. Squama et halteres fusca. Pedes nigri, gembus albidis.

2. E. ruficornis: thorace nigro, cinereo-4-lincato, abdomine aeneo, fulvo-hirto, hypostomate scutelloque flavo-testaceis, antennis rotundatis, pedibusque rufis, femoribus basi nigris, alis hyalinis, nervis transversis fusco-maculatis. ♂♀.

FABR. Antl. 243. 50. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 50. 2. ♂♀. *Syrphus ruficornis* PANZ. Fn. 77. f. 20. ♀. MEIG. Dipt. 3. 278. 1. *Cheilosia ruficornis* MACQ. Dipt. Gall. Syrph. 59. 17. ♂♀.

Hab. in nemoribus ad pagum Stensele et novaculum Umenae Lapponiae Umensis, et ad Juckasjervi Lappon. Tornensis, d. 30. Jun. — 13. Jul., passim. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Magnitudo prioris. Antennae magnae, suborbiculares, rufae, supra et extus fuscae, seta nigra. Vertex ♂ niger. Thorax in utroque sexu pubescens, setis lateralibus et in apice scutelli, rigidis. Alae maculis 2 discoidalibus fuscis. Nervus longitudinalis 4tus leviter curvatus. Squama alba. Halteres fuscii.

Obs. *Eristalis maculata* FALL. in Lapponia non visa. — Et *Erist. semirufa* FALL. (ad *Milesiam fallacem* MEIG.), *Er. lateralis* FALL. (ad *Xylotam lateralem* MEIG.), et *Er. Milesiformis* FALL. (ad *Tropidiam Milesiformem* MEIG., referendae), ut Lapponiae incolae non considerandae.

b) *Unicolores*, toto corpore aenescente aut nigro.

* Corpus totum aenescens, aureo - vel fulvo-villosum. Oculi in utroque sexu hirti. *Meteoricae*, volatu scilicet velocissimae.

3. E. alpina: nigro-olivacea, fulvo-tomentosa, antennis fuscis aut testaceis, geniculis flavis, alis immaculatis. ♂♀.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae occidentalis, rar.; in alpinis Jockeltind et Skaaddavaara 31. Jul. — 7. Aug. capta; celerrime volitat. (Lapponia.)

Mas. et *Fem.* 5 lin. long. Affinis et similis *Eristali grossae* FALL., ut et *Syrpho canaliculari* MEIG. et PANZ., sed differt a priori: magnitudine paullo minori, villositate corporis non ita densa neque aurea, ano concolore, nec nigro, tibiis tantum basi testaceis etc.; et a posteriori, cui magnitudine etiam cedit: antennarum seta nuda, nec pubescenti, tibiis basi tantum testaceis, nec tibiis totis tarsisque rufis. Caput nigrum. Antennae orbiculares, fuscae aut rufescentes. Corpus olivaceo-nigrum, griseo-fulvo-aequaliter, sed non deuse tomentosum. Alae hyalinae, immaculatae, basi subtectae. Squama et halteres flava; horum capitulo fusco. Pedes nigri, femoribus summo apice tibiisque basi flavis; tibiis anteriorum summus apex etiam flavescit.

4. E. Phantoma: olivacea, aureo-dense tomentosa, antennis tibiisque rufo-testaceis, harum annulo medio alarumque nervis transversis mediis, fuscis. ♂.

(Vix *Syrphus Chrysoconus* PANZ. Fn. 3. 250. 4.)

Hab. in Nordlandiae Norvegiae alpinis, ex. gr. Raschstind et Andenes, ad Ostium Malangerfjord; d. 23—25. Jul., in floribus Pruni Padi ad radicem montium crescentis. Omnium velocissime volat, captu difficillima, quasi meteorica. In alpe Dowre a D. BOHEMAN quoque inventa. (Lappon. Norvegia.)

Mas: magnitudo et summa affinitas praecedentis, a qua vero aperte differt, colore corporis magis aenescens, longius et densius aurco-villoso, antennis semper rufis, tibiis fere totis testaceis, annulo tantum medio fusco, ut et alis in medio fusco-maculatis. A *Syrpho chrysocoma* MEIG. cui pubescentia similis, differe videtur tibiis non totis rufis et alis non immaculatis. Alae hyalinae, basi testaceae, nervis transversis mediis fuscedine cinetis, unde exstat fascia alarum media fusca. Reliqua omnia ut in priori.

5. E. flavipes: olivacea, abdomine aeneo-violaceo, fulvo-tomentoso, antennis pedibusque luteo-flavis, tarsis posticis fuscis, alis flavescens, immaculatis. ♀.

Syrphus flavipes PANZ. Fn. 54. 10. ♀. (corporis colore nimis viridi.) MEIG. Dipt. 3. 28. 19. certe. ♀.

Hab. in Nordlandia septentrionali rarissime; in alpe Jockeltind d. 31. Jul. unicum specimen inveni. Meteorica. (Lapponia; Suecia infer. rarissim. Mus. Nostr. e Dania a Dom. WESTERMANN quoque missa.)

Fem. 4½ lin. long. Similis prioribus. Olivacea. Hypostoma denudatum, atrum, utidum. Vertex aeneus. Orbita oculorum facialis albo-micans. Antennae totae testaceae, seta nuda, nigra. Thorax non deuse fulvo-tomentosus. Alae flavescens praesertim basi. Halteres et squama flava. Pedes flavi, coxis omnibus, tarsis posticis totis et anterioribus apice, nigricantibus.

Obs. *Erist. flavipes* FALL. (exclus. Syn. PANZ.) alia omnino est species, quam *Eristal. fulvipedem* vocavi, synonymo *Cheilosia depila* MEGERL. apud MEIG. Not. sub *Syrph. flaviped.* 3. p. 259., ad subdiv. subsequenter referenda.

Obs. *Eristal. grossa* FALL. in Scania certis annis frequens, in terris borealibus non obvia.

** Corpus nigrum aut atrum, chalybeatum, parum aeneo-micans, nigro-breviter pubescens, aut subglabrum. Oculi internum undi.

Chryso-gastri et *Cheilosiae* species MACQ.

6. E. olivacea: oculis hirtis*) olivacea, fusco-pubescent, alis fusco-hyalinis, squama halteribusque albis, horum capitulo puncto nigro, antennis parvis pedibusque nigris, geniculis anterioribus summis albidis. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius, in floribus sylvestribus, Ranunculorum et Syngenesitarum etc. 19—25. Jun. in copula capta. (Lapponia.)

Mas et *Fem.* In hac subdivisione magna, scilicet 5 lin. longa. Similis *Eristali giganteae* GYLLENH., quae vero geniculis latius, tibiis basi, halteribusque totis, albis gaudet. Olivacea, parum griseo-hirta. Oculi in utroque sexu hirti. Hypostoma distincte bituberculatum, nigrum, denudatum, orbita oculorum faciali cinereo-pubescente. Vertex aeneus. Alae in medio et ad costam fuscescentes. Squama alba. Halteres albi in apice capituli macula nigra. Pedes nigri, femoribus summo apice albedo.

*) Cum interdum in uno sexu oculi sint undi, in altero pilosuli, in caractere generali subdivisionis nota ex oculorum pilositate aut nuditate desumta, ingredi non potuit.

7. E. gigantea: oculis hirtis olivacea, fusco-pubescent, alis fusco-hyalinis, squama halteribusque albis, horum capitulo impunctato, antennis parvis pedibusque nigricantibus, geniculis, tibiisque basi et apice albidis. ♀.

GYLLENHAL in litteris.

Hab. in Lapponia rarissime; e Tornoa a D. DEUTSCH missa, in Nordlandia ad Björkvik d. 14. Jul. ipse inveni. (Lapponia; e Westergothia ♂ et ♀ a D. GYLLENHAL communicata.)

Fem. Magnitudo et summa praecedentis similitudo, nec differt nisi halterum capitulo toto albedo, puncto scilicet nigro uullo, et geniculis latius albidis, tibiisque fere totis albo-flavis, aut testaceis, annulo in medio late nigricante. Antennae medioeres, nigro-piceae. Seta valida nuda, seu oculo armato brevissime pubescens. Oculi distincte hirti. Frons medioeriter lata et corpus totum, punctulata, olivacea. Abdomen lateribus maculis cinereo-pubescentibus. — Var. paullo minor, pedibus fere totis piceis, geniculis parum albidis.

Mas: oculis in fronte arete cohaerentibus, alias feminae descriptae simillimus, a D. GYLLENHAL missus, in Lapponia a me non visus.

8. E. albitarsis: oculis hirtis (♂), aut nudis (♀), atra, nigro-pubescent, abdomine olivaceo, alis pallide hyalinis, squama, halteribus tarsorumque anticorum articulis mediis albis, antennis parvis pedibusque nigris. ♂♀.

Syrphus albitarsis MEIG. Dipt. 3. 290. 22. ♂♀.

Hab. in floribus pratensibus, uti Ranunculo, Thlaspi etc. ad Lycksele Lapponiae Umensis 19—23. Jun., in copula, passim, masculum e Lapponia Tornensi a D. DEUTSCH missum. (Lapponia; Scania, ex. gr. ad Lund, ubi certis annis frequenter occurrit in floribus Calthae palustris, versus finem mensis Maji; mas vulgaris, femina multo rarior.)

Mas et *Fem.* 4 lin. long. Similis *Erist. variabili* FALL., paullo brevior et latior, tarsis anticis albis et ab hac et a reliquis distincta. Caput ut in priori. Antennae saepe piceae. Thorax nigro-pubescent, in ♀ fere nudus. Alae pallescentes, praesertim in ♀. Pedes nigri nudi, tarsis anticis articularis 2, 3 et 4 in utroque sexu albis.

9. E. morio: oculis hirtis nigro-caerulescent, nigro-pubescent, abdomine atro, ano aeneo, alis fumatis, antennis parvis, squama, halteribus pedibusque nigris. ♂.

Hab. in Lapponia septentrionali rarissime; in floribus Salicis ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 21. Jun. 1821 unicum specimen detexi. (Lapponia.)

Mas. Long. 3 lin. Hypostoma undum, utidum, atrum. Antennae piceae. Thorax nigro-caerulescent, lineis dorsalibus obscurioribus, nigro-pubescent. Scutellum concolor. Abdomen angustatum, atrum, opacum, nigro-villosum, ano aeneo. Alae fuscescentes. Squama et halteres obscura, clava nigricante. Pedes nigri, tibiis basi fuscis.

10. E. vernalis: oculis hirtis olivacea, parum cinereo-pubescent, alis hyalinis, squama halteribusque albidis, pedibus nigris, geniculis, tibiisque basi antennisque medioeribus piceo-testaceis; abdomine ovato. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 55. 12. certe. ♂♀. Vix *Syrphus vernalis* MEIG. Dipt. 3. 290. 23. (qui ad *Eristalem coeneteriorum* FALL. et nostram pertinere videtur.)

Hab. in Lapponia passim; in floribus Salicum ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis rar., ad Tresunda Lapponiae Umensis etiam rar.; in Giebstad Nordlandiae et in ipso alpium Tornensium jugo quoque capta; a d. 21. Jun. ad 22. Jul. visa. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Long. 3 lin. Statura *Erist. albitarsis*. Antennae fuscae aut testaceae. Oculi in utroque sexu hirti. Hypostoma et (in ♀) vertex modice lata. Squama et halteres pallida. Pedes nigri, geniculis tibiisque basi flavo-testaceis; tibiisque anteriorum apice plerumque etiam testaceo. Abdomen ovatum. Ab *Erist. olivaceae* differt imprimis magnitudine paullo minori et antennis magis flavicantibus.

11. E. luteicornis: oculis hirtis late distantibus olivacea, nitida, subglabra, antennis magnis, fulvis, alis squama halteribusque pallescentibus, pedibus nigris, tibiis basi fusco-testaceis; abdomine ovato. ♀.

Hab. in Lapponia rarius; in floribus Salicis ad Juckasjervi et in paludosis ad Pello, Lapponiae Tornensis, ut et ad Lycksele Lapponiae Umensis, d. 4—25. Jun. capta. (Lapp.; Botnia borealis rariss.)

Fem. Long. 3½ lin. Similis *E. vernali*, paullo major, et antennis majoribus, fulvis, fronte multo latiore etc. ab illa distincta. Olivacea, fere glabra seu tantum tenuiter pubescens. Hypostoma et frons, latissima, nitida, nuda. Antennae magnae, orbiculatae, fulvae, seta et basi nigris. Alae pallide brunneae, squama alba. Halteres pallidi. Pedes nigri, tibiis praesertim anterioribus basi albidis.

12. E. geniculata: oculis nudis olivacea, nitida, alis

hyalinis, squama halteribusque albidis, antennis pedibusque nigris, genubus luteis. ♀.

Hab. in alpe Dowre D. BOHEMAN, mihi non obvia. (Lappon. Norvegica.)

Fem. Long. 3½ lin. Magnitudo et statura *Erist. longulae* (No. 15). Caput uigrum, dense griseo-pollinosum, macula verticis uigra. Frons laevis, nec striata. Clypeus tuberculatus, medio denudato, atro, lucid. Antennae nigrae, articulo ultimo ovato-rotundato. Thorax olivaceus, subnitidus, griseo-pubescent, praesertim in pectoris lateribus. Scutellum olivaceum, nitidum. Abdomen angustatum, parum griseo-pubescent, nitidum, nigrum, apice uigro-olivaceo. Alae hyalinae, immaeulatae, basi et stigmate parum fuscescentibus. Squama alba. Halteres pallide flavi. Pedes uigri, genubus praesertim anterioribus late flavo-luteis; autici metatarso oblongo, incrassato.

13. E. coemeteriorum: oculis nudis glabriuscula, caeruleo-atra, alis nigricantibus, squama halteribusque albidis, antennis parvis pedibusque nigris. ♂♀.

Mas: breviter atro-pubescent, abdomine atro-opaco, subaenescenti, oculis cohaerentibus.

Fem.: atra, tota subglabra, nitida, oculis non late distantibus, interstitio non transversim striato.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 55. 11. certe. ♂♀. (excl. syn. PANZ. quod ad *Chrysogaster solstitialis* pertinet.) AN FABR. Antl. 246.65? Vix *Musca coemeteriorum* LINN. Fn. Sv. 1842. *Syrph. vernalis* MEIG. Dipt. 3. 290. 23. forte hujus est varietas.

Hab. in Lapponia, ibique mihi rarius in Nordlandiae et Finmarkiae inferalpinis obvia, ex. gr. in Hacksten et Jockelfjell, 28—31. Jul. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem.: 3—4 lin. long. Affinis et similis *Erist. variabilis* et *vernalis*; sed a priori nuditate corporis et abdomine minus elongato, subovato, a posteriori colore nigriori pedibusque totis nigris, et ab utraque oculis undis differt. Alae nigricantes nervis 5 et 6 infra areas descendunt, ad marginem alae fere extensi. Squama alba.

14. E. nasuta: oculis nudis aenescenti nigra; subglabra, hypostomate vix tuberculato, apice reflexo, alis obscure hyalinis, squama et halteribus albidis, antennis parvis pedibusque totis nigris; abdomine snorbicilato. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime, ad Lycksele unicum specimen inveni (Lappon.)

Fem. Long. 3 lin. Tota uigra, parum aeneo-micans, subnitida fere glabra. Affinis *Chrysogastro*. Hypostomate nudo, nitido, impresso, non tuberculato, apice reflexo; pedibus totis uigris, et abdomine depresso, orbiculato (in ♂ forte alter constructo) ab affinis distinguitur. Frons modice lata, laevigata, nec transversim striata. Scutellum apice pilosum, non attenuatum. Alae fusco-hyalinae, stigmate obscuriori. Reliqua ut in diagnosi.

15. E. longula: oculis nudis olivacea, nitida, abdominis angustati, linearis medio aeneo-atro, subopaco, alis obscure hyalinis, squama fusca, halteribus albidis, antennis parvis, rotundato-ovalibus pedibusque nigris, geniculis anterioribus albidis. ♂.

Hab. in Lapponia forte rarissime; e Lapponia Tornensi a D. DEUTSCH communicata, et ad Lycksele Lapponiae Umensis d. 17. Aug. ipse inveni. (Lapponia.)

Mas. Long. 3½ lin. Angusta. Affinis *Erist. variabilis*, colore corporis et oculis undis distincta. Hypostoma tuberculatum, nitidissimum, subaenescenti atrum, utrinque albo-micans. Antennae parvae, subovales, seta distinctius pubescente, quam in affinis. Thorax obscure olivaceus, nitidus, atro-pubescent. Abdomen lineare, subglabrum, aeneum, nitidum, segmentis 2 et 3 aeneo-atris, subopacis. Halteres albi, puncto superne fusco. Pedes nigri, geniculis anterioribus summis albidis.

16. E. pubera: oculis nudis aenea, tota griseo-pubescent, alis hyalinis, basi subbrunnescentibus, squama albida, halteribus testaceis, antennis parvis pedibusque nigris; abdomine oblongo. ♂.

Hab. in Nordlandia Norvegica rarissime; ad Björkvik juxta Ofotenfjord d. 15. Jul. 1821 unicum specimen detegere mihi contigit. (Lapponia.)

Mas. Magnitudo prioris. Subnitida, aenea. Affinis *Erist. vernalis*, oculis undis et pedibus totis nigris diversa. Hypostoma valde gibbosum et tuberculatum, ad antenas fere extensum, nigrum, nudum, subnitidum. Antennae parvae, rotundatae, seta subnuda. Thorax et abdomen oblongum griseo-subvillosa. Alae ad basin fusco-brunneae. Reliqua ut in diagnosi.

17. E. scutellata: oculis nudis olivacea, alis hyalinis, squama halteribusque albidis, antennis parvis, rotundatis, scutelli apice in femina, geniculis tibiarnique apice in utroque sexu subtestaceis; abdomine oblongo. ♂♀.

Mas: aeneo-uiger. Oculi cohaerentes. Thorax atro-pubescent. Abdomen elongatum, atrum, opacum, basi apiceque aeneum, nitidum; scutelli apex immaeulatus.

Fem.: aenea. Interstitium frontale et verticale angustatum, aeneum, laeve, nitidum. Totum corpus subglabrum. Scutelli apex info-testaceus. Abdomen oblongo-ovatum, aeneum, nitidum.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 55. 13. ♀. *Syrphus scutellatus* MEIG. Dipt. 3. 284. 12. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; in monte subalpino Stoettingsfjellet d. 1. Aug. legi. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Long. 4 lin. Similis *Erist. vernalis*, oculis nudis mox distincta. Affinis etiam *Erist. longulae*, sed colore pedum diversa. Antennae aut uigricantes, aut piceae, interdum fusco-testaceae. Alae hyalinae, basi (in ♂) subbrunnescentes. Gena et tibiae testaceae, harum annulo medio late nigro.

18. E. mutabilis: oculis nudis olivacea, alis hyalinis, squama halteribusque albidis, antennis parvis, rotundatis pedibusque nigris, geniculis pallidis; abdomine elongato, lineari. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 54. 10. ♂♀. *Syrphus mutabilis* MEIG. Dipt. 3. 283. 10. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; in Björkvik Nordlandiae quoque capta; 1. Jun.—14. Jul. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Parva, long. 2½—3 lin. *Erist. scutellatae* similissima, praesertim mas, sed differt ab illa magnitudine saepe duplo minori, et tibiarnum apice vix testaceo, nec scutello feminae rufo. *Mas:* thorace atro, subvillosa, abdomine griseo-pubescente; *femina:* thorace abdomineque aeneis, glabris, uitis. Reliqua ut in praecedente.

19. E. lugubris: oculis nudis nigra, nitida, thorace atro-, abdomine griseo-pubescentibus, alis hyalinis, squama halteribusque albidis, horum clava macula fusca, antennis parvis pedibusque nigris, geniculis summis sordide albidis; abdomine oblongo-ovato. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in Ledo palustri ad Lycksele 17. Jun. inventa. (Lappon.)

Mas. Long. 3½ lin. Colore corporis caeruleo-ugro vel atro, alis subnigricantibus, nec basi brunnescentibus, halteribus clava fusco-maeulata, geniculis anterioribus tantum summo apice sordide albidis, ab affinis distincta. Antennae piceae. Abdomen oblongo-ovatum, glaucescenti-nigrum, fasciis 2, scilicet area in singulo segmentorum 2 et 3, atris, opacis.

20. E. pygmaea: oculis nudis nigro-aenea, subglabra, alis hyalinis, squama minuta nivea, halteribus fusco-albidis, antennis rotundato-ovatis pedibusque nigricantibus, anteriorum geniculis summis et anticorum tarsorum articulis mediis, albis; abdomine oblongato. ♀.

Hab. in alpe Dowre, a D. BOHEMAN detecta. (Lapponia Norvegica.)

Fem. Minuta, circiter 1½ lin. longa, hujus certe generis. Affinis *Erist. albitarsi* (No. 8), sed praeter magnitudinem triplo vel quadruplo minorem, differt etiam colore subaenescenti micaute, geniculis summis albidis etc. ut et loco natali. Caput uigrum, nitidum, fronte modice lata, laevigata. Antennae proportionem corporis sat magnae. Thorax aenescens, subglaber. Abdomen sublineare, nitidum, uigrum, glabrum. Alae hyalinae, uigredine subtiactae, unicolors. Pedes nigri, uidi, geniculis anteriorum summis et articulis 2, 3 et 4 tarsorum anticorum albidis.

Obs. *Erist. flavipes* FALL. (non PANZ.) in Lapponia non occurrir; neque *Erist. variabilis* FALL. in terris borealibus mihi obvia, in Suecia inferiori frequens.

58. Chrysogaster. MEIG. *)

MEIG. Dipt. Eur. gen. III. *Musca* LINN. *Syrphus* FABR. PANZ. *Eristalis* FABR. FALL.

Corpus mediae magnitudinis, oblongo-ovatum, nitidum, glabrum. Antennae fronti prominenti insertae, nutantes, articulo ultimo aut orbiculato aut oblongo, basi seta dorsali nuda. Oculi nudi rufescentes. Frons (feminae) saepe transversim striata. Hypostoma infra oculos descendens, in medio impressum, non tuberculatum, apice reflexo. Scutellum apice marginatum, attenuatum, nudum. Abdomen depressum, rectum. Alae incumbentes, nervis fere ut in *Scaveia* directis, at areas discoidales terminantibus inaequalibus. Pedes ut in *Eristali*. Color metallicus, pictura nulla. *Motus et habitatio* ut in *Eristalum* subdivisione ultima. *Differentia sexus:* mas: ant oculis cohaerentibus, ant modice disjunctis, fronsque laevigata; femina: oculis distantibus et fronte plerumque transversim, interrupte striata. (Spec. Scand. 8, hypostomate non tuberculato, apice tantum reflexo, scutello apice attenuato, nudo, areis alarum discoidalibus apice inaequalibus, colore

*) Nomen *Chrysogaster* masculini (nec ut putat C. MEIGEN femini) generis sine dubio est.

corporis magis metallico-nitente, et frönte feminae transversim striata ab *Eristali*, cui maxime affines, dignoscendae.)

a) Nervo alarum transverso aream primam terminante aut subrecto, aut incurvato, cum nervo 5to longitudinali angulum subobtusum formante. Antennae rotundatae.

1. C. metallicus: viridi-aeneus nitidissimus, antennis orbiculatis, nigris, oculis in utroque sexu distantibus. ♂♀.

Mas: fronte modice lata, punctulata, stria transversa unica, integra.

Fem.: fronte multo latiore, punctulata et transversim interrupte multistriata.

MEIG. Dipt. 3. 267. 3. ♀. MACQ. Dipt. Gall. 44. 4. ♀. *Chrysogaster discicornis* MEIG. Dipt. 3. 270. 8. ♂. *Eristalis metallicus* FABR. Anth. 246. 67. FALL. Dipt. Sv. Syrph. 47. 16. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime, mihi ibi non obvia, ab alio collectore ut Lapponiae incola mecum communicata. (Lapp.-Scania tempore vernali freq.)

Mas. et Fem. Long. 3 lin. Totus viridi-aeneus, nitidus. Antennae nigrae. Alae hyalinae basi flavicantes, nervo aream primam terminante valde arcuato. Halteres et squama pallida. Pedes aenei, tarsi nigris.

Obs. Erist. solstitialis FALL. (*Musca coemeteriorum* LINN. *Syrphus* idem PANZ. et MEIG.) ut et *Erist. viduata* FALL. in Lapponia a me non visae, in tota reliqua Suecia frequentes.

b) Nervo alarum transverso aream primam terminante, subrecto, cum nervo 5to longitudinali angulum subacutum formante. Antennae oblongae.

2. C. nobilis: aeneus, abdominis disco atro-purpureo, alis vitreis, stigmate fusco, antennis elongatis, nigricantibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 272. 13. ♂♀. *Eristal. nobilis* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 57. 17. ♂♀. (sub qua etiam *Chrysogaster elegans* MEIG. latet.)

Hab. in Lapponia Umensi rarius; in floribus sylvestribus, Ranunculi etc. d. 15–19. Jun. uterque sexus ad Lycksele a me captus. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et Fem. 2½ lin. long. Totus aeneus, punctulatus. Oculi in ♂ cohaerentes, in ♀ distantes. Frons in ♀ interrupte striata. Antennae nigrae, subtus saepe testaceae. Abdomen ovatum, disco purpureo. Alae hyalinae, squama et halteribus albidis. Pedes aenei, tarsi obscurioribus.

3. C. fuscipennis: aeneus, abdominis disco purpureo, alis fusco-hyalinis, nervis transversis medius fuscledine cinctis, geniculis summis, tibiarum basi tarsisque piceis. ♂.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae rarissime; in sylva betulina ad Evenäs juxta Ofotenfjord d. 18. Jul. 1821 a me inventa. (Lappon. Norveg.)

Mas. Long 2½ lin. Simillimus priori, sed ab illo differt: alis hyalinis, interstitiis inter nervos a medio ad apicem infuscatis, nervulo transverso ordinario medio fuscledine distincte cincto, et macula obliqua ad apicem nervi auxilii ad stigma nigricante, ut et geniculis summis, tibiarum basi tarsisque fusco-testaceis. Cetera ut in *Chrys. nobili*.

59. Pipiza. FALL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 105. FALL. ST. FARG. et SERV. MACQ. *Musca* LINN. *Eristalis* FABR. *Syrphus* PANZ.

Mulio FABR. *Milesia* LATR.

Corpus medium, oblongum, subpubescens, nitidum. Antennae fronti parum prominenti insertae, nutantes, articulo ultimo ovato aut rotundato, compresso, basi seta dorsali nuda. Hypostoma aequale, laeve, non impressum; infra oculos vix descendens. Oculi obscure brunnei, hirsuti. Abdomen oblongo-ellipticum, incurvum. Alae incumbentes, nervis uti in *Scaraea*, nervo scilicet 5to infra aream 2dam paullo continuato, deinde ad nervum 4tum per nervulum subrectum flexo et cum illo acutum angulum formante. Femora postica reliquis validiora. Color niger, pictura, dum adest, in abdomine rufopunctata. Motus celer. Reptatus in floribus, alis patentibus. *Hospitium* in floribus pratensibus; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus:* *mus:* oculis cohaerentibus; *femina:* oculis distantibus interstitio laevi. (Spec. Scand. II, hypostomate subconvexo, laevi, non impresso, nec infra oculos descendente ab affinis mox dignotae.)

a) Abdomine maculato.

1. P. noctiluca: antennis porrectis ovatis, longitudine capitis, nigra, abdominis segmento 2do maculis 2 transversis

flavis, geniculis metatarsisque anterioribus albidis, alis fascia media fusca; nervo aream primam terminante subflexo. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 59. 2. ♂♀. MEIG. Dipt. 3. 244. 6. ♂♀. *Musca noctiluca* LINN. Fn. Sv. 1814. certissime. *Syrphus rosarum* PANZ. Fn. 95. 21. certe, ♀.

Hab. in Nordlandia rarissime; in Dyroen 21. Jul. capta. (Lapponia-Scania freq.)

Mas et Fem. 4 lin. long. Punctata, tota nigra, corpore pubescentia fusca (♂) aut riuera (♀) parce vestito; abdomine maculis 2 basalibus flavis, subpellucidis. Antennae porrectae, articulo ultimo rotundato, ovato, reliquis vix longiori. Alae hyalinae, fascia abbreviata in medio, fusca. Squama et halteres alba. Pedes nigri, geniculis anterioribus tibiisque saepe apice, et metatarsis albidis. Femora et metatarsus pedum posteriorum crassiora.

2. P. obsoleta: antennis porrectis ovatis, longitudine capitis, nigra, abdominis segmento 2do punctis 2 obsoletis rufis, geniculis anterioribus albidis, alis fusco-hyalinis; nervo aream primam terminante subflexo. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Lycksele d. 2. Aug. detecta. (Lapponia.)

Fem. Magnitudo et summa praecedentis similitudo, nec differt, nisi punctis abdominis minoribus, rufis, alis fusco-hyalinis, basi tantum vitreis, et geniculis anterioribus summis albidis, metatarsis vix albidis. Reliqua conveniunt.

Obs. Forte inter species, quas CL. MEIGEN l. c. sub numeris 7–13 descripsit, haec etiam latet; sed cum illae a CL. auctore levissimis tantum notis indicatae fuerint, quae notae fere aequo jure in omnes quadrant, synonymiam extricare non valeo.

3. P. binotata: antennis subporrectis, rotundatis, longitudine fere capitis, nigra, abdominis segmento 2do maculis 2 subobliquis, flavis, geniculis anterioribus albidis; alis hyalinis, nervo aream primam terminante subflexo. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi ad Lycksele rarissime, d. 19. Jun. inventa. (Lapponia.)

Fem. Simillima *Pip. noctilucae*, a qua tamen anteis paullo brevioribus, articulo ultimo suborbiculato, apice obtuso, maculis abdominis flavis subobliquis, alis hyalinis immaculatis, stigmate tantum, ut ordinario, fusco, et geniculis anterioribus summis albis, differt. In ceteris conveniunt.

4. P. hyalipennis: antennis capite brevioribus, ovatis, nigra, atrovillosa, abdominis segmento 2do punctis 2 minutis, obsoletis, rufis, geniculis anterioribus summis albidis; alis vitreis, nervo aream primam terminante subflexo. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime, ad Lycksele a me bis capta. (Lapponia.)

Mas.: Long. 3½ lin. A *Pip. obsoleta*, cui valde similis, differt. Antennis minoribus, corpore villositate atra, abdominis punctis adhuc minoribus, alis vitreis omnino immaculatis, et pedibus totis nigris, geniculis anterioribus summis tantum albidis. De cetero simillima. — Alterum specimen in Museo D. FAHRARI adservatur. —

5. P. biguttata: antennis longitudine capitis, ovatis, caeruleiscenti nigra, griseo-pubescenti, abdominis segmento 2do maculis 2 transversis, flavis, geniculis anterioribus summis albis; alis vitreis, nervo aream primam terminante subflexo. ♀.

Hab. in Lapponia rarius; ad Lycksele Lapponiae Umensis d. 15. Jun., et in foliis Betulae ad Evenäs Nordlandiae d. 18. Jul. pauca specimina inveni. (Lapponia.)

Fem. Long 3½ lin. Antennae ut in *Pip. noctiluca*. Pedes ut in *Pip. obsoleta*. Maculae abdominis ut in *Pip. binotata*. Alae ut in *Pip. hyalipenni*. A praecedentibus omnibus colore corporis caeruleiscenti nigro differt.

6. P. 4-maculata: antennis capite brevioribus, rotundatis, fuscis, nigra, abdominis segmentis 2 et 3 maculis duabus transversis, flavis, geniculis anterioribus albidis; alis fusco-hyalinis, nervo aream primam terminante subrecto. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Syrph. 59. 3. ♂♀. MEIG. Dipt. 3. 249. 16. ♂♀. *Syrphus 4-maculatus* PANZ. Fn. 86. 19. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali passim; in floribus pratensibus ad Lycksele, Barrsele et Tresunda, Lapponiae Umensis, d. 19. Jun. — 11. Jul. haud infrequenter legi; in alpe Dowre a D. BOHEMAN quoque capta. (Lappon.-Ostrogoth. Gottland. rar.)

Mas et Fem. 4 lin. long. A prioribus facile diguoscitur maculis abdominis 2 et 2 oppositis, transversis, rectis, nervoque aream primam terminante magis recto. Antennae rotundatae, fuscae. Pubescentia corporis maris nigricans, feminae grisea. Abdomen late ovatum, Alae fusco-hyalinae. Squama alba. Halteres flavo-gemma et metatarsi pedum anteriorum albidis. Reliqua ut in diagnosi.

Var. b. ♀. alis hyalinis, minor.

Var. c. ♀. maculis 2 abdominis in segmento 3tio obsoletis, rufescentibus; ad Umenaes, rar.

b) Abdomine immaculato.

7. P. lugubris: antennis longitudine fere capitis, nigra, griseo-pubescentis, geniculis anterioribus summis albidis, alis vitreis, macula media nigra. ♀.

MEIG. Dipt. 3. 250. 18. ? (var. ferrugineo-pubescentis, genibus tarsisque ferrugineis) *Eristal. lugubris* FABR. Antl. 246. 64. certe.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Wilhelmina d. 19. Jul. capta. (Lapp.-Scan. rar.)

Fem. Long. 4 lin. *Pip. noctilucae* similissima, antennis tamen paullo brevioribus, articulo ultimo magis rotundato, latiori, alis vitreis, macula media costali falciformi determinata, ut et abdomine omnino immaculato, aperte differt.

8. P. anthracina: antennis capite brevioribus, nigra, atro-pilosa, geniculis anterioribus summis albidis, alis vitreis, immaculatis. ♂.

MEIG. Dipt. 3. 253. 25. ♂.

Hab. ad Lycksele Lapponiae Umensis rarissime, 10. Aug. capta. (Lapp.; Lund. Scan. rariss.)

Mas. Long. 2½ lin. Tota caeruleo-nigra, atro-pubescentis, nitida. Caput laevissimum, nitidissimum. Oculi cohaerentes. Antennae parvae, rotundatae. Abdomen angustatum. Alae vitreae. Squama parva et halteres, albidia. Pedes nigri, geniculis anterioribus summis et tarsis anticis albidis.

9. P. ruficornis: antennis capite brevioribus, subtus rufescentibus, aeneo-nigra, griseo-pubescentis, geniculis anterioribus summis tarsisque albidis, alis hyalinis. ♀.

MEIG. Dipt. 3. 252. 24. ?

Hab. in Lapponia meridionali rariss; in floribus sylvestribus ad Lycksele et Barrele, 19. Jun. — 1. Jul. a D. DAHLBOM et me inventa. (Lappon. —?)

Fem. Long. fere 3 lin. An prioris femina? Nigra. Antennae ut in priori constructae, subtus saltem rufae. Thorax aeneo-nigra. Abdomen angustatum. Alae vitreo-hyalinae, immaculatae. Squama parva halteresque alba. Pedes nigri, anteriores geniculis et tarsis basi albis.

Var. b. ♀. antennis suborbiculatis, totis testaceis, abdomineque latiore. An *Pipiza ruficornis* genuina MEIG.? In floribus Salicis ad Lycksele 17. Jun. semel capta.

Obs. *Pipiza atra* FALL. (quae forte est *Psilota anthracina* MEIG.) et *Pip. campestris* FALL. in Lapponia vix obviae, ibi saltem a me non visae.

60. Paragus. LATR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 98. LATR. MACQ. *Mulio* FABR. *Syrphus* PANZ. *Pipiza* FALL.

Corpus minoris magnitudinis, oblongum, pubescens. Antennae fronti vix prominenti insertae, subprorectae, articulo ultimo elongato, compresso, ante medium seta dorsali nuda. Oculi nigro-brunnei, hirtuli. Hypostoma subconvexum, infra oculos parum descendens, leviter tuberculatum. Abdomen lineare, incurvum, transverse rugosum. Alae ut in *Pipiza*. Pedes simplices, metatarso postico subincrassato. *Color* niger, aenescens, abdomine rufo-picto. *Motu* agilis, non autem velociter volat. *Habitatio* in floribus; in nemoribus Lapponiae sylvaticae et inferalpiniae Nordlandiae. Individua rara, solitaria, juxta terram plerumque volant. *Differentia sexus;* *mas:* oculis supra antennis angulo cohaerentibus; *femina:* oculis non late distantibus. (Spec. Scand. 7, antennarum articulo ultimo elongato, hypostomate convexiori, subtuberculato, abdomine lineari, transversim rugoso, a *Pipiza*, cui affines, distinctae.)

1. P. punctulatus: niger, abdominis medio rufo, nigro-bipunctulato, antennis fuscis, hypostomate, geniculis tibiisque flavis, nervo alarum transverso aream primam terminante, subarcuato. ♂.

Hab. in Lapponia Norvegica; in alpe Dowre a D. BOHEMAN capta. (Lappon.)

Mas. Long. 3 lin. Simillima *Parago bicolori* MEIG., qui in Suecia quoque occurrit, sed ab illo praecipuis differt thoracis lineis basalibus nullis, scutello immaculato, punctis 2 in segmento 3tio nigris. Antennae longitudine capitis, articulo ultimo angusto, lineari, subtus testaceo. Hypostoma flavum linea supra os nigra. Vertex niger. Abdominis segmenta: 1 uigrum, 2 rufum, lateribus nigrum, 3 rufum, puncto utrinque nigro, 4 rufum, apice triangulariter uigrum, 5 et annus nigra. Alae vitreae, stigmatibus nigricante, nervo aream primam terminante ad nervum longitudinalem 4tum subarcuatum flexo. Squama et halteres albidia. Pedes geniculis flavis, tibiis testaceis, femoribus basi, anterioribus ad medium, posticis fere ad apicem nigris, tarsis fuscis.

2. P. tibialis: aenescens niger, hypostomatis lateribus, geniculis, tibiis tarsisque flavis, nervo alarum transverso aream primam terminante inflexo. ♂♀.

MEIG. Dipt. 3. 183. 13. ♂♀. forte etiam *Par. obscurus* MEIG. l. c. 12. *Pipiza tibialis* FALL. Dipt. Sv. Syrph. 60. 5. vera. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; in floribus humilioribus ad Lycksele et Wilhelmina d. 21. Jun. — 17. Jul. lecta. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas et Fem. 1½ — 2 lin. long. Punctulatus, aeneo-niger, nitidus, pubescens. Antennae capite fere breviores, lineares, subtus saepe fusciae. Vertex, et in ♀ etiam frons, nigra. Pedes flavi, femoribus anterioribus basi, posticis ultra medium, nigris. Reliqua ut in priori aut in diagnosi.

3. P. trianguliferus: aenescens niger, hypostomatis lateribus, geniculis, tibiis tarsisque flavis, abdominis segmento 3tio macula media triangulari rufa; nervo alarum transverso aream primam terminante inflexo. ♂.

Pipiza tibialis FALL. Dipt. Sv. Syrph. 60. 5. var. β.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad novaculum Umenae, Lapponiae Umensis, d. 7. Jul. deprehensa. (Lappon.-Gottland. Scania rar.)

Mas. Magnitudo et summa praecedentis similitudo, sed differt ab illo macula abdominis in segmento tertio transversa, rufa, determinata.

Obs. *Parag. albifrons* (Pipiza eadem FALL.) in Lapponia haecenus non inventa.

Obs. E genere *Numero* MEIG., cui associantur FALLERI *Pipiza lateralis*, *sabulorum* et *strigata*, nec non 2 novae species, nullas agnoscit Fauna nostra.

FAM. 15. SCENOPINIL. MEIG. FALL. MACQ.

Antennae triarticulatae, articulo ultimo elongato, seta nulla. Proboscis retracta. Ocelli 3 in vertice. Abdomen 7-annulatum. Alarum nervi longitudinales 4 in marginem interiorem alae descendunt, quorum 2 in ipso apice alae coeunt.

Obs. *Chrysomya splendida* FALL. seu *Ulidia demandata* MEIG. oculorum distantia, directione nervorum in alis etc. hujus Familiae speciebus appropinquans; sed antennarum structura, abdominis segmentis tantum 5 etc. diversa, in propria Familia, cui nomen *Ulidides* proponerem, rectius reponenda, Faunae nostrae ignota.

61. Scenopinus. LATR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 133. LATR. FABR. FALL. MACQ. *Musca* LINN. *Nemotelus* PANZ.

Corpus parvum, elongato-lineare, parum nitidum, subnudum. Antennae subdeflexae, articulo ultimo elongato, subcylindrico, truncato, absque seta. Proboscis retracta, occulta. Oculi nudi. Abdomen depressum, 7-annulatum (8-annulatum MEIG.). Alae incumbentes, nervis longitudinalibus, 3tio infra apicem alae furcato, et 4to subflexo, in summo apice appropinquantibus. Area angularis subretracta. Pedes validi nudi, tibiis posticis interdum apice incrassatis. *Color* ater. *Motu* tardus. *Habitatio* in fenestris et foliis plantarum; per partem sylvaticam Lapponiae. *Larvae* forte in ligno degunt. *Differentia sexus;* *mas:* oculis cohaerentibus; *femina;* oculis distantibus. (Spec. Scand. 4.)

1. S. fenestralis: niger, thorace aenescens, pedibus rufo-testaceis, alis fusco-hyalinis, halteribus fuscis, clava subtus nivea. ♂♀.

FABR. Antl. 335. 1. FALL. Scen. 5. 1. certe. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 113. 1. ♂♀? *Musca fenestralis* LINN. Fn. Sv. 1845. vera.

Hab. . . . in Lapponiae incolae ad me missa; ab ipso autem nec in Lapponia, nec in adjacentibus provinciis septentrionalibus visa. (Lappon.-Scan. in fenest. freq.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. Nigra, nuda. Oculi in vivo obscure brunnei, aeneo-subnigricantes, linea media transversa, angusta, purpurea. Thorax et scutellum aenescens. Abdominis segmenta ultima strigis albis. Nervus alarum furcatus paullo elongatus ad eam curvatim inflectitur. Pedes simplices, toti lividi.

Obs. Cum halterum clava in speciminibus suevici semper dimidiata fusca deprehendatur, haec species certe est LINNAEI *Musca fenestralis*; at MEIGENI *Scenop. fenestralis* clava tota alba, alia videtur species.

2. S. niger: ater, tarsis rufis, alis halteribusque nigricantibus. ♂♀.

Mas: oculis modice distantibus, fronte lineari, tibiis posticis apice incrassatis;

Fem: oculis latius distantibus, tibiis posticis apice uou incrassatis; in copula.

MEIG. Dipt. 4. 16. 9. ? ♂. *Nemotelus niger* DE GEER Ins. 6. 188. 10. t. 11 f. 5. *Nemotelus tarsatus* PANZ. Fn. 98. 20. ♂. *Scenop. rugosus* FABR. Antl. 336. 2. ♀. MEIG. Dipt. 4. 117. 10. ♀. *Scenop. ater* FALL. Dipt. Sv. Scen. 5. 2. ♂♀.

Hab. in graminosis Lapponiae meridionalis rarissime; at in fenestra stabuli bovini ad Johannisberg prope Hernösand Ångermanniae, d. 29. Maj. plura specimina mascula legi. (Lappon.-Östrog. pass.-Scania rar.)

Mas et Fem. Long. 1½—2 lin. Tota atra, tarsis solis rufis s. albidis, apice infuscatis. Frons et abdomen nitida, hoc in ♂ strigis aequalibus albis. Alae praesertim ad costam nigricantes. Nervus furcalis brevior et magis rectus, quam in priori. Halteres nigricantes (nec flavi, subtusque albi ut apud MEIG. Reliqua ut in praecedente.

FAM. 16. CONOPSARIAE. LATR. MEIG. FALL. MACQ. *Myopariae* MACQ.

Antennae porrectae, 3-articulatae, basi geniculatae. Haustellum elongatum, porrectum, geniculatum. Abdomen 5-ant 6-annulatum. Alae incumbentes. Nervi fere ut in *Scenopinis*. *Differentia sexus* a structura ani observanda.

Obs. E generibus *Conope* et *Zodione* nulla species in Lapponia haecens observata est.

62. Myopa. FABR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 136. LATR. FABR. PANZ. FALL. MACQ. *Conops* LINN.

Corpus medium, elongatum, subcylindricum, subpubescens. Antennarum articulus 1 cylindricus, 2 clavatus, basi compressus, 3 globosus, stylo dorsali. Haustellum elongatum, filiforme, basi medioque geniculatum. Caput vesiculosum, nudum. Oculi parvi, oblongi, remoti, nudi; in viva ferruginei. Abdomen 5-ant 6-annulatum, incurvum. Alae angustatae, nervis fere ut in *Scenopino* directis, at tertio longitudinali ad apicem non furcato. Pedes validi, simplices. *Color* ferrugineus. *Motus* non celer; sed terrena mox avolat. *Habitatio* in floribus. *Differentia sexus* in structura ani et vix aliter quaerenda. (Spec. Scand. 8, a *Conope*: antennarum stylo dorsali, nec apicali, et ocellis 3, a *Zodione*: haustello bis, nec basi tantum, geniculato, imprimis dignotae.)

1. M. buccata: ferrugineo-cinereoque variegata, capite alido, fronte obscura, thoracis dorso fusco, pedibus nigro-annulatis, alis nebulosis. ♂♀.

Mas: anus inflexus, segmento penultimo dorsali late emarginato, ultimo maximo, subdepresso.

Fem.: anus inflexus, segmento penultimo dorsali integro, ultimo convexo; in copula.

FABR. Antl. 179. 5. PANZ. Fn. 12. f. 24. FALL. Dipt. Sv. Conops. 10. 1. MEIG. Dipt. 4. 142. 2. *Conops buccata* LINN. Fn. Sv. 1905.

Hab. in floribus Salicis Lapponiae Tornensis, ex. gr. ad Wittangi d. 16. Jun. rar. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 3—4 lin. Caput albidum, supra ferrugineum, fusco-maculatum. Antennae testaceae. Thorax ferrugineus, disco dorsali nigro. Abdomen ferrugineum, apice et lateribus maculis cinereo-micantibus. Alae fuscae, maculis albo-hyalinis. Squama alba. Halteres flavi. Pedes ferruginei, femoribus anulo superno distincto, et tibiis ciugulis 2. nigris.

2. M. testacea: ferrugineo-cinereoque variegata, capite alido, fronte obscura, thoracis dorso fusco, pedibus nigro-annulatis, alis fusco-hyalinis, puncto medio nigro. ♂♀.

Mas et Femina ut in priori differunt; in copula capti.

FABR. Antl. 179. 4. FALL. Dipt. Sv. Conops. 11. 3. MEIG. Dipt. 4. 142. 3.

Hab. in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Lycksele rar. (Lappon.-Dalekarlia Scan. pass.)

Mas et Fem. Magnitudo et omnia ut in priori, a qua alis fuscis, uervulo transverso ordinario medio nigredine cincto, punctiformi, tantum differt; et id in utroque sexu.

3. M. ferruginea: ferruginea, capite flavo, thoracis dorso fusco-maculato, alis fuscis, basi pallidioribus. ♂♀.

FABR. Antl. 178. 2. FALL. Dipt. Sv. Conops. 12. 5. MEIG. Dipt. 4. 144. 5. *Conops ferruginea* LINN. Fn. Sv. 1907.

Hab. in Lapponia rarius; ad Lycksele d. 2. Aug. capta. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. fere 5 lin. Caput ferrugineum, fronte pulchre flava, genis albo-micantibus. Antennae testaceae. Thorax dorso vitta media et macula utrinque laterali, subconfusis, nigris. Abdomen longum, cylindricum, et longe incurvum, praesertim in ♂. Alae fuscae, immaculatae, basi flavescens. Squama flava. Halteres testacei. Pedes obscure ferruginei, immaculati. *Obs.* Species floricae totius hujus familiae in Lapponia paucissimae sunt et earum individua quoque non nisi rarissime ibi occurrunt. Nec *Myopa dorsalis, variegata, atra et virens* (*Stachynia* MACQ.) in terris arcticis mihi obviae fuerunt, in Suecia inferiori plus minus raro habitantes.

Sect. 2. Alae area angulari nulla, antennae seta dorsali (in *Rhaphio subterminali*).

+ *Haustellata* absque proboscide.

FAM. 17. HAEMATOMYZIDES. FALL. (*Stomoxys* WIED.)

Antennae 3-articulatae, deflexae, articulo ultimo elongato, compresso, truncato. Haustellum porrectum, geniculatum. Oculi oblongi, unicolores. Abdomen 4-annulatum. Alae divaricatae. Nervi 4 longitudinales marginem interiorem attingunt, horum 2 in apice alae excurrunt. Squama duplicata, halteres obtegens.

63. Siphona. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 37. MACQ. *Musca* DE GEER. *Bucentes* LATR. *Stomoxys* FABR. FALL.

Corpus minoris magnitudinis, ovatum, pubescens, rigide setosum, opacum. Antennae longitudine hypostomatis, articulis inferioribus parvis, ultimo elongato, lineari, obtuso, basi seta dorsali nuda. Haustellum horizontaliter exsertum, filiforme, basi medioque geniculatum. Oculi nudi, obscure brunnei. Alae nervo 4to ad tertium angulato-arcuatum flexo, et cum illo in apice alae connexo. Pedes simplices, spinulosi. *Color* griseus, aridus. *Motu* agilis; volatus sat celer. *Habitatio* in floribus et graminosis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Larvae* in pupis Noctuarum degunt. *Differentia sexus* vix nisi abdomine maris paullo angustiori et ano obtusiori, quam in femina, detegenda. (Spec. Scand. 2, haustello bis geniculato, antennis minus deflexis, seta semper nuda, oculis minoribus et nervo auxiliari breviori, a *Stomoxys* distinctae.)

1. S. geniculata: cinerea, antennarum basi, macula frontali, abdominis basi lateribus in mare, pedibus in utroque sexu testaceis, antennarum articulo ultimo tarsisque nigris. ♂♀.

Musca geniculata DE GEER Ins. 6. 38. 15. f. 19. 20. vera. *Stomoxys geniculata* FALL. Dipt. Sv. Haematomyz. 5. 2. certe. ♂♀. *Stomoxys cristata* FABR. Antl. 251. 9. ♂. *Stomox. minuta* FABR. Antl. 282. 17. ♀. *Siphona tachinaria* MEIG. Dipt. 4. 156. 3. ? (a qua ejusdem *Siphona geniculata* et *cinerea* parum abluunt). *Bucentes cinereus* LATR. Gen. Crust. et Ins. 4. 339.

Hab. in Lapponia meridionali sylvatica rarissime; ad Almsele Lapponiae Umensis 24. Aug. capta. In paludos. ad Bossekop Finmarkiae occidentalis d. 7. Aug. quoque lecta. (Lappon.-Scan.-vulg.)

Mas et Fem. Parva, 2—2½ lin. long. Hypostoma albo-corneum. Setae mystacinae paucae. Oculi in utroque sexu aequaliter fere distantes, nigro-brunnei. Haustellum nigrum, apice testaceum, petore paullo longius. Antennarum articulus ultimus, praesertim in ♂, magnus, seta crassa, articulata. Scutelli summus apex testaceus. Abdomen in ♀ unicolor, in ♂ basi lateribus magis l. minus late testaceo-diaphanis. Alae subalbido-hyalinae, uervo auxiliari vix ad medium costae extenso, uervo 4to subarcuatum flexo in summo apice alae desuente. Squama magna, alba. Pedes spinosi.

Obs. Siphona geniculata MEIGENI in Suecia non occurrat, uide synonymon DE GEERI ad illam non pertinet.

64. Stomoxys. GEOFFR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 138. FABR. LATR. PANZ. FALL. MACQ. *Musca* DE GEER. *Conops* LINN.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis, ovatum, opacum, pubescens, raro setosum. Antennae longitudine vix hypostomatis impressi, incumbentes, articulis inferioribus parvis, ultimo elongato, compresso, lineari, obtuso, basi seta dorsali plumata. Haustellum horizontaliter exsertum, basi geniculatum. Oculi nudi obscure brunnei. Alae divaricatae. Nervo 4to arcuatum, raro aequaliter, ad tertium flexo, et cum illo in apice alae connexo aut appropinquante. Pedes simplices, pubescentes, raro spinulosi. *Color* rufescens. *Motus* tardior. *Habitatio* in domibus; in parietibus saepe tranquillae sedentes; pleraeque sanguisugae; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Differentia sexus*; *mas*: oculis in fronte propioribus; *femina*: oculis sat late distantibus et abdomine saepe tumido. (Spec. Scand. 4, antennis brevioribus, magis deflexis, seta plumata, oculis majoribus, corpore vix setoso, et nervo alarum auxiliari longiori, a *Siphonis* dignotae.)

1 S. calcitrans: cinerea, thoracis lineis abdominisque maculis nigricantibus, palpis flavis intra os occultatis. ♂♀.

FABR. Antl. 280. 5. FALL. Dipt. Sv. Haemat. 6. 3. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 160. 3. ♂♀. MACQ. Ins. Gall. Muscinae 31. 1. ♂♀. T. 1. f. 2. ala. *Conops calcitrans* LINN. Fn. Sv. 1900. *Stomoxys griseu* FABR. Antl. 281. 7.

Hab. in Lapponiis omnibus, iis scilicet tractibus, ubi homines extruxerunt domicilia et pecuaria faciunt, 20. Maj. — 20. Aug. frequentiss., sanguinem haurit, strenue pungens, praesertim instante pluvia. — Pupas in stercore equino recenti inveni, d. 25. Maj. excludendas. (Lapp.-Scan. vulgat.)

Mas et Fem. Long. 3 lin. *Muscae domesticae* habitu similis. Cinerea, pubescens. Antennae nigrae. Oculi in ♂ modice, in ♀ late, distantes. Vitta frontalis ordinarie nigra, in masculis junioribus saepe ferruginea. Palpi filiformes, breves, flavi. Alae hyalinae, nervo 4to longitudinali paullo curvato, etiam in apice alae paullo distante; nervus transversus ordinarius paullo curvatus. Squamae et halteres albi. Pedes nigri, tibiis basi anguste pallidis.

2 S. stimulans: cinerea, thoracis lineis abdominisque maculis nigricantibus, palpis flavis, extra os exsertis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 4. 161. 4. ♂♀. *Haematobia stimulans* MACQ. Ins. Gall. Musc. 35. 1. ♂♀. *Stomoxys irritans* FABR. Antl. 281. 10. (excl. syn. PANZERI, quod ad *Stom. siberitam* pertinet). FALL. Dipt. Sv. Haemat. 7. 4. ♂♀.

Hab. cum priori adhuc frequentior, tota aestate; etiam in bobus, et sylvis betulinis, ubi pecora pascentur, vulgaris. Ad Wittangi et Juckasjervi Lapponiae Tornensis e pupa cylindrica, nuda, brunneo-testacea 18. Jun. et 3. Jul. exclus. (Lappon.-Scania freq. in copula.)

Mas et Fem. Long. 2½ lin. Priori simillima; saepe paullo minor, et differt: palpis multo longioribus (longitudinē fere haustelli), alarum nervo transverso ordinario magis recto, oculis maris in fronte subcohaerentibus et femoribus tibiisque feminae plerumque flexis. Reliqua in utroque similia.

3 S. irritans: obscure cinerea, subimmaculata, palpis haustellum tegentibus pedibusque nigris. ♂♀.

MEIG. Dipt. 4. 162. 5. ♂♀. *Conops irritans* LINN. Fn. Sv. 1901. *Stomoxys pungens* FABR. Antl. 282. 12. FALL. Dipt. Sv. Haemat. 7. 5. ♂♀.

Hab. in Lapponia cum prioribus rarius. (Lappon.-Scania in vaccis copiose.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. A prioribus differt: magnitudine minori, corpore toto obscure cinereo, immaculato, villosa, antennis brevioribus, nervo alarum ordinario transversa omni recto, palpis longitudine haustelli eique incumbenibus nigris, ut et oculis maris in fronte approximatis, interstitio angusto disjunctis. Reliqua similia.

Obs. Stomox. siberita FALL. Sueciae meridionalis freq. incola, in Lapponia non visa.

FAM. 17. OESTRACIDES. MEIG. (*Haematomyzides* FALL.)

Antennae foveolis capitis insertae, parvae, articulo ultimo rotundato, seta nuda. Os clausum. Ocelli 3 in vertice. Alarum nervus 4tus longitud. vel angulatus flexus, vel subrectus. Corpus crassiusculum, hirsutum. Larvae parasiticae aut in sinibus frontalibus, aut sub cute, aut denique in ventriculo animalium calidi sanguinis degunt.

65. Oestrus. LINN.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 139. LINN. FABR. MODER. FALL. LATR.

Corpus magnum, oblongo-ovatum, hirtum. Antennae breves, articulo ultimo giboso. Oculi parvi, late distantes. Alae divaricatae, nervo longitudinali 4to ad apicem arcuatum flexo. Halteres squama obtecti. Pedes validi, hirsuti. *Color* corporis niger; hirsutiae varie coloratae Bombum submentiantes. *Motus* celer. *Volatus* saepe altus et longus. *Habitatio* larvarum in pecoribus, modo sub cute, modo in intestinis, vel capite, segmentis saepe spinuloso-annulatis aut scabris; pupa in terra sepulta, segmentis aequo spinuloso-annulatis; imagines Tarandos et Boves circumvolant, terrae ipsi saepe insidentes; per partem alpestrum Lapponiae, Nordlandiae et Finmarkiae, vix nisi tempore calido et sole sereno vigentes et observandae. *Differentia sexus* in structura ani saepe quaerenda. Spec. Scand. 4, a *Gastro* nervo 4to longitudinali curvato, nec recto, alis divaricatis, halteribusque obtectis, praesertim dignotae.)

a) Alarum nervus 4tus ab angulo ad costam perspicuus. Larvae in sinu frontali versantes.

1. Oe. Trompe: griseo-hirtus, thoracis fascia media angusta pedibusque nigris; alarum nervo 4to longitudinali ad costam angulatum flexo. ♂.

MODER. Act. Holm. 1786. FABR. Antl. 229. 6. PANZ. Fn. 107. f. 20. ♂. (fig. e specim. detrito depicta videtur) FISCHER. Dissert. Cont. 2. 78. 3. FALL. Dipt. Sv. Haem. 10. 2. ♂. MEIG. Dipt. 4. 170. 5. ZETT. Iter. Lapp. 1821. P. 2. p. 39. LAESTAD. Journal 1831. p. 447.; Lapp. Fenn.; *Klupuperae*; Lapp. meridional.: *Sno rp*, Fennonibus: *Sau-lakat* (larva) Lapp. Fenn.: *Sadgim* (larva).

Hab. larva in sinibus frontalibus Tarandi; pupae in terra; imagines mense Julio proveniunt. In Nordlandia et Finmarkia, praesertim ad radicem montis subalpini Skaaddavaara initio mensis Aug. legi. (Lapponia.)

Mas. Long. 6—6½ lin. Reliquis magis ovatus. Niger, hirsutic (in heu conservatis) capitis, thoracis, scutelli abdominisque griseo-pallida, in abdominis rotundati basi minus erebra. Fascia thoracis nigra. Oculi obscure brunnei, non violaceo-micautes, unicolores. Antennae subcompressae. Alae hyalinae, nervulo transversa medio infuscato. Nervi praeterea omnes distincti, fere ut in *Tachina grossa* directi. Squama magna, marginata, alba.

Obs. In Collectionibus individua hujus speciei thoracis disco et abdomine fere toto saepe nigricantibus occurrunt, qualia a D. MEIG. l. c. describuntur; sed id tantum in speciminibus detritis obtinet.

Obs. Oestr. Ovis LINN. in Lapponia vix occurrat. Hanc speciem supra Ostrogothiam et Oelandiam versus septentrionem adscendere non vidi, in Suolaudia et Scania passim obviam.

b) Alarum nervus 4tus ab angulo ad costam obsoletus. Larvae sub cute animalium degentes.

2. Oe. Tarandi: flavo-hirtus, fronte, thoracis fascia postica lata, femoribusque nigris, abdomine fulvo-villoso, basi pallido, alarum nervo 4to ab angulo ad costam arcuatum flexo. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1731. MODER. Act. Holm. 1786. FABR. Antl. 229. 5. FALL. Dipt. Sv. Haem. 10. 3. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 169. 3. ♂♀. ZETT. It. Lapp. 1821. P. 2. p. 39. 40. LAESTAD. Journal 1831. p. 447. Fennonibus: *Parma*; Lapp.: *Spetha* (imago), *Kurbma* s. *Kurbmut* (larva).

Hab. larvae obovatae, multiannulatae, obscure brunneae, in dorso et lateribus Tarandorum, per totam hiemem sub cute commorantes, diebus canicularibus prodientes. Pupa in terra et sub lapidibus degunt. Imagines Rangiferos circumvolant, eorum hostes; per omnes Lapponias, ubi Tarandi pascentur. Ad Talvig Finmarkiae atque in alpinis Gamstind, Skaaddavaara, ut et in ipso alpium Tornensium jugo, 30. Jul. — 10. Aug. praesertim legi. (Lapponia.)

Mas. et Fem. Long. 7 lin. *Bombus angustatus* referens. Flavescens hirtus. Frons et vertex lata, nigra. Antennae nigrae, sub foveis frontalibus retractae. Oculi exserti, aenescunt-violacei. Thorax fascia lata inter alas nigra. Abdomen oblongo-ovatum, totum fulvo-hirtum, basi tantum pallidum. Aures in ♂ obtusae

hamulis 2 incurvis, intra quos genitales; et in ♀ acutus, vagina subcompressa, 6-articulata, saepe longe erumpente. Alae sordide albo-hyalinae, nervo 4to, ubi ad costam curvatur, parum perspicuo; nervulo transverso medio fuscidine cincto. Squama albidula. Halteres fuscii. Pedes nigri, femoribus postice pallido-hirsutis, tibiis tarsisque testaceis, griseo-hirtis.

3. Oe. Bovis: pallide flavo-hirtus, fasciis, thoracis postica, abdominisque media, latis nigris, ano fulvo-villoso; alarum nervo 4to ab angulo ad costam subrecto. ♂♀.

FABR. Antl. 228. 3. MODEER Act. Holm. 1756. Svensk. Zoologi 4. FALL. Dipt. Sv. Haem. II. 4. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 167. 2. *Hypoderma bovis* MACQ. Ins. Gall. Oestr. 197. 1. T. 6. f. 3. ala.

Hab. larva apoda, rufosa, brunnea, intra cutem boum, ulcera caussans. Imago bestias praesertim juniores infestat. In Lapponia Norvegica uterque sexus a D. BOHEMAN d. 19. Jun. captus. (Lappon.-Scan., in viis arenosis saepe occurrens.)

Mas. et Fem. Long. 5—5½ lin. Pallide flavo- seu sordide albidulo-hirtus. Frons obscurior, in ♀ paullo latior, quam in ♂. Antennae in foveis reconditae, nigro-piceae, nitidae. Thorax dorso trisulcatus, fasciis postica lata, nigra. Abdomen fasciis media lata, nigra, ano fulvo. Vagina feminae articulata, cylindrica, nigra, in specimine viso longe recta erumpens. Alae et squama magna sordide albidulae, immacolatae. Halteres fuscii. Pedes nigri, subtus griseo-pilosi, tibiarum apice tarsisque testaceis.

Obs. Haec speciem, in Suecia haud raram, LINNAEO non incoegitum fuisse, verisimilium puto. Quamvis vero eorum, quas in sua Fauna hujus generis descripsit, intellexerit Vir Nobil., pro certo dicere non possum. *Oestr. haemorrhoidalis* No. 1733 descriptione quidem in nostram *Oestr. Bovis* quadrat, sed obstat victus larvarum.

66. Gastrus. MEIG.

MEIG. Dipt. Europ. gen. 140. *Oestrus* LINN. MODEER. FABR. LATR. FALL. MACQ.

Corpus majoris aut mediae magnitudinis, oblongum, hirtum. Antennae breves, articulo ultimo compresso. Oculi parvi, late distantes. Alae incumbentes, nervo 4to longitudinali recto, in marginem sat longe pone apicem alae excurrente, halteres nudi. Color hirsutiei griseo-ferrugineus, parum varius. Motu celer. Volatus velox. Habitatio, larvarum in ventriculo animalium; puparum in terra; imaginum in pratis et pascuis, equos infestantium; per partem sylvaticam Lapponiae. Differentia sexus in structura ani observanda. (Spec. Scand. 5, nervo 4to longitudinali recto, alis incumbens, halteribus nudis, ab *Oestro* diversae.)

1. G. Equi: ferrugineus, griseo-hirtus, thoracis cingulo alarumque fascia media et maculis duabus apicalibus fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 4. 175. 1. ♂♀. *Oestrus Equi* FABR. Antl. 228. 4. Svensk. Zoologi 4. FALL. Dipt. Sv. Haem. 13. 8. MACQ. Dipt. Gall. Oestr. 193. 1. ♂♀. T. 6. f. 1. ala. *Oestrus Bovis* LINN. Fn. Sv. 1730. DAHLB. Scand. Ins. Lund 1837.

Hab. larva apoda, flavo-grisea, 8 lin. longa (ad maturitatem proventa), in ventriculo Equorum. Ova scilicet in genubus et lateribus Equi deponuntur, deinde lingua excipiuntur, et cum cibo in ventriculum descendunt. Pupas oblongas, cylindricas, brunneas, in segmentis coronatas vidi, in terra captas. Larvae mense Julio in pupas abeunt, quae post un. mensem excluduntur. Imagines equos persequuntur; per partem sylvaticam Lapponiae rarius. (Lappon.-Scan. ubi in summitate montis Stenshufvad minoris innumerum agmen d. 13. Aug. 1817, sole sereno, quasi examinantes, et in aëre sub volatu copulantes observavi.)

Mas et Fem. Long. 5—6 lin. Corpus lividum seu ferrugineo-testaceum, hirsutiae flavo-grisea undique tectum. Antennae pallidae, ut in *Oestr. Bovis* constructae. Frons, in ♀ saltem, latissima, in ♂ etiam lata. Fascia thoracis media angusta, nigra. Scutellum dense villosum. Abdomen pubescens. Alae sordide albidulae, ut in diagnosi pietae. Nervuli 2 transversim in disco valde approximati, nuceam fere quasi lineam formante. Anus incurvus, evidenter ♀ longe inflexo, crasso, nigro. Pedes pallidi.

2. G. Pecorum: niger, thorace abdominisque basi sordide luteo-hirtis, alis infuscatis, tibiis tarsisque pallidis. ♀.

MEIG. Dipt. 4. 176. 2. *Oestrus Pecorum* FABR. Antl. 228. 2. FALL. Dipt. Sv. Haem. 12. 5. ♀.

Hab. in Lapponia, Museo D. GYLLENHALI, mihi nec in Lapponia nec alibi in Suecia obviis, et est Dipteron unicum

Suecicum hactenus descriptum, cujus uterque sexus in collectione mea desideratur. Larva in intestinis pecorum degit. FABR. (Lappon. —?)

Fem. „Magnitudo *Gast. Equi*. Caput obscurum, vertice cinereo-hirto. Oculi oblongi, parvi. Thorax cum scutello dense cinereo- s. luteo-hirsutus, pectore nigro. Abdomen aterrimum: segmento basali luteo-hirto; ano incurvato, conico. Pedes nigri, tibiis tarsisque pallidis, breviter pilosis. Alae subnigricantes, basi pallidiores. Nervi alarum ut in *Anthomyza*, at nervus transversus ordinarius deest? Squama haud magna, et margine distincte lanata.“ FALL. l. c.

3. G. nasalis: niger, capite ferrugineo thoraceque fulvo, hirtis, abdomine griseo-villoso, geniculis tarsisque testaceis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 4. 175. 5. *Oestrus nasalis* LINN. Fn. Sv. 1732. MACQ. Dipt. Gall. Oestr. 194. 4. ♂♀. PANZ. Fn. 107. f. 21. ♂. *Oestr. veterinus* FABR. Antl. 230. 8. FALL. Dipt. Sv. Haemat. 12. 6. ♂♀.

Hab. in Lappon., teste LINN., mihi nec ibi, nec in provinciis adjacentibus obviis. (Lapponia; Olandia et Scania rarissime.)

Mas et Fem. Long. 4½—5 lin. Inter minores generis. Corpus nigrum. Caput cum antennis fulvum et fulvo-pilosum. Oculi in ♂ modice, in ♀ latius distantes. Thorax et scutellum dense fulvo-hirto. Abdomen atrum, fasciis, basali albidulo-, media nigro- et postica flavo-hirtis. Alae immacolatae albidulae, nervis ut in *G. Equi*. Squama alba. Halteres pallidi. Pedes fuscii, flavo-pilosi, geniculis tarsisque lividis. Oviductus feminae longe inflexus, niger. Obs. *Oestrus haemorrhoidalis* LINN., FABR., FALL. et MACQ. huius generi subditus, in Scania rarissime a me inventus, in Lapponia non obviis.

FAM. 19. CORIACEAE. LATR. MEIG. (*Haematomyzid* FALL.)

Antennae hypostomatis lateribus insertae, parvae, late distantes. Os vagina bivalvi prominente. Palpi nulli. Oculi immersi, oblongi. Corpus depressum, durum, coriaceum. Alae ad costam distincte nervosae. Pedes robusti.

67. Hippobosca. LINN.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 227. LINN. DE GEER. PANZ. FABR. LATR. FALL.

Corpus mediae magnitudinis, ovatum, nitidum, nudum, parce pilosum. Antennae breves, gemmiformes, apice setigerae. Oculi nulli. Alae incumbentes, obtusae, ad costam septem nervosae. Pedes validi, tarsorum unguibus bidentatis. Color fuscus. Motus: celeriter currit, saepe retrogrediens, invito volat, abscondita quaerens, tenaciter adhaerendo. Hospitium in animalibus, praesertim equis, quorum sanguinem sugit; vitae tenax; per partem sylvaticam Lapponiae. Femina pupipara. Larva scilicet in abdomine matris nutrita, in pupam larvae ante indurata obtectam abit. Differentia sexus: mares: ano parum emarginato; femina: ano magis lobato; vagina articulata, brevi. (Spec. Scand. I, nostra, antennis gemmiformibus, oculis nullis, tarsorum unguibus bidentatis, alis obtusis, ad costam multinervis, a confinis distincta.)

1. H. equina: brunnea, nitida, thorace glabro, albo-maculato, pedibus ferrugineis, annulis nigris. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1921. DE GEER Ins. 6. 257. T. 16. f. 1. PANZ. Fn. 7. 21. FABR. Antl. 337. 2. FALL. Dipt. Sv. Haemat. 14. 1. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 228. 1.

Hab. in Lapponia meridionali rar. (Lappon.-Scan. vulg.)

Mas et Fem. Long. 3—4 lin. Notissima species, unde, diagnosi data, ulteriorem descriptionem omitto, ut superfluum.

68. Ornithomyza. LEACH.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 229. LATR. *Hippobosca* LINN. FABR. FALL.

Corpus minoris magnitudinis, ovatum, nitidum, nudum, parum pilosum. Antennae breves, gemmiformes, apice multisetigerae. Oculi 3. Alae incumbentes, obtusae, ad costam septem nervosae, nervis longitudinalibus 3 ad marginem anteriorem alae ductis perspicuis. Pedes validi, tarsorum ungu-

bus tridentatis. Color fusco-virescent. Motus Hippoboscae. Hospitium in avibus, ad quarum plumas unguibus suis apte haeret; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*, ut in priori. (Spec. Scand. 1, nostrae Faunae communis, ocellis 3, alarum nervis longitudinalibus usque ad marginem alae manifeste extensis, unguibus tridentatis, colore virescenti et hospitio, ab *Hippobosca* diversa.)

1. *O. avicularia*: virescent, pedibus unicoloribus, thoracis abdominisque dorso fusco-maculatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 6. 232. 1. *Hippobosca avicularia* LINN. Fn. Sv. 1922. FABR. Antl. 335. 3. FALL. Dipt. Sv. Haemat. 15. 2. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim; in Pico ad Karungi et Juckasjervi, Lapponiae Tornensis, et in pullis Sylviae Phoenicuri, ad Lycksele Lapponiae Umensis, d. 6—28. Aug. D. DAHLBOM et ipse invenimus. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 1½—2 lin. Caput flavum, macula frontali laete brunnea. Oculi in mortua nigro-brunnei. Antennae pallidae, setis nigris. Alae sordide hyalinae, metallice vitescentes, ante apicem foveolatae. Squama parva et halteres albidus. Pedes virescentes, immaculati, pilis et unguibus nigris.

Obs. Specimina lapponica multo minora sunt, quam quae in avibus Sueciae inferioris frequenter occurrunt; vix vero diversae speciei, nam in cetero quadrant. Alae quidem ante apicem foveolatae sunt, sed dum ejusmodi foveolae etiam in exemplaribus suecicis adsunt, MEIGENI *Ornithomyia viridis* et *viridula* vix nisi hac nota ab *avicularia* dignoscendae, nihili valde dubiae videntur.

69. Leptopteryx. ZETT.

Corpus parvum, fusiforme, glabrum. Antennae longitudine capitis, crassae, non setigerae. Ocelli? — Alae incumbentes, versus apicem angustatae, nervis obsoletis. Pedes elongati, nudi. Color fuscus. Motus? *Habitatio* in alpidibus. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. 1, nostra Lapponica, antennarum forma, seta nulla, alarum pedumque structura, etc. distincta; genere valde dubia; an hujus Familiae?)

1. *L. nivalis*: fusca, alis lactescentibus, thoracis margine laterali albo, pedibus sordide albidis, fusco-maculatis.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in Alpe Brattiksfjell prope Novaculum Umenae Lapponiae Umensis, die 8. Jul. 1832 ab oculatissimo D. DAHLBOM detecta, in ipsa nive reptans. (Lapponia Suecica.)

Long. 1 lin. Glabra. Caput parvum, depressum, fuscum. Oculi exserti rotundi. Antennae longitudine capitis, porrectae cylindricae, crassae, 3-articulatae, articulis subaequalibus, ultimo obtuso, absque omni seta. Thorax capite quadruplo major, subglobosus, brunneus s. fuscus, lateribus et antice marginatus, margine albidus; subtus fusco-nigricans. Abdomen thorace parum longius, angustius, oblongum, fuscum, in mortua corrugatum.

Auns obtusiusculus. Alae abdomine paullo longiores lacteae, nervis obsoletis, ad costam vero paullo distinctioribus. Halteres? Pedes elongati, subteues, nudi, glabri, sordide albidis, genubus, tibiis apice tarsisque fuscis. — *Chionea araneoides* DALM. habitu quodammodo similis, antennarum articulatione, alis majoribus, pedibus glabris, nec hirsutis, etc. facile dignota. — Insectum paradoxum, ulteriori examini subiiciendum, dum plura et meliora specimina colligere datur.

Obs. *Stenopteryx Hirundinis* MEIG. (*Hippob. Hirundinis* FALL.) et *Melophagus cervinus* et *ovinus* MEIG. (*Hippob. cervina* et *ovina* FALL.), in Suecia inferiori passim occurrunt, in Lapponia lacteus non inventi quantum novi.

†† *Proboscidea*. Antennae deflexae, saepissime elongatae.

a) Oculi oblongi. Os saepissime mystaceum. Squamae sub alis magnae.

FAM. 20. RHIZOMYZIDES. FALL. *) *Muscides* MEIG.

Antennae triarticulatae, deflexae, seta nuda. Oculi oblongi, nudi, unicolores. Os aut nudum, aut saepius mystaceum.

*) Ad hanc Familiam referimus omnes sub hac divisione militantes ejusmodi species a D. MEIGENO ad numerosissimas Muscides adnumeratas, quae aut nervum 4tum longitudinaliorem versus tertium

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Alae divaricatae. Unicus tantum nervus in marginem interiore descendit, interdum abbreviatus. Volatu veloces.

70. Phasia. LATR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 142. LATR. MACQ. *Conops* LINN. *Thereva* FABR. PANZ. FALL.

Corpus minoris magnitudinis aut parvum, obtuse ovatum, abdomine rotundato, depresso; pubescens. Antennae incumbentes, hypostomate immarginato, apice prominulo, subconvexo; dimidio breviores, articulo ultimo apice rotundato. Os utriusque pilosum. Oculi rufi et brunnei aeneo-micantes. Abdomen 5-annulatum. Alarum nervus auxiliaris ad medium costae extensus. Nervus tertius longitudinalis rectus in apice alae cum nervo costali conjunctus. Nervus 4tus longit. ad nervum 3tum sat longe intra apicem alae (in nostris) plerumque regulariter arcuatim flectitur. Color niger; obscurus. Motu celerrima. *Habitatio* in floribus; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae et Finmarkiae. *Differentia sexus*; mas: genitali incurvato, tuberculum formante, articulo, nec sulcato, a femina: apertura anali antice tuberculata, stylum nitidum includente, dignoscitur; alae quoque in ♂ plerumque latiores, quam in ♀. (Spec. Scand. 12, abdomine rotundato, depresso, antennis brevibus, hypostomate immarginato, piloso, nec setoso etc. distinctae.)

Obs. Respectu habito ad diferentes characteres specierum peregrinarum, D. ROBINEAU DESVOIDY hoc genus in plura, ut *Phasiam*, *Alphoram*, *Elomyiam* et *Hyalomymiam*, hand immerito distinxit, ejus exemplum Cl. MACQUART, Insecta Galliae borealis describens, deinde secutus.

1. *P. muscaria*: oculis approximatis cinerea, thoracis lineis, antennis pedibusque nigris, abdomine aeneo-micante, incisuris lineaeque media fuscis; alis hyalinis, curvatura nervi 4ti arcuata. ♂♀.

MEIG. Dipt. 4. 196. 18. ♂. *Thereva muscaria* FALL. Dipt. Sv. Rhizom. 3. 2. ♂♀. *Phasia cinerea* MEIG. Dipt. 4. 198. 22. ? ♀. *Thereva cinerea* FABR. Antl. 221. 13. ♀.

Hab. in Lapponia rar.; ad Kengis et Muonioniska Lapponiae Tornensis d. 17—22. Aug. pauca specimina inveni. (Lapponia-Ostrogotlia-Scania rar.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. *Muscae domesticae* habitu similis, sed duplo et ultra minor. Caput pilosum, cinereum. Oculi magni, in fronte fere cohaerentes, linea tantum angusta, nigra, distantes. Thorax cinereus, lineis 4 nigris. Scutellum nigrum. Alae hyalinae, in utroque sexu aequaliter fere latae, nervis basi pallidis; in mare parum fuscatae. Pedes simplices nigri, tibiis parce spinulosis. Genitale maris sat longe inflexum, et pulvilli elongati; feminae auns depressus, subaentus; pulvilli breviores.

2. *P. opaca*: oculis approximatis nigra, opaca; alis hyalinis, nervo 4to subarcuatim flexo, mox intra apicem alae cum nervo 3tio conjuncto, squama alba. ♂.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae rarissime; ad Björkvik 14. Jul. detecta. (Lapp. Norveg.)

Mas. Parva, long. vix 1½ lin. Tota nigra, opaca, pilosa. Antennae breves. Hypostoma cinereum. Frons triangularis, atra, ad oculos utriusque linea alba. Oculi tantum angulo in vertice cohaerentes. Abdomen certo luminis siti cinereo-fasciatum. Auns breviter inflexus. Alae hyalinae, non dilatatae. Squamae sordide albidae. Reliqua ut in diagnosi.

3. *P. fasciola*: oculis approximatis atra, opaca, abdominis fasciis 3 interruptis, ferrugineis; alis hyalinis, curvatura nervi 4ti rectangulata, squama infusca. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, in Pino ad Lycksele d. 19. Jun. inventa. (Lappon. Suec.-Dalekarlia.)

Mas. Minuta, vix 1 lin. long. Pilosa, atra, opaca. Antennae brevissimae. Hypostoma in medio impressum, totum fuscum, utriusque subteacum. Frons supra autem triangularis, nigra, antice ferruginea. Oculi in vertice angulo cohaerentes. Abdomen rotu-

ita inflexum habent, ut summum marginem alae non attingat (in *Phasia* MEIG. et *Gymnopeza* mihi nervus hic 4tus curvatum flexus, in ipso apice alae cum nervo costali conjunctus), aut setis mystacinis distinctis carent, aut denique corpore subcylindrico, a quoque longe inflexo gaudent. Setae antennarum in his semper nuda, alae divaricatae, oculi nudi et larvae forsitan pleraeque Rhizophagae sunt, seu radices plantarum consumunt. Not. D. LÉON DUFOR larvam *Ocypterae bicoloris* OLIV. (*Ocypt. coccineae* MEIG.), in corpore *Pentatomae griseae* invenit, unde per analogiam putat D. MACQUART, etiam reliquas *Ocypteras* in aliis insectis parasiticis vivere.

datum, parae pilosum, subnitidum, uigrum, in singulo segmentorum 2, 3 et 4, fascia recta, transversa, ad latera dilatata, in medio interrupta, ferruginea. Alae hyalinae, parum latae, nervo 4to ad 3tium angulo fere recto, sat longe infra apicem alae flexo et cum illo conjuncto. Squama infusca. Reliqua ut in diagnosi.

4. P. zonella: oculis distantibus cinerascens nigra, opaca, abdominis fasciis 3 interruptis ferrugineis, capite albido, antennis pedibusque flavis, tarsis fuscis; alis hyalinis, nervo 4to subarcuatum flexo, squama alba. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, in Pino ad Stensele d. 3. Jul. capta. (Lappon. Suec. meridional.)

Fem. Minutissima, Pulce parum major, circiter $\frac{3}{4}$ lin. long. Opaca, tota pubescens et setulosa. Affinis priori, paulo minor, colore corporis magis cinerascens, pedibus flavis, capite squamaque alarum albis, etc. ab illa distincta, et vix ejus femina. — Caput album, vertice cinereo-lineato. Frons vitta flava. Antennae breves, luteae, seta nigra. Oculi ovales, distantes. Partes oris retractae, flavae. Thorax et scutellum cinereo-nigra. Abdomen ut in priori constructum et coloratum; in segmento primo macula flava utriusque cernitur. Alae ut in praecedente. Squama alba. Pedes flavi, tibiis apice tarsisque nigricantibus.

5. P. ruficeps: oculis distantibus nigra, opaca, abdomine cinereo-irrorato, capite et antennarum femorumque basi, rufo-flavis; alis hyalinis, nervo 2to subarcuatum flexo, mox inter apicem alae cum nervo 3tio conjuncto, squama alba. ♀.

Hab. in Nordlandia rarissime; in foliis Betulae ad Björkvik d. 14. Jul. 1821. duo tantum specimina invenire mihi contigit. (Lapponia Norvegica.)

Fem. Parva, circiter $1\frac{1}{2}$ lin. long., hujus sine dubio generis. Nigra, opaca, tota pilosa. Caput buccatum, flavum, macula supra antennas rufa. Vertex niger, setosus. Barba pallida. Setae hypostomatis utriusque, uigrae. Antennae breves, basi nigro-setosae rufae, articulo ultimo nigro. Oculi non magni, ovati, in fronte sat late distantes. Abdomen rotundatum, depressum, nigrum, cinereo-marmoratum. Alae hyalinae, nervis ut in *Phas. opaca* directis. Squama alba. Halteres fuscii. Pedes nigri, pilosi, femoribus omnibus basi, et coxis anticis, flavis.

Obs. Species Fallenianae: *Thereva subcoleoprata*, *hyalipennis*, *nana* et *pygmaea*, ut et *Tachina gagatina* Meig. huius generi subijciendae, in Suecia media et meridionali plus minus raro obviae, in Lapponia a me frustra quaesitae.

71. Ocyptera. LATR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 144. FABR. LATR. FALL. *Musca* LINN. PANZ. *Tachinae* species MEIG. *Ocypterae*, *Melanophorae* et *Ptilocerae* species MACQ.

Corpus minoris magnitudinis, elongatum, cylindricum, nitidum, valde setosum. Antennae deflexae, longitudine hypostomatis marginati, aut illo duplo breviores, articulo ultimo secundo longiori, lineari, compresso, obtuso. Os mystacinum. Oculi in utroque sexu distantes. Abdomen 4-annulatum, cylindricum. Alae abdomine paulo breviores, nervo auxiliari ad medium costae extenso. Nervus 3tius longitudinalis rectus, paulo ante apicem cum nervo costali conjunctus. Nervus 4tus longit. ad nervum 3tium plerumque non longe intra apicem alae angulatum flectitur. **Color** niger. **Motu** celerissima. **Habitatio** in floribus; per partem sylvaticam Lapponiae. Individua raro occurrunt. **Differentia sexus** in maris ano inflexo et pulvillis elongatis, et in feminae ano simplici, pulvillis brevioribus, plerumque detegitur. (Spec. Scand. 18, corpore setoso, cylindrico, setis mystacinis praesentibus, antennis saepe elongatis, curvatura nervi 4ti, etc. distinctae.)

a) Antennae oblique exsertae. Vibrissae nullae. Majores. *Ocyptera* MEIG. MACQ.

Huc referuntur *Ocypt. brassicaria* et *cylindrica* FALL. in Suecia inferiori frequentes incolae, in Lapponia a me non repertae.

b) Antennae incumbentes. Vibrissae adsunt. Minores. *Tachinae* species MEIG. *Melanophorae* et *Ptilocerae* species MACQ.

1. O. borealis: nigra, antennis hypostomate paulo brevioribus, latiusculis; alis sordide hyalinis, nervo ab angulo ad nervum 3tium excurrente recto, squama alba. ♀.

Hab. in Lapponia septentrionali forte rarissime, mihi non obvia, a Dom Assessore et Doct. DEUTSCH benigne communicata. (Lappon. Tornensis.)

Fem. Long. fere 3 lin. Tota atra, vitida, pilosa. Hypostoma albi-niveus. Antennarum articulus secundus ultimo latiori, fere triplo brevior. Series vibrissarum continua. Alae hyalinae, basi subfuscae, nervis longitudinalibus tertio recto, 4to angulatum sat longe intra apicem alae ad nervum 3tium flexo. Nervus ab angulo ad nervum tertium recta ducitur. Nervulus transversus ordinarius rectus, nec curvatus, nec obliquus. Squama alba. Abdomen oblongo-cylindricum. Pedes toti nigri. — Nervi alarum omnino ut in ala *Ptilocerae tomentosae* MACQ. Ins. Gall. Tachinar. 98. 5. T. 3. f. 9. directi. At in nostra nervus longit. 5tus fere usque ad marginem alae extensus, et nervulus transversus ordinarius magis rectus nec tam obliquus ac in figura MACQ.

2. O. cunctans: nigra, antennis longitudine hypostomatis, latis; alis albo-hyalinis, costa tenuiter nigricante, nervis transversis fuscedine cinctis, ab angulo ad nervum tertium excurrente subcurvato, squama alba. ♀.

MEIG. Dipt. 4. 419. 312? (quae 3 lin. long. describitur, alias similis). Vix *Melanophora nitida* MACQ. Dipt. Gall. Tachin. 94. 7. licet directio nervorum in ala Tab. 3. f. 7. sat similis nostrae videatur.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in Pino ad Stensele Lapponiae Umensis d. 3. Jul. semel inventa. (Lapponia; Dalekarlia; Scania rariss.)

Atas? Long. vix 2 lin. Simillima *Ocypt. costatae* FALL., sed differt ab illa magnitudine paulo minori, antennis latioribus, nervis transversis infuscatiss, et nervulo ab angulo ad nervum 3tium ducto, paulo recurvato, nec recto. Series vibrissarum continua. **Obs.** Species: *Ocyptera lateralis*, *maculata*, *Umbratica*, *rovalis*, *costata*, *carbonaria* et *simplex*, a FALL. descriptae, in Suecia inferiori passim, in Lapponia vix, occurrunt.

72. Gymnosoma. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 143. FALL. MACQ. *Musca* LINN. PANZ. *Tachina* FABR. *Ocyptera* LATR.

Corpus minoris magnitudinis, ovatum, subglabrum. Antennae elongatae, obliquae, articulo ultimo cum secundo subaequaliter longo, compresso, lineari, subobtusio. Os nudum. Oculi in utroque sexu distantes. Abdomen subnudum, globosum, 4-annulatum, incisuris laud perspicuis. Alarum nervus longitudinalis 4tus angulatum flexus, cum nervo 3tio in disco alae mox infra marginem apicalem connexus. **Color** niger, rufus. **Motu** agilis, inquieta. **Habitatio** in floribus, ab uno ad alterum cito volando; per partem sylvaticam Lapponiae. **Differentia sexus** ex oculorum distantia in femina paulo latiori, quam in mare, per comparisonem detegitur. (Spec. Scand. 2, corpore nudiusculo, ore nudo, abdomine subgloboso, fornicato, antennarum articulis secundo et tertio aequaliter longis etc., dignotae.)

1. G. rotundata: antennis longitudine hypostomatis nigra, capite albido, thorace antice pallide maculato, abdomine rufo, maculis dorsalibus nigris, alis fuscis, basi flavis. ♂♀.

Mas: oculis medioeriter distantibus, interstitio flavicante, thorace antice fasciae, in medio obsoleta, flavescens, abdominis maculis 4 rotundatis, subdiscretis, nigris;

Fem.: oculis latis distantibus, interstitio infuscato, thorace maculis humeralibus canis, abdominis maculis 4 anticis triangularibus, cohaerentibus, ultima saepius parva, rotundata, discreta; plerumque paulo major; in copula.

FALL. Dipt. Sv. Rhizom. 9. I. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 204. 1. ♂♀. *Musca rotundata* LINN. Fn. Sv. 1838. ♂♀. PANZ. Fn. 20. f. 19. ♂. *Tachina rotundata* FABR. Antl. 311. 12.

Hab. — ut Lapponiae incolam in Collectione D. DEUTSCHII vidi, ipse autem eam in terris arcticis non inveni. (Lappon.; Suecia media—Scan. freq.)

Mas et Fem. Circiter 4 lin. longa, magnitudinis fere *Muscae domesticae*, brevior, magis rotundata. Nuda, subnitida. Antennae elongatae. Frons setis brevibus duplici serie oruata. Caput postice cinereo-hirtum. Squama et halteres albidae. Pedes validi. Reliqua ut in diagnosi.

Obs. *Gymnosoma dispar* FALL (ejus ♂ *Cistogaster globosa*, et ♀ *Cistogast. ovata*, a D. MACQ. vocati), in Ostrogothia et Gottlandia in copula a me capta, in Lapponia frustra quaesita.

73. Phania. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 146. LATR. MACQ. *Tachina* FALL.

Corpus minoris magnitudinis, oblongum, setosum, nitidum. Antennae deflexae, hypostomate breviores, articulo ultimo

elongato, compresso, obtuso, seta basi articulata. Os mystacinum, vibrissae nullae. Oculi brunnei. Abdomen subconicum, 4-annulatum, ano in utroque sexu elongato, inflexo. Alarum nervus longitudinalis 4tus arcuatum flexus, in ipso apice alae cum nervo costali conjunctus. *Color* niger in nostra. Pictura nulla, at in speciebus exoticis abdomen plerumque ferrugineum, subdiaphanum; unde nomen generis. *Motu* agilis. *Habitatio* in floribus et graminosis; per partem sylvaticam Lapponiae meridionalis. Larvae in abdomine Coleopterorum inventae. *Differentia sexus*; *mas*: oculis saepissime conniventibus seu interstitio tantum angusto disjunctis; *femina*: oculis mediocriter distantibus. (Spec. Scand. 4 in Museo meo adsunt, curvatura nervi 4ti, setis mystacinis paucis, antennarum forma, abdomine subconico, et cauda longe inflexa, apice uncinata, a reliquis suae Familiae distinctae.)

1. Ph. thoracica: nitida nigra, capite thoracisque antico opaco, cinereis, alis fusco-hyalinis, basi pallidis, squama alba, halteribus fuscis. ♀.

MEIG. Dipt. 4. 220. 4. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; in foliis fruticum et floribus Umbellatarum ad Wilhelmina et in monte subalpino Støttingsfjellet d. 15. Jul. — 1. Aug. individua feminea inveni. ♂ mihi ignotus. (In Lapponia tantum, nec alibi intra patriam hactenus inventa.)

Fem. Long. fere 3 lin. *Tachinae curvicaudae* FALL. similis, paullo major, colore capitis thoracisque antici griseo, distincta. Antennarum articulis ultimis secundo fere duplo longior, sat latus. Oculi mediocriter distantes, linea frontali media nigra. Vibrissae hypostomatis nullae, at setae frontales paucae. Palpi hypostomatis fere longitudine, nigri, tenues, extrorsum suberassiores. Thorax antice griseus, maculis 3 certo situ fuscis. Abdomen subconicum seu breviter ovatum nitidum subaeneo-nigrum, parce setosum. Cauda analis ultra medium ventris inflexa. Alarum nervi transversarii recti. Squama alba.

Obs. *Phania curvicauda* MEIG. et MACQ. (*Tachina* eadem FALL.), cujus larvas in abdomine *Harpali aulici* et *ruficornis* detexit, atque in Act. Holm. 1828 p. 165 descripsit Nob. D. BOHEMAN, in Suecia media et meridionali rarius obvia, in Lapponia vix occurrat.

Obs. *Gymnopeza* mihi, nov. genus, *Phaniae* affine, ore non mystaceo, palpis retractis, et corpore toto nudo ab illa distinctum, cujus species *Gymnop. albipennis* mihi a D. BOHEMAN in Smolandia, et a me in Smania detecta, ibi licet rarissime obvia, in Lapponia non reperta.

74. Tria. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 147. LATR. MACQ. *Crameria* ROBIN. DESV.

Copus magnum aut medium, oblongo-ovatum, Tachiniforme, pubescens et totum valde setosum, subopacum. Antennae incumbentes, brevissimae, articulis 2 et 3 aequalibus, horum ultimo rotundato, ovato, seta mediocri, subulata, inarticulata, nuda. Hypostoma inferne utrinque breviter pilosum, subvibrissatum, mystacibus vero nullis; apice immarginatum, apertura oris parva. Palpi subexserti, crassi, pilosi. Frons striata, biserialiter setosa. Oculi brunnei. Nervus alarum longitudinalis 4tus ad 3tium angulatum flexus, fere in apice alae cum nervo costali conjunctus. Nervus hic 4tus infra angulum paullo descendit. Nervus transversus ordinarius distincte inflexus. Abdomen 4-annulatum. Tarsi sat elongati. *Color* nigricans. *Motu* velocissima; aut volata continuo juxta terram se movens, aut celerrima in aëre librans. *Habitatio* in fruticibus; per partem sylvaticam Lapponiae. Larvae forte parasiticae, vix phytophagae? *Differentia sexus*; *mas*: oculis approximatis, pulvillis elongatis; *femina*: oculis late distantibus, pulvillis breviusculis. (Spec. Scand. 3, hactenus ut mere lapponicae cognitae, palpis crassis setaque mystacina nulla, a *Tachinis*, et antennis brevissimis nervorumque directione ab affinibus suae ipsius Familiae dignoscendae.)

1. T. lapponica: nigra, thoracis abdominisque lateribus maculis albo-micantibus, antennis, palpis pedibusque rufo-testaceis, femoribus anticis superne vitta nigra; alarum nervis subinfuscat. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in folio Betulae nanae in palude ad lacum Wojmsjoen paroeciae Fredricae Lapponiae Aselensis d. 29. Jul. 1832, a nunquam satis laudando D. Doct. DAHLBOM, unicum individuum inventum. (Lappon. Suec.)

Fem. Long. 5½ lin. *Tachinae* majori similis. Nigra. Caput

argenteum, fronte linea media striata, fusca. Antennae foveolis, fere ut in *Oestro*, insertae, testaceae, basi supra setam nigris. Palpi testacei, apice rotundati, crassi. Thorax antice et praesertim ad latera maculis albo-micantibus; in humeris puncto linea elevata, brevi diserere, rufo. Scutelli apex rufus. Alarum nervi fuscissime leviter cincti, basi flavicantes. Nervulus transversalis ab angulo ad costam ductus, curvatus. Squama et halteres albid. Abdomen ovatum, macula laterali in basi segmenti singuli sat magna, albo-micante. Pedes cum coxis rufo-testacei, nigro-spinosi; linea superna in femoribus anticis etiam nigra. — A *Tria alpina* MEIG. ♂, cui valde similis videtur, aperte differt, magnitudine paullo minori, palpis apice non nigris, scutelli apice rufo, abdominisque lateribus minime rufis.

2. T. obscura: nigra, antennis, palpis, hypostomate inferne, pedibusque totis rufo-testaceis, alarum nervis non infuscat. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in silva Barrsele Lapponiae Umensis d. 1. Jul. specimen unicum inveni. (Lappon. Suecica.)

Fem. Long. 5 lin. Similima priori, sed paullo brevior, gibbrior et differt praecipue ab illa abdomine magis rotundato, corpore nigro, vix albo-micante, hypostomate inferne, pedibusque totis rufis, ure femoribus anticis macula nigra, ut et nervis alarum ipsis nigris, sed nulla fuscissime cinctis, basi tantum pallidis. Nervulus quoque ab angulo ad costam magis rectus ducitur. Cetera ut in praecedente. — Specimen inventum paullo detritum videtur.

3. T. limbata: nigra, antennis, abdominis limbo inaequaliter, pedibusque rufo-testaceis, femoribus anticis supra vitta nigra; alarum nervis infuscat. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali Umensi rarius; ad Badstuttraesk d. 30. Jun., et in palude ad Steusele d. 3. Jun. inventa. In alpibus Dowreensibus Norvegiae etiam a D. BOHEMAN lecta mihi quae communicata. (Lapponia.)

Mas. Long. 4½ lin. Prioribus paullo minor, angustior, abdomine rufo, vitta dorsali inaequali, lata, nigra, ab illis praesertim distincta. Caput flavo-cinereum. Oculi in fronte approximati, interstitio angusto, nigro, linea alba utrinque marginato, disjuncti. Antennae ut in prioribus. Palpi testacei, apice nigro-pilosi. Thorax cinereus, nigro-vittatus, scutelli summo apice interdum rufescente. Abdomen ut in diagnosi. Anus incurvatus. Alae ut in *Tria lapponica*, sed nervi fere etiam infuscati, nec flavescetes. Squama et halteres albid. Pedes ut in *Tr. lapponica*, tarsorum vero articulis apice distinctius nigro-annulatis.

Var. ♂. femoribus anterioribus supra nigro-vittatis. Ad Badstuttraesk. A *Tria dorsali* MEIG. Dipt. 4. 225. 5. (5 lin. longa, sexu non indicato), cui valde affinis videtur nostra *T. limbata*, haec differt antennis rufo-testaceis, nec nigro-brunneis, scutelli apice rufo, nec nigro, pedibus cum coxis totis rufis, nec nigris etc. ut et loco natali.

75. Miltogramma. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 148. MACQ. *Tachina* FALL. *Megacera* MACQ.

Corpus minoris magnitudinis, oblongum, pubescens, parce setosum, opacum. Antennae incumbentes, breves, articulo ultimo elongato, lineari, compresso. Os setosum, sed setae mystacinae vibrissaeque nullae. Caput subvesiculosum, fronte ante oculos porrecta. Oculi in utroque sexu distantes, obscure brunnei. Abdomen subconicum, 4-annulatum, absque setis, praeter paucas in margine segmentorum. Alae longitudine vix abdominis, nervo 4to longitudinali angulatum, ad costam paullo ante apicem alae inflexus, excurrit. *Color* griseus. *Motu* celerrima, inquieta. *Habitatio* in floribus et graminosis, libenter in arenosis, ubi testante D. MACQUART larvae parasiticae in aliorum insectorum larvis degunt. *Differentia sexus*; *mas*: ano subobtusum, et pulvillis paullo elongatis; *femina*: ano subacuto, et pulvillis brevibus. (Spec. Scand. 4, antennis brevibus, ore setoso, nec distincte mystacino, nervo 4to longit. ante apicem alae excurrente in costam, abdomineque subnudo, ab affinibus distinctae.)

1. M. conica: cinerea, abdomine trifariam fusco-maculato, antennis, palpis pedibusque nigris, squama alarum alba. ♂♀.

MEIG. Dipt. 4. 282. 13. *Tachina conica* FALL. Dipt. Sv. Muscid. 9. 14. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius; in terra arenosa, sole sereno libenter sedet. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* 1½–2 lin. long. Cinerea. Caput argenteo-micans, fronte setulosa, in utroque sexu aequaliter medioeriter lata, paullo fuscior, praesertim in ♀. Os setulosum, et seta mystacina parva. Vibrissae omnino nullae. Antennae hypostomate diutius breviores, fuscae. Palpi nigri. Thorax antice certo situ fusco-maculatus.

Nervus 4tus infra angulum subcontinuat. Nervus transversus ordinarius rectus. Reliqua ut in diagnosi.

Obs. *Milogramma oestracea* MEIG. (*Tachina* eadem FALL.) in Suecia media et meridionali frequenter occurrit, in Lapponia a me non reperta.

76. Micra. ZETT.

Corpus parvum, oblongum, pubescens, subopacum. Antennae incumbentes, breves, articulo ultimo secundo parum longiori, subquadrato, compresso. Os setulosum. Mystaces et vibrissae nullae. Frons ante oculos minime prominens. Proboscis et palpi retracta. Oculi magni, obscure brunnei, in mare approximati. Abdomen rotundato-ovatum, subdepressum, ano inflexo, lamato (♂). Alae longitudine abdominis, nervo 4to longitudinali arcuatum flexo, in summo apice alae excurrit. Color nigricans. Motu agilis. **Habitatio**; in inferalpinis Nordlandiae hospitatur. **Differentia sexus**; mas: oculis in frontis postico approximatis, ano inflexo lamato; femina: ignota. (Spec. Scand. I nostra, antennarum forma, ore, curvatura nervi 4ti et structura abdominis, a generibus prioribus hujus familiae, facile dignoscenda.)

1. M. Trinxia: nigricans, hypostomate argenteo-micante, abdominis segmentis basi subcinerascens, squama alba. ♂.

Hab. in Nordlandia rarissime; ad Björkvik prope Ofotenfjord d. 14. Jul. 1821 unicum individuum detegere mihi contigit. (Lapponia Norveg.)

Mas. Long. circiter 1½ lin. Nigricans, tota pubescens, seta pilosa, sed setis rigidis minime vestita. Antennae hypostomate triplo breviores, seta medioeri, subulata, basi articulata. Caput argenteo-micans, macula supra antennarum triangulari nigra, pilosa. Thorax antice parum griseo-maculatus. Abdominis fasciae subcinereae linea media nigra abruptae. Alae hyalinae, nervo 4to long. in summo apice alae, at mox infra apicem cum nervo 3tio confluentes. Nervi transversus ordinarius recti. Squama sordide alba. Halteres fusi. Pedes nigri, pilosi, non spiculosi.

FAM. 21. MUSCIDES. LATR. FALL. MEIG.*)

(*Muscidae* WIED.).

Antennae deflexae aut obliquae, saepissime lineares, truncatae, seta dorsali. Proboscis retracta. Os semper mystacinum. Nervus alarum 4tus longitudinalis aut curvatus, aut rectus, cum nervo costali conjunctus. Abdomen 4–6 annulatum. Pulvilli intra ungues plerumque in ♂ longiores, majores, quam in ♀. Metamorphosis annua. Larvae apodes, vermiformes, annulatae, forsitan omnes, pleraeque saltem, sarcophagae, parasiticae, e regno vegetabili non nisi rarius nutrimentum hauriunt.

+ Palpi filiformes.

* Alae divaricatae (in *Musca Groenlandica* etc. incumbentes), nervo longit. 4to magis vel minus curvato, aut ante apicem, aut in apice alae cum nervo costali conjuncto.

Obs. Genera *Trixa*, *Milogramma* et *Micra*, huic familiae valde affinia, inter *Rhizomyzides* quaerenda.

77. Gonia. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 150. MACQ. *Musca* DE GEER. *Tachina* FALL.

Corpus magnum aut medium, ovato-oblongum, pubescens et rigide setosum. Caput inflatum, vesiculosum, nndique setulosum, non vibrissatum. Antennae longitudine fere hypo-

*) Mirum saepe videtur, CLAR. MEIGENUM genera tam multa eaque valde dissimilia in hanc familiam concessisse, ex gr. *Tachinam*, *Trypetam* (*Tephrit.*), *Steganam*, *Calobatam* etc., quae neque characteribus, neque habitu aut victu conveniunt; cum e contrario in prioribus partibus Operis sui genera, uotis saepe levissimis discrepantia, in diversas familias distribuit, ex gr. *Therevam* (*Bibionem* FALL.) et *Anthracem*, quae licet sat affinia in duas familias, nempe: *Xylotomas* et *Bombylarios*, separavit.

stomatis, incumbentes, articulo ultimo longissimo, prismatico, seta nuda, triarticulata, in medio geniculata. Oculi parvi, oblongi, nndi, in utroque sexu latissime distantes, linea media frontali subconvexa, non striata. Nervus alar. 4tus longit. angulatus, paullo ante apicem alae cum nervo costali et longitudinali 3tio in eodem puncto conjunctus, infra angulum interdum continuatus. Abdomen 4-annulatum. Color griseus, aridus. Motu agilissima, inquieta. **Habitatio** in floribus, in terra arida saepe moratur; per partem sylvaticam Lapponiae. **Differentia sexus**; mas: hamulis 2 corneis, inflexis analibus, et antennis paullo longioribus, a femina: vagina anali brevi, articulata, cylindrica, parum erumpente, et antennis brevioribus per comparisonem ab attento oculo, facile distinguitur. (Spec. Scand. 8, capite buccato, nndique setuloso, vibrissis nullis, oculis in utroque sexu late remotis, setaque antennarum geniculata, a sequentibus familiae dignotae. Typus generis *Gon. capitata*.)

1. G. capitata: thorace griseo, fusco-vittato, limbo-posteriori scutelloque rufis, capite flavo, abdomine pellicido-testaceo, vitta dorsali, ano, antennarum articulo ultimo pedibusque nigris. ♀.

MEIG. Dipt. 5. 3. 1. MACQ. Dipt. Gall. Tachinariae 178. 1. ♀. T. 5. f. 8. ala. *Musca capitata* DE GEER Ins. 6. 23. t. 1. f. 3. *Tachina capitata* FALL. Dipt. Sv. Musc. II. 18. ♀. *Rhedia vernalis* et *Reannuria capitata* ROBIN. DESVOIDY No. 1 et 2, secundum D. MACQUARTI observationem sexu tantum differunt.

Hab. in Lapponia testantibus Collectionibus septentrionalibus, mihi in terris arcticis non obvia. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 6–7 lin. Caput flavum, superne setis sparsis nigris; linea frontali media saepe aurantiaca. Antennae articulis basalibus, in ♂ brevibus, ultimo longissimis, in ♀ articulo 2do et ultimo fere aequaliter longis; in utroque sexu basi rufae, articulo ultimo nigro. Palpi flavi. Proboscis nigra. Thoracis humeri et limbus posterior rufi. Scutellum testaceum. Maculae abdominis laterales et aui utrinque, albo-micantes. Alae hyalinae, basi subpallidae. Nervus 4tus ab angulo ad costam curvatus, at infra angulum non continuatus. Nervus transversus ordinarius inflexus et obliquus. Squama alba. Halteres fusi. Pedes nigri, setosi.

2. G. flaviceps: nigra, immaculata, palpis antennisque concoloribus, his basi scutelloque ferrugineis, capite flavo, alis hyalinis. ♂.

Hab. in Lapponia septentrionali rarissime; in alpini Tornensium jugo inter Alten et Kantokino Finmarkiae d. 14. Ang. 1821 unicum specimen inveni. (Lapponia.)

Mas. Long. 4½ lin. Similis *Tachin. ruficeps* FALL., at minor, et corpore maculis albo-micantibus nullis, alarum nervis non infuscatis etc. ab illa distincta. Tota caerulescenti uigra, nitida. Caput flavum, albo-micans, vitta frontali intense flava. Setae mystacinae distinctae. Scutellum rufum. Alae hyalinae, basi vix fuscores, nervis fere ut in *Gon. capitata* directis, at nervuli, transversus ordinarius et ille ab angulo ad costam ductus, magis recti. Squama alba. Halteres fusi. Pedes nigri, pulvilli elongati.

Obs. FALL. *Tachina hebes* et *ruficeps*, huic generi subjicienda, in Suecia inferiori rarius, in Lapponia vix, colliguntur.

78. Xysta. MEIG.*)

MEIG. Dipt. Eur. gen. 141. *Thereva* FABR.

Corpus medium, oblongo-ovatum, pubescens et setosum. Antennae hypostomate duplo breviores, incumbentes, articulo secundo ultimoque subaequalibus, compressis, seta nuda. Os mystacinum. Vibrissae spuriae. Abdomen ovatum, subconvexum, 5–6-annulatum. Alarum nervus 4tus angulatus flexus, cum nervo costali, in apice l. in 1ma specie paullo ante summum apicem alae conjunctus, et infra angulum in 1ma specie apparenter continuatus. Color nigricans. Motu agilis. **Habitatio** . . . ; per partem sylvaticam Lapponiae. **Differentia sexus** mihi ignota, at in altero speciminum visorum, forte femineo, annis aculeo exserto, recto. (Spec. Scand. 2, nostrae, antennis brevibus, articulis 2 et 3 subaequaliter longis, hypostomate subcontracto, abdomine 5–6-annulato, et ano in ♀ appendiculato, a *Tachina* etc. dignotae.)

*) *Xysta (gravid)* ESCHSCHOLTZ, Zoologischer Atlas, 2. p. 9. est etiam Coleopterorum genus inter *Melasmata*. Cfr. Magazin de Zoologie par GUERIN. Paris 1833. p. 30. 31.

1. X. striginervis: oblongo-ovata, glauco-cinerea, fronte prominente argentea, antennis, hypostomate fere duplo brevioribus, vitta frontali media, palpis, thoracis vittis tribus, maculis abdominis triplici serie pedibusque, nigris; nervo alarum 3tio longitudinali versus apicem strigis 2 vel 3 capillaribus. ♀?

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad lacum Wojmsjoen parociae Wilhelminae d. 11. Jun. unicum specimen detegere mihi contigit. (Lappon. meridional.)

Fem.? Long. 4 lin. *Muscae domesticae* statura sublimis. Affinis *Tachinae*, ejus speciem primo obtutu et ante adcuratus examini credidi. Caput argentum. Oculi non late distantes, vitta media uigra, striata, utriusque albo-marginata. Setae circa os utriusque plures, sed non longae, nec rigidae. Vibrissae nullae, sed loco illarum series pilorum parvorum. Thoracis vittae nigrae latae, media latior. Abdomen ovatum, setosum, glaucum, maculis triangularibus triplici ordine dispositis, subcohaerentibus, nigro-brunneis. Ex ano erumpit stylus cornens, subulatus, rectus, niger. Alae ut in *Tachina leucocephala* (No. 5), at omnino inermes, et nervo long. 3tio ad apicem strigis 3 transversis, minutissimis, fuscis, oculo tantum armato observandis. Squama alba. Pedes nigri, certo situ cinereo-micantes. Pulvilli elongati.

2. X. grisea: oblongo-ovata grisea, fronte parum prominente argentea, antennis hypostomate fere duplo brevioribus, angulo supero acuminato, totis, vitta frontali media, palpis, thoracis antico lineolis 3 obsoletis, pedibusque, nigris. ♂.

Hab. in Dalekarlia, a D. BOHEMAN 1836 detecta. (Lapp. maxime merid.)

Mas. Long. fere 3 lin. Grisea, abdominis dorso maculis obsoletissimis certo tantum situ perspicuis, fuscis. Oculi nudi in fronte subapproximati, vitta nigra argenteo-marginata, distincta. Antennarum seta nuda capillaribus, basi incrassata. Alae subhyalinae, basi parum albescens, nervo 4to angulato arcuatum flexo in summo apice alae excurrente. Nervi basi inermes, nec setulosi. Nervus transversus ord. subincurvus squama sordide albida.

Obs. Cel. MEIGEN l. c. duas descripsit hujus generis species, abdomine convexo, subnudo, ut et colore corporis a nostris diversas. *Xyta ciliipes* MEIG. 4. 182. 1. T. 39. f. 4. 5. ano aculeo incurvato in figura repraesentatur. Oculi etiam in fronte subcohaerentes, et longitudine corporis $3\frac{1}{2}$ lin. Au *Mas*?

79. Tachina. MEIG.

MEIG. Dipt. Europ. gen. 149. FABR. FALL. MACQ. *)
Musca LINN. PANZ. *Echinomyia* LATR.

Corpus magnum, medium, aut parvum, oblongo-ovatum, pubescens et setosum. Antennae fronti plerumque prominenti insertae, deflexae aut incumbentes; articulo ultimo saepius elongato, inferne semper truncato, seta nuda. Os mystacibus distinctis. Vibrissae plerumque adsunt. Oculi ovati, obscure brunnei. Abdomen 4-annulatum. Alarum nervus 4tus long. ad 3tium saepissime angulatum, raro arcuatum, flexus. Pedes simplices. Color nigricans, griseus. *Motu* agilissima, valde inquieta. *Habitatio* in floribus, foliis fruticul et graminosis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. Media aestate vel versus finem, imagines praesertim vigent. *Metamorphosis* non omnium nota. Plurimum *larvas* in larvis aliorum insectorum, praecipue Lepidopterorum vivere, saepe ipse observavi. Forte eadem omnibus vitae conditio. Hinc *Tachinae* in oeconomia naturae utiles, larvarum nocentium multiplicationem moderantes. *Differentia sexus* varia; *mas*: aut interdum oculis subapproximatis, aut semper anno obtusior, hamulis 2 corneis inflexis, et pulvillis intra ungues majoribus, longioribus, a *femina*: oculis semper distantibus, vagina anali brevi articulata, saepe recondita, dignoscitur. (Spec. Scand. 164 in Museo meo adsunt, antennarum seta nuda, mystacibus vibrissisque saepissime distinctis, abdomine 4-annulato et nervo alarum 4to ad 3tium angulatum (raro arcuatum) flexo, ab aliis affinis dignotae, oculorum nuditate aut hirsutiae, antenarum forma, nervorumque directione forsitan optime disponendae **).

*) Qui tamen hoc genus Meigenianum in plura, magis minus distincta, divisit.

**) Magnitudo et affinitas specierum difficultasque eas inter se distinguendi, diagnoses nostras saepe perlongas et prolixas excusant.

Sect. 1. Oculi nudi.

A. Antennae oblique deflexae, articulo ultimo breviori, subquadrato. Seta triarticulata. Abdomen rotundato-ovatum. Oculi in ♂ subapproximati. Larvae parasiticae, in larvis aliorum insectorum vivunt. *Echinomyia* DUMÉRI, LATR. MACQ.

1. T. Marklini: nigra, nitida, antennarum basi scutelloque ferrugineis, hypostomate cinerascens, abdomine pellucido-ferrugineo, vitta dorsali atra, alis fusco-hyalinis, basi et squama-flavescentibus. ♂.

Hab. in Lapponia sylvatica passim; ad Haparanda D. DEUTSCH, ad Ötö-Torneå D. PORTIN; ad Lycksele, Wilhelmina et Fredrica, Lapponiae Umensis, ipse, d. 22. Jul. — 25. Aug. capta. (Lappon.; Botnia occident. ad Skellefteå; ad Herönsand Angermanniae, rar.)

Mas et Fem. Long. 6 lin. Affinis et similis *Tach. ferae* FALL., paullo major, colore corporis nitidissimo nigro, abdominis vitta dorsali atra latiori, pedibus totis nigris etc. ab illa certe distincta; nec cohabitant. Antennae hypostomate dimidio breviores, ferrugineae, articulo ultimo nigro. Apertura oris pallida. Frons in ♂ medioeriter lata, in ♀ fere duplo latior, linea media in utroque sexu substriata, uigra, ant. rufo-picea. Caput postice flavo-villosum. Abdomen nigrum, segmentis 3 anticis lateribus inaequaliter, atque in ♀ rufo-pellucidis. Nervus 4tus infra angulum non continuatur, ad costam paullo inflexus ante apicem alae excurrit. Nervulus transversus ordinarius obliquus, parum inflexus. Memoriam amici mei D. GAER. MARKLIN ad Reg. Societ. Litt. Upsal. Adjuncti etc. in hac specie, e loco Clar. Viri Natali Skellefteå reportata, conservare volui.

Obs. *Tachina grossa* et *fera* FALL. in Suecia inferiori frequenter, in Lapponia non, inventae.

B) Antennae incumbentes, articulo ultimo elongato. Seta saepe triarticulata. Abdomen conico-ovatum. Antennae in utroque sexu distantes.

° Nervus alarum 4tus infra angulum apparenter saltem continuatus, curvatura saepius sursum flexa. *Metopia* et *Athericia* MACQ. *Tachinae* species ejusdem.

2. T. Larvarum: elongata cinerea, fronte ante oculos distincte porrecta, argenteo-flava, linea media, antennis, hypostomate paullo brevioribus, thoracis vittis 4, abdominis fasciis pedibusque, nigris, palpis testaceis, nervis inermibus, squama sordide albida; serie setarum frontali ad hypostoma descendente. ♂.

MEIG. Dipt. 4. 295. ♂. (exclus. syn. FALL. *Tach. rurali*) *Musca larvarum* LINN. Fn. Sv. 1839. FABR. Antl. 300. 81. ? (scutello in nostra nunquam rufo). *Tachina rustica* FALL. Dipt. Sv. Musc. 5. 5. certissime. ♂.

Hab. in Lapponia rarius; etiam in Dowre Norvegiae a D. BOHEMAN capta. (Lapp.-Dalekarlia-Scan. vulgaris et frequens, e Chrysalid. *Tineae Evonymellae* saepe exclusa.)

Mas et Fem. 4—5 lin. long. *Muscae domesticae* habitum similis, longior. Antennarum articulus ultimus secundo vix dimidio longior. Hypostoma argentum. Frons praesertim in ♂ flavescens. Oculi non late distantes et fere aequali spatio in utroque sexu remoti. Nervus 4tus infra angulum tantum apparenter descendit, paullo ante apicem alae in costam excurrent. Nervi transversus, ordinarius obliquus, parum curvatus, medius minutus. Alae hyalinae, basi coucolores. Femina saepius minor, pulvillis parvis.

3. T. ruralis: oblonga, nigra, maculatum albo-cinerascens, fronte ante oculos parum porrecta, alba, antennis hypostomate paullo brevioribus; palpis apice testaceis, nervis auxiliari et tertio longitudinali setulosis, squama alba, serie setarum frontali subabrupta. ♂.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 5. 6. vera. ♂. *Tach. verticalis* MEIG. Dipt. 4. 299. 105. certiss. ♂.

Hab. cum praecedente, in Lapponia aequae rara. (Lapp.-Scania freq.)

Mas et Fem. 4 lin. long. A priori, cui similis, aperte differt: fronte parum porrecta, cinerea, latiori, abdominis fasciis nigris minus perspicuis, nervis, longitudinalibus 2 et 3 basi setulosis, et ordinario magis obliquo, ut et magnitudine paullo minori, breviori. Antennarum articulus ultimus dilatatus, longitudine 1 et 2 simul sumtorum. Setae frontales non erebrae, sed rigidae, validae, infra antennarum basin descendunt. Vibrissae nullae. Thorax obsolete vittatus. Squama alba. Halteres fuscis. Pedes nigri. — *FALLENI* nomen *ruralis* antiquius et melius, ergo retineandum.

4. T. devia: oblonga, nigra, nitida, maculatum albo-micans, fronte ante oculos distincte porrecta, argentea, linea

media, palpis, antennis hypostomate paullo brevioribus pedibusque, nigris, vittis thoracis 4 maculisque abdominis lateribus albo-micantibus; squama alarum alba, nervis inermibus. ♀♀.

FALL. Dipt. Sv. Muscid. 6. 8. vera. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 301. 103. ♀♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Stensele Lapponiae Umensis d. 3. Jul. unicum individuum utriusque sexus inveni. (Lapp.-Scan. rar.)

Mas et Fem. Statura et fere magnitudo *Tach. Larvarum* (No. 2), colore corporis nigro in caerulescentem migrante. Caput argenteum, nec argenteo-flavum, linea verticali nigra. Antennae nigrae, articulo ultimo reliquis simul sumtis duplo longiori. Series setarum vix infra antennarum basin descendit. Vibrissae nullae. Hypostomatis apex albescit. Thorax nigro-trivittatus. Alae ut in *Tach. Larvarum*, sed nervo ab angulo ad costam ducto, magis inflexo. Squama alba. Halteres fuscii.

5. T. leucocephala: oblonga, cinerascens, hypostomate fronteque longe porrecta, argenteis, linea media frontali in ♀, antennis longitudine hypostomatis, palpis, thoracis lineis 4, abdominis maculis triplici serie pedibusque in utroque sexu, nigris; squama alba, nervis subinermibus, vibrissis distinctis. ♀♀.

FALL. Dipt. Sv. Muscid. 8. 11. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 371. 229. ♀♀. *Musca leucocephala* PANZ. Fn. 54. 14. ♂. *Metopia leucocephala* MACQ. Dipt. Gall. Tach. 148. 1. ♂♀. *Musca labiata* FABR. Antl. 304. 100. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali passim, ad Stensele et Lycksele Lapponiae Umensis 3. Jul. — 13. Aug. capta; inter frutices et plantas vivaciore, quarum foliis interdum insidet, deprehenditur, valde agilis, inquieta, semper fere in agitatione. (Lapp.-Botnia-Scan. pass.)

Mas et Fem. Parva, circiter 3 lin. long. Color corporis paullo variat nigricans, aenescens, cinerascens. Antennae inflexae, longissimae, nigrae, articulis 2 ha a libus brevissimis. Frons subconico-porrecta, in ♂ argenteo-nitidissima, in ♀ minus nitida, al linea media nigra. Vertex nigricans. Palpi nigri. Series vibrissarum integra, ab ore ad antennarum basin continua. Thoracis vittae nigrae saepe obsoletae. Abdominis maculae trigonae interdum confluentes. Alae hyalinae, immaeulatae. Nervus longitudinalis 3tius setulis 3—4 interdum armatus. Nervulus ordinarius subrectus et parum obliquus. Nervus 4tus infra angulum obtusum apparenter descendit, et ab angulo ad costam paullo ante apicem subrecta excurrit. In illaesis individuis abdomen masculorum lateribus maculis albis micat.

6. T. argyrocephala: oblonga, cinerascens, hypostomate fronteque longe porrecta, argenteis, linea media in ♂ angustissima, in ♀ lata, antennis longitudine hypostomatis, palpis, thoracis lineis 4, abdominis maculis triplici serie pedibusque in utroque sexu, nigris; squama alba, nervis subinermibus, vibrissis distinctis. ♀♀.

MEIG. Dipt. 4. 372. 230. ♂♀. *Araba argyrocephala* ROBIN. DESV. No. 3. *Metopia argyroceph.* MACQ. Dipt. Gall. Tach. 148. 2. ♂♀. Sub *Tachin. leucocephal.* FALL. l. c. etiam latet. Hab. in Lapponia rar.; ad Björkvik Nordlandiae mascula a me capta. (Lapp.-Scan. rar.)

Mas et Fem. Magnitudo, statura, proportio partium, color, mores, et omnia ut in praecedente omnino, nec differt ab illa nisi linea media frontali in ♂ ab antennarum basi per laminam argenteam, in vertice etiam, ducta, angusta, nigra. Femina lujus, a femina praecedentis parum discrepans, in Lapponia a me non visa.

7. T. campestris: oblonga, cinerascens, hypostomate fronteque parum porrecta, argenteo-micantibus, vitta frontali media lata, antennis longitudine hypostomatis, palpis, thoracis lineis 4, abdominis fasciis sinuatis lineaque dorsali media angusta, pedibusque, nigris; squama alba, nervis subinermibus, vibrissis distinctis. ♀♀.

FALL. Dipt. Sv. Muscid. 8. 12. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 373. 231. ♀♀.

Hab. in Lapponia meridionali rar.; ad Stensele d. 3. Jul. lecta; ad Björkvik Nordlandiae pupa cylindrica, nuda, brunnea inventa, e qua imago femin. d. 15. Jul. egressa. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 2¹—3 lin. Similis *Tach. leucocephalae*, differt tantum ab illa: oculis in utroque sexu distantibus, fronte parum porrecta, lateribus tantum argenteo-micante, vitta frontali media lata nigra, et abdominis pictura fasciata, nec maculata. Mas a femina aegre distinguitur, nisi per comparationem sexus frontem parum latiore, abdomen paullo magis depressum et latum, ut et annu acutiorum, tuberculo nullo inflexo praeditum, in ♀ attente observet. Pulvilli in utroque sexu aequaliter fere longi, parvi.

8. T. cylindrica: subcylindrica, cinerea, fronte distincte porrecta, albida, antennis hypostomate paullo brevioribus,

seta brevi crassa, vitta frontali media, palpis, thoracis lineis 4, abdominis maculis triangularibus triplici serie et linea media dorsali, pedibusque nigris; squama alba, nervis subinermibus, vibrissis nullis, setis mystacinis paucis. ♀♀.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 8. 13. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 375. 234. ♀♀. *Athericia cylindrica* MACQ. Dipt. Gall. Tach. 140. 3.

Hab. in Lapponia meridionali, ex gr. ad Lycksele, rarius; e Lapponia Norvegica etiam a D. BOHEMAN communicata. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Parva, circiter 2 lin. long., subcylindrica, corporis forma, setis mystacinis paucis et defectu vibrissarum *Milogrammae* affinis. Antennarum articuli 1 et 2 brevissimi, 3 longissimus. Oculi in utroque sexu aequaliter fere, sed non late distantes, vitta media distincta nigra, linea albida utriusque marginata. Setae corporis non crebrae. Alae ut in *Tach. leucocephala* (No. 5), at nervus 4tus longit. propius ad apicem alae excurrens. Reliqua ut in diagnosi.

9. T. imberbis: oblonga, grisea, fronte distincte porrecta, sordide albida, antennis hypostomate paullo brevioribus, seta brevi crassa, vitta frontali media, thoracis lineis 3, abdominis maculis triangularibus triplici serie, pedibusque nigris; palpis flavis, squama alba, nervis subinermibus, ab angulo ad costam valde inflexo, vibrissis nullis, setis mystacinis paucis. ♀.

Hab. in Lapponia forte rarissime; mihi non obvia; e Tornea a D. DEUTSCH mecum communicata. (Lapponia septentrionalis.)

Fem. Long. 2¹ lin. Simillima priori, sed ab illa manifeste differt: paullo major, latior, colore corporis frontisque magis griseo-sceute, palpis flavis, nec nigris, fronte paullo minus lata, vitta nigra angustiori, thoracis lineis 3 fuscis obsoletioribus, abdominis ovati maculis triangularibus, triplici serie dispositis, nigris evidentioribus, et nervis alarum, ab angulo ad costam ducto juxta angulum valde inflexo, transversoque ordinario magis obliquo. Cetera ut in praecedente omnino.

10. T. amabilis: oblonga, nigro-cinerascens, fronte parum prominente concolore, vitta media lata, antennis longitudine hypostomatis, palpis, thoracis lineis 4, abdominis fasciis rectis et linea dorsali, pedibusque, nigris; squama alba, nervis subinermibus, vibrissis distinctis. ♀.

MEIG. Dipt. 4. 374. 232. ♂♀. (nostrae simillima videtur praeter longitudinem 3 linearum.)

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime. (Lapponia; Botn. occid. 7. Sept.; Scania 22. Jun. rar.)

Fem. Long. circiter 2 lin. Affinis et similis *Tach. cylindricae*, a qua differt praecipue magnitudine minori, colore corporis nigro magis in caeruleum vergeute, et cinereo magis in albidum, ut et fasciis abdominalis nigris fere rectis, nec sinuatis. Reliqua ut in diagnosi aut in *Tach. campestri*. — Variat forte detrita, abdominis nigredine confluyente, relictis tantum maculis albis in lateribus. — Mas a D. MEIGEN ut feminae similis describitur, a me non visus.

11. T. sannio: oblongo-ovata, cinerea, supra dilute brunneo-maculata, fronte prominente albida, palpis flavis, antennis longitudine fere hypostomatis, thoracis lineis 4 obsoletis, pedibus abdominisque ovati maculis nigris, incisuris et squama albis; alis subinermibus, vibrissis nullis. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime, ad Åsele d. 28. Jul. 1832 inventa. (Lapponia.)

Fem. Long. 4 lin. Statura *Muscae domesticae*. Caput argenteo-albidum. Frons valde lata, setis utriusque serie duplicata ornata, macula verticis dilute brunnea. Antennae elongatae et seta valida, nigra. Thorax et scutellum disce laete brunneo-tincta. Thoracis lineae 4 fuscae, antice valde obsoletae, laterales saltem certo tantum sita detegendae. Abdomen subdepressum, ovatum, griseo-nigroque variegatum, segmentis basi angustis, et maculis lateralibus, albo-micantibus, nitidis. Alae ut in *Tach. leucocephala*. Squama alba. Halteres fuscii. Reliqua ut in diagnosi.

Obs. Species Fallénianae *Tachina fasciata* (*Tach. flavescens* MEIG. et MACQ.), *ambigua*, *agrestis*, *spatulata*, *minuta* et *griseola*, huc subdivisioni subiectae, in Suecia inferiori plus minus raro obviae, in Lapponia a me non observatae.

** Nervus alarum 4tus infra angulum obtusum non continuatus, in costam propius ad apicem alae plerumque excurrit. Genera:

Masicera, *Pales*, *Myobia* et *Clytia* MACQ.

12. T. nigripes: vibrissis subnullis, oblonga, nigra, maculatim albicans, thorace vittato, alarum squama alba, angulo nervi 4ti rectilineari, nervo transverso ordinario subincurvo; antennis longitudine fere hypostomatis, linearibus. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Muscid. 13. 24. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 357. 205. (secundum FALL. exscripta.)

Hab. in Lapponia rar. Inter Dowre et Lerdalsoeren Norvegiae a D. BOHEMAN capta; ad Kemi d. 30. Aug. ipse inveni. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 3-4 lin. Oblonga. Caput albicans, vitta frontali media nigra. Frons paullo promiuent. Antennae angustatae palpique nigra. Setae frontales paullo infra antennarum basium descendunt. Vibrissae supra setas mystacinas validas paucae, breves. Oculi oblongi, in ♀ paullo latius distantes, quam in ♂. Abdominis segmenta basi et lateribus albo-micantia; in segmento 2do maris interdum macula lateralis rufa. Alae hyalinae, immaculatae, nervis inermibus, tertio longitudinali tantum basi setulis 2-4 armato. Nervus 4tus paullo ante apicem alae excurrit. Reliqua ut in diagnosi.

13. T. tibialis: vibrissis nullis oblonga, nigra, maculatim albicans, thorace vittato, squama sordide albida, tibiis testaceis; angulo nervi 4ti rectilineari, nervulo transverso ordinario subincurvo, antennis hypostomate brevioribus, linearibus. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 13. 23. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 278. 67.

Hab. in Lapponia rar.; in floribus Salicum ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 27. Jun. inveni. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas. et Fem. Long. 3-4 lin. Similis *Tach. nigripedi*, paullo angustior, antennis brevioribus, alis basi minus flavescens, tibiis testaceis ab illa distincta. Frons subporrecta, sordide albida, vitta media nigra. Oculi in ♂ propiores, quam in ♀. Thorax albicans, vittis 3 lateribus nigris. Abdomen oblongum albicans, segmentis apice fascia nigricante. Alae albo-hyalinae, basi subinfuscae, nervo 4to in summum fere apicem excurrente. Squama albida. Halteres testacei.

Variat in Suecia inferiori abdominis lateribus ferrugineo-maculatis; talem vero in Lapponia non vidi.

14. T. spathulaeformis: vibrissis nullis oblonga, nigra, antice submaculatim albicans, thorace subvittato, squama alba, angulo nervi 4ti rectilineari, nervo transverso ordinario subrecto, antennis longitudine hypostomatis, apice distincte dilatatis. ♂.

Hab. in Lapponia Norvegica; in alpe Dowre a D. BOHEMAN detecta mihiq; ad describendum benigne communicata. (Lapponia.)

Mas. Long. 3½ lin. Affinis *Tach. nigripedi*, paullo angustior, antennarum forma et ab hac et ab aliis continuibus mox dignota. Tota nigra, subvitida. Hypostoma argenteo-micans. Antennae apice dilatato spathulam formant. Seta medioeris. Interstitium frontale latum, setosum, utriusque argenteo-micans. Abdomen subcylindricum, subincurvum, nigrum, nitidum, immaculatum (au in specimine paullo detricto!). Alae totae subfusco-hyalinae. Nervus 4tus rectangularis flexus fere in summum apicem alae excurrit; squama alba. Pedes toti nigri.

15. T. laticornis: vibrissis distinctis oblonga, nigra, maculatim albicans, thorace vittato, squama alba; alarum angulo nervi 4ti rectilineari, nervo transverso ordinario subincurvo, antennis longitudine hypostomatis linearibus magnis. ♀.

Hab. in Lapponia septentrionali rarissime, ad Bossekop Finmarkiae occidentalis, non longe a NordCap d. 4. Aug. 1821 semel a me lecta. (Lapponia Norvegica-Dalekarlia 1836.)

Fem. Long. 3½ lin. Similis iterum *Tach. nigripedi*, paullo minor et ab illa differt vibrissis distinctioribus, medium oculi attingentibus, antennis longioribus et multo validioribus, ut et nervo 4to fere in ipso apice excurrente. A *Tach. Muscaria* FALL., cui adhuc magis appropinquat, antennis majoribus et curvatura nervi 4ti angulata, nec arcuata, distincta. Reliqua ut in diagnosi vel ut in *Tach. nigripede*.

16. T. collaris: vibrissis distinctis subcylindrica, nigra, thoracis antico nigro-vittato, squama abdominisque maculis lateralibus albis; antennis longitudine fere hypostomatis linearibus, angustis, alarum nervo 4to subarcuatum angulato, angulo rectilineari, in apicem alae excurrente, nervulo transverso ordinario subrecto. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 15. 27. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 403. 256. ♂♀.

Hab. in Lapponia Norvegica passim; in alpe Dowre a D. BOHEMAN mens. Jun., Julio lecta; in Lapponia Suecica a me frustra quaesita. (Lapp.-Dalekarlia-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 4-4½ lin. Caput argenteum, vitta media nigra. Oculi in fronte maris propiores, quam in feminae. Antennae, seta longa basi subincrassata palpique nigra. Setae frontales infra antennarum basin descendunt fere usque ad punctum, ubi vibrissae desinunt. Thorax lobis antico albo, lineis 4 nigris. Macula ante scutellum albo-micans. Abdomen fasciis 3 argenteis, interruptis. Alae hyalinae immaculatae, inermes. Reliqua ut in diagnosi.

17. T. albicincta: vibrissis distinctis cylindrica, nigra, thoracis maculis, squama abdominisque cingulis 3, albis; alarum nervo 4to angulatim flexo in apice alae recta excurrente, antennis longitudine hypostomatis linearibus, validis. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in silva Stensele 4. Jul. lecta. (Lapp. Suec. Dalekarlia.)

Fem. Inter minores, circiter 2 lin. long. A *Tach. blanda* FALL., cui alias valde similis, differt magnitudine paullo minori, antennis validioribus, seta longiori ad medium fere incrassata, ut et curvatura nervi 4ti angulata, vix arcuata. A *Tachin. albo-cingulata* FALL., cui etiam simillima, nervo 4to in summo apice alae, nec procul ab apice excurrente, mox distincta. Vibrissae desinunt, ubi setae frontales incipiunt, seu fere juxta antennarum basin. Caput albicans, fronte latiori fusca, vitta media nigra. Alae hyalinae immaculatae, inermes, nervo 4to in eodem puncto cum nervo tertio in apice alae conjuncto.

18. T. semicincta: vibrissis abbreviatis oblonga, nigra, parum albidomicans, squama abdominisque cingulis 3 subinterruptis, albis; alarum nervo 4to angulatim flexo in apice alae recta excurrente, antennis longitudine hypostomatis linearibus, validis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi, a D. DEUTSCH communicata, mihi ipsi non obvia. (Lapponia septentrionalis.)

Fem. Parva, 2 lin. long. Similis priori, sed ab illa differt magnitudine fere minori, statura scilicet paullo breviori, latiori, oculis in fronte non tam late distantibus, corpore parum albo-micante, abdominis cingulis albis subinterruptis, squama sordide, nec pure, albida, alis minus pure hyalinis, nervo 4to non omnino in eodem puncto cum nervo 3tio conjuncto, ut et serie vibrissarum abbreviata; a *Tach. albidocingulata* FALL., cui quoque affinis, nervo 4to in summo apice alae, nec procul ab apice, excurrente; et tandem a *Tach. tricingulata* mihi (No. 50 infra), cui iterum similis, oculis nudis, nec liris, distincta. Nigricans, hypostomate argenteo- et pleuris cinereo-micantibus. Antennae et seta ut in priori. Series vibrissarum abbreviata. Frons medioeriter lata, atra, orbita oculorum argentea. Palpi nigri. Alae sordide hyalinae, angulo nervi 4ti obtuso. Nervulus transversus ordinarius rectus. Squama sordide albida. Abdomen ovatum, atrum, subvitidum, segmentis 2, 3 et 4 basi cingulo albo, in medio subinterrupto.

19. T. mutabilis: vibrissis nullis ovata, corpore ♂ nigricante, ♀ cinerascete, squama in utroque sexu subinfuscatum, antennis longitudine fere hypostomatis linearibus, palpis pedibusque nigris; alis hyalinis, immaculatis, nervo 4to angulatim flexo, mox ante apicem alae exeunte. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 16. 31. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 403. 255. (secundum FALL. transcripta.)

Hab. in Lapponiae fruticibus rarissime, a D. DEUTSCH e Torno missa. (Lapp.-Scan. frequentiss.)

Mas et Fem. Parva, circiter 2 lin. long. *Mas:* nigricans, hypostomate albo-micante. Oculi approximati, linea frontali angustiori disjuncti. Thorax et abdomen certo situ maculis cinerascens. Alae et squama, subinfuscae. *Femina:* cinerascens tota. Oculi late distantes, linea frontali nigra aut picea. Lineae thoracis anticae tenues, nigrae. Maculae abdominis certo lunatis situ fuscae. Alae hyalinae et squama alba, vix infuscae. — Antennae in utroque sexu lineares, haud dilatatae. Alae inermes, h. e. setulis nullis in nervis armatae. Nervus 4tus prope ad apicem alae excurrit. Valde affinis et similis *Tachinae floralis* (No. 49 infra), sed oculis nudis facillime dignota.

20. T. discolor: vibrissis nullis ovata, corpore ♂ nigricante, ♀ cinerascete, antennis in utroque sexu longitudine fere hypostomatis linearibus, haud dilatatis, palpis pedibusque nigris, alis fusco-hyalinis, nervo 4to angulatim flexo, mox ante apicem alae exeunte, squama fusco-flavescete. ♂♀.

Tach. mutabilis var. β. FALL. Dipt. Sv. Muscid. 17. 31. ♂. *Tachin. bipunctata* WIEDEM. in litter.

Hab. in Lapponia Umensi freq., in foliis Betulae, in floribus Umbellatarum et Salicum, ad Barrsele, Wojmsjoen, Wilhelmina, Åsele et Åimsele, 1-29. Jul. vulgarem vidi, ad Tresunda d. 4. Jul. in copula capta. (Lapp.-Scan., ubi mares inprimis frequentiores.)

Mas et Fem. Long. 3-4 lin. Praecedenti simillima, sed plenius duplo major, et praeterea differt ab illa: *Mas* colore ulgiore, thoracis lineis albis distinctioribus, alis praesertim basi magis nigricantibus, abdominis lateribus griseis et macula in segmento 2do utriusque rufescenti, subpellucida; *femina* ovata, convexa, corpore aut cinereo, aut cinereo-flavescenti, alis hyalinis, squama flavescenti, halteribus flavis, abdomine subunicolore; nec species simul habitant, et ex utraque ambo occurrunt sexus. Oculi brunnei. Nervus alarum transversus ordin. subiflexus. Reliqua ut in diagnosi. — Var. ♀ rarius oculis tenuissime pubescentibus.

21. T. convexula: vibrissis nullis ovata, convexa, grisea, thoracis vittis 4, scutellique basi brunneis, abdomine rotun-

dato, fusco, maculis glauco-micantibus, squama albida, nervo 4to in apice alae excurrente, antennis hypostomate subnudo brevioribus, seta crassa, brevi, palpisque nigris. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi ad Lycksele, rarissime. (Lapponia meridional.)

Fem. Parva, vix $1\frac{1}{2}$ lin. long. Ovata, convexa, grisea. Caput cinereum, fere ut in *Millogramma* constructum, subnudum, setarum frontium et mystacinarum perpaucis tantum distinctis. Frons paullo prominens, linea media nigra. Oculi non late distantes. Antennae hypostomate elongato duplo fere breviores, articulo ultimo reliquis triplo longiori, lineari, non valido, apice obtuso; seta brevi, crassa, basi articulata. Thoracis antice lineae 4 brunneae, humerales latiores. Abdomen ovato-rotundatum, valde convexum, utrumque pubescens, sed parum rigide setosum, fusco-brunneum, segmentis basi maculis glauco-albo-micantibus, in fascias fere digestis. Alae hyalinae, nervo 4to vix apparente infra angulum continuato. Nervulus transversus ordinarius subrectus. Squama albida. Halteres flavi. Pedes cinereo-nigri.

22. T. Goniacoides: capite undique setoso oblonga, nigra, maculatum albicans, alis hyalinis, basi flavis, nervo 4to angulatum flexo, in apice alae excurrente, squama albida; antennis longitudine fere hypostomatis compressis, valde dilatatis, seta crassa, triarticulata. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime, ad Åsele 26. Jul. 1832 unicum specimen inveni. (Lapponia.)

Fem. Long. $5\frac{1}{4}$ lin. Elongata, *Tach. deviae* (antea No. 4) subsimilis. Caput nigrum, albo-micans, unilque sat crebre et longe sparse setosum, at vibrissis in carina hypostomatis interioris ordinariis vix ullis. Hinc *Goniæ* similis. Frons porrecta. Oculi sat late distantes, vitta frontali media striata, nigra. Antennae intus valde dilatatae. Seta longa, valde crassa, triarticulata, apice capillari. Thorax praesertim antice albo-micans, lineis 2 tenuibus, uigris. Abdomen albo-niveat. Alae basi distincte flavae. Nervus 4tus angulo non exaete rectilineari, fere in summo apice alae excurrit ibique cum nervo 3tio non in eodem puncto connexus. Nervulus transversus ordinarius inflexus. Squama alba, flavo-submarginata. Halteres flavi. Pedes nigri.

23. T. pubicornis: vibrissis nullis oblonga, nigricans, abdomine ovato, subgriseo micans, squama albida, alis hyalinis, nervo 4to angulatum flexo juxta summum apicem recta excurrente, antennis hypostomate paullo brevioribus, seta pubescente. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad lacum insignem Torneatrask, in regione subalpina Lapponiae unicum individuum d. 10. Jul. 1821 inveni. (Lappon. septentrional.)

Mas. Fere 4 lin. long. Antennarum seta ut in *Musca*, ceterae partes ut in *Tachina*, et *Tach. nigripedi* (No. 12) subsimilis. Caput argenteum. Oculi subconvexi, linea nigra angusta disjuncti. Frons porrecta. Hypostoma subcontractum. Antennae mediocres fusco-nigrae, seta distincte pubescenti. Alae ut in *Tach. nigripede*, at nervus 4tus propius ad apicem alae excurrentes. Alarum ultima basi infusca. Squama albida. Halteres fuscii. Pedes nigri.

24. T. nigrisquamata: vibrissis nullis oblonga, aterrima tota, squama halteribusque nigris; alis fuscis, nervo 4to arcuatum flexo, in summo apice excurrente, antennis parvis, hypostomate brevioribus. ♂.

Hab. in Norvegia rar.; in alpe insigni Dowre a D. BOHEMAN mense Julio capta, mihiq; ad describendum communicata. (Lapponia.)

Mas. Long. vix $1\frac{1}{2}$ lin. Tota aterrima, subnitida, pilosa. Habitus *Phanias* eique affinis, sed appendice caudali longe inflexa nulla. Squama non magna, seta nigra ab affiibus facile dignota. Caput obscurum, macula triangulari supra autem atra. Oculi magni, angulo tantum in vertice cohaerentes.

25. T. ocypterina: vibrissis distinctis ovata, nitida, nigra, antice parum albo-micans, squama alba; alis hyalinis immaculatis, nervo 4to angulatum flexo, mox intra apicem alae cum nervo 3tio conjuncto antennis longitudine hypostomatis magnis, validis. ♀.

Hab. in Lapponia rar.; inter Dowre et Lerdalsoeren a D. BOHEMAN lecta. (Lapponia Norvegia; in Pinetis ad Kjöfellinge Scaniae in vicinitate maris, rarissime.)

Mas. Minuta, vix ultra 1 lin. longa, nitida, nigra. Similis *Tach. ocypteratae* FALL., sed capite vibrissato, antennis longioribus, et palpis nigris, nec flavis, ab illa distincta. Hypostoma argenteum, latum, vibrissis utriusque instructum. Frons obscura, lata, linea media nigra. Thorax antice submaculatum albus. Nervulus transversus ordinarius rectus.

26. T. morio: vibrissis distinctis ovata, nitida, nigra, squama albida; alis hyalinis, basi flavescentibus, nervo 4to tubercuatum flexo, in ipso apice alae cum nervo 3tio conjuncto; antennis longitudine hypostomatis linearibus. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Mnsid. 18. 34. ♂♀.

Hab. in Dowre Norvegiae, a D. BOHEMAN capta. (Lapponia-Dalekarlia-Scan. rariss.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. Similis priori, duplo saepe major, et corpore immaculato, alis basi magis flavescentibus, nervoque 4to potius arenatum, quam angulatum flexo et usque ad summum apicem alae producto, distincta. Oculi in utroque sexu late distantes.

27. T. scutellata: vibrissis abbreviatis ovata, nigro-cinerea, thorace nigro-bivittato, palpis scutellique apice flavis, squama alba; nervo long. 4to angulo rectilineari juxta apicem alae excurrente; antennis longitudine fere hypostomatis, pedibusque, nigris. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in Betula ad Muonioniska 17. Aug. capta. (Lappon.)

Fem. Long. 4 lin. Magnitudo et similitudo *Muscae domesticae*, latior; affinis etiam et valde similis *Tach. scutellari* FALL.; ab illa vero aperte differt antennis forte vix validis, seta longiori, basi tantum, nec fere usque ad apicem, crassa, vibrissis tantum inferne inchoandis, nervo 4to propius ad apicem exente et nervulo transverso ordin. paullo magis curvato. Caput cinereum, fronte parum prominente, lata, linea media nigro-picea. Thoracis lineae antice 2 tenues, nigrae. Alae immaculatae, inermes. Squama albida. Halteres flavi. Abdomen uigricans. Pedes uigri.

28. T. aprica: vibrissis nullis oblonga, cinereo-grisea, thoracis lineis 4 nigris, abdomine maculis fusco-micantibus, squama albida; alarum nervo 4to juxta apicem excurrente; antennis hypostomate paullo brevioribus, linearibus, palpis pedibusque nigris. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali passim; ad Wilhelmina et Åsele Lapponiae Umensis d. 22—26. Jul. praesertim legi. (Lappon. Suecica; Wadstena Ostrogothiae d. 7. Sept. rariss.)

Fem. 3— $3\frac{1}{2}$ lin. long. Affinis et similis *Tach. cinerea* et *incanae* FALL., sed mox differt ab illa palpis uigris, nec flavis, ab hac abdominis maculis fuscis, irregularibus certoque luminis situ tantum perspicuis, nec abdomine immaculato, et ab utraque magnitudine paullo minori etc. Oblonga, tota flavescenti cinerea, subopaca. Frons prominens, modice lata, vitta media nigra. Antennae angustatae, fusco-nigrae, seta longa, capillari, basi subnervata. Palpi nigri. Vibrissae vix inchoandae. Thoracis lineae 4 tenues, subinterruptae, uigrae. Abdomen fusco-maculatum, ano subacuto. Alae hyalinae, inermes, basi vix flavescenti maculatae, nervo 4to intra angulum et costam non omnino recto. Nervulus transversus ordinarius subflexus. Squama albida. Pedes nigri.

Obs. Marem hujus speciei aliter esse coloratum et forte obscuriorem, ex analogia cum sexu *Tach. incanae*, cujus femina fere similem, ac femina *T. apricae* habet colorem, concludere fas est.

29. T. validicornis: vibrissis nullis oblongo-ovata, obscure griseis, thorace vittato, alis hyalinis, basi, squama, palpis scutellique apice, flavis, nervo 4to angulo rectilineari juxta apicem exente; antennis longitudine hypostomatis linearibus, latis, pedibusque, nigris. ♂♀.

Hab. in Lapponia haud frequenter; in Betula juxta rivulos ad Muonioniska Lapponiae Tornensis passim, et ad Lycksele Lapponiae Umensis rar., d. 13—17. Aug. capta. (Lappon. Suecica.)

Mas et Fem. Long. 4 $\frac{1}{2}$ lin. Affinis *Tach. scutellatae* (No. 27), paullo longior, sed non latior, colore corporis flavescenti griseo. nec cinereo, in ♂ obscuriori etc. distincta. Caput flavescenti griseum, fronte paullo prominente, lata, in ♀ latiori, vitta media in utroque sexu nigra. Vibrissae supra mystaces paucos, inchoandae. Antennae longitudine fere hypostomatis, lineares, compressae, apice obtusae, in ♀ validiores; totae nigrae, seta longa capillari, ad medium usque iucassatae. Thorax antice subquadrivittatus, lineis 2 mediis tenuibus. Abdomen cylindrico-ovatum, flavo-griseum, unicolor, ano maris tuberculis nigris inflexo, fere ut in *Xysta*, at stylo nullo exserto. Alae fusco-hyalinae, basi et squama distincte flavis, praesertim in ♂; inermes praeter setulas ordinarias in basi. Nervus 4tus pauce angulum fere recta excurrit juxta apicem alae, ubi cum nervo 3tio non in eodem puncto conjungitur. Nervulus transversus ordin. subcurvatus. Pedes nigri.

30. T. nigriua: vibrissis distinctis elliptica, cinereo-nigra, squama alba, vitta frontali ferruginea, abdomine ovato, nitido, atro, antennis longitudine fere hypostomatis, pedibusque nigris, alis albo-hyalinis, nervulis transversis praeter medium nullis. ♀.

MEIG. Dipt. 4. 355. 202.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, ad Kengis 22. Aug. semel inventa. (Lappon. —?)

Fem. Parva, long. 1 $\frac{1}{2}$ lin. Similis *Tach. ocypteratae* FALL.; sed nervis aliter directis diguota. Caput et thorax cinereo-nigra, immaculata. Frons non prominens, lata, linea media angusta, rufa. Series vibrissarum decresecendo non longe assurgit. Antennae elongatae, validae, seta brevi, crassa. Abdomen rotundato-ovatum,

depressum, atrum, nitidum, setis in series transversas dispositis. Alae latae, albo-hyalinae, nervo longitudinali 4to simplici non usque ad marginem alae extenso. Nervuli transversi, ordinarius nullus, medius minutus, auxiliaris brevis, basi ciliata. Squama magna, alba. Pedes nigri.

31. T. rotundicornis: vibrissis nullis elliptica, grisea, squama sordide albida, antennis brevissimis, articulo ultimo rotundato, vitta frontali, palpis pedibusque nigris, alis sordide hyalinis, nervo 4to angulatum flexo, in summo apice excurrente. ♀.

Hab. in Lapponia forte rarissime, nihil non obvia, in Dowe a D. BOHEMAN detecta mihi pro descriptione benigne missa. (Lapponia Norvegica; Westrogoth. rariss.)

Fem. Long. fere $2\frac{1}{2}$ lin., oblongo-ovata seu elliptica. Tota grisea, opaca, setosa. Caput sordide albo-micans. Hypostoma breve, subretusum. Frons distincte porrecta. Antennae hypostomate dimidio breviores articulo 1mo brevissimo, 2do medioeri, 3tio antedecutibus simul sumtis vix dimidio longiori, apice rotundato, totae nigrae, seta ad dimidium fere incrassata, concolore. Oculi parvi, rotundati, oculo acutissime armato omnium tenuissime pubescentes, late distantes, interstitio frontali nigro, orbita oculorum sat late albida. Series setarum frontium vix ad basin antennarum descendit. Vibrissae nullae. Setae mystaceae paucae. Palpi exserti, nigri. Thorax et abdomen grisea, immaculata. Alae inermes, hyalinae, basi fuscatae, nervo 4to angulatum flexo, in summo apice recto excurrente, ibique cum nervo costali et 3tio longitudinali in eodem puncto conjuncto. Nervulus transv. ord. rectus. Pedes griseo-nigri.

32. T. pygmaea: vibrissis nullis ovata, grisea, squama albida, antennis longitudine fere hypostomatis, palpis, abdominis maculis transversis pedibusque nigris, alis hyalinis, nervo 4to angulatum flexo, fere in summo apice excurrente. ♀.

Hab. cum praecedente D. BOHEMAN. (Lappon. Norveg.; Gottlandia, Scan. pass.)

Fem. Statura fere et colore prioris, sed multo minor, circiter $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin. long. Tota cinerascens, grisea, opaca. Caput cinerascens. Frons porrecta. Hypostoma infra oculos descendens. Antennae longitudine fere hypostomatis, lineares, parum latae, apice intus oblique truncatae, totae nigrae, seta ut in priori. Interstitium frontale latum, cinereum, vitta media nigra angustata. Vibrissae vix inchoantes. Setae mystaceae paucae. Palpi aut nigri aut flavi (in speciminibus suecicis semper nigri). Thorax cinerascens, lineis 4 fuscis, quarum 2 mediis angustissimis, lateralibus interruptis submauliformibus. Abdomen ovatum, parum convexum, griseum, margine segmentorum sinuatum nigro. Alae sordide hyalinae, nervo 4to angulatum flexo, mox ante summum apicem alae recta excurrente, ibique cum nervo 3tio et costali fere in eodem puncto conjuncto; setulae 3 l. 4 in basi nervi 3tii adsunt. Nervulus transv. ordin. inflexus. Squama albida. Pedes nigri.

33. T. rufina: oblongo-ovata opaca cinerea, antennis validis nigris, basi, capite, scutello, abdomine pedibusque rufo-ferrugineis, tarsis nigris, alis hyalinis, nervis, 4to longitudinali arcuatum flexo in summo apice excurrente, 3tio basi multi-setoso. ♀.

Hab. in Dalekarlia, D. BOHEMAN. (Lappon. maxime meridionalis.)

Fem. Long. $2\frac{3}{4}$ lin. Affinis *Tach. pilipennis* FALL., colore alio. Rufescens. Caput flavum, vitta frontali fulva. Antennae hypostomate paullo breviores, valde dilatatae, nigrae, articulis 1, 2 totis, 3 basi rufis, tota breviuscula, crassa, articulata nigra. Thorax totus cinereus, collo humerali rufo-testaceo, scutello rufescente. Abdomen ovale rufum, segmentorum margine basali albo. Squama sub alis pallida. Pedes rufi, tarsi nigri.

Obs. Species Fallenianae: *Tachina silvatica* (Masicera Macq.), *vertiginosa* (Masicera Macq.), *plebeja*, *infusata*, *muscaria*, *erinaceus*, *blanda*, *albo-cingulata*, *ocypiterata*, *pilipennis*, *versicolor*, *setipennis* (Pales Macq.), *scutellaris*, *cinerea*, *incana*, *grisea*, *aurea* (Myobia Macq.), *inanis* (Myobia Macq.), *palipes* (Eurygaster Macq.), *pellucens* (Clytia Macq.) et *rotundicornis* pluresque novae species, sub hac divisione militantes, in Suecia inferiori obviae, in Lapponia a me frustra quaesitae. — *Dexia volutus* MEIG. (*Musca cylindrica* FALL.) seta antennarum pubescente, in Genere *Musca* (No. 3) quaerenda. — *Tach. pilipennis* in Dalekarlia capta.

Sect. 2. Oculi hirti.

A) Alarum nervi, 4tus angulatum flexus, infra angulum subcontinuatus; ab angulo vero ad costam curvatum excurrentem, transversus ordinarius paullo curvatus. Frons valde prominens. Antennae articulis 2 et 3 subaequaliter longis, ultimo

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

magno subquadrato. Corpus ovatum sat magnum. *Micropalpis* et *Chrysosoma* MACQ.

34. T. truncata: vibrissis nullis nigra, thoracis vittis 4 abdominisque fasciis 3, cinereo-albidis, squama alba, capite argenteo, vitta frontali media scutellique apice ferrugineis, palpis apice flavis; alis subimmaculatis, nervo 4to juxta apicem excurrente; antennarum articulo ultimo subquadrato. ♂♀.

Mas: paullo minor, palpis summo apice flavis, oculis non late remotis, alarum nervis parum infuscat, 3tio longitudinali ad basium non setuloso, ano tuberculatum incurvato, atro, macula parva in abdominis segmento 2do ad latera saepissime rufa.

Fem.: paullo major, palpis apice fere ad medium flavis, oculis late remotis, alarum nervis subinfuscat, 3tio longit. ad basin setulis 3—5, ano non incurvo, puncto rufo in abdominis basi nullo.

GYLLENHAL in litteris.

Hab. in Lapponia haud freq.; in truncis arborum viventium ad Kengis et Wittangi Lapponiae Tornensis, rarius; in silva ad Lycksele ut et in campis apricis ad Badstuttraesk, Lapponiae Umensis, passim, d. 10—30. Jun. a me capta. (Lappon.-Dalekarlia-Westrogothia, a D. BOHEMAN in copula inventa; GYLLENH.)

Mas et Fem. Long. 4—4 $\frac{1}{2}$ lin. Affinis *Tach. haemorrhoidalis* FALL. paullo minor et antennarum articulo ultimo breviori, exacte quadrato, seta apice capillari, nec tota fere aequaliter crassa, alarum nervis, ab angulo ad costam ducto et transverso ordinario paullo magis curvatis etc. ab illa facile distincta; nec cohabitant. Oculi obscure brunnei. Setae frontales una serie utrinque infra antennarum basium paullo descendunt. Caput argenteum, hypostomatis apice albicante. Antennae nigrae, deflexae. Seta valida, ultra medium incrassata, deinde capillaris; triarticulata. Palpi nigri aut fusco-lividi, apice flavicante. Abdominis segmenta 2, 3, 4 basi albida, nude fasciae 3 ejusdem coloris formantur. Alae basi subinfuscatae. Nervus 4tus breviter, sed perspicue infra angulum continuatur, at ab angulo ad costam curvatum flexus paullo ante summum apicem alae excurrit.

Obs. Nominis specifico formam antennarum articuli ultimi, apice truncati, sine dubio designare voluit Nob. GYLLENHAL.

Obs. FALLEN: *Tachina vulpina* (Micropalpis Macq.), *comta*, *obliquata*, *haemorrhoidalis* (Micropalpis Macq.), et *viridis* (Chrysosoma Macq.), in Suecia inferiori lectae, in terris arcticis a me non observatae.

B) Alarum nervus 4tus aut plerumque angulatum, aut arcuatum flexus, infra angulum non continuatur.

* Nervus 4tus angulatus et ab angulo ad costam curvatus seu sursum flexus. Majores saepissime. Corpus ovatum. *Nemorea* MACQ.

35. T. Radicum: vibrissis nullis nigra, nitida, thorace antice cinerascens, lineis 4 nigris, abdomine basi fasciis 2, squamaeque albis, scutello apice rufo, alarum nervis subinfuscat; antennarum articulis 2, et 3 subquadrato, subaequaliter longis, palpis pedibusque nigris. ♂♀.

MEIG. Dipt. 4. 249. 18. ♂♀. *Musca radicum* FABR. Antl. 300. 82. (exclus. syn. LINN. *Musca radicum*, quae est *Anthomyia radicum* nobis). *Nemorea radicum* MACQ. Dipt. Gall. Tach. 167. 4. ♂♀. *Tachin. lurida* FALL. Dipt. Sv. Muscid. 26. 54. var. a. ♂♀ (exclus. Syn. FABR. quod ad *Tachinam luridam* MEIG. 4. 244. 8. referendum; sed haec in Suecia vix obvia).

Hab. in Lapponia rarissime, a me tantum in alpe Skaadavaara Finmarkiae lecta, d. 7. Aug., in Lapponia Suecica forte etiam obvia. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 5 lin. et ultra. Caput flavescens argenteum, vitta frontali brunnea. Antennae basi geuiculatae, articulo 1 parvo, subrecto, 2 sensim dilatato, ultimoque oblongo, subquadrato, deflexis, subaequaliter longis; totae nigrae. Palpi nigri. Frons valde prominens. Oculi in ♂ non late distantes; in ♀ remotiores. Caput postice flavo-villosum. Nervus 4tus non procul ab apice alae excurrit. Abdomen in ♂ interdum maculis lateralibus rufis. Pedes nigri.

36. T. vivida: vibrissis nullis caernlescenti nigra, nitida, thorace antice parum albo-micante, vittis 3 nigrioribus, abdomine obsolete albo-fasciato, squama alba, palpis flavis, scutelli apice rufo, alarum nervis haud infuscat, antennarum articulis 2, et 3 subquadrato, subaequaliter longis, pedibusque nigris. ♂♀.

Tach. lurida FALL. Dipt. Sv. Musc. 26. 54. var. β. ♂♀. An *Tach. histrio* MEIG. Dipt. 4. 250. 19?

Hab. in Lapponiae graminosis sylvaticis, et fruticibus, passim, ad Kemi, Kengis et Muonioniska, Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele et Åsele, Lapponiae Umensis d. 20. Jun. — 30. Aug. haud infrequenter lecta. (Lappon.-Scania pass.)

Mas et *Fem.* Long. $4\frac{1}{2}$ —5 lin. Simillima priori, sed saepe paullo minor et capite magis argenteo-albido, nec flavescens, palpis flavis, abdominis fasciis albis magis obsoletis, vix uisi certo situ et tantum in maculis lateralibus albis iuchoantibus perspicuis, ut et uervis alarum fuscidine minus ciuctis, ab illa distincta. Color totius corporis solitus niger in hac specie etiam magis in caeruleum vergit. Oculi rufo-brunnei. Hypostomatis s. clypei apex magis prominet et albescit, oculique in mare fere paullo magis approximati, quam in *Tach. Radicum*, cum qua in ceteris convenit haec species.

Var. b. ♂. Abdominis segmentis 2 et 3 lateribus rufo-maculatis. Munoniska 17. Aug.

Var. b. ♀. Scutelli apice parum rufescente.

37. T. caesia: vibrissis nullis caerulescenti nigra, nitida, thorace albicante, vittis 4 obscuris, abdomine albo-tessellato, squama alba, scutelli apice ferrugineo, alis immaculatis, antennarum articulis, ultimo quadrato, secundo elongato fere breviori, palpis pedibusque nigris. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 27. 55. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 247. 14. ♀. Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Lycksele mens. Jun. capta. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 5 lin. Similis *Tach. Radicum*, sed capite magis albicante, colore corporis caesio, abdomine albo-nigroque certo situ tessellato, alis vix infuscatis, et in primis antennarum articulo 3tio antecedenti fere breviori ab illa et ab aliis affiniibus similibusque distincta. Nervus 4tus in speciminibus lapponicis paullo magis rectus ad costam excurrit, quam in individuis succicis.

38. T. ruficauda: vibrissis nullis cinerea, thoracis vittis 4 nigris, squama sordide albida, palpis flavis, scutelli apice anoque rufis, abdomine nitido cinerascens, maculis subaenomicantibus, alis hyalinis, nervis transversis infuscatis, antennis longitudine hypostomatis, articulo ultimo longissimo, valido, pedibusque nigris. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Åsele Lapponiae Umensis d. 26. Jul. unicum specimen invenit D. DAHLBOM; uterque vero sexus a D. BOHEMAN in alpe Dowre captus mihi quae benignae communicatus. (Lapponia; Scania rarissime ad Bjoernstorp).

Mas et *Fem.* Long. fere 4 lin. Species pulchra et distincta. Caput albicans. Frons paullo prominens, vitta media atra. Setae frontales validae, infra antennarum basim descendunt. Seta mystacina valida. Antennae nigrae, deflexae, articulo ultimo secundo sexduplo longiori, lineari, compresso, lato, praesertim in ♂. Oculi maris appropinquantes, feminae sat late distantes. Luceae in thoracis antico 4 nigrae, in ♀ imprimis distinctae. Abdomen maculis fusco-aeneis et cinereis pro situ vario, micat. Tuberculum inflexum in ♂, et segmentum ultimum apice in utroque sexu, rufa. Alae hyalinae, nervis, transversis ordinario parum incurvo, et praesertim medio, fuscidine ciuctis. Nervus 4tus fere in apice alae excurrit. In basi nervi 3tii setulae 4—6 parvae videntur. Squama subalbida. Pedes nigri.

39. T. dubia: vibrissis subnullis nigricans (♂), aut cinerascens (♀), thoracis vittis 4 obscuris, squama sordide albida, palpis nigris aut lividis, abdomine fusco-aeneo-cinereoque tessellato, alis hyalinis, nervis subinfuscatis, antennis hypostomate fere paullo brevioribus, articulo ultimo elongato, valido. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Muscid. 29. 60. ♂♀. certissime (licet curvatura nervi 4ti a Clar. Auctore „arcuata“ immerito nominetur). MEIG. Dipt. 4. 360. 210. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius. (Lappon.-Scan. frequentiss.)

Mas et *Fem.* In hac subdivisione parva, circiter 3 lin. longa. Caput cinerascens, linea frontali media nigra. Frons parum prominula. Oculi ♂ appropinquantes, ♀ late distantes. Vibrissae paucae, decrescentes. Palpi nigri, raro lividi aut flavi. Abdomen ut in priori. Nervus 4tus angulatus (non arcuatus) flexus, fere in summo apice excurrit. Nervus transvers. ordinarius rectus. Nervi omnes, praesertim ad costam infuscati. Scutellum aenescens. Pedes nigri.

Obs. Individua hujus speciei lapponica paullo minora sunt et alis ad costam magis infuscatis, quam quae in foliis fruticum Succiae meridionalis freq. occurrunt.

Obs. Species a FALL. descriptae: *Tach. aurata, tricolor* (Nemorea puparum Macq.) *rudis, affinis, assimilis* et *obscura*, in Lapponia haecenus non inventae.

** Nervus 4tus angulatus, et ab angulo ad costam subrectus excurrit. Corpus ovatum, interdum cylindricum. Species *Tachinae, Eurygast.* et *Erebiae* Macq. (*Tachina discolor* et *rotundicornis*) oculis ♂ interdum tenuissime pubescentibus, in Sectione Ima inter *Tachinus* oculis nudis: No. 17 et 31, quaerendae.

40. T. 4-pustulata: vibrissis nullis nigra, thorace linea-

tim abdomineque maculatim albicantibus, hoc lateribus, ano scutelloque rufis, palpis flavis, squama nivea, nervo 4to non procul ab apice alae excurrente, antennis hypostomate paullo brevioribus, articulo ultimo lineari, secundo duplo longiori. ♂♀.

Var. a. ♂♀. abdomine lateribus rufo.

FABR. Antl. 309. 4. MEIG. Dipt. 4. 255. 38. ♂♀. *Tach. aestuans* FALL. Dipt. Sv. Musc. 30. 61. ♂♀. var. a. et b.

Var. b. ♂♀. in copula cum var. a., saepe minor, abdomine praeter anum vix rufo-maculato.

Hab. in Lapponia rarissime, valde agilis et inquieta; var. b. in Dowre capta. (Lappon.-Scania vulg.)

Mas et *Fem.* Long. $3\frac{1}{2}$ —4 $\frac{1}{2}$ lin. Subsimilis *Muscae domesticae*, paullo latior, ovata. Caput albicans, vitta frontali media nigra. Oculi in ♂ appropinquantes, in ♀ late distantes. Frons parum prominens. Antennae non validae, seta longe capillari. Palpi flavi. Thoracis vittae albae 5. Scutellum fere totum rufum. Alae hyalinae, basi subinfuscae, inermes, nervo transverso ordin. paullo inflexo. Pedes nigri, uno latere ciliati.

41. T. vulgaris: vibrissis paucioribus, inferne nigra, thorace lineatim abdomineque maculatim albicantibus, scutelli apice plerumque rufo, palpis nigris, squama alba; nervo 4to ab apice alae paullo excurrente, antennis longitudine hypostomatis, articulo ultimo valido 2do multoties longiori. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 30. 62. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 391. 264. ♂♀. *Eurygaster vulgaris* Macq. Dipt. Gall. 155. 3. ♂♀. Hab. in Lapponia rarius; larvae in Lepidopteris vivunt. Pupas cylindricas, nudas, brunneas saepe excludendas vidi. Inter Dowre et Lerdalsoeren Norvegiae a Dm. BOHEMAN capta. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* 3—4 lin. long. Similis priori, saepe paullo minor et antennis longioribus, setis capitis corporisque validioribus, palpis aoque nigris, scutelli apice tantum rufescente, alis basi non infuscatis, sed pallidis, nervo 4to ab apice paullo magis remote excurrente, ut et oculis in utroque sexu aequaliter et late disjunctis, ab illa distincta. Series vibrissarum decrescens, non longe a mystacibus assurgit. Antennae validae, saltem in ♂, seta longa ad medium incrassata.

42. T. magnicornis: vibrissis paucioribus, infernis, nigra, thorace lineatim abdomineque maculatim albicantibus, scutelli apice plerumque rufo, palpis nigris, squama alba, nervo 4to prope apicem alae excurrente, antennis longitudine hypostomatis, articulo ultimo valido secundo multoties longiori. ♂♀.

Hab. in Dowre Norvegiae, a D. BOHEMAN. (Lappon.-Scan. ♂♀ passim.)

Mas et *Fem.* 3—4 lin. long. Praecedenti valde affinis et similis, nec ab illa differt, nisi antennarum articulo ultimo adhuc paullo validiori, latiori, ut et nervo 4to alar. longitud. paullo propius ad apicem alae exeunte; quae notae vix nisi per comparationem utriusque speciei deteguntur.

43. T. vibrissata: vibrissis distinctis nigra, undique albido-submicans, scutelli apice rufo, palpis nigris, squama albida, nervo 4to prope apicem alae excurrente, antennis longitudine hypostomatis, articulo ultimo valido secundo multoties longiori. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Kengis 22. Aug. semel capta. (Lappon. Suec.)

Mas. Priori iterum simillima ejusque magitudine, sed distincta vibrissis fere ad medium oculi assurgentibus, thorace obsolete tantum vittato, abdomineque aequaliter, licet parum, cinereo-micante, vix maculatim picto. Antennae ut in *Tach. vulgari*, sed oculi paullo magis appropinquantes, quam in illa. Alae basi et squama sordide albida.

44. T. confinis: vibrissis nullis ovata, nigra, nitida, thoracis antico abdominisque segmento 2do subcinereo-micantibus, scutello testaceo, palpis nigris, squama alba, nervo 4to paullo ante apicem alae excurrente; antennis longitudine hypostomatis, articulo ultimo lineari, longissimo. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 32. 65. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 396. 274. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime; in alpe Dowre a D. BOHEMAN capta. (Lappon.-Gottlandia freq., Smoland. rar., Scania rariss.)

Mas et *Fem.* Long. 3—3 $\frac{1}{2}$ lin. *Tach. vulgari* affinis et simillima, sed saepe paullo minor et differt vibrissis nullis, ut et thorace abdomineque parum albo-micantibus. Variat ♂ abdominis segmento secundo macula laterali rufa.

45. T. villica: vibrissis abbreviatis nigra, thorace lineatim abdomineque maculatim albicantibus, scutelli apice rufo, palpis flavis, squama alba, nervo alarum 4to juxta apicem excurrente, antennis hypostomate paullo brevioribus, articulo ultimo 2do triplo longiori. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Muonioniska 17. Aug. defecta. (Lappon. septentrion.)

Fem. Long. 5 lin., ovata. Vibrissae decrescentes, abbreviatae. Caput sordide albidum. Frons medioeriter lata, linea media nigra. Antennae sordide nigrae, medioeriter latae, seta longe capillari, vix ad medium iucrassata. Thorax subcinereus, lineis 4 angustis nigris. Abdomen nigrum, fasciis 2 interruptis albidis, nude in segmentis 2 et 3 maculae 4 albiae exstant. Alae hyalinae, basi subinfuscae, nervo 4to prope apicem alae non omnino recto excurrente, cum nervo 3tio non in eodem puncto conjuncto, sed ab illo paulo remoto. Nervulus transvers. ordinar. incurvatus. Squama alba. Pedes nigri. Scutelli summus apex rufescit.

46. T. strigifrons: vibrissis nullis oblonga nigra, nitida, parum albo-micans, scutelli palporumque apice testaceo, squama nivea, nervo 4to prope apicem alae excurrente, antennis hypostomate paulo brevioribus, articulo ultimo lato secundo duplo longiori, fronte transversim strigata. ♂.

Hab. in Nordlandia boreali rarissime, in folio Betulae ad Alteidet non longe a capite septentrionali d. 1. Aug. unicum specimen inveni. (Lappon. septentrional.)

Mas. Long. 4 lin. Affinis *Tach. confinis* (No. 43) angustior. Caput argenteo-micans, vertice obscuriori, hypostomatis apice albo-corneo. Frons paulo prominens, haud lata, transversim strigata, linea media angustiori, nigra. Antennae validae, seta longa, capillari, basi iucrassata. Palpi nigri, apice lividi. Thorax et abdomen lateribus albo-micant. Genitale incurvum. Alae hyalinae basi subinfuscae. Nervulus transvers. ord. paulo inflexus. Squama alba. Pedes nigri.

47. T. arctica: vibrissis nullis oblonga, subcylindrica, nitida, nigra, thoracis lateribus abdomineque albo-submicantibus, palpis nigris, squama sordide albida, nervo 4to fere in apice alae excurrente, antennis hypostomate paulo brevioribus, articulo ultimo lineari, lato, secundo triplo longiori. ♂.

Hab. in Finmarkia occidentali rarissime; in monte subalpino Skaaddavaara, non longe a capite septentr. distante, d. 7. Aug. semel inveni. (Lapponia.)

Mas. Long. 4 lin., angusta. Caput obscure argenteum. Frons paulo prominens, haud lata, linea media brunnea. Antennae ut in priori, sed articulus ultimus 2do saltem triplo longior. Scutellum nigrum. Segmenta abdominis 2, 3, 4 basi late albida, linea media longitudinali nigra. Alae basi subinfuscae. Squama sordide alba. Pedes nigri.

48. T. hyalinipennis: vibrissis subnullis ovata, nigra, thoracis vittis abdominisque cingulis tribus, cinereis, palpis nigris, squama alba, alis hyalinis, nervo 4to paulo ante apicem excurrente, antennis hypostomate paulo brevioribus, articulo ultimo haud dilatato, lineari, secundo vix duplo longiori. ♂.

Var. a. ♂. antennis hypostomate paulo brevioribus.

Var. b. ♀. antennis hypostomate parum brevioribus; paulo major, alias v. a. simillima.

Hab. in Lapponia Norvegica, in alpe Dowre utraque varietas a D. BOHEMAN inventa, necumque ad describendum communicata. (Lappon. Norveg. Dalekarlia.)

Mas et Fem. Vix ultra $3\frac{1}{2}$ lin. long. Similis *Tach. vulgari* (No. 40), paulo minor et antennis minoribus, angustioribus, oculis minus hirsutis, linea frontali angustiori, scutello nigro, abdominis cingulis cinereis angustioribus, in basi segmentorum tantum perspicuis, ut et alis magis hyalinis, immaeulatis ab illa distincta. Vibrissae spuriae, inferuae, decrescentes. Thorax subcinereus, lineis 3 angustis uigris. Reliqua ut in *T. vulgari* vel in diagnosi. — *Mas.* paulo angustior femina.

49. T. breviseta: vibrissis nullis oblonga, obscure cinerascens, thoracis vittis abdominisque maculis, obsoletissimis, fuscis, palpis lividis, antennarum basi scutellique apice rufis, squama sordide albida, alarum nervo 4to paulo ante apicem excurrente, antennis hypostomate paulo brevioribus, validis, seta brevi, crassa. ♂.

Hab. in Lapponia Norvegica D. BOHEMAN. (Lapponia; Dalekarlia-Westrogothia a D. GYLLENHAL missa.)

Mas et Fem. Longitudo *Tach. confinis*, sed paulo angustior, subcylindrica, praesertim mas. Tota obscure grisea, thoracis vittis abdominisque maculis obscuris obsoletissimis, certo situ tantum perspicuis. Caput argenteo-micans, vitta frontali uigracanti. Frons valde prominens. Antennae hypostomate paulo breviores, articulis 1 et 2 rufis, ultimo antecedenti vix duplo longiori, validiusculo, nigro, apice intus rotundato; seta hoc articulo paulo breviori, fere usque ad apicem aequaliter crassa, nigra. Oculi medioeriter distantes, in ♀ latius remoti. Alae fusco-hyalinae, nervo 4to paulo ante summum apicem excurrente, ibique cum nervo 3tio non exacte in eodem puncto conjuncto. Nervuli transvers. subinfuscati, ordinarius s. exterior subrectus. Nervus 3tius longit. basi setulis 2 l. 3. Squama sordide alba. Pedes nigri.

50. T. floralis: vibrissis nullis ovata, cinerascens, thoracis vittis 3 latis, abdominis linea media dorsali, segmento primo toto, reliquorumque maculis pedibusque nigris, palpis aut nigris aut flavis, nervo 4to prope apicem alae excurrente, antennis hypostomate paulo brevioribus, fuscis, articulo ultimo 2do vix dimidio longiori. ♂.

Var. a. ♂. Mas: abdomine macula laterali rufa.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 36. 74. var. β et γ. (var. α. oculis nudis ad *Tachin. mutabilem* (No. 19) rectius est referenda). *Tach. floralis* MEIG. Dipt. 4. 304. 12. vix eadem. MACQ. Dipt. Gall. 122. 5. ?

Var. b. ♂. duplo minor, abdomine macula laterali nulla.

FALL. l. c. var. γ.

Hab. in Lapponia meridionali rarius, mense Jul.; var. b.

d. 15. Sept. capta. (Lapp.-Ångermannia-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 2—3 lin. Valde similis *Tach. mutabili*, sed plerumque paulo major, et oculis paulo magis remotis et evidentius hirsutis, ut et saepius macula rufa supra antenuas, mox distincta. Frons parum prominens. Alarum nervus transversus ordinarius distincte inflexus. — *Mas* saepius obscurior, palpis autenuis nigris, oculis minus late distantibus et abdominis macula laterali plerumque rufa; femina magis cinerascens, palpis flavis, autenuis suberassioribus, basi et linea frontali rufescentibus, oculis latius distantibus et abdominis macula laterali nulla.

Obs. Au *Tach. floralis* MEIG. l. c. cum citatione FALL., aut *Tach. notabilis* ejusd. l. c. 4. 266. 45 hic rectius referenda, pro certo dicere non possum.

51. T. tricingulata: vibrissis nullis ovata, nigra, nitida, thoracis maculis abdominisque cingulis tribus albidis, squama alba, palpis nigris, alarum nervo 4to paulo ante apicem excurrente; antennis hypostomate paulo brevioribus, articulo ultimo lineari, extrorsum subdilatato, apice obtuse, secundoque vix duplo longiori. ♀.

Hab. in Lapponia Norvegica; inter Dowre et Lerdalsoeren ♀ passim, a D. BOHEMAN capta. (Lapponia-Gottlandia, Scania, passim, uterque sexus similis.)

Fem. Long. 2 lin. Caput albicans, linea frontali nigra. Oculi medioeriter distantes, tenuiter hirsuti. Antennae sordide uigrae, seta longe capillari, vix ad medium iucrassata. Thorax vix nisi ad latera distincte albicans. Scutellum nigrum. Abdomen ovatum, subaenescens nigrum, nitidum, cingulis in segmentorum 2, 3, et 4 basi albidis, ad latera perspicuis. Alae hyalinae, basi vix infuscae. Squama albida. Nervus 3tius long. ad basiu trisetulosus. Pedes nigri. — In Gottlandia et Scania utrumque sexum legit; sed e Lapponia nulla individua mascula obtinui.

Var. b. ♀. duplo minor, alias var. a. simillima, e Dowre a D. BOHEMAN missa.

52. T. nitida: vibrissis nullis oblonga, subcylindrica, nigro-aenea, nitidissima, thorace antice albo-micante, lineis 4 nigris, alis hyalinis, basi squamae pallide flavescentibus, nervis, longit. 3tio basi trisetuloso, 4to fere in apice alae excurrente, transversoque ordinario incurvo, antennis hypostomate duplo fere brevioribus, palpis pedibusque nigris. ♂.

Tach. atrata MEIG. Dipt. 4. 270. 52. ♂. (exclus. Syn. FALL. *Tach. atrata*, quae est *Tach. corrusca* MEIG.)

Hab. in foliis fruticum Betulae etc., in pascuis, nemoribus, saepe juxta paludes, ad Badstnraesk, Barreale et Stensele, Lapponiae Umensis, 29. Jun. — 3. Jul. sat frequens, in copia 3. Jul. capta; e Tornoa a D. DEUTSCH missa. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et Fem. ♂ saepe $3\frac{1}{2}$, ♀ 3 lin. long.; aenea nitida, thorace antice abdomineque toto certo situ albo-micantibus. Caput nigrum, parum albo-micans, vitta frontali nigra. Hypostoma breve, contractum. Antennae parvae hypostomate fere dimidio breviores, lineares, apice obtusae, articulo ultimo secundo vix duplo longiori. Oculi in ♂ fere cohaerentes, in ♀ paulo distantes. Alae hyalinae, basi et ad costam fusco-flavescentes. Squama sordide flava. Pedes nigri.

53. T. atrata: vibrissis nullis oblonga, subcylindrica, aeneo-nigra, nitidissima, immaculata, alis margine interiori hyalino, costa apicali fusca, basi et squama luteo-flavis, nervis, 3tio basi trisetuloso, 4to in apice alae excurrente, transversoque ordinario incurvo; antennis hypostomate fere duplo brevioribus, palpis pedibusque nigris. ♂.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 34. 71. certissime. ♂. *Tach. corrusca* MEIG. Dipt. 4. 273. 61. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Dalekarlia-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 3 lin. Praecedenti simillima, differt autem colore magis atro, autenuis ♂ in vertice omnino cohaerentibus, alis costa fuseioribus, basi et squama magis intense flavis, nervoque 4to in summo apice excurrente. Antennarum articulus ultimus secundo in ♂ paulo, in ♀ fere duplo, longior. Reliqua ut in priori.

54. T. unicolor: vibrissis distinctis oblonga, atra, subnitida, squama alba, alis hyalinis, nervis, 3tio basi 4-setuloso, 4to subarcuatum flexo, paullo ante apicem alae excurrente, transverso ordin. subrecto, antennis longitudine fere hypostomatis. ♀.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 35. 73. ♀. MEIG. Dipt. 4. 398. 277. (forte eadem, licet species in Subdiv. (D. a Tab. 41. f. 27. 28.) sit locata, ubi difficillime invenitur, respectu habito ad directionem nervorum in alis; nervus scilicet 4tus angulatum flexus, in figuris citatis immerito [repraesentatur].)

Hab. in Lapponia Norvegica; in Dowre a D. BOHEMAN ♀ capta. (Lapponia ♀ - ♂ in floribus ad margines agrorum ad urbem Wadstena Ostrog. ♀ Scania.)

Fem. Circiter 3 lin. long. Tota cum pedibus, antennis palisque atra, subnitida, setosa. Thorax antice certo situ albedine levissima micat. Antennae hypostomaticae fere longitudine, lineares, validiusculae, articulo ultimo reliquis quadruplo longiori, seta elongata, ultra medium fere incrassata. Hypostoma nigrum, summo apice reflexo, sordide albicante. Frons et orbita oculorum subargenteo-micautia, vitta media frontali fusca. Oculi sat late distantes, distincte hirti. Series setarum frontaliū fere infra basin antennarum descendit, et desinit ubi vibrissarum incipit. Abdomen conicum, utidum. Alae hyalinae, basi nervis infuscatis; nervi, tertius basi setulis 4—6; 4tus angulo obtusissimo, fere arcuatum, flexus, paullo ante apicem alae excurrit, ibique cum nervis 3tio et costali fere in eodem puncto connexo; nervus transversus subrectus seu parum inflexus. Squama alba. — *Mas* feminae similis, angustior.

55. T. aenea: vibrissis nullis oblongo-ovata, nigro-aenea nitida, immaculata, alis basi squamae pallide flavescens; nervis, 3tio basi 4—8-setuloso, 4to in apice excurrente, transversoque ordin. recto; antennis hypostomate brevioribus, linearibus, palpis pedibusque nigris; tarsis anticis crassis. ♀.

MEIG. Dipt. 4. 273. 60. ♂♀. *Tach. atrata* FALL. Dipt. Sv. Musc. 34. 71. var. sub hac etiam latet (ut ex Collectione Viri defuncti mihi donata vidi).

Hab. in Lapponia Norvegica; ubi in alpe Dowre femina a D. BOHEMAN inventa. (Lapp.-Gottl. Ostrog. Scania, passim; bi vero tantum feminae visae.)

Fem. 2—2½ lin. long. Nigra, abdomine distincte aenescens. Affinis *Tach. nitidae* (No. 51) sed minor, immaculata et differt praeterea antennis paullo majoribus, fronte latiori, alarum nervis, tertio basi multisetoso, transversoque ordinario recto, ut et tarsis anticis distincte crassioribus. Antennarum articulus ultimus 2do duplo longior.

Obs. *Mas* antennarum articulis secundo et ultimo subaequaliter longis, et oculis coniventibus, a Cl. MEIG. l. c. describitur, mihi ignotus.

56. T. crassitarsis: vibrissis nullis oblongo-ovata, nigra, nitida, immaculata, alis hyalinis, nervis, 3tio basi 6—7-setuloso, 4to in apice excurrente, transversoque ordinario recto, squama alba; antennis hypostomate paullo brevioribus, extrorsum subdilatatis; tarsis anticis crassis. ♀.

Hab. in alpe Dowre D. BOHEMAN, qui specimen unicum ad describendum mihi transmisit; a me ipso nunquam inventa. (Lappon. Norvegica.)

Fem. Long. fere 2½ lin. Affinis et similis *Tach. aeneae*, colore corporis magis nigro, nec aenescens, alis hyalinis, squama alba, et antennis apice paullo magis dilatatis, nec exacte lineariibus, ab illa distincta. Reliqua ut in priori vel in diagnosi.

57. T. simplicitarsis: vibrissis nullis oblongo-ovata, nigro-aenea nitida, immaculata, alis basi squamae pallide flavescens; nervis, 3tio basi 4—8-setuloso, 4to in apice excurrente, transversoque ordin. recto; antennis longitudine hypostomaticis valde dilatatis, palpis pedibusque nigris; tarsis omnibus simplicibus. ♀.

Hab. in fruticibus et graminosis ad Drivstuen in alpe Dowre D. BOHEMAN. (Lappon. Norveg.)

Fem. Long 2—2½ lin. Simillima *Tach. aeneae*, sed antennis longioribus, multo magis dilatatis, ut et tarsis simplicibus mox ab illa distincta. In ceteris convenit utraque species.

58. T. funebris: vibrissis distinctis oblongo-ovata, caeruleo-nigra, nitida, antice albo-submaculata; alis hyalinis, nervis, 3tio basi 3—4-setuloso, 4to fere in apice excurrente, transversoque ordin. recto, squama alba; antennis hypostomate paullo brevioribus, validis, palpis pedibusque nigris; tarsis simplicibus. ♀.

Hab. in alpe Dowre, a D. BOHEMAN detecta, a me nunquam lecta. (Lapp. Norveg. Dalekaria.)

Fem. 2½ lin. long. Tota subcaerulescenti uigra. Caput argenteo-micans, vitta frontali media atra, opaca. Antennae uigrae, articulo ultimo elongato, valido lato, seta fere ultra medium incrassata.

Vibrissae fere ad basin antennarum sensim decrescendo assurgunt. Thorax antice albo-micat, lineis 3 uigris. Abdomen immaculatum. Alae hyalinae, nervis basi obscuris, 4to longitudinally angulatum flexo, mox ante summum apicem alae cum nervo 3tio non intime conjuncto; transversoque ordinario rectissimo. Squama albicans, flavo-submarginata. Halteres nigri. Pedes uigri, tarsis omnibus simplicibus. — Similis *Tach. magnicorni* (No. 41) sed vibrissis distinctis etc. aperte diversa.

59. T. grossicornis: vibrissis paucioribus, infernis, oblongo-ovata, nigra, nitida, immaculata; antennis hypostomate apice reflexo parum brevioribus, valde dilatatis; alis hyalinis, basi squamae albo-pallescentibus, nervis, 3tio basi 6—7 setuloso, 4to rectangulatum flexo, in summo apice alae excurrente, transversoque ordinario recto. ♀.

Hab. in Lapponia Norvegica, e qua mihi a D. BOHEMAN communicata. (Lapp.-Westrogoth. GYLL.)

Fem. Long. 3 lin. Similis iterum *Tach. magnicorni* (No. 41) sed magnitudine paullo minori, antennis paullo brevioribus et latioribus; seta breviori, apice vix capillari, hypostomaticae apice reflexo, corpore nigro, immaculato, ut et nervo 4to fere rectangulatum flexo, in summo apice alae excurrente, ibique cum nervis 3tio et costali intime connexo, distincta. Caput caerulescenti nigrum, parum albo-micans. Frons lata, vitta media fusca. Vibrissae paucissimae, vix nisi ad apicem hypostomaticae iuchoantes adsunt. Sed series setarum frontaliū infra antennarum basin descendit. Oculi distincte hirti. Palpi nigri. Alae basi et squama flavo-albescent. Nervus 3tius basi setis 6—7 distantibus.

60. T. lateralis: vibrissis nullis cylindrica nigra, thorace cinereo-vittato, squama alba, abdominis segmentis 3 anticis lateribus ferrugineis, incisuris albo-micantibus, alis fusco-hyalinis, nervo 4to mox intra apicem alae cum nervo 3tio conjuncto, antennis hypostomate paullo brevioribus, haud dilatatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Musc. pag. 36. Not. MEIG. Dipt. 4. 283. 78. ♂♀. *Musca lateralis* PANZ. Fn. 7. f. 22. *Ocyptera lateralis* FABR. Antl. 314. 8. *Ocyptera tachinaria* FALL. Dipt. Sv. Rhizomyz. 6. 4. ♂♀.

Hab. in graminosis locis aridis ad Johannis Ro, Kengis et Muonioniska, Lapponiae Tornensis, ad Lycksele, Lapponiae Umensis, 4. Aug. — 2. Sept. sat freq. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 4 lin. Angusta, cylindrica, uigricans. Caput argenteum. Frons paullo promineus, linea media nigra. Oculi tenuiter hirsuti, in ♂ paullo magis appropinquantes, quam in ♀. Antennae sordide nigrae, articulo ultimo longitudine reliquorum simul sumtorum, lineari, in ♂ ius paullo dilatato; apice in utroque sexu obtuso; seta capillari vix ad medium incrassata. Palpi uigri. Thorax cinerascens, lineis 4 uigris, interioribus tenuibus. Abdomen conicum, nigrum, utidum, sequentis plerumque 3 anticis lateribus rufis; sed variat etiam segmentis tantum 1 et 2 utriusque leviter ferrugineo-maculatis. Incisurae in illaesis individuis albescent. Auum in ♂ inflexus in ♀ acutus. Alae hyalinae, nervis subinfuscatis, 4to long. rectangulatum flexo mox intra apicem alae cum 3tio conjuncto, qua connexione ad *Ocypteras* accedit haec species. Nervus transversus ord. plus minus curvatus. Squama alba. Pedes uigri.

61. T. crucigera: vibrissis nullis subcylindrica, nigra, thorace cinereo-vittato, squama albida, palpis, femoribus tibiisque subtus, scutelli apice abdomineque rufo-testaceis, hoc vitta dorsali incisurisque nigris; alarum nervo 4to in summo apice excurrente; antennis hypostomate paullo brevioribus, non dilatatis. ♀.

Hab. in Umbellatis et foliis fruticum, locis umbrosis, ad Wilhelmina Lapponiae Umensis, d. 15—19. Jul., rar. (Lapp.-meridion. Dalekaria.)

Fem. Long. 3½ lin. Affinis priori, paullo brevior, pictura etc. ab illa diversa. Caput cinereum. Frons parum pronitens, linea media latiori nigra. Antennae ut in praecedente, seta paullo crassiori. Palpi flavi. Thorax ut in priori. Scutellum testaceum, basi uigricans. Abdomen oblongo-ovatum, utidum, rufo-testaceum, vitta dorsali lineari, postice attenuata, ad aum fere producta, incisurisque tenuiter, uigris. Alae subhyalinae, basi parum flavescens, nervis, 4to longit. in summo apice excurrente, transversoque ordinario subrecto. Squama sordide albida. Pedes uigricantes, femoribus subtus tibiisque fusco-testaceis. Affinis etiam et quodammodo similis *Tach. diaphanae* FALL. (*T. lucidae* MEIG.), haec differt a nostra magnitudine paullo majori, scutello, femoribus abdomineque totis testaceis subpellucidis, hoc tantum linea dorsali abbreviata uigra, picto, et in Scania huc usque solam visa.

62. T. spinosa: vibrissis nullis subcylindrica opaca, nigricans, tota rigide setosa, thorace vittatum abdomineque maculatum cinerascens, squama alba, nervo 4to prope apicem alae excurrente, antennis hypostomate duplo brevioribus,

extus subdilatis, palpis pedibusque nigris; abdomine in ♂ lateribus rufo-maculato. ♀♀.

Hab. in Lapponia rarius; ad Kengis Lapponiae Tornensis a D. B. F. FRIES, et ad Bossekop Finnmarkiae a me inventa, d. 3—22. Aug. capta. In alpe Dowre etiam a Nobil. D. BOHEMAN mens. Jul. lecta. (Lapp.-Scan. rar.)

Mas. et Fem. Long. 3—4 lin. Affinis *Tach. laterali* magis setosa et pictura alia. Caput argenteum, vitta frontali angusta, nigra. Oculi in ♂ sat appropinquantes. Antennae uigrae, articulo ultimo longitudine reliquorum, extus, praesertim in ♂, sensim subdilato, seta capillari, basi parum incrassata. Palpi nigri. Thorax cinereus, autice lineis 4 nigris, mediis tenuibus. Abdomen nigricans, pro diverso situ cinereo - et albo-maculatum micans, praesertim ad latera. Segmenta autica lateribus in ♂ maculis rufo-subpellucidis. Alae in utroque sexu hyalinae, basi parum infuscae, costa ciliata et ad basin, ubi excurrit nervus secundarius seta aculeata. Squama alba. Pedes nigri, femoribus antice latere postico cinerascens.

Obs. Fallenianae species: *Tach. longicornis*, *dispar*, *fulva*, *excisa*, *diaphana* (*T. lucida* MEIG.) *tremula* (*Erebia tremula* MACQ.) et *albicans*, in Suecia inferiori habitantes, in Lapponia et aliis terris septentrionalioribus a me unquam repertae.

80. Sarcophaga. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 154. MACQ. *Musca* LINN. FABR. LATR. FALL. *Cynomyia* et *Agria* species ROB. D. et MACQ.

Corpus majoris aut mediae magnitudinis, oblongo-ovatum, pubescens et setosum, Tachiniforme. Antennae incumbentes, articulo ultimo elongato, prismatico, compresso, seta plumata, apice nuda. Oculi distantes nudi. Os mystacibus distinctis, at vibrissis vix ullis. Abdomen 4-annulatum. Alarum nervus 4tus ad 3tium angulatum flexus, in costam paulo ante apicem alae excurrens; idem etiam ab angulo et costam sursum inflectitur. Seta spinulosa in basi costae, ubi excurrit nervus secundarius, vix ulla, quae in *Tachinis* saepe manifesta. Pedes simplices. Color nigricans, cinereus, pictura nigro-lineata aut tessellata. Motu velox, volatu celeri. Habitatio in foliis fruticum, terra, lapidibusque; per omnes fere Lapponiae partes. Larvae in cadaveribus et stercoratis vivunt. *Differentia sexus*; *mas*: ano tuberculatum inflexo, oculis magis appropinquantibus, ut et pulvillis majoribus; *femina*: ano acutiori, oculis latius distantibus, et pulvillis parvis. (Spec. Scand. 24, seta antennarum ad 3tiam partem plumata, apice nuda, oculis in utroque sexu disjunctis, corpore setoso, alarum nervo 4to angulo acutiori (nec obtuso) ad costam sursum flexo, et ante apicem alae excurrente, a reliquis hujus Familiae distinctae; harum tantum 8 descripsit Cel. FALL.)

Sect. 1. Palpi nigri. Alarum nervus 4tus infra angulum saltem apparenter continuatur. Color corporis cinerascens, pictura nigro-lineata. Tibiae posticae in ♂ saepe villosae. Sarcophaga MACQ.

1. S. carnaria: cinerea, capite albo-flavescenti, nitido, vitta frontali, antennis, thoracis lineis subtribus, abdominis tessellis pedibusque nigris; ♂ tibiis posticis intus villosis, anoque nigro, nitido. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 18. 6. ♀♀. MACQ. Dipt. Gall. Sarcophagii 42. 2. ♂♀. Tab. 2. f. 2. ala. *Musca carnaria* LINN. Fn. Sv. 1832. DE GEER Ins. 6. 63. 8. t. 8. f. 5. FABR. Antl. 264. 4. FALL. Dipt. Sv. Musc. 38. 1. ♂♀. (sub qua vero plures latent species).

Hab. in Lapponia rarius, in tota reliqua Suecia frequentissima; larva in vegetabilibus putridis et stercore pecorum hominisque, vix in caruosis, secundum CL. BOUCHÉ Naturgesch. der Insecten, 1834. 1. 61. Status nymphaeum 4—8 hebdomadibus; superiores vero in statu pupae hybernant. (Lappon.-Scan. vulgariss.)

Mas et Fem. Magna, saepe 7 lin. long. Oculi exserti rufescenti, in ♂ paulo propiores, quam in ♀. Thoracis vittae uigrae 5, laterales abbreviatæ. Abdomen uigrum, tessellis quadrifariam dispositis, cinereis. Nervus 4tus angulo acuto in costam excurrit, ibique paulo a nervo tertio distat. Nervi transversus, ordinarius distincte flexus, medius obliquus, fuscine interdum cinetus. Pedes in utroque sexu spinulosi; in ♂ subtus villosi, villositate in latere lateriori tibiæ posticarum longa, densiori, pulvillisque magnis suborbiculatis.

2. S. caerulea: nigro-caerulea, capite flavescenti albo, nitido, vitta frontali, antennis pedibusque nigris, thoracis lineis 6, abdominisque tessellis, glaucis; ♂ tibiis posticis intus villosis, anoque nigro, nitido. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim; lecta est ad Kihlangi, Torneåtrask et in truncis Pini sylvestris ad Juckasjervi, Lapponiae Tornensis, et in Tresunda ad Wajmsjoen, atque in Rusele, Lapponiae Umenensis; d. 23. Jun. — 21. Aug. visa; in copula die 12. Jul. capta. (Lappon.-Scania rariss.)

Mas et Fem. 7 lin. long. Praecedente igitur non brevior, sed paulo latior, praesertim ♀; variat tamen ♂ interdum paulo minor. — Caput, alae, pedes, anus, pictura et praeterea omnia ut in priori, a qua non differt nisi colore corporis magis caeruleo, lineis thoracis abdominisque tessellis albo-glaucis, nec non capite minus flavescenti. — In unico specimine femine caput album et vittam frontalem ordinariam vidi; haec vero *Sarcoph. albiceps* MEIG. esse, ob magnitudinem minorem (6 lin. long.) et alias notas distinguentes, vix in suspicionem venire potest.

3. S. albiceps: nigra, capite albo-argenteo, nitido, vitta frontali, antennis pedibusque nigris, thoracis lineis 6 glaucis, abdominis tessellis cinereis. ♀.

An *Sarcoph. albiceps* MEIG. Dipt. 5. 22. 8? (similis nostrae, sed 6 lin. long.) MACQ. Dipt. Gall. Sarcoph. 43. 5? ♂♀.

Hab. in Lapponia rariss.: ad radicem alium Andeness Nordlandiae septentrionalis unicum specimen d. 23. Jul. 1821 inveni. (Lappon.-Scan.?)

Fem. Vix 5 lin. long. Priori similis, multo minor, capite albidore, colore corporis magis uigro s. minus caeruleo, abdominis tessellis cinereo-albidis, vix glaucis, ut et nervo transverso ordinario minus incurvato, fere recto. — *Mas* in Lapponia non visus, at in Collectione mea lusector. Svec. adest, tibiis posticis intus villosis.

4. S. ruficauda: nigra subnitida, capite cinereo-argenteo, thoracis lineis 9, abdominisque maculis lateralibus, obsolete cinereo-albidis, antennarum seta breviter plumata; ♂ tibiis posticis intus villosis, ano postice sanguineo. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Lycksele semel lecta d. 16. Aug. (Lapponia.)

Mas. Circiter 4½ lin. longa, angusta, cylindrica, nigra. Caput argenteum. Oculi non late distantes, linea tantum frontali media (per se lata) tota disjuncti. Antennae nigrae, seta tantum ad medium pubescente s. breviter plumata, unde a prioribus etiam differt haec species. Abdomen nigrum ultimum, subcylindricum, lateribus tantum maculis obsolete albidis. Anus magnus, nitidissimus, niger, dimidiatus postice inflexa, sanguinea. Alae ut in *Sarcoph. carnaria*. Squama alba. Pedes nigri, ut in *Sarc. carnaria* villosi.

5. S. haematodes: cinerea, capite concolore, nitido, vitta frontali media, antennis, thoracis lineis subtribus angustioribus, abdominis tessellis pedibusque, fusco-nigris; ♂ tibiis posticis intus nudis, ano antice cinereo, postice rufo; ♀ ano griseo. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 29. 25. certe. ♂♀. *Sarcophaga haematoda* MACQ. Dipt. Gall. Sarcoph. 46. 14. *Musca haemorrhoidalis* FALL. Dipt. Sv. Musc. 39. 2. vera (ut ex Collectione Cel. Viri mihi donata vidi, licet plures species ano rufo juxta genuinam ibi positae fuerint).

Hab. in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Lycksele d. 1—30. Aug. in copula observata. (Lappon.-Hernösandia-Scania freq.)

Mas. et Fem. 2½—3½ lin. long. Corpus ovatum, cinereum. Caput plerumque flavescenti album, nitidum, interdum argenteum. Oculi in ♂ propiores, quam in ♀. Thoracis lineae fuscae 5, laterales obsolete sinnae. Sentellum linea media fusca. Alae ut in *Sarcoph. carnaria*. Reliqua ut in diagnosi. — *Sarcoph. haemorrhoidalis* MEIG. et MACQ. alia videtur species, 5—6 lin. longa, in Suecia sed non in Lapp. obvia.

Obs. FALLENI *Musca affinis* (*Agria* MACQ.), *obsoleta*, *lineata* et *latifrons* (*Agria* MACQ.), huius generis et subdivisioni subiectae, in Lapponia a me non repertae.

Sect. 2. Palpi flavi. Alarum nervus 4tus infra angulum vix continuatur. Color corporis plerumque metallicus, praesertim abdominis; nitidus; thorace sublineato. Tibiae posticae intus semper nulae. Cynomyia ROB. DESV. et MACQ.

6. S. Mortuorum: caerulea nigra, capite aureo-fulvo, thorace obsolete albedo - 4-vittato, abdomine viridi-chalybaeo nitidissimo, unicolore. ♂♀.

Var. a. ♂♂. abdomine viridi-chalybaeo, antennis aut testaceis, aut saepius superne fuscis.

MEIG. Dipt. 5. 16. 1. *Musca Mortuorum* LINN. Fn. Sv. 1830. FALL. Dipt. Sv. Musc. 45. 18. ♂♂. (exclus. syn. FABR. quod ad *Muscam vomitoriam* pertinet). *Cynomyia mortuorum* MACQ. Sarcoph. 40. 1. ♂♂. Tab. 2. f. 1. ala.

Var. b. ♀. abdomine toto viridi; antennis ut in var. a. variantibus.

MEIG. l. c. var.

Hab. var. a. in graminosis sylvaticis ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, et ad Lycksele, Storuman et Umenaes, Lapponiae Umensis, d. 20. Jun. — 29. Aug. passim; ad Bossekop Finmarkiae frequenter, ibique etiam d. 7. Aug. e nympha declarata; var. b. ad Juckasjervi d. 3. Jul. capta. — Strenue volans. Larva in cadaveribus et carne putrida, in canina libenter, unde nomen a D. ROBIN. *Cynomyia*. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Magnitudo valde variat; individua enim a 4 usque ad 6 lin. long. occurrunt. Oculi obscuri, aeneo-nigrescentes, in ♂ subapproximati, in ♀ late remoti. Linea frontalis fulva. Vertex niger. Antennae apice revera obtusae, sed in feminis mortuis margo interior saepe inflexus, unde apex antennarum in his acutus videtur, qualis a FALL. describitur. Seta nigra, paullo ultra medium longe plumata. Anus ♂ niger, nitidus. Squama alarum in utroque sexu alba. Pedes nigri.

7. *S. alpina*: caerulescenti nigra, capite testaceo, albo-micante, antennis nigricantibus, basi fuscis, thorace antice obsoleto albo-4-vittato, abdomine caeruleo, nitidissimo, unicolore. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime, in alpe Brattiksfjell d. 8. Jul. semel lecta. (Lapponia.)

Fem. Individui minimi praecedentis speciei fere aequalis, vix 4 lin. longa. Similis priori, sed praeter magnitudinem minorem differt etiam capite testaceo, nec fulvo, genis fuscis, fronte non tam longe prominente, interstitio frontali angustiori, antennis fusco-nigris, basi tantum testaceo-maculatis, aldomineque nudique aequaliter, at levissime et certo tantum situ perspicue albo-nigra, unde ad *Musc. vomitoriam* accedit; sed haec albedo in *Sarc. alpina* nullas format maculas. Hypostoma albo-micat, in medio fuscum, macula supra antennarum fulva. Vertex uirgineus. Seta antennarum longe plumata, apice nuda. Alae aquae. Squama alba. Pedes nigri. Reliqua ut in priori.

Obs. Est forte femina *Muscae genarum* mihi (infra No. 18), at plumis setae antennarum longioribus ab illa distincta videtur, nec in copula junctas vidi.

Obs. *Musca ruralis* FALL. corpore cinerascens, thoracis lineis abdominisque punctis uirgioribus, in hac subdivisione repouenda, in Scania frequenter visa, in Lapponia non lecta.

81. Mesembrina. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 153. MACQ. ROBIN. DESV. *Musca* LINN. DE GEER. PANZ. FABR. FALL. *Syrphus* PANZ. *Eristalis* FABR.

Corpus magnum, ovatum, hirsutum, non setosum. Antennae fronti parum prominenti insertae, incumbentes, hypostomate paullo breviores, articulo ultimo elongato, prismatico, angusto. Setae usque ad apicem plumatae. Oculi distantes, nudi. Os mystacibus pluribus distinctis, at vibrissis vix ullis. Abdomen 4-annulatum. Alae elongatae, nervo long. 4to regulariter arcuatum flexo, in apice alae excurrente. Nervus 3tus basi omnino inermis, ne quidem vestigio setularum. Costa mutica. Seta spinulosa in apice nervi secundarii nulla. Pedes simplices, tibiis spinulosi. Color niger, hirsutiae saepe flava. *Motu* agilis, strenue et alacriter volans. *Habitatio* in sylvaticis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. Opinante D. ROBINEAU DESVOIDY vivipara, veluti *Sarcophaga*, sed secundum MACQUART ovipara, utpote plures uirgioribus. *Larvae* in stercore bovino degunt. *Differentia sexus*; *mas*: oculis approximatis, et pulvillis magnis; *femina*: oculis late remotis, et pulvillis parvis. (Spec. Scand. 2, seta antennarum undique longe plumata, corpore late ovato, villosa, nec setoso, alis inermibus, nervo 4to obtuse arcuato in apice alae exeunte, a reliquis distinctae.)

1. *M. mystacea*: atra, thoracis dorso fulvo-villoso, abdominis apice griseo-hirsuto, palpis alarumque basi flavis, squama fusca. ♂♂.

Var. a. ♂♂. hirsutiae thoracis anique fulva.

Musca mystacea LINN. Fn. Sv. 1793. var. α. DE GEER Ins. 6. 133. 1. t. 8. f. 2. ♀. FALL. Dipt. Sv. Musc. 50. 29. var. α. ♂♂.

Var. b. ♂♂. hirsutiae thoracis fulva, ani grisea.

MEIG. Dipt. 5. 12. 2. *Syrphus apiformis* PANZ. Fn. 91. f. 20. *Eristalis aparius* FABR. Antl. 231. 1.

Var. c. ♂♂. hirsutiae thoracis grisea, ani aut grisea aut alba.

FALL. l. c. var. β.

Hab. in silvis Lapponiae passim, 29. Jun. — 22. Aug. obvia; var. a. ad Juckasjervi et Muonioniska, Lapponiae Tornensis, ad Stensele et Badstuttraesk, Lapponiae Umensis, et ad Alteid Nordlandiae septentrionalis capta; var. c. ad Kengis lecta; et var. b. e pupa cylindrica, nuda, brunnea, in stercore bovino ad Juckasjervi inventa, d. 30. Jun. egressa. (Lapponia-Ostrog. passim, at vix in Scania.)

Mas et *Fem.* 6—7 lin. longa, posteriores valde latae, inter Muscides nostras majores numeranda, *Syrphum* mentiens, ad *Syrphicos* minime referenda. Caput fusco-testaceum. Palpi flavi. Oculi in ♂ fere cohaerentes. Thorax subtus et scutellum nigra. Alarum nervus 4tus fere infra summum apicem excurrit. Pedes nigri, villosi.

2. *M. meridiana*: atra nitida, immaculata, hypostomate lateribus flavo-aureis, alis basi squamae flavis. ♂♂.

MEIG. Dipt. 5. 11. 1. ♂♂. MACQ. Dipt. Gall. Musc. 15. 1. ♂♂. Tab. 1. f. 3. ala. *Musca meridiana* LINN. Fn. Sv. 1821. FABR. Antl. 284. 3. PANZ. Fn. 10. 17. FALL. Dipt. Sv. Musc. 51. 30. ♂♂.

Hab. . . . Ut Lapponiae incola mecum communicata, mihi nec in Lapponia, nec in provinciis adjacentibus obvia, in Suecia media et meridionali frequentissima, in sepibus ligneis et truncis arborum, latere meridiei verso plerumque sedens. (Lappon.; Uplandia-Scania vulgaris.)

Mas et *Fem.* 5—6 lin. longa, priori angustior, ovalis, tenuiter pubescens, atra. Hypostoma lateribus pulchre aureo-flavum, in medio inaequaliter late nigrescens. Antennae nigrescentes, basi testaceo-maculatae. Oculi in ♂ appropinquantes, in ♀ late remoti, in utroque sexu interstitio frontali atro disjuncti. Scutellum nigro-piceum. Nervus 4tus in summo apice alae excurrens. Nervulus transversus ordinaris magis curvatus, quam in priori. Reliqua ut in diagnosi.

82. Musca. LINN.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 156. LINN. FABR. GEOFFR. DEJ. PANZ. LATR. FALL. *Dexia* MEIG. *Cartonvrae*, *Pol-leniae*, *Muscae*, *Luciliae* et *Calliphorae* species MACQ.

Corpus majoris, mediae aut rarius minoris magnitudinis, subcylindricum aut ovatum, pubescens et setosum. Antennae incumbentes hypostomate paullo breviores, articulo ultimo elongato prismatico, angusto, seta undique et plerumque fere ad apicem plumata (in *Musca volutus* etc. pubescente). Oculi saepius nudi. Os mystacibus pluribus distinctis, at vibrissis vix ullis, aut brevibus. Alae saepissime elongatae, nervo 4to aut angulatum aut curvatum, vel ante apicem vel in apice alae excurrente. Abdomen 4-annulatum. Pedes simplices, tibiis spinulosi. Color griseus, metallicus, niger. *Motu* velox; volatus celer. *Habitatio* in foliis fruticum, floribus, sepibus, domibus etc.; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Larvae* in stercore, cadaveribus aliisque sordidibus vivunt. *Differentia sexus*; *mas*: oculis magis approximatis et pulvillis magnis; *femina*: oculis distantibus et pulvillis parvis. (Spec. Scand. 50, seta antennarum undique et longe plumata, corpore pubescente et setoso, ut et nervo 4to angulato aut arcuato, aut ante apicem aut in ipso apice alae excurrente, ab affinis diversae.)

Divisio 1. *Muscae sylvaticae*, corpore subcylindrico aut oblongo, oculis nudis, in utroque sexu distantibus (in ♂ propioribus), seta antennarum plumata aut pubescente.

Color obscurus aut griseus, non metallicus. Oviductus feminae vagina brevi. *Dexia* MEIG. *) MACQ.

A) Nervus 4tus longitudinalis intra angulum et costam sursum flexus, paullo ante apicem alae excurrens. Corpus subcylindricum.

1. *M. compressa*: oculis in utroque sexu subaequaliter et subparalleliter distantibus cylindrica, nigra, maculatum albi-

*) Subdivisiones hujus generis, levioribus notis a *Musca* diversi, a CL. MEIG. factae figurisque illustratae, naturae rationi non semper conveniunt, ex. grat. *Dexia carinifrons*.

cans, antennarum basi, abdominis compressi lateribus femoribusque rufis; nervo 4to infra angulum distincte continuato; seta antennarum pubescente. ♂♀.

FABR. Ent. Syst. 4. 327. 64. *Ocyptera compressa* FABR. Antl. 314. 5. *Dexia compressa* MEIG. Dipt. 5. 41. 13. ♂♀. (Syn. FABR. *Ocyptera rufa* erronea). *Musca lateralis* PANZ. Fn. 7. 22. (cum *Tachin. laterali* commutata). *Musca rufiventris* FALL. Dipt. Sv. Musc. 41. 8. ♂♀.

Hab. in Lapponia, ut fertur, mihi in provinciis borealibus non obvia. (Lapponia? Smolandia, Gottlandia passim.)

Mas et Fem. 3½—4½ lin. longa, augusta. Caput nigrum, orbita oculorum faciali late argentea. Frons parum prominens. Antennae longitudine fere hypostomatis, lineares. Seta pubescens. Series vibrissarum decreascent, abbreviata. Palpi flavi. Oculi non late remoti. Thorax cinereus, vittis 2 brunneis. Abdomen nitidum, aereo-nigrum, segmentis 3 anticis lateribus rufis, incisuris albedo-micantibus. Alae hyalinae, nervis fuscedine cinctis. Nervulus transvers. ordinar. paulo curvatus. Nervus 4tus cum nervo 3tio in costa paulo ante apicem alae intime connexus. Squama sordide albida. Pedes uigri, femoribus testaceis. Valde affinis *Tach. laterali*.

2. *M. canina*: oculis in utroque sexu inaequaliter distantibus flavo-grisescens, thoracis lineis, abdominis incisuris tarsisque fuscis, antennis, palpis pedibusque flavis, alis basi flavescens, nervo 4to infra angulum distincte continuato; seta antennarum plumata. ♂♀.

FABR. Antl. 296. 60. FALL. Dipt. Sv. Musc. 41. 8. ♂♀. *Dexia canina* MEIG. Dipt. 5. 47. 24. ♂♀. MACQ. *Dexiariae* 55. 2. ♂♀.

Hab. . . ut Lapponiae incola mecum communicata, in terris borealibus mihi non obvia; in reliqua Suecia haud rara. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. 5—5½ lin. long. Cylindrica, griseo-flavescens. Oculi maris versus verticem paulo appropinquantes, feminae aequaliter fere et late distantes. Frons prominens, linea media testacea. Setae frontales ad antennarum basim descendunt. Setae oris paucae, distinctae. Vibrissae omnino nullae. Antennae hypostomate paulo breviores, lineares. Seta breviuscula, undique et usque ad apicem plumata. Thoracis lineae 2 tenues, et maculae laterales 4, uigricantes. Abdominis segmenta apice fusca. Alae praesertim basi flavescunt. Nervi ut in priori, at nervus 4tus cum tertio in apice alae non intime connexus, et infra angulum longius continuatur. Squama et pedes flava, tarsis fuscis. Obs. *Musca vacua* FALL. et *Musc. leucozona* (seu *Dexia leucozona* MEIG. cuius ♂ est *M. lateralis* FALL; et ♀ est *M. nigra* FALL.), in Scania saepe, in Lapponia non, colliguntur.

B) Nervus 4tus long. intra angulum et costam subrectus (infra angulum non continuatus). Seta antennarum saepe pubescens, rarius plumata.

3. *M. volvulus*: cylindrica nigra, thoracis maculis humeralibus abdominisque cingulis 3 albis, alis hyalinis, basi et squama subflavescens, nervo 4to subarcuatum flexo, in summo apice alae excurrente, antennis longitudine fere hypostomatis, linearibus, apice truncatis, seta pubescente. ♂♀.

FABR. Ent. Syst. 4. 328. 17. *Ocyptera volvulus* FABR. Antl. 314. 7. *Dexia volvulus* MEIG. Dipt. 5. 35. 2. ♂♀. *Musca cylindrica* FALL. Dipt. Sv. 43. 13. certiss. ♂♀. (exclus. certe syn. *Musc. halterata* PANZ. quod ad *Muscam mauram* FABR. seu *Dexiam* eandem pertinet).

Hab. in Lapponia meridionali rar., ex gr. ad Lycksele 10. Aug. capta; in alpe Dowre a D. BOHEMAN visa, mense Julio. (Lappon.-Hernösandia 29. Aug. rar. Dalekarlia-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 3—4 lin. Affinis *Tach. albicinctae* (No. 18) seta pubescente, nec nuda, et ab illa distincta. Similis quoque *Musc. compressae*, sed directione nervorum in alis etc. mox dignota. Caput argenteum, vitta frontali nigra. Antennae lineares, apice truncatae, et seta distincte pubescens, nigra. Alae inermes praeter setulas paucas in basi uervi 3tii. Nervulus transvers. ord. subrectus. Pectus albo-micans. Femina paulo maior, autem paulo minoribus, alis mari simillima. Obs. Specimina suecica lapponica saepe paulo maiora, et nervo 4to long. fere angulatum flexo gaudent; in ceteris simillima. Nomen Fabricianum speciei vetustius, ergo reduco.

4. *M. carinifrons*: oblonga, fronte producta; cinereo-grisescens, antennis, palpis, linea media frontali, thoracis vittis 3, media triplicata, pedibusque nigris, abdominis maculis fusco-micantibus, alis immaculatis, antennis hypostomate brevioribus, seta breviter plumata. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 44. 15. ♂♀. *Dexia carinifrons* MEIG. Dipt. 5. 45. 20. ♂♀. MACQ. *Dexiar.* 56. 6. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.; Scan. omnium frequentissima.)

Mas. et Fem. 3½—4 lin. longa, oblonga, utrinque attenuata. Cicerea, opaca. Oculi in ♂ sat approximati, linea angustiori nigra utrinque albedo-marginata, disjuncti; in ♀ late remoti. Antennae breviusculae, lineares, apice obtusae. Seta breviuscula, pubescens. Hypostomatis apex albedo-flavus. Vibrissae nullae. Abdomen conicum certo situ fusco-micat. Alae sordide hyalinae, immaculatae, basi pallidiores. Nervus 3tius mox ante apicem alae excurrit omnino rectus. Squama sordide albida. Pedes uigri.

5. *M. dolens*: oblonga, fronte subproducta; nigricans, palpis lividis, alis aqueis, squama alba, antennis hypostomate brevioribus, seta pubescente. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, ad lacum insignem Torneatrask, in regione subalpina Lapponiae situm, d. 9. Jul. 1821 unicum specimen inveni. (Lapponia septentrion.)

Mas. Long. circiter 3 lin. Affinis priori, colore corporis nigro, alis magis pure hyalinis, squama albidiori, et oculis (in ♂) adhuc magis approximatis, fere cohaerentibus, distincta. Caput argenteo-nicans, linea frontali angustissima nigra. Antennae fere breviores, quam in praecedente, nigro-fuscae, seta non usque ad apicem pubescente. Thorax autem parum albo-micans. Pedes pieci. Reliqua ut in diagnosi vel in praecedente.

6. *M. puberula*: oblongo-subcylindrica, fronte producta; cinereo-nigricans, palpis flavis, alis hyalinis, squama alba, antennis hypostomate brevioribus, seta pubescente. ♂♀.

Hab. in Nordlandia septentrionali, ad Tromsøe d. 24. Jul. unicum par inveni. (Lappon. Norveg.)

Mas et Fem. Long. fere 4 lin. Priori iterum affinis et similis, paulo major, colore corporis uigro magis cinereo-micante, palpis flavis, alis minus pure hyalinis, et oculis non tam prope euniventibus, distincta. Caput, in ♂ argenteum linea frontali media angusta (angustiori scilicet quam in *M. carinifronti*, at paulo latiori quam in *M. dolente*), atra; in ♀ cinereo, interstitio frontali lato, linea media nigra. Antennae et seta ut in praecedente. Vibrissae paucae, decreascentes. Thorax niger, cinereo-micans. Abdomen ovatum, dense pubescens, in ♂ subcylindricum, ano subtuberculato, inflexo (non vero tam magno ut in *Sarcophagis*, quibus alias subnullis); cinereo-nigricans, incisuris tenuiter et maculis dorsalibus certo situ perspicuis, fusco-aeneo-micantibus; in ♀ subdepressum, ut in ♂ pectum. Alae hyalinae, basi infuscae, nervis ut in *M. carinifronti* directis. Pedes uigro-pieci.

7. *M. melanopectera*: oblonga, fronte parum prominente, atra, nitida, alarum nervis et costa late, nigricantibus, antennis parvis, seta pubescente. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. 52. 34. ♂♀. *Dexia melanopectera* MEIG. Dipt. 5. 36. 4. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime, duo tantum specimina, unum ad Almsele et alterum ad Åsele Lapponiae Umensis d. 24—25. Jul. inveni. (Lappon. Ostrog. rar.)

Mas. et Fem. 2—3½ lin. long. Parum pubescens, tota atra, nitida, immaculata, thorace antice perparum albo-micante. Caput nigrum, hypostomate, et fronte parum prominente linea utrinque, argenteis. Oculi in ♂ postice fere cohaerentes, in ♀ late remoti. Antennae hypostomate triplo breviores, seta fusca, breviter plumata, apice nuda. Abdomen oblongum. Alae ad costam et nervos late, uigricantes, nervo 4to long. in summo apice alae excurrente obtuse arcuatum flexo. Squama in ♂ fusca, in ♀ albida. Halteres et pedes nigri, hi nudiusculi, parum spinulosi.

Obs. Pupa hujus speciei a Cl. BAUMHAUER in ligno putrido inventa, meuse Majo exclusa, teste D. MEIGEN.

8. *M. minima*: oblonga nigra, fronte non prominente, squamae sordide albis, alis fuscis; antennis hypostomate brevioribus seta plumata. ♂.

Hab. in Lapponia Norvegica; in Dowre a D. BOHEMAN inventa. (Lapponia; Suecia MARKLIN ♂; Gottland., ipse ♀.)

Mas. Minuta, circiter 1 lin. longa. Subcylindrica, tota nigra, parum nitida. Frons minime porrecta et hypostoma sordide argenteo-micante. Oculi subcohaerentes, supra antennis triangulo et in vertice linea anguste nigra, distantes. Antennae hypostomate fere duplo breviores, augustae, sublineares, seta plumata, apice nuda. Vibrissae nullae. Setae mystaciniae paucae. Alae ad costam iuprimis infuscae; nervis ut in priori directis, at nervulo transvers. ordinar. omnino recto, nec leviter flexo. Nerv. long. 3tius basi setulis 1, 2 armatus. Squama sordide albida. Halteres nigricantes. Valde affinis *Musc. melanopecterae*, differt tamen constanter ab illa magnitudine triplo minori, fronte minime prominente, autem proportionem paulo longioribus, alis totis fere aequaliter fuscis, nec ad nervos intensius infuscatissimos nervoque transvers. ord. omnino recto.

Fem. Mari descripto similis, magis griseo-nigricans, abdomine ob-

longo, oculis remotis, alis minus infuseatis et halteribus albidis, sine dubio huius, in *Gottlandia* capta, in Lapon. non visa.

Obs. FALLEN *Musca ferina*, *griseus* et *Tachinoides*, in Lapponia a me frustra quaesitae. *Tach. pubicornis* mihi, seta pubescente, vix *Musca*, sed in genere *Tachina* (No. 23) quaerenda.

Divis. 2. Muscae Familiares, corpore obtuse ovato, oculis aut nudis aut pubescentibus, in ♂ saepe supra cohaerentibus. Plerumque unicolores, saepe metallica. Nervus

4tus infra angulum nunquam descendit. Oviductus ♀ longe vaginatus. Muscae genuinae Auctorum.

A) *Muscae nobiles*. Aureo-virides, unicolores. *Lucilia* ROB. DESV. et MACQ.

* Nervus 4tus longitudinalis angulatum flexus.

a) Palpi rufi vel ferruginei. Typus: *Musca caesar*.

9. M. caesar: viridi-aurea nitens, abdominis 1mo segmento concolore, hypostomate lateribus argenteo, medio fusco, apice rufo, genis albis, palpis flavis, antennis pedibusque nigris. ♂♀.

LINN. Fn. Sv 1828. FABR. Antl. 259. 26. FALL. Dipt. Sv. Musc. 46. 20. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 51. 1. ♂♀. *Lucilia caesar* MACQ. Musc. 27. 1. ♂♀. T. 1. f. 8. ala.

Hab. in Lapponiae cadaveribus, carnibus putridis, rar. (Lapp.-Scan. vulgariss.)

Mas et Fem. 4—4½ lin. long., tota viridi-aurea, interdum caeruleo- aut aeneo-viridis. Oculi in ♂ postice arete cohaerentes, in ♀, interstitio nigro linea frontali alba, verticali viridi marginata, late disjuncti. Hypostoma lateribus, et genae, argenteo-micantia. Hypostomatis vero discus concaevus corvaceo nigro-micat, apex rufescit. Palpi flavi. Antennae hypostomate paulo breviores, lineares, fusco-nigrae, seta longe plumata usque ad apicem. Vibrissae nullae. Frons minime prominens. Scutellum saepe caeruleum. Thorax et abdomen viridi-aurea. Alae subfusco-hyalinae, basi parum fuseiores. Nervus 4tus long. pone angulum aetioem per lineam paulo curvam ad costam mox ante summum apicem excurrit, ibique cum nervo 3tio non in eodem puncto conjungitur. Nervulus transv. ord. fere reclusus. Squama albida. Pedes nigri, femoribus metallice parum nitentibus.

10. M. sericata: viridi-aurea nitens, caeruleo-micans, abdominis 1mo segmento obscuro, hypostomate lateribus argenteo, medio fusco, summo apice rufescente, genis cinereis, palpis flavis, antennis pedibusque nigris. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 53. 3. ? ♂♀.

Hab. in Lapon. merid. rarius, ad Åsele 26. Jul. capta. (Lapon.-Ostrogoth. ♂ pass., ♀ rariss.)

Mas et Fem. Circiter 4 lin. long. Simillima praecedenti, cum qua in omnibus convenit praeter magnitudinem saepe paulo minorem, colorem corporis plerumque caeruleo-micantem, segmentorum abdominis 1mum obscure caeruleum aut subnigricans, hypostomatis apicem tantum summo margine rufescentem, et oculos ♂ quidem cohaerentes, sed non tam arete ut in priori. Abdominis segmenta 2 et 3 saepius viridi-aurea. Curvatura nervi 4ti non obtusa, sed rectangulata; in ipso angulo in uno specimine punctum minutum adest appendiceum, quasi nervulum infra angulum iuchoaturum. Frons ♂ macula triangulari nigra, utriusque argenteo-lineata. Vertex in ♂ nigricans, in ♀ viridis.

b) Palpi nigri.

11. M. cornicina: viridi-aurea, interdum caeruleo-micans, abdominis 1mo segmento concolore, hypostomate lateribus argenteo, medio fusco, genis, fronte verticeque virescentibus, palpis, antennis pedibusque nigris. ♂♀.

FABR. Antl. 289. 29. FALL. Dipt. Sv. Musc. 47. 21. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 52. 2. ♂♀.

Hab. larvae in stercoratis, imagines in foliis fruticum, locis saepe paludosis, ad Munioniska Lapponiae Tornensis, ad Badstuttesk et Lycksele, Lapponiae Umenensis, nec non ad Tromsø Nordlandiae, d. 4. Jun. — 14. Aug. frequent. capta; ad Kilpisjaur D. FRIGELIUS. (Lapp.-Scan. vulgariss.)

Mas et Fem. 3½—4 lin. long. Similis *M. caesari*, a qua differt palpis uigris, genis, fronte verticeque viridibus, hypostomatis disco concolore, nigricante, angulo nervi 4ti magis obtuso s. rotundato, nervulo ord. transv. subincurvato, et oculis in ♂ minus approximatis. Linea frontalis media in utroque sexu nigra, opaca. Vertex variat caeruleus, viridis, cupreus. In speciminibus quibusdam abdominis apex cupreus. Mas femina plerumque minor.

* Nervus 4tus long. arcuatim flexus in summum apicem alae excurrens.

12. M. cadaverina: viridi-aurea aut caerulea, nitens, hypostomate fusco, lateribus argenteo, genis, antennis, palpis pedibusque nigricantibus. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1829. FABR. Antl. 259. 30. FALL. Dipt. Sv. Musc. 53. 35. ♂♀. (exclusis in descriptione: „individuis minoribus in *Caltha palustri* primo vere observatis,“ quae ad *Muscam aeneam* nobis pertinent). MEIG. Dipt. 5. 59. 19. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius. (Lappon.-Dalekarlia-Scan. in cadaveribus et stercore equino ubique vulgarissima.)

Mas et Fem. Long. 2—4 lin. Similis *M. caesari*, sed plerumque duplo minor, et nervo alar. 4to non angulatum, sed regulariter arcuatim flexo, ut et palpis, hypostomatis apice genisque nigris ab illa distincta. Caput omnino ut in *M. caesari* constructum, etiam quoad oculos eonexionem. Alae hyalinae. Squama alba, duplicata, interior in ♂ sordide albida. Pedes nigri, femoribus in medio late viride-micantibus.

13. M. serena: obscure viridis, nitens, capite, antennis, palpis pedibusque nigris, orbita oculorum faciali maculisque in thoracis antico tribus, albidis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 59. 18. ♀. *Lucilia serena* MACQ. Musc. 31. 16. ♂♀. *Pyrellia calida*, *bicolor*, ROB. DESV. No. 6. 8.

Hab. in Lapponiae silvis et cultis, ad Wittangi et Juckasjervi, Lapponiae Tornensis, ut et ad Lycksele et Tresunda, Lapponiae Umenensis, 1. Jun. — 14. Jul. ♀ freq.; ♂ rariss. (Lapponia-Botnia boreal. — ?)

Mas et Fem. Long. 3—4 lin. Similis priori, a qua differt magnitudine saepe paulo majori, colore corporis paulo obscurius viridi, capite toto nigro, linea tantum utrinque iuxta oculos ad verticem fere continuata, argentea, thoracis anteo maenulis 3, una media et 2 humeralibus, vittas iuehoantibus, albo-micantibus, in ♂ valde obsoletis. **Mas**: oculis supra arete cohaerentibus, orbita oculorum faciali nigra vix albo-micante, ut et maenulis thoracis albis obsoletioribus, tantum differt, a Cl. MEIG. non visus, in silva Wittangi 16. Jun. captus.

Var. b. thorace abdomineque caeruleis, in stercore ad Johannis Rotuinae d. 12. Maj. lecta.

Obs. Quae in Lapponia huius subdivisionis frequenter occurrunt specimina Muscarum viridum, ad *M. serenam* referenda. Nam *M. cadaverina* mihi non nisi rarissime ibi obvia fuit.

B) *Muscae plebejæ*, colore obscuro, nec aureo-nitenti; thorace lineato.

* Nervus 4tus angulatum flexus paulo ante apicem alae cum nervo costali conjungitur. Oculi nudi. *Pollenia* ROB. DESV. MACQ.

Calliphora ROB. DESV. MACQ.

14. M. vomitoria: thorace caesio, antice subvittato, capite nigricante, orbita oculorum faciali albida, antennarum medio hypostomatisque carinis et apice rufis, palpis flavis, barba ferruginea, abdomine caeruleo nitido, maculatum albo-micante, incisuris anguste pedibusque atris, alarum angulo nervi 4ti acuto, descendente, squama nigra. ♂♀.

Mas: oculis arete cohaerentibus, linea tantum angustissima uigra disjunctis.

Fem.: oculis late remotis, interstitio nigro, antice albo-marginato.

LINN. Fn. Sv. 1831. DE GEER Ins. 6. 57. 4. PANZ. Fn. 10. 19. ♀. MEIG. Dipt. 5. 60. 21. certe. ♂♀. FALL. Dipt. Sv. Musc. 47. 22. ♂♀. (exclus. Syn. DE GEER et FABR.) sub qua species sequens etiam latet. *M. carnivora* FABR. Antl. 285. 5. (teste MEIG.) *M. Mortuorum* FABR. Antl. 290. 32. *Calliphora erythrocephala* MACQ. Musc. 24. 2. ♂♀.

Hab. ad domicilia in Lapponia rarius; larvae in carne et recenti et putrida degunt; etiam in caseo antiquo, teste D. BOUCHÉ. In statu larvae circiter 7—8 diebus, et in nymphae adhuc paucioribus, manet. Notissima. Svet. *Spyluga*. (Lappon.-Scania freq.)

Mas et Fem. Long. 3—5 lin. *Sarcoph. Mortuorum* saepe brevior, sed proportione latior, ovata. Antennae hypostomate paulo breviores fusco-nigrae, articulo ultimo basi, et secundo apice, ferrugineis. Macula supra antennis hypostomatisque carinae laterales et apex etiam ferruginea. At genae et reliquae capitis partes griseo-nigrae, linea ad oculos sordide albida; barba et palpis flavis. Oculi brunneo-rufi, aeneo-submicantes. Scutellum piecum. Alae hyalinae, basi subinfuseatae. Nervus 4tus ab angulo ad costam distincte curvatus excurrit. Nervulus transv. ordin. inflexus. Squama nigra, duplicata, inferior albo-marginata. Pedes uigri.

15. M. erythrocephala: thorace caesio, antice subvittato, capite nigricante, orbita oculorum faciali albida, antennarum medio, hypostomatis carinis et apice, genisque, rufis, palpis

flavis, barba nigra, abdomine caeruleo-nitido, maculatim albo-micante, incisuris anguste, pedibusque atris, alarum angulo nervi 4ti acuto, descendente, squama nigra. ♂♀.

Mas: oculis non arete cohaerentibus, linea angustiori uigra disjunctis.

Fem.: oculis late remotis, interstitio uigro, antice sordide albidomarginato.

MEIG. Dipt. 5. 62. 22. certe. ♂♀. *Musca vomitoria* FALL. Dipt. Sv. Musc. 47. 22. var. certe *Calliphora vomitoria* MACQ. Musc. 24. 1. — A pluribus Auctoribus cum *Musca vomitoria* confusa.

Hab. in Lapponia cum priori, at multo frequentior; ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, ad Lycksele Umensis, nec non ad Björkvik Nordlandiae et Bossekop Finmarkiae ubique, d. 3. Jun. — 7. Aug. visa. Larvarum victus ut in priori. Pupae etiam pupis praecedentis similes teste D. BOUCHÉ. (Lapp.-Scania ubique vulgarissima.)

Mas et *Fem.* 4—6 lin. long. Praecedenti simillima, at praeter magnitudinem paullo majorem differt etiam genis rufis, barba nigra, nec fulva, alis magis hyalinis, uervis scilicet ad basiu non infuscatis et oculis rufo-brunneis parum aeneo-micantibus et in ♂ non tam arete cohaerentibus. In reliquis conveniunt ambae species. — In speciminibus masculis genas nigras saepe vidi, barba tamen nigra, oculorum distantia et alis immaculatis a *M. vomitoria* genuina mox distinctis.

16. *M. groenlandica*: ovalis subdepressa, violaceo-caerulea nitida, immaculata, thoracis limbo antico virescenti, capite toto pedibusque nigris, orbita oculorum faciali albicante, palpis flavis, alarum nervo 4to ab angulo ad costam subrecto, squama nigricante. ♂♀.

Mas: oculis supra non late distantibus, interstitio atro disjunctis.

Fem.: oculis interstitio atro, lato distantibus; in copula.

Ut *Musca groenlandica* WIED. a D. WESTERMANN mihi missa, in Groenlandia capta. A D. FALL. cum ejus *M. azurea* confusa. Nomen WIEDEMANNI insecto huic boreali reservavi.

Hab. aut in floribus Salicis, in stercoratis, truncis Populi, et ligno recenti Pini, locis sylvaticis, aut in cultis, in parietibus ligneis, in piscibus mortuis etc.; ad Turtola, Kengis, Wittangi et Juckasjervi, Lapponiae Tornensis, ad Lycksele, Umeaes et Wilhelmina, Lapponiae Umensis, nec non ad Raschstind Nordlandiae et Bossekop Finmarkiae, d. 20. Maj. — 25. Aug. frequenter visa; in Dowre a D. BOHEMAN capta. (Lappon.-Westrobottnia-Stockholmia, vulgar. — deinde Smolandia rar. — Scania rarissime.)

Mas et *Fem.* Long. 3½—5 lin. Ant plerumque violaceo-caerulea, aut interdum caeruleo-virescens, thoracis limbo antico et abdominis apice magis viridibus, tota subdepressa, ovalis, nigro-pubescentis, parum setosa, pubescentia in abdomine imprimis depressa. Caput totum nigrum, orbita tantum oculorum antica albidula. Antennae hypostomate fere duplo breviores. Palpi flavi. Oculi maris paullo, feminae late, remoti. Alae hyalinae, basi parum infuscatae, in quieta incumbentes. Nervus 4tus angulo subrecto ad costam per lineam fere rectam paullo ante apicem alae excurrit. Nervulus ord. transversus inflexus. Squamae nigricantes. Halteres fusi. Pedes nigri.

17. *M. sordida*: ovalis subdepressa, thorace caesio, limbo antico virescenti, cinereo- et nigro-alternatim vittato; abdomine viridi nitido, capite pedibusque nigris, orbita oculorum antica late grisea, palpis fuscis, alarum nervo 4to ab angulo ad costam subrecto, squama albidula. ♀.

An *M. azurea* MEIG. Dipt. 5. 63. 24?

Hab. in Lapponia rarissime; ad Lycksele 2 specimina vidi. (Lapponia.)

Fem. Long. fere 5 lin. Priori valde similis, sed differt: antennis paullo brevioribus, palpis fuscis retractis, frontis lateribus supra antennas late griseis, thoracis colore et pictura, abdomine laetius viridi, linea dorsali angusta violacea, ut et squamis albidis vix infuscatis. Thorax antice virescens, cinereo-micans, lucis 5 nigris, mediis angustis. Reliqua ut in priori.

Obs. Ob summam cum prioribus 2 proximae praecedentibus similitudinem *M. azurea* FALL. hic describenda, licet intra Lapponiae fines huc usque vix observata fuerit.

***M. azurea*:** ovalis subdepressa, violaceo-caerulea, nitida, subimmaculata, thorace antice cinereo-subvittato, capite toto, palpis pedibusque nigris, frontis lateribus cinereis; alarum nervo 4to ab angulo ad costam subrecto, squama nigricante. ♂♀.

Mas: oculis subcohaerentibus, linea nigra angusta disjunctis.

Fem.: oculis late remotis, interstitio nigro, cinereo-marginato.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 46. 19. ♂♀. (vera ipsissima, quam ante oculos habuit Cl. Auctor suam speciem descripturus). An etiam MEIG. Dipt. 5. 63. 24?

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Hab. in sepibus ligneis recenter extinctis et in parietibus ligneis; in Uplandia, Ostrogothia, Smolandia, passim rarius.

Mas et *Fem.* Long. 4—5 lin. *M. groenlandicae* affinis et simillima, certe autem differt oculis maris paullo magis approximatis, palpis in utroque sexu nigris, nec flavis; thorace caerulescenti, antice concolore, vittis 4 albidis obsoletis. Reliqua ut in *M. groenlandica*. Var. abdomine viridi.

18. *M. genarum*: thorace caesio, antice subvittato, capite rufescente, orbita oculorum faciali lata, albidomittente, antennis, genis inferne pedibusque nigris, palpis flavis, abdomine caeruleo, nitido, albo micante, squamis albis; nervo alarum 4to ab angulo ad costam subrecto. ♂.

Hab. in alpihus Lapponiae rarius: ad lacum insignem Torneoträsk et in ipso alpium Tornensium jugo in nive ambulans, d. 8—12. Jul. 1821 duo specimina legi, iterum in alpe Brattiksfjelt, Lapponiae Umensis d. 8. Jul. 1832 unicum inveni. (Lappon.-regio alpina et subalpina.)

Mas. Long. 3½ lin. *M. erythrocephalae* affinis et similis, sed minoribus ejus magnitudine aequalis et differt: antennarum seta breviter et fere superiori tantum latere plumata, apice nullo, vitta frontali rufa, thorace magis caerulescente, aurice albidulo 4-vittato, nervo 4to per lineam fere rectam in costam excurrente, et angulo hujus nervi non descendente, ut et squama alba, minime infusca. Reliqua ut in *M. erythrocephala*.

Obs. Est forte ♂ *Sarcophagae alpinae* mihi (No. 17), sed quoniam *M. genarum* est plerumque paullo minor et antennarum setam brevius plumatam habet, separatas descripsi, usque dum copulatio vel aliae observationes in posterum aliter forsitan suadeant.

19. *M. laticornis*: antennis brevibus valde dilatatis nigricans, thorace antice albo-4-vittato, palpis flavis, abdomine aeneo-viridi, squama albidula, nervo 4to ab angulo ad costam subcurvato. ♀.

Hab. in Muonioniska d. 17. Ang. rarissime. (Lapponia; Bottnia occidentalis 7. Sept. rarissime.)

Fem. 4 lin. long. Simillima sequenti, a qua tamen differt antennis duplo latioribus, palpis pallidioribus, squama magis albidula et nervo 4to magis forte curvatum flexo ad costam excurrente.

20. *M. Vespillo*: antennis brevibus angustis nigricans, thorace antice albo-4 vittato, palpis brevibus testaceis, abdomine aeneo-viridi, squama sordide albidula; nervo 4to ab angulo ad costam subrecto. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 47. 23. certe. ♂♀. FABR. Antl. 292. 39? *M. sepulchralis* MEIG. Dipt. 5. 71. 34. et forte *M. Vespillo* MEIG. Dipt. 6. Add. p. 374. *Pollenia Vespillo* MACQ. Dipt. Gall. Musc. 17. 4.

Var. b. ♂♀. duplo minor, 2 lin. long. nervo 4to in apicem alae excurrente.

Hab. in Lapponia passim; var. a. ad Wittangi Lapponiae Tornensis, et Lycksele Lapponiae Umensis frequentius visa; e pupa cylindrica, brunnea, nuda, sub lapide ad Juckasjervi inventa, imago declarata exiit d. 1. Jul.; var. b. ad Lycksele et in Raschstind Nordlandiae d. 16. Jun. — 28. Jul. lecta. (Lapp.-Scan. vulgariss.)

Mas et *Fem.* 2—4 lin. long. Nigra, setosa. Antennae hypostomate duplo breviores. Frons subporrecta, lateribus grisea aut argenteo-micans, linea media atra. Oculi in ♂ sat approximati, in ♀ late remoti. Thorax antice albo-micans, vittis nigris. Abdomen aeneo-viride, nitidum, maculatim albicaes. Alae hyalinae, basi subinfuscatae. Nervus transversus ord. inflexus. Squama sordide albidula. Pedes nigri.

21. *M. atramentaria*: ovalis subdepressa nigricans, antennarum basi rufo-picea, thorace fulvo-tomentoso, capite griseo, palpis nigris, abdomine cinereo-tessellato; nervo 4to mox ante apicem alae cum nervo 3tio in eodem puncto costae conjuncto. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 65. 26. ♂♀. Sub *M. rudi* FALL. Dipt. Sv. Musc. 48. 24. certe latet. ♂♀. *Pollenia atramentaria* MACQ. Dipt. Gall. Musc. 18. 6. ♂♀. T. 1. f. 5. ala. *Nitellia atrament.* ROB. DESV.

Hab. cum sequente, rarius. (Lapp.-Scan. ubique copiose.)

Mas et *Fem.* 3—5 lin. long. Nigricans. Caput maris cinereum, oculis cohaerentibus, macula supra antennas triangulari nigra, cinereo-marginata; feminae griseum, oculis late distantibus, vitta media nigra. Antennae hypostomate breviores, angustae, lineares, nigro-fuscae, basi rufescentes, seta distincte plumosa. Frons subporrecta. Hypostomatis latera supra genas saepe rufescentia. Palpi nigri. Thorax et scutellum parce et breviter aureo-tomentoso, tomento facilliter deterendo. Abdomen cinerascens, maculis irregularibus nigro-micantibus. Alae hyalinae, basi subinfuscatae, nervo 4to pone angulum subrectum per lineam plerumque rectam in costam excurrente, ibique juxta apicem cum nervo 3tio saepissime

in eodem puncto conjuncto. Nervulus transv. ordin. inflexus. Squama sordide albida. Pedes nigri.

22. *M. rudis*: ovalis subdepressa nigricans, antennarum basi picea, thorace fulvo-tomentoso, capite griseo, palpis nigris, abdomine cinereo-tessellato; nervo 4to mox ante apicem alae cum nervo 3tio non in eodem puncto costae conjuncto. ♂♀.

FABR. Antl. 257. 16. FALL. Dipt. Sv. Musc. 48. 24. certiss. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 66. *Pollenia rudis* MACQ. Dipt. Gall. Musc. 16. 1. ♂♀. T. 1. f. 4. ala. *Pollenia rudis* ROB. DESV. No. 4.

Hab. in truncis arborum viveuntium, in parietibus ligneis, in domibus, fenestris, etc. tota aestate in Lapponia meridionali passim: in domibus hibernans. (Lapponia; Ångermania-Scania vulgarissima.)

Mas et Fem. 3—5 lin. long. Priori simillima, nec differt nisi nervo 4to long. pone angulum subrectum per lineam paullo curvam (nec rectam) ad costam excurrente, ibique cum nervo 3tio long. juxta apicem saepissime non in eodem puncto (nec intime) conjuncto; quam putavi, me judice levissimam, Nob. ROBINET DESVOY tantum momenti existimavit, ut exinde novum genus finxerit. — Minora individua raro occurrunt; in majoribus abdomen olivaceo-nigrit.

23. *M. corvina*: nigricans, fronte parum porrecta albida, thoracis vittis abdominisque tessellis cinereis, squama sordide albida; alarum nervulo transv. ordinario subincurvo; abdominis lateribus in ♂ flavo-diaphanis. ♂♀.

Mas: niger, thorace antice obsolete albo-4-vittato, oculis in fronte arcte cohaerentibus, abdomine ferrugineo, basi et vitta dorsali nigro, submenlatum albo-nigrit; squama fusca;

Fem.: cinerea, oculis late remotis, vitta media atra, thoracis lineis 4 abdominisque tessellis subtrifariam dispositis, nigris; squama albida; in copula.

FABR. Antl. 294. 49. ♂. FALL. Dipt. Sv. Musc. 48. 25. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 69. 32. ♂♀. *M. ludifica* FABR. Antl. 295. 73. ♀. PANZ. Fn. 105. 13. ♀. *Musc. corvina* MACQ. Dipt. Gall. Musc. 21. 3. ♂♀. *Musca nigripes* PANZ. Fn. 60. 13. ♂. *Musca autumnalis* DE GEER Ins. 6. 83. ♂.

Hab. in Lapponia culta ad domos rar. — Larva in stercoratis, caseo antiquo etc. degit teste D. BOUCHÉ. (Lappon.-Scan. frequentiss.)

Mas et Fem. Long. 3—3½ lin. Antennae hypostomate breviores, seta longissime plumata. Palpi et pedes nigri. Alae hyalinae, nervo 4to obtuse angulato, per lineam subrectam in costam paullo ante apicem alae excurrente. Abdomen rotundatum. Reliqua ut in diagn.

24. *M. domestica*: nigricans, fronte parum porrecta flavescens nitida, thoracis vittis abdominisque tessellis cinereis, squama sordide albida; alarum nervulo transverso ordin. subrecto; abdominis basi in ♂ lateribus saepissime flavo-diaphanis. ♂♀.

Mas: oculis approximatis, vitta atra disjunctis; abdominis segmentis 1 et 2 lateribus plerumque distincte flavo-pellucidis;

Fem.: oculis late remotis, vitta atra lata disjunctis; abdominis segmentis 1 et 2 lateribus vix pellucidis; in copula.

LINN. Fn. Sv. 1833. DE GEER Ins. 6. 71. 10. tab. 4. f. 5. 6. FABR. Antl. 257. 18. FALL. Dipt. Sv. Musc. 49. 26. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 67. 31. ♂♀. MACQ. Dipt. Gall. Musc. 21. 1. ♂♀. T. 1. f. 6. ala.

Hab. per omnes Lapponias, nec non Nordlandiam et Finmarkiam, ubi scilicet homines extruxerunt domicilia, frequenter, a d. 20. Maj. ad 1. Sept. visa; larva in colluviis et in stercoratis, praesertim in stercore equino et gallino recenti, D. BOUCHÉ. In statu pupae degit 8—14 diebus. Plures generationes anno. (Lappon.-Scan. omnium vulgariss., notissima.)

Mas et Fem. Long. 3—4 lin. A priori, cui simillima, differt capite magis flavescens, nec cinereo, nervulo transv. ordin. magis recto, oculis in ♂ paullo magis remotis, corpore ♂ non ita nigrit, nec pelluciditate abdominis in segmenta 3 et 4 descendente.

** Nervus 4tus arcuatim flexus in apice alae cum nervo costali conjunctus.

a) Oculi hirti.

25. *M. maculata*: cinerea, capitis vitta frontali, antennis, palpis, pedibus, thoracis lineis 4, abdominisque rotundati punctis nervosis, nigris, hoc in ♂ lateribus flavo-diaphanis. ♂♀.

FABR. Antl. 257. 14. ♀. PANZ. Fn. 44. 22. ♀. FALL. Dipt. Sv. Musc. 49. 27. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 78. 48. ♂♀. *M. vulpina* FABR. Antl. 292. 43. ♂. *Graphomyia mac.* ROB. DESV. No. 1. *Curtoneura mac.* MACQ. Dipt. Gall. Musc. 13. 9. ♂♀. (synonymis vero FABR. allatis quoad sexum vice versa.)

Hab. in Lapponia meridionali rar. ad Lycksele d. 16. Aug. capta. Larva flava, stigmatibus posterioribus circularibus. *Nympha brunneo-nigra* MACQ. l. c. (Lappon.-Ostrogoth. freq. Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 4—4½ lin. Cinerea. Oculi in ♂ appropinquantes, linea media nigra disjuncti, in ♀ late remoti. Antennae hypostomate breviores, lineares, nigro-fuscae, seta longe plumosa. Thorax in ♂ niger, lineis 4 angustis cinereis, scutello nigro, margine rufescente; in ♀ cinereus, vittis 4 nigris, media scutellum transcurrente. Abdomen rotundatum. Alae hyalinae, nervo 4to regulariter arcuatim curvato, in apice alae cum nervo costali conjuncto; nervulo transv. ordin. inflexo. Squama sordide albida. Pedes nigri.

26. *M. medifabunda*: cinerea, capitis vitta frontali, antennis, palpis, pedibus thoracisque lineis nigris, abdomine ovato, punctis 4 fuscis. ♂♀.

FABR. Antl. 297. 68. ♂♀. PANZ. Fn. 44. 23. ♂♀. FALL. Dipt. Sv. Musc. 50. 28. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 79. 49. ♂♀. *Curtoneura medifabunda* MACQ. Dipt. Gall. Musc. 13. 10. ♂♀. Hab. in Lapponia passim; in Lappon. meridionali, ex. gr. ad Lycksele frequentius, in septentrionali, ex. gr. ad Muonioniska, Jul. Aug. rar. (Lappon.-Scania freq.)

Mas et Fem. 4 lin. long. Priori parum brevior, sed multo angustior, ovata. *Mas*: Caput nigrum, fronte parum prominente lateribus argenteis, linea media angustata atra. Oculi appropinquantes. Antennae ut in priori. Thorax ater, vittis 4 albidis. Scutellum cinereum, macula media nigra. Abdomen griseum, maculis 2 et 2 triangularibus atris. Alae hyalinae, nervis et basi interdum infuscat, nervo 4to parum arcuato fere infra suum apicem alae excurrente. Nervulus transv. ordin. incurvus. Squama fusca. Pedes nigri. *Femina*: Caput cinerascens, vitta frontali atra nigro-fusca. Oculi late remoti. Thorax cinereus, lineis 4 obsolete, nigris. Abdomen griseum, maculis 2 et 2 brunneis, obsoleteioribus. Alae hyalinae, nervis vix infuscat.

b) Oculi nudi. Antennae hypostomate paullo breviores, seta distincte plumata. Frons non prominens.

27. *M. pabulorum*: nigra, pedibus concoloribus, capite cinerascens, thoracis lineis abdominisque tessellis cinereis, palpis, antennarum articulo 3tio basi, scutellique apice, testaceis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 51. 31. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 75. 41. ♂♀. *Muscini pab.* ROB. DESV. No. 1. *Curtoneura pab.* MACQ. Dipt. 10. 1.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Scan. certis annis freq.)

Mas et Fem. Long. 4½ lin. Late ovata. Oculi in ♂ cohaerentes, in ♀ late distantes. Thorax cinereus, vittis 4 nigris. Alae hyalinae, nervo 4to mox intra apicem alae arcuato; nervulo transv. ordin. incurvato. Squama alba. Pedes nigri. Reliqua ut in diagnosi.

28. *M. borealis*: nigra, antennis, palpis pedibusque concoloribus, capite, thoracis lineis abdominisque tessellis cinereo-albicantibus, scutelli summo apice ferrugineo. ♂♀.

Hab. in Lapponiae parietibus passim; ad Wittangi Lapponiae borealis, et ad Lycksele et Wilhelmina Lapponiae meridionalis, 16. Jun. — 15. Jul. capta. (Lappon.-Bottnia ad Johannis Ro, ubi in floribus Salicis jam d. 14. Maj. lecta.)

Mas et Fem. Long. 4½ lin. Similis et affinis praecedenti, saepe paullo minor, et differt ab illa: antennis palisque totis nigris, oculis in ♂ non tam arcte cohaerentibus, linea angusta atra disjunctis; scutelli tantum summo apice rufo, alis magis pure hyalinis et nervo 4to rectiori, non tam distincte arcuato, fere infra suum apicem alae in marginem excurrente. Oculi rufo-brunnei. Reliqua ut in priori, a qua tamen certe est distincta.

29. *M. stabulans*: nigra, antennis concoloribus, capite cinerascens, palpis, scutelli apice pedibusque ferrugineis, femoribus basi tarsisque nigris. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 52. 32. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 75. 42. ♂♀. *Curtoneura stabulans* MACQ. Dipt. Gall. Musc. 11. 2. ♂♀.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi ibi non obvia, in reliqua Suecia frequens. Larvae in vegetabilibus putridis fungorum et fructuum, etiam in stercore vivunt; BOUCHÉ. (Lappon.-Ångermania freq.-Scan. vulgarissima.)

Mas et Fem. Long. 4 lin. Similis *M. pabulorum*, minor et differt: antennis in medio minus distincte rufescentibus, femoribus apice plus minus late tibisque ferrugineis, ut et oculis in ♂ non tam arcte cohaerentibus.

30. *M. hortorum*: purpurascens atra, antennis, palpis, vitta frontali media pedibusque nigris, capite, thoracis vittis 3 abdominisque tessellis albidis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Musc. 52. 33. ♂♀. MEIG. Dipt. 73. 39. ♂♀. *Curtoneura hortor*. MACQ. Dipt. Gall. Musc. 12. 6. ♂♀. *Anthomyia cinerascens* WIED. Zool. Mag. 1. 1. 83. *Morellia agilis* ROB. DESV. No. 1.

Hab. in Lapponia vulgaris; scilicet ad Kengis et Juckasjervi, Lapponiae Tornensis pass.; ad Lycksele et Badstuaes, Lapponiae Umensis freq.; deprehenditur quoque haud raro in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae, et in betulis ad Tromsøe, Giebstad et in Jockelfjell; d. 20. Jun. — 22. Aug. lecta. In Dowre a D. BOHEMAN capta. — Larvae in stercore bovino vivunt, BOUCH. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 4 li. Color corporis praesertim in ♂ aeneo-ater. Oculi in ♂ non arcte cohaerentes. Alae hyalinae. Squama alba. Reliqua ut in diagnosi vel in *M. pabulorum*.

31. *M. tempestiva*: nigricans, antennis, palpis, vitta frontali media pedibusque concoloribus, abdomine aeneo-griseo, squama alba. ♂♀.

Mas; niger, oculis in vertice arcte connatis, linea utrinque frontali argentea, abdomine aeneo-griseo, alis hyalinis;

Fem; cinerascens, oculis late remotis, capite griseo, vitta frontali nigra, thorace nigro-lineato, abdomine ut in ♂, alis albidis. FALL. Dipt. Sv. Musc. 53. 36. ♂♀. MEIG. Dipt. 76. 44. ♂♀. Hab. in Lapponia meridionali passim, ex. gr. ad Lycksele et Åselle. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Vix $1\frac{1}{2}$ lin. longa, ideoque inter nostrates hujus generis minutissima, *M. minima* (No. 8) tantum excepta. Nervus alarum 4tus ut in *M. maculata* distincte arcuatim flexus, in summum apicem alae excurrit. Reliqua ut in diagnosi.

°° Alae plerumque incumbentes. Nervus longitud. 4tus pone seu infra apicem. Alae cum nervo costali conjunctae.

Obs. Spec. Scandinaeviae *Musca erinacea* et *hamata* FALL., quarum prior ad genus *Dialytam* MEIG. et altera ad *Drymeiam* MEIG. jam refertur, in Lapponia forte peregrinae, mihi nec in Lapponia nec in aliis terris borealibus obviae.

83. *Anthomyza*. ZETT.

Anthomyia MEIG. Dipt. Eur. gen. 157. WIEDEM. *Musca* LINN. DEJ. FABR. PANZ. FALL.

Corpus magnum, medium aut minutum, ovatum aut subcylindricum, pubescens et setulosum. Antennae deflexae, hypostomate breviores, articulo ultimo oblongo aut elongato lineari, compresso, apice obtuso, basi seta dorsali, plumata, pubescente aut nuda. Oculi unicolores, nudi, interdum hirti. Os mystacinum, sed vix vibrissatum. Frons vitta obscura; maris superne angustata. Alae incumbentes, rarius divaricatae, nervis longitudinalibus rectis, 4to cum nervo costali sat longe pone apicem alae conjuncto. Abdomen 4-annulatum. Pedes simplices, interdum dentati, tibiis spinulosi. *Color* niger, griseus, raro pallidus, nunquam metallicus. *Motus* plerisque sat celer, at volatus vix tam velox ut in antecedentibus hujus familiae generibus. Locis umbris temperatae serena choreas in aëre instituunt mares plerum. *Habitatio* in floribus, foliis fruticum, graminosis, sepibus etc., saepe etiam in locis limosis, ubi nutrimentum e quisquiliis putridis accipiunt; per partem omnem Lapponiae, nec ipsas alpes exceptas. Larvae in aquis putridis, in stercore e. s. p. degunt. *Differentia sexus*; *mas*: oculis superne magis approximatis aut connatis; *femina*: oculis semper sat late remotis. Sexus etiam interdum colore valde discrepat. (Spec. Scand. circiter 200 in museo meo adsunt, antennis brevioribus, vibrissis nullis et nervo costali totum alae apicem cingente, pone apicem desinente et cum nervo longitud. 4to recto conjuncto, a praecedentibus facile dignotae.)

Divisio prima. Pedes toti nigri. Antennae et palpi nigra*).

A) Seta antennarum distincte plumata (in *Anth. variabilis* pubescens).

* Oculi hirti (in ♀ interdum nudi). Corpus magnum aut medioere.

1. *A. lardaria*: ovata, nigro-caesia, thoracis vittis abdominalisque tessellis albidis, fronte et hypostomate sordide albicantibus; alis hyalinis, squama albida. ♂♀.

*) Notas Subdivisionum in diagnose et descriptione specierum ad singulam reprimere superfluum duxi, unde illas notas subintellectas, ad unam quaque speciem afferre omisi.

MEIG. Dipt. 5. 83. 1. ♂♀. *Musca lardaria* FABR. Antl. 285. 6. FALL. Dipt. Sv. Musc. 54. 37. ♂♀.

Hab. in Lapponiae floribus et stercoreatis. (Lappon.-Scan. ubique frequentiss.)

Mas et *Fem.* 5 lin. long., in hoc genere inter nostrates maxima. Ovata, lata. Frons parum prominens. Oculi maris arcte cohaerentes, feminae parvi, late remoti; vitta media lata nigra, albidomarginata, juncti, ut in plerisque sequentibus. Alae hyalinae, basi vix infuscae, nervulo transv. ord. inflexo, squama alba.

2. *A. albo-lineata*: ovata atra nitida, hypostomate, thoracis antico vittis 3, abdominalisque tessellis albis, alis hyalinis, squama alba. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 83. 2. ♂♀. *Musca albo-lineata* FALL. Dipt. Sv. Musc. 54. 38. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim; in stercoreatis ad Juckasjervi Lappon. Tornensis 11. Jul. — 1. Aug. lecta. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. $3\frac{1}{2}$ lin. Caput ut in priori, etiam secundu- dum sexum. Thoracis vittae anticae 3 albae, latae, una in medio, 2 laterales. Alae ut in priori. Habitu et colore *M. hortorum* similis.

3. *A. incana*: oblongo-ovata nigricans, hypostomate thoracisque lineis 5 latioribus cinereis, abdomine griseo, basi linea dorsali fusca, alarum basi squamae flavescens, nervulo transv. ord. inflexo; oculis ♂ appropinquantibus. ♂♀.

WIED. Zool. Mag. 1. 81. 32. MEIG. Dipt. 5. 84. 3. *Musca Nemorum* FALL. Dipt. Sv. Musc. 55. 39. ♂♀.

Hab. in Lapponia Kemensi rar.; d. 30. Aug. uterque sexus captus. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. $4\frac{1}{2}$ lin. Hypostoma argenteum, nigro-micans. Oculi in ♂ non omnino cohaerentes; in ♀ parum hirsuti. Abdomen unicolor, basi tantum linea obsoleta fusca.

4. *A. lucorum*: oblongo-ovata nigricans, hypostomate thoracisque lineis 5 latioribus cinereis, abdomine griseo, maculis fusco-micantibus, alarum nervis transversis, ordinario inflexo, infuscatis, squama flavicante; oculis ♂ arcte cohaerentibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 85. 4. ♂. *Musca lucorum* FALL. Dipt. Sv. Musc. 55. 40. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali passim; in floribus Salicis ad Lycksele et Wajmsjoen Lapponiae Umensis d. 20. Jun. — 11. Jul. mares praesertim legi; in foliis Salicum Nordlandiae et usque ad Bossekop Finmarkiae d. 5. Aug. feminas haud rar. inveni. (Lapp.-Scan. in copula freq.)

Mas et *Fem.* Long. 4— $4\frac{1}{2}$ lin. Praecedenti similissima, sed differt abdomine fusco-maculato, alarum nervis transversis distinctius infuscatis, basi potius fusco-, quam flavo-maculatis, squama flavo-marginata, ut et oculis in ♂ arcte cohaerentibus. Abdomen ovatum, certo situ maculis irregularibus fusco-micantibus, quarum 4 subtriangularibus in disco et linea media, plerumque magis perspicuis.

5. *A. plumbea*: oblongo-ovata nigricans, hypostomate, thoracisque lineis 5 latioribus cinereis, abdomine plumbeo, basi linea dorsali fusca, alis subimmaculatis, nervo transverso ordinario inflexo, squama flavicante, oculis ♂ arcte cohaerentibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 85. 5. ♂♀.

Hab. in Lapponia septentrionali passim; ex. gr. in floribus Salicis et in ripa fluminis Tornensis ad Wittangi et Juckasjervi, d. 13—21. Jun. capta, in Öfver-Torneå D. PORTIN; sed in Finmarkia ad Bossekop 4. Aug. rarius. (Lappon.-Scan. rar.)

Mas et *Fem.* 4 lin. long. Similissima priori, sed ab illa mox differt abdomine plumbeo, alis subimmaculatis, nervisque transversis et basi parum infuscatis.

6. *A. veterana*: ovata, tota griseo-cinerea, thoracis lineis 2 angustis nigris, capite cinereo, alis basi et squama flavescens, nervis transversis rectis subinfuscatis; oculis ♂ appropinquantibus. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in silva Wilhelmina Lapponiae Umensis d. 15. Jul. 1832 unicum specimen femineum inveni. (Lappon. Suecica.)

Fem. Long. 5 lin. *Anth. lardaria* (No. 1) parum brevior, sed augustior, statura et similitudine omnino *Anth. incanae* (No. 3) a qua, praeter magnitudinem paulo majorem, differt etiam colore corporis magis griseo, capite cinereo, fronte multo latiori, antennis forte paulo longioribus, thoracis antice lineis dorsalibus tantum 2, tenuioribus, nervisque transversis rectis.

Mas, paulo minor, thorace paulo obscuriore et fronte argentea, oculis nudiusculis approximatis, linea atra disjunctis, in ceteris feminae descriptae similis, forte hujus; in silva Wittangi Lapponiae Tornensis d. 14. Jun. 1821 captus.

7. A. annosa: ovata, tota schistaceo-cinerea, thoracis vittis nigris obsoletis, abdominis maculis fusco-micantibus, alis subimmaculatis, nervo transverso ordinario inflexo, squama flavo-marginata; fronte lata. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Kengis d. 1. Jun. individuum unicum invenit D. B. F. FRIES. (Lapponia; Botnia borealis ad Johanns Ro 12. Maj. unicum.)

Fem. Longit. $4\frac{3}{4}$ lin. Similis priori, sed differt colore magis cinereo, thoracis lineis 3 nigris paullo latioribus, alis immaculatis etc. Caput ut in priori. Alae ut in *A. plumbea*. Abdomen ut in *A. lucorum*.

8. A. nivalis: oblongo-ovata nigricans, fronte prominente argentea, abdomine griseo, maculis dilatatis nigro-fuscis, alis basi et nervis transversis infuscat, ordinario inflexo, squama flavo-marginata; oculis ♂ non arcte cohaerentibus. ♂.

Hab. in summo alpium Tornensium jugo rarissime, die 12. Jul. capta. (Lapponia.)

Mas. Long. fere 4 lin. Affinis et similis *A. lucorum*, paullo minor, et differt fronte paullo magis porrecta, oculis minus arcte cohaerentibus, linea nigra angusta disjunctis, thorace antice vix vittato, abdominis maculis praesertim in segmentis 1 et 2, valde dilatatis, relictis fere tantum incisuris albidis, ut et alis basi distincte infuscat, minime flavescens. Reliqua ut in *A. lucorum*.

Fem. Tota obscure grisea, lineis thoracis 2 fuscioribus, fronte prominente griseo-nitente, vitta media fusca; alis summa basi, squama halteribusque flavis, nervis transversis subinfuscat; ordinario inflexo. Forte hujus speciei; in alpium Tornensium jugo in ipsa nive ambulans d. 12. Jul. cum mare unicum individuum inveni. — Similis mari descripto, sed differt corporis colore magis griseo-nitente, thoracis lineis 2 obscuris, abdomine immaculato, fronte grisea nitida, oculis modice distantibus, vitta frontali fusca, utriusque griseo-marginata, alis infima basi, flavis, nervisque transversis leviter tantum infuscat.

9. A. variabilis: oblonga nigricans, fronte non prominente argentea, abdomine cinerascens subimmaculato, alis basi squamaeque flavescens, nervulo transverso ordinario recto; oculis arcte (mas) cohaerentibus. ♂♀.

Mas. niger, thorace nitido, antice vitta utriusque laterali albidâ, oculis liris arcte cohaerentibus, abdomine subcylindrico, linea dorsali fusca, ano obtuso, alis subinfuscat; ♂.

Fem. tota flavo-cinerea, thorace antice vittis 3 subalbidis obsoletis, oculis medioeriter distantibus subnudis, abdomine ovato, immaculato, ano acuminato, alis non infuscat; in copula.

MEIG. Dipt. 5. 87. 9. *Musca variabilis* FALL. Dipt. Sv. Musc. 58. 47. ♂♀.

Hab. in fruticibus Lapponiae meridionalis, ex. gr. ad Wilhelmina, 16–20. Jul. in copula frequenter capta; in monte subalpino Stoettingsfjellet ♀ d. 1. Aug. a D. DAHLBOM lecta; ad Tromsø Nordlandiae Norvegiae d. 24. Jul. a me etiam in copula visa; nec non in alpe Dowre a D. BOHEMAN haud raro quoque observata. (Lappon.-Scan. vulgar.)

Mas et Fem. Long. 3— $3\frac{1}{2}$ lin. Oblonga, angusta. Antennarum seta breviter pilosa s. pubescens.

Obs. Specimina mascula, quae in floribus silvestribus l. pratensis Sueciae inferioris frequenter occurrunt, a Lapponicis differunt: seta antennarum longius plumata, thoracis vittis 3 inclinantibus albidis, ut et abdomine linea dorsali fusca obsoletissima vix observanda. In ceteris vero omnibus, etiam quoad feminarum colorem et picturam conveniunt, ita ut tamquam species diversas individua sueciae et lapponiae considerare non possim.

10. A. serva: oblongo-ovata nigricans, fronte parum prominente thoracisque lineis 5 latioribus cinereis, abdomine griseo, maculis fuscis micantibus, alis hyalinis, immaculatis, basi parum infuscat, nervulo transverso ord. recto, squama flavicante; oculis ♂ non arcte cohaerentibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 86. 6. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius; ad ripas fluminis Tornensis a Wittangi et Juckasjervi usque ad lacum Tornetræsk 20 Jun. — 8. Jul. parce visa. (Lappon.-Scan. in copula passim.)

Mas et Fem. Long. fere 4 lin. Affinis *A. lucorum* (No. 4), in pluribus tamen diversa. Frons parum prominens, grisea, nitida. Oculi in ♀ medioeriter, in ♂ non arcte cohaerentes, in hac linea angusta disjuncti. Thorax cinereus, vittis 4 latioribus nigris. Abdomen ovatum, griseum, certo situ maculis subtrifariam dispositis fuscis, in ♂ evidentioribus. Alae hyalinae, nervis transversis non infuscat, rectis; basi maculis obsolete fuscae. Squama flavo-marginata.

11. A. basalis: oblongo-ovata nigricans, fronte parum prominente argentea, thoracis vittis 5 latioribus cinereis, abdomine oblongo griseo, maculis irregularibus fuscis micantibus,

alis basi squamaeque luteo-flavis, nervis transversis subinfuscat, ordinario subrecto, oculis ♂ non arcte cohaerentibus. ♂.

Hab. in Lapponia Umensis rarissime; ad lacum Stor-Uman d. 6. Jul. individ. inveni. (Lapponia.)

Mas. Long. 4 lin. Affinis priori. Caput ut in illa, fronte magis argentea. Thorax cinereus, lineis 4 nigris obsoletis, 2 intermediis angustis. Abdomen griseum, certo situ fusco-marmoratum. Alae hyalinae, basi non late, sed distincte flavae, nervis transversis subrectis, paullo infuscat. Squama et halteres luteo-flava.

12. A. obscurata: oblonga nigricans, fronte parum prominente argentea, thoracis lineis 5 angustis cinereis, abdomine cinerascens, maculis triangularibus 6 distinctioribus brunneo-fuscis, alis hyalinis, immaculatis, nervulo transverso ordinario subrecto, squama sordide albida, geniculis testaceis; oculis ♂ non arcte cohaerentibus. ♂.

MEIG. Dipt. 5. 89. 12. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rariss; ad Muonioniska, collectione D. KOLSTRÖM, ad Wittangi d. 15. Jun. ipse. Ad Lycksele Lapponiae Umensis etiam unicum inveni. (Lapponia) ad Botnia ad margines agrorum ad Haparandam d. 1. Sept. rarissime — ?)

Mas. 3¹ lin. long. Affinis *Muscae mediatundae* (No. 26). alarum nervis aliter directis. Caput ut in priori, oculis forte paullo magis distantibus. Thorax niger, lineis 5 obsoletis angustis cinereis. Abdomen oblongum, cinereum, punctis pro insertione pilorum minutis fuscis et maculis 6 triangularibus fusco-brunneis in dorso segmentorum 1, 2 et 3, basilibus 2 minoribus obsoletis. Alae hyalinae, ad basin et costam subinfuscat, nervo transverso medio inprimis fuscedine cincto.

13. A. Sahlbergi: oblonga nigricans, fronte parum prominente argentea, thoracis lineis 5 cinereis, abdomine griseo, maculis triangularibus 4 obsoletis fuscis, alis hyalinis immaculatis, nervo transverso ord. subinflexo, squama sordide albida, oculis ♂ non arcte cohaerentibus. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; descriptum specimen a D. DEUTSCH missum. (Lapponia.)

Mas. Long. $3\frac{3}{4}$ lin. Affinis et similis *A. obscuratae*, sed forte paullo longior et differt abdomine griseo, nec cinereo, maculis tantum 4 in segmentis 2 et 3 valde obsoletis, et squama alarum albida, nec flavescens marginata. Ab *A. serva*, cui etiam similis differt corpore angustiore, abdomine subcylindrico, nec ovato, squama albidore, et oculis in ♂ paullo magis remotis. Antennae distincte plumatae. Thorax cinerascens, lineis angustis, nigris. Alae hyalinae, basi parum infuscat, sed nervis transversis fuscedine subcinctis.

D. FERDINANDO SAHLBERG, filio, Phil. et Med. Doctori Helsingforsensi Finlandiae, qui, Patre comitante, iter per Sueciam A. 1822 fecit, deindeque juvenis deserta Lapponiae solus peragravit, multa quae nova insecta et in his detexit, speciem hanc borealem in testimonium observantiae suae tribuere voluit auctor libelli.

14. A. laeta: oblonga albo-cinerea, capite concolore, fronte subprominente argentea, thoracis lineis 4, lateralibus interruptis, abdominalisque fasciis 3 undulatis, nigricantibus, tibiis fuscis, alis pure hyalinis, nervis transversis nigredine cinctis, ordinario inflexo, squama albida; oculis ♂ appropinquantibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 106. 40. ♂♀. (oculis immerito nudis). *Musca laeta* FALL. Dipt. Sv. Muscid. 56. 42. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime; in trunco Betulae albae ad Åsele Lapponiae Umensis, d. 26. Jul. 1832 unicum feminam, et in insula Hacksten Nordlandiae Norvegiae d. 28. Jul. 1821 unicum marem inveni. (Lapponia; Ostrogoth. passim. rar.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Oblonga, lacte cinerea, pulchra. Caput totum argenteo-cinereum, vitta frontali ordinaria subconcolore, parum fusca. Oculi brunnei, in ♀ medioeriter distantes, subnudi, in ♂ paullo magis approximati, nullo vero modo cohaerentes, hirsuti. Thoracis lineae nigrae, 2 mediae, angustiores ultra medium dorsi productae, et 2 laterales interruptae, adjacenti utriusque extus ante alas macula oblonga ejusdem coloris. Scutellum cinereum, macula antescutellari fusca. Abdomen cinereum, segmentis basi fasciis undulatis fuscis, et maculis dorsi 4 oblongo-triangularibus, in lineam mediam dispositis, brunneis. Alae subaequae, basi vix fusco-maculatae, at nervi transversis nigredine distincte cincti. Squamae albidae. Halteres flavi. Pedes nigricantes, tibiis praesertim posticis in ♀ obscure testaceis.

15. A. lugubris: ore producto oblongo-ovata nigricans, fronte parum prominente grisea, thorace obsoletissime cinereo-lineato, abdomine maculatum griseo-micante, alis hyalinis, basi subinfuscat, nervo transvers. ord. recto, squama flavicante; oculis ♂ arcte cohaerentibus. ♂.

MEIG. Dipt. 5. 87. 8? ♂. (ubi nervo transverso ordinario inflexo describitur.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele 2 specimina inveni. (Lappon. meridian. —?)

Mas. Long. 4 lin. Affinis *A. variabilis* (No. 9). Nigra subnitida. Caput obscure griseum. Hypostoma infra oculos distincte descendens, apice subreflexo. Oculi artissime cohaerentes. Antennae breviusculae, seta distincte plumata. Thoracis lineae 5 angustae, obsoletae, griseae, vix nisi certo situ apparentes. Abdomen rotundato-ovatum, nigrum, griseo-irroratum. Squama pallide flava. Reliqua ut in diagnosi.

16. A. consobrina: ore parum producto oblongo-ovata nigricans, fronte subprominente grisea nitida, thorace obsolete cinereo-vittato, abdomine maculatum griseo-micante, alis basi et nervis transversis subinfuscatis, ordinario subinflexo, squama flavicante; oculis ♂ non arcte cohaerentibus. ♂.

Hab. in Lapponia rar.; ad Lycksele passim, at in silva Jockasjervi 30–21. Jun. rarius capta. (Lapponia.)

Mas. Long. 4–4½ lin. Valde similis priori, saepe paullo major, et differt ore minus producto, fronte paullo magis prominente, seta antennarum brevius plumata, fere pubescente, oculis fere paululum distantibus, alis basi et nervis transversis distinctius infuscatis, ordinario subinflexo. Thorax, abdomen, squama et reliqua ut in precedente.

17. A. dispar: oblongo-ovata, fronte parum prominente; *mas*: corpore nigro, hypostomate argenteo, abdomine cinereo, segmento primo maculisque 4 subquadratis nigris, alis subinfuscatis; *femina*: corpore cinereo, hypostomate concolore abdominis punctis 4 brunneis obsoletis, alis subhyalinis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 88. 11. ♂♀. *Musca dispar* FALL. Dipt. Sv. Muscid. 55. 48. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali; ad Åsele et in betuletis ad Wilhelmina et Tresunda Lapponiae Umensis d. 11–26. Jul. a me lecta, in Nordlandia Norvegica non nisi ad ripas fluvii Storelven prope Talvig d. 2. Aug. vidi; e Lapponia Tornensis a D. DEUTSCH missa; feminae rarius occurrunt. (Lappon.-Scan. vulgariss.)

Mas et Fem. Long. 2½–3 lin. Oculi plerumque fere nudi, brunnei, in ♂ tamen (in illaesis) lirtuli, non arcte cohaerentes, linea scilicet angusta disjuncti; in ♀ medioeriter et paralleliter remoti. Antennae breviter plumatae. Caput ♂ argenteum, macula supra antennas ordinaria triangulari, atra; ♀ cinereum, vitta frontali, in vertice divisa, atra. Alae ♂ nigrae, margine interiori magis hyalino; ♀ hyalinae, basi subflavicautes, nervulo transverso ordin. in utroque sexu subrecto. Squama albidia, halteres flavi. — Var. *mas* abluominis maculis 4 nigris interdum confluentibus.

18. A. umbratica: oblongo-ovata, aeneo-nigra, fronte non prominente cinerea, thorace vix vittato, abdomine immaculato; *mas*: oculis arcte cohaerentibus, alis squamaque infuscatis; *femina*: oculis medioeriter remotis, alis subhyalinis squama subalbida. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 88. 10. ♂. (eadem omnino ac nostra videtur.)

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad lacum Storvman Lapponiae Umensis d. 6. Jul. tantum lecta; in monte subalpino Raschind Nordlandiae d. 28. Jul. semel quoque capta. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. 1½–2 lin. long. Aeneo-nigra, lirta. Similis priori, minor, fronte minime prominente, capite obscuriori, oculis distinctius lirtis, in ♂ magis arcte cohaerentibus, colore corporis nigro in aeneum vergente, abdomine immaculato, alis ♂ minus infuscatis etc. max. dignata. Thorax vix vittatus. Abdomen aenescens, linea media nigra, certo situ perspicua. Alae in ♂ infuscaes, margine interiori hyalinae, squama sordide albida, halteribus fuscis; in ♀ hyalinae; squama et halteribus albidis; nervulo transverso ordinario in utroque sexu rectissimo. Similis etiam *Anthom. vespertinae*, cum qua in collectionibus saepe commutatam vidi, sed oculis lirtis, colore paullo minus nitido etc. facile distincta.

•• Oculi nudi.

19. A. verticina: antennis brevioribus validis oblonga cinerea opaca, fronte subprominente grisea, vertice, thoracis lineis abdominisque maculis fusco-brunneis, alis basi squamaque flavescens, nervulo transverso ordinario inflexo. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensis passim; in floribus Salicum ad Pello, Kengis et Junosuando, 4–9. Jun. a me capta. (Lapponia, Botnia borealis.)

Fem. Long. 4½ lin. angusta. Similis *Anthom. sylvestri*, antennis paullo validioribus et seta plumata ab illa distincta. Oculi late remoti, vitta media atra, linea utrinque juxta oculos lata, cinerea. Vertex brunneus. Thorax canus, vittis 3 brunneis obsoletis. Abdomen cinereum, maculis irregularibus certo situ fusco-micantibus. Alae basi subflavicautes, nervulo transverso medio obliquo. Squama et halteres flavescens.

20. A. obtusipennis: oblongo-ovata flavescens cinerea, fronte parum prominente grisea, thoracis lineis abdominisque punctis fuscis, alis immaculatis obtusis, nervulo transvers. ordin. recto, squama albida; oculis in utroque sexu late remotis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 103. 192. (secund. FALL. transcripta). *Musca obtusipennis* FALL. Dipt. Sv. Muscid. 57. 46. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime, non nisi ad Lycksele Lapponiae Umensis semel visa; ad Björkvik Nordlandiae d. 15. Jul. capta. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas et Fem. 3½ lin. long., subcylindrica, flavescens grisea. Antennae subelongatae, angustae. Caput griseum. Oculi late distantes, vitta frontali atra in vertice divisa. Thoracis lineae 4 angustae fusciae, obsoletae. Abdomen ovatum, ant. immaculatum aut punctis 4 fuscis. Anus in ♂ obtusus, in ♀ acutus. Alae hyalinae, nervis transversis rectis. Squama albida. Halteres flavi.

21. A. hilaris: oblonga cana, fronte prominente concolore, thoracis linea media maculisque 2 lateralibus, scutelli margine abdominisque fasciis 3 sinuatis, nigris, alis hyalinis, nervulo transverso ordinario inflexo, squama alba. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 94. 19. ♂♀. *Musca hilaris* FALL. Dipt. Sv. Muscid. 57. 44. ♂♀.

Hab. in truncis arborum viventium in Lapponia meridionali Umensi rarius; ad Badstuttraesk et Åsele 10–26. Jul. a me lecta; ♂ rarissime occurrunt. (Lappon.-Scan. rar.)

Mas et Fem. 2½–3½ lin. long. *Anth. lactae* (No. 14) similis, sed paullo minor, multo angustior oculis omnino nudis etc. distincta. Tota cana, pulchra. Caput albo-argenteum, vitta frontali atra. Oculi ferruginei, in ♀ parvi, late remoti, in ♂ superne appropinquati. Antennae longitudine fere hypostomatis, lineares, nigrae, seta distincte et longe plumata. Linea thoracis media angusta et maculae utrinque 2 majores, atrae. Macula ante scutellum rotundata, atra. Scutellum lateribus nigrum. Abdomen canum, segmentis 2, 3 et 4, basi fascia sinuata nigra. Alae hyalinae immaculae. Squama parva, alba. Halteres nudi, flavi.

22. A. lasciva: linearis cinerea fusco-micans, fronte non prominente grisea, thoracis lineis 3 abdominisque 1 media obsoleta, fuscis, alis immaculatis, nervulo transverso ordinario recto, squama parva, albida, halteribus flavis; oculis ♂ arcte cohaerentibus. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius; in silva Wittangi Lapponiae Tornensis d. 15. Jun. capta. (Lapponia; Scania ad Fogelsång tempore vernali 1826 in copula frequenter visa, deinde rarius.)

Mas et Fem. Long. 1½–2 lin. Affinis et valde similis *Anth. variatae* (No. 25), a qua tamen differt magnitudine plerumque minori, statura angustiori, fronte minime porrecta, ut et nervulo transverso ordin. omnino recto. Frons in ♀ medioeriter lata. Oculi in ♂ arcte cohaerentes. Antennae in ♂ paullo angustiores, quam in ♀, seta in utroque sexu distincte et longe plumata. Thorax ♂ obscurus, ♀ griseus; lineis 3 fuscis. Abdomen fusco-griseum, linea media obsoleta fusca; in ♂ lineare, ano subelavato, in ♀ oblongum, ano acuto. Alae hyalinae, basi pallidiores. Halteres nudi, flavi.

23. A. leptogaster: linearis grisea, fronte parum prominente abdominisque angustati, depressi incisuris cinereis, alis fusco-hyalinis, nervulo transvers. ordinario recto, squama parva halteribusque sordide albidis; oculis ♂ subcohaerentibus. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Lycksele et Åsele mens. Jul. inventa. (Lappon. Umensis.)

Mas. 2 lin. et paullo ultra longa. Antennae medioeres, fusciae, seta distincte, sed non longe plumata. Caput cinereo-albidum, subnitidum, vitta media frontali posterius inter oculos angustata, atrina, ante antennas interdum lutea. Thorax griseus, immaculatus. Pedes cinereus. Abdomen lineare, angustum, depressum, pilosum, griseum, incisuris albido-cinereis; ano inflexo appendiculato et laminis 2 dentiformibus obtusis in segmento ultimo ventrali, nigris. Alae basi subpallide maculatae. Halteres nudi, albidii. Pedes simplices, nigricantes.

24. A. nigrifella: sublinearis pilosa, atra, fronte non prominente obscura; *mas*: oculis arcte cohaerentibus, alis fuscis, squama albida; halteribus nigris; *femina*: oculis medioeriter remotis, alis, squama halteribusque flavicantibus; nervulo transverso ordinario in utroque sexu recto. ♂♀.

Hab. in Betuletis Lapponiae meridionalis passim frequenter; ad Lycksele, Badstuttraesk et Wilhelmina, Lapponiae Umensis, d. 30. Jun. — 17. Jul. in copula saepe capta; deprehenditur etiam in inferalpinis Nordlandiae, et in Betula ad Evenäs d. 18. Jul. in copula quoque visa; in Döwre a D. BOHEMAN lecta. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. fere 2 lin. Valde affinis et similis *Muscae flavipenni* FALL., sed illa, quam nostra, magis nitida, alis, squama

halteribusque in utroque sexu flavis, et oculis in ♂ non arcte cohaerentibus. Tota aeneo-atra, oculis brunneis. Seta antennarum non longe plumata. Abdomen in ♂ oblongum, pilosum, in illaeso certo situ macula triangulari atra, ano subclavato; in ♀ eouiem griseoens, subnitidum, ano acuto, longe variegato. Alae basi fuscae. Squama minuta alba. Halteres nudi, in ♂ nigri, in ♀ flavi. Affinis quoyne *A. lascivae*. Differt tandem ab *Anth. vespertina* FALL., cui sat similis, magnitudine paullo minori, alis basi tantum nigricantibus et halteribus in ♂ nigris.

25. A. variata: oblonga grisea, fronte parum prominula cinerea, thoracis lineis subbinis abdominisque unica media dorsali fuscis obsoletis, alis hyalinis, nervo transverso ordinario subinflexo, squama halteribusque sordide albidis; oculis ♂ arcte cohaerentibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 97. 24. ♂♀. *M. variata* FALL. Dipt. Sv. Musc. 59. 51. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Lycksele semel visa. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 2—3 lin. Oculi, in ♀ medioeriter remoti, interstitio cinereo, vitta medio fusca postice divisa, antice saepe flavo-notata, in ♂ versus verticem intime connexi. Antennae in utroque sexu medioeres, seta longe plumata. Thorax in femina subimmaculatus, in mare lueis aut 4, quarum 2 mediis angustis, aut subtribus angustatis fuscis. Abdomen in ♀ subimmaculatum. Alae basi pallidiores. Squama parva et halteres nudi, pallida. Pedes toti nigri.

26. A. duplicata: oblonga cinerea aut grisea, fronte parum prominula aut argentea (♂), aut grisea (♀); thoracis lineis 4 abdominisque ovati punctis totidem rotundatis, nigris, alis hyalinis, nervo transverso ordinario recto, squama halteribusque pallidis; oculis ♂ subcohaerentibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 92. 17. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele a me capta. (Lapponia-Scania pass.)

Mas et Fem. Circiter 3 lin. long. Similis *Muscae 4-maculatae* FALL., sed differt ab illa seta antennarum distinctius, licet non longe, plumata, et nervis alarum transversis non infuscatis. Alae hyalinae, nervo transv. ord. sat longe a margine alae remoto. Squama medioeris, alba. Halteres nudi, pallide flavescerites. Pedes nigricantes. *Mas:* corpore cinereo, fronte argentea, linea media antice lata, postice inter oculos angustissima, atra, albo marginata; *femina:* corpore griseo, fronte eoucolore, oculis sat late remotis, vitta media nigra didyma.

Obs. Sprei's Fallenianae: *Musca vespertina, assimilis, ambigua, grisea, notata et flavipennis*, huc subdivisioni subjectae, in Suecia inferiori obviae, in Lapponia a me frustra quaesitae. (*Musca* vero *nigrita* FALL. Musc. 60. 53. e numero specierum omnino excludatur, etenim a Cl. Auctore descriptum sub hoc nomine specimen, a me in Gottlandia captum, certissime non est nisi *Musca tempestiva* alis apice laetis, uude orta etiam confusio.)

B) Seta antennarum pubescens.

* Oculi nudi. Nervus alar. longit. 4tns in marginem alae saepe non omnino rectus, sed levissime curvatus excurrit (ut in speciebus 3 primis). (*A. spinipes* ♀ oculis nudis, vide infra.)

27. A. dentipes: oblongo-ovata nigra, hypostomate argenteo, puncto supra antennas albo, thoracis antico vittis 5 obsoletis albidis, abdomine cinereo-micante, linea media nigra, alis hyalinis, nervo transverso ordinario recto, squama sordide albidis; *mas:* oculis appropinquantibus et femoribus anticis subtus dentatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 144. 105. ♂♀. *Musca dentipes* FABR. Antl. 303. 95. ♂. FALL. Dipt. Sv. Musc. 60. 54. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius, ad Junosuando et Wittanqi mense Junio a me lecta; larvae in stercoratis et vegetabilibus putridis mens. Julio et Aug. inveniuntur. (Lapp.-Dalekarlia-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 4 lin. Antennarum seta breviter pubescens, basi inerassata. Oculi, in ♂ approximati, in ♀ medioeriter remoti, in utroque sexu linea ant vitta media atra disjuncti. Frons vix prominens. Alae in ♂ paullo fusciore, quam in ♀, nervo ord. transv. in utroque sexu parum flexo. Squama rotundata, parva, sordide albidis. Halteres albi, clava fusca. Abdomen lateribus inprimis cinereo-maculatum micat. *Mas:* sedens pedes posticos fere rectos gerit; femoribus anticis versus apicem subtus spina brevi subinflexa armatis.

28. A. leucostoma: ovata, caeruleo-atra immaculata nitida, hypostomate et macula supra antennas argenteis, alis hyalinis, nervis pallidis, transverso ordinario recto et perpendiculari, squama fusca, tibiis posticis incurvis, in ♂ intus pilosis et oculis cohaerentibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 160. 136. ♂♀. *Musca leucostoma* WIED. Zool. Mag. 1. 82. FALL. Dipt. Sv. Musc. 61. 56. ♂♀.

Hab. cum priori aequae rara in Lapponia, in reliqua Suecia vulgaris. (Lapp.-Scan. copios.)

Mas et Fem. Long. 3½ lin. Similis priori, paullo minor, et differt oculis in ♂, paullo magis cohaerentibus, licet non arcissime, interstitio in ♀ non albo-marginato, macula supra antennas in utroque sexu majori, colore corporis magis caernlescenti, immaculato, alar. nervis pallidioribus, squama fusca, pedibus muticis, tibiis posticis curvatis, et in ♂ intus pilosis. — Affinis et similis etiam *Anth. spinipedi*, oculis nudis in utroque sexu distincta. — Larvae in stercore degunt. — Alarum nervus transversus ordinarius rectus, nec inflexus, et perpendicularis, nec oblique ductus.

Var. h. ♂. alis basi flavicantibus, alias var. a simillima, ad Talvig Finmarkiae d. 2 Aug. capta.

29. A. auxia: oblonga, subnitida nigra, hypostomate et puncto supra antennas albis; alis hyalinis, nervo transverso ordinario subrecto, squama sordide albidis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi forte rarissime, mihi non obvia, a D. DEUTSCH missa. (Lappon. boreal.)

Fem. Long. 4½ lin. Similis *A. dentipedis* feminae, sed differt statura magis oblonga, sublineari, toto corpore nigro, immaculato, et nervo transverso ordinario magis recto. Caput et antennae omnino ut in *A. dentipede*. Abdomen elongatum, sublineare. Alae hyalinae, nervis 4to longit. ut in 2 proxime praecedentibus non omnino recto, sed leviter curvatis in marginem interiore alae descendit, ibique cum nervo costali paullo infra apicem alae conjungitur; transverso ord. vix vel parum inflexo. Reliqua ut in diagnosi.

Obs. Specimen ex quo descriptio facta est, paullo vetustum et detritum videtur: dubium.

30. A. irritans: ovata cinerascens subopaca, hypostomate punctoque supra antennas albidis, alis subhyalinis, nervo transverso ordinario recto, basi et squama pallide flavis; *mas:* oculis arcte cohaerentibus et femoribus anticis subtus dentatis. ♂♀.

Mas: oculis sat intime connexis, thorace obscure cinereo, abdomine cinerascens, linea dorsali nigra, femoribus subtus apice bidentatis, tibiis anticis basi ineis, femoribus posticis elongatis, basi ultra medium attenuatis, tibiis ejusdem paris etiam elongatis, alis subinfuscatis;

Femina: oculis medioeriter remotis, thorace abdomineque cinereis, immaculatis, alis hyalinis, pedibus simplicibus.

MEIG. Dipt. 5. 134. 91. ♂♀. *Musca irritans* FALL. Dipt. Sv. Muscid. 62. 58. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius; in Pinn ad Muonioniska Lapponiae Tornensis d. 17. Aug. et ad Björkvik Nordlandiae 15. Jul. a me lecta. (Lapp.-Scan. omnium frequentissima, viatores persequens, valde molesta, praesertim femina.)

Mas et Fem. Long. 3—3½ lin. Affinis *A. dentipedi*, paullo minor; et differt colore corporis cinerascens, alis basi et squama pallide flavicantibus, in ♂ oculis magis arcte cohaerentibus et pedibus posticis magis elongatis.

Var. b. ♂♀. oculis breviter et parce hirsutis; non diversa.

31. A. scambus: ovata valde pilosa atra immaculata, capite toto nigro, alis hyalinis, nervo transverso ordinario recto squama sordide albidis; *mas:* oculis arcte cohaerentibus, femoribus anticis subtus dentatis tibiisque posticis incurvis, intus seta solitaria. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime, ad Lycksele unicuique individuum detexi. (Lappon.)

Mas. Long. 3½ lin. Affinis *Anth. spinipedi* (infra), oculis nudis etc. distincta. Tota atra Caput totum nigrum, oculos, oculis scilicet maximis in fronte longe et intime connexis. Antennae parvae. Seta pubescens, basi subinerassata. Os valde hirsutum. Abdomen ovatum, ano subtruncato, valde piloso. Alae hyalinae. Squama medioeris, albidis, flavo-marginata. Halteres nudi, albi, clava nigra. Pedes, antici femoribus apice subtus dentatis et tibiis basi intus ineis; posticis femoribus elongatis, basi attenuatis, subtus subnudis, tibiis etiam elongatis, valde curvatis hirsutis, a basi ad medium attenuatis et intus nudis, in medio intus seta valida elongata, solitaria, et in apice setis ordinariis. Affinis videtur *Eriphiae* MEIG., structura pedum distincta.

32. A. meteorica: ovata puncto supra antennas albo, corpore aut atro aut cinereo, alarum nervo transverso ordinario subrecto, pedibus medioeribus. ♂♀.

Mas: oculis arcte cohaerentibus; corpore atro opaco, piloso, alis et squama infuscatis, femoribus anticis subtus hispidosis; *Fem.:* oculis medioeriter remotis, vitta frontali media nigra, albidis marginata, corpore cinereo, thurace antice lineis angustis nigricantibus, alis hyalinis, basi et squama flavicantibus, pedibus simplicibus.

MEIG. Dipt. 5. 137. 96. ♂♀. *Musca meteorica* LINN. Fn.

1849. ♀. FABR. Antl. 306. 110. PANZ. Fn. Germ. 1. 19. ♀. FALL. Dipt. Sv. Musc. 64. 63. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali passim; in fruticibus et graminosis paludosis ad Wilhelmina, Tresunda et in Stoettingsfjellet, Lapponiae Umensis, d. 12. Jul. — 1. Aug. haud infrequenter visa; ascendit quoque in alpes, et in summo alpium Tornensium jugo d. 12. Jul. ♀ capta. Mares rarius occurrunt. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. 3 lin. long. Valde affinis et similis *A. irritanti*, a qua ♀ parum diserepat, at ♂ *A. meteoricae* a ♂ *A. irritantis* oculis acrius connexis, thorace, saltem abdomine nigrioribus opacis pilosis, alis et squama magis infuscat, tibiis anticis nou incisus et femoribus posticis brevioribus, validioribus, mox distinctus.

33. A. trigonifera: ovata nigricans, hypostomate puncto-que supra antennis albidis, thorace antice parum cinereo-maculato, abdomine griseo, maculis dorsalibus 3 magnis triangularibus linea media grisea divisus, alis hyalinis, nervo transv. ord. subrecto, squama flavo-albida; femoribus validis muticis; oculis ♂ fere cohaerentibus. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime; eandem e Groenlandia a D. WESTERMANN accepi (Lappon.)

Mas. Long. 3 lin. Affinis *Anth. dentipedi* (No. 27) brevior, et abdomine aliter picto. Antennae breviusculae. Hypostoma cinereo-argenteum. Punctum supra antennis minutum album. Oculi linea angusta nigra disjuncti. Thorax vix maculatus. Abdomen pilosum, griseum, maculis in segmentis 1, 2 et 3 magnis atris triangularibus, per lineam medium cineream in 6 divisus. Anus subinflexus. Alarum squama parva. Halteres nudi, loti. — Valde affinis videtur *Eriphiæ cinereae* MEIG. Dipt. 5. 206.

1. Vix tamen eadem. Ab *Anth. litorea*, cui pictura abdominis similis, differt antennis ♂ magis cohaerentibus, squama sub alis magis flavescens, femoribus validioribus, corpore magis piloso etc.

34. A. arctica: oblonga nigricans, cinereo-maculata, abdomine cinereo, maculis dorsalibus tribus paribus magnis triangularibus, linea media cinerea divisus, alis hyalinis, nervo transv. ord. recto; femoribus muticis; oculis ♂ fere cohaerentibus. ♂♀.

Hab. in Lapponiae alpihus rarissime; etiam in inferalpinis maritimis Nordlandiae ad Björkvik d. 14. Jul. semel capta; e Groenlandia a D. WESTERMANN quoque missa. In Lapponia meridionali non nisi 2 feminas, unam ad Stensele et alteram in alpe Brattiksfjell d. 4—5. Jul. inveni. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 2—2½ lin. Similis priori, sed in multis diversa. Antennae praesertim in ♂ breviusculae, angustae. Seta capillaris infima basi tantum incrassata et articulata. *Mas:* hypostomate argenteo et oculis subcohaerentibus; *femina:* hypostomate cinereo, et oculis vitta fusca, utriusque cinereo-marginata, medioeriter disjunctis. Thorax in ♂ nigricans, maculis anticis obsoletis cinereis; in ♀ cinereus, lineis obsoletissimis fuscis. Abdomen ♂ breve; subcylindricum, glauco-cinereum, pictura fere ut in priori, triangulari vero angustioribus; ♀ ovatum, cinereum, maculis ut in ♂, at obsoletioribus et fuscis, ano acuto. Alae hyalinae, in ♂ subfusciore. Squama parva, albida. Halteres nudi, pallidi. Pedes breviusculi, subvalidi, simplices.

35. A. frontata: oblonga nigricans, hypostomate, fronte distincte porrecta, thoracis vittis obsoletis abdomineque obscure cinereis, hoc maculis lateralibus lineaque media fusco-maculatis, alis hyalinis, nervo transv. inflexo, squama albida. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime; etiam e Groenlandia a D. WESTERMANN communicata. (Lappon.)

Fem. Long. 4 lin. Augusta, cinereo-nigricans. Antennae breves, validae, seta ad basiu incrassata. Abdomen oblongum, subdepressum, fusco-cinereum, maculis lateralibus et linea dorsali certo situ fusco-micantibus. Squama parva. Halteres nudi, fusco-testacei. Pedes simplices. Oculi parvi, late remoti, interstitio nigro, fusco-marginato, substriato. Vertex macula triangulari fusca.

36. A. squalens: oblonga obscure cinerea, fronte distincte porrecta nitida concolore, thoracis lineis angustis mediis abdominisque unica dorsali, fuscioribus, alis hyalinis, nervis transversis rectis infuscat, squama sordide albida. ♀.

Hab. in Lapponia rarius; ad Lycksele d. 2. Jun. 1832 pauca specimina inveni; in alpium Tornensium jugo d. 12. Jul. 1821 a me rarissime etiam lecta. (Lapponia.)

Fem. Long. fere 4 lin.; angusta. Statura et affinitas prioris, sed antennis forte paullo longioribus, minus latis, hypostomate magis nitido, marginibus vittae frontalis cinereis, nec fuscis, thoracis vittis 4 distinctioribus, lateralibus latioribus abbreviatis, abdomine parum fusco-maculato, ano elongato, alis subfuscioribus, nec pure hyalinis, et nervis transversis omnino rectis, infuscat, facile distincta. Reliqua ut in antecessenti.

Var. b. ♀. paullo robustior, tota nigricans, thorace subvittato, alis

basi et squama flavicantibus; an specimen detritum hujus; In silva Wittangi Lapponiae Tornensis d. 15. Jul. capta.

37. A. argyrocephala: oblonga nigra, parum cinereo-micans, hypostomate argenteo, fronte parum promiua concolore, alis subhyalinis, basi, squama halteribusque flavis, nervo transverso ordin. recto; oculis ♂ approximatis. ♂.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae; ad Björkvik d. 14. Jun. semel capta. (Lappon.)

Mas: Long. 3½ lin., angusta. Setosa, sed parum pubescens, nigra, cinereo-levissime micans. Frons et hypostoma argentea. Oculi approximati, vitra frontali angustata, atra, per orbitam oculorum tenuissimam albam marginata, disjuncti. Antennae breviusculae, seta breviter et tenuiter pubescente, capillari, basi infima incrassata et articulata. Thoracis humeri depressi, interstitio dorsali convexo. Abdomen conicum, ano breviter stylato. Alarum squama parva. Halteres nudi. Pedes simplices, pulvillis distinctis.

38. A. litorea: antennis longiusculis ovata grisea, fronte subprominula, thoracis lineis abdominisque maculis 4 triangularibus, brunneis, alarum nervis transversis infuscat, ordinario subrecto, squama albida, halteribus flavis. ♀.

MEIG. Dipt. 5. 90. 13? *Musca litorea* FALL. Dipt. Sv. Musc. 63. 60. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi haud frequenter, ad Asele et in Stoettingsfjellet 25. Jul. — 1. Aug. capta, in Lapponia Tornensi rarissime visa; in Norvegia a D. BOHEMAN quoque lecta. (Lapp.-Scan. pass.)

Fem. Long. 3½—4 lin. Grisea. Caput cinerascens, vitta frontali gemina atra. Antennae nigrae, articulo ultimo secundo paullo longiori, seta breviter pubescente, basi subincrassata, articulata. Thoracis lineae brunneae saepe obsoletae, alarum nervi magis vel minus fuscescentes cincti, ordinario plus minus subinflexo. Squama medioeris, albida, flavo-marginata. Halteres nudi, flavi. Pedes nigri.

Var. b. ♀. thoracis lineis 5 fuscis latioribus et abdomine fere toto nigricante, alias var. a simillima, vix specie diversa; ad Muonioniska Lapp. Tornensis d. 17. Aug. semel capta.

Obs. Hujus speciei specimina, quae in Scania occurrunt, plerumque minor et differunt thoracis disco aut toto obscure brunneo, aut vittis lateralibus latioribus abruptis et abdominis maculis ♀ saepe confluentibus. *Mas:* fronte argentea, vitta media simplici atra, oculis subappropinquantis, abdomine conico maculis saepe 6 nigris, in Scania haud raro captus, in Lapponia a me non visus.

39. A. 4-maculata: oblonga cinerascens, thorace sublineato, abdomine maculis 4 nigris, alis hyalinis, squama et halteribus albidis, nervis transversis rectis subinfuscat, oculis ♂ non arcte cohaerentibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 92. 16. ♂♀. *Musca 4-maculata* FALL. Dipt. Sv. Musc. 63. 61. ♂♀. *Musca cornuta* FABR. Antl. 298. 71. (teste MEIG.)

Hab. in Lapponia meridionali rarius, ad Lycksele d. 1—5. Jun. capta; in inferalpinis maritimis ad Dyroen Nordlandiae in Betula d. 21. Jul., et ad Bossekop Finmarkiae d. 4. Aug. parce lecta. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et Fem. 4½ lin. long. Frons parum porrecta. Antennae subelongatae, seta breviter pubescente. Thoracis lineae nigrae obsoletae. Abdominis puncta 4, in segmentis 2 et 3, subovata. *Mas:* caput argenteum, macula frontali supra antennis triangulari atra. Oculi approximati, orbita argentea tantum disjuncti. Lineae thoracis saepe evidetiores. Abdomen subconicum. *Fem:* Caput cinereum. Oculi medioeriter remoti. Vitra frontalis duplicata atra. Abdomen ovatum. Nervi alarum transversis saepe minus infuscati, quam in ♂.

Var. b. ♂ oculis acrius cohaerentibus, ad Björkvik Nordlandiae d. 14. Jul. semel capta.

Obs. Specimen vidi fere totum nigricans, cinereo-micans, punctis abdominis evidetioribus; in ceteris varietati a genuinae simile, et vix speciei diversae.

40. A. semicinerea: oblongo-ovata, nigro-cinerascens, fronte non prominula, nervis transversis rectis, abdomine flavo-supplucidi, iucisuris nigris; *mas:* ano fusco, oculis arcte cohaerentibus. ♂♀.

WIED. Zool. Arch. 1. p. 84. 37. ♀. MEIG. Dipt. 5. 108. 43. ♂♀. *Musca hyalinata* FALL. Dipt. Sv. Musc. 64. 62. ♂♀.

Hab. in Lapponia, mihi raro obvia; ♂♀ in copula e Tornoa a D. DEUTSCH missa; in floribus Achilleae ad Alteidet Finmarkiae d. 30. Jul. frequentiore vidi praesertim feminam. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 2½—3 lin. Oculi ♂ magni. Caput in utroque sexu nigricans, albo-submicans. Antennae elongatae, seta pubescenti. Thorax in ♂ nigricans, in ♀ griseus. Alae fusco-hyalinae, squama sordide albida. Halteres testacei.

Obs. Nomen Wiedemannianum utpote vetustius retinendum.

41. A. cinerea: oculis parvis oblonga cinerea, fronte distincte porrecta, thorace tenuiter lineato, alis basi, squama halteribusque flavescens, nervo transverso ordinario recto ♀.

Var. a. ♀. vitta frontali nigra, immaculata.

Var. b. ♀. vitta frontali nigra, et macula supra antennis flava.

MEIG. Dipt. 5. 199. 203. (secund. FALL. transcripta). *Musca cinerea* FALL. Dipt. Sv. Musc. 70. 75. ♂♀. var. *Musca flavicans* PANZ. Fn. 54. 18. ♀. forte (licet alae in figura nimis sint flavo-coloratae).

Hab in Lapponia meridionali Umensi passim, ex. gr. ad ripas Wajnsjoen, Tresunda et Wilhelmina, d. 12. Jul. capt.; in maritimis Nordlandiae non nisi in monte subalpino Raschistind d. 25. Jul. rarissime lecta. (Lapp.-Scan. varietas Falleniana freq.)

Fem. Long. 3—4 lin. Cinerea. Magnitudo, statura et color ut in *Anth. latipennis* (infra No. 65) cui valde affinis, at differt abdomine angustiore, hypostomate forte minus retuso, fronte magis prominula, oculis ut videtur paululum latius remotis, antennis angustioribus, thoracis lineis 2 approximatis angustis, fuscis, ut et alis minus flavicantibus. Caput cinereum, parum setosum, non pubescens, setis mystacinis paucis. Frons valde prominula, vitta media nigra. Oculi parvi, ovati, medioeriter distantes. Antennae medioeres seu longiusculae, seta brevissime pubescente. Thoracis lineae 2 approximatae, angustae, nigrae aut fuscae, interdum obsolatae. Rudimentum lineae 3tiae in medio dorsi saepe observatur. Abdomen conicum. Alae hyalinae s. subflavicautes, basi, squama parva, et halteribus nudis, magis flavescens, nervo transvers. ord. vix inflexo. Pedes nigricantes.

Obs. Cl. FALL. marem descripsit femineae similem, oculis arcte cohaerentibus, qualis in Scandinavia saepe occurrit, in Lapponia vero a me non visus, quare de identitate FALLENI et nostrae speciei non omnino certus sum, praesertim cum Falleniana a nostra, thoracis lineis adhuc obsoletioribus et fronte paullo minus proniunda differre videtur.

42. A. 5-lineata: oblongo-ovata glauco-cinereascens, thoracis lineis 5 abdominisque maculis confluentibus, brunneis, alarum nervis transversis rectis, infuscatis, squama albida, flavo-marginata. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime, non nisi ad Mnonioniska Lappon. Tornensis et in Bossekop Finmarkiae occidentalis paucis specimina, 4—17. Aug., inveni. (Lapponia.)

Fem. Long. 3 lin. Simillima *A. litorea* (No. 35) colore corporis magis glauco et thoracis lineis 5 brunneis omnibus aequalibus etc. ab illa distincta. Oculi medioeriter distantes, vitta frontali duplicata atra. Seta antennarum brevissime pubescens. Abdomen ovatum, nitidum subundum, maculis brunneo-nigris ita dilatatis, ut maculae seu fasciae cinerae tantum ad latera conspiciantur. Alae hyalinae, nervis transversis rectis, infuscatis. Squama parva, albida, flavo-marginata. Halteres fuscis.

43. A. abbreviata: oblongo-ovata cinerea, thoracis lineis 3, media subtriplicata, lateralibus abbreviatis abdominisque maculis 4 magnis triangularibus, brunnescentibus, alis hyalinis, nervis transversis rectis, squama albida; oculis ♂ non arcte cohaerentibus. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim; in silva ad Wittangi et Jackasjervi, Lapponiae Tornensis, 14—30. Jun. 1821 rarius visa, sed ad Umenaes, Naestansjö et Wilhelmina, Lapponiae Umensis, d. 10—16. Jul. 1832, in copula saepe capta. (Lappon. Suecica.)

Mas et Fem. Long. 2—3½ lin. Similis praecedenti, sed differt thoracis abdominisque pictura, alis purius hyalinis, fere aqueis, nervisque non infuscatis, oculi brunnei. Thoracis lineae 3 brunnescentes, media in medio plerumque triplicata. Abdomen in ♂ subcylindricum, interdum immaculatum; in ♀ ovatum, parum nitidum, cinereum, macula in segmentis 2 et 3 magna triangulari, saepe dilatata et linea media cinerea semper divisa. Segmentum unum etiam fusco-maculatum. Halteres flavi. Caput maris ut in *A. 4-maculata* (No. 39).

44. A. fuscinervis: elongata nigricans nitida, fronte parum prominula, alis hyalinis, nervis omnibus flavedine cinctis, transverso ordinario recto, costa basi ciliata, apice subnuda, squama halteribusque pallidis, clava fusca. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime, ad Karesuando Lapponiae Tornensis et Lycksele Lapponiae Umensis paucis specimina d. 4—14. Aug. capta. (Lappon. Suecica, sylvatica.)

Fem. Long. 2½ lin. Angusta, nitida nigra, parum albo-micans. Antennae medioeres l. minusculae, seta brevissime pubescente. Caput nigricans, fronte parum prominente, lateribus obscure albo-micante, vitta media nigra. Hypostoma breviusculum, apice reflexum. Abdomen elongatum. Alarum costa nigro-ciliata. Squama parva, pallide flava. Halteres nudi, nigri, petiolo flavo. Pedes nigri. Au ♀ *A. obscuripennis* (No. 47)!

45. A. lanceolata: elongata nigricans nitida, fronte parum prominula, alis hyalinis, nervis omnibus flavedine cinctis, transverso ordinario recto, costa tota ciliata, squama halteribusque pallidis, clava fusca. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime, duo tantum specimina inveni, unum ad Åsele Lapponiae Umensis d. 25. Jul. et alterum ad Kengis Lappon. Tornensis d. 22. Aug. captum. (Lappon. Suecica.)

Fem. Long. 3¼ lin. Simillima *A. fuscinervi*, paullo major, et capite praesertim latiori, oculis magis oblongis, antennis magis dilatatis, colore corporis nigro magis cinereo-micante, interdum fere griseo, ut et alarum costa a basi ad apicem alae aequaliter ciliata, facile distincta. Abdomen elongatum, apice acuminatum. Alae fusco-hyalinae, nervis saltem fuscissime cinctis.

46. A. maculifrons: oblonga cinereo-grisea, vix maculata, fronte subprominula argenteo-cinerea nitida, macula supra antennis lutea, alis hyalinis, basi, nervis, squama halteribusque flavis, nervo transverso ordinario recto; oculis approximatis. ♀?

Hab. in Lapponia Norvegica; in alpe Dowre a D. BOHEMAN capta. (Lapponia.)

Fem.? Long. 3½ lin. Antennae medioeres, articulo ultimo brevissime pubescente, 2do duplo longiori. Seta brevissime pubescens. Frons nitida. Oculi subapproximati, vitta frontali angustata atra, lateribus distinctis albido-marginata. Macula supra antennis fulva, determinata. Thorax inaequalis, griseo-cinereus, certo situ subfusco-maculatus. Abdomen ovato-subcompressum, griseum. Alae longiusculae, squama parva, halteribusque nudis, flavis. Pedes nigricantes.

47. A. obscuripennis: oblonga nigra nitida, fronte vix prominula concolore lateribus albo-lineata, alis fuscis, nervo transverso ordinario recto, squama sordide albida, halteribus nigris, oculis ♂ parum approximatis. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali Umensi rarissime, ad Stensele d. 3. Jul. unicum specimen invenit D. DAHLBOM; e Dowre a D. BOHEMAN missa. (Lappon.)

Mas. 2½ lin. long. Tota nigra, nitida pilosa, sublinearis. Antennae medioeres, articulo ultimo 2do vix duplo longiori, seta pubescente. Caput nigrum, fronte lateribus subargenteo-micante. Oculi subappropinquantes. Alae totae aequaliter fuscae. Squama parva, subalbida. Halteres nudi. Abdominis segmentum anale subtus appendiculatum, tuberculatum. Forte mas *A. fuscinervi* (No. 44)! — Specimen detritum e Lapponia Tornensi a D. DEUTSCH communicatum huius etiam videtur speciei.

48. A. innueta: oblongo-ovata nigro-cinereascens nitida, fronte parum prominula concolore, thoracis lineis 3 latissimis nigris, alis hyalinis, nervis transversis rectis, squama albida, halteribus flavis. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali; ad Lycksele unicum specimen inveni. (Lapp. Suec.)

Fem. Long. 2½ lin. Subovata, obscure cinereascens, pinguis. Antennae medioeres, seta pubescente. Oculi non late distantes, vitta frontali fusco-nigra, lateribus distinctis cinereo-marginata. Thorax niger, lineis 4 cinereis. Scutellum cinereascens. Abdomen ovatum, subdepressum, nigro-cinereascens, nitidissimum. Alae aquae, immaculatae. Squama parva, albida. Halteres nudi, pallidi. Pedes nigri.

•• Oculi larti (in ♀ interdum nudiusculi):

49. A. spinipes: oblongo-ovata caeruleo-nigra, nitida, hypostomate, macula supra antennis, maculis humeralibus fascisque abdominis interruptis, albidis, alis hyalinis, nervo transverso ordinario recto, oblique ducto, squama albida; oculis ♂ approximatis. ♂♀.

Musca spinipes FALL. Dipt. Sv. Musc. 61. 55. ♂♀. *Musca ciliata* FABR. Antl. 333. 57. (teste MEIG.) *Anth. ciliata* MEIG. Dipt. 159. 134. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi, in Betula ad Mnonioniska d. 17. Aug. capta, e Groenlandia a D. WESTERMANN quoque communicata. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 4 lin. Simillima *A. leucostomae* (No. 28) oculis hirtis, macula humerali alba, alis non pallide nervosis, squama albida, nervo alarum transverso per lineam rectam oblique ducto, abdominisque fasciis obsoletis albidis interruptis, facile distincta. Pedes in ♂ femoribus posterioribus elongatis. Oculi in ♀ nudi.

Var. **Mas:** oculis fere nudis, puncto supra antennis albo minori, humeris et abdomine parum albo-micante, femoribus posterioribus minus elongatis, tibiis posticis fuscis minus hirsutis, qualis in Lapponia plerumque occurrit; similem quoque e Groenlandia a D. WESTERMANN obtinui.

50. A. subfuscineervis: oblonga nigricans, thoracis lineis abdominisque maculis albo-micantibus obsoletis, nervis subinfuscat, transverso ordinario subrecto, squama sordide albida; oculis ♂ approximatis. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, in paludosis d. 4. Jun. semel capta. (Lappon.; Botnia ad Pello.)

Mas. 4½ lin. long. *A. dentipedi* simillima, oculis hirtis et forte paullo magis remotis, fronte ut videtur paullo magis prominula, thoracis lineis 4 abdominisque maculis lateralibus albo-submicantibus, alarum nervis et basi infuscat, ut et femoribus muticis satis superque distincta. Subnitida, setosa et pubescens. Antennae brevissime pubescentes. Punctum supra antennis album. Abdomen oblongum, nitidum, setosum, nigrum, maculis praesertim ad latera certo situ albo-micantibus. Squama albida, sordide marginata. Halteres fusco-testacei. Pedes simplices.

51. A. vicina: oblonga nigricans, thoracis lineis abdominisque maculis albo-micantibus obsoletis, nervis subinfuscat, transverso ordinario inflexo, squama sordide albida. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, a D. DEUTSCH missa. (Lapponia.)

Fem. 4¼ lin. long. Simillima priori, cuius ♀ forte est, sed differt alarum nervo transverso ordinario distincte inflexo, nec subrecto. Caput nigrum, hypostomate certo situ cinereo-micante. Oculi medioeriter distantes, vitta frontali atra, orbita oenlorum cinerascens. Alae basi fuscae. Nervi transversus fuscedine cineti, ordinarius inflexus. Reliqua omnia ut in praecedente.

52. A. turpis: oblonga obscure grisea, fronte subprominula cinerea nitida, thoracis lineis 4 nigris abdominisque unica medio brunnea, alis hyalinis, nervo transverso ordinario subinflexo, squama albida. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; ad novaculum Umeaenae d. 8. Jul. inventa; e pupa cylindrica, brunnea nitida nuda, sub cortice Pini ad Lycksele capta, imago quoque egressa d. 21. Jun. (Lapponia Umenensis.)

Fem. 4—4½ lin. long. *A. squalenti* valde similis et vix differt nisi oculis tenuiter hirtis, macula supra antennis majori, antennae apice superiori prominente, fronte magis cinerea, thoracis lineis nigris distinctioribus, alarum nervis transversis non infuscat, ordinario paullo flexo, ut et squama magis albida. Abdomen et reliqua omnino ut in *A. squalente* (No. 36).

Mas: thorace magis obscuro, abdomine nigro cinereo-sulfasciato, et oculis subcohaerentibus, de cetero feminae similis, forte huius; in alpium Tornensium jugo d. 12. Jul. unicum specimen captum.

53. A. inconspicua: oblonga fusco-nigricans, fronte subprominula flavescens grisea nitida, thoracis vittis 5 abdominisque maculis fusco-cinereis obsoletis, alis hyalinis, nervo transv. ord. subrecto, squama albida flavo-marginata; oculis ♂ cohaerentibus. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad cataractam Polkapola d. 19. Jun. 1821 semel capta. (Lappon.)

Mas. 4 lin. long. Affinis *A. subfuscineervi*, fronte magis flavicante, oculis magis cohaerentibus, alis basi et nervis non infuscat etc. distincta. Abdomen omnino ut in *A. subfuscineervi*. Halteres albi, clava nigricante. Pedes simplices.

54. A. hirtula: antennis breviusculis oblonga hirsuta, nigricans (♂), vel parum cinereo-micans (♀), fronte in utroque sexu minime prominula, alis hyalinis, nervo transv. ord. recto, squama albida; ♂ oculis arcte cohaerentibus pedibusque inermibus. ♂♀.

Hab. in Lapponia septentrionali rarissime; in alpium Tornensium jugo die 12. Jul. 1821 in copula semel capta. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. fere 3 lin. Affinis *Eriphiae cinereae* MEIG., oculis hirtis, fronte non prominula etc. distincta. Parum nitida, tota in ♂ hirta et setosa, nigricans. Corpus ♀ cinereo-obscurum. Hypostoma in utroque sexu breve, apice reflexo; cinereum nitidum, genis nigris. Antennae parvae, seta brevissime pubescente. Os hirsutissimum. Thorax vix vittatus. Abdomen maris conicum, hirsutissimum praesertim ano, totum nigrum, certo situ subcinereo-micans, linea dorsali obscuriori. Alae hyalinae immaculae, basi parum infuscae, nervo transv. ord. rectissimo. Squama alba. Halteres udi, fusco-testacei. Pedes piceo-nigri, toti longe hirsuti.

Obs. Specimina quaedam in Nordlandia Norvegia septentrionali, ex. gr. ad Tromsøe et in silva betulina ad Alteid d. 24. Jul. — 1 Aug. in copula capta, a typicis vix discrepant.

55. A. hirsutula: antennis longiusculis oblonga hirsuta, nigricans vel parum cinereo-micans (♂), aut grisea (♀), fronte in utroque sexu minime prominula, alis subinfuscat, nervo transv. ord. recto, squama sordide albida; oculis ♂ arcte cohaerentibus. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali passim; ad Lycksele, Sten-ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

sele, Naestansjö et in monte subalpino Brattiksfjell 25. Jun. — 13. Jul. in copula inventa; in Nordlandia non nisi ad Björkvik et Giebostad a D. FRIES d. 14—22. Jul. etiam in copula lecta. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 2½ lin. Priori simillima, sed corpore forte minus dense et longe hirsuto, antennis paullo longioribus, hypostomate paullo longiori, apice non reflexo, alis ♂ praesertim ad costam distincte fuscans, margine interiori tantum hyalino, squama sordide albida, ut et halteribus magis fuscis distincta. Oculi ♀ udi, medioeriter distantes, vitta media frontali nigra. Abdomen ♂ subcylindricum, cinerascens nigrum, linea dorsali in segmento 2do perspicua, nigra; feminae oblongo-ovatum, immaculatum, flavo-griseum. Alae ♀ basi flavicantes. Reliqua ut in antecedenti.

56. A. innocua: antennis medioeribus oblonga hirta, fronte vix prominula, alarum nervo transv. ord. recto; squama subalbida; **mas:** nigricans, fronte argentea, thoracis maculis humeralibus abdomineque cinereis, hoc linea dorsali nigra, alis fuscans, halteribus fuscis, oculis arcte cohaerentibus; **femina:** tota cinerea, immaculata, vitta frontali atra, alis subhyalinis, halteribus testaceis. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali Umenis rarissime; ad Sten-sele unicum specimen d. 3. Jul. et ad Lycksele unicum par d. 25. Jun. in copula, inveni. (Lappon.)

Mas et Fem. Long. 2½ lin. Antennae medioeres, lineares. Seta pubescens. Hypostoma breve, apice non reflexo. **Mas:** orbita oenlorum frontalis et punctum supra antennis, alba. Thorax niger, nitidus, maculis humeralibus albo-micantibus. Abdomen cylindrico-couicum, cinereum, linea dorsali praesertim in segmento 2do perspicuo, nigra. Alarum nervi fuscedine cineti. Squama parva, sordide albida. Halteres nudi, nigri, basi testacei. Pedes elongati, tenues, pilosi, inermes. **Femina:** cinerascens vel grisea, immaculata, parum pubescens. Oculi medioeriter distantes, orbita interna cinerea, subnitida, vitta frontali nigra. Abdomen ovatum, apice acutum. Alae hyalinae, basi flavicantes, squama et halteribus flavis. Pedes medioeres, nigricantes.

57. A. leucogaster: antennis medioeribus obtuse ovata nigra, fronte non prominula argentea, abdomine cano, segmentis 1 et 2 nigro-maculatis, alis hyalinis, nervo transverso ord. omnino recto, squama albida, halteribus fuscis; oculis ♂ subcohaerentibus. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi forte rarissime, mihi non obvia, a D. FRIGELIO captum, unicumque specimen mihi communicatum. (Lappon. septentrionalis.)

Mas. Circiter 2 lin. long. Ovata, obtusa. Antennae lineares. Seta vix nisi nuda. Oculi magni, tenuissime hirti, fere cohaerentes, linea angustissima atra, utrinque angustissime albo-lineata disjuncti. Thorax niger, subnitidus. Abdomen ovatum, canum opacum, segmento 1mo fere toto, 2do macula basali in medio gemina, nigris. Alae albedo-hyalinae. Squama sat magna, albida. Halteres fusi.

58. A. aculeipes: antennis breviusculis oblonga hirsuta nigricans, vix cinereo-micans, fronte minime prominula, alis hyalinis, nervo transv. ord. recto; squama albida; oculis in ♂ non arctissime cohaerentibus et tibiis posticis intus spina longissima armatis. ♂♀.

Hab. in Nordlandia rarissime; ad Björkvik d. 14. Jul. unicum par in copula captum. (Lappon.)

Mas et Fem. Long. fere 3 lin. *A. hirtulae* (No. 54) valde similis, corpore magis nigricante, maris abdomine magis depresso et iuprimis tibiis spina valida longa (longitudine fere tibiae), oblique porrecta, apice hamata, et infra apicem latere exteriori albo-pubescente, intus armatis, mox et certe distincta. Oculi ♀ medioeriter remoti abdomenque ovatum acutum. Reliqua ut in *A. hirtula*.

Var. b. ♀. grisea, thorace antice lucis 2 augustis fuscis, alis basi, squama, halteribusque flavicantibus; in Salice ad Womsjoen d. 11. Jul. capta; forte huius.

59. A. depressiuscula: antennis longiusculis ovata subdepressa, fronte parum prominula, alarum nervo transv. ord. recto; **mas:** oculis appropinquantibus niger, alis fuscans, hypostomate argenteo; **femina:** oculis medioeriter remotis cinerea, thoracis lineis abdominisque maculis fuscis, alis hyalinis, hypostomate albo-cinereo. ♂♀.

Hab. in Nordlandia rarissime; ad Giebostad d. 22. Jul. unicum par in copula captum. (Lappon.)

Mas et Fem. Long. 3 lin. Affinis *A. hirsutulae*, corpore minus hirta magisque depresso et ovato, ut et oculis ♂ paullo magis distantibus, vitta atra angusta disjunctis etc. distincta. Antennae hypostomate paullo breviores, lineares, seta pubescente. Oculi in ♂ tenuiter, in ♀ parum, hirti. Squama sordide albida. Halteres udi, testacei. Pedes simplices, inermes. **Femina:** vitta frontali duplicata brunnea, thoracis lineis 3 dorsalibus approximatis,

tenuibus, et utriusque unica laterali latiori interrupta, brunneis, abdominisque subnudi disco macula dilatata ejusdem coloris.

60. A. tristiola: antennis longiusculis oblongo-ovata subdepressa nigra, fronte parum prominula obscura, alis hyalinis, nervo transverso ordinario recto, squama albida; oculis ♂ subcohaerentibus. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Lycksele unicum specimen detexi. (Lappon.)

Mas. Long. 2 lin. Similis priori, paullo minor et differt alis magis hyalinis et oculis magis cohaerentibus. Caput obscurum, fronte subprominente. Antennae ut in priori. Oculi tenuiter hirti. Thorax antice vix albo-subvittatus. Abdomen ovale, certo situ griseo-subfasciatum. Alae hyalinae, metallice nitentes, basi parum infuscae. Squama parva, albida. Halteres nudi, fuscii, clava obscuriori. Pedes pilosi, simplices, inermes. Femina forte aliter colorata; ignota.

C) Seta antennarum nudiuscula aut nuda. Oculi saepissime nudi.

a) Corpore subcylindrico, capite interdum subinflato. Species mediocriter magnae. (*Anth. cinerea* antennis brevissimis, seta pubescente; vide ante No. 41.)

61. A. denticanda: cinerea aut grisea, fronte prominula, alis squama halteribusque albidis, nervo transverso ordinario recto, oculis in utroque sexu remotis; ano maris subtus valide bidentato. ♂♀.

Hab. in floribus Salicum, locis praesertim paludosis, in Lapponia passim; scilicet in Lapponia Tornensi ad Pello, Wittangi et Juckasjervi, d. 4—25. Jun. haud infrequenter; sed in Lapponia meridionali non nisi ad Lycksele d. 2. Jun. rarius lecta. (Lapponia; Botnia borealis, ubi ad Öfver-Torneå jam d. 29. Maj. ♂ provenit.)

Mas et Fem. 4 lin. longa, angusta, linearis subcylindrica praesertim ♂; parum pubescens, sed setosa, opaca, tota aut cinerea (♂), aut grisea (♀); thoracis vix lineato. Caput ♂ argenteum, ♀ cinereo-flavescentius, vitta frontali in utroque sexu atra. Oculi in utroque sexu paullo remoti, paralleliter et fere aequaliter (licet non late) distantes. Hypostoma breve, apice subreflexo. Antennae breviusculae, seta capillari, nuda, basi tantum incrassata et articulata. Segmentum ultimum ventrale ♂ dentibus 2 validis nigris armatum. Alae, ♂ praesertim basi, squama parva et halteres nudi, alba; ♀ subinfuscae. Pedes simplices, cinerascetes, tarsis nigris.

62. A. laminata: cinerascens grisea, fronte prominula concolore, alis hyalinis, nervo transverso ordinario recto, squama sordide albida; oculis ♂ remotis et ano bilaminato. ♂.

Hab. in Lapponia septentrionali rarissime; ad Juckasjervi d. 23. Jun. semel capta. (Lappon.)

Mas. Circit. 3 lin. longa. Affinis et similis priori, capiti corporisque colore magis griseo, alis hyalinis et segmento ventrali ultimo lamine 2 paralleliter exsertis facile distincta. Caput et antennae ut in priori constructa, illud griseum, vitta frontali fusca. Oculi paullo remoti, sed non paralleliter distantes. Antennarum seta nuda, vix ad medium incrassata. Thorax et abdomen cinereo-fusca, subimmaculata. Squama parva et halteres subnudi, sordide albida. Pedes cinerascetes.

63. A. unilineata: antennis brevissime hirtis cinerea, fronte prominula concolore, abdominis linea dorsali nigra, alis immaculatis, nervo transverso ordinario subinflexo, squama alba; oculis ♂ approximatis. ♂♀.

Hab. in arenosis praesertim ad ripas fluminum, in Lapponia passim, scilicet ad Pello, Kengis et Juckasjervi, Lapponiae Tornensis, 4 Jun. — 1 Jul., nec non ad Lycksele Lapponiae Umensis mens. Junio passim. (Lapponia; Botnia borealis, ex. gr. ad Ersnaes et Calix in arenosis jam d. 9—16 Maj. frequenter visa).

Mas et Fem. 3—4½ lin. long., angustata, pubescens et distincte setosa, tota opaca, ♂ cinereus, ♀ grisea. Frons distincte prominula nitida, linea frontali nigra. Antennae breves, validae, oculo armato breviter hirtae, seta pubescente. Oculi brunnei, in ♀ non late distantes, in ♂ adhuc propiores. Thoracis lineae 3 obsoletae, angustissimae fuscae seu brunneae, in ♀ interdum latiores. Abdomen linea unica dorsali distincta, in ♂ nigra, in ♀ brunnea. Alae albedo-hyalinae aut pallescentes, squama parva, alba. Halteres nudi testacei.

Var. b. ♂. fronte nigra, argenteo-micante, thoracis abdomineque schistaceis, hoc linea media nigra. Simillima var. a. colore obscuriori tantum diversa. Ad Lycksele specimen unicum captum.

Var. ♀ nervis alarum subinfuscat, transverso ordinario minus flexo.

Obs. Individua paullo minora, alias simillima, in terra ad sepes

locis soli expositis ad Lund Scaniae mens. Majo et Junio saepe leguntur, hujus omnino videntur.

64. A. Histrio: antennis longiusculis nudis albo-cinerea, fronte prominula argentea, thoracis vittis interruptis abdominisque linea dorsali et incisuris nigris, alis immaculatis, nervo transv. ord. inflexo, squama alba; oculis ♂ subcohaerentibus. ♂♀.

Hab. in ligno recenti et in truncis arborum viventium Pini, ad Stensele et Umenaes Lapponiae Umensis, d. 3—9 Jul. rar.; ♀ ova depositura in trunco Pini recentis ad Bossekop Finnmarkiae d. 7 Aug. visa (Lapponia; Ostrogothia rarissime).

Mas et Fem. Long. 4—5 lin. Elongata, setosa, pulchra, fere ut in *Anth. pluviali* (infra No. 85) picta. Cinereo-albida. Caput argenteum linea frontali nigra. Antennae elongatae, lineares, nigrae, nudaе, seta brevissime pubescente. Oculi in ♀ medioeriter remoti, in ♂ cohaerentes. Thoracis vittae 3 interruptae nigrae, media postica, laterales latiores. Abdomen linea dorsali distincta et incisuris tenuiter, nigris. Alae albo-hyalinae, nervo transverso ordinario distincte flexo. Squama parva, alba. Halteres nudi, testacei. Pedes cinereo-nigrescentes, ut in prioribus simplices.

65. A. latipennis: antennis longioribus validis griseo-cinerea, fronte subprominula; thoracis vittis 2 obsoletis brunneis, alis latis flavo-nervosis, nervo transv. ord. recto, costa ciliata, squama halteribusque flavescentibus; oculis ♀ medioeriter remotis. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime, duo tantum specimina inveni, unum scilicet ad Wilhelmina Lapponiae Umensis 15. Jul. 1832, et alterum ad Bossekop Finnmarkiae occidentalis in Pinu sylvestri d. 5 Aug. 1821. (Lapponia)

Fem. Long. fere 4 lin. Similis *A. unilineatae*, a qua vero differt hypostomate retuso, apice reflexo, fronte minus prominula, oculis paullo magis distantibus, antennis paullo longioribus et validioribus, thoracis vittis 2 remotis brunneis, abdomine subimmaculato, magis forte ovato, alis latioribus, nervis et basi distincte flavis, costa ciliata, ut et squama magis flavicante. Caput subarcuatum, vitta frontali tota nigra immaculata. Antennae apice brevissime hirsutae. Seta brevissime pubescens. Squama parva. Halteres nudi. Pedes nigri, nec cinerascetes.

66. A. pallipennis: antennis mediocribus laete cinerea, fronte prominula, thoracis vitta media obsoleta brunnea, alis, squama halteribusque albidis, nervo transverso ord. recto, oculis ♀ medioeriter remotis, macula supra antennis angusta, fulva aut nigra. ♀.

Hab. in Lapponia boreali et meridionali rarissime; ad Karesuando Lapp. Tornensis d. 15 Aug. et ad Asele Lapp. Umensis d. 25 Jul. inveni. (Lappon.)

Fem. 2—2½ lin. long. *Anthom. antiquae* et *aestivae* Meig. similis videtur, vix tamen harum una. Similis quoque *A. floralis* (infra No. 102), colore lactiori, macula frontali rufa, alis albidioribus abdomineque immaculato distincta. Caput cinereum, vitta frontali aut tota nigra, aut antice lutea, in medio fusca, vertice cinereo. Antennae fusco-nigrae. Seta brevissime pubescens. Thoracis linea media interdum vix observanda. Abdomen elongato-conicum, immaculatum. Alae albiae, nervis pallidis, costa ciliata. Squama parva albida. Halteres nudi, pallide flavi. Pedes cinereo-nigri.

67. A. canescens: antennis mediocribus laete cinerea, fronte subprominula, vitta media latiori nigra, antice fulva, thoracis linea media obsoleta brunnea, alis squama halteribusque albidis, nervo transv. ord. recto; oculis ♀ medioeriter remotis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, in ripa arenosa ad Juckasjervi d. 20 Jun. unicum specimen inveni; forte etiam ad Lycksele capta (Lappon.; Botnia occidentalis d. 7 Sept. rarissime).

Fem. Long. 2½ lin. *A. pallipenni* simillima, differt autem fronte paullo minus prominula, oculis forte nonnihil majoribus, hypostomate breviori, minus scilicet late descendente, macula fulva supra antennis latiori et linea thoracis dorsali angustiori. Vitta frontalis fere tota fulva, postice nigricante, macula verticis cordata cinerea. Orbita oculorum facialis et frontalis sat late cinerea. Seta antennarum plus minus distincte pubescens. Costa alarum distincte setulosa.

68. A. marginalis: antennis mediocribus laete cinerea, vertice, thoracis disco, scutello abdominisque maculis trigonis magnis, brunneis, alis hyalinis, nervis transv. rectis infuscat, squama alba. ♂♀.

Mas: caput argenteum, oculis approximatis, linea frontali angusta nigra, albo-utrinque cincta; thoracis discus parum infuscatus, vitta media latiori obsoleta brunnea; abdomen oblongo-cylindricum.

Fem.: caput cinereum, oculis remotis, vitta media fusca, vertice brunneo; thoracis discus subfuscus, lineis 3 distinctioribus brunneis; abdomen subovatum.

MEIG. Dipt. 5. 196. 198. (secund. FALL. descript. transcripta) *Musca marginalis* FALL. Dipt. Sv. Musc. 66. 67. ♂♀. Hab. prope Karesuando Lapponiae Tornensis, ibique in arenosis d. 15 Aug. sat frequenter visa, nec alibi in Lapponia a me visa. Mores *Lispae*. (Lapponia; Westrogothia D. GYLLENHAL rarius.)

Mas et *Fem.* Long. 1½ usque ad fere 3 lin. Species pulchra et distincta. Color fere *A. ripariae*. Frons subprominula. Antennae breviusculae, seta nuda capillari, basi tantum incrassata. Scutellum obscure. Abdomen albedo-cinereum, macula in singulo segmentorum magna triangulari brunnea per lineam mediam cineream interdum divisa. Squama alba. Halteres fuscii. Pedes simplices.

69. A. scatophagina: antennis breviusculis cinerascens, fronte distincte prominula, macula supra antennis flava, alis albo-hyalinis, nervo transv. ord. recto, squama alba; oculis ♂ approximatis. ♂♀.

Mas: cylindricus, obscure cinereus, capite argenteo, oculis ovalibus approximatis, linea media angusta nigra albo-cincta, disjunctis, abdomine cylindrico, inermis sordide albidis.

Fem.: oblonga, flavicantis griseus, capite cinereo, vertice subbrunneente, oculis parvis rotundis, mediocriter remotis, abdomine oblongo-ovato; in copula.

Hab. in Lapponia septentrionali passim; in silva Wittangi et in arenosis ad ripam fluminis Tornensis prope Pello et Juckasjervi, d. 4—30. Jun. a me lecta; inter Alten et Kautokeino Finmarkiae ♀ rarissime quoque capta, 10—13. Aug. (Lapponia.)

Mas et *Fem.* Long. 2—2½ lin. Cylindrica setulosa, sed parum pubescens, opaca, obscure cinerea; femina magis cana. Caput buccatum. Antennae breves, nigro-fuscae, articulo ultimo 2do vix dimidio longiori, seta udda, basi incrassata. Thorax vix lineatus. Alae albo-hyalinae. Squama parva, alba. Halteres nudi, albidii. Pedes simplices, cinerascens.

Var. b. ♀. alis albis, nervis subinfuscatiss, alias var. a. simillima; inter Alten et Kautokeino Finmarkiae d. 10—13. Aug. rarissime visa.

70. A. myopina: antennis magnis cinerea aut grisea, fronte subprominula albida, macula supra antennis fulva, thoracis vitta brunnea, alis hyalinis, nervo transv. ord. recto, abdomine pedibusque nigris, oculis in utroque sexu late distantibus. ♂♀.

Musca myopina FALL. Dipt. Sv. Musc. 65. 66. ♂♀. *Coenosia myopina* MEIG. Dipt. 5. 222. 28. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius, non nisi in ripa lacus Wojsjoen et ad Tresunda atque Wilhelmina, Lapponiae Umensis, d. 10—12. Jul. in copula capta; ad Lycksele d. 2 Aug. unicum specimen femineum visum. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 2 lin. Caput albo-corneum, vertice obscuriori, macula supra antennis magna lata fulva. Antennae suboblique porrectae, longiusculae, latae, fusco-nigrae, basi rufescentes, seta udda, ad medium incrassata. Oculi parvi rotundati, late remoti. Thoracis vitta media brunnea, in ♀ subternaria. Abdomen pubescens nigrum nitidum, in ♂ cylindricum, ano incurvo; in ♀ subovatum. Alae subhyalinae, basi pallidiores, nervis transversis interdum subinfuscatiss, squama parva sordide albida. Halteres nudi fuscii. Pedes simplices, validi, nigri.

71. A. unistriata: antennis mediocribus laete cinerea, fronte distincte prominula, albida, thoracis abdominisque dorso linea media brunnea, alis albo-hyalinis, nervo transverso ordinario subrecto; oculis ♂ subcohaerentibus. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; locis arenosis ad Pello et Wittangi d. 4—10. Jun. tantum lecta. (Lapponia septentrionalis.)

Mas. Long. 2½ lin. Statura *A. scatophaginae* (No. 69), linea corporis media laete brunnea perspicua et frontis macula flava nulla etc. dignota. Tota cana, cylindrica. Frons distincte prominula, subargentea, vitta supra antennis angusta atra. Antennae nigrae, seta brevissime pubescente. Oculi subcohaerentes, linea angustata alba disjuncti. Linea thoracis brunnea obsoleta, subabbreviata, scutellum non transiens, at eadem in abdomine continuata ibique distincta, integra. Alae albo-hyalinae, nervo transverso ordinario non exaete recto. Squama alba. Halteres testacei. Pedes cinerei, tarsis nigris, pulvillis magnis albidis.

72. A. solitaria: antennis longiusculis cinerea, fronte parum prominente argentea, vitta media atra, abdominis maculis 6 brunneis, alis albo-hyalinis, nervo transverso ordinario recto, oculis ♂ non late remotis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad novacolum Naestansjö d. 13. Jul. semel capta. (Lappon. meridional.)

Mas. Parva, circiter 1½ lin. longa. Tota cinerea, opaca. Caput argenteo-micans, fronte vix prominula. Hypostoma infra oculos parum descendens, nec apice reflexum. Antennae elongatae, hy-

postomate tamen paullo breviores, lineares, nigrae, seta brevissime pubescente. Vitta frontalis angusta atra. Oculi magni non late remoti. Abdomen cylindricum subcurvum, cinereum, maculis 3 paribus brunneis obsoletis. Alae albo-hyalinae. Squama alba. Halteres flavo-albidi. Pedes nigri. — Statura et similitudo *A. 8-punctatae*, 6-*notatae* earumque affinium (in Divisione 2da), sed pedibus totis nigris immaculatis ab illis mox dignota. — In collect. D. FAUREI jam conservatur.

Obs. *Musca buccata* FALL., huic subdivisioni subdida, in Ostrogothia et Smania passim lecta, in Lapponia non visa. — *Musca erinacea* FALL. pertinet ad genus *Dialytam*, Faunae nostrae ignotum. *A. trianguligeru* ♂ abdom. subcylindrico, sub No. 82 inventur.

b) Corpore subovato.

† Majores.

(*Anth. litorea*: antennis subnudis, antea in Subdivisione B. exstat. — *A. latipennem*: abdomine subcylindrico, vide antea sub No. 65. — *A. marginalis*: abdomine ovato-cylindrico, sub No. 68 describitur.)

73. A. silvestris: antennis mediocribus nigricans, maculatio cinereo-micans, fronte subporrecta, alis hyalinis, basi squamae flavicantibus, nervo transv. ord. subrecto; oculis ♂ approximatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 198. 202. *Musca silvestris* FALL. Dipt. Sv. Musc. 70. 74. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; in silvis et pratis ad Lycksele, Stensele et Asele d. 1. Jun. — 27. Jul. a me passim visa; ♀ rarissime obvia. (Lapp.-Scan. ♂ freq., ♀ rar.)

Mas et *Fem.* Circiter 5 lin. long., angustata. *Anth. conicae* (infra) valde similis, illa vero seta antennarum distincte plumata tibisque testaceis gaudet. Caput albedo-cinereum, vitta frontalis nigra, raro antee fulvo-maculata. Seta antennarum pubescens, basi incrassata et articulata. Thorax cinereus, dorso vittis nigricantibus latis haud determinatis. Abdomen nigricans, cinereo-micans. Alae basi et squama mediocribus flavicantia. Halteres nudi, flavescens. Pedes nigri.

Obs. Specimina lapponica oculis ♂ saepe paullo magis remotis et alis magis hyalinis, quam in Suecia vulgaris gaudent, vix vero diversa.

Var. b. ♂ paullo minor et obscurior; in Lappon. Tornensi, D. FRIGELIUS.

74. A. longicornis: antennis elongatis oblonga nigricans obscure cinereo-micans, fronte convexa, thoracis lineis 2 nigris, alarum basi squamae flavescantibus, nervis transversis infuscatiss, ordinario subinflexo; oculis ♂ appropinquantibus. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in silva Wittangi d. 17. Jun. unicum par inveni. (Lappon.)

Mas et *Fem.* 4 lin. long. Priori similis et affinis, toto corpore obscuriori, antennis longioribus, oculis paullo magis distantibus, seta vix nisi udda, ut et nervis alar. transversis infuscatiss, et hominum ordinario paullo inflexo, satis differt. Antennae longitudine fere hypostomatis, lineares. Thoracis lineae 2 angustae approximatae nigrae. Abdomen cinereum nigrum, aequaliter cinereo-micans, nitidum. Halteres nudi, testacei, capitulo fusco. Pedes nigri, simplices.

75. A. Billbergi: antennis mediocribus nigra nitida, thorace antice cinereo-micante, fronte convexa obscure argentea, alis fusco-hyalinis, basi et halteribus subflavicantibus, squama albicante, nervo transv. ord. recto, oculis ♂ paullo appropinquantibus. ♂♀.

Var. a. ♂♀. alis basi flavicantibus.

Var. b. ♀. alis basi vix flavicantibus.

Hab. in Lapponia rarius; var. a. in floribus Salicis ad Juckasjervi et ad Lycksele d. 1—21. Jun. in copula capta; var. b. in ripa arenosa ad Juckasjervi d. 3. Jul. rarissime visa. (Lappon.)

Mas et *Fem.* 3—3½ lin. long. Oblongo-ovata nitida nigra. Caput argenteum, fronte subprominula, vitta media nigra. Antennarum articuli ultimus et secundus subaequales, seta udda, basi incrassata. Oculi in ♂ paullo propiores, quam in ♀. Thorax antice humeris subalbo-micans. Abdomen ovatum, vix cinereo-micat. Alae basi subflavicautes, interdum in ♀ albicautes. Squama parva subalbida. Halteres nudi pallidi. Pedes nigri aut nigro-picei, simplices.

Nomen Cel. GUST. JOH. BILLBERG, Reg. Suec. Judicii dicasterii cameralis Consilarii, Reg. Ord. de stella polari Equitis, Acad. et Societ. plur. Suec. et extern. Sodalis, Hist. Nat. et imprimis Entom. cultoris feliciss., Amiei honoratiss., in hoc insecto septentrionali conservare voluit, debuit Faunae auctor.

76. A. armillata: antennis mediocribus ovata nitida, subimmaculata, capite cinerascens, fronte prominula vitta media atra, alis hyalinis nervo transv. ord. inflexo; halteribus, squama, tibiarumque anticarum basi albido-flavis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in fenestra ad Lycksele 3. Jun. semel capta. (Lapponia.)

Fem. Long. 3 lin. Tota nitida nigra, levissime cinereo-micans, maculis humeralibus obscure cinerascens. Caput obscure cinerascens, vitta frontali atra. Antennae medioeriter longae, validae, seta longa, nuda. Frons minime prominula. Hypostoma infra oculos non descendens, apice non reflexo. Oculi sat late distantes. Alae pure hyalinae, basi vix infuscae, nervo transv. ord. in medio inflexo. Squama parva et halteres nudi, flavo-albida. Pedes nigri, tibiis anticis basi testaceis.

77. A. hirticeps: oculis hirtis ovata nigricans subimmaculata, fronte convexa, alis hyalinis, basi et squama infuscatis, nervo transv. ord. recto; oculis ♂ approximatis. ♂.

Mas: oculis approximatis, vitta atra disjunctis, corpore obscuriore, alis fuscis, basi obscurioribus, squama infusca (specimina Lapponica).

Fem.: oculis remotis, vitta lata atra, lateribus albo-lineata disjunctis, alis hyalinis, basi pallidioribus, squama albida (specimen Scanicum).

Musca hirticeps FALL. Dipt. Sv. Musc. 67. 69. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in ipso alpium Tornensium jugo die 12. Jul., 3 specimina mascula collegi. (♂ in Lapponia — ♀ unica in Scania a me olim inventa, a D. FALL. l. c. descripta, in museo meo adest.)

Mas. 4 lin. long. Nigricans, thorace parum cinereo-vittato. Antennarum articuli 2 et 3 aequaliter fere longi. Seta capillaris, nuda, basi incrassata. Frons subprominula, nigra, argenteo-micans. Oculi distincte hirti. Squama alarum parva, fusca. Halteres nudi, fusi. Pedes nigri, simplices.

78. A. lineatocollis: antennis mediocribus ovata nigra, fronte subprominula, thoraceque antico lineis 4 albidis, abdomine cinereo, linea media incisurisque nigris, alis hyalinis, nervo transv. ord. subinflexo, squama albida; oculis ♂ approximatis. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Lycksele unicum specimen inveni. (Lappon.)

Mas. 3½ lin. long. Similis *A. irritanti* (No. 30). Antennae validae, articulo ultimo 2do fere duplo longiori. Seta pubescens, basi incrassata et articulata. Oculi approximati, vitta atra disjuncti. Alae hyalinae, basi subbrunnecentes. Squama parva albida. Halteres nudi flavi. Pedes nigri, simplices.

79. A. incisurata: antennis mediocribus oblonga obscure cinerea, fronte convexa non prominula alba, thoracis lineis 2 abdominisque vitta media incisurisque nigricantibus, alis fusco-hyalinis, nervo transv. ord. subrecto; oculis ♂ subapproximatis. ♂.

Hab. in arenosis Lapponiae Tornensis rarissime; in arena ad Pello in societate cum *A. denticaula* (No. 61) d. 4. Jun. semel inventa. (Lapponia; Botnia borealis rariss.)

Mas. Long. 2½ lin. Affinis et similis *A. lineatocollis*, oculis majoribus magis oblongis, fronte convexa, minime prominente, subargentea, alarum nervis transversis subapproximatis, ordinario minus in nervo etc. distincta. Caput argenteum, hypostomate infra oculos valde oblongos non descendente. Vitta frontalis angusta nigra. Palpi et antennae nigra, seta nuda. Thoracis lineae 2 fuscae. Scutellum cinereum immaclatum. Alae infima basi macula pallida. Squama sordide albida. Halteres flavi. Pedes nigri.

80. A. borealis: antennis mediocribus ovata cinerascens, fronte convexa argentea, vitta media, thoracis lineis 2 approximatis, abdominisque maculis 4, nigris alis basi et nervis transversis infuscatis, ordinario inflexo, squama albida; oculis ♂ appropinquantibus. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rar.; ad Lycksele d. 1–2. Jun. capta. (Lapp. meridional.)

Mas. 3½ lin. long. *A. 4-maculatae* (No. 39) valde affinis et simillima, differt: antennis seta subnuda, oculis paullo magis distantibus, vitta scilicet media atra, linea argentea cineta disjunctis, nervoque alarum transverso ord. magis inflexo. Antennarum articulus ultimus 2do paulo longior. Abdominis maculae 2 et 2 (in segmento 2 et 3) trigonae nigrae. Squama non parva, albida. Halteres pallidi. Pedes nigri, simplices.

81. A. decolor: antennis brevibus validis ovata obscure cinerascens, fronte parum prominula, thorace sub-4-vittato, abdomine immaclato, alis hyalinis, basi et squama subflaviscantibus, nervo transverso ordinario recto. ♀.

MEIG. Dipt. 5. 198. 201. *Musca decolor* FALL. Dipt. Sv. Musc. 68. 70. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; homines persequens, infestans. (Lapp.-Scan. rar.)

Fem. Long. 3–4 lin. Statura *Musc. domesticae*, saepe paullo minor. Caput nigricans, parum cinereo-micans. Antennae breviusculae, latae, apice obtusae, seta nuda, basi crassiori. Oculi late remoti, vitta media frontali latissima, atra; oculo acutissime armato tenuissime hirtuli. Thoracis lineae 2 mediae angustae appropinquatae, et 2 laterales paullo latiores, interruptae, nigrae. Abdomen ovatum, obscure cinereum, omnino immaclatum. Alae hyalinae, basi sublividae, nervo transverso ord. fere recto. Squama non magna, albida. Halteres fusi. Pedes nigri.

82. A. trianguligera: antennis mediocribus ovata obscure grisea, fronte parum prominula, thorace subtrivittato, abdomine maculis 4 triangularibus brunneis, alis subinfuscatis, nervo transv. ord. recto, squama subflavicante; oculis ♂ appropinquantibus. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; unicum individuum femininum supra aquam lacus Skirtaes in parocia Stenselle Lapponiae Umensis natans d. 1. Jul. 1832 inveni; in Lapponia Norvegica uterque sexus in copula a D. BOHEMAN etiam captus. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 3 lin. Ovata, ♂ nigricans, ♀ fusco-grisea, uterque sexus setosus, sed parum pubescens. Valde affinis et similis *A. litoreae* (No. 38), differt: antennarum seta subnuda s. tenuissime tantum pubescens, thoracis lineis subtribus obsoletis, alis hyalinis, nervis transversis non infuscatis et squama flavo-marginata. Caput griseum. Frons vix prominula, vitta media, in ♂ angusta, in ♀ lata, nigra. Oculi brunnei. Abdomen griseum, in ♂ subcylindricum, in ♀ ovatum, maculis in utroque sexu brunneis, scilicet in segmentis, imo 2 obsoletis, in 2do 2 triangularibus, distinctis, et in 3tio 2 ovatis, omnibus in ♂ nigro-brunneis. Alae basi vix maculatae. Halteres nudi, flavi. Pedes nigri, parum setosi. Alae et thorax in ♂ magis nigrescent, quam in ♀.

83. A. triangulifera: antennis breviusculis oblongo-ovata nigricans, fronte parum prominula, abdomine cinereo, maculis triangularibus magnis nigris, alis hyalinis, nervo transv. ord. omnino recto, squama albida; oculis ♂ cohaerentibus. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rar.; duo tantum individua feminea ad Umenaes et ad Naestansjö d. 9–13. Jul. inveni; etiam in Alten et Kautokeino Finmarkiae occidentalis d. 12. Aug. 1821 unicum par in copula deprehendi. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 2½ lin. Antennae breviusculae validae fuscae, seta subnuda, basi articolata, ad medium fere incrassata. Hypostoma apice reflexum. Oculi in viva ferruginei. Alae hyalinae, immaclatae. Squama parva, alba. Pedes simplices, nigri. **Mas:** frons non prominula, argentea, macula supra antennam triangulari nigra. Oculi fere cohaerentes. Thorax niger. Abdomen subcylindricum, canum, maculis triangularibus 6 atris. Halteres fusi. **Femina:** obscure grisea. Frons subprominula. Oculi sat late remoti. Vitta frontalis duplicata, nigra. Thorax fusco-sublivatus. Abdomen ovatum cinereum, maculis 6 magnis dilatatis triangularibus brunneis.

84. A. trigonata: antennis mediocribus ovata cinerea, fronte non prominula argentea, thorace fusco-vittato, abdomine maculis 6 triangularibus nigris, alis hyalinis, nervis subinfuscatis, transv. ord. recto, squama alba; oculis ♂ cohaerentibus. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, in palude ad Pello d. 4. Jun. semel capta; in Dowre a D. BOHEMAN etiam lecta. (Lappon.)

Mas. Longit. fere 3 lin. Affinis et similis proxime praecedentibus, sed abdominis maculis trigonis nigris 3 per lineam mediam fuscam interdum subinterruptam in 6 divisiones, ut et variis aliis notis distinguenda. Antennae medioeres nigrae, seta nuda, basi articolata. Hypostoma nigrum albo-micans, apice non reflexo. Frons vix prominula argentea, macula parva triangulari atra supra antennam. Oculi sat arete cohaerentes, linea frontali alba sat tenui tantum disjuncti. Thorax cinereus, vittis 3 (seu 5, quarum laterales, fere evanescentes) dorsalibus obscuris. Abdomen ovato-cylindricum, canum, maculis 6 triangularibus atris; harum primum par segmentum primum fere totum occupat; 2 reliqua per lineam fuscam separata. In segmento 4to puncta 2 fusca etiam observantur. Alae hyalinae, nervis omnibus fuscine subinctis. Squama alba. Halteres pallidi. Pedes nigro-picei.

85. A. pluvialis: antennis longiusculis oblonga hirsuta cana, fronte vix prominula concolore, thoracis punctis 5, segmentorum baseos 3, scutellique limbo antico, atris, alis hyalinis, nervo transv. ord. recto, squama albicante; oculis ♂ arete cohaerentibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 163. 141. ♂♀. *Musca pluvialis* LINN. Fn. Sv. 1844. FABR. Antl. 304. 28. FALL. Dipt. Sv. Muscid. 68. 71. ♂♀.

Hab. ad domos, in Lapponia passim; ad Kengis, Wittangi et Lycksele 1. Jun. — 7. Aug. visa; in alpe Dowre a D. BOHEMAN quoque capta. (Lapp.-Scan. vulgatiss.)

Mas et *Fem.* Long. 2—3 lin. Tota cana. Antennae nigro-fuscae, seta subnuda, basi crassiori. Oculi in ♂ arcte cohaerentes, in ♀ medioeriter remoti macula supra antennis quadrata nigra aut flavicanti. Thoracis maculae 5 atrae. Scutellum, in ♂ atrum puncto apicis cano, in ♀ canum punctis lateralibus atris. Abdomen trifarium atro-punctatum, in ♂ coarctatum, in ♀ ovatum. Alae basi subalbicautes. Squama parva albida. Halteres uudi albi aut flavi. Pedes simplices nigri.

86. A. canicularis: antennis longiusculis oblongo-ovata griseo-nigricans, fronte vix prominula cinerea, thorace sublineato, abdomine in ♂ maculis anticis flavo-diaphanis, in ♀ cinereo immaculato, alis hyalinis, nervo transv. ord. recto, squama albida, oculis ♂ cohaerentibus. ♀♀.

Meig. Dipt. 5. 143. 104. ♂♀. *Musca canicularis* LINN. F. Sv. 1841. ♂. *FABR.* Antl. 303. 97. ♂. *FALL.* Dipt. Sv. Musc. 69. 72. ♂♀.

Hab. in Lapponia omnibus per partem sylvaticam vulgaris, in Nordlandiae et Finmarkiae lucis umbris etiam frequens; mas mense caniculari sub coma Betulae arborum meridie et vespere choreas ducens, 2 vel 3 generationes anno exstant. Larvae in vegetabilibus putridis etiam in caseo antiquo vivunt. (*Lapp.-Scan. freq.*)

Mas et *Fem.* 1½—2 lin. long. Seta antennarum subpubescens, basi crassiori et articulata. Alae basi subalbicautes. Squama parva albida. Halteres uudi pallidi. Pedes nigri. *Mas:* frons subargentea. Oculi non arcte cohaerentes. Thoracis lineae 3 sat perspicuae. Abdomen depressum, basi maculatum flavarum 2 l. 3 paribus. *Femina:* Caput et frons cinerea, vitta media non lata nigro-fusca. Oculi medioeriter remoti. Thoracis lineae obsoletae. Abdomen oblongo-ovatum, griseum, immaculatum, basi interdum subtestaceum. Alae magis hyalinae, quam in ♂. Var. b. ♀. abdomine basi testaceo; in Hamuigen Nordlandiae d. 21. Jul. semel a me capta; etiam in graminosis ad Drivstien in Dovre a D. BOHMAN Julio lecta.

87. A. scalaris: antennis longiusculis oblonga griseo-nigricans, fronte vix prominula cinerea, thorace nigro-bivittato, abdomine ♂ glauco, linea dorsali incisuris obscurioribus, ♀ unicolore; alis hyalinis, nervo transv. ord. recto, squama albida; oculis ♂ subcohaerentibus. ♂♀.

Meig. Dipt. 5. 141. 102. ♂♀. *Musca scalaris* *FABR.* Antl. 305. 106. ♂. *FALL.* Dipt. Sv. Muscid. 69. 73. ♂♀. (sub qua vero plures species latent.)

Hab. in foliis fruticum in Lapponia Tornensi, Kemensi et Lapponia frequenter, in Nordlandiae Finmarkiaeque inferalpinis passim; a 28. Maj. ad 24. Jul. visa; in copula capta; ♀ in ligno recenti Pini, et in fenestris saepe lecta; ♂ choreas sub arborum umbra instituens. Larvae in stercore praecipue humano degunt. Plures generationes, saltem 2 l. 3 anno observantur. (*Lapp.-Scan. vulgatiss.*)

Mas et *Fem.* Long. 2½—3 lin. Affinis et similis priori, plerumque paullo major, antennarum seta magis nuda, oculis in ♂ paullo minus cohaerentibus, ut et abdominis pictura, in ♂ alia, differt.

88. A. moerens: antennis medioeribus oblonga subcylindrica nitida nigra, fronte prominula thoracisque maculis humeralibus albicantibus hyalinis, nervo transv. ord. recto, squama albicante; oculis ♂ cohaerentibus. ♂♀?

Hab. ♂ in Lapponia Umensi rarissime, in Tornensi passim, ex. gr. in silva Wittangi et ad Torneträsk, 15. Jun. — 10. Jul. capta. (*Lapponia.*)

Mas. Long. 3—3½ lin. Undique sat dense pilosa nigra nitida. Antennarum articulus ultimus sat magnus, latus, secundo parum longior, seta capillari nuda, basi articulata, non ad medium incrassata. Oculi non arcte cohaerentes, linea angusta nigra disjuncti. Abdomen conico-cylindricum, ano subcurvo, appendiculato. Alae hyalinae, basi submaculatae, squama parva et halteribus nudis, sordide albicantibus. Pedes simplices.

Fem. Oculi non late remoti, vitta frontali atra, utrinque albamarginata; alias mari descripto similis; siue dubio hujus. Ad Giebstad Nordlandiae d. 22. Jul. et in ripa arenosa fluminis Tornensis ad Juckasjervi d. 22. Jun., a me rarissime capta.

Var. b. ♂. oculis paullo magis distantibus, vitta atra angusta disjunctis, thorace abdomineque certo situ levissime cinereo-micantibus, squama alba; in ceteris var. a similis, an diversa? Ad Keugis et Lycksele 7—10 Jun. capta.

Var. c. ♂♀. ♂. oculis arcte cohaerentibus, ♀ griseo-nigricans, oculis medioeriter remotis, in ceteris var. a similis, forte hujus. Long. 3 lin. ♂. in Salice ad Juckasjervi d. 21 Jun. et ♂♀. in copula ad Calix Botniae borealis mens. Aug., capta.

89. A. angulicornis: antennis longissimis apicis angulo exteriori acuto, oblonga, nigricans nitida, fronte distincte porrecta argenteo-micante, alis basi flavicantibus, nervis

transversis infuscatis, ordinario recto, squama albida, oculis medioeriter remotis. ♂?

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Åsele d. 27. Jul. semel capta. (*Lappon. meridion.*)

Mas? Long. fere 4 lin. Subnitida. Antennae longitudine hypostomatis, lineares. Seta longa, pubescens, crassitie basali ad medium fere sensim decrescente. Oculi medioeriter remoti, vitta media lata nigra, linea utrinque argentea. Abdomen et thorax levissime cinereo-micantia. Alae latae, nervis flavicantibus, costa ciliata. Squama medioeris albida. Halteres fusi. Pedes nigri, simplices.

90. A. cuneicornis: antennis cuneatis oblonga grisea, fronte prominula concolore, thoracis lineis subtribus obsoletis abdominisque nitidi segmentorum maculis basalibus fuscis, alis subflavicantibus, nervo transverso ord. recto, squama sordide albida. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in palude sylvatica ad Juckasjervi d. 21. Jun. 1821 unicum specimen inventi. (*Lappon. septentrionalis.*)

Fem. Long. 3½ lin. Frons porrecta nitida, cinereo-argentea. Antennarum articulus ultimus elongatus, apice dilatatus, seta nuda, basi articulata, ad medium fere incrassata. Hypostomatis apex distincte reflexus. Oculi medioeriter remoti, vitta frontali nigra cinereo-marginata disjuncti. Alae praesertim basi flavicautes, nervo transv. ord. omnino recto. Squama parva pallida. Halteres uudi flavi. Pedes nigri, tarsorum anteriorum articulo ultimo elongato, incrassato.

91. A. murina: antennis medioeribus oblonga grisea, fronte parum prominula, abdominis linea dorsali fusca, alis hyalinis, infima basi, squama parva, halteribusque nudis, pallide flavis, nervo transverso ordinario recto; oculis ♂ arcte cohaerentibus. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele semel capta. (*Lappon. meridional.*)

Mas. Long. 3½ lin. Griseus. Antennarum articulus ultimus 2do duplo longior, seta subnuda, basi incrassata. Thorax certo situ subfusco-maculatus. Abdomen conjunctum. Pedes nigri.

92. A. anilis: antennis longioribus sublinearibus, oblonga grisea, fronte prominula cinerea, thoracis lineis subtribus fuscis, alis hyalinis, basi et squama sordide albidis, nervo transverso ordinario recto; oculis non late remotis. ♂?

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele semel inventa. (*Lappon.*)

Mas! Long. 3½ lin. Valde affinis et similis *A. cuneicorni*, an ejus ♂? Differt tantum antennis apice oblique subtruncatis, nec ita dilatatis, oculis paullo propteribus, abdomine minus nitido, alis infima tantum basi nervis albicantibus, ut et squama halteribusque magis albescentibus. Hypostomatis apex valde reflexus et reliqua ut in *A. cuneicorni*.

93. A. vetula: antennis brevibus oblonga ovata opaca grisea, fronte prominula concolore, thoracis lineis subquinis abdominisque unica dorsali brunneis, alis hyalinis, nervo transv. ord. recto, squama albida; oculis parvis late remotis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in stercore ad Wittangi unicum specimen die 10. Jun. inventi. (*Lapponia; Botnia borealis rar.; ex. gr. in fenestra ad Råneå et ad Johan-nis Ro, d. 10—12. Maj., capta.*)

Fem. 3½ lin. long. Antennae breves apice rotundatae, seta nuda basi incrassata. Hypostoma brevissimum apice reflexum. Oculi parvi rotundati, longe remoti, interstitio vitta frontali lata nigra cinereo-marginata. Abdomen subovatum, opacum. Alae hyalinae, infima basi flavo-albidae. Squama parva albida. Halteres uudi fusi. Pedes nigri.

94. A. senilis: antennis brevibus oblongo-ovata cinerea, fronte subprominula concolore nitida, thorace abdomineque immaculatis, alis hyalinis, nervo transv. ord. recto, squama alba; oculis non late remotis. ♀?

Hab. in Lapponia Umensi; ad Lycksele unicum specimen captum. (*Lappon.*)

Fem.? Long. 3½ lin. Affinis proximae praecedentibus sed distincta. Antennae breves, articulo ultimo 2do duplo longiori. Seta nuda, infima basi tantum incrassata. Hypostoma infra oculos descendens, nitidum, apice subreflexo. Vitta frontalis angusta nigra, griseo-marginata. Thorax et abdomen ovatum, subnitida cinerea unicolora. Alae infima basi sordide albiae. Squama parva alba. Halteres uudi, pulchre pallide flavi. Pedes cinerascetes. Var. b. ♀ paullo minor, thorace lineis 5 obsoletissimis brunneis, abdomine opaco; in reliquis var. a similis; in Salice ad Torneå d. 8 Maj. semel capta.

95. A. obtusa: antennis brevibus oblongo-ovata obtusa cinereo-grisea, fronte distincte porrecta argenteo-cinerea nitida, thoracis lineis abdominisque maculis fuscis obsoletis,

alis hyalinis, nervo transv. ord. subrecto, squama albida, halteribus flavis; oculis ♂ sat approximatis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi; ad Lycksele unicum individuum inveni, (Lappon.)

Mas. Long. fere 3 lin. Ovals obtusa parum pubescens opaca. Caput magnum argenteum, linea frontali nigra angustissima, linea albida utrinque marginata. Antennae breviusculae validae fuscae. Seta breviuscula subunda, basi incrassata. Thorax supra griseus, lineis 3 obsoletis fuscis. Abdominis dorsum maculis certo situ fusco-micantibus. — Alarum nervus transversus ordinarius inflexus. Squama parva sordide albida. Halteres nudi flavi. Pedes cinerascetes.

96. A. impura: antennis longiusculis oblongo-ovata cinerascens, fronte non prominula grisea, thorace vittis 3 obsoletis brunneis, alis hyalinis, nervo transverso ordinario recto; squama albida. ♀.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae Norvegiae; in fenestra domi ad Tromsø d. 23. Jul. 1821 unicum specimen inveni. (Lapponia Norvegica.)

Fem. Long. fere 3 linear. Caput griseum. Antennae elongatae fuscae. Caput griseum. Antennae elongatae fuscae, utrinque late cinereo-marginatae. Abdomen ovatum immaculatum. Squama parva. Halteres nudi flavi. Pedes nigri.

97. A. contractifrons: antennis breviusculis oblongo-ovata cinerea, fronte parum prominula concolore, thoracis lineis 3, abdominisque maculis subtriangularibus 4, brunneis obsoletis, alis hyalinis, nervo transv. ord. omnino recto, squama albida, oculis ♀ non late remotis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in Betula ad Muonioniska d. 17. Aug. semel capta; in monte subalpino Skaadavaara Fennmarkiae occidentalis unicum quoque individuum d. 7. Aug. inveni. (Lappon.; Botnia borealis ad Jönnis Ro 2. Sept. rariss.)

Fem. Long. 2½ lin. Similis *A. trianguliferae* (No. 83), paulo minor, fronte angustiore, abdominis maculis obsoletioribus etc. distincta. Seta antennarum subunda. Vitta frontalis nigra didyma. Alae pallidae nervosae. Squama parva alba, flavo-marginata. Halteres nudi flavi. Pedes nigricantes.

98. A. aethiops: antennis mediocribus oblonga nitida nigra, fronte subprominula maculisque humeralibus, albo-micantibus, alis basi et ad costam fuscis, nervo transv. ord. recto, squama albida; oculis subapproximatis. ♂?

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in amentis Salicis glaucae ad Lycksele d. 14. Jun. 1832 unicum individuum inveni. (Lappon. meridionalis.)

Mas? Long. 2¼ lin. Nigra nitida. Seta antennarum unda, basi articulat et incrassata. Vitta frontalis atra totum interstitium inter oculos non latum fere implet. Abdomen ovatum, apice acutum. Squama alarum parva albida. Halteres nudi flavi.

†† Minores.

99. A. brevicornis: antennis brevissimis nigra aut cinerea, ore fronteq. porrectis, alarum nervo transv. ord. recto, squama albida, halteribus testaceis. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Lycksele et Åsele 27. Jul. — 2. Aug. capta. (Lappon.-Botnia borealis in Salice ad Haparanda 21. Maj. freq. — Scan. in copula rar.)

Mas et Fem. Long. 2—3 lin. Affinis *A. floralis* antennarum brevitate etc. distincta. Caput subdepressum. Hypostoma longe exsertum brevissimum, apice reflexum. Antennae brevissimae, articulo 2 et 3 subaequalibus. Seta nuda, ad medium fere incrassata. Palpi longi exserti. Alarum squama parva, albida. Halteres nudi. Pedes simpliciter, nigri. Oculi in ♂ arete cohaerentes.

100. A. didyma: antennis breviusculis oblongo-ovata cinerea, fronte parum prominula concolore, vitta frontali in ♀ didyma; thoracis lineis obsoletis abdominisque maculis in utroque sexu nigris, alis hyalinis, nervo transv. ord. omnino recto; squama halteribusque albidis; oculis ♂ cohaerentibus. ♂♀.

Hab. in arenosis et floribus Salicum, in Lapponia haud infrequenter; scilicet ad Åsele, Stensele et Tresunda, Lapponiae Umensis, ut et ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis capta; deprehenditur etiam in inferalpinis Nordlandiae et ad Giebstad et Hacksten passim lecta; in alpe Dowre a D. BOHEMAN et in alpe Brattiksfjell Lapponiae Umensis in nive ambulans a me, visa. — Mensib. Junio et Julio floret, et in fine mens. Junii haud raro in copula inventa. Die 4. Aug. ad Bossekop Fennmarkiae semel quoque copulatam deprehendi. (Lapponia.)

Mas. et Fem. Long. circiter 1½—2 lin. Affinis *A. contractifronti* (No. 97) variis notis tamen diversa. Caput cinereum, in ♀ lineis frontalibus 2 antice coeuntibus nigris. Seta antennarum

nuda, basi incrassata. Oculi in ♂ cohaerentes, in ♀ mediocriter remoti. Thoracis lineae anticae 3 fuscae, obsoletae. Abdomen ovatum, aut fusco-nigrum, segmentorum basi praesertim ad latera cinerascens, aut saepius cinereum, maculis 4 fuscis. Alae subaequae s. pure hyalinae, infima basi albida. Squama parva albida. Halteres nudi, pallide flavi. Pedes nigricantes.

Var. b. ♂. corpore magis nigricante.

101. A. strigilata: antennis mediocribus ovata cinerea; fronte vix prominula concolore, vitta frontali atra lata, thoracis lineis 3 laete brunneis, abdominis maculis strigiformibus triplici serie dispositis fuscis, alis hyalinis, nervo transv. ord. recto, squama albida, halteribus flavis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele semel capta. (Lappon. meridian.)

Fem. Long. 2½ lin. Ovata, opaca, eana. Antennae nigrae, seta subunda, basi articulat, at parum incrassata. Oculi mediocriter remoti. Alarum squama parva albida. Halteres nudi flavi. Pedes nigricantes. — Affinis priori, sed certe distincta.

102. A. floralis: antennis mediocribus elongata nigricans aut grisea, fronte subprominula cinerea, alis pallide nervosis, nervo transv. ord. subrecto, squama sordide albida. ♂♀.

Mas: oculis approximatis, thorace supra nigricante, vittis 2, et lateribus griseis, abdomine angusto lineari depresso cinereo; linea dorsali incisurisque nigris.

Fem.: oculis mediocriter remotis, tota grisea, immaculata, abdomine ovato, acuminato.

MEIG. Dipt. 5. 165. 143? *Musca floralis* FALL. Dipt. Sv. Musc. 71. 76. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali passim, ex. gr. ad Lycksele capta. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 2½—3 lin. Antennae lineares, seta subpubescente. Oculi, in ♀ mediocriter remoti, vitta media frontali atra sat late cinereo-l. griseo-marginata disjuncti; in ♂ propiores, minime tamen cohaerentes, vitta atra angusta vix cinereo-marginata disjuncti. Squama alarum parva sordide albida. Halteres nudi flavi.

Obs. Variant specimina lapponica oculis ♂ paulo propioribus et alis parum pallide nervosis, ut et ♀ interdum corpore griseo-flavicante.

103. A. striolata: antennis mediocribus elongata obscure grisea, fronte parum prominula cinerea, thoracis vittis obsoletis abdominisque linea dorsali interrupta, fuscis, alis hyalinis, nervo transv. ord. recto, squama sordide alba; macula frontali in ♀ flava; oculis ♂ cohaerentibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 173. 156? *Musca striolata* FALL. Dipt. Sv. Musc. 71. 77. ♂.

Hab. in paludosis Lapponiae et meridionalis et borealis passim; scilicet ad Lycksele, Kengis nec non in arenosis ad Juckasjervi saepe in societate cum *Anthom. scatophagina* capta, d. 4. Jun. — 22. Aug. visa; deprehenditur etiam in inferalpinis maritimis Nordlandiae Norvegiae et ad Evenäs raro lecta; e pupa cylindrica, nuda, rufa, ad Lyngen capta individuum masculum die 28. Jul. exclusum. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Magnitudo prioris, eique similis, abdomine paulo robustiore, oculis in ♂ cohaerentibus, ut et macula frontali flava in ♀, differt. **Mas** schistaceus, thoracis vittis 3, abdominisque unica dorsali, fuscis. **Femina** cinerea, thoracis vittis 3, abdominisque ovati lineae dorsali interrupta strigaeque utrinque laterali brevi, fuscis.

Obs. Specimina mascula lapponica thoracis dorso plerumque obscuriori glandent.

104. A. radicum: antennis breviusculis oblonga brevior, fronte subprominula, macula ante antennis flava, alis subhyalinis, nervo transv. ord. subrecto. ♂♀.

Mas: oculis cohaerentibus nigricans, thoracis vittis obsoletis cinereis, abdomine oblongo-ovato cinereo, linea dorsali incisurisque nigris;

Fem.: oculis mediocriter distantibus, tota obscure cinerea, thoracis vitta media brunnea obsoleta.

MEIG. Dipt. 5. 168. 148. *Musca radicum* LINN. Fn. Sv. 1840. ♂. FALL. Dipt. Sv. Musc. 72. 78. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rar., in ripa ad lacum Woinsojen et ad Tresunda d. 12 Jul. 1832 capta; in ipso alpium Tornensis jugo d. 12 Jul. 1821 femina quoque a me lecta (Lappon.-Scania freq. Larvae in stercore degunt praesertim humano. Etiam in fungis putridis, teste D. DAHLBOM. Plures generationes anno procreantur; seniores in pupae statu hybernant.)

Mas et Fem. Circiter 2 lin. long. *A. striolatae* simillima, paulo brevior et latior praesertim abdomine, et differt fronte paulo magis exserta, in utroque sexu ante antennis flavo-maculata, abdominis maris pictura nigra distinctiore, feminae vitta thoracis unice obsoleta et abdomine obscuriore subimmaculato. Ab *A. floralis*

differt brevitate corporis, antennis forte paullo brevioribus, macula frontali flava ut et colore corporis feminae paullo obscuriore.

Obs. Alae praesertim maris in speciminibus suecicis plerumque infuscae, in lapponicis saepius fere hyalinae occurrunt. Mares etiam lapponici abdomine interdum nigricante subimmaculato gaudent. An diversae speciei? Tales in silva Saugits prope Toruë et in Angermannia d. 2—15. Sept. vidi frequenter.

Obs. Species Fallerianae: *Musca longula* et *armipes*, ad hanc subdivisionem referendae, in Lapponia a me non observatae.

†† Minutae aut minutissimae; corpore oblongo, nervo alarum transverso ordinarie semper recto. (*Anth. didyma*, corpore parvo, sub No. 100.)

105. A. triquetra: antennis mediocribus, fronte non prominente, abdomine cinereo, singulo segmento punctis 3 nigris, halteribus flavis. ♂♀.

Mas: oculis arete cohaerentibus, thorace atro opaco, postice griseo, alis squamaeque subinfuscat.

Fem.: oculis remotis, vitta frontali nigra, thorace cinereo, alis hyalinis, squama vix infuscata; in copula.

MEIG. Dipt. 5. 162. 139. ♂♀. *Musca triquetra* FALL. Dipt. Sv. Musc. 73. 80. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi ad Wilhelmina 15. Jul. rarissime. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Antennae breviusculae, seta brevissime pubescente. Oculi (in ♂) minati. Abdomen in ♂ depressocylindricum, in ♀ oblongo-ovatum antea acuminatum, in utroque sexu punctis in singulo segmento 3 uigris discretis, fere in triangulum dispositis, interdum confluentibus, raro obsoletis. Pedes uigropiceae simplices.

106. A. albicincta: antennis breviusculis, fronte non prominula; abdomine cinereo, fasciis 4 tridentatis atris, alis hyalinis, squama albida, halteribus flavis. ♂♀.

Mas: oculis arete cohaerentibus, thorace atro postice maculis 2 albidis, abdominis segmentis fasciis basalibus uigris tridentatis cohaerentibus.

Fem.: oculis remotis, vitta frontali uigra, thorace cinereo, autice fusco-lineato, abdominis segmentis fasciarum hasalium singulae punctis 3 uigris econstante; in copula.

MEIG. Dipt. 5. 161. 138. ♂♀. *Musca albicincta* FALL. Dipt. Sv. Musc. 73. 81. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius, ad Lycksele capta. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 1½—2 lin. Similis priori, paullo major, pictura distincta. Seta antennarum subnuda. Metathorax in ♂ bimaiculatus, in ♀ cinereus. Pedes nigri simplices.

Var. b. ♀ macula supra antennarum flava.

107. A. triangula: antennis longiusculis cinerea, thoracis disco abdominalis maculis 4 triangularibus brunneo-fuscis, alis hyalinis, squama albida, halteribus flavis, fronte non prominente; oculis in utroque sexu remotis. ♂♀.

Musca triangula FALL. Dipt. Sv. Musc. 74. 82. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Scania passim in copula.)

Mas et Fem. Magnitudo *A. triquetrae*, paullo tamen robustior. Uterque sexus subsimilis, abdomine tantum in ♂ paullo brevior fere rotundato, et oculis paullo propioribus, quam in ♀. Tota cinerea. Antennae nigrae, paullo longiores quam in 2 proxime praecedentibus, vitta frontali didyma nigra. Thoracis discus et abdominis macula triangulares, fusca. Pedes nigri simplices. Affinis *A. ripariae* FALL., at multoties minor. Ab *A. triangulifera* (No. 83) squama alarum alba, nec flavo-marginata, et ab *A. contractifronte* (No. 97) et *didyma* (No. 100) thoracis dorso toto fusco etc. differt haec nostra species.

108. A. serena: antennis breviusculis nigra nitida, fronte convexa non prominula; alis hyalinis basi albidis, squama alba, halteribus pallidis, pedibus simplicibus. ♂♀.

Mas: oculis cohaerentibus, abdomine oblongo, depresso.

Femina: oculis remotis, vitta frontali nigra, utriusque alicante, abdomine ovato.

MEIG. Dipt. 5. 200. 206. *Musca serena* FALL. Dipt. Sv. Musc. 76. 88. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rar.; ad novacolum Umea d. 9. Jul. capta; in inferalpinis Nordlandiae paullo frequentius deprehenditur, et ad Björkvik et Giebstad 14—22. Jul. lecta, in alpe Dowe a D. BOHEMAN etiam visa. (Lappon.-Angermannia ad Hernösand.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 1½—2 lin. Tota nigra nitida. Seta antennarum breviter subpubescens. *Mas:* Oculi magni cohaerentes, non tamen arctissime. Orbita oculorum albiissima. Alae subinfuscae, plerumque vero albo-hyalinae, basi praesertim albo-uervosae. Abdomen nigrum, in mortuo subcorrugatum, interdum brun-

neo-subpellucidum. *Femina:* Frons sat lata, nigra, subnitida, orbita oculorum facialis sat late alhida. Alae albo-hyalinae, nervis albis. Abdomen ovatum.

109. A. aërea: antennis breviusculis atra opaca (♂), aut obscure cinerea (♀), fronte non prominente; pedibus simplicibus. ♂♀.

Mas: corpore atro opaco, oculis arete cohaerentibus, alis subinfuscat, squama halteribusque uigricantibus.

Fem.: corpore obscure cinereo, abdomine subnitido, oculis remotis, vitta frontali atra opaca, macula triangulari nigra nitidissima inscripta, alis hyalinis, squama halteribusque pallidis.

MEIG. Dipt. 5. 157. 131. ♂. *Musca aërea* FALL. Dipt. Sv. Musc. 76. 89. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime, ad Lycksele paullo frequentius lecta. (Lappon.-Scan. in copula passim.)

Mas et Fem. Long. 1—1½ lin. Seta antennarum brevissime pubescens. Pedes nigri. *Mas:* ater opacus. Caput nigrum. Oculi magni, arete cohaerentes, orbita alba nulla. Alae saepe fuscedine subeinctae, interdum hyalinae. Abdomen oblongum, parum depressum, lucisuris interdum leviter cinereis. *Femina:* obscure grisea, abdomine ovato nitido. Reliqua ut in diagnosi.

110. A. lepida: antennis breviusculis, fronte non prominula, alis hyalinis, squama halteribusque pallidis; pedibus simplicibus; ♂ nigricans, oculis cohaerentibus, abdomine depresso lineari griseo-micante, linea media incisurisque nigris; ♀ fusco-grisea, oculis remotis, vitta frontali lata nigra opaca, macula verticina cordata grisea, abdomine ovato nitido. ♂♀.

Musca lepida FALL. Dipt. Sv. Musc. 76. 90. certe. ♂♀. (Vix *Anthom. lepida* MEIG. Dipt. 5. 140. 101. quae 3 lin. long. describitur.)

Hab. in Lapponia meridionali rar.; feminae in Pino sylvestri ad Barsele et Lycksele Lapponiae Umensis 1. Jul.—14. Aug. passim. (Lapponia; Botnia borealis in floribus Salicis ad Haparanda jam d. 20. Maj. in copula; — Scania freq. in copula.)

Mas et Fem. Long. ♂ 1½ — ♀ 1—2 lin. Similis *A. floralis* (No. 102), at minor. Seta antennarum breviter pubescens. *Mas:* oculi magni cohaerentes, non tamen arctissime, orbita iuxta antennarum alba. Alae interdum fuscedine subeinctae. *Femina:* Oculi sat late remoti, vitta frontali uigra opaca, macula verticis triangulari grisea. Orbita oculorum cinerea. Thorax griseus fusco-sublucatus. Abdomen ovatum cinereum subnitidum, interdum punctis utrinque 3 minutis fuscis.

Var. b. ♀. duplo minor, cinerea immaculata; in flor. Salicis ad Lycksele et Råneå Botn. borealis mens. Majo freq.

111. A. cinerella: antennis breviusculis fronte prominula, corpore obscure cinereo, alis hyalinis squama alba halteribus flavis; ♂ oculis in uno puncto frontali cohaerentibus, abdomine subcylindrico; ♀ oculis remotis, macula supra antennarum fulva, abdomine conico. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 100. 30. forte. ♂♀. (Alae in nostris speciminibus non flavicantes). *Musca cinerella* FALL. Dipt. Sv. Musc. 77. 91. certe. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rar.; in foliis Betulae ad Lycksele et Stensele in copula 16. Jun.—3. Jul. capta. (Lapponia; Botnia borealis in floribus Salicis ad Haparanda jam d. 20. Maj. lecta.—Scania in copula freq.)

Mas et Fem. Long. 1—1½ lin. A priori conspiciendus differt, ♂: corpore griseo, abdomine subcylindrico; ♀: macula frontali fulva. Pedes in utroque sexu simplices nigri. Antennarum seta subpubescens. *Mas:* Oculi in vertice uno puncto tantum cohaerentes. Orbita alba. Abdomen subcylindricum, subnitidum griseum, aut immaenatum, ant linea media interrupta punctiformi uigra. *Femina:* Oculi remoti, orbita et macula verticina triangulari cinereis. Macula supra antennarum fulva fusco-terminata. Thorax et abdomen conicum magis vel minus obscura cinerea, subimmaculata.

112. A. inermella: antennis brevissimis, fronte non prominula, corpore obscure cinereo, alis albo-hyalinis, squama alba, halteribus flavis, costa inermi; oculis in ♀ remotis, macula supra antennarum fulva; abdomine ovato. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, a D. DEUTSCH communicata. (Lappon.)

Fem. Long. 1½ lin. Affinis et similis priori, sed differt, antennis adhuc brevioribus, seta nuda, fronte minime prominente, abdomine ovato et alis magis albo-hyalinis. A ceteris affinis differt: costa alarum omnino nuda nec ciliata. Abdomen subnitidum.

113. A. humerella: antennis brevibus, fronte subprominula, thoracis linea utrinque cinerea, alis hyalinis, squama albida, halteribus flavis; ♂: nigricans oculis cohaerentibus, abdomine oblongo subdepresso; ♀: cinerascens, oculis remotis, vitta frontali atra opaca, abdomine ovato nigro-aeneo nitidissimo. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali passim; in Salicetis ad Lycksele et Umenacs d. 3. Jul. — 7. Jul. capta; in Björkvik Nordlandiae quoque 14. Jul. ♀ rarius visa. (Lappon.-Scan. passim, in copula.)

Mas et Fem. Long. 1—2 lin. Similis proxime praecedentibus, fronte subprominente, thoracis humeris et lateribus cinerascens, ut et abdomine in ♀ subaereo nitidissimo, distincta. Antennae breves pedesque simplices, nigra, seta subpubescente. **Mas:** Oculi magni sat arete cohaerentes, orbita faciali argentea. Thorax nigricans, lateribus magis cinerascens. Abdomen parum nigrum nitidum, oblongum, depressum, apice subelatum. Alae nigro-nervosae. **Femina:** vitta frontalis nigra opaca, macula supra antennis interdum parva fulva. Orbita oculorum cinerea.

Var. b. ♂. oculis non arete cohaerentibus, per lineam angustam atram in fronte disjunctis. In floribus prateisibus ad Lycksele d. 17. Jun. rar. (Lapp.-Ostrogoth. rar.)

114. A. morionella: antennis mediocribus tota atra subnitida, fronte parum prominula, alis fusceline tinctis, squama fusca, halteribus pallidis, pedibus simplicibus, abdomine oblongo subdepresso; oculis ♂ arete cohaerentibus. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, in monte alpino Brattisfjellet d. 8. Jul. unicum speciem inveni; in Dyroen Nordlandiae 21. Jul. quoque lecta. (Lappon.)

Mas. Long. 1½ fere 2 lin. Affinis priori, fronte minus prominente, corpore toto nigriore immaculato, alisque, basi saltem, nigricantibus, distincta. Tota atra subnitida pilosa. Caput nigrum. Antennae breviusculae, seta uuda, basi articulata et incrassata. Oculi magni, in fronte aretissime omnium cohaerentes. Orbita oculorum infra antennis certo situ albo-niveus. Abdomen ut in priori constructum; atrum nitidum. Squama parva nigricans. Pedes atri simplices.

115. A. lugubrina: antennis breviusculis tota atra subnitida, fronte parum prominula, alis hyalinis, squama alba, halteribus fuscis, pedibus simplicibus, abdomine ovato-oblongo subdepresso; oculis ♂ cohaerentibus. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensis rarissime; in floribus Salicis ad Juckasjervi die 30. Jun. semel capta, et altera vice ad Björkvik Nordlandiae 14. Jul. lecta. (Lappon.)

Mas. Long. fere 2 lin. Valde affinis et similis priori, at alae magis hyalinae, squama major non infuscata, abdomen fere paullo latius, et oculi non aretissime cohaerentes. Antennae seta subnuda, basi minus incrassata, quam in priori. Abdomen oblongum depressum nitidum nigrum, in mortua supra inaequale. Alae vix infuscae, basi subalbescens. Halteres uno latere fusi. An variet. *A. serena* (No. 108)?

116. A. frontella: antennis breviusculis opaca, fronte subprominula, alis hyalinis, pedibus simplicibus; ♂ totus ater, oculis arete cohaerentibus, alarum squama parva halteribusque nigricantibus; ♀ tota cinerea, oculis distantibus, vitta frontali atra, alarum squama alba, halteribus pallidis. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim rarius: scilicet in floribus Salicis ad aquas in Lapponia Umensi in copula capta. ♀ e Tornoa a D. DEUTSCH missa; etiam in arena ad Juckasjervi d. 24. Jun. a me lecta. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 1¼ lin. Similis *A. humerellae*, corpore nivoiore etc. distincta. Opaca. Seta antennarum uuda, basi articulata, subincrassata. Pedes nigri. **Mas:** ater. Oculi magni in fronte prope verticem cohaerentes. Frons distincte prominula, nigra, certo situ albo-niveus. Abdomen ut in *A. humerella*. Alae fusceline subnitidae. **Femina:** cinerea subimmaculata. Frons minus prominula, vitta media nigro-brunnea. Orbita oculorum grisea. Abdomen conicum, vix nitidum, linea media obsoleta fusca. Alae hyalinae, costa ciliata.

117. A. glabricula: antennis breviusculis ovata, tota nitidissima atra, fronte minime prominula; ♂ oculis arete cohaerentibus, alis hyalinis, squama alba, halteribus nigris, femoribus anticis apice subtus unispinosus; ♀ oculis late remotis, alis, squama halteribusque pallidis, pedibus simplicibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 155. 126. ♂. (♀ ob frontem obscure cineream ad aliam speciem forte referenda). *Musca glabricula* FALL. Dipt. Sv. Musc. 75. 87. certiss. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rar.; ad Wilhelmina d. 22. Jul. lecta; feminae quoque in inferalpinis Nordlandiae ad Björkvik d. 14. Jul. et ad Bossekop Fiumarkiae d. 3. Aug. parce captae. (Lappon.-Scan. pass. in copula.)

Mas et Fem. Long. 1¼ lin. Ovata, tota nitidissima atra. Antennarum seta uuda capillaris. **Mas:** Oculi maximi, in fronte longe et aretissime cohaerentes, puncto supra antennis nivo. **Femina:** Oculi medioeriter remoti, interstitio frontali glabro, toto nitidissimo atro.

Var. b. ♀. paullo major, alis flavo-albidis, alias var. a. similis, au distincta? In Lapponia Umensi ad Wilhelmina et in monte sub-

alpino Stoettingsfjellet 20. Jul. — 1. Aug. 1832 capta, etiam ad Giebostad in inferalpinis Nordlandiae Norvegiae d. 22. Jul. 1821 lecta. (Lapponia; Smolandia D. BOHEMAN.)

Var. c. ♀. similis var. b., alis ut in var. a., halteribus nigris, alarum? vel ♀ *A. lugubrinae* (No. 115)? In Stoettingsfjellet d. 1. Aug. semel inventa.

Obs. Species Fallenianae: *Musca albula, agromyzina* et *parvula*, sub hae subdivisione militantes, in Lapponia a me frustra quaesitae.

Divisio Secunda. Pedes aut ex parte, aut toti rufi seu pallidi.

A) Species nigricantes s. grisescentes.

Sect. 1. Corpus ovatum aut oblongum (nec cylindricum). Oculi masculorum in fronte conniventes.

• Femoribus, saltem anticis, uigris, tibiis testaceis.

a) Seta antennarum plumata.

† Oculi hirti (in ♀ saepe vix uisi microscopice pubescentes).

118. A. vagans: ovata, obscure cinerascens, antennis, thoracis vittis 4, abdominis linea media obsoleta, femoribus anticis basi tarsisque omnibus nigris, tibiis omnibus femoribusque posterioribus testaceis, alis basi squamaque lutescentibus, nervo transverso ordinario subcurvato subinfuscato; oculis ♂ approximatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 112. 51. forte (ob oculorum connexionem dubia). *Musca vagans* FALL. Dipt. Sv. Musc. 78. 93. certiss. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; in paroecia Fredrica et in alpe Stoettingsfjellet 29—31. Jul. lecta; in silva vero betulina ad Evenäs Nordlandiae Norvegiae d. 17—18. Jul. frequentius capta. (Lapp.-Dalekarlia-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 4½—5 lin. Frons parum prominula, cinereo-argentea, vitta media atra, in ♀ lata, in ♂ angustiore. Oculi tenuiter pubescentes, in ♂ approximati, non vero cohaerentes. Palpi uigri. Abdomen ovatum griseum, linea media fusca obsoletissima. Scutellum nigricans. In minoribus individuis alar. nervus transv. ord. fere rectus.

119. A. errans: ovata cinerea, antennis, thoracis vittis 4, abdominis maculis micantibus, femoribus anticis tarsisque omnibus, nigricantibus, pedibus scutellique apice rufis, alis hyalinis, nervis transversis infuscatis, ordinario incurvato, squama sordide pallida; oculis ♂ subcohaerentibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 112. 50. ♀. *Musca erratica* FALL. Dipt. Sv. Musc. 77. 92. var. β. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rar., in monte subalpino Stoettingsfjellet d. 1. Aug. capta. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas. et Fem. Long. 4—4¼ lin. Similis *Muscae erraticae* FALL. l. c. var. α., sed fere duplo minor et antennis totis uigris, nec basi rufis, distincta. Oculi distincte hirti, in ♂ cohaerentes in ♀ remoti, vitta frontali nigra subdidyma. Thoracis lineae mediae nigrae tenuiores. Abdomen sat late ovatum griseum, maculis irregularibus fuscis micantibus. Squama alarum alba flavo-marginata. Halteres testacei.

Obs. *Musca erratica* FALL. var. α., in Lapponia a me non visa. *Anthomyza laeta*, tibiis fuscis, in Divisione Ima sub No. 14 quaereunda.

†† Oculi nudi (in utroque sexu).

120. A. Angelicae: ovata cinerascens, antennis, thoracis vittis 4, abdominis linea media obsoleta, femoribus anticis (in ♂) tarsisque omnibus nigris, tibiis omnibus femoribusque posterioribus testaceis, alis basi squamaque pallidis, nervo transverso ordinario subrecto, non infuscato; oculis ♂ conniventibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 117. 59. ♂♀. (scutell. non ferrug.) AHRENS Fn. 10. T. 25. *Musca Angel.* FALL. Dipt. Sv. Musc. 78. 94. ♂♀.

Hab. in Lapponia rariss., ad Muonioniska d. 17. Aug. capta. (Lapp.-Scania freq.)

Mas et Fem. Long. 4 lin. Similis *A. vaganti*, paullo minor et differt colore minus obscuro, alis basi et squama minus flavescens, nervo transv. ord. magis recto, vix infuscato, oculis nudis, in ♂ propioribus, ut et pedibus omnibus in ♀ plerumque testaceis. Oculi ♂ sat approximati, non vero cohaerentes, linea angustissima nigra, albo-utrinque anguste cincta, disjuncti.

121. A. Quadrum: oblonga cinerea, antennis, thoracis lineis 4 obsoletis, abdominis punctis 2 vel 4; femoribus tarsisque nigris, tibiis testaceis, alis pallide hyalinis, basi concoloribus, nervo transv. ord. recto, non infuscato, squama pallida; oculis ♂ sat approximatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 93. 18. ♂♀. *Musca quadrum* FABR. Antl. 297. 67. *Musc. subpuncta* FALL. Dipt. Sv. Musc. 80. 97. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 3½ lin. Ab *A. Angelicae*, cui subsimilis, differt colore paullo dilutiori, thoracis lineis nigris obsoletioribus, alis basi vix flavicantibus, femoribus omnibus et punctis abdominis nigricantibus, et quod paullo minor. Abdomen oblongum plerumque in ♂ maculis 2 subtriangularibus nigris, ♀ punctis 4 minutis rotundis brunneis. Vitta frontalis nigra in ♀ didyma.

Var. b. ♀. Vitta frontalis atra integra (nec didyma), et abdomen impunctatum; alias var. a. sinuillima; in sylva betulina ad Alteidet Finmarkiae d. 31 Jul. semel capta.

122. A. depuncta: oblonga cinerea, antennis, thoracis lineis 4 obsoletis, abdominis punctis 2 vel 4, femoribus anticeis tarsisque omnibus femoribusque posterioribus testaceis, alis squamae pallidis, nervis transv. ord. recto, subinfuscato; oculis ♂ approximatis. ♂♀.

Musca depuncta FALL. Dipt. Sv. Musc. 80. 98. ♂♀.

Hab. in Lapponia rar. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 3 lin. Priori paullo minor, alias subsimilis, differt femoribus posterioribus testaceis et alarum nervo transv. ord. infuscato. Seta antennarum distincte plumata. Varietates Fallenianae seta pubescente et oculis masculorum arete cohaerentibus ad aliam speciem referendae.

123. A. anceps: oblonga cinerea, antennis, thoracis lineis 4, abdominis punctis 2 vel 4, femoribus tarsisque nigris, tibiis testaceis, alis hyalinis, nervo transv. ord. subcurvato, subinfuscato, squama pallida; oculis ♂ approximatis. ♂♀.

Musca quadrum FALL. Dipt. Sv. Musc. 80. 99. ♂♀. (an exclus. syn. FABR.?) *Musca meditata* FALL. Dipt. Sv. Musc. 87. 114. var. β. ♂♀. *Musc. tigrina* FABR. Antl. 297. 66. var. ♀. An *Coenosia tigrina* MEIG. Dipt. 5. 212. 2.?

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas. et *Fem.* Long. 2½ lin. Duabus proxime praecedentibus similis et affinis, sed ab *A. Quadrum* magnitudine minori, nervoque transv. ord. magis incurvato et infuscato, et ab *A. depuncta* pedum colore differt. — Species dubia.

124. A. conica: oblonga flavo-cinereascens, antennis, thoracis lineis 4, lateribus latioribus, abdominis linea media pedibusque nigris, tibiis obscure testaceis, alis squamae flavicantibus, nervo transverso ordinario sursum flexo, non infuscato; oculis ♂ sat approximatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 97. 25. (ad *Anthomyia* pedibus nigris immerito relata). AHRENS. Fn. 10. T. 23. *Musca conica* FALL. Dipt. Sv. Musc. 83. 107. var. a. ♂♀. *Musca silvestris* FALL. olim. ♀.)

Hab. in Lapponia passim; ad Wittangi et Torneträsk, Lapponiae Tornensis 16. Jun. — 8. Jul. et ad Lycksele Lapp. Umenensis d. 5. Aug. capta; feminae frequentiores. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas. et *Fem.* Long. 4 lin. Statura oblonga, thoracis lineis 4 nigris, quarum lateribus latioribus, alis elongatis, angustatis, subflavicantibus, ut et nervo transv. ordin. sursum flexo, ab affinis distinguitur. Seta distincte plumata. *Mas:* oculis fere cohaerentibus, abdomine conico griseo-flavo, linea dorsali nigra; *femina:* oculis remotis, vitta frontali nigra cinereo-utrinque cineta disjunctis, abdomine oblongo-conico, flavo-griseo, maculis micantibus fuscis.

Var. b. ♂♀. paullo minor, abdomine in utroque sexu immaculato; in alpium Tornensium jugo, in ipsa nive d. 12 Jul. in copula semel capta.

Var. c. ♀. similis var. a, antennarum seta pubescente; femoribus tibiisque testaceis; in Lapponia Umenensi unicum specimen invenit.

125. A. strigosa: oblonga cinerea, antennis, thoracis lineis 3 obsoletioribus, abdominis linea dorsali pedibusque nigris, femoribus et macula supra antennis in ♀ tibiisque in utroque sexu, flavis, alis hyalinis, basi infima squamae pallescentibus, nervo transv. ord. sursum flexo, non infuscato; oculis ♂ artissime cohaerentibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 131. 87. ♂♀. *Musca strigosa* FABR. Antl. 296. 61. *Musca vagans* PANZ. Fn. 59. f. 18. ♀. var.? *Musca conica* FALL. Dipt. Sv. Musc. 83. 107. var. β. ♂♀.

Hab. in Lapponia rar.; e Tornoa a D. DEUTSCH missa; in Dowe a D. BOHEMAN capta. Larvae mens. Septembr. in stercore bovino inveniuntur. In statu pupae hybernant, et mens. Majo in imagines declarantur. (Lapponia; Botn. boreal. rar., ex. gr. ad Haparanda 1. Sept. lecta; Uplandia Scania freq.)

Mas et *Fem.* Long. 3½—3¾ lin. Simillima priori, paullo mi-

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

nor, et thoracis lineis 3, alis minus flavicantibus, oculis in ♂ artius cohaerentibus, ut et femoribus in ♀ maculae supra antennis flavis, distincta. Abdomen in ♂ auguste conicum, cinereum, linea media incisuris nigris, in ♀ oblongo-conicum, flavo-griseum, maculis micantibus fuscis.

126. A. brunneifrons: oblonga fusco-cinerea, antennis, thoracis vittis latis, abdominis maculis micantibus pedibusque nigricantibus, tibiis testaceis, fronte et vertice (in ♀) brunneis, alis hyalinis, basi infima et squama flavicantibus, nervo transverso ord. sursum flexo, non infuscato. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in silva ad Wittangi 2 tantum specimina d. 16—17. Jun. 1821 inveni. (Lappon. boreal.)

Fem. Long. 4 lin. Affinis priori; distincta. Similis etiam *A. verticinae* (No. 19) paullo minor, fronte forte minus prominula et tibiis testaceis diversa. Oculi late remoti. Caput brunnum, vitta frontalis nigra. Hypostoma breve, apice reflexum. Genae cinereae. Palpi nigri. Abdomen ovatum cinereum, maculis irregularibus fuscis. Squama alarum alba, flavo-marginata. Halteres flavi.

127. A. coarctata: oblonga flavescenti cinerea, antennis pedibusque nigricantibus, tibiis omnibus in utroque sexu, et femoribus posterioribus maculae supra antennis in ♀ flavis, alis flavicantibus, nervo transv. ordin. recto; oculis ♂ subcohaerentibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 130. 85. ♂♀. *Musca coarctata* FALL. Dipt. Sv. Musc. 84. 108. ♂♀.

Hab. in Lapponia rar.; ad Lycksele et Karesuando d. 10. —15. Aug. capta. (Lapponia; Botn. boreal. ad Haparanda 1. Sept. rar.; Uplandia-Scan. freq. in copula.)

Mas et *Fem.* Long. 2½—3 lin. Tota pallide cinerea seu griseo-flavescente subimmaculata. Nervus alar. transv. ord. omnino rectus, non infuscatus. Squama parva et halteres flava. *Mas:* Oculi fere cohaerentes, linea angusta atra utrinque albo-cincta disjuncti. Abdomen angustum, lineare, depressum, linea media fusca. *Femina:* Oculi remoti, vitta frontalis nigra, macula ante antennis fulva. Abdomen oblongo-conicum, immaculatum.

128. A. incerta: oblonga, tota nigra subnitida, tibiis testaceis; hypostomate albo-corneo, alis pallide hyalinis; nervo transv. ord. omnino recto, non infuscato, squama parva halteribusque fusco-flavicantibus. (♂♀).

Hab. in alpium Tornensium jugo, ubi in ipsa nive d. 12. Jul. unicum specimen inveni. (Lapponia.)

Fem. Long. 3¼ lin. Similis *Musc. dubitatae* FALL., colore non atro, sed nigro, certo tantum situ levissime albo-micante, fronte minus prominula, et nervo transv. ord. non incurvo distincta. Oculi non late remoti, interstitio frontali pieco, orbita albidia. Palpi simpliciter nigri. Hypostoma albo-corneum. Alae pallescentes, nervis pallidis. Squama sordide albidio-flava. An *Cordilurae* generis? Sed oculi suboblongi.

Mas. Long. 3 lin. Oculi remoti, paullo tamen propiores, quam in ♀. Abdomen cylindricum, ventre in medio appendice pilosa erecta armato; de cetero feminae descriptae simillimum, forte hujus? In Betula ad Umeaen Lapponiae Umenensis d. 7 Jul. 1832 et ad Giehostad Nordlandiae d. 22 Jul. 1821, 2 specimina a me capta.

Obs. *Musca dubitata* FALL. in Lapponia hactenus non inventa.

β) *Seta antennarum pubescens aut nudiuscula.*

129. A. consimilis: oblonga cinerea, antennis seta pubescentie, thoracis lineis 2 dorsalibus tenuibus, abdominis punctis 4, femoribus tarsisque nigricantibus, tibiis rufis, alis pallide hyalinis, nervis transversis subrectis, infuscatis, squama alba; fronte prominula. ♀.

MEIG. Dipt. 5. 201. 209. Vix *A. compuncta* MEIG. Dipt. 5. 147. 111. ♂♀., ubi *Musc. consimilis* FALL. ut synon. refertur. *Musc. consimilis* FALL. Dipt. Sv. Musc. 85. 110., ubi ♂ tantum describitur.

Hab. in Lapponia rarissime; inter Alten et Kautokeino Finmarkiae d. 13. Aug. unicum specimen fenineum hujus certe speciei legi. (Lapponia; Goetheborgs Skärgård, ex. gr. in Braennoe, Winge etc. 14—15. Jul. D. B. F. FRIES. ♂.)

Fem. Long. 3½ lin. Tota cinerea. Affinis et similis *A. quadrum* (No. 121), antennarum seta pubescenti, nec plumata, distincta. Caput magnum cinereum, fronte subprominula, vitta media fusca, subdidyma. Thoracis lineae 2 dorsales tenues, vix vestigio macularum lateralium fuscaram. Abdominis ovati puncta 4 in segmentis 2 et 3 subrotunda brunnea. Nervi transversarii alarum leviter infuscati. Halteres testacei.

Obs. *Mas*, oblongus canescens, abdomine maculis 2 et 2 nigris, tibiis rufis, alarum nervis transversis infuscatis, a FALL. l. c. describitur, in Lapponia a me non visus. Oculi approximati, non cohaerentes, alar. nervis transversis distincte infuscatis, punct

abdominis 6 (2 in segmento 1mo), et color magis canescens in speciminibus originariis, quae in museo meo asservantur, obtinent, alias feminae similibus.

130. A. verticella: oblonga nigricans s. obscure cinerea, antennis subnudis nigris, macula frontali fulva, pedibus nigricantibus, tibiis obscure testaceis, alis hyalinis, basi, squama halteribusque albidis, nervo transverso ordinario recto non infuscato. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, semel capta. (Lappon.-Scan. in Esperöd rarissime.)

Fem. Parva, long. $1\frac{1}{4}$ lin. Tota cinerascens, antennis medioeribus, palpis et vitta frontali sat lata et utrinque cinereo-cincta, nigris. Macula supra antennis fulva. Abdomen conicum. Pedes pieco-nigri, tibiis dilutioribus.

Obs. Specimen seaucum paullo majus, et pedibus fere totis lividis distinguitur, alias simillimum.

131. A. troglodytes: oblongo-ovata nigricans s. obscure cinerea, antennis subpubescentibus, punctis abdominis 4 pedibusque nigris, geniculis tibiisque rufis, alis basi et squama distincta albis, halteribus flavis, antennis basi testaceis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; non nisi in Abiete ad Karungi 29. Maj. et in paludosis ad Juckasjervi d. 25. Jun. inveni. (Lapponia borealis.)

Fem. Long. $4\frac{1}{4}$ lin. Tota obscure cinerea. Antennae medioeres. Palpi nigri. Oculi medioeriter lati, fronte grisea, macula supra antennis didyma atra parva. Abdominis puncta 4 nigra late distantia. Alae albo-hyalinae. Affinis *A. didymae* (No. 100).

Obs. FALLÉN *Musca atricolor*, socia et fuscula in Lapponia a me non visae. **Anth.** *Salicis*, femoribus anticis nigris, vide No. 135. **Anth.** *armillata*, tibiis anticis, basi flavis, sub No. 76 est descripta. *A. haemorrhoum*, femoribus tantum anticis nigris, vide No. 138.

°° pedibus totis testaceis, tarsis tantum nigricantibus.

α) *Seta antennarum plumata (Anthomyza Angelicae et strigosae feminas pedibus totis flavis vide sub No. 120 et 125).*

132. A. pagana: oculis nudis ovata flavescens cinerea, antennis, thoracis vittis 4, abdominis linea dorsali antica obsoleta, tarsisque, nigris, pedibus, scutello, alarum basi squamaque flavis, nervo transverso ordin. parum incurvato, non infuscato, oculis ♂ arcte cohaerentibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 116. 58. ♂♀. *Musca pagana* FABR. Antl. 288. 23. FALL. Dipt. Sv. Musc. 79. 95. ♂♀.

Hab. in Lapponia Suecica rariss.; in Finmarkia ad Bossekop d. 8. Aug. etiam rarius capta. (Lappon.-Scania freq.)

Mas et Fem. Long. 4 lin. Scutello toto flavo subpellucido ab affinis mox distincta. Palpi nigri. Vittae thoracis nigrae latae distinctae. Maculae abdominis fuscae micantes vix nisi certo luminis situ perspicuae. Nervus transv. ord. alar. interdum paullo subinflexus.

133. A. impuncta: oculis nudis ovata flavescens cinerea, antennis, thoracis vittis 4 obsoletis tarsisque, nigris, antennarum palporumque basi pedibusque flavis, alarum nervis transversis infuscatis subrectis, alarum basi squamaque pallide flavis; oculis ♂ cohaerentibus. ♂♀.

Var. a. ♂♀. antennis distincte plumatis.

MEIG. Dipt. 5. 119. 61. ♂♀. *Musca impuncta* FALL. Dipt. Sv. Musc. 79. 96. ♂♀.

Var. b. ♂♀. antennis subplumatis s. pubescentibus, oculis semper ferrugineis; saepe paullo minor et angustior.

Hab., var. a. in Lapponia passim, scilicet in Betula et in silvaticis ad Stensele et Asele Lapponiae Umensis et ad Muonioniska Lapponiae Tornensis, nec non ad Bossekop d. 3. Jul. — 17. Aug. lecta; var. b. in Lapponia frequentius occurrit, et in Nordlandia ad Hacksten et Tromsø, nec non ad Bossekop Finmarkiae 26. Jul. — 8. Aug. etiam in copula capta. (Lappon.-Scan. var. a. freq.)

Mas et Fem. Long. 3½ fere 4 lin. Antennarum palporumque basi saepe, pedibusque semper, flavis, abdomine immaculato etc. ab affinis distincta. Oculi ♂ non atreissime cohaerentes; ♀ distantes, vitta didyma nigra. Thoracis lineae fuscae obsoletae tenues praesertim in ♀.

134. A. basalis: oculis hirtis ovata flavescens cinerea, antennis, thoracis vittis 4, tarsisque, nigris, pedibus, alarum basi squamaque flavescens, nervo transv. ord. subcurvo, vix infuscato; oculis ♂ cohaerentibus. ♂.

Hab. in Lapponia rarius; in Dowre D. BOHEMAN. (Lappon.-Scan. ♂♀. freq.)

Mas. Long. $4\frac{1}{2}$ lin. Valde affinis et similis *A. vaganti* (No. 115) cum qua a Cel. FALL. etiam confusa fuit, oculis artius

cohaerentibus, nervo transv. ord. magis curvato, parum infuscato, et femoribus omnibus flavis, mox dignota. Antennarum seta longe plumata. Oculi distincte hirti. Thoracis lineae 2 mediae tenues, laterales latiores. Abdomen ovatum, linea media antica obsoleta fusca. Alarum basis, squama halteresque flava.

Obs. Femina mari simillima, oculis tenuissime hirtis, vitta frontali atra lata remotis, ab illo dignota, in Suecia inferiori passim, in Lapponia a me non inventa.

135. A. Salicis: oblonga grisea, antennis, femoribus anticis tarsisque omnibus nigris, pedibus flavis, alis squamaque flavo-pallidis, nervo transv. ord. subinflexo, non infuscato; maris abdomine subcylindrico, oculis arcte cohaerentibus. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in floribus *Saliceti* ad Juckasjervi d. 30. Jun. 1821 duo specimina inveni. (Lappon. borealis.)

Mas. Long. 3 lin. Hypostoma nigro-corneum, albo-micans. Orbita oculorum infra antennis argentea. Frons acuta, sed parum prominula. Oculi arcte et longe cohaerentes. Antennae oblique exsertae, medioeres, fusco-nigrae. Seta subnuda. Thorax obsolete vittatus. Abdomen subcylindricum, linea interrupta obsoleta fusca interdum praesente. Alae praesertim basi flavicautes, squama halteribusque pallidis. Palpi nigri.

136. A. rufipes: oblonga nigricans, antennis, palpis, tarsisque nigris, alarum basi, squama pedibusque obscure flavescens, nervo transv. ord. subrecto, non infuscato; maris abdomine lineari, subpellucido, oculis arcte cohaerentibus. ♂.

MEIG. Dipt. 5. 186. 178. ♂. *Musca rufipes* FALL. Dipt. Sv. Musc. 85. 111. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali Umensi rarissime; ad Novacolum Naestansjö d. 13. Jul. capta; in Dowre Norveg. a D. BOHEMAN quoque lecta. (Lappon.-Scan. rar.)

Mas. Longitudo fere prioris eique similis, sed differt: hypostomate magis albo-corneo, colore corporis obscuriore, palpis basi pallidis, abdomine depresso lineari, in medio rufo-subpellucido, auro clavato, alis, squama pedibusque fuscioribus, femoribus anticis saepe nigricantibus, oculisque rufis. — Femina oculis remotis et femoribus flavis, a D. FALL. descripta, in Lapponia a me non visa.

137. A. flavipes: oblonga nigricans, antennis tarsisque nigris, illarum basi, palpis pedibusque flavescens, alis et squama infuscatis, nervo transv. ord. recto; maris abdomine lineari depresso rufo-subpellucido. ♂.

Musca flavipes FALL. Dipt. Sv. Musc. 90. 125. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rar.; in silva ad Wilhelmina et in Støttingsfjellet d. 15–31. Jul. lecta. (Lappon. meridional.-Scan. in copula rar.)

Mas. Magnitudo fere et summa praecedentis similitudo, differt vero antennarum basi, palpis pedibusque purius flavis, alis et squama magis infuscatis nervoque transv. ord. magis recto. Alae non latae. Oculi brunnei. Halteres flavi. — In speciminibus lapponicis femora antica nigra et abdomen parum pelliculatum.

Obs. Species Falleianae: *Musca uliginosa, nigricolor, praepotens* et *fuscata*, huic subdivisioni inserendae, a me in Lapponia non observatae.

β) *Seta antennarum pubescens aut nudiuscula. Oculi nudi.*

138. A. haemorrhoum: nigro-cinerea, capite rufo, alarum basi, ano pedibusque flavis, antennis, femoribus anticis tarsisque omnibus nigris; nervis transversis rectis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi s. meridionali rarissime, cfr. collect. D. FAHRÆI. (Lapponia-Delekarlia, D. BOHEMAN. In graminosis uliginosis ad Abusa Scaniae d. 22. Maj. rarissime, ipse.)

Fem. Magnitudo *A. Salicis* (No. 135) sen longit. fere 3 lin. Oblongo-ovata. Caput rufescens, subtumidum. Antennae medioeres nigrae, basi rufescentes. Seta pubescens. Palpi summo apice nigri. Thorax et scutellum cinerea. Abdomen opaeum cinereum, articulo ultimo flavo. Alae basi, squama et halteres flavescunt. Pedes flavi, femoribus anticis nigro-fuscis. Tibiae totae atrae.

(**Anth.** *conica* var. c. sub No. 124, *A. impuncta* var. b. ♂♀. sub No. 133, *A. Salicis, rufipes* et *flavipes* sub numeris 135, 136 et 137 inveniuntur. *Muscas conformem et laticornem* FALL. in Lapponia frustra quaesivi.)

Sect. 2. Corpus cylindricum. Oculi nudi, in utroque sexu remoti. Nervus alarum transversus ordin. omnino rectus et saepissime non infuscatus. Minores. Coenosia MEIG.

139. A. meditata: cinerea, antennis subplumatis, abdominis punctis 2 paribus pedibusque nigris, femorum apice tibiisque testaceis, squama alarum alba. ♂♀.

Musca meditata FALL. Dipt. Sv. Musc. 87. 114. ♂♀. (excl. syn. *M. mediatibunda* FABR. teste MEIG.) *Coenosia meditata* MEIG. Dipt. 5. 219. 19. ♂.

Hab. in Lapponia Suecica rar.; in silva betulina ad Evenäs Nordlandiae paullo frequentius, praesertim ♂; mense Julio capta; in Dowe D. BOHEMAN. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* ♂ $1\frac{1}{2}$ —2, ♀ $2\frac{1}{2}$ lin. long. Femina valde affinis videtur *A. constmili* (No. 129.) Oculi in utroque sexu non late, sed aequaliter fere remoti, vitta frontali didyma nigra. Palpi nigri. Seta antennarum in ♂ subplumata, in ♀ saepe pubescens. Abdomen in ♂ cylindricum, subincurvum, in ♀ magis ovatum. Alae albo-hyalinae immaculatae. Halteres testacei. Reliqua ut in diagnosi.

Obs. In speciminibus lapponicis ♂ femora basi anguste testacea saepe habet, vix vero diversus.

140. A. intermedia: cinerea aut flavo-cinereascens, antennis pubescentibus femoribus anticis tarsisque omnibus nigris, pedibus testaceis, squama alar. sordide albidis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. femoribus anticis nigris.

Musca intermedia FALL. Dipt. Sv. Musc. 87. 115. ♂♀. *Coenosia intermedia* MEIG. Dipt. 5. 214. 7. ♂♀.

Var. b. ♀. femoribus omnibus flavis.

Hab. in Lapponia cum priori rarius; var. a. ad Lycksele 24. Jun. et var. b. ad Wilhelmmina, Lappon. Umensis, d. 15. Jul. inventa. (Lappon.—Scan. in copula freq.)

Mas et *Fem.* Long. $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ lin. Similis priori, paullo angustior, magis cylindrica, antennarum seta in utroque sexu pubescente, abdomine impunctato, femoribus posterioribus totis flavis, distincta.

141. A. 8-punctata: cinerea, antennis subnudis, abdominis punctis 4 paribus pedibusque nigris, femoribus posterioribus basi late, tibiisque omnibus flavis, alis albo-hyalinis, basi squamae albidis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in Salice ad Wojmsjoen d. 11. Jul. unicum specimen inveni. (Lapp. meridian.)

Mas. Long. fere 2 lin. Similis *A. geniculatae* (No. 145) duplo major. Statura prioris. Tota caua. Antennae, palpi et vitta frontalis nigra. Thoracis discus lineis 2 abruptis brunneis obsoletis. Abdomen punctis 8 nigris. Alae immaculatae, nervis basi, squama halteribusque albis. Pedes flavi, femoribus anticis totis, posterioribus apice, tarsisque omnibus, nigris.

142. A. spuria: cinerea, antennis tenuiter pubescentibus pedibusque nigris, illis basi testaceis, palpis, alis basi squamae albis, femoribus apice tibiisque flavis, abdomine punctis tribus paribus lineaque antica fuscis, basi albo-diaphana, alarum nervis transversis rectissimis infuscat. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi ad Lycksele d. 2. Jun. rar. (Lapp.—Scan. ♂♀. rar.)

Mas. et *Fem.* Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Pictura abdominis *Muscae uliginosae* FALL. valde similis, et forte var. ejus b. *minuta* eadem. Ab illa tamen differt: praeter magnitudinem multo minorem, antennarum seta fere nulla et pedum colore alio, praesertim vero statura corporis magis cylindrica et oculis in ♂ remotis. Cava, vitta frontalis nigra didyma. Alae basi, squama halteresque alba. Femora posteriora summa basi saepius flava. Pedum geniculi flavi. Femina mari simillima, abdomine paullo magis ovato, in Suecia inferiori passim, in Lapponia rarius inventa.

Var. b. ♀. oculis in viva obscure brunneis, abdominis basi vix diaphana, fronte lata, alias var. a. simillima, an spec. distincta? In ligno Pinii recenti ad Wittangi Lapponiae Tornensis d. 14—15 Jun., nec uou ad Björkvik Nordlandiae Norvegiae d. 15 Jul. rarius capta.

Var. c. ♀. duplo minor, alarum nervis transversis non infuscat, alias var. b. simillima, an diversa? In arenosis ad Wittangi d. 15. Jun., ad Keugis Lapp. Tornensis 22 Aug. et ad Johannis Ro Botniae borealis d. 2 Sept. capta.

143. A. verna: cinerea, punctis abdominis tribus paribus, pedibus antennisque nigris, his basi testaceis, seta pubescente, palpis, alis basi squamae albis, pedum geniculis tibiisque flavis. ♂♀.

Musca verna FABR. Antl. 304. 101. FALL. Dipt. Sv. Musc. 87. 116. ♂♀. *Coenosia verna* MEIG. Dipt. 5. 214. 6.

Hab. in Lapponia rarius, praesertim ♂; ♀ in florib. Salicis ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, ad Wilhelmmina Lapponiae Umensis, et ad Björkvik Nordlandiae d. 25. Jun. — 18. Jul. capta. (Lappon.—Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Similis priori, minor, abdominis basi non diaphana. Cinerea, vitta frontali nigra didyma. Tarsi anticis quoque flavi. Puncta abdominis in ♂ saepe obsoleta.

144. A. pedella: antennis nudiusculis fusco-cinerea, pedum geniculis, tibiis omnibus femorumque posteriorum basi flavis, alis basi squamae albidis. ♂♀.

Musca pedella FALL. Dipt. Sv. Musc. 88. 118. ♂♀. *Coenosia pedella* MEIG. Dipt. 5. 216. 11.

Hab. in Lapponia, ♂ rarius, ♀ passim; in graminosis ad Kengis Lapponiae Tornensis et ad Wilhelmmina Lapponiae Umensis d. 17. Jul. — 22. Aug. capta; in inferalpinis Nordlandiae, ex. gr. ad Lyngen d. 26. Jul. ♀ quoque lecta. (Lappon.—Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Minuta, vix 1 lin. long. Obscure cinerea immaculata. Antennae elongatae nigrae, seta breviter pubescente. Vitta frontalis nigra. Alae immaculatae. Femora posteriora in ♀ basi parum flava.

145. A. geniculata: antennis subpubescentibus cinerea, antennis, abdominis punctis tribus paribus pedibusque nigris, femoribus posterioribus flavis, apice fuscis, tibiis omnibus ferrugineis, alis hyalinis, basi, squama halteribusque albis. ♂♀.

Musca geniculata FALL. Dipt. Sv. Musc. 89. 120. ♂♀. *Coenosia geniculata* MEIG. Dipt. 5. 219. 20. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali, ex. gr. ad Lycksele rarius. (Lapp.—Scan. freq. praesertim ♂.)

Mas et *Fem.* Long. 1 lin. Simillima *A. 8-punctatae* (No. 140) sed praeter magnitudinem duplo et ultra minorem, differt etiam abdominis punctis 6 (nec 8) nigris. Femora omnia habet flava, antica tantum linea superna, et postica macula apicali, fuscis, notata.

146. A. sexnotata: cinerea, antennis subnudis, abdominis punctis 3 paribus tarsisque nigris, pedibus flavis, alis hyalinis, basi, squama halteribusque albis. ♂.

Coenosia sexnotata MEIG. Dipt. 5. 213. 5. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Lycksele et Åsele mense Julio capta, in inferalpinis Nordlandiae ad Hacksten d. 28. Jul. quoque lecta. (Lappon.—Gottland. Ostrog. rar.)

Mas Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Simillima praecedenti, paullo major, femoribus totis flavis, posticis apice tantum levissime supra fusco-notatis distincta. Antennae elongatae, nigro-cinerae. Palpi nigri. Caput cinereo-albidum, vitta frontali ordinaria ut in plerisque nigricante. Thorax lineis 3 tenuibus obsoletissimis brunneis. Alae albo-hyalinae. Tarsi praesertim posteriores atri. — Puncta abdominis 8 in uno specimine ad Wilhelmmina Lapp. Umensis d. 18 Jul. capto vidi.

Obs. Quae in Suecia inferiori collegi individua hujus speciei et maseula et femina paullo majora, eireiter scilicet 2 lin. longa sunt, qualia a D. MEIGEN l. c. ejus describuntur.

147. A. pumila: cinerea, dorso grisea, antennis subpubescentibus, punctis abdominis tribus paribus, saepe obsoletis, tarsisque nigris, pedibus flavis, alis hyalinis, basi, squama halteribusque albis. ♂♀.

Musca pumila FALL. Dipt. Sv. Musc. 88. 119. ♂♀. *Coenosia pumila* MEIG. Dipt. 5. 221. 25.

Hab. in Lapponia passim frequenter; scilicet ad Kengis et Wittangi Lapponiae Tornensis, ad Wilhelmmina et in monte Stoettingsfjellet, mensib. Jul. Aug. capta, ad Lycksele d. 16. Aug. in copula visa; in inferalpinis Nordlandiae ad Björkvik ♂ d. 14. Jul. raro lectus. (Lappon.—Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 1 lin. *A. sexnotatae* valde similis et vix differt nisi magnitudine minori, punctis abdominis saepe (praesertim in ♀) obsoletis, ut et abdominis basi et ventre in ♀ plerumque pallidis. Oculi ♂ in vivo aevi. Tarsi anticis ♂ fusco-testacei. Palpi nigri. Costa alarum in ♂ distincte ciliata.

Var. b. ♂. abdomine immaculato, femoribus posticis ante apicem annulo fusco notatis, tarsis omnibus nigris. Vix 1 lin. longa. Ad Umenaes Lapp. Umensis d. 7 Jul. semel capta.

Var. c. ♀. Similis var. a, et femora antica nigra, in copula cum ♂ var. a, ad Muonioniska d. 17 Aug. inventa.

Var. d. ♀. Similis var. a, paullo major $1\frac{1}{2}$ lin. longa, et abdomine immaculato distincta; in graminosis ad Wilhelmmina Lapp. Umensis d. 17 Jul. semel inventa.

148. A. tarsella: cinerea immaculata, antennis elongatis subpubescentibus nigris, pedibus flavis, tarsis omnibus atris, femoribus anticis in ♀ obscuris; alis basi, squama halteribusque albis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, in foliis Betulae ad Badstuttraesk d. 30. Jul. unicum par in copula inveni; ♂, in Pinu ad Bossekop Finmarkiae occidentalis die 6. Aug. rarissime quoque captus. (Lapp.—Suecia et Norvegia.)

Mas et *Fem.* Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin. Priori valde similis, differt magnitudine dimidio majori et ultra, corpore cinereo immaculato, antennis paullo longioribus, tarsis omnibus etiam in ♂ atris, et femoribus anticis ♀ nigris. Ab *A. intermedia* (No. 140), eui quoque similis, differt magnitudine minori, colore corporis cinereo, nec flavescenti griseo, ut et tarsis anticis etiam in ♂ nigris.

149. A. bilineella: cinereo-grisea, antennis elongatis subpubescentibus nigris, pedibus flavis, tarsis omnibus atris

femoribus anticis in ♀ obscuris, thoracis lineis 2 dorsalibus in ♀ abdominisque maculis in ♂ tribus paribus, fusco-brunneis, alis basi, squama halteribusque albis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Lycksele et Barrsele d. 22. Jun. et 1. Jul. 2 paria in copula capta. (Lapponia meridionalis.)

Mas et *Fem.* Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ lin. *A. tarsellae* iterum similima, sed differt colore utriusque sexus griseo, nec cinereo, lineis thoracis ♀ 2 fuscis, ut et abdomine ♂ sexpunctato.

150. A. means: cinerea, antennis elongatis pubescentibus pedibusque nigris, geniculis rufis, alarum basi, squama halteribusque albis, thorace in ♀ bilineato. ♂♀.

Coenosia means MEIG. Dipt. 5. 216 10. ♂♀. (♂ in nostris apicem ani vix nigrum nitidum habet.)

Hab. in Lapponia Umensi rarius; in graminosis ad aquam in pratis ad Lycksele et Barrsele d. 24. Jun. — 1. Jul. in copula capta. In Dowre D. BOHEMAN. (Lappon.-Smoland. rar.)

Mas et *Fem.* Long. $1\frac{3}{4}$ lin. A prioribus affinis mox differt pedibus totis nigris, geniculis et femorum infima basi rufis. Antennae elongatae, seta pubescente. Corpus supra griseo, thoracis lineis 2 fuscis, in ♂ vix perspicuis. Oculi in viva obscure brunnei. Aures maris griseo.

151. A. trilineata: laete cinerea, antennis elongatis, subplumatis tarsisque nigris, pedibus flavis, thorace dorso trilineato, alis basi, squama halteribusque albis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in silva ad Stensele 3. Jul. semel capta. (Lappon.)

Fem. Long. 2 lin. Similis *A. intermediae* (No. 140), colore corporis laetius cinereo, thoracis lineis 3 angustis brunneis et femoribus omnibus flavis distincta. Antennae angustae, seta subplumata s. distincte pubescente. Palpi nigri. Abdomen coeruleo griseo immaculatum. Tarsi omnes atrii. Femora antica superne macula longitudinali fusca notata.

152. A. strigella: grisea, antennis elongatis subpubescentibus pedibusque nigris, femoribus posterioribus basi late, tibiisque omnibus testaceis, thoracis lineis dorsalibus 2, abdominisque maculis elongatis 6, fuscis, alis basi, squama halteribusque albidis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; inter Tresunda et Naestansjö d. 13. Jul. unicum individuum invenit D. DAHLBOM. (Lapponia meridionalis.)

Fem. Long. 2 lin. Palpi nigri. Lineae thoracis brunneae utriusque abruptae, distinctae. Abdomen elongatum, maculis tribus paribus brunneis subelongatis. Alae albo-hyalinae. Halteres pallidi. Femora posteriora a basi ad medium rufa.

153. A. genarum: fusco-grisea immaculata subnitida, antennis elongatis pubescentibus pedibusque nigris, tibiis testaceis, hypostomate sordide albo-corneo descendente, alis basi squamaque pallescentibus. ♀.

Hab. in alpinis rarissime; in summo alpium Tornensium jugo in nive ambulans d. 12. Jul. unicum specimen invenit. (Lappon. borealis.)

Fem. Long. $2\frac{1}{2}$ lin. Forte hujus subdivisionis; antennis angustis elongatis tarsisque atris, ut et oculis parvis non late remotis. Seta antennarum pubescens. Frons subprominula et hypostoma sat longe descendens, flavo-albo-cornea fere ut in *Musca myopina* FALL. Apertura oris magna. Alae hyalinae, basi, squama halteribusque pallidis. Abdomen oblongo-ovatum, flavo-griseum subnitidum immaculatum, ano acuto. Pedes nigri, tibiis lividis.

154. A. dealbata: tota cana immaculata, antennis nudis pedibusque nigricantibus, tibiis pallidis, alis, squama parva halteribusque albidis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Alnsele d. 24. Jul. semel capta. (Lapponia; Scan. ad Esperöd ♂ rariss.)

Fem. Long. $\frac{3}{4}$ lin. Proportione longitudinis reliquis latior, forte tamen hujus subdivisionis, nam ♂, qui huc speciei competere videtur, in Scania captus, abdomine subcylindrico gaudet. Oculi in viva virides. Antennae breviusculae seta udda. Palpi nigri. Oculi non late distantes, vitta frontali picea albo-utrinque cineta disjuncti. Abdomen oblongo-ovatum. Squama alarum parva. Reliqua ut in diagnosi.

155. A. metallipennis: obscura, immaculata, subnitida, antennis mediocribus subnudis pedibusque nigris, geniculis testaceis, hypostomate argenteo-micante, alis metallice nitentibus, basi, squama halteribusque albidis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, a D. DEUTSCH communicata. (Lapponia.)

Fem. Long. 1 lin. Affinis *A. meanti*, paullo minor et magis obscura. Nigricans tota, geniculis summis pallidis. Hypostoma minime descendens, argentea. Frons non prominula cinerea, vitta fusca. Seta antennarum brevissime pubescens. Oculi oblongi, sat

late distantes. Abdomen oblongum subnitidum. Alae distincte metallice vident, basi, squama parva halteribusque albidis. Similis quoque *A. genarum*.

Obs. *Musca flavicornis* FALL. in Lapponia hactenus non est inventa.

B) Species pallescentes, saltem abdomine rufo aut testaceo, thorace saepe vel toto, vel ad partem obscuro.

* Seta antennarum plumata.

a) Oculi in utroque sexu distantes. (*Coenosia* MEIG.)

156. A. fungorum: oblonga testacea, thorace cinereo obsolete fusco-quadrilineato, macula humerali scutellae apice rufis, antennis, palpis tarsisque nigris, macula frontali fulva, alis hyalinis, nervo transv. ord. snrsum flexo, non infuscato, squama albidia. ♂♀.

Musca fungorum DE GEER Ins. 6. 89. 18. Tab. 5. f. 5. 6. FALL. Dipt. Sv. Musc. 89. 121. ♂♀. *Coenosia fungorum* MEIG. Dipt. 5. 211. 1. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius; larva in fungis, pupa in terra degit. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Long. 4 lin. Caput albo-micans, vitta frontali nigra, utrinque ex orbita oculorum albo-cincta, macula supra antennarum fulva. Antennae magis vel minus distincte plumatae. Oculi nudi, in utroque sexu remoti, in ♂ tamen propiores. Nuper exclusa tota pubescens.

Obs. *Cordylurum pallidum* olim ut *Anthomyza* consideravi et ad hanc subdivisionem retuli, unne generi *Cordylurae* forte rectius associandam putavi.

b) Oculi in ♂ cohaerentes.

Obs. *Musca pallida* et *scutellaris* FALL. ut et *Anthomyza Populi* MEIG. in Suecia inferiori passim, in Lapponia non observatae.

** Seta antennarum subplumata s. pubescens.

157. A. mollicula: oculis nudis in utroque sexu remotis cinerea, abdomine vel toto vel basi, alis, squama pedibusque albidis, nervo alarum transverso ordinario recto non infuscato. ♂♀.

Musca mollicula FALL. Dipt. Sv. Musc. 90. 126. ♂♀. (Haec species distincta inter *Coenosias* apud MEIGEN omnino desideratur.)

Hab. in Lapponia rarius; in adjacenti Botnia et Ångermannia, ex. gr. ad Hernösand mens. Aug. frequentius, saltem femina. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Parva, circiter $1\frac{1}{2}$ lin. long. angusta, subcylindrica. Caput et thorax cinerea. Palpi et pedes alba, tarsis nigris. Oculi non late remoti, vitta frontali fusca. *Mas*: antennae elongatae, albidae. Abdomen subcylindricum albo-subpellucidum.

Femina: Antennae minus elongatae, uigricantes. Abdomen oblongum albidum, apice saepe fuscum.

Obs. *Musca curvipes* FALL. in Lapponia vix occurrat, -- *Anthom. flavipes* FALL. et mihi sub No. 137 inveniunda.

*** Seta antennarum uddinsecula aut udda.

158. A. bicolor: oblonga cinerea, abdomine immaculato pedibusque testaceis, antennis tarsisque nigris, palpis flavis, alarum nervo transverso ord. recto, fronte subprominula; oculis ♂ non arcte cohaerentibus. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 185. 177. (forte, sed Cl. auctoris *A. bicolorum*, *mitem* aliasque affines, ob notas insufficientes inter se certe distinguere non valeo). *Musca bicolor* FALL. Dipt. Sv. Musc. 91. 128. certissime. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim; ♀ ad Barrsele Lappon. Umensis, et ad Björkvik Nordlandiae, 1—14. Jul. vidi. (Lappon-Scan. tota aestate freq.)

Mas et *Fem.* Long. $2\frac{1}{2}$ —3 lin. Caput albo-cinereum, vitta frontali atra. Oculi nudi, in ♂ sat approximati, non vero cohaerentes; in ♀ medioeriter remoti. Antennae sat latae, fusco-nigrae, basi fusco-rufescentes, seta udda. Palpi flavi. Thorax caesius, lineis tenuissimis obsolete fuscis. Abdomen testaceum, in ♂ lineare subdepressum, ano appendicibus 2 testaceis suffulto; in ♀ oblongo-conicum. Alae hyalinae, basi pallidiores, squama parva albidia. Halteres testacei. Pedes flavo-testacei, tarsis nigris. Femora antica in ♂ saepe extus uigricantes.

159. A. nigratarsis: oblonga cinerea, abdomine immaculato pedibusque testaceis, antennis atris, basi rufis, palpis tarsisque nigris, alarum nervo transv. ord. recto, fronte subprominula; oculis ♂ arcte cohaerentibus. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius; in silva ad Wilhelmina Lapponiae Umensis ut et in alpium Tornensium jugo, 12—15. Jul. inventa. (Lapponia; Westrogoth., Scania rar.)

Mas et Fem. Long. 2—2½ lin. Similis *A. rufipedi* et *flavipedi* (No. 136 et 137), ab illa autem basi rufa, ab hac palpis nigris, et ab utraque colore thoracis cinereo, nec uigricante, et abdomine pedibusque laetius testaceis differt. A priori, cui adhuc magis similis, distinguitur antennarum palporumque colore ut et autem paullo brevioribus et latioribus. Caput subtestaceum, albo-eoruum, hypostomate brevi, apice reflexo, fronte acuta, sed non longe prominula. Seta nuda. Oculi rufi uidi. Palpi nigri, basi testacei. Thorax vix fusco-lineatus. Abdomen, alae, squamae, halteres et pedes omnino ut in praecedente.

160. A. ochreata: oblonga grisea, abdomine ovato immaculato pedibusque testaceis, antennis totis, palpis tarsisque nigris; alarum nervo transv. ord. recto. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele semel capta. (Lappon.)

Fem. Long. 2½ lin. Simillima priori, nec differt nisi antennis totis nigris, capite thoraeque griseis, abdomine magis ovato, et fronte minime prominula. Vitta frontalis fusca.

161. A. limbatella: oblonga sordide testacea, antennarum articulo ultimo, palporum apice tarsisque nigris, thoracis disco fusco, alarum nervo transv. ord. recto; maris oculis arcte cohaerentibus abdomineque depresso lineari. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi haud frequens, in paludosis ad Stensele et Wilhelmina 3—14. Jul. capta; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae et in silva betulina ad Evenäs et Hacksen 15—22. Jul. lecta. (Lapponia; Gottland. ♂ rariss.)

Mas et Fem. Magnitudo et summa *A. nigratarsis* similitudo, sed differt antennis paullo longioribus scutelloque in utroque sexu et thoracis limbo in ♀ testaceis. Caput ut in priori constructum, rufo-testaceo-corneum, macula verticis in ♀ fusca. Oculi nudi, in ♂ arctissime cohaerentes. Antennae medioeres nigrae, basi praesertim in ♀ rufae; seta nuda. Thorax in ♂ totus obscure griseus, in ♀ testaceus, disco supra tantum griseo. Scutellum testaceum. Abdomen testaceum, in ♀ oblongo-ovatum immaenatum, in ♂ lineare, apice subinfuscatum. Alae, squamae, halteres et pedes ut in *A. nigratarsi*; femoribus apice saepe infuscatis.

162. A. flavo-scutellata: oblonga nigro-fusca, antennarum basi, palpis, scutello pedibusque sordide flavis, tarsis nigris, nervo transv. ord. recto; oculis ♂ arcte cohaerentibus. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rar.; ad Juckasjervi et lacum Torneträsk 29. Jun. — 8. Jul. capta. (Lappon. boreal.)

Mas et Fem. Magnitudo prioris eique simillima, colore corporis obscuriore, thorace in ♀ toto concolore, ut et palpis in utroque sexu flavis distincta. Caput ut in priori omnino. Antennae fuscae, basi rufae.

163. A. zonata: oblonga testacea, antennarum articulo ultimo, palporum apice, abdominis incisuris tarsisque nigris, thoracis disco fusco; nervo transv. ord. recto. ♀.

Hab. in Lappon. Umensi rarissime; in umbrosis ad Wilhelmina 21. Jul. lecta. (Lappon.)

Fem. Magnitudo et similitudo *A. limbatellae* omnino, nec differt ab illa nisi incisuris abdominis nigris. Oculi laete ferruginei.

164. A. vittigera: oblonga testacea, antennarum articulo ultimo, thoracis vitta media, abdominis incisuris tarsisque nigris, alarum nervo transv. ord. recto. ♀.

Hab. in Lapponia passim, scilicet ad Åsele Lappon. Umensis 26. Jul., ad Kihlangi Lappon. Tornensis 24. Aug., ut et inter Alten et Kautokeino Finmarkiae 10—13. Jul. (Lapp.-Ostrog. Scan. pass.)

Fem. A priori, cui simillima, non differt nisi palpis totis flavis, et thoracis vitta angustiori uigricante. Antennarum articulus ultimus fuscus. Alarum squamae et halteres pallida. *Mas:* oculis cohaerentibus, abdomine depresso, lineari, a D. FÄHRÆO missus. Var. b. ♀. thoracis vitta abdominisque incisuris tenuissimis, fuscis obsoletis. E Lapp. Tornens. D. DEUTSCH.

165. A. tenera: oblonga fusca, antennis, palporum summo apice, abdominis incisuris, femorum apice tarsisque nigricantibus, abdomine obscure testaceo, pedibus flavicantibus, nervo transv. ord. recto; maris abdomine depresso lineari, oculis arcte cohaerentibus. ♂♀.

Hab. in Lappon. Umensi rarissime; ♂ ad Novacolum Naestansjö d. 13. Jul. et ♀ in monte subalpino Stoettingsfjell d. 1. Aug. capti. (Lappon. meridionalis.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. Augusta et mollis. Tota fusca, abdomine parum dilutiori. Oculi uidi. Antennae medioeres, seta nuda. Hypostoma rufescens. Palpi flavi, apice nigri. Alae et squamae parvae, infuscae. Halteres flavi. Pedes testacei, femo-

ribus apice fuscis. Tarsi uigri. *Mas:* Oculi magni, arctissime cohaerentes. Antennae fusco-nigrae. *Femina:* Oculi remoti, vitta frontali nigra. Antennae nigrae, earum basi et regione media laete, fulvescentibus.

166. A. ruficeps: oblonga grisea, capite rufo, abdomine pedibusque rufo-testaceis, antennis, palpis, incisuris, tarsisque, nigris; alarum nervo transv. ord. recto. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad lacum Wojmsjoen d. 11. Jul. semel capta. (Lapp. merid.)

Fem. Long. 3 lin. Caput rotundatum, rufo-ferrugineum, fronte non prominula. Antennae medioeriter longae, sat latae. Vertex et palpi, nigri. Seta nuda. Oculi remoti, nudi. Thorax lineis 3 angustis obsoletis laete brunceis. Abdomen ovatum acutum ferrugineum, incisuris nigris. Alae et squamae subinfuscae. Halteres flavi. Pedes rufi, tarsis nigris.

167. A. hians: oblonga nigro-fusca, abdomine pedibusque rufo-ferrugineis, antennis, palpis, abdominis incisuris tarsisque nigris, alarum nervo transv. ord. subrecto. ♀.

Hab. in Lapponia Kemensi et ad Muonioniska Lappon. Tornensis d. 17—30. Aug. rarius. (Lappon.)

Fem. Long. 3 lin. Tota fusca obscura. Caput nigricans, fronte et hypostomate minime descendente, oreque lato, concoloribus, apertura magna. Antennae medioeres, seta nuda. Oculi medioeriter remoti, nudi. Macula supra antennarum interdum parva rufescens. Palpi retracti. Abdomen ovatum acutum. Alae subinfuscae. Squamae sordide albae. Halteres flavi.

168. A. varians: oblonga flava, thoracis dorso testaceo, antennarum articulo ultimo tarsisque nigris, alarum nervo transv. ord. recto. ♀.

Var. a. ♀. tota flava, fronte thoracisque disco testaceis, antennarum articulo ultimo tarsisque nigris. Long. 3—3½ lin.

Var. b. ♀. flava, thoracis dorso testaceo, antennarum articulo ultimo, vitta frontali lata tarsisque nigris, abdominis apice subinfuscatum. Long. ½ lin.

Var. c. ♀. similis var. b., abdomine toto nigro, basi tantum flavo. Long. ¼ lin.

Hab. in Lapponia passim; var. a. in silva ad Stensele Lapp. Umensis d. 4. Jul., nec non in silva betulina ad Evenäs Nordlandiae d. 15. Jul. capta; var. b. tantum ad Haparanda prope Tornöam, 1. Sept.; et var. c. in Parocia Fredrica Lapponiae Umensis d. 29. Jul., lectae. (Lapponia.)

Fem. Colore et magnitudine varians ut in diagnosis indicatum. Oblonga. Caput dense et rigide setosum flavicans, albo-miculis. Oculi medioeriter remoti, nudi brunnei, orbita facialis alba. Antennae elongatae nigrae, basi testaceae. Seta subpubescens. Palpi flavi. Thoracis dorsum certo situ lineis albonicantibus. Alae hyalinae, basi squama halteribusque flavicantibus. Reliqua ut in diagnosi.

Obs. Species Fallenianae: *Musca inanis*, *flaveola*, *diaphana*, *transversa* et *mutata* in Suecia inferiori plus minus frequenter obviae, in Lapponia a me non observatae.

84. Leptopa. ZETT.

Corpus parvum, valde angustatum tenerum setulosum. Antennae deltexae brevissimae, apice rotundatae, seta dorsali capillari subauda biarticulata, articulis imo brevissimis, 2do infima basi tantum incrassato. Oculi unicolores, oblongi nudi, in utroque sexu remoti. Frons parum prominula. Hypostoma vix infra oculos descendens. Setae oris mystacinae, plures in angulo exserto foliaceo quasi ciliatim locatae. Palpi retracti parvi simplices. Alae ut in *Anthomyza*, at nervi transversus ordinarius paullo propius ad marginem alae retractus, et auxiliaris non ad medium costae extensus, paullo ante nervum transversum medium cessans. Abdomen ut mihi videtur 4-annulatum. Pedes tenues simplices spinulosi. *Color* pallidus. *Motus Anthomyzae.* *Habitatio* in betuletis, per partem inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus;* *mas:* oculis in fronte paullo propioribus, abdomine angustissimo filiformi, ano obtuso; *femina:* oculis medioeriter remotis, abdomine lanceolato, ano acutiori. (Spec. Scand. 1 nostra, *Anthomyzae* et imprimis *Coenosiae* MEIG. affinis, structura antennarum setae, lamina in qua mystaces sunt locatae, ut et pedibus gracilioribus corporeque angustato, praesertim distincta. A *Lispa* palpis minoribus simplicibus, et a *Cordylura* oculis oblongis, mox differt.)

1. L. filiformis: tota pallide flava, oculis, puncto steinmatum, tarsisque nigricantibus. ♂♀.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae passim; in silva betulina ad Evenäs et Björkvik d. 14—15. Jul. in copula capta. (Lapponiae Norvegiae forte propria.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. Angusta subcylindrica, tota flava, setis mystacinis et corporis atris. Caput rotundatum s. fere paullo longius quam latum, albedo-corneum. Setae in sinu oris inferiori paucae. Vibrissae nullae. Antennae hypostomate multo breviores, albae, seta basi pallida. Oculi oblongi, in viva brunnei. Vertex puncto stemmatum fusco. Abdomen in ♂ saepe dorso subinfuscatum. Alae, squama parva halteresque, pallida. Pedes clongati pallidi, tarsi fusciores. Frons in ♂ angusta.

†† (Muscidum.) Palpi dilatati, cochleariformes.

85. *Lispa*. LATR.

FALL. *Lispe* MEIG. Dipt. Eur. gen. 162. *Musca* DE GEER.

Corpus medium oblongum pubescens et setosum. Antennae deflexae, articulo ultimo elongato, apice subobtusum, seta dorsali plumata. Oculi exserti, in utroque sexu remoti, nudi, juxta antennis angulati. Palpi exserti, basi tenues, apice dilatati, cochleariformes. Abdomen 4-annulatum. Alae ut in *Anthomyza* etiam quoad directionem nervorum. Pedes simplices. *Color* niger. *Motus* celer; lateraliter currit, interdum retrograda. *Habitatio* ad aquas, ad littora et ripas lacuum stagnorumque, lapidibus saepe insidens; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Larvae* aquaticae. *Differentia* serus a structura ani aegre investigatur, ea enim in utroque sexu externe fere similis; per comparisonem autem *mares* abdomine angustiore ut et oculis propioribus etc. a *feminis* discrepant. (Spec. Scand. 5, palpi dilatati, antennis plumatis, oculis exsertis, remotis oblongis, in facie angulatis, et squama sub alis magna, distinctae.)

1. *L. tentaculatā*: nigricans opaca, abdomine supra maculis subtrigonis albis, palpis flavis albo-micantibus. ♂♀.

Mas: maculis abdominis albidioribus distinctis, articulis tarsorum anticorum 2, 3 et 4 testaceis, primo secundo breviori, apice spina terminato.

Fem.: maculis abdominis cinereis obsoletioribus, tarsi anticis nigris, articulo primo secundo longiori; in copula.

Hab. ad ripas fluminum Lapponiae passim; ad ÖfverTorneå, Wittangi et Juckasjervi, Lapponiae Tornensis, ut et ad lacum Wajnsjoen Lapponiae Umensis d. 10. Maj. — 12. Jul. frequentiore vidi; in Nordlandiae inferalpinis maritimis, ex gr. ad Björkvik d. 11. Jul. quoque capta. Larvae in stagnis, etiam in stercore humano degunt, teste BOUCHÉ. Status nymphae 3 hebdomad. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 3—3½ lin. Nigricans. Hypostoma nigrum flavicaute sericeum. Vibrissae nullae. Alae hyalinae, nervo transverso ordinario recto. Squama alba. Halteres parvi, tecti, sordide testacei.

Obs. Species Fallénianae; *Lispa uliginosa*, *litorea*, *hydromyzina*, et *pygmata* in Succiae meridionalis littoribus marinis rarius versantur, in Lapponia frustra quaeruntur.

b) (Proboscideorum). Oculi rotundi (in *Dolichopodibus* oblongi, at os mystacibus in his destitutum). Squama sub alis parva.

* Palpi dilatati.

FAM. 22. DOLICHOPODES. FALL. MEIG. (*Dolichopodii* WIED.).

Antennae porrectae, seta nudiuscula. Palpi dilatati. Oculi oblongi, maximi, virides aut purpurei. Ocelli in vertice. Corpus cylindricum. Abdomen 6-annulatum. Alarum nervi transversus medius ad basin alae retractus, secundarius ad basin costae nullus. Pedes tenues elongati. Corpus colore metallico pulchre saepe resplendens, pube tenuissima interdum vestitum pro natatione idonea. Larvae terrestres.

86. *Hydrophorus*.*) FALL.

FALL. Dolichopodes Diss. Acad. 1823. p. 2. LATR. MACQ. *Dolichopus* FABR. WIED. *Musca* PANZ. *Medeterus* MEIG. Dipt. Eur. gen. 128. FISCH. MACQ.

Corpus mediae magnitudinis aut parvum. Antennae breves, articulo ultimo brevi subovato compresso, seta dorsali aut subapicali, nuda deflexa. Oculi remoti, pube brevissima saepe vestiti. Abdomen rectum, maris apice bifidum. Alarum nervi longitudinales simplices, 4tus paullo curvatus, in summo fere apice alae cum nervo costali conjunctus. Nervus transvers. ord. propius ad marginem anteriorem alae retractus. *Color* aenescens. *Motu* agilis. *Habitatio* aut ad aquas, supra quas saepe celeriter currit (unde nomen generis a FALL. datum, ut ipsum dicere audivi), aut in parietibus et truncis, in quibus corpore erecto tranquillus sedet; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia* serus; *mas*: ano filis 2 appendiculato, et hypostomate angustiore; *femina*: ano simplici mox detegitur. (Spec. Scand. 14, antennis brevibus, seta dorsali, in minoribus subterminali, alarum nervo transvers. ord. fere ad marginem alae retracto, et ano ♂ bifido aut bicorniculato, facile a sequentibus dignotae.)

* Seta antennarum distincte dorsalis (Majores). *Medeterus* Macq.

1. *H. regius*: pallide virescens, thoracis lineis 4, abdominisque incisuris purpureo-nigris, alis hyalinis, puncto discoidali fusco. ♂♀.

Mas: puncto in apice alarum albissimo, fusco-cincto;

Femina: alis praeter punctum discoidale ad nervum 4tum, immaculatis.

FALL. Dolichop. 2. 1. ♂♀. *Dolichopus regius* FABR. Antl. 267. 5. ♀. *Medeterus regius* MEIG. Dipt. 4. 60. 1. ♂♀. *Musca virens* PANZ. Fn. 54. t. 16.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime. (Lapponia; in parietibus ad Mo-Myskie Helsingiae, D. BOHEMAN; Ostrogothia, Scania, passim frequenter, d. 124 Apr. — 15. Sept. ut videtur duas generationes quotannis proferens.)

Mas et Fem. Maximus nostratum hujus generis, fere familiae,

3—4 lin. longus. Antennae nigrae. Hypostoma virescens, inferne caenescens. Thoracis lineae 2 mediae approximatae integrae, et 2 laterales interruptae. Abdominis latera maculis albo-micantibus. Halteres testacei. Genitale maris breve inflexum, filis 2 longis appendiculatum.

2. *H. bipunctatus*: cinerascens, supra olivaceo-viridis, pedibus virescentibus, antennis nigris, alis cinereo-hyalinis, punctis 2 fuscis. ♂♀.

Mas: hypostomate flavo aut cinereo, sub antennis viridi, ano subtus corniculato, abdominis segmento ventrali 4to apice subelevato;

Fem.: hypostomate flavo-grisescens, abdomine simplici; in copula.

Dolichopus bipunctatus LEHMANN Dissert. 41. *Medeterus bipunctatus* MEIG. Dipt. 4. 63. 7. ♂♀. *Hydrophor. binotatus* FALL. Dolich. 3. 2. ♂♀. (exclus. syn. FABR. teste D. MEIG.)

Hab. ad ripas fluminum Lapponiae frequenter, ex gr. ad Wittangi et Juckasjervi, Lappon. Tornensis, et ad Lycksele et Åsele, Lappon. Umensis, d. 12. Maj. — 7. Aug. et d. 1. Jun. in copula, visa; ascendit quoque in alpes et in alpihus ad lacum insignem Torneträsk d. 16. Jul. lecta; descendit iterum in inferalpinas maritimas Nordlandiae et Finmarkiae, et in paludosis ad Giebstad, Bossekop et Skaaddavaara mense Aug. haud infrequenter obvia; in alpe Dowre a D. BOHEMAN quoque capta. (Lapp.-Botnia-Scania frequentiss.)

Mas et Fem. Long. 2—2½ lin. Cinerascens. Supra obscure olivaceus, thorace subvittato. Antennarum articulus ultimus breviter ovatus. Alae vix infuscae. Punctum nigricans in nervo 4to longitud., et ante hoc punctum, alterum in nervo transverso ordinario. Halteres lividi. Pedes obscure aenescens. Specimina lapponica a succicis colore paullo discrepant, ut ex comparatione patet.

Var. b. ♂ pectore, abdomine pedibusque virescentibus, alias var. a similis. Ad Torneå mens. Majo, et iterum inter Karesaudo et Kantokeyno d. 13—15 Aug. lectus.

3. *H. litoreus*: cinerascens, supra olivaceo-viridis, pedibus virescentibus, antennis nigris, alis cinereo-hyalinis impunctatis. ♂♀.

Mas: hypostomate aureo-viridi, inferne subflavescente aut cauo, ano et abdomine ut in *H. bipunctato*;

* Nomen *Hydrophorus*, quo D. LATR. genus in *Hydrocantharus* familia inter Coleoptera designavit, non impedit, quominus nomen receptum *Hydrophorum* pro genere quodam Dolichopodum retinere etiam possit.

Fem.: paullo major, hypostomate cauo aut griseo, auro simplici; in copula.

FALL. Dipt. Sv. Dolich. 3. 3. ♂♀. *Medeter. balticus* MEIG. Dipt. 4. 66. 12. ♂. *Medeter. aquaticus* MEIG. Dipt. 4. 66. 13. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi passim; in floribus Salicis ad Karungi jam d. 27. Maj. in copula captus; etiam in littore maris ad Schiervoe Nordlandiae d. 27. Jul. haud infrequenter. (Lapponia; Botnia ad Luleå ♀ d. 8. Maj. - Dalekarlia-Scania tota aestate freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ 1½, ♀ 2 lin. Priori simillimus, nec differt ab illo praeter alas immaculatas.

4. *H. notatus*: obscurus aeneus, thorace lineato, alis cinereo-hyalinis, iuxta nervos infuscatis, basi albescentibus, disco fusco-bipunctatis, antennis nigris, pedibus anticis spinulosis. ♂♀.

Mas. Hypostoma flavescens. Pedes autici breves, femoribus crassis subtus spinosis, tibiis inaequalibus intus spinulosis et apice dente valido armatis; intermediis elongati, tibiis intus longe spinulosis et fasciulo pilorum contortorum ante apicem; anas appendicibus 2 membranaceis, curvatis albo-flavis, intus fimbriatis.

Femina. Hypostoma caesecens. Pedes autici ut in ♂, at tibiis ante apicem dente nullo; intermediis elongati, at spinulis longioribus et fasciulo pilorum ante apicem nullis. Anus simplex.

Dolichopus notatus FABR. Antl. 269. 10. (teste MEIG.). *Medeterus notatus* MEIG. Dipt. 4. 62. 6. ♂♀. MACQ. Dipt. Gall. Dolichop. 43. 3. ♂♀. *Hydrophorus armiger* FALL. Dipt. Sv. Dolichop. 4. 5. certiss. ♂.

Hab. in Lapponia passim; scilicet in paludosis graminosis, in Comaro palustri, in Equisetis etc. ad Palojoensun et Karesuando, Lapponiae Tornensis, ad Stensele et Lycksele, Lapp. Umensis, ut et in inferalpinis Nordlandiae Finmarkiaeque, ex. gr. ad Giebstad, Talvig et Bossekop, dieb. 1. Jun. - 17. Aug. a me capta. In alpe Dowre utrumque sexum etiam legit D. BOHEMAN. (Lapp.-Ostrogoth.; Gottland., Scania rar.)

Mas et Fem. Long. 2½ lin. Antennarum articulus primus longitudo reliquorum. Thoracis lineae 2 mediae approximatae tenuissimae nigrae. Pectus cinerascens. Abdomen breviusculum nitidum aeneus, interdum cupreum. Alarum puncta ut in *Hydrophor. bipunctato*. Oculi ♂ in vivo pulchre virides, macula purpurea in cautho superiori. - Species valde singularis.

Obs. Specimina lapponica magnitudine paullo minori, alis fere totis nigricantibus, basi et margine interiori albidis, ut et squamis aualibus ♂ tenuioribus albidioribus differunt ab Ostrogothicis et Scavensibus, quae paullo majora (fere 3 lin. long.), alis albidis, nervis tantum et fere usque ad basin nigro-olivaceis, ut et squamis aualibus in ♂ paullo latioribus flavicantibus, intus vix fimbriatis, gaudent; in ceteris vero omnibus simillima, vix diversa.

5. *H. nebulosus*: obscure aeneus, antennis nigris, alis fusco-multipunctatis. ♂♀.

Mas: abdomine brevi, auro subtus coriuculis 2.

Fem.: abdomine paullo longiori, auro simplici; in copula.

FALL. Dipt. Sv. Dolich. 3. 4. ♂♀. MACQ. Ins. Dipt. Gall. Dolich. 38. 3. ♂. *Medeter. nebulosus* MEIG. Dipt. 4. 68. 19.

Hab. in ripis ad aquas stagnantes, supra quas etiam natat, ad Wittangi et Juckaservi, Lapponiae Tornensis, d. 14-25. Jun. passim, in copula captus. In Dowre a D. BOHEMAN lectus. (Lappon.; Botnia occid. ad Loeßfänger d. 4. Maj.; Dalekarlia; Ostrog. Scan. rar.)

Mas et Fem. Parvus, 1-1½ lin. long. Fuscus. Antennae breviusculae, seta brevi. Hypostoma in ♂ flavescens, in ♀ cinerascens aut griseus. Thorax obsolete subvittatus. Pectus cinerascens. Alae nigro-uvosae, punctis interstitiorum praesertim ad costam plurimis fuscis subquadratis. Nervus transv. ord. paullo a margine alae distat, Halteres lividi. Femora antica incrassata, subtus spinulosa.

** Seta antennarum subapicalis. Anus masculorum saepe longe inflexus (appendice 4-filato, secund. MACQ.). Miuores. *Hydrophorus* MACQ.

6. *H. obscurus*: cinerascens, thorace fusco-vittato, antennarum basi testacea, capite pedibusque nigris, hypostomate inferne macula cyanea nitidissima, abdomine obscure aeneo, alis hyalinis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi et ad Bossekop Finmarkiae, mens. Aug. rarissime lectus. (Lapponia; Dalekarlia; Ostrogothia, Scania rar.)

Fem. Long. 2 lin. Similis *H. rostrato* FALL., sed paullo robustior, obscurior, antennarum articulo 1mo testaceo et pedibus totis nigris praesertim distinctus. Caput uigrum, ore magno saccato. Antennae brevissimae, articulo ultimo rotundato, seta ter-

minali capillari. Oculi in vivo aenescens, macula in cantho superiori violacea. Thorax cinereus, vittis 3 lacte brunneis obsolete. Abdomen nigro-aeneum nitidum. Alae hyalinae immaculatae. Halteres pallidi. Pedes simplices.

7. *H. jaculus*: dilute cinereus, hypostomate albido, thorace vittis 3 virescentibus, antennis pedibusque nigris, geniculis pallidis, alis hyalinis. ♂♀.

Mas: auro longe inflexo nigro, filis nigris.

Fem.: auro acuto simplici; in copula.

FALL. Dipt. Sv. Dolichop. 5. 7. var. a. ♂♀. MACQ. Dipt. Gall. Dolich. 37. 1. ♂♀. T. 1. f. 6. *Medeterus* MEIG. Dipt. 4. 66. 14.

Hab. in Lapponiae sepibus et truncis rar. (Lapp.-Ostrog. freq. Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. vix ultra 1 lin. Affinis priori, minor. Antennae breves. Os saccatum. Hypostoma in fundo pallide virescens, albo micans. Alae albo-hyalinae immaculatae. Halteres pallidi. Pedes simplices nigri, geniculis summis flavis.

Var. b. ♀. duplo minor, pedibus lividis, femoribus fere ad apicem infuscatis. Johannis Ro 2. Sept.

8. *H. truncorum*: cinereus, hypostomate concolore, inferne viridi, thorace vittis 3 virescentibus, antennis pedibusque nigris, geniculis pallidis, alis hyalinis. ♂♀.

Medeterus truncorum MEIG. Dipt. 4. 67. 15. Sub *Hydrophori jaculi* varietate FALL. latet etiam.

Hab. in truncis arborum Lapponiae Umensis, ex. gr. ad Lycksele rar.; in Angermannia ad Hernösand d. 30. Aug. frequentior vidi. (Lappon.-Suecia.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. Priori simillimus, nec ab illo distinguere possum nisi nota levissima, hypostomate scilicet inferne magis viridi. In ceteris similis.

9. *H. tristis*: obscure cinerascens, hypostomate virescente, antennis pedibusque totis nigris, alis hyalinis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi passim; in truncis cariosis arborum Pini ad Lycksele, Umenaes et in Stoettingsfjellet d. 2. Jun. - 1. Aug., in copula captus. (Lapp.-Scan. rar.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Similis *H. jaculo*, hypostomate viridi et pedibus totis nigricantibus fere unice distinctus. Oculi in vivo aeneo-virides. Thorax obsolete viridi-vittatus. - A *Medet. nigricante* MEIG. 4. 67. 16. pedibus nigris diversus etiam videtur.

10. *H. muralis*: canis, hypostomate, antennis pedibusque totis nigris aut fuscis, abdomine obscure aeneo, alis hyalinis. ♂♀.

Medeterus muralis MEIG. Dipt. 4. 62. 5.

Hab. in Lapponia passim; in paludosis et in truncis exsiccatis Pini ad Lycksele, Umenaes et Fredrica, Lapponiae Umensis, nec non ad Juckaservi Lapponiae Tornensis, d. 1. Jun. - 30. Jul. haud infrequenter captus; ad Björkvik Nordlandiae quoque rarius lectus. (Lapponia Suecia.)

Mas et Fem. Minutus, circiter ¾ lin. long. Simillimus *H. tristis*, paullo minor, capite toto cum hypostomate nigro, et thorace cano immaculato, distinctus. Oculi in vivo brunnei. Pedes subnudi, fusco-nigricantes.

Var. b. ♀. Oculi rufo-brunnei. Thorax et abdomen glauco-viridia, alias var. a. simillimus. Ad Bossekop Finmarkiae 2 specimina supra petra currentia 4. Aug. capta.

Obs. *Hydrophorus rostratus* FALL. Dolich. 4. 6. ♂♀. griseo-aenescens, hypostomate viridi, pedibus pallidis, 2 lineas longas et *H. jaculo* affinis, in Suecia frequens, in Lapponia forte etiam occurrit, mihi vero ibi non obvis. - *Dolichopus scambus* et *curvipes* FALL. ad genus *Medeterum* a D. MEIGEN relati, in *Dolichopode*, ob directionem nervi transv. ordiu., qui fere in disco alae est situs, rectius sunt quaerendi.

87. Rhaphium. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 123. MACQ. *Hydrochus* *) FALL. *Porphyropis* species MEIG.

Corpus minoris magnitudinis, nitidum. Antennae elongatae, articulo ultimo aut longissimo aut oblongo-conico, in feminis rarius brevi ovato, seta semper terminali deflexa. Oculi pube brevissima vestiti, in fronte infra antennas in ♂ plerumque fuscanae, nervis longitudinaliter simplicibus, 4to interdum curvato in summo apice alae desinente. Nervus transv. ord. fere in medio disci situs. Pedes (in nostris) simplices. Color aenescens. Motu agilis, inquietus. *Habitatio*

*) *Hydrochus* est etiam Coleopterorum genus apud GERMAR. Cfr. DEZ. Catalogus p. 50, ergo in Dipterologia rejiciendum.

in graminosis et foliis fruticum, saepe in vicinitate aquae; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus*; *mas*: abdomine apice subtus bifidato, ore non descendente; a *femina*: abdomine simplici, ore saepe descendente facile dignoscitur. Spec. Scand. 13, antennis elongatis, seta terminali, oculis disjunctis, nervo alar. transv. ord. in medio alae sito, ut et ano maris bifidato oreque feminae longe descendente, dignoscendae.)

* Antennae longissimae, saltem in masculis. *Rhaphium* MEIG. MACQ.

1. R. longicorne: aeneum nitidum, hypostomate albo, fronte cyanea, alis fuscis, antennis pedibusque nigris. ♂♀.

Mas: antennis longitudine fere abdominis, hypostomate angustato, infra oculos non descendente, nervo transverso ordinario non infusato.

Fem.: antennis abdomine paullo brevioribus, hypostomate latiore, infra oculos distincte descendente, nervo transverso ordinario fuscedine cincto.

MEIG. Dipt. 4. 28. 1. MACQ. Dipt. Gall. Dolich. 51. 1. ♂♀. *Hydrochus longicornis* FALL. Dipt. Sv. 5. 1. ♂. (♀ antennis mutilatis.)

Hab. in Lapponia rar.; ad Giebstad et Schiervoe Nordlandiae utrumque sexum d. 22—28. Jul. et in paludosis in Støttingsfjellet Lapp. Umensis ♀. d. 1. Aug. legi. (Lappon.-Dalekarlia-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 3 lin. Oculi in vivo aenei. Supra aeneum nitidum, subtus cinerascens. Antennae pedesque atra. Alarum nervi tenues, 4tus longitudinalis parum curvatus. Halteres flavi.

2. R. caliginosum: olivaceum, hypostomate albicante, fronte cyanea, alis fuscis, antennis atris, pedibus flavis, posticorum femorum apice tibiisque, tarsisq. omnibus nigris. ♂♀.

Mas: antennar. articulo ultimo longitudine fere thoracis, sat crasso compresso, stylo apicali brevi. Os non descendens. Anus filis 2 brevibus nigris;

Fem.: antennarum articulo ultimo longitudine dimidii thoracis, conico, stylo elongato. Os infra oculos descendens. Anus muticus. In copula.

MEIG. Dipt. 4. 29. 4. ♂. *Hydrochus laticornis* FALL. Dolichop. 6. 3. var. c. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim; in paludosis ad Umenaes Lappon. Umensis, nec non in Gamstind et Schiervoe Nordlandiae, 9 Jul. — 1 Aug., in copula captum. (Lappon.-Dalekarlia-Scan. pass.)

Mas et Fem. Parvum, vix ultra 1 lin. long. Obscure aenescens. Hypostoma cauum. Pectus cinerascens. Abdomen aeneum nitidum. Nervus alar. 4tus parum curvatus. Halteres flavi. Pedum pictura nigra in ♀ saepe minus determinata, quam in ♂. Oculi in ♀ viva brunnei.

3. R. fasciatum: obscure aeneum nitidum, hypostomate albicante, fronte cyanea, antennis atris, alis fuscis, abdominis segmento 2do 3tioque pedibusque flavis, tarsis fuscis. ♂.

MACQ. Dipt. 4. 31. 9. T. 34. f. 5. ♂.

Hab. in graminosis loco paludoso inter Hammer et Vordahl Norvegiae, a D. BOHEMAN d. 10. Jun. 1832 inventum. (Lappon. Norvegica.)

Mas. Minutum, vix 1 lin. long. Tenerum. Caput, thorax et alae omnino ut in priori. Abdominis segmenta 2 et 3 flavo-pelliculo-fasciata. Appendices aui breves. Halteres et pedes toti flavi, tarsis solum leviter infusatis.

Obs. *Hydrochus laticornis* var. a FALL. nec non *Rhaph. macrocerum* MEIG. (Hydr. laticornis v. b. FALL.) in Lapponia a me non sunt observati. — *Hydr. tarsatus* FALL. antennar. articulo ultimo elongato, seta dorsali, sed mox ante apicem inserta, in *Dolichopode* quaerendus.

** Antennae elongatae, articulo ultimo in utroque sexu conico, in ♀ interdum subovato brevi, seta brevissime subpubescente.

Porphyrops MEIG. MACQ.

4. R. elegantulum: viridi-aureum nitidum, fronte aenea, hypostomate albicante, antennis atris, pedibus flavis, tibiis posticis apice tarsisque omnibus nigris, segmento ultimo abdominis in ♂ chalybeo. ♂♀.

Mas: Os non descendens. Abdomen segmento 6to toto cyaneo, ano inflexo, stylis 2 apicalibus nigris, et filis 2 flavis pilosis in medio latioribus armato. Femora postica apice nigra.

Fem.: Os descendens. Abdomen paullo brevius et latius, cupreo-maculatum, segmento ultimo conicolore, nec cyaneo, ano obtuso depresso simplici. Femora postica tota flava.

Porphyrops elegantulum MEIG. Dipt. 4. 51. 12. ♂. MACQ. Dipt. Gall. Dolich. 34. 13. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali Umensi rarius; in foliis Betulae juxta flumen Umense prope Lycksele-Avan et ad Stenesele, nec non ad Åsele d. 20 Jun. — 25 Jul. pauca individua

mascula inveni; ♀ rarissima. (Lapp.-Dalekarlia, Wermland, Ostrog., Smoland. BOHEM., Scan. rar.)

Mas et Fem. Long. 3 lin., ♂ paullo longior. Totum viride, fulgidum, abdomine cupreo-fasciato. Antennae nigrae late conicae, seta elongata; in utroque sexu aequales. Oculi aeneo-virides unicolores, hirsutuli. Barba alba. Alae hyalinae, nervo 4to parum curvato. Halteres flavi. Pedes simplices. Sternum et coxae pedum cinerea.

5. R. rufipes: nitidum, thorace viridi, abdomine aeneo, fronte virescente, hypostomate albicante, antennis nigris, alis fuscis, pedibus discoloribus. ♂♀.

Mas. Os non descendens. Antennar. articulus ultimus elongatus conicus. Anus inflexus, appendicibus 4 nigris, quarum 2 subquadratae curvatae ciliatae et 2 filiformes breves; pedes nigri, autici tibiis tarsisque, et intermediis toti, flavi, articulo tarsorum ultimo dilatato atro;

Fem. Os descendens. Antennar. articulus ultimus brevis ovatus. Anus simplex. Pedes toti flavi, postici femoribus apice tarsisque uigricantibus; in copula.

Porphyrops rufipes MEIG. Dipt. 4. 52. 14. ♀. *Porphyrops communis* MEIG. l. c. 52. 13 vix hujus ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; inter Novacula Tre-sunda et Naestansjö in paroecia Wilhelmina d. 13. Jul. 1832 in copula inventum; et altera vice unicum par ad Björkvik Nordlandiae d. 14. Jul. 1821 in copula junctum legi. (Lapponia — ?)

Mas et Fem. Long. 2—2½ lin. Simile priori, a quo ♂ colore pedum segmentique ultimi abdominis, ut et appendicibus analibus aliter constructis, et ♀ antennis brevioribus, differunt. Oculi in vivo cupreo-virides.

Var. b. ♂. Appendices caudales 2 elongatae flavescens, apice furcatae ramo altero breviori. Femora anteriora apice flava. In ceteris var. a similis. Dalekarlia rar. Ad Naestansjö et Lycksele, Lappou, Umensis, ut et in Gamstind Nordlandiae, 23 Jun. — 30 Jul. captum

6. R. commune: viridi-aeneum obscurum (♂) aut olivaceum (♀); fronte virescente, hypostomate albido, antennis nigris, alis fuscis, pedibus discoloribus, filis analibus ♂ furcatis. ♂♀.

Mas: aureo-viridis. Antennae oblongae conicae. Fila analia fusca, apice furcata, ramo altero breviori. Tibiae fusco-testaceae;

Fem.: aenea aut olivacea. Antennae breves ovatae. Pedes nigri, tibiis omnibus genubus anterioribus femorumque posticorum basi flavis; in copula.

Porphyrops communis MEIG. Dipt. 4. 52. 13. ♂. *Porphyrops nasutus* MEIG. Dipt. 6. Add. 364. 32. ♀. *Hydrochus nasutus* FALL. Dipt. Sv. Dolich. 6. 2. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; in uliginosis ad Lycksele et Wilhelmina d. 17. Jul. — 4. Aug. in copula captum. (Lappon.-Dalekarlia-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 2½ lin. Simile priori, a quo mas pedum colore et appendicem analium structura, et femina colore pedum, differunt, ut in diagnosis indicatum. Oculi in vivo subaeneo-brunnei. Hypostoma in ♂ angustissimum.

7. R. fascipes: viridi aeneum (♂), aut olivaceum (♀); fronte virescente, hypostomate albido, antennis nigris, alis fuscis, pedibus discoloribus; filis analibus in ♂ simplicibus. ♂♀.

Mas: viridi-aeneus. Os non descendens. Antennae conicae. Fila analia fusca, simplicia, basi latiora. Pedes nigri, tibiis anterioribus totis, et posticis basi albis.

Fem.: obscurior, olivaceo-aenea. Os descendens. Antennae ovatae. Anus simplex. Pedes lividi, postici femorum tibiisque apice tarsisque nigris; in copula.

Porphyrops fascipes MEIG. Dipt. 4. 54. 20. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Åsele d. 26. Jul. in copula captum. (Lapponia — ?)

Mas et Fem. Long. 2—2½ lin. Simillimum priori, appendicibus caudalibus in mare, et pedum colore in utroque sexu, ut in diagnosis indicatis, distinctum.

Var. b. ♂♀. Cyanescens aut aenescens, pedibusque in utroque sexu nigris, tibiis anterioribus tantum testaceis, in ceteris var. a. simile, vix diversum. Mascula in Lapponia Torneus et in alpe Dowe legemur DD. FRIGELIUS et BOHEMAN, et utrumque sexum in paludosis ad Alteidet Fiumarkiae d. 31. Jul. ipse inveni.

Var. c. ♂♀. Simile var. a, ab illo differt: *mas* hypostomate valde angusto nigro, tibiis omnibus testaceis, et *femina* femoribus tibiisque omnibus testaceis, tibiis tantum posticis apice nigris; forte hujus. In Lapponia Norvegica a D. BOHEMAN in copula lectum.

8. R. discolor: aenescens cinerascens subopacum, fronte concolore, hypostomate albido, thorace sublineato, pedibus testaceis, antennis tarsisque nigris, alis hyalinis, nervo transverso ordinario fuscedine cincto. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in ripa lacus Borgsjoe et ad Asele duo tantum specimina, d. 26. 2s. Jul. invenire mihi contigit. (Lappon. meridionalis.)

Fem. Long. fere 2 lin. Robustum. *Hydrophoro rostrato* statura et colore sat simile, antennis longioribus, hypostomate caescente, nec viridi, oculis minus exsertis, uervo transv. ord. in medio alae, nec propius ad marginem, sito, infuscato, etc. aperte distinctum. Oculi (in vivo) virides. Os descendens, proboscide cinerea. Antennarum articulus ultimus conicus, seta elongata. Barba alba. Thoracis lineae 2 dorsales, fusco-virides. Abdomen depressum cinereo-aeneum. Pedes testacei, tarsi nigris, coxis cinereis, femorum anticorum basi concolore.

Obs. *Rhaphium cylindricum* mihi (vide FALL. Not. sub *Hydroph. nasuto* Dolichopod. 6. 2. „individuum masculin“) in Lapponia non vidi. *Chrysotus Rhaphioides* mihi, uervo transv. ord. in medio alae sito, in proximo genere inveniens.

88. Chrysotus. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 106. MACQ. *Dolichopus* FABR. WIED. FALL. *Musca* FABR.

Corpus parvum aut minutum; nitidum. Antennae in utroque sexu breves, articulo ultimo rotundato patelliformi, seta terminali deflexa. Oculi infra antennis anguste disjuncti. Hypostoma albidum. Frons virescens, raro cyanea. Abdomen ♂ apice subtus bifilatum. Alae hyalinae immaculatae, metallice nitentes, nervis simplicibus, 4to longitudinali parum curvato, in summum apicem alae descendente. Nervus transv. ord. fere ante medium disci situs. Pedes simplices. *Color* viridi-aureus, pectoris cinerascens. *Motu* agilis, inquietus. *Habitatio* in foliis fruticum; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: oculis infra antennis fere cohaerentibus seu hypostomate valde angusto, ano subinflexo, filis 2 brevissimis armato; *femina*: hypostomate paullo latiori, ano acuto inermi. (Spec. Scand. 9, quae antennis in utroque sexu parvis brevibus, articulo ultimo orbiculari, seta terminali, oculis disjunctis, nervulo alar. transverso ord. fere ante medium sito, ano ♂ bifidato oreque ♀ vix descendente, a ceteris familiae dignoscuntur.)

1. *C. neglectus*: viridi-aureus, pedibus flavis, femorum medio in ♀, tarsisque apice in utroque sexu nigricantibus. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 41. 1. ♀♀. MACQ. Dipt. Gall. Dolich. 19. 1. ♀♀. *Dolichop. viridulus* FALL. Dipt. Sv. Dolich. 18. 23. ♀♀. Hab. in Lapponiae fruticibus rar.; ad Kengis 22. Aug. frequentius visus. (Lapp.-Ångermannia, ex. gr. ad Hernösand 30. Aug. freq. - Scan. vulgaris)

Mas et *Fem.* Long. 1 lin. et ultra. Viridi-aureus, antennis nigris. Pedes flavi, in ♀ femoribus annulo medio plus minus lato, aeneo. Tarsi apice fusi. Halteres flavi.

2. *C. gramineus*: viridi-aureus, femoribus aeneis, tibiis testaceis, tarsis fuscis. ♂♀.

Dolichopus gramineus FALL. Dipt. Sv. Dolich. 19. 24. ♀♀. *Dolich. nigripes* FABR. Antl. 269. 12? *Chrysotus copiosus* MEIG. Dipt. 4. 41. 2. ♂♀. *Chrys. nigripes* MEIG. l. c. 42. 6. sine dubio ejusdem varietas paullo obscurior *).

Hab. in Lappon. meridionali, ex. gr. ad Lycksele mens. Aug. in foliis fruticum Betulae albae frequenter; inter Lapponiae Tornensis lacum Kilpisjaur et urbem Tromsøe Nordlandiae, D. FRIGELIUS. (Lappon.-Hernösand 30. Aug.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 1 - 1½ lin. Simillimus priori, pedum colore tantum differens. Oculi in vivo virides, unicolores. Pedes postici maris saepe toti testacei.

3. *C. Rhaphioides*: obscure aeneus, pedibus lividis, tarsis obscurioribus, alis fuscis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Åsele 26. Jul. semel captus. (Lapponia; Hernösand 30. Aug. semel.)

Fem. Long. 1½ lin. A priori differt: colore corporis obscuriore, pedibus totis testaceis, tarsis tantum nigricantibus, et alis fuscis, certo luminis sita metallice distincte splendentibus. Pectus et coxae cinerascunt. Halteres flavi. Nervus transv. ord. in medio (nec ante medium) alae, omnino ut in *Rhaphio*, situs; at antennae rotundatae et os non descendens speciem *Chrysoti* potius illicant.

4. *C. obscuripes*: obscure viridis, pedibus totis nigricantibus. ♀.

* Inter *Chrysotum copiosum* MEIG. l. c. „viridiaureum, pedibus nigris, tibiis rufis; 1½ lin.“, et *Chrys. nigripedem* MEIG. l. c. „viridiaeneum, pedibus nigricantibus, tibiis testaceis; 1 lin. long.“, non talem invenio differentiam, ut ea nixus has duas varietates ut species totidem distinctas proponere vellem.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in paroecia Fredrica d. 29. Jul. semel captus. (Lapponia)

Fem. Long. 1 lin. Totus obscure viridis. Antennae et pedes cum coxis nigricantia. Pectus cinerascens. Halteres pallidi. Alae fusco-hyalinae, metallice certo situ perspicue splendentes. — Similis *Hydrophoro tristi*, at color magis virescens, os non descendens, alae coloribus diversis magis resplendentes, et inprimis nervus transv. ord. fere paullo ante medium alae situs omnino rectus.

5. *C. cinerellus*: opacus cinerascens parum viridi-micans, pedibus lividis, femorum anticorum medio late, posticorum apice tarsisque omnibus nigricantibus. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in monte Stoettingsfjellet 1. Aug. semel captus. (Lappon.)

Fem. Long. 1 lin. *Hydrophoro murali* habitu similis, colore pedum et situ nervi transv. ord. distinctus. Antennae parvae nigrae. Os subdescendens. Alae metallice splendentes. Halteres flavi. Pedes testacei. Coxae saltem basi cinerae. Femora antica basi et in medio late, postica apice, tarsisque omnes, nigrescunt.

Obs. *Dolichopus laesus* et *pulicarius* FALL., huic generi insereudi, in Lapponia vix obvi. *Dolichop. scambus* et *curvipes* FALL., in genere *Dolichopode* mihi, quaerendi.

89. Diaphorus. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 124. MACQ. *Dolichopus* FALL.

Corpus parvum. Antennae breves, articulo ultimo patelliformi, seta dorsali. Oculi maris in fronte longe et arctissime cohaerentes; feminae (in nostris) remoti. Hypostoma in utroque sexu dilatatum. Abdomen ♂ apice subtus appendicibus filatis. Alarum nervi, transversus ord. in medio alae situs, longitudinales simplices, quorum 4tus rectus in apicem alae descendit; auxiliarius ad medium costae extensus, desinens in costa praecise ubi transversus ordinarius ei oppositur. Pedes simplices. *Color* aeneus aut niger, parum vividus. *Motu* agilis; a puncto, ubi sedit, celerrime at breviter avolat, mox ad idem revertens; quem lulum saepius, sole nrente, repetunt mares. *Habitatio* in fruticum foliis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus*; *mas*: oculis in fronte arcte cohaerentibus, ano filatim appendiculato; *femina*: oculis disjunctis, ano simplici. (Spec. Scand. 2 nostrae, antennis brevibus, articulo ultimo orbiculari, seta dorsali, oculis maris in fronte arcte cohaerentibus at abdominis apice subtus 4 filis appendiculato, ut et in utroque sexu nervis alarum, transv. ord. in medio alae sito, longitudinali 4to recto, et auxiliari in medio costae extenso distinctae). Typus generis *Diaph. oculatus*

1. *D. oculatus*: aeneus, antennis pedibusque nigris, femorum anteriorum apice lato, tibiisque omnibus flavis, alis fuscis; abdomine in ♂ basi fascia pallide hyalina. ♂♀.

Mas: oculis in fronte longe et arctissime coadunatis, ano inflexo, appendicibus 4 brevibus, quarum 2 latioribus inflexis pallidis, et 2 filiformibus magis exsertis, nigris, armato; abdomine cylindrico, basi flavo-fasciato;

Fem: oculis in fronte modice remotis, ano simplici, abdomine immaculato; in copula.

Dolichopus oculatus FALL. Dipt. Sv. Dolich. 23. 22. certe. *Diaphorus flavocinctus* MEIG. Dipt. 4. 33. 1. ♂. (exclus. citat. HOFFMANNSEGGII. Cfr. MEIG. 6. Add. p. 360.) MACQ. Dipt. Gall. Dolich. 22. 1. ♂. T. I. f. 3. ala.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in alpe Dowre etiam a D. BOHEMAN captus (Lappon.-Ostrogothi. et Scan. in fruticibus freq., at ♀ rarissima.)

Mas et *Fem.* Long. 1½ lin. Hypostoma cinereum. Oculi fere nudi, in masculis disco pulchre caeruleo-violaceo, limbo aeneo. Os parum exsertum, in ♀ tamen paullo descendens. Seta antennarum subpubescens. Thorax virescens, leviter albo-subaeneus. Pectus cinerascens. Abdomen obscure aeneum. Alae subhyalinae. Halteres pallide flavi. Pedes flavescens, femoribus anterioribus basi late, posticis totis, tarsisque omnibus, nigricantibus. Tarsi antici in ♂ ungibus paullo elongatis.

2. *D. obscurellus*: nigro-aeneus, antennis, hypostomate, halteribus pedibusque nigris. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Alnsele d. 24. Jul. semel inventus. (Lappon. meridionalis; Suecia media in Ostrogothia ad Laerketorp rarissime.)

Mas. Long. 1 lin. Affinis videtur *Diaph. nigricanti* MEIG., at hic: „totus niger, tibiis tarsisque testaceis“, describitur. — Niger opacus, thorace certo situ obscure aeneus, praesertim postice. Abdomen conicum, parum aeneus. Anus obtuse inflexus pilo

sus, appendicibus parum exsertis. Alae nigredine subnetae. Halteres nigri. Pectus cinereo-nigricans. Pedes fusco-nigri, unguibus in tarsis anticis paullo maioribus, quam in tarsis reliquis.

90. Dolichopus. LATR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 130. LATR. FABR. WIED. FALL. MACQ. *Nemotelus* DEG. *Musca* LINN. PANZ.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis. Antennae breves aut elongatae, articulo ultimo ovato s. subtriangulari, apice subacuto; seta dorsali unarticulata (nec ut in *Syblstroma* biarticulata). Oculi remoti. Vertex et tibiae spinulosa. Abdomen maris apice incurvatum, subtus appendicibus, aut bifiliatis aut saepius e lamellis 2 membranaceis ciliatis constantibus, armatum. Alarum nervi, longitudinales simplices; 4tus plerumque subcurvatus; transversus ord. in medio alae situs, auxiliiaris saepissime ad tertiam tantum partem costae extensus. Nervus costalis plerumque est incrassatus, ubi nervus auxiliiaris in costam excurrit, praesertim in masculis. Pedes non semper simplices. *Color* viridis, aeneus, niger aut pallidus. *Mota* valde agilis, inquietus. *Habitatio* in foliis fruticum, in graminosis, in ripis fluminum, in littoribus etc.; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Larvae* plurium verisimiliter in aquis degunt. Imago aliis insectis minoribus victitant, flores raro visitantes. *Differentia sexus*; *mas*: hypostomate angustiori, antennis saepius paullo longioribus, tarsis interdum varie dilatatis aut plumatis, ut et ano semper squamis aut filis appendicatis; *femina*: hypostomate latiori, ore subdecedente, pedibusque et ano acutiori simplicibus. (Spec. Scand. 62, antennarum articulo ultimo breviter trigono, seta dorsali deflexa, oculis in utroque sexu disjunctis, alar. nervo transv. ord. in medio aut parum pone medium alae sito, ut et appendicibus analibus in masculis aut squamaeformibus sive lamelliformibus, aut filatis, notis simul sumtis, a reliquis hujus familiae generibus distinguuntur.)

Sect. 1. Virescentes aut aenescentes, raro nigricantes. *)

a) Masculi ano lamellato sive squamifero.

* Marium squamae caudales albae.

1. *D. Mannerheimi*: virescens, antennis articulo ultimo breviter ovato pedibusque nigris, tibiis testaceis, intermediis albis, alis macula apicis fusca. ♂♀.

Hab. in foliis majoribus plantarum, ex. gr. Aconiti septentrionalis, Sonchi alpini etc., ubi ad rivulos haec vegetabilia laetius crescent, in Lapponia Umensi, ad Stenselse 3. Jul. rarius; sed inter Tresunda et Naestansjö in parocia Wilhelmina d. 13. Jul. plura specimina utriusque sexus legimus Cl. Mag. Docens DAHLBOM et ipse; ♀ tamen parcius obvia. (Lapponia meridionalis.)

Mas et Fem. Long 4—4½ lin. Maximus nostratum hujus generis, pulcher et distinctus, nomine Geucrosissimi Comitum Dom. C. G. a MANNERHEIM, jam Gubernatoris in Wiborg Finlandiae, Ord. Imp. de S. Vladimir in Quarta Classe Equitis, Entomologi in Europa clarissimi, Antici nostri suavissimi, condecoratus. Opacus pallide virescens. Antennae ut in *Dolich. unguato* (No. 2) omnino constructae, totae nigrae. Frons virescens. Hypostoma in utroque sexu fere aequaliter et modice latum albescent. Proboscis nigra, parum exserta. Thorax luteus 2 fuscis. Abdominis iucisurae nigricantes. Anus ♂ longe inflexus niger, squamis albis, uo latere nigro-marginatis et ciliatis. Alae in utroque sexu hyalinae, macula apicali fusca. Nervus longitud. 4tus paullo curvatus seu pone medium geniculatus, genu uo rectangulari, sed curvilinear; mox autem summum apicem alae in marginem excurrit. Nervus transv. ord. infuscatus. Nervus auxiliiaris brevis, ad tertiam partem costae extensus. Halteres flavi. Pedes nigri, geniculis summis tibiisque testaceis. Tibiae autem intermediae albae et posticae, apice nigricantes. Metatarsus anticus testaceus.

*) Cl. MEIGEN, qui 52 hujus generis descripsit species, et D. MACQ. qui 32 species affert, nullas pro illarum examine facilitando adhibuerunt sectiones. Cl. FALL. suas 35 species sub pluribus bonis subdivisionibus distribuit, quas uo pro inventionem specierum faciles et idoneas sub descriptione hujus generis praecipue etiam secutus sum, 5 harum species remotis et in alia genera introductis.

2. *D. unguatus*: aeneo-viridis, pedibus flavis, coxis cinereis, tarsis omnibus tibiarumque posticarum apice, antennisque breviusculis basi coarctatis totis, nigris, alis hyalinis immaculatis; geniculo nervi alarum 4ti curvilinear. ♂♀.

FABR. Anth. 266. 3. ♂. FALL. Dipt. Sv. Dolich. 9. 2. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 80. 13. ♂♀. MACQ. Dipt. Gall. Dolich. 62. 3. ♂♀. T. 1. f. 7. ala. *Musca unguata* LINN. Fn. Sv. 1558. ♂. PANZ. Fn. 20. 21. *Nemotelus aeneus* DE GEER Ins. 6. 104. 15. Tab. 11. f. 19. 20.

Hab. in fruticibus et graminosis Lapponiae passim; ad Wilhelmina, Abnsele et Fredrica, Lapponiae Umensis, ut et ad Giebstad Nordlandiae, d. 14—29. Jul. frequenter vidi; d. 17. Jul. in copula captus; e Torno a D. DEUTSCH misus. Larvas albas cylindricas, 12-articulatas, extrorsum conicas, in terra degentes, ineunte mense Junio in pupas, et exeunte eodem mense in imago sese transformantes, descripsit ill. DE GEER l. c. (Lapp.-Scan. vulgatiss.)

Mas et Fem. Long. 3—4 lin. Statura corporis et structura partium omnino ut in praecedente, a quo colore corporis magis aeneo-viridi nitido, pedibus flavis, et alis hyalinis immaculatis, ut et magnitudine minori differt. Caput ut in priori. Antennae scilicet nigrae, articulo 1mo, longitudine ultimi, basi Augusto, cyathiformi, 2do brevissimo latiori; 3tio ovato trigono, seta dorsali. Oculi in vivo laete virides. Thorax in ♀ saepe cupreo-lineatus. Pectus et coxae pedum cinerascens, coxis anticis subtus apice flavo-maculatis. Tarsi simplices. Alae pure hyalinae.

3. *D. agilis*: aeneo-viridis, pedibus flavis, coxis anticis concoloribus, posterioribus cinereis; tarsis atris, antennis mediocribus nigris, basi coarctatis testaceis, alis subhyalinis immaculatis, geniculo nervi 4ti curvilinear. ♂♀.

MEIG. Dipt. 4. 97. 41. ♂. *Dol. simplex* MEIG. Dipt. 4. 55. 20. ♂♀. ejusdem speciei; chr. MEIG. 6. Add. 365.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, ad Wilhelmina d. 17. Jul. 1832 unicum par in copula captum; in Nordlandia ad Tromsø et Lyngen d. 24—26. Jul. 1821 utrumque sexum quoque legi. Lapponia—?)

Mas et Fem. Long. circiter 2 lin. Similis *Dol. nitido* FALL., alarum geniculo nervi 4ti curvilinear, nec geniculato, distinctus. A priori, eni etiam similis, differt: magnitudine minori, antennis fere longioribus seu longitudine capitis transversis, articulis basibus flavis, hypostomate in ♂ flavicante s. aeneo-albo, palpis pallidis, alarum nervo 4to fere in ipso apice alae excurrente, alis non pure hyalinis, coxis anticis totis flavis, tibiis posticis apice tantum summo nigris, et squama anali in ♂ tota alba, margine angustissime et ciliis tantum nigra. Articulus lunus tarsorum anticorum flavus. Oculi in vivo virides. Pectus cinerascens.

4. *D. acuticornis*: virescens, pedibus flavis, coxis anticis concoloribus, posterioribus cinereis apice testaceis, tibiarum posticarum summo apice tarsisque omnibus atris, antennis longatis flavis, articulo ultimo apice acuto nigro, alis subhyalinis, geniculo nervi 4ti curvilinear. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Dolich. 12. 10. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 94. 34. ♂. MACQ. Dipt. Gall. Dolich. 72. 27. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi passim; in graminosis paludosis ad Fredrica, Lycksele et Wilhelmina d. 17. Jul. — 10. Aug. frequenter visus; in Lapponia Tornensis ad Kengis et Muonioniska 22. Aug. rarius obvius. (Lappon.-Hernö-and ♀. 29. Aug.-Scania passim.)

Mas et Fem. Magnitudo et summa praecedentis similitudo, sed differt colore corporis minus nitido et vivo, coxis posterioribus apice flavis, nec totis cinereis, alis minus infuscatis, ut et praesertim antennarum structura et colore. Antennae scilicet in ♂ capite transverso paullo longiores, articulo 1mo basi coarctato, ultimo longe acuminato, seta in medio dorsi inserta; totae subtus et lateribus flavae, supra anguste, versus apicem latius, nigrae; in ♀ longitudine capitis transversis, forma et colore ut in ♂, articulo ultimo paullo crassiori, apice late nigro. Oculi ♂ aeneo-virides, ♀ virides. Hypostoma ♂ flavescens. Tibiae posticae saepe etiam totae flavae. Nervus costalis, ubi nervus auxiliiaris in costam excurrit, in ♂ crassior est et ater.

Var. b. ♂ antennis paullo brevioribus; alias var. a. similis, vix diversus. Oculi in vivo aeneo-virides. Ad Novaculum Naestansjöe Lappon. Umensis d. 13. Jul. rariss.

5. *D. festinans*: obscure aeneo-viridis, pedibus flavis, coxis cinereis, tibiarum posticarum apice tarsisque omnibus atris, fenorum posticarum apice macula fusca, antennis mediocribus, basi coarctatis, totis, palpisque, nigris, alis hyalinis, geniculo nervi 4ti curvilinear. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi passim; ad Stenselse, Åsele, Fredrica et Lycksele, d. 3. Jul. — 17. Aug. captus; ♀ frequentius visa. (Lappon. meridionalis.)

Mas et Fem. Long. circiter 2 lin. *Dolich. agili* similis, forte paullo robustior; differt colore paullo obscuriore, antennis palpisque nigris, coxis totis et apophysibus pedum cinereis, femorum posteriorum apice macula nigra notata, ut et squama anali distincta in utroque sexu, in ♂ paullo latius nigro-marginata. Linea costalis alarum ad nervum auxiliares distincta.

6. *D. obscurellus*: obscure aeneus nitidus, fronte chalybaea, antennis brevibus nigris, pedibus coxisque flavis, tarsis fuscis alis fuscis, nervo 4to longitudinali subrecto, ventre pallido. ♀.

FALL. Dipt. Sv. Dolich. 13. 11. certe. ♂♀. *MEIG.* Dipt. 4. 101. 49. forte etiam *D. gratus* *MEIG.* Dipt. 4. 100. 47. ♀ var.

Hab. in Lapponia Umensi rar., ad Tresunda in paludosis 12. Jul. capta. (Lapp.-Scan. in copula rar.)

Fem. Parvus, circiter 1 lin. long. Aeneus. Antennae parvae, breves, nigrae. Frons violacea. Hypostoma latum, albidum, in medio elevatum. Peetis cinerascens. Abdomen cupreum, ventre pallido. Alae fuscatae, nervis, transverso ord. fere paullo pone medium alae sito, 4to longitudinali recto in summum apicem alae excurrente. Pedes toti cum coxis pallidi, tarsis fuscis.

Mas: fronte albescens. Hypostomate paullo angustiori, antennis paullo longioribus, auro inflexo pallido, squamis albidis, alias feminae descriptae similis, forte hujus; a *D. FALL.* l. c. allatus, in Lapponia a me non visus.

7. *D. confusus*: aeneo-virescens, pedibus flavis, coxis anticis concoloribus, posterioribus fere ad apicem cinereis, tarsis anticis in ♂ articulo ultimo patelliformi, intermediis apice, posticisque totis, in ♀ anticis apice et posterioribus totis, atris; antennis in utroque sexu longiusculis nigris, articulo primo subtus testaceo, alis hyalinis, geniculo nervi 4ti curvi-lineari. ♂♀.

Dolich. patellatus *MEIG.* Dipt. 4. 86. 22. vernis. ♂. (excl. syn. *FALL.* *Dol. patellatus*, qui certe aliud est insectum). *MACQ.* Dipt. Gall. Dolich. 67. 19. ♂. (excl. quoque syn. *FALL.*)

Hab. in Lapponia Umensi passim; ad Barrsele, ad lacum Storöman, in monte Stoetingsfjellet, ad novaeccolum Umeaenae, ut et ad Lycksele, d. 1. Jul. - 1. Aug., uterque sexus lectus; ad Bossekop Finmarkiae d. 7. Aug. quoque rar. visus. Lapp.-Dalekarlia-Gottland.; Smolandia *D. BOHEMAN*; Scan. rar.)

Mas et Fem. Long. 3 lin. et ultra. Descriptio Cl. *MEIG.* l. c. optime quadrat. Antennae elongatae latae nigrae, articulo basali angustato, subtus determinate flavo, in ♀ paullo breviori. Frons viridis. Hypostoma albidum. Palpi pallidi. Anus in ♂ inflexus niger, squama alba, uno latere nigro-marginata et ciliata. Alae in utroque sexu hyalinae. Tarsi antici in ♂ toti flavi, articulo tantum ultimo patelliformi atro, basi albo. Reliqua ut in diagnosi. — A *Dol. patellato* *FALL.* genuino et prototypo aperte differt. Ille enim colore minus viridi, corpore graciliore, abdomine angustiore, antennis basi crassioribus, apice fusco aentioribus, hypostomate angustiore, alarum nervo 4to geniculato, levissime tantum curvato, ventre pallescente, auro inflexo flavo, squamis minus dilatatis et coxis etiam posterioribus pallidis, a nostro *D. confuso* abunde est distinctus, nec nisi in Scania hactenus parce visus. Huic quoque nomen *FALL.*: *D. patellatus*, reservavi.

8. *D. brevipennis*: aeneo-virescens, pedibus flavis, coxis anticis concoloribus, posterioribus cinereis, antennis mediocribus nigris, alis hyalinis, geniculo nervi 4ti curvi-lineari; ♂ tarsis anticis articulis 2 ultimis dilatatis, posterioribus totis tibiis articulis posticarum apice atris; tibiis articulis posticarum apice atris, tarsisque omnibus atris. ♂♀.

MEIG. Dipt. 4. 89. 27. ♂. *D. plumitarsis* *FALL.* Dipt. Sv. Dolich. 10. 4. var. β.

Hab. in Lapponia passim; ad pagos Lapponiae Umensis Badstuttraesk, Umeaenae et Wilhelmina; ad Kengis Lapponiae Tornensis, ut et in alpe Dowe Norvegiae, d. 30. Jun. — 22. Aug. — In copula. — ♀ rarius obvia. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 3 lin. et ultra. Similis *D. confuso*, antennis paullo brevioribus, basi minus coarctatis, totis nigris, alis paullo brevioribus; coxis anticis basi, posterioribusque totis, cinereis, tarsis anticis in ♂ articulis 2 ultimis plumatis, ultimo patelliformi, tibiis articulis posticarum apice latius nigro, et squama anali latius nigro-marginata, differt. In ceteris conveniunt. Oculi virides. Hypostoma ♂ flavescens, ♀ paullo latius, albescens. Linea ad apicem nervi auxiliares atra, in ♂ praesertim distincta.

9. *D. pennitarsis*: aeneo-viridis nitidus, antennis longiusculis testaceis, apice nigris, pedibus flavis, coxis anticis concoloribus, posterioribus cinereis, tibiis posticis apice, tarsisque omnibus atris, alis hyalinis, geniculo nervi 4ti subrecto-lineari; ♂ hypostomate angusto auro-nitido, metatarso

pedum intermediorum pennatis; ♀ hypostomate latiore, cinereo-albido, metatarsis pedum simplicibus. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Dolich. 11. 6. ♂♀ *MEIG.* Dipt. 4. 90. 29. ♂♀. *MACQ.* Dipt. Gall. Dolich. 69. 23. ♂♀.

Hab. in Lapponiis omnibus passim; ad Lycksele, Åsele, Wilhelmina, Naestansjö, Karesuando etc., nec non in inferalpinis maritimis Nordlandiae Finmarkiaeque, ex. gr. in paludosis ad Lyngen, Tromsø, Alteid et Bossekop, d. 15. Jul. — 17. Aug. frequenter vidi; d. 3. Aug. in copula. In Lapponia Tornensi usque ad lacum insignem Kilpisjaur legit *D. FRIGELIUS.* (Lapp.-Scan. in frutetis et graminosis frequentiss.)

Mas et Fem. Long. 2½ — 2¾ lin. Similis *D. ungulato* (No. 2), minor, pennatura metatarsi pedum intermediorum in ♂, distinctus; femina ab affluibus vix visi geniculo nervi 4ti oblique lineali, seu nec distincte rectangulari, nec exacte curvi-lineali, differt. Antennae elongatae testaceae, articulo ultimo in ♂ paullo longiori, in ♀ ovato, breviori, in utroque sexu acuto, apice latius vel angustius nigro. Oculi auro-virides unicolors. Nervus 4tus long. paullo ante apicem alae in marginem excurrit.

10. *D. atratus*: obscure aeneus, antennis mediocribus pedibusque nigris, alis juxta marginem apicalem (in ♂) infuscatis; geniculo nervi 4ti curvi-lineali. ♂♀.

MEIG. Dipt. 4. 76. 3. ♂♀. (forte idem, licet hypostoma in nostro masculo modice latum et fuscum sit, in *MEIGENI* autem angustum et album), *MACQ.* Dipt. Gall. Dol. 60. 3? ♂♀.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae; in Betula ad Björkvik, Giebostad, Hacksten, Schiervoe etc., d. 15—28. Jul. passim visus, in Lapponiis suecicis et russica mihi non obvis. (Lapponia Norvegica-Dalekarlia — ?)

Mas et Fem. Long. 2½ lin. Totus nigro-aeneus, obscurus, parum nitidus. Antennae mediocriter longae, articulo ultimo breviter ovato, seta subnulla. Vertex nigro-aeneus. Hypostoma fusco-griescens, in ♀ latum. Oculi in ♀ brunnei. Squamae anales in ♂ albiae, sordidae, margine nigro et nigro-ciliato. Alae hyalinae, macula intra apicem juxta costam, in ♂ distincta interdum fasciiformi, in ♀ obsoleta; fusca. Nervus 4tus geniculo parum curvi-lineali in marginem alae mox ante apicem excurrit. Nervus transv. ord. fuscescens cinctus. Halteres flavi. Pedes toti nigri, geniculis summis testaceis; tibiis praesertim posticis distincte spinulosus. Var. h. ♂. pedibus piecis, abdomine aeneo, alis parum maculatis; hab. cum var. a., forte junior. Au *D. picipes* *MEIG.* Dipt. 4. 76. 4!

11. *D. plebejus*: aeneus nitidus, antennis mediocribus pedibusque nigris, alis hyalinis, juxta costam leviter infuscatis, nervo 4to subcurvato. ♂♀.

Vix *D. rusticus* *MEIG.* Dipt. 4. 77. 5., qui minor et magis viridis videtur.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Badstuttraesk et Naestansjö d. 30. Jun. — 13. Jul. 1832 captus; ad Björkvik Nordlandiae ♂ d. 15. Jul. 1821 quoque lectus rariss. (Lapponia-Dalekarlia-Westrog. *D. BOHEMAN*; Scania in copula rariss., ipse.)

Mas et Fem. Long. 2½ lin. Similis priori, colore magis viridi-aeneo nitida, hypostomate maris angustiori albido, et alis ad costam subfuscis, maculis 2, una ad basin, altera ad apicem alarumque perspicuioribus oruatis, distinctus. Nervus 4tus quoque minus curvatus et transversus ord. parum infuscatus. Vertex viridis. Oculi cupreo-virides. Peetis schistaceum. Squamae anales longe nigro-ciliatae. Pedes nigri, geniculis summis pallidis. Tibiae spinulosae. *Femina* mari similis, hypostomate latiori, auro simplici, alis minus infuscatis; in Scania ad Esperöed etiam inventa.

12. *D. annulipes*: viridi-aeneus, antennis mediocribus pedibusque nigris, horum intermediarum tibiis annulo, metatarsoque, albis; alis aqueis, nervo 4to long. subcurvato. ♂♀.

Hab. in Lappon. Umensi rarissime; in paludosis ad Lycksele d. 21. Jun. semel captus. (Lappon. Dalekarlia.)

Mas et Fem. Magnitudo et similitudo prioris, differt antennarum articulo ultimo forte paullo longiori, hypostomate paullo latiori magis fusco, alis purius hyalinis, nervo transverso ordinario recto, tantum leviter infuscato lineaque costali ad basin alae atra crassiori, ut et tibiis intermediis in medio annulo metatarsoque, albis. Oculi cuprei. Obscurior.

13. *D. tibialis*: aeneo-virescens, antennis mediocribus pedibusque nigris, tibiis testaceis, alis hyalinis, nervis leviter infuscatis, longitudinali 4to subcurvato. ♂♀.

Hab. in Lapponiae paludosis passim; scilicet ad Stensele et Tresunda, Lapponiae Umensis, ad Kengis Lapponiae Tornensis, nec non in Lapponia Kemensi, d. 2. Jul. — 30. Aug. haud infrequenter, ad Bossekop Finmarkiae ♂♀. 5. Aug. lecti. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 2¾ — 3 lin. Similis priori. Supra virescens, subtus cinerascens. Hypostoma non latum, albidum. Vertex

viridis. Thorax fusco-bilineatus. Alae hyalinae, nervis, transversis subinfuscat, longitudinali 4to parum curvato mox ante apicem in marginem costalem excurrente. Pedes nigri, coxis schistaceis. Tibiae pallidae spinulosae, posticae apice nigrae. Metatarsi anteriores pallidi.

Variat nervo transv. ord. recto aut saepius curvato. Variat etiam tibiis anterioribus apice pisticisque totis nigricantibus. Oculi aeneo-virides vel cuprei. Tibiae post mortem fuscescunt. Alae ad costam subfuscae videntur. — In Lapp. parocia Fredica.

Var. b. ♂. femoribus anticis apice, intermediis fere totis, flavis, nervis parum infuscat, transverso ord. recto, alias var. a. similis, in Groenlandia captus, a D. WESTERMANN communicatus, vix distinctus.

Obs. Species Fallenianae: *Dolich. latipennis, nigripes, plumitarsis* var. a., *patellatus, popularis, plantarsis* et *nitidus*, in Lapponia a me frustra quaesiti.

°° Marium squamae caudales nigrae.

14. D. Sahbergi: pallide virescens, antennis mediocribus pedibusque nigris, tibiis testaceis, alis nigricantibus, nervo 4to long. parum curvato. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; in umbrosis ad Wilhelmina et Asele d. 15–25. Jul., in copula captus. In Dowre a D. BOHEMAN etiam lectus. (Lapponia Dalekarlia.)

Mas et Fem. Long. 2½–3 lin. Affinis *D. tibiali*, saepe paullo minor. Antennae longitudine capitis transversae, nigrae, articulo ultimo breviter ovato; basi in ♂ paullo latiores quam in ♀. Hypostoma modice et in utroque sexu aequaliter latum, albidum. Vertex virescens. Oculi in ♂ et ♀ pulchre lacte virides, toti unicolors. Thorax virescens opacus, lineis 2 angustis fuscis obsoletis. Pectus schistaceum. Abdomen obscure virescens nitidum. Aures in ♂ niger, squamis totis concoloribus. Alae totae fuscae fere nigricantes, nervo longitud. 4to parum curvato, fere in summum apicem alae excurrente. Halteres flavi. Coxae schistaceae. Femora virescenti-nigra. Tibiae pallidae, spinulosae, posticae apice nigrae. Tarsi nigri, metatarsi anterioribus pallidis. *D. cupreus* FALL. antennis brevioribus, femoribus basi, et geniculis pallidis etc.; *D. nigripennis* FALL. magnitudine minori; et utroque loco, a D. Sahbergi differunt.

Amico suo Cel. C. R. SAHLBERG, Zoolog. et Bot. Prof. Helsingforsensi Finlandiae, Ord. Imp. de S. Wolodimiro in quarta Class. Equiti, etc. etc. Faunae Insectorum Fennicae Auctori laudatiss., pulchrum hoc insectum septentrionale gratiosissime dicavit ZETTERSTEDT.

Obs. Individuum femineum speciei descriptae quidem simile, in palude ad Lycksele inveni d. 21. Jun., fronte cyanea nitida, hypostomate argenteo, ore paullo descendente, et pedibus totis nigris, geniculis solum pallidis, distinctum; sed cum antennae sint mutilatae, articulo basali nigro tantum restante, speciem ulterius determinare non possum. Oculi aenei.

15. D. plumipes: ferrugineo-aenescens, antennis brevibus nigris, articulo 1mo flavo, pedibus nigricantibus, geniculis et tibiis testaceis, alis hyalinis, nervo 4to subcurvato; articulis 4 ultimis tarsorum anticorum in ♂ nigro-plumatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Dolich. 14. 13. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 87. 23. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime, mihi ibi non obvis, at uterque sexus e Lapponia Tornensi a D. DEUTSCH communicatus. (Lapp.-Succ. media, Scan. pass.)

Mas et Fem. ♂ 2½, ♀ fere 3 lin. long. Hypostoma modice latum, in ♂ album, in ♀ eunum. Vertex et thorax aeneo-ferruginantes. Abdomen olivaceum nitidum, incisuris tenuissime nigris; lateribus certo situ albo-micans; ano in ♂ squamis totis nigris; in ♀ simplicis. Alae hyalinae, nervis, transversis subinfuscat, longitudinali 4to paullo curvatim ante apicem alae in marginem costalem excurrente; in ipsa curvatura punctum fuscum in ♀ saltem perspicuum. Halteres pallidi. Pedes cum coxis nigri, cinereo-micantes, geniculis et tibiis fere ad apicem, testaceis. Metatarsus etiam saepe testaceus. Articuli 4 ultimi tarsorum anticorum breves atri, et in ♂ dilatati s. extus plumati.

16. D. aerosus: obscure aeneo-viridis, pedibus flavis, coxis posterioribus cinereis, antennis brevibus tarsisque nigris, alis fusco-hyalinis, nervo 4to longit. recto. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Dolich. 15. 17. ♂♀. MEIG. Dipt. 4. 98. 43. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali mens. Aug. rariss. (Lapp.-Hernösand.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Parvus, 1½ lin. long. Antennae parvae breves nigrae. Vertex virescens. Hypostoma in ♂ angustum olivaceum, in ♀ latius, albidum. Squamae auales parvae nigrae. Alae parum infuscae, nervis 3 et 4 subparallelis, hoc in summo apice alae excurrente. Halteres pallidi. Pedes flavi. Coxae cinerae, anticae

fere totae, posteriores apice, flava. Tarsi nigri, metatarsi anteriores pallidis.

Obs. Species Sueciae a FALL. descriptae, scilicet: *Dolich. nobilitatus germanus, cupreus, nigripennis* et *fulgidus* in Lapponia a me non observatae.

b) Masculi ano bifido; anus scilicet breviter inflexus, filis 2 brevibus appendiculatus (in *D. vestito* (No. 20) sub-squamaeformibus).

° Abdomen marium saepius albo-sericeo micans et maculatum diaphanum. Feminae antennis brevibus et ore subdescendente. Oculi in utroque sexu maxime purpureo-rufi. Pedes simplicis. Volatu celerimo ad idem punctum, a quo exierunt, revertunt. *Porphyrops* MEIG. MACQ.

17. D. diaphanus: thorace aeneo-viridi, capite, maculis humeralibus pectoreque albo-micantibus, pedibus flavis, coxis posterioribus fere ad apicem cinereis, antennis tarsisque nigris; alarum nervo 4to parum curvato, abdominis argenteo aut aeneo, basi flavo-maculato. (minor). ♂♀.

Mas: antennis capite transversae (e latere inspecto) paullo longioribus, articulo ultimo magno oblongo-triangulari compresso, hypostomate modice angustato, abdomine cylindrico argenteo-micante, segmentis 2, 3 saepe etiam 4 macula utrinque flavo-pellucea.

Fem.: antennis longitudine vix capitis transversae, articulo ultimo brevissime ovato, fere rotundato; hypostomate paullo latiori, abdomine conico aeneo, segmento 2do macula utrinque flava; in copula.

FALL. Antl. 270. 18. forte? ♂. FALL. Dipt. Sv. Dolich. 16. 19. certissime, ♂♀. *Porphyrops diaphanus* MEIG. Dipt. 4. 46. 1? ♂. *Porphyrops leucocephalus* MEIG. Dipt. 4. 49. 8. ♀? Cfr. MEIG. 6. Add. p. 362.

Hab. in Lapponia uliginosis rarissime. (Lappon.-Ostrog., Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 2–2½ lin. Oculi brevissime sericei. Frons, hypostoma et palpi argentea. Antennae apice fuscae, seta elongata flexa nuda, mox infra apicem inserta. Thorax pulchre aeneo-viridis nitidus, in ♂ antice fere totus, in ♀ humeris albo-micans. Pectus eunum. Alae hyalinae, nervo 4to longitud. in summum apicem alae fere recta excurrente. Halteres flavi. Coxae anticae flavae, posteriores cinerae, apice pallidae. Tibiae anteriores fuscae, posteriores totae nigrae.

Ocs. An nostra species ad MEIGNI *Porphy. diaphanum, argyrum, argentinum, leucocephalum* vel *versicolorem*, qui apud Cl. auctorem quodammodo confusi videntur, ut synonymon rectius est afferenda, pro certo dicere non audeo. Synonymon vero FALL. certum et confidens est.

18. D. pellucens: thorace aeneo-viridi, maculis humeralibus pectoreque albo-micantibus, pedibus flavis, coxis cinereis, antennis, femoribus posticis apice tarsisque omnibus nigris; alarum nervo 4to subcurvato; abdomine capiteque discoloribus (major). ♂♀.

Mas: capite nigro, hypostomate angusto, abdomine argenteo-micante, segmentis 2, 3 saepe etiam 4 macula utrinque flavo-pellucea.

Femina: capite albedo, hypostomate lato, abdomine aeneo immaculato; in copula.

FALL. Dipt. Sv. Dolich. 17. 20. certiss. ♂♀. Forte *Porphyrops diaphanus* MEIG. Dipt. 4. 46. 1? ♂.

Hab. cum priori aequae rarus in Lapponia. (Lapp.-Ostrog., Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 3–3½ lin. Similis priori, major, antennis longitudine capitis transversae, et in utroque sexu aequaliter longis, fronte et hypostomate angustato in ♂ nigris, abdomine in ♀ immaculato, coxis omnibus in utroque sexu cinerascens ut et femorum posticorum apice nigro, abunde distinctus. Nervus 4tus longitudinalis in ala feminae magis curvatim flectitur, quam in maris, ut recte etiam observavit oculatissimus FALL. l. c. Tibiae posticae summo apice nigrescunt.

19. D. magnicornis: thorace aeneo-viridi, capite pectoreque albicantibus, pedibus flavis, coxis cinereis, antennis magnis, femorum posticorum apice tarsisque omnibus nigris; alis hyalinis nervo 4to curvato; abdomine in ♂ violaceo, segmentis 2 et 3 macula laterali flava. ♂.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae; ad Tromsø d. 24. Jul. semel captus. (Lappon. Norveg.)

Mas. Long. 3½ lin. Similis *D. diaphano* et *pellucens*, ab illo autem magnitudine paullo majori, antennis paullo longioribus et adnec fere majoribus, coxis omnibus distincte cinereis, femorumque posticorum apice nigro; ab illo, cui magnitudine aequat, capite albedo, nec nigro, hypostomate latiori, antennisque multo majoribus et ab utroque abdominis colore cyaneo, segmentis tantum 2 et 3 flavo-maculatis, differt.

20. D. vestitus: thorace aereo-viridi, capite, maculis humeralibus pectoreque albo-micantibus, pedibus flavis, coxis cinereis, antennis, femorum posticorum apice tarsisque omnibus fusco-nigricantibus, alis hyalinis, nervo 4to parum curvato; abdomine aut argenteo aut aeneo, immaculato. ♂♀.

Mas: antennis capite transverso longioribus, articulo ultimo maxime triangulariter conico, hypostomate parum angustato, abdomine cylindrico toto argenteo, immaculato, incisuris tantum albis, ano breviter inflexo nigro, filis parvis parum exsertis, subsquamaefornibus.

Fem.: antennis longitudine vix capitis transversa, articulo ultimo brevi rotundato; hypostomate paullo latiori, abdomine eouico eupreo-aeneo-maculato.

FALL. Dipt. Sv. Dolich. 17. 21. certe. ♂♀. *Porphyrops vestitus* MEIG. Dipt. 4. 48. 5. (abdomen argenteum descriptum, marem, antennae vero feminam producit.)

Hab. in Lapponia variis; in Dowre etiam ♀ a D. BOHEMAN capta. (Lappon.-Gottlandia, Smoland., Scania, passim rar.)

Mas. et *Fem.* Parvus, $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{2}{3}$ lin. long., sed variat etiam rarius paullo major. Alutis et similis *Dol. diaphano*. Frons vireseens albo-micans. Hypostoma albidum. Antennae nigro-fuscae, in ♂ magnae, in ♀ parvae. Coxae anticae in ♀ saepe pallescent. Femora anteriora in ♂ plerumque basi fusca. Reliqua ut in diagnosi aut in *D. diaphano*.

*** Corpus in utroque sexu obscurem, abdomine oblongo subdepresso immaculato. Antennae breviusculae, articulo ultimo ovato, seta capillari, distincte dorsali. Nervus alar. longit. 4tus rectus fere pone apicem alae in marginem excurrit; ordinat. transversus paullo pone medium, sed tamen longe ante marginem alae situs, qua nota a *Hydrophoro* distinguuntur species. *Masculi:* ano breviter inflexo filis brevissimis, ut et tibiis intermediis varie curvatis distinguuntur.

Hospit. ad aquas; tardiores. *Medeterus* MEIG.

21. D. scambus: obscure aeneus s. olivaceus, pectore coxisque posterioribus cinereis, alis fusco-hyalinis, pedibus testaceis, antennis tarsisque nigris; tibiis intermediis in ♂ incurvis dilatatis atris, extus longe setosis ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Dolich. 19. 26. certe. ♂♀. *Medeterus scambus* MEIG. Dipt. 4. 65. 15. ♂. *Medeterus prodromus* MEIG. Dipt. 4. 64. 9. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi passim frequenter; in ripis fluminum et supra aquas stagnantes ad Wittangi et Juckasjervi d. 29—30. Jun. haud raro visus, in copula captus; in inferalpinis Nordlandiae, ex. gr. ad Björkvik, Hacksten et Schierhoe d. 14—28. Jul. ♀ haud infrequenter quoque vidi. (Lappon.-Botn. borealis, ex. gr. ad Luleå 8. Maj., et Joh. Ro 1. Sept. Scania copiose.)

Mas et *Fem.* Long. 1 — $1\frac{1}{4}$ lin. Statura corporis angusta. Affinitas *Hydroph. bipunctati* et *litorei*, sed multo minor et diversus. Nitidus. Frons triangularis cyanea vitida. Hypostoma grisescens, in ♂ angustissimum, in ♀ angustatum. Alae abdomine multo longiores, fusco-hyalinae, puncto in nervo 4to longitudinali, obsolete fusco. Pedes tenues. Reliqua ut in diagnosi.

22. D. curvipes: obscure aeneus s. olivaceus, pectore coxisque omnibus cinereis, alis fusco-hyalinis, pedibus testaceis, antennis acutis tarsisque nigris, metatarso intermedio in ♂ brevissimo. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Dolich. 20. 27. ♂♀. *Medeterus curvipes* MEIG. Dipt. 4. 65. 10. ♂.

Hab. ad ripas fluminis Tornensis passim; ad Karungi et Wittangi d. 27. Maj. — 14. Jun. inprimis vidi. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. vix 1 lin. Simillimus praecedenti, a quo tamen magnitudine minori, antennis (saltem in ♂) acutioribus; coxis omnibus cinereis, et praesertim tibiis pedum intermediorum in ♂ simplicibus testaceis apice tantum nigris, at metatarso ejusdem pedum paris brevissimo, subarcuato, certe differt. Reliqua ut in priori.

*** Corpus obscurem abdomine cylindrico. Directio nervorum in alis omnino ut in subdivisione proxime praecedenti. Masculi tarsis apice dilatatis, fere ut in *D. brevipenni* ejusque affiniibus.

23. D. tarsatus: obscure aeneus, pectore cinereo, alis fusco-hyalinis, pedibus cum coxis flavis, antennis longissimis nigris; apice tarsorum intermediorum dilatato, in ♂ apice tibiaram posticarum incrassato, atris. ♂.

Hydrophor. tarsatus FALL. Dipt. Sv. Dolich. 7. 4. ♂. (♀ vero a Cl. auctore descripta certissime ad aliam pertinet speciem, cujus ♂ etiam in Museo meo sub nomine *Hydrophor. hanatus* adest.)

Hab. in Lapponia Umensi passim; in paludosis ad Wilhelm

mina et pagum Tresunda d. 12—22. Jul. lectus; in Dowre a D. BOHEMAN quoque captus. (Lappon.-Ostrog. Scan. rar.)

Mas. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Augustus cylindricus, supra aeneus. Antennae ut in *Hydrophoro laticorni* constructae, articulo ultimo longissimo lineari, apice aento, seta mox juxta apicem; tota nigra. Frons cyanea. Hypostoma angustum obscurem. Venter pallidus. Alae fuscae, metallice splendentes, nervis omnino ut in *Dol. scambo* et *curvipe* directis. Anus obtusus; genitali parum inflexo, filis brevissimis vix exsertis. Halteres et pedes toti pallide flavi, intermediorum tarsis articulis 3 ultimis dilatatis atris, posteriorumque tibiis apice incrassato atro; tarsi ejusdem parvi fusi, extus argenteo-breviter seriei. Femina ignota.

Sect. 2. Pallescentes, aut corpore toto, aut saltem abdomine maxima ex parte, pallido. Corpus subcylindricum, angustatum gracile, molle.

Hospitium in fruticibus nunquam ad aquas.

Motu agiles, inquieti. Volatus celer.

Oculi virides.

24. D. pallidus: antennis brevissimis, thorace abdomineque testaceis, pedibus totis pallide flavis, ano maris nigro. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Dolich. 21. 29. ♂♀.

Hab. . . . ut Lapponiae incolae mecum communicatis, mihi nec ibi, nec in provinciis adjacentibus obvis. (Lapponia; Ostrogothia freq.; Scania rar.)

Mas et *Fem.* Long. 4 lin. Augustus. Frons et hypostoma in ♂ praesertim angustatum, albida. Palpi pallidi. Antennae parvae brevissimae flavae, seta nuda nigra. Scutellum flavissimum. Abdomen supra macula nua vel altera fusca. Anus feminae acutus, maris clavatus niger. Alae flavo-hyalinae, nervo 4to longit. subarenato in summum apicem alae excurrente. Macula sterni nigra. Pectus albo-micans. Metathorax obscurem. Pedes toti pallide flavi.

Obs. Species Sueciae a D. FALL. descriptas, scilicet: *Dol. abdominale*, *ventrale*, *subtrale*, *quadrfasciatum*, *tenellum* et *molliculum* in Lapponia frustra quaesivi.

91. Psilopus. MEGERL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 125. MACQ. *Leptopus* *) FALL. *Dolichopus* FABR.

Corpus minoris magnitudinis valde angustum, omnibus partibus teneris et gracilibus. Antennae brevissimae, articulo ultimo p. rvo patelliformi, seta mox ante apicem inserta, deflexa. Oculi in utroque sexu distincte remoti, nudi. Abdomen angustissimum subfiliforme, ano inflexo clavato, filis 2 elongatis appendiculato. Alarum nervus 4tus longitud. ante apicem angulum format et deinde arcuatim flectitur: nervo tamen infra angulum fere usque ad marginem interiorem alae continuato. Color corporis pallide virens, pedum pallidus. *Motu* agilis. *Habitatio* in foliis fruticum et sepius, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus:* *mas:* major, hypostomate valde angusto, abdomine angustato, ano clavato, bifilato etc. a *femina* hypostomate duplo latiori et ano simplici, mox dignoscitur. (Spec. Scand. 4, antennis brevibus, corpore angusto, oculis disjunctis, alarum nervo 4to furcato, ut et ano maris bifilato dignotae.)

1. Ps. tipularius: pallide virens, capite albicante, antennis flavis, apice fusco, pedibus cum coxis pallidis, nervo 4to in summo alae apice terminato. ♂♀.

Mas: alis amplis, tarsis intermediis apice albo atroque.

Fem.: alis tarsisque simplicibus.

Leptopus tipular. FALL. Dipt. Sv. Dolich. anno 1823. p. 23.

1. ♂♀. Psil. platypterus MEIG. Dipt. 1824. 4. 36. ♂♀. MACQ. Dipt. Gall. Dolich. 24. 1. ♂♀. T. 1. f. 4. ala. *Dolich. platypterus* FABR. Antl. 270. 20. sexus tantum femin.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas. et *Fem.* Long. $2\frac{1}{2}$ —3 lin. Antennae flavae, apice brunneae. Alae hyalinae. Halteres flavi. *Mas:* frons et hypostoma valde angustatum, alba. Abdominis incisurae nigricantes. Anus inflexus viridis, filis nigris. Tarsi intermedii articulis, 3tio toto albo, 4to basi albo, apice atro, 5to atro. *Fem.:* frons vireseens. Hypostoma latum elueum. Abdomen viride immaculatum, apice acutum.

*) *Leptopus* est etiam Hemipteri genus; vide Annales de la Soc. Ent. d. France 1832. Premier Trimestre p. 114. et Planche VI.

Obs. Species Fallenianae: *Leptop. Wiedemanni* (nervosus MEIG.), *contristans* et *longulus* in Lapponia a me non observatae sunt.

FAM. 23. EPHYDRINAE. ZETT. (*Hydromyzoides*. FALL.

Antennae deflexae. Oculi rotundi exserti (ut in insectis aquaticis plerumque) nudi, distantes. Hypostoma convexum. Setae mystacinae nullae. Directio nervorum in alis fere ut in *Anthomyza* Muscidum, at nervus auxiliaris simplex. Larvae in aquis, imagines ad aquas degunt. (*Hydromyzam* FALL. ab hac Familia separavi et ob majorem affinitatem Scatomyzidibus associavi, praecedente D. MEIGEN.)

92. Ochtera. LATR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 206. FALL. *Musca* DEG. *Tephritis* FABR.

Corpus medium; nudum. Antennae incumbentes breves, articulo ultimo ovali compresso, seta basali pectinata, radiis 3—4. Caput nudum. Hypostoma descendens, apice coarctatum, emarginatum. Frons lata impressa. Abdomen ovale depressum, 5-annulatum. Nervus alar. 4tus longitudine paullo recurvus, mox pone apicem alae in marginem excurvens. Nervus transv. ord. ad marginem alae propius retracts. Pedes antici coxis elongatis, femoribus crassissimis, subtus spinulosi. Color nigricans. *Motus*: aegre reptat, tardeque volat. *Habitatio* in plantis aquaticis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: abdomine nonnihil angustiori, ano obtusiore, et genitali parvo inflexo, a *fenina* distinguitur. (Spec. Scand. 1, nostra, antennar. radiis paucis femoribusque anticis maximis tumidis, facile dignota.)

1. *O. Mantis*: aeneo-nigricans, hypostomate cinerascens, abdominis lateribus albo-maculatis. ♂.

MEIG. Dipt. 6. 78. 1. *Musca Mantis* DEG. Ins. 6. 143. (at directio nervorum in alis male delineata). *Tephrit. manicata* FABR. Antl. 323. 36. *Ochtera manicata* FALL. Dipt. Sv. Hydromyzides 2. 1. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi et Tornensi mense Jul. pass., ex. gr. ad Lycksele et Juckasjervi; ad Karungi juxta Torneå jam d. 27. Maj. utrumque sexum copiosius legi. (Lappon.-Bottn.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 3 lin. Caput thorace fere latius, oculis scilicet longe exsertis. Hypostoma antice inscriptum triangulare. Alae incumbentes, hyalinae, ad costam subinfusae. Halteres flavi. Squama alba.

93. Ephydra. FALL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 213. FALL.

Corpus minoris magnitudinis, parce pilosum subopacum. Antennae deflexae, breves, articulo ultimo oblongo compresso obtuso, seta basali aut plumata aut nudiuscula. Hypostoma fornicatum, saepius pubescens, apice integrum; apertura oris maxima, circularis. Oculi parvi. Frons lata setosa. Abdomen oblongo-ovale depressum, 5-annulatum. Alae elongatae. Directio nervorum in alis ut in *Anthomyza*, at nervus transversus ordinarius propius plerumque ad marginem alae retracts. Pedes simplices. Color nigricans, aenescens. *Motus* hand agilis, at volatus brevis, sat celer. *Habitatio* in uliginosis, imagines supra aquam saepe versantes; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Differentia sexus* ut in *Ochtera*. (Spec. Scand. 9, hypostomate fornicato amplo pubescente, et apertura oris inde maxima, circulari, mox dignotae.)

a) Antennar. seta subplumata. Alar. nervi longitudinales omnes recti, transversus ordinarius propius ad marginem alae situs.

1. *E. riparia*: supra olivacea, subtus cum pedibus cine-

c) C. MEIGEN l. c. abdomen 5-annulatum describit, mihi autem 6-annulatum in utroque sexu videtur, licet segmentum ultimum parvum.

rascentibus, hypostomate pubescente albedo, abdomine aeneo-virescente, alis fusco-hyalinis ♂.

Var. a. ♂. pedibus obscuris, geniculis testaceis.

Var. b. ♂. femoribus obscuris, geniculis, tibiarum tarsorumque basi testaceis.

FALL. Dipt. Sv. Hydromyz. 3. 1. ♂. MEIG. Dipt. 6. 117. 9.

Hab. in Bossekop Finmarkiae, 4. Aug. frequenter visa, ad Schiervoe Nordlandiae d. 27. Jul. in copula capta, mihi in Lapponia Suecica non obvia. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. Supra fusco-aurum, abdomine laetius virescenti. Antennarum seta magis l. minus distincte plumata. Hypostoma in speciminibus lapponicis semper albidum, in Suecicis masculis interdum flavescens. Pectus griseescens. Halteres flavi. Pedes cinerascens, ut in diagnosi picti.

2. *E. palustris*: tota aeneo-nigricans, pedibus nigris, hypostomate fusco-nigro, setoso; alis hyalinis. ♂.

FALL. Dipt. Sv. Hydromyz. 4. 2. ♂. MEIG. Dipt. 6. 115. 2.

Hab. in paludosis Lapponiae rarissime, etiam in Dowre a D. BOHEMAN capta. (Lapp.-Dalekarlia Scan. rar.)

Mas et Fem. Parva, long. 1 lin. Tota olivaceo-nigricans, abdomine aeneo nitido nudo. Antennarum seta nuda latere (superiori) tantum plumosa. Hypostoma obscurum setosum. Alae hyalinae, nervis transversis fuscedine leviter tinctis. Halteres flavi. Pedes nigri.

b) Seta antennarum pubescens aut nuda.

3. *E. aquila*: tota aeneo-fusca subnitida glabra, hypostomate caerulescenti-aeneo, inferne flavescens-pollinoso, tibiis basi apiceque extus albo-micantibus; alis hyalinis, nervis transversis fuscedine tinctis; seta antennar. nuda. ♂.

FALL. Dipt. Sv. Hydrom. 4. 3. ♂. MEIG. Dipt. 6. 117. 10.

Hab. in Lapponia rarius; in Dowre ad Tofte locis uliginosis d. 31. Jul. a D. BOHEMAN capta. (Lapp.-Scan. rar.)

Mas. et Fem. Long. ♂ 1½, ♀ fere 2 lin. long. Tota fusco-aenea nitida glabra. Seta nuda. Alae fusco-hyalinae, nervis transversis, fuscedine tinctis, ordinario propius ad marginem alae retracts. Nervus longit. 2dus juxta costam paullo curvatus flexus.

4. *E. stagnalis*: aeneo-fusca aut cinerascens, hypostomate setuloso, griseo art albedo; alis fuscis, guttis 4—5 albis; seta antennar. pubescente. ♂.

FALL. Dipt. Sv. Hydrom. 5. 5. ♂. MEIG. Dipt. 6. 118. 12. ♂.

Hab. in Lapponiae paludosis et ad aquas stagnantes frequenter; scilicet ad Wittangi et Muonionska, Lappon. Tornensis, et ad Wilhelmina et Stoettingsfjellet, Lapponiae Umensis, d. 13. Jun. — 17. Aug. sat copiose obvia; in Giebstad Nordlandiae d. 22. Jul. lecta; et in Groenlandia quoque capta, a D. WESTERMANN mecum communicata. (Lappon.-Scan. ubique vulg.)

Mas et Fem. Minuta, vix 1 lin. long. Opaea setulosa. *Mas*: totus aeneo-niger, hypostomate griseo-pollinoso, oculis (in viva) aeneis, alis nigricantibus, guttis 4—5 pers. icinis. *Femina*: tota cinerascens subaenescens micans, hypostomate albedo, alis fusco-hyalinis, guttis obsolete. Directio nervorum ut in specie praecedenti, at nerv. transv. ordin. a margine paullo remotior videtur. Var. b. ♀. alis hyalinis immaculatis, saepe minor, alias v. a. similis, vix spec. distincta; ad Kengis et Wittangi, Lapp. Tornensis, ad Wilhelmina Lapp. Umensis, nec non in inferalpinis Nordlandiae, ex. gr. ad Audeness, d. 14. Jun. — 22. Aug. visa. Oculi aeneo-virides. (Lappon.)

Var. c. ♂. Similis var. a., minor, tarsis posticis flavis; ad Joh. Ro prope Torneå 2. Sept. rar.)

5. *E. quadrata*: nigra, capite obscure griseo, thorace cinerascens, fusco-bivittato, metatarsis flavis; alis cinereis, punctis nigricantibus quadratis ad costam. ♂.

FALL. Dipt. Sv. Hydrom. 5. 6. ♂. MEIG. Dipt. 6. 119. 15.

Hab. in Lapponia Tornensi pass.; ad ripam fluminis Tornensis ad Wittangi d. 13. Jul. inprimis vidi. (Lappon.-Scania vulgaris.)

Mas et Fem. Minuta vix 1 lin. long. Caput cinereum, fronte et hypostomate setulosis. Apertura oris maxima. Thorax cinerascens. Abdomen nigrum nitidum. Alarum nervi, longitudinalis 2dus elongatus rectus, transversus infuscati. Reliqua ut in diagnosi.

6. *E. furcata*: obscure aenea nitida, ferrugineo-griseo-pollinosa, metatarsis lividis; alis fumato-hyalinis, nervo secundo longitudinali apice furcato transversisque ordinariis fuscedine late cinctis, fuscedine gutta alba utrinque terminata ♂.

Hab. in humidis Dalekarliae D. BOHEMAN. Long. ♂ 1, ♀ 2 lin. (Lappon. meridion. — in graminosis humidis umbris Ostrogothiae et Scaniae Jul. — Sept. pass. freq.)

Obs. *Ephydr. courceta* FALL., in Ostrogoth. et Scand. passim, in Lapponia haecenus non, visa.

94. Notiphila. FALL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 204. FALL.

Corpus parvum l. minutum. Antennae breves deflexae subremotae, articulo ultimo oblongo aut rotundato, seta basali pectinata aut subnuda. Hypostoma parum descendens, nudiusculum subangustatum bisulcatum, in medio convexum, apice inflexum, apertura oris parva. Frons lata setosa. Oculi parvi. Abdomen subdepressum ovatum aut oblongum. Alae incumbentes, abdomine longiores, nervis ut in *Ephydra* directis, transversis saepe longe remotis. Pedes simplices. Color cinereus, niger. *Motus* sat celer; volatus brevis. *Habitatio* ad aquas, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: a *femina* ut in genere praecedente dignoscitur. (Spec. Scand. 19 hypostomate angustiori bisulcato, in medio elevato, apice inflexo, fronte lata, setosa, alisque abdomine longioribus, nervis transv. interdum longe remotis, dignotae.)

a) Seta antennarum pectinata seu uno latere plumata.

* Alar. nervus costalis cum 3tio longitudinali in apice alae connexus.

1. *N. cinerea*: fulvescenti grisea, abdomine cinereo fuscomaculato, antennar. medio, geniculis, tibiis tarsisque testaceis; alis griseo-hyalinis, immaculatis. ♂♀

FALL. Dipt. Sv. Hydrom. 8. 2. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 64. 1. Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 1½—1¹ lin. Tota fulvescenti grisea, parce setulosa, supra subfusciore. Antennar. articulus ultimus basi testaceus. Seta uno latere longe plumosa. Alae longae, cinereo-hyalinae, nervo transverso medio ad basim retracto, apici nervi auxiliaris brevis praecise opposito. Halteres et palpi flavi. Reliqua ut in diagnosi.

Var. b. ♀. Similis var. a., paullo major et pedibus nigricantibus, geniculis omnibus et metatarsis posticis flavis. Ad Karesuando Lapp. Tornensis d. 15. Aug. semel capta.

2. *N. caudata*: nigricans s. obscure olivacea, tarsis testaceis; alis hyalinis; setis supra anum in ♂ elongatis, una serie transversim dispositis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Hydromyz. 8. 1. ♂♀. *Dichaeta caudata* MEIG. 6. 62. 1.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime. (Lappon.-Botnia borealis ad Johannis Ro unicum exemplar d. 2. Sept. captum. Scania pass.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. et ultra. Crassa robusta opaca, olivaceo nigra. Statura prioris. Tarsi iuprimis postici lutescentes. Alae fusco-hyalinae immaculatae. Abdominis segmentum anale ♂ supra setis circiter 10 longis una serie dispositis, et praeterea setis 2 approximatis ab apice ani sursum flexis, instructum. Apex abdominis in ♀ pilosus.

Obs. *Not. annulata* FALL. in Lapponia vix obvia.

** Nervus costalis cum 4to longitudin. pone apicem alae connexus.

3. *N. griseola*: aenescenti grisea, antennis nigris, hypostomate aereo aut flavescenti, puncto supra antennis albo, metatarso postico testaceo, alis cinereo-hyalinis immaculatis. ♂♀.

Mas: hypostomate flavo-aereo.

Fem.: hypostomate flavescenti.

FALL. Dipt. Sv. Hydrom. 9. 5. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 66. 6. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Minuta, vix 1 lin. long. Grisea setulosa. Hypostoma setulis paucis, brevissimis. Alae ut in priori. Halteres flavi. Pedes obscure cinerascetes, metatarso posticorum flavo.

4. *N. nigripes*: cinerea, pedibus concoloribus immaculatis, hypostomate antennisque flavescens, puncto supra antennis albo; alis hyalinis immaculatis.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in graminosis ad Wilhelmna d. 18 Jul. semel capta. (Lapponia.)

Mas, imito, vix ¾ lin. long. Tota cinerea setulosa. A. *N. griseola* differt: antennis flavis, et pedibus cinereis immaculatis. Antennae breves, basi nigrae, articulo ultimo rotundato flavo. Hypostoma flavescens, setis mystacinis paucis. Oculi virescentes. Abdomen certo situ aenescenti micans. Halteres citrini.

Obs. Species Sueciae a FALL. descriptae scilicet: *Notiph. plumosa*, *albifrons*, *glabricula*, *obscura*, *flavicornis* et *pallula* in Lapponia huc usque non observatae.

b) Seta antennarum subnuda. Nervus costalis. pone apicem alae cum 4to longitudinali connexus.

5. *N. aenea*: aeneo-nitens glabra, hypostomate griseo, antennis nigris, tarsis posticis basi flavis; alis cinereo-hyalinis immaculatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Hydrom. 11. 11. ♂♀.

Hab. in Nordlandia rarissime, ad Björkvik d. 14. Jul. capta. (Lappon.-Scan. rar.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. Tota obscure aenea nitida nuda, fronte setulosa. Alae ut in *N. griseola*. Halteres flavi.

Obs. Specimina, quae in Scania leguntur, corpore punctulato et thorace subvittato dignoscuntur a lapponicis, corpore laeviori et thorace immaculato; an specie distincta?

6. *N. vittipennis*: cinereo-grisea, thorace subvittato, abdomine postice nigro, antennis subvis tarsis flavis; alis cinereo-hyalinis, nervis transversis vittaque longitudinali intra costam fuscis. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius; in graminosis ad Karesuando Lapponiae Tornensis et ad Lycksele Lapponiae Umensis, d. 12-15. Aug. inventa. (Lappon. Suecica.)

Mas et Fem. Long. ¾ lin. *Ephydrae posticae* MEIG. valde affinis et similis videtur, hypostomate griseo nec flavo, antennis subvis flavis, nec totis brunneis, ut et thorace alisque fusco-vittatis, nec immaculatis, distincta. Frons et corpus parce setulosa. Alar. nervi transversii subapproximati, ordinarii scilicet paullo longius solito a margine remotus. Vitta fusca inter nervum longit. 2 et 3: Halteres flavi. Pedes nigricantes, tarsis flavis, articulo ultimo nigro.

7. *N. guttata*: nigra nitida, hypostomate albidio, antennis subvis pedibusque testaceis; alis hyalinis, albo-biguttatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Hydrom. 11. 12. ♂♀. *Ephydra guttata* MEIG. Dipt. 6. 125. 31. (secundum descript. FALL. transcripta.)

Hab. in Lapponia rarissime; secundum meas annotationes sub itinere Lapponico 1821, factas, specimina 2, nunc ad Luleå Botniae borealis d. 9. Maj., et alterum ad Wittangi Lapponiae Tornensis d. 14. Jun. inveni; in collectione insectorum Lapponicorum, quam separatam ordinavi et conservavi, non diutius praesentia, deperdita. (Lapponia; Botnia; Scania passim.)

Mas et Fem. Minutissima, circiter 1 lin. longa. Subglabra, tota nigra nitida. Hypostoma albidum, pubescens. Frons setulosa. Abdomen ut in *Psilopa* constructum. Alae hyalinae, guttis 2 albis, certo sith tantum perspicuis. Nervi longitudinales, 2dus brevis fissa costam inflexus, 5tus etiam curvatus; transversii sat approximati. Halteres flavi. Pedes breviusculi lutei. — (Descriptio secundum specimen Scanicum facta.)

Obs. Species Fallenianae: *N. pictam*, *punctato-nervosum*, *flavipedem* et *interstinctam* nec in Lapponia nec in provinciis borealibus adjacentibus vidi.

95. Psilopa. *) FALL.

FALL. Hydromyzides Snec. Ann. 1823. p. 6. *Notiphilae* species MEIG.

Corpus minutissimum. Antennae parvae deflexae; articulo ultimo subangulato, basi seta dorsali pectinata. Caput antice convexum, hypostomate subaequali. Oculi maximi remotiores. Alae ut in *Notiphila*, nervo auxiliari paullo breviori et transverso medio ad basin alae plerumque longius retracto. Abdomen deflexum depressum. Pedes breviusculi. Color niger; viridis. *Motus* Notiphilae. *Habitatio* in graminosis, vix ad aquas; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ut in *Notiphila*. (Spec. Scand. 6, capite antice magis aequali, antennis apice subangulatis, seta semper plumata, oculis majoribus, alis saepe brevioribus, nervo transv. medio ad basin alae magis retracto, auxiliari breviori, abdomine subdeflexo et pedibus breviusculis a *Notiphilis* distinctae.)

1. *Ps. madizans*: nigra glabra, antennis basi pedibusque luteis, alis abdomine plano brevioribus hyalinis; nervis transversis subinfuscatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Hydrom. 7. 2. ♂♀. *Notiphila madizans* MEIG. Dipt. 6. 74. 32. (secund. FALL. exscripta)

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Karungi d. 27. Maj. lecta. (Lappon.-Botn.-Scan. pass.)

*) Nomen recentius *Psilopus* pro genere *Dolichopodum* a Clar. MEIGEN usurpatum, non impedit, me putante, quo minus hoc (*Psilopa*) vetustius et consonans, aliaque terminatione gaudens, retinere possim.

Mas et *Fem.* Long. $\frac{2}{3}$ lin. Tota nigra parum nitida, nuda. Seta mystacina brevis, unica utrinque. Hypostoma non latum, cinereum. Frons lata nigra setulosa. Antennae fuscae, basi flavae. Alae abdomine fere breviores. Halteres albi. Pedes validi cum coxis totis lutei.

2. *Ps. nitidula*: aeneo-viridis nitida, antennis basi, tibiis tarsisque posterioribus flavis; alis abdomine paullo longioribus hyalinis immaculatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Hydrom. 7. 4. ♂♀. *Notiphila nitida* MEIG. Dipt. 6. 75. 34. (secund. FALL. exscripta, MEIGENO ignota.)

Hab. in Lapponiae graminosis rar. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Magnitudo prioris. Viridis, interdum subaeroleus. Seta mystacina utrinque distincta. Frons viridis setulosa. Hypostoma aeneus. Antennae fuscae, basi flavae. Abdomen subnecum. Alae hyalinae. Nervi tenues, auxiliari brevissimo, transverso medio in basi alae sito. Pedes aenei, posteriorum geniculis, tibiis tarsisque flavis. — Affinis *Drosophilae glabrae*.

Obs. *Psilopa marginella* FALL. ut et *Psil. incurva* FALL. (sen *Discomyza* MEIG.) in Lapponia a me non observatae fuerunt.

°° Palpi filiformes.

FAM. 24. OCHTIPHILINAE. ZETT. (*Ochtiphila* FALL.)

Antennae subporrectae longiusculae, apice angulatae, seta nuda. Oculi rotundi exserti nudi distantes. Hypostoma subimpressum. Alarum nervi ut in *Notiphila*. Habitat saepius in scirpinis.

96. *Ochtiphila*. FALL.

FALL. Dipt. Sv. Ochtidae p. 9. MEIG. Dipt. Eur. gen. 210. *Changemyia* PANZ.

Corpus minutum oblongum. Antennae subporrectae, articulo ultimo subtus rotundato, apice supra angulato, basi seta dorsali nuda. Hypostoma subimpressum, nudum aut mystacinum. Frons lata setosa. Oculi brunnei interdum virescentes. Abdomen 5-annulatum. Alae incumbentes, nervo transverso ordinario non longe a margine alae sito. Squama parva, at distincta. Pedes simplices. Color cinereus. *Motus* haud celer. *Habitatio* in graminosis, junctis, praecipuis ad littora et ripas; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus* ut in *Notiphila*. (Spec. Scand. 4, structura antennarum, seta nuda, et fronte setosa praecipuis distincte.)

1. *O. Juncorum*: cana, capite concolore, antennis femoribusque nigricantibus, tibiis tarsisque flavis, abdomine griseo, bifariam nigro-punctato; alis hyalinis; seta mystacina nulla. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Ochtid. 9. 1. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 92. 3.

Hab. in paludosis Lapponiae passim; ad Novaculum Umenaes et ad lacum Wojmsjoen, Lapponiae Umenis, d. 7-11. Jul. frequenter visa; e Lapponia Tornensi a D. DEUTSCH communicata, et in inferalpinis maritimis Nordlandiae ad Andeness d. 23. Jul. rarius capta. (Lappon.-Scan. passim.)

Mas et *Fem.* Long. 1 lin. Tota cinerea. Antennae nigricantes. Frons setosa. Oculi ferruginei. Abdomen griseum, punctis duplici serie minutis nigris, ano in ♀ acuto, in ♂ obtuso. Alae pallide nervosae. Halteres flavi. Femora cinerea, geniculis, tibiis tarsisque basi testaceis, his apice fuscis.

Obs. Femur oviparam, ova elongata alba, parietem vidi.

2. *O. littorella*: cinerea, hypostomate aut fulvo in ♂, aut argenteo in ♀, maculis supra antennis in utroque sexu albissimis; alis hyalinis, ore seta utrinque mystacina. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Ochtid. 10. 3. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 93. 6. ♂♀.

Hab. in paludosis Lapponiae haud infrequenter; scilicet ad Umenaes, Tresnuda et Asele, Lapponiae Umenis; Kengis et Karesuando, Lapponiae Tornensis, nec non ad Björkvik, Dyroen, Finkrog et Bossekop, Nordlandiae Finmarkiaeque, vulgaris, d. 7. Jul. — 22. Aug. capta. (Lappon.-Scan. ad littora maris freq.)

Mas et *Fem.* Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Tota cinerea setulosa opaea. Antennae subtus, palpi filiformes et proboscis, nigra. Vertex et thoracis dorsum, grisea. Alae cinereo-hyalinae. Nervus transversus medius parvus infuscatus, fere in medio alae situs. Nervus secundarius ad costam adest. Squama et halteres sordide albida. Tibiae et

tarsi albicantes. Alarum costa setosa. Incisurae abdominis in ♀ saepe nigrae lueidae. Reliqua ut in diagnosi.

3. *O. geniculata*: obscure cinerea, capite toto cano, antennis subtus pedibusque nigricantibus, geniculis et proboscide flavis; alis hyalinis; seta mystacina nulla. ♂♀.

Hab. in Nordlandia rarissime; ad Björkvik d. 15. Jul. semel capta. (Lappon.-Norveg. Dalekarlia.)

Mas et *Fem.* Long. 1 lin. Similis priori, differt: capite toto cauo, proboscide flava, setulis oris brevibus, at seta mystacina distincta nulla, alis immaculatis, corpore obscuriori, et pedibus nigricantibus, geniculis testaceis; de cetero similis.

4. *O. aridella*: cana, capite concolore, antennis femoribusque nigricantibus, geniculis, tibiis tarsisque flavis, abdomine immaculato; alis albo hyalinis; seta mystacina nulla. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Ochtid. 10. 2. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 92. 1. Hab. in Lapponia Finmarkica rarissime; in Pinn sylvestri ad Bossekop d. 6. Aug. capta, in Lapponia Suecica mihi non obvia. (Lappon.-Scan. in agris et pascuis aridis freq.)

Mas et *Fem.* Long. fere 1 lin. Simillima *Ocht. Juncorum*, a qua non differt nisi magnitudine paullo minori, colore corporis nonnihil laetiori, alis albidioribus, ut et abdomine omnino immaculato.

Obs. *Phyllomyza securiformis* FALL. (*Agromyza* eadem MEIG. 6. 171. 13. Add. 6. 384.), genus et species Faunae nostrae ignota.

FAM. 25. SCATOMYZIDES. FALL.

Antennae deflexae, apice truncatae. Palpi extus saepissime latiores, clavati. Caput globosum. Oculi distantes. Hypostoma mystaceum. Alae incumbentes. Nervi ut in *Anthomyza* Muscidum directi.

97. *Scatomyza*. FALL.

FALL. Dipt. Sv. Scatomyzid. p. 2. *Musca* LINN. DE GEER. FABR. *Scatophaga* LATR. MEIG.

Corpus majoris aut mediae magnitudinis, raro minoris; oblongum crebro pilosum. Antennae articulo ultimo obtuso, basi seta dorsali plumata aut nuda. Hypostoma descendens. Abdomen 5-annulatum. Alae abdomen longe superantes. Nervus auxiliarius ad medium costae extensus. Pedes validi, tibiis spinulosi. Color niger, subpubescentia saepe lutea. *Motus* sat celer. *Habitatio* in fimetis et uliginosis; per partem sylvaticam Lapponiae, alpinam et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Larvae* in stercoratis degunt. Status pupae 10-14 diebus. Victus imaginum: praeda ex aliis insectis. *Differentia sexus*; *mas*: corpore densius hirsuto, abdomine lineari, apice crassiori; *femina*: corpore pube rariore vestito, abdomine oblongo, apice acuto. (Spec. Scand. 19, hypostomate subdescendente, palpis vix dilatatis, antennis apice obtuso, et alis abdomine longioribus, a Cordylura, alias affini, distinctae.)

° Seta antennarum distincte plumata.

1. *S. scybalaria*: griseo-lutescens, capite, antennis, palpis pedibusque luteis, alis flavis, nervo transverso ordinario subarcuato. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Scat. 3. 1. ♂♀. *Musca scybalaria* LINN. Fn. Sv. 1860. FABR. Antl. 307. 18. *Scatophaga scybalaria* MEIG. Dipt. 5. 247. 1. ♂♀.

Hab. in Lapponia boreali rarior, in meridionali, ex. gr. ad Lycksele frequentius, mense Julio et Aug. vicens. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 5 lin. Tota rufa, thoracis dorso obscuriori, griseo. Setae mystacinae plures nigrae. Palpi clavati. ♂ abdomine lineari angusto, dense hirsuto luteo; ♀ abdomine oblongo depresso pubescente griseo-maculato.

2. *S. suilla*: griseo-lutescens, capite, antennis, palpis pedibusque luteis, alis flavo-hyalinis, nervo transverso ordinario recto. ♂♀.

Var. ♂♀. alis immaculatis.

FALL. Dipt. Sv. Scat. 5. 2. var. α. et β. vera. ♂♀. An etiam *Scatophaga lutaria* MEIG. Dipt. 5. 249. 4? et FABR. Antl. 306. 115? ♀. (obstat tamen linea dorsalis abdominis in nostris speciminibus, iisque pluribus, nulla.)

Var. b. ♂. alarum nervis transversis infuscatis.

FALL. l. c. var. *γ*. *Scatophaga suilla* FABR. Antl. 206. 14. Var. c. ♀. paullo minor, vix 3 lin. long. antennar. articulo ultimo fusco-testaceo, alar. nervis transversis abdominisque segmentorum basi fasciis in medio latoribus, fuscis.

Hab. cum priori in Lapponia frequentius; scilicet var. a. ad Juckasjervi et Lycksele, ut et ad Giebstad et Lyngen Nordlandiae; var. b. ad Wöjmsjöen, Juckasjervi et Lyngen, 20. Jun. — 30. Aug. frequenter visa; sed var. c. tantum ad Lycksele et Fredrica, Lapponiae Umensis, d. 24. Jun. et 31. Jul. parvissime capta. (Lapp.-Scan. v. a et b. vulgatiss.)

Mas et Fem. Long. 3½—4 lin. Simillima priori, magnitudine minori, thoracis dorso magis fusciscente, alis minus flavis et praesertim nervo transv. ord. omnino recto differt. Variat praeterea corpore magis vel minus fusco-maculato.

3. *S. stercoraria*: grisea, capite, palpis, tibiis tarsisque testaceis, antennis femoribusque nigris, alis flavo-hyalinis; nervis transversis rectis, medio nigredine cincto. ♂♀.

Mas: abdomine pedibusque dense luteo-hirsutis.

Fem.: abdomine non dense griseo-hirsutis; in copula.

FALL. Dipt. Sv. Scatom. 4. 3. ♂♀. *Musca stercoraria* LINN. Fn. Sv. 1861. FABR. Antl. 307. 19. ♂. *Scatophaga stercoraria* MEIG. Dipt. 5. 248. 2. ♂♀. An etiam *Musca merdaria* FABR. Antl. 306. 114? ♀.

Hab. in stercore animalium praesertim humano, in Lapponia passim; in Lapponia Tornensi seu boreali rarius occurrit; in Lapponia vero meridionali, ex. gr. ad Lycksele et Tresunda, nec non in inferalpinis Nordlandiae ut ad Lyngen, frequentiore vidi; in tota reliqua Suecia vulgaris, a mens. Maji usque ad Octobr. Ova oblonga alba, apice corniculis 2 instructa, in stercore deponuntur. Femina, e pupa oblonga nuda brunnea ad aquam prope Juckasjervi capta, die 28. Jun. exclusa. (Lapp.-Scan. vulgatiss.)

Mas, et Fem. Long. ♂ 4—4½. ♀ 3—4 lin. long. A prioribus mox dignoscitur antennis nigris. Seta tenuiter plumata. Mas femina major, magis coloratus et hirsutior.

4. *S. borealis*: cinereo-nigricans, capite, antennis pedibusque concoloribus, palpis sordide albidis, alis fusco-hyalinis. ♂♀.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae passim; ad Björkvik et Giebstad utrumque sexum d. 14—22. Jul. hand infrequenter legi; in districtu Trondhjems Amt Norvegiae ad Naes, mas mense Junio a D. BOHEMAN etiam lectus mihi-que communicatus. (Lapponia Norvegica in littore Oceani.)

Mas et Fem. Long. 3½ lin. *Scat. litorea* (No. 8) valde affinis et similis, sed corpore eum capite et pedibus nigricante, alis basi vix albidis et antennarum seta subplumata differt. Palpi longi simpliciter albi, nigro-setosi. Vitta frontalis atra. Oculi in viva brunnei. Thorax cinereo- et fusco-alternatim vittatus. Abdomen et pedes nigro-cinereascentia, tarsis subtus ferrugineo-hirtis. Halteres flavi.

Obs. *Cordyl. Scatomyzoides* mihi, *Scatomyzae* generi habitu similis, notis essentialibus *Cordylurae* magis proxima, ibique melius veniendae. Vide *Cordylur.* No. 10.

* Seta antennarum subplumata s. pubescens.

5. *S. glabrata*: testacea, occipite, thoracis dorso abdominisque incisuris nigricantibus, capite albedo, antennis, fronte pedibusque flavis, alis pallide hyalinis, nervis transversis rectis subinfuscatis. ♂♀.

Hab. in Finnmarkia occidentali rarissime; ad Bossekop prope Alten non longe a capite septentrionali (Nordcap) die 8. Aug. nunc exemplar legi. (Lapponia Norvegica borealis-Dalekarlia Sueciae rarissime.)

Fem. Long. 3 lin. Affinis et similis *Scat. suillae*, at certe distincta. Corpus minus hirsutum, quam in prioribus. Antennae flavae, seta nigra, tenuiter et breviter plumata. Oculi in viva brunnei. Hypostoma albo-corneum, setis mystacinis paucis nigris. Frons lutea, puncto ante antennis fusco. Vertex inaequaliter niger. Thorax dorso nigricans, subtus et maculis humeralibus testaceis. Scutelli apex testaceus, bisetosus. Abdomen oblongum, depressum nitidum nudum testaceum incisuris nigris. Alae abdomine longiores, pallidae, nervis transversis infuscatis. Halteres et pedes pallide flavi, hi pubescentes et leviter spinulosi. — Vix femina *Cordylurae pallidae* FALL.

*** Seta antennarum nuda.

(*Anthomyza canescens* et *scatophagina* mihi, huic generi affines, in Muscidum Familia inter *Anthomyzam* sub speciebus 67 et 69 quaerendae.)

6. *S. squalida*: griseo-flavescens, capite testaceo, vitta frontali fulva, palpis pallidis, antennis, abdominis apice pedibusque ferrugineis, metathorace cinereo; alis flavescens, nervis transversis rectis fuscis. ♂♀.

Scatophaga squalida MEIG. Dipt. 5. 252. 10. ♂♀.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Hab. in ripis fluminis Tornensis passim rar.; ad Wittangi et Juckasjervi ipse inveni, ut etiam a D. FRIGELIO capta; ad Lycksele rarissime; ad Giebstad Nordlandiae quoque parce legi: d. 16. Jun. — 22. Jul. mihi obvia. E Groenlandia a D. WESTERMANN olim missam in collectione mea nomine: *Scat. nudiseta* ZETT., impostitam asservi. (Lappon.-Scan. in copula rar.)

Mas et Fem. Long. 3—4 lin. Affinis et similis iterum *Scat. suillae*, seta antennarum rufa et nuda mox distincta. Vitta frontalis apice postice emarginata, fulva. Vertex griseus. Thorax griseus. Abdomen griseum, posterius plerumque dilutius; incisuris saepe nigricantibus. Halteres pallidi. Pedes toti ferruginei et villosi, femoribus anticis basi plus minus late cinereascentibus, tibiis omnibus nigro-spinosis.

7. *S. fuscinervis*: cinereo-grisea, hypostomate albedo, vitta frontali crocea, palpis pallidis, antennis fuscis, pedibus ferrugineis, femoribus anticis late cinereis; alis pallidis, nervis transversis rectis, fuscinedine late cinctis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi passim; in ligno recenti et in paludosis ad Wittangi, Juckasjervi et usque ad regionem subalpinam circa lacum insignem Torneträsk d. 14. Jun. — 10. Jul. inveni. Mares 2, unum in Döwre mense Julio et alterum in stercore equino juxta ipsam nivem in Kioeffjoeffjellet in Herjedalen d. 16. Maj. quoque legit mihi-que misit D. BOHEMAN. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 2½—3 lin. Caput albo-corneum, vitta frontali antice crocea, posterius fulva, vertice et occipite griseis. Palpi albi extus elavati. Thorax cinereascentis, dorso griseo. Alarum nervi transversi distincte infuscati, longitudinales apice etiam fuscinedine cincti. Abdomen cinereum, in ♂ posterius supra rufo-maculatum, in ♀ ano rufescenti. Pedes eum coxis rufi, femoribus anticis late cinereis. A *Scatophaga rufipede* MEIG., cui similis videtur differt: magnitudine paullo majori, corporis colore paullo dilutiori, pedibus rufis, nec testaceis femoribus anticis cinereis, ut et nervis transversis infuscatis.

8. *S. litorea*: obscure grisea, hypostomate albedo, vitta frontali fulva, palpis pallide flavis, antennis nigris, tibiis testaceis, alis immaculatis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. femoribus nigricantibus, geniculis, tibiis tarsisque rufo-testaceis.

FALL. Dipt. Sv. Scatom. 4. 4. ♂♀. *Scatophaga litorea* MEIG. Dipt. 5. 254. 15. ♂♀.

Var. b. ♂ (saepe in copula c. var. a. ♀), tibiis totis nigro-cinereis, tibiis vix piceis.

Hab. utraque varietas in litoribus maris borealis et glacialis Nordlandiae et Finnmarkiae passim; ad Björkvik, Evenäs, Lyngen, Raschistind et Bossekop, frequenter, d. 14. Jul. — 18. Aug. visa; var. b. ♂ in Döwre a D. BOHEMAN quoque lecta; sed nec in interiori Lapponiae Norvegicae, nec in Lapponia Suecica haec species a me unquam inventa. (Lappon.-Gottlandia, Bahusia, Scania, semper ad littora maris, frequenter.)

Mas et Fem. Long. 3 lin. Tota obscure cinerea, villosa. Caput sordide albo-corneum, macula frontali fulva, vertice nigricante Seta antennar. unda. Setae mystacinae et frontales nigrae. Thorax sublineatus. Alae griseo-hyalinae immaenatae, basi pallidiores, nervis transversis rectis. Halteres flavi. Femora nigro-cinerea, summa basi, geniculis tibiisque rufis. Tarsi nigricantes, saepe rufi. Var. h. pedibus fere totis nigricantibus.

9. *S. fucorum*: cinereo-nigra, capite, antennis, palpis pedibusque concoloribus, alis immaculatis. ♂♀.

Mas: ano inflexo, femoribus posticis basi fasciculo pilorum;

Fem.: ano simplici, femoribus posticis fasciculo pilorum nullo.

FALL. Dipt. Sv. Scatom. 5. 5. ♂♀. *Scatophaga fucorum* MEIG. Dipt. 5. 253. 14. ♂♀.

Hab. in littoribus ad mare boreale et glaciale passim; scilicet in sinibus interioribus ad Ofotenfjord, Langfjord et Altenfjord, d. 15. Jul. — 5. Aug. frequenter visa. (Lappon.-Gottland. Bahusia, Scania, ad littora maris vulgaris; sed etiam in interiore parte Sueciae mediae, ex. gr. in litore lacus Wetteri Ostrogothiae passim.)

Mas, et Fem. Long. 3 lin. Similis priori, differt: colore obscuriore, palpis brevioribus pedibusque totis, nigris. Subopaea setosa, sed parum pubescens. Hypostoma saepe griseascentis. Thorax sublineatus. Abdomen in utroque sexu simile, genitali maris sub ano breviter inflexo. Fasciculus pilorum brevium in basi femorum posticorum subtus in ♂ adest. Alae hyalinae immaenatae, nervis transversis rectissimis. Costa distincte ciliata. Nervus transv. ord. ad marginem alae retractus; hinc a sequente dignoscitur species. Halteres flavi.

10. *S. affinis*: obscure grisea opaca, capite cinerascens, antennis, palpis filiformibus pedibusque nigricantibus, alis immaculatis; hypostomate descendente. ♂♀.

Mas: abdomine cylindrico, linea dorsali subinterrupta obsoleta fusca, genitali sub ano lamellis 2 cincto, oculis in fronte approximatis.

Fem.: abdomine conico cinereo immaculato, oculis late remotis, vitta frontali nigra.

Hab. in ripa fluminis Tornensis, ex. gr. ad Juckasjervi d. 3. Jul. rar., ad litus maris borealis ad Björkvik Nordlandiae et ad flumen Altense Finnmarkiae d. 14. Jul. — 3. Aug. quoque capta. (Lapponia septentrionalis.)

Mas et Fem. Long. 2½ lin. Simillima priori, plerumque paullo minor, tota opaca, et differt certe: colore corporis magis griseo, fronte magis prominula, hypostomate infra oculos longius descendente et cinereo, alarum costa minus setosa, nervo transverso ordinari paullo longius a margine alae remoto etc. De cetero similes, praeter differentiam sexus in singula specie quoque diversa. Oculi parvi remoti.

11. S. muscaria: thorace obscure griseo, capite ferrugineo, vertice, antennis, palpis, abdomine, halteribus pedibusque nigricantibus, alis hyalinis immaculatis; fronte prominente. ♀.

Hab. in Lapponia Tonensi rarissime, in ripa fluminis ad Juckasjervi d. 23. Jun. 1821 unicum specimen inveni. (Lapponia.)

Fem. Long. 2½ lin. Caput totum ferrugineum, vertice et occipite nigricantibus, setosis. Antennae oblique porrectae elongatae fusco-nigrae, basi ferrugineae, seta nuda ad medium iucassata. Frons prominula, inter oculos lata. Oculi ovati. Hypostoma descendens subexcavatum, setis mystacinis pluribus. Palpi clavati nigri, basi albi. Thorax fusco-griseus opacus. Abdomen ovatum depressum acutum nigrum nitidum. Alae hyalinae, basi palliores, nervis transversis rectis non infuscatis. Squama parva ciliata alba. Halteres et pedes nigri.

12. S. muscaeformis: obscure cinerea setosa opaca, thorace fusco-vittato, capite griseo, antennis palpisque nigris; alis albo-hyalinis, halteribus flavis; oculis rotundis. ♀.

Hab. in Finnmarkia occidentali rarissime; ad Bossekop 3. Aug. semel capta. (Lapp. borealis.)

Fem. Long. 2½ lin. A. S. affini (No. 10) vix nisi ab abdomine magis setuloso differt. Tota obscure cinerea opaca, undique distincte setosa. Halitus omnino Anthomyzae vel Muscae, at oculis rotundis et squama sub alis parva dignota. Hypostoma descendens albo-griseum, setis utriusque mystacinis pluribus. Frons subprominula, supra brunnea vel fusco-picea. Orbita oculorum cinerea. Antennae breviusculae nigrae, apice obtusae, rotundatae, seta nuda, basi iucassata. Thorax cinereus, vittis 3 latius fuscis. Abdomen oblongum depressum, obscure cinereum. Alae hyalinae, costa ciliata, nervo transv. ord. paullo a margine alae remoto. Pedes mediocres, toti cinerascetes et setulosi.

13. S. muscina: cinerea opaca setosa, capite rufo-flavo, fronte fulva, antennis nigris, palpis albis, apice fuscis; alis, halteribus, ano pedibusque flavis, horum anticis tarsisque omnibus obscuris. ♀.

Hab. cum praecedente; d. 10. Aug. 1821 unicum specimen deprehendi. (Lapp. borealis.)

Fem. Long. 2 lin. Statura S. muscaeformis. Tota cinerea opaca, undique distincte setosa. Caput rufo-flavum albo-micans. Hypostoma breve, apice prominulo. Antennae breviusculae validae atrae, basi macula rufa; apice rotundatae. Seta nuda s. oculo armato brevissime pubescens, capillaris fusca, basi iucassata nigra articulata (ad basin articuli ultimi in una antenna (monostrosa?) seta nuda elongata distincta adparet). Oculi rotundi. Frons vitta fulva. Vertex macula triangulari cinerea. Orbita oculorum albidia. Palpi breves subfiliformes albi, apice fuscis. Thorax, scutellum et abdomen ovatum depressum, cinerea immaculata distincte setosa. Abdominis segmentum ultimum rufo-flavum. Alae hyalinae basi flavae, nervis pallidis; costa ciliata. Nervus transv. ord. paullo a margine alae remotus. Halteres pallidi. Pedes spinulosi flavi, antici cinereo-picei, tibiis dilutioribus; postici tarsis nigris.

14. S. heteromyzina: cana opaca setulosa, thorace lineato, capite rufo-flavo, fronte fulva, antennis nigris, palpis albis, abdominis limbo late, pedibusque flavis; alis albo-hyalinis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele d. 4. Jun. unicum specimen inveni. (Lapponia.)

Fem. Long. 1½ lin. Affinis Heteromyzae, antennarum articulo longiori distincta. Hypostoma parum descendens, flavum, albo-micans, setis mystacinis paucis pallidis. Palpi extrorsum latiores, albi. Proboscis nigra. Frons non prominula, vitta fulva. Orbita oculorum, macula verticis triangularis ut et capitis posticum, laete cinerea. Antennae hypostomate breviores, oblique deflexae, nigrae, apice obtusae, seta nuda fusca. Thorax laete canus, lineis 2 anticis angustis nigris. Scutellum canum. Abdomen oblongo-ovatum

depressum pubescens flavum, disco antico fusco. Alae albo-hyalinae, nervis in proxime praecedentibus directis, at transverso ordinario paullo propius ad marginem alae retracto. Squama parva et halteres pallidi. Pedes validi, toti flavi, setulis aliquot nigris.

15. S. frontata: thorace obscure griseo — et fusco-vittato, capite rufescente, vertice, abdomine pedibusque fuscis, antennis nigris, palpis sordide albis, alis hyalinis, immaculatis; fronte valde prominula. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in ripa fluminis ad Juckasjervi d. 20. Jun. unicum exemplar inveni. (Lapponia borealis.)

Fem. Long. 2 lin. Similis priori, antennis brevioribus totis atris, seta basi tantum iucassata, fronte distinctius prominente, palpis dilutioribus, abdomine fusco opaco, halteribus albidis, ut et pedibus nigro-piceis, abunde distincta. Hypostoma flavum, albo-maculatum. Reliqua ut in diagnosi.

16. S. Argus: griseo-fusca, hypostomate palpisque albidis, antennarum medio pedibusque fusco-rufescentibus, alis brunneo-ocellatis, pupilla nigra. ♂♀.

Hab. in ripis arenosis fluminis Tornensis passim; ad Wittangi, Juckasjervi et ad lacum Tornensem, d. 15. Jun. — 8. Jul. frequentiore vidi. In superficie aquarum stagnantium alis vibrantibus quasi volitando saepe currit. In alpe Dovre a D. BOHEMAN quoque lecta. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. Augusta, tota fusco-brunnea parum nitida, pubescens, Cordyluram mentiens, ob alas abdomine longiores ad Scatomyzam relata. Frons vix exserta. Antennae breves fuscae, medio rufae. Seta nuda, basi iucassata. Macula supra antennis ferruginea. Vertex setosus. Hypostoma nigrum albo-micans. Genae argenteae. Oculi rotundi, mediocriter distantes. Thorax subvittatus. Alae hyalinae, maculis articularibus ad costam crebrioribus, seu inter nervum 2 et 3 longitudinales 5 vel 6 locatis, brunnea nigro-pupillatis, in viva distinctis, in mortua obsoletis. Femora aut nigro-cinerea aut livida, geniculis, tibiis tarsisque lividis s. obscure rufis.

17. S. signata: tota cinerea, macula frontali lutea, antennis, palpis pedibusque cinereo-nigricantibus, alis hyalinis, costa maculisque tribus inferioribus fusco-brunneis. ♂♀.

Hab. in ripa arenosa fluminis Tornensis, die 3. Jul. ad Juckasjervi plura specimina legi; nec alibi mihi obvia. (Lapponia Tornensis.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Pulchra et distincta, tota cinerea immaculata opaca, setulosa. Caput flavescens-griseum, macula supra antennis testacea. Antennae cinereo-micantes, seta breviuscula nuda. Palpi subclavati cinerascetes. Oculi parvi rotundi, late remoti. Alae abdomine longiores, albo-hyalinae, costa inter nervum longitudinales 1 et 2 tota, maculis 3, scilicet basali ad marginem anteriorem extensa, discoidali magna in regione nervorum transversorum sita, et apicali minori in apice nervi 4ti longitudinalis, fusco-brunneis distinctis. Halteres et squama, parva, albidia. Pedes cinerascetes.

18. S. antennata: grisea, opaca, valde setosa, macula frontis pedibusque fulvis, tarsis fuscis, antennis magnis valde dilatatis, angulo superiori acuto, totis nigris, seta basi subfracta crassa concolore; palpis apice subcrassioribus halteribusque albidis, alis sordide albo-hyalinis, nervis transversis subapproximatis, subinfuscatis. ♂♀.

Hab. in Dalekarlia rariss. D. BOHEMAN 1836. (Lapponia maxime meridionalis.)

Mas et Fem. Long. 2½ lin. Affinis S. muscinae, antennis majoribus, seta crassiori, fronte magis exserta, ano immaculato etc. distincta, affinis etiam C. flavipedi, sed major, magis setosa.

98. Cordylura. FALL.

FALL. Dipt. Sv. Scatomyz. p. 6. MEIG. Dipt. Eur. gen. 163. Musca LINN. Ocyptera FABR.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis, elongatum, subcylindricum pubescens et pilosum. Antennarum articulus ultimus oblongus compressus, apice truncatus, basi seta dorsali plumata aut nuda. Hypostoma parum descendens. Setae mystacinae pauciores. Palpi clavati, interdum dilatati. Abdomen 5—6-annulatum, maris lineare, apice clavatum. Alae longitudine abdominis aut illo breviores. Nervus auxiliaris vix ad medium costae extensus. Pedes validi, tibiis spinulosi. Color niger, griseus, testaceus. Motus celer. Habitatio larvarum in aquis et terra uliginosa, imaginum in gramine et in foliis fruticum; per partem sylvaticam Lapponiae, et inferalpinam Nordlandiae Finnmarkiaeque, frequenter; in regione alpina individua etiam occurrunt. Differentia sexus; mas: abdomine longiori angustiori filiformi, ano cla-

vato et varie appendiculato, alis brevioribus; *femina*: abdomine lanceolato, apice acuto, alis longitudine abdominis aut illis nonnihil excedentibus. (Spec. Scand. 50, *Scatomyz*is valde affines, sed corpore saepe minus villosa, antennarum articulo ultimo apice truncato, hypostomate breviori, mystacibus paucioribus, abdomine praesertim maris angustiori, apice distinctius clavato, alisque brevioribus, nervo auxiliari saepius breviori, dignotae.) Typus generis: *Cordylura pubera*.

* Seta antennarum distincte plumata.

a) Corpore nigricante.

1. *C. pubera*: nigra, thorace antice albo-vittato, capite argenteo, vitta frontali rufescente, antennis, palpis femoribusque nigris, tibiis tarsisque testaceis, alis flavo-hyalinis pallide nervosis. ♂♀.

Mas: ano simpliciter inflexo clavato, ventre bifamellato, oculis ad antenas subapproximatis, tarsis nigro-punctatis.

Fem: abdomine lanceolato depresso apice acuto simplici, oculis minus approximatis; in copula.

FALL. Dipt. Sv. Scatomyzid. 6. 1. MEIG. Dipt. 5. 230.

1. ♂♀. *Musca pubera* LINN. Fn. Sv. 1855. ♂. *Ocyptera pubera* FABR. Anth. 315. 10. ♂.

Hab. in graminosis et foliis fruticem Betulae praesertim in vicinitate rivulorum et lacuum Lapponiae, passim; scilicet in Lapponia Tornensi rarius a D. FRIGELIO, et ad Palojoensum a me capta; in Lapponia vero Umensi, ex. gr. ad Gajtikan et Lycksele frequenter visa, etiam in copula; in inferalpinis maritimis Björkvik et Giebstad Nordlandiae, nec non in Skaaddavaara Finmarkiae haud raro occurrit, ibique in copula mense Julio frequenter lecta; in Dovre a D. BOHEMAN etiam inventa; a d. 4. Jun. ad 17. Aug. mihi obvia. (Lapp.-Scan. vulgaris.)

Mas et *Fem*. Long. 4 lin. et ultra. Caput album. Antennae hypostomate breviores, oblique flexae nigrae. Setae mystacinae utrique subinae. Frons setosa. Oculi non late remoti, vitta frontali aut nigra, macula rufescente, aut fere tota lutea, linea alba ad oculos utrique euncta, h. e. orbita oculorum faciali et frontali alba. Thorax niger vitidus, antice vittis, 1 media et 2 laterali-bus, pectoreque, albidis-micantibus. Alae pallescentes, nervis, longitudinalibus et transversis rectis, auxiliari vix ad medium costae extenso, scilicet ante nervum transv. medium cessante. Squama parva ciliata, et halteres, alba. Pedes simplices setosi. Reliqua ut in diagnosi.

Var. b. ♂. pedibus fere totis pallidis, thorace livido, junior nuper exclusa; an *Cord. picipes* MEIG.? Ad Palojoensum d. 17. Aug. capta. — Variat etiam ♂♀ frequenter: alis fere hyalinis. Tarsi postici in ♂ saepe toti nigricantes.

Var. c. ♀. alis distincte flavicantibus, nervis longitudinalibus 3 et 4 latius distantibus, interstitio frontali paullo latiori, hypostomate nigricante albo-micante, setis mystacinarum utriusque pluribus, geniculisque tibiis tarsisque testaceis; alias varietati a sinillima, vix specie diversa. An *Cordyl. pudica* MEIG.? Ad Stensele et Ume-naes Lapp. Umensis, d. 4—7. Jul. rarius. (Lapp.-Scan. pass.)

2. *C. ciliata*: nigra nitidissima, thorace antice albo-vittato, capite argenteo, vitta frontali atra, antice saepe rufa, antennis palpisque nigris, pedibus nigro-piceis, anterioribus in ♂ albo-villosis; alis hyalinis, basi pallidis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 231. 2. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; in Betula alba juxta rivulos et ad Lycksele et ad Gajtikan, 10. Jun. — 10. Jul. capta. (Lapponia; Westrogothia ♀ GYLLENH.; Smolandia ♂ BOHEM.)

Mas et *Fem*. Long. 3—4 lin. Similis *C. puberae*, paullo minor, magis atra nitida, abdomine minus angusto, et pedibus totis piceo-nigris unicoloribus, anticis in ♂ magis albo-villosis, distincta. Caput ut in priori, frontis macula antea rufa minori, interdum obsoleta. Abdomen atrum nitidissimum. Pedes in ♂ piceo-nigri, in ♀ nigri, tibiis tarsisque concoloribus, his subtus testaceis immaculatis. Femora et tarsi antici in ♂ paullo magis albo-villosi, quam in *C. pubera*, cui in ceteris similis.

3. *C. tibialis*: nigra subnitida, thorace antice albo-vittato, capite argenteo, vitta frontali rufescente, antennis, palpis pedibusque nigris, anteriorum tibiis tarsisque testaceis; alis fusco-hyalinis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rar.; ad Lycksele et Åsele d. 26. Jul. — 2. Aug. parce capta. Feminam oviparam, et ova oblonga cylindrica nuda alba vidi. (Lappon. — ?)

Mas et *Fem*. Long. 3—3½ lin. Simillima *C. puberae*, plerumque paullo minor, tibiis posticis nigris imprimis distincta. Tibiae intermediae in ♀ etiam interdum nigrescunt.

4. *C. rufimana*: nigra nitida, thorace antice albo-vittato, capite argenteo, vitta frontali rufescente; antennis, palpis pedibusque nigris, anticorum tibiis tarsisque, in ♂ fusco-testaceis, in ♀ rufescentibus; alis fusco-hyalinis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 232. 6. ♂.

Hab. in foliis Betulae albae et Salicis ad ripas lacuum et fluminum, in Lapponia Umensi, frequenter; scilicet ad Lycksele, Stensele, Ume-naes, Badstuttraesk, Tresunda, Naestansjö, Åsele etc. d. 12. Jun. — 26. Jul. visa; in alpe Brattiksfjell d. 5. Jul. in copula capta; in Nordlandia non nisi ad Giebstad rarior lecta. (Lapponia; Smoland. BOHEMAN rar.)

Mas et *Fem*. Long. 3—3½ lin. Priori iterum, ut ovum ovo, sinillima, differt tantum tibiis tarsisque anticis in ♂ pallidis, in ♀ piceis.

5. *C. albipes*: nigra, nitida, capite, antennis, palpis, pleuris pedibusque totis albis; alis pallescentibus. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Scatomyzid. 9. 8. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 233. 8. ♂♀.

Hab. in pratis sylvestribus Lapponiae Umensis passim; ad Barrsele, Lycksele et Wilhelmia, d. 22. Jun. — 17. Jul. haud infrequenter vidi; in Nordlandia ad Björkvik quoque lecta, sed in Lapponia septentrionali haud obvia. (Lappon.-Dalekarlia-Scan. pass.)

Mas et *Fem*. Long. 2—3 lin. Valde angusta nigra nitida setosa.

Caput totum album, occipite tantum nigro. Oculi (in viva) rufo-brunnei. Frons flava. Seta antennarum nigra. Palporum apex longe setosus. Setae mystacinae paucae. Alae breves pallescentes, costa ciliata. Squama, halteres, pectus et pedes totum eum coxis, alba.

Var. b. ♂. thorace pallido, oculis ferrugineis, junior. FALL. l. c. var. b. — In silva Naestansjöe Lapp. Umensis d. 13. Jul. rarissime lecta.

6. *C. fuscipes*: nigricans, hypostomate palpisque albis, antennarum basi, fronte antice, pedibusque testaceis, femoribus in medio late fuscis; alis fusco-hyalinis, immaculatis. ♂.

Var. a. ♂. femoribus in medio fuscis.

Var. b. ♂. femoribus flavis immaculatis.

Hab. rarissime, var. a. in Lapponia Tornensi a D. FRIGELIO capta, et var. b. ad Stensele d. 3. Jul. a me inventa. (Lappon. Svecica-Dalekarlia var. b.)

Mas. Long. 2 lin. Augusta nigricans pubescens, parum setulosa et haud vitida. Frons non promissa, testacea, postice nigro-lineata. Antennae breviusculae testaceae, articulo ultimo nigro, seta breviter plumata. Setae mystacinae paucae. Palpi filiformes. Proboscis testacea. Abdomen lineare, apice clavatum, corniculis 2 ventralibus fuscis. Pedes simplices testacei, femoribus in medio late supra infuscatis, coxis anticis albidis, posterioribus basi cinereis.

b) Corpore pallescente.

7. *C. spinimana*: flavo-ferruginea, capite, antennis, palpis pedibusque pallidioribus, thoracis lineis 2, abdomine femorumque posticorum apice, cinereo-fuscis, alis pallescentibus; pedibus anticis subtus duplici serie nigro-spinosis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Scatomyz. 7. 3. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 235. 13. ♂♀. *Musca semiflava* PANZ. Fn. 59. t. 19. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; ad Lycksele et in monte subalpino Brattiksfjell, 1—8. Jul. lecta; in Gamstind Finmarkiae d. 30. Jul. in copula quoque capta. (Lappon.-Ångermannia ad Hernösand 29. Aug. — Scania, vulgaris.)

Mas et *Fem*. Long. 3 lin. Tota aut testacea aut flavo-ferruginea, nigro-setulosa, parum nitida. Antennae flavae, seta fusca breviter plumata. Frons lutea. Hypostoma albidum, seta mystacina utriusque unica. Thorax luteus 2 dorsalibus nigricantibus. Scutellum flavum. Abdomen cinereum; in ♂ subopacum, in ♀ nitidum, auro in utroque sexu testaceo. Alae, squama, halteres pedesque, pallida, femoribus tibiisque anticis subtus nigro-spinosis.

8. *C. pallida*: flava, parce nigro-setulosa, hypostomate palpisque subfiliformibus, albis, antennis subelongatis, apice, thoracis vittis dorsalibus abdominisque incisuris, fuscis, alis subhyalinis, nervis transversis subapproximatis, oculis ovato-rotundatis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. thorace vittis longitudinalibus 4, palpis apice subnudis s. breviter pilosis.

C. pallida FALL. Dipt. Sv. Scatom. 8. 4. certe. ♂.

Var. b. ♂. thorace rufo-testaceo aut fusco-bilineato, palpis apice seta elongata nigra, abdomine fusco.

Var. c. ♂♀. antennis totis flavis, alias var. b. similis; nuper exclusa.

Hab. in silvaticis Lapponiae passim; scilicet capta: var. a. ad Lycksele et Barrsele Lapponiae Umensis, nec non ad Björkvik et Schievöe Nordlandiae, d. 1. Jul. — 2. Aug.

ipse, ut et in Dowre, D. BOHEMAN; var. b. etiam in Nordlandia cum var. a.; et var. c. tantum ad Lycksele d. 22. Jun. lecta, (Lapponia; Westrogoth. var. a. rariss.)

Fem. Long. 2—2½ lin. Flava aut testacea parum nitida. Antennae mediores, interdum longiores, flavae, articulo ultimo fusco, seta breviter sed distincte plumata (qualis etiam seta in specimine originario Falleniano, quod jam ante oculos habeo, deprehendatur, licet a Cel. Viro haec seta oculis fugitivis visa, „subunda“ describatur), tota nigra. Oculi oblongo-rotundati magni, mediocriter distantes. Seta mystacina utriusque distincte nigra, nigra. Palpi albi, extus parum dilatati. Proboscis testacea, apice fusca. Frons albo-micans. Thorax testaceus, setis nigris paucis sparsis, vittis 4 dorsalibus fuscis, mediis 2 integris, lateralibus utriusque abbreviatis, raro omnibus confluentibus. Scutellum flavum. Abdomen elongatum, apice acutum, aut testaceum immaculatum, aut fuscum, incisuris nigricantibus. Alae sat elongatae pallidae hyalinae, nervis transversis non longe remotis. Pedes simplices toti pallide flavi. **Mas**, feminae descriptae simillimus, abdomine lineari testaceo, incisuris nigris, apice clavato, laevellis 2 ventralibus albidis, a D. FALL. l. c. recensetur, in Westrogothia captus, etiam in Dowre Lapponiae Norveg. a D. BOHEMAN inventus.

Obs. Species haec *Anthomyia* quibusdam affinis est, sed ob staturam corporis etc. *Cordylura* potius associanda.

9. C. unilineata: flava, nigro-setulosa, hypostomate, palpis extus dilatatis albidis, antennis, elongatis apice, thoracisque linea dorsali unica fuscis, abdominis incisuris tarsisque nigris, alis subpallidis, nervis transversis remotis; oculis rotundis. ♀.

Hab. in Nordlandia rarissime; ad Björkvik d. 14. Jul. semel capta. (Lappon. Norveg.)

Fem. Long. 2½ lin. Similis priori, paulo major et differt: oculis parvis rotundis, antennis nonnihil forte longioribus, seta minus longe plumata, setis mystacinis utriusque binis, palpis extrorsum latioribus, thorace linea tantum unica, alarum nervis transversis magis remotis, tarsis nigris, ut et pedibus forte crebrius setulosis. *Anthomyiae* etiam affinis; oculi rotundi, palpi extus dilatati etc. *Cordylurae*.

10. C. Scatomyzoides: grisea, hypostomate palpisque albidis, fronte fulva, antennis fuscis, abdomine basi nigricante, apice, callo humerali pedibusque flavis, alis hyalinis, nervis transversis infuscatis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in frutice ad Wilhelmiam unicum individuum d. 21. Jul. 1832 inveni. (Lappon.-meridional.)

Mas. 2½ lineas long. Angusta cylindrica undique pubescens et setulosa subopaca. Caput albidum, setis mystacinis pluribus, nigris. Oculi rufi. Antennae mediocriter longae fuscæ, basi rufescentes, apice obtusae, seta plumata fusca. Frons vitta fulva, orbita oculorum angusta et occiput, grisea. Palpi filiformes albi. Proboscis fusca. Thorax griseus fusco-subvittatus, callo humerali rufescente. Abdomen cylindricum villosum, nitidum nigrum, maculis lateralibus et apice flavis. Anus rotundatus, inflexus. Alae abdomine fere longiores hyalinae, nervis transversis fuscis. Halteres pallidi. Pedes elongati simplices flavi, villosi, tibiis setulosis. An *Scatomyza*?

.. Seta antennarum pubescens aut nuda.

a) Corpore nigricante.

11. C. ustulata: nigra nitida, hypostomate, palpis, tibiis tarsisque albis, alis hyalinis, apice fuscis, nervis flavedine cinctis. ♂♀.

Hab. in foliis fruticum Betulae albae, floribus Salicum, etiam in graminosis, locis paludosis, juxta rivulos etc., in Lapponia passim; scilicet ad Lycksele et lacum Wojmsjoen, Lapponiae Umensis; ad Jucksajervi Lapponiae Tornensis, nec non ad Björkvik et Giehostad Nordlandiae, d. 4. Jun. — 22. Jul. haud infrequenter a me capta; feminam oviparam, ovaque elongata nuda alba ad Lycksele d. 12. Jun. vidi. (Lapponia; ♀ Smolandia BOHEMAN.)

Mas et Fem. Long. 3—4 lin. Statura corporis omnino ut in *Cord. pubera* (No. 1). Tota nigra nitida, corpore praesertim in ♂ albo-subvillosa. Antennae breviusculae fuscæ, seta nuda. Oculi brunnei, in ♂ propiores quam in ♀. Frons nigra, macula antica interdum flava. Hypostoma argenteum. Setae mystacinae paucae. Palpi elongati albi. Anus ♂ ut in *C. pubera*. Alae hyalinae, apice macula distincta fusca, nervis, imprimis in ♀ flavedine cinctis, 3 et 4 longitudinalibus in disco ante nervum transversum curvatis, transverso ordinario prope ad marginem alae retracto. Halteres albi. Pedes nigri simplices, tibiis sordide albidis, posticis raro nigris; tarsis albis.

Var. b. ♂. paulo minor, alis hyalinis immaculatis; ad Lycksele 4. Jun. rar.

Var. c. ♀. vix 2 lin. long., tibiis posticis nigris; ad Wojmsjoen d. 11. Jun. unica.

12. C. proboscidea: nigra nitida, hypostomate argenteo, alis sordide hyalinis immaculatis. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime, non nisi 2 specimina a me lecta, unum scilicet masculum ad Tromsøe Nordlandiae d. 24. Jul. et alterum femineum in ripa arenosa ad Wittangi Lapponiae Tornensis d. 14. Jun., captum. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 4 lin. Similis priori, paulo robustior et differt: antennar. seta pubescente, nec nuda, palpis tibiisque nigris, proboscide crassiori nitida, alis immaculatis, et praesertim nervis longitudinalibus 3 et 4 ante nervum transversum medium rectis, nec curvatis. Tarsi vix albescens. Hypostoma in ♀ sordide album.

13. C. Kunzei: fusco-nigricans, thorace subvittato, macula frontali fulva, hypostomate argenteo, antennis pedibusque nigris, palpis, tibiis anticis tarsisque omnibus sordide albidis, alis infuscatis; femoribus posterioribus in ♂ incrassatis. ♂♀.

Mas: hypostomate albo, abdomine elongato lineari, apice obtuso subclavato, ano piloso, segmento 5to subtilis bilamellato, femoribus posterioribus curvatis incrassatis, subtus dense ciliatis.

Femina: hypostomate rufescente vel flavicante, abdomine lanceolato depresso, apice acuto simplici, femoribus omnibus simplicibus, subtus non ciliatis, in copula.

ZETT. Iter Lapp. 1821 P. I. pag. 263.

Hab. in Lapponia per partem sylvaticam passim; scilicet in ripa arenosa fluminis Tornensis ad Jucksajervi d. 21. Jun. — 3. Jul. 1821 in copula frequenter a me visa; et iterum in littore lacus Wojmsjoen ad Tresunda et denique ad Asele, Lapponiae Umensis, d. 12—26. Jul. 1832, in copula junctam quoque legi. (Lapponia Suecica, nec alibi.)

Mas et Fem. Long. 3—4½ lin., magnitudine valde varians. Elongata angusta nigro-fusca parum nitida. Frons prominula. Antennae subporrectae breviusculae, seta nuda, basi incrassata articulata. Setae mystacinae plures. Palpi extus dilatati albi. Thorax nigro-brunneus, vittis 2 dorsalibus obscurioribus. Alae hyalinae, nervis omnibus distincte fuscedine cinctis, costa ciliata, non setulosa. Squama parva et halteres, albi. Sternum villosum. Reliqua ut in diagnosi. — Ova elongata cylindrica nuda alba vidi. Nomen Clarissimi Viri, D. Professoris Lipsiensis Doct. GUST. KUNZE, Entomologi Germanorum Celebrissimi, in hac singulari et distincta specie, quae sub denominatione: *Kunzea lapponica* ut novum genus olim forte prodibit, conservare, mihi gratum et debitum fuit.

14. C. albitarsis: nigricans, thorace subvittato, macula frontali fulva, hypostomate argenteo, antennis pedibusque nigris, palpis, halteribus tarsisque albidis, alis hyalinis, femoribus validis simplicibus. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Degerfors et Lycksele inventa. (Lapp. Suec.)

Mas. Long. 2½ fere 3 lin. Parum nitida. Caput ut in *Cord. Kunzei*, fronte paulo minus prominula, antennarum apice, angulo superno magis acuto, et orbita oculorum paulo latius cinerea. Thorax cinerascens niger, vittis dorsalibus fuscis. Abdomen cinerascens nigrum, oblongo-cylindricum, simpliciter clavatum, ano absque appendicibus. Alae obscurae hyalinae, nervis nigris. Halteres sordide albi. Pedes nigricantes parum pilosis, geniculis summis, tibiarum apice tarsisque sordide albis. Femora valida, basi subalbescens.

15. C. strigifrons: fusco-nigricans opaca, thorace bilineato, hypostomate rufo-flavo, antennis palpisque nigris, pedibus cinereis, tibiis anticis tarsisque omnibus halteribusque, sordide albis, alis hyalinis; fronte striata. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in littore lacus Wojmsjoen ad novaculum Tresunda d. 12. Jul. unicum individuum legit D. DAHLBOM. (Lapponia.)

Fem. Long. 2½ lin. Valde affinis *Scatomyzae frontatae*, fronte vero paulo minus prominula, mystacibus paucioribus, palpis nonnihil latioribus nigris, nec albis, etc. distincta, et a *Cordyl. albitarsi*, cui etiam similis differt: fronte magis prominente superne immaculata, distinctiusque strigosa, antennis apice obtuse rotundatis, nec angulatis, ut et palpis nigris, etc. Tota griseo-fusca opaca parum setulosa. Frons supra nigricans, immaculata. Antennae breviusculae nigrae, seta capillari nuda, basi incrassata et articulata. Hypostoma rufo-flavum, albo-subnigricans, setis mystacinis utriusque 2 vel 3. Thorax lineis 2 angustis nigris. Abdomen cinerascens immaculatum. Alae hyalinae, nervis transversis infuscatis. Halteres albi. Pedes cinerei undi, tibiis anticis totis, posterioribus basi, tarsisque omnibus, sordide albis.

16. C. nigrita: nigra nitida, hypostomate argenteo, macula frontali fulva, antennis, palpis pedibusque nigris, geni-

culis, tibiis tarsisque flavis, alis pallescentibus, halteribus citrinis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Scat. 10. 9. MEIG. Dipt. 5. 240. 23. ♂♀. Hab. in Lapponia Norvegica rarissime; in insula Hacksten prope Schiervoe d. 25. Jul. semel a me lecta; at in convallibus ad rivulos prope Drivstuen in alpe Dowre D. BOHEMAN mens. Julio utrumque sexum legit. (Lapponia; Ostrog. ipse; Smoland. BOHEMAN, rariss.; in Scania mihi nunquam obvia.)

Mas et Fem. Parva, vix $1\frac{1}{2}$ lin. long. Nigra nitida, vix pubescens, sed setulosa. Hypostoma argentum, seta utrinque mystacina. Frons angustata. Vertex niger. Oculi non late distantes. Antennae flexae fusco-nigrae breviusculae, seta nuda, basi parum iucassata. Alae pallescentes, nervis transversis modice remotis. Abdomen ♂ apice simpliciter elavatum absque appendicibus ventralibus elongatis.

17. C. albipennis: nigricans, hypostomate argenteo, macula frontali flava, antennis brevibus atris, palpis albis, pedibus nigris; tibiis tarsisque pallidis, alis albis, nervis transversis in disco subapproximatis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in insula illa parva Dolpatie in lacu Stor-Uman, in littore inter granina d. 5. Jul. unicum individuum inveni. (Lappon.)

Mas. Parva, circiter 1 lin. long. Affinis priori, a qua differt: corpore toto magis cinerascens, seu colore nigro-albo submutante, antennis brevibus, palpis parvis, filiformibus albis, alis albis, nervis transversis in disco alae paullo magis approximatis, ordinario scilicet longius a margine alae remoto, et corniculis ventralibus in abdomine ♂ distinctis etc. Tibiae et tarsi, albi. Halteres flavi.

18. C. longifrons: atra nitidissima, hypostomate argenteo, fronte longe prominula, pedibusque, flavis, antennis elongatis palpisque nigro fuscis, pedum posteriorum femorum apice, tibiisque totis, tarsisque omnibus, nigris, alis subflavicantibus. ♀.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae rarissime; ad Björkvik d. 15. Jul. semel capta. (Lappon.)

Fem. Long. 2 lin. Affinis *Cordyl. Ioxoceratae* FALL. Atra nitida setulosa, sed non pubescens. Frons supra depressa, ante oculos rotundos longe prominula, flava, hypostomate dealvi albo. Setae mystacinae paucae. Antennae nigro-fuscae, articulo ultimo longissime lineari hirsutulo, seta nuda. Palpi elongati fusci, extorsum nonnihil crassiores. Abdomen subfiliforme. Alae hyalinae, nervis flavedine tinctis, transversis modice remotis, secundo tenuissimo. Squama parva halteresque alba. Pedes simplices.

19. C. brevifrons: atra nitida, thorace leviter albo-pollinoso, hypostomate argenteo, macula frontali fulva, palpis pedibusque flavis, antennis elongatis tarsisque nigris, alis hyalinis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in Salice ad Lycksele d. 17. Jun. semel lecta. (Lappon.-Dalekarlia.)

Fem. Magnitudo fere, statura et similitudo prioris, a qua fronte parum ante oculos prominula, antennis longis, non hirsutis, seta validiori, palpis brevioribus albis, alis magis hyalinis, nervis transversis paullo magis approximatis, et pedibus totis praeter tarsos nigris, flavis, praeprius et sufficienter differt. Frons lata atra, ante antennas anguste fulva aut alba. Coxae anticae flavae, alio-subnigrae, posteriores nigrae. Reliqua ut in diagnosi.

20. C. vittata: nigra nitida, capite, antennis, palpis, pleuris pedibusque albis, vitta sub alis, femorum posteriorum apice tarsisque omnibus fuscis, alis hyalinis, nervis transversis subapproximatis. ♂.

MEIG. Dipt. 5. 236. 14. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Stensele d. 4. Jul. unicum exemplar inveni. (Lapponia meridionalis; Suecia inferior rarissime.)

Mas. Magnitudo, statura corporis, color et omnia ut in *Cord. alipede* (No. 5), a qua tamen antenar. seta subunda s. pubescente, nec plumosa, vitta longitudinali in pectore utrinque mox sub alis sita nigra, ut et femorum posteriorum apice, tarsisque omnibus nigricantibus, aperte differt.

Obs. *Cordyl. Ioxocerata* FALL. nec non *Cord. flavicauda* MEIG. in Suecia inferiori rarissime, in Lapponia vix, occurrunt. — *Scatomyz. frontata* et *Argus*, *Cordylurae* affines, in genere *Scatomyza* sub specierum numeris 15 et 16 quaerendae.

b) Corpore cinerascens seu grisescente.

21. C. Friesi: cinerea, hypostomate palpisque apice subdilatatis, albis, macula frontali fulva, antennis elongatis fuscis, seta valida subgeniculata, pedibus flavis, ano ferrugineo, alis albidis, costa nervisque transversis fuscis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius; in ripa arenosa ad

Juckasjervi d. 25. Jun. pauca specimina legimus D. FRIES et ipse; nec alibi. Ova oblonga, cylindrica nuda alba. (Lappon. borealis-Dalekarlia.)

Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. et ultra. Tota griseo-cinerea immaculata, setulosa, parum nitida. Antennae elongatae dilatatae fuscae, intus macula rufa, seta valida nuda, infra medium articulata, et in articulo subgeniculata. Frons subprominula nigricans, vitta media fulva, postice a macula verticali nigricante emarginata. Hypostoma breve alio-cornutum, setis mystacinis pluribus. Palpi elongati extus dilatati, toti albi. Proboscis nigra nitida. Abdomen oblongum depressum, 5 annulatum, segmento ultimo aento ferrugineo. Alae albiae, costa tota et nervis praesertim transversis modice remotis, infuscatis. Squama parva alba. Halteres testacei. Pedes simplices setulosi, sed non spinosi, toti flavi, macula superna in femoribus anticis et coxis posterioribus totis, cinerascens. In gratam memoriam D. Doct. et Professoris B. F. FRIES, jam Reg. Acad. Scient. Holmici. Musaei Zoologici Praefecti, Discipuli quondam dilecti, in itineribus meis Gottlandico 1819, et Lapponico Tornensi atque capensi boreali 1821, comitis suavisissimi, hodie amiei multis nominibus coleudi et cari, hoc insectum Lapponicum, nomine Viri Celeb. condecoratum, Sibi ipsi et Entomologis offero.

22. C. dentimana: griseo-cinerascens, thorace subvittato, opaco, abdomine nigro nitido, capite, antennis, halteribus pedibusque flavis, vertice obscuro, palpis nigris, alis hyalinis; femoribus anticis subtus dentatis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele mens. Junio lecta. (Lapponia-Dalekarlia.)

Mas. Long. circiter 3 lin. Affinis videtur *Cord. armipedi* MEIG., antennarum seta capillari, basi subincrassata, tota omnino unda, palpis nigris etc. mox dignota. Caput albo-flavum. Frons antice late fulva. Vertex griseus. Antennae breves flavae, apice subobtusae. Setae mystacinae utrinque binae. Palpi longissimi nigri compressi, extus subdilatati. Proboscis atra. Thorax cinereo-griseus, vittis 2 lateralibus fuscis. Abdomen thorace fere duplo longius, angustum lineare vixim nitidum, parum pubescens, ano clavato, subtus appendiculato. Alae pallide hyalinae, nervis transversis subremotis. Squama et halteres albidae. Pedes totum coxis anticis flavi, parce setulosi, postici tenues elongati, femoribus anticis validis, subtus in medio bidentatis. Tibiae antice sinuatae.

23. C. obscura: griseo-cinerea immaculata opaca, hypostomate albo-cinereo, palpis filiformibus albis, macula frontali fulva, antennis mediocribus nigricantibus, tibiis tarsisque testaceis, alis griseo-hyalinis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Scatom. 9. 6. ♂♀. vera; at *Cordylura obscura* Macq. Dipt. 5. 240. 24. (corpore nigricante etc.) vix hujus est speciei.

Hab. in graminosis Lapponiae passim rar.; scilicet ad Wittangi et Palojoensun, Lapponiae Tornensis, et in monte subalpino Stoettingsfjellet Lapponiae Tornensis, d. 16. Jun. — 18. Aug. capta. (Lappon.-Smol. BOHEM.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ fere 2 lin. Tota griseo-cinerea opaca. Antennae parum elongatae, nigricantes, seta nuda, basi articulata. Macula frontalis fulva postice emarginata, antice flava. Hypostoma breve, sordide albidum, setis mystacinis 2 vel 3 utrinque. Palpi elongati filiformes albi. Vertex setulosus. Thorax vix fusco-bivittatus, setulosus. Abdomen puberulum non setulosum, ano maris obtuso simpliciter inflexo, corniculis 2 ventralibus nigris. Alae griseo-hyalinae immaculatae, nervis transversis medioeriter remotis, medio in medio alae sito. Squama minutissima et halteres, albidae. Pedes validi simplices, femoribus cum coxis, cinereis pubescentibus non setulosis, geniculis summis, tibiis parce spinulosis, tarsisque, testaceis.

24. C. flavipes: nigro-cinerea, hypostomate argenteo, palpis filiformibus albis, macula frontali fulva, antennis elongatis, abdomine tarsisque nigris, pedibus flavis, alis hyalinis, nervis transversis subapproximatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Scat. 9. 7. ♂♀. certissime; sed MEIGENI *Cord. flavipes* 5. 239. 21. ♀. (ubi palpi subdilatati, antennae fuscae et pedes toti ferruginei describuntur) vix ad nostram speciem, sed potius ad sequentem pertinet.

Hab. in Lapponia Umensi rar.; sed in graminosis et in fruticibus Salicis medio mensis Junii ad Lycksele paullo frequentiore vidi, feminamque eodem tempore oviparam, ova elongata nuda alba observavi. (Lappon.-Smol. BOHEM. pass.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Antennae elongatae et dilatatae atrae, apice aentae, seta unda valida, basi geniculata. Hypostoma argenteum. Frons et palpi ut in priori. Thorax nigro-cinereus setosus. Abdomen pubescens nigrum nitidum lineare. Anus maris inflexus, corniculis s. laminis 2 ventralibus. Alae albo-hyalinae, in ♀ paullo fusciore. Nervi transversis subapproximatis, ordi-

narius scilicet paullo magis a margine alae remotus. Halteres albi. Pedes simplices, pilosi flavi, tarsi nigris, coxis posterioribus cinereis, femoribus anticis supra macula nigra, genibus posticis saepe fuscis.

25. C. tibiella: cinerascens opaca, abdomine nigricante nitido, hypostomate palpisque filiformibus, albis, fronte macula fulva, antennis elongatis, femoribus tarsisque atris, tibiis albidis; alis hyalinis, nervis transversis subapproximatis. ♂♀.

An *Cordylura obscura* MEIG. Dipt. 5. 240. 24? (exclus. syn. FALL.)

Hab. in Lapponia passim; in ripa arenosa ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, ad Lycksele Lappon. Umensis, ut et ad Björkvik Nordlandiae, d. 21. Jun. — 15. Jul. a me capta; in Dowre a D. BOHEMAN quoque lecta. (Lappon. — ♂ Uplandia ad Nacka prope Stockholmiam mens. Majo 1834 D. B. F. FRIES. — Smoland. BOHEMAN; rar.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Simillima *Cord. flavipedi*, nonnihil minor, antennis paullo latioribus, apice magis truncatis, thorace cinereo opaco, alis magis hyalinis et femoribus nigris, certe distincta. Corpus etiam forte paullo magis setosum. Frons macula antica fulva. Pedes toti nigri, geniculis solum anticis tibiisque omnibus sordide albidis. Lamellae ventrales in abdomine ♂ 2 distinctae. Reliqua ut in *C. flavipede*.

26. C. punctipes: cinerea l. murina, hypostomate palpisque brevioribus extus subcrassioribus, albis, antennis brevibus, in ♂ pallidis, in ♀ fuscis, macula frontali in utroque sexu fulva, pedibus flavis, genibus posterioribus nigris; alis hyalinis, nervis transversis subremotis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 239. 20. ♂. *Cord. flavipes* MEIG. Dipt. 5. 239. 21. (exclus. syn. FALL.) hujus femina videtur.

Hab. in Lapponia passim; ♂ scilicet ad Lycksele Lappon. Umensis in graminosis mense Junio frequenter, ♀ in paludosis ad Gamstind Finmarkiae d. 30. Jul. et uterque sexus in copula in Pino ad Svartberget in regione subsylvatica Lapponiae Tornensis d. 5. Jul., a me capti; etiam in Dowre a D. BOHEMAN lecta. (Lapponia; ♂♀ in copula Westrogoth. BOHEMAN; Scan. rar.)

Mas et Fem. Parva, long. vix 1½ lin. Tota cinerea setulosa. Antennae breves, seta nulla, basi articulata, parum incrassata. Frons non lata, macula antica fulva, postica quadrata atra. Abdomen subcylindricum pubescens subnitidum nigricans, ano maris inflexo, corniculis ventralibus apice pallidis. Pedes flavi, posteriorum coxis cinereis et geniculis summis nigris l. puncto nigro notatis. Tarsi omnes fuscis.

27. C. haemorrhoidalis: nigra, cinereo-pollinosa, hypostomate palpisque extus subdilatatis, albis, antennis brevibus atris, macula frontali fulva, pedibus flavis; alis hyalinis, nervis transversis subremotis; ano rufo. ♂♀.

Mas: hypostomate saepissime nigro.

Femina: hypostomate semper albo; in copula.

MEIG. Dipt. 5. 237. 17. ♀.

Hab. in Betuletis et in paludosis per omnes Lapponias, vulgaris, in fenestris quoque frequenter obvia; scilicet ad Lycksele, Umenaes, et in alpe Brattiksfjellet, Lapponiae Umensis; ad Turtola, Kengis et Karesuando, Lapponiae Tornensis; ad Giebstad et Alteidet, Nordlandiae, nec non ad Bossekop, et inter Alten et Kautokeino, Finmarkiae, a d. 12. Jun. usque ad 25. Aug. ubique frequenter visa, medio mensis Augusti in copula saepissime capta; in Dowre a D. BOHEMAN quoque lecta. (Lappon. — Smoland. BOHEM. — Scania ipse rar.)

Mas et Fem. Long. 1½—2 lin. Tota cinereo-fusca subnuda glabrescens. Antennae brevissimae nigrae, basi saepe flavae vel rufae, seta capillari unda. Frons lata fulva, vertice cinereo setoso. Hypostoma latum breve album, in ♂ saepe nigrum; setis mystacinis paucis. Palpi breviusculi albi, extus dilatati. Oculi in ♀ viva ferruginei l. brunneo-rufi, et in ♂ etiam ferruginei, at simul aeneo-magis micantes. Thorax et scutellum cinerea opaca immaculata. Abdomen 5-annulatum nigricans subnitidum, apice (segmento ultimo) ferrugineo. Alae hyalinae. Pedes validi subnudi flavo-ferruginei, coxis posterioribus cinereis; femoribus anticis ♂ incrassatis. Anus maris inflexus ferrugineus, corniculis ventralibus nigris.

Var. b. ♂. hypostomate et orbita oculorum inferne atris; ad Lycksele, Kengis et Bossekop capta, ibique etiam var. a ♂ in copula cum var. b. ♀ inventa.

28. C. melanura: nigra nitida, leviter cinereo-pollinosa, hypostomate, palpis extus subdilatatis, pedibusque, flavis, antennis brevibus atris, macula frontali fulva; alis hyalinis, nervis transversis remotis; ano nigro. ♂♀.

Hab. in Lapponiis necicis passim; ♀ ad Kengis Lapponiae Tornensis d. 22. Aug. rarius; at in graminosis ad

Stensele, Umenaes, Wilhelmina et Åsele, Lapponiae Umensis, d. 3. 21. Jul. uterque sexus haud infrequenter a me visus. (Lappon. sylvatica.)

Mas et Fem. Magnitudo, statura, structura partium, color et omnia ut in priori omnino, nec differt ab illa, nisi fronte paullo minus lata, hypostomate subflavicante, colore corporis magis nitido parum cinereo-pollinoso, et praecipue ano abdomini concolore, minimeque rufo. — Oculi in viva brunnei.

29. C. pallipes: griseo-cinerea opaca, hypostomate, palpisque extus dilatatis, albis, macula frontali fulva, antennis brevibus nigris, pedibus totis flavis; alis hyalinis, nervis transversis modice distantibus. ♂♀.

Cordylura flavipes MEIG. Dipt. 5. 239. 21. ♀. forte genuina. Hab. in Lapponia passim; inter Tresunda et Naestansjö ut et ad Lycksele, Lapponiae Umensis, rar., nec non in ripa arenosa ad Juckasjervi, Lapponiae Tornensis frequenter, d. 24. Jun. — 13. Jul. a me capta. (Lapponia; Scania rar.)

Mas et Fem. Magnitudo et color corporis omnino ut in *Cord. obscura*. Antennae breves nigrae, seta nulla. Frons lata fulva, vertice cinereo setoso. Palpi albi, extus dilatati. Oculi in viva ferruginei aeneo-micantes. Abdomen pubescens, non setulosum. Pedes validi toti flavi pubescentes, parum setulosi, coxis posterioribus cinereis. Abdomen ♀ oblongo-ovatum subdepressum. Antennae in ♀ basi saepe pallidae.

30. C. planiceps: cinerea, hypostomate argenteo, fronte plana ante oculos prominula, macula antica fulva, palpis subfiliformibus albis, antennis elongatis fuscis, seta valida subgeniculata, pedibus flavis; alis hyalinis, nervis transversis approximatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Suppl. 2. pag. 12. 11. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rar.; in ripa arenosa ad Juckasjervi d. 24. Jun. — 3. Jul. cum praecedente, rarius capta. (Lapponia; Westrogothia DALMAN.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Augusta, tota setulosa. Valde affinis et similis *Cord. Friesi*, paullo minor angustior, et alis hyalinis immaculatis, mox ab illa differt. Caput ut in *Cordyl. Friesi*, fronte paullo magis prominula, antennis jam nigris, jam fuscis, apice supra magis aequis et palpis extus minus dilatatis. Anus ♂ inflexus, corniculis s. lamellis 2 ventralibus nigris. Alae hyalinae, nervis transversis subapproximatis, fuscedine interdum subcinctis. Pedes simplices setulosi flavi, interdum fusciores, coxis posterioribus cinereis. — A *Cord. flavipede* vix differt nisi antennae fuscas, nec nigras, setam subgeniculatam, nervos transversos saepe subinfuscatos, ut et pedes infuscentes, nec flavos, dicere velis.

31. C. lineata: cinerea, thorace lineis 2 nitidis nigris, hypostomate palpisque extus subdilatatis albis, macula frontali fulva, antennis brevissimis atris, basi rufis, pedibus ferrugineis; alis cinereo-hyalinis, nervis transversis subapproximatis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius; in ripa arenosa fluminis Tornensis ad Juckasjervi d. 24. Jun. aliquot individua utriusque sexus legi. (Lappon. Suecica.)

Mas et Fem. Magnitudo *C. pallipidis*, eique simillima, differt tantum antennis basi rufis, thoracis dorso lineis 2 angustis nitidis atris, abdomine subnitido, pedibus ferrugineis nec flavis, femoribus posticis paullo obscurioribus, alis magis cinerascens, ut et nervis transversis paullo propioribus subinfuscatis. Species certe distincta. Affinis etiam *C. macrocerae* et *latipalpi* MEIG. videtur, ab illis vero etiam variis notis satis diversa.

32. C. fulvipes: cinereo-grisea opaca, abdomine nigricante nitido, hypostomate flavo-albido, antennis brevissimis testaceis, apice nigricantibus, palpis filiformibus pallidis, apice fuscis, fronte fulva, pedibus luteis; alis subhyalinis, nervis transversis subremotis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in Stoettingsfjellet d. 31. Jul. lecta. (Lappon.)

Fem. Long. fere 2 lin. Similis *C. lineatae*, thorace subimmaculato, palpis filiformibus, alarum nervis transversis paullo magis remotis etc. distincta. Antennae breves testaceae, articulo ultimo apice fusco. Seta nulla pallida, apice capillari fusco. Hypostoma et orbita oculorum, flavo-alba. Frons lata fulva. Vertex nigromaculatus. Occiput griseum. Setae mystacinae paucae pallidae. Palpi elongati filiformes albi, extrorsum parum crassiores, apice nigrescentes. Proboscis nigra. Thorax cinereo-griseus, lineis 2 angustis obsoletissimis fuscis. Abdomen nigrum, parum cinereo-nigrescens, nitidum. Alae cinereo-hyalinae, basi pallidiores, nervis transversis subremotis. Halteres flavi. Pedes simplices elongati, toti lutei, coxis posterioribus cinereis.

33. C. pilosa: tota griseo-cinerea, undique distincte pilosa, hypostomate palpisque extus subdilatatis, albis, macula frontali fulva, antennis longis atris, pedibus flavis, tarsis obscuris; alis subflavicantibus, nervis transversis remotis. ♂♀.

Var. a. ♂. palpis extus subdilatis, et thorace antice subbilineato.

Var. b. ♂. palpis filiformibus, thorace immaculato, antennis forte nonnihil brevioribus, quam in a.

Hab. var. a. ad Lycksele mense Junio rar.; var. b. ad Nästansjö d. 13. Jul. rarissime. (Lappon. Umensis; ♀ Westrogoth. BOHEMAN.)

Mas et Fem. Long. fere 2¹/₂ lin. Valde similis *C. flavipedi* sed major, antennarum seta pubescente, thorace abdomineque cinereis opacis, nec nigricantibus, nervis transversis magis remotis, ut et corpore toto cum pedibus sat longe et dense pilosis, distincta. Antennae longitudine fere hypostomatis, atrae, apice subacutae, puncto ante setam flavo. Seta nigra pubescens, ha i articulat. Frons prominula flava albo-micans. Seta mystacina utrinque unica valida nigra, oris plures. Anns inflexus appendiculatus. Halteres pallidi. Pedes flavi, tarsis obscurioribus.

34. C. spinigera: thorace cinereo, abdomine nigricante, capite toto pedibusque flavis, femoribus tibiisque anticis sub spinosis, alis pallescentibus, nervis transversis remotis. ♀.

Hab. in Nordlandiae inferalpini rarissime; in insula Hacksten prope Schiervoe d. 25. Jul. 1821 unicum specimen inveni. (Lappon. Norveg.)

Fem. Long. vix 1¹/₂ lin. Affinis videtur *Cord. lituratae* et *flavicorni* MEIG., sed distincta. Antennae breviusculae flavae. Seta nigra subpubescens. Frons non prominula, supra tota flava setulosa, puncto stemmatum nigro. Partes oris magnae nitidae flavae. Palpi extrorsum suberassiores inermes, albi. Thorax cinereus immaculatus opacus setulosus. Abdomen oblongum acutum nigricans nitidum, parum pubescens. Alae pallide nervosae. Halteres et pedes toti cum coxis flavi, femoribus tibiisque anticis sub spinosis duplici serie nigro-spinosis.

35. C. ruficauda: cinerea, opaca, capite toto, scutello, pleuris, pedibusque flavis, femoribus tibiisque anticis sub spinosis, alis pallidis, nervis transversis mediocriter distantibus; cauda in ♂ ferruginea. ♂.

Hab. in Dowre D. BOHEMAN. (Lapponia.)

Mas. Long. 2 lin. Cinerea pubescens. Frons non prominula setulosa testaceo-flava, puncto stemmatum nigro. Antennae medioeres testaceae, seta distincte pubescente nigra. Hypostoma albidum, seta utrinque mystacina nigra. Thorax cinereus, scutello et pectore rufescentibus. Abdomen lineare inervum cinerum pubescens, ano inflexo ferrugineo. Partes oris, alae et pedes omnino ut in *Cordyl. spinigera*; an ejus mas?

36. C. pallidicauda: griseo-cinerea opaca, hypostomate palpisque extrorsum subdilatis albidis, antennis mediocribus atris, pedibus totis flavis, alis pallescentibus, nervis transversis subapproximatis; abdominis apice in ♂ pallido. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime; duo tantum individua inveni, unum ad Lycksele Lapponiae Umensis, 4. Jun. 1832. et alterum ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 24. Jun. 1821. (Lapponia Suecica et sylvatica.)

Mas. Long. vix 1¹/₂ lin. Griseo-opaca pubescens. Macula frontalis pallida. Antennae breviusculae, subdilatae, apice subrotundatae, totae atrae, seta capillari nuda, summa basi subincrassata. Hypostoma albidum, setis mystacinis paucis; barba albid. Abdomen apice clavatum, segmentis ultimis 4 et 5, anoque inflexo pallide flavis. Alae hyalinae, nervis pallidis. Halteres et pedes validi inermes, toti flavi, tarsis leviter fusco-subannulatis; coxis posticis cinereis.

37. C. imunda: tota cinereo-grisea opaca, capite concolore, macula frontali fulva, palpis extus subdilatis albis, antennis elongatis femoribusque nigris, geniculis, tibiis tarsisque flavicantibus; alis hyalinis, nervis transversis remotis. ♀.

Hab. in alpe Dowre a D. BOHEMAN inventa; rarissime. (Lappon. Norveg.)

Fem. Long. 1¹/₂ lin. Statura *Cord. lineatae*. Tota grisea opaca. Caput albo-griseum. Antennae elongatae atrae. Frons macula quadrata fulva. Setae mystacinae plures nigrae. Proboscis nigra. Palpi albi, apice summo fusco. Alae cinereo-hyalinae, nervis transversis remotis. Halteres flavi. Pedes simplices pubescentes et setulosi, coxis femoribusque nigris, geniculis, tibiis tarsisque sordide flavis.

38. C. fuscinervis: griseo-cinerea opaca undique setosa, hypostomate palpisque filiformibus flavescentibus, macula frontali, antennis subelongatis, ano pedibusque ferrugineis, femoribus anticis vitta superna cinerea; alis hyalinis, nervis transversis subremotis infuscatis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in Betula alba ad Umenae semel capta. (Lappon.)

Mas et Fem. Long. fere 2 lin. Grisea setosa. Frons subprominula. Antennae subelongatae dilatatae, apice acutae, totae rufescentes, seta subpubescente nigra, ad medium fere incrassata. Abdomen ovatum depressum griseum, segmento ultimo ferrugineo. Alarum nervi transversis remoti, fuscedine distincte cincti. Pedes validi spinulosi ferruginei, vitta in femoribus anticis supernae griseae, coxis posterioribus parum cinerascens.

39. C. pectoralis: thoracis dorso cinerascens, abdomine nigro nitido, hypostomate, palpis extus subdilatis albis, antennis, fronte, pleuris pedibusque flavis; alis albo-hyalinis, nervis transversis remotis. ♂♀.

Hab. in convallibus prope rivulos ad Drivstuen in Dowre Jul. BOHEMAN. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 1¹/₂ lin. Parum setulosa. Antennae medioeres pulchre flavae, seta nigra nuda, basi incrassata. Frons flava, puncto stemmatum nigro. Partes oris flavae. Hypostoma et palpi alba. Seta mystacina utrinque unica. Thorax supra griseus, subtus rufescens. Abdomen, in ♂ angustum cylindricum pubescens nigrum nitidum, apice simpliciter clavatum; in ♀ oblongo-ovatum nigrum depressum, apice acuto compresso. Alae albedo-hyalinae, nervis validis obscuris. Pedes simplices inermes, toti cum coxis flavo-testacei. Variat femina abdomine fusco-brunneo.

40. C. caudata: cinereo-nigricans, vertice concolore, capite toto, pedibusque flavis, alis pallide hyalinis, nervis transversis remotis; ano in ♂ longe inflexo, apice lamina utrinque reflexa, longissime ferrugineo-ciliata. ♂.

Hab. in graminosis et in foliis Salicis glaucae juxta aquas in Lapponia passim; scilicet ad Kengis, Karesuando et Palojoensuu, Lapponiae Tornensis, in qua Lapponia etiam a D. FRIGELIO capta; ad lacum Stor-Uman et ad Wilhelmina, Lapponiae Umensis, nec non ad Bossekop Finmarkiae, d. 6. Jul. — 22. Aug. a me inventa; in Dowre a D. BOHEMAN quoque lecta. (Lapponia-Dalekarlia.)

Mas. Long. 1—1¹/₂ lin. Ab omnibus prioribus mox distinguitur cauda singulariter constructa et armata. Forte cum sequentibus hujus subdivisionis speciebus proprium genus efficit, cui nomen *Olenia* animo venerando erga Virum magnum propono; sed cum femina, certe aliter formata, mihi sit ignota, insectum de cetero *Cordyluris* simile, in hoc genere interim reposui. Griseo-nigra subnitida parum setulosa. Antennae subelongatae, hand dilatatae flavae, seta nigra nuda, basi incrassata. Frons convexa, non lata, antice, et hypostoma, albo-flava. Oculi brunnei acuo-subnigrescentes. Setae mystacinae breves, plures, flavae. Palpi extrorsum suberassiores albi. Proboscis tota nigra nitida. Abdomen cylindricum inervum pubescens nigrum nitidum, ano longe inflexo, apice lamina 2 assurgentibus, ciliis densis longis fulvis nitidis, supra abdominis dorsum convergentibus, terminatis. Sub ventre praeterea appendices 2 filiformes distincte geniculatae fuscae conspicuntur. Alarum costa, ubi nervus auxiliaris excurrit, distincte pilosa. Halteres pallidi. Pedes flavi parum spinulosi, femoribus anticis basi pelliculo-incrassatis, subtus setulis brevibus nigris et flavis armatis. Coxae anticae flavae, posticae nigrae, posteriores exaequatae cinerascens, trochanteribus omnibus atris nitidis.

41. C. crassipes: pilosa, cinereo-nigricans, thorace fusco-bivittato, capite flavo-albido, vertice griseo; antennis brevibus, proboscide abdomineque nitido, nigris; pedibus luteis, femoribus crassis inermibus; alis hyalinis, nervis transversis subapproximatis; halteribus flavis; ano in ♂ inflexo, subtus utrinque lamina retracta, ferruginea-dense ciliata. ♂.

Hab. in Dalekarlia rarissime, D. BOHEMAN 1836. (Lapponia maxime meridionalis.)

Mas. Long. 2¹/₂ lin. et ultra. Affinis priori, major, antennis brevioribus nigris, thorace magis griseo, nervis transversis magis approximatis, pedibus crassioribus, lamina caudalibus non reflexis, etc. abunde distincta. Palpi albi, apice subdilati. Coxae anticae laevae, posteriores cinerae.

42. C. barbata: cinereo-grisea opaca, antennis elongatis fuscis, fronte, hypostomate, palpis extrorsum dilatatis, pedibusque flavis; ano in ♂ inflato flavo, ciliis caudalibus barbae menti dense ferrugineis nitidis; alarum nervis transversis 4. ♂.

Hab. in Lapponia septentrionali rarissime; mihi non obvia, a D. Assessore DEUTSCH pro solita benevolentia communicata. (Lappon. borealis.)

Mas. Long. 3¹/₂ lin. Cylindrica grisea opaca. Antennae elongatae fuscae, intus pallidiores, seta elongata nigra omnino nuda. Frons parum prominula, setulosa, vitta antice ferruginea. Hypostoma flavum, setis mystacinis pluribus nigris. Palpi elongati flavi pilosi, extrorsum dilatati. Proboscis nigra. Mentum fasciculo utriusque barbae longae flavae, ferrugineo nitido. Thorax subnudus. Abdomen pubescens 6-annulatum, ano magno subinflato ferrugineo, apice inflexo, fasciculo ciliarum fulvo-nitidarum utrinque, ut in *C. caudata*. Alae elongatae angustae albo-hyalinae, nervis transversis

in singula ala 4, quorum ordinarius prope marginem anteriorem incurvus, et 3 inter nervos 3 et 4 longitudinales siti, subrecti. Nervi quoque 5ti transversus rudimentum ad apicem nervi longitudinalis 2di adest. Squama parva ciliata. Halteres flavi. Pedes omnino ut in *C. caudata*.

43. C. Hircus: cinereo-grisea opaca, antennis elongatis fusco-lividis, fronte, hypostomate, palpis extrorsum dilatatis, pedibusque, flavis; mas: ano nigro ciliis caudalibus barbae menti densis ferrugineis nitidis; alarum nervis transversis 4. ♂.

Hab. in Lapponia cum priori rarissime; mihi non obvia; a nunquam satis laudando naturae scrutatore D. DEUTSCH e Lapp. Tornensi mecum communicata. (Lapponia; Westrogoth. BOHEM.)

Mas. Magnitudo, structura partium, color et omnia ut in priori, a qua antennis dilutioribus et ano nigro tantum differt.

44. C. sponsa: cinereo-grisea opaca, antennis elongatis nigris, intus macula fulva notatis, fronte, hypostomate, palpis extrorsum dilatatis, pedibusque, flavis; alis albo-hyalinis, nervis transversis 2, ordinario ad marginem alae incurvo ♀.

Hab. cum proxime praecedentibus in Lapponia Tornensi rarissime; etiam in Lapponia Umensi ad Lycksele et Wilhelmina d. 17. Jul. — 2. Aug. duo specimina inveni. (Lapponia Suecica; Westrogothia BOHEMAN rar.)

Fem. Priori iterum magnitudinis, structura partium et colore similina, sed differt antennis forte brevioribus, nigris, mento imberbi vel tantum breviter piloso, ano simplici, breviter acuto, cauda ciliata nulla, alis simpliciter nervosis, ut et femoribus omnibus simplicibus, anticis tantum subtus brevissime nigro-ciliatis. Oculi brunnei. Sine dubio prioris femina, in copula tamen non capta.

Obs. *Cord. hydromyzina* FALL. et *C. Fraterna* MEIG. in Suecia inferiori rarissimum, in Lapponia mihi nunquam obviae. — *Scatomyza antennata*, Cordyluris affinis, in genere *Scatomyza*, No. 18, quaerenda.

e) Corpore pallescente.

45. C. flaveola: tota pallide flava, parce nigro-setosa, alis flavescentibus, nervis transversis approximatis; abdomine subfiliformi; antennis breviusculis. ♂♀.

Cordylura pallida var. β minor. FALL. Dipt. Sv. Scatom. 8. 4. ♂.

Hab. in Nordlandiae inferalpinis rarius; in silva betulina ad Evenäs juxta Ofotenford d. 17 — 18. Jul. in copula inveni; feminam oviparam et ova oblonga cylindrica nuda alba eodem tempore etiam vidi. (Lapponia Norvegica; Laerketorp Ostrogothiae in Suecia media rarissime.)

Mas et Fem. Long. 1½ fere 2 lin. Valde angusta tenera, tota pallide flava, parum nitida, undique setis nigris parce adspersa. Caput plerumque totum pallide flavum albo-micans, interdum testaceum, praesertim in ♀, puncto stemmatum nigro. Antennae breves, seta nuda seu brevissime pubescente, nigra, basi ierassata. Frons uou prominula. Oculi non late distantes, rotundato-ovati. Setae mystacinae parum clavatae. Halteres et pedes simplices, albo-flavi. Alarum nervi transversus uou longe remoti.

46. C. dorsata: croceo-flava, parce nigro-setosa, thorace testaceo dorso fusco, abdomine aut nigricante aut ferrugineo, incisuris nigris; alis subflavescentibus, nervis transversis subremotis, antennis mediocribus. ♀.

Var. a. ♀. abdomine ferrugineo, incisuris nigris, tarsis luteis immaculatis.

Var. b. ♀. abdomine nigro, tarsis fuscis.

Hab. in Lapponia Norvegica rarissime; var. a. ad Giebstad Nordlandiae in betuletis, a me d. 22. Jul. 1821; et var. b. in Dowe, a D. BOHEMAN mens. Jul. 1832, capta. (Lapponia.)

Fem. Magnitudo prioris, paullo robustior. Lutea. Caput albo-flavum. Antennae medioeres, pulchre croceo-flavae, seta subnuda fusca, basi inerassata. Frons crocea, puncto stemmatum nigro. Oculi parvi rotundi, sat late remoti, in viva purpurei, viridi-micantes unicolores. Seta mystacina utrinque unica pallida. Palpi albi, retracti. Proboscis fusca. Thorax testaceus, linea ante alas obsoleta fusca, dorso nigricante, seu lineis 4 subconfluentibus dissemis fuscum formantibus. Abdomen oblongum, apice acutum, totum ferrugineum subglabrum nitidum, incisuris anguste nigris. Pedes simplices subundi, toti flavi. — Similis *Cord. pallidae* (No. 8), antennis brevioribus flavis, seta nuda, oculis rotundis minoribus, ut et alarum nervis transversis: forte paullo magis remotis, distincta.

47. C. tarsea: tota flavo-ferruginea nitida, hypostomate palpisque setaeformibus albidis, pedibus flavis, antennarum mediocrium articulo ultimo tarsisque nigris, alis pallescentibus, nervis transversis mediocriter distantibus. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Scatomyz. 8. 5. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 242. 27. ♂♀.

Hab. in Lapponiae Umensis graminosis et paludosis passim rarius; ad Lycksele, Wilhelmina et Tresunda tamen paullo frequentiore vidi, d. 24. Jun. — 21. Jul. capta. (Lapponia-Dalekarlia-Uplandia; Smolandia; Scania; passim.)

Mas et Fem. Longit. 2 lin. Subcylindrica flavo-ferruginea nitida glabra, capite thoraceque parce nigro-setosis. Antennae medioeres, basi rufae, articulo ultimo nigro, seta nigra nuda. Punctum ocellorum (stemmatum) nigrum. Seta mystacina utrinque unica nigra. Palpi filiformes albi. Proboscis nigra. Abdomen cylindricum rufum, ano incisurisque interdum, nigricantibus, praesertim in ♀. Anus in ♂ obtusus, inflexus, in ♀ acutus. Pedes simplices. Orbita oculorum albidia. Oculi in viva brunnei unicolores.

FAM. 26. SCIOMYZIDES. FALL.

Os nudum. Nervus alar. auxiliaris elongatus, a secundario distinctus. Oculi nudi, in utroque sexu late distantes. Vertex, thorax et scutellum parce sed longe setosa. Abdomen 5-annulatum (in *Ectinocera* 7-annulatum), pubescens.

Pedes submutici. Alae incumbentes, abdomine longiores, nervis ut in *Anthomyza* Muscidum fere directis, at nervo transverso ordinario sat prope ad marginem alae anteriorem sito. Costa ciliata, non setulosa.

99. Dryomyza. FALL.

FALL. Dipt. Sv. Sciomyzid. p. 15. MEIG. Dipt. Eur. gen. 165. *Musca* FABR.

Corpus majoris aut mediae magnitudinis, oblongum breviter pubescens, molle. Antennae deflexae, articulo ultimo ovato aut rotundato, seta plerumque subnuda. Hypostoma descendens, in medio valde retusum, apice elevato-porrecto, semicirculari. Oculi parvi globosi. Frons pubescens. Alae abdomen longe superantes, nervo auxiliari fere ultra medium costae, et ultra nervum transversum medium extenso. Pedes simplices. Color ferrugineus. Motu sat tarda. *Habitatio* in foliis et succo arborum locis occultis nimbrosis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque; ex ipsis alibus fugit. *Differentia sexus* ab *ano maris* obtuso, feminae acutiori, et externe vix aliter, mox cognoscitur. (Spec. Scand. 4, hypostomate medio valde retuso, antennis deflexis brevibus, articulo ultimo rotundato, nervo auxiliari longissimo, ut et pedibus simplicibus, a reliquis hujus Familiae dignotae.)

1. D. flaveola: ferruginea, antennarum seta pubescente tarsisque nigricantibus, pedibus flavis, alis pallescentibus immaculatis; antennarum articulo ultimo rotundato. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 256. 1. *Musca flaveola* FABR. Antl. 306. III. teste MEIG. *Dryomyza vetula* FALL. Dipt. Sv. Sciom. 16. 1. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali seu Umensi passim; in sylvaticis ad Wilhelmina d. 19 — 23. Jul. tamen frequentiore vidi. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 4 lin. et ultra. Tota ferruginea parum nitida, brevissime nigro-pubescent. Frons parum prominula. Seta antennarum distincte pubescens, nigra. Palpi apice pilosi. Alae pallescentes, immaculatae. Halteres et pedes toti flavi, tarsis nigricantibus. Oculi in viva rufi. — Specimina lapponica: colore ferrugineo, non flavescente, magnitudinis paullo minori et antennarum articulo ultimo exacte orbiculari, a suecicis vulgaribus differunt; vix vero specie distinctae, uam in ceteris omnibus exacte conveniunt.

2. D. anilis: ferruginea nitida, antennarum seta pubescente tarsisque fuscis, pedibus flavis, alis pallescentibus, nervis transversis nigredine cinctis; antennarum articulo ultimo rotundato. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. 16. 2. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 257. 2. Hab. in Lapponia meridionali passim; ad Lycksele aliquoties lecta. (Lapponia; Hernösand Ångermanniae 30. Aug. Scan. frequenter.)

Mas et Fem. Long. 4 lin. Similis praecedenti, corpore magis nitido, colore magis rufo-ferrugineo, nunquam flavescente, antennarum seta subnuda seu breviter tantum pubescente, et nervis transversis distincte, at longitudinalibus apice obsolete, fuscis lineis cinctis, dignota. Alarum costa ciliata ut in priori. Incisurae abdominalis saepe tenuissime nigrae. Thorax dorso saepe lineis 2 fuscis. — Specimina lapponica, suecicis plerumque minor.

3. D. decrepita: ferruginea, antennarum seta subplumata, abdominis dorso tarsisque fuscis, pedibus flavis, alis hyalinis, nervis transversis fuscine leviter cinctis; antennarum articulo ultimo ovato. ♂♀.

Hab. in foliis fruticum Betulae albae et in umbrosis ad rivulos, in Lapponia passim; ad Stensele, Almsele et Åsele Lapponiae Umensis, nec non ad Hacksten et Tromsøe Nordlandiae, ut et ad Talvig Finmarkiae, d. 3. Jul. — 2. Aug. haud infrequenter a me lecta, in ceteris Lapponiis a me non visa. (Lappon.-Scania rar.)

Mas, et *Fem.* Parva in hoc genere, 2 raro 3 lin. longa. Similis priori, minor, et differt fronte paullo magis promiula, antennis magis ovatis at minus deflexis, seta distinctius pubescente, fere plumata, abdominis dorso fusciori, et nervis transversis leviter tantum infuscatis, longitudinalibusque immaculatis. Antennae saepe fuscae. Frons plerumque flava, hypostomate pallido. Oculi in viva ferruginei unicolores. Lineae thoracis 2 obscurae, obsoletae. Alae hyalinae. Halteres flavi. Annus pallescens. Abdomen et pedes villosa. Corpus subnitidum. — Nuper exclusa tota pallidior.

100. Sciomyza. FALL.

FALL. Dipt. Sv. Sciomyz. p. 11. MEIG. Dipt. Eur. gen. 195. *Scatophaga* FABR.

Corpus mediae, raro minoris magnitudinis, elongatum saepius opacum duriusculum, breviter pubescens, vertice thoraceque parce setosis. Antennae breviusculae oblique deflexae, articulo ultimo oblongo-ovato obtuso, seta plumata pubescente aut nuda. Hypostoma pubescens seu reclinatum. Frons lata, brevissime pubescens. Abdomen planum. Alae ut in *Dryomyza*, at nonnihil breviores et nervus auxiliaris in costam excurrit, ubi nervus transversus medius illi opponitur. Nervi transversarii remoti. Pedes validi simplices. Color obscure ferrugineus aut cinerascens. *Motus* haud agilis. *Habitatio* in graminosis, locis uliginosis umbrosis. *Differentia servat* ut in priori. (Spec. Scand. 21, antennis brevissimis, articulis basalibus brevissimis, ultimo subovato; oblique deflexis, hypostomate subreclinato, fronte plerumque brevissime puberula, et nervo transverso ordinario semper recto dignotae.)

a) Seta antennarum plumata.

1. S. simplex: ferruginea subnitida, thoracis dorso fusco opaco, tarsis nigricantibus, alis subhyalinis immaculatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. 12. 1. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 10. 1. Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele semel capta. (Lapp.-Scan. rar.)

Mas et *Fem.* Long. 3 lin. Tota ferruginea subglabra nitida, thoracis disco fusco aut griseo, pubescente opaco. Antennar. seta distincte plumata. Alarum nervi non infuscati. Squama parva ciliata halteresque, alba. Abdominis segmenta basi interdum fusca. Pedes flavi, nigro-pubescentes, tarsis nigris.

2. S. fuscinervi: ferruginea, hypostomate flavo-albo, abdomine fusco, incisuris ferrugineis, pedibus flavo-testaceis, alis griseo-hyalinis, nervis transversis fuscine distincte cinctis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in umbrosis ad Wilhelmmina unicum par d. 20. Jul. in copula junctum inveni. (Lappon. Suecia.)

Mas et *Fem.* Long. fere 3 lin. Similis priori, magis opaca, hypostomate albedo, thoracis dorso parum obscuro, abdomine magis fusco, alarumque nervis nigredine cinctis, dignota. Antennae totae et frons, flava. Seta distincte plumata nigra. Oculi in viva rufi. Tarsi apice nigricantes.

3. S. pallida: testaceo-ferruginea, abdominis incisuris pedibusque flavis, antennarum apice tarsisque nigricantibus, alis pallescentibus, nervis transversis fuscine distincte cinctis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. 12. 2. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 11. 2. Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in palude ad Tresunda d. 12. Jul. detecta. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Long. 2—2½ lin. Simillima *Sciom. fuscinervi*, differt vero antennarum apice tarsisque totis nigris, et alarum nervis transversis fuscine, nec nigredine tinctis. Antennarum seta distincte plumata.

4. S. obtusa: testaceo-grisea, antennis, fronte, incisuris abdominis pedibusque pallidioribus, hypostomate albicante, tarsis nigricantibus, alis griseo-hyalinis, nervis transversis fuscine cinctis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. 13. 4. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 12. 6. forte. (licet antennae „fuscae“ dicantur.)

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Hab. in Lapponia meridionali Umensi ad Lycksele rarissime. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Long. 2½ lin. Similis iterum *Sc. fuscinervi*, colore corporis magis testaceo-griscescente, antennarum seta minus longe plumata, et tarsis nigricantibus distincta. Antennae totae flavae, nec fuscae, seta subplumata.

Var. b. ♂, abdomine toto nigricante, fronte fulva linea media nigra; in palude ad Novaclum Tresunda Lapponiae Umensis d. 12. Jul. unicum specimen captum.

Var. c. ♀, pedibus anticis nigricantibus, thoracis dorso lineis 4 fuscis. *Sciom. obtusa* var. FALL. l. c. (in descriptione). E Lappon. Tornensi a D. DEUTSCH missa. (Lapp.-Scan. rar.)

5. S. albo-costata: subtus pallida supra ferruginea, thoracis dorso obscuriori, hypostomate fronteque antice albidis, antennis pedibusque flavis, tarsis nigris, alis albis, vitta media nervisque transversis fuscis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. 12. 3. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 12. 5. Hab. in Lapponia Umensi passim, ad Lycksele, Barrsele, Stensele et in silva ad Wilhelmmina, 24. Jun. — 19. Jul. a me visa; deprehenditur etiam rarius in inferalpinis Nordlandiae, et ad Evenås d. 17. Jul. capta; sed in Lapponia Tornensi et Kemensi vel in Finmarkia frustra quaesita. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Long. 2 lin. A *Sciom. obtusa*, cui alias sat similis, differt, colore pallidior ut et vitta alarum fusca. Antennae flavae, seta pubescente. Hypostoma et frons antice flavo-alba. Tarsi omnes, tibiae anticae, et interdum etiam femora antica, in ♀ nigra. ♂ oculis rufo-ferrugineis, unicoloribus.

6. S. griseola: obscura, hypostomate albedo, antennis fronteque testaceis, pedibus nigricantibus aut piceo-lividis; alis cinereo-hyalinis, nervis transversis infuscatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. 14. 10. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 13. 8. Hab. in Lapponia rariss; in paludosis ad Umenaes Lapponiae Umensis, et ad Björkvik Nordlandiae, d. 9—15. Jul. parcae lecta. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 1—1½ lin. Obscura opaea. Affinis *S. obtusae*, et praesertim ejus varietati c. similis, sed minor obscurior, pedibusque omnibus aut piceis aut fuscis, anticis nigricantibus. Antennae fusco-testaceae unicolores, seta nigra pubescente seu breviter plumata. Frons obscure lutescens, cinereo-lineata. Thorax lineatus. Abdominis incisurae pallidae. Oculi ferruginei.

7. S. glabricula: nigra nitida, hypostomate subalbido, antennarum basi fronteque antice rufis, pedibus flavis, anticorum femoribus apice, tibiis totis tarsisque omnibus atris, alis immaculatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. 15. 11. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 13. 7. Hab. in Lapponiae paludosis et uliginosis passim rar.; ad Lycksele et Umenaes, Lapponiae Umensis, d. 9. Jul. — 4. Aug. a me lecta; in Dowre a D. BOHEMAN capta. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Long. 1—1½ lin. Tota subaeneseenti nigra nitida subglabra. Caput nigrum, genis albis, antennis basi et macula antice frontali magis vel minus lata, ferrugineis. Seta breviter plumata. Alae hyalinae, nervis rarissime subinfuscatis. Halteres albi. Pedes ut in diagnosi. Abdomen basi interdum testaceum. Oculi in viva brunnei.

Obs. In Suecia inferiori individua antennis fere totis testaceis saepe occurrunt, in Lapponia rarius. — *Sciomyz. analis* MEIG. in Suecia inferiori rarius a me inventa, in Lapponia vix occurrat.

b) Seta antennarum pubescens aut nuda.

8. S. Schönherri: cinerea, hypostomate albedo, antennis, lineis frontis 2, pedibusque, luteis, alis albidis, interstitiis nervorum fusco-punctatis, punctis costalibus majoribus. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. Suppl. 2dum anno 1826 p. 13. 13. ♀. *Sciom. monilis* MEIG. Dipt. 6. 17. 18. anno 1830.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae rarissime; in silva betulina ad Evenås prope Ofotenfjord d. 18. Jul. 1821 a me inventa. (Lapp.-Westrog. Scan. rar.)

Mas et *Fem.* Long. 1½ fere 2 lin. Cinerea aut grisea opaca. Antennae et vittae 2 frontales luteae; seta nuda seu brevissime pubescent. Thorax lineis 2 dorsalis proximatis fuscis. Pedes fusco-lineati. Incisurae abdominis parum pallidae. Alae albae, basi pallidae, interstitiis punctis fuscis, ant rotundatis aut transversis, ad eostam 3 l. 4 majoribus oblongis, et sub nervo auxiliari 2 distinctis. Halteres pallidi. Pedes testacei, tarsis femorumque posticorum apice fuscioribus. — Nomen speciei vetustius omni jure manebit.

9. S. dubia: pallida, thoracis dorso cinereo, antennarum tarsorumque apice nigro, alis hyalinis, basi pallidis, nervis transversis infuscatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. 13. 6. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 21. 28. (secund. FALL. exscript.)

Hab. in Lapponia Umensi rar.; ad Wilhelmina et Lycksele d. 20. Jul. — 4. Aug. pauca specimina inventa. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Parva, 1—1½ lin. long. Pallida opaea. Antennae testaceae, articulo ultimo apice rotundato, fere toto nigro. Seta brevissime pubescens. Frons flava. Thoracis dorsum cinereum, parum lineatum. Scutellum flavum. Abdomen supra subinfuscatum, ano semper pallido. Halteres et pedes flavi, antecorum femorum tibiisque tarsorumque omnium, apice nigro.

10. S. cinerella: obscure cinerascens, orbita oculorum et hypostomate albidis, fronte fulva cinereo-lineata, pedibus flavis, anticis, alarum costa et nervis transversis antennisque fuscis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. 14. 8. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 16. 16. Hab. in Lapponia Umensi rariss.; in paludosis ad Umenaes d. 9. Jul. capta. (Lappon.-Gottlandia, Scania passin.)

Mas. et Fem. Long. 1½ lin. et ultra. Fusca opaea. Antennae nigrae, basi testaceae. Seta brevissime pubescens. Orbita oculorum ferrugineorum argentea. Frons fulva, linea media cinerea, quae pictura in ♀ praesertim perspicua. Thorax fusco-vittatus. Alae albidae, costa tenuiter et nervis transversis infuscatis. Reliqua ut in diagnosi.

11. S. pusilla: grisea seu obscure livida, thorace cinereo, orbita oculorum et hypostomate albidis, fronte flava, pedibus anticis fuscis, alis hyalinis subimmaculatis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rar.; in paludosis ad Umenaes et Naestansjö, d. 7—13. Jul. pauca specimina inveni. (Lapponia Suecica et meridionalis.)

Mas et Fem. Pusilla, vix 1 lin. long. Opaea. Antennae ovatae breviusculae lividae, seta nudiuscula. Thorax cinereus, lineis 2 fuscis. Abdomen ovatum breve fusco-lividum aut griseum subnitidum. Alae hyalinae, nervis transversis levissime infuscatis. Halteres pallidi. Pedes fusco-lividi, antici obscuriores. Oculi in viva brunneo-ferruginei.

12. S. coxata: cana immaculata, antennis lineisque 2 frontalibus testaceis, hypostomate coxisque anticis, albidis, pedibus nigricantibus, alis hyalinis, nervis transversis infuscatis. ♀♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in paludosis ad Lycksele initio mensis Augusti semel capta. (Lapponia meridionalis.)

Fem.? Long. 1¼ lin. Tota cinerea opaea. Caput albidum, fronte testacea, lineis 3 cinereis. Antennae testaceae, seta subnuda fusca. Thorax immaculatus. Abdomen cinereum, incisuris tenuiter pallidis. Alae hyalinae, nervis costali et transversis nigricantibus. Pedes cinereo nigricantes, geniculis praesertim intermediorum testaceis, coxis anticis flavo-albidis subpellucidis.

13. S. bicolor: cinerea, capite pedibusque pallide flavis, alis albidis, costa nervisque transversis nigricantibus. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; tantum in silva ad Wilhelmina d. 15—20. Jul. inventa. In Norvegia a D. BOHEMAN etiam lecta. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. et ultra. Laete cinerea immaeulata opaea subpubescens. Caput totum pulchre flavum, pueto ocellorum fusco. Antennae breves rotundatae, seta subnuda fusca. Aures in ♂ inflexus rufescens, filo longo incurvo supra evascente, nigro. Alae albidae, costa et apice usque ad nervum longitud. 4tum, nervisque transversis, nigris; at in ♂ costa parum infuscata, nervi longitudinales tantum apice fuseoline cincti. Costa in utroque sexu nigro-ciliata. Halteres pallidi. Pedes simplices pallide flavi, coxis posterioribus cinereis, tarsis subinfuscatis. Oculi parvi rotundi, in viva rufi unicolores. — Antennis rotundatis et filo anali in ♂, a reliquis hujus generis discrepat haec species, quae *Pallopterae gangraenosae* pictura sat similis est, et *Heteromyzae, Scatophagae* quoque affinis. — An generis distincti?

Obs. Species Sueciae Falleuianae; *Sciom. nigripennis, pallidiventris, ventralis et nana*, in Lapponia et provinciis adjacentibus a me frustra quaesitae.

101. Tetanocera. FALL.

FALL. Dipt. Sv. Sciomyz. p. 3. MEIG. Dipt. Eur. gen. 200. LATR. *Musca* LINN. PANZ. *Scatophaga* FABR.

Corpus majoris, mediae, raro minoris magnitudinis, oblongum opacum duriusculum pubescens, vertice thoraceque parce setosis. Antennae elongatae porrectae compressae, articulo 2do piloso, ultimo supra exciso seu subulnato trigono nudo, seta dorsali plumata aut nuda. Oculi globosi. Hypostoma descendens non reclinatum; apice subcoarctatum. Frons lata,

praeter setas subnuda. Alae omnino ut in *Sciomyza*, at nervus transv. ordinar. saepissime valde incurvus. Pedes simplices. *Color* ferrugineus, cinerascens. *Motus* sat celer, volatu veloci. *Habitatio* in locis paludosis graminosis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae; e regione alpina vero exsul videtur. In culmis Scirpi, Caricum aliorumque graminum saepe erecto capite quasi arroganter sedet. *Differentia sexus*; *mas*: abdomine teretiusculo, ano incurvo clavato; a *femina* abdominis depressi apice e segmentis 4 vaginantibus non erumpentibus constante, quorum ultimum continet 2 lacinias, mox dignoscitur. (Spec. Scand. 10. a *Dryomyza*, hypostomate in medio non retuso; a *Sciomyza* antennis longioribus, apice excisis, nervoque transv. ord. saepissime incurvo; et denique a *Sepedone* antennar. articulis 2 et 3 subaequaliter longis (nec secundo longissimo subcylindrico), ut et femoribus posticis ceteris aequaliter longis, inermibus (nec elongatis et subtus spinulosis) distinctae.

a) Seta antennarum plumata.

* Alae reticulatae pictae seu nebulosae.

1. T. Chaerophylli: griseo-pallida, fronte lutea punctis 3 nigris, thoracis punctis abdominisque linea dorsali interrupta fuscis, pedibus flavis; alis confertim fusco-reticulatis, nervo transverso ordinario recto. ♂♀.

MEIG. Dipt. 6. 35. 4. *Scatophaga Chaerophylli* FABR. Antl. 207. 16. *Tetanocera variegata* FALL. Dipt. Sv. Sciom. 4. 1. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime; (Lappon.-Ostrogoth. Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 3½—4 lin. Frons subprominula. Antennar. articulus ultimus secundo parum longior. Seta alba distincte plumata. Hypostoma albidum, Vertex fusco-bipunctatus. Thorax et pectus punctis sparsis brunneis. Scutellum fusco-trimaculatum. Alae fusco-reticulatae, apice subfasciatae, maculis in costa distinctioribus. Halteres et pedes flavi. Tarsi fuscis. Reliqua ut in diagnosi.

2. T. reticulata: griseo-pallida, fronte fulva, thorace lineis 4 testaceis, pedibus flavis; alis pallescentibus confertim fusco-reticulatis, punctis in costa discretis, nervo transverso ordinario incurvato. ♂♀.

MEIG. Dipt. 6. 35. 5. ♂♀. *Scatophaga reticulata* FABR. Antl. 206. 12. teste MEIG. *Tetanocera obsoleta* FALL. Dipt. Sv. Sciom. 5. 2. vera. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi D. DEUTSCH. (Lappon.-Ostrogoth. Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 3—4 lin. Similis priori, antennarum apice aetiori, seta nigricante, thorace lineato, nec punctato, alis obsoletius reticulatis, maculis costalibus rotundatis, nec subquadratis, nervoque transv. ord. magis curvato, praecipue distincta.

3. T. punctata: obscure griseo-testacea, fronte fulva fusco-tristriata, thorace lineis 4 fuscis, antennis ferrugineis, apice acutis nudis, pedibus flavescens; alis albedo-hyalinis, nervis longitudinalibus utrinque strigatis. ♀.

MEIG. Dipt. 6. 35. 9. *Scatophaga punctata* FABR. Antl. 207. 17.

Hab. in Lapponia Tornensi; D. FRIGELIUS. (Lapponia; Scania ad Lund in copula rariss.)

Fem. Long. 2½—3 lin. Priori subsimilis, minor obscurior (praesertim specimina lapponica) et distincta. Frons parum prominens. Antennarum articulus ultimus 2do paulo longior, seta nigra. Hypostoma album immaeulatum. Thorax griseus, lineis 4 brunneis. Alae albo-hyalinae, seriatis fusco-punctatae, seu punctis ad nervos longitudinales utrinque fuscis obsoletis, et serie punctorum ordinaria in costa. Nervi transversis fuseoline cincti, ordinarius inflexus. Alae basi impunctatae. Halteres pallidi. Squama parva. Pedes flavi, tarsi fuscis.

4. T. Pratorum: griseo-testacea, thorace rufo-cinereo, vittis 3 flavis, fronte fulva, hypostomate albo immaculato, antennarum apice nudo nigricante, pedibus flavis, alis obsolete fusco-reticulatis, costa obscuriori. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. 6. 5. vera. ♂♀. (exclus. forte syn. FABR. *Scatoph. rufifrons*). MEIG. Dipt. 6. 37. 7. *Musca flavescens* PANZ. Fr. 60. t. 25. ♂. (alis nimis obscuris). Etiam *Musca flavifrons* PANZ. Fr. 60. t. 22. teste MEIG. alis tamen non rite coloratis.)

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.—Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 2 interdum 3 lin. Frons prominula fulva, punctis atris et linea media fusca. Macula verticis atra, nigro-cincta. Antennarum articuli 2 et 3 subaequaliter longi. Seta plumata alba. Oculi horizontaliter ovati. Alae sordide albae, obso-

lete fusco-reticulatae, costa obscuriori. Nervus transversus ordinarius parum incurvatus. Pedes flavi, tarsi fuscis.

5. T. Umbrarum: cinerea fusco-variegata, pedibus concoloribus, antennis apice subobtusis verticeque albo-griseis, hypostomate albo, puncto medio nigro; alis nigricantibus, confertim albo-guttatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. 7. 7. vera. ♂♀. MEIG. Dipt. 39. 10. *Musca umbrarum* LINN. Fn. Sv. 1864. vera. *Scatophaga gemmata* AHRENS. Fn. 3. 21. ♀. (exclus. Syn. *Scatophaga Chaerophylli* FABR.)

Hab. in Lapponia passim; ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, et in paludosis ad Umenaes Lapponiae Umensis, d. 3-9. Jul. frequenter. (Lapp.-Scan. vulgar.)

Mas et Fem. Long. 2-2½ lin. Prioribus obscurior, fusco-variegata. Antennae fusco-testaceae, articulo ultimo subobtusius, seta nigra. Puncta verticis 2 ad oculos, hypostomatis 1 centrale, minutum, et genarum 1 utrinque, atra. Oculi perpendiculariter ovati, purpurei. Alae nigro-fuscae, punctis confertis albis, costa nigro-re, maculis quadratis albis. Nervus transv. ord. subrectus. Pedes nigricantes albo-annulati.

6. T. Nemorum: griseo-pallida fusco-maculata, antennis apice subobtusis, fronte pedibusque flavis, hypostomate albo immaculato, abdomine canescente nigro-punctato, alis fuscis confertim albo-guttatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. 8. 8. vera. ♂♀. *Tetan. Hieracii* MEIG. Dipt. 6. 39. 11. *Tephritis Hieracii* FABR. Antl. 322. 29. teste MEIG. *Dictya Umbrarum* FABR. Antl. 325. 69. teste FALL. (excl. syn. LINN.) *Oscinis Argus* FABR. Antl. 216. 7. teste MEIG.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae passim; in betulinis ad Evenäs et in Dyroen, d. 14-21. Jul. lecta; in Lapponiis Suecicis a me haud visa, nisi rarissime ad Wilhelmina Lapponiae Umensis. (Lappon.-Scania freq.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. Similis priori, pallidior, antennis apice minus obtusis, seta pallida, oculis transversim ovatis, puncto centrali hypostomatis nullo, abdominis punctis triplici serie dispositis nigris, et pedibus flavis, femorum posticorum apice interdum fusco, distincta. Oculi in viva ferruginei, lineis 2 transversis purpureis.

Obs. Tetan. crinicornis FALL. (*T. marginata* MEIG.), ut et *T. obliterata* FALL. in Lapponia vix occurrunt, mihi saltem ibi non obviae.

°° Alae reticulatum non pictae. Nervus transv. ord. subrectus. Frons fulva. Hypostoma album.

7. T. ferruginea: ferruginea, antennis testaceis, articulo ultimo apice acuto secundoque subaequaliter longis, fronte subprominula fulva, pedibus flavis; alis sordide hyalinis, nervis transversis fuscine cinctis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. 9. 9. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 40. 12. Hab. in Lapponiae paludosis rarius; ad Lycksele et Naestansjö, Lapponiae Umensis, d. 13. Jul. — 4. Aug. tamen paullo frequentiore vidi. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 4-5 lin. Antennarum articulus ultimus apice acutus, 2do parum longior. Seta distincte plumata nigra. Oculi ferruginei unicolores. Lineae frontales in ♀ interdum perspicuae, Lineae thoracis brunneae in ♀ quoque adsunt. Abdomen saepe lineae interrupta brunnea. Pedes flavi, tarsi fuscis.

8. T. arrogans: ferruginea, antennis testaceis, articulo ultimo apice obtuso secundoque subaequaliter longis, fronte subprominula fulva, pedibus flavis; alis flavescentibus, nervis transversis fuscine cinctis, ordinario subincurvo. ♂♀.

MEIG. Dipt. 6. 41. 13. sine dubio eadem, licet „priori minor“ dicatur, quod in nostra non obtinet. *Tet. ferruginea* FALL. l. c. cum priori specie commixta.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 5 lin. Priori simillima, paullo major, et antennar. articulo ultimo apice obtusiori secundoque aequaliter longis, alis magis flavescentibus, ut et nervo transverso ordinario nonnihil magis incurvato, differt.

9. T. elata: ferrugineo-testacea, antennarum articulo ultimo apice subobtusius secundo paullo longiori, pedibusque flavis, fronte parum prominula fulva, alis flavo-albidis, costa nervisque transversis fuscis, ordinario subrecto. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. 9. 10. MEIG. Dipt. 6. 41. 14. *Musca elata* FABR. Antl. 297. 69.

Hab. in Lapponia rarius; in silva betulina ad Evenäs Nordlandiae d. 18. Jul. frequentiore vidi; e Lappon. Tornensi a D. DEUTSCH communicata. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 3½-4 lin. Similis *Tet. ferrugineae*, paullo minor pallidior et differt antennar. articulo ultimo apice paullo obtusiore, et longiori quam 2do brevi, fronte vix promi-

nente, alis magis albidis, costa nigricante, ut et nervo transverso ordinario magis recto.

10. T. silvatica: ferrugineo-testacea, antennarum articulo ultimo apice obtuso, secundo brevissimo longiori, pedibusque flavis, fronte parum prominula fulva, abdominis medio subinfusato, alis sordide hyalinis, costa concolore, nervis transversis fuscis, ordinario subrecto. ♂♀.

MEIG. Dipt. 6. 41. 15? Ut *Tet. affinis* ZETT. e museo meo olim divulgata.

Hab. in paludosis et betuletis Nordlandiae haud raro; ad Björkvik, Evenäs, Giebstad et Dyroen, d. 15-22. Jul. 1821 in copula frequenter visa; in Lapponia Umensi, ex. gr. inter Tresunda et Naestansjö d. 13. Jul. 1832 rarius quoque capta. (Lappon.-Ostrogoth. rar.; Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 3-3½ lin. Simillima priori, saepe paullo minor, et differt costa alarum hyalina, minime nigricante. Abdomen ferrugineum, aut immaculatum aut saepius medio fuscum. Oculi ferruginei, certo situ aeneo-micantes; unicolores.

b) Seta antennarum subnuda. Nervus transversus ordinarius in litteram S flexus. Frons prominula.

11. T. cucullaria: ferruginea, thorace lineato, hypostomate albo-flavo, antennarum articulis 2 et 3 subaequaliter longis, seta apice nivea; alis flavescentibus, interstitiis ad apicem nervisque transversis infuscatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Sciom. 9. 11. vera. MEIG. Dipt. 6. 44. 19. *Musca cucullaria* LINN. Syst. Nat. 2. 995. 103? ♂. *Scatophaga cucullaria* FABR. Antl. 204. 2. ♂. *Musca rufa* PANZ. Fn. 54. 17.

Hab. ... ut Lapponiae incola mecum communicata, mihi ipsi in Lapponia non obvia. (Lapp.-Ostrog.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ 3, ♀ 4 lin. Frons fulva, lineis testaceis, fusco-maculatis. Antennae ferrugineae, apice aetae, articulis 2 et 3 subaequaliter longis; in ♀ tamen 2dus ultimo paullo longior videtur. Seta nivea, basi testacea. Hypostoma flavum albo-micans. Thorax ferrugineus, lineis 3 dorsalibus pallidioribus. Alae flavescentes, nervorum interstitiis apicalibus infuscatis, maculis 2, una ad apicem nervi longitud. 2di, et altera in apice nervi transversus ordin. juxta nervum 4tum longitudinalem, distinctioribus. Nervi quoque transversus perspicue infuscatus. Halteres flavi. Pedes ferruginei, tarsi fuscis. Femora postica reliquis paullo longiora, subtus spinulis 3 vel 6 brevibus nigris armata.

12. T. aratoria: ferruginea, thorace lineato, hypostomate albedo, antennarum articulis 2 et 3 subaequaliter longis, seta extrorsum nivea; alis flavescentibus, nervi 4ti longitudinalis punctis 4, nervisque transversis, fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 6. 42. 16. (exclus. forte syn. PANZ. *Musca rufifrons*, quod potius ad sequentem pertinet.) *Musca aratoria* FABR. Antl. 306. 113. *Tetan. interstincta* FALL. Dipt. Sv. Sciom. 10. 12. vera. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime, mihi ibi non visa, ab alio Collectore e Lapponia communicata. (Lappon.; Suecia media-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 4-4½ lin. Simillima priori, differt vero antennis nonnihil longioribus, hypostomate magis albedo, alarum interstitiis non infuscatis, nervo longitudinali 4to punctis 3 vel 4 fuscis ornato, ut et femoribus pallidioribus, posticis subtus setulosis, non spinulosis.

13. T. dorsalis: ferruginea, thorace cinereo fusco-lineato, hypostomate albedo, antennarum articulo ultimo 2do longiori, seta fusca; alis fusco-hyalinis, nervi 4ti longitudinal. punctis nervisque transversis fuscis, pectore pedibusque anticis subglaucescentibus. ♂♀.

Var. a. ♂♀ punctis nervi 4ti 4 vel 5, praeter nervum transversum medium, fuscis.

MEIG. Dipt. 6. 43. 17. certe. *Dictya dorsalis* FABR. Antl. 329. 14. *Tetan. punctipennis* FALL. Dipt. Sv. Sciom. 10. 13. ♂♀.

Var. b. ♂♀. similis var. a., punctis nervi longitud. 4ti tantum 3 fuscis.

Var. c. ♂♀. similis quoque var. a., punctis nervi 4ti tantummodo 2 fuscis.

Forte *Musca rufifrons* FABR. Antl. 205. 7. et PANZ. Fn. 41. t. 24? ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius; ad Kengis d. 22. Aug. tamen frequentius visa. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Prioribus minor, circiter 2½ vel 3 lin. long. Similis *Tet. aratoriae*, praesertim varietas a., at praeter magnitudinem minore differt etiam, antennis brevioribus, articulis ultimis inaequaliter longis (secundo breviori), ultimo apice magis obtuso, seta fusciori, alis minus flavescentibus, pleuris pedibusque anticis glaucescentibus, ut et thoracis dorso cinereo, lineis 4 fuscis, vit-

taque laterali albida. Abdomen ferrugineum, interdum linea media interrupta fusca.

Obs. *Tetan. lineata* FALL. in Suecia media et Scania passim obvia, in Lapponia non inventa.

102. Ectinocera. ZETT.

Corpus minoris magnitudinis, oblongum nudum, vertice thoraceque parce setosis. Antennae elongatae (longitudine capitis transversa), extensae compressae, articulo 1mo brevissimo, 2do brevi piloso, ultimo longissimo subulnato trigono, basi seta dorsali valida nuda. Oculi globosi. Hypostoma descendens. Frons lata. Alae ut in *Sciomyza*, at nervus auxiliaris nonnihil pone nervum transv. medium in costam excurrens, et nervus secundarius ab auxiliari distincte remotus, obsoletus. Abdomen 7-annulatum (segmentis 2 analibus etiam computatis). Pedes simplices nudiusculi. *Color* niger. *Motus* . . . *Habitatio* in graminosis ad aquam; per partem alpinam Norvegiae. *Differentia sexus* ignota. (Spec. Scand. I, nostra, a *Tetanocera*, cui affinis et similis, antennarum articulo ultimo longiori, angustiori, magis acuminato seu subulnato, conico, alarum nervo auxiliari paullo longius extenso, pedibus muticis, ut et abdomine 7- (nec 5-)annulato, distincta). Nomen generis ab *ἐκτείνω*, extendo, et *ζέφας*, cornu, mutatum.

1. E. borealis: nigra, antennarum basi, seta hypostomaticae lateribus pallidis, femoribus basi late flavis, halteribus albis; alis hyalinis, nervis obscuris. ♀.

Hab. ad rivulos in convallibus ad Drivstuen in alpe Dowerre, mens. Julio a D. BOHEMAN rarius lecta. (Lapponia Norvegica.)

Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Statura *Sepedonis* parvi, femoribus muticis etc. mox distincta. Nigra subnitida. Caput fere ut in *Tetanocera*. Antennae elongatae, articulis 1 et 2 flavis nigro-pilosis, 3 subeunico nudo nigro, basi flavo, seta nuda valida pallida, apice niveo. Frons non prominula, lata nigra nitida nuda, vertice setoso, linea ante antennis flava. Hypostoma omnino ut in *Tetanocera* constructum, pallidum, in medio totum atrum nitidum. Proboscis apice nigra. Thorax nigricans, lineis 2 dorsalibus atris. Abdomen depresso-conicum uigrum nitidum parum pubescens. Alae hyalinae, nervis subinfuscat, nervo transverso medio in altera ala monstruose duplicato, seu uno intus adjecto. Squama minuta halteresque alba. Pedes subpubescentes, non setulosi nigri, coxis femoribusque basi late, mediis totis, flavis.

FAM. 27. ORTALIDES. FALL.

Os nudum. Nervus alar. auxiliaris et secundarius approximati, hic scilicet ab illo vix nisi ad apicem remotus. Oculi saepissime nudi rotundati, rarius oblongiusculi; late distantes. Corpus parum pubescens, parce setulosum. Vertex semper setulis instructus. Abdomen 4-6-annulatum. Pedes simplices plerumque mutici. Alae ut in *Sciomyzidibus*, praeter nervos auxiliarem et secundarium approximatos; plerumque vibrantes.

103. Tephritis. LATR.

LATR. Gen. Crust. et Ins. FABR. FALL. *Musca* LINN. DEG. PANZ. *Daci*, *Dictyae* et *Scatophagae* species FABR. *Trypeta* MEIG. *Trupanea* SCHRANK.

Corpus mediae, plerumque minoris magnitudinis subpubescens et setulosum duriusculum. Antennae incumbentes, longitudine hypostomaticis dimidii, articulo ultimo oblongo lineari compresso, apice obtuso, seta nuda s. pubescente. Oculi subrotundi, pilchre colorati, saepissime aureo-virides. Hypostoma subdescendens, in medio leviter excavatum absque carina. Abdomen 5-annulatum. Alae fere ut in *Sciomyza*, at vibrantes. Nervi omnes longitudinales simplices recti. Nervi transversa subapproximati, recti. Pedes simplices mutici. *Color* testaceus, cinereus, nigricans. Alae saepius varie pictae et fasciatae. *Motus* sat celer. Volatus brevis. Quasi saltando saepe aufugit. *Habitatio* in graminosis et foliis fruticum; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. Individua rarius occurrunt. *Larvae* in receptaculo plantarum Syngenesistarum et Rosarum degunt, germina destruentes. *Differentia sexus* perspicua; *mas*: ano

obtusio; *femina*: stylo anali longe exserto, innox dignoscitur. (Spec. Scand. 40 in museo meo adsunt, hypostomate perpendiculariter descendente plano, antennis incumbentibus, oculis rotundis, abdomine 5-annulato, vagina anali in ♀ longe exserta, ut et alis erectis in utroque sexu, nervis transversis subapproximantibus, a aliorum generum speciebus hujus Familiae, facile distinctae.)

1. T. Artemisiae: flavo-testacea, pedibus pallidioribus; alis hyalinis, fasciis 2 interruptis maculaque apicali fuscis. ♀♀. FABR. Antl. 317. 5. *Trypeta Artemisiae* MEIG. Dipt. 5. 314. 4. *Tephrit. interrupta* FALL. Dipt. Sv. Ort. 5. 4. ♀♀. Hab. in Nordlandia rarissime; in insula Hacksten prope Schiervoe 24. Jul. capta. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas. et *Fem.* 2 — 3 lin. long. Tota flavo-testacea subnitida, setis aliquot uigris obsita. Antennae breves, articulo ultimo apice subrotundato, seta pallida nuda. Oculi in viva pilchre virides. Alae albo-hyalinae. Ante medium fasciae prima nervum transversum medium transit; interdum obsoleta et interrupta, relicta macula ad costam distinctiori. Pone hanc fasciam, altera nervum transversum ordinariam transit, in medio interrupta. Macula apicalis totum apicem cingit. Pedes flavi. Metathorax nigro-bimaculatus.

Obs. In silva betulina ad Evenaes Nordlandiae d. 18. Jun. individuum descriptae speciei colore corporis, pictura alarum et omnibus omnino simile juveni; sed os setis mystacinis rigidis nigris armatum videtur. Specimen vero laesum pro certo loco generis et speciei determinando dubium reliquit.

2. T. Zoë: flavo-testacea, capite, scutello pedibusque pallidioribus, metathorace atro; alis hyalinis, aut (in ♂) maculis 2 marginalibus nigris, extima apicali, aut (in ♀) fasciis 2 rectis maculaque apicali nigris. ♂♀.

Trypeta Zoë MEIG. Dipt. 5. 315. 7. certe. ♂♀. Hab. ad latus boreale alpinum Dowerre Norvegiae, ubi locis umbrosis a D. BOHEMAN mense Julio 1832 inventa. (Lapponia Norvegica; Sinolandia rar.)

Mas et *Fem.* Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Tota testacea, capite, linea utrinque thoracis, scutello pedibusque flavescens. Metathorax ater nitidus. *Mas*: Alae ad costam ante medium macula magna intus oblique ducta nigra, et alia apicali intus paullo acuta (pae ut in figura MEIGENI intus truncata) ejusdem coloris. In margine interiori punctum etiam minutum fuscum interdum observatur. *Fem.*: Alae fasciis 2 nigris, prima ad marginem anteriorem abrupta, ultima, quae nervum transversum ordinariam transit, angustior, recta; et macula apicali ut in ♂, at intus rotundata, nigra.

3. T. apicalis: flavo-testacea, capite pedibusque pallidioribus, metathorace atro; alis hyalinis, fascia basali interrupta, puncto ad marginem anteriorem, maculaque apicali magna ovata, intus acuminata, nigris. ♂.

Vix varietas *Trypet. Zoë* MACQ. Dipt. 5. 315. 7. Hab. in Dowerre, a D. BOHEMAN detecta. (Lapponia Sinolandia BOHEMAN rar.)

Mas. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. A *Tephrit. Zoë*, cui similis, pictura alae paullo diversa. Flava nitida. Metathorax ater nitidus. Alae hyalinae. In costa, ubi exit nervus auxiliaris, macula sat magna subquadrata atra, e qua fascia excurrit ad marginem anteriorem oblique versus basin angusta fusca, ipsum marginem anteriorem non attingens. Deinde macula minor rotundata in medio nervi 5ti longitudinalis, et altera adhuc minor ad apicem ejusdem nervi in angulo nervi transversa ordinarii, fuscae. Macula illa media interdum deest. Macula apicalis maxima totum apicem occupat, ovata, intus producta acuta, tota atra. Pedes flavi.

Obs. Species Sueciae Falleuianae: *Tephrit. cornuta*, *Arctii*, *lucida*, *alternata*, *solstitialis*, *Jacobaeae*, *aprica*, *marginata*, *florescentiae*, *Lychnidis*, *Onopordinis*, *Centaureae* et *rotundiventris*, nec non *Trypeta Tussilaginis* MEIG., ubique in Lapponia, neque in aliis provinciis septentrionalibus adjacentibus a me observatae.

b) Alae punctato-nebulosae.

4. T. Arnicae: flava, alis obsolete nebulosis, maculis 4 distinctioribus fuscis. ♂♀.

FABR. Antl. 316. 1. FALL. Dipt. Sv. Ortal. 8. 10. ♀♀. *Musca Arnicae* LINN. Fn. Sv. 1572. DEG. Ins. 6. 51. 20. *Trypeta Arnicae* MEIG. Dipt. 5. 333. 31. *Musca arcuata* PANZ. Fn. 98. 22. certiss. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime, mihi ibi non obvia, ut Lapponiae incola ab alio Collectore communicata. (Lapp.; Suecia media pass., Scania frequentiss.)

Mas et *Fem.* Long. 3 lin. Tota flava opaca pallide pubescens. Antennae longiusculae. Seta subpubescens. Oculi suboblongi. Metathorax ater. Alae albidae, obsolete fusco-punctatae, punctis subreticulatis; maculis 4 majoribus nigris; una in medio costae, 2da

apicalis, 3tia nervum transv. ordin. cingit, et 4ta versus basiu alae sita. Stylus aualis ♀ ferrugineus, apice nigro.

5. T. Hyoseyami: cinerea immaculata, capite pedibusque rufo-flavescentibus, alis albo-hyalinis fusco-variegatis, maculis 2 costalibus majoribus erosis, punctisque 2 apicis discretis, nigricantibus. ♀.

Var. a. ♂. stylo anali in ♀ nigro elongato; in copula.

FALL. Dipt. Sv. Ortal. 9. 12. ♂. *Musca Hyoseyami* LINN. Fn. Sv. 1873. *Trypeta Hyoseyami* MEIG. Dipt. 5. 337. 38.

Var. b. ♀. stylo anali in ♀ ferrugineo.

FALL. l. c. var. β.

Hab. in Lapponia Umensi ad Åsele 2. Jul. passim; in Tornensi rarius, ad Kengis tamen d. 22. Aug. frequentiore vid. (Lapp. - Dalekaria var. a. - Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. Cinerea opaca. Caput rufescenti-cinereum. Antennae breviusculae eaeolores, seta unda. Alae albiae nigro-variegatae, maculis plerumque 3 distinctioribus, quarum 2 ad costam (singula punctum 1 vel 2 alium includente), et 3tia nervum transv. ord. transit. Praeterea puncta 2 fusca discreti in apice alae, ubi excurrunt nervi longitudinales 3 et 4, fuscae, quae speciem a sequente bene distinguunt. Basis alae subimmaculata. Pedes lutei.

6. T. Leontodontis: cinerea, capite pedibusque rufo-flavescentibus, alis albo-hyalinis, fusco-variegatis, maculis 2 costalibus majoribus erosis, maculisque 2 apicis inter se connexis nigricantibus; stylo anali in ♀ brevi atro. ♀.

Var. a. ♂. minor, cinerea immaculata, femoribus aut luteis aut basi nigricantibus, alis fusco-reticulatis, maculis 2 costalibus majoribus (singula aut punctum nullum aut 1, aut 2 alba includente), et maculis 2 apicalibus minoribus connexis punctum majus album includentibus nigricantibus; stylo anali ♀ brevi atro.

FALL. Dipt. Sv. Ortal. 9. 13. vera ♂. *Musca Leontodontis* DEG. Ins. 6. 46. 17. t. 2. f. 17. 18. *Trypeta* eadem MEIG. Dipt. 5. 335 35. certe. *Tephritis parietina* FABR. Antl. 319. 13. teste MEIG. at *Dacus scabiosae* FABR. Antl. 278. 26. alia videtur species. *Musca stellata* PANZ. Fn. 20. 23. certiss.

Var. b. ♀. in copula. Similis var. a., sed macula costali prima punctum unicum, et secunda nullum includente; inter has maculas ad costam guttae 3 (in var. a. tantum 2) albae adsunt; fere totus apex alae nigrescit, maculis scilicet 2 illi connexis valde dilatatis, cum nigredine adjacenti confluentibus, relictis tantum puncto unico in ipso apice alae et paucis infra apicem, albis. Caput et antennae plerumque laetius flavae. Mascnlorum oculi virides purpureo-micantes seu lineae mediae et cantho verticis violaceis. Stylus ♀ analis paullo longior, quam in a. Forte propriae speciei.

FALL. l. c. var. β.

Var. c. ♂. simillima var. b., thoracis lineis abdominalisque punctis duplici serie dispositis fuscis. Paulo major.

Var. d. ♂. in copula. Simillima var. a., stylo anali ♀ ferrugineo. Oculi aeneo-virides.

Hab. in Lapponia passim; var. a. ad Lycksele 17. Aug. frequenter; var. b. in Salice ad lacum Wöjmsjoen Lappon. Umensis, nec non in betuleis ad Björkvik Nordlandiae, dieb. 11-14. Jul. in copula capta; var. c. etiam ad Lycksele Lapponiae Umensis, ad Karesuando Lapponiae Tornensis, et ad Alten Finmarkiae, 6-16. Aug. haud raro; et var. d. iterum ad Lycksele d. 14. Jun. in copula capta. (Lappon.-Dalekaria; Scan. var. a et b. freq.)

Mas et Fem. Long. 1½-1¾ lin. Similis *T. Hyoseyami*, alarum pictura fere unice distincta. Maculae scilicet nigrae in apice alae nunquam discretae sunt, sed semper inter se connexae et plerumque etiam cum nigredine inferiori conjunctae. Alae quoque basi parum maculatae. Caput cum antennis magis l. minus flavescent. Pedes in omnibus varietatibus aut lutei immaculati, aut femoribus basi plus minus late nigri.

7. T. flavicauda: cinerea immaculata, capite pedibusque luteo-testaceis; alis fusco-variegatis, maculis 2 costalibus saturatioribus; stylo anali in ♀ ferrugineo. ♀.

MEIG. Dipt. 5. 336. 36. Sub *Teph.* *Leontodontis* var. FALL. l. c. latet.

Hab. in Dowe D. BOHEMAN. (Lappon.-Scan. rar. in copula.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. Simillima *T. Leontodontis* var. a., sed major, pedibus totis flavis, et vagina auali in ♀ rufa, nec nigra, distincta. Alarum fuscesco quoque saturatior, magis dilatata et convexa.

8. T. pupillata: cinerea, capite albo, antennis pedibusque flavis, annulo femorum fusco, abdomine quadrifariam nigro-punctato, scutello anoque atris, alis albidis, disco badis, guttis 6-7 albis, costa et apice nigro-radiatis. ♂.

FALL. Dipt. Sv. Ort. 11. 17. ♂. *Tryp. pupill.* MEIG. Dipt. 5. 341. 45. Vix *Teph.* *Absynthii* FABR.

Hab. in Nordlandiae inferalpinis rarissime, ad Finkrog d. 25. Jul. unicum marem inveni, ♀ e Lapponia Norvegica a D. BOHEMAN missa. (Lapp.-Dalekaria; Scan. rar.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Cinerea opaca. Caput album, apertura oris magna. Antennae medioeres flavae, seta subunda. Alae albae, disco brunneo, guttis 5-7 albis rotundis, quarum 3-4 in interstitio inter nervos 3 et 4 longitudinales sitae. E disco ad costam striae vel radii 8-9 exeunt, et in apice alae lineae 4-5 parallelae excurrunt, fuscae. Totus margo interior alae punctis rotundis albis pluribus sparsus. Puncta thoracis fusca obsoleta. Stylus aualis ♀ niger.

Obs. FALLINI species: *Teph. corniculata*, *pantherina*, *irrorata*, *guttata*, *capitata*, *discoidea*, *radiata*, *terminata* et *punctella*; in Lapponia a me frustra quaesitae. Variet. vero *T. corniculatae*; thorace abdomineque griseis immaculatis nuper in Dalekaria a D. BOHEMAN lecta.

C) Alae irregulariter maculatae et strigosae.

9. T. Zetterstedti: cinereo-nigricans, capite pedibusque flavis, pleuris scutelloque ferrugineis; alis hyalinis, macula magna basali erosa nigra, apice quadriradiata. ♀. BOHEMAN in litteris.

Hab. in Lapponia Norvegica; ad Waage d. 3. Ang. 1832 specimen unicum a D. BOHEMAN inventum mihi quae nomine allato ad describendum amicissime communicatum. (Lappon. Norvegica.)

Fem. Long. 1½ lin. Species valde distincta, pulcherrima. Obscura opaca. Caput flavum, hypostomate albo-micante. Antennae flavae, seta fusca. Vitta frontalis tota fulva, setis utriusque nigris. Thorax nigro-cinereus, pleuris ferrugineis utridis. Scutellum ferrugineum. Metathorax aler utridissimus. Abdomen nigricans subnitidum. Alae pure hyalinae, basi macula magna brunneo-nigra, quae costam attingit, sed vix ad medium alae extenditur, margine maculis 2 supra ad costam et unica infera subquadratis hyalinis quasi erosa. Ab apice hujus maculae in disco alae excurrunt radii 4 inaequaliter longi nigri, quorum 2 in costam, et 2 in marginem interiore ducuntur. Horum 2 breviores cum macula cohaerent, 2 vero longiores (quorum alter subarenatus costam usque ad apicem alae sequitur) basi interrupti. Halteres flavi. Pedes testacei.

d) Alae immaculatae.

10. T. Sonchi: cinerea, abdomine fusco, capite, ventre pedibusque flavis, alis albo-hyalinis, punctis in medio costae nigro. ♂.

FALL. Dipt. Sv. Ortalid. 14. 23. ♂. *Trypeta Sonchi* MEIG. Dipt. 5. 345. 50.

Hab. in Lapponia secundum collectiones boreales, mihi in septentrione non obvia. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Parva, 1 lin. long. Caput subdepressum. Antennae breves flavae. Frons flava. Hypostoma subexsertum albidum. Oculi transverse subovati. Thorax cinereus, lateribus pallidus. Abdomen nigricans, incisuris tenuissimis, et ventre, flavis. Alae albo-hyalinae, maculis aliquot fuscis obsoletissimis adspersae, punctoque distinctiori in medio costae obscuro. Pedes flavi.

104. Ortalis. FALL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 167. FALL. *Musca* LINN. PANZ. *Scatophaga* FABR. *Tephritis* LATR.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis oblongo-ovatum, glabriusculum nudum, setis aliquot in vertice, thorace et scutello adpersum. Antennae oblique flexae, articulo ultimo oblongo compresso, seta dorsali nuda. Frons hirsutula. Hypostoma descendens, in medio fornicatum. Oculi perpendiculariter ovales. Abdomen 5 annulatum. Alae ut in *Tephrit.*, at nervi transversa paullo magis remoti, et nervus auxiliaris transversum medium paullo excedens; erectae et vibrantes. Pedes simplices. *Color* niger nitidus, pictura alarum saepe fasciata. *Motu* agilis, alis vibrantibus serpit, tarde volans. *Habitatio* larvarum in colluviariis, in uliginosis et putridis; imago in paludosis, saepe in floribus et foliis fruticum; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: ano obtuso; *femina*: ano acutiori, oviductu articulo, parum emittente. (Spec. Scand. 8. corpore nadiusculo nigro, antennis elongatis, seta nuda, hypostomate carinato, fronte hirsutula, oculis oblongis, abdomine 5-annulato, ut et nervo alar. auxiliari medium costae superante, distinctae.)

a) Alae nigro-fasciatae.

1. O. Urticae: nigra, thorace leviter cinereo-micante, capite luteo, orbita oculorum alba, antennis fuscis, apice acutis, alis albidis, fasciis 3 discretis maculaque apice nigro-fuscis. ♂♀.

Mas: puncto anali albo;

Fem.: ano immaculato.

FALL. Dipt. Sv. Ortalid. 17. 1. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 275.

4. Musca Urticae LINN. Fn. Sv. 1875. *Scatophaga Urticae* FABR. Antl. 209. 25.

Hab. in Lapponia locis uliginosis ad domos rar. (Lapp.-Scania frequentiss.)

Mas et *Fem.* Long. 3 lin. et ultra. Tota nigra nitida, thorace subcinerasciente. Caput ferrugineum, orbita oculorum alba. Antennae obscure ferrugineae longiusculae, apice acutae, seta longa capillari nuda nigra. Squama alarum parva et halteres, alba. Femora antica subtus setulosa. Reliqua ut in diagnosi.

2. O. uliginosa: atra nitida, capite aurantiaco, orbita oculorum, metatarso, alisque albis, his fasciis 4 fuscis, anterioribus postice, posterioribus antice connexis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortal. 19. 4. ♂♀. *Musca frondescentiae* LINN. Fn. Sv. 1881? *Musca Cerasi* LINN. Fn. Sv. 1878. certe. *Tephrit. Cerasi* FABR. Antl. 320. 17. *Ortalis Cerasi* MEIG. Dipt. 5. 282. 19. *Tephritis Mali* FABR. Antl. 320. 18. *Tephrit. Morio* FABR. Antl. 322. 27. teste MEIG.)

Hab. in uliginosis Lapponiae passim; ad Barrsele Lapponiae Umensis, et ad Björkvik Nordlandiae Norvegiae, d. 1—14. Jul. frequenter; semper longe ab arbore Cerasorum. (Lapp.-Scan. in paludosis frequentissime.)

Mas et *Fem.* Parva, $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ lin. long. Tota atra nitida. Caput aurantiacum, orbita oculorum alba. Occiput cinereum. Oculi non late, sed aequaliter distantes, ferruginei, aeneo-micantes. Antennae mediocres, fusco-testaceae, basi saepe pallidiores, apice obtusae, seta nuda. Alae albae, nigro-fasciatae. Fascia Ima e basi alae orta cum fascia 2da in margine interiori concava. Fascia 3tia nervum transv. ord. transiens cum 4to in costa late cohaeret. Halteres albi. Articulus tarsorum primus pallidus.

Obs. Species Fallenianae: *Orial. crassipennis*, *Zetterstedti*, *Friesi* et *Juncorum* in Ölandiae, Gottlandiae et Scaniae plautis raro colliguntur, in Lapponia mihi non obviae.

b) Alae fasciatim non pictae.

3. O. vibrans: atra nitida, capite fulvo, alis hyalinis, nervo auxiliari maculaque apicali nigris. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortal. 20. 6. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 284. 21. *Musca vibrans* LINN. Fn. Sv. 1867. *Tephritis vibrans* FABR. Antl. 324. 39.

Hab. in Lapponiae fruticibus rarissime. (Lapp.; Herönsand 30. Aug. - Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 2½ fere 3 lin. Tota atra nitida glabra. Caput aurantiacum, orbita oculorum alba. Antennae ferrugineae, apice rotundatae, seta nuda testacea. Alae albo-hyalinae, ut in diagnosi pictae. Halteres albi. Pedes nigri nudi, geniculis et metatarsu fuscis.

4. O. Paludum: nigra nitida, capite concolore, antennis longissimis linearibus fuscis, basi pedibusque piceis, alis hyalinis, nervis transversis maculaque apicis fuscis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortalid. 20. 7. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 282. 18.

Hab. in Lapponia ut fertur, mihi ibi non obvia. (Lapp.-Ostrog.-Scan. certis annis frequentiss.)

Mas et *Fem.* Long. 2 lin. Angusta, tota nigra. Antennae articulo ultimo longissimo angustae lineari fusco; basi ferrugineae. Seta nuda. Orbita oculorum anguste alba. Alae fusco-hyalinae, nervis transversis, macula apicis et saepe macula costali, fuscis. Pedes obscure ferruginei.

105. Sepsis. FALL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 165. FALL. *Musca* LINN. DEJ.

PANZ. *Tephritis* FABR. *Calobata* FABR. *Micropeza* LATR.

Corpus parvum cylindricum nitidum glabrum, setis verticis thoracisque paucis. Antennae incumbentes breviusculae, articulo ultimo oblongo obtuso compresso, seta nuda. Caput globosum, hypostomate plano. Oculi rotundi. Abdomen subcylindricum, petiolatum, 4-annulatum. Alae omnino ut in *Ortale*, at nervus auxiliaris in costam desinit, ubi nervus transv. medius opponitur. Pedes elongati non validi. Color

niger, metallice saepe micans. *Motu* agilis, volatu brevis; alis vibrantibus currit. Odorem spirans citrinum. *Habitatio* larvarum in colluviariis et in aqua stagnante putridaque, ubi vicitant; inaginum in graminosis, fimetis et putridis. *Differencia sexus;* *mas:* genitali exserto inflexo articulo, et cornibus 2 incurvis hamosis appendiculato; praeterea penicilli 2 laterales e segmento anali interdum erumpunt, femoribus anticis subtus saepe etiam excisis, aut spinulosis, aut dentatis; *femina:* abdomine magis oblongo, apice acutiori, vagina brevi, articulata recedente, femoribus semper simplicibus. (Spec. Scand. 9, corpore elongato subcylindrico glabro, capite globoso, oculis rotundis, hypostomate plano, antennis breviusculis, seta nuda, abdomine 4-annulato, et puncto in pectore supra coxas intermedio cinereo, distinctae.)

a) Alae immaculatae.

1. S. putris: nigra, antennis pedibusque concoloribus, alarum nervis longitudinalibus. 3 et 4 parallelis; *mas:* femoribus anticis subtus excisis dentatis et ano setoso. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortal. 21. 1. vera. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 292. 15. ♂♀. *Musca putris* LINN. Fn. Sv. 1850. var. α. *Tephritis putris* FABR. Antl. 323. 34.

Hab. in Lapponiae graminosis et fimetis rar. (Lapp.-Scan. vulgatiss.)

Mas et *Fem.* Long. $1\frac{1}{2}$ fere 2 lin. Tota nigra nitida. Antennarum seta capillaris, basi incrassata. Apertura oris brevissime setulosa, ad setae mystaciniae (quas distinctas contendit MEIGEN) nullae. Alae hyalinae, nervo costali nigro. Squama et halteres alba. *Mas:* Abdominis apex utriusque fasciculo pilorum; femora antica subtus in medio sinuata dente instructa. Tibiae anticae in medio tuberculatae. *Femina:* ano mutico, femoribus anticis subincrassatis, subtus setulosis.

Var. b. ♂, triplo fere minor, alis magis pure hyalinis, nervis transversis magis approximatis, oculis brunneis, aeneo-micantibus, in graminosis ad ripam fluminis Ängermanniae ad Ahnsele et Åsele d. 24—26. Jul. a D. DAHLBOM inventa.

2. S. Leachi: aeneo-nigra, antennarum basi et hypostomate obscure ferrugineis, pedibus nigro-piceis, basi flavis, alarum nervis 3 et 4 longit. non parallelis; ♂ femoribus anticis subtus sinuatis, dentatis, ano vix setoso. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 291. 14? *Seps. cylindrica* FALL. Dipt. Sv. 22. certe. ♂♀. (exclus. Syn. FABR.)

Hab. in Lapponia rar.; ad Björkvik Nordlandiae d. 15. Jul. a me lecta. Larvae in stercore praesertim humano degunt, teste D. BOUCHÉ. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Longit. prioris, a qua tantum differt: corpore paullo magis lineari, antennarum basi et hypostomate rufo-ferrugineis, pedibus basi flavescens, et anticis in ♀ fere totis testaceis; alarum nervis 3 et 4 non exacte parallelis, sed in disco alae non nihil remotioribus, ut et ano ♂ setarum rudimento. Femora antica subtus, in ♂ subsinuata denticulata, in ♀ setulis 5—6 parvis instructa. —

Var. ♀ pleuris anticae ferrugineis.

3. S. cylindrica: aeneo-nigra, capite pleurisque ferrugineis, antennis pedibusque flavis, alarum nervis longitudinalibus 3 et 4 vix parallelis; ♂ femoribus anticis subtus muticis, ano non setoso. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 290. 12. *Calobata cylindrica* FABR. Antl. 263. 11. *Sepsis nitidula* FALL. Dipt. Sv. Ortal. 21. 2. vera. ♂♀.

Hab. in Lapponia pass. haud frequenter; ad Wilhelmina Lapponiae Umensis d. 17. Jul. et ad Kengis Lapponiae Tornensis in fungis terrestribus d. 22. Aug. in copula inveni. Larvae ut in priori vivunt. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Magnitudo et affinitas *Seps. putridis*; differt: capite et thoracis lateribus anticae, piceo-ferrugineis, antennis pedibusque flavis, horum posteriorum femorum medio, tibiis tarsisque tantum obscurioribus, alar. nervis long. 3 et 4 non exacte parallelis, ut et femoribus anticis in ♂ subtus non excisis vel dentatis, sed tantum leviter setulosis, et ano non setoso, solummodo subpiloso.

4. S. Coxarum: aeneo-nigra, pedibus concoloribus, coxis femorumque summa basi flavis, antennis piceis, alarum nervis longitud. 3 et 4 subparallelis; ♂ femoribus anticis anoque, glaberrimis muticis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime. (Lapp.)

Mas et *Fem.* Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Statura *S. Leachi*. Caput nigrum, antennis obscure testaceis. Abdomen violaceum, basi aeneo-necum. Anus inflexus nudus, Alae hyalinae, nervis 3 et 4 longitud. fere parallelis. Halteres albi. Pedes simpliciter tennes, toti in utroque sexu glaberrimi mutici nigri, coxis omnibus, apophysis femorum tibiarumque summa basi flavis.

b) Alae apice puncto laterali nigro notatae; nervis longitudinalibus 3 et 4 parallelis; transversis subapproximatis.

5. **S. Punctum**: nigra, hypostomate obscure ferrugineo, abdomine viridi-aureo, pedibus flavis, tarsis fuscis, femoribus anticis in ♂ subtus excisis, dentatis et spinulosis. ♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortalid. 22. 4. ♀♀. MEIG. Dipt. 5. 289. 10. *Tephritis punctum* FABR. Antl. 351. 40. *Musca stigma* PANZ. Fn. 60. t. 21. certe. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Scan. freq.)
Mas et Fem. Long. fere 2 lin. Subaenescens nigra. Antennae fuscae. Hypostoma magis vel minus rufescens. Abdomen, in ♂ aureo-viride, lmo segmento flavescens viridi; ano nudo; in ♀ violaceo-aeneum, primo segmento concolore. Halteres flavi. Pedes enim coxis anticis flavi, tarsis fuscis. Femora antica in ♂ crassiora, subtus sinuata, dente versus apicem vergeute et spinis 6—7 brevibus armata; in ♀ simplicia inermia.

6. **S. violacea**: nigra, hypostomate obscure ferrugineo, abdomine violaceo, pedibus flavescens, tarsis fuscis; femoribus anticis in ♂ subtus sinuatis, dentatis et spinulosis. ♀.

MEIG. Dipt. 5. 289. 9. *Seps. punctum* FALL. Dipt. Sv. Ortal. 22. 4. descript.

Hab. in Lapponia rarius; ad Wilhelmina Lappon. Umen- sis d. 15. Jul. capta. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Similima priori, paulo minor, colore pedum obscuriori, tibiis posticis saepe nigricantibus, et abdomine in utroque sexu violaceo, primoque segmento magis coarctato. A praecedente aegre distinguitur, forte mera ejus varietas, sed auctoritate Cl. MEIGENI ut distincta species hie proposita.

7. **S. cynipsea**: aeneo-nigra, capite fusco, abdomine obscure violaceo, coxis tibiisque anticis, geniculis omnibus anguste, femorumque posticorum basi, flavis; femoribus anticis in ♂ subtus denticulatis et spinulosis. ♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortal. 23. 5. vera. ♀♀. MEIG. Dipt. 5. 287. 1. certe. *Musca cynipsea* LINN. Fn. Sv. 1668. certe. ♂. *Tephritis cynipsea* FABR. Antl. 324. 41.

Hab. in paludosis, etiam in Pinus ligno recenter secato, in Lapponia passim; scilicet ad Wittangi et Muonioniska, Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele et Asele, Lapponiae Umen- sis, d. 17. Jun. — 17. Aug., haud infrequenter visa. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Parva, circiter 1 lin. long. Similima priori, duplo minor, capite obscuriori, pedibus nigricantibus, coxis tibiisque anticis, geniculis summis omnibus, at femoribus posticis basi, flavis, distincta.

Obs. Variat in Suecia inferiori pedibus antennisque magis (in junioribus) vel minus rufescentibus, unde forte exstant species Meigenianae: *S. fulgens*, *hilaris*, *flavimana* et *ruficornis*, a nostra *Sepsi cynipsea* vix separandae.

8. **S. cornuta**: nigra, coxis anticis fusco-testaceis, fronte antice cornu porrecta. ♀.

MEIG. Dipt. 5. 288. 6. ♀.
Hab. in interalpinis Nordlandiae; ad Björkvik d. 14. Jul. semel inventa. (Lappon.—?)

Fem. Long. 1½ lin. Similis *Seps. cynipseae*. Tota nigra nitida, abdomine vix aenescens, neque violaceo. Frons substriata. Halteres testacei. Pedes inermes nudi nigri, coxis tantum anticis obscure testaceis. A praecedentibus distinguunt eorum frontali rotundo porrecto, antennis paulo breviori, fusco.

106. Homalocephala. ZETT.

Corpus minoris magnitudinis, elongatum punctatum subpubescens, setis verticis thoracisque paucissimis. Antennae deflexae breves, articulo ultimo rotundato compresso, seta capillari nuda; sub margine frontis subporrecto insertae. Caput latum transversum, hypostomate brevissimo lato. Frons plana depressa. Oculi horizontaliter rotundato-ovati. Abdomen conicum sessile, 5-annulatum. Alae omnino ut in *Ortale*, at non fasciatae; an vibrantes? Nervus longitudinalis sextus usque ad marginem anteriorem excurrit. Pedes breviusculi validi, tibiis posticis subincurvis. Color niger. Motus... Habitatio in sylvis, per partem sylvaticam Lapponiae, et in Norvegia ad Dowre. *Differentia sexus*; mas: apice abdominis obtuso, truncato; femina: vagina articulata erumpente. (Spec. Scand. 1, nostra, corpore punctato, capite lato, hypostomate brevi, antennis brevibus rotundatis, oculis transversim subovatis, abdomine conico, etc. distincta.)

1. **H. albitarsis**: nigra, fronte antice picea aut pallida, hypostomate, halteribus metatarsisque albis, alis hyalinis, macula costali ante apicem fusca. ♂♀.

Hab. in alpe Dowre D. BOHEMAN; e pupis nudis cylindricis brunneis nitidis 10-annulatis, sub cortice Pini putrescentis ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis captis, plura specimina utriusque sexus die 28. Jun. exclusa, ipsi quoque colligere mihi contigit. (Lapponia Suecica et Norvegica.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. Elongata nigra parum nitida, punctata cinereo-subpubescens, setis paucis in vertice et thoracis postico instructa. Caput enim oculis exsertum thoracem fere latius, Frons lata depressa plana nigra, medio picea et antice marginata, margine pallido. Hypostoma brevissimum latissimum album. Partes oris retractae. Antennae subhexertae breves rotundae, basi setulosae. Abdomen conicum, stylo anali basi latitudine segmenti ultimi, piceis, in medio canalienlato, apice acutiori. Alae hyalinae, linea costali, ubi exenit nervi auxiliaris et secundarius nigra; et macula obsoleta fusca in apice nervi longitudinalis 2di. Pedes breviusculi inermes. Femora valida. Metatarsi albi. Affinis videtur *Aetorae* MEIG., ab ea vero hypostomatis, oculorum et aui structura certe distincta. Specimina Tornensia tarsis fuscis s. vix albidis gaudet, alias Downensibus similima.

Obs. Genus *Lissa* MEIG. seu *Chyliza* *Loxocerina* FALL. in Scania capta, in Lapponia certe non occurrit.

107. Palloptera. FALL.

FALL. Dipt. Sv. Ortalid. p. 23. *Musca* PANZ. *Dacus* FABR. *Sapromyza* MEIG.

Corpus minoris magnitudinis, oblongo-ovatum pubescens, setis ordinariis instructum. Antennae deflexae breves rotundatae compressae, seta nuda aut subpubescente. Caput rotundatum. Frons puberula. Oculi rotundi. Hypostoma breve subretusum, apice subreflexum. Abdomen 5-annulatum, vagina ♀ longe erumpente. Alae erectae vibrantes, nervo auxiliari non ad medium costae descendente, nervis transversis remotiusculis. Pedes simplices. Color cinereus, aut flavus. Motu sat tarda. Habitatio in floribus et foliis plantarum, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; mas: ano obtuso; femina: vagina articulata longe erumpente. (Spec. Scand. 6, antennis brevioribus, hypostomate subimpresso, vagina ♀ longe erumpente, alis vibrantibus, ut et pedibus semper simplicibus, a *Sapromyzis* facile dignotae.)

1. **P. Umbellatarum**: cinerea opaca, hypostomate albedo, antennis testaceis, pedibus flavis, alis albidis, costa nervisque transversis fuscis. ♂♀.

Dacus Umbellatarum FABR. Antl. 277. 20. *Sapromyza Umbellatarum* MEIG. Dipt. 5. 269. 26. ♂♀. *Musca gangraenosa* PANZ. Fn. 59. t. 22. ♂. *Palloptera gangraenosa* FALL. Dipt. Sv. Ort. 24. 1. ♀.

Hab. in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. pass.)
Mas et Fem. Long. circiter 2 lin. Cana. Hypostoma, et frons antice, alba. Antennae fusco-testaceae, seta concolore subnuda. Scutellum subtestaceum. Abdomen cinereum, basi, ano et ventre subtestaceis. Alae albiae. Nervus auxiliaris in costam extenditur usque ad nervum transversum medium. Nervi transversi non longe remoti, fuscedine late cliguntur. Costa tota a basi usque infra apicem alae fusca. Punctum fuscum ad basin alae in nervo 6to longit. saepe etiam observatur. Pedes toti cum coxis pallide flavi.

2. **P. usta**: cinerea opaca, hypostomate albedo, fronte antice fulva, antennis, macula utrinque humerali, scutello anoque testaceis, pedibus flavis, nervis transversis apiceque fuscis. ♂♀.

Sapromyza usta MEIG. Dipt. 5. 270. 28.
Hab. in Lapponia Tornensia rarius; in Lapponia vero Umen- si, ex. gr. in Pinetis ad Lycksele d. 14 — 16. Aug. paulo frequentius vidi. (Lapponia; Hernösand in truncis Abietis d. 29. Aug.; — Ostrogothia-Scania passim.)

Mas et Fem. Long. 1½ fere 2 lin. Similis priori, differt aperte fronte antice fulva nec alba, et alis aliter maculatis. Alae albae, macula costali in apice nervi auxiliaris, apice alae toto, et nervo transverso ord. late, fuscis. Nervus autem transversus medius (ante apicem nervi auxiliaris situs), et costa in medio immaculata. Nervi transversi quoque remotiores, quam in priori. Abdomen fuscum subnitidum.

3. **P. ambusta**: rufo-testacea nitida, pedibus flavis, occipite, thoracis vittis 4 abdominisque medio, nigris, alarum nervo transverso ord. apiceque fuscis. ♀.

Sapromyza ambusta MEIG. Dipt. 5. 268. 8. 23. certe. ♂♀.
Hab. in alpe Dowre, a D. BOHEMAN mens. Jul. inventa. (Lappon. Norvegica.)

Fem. Long. fere 2 lin. Nitida. Caput flavum, fronte lutea, orbita oculorum anguste alba. Hypostoma breve, vix impressum.

Antennae (in nostro specimine mutilatae; sed secundum Cl. MEIGEN) rufo-flavae, articulo ultimo rotundato, seta brevissime pubescente. Oeciput et punctum ocellorum, nigra. Thorax rufo-testaceus, vittis dorsalibus subquatuor, quarum laterales abruptae et interruptae sunt, nigris. Metathorax nigro-bipunctatus. Abdomen nigrum, basi anguste, et apice ano longe erumpente flavum. Alae omnino ut in *P. usta*. Halteres albi. Pedes pallide flavi. Macula sternei nigra. — *Mas* a Cl. MEIGEN etiam descriptus l. c. mihi ignotus.

Obs. Species Snec. Fallenianae: *Pall. ustulata*, *arcuata* et *margineella* Faunae nostrae ignotae.

108. Sapromyza. FALL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 156. FALL. AHRENS. *Musca* LINN. *Tephritis* FABR.

Corpus minoris magnitudinis aut parvum, oblongo-ovatum obtusum mollissimum, pubescens, setis ordinariis distinctioribus. Antennae ut in *Palloptera*, paullo forte longiores. Caput rotundatum. Frons vix puberula. Oculi rotundi. Hypostoma breve vix retusum, nec apice reflexum. Palpi subfiliformes. Abdomen 5-annulatum. Vagina ♀ erumpens. Alae incumbentes, non vibrantes, nervis ut in genere priori directis. Pedes aut simplices aut in ♂ incrassati. *Color* flavus. *Motu* sat tarda. *Habitatio* in foliis et succo plantarum. *Sexus* differt ut in priori. (Spec. Scand 32, *Pallopterus* valde affines, setis verticis thoracisque distinctioribus, fronte vix hirsutula, hypostomate non impresso, alis non vibrantibus, vagina ♀ vix tam longe erumpente, ut et femoribus ♂ interdum incrassatis, distinctae.)

a) Alae maculatae. Nervi transversii remoti. Pedes simplices.

1. *S. 10-punctata*: pallida, alis pallescentibus, nervis transversis apiceque trium nervorum longitudinalium fuscis, antennarum seta pubescente. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortal. 30. 1. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 270. 29.

Hab. in Lapponiae fruticibus rarius. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 2 lin. et ultra. Tota pallide flava, setis ordinariis nigris. Hypostoma albidum. Antennarum apex interdum fuscus. Ala singula maculis 5 fuscis notata speciem distinguit. Oculi in viva rufi, aeneo-micantes, unicolores.

2. *S. notata*: pallida, hypostomate pedibusque pallidioribus, alarum nervis transversis totis, longitudinalium 3tio punctis 3, et 4to apice nigricantibus; antennarum seta pubescente. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Wilhelmina d. 20. Jul. in copula semel capta. (Lappon. meridionalis; Scania rar.)

Mas et *Fem.* Long. 1½ lin. Similis priori, paullo minor. Flava immaculata, thorace flavo-testaceo. Singula ala maculis 7 fuscis.

3. *S. praecusta*: flavo-testacea, hypostomate padibusque pallidioribus, tarsis, et alarum antennarumque apice, fuscis, seta pubescente. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortal. 31. 4. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 264. 14. ♂♀.

Hab. in Lapponia rar.; in Lapp. Tornensi D. DEUTSCH, in Umensi ad Lycksele ipse. (Lappon.-Ostrogoth. rar.; Scania freq.)

Mas et *Fem.* Long. 2 lin. Tota flava. Similis priori. Antennarum apex et tarsi plerumque distincte nigri. Seta pubescens fusca. Alae pallidae, summo apice nigricante. Nervus transversus ordin. interdum etiam fuscus.

Obs. *Sapr. multipunctata* FALL. in Lapponia haecenus non observata.

b) Alae immaculatae.

* Nervi alar. transversii remoti. Pedes simplices.

4. *S. rorida*: oculis rufis aeneo-micantibus flavo-testacea, hypostomate pedibusque pallidioribus, alis flavescentibus, antennarum articulo ultimo oblongo-ovato, seta pubescente nigra. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortal. 32. 7. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 259. 1.

Hab. in foliis fruticum per partem sylvaticam Lapponiae passim; feminae valde lascivae masculos cursim persequuntur et sub copula exigunt vaginam corniculatam 2 lateralia. (Lappon.-Hernösand. 29. Aug. rar. — Scan. frequenter.)

Mas. et *Fem.* Long. 2 lin. Tota flava immaculata nitida, setis ordinariis nigris. Antennae sublongae. Oculi rotundi unicolores, in viva rufi, aeneo-micantes, in mortua brunnei. Nervus alar. auxiliaris et secundarius minus approximati. Nervi transversii sat longe remoti.

5. *S. laeta*: oculis brunneis aeneo-micantibus flavo-testacea, hypostomate pedibusque pallidioribus; alis flavo-hyalinis, antennarum articulo ultimo ovato, seta subnuda, apice fusca. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; in foliis fruticum ad Wilhelmina et Lycksele d. 19. Jul. — 3. Aug. capta; inter Alten et Kautokeino Finmarkiae ♀ quoque d. 13. Aug. visa. (Lappon.-Angermannia ad Hernösand 30. Aug. rarissime.)

Mas et *Fem.* Long. 1½ lin. Similis priori, minor, et antennis paullo brevioribus, seta magis nuda alisque magis hyalinis, minus pallescentibus, distincta.

6. *S. hilarella*: oculis virescentibus pallide flava, capite pedibusque albidis; alis subhyalinis, antennarum articulo ultimo rotundato-ovato, seta subnuda, apice fusca. ♂♀.

Hab. in silvaticis, betuleis, alnetis et salicetis Lapponiae meridionalis Umensis frequenter; scilicet juxta rivulos ad Lycksele, Stensele, Naestansjö et Wilhelmina d. 4. Jul. — 16. Aug. in copula saepe capta; deprehenditur etiam in inferalpinis Nordlandiae et ad Björkvik et Giebstad mense Julio etiam in copula visa. In Dowre a D. BOHEMAN lecta. (Lapponia Dalekarlia.)

Mas et *Fem.* Parva, Long. circiter 1 lin. Similis priori, paullo minor pallidior, antennis nonnihil brevioribus, capite toto albidiori alisque paullo magis hyalinis, distincta. A *Sapr. flava* FALL., cui etiam similis, nervis transversis remotis, nec approximatis, et femoribus maris simplicibus, mox diguota. Oculi in viva virides unicolores, in mortua violacei. Frons saepe laete citriva, maculata. Antennae in ♂ subovatae, in ♀ magis rotundatae. Nervus alar. costalis brevissime nigro-ciliatus.

7. *S. chlorophthalma*: oculis viridibus testacea, hypostomate pedibusque flavis, alis subflavescentibus, antennar. articulo ultimo rotundato, apice, seta pubescente tarsisque nigro-fuscis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in silva ad Wilhelmina d. 20. Jul. detecta. (Lapponia.)

Mas. Long. 2 lin. Similis *S. hilarella* et *obsoletae*, a priori magnitudine majori, colore magis testaceo, alis nonnihil flavicantibus, antennis apice nigris tarsisque fuscis, et a *S. obsoleta* oculis in viva unicoloribus, nec purpureo-lineatis, antennis apice magis rotundatis et seta subpubescente, bene diguota. Abdomen nitidum lividum sen obscure testaceum.

8. *S. obsoleta*: oculis aeneo-viridibus transversim purpureo-bilineatis ferruginea, hypostomate pedibusque flavis, antennarum apice tarsisque nigricantibus; alis flavicantibus, antennarum articulo ultimo oblongo, seta subnuda fusca. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortal. 31. 6. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 260. 2. *Tephritis flava* FABR. Antl. 317. 6.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 2 lin. Simillima *T. roridae*, saepe paullo minor, antennarum apice nigro, seta minus distincte pubescente, oculis in viva aeneo-viridibus, lineis duabus transversis purpureis, ut et tarsis praesertim antieis fuscioribus, aperte distincta. Alae flavae, nervis transversis remotis.

9. *S. subfasciata*: oculis ferrugineis aeneo-micantibus unicoloribus ferrugineo-flava, hypostomate pedibusque pallidioribus, antennis rotundatis, apice nigris, seta subnuda fusca; alis pallide hyalinis, incisuris abdominis infuscatis. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime. (Lapponia; Angermannia 15. Sept. rar. — Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Long. 1½ lin. Similis praecedenti, paullo minor, pallidior, antennis nonnihil brevioribus subrotundatis, apice fuscis, nec determinate nigris, tarsis vix infuscatis, alis minus flavis, nervis transversis forte paullo magis approximatis, abdominis incisuris praesertim in ♀ subfuscis, ut et oculorum colore, perbene distincta.

10. *S. melanogaster*: oculis . . . . ., pallide flava immaculata; alis pallescentibus, antennis magis rotundatis, seta pubescente fusca, abdomine nigro-fusco. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime. (Lapponia; Hernösand. d. 30. Aug. rar.)

Fem. Long. fere 2 lin. Affinis et similis *S. roridae*, antennis magis rotundatis. A prioribus mox differt abdomine toto nigricante s. fusco. Tarsi apice infuscati. Oculorum color in viva non annotatus.

Obs. Spec. Fall. *Saprom. pallidiventrem*, *pallidam*, *4-punctatam* et *plumicornem* in Lapponia invenire mihi non contigit.

•• Nervi transversi in disco alae approximati. Nervus auxiliarius et secundarius parum remoti. Femora in masculis saepe incrassata. Species *Opomyzis* affines; an proprii generis?

11. S. flava: oculis viridi-aureis pallide flava, antennis rotundatis anoque immaculatis; femoribus anticis posticisque in ♂ crassissimis. ♀♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortalid. 38. 13. ♀. MEIG. Dipt. 5. 260. 4. ♀. HAGENBACH Synb. Fn. Ins. Helv. 47. f. 29. *Musca flava* LINN. Fn. Sv. 1869. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapponia; Ostrogothia et Scania in fenestris freq.)

Mas et Fem. Parva, circiter 1½ lin. long. Tota citrina, abdomine ovato, in ♀ valde tumido. Oculi in viva pulchre aureo-virides, in mortua nigro-purpurei. Alae flavescetes.

12. S. unguicella: oculis viridibus flava, capite pedibusque simplicibus pallidioribus, antennis rotundis, articulo ultimo tarsorum nigro; alis subhyalinis, abdominis dorso in ♂ toto, in ♀ macula, fuscis. ♀♀.

Hab. in graninosis Lapponiae Umensis passim; ad Lycksele, Umenaes et Wilhelmina, d. 1—19. Jul. a me capta. Mas rariss. occurrit. (Lapponia meridionalis.)

Mas et Fem. Tenera, mollis et minuta, vix 1 lin. long. Caput pallidum. Antennae rotundae, seta nuda fusca. Oculi in viva virides, in mortua ferruginei. Thorax testaceus in ♂ vitris 3 obscurioribus. Abdomen oblongum, ventre pallido, supra in ♂ nigriceus, in ♀ disco fuscum. Alae pallide hyalinae. Pedes flavi simplices in utroque sexu, articulo tarsorum tantum ultimo atro.

Obs. *Sapr. albiceps*, *interstincta*, *lutea* et *femorella*, a FALL. descriptae, in Lapponia mihi non obviae.

109. Lonchaea. FALL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 171. FALL. *Musca* FABR.

Corpus parvum obtuse ovatum convexum undique villosum, vertice thoracisque postico setulosis; nitidum molle. Antennae deflexae saepe longitudine fere hypostomatis, lineares, articulo ultimo elongato, apice obtuso, basi seta dorsali nuda. Hypostoma perpendiculare breve, parum descendens. Frons pubescens angusta decliva. Oculi maximi, perpendiculariter oblongi. Abdomen 6-annulatum. Alae incumbentes, abdomine longiores, basi latae, non vibrantes; nervis ut in *Ortale* directis; immaculatae. Halteres nigri. Pedes simplices. Color ater. Motu tarda; lente procedit, magis vivaciter volat. Habitatio in foliis fruticum et plantarum; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus:* mas: fronte angusta, ano obtuso; femina: fronte paullo latiori, vagina articulata longe erumpente. (Spec. Scand. 12, corpore obtuse ovato villosa, antennis saepe longis linearibus, seta semper nuda, oculis maximis perpendiculariter oblongis, abdomine 6-annulato, alis non vibrantibus etc. distinctae.)

a) Corpore nigro aut caerulescenti atro.

1. L. vaginalis: caeruleo-atra nitida, antennarum articulo ultimo longitudine hypostomatis, lineari, pedibusque totis, nigris; alis hyalinis. ♀♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortal. 26. 2. ♀♀. MEIG. Dipt. 5. 307. 8. (secund. FALL. transscripta.)

Hab. in Lapponia Tornensi et Umensi rarius; ad Naestansjö d. 13. Jul. capta; in inferalpinis Norvegiae paullo frequentius occurrit, et ad Björkvik Nordlandiae, nec non in graninosis ad Bossekop et in Skaaddavaara Finmarkiae d. 14. Jul.—7. Aug. a me lecta. — Mas semper rarius occurrit. (Lappon.—Suecia media pass.—Scan. frequenter.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Crassa, *Anthomyz* vel *Muscam* minorem mentiens. Atro-caerulea nitida. Antennae longae. Oculi in viva obscure brunnei. Alae hyalinae. Squama parva alba. Stylus ♀ longe erumpens.

2. L. Deutschii: nigra subnitida, antennis mediocriter longis, articulo ultimo oblongo-ovali; alis fuscis. ♀♀.

Hab. in foliis fruticum Betulae et Abietis, nec non in floribus Salicis, in Lapponia passim; scilicet ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis frequenter, 21—29. Jun., et ad Björkvik et Giebstad Nordlandiae, 17—22. Jul. a me inventa. (Lapponia; Botnia borealis, ex. gr. ad Pello 4. Jun. et ad Haparanda 20. Maj.)

Mas et Fem. Priori paullo minor, eique similis, differt corpore minus nitido, colore magis nigro, parum caerulescente, antennis paullo brevioribus et latioribus, nec linearibus, ut et alis magis fuscis, nec pure hyalinis. Abdomen rotundatum depressum opacum.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Nomen Clar. Dom. HENR. DEUTSCH, Medici Provincialis in urbe longe septentrionali Tornaa, Medicinae et Philosophiae Doctoris atque Assessoris, Viri qui e Lapponiis Tornensi et Kemensi, quas saepius visitavit, multa rariora insecta et plantas mihi communiavit, atque ante paucos annos (d. 1—2. Sept. 1834), considerabilem horum naturalium messem secum portavit, et ipse in Lunda praesens mihi benigne donavit, inter quae haec *Lonchaea* species etiam numeranda fuit, tale nomen eidem speciei imponere voluit gratus amicus.

3. L. chorea: nigra nitida, pedibus concoloribus, fronte opaca, antennis breviusculis; alis hyalino-albis. ♀♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortal. 26. 1. vera. ♀♀. An etiam MEIG. Dipt. 5. 304. 1? (quae longitudine 2 linear. et alis hyalinis describitur). *Musca chorea* FABR. Antl. 304. 99.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; tantum ad Lycksele et Tresunda pauca specimina d. 23. Jun.—11. Jul. inveni. Larvae autumnno et hieme sub cortice putrescente arborum degunt, 3 lin. longae. Pupae 1½ lin. long. In statu pupae 14 dieb. quiescunt, teste D. BOUCH. (in Naturgeschichte der Insekten, Berlin 1834. V. 1. p. 95.) (Lappon.—Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. seu magnitudine *L. vaginalis* fere dimidio minor. Tota nigra. Antennar. articulus ultimus ceteris non longior, subdilatus. Alae albiae. Nervus auxiliarius parum ultra nervum transv. medium in costam extensus. Frons in ♀ sat angustata.

4. L. albitarsis: caeruleo-atra nitida, fronte opaca, antennis longitudine hypostomatis, linearibus magnis; metatarsis alisque albis. ♀♀.

Hab. in Lycksele rar. Pupae plures cylindricae nuda 8-annulatae brunneae, sub cortice Pini ad pagum Turtolam Lapponiae Tornensis d. 4. Jun. captae; ex his imagines utriusque sexus egressae d. 22—25. ejusdem mensis, et aliae d. sequentis 3. Julii. (Lapponia-Botnia borealis rar.)

Mas et Fem. In hoc genere magna, circiter 2 lin. long. Similis *L. vaginali*. Atro-caerulea. Antennae elongatae, parum dilatatae sublineares, nigrae. Frons in ♂ angusta, in ♀ latior; nigra opaca, vertice nitidiori. Alae totae albiae, nervo auxiliari ultra nervum transv. medium in costa distincte extenso. Halteres et pedes nigri, metatarsis praesertim posticorum albis.

5. L. tarsata: nigro-caeruleo nitida, fronte nigra subnitida, antennis longitudine hypostomatis; metatarsis alisque albidis. ♀♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortal. 26. 3. ♀♀. MEIG. Dipt. 5. 305. 4. Hab. in Salicetis, ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 1. Jul. rarius. (Lappon.—Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Similima priori, fere duplo minor, corpore minus villosa, fronte subnitida, alis magis hyalinis, distincta. Reliqua omnia ut in praecedente.

6. L. laticornis: caeruleo-nigra cum fronte nitida, antennis hypostomate fere duplo brevioribus subdilatis; metatarsis alisque albidis. ♀♀.

MEIG. Dipt. 5. 308. 13? ♀.

Hab. in Lapponia rarius; uterque sexus ad Lycksele, Lapponiae Umensis d. 10. Aug. captus; at ♀ e pupa nuda cylindrica 10-annulata brunnea ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis capta d. 24. Jun. exclusa. (Lapponia —?)

Mas et Fem. Longitudo prioris eique similis, differt: antennis brevioribus et paullo latioribus alisque minus albidis, subhyalinis. Halteres nigri. Frons mediocriter lata. Vagina ♀ longe erumpens.

7. L. hirticeps: tota atra subnitida, antennis longitudine hypostomatis; alis fuscis, oculis hirtis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rariss.; ad Lycksele unicum individuum inveni. (Lapponia.)

Mas. Long. 1½ lin. Affinis videtur *L. dasyopi* MEIG. (quae in Scania rarissime lecta), sed differt: antennis longioribus et alis fuscis. Tota atra antennis pedibusque concoloribus; minus nitida. Frons angusta opaca.

b) Corpore aenescente.

8. L. aenea: nigro-aenescens nitida, capite pedibusque immaculatis nigris, antennis mediocribus, alis subflavicantibus. ♀.

MEIG. Dipt. 5. 306. 6? ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rariss., unicum specimen tantum inveni. (Lapponia; Gottlandia et Scania rarissime.)

Fem. Long. 1½ lin. Tota aenescens nitida, capite pedibusque solum nigris. Alae flavicautes, nervis pallidis. Halteres nigri. Vagina ♀ erumpens acuta.

110. *Lauxania*. LATR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 170. FABR. PANZ. FALL. *Musca* FABR.

Corpus ut in *Lonchaea*, sed minus villosum. Antennae oblique porrectae, articulo ultimo elongato compresso; apice subacutae, basi seta dorsali nudiuscula aut plumata. Hypostoma subdescendens, medio parum impressum, inaequale. Oculi perpendiculariter rotundati oblongi. Abdomen 5-annulatum. Alae et pedes ut in *Lonchaea*. Color niger, aeneus, cinereus. *Motus* et *Habitatio* ut in genere prior. *Differentia sexus* etiam ut in illo, at vagina feminae non erumpens. (Spec. Scand. 7, antennis magis porrectis, articulo ultimo saepe longiori, oculis minus oblongis subretundatis, nervo auxiliari paullo breviori, abdomine 5-annulato, et genitali ♀ non erumpente, distincta.)

a) Seta antennarum nudiuscula.

1. *L. cylindricornis*: aenescenti nigra nitida, antennis porrectis, capite longioribus angustis, seta alba, tarsis basi, alisque totis, sordide albicantibus. ♂♀.

FABR. Antl. 212. 1. PANZ. Fn. 105. II. certe. FALL. Dipt. Sv. Ortol. 27. 1. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 296. 1.

Hab. in Lapponia rarius; ad Wilhelmina Lapponiae Unensis d. 15. Jul. 1832, et ad Björkvik Nordlandiae d. 15. Jul. 1821, pauca specimina legi. (Lapp.-Dalekarlia-Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Parva, vix ultra 1 lin. long. Nigra nitida, parum aeneo-micans subnuda. Antennae basi testaceae, articulo ultimo longissimo valde angusto et lineari, fusco, seta breviter pubescente alba. Alae flavo-albicautes. Squama minuta Halteres nigri. Pedes nigri, metatarsis posterioribus sordide albis. Oculi in viva brunnei, lineis 3 transversis viridibus (vel si major: oculi virides, lineis 4 brunneis s. purpureis).

2. *L. aenea*: virescenti aenea nitida, pedibus nigris, antennis mediocriter longis, genubus tibiisque testaceis; alis flavo-albo-micantibus. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortol. 28. 3. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 297. 3. Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 1½ lin.; robusta. Tota aenea, nitida. Antennae vix longitudine capitis transversae, testaceae, articulo ultimo elongato angustato, seta subnuda capillari testacea, apice fusca. Alae subflavicautes. Halteres flavi. Pedes nigri, genubus tibiisque testaceis.

Obs. *Laux. seticornis* FALL. Sueciae mediae et meridionalis, sed vix Lapponiae incola.

b) Seta antennarum plumata.

3. *A. lupulina*: cana, antennis mediocriter longis, abdomine, tibiis intermediis pedibusque posticis testaceis, fronte antice albo-fasciata; alis albo-flavicantibus. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Ortol. 29. 5. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 301. II. *Musca lupulina* FABR. Antl. 298. 7.

Hab. in Lapponia Tornensi, D. DEUTSCH, et Kemensi, ipse; in utraque rarius; d. 15–30. Ang. capta. (Lappon.-Botnia, Uplandia rar., Ostrog. pass., Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 1½ lin. Statura *L. aeneae*, at cinerea opaca. Antennae breviusculae (in hoc genere), testaceae, articulo ultimo oblongo-ovato, apice acutiori. Seta distincte plumata. Frons fascia antice albida. Abdomen flavum. Alae flavo-albicautes. Halteres pallidi. Pedes nigri, antice geuiculis, intermediis geuiculis et tibiis, postice toti fere testacei.

Obs. *Laux. longipennis* FALL. et *fasciata* FALL. huc usque in Lapponia non observatae sunt, quantum scio.

FAM. 28. OPOMYZIDES. FALL.

Os nudum. Nervus alar. auxiliaris et secundarius in unum fere confluentes, ad medium costae vix extensi, et ante nervum transversum medium saepe cessantes. Caput rotundatum. Antennae deflexae, saepe breviusculae. Seta pubescens. Oculi nudi distantes. Corpus elongatum angustum parum pubescens, parce setulosum. Vertex semper setulis instructus. Abdomen 5–6-annulatum. Pedes saepissime elongati, plerumque mutici. Alae non vibrantes. Nervi fere ut in *Anthomyza* directi. Nervi transversae saepissime longe remoti.

111. *Calobata*. FABR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 180. FABR. FALL. *Musca* LINN. PANZ.

Corpus medium tenue elongatum cylindricum nudiusculum. Antennae deflexae breves rotundatae, seta subplumata. Hypostoma non descendens declivum planum. Frons angusta nuda. Oculi magni sub rotundi. Humeri tuberculati. Abdomen 5-annulatum. Alae incumbentes, abdomine longiores, nervis 3 et 4 apice appropinquantibus nec per totam longitudinem parallelis. Pedes longissimi tenues mutici. Color nigricans cinerascens. *Motu* sat segnis; tarde volat, at paullo vivaciter ambulat. *Habitatio* in truncis, foliis fruticum et graminosis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Differentia sexus* perspicua; *mas*: ano clavato, appendice duplici instructo; *femina*: ano incrassato, glabro simplici. (Spec. Scand. 6, corpore subfiliformi, antennis brevibus rotundatis, hypostomate non descendente, humeris tuberculatis, abdomine 5-annulato alis breviori, pedibus longissimis, ut et alarum nervis longitudinal. 3 et 4 non parallelis, distinctae.)

1. *C. cibaria*: nigricans, thorace griseo, callis humeralibus nigricantibus, fronte fulva, antennis testaceis, seta subplumata, alis pallescentibus, pedibus flavis femoribus posticis apice annulo nigro. ♂♀.

Mas: abdomine filiformi, ano clavato testaceo, ventre ad apicem appendicibus 2 tumidis flavis.

Femina: abdomine cylindrico, segmento 6to flavo, ano incrassato nitido atro; in copula.

MEIG. Dipt. 5. 378. 2. *Musca cibaria* LINN. Fn. Sv. 2. *Musca cothurnata* PANZ. Fn. 54. t. 20. ♀. et *Calobata cothurnata* MEIG. Dipt. 5. 379. 3. forte eadem; tantum fronte nigra, antice lutea, distincta. *Calobata cothurnat.* FALL. Dipt. Sv. Opomyzides 2. 2. certe, ♂♀. (exclus. forte Syn. FABR. et LINN.)

Hab. in Lapponiae fruticibus Salicis et Betulae passim frequent; scilicet in fruticibus, juxta rivulos laete vigentibus, ad Lycksele, Stensele et Wilhelmina, Lapponiae Unensis, frequentissime, ad Kengis, Juckasjervi et Karesnando, Lapponiae Tornensis, rarius, nec non ad Björkvik Nordlandiae et Bossekop Finmarkiae, passim; a d. 15. Jun. usque ad 22. Ang. visa. (Lappon.-Scan. pass. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 3 lin. et ultra. Angusta nuda, setulis paucis in vertice et thoracis postico. Scutellum bisetosum. Caput postice cinereum, macula verticis nigra. Frons fulva, posterius magis minus late nigricans. Hypostoma album. Antennae testaceae, basi fuscae, seta nigra plumata. Oculi rufo-ferruginei unicoloris. Thorax nigricans, griseo-pollinosus, callis humeralibus obscurioribus, subtus saepe macula rufa. Plenae cinerascens. Abdomen nigrum, nitidum, ventre in ♀ saepe tumido; differentia sexus ut in diagnosi. Alae pallescentes. Halteres et pedes cum coxis et tarsis, toti flavi, femoribus posticis intra apicem annulo nigro. Pedes intermedi longi, postice longissimi.

Var. b. ♂♀. fronte nigra, antice lutea; alias var. a simillima.

Musca cothurnata PANZ. et *Calobata* eadem MEIG. l. c. In Lapponia praesertim meridionali frequentior quam var. a. deprehenditur.

2. *C. petronella*: nigricans, thorace griseo, callis humeralibus rufis, capite alido, fronte fulva, antennis testaceis, seta pubescente, alis pallido-hyalinis, pedibus flavis posticis apice annulo nigro. ♂♀.

Mas et *Femina*: ut in priori differunt, at ano feminae rufo, nec atro.

FABR. Antl. 262. 10. MEIG. Dipt. 5. 377. 1. ♀. *Musca petronella* LINN. Fn. Sv. 1856. *Calobata corrigiolata* FALL. Dipt. Sv. Opomyz. 3. 3. ♂♀. (exclus. forte Syn. LINN. et FABR.)

Hab. in Lappon. cum priori, rarissime. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Magnitudo et summa praecedentis similitudo, nec differt, nisi capite postice rufescente, nec cinereo, vertice tantum fusco-maculato, seta antennarum pubescente, nec plumata, callis humeralibus rufis, alis forte paullo magis hyalinis, ut et ano feminae rufo, nec nigro.

3. *C. nigricornis*: nigra, hypostomate albo, fronte antice fulva, antennis testaceis, apice atro, seta pubescente fusca, alis hyalinis, pedibus flavis, femoribus posticis apice annulo nigro. ♂♀.

Mus et *femina* ut in *C. cibaria* differunt, at ano maris supra nigricante.

Hab. in betuletis Lapponiae Unensis rarissime, ad Lycksele mens. Junio visa. (Lapponia.)

Mas et *Fem.* Long. 2½ lin. et ultra. Similis *C. cibariae*, paullo minor tenuior et differt, thorace, fronte antennarumque apice

nigris, seta pubescente et alis minus coloratis. Frons nigra, antice angusta fulva, orbita oculorum et hypostomate albis. Antennae breves testaceae, articulo ultimo et seta nigris. Proboscis rufa. Caput postice nigrum. Thorax et abdomen uigra nitida subpilosa, pectore cinerascute. Halteres et pedes ut in *C. ci-baria*.

Obs. FALL. *Calobata calceata* et *ephippium* e Lappouia omnino exsulant; haec vero in Dalekarlia a D. BOHEMAN imper lecta. *Cal. filiformis* ad genus proximum: *Micropeza*, pertinet.

112. Micropeza. LATR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 171. LATR. *Calobata* FABR. LATR. FALL.

Corpus minoris magnitudinis, valde angustum filiforme nudum. Antennae porrectae breves, articulo ultimo rotundo compresso, seta subnuda. Caput horizontaliter elongatum ellipticum. Hypostoma breve reclinatum. Oculi rotundi. Abdomen 6-annulatum. Alae incumbentes, longitudine abdominis, nervis ut in *Calobata* directis, nervo auxiliari brevissimo. Pedes tenues longissimi. Color nigricans. *Motus* et *habitus* ut in *Calobata*. *Differentia sexus*: *mas*: ano subclavato, clava breviori; *femina*: ano stylato, stylo lato depresso, apice acuto. (Spec. Scand. I nostra, corpore graciliori, antennis porrectis, capite elongato, abdomine 6-annulato, nervo auxiliari brevissimo etc., distincta a speciebus reliquis hujus Familiae generum.)

1. M. filiformis: nigricans opaca, antennarum seta, hypostomate incisurisque abdominis albidis, pedibus flavis, annulo femorum, geniculis tarsisque nigris. ♂♀.

Calobata filiformis FABR. Antl. 263. 14. LATR. Gen. Crust. et Ins. 4. 352. FALL. Dipt. Sv. Opomyz. 3. 4. ♂♀. *Calobata corrigiolata* FABR. Antl. 263. 15. *Micropeza corrigiolata* MEIG. Dipt. 5. 284. 2.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Ostrogoth. freq. Scania vulgaris.)

Mas et *Fem.* Long. 2—2½ lin. Valde angusta et tenera, uigra nuda. Seta antennarum alba. Caput pone oculos tumidum. Petus cinerascens. Abdomen posterius nitidum, in ♂ rectum. Alae hyalinae. Halteres flavi. Pedes flavi, annulo pone medium femorum, geniculis, tibiis basi et apice, tarsisque totis, nigris.

Obs. Genera et species Fallenianae: *Tanypeza longimana* et *Chyliza leptogaster* (*Chyliza Loxocerina* FALL. ad genus *Lissam* in Ortalidibus referenda), huius Familiae subiectae, nec in Lappouia, nec in reliqua parte boreali Sueciae a me observatae.

113. Loxocera. FABR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 175. FABR. LATR. FALL. *Musca* LINN. PANZ.

Corpus medium elongatum subcylindricum glabrum nudum, setis verticis paucis. Antennae oblique porrectae, capite longiores, articulo ultimo longissimo lineari compresso, basi seta dorsali subpubescente. Frons lata plana glabra, antice prominula. Hypostoma reclinatum planum subdescendens. Oculi late distantes rotundi. Palpi apice subdilati. Abdomen 6-annulatum. Alae incumbentes, non vibrantes, abdomine fere breviores. Nervus auxiliaris breviusculus, ad oppositum nervum transversum in costa extensus. Nervus longit. 4tus recurvatus. Pedes mediocriter longi, simplices inermes. Color rufus nigro-pictus. *Motu* sat agilis; volatus celer brevis. *Habitatio* in graminosis et foliis fruticum, ubi tranquilla sedet, sole urente vivax; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus*: *mas*: apice abdominis obtuso; *femina*: vagina articulata longe acuminata. (Spec. Scand. 4, corpore elongato glabro, antennis longissimis, seta pubescente, fronte lata, hypostomate reclinato, palpis apice subdilatis, abdomine 6-annulato, nervo alar. long. 4to declinato s. apice in marginem anteriorem alae recurvo, distinctae.)

1. L. ichneumonea: nigra, capite concolore, thoracis postico rufio, pedibus testaceis, tarsis fuscis, antennarum seta alba; alis fusco-hyalinis, nervo transverso ordinario fuscedine cincto. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Opomyz. 7. 1. certe. ♂♀. (exclus. Syn. FABR.) *Musca ichneumonea* LINN. Fn. Sv. 1809. vera. *Musca aristata* PANZ. Fn. 73. t. 24. certiss. ♀. *Loxocera elongata* MEIG. Dipt. 5. 364. 2. certe. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Granträsk, Lycksele

et in Stoettingsfjellet. d. 31. Jul. — 5. Aug. capta. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* ♂ 3½—4, ♀ 4—5 lin. long. Subcylindrica punctata subnitida. Antennae capite transverso fere longiores, nigrae, basi fuscae, seta longitudine articuli ultimi, valida alba, subnuda. Caput totum uigrum nitidum laeve, hypostomatis lateribus cinereo-micantibus. Palpi nigri. Proboscis retracta testacea. Thorax rufus, sentello concolore; antice ad tertiam partem niger, lineis 2 dorsalibus abbreviatis ejusdem colore. Metathorax ater nitidus laevis. Abdomen atrum. Alae fusco-hyalinae, nervo transv. ord. fusco. Nervus longit. 4tus infra angulum nervi transversus distincte recurvatus. Halteres et pedes flavo-testacei, coxis rufis, tarsis praesertim apice nigricantibus.

Obs. Haec sine dubio est LINN. *Musca ichneumonea* vera, quod non solum ob frequentiam individuum sed et caput totum nigrum, qualis in Fauna Suec. l. c. expressis verbis describitur. Sequens species (*Loxoc. confusa*) in Suecia perrara est, et capite subtestaceo gaudet.

2. L. confusa: rufo-testacea, antennis longissimis, frontis inacula, thoracis antico abdomineque nigris, alis hyalinis, nervo transv. ordin. leviter infuscato. ♂♀.

Loxocera ichneumonea FABR. Antl. 202. 1. (exclus. Syn. LINN.) MEIG. Dipt. 5. 363. 1. (exclus. Syn. FALL. LINN. et PANZ.)

Hab. . . E Suecia superiori ut Lapponiae incola mecum communicata, mihi ipsi non nisi in Scania obvia. (Lapponia? Scania rarissime.)

Mas et *Fem.* Long. 3—4 lin. Similis priori, paulo minor, autem distincte longioribus, seta subplumata, capite testaceo, macula frontali tantum nigra et tarsis uon infuscatis, distincta. Thorax subquadratus, punctatus rufus, antice ad tertiam fere partem niger, lateribus et lineis 2 dorsalibus brevissimis (interdum nullis) ejusdem colore. Macula utriusque pectoralis e fasciculo pilorum argenteorum formata observatur. Abdomen griseo-subsericeo-pubescente. Alae subimmaculatae, nervis, longitudinali 4to in medio, et transverso ordinario, leviter umbra cinctis. Pedes cum tarsis toti flavi.

3. L. sylvatica: rufo-testacea, antennis, frontis macula, hypostomatis vitta media, thoracis macula antica abdomineque nigris, alis hyalinis immaculatis. ♂.

MEIG. Dipt. 5. 365. 3. ♂♀. Hab. in inferalpinis Nordlandiae rarissime; in insula Hacksten prope Schierroe d. 25. Jul. 1821 unicum specimen inveni. (Lapponia Norvegica — ?)

Mas. Long. 2 lin. Similis prioribus, minor. Frons minus prominula, quam in *L. ichneumonea*, at antennae longiores, quam in illa. Antennae uigrae, basi fuscae, seta articulo antennar. ultimo breviori, alba nudiuscula capillari, basi subincrassata. Caput testaceum, macula frontali triangulari et hypostomatis vitta media, atris utridis laevibus. Thorax cum scutello rufus, macula antica et linea dorsali ad scutellum fere continuata nigris. Macula sub scutello nigra nitida. Abdomen atrum, in mortua subcompressum, ventre pallescente. Alae sordide hyalinae immaculatae, nervo 4to longit. pone nervum transv. ordin. minus recurvato, quam in prioribus. Halteres albi. Pedes pallide flavi, tarsis subobscurioribus.

Obs. *Loxoc. Ichneumonea* FALL. l. c. var. β., seu *L. fulviventris* MEIG. in Scania a me rarissime lecta, in Lapponia non observata.

114. Scatophaga. FABR.

FABR. Antl. gen. 47. FALL. ZETT. *Musca* LINN. PANZ. *Tephritis* FABR. (*Psila* *) MEIG.

Corpus mediae, saepius minoris magnitudinis, elongatum sublineare nitidum nudum, setis verticis thoracisque posticis paucissimis. Antennae oblique deflexae oblongae, hypostomate multo breviores, obtusae, articulo ultimo ovato compresso, basi seta pubescente. Frons lata plana nuda, antice subprominula. Hypostoma reclinatum planum subdescendens. Oculi late remoti, parvi nudi rotundi. Palpi subfiliformes. Abdomen 6-annulatum. Alae incumbentes, non vibrantes, abdomine paulo longiores. Nervi ut in *Loxocera* directi. Pedes mediocres, interdum incrassati. Color testaceus, niger. *Motus*, *habitus* et *mores Loxocerae*. *Differentia sexus*: *mas*: apice abdominis obtuso; *femina*: vagina articulata acuta. (Spec. Scand. 16, *Loxocera* valde affines et similes, antennis brevioribus latioribus, palpis subfiliformibus et abdomine minus elongato, mox dignotae.) Typus generis: *Scatoph. finetaria*.

*) *Psilus* est nomen veteris generis iuter Hymenoptera.

a) Corpore pallescente.

* Pedibus in utroque sexu simplicibus. Abdomine in ♀ oblongum aut lanceolatum, apice acutum.

1. S. finetaria: ferruginea, capite pedibusque flavis, fronte testacea, alis pallide nervosis, seta antennarum pubescente, oculis ovatis. ♂♀.

FABR. Antl. 204. 5. FALL. Dipt. Sv. Opomyz. 8. 1. ♂♀. ZETT. Monogr. Scatoph. in Annal. de la Societ. Entom. de France 1835. T. 4. 177. 1. ♂♀. *Musca finetaria* LINN. Fn. Sv. 1862. *Psila finetaria* MEIG. Dipt. 5. 356. 1. *Musca flava* PANZ. Fn. 20. t. 22.

Hab. in Lapponia graminosis locis umbrosis occultis rariss. (Lapp.-Scan. vulgaris.)

Mas et Fem. Long. circiter 4 lin. Tota ferruginea nitida punctulata. Caput flavum nudum. Frons testacea, puncto ocellorum nigro. Antennae breviusculae flavae, articulo ultimo subovato, seta aut pubescente aut breviter plumata, fusca. Oculi perpendiculariter rotundato-ovati. Alarum nervus longitudinalis 6tus abbreviatus, ante marginem alae anteriorem sat longe cessans. Abdomen sericeo-subpubescens subdepressum. Halteres pallidi. Pedes flavi, tarsis vix infuscatis.

2. S. rufa: ferruginea, pedibus flavis, alis cinerascens-hyalinis; seta antennarum subpubescente, oculis rotundis. ♂. MEIG. Dipt. 5. 357. 3. ♀. ZETT. Monogr. Scat. pag. 177. 1. ♂♀.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi ibi non obvia, sed mas descriptus in graminosis ad rivulum in Convalle Dowerensi Norvegiae a D. BOHEMAN mens. Julio captus. (Lapponia; Scania, ubi unica femina inventa.)

Mas. Long. 2½ lin. Inter *S. finetariam* et *pallidam* quasi media, ambabus similis, ab illa vero magnitudine minori, oculis rotundis et seta antennarum minus distincte pubescente; et ab hac, magnitudinis paullo majori, colore corporis magis rufo-ferrugineo, alisque nec pure hyalinis, nec flavescens, discrepat. A *S. Lefebvrei* (No. 6), cui etiam similis est, femoribus tibiisque posticis rectis simplicibus, facillime dignoscitur.

3. S. pallida: tota pallide flava, seta antennarum subpubescente, oculis rotundis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Opomyz. 9. 2. ♂♀. ZETT. Monogr. Scat. 178. 3. ♂♀. *Psila pallida* MEIG. Dipt. 5. 357. 2.

Hab. in Lapponia Tornensis rarius, ad Kengis et Karesuando d. 17–22. Aug. inventa. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. Similitudo summa praecedentis, a qua colore totius corporis pallidior, antennis minus pubescentibus, oculis magis rotundis, ut et abdomine magis glabro, distincta.

4. S. bicolor: ferruginea, abdomine nigro, alis pallescentibus, pedibus pallide flavis, oculis magis rotundis, seta antennarum subpubescente. ♂♀.

ZETT. Mon. Scat. 178. 4. ♂♀. *Psila bicolor* MEIG. Dipt. 5. 358. 4. *Scatophaga pallida* var. β. FALL. Dipt. Sv. Opomyz. 9. 2.

Hab. in Lapponiae graminosis ad rivulos in convallibus Dower Norvegiae, a D. BOHEMAN mense Julio captus. (Lappon.-Dalekarlia-Scan. passim.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. Similitudo summa praecedentis, a qua colore capitis thoracisque ferrugineo, abdominisque nigro tantum differt. Nervus alarum longitudinalis 4tus pone nervum transversum vix recurvatus.

** Pedibus posticis in ♂ incrassatis. Oculi rotundi. Seta antennarum subunda. Abdomen in ♀ basi oblongo-ovatum, apice acuminato compresso longe productum.

5. S. Audouini: ferruginea, thoracis vittis abbreviatis, abdominisque maculis basalibus cruciformibus atris, pedibus flavis, femoribus posticis apice nigro-notatis, in ♂ incrassatis incurvis. ♂♀.

ZETT. Monogr. Scat. 179. 5. ♂♀. Tab. 4. B. fig. 1–5.

Hab. in graminosis et fruticibus Betulae albae, in Lapponia passim; scilicet in Lapponia Tornensis rarius; in Lapponia Umensi frequentius, ex. gr. ad Gaskeloug, Wilhelmina et in Stoettingsfjellet; nec non in inferalpinis Nordlandiae ad Dyroen, atque in Dower ad Drivstuen et ad Kongsvold D. BOHEMAN; vix nisi mense Julio floret, in medio mensis in copula capta. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 2, interdu fere 3 lin. Tota ferruginea subnitida, brevissime sericeo-subpubescens. Antennae breves, seta elongata subpubescente fusca. Oculi rotundi, in viva ferruginei aeneo-submicantes unicolores. Thorax ferrugineus, vittis dorsalibus 3 abruptis et interruptis nigris. Variat tamen interdum linea media integra, raris lineis omnibus confluentibus, quales varietates

b et c. in Monographia descripsi. Metathorax fusens. Abdomen in ♂ angustissimum subuliforme, apice obtusum; in ♀ ovato-oblongum, apice longe acuminatum; in utroque sexu ferrugineum, basi linea media et incisuris segmentorum 1–2, interdum etiam 3, nigris; apice abdominis in ♀ quoque fusco-cingulato. Alae pallescentes. Halteres albi. Pedes flavi, tarsis omnibus apice fuscis. Femora posteriora supra ad apicem macula nigra. Pedes postici in ♂ coxis elongatis, femoribus incrassatis, tibiisque distincte incurvis, nota sane singularis hanc et sequentem speciem a ceteris distinguens. In ♀ autem pedes omnes simplices.

Nomine Domini ALDOVIN, Medicinae Doctoris, ad Museum Hist. Nat. Professoris Parisiensis, Legionis Honor. Equitis, Reg. Acad. Scient. Holm. Snee. Membri, Entomologi Galliae celeberrimi, pulcherrimam hanc et distinctam speciem, cruce duplici iusque, condecorare voluit, debuit hujus Fannae Auctor.

6. S. Lefebvrei: ferruginea immaculata, pedibus flavis, femoribus posticis in ♂ incrassatis incurvis. ♂♀.

ZETT. Monogr. Scat. 180. 6. ♂♀.

Hab. in Lapponia cum priori, a D. DAHLBOM et me d. 7–26. Jul. inventa, post medium mensis ejusdem in copula capta. (Lappon.-Angermannia ad Hernösand d. 30. Aug. rariss.)

Mas et Fem. Magnitudo, statura et summa praecedentis similitudo, sed certe distincta, thorace, abdomine pedibusque immaculatis, abdomineque in ♂ magis subdepresso; nec nisi similem cum simili in copula junctam vidi. A *S. finetaria* aperte differt magnitudine duplo minori, oculis rotundis, seta antennarum mediocri et; a *S. rufa*, cui etiam similis, magnitudine dimidio minori, colore magis ferrugineo, seta nudiori et, et ab utraque, structura abdominis pedumque praesertim in masculis, distincta. Metathorax vix fusens. Pedes pulchre flavi, tarsis apice nigricantibus.

Celeberrimo et oculatissimo Entomologo ALEXANDRO L. LEFEBVRE, Musei Hist. Nat. Paris. etc. correspondenti, Soc. Ent. Gall. Secretario etc. speciem hanc dedicare, Ejusque nomine nobili iusque, gratum officium existimavit ZETTERSTEDT, utpote in Monographia jam indicavit.

b) Corpore nigricante. Pedes simplices. Oculi parvi rotundi. Seta antennarum nudiuscula seu brevissime pubescens.

7. S. Rosae: subaenescenti nigra nitida subpubescens, capite pedibusque flavis, antennarum articulo ultimo apice nigro, seta albida. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Opomyz. 9. 3. ♂♀. ZETT. Monogr. Scat. 181. 8. ♂♀. *Tephritis Rosae* FABR. Antl. 319. 12. *Psila Rosae* MEIG. Dipt. 5. 358. 6.

Hab. in Lapponia Umensi passim, ad Lycksele et Badstraes d. 30. Jun. — 2. Aug. a me capta; in Dower a D. BOHEMAN quoque lecta. — Larvae in apice radicis Dauci carotae tota aestate degunt, teste D. BOUCHÉ. Pupae in terra radici adjacentes 3–4 hebdom. manent, teste eodem. (Lappon.-Taefra Nordl. rar.-Scania media et meridionalis pass. freq.)

Mas et Fem. Parva, 1½ lin. long. Angusta tenera. Nigra obscure aeneo-micans, pube grisea tenui adpersa. Caput flavum, fronte rufo-ferruginea, vitta interdum nigro-picea. Alae immaculae, in ♀ abdomine breviores. Halteres albi. Pedes cum coxis flavi, tarsis apice interdum fuscis. Oculi in viva brunnei unicolores.

8. S. nigricornis: subaenescenti nigra nitida subpubescens, capite pedibusque flavis, antennarum articulo ultimo toto nigro, seta albida. ♂♀.

ZETT. Mon. Scat. 182. 9. ♂♀. *Psila nigricornis* MEIG. Dipt. 5. 359. 7. *Scatophaga Rosae* FALL. Dipt. Sv. Opom. 9. 3. Descript. var. „antennis apice saepius nigris“ certe.

Hab. in Lapponia Umensi passim; ad Stensele, Almsele et Åsele, d. 3–36. Jul. in copula capta. (Lappon.-Suecica-Scan. freq.)

Mas et Fem. Magnitudo, statura, color et omnia ut in praecedente, a qua antennarum articulo ultimo toto, nec solum apice nigro, distincta. Oculi in viva rufobrunnei. — Variat uti praecedens major et minor, capite flavo vel ferrugineo. An specie vere distincta.

9. S. gracilis: subaenescenti nigra nitida subpubescens, antennis et fronte concoloribus, seta albida, pedibusque rufis. ♀.

ZETT. Monogr. Scatoph. 184. 12. ♀. *Psila gracilis* MEIG. Dipt. 5. 359. 9.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Stensele d. 3. Jul. a D. DAHLBOM inventa; in alpe Dower a D. BOHEMAN quoque capta. (Lapponia — ?)

Fem. Long. 2 lin. *S. nigricorni* valde similis, sed differt antennis totis frontequae nigris. Augusta et tenera. Caput rufiflavum.

vicans fronte tota nigra striata. Palpi nigri. Antennae nigrae, basi interdum fuscae, seta alba. Abdomen longissimum sublineare, apice acutum. Alae abdomine breviores fusco-hyalinae. Halteres albi. Pedes flavo-testacei, tarsis obscurioribus.

10. S. fuscinervis: nigro-aenea subpubescens, capite pedibusque nigris, hypostomate piceo, antennis testaceis, articulo ultimo atro, alarum nervis fuscedine subinctis, pedum geniculis, tibiarnum apice tarsisque testaceis. ♂.

ZETT. Mon. Scat. 183. II. ♂.

Hab. in Lapponia Norvegica rar.; in districtu Soedra Trondhiensis Amt, d. 24—28. Jun. a D. BOHEMAN capta. (Lapponia; Ostrogothia d. 15. Jul. 1827 in copula semel.)

Mas. Long. fere $2\frac{1}{2}$ lin. Augusta aenea punctata, griseo-subpubescens, parum nitida. Caput ut in *S. Rosae* constructum, nigrum utridum glabrum, fronte striata. Hypostoma rufopiceum. Antennae testaceae, articulo ultimo nigro, seta alba. Abdomen angustum subcylindricum. Alae longitudine abdominis, hyalinae, nervis omnibus umbra fusca seu subflavescenti cinctis. Halteres albi. Pedes subtestacei, coxis, femoribus in medio latissime vel fere totis, tibiis in medio, tarsisque apice nigricantibus. A priori, cui similis, fronte obscura et pedibus maculatis differt.

11. S. nigra: subaenescens nigra nitida, parum pubescens, capite antennisque concoloribus, geniculis, tibiis tarsisque flavis. ♀.

FALL. Dipt. Sv. Opomyz. 9. 4. ♀. ZETT. Monogr. Scat. 185. 13. ♀. *Psila nigra* MEIG. Dipt. 5. 359. 8.

Hab. in Lapponia passim praesertim in foliis Betulae albae; in Lapponia Tornensi rarius D. DEUTSCH; in Lapponia Umensi, ex. gr. ad Lycksele, Badstuttraesk et Wilhelmina frequentius, ipse; in Nordlandiae inferalpinis et Björkvik et in alpe Lyngen rar. — d. 15. Jun. — 26. Jul. capta; in copula saepe visa. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Minuta, $1-1\frac{1}{2}$ lin. longa. Nigra nitida metallice nitens, tenuissime tantum pubescens. A *Scat. nigricorni* differt, capite toto femoribusque nigris. Antennae interdum macula fusca. Seta alba. Alae albo-hyalinae. Halteres albi. Pedes nigri, geniculis, tibiis tarsisque flavis.

Var. b. ♀. capite nigro, antennis basi fronsque antice testaceis; forte iuniora specimina, quorum femora fuscescunt, ZETT. l. e. var. b.

12. S. morio: subaenescens nigra nitida, parum pubescens, capite pedibusque nigris, tarsis fuscis. ♀.

ZETT. Monogr. Scat. 185. 14. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime; in summo alpium Tornensium jugo d. 12. Jul. a me semel capta; in alpe Dowre a D. BOHEMAN etiam lecta. (Lapponiae regio alpina.)

Fem. Pusilla vix ultra 1 lin. longa. Similis priori, sed distincta pedibus totis nigris, tarsis solum fuscis, ut et loco natali. Alae hyalinae. Halteres albi.

Obs. Species Scandinaviae in Monographia mea hujus generis descriptae; scilicet *Scat. pectoralis* (*Scat. Rosae* FALL. var.), *buccata* FALL. et *signata* FALL. in Lapponia vix occurrunt. — Nec *Tetanura pallidiventris* FALL. in terris arcticis mihi obvia.

115. Opomyza. FALL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 212. FALL. *Musca* LINN. *Dacus* FABR.

Corpus parvum minutum oblongum opacum subpubescens, setis verticis thoracisque distinctis. Antennae deflexae breves rotundatae, seta subpubescente. Caput rotundatum, hypostomate parum descendente, fronte non prominula. Oculi rotundi, in vertice late distantes, antice propiores. Abdomen 6-annulatum. Alae incumbentes elongatae, nervis, auxiliari brevissimo, transversis subapproximatis, ordinario prope marginem anteriorem sito. Pedes simplices subinermes. **Color** pallidus, griseus. **Motu** haud agilis; lente ambulat. **Habitatio** in graminosis, locis uliginosis umbrosis et occultis, ad radices arborum saepe latens; per partem sylvaticam Lapponiae. **Differentia sexus;** mas: ano obtuso; femina: ano acuto. (Spec. Scand. 4, antennis brevibus rotundis, seta pubescente, capite rotundato, oculis in vertice late remotis, abdomine 6-annulato, ut et nervis alarum, auxiliari brevissimo, vix tertiam partem costae attingente, et transversis, in disco non longe distantibus, dignotae. A *Sciomyzis* simplicitate nervi auxiliariis, et a *Geomyzis* defectu setae mystacinae mox dignoscuntur *Opomyzae*.)

1. O. Germinationis: griseo-testacea, abdomine obscuriori, pedibus flavis, thorace bilineato, alis costa, apice nervisque transversis fuscis. ♂.

FALL. Dipt. Sv. Opomyz. II. 1. ♂. MEIG. Dipt. 6. 102. 1. *Musca germinat*, LINN. Fn. Sv. 1874. *Dacus germinationis* FABR. Antl. 278. 28. (*Geomyza uliginosa* FALL. olim, sub quo nomine in collectionibus Suecicis adhuc occurrit.)

Hab. in Lapponia rar. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Laete cinereo-flava, hypostomate pedibusque pallidioribus. Antennae rotundatae, seta fusca. Setae verticis nigrae. Abdomen testaceum, dorso saepe fuscum aut linea media obscura notatum. Anus maris rotundatus. Alae albescentes, costa ab apice nervi auxiliariis usque ad apicem alae, nervis transversis punctoque ad apicem nervi 4ti longitudinalis distinctiori, fuscis. Halteres et pedes toti flavi.

2. O. consobrina: rufa, antennis, hypostomate pedibusque testaceis, abdomine nigro, halteribus albidis, alarum nervis transversis maculaque apice fuscis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele semel inventi. (Lappon. meridionalis.)

Fem. Long. vix $1\frac{1}{4}$ lin. Similis *Geomyzae combinatae* et *tripunctatae*, antennis nudis et ore non mystaceo mox dignota. Ab *Opom. Germinationis*, cui etiam similis, colore et pictura differt. Caput albidum, vertice rufo, fronte flava. Setulae oris plures minutae, at setae mystacinae distinctae nullae. Antennae testaceae, seta unda s. oculo acute armato brevissime tantum pubescente. Thorax rufus immaculatus, postice et pectore cinerascens. Abdomen nigrum nitidum. Alae subgriseo-hyalinae, nervis transversis et macula apicis subquadratis fuscis. Halteres albi. Pedes toti testacei.

3. O. florum: flava pedibus pallidioribus, abdomine fusco-punctato, thorace immaculato, alis apice, nervis transversis punctisque 3—5 fuscis. ♂.

MEIG. Dipt. 6. 102. 2. *Tephritis florum* FABR. Antl. 317.

3. Opomyza punctella FALL. Dipt. Sv. Opom. II. 2. ♂. (*Sapromyza punctella* FALL. olim.)

Hab. cum priori in Lapponia rarissime. (Lappon.-Dalekarlia-Scania freq.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Similis priori, differt: colore corporis pallidior, thorace immaculato, alarum costa non maculata, nervis transversis totis, longitudinalibusque 3 et 4 apice, ut et punctis 3—5 in medio, nigricantibus vel fuscis. Abdomen fusco-punctatum.

Obs. *Opomyza bifasciella* FALL. ad genus sequens pertinet.

4. O. guttipennis: nigra nitida, hypostomate sordide albedo, antennis, tibiis tarsisque fuscis, alis nigricantibus, guttulis 5—7 albis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele a me inventa. (Lappon. meridionalis.)

Mas et Fem. Magnitudo et statura angusta *Op. consobrinae*. Schistaceo-nigra nitida. Hypostoma et orbita oculorum sordide alba. Antennae fuscae, seta brevissime pubescente. Alae nigrae, guttis ad marginem costalem 3, et ad anteriorem plerumque 3—4, subquadratis, albis. Halteres sordide albi. Pedes nigricantes s. obscure picei, tibiis tarsisque dilutioribus, fusco-testaceis.

116. Colobaea. ZETT.

Opomyza FALL.

Corpus nanum lineare breve, antice posticeque obtusum, opacum parum pubescens, setis ordinariis in vertice et thorace. Antennae breves, oblique deflexae, ovatae, seta plumata. Caput transversum, thorace subquadrato fere latius. Oculi rotundi. Hypostoma parum descendens, apertura oris magna rotunda. Frons non prominula. Abdomen breve, thorace angustius, lineare, 5-annulatum. Alae abdomine longiores, nervo auxiliari simplici brevissimo, vix tertiam partem occupante. Nervis longitudinales omnes recti, transversus mediocriter remoti. Squama vix ulla. Halteres nudi. Pedes validi simplices. **Color** griseus, pictura fasciata. **Motu** . . . **Habitatio** in paludosis, per partem sylvaticam Lapponiae. **Differentia sexus;** mas: ano obtuso rotundato; femina: ano paullo acutiori. (Spec. Scand. 1, nostra, corporis statura brevi, capite lato transverso, antennis plumatis, pedibus validis, abdomine 5-annulato etc., ab *Opomyza* vere distincta.) Nomen generis a *κολοβός*, curtus, mutuum.

1. C. bifasciella: pallida, nigro-lineata, alis albidis, nigro-bifasciatis, pedibus flavis, anticorum tibiis totis, posticorumque femoribus macula apicali, fuscis. ♂.

Opomyza bifasciella FALL. Dipt. Sv. Opom. 12. 3. ♀. MEIG. Dipt. 6. 103. 2. (secundum FALL. transcripta, at nomine „*Geomyza*“ immerito designata.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad novaculum Ume-

naes haud longe ab alpe Brattiksfjell situm d. 9. Jul. 1832 inveni. (Lapponia meridionalis; ♀ in Gottland. rarissim.)

Mas. Minuta, vix $\frac{3}{4}$ lin. longa. Griseo-pallida opaca. Caput latum albidum, fronte flava. Oculi ferruginei unicolores exserti, in vertice late remoti, ad antenas flavas propiores. Seta plumata fusca. Partes oris retractae flavae, Thorax dorso lineis 4 nigris. Praeterea linea utriusque lateralis a capite ad anum ducta ejusdem coloris. Abdomen breve, thorace vix longius, at augustius, fusco-testaceum, ano rotundato pallidiori. Alae albiae, fasciis 2 introrsum arcuatis integris (quarum interior nervum transv. ordinarium transit), nervis, transverso medio, costali et longitudinali 5to, nigro-fuscis. Halteres albi. Pedes mediocriter longi validi pubescentes, sed vix setulosi; flavi, autici nigri, femoribus medio, tarsisque apice pallidis; genibus posticis quoque nigris.

Obs. Hujus pulchrae speciei duo tantum individua, quantum scio, haecenus sunt detecta, quorum unum masculum hec descriptum, et alterum feminum in palude ad Kjellunge Gottlandiae d. 27. Jul. 1819, a me quoque inventum, et ipsissimum, quod Cel. FALL. l. c. descripsit.

FAM. 29. HETEROMYZIDAE. FALL.

Os mystaceum (in *Heteromyza buccata* nudum; in *Orygma* seta mystacina spuria). Antennae rotundatae subsessiles. Frons lata (in *Heteromyza oculata* angusta), setosa. Oculi rotundi. Abdomen 5- (in *Helomyza* 6-) annulatum. Alae incumbentes, abdomine longiores, nervis: auxiliari ad medium costae saepius extenso; longitudinalibus simplicibus, plerumque rectis; transversis in disco remotis.

117. Heteromyza. FALL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 201. FALL.

Corpus minoris magnitudinis, ovato-oblongum opacum setulosum undique pubescens. Antennae oblique porrectae breves, articulo ultimo orbiculatum compresso, seta nuda. Hypostoma perpendiculariter descendens. Alarum nervi: costalis muticus; auxiliari a secundario sejunctus, ad medium costae extensus; longitudinales omnes recti; transversi in disco alae mediocriter remoti. Pedes validi, villosi. Color cinerascens. Motu haud agilis, reptatu saepius quam volatu aufugit. *Habitatio* in foliis fruticum, etiam in truncis arborum viventium, locis saepe uliginosis vel putridis; per partem sylvaticam Lapponiae, et rarius inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Differentia sexus* in ano maris obtuso, feminaeque acuto mox inveniendi. (Spec. Scand. 5, antennis orbiculatis, seta nuda, hypostomate perpendiculariter descendente, alarum nervis, costali inermi, secundario ad medium costae extenso, transversis remotis, ut et pedibus validis subspinulosis, distinctae).

1. *H. buccata*: thorace cinereo, capite buccato, abdomine pedibusque flavis, antennis tarsisque nigricantibus, alis hyalinis, nervis transversis leviter infuscatis; seta mystacina nulla. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Heteromyz. 2. 2. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 47. 4. (secundum FALL. transcripta). An quoque *Heteromyza atricornis* MEIG. Dipt. 6. 46. 1?

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapponia; Uplandia rar. — Scania in littore maris sub fucis rejectis, ubi metamorphosin subit, frequenter.)

Mas et Fem. Long. 2 usque fere ad 3 lin. Hypostoma flavo-albo-eorneum, subinflatum, setulis oris minutissimis instructum, at mystacibus nullis. Antennae nigricantes. Frons lata, luteo-flava, orbita oculorum faciali tenui alba. Oculi rotundi parvi. Thorax laete cinereus s. griseus, setosus, scutello concolore, callo humerali utriusque subrufescente. Abdomen testaceum pubescens. Alae hyalinae. Halteres albi. Pedes flavi, villosi, parum spinulosi, tarsis fuscis.

2. *H. flavipes*: thorace cinereo, capite, antennis, scutello abdomineque rufo-testaceis, pedibus flavis, tarsis alarumque nervo transverso ordinario et puncto costali, fuscis; ore mystaceo. ♂♀.

Helomyza serrata FALL. Dipt. Sv. Heteromyz. 4. 4. descriptio variet. „alarum costa setis vix conspicuis.“ An etiam *Helomyza laeta* MEIG. Dipt. 6. 58. 25?

Hab. cum priori; in Lapponia rarissime. (Lapponia; Ostrogoth.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 2—2 $\frac{1}{2}$ lin. Statura et affinitas prioris, a qua hypostomate non buccato, setis mystacinis utriusque pluribus distinctis, antennis scutelloque rufo-flavis, nervo tantum transverso ordinario punctoque alarum in interstitio iuter apices nervi auxilii et secundarii, fuscis. Reliqua omnia omnino ut in priori, femoribus auticis saepe subinfuscatis.

3. *H. rufipes*: thorace cinereo, capite, antennis, abdomine pedibusque rufo-testaceis, tarsis fuscis, alis hyalinis immaculatis; ore mystaceo. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime; tantum in paludosis ad Karungi Lapponiae Tornensis, et ad Lycksele, Lapponiae Umensis, d. 27. Maj. — 4. Jun. capta. (Lapponia.)

Mas et Fem. Magnitudo, statura et omnia ut in praecedente, modo scutello cinereo, nec rufo, et alis immaculatis, distincta. Color quoque abdominis paullo obscurior s. saturatius rufus videtur, incisuris pallidioribus. Femora autica saepe subcinerascunt.

4. *H. bicolor*: flava, abdomine obscuro, tarsis apice nigricantibus; ore seta utriusque mystacina. ♂♀.

Mas: thorace toto flavo, abdomine subcylindrico nigricante, segmentorum margine flavo, ano subelavato inflexo.

Fem: thorace nigro, autice scutelloque flavis, abdomine ovato flavo, apice nigro acuto; in copula.

Hab. in Lapponia Norvegica rarissime; in insula parva Hacksten prope Schievroe Nordlandiae d. 28. Jul. 1821 unicuique par inveni. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 2 $\frac{1}{2}$ lin. Setosa subuita mollis. Forte hujus generis? A *Sciomyza*, *Supromyza* et *Scatophaga*, quibus habitu accedit, ore mystaceo, nec nudo, mox distincta; a *Scatomyza* et *Cordylura*, autem rotundatis, nec apice obtusis vel truncatis, et ab *Helomyza*, costa alarum vix visibiliter setulosa, licet brevissime ciliata, differt. Caput cum antennis rotundis, fronte et ore, totum flavum, setis verticis et seta mystacina utriusque unica; nigris. Antennarum seta pallida subpubescens. Oculi rotundi parvi, late distantes, in viva rufo-ferruginei acuto-subnigricantes unicolores. Thorax et abdomen ut in diagnosi sexus. Alae pallidae, nervis, auxiliari a secundario sejuncto breviusculo non ad medium costae extenso; transversis remotis. Halteres flavi. Pedes cum coxis toti flavi, nigro-setulosi, tarsis apice nigricantibus. Femora in ♂ subnervata, in ♀ simplicia.

Obs. *Heterom. oculata* FALL. in Vermelandia et Scania rarissime capta, Fauvae nostrae ignota.

118. Helomyza. FALL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 202. *Musca* LINN. DE GEER. FABR. SCHRANK.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis, ovato-oblongum pubescens et setulosum. Antennae subflexae breves, articulo ultimo rotundato compresso, seta plumata aut nudiuscula. Hypostoma perpendiculariter descendens. Abdomen 6-annulatum. Alarum nervi: costalis ciliatus et vage setosus; auxiliari a secundario parum sejunctus, ad medium costae fere extensus; longitudinales omnes recti; transversi remoti. Pedes validi, villosi. Color cinerascens, pallidus.

Motus, habitatio et differentia sexus ut in *Heteromyza*. (Spec. Scand. 19, antennis rotundatis, hypostomate perpendiculariter descendente, abdomine 6-annulato, alarumque nervis, costali setoso, auxiliari a secundario parum separato ad medium costae extenso, et transversis remotis, distinctae, *Heteromyza* valde affines.)

a) Seta antennarum plumata aut subplumata. Thorax saepe rufus.

1. *H. pallida*: tota pallide flava, antennarum seta breviter plumata, abdominis incisuris tenuiter, tarsorumque apice fuscis, alis immaculatis, corpore inodoro. ♂♀.

Mas: abdomine subcylindrico, ano inflexo subelavato, femoribus distincte ierascatis.

Fem: abdomine oblongo-ovato, apice acuto, femoribus simplicibus; in copula.

FALL. Dipt. Sv. Heteromyz. 3. 1. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 50. 5.

Hab. in foliis Salicis et Betulae, locis umbrosis humidis saepe ad rivulos, nec non in fungis terrestribus subputrescentibus, in Lapponia Suecica rarius, ex gr. ad Kengis et Muonioniska, Lapponiae Tornensis, et ad Stensel Lappon. Umensis; sed in Nordlandiae et Finmarkiae inferalpinis, ex gr. ad Evenäs, Giebstad, Hacksten, Bossekop et Kautokeino, frequenter, praesertim ♂, d. 4. Jul. — 22. Aug. capta. (Lapp. Bottnia-Scan. vulgaris.)

Mas et Fem. Long. $3\frac{1}{2}$ —4 lin. Inodora. Tota flava subnigrida, setis ordinariis nigris. Antennae ovals, seta fusca subplumescens s. subplumata. Frons flavo-lutea, puberula. Seta mystacina utrinque nigra. Palpi filiformes flavi. Oculi rufi, aeneo-nigrescentes. Alae pallidae, nervo auxiliari ad tertiam partem costae extenso, costali nigro-ciliato, et vage setoso. Incisurae abdominis in ♂ tenuiter, in ♀ obsoletissime, fuscac. Pedes validi pilosi flavi, tarsi apice nigri.

Var. b. ♂. thorace rufo, pedum posteriorum geniculis tarsisque fere totis fuscis. Ad Lycksele Lappon. Umensis rarissime d. 2. Aug. lecta.

2. H. testacea: testacea, pedibus flavis, antennarum seta breviter subplumata, abdominis incisuris tenuiter, alarum nervis transversis leviter, tarsisque apice, fuscis; corpore in vivo odore. ♀♀.

H. pallida FALL. Dipt. Sv. Heterom. 3. 1. Descript. „var. corpore testaceo et alarum costa longe setosa.“

Hab. in Lapponia rar.; in silva ad Wilhelmina Lappon. Umensis d. 19. Jul. a me visa; in Lapponia Norvegica a D. BOHEMAN capta. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 4 lin. Priori valde affinis et similis, saepe paullo robustior, colore magis testaceo, alarum nervis transversis subinfuscatis, antennarum seta paullo brevius plumata, nec non odore insecti vivi omnino ut in ave *Pico* spirante (forte e nutrimento orto), distincta. Affinis quoque videtur *Helom. olenti* et *Nemorum* MEIG., at illa articulo antennarum ultimo orbiculato, nec ovali, alisque immaculatis; et haec colore corporis fusco-ferrugineo pedumque ferrugineo, a nostra differunt. Antennae et frons lutea. Oculi rufi unicolores. Alarum costa distincte setosa.

3. H. rufa: ferruginea, antennarum seta longe plumata, abdominis incisuris, alarum nervis transversis punctisque 3 apicis, tarsisque apice, fuscis. ♀♀.

FALL. Dipt. Sv. Heterom. 4. 2. vera. ♀♀. An quoque *Helom. rufa* MEIG. Dipt. 6. 49. 2.? ♀♀., vel potius *Helom. flava* MEIG. 6. 50. 3?

Hab. in Lapponia rar. (Lappon.; Botnia boreal. in silva Sangit 2. Sept.; Ostrogoth.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. $2\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{2}$ lin. Similis *Helom. pallidae*, plerumque paullo minor, colore ferrugineo, antennarum seta longe et distincte plumata, alarumque maculis 5 fuscis, distincta. Hypostoma flavum. Antennae et frons lutescentes. Abdominis incisurae tenuiter nigrae. Alae griseo-hyalinae, costa ciliata et distincte setosa. Nervi, transversim evidenter fuscedine cineti; longitudinales tres etiam apice nigredine cinguntur, nuda 3 pincta fusca in apice alae exstant. Interdum vena hae maculae ita dilatatae, ut totus apex alae fuscus videatur, punctis 2 albis immixtus. Pedes flavo-testacei, tarsi apice nigrescentibus. Differentia sexus ut in *Hel. pallida*. — Variat interdum pallidior.

4. H. flava: flavo-ferruginea, antennarum seta mediocriter plumata, abdominis incisuris, alarum nervis transversis punctisque 3 apicis, tarsisque apice, fuscis. ♀♀.

An *Helomyza flava* MEIG. Dipt. 6. 49. 2?

Hab. in Lapponia superiori rar.; ad Kengis Lapponiae Tornensis, et ad Bossekop Finmarkiae, 4—22. Aug. capta. (Lappon.; Botnia borealis ad Johannis Ro 2. Sept.; Angermannia ad Hernösand 30. Aug.; passim; Nericia-Scania Aug. et Sept. freq.)

Mas et Fem. Long. 2—3 lin., rarius ultra. Simillima priori, saepe (non semper) paullo minor et pallidior, antennarum seta non longe, sed mediocriter sive interdum tantum breviter, plumata, fere unice distincta, sed hoc in utroque sexu, nec nisi similem cum simili in copula junctam vidi, nuda has affines species ad alterius pro diversis habeo. Insectum vivum non odoratum. Variat major et subferruginea. De synonymia MEIG. pro hac antecedenti specie dubius sum.

Obs. *Helom. tigrina* FALL. in Suecia media rarius, in Lapponia nunquam, lecta.

b) Seta antennarum nuda.

* Thorace pallescente.

5. H. flavo-testacea: pallide-testacea, hypostomate albedo, pedibus flavis, tarsi apice obscuris, abdominis incisuris nervoque alarum transversis ordinario fuscis. ♀♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in monte subalpino Stoettingsfjellet d. 31. Aug. detecta. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 3 lin. Testacea subopaca pubescens setosa. Caput albidum, seta utrinque mystacina unica, nigra. Frons flavo-lutea. Antennae subexsertae, lutescentes, articulis 1 et 2 brevibus (longioribus tamen quam prioribus), ultimo orbiculato. Seta nigra nuda s. oculo armato brevissime pubescente. Abdomen testaceum, dorso interdum subinfuscato, incisuris nigrescentibus. Alae

subhyalinae, costa distincte vage setosa. Nervus transversus ord. fuscedine obsoleta tinetus. Nervus longitudinalis 2dus in apice fuscedine quoque cingitur, unde macula mox ante apicem alae fusca obsoleta exstat. Halteres pallidi. Pedes toti cum coxis pallide flavi nigro-pubescentes iuvenes, tarsi apice obscuris. Femora in ♂ subincrassata.

6. H. flavifrons: obscure ferruginea, hypostomate albedo, antennis pedibusque testaceis, fronte antice flava, abdomine femoribusque anticis cinerascens; alis griseo-hyalinis, nervis transversis fuscis. ♀♀.

Hab. in floribus Salicis et in succo arborum sanciarum Betulae, locis saepe paludosis, in Lapponia Suecica per partem sylvaticam, d. 1. Jun. — 24. Jul., passim; ad Wittangi et Cataractam Pulkapola, Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele, Badstutjärsk et Almsele, Lapponiae Umensis, frequenter visa; in alpe Dowre a D. BOHEMAN quoque capta; et ad Hernösand Angermanniae, atque ad Johannis Ro Botniae borealis, in Salicetis jam 10—20. Maj. lecta. (Lappon.-Angermannia.)

Mas et Fem. Long. 2— $2\frac{1}{2}$ lin. Ferruginea, obscura opaca, parum pubescens, setosa. Antennae subsexsertae, flavo-testaceae, articulo ultimo suborbiculato, supra interdum fusco-notato, seta nuda fusca. Hypostoma albidum, seta utrinque mystacina. Frons lutea, antice fascia pallide flava s. citrina, postice ad verticem lineis 3 cinereis. Oculi brunnei, aeneo-nigrescentes, unicolores. Thorax obscure ferrugineus, interdum lineis 2 dorsalibus fuscis. Abdomen cinereum, parum setosum, ano ferrugineo, in ♂ magno clavato inflexo. Alae hyalinae, costa distincte setosa, nervis transversis infuscatis. Halteres albi. Pedes ferruginei pubescentes parce setulosi, femoribus anticis cinerascens. — In specimine uno setam mystacinam nullam vidi; an easu!

** Thorace cinerascens.

7. H. serrata: fronte non porrecta, cinerascens, hypostomate albo-flavo, setis mystacinis utrinque pluribus, antennis nigris, basi rufis, fronte, abdomine pedibusque ferrugineo-testaceis, alis hyalinis immaculatis, costa distincte setosa. ♀♀.

FALL. Dipt. Sv. Heterom. 4. 4. ♀♀. in diagnosi certe (sub descriptione vero adjecta plures species sequentium latent, ut etiam in collectione Falleniana inveniendae). An MEIG. 6. 55. 15. eadem? *Musca serrata* LINN. Fn. Sv. 1:47. *Helom. caesia* MEIG. Dipt. 6. 55. 17. (*Helom. simplex* WIEDEM.). *Musca latrinarum* DE GEER Ins. 6. 31. 10. t. 1. f. 15.

Hab. in latrinis, in fungis putridis, in fenestris, in parietibus, nec non sub cortice Pini, in Lapponia Suecica frequenter, ex. gr. in Lapponia Tornensi ad Wittangi, Juckasjervi, Muonioniska et usque ad lacum Torneträsk procedens; atque in Lapponia Umensi ad Lycksele et Wilhelmina; d. 1. Maj. — 10. Aug., in copula saepe visa. (Lapponia; Botnia borealis ad Karungi et Johannis Ro, passim; Angermannia frequenter - Scania vulgaris). Larvae in stercore degunt. Status pupae 8—10 dieb.

Mas et Fem. Long. $2\frac{1}{2}$ —3 lin. Cinerea opaca pubescens setosa. Antennae brevissimae, sessiles, articulo ultimo orbiculato nigro, basalibus rufis, seta longa capillari nuda, infima basi incrassata. Hypostoma albidum, setis utrinque mystacinis 3—4, una majori, nigris. Frons minime prominula, lutea, antice flava, postice vertice lineis 2 cinereis. Occiput cinereum. Oculi brunnei. Thorax cinereus, maculis pluribus fuscis in lineas dorsales dispositis. Scutellum cinereum. Abdomen obscure rufo-ferrugineum. Alae hyalinae immaculatae, costa setosa. Halteres albi. Pedes validi pubescentes, parce setulosi, rufo-ferruginei, tarsi obscurioribus, femoribus anticis supra interdum subcinereo-maculatis. Var. b. ♀♀. albidior minor, abdomine obscuro; in Lapponia frequentiss., ad Lycksele, Umea et Juckasjervi, in copula saepe capta. Et haec, quae per totam Sueciam vulgarissime occurrit, sine dubio LINNARI *Musca serrata* l. e. vera est.

8. H. laeta: fronte subporrecta, canescens, hypostomate albo, seta mystacina utrinque subsolitaria, antennis nigris, basi rufis, abdomine testaceo, pedibus flavis, tarsi fuscis; alis hyalinis immaculatis, costa parum setulosa. ♀♀.

MEIG. Dipt. 6. 55. 25. ♀. *Helomyza serrata* FALL. Dipt. Sv. Heterom. 4. 4. variet. „thorace canescente et costa parum perspicue setulosa.“

Hab. in fungis, in parietibus ligneis, etiam in fenestris, in Lapponia Suecica passim; scilicet ad Kengis et Juckasjervi, Lapponiae Tornensis, rarius, ad Lycksele et Wilhelmina, Lapponiae Umensis, frequenter, d. 7. Jun. — 15. Jul. capta, in inferalpinis Nordlandiae et Finmarkiae Norvegiae, ut et in alpinis a me non observata. (Lappon.-Dalekarlia-Hernösand. 29. Aug. pass.)

Mas. et *Fem.* Long. 2 — 2½ lin. Valde similis priori, a qua tamen autem nonnihil exsertis paulloque longioribus, fronte magis prominula, seta mystacina utrinque subuica breviori, thorace scutelloque laetius cinereis s. cauis, pedibusque magis flavis, tarsis nigricantibus, certe distincta. Variat femoribus anticis cinereiscentibus. — Oculi in utraque varietate laete rufi.

9. H. ruficeps: fronte non porrecta, canescens, hypostomate albidu, seta mystacina utrinque unica, antennis luteis, fronte, abdomine pedibusque flavis, tarsis apice fuscis; alis hyalinis immaculatis, costa setosa. ♂♀.

Helomys. serrata FALL. Dipt. Sv. Heterom. 4. 4. Descript. variet. „antennis luteis.“ *Hel. serrata* MEIG. Dipt. 6. 55.

15. (ubi antennae „rufae“ describuntur?) exclus. synonym. Hab. in Lapponia rarissime. (Lapponia; Ostrogothia passim; Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 2 lin. Simillima *Hel. serratae*, plerumque paullo minor et autem luteis, nec nigris, setis mystacinis paucioribus, thorace scutelloque laetius cinereis, ut et abdomine pedibusque pallidioribus, distincta. Antennae subsessiles, suborbiculatae, luteae, seta fusca. Seta mystacina elongata. Setulae oris 3—4 brevissimae. Anus in ♂ valde reflexus. Alae albo-hyalinae, immaculatae, costa sat distincte setosa. Pedes flavi, tarsis apice fuscis, femoribus in ♂ subnigrassatis.

10. H. humeralis: fronte non porrecta, griseus, hypostomate rufescenti albo, seta mystacina utrinque unica, antennis, fronte, callo humerali, pleuris antice, abdomine pedibusque rufo-testaceis, tarsis nigris; alis hyalinis immaculatis, costa setosa. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim; scilicet in Lapponia Umensi, ex. gr. ad Wilhelmua in Stoettingsfjellet et paroecia Fredrica in Strix Ulula, in copula frequenter visa; in inferalpinis Nordlandiae et Finmarkiae ut ad Finkrog et Bossekop quoque lecta, d. 14. Jul. — 4. Aug. capta. In Lapponia Tornensi mihi non obvia. (Lapponia.)

Mas et *Fem.* Inter minimas nostratum, circiter 1½ lin. long. Opaca. Similis priori, minor, at thorace subtus antice rufo, abdomineque saepe magis infusato, distincta. Antennae sessiles orbiculatae rufo-testaceae, seta nigra. Frons lutescens. Vertex cinereus, orbita oculorum angusta et hypostomate albidis. Seta mystacina utrinque unica elongata nigra. Oculi in viva rufi. Thorax griseus, supra immaculatus setosus, subtus nudus, callo humerali et pectore antice testaceis. Scutellum griseum, antice testaceum. Abdomen aut rufo-testaceum, aut saepe fuscum, apice rufum, aut denique fuscum, incisuris auge testaceis. Alae hyalinae, basi pallidiores, costa distincte setosa. Halteres pallidi. Pedes validi cum coxis flavi, tarsis nigris.

11. H. scutellaris: fronte parum porrecta, cinerascens, capite, antennis, scutello, abdomine pedibusque rufo-testaceis, tarsis fuscis; alarum costa serrata; seta mystacina utrinque unica. ♀.

An *Musca serrata* FABR. Antl. 305. 103. (exclusis synonymis?)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Tresunda d. 11. Jul. semel capta. (Lappon. meridian.)

Fem. In hoc genere magna, circiter 3½ lin. long. Certe distincta species. Antennae subporrectae, articulo 2do perspicuo, ultimo suboblique seniorbiculato; tota rufa, seta longa atra nuda capillari, basi iucassata. Hypostoma rufum omnino nudum, seta tantum mystacina utrinque unica elongata nigra. Proboscis ferruginea. Palpi flavi, extrorsum dilatati. Frons lutea, macula antice flava, vertice cinereo, setoso. Thorax supra cinereo-nigricans immaculatus, parce rigide setosus, infra rufo-cinereus, callis humeralibus testaceis. Scutellum rufum. Abdomen oblongo-ovatum, apice acutum, totum rufo-testaceum. Alae hyalinae immaculatae, nervis basi subflavicantibus, costa distincte setosa. Halteres pallidi. Pedes validi flavi pubescentes, parce setulosi, tarsis nigricantibus.

12. H. tibialis: fronte non prominula, griseus, hypostomate albidu, seta mystacina utrinque unica, antennis, fronte, ano, geniculis tibiisque rufo-testaceis; alis hyalinis immaculatis, costa subsetulosa. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Kengis d. 22. Aug. inventa. (Lapponia.)

Mas. Parva, 1½ lin. long. Griseo-cinerea opaca setosa. Antennae sessiles orbiculares rufae, seta fusca. Frons lutescens. Hypostoma albidum, seta mystacina utrinque unica nigra. Anus rufus inflexus. Alae hyalinae, uervis transversis parum infuscatis, costa tenuiter setulosa. Halteres pallidi. Pedes validi, parum setulosi, cinerei, geniculis rufis, tibiis tarsorumque basi obscure testaceis.

13. H. geniculata: fronte non prominula, griseus, hypostomate albidu, setis mystacinis utrinque pluribus, antennis atris, basi rufis, fronte, geniculis tibiisque testaceis; alis hyalinis immaculatis, costa setulosa. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime; eandem ut Groenlandiae incolam mecum communicavit Dom. WESTERMANN. (Lappon.)

Fem. Long. 2½ lin. Similis omnino priori, sed uotis constantibus ab ea distincta. Paulo major, antenarum articulo ultimo atro et setis mystacinis utrinque pluribus praecipue diversa. Frons rufa, antice parum flavo-maculata. Alarum costa setulosa. Tarsi fere toti nigricantes. Cetera ut in priori.

14. H. minuta: fronte non prominula, griseus, hypostomate albidu, seta mystacina utrinque unica, abdomine nigricante, antennis, fronte pedibusque rufo-testaceis, tarsis nigris; alis hyalinis, costa tenuissime setulosa. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in paroecia Fredrica d. 29. Jul. capta. (Lappon. merid.)

Fem. Long. circiter 1 lin. Similis *Hel. humerali*, sed differt callo humerali griseo, nec rufo, abdomine toto nigro, nec ad partem testaceo, ut et costa minus distincte setulosa. Antennae testaceae, articulo ultimo apice, et seta nigricantibus. Pedes fusco-testacei, tibiis apice tarsisque obscurioribus seu nigricantibus. *Obs.* *Helomyza fenestralis* FALL. in Scania frequenter obvia, in Lapponia a me non visa.

119. Orygma. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 192.

Corpus mediae magnitudinis, oblongum subdepressum opacum pubescens, parce setosum. Antennae parvae subdellae, sub margine frontis insertae, articulis 1 et 2 brevibus, subaequaliter longis, 2do cyathiformi, ultimo rotundato ovato, basi seta dorsali nuda. Frons lata plana, tota parce setosa, antice prominula. Oculi parvi, transversim ovati. Hypostoma reclinatum subconvexum, sub antennis bifoveatum, seta mystacina spuria, cum setulis oris immixta. Alarum nervi: auxiliares ad medium costae extensus, transversim in disco appropinquantes, non late distantes, et longitudinalis sextus abbreviatus, ad marginem anteriorem alae non ductus. Pedes validi, pilosi et spinulosi, femoribus subnigrassatis. *Color* niger. *Motu* tarda. *Habitatio* in litore Norvegico maris borealis et glacialis. *Differentia sexus*; *mas*: ano subclavato inflexo, appendice cornea subconica elongata inflexa terminato; *femina*: ano acutiori mutico. (Spec. Scand. 1, nostra, corpore oblongo-ovali depresso, antennis parvis, seta nuda, fronte prominula, hypostomate reclinato convexo bifoveolato, seta mystacina spuria, alarum nervis, auxiliari ad medium costae extenso, transversis subapproximatis, costa nuda, ut et pedibus validis spinulosis, distincta.)

1. O. luctuosa: nigra opaca, hypostomatis vitta media ferruginea, antenarum basi pedibusque piceo-testaceis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 6. 6. 1. ♂.

Hab. in litore arenoso et lapidoso maris borealis et glacialis passim; ad Björkvik, Evenäs et Giebstad, Nordlandiae, d. 14—28. Jul. in copula frequenter a me lecta. Sub fucis rejectis in litore maris in districtu boreali Trondhjem Norvegiae pluribus locis etiam a D. BOREMAN d. 6—12. Jun. inventa. (Lappon.)

Mas et *Fem.* Long. 2½—3 lin.; latitudo circiter 1 lin. Ob- longo-ovalis subdepressa, utrinque subobtusula, tota nigra opaca pubescens et setulosa. Antennae rufae, articulo ultimo ovato, seta medioeriter longa fusca nuda. Frons prominula, at in speciminibus nostris, iisque plurimis, minus longe producta, quam ut in figura MEIGENI l. c. repraesentantur, summo margine antice interdum subferrugineo. Hypostoma nudum piceum, vitta media ferruginea. Setae 3—5 ad os utrinque, subaequaliter longae. Thorax subquadratus depressus. Abdomen oblongum. Alae fuscae, uervis validis. Squama minuta halteresque nudi, albida. Pedes breviusculi nudique villosi et setosi, toti aut nigro-picei, aut plerumque (in juvenioribus) obscure testacei s. lividi, nitidi.

120. Coelopa. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 194. *Musca* FABR. *Copromyza* FALL.

Corpus minoris magnitudinis, oblongum depressum subpubescens setosum. Caput parvum. Antennae deflexae parvae, articulo 1 minuto, 2 majori cyathiformi, ultimo orbiculari, seta in medio dorsi medioeriter longa, nuda. Frons plana lata setosa. Hypostoma excisum, ore prominulo, setis mystacinis et oris pluribus rigidis. Proboscis magna exserta. Oculi transversaliter ovales. Thorax subquadratus, in medio paullo latior. Abdomen oblongum depressum, segmentis 5, omnibus subaequalibus. Alarum nervi; auxiliares ad medium

costae extensus, transversi remoti, et longitudinalis sextus usque ad marginem alae ductus, costa nuda mutica. Pedes validi, villosi, et dense spinosi, femoribus subincrassatis, metatarso postice simplici, nec abbreviato vel incrassato. *Color niger*. Motu sat agilis; perterrita celeriter currit, breviter volat. *Habitatio* in stercoratis, sub foliis deciduis putridis, etc., per partem inferalpinam Norvegiae. *Differentia sexus*; mas: ano obtuso; femina: ano acutiori. (Spec. Scand. 2, corpore depresso, capite antennisque parvis, seta nuda, hypostomate exciso, ore prominulo, setis mystacinis plurimis, oculis horizontaliter ovalibus, abdominis segmentis subaequalibus, alarum nervis longitudinalibus rectis, omnibus ad marginem alae extensis, metatarso postico simplici, etc. dignotae.)

1. C. frigida: nigra opaca, antennarum basi pedibusque obscure testaceis; alis spinosissimis. ♀♀.

MEIG. Dipt. 6. S. 1. *Musca frigida* FABR. Antl. 307. 116. *Copromyza frigida* FALL. Dipt. Sv. Heteromyz. 6. 1. ♀♀.

Hab. in Lapponia Norvegiae frigoris summi patiens, D. RATHKE, teste D. FABRICIO 1. c.; mihi nec in Lapponia Suecia nec in Nordlandiae Finnmarkiaeque inferalpinis obvia. (Lapponia; in Gottlandia rarius et in Scania passim, a me lecta.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{3}{4}$ — $2\frac{1}{4}$ lin. Tota nigricans opaca. Caput undique spinulosum. Antennae basi obscure testaceae. Thorax dorso strilis 3 tenuissimis nigris. Abdomen glaucum, in ♂ pubescens, in ♀ nudum, in utroque sexu postice setosum. Alae hyalinae, nervis transversis saepe subinfuscatis. Halteres albi. Pedes rarius picei, plerumque testacei, nudique valde spinosi. — Varietatem „lividam“ (forte juvenem et unper exclusam), quam I. c. descripsit FABRICIUS, rarius vidi.

121. Copromyza. FALL.

FALL. Dipt. Sv. Heteromyz. p. 5. *Calobata* FABR. *Sphaerocera* LATR. *Borborus* MEIG.

Corpus minoris magnitudinis aut parvum, oblongo-ovatum subdepressum pubescens et setulosum. Antennae subflexae breves subsessiles orbiculatae, seta longa capillari subnuda. Hypostoma breve impressum, setis mystacinis, utrinque unica aut paucis. Frons lata decliva setosa. Oculi parvi rotundi. Proboscis magna. Abdominis segmenta 5, inaequalia plana. Alarum nervi varie directi, longitudinales 4 et 5 interdum abbreviati. Costa mutica. Pedes validi, saepe spinulosi, metatarso postico brevi, incrassato. *Color niger*. Motu sat agilis; celeriter currit, breviter volat. *Habitatio* imaginum in stercoratis, ubi sociatum interdum occurrunt. Victus Larvarum in finetis et limo riparum; per omnes partes Lapponiae. *Differentia sexus*; mas: genitali parvo inflexo; femina: vagina articulata retractili. (Spec. Scand. 19, corpore depresso, antennis parvis orbiculatis, seta nuda, hypostomate brevi impresso, setis mystacinis paucis, oculis rotundis, abdominis segmentis inaequalibus, alarum nervis varie curvatis aut abbreviatis, metatarso postico brevi incrassato, etc. distinctae.)

a) Alarum nervi longitudinales: 5tus non ad summum marginem alae extensus, sed mox infra angulum nervi transversus abruptus; 4tus integer seu non abbreviatus.

1. C. equina: aeneo-nigricans subnitida, labio, fronte antice, halteribus tibiisque testaceis; segmento abdominis 2do maximo. ♀♀.

Var. a. ♀♀. femoribus obscuris, tibiis aut saltem geniculis pallidis.

FALL. Dipt. Sv. Heteromyz. 6. 2. var. a. vera. ♀♀. *Borborus equinus* MEIG. Dipt. 6. 201. 5.

Var. b. ♀♀. pedibus totis pallidis.

Var. c. ♀. capite pedibusque totis nigris.

Hab. var. a. in ripis fluminum, in stercoratis, in graminosis et paludosis frequenter, ex. gr. ad Wittangi, Juckasjervi et Palojoensun, Lapponiae Tornensis, ad Umeneas et Wilhelmina, Lapponiae Umensis, nec non ad Björkvik Nordlandiae, d. 14. Jun. — 17. Aug. visa et d. 9. Jul. in copula capta; var. b. in Pinetis ad Muonioniska Lapponiae Tornensis d. 17. Aug. rarius lecta; et var. c. non nisi ad Tromsøe Nordlandiae, d. 24. Jul. inventa. (Lappon.-Scan. var. a copiose.)

Mas et Fem. Long. 1—2 lin. Aeneo-fusca subnitida pubescens. Seta antennarum pubescens. Seta mystacina utrinque unica distincta. Alae fusco-hyalinae, nervis, auxiliari brevi, non ad medium costae ducto; longitudinalibus rectis, 2do per suum apicem

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

(et paullo ante apicem alae) incurvato; 3 et 4 parallelis juxta apicem alae in marginem usque excurrentibus; 5to mox infra angulum nervi transversus, et 6to basali, abbreviatis; transversis remotis, vix vel parum infuscatis. Costa non ciliata. Tibiae posticae spinosae.

Obs. *C. pallifrons* FALL. in Suecia inferiori passim obvia, in Lapponia non observata.

b) Alarum nervus longitudinalis 5tus infra angulum nervi transversus usque ad marginem alae continuatus.

2. C. subsultans: nigra opaca nuda, alis halteribusque albidis, segmento abdominis 2do maximo; pedibus crassis nigris, scutello inermi. ♀♀.

Var. a. ♀♀. pedibus aut totis nigris, coxis anticis femoribusque omnibus basi tibiisque testaceis.

Var. b. ♀♀. pedibus aut totis, aut basi tibiisque testaceis.

FALL. Dipt. Sv. Heteromyz. 7. 3. ♀♀. *Musca subsultans* LINN. Syst. Nat. 2. 993. 84. *Calobata subsultans* FABR. Antl. 284. 17. *Borborus subsultans* MEIG. Dipt. 6. 200. 2.

Hab. in Lapponiae meridionalis stercore praesertim equino, passim; ad Lycksele mense Junio frequentem vidi, saliendo volitantem. (Lapponia; Scania copiose.)

Mas et Fem. Long. 1— $1\frac{1}{2}$ lin. Tota atra opaca valde depressa, nuda. Scutellum subquadrangulum muticum. Abdomen saepe tenuiter albo-marginatum et segmentatum. Alae albidae. Nervi: auxiliariis brevis; longitudinales omnes ad marginem alae extensi, horum quartus paullo curvatus, non vero ita flexus ac in figura MEIGENI; transversus sat approximatus, ordinario scilicet sat longe a margine alae remoto. Halteres albi. Pedes validi, minus ferruginei aut testacei

3. C. pusilla: nigra opaca nuda, alis halteribusque albis, segmentis abdominis subaequalibus, pedibus mediocribus; scutello crenulato. ♀♀.

FALL. Dipt. Sv. Heterom. 8. 5. vera. ♀♀. *Borborus pusillus* MEIG. Dipt. 6. 206. 22? (ubi „nervus quartus longitudinalis abbreviatus“ dicitur. *Borborum denticulatum* MEIG. Dipt. 6. 200. 3. ♀. potius ut synonymon huc referrem, nisi obstaret „segmentum 2dum abdominis maximum“, quod in nostra specie non obtinet). *Copromyza subsultans* FALL. Dipt. Sv. Heterom. 7. 3. var. β.

Hab. in Lapponia cum priori rarissime. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Minuta, circiter $\frac{2}{3}$ lin. long. Affinis et similis priori, sed minor et alis minus albidis, nervis obscurioribus, longitudinalibus 4 et 5 subparallelis seu 4to vix curvato, abdominis 2do segmento reliquis parum majori, scutelloque rotundato, ereunatoque (vix distincte denticulato), aperte distincta. Pedes praeterea variant ut in praecedente, toti fere aut nigri aut flavi.

4. C. coronata: nigra opaca nuda, alis albo-hyalinis, halteribus nigris, segmentis abdominis subaequalibus, pedibus tenuibus; scutello multidenticulato. ♀.

Vix *Borborus denticulatus* MEIG. Dipt. 6. 200. 3, nam hoc insectum abdominis segmento 2do maximo, scutello bidentato, ut et halteribus albis, a nostro differt.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, ad novaculum Naestansjö d. 13. Jul. semel capta. (Lapponia.)

Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. seu magnitudie *C. subsultantis*, cui etiam affinis. Caput ut in illa. Oculi brunnei. Thorax punctulatus. Scutellum late rotundatum, margine 7—8-denticulatum. Abdomen ovatum, lateribus late marginatum, segmentis subaequaliter magnis, ultimo minore subquadrato; totum ulgrum opacum laeve glabrum. Alae albo-hyalinae, nervis obscuris, ut in *C. subsultante* directis, at longitudinalibus 3 et 4 magis parallelis seu 4to magis quam in illa curvato. Halteres nigri. Pedes nigri, nudi simplices, seu magis tenues quam in prioribus, femoribus posticis elongatis.

c) Alarum nervi longitudinales 4 et 5 infra angulum nervi transversus, abbreviati. Costa basi (ad apicem nervi auxiliariis) distincte ciliata. Scutellum magnum triangulare planum.

5. C. fontinalis: subaenescens nigra subnitida setulosa, pedibus piceis, halteribus albis, alis hyalinis, costa basi longe pilosa, nervo 3tio longitudinali paullo ante apicem alae versus costam inflexo. ♀♀.

FALL. Dipt. Sv. Heteromyzid. Supplement. 2dum. Anno 1826. p. 16. ♀♀.

Hab. ad aquas stagnantes et sub lapidibus locis arenosis humidis, in Lapponia passim; scilicet ad Lycksele Lapponiae Umensis, rarius; sed ad Wittangi, Juckasjervi et Karesuando, (Lapponiae Tornensis, frequenter, d. 13. Jun.—15. Aug. capta; sub lapidibus ad Muonio, Lappon. Kemensis, ubique

a D. DEUTSCH etiam lecta. (Lappon.-Ostrogoth. pass.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Circiter 1 lin. long. Similis sequenti, colore magis nitido, metallice nitente, et directione nervi 3tiii longit., praecipue distincta. Frons et thorax setosa. Setae mystacinae plures. Scutellum magnum, margine setosum. Abdomen subnudum, margine tantum subpilosum, segmentis aequaliter magnis. Alae hyalinae, costa tenuiter fusca. Halteres pallidi. Nervus 3tius longit. paullo ante apicem alae versus costam inflexus. Pedes mediocres nigri aut picei, tibiis praesertim intermediis distincte spinulosis.

6. C. limosa: nigra parum nitida, setosa, halteribus albis, alis fusco-hyalinis, costa basi longe pilosa, nervo 3tio longitudinali in summo fere apice alae excurrente. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Heteromyz. 8. 6. *Borborus limosus* MEIG. Dipt. 6. 207. 23.

Hab. ad aquas stagnantes in Lapponia Tornensi rarius, in ipsas alpes ascendens, et in summo alpium Tornensium iugo, in nive ambulans, d. 12. Jul. capta. (Lapponia-Ostrogoth. Gottlandia pass.-Scania vulgarissima, etiam in copula.)

Mas et Fem. Longit. circiter 1 lin. Nigra nitida aeneo-metallice subnitens. Vertex et thorax setosa. Scutellum margine setis longis instructum. Nervi longitudinales: 3tius fere rectus in apicem alae excurrit; 4tus curvatus et 5tus infra nervum transversum ordinarium mox, abrupti; 5ti vero vestigium obsoletum remanet; 7tus nullus. Halteres albi. Abdomen apice parce pilosum. Pedes mediocres, tibiis tarsisque intermediis spinosis.

7. C. silvatica: atra nitidissima setosa, halteribus nigris, alis fusco-hyalinis, costa basi mediocriter pilosa, nervo 3tio longitudinali in summo fere apice alae subrecta excurrente, abdomine apice in ♂ utrinque piloso; seta antennarum extorsum pubescente. ♂.

Borborus silvaticus MEIG. Dipt. 6. 207. 24. certe.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; in graminosis humidis ad Lycksele d. 16. Aug. capta. (Lappon. Suecica meridionalis — ?)

Mas. Long. $1\frac{1}{4}$ lin. Similis priori, plerumque paullo maior, colore nigriori, halteribus nigris, fasciculo pilorum in apice abominis utriusque, ut et seta antennarum a medio ad apicem distincte pubescente, vere distincta. Caput, pubescentia corporis, alae et pedes omnino ut in praecedente. Alae forsitan minus infuscae, et costa mediocriter tantum setosa.

8. C. pygmaea: nigra parum nitida setosa, halteribus concoloribus, alis infuscatis, costa basi subtiliter ciliata, nervo longitudinali 3tio fere in summo apice alae excurrente. ♂♀.

Hab. in Lapponia Toruensi et Umensi rarissime; ad Stensole 3 Jul. capta. (Lapponia.)

Mas et Fem. Pusilla, $\frac{1}{2}$ lin. long. Similis *C. fenestrali* FALL., capite pedibusque totis nigris distincta. A *Borb. pumilio* MEIG., halteribus nigris, nec albis, differt.

9. C. pumilio: nigra parum nitida setosa, halteribus albis, alis infuscatis, costa basi subtiliter ciliata, nervo longitudinali 3tio fere in summo apice alae excurrente. ♀.

Borborus pumilio MEIG. Dipt. 6. 208. 27.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime. (Lappon.-Suecia inferior, passim.)

Fem. Minuta, $\frac{3}{4}$ lin. long. Simillima *C. pygmaeae*, halteribus albis fere uicive distincta.

10. C. ochripes: nigra subnitida setosa, antennis concoloribus, halteribus albis, capite pedibusque rufo-flavis, tarsis fuscis. ♂♀.

Borborus ochripes MEIG. Dipt. 6. 209. 29.

Hab. in Lapponiae graminosis rarius; ad Stensole Lapponiae Umensis, d. 3. Jul., et ad Kengis, Lapponiae Tornensis, d. 22. Aug. lecta. (Lappon. Suecica sylvat.-Scania sub muscis passim.)

Mas et Fem. Long. $\frac{3}{4}$ lin. Minuta. Statura corporis et pubescentia priorum, colore capitis pedumque, mox dignota. Vestigium nervi longitudinalis 4ti in alis apparet.

Obs. Coprom. fenestralis FALL. nigra, fronte tibiisque pallidis, costa basi subtiliter ciliata; $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ lin. long., in Lapponia quoque occurrit, nihil ibi non obvia, in Suecia inferiori frequens.

122. Piophila. FALL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 185. FALL. *Musca* LINN. *Tephritis* FABR.

Corpus parvum oblongo-ovatum nitidum glabriusculum nudum, setis verticis, scutelli abdominisque apicis paucioribus. Antennae incumbentes breviusculae, articulo ultimo ovali compresso, seta dorsali nuda. Caput rotundatum.

Hypostoma parum descendens, seta utrinque mystacina unica. Frons lata, non prominula. Oculi rotundi. Abdomen ovatum, 5-annulatum. Alarum nervi: longitudinales recti ad marginem alae extensi; auxiliares aut ad medium costae extensus, aut brevior; transversus subappropinquans. Pedes mediocres mutici. **Color** niger, in specie ultima rufus. **Motu** agilis, celeriter currit. Volatus brevis. **Habitatio** imaginum in stercoratis, fungis putridis, cadaveribus etc., in fenestris saepe etiam reptantium; larvae ex obsoniis pinguius vivunt; per partem sylvaticam Lapponiae et rarius inferralpinam Nordlandiae. **Differentia sexus;** mas: ano obtuso; femina: vagina erumpente acuminato. (Spec. Scand. 10, corpore glabro subnudo, capite rotundato, antennis brevibus ellipticis seta nuda, seta mystacina utrinque unica, oculis rotundis, alarum nervis longitudinalibus integris, auxiliari saltem ad medium costae extenso, et costa mutica, distinctae. A *Sepsi* et *Scatophaga* praesentia mystacum, et a *Geomyza* seta antennar. nuda, mox dignoscitur *Piophila*.)

a) Alae hyalinae immaculatae. Color corporis niger.

1. P. casei: subaenescens nigra nitida glabra, hypostomate, antennis frontequae antice, flavis, pedibus nigricantibus, basi, geniculis tarsisque pallidis; nervo alarum auxiliari ultra medium costae extenso. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Heteromyz. 9. 1. ♂♀. MEIG. Dipt. 5. 395. 1. *Musca putris* var. β *Casei* LINN. Fn. Sv. 1850.

Hab. in fungis et domibus Lapponiarum Suecicarum passim: in fenestra interdum reptans; in Nordlandiae inferalpinis, ex. gr. ad Tromsø, Schiervoe et Talvig haud infrequenter quoque visa, in cloacis saepe deprehensa — d. 28. Jul. — 29. Aug. in copula non raro observata. E Groenlandia quoque misit D. WESTERMANN. Larva degit in Caeseo, quem consumit, sub nomine *Ostmask* notissima; etiam in stercore humano; teste BOUCHÉ. Insectum in statu pupae 8—10 diebus manet, seriora autem individua in hoc statu hybernant. (Lapponia-Scania vulgaris.)

Mas et Fem. Long. $2\frac{1}{2}$ lin. Tota aeneo-nigra nitida glabra. Antennae testaceae, seta elongata. Frons lata nuda, antice flava. Vertex niger setosus. Hypostoma flavum subpellucidum. Partes oris retractae, pallidae. Oculi subexserti. Thorax postice et scutellum margine, parce setosa. Abdomen segmentis aequalibus, glabrum, apice pilosum. Alae albedo-hyalinae, nervis pallidis. Nervus auxiliariis sat longe ultra medium costae extensus, et pone apicem nervi secundarii, costae intime approximatus, currit; nervus longitudinalis 6tus abbreviatus; transversus medius in medio alae, et ordinarius paullo a margine remotus, siti. Squama parva et halteres, alba. Pedes validi pubescentes, non setosi, nigricantes; antici: coxis, femoribus basi, geniculis et interdum tarsis basi, flavis; intermedii fere toti fusco-testacei, coxis et saepe femoribus in medio, nigris; postici: femorum, tibiis tarsisque apice testacei.

2. P. atrata: aenescens nigra nitida, thorace sericeo; hypostomate, antennis frontequae antice, flavis, pedibus nigricantibus, basi, geniculis tarsisque pallidis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 396. 2. *Tephrit. atrata* FABR. Antl. 323. 33. *Piophila vulgaris* FALL. Dipt. Sv. Heterom. 9. 2. ♂♀.

Hab. in cadaveribus et pinguius, in Lapponiis Suecicis passim; ad Wilhelmina Lapponiae Umensis d. 15. Jul. a me capta; in Lapponia Tornensi D. DEUTSCH. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 1— $1\frac{1}{4}$ lin. Simillima priori, paullo minor et thorace sericeo distincta. Pedes antici plerumque fere toti nigricantes, coxis geniculisque flavis. Alar. nervus auxiliariis fere in medio costae desinit.

3. P. nigriceps: atra nitida, capite concolore, fronte laevi, antennis luteis, geniculis, tibiis tarsisque albidis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 5. 397. 5. *Pioph. vulgaris* FALL. Dipt. Sv. Heterom. 9. 2. var. „fronte tota nigra.“

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele capta. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. Magnitudo et summa praecedentis similitudo, a qua tamen capite toto nigro, antennis solum rufis, alarum nervis tenuioribus, albidis, et pedibus albidis, coxis femoribusque nigris, differt.

4. P. pygmaea: aeneo-nigra nitida glabra, hypostomate, antennis frontequae antice, flavis, pedibus nigricantibus, femoribus basi, tibiis tarsisque posticis albidis, alis albo-hyalinis, nervis tenuibus, auxiliari vix ultra medium costae extenso. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi, in parocia Fredrica d. 29. Jul. rarissime lecta. (Lappon. meridion.)

Fem. Long. $\frac{1}{2}$ lin. Simillima *P. casei* et *atratae*; a priori alis, a *P. atrata* glabritie thoracis, et ab utraque magnitudine duplo et ultra minori, distincta videtur.

5. **P. Lonchaeoides**: oblongo-ovata atra nitida, subglabra, antennis orbiculatis piceo-ferrugineis, alis hyalinis, basi, nervis, halteribus pedumque geniculis, flavescentibus. ♂♀.

Hab. in alpinis Dalecarlicis, a D. BOHEM., 1836 inventa. (Lapponia maxime meridionalis.)

Mas? Simillima *Lonchaeae* statura corporis praesertim abdominis ovata, at seta utrinque mystacina et antennarum forma rotundata a *Lonchaeis* mox distinguitur. Brevissime pubescens. Magnitudo vix *Lonch. vaginalis*, circiter $1\frac{1}{2}$ lin. longa.

b) Alae puncto apicis nigro. Corpus rufum.

6. **P. bipunctata**: testaceo-rufa nitida subglabra, abdomine nigro, pedibus flavis, alis macula baseos punctoque apicis atro. ♂♀.

Geomyza bipunctata FALL. Dipt. Sv. Geomyzid. 3. 3. ♂♀. *Opomyza bipunctata* MEIG. Dipt. 6. 110. 22.

Hab. in Lapponiis Suecicis in fungis, passim; in fungis putridis ad Wilhelmina Lapponiae Umensis juxta habitationem Sacerdotis in arvo secale sato (Räglychan) d. 19. Jul. 1832 plura specimina inveni; in fungis terrestribus ad Kengis et Muonioniska, Lapponiae Tornensis, d. 17—22. Aug. 1821, a me quoque frequenter visa. (Lapponia; Suec. media freq. Scan. rar.)

Mas et Fem. Long. 1—1 $\frac{1}{2}$ lin. Ovata gibba. Colore corporis rufo, et pictura alarum mox dignota. Statura alias et habitu *P. atratae*, robustior. Rufa. Seta antennarum et setae verticis scutellique uigrae. Oculi brunnei, aeneo-micantes. Thorax vix pubescens. Abdomen ovale, 5-annulatum? piceo-nigrum, basi saepe flavo-bifasciatum. Alae pure hyalinae, striga costali obsoletiori ad basim, et puncto magno saturatori apicis, atris. Nervi ut in *P. atrata* directi. Halteres albi. Pedes mediores nudi flavi, tibiis posticis fuscis, tarsis omnibus apice obscuris.

Obs. Ob nervorum in alis directionem, antennarum setae nuditatem, corporis formam insectique victam, quibus ceteris *Piophilis* valde affinis et similis est haec species, illam potius in hoc genere, quam inter *Geomyzas*, quae seta antennarum plumata gaudent, repono.

FAM. 30. GEOMYZIDES. FALL.

Os seta mystacina utrinque unica. Hypostoma subimpresum. Frons lata setosa. Antennae breves deflexae, seta pectinata aut plumata (in *Geomyza marginella* pubescente). Alae incumbentes abdomen superantes. Nervi: auxiliaris simplex brevis, vix ultra quartam partem costae extensus; transversus subremoti, seu ordinarius prope ad marginem alae retractus. Abdomen 6- (rarissime 5-) annulatum. Corpus parvum, molle.

123. *Geomyza* a. FALL.

FALL. Dipt. Sv. Geomyz. p. 2. *Musca* LINN. *Tephritis* FABR. *Opomyza* MEIG.

Corpus minutum oblongum opacum, setis verticis thoracisque vestitum. Antennae breves deflexae, articulo ultimo ovato, seta plumata, in *Geom. marginella* pubescente. Hypostoma parum descendens. Oculi rotundi. Abdomen 5—6-annulatum. Alae saepissime maculatim pictae, nervis transversis appropinquantibus aut remotis. Pedes simplices parum setulosi. Color obscurus aut pallidus. Motu sat agilis. Habitatio in graminosis, locis uliginosis, imaginum saepe in foliis plantarum, quorum succum roridum amant; per partem sylvaticam Lapponiae, et rarissime inferalpinam Nordlandiae. Differentia sexus: mas: ano rotundato subclavato; femina: ano acutiori. (Spec. Scand. 5, (*G. bipunctata* FALL. ad *Piophilas* relegata,) corpore oblongo, antennis ovatis, seta plumata, oculis rotundis, alis elongatis rectis, saepe maculatis, distinctae.)

a) Abdomen 6-annulatum. Alarum nervi transversus subapproximati. *Opomyza* MEIG.

1. **G. combinata**: rufo-testacea, pedibus flavis, alis hyalinis, nervis transversis apiceque fuscis, abdomine nigro basi pallido. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Geomyz. 2. 1. ♂♀. *Musca combinata* LINN. Syst. Nat. 2. 997. 114. *Tephritis combinata* FABR. Antl. 317. 2. *Opomyza combinata* MEIG. Dipt. 6. 109. 18. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.—Ostrogoth. Scan. in gram. freq.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ lin. Augusta cylindrica praesertim ♂. Tota testacea subnitida, setis ordinariis uigris vestita. Caput rotundatum albidum. Seta antennarum distincte plumata nigra. Abdomen nigrum, basi latius vel augustius pallidum. Alae hyalinae, nervis transversis medioeriter remotis, fuscedine magis vel minus evidenter cinetis, puncto apicis majori uigro. Halteres albi. Pedes flavi, tarsis vix infuscatis.

2. **G. tripunctata**: thorace cinereo, capite pedibusque testaceis, alis hyalinis, nervis transversis apiceque fuscis, abdomine nigro. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Geomyz. 2. 2. ♂♀. *Opomyza tripunctata* MEIG. Dipt. 6. 110. 21.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.—Dalecarlia-Ostrog.—Scan. pass. rar.)

Mas et Fem. Magnitudo, statura et affinitas praecedentis, a qua colore differt. Caput flavum. Antennae testaceae, seta plumata uigra. Thorax cinerascens, scutelli apice pectoreque saepe rufescentibus. Abdomen uigrum. Alae hyalinae, nervis transversis late, et puncto apicis majori, uigris. Maculae aliquot parvae, in basi alae ad costam fuscae quoque cernuntur. Halteres albidii. Pedes flavi, tarsis parum infuscatis.

3. **G. marginella**: thorace verticeque obscure cinereis, hypostomate albedo, antennis, fronte pedibusque testaceis, femoribus anticis fuscis, abdomine nigro; alis fuscis, vitta media maculisque 2 albis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Geomyz. 3. 5. ♂♀. *Opomyza marginella* MEIG. Dipt. 6. 104. 6.

Hab. in terra locis aridis, saepe etiam in Pinetis, in Lapponia rarissime. (Lappon.—Scan. pass.)

Mas et Fem. Minuta, circiter $\frac{3}{4}$ lin. long. Prioribus paullo robustior. Hypostoma album. Antennae flavae, seta pubescente fusca. Frons antice testacea. Vertex griseo-cinereus. Thorax cinereo-griseus opacus. Abdomen nigrum. Alae abdomine paullo longiores, subdilatae nigrae, vitta cuneiformi a basi ad medium ducta, et maculis 2 oblongis versus apicem, hyalino-albis. Nervi transversus sat approximatus, costa vage tenuissime setulosa. Halteres albidii. Pedes flavi, anticis femoribus et interdum etiam tarsis fuscis.

Obs. *Geom. bipunctatam* FALL. ad *Piophilas* retuli.

b) Abdomen 5-annulatum. Alarum nervi transversus remoti. *Diastata* MEIG.

4. **G. nebulosa**: cinerea, abdomine nigricante, hypostomate albedo, antennis, fronte pedibusque obscure testaceis; alis fusco-hyalinis, disco maculis quadratis 2 nigricantibus totidemque albis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Geomyz. 3. 4. certiss. ♂♀. An *Diastata nebulosa* MEIG. Dipt. 6. 99. 12., aut *D. ornata* MEIG. l. c. 98. 11?

Hab. in Lapponia Tornensi rariss.; in paludosis ad Karungi d. 27. Maj. capta. (Lapp.—Scan. pass.)

Mas et Fem. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ lin. long. Opaca setulosa. Caput albidum. Antennae et frons testaceae, seta plumata uigra. Thorax cinereus lineis 2 dorsalis fuscis. Abdomen nigricans. Alae fuscae, disco longitudinali maculis 4 quadratis, 2 nigricantibus et 2 albis, alternantibus. Costa basi setulosa. Halteres albidii. Pedes testacei, femoribus anticis saepe obscurioribus.

5. **G. obscurella**: grisea, abdomine nigricante, hypostomate albedo, antennis, fronte pedibusque obscure testaceis, alis hyalinis, nervis transversis late infuscatis. ♂♂.

FALL. Dipt. Sv. Geomyz. 4. 6. vera. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 93. 3?

Hab. in inferalpinis Nordlandiae, ex. gr. ad Finkrog d. 25. Jul. rarissime lecta; in Lapponiis Suecicis mihi non obvia. (Lapp.—Scan. locis aridis passim.)

Mas et Fem. Long. vix 1 lin. Simillima priori, paullo minor, alis hyalinis, et nervis transversis late infuscatis distincta. —Specimina lapponica a suecicis vulgaribus differunt: magnitudine non nihil majori, fuscedine nervorum fere maculas quadratas formate, macula albo-hyalina ejusdem formae interjecta, et costa minus distincte setulosa. Valde affinis *Geom. nebulosae*.

124. *Stegana*. MEIG.

Corpus parvum ovatum subnitidum, setis ordinariis vestitum. Antennae incumbentes breves, articulo ultimo oblongo obtuso, seta vage longe plumata. Hypostoma infra oculos non descendens. Frons convexa, ante oculos non prominula. Oculi magni perpendiculariter oblongi. Abdomen oblongum

6-annulatum. Alae incurvae deflexae. Nervi transversi in disco et longitudinales 3 et 4 in apice alae, subapproximati. Pedes simplices pilosi. Color niger. Motu sat agilis. Volatus brevis. Reptatus celer. Habitatio in foliis fruticum; per partem sylvaticam Lapponiae. Metamorphosis ignota. Differentia sexus; mas: ano obtuso; femina: ano acutiori. (Spec. Scand. 2, corpore ovato, antice obtuso, antennarum seta distincte plumata, oculis oblongis, alis deflexis incurvis, nervo 4to longitudinali subcurvato in apice alae excurrente, bene distinctae.)

1. St. hypoleuca: nigricans, subtus albida, capite flavo-alboque maculato, pedibus flavicantibus; alis fuliginosis. ♀.

MEIG. Dipt. 6. 80. 2. certe. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in Pino resinosa ad Lycksele d. 19. Jun. 1832 unicum individuum vivum inveni. (Lapponia Umensis; —? Ad Copenhagiam Daniae, WESTERMANN.)

Fem. Long. fere 2 lin. Obscura subpubescens, subtiliter punctulata. Caput flavicans, hypostomatus lineis 2 transversis et vitta frontali geminata nigris. Genae albae. Antennae testaceae, seta fusca. Palpi albi, extrorsum dilatati. Oculi in viva rufo-brunnei, lineis 2 transversis purpureis. Thorax dorso niger, limbo inaequaliter flavo, subtus albus, linea pectorali lata determinata atra. Scutellum nigrum. Abdomen totum nigrum, apice aetnati. Alae abdomine fere longiores, latae, deflexae, fuliginosae. Halteres pallidi. Pedes cum coxis albi, femoribus posterioribus apice late, tibiisque basi, nigris.

Mas: fuscus, subtus albus, thorace ferrugineo alis fuliginosis, MEIG. l. c. describitur, paullo minor, pedibus immaculatis; ad Kiliam a D. WIEDEMANN detectus, mihi ignotus.

Obs. Altera hujus generis species seu *Stegana nigra* MEIG. (*Drosophila curvipennis* FALL.), tota nigra, alis fuliginosis, in Suecia inferiori, Ostrogothiae et Scaniae in moribus Coryletharum passim obvia, in Lapponia a me frustra quaesita.

125. Drosophila. FALL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 208. FALL. Musca LINN. PANZ. FABR.

Corpus parvum aut minutum, oblongo-ovatum parum nitidum, setis ordinariis vestitum. Antennae incumbentes breves, articulo ultimo ovato, seta vage distincte plumata, in *Dros. marginella* breviter plumata. Hypostoma et frons ut in *Stegana*. Oculi rotundi, in vivae laete rufi, unicolores. Abdomen 6-annulatum. Alae mediocriter latae, rectae, nervis longitudinalibus rectis, transversis remotis. Pedes simplices parum pilosi. Color niger, griseus, pallidus. Motu agilis. Habitatio in graminosis, locis umbrosis humidis, in fungis, in fenestris interdum reptans; per partem sylvaticam Lapponiae, rarius inferalpinam Nordlandiae. Differentia sexus; mas: ano obtuso; femina: ano acuto. (Spec. Scand. 20, corpore oblongo-ovato, antennarum seta vage plumata, radiis scilicet distantibus raro pectinatis, oculis rotundis nervisque alar. longit. rectis, transversis remotis, distinctae.)

1. D. funebris: rufo-testacea, hypostomate pedibusque pallide flavis, abdomine nigro, aut fasciis interruptis aut incisuris, pallidis, alis immaculatis, antennis ovatis, apice subacutis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Geomyz. 5. 3. vera. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 82. 2. *Musca funebris* FABR. Antl. 299. 76. *Musca cellaris* LINN. Fn. Sv. 1848. teste MEIG. l. c. (var. obscura.) FABR. Antl. 305. 108.

Hab. in fungis et fenestris Lapponiae passim; scilicet ad Öfver-Torneå, Turtola et Karesnando, Lapponiae Tornensis, rarius; sed ad Tresunda et Lycksele, Lapponiae Umensis, sat frequenter; d. 4. Jun. — 27. Aug. capta. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. fere 1½ lin. Tota rufo-testacea gibba pubescens parum nitida. Caput rotundatum. Antennae testaceae, articulo ultimo ovato, apice acutiori subfusiori. Seta nigra. Os pilosum. Abdomen nigrum, segmentorum margine tenuiter pallido, unde fasciae flavae interdum formantur, basi saepius flavum. Alae hyalinae immaculatae, nervis distinctis, transversis longe remotis. Halteres flavi. Pedes simplices, toti flavi subpilosi. Variat thorace obscure rufo.

2. D. Fenestrarum: testacea, hypostomate pedibusque pallide flavis, abdomine nigro, toto, aut basi flavo-fasciato; alis immaculatis, antennis brevibus obtusis. ♂♀.

Mas: angustior, abdomine toto nigro.

Fem.: abdomine nigro, basi flavo-fasciato.

FALL. Dipt. Sv. Geom. 6. 4. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 83. 4? ♂♀.

Hab. in graminosis et fenestris Lapponiae rar.; in Lapponia Tornensi D. DEUTSCH; in Lapponia Umensi ad Lycksele, ipse; feminam die 4. Jun. oviparam, et ova elongata opaca alba vidi. (Lapponia Suecica-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. vix 1 lin. Similis priori, fere duplo minor angustior, antennis nonnihil brevioribus, magis obtusis, abdomine in ♂ toto nigro, in ♀ nigro, fasciis basalibus flavis non interruptis, ut et alarum nervis transversis minus longe remotis, distinctae. Color corporis quoque forte magis laetior, quam in *D. funebris*. Cetera quadrant.

Variat ♂ abdomine nigro, basi pallido, at ♀ abdomine subpallido, fasciis anoque nigris.

Variat denique ♀ obscurior, pedibus fusioribus. Lycksele.

3. D. transversa: flavo-testacea, hypostomate pedibusque pallidioribus, abdominis incisuris triplici serie nigro-punctatis; alis hyalinis, nervis transversis subappropinquantibus, fuscidine cinctis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Geomyz. 6. 5. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 84. 5.

Drosophila phalerata MEIG. Dipt. 6. 83. 3, etiam parum abunde videtur.

Hab. in Lapponiis Suecicis passim; sub cortice truncorum Pini ad Wittangi Lapponiae Tornensis feminam rarius d. 14. Jun. legi; at in fungis putridis ad Naestansjö et Wilhelmina, Lapponiae Umensis, d. 13—19. Jul. utrumque sexum frequentem vidi. (Lappon.-Scania pass.)

Mas et Fem. Long. circiter 1 lin. (apud MEIGEN 2 lin.) Statura *D. fenestrarum*, subnitida, tota rufo- aut flavo-testacea. Antennae parvae flavae, seta nigra. Hypostoma albidum. Frons luteo-flava. Oculi laete rufi. Abdomen testaceum, incisuris ita nigro-punctatis, ut vittae 3 longitudinales interruptae, seu triplex series punctorum nigrorum formetur. Alae hyalinae, nervis transversis subapproximatis, (nec longe remotis) infuscatis. Halteres et pedes toti pallide flavi.

4. D. obscura: nigricans, pedibus rufo-testaceis; alis hyalinis immaculatis, nervis transversis subapproximatis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Geomyz. 6. 6. vera. ♂♀. An *D. obscura* MEIG. Dipt. 6. 85. 11? (sed caput et thorax in nostris speciminibus, iisque et junioribus et veterioribus, non sunt „testacea“).

Hab. in succo destillante Betulae albae, in Lapponia Tornensi rarius; ad Öfver-Torneå jam die 29. Maj. frequentius vidi. (Lapp.-Uplandia, Ostrog. Scan. rar.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. Statura robusta *D. marginellae* (infra No. 10), sed tota obscura nigro-fusca subopaca, vertice, thoracis limbo postico, scutelloque, distincte setosis. Caput totum cum antennis fuscum. Oculi rufi. Thorax subaenescens fuscus. Abdomen nigricans. Alae hyalinae immaculatae, nervis transversis sat approximatiss. Halteres pallidi. Pedes rufescentes seu fusco-testacei.

5. D. costata: nigra subnitida, hypostomate albo, antennis pedibusque flavis, anticis nigris; alis hyalinis, nervis, costali atro, transversis approximatiss. ♂♀.

Hab. in fungis Betulae albae in Lapponia passim; scilicet in Lapponia Tornensi rarius usque ad lacum Torneträsk, in regione subalpina situm, procedens; in Lapponia Umensi frequenter occurrit, ibique ad Åsele, in Stoettingsfjellet, ad Tresunda, Wilhelmina et Umeaen capta, usque in alpes Brattiksfjellen adscendens, in copula mense Julio saepe visa; deprehenditur denique in inferalpinis Nordlandiae, et in monte subalpino Gamstind rarius lecta; a. d. 1. Jul. ad 1. Aug. viget. (Lapponia; Ostrogothia ad Laerketorp rariss.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. Affinis sequenti (*D. fuscimanae*), paullo major, robustior, colore praecipue distincta. Tota nigra glabriuscula. Antennae flavae, seta nigra. Hypostoma albidum. Frons nigra, antice angustissime flava. Oculi rufi. Alae hyalinae, nervo costali toto distincte atro. Ad apicem alae umbra fusca obsoleta ad costam cernitur. Nervi transversi sat approximat. Pedes cum coxis omnibus flavo-subpelluceidi, anticorum femoribus, tibiis tarsisque nigris. Mas paullo angustior femina.

6. D. fuscimana: testacea, hypostomate albedo, pedibus flavis, thoracis linea dorsali, abdomine pedibusque anticis fuscis, alis hyalinis, nervis, costali atro, transversis approximatiss. ♂♀.

An *D. nigrimana* MEIG. Dipt. 6. 87. 17?

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in succo Betulae ad Nordanäs in parocia Fredrica d. 13. Jul. a D. DAHLBOM, et in fungis Naestansjö d. 13. Jul. a me capta. (Lapponia meridional.)

Mas: Long. ¾ lin. Augusta subopaca, tota testacea. Antennae breviusculae seta nigra. Hypostoma pallidum. Oculi rufi. Thoracis linea dorsalis fusca obsoleta. Abdomen angustum, nigricans subnitidum. Antice rufescens. Alae hyalinae, nervis tenuibus pallidis, costali toto atro, ad apicem nervi 2di longitudinalis umbra

obsoleta, transversis in disco perspicue approximatis. Halteres albidii. Pedes pallide flavi, antici infuscati.

7. **D. sordida**: cinerascens, abdomine nigricante, hypostomate albedo, antennis, fronte pedibusque testaceis aut flavis; alis hyalinis immaculatis, nervis transversis longe remotis. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime; unicum specimen masculum ad Wilhelmina Lapponiae Umensis d. 17. Jul. a me, unicamque femineum in alpe Dowre a D. BOHEMAN captum. (Lapponia-Dalekarlia.)

Mas et Fem. Long. $\frac{3}{4}$ lin. Statura *D. fenestrarum*, paulo minor, obscure subopaca. Antennae ovatae, apice subangustatae, rufae (in ♂ flavae), articulo ultimo interdum fusco, seta nigra. Hypostoma albidum, Frons testacea. Vertex cinereus. Oculi (in ♂) brunnei. Thorax cinerascens. Abdomen nigricans. Alae hyalinae immaculatae. Halteres pallidi. Pedes tori testacei aut flavi. Affinis etiam videtur *D. littoralis* MEIG. A *D. Graminum* vix nisi nervorum transversalium distantia longiori distinguenda.

8. **D. flavipennis**: nigricans, hypostomate albedo, antennis, fronte pedibusque flavis; alis flavescens, nervis transversis mediocriter remotis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in graminosis ad Wilhelmina d. 17. Jul. uterque sexus captus. (Lappon.)

Mas et Fem. Magnitudo et statura *D. fuscimanae*, at nigra. Hypostoma albidum. Antennae breviter ovatae, flavae. Frons flava. Venter obscurus. Oculi brunnei. Alae flavedine tinctae, nervis transversis mediocriter remotis. Halteres albidii. Pedes tenues, croceo-flavi. Affinis *D. Graminum* et *fusculae* FALL., at diversa.

9. **D. Graminum**: cinereo-grisea, hypostomate albedo, thoracis linea media fusca, antennis, fronte pedibusque flavis; alis hyalinis, nervis transversis mediocriter remotis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Geomyz. II. 8. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 86. 13.

Hab. in graminosis pratorum in Lapponia passim; ex. gr. ad Wilhelmina Lapponiae Umensis, et ad Kengis Lapponiae Tornensis, 17. Jul. — 22. Aug. lecta. (Lappon.-Bottnia borealis ad Johannis Ro 2. Sept. — Scania frequentiss.)

Mas et Fem. $\frac{3}{4}$ — 1 lin. long. Statura angusta, tenera parum nitida, tota grisea, sed variat etiam corpore obscuriori aut pallidiori, et capite pedibusque pallidis, thoracis linea media tenui fusca, sentellum etiam transeunte, alisque hyalinis immaculatis, nervis transversis nec longe remotis, nec appropinquantibus, sed modice distantibus dignota. Antennae flavae, seta fusca. Vertex griseus. Alarum nervi tenuissimi. Halteres et pedes toti pallidi.

10. **D. marginella**: cinereo-nigricans opaca, hypostomate albo, antennis ciliatis, fronte pedibusque flavis; alis hyalinis, nervis, costali atro, transversis remotis; antennis breviter plumatis. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime; marem tantum unicum in umbrosis ad rivulum ad Stensele Lapponiae Sueciae Umensis d. 4. Jul. 1832, unicamque feminam in Schiervoe Nordlandiae Norvegiae d. 27. Jul. 1821, inveni. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. Affinis et similis *D. costatae*, a qua tamen colore corporis cinerascens opaco, antennis paulo longioribus, apice ciliatis, seta brevius plumata, fronte flava, pedibus omnibus pallidis, ut et nervis transversis distincte remotis, abunde dignoscitur. Antennae deflexae, nec incumbentes; flavae, articulo ultimo ovali, superne ciliato, seta nigra. Oculi in viva rufo-ferruginei. Alae albedo-hyalinae, nervo costali distincte atro et subciliato; transversis longe remotis. Halteres albi. Pedes toti flavi.

Obs. Species Fallenianae: *Dr. variegata*, *tristis*, *fuscula*, *cinerella*, *flava* et *glabra*, in Suecia inferiori, plus minus raro obviae, in Lapponia a me non observatae.

FAM. 31. OSCINIDES. FALL.

Os nudum. Antennae breves deflexae, apice rotundatae, seta nudiuscula. Frons lata, Oculi rotundi. Alae incumbentes, abdomine paulo longiores, nervis transversis saepius approximatis. Abdomen 5-annulatum. Corpus parvum nudiusculum. Pedes breves validi.

Sect. 1. Nervuli transversi in medio alae approximati.

Obs. *Platycephala Culmorum* et *Agrorum* FALL., quarum illa in Gottlandiae paludosis, et haec in Scania et Gottlandia, a me rarissime inventae, in Lapponia non occurrunt.

126. Meromyza. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 220. *Musca* LINN. *Tephritis* FABR. *Oscinis* FALL.

Corpus parvum elongatum nudum glabrum subopacum. Antennae oblique deflexae, articulo ultimo rotundato, seta nuda. Hypostoma breve, apertura oris magna. Frons nuda prominula. Abdomen conicum. Alarum nervi, auxiliiar breviusculus ad tertiam costae partem extensus; secundus longitudinalis ultra medium costae continuatus, et tertius etiam recurvatus cum nervo costali ante apicem alae conjunctus; 4tus obsoletus, et 5tus ad marginem alae extensus, 6tus nullus v. vix ejus rudimentum; transversus in disco alae valde approximati. Femora postica crassissima. **Color** pallidus, pictura obscure lineata. **Motu** saltans. **Habitatio** in graminosis, per partem sylvaticam Lapponiae, rarius inferalpinam Nordlandiae et Finmarkiae. **Differentia sexus**; **mas**: ano obtusiori; **femina**: ano acuto. (Spec. Scand. 2, corpore elongato glabro, fronte prominula subnuda, alarum nervo costali cum nervo 3tio longitudinali ante apicem alae conjuncto, et nervis transversis in medio disci perspicue approximatis femoribusque posticis incrassatis, distinctae.)

1. **M. variegata**: pallida, scutello immaculato, thoracis vittis 3, abdominisque punctis triplici serie dispositis, fuscis, femoribus posticis puncto apicis nigro. ♂♀.

MEIG. Dipt. 6. 165. 2. (Sub specie sequente apud FALL. latet.)

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et Fem. 1½ lin. long. Augusta glabra, tota pallide flava, aut in viva color virescens, puncto ocellorum nigro. Thoracis vittae aut fuscae aut brunneae. Metathorax niger. Abdomen trifarium nigro-punctatum. Alae hyalinae immaculatae. Halteres albidii. Pedes pallide flavi nudi, tarsis apice fuscis. Femora postica incrassata.

2. **M. saltatrix**: pallida, scutello linea, thorace vittis 3, abdominisque punctis triplici serie dispositis nigricantibus, femoribus posticis immaculatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 6. 165. 3. *Musca saltatrix* LINN. Fn. Sv. 2319. vera. *Oscinis saltatrix* FALL. Dipt. Sv. Oscin. 3. 1. ♂♀. *Tephritis minuta* FABR. Antl. 323. 31.

Hab. in Lapponia passim; a me lecta est in graminosis ad Lycksele Badstuttraesk, Naestansjö et Wilhelmina, Lapponiae Umensis, ad Kengis et Karesuando, Lapponiae Tornensis, nec non ad Alteidet Nordlandiae, et Bossekop Finmarkiae occidentalis, dieb. 30. Jun. — 15. Aug. capta. (Lappon.-Scan. vulgatiss.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Simillima priori, a qua non differt, nisi thoracis vittis magnis nigricantibus, linea media sentellum etiam transeunte, et puncto in apice femorum posticorum nigro nullo. Antennae superne saepe nigricantes. Oculi ♂ caeruleo-aeneo-micantes; ♀ virides. Pectus saepe nigro-punctatum.

Var. b. palpis apice nigris.

Var. c. ♀ macula magna verticis triangulari abdomineque nigris, incisuris tenuiter flavis; alias var. a. similis; ad Bjoerkvik Nordlandiae d. 14. Jul. rarissime.

127. Oscinis. FABR.

FALL. Dipt. Sv. Oscinides p. 3. FABR. LATR. *Musca* LINN. *Chlorops* MEIG.

Corpus parvum oblongum nudum glabrum. Antennae oblique deflexae, articulo ultimo rotundo, seta nuda. Hypostoma breve, apertura oris magna. Frons subprominula, brevissime puberula, macula triangulari nigra nitidissima glabra. Oculi in viva virescentes. Abdomen ovale. Alarum nervi, longitudinalis 3tius aut ante apicem aut in apice alae cum nervo costali conjunctus; transversus in disco sat approximati. Pedes simplices. **Color** niger, pallidus, pictura lineata. **Motu** reptans, lente volans, ante florem vel folium in aëre quasi pendens, antequam ei insidet. **Habitatio** imaginum in gramine pratorum et in agris; larvarum in culmis et in partibus fructificationis graminum; per partem sylvaticam Lapponiae, rarissime inferalpinam Nordlandiae et Finmarkiae. **Differentia sexus**; **mas**: ano obtuso inflexo; **femina**: ano acutiori. (Spec. Scand. 27, corpore oblongo-ovato nudo, fronte subprominula puberula, macula triangulari nitidissima glabra, alarum nervo costali aut ante apicem alae cum nervo 3tio longitud. connexo, aut in apice alae cum nervo 4to longitud. conjuncto, nervis transversis in disco approximatis, ut et pedibus simplicibus, distinctae. Typus generis; *Osc. nasuta*.)

a) Nervus 3tius longitudinalis cum costali ante apicem alae connexus.

1. *O. nasuta*: pallide flava, scutello concolore immaculato, antennarum articulo ultimo, verticis macula triangulari, thoracis lineis subquinis, abdominis fasciis 4 integris, punctisque sterni, nigris, tarsis fuscis, alis fusco-hyalinis. ♂♀.

Musca nasuta SCHRANK Ins. Austr. (1751) p. 475 n. 966. vera. Gmel. Syst. Nat. 1. 5. 2563. 304. *Chlorops nasuta* MEIG. Dipt. 6. 142. 5. *Oscinis lineata* FABR. Antl. 215. 1? FALL. Dipt. Sv. Oscinid. 4. 2. ♂♀.

Hab. in graminosis Lapponiae frequenter; scilicet ad Lycksele, Naestansjö, Wilhelmina et Åsele, Lapponiae Umensis, ad Kengis et Karesuando, Lapponiae Tornensis, nec non in inferalpinis Nordlandiae ut ad Björkvik, Giebstad et Alteidet, d. 13. Jul. — 15. Aug. capta. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 1—2 lin. Tota stramineo-flava. Antennae nigrae, basi flavae. Thoracis dorsum lineis 5 nigris, media integra, lateralibusque 2 abbreviatis cum media saepe fere confluentibus, latis, extimis 2 brevissimis angustis. Punctum utrinque humerale minutum, et macula pectoris, nigra nitida. Macula verticis magna nigra nitida, apice acuminata. Abdomen ovatum depressum testaceum, fasciis dorsalibus 4 fuscis subintegris. Scutellum flavum. Alae fusco-hyalinae, nervis longitudinalibus omnibus rectis, horum 3tio mox ante apicem cum nervo costali crasso nigro conjuncto, 4 et 5 obsolete, extrorsum sensim evanescentibus. Nervi transversi approximati. Halteres albi. Pedes flavi, femoribus macula una alterave strigiformi raro perspicua, scapissime obsolete, tarsisque, fuscis. Oculi in viva aenei. — Variat minor, abdominis dorso fere toto obscuro pedibusque fusco-testaceis, basi geniculisque flavis.

2. *O. lacta*: pallide flava, scutello concolore immaculato, antennis tarsisque fuscis, verticis macula angusta triangulari, thoracis lineis subquinis, abdominisque fasciis 4 abbreviatis, punctisque sterni, nigris; alis hyalinis. ♂.

Chlorops lacta MEIG. Dipt. 6. 143. 6. *Oscinis lineata* FALL. Dipt. Sv. Oscin. 4. 2. var.

Hab. in graminosis Lapponiae rarissime; non nisi 2 specimina, unum ad Lycksele et alterum ad Wilhelmina d. 21. Jul. inveni. (Lapponia; Ostrogothia ad Wadstena rariss.)

Mas. Long. 1 lin. Individui minoribus *O. nasutae* valde affinis et similis, sed macula verticis angustiori et pictura abdominis, praecipue distincta. Antennae fuscae, intus subpallidiores. Seta fusca. Caput flavum glabrum, macula verticis cordato-triangulari angustata, apice acuto ad antennarum basim extenso, tota caeruleo-aenea atra nitida. Oculi in viva virides, unicolores. Abdomen flavo-testaceum, fasciis 4 transversis abbreviatis nigris, ultima brevissima. Alae hyalinae. Cetera ut in *O. nasuta*.

3. *O. obscurella*: pallide flava, scutello tarsisque obscuris, antennis, verticis macula triangulari magna, thoracisque dorso nigris, hoc lineis 2 flavis; abdomine supra fusco; alis subhyalinis. ♂♀.

Hab. in graminosis Lapponiae Umensis; ad Wilhelmina d. 16—17. Jul. in copula rarius capta. (Lapponia Suecica meridionalis.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Priori fere longior, sed paullo angustior. *Chlor. lineatae* MEIG. simillima videtur, ad scutello in utroque sexu toto fusco-nigricante, nec flavo, distincta. Caput flavum, autem brevissimis atris, basi fuscis, seta brevi subglobulata nigra, basi incrassata. Macula verticis exaeque triangularis, nigra nitida, apice non usque ad basin antennarum extenso, angulis posticis oculos utrinque attingente. Oculi aenei. Thorax dorso toto nigro, lucis 2 tunicibus, interdum obsolete, flavis. Pectus pallide flavum, puncto humerali et maculis sterni nigris. Abdomen praenigro-fuscum, limbo anguste ventrique pallidis. Alae ut in priori, Halteres albi. Pedes pallide flavi, femoribus maculis strigiformibus fuscis obsolete notatis. Tarsi obscuri.

4. *O. scutellaris*: flava, scutello in medio pallido, antennis, verticis macula triangulari magna, thoracis dorso toto, scutelli limbo abdomineque supra, nigris, tarsis apice fuscis; alis hyalinis. ♀.

Hab. in graminosis Lapponiae Umensis rarissime; ad Lycksele d. 17. Aug. detecta. (Lapponia.)

Fem. Long. 1½ lin. Statura angusta prioris. Caput flavum. Antennae breves, totae atrae, seta brevi nigra. Macula verticis ut in priori, at autem apice acutissimo subelongato antennarum basim fere attingit. Thorax dorso toto nigro nitido; sulcus citrinus, maculis sterni nigris. Scutellum flavum, limbo praesertim laterali nigro. Alae pure hyalinae, nervis ut in *O. nasuta* directis. Halteres albi. Abdomen nigrum, ventre flavo. Pedes flavi, maculis fuscis notati. Tarsi apice obscuri.

5. *O. Cereris*: capite pedibusque testaceis, antennarum apice, verticis macula triangulari magna, thoracis dorso, ab-

domine toto tarsisque, nigris, scutello pectoreque flavis; alis hyalinis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Oscin. 5. 3. ♂♀. *Chlorops Cereris* MEIG. Dipt. 6. 150. 23. *Chlorops scutellatus* PANZ. Fn. 104. 21 teste MEIG.

Hab. in graminosis Lapponiae passim; in Lapponia Umensis seu meridionali ad Lycksele, Åsele et Wilhelmina, d. 10—26. Jul. frequenter, at in Lapponia Tornensis septentrionali non nisi rarissime occurrit, ibique tantum ad Kengis d. 22. Aug. capta. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Subangustata, nitida. Antennae testaceae, superne extrorsum nigrae, seta elongata albida. Caput testaceum, macula verticis omniuno ut in *O. obscurella*; atra nitida. Thorax supra ater nitidus punctatus, callo humerali flavo, puncto nigro. Pectus flavum, sternum nigro-maculato. Scutellum flavum, interdum fusco-testaceum. Abdomen totum nigrum nitidum laeve. Alae hyalinae, in disco umbra fusca. Halteres albi. Pedes rufotestacei, tarsis obscuris, tibiis in medio etiam saepe fuscis. Oculi in viva brunnei.

6. *O. messoria*: nigra nitida scutello concolore, capite pallide flavo, antennis maculaque verticis atris, pectore flavo-nigroque vario, femorum tarsorumque basi geniculisque testaceis, alis hyalinis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Oscin. 5. 4. ♂♀. *Chlorops messoria* MEIG. Dipt. 6. 151. 25.

Hab. in Lapponiae graminosis humidis rarissime. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Similis *O. Cereris*, autem totis, scutello pedibusque maxima ex parte nigris, distincta. Caput flavo-albidum, autem totis nigris, seta alba. Macula verticis ut in priori. Thorax dorso et scutellum nigra. Pectus nigrum. Alae hyalinae, nervis pallidis, longitudinalibus 4 et 5 obsolete, 3 versus costam longius ante apicem alae, quam in prioribus inflexo; transversis valde approximatis. Halteres albi. Pedes ut in diagnosi.

7. *O. ruficeps*: nigra, capite albo-rufescente, antennis apice maculaque verticis nigris, pedibus fusco-ferrugineis, femoribus interdum nigricantibus; alis hyalinis, nervis transversis ante medium disci congestis. ♀.

An *Chlorops tarsata* MEIG. Dipt. 6. 121. 5? (exclus. syn. FALL.)

Hab. ad Lycksele et Umenae, Lapponiae Umensis, d. 21. Jun. — 7. Jul. rar.; sub lapidibus ad Wittangi, Lapponiae Tornensis, d. 15. Jun. quoque capta. (Lapponia.)

Fem. Augusta minuta, vix 1 lin. long. Nigra subnitida glabra laevis. Caput rufum, interdum albidum, genis semper albis. Antennae breves rufae, articulo ultimo apice, setaque nigricantibus. Macula verticis ordinaria triangularis, apice superioris vix ad antennarum basim extenso, lata nigra parum nitida, puncto ocellorum elevato. Thorax, scutellum et abdomen nigra. Alae obscure hyalinae, nervo 3tio longitudinali subcurvato, paullo ante apicem alae in costam flexo; nervis 4 et 5 obsolete; transversis ante medium alae in unam lineam congestis. Halteres albi. Pedes cum geniculis rufo-piceis aut testaceis, femoribus in medio late nigricantibus. Var. b. ♂♀. pedibus totis rufis, alias var. a. simillima. Ad Wilhelmina et Umenae d. 7—18. Jul. cum var. a. capta. In Scania etiam eadem semel inventa.

Obs. *O. tarsata* FALL. in Lapponia non obvia. *O. saltatrix* FALL. in *Meromyza* uob. quaerenda.

b) Nervus 4tus longitud. cum costali vel in apice vel pone apicem alae connexus.

8. *O. cornuta*: nigra nitida, capite pedibusque flavis, antennis testaceis, seta crassa, maculaque verticis nigra; alis hyalinis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Oscin. 6. 6. ♂♀. *Chlorops cornuta* MEIG. Dipt. 6. 155. 48.

Hab. in Lapponia rarissime; tantum ad Lycksele Lapponiae Umensis, d. 1. Aug., et ad Björkvik Nordlandiae d. 14. Jul. inventa. (Lappon.-Hernösand 29. Aug. — Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 1—1½ lin. Statura *O. Cereris*. Nigra nitida, scutello concolore, thoracis dorso pilis brevibus cinereis lineato. Caput flavum, macula verticis triangulari atra nitida, apice ad basim antennarum non extenso. Occiput nigrum. Antennae breves rotundae flavae, seta crassa porrecta nigra. Palpi albi. Alae hyalinae. Nervus 5tus obsolete. Halteres albi. Pedes flavi, tarsis apice et interdum femoribus tibiisque posticis in medio infuscatis.

9. *O. atricornis*: nigra nitidissima, antennarum seta concolore, abdomine aeneo, pedibus totis flavis, alis fusco-hyalinis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in paludosis ad Wilhelmina detecta d. 20. Jul. (Lappon. Suecica.)

Fem. Long. circiter 1 lin. Angusta, statura sequentis. Tota nitidissima glabra. Caput cum antennis totum atrum opacum, seta capillari nigra. Macula verticis ordinaria nitida. Oculi virescentes. Thorax niger, vix aeneo-niteus. Abdomen elongatum aeneum, apice acuminatum. Alae hyalinae, metallice nitentes, ad costam subinfuscae, nervis omnibus distinctis vel perspicuis. Pedes toti cum coxis et tarsis flavi immaculati.

10. O. pusilla: subaerescens nigra tota, antennarum seta concolore, tibiis anterioribus tarsisque omnibus pallidis; alis hyalinis, halteribus albis. ♂♀.

Chlorops pusilla MEIG. Dipt. 6. 157. 42. *Oscinis* Frit var. 3. FALL. Dipt. Sv. Oscin. 7. 9. certe.

Hab. in graminosis, locis aridis, in Lapponia passim; ad Badstuttraesk, Umenaes et Wilhelmina, Lapponiae Umensis, d. 30. Jun. — 17. Jul., et ad Karesuando Lapponiae Tornensis in copula die 15. Aug., capta. (Lapponia Suecica-Scania copiose.)

Mas. et *Fem.* Minuta, vix ultra $\frac{1}{2}$ lin. longa, angusta, tota subaerescens nigra nitida glabra. Caput cum antennis nigrum opacum, seta capillari nigra, macula verticis triangulari magna nitidissima. Oculi aenei. Alae fusco-hyalinae, nervis omnibus perspicuis, longitudinali 5to non abbreviato, transversis in disco approximatis. Halteres albi. Pedes nigri, geniculis, tibiis tarsisque anterioribus, posticorumque tibiis summo apice tarsisque, flavis.

Var. b. ♂♀. tibiis anterioribus in medio infuscatis, in Lapponia Umensi, ex. gr. in monte subalpino Støttingsfjellet, nec non in paludosis ad Umeaes d. 7—9. Jul. in copula, capta.

11. O. atricilla: tota nigra, antennarum seta pedibusque concoloribus; alis hyalinis, halteribus albidis. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius; scilicet in paludosis ad Tresunda nec non in alpe Brattiksfjellet, Lapponiae Umensis, in ipsa nive ambulans; ut et ad Björkvik Nordlandiae Norvegiae, d. 8—14. Jul. capta. (Lapponia; Johannis Ro Bottniae borealis ♂ 2. Sept. rar.; Gottlandia rarissime.)

Mas et *Fem.* Magnitudo et summa praecedentis similitudo, a qua non differt nisi colore magis atro, vix metallice niteute, et pedibus totis nigris, tibiis tarsisque anterioribus nigro-fuscis.

12. O. Frit: tota nigra, antennarum seta pedibusque concoloribus, tarsis pallidis; alis hyalinis, halteribus albis. ♂♀.

FALL. Antl. 216. 5. FALL. Dipt. Sv. Oscin. 7. 9. ♂♀. var 1 et 2. DAHLB. Scand. Ins. Lund. 1837. *Musca Frit* LINN. Fn. Sv. 1851. vera.

Hab. in graminosis locis aridis in Lapponia passim; scilicet, in Lapponia Umensi ad Wilhelmina et Åsele frequenter; in Lapponia Tornensi usque ad Cataractum Wackokoski, limitem Abietis; nec non in Nordlandia ad Björkvik et Dyroen, passim; a d. 5. Jul. usque ad 2. Sept. visa. (Lapponia-Scania ubique, tota aestate frequentissime; larva in Hordei glumis grana destruit, teste LINN.)

Mas et *Fem.* Minutissima, vix $\frac{1}{4}$ lin. long. Tota nigra nitida, halteribus tarsisque praesertim posticis, tantum pallidis. In ceteris *O. pusillae* similis. Oculi in viva aenei. Varietas: „metatarsus tantum albo,” FALL. l. c. var. 4., in Lapponia etiam occurrit. Antennarum seta in hac specie nigra vel fusca est, sed certo luminis situ albicat.

13. O. cincta: nigricans nitida, hypostomate ferrugineo, antennis testaceis, seta fusca, fronte antice lutea, abdominis basi pedibusque flavis; alis hyalinis; thorace trisulcato. ♀.

Chlorops cincta MEIG. Dipt. 6. 162. 59. certe.

Hab. in Lappon. rarissime; in Pinu ad Muonioniska Lapponiae Tornensis die 17. Aug. unicum specimen inveni. (Lapponia —?)

Fem. Long. fere 1 lin. Caput flavo-rufum, vertice nigro, macula triangulari atra nitida. Antennae parvae rufae, apice nigricantes, seta fusca. Thorax cinereo-nigricans vitidus, brevissime pubescens, dorso sulcis 3 profunde exarato. Scutellum coucolor. Abdomen ovatum nigrum nitidum, segmentis 1 et 2 obscure luteis. Venter piceus. Alae hyalinae, nervis ut in *O. cornuta*, transverso ordinario subobliquo. Halteres et pedes flavi.

14. O. albipalpis: cinerascens, abdomine nigriore, hypostomate fronteq. antice albo-flavis, antennis atris, pedibus pallidis, femoribus tibiisque in medio late nigris; alis fusco-hyalinis. ♂♀.

Chlorops albipalpis MEIG. Dipt. 6. 163. 60?

Hab. in Lapponia rarissime, tantum ad Karesuando Lapponiae Tornensis, et ad Björkvik Nordlandiae Norvegiae d. 14. Jul. — 15. Aug. a me parce capta. (Lapponia —?)

Mas et *Fem.* Omnium fere minutissima, vix $\frac{1}{4}$ lin. long. Parum nitida. Caput albo-flavum. Antennae atrae, seta fusca. Vertex cinerens, macula triangulari nigricante, parum nitida. Thorax cinereus. Abdomen nigrum nitidum. Alae hyalinae, halteribus pallidis. Pedes nigricantes, geniculis, tibiis apice tarsisque flavis; rarius fere toti flavi.

Variat tibiis totis flavis, forte *Chlorops albipalpis* MEIGENI genuina, at palpi in nostris speciminibus apice nigri videntur. In ceteris conveniunt. Affinis etiam *Oscin. frontellae* FALL., sed thorax non lueatus.

15. O. nana: nigricans parum nitida, antennis atris, seta fusca, macula frontis parva lutea, pedibus nigris, geniculis tarsisque flavis; alis hyalinis. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi; ad Karungi et Wittangi 27. Maj. — 10. Jun. capta. (Lapponia.)

Mas. Long. $\frac{3}{4}$ lin. Statura et affinitas *O. pusillae*, magis cinerascens nigricans. Caput nigrum, fascia frontali supra antennas fulva. Macula verticis ordinaria opaca vix a nigredine verticis distinguitur. Antennae atrae. Abdomen elongatum nigrum subnitidum, tenuissime subpubescens. Alae hyalinae, nervis pallidis. Halteres albi. Pedes nigri, geniculis, tibiis apice tarsisque totis flavo-testaceis.

16. O. lineella: thorace cinerascens nigro, lineis 3 obscuris, abdomine nigro, capite, antennis pedibusque flavis, macula verticis atra; alis hyalinis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Oscin. 8. 12. ♂♀. *Chlorops lineella* MEIG. Dipt. 6. 162. 58.

Hab. in Lapponiae Pinubus rarius; ad Bossekop Finmarkiae d. 7. Aug. 1821, et ad Lycksele Lapponiae Umensis d. 14. Aug. 1832, parce legi. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Long. $\frac{3}{4}$ lin. Similis *O. cinctae*, magis cinerascens, abdomine immaculato, thoracis striis non tam profunde exaratis etc. distincta. Caput flavum, vertice plus minus nigricante, relicta interdum tantum macula atra. Antennae parvae testaceae, apice interdum nigrae, seta fusca. Alae hyalinae, nervis tenuibus. Halteres albi. Pedes flavi, femoribus tibiisque in medio interdum subinfuscatis.

Obs. FALLINI species: *Osc. palposa*, *maura*, *frontella* et *Pumilionis* in Lapponia a me non visae.

128. Madiza. FALL.

FALL. Dipt. Sv. Oscinides p. 8. *Chloropsis*, *Gymnopa* et *Agromyzae* species MEIG.

Corpus minutum oblongo-ovatum subdepressum glabriusculum nudum. Antennae oblique deflexae brevissimae parvae rotundae, propius ad os insertae, seta nuda. Hypostoma breve impressum, ore subporrecto. Proboscis longa geniculata s. hamum subulatum formans. Palpi exerti, in nostris filiformes. Oculi magni rotundi brunnei unicolores. Frons puberula, antennis sensim decliva. Abdomen ovatum. Alarum nervi ut in subdivisione b. *Oscinidis*, nervo transverso ordinario saepe oblique ducto. Pedes validi nudi. *Color* niger. *Motus*, *habitat*io, *victus* et *differentia* *sexus* ut in genere *Oscinide*. (Spec. Scand. 7, corpore oblongo-ovato nudo, fronte puberula, antrorsum sensim depressa, antennis propius ad os insertis, hypostomate impresso, apice porrecto, proboscide hamata, macula verticis triangulari minori nitida, alarum nervis costali aut in apice aut pone apicem alae cum nervo 4to connexo; transversis in disco approximatis, ut et pedibus simplicibus, distinctae.)

1. M. oscinina: punctata nigra subnitida, vertice thoraceque puberulis, genibus tarsisque pallidis; alarum nervis validis, halteribus albidis. ♂♀.

Mas: antennis nigris.

Fem.: antennis ferrugineis.

FALL. Dipt. Sv. Oscin. 9. 2. ♂♀. *Chlorops nitida* MEIG. Dipt. 6. 161. 55. ♀.

Hab. in Lapponiae graminosis passim; ad Wilhelmina Lapponiae Umensis, et ad Karesuando Lapponiae Tornensis, d. 17. Jul. — 15. Aug. frequentius a me lecta. (Lapp.-Ostrog. freq.-Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Long. 1—1 $\frac{1}{4}$ lin. Ovata robusta nitida, nudique fere puberula, sed setulis distinctis, praeter 2—4 in apice scutelli magni, nullis. Caput a latere inspectum ore porrecto et fronte antennis decliva triangulari, totum atrum opacum, macula verticis glabra nitida. Antennae in ♂ nigrae, in ♀ testaceae, seta brevi nigra. Thorax distincte punctatus. Abdomen laeve. Alae sat latae, hyalinae, interstitiis nervorum interdum macula fusca obsoleta. Nervi validi obscuri, costalis in apice alae desinens, et auxiliaris fere ultra tertiam partem costae extensus, reliquis erassiores; transversis in disco approximatis, horum ordinarius oblique ductus sat longe a margine alae remotus; longitudinalis 5tus in summum marginem extensus. Halteres albi, clava apice fusca. Pedes nigri non picei, geniculis tarsisque semper flavis aut albidis.

2. M. glabra: subtiliter punctulata, aenescens nigra nitida, vertice, thorace anoque parce setulosis, tarsis pallidis, alarum nervis tenuibus, halteribus nigris. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Oscin. 9. 3. ♂♀. *Gymnopa glabra* MEIG. Dipt. 6. 137. 4.

Hab. in Lapponia rarissime; in fenestra ad Björkvik Nordlandiae die 14. Jul. inventa. (Lappon.-Scania in fenestris et floribus verno praesertim tempore frequenter.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. Priori affinis, sed angustior et specie vere distincta, licet certe ejusdem generis. Caput cum partibus oris omnino ut in praecedente constructum, totum nigrum nitidum setulosum. Thorax nitidissimus subtiliter punctulatus, uiger metallice nitens glaber, setulis aliquot in postico et in apice scutelli parvi. Abdomen nigrum nitidum laeve, glabrum, ano parce setuloso. Alae albo-hyalinae, nervis tenuibus pallidis, 4to longitudinali pone apicem alae remoto ac in priori. Halteres nigri. Pedes nigri, tarsi flavis.

Obs. Species Fallenianus *Mad. lavigatam*, *pinguem* et *sordidam* in Lapponia non inveni.

Sect. 2. Nervuli transversi in disco alae remoti, horum scilicet ordinario prope in marginem alae interiorem retracto.

129. *Gymnopa*. FALL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 218. FALL. *Eristalis* FABR.

Corpus parvum late ovatum obtusum nitidum glabrum. Antennae incumbentes parvae rotundatae, medio faciei insertae, seta nuda. Hypostoma descendens, infra antennas impressum, apice distincte tuberculatum. Frons convexa nuda. Oculi rotundi. Proboscis apice crassior. Alae hyalinae, nervis longitudinalibus rectis, 4to pone apicem alae cum nervo costali conjuncto, 5to non omnino in marginem summum alae extenso (non tamen ita abbreviato ut in figura MEIGENI); auxiliari brevi vix ad tertiam partem costae extenso; transversis in disco remotis, horum ordinario pone medium alae sito. Pedes simplices laud validi. *Color* aenescens. *Motu* nisi sole urente laud agilis; tarde et breviter volat, lente ambulat. *Habitatio* in floribus; in fenestris et parietibus saepe insidens; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: ano obtuso, margine oris antico parum producto; *femina*: ano acutiori, margine oris antico distincte producto. (Spec. Scand. 1. nostra, corpore late ovato obtuso nudo, antennis parvis, medio faciei insertis, hypostomate apice tuberculato, fronte convexa, alarum nervis transversis in disco remotioribus, in hac Familia a ceteris distinctae.)

1. *G. aenea*: nigro-aenea nitida, capite pedibusque nigris, tarsis albis; alis albo-hyalinis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Oscin. 10. 1. vera. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 137. 2? *Eristalis subsultans* FABR. Antl. 246. 68. forte. Sub nomine *Geomyza nitidula* FALL. in Collectionibus Suecorum saepe obvia, olim ita a cel. viro vocata.

Hab. in Lapponia . . . ut in collectionibus borealibus vidi, intra limitem Lapponiae a me frustra quaesita. (Lappon.-Scand. frequentissime.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Ovalis nuda glabra punctulata. Caput nigrum nitidum glaberrimum, fronte subopaca, macula verticis triangulari lucida. Thorax gibbus aeneus. Scutellum aeneum, setis apicis 2 vel 3 armatum. Abdomen late ovatum depressum aeneum glaberrimum. Alae albo-hyalinae, nervis tenuibus pallidis. Halteres parvi albi. Pedes tenues pilosiusculi nigri, tarsi praesertim posticis flavo-albidis.

Obs. Haec species per totam Sueciam et Scania frequentissima et in suo genere unica, forte est FABRICII *Eristalis subsultans*; „auteunis setariis niger nitidus alis albis immaculatis,“ Hafniae lecta, nec repugnat MEIGENI diagnosi suae *Gymnopa subsultantis*; „obscure aenea, capite pedibusque nigris.“ Nota autem in *Gymnopa aenea* MEIG. „thorace nigro,“ in nostra specimina, quae thorace aeneo gaudent, non quadrat.

FAM. 32. AGROMYZIDES. FALL.

Os mystacinum (in *Heteroneura*, *Leucopi* et in speciebus aliquot *Anthophilinae* et *Agromyzae* subnudum, s. setis spuriis tantum instructum). Antennae breviusculae rotundatae aut apice aculeatae, seta nuda. Hypostoma impressum. Vertex setosus. Alae incumbentes. Nervus transversus ordinarius v. pone medium v. in medio alae situs. Corpus parvum molle. Frons lata. Oculi rotundi. Abdomen 5- raro 6-annulatum (in *Milichia* 4-annulatum). Larvae phytophagae.

Tribus 1. Nervulus transversus ordinarius pone medium alae ductus.

130. *Heteroneura*. FALL.

FALL. Dipt. Sv. Agromyz. p. 2. *Agromyza* MEIG. (*Heteroneura* MEIG. cum *Agromyza* rectius conjungi debere putamus).

Corpus parvum oblongo-ovatum pubescens, fronte distincte setosa. Antennae subporrectae breves, articulo ultimo ovali, seta nuda. Hypostoma perpendiculare, parum descendens. Seta mystacina nulla. Frons convexa lata opaca setosa. Oculi magni rotundi. Abdomen 5-annulatum. Alarum nervi longitudinales recti, 4to paullo pone apicem alae cum costali connexo, auxiliari duplici ad tertiam partem costae extenso; transversis subapproxinatis, at ordinario paullo pone medium disci sito. Pedes simplices. *Color* (in nostra) niger. *Motu* sat agilis. *Habitatio* in graminosis, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae rar. *Differentia sexus*; *mas*: ano obtuso; *femina*: ano acutiori. (Spec. Scand. 2, antennis ovalibus, ore non mystaceo, oculis magnis et directione nervorum in alis, distinctae.) Typus generis: *Het. muscaria*.

1. *H. muscaria*: nigra opaca, fronte atra, alis obscuris, costa nigriori. ♀.

FALL. Dipt. Sv. Agromyzid. 2. 1. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime; in Dyroen Nordlandiae etiam specimen unicum d. 21. Jul. 1821 inventum. (Lappon.-Scania rarissime.)

Fem. Circiter 1 lin. longa. Oblongo-ovata pubescens, tota nigra opaca. Seta antennarum brevissime subpubescens. Oculi magni. Abdomen ovatum depressum subnitidum. Alae nigricantes, margine interiori subhyalino. Nervus longitud. 6tus nullus. Halteres obscuri. Pedes simplices subsetulosi.

Obs. *Het. scatophagina* in Lapponia non occurrit, *Heteron. geomyzinam* FALL. ob os mystaceum et nervulos transversos approximatos ad *Agromyzam* retuli.

131. *Macrochira*. ZETT.

Corpus minoris magnitudinis elongatum angustum parce setosum. Antennae oblique deflexae sessiles orbiculares, seta elongata nuda. Hypostoma non descendens, seta utrinque mystacina elongata. Apertura oris parva ovalis. Proboscis magna. Palpi filiformes. Caput rotundatum. Frons convexa, non prominula. Vertex rigide setosus. Abdomen elongatum nudum 6-annulatum. Alae elongatae. Nervi longitudinales recti: 4tus pone apicem alae cum nervo costali connexus, 5tus ad marginem alae extensus; auxiliariis vix ultra tertiam partem costae ductus; transversi remoti, ordinario non longe a margine alae distante. Pedes laud validi elongati, coxis anticis longis. *Color* pallidus. *Motu* non agilis. *Habitatio* in graminosis et fungis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: ano obtuso; *femina*: abdomine apice longe acuminato. (Spec. Scand. 2, corpore elongato, vertice setoso, antennis orbiculatis, seta mystacina distincta, abdomine 6-annulato, alarum nervis transversis remotis, et pedibus elongatis coxis anticis longis, distinctae.) Nomen generis a *μακροχίρ*, longimanus, derivatur.

1. *M. flava*: flavo-rufa nitida, capite pedibusque nudis, pallidioribus, abdomine, femoribus anticis posticisque apice tarsisque omnibus nigricantibus. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime; in fungis terrestribus Lapponiae Tornensis ad Kengis d. 22. Aug. capta. (Lapponia Suecica; Ångermannia d. 15. Sept. rariss.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. et forte ultra. Elongata nitida vix vel parum pubescens. Caput flavum, fronte lutea, antecae flava. Vertex luteus, puncto ocellorum fusco; setis 7-8 longis rigidis uigris obsitis. Seta antennarum fusca, basi testacea. Thorax rufo-testaceus, dorso lividi 2 pallidioribus, setis aliquot in postico et in scutelli apice nigris. Abdomen nigrum nudum, oviductu ♀ exserto subulato. Alae flavescens hyalinae, nervo costali obscuro. Halteres albi. Pedes elongati nudi flavi, antecae posticae femoribus tibiisque apice, fuscis. Tarsi omnes toti nigricantes. Coxae anticae elongatae flavo-albae.

132. Anthophilina. ZETT.

Anthomyza*) FALL. Dipt. Sv. Agromyz. p. 7. *Opomyzae* species MEIG.

Corpus minutum aut minutissimum, oblongo-ovatum, parum pubescens, setis paucis obsitum. Antennae oblique porrectae, sessiles orbiculares, seta mediocri nuda. Hypostoma perpendiculariter subdescendens, parum impressum, seta mystacina plerumque distincta, raro spuria. Proboscis saepe hamata. Frons opaca, antice vix prominula, posterius setosa. Abdomen oblongum 5-annulatum (segmento anali non computato). Alarum nervi, auxiliaris simplex ad tertiam partem costae vix extensus; longitudinalis 4tus aut pone apicem aut in apice alae cum costali connexus; transversus in disco subdistans, ordinario scilicet paullo pone medium disci sito, a margine tamen paullo remoto. Squama minuta. Pedes simplices tenuissime subpilosi. Color griseus, cinereus, obscurus. *Motu* agilis. *Habitatio* in foliis, fruticibus et graminosis, locis aridis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: ano obtuso; *femina*: ano acuto. (Spec. Scand. 6, (*Anth. griseola* remota, et ad sequens genus relata). *Agromyzis* valde affines, corpore suboblongo, antennis sessilibus, suborbiculatis, hypostomate perpendiculariter subdescendente, seta mystacina praesente, vertice setoso, abdomine 5-annulato, et praecipue nervis alarum transversis in disco paullo remotis, distinctae.)

1. *A. gracilis*: nigricans, capite, antennis pedibusque pallidis; alis flavescens hyalinis, nervo 4to longitudinali recto. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Agromyz. 8. 3. vera. ♂♀. *Opomyza gracilis* MEIG. Dipt. 6. 112. 25.

Hab. in floribus et graminosis Lapponiae rarius, tempore praecipue autumnali; ad Kengis et Karesuando, Lapponiae Tornensis, d. 15—22. Aug. capta. (Lappon.-Botnia borealis in aquis ad Johannis Ro 2. Sept.—Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Long. 1 lin. Oblonga angusta glabriuscula subnitida nigra, thorace magis eivrascenti nigro. Caput totum flavum, vertice solum nigricante. Antennae rotundatae flavae, seta capillari nigra. Setae mystacinae paucae tenues spuriae. Oculi magni non late distantes. Frons, vertex, thorax et scutellum setis aliquot obsita. Abdomen nudum. Alae abdomine longiores subflavicautes, nervo auxiliari vix ultra 4tam partem costae extenso. Halteres et pedes simplices, pallide flavi, unguibus tantum nigris. Specimina lapponica corpore magis nigro et pedibus minus pallide flavis, quam in succicis, saepe observavi, minime tamen diversae speciei videntur.

2. *A. curvinervis*: nigra nitida, antennis pedibusque pallidis; alis hyalinis, nervo 4to longitudinali subcurvato. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele d. 16. Aug. 1832 detecta. (Lapponia meridionalis.)

Mas. Long. fere 1 lin. Statura praecedentis eique similis, sed colore corporis omnino nigra (nec thorace nigro-cinereus), alis flavidiu vix vel parum tinctis, et praecipue nervo 4to longitudinali in disco alae paullo curvato, ita ut cum costali fere in apice (nec ut in priori pone apicem) alae conjuncto, vere differt. Omnia reliqua exacte ut in praecedente.

Obs. valde affinis et similis videtur *Agromyzae glabriculae* MEIG. Dipt. 6. 179. 39. Tab. 61. f. 37. (ala), at nostra species fronte tota flava, occipite tantum infusato differt a MEIGENI, quae „frontem totam nigram gerit.“

3. *A. puberula*: cinerea opaca pubescens, capite rufescente, vertice obscuro, ventre pedibusque fusco-testaceis, alis hyalinis. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Muonioniska d. 17. Aug. 1821 inventa. (Lappon. borealis.)

Mas. Long. circiter 1 lin. Oblonga opaca pubescens eiverea. Caput flavo-ferrugineum, antennis rufis, seta nigra. Setae mystacinae tenues, paucae. Setae verticis distinctae. Thorax distincte pubescens. Abdomen puberulum griseum, basi et ventre testaceis. Anus obtusus. Alae albedo-hyalinae, nervis tenuibus, costali crassiori, 6to longitudinali ad marginem alae ducto, at obsoleto; auxiliari et transversis ut in priori. Pedes rufescenti testacei subpilosi, fusco-submaculati. Proboscis sat magna videtur et fusca; species tamen in hoc genere aptius, quam in ceteris familiae locatur.

4. *A. pallida*: testacea, capite pedibusque flavis, alis pallidis, abdominis dorso in ♂ nigricante. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius; ad Wilhelmina tamen passim visa d. 17—21. Jul. 1832 in copula capta; ad Björkvik

Nordlandiae d. 14. Jul. 1821 rarissime quoque inventa. (Lapponia.)

Mas et *Fem.* Long. 1 lin. Elongata angusta tenera opaca. Caput totum cum antennis flavum, seta subunda. Seta mystacina utrinque unica, at setae verticis et setulae oris plures. Oculi aeni vel virescentes. Thorax testaceus albo-submicans. Abdomen testaceum, dorso in ♂ fuscum. Alae elongatae, pallide hyalinae, nervo 6to longitudinali abbreviato. Halteres et pedes toti, pallide flavi, unguibus solis nigris. Affinis *Agromyzae flavae* MEIG., alarum nervo transverso ordin. paullo pone medium disci sito, et abdominis dorso fusco, diguota. *Hemerodromiam* primo obtutementius.

133. Leucopis. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 217. *Anthomyza* FALL.

Corpus minutum ovatum glabriusculum subnudum, setis verticis, thoracis postici scutellique paucissimis. Antennae subporrectae, infra medium faciei insertae, sessiles orbiculares, seta breviuscula nuda. Hypostoma subperpendiculariter paullo descendens, parum pubescens, setis mystacinis nullis. Apertura oris sat magna, margine antico subelevato. Frons convexa lata glaberrima. Oculi brunnei aeneo-micantes, unicolores. Abdomen ovatum 5-annulatum. Alae abdomine paullo longiores, basi inferius dilatatae, nervis ut in *Anthophilina* fere directis, at nervo auxiliari longiori ultra tertiam partem costae extenso et transversis magis approximatis. Squama alarum parva distincta. Halterum clava globosa. Color canis, abdomine basi punctis 2 fuscis picto. *Motu* sat agilis, in foliis saepe quiescens, at perterrita velociter avolat. *Habitatio* in foliis fruticum, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: ano obtuso; *femina*: ano acutiori. (Spec. Scand. 1, *Anthophilinae* affinis, corpore glabriore, ore nudo, alarum nervo auxiliari longiori subduplicato (secundario scilicet approximato) et nervis transversis magis appropinquantibus; et ab *Agromyza* alarum nervo transverso medio in medio fere alae, ordinarioque paullo pone medium ducto, differt.)

1. *L. griseola*: albo-cinerea, abdomine nigro-b punctato antennis atris, striis frontis 2, lineisque thoracis 4, fuscis, geniculis tarsorumque basi flavis; alis albo-hyalinis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 6. 134. 1? *Anthomyza griseola* FALL. Dipt. Sv. Agromyz. 8. 4. vera. ♂♀.

Hab. in foliis praesertim Populi tremulae junioris in Lapponia passim; ad Lycksele, Åsele, Barssele et Wilhelmina, Lapponiae Umensis, nec non ad Kengis Lapponiae Tornensis, d. 13. Jun. — 22. Aug. tamen frequentius legi; in foliis Betulae ad Evenäs Nordlandiae d. 18. Jul. rarius quoque inventi. (Lapp.-Dalekarlia-Scan. passim.)

Mas et *Fem.* Long. circiter 1 lin. Ovata opaca subpubescens, tota albo-cinerea vel caua. Caput omnino glabrum, setis verticis paucis. Antennae in lamella faciei subelevata insertae, atrae. Oculi magni perpendiculariter suboblongi. Orbita oculorum alba. Lineae frontis 2 nigrae. Thorax lueis dorsalibus 4 fusco-brunneis, lateralibus latis, mediis tenuibus. Abdomen canum, segmentis, 1tro fusco-maculato, 2do bipunctato. Alae albiae, nervis tenuibus, costali distinctiori, transverso ordinario oblique ducto. Squama et halteres albiissima. Pedes canii, geniculis et tarsis basi testaceis. Variat thoracis lueis dorsalibus abdominalisque punctis, fuscis, obsoletis.

134. Milichia. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 216.

Corpus parvum ovatum undique pubescens et setulosum, opacum. Antennae oblique porrectae subsessiles orbiculares, seta elongata nuda. Hypostoma breve parum descendens subimpressum. Apertura oris ampla, margine antico subelevato. Setae mystacinae utrinque subbinae, at setulae oris plures. Frons lata opaca, tota setis utrinque ornata; antice non prominula. Oculi rotundi. Abdomen breve ovatum 4-annulatum. Alae abdomine longiores latae, nervis, auxiliari simpliciter vix ad tertiam partem costae extenso, longitudinalibus rectis, horum 3tio in summo apice alae cum nervo costali conjuncto, 4to et 5to ad summum marginem alae extensis, 6to nullo; transversis subapproximatis, at ordinario paullo pone medium alae sito. Pedes breviusculi validi. Color cinereus. *Motu* agilis, reptans. *Habitatio* in foliis fruticum et truncis arborum; per partem sylvaticam Lapponiae et rarius inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus*; *mas*: ano obtuso; *femina*: ano acutiori. (Spec. Scand. 1, nostra

*) *Anthomyza* est genus jam in Muscidum Familia receptum.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

corpore ovato, nudique setuloso, setis mystacinis pluribus, hypostomate subimpresso, alis latis, nervo auxiliari simplici, et abdomine 4-annulato, distincta)

1. M. ornat: cinerea, hypostomate albo, antennis pedibusque flavis, nigro-maculatis, alis albo-hyalinis, nervis transversis et macula costali ad basin, punctisque abdominis convexi 6, nigris. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarior; in foliis Salicum ad Lycksele et ad lacum Wojmsjoen Wilhelminae, d. 21. Jul. — 7. Aug. 1832 capta; in trunco arboris vivae ad Bossekop Finmarkiae d. 8. Aug. 1821, specimen femineum quoque inveni. (Lappon. meridion.; Finmark.)

Mas et Fem. Long. 1—1½ lin. et ultra. Ovata robusta, Valde affinis et similis videtur *Milichiae maculatae* MEIG. 6. 132. 2. at illa „thorace striis 3 obscuris, abdominis linea dorsali brunnea, femoribus nigris, apice rufo-flavis, et lineae 2 longa describitur, quae notae in nostram, quoad ceteras simillimam, non quadrant. Opaea. Caput latum, rotundatum, supra cinereum, vitta 2 frontatibus obscurioribus; infra album. Antennae breves, articulis basalibus brevissimis nigris, ultimo sat magno orbiculari compresso fulvo, superne puncto nigro. Seta aut albidula aut fusca. Palpi apice subdilatati flavi. Thorax et scutellum cinerea immaenata. Pectus utrinque lineis 2 brunneis. Abdomen ovatum convexum cinereum, in singulo segmentorum 2, 3 et 4 punctis 2 subtriangularibus et maculis aliquot ad latera irregularibus fusco-nigris. Alae latae, albo-hyalinae, nervis transversis puncto dilatato, et macula in apice nervi auxiliaris, ubi in costam flectitur, nigris. Nervus auxiliaris in medio quoque nigro-pictus. Interstitium inter nervos auxiliarem et costalem sat latum, Pedes subpilosi, flavescetes, coxis cinereis, femoribus subimmaculatis aut maculis tantum obsoletissimis fuscis, tibiis annulis 2 fuscis, et tarsis nigris, articulis basi angustissime pallidis.

Tribus 2. Nervi transversus in medio alae ita appropinquati, ut ordinarius non l. vix pone medii ducatur.

135. Agromyza. FALL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 221. FALL. *Heteroneura* MEIG.

Corpus minutum aut minutissimum ovatum aut oblongum subopacum nudique pubescens et setulosum. Antennae oblique porrectae, subsessiles orbiculares, seta elongata nuda. Hypostoma breve parum descendens, vix impressum. Os margine non elevato. Seta mystacina utrinque unica; setae oris plures. Os raro nudum. Frons et oculi ut in priori genere. Abdomen 5-annulatum. Alae ut in *Milichia*, at nervi, auxiliaris paullo longior, transversus magis in discum retracti, horum ordinarius vix pone (nisi in prima specie) medium alae ductus, a margine paullo longius remotus; longitudinalis 6tus obsoletus. Pedes breviusculi validi. Color niger cinereus, raro pallidus. Motu valde agilis, inquieta, per folia fere in circulo currens. *Habitatio* in foliis fruticum, in graminosis et agris; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; mas: ano obtusiore; femina: ano acuto. (Spec. Scand. 36, corpore ovato, nudique setuloso, seta mystacina utrinque unica, hypostomate vix impresso, antennis orbiculatis, abdomine 5-annulato, nervis: transversus ordinarius vix pone medium alae sito, longitudinalibus 4to saepissime pone apicem alae in marginem excurrente, 6to obsoleto subabbreviato, squamae parva at perspicua, distincta.)

Subdiv. 1. Corpus obtuse ovatum.

* Nervus transversus ordinarius in medio vel mox pone medium alae situs.

a) Frons tota nigra.

+ Os mystacinum.

1. A. reptans: nigricans subnitida, capite antennisque atris opacis, tibiis tarsisque testaceis, alis hyalinis, nervo transversus ordinario paullo pone medium alae sito, halteribus albis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Agromyzid. 3. 1. var. a. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 168. 1.

Hab. in Lapponiae foliis fruticum rarius. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 1—1½ lin. Nigricans parum nitida. Caput totum atrum opacum. Frons et vertex utrinque distincte setosa.

Setulae oris plures. Antennae parvae nigrae, seta fusca. Thorax et scutellum nigricantia pubescentia et setulosa. Abdomen ovatum nigrum subnitidum pubescens, ano in ♀ acuminato. Alae hyalinae, nervis fere ut in *Milichia* directis, nervo 6to longitud. magis perspicuo; omnibus subpallidis, costali obscuriori. Squama alba. Halteres magni albiissimi. Pedes nigri pubescentes, geniculis, tibiis tarsisque testaceis.

2. A. nigripes: nigra subnitida, capite antennisque atris opacis, tibiis tarsisque nigro-piceis, alis hyalinis, nervo transversus ordinario mox pone medium alae sito, halteribus albis. ♀.

MEIG. Dipt. 6. 170. 7.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Barrsele d. 4. Jul. ut et ad Bossekop Finmarkiae d. 4. Aug. semel capta. (Lapponia — ?)

Fem. Long. 1 lin. Simillima *A. reptanti*, corpore magis nigro, thorace non cinereo-micante, ut et tibiis tarsisque nigro-piceis, tantum distincta.

3. A. posticata: nigra subnitida, capite antennisque atris opacis, abdominis postico albo-cingulato; alis hyalinis, nervo transversus ordinario mox pone medium alae sito; halteribus albis. ♂?

MEIG. Dipt. 6. 172. 16. certe. ♀.

Hab. in Finmarkia occidentali rarissime; ad Bossekop d. 8. Aug. 1821 inventa. (Lappon. Norveg. — ?)

Mas? Long. 1½ lin. Similis priori; abdominis pictura et alae et ab aliis conspiciendis mox differt. Abdomen ovatum, segmentis 2 anticis nigris, reliquis 3 flavo-albis, 3 et 4 summa basi fuscis. Abdomen versus apicem angustatum, ipso vero ano obtuso; au igitur ♂? Oculi in viva rufo-brunnei. Alarum squama et halteres albiissimi. Geniculi et tarsi picci. Reliqua ut in *A. nigripede*.

4. A. ambigua: nigra nitida, capite opaco concolore, alis albo-hyalinis, nervis, transversus ordinario mox pone medium alae sito, longitudinalibus 3 et 4 apice divergentibus, halteribus albis. ♂♀.

Agr. reptans var. d. *ambigua* FALL. Dipt. Sv. Agromyz. p. 4.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Muonioniska d. 17. Aug. capta. (Lapp.-Scan. in copula pass.)

Mas et Fem. ¾ lin. long. Simillima *A. nigripedi*, paullo minor brevior, forte magis nitida, alis brevioribus, magis albo-hyalinis, distincta. Alarum nervi longitud. 3 et 4 non omnino paralleli, sed ad apicem nonnulli magis distantes, quam in medio.

5. A. nigra: tota nigra opaca pubescens, alis hyalinis, nervo transversus ordinario mox pone medium alae sito, halteribus albis. ♂♀.

Hab. in Dowe, in copula mense Julio a D. BOHEMAN capta. (Lappon.-Gottland.; Scan. rar.)

Mas et Fem. Long. 1½—1½ lin. Magnitudo et affinitas *Agr. reptantis*, corpore minus vitido et colore praeum diversa. Tota nigra. Halteres albi. Alae pure hyalinae, nervis ut in *A. ambigua* directis. Nervus costalis crassus niger, cum 3tio longitudinali in medio alae connexus.

6. A. pulicaria: brevis tota nigra nitida, capite opaco, antennis halteribusque concoloribus; alis hyalinis, nervo transversus ordinario in medio alae sito. ♂♀.

MEIG. Dipt. 6. 170. 5. ♂♀. Sub *A. reptanti* v. d. *ambigua* FALL. latet.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Lycksele in copula. (Lapponia; Scania rarissime.)

Mas et Fem. Long. ½ lin. Breviter ovata, abdomine rotundato, tota atra nitida. Frons atra opaca, macula verticis parva vitida. Oculi brunnei. Alae pure hyalinae fere aquaeae, breviusculae latae, nervo costali atro, nervis transversis paullo magis approximatis, quam in antecedentibus. Reliqui nervi ut in *A. ambigua* directi. Squama minuta nigra. Halteres nigri, quae nota a prioribus facile distinguuntur haec species. Pedes toti nigri.

7. A. laterella: nigra subnitida, proboscide halteribusque albis, abdominis basi lateribus flavis, alis hyalinis, nervo transversus ordinario in medio alae sito. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele d. 16. Aug. semel capta. (Lapponia meridionalis.)

Mas. Pusilla, ¾ lin. long. Similis *A. reptanti*, minor et abdominis lateribus flavis dignota. Tota nigra. Caput nigrum opacum, proboscide alba. Abdomen ovatum nigrum, segmentis 1, 2 et 3 lateribus distincte flavis. Alae hyalinae, nervis tenuibus, at perspicuis, longitudinali 3tio cum costali mox ante apicem alae connexo, 4to fere in apice vel mox pone apicem alae excurrente. Squama parva et halteres, distincta alba. Pedes nigri.

Obs. *A. aeneo-ventris* FALL. mihi in Lapponia non obvia.

†† Os nudum, setis mystacinis nullis. An hujus generis vel proprii?

9. A. punctella: cinerea, capite pedibusque nigricantibus, geniculis tarsisque testaceis, abdominis punctis 2 brunneis, alis hyalinis, halteribus albis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Wilhelmina d. 17. Jul. inventa. (Lapponia.)

Mas. Minuta, $\frac{1}{2}$ lin. longa. Statura corporis *A. pulicariae*. Caput (in exsiccata) nigrum opacum, nudum, praeter setas verticis ordinarias. Antennae sessiles orbiculares nigrae, seta parva nigra. Os nudum, margine antice subelevato. Thorax dorso niger (an etiam in viva?), limbo anguste cinereo. Abdomen cinereum, segmentis 1 et 2 maculis, 3tioque punctis binis brunneis; reliqua segmenta immaculata. Alae hyalinae, nervo auxiliari paullo longiori, et nervo ordin. transverso nonnihil magis pone medium alae sito, quam in *A. ambigua*. Nervi longitudinales 3 et 4 paralleli, illo cum nervo costali pone apicem alae conjuncto. Squamae et halteres altissima. Pedes cinerascetes, geniculis tarsorumque basi testaceis. Affinis *Milichiae*, ore undato et abdomine 5-anulato, distincta.

9. A. nudiceps: nigra, capite pedibusque concoloribus, geniculis testaceis, alis albis, halteribus niveis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Muonioniska d. 17. Aug. lecta. (Lapponia borealis.)

Descriptio insecti exsiccati. *Fem.* Magitudo, statura corporis, structura partium et omnia ut in priori, modo alis magis albis, abdomine nigro immaculato et tarsis nigricantibus, distincta. Nec locus natalis idem. Abdomen et thorax breviter pubescentia. Pedes cinerascetes, geniculis testaceis.

b) Frons flava.

Agromyza fulvipes MEIG. (seu *Agr. reptans* var. b. FALL.) in Suecia passim, in Lapponia vix, occurrit. *Agromyza flavipes* FALL. Dipt. Sv. Agromyz. 5. 6. ♂♀. deletur, etenim non est *Anthomyza gracilis* FALL. Dipt. Sv. Agromyz. 8. 3. (*Anthomyza gracilis* mihi), ut ex Museo Clar. Auctoris, quod jam in possessione mea est, videre mihi licuit.

°° Nervus transversus ordinarius paullo ante medium alae situs.

a) Fronte tota nigra.

A. tibialis FALL. ut et *A. lateralis* mihi (seu *A. reptans* var. c. FALL.) in Lapponia a me non observatae.

b) Fronte flava.

10. A. Virgo: nigra nitida, capite, antennis, thoracis vitta laterali femoribusque flavis, scutello pallido, latere utrinque puncto atro, tibiis tarsisque nigris. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in graminosis ad Umenaes d. 7. Jul. inventa. (Lapponia meridionalis.)

Fem. Pusilla, long. fere $\frac{1}{4}$ lin. Affinis videtur *A. orbonae* MEIG. Dipt. 6. 186. 65., sed femoribus totis, nec tantum geniculis, flavis. Nigra nitida. Caput flavum, puncto ocellorum seu stemmatum nigro. Antennae parvae lacteae, seta fusca. Thorax vitta laterali flava. Scutellum flavum, puncto utrinque atro. Abdomen nigrum, segmento ultimo margine anguste flavo. Anus ater. Alae hyalinae, nervo longit. 4to in summum apicem alae excurrente. Halteres flavi. Femora flava, puncto ad basium superue nigro. Coxae nigrae. Tibiae et tarsi atrae.

°°° Nervi transversus ad basium alae retracti (minus tamen quam in Phytomyzidibus), approximati, et fere apice nervi auxiliaris brevis oppositi.

a) Frons nigra.

11. A. gyrans: nigra subnitida, alis obscure hyalinis, halteribus niveis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Agrom. 4. 3. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 182. 48. Hab. in Lapponia Umensi rar.; ad Novaccolum Umenaes d. 7. Jul. lecta. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Pusilla, $\frac{1}{2}$ lin. long. Tota nigra. Caput opacum. Alae obscure hyalinae. Nervi tenues, auxiliaris vix 4tam partem costae superans, cui opponitur nervus transvers. ordinarius; 4tus longitudinalis cum costali in apice alae connexus. Halteres nivi.

12. A. lacteipennis: nigra nitida, alis lacteis, nervo 4to longitudinali obsoleto, halteribus niveis. ♂♀.

Hab. in foliis fruticum Lapponiae passim; ad Kengis et Karesuando, Lapponiae Tornensis, nec non ad Wilhelmina Lapponiae Umensis, d. 16. Jul. — 22. Aug. capta. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Minuta, vix $\frac{1}{2}$ lin. long. Subaenescens nigra subnitida glabriuscula. Frons opaca, puncto in vertice nitido. Oculi brunnei. Alae lacteae, nervis tenuibus, 4to longitudinali vix perspicuo. Halteres nivi. Nervus longitudinalis 3tus in summum apicem alae excurrit.

13. A. flavo-scutellaris: tota atra nitida, scutello flavissimo; alis obscure hyalinis, halteribus flavo-albis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in silva ad Badstutresk d. 30. Jul. capta. (Lapponia.)

Fem. Magitudo et summa affinitas *A. gyrantis*, cui in omnibus simillima, praeter scutellum subquadratum, pulchre et determinate flavum.

b) Frons flava.

14. A. scutellata: nigra subnitida, capite, thoracis lateribus scutelloque flavis, pedibus varicoloribus, alis hyalinis. ♂♀.

Var. a. ♂♀. pedibus fuscis, geniculis, tibiis apice tarsisque flavis.

Var. b. ♂♀. pedibus flavis, tibiis in medio fuscis.

FALL. Dipt. Sv. Agrom. 7. 13. ♂♀. certe, quod mihi ex specimenibus, quae in ipsa Auctoris collectione exstant, persuasum habeo, licet haec „fronte nigra“ l. c. describantur. An etiam *Chlorops scutellatus* PANZ. Fn. 104. t. 21?

Hab. in Lapponia Tornensi rar.; ad Kengis d. 22. Aug. paullo frequentius vidi. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Magitudo *A. gyrantis*. Caput totum cum antennis flavum, puncto ocellorum nigro. Thorax niger, lateribus late, et scutello determinate, flavis. Abdomen ovatum nigrum. Alae hyalinae, nervis ut in *A. gyrante* directis. Halteres flavi. Pedes ut in diagnosi.

Subdiv. 2 Corpus aut oblongo-ovatum aut sublineare.

15. A. elongella: aeneo-nigra, subnitida; capite, halteribus pedibusque nigris, fronte antice picea; alis albo-hyalinis, nervo transverso ordinario paullo ante medium alae sito. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, ad Lycksele semel lecta. (Lapponia meridionalis.)

Fem. Long. 1 lin. Augusta subnitida, parum pubescens, setulosa, aenea. Caput cum antennis nigrum opacum, puncto verticis nitido, fronte antice obscure rufo-picea. Alae albo-hyalinae, nervis tenuibus, longitudinali 3tio cum costali nigro in apice alae conjuncto; 4to obsoleto; transversis non arcte ante medium alae approximatis; auxiliari brevi, ciliato. Halteres et pedes nigri. — Affinis forte *Agrom. cunctant* MEIG.

16. A. lineella: nigricans, capite, halteribus geniculisque flavis; alis hyalinis, nervo transverso ordinario in medio alae sito. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi passim; ad Kengis et Muonioniska, d. 17—22. Aug. in copula capta. (Lappon. boreal.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. Linearis. Caput cum antennis totum flavum opacum, puncto ocellorum nigro. Thorax cinerascens subopacus. Abdomen longissimum nigricans subnitidum. Alae elongatae, fusco-hyalinae, nervis omnibus rectis perspicuis, longitudinalibus 3 et 4 parallelis, horum 4to fere in apice alae excurrente; transversis ordinario in medio alae sito, et medio nervi auxiliaris apice opposito. Halteres flavi. Pedes nigri, genibus distincte flavis. Affinis videtur *A. leucocephalae* MEIG., at in illa „antennae nigrae“ dicuntur.

17. A. geomyzina: nigra subnitida, capite, thoracis linea laterali pedibusque aut flavis aut testaceis, alis hyalinis ad costam fusco-maculatis, nervo transverso ordinario paullo pone medium alae sito. ♂♀.

Mas: niger, pictura alba ad flavescens.

Fem.: nigra, pictura lutescenti aut testacea.

Var. a. ♂♀. alarum costa maculis obsoletis fuscis ad apicem plerumque distinctioribus, oculis in viva viridibus purpureo-micantibus.

Heteroneura geomyzina FALL. Dipt. Sv. Agrom. 2. 2. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 129. 4. ♂♀.

Var. b. ♀. similis var. a., alarum costa tota nigra, oculis brunneis aeneo-micantibus.

Heteroneura geomyzina FALL. l. c. var.

Var. c. ♀. similis etiam var. a., alarum apice distincte infuscato, pedum anticorum tibiis atris tarsisque albis, alarum nervis transversis paullo magis approximatis.

Hab. in graminosis locis uliginosis et paludosis ut et in foliis fruticum Betulae albae et Pini sylvestris etiamque in truncis arborum, raro in fungis; in Lapponia, d. 22. Jun. — 15. Sept. passim; d. 14. Jul. in copula capta; var. a. ad Borgsjoe, Granträsk et Lycksele, Lapponiae Umensis, nec non ad Björkvik Nordlandiae, sat frequenter; larva, et pupa

cylindrica nitida rufa sub cortice Pini inventa exclusa d. 19. Jun., in Lapponia Tornensis captae; var. b. in paroecia Fredrica Lapponiae Aselensis a D. DAHLBOM detecta, rar.; et var. c. tantum in Lapponia meridionali et Ångermannia a me lecta. (Lapp.-Scan. var. a et b. pass.)

Mas et Fem. ♂ 1—1½, ♀ 1¼—1¾ lin. long. Statura angusta liucariorum hujus Sectionis, brevissime pubescens, subnitida nigra, setis ordinariis frontis, verticis thoracisque ornata. Caput flavum aut testaceum, vertice et antennarum apice superne plerumque obscurioribus. Seta mystacina utriusque unica distincta, at setulae oris plures. Oculi plerumque aeneo-virides, at in varietate a. ♂ virides. Linea thoracis lateralis utriusque a capite ad alas ducta flavescens. Alae hyalinae, costa magis vel minus infusata, macula ad apicem plerumque distinctiori. Nervi ut in *Anthophila pallida* vel etiam in priori directi. Squama parva et halteres albi. Pedes testacei, femorum tibiisque medio saepe fusco-maculato.

Obs. Haec species ceteris hujus Sectionis valde affinis, in genere *Agromyzae* sine dubio rectius locatur, quam ea in aliis hujus Familiae inseritur; nec proprium efficere debet, ut voluerunt Domini FALL. et MEIG. Ab *Heteroneura muscaria* et *scatophagina* FALL., quae setis mystacinis destituuntur, sat dissimilis deprehenditur haec nostra species, ore mystaceo uti pleraeque ceterae *Agromyzae* gaudens.

Obs. *Anthophila pallida* (No. 4) speciebus hujus generis sat affinis est.

Obs. FALLENI *Agr. vagans*, abbreviata, obscura, geniculata, flaveola et flaviceps a me in Lapponia non visae.

136. Chlorops. PANZ.

FALL. Dipt. Sv. Agromyzid. p. 9. PANZ. *Agromyza* MEIG.

Corpus minutissimum oblongum parum nitidum, setis frontis thoracisque ordinariis ornatum. Antennae porrectae ovatae; apice rotundato aculeo parvo aucto; seta nuda. Hypostoma ut in *Agromyza*. Seta mystacina utriusque unica. Frons et oculi ut in *Agromyza*. Abdomen 5-annulatum: Alae abdomine paulo longiores, hyalinae immaculae. Nervi longitudinales recti perspicui; horum 4tus in apice alae desinit ibique cum costali conjungitur; 5tus ad summum marginem extenditur, at 6tus obsoletus et abbreviatus; auxiliaris brevis vix tertiam costae partem attingit; transversus in disco subapproximatus, at horum ordinarius in medio vel mox pone medium alae ductus. Pedes simplices. Color nigricans. *Motu* agilis. *Habitatio* et *differentia sexus* ut in *Agromyza*. (Spec. Scand. 2, *Agromyzis* valde similis; antennarum acumine a numerosis *Agromyzae* generis speciebus facile dignotae.)

1. C. denticornis: cinereo-nigricans, abdomine obscuriori, capite, thoracis linea laterali, scutello femoribusque flavis, antennarum articulo ultimo pedibusque atris. ♂♀.

PANZ. Fn. 104. 22. certe. *Agromyza denticornis* MEIG. Dipt. 6. 175. 25. *Chlorops Meigeni* FALL. Dipt. Sv. Agromyz. 9. 1. ♂♀.

Hab. ut Lapponiae incola mecum communicata, mihi tantum in pascuis aridis Sueciae mediae et meridionalis obvia. (Lapponia? Ostrogothi.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Minuta, vix 1 lin. long. Angustata. Caput flavum opacum, puncto ocellorum nigro. Antennae flavae, articulo ultimo atro, apice superne aculeato, seta nuda fusca. Thorax nigro-cinereus, linea utriusque laterali, et scutello ad partem flavis. Abdomen nigrum, incisuris interdum tenuissime flavis, non tamen tam perspicue ut in figura PANZERI. Halteres et pedes flavi, tibiis fuscis, tarsis nigris. — Affinis et similis *Agrom. flaveolae* FALL., cum qua tamen, antennis rotundatis fuernibus praedita, vix confundi potest. *Ochtiphila* antennae apice angulatas et nervum 4tum longitudinale cum nervo costali pone apicem alae conjunctum habet.

Obs. Altera species Scandinaviae seu *Chlorops affinis* FALL. in Lapponia haecenus non obvia.

FAM. 33. PHYTOMYZIDES. FALL.

Os mystaceum. Antennae in medio faciei mox sub fronte insertae, breves rotundatae, seta subnuda. Hypostoma breve impressum. Palpi retracti, parum setulosi. Vertex setosus. Oculi rotundi sat magni. Alae incumbentes, nervis longitudinalibus a basi alae ortis, transversis ad basin propius retractis, ita ut nulli in disco exstent. Frons lata. Corpus parvum. Pedes setulosi. Abdomen 6-annulatum.

137. Lonchoptera. PANZ.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 132. PANZ. *Dipsa* FALL.

Corpus parvum lineare glabrum, setulis frontis, thoracis pedumque ornatum. Antennae parvae rotundae, seta fere apicali nuda. Apertura oris magna orbicularis, margine toto distincte setoso. Palpi subclavati retracti, brevissime pubescentes. Frons lata, rigide setosa. Alae abdomine multo longiores lanceolatae, nervis: auxiliari brevi, ante cujus apicem nervi transversus congesti; longitudinali 4to furcato. Halteres elongati. Pedes simplices setulosi, postici longiores. Color pallidus, griseus. *Motu* sat agilis. *Habitatio* in graminosis locis plerumque uliginosis. *Differentia sexus* perspicua; *mas*: ano longe inflexo, nervo alarum longitudinali 5to bis furcato, at 6to simplici in marginem alae excurrente; *femina*: ano acuto, nervo alarum 5to bis furcato, at 6to non libero ad marginem alae excurrente, sed cum 5to (sen ramulo furcae nervuli 4ti) ad medium fere nervi connexo. (Spec. Scand. 1, antennarum seta apicali, nec dorsali, oris margine toto setuloso, alarum forma et nervorum directione, facillime dignotae.)

1. L. lutea: flavo-testacea, antennis et corporis vitta dorsali fuscis. ♂♀.

PANZ. Fn. 108. f. 20. ♂. f. 21. ♀. MEIG. Dipt. 4. 107. 1. ♂♀. *Dipsa furcata* FALL. Dipt. Sv. Phytomyz. 1. 1. ♂♀.

Hab. in graminosis Lapponiae rar. (Lapp.-Scan. omnium vulgarissima, tota aestate saepe in copula.)

Mas et Fem. Long. 1½—2 lin. Caput albidum, antennis et ocellorum puncto fuscis. Thorax testaceus, vitta dorsali fusca, in ♂ tenui, in ♀ latiori. Abdomen flavum, vitta dorsali fusca magis l. minus perspicua; in femina abdominalis dorsum fere totum fusciscit. Canda in ♂ longe inflexa, Alae flavedine tinctae, nervo costali nigro. Halteres albi. Pedes flavi, tarsis apice plerumque infuscat, tibiis anticis interdum etiam apice fuscis.

2. L. cinerella: cinerea immaculata, capite pedibusque flavis. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; ad Lycksele d. 22. Jun. inventa. (Lapponia Umensis-Bottnia orientalis ad Skellefteå d. 6. Maj. rar.)

Fem. Long. 1½ lin. Similis et affinis priori, fere novituli minor, et colore distincta. Caput flavum albo-nigricans, puncto ocellorum nigro. Antennae et seta nuda, fuscae. Setae frontis et oris plures nigrae. Thorax cinereus immaculatus, vitta dorsali nulla, pectore rufescenti-cinereo. Abdomen totum fuscum. Alae, halteres et pedes ut in priori. — Similis videtur *Lonch. lucustri*, *ripariae* et *palustri* MEIG. (quae forte non nisi varietates leviores unius ejusdemque speciei efficiunt), sed corpus vitta dorsali obscuriori nulla notatur.

138. Phytomyza. FALL.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 222. FALL.

Corpus minutum aut minutissimum, oblongo-ovatum subopacum, fronte thoraceque setulosis. Antennae oblique porrectae rotundatae, seta vix nuda. Hypostoma perpendicularare, seta utriusque mystacina et setulis oris pluribus plerumque distinctis. Apertura oris magna. Partes oris retractae. Oculi rotundi. Frons lata opaca. Alae abdomine paulo longiores, nervis, longitudinalibus omnibus rectis simplicibus ad marginem alae extensis, horum 4to in apicem alae excurrente, 3tio ante apicem alae cum nervo costali conjuncto; 6to subintegro, at valde obsoleto; auxiliari brevi vix quartam partem costae superante; transversis longe ante apicem nervi auxiliaris positus, intima basi alae congestis. Pedes simplices. Color cinereus, nigricans, flavus. *Motu* agilis. *Habitatio* in foliis fruticum et graminosis per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. Larvae phytophagae. *Differentia sexus*; *mas*: ano obtuso; *femina*: oviductu vagina brevi, vix erumpente. (Spec. Scand. 20, alar. nervis longitudinalibus simplicibus, horum 4to in apicem alae excurrente, transversis in basi alae et ante apicem nervi auxiliaris brevis simplicis collocatis.)

* Frons nigra.

1. Ph. obscurella: nigricans, proboscide halteribusque albis, tibiis genibusque fuscis; alis hyalinis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Phytomyz. 4. 8. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. 191. 6.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Lycksele, Fredrica et in monte subalpino Støttingsfjellet, d. 31. Jul. — 4. Aug. lecta; deprehenditur quoque in inferalpinis maritimis Nord-

landiae, et ad Björkvik d. 14. Jul. in copula capta. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ lin. Tota nigricans, thorace cinerascens, proboscide halteribusque albis. Pedes aut saepe toti nigricantes, aut geniculis tibiisque pallidis. Anne sub hac, MEIGENI *Phytomyza nigra* et *atra* etiam lateat?

Obs. *Phytomyza nigripennis* et *albipennis* FALL. in Lapponia mihi non obviae; *Phyt. nigripennis* in Dalekarlia nuper inventa est a D. BOHEMAN.

** Frons flava. Alarum nervi longitudinales 2 et 3 distincti, reliqui plerumque obsoleti.

2. Ph. elegans: flava, thoracis dorso cinereo, abdominis fasciis fuscis, antennis, ano pedibusque nigris, geniculis pallidis, alis hyalinis. ♀.

MEIG. Dipt. 6. 189. 1. ♀. (omnino convenit cum nostra praeter longitudinem 2 linearum.)

Hab. in graminosis Lapponiae Norveg. rarius; ad Drivstuen in alpe Dowre mense Julio a D. BOHEMAN capta. (Lapponia - Dalekarlia —?)

Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Similis *Ph. affini* FALL., scutello petioreque flavis, nec cinereis, distincta. Opaca setulosa. Caput sulphureo-flavum, fronte antice crocea, puncto ocellorum nigro. Antennae suboblongae nigrae, seta elongata subdeflexa subpubescente fusca. Palpi apice nigri. Thorax dorso cinereo, lateribus et pleuris pallide flavis. Scutellum flavum. M. thorax cinereus. Abdomen flavum, segmentis basi brunnescis, unde exstant fasciae 6 fuscae, cum flavedine incisurarum alternantes, eaeque aequaliter latae. Alae hyalinae, nervis ut in *Ph. obscurilla*. Halteres flavi. Pedes nigri, geniculis distincte flavis. — **Mas** in Dalekarlia captus.

3. Ph. festiva: flava, thoracis dorso cinereo, abdomine fasciis valde abbreviatis fuscis, antennis, ano pedibusque nigris, geniculis pallidis, alis hyalinis. ♂.

MEIG. Dipt. 6. 189. 2. ♀. ($1\frac{1}{2}$ lin. long.)

Hab. in graminosis in Dowre cum priori, cujus mas forte est. (Lapponia.)

Mas. Long. $1\frac{1}{4}$ lin. Simillima priori, a qua non differt, nisi abdomine punctis 2 in medio singuli segmenti brunnei. Anus etiam obtusus, parvus, cinereus. Forte mas praecedens.

4. Ph. nigrutula: tota nigricans, fronte luteo-flava, halteribus albis, geniculis anguste pallidis; alis hyalinis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele unicum specimen captum. (Lapponia.)

Fem. Minuta, circiter $\frac{3}{4}$ lin. long. Tota nigricans. Caput nigrum fronte testacea, puncto verticis nigro. Occiput nigrum. Antennae rotundae, parvae nigrae, seta breviuscula nuda fusca. Thorax cinereo-nigricans subopacus seu vix nitidus. Scutellum concolor. Abdomen nigrum nitidum, segmento anali summo margine apicali flavo. Alae hyalinae, nervis longitudinalibus 2 et 3 longe ante apicem alae in costam excurrentibus. Halteres albi. Pedes nigri, geniculis summis testaceis.

5. Ph. albiceps: cinerascens, capite, thoracis lateribus, scutello geniculisque albis, antennis nigris, abdomine pedibusque fuscis; alis hyalinis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 6. 194. 20.

Hab. in graminosis Lapponiae Umensis, d. 15. Jul. 1832 capta; deprehenditur quoque in Finnmarkia occidentali rarissime, et in Gamstind d. 30. Jul. 1821 in copula semel inventa. (Lapponia —?)

Mas et Fem. Pusilla, $\frac{3}{4}$ lin. long. Opaca cinerea (apud MEIGEN, „nigra“ dicitur). Caput album, puncto ocellorum nigro. Antennae rotundatae nigrae, seta fusca. Thorax linea laterali utriusque lata alba. Scutellum album. Abdomen fuscum, segmento anali margine apicali albo. Anus praesertim in ♀ niger. Alae hyalinae, nervi ut in priori, at longitudinalibus 2 et 3 non tam longe ante apicem alae in costam exeunt. Nervus costalis obscurior, reliqui tenues pallidiores. Halteres pallidi. Pedes nigricantes vel fuscis; genibus albidis. — Oculi in viva brunnei.

6. Ph. affinis: cinerea, capite, halteribus, incisuris abdominis, geniculisque flavis, antennis pedibusque nigris; alis hyalinis, nervo auxiliari basi flavo. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Phytom. 3. 3. vera. ♂♀. (Vix MEIG. Dipt. 6. 192. 11. eadem, quae minor et abdomine nigro gaudet.)

Hab. in graminosis Lapponiae Umensis rar.; ad Wilhelmina d. 17. Jul. capta. (Lappon.-Scania pass.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{4}$ lin. usque ad $1\frac{1}{2}$ lin. Cinerea. Caput flavum, puncto ocellorum nigro. Antennae totae nigrae, seta concolori. Palpi apice nigri. Oculi brunnei. Thorax cinereus immaculatus, setis rigidis ornatus. Scutellum concolor. Abdomen brevissime pubescens, non setosum, cinereum, segmentorum margine tenuiter, at distincte flavo, ventre lateribus latius aut angustius

flavis. Anus nigricans. Alae hyalinae, nervis ut in *Ph. obscurilla* directis, costali nigricante, auxiliari crasso, basi flavo. Halteres flavi. Pedes nigri subnudi, geniculis flavis.

7. Ph. femoralis: cinerea, capite, abdominis segmenti ultimi margine, halteribus, femoribus subtus geniculisque flavis, antennarum articulo ultimo pedibusque nigris, alis hyalinis. ♀.

Hab. in Lapponiae Umensis graminosis, ad Wilhelmina d. 17. Jul. rarissime. (Lapponia.)

Fem. Long. vix $\frac{3}{4}$ lin. Priori simillima, sed duplo minor et ultra, antennarum basi, abdomine praeter segmenti ultimi marginem apicalem flavum, toto cinereo, et femoribus subtus flavis, distincta. Caput pallide flavum, macula frontali fulva. Oculi in viva brunnei aeneo-micantes. Abdomen linea laterali angustissima flava ornatum. Oviductus ♀ exsertus cornuus cylindricus nitidus ater. Alae hyalinae, nervo auxiliari basi pallido. Halteres magni flavi. Coxae anticae femoraeque omnia, subtus flava.

8. Ph. lateralis: cinerea, capite, halteribus geniculisque albidis, antennis pedibusque nigris; alis hyalinis. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Phytom. 3. 2. vera. ♂♀. **MEIG.** Dipt. 6. 199. 3. eadem, quae pleuris abdominisque incisuris flavis gaudet, quales notas nostra non habet.

Hab. in Lapponia Umensi rarius, in fenestris ad Lycksele utrumque sexum d. 2—4. Aug. legi; et in paludosis ad Alteidet Finnmarkiae in copula d. 31. Jul. inveni; in alpe Dowre etiam a D. BOHEMAN capta. (Lappon.-Wermalandia - Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. Opaca. Caput flavo-albidum, puncto ocellorum et antennis totis nigris. Frons distincte setosa. Thorax cinereus immaenulatus setosus. Scutellum concolor. Abdomen nudum nigricans, immaenulatum, praeter latera praesertim ventralia magis vel minus evidenter testacea, interdum quoque nigra. Alae hyalinae, nervis ut in *Phytom. albipite* directis. Halteres albi. Pedes nigri, geniculis testaceis.

Var. b. ♀ Paulo major, alarum nervo auxiliari basi, abdominis infima basi macula, lateribus in medio linea, et margine segmenti ultimi, flavis; reliqua ut in variet. a.; in graminosis aridis ad Johanns Ro, Botuiae borealis, prope Tornöam d. 2. Sept. rar. capta.

9. Ph. fuscula: obscure cinerea, fronte, proboscide, halteribus pedumque geniculis albis; alis hyalinis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime. (Lappon. borealis.)

Fem. Long. 1 lin. Similis priori, sed colore obscuriore, hypostomate nigricante etc. differt. Opaca. Caput nigricans, fronte albo-flava; orbita oculorum frontali albida. Proboscide alba. Antennae nigrae. Thorax et scutellum cinerea immaculata. Abdomen nigricans nudum. Alae ut in priori. Halteres albi. Pedes nigri, geniculis summis albidis.

Obs. Species Fallenianae: *Phyt. marginella*, flava, flavicornis, flavo-scutellata et oscinina, in Suecia inferiori plus minus raro obviae, in Lapponia vix occurrunt.

FAM. 34. TRINEURIDES. ZETT. (*Trineurae**) MEIG.

Os subnudum. Antennae in aperturam oris insertae, saepissime breves parvae et rotundatae (in *Conicera* conicae), seta dorsali nuda. Hypostoma brevissimum. Palpi exserti. Abdomen 6-annulatum. Nervi alarum, auxiliari et secundarius (seu nervus costalis Imus et 2dus MEIG.) distincti, crassi, hic ad medium costae saepe extensus, a quo 3 vel 4, nervi longitudinales oblique ad marginem alae anteriorem occurrunt; transversii nulli. Pedes validi, coxis longis; postici elongati.

139. Trineura. MEIG.

FALL. Dipt. Sv. Phytomyzid. p. 5. **MEIG.** in ILLIG. Mag. *Bibio* FABR. *Tephritis* FABR. *Noda* SCHELL. *Phora* LATR. **MEIG.** Dipt. Eur.

Corpus parvum minutum gibbum, antice subpubescens. vertice dense, thorace pedibusque parce, setosis. Antennae ad aperturam oris insertae, parvae globosae, seta elongata erecta nuda. Caput declinatum. Palpi clavati setosi. Oculi magni, tota latera implentes, suboblongi distantes. Abdomen incurvum. Alarum nervi longitudinales 3 vel 4 tenues e

*) „*Trineura*“ est nomen plurale generis cujusdam, ideoque ut nomen etiam familiae inceptum.

nervo auxiliari crassiori, circiter in medium costae extenso, emittuntur. Pedes postici dilatati compressi. Color ater, niger, pallidus. Motu agilissima, inquieta, in foliis reptando occissime cursitat, more *Platypezae*, cui habitu saepe valde similis. *Differentia sexus*: mas: abdomine subcylindrico, ano obtuso, genitali inflexo, a femina: abdomine depresso, subtriangulari, ano acuto, vagina retractili, mox dignoscitur. *Habitatio* in graminosis, fruticibus, sub muscis et in floribus; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae et Finmarkiae. Larvae in Lepidopteris degunt, teste MEIGEN, at secundum BOUCHÉ larvae quarundam specierum in radicibus plantarum vivunt. Ni memoria valde fallax larvae quoque in *Geotrupe nasicorni* degentes a D. MARKLIN semel observatae fuerunt. Status larvarum circiter 14 diebus, puparum 2–3 hebdom. Imagines seriores in statu nymphae hibernant. (Spec. Scand. 27, corpore gibbo, antennis parvis brevibus, ad os insertis, seta dorsali, nervorumque in alis directione, sat distinctae.)

Sect. 1. Nervus costalis totus nudus.

1. *T. arcuata*: nigra nitida glabra, palpis ferrugineis, halteribus albis; alis infuscatis, costa inermi, pedibus testaceis muticis. ♂♀.

Phora arcuata MEIG. Dipt. 6. 222. 33. *Trineura rufipes* FALL. Dipt. Sv. Phytom. 5. 1. ♂♀. (exclus. syn. FABR.)

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Dalecarlia; Ostrog.-Scan. in copula, freq.)

Mas et Fem. Long. 1, fere 1½ lin. Tota nigra subnitida nuda. Setae verticis adsunt. Palpi testacei. Latera pectoris interdum rufescent. Alae fuscae. Nervi longitudinales 4, quorum 1mus arcuatus, ante apicem versus costam flectitur. Nervus costalis omnino inermis, nec ciliatus. Halteres albi. Pedes testacei mutici.

Obs. *Trineura rufipes* FABR. ad *Trineur. vulgarem* FALL. seu *Trin. rufipedem* nobis pertinet.

Sect. 2. Nervus costalis (a basi usque ad longitudinem nervi auxiliaris) distincte ciliatus.

a) Corpore nigricante (thorace in prima specie rufescente.)

° Nervi alarum, longitudinales 4, in ♀ interdum 3; auxiliaris apice bifurcatus.

2. *T. thoracica*: nigra, thorace rufescente, antennis lividis, palpis pedibusque testaceis, halteribus albidis; alis fusco-hyalinis, nervo costali tenuiter ciliato, longitudinali Imo basi curvato in apicem alae excurrente. ♂♀.

MEIG. Klassific. 1. 2. 313. 2. FALL. Dipt. Sv. Phytom. 6. 3. ♂♀. *Phora thoracica* LATR. gen. Ins. 4. 360. Tab 15. f. 12. MEIG. Dipt. 6. 214. 8.

Hab. in Lapponiae truncis arborum rarius; ♀ sub ligno sicco ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis 20. Jun.; et ♂ in umbrosis ad Lycksele et Grantråsk, d. 31. Jul. — 4. Aug. capti. (Lapp.-Scan. rar.)

Mas. et Fem. Inter majores generis, long. ♂ 1—1½, ♀ 2 lin., et saepe ultra, magnitudine valde varians, uti pleraque hujus generis. Parum nitida. Caput nigrum, antennis testaceis, palpis pallidioribus. Oculi nigro-brunnei. Thorax et scutellum rufa, interdum fusco-maculata. Abdomen nigrum opacum, glabrum. Alae hyalinae, apice infuscae. Nervus auxiliaris apice furcatus. Nervus longitudinalis 4tus obsoletior. Halteres pallidi. Pedes flavo-testacei, tibiis parce spinulosi.

3. *T. rufipes*: nigra parum nitida, antennis brunneis, palpis pedibusque fusco-lividis, halteribus albidis, alis hyalinis, nervis, costali fere ad medium costae extenso distincte setoso, longitudinali primo basi curvato, fere in apicem alae excurrente. ♂♀.

FABR. Antl. 336. 1. teste MEIG. *Phora rufipes* MEIG. Dipt. 6. 216. 15. *Trin. vulgaris* FALL. Dipt. Sv. Phytom. 6. 5. ♂♀. sub qua plures species latent.

Hab. in Lapponia rarius; sub lapidibus ad Wittangi Lapponiae Tornensis d. 13. Jun., nec non ad Björkvik Nordlandiae Norvegicae d. 14. Jul. capta. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. Fusco-nigra parum nitida. Palpi et pedes lividi, saepe subinfuscati. Tibiae posteriores praeter spinas ordinarias in apice, mutice. Nervi: costalis ad medium costae fere extensus sat longe ciliatus; longitudinalis 4tus saltem in altero sexu distinctus. Alae non pure hyalinae. Halteres albi.

4. *T. pulicaria*: nigra parum nitida, antennis brunneis, palpis pedibusque fusco-lividis, halteribus albidis; alis hyalinis, nervis, costali paullo ultra medium costae extenso, longe

setoso, Imo longitudinali basi curvato, fere in apicem alae excurrente. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Phyt. 7. 6. vera. ♂♀. *Phora pulicaria* MEIG. Dipt. 6. 217. 16? an etiam *Phora ruficornis* MEIG. Dipt. 6. 218. 2?

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, ad Wittangi 10. Jul. capta. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. ¾ lin. Simillima priori, saepe paullo minor, nervo costali paullo longiori et longius forte piloso distincta. Var. b. ♀. duplo major et ultra, alias var. a. simillima; in Salice ad Junosuando Lapponiae Tornensis d. 9. Jun. unicuique individuum inveni. (Lapponia.)

5. *T. sordida*: nigra opaca, halteribus, tibiis tarsisque anticis ferrugineo-testaceis, alis hyalinis, nervis, costali ad medium fere costae extenso, modice ciliato, longitudinali Imo basi curvato, fere in apicem alae excurrente. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius; ad Lycksele et Åsele, Lapponiae Umensis, ad Karesuando Lapponiae Tornensis et ad Giebo-stad Nordlandiae, d. 22. Jul. — 15. Aug. lecta. (Lapponia; ♀ Smolandia D. BOHEMAN rar.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. Similis *T. rufipedi*, palporum pedumque colore praesertim distincta. Fusca nigra opaca. Antennae et palpi concolores. Frons lata, setosa. Abdomen glabrum, Alae hyalinae, nervis ut in *T. rufipede* directis. Costa distincte et sat longe ciliata. Nervi omnes longitudinales tenues quidem, at perspicui. Halteres rufi. Pedes, praeter spinas ordinarias in apice tibiarum posteriorum, mutici, nigri; antici geniculis, tibiis tarsorumque basi testaceis. Tarsi posteriores pieci. Variat etiam tibiis posterioribus piecis.

6. *T. zonata*: nigra, palpis, halteribus pedibusque lividis, abdominis medio fascia lata alba, alis hyalinis, nervis, costali in medium costae extenso distincte ciliato, longitudinali Imo subcurvato, mox ante apicem alae excurrente. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele 1. Jun. semel inventa. (Lapponia)

Fem. Magnitudo et summa *T. pulicariae* similitudo, nec ab illa differt nisi abdominis medio fascia lata ventreque toto, laetis.

7. *T. humeralis*: nigra opaca, antennis, palpis, macula utrinque humerali, halteribus pedibusque livido-testaceis; alis hyalinis, nervis, costali ad medium costae extenso, distincte ciliato, longitudinali Imo ad basin curvato, mox ante apicem alae excurrente ♀.

Hab. in Finmarkia occidentali rarissime; ad Talvig d. 2. Aug. semel lecta. (Lappon. septentrional.)

Fem. Long. 1½ lin. Similis *T. thoracicae* eique affinis, sed differt thorace nigro, macula tantum humerali rufa, costa longius pilosa et nervo longitudinali Imo paullo ante apicem alae excurrente. Alae fusco-hyalinae immaculatae. Nervi 4 longitudinales omnes distincti. Tibiae posticae latere externo ciliata.

Obs. *Trin. abdominalis* FALL., a me rarissime in Scania capta, in Lapponia non occurrit.

°° Nervi alarum longitudinales 3; auxiliaris apice simplex.

8. *T. aterrima*: tota atra, geniculis tibiisque anticis testaceis aut piceis; alis vitreis, nervis: longitudinali Imo basi curvato in summum apicem alae excurrente, costali ad medium costae extenso non longe ciliato. ♂♀.

Mas: aterrimus holosericeus, fronte angustata, alarum nervo 4to longitudinali obsoleto.

Fem.: atra opaca, fronte latiori, alar. nervo 4to longitudinali vix perspicuo, fere nullo: multoties in copula

FABR. Antl. 323. 35. ♂. *Phora aterrima* MEIG. Dipt. 6. 224. 37. ♀. (an etiam ♂?), ubi species „pedibus testaceis“ describitur. *Trineura atra* FALL. Dipt. Sv. Phyt. 7. 7. vera. ♂♀. An *Phora velutina* MEIG. Dipt. 6. 224. 38. est ♂ hujus speciei genuinus?

Hab. in Lapponiae, silvis et fruticibus passim, sub lapidibus locis aridis etiam verno tempore saepe obvia; ad Lycksele, Barrele et Wilhelmina, Lapponiae Umensis, et ad Wittangi Lapponiae Tornensis, capta, in inferalpinis Nordlandiae vel Finmarkiae a me non visa. A d. 15. Jun. usque ad 21. Jul. in Lapponiis Suecica a me observata. (Lappon.-Hernösandia ♂♀ 3. Aug.-Scan. freq.)

Mas et Fem. 1—1½ lin. long. Tota opaca, ♂ aterrimus holosericeus, ♀ atra. Caput cum antennis et palpis atrum. Oculi in ♂ aut purpurei aut aenescetes. Alae pure hyalinae seu aquae. Nervi: costalis ad medium costae ducitur, tenuiter quidem sed tamē distincte ciliatus; auxiliaris apice simplex; secundarius in medio nervi costalis ad eundem curvatur; longitudinales 3 tenues, at perspicui; 4tus obsoletissimus, in ♀ tantum rudimento. Halteres nigri. Pedes nigri, geniculis tibiisque anticis testaceis interdum fuscis. Tarsi antici etiam saepe testacei. Tibiae intermediae latere externo spinosae. Variat geniculis omnibus summis testaceis.

Var. b. ♂♀, paulo minor, costa nonnihil longius pilosa, oculis ♀ nigris, alias varietati a simillima. In Lapponia Umensi ad Lycksele, Naestansjöe, Wilhelmina et Fredrica, 1—30. Jul, nec non in Lapponia Torneusi, ex. gr. in floribus ad Karungi d. 22. Maj. sub cortice Piui ad Wittangi d. 13. Jun. capta; ♂ et ♀ in silva ad Juckasjervi d. 21. Jun. in copula saepe visa. (Lapp.-Scan. freq. et forte haec MEIGENI genuina.)

9. T. stictica: tota atra, geniculis tibiisque anticis testaceis, alis brunnescentibus, nervis longitudinali Imo basi curvato in summum apicem alae excurrente, costali fere ultra medium costae extenso, sat longe ciliato. ♂♀.

Mas: aterrimus holosericeus, fronte angustata, alarum nervo longitudinali 4to obsoleto.

Fem.: atra opaca, fronte latiori, alarum nervo 4to longitud. fere nullo, alis minus brunneis; in copula.

Hab. in Lapponia Umensi passim; in Abiete ad Lycksele d. 1—5. Jun. in copula capta; mascula individua choreas frequenter ducunt. (Lapp. Suecica-Ostrogothia rar.)

Mas et Fem. Long. 1—1½ lin. Simillima priori, plerumque nonnihil major, alis brunnescentibus, ut et nervo costali forte paullo longiori paulloque longius piloso, certe distincta.

Obs. *T. mordellaria* FALL. in Lapponia hactenus non observata fuit.

b) Corpore flavescente. Alarum nervi: auxiliaris apice bifurcatus; longitudinales omnes perspicui, at tenuis; horum Imus basi curvatus, mox ante apicem (nec in ipso apice) excurrit, 4tus vero ceteris nonnihil obsoletior.

Trin. thoracica, thorace rufescente, vide antea in subdivisione a., sub No. 2.

10. T. flava: tota flava, halteribus pedibusque pallidioribus, abdominis dorso tarsisque subinfuscatis, tibiis muticis; alis hyalinis, nervo costali fere ultra medium costae extenso, brevissime ciliato. ♂♀.

FALL. Dipt. Sv. Phyt. 7. 8. vera. ♂♀. Descript. var. „nervo alar. costali ultra medium costae descendente, brevissime ciliato.“

Hab. in Lapponia rarius. (Lappon.-Ostrogothia in paludosis freq.; Scania rar.)

Mas et Fem. Pusilla, vix 1 lin. long. Tota flava, vertex saepe brunneus. Abdomen testaceum, dorso magis vel minus infuscato, interdum tantum umbra fusca tinctum. Alae impure hyalinae, nec vitreae, nervo costali paullo longiori et minus longe ciliato, quam in sequentibus. Pedes pallide flavi, praeterque spinas ordinarias in apice tibarum, omnino mutici. Tibiae posticae extus et tarsi omnes, leviter infuscata. — Variat puncto in singula coxarum geniculisque femorum posteriorum, nigris.

11. T. lutea: tota lutea, halteribus pedibusque pallidioribus, tarsis subinfuscatis, tibiis muticis; alis hyalinis, nervo costali ad medium costae extenso, longe ciliato. ♀.

Phora lutea MEIG. Dipt. 6. 220. 25. certe. *Trin. flava* FALL. Dipt. Sv. Phyt. 7. 8. var. „corpore toto flavo.“

Hab. in Lapponia rarius; in graminosis paludosis, umbrosis fertilibus ad Granträsk et Lycksele d. 31. Jul. — 2. Aug. sexus femineus captus; ♀ etiam in foliis betulae ad Muonioniska Lapponiae Tornensis rarius lecta d. 17. Ang. (Lapp.-Ostrogothia in uliginosis umbrosis freq. valde mobilis.)

Fem. Long. 1 lin. Similis priori, fere paullo robustior, colore corporis paullo saturatius flavo seu luteo, nervo costali nonnihil breviori et longius distinctiusque ciliato sive subpiloso, aperte distincta. Punctum ocellorum nigrum. Variat uti praecedens macula in apice femorum posteriorum fusca. — Tarsi leviter infuscati.

12. T. interrupta: tota lutea, halteribus pedibusque pallidioribus, femorum posteriorum apice tarsisque omnibus subinfuscatis, tibiis posticis extus pilosis; abdominis fasciis 6 interruptis nigris; alis hyalinis, nervo costali fere ultra medium costae extenso brevissime ciliato. ♀.

Trin. flava FALL. Dipt. Sv. Phyt. 7. 8. var. certe. *Phora flava* MEIG. Dipt. 6. 219. 24. forte, licet nervus costalis „longe ciliatus“ dicatur.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi ibi non obvia, ab alio Collectore ut Lapponiae incola mecum communicata. (Lapponia; Ostrog.-Scania in graminosis umbrosis humidis rar.)

Fem. *Trin. flavae* simillima, colore tamen corporis paullo saturatius flavo, abdominis lateribus punctis 6 nigris, et tibiis latere exteriori ciliato seu piloso, vere distincta. Abdomen flavum, fasciis 5 l. 6 nigris, 1 et 2 plerumque integris, reliquis in medio interruptis, unde exstant totidem puncta lateralia nigra. Femora postica aut immaculata aut macula apicali fusca.

Obs. *Trin. fasciata* FALL. Phyt. 7. 6. ♂♀. flavo-rufa, halteribus pedibusque pallidioribus, fronte brunnecente, antennis sat

magis flavis, abdomine fulvo, basi fascia lata atra, tarsis fuscis, alis hyalinis, nervo costali vix ad medium costae extenso, breviter ciliato, et metatarso in ♂ incrassato; forte proprii generis, in foliis fruticum Sueciae mediae, ex. gr. Ostrogothiae, a me passim lecta, in Lapponia frustra quaesita.

Divisio Secunda.

Antennae articulis pluribus (6—16, rarius ultra usque ad 20) *Tipulariae* Auctorum.

Subdiv. A. Alarum nervus interior marginalis nullus, Antennae crassiusculae, saepius breves. *Muscidae* MEIG.

Sect. 1. Antennae porrectae breves, saepissime crassiusculae (longitudine circiter capitis vel paullo ultra). Oculi nigri, maribus plerumque supra connexi, feminis distantes.

FAM. 35. HIRTEIDES (*Hirteacdes*) BILLB.

Corpus oblongum, muscaeforme, hirsutum. Antennae cylindricae perfoliatae. Palpi exerti incurvi 5-articulati. Oculi integri. Ocelli 3. Abdomen 8-annulatum. Alae incumbentes. Nervi 4 longitudinales marginem anteriorem attingentes. Pedes sulcati, antici femoribus brevibus crassis, tibiis apice dentatis. Insecta saepe vernalia; floricolae.

140. Hirtea. FABR.

FABR. PANZ. MEIG. FALL. *Tipula* DE GEER. LINN. *Bibio* GEOFFR. LATR. MEIG. MACQ.

Corpus mediocriter valde hirsutum. Antennae 9-articulatae. Palpi articulo Imo brevissimo. Thorax muticus. Alarum area basalis in discum extensa; nervi longitudinales furcati, costalis incrassatus. Tibiae anticae apice mucronatae. Color niger, rufus. Motu tarda. Volatus gravis, haud altus, pedibus posticis dependentibus. *Habitatio* in graminosis tempore vernali. Larvae cylindricae hirsutulae brunneo-griseae, capite nigro, in terra pingui et limetis sub hieme degunt. Imagines e pupa mense Majo egressae in floribus hospitantur; perpartem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Differencia sexus; mas:* oculis magnis dense hirsutis, in fronte arcte cohaerentibus; *femina:* capite ovato depresso, oculis parvis lateralibus rotundis minus hirsutis. (Spec. Scand. 12. antennis 9-articulatis, thorace inermi, tibiisque apice bicalcaratis, a *Dilophis* distinctae.)

1. H. Pomonae: atra, femoribus rufis; alis albo-hyalinis, margine antico fusciscente. ♂♀.

FABR. Antl. 53. 7. *Tipula Marci fulvipes* DEG. Ins. 6. 429. 34. *Bibio Pomonae* MEIG. Dipt. 1. 312. 3. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensis rarius, vix supra Wittangi et Muonioniska procedens; in inferalpinis vero Nordlandiae Finmarkiaeque frequenter occurrit, et ad Raschstind, Gamstind, Talvig nec non ad Bossekop, d. 28. Jul. — 8. Aug. lecta; a D. Jos. SCHMALTZ in Parocia Calix Bottniae septentrionalis tempore verno in copula saepe capta. (Lappon.-Scan. pass.)

*) Directionem nervorum in alis Divisionis Dipteriorum Secundarum, Tipulariarum Ordinem complectentis, valde dierepare, satis constat. Haec quoque diversitatem notas non solum pro Familiis, verum etiam generibus et speciebus dignoscendis certas et faciles praebere, non dubitamus. Cum vero ejusmodi diversitas vix nisi figuris vel longa periphrasi rite et exacte illustrari possit, neutrumque horum vobis fuit occasio in hac Fauna praestandi, saltem directionem eorum nervorum longitudinalium, qui ab apice ad basin in marginem anteriorem alae excurrunt simplices aut furcati, recti aut curvati c. s. p. designare necessarium duximus, aliam vel magis singularem directionem, ubi adest, quandoque e re non est, fasius describere haud omittentes.

Mas et *Fem.* Long. ♂ 5, ♀ 6 lin. Tota atra nitida hirsuta. Alae albo-hyalinae, costa subfusca, stigmatibus fuscioribus. Halteres nigri. Femora ferruginea, coxis, trochanteribus et geniculis nigris. Abdomen depressum sublineare, in ♀ posteriorius sublatius, aucto acuto, in ♂ aucto obtuso subelevato.

2. H. rufipes: atra, pedibus rufis, coxis, geniculis tarsisque apice, nigricantibus, alis albo-hyalinis, stigmate fusco. ♂♀. Hab. in Lapponia Tornensi, Kemensi et Umensi passim, ad Muonioniska et Lycksele praesertim visa, d. 12-30. Aug. capta, in Pino sylvestri d. 17. Aug. in copula etiam inventa. (Lapponia-Botnia borealis rar.)

Mas et *Fem.* Long. 3½ lin. Tota atra nitida hirsuta. Alae albidio-hyalinae, costa vix fusciori, stigmate fusco. Halteres fusco-nigri. Pedes in utroque sexu ferruginei, coxis, trochanteribus, geniculis summis, tarsorumque articulis 3, 4, 5 nigricantibus. Abdomen et anus ut in priori.

3. H. fulvipes: atra, pedibus rufis, coxis nigris, alis cinereo-hyalinis, costa fusciori, stigmate obsolete fusco. ♂.

Hab. in Lapponia sylvatica Umensi rarius, in inferalpinis Finmarkiae passim, in foliis Betulae albae et in Pino sylvestri ad Kengis, Talvig et Bossekop, d. 2-22. Aug. 1821 inventa; in Lapponia meridionali non vidi. (Lapponia septentrionalis.)

Mas. Long. 3½ lin. Simillima praecedenti, colore pedum alarumque certe distincta. Alae totae cinereo-hyalinae, costa fusco-flava, stigmate flavo-fusco. Pedes ferrugineo-flavi, coxis et trochanteribus nigris. Tarsorum articuli ultimi 2 aut 1 saepe nigro-fusci.

4. H. Umbellatarum: atra, alis cinereo-hyalinis, stigmate obsolete fusco, pedibus flavo-ferrugineis, femoribus in ♂ piceis, coxis in utroque sexu nigris. ♂♀.

Hab. in floribus umbellatarum; in alpe Dowre Norvegiae, praepriis ad Kongswald d. 25. Jul. a D. BOHEMAN detecta. (Lapponia Norvegia.)

Mas et *Fem.* Long. 3 lin. Similis priori, paulo minor, costa alarum vix infusca, et femoribus in ♂ nigro-piceis distincta. Ab *Hirtea Johannis* stigmate magis obsoleto, uce nigro; ab *Hirtea (Bibione) nigripede* MEIG. colore pedum, et ab utraque magnitudine paulo majori, differt. Tota atra nitida griseo-hirsutula. Alae cinereo-hyalinae, costa parum fusciori, stigmate oblongo, obsolete fusco, margini costali connexo (uce libero). Halteres fusci, clava nigricante. Pedes fulvo-ferruginei; *mas*: femoribus anterioribus, coxis, trochanteribus tarsorumque articulis ultimis, omnibus, nigris, femoribus posticis nigro-piceis; *femina*: coxis, geniculis tarsorumque articulis ultimis nigricantibus.

5. H. Ephippium: atra, alis albis, stigmate libero nigro; *mas*: pedibus piceo-nigris, tibiis metatarsisque posticis elevatis; *femina*: pedibus testaceis, tarsis apice nigris, thorace rufescente, dorso nigro. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvatica inferiori passim, tempore autumnali; ad Lycksele Lapponiae Umensis toto mense Aug. frequenter lecta, etiam saepe in copula; in Botnia boreali et occidentali a Torneå usque ad Ängermanniam mense Sept. choreas in aëre ducit vulgaris. (Lapponia-Ängermannia.)

Mas et *Fem.* Long. 2-2½ lin. *Hirtea (Bibioni) clavipedi* et *dorsali* MEIG. valde similis et affinis videtur, ab illa vero alis albis, nec hyalinis, et ab hac thoracis dorso l. disco toto nigro, nec maculis vel vittis nigris distinctis, dignoscitur, a *Bib. leucoptero* ut et *Bib. albipenni* MEIG. tibiis et metatarsis posticis in ♂ clavatis, mox quoque digitorum. — Atra nitida, *mas* griseo-hirsutus, femina magis nuda. Alae in ♂ lacteae, in ♀ albae, stigmate in utroque sexu fusco-obsoleto, fere libero (parum costae connexo), subnudo. Halteres fusci. Thorax in ♀ fusco-rufescens, dorso maculis 3 nigris ita dilatatis et confluentibus, ut discus fere totus niger appareat. Metathorax niger. Pedes in ♂ piceo-nigri, in ♀ toti cum coxis rufi, tarsis apice nigricantibus. Abdomen in ♂ augmentum.

Var. b. ♀. thorace fere toto nigro seu pectore tantum fusco-piceo. Ad Tornea capta.

6. H. albipennis: atra, alis lacteis, stigmate nigro-fusco, pedibus testaceis, femoribus nigris. ♂.

Bibio albipennis MEIG. Dipt. 6. Add. p. 317. 17. ♂, forte eadem?

Hab. in Finmarkia occidentali rarissime, in Gamstind d. 30. Jul. unicum individuum inveni; nec in reliqua Lapponia, nec in Suecia a me visa. (Lappcn. —?)

Mas. Long. 2½ lin. Atra nitida nigro-hirsutula. Alae lacteae, nervis tantum costalibus distinctis obscuris, reliquis albis obsoletis. Stigma brunneo-nigrum, tota longitudine costae adnexam. Halteres nigri. Pedes atri, tibiis tarsisque testaceis, his apice

nigris. Metatarsus posticus parum incrassatus. — Affinis *Hirtea Johannis*. Femina colore alarum et pedum a mare forte discrepat, mihi ignota.

Var. b. ♂. alarum stigmate obsoletissimo, alias var. a. simillima; inter Kautokeino Finmarkiae et Karesuando Lapponiae Tornensis d. 13-15. Aug. rariss. capta.

Obs. *Hirtea Marci* LINN., *hortulana* LINN., *villosa* MEIG., *Johannis* LINN., *ferruginata* LINN. nec non *clavipes* MEIG., in Suecia inferiori a me lectae, in Lapponia hand visae.

141. Dilophus. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 38. LATR. BILLB. MACQ. *Tipula* LINN. *Hirtea* FABR. *Bibio* OLIV.

Corpus parvum subpubescens, nitidum. Antennae 11-articulatae. Palpi articulo 3tio apice dilatato. Thoracis segmentum 1mum duabus seriebus transversis pectinato-denticulatum. Tibiae anticae apice radiatae. Directio nervorum in alis fere ut in *Hirtea*, at nervus longitudinalis 3tinus petiolatus (nec sessiliter) furcatus. *Color* niger. *Motu* tardus. *Habitatio* in graminosis, foliis arborum et floribus; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus* ut in *Hirtea*. (Spec. Scand. 2, antennis 11-articulatis, thorace denticulato, tibiisque anticis apice coronatis, ab *Hirtea* mox dignotae.)

1. D. femoratus: ater, alis lacteis, linea stigmatica nigricante; in ♀ coxis femoribusque anticis rufis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 307. 2. ♀. — 6. Add. 315. ♂♀. MACQ. Dipt. Gall. 1. 76. ♀.

Hab. in Lapponia passim; ad Lycksele Lapponiae Umensis, et ad Torneå et Kengis, Lapponiae Tornensis, d. 1. Aug. — 2. Sept. hand infrequenter lecta, ♀ tamen rarissime obvia; in alpe Dowre ad Drivstuen mens. Julio etiam a D. BOHEMAN capta. (Lapponia-Botnia borealis ad Haparanda, D. DEUTSCH, ad Johannis Ro, ipse - Scania ♂♀. freq.)

Mas et *Fem.* Long. ♂ 1½, ♀ 1¾ lin. Tota atra nitida, parum hirsuta. Alae in utroque sexu albae s. lacteae, nervis costalibus distinctioribus fuscis, reliquis valde obsoletis albidis. Stigma in ♂ parvum, lineare liberum fuscum; in ♀ majus distinctum, oblongum, apice altero, costae fere connexum; brunneo-nigrum. Halteres nigri. Pedes nigri, in ♀ coxis femoribusque anticis totis, rufis, femoribus quoque posterioribus saepe aut in medio rufis, aut totis piceis. Thoracis lobus lateralis anticus in ♀ etiam plerumque rufescens, ut recte observavit D. MACQUART l. c. Abdomen in ♂ subaugmentum. Tibiae anticae in medio in utroque sexu denticulatae. Femora anticae modice incrassata.

Obs. *Dil. vulgaris* MEIG. seu *Tipula febrilis* LINN. Fa, Sv.: ater, alis hyalinis, in ♀ in medio late fuscis, pedibus in utroque sexu nigris, paulo major, in Scania frequenter, in Lapponia vero vix, occurrit, mihi in terris borealibus non obvia.

FAM. 36. SCATOPSIDES. ZETT.

Corpus oblongum parum hirsutum. Antennae cylindricae perfoliatae, 11-articulatae. Ocelli 3. Alae incumbentes nudaе. Nervi longitudinales 3-4 marginem interiorem attingentes, horum unus (superior) furcatus. Pedes simplices, inermes.

142. Penthetria. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 27. LATR. ZETT.

Corpus parvum pubescens opacum. Antennae capitis latitudine vix longiores. Oculi ovales s. rotundati, exserti. Palpi exserti incurvi 4-articulati. Abdomen 8-annulatum. Alae parallelae. Area discoidalis retracta. Nervi longitudinales 2 et 3 longe furcati. Pedes postici reliquis longiores. *Color* niger. *Motu* tarda, reptans; volatus vix ullus. *Habitatio* in uliginosis umbrosis graminosis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: oculis supra fere conniventibus, alis abdominis longitudine, angustis, subplicatis, ano obtuso, pedibus elongatis; *femina*: oculis supra distantibus, alis abdomine paulo longioribus, latiusculis, planis, anosub-acuto, pedibus modice elongatis. (Spec. Scand. I nostra, oculis ovalibus magis exsertis, palpis exsertis, alarumque nervis pluribus, bifurcatis, a *Scatopside* dignota.)

1. P. holosericea: atra subpilosa, alis nigricantibus, halteribus pedibusque fusco-nigris. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 303. 1. ♂. *Penthetria funebris* MEIG. Class. ZETT. Act. Holm. 1819. 85. ♂.

Hab. in Lapponia rarius; in paludosis caespitosis, locis valde umbrosis, ad Wilhelmina Lapponiae Umensis, d. 16. Jul. in copula capta. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et *Fem.* Long. ♂ 2, ♀ 2½—3 lin. Tota cum alis et pedibus nigra subglabra opaca, pedibus nitidis. Abdomen et pedes brevissime pilosula.

143. Scatopse. GEOFFR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 36. FABR. LATR. FALL. MACQ. *Tipula* DE GEER. LINN.

Corpus minutum, minutissimum, glabrum nitidum. Antennae capite paulo longiores. Caput parvum ovatum. Oculi reniformes, in utroque sexu supra connexi. Palpi occulti, uniaarticulati. Abdomen 5—6-annulatum, depressum, posterius dilatatum. Alae magnae hyalinae. Area discoidalis distincta nulla. Nervi, costalis, auxiliaris et longitudinalis 2dus, distincti, reliqui obsoletissimi; 3tius furcatus; horum 3 marginem anteriorem attingunt. Pedes subaequales. *Color* (in nostris) niger. *Motus* reptans. *Habitatio* larvarum in finetis, imaginum in foliis, truncis arborum viventium, floribus etc.; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finnmarkiaeque. *Sexus* aegre dignoscitur, nisi *maris* abdomen paulo angustius, ano breviter appendiculato, *feminae* latius, ano truncato, diceret. (Spec. Scand. 10, alis hyalinis, aliter nervosis, oculis reniformibus, palpis occultis uniaarticulatis, etc. a *Penthetria* dignoscendae.)

Sect. 1. Nervus costalis paullo ultra medium costae extensus.

1. *S. notata*: nigra, thoracis lateribus anticis, abdominisque basi albo-maculatis, alis albo-hyalinis, halteribus fuscis. ♂.

MEIG. Dipt. 1. 300. 1. *Tip. notata* LINN. Fn. Sv. 1773. *Tipula latruncularum* DE GEER Ins. 6. 430. T. 28. f. 1. 2. *Scatopse albipennis* FABR. Antl. 55. 1.

Hab. in foliis arborum, in parietibus e. s. p. in Lapponia passim, ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, et ad Talvig Finnmarkiae, d. 24. Jun. — 2. Aug. inprimis copiose vidi, frequenter in copula junctam; in Döwre a D. BOHEMAN capta. Larvae elongatae, griseo-flavae, muricatae, planae, utrinque attenuatae, 2 lin. longae; aestate et autumno in stercore humano, praecipuum in latrinis degunt. Pupae elongatae, griseo-flavae, tenuissime muricatae, antice truncatae, 1½ lin. longae, in hoc statu 8—14 dieb. manent. BOUCHÉ Naturgesch. der Insecten I. p. 41. 42. (Lappon.-Botnia borealis ad Luleå mens. Majo — Scania April — Nov. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 1½ lin. Nigra nitida glabra. Pleurae, macula ante alas lunata, et alia ejusdem formae in lateribus abdominis basi, albidis, saepe detritis, in illaesis tantum observandis. Alae albo-hyalinae, halteribus fuscis interdum sordide albidis.

2. *S. punctata*: nigra, thoracis lateribus anticis posticisque albo-maculatis, alis hyalinis, halteribus fuscis. ♂.

MEIG. Dipt. 1. 301. 4. Hab. in Lapponia rarissime, d. 29. Aug. capta. (Lapponia-♀ in floribus Salicis ad Johannis Ro Botniae borealis d. 12. Maj. — Hernösand-Scania Maj. — Octob. freq.)

Mas et *Fem.* Priori affinis et valde similis, nec differt nisi magnitudine paulo majori, alis pure hyalinis seu aqueis, et puncto in thoracis postico pone radicem alarum juxta scutellum utrinque, flavo-albo.

Sect. 2. Nervus costalis in medio fere costae desinit.

3. *S. minuta*: nigra, halteribus albis, alis albo-hyalinis. ♂.

MEIG. Dipt. 1. 301. 5? Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in graminosis, speciatim in Alopecuro geniculato, ad Wilhelmina d. 16. Jul. tamen frequentius vidi, in copula. (Lapponia — ?)

Mas et *Fem.* Minutissima, longit. ½ lin. Tota atra subnitida. Halteres albi. Alae hyalino-albae. Abdomen apice subacutum.

FAM. 37. SIMULIDES. ZETT. (*Latipennes* MEIG.)

Corpus oblongo-ovatum gibbum, subfomentosum. Antennae cylindricae, 11-articulatae, articulis 2 inferioribus discretis. Ocelli nulli. Alae incumbentes, nudaе. Nervi 6 longitudinales marginem anteriorem attingentes, unus (horum 2dus sen longitudinalis 5tus) furcatus. Pedes inermes.

144. Simulia. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 35. LATR. ZETT. MACQ. FRIES. *Culex* LINN. *Tipula* DE GEER. *Scatopse* FABR. FALL.

Corpus parvum gibbum, tomento brevissimo vestitum. Antennae capite paulo longiores, articulis 2 inferioribus distinctis, ceteris (flagello) contiguis. Palpi exserti, incurvi, 4-articulati. Alae latae, hyalinae. Nervi costales, 3—4 distincti, reliqui (inferiores) valde obsoleti. Abdomen 8-annulatum. Pedes compressi, metatarso postico elongato. *Color* niger, pictura saepe insigni. *Motu* agilis; reptatus. *Habitatio* in sylvis, praesertim Betuletis, per omnes regiones Lapponiae, summis alpinis nivalibus tantum exceptis, in convallibus frequentissima. Larvae intra caules plantarum aquaticarum degunt et metamorphosin subeunt. Imagines femineae punctione et reptatu valde molestae, viatorem pertinaciter persequentes, vix pellendae. Choreas in aëre saepe institunt mares. *Differentia sexus*: *mas*: saepe ater, pulchre pictus, oculis rotundis supra conniventibus plerumque nulis; *femina*: griseo-cens, oculis reniformibus remotis brunneis. (Spec. Scand. 12, *Platypesinus* similis et affines, antennarum articulatione et directione nervorum in alis mox dignotae. — Similis quoque est *Ceratopogoni* et *Cordylae*, at ab illo antennarum articulis coadunatis, nec discretis, etc., et ab illa tibiis muticis, nec calcaratis, discrepat *Simulia*.)

Sect. 2. Pedes albo-annulati.

a) Limbus thoracis argenteo- aut cinereo-micans.

1. *S. reptans*: *mas* ater holosericeus, aureo-subtomentosus; *femina* nigro-fusca, griseo-tomentosa; uterque sexus limbo thoracis argenteo-micante tenni, antice interrupte maculiformi, pedibus subnudis fuscis, tibiis anticis latere anteriori, posterioribus basi et metatarso postico, albidis, halteribus pallidis. ♂.

MEIG. Dipt. 1. 291. 2. ♀. ZETT. It. Lappon. 1821. 2. p. 140. ♀. ZETT. It. Lappon. 1832. p. 66. FRIES Monogr. Simul. Suec. anno 1824. (ubi metamorphosis hujus speciei solide et accurate descripta invenitur) 13. 1. ♂. T. 1. f. 6. 7. larva et pupa. DANLB. Scand. Ins. Lund. 1837. *Culex reptans* LINN. Fn. Sv. 1893. ♀. *Scatopse reptans* FABR. Antl. 56. 2. ♀. *Chironomus sericeus* FABR. Antl. 48. 47. ♂. *Simulia sericea* MEIG. Dipt. 295. 8. ♂. *Scatopse maculata* FABR. Antl. 56. 3. ♂. Snetice: Knott. Fennon. *Maekae-rae*; Lappon. Muockir.

Hab. per omnes partes Lapponiae, etiam per latera summorum alpinum nivalium longe adscendens, vix nisi ipsa earum cacumina ventosque metuens, mense Junio proveniens menseque Julio et initio Augusti praecipuum vigens, vulgarissima; motu valde agilis circulatorum reptatu; feminae viatorem tenacissime persequantur; denudatas corporis partes avidae quaerunt, sanguinem sugendo vulnerant; inter vestimenta etiam irrepentes, pungentes, dolorem efficientes; vix depelluntur. Denudatis vero partibus, nti hominis facie, regione pone aures, collo, manibusque pice liquida adipe piscatorio mixta illinitis et inunctis, odore ingrato mox aufugit Simuliarum conglobatum innumerabile agmen, ut ipse experitus sum; mares innocui, in foliis arborum et floribus saepe degentes aut currentes, in aëre choreas interdum ducunt. (Lapponia-Suecica media passim-Scania rarius, ibique parum molesta.)

Mas, et *Fem.* ♂ 1, ♀ 1½ lin. long. Pedes fusciscentes, antici tibiis latere exteriori niveis, tarsis atris; intermedii tibiarum et interdum etiam femorum basi sordide albidis; postici tibiarum basi, praesertim latere externo et metatarso undique albis. *Mas*: ater holosericeus, thoracis limbo tenui, pectore et punctis lateribus abdominis albo-micantibus, halteribus fulvis; *femina*: cinerea, limbo albo-micante, halteribus albis. Abdomen subnudum.

2. *S. nana*: *mas*: ater holosericens; non aureo tomentosus; *femina*: nigro-fusca, griseo-tomentosa; uterque sexus: limbo thoracis argenteo-micante, antice interrupte lunato, pedibus subnudis nigris, tibiis anticis latere anteriori, poste-

rioribus basi et metatarso postico simplici, albidis, halteribus pallidis; minor. ♂♀.

Var. a. ♂♀. coxis anticis nigris.

Var. b. ♀. coxis anticis flavis; in copula cum mare varietatis a.

Var. c. ♂♀. pedibus fuscis, vix vel parum albo-annulatis.

An *Sim. elegans* MEIG. Dipt. 1. 296. 9. ♂. sub varietatibus hujus speciei latet??

Hab. in Lapponia Umensi cum *Sim. reptanti* passim; var. a. ad Stensele, Lycksele et Wilhelmina, d. 4. Jul. — 9. Aug. inveni, d. 7. Aug. in copula capta; var. b. cum var. a. rarius visa; et var. c. ad Lycksele et Tresunda, 22. Jun. — 11. Jul. lecta; ♀ frequentior tenacissime pungens, ♂ rarissimus. (Lapponia Suecica et meridionalis.)

Mas et *Fem.* Long. ♂ $\frac{1}{2}$, ♀ $\frac{1}{4}$ lin. *Simul. reptanti* simillima, et ab illa vix differt nisi magnitudine duplo minori, alis forte magis hyalinis, et pictura argentea thoracis saltem in ♂ antice latius interrupta. *Mas* totus aterrinus. Thoracis limbus tenuiter argenteus, antice late interruptus lunulam humeralem introrsum flexam utrinque formans. Abdomen ut in priori pictum, lateribus scilicet basi macula 1, et ante apicem maculis 2, argenteis. Alae hyalinae, basi parum pallidae. Halteres fulvi. Pedes simplices nigri, tibiis anticis latere toto exteriori uiveo-micante, intermedii basi late et posticis basi angustissime albis. Tarsi omnes nigri, metatarso postico tantum basi albidio. Tibiae posticae latere exteriori parce pilosae. *Fem.* tota fusco-nigra, thorace aut cinereo, aut aureo-cinereo-tomentoso, limbo parum argenteo-micante. Alae ut in ♂. Halteres albi. Pedes nigro-fusci, tibiis omnibus basi magis l. minus late, albieantibus. Var. etiam coxis anticis, tibiis omnibus fere totis et metatarsis posterioribus basi, albis. Var. c. pedibus fuscis, parum annulatis, forte propria species.

3. *S. vittata*: *femina*: cinerea, thoracis vittis abdominisque maculis dorsalibus nigricantibus, pedibus fuscis, tibiis omnibus basi et metatarso postico dimidiatum, albis. ♀.

Hab. in Lapponia? E Groenlandia a D. WESTERMANN mihi communicata. (Lapponia?)

Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. *Sim. maculatae* MEIG. affinis et similis videtur, at triplo major et distincta. Tota cinerea glabriuscula. Thoracis dorsum vittis 5 fuscis, media integra, 2 lateralibus interruptis, et 2 exterioribus maculiformibus. Abdomen vitta dorsali longitudinali et macula utrinque in segmentis basalibus et antepenultimo fusco nigris. Alae albo-hyalinae. Halteres albi. Pedes nigro-fusci, tibiis anticis latere exteriori, posterioribus basi, et metatarsis posterioribus etiam basi, albidis.

Obs. Sim. ornata MEIG. et FRIES, Scaniae frequens incola, in Lapponia a me non visa.

b) Limbus thoracis concolor, obscurus.

4. *S. annulifarsis*: *femina*: nigro-fusca, thorace flavo-cinereo-tomentoso, pedibus fuscis, tibiis anticarum latere exteriori, posteriorum summa basi et metatarso postico fere toto, albis, halteribus pallidis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Lycksele et ad Tresunda, 2. Jun. — 11. Jul. capta; pungens. (Lappon.-Haparanda prope Torneå in agris d. 1. Sept. 1821 rarissime lecta.)

Fem. Long. vix $\frac{1}{2}$ lin. Inter minutissimas generis. Tota nigro-fusca, thorace griseo-tomentoso. Oculi brunneolentes. Pectus cinereo-micans. Abdomen glabrum. Halteres albi. Pedes vidi, pilis aliquot in pari posteriori; toti fuscis, tibiis anticis basi latere exteriori, et metatarso postico fere toto albidis.

5. *S. pusilla*: *mas*: ater holosericeus, thorace aureo-tomentoso; *femina*: nigro-fusca, flavo-griseo-tomentosa; uterque sexus: pedibus albidis, femorum tibiis apice tarsisque fuscis, tibiis anticis argenteo-micantibus. ♂♀.

FRIES Monogr. Simul. Sv. 16. 4. ♂♀.

Hab. ad pagos Kengis et Turtola in paroecia Tornoa superiori, versus finem mensis Aug. in copula a D. Prof. B. F. FRIES capta. (Lappon.-Botnia borealis-Wadstena rar.)

Mas et *Fem.* Long. $\frac{2}{3}$ lin. Similis *S. reptanti*, magnitudine minori, limbo thoracis colorato nullo, ut et pedum colore, distincta. Halteres pallidi.

Obs. Simul. aurea FRIES Mon. in Scania, sed vix in Lapponia, occurrat.

Sect. 2. Pedes toti obscuri aut pallidi, unicolores, nec annulati.

a) Pedibus fuscis.

6. *S. hirtipes*: fusco-nigra, halteribus pedibusque concoloribus, scutello utrinque dense hirsuto; *mas*: obscurior, pe-

ribus longe hirsutis; *femina*: pedibus dilutioribus pubescentibus. ♂♀.

FRIES Mon. Sim. 17. 5. ♂♀. MEIG. Dipt. 6. Add. 312. 18. Hab. in Lapponia sylvatica passim; in floribus ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, d. 27. Jun. D. FRIES; ad Lycksele Lapponiae Umensis, d. 2. Aug. D. DAHLBOM; in fruticibus et graminosis juxta flumen ad Drivstuen in alpe Dowre mens. Jun. Jul. a D. BOHEMAN capta. (Lapponia.)

Mas et *Fem.* Long. $1\frac{1}{2}$ —2 lin. Inter nostrates maxima, sed variat interdum duplo minor. — Specimina Norvegia s. Dorensia maxima, longius et densius hirsuta. Lyckseleusia duplo minora, utraque hirsutiae pedum et scutelli ab aliis speciebus mox dignota.

Mas: fusco-niger. Thorax griseo-subtomentosus. Abdomen praesertim basi et subtus distincte hirsutum. Pedes piceo-fusci, extus longissime dense hirsuti. Metatarsus posticus magnus dilatatus.

Fem.: mari similis, magis fusca, abdomine et pedibus multo minus dense et brevius hirsutis; rarius etiam mare occurrat.

7. *S. fuscipes*: *mas*: ater holosericeus, thorace subaureo-tomentoso; *femina*: nigro-fusca, thorace griseo-tomentoso, obsolete nigro-vittato, abdomine brevius pubescente; uterque sexus: pedibus fuscis subnudis. ♂♀.

FRIES Mon. Sim. 18. 6? ♂♀. *Sim. marginata* MEIG. Dipt. 1. 293. 6? ♀.

Hab. in Lapponia rarius; ad Haparanda nec non inter Alten et Kautokeino Finmarkiae 10—13. Aug.; in Lapponia Umensi ad Gajtokån, D. DAHLBOM et ad Wilhelmina, ipse, d. 10—15. Jul. capta. (Lappon.-Scan. rar.)

Mas et *Fem.* Long. $1\frac{1}{2}$ —1 $\frac{3}{4}$ lin. *A. Sim. reptante*, cui alias sat similis, differt: thorace non limbo, sed dorso (in ♀) vittis subtribus fuscis; pedibus unicoloribus et abdomine in ♀ griseo, breviter sed distincte pubescente etc. — Halteres in ♂ fusco-testacei, in ♀ flavi.

8. *S. pubiventris*: *femina*: nigro-fusca, thorace griseo-flavo-tomentoso, vittis fuscis nullis, abdomine breviter pubescente, halteribus flavis, pedibus fuscis subnudis. ♀.

An *Culex equinus* LINN. Fn. Sv. 1894?

Hab. in Lapponia Umensi passim; in alpe Brattiksfjell, et in graminosis ad Wilhelmina, 8—16. Jul. capta, acriter pungens; in fenestris Lyckselensibus, 2—15. Jun. frequenter. (Lapponia.)

Fem. Long. $1\frac{1}{4}$ lin. Simillima priori, sed thorace dorso tomento brevi griseo-aureo nitido undique et aequaliter tecto, vittis omnino nullis, mox dignota. Pedes quoque forsitan paullo magis pilosi. Oculi brunnei. Reliqua similia.

9. *S. pygmaea*: *mas*: ater holosericeus, thoracis puncto antico argenteo, halteribus fuscis; *femina*: fusca, halteribus pallidis; uterque sexus: pedibus piceo-fuscis unicoloribus parum pilosis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; mas ad Stensele d. 4. Jul. et uterque sexus in copula ad Gajtokån Lapponiae Wilhelminae d. 10. Jul. a D. DAHLBOM inventa. (Lapponia meridionalis.)

Mas et *Fem.* Minutissima, $\frac{1}{2}$ lin. long. Similis *S. reptanti* var. c. sed fere paullo minor, et mas ater immaculatus, punctos. macula tantum thoracis utrinque humerali et metathorace argenteo-micantibus, halteribus fuscis; feminaque thoracis limbo disco concolore, ut et pedibus in utroque sexu fusco-piceis, annulorum vestigio nullo, distincti videntur. — Species dubia: notae e partibus minutis aegre eliciendae.

Obs. Sim. nana var. c. pedibus vix annulatis; vide antea sub No. 2.

b) Pedibus pallidis.

10. *S. pallipes*: *mas*: ater holosericeus immaculatus; *femina*: nigro-fusca, flavo-griseo-tomentosa; uterque sexus: pedibus totis hirtis halteribusque pallidis. ♂♀.

FRIES Mon. Sim. 19. 7. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali Umensi passim, ad fluvium Gajtokån, ad lacum Wojmsjoen, nec non ad Wilhelmina, mens. Julio 1832 haud infrequenter vidi, etiam in copula; inter Alten et Kautokeino Finmarkiae orientalis utrumque sexum in copula quoque junctum, d. 10—13. Aug. 1821 D. FRIES et ipse legimus; in Dowre a D. BOHEMAN d. 30. Jun. etiam capta. (Lapponia.)

Mas et *Fem.* Long. $1\frac{1}{2}$ —1 $\frac{3}{4}$ lin. Simillima *Sim. hirtipedi*, sed magnitudine paullo minori, pedibus pallidioribus scutelloque minus dense hirsutis, mox dignota. Similis quoque *S. fuscipedi*, colore pedum et hirsutiae distinctiori diversa. — Variat tamen colore pedum praesertim in ♂ magis obscuro. — Hirsutiae attente observanda est.

Sect. 2. Antennae elongatae (capite scilicet duplo longiores.)

FAM. 35. RHYPHII. ZETT. (Xylophagiformes MACQ.)

Corpus oblongum subpubescens. Antennae subfiliformes, capite subduplo longiores, 12—16-articulatae, articulis 2 inferioribus discretis. Ocelli 3 aut nulli. Oculi rotundi. Alae incumbentes nudaе. Nervi 4 aut 6 longitudinales marginem anteriorem alae attingentes. Pedes aut inermes, aut tibiis apice calcaratis. — Fungicoli aut Xylophagi.

145. Rhyphus. LATR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 41. LATR. MACQ. *Musca* LINN. *Sciara* FABR. *Anisopus* MEIG. FALL.

Corpus minoris magnitudinis, elongatum. Antennae capite fere duplo longiores, filiformes, brevissime pilosulae, 16-articulatae, extrorsum parum attenuatae. Palpi exerti incurvi 4-articulati, articulo 2do clavato. Ocelli 3. Abdomen 7-annulatum. Alae abdomine paullo longiores, area discoidali oblongo-ovali, nervulos 3 in marginem anteriorem emittente. Praeterea 3 alii nervi infra priores in eundem marginem ducuntur. Pedes tenues simplices inermes subnudi, postici longissimi. Color obscurus. Motu tardus, in truncis arborum viventium saepe tota die tranquilla insidens, interdum choreas velociter agens. *Habitatio*: larvæ filiformes utrinque attenuatae, nudaе, glabrae pellucidae, brunneo-albidae, 5—6 lin. longae, fungicolae aut xylophagae (secundum MEIGEN coprophagae et secundum BOUCHÉ in vegetabilibus putridis hybernantes); pupae conicae lividae, antennis subulatis; circiter 3 lin. longae, verno tempore excluduntur; imagines in sylvis aut domibus hospitantur; per partem sylvaticam Lapponiae. Sexus oculis marium supra cohaerentibus, feminarum distantibus, mox dignoscitur. (Spec. Scand. 2, antenarum articulatione, ocellis, nervorum in alis directione et pedibus inermibus, a *Cordyla* dignotae.)

1. R. punctatus: fusco-cinereus, thoracis vittis 3 nigris, halteribus pedibusque pallidis, alis hyalinis, stigmate punctisque 4 nigro-fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. I. 322. 2? *Sciara punctata* FABR. Antl. 59. 13. *Musca punctata* LINN. Fn. Sv. Sepos. pag. 523. Sp. 2310. certe.

Hab. in Lapponia passim; in sylvis rarius, at in fenestris ad Lycksele et Stensele Lapponiae Umensis, d. 15. Jun. — 30. Aug. sat frequenter captus; pupa in Pino inventa, d. 16. Junii exclusa ♂; femina ovipara, ovis catenulatis, d. 20. Aug. visa; in Lapponia Tornensi seu boreali quoque occurrit, et ♂ in Salice ad Juckasjervi d. 21. Jun. feminaeque ad Kengis d. 22. Aug. lecti. — Ad Tornoam uterque sexus a D. DEUTSCH captus. (Lappon.-Botnia-Scania in sylvaticis frequenter.)

Mas et Fem. Long. 2½—3 lin. Totus obscurus. Thorax dorso vittis 3 nigris, media integra, lateralibus utrinque abbreviatis. Regio scutelli pallidior. Abdomen fuscum, lucisuris pallidioribus. Alae hyalinae, stigmate distincto nigro, et maculis s. punctis 4 marginalibus fuscis, quarum prima sub stigmatibus sita. Maculae hae in ♂ obsoletiores. Pedes toti pallidi, geniculis tantum, et apice tibia-rum tarsorumque saepe brunnescentibus.

Obs. Rh. punctatus MEIG. l. c. ob magnitudinem minorem mihi dubius. *R. furcatus* MEIG. mihi ignotus, nisi individua majora nostri *R. punctati* provocare velis. *R. fenestralis* MEIG. (*Sciara cincta* FABR.) testaceus, abdomine fusco-fasciato, alis hyalinis, fusco-uebulosis, in ligno putrescenti Scaniae et in fenestris Sueciae saepe obviis, in Lapponia a me frustra quaesitus.

Subdiv. B. Alarum nervus interior marginalis adest (in *Psychoda* et aliquot *Chironomiorum* speciebus haud perspicuus). Antennae semper elongatae (capitis thoracisque saepe fere longitudine, aut illis longiores), graciles.

Sect. 1. Ocelli nulli (in Campylomyxa et Pachyneura ocelli 3.)

FAM. 39. CULICINAE ZETT. (Culiciformes MEIG.)

Corpus elongatum. Antennae longitudine thoracis, porrectae, filiformes, 14—15-articulatae, maris plumosae, feminae

breviter verticillato-pilosae. Os non elongatum. Haustellum porrectum, longitudine thoracis, et antennis longius. Palpi porrecti, 5-articulati. Oculi in vivis virides. Thoracis sutura transversa nulla. Abdomen 8-annulatum. Alae incumbentes, nervis margineque squamulis seu pilis obsitis. Nervi, 2 furcati; longitudinales 6 marginem anteriorem alae attingunt. Pedes elongati tenues. Larvae aquaticae. Pupa nuda. Feminae sanguisugae; mares innocui.

146. Culex. LINN.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 1. LINN. DE GEER. FABR. LATR. FALL. MACQ.

Corpus minoris magnitudinis subpubescens. Caput parvum. Palpi maris haustello longiores, feminae brevissimi. Tibiae subspinulosae. Color cinereo-griseus. Motu agilis. Die plerumque quiescens. *Habitatio* larvarum in aqua praesertim stagnante, super cujus superficiem femina ova in naviculam aggregata ponit. Ova circiter 300 a quacunque femina ponuntur. Larvae post 2 vel 3 hebdom. in pupas nudaе elongatas transformantur, e quibus post 8—10 dies imagines proveniunt. Plures generationes annis producit. *Imagines* in sylvis locis inprimis depressis et uliginosis versantur. Tempore vespertino praesertim vigent, feminarumque myriades sono pipiente ingrato viatorem persequuntur et infestant, propter punctationem dolorosam valde metuendae. Mares e floribus nectar hauriunt. Per omnes partes Lapponiae divulgata, ad summa cacumina alpium nivalium tantum non procedit. *Differentia sexus*, antennis maris valde plumosis, feminae breviter pilosis, mox apparet. (Spec. Scand. 9, palpis maris proboscide longioribus, feminae brevissimis, ab *Anophele* statim dignotae.)

1. C. annulatus: fuscus, thorace obscure subvittato, abdomine pedibusque albo-fasciatis, halterum stipite pallido; alis punctis 5 fuscis. ♂♀.

FABR. Antl. 35. 4. MEIG. Dipt. I. 4. 2.

Hab. in Lapponia rarius. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Long. 3—3½ lin. Brunneo-fuscus. Abdominis segmента, primum lineae dorsali, reliqua fasciis basalibus, albis. Halteres flavi, capitulo nigro. Pedes fuscis, annulis, femorum ante apicem nudo, tibiisque in summo apice uno angusto, et tarsorum articulis in basi, albis. Femorum basis et eoxae pallidae. Palpi in ♂ articulis imo rotundato, ultimo subclavato.

2. C. nemorosus: fuscus, abdomine albo-fasciato, halterum stipite pallido, alis immaculatis, femoribus flavis, apice fuscis, geniculis puncto niveo. ♂♀.

MEIG. Dipt. I. 4. 3. *Culex sylvaticus* MEIG. Dipt. I. 6. 8. forte etiam huc ut varietas referendus.

Hab. in Lapponia ubique vulgaris; scilicet ad Lycksele, Stensele et Wilhelmmina, Lapponiae Umensis, ad Öfver-Torneå, Kengis et Juckasjervi, Lapponiae Tornensis, frequenter, d. 15. Jun. — 22. Aug., in copula saepe captus. Occurrit etiam parcius in inferalpinis Nordandiae et in Tromsø d. 24. Jul. visus. (Lappon.-Scan. pass. e Dania a D. STAEGER.)

Mas et Fem. Long. 2½—3 lin. Fuscus. Thorax fuscus nigro-subvittatus, in illaesis individuis tomento flavo-griseo, sordide rufo-vittato vestitus; sed non rufus ut a MEIGEN describitur. Abdomen nigricans, segmentis basi distincte albo-fasciatis, primo lineae dorsali alba nulla notato. Halteres flavi, capitulo nigro. Alae punctis nullis. Pedes testacei, femoribus apice fuscis, puncto geniculorum niveo, tibiis et tarsis fuscis subimmaculatis. Palpi maris nigri, articulis 2 et 3 saepe pallidis. Antecedente et sequente minor. Ab affinis et praesertim a *C. pipiente* tibiis tarsisque nigricantibus immaculatis statim diguota. Feminarum oculi brunnei, parum aeneo-micantes.

3. C. cantans: fuscus, thorace aut rufo nigro-vittato, aut fusco, griseo-tomentoso, ferrugineo-vittato, abdomine tarsisque albo-annulatis, halterum stipite femoribusque flavis, his apice brunneis. ♂♀.

MEIG. Dipt. I. 6. 6. ♀. *Culex maculatus* MEIG. Dipt. I. 6. 7. ♂.

Hab. in Lapponia frequenter; ♀ valde pungens; ad Torneå, Kengis, Wittangi et Juckasjervi Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele, Stensele et Wilhelmmina, Lapponiae Umensis, d. 15. Jun. — 22. Aug. captus, d. 17. Jun. exclusus; in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae haud vidi, sed ad Luleå Botniae borealis feminae pungentes in equis jam die 9. Maj. haud raro obviae. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 3—4½ lin. Obscurus. Similis prioribus, sed a *C. annulato* femoribus non albo-annulatis et alarum punctis

nullis, et a *C. nemoroso* tarsis distincte albo-annulatis, differt; utroque etiam paullo major. In speciminibus majoribus alae subpunctatae et geniculi puncto niveo instructi videntur, an propria species? *Mas*: Oculi obscure aeneo-brunnei; palpi nigri, inferne annulis 2 albis angustis. Abdomen cinerascens, segmentorum singulorum marginibus macula magna triangulari nigricante. Tibiae posticae fuscae. — Variat femoribus obscure testaceis, supra nigro-irrisatis, basi tantum pallidis.

4. *C. pipiens*: fuscus, thorace aut obscuro aut rufo, lineis 2 nigricantibus, abdomine albo-fasciato; halterum stipite pedibusque pallidis, femorum, tibiarum tarsorumque apice brunnescente. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1819. DE GEER Ins. 6. T. 17. f. 14. 15. FABR. Antl. 33. 1. MEIG. Dipt. 1. 7. 10. DAHLB. Scand. Ins. Lund. 1837.

Hab. per totam Lapponiam, summis alpinis tantum exceptis, a medio mensis Junii usque ad medium Augusti, vulgarissimus: *mas* in foliis et floribus, innocuus; *femina* sursum alarum continuo *pipiens* et punctione inflammatione conjuncta vespere praesertim molestissima, tenacissima, vix nisi liquamine picis et adipis piscatoriae mixtae corpori inuncto depellitur. (Lapp.-Scan. frequenter, sed numero sensim decrescendo.)

Mas et *Fem.* Long. fere 3 lin., nec in lateribus alpinum major, ut contendit LINN. Totus fuscus. Thorax aut saepius obscurus aut rufescens, nigro-bivittatus. Abdomen in ♂ angustum pilosum, in ♀ lanceolatum nudiusculum, in utroque brunneo-fuscum, segmentorum omnium basi fascia albida. Alae non magnae, punctis nullis notatae. Halteres pallidi, capitulo fusco. Pedes testacei, immaculati, aut saepe femorum, tibiarum tarsorumque apice magis vel minus fusco-brunneo. — Varietas: thorace obscuro, vix specie distincta; pedibus pallescentibus a *C. nemoroso* dignoscenda.

5. *C. ciliaris*: rufus, halteribus pedibusque pallidis, thorace brunneo-trivittato, abdomine linea dorsali fusca. ♀.

LINN. Syst. Nat. 2. p. 1002. 2. ♀. *Culex rufus* MEIG. Dipt. 1. 7. 9? ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius. (Lappon.-Botnia borealis ad Johannis Ro, homines tenaciter persequens, d. 2. Sept. visus.)

Fem. Long. 2—2½ lin. Priori similis, minor, magis rufus. Thorax rufus, vittis 3 brunneis, obsoletis. Abdomen rufum, linea dorsali fusca obsoleta, incisurisque tenuiter fuscis. Alae totae pallescentes impunctatae. Halteres flavo-rufi. Pedes flavi. Apex femorum, tibiarum tarsorumque articulum brunneus. Tarsorum articulus ultimus totus nigricans. *Mas* mihi ignotus.

6. *C. nigripes*: totus ater, nigro-pubescent, alis hyalinis; abdominis segmentis basi in femina albo-fasciatis. ♂♀.

Sub nomine nullibi, quantum novi, publicato: *Culex borealis* WIED., a D. WESTERMANN ante paucos annos communicata.

Hab. in Groenlandia Mus. D. WESTERMANNI, in Lapp. a me frustra quaesita, vixque ibi obvia. (Groenlandia.)

Mas et *Fem.* Long. 3¼—4½ lin. Species pulchra et distincta, *C. cantanti* affinis, sed tota atra. *Mas*: ater et atro-pubescent. Alae hyalinae. Halteres nigri. Abdomen immaculatum. Pedes testaceo-nigri. *Femina*: nigra, obscure griseo-pubescent, thoracis dorso vittis nigris et ferrugineis mixtis vestito. Alae et halteres ut in ♂. Pedes toti nigri.

147. Anopheles. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 2. MACQ. *Culex* LINN. FABR.

Corpus minoris magnitudinis, subpubescens. Palpi longitudine haustelli. *Color*, motus et habitatio ut in *Culex*, at individua *Anophelis* rarius occurrunt et feminae, testante LINN., non vulnerant, nec eas pungentes ipse unquam observavi. Species hujus generis vix ad alpes Lapponiae procedunt, intra regionem sylvaticam forte manentes. *Differentia sexus*; *mas*: palporum articulis 2 ultimis antennisque plumosis, a *femina*: palpis nudis antennisque pilosis, mox dignoscitur. (Spec. Scand. 2, palpis in utroque sexu longitudine haustelli a *Culex* statim dignoscendae.)

1. *A. bifurcatus*: cinerascens (♂), ant testacens (♀); thorace fusco-subvittato, abdomine brunneo-annulato, femoribus pallidis; alis immaculatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 11. 1. ♂♀. *Culex bifurcatus* LINN. Fn. Sv. 1891. *Culex trifurcatus* FABR. Antl. 35. 5. *Culex claviger* FABR. Antl. 35. 6.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.-Scan. pass., ♂ semper rarior.)

Mas et *Fem.* Long. 3 lin. Thorax in ♂ cinereus, lineis 2 obscuris, in ♀ rufo-testaceus, lineis 3 brunneis. Alae in utroque sexu immacolatae. Abdominis incisurae fusco-brunneae. Pedes pallescentes, tibiis, at in primis tarsis obscurioribus.

2. *A. maculipennis*: testaceo-cinerascens; thorace fusco-subvittato, abdomine obscure annulato, femoribus pallidis; alis fusco-5-punctatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 11. 2. ♂♀.

Hab. in Lapponia per partem sylvaticam passim; ad Wittingi Lapponiae Tornensis, et ad Lycksele Lapponiae Umenensis, d. 12—15. Jun. lectus; in Ångermannia usque ad d. 15. Sept. feminas vidi. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et *Fem.* Long. 3 lin. Priori similis et parum differt nisi thoracis lineis 2 obsoletis, et alis punctis 5, fuscis. Femina hujus speciei plerumque etiam obscurior est quam praecedentis. Pictura abdominis saepe obsoleta.

Obs. *Aedes cinereus* MEIG. nec in Lapponia nec in Suecia haecenus est inventa.

FAM. 40. CHIRONOMII. ZETT.

Corpus elongatum. Caput parvum sessile. Antennae longitudine thoracis, porrectae filiformes, 13—14-articulatae, rarius in ♀ 6-articulatae, maris plumosae (in *Corynocera* nudae), feminae pilosae. Os haud elongatum. Haustellum antennis brevius. Palpi exserti incurvi 4-articulati. Oculi in vivis plerumque virides. Thoracis sutura transversa nulla. Abdomen 8-annulatum. Alae incumbentes aut dellexae. Nervi 3—6-marginem anteriorem attingunt. Pedes elongati tennes, saepissime inermes (in *Ceratopogone* interdum spinulosi). Larvae aquaticae. Pupae nudaе. Imagines, exceptis *Ceratopoginis*, non sanguisgae.

148. Corethra. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 4. PANZ. LATR. MACQ. *Tipula* DE GEER. *Chironomus* FABR. FALL.

Corpus minoris magnitudinis, subpilosum. Antennae 14-articulatae, radícula non computata, maris verticillato-plumosae, verticillis longitudine versus apicem sensim decrescentibus; feminae breviter pilosae. Palporum articulus basalis brevior. Alae incumbentes angustatae, nervis ut in *Culicinis* directis, villosis, margine postico squamato-ciliato. Nervi 6 longitudinales marginem anteriorem alae attingunt. Pedes antici medioeres. *Color* pallide griseus. *Motu* haud agilis. *Habitatio* larvarum in aqua, imaginum in foliis et floribus plantarum; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: antennis plumatis, ano bilamato; *femina*: antennis pilosis, ano mutico. (Spec. Scand. 2, antennis 14-articulatis, alarum nervis villosis, 6 ad marginem anteriorem ductis, margine ciliato etc., a speciebus generum affinium diversae.)

1. *C. plumicornis*: pallide grisea, thorace fusco-cinerascens, vitta laterali alba. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 15. 1. *Chironomus plumicornis* FABR. Antl. 42. 22. *Tipula crystallina* DEG. Ins. 6. 386. 20. *Corethra lateralis* PANZ. Fn. 109. 16.

Hab. in Lapponia passim; in paludosis ad Lycksele Lapponiae Umenensis d. 14—21. Jun. uterque sexus frequenter; in inferalpinis Nordlandiae ad Björkvik ♀ d. 14. Jul. lecta. (Lappon.-Scan., jam mense Majo frequenter observata.)

Mas et *Fem.* Long. 3 lin. Tota griseuscent subvillosa. Caput, palpi et antennae (praesertim in ♂) fuscuscentia. Thorax testaceo-cinereus, fusco-trilineatus, vitta utraque determinata alba. Abdomen griseum. Alae immacolatae. Halteres pallidi. Pedes flavi immaculati, pilosi. — Larvae in aqua vivunt, omnino pellucidae, crystallinae, unde nomen DEGEERI.

2. *C. rufa*: rufa, thorace obsolete brunneo-vittato, abdominis dorso fusco, pedibus flavis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi et Umenensi rarius; in paludosis ad Muonioniska et in Pino ad Lycksele, d. 14—17. Aug. pauca specimina legi. (Lapponia.)

Fem. Long. 3 lin. Similis priori, aliter colorata. Tota testaceo-rufa. Antennae saepe pallescentes. Thorax vitta media geminata et macula, utriusque ovata, lacte brunneis. Abdomen pubescens, supra fuscum, basi vitta longitudinali media, interdum ultra medium abdominis extensa, testacea. Venter pallidus. Alae pallidae, nervis distincte pilosis. Halteres pallidi. Pedes flavi, ant

immaculati, ant. femorum, tibiurum tarsorumque articularum apice fusco.

Obs. *Corethra culiciformis* MEIG. et DEGER, fusca, abdomine pedibusque griseis, forte in Scandinavia etiam occurrunt, sed nec in Lapponia nec in Suecia reliqua a me visa.

149. Chironomus. FABR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 5. LATR. FALL. MACQ. *Tipula* LINN. DE GEER.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis, interdum minus, subpubescens. Antennae maris 13-articulatae (radicula non computata), plumatae, articulo ultimo longissimo; feminae 6-articulatae, pilosae. Alae lanceolatae dellexae ciliatae. Area basalis media simplex. Nervi 3 longitudinales ad marginem alae interiore decurrentes, obsoleti; nervi illi furcati in medio aut pone medium alae inchoantur; nervi vero ad costam distinctiores. Pedes antici porrecti, tarsi elongati. *Color* griseus, niger, viridis aut pallescens, pictura thoracis saepe 3-maculata. *Motu* haud agilis; at tempore sereno et calido praesertimque vespertino choreas in aëre saepe ducunt mares. *Habitatio* in foliis et floribus plantarum; per partem sylvaticam, subalpina et subalpina Lapponiae, nec non inferalpina Nordlandiae Finmarkiaeque. *Differentia sexus*; *mas*: antennis longe plumosis, plumositate versus apicem sensim decrescens; *femina*: antennis breviter verticillatim pilosis, verticillis saepissime 4. (Spec. Scand. 64 et ultra in museo meo adsunt, articulatione antennarum et directione nervorum in alis a *Tanyptode* dignotae.)

Sect. 1. Alae oculo etiam armato nuda (praeter marginem ordinarie ciliatum).

a) Halteres albi.

1. **C. plumosus**: virescenti pallidus, thoracis vittis 3 cinereis, abdominis annulis fuscis, alis albis, puncto nigro, pedibus flavis, tibiurum tarsorumque articularum summo apice nigricante. ♂♀.

FABR. Antl. 37. 1. ♂. MEIG. Dipt. 1. 20. 1. ♂♀. *Tipula plumosa* LINN. Fn. Sv. 1758.

Hab. in Lapponia, Mus. D. DEUTSCH, mihi in Lapponia non obvis. (Lapponia; Ostrogothia-Scania 1. Maj. — 1. Aug. freq. — Dania freq. D. STAEGER.)

Mas et Fem. Long. ♂ 5, ♀ 4 lin. Inter nostrates hujus generis facile maximum. Totus subnudus virescenti pallidus. Thorax virescens, praesertim in junioribus, dorso maculis 3 vittiformibus, media antice, lateralibus supra radiculam alae, positae, cinereis. Sternum et metathorax cinereo. Abdomen in ♂ pubescens, maculis dorsalibus una serie dispositis fuscis; in ♀ nudiusculum, annulis obscuris. Alae albiae, puncto in medio nigro. Pedes ut in diagoi. Plumae antennarum in ♂ brunneo-fuscae. — Variat vetustior toto corpore obscuriori. Omnis color in vivo lacte viridis, in mortuo flavesceit.

2. **C. annularis**: lacte cinereus, thoracis vittis abdominisque annulis latis, fuscis, alis albis, puncto nigro, pedibus testaceis, femorum, tibiurum tarsorumque articularum apice nigricante. ♂♀.

Tipula annularis DE GEER Ins. 6. 379. pl. 19. f. 15. ♂. f. 14. ♀. *Chironomus annularis* MEIG. Dipt. 1. 21. 3. ♂♀. Sub nomine: *Chir. obscuripes*? MEIG. a D. STAEGER, e Dania nuper missus.

Hab. in Lapponia rarius, mihi tantum in paludosis silvaticis ad Lycksele et Åsele, Lapponiae Umensis, d. 14. Jun. — 26. Jul. obvis. — Uterque sexus etiam in Groenlandia captus necumque a D. WESTERMANN benigne communicatus forte idem. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ 4½, ♀ 3½ lin. Similimus priori, paulo minor, colore magis cinerascens (nec pallido), signaturis thoracis abdominisque obscurioribus, pedibus (praesertim in ♂) saepe magis fusco-testaceis, coxis nigris etc. distinctus. Abdomen et pedes in ♂ distincte pilosi; abdomen in ♀ nigro-fuscescens, segmentorum margine cinereo. Reliqua ut in praecedente. Oculi in ♀ viva brunnei.

Var. b. ♂♀. abdomine toto nigro-fusco, vix annulato; forte hujus. Vix *Chiron. grandis* MEIG. Ad Toruam et in Pinetis ad Wittangi mense Junio capta.

3. **C. rudis**: fusco-niger, thorace cinerascens atro-vittato, abdominis incisuris tenuissime cinereis, alis albis, puncto nigro, pedibus nigro-piceis. ♂♀.

Prof. B. F. FRIES in litteris.

Hab. in Lapponia sylvatica passim; in ripa juxta flumen Tornense ad Wittangi rarius, in Lycksele Lapponiae Umensis frequenter. d. 12. Jun. — 8. Jul. visus; in foliis Betulae nanae ad Ankarsund juxta lacum Stor-Uman in parocia Stensele d. 6. Jul. in copula captus. (Lappon.-Ostrogothia, Scania usque ad 26. Ang., passim.)

Mas et Fem. Long. ♂ 4, ♀ 3½ lin. *Chir. ripario* MEIG. sat similis videtur, at major. Nec species hujus generis Meigenianae inter se saepe valde affines, ex descriptionibus datis, interdum parum discrepantibus, e notis scilicet levioris momenti varietatesque forte tantum significantibus ortis, semper distinguere valeo. Totus niger. Antennae nigro-fuscae. Thorax obscure cinerascens, vittis 3 ordinariis atris atque ita dilatatis, ut macula humeralis subnata lueaeque 2 dorsales tenues, macula postica autem scutellum indeterminata, ut et vitta utriusque pectoralis, cinereo-nitida tantum perspicantur. Scutellum et metathorax nigra. Abdomen nigrum, segmentis apice tenuissime albidis. Alae albae, puncto minuto et nervo basali abbreviato, nigris. Halteres albi. Pedes fuscii aut piceo-nigri, coxis nigris. *Mas* undique pilosus, abdomine tenui vix annulato; *femina* parum pilosa, abdomine griseo-pubescens crassiori, segmentorum margine apicali distinctius cinereo-nitente.

4. **C. stramineipes**: niger subnitidus, thorace cinerascens atro-vittato, alis albis immaculatis, pedibus flavis, geniculis nigris. ♂♀.

Chir. flavipes FRIES in litt. forte idem, sed nomen mutandum utpote pro alia specie jam usurpato; vide No. 37 infra. — ♀ sub nom. *C. nubeculosus* MEIG. a D. STAEGER missa.

Hab. in Lapponia Tornensis rarius; ♂ ad ripam fluminis Tornensis ad Wittangi 10. Jun., et uterque sexus ad lacum Torneträsk d. 10. Jul. in copula, captus. (Lappon.; Gottlandia; Scania, rariss.)

Mas et Fem. Long. ♂ 4, ♀ 3 lin. Niger. Alae impunctatae; halteres albi. Pedes pallide flavi, coxis, geniculis, tibiurum tarsorumque articularum summo apice nigris. Scutellum pallescens.

Mas: subopacus pilosus. Plumae antennarum fusco-nigrae, Thorax cinerascens, vittis magnis atris. Metathorax niger. Pedes villosi, tibiis tarsisque longius pilosis. *Femina*: subnitida. Thorax pallescens, vittis dorsalibus, sterno et metathorace nigris. Antennae testaceae. Pedes parum pubescentes.

Obs. Oculo acutissime armato alae hirsutulae videntur, an rite? In speciminibus Gottlandicis et Scanicis pedes flavi immaculati, coxis tantum nigrescentibus. *Mas* quoque annulis abdominis testaceis gaudet; an ejusdem speciei?

5. **C. lucidus**: niger nitidus, antennis pedibusque fuscis, alis albis impunctatis. ♂♀.

Hab. ad Lycksele et Stensele, Lapponiae Umensis, d. 3. Jun. — 3. Jul. rar., d. 4. Jun. in copula captus. (Lapponia; Scania rarissime — e Dania a D. Consil. Camer. STAEGER etiam missus.)

Mas et Fem. Long. ♂ 3, ♀ 2½ lin. Valde affinis videtur *Chir. nitido* MEIG., magnitudine paulo majori et pedibus fuscioribus distinctus. Totus niger nitidus subnudus. Antennae fuscae. Pedes parum cinereo-micans. Alae albae impunctatae. Halteres albi. Pedes aut nigrescentes, aut nigro-piceii, aut fusco-testacei geniculis obscuris. Coxae semper nigrae. *Mas* subpilosus.

6. **C. pulcher**: niger nitidus, antennis flavo-fuscis, abdominis annulis pedibusque flavicantibus, alis hyalinis, basi pallidis, macula media costali fusca. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime; unicum specimen masculum in Lapponia meridionali Umensi ad Lycksele d. 10. Aug. 1832, unicumque feminum in Lapponia boreali Tornensi ad Karesuando d. 13. Aug. 1821, invenire mihi contigit. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. *Mas*: niger nitidus subnudus. Antennae fuscae plumis pallescensibus s. lividis. Abdomen augmentum pubescens nigrum, annulis 4 flavis, segmentis scilicet 1, 3, 4 et 5 margine apicali distincte flavo-subpellucidis. Alae albo-hyalinae, basi flavae, in medio ad costam macula elongata nigro-fusca. Halteres albi. Pedes cum coxis luteo-flavi, parum pilosi, geniculis, tibiurum tarsorumque articularum summo apice fuscis. *Femina*: mari descripto similis, robustior.

7. **C. zonulus**: nigricans opacus; thorace cinerascens, nigro-vittato, abdominis incisuris pedibusque pallide flavis, geniculis tarsisque subinfuscatis, alis albis, punctulo nigro. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime; *mas* in Lapponia Umensi ad Lycksele et femina ad Torneå capti. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. ♂ 3, ♀ 2½ lin. Statura prioris. Opacus niger. Thorax cinereus, vittis ordinariis nigris dilatatis. Metathorax niger. Abdomen augmentum pilosum nigrum, segmentis omnibus margine apicali pallidis. Reliqua ut in diagnosi. *Femina* pictura abdominis fere ut in *Culice pipiente*.

8. C. turpis: nigricans opacus, thorace cinerascente, nigro-vittato, alis albis, nervo transverso fusco, pedibus piceis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi, mense Augusto, rarissime. (Lapponia; Botnia borealis ad Johannis Ro prope Tornoom d. 2. Sept. in copula.)

Mas et Fem. Long. ♂ 2½, ♀ 2 lin. Statura et affinitas prioris. Nigricans opacus. Antennae fuscae, plumis ♂ brunneis, apice pallidioribus. Thorax cinereus, vittis ordinaris, scutello et metathorace nigricantibus. Abdomen angustum nigrum, in ♂ pilosum. Alae albae, nervis: basali mox abrepto crasso, medio oblique flexo, et eodem fere ad apicem alae recta continuato, fuscis. Halteres albi. Pedes in utroque sexu picei parum pubescentes.

9. C. productus: nigro-fuscus, subnitidus, abdominis incisuris tenuissime cinereis, alis albis impunctatis, pedibus flavescentibus, geniculis tibiisque summo apice nigris; *mas:* thorace testaceo fusco-nigro-trivittato; *femina:* thorace flavicante nigro-vittato. ♂♀.

Fries in litteris.

Hab. in Lapponia Umensi ad Lycksele rarissime. (Lapponia; Scania tempore verno frequenter in copula.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. Similis *Chir. straminipedi* et *lucido*, sed ab illo magnitudine minori, et ab hoc pedibus magis flavis, praesertim diguotus. Abdomen fuscum, aut nigro-fuscum, incisuris plus minus distincte cinereis. Pedes aut flavi aut fusco-testacei; genua et tibiae apex obscura; tarsi apice saepe fuscis. *Mas:* antennae fusco-plumatae. Thorax aut fuscus, aut fusco-testaceus, sternum, vittis 3 dorsalibus, scutello et metathorace, nigris; *femina:* thorax flavus, sternum, vittis 3 dorsalibus distinctis, et metathorace, nigris.

Variat *mas* abdominis medio pallidior; an speciem unper exclusum hujus?

10. C. Rosenschöldi: niger opacus, thorace cinerascente, nigro-vittato, alis albis, puncto medio et nervo basali abbreviato nigris, pedibus fusco-testaceis. ♂♀.

Hab. ad ripas fluminum Lapponiae passim; ad Lycksele Lappon. Umensis et Wittangi Lapponiae Tornensis praesertim frequenter inveni, d. 12–16. Jun. captum; in Björkvik Nordlandiae Norvegiae d. 14. Jul. feminam quoque rarius legi. (Lapponia Suecica et Norvegia.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Totus niger. A *Chir. rudi* differt praecipue magnitudine duplo et ultra minori. Thorax cinerascens, vittis ordinaris nigris. Antennae fuscae. Abdominis incisurae vix cinerascens. Pedes parum pubescentes, aut fusco-testacei aut pallidiores, geniculis tibiisque summo apice plerumque nigris, tarsi saepe apice fuscis. — *Femina* alis magis cinereo-hyalinis punctoque medio obsoletiori, at nervo toto longitudinali medio distinctiori, fusco gaudet.

Nobiliss. D. Philos. Doctore EBERH. MUNCK AF ROSENSCHÖLD, non solum Entomologo vere oculatissimo multorumque insectorum Scavensium et Lapponicorum detectori felicissimo, sed etiam Botanico diligenti, Discipulo quodam, amico semper caro, insectum hoc septentrionalis terrae incolam tribuere libenter volui.

11. C. pubitarsis: niger nitidus, thorace parum cinerascens, alis albis, nervulo basali abbreviato fusco, pedibus fusco-testaceis, tarsi anticis distincte pilosis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; unicum feminam in Salice ad Lunosund d. 9. Jun., unicumque marem in ripa fluminis Tornensis ad Wittangi d. 14. Jun. inveni. (Lapponia —?)

Mas et Fem. Long. 1¾ lin. Simillimus priori, sed thorace magis nitido et tarsi anticis sat longe pilosis, mox distinctis.

12. C. pullus: niger subopacus, thorace subcinerascens, nigro-vittato, alis albis impunctatis, pedibus flavis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Wilhelmina d. 21. Jul. detectus. (Lapp. meridional. —?)

Mas. Long. 1 lin., vix ultra. A duobus proxime antecessoribus magnitudine minori, alis impunctatis et pedibus laetius flavescens praecipue differre videtur. Antennae fuscae. Alae albae, puncto medio omnino nullo, at rudimento nervuli basalis nigri. Halteres albi. Pedes flavi pubescentes, coxis, geniculis, tibiisque tarsorumque articulo summo apice nigro. — Variat ♂ scutello et abdominis maculis pallescentibus; forte nuper exclusus; Lycksele 4. Aug. semel.

13. C. sociellus: niger subnitidus, alis albis impunctatis, pedibus albidis, abdominis medio viridi-fusco; thorace in ♂ nigro, in ♀ testaceo, nigro-vittato. ♂♀.

Chironomus n. sp. ZETT. Iter Lappon. Umense Anno 1832 p. 199.

Hab. in Lapponia passim; in Lapponia Åselensi in foliis Nymphaeae etc. ad lacum Nordsjoen d. 29. Jul. 1832 hanc speciem copiosissime vidi, praesertim mares frequentes, in copula rarius; in Lapponia Tornensi etiam rarius inveni et

ad Juckasjervi d. 25. Jun. 1821 unicum par legi; mares jam d. 27. Maj. in paludosis ad Karungi prope Tornoa observavi. (Lapponia —?)

Mas et Fem. Long. circiter 1 lin. Affinis *Chir. fuscipedi* MEIG. videtur, pedibus albidis etc. distinctus. Abdomen fusco-viride, basi apiceque nigricans. Alae laetae, impunctatae. Halteres albi. *Mas:* antennae fuscae. Pedes pilosissimi. Reliqua ut in diagnosi.

Obs. Specimina haec descripta nuper e pupa fuerunt declarata. In adultioribus individuis abdomen et pedes forsitan paulo obscuriora deprehenduntur. Thorax in ♂ interdum supra fusco-lividus, vittis 3 ordinaris valde dilatatis, dorsum fere totum occupantibus nigris, qualis in speciminibus Juckasjervensibus.

14. C. frigidus: niger, parum nitidus, thoracis dorso, in ♂ testaceo-limbato, in ♀ testaceo, vittis 3 discretis atris; alis cinerascens hyalinis, antennis pedibusque fuscis. ♂♀.

Hab. in Lapponia? E Groenlandia a D. WESTERMANN communicatus. (Lapponia? Groenlandia.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Niger, parum pubescens subopacus. Antennarum plumae in ♂ nigro-fuscae. Thorax fusco-lividus, subtus, vittis dorsalibus 3, in ♂ dilatatis, confluentibus, in ♀ discretis, metathoraceque, nigris. Abdomen in ♂ angustum, in ♀ crassius, in utroque sexu fusco-nigrum, subpubescens, segmentis 3 ultimis margine apicali pallidis. Alae sordide hyalinae, impunctatae. Halteres albi. Pedes toti fusco-picei, subpubescentes.

15. C. tenellus: niger nitidus, antennis pedibusque pallide flavis, alis albo-hyalinis, impunctatis. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime. (Lapponia; Botnia borealis ad Johannis Ro 2. Sept. rariss.)

Mas. Long. fere 1½ lin., at valde angustus et tener. Niger. Antennae flavae, pluma pallida. Abdomen filiforme pilosum. Alae albae, nervis pallidis, totae cum basi immacolatae. Halteres albi. Pedes pallide flavi immaculati, tibiis parce pilosis.

16. C. Motitator: niger, antennis fuscis, thoracis dorso flavo, atro-vittato, tibiis omnibus in medio late, et tarsis posterioribus basi, albidissimis, alis albis; abdomine, in ♂ atro, fascia basali flava, incisuris reliquis albis; in ♀ flavo, lineis transversis atris. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 45. 55. ♂♀. FABR. Antl. 38. 2. *Tipula Motitator* LINN. Fn. Sv. 1760.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; ad Åsele d. 16. Jul. captus. (Lappon. — Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. ♂ 1½, ♀ 1¼ lin. Niger subglaber. Antennae fuscae. Thoracis dorso flavum, vittis 3 distinctis atris. Scutellum et metathorax atra. Abdomen in ♂ atrum, segmento 1mo flavo, incisuris reliquis tenuissime albidis; segmentum anale apice albidum; in ♀ flavum, cingulis nigris. Alae albae, omnino immacolatae. Halteres albi. Pedes atrii. Femora basi pallida. Tibiae fascia media latissima nivea. Tarsi posteriores articulis 3 basilibus albis.

17. C. bicinctus: ater nitidus, antennis fuscis, thoracis humeris pallescentibus, abdominis fascia basali mediaque flavis, tibiis late niveis, tarsis posterioribus alisque albis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 41. 8. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi passim; ad Lycksele et Wilhelmina d. 15. Jul. — 4. Aug. captus. (Lappon. — Ostrogothia freq. Scania rar.)

Mas et Fem. Long. vix 1 lin. Totus ater nitidus subglaber. Antennae fuscae. Thoracis macula humeralis utrinque flavescens. Abdominis fascia in segmento 1mo et 5to viridi-flava. Incisurae intermediae etiam angustissime pallidae. Appendices aui in ♂ pallescentes. Alae albae, nervulo basali medio abbreviato fusco. Halteres albi. Pedes nigri, tibiis omnibus in medio fascia lata nivea. Tarsi pedum posteriorum albicautes. — *Femina* thoracis limbo fere toto et femorum anticorum basi flavicantibus. *Mas* variat abdominis fascia basali latiori.

18. C. sylvestris: ater nitidus, antennis fuscis, thorace flavo, late atro-vittato, abdominis fasciis subtribus, pedibus albidis, genibus omnibus tarsisque anticis nigris, alis albis. ♂♀.

FABR. Antl. 47. 46. MEIG. Dipt. 1. 43. 53. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Wilhelmina d. 16. Jul. captus. (Lapp. — Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ 1½, ♀ 1 lin. Antennae in ♂ fuscae, apice pallidiores. Caput in utroque sexu flavum. Oculi nigri. Thorax flavus, dorso vittis 3 magis vel minus dilatatis, interdum cohaerentibus, sternum, pectore, scutello et metathorace, atris. Abdomen atrum holosericeum, fasciis basali et 2 mediis flavis. Incisurae angustissime, et aui (in ♂) saepe etiam pallida. Alae albae immacolatae. Halteres albi. Pedes albi, coxis, geniculis late, tibiisque tarsorumque articulo apice nigris. Tarsi antici toti nigricantes.

Obs. MEIGENI *Chiron. tricinctus, trifasciatus, annulipes, ornatus et sylvestris* valde affines videntur; an specie vere distinctae?

19. C. annulipes: ater nitidus, thorace flavo late atrovittato, abdomine subtus pallido, alis hyalinis, tibiis fascia lata alba. ♀.

MEIG. Dipt. 1. 42. 51? ♀. Sub nomine *C. ornatus* MEIG. a D. Consiliar. Camer. STAEGER missus.

Hab. in Lapponia Umensi rar.; ad Lycksele captus. (Lapponia-Scan. pass.)

Fem. Long. $\frac{3}{4}$ lin. Similis priori, paullo minor, abdomine supra nigro, subtus flavo, alis hyalinis, nec albis, ut et femoribus nigricantibus ab illo diversa.

Mas. Long. $1\frac{1}{2}$ lin., antennis fuscis, abdomine nigro, ventre subpallido, pedibus nigricantibus, tibiis sordide albidis, cum femina descripta inventus, forte ejus mas.

20. C. viridis: pallide virescens, sterno, pectore, metathorace vittisque thoracis 3 testaceis, alis albo-hyalinis, subimpunctatis, tibiis summo apice puncto nigro. ♂♀.

Sub nomine *Ch. viridulus* LINN., e Dania a D. STAEGER nuperrime communicatus (sed vix LINNÆI idem).

Hab. in Lapponia passim; scilicet in foliis Betulae ad Muonioniska et Torneå, Lapponiae Tornensis, et in graminosis, ad Badstuttraesk, Lycksele et Wilhelmina, Lapponiae Umensis frequenter, d. 29. Jun. — 17. Aug. in copula captus, ♂ rarius occurrit. (Lapp-Scan., FRIES.)

Mas et Fem. Long. ♂ $2\frac{1}{2}$, ♀ 2 lin. Totus flavo-virescens subnitidus. Oculi nigri. Antennae fusciscentes, in ♂ nitide plumosae, articulo 1mo magno testaceo; in ♀ basi flavae. Abdomen viride, praesertim in ♂ pubescens. Alae albo-hyalinae, nervulo transverso medio obsolete fusco. Pedes pallide virescentes, in ♂ pilosi, tibiis summo apice in utroque sexu nigro, tarsis pallidis. — Varietas maris thoracis pictura abdomineque fuscis in copula cum hujus femina ad Åsele Lapponiae Umensis d. 25. Jul. semel capta.

21. C. fascipennis: totus pallidus, alis hyalinis, fasciis 2 obsolete fuscis, tibiis summo apice nigro. ♂.

Vix *Chironomus sterilis* LINN. Syst. Nat. 2. 975. 32? Corpus enim non nigricans.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime. (Lappon.-Botnia borealis ad Johannis Ro, 2. Sept. rar.)

Mas. Long. $2\frac{1}{2}$ lin. Totus pallide flavus, parum nitidus. Antennae subinfuscae, articulo 1mo flavo. Oculi nigri. Thorax vittis 3 flavis. Alae hyalinae, fasciis 2, prima in medio alae obsoleta, altera in apice parum perspicua, fuscis. Macula baseos etiam fusca. Pedes pallidi subpilosi, tibiis summo apice nigro.

22. C. Tanypodipennis: totus testaceus, thorace subluteo-vittato, alis hyalinis immaculatis. ♂♀.

FRIES in litt.

Hab. in Lappon. Umensi rarius; ad Wilhelmina d. 17. Jul. captus. (Lappon.-Ostrogoth. pass.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. Totus testaceus. Oculi nigri. Antennae et palpi livida. Pluma antennarum pallide fusca. Thoracis vittae 3 dorsales et sternum, aut lutescentia aut brunnea. Metathorax fuscus. Abdomen livida dorsali saepe fusca, alae cinereo-hyalinae.

23. C. bicolor: flavus, thorace testaceo-vittato, abdomine nigro, alis hyalinis, femorum posticorum basi subfuscescenti. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Stensele d. 3. Jul. detectus. (Lapponia meridionalis.)

Fem. Valde pusillus, vix ultra $\frac{1}{2}$ lin. long. Totus pallide flavus, parum nitidus. Thoracis vittae 3 dorsales et sternum, luteo-testaceae. Metathorax niger, margine supro flavo. Abdomen nigrum, ventre pallido. Alae hyalinae. Pedes testacei, femoribus praesertim posterioribus ad basin fascia fuscescente. — *Mas* sine dubio aliter coloratus mihi ignotus.

24. C. pusillus: virescens, thoracis vittis sternoque fuscis, alis hyalinis impunctatis, tibiis summo apice nigricante. ♂.

FABR. Antl. 45. 38. MEIG. Dipt. 1. 33. 27. ♂♀. *Tipula pusilla* LINN. Syst. Nat. 2. 975. 37.

Hab. in Lapponia Umensi, ad Lycksele captus. (Lapp-Scan. pass.)

Mas. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Virescens. Antennae totae fuscae. Vittae thoracis fusco-brunneo-nigricantes. Sterni macula et metathorax nigricantia. Abdomen tenue, pilosulum, viride aut fusco-viride. Alae hyalinae impunctatae. Pedes toti flavi, pilosuli, tibiis summo apice nigro.

25. C. viridulus: viridis, thoracis vittis, sterno metathoraceque fuscis, alis hyalinis, puncto medio minuto nigro. ♂.

FABR. Antl. 44. 31. ♂. MEIG. Dipt. 1. 31. 22. ♂♀. *Tipula viridula* LINN. Syst. Nat. 2. 975. 35. ♂.

Hab. in graminosis Lapponiae rarius; ad Wilhelmina Lapponiae Umensis d. 15. Jul. 1832, et ad Karesnando Lapponiae Tornensis d. 15. Aug. 1821, captus. (Lapp.-Suec.-Scan.)

Mas. Long. $2\frac{1}{2}$ lin. Simillimus *Chir. viridi* (No. 20.), et forte ejus varietas paullo intensius coloratus. A priori differt magnitudine majori, puncto alarum minuto nigro ut et pedibus virescentibus, nec pallide flavis. Totus viridis. Antennae fuscae. Pictura thoracis jam fusca, jam nigricans, jam obscure luteo-testacea. Abdomen pilosum, obscure viride. Alae albedo-hyalinae, puncto medio minutissimo fusco. Nervulus basalis abruptus, fuscus aut virescens. Pedes virescentes pilosi, tibiis tarsisque testaceis.

26. C. sordidellus: fuscus, thorace flavo, vittis 3 et sterno nigro-brunneis, metathorace atro, alis hyalinis impunctatis, pedibus flavis, tibiis summo apice nigro. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Wilhelmina d. 15. Jul. captus. (Lapponia Suecica meridionalis.)

Mas. Long. $2\frac{1}{2}$ lin. Similis *Chir. viridi* et *viridulo*, colore fusco, nec viridi, distinctus. Antennae fuscae. Thorax flavus, vittis 3 distinctis et macula sterui nigro-brunnescentibus. Metathorax ater, margine superiori flavo. Abdomen fuscum, pilosum. Alae cinereo-hyalinae impunctatae. Pedes pallidi, pilosuli, tibiis summo apice nigro.

27. C. ephippium: niger nitidus subglaber, thoracis limbo flavo, femorum basi tibiisque annulo medio albis, alis hyalinis, nervis ad costam fuscioribus. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi, ad Lycksele rarissime inventus. (Lapponia Suecica.)

Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Similis habitu *Mycetophilae*, antennis aliis. Totus niger. Thorax ater nitidus, limbo flavo. Scutellum et metathorax atra. Abdomen sphaerum nigrum opacum, brevissime pubescens, ventre fusco. Alae hyalinae, nervis ad costam fuscis. Halteres albi. Pedes nigri nitidi subglabri, femorum infima basi pallida. Tibiae in medio annulo lato albo.

28. C. vulneratus: viridis, thoracis vittis, pectoris metathoracisque maculis sternoque ferrugineis, pedibus pallidis, alis hyalinis, puncto medio minuto fusco. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi, ad Stensele d. 3. Jul. 1832 rarissime captus. (Lapponia meridionalis.)

Mas. Long. $4\frac{1}{2}$ lin. Affinis iterum *Ch. viridi* et *viridulo*, sed major et distinctus. Totus viridis, vix nitidus. Antennae fuscae, articulo 1mo magno luteo. Thoracis vittae 3 distinctae, maculae pectorales 2 utriusque, macula metathoracis gemina et sternum, lutea s. ferruginea. Abdomen elongatum angustum pilosum. Alae abdomine breviores, albo-hyalinae, puncto in medio minutissimo fusco-obsoleto. Halteres virescentes. Pedes pallide viridi-flavi pilosuli, tibiis summo apice nigro. Tarsi praesertim articuli fuscescentes.

29. C. pedellus: viridis, thorace, ano, genibus, tibiis tarsisque apice nigris, alis albo-hyalinis impunctatis, halteribus totis albis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 28. 16. ♂♀. *Tipula pedella* DE GEER Ins. 6. T. 19. f. 12. 13. ♂. *Tipula littoralis* var. β LINN. Fn. Sv. 1759. *Chiron. cantans* FABR. Antl. 45. 34. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi passim; in uliginosis ad Lycksele, Stensele et Wilhelmina, d. 1—19. Jul., in copula captus. (Lappon. meridionalis-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ $3\frac{1}{2}$ —4, ♀ 3 lin. Totus nitidus niger. Antennae pallidae, articulo primo et ultimo in ♀ fuscis, plumaque in ♂ fusca, summo apice pallidiori. Thorax ater, limbo saepe pallescente. Variat tamen dorso praesertim in ♀ flavo, liveis 3 distinctis atris. Scutellum, metathorax et pectus semper atra. Abdomen in ♂ pallide viride, pilosum, in ♀ saepe intensius viride, sequentis 3 ultimis in utroque sexu nigris. Alae albo-hyalinae impunctatae. Halteres toti albi. Pedes virescenti flavi, geniculis jam latius jam angustius, tibiisque summo apice, nigricantibus.

30. C. pedestris: flavo-viridis, thorace, ano femorumque anticorum apice nigris, pedibus pallidis, alis albo-hyalinis impunctatis, halteribus albidis, clava apice fusca. ♂.

MEIG. Dipt. 6. Add. 246. 81. certe. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime, ad Lycksele d. 2. Aug. inventus. (Lapponia Umensis ?)

Mas. Long. 3 lin. Simillimus priori, sed abdominis segmentis 5 primis pallide flavis, vix virescentibus, pedum geniculis non nigris, et halterum clava apice fusca, distinctis. Pedes pallide flavi, tibiis summo apice nigro. Femorum anticorum clava etiam nigricans. Reliqua ut in praecedente.

Obs. MEIGENI *Chiron. ornatus, tricinctus, tibialis, gibbus, principis* etc., in Suecia inferiori passim occurrunt, in Lapponia mihi non obvia.

b) Halteres nigricantes aut fuscii.

31. C. obscurus: niger opacus, pedibus piceis unicoloribus, alis albo-hyalinis, nervulo medio ad basin, abrupto, puncto in medio alae, halteribusque, fuscis. ♂.

An *Chir. obscurus* MEIG. Dipt. I. 47. 60?

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in ripa fluminis Tornensis ad Wittangi d. 12. Jun. captus. (Lapp.-Suecica.)

Mas. Long. 3½ lin. Niger opacus. Antennae nigrae fusco-plumatae. Thoracis humeri certo situ cinereo micant. Abdomen pilosum. Alae abdomine breviores, albo-hyalinae, nervulo basali crasso nigro, nervis ad costam et transverso in medio fuscis. Halteres fuscii. Pedes pilosi picei, coxis nigris.

32. C. assimilis: niger opacus, pedibus lividis, geniculis fuscis, alis albo-hyalinis, nervulo medio ad basin alae, abrupto, puncto in medio, halteribusque fuscis (minor). ♂♀.

Hab. in Lappon. pass.; in fenestra ad Wittangi Lapponiae Tornensis d. 12. Jun. 1521 in copula, et ad Lycksele Lapponiae Umensis d. 22. Jun. 1832 etiam in copula, inventa. (Lapponia Suecica.)

Mas et Fem. Long. ♂ 1½, ♀ 1½ lin. Similis priori, duplo et ultra minor, pedibus lividis, minusque hirtis, distinctus; loens etiam alius. In ceteris quadrat.

33. C. stercorarius: ater opacus, alis albis impunctatis, halteribus fuscis, pedibus piceis. ♂♀.

MEIG. Dipt. I. 46. 57. ♂♀. *Tipula stercoraria* DE GEER Ins. 6. 388. 22. T. 22. f. 14—20. ♀, T. 23. f. 1. ♂.

Hab. in Lapponia passim; ad Kengis Lapponiae Tornensis, nec non in inferalpinis Nordlandiae ad Björkvik, d. 14. Jul. — 22. Aug. in copula captus. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ 1½, ♀ 1 lin. Totus ater opacus. Priori iterum similissimus, dimidio minor, pedibus piceis, alis magis albis fere lacteis, impunctatis, rudimento tantum nervuli fuscii in basi alae, distinctus.

34. C. byssinus: ater opacus, alis albis impunctatis, nervulo basali abrupto nigro, halteribus pedibusque fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. I. 46. 55. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi passim, ex. gr. ad Lycksele mense Aug. in copula captus. (Lapp. meridionalis—Augermannia 15. Sept. in copula rar.—Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ 1, ♂ ¾ lin. *Chir. stercorario* in omnibus similis, nec ab illo differt, nisi magnitudine paullo minori, et lineae ad basiu alae distinctiori, nigra.

Sect. 2. Alae (microscopice) hirsutae.

a) Halteres albi.

35. C. hirtulus: niger, totus hirtus, antennis concoloribus, pedibus piceis, alis sordide albo-hyalinis, distincte hirsutis. ♂♀.

Vix *Ceratopogon bipunctatus* MEIG. Dipt. I. 74. 18. et *Tipula bipunctata* LINN. Syst. Nat. 2. 978. 57?

Hab. in Lapponia rarius; in Salice ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 21. Jun. inveni; in alpe Dowre a D. BOHEMAN quoque lectus. — Epupa albida obpyriformi caudata, undique spinulosa, sub cortice Pini ad pagos Turtola et Pello, Lapponiae Kemensis, d. 2—3. Jun. a me capta, imagines utriusque sexus egressae d. 5 et 6 ejusdem mensis. (Lapponia—Botnia borealis.)

Mas et Fem. Longit. 1 lin. Totus niger opacus, longe hirsutus. Pedes picei, pilosi. Species hirsutiae corporis a ceteris bene distincta; au *Ceratopogon*?

36. C. dubius: nigricans, antennis fuscis, pedibus piceis, alis cinereo-hyalinis, microscopice hirsutis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius; at in ripa fluminis Tornensis ad Juckasjervi d. 3 Jul. sat frequenter vidi, choreas in aëre dicentem. (Lappon. borealis—?)

Mas et Fem. Long. circiter 1 lin. Opacus. *Mas:* niger, antennis fuscis, alis albo-hyalinis; *femina:* fusco-nigricans, autem sordide testaceis, alis cinereo-hyalinis. Pedes in utroque sexu piceo-testacei s. lividi, parum pilosi. Species dubia, nam descriptionem secundum indididua non bene conservata confeci.

37. C. flavipes: nigro-fuscus, antennis pedibusque flavis, alis cinereo-albo-hyalinis, mediocriter hirsutis. ♀.

MEIG. Dipt. I. 50. 60? ♀. — Sub eodem nomine etiam a D. STAEGER e Dania missus.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Kengis et Karungi d. 22—25. Aug. inventus. (Lappon.—Botnia borealis ad Johannis Ro 2. Sept. rar.—?)

Fem. Long. 1½ lin. Totus fusco-brunneus subnitidus. Antennae et palpi flava. Alae immaculatae. Pedes toti pallide flavi, tibi-um summo apice puncto nigro.

38. C. longitarsis: fusco-lividus, thorace obscure trivittato, pedibus anticis longissimis subinfuscatis, alis albo-hyalinis, subhirsutis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi ad Lycksele rarissime. (Lapponia meridion.)

Fem. Long. 1½ lin. Affinis videtur *Chir. longimano* MEIG. Dipt. 6. Add. 256. 114., is vero colore corporis carneo a nostro distinguitur. Caput cum antennis et thorax testaceo-livida, hic vittis 3 discretis nigricantibus. Abdomen livido-subpellucidum. Alae albido-hyalinae immaculatae, tenuissime et microscopice hirsutae. Halteres flavi. Pedes lividi, pilosuli, antici subinfuscatis, tarsi longissimis. Genicula pedum posteriorum etiam subinfusca videntur.

39. C. pusio: viridis, thoracis vittis et metathorace nigris, alis albo-hyalinis, tenuissime hirsutulis, pedibus viridi-testaceis. ♂.

MEIG. Dipt. 6. Add. 256. 117. ♂. forte idem pallidior seu viridi-albus.

Hab. in Lapponia Umensi ad Lycksele rarissime. (Lapp.-meridionalis—?)

Mas. Long. 1 lin. Totus pallide viridis subnitidus. Antennae fuscae. Palpi testacei. Thoracis vittae 3 discretae nigrae. Metathorax niger. Abdomen angustum, intensus viride. Alae albidae. Halteres pallide virescentes. Pedes testacei pilosi, tarsi anticis longis.

40. C. hilarellus: flavo-virescens, thoracis vittis et metathorace luteis, alis albo-hyalinis, tenuissime hirsutulis, pedibus virescentibus. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele semel inventus. (Lappon. meridionalis.)

Mas. Long. fere 1½ lin. Totus pallide virescens, parum nitidus. Antennae fuscae, certo situ albo-micantes, nitidae; articulo 1mo magno, flavo. Thoracis vittae confluentes, sternum et metathorax, flavo-lutea. Abdomen testaceo-virescens, pilosulum, incisuris infuscatis. Alae ut in diagnosi. Halteres pallidi. Pedes pallidi, pilosuli, femoribus virescentibus, tibi-um summo apice nigro. Metatarsus anticus elongatus.

41. C. flavellus: totus pallide flavus, oculis nigris, alis albis, tenuissime hirsutulis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele d. 2. Aug. semel captus. (Lappon. meridionalis.)

Fem. Long. vix ultra ½ lin. Totus lacte flavus, utridulus. Oculi (in mortuo) nigri. Alae albo-hyalinae, certo situ lacteo-micantes, tenuissime hirsutulae, distincte ciliatae. Pedes albo-flavi, tibi-um summo apice puncto minutissimo nigro.

42. C. incomptus: cinereo-nigricans, pilosus, abdominis basi fusca, alis cinereo-hyalinis, hirsutulis, pedibus lividis, geniculis infuscatis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime. (Lapponia-Botnia borealis ad Turtola prope Tornoam d. 3. Jun. rariss.)

Fem. Long. fere 2 lin. Fusco-cinereo-nigricans, opacus, rude pilosus. Antennae et palpi livida. Thorax cineraceus, lineis 3 angustis subobsecurioribus. Abdomen a basi fere ad medium fusco-subpellucidum. Alae hirsutae. Halteres pallidi. Pedes testacei, subpilosuli, geniculis et tarsorum apice subinfuscatis.

b) Halteres fuscii.

43. C. fuscus: fusco-niger pilosus, alis albo-hyalinis, parum hirtulis, nervis ad costam subobscuris, halteribus albo-fuscis, pedibus lividis (♂, aut fuscis) (♀). ♂♀.

MEIG. Dipt. I. 52. 75. forte idem. — Sub eodem nomine e Dania a D. STAEGER benigne communicatus.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad lacum Torne-träsk d. 8 Jul. utrunque sexum inveni. (Lapponia borealis-Suecia rar.)

Mas et Fem. Long. 2—2½ lin. Similis *Ch. obscuro* (No. 31), paullo minor et corpore magis fusco-nigro, nec atro, distinctus. Alae albidae, microscopice tantum tenuissime hirtulae, nervis costalibus paullo obsecuratis. Halteres sordide albi, seu subfuscii. — *Mas:* antenuarum pluma brunneo-nigra. Pedes lividi, pilosi. *Femina:* antennae nigro-fuscae. Pedes fusco-picei, parum pubescentes. — Specimen Daicum (museolum) alis distinctius hirsutis gaudet, alias simile.

44. C. immundus: cinereo-fusco-nigricans, pilosulus, alis cinereo-hyalinis, subhirtulis, halteribus fuscis, pedibus lividis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi ad Lycksele rarissime. (Lapp. meridionalis.)

Fem. Long. vix 1 lin. Valde similis *Ch. incompto*, at duplo minor, pedum geniculis vix infuscatis, et halteribus fuscis, distinctus. Thoracis picturam in specimine minuto distinguere non valeo. Abdomen totum fuscum.

Obs. *Chiron. picipes* MEIG. in Suecia inferiori captus, in Lapponia a me non observatus.

150. Tanypus. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 6. PANZ. LATR. FRIES. MACQ.
Tipula LINN. DEG. Chironomus FABR. FALL.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis, subpubescens. Antennae 14-articulatae (radicula non computata), maris plumosae, articulis 12 inferioribus globosis, 13 longissimo, apicali brevi, acuto; feminae pilosae, articulis globosis, ultimo crassiori. Alae lanceolatae deflexae, saepissime hirtulae. Area basalis media gemina. Nervi subquatuor longitudinales ad marginem alae decurrentes, obsoleti; nervi illi furcati in medio aut fere ante medium alae inchoantur. Nervi ad costam distinctiores. Pedes antici in animalculo quiescentes porrecti, libere in aëre vibrantes, ut in Chironomo; tarsi elongatis. Color obscurus aut pallidus, haud virescens. *Motus, habitatio, mores et differentia sexus* ut in *Chironomo*. (Spec. Scand. 21, articulatione antennarum praesertim in ♀, ut et directione nervorum in alis in utroque sexu, in areola basali gemina (nec simplici) imprimis manifesta, a *Chironomo* (generi *Tanypo* de cetero sat simili) dignoscuntur.)

A) Corpus nigricans aut fuscum.

* Alae nudae.

1. **T. crassinervis**: niger opacus, thoracis limbo laterali ferrugineo, alis nudis albis, nervis ad costam crassis nigris, halteribus pallidis. ♂.

Hab. in Pinetis ut etiam in paludosis Lapponiae meridionalis passim; ad Lycksele, Stensele et Umenaes, Lapponiae Umensis, d. 3. Jul. — 5. Aug. captus; ad urbem Torneå a D. DEUTSCH lectus. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. ♂ 2, ♀ 2—3 lin. Species valde distincta. Totus niger opacus. Antennae fuscae, in ♂ nigro-plumosae. Thorax limbo laterali minus distincte ferrugineo, macula humerali ferruginea plerumque evidenter. Abdomen in ♂ subpilosum. Alae in utroque sexu albae, nervis ad costam et transversum medio distincte infuscatis. Halteres albi. Pedes aut nigri, aut picei, in ♂ tenuiter pilosi. — A *Tanypo nervoso* FRIES, cui similis, corpore opaco, nec nitido, pedibusque nigris, nec basi testaceis, differt.

2. **T. lacteipennis**: niger opacus, thorace fusco-cinereo-vittato, alis lacteis immaculatis, halteribus albis, tibiis subpallidis. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. ♂ 2½, ♀ 2 lin. long. A priori, cui similis, differt: corpore magis cinerascens, alis lacteis immaculatis, nervis tenuibus, halteribus albis etc. *Mas*: Thorax cinereus, vittis dorsalibus obscurioribus. Pelles nigro-fusci, tibiis in medio late albidis. *Femina*: Thorax limbo fusco-testaceus, vittis dorsalibus 3 confluentibus cinereis. Pedes fusco-testacei, tibiis pallidioribus.

3. **T. morio**: niger opacus, alis albo-hyalinis immaculatis, nervulo basali abrupto halteribusque nigro-fuscis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi ad Lycksele rarissime. (Lappon. meridionalis.)

Mas. Long. 3 lin. A *Tan. praecoci* MEIG. tantum differre videtur magnitudinis paullo majori, thoracis dorso non albo-lineato, ut et halteribus nigro-fuscis, nec albis. Totus ater opacus. Antennae cum pluma, et palpi, nigra. Pectus certo situ cinereo-micat. Abdomen pilosulum. Alae albiae, fusco-uvosae, nervulo tantum ad basin medio nigro. Halteres nigricantes. Pedes nigri, non pilosi, sed brevissime pubescentes.

Obs. *Tan. plumipes* FRIES Monogr. Tau., et *T. nervosus* FRIES et MEIG. in Suecia passim obvi, in Lapponia vix occurrit. Hic etiam e Davia a D. STÄGER communicatus.

** Alae hirsutae.

4. **T. nebulosus**: nigro-fuscus, thorace cinereo-vittato, halteribus pedibusque pallidis, alis albidis, maculis fuscis, 2 discoidalibus distinctioribus. ♂.

MEIG. Dipt. 1. 57. 2. ♂. FRIES Monogr. Tany. Suec. anno 1823. p. 10. 2. ♂.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi ibi non obviis. (Lappon.-Ostrogoth.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ 3, ♀ 2½—3 lin. Nigro-cinereus opacus. Antennae fuscae. Thorax fusco-cinereoque alternatim lineatus. Abdomen in ♂ pallide annulatum. Alae albiae, maculis fuscis in margine inferiori obsoletis, in disco 2 distinctis. Halteres albi. Pedes pallide testacei, genibus tibiisque apice parum infuscatis.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

5. **T. pictipennis**: nigro-fuscus pilosulus, thorace obscure vittato, alis albidis, undique aequaliter fusco-nebulosis, halteribus albis, pedibus flavis. ♀.

Hab. in Lapponia? In Groenlandia captus, a D. WESTERMANN missus. (Lapponia? Groenlandia.)

Mas. Long. 2½ lin. Similis *T. nebuloso*, at paullo minor, abdomine non annulato, incisuris tantum anguste pallidis, alis albis aequaliter fusco-maculatis etc. distinctus.

Obs. *Tan. punctipennis* MEIG. et FRIES in Ostrog. et Scania freq., in Lapponia a me non visus.

B) Corpus aut totum aut saltem ad partem pallidum. Alae semper hirsutae.

6. **T. monilis**: albidus, alarum maculis numerosis, pedumque annulis 8—9 fuscis; *mas* thorace, *femina* thorace abdomineque cinerascens. ♂.

MEIG. Dipt. 1. 60. 8. ♂. FRIES Mon. Tany. Sv. 13. 7. ♂. *Tipula monilis* LINN. Fn. Sv. 1763. *Chironomus monilis* FABR. Antl. 44. 29.

Hab. in frutetis Lapponiae Tornensis, D. FRIGELIUS; in Umensi ad Lycksele et Naestansjö, D. DAHLBOM et ipse, d. 12. Jul. — 14. Aug. haud infrequenter. (Lapponia-Suecia media, Scan. copiose.)

Mas et Fem. Long. ♂ 1½, ♀ 2 lin. Pulcher et distinctus. Alae albiae, maculis cinereis numerosis. Halteres albi. Pedes albi, annulis plerumque 9, quarum unus in apice femorum, et 3 in tibiis, nigricantes. Thorax cinerascens, fusco-vittatus. *Mas*: Abdomen album, linea dorsali saepe interrupta punctiformi fusca. Antennae pallide fuscae. *Femina*: Abdomen totum infuscatum.

7. **T. sorcidus**: obscure testaceus, scutello pedibusque albis, alis immaculatis. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad lacum insignem Torneträsk in regione subalpina duo paria in copula d. 8. Jul. 1821 inveni. (Lapponia borealis.)

Mas et Fem. Long. vix ultra 1½ lin. Corpus griseum aut fuscum. Antennae et palpi, in ♂ fuscae, in ♀ dilutiores. Thorax fuscus, dorso lineis angustis albis. Macula humeralis parva, in ♀ distinctior, et scutellum, alba. Abdomen fuscum, incisuris in ♂ pallidioribus, ventre in utroque sexu fusco-testaceo. Alae albo-hyalinae immacolatae. Halteres albi. Pedes albi, tibiis summo apice puncto nigro; in ♂ hirsuti, tarsi anticis sat longe pilosis.

8. **T. lentiginosus**: pallescens, thorace vittis tribus obscurioribus, abdomine fusco-annulato, pedibus alisque albis, his fasciis 2 obsoletis fuscis. ♂.

FRIES Monogr. Tany. Sv. 15. 9. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi mens. Aug. rarius; in Lapponia Umensi ad Wilhelmina d. 19. Jul. in copula quoque a me captus. (Lapponia Suecica.)

Mas et Fem. Long. ♂ 2, ♀ 1½ lin. Pallescens. Oculi nigri. Pluma antennarum in ♂ fusca, Thoracis dorsum vittis 3, aut testaceis, aut cinerascens, media gemina seu linea longitudinali angustissima divisa. Sternum et maculae pectorales testacea aut cinerascens. Scutellum albidum. Metathorax fuscus. Abdomen in ♂ albidum, in ♀ subtestaceum, dorso in utroque sexu incisuris fuscis, in ♂ evidenter. Alae albae, fasciis 2 valde obsoletis fuscis, quarum una uerum transversum distincte obscurum transit, altera versus apicem locata. Halteres albi. Pedes albi immaculati, parum pilosi.

9. **T. maculipennis**: pallescens, thorace obscure vittato, abdomine fusco-annulato, alis pedibusque albis, illis maculis irregularibus, his annulo femorum obsoletis, fuscis. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime; in Nordlandia ad Björkvik d. 14. Jul. semel a me inventus; e Tornoa a D. DEUTSCH etiam missus. (Lapponia; Botnia borealis.)

Fem. Long. 1½ lin. Valde similis priori, differt vero praecipue maculis alarum vix fascias formantibus, et annulo femorum fusco obsoleto. Thoracis dorsum vittis 3 griseis. Abdomen dorso fuscum incisuris distincte albis. Alae albae, maculis sub-8 fuscis obsoletis, quarum 5 in margine inferiori; una apicali didyma; septima e loco stigmatali exeunte fasciformi; et octava uerum transversum nigricantem efficiente. Pedes albi, femoribus ad apicem annulo fusco obsoleto.

10. **T. unifascipennis**: pallidus, thorace testaceo-vittato, pedibus alisque albis, his macula ante medium fasciformi et punctis apicalibus fuscis. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime. (Lappon.-Ångermannia ad Hernösand, 30. Aug. rariss.)

Fem. Long. 1½ lin. Totus pallidus, oculis nigris. Thoracis vittae, sternum et metathorax testacea. Alae albae, distincte hirsutae, macula ante medium ad costam evidenter, fasciformi fusca, marginem inferiorem non attingente. Maculae 2 l. 3 in apice

nervorum longitudinalium etiam ceruntur, obsoletiores fuscae. Pedes albi immaculati.

11. T. trifascipennis: pallide testaceus, thorace testaceo-vittato, alis pedibusque albis, illis fasciis 3, his annulo femorum, fuscis obsoletis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Tresunda prope Wilhelmina d. 12. Jul. detectus. (Lapponia.)

Mas. Long. 2 lin. Totus pallidus. Oculi nigri. Antennae fusco-plumatae. Thorax ut in priori pictus. Abdomen testaceum, incisuris pallidioribus. Alae albiae, fasciis 3 regularibus fuscis, Ima ad basin, 2da in medio, 3tia apicali. Pedes albi, annulo femorum ad apicem fusco obsoleto.

12. T. bicolor: totus pallidus immaculatus, thorace flavo-testaceo-maculato. ♀♀.

FRIES Monogr. Tanyp. Sv 17. 12. ♂♀. An *Tipula Arundineti* LINN. Fn Sv. 1757?

Hab. in Lapponia pass.; ad Alten Finmarkiae et in monte subalpino Stoettingsfjellet Lapponiae Umensis, d. 31. Jul. — 10. Aug. praesertim vidi. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Totus pallidus immaculatus, oculis solis uigris. Thorax vittis 3 dorsalibus, sterno et metathorace, luteo-testaceis s. flavis. Alae albiae, immaculatae.

Obs. Species Friesianae: *Tan. varius*, *choreus*, *culiciformis*, *laetus* et *albipes*, ut et Meigenianae, *T. punctatus*, *T. melanurus*, *melanops* et *zonatus*, in Suecia inferiori inventae, in Lapponia a me non visae.

Obs. Insectum propter pedum formam sat singulare, ob antennarum structuram et, ut videtur, directionem nervorum in alis, huic generi forte inserendum, ad lacum Tornetræsk inveni d. 10. Jul. 1821. Sed in duobus speciminibus haud bene conservatis aliisque sup'pleatis instructis notas tam fideles, ut ex iis speciem certam, multo minus genus novum, fugere audeam, haud erere valeo. Ad interim igitur speciem dubiam, generi *Ceratopogini* valde affinem propono.

13. T. crassipes: fuscus, alis albis immaculatis, pedibus lividis, posterioribus brevibus, femoribus incrassatis. ♀.

Hab. in regione subalpina Lapponiae Tornensis rarissime, ad lacum Tornetræsk d. 10. Jul. inventus. (Lapponia septentrionalis Suecica.)

Fem. Long. 1 lin. Totus fuscus opacus subglaber. Antennae articulis circiter 14 valde coadunatis, ultimo ovato-conico; totae lividae, parum pubescentes. Alae (fortuito? plicatae) albae, immaculatae, undae? Halteres albi. Pedes lividi nudi, antei femoribus modice incrassatis, tibiis brevibus, tarsis elongatis pallidis; intermediis femoribus valde incrassatis tibiisque tarsisque brevissimis; postici femoribus incrassatis subincurvis tibiisque modice elongatis, tarsis brevissimis. — In altero specimine, forte juniori, abdominis fasciis pedibusque pallidioribus, femorum tibiarnumque summo apice pueto fusco. Antennae mutilatae.

151. Ceratopogon. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 7. PANZ. LATR. ZETT. MACQ.
Chironomus FABR. FALL. Tipula LINN. DE GEER.
Culicoides LATR.

Corpus minutum aut minutissimum, glabrinsculum. Antennae 13-articulatae (radicula non computata), articulis 8 inferioribus globosis (in ♂ extorsum barbatis, barba secunda; in ♀ pilosis), sequentibus cylindraceis elongatis. Alae lanceolatae aut dilatatae, nudaе aut hirtulae. Nervi obsoleti, 4 longitudinales in marginem anteriorem decurrentes, scilicet Imus fere in apicem alae simplex; 3tius et 4tus furcam formantes. Pedes subaequaliter longi, basi approximati, femoribus subelongatis, saepe incrassatis. **Color** niger. **Motus** repens; volatus brevis; in ziczac saltat. **Habitatio** in foliis fruticum et floribus plantarum, praesertim locis humidis depressis; per partem sylvaticam et subalpinam Lapponiae, nec non inferalpinam Nordlandiae. **Serus** in antennis ab inferno ad ultra medium in ♂ barbatis, in ♀ pilosis, mox dignoscitur. (Spec. Scand 32 et ultra, antennis maris apice nudisculo, pedibus in utroque sexu approximatis, nec remotis, et nervis alarum longitudinalibus 3 et 4 (nec 2 et 3) furcam formantibus, bene a *Chironomo* et *Tanypo* distinctae. Species quoque semper minutae, femoribus interdum incrassatis ut et feminae aliquando pungentes deprehenduntur. Metamorphosis in una specie detecta. Cfr. BOUCHÉ Naturgesch. der Insecten. Ann. 1834. 1. p. 23.)

Sect. 1. Femora omnia simplicia inermia.

* Alae nudaе.

1. C. concinnus: ater nitidus, antennarum basi, abdominis dorso, halteribus pedibusque albis, horum geniculis, tibiarnum tarsorumque apice nigris, alis albo-hyalinis immaculatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 77. 23. forte idem. ♀. Sub eodem nomine ex Hafnia etiam a D. STAEGER missus.

Hab. in Lapponia rarius; ad Karesuando Lapponiae Tornensis, d. 15. Aug., et in paludosis juxta Wolgsjoen Wilhelminae, Lapponiae Umensis, d. 17–21. Jul. a me captus; e Tornea a D. DEUTSCH etiam missus. (Lappon.-Scan. rar.)

Fem. Long. 1½ lin. Totus ater nitidus subglaber. Antennae a basi fere ad medium albiae. Abdomen supra et inprimis versus apicem s. etiam subtus albidum, Alae immaculatae. Halteres albi. Pedes albi, geniculis anticis angustis, posterioribus late, tibiarnum summo apice et tarsorum articulis 2 ultimis, nigris. — Tibiae posticae in medio quoque nigrescunt.

Mas feminae similis, abdomine basi tantum albedo, et antennarum penicillo parvo, pauci-piloso.

Var. b. ♀. Abdomine albo, segmentis 4, 5, 6 dorsalibus nigris; hab. in Lapponia rarissime, in Lapponia Tornensi a D. DEUTSCH nec non in graminosis ad Naestansjöe, prope Wilhelmina Lapponiae Tornensis d. 13. Jul. semel a me, captus. In societate cum *C. hortulano* v. b. (No. 10.) lectus.

2. C. univittatus: parum pubescens opacus, thorace cano, vitta media brunnea, antennarum basi, abdomine, alis, halteribus pedibusque albis, his nigro-annulatis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Wilhelmina d. 19. Jul. inventus. (Lappon. meridional.)

Fem. Long. fere 1 lin. Pulcher, *Cerat. venusto* affinis, thoracis colore et pictura distinctus. Subglaber opacus. Caput cinereum. Antennae fuscae, basi et palpis pallidis. Thorax lacte cinereus, vitta media distincta castanea, et pueto postico utriusque ejusdem coloris, obsoleto. Abdomen totum album, ventre linea basali et ano subtus, fuscis. Alae albae, nervis pallidis. Halteres nivei. Pedes albi, antei: femorum tibiarnumque annulo medio Augusto, geniculis, tibiarnum tarsorumque articulorum apice, nigris; posteriores: geniculis, tibiarnum tarsorumque articulorum apice, et femorum posticorum basi late, nigris. Coxae omnes cinereae.

3. C. nigrutilus: niger, antennis halteribusque concoloribus, pedibus piceo-nigris, alis cinereo-hyalinis immaculatis. ♂♀.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae; in paludosis in insula Senjen mense Jul. rarius captus. (Lapponia Norvegica.)

Mas et Fem. Long. 1 lin. Totus nigricans, parum nitidus. Halteres nigri, seapo fusco. Pedes aut picei aut piceo-nigri. Antennae maris apice fuscescentes.

4. C. lacteipennis: niger subopacus, antennis pedibusque fuscis, alis lacteis, halteribus albis. ♂♀.

An *Cerat. pusillus* FRIES in litt.?

Hab. cum priori rarius, in insula Senjen d. 23. Jul. captus. (Lappon. Norvegica.)

Mas et Fem. Long. ½–¾ lin. Similis et affinis videtur MEIGENI *Cer. leucoptero*, *niveipenni* et *albipenni*, sed a primo horum magnitudine minori et pedibus non testaceis, a *C. niveipenni* etiam magnitudine paulo minori pedibusque lividis unicoloribus, nec atris neque articulo Imo tarsorum posticorum nigro; et denique a *C. albipenni*, cui magnitudine aequalis, pedibus non nigris, dignoscitur. De cetero ut in diagnosi. Pedes variant aut fusi aut lividi.

5. C. humeralis: niger nitidus, limbo humerali, halteribus, femorum basi, tibiarnumque annulo medio, flavis, alis hyalinis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Åsele d. 26. Jul. semel captus. (Lappon. meridional.)

Fem. Long. fere 1½ lin. Totus niger nitidus glaber. Antennae breves fuscae; macula sub antennis pallida. Thorax utriusque macula humerali magna, linea collari connexa, flavis. Abdomen subincurvum subpubescens. Alae subcinereo-hyalinae, nitidae, nervulo transverso medio subinfusato. Halteres pallidi. Pedes tenues nigri, trochanteribus, femoribus infima basi, et tibiis in medio fasciis, pallide flavis. — Vix *Chironomi* aut *Tanyp*i species.

6. C. sordidellus: nigro-fuscus opacus, pedibus lividis pilosis, halteribus pallidis, alis dilatatis hyalino-cinereis, macula stigmatica et altera pone medium alae fuscis. ♀.

Hab. in Groenlandia, a D. WESTERMANN mecum communicatus. (Lapponia? Groenlandia.)

Fem. Long. 1 lin. Totus fuscus opacus subpubescens, Alae cinerascens, macula stigmatica distincta, et alia pone hanc ad

costam obsoletiori, fuscis. Halteres albid. Pedes medioeres, aequales, lividi, pilosi.

7. **C. brunripes**: nigricans subnitidus, pedibus testaceis pilosulis, halteribus pallidis, alis hyalino-cinereis immaculatis. ♀.

MEIG. Dipt. 1. 71. 7. ♀.

Hab. in Lapponia Norvegica rarius; in paludosis insulae Senjen Nordlandiae una cum *C. nigrifuto* inventus. Lapp.-Ostrogoth. in copula, frequenter—Scan. rar.)

Mas et Fem. Long. fere 1 lin. Fusco-nigricans. Antennarum penicillus in ♂ niger, apice albo-unicaus. Alae cinereo-hyalinae. Halteres albi. Pedes testacei pilosuli.

Obs. Species Meigenianae: *C. communis*, *subsultans*?, *signatus*, *bicolor*, *venustus* et *palustris*, huic subdivisioni subiectae, in Suecia inferiori inventae, in Lapponia mihi non obviae. — *C. pulicaris*, alis vix nudis, in subdivisione sequente quaereudus.

* Alae microscopice hirtulae.

8. **C. pulicaris**: nigricans, thorace cinerascens, halteribus pedibusque pallidis, alis albis, fusco-punctatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 75. 20. ♂♀. ZETT. Itinera Lapp. annis, 1821 P. 2. p. 141.; et 1832 p. 66. DAHLB. Skandin. Ins. Lund. 1837. *Culer pulicaris* LINN. Fn. Sv. 1892 certe, licet alarum puncta fusca tantum 3 nominentur. FABR. Anth. 36. 12. *Cerat. punctatus* PANZ. Fn. 103. 12. Laponicis: *Muscu*; Bothniensibus: *Hya*, *Svidan*, *Gnadd*; Suecis: *Svidknott*.

Hab. praesertim locis paludosis depressis sylvaticis, per omnes Lapponias sub toto mense Aug. frequentissime; femina praecipue copiose, valde pungens, diutius haerens, aegre pellenda. Viatorum oculorum sinus inprimis quaerit. Denudatis corporis partibus, uti faciei et manibus insidens, mire mordet, morsu maculam s. punctum nigrum in cute relinquentem. In copula saepe captus. (Lapp.-Scan. pass.; sed versus Sueciam meridianalem magis magisque rarescit.)

Mas et Fem. Minutus, parum ultra $\frac{1}{2}$ lin. longus. Bruneo-nigricans. Antennae pallescentes, penicillo in ♂ albo-micante. Thorax cinerascens subopacus. Alae respectu corporis amplae, albae, punctis numerosis, circiter 9—10, in singula ala, parvis fuscis, plerumque discretis; oculo acutissime armato versus apicem tenuissime hirtulae. Halteres albi. Pedes testacei pilosuli.

9. **C. costatus**: totus ater nitidus, nigro-pilosulus, alis cinereo-hyalinis, costa fusca, puncto stigmatali albo, halteribus niveis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in graminosis ad Wilhelmina d. 21. Jul. captus. (Lappon.)

Mas. Long. 1 lin. *Cerat. bipunctato* MEIG. seu *Tipul. bipunctatae* LINN. Syst. Nat. 2. 998. 57. „fusca, alis cinereis, puncto marginali albo, valde affinis et similis videtur, at vix idem. Totus aterimus, nigro-subpilosulus, thorace nitido. Antennarum penicillus niger. Abdomen nigrum. Pedes nigri, tarsis fuscis, distincte pilosis. Alae cinereo-hyalinae, microscopice et tenuissime tantum hirtulae, costa distincte fusco-villosa, puncto albo. Halterum clava minuta globosa nivea.

Obs. *Cer. lucorum* et *bipunctatus* MEIG. in Lapponia non occurrunt, nisi nostri *Chironomus hirtulus* et *Cerat. costatus* iidem existimandi.

Sect. 2. *Femora antica subincrassata, subtus spinulosa.*

10. **C. hortulanus**: niger nitidus, pedibus rufis; posticis nigro-piceis, femoribus basi tarsisque flavicantibus, alis cinereo-hyalinis, halteribus fusco-albidis. ♀.

MEIG. Dipt. 1. 81. 31. ♀.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae; in paludosis in insula Senjen in societate cum *Cer. nigrifuto*, *brunripede* et *femorato*, mense Jul. 1821 semel captus; ad Wilhelmina Lapponiae Umensis et sueciae die 17. Jul. 1832 rarissime quoque inventus. (Lapponia —?)

Fem. Long. $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ lin. Totus niger nitidus. Antennae fuscae. Pedes anteriores rufo-flavi; geniculis fuscis; postici nigro-piceis, femoribus basi flavis, tarsis pallidis. Coxae omnes uigricantes. Abdomen in medio nigro-piceum (an in specimine juniori?). Alae non dilatatae udae cinereo-hyalinae immaculatae, nervis costalibus paullo obscurioribus. Areola stigmatalis clougata gemina, per nervulum scilicet transversum in duas divisa.

Var. b. ♀. $\frac{1}{2}$ lin. long. Abdomine basi fascia testacea, alias var. a. similis; in Lapponia Umensi passim occurrat, ex. gr. in graminosis et paludosis ad Umeaen, Naestansjoe et Wilhelmina, d. 7—31. Jul. captus; in societate cum *Cer. concinno* var. b. saepe visus.

Obs. Species Meigenianae: *Cer. lineatus*, *flavipes* et *tibialis*, in Scania passim obviae, in Lapponia a me frustra quaesitae.

Sect. 3. *Femora postica incrassata, subtus spinulosa.*

11. **C. femoratus**: ater nitidus, pedibus rufis, geniculis fuscis; femoribus tibiisque posticorum nigris; alis hyalinis, halteribus albis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 88. 37. Sub eodem nomine etiam a D. STAEGER ex Hafnia communicatus.

Hab. in Lapponia rarissime; ♂ ad Lycksele Lapponiae Umensis semel inventus, et ♀ in palude in insula Senjen Nordlandiae in societate cum *Cer. hortulano* capta. (Lapp.-Scania mense Julio passim frequenter.)

Mas. et Fem. Long. $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ lin. Totus niger nitidus. Antennarum penicillus maris niger. Pedes pilosuli rufescentes, geniculis nigris; postici nigri, tarsis flavis. Alae angustatae udae, albo-hyalinae immaculatae. Halteres albi. In Lapponia plerumque paullo minor, quam in Suecia, occurrit.

Obs. *Cer. morio* et *ater* MEIG. Sueciae inferioris incolae, in Lapponia a me non observati.

Obs. *Macropeza albitarsis* MEIG., huic Familiae subiecta, in Gottlandiae nemoribus a me lecta, in Lapponia aut reliqua Scandinavia uondum indagata, quantum novi.

FAM. 41. CECIDOMYZIDES. ZETT. (*Gallicolae* MEIG.)

Corpus elongatum subcylindricum parvum. Antennae porrectae filiformes, multiarticulatae, setis verticillatis. Palpi incurvi. Abdomen 8-annulatum. Alae incumbentes dilatatae, apice rotundatae; hirsutulae, bi- aut tri-nervosae. Nervi tantum 2 marginem anteriorem attingunt. Pedes elongati tenues inermes, et tibiae apice non calcaratae. Larvae plurimarum (at non omnium) specierum in gallis vivunt; imagines in graminosis, non sanguisugae.

Campylomyza atra et *Aceris* MEIG. in Scania inventae sunt; sed praeterea hujus generis ullae species neque in Lapponia neque in Suecia observatae fuerunt, quantum mihi cognitum est.

152. *Cecidomyza*. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 10. MANNERH. MACQ. *Tipula* LINN. *Chironomus* FABR.

Corpus minoris magnitudinis aut parvum, parum pilosum. Antennae thorace longiores, moniliformes, 12—24-articulatae, articulis distantibus pilosulis. Ocelli nulli. Alae villosulae, saepe ciliatae. Nervi 3 longitudinales, quorum superior in apicem alae recta ducitur, reliqui incurvati, medius saepe in disco subinterruptus. Pedes pubescentes; articulus 1mus tarsorum brevissimus. Color niger, cinerascens aut carneus, post mortem in fuscum mutatur. Motu haud agilis, at sat celeriter serpit. *Habitatio* in graminosis et foliis fruticum, per partem sylvaticam et subalpinam Lapponiae. Larvae in stercore bovino, ligno putrido, gallis plantarum etc. hybernant; tempore verno in pupis varii coloris et magnitudinis mutantur. In hoc statu 8—14 dieb. manent. *Differentia sexus*; mas: antennis longitudine corporis, plerumque circiter 24-articulatis, articulis globosis verticillatim pilosis, ano obtuso; femina: antennis corpore brevioribus, articulis saepe circiter 12—14, oblongis, subdepresso-pilosis, ano longe acuminato. (Spec. Scand. 10, a *Campylomyza* ocellis nullis (nec 3), antennis longioribus, articulis discretis pilosis, articuloque 1mo tarsorum brevissimo (nec elongato) etc., et a *Lasioplera* alis trinerviis (nec binerviis) antennisque longioribus, articulis remotis, dignoscendae.)

* Alae margine ciliatae.

1. **C. rosea**: pallida, abdomine roseo, incisuris thoracis-que vittis 3, nigris, alis in pilositate cinerascens. ♂.

Hab. in paludosis Lapponiae Umensis; d. 7. Jul. — 2. Aug. 1832, ad Umeaen haud infrequenter, ad Wilhelmina, ad Lycksele rarius, inventa; in Dyroen Nordlandiae Norvegicae d. 21. Jul. 1821 semel quoque capta. (Lapponia —?)

Mas. Long. 2— $2\frac{1}{4}$ lin. Tota pallida subnitida glabriuscula, viva pulchra. Caput sub thorace gibbo valde protuberante insertum. Antennae, si fallor, 26-articulatae, pallidae. Thorax dorso vittis

3 latis subconfluentibus nigris aut piceis. Abdomen in viva carneum s. pulchre roseum, in mortua rufo-flavum; segmentorum margine apicali nigro aut brunneo, unde abdomen supra nigro-fasciatum videtur. Alae hyalinae, tenuiter villosae, distincte ciliatae. Halteres elongati et pedes, pallidi. — Affinis et quodammodo similis *Cecidomyzae Aurorae* MANNERH. in Act. Moscov. Tom. G. descriptae et figuris illustratae; at illa a nostra colore auranthaco totius corporis etc. discrepat.

2. C. hirtipes: pallescens nitida, thorace vittis 3 griseis obsoletis, alis pilositate cinereis, pedibus distincte fusco-hirtis. ♂?

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Kengis d. 22. Aug. semel capta. (Lapponia.)

Mas. Long. $1\frac{1}{4}$ lin. Pallescens nitida. Antennae mutilatae. Thoracis vittae obscurae, parum perspicuae. Abdomen infuscatum. Pedes pallidi, distincte fusco-hirsuti. Reliqua ut in diagnosi.

3. C. monilicornis: tota griseo-fusca, ventre pallidiori; antennis moniliformibus, alis pilositate fuscis. ♀.

Hab. in Lapponia Norvegica rarissime; in alpe Dowre a D. BOHEMAN inventa. (Lapponia.)

Fem. Long. $1\frac{1}{4}$ lin. Tota griseo-fusca glabriuscula parum nitida. Antennae 22-articulatae fuscae pilosae pulchre moniliformes, articulis globosis parum distantibus. Pectus pallescens. Aures longe acuminatae. Venter pallidus. Alae fumatae, distincte villosae et ciliatae. Pedes fusciscentes, parum pilosi.

4. C. nudipennis: fuscescens, pedibus pallidioribus, thoracis dorso fusco-vittato, abdomine carneo, alis nudiusculis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in alpe Brattiksfjell prope Gardfjellen, in ipsa nive ambulans a D. DAHLBOM d. 8. Jul. 1832 inventa. (Lapponia meridionalis.)

Fem. 1 lin. long. Subfusca nuda, parum nitida. Thoracis vittae obscurae. Abdomen totum carneum. Alae hyalinae, tenuiter villosae, distincte ciliatae. Halteres longi subfusi. Pedes tenues nudiusculi, sordide pallidi. **Mas** obscurior, thorace toto, abdominis dorso et halterum clava fuscis; alias feminae descriptae similis et cum illa in Brattiksfjell captus, sine dubio ejus mas.

5. C. laterella: sordide albida, argenteo-pubescent, thoracis dorso piceo, antennis fuscis; alis pilositate cinereis, nervo longitudinali 3tio rectangulatum flexo, halteribus albidis. ♀.

An *Cecidom. Pini* MEIG. Dipt. 1. 99. add. a): „nigro-brunnea, pedibus argenteo-albis“? citat. ut synonym. *Tipula Pini* DE GEER Ins. 6. 156. 28. Tab. 26. f. 9-19.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; e pupa oblonga pallida nuda, foliolo Pini agglutinata, et ad Haparandam inventa, d. 25. Maji 1821 egressa. (Lapponia; Botnia; in fenestra Lund Scaniae d. 29. April. 1824 ♀ semel capta forte ejusdem speciei.)

Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Griseo-pallescens, tota cinereo-villosa, pedibus praesertim e pubescentia depressa argenteo-micantibus. Antennae longitudine dimidii corporis, circiter 13-articulatae, articulis discretis suboblongis; totae fusco-testaceae. Thorax pallidus, disco dorsali nigro-brunneo s. piceo. Abdomen pallescens (in viva forte carneum), sat dense albo-pubescent. Alae pilositate cinereae, nervis 2 et 3 in medio per nervulorum transversum connexis, et hoc (nervo scil. 3tio) ad connectionem per angulum rectum fracto in marginem anteriorem alae haud longe a basi descendente. Halteres et pedes albi, hi argenteo-micantes.

Obs. *Cecid. palustris* (Tipula eadem LINN.) et *Cecid. griseocollis* MEIG., in Suecia inferiori deprehensae, nec in provinciis borealibus adjacentibus a me observatae.

** Alae margine nuda (non ciliatae.)

MEIGENI species: *Cecid. flava, lutea et lateralis*, sub hac divisione militantes, Sueciae inferioris incolae, in Lapponia haecenus non inventae sunt.

Obs. *Tipulae longicornis et pennicornis* LINN. Fn. Sv., et haec (*T. pennicornis*) in Aristolochiae Clematit. floribus, verno tempore in hortis Scaniae saepe occurrunt, in Lapponia a me frustra quaesitae.

Obs. Specimina quaedam hujus et praecedentis generis e Lapponia reportavi, quae forte ad species distinctas referenda sunt. Sed ex hisce individuis animalculorum minutissimorum non bene conservatis, et una alterave parte mutilatis, nec novas species fingere audeo, nec ad cognititas certe referre valeo.

153. Lasioptera. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 9. *Tipula* LINN. DEG. SCHRANK. *Cecidomyia* MEIG. olim.

Corpus minutum aut minutissimum. Antennae thorace parum longiores, submoniliformes, articulis globosis pilosis

parum distantibus. Ocelli nulli. Alae villosulae, binerviae, ciliatae. Pedes tenues. Color obscurus aut pallidus. Motu parum agilis. *Habitatio* in graminosis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; mas: ano obtusiore; femina: ano acuminato. (Spec. Scand. 3, alis binerviis (nec trinerviis) a *Cecidomyia* praecipue et mox dignotae.)

1. L. minuta: pallescens, pedibus albidis, alis pilositate cinereis. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Lycksele scilicet tantum exemplum unicum d. 2. Aug. a D. DAHLBOM captum. Secundum annotationes meas, ad Luckasjervi Lapponiae Tornensis d. 26. Jun. 1821 a me quoque capta, sed specimen in collectione jam deperditum. (Lapponia—forte etiam in Suecia inferiori occurrit, licet inter Diptera minutissimum observationi scrutatorum hactenus se subtraxerit.)

Mas. Valde minuta et tenera, vix $\frac{1}{2}$ lin. longa. Sordide pallescens. Antennae thorace paullo longiores, circiter 13-articulatae, pilositate fuscae. Abdomen corrugatum. Alae hyalinae, cinereo-tenuiter villosae, villositate hinc inde densiori, unde quasi maculae fuscae, valde licet obsoletae, ad eostam praesertim exstant. Pedes valde tenues pilosiusculi pallidi, articulo tarsorum imo, ut in specimine minutissimo mihi videtur, quam proximo longiori.

Obs. *Tipula juniperinum* LINN. Fn. Sv., huic generi associandam, in Lapponia invenire mihi non contigit, licet ibi sine dubio haud peregrinam.

FAM. 42. PSYCHODIDES. ZETT. (Noctuaeformes MEIG.)

Corpus parvum oblongo-ovatum, distincte villosum. Antennae mediocres moniliformes. Palpi exserti 4-articulati incurvi. Abdomen 8-annulatum. Alae dilatatae, dense hirtae, nervis longitudinalibus pluribus, transversis nullis. Pedes breviusculi omnino inertes.

154. Psychoda. LATR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 12. LATR. FABR. MACQ. *Tipula* LINN. DEG. Bibio GEOFF. Trichoptera MEIG. Klass.

Corpus minutum, phalaeniforme, undique dense hirtum. Antennae longitudine thoracis, circiter 12-16-articulatae, moniliformes, verticillatim pilosae, articulis 2 basalibus crassioribus. Alae latae, valde hirsutae, nervis longitudinalibus 8-10, quorum saltem 2 furcati, et 5 l. 6 marginem alae anteriorem longe ciliatum attingunt. Pedes breves crassiusculi. Tibiae muticae, nec apice calcaratae. Color obscurus. Motu celerrima, iniqua, in foliis circulatim currit. *Habitatio* larvarum in paludosis et sub quisquiliis, imaginum in locis humidis, sordidis, umbrosis, in foliis fruticum, etiam in cloacis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus* externe nulla. (Spec. Scand. 10, corpore hirsutissimo facile dignotae, noctuam s. phalaenam minutissimam mentientes.)

1. Ps. Phalaenoides: fusco-cinerea, pedibus sordide albidis, alis punctis marginalibus obscuris.

MEIG. Dipt. 1. 104. 1. (mensura long. $1\frac{1}{2}$ lin. forte erronea). FABR. Antl. 49. 1. MACQ. Dipt. Gall. 1. p. 166. 1. *Tipula Phalaenoides* LINN. Fn. Sv. 1771. DE GEER Ins. 6. 422. 30. Tab. 27. f. 6.

Hab. in foliis Betulae et in graminosis l. paludosis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae, passim; sed ad Lycksele Lapponiae Umensis et ad Björkvik Nordlandiae, d. 22. Jun. — 14. Jul. frequentius visa. (Lappon.-Scan. freq.) Larva cylindrica utrinque attenuata, sordide albida, scabra, postice muricata, incisuris glabris. Long. $\frac{1}{2}$ lin. Harum millia in vegetabilibus putridis sociatim hibernant. Tarde se movent. Pupa conica sordide flavo-brunnea, pilis solitariis vestita. Long. $\frac{2}{5}$ lin. In statu hoc 2-3 hebdom. manet. April. Martio excluditur. 2-3 generationes aestate procreantur; BOUCHÉ.)

Long. $\frac{2}{3}$ usque ad 1 lin. Tota fusco-cinerea s. griseo-brunnea. Pedes pallidiores. Antennae 14-articulatae, teste MEIGEN. Alae hirtae, hirsutiae in disco certo situ maculas umbraticas nebulosas formantes, punctis ad apicem singulorum nervorum juxta marginem alae evidenterioribus. Haec autem pictura valde fugax cito evanescit, relicta saepe tantum pilositate tenuiori in nervis, et ciliatura griseo-cinerea in margine alae.

2. *Ps. trifasciata*: cinerea, pedibus sordide albidis, alis abescentibus, fasciis tribus angulatis fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 105. 3.

Hab. in Lapponia Umensi passim; in paludosis ad Sten-
sele 3. Jul. frequentius visa. (Lapp.-Scan. in copula freq.
mens. praesertim Sept.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Similis priori, paullo major, pic-
tura alarum diversa. Alae fasciis 3 nigricantibus, mediis angula-
tis, ultima apicali, intus truncata.

Obs. E *Psych. ocellari* et *nubila* MEIG. atque pluribus aliis hu-
jus generis speciebus in Suecia inferiori frequenter occurrentibus,
nullae a me huc usque in Lapponia observatae fuerunt, licet ibi
vix peregrinae.

FAM. 43. SCIARINAE. ZETT. (*Lugubres* MEIG.)

Corpus parvum saepe minutum. Antennae longitudine cir-
citer thoracis, cylindricae pubescentes. Palpi exserti incurvi,
3-articulati. Oculi in fronte fere contigui, profunde emar-
ginati. Ocelli inaequaliter magni. Thoracis sutura trans-
versa nulla. Abdomen cylindricum 7-annulatum. Alae in-
cumbentes. Nervi longitudinales 5, medius furcatus. Pedes
elongati tenues.

155. *Sciara*. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 34. FABR. PANZ. MACQ. *Tipula*
GEOFFR. GMEL. *Hirtea* FABR. *Molobrus* LATR.

Corpus parvum aut minutum, oblongum, posterius attenua-
tum, parum pubescens molle. Antennae porrectae cylindri-
cae arcuatum reflexae, tenuiter et breviter pubescentes, 16-
articulatae, articulis 2 basalibus paullo crassioribus nudis.
Alae sat magnae elongatae, nudaae aut tantum microscopice
hirsutulae. Nervi longitudinales 5, quorum subquatuor mar-
ginem anteriorem alae attingunt. Pedes elongati tenues bre-
vissime pubescentes, femoribus latere interiori sulcatis; tibiae
apice calcaribus binis armatae. Color niger obscurus, abdo-
mine interdum flavo. Alae plerumque nigricantes, unde no-
men generis. Motu sat agilis. Habitat in graminosis, flo-
ribus, foliis fruticum et fungis; per partem sylvaticam Lap-
poniae et inferatpinam maritimam Nordlandiae Finmarkiae-
que, in alpes haud adscendens. Larvae cylindricae nitidae
nudaae, plerumque sordide albidae, sub cortice arborum hy-
bernant; tempore verno in pupas cylindrico-obconicas mu-
tantur, sub cortice arborum manentes. In statu nymphae
circiter 8-14 dieb. degunt. *Differentia sexus*, mas: ano obtu-
so, forcipe biarticulata terminato; femina: ano longe acu-
minato simplici. (Spec. Scand. 22 et ultra, antennis filiformi-
bus breviter pubescentibus, alis umbraticis 5-nerviis, nervo
submedio furcato, et pedibus inermibus, tibiarum apice bi-
calcarato, facile dignoscendae.)

*Sect. 1. Nervus alarum auxiliaris (seu proxi-
mus costae) usque ad originem (basin) furcae
nervi longitudinalis tertii extenditur
et ultra.*

* Halteres nigricantes s. nigro-bruunci.

1. *S. morio*: atra nitida, alis fuliginosis, halteribus pedi-
busque piceis, femoribus anticis fusco-testaceis; abdomine
feminae (in viva) vitta laterali crocea. ♂♀.

FABR. Antl. 57. 2. ♀. MEIG. Dipt. 1. 278. 2. ♂♀. MACQ.
Dipt. Gall. 1. p. 86. 1. *Hirtea forcipata* FABR. Antl. 55.
16. ♂.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi ipsi ibi non obvia;
in tota Suecia de cetero communis. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 2 lin. Tota atra nitida. Antennae thorace
fere longiores, in ♂ paullo distinctius pilosae, quam in ♀. Abdo-
men in ♂ subpubescens, lateribus in ♀ lutea crocea, quae tamen
in mortua fere perit, remanente, interdum lutea marginali angusta
fusca. Alae in ♂ fumatae; in ♀ obscuriores fuliginosae aut ni-
gricantes. Pedes nigro-picei, femoribus anticis in ♂ testaceis, in
♀ obscurioribus.

Obs. Femina hujus forte est *Tipula Thomae* LINN. Syst. Nat.
2. 976. 39. vera. At MEIGENI *Sciara Thomae* alia videtur spe-
cies, duplo major, in Suecia vix obvia.

Obs. *Sciara carbonaria* MEIG. in Suecia frequenter, in Ostro-
gothia passim, in Lapponia vix, occurrit.

* Halteres pallaseutes. Alarum nervi longitudinales medii furca
elongata.

2. *S. picipes*: nigra, alis fuliginosis, halteribus fusco-testa-
ceis, pedibus nigro-piceis, femoribus anticis obscure lividis. ♀.
Hab. in Lapponia Tornensi rarissime. (Lapp.-Nordlandia
ad Hernösand 30 Aug. rarissime.)

Fem. $1\frac{1}{2}$ lin. long. Tota nigra subnitida subpubescens. Abdo-
men piceo-nigrum. Alae fuliginosae. Halteres testacei, clava
paullo obscuriori. Pedes nigro-picei, parum pubescentes; femoribus
anticis obscure testaceis.

3. *S. sordida*: nigro-subopaca, alis cinereo-hyalinis, hal-
teribus fusco-testaceis, pedibus obscure lividis, tarsis fuscis. ♀.
Hab. in Lapponia Tornensi rarissime: a D. DEUTSCH
missa. (Lapponia; Torneå.)

Fem. $1\frac{1}{2}$ lin. long. Affinis priori, opaca, alis magnis hyalinis,
colore corporis griseo-nigro, et femoribus omnibus obscure lividis,
distincta. Sc. *hyalipenni* et *brunnipedi* MEIG. similis quoque
videtur, sed a priori thorace vix luteo, et a *S. brunripede* an-
tennis nigris, nec testaceis, differt. Tota nigra brevissime grise-
scenti puberula. Antennae tenues, thorace paullo longiores, omnium
brevissime pubescentes. Alae cinereo-hyalinae, nervis tenuibus,
costalibus validioribus.

4. *S. hirtipennis*: nigra subnitida pubescens, thorace atro-
lineato, alis hyalinis, hirtulis, halteribus pedibusque testaceis,
tarsis fuscis. ♂.

Hab. in Lapponia Norvegica rariss.; ad Björkvik Nord-
landiae 23. Jul. inventa. (Lapp.; Scan. rar.)

Mas. Long. 1 lin. Alis hirtulis ab affluibus mox diguoscitur.
Tota nigra nitida pilosula, thorace subcinerascens, luteis 4 atris.
Antennae thorace duplo longiores, distincte cinereo-pubescentes.
Alae cinerascens hyalinae, tenuiter at perspicue hirtae, hirsutiae de-
pressa. Nervi ad basin praesertim pallaseutes. Halteres et pe-
des testacei, tarsis obscuris. Coxae elongatae, flavescutes.

5. *S. testacea*: flavo-testacea nitida, pedibus pallidioribus,
antennis fuscis, basi flavis, alis hirsutis, nervis longitudina-
libus 2-5 nervulo transverso ante medium alae connexis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime. (Lapponia; Botnia
borealis ad Johannis Ro 2. Sept. rariss.)

Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Tota flava, parum pubescens, supra testa-
cea nitida. Oculi in fronte connexi. Antennae thoracis circiter
longitudinis, filiformes, brevissime rigide pubescentes, ni fallor 12-
vel 13-articulatae, articulis valde coadunatis; nigro-fuscae, articulis
2 basalibus flavis. Palpi flavi. Thoracis dorsum vittis 3 con-
fluentibus brunco-testaceis. Alae pilositate subcinerea, nervis
pallaseutibus, costalibus obscurioribus; longitudinalibus 2, 3, 4 et
5 paullo ante medium alae per nervulum transversum connexis,
unde in ala formatur area basalis. Nervus 6tus longitudinalis
etiam adest, licet obsoletior, brevis. Halteres et pedes toti flavi,
tarsis posticis subinfusatis. Tibiae calcaribus ordinariis, posticae-
que spinulis 4, 5 minutissimis, armatae.

Obs. Alarum hirsutiae et nervorum directione haec species a ce-
teris hujus generis singulariter quidem abluat; sed ex duobus in-
dividuis, quorum unum tantum completum, novum genus fingere
non audeo, *Sciarae* de cetero sat simile.

Obs. MEIGENI Sc. *bicolor*, *annulata* et *brunnipes* in Suecia
passim obviae, in Lapponia a me nou observatae.

*Sect. 2. Nervus alarum auxiliaris ad originem
furcae nervi longitudinalis tertii non extendi-
tur (paullo infra basin hujus furcae ad
costam terminatur.)*

* Halteres nigricantes s. nigro-bruunci.

6. *S. fuscipes*: nigra subopaca, alis fumato-hyalinis, pe-
dibus fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 280. 5. ♀. *Sciara praecox* MEIG. Dipt. 1.
279. 4. est forte hujus ♂.

Hab. in Lapponia Umensi frequenter; in graminosis palu-
dosis et in foliis fruticum Betulae, ad Lycksele et Umeaenes,
d. 14. Jun. — 7. Jul. vulgaris, in copula saepe deprehensa.
(Lapponia meridionalis Suecica-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. ♂ 1, ♀ $1\frac{1}{2}$ lin. Tota nigra vix nitida, pa-
rum pubescens. Oculi in viva nigri. Antennae maris thorace fere
duplo, feminae illo parum, longiores. Thorax certo situ atro-lutea-
tus videtur. Alae cinerascens s. fumato-hyalinae. Nervi tenues;
auxiliaris uou omnino ad basin furcae elongatae extensus. Halte-
res nigricantes, stripae sordide albescens. Pedes fuscis s. nigro-
picei nudi, femoribus anticis interdum livido-fuscis, coxis tarsisque
omnibus obscuris. — Similis Sc. *picipedi* (No. 2), colore ala-
rum halterumque distincta.

Var. b. ♀. pleuris halteribusque testaceo-fuscis, femoribus et praec-
sertim coxis anticis pallidioribus, forte junior et nuper exclusa, in

alpe Brattiksfjell Lapponiae Umensis d. 8. Jul. in nive ambulans capta. Forte haec est *Sciara praecox* MEIG. l. c. genuina.

7. *S. nitidicollis*: nigra, thorace nitido, pedibus testaceo-fuscis, alis subhyalinis, nervis pallidis, auxiliari brevi; antennis breviusculis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 281. 8. (forte ♀ ob antennas breves); an etiam *S. vitripennis* MEIG. Dipt. 1. 281. 9. ♂?

Hab. in graminosis et foliis fruticum, in Lapponia Tornensi mense Junio passim visa. Plures larvae et pupae sub cortice arborum putrescentium humidarum Pini, ad Wittangi et Pello d. 4–15. Jun. a me inventae. Larvae d. 11–12. Jun. abierunt in pupas obconicas albas, parcissime setulosas, e quibus imagines declaratae post 3 vel 4 dies (14–15. Jun.) prodierunt. Feminae maribus frequentiores. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas. et Fem. Long. ♂ 1, ♀ 1½ lin. Nigra, vix pubescens. Antennae feminae longitudine circiter thoracis, maris illo paullo longiores. Thorax nitidus. Abdomen fuscum, ano in ♀ vaginato longe erumpente. Alae cinereo-hyalinae, nervis pallidis, auxiliari breviori quam in antecedentibus, et minime ad originem furcae extenso. Petiolus furcae valde obsoletus. Halteres fusco-brunnei, stipite pallidiori. Pedes aut fusci, aut obscure testacei. — Variat junior tota dilutior, pedibus subpallidioribus.

8. *S. variabilis*: nigra, thorace subopaco, pedibus fuscis aut testaceis, alis subhyalinis, nervis pallidis, auxiliari brevi, antennis subelongatis. ♂♀.

Hab. in graminosis et foliis fruticum Lapponiae rarius; ad Wittangi Lapponiae Tornensis d. 14. Jun., et ad Björkvik Nordlandiae Norvegiae d. 13–14. Jul. inventa. (Lapponia.)

Mas. et Fem. Long. ♂ 1, ♀ 1½ lin. A priori, cui simillima, non differt nisi thorace vix nitido et antennis longioribus. Antennae scilicet maris thorace duplo et ultra longiores, ♀ illo paullo longiores. Pedes aut fusci aut lividi. Reliqua ut in priori.

9. *S. iridipennis*: nigra subopaca, pedibus fuscis, alis hyalinis, metallice nitentibus, nervis: auxiliari brevi, furcato pallido. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; mas ad Lycksele semel captus, ad femina in Groenlandia inventa, a D. WESTERMANN missa. (Lapponia: Groenlandia.)

Mas. et Fem. Long. fere 1 lin. Tota nigra subrobusta, parum nitida subglabra. Antennae ♀ thorace parum, ♂ fere duplo, longiores. Alae hyalinae, iridis colore tinctae. Nervi costales valde obscuri, reliqui pallidi, auxiliari brevis seu vix ad medium costae extensus, ad basin furcae minime adscendens. Halteres nigricantes. Pedes fusci s. fusco-lividi, in ♂ obscuriores.

10. *S. pulicaria*: nigra, thorace subnitido, pedibus testaceis, alis subhyalinis, nervis, auxiliari brevi, furcato pallidissimo obsoleto. ♂.

Hab. in inferalpinis Nordlandiae rarissime; in paludosis in insula Senjen mense Julio inventa. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas. Long. ½–¾ lin. Tota nigra. Similis priori, sed ab illa differt magnitudine paullo minori, thorace forte paullo nitidiori, alis cinereo-hyalinis, ut et pedibus pallidioribus. Nervus auxiliari brevis. Nervus furcatus tennis pallidus, petiolo valde obsoleto.

11. *S. silvatica*: nigra parum nitida, pedibus nigro-fuscis, alis subhyalinis, nervo auxiliari medicri. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 283. 15? ♂. *Sc. nervosa* MEIG. Dipt. 1. 283. 16. est forte femina hujus.

Hab. in Lapponia passim; ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis ♂ d. 25. Jul. semel captus, sed ad Lycksele et Sten-sele, Lapponiae Umensis uterque sexus d. 1. Jul. — 5. Aug. haud infrequenter lectus, d. 3. Jul. in copula deprehensus. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas. et Fem. Long. ¾ lin. Tota nigra subopaca subglabra. Antennae ♂ longitudine fere corporis, ♀ thorace paullo longiores. Alae cinereo-hyalinae, metallice nitentes. Nervi, costales validi obscuri, reliqui tenuiores, furcati obsoletus; auxiliari in medium fere costae ductus; parum ante basin furcae desinens. Halteres et pedes nigro-fusci.

Obs. Species Meigenianae: *Sc. fenestrata*, *fuscipennis* et *Scatopsoides*, in Suecia inferiori collectae, in Lapponia non observatae.

•• Halteres pallescentes.

12. *S. fenestralis*: nigricans parum nitida, pedibus testaceis, alis cinereo-hyalinis, nervis, costalibus nigris, reliquis pallidis; auxiliari fere ad basin furcae elongatae extenso; antennis thorace paullo longioribus. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvatica Sueciae passim; scilicet ad Kengis et Karesuando, Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele et Wilhelmina, Lapponiae Umensis, d. 4. Jun. —

15. Aug. capta, in fenestris saepe deprehensa. (Lapponia — ?)

Mas. et Fem. Long. 1 lin. Nigra, parum nitida, thorace cinereo-subpollinoso. Alae cinereo-hyalinae, metallice nitentes, ut in plerisque. Nervi, costales distincti validi nigri; auxiliari ad medium costae, et secundus longitudinalis fere ad apicem alae, extensi; reliqui pallidiores tennes, furca elongata. Halteres elongati, pedesque cum coxis, flavo-testacei, tarsi obscuri. — Variat pedibus totis fuscis.

13. *S. affinis*: nigro-cinerea, parum nitida, thorace lineis obscurioribus obsoletis, pedibus totis flavis, alis cinereo-hyalinis, nervis tenuibus, costalibus approximatis fuscis, reliquis pallidis, auxiliari brevi; antennis thorace in ♂ fere duplo, in ♀ paullo longioribus. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius, in Umensi passim, ex gr. in graminosis ad Wilhelmina et Lycksele d. 15. Jul. — 4. Aug. capta; d. 21. Jul. in copula visa. (Lappon.-Ångermanna 15. Sept.)

Mas. et Fem. Long. ¾ lin. *Sc. longipedi* affinis, antennis nigris, nec brunneis, ut et alarum nervis omnibus pallidis, nec brunneis, distincta; a priori, cui etiam similis, magnitudine paullo minori, nervis omnibus tenuioribus, coxis approximatis, nec remotis, auxiliari non usque ad basin furcae extenso, nervisque reliquis obsoletis et pallidis, dignota. Pedes quoque tota pallidiores sunt, nec tarsi fuscis. Antennae maris fere totius corporis longitudine; feminae paullo breviores.

14. *S. hirticornis*: nigra, thorace nitido, pedibus fuscis, alis subcinereo-hyalinis, nervis tenuibus, costalibus approximatis subfuscis, reliquis pallidis obsoletis, auxiliari brevi; antennis ♂ longitudine fere corporis, ♀ illo breviores. ♂♀.

Var. a. ♂♀. pedibus totis fusco-testaceis.

MEIG. Dipt. 1. 287. 26. ♂.

Var. b. ♂♀. pedibus cum coxis pallidioribus, tarsi fuscis.

Hab. in Lapponia rarissime; var. a. in fungis terrestribus ad Kengis Lapponiae Tornensis, d. 22. Aug. in copula capta; et var. b. in graminosis ad Wilhelmina Lapponiae Umensis, d. 21. Jul. etiam in copula deprehensa. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas. et Fem. Long. 1 lin. Differt a *S. fenestrali* nervis costalibus alarum subapproximatis, nec aperte distantibus; a *S. affini* pedibus aut totis aut saltem tarsi fuscis; et ab utraque thorace nitidior. Antennae et alae omnino ut in priori.

15. *S. aprilina*: fusca, pedibus fusco-testaceis, alis hyalinis, nervi longitudinalis tertii furca brevissima. ♂.

MEIG. Dipt. 1. 285. 22. forte eadem, licet thorax „ater“ dicatur. Valde quoque affinis videtur *Lestreniae* MEIG. Dipt. 6. Add. p. 308., ut etiam MACQUARTI *Lestreniae cinerea*.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in fenestra ad Wilhelmina d. 15. Jul. semel capta. (Lapp. — ?)

Mas. Long. 1 lin. Tota fusca (an in juniori?) subopaca. Antennae in nostro specimine ad maximam partem mutilatae. Alae hyalinae, parum cinerascetes, nervis tenuibus et perspicuis, auxiliari vix ad tertiam partem costae extenso; longitudinali 2do, costali sat approximato, ad apicem alae fere ducto; 3tio furcato, furca brevi vix 5tam totius alae partem longitudine occupante, qua nota ab omnibus antecedentibus speciebus optime dignoscitur nostra *Sc. aprilina*. Pedes fusco-testacei.

Obs. Species Sueciae *Sc. flavipes* et *pullipes* MEIG. in Lapponia mihi nunquam obviae.

FAM. 44. TIPULIDES ZETT. (*Rostratae* MEIG.)

Corpus magnum aut medium, raro minoris magnitudinis (1½–14 lin. long.), elongatum glabriusculum aut tenuiter pubescens. Caput parvum. Antennae porrectae, circiter thoracis longitudine, interdum illo longiores, simplices aut maris interdum pectinatae. Oculi in fronte distantes. Caput antice in rostrum magis minus longe productum. Palpi cylindrici incurvi. Thorax in medio sutura transversa sinuata (in *Pachyneura* nulla). Abdomen 8-annulatum. Alae elongatae nervosissimae seu multinervosae. Nervi 6–8, rarissime tantum 5, marginem anteriorem attingunt. Areola plerumque adest. Pedes elongati tennes, valde fragiles, ad tactum mox decidui. Tibiae plus minus calcaratae. Familia haec speciebus ditissima Tipularias majores, capite antice subrostrato, thoracis sutura transversa, alis valde nervosis etc. praeditas, continet. Imagines innocuae, seu feminae non pungentes.

156. Erioptera. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 13. ZETT. MACQ. *Tipula* LINN. GEOFFR. FABR. *Limnobia* LATR.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis (1½—3 lin. long.), tenuiter pubescens. Caput globosum parum productum. Antennae vix thoracis longitudine, setiformes pilosulae, 16-articulatae, articulis: 1 cylindrico, 2 cyathiformi, sequentibus ovatis. Oculi in viva atro-purpurei. Palporum articuli aequales. Alae incumbentes, nervis villosis, 6 ad marginem anteriorem alae descendentes, quorum 2 furcatis. Areola (vide Conspect.) aut nulla aut subquadrata. Area basalis elongata gemina (areae discoidales MACQ.). Margo ciliatus. Pedes intermedii breviores. Tibiae non calcaratae. *Color* pallidus, cinereus. *Motu* sat agilis. *Habitatio* in graminosis aut fruticibus, locis saepe paludosis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus*; *mas*: ano obtuso; *femina*: ano acuminato bisetoso. (Spec. Scand. 14, magnitudine saepissime minori, antennis 16-articulatis, alarum nervis villosis, 6 tantum ad marginem anteriorem descendentes, pedibus intermediis ceteris brevioribus, et tibiis omnibus inermibus, a reliquis Familiae dignotae.)

Sect. 1. Nervii alarum toti villosi.

A) Areola *) nulla.

* Nervii transversii omnes in medio alae siti (areae scilicet discoidales geminae utraque fere aequaliter longae).

1. **E. flavescens**: tota pallida flava, alis pedibusque concoloribus, antennis extrorsum lineaque dorsali abdominis fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 109. 2. certe. *Tipula flavescens* LINN. Fn. Sv. 1753? FABR. Antl. 31. 37.

Hab. in paludosis Lapponiae passim; ad Muonioniska et Kengis, Lapponiae Tornensis, ut et ad Umenaes Lapponiae Umenensis, d. 6. Jul. — 17. Aug. frequentius legi; in paludibus ad Björkvik Nordlandiae d. 14. Jul. feminas rarius inveni. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 2½ lin. Tota pallide flava, subopaca, flavo-lirata. Antennae fuscae, basi pallidae. Oculi in mortua nigri. Palpi apice fuscii. Thorax dorso flavo-testaceo. Abdomen linea media longitudinali fusca, interdum obsoleta. Alae cum nervis pallidae. Halteres et pedes flavi.

2. **E. lutea**: pallide flava, alis pedibusque concoloribus, antennis palpisque extrorsum, thoracis dorso linea longitudinali, abdomine lineis 3 dorsalibus, femorum tarsorumque apice, brunneis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 110. 3. forte eadem, licet alae „fuscescentes“ dicantur.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius; in paludosis ad Juckasjervi d. 4. Jul. in copula deprehensa. (Lappon.-Scan. rar.)

Mas et Fem. Long. 2½ lin. Tota flava opaca subpubescens. A priori, cui simillima, differt: antennis et palpis fere totis fuscis, illarum articulis basalibus tantum pallidis, thoracis linea dorsali brunnea distincta, abdominis lineis 3 longitudinalibus, 1 media et 2 lateralibus, fuscis, halterum clava obscura, ut et femorum tarsorumque apice brunnescentibus. Nervulus quoque transversus ramulum furcae superioris et nervum longitudinale 2dum connectit, qualem in reliquis speciebus rarissime video.

3. **E. sordida**: tota cinereo-grisea, pubescens, alis cinereo-hyalinis, nervis pallescentibus, halteribus pedibusque flavis, geniculis, tibiis tarsorumque apice fuscis; ano rufo. ♀.

Hab. in Nordlandia rarissime; ad Björkvik d. 14. Jul. inventus (Lappon.-Ångermannia ad Hernösand d. 30. Aug. 2 specimina capta.)

Fem. Long. 3 lin. A praecedentibus colore cinerascens, nec flavo, et a ruabis proximis sequentibus alis magis nudis, nervis tantum villosis, diguoscitur. Tota cinerascens. Thoracis linea lateralis et sentellum, pallida. Anus rufescens. Alae ut in *Er. flavescens* et *lutea*, etiam quoad nervorum directionem, sed colore magis flavescens cinereo. Pedes pallescentes, femoribus anticis apice late, geniculis omnibus, tibiis tarsorumque apice, fuscis.

4. **E. haemorrhoidalis**: griseo-cinerea pubescens, alis concoloribus, undique villosis, nervis transversis stigmatateque subinfuscatis, halteribus flavis, ano rufescente, pedibus testaceis, femorum apice tarsisque fuscis. ♂♀.

*) *Areolam* dico aream plerumque minutam, subpentagonam, quae exterius versus apicem alae, areae basali elongatae adjacet.

Hab. in Lapponia rarissime; in convallibus paludosis ad Drivstuen in alpe Dowre Norvegiae d. 1. Jul. uterque sexus a D. BOHEMAN inventus. (Lapponia; Hernösand 29. Aug. rar.)

Mas et Fem. Long. 2½ lin. Tota cinerascens opaca, griseo-aureo-pubescentis, Antennae fuscae. Thoracis linea lateralis pallida. Abdomen griseum, ventre pallido, ano rufo-testaceo. Alae hyalinae, undique tenuiter aureo-villosae (unde cineraceae apparent), stigmatate macula oblonga fusca. Nervi transversii nimbri cincti. Nervulus quoque ramulum furcalem et nervum longitudinale 2dum connectens, infuscatus. Halteres albescentes. Pedes testacei, pubescentes, coxis cinerascens, geniculis, tibiis apice tarsisque fuscis. Affinis *Er. lineatae* MEIG., sed certe distincta.

5. **E. ruficauda**: griseo-cinerea, pubescens, alis concoloribus, undique villosis, immaculatis, stigmatate subinfuscato, halteribus flavis, ano rufescente, pedibus totis fuscis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensis rarissime; in monte Stoettingsfjellet d. 1. Aug. semel capta. (Lappon.)

Fem. Long. 2 lin. Simillima priori, paullo minor et corpore fusco, uce obscure cinereo, ventre vix pallidiori, alarum nervis transversis non infuscatis, femoribusque tantum basi pallescentibus, diversa. Cetera ut in *E. haemorrhoidali*. Affinis *E. triviali* MEIG.

Obs. MEIGENI *Er. montana*, *lineata* et *trivialis*, huic subdivisioni inserendae, in Suecia inferiori a me parce lectae sed in Lapponia hactenus non observatae.

**) Nervorum transversalium unus in medio, alter ante medium alae siti (areae scilicet geminae inaequales, harum interior brevior).

6. **E. atra**: aterrima subnitida, alis nigro-villosis, halteribus albis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 113. 10. ZETT. Act. Holm. ann. 1819. 84. 40. ♂♀. *Tipula Erioptera* FABR. Antl. 33. 45.

Hab. in graminosis locis paludosis umbrosis turfosis, in Lapponia meridionali passim, ad Stensele et Wilhelmia, d. 3—20. Jul. in copula saepe deprehensa; occurrit etiam in inferalpinis maritimis Nordlandiae Norvegiae et ad Björkvik d. 14. Jul. in copula junctam haud infrequenter inveni. (Lappon.-Wermelandia rarius; Scania mense Majo passim.)

Mas et Fem. Long. ♂ 1¼, ♀ 1½ lin., at exsiccata paullo minor, corrugata. Tota aterrima, atro-puberula. Antennae maris paullo longiores, quam feminae, at alae in ♂ paullo breviores, quam in ♀, in utroque sexu nervis dense nigro-villosis. Halteres nivei, stipite fusco. Pedes valde elongati. Quoad differentiam sexus conferatur descriptio hujus speciei ab auctore data in Act. Holm. 1. e.

Obs. *Er. obscura* MEIG. Sueciae inferioris incolae, in Lapponia a me non visa.

**) Nervii transversii omnes ante medium alae retracti (areae scilicet geminae breves, utraque aequaliter longae.)

7. **E. Nyblaci**: sordide albida, thoracis vittis 3 brunneis, media gemina, metathoracis macula didyma, alarum punctis, pedum geniculis et tibiis tarsorumque articulorum apice fuscis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Norvegia; in graminosis juxta paludem ad Lie Doreensem, a D. BOHEMAN d. 30. Jul. inventa. (Lapponia Norvegia.)

Mas et Fem. Long. fere 3 lin. Tota albicans s. sordide pallida, distincte pilosa. Antennae pallidae, fusco-annulatae, longe pilosae. Palpi fuscescentes. Thorax vittis 3 brunneis, obscure marginatis, lateralibus posticis, brevibus, media gemina a basi ultra medium thoracis dorsi producta. Metathorax macula didyma fusco-brunnea. Abdomen subdepressum (in mortua), punctis minutissimis et linea atrineque laterali, interdum subinterrupta, fuscis. Alae cinereo-hyalinae, nervis distincte villosis, villositate hinc inde maculas s. puncta fusca formante; nervi transversii ante medium alae semicirculatum retracti, obscure villosi, unde fascia lunata ibi exstat. Halteres albi. Pedes ut in diagnosi.

Dom. OLAVUS NYBLAETS, Judicii Diacasterii cameralis Consiliarius, etc. Holmiae; visu vehementi et laudatissimo, multa rara et haud parva nova insecta non minus circa Stockholmiam, quam intra ipsam Urbem, quaesivit et invenit, quorumque plura mecum benignè communicavit, unde uomeu oculatissimi amantissimique Viri in hac pulchra et distincta specie conservare voluit gratissimus Ejus amicus.

8. **E. analis**: lacte cinerea opaca, pedibus pallidioribus, halteribus flavis, ano rufescente, alis pallescentibus immaculatis. ♀.

Hab. in paludosis Nordlandiae rarissime; ad Björkvik juxta Ofotenfjord d. 14. Jul. duo specimina inveni. (Lapponia Norvegia.)

Fem. Long. $1\frac{3}{4}$ lin. Similis *Er. cinerascens*, sed nervis totis et undique pilosis, nec in disco alae nudis, distincta. Tota cinerascens, thoracis limbo et abdominis lateribus pallidioribus. Anus flavo-rufus. Alae pallescentes immaculatae. Nervi fere ut in *Er. cinerascens*, (infra No 11) directi. Halteres albi. Pedes cinerascens flavi, femoribus basi pallidioribus.

B) Areola oblongo-cordata sen subcuneata adest.

9. E. fascipennis: griseo-fusca, alis hyalinis, undique cinereo-villosis, fascia nubeculari abbreviata obscura, halteribus albidis. ♂♀.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae rarissime; ad Tromsø d. 24 Jul. unicum specimen femineum inveni. Mas in Groenlandia captus, a D. WESTERMANN benigne communicatus. (Lapponia; Groenlandia).

Mas et Fem. Long. ♂ 3, ♀ $3\frac{1}{4}$ lin. Affinis et subsimilis *Er. haemorrhoidalis*, sed paullo major, et areola alarum mox dignota. Tota cinereo-fusca pubescens. Antennae fuscae, pilosae. Palpi fuscii, articulo 2do incrassato. Thorax obsolete bilineatus, scutello dilutiori; linea laterali thoracis pallida. Abdomen distincte villosum. Alae hyalinae cinereo-undique villosae, fascia transversa a stigmate ad medium alae extensa nervosque transversos transcurrente nigro-fusca. Areola 3 nervos in marginem anteriorem emittit. Nervulus furcae superioris, basin et nervum longitudinalem 2dum connectens, adest. Halteres albi. Pedes fuscii, pubescentes, femoribus basi pallidioribus.

Sect. 2. Nervi in disco alae subnudi, ad apicem tantum villosi. Areola adest.

10. E. denudata: obscure cinerea subnitida subpubescens, alis hyalinis immaculatis, stigmate obsolete fusco, halteribus albidis, femorum basi pallida, ano rufescente. ♀.

Hab. in Lapponia rar; in paludis ad Umenaes Lapponiae Umenis, ad Wittangi Lapponiae Tornensis, nec non in inferalpinis maritimis, ad Giebstad Nordlandiae et ad Alten Finmarkiae occidentalis, d. 14 Jun. — 2 Aug. parce lecta, solitaria mihi semper obvia fuit, nec nisi unicum individuum in quovis loco inveni (Lapponia).

Fem. $2\frac{1}{2}$ lin. long. *E. ruficauda* valde similis et affinis, corpore alisque magis denudatis, areolaque alarum distincta, mox dignota; itaque non ejusdem speciei detritum. Tota nigro-cinerea. Vagina analis exserta rufa. Alae hyalinae, nervis ad apicem tantum tenuiter villosis, macula stigmatica oblonga fusca valde obsoleta. Areola oblonga irregularis, 3 nervos in marginem anteriorem emittit, unum horum furcatum. Nervulus connectens nullus. Halteres albi. Pedes obscurei, coxis apice, femoribusque basi, pallidis. Affinis *Limoniae*.

Var. ♀. thorace opaco et areola aperta, nec coelusa, forte monstrosa; ad Altea eum v. a. capta.

11. E. cinerascens: pallide cinerea opaca, parum pubescens, alis hyalinis subpallescentibus immaculatis, halteribus albidis, femorum basi pallida, ano rufescente. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 114. 15.

Hab. in paludosis Lapponiae rarius; mas ad paludes choreas ducens ad Wittangi Lapponiae Tornensis d. 17 Jun. captus, et uterque sexus in Nordlandia ad Björkvik d. 14 Jul. deprehensus. (Lappon. — Scan. pass.).

Mas et Fem. Long $1\frac{1}{2}$ fere 2 lin. Priori similis, paullo minor pallidior, stigmate alarum non infusato, areola minori, nullum nervulum furcatum emittente, etc. certe diversa. Tota laete cinerea. Abdominis incisurae pallidae. Anus testaceus. Alae cinereo-hyalinae, nervis subpallidis, microscopice villosis, infra nervos transversos nudis. Nervi praeterea ut in *Er. flavescens* fere directi, at areola minuta subpentagona ut et nervulus furcam anteriorem nervumque longitudinalem 2dum connectens, adsunt. Halteres albi. Pedes fuscii, coxis et femoribus basi late, testaceis. Thoracis limbus saepe pallescit. — Forte melius ad *Limoniae* genus referenda.

157. Limnobia. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 14. MACQ. *Tipula* LINN. DE GRER. FABR. *Limonia* MEIG. LATR. *Pedicia* LATR.

Corpus (alis pedibusque longis) majoris aut mediae, raro minoris magnitudinis, elongatum sublineare, tenuiter pubescens, fere glabrum. Caput parvum obovatum seu obpyriforme, os haud longe productum. Antennae 15-17 articulae, articulo 1 cylindrico, 2 cyathiformi, reliquis oblongis aut globosis. Palpi exserti, articulis aequalibus. Alae saepissime incumbentes, angustato-elongatae, nudae, nervis 6

vel 7 marginem anteriorem attingentibus, quorum Imo (a basi, ultimo a costa) elongato subrecto. Tibiae apice breviter calcaratae. Color cinerascens, pallescens, raro nigricans. Motu tarda; vento tamen secundo sat strenue volat; aegre ambulat. Vespere exiens, toto fere die quiescit. *Habitatio* in pratis et graminosis, locis saepe paludosis et umbrosis; per partem sylvaticam et subsylvaticam Lapponiae atque inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Differentia sexus; mas:* ano obtuso subclavato; *femina:* ano acuminato, antennisque quam in mare saepe paullo brevioribus. (Sp. Scand. 41 (*Limnobia punctipennis* MEIG. ad *Symplectae*; *L. immaculata* ad *Triclyphonae* nob; ut et *L. cinerascens* ad *Eriopterae* genus relatis), alarum nervis nudis, ab *Erioptera*; alarum nervo longitudinali Imo (e margine interiori numerato) elongato subrecto, a *Symplectae*; palporumque articulis aequaliter longis, a *Tipula* et *Nephrotoma*, praecipue dignotae).

° Alae divaricatae. Nervi 7 longitudinales marginem anteriorem attingunt. Areola 3 nervos emittit, quorum superior petiolato-furcatus.

1. L. rivosae: laete cinerea, thoracis abdominisque vittis obscuris, scutello pedibusque testaceis, geniculis fuscis, alis hyalinis, margine costali vittaque discoidali angulata, fusco-brunneis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 118. 1. *Tipula rivosae* LINN. Fn. Sv. 1738. certe. ♀. *Pedicia rivosae* LATR. Gen. Crust. et Ins. 4. 255. *Tipula triangularis* FABR. Antl. 27. 14.

Hab. in graminosis juxta aquam, in Lapponia meridionali passim, scilicet ad Lycksele et Stensele, Lapponiae Umenis, d. 22 Jun. — 4 Jul. capta; occurrat etiam in inferalpinis Nordlandiae Norvegiae et ad Giebstad d. 22 Jul. ♀ legi. In alpe Dowre a D. BOHEMAN quoque inventa. (Lapponia; Botnia ad Umeå freq. LINN. — Scan. rar.)

Mas et Fem. Maxima nostratum hujus generis, 12—13 lin. long. Alis pulchre et determinate pictis ab omnibus facile distincta. Cana, thoracis vittis dorsalibus 3 fusco-brunneis, media subgemina, lateralibus abbreviatis. Antennae capite parum longiores, brunneo-testaceae, basi crassiores, extrorsum sensim tenuiores; pilosae. Palpi fuscii, basi dilutiores. Oculi in viva obscure brunnei. Scutellum testaceum. Abdomen cauum, vitta dorsali longitudinali lata, linea media interrupta quasi divisa. Alae albo-hyalinae, costa inaequaliter, et fascia s. vitta longitudinali in disco angulata, testaceo-brunneis. Fuscedo haec cum nervo longitudinali ad marginem usque infra angulum continuatur. Arcae 2 discoidales (a basi alae oriae) subaequales; areola suboblongo-pentagona. Halteres pallidi. Pedes obscure testacei, femorum tibiisque apice fusco.

°° Alae incumbentes.

a) Nervi 7 longitudinales marginem anteriorem attingunt. Areola nervos 3 emittit, quorum superior petiolato-furcatus. Nervulus longitudinalis 2dus (a costa) etiam furcatus. Nervulus transversus ordinarius (°) ant medio aut basi areolae inseritur. In disco alae nervulus alter transversus (huic subdivisioni proprius). (Cfr. praeterea MEIG. *Limnobia* l. c. p. 121. Subdiv. C.)

2. L. fasciata: cinerea, abdomine ant pallido, incisuris fuscis, ♂, ant toto fusco; ♀; alis in utroque sexu hyalinis, fasciis macularibus subquatuor obscuris. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 121. 4. ♂. *Tipula fasciata* LINN. Syst. Nat. 2. 973. 18. ♂. FABR. Antl. 30. 31. ♂.

Hab. in paludosis Lapponiae sylvaticae Tornensis et Umenis, d. 12 Jul. — 4 Aug. passim frequenter, ad Lycksele et Wilhelmina praesertim copiose vidi; d. 1-3 Aug. pluries in copula capta; in inferalpinis Finmarkiae occidentalis ad Alten et Bossekop haud longe a Capite septentrionali etiam in copula deprehensa, et in alpe Dowre Norvegiae a D. BOHEMAN lecta (Lapponia-Tornea, Doct. DEUTSCH-Scania, ipse, rar.).

Mas et Fem. Long 4 lin. Obscure cinerea. Antennae maris thorace paullo longiores, feminae illo fere breviores, in utroque sexu filiformes, fuscae, verticillatim pilosae. Scutellum testaceum. Abdomen in diagnosi. Alae albo-hyalinae, maculis fuscis 8-10, quae fascias 3 aut 4 irregulares formant, quarum prima basalis; altera nervulum transversum discoidalem et 3tia nervulum ordinarium, traesunt; 4to apicali. Areola oblongo-quadrata. Nervulus transversus ordinarius versus basin (nec medio) areolae inseritur. Nervi in apice alae subpilosi. Halteres pallidi, clava

°) Nervulum transversum ordinarium eum dico, qui nervos 3 et 4 longitudinales (a margine alae interiori numeratos) connectit.

fusiori Pedes fuscis, femoribus basi testaceis. — *Linnoibiae pulchellae* MEIG. Dipt. 6. Add. 275. 6. valde affinis quoque videtur.

Var. h. ♀. Omnes tres nervi ex areola emissi simplices (nec superior furcatus); aliae simillima varietati a. Talis etiam in figura MEIGENI l. c. representatur. Ad Lycksele Lapponiae Umensis d. 4. Aug. cum var. a. habitus unicum specimen invenit, quale nunquam in Suecia inferiori viderim.

3. *L. marmorata*: cinerea, thorace brunneo-bilineato, halteribus pedibusque flavis, illorum clava femorumque apice fuscis, alis albo-hyalinis, maculis punctisque fusco-brunneis. ♂♀. MEIG. Dipt. 1. 121. 5. ♂.

Hab. in Lapponia Norvegica rarius; in convallibus paludosis ad Høngen d. 19. Jun. ♂ a D. BOHEMAN captus. ♀ ad Tromsø Nordlandiae a me d. 24. Jul. inventa. (Lappon.-Scan. rar.)

Mas et Fem. Long. 4—4½ lin. (3 lin. secund. MEIG.). Similis priori, interdum paullo major, alis latioribus. Cinerea. Antennae capite vix duplo longiores, basi crassiores, extrorsum setaeae; pallidae, articulis 2 basalibus obscuris. Thorax lineis 2 brunneis. Abdomen griseum. Alae albo-hyalinae, nervis, maculis et punctis fusco-brunneis nudique sparsis, et maculis 6 in costa subquadratis, plerumque majoribus evidentioribus. Nervi transversus fuscusque cincti, ordinarius areolae subquadratae medio insertus. Halteres et pedes pallidi, clava, femorum, tibiaram tarsorumque apice fuscis.

4. *L. trimaculata*: cinerea, halteribus pedibusque flavescentibus, femorum, tibiaram tarsorumque apice fusco, alis cinereo-hyalinis, maculis 3 costalibus fuscis, obsolete. ♂.

Hab. in Finmarkia occidentali rarissime; ad Bossekop d. 4. Aug. semel capta. (Lapponia Norvegica.)

Mas. Long. fere 3 lin. Totae laete cinerascens, thorace vix liuato. Alae cinereo-hyalinae, basi pallidae; maculis 3 costalibus fuscis, aequali spatio remotis; una paullo ante medium costae ad originem nervi longitudinalis secundum, punctiformis, altera s. 2da loco stigmatis, etiam punctiformis, et 3ta s. ultima versus apicem alae, ubi nervi longitudinales unus et 2dus per nervulum transversum connectuntur sita, paullo major rotundata; omnes valde obsoletae. Nervi quoque transversus fuscusque obsolete cinguntur. Pedes cum coxis flavi, femorum, tibiaram tarsorumque apice nigro.

b) Nervi 7 longitudinales marginem anteriorem alae attingunt. Areola oblongo-quadrata s. subhexagona 3 nervos emittit, quorum superior petiolato-furcatus. Nervus 2dus longitudinalis etiam furcatus. Nervus transversus ordinarius fere medio areolae inseritur. Alae (in nostra) pictae. (Cfr. MEIG. l. c. p. 122. Subdiv. D. fig.)

5. *L. picta*: lurida, antennis testaceis, basi palpisque, nigricantibus, alis hyalinis, circulis maculisque fusco-brunneis; pedibus flavis, femoribus annulis 2 fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 123. 7. *Tipula picta* FABR. Antl. 29. 25. *Limonia picta* LATR. Gen. Ins. 4. 258.

Hab. in Lapponia rarissime; in Dowre a D. BOHEMAN inventa. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. (austriarum) 5—6 lin. (3 secund. MEIG.). Tota lurida s. flavo-brunnea. Antennae basi crassiores, extrorsum sensim attenuatae; setaeae, articulis 2 primis nigricantibus, 3, 4, 5 flavis, reliquis fusco-testaceis. Palpi nigricantes. Caput linea frontali media fusca. Thorax fusco-lineatus. Abdomen lividum, margine laterali et linea media interrupta, fusco-brunneis. Alae hyalinae, circulis, humilis maculisque irregularibus fuscis sat crebre pictae. Halteres flavi, medio fuscis. Pedes cum coxis flavi, femoribus annulis 2, uno in medio, altero versus apicem, fuscis.

Obs. *Linnoibia punctata* MEIG., antennis totis obscuris, at femoribus annulis nullis, apice tantum fuscis, paullo major, alias *Limn. pictae* simillima, in Sueciae inferioris graminosis, praesertim in Scavia, uterque sexus, frequens, in Lapponia a me frustra quaesita.

c) Nervi 7 longitudinales marginem anteriorem alae attingunt. Areola oblongo-quadrata 3 nervos emittit, quorum superior petiolato-furcatus, furca elongata. Nervus 2dus longit. etiam furcatus; transversus ordinarius medio areolae inseritur. Alae haud pictae, subimmaculatae. (Cfr. MEIG. l. c. p. 125. Subdiv. E. et p. 127. Subd. G. fig.)

+ Species colore obscuro.

6. *L. discicollis*: fusca, pectore femorumque basi flavo-testaceis, alis fumato-hyalinis, impunctatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 125. 13. ♂. MACQ. Dipt. Gall. 1. 149. 7. Hab. in Lapponia Umensi rar.; ad Lycksele d. 17. Aug. uterque sexus captus. (Lapponia-Scania passim, in copula.)

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Mas et Fem. Long. 4—4½ lin. Caput cinerascens, antennis pedibusque fuscis. Stethidium ferrugineo-flavum, disco dorsali fusco-brunneo-subnitido. Abdomen fuscum subnitidum. Alae fumato-hyalinae immaculatae. Nervulus, nervos 2 et 3 longitudinales connectens, ad stigma adest. Nervi longitudinales 1 et 3 (ab infra numerati) in marginem anteriorem alae paullo curvati (nec recta) excurrunt. Areae 2 discoideales (a basi alae ortae) inaequaliter longae. Halteres flavi, clava fusca. Pedes fuscis, coxis, femorum basi late, tibiisque anguste, pallidis.

7. *L. unicolor*: fusca immaculata, halteribus pedibusque testaceis, femorum tibiaramque apice obscuro, alis fumato-hyalinis, impunctatis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, ad Lycksele semel inventa. (Lapponia.)

Fem. Long. 3½ lin. Simillima *L. lucorum* MEIG. paullo minor et thorace immaculato nec non pedibus magis pallescentibus, diversa. Fusca cinerea parum nitida. Antennae fuscae distincte pilosae, apice setaeae. Palpi fuscis. Pectus fusco-testaceum. Metathorax cinereus. Abdomen fuscum subnitidum. Vagina analis rufa. Alae omnino ut in praecedente, etiam quoad nervorum directionem. Halteres testacei, clava margine obscuriori. Pedes cum coxis testacei, femorum, tibiaram tarsorumque apice fusco.

8. *L. arctica*: cinerea immaculata, antennis fuscis, pedibus nigris, coxis femorumque basi flavis, alis albo-hyalinis, basi halteribusque pallidis, stigmatibus nigricantibus. ♂♀.

Hab. in paludosis Lapponiae septentrionalis passim; in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae, ex. gr. ad Björkvik, in insula Senjen, et ad Alten, d. 14. Jul. — 7. Aug., a me lecta. Adscendit quoque in alpes, et in ipso alpium Finmarkicarum jugo d. 12. Aug. in copula capta. (Lapponia Norvegica.)

Mas et Fem. Long. 4—5 lin. Similis *L. pratorum* MEIG. Dipt. 6. Add. p. 277. 72. videtur; at *L. pratorum* ♀ antennis longitudine thoracis, alis basi vix pallidioribus et puncto in medio costae fusco, a *L. arctica* statim distinguitur. Tota cinerea immaculata. Antennae ♂ longitudine thoracis, ♀ paullo breviores, in utroque sexu basi crassiores extrorsum setaeae, totae fuscae, pilosae. Vagina analis ♀ rufa. Alae in utroque sexu albidae, basi distincte pallidae, nervis oculibus validis, ut in priori specie directis, stigmatibus macula oblonga nigricante, interdum fusca. Halteres pallidi, clava subtus saepe subfusca. Pedes nigricantes pubescentes, coxis femorumque basi flavis.

9. *L. squalens*: obscure cinerea immaculata, antennis pedibusque nigricantibus, femorum, tibiaram tarsorumque basi flavis, alis cinereo-hyalinis, stigmatibus punctoque in costae medio fuscis, halteribus pallidis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarius, ad Lycksele uterque sexus captus, et etiam in Brattiksfjell 8. Jul.; in paludosis in insula Senjen Nordlandiae Norvegicae mense Julio in copula depressa; in alpe Dowre a D. BOHEMAN quoque inventa. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. 2½—3¼ lin. Simillima *L. arcticae*, saepe duplo minor, alis minus albescantibus, maculis 2 fuscis obsolete notatis, praecipue distincta. Antennae maris thorace fere longiores, subfiliformes nigrae, articulis oblongis pilosis; feminae thorace paullo breviores, fuscae, mouiliformes. Alae cinereo-hyalinae, basi pallidiores, nervis oculibus tenuioribus, stigmatibus et puncto in medio costae (ad originem nervi longitudinalis 2di) fuscis. Nervi transversus interdum etiam subinfuscatus. Reliqua ut in diagnosi, aut ut in praecedente.

Obs. *Limn. lucorum* MEIG., in Scavia inventa, in Lapponia mihi non obvia.

++ Species colore pallido (Cfr. MEIG. l. c. p. 127. Subd. G. fig.).

10. *L. binotata*: flavo-ferruginea nitida, palpis obscuris, abdomine linea utrinque laterali nigra, alis cinereo-hyalinis, punctis 2 costalibus fuscis. ♂♀.

Hab. in Lapponiae Umensis uliginosis passim; in paludosis ad Umenaes, Tresunda et in Stoettingsfjellet, d. 7—31. Jul., in copula capta. (Lapponia meridionalis.)

Mas et Fem. Long. 3½ fere 4 lin. Similis *L. ferruginae* et *punctum* MEIG., sed a priori antennis totis flavis, a *L. punctum* alarum pletura, et ab utraque magnitudine minori abdominisque lateribus linea longitudinali interdum interrupta, distincta. *L. nitidicollis* MEIG. etiam affinis videtur, haec autem paullo minor et abdomine nigro-fusco gaudet. Flavio-ferruginea nitida glabra, Antennae longitudine circiter thoracis, flavae pilosae. Palpi fuscis. Oculi in viva nigro-brunnei, in mortua nigri. Alae cinereo-hyalinae, vix flavicantes, stigmatibus et macula parva in medio costae ad originem nervi longitudinalis 2di, fuscis, saepe obsolete. Nervi praeterea ut in *L. discicollis* directi, nervulo transverso connectente ad stigma nullo. Halteres pallidi, femorum, tibiaram tarsorumque

apex fuscus. A *L. glabricula* MEIG. Dipt. 6. Add. p. 276. 69. parum quoque abluere videtur, at *L. glabricula* paullo major (4½ lin. long.) quam nostra describitur.

Obs. *Limnob. ferruginea* et *barbipes* MEIG., sub hac divisione militantes, in Scaniae nemoribus passim obviae, in Lapponia haecenus non observatae fuerunt.

d) Nervi 7 longitudinales marginem interiorem alae attingunt. Areola oblongo-subquadrata, 3 nervos emittit, quorum superior furcatus, furca brevissima (hujus subdivisionis nota propria). Nervi: longitudinalis 2dus etiam furcatus; connectens ad stigma adest; transversus ordinarius areolae medio inseritur. Alae praeter maculam stigmaticalem immaculatae. (Cfr. quoque MEIG. l. c. p. 126.

Subdiv. F. fig.)

11. *L. leucophaea*: cana antennis fuscis, basi, abdomine pedibusque lutescentibus, halteribus alisque pallidis immaculatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 127. 13. ♀. forte eadem.

Hab. rarissime in Lapponia, e qua mecum communicata fuit, mihi ipsi ibi non obvia. (Lapponia; Scania frequenter.) **Mas et Fem.** Long. ♂ 2½, ♀ 3 lin. Opaca. Caput et thorax pallide cinerea immaculata. Frons lata. Antennae thorace paullo breviores, articulis 2 basalibus crassioribus flavis, reliquis sensim attenuatis fuscis pilosis, apice setaceis. Palpi fuscis, basi testacei. Pectus cinereo-testaceum. Abdomen flavo-testaceum, linea laterali fusca. Alae cum nervis pallescentes. Areola oblongo-quadrata. Nervulus connectens ad stigma vixens. Halteres albi. Pedes pilosi, toti flavi. — A *L. nemoralis* MEIG. magnitudine paullo majori, thoraceque cauo immaculato (nec fusco-vittato) distincta.

12. *L. stigmatella*: cinerascens, thorace fusco-vittato, antennis nigricantibus, halteribus femorumque basi late pallidis, alis hyalinis, stigmate fusco. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele d. 13. Ang. uterque sexus captus. (Lapponia.)

Mas et Fem. Long. ♂ 2, ♀ 3½ lin. Similis *L. plebejae* MEIG., magnitudine paullo majori et stigmate fusco ab illa distincta. Tota griseo-cinereo-opaca subglabra. Antennae ♂ thorace fere longiores, ♀ illo paullo breviores, in utroque sexu nigrae, breviter pubescentes, subfiliformes (unde a *Trichocera*, cui sat affinis, mox digressitur), articulis oblongis. Palpi fuscis. Thoracis vittae in ♂ 3, in ♀ subquatuor; fusco-brunneae, laterales anticae abbreviatae. Abdomen fuscum, in ♂ lateribus et incisuris praesertim ventralibus, dilutioribus; in ♀ maculis dorsalibus brunneis. Aures ♂ fuscus, ♀ rufus. Alae hyalinae, macula stigmatica oblonga, distincte infusca. Nervuli transversus quoque leviter infuscati. Nervulus transversus connectens et alter versus apicem prope costam adsunt, unde area oblongo-quadrata ad stigma formatur, maculam fuscam fere totam includens. Areola minuta oblonga difformis, in altera ala (in utroque sexu) deest, qualis nervorum ratio (monstruosa?) in alis Tipulariarum saepe obliquit. Halteres sordide albi. Pedes nigro-fusci, coxis cinereis, apice, apophysibus, femorumque basi late, testaceis.

Obs. *Limnob. nemoralis* MEIG. forte etiam in paludosis sylvaticis Lapponiae occurrat, thorace cinereo, vittis 4 fuscis, abdomine lurido, antennis fuscis, basi flavis; 3—3½ lin. longa; mihi vero in provinciis borealibus non obvia.

e) Nervi 7 longitud. marginem interiorem alae attingunt. Areola oblonga utrinque acuta 3 nervos emittit, quorum superior in furcam mox divisus, furca, scilicet aut sessilis, aut breviter tantum subpetiolata (huius subdivisioni nota singularis). Nervi: longitudinalis 2dus etiam furcatus; connectens nullus; transversus ordinarius areolae medio insertus. Alae immaculatae. (Cfr. praeterea MEIG. l. c. p. 131.

Subdiv. I. fig.)

13. *L. distinctissima*: pallida, antennarum flagello, macula verticis thoracisque vittis 3, nigris; ano in mare fusco. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 131. 27. certissime (Cl. MEIGEN connotatione ejus in urbe Lundae Sueciae 1823, speciem hanc nomine allato in museo meo manu propria designavit.)

Hab. in Lapponiae paludosis passim; in Gaustind Nordlandiae Norvegiae d. 30. Jul. 1821 masculos primum inveni; deinde ad Novaculum Umenae Lapponiae Umensis d. 7. Jul. 1832 utrumque sexum in copula deprehendi. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. 5 lin. et ultra. Tota pallida subopaca glabra. Antennae ♂ thorace fere longiores subfiliformes pilosae, ♀ illo paullo breviores, in utroque sexu nigrae, articulis 2 basalibus flavis. Palpi fuscis. Frons macula triangulari nigro-brunnea. Thorax vittis dorsalibus 3, lateralibus anticae abbreviatis, maculis

pectoris utrinque una parva, sterui unica majori, et metathoracis didyma, nigris. Abdomen fusco-testaceum, in ♂ valde tenue, ano obscure clavato. Aures in ♀ rufus. Alae pallescentes, stigmate obsolete fusco. Areola oblonga parallela, apice inferiori (versus basin alae) praesertim acuto. Furca nervorum ordinaria saepe sessilis, et tunc areola quasi 4 nervulos emittit. Halteres pallidi, femorum, tibiarnum tarsorumque apice leviter obscure.

f) Nervi 7 longitud. marginem inter. alae attingunt. Areola oblongo-quadrata 2 nervos emittit, quorum superior dichotomice furcatus. Nervi: longitudinalis 2dus etiam furcatus; connectens nullus; at longitudinalis 1nus (auxiliari non computato) usque ad stigma ducitur, ibique apice bifidus, omnino ut in MEIGENI *Limnob. 4-notata* et *annulus* l. c. p. 144. Subd. P.

14. *L. bifurcata*: flavo-ferruginea, alarum punctis obsoletis, femorum, tibiarnum tarsorumque apice, fuscis. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; inter Muonioniska et Kengis d. 20. Aug. unicum individuum inveni. (Lapponia borealis.)

Fem. Long. 3½ lin. Tota ferrugineo-flavescens, nitida glabra. Antennae thorace fere breviores, setaceae pallidae 19-articulatae, articulis verticillatis pilosis. Thorax dorso inaequalis, linea media fusca obsoleta. Abdomen margine laterali linea fusca. Alae cinereo-pallescens, nervis transversis, stigmate et puncto subcostali ad originem nervi longitudinalis 2di, fuscis. Areola oblongo-quadrata nervos 2 emittit, quorum alter bis furcatus, omnino ut in *Leptina* seu *Dolichopeza* MEIG. Dipt. 6. Add. p. 283. Tab. 65. f. 10. Halteres elongati pallidi. Pedes pubescentes flavi, femorum, tibiarnum tarsorumque apice leviter fusco.

g) Nervi 6 longitudinales marginem interiorem alae attingunt. Areola aut subquadrata, aut oblongo-subquadrata 3 nervos emittit, omnes simplices. Nervus transversus ordinarius areolae aut basi, aut infra basin (nec medio) inseritur (Cfr. praeterea MEIG. l. c. p. 133—141. Subdiv.

N. O. P. fig.)

+ Corpore pallescente.

15. *L. modesta*: ferrugineo-testacea, antennarum flagello vitta in thoracis antico, fuscis, alis subcinereo-hyalinis, stigmate fusco obsoletissimo; areola irregulariter quadrata. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 134. 32. (Cfr. Tab. 6. f. 5.) MACQ. Dipt. Gall. 1. 156. 24. (longit. 3 lin.)

Hab. in Lapponia rarius; ad Lycksele d. 17. Aug. capta. (Lappon.-Scan. in copula freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ 2, ♀ 2½ lin. Tota testacea parum nitida subglabra. Antennarum flagellum nigrum pilosum. Vitta antica thoracis obscura. Abdomen praesertim in ♂ subfasciescens. Alae subhyalinae, stigmate macula pallida obsoleta. Areola subquadrata, latere exteriori (versus apicem alae) angulato. Nervus transversus ordinarius saepe, praesertim in ♂, infra basin areolae, interdum vero in linea recta cum basi hujus areolae, inseritur. Halteres pallidi, clava subfusca. Pedes toti testacei, femorum apice parum obscuriori.

16. *L. nebulosa*: obscure flavescens, thoracis vittis 3 brunneis, antennis, abdominis fasciis femorumque apice fuscis, alis cinerascens fusco-nubeculosus; areola oblonga subquadrata. ♂♀.

Hab. in Nordlandia Norvegia rarissime; in paludosis ad Bjoerkvik d. 13 - 14. Aug. passim, nec alibi vidi; in copula capta. (Lapponia; Suecia inferior, forte Scania, rariss. musei meum.)

Mas et Fem. Long. 4 lin. Similis *L. pabulinae* et *nubeculosae* MEIG., ab illa magnitudine majori, thorace trivittato alisque nudique nubeculosis, et ab hac, cui adhuc affinit, femorum apice tantum (nec annulis 3) fusco differt. Tota lurida s. livida, parum nitida. Antennae capite duplo longiores fuscae pilosae extorsum setaceae. Thoracis dorsum vittis 3 obsoletis, macula utrinque postice, scutellum et macula metathoracis, brunnea. Abdomen fuscum, incisuris pallidioribus. Alae albido s. cinereo-hyalinae, nudique obsolete fusco-nubeculosae, maculis 3 costalibus fuscis distinctioribus. Nervi fere ut in *L. angustipennis* (No. 22) vel ut in MEIGENI Tab. 4. f. 18. Vol. 6. Halteres pallidi. Pedes testacei, coxis femoribusque basi pallidioribus, his apice annulo fusco. Tarsi quoque apice infuscati.

17. *L. affinis*: ferrugineo-flava, thorace antica vitta brunnea, antennis, femorum apice abdominisque margine laterali fuscis, alis cinereis, punctis 3 costalibus obscuris; areola subquadrata. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Kengis d. 22. Aug. capta. (Lapponia.)

Fem. Long. $3\frac{1}{2}$ lin. Similis *L. stigma* MEIG., paullo minor, antennis totis fuscis, thoracis vitta antica brunea, nec nigra, alisque cinerascens punctis costalibus 3 fuscis, distincta. Tota ferruginea subnitida. Antennae ut in priori. Palpi fuscii. Scutellum et metathoracis macula, pallide brunea. Abdomen testaceum margini laterali obscuriori. Alae albo-hyalinae, punctis 3 costalibus aequali spatio remotis, imo in medio costae, ad originem nervi 2di longitudinalis, minuto, et ultimo ad stigma, majori, omnibus obsoletis. Nervi costales usque ad medium costae pallidi; reliqui, praesertim transversii, infuscati, nude alae obiter inspectae nubeculosas apparent. Directio nervorum praeterea ut in priori, seu potius ut in MEIG. Tab. 4. f. 13. Vol. 6. Halteres pallidi, clava apice obscuriori. Pedes cum coxis flavi, femorum, tibiarum tarsorumque apice subinfuscati.

18. *L. tripunctata*: flava, capite obscuriori, thorace antice vitta brunnea, antennis femorumque apice fuscis, alis cinereo-hyalinis, punctis costalibus obscuris; areola subquadrata. ♂.

MEIG. Dipt. 1. 138. 41? FABR. Antl. 31. 36? MACQ. Dipt. Gall. 1. 154. 20?

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapponia; Ångermannia ad Hemösand 29. Aug. semel; Scania rariss.)

Mas. Long. 4 lin. Tota flava subnitida. Simillima priori, paullo major, magis flava, abdomine etiam pallido, ut et punctis alarum fere distinctioribus, diversa. Antennae setaeae, longe verticillatim pilosae, fuscae, articulis 2 basalibus crassioribus nigricantibus. Caput cineraceum. Thoracis vitta obsoleta brunea. Abdomen lateribus parum infuscatum, Alae albo-cinerascens, nervis transversis et punctis 3 costalibus fuscis. Halteres pallidi. Pedes ut in priori.

†† Corpore obscuro.

19. *L. elegans*: fusco-grisea, thoracis vittis obscurioribus, scutelli apice, ano, halterum petiolo, femorumque basi annuloque ante apicem, ferrugineis, alis albo-hyalinis, nervis maculisque 4 subcostalibus fuscis, stigmatali duplicata. ♀.

Hab. in paludosis Lapponiae rarius; scilicet ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, nec non ad Tresunda et Åsele, Lapponiae Umensis, d. 29. Jun. — 27. Jul. legi. (Lapponia Suecica.)

Mas et Fem. Long. 6 lin. et ultra. Similis *L. quadrinotatae* et *annulus* MEIG. Tota obscure livida, pubescens subopaca. Caput obscure griseum immaenatum obpyriforme. Antennae capite vix duplo longiores, pilosae, basi incrassatae nigricantes, extrorsum sensum setaeae, fuscae. Rostrum subelongatum et palpi nigra. Thorax lividus, vittis 4 dorsalibus saepe confluentibus obscuris. Pectus cineraceum. Abdomen in ♂ cinereum, basi lateribus testaceis; in ♀ testaceum, vitta dorsali lata sinuata cinerea; ano in utroque sexu ferrugineo. Alae determinatae et pulchre pictae, albo-nempe hyalinae, maculis 4 subcostalibus rotundatis fusco-brunneis, et alia ad stigma annulum oblongum formante ejusdem coloris. Juxta apicem quoque macula dilute brunnea observatur. Areola oblongo-quadrata. Nervus transversus ordinarius infra apicem areolae insertus. Nervi praeterea ut in prioribus directi. Halteres pallidi, clava fusca. Pedes fuscii, coxis, femorum basi et annulo ante apicem, ferrugineis.

20. *L. consimilis*: fusco-nigra, thorace nitido, halterum femorumque basi lividis, alis hyalinis, nervis transversis maculisque 5 vel 6 marginalibus fuscis. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele d. 17. Aug. semel inventa. (Lappon. meridon.)

Mas. Long. 3 lin. Tota obscura nigricans glabriuscula nitida. *Limn. trinotatae* MEIG. similis, sed paullo minor et pedibus obscurioribus etc., distincta. Antennae ut in priori. Thorax dorso nigro nitido gibbo, maculis utriusque cinereo-micantibus, postice et scutello dilutioribus. Alae subfumato-hyalinae, vix albicantes, maculis costalibus 4 (basali obsoletissima), ad marginem anteriorem (in apice nervorum longitudinalium) 3, et nervis transversis, fuscis. Stigma macula nigricante. Nervi praeterea fere ut in praecedente directi. Halteres albi, clava fusca. Pedes nigricantes, coxis, apophysibus femorumque basi testaceis.

21. *L. tenuipes*: obscure cinerascens, thorace brunneo-trivittato, pedibus tenuissimis flavis, femorum apice nigricante, alis hyalinis, maculis 4 costalibus stigmatali fuscis. ♀.

Hab. in Lapponia rarius; scilicet marem unicum ad Lycksele Lapponiae Umensis d. 17. Aug., unicamque feminam ad Kengis Lapponiae Tornensis d. 22. Aug. inveni. (Lappon. Suecica.)

Mas et Fem. Long. circiter 2 lin. Similis etiam videtur *L. trinotatae* MEIG., sed paullo minor et distincta. Antennae thoracis vix duplo longiores pilosae submoniliformes fuscae. Thorax cin-

rens, vittis 3 dorsalibus brunneis, media lata, lateralibus antice abbreviatis. Alae hyalinae, nervis transversis et maculis 4 costalibus fuscis, stigmatali duplicata; juxta apicem macula 5ta obsoleta observatur. Nervi ut in *L. eleganti* directi, at tennes, praeter nervum longitudinalem 3tum (a margine interiori) validum nigrum. Nervus 1mus (a costa) longitudinalis albo-tessellatus. Halteres albi, clava fusca. Pedes elongati valde tennes, albedo-flavi, femorum summo apice subinfuscati.

22. *L. angustipennis*: nigricans, thoracis dorso atro nitido, pectore cinerascens, halteribus femoribusque basi pallidis, alis angustato-elongatis, hyalinis, stigmatali fusco obsoletissimo; areola irregulariter quadrata. ♂.

Hab. in Lapponia rarius; in paludosis ad Növaculum Umenae Lapponiae Umensis, et in alpe Gamstind Nordlandiae, d. 7—30. Jul. inveni; in alpe Dowre, ubi alte adscendit, ut locis humidis ad Drivstuen, initio mensis Julii a D. BOHEMAN lecta. (Lapponia.)

Mas. Long. 2 lin. Cinerascens nigra glabriuscula tenera. Antennae capite vix duplo longiores, 16-articulatae, distincte moniliformes, breviter pubescentes fusco-nigrae. Thoracis discus dorsalis niger nitidus. Pectoris latera cinereo-micant. Abdomen nigro-fuscum. Alae cinereo-hyalinae, metallice nitentes, angustatae, stigmatali macula fusca obsoleta. Nervi longitudinalis 1mus, qui nervum costalem intine sequitur, apice in puncto stigmatali, ubi macula illa fusca occurrit, bifidus; 2dus, qui e nervi 1mi medio excurrit, in regione stigmatali furcatus. Areola suboblongo-quadrata. Nervus transversus ordinarius linea recta cum basi areolae, huic inseritur. (Cfr. MEIG. Dipt. 6. Add. p. 147. Subd. Q. Tab. 6. f. 6.) Ipsa basis alarum pallida. Halteres albi, clava fusca. Anus niger. Pedes nigricantes, coxis apice, apophysibus et femorum basi flavis.

23. *L. gracilis*: obscure cinerea opaca, thoracis antice vitta fusca, femoribus basi ferrugineis, alis angustato-elongatis hyalinis immaculatis; areola subquadrata. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Kengis d. 22. Jul. capta. (Lapponia Suecica.)

Mas. Long. $2\frac{1}{2}$ lin. Similis *L. angustipenni*, et *L. tenellae* MEIG., sed ab illa thoracis dorso opaco, alis immaculatis etc., et ab hac thoracis cinereo (nec sulphureo) abdomineque toto cinerascens (nec margine sulphureo) distincta. Cinerea opaca tenera. Antennae ut in *L. angustipenni*. Anus clavatus ferrugineus. Alae ut in *L. tenella* MEIG. 1. 146. 50. Subd. R. T. 6. f. 7., at magis angustatae. Halteres fuscii, summa basi pallida. Pedes nigro-fuscii, coxis, apophysibus femorumque basi ferrugineis.

Obs. MEIGENI *Limnobia fusca*, *chorea*, *Dumetorum*, *Stigma*, *tripunctata*, *nubeculosa*, *xanthoptera*, *replicata*, *ornata*, *4-notata*, *annulus* et *tenella* in Ostrogothia et Scania magis vel minus frequenter occurrunt, in Lapponia a me frustra quaesitae.

158. Symplecta. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. Fam. 6. Add. gen. 14—15. *Limnobia* MEIG. MACQ.

Corpus minoris magnitudinis elongatum tenuiter pubescens. Caput ut in *Limnobia*. Antennae 16-articulatae, articulo 1 cylindrico, 2 cyathiformi, reliquis globosis. Palpi exserti 4-articulati; articulo 1 brevissimo, ceteris subaequalibus subclavatis. Oculi subcohaerentes, in viva purpurei. Alae incumbentes, angustato-elongatae nudaе, nervis 6 ad marginem anteriorem alae descendentes, quorum imo (a basi seu a margine interiori numerato, vel ultimo a costa) flexuoso. Tibiae apice vix calcaratae. Color cinerascens. *Motus Limnobiae*. *Habitatio* in graminosis paludosis per alpes Dowreenenses Norvegiae, forte etiam in Lapponia sylvatica Sueciae. *Differentia sexus*; *mas*: ano obtuso; *femina*: ano acuto. (Spec. Scand. 2, Fannae nostrae communes, oculis supra conniventibus, subtus subconnatis, et nervo longitudinali ultimo (imo a basi) distincte flexuoso a *Limnobia* et generibus sequentibus hujus Familiae dignoscendae.)

1. *S. punctipennis*: cinerascens, thorace brunneo-lineato, halterum femorumque basi pallescente, alis hyalinis, nervis transversis punctoque subcostali fuscis. ♂.

MEIG. Dipt. 6. 283. 1. *Limnobia* eadem MEIG. Dipt. 1. 147. 56. Subd. T. Tab. 5. f. 7.

Hab. in Lapponia Suecica forte rarissime, mihi ibi non obvia; e Dowre Norvegiae a D. BOHEMAN communicata. (Lapp.-Scan. pass. freq.)

Mas et Fem. Long. $2\frac{1}{2}$ lin. Cinerea opaca. Antennae vix thoracis longitudine, fuscae pilosulae. Thoracis vittae 3 brunneae, media antice, laterales posterius, elongatae. Abdomen fuscum. Anus concolor. Alae hyalinae, nervis transversis punctoque sub-

costali ad originem nervi longitudinalis 2di sito, fuscis. Areola etiam sub stigmate adest elongata. Nervus transversus ordinarius, in medio alae oblique ductus. Halteres albi, clava fusca. Pedes fusi, coxis femorumpue basi ferrugineis.

2. *S. stictica*: livida flavescens, antennis palpisque fuscis, thoracis lineis brunneis, abdominis vitta media, genubus, tiliarum apice tarsisque, obscuris, alis hyalinis, nervis transversis fuscedine cinctis. ♀.

MEIG. Dipt. 6. 253. 2. *Limnobia stictica* MEIG. l. c. 148. 57. ♂.

Hab. in Lapponia Norvegica, ubi in alpe Dowre ♀ a D. BOHEMAN capta. (Lappon. —?)

Fem. Long. 2½ lin. Tota livida opaca. Antennae capite vix duplo longiores, fuscae. Palpi nigricantes. Thoracis vittae 3 brunneae, ut in priori locatae. Abdominis vitta media sinuata fusca. Anus rufus. Alae subhyalinae, nervis transversis infusca-tis. Maculae quoque 2 vel 3 subcostales fuscae obsoletissimae adsunt. Nervi praeterea ut in priori directi, at areola subnuciformis minus irregularis, ut et nervus transversus ad stigma vix ullus vel obsoletissimus. Halteres pallidi, clava fusca. Pedes nigricantes, coxis, femoribus ultra medium tiliarumque medio lato, testaceis. In femorum medio adest etiam umbra fusca, nude ante apicem annulus flavus exstat.

159. Tipula. LINN.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 17. LINN. REAUM. DE GEER. FABR. LATR. et reliquor. Auct.

Corpus (alis pedibusque longissimis) maximum aut magnum elongatum sublineare cylindricum, parum pubescens, vix pilosum. Caput parvum rotundatum. Os cylindrice productum. Antennae subfiliformes, 13-articulatae, articulo 1mo cylindrico, 2do cyathiformi, reliquis cylindricis, verticillatim pilosis. Palpi exerti cylindrici, articulo ultimo longissimo (articulis pluribus intime coadunatis forte constante.) Oculi in viva virescentes. Alae saepissime divaricatae elongatae nudaе. Nervi 7 marginem internorem alae attingunt, quorum ultimo (h. e. 1mo a margine interiori) breviori subrecto. Tibiae apice calcaratae. Color cinerascens, luridus, raro nigricans, pictura alarum saepe insigni. *Motus*, incesu haud agilis, laborans, at volatus veiox, brevis, vento secundo facillimus. *Habitatio* in graminosis, pratis saepe etc. saepe humidis; larvæ cylindricae, capite corneo anoque sexradiato in terra et ligno putrido degunt; pupae elongatae saepe spinulosae; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque; in alpes nivales usque interdum adscendens. *Differentiæ sexus*; mas: ano obtuso subclavato, a femina: ano acuminato bivaginato mox dignoscitur. (Sp. Scand. 45 in museo meo adsunt, ore rostrato, palporum articulo ultimo elongato, antennis 13-articulatis, alisque divaricatis, areola subovata, saepissime tantum 2 nervos in marginem emittente, quorum alter furcatus, a *Limnobiis* et affinis facile dignoscendae).

° Areola alar. 2 nervos in marginem apicalem alae emittit, quorum superior furcatus, furcae petiolo saepe brevi. Corpus cinerascens aut luridum, subunicolor; thoracis tantum fusco-vittato. Alae saepe fusco-alboque variegatae. Maxima (6—12 lin. longae, raro breviores.

Cfr. praeterea MEIG. l. c. 1. 170. Subd. A Tab. 6. f. 8. et Macq. Dipt. Gall. 1. T. 3. f. 2. (optima)).

a) Alae marmoratae aut fusco-alboque variegatae. Stigma fuscum.

1. *T. nubeculosa*: cinereo-grisea, thorace fusco-subtrivittato, antennarum articulis 5—7 inferioribus femorumque basi luteis, pedibus fuscis, alis fuscescentibus, albo-marmoratis. ♀.

MEIG. Dipt. 1. 174. 7. ♂. *Tipula hortorum* FABR. Antl. 24. 4. forte etiam LINN. Fn. Sv. 1725. eadem.

Hab. in Lapponia rarius; in alpes longe adscendit, et ad lacum insignem Torneträsk atque in ipso alpium Tornensium jugo d. 8—12. Jun. uterque sexus a me inventus. Larvæ cylindricae, obscure cinereae, microscopice villosae, 10—12 lin. longae, in terra pingui hibernant. Pupa cylindricae, rugosae, obscure brunneae, postice attenuatae, in hoc statu circiter 14 diebus manent. Tantum 7 primis diebus sub terra sepultae sunt, deinde in superficie terrae jacent, declarationem expectantes. (Lapponia; Scania rar.)

Mas et Fem. Long. ♂ 8, ♀ fere 10 lin. Cinereo-grisea opaca. Caput immaculatum. Antennae ultra medium ferrugineae, apice fuscae. Palpi fusi, articulis 2 basalibus saepe luridis. Thoracis

vittae 3 brunneo-griseae, media latior, per lineam mediam longitudinalem cineream subdivisa, nude subquatuor vittae in thoracis dorso oriuntur, omnes obscure marginatae. Abdomen luridum. Anus subferrugineus, stylis vaginalibus in ♀ angustis subulatis, in mortua plerumque pateantibus. Alae albo-fuscoque fere undique distincte marmoratae; nervorum furca in hoc genere ordinaria pone stigma emittit in eam ramulos 2 inaequaliter longos, utrosque integros h. e. usque ad marginem costalem continuatos. Halteres lividi, clava fusca. Pedes fusi, coxis apice, apophysibus femorumque basi interdum ultra medium, ferrugineis. Tibiae etiam in medio saepe dilutiores. Nota bene: in speciminibus scanensibus pedes fere toti flavicantes, tantum femorum apice fusco.

Obs. Sub nomine *Tipula hortorum* plures hujus generis species alis marmoratis, quae in Sueciae inferioris pratis et nemoribus haud infrequenter occurrunt, in LINN. Fn. Sv. forte sunt commixtae et sub specie, ab Ill. Auctore quasi pro typo descripta, latent. Dixit etiam Vir. nob. de sua *Tipula hortorum*: „habitet ubique communis“, quod aliis potius, quam speciei Meigenianae (*Tip. nubeculosae*) competit. Per nomen *Harkrank* in Fanna LINN. l. c. de hac specie usitatum, Suecici hodie, omnes *Tipulae* species majores vulgo intelligunt. Nominis *Sacaeski* tantum de tipularis minoribus pungeantibus et speciatim de *Culicibus* Femoneis in Lapponia utuntur.

2. *T. Speculum*: cinereo-grisea, thoracis vittis subquatuor cinerascens brunneo-marginatis, antennis palpisque nigris, illarum articulis 2 basalibus femorumque basi luteis, pedibus fuscis, abdomine lurido, alis fuscescentibus, albo-marmoratis, macula centrali alba. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, et quidem in Lapponia Fredrica d. 30. Jul. unicam feminam, atque in monte subalpino Stoettingsfjellet d. 31. Jul. unicum marem inveni. (Lapponia Suecica meridionalis.)

Mas et Fem. Long. ♂ 6½, ♀ 8½ lin. Similis priori, paullo minor, thoracis vittis subquatuor (nec tribus) et antennis fere totis nigris, articulis tantum 2 basalibus luteis, distincta. A *Tipula scripta* MEIG., cui thoracis pictura similima, antennarum colore etiam mox dignoscitur. Antennae in ♂ thoracis fere longitudine, articulis basi nodosis pilosis, in ♀ capite tantum parum duplo longiores, articulis simplicibus. Caput griseum, linea supra fusca. Palpi nigricantes, articulis 2 basalibus luridis. Thorax laete griseus, vittis 4 dorsalibus, nempe 2 mediis approximatis, autice connexis, usque ad collare productis, griseis, et 2 lateralibus, posticis, abbreviatis, cinereis; omnibus brunneo-marginatis. Abdomen luridum seu obscure lividum, ano fusco, vaginis brunneo-rufis, sat validis, subus serrulatis, apice parum angustato subnervo. Alae nervorum directione ut et pictura omnino ut in praecedente, at macula illa subquadrata alba, quae in centro alae in plerisque speciebus alis marmoratis gaudentibus observatur, in hac specie sat distincta, licet non major, quam in priori. Halteres et pedes ut in *T. nubeculosa*.

3. *T. obsoleta*: cinerea, thoracis vittis subquatuor brunneis, antennis palpisque nigricantibus, illarum articulis 2 basalibus luteis, abdomine lurido, vitta laterali subfusca, pedibus flavo-ferrugineis, femorum, tiliarum tarsorumque apice obscuro, alis obsolete marmoratis, stigmate fusco, distinctior. ♂.

MEIG. Dipt. 1. 179. 14. ♀. forte eadem, licet stigma testaceum dicatur.

Hab. in graminosis locis aridis in Lapponia Tornensi rarissime. (Lapponia—Botnia borealis, ad Johannis Ro prope Tornoam d. 2. Sept. semel quoque inventa —?)

Mas. Long. 5½ lin. Tota laete cinerea opaca. Caput linea verticali vix ulla. Antennae thorace paullo breviores, subsimplices (vix nodulosae), nigrae pilosae, articulis 2 basalibus flavis. Palpi nigricantes. Thoracis vittae 2 mediae approximatae, autice postice cohaerentes, subabbreviatae, et 2 laterales, in thoracis postice locatae, abbreviatae; omnes angustatae, brunneae. Abdomen luridum, vitta laterali et ano paullo obscurioribus. Alae fuscescentes, albo-para punctatae vel marmoratae, pictura obsoleta. Macula centralis alba ordinaria parva, at macula stigmatica sat distincta, fusca, utrinque albo-terminata. Nervi ut in prioribus. Halteres pallidi, clava subfusca. Pedes flavicantes, coxis basi cinereis, femorum, tiliarum tarsorumque apice nigricante.

4. *T. guttulifera*: cinerea, thoracis vittis subquatuor glaucescentibus brunneo-marginatis, antennis nigris, articulis 3 basalibus luteis, palpis fascis, abdomine lurido, pedibus flavis, tarsis obscuris, alis fuscescentibus, obsolete albo-marmoratis; puncto centrali minuto; stigmate fusco. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Juckasjervi d. 26. Jun. semel capta. (Lapponia borealis.)

Mas. Long. 6½ lin. Antennis nigris simplicibus, articulis 3 basalibus flavis, et alis fuscescentibus, parva albo-guttatis, puncto centrali albo minuto, ab affinis distincta. Pictura thoracis ut

in *T. Speculum*, at vittae mediae magis obsoletae, lineis scilicet 2 marginalibus interioribus brunneis minus perspicuis. Abdomen lividum, apice luridum, linea dorsali obsoleta interrupta fusca. Alae fere ut in *T. scripta* MEIG. vel potius in *T. obsoleta* mihi (No. 3), sed maculis albis paucioribus subpunctiformibus, seu vix nisi 3 distinctioribus in singula ala, nempe 1. pone stigma, altero sub hoc, subelongatis, 3tio centrali rotundo minuto. Halteres albi, clava fusca. Pedes flavicantes, coxis cinereis, tarsis apice nigris. — Affinis *T. pabulinae* MEIG. videtur.

5. *T. subunilincata*: cinerea, thoracis vittis subtribus, media lineari, antennis nigris, articulis 2 basalibus luteis, palpis obscuris, pedibus abdomineque fuscis, basi testaceis, alis fusciscentibus, obsolete marmoratis. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime; in alpium Tornensis jngo d. 12. Jul. semel lecta. (Lapponia borealis.)

Mas. Long. $5\frac{1}{2}$ lin. *T. obsoleta* similina, thoracis pictura, ut et antennis nodosis, certe distincta. Laete cinerea. Caput linea superne fusca. Antennae nodosae pilosae nigrae, articulis 2 basalibus luteis. Palpi fuscii. Thoracis pictura fere ut in *T. Speculum*, at vittae mediae valde obsoletae, relictae tantum in medio linea geminata angusta brunnea. Vittae laterales cinereae abbreviatæ, brunneo-marginatae. Abdomen fuscum 1. luridum, basi pallidius. Alae fusciscentes, guttis paucis albis ut in *T. obsoleta*. Stigma obsolete fuscum, macula alba distinctiori versus apicem alae terminatum. Halteres pallidi, clava fusca. Pedes fusciscentes, coxis cinereis, apice, apophysibus femorumque basi ultra medium flavicantibus.

6. *T. simplicicornis*: cinerea, thoracis vittis 4 distincte brunneis, antennis simplicibus palpisque, totis nigricantibus, pedibus fuscis, femoribus basi luteis, alis fusciscentibus albo-marmoratis. ♂♀.

Hab. in graminibus Lapponiae Umensis passim; ad Lycksele d. 20. Jun. in copula a D. Doct. DAHLBOM inventa. (Lapponia Suecica meridionalis.)

Mas et Fem. Long. ♂ 6, ♀ 7 lin. Similis *T. varipenni* MEIG., sed paullo minor et antennis totis nigris etc. distincta. Cinerea. Antennae in ♂, ut solito, paullo longiores, quam in ♀, in utroque sexu simplices pilosae; totae nigrae, articulo 1mo cinerascens. Palpi toti nigro-fusci. Linea frontalis distincta fusca. Thoracis vittae 4 distinctae, aequaliter latae, laterales abbreviatæ, omnes brunneae. Abdomen fuscum, iucisuris tenuissime pallidius. Alae marmoratae seu hyalino-albae, nervis maculisque fuscis, stigmata distinctius fusco. Maculae albae, pone stigma ut et centralis sat maguae distinctae. Ramulus furcae interior ad stigma abbreviatus (in antecedentibus integer). Halteres pallidi, clava basi fusca. Pedes toti fuscii, femoribus tantum basi ferrugineis.

7. *T. crassicornis*: cinerea, thoracis vittis subquinque brunneis, antennis validis simplicibus palpisque, totis nigris, pedibus fuscis, femoribus basi luteis, alis fusciscentibus albo-marmoratis, stigmata nervisque transversalibus ad basin nigricantibus. ♂♀.

Hab. in Lapponia sylvatica rarissime; tantum unicus ♂ in paludosis ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis d. 4. Jul., unicaque ♀ ad Lycksele Lapponiae Umensis, capti. (Lapponia Suecica.)

Mas et Fem. Long. ♂ 6½, ♀ 7½ lin. Cinerea. Antennae ut in priori, at distincte validiores, crassiores. Palpi nigri. Linea frontalis fusca. Thoracis vittae subquinae, media tenuissima, laterales abbreviatæ, et ante has in humeris punctum utriusque, impressum, seu foveola nigra nitida (qualis etiam in priori specie, at obsoletior, observatur); omnes brunneae. Maculae ordinariae in thoracis postico quoque adsunt. Abdomen obscurum, iucisuris posticis tenenter ferrugineis. Anus nigricans subnitidus, in mare clavatus, genitalibus flavis, in femina vaginis 4 rectis subulatis, interioribus brevioribus, omnibus ferrugineis. Alae fusciscentes, albo-marmoratae, stigmata et nervis transversalibus ad basin nigricantibus. Macula alba pone stigma fasciformis. Furcae ramulus interior ad stigma integer. Halteres pallidi, clava fusca. Pedes nigricantes, femoribus basi et ultra medium ferrugineis.

8. *T. nodulicornis*: cinerea, thoracis vittis subtribus inaequalibus brunneis, antennis palpisque nigris, abdominis dorso medio lurido, pedibus fuscis, femoribus basi ferrugineis, alis fusciscentibus albo-marmoratis. ♂♀.

Hab. in Groenlandia, a D. WESTERMANN mecum communicata; intra Lapponiam Scandinaviae a me frustra quaesita. (Groenlandia.)

Mas et Fem. Long. ♂ 6½, ♀ fere 8 lin. Similis priori, sed antennarum structura in ♂, et pictura thoracis in utroque sexu, ab illa distincta. Antennae scilicet in ♂ distincte nodosae, in ♀ validiusculae, in utroque sexu nigrae pilosae, articulo 1mo cinereo. Thorax subtus cinereus, dorso glaucus, vittis 3, media lineiformi angustissima integra, lateralibus griseis linearibus, subtiliter fusco-punctatis et brunneo-marginatis, harum singula cum altera adhuc

exteriori fusca, coeunte. Abdomen obscurum cinereum, dorso medio lurido. Anus ♀ cum vaginis ut in *T. Speculum* (No. 2). Alae etiam ut in eadem. Halteres fusco-albi. Pedes fuscii, femoribus basi late ferrugineis, tibiis etiam in medio obscure ferrugineantibus. Obs. Species Meigenianae: *Tip. gigantea*, *lutescens*, *hortensis*, *marmorata*, *pabulina*, *vernalis*, *scripta* et *truncorum*, huic subdivisioni inserendae, in Suecia inferiori plus minus frequenter a me lectae, in Lapponia non observatae. *Tip. limbata* alis obsoletissime guttiferis, vide infra No. 12.

b) Alae praeter stigma subinfuscatum et maculam substigmaticalem albam, immaculatae.

† Corpore pallescente.

9. *T. ochracea*: testacea, thoracis vittis 4 ferrugineis, antennarum, palporum tarsorumque apice fusco, alis cinereo-hyalinis, stigmata infuscatum, lunula abbreviata alba. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 156. 25. ♂♀. *Tip. lunula* FABR. Antl. 27. 15.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Naestansjö in paroecia Wilhelmina d. 13. Jul. capta. Larvae similes larvis *T. nubeculosae*, 9 lin. longae, in ligno putrido Salicis mense April. inventae. Pupae quoque pupis *T. nubeculosae* fere similes, corniculis capitis filiformibus, mens. Majo, Junio excluduntur. Lapponia Suecica meridionalis - Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ 7, ♀ 9 lin. Tota ferrugineo-testacea, sed variat magis vel minus flavescens, forte secundum aetatem. Antennae filiformi-setaceae pilosae flavae, flagello subinfuscatum. Palpi flavi, articulo ultimo fusco. Oculi in viva virides. Thoracis vittae 4 brunneae, plus minus obsoletae, in ♀ plerumque distinctiores. Abdomen ferrugineum, iucisuris pallidioribus, basi flavum; in ♀ saepe paullo obscurius, ano brunneo, vaginis subulatis rectis ferrugineis. Alae cinerascens, stigmata subinfuscatum, lunula antestigmatica alba, brevi, vix ad tertiam latitudinis alae partem descendunt. Areola hreviuscula ovato-pentagona. Nervorum furca elongata, ramulis subrectis. Halteres testacei, clava fusca. Pedes testacei, tarsis fusco-nigris.

10. *T. fascipennis*: testacea, thoracis dorso laete cinereo, antennarum, palporum tarsorumque apice fusco, alis cinereo-hyalinis, stigmata infuscatum, fasciaeque continua alba. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 157. 26. ♀ 6. Add 256.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Kengis d. 22. Aug. lecta. (Lappon.-Scan. haud infreq.)

Mas et Fem. Long. ♂ fere 7, ♀ fere 8 lin. Similima priori, saepe paullo minor, et thoracis dorso disco pallide cinereo, vix vittato, alarum fascia continua, a costa fere ad marginem interiorum alae extensa, ut et vaginis aequalibus in ♀ brevioribus ovatis acutis, ab illa certe distincta. Ex utraque quoque ambo occurrunt sexus.

11. *T. laetabilis*: livida, thorace fusco-trivittato, palporum tarsorumque apice fusco, abdomine lurido, alis cinereo-hyalinis, stigmata infuscatum, lunulaque alba. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime. (Lappon.-Ångermannia ad Hernösand, 30. Aug. rariss.)

Mas. Long. circiter $5\frac{1}{2}$ lin. A duabus proxime praecedentibus, quibus similis, distinguitur magnitudine paullo minori, thoracis pictura alia, pedibus tenuioribus et alis magis fusciscentibus. Caput cinerascens. Antennae ut in *T. ochracea*, articulis infima basi nigro-aunulatis. Thorax livido-testaceus, dorso vittis 3 brunneiscentibus, media in medio cinerascens. Metathorax cinereo-testaceus. Abdomen luridum subnitidum brunneo-maculatum, praesertim in auro. Alae fusciscentes, stigmata parvo obscuriore. Lunula antestigmatica alba sat distincta, ad mediam latitudinis alae extensa areolamque transiens. Halteres sordide albi, clava in medio fusca. Pedes valde teues pallidi, femorum, tibiaram tarsorumque summo apice fusco.

12. *T. limbata*: testacea, thoracis dorso cinerascens, obsolete brunneo-subquadrivittato, antennis nigris, articulis 2 basalibus luteis, palpis, femorum tibiaramque apice tarsisque fuscis, alis cinereo-hyalinis, stigmata fusciscentem, utrinque albo-terminatum. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Kengis d. 22. Aug. lecta. (Lapponia.)

Mas. Long. 4½ lin. Tota testacea. Antennae simplices pilosae nigrae, articulis 2 primis flavis. Palpi fuscii. Caput laete cinerascens. Thoracis dorsum laete cinereum, vittis 4 pallide fuscis, mediis autice posticeque coeuntibus. Scutellum pallidum. Abdomen posterius brunneo-maculatum. Alae cinereo-hyalinae, macula stigmatica fusca obsoleta, macula miuori alba utriusque terminata. Punctum centrale et unum alterum in margine inferiori alae adsunt, sed omnia minutissima, et certo tantum luminis situ obser-

vantur. Areola oblongo-subpentagona. Ramuli in nervorum furca magis curvati, quam in prioribus et microscopice pilosi. Pedes pallidi, femorum tibiarnumque summo apice tarsisque fuscis.

†† Corpore cinerascens; capite et thorace saepe totis cinereis, abdomine interdum livido aut testaceo.

13. T. oleracea: laete cinerascens, thorace obsolete brunneo-trivittato, antennis filiformibus nigris, articulis 2 basalibus testaceis, abdomine lurido, pedibus ferrugineis, femorum tibiarnumque basi tarsisque obscuris, alis cinereo-hyalinis, margine costali fusco. ♂♀.

LINN. Fh. Sv. 1740. DEG. Ins. 6. 339. T. 8. f. 12. 13. FABR. Anth. 23. 3. MEIG. Dipt. 1. 159. 30. DAHLB. Skand. Ins. Lund. 1837.

Hab. in Lapponia rarissime, in reliqua Suecia vulgaris. Larvae cylindricae, crassae, scabrae, ferrugineo-cinereae, setis solitariis brevibus nigris vestitae, 12 lin. longae, in terra pingui hibernant. Pupae exacte cylindricae, rugosae, laete brunneae, mensibus Jul. et Aug. excluduntur (Lapp.-Scan. a mens. Jul. usque ad Sept. in copula freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ 7—9, ♀ 9—11 lin. Cinerascens; alarum costa fusca a reliquis nostris mox dignota. Antennae in ♂ fere longitudine thoracis, in ♀ illo paullo breviores, in utroque sexu filiformes pilosae nigrae, articulis 2 basalibus lividis. Palpi et rostrum cinereo-testaceae. Linea frontalis fusca saepe adest. Oculi in viva virecentes. Thorax dorso vitta lata grisea, lineis 3 pallide brunneis exarata, una in medio et reliquis lateralibus. Haec autem pictura plus minus obsoleta. Abdomen luridum, interdum linea dorsali fusca. Alae hyalino-cinereae, costa a basi usque ad stigma, non late, sed distincte, fusca. Areola ut in *T. ochracea*. Furcae ramuli ut in *T. limbata*. Halteres pallidi, clava basi fusca. Pedes ut in diagnosi.

Obs. In pratibus uliginosis feminas hujus speciei gravidas corpore erecto, abdomine elongato tumido atque acuto loca idonea pro ovorum depositione sollicite inquirere, ad finem mensis Augusti in Scania saepe observari. Invenio autem loco apto ova sua minuta oblonga nigra nitida deponit, et in hoc negotio pergit usque dum omnia ejecit, et abdomen vacuum subpellucidum evadit. In abdomine aut ovorum depositionem vi aperto ova circiter 300 numeravi.

14. T. lateralis: cinerea, thorace brunneo-trivittato, vitta media linea longitudinali obscura inscripta, antennis filiformibus palpisque fuscis, illis basi luridis, abdomine vitta laterali nigro-fusca, pedibus ferrugineis, femorum tibiarnumque apice tarsisque nigris, alis cinerascens, stigmatibus infusato lunula alida. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 174. 6. ♂♀.

Hab. in Lapponiae graminosis rarius. (Lappon.-Scan. frequentiss.)

Mas et Fem. Long. ♂ 5½—6, ♀ 7—8 lin. Tota cinerascens. Antennae in ♀ capite vix duplo longiores, in ♂ capitis thoracisque longitudine, in utroque sexu simplices pilosae nigrae, articulis 2 basalibus cinereo-testaceis, 3, 4 et 5 basi luteis. Rostrum luridum. Palpi nigricantes. Thoracis vittae 3 sat latae brunnescentes, media linea obscuriori inscripta. Maculae fuscae ordinariae in thoracis postico adsunt. Abdominis vitta lateralis, incisuris interrupta, fusca. Alae cinerascens, nervis obscurioribus, basi pallidis. Stigma obsolete fuscum, lunula alba brevi. Areola oblonga oblique quadrangula. Furcae ramuli subcurvati. Halteres pallidi, clava fusca. Pedes ut in diagnosi.

15. T. longicornis: cinerea, thorace fusco-trivittato, antennis filiformibus nigris, articulo 2do flavo, abdomine obscure lurido, incisuris albidis, pedibus nigricantibus, femorum basi ferruginea, alis cinereo-albo-hyalinis, stigmatibus infusato, intus albo-terminato. ♂♀.

Mas: antennae thorace dimidio longiores, breviter pubescentes, articulis flagelli elongatis, basi subnodulosi, parceque pilosi.

Fem.: antennae thorace dimidio breviores simplices pubescentes, extrorsum attenuatae, in copula.

Hab. in paludosis sylvaticis Lapponiae passim; scilicet ad Pello, Wittangi et Juckasjervi, Lapponiae Tornensis, d. 4. Jun. — 2. Jul., nec non ad Lycksele Lapponiae Umensis d. 4. Aug. in copula inventa. (Lapponia; Botnia borealis - ?)

Mas et Fem. Long. ♂ 5½, ♀ 6½ lin. Similis *T. pruinosa* MEIG. Caput subglobosum, posterius parum attenuatum, totum cinereum, linea frontali glaucescente, interdum obsoleta. Antennae articulo 1 brevi 1 mediocri, 2 brevissimo, 3 longissimo, reliquis sensim paullo brevioribus. Palpi nigricantes. Thoracis vittae 3, media paullo latior, omnes fuscae aut brunnescentes, saepe obsoletae. Abdomen aut fuscum aut obscure luridum, incisuris saepe tenuiter albidis, praesertim in ♂. Aures in ♀ rufescentes. Alae subcinerascens l. albedo-hyalinae, nervis obscurioribus, basi pallida.

Stigmatibus macula parva infusata, macula minori alba intus terminata. Certo luminis situ alae obsolete marmoratae videntur. Nervi et areola fere ut in priori. Halteres pallidi, clava subfusca, Pedes obscuri, femorum basi ferruginea.

16. T. serricornis: cinereo-fusca, thoracis vittis 3 obscurioribus, antennis palisque nigris immaculatis, abdominis incisuris albidis, pedibus nigricantibus, femorum basi ferruginea, alis fusciscenti-cinereis, stigmatibus brunneo et lunula alba obsoletis; antennis in mare serratis. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius, ad Juckasjervi d. 25. Jun. capta; in floribus Salicis ad Karungi jam d. 27. Maji lecta; in alpe Finmarkiae occidentalis ad Alten land longe a capite septentrionali d. 6. Aug. etiam rarissime inventa. (Lappon. borealis.)

Mas. Long. 5½ lin. Affinis priori, a qua tamen colore corporis obscuriori, antennis vix thoracis longitudine, intus distincte serratis, articulis brevibus, macula stigmatibus fusca pallidiori, ut et lunula alba in medium latitudinis alae fere extensa (nec brevissima maculiformi), angusta obsoleta, certe distinguitur. Caput cinereum, fronte indeterminate nigra. Rostrum et palpi nigra, Thoracis vittae 3 uigrae, media latior. Abdomen nigricans, incisuris praesertim posterioribus tenuiter albidis. Aures lamellis quatuor (bigeminatis) erectis luteis. Reliqua ut in priori.

17. T. subnodosus: cinerea, thoracis vittis 3 obscurioribus, media geminata, antennis palisque nigris immaculatis, abdomine nigricante, incisuris mediis albidis, pedibus nigricantibus, femorum basi ferruginea, alis albedo-hyalinis, nervis validis stigmatibus obsoletis, fuscis. ♂♀.

Mas: antennae thorace fere longiores, breviter pubescentes et pilosae subnodosae, articulis scilicet elongatis cylindricis, singulo in medio angustato.

Fem.: antennae thorace dimidio breviores, pilosiusculae, articulis oblongis aequalibus.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Lycksele d. 2—15. Jun. uterque sexus a D. DAHLBOM inventus. (Lapponia Suecica meridionalis.)

Mas et Fem. Long. ♂ 5, ♀ 6½ lin. *T. longicorni* et *serricorni* affinis et similis, sed a priori antennis totis uigris (nec articulo 2do flavo), thoracis vitta media gemina seu linea longitudinali cinerea divisa (nec simplici); a posteriori, antennis in utroque sexu subfiliformibus (nec in ♂ serratis), colore corporis magis laete cinereo, et ab utraque magnitudine paullo minori, corpore graciliori, incisuris abdominis tantum mediis albidis, et alis magis absciscentibus, nervis paullo validioribus fuscioribus, vere distincta. Antennae ut in *T. longicorni*, sed paullo breviores. Caput subglobosum. Alarum nervi et areolae ut in priori. Halteres ferruginei, clava fusca. Pedes nigri, femoribus basi, vix ad medium, ferrugineis.

18. T. luridiventris: griseo-cinerea, thoracis vittis 4 brunneis, antennis filiformibus palisque nigris, illarum articulo 2do flavo, abdomine lurido, incisuris mediis albidis, pedibus fuscis, femoribus basi ferrugineis, alis cinerascens subimmaculatis. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapponia; Ångermannia ad Hernösand. 30. Aug. rariss.)

Mas. Long. circiter 4 lin. Praecedentibus minor gracilior. Cinereo-grisea. Antennae ut in *T. longicorni*, articulo 1mo cinerascens. Palpi et rostrum nigro-fusca. Caput subglobosum, linea frontali fusca. Thoracis vittae brunnescentes, mediae approximatae. Abdomen basi luridum, extrorsum fuscum, incisuris mediis tenuiter albis. Aures ferrugineae. Alae cinerascens hyalinae, stigmatibus concolore. Lunula ordinaria alba abbreviata vix vix obsoletissima adest. Alae basi pallidiores. Haltere albi, clava fusca. Pedes ut in diagnosi.

19. T. brevis: cinerea, thoracis vittis 3, antennis, palpis halteribusque nigricantibus, abdomine lurido, linea dorsali obscura, pedibus fuscis, femorum basi ferruginea, alis angustatis fusciscenti cinereis, stigmatibus parvis obscurioribus. ♂♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele semel capta. (Lapponia; Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 5—6 lin. Priori paullo longior, sed angustior. Cinerea. Antennae et palpi nigra. Rostrum breve nigrum. Macula frontalis indeterminata nigricans. Thoracis vittae 3 uigrae, media latior. Limbus thoracis rufus testaceus. Abdomen valde angustum lineare, ferrugineum subnitidum, lineis 3 fuscis, media dorsali et 2 lateralibus. Aures in ♂ clavatus, ferrugineus. Alae in utroque sexu valde angustae, fusciscenti cinereae, macula stigmatibus oblonga parva et nervis transversis ad basin, fuscis, nervo 1mo longitudinali subcostali ferrugineo. Areola oblongo-quadrata seu parallelogramma. Nervorum furca subsessilis seu brevissime petiolata. Halteres et pedes ut in diagnosi.

Obs. Rostrum hujus speciei fere ut in *Limnobia*; sed palpis

(licet solito paullo brevioribus) et nervorum directione in alis *Tipulae* magis accedit species aubigna, ex qua tantum pauca individua vidi.

Obs. *Tip. cervina* MEIG., *flavo-lineata* MEIG., *lunata* LINN., ut et *nigra* LINN. in Suecia inferiori collectae, in Lapponia a me non inventae.

** Areola alar. oblongo-subquadrata, ant tres nervos simplices distincte in marginem anteriorem emittit, aut duos tantum, superiores nempe mox furcatum, furca saepissime sessili. Corpus aut nigrum flavo-pictum, aut flavo-nigro-vittatum. Antennae subuliformes simplices pilosae. Majores aut mediae, 7—4 lin. longae. (Cfr. praeterea MEIG. l. c. 1. 162. B. T. 6. f. 9. et MACQ. l. c. 1. Pl. 3. f. 3.)

20. T. crocata: atra, capite litura, thorace maculis 7, abdomineque fasciis 3, croceis, alis subhyalinis, nubecula fusca, pedibus nigris, femoribus basi ferrugineis. ♂♀.

LINN. Fn. Sv. 1739. FABR. Antl. 25. 9. MEIG. Dipt. 1. 192. 35. ♂♀. *Tipula flavo-fasciata* DE GEER Ins. 6. 349. 10. Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi ibi non obvia, ab alio Collectore ut Lapponiae incola communicata. (Lapponia; Roslogia, LINN.-Scania verno tempore freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ 6, ♀ fere 8 lin. Atra opaca, thorace vitido glabro. Antennae in ♂ vix longitudine thoracis, in ♀ adhuc breviores. Macula frontalis irregularis dentata fusca. Thorax lineae anticae collari flavae, et maculis 6 lateralibus ejusdem coloris, quarum tamen quaedam interdum deficiunt. Abdomen fasciis 3 mediis croceis. In ♀ fascia interrupta in segmento 5to per unumque etiam observatur. Genitalia ferruginea. Alarum nervi obscuri. Areola oblongo-quadrata 3 nervos distinctos emittit. Stigma utrigicaus et sub illo fascia abbreviata fusca. Halteres nigri, capitulo apice albo. Pedes nigri, femoribus basi lutescentibus.

21. T. maculosa: flava, antennis totis, thorace vittis 3, abdomineque 1 dorsali subinterrupta, pleuris maculis, pedibusque nigris, femoribus basi ferrugineis, alis subhyalinis, stigmatate pallide fusco, areola oblongo-quadrata; furca sessili. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 197. 40. MACQ. Dipt. Gall. 1. 133. 19.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ 5, ♀ 6! lin. Citriva. Caput fulvum, macula frontali nigra. Rostrum supra nigrum. Palpi nigri. Antennae in ♂ longitudine thoracis, in ♀ illo paullo breviores, in utroque sexu filiformes, pilosulae nigrae, articulo 1mo summo margine angustissimo albidio. Thorax dorso vittis 3 atris, media latiori. Collare macula laterali, pleurae maculis 2 vel 3, et sternum maculis 2, uigris. Thorax postice etiam nigro-maculatus. Metathorax macula difforni uigra. Abdomen flavo-testaceum, vitta dorsali nigra, incisuris tenuiter interrupta. Lineae laterales fuscae plus minus perspicuae, saepe tantum in rudimento observandae. Venter quoque fusco-subtrilineatus. Alae hyalinae, stigmatate fusco-pallido. Areola oblongo-quadrata, latere exteriori sublaequali, furca sessili. Halteres fusci, clava apice pallida. Pedes nigri, coxis flavis nigro-maculatis; femoribus basi ferrugineis.

Obs. Pictura corporis, quae etiam in hac specie paullo variat, in sequentibus parum ablitit a pictura jam descriptae.

22. T. Scurra: flava, pleuris immaculatis, antennarum flagello, thorace vittis 3, abdomineque unica dorsali, femorum apice, tibiis tarsisque, nigris, alis hyalinis, stigmatate pallide fusco, areola oblongo-quadrata; furca sessili. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 108. 41. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime. (Lapponia-Botnia borealis ad Haparandam juxta margines agrorum d. 1. Sept. rarius - Scan. frequenter.)

Mas et Fem. Long. ♂ fere 6, ♀ 7 lin. Simillima priori, a qua differre videtur antennarum articulis 2 basalibus ferrugineis, rostro supra laete brunneo (nec nigro), palpis fuscis, pleuris et sternum immaculatis (maculis scilicet in *T. maculosa* nigris, in *T. Scurra* tantum per maculas ferrugineas indicatis), abdominis lineae dorsali longitudinali nigra plerumque interrupta, per maculas fuscas interdum tantum indicata, alarum stigmatate paullo fusciori, ut et pedibus fere totis testaceis, femorum tibiisque apice tarsisque tantum nigris. In ceteris quadrat. — Varietas feminea, ad Haparandam capta, abdominis vitta dorsali brunnea integra, aopiceo et alarum furca subpetiolata gaudet, de cetero varietati geminae similis.

23. T. Histrio: flava, antennarum flagello, thorace vittis 3, abdomineque 1 dorsali interrupta; pleuris maculis pedibusque, nigris, femorum basi ferrugineis, alis flavescens hyalinis, stigmatate pallido, areola oblongo-quadrata, furca sessili. ♂♀.

FABR. Antl. 28. 21. MEIG. Dipt. 1. 198. 42. ♂♀. *Tipula flavo-maculata* DE GEER Ins. 6. 347. 9. T. 19. f. 2. 3.

Hab. in Lapponia cum prioribus aequae rara. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ 4½, ♀ 5½ — 6 lin. Affinis et similis duabus proxime praecedentibus, sed a *T. maculosa* antennarum articulis 2 basalibus ferrugineis (nec nigris), a *T. Scurra* pleuris et sternum (non immaculatis, sed) maculis nigris pietis, et ab utraque magnitudine paullo minori alisque subflavescentibus, stigmatate pallido, distinguitur. Ex omnibus tribus quoque ambo occurrunt sexus.

24. T. cornicina: flava, antennarum flagello, thoracis vittis 3, abdomineque totidem continuis, pleuris maculis, femorum tibiisque apice, tarsisque, nigris, pedibus ferrugineis, alis subhyalinis, stigmatate fusco, areola oblongo-quadrata; furca sessili. ♀.

LINN. Fn. Sv. 1747. FABR. Antl. 29. 25. (exclus. forte Syn. DE GEER, quod potius ad *T. Histriomem* pertinet). MEIG. Dipt. 1. 200. 44. MACQ. Dipt. 1. 132. 17. (♂♀.)

Hab. in Lapponia meridionali et Umensi rarissime; ad Lycksele tantum femina lecta; mas a me non visus. (Lappon.-Scan. pass.)

Fem. Long. 7 lin. Prioribus similis. Differt vero praecipue a *T. maculosa* antennarum articulo saltem 1mo ferrugineo, a *T. Scurra* pleuris sternoque maculis parvis nigris ornatis, a *T. Histriomem* alis hyalinis (nec flavescentibus), stigmatate fusco (nec pallido), et ab omnibus abdomine, quod in hac specie vittis 3 distinctioribus, media dorsali et 2 lateralibus, confinis nigricantibus praeditum. Antennae breves simplices setaeae. Rostrum supra macula nigra. Palpi fusci, apice ferruginei. Pedes cum coxis immaculatis flavescentes, femorum tibiisque apice anguste, tarsisque nigris.

25. T. brevicornis: pallida, antennarum flagello, thorace vittis 3, pleuris maculis, femorum tibiisque apice, tarsisque nigris, abdomine lurido, alis subhyalinis, stigmatate obsoleto, areola oblonga, intus aperta, nervos tres discretos emittente, superiori furca petiolata. ♂.

Hab. in Lapponia Norvegica; in alpe Dowre a D. BOHRMAN inventa, in Lapponia Suecica a me non visa. (Lapponia Norvegica.)

Mas. Long. 4 lin. Tenera, pallide flava. A prioribus colore pallidiore et directione nervorum in alis praesertim differt. Rostrum quoque brevius est; sed vix *Limnobia*. Antennae thorace paullo breviores filiformes pilosulae fuscae, articulis 1 et 2 basalibus subaequaliter longis, brevissimis pallidis. Rostrum breve, supra fuscum. Palpi fusci. Macula frontalis fusca adest. Thorax vittis 3 cohaerentibus uigris, media antice longius extensa. Maculae nigrae, in hac subdivisione ordinariae, in pleuris et sternum parvae observantur. Metathorax macula ante abdomen nigra. Abdomen angustissimum luridum, segmento 1mo pallido, linea laterali angusta obsoleta atque fuscis. Alae cinereo-hyalinae vix nisi puncto fusciori indicato, areola oblonga, versus basim alae aperta, latere scilicet interiori absente. Areola vero a suo apice emittit nervos 3, aequali fere spatio remotos, quorum superior petiolato-furcatus. Halteres pallidi, clava fusca. Pedes ut in diagnosi.

26. T. petiolata: flava, pleuris immaculatis, antennarum flagello, thorace vittis 3, abdomineque 1 dorsali, femorum tibiisque apice tarsisque, nigris, alis subhyalinis, stigmatate subinfusco, areola subquadrata; furca petiolata. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Kengis 22. Aug. semel capta. (Lapponia borealis.)

Mas et Fem. Long. 4½ lin. Simillima *T. Scurrae* (No. 22), sed paullo minor, et palpis apice ferrugineis, abdominis lineae dorsali interrupta pallide brunnea (nec fusca), areola alarum paullo breviori, nec non furca evidenter petiolata, mox distincta. Abdominis lineae lateralis angusta subcontinua nigra. Cetera ut in *T. Scurra*.

27. T. lugubris: tota nigricans, puncto utrinque humerali halteribusque pallide flavis, alis hyalinis, stigmatate fusco, areola elongata angusta quadrangula, nervos tres discretos emittente. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in paludosis ad Novaculum Umenae, haud longe ab alpe Brattiksfjell situm, d. 7. Jul. unicum individuum inveni. (Lappon. meridion.)

Fem. Long. vix 4 lin. Parva in hoc genere, colore obscuro ab affinis hujus subdivisionis facile dignata. Tota nigricans vel subnigrescenti nigra. Rostrum breviusculum. Antennae (in specimine descripto) apice mutilatae. Macula frontalis cinerascens. Thorax utriusque puncto humerali elevato flavo. Vaginae anales ♀ subulatae recurvae nigrae. Alae cinereo-hyalinae, stigmatate macula elongata fusca. Nervus 3tius (a margine interiori numeratus) subgenuatus crassus lufuscatus. Areola elongata parallelogramma. 3 nervos basi distantes emittit. Nervus transversus ordinarius ad basim areolae insertus. Nervulus, nervum longitudinalem 1mum e

furcam connectens, adest. Halteres flavi, petiolo fusco. Pedes nigri, femoribus infima basi obscure ferrugineis.

Obs. *Tip. pratensem* LINN. nec non *T. quadrifariam* MEIG. ad hanc subdivisionem pertinentes, et in Suecia inferiori occurrentes, in Lapponia non observavi.

160. Psiloconopa. ZETT.

Corpus in hac familia parvum, elongatum lineare glaberrimum. Caput rotundatum, oculis subexsertis transversum. Os parum productum. Antennae moniliformi-filiformes, 16-articulatae, articulo 1mo majori. Palpi 4-articulati, articulis intermediis crassioribus. Oculi in fronte distantes, infra cohaerentes. Alae divaricatae elongatae nudaе. Nervi 6 marginem anteriorem attingunt. Areola subtriangularis 3 nervos simplices, basi aequali spatio remotos, emittit. Nervulus, nervum primum longitudinalem (a costa numeratum) et furcam ad stigma connectens, adest. Nervorum directio praeterea ut in *MEIGENI Linnoibae* Subdivisione Ket L. (MEIG. Dipt. P. I. T. 5. f. 6. et T. 4. f. 17.) Tibiae apice non calcaratae. **Color** niger, pictura flavo-fasciata. **Habitatio** in fruticibus, locis paludosis, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. **Motu** agilis: in foliis reptat, caput sat difficilis. **Differentia sexus**; **mas**: ano obtuso, lamina 2 brevibus convexis subconcurrentibus, clavam parvam abdomine angustiore pilosulam formantibus; **femina**: ano acuto, stylis seu vaginis 2 corneis subulatis recurvatis. (Sp. Scand. 1, nostra lapponica, magnitudine parva, glabritie corporis, antennis moniliformibus, areola subtriangulari et pedibus non longissimis, a reliquis hujus familiae affinis, facile dignotae. Nomen *Psiloconopa* a *Ψιλλός*, glaber, et *Κόνη*, culex, desumptum.)

1. Ps. Meigeni: nigra nitida, thoracis linea utrinque humerali, scutello, halteribus, abdominisque segmentorum margine citrinis, femoribus basi ferrugineis. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius; in foliis fruticum *Salicis* ad ripam fluminis Ångermanniae prope templum Åsele in Lapponia Umensi d. 6. Jul. 1832; nec non in paludosis in Gamstind et in alpinis adjacentibus Nordlandiae Norvegiae, d. 30. Jul. 1821 paullo frequentius, utrumque sexum legi. In Lapponia Tornensi, D. FRIGELIUS rarissime. (Lapponia Suecica et Norvegica.)

Mas et Fem. Long. ♂ 2, ♀ 2½ lin. Tota nigra nitida glabra. Oculorum orbita frontalis angusta albida. Oculi rotundi integri, etiam in viva nigri. Thoracis limbus anticus linea in medio interrupta, nec non scutellum, pallide flava. In plenris maculae et sub alis ruga ejusdem coloris saepissime quoque observantur. Halteres et abdominis iocisurae, praesertim posticae, flavae. Anus rufo-brunneus. Alae hyalinae immaculatae, stigmatem nullo. Areola subeunciformis. Nervus transversus ordinarius linea recta cum basi areolae insertus. Nervus longitudinalis ultimus (a costa, sed latus a margine interiori numeratus) medioeriter longus subrectus. Pedes cum coxis nigri, femoribus basi ferrugineis.

Viro celeberrimo Domino J. W. MEIGEN in Stolberg ad Aachen, Systematische Beschreibung der bekannten europäischen zweiflügeligen Insecten, Operis sub Vol. comprehensu notissimum, supra omnem laudem excelsi, etc. Auctori, inter Tipularias pulcherrimam hanc speciem dedicare. Ejusque nomina condecorare voluit amicus, et summo jure debuit Dipterorum Lapponicorum descriptor.

Obs. *Rhipidia* MEIG., genus, *Limnobia* valde affine, antennarum articulis globosis remotis, maris pectinatis distinctum, in Lapponia forte peregrinum. *Rhipidia maculata* MEIG brunneo-cinerea, alis punctis plurimis fuscis obsoletis sparsis areolae oblongo-quadrata nervulos 3 simplices emittente; toto corpore 3-4 lin. longo, in Scania haud raro lecta, in provinciis borealibus a me non visa.

161. Ctenophora. FABR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 16. FABR. LATR. MACQ. *Tipula* LINN. DE GEER etc.

Corpus magnum (6-12 lin. longum) oblongum robustum glabriusculum nitidum. Caput transversum. Os breviter rostratum. Antennae 13-articulatae, articulo 1 cylindrico, 2 globoso, 3 oblongo, reliquis in ♂ pectinatis; in ♀ simplicibus globosis seu ovalibus. Palpi cylindrici, pilosi 4-articulati, articulo ultimo longissimo. Alae divaricatae nitentes. Nervi 7 longitudinales marginem anteriorem attingunt. Areola oblonga aut ovata, utrinque subacuta 2 nervulos emittit, quorum superior furcatus. Abdomen subcrassum. Pedes

medioeriter longi, tibiis apice calcaratis. **Color** ater, pictura rufo - aut flavo-fasciata. In lateribus thoracis macula linearis flava saepissime adest. **Motu** sat agilis. **Habitatio** in nemoribus et sylvis, nunquam in paludosis; in arborum exaridarum aut putrescentium truncis feminae ova depositurae saepe deprehenduntur; per partem sylvaticam Lapponiae. Larvae apodae, cylindricae sordide albiae. Pupae aculeatae. **Differentia sexus** evidens; **mas**: antennis longitudine fere thoracis, pectinatis, et ano elevato-clavato; **femina**: antennis brevioribus simplicibus, et ano subulato vaginis 2 subincurvis. (Spec. Scand 6, antennis in ♂ pectinatis, ore in utroque sexu brevi, areola alarum utrinque acuta, corpore valido, abdomine crassiusculo, pedibus parum elongatis, ut et habitatione, ab affinis distinctae.)

* Antennae masculorum radiis duplice serie dispositis.

1. C. bimaculata: atra, antennis pedibusque nigris, palporum femorumque basi flava, alis hyalinis, maculis duabus nigricantibus; abdomine in ♀ lateribus rufo-punctato. ♂♀.

FABR. Antl. 18. 3. ♂♀. MEIG. Dipt. 1. 156. 1. ♂♀. *Tipula bimaculata* LINN. Fn. Sv. 1750. DE GEER Ins. 6. 402. 25.

Hab. in Lapponia Umensi passim; in truncis Betulae albae subputridis ad Tresunda et Wilhelmina plures feminas d. 13-20. Jul. legi; mas rarius occurrit. Larvae cylindricae, lacte cinereae, microscopice villosae, in quovis annulo serie transversali setarum subcurvatarum obsitae, 8 lin. longae, in ligno putrido hybernant. Pupae cylindricae, obscure brunneae, transversim muricatae, primo vere excluduntur. (Lappon. - Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ 6, ♀ 5-8 lin. Tota atra nitida. Antennae nigrae fuscae, interdum (in junioribus) fusco-testaceae. Palpi testacei, articulo ultimo fusco. Oculi in viva brunneo-nigri. Thoracis sutura antealaris hians pallida. Collare linea interrupta angustata flava. A: scutellum utrinque macula ferruginea plenumque observatur. Abdomen in ♂ immaculatum, in ♀ maculis parvis, raro fasciformibus, utrinque 5-7, rufis. Alae hyalinae, fascia stigmatica abrupta et macula apicis, nigro-fuscis. Halteres nigricantes. Pedes nigri, trochanteribus et femoribus basi late, luteis.

** Antennae masculorum radiis triplici serie dispositis, brevioribus inferioribus.

2. C. atrata: atra, antennis nigricantibus, alis hyalinis, stigmatem fusco, halteribus flavis, **mas**: abdomine toto pedibusque nigris, ano subtus femorumque basi ferrugineis; **femina**: abdomine atro, basi rufo, pedibus ferrugineis, tibiaram apice tarsisque nigris; major. ♂♀.

FABR. Antl. 19. 6. ♀. MEIG. Dipt. 1. 158. 3. Descript. femin. (mas ad *C. ruficornem* pertinet). MEIG. 1. c. 6. Add. 285. ♂♀. *Tipula atrata* LINN. Fn. Sv. 1749. ♀. *Tip. Ichneumonica* DEG. Ins. 6. 350. 11. T. 19. f. 10.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ♂ ad lacum Stor-Uman in paroecia Stensle d. 6. Jul. et ♀ ad lacum Wojmsjoen in paroecia Wilhelmina d. 11. Jul. a me lecta. (Lappon. meridionalis - Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. ♂ 8, ♀ circiter 12 lin. Tota atra nitida, ♂ tenuiter villosus, ♀ glabrior. Antennae fusco-nigrae, in masculis radiis in femiois medio, saepe brunneo-testaceae. Palpi nigricantes. Sutura lateralis thoracis ante alas flava. Abdomen in ♂ segmentorum medianorum incisuris piceis, et ani clava elevata magna praesertim subtus ferruginea; in ♀ basi supra et subtus rufum, ano longe acuminato, valvulis subulatis recurvatis. Alae hyalinae, basi pallidiores, stigmatem nigricante. Halteres pallidi, petiolo fusciori. Pedes in ♂ nigri, femoribus basi plus minus late ferrugineis, tibiisque etiam basi interdum luridis; in ♀ ferruginei, tibiis basi tarsisque totis nigris.

3. C. nigricornis: atra, antennis nigris, alis hyalinis, stigmatem fusco, halteribus flavis, pedibus ferrugineis, femorum tibiaramque apice tarsisque nigris, abdomine nigro, basi fasciis 2 rufescentibus, aut interruptis (in ♂), aut integris (in ♀); minor. ♂♀.

Var. a. ♂♀. abdomine rufo-fasciato.

MEIG. Dipt. 1. 159. 4. ♂. MACQ. Dipt. Gall. 1. 138. 3? ♀. (quae 11 lin. long. abdominisque fasciis 2 ferrugineis interruptis describitur.)

Var. b. ♂. abdomine toto nigro.

Hab. var. a. in Lapponia Tornensi rarius; marem in Betula alba ad Wittangi d. 15. Jun., et utrumque sexum in graminosis ad Juckasjervi d. 3. Jul. in copula, inveni; varietas b. tantum ad Tresunda Lapponiae Umensis d. 11. Jul. rariss. lecta. (Lapponia —?)

Mas. et Fem. Long. ♂ 7—7½, ♀ 9 lin. Simillima priori, a qua tamen differt magnitudine paullo minori, autem totis nigris (nec medio fuscis), thoracis sutura anteculari nigricante (nec pallida), abdomine basi in utroque sexu fasciis 2 audique, etiam sub-
tus, rufis, supra in ♂ interruptis, in ♀ integris, nec non auro in ♂ sub-
tus parum testaceo, halteribus in utroque sexu flavis, pedi-
bus maxima ex parte flavicautibus, femorum tibiarnumque apice tan-
tum auguste, tarsisque nigris. Palpi nigri. Fasciae rufae in a-
dominis basi in ♀ ciugulo tantum tenuissimo discretas.

Var. b. ♂ fere paullo robustior, abdomine toto nigro, pedibusque
etiam nigris, femoribus tantum basi rufis, a variet. a. differt. A
prioris speciei mare, cui alias simillima, autem quoque totis ni-
gris, mox dignoscitur.

Obs. Cten. ruficornis MEIG. Dipt. 6. Add. 284. 12. antennis
rufis praesertim a *C. atrata* distincta, in Scaevia rarius lecta, in
Lapponia vel provinciis borealibus haec non visa.

*** Antennae masculorum radiis quadruplici serie dispositis, brevioribus inferioribus.

4. C. pectinicornis: atra, antennis concoloribus, alis hya-
linis, stigmate fusco, palporum basi, halteribus thoracisque
maculis lateralibus flavis, abdomine rufescente, maculis dor-
salibus atris strigisque lateralibus sulphureis, pedibus ferru-
gineis, femorum tibiarnumque apice in ♂, tarsisque in utro-
que sexu, nigris. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 160. 5. ♂♀. *Tipula pectinicornis* LINN. Fn.
Sv. 1735. certe. ♂. *Ctenophora variegata* FABR. Antl. 17. 2.

Hab. in Lapponia rarissime; ad radicem Brattiksfjell Lap-
poniae Umensis d. 8. Jul. inventa. Pupae et larvae huius
speciei pupis larvisque *Cten. bimaculatae* (No. 1.) sat simi-
les, at paullo majores. (Lapp.-Scan. pass.)

Mas. et Fem. Long. ♂ 8, ♀ 10 lin. Atra. Antennae nigrae,
articulis 3 basalibus saepe, praesertim in ♀, ferrugineis.
Palpi flavescerentes, apice nigro-fusci. Collare elevatum flavum. Su-
tura antecularis valde laevis, pallide flava. Macula ad scutellum
utrique ferruginea. Abdomen ferrugineum, vitta dorsali atra, et
in lateribus maculis nigris et strigis sulphureis. Primum segmen-
tum in ♂ fere totum nigrum, basi in utroque sexu pallidescit.
Alae hyalinae, basi pallidiores, stigmate infusato. Halteres flavo-
ferruginei, femorum tibiarnumque apice in ♂, tarsisque in utroque
sexu nigri.

Obs. Specimina Scaevia a Lapponicis dignoscuntur: rostro
apice luteo, puncto frontali supra antennas albedo, pectore utroque
ferrugineo-maculato, thoracis disco lateribus maculis rufescentibus,
coxisque in utroque sexu flavo-ferrugineis, vix vero specie distin-
cta, nam in ceteris quadrat.

Obs. Ctenophora flaveolata FABR. et MEIG.: atra, abdomine
cingulis 6 flavis, ♂ 8, ♀ 9—10 lin. long., in truncis arborum
exaridum, in hortis Scaeviae haud infrequenter occurrit, in Lappon-
ia a me non observata.

162. Ptychoptera. FABR.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 19. FABR. ILLIG. LATR. MACQ.
Tipula LINN. REAUM. etc.

Corpus majoris magnitudinis (3½—5½ lin. long.), elon-
gatum nitidum subglabrum. Caput cum oculis transversum.
Antennae subfiliformes s. extrorsum subsetaceae, pilosiuscu-
lae, 16-articulatae, articulo 1 brevi cylindrico crassiori;
2do brevissimo cyathiformi; 3tio longissimo filiformi; reli-
quis oblongis. Palpi elongati pilosi 4-articulati, articulo 1
breviori, 2 et 3 longioribus aequalibus, ultimo longissimo
setaceo. Alae divaricatae, margine interiori basi plicatae.
Nervi 6 longitudinales marginem anteriorem attingunt. Nervi
2 apice furcati. Furca superior longior, apicem alae ample-
ctens, inferior brevior, infra apicem in marginem excurrans.
Areola nulla. Nervi transversi in medio alae siti. Abdomen
basi angustatum. Pedes mediocres, tibiis apice calcaratis.
Color ater, pictura vix ulla. *Motu* haud agilis. *Habitatio* in
paludosis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia se-
xus:* *mas:* antennis thorace paullo longioribus, ano clavato,
clava vix elevata, subtus appendicibus pluribus ornata; *fe-
mina:* antennis thorace paullo brevioribus, ano valvulis s.
vaginis 2 subulatis subdecurvis. (Spec. Scand. 3, antennis
subfiliformibus simplicibus, alarum nervis 2 longitudinalibus
subapproximatis (h. e. nullo interstitio vel tantum ejus ru-
dimento abbreviato simplici interjacenti) furcatis, areola nul-
la, ut et pedibus mediocribus etc., distinctae.

1. Pt. contaminata: atra, abdomine in ♂ cingulis 2, in
♀ maculis totidem lateralibus, rufis, alis hyalinis, in utroque
ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

sexu fasciis 2 abbreviatis punctisque costalibus, fuscis, pedi-
bus ferrugineis, femorum, tibiarnumque apice tarsisque nigris,
pectore cinerascens. ♂♀.

FABR. Antl. 20. 1. MEIG. Dipt. 1. 205. 1. ♂♀. *Tipula
contaminata* LINN. Fn. Sv. 1743. Syst. Nat. 2. 972. 8. (ubi
menda typographica, quae in diagnosi huius speciei Faunae
occurrit; scilicet: „alis nigro-immaculatis,“ in „alis nigro-
maculatis“ correctae fuit).

Hab. in Lapponia forte rarissime, teste D. DEUTSCH, mihi
inter limitem Lapponiae non obvia, in tota reliqua Suecia
vulgaris. (Lapp.-Scan. ad aquas copiosissime tota aestate.)

Mas et Fem. Long. ♂ 3½, ♀ tere 5 lin. Tota atra vitida.
Palpi fusci, raro basi pallescentes. Scutellum parvum flavescens.
Abdomen maris fasciis 2 in medio, et appendiculis analibus vari-
is, ferrugineis; feminae etiam in medio maculis 2 utrinque, et
valvulis analibus obsolete, rufo-ferrugineis. Alae hyalinae, fasciis
2 abbreviatis, una in medio costae, nervulos transversos trans-
cutes, et altera ad stigma breviori, interrupta punctiformi, furea-
rum basin obtegente, punctisque costalibus plerumque 3, fuscis.
Halteres fusci, petiolo pallidiori. Pectus cinereo-micans. Pedes
cum coxis flavo-ferruginei, femorum tibiarnumque apice tarsisque
nigri.

2. Pt. scutellaris: atra, abdomine alisque immaculatis,
pedibus flavo-ferrugineis, femorum tibiarnumque apice tarsis-
que nigris, pectore cinerascens. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 206. 2., et 6. Add. 290.

Hab. in Lapponia meridionali passim; in paludosis ad
Lycksele Lapponiae Umensis et Sueciae d. 20. Jun. frequen-
ter vidi, praesertim individua mascula vulgaris; ♀ in palu-
dosis insulae Senjen Nordlandiae Norvegiae d. 21. Jul. visa.
(Lapp.-Scan. pass. in copula.)

Mas et Fem. Long. ♂ 3½, ♀ fere 5 lin. Priori in omnibus
simillima, sed abdomine toto nigro, fasciis scilicet aut maculis
rufis, nullis, et alis cinerascens hyalinis immaculatis, nervorum
transversalium tantum fuscissime levissima tinctis, ab illa distincta;
nec nisi similem cum simili in copula junctam vidi.

Obs. Ptich. albimana FABR. et MEIG., cuius et mares et femi-
nas in Islandiae et Scaeviae uliginosis saepe vidi, in Lapponia a
me non observata fuit.

163. Pachyneura. ZETT.

Corpus sat magnum elongatum glabrinsculum. Caput cum
oculis rotundis subexsertis transversum. Antennae filiformes
subpubescentes, 18-articulatae, articulo 1 breviusculo cylin-
drico; 2 primo aequaliter magno, cyathiformi; reliquis sub-
oblongo-ovatis, extrorsum sensim angustioribus. Palpi ex-
serti elongati, 4-articulati?, articulis aequalibus oblongis,
ultimo paullo longiori. Ocelli in frontis postico (vertice) 3
subaequales in triangulum positi. Rostrum (clypeus) breve,
vix infra oculos descendens. Thorax absque sutura trans-
versa. Alae divaricatae. Nervi 5 longitudinales marginem
interiorem attingunt, quorum 2 superiores furcam petiolatam
formant. Area basalis unica distincta, apice acutiusculo in
medium alae extenditur. Areola nulla. Nervi omnes validi.
Abdomen 8-annulatum. Pedes mediocres, tibiis subtilissime
spinulosis, apice distincte calcaratis. *Color* niger, pictura
flavo-fasciata. *Motu* parum agilis. *Habitatio* in sylvis; in
Lapponia Suecica. *Differentia sexus:* *femina:* ano acutius-
culo; *mas:* ignotus. (Spec. Scand. 1, nostra lapponica, a
ceteris huius familiae rostro breviori, antennis 18-articulatis,
ocellis frontalibus 3, thoracis sutura transversa nulla nervis-
que tantum 5 marginem anteriorem attingentibus. A *Platyna-
ra*, cui nervorum directione in alis, etc. sat prope accedit,
antennarum articulis 18 (nec 16), quorum 2 basalibus reli-
quis crassioribus et aliter constructis, abdomineque versus
apicem angustato (nec postice latiori), mox dignoscitur.
Nomen *Pachyneura*, a *παχὺς*, crassus, et *νεῦρον*, nervus,
crassitiam nervorum in alis denotat.

1. P. fasciata: nigra, abdominis incisuris femoribusque
flavo-ferrugineis, alis cinereo-hyalinis, nervis infuscatis. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rarius; in truncis putridis
Pini Abietis d. 15—21. Jun. ad Lycksele Lapponiae Umen-
sis 4 specimina forte feminea, Domino DAHLBOM mihi que
invenire contigit. Horum tamen ad distributionem messis inse-
ctorum a nobis in Lapponia 1832 collectae et deinde in 10 di-
versas, at quantum fieri potuerit aequales, partes pro toti-
dem tesserarum Sociis (Aktieagare) divisae, non nisi uni-
cum jam descriptum individuum mihi forte redundabat.
(Lappon. Suecica.)

Fem.? Circiter 9—16 lin. long. Tota nigra subnitida. Antennae
thorace paullo breviores, articulis 1 et 2 inferioribus quam

sequentibus (ad basin flagelli) vix longioribus, sed paullo crassioribus. Palpi, ut valde fallor, 4-articulati, articulis cylindricis subaequalibus, vel ultimo forte paullo longiori. Oculi in viva nigri. Thorax convexus, antice gibbus, capiteque paullo altiori, absque sutura transversa, at lineis 2 obliquis impressi in tres lobos subaequales divisus. Collare nullum. Scutellum subprodatum. Pectus cinerascens. Abdomen thorace quadruplo longius, subcylindricum lineare, apice acutius, ano foliolis 2 minutis et lamina sub 2 rotundatis paullo maioribus ornato. Alae albedo-cinereae, parum pellucidae, nervis validis infuscatis. Stigma sat magnum et macula centralis (ad fasciculum nervorum) nigricantia. Halteres nudi, sordide flavi. Pedes flavo-ferruginei, femoribus posticorum tibiisque lividarum omnium apice tarsisque, nigris. Coxae cinerascetes.

164. Dicranota. ZETT.

Corpus minoris magnitudinis (in hac Familia), elongatum glabrusculum opacum. Caput parvum rotundatum. Oculi late distantes. Os haud productum. Antennae filiformes, 13-articulatae, articulo 1 breviusculo cylindrico crassiusculo, 2 breviori cyathiformi, sequentibus rotundato-ovalibus, extorsum sensim angustioribus. Palpi exserti cylindrici, 4-articulati, articulis aequalibus. Alae divaricatae angustatae. Nervi 6 longitudinales marginem anteriorem attingunt, quorum 4 et 5 (a basi marginis interioris numerati) furcam petiolatam formant. Nervus transversus ordinarius petiolo furcae inseritur. Areola ordinaria nulla, at areola stigmatica oblongo-quadrata adest. Nervi praeterea fere ut in *Limnobia stigmatella* (No. 12) directi, areola furcae apicali absentibus exceptis. Pedes tenues elongati, calcaribus tibiarum minutissimis. *Color* cinereus. *Motus* ut in *Limnobia*. *Habitatio* in graminosis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus*; *mas*: antennis longioribus, ano obtuso, subclavato; *femina*: antennis brevioribus, ano stylo bivalvi subulato, subrecurvo. (Spec. Scand. 1, nostra, antennis tredecim articulatis et alarum areola nulla, a *Limnobia*, cui alias sat affinis, dignoscitur. Nomen *Dicranota* a *δίκρανον* furca, mutatum).

1. D. Guérini: laete cinerea, thorace brunneo-trivittato, pedibus testaceis, tarsis obscuris, alis hyalinis, macula stigmatica fusca obsoleta. ♂♀.

Hab. in graminosis Lapponiae meridionalis rarius; ad Lycksele Lapponiae Umensis d. 1. Jun. 1832 utrumque sexum inveni. (Lapponia Suecica.)

Mas et Fem. Long. ♂ 2½, ♀ fere 3 lin. Tota cinerea opaca. Antennae in ♂ thorace paullo longiores, in ♀ vix ejus longitudine, in utroque sexu nigro-fuscae. Palpi nigricantes. Thorax vittis 3 brunnescentibus, media latiori, antice ad collare extensa, laterali minoribus, antice abbreviatis. Abdomen cinereo-fusum, in ♂ incisuris late lividis, in ♀ unicolor, vaginis analibus ferrugineis. Alae hyalinae, macula stigmatica oblonga fusca obsoleta. Pedes flavescetes, femorum tibiisque apice tarsisque nigro-brunneis. Coxae flavescetes, basi cinereae.

Domino F. E. GUÉRIN, Parisiensi, Iconographiae Regiae animalium Auctori meritisimo, plurimum Societatis litterar. Membro, Zoologo et praecipue Entomologo celeberrimo in testimonium amicae mentis et venerandi animi hanc speciem novam novi generis conscribere clarissimique Viri nomine insigere sibi licitum credidit Iulius Faunae editor.

165. Tryciphona. ZETT.

Limnobiae species MEIG.

Corpus mediae magnitudinis, elongatum sublineare glabrusculum opacum. Caput parvum obovatum. Os haud productum. Antennae capite vix duplo longiores, circiter 15-articulatae, articulo 1 cylindrico, 2 cyathiformi, reliquis breviter ovatis, arcte coadunatis, sensim angustioribus, extorsum subsetaceis. Palpi articulis 4 aequalibus. Alae subincumbentes, angustatae elongatae nudaе. Nervi 7 longitudinales marginem anteriorem attingunt, quorum 4 superiores (a marginis interioris basi numerati) furcas 2 formant. Supra has 3tia furca observatur elongata. Areola nulla. Tibiae vix vel brevissime calcaratae. *Color* cinereus. *Motus* parum agilis. *Habitatio* in graminosis humidis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Differentia sexus*; *mas*: ano obtuso, appendiculis subclavato; *femina*: vagina anali bivalvi subulata subcurva. (Spec. Scand. 1, Faunae nostrae communis, *Limnobiae* valde affinis, sed nervorum singulari directione areolaeque nulla,

facile dignota. Nomen *Tryciphona* a *τρεις*, tres, et *ζύγων*, furcifer, ob nervorum in alis directionem, 3 furcas propinquas formantem, mutuavi).

1. T. immaculata: nigro-cinerea, alis cinereo-hyalinis, halteribus albidis, pedibus nigris, femoribus basi late flavis. ♂♀.

Limnobia immaculata MEIG. Dipt. 1. 148. 58. Tab. 5. f. 8. Hab. in Lapponia Suecica meridionali rarius; ad Stensele Lapponiae Umensis d. 3. Jul. feminam vidi; occurrit etiam in Norvegiae Lapponiis et ad Alten 5. Aug., nec non in paludosis insulae Senjen Nordlandiae d. 21. Jul. utrumque sexum in copula legi. (Lapp.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. ♂ 3½, ♀ fere 4 lin. Tota nigricans s. fusco-cinerea. Antennae fuscae. Thorax subimmaculatus vel in illaesis individuis vittis 3 fuscis obsoletis. Valvulae anales in ♀ ferrugineae. Alae cinereo-hyalinae immaculatae, basi pallidiores. Halteres albi. Pedes nigri, coxis cinereis, apice femoribusque ultra medium flavis.

Obs. Nomen triviale *immaculata*, quamdin haec species inter *Limnobia* numerata fuit, sat aptum existimabatur, ratione habita ad reliquas *Limnobia* aut alios marmoratis, aut thorace vittato praeditas, in hoc genere parum idoneum. Nomina autem jam imposita non mutanda, nisi summa urget necessitas, ne in infinitum demum augeatur synonymia.

Obs. E generibus Meigenianis *Nematocera* et *Anisomera*, jam in unicum genus *Anisomera* redactis (cf. MEIG. Dipt. 6. Add. 291), nec nostra, nec Scandinaviae Fauna ullas agnoscit species.

166. Trichocera. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 22. MACQ. *Tipula* LINN. FABR. *Linomia* LATR.

Corpus minoris magnitudinis (2-3 lin. long.), elongatum subnudum. Caput parvum rotundatum. Os parum productum. Antennae longitudine thoracis, articulis 2 basalibus crassioribus, reliquis oblongis; extorsum setaceae, brevissime pubescentes. Palpi exserti cylindrici, articulis 5 subaequalibus. Alae incumbentes, sublatiores. Nervi 7 longitudinales marginem anteriorem attingunt. Areola obovata nervos 3 emittit, quorum superior petiolato-furcatus. Nervus transversus ordinarius ad apicem areolae inseritur. Nervulus nervum 2dum longitudinalem et furcam connectens, ad stigma adest. Nervus longitudinalis ultimus (h. e. 1mus a basi marginis interioris numeratus) brevissimus, curvatum s. angulatum ad marginem alae flexus. Alias nervorum directio fere ut in alis *Limnobia* apud MEIG. Dipt. 6. Add. Tab. 6. f. 2. Pedes elongati tenues, tibiis brevissime calcaratis. *Color* obscurus cinereus. *Motus* sat agilis, choreas in aëre, coelo sereno, instituens. *Habitatio* in paludosis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus*; *mas*: ano obtuso bihamato; *femina*: ano bivalvi, valvulis subulatis decurvatis. (Spec. Scand. 4, antennis pubescentibus, articulis basalibus crassioribus, reliquis extorsum setaceis obsoletis, numero indeterminandis, palpis 5-articulatis et nervo longitudinali ultimo (primo a basi marginis interioris) brevissimo ad marginem inflexo, a *Limnobia* minoribus, cui valde similes, dignotae, a generibus proxime praecedentibus praesentia areolae mox dignoscitur *Trichocera*).

1. T. hiemalis: obscurus cinerea, thorace vittis 4 fuscis, halteribus albidis, clava fusca, pedibus flavo-brunnescentibus, basi pallidioribus, alis cinerascens hyalinis immaculatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 213. 2?

Hab. in Lapponia rarius; mas in ipso alpium Tornensium jngo d. 12. Jul., et uterque sexus ad Björkvik Nordlandiae d. 14-15. Jul. a me lectus. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas et Fem. Long. 2½ lin. Tota fusco-cinerea. Antennae fuscae. Palpi nigricantes. Thoracis vittae brunnescentes. Alae pallide hyalinae immaculatae, nervis tenuibus pallidis. Nervus longitudinalis ultimus ad basin alae subangulatus (seu certo situ arcuatus) in marginem anteriorem alae flexus. Halteres albi. Clava fusca. Pedes cum coxarum apice testacei, femoribus basi flavis. Anus in ♀ brunneus.

2. T. parva: obscurus cinerea, thoracis vittis 4 fuscis, lateraliibus obsoletis, halteribus albidis, clava fusca, pedibus flavescens, alis cinerascens hyalinis immaculatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 213. 3.

Hab. in paludosis Lapponiae Tornensis frequenter; ad Öfver-Torneå, Karungi, Turtola, Jucksjervi et Wittangi sat copiose vidi, d. 27. Maj. — 27. Aug., choreas ducentem; in copula saepe capta; in paludosis ad Björkvik Nordlandiae d. 14. Jul. etiam lecta. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Simillima priori, nec ab ea differt, nisi magnitudine duplo minori, pedibus plerumque pallidioribus et thoracis vittis mediis fuscis tantum perspicuis. Aures ♀ ferrugineae.

3. T. regelationis: obscure cinerea, thorace vittis 4 fuscis obsoletis, halteribus albidis, clava fusca, pedibus brunnescentibus, femoribus flavicantibus, alis cinerascens-hyalinis, medio puncto fusco. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 214. 4. *Tipula regelationis* LINN. Fn. Sv. 1754. FABR. Antl. 32. 40.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi ibi non obvia, ab alio Collectore ut Lapponiae incola mihi missa. (Lapponia; Suecia inferior, ubi jam 1. April. choreas ducentem frequenter observavi.)

Mas et Fem. Long. $2\frac{1}{4}$ lin. *Trich. hiemali* simillima, sed alarum medio in nervulo transverso centrali macula s. puncto, plerumque evidenti, interdum obsoleto, distincta.

4. T. maculipennis: cinerea, thorace immaculato, collari linea testacea, halteribus albidis, clava fusca, pedibus flavescenscentibus, alis cinereo-hyalinis, maculis 3 fuscis obsoletis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 214. 5? (*Tipula cinerea* FABR. Antl. 30. 30.)

Hab. . . E Groenlandia a D. WESTERMANN uterque sexus communicatus. (—? Groenlandia?)

Mas et Fem. Long. fere 3 lin. *Trich. hiemali* iterum valde affinis et similis, paullo major, pedibus pallidioribus, thorace non vittato ut et alis maculatis distincta. A. *Trich. maculipenni* collare linea elevata pallida etiam differre videtur. Cinerea. Antennae fuscae. Pectus in ♂ subtestaceum, in ♀ obscurius, linea thoracis autem in utroque sexu pallida. Scutellum lividum. Abdomen in ♂ basi subtestaceo-pellucidum; in ♀ totum obscurum, valvulis analibus tantum flavis. Alae sat maguae, cinereo-hyalinae, punctis 3 fuscis, Imo in origine nervi longitudinalis 3tii, 2do in nervo transverso medio, et 3tio in nervulo connectente iuxta stigma; omnibus in ♀ valde obsoletis et vix nisi medio paullo evidentiori, in ♂ magis perspicuis. Haec puncta omnino sunt locata ut in MEIGENI *Trich. maculipenni*. Pedes pallidi, femorum tibiarmque apice parum brunneo, tarsis infuscatis.

Sect. 2. (Subdivisionis B.) Ocelli 3 aut 2 (in Dixia, Corynocera et Cordyla nulli).

FAM. 45. MYCETOPHILINAE ZETT. (*Fungicolae* MEIG.)

Corpus minoris magnitudinis elongatum, in medio saepe angustatum. Caput rotundatum sessile. Antennae porrectae simplices, 10–16-articulatae. Oculi rotundati aut ovals, in fronte distantes. Ocelli inaequales, rarius nulli. Os in rostrum non productum. Palpi exserti (in *Corynocera* retracti), incurvi cylindrici, articulis 4, Imo brevissimo. Thorax dorso convexus, sutura transversa nulla. Abdomen 7-annulatum (in *Corynocera* 8 annulatum). Alae latiores, saepe parcius nervosae, nervis tantum 3 vel 4, rarius 5 marginem anteriorem alae attingentibus. Areola semper abest. Pedes mediocres. Coxae elongatae. Tibiae saepissime calcaratae. Familia haec comprehendit Tipulariarum species, capite non rostrato, thorace absque sutura transversa, alarum nervis paucioribus, areola ordinaria media nulla, abdomine 7, rarissime 8-annulato, coxis saepissime elongatis, tibiis plerumque distincte calcaratis, etc. praeditas. Larvae plerisque fungivorae vermiformes apodae, capite corneo. Pupae elongatae cylindricae plerumque in terra sepultae. Imagines saepe agilissimae, in fungis putrescentibus frequenter occurrunt.

167. Dixia. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 23. MACQ.

Corpus parvum, circiter $1\frac{1}{2}$ lin. longum, elongatum nudum opacum. Antennae thorace paullo longiores setiformes pubescentes, 14? articulatae, articulis 2 basalibus brevibus incrassatis. Palporum articulus ultimus reliquis paullo longior. Ocelli nulli. Alae incumbentes. Nervi 5 longitudinales marginem anteriorem attingunt, quorum 2 superiores furcam sat longe petiolatam formant. Supra hanc furcam,

nervo longitudinali nro interjacente, altera adest longior, cuius ramuli fere in ipso apice alae excurrunt. Praeterea directio nervorum fere similis est ac in *Trichocera*, areola absente excepta. (Cfr. MEIG. Dipt. 1. Tab. 7. f. 12.) Pedes tenues. Coxae parum elongatae. Tibiae brevissime calcaratae. Color cinereus. Motu sat agilis; tempore vespertino exit, die quieta. *Habitatio* in graminosis sylvaticis, locis uliginosis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus;* mas: ano appendiculis 2 subclavato; femina: ano acutiori. (Spec. Scand. 2, ocellis nullis, alarum furcis 2 apicalibus, nervo longitudinali uno interjacente, etc., facile a reliquis Familiae speciebus dignotae.)

1. D. nebulosa: fusca, thorace pallido, vittis 3 nigris, alis hyalinis, maculis subtribus infuscatis, pedibus flavis, femorum, tibiarm tarsorumque apice nigricante. ♂♀.

MEIG. Dipt. 6. Add. 293. 5.

Hab. in Lapponia Collect. Domini DEUTSCHII, mihi nec in Lapponia nec in provinciis adjacentibus obvia. (Lappon.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. fere $1\frac{1}{2}$ lin. Fusca Thorax pallidus, vittis 3 nigris lateralibus abbreviatis. Alae albo-hyalinae, macula subluata, eruribus versus apicem alae directis, sub stigmati in nervis transversis ad originem nervorum furcatorum locata, fusca sat distincta; altera inferiori, versus basin alae inter nervum longitudinale ultimum penultimumque; et tertia denique in basi furcae superioris, obsoletis. Nervi omnes obscuri. Halteres pallidi, clava fusca. Pedes ut in diagnosi.

Obs. Alteram speciem s. *D. aprilinam* MEIG., alis immaculatis, alias vostrae similem, in Scania saepe captam, neque in Lapponia neque in terris Sueciae borealibus vidi.

168. Bolitophila. HOFFMANNSEGG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 24. MACQ.

Corpus minoris magnitudinis, elongatum. Antennae thorace saepe duplo longiores, setiformes pubescentes, articulis 2 basalibus brevibus incrassatis, ultimis capillaribus inleterminandis. Ocelli 3 in lineam transversalem frontis locati. Alae incumbentes. Nervi 5 longitudinales marginem anteriorem attingunt, quorum 2 superiores furcam longam sat breviter petiolatam, petiolo in medio alae desinente, formant; 3 infimi fere usque ad basin liberi, horum secundo subarcuatim flexo. (Cfr. praeterea MEIG. l. c. 1. T. 8. f. 1.) Nervus secundus longitudinalis ad $\frac{2}{3}$ costae extenditur, et in puncto stigmatali cum costa et nervulo transverso conjungitur. Halteres elongati. Pedes tenues. Coxae subelongatae. Tibiae brevissime calcaratae. Color cinerascens vel pallidus. Motu agilis. *Habitatio* in graminosis per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus;* mas: antennis longitudine fere corporis, distincte pubescentibus, pube erecta, abdomineque angustissimo filiformi, ano subclavato; femina: antennis thorace paullo longioribus, abdomine angustate lanceolato. (Spec. Scand. 3, ocellis in seriem transversalem dispositis, nervo 2do longitudinali sub costa longius extenso cum nervulo transverso ad stigma coeunte, ut et nervis 3 longitudinalibus ultimis fere ad basin alae liberis, horumque 2do versus marginem anteriorem alae curvatim flexo, nec non halteribus longioribus, a *Macrocera* mox dignoscendae.)

1. B. 2-maculata: fusco-cinerea, pedibus flavescenscentibus, alis hyalinis, maculis 2 fuscis. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius; a me non nisi ♂ in Ofotenfjord Nordlandiae d. 14. Jul., et ♀ ad Pello 4. Jun., nec non ad Öfver-Torneå d. 27. Aug. lecta. (Lapp.-Botnia borealis ad Johannis Ro ♀ d. 2. Sept. rar.)

Mas et Fem. Long. ♂ $2\frac{1}{2}$, ♀ $2\frac{1}{4}$ lin. Fusco-cinereascens. Thorax subimmaculatus, sed certo situ lineis 2 albidis, et alia vice, obscuris pietus videtur. Haec autem pictura in ♂ praesertim observatur. — Antennae fuscae, flagelli articulo Imo basi in ♀ flavo. Alae in utroque sexu hyalinae, macula stigmatali semirotunda distincta, et alia centrali (in nervis transversis mediis), minori obsoletiori fuscis. Nervus longitudinalis 2dus apice, et nervulus transversus ad stigma, non intime conjunguntur. Halteres petiolo elongato pallido, clava fusca. Pedes flavi, femoribus, et tibiarm tarsorumque apice parum infuscatis.

Var. b. ♂, duplo fere minor, alarum puncto centrali fusco obsoletissimo, alias varietati a, similis; in silva Wittaugi Lapponiae Torneusis d. 14. Jun. semel lecta.

2. B. cinerea: pallide cinerea, pedibus flavescenscentibus, alis hyalinis immaculatis. ♂.

MEIG. Dipt. I. 221. I. forte eadem, licet paullo obscurior, quam nostra.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, in paludosis ad Juckasjervi d. 25. Jun. semel capta. (Lapp. — ?)

Mas. Long. 2½ lin. Similis priori, paullo minor pallidior, alis immaculatis distincta. Antennae longitudine corporis, fuscae, flagelli articulo 1 toto flavo. Palpi pallidi. Thorax testaceus, dorso brunneo-cinereus, vestigio vittarum 4 obscuriorum. Scutellum testaceum. Abdomen fuscum angustissimum clavatum. Alae cinereo-hyalinae in-maculatae, stigmatis umbrae parum vestigio. Nervus 2dus longitudinalis apice, et nervulus transversus ad stigma intime connectuntur, unde etiam haec a specie praecedente vere dignoscitur. Halteres elongati pallidi, clava fusca. Pedes flavescutes, coxis pallidioribus.

Var. b. ♂. thoracis vittis subquatuor fusco-brunneis, alias simillima varietati a., eum qua ad Juckasjervi rarissime inventa.

Obs. B. fusca MEIG. in Scania frequenter visa, in Lapponia mihi non obvia.

169. Macrocera. PANZ.

MEIG. Dipt. Enr. gen. 25. PANZ. MACQ.

Corpus minoris magnitudinis elongatum. Antennae longitudine interdum corporis, setiformes, arcuatae, parum pubescentes, articulis circiter 13—15, quorum 2 basales brevibus incrassatis, ultimis capillaribus, fere indeterminandis. Ocelli 3, in triangulum in fronte positi. Alae incumbentes. Nervi 5 longitudinales marginem anteriorem alae attingunt, quorum 2 superiores furcam longam sat breviter petiolatam formant, petiolo paullo ante medium alae desinente; 2 infimi (2dus et 3tus) non usque ad basin liberi sunt, sed mox ante medium alae cum nervo transverso obliquo conjuncti; horum 2dus minus arcuatum flexus, quam in *Bolitopila* (cfr. praeterea MEIG. l. c. I. T. 8. f. 5.). Nervus 2dus longitudinalis vix ultra medium costae extensus, a nervulo oblique transverso substigmatali distincte separatus. Halteres breviusculi. Pedes tenues coxis subelongatis. Tibiae breviter calcaratae. Color ferrugineus. *Motu* agilis. *Habitatio* in graminosis, saepe ad ripas et littora fluminum; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae; in alpes interdum adscendit. *Differentia sexus*; *mas*: antennis longioribus, abdomine angustissimo, ano bihamato; *femina*: antennis corpore paullo brevioribus, abdomine angustato, lanceolato, ano bifido. (Sp. Scand. 6, ocellis in triangulum dispositis, nervo 2do longitudinali, ad medium costae tantum extenso, apice a nervulo transverso obliquo distincte sejuncto, nervis 2do et 3tio longitudinalibus (a basi marginis interioris numeratis) mox ante medium (nec prope basin) alae cum nervo obliquo conjunctis, horum 2do minus curvatum flexo, halteribus brevioribus, antennis maris minus pubescentibus, etc., facile dignotae).

1. *M. lutea*: ferruginea, pedibus flavis, antennis corpore fere duplo longioribus, flagello, abdomine tarsorumque apice, fuscis, alis hyalinis immaculatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. I. 223. I. ♂. forte eadem, licet 3 lin. longa dicatur. An etiam PANZ. Fn. Germ. 105. 7?

Hab. in Lapponia rarius; mas ad Hacksten prope Schiervoe Nordlandiae d. 25. Jul. et femina in Betula ad Muonio-niska Lapponiae Tornensis d. 17. Aug. a me inventi. (Lappon. — ?)

Mas et Fem. Long. circiter 2 lin. Tota ferruginea nitida. Antennae corpore duplo longiores fusco-nigricantes, articulis 2 basalibus ferrugineis. Thorax immaculatus. Abdomen fusco-subopaeum, basi lividum. Alae pallide hyalinae immaculatae. Pedes eum coxis pallide flavi subpubescentes, tarsis extrorsum infuscatis.

Var. b. ♂. corpore fusco-ferrugineo pedibusque ferrugineis pubescentibus, femoribus flavis, tarsis nigricantibus, alias varietati a. simillima; in Schiervoe Nordlandiae d. 27. Jul. rariss.

2. *M. fasciata*: ferruginea, pedibus flavescens, antennis longitudine corporis, extrorsum, thoracis vittis abdominisque fasciis fusco-brunneis, tarsis infuscatis, alis immaculatis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius; etiam in alpium Tornensium jugo d. 12. Jul. a me lecta; in alpe Dowre a D. BOHEMAN quoque capta. (Lappon.-Botnia borealis ♀ d. 7. Sept.-Scan. rar.)

Mas et Fem. Long. circiter 3 lin. Ferruginea nitida. A priori vix nisi pictura et antennis brevioribus differt. Antennae aut ferrugineae extrorsum fuscae, aut fuscae, articulis 2 basalibus ferrugineis. Thoracis vittae brunneae. Abdomen, in ♂ flavum segmentis basi late brunneis, in ♀ brunneum, segmentis apice anguste

flavis. Halteres breviusculi, toti pallidi. — In specimine masculo in alpium jugo Tornensi capto, in nive ambulante, alae paullo latiores et thoracis vittae obsoletiores videntur.

3. *M. maculata*: ferruginea, pedibus flavis, antennis corpore duplo longioribus, obscuris, basi pallidis, thoracis vittis abdominisque fasciis, nigro-brunneis, tarsis, et alis fasciis 2 abbreviatis, apiceque, fuscis. ♂.

MEIG. Dipt. I. 225. 6. ♂. (corpore melleo) forte eadem. MACQ. Dipt. Gall. I. 108. I. ♂♀. Tab. 2. f. 5. ala, in qua nervorum directio bene et fideliter delineata.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in paludosis ad Wilhelmina d. 17. Jul. inventa. (Lapponia — ?)

Mas. Long. 2 lin. Ferruginea nitida pilosiuscula. Antennae corpore saltem duplo, si non ultra longiores, fuscae, articulis aegre discernendis, nec paucioribus quam 13, nec pluribus quam 15; 1 et 2 ferrugineis, 3 (flagelli primo) flavo. Thoracis vittae 3 brunneae, media antica maculiformi. Abdomen nigro-brunneum, iucisuris 4 anticis flavis. Alae hyalinae, fasciis 2 abbreviatis, una a basi vix ad medium alae extensa, obsoletiori, et altera in medio, a costa ad medium alae extensa, paullo latiori et distinctiori, furcae basin transeunte, fuscis. Etiam apex alae umbra fusca tingitur, praesertim ad apicem nervorum longitudinalium perspicua. Halteres toti pallidi. Pedes eum coxis flavi, femorum tibiarnumque summo apice tarsisque nigricantibus.

Obs. MEIGENI species *M. vittata*, *centralis* et *phalerata*, Scaniae incola, in Lapponia a me non visae.

Obs. *Synapha fasciata* MEIG. nervis tantum 2 longitudinalibus marginem anteriorem alae attingentibus furcamque formantibus, et nervo longitudinali medio (qui in ipsum apicem alae excurrit), in disco alae areolam oblongam formante, ab omnibus aliis Dipteris distincta, neque in Lapponia, neque in reliqua Scandinavia, quantum novi, obvia; nec *Mycetobium pallipedem*, quae in Scania haud raro occurrit, in Lapponia unquam legi.

170. Corynocera. ZETT.

Corpus minutum oblongum nudum. Antennae thorace paullo breviores, cylindricae, 12-articulatae, articulo 1 brevi crasso nudo, 2—11 minutissimis arcte cohaerentibus aequalibus subpubescentibus, 12 sen ultimo oblongo-conico subcrassiori nudo. Palpi parum exserti. Ocelli nulli. Caput transversum sessile. Oculi subexserti. Alae abdominis vix longitudine, molles, facile corrugandae, nervis obsoletissimis, 4 vel 5 longitudinalibus in disco alae approximatis, versus apicem distantibus. Abdomen 8-annulatum. Pedes inaequales, antici longiores, medii brevissimi, omnes nudi, toti nudici. Color nigricans. *Motus* —. *Habitatio* in littoribus lacuum Lapponiae subalpinarum. *Differentia sexus*; *mas*: abdomine subcylindrico, appendicibus analibus inflexis subclavato; *femina*: abdomine depresso, ano acutiori. (Sp. Scand. 1, nostra, antennarum, pedum alarumque structura singulari (nuper allata) ab omnibus aliis Tipulariis aperte dignota, *Ceratopogoni*, *Campylomyzae*, *Mycetobiae* etc. hoc illo respectu aliquantum accedens. Nomen *Corynocera* a κορυνη, clava, et νέμω, cornu, ob antennis subclavatas, elegi.)

1. *C. ambigua*: nigricans, antennis testaceis, alis apice setosis halteribusque albis, pedibus stramineis. ♂♀.

Hab. in Lapponia per regionem alpinam rarius; in littore lacus insignis Torneträsk d. 8. Jul. 1821 plura specimina in copula inveni. (Lapponia Tornensis.)

Mas et Fem. Long. ♂ 1, ♀ 1½ lin. Tota nigricans unda parum nitida, mollis, post mortem facile corruganda, nude variae partes in speciminibus exsiccatis vario modo deformatae videntur, subtilioresque numero et forma aegre examinari et determinari possunt. Antennae lividae, si fallor 12-articulatae, articulo ultimo conice clavato; quae forma in ♂ praesertim perspicua. Palpi retracti, articulo tantum ultimo prominente. Os minime elongatum. Oculi ovati exserti. Ocellos ullos frontales detegere non potui. Abdom. nigrum e segmentis 8 constare videtur, in ♂ cylindricum immaculatum, in ♀ depressum, saepe vitta longitudinali indeterminata testacea et iucisuris tenuiter albidis; vitta haec in ventre etiam observatur. Alae in ♂ longitudine abdominis, in ♀ illo paullo breviores, in utroque sexu subcomplicatae, lacteae, parum pellucidae, nervis obsoletissimis vix discernendis. In apice cuiusvis alae seta elongata curvata nigra cernitur, in ♂ simplex, in ♀ microscopice triplicata. Halteres subincurvi albi. Pedes inaequales, antici: femoribus medioeribus, tibiis brevioribus, tarsis in ♂ praesertim longissimis, articulo primo (metatarso) tibia longiori; intermedii: femoribus brevibus, tibiis femore longioribus, tarsis brevissimis incurvis; postici: femoribus longioribus, tibiis longitudine femoris, tarsis brevissimis incurvis. In ♀ femora omnia

simplicia, at in ♂ posteriora crassissime subincurva. Pedes in utroque sexu flavo-albidi, omnino mutici.

Obs. De vero in serie systematica loco hujus singularis insecti dubius sum. Ob structuram pedum *Ceratopoginis* generi quodammodo affine, ob antennarum nuditatem in utroque sexu ab eo iterum valde recedens. Illic vero forma pedum, ut et antennarum structura, alarum seta apicalis etc. impediunt, quominus nostram *Corynoceram Mycetobis* jungam. Interea nullum aptiorem locum Dipteron paradoxum inserendi, quam inter *Mycetophilinas*, et quidem in illa harum subdivisione, cujus species pedes inermes et tibiae vix calcaratas habent, eligere potui.

171. Platyura. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 28. MACQ. *Ceroplatus* FABR. LATR. CUV. *Sciara* FABR. *Asindulum* LATR.

Corpus mediae aut minoris magnitudinis ($2\frac{1}{2}$ —4 et ultra lin. long.), elongatum subpubescens. Antennae longitudine circiter thoracis brevis, compressae sub-latae, breviter pubescentes, articulis approximatis subcoadunatis; 2 basalibus saepe paulo minoribus semper discretis. Oculi rotundati. Ocelli 3 approximati inaequales, in triangulum dispositi. Alae incumbentes. Nervi 5 longitudinales marginem interiore alae attingunt; quorum 2 superiores furcam elongatam breviterque petiolatam formant. Directio nervorum praeterea omnino ut in ala *Macrocerae*, at nervus longitudinalis furcatus ultimusque ceteris saepe obsoletiores. (Cfr. quoque MEIG. l. c. I. T. 8. f. 14. 19. 12. et MACQ. Dipt. Gall. T. 2. f. 3.) Abdomen postice depressum paulo dilatatum. Pedes mediocres, coxis elongatis, femoribus breviusculis, tibiis lateribus muticis (nec spinulosis, apice distincte calcaratis. Color niger, in nostra ferrugineus. Motu agilis. **Habitatio** in pratis et sylvis; per partem sylvaticam Lapponiae. Larvae fungivorae. **Differentia sexus**, mas: ano obtuso (nec clavato); femina: ano acutiori, stylo bivalvi, brevissime exserto. (Spec. Scand. 6, a *Macrocer*, cui directione nervorum in alis simillima, antennis brevioribus crassioribus; a *Gnoriste* proboscide non elongata tibiisque inermibus; et a *Sciophila*, *Leja* et *Mycetophila* nervis alarum aliter directis et tibiis non spinulosis, facile dignoscenda.)

1. P. fasciata: ferruginea, pedibus flavis, antennarum flagello, abdominis fasciis, halterum clava tarsisque nigricantibus, alis hyalinis, fascia ante apicem fusca. ♂♀.

MEIG. Dipt. I. 240. 15? ♀. MACQ. Dipt. Gall. I. 104. 2? *Asindulum fasciatum* LATR. Gen. Crust. et Ins. 4. 261?

Hab. in Lapponia Umensi passim; in Lapponia scilicet Fredrica et in monte Stoettingsfjellet ntrumque sexum d. 30. Jul. — 1. Aug. legi. (Lappon. merid.-Scan. pass.)

Mas et **Fem.** Long. 3 lin. Tota ferruginea subnitida. Caput supra fuscum. Palpi apice fusciscentes. Antennae thoracis paulo breviores nigrae, articulis 2 inferioribus totis, et 3tio basi, ferrugineis. Thorax immaculatus fusco-pubescent, lineae mediae longitudinalis vestigio. Abdomen subdepressum sublineare, antierius paulo angustatum, ferrugineum, segmentis basi fasciae nigra; postice in mare nigrum. Alae hyalinae, costa pallescente, macula intra apicem fasciformi fusca, juxta costam perspicua, versus marginem interiore sensim evanescente. Area basalis brevis retracta. Nervulus transversus a nervo longitudinali 2do ad costam verticaliter ductus brevis. Pedes flavi, tarsis nigricantibus.

Obs. De Synonymia hujus speciei dubius sum. Inter MEIGENI *Plat. fasciatum* et *ochraceum* differentiam specificam extricare non valeo.

Obs. *Plat. laticornis* et *discolor(ia)* MEIG., in Scania obviae, in Lapponia non lectae.

Obs. E genere *Gnoriste*, proboscide elongata, apice palpigera, dignoto, nullam speciem agnoscit Fauna nostra Lapponica. In Scania unicam, eamque novam, quam *Gnor. Lepturoides* vocavi, invenire mihi contigit.

172. Sciophila. HFFMGG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 30. MACQ. *Tipula* FABR. *Platyura* MEIG. (Classif.) *Asindulum* LATR.

Corpus minoris magnitudinis aut parvum ($1\frac{1}{2}$ —3 lin. long.) elongatum parum pubescens parumque setulosum. Antennae thoracis circiter longitudine, filiformes s. subcompressae, tenuissime pubescentes, articulis 2 basalibus paulo crassioribus discretis pilosulis. Oculi rotundati. Ocelli 3 inaequales approximati, in triangulum dispositi, medius anticus minu-

tissimus parum observandus. Alarum nervi 4 longitudinales integri marginem interiore alae attingunt, qui duas furcas elongatas formant. Nervus longitudinalis ultimus (primus a basi marginis interioris numeratus) abbreviatus, ad marginem non extensus. Sub costa in medio areola subquadrata adest. Supra hanc areolam (inter hanc et ipsum marginem costalem) plerumque observatur nervulus parvus, transversus ad apicem nervi auxiliaris, quem igitur apice bifidum format. Abdomen antice angustum. Pedes mediocres, tibiis posterioribus latere exteriori spinulosis, apice distincte calcaratis. Color ferrugineus; niger. Motu valde agilis; fortiter repens. **Habitatio** in graminosis saepe umbrosis locis, per partem sylvaticam Lapponiae. **Differentia sexus**, mas: abdomine cylindrico, ano obtusiore; femina: abdomine antice angustiore, posterius subclavato subcompresso. (Sp. Scand. 14, ocellis 3 triangulum formantibus a *Mycetophila*, areolae alarum subquadrata subcostali et ab hac et a *Leja*, mox dignotae. Feminea individua masculis frequentius occurrunt.)

A) Alarum areola subcostalis valde elongata (latitudine duplo vel triplo longior) quadrata parallelogramma. Nervulus transversus superior medio areolae insertus. Furcae 2 inaequaliter longae, inferior retracta. Nervus ultimus longitudinalis (primus a basi marginis interioris numeratus) geminatus mox intra marginem interiore alae abbreviatus. (Cfr. praeterea MEIG. Dipt. I. T. 9. f. 5. et MACQ. Dipt. Gall. I. T. 2. f. 1.)

1. S. striata: ochracea, antennarum flagello, lineis thoracis 5, abdominis vitta dorsali, tibiis tarsisque, fusco-brunneis, nervulis transversis subcostalibus apiceque alae, fuscis. ♀.

MEIG. Dipt. I. 246. 1. ♀.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi ibi non obvia, ab alio Collectore ut Lapponiae incolae mecum communicata. (Lapponia; Ostrogothia et Scania rar.)

Fem. Long. 3 lin. Tota ochracea. Antennae fuscis, articulis 2 basalibus flavis. Frons linea fusca. Thorax lineis 5 brunneis, mellis rectis. Abdomen vitta dorsali incisurisque tenuiter brunneis. Alae hyalinae, macula ad marginem interiore triangularem, apiceque late, infuscatis. Nervuli transversus, qui areolam subcostalem formant, nigro-brunnei. Areola latitudine triplo longior. Nervi longitudinales 2 infra furcam interiore alae abbreviati. Pedes cum coxis flavi, tibiis tarsisque fusciscentibus.

2. S. trivittata: testacea, antennarum flagello, capite supra, thoracis vittis 3, abdominisque fasciis, nigro-brunneis; alis hyalinis immaculatis. ♀♀.

Hab. in Lapponia rarissime; ad Kengis mense Aug. capta. (Lapponia Tornensis.)

Fem. Long. $2\frac{1}{2}$ lin. Testacea opaca. Antennae nigricantes, articulis 3 basalibus flavis. Caput nigricans, hypostomate flavescente. Palpi pallidi. Thorax vittis 3 nigro-brunneis, aequaliter latis, lateralibus antice abbreviatis. Sternum fusco-maculatum. Abdomen pubescens brunneum, incisuris mediis pallidis; basi et apice magis infuscatum. Alae hyalinae immaculatae. Areola subcostalis duplo longior, quam latior. Nervulus transversus superior obsoletus, vix nullus. Halteres et pedes toti flavi, tarsis parum infuscatis. A *Sc. cingulata* MEIG. nec non *Sc. fasciata* mihi (No. 3.) vix differt nisi magnitudine paulo majori et areola alarum subcostali longiori.

Obs. *Sc. lineola* MEIG. in Scania inventa, in Lapponia a me non observata.

B) Alarum areola subcostalis suboblongo-quadrata, latitudine vix dimidio longior, trapeziformis. Nervulus transversus superior fere in medio areolae insertus. Furcae 2 inaequaliter longae, inferior retracta. Nervus ultimus longitudinalis geminatus mox intra marginem interiore alae abbreviatus. (Cfr. praeterea MEIG. Dipt. I. T. 9. f. 6.)

3. S. fasciata: flava, antennis fuscis, articulis 3 basalibus luteis, capite supra nigricante, thoracis vittis 3 abdominisque fasciis brunneis, tarsis obscuris, alis hyalinis immaculatis. ♂♀.

Sub nomine *Sc. fasciata*, a Dom. B. F. FRIES imposito, uterque sexus in Museo meo occurrit.

Hab. in Lapponia Tornensis passim, ad Muonioniska et Kengis d. 17—22. Aug. praesertim legi; in Dowre a D. BOHEMAN mens. Jul. etiam capta. (Lappon.-Botnia borealis in graminosis aridis ad Johannis Ro d. 2. Sept. freq. — Scan. pass.)

Mas et **Fem.** Long. ♂ $2-2\frac{1}{2}$, ♀ $2\frac{1}{2}-3\frac{1}{2}$ lin. A *Sc. cingulata* et *ornata* MEIG. magnitudine majori et colore pallidior praesertim differre videtur, nec species hujus generis Meigenianas,

levissimis tantum notis iuvicem saepe discrepantes, semper certe distinguere valeo. Pallide flava, parum nitida. Antennae in ♂ thorace paullo longiores, in ♀ ejus longitudine, in utroque sexu fuscae, articulis 1 et 2 basalibus totis, et 3tio aut toto aut saltem ad maximam partem, flavis. Articulus 4tus rarissime etiam flavus. Caput fusco-nigricans, hypostomate palpisque flavis. Thorax vittis 3 lacticis aut obscuris brunneis, media integra, plerumque subgeminata, linea scilicet media tenuissima flava inscripta; lateralibus antice abbreviatis. Maculae metathoracis, pectoris et sterni brunneae, interdum obsoletissimae vix observandae, plerumque vero distinctae, et in speciminibus lapponicis ac praecipuis Dowerensibus limbum inferiorem pectoris et metathoracis fuscum efficientes. Abdomen flavum, segmentorum singulo basi fascia plus minus lata, brunnea. In specimine Norvegico abdomen fere totum brunneum, incisuris flavis. Alae hyalinae immaeulatae, nervulus transversis subcostalibus subinfuscatis. Halteres et pedes flavi, tarsi praesertim extrorsum obscuris.

4. S. hyalinata: flava, antennarum flagello, capite supra, tibiis tarsisque nigro-fuscis, thoracis vittis 3, abdomineque fusco-brunneis, incisuris pallidis, alis hyalinis immaculatis. ♀? An *Sc. hyalinata* MEIG. Dipt. 6. Add. 295. 15. hujus mas? Hab. in alpe Dower mens. Jul. a D. BOHEMAN inventa. (Lappon. Norveg. — ?)

Fem.? Long. 1½ lin. Similis *S. cingulatae* MEIG., antennarum articulo 3tio anoque etiam nigris distincta. Cum *Sc. hyalinata* MEIG. in omnibus convenire videtur praeter magnitudinem (*S. hyalinata* MEIG. nempe 2½ lin. long.). Antennae thoracis brevis longitudine, nigricantes, articulis 2 basalibus flavis. Caput nigricans, hypostomate testaceo, palpis flavis. Thoracis vittae 3, brunneae media gemina integra, lateralibus abbreviatis. Abdomen brunneum, segmentis 1 toto, 2—5 margine apicali, flavis. Alae hyalinae immaeulatae. Nervi ut in priori, sed nervulus auxiliaris mox pone nervulum transversum superiorem desinit, in costam adscendendo, nec (ut in priori) pone hunc nervulum continuatur et in costam praecise ante apicem areolae excurrit. Halteres et pedes flavi, tarsi nigris. Tibiae etiam fusco-nigrae.

5. S. univittata: testacea, nitida, antennarum flagello, capite supra, thoracis vitta unica, abdominis maculis dorsalibus tarsisque nigricantibus; alis hyalinis immaculatis. ♂? Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele d. 17. Aug. capta. (Lapponia Suecica.)

Mas? Long. 1½ lin. A reliquis differt thorace nitido, vitta picea tantum unice lata, lateralibus scilicet obsoletissimis, vix earum vestigio. Antennae thoracis longitudine, tenues nigricantes, articulis 2 basalibus flavis. Caput nigrum nitidum, hypostomate palpisque fuscis. Pectus inferne et metathorax maculis fuscis. Abdomen (in specimine meo ad dimidium mutilatum) flavum fuisse videtur, maculis dorsalibus fuscis. An vero hae maculae fascias in exemplaribus illaesis forment, pro certo dicere non possum. Alae et nervi ut in priori omnino, ad nervum auxiliaris ipso apice abruptus, apice scilicet cum costa non cohaerens. Nervi quoque abbreviati infra furcam inferiorem obsoletissimi vix detegendi. Halteres et pedes flavi, tarsi fusco-nigricantibus. Tibiae etiam certo situ fuscescunt.

6. S. trilineata: ferruginea nitida, antennis nigricantibus, articulis 3 basalibus flavis, thoracis lineis 3 angustis brunneis, fronte, abdominis incisuris anoque, tarsisque fuscis, halteribus pedibusque flavis, alis hyalinis immaculatis. ♂. Hab. in Lapponia Umensi rarissime. (Lapponia: Ångermannia ad Hernösand rariss.)

Mas. Long. 4½ lin. A MEIGENI *S. cingulata*, *ornata* similibusque affinis, thoracis lineis angustis (vix vittis latoribus) facile distinguitur. Ferruginea nitida subpubescens. Antennae thorace brevi paullo longiores, tenuissime cinereo-lucide pubescentes nigrae, articulis 3 basalibus flavis. Caput nigrum, hypostomate et palpis flavis. Thorax ferrugineus, lineis 3 tenuibus, nigro-brunneis, media integra, lateralibus huic (mediae) approximatis, antice longe abbreviatis. Abdomen subcylindricum flavum, segmentis 5, incisuris, 6 et 7 totis, nigricantibus. Anus simpliciter obtusus. Alae hyalinae, nervis ut in *S. univittata* directis. Nervi furcati tenuissimi, ultimique longitudinales vix ulli. Halteres et pedes flavi, tarsi fuscis. Tibiae etiam certo situ fuscescunt.

7. S. incisurata: obscure cinerea, antennarum articulis 2 basalibus, palpis, abdominis incisuris, halteribus pedibusque flavis, tarsi fuscis, alis hyalinis immaculatis. ♂♀. Hab. in Lapponia Suecica rarissime d. 30. Aug. in copula capta. (Lapponia-Hernösand. rar.)

Mas et Fem. Long. 1½ lin. Totae fusco-cinerea subopaeae. Antennae ♂ thorace paullo longiores, ♀ ejus vix longitudine, in utroque sexu filiformes, tenues pubescentes, nigricantes, articulis 2 totis, et 3tio infima basi, flavis. Hypostoma fuscum. Palpi flavi. Thorax immaculatus. Abdomen nigricans; segmento 1 macula laterali, reliquis margine apicali non late, sed determinate, flavis.

Segmenta tamen 6 et 7 in ♂ nigricantia immaculata. Alae et nervi omnino ut in priori, Halteres et pedes flavi, tarsi obscuri.

8. S. cinerascens: fusco-cinerea, antennarum articulis 3 basalibus, palpis, halteribus pedibusque flavis, tarsi fuscis, alis hyalinis immaculatis. ♂.

Mas. Dipt. Gall. 1. 101. 9.

Hab. in Lapponia Tornensi rarius; ad Kengis paucas specimen mense Aug. lecta; in Dower Norvegiae etiam a D. BOHEMAN capta; in Suecia a me hactenus non visa. (Lapponia — ?)

Mas et Fem. Long. 2½ lin. Totae fusco-cinerea opaca pubescentes. Antennae thorace paullo longiores fuscae, articulo 1 et 2 totis, 3 aut toto aut ad maximam partem, flavescens; articulus 4tus rarius etiam flavescit vel brunnescit. Palpi flavi. Alae hyalinae immaculatae, nervis ut in *S. hyalinata* directis. Halteres et pedes flavi, tarsi obscuri.

Obs. *Sc. ornata* MEIG., in Suecia inferiori inventa, in Lapponia a me non observata.

C) Alarum areola subcostalis minuta quadrata. Nervulus transversus superior lateri interiori areolae praecise (nec in medio) opponitur. Furcae 2 inaequaliter longae, superior basi ante medium alae retracta, ibique brevissime petiolata. Nervus ultimus longitudinalis simplex, paullo ultra medium abbreviatus (cfr. MEIG. Dipt. 1. T. 9. f. 7.).

9. S. pilosula: nigricans hirta, antennis fuscis, articulis 2 basalibus palpisque flavis, halteribus pedibusque pallidis, alis hyalinis immaculatis, nervis tenuibus. ♀?

Hab. in Lapponia Umensi rarissime. (Lappon. meridian.)

Fem. Long. 1½ lin. Similis *S. hirtae* MEIG., antennarum alarumque nervorum colore dignota. Nigricans subnitida. Antennae thoracis longitudine fuscae, articulis 2 basalibus saltem subtus flavis. Alae hyalinae, nervis valde tenuibus. Pedes toti flavi, trochanteribus subtus juncto nigro.

10. S. geniculata: nigra nitida hirta, antennarum articulo 2do apice, halteribus pedibusque flavis, femorum posteriorum apice tarsisque omnibus fuscis, alis hyalinis immaculatis, nervis tenuibus. ♂.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, tantum ad Åsele d. 28. Jul. capta. (Lappon. Suecica.)

Mas. Long. 2 lin. Totae nigra nitida hirta. Antennae thorace parum longiores, brevissime cinereo-lucide pubescentes, nigrae, articulo basali 2do summo apice pallido. Thorax ut in priori valde convexus. Anus subelavatus nigro-villosus. Alae hyalinae, ut in praecedente microscopice hirtae, nervis tenuibus pallidis. Halteres flavi. Pelles flavicantes, coxis praesertim posterioribus lividis, basi subinfuscatis. Trochanteres subtus fusi. Femora postica apice nigricantia. Tibiae omnes cum calcaribus flavae. Tarsi subinfuscatis.

Obs. *Sc. hirta* MEIG. ut et *Sc. rufa* MEIG., in Suecia inferiori rarius inventae, in Lapponia a me frustra quaesitae.

173. Leia. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 31. *Mycetophila* MEIG. Klass. MACQ.

Corpus minoris magnitudinis elongatum subpubescens. Antennae longitudine circiter thoracis, filiformes, subcompressae subnudaе, articulis arte cohaerentibus, 2 basalibus crassioribus discretis. Oculi ovales. Ocelli 3 inaequales, in fronte plerumque in lineam dispositi; medius minor. Alarum nervi 4 longitudinales marginem interiorem alae attingunt, qui furcas 2 elongatas formant. Nervus ultimus longitudinalis (primus a basi marginis interioris numeratus) abbreviatus. Nervuli transversi subcostales 2 vel 3, quorum extimus fere in medio costae situs nervum longitudinalem 2 et 3 connectit. Sed hi nervuli nullam aream quadratam ut in genere praecedenti efficiunt. (Cfr. praeterea MEIG. Dipt. 1. T. 9. f. 11 et 18.) Abdomen subcylindricum, antice paullo angustius. Pedes mediocriter longi, coxis elongatis, femoribus validis, tibiis posterioribus spinulosis, distincte calcaratis. *Color* ferrugineus; fuscus. *Motu* valde agilis. *Habitatio* in graminosis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus;* mas: ano obtusiusculo; femina: ano acutiori. (Spec. Scand. circiter 10, areola subcostali nulla, a *Sciophila*, et ocellis frontalibus 3 approximatis, a *Mycetophila*, dignotae.

A) Alarum furcae 2 inaequaliter longae, inferior longissima retracta.

1. L. fascipennis: ochracea, antennis obscuris, basi luteis, metathorace macula, alis fascia ante apicem tarsisque fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 255. 5. ♀♀. MACQ. Dipt. 1. 95. 6.
Hab. in Lapponia Tornensi rarius, in copula capta. (Lappon.-Scan. pass.)

Mas. et Fem. Long. 2½ lin. Tota flavo-ferruginea subnitida pilosula. Antennae fuscae, articulis 4 vel 5 primis luteis. Ocelli in lineam dispositi in fronte. Macula in metathorace ante insertionem abdominis subquadrata brunea. Abdomen immaculatum. Alae hyalinae, leviter flavo-tinctae, ante apicem fascia fusca, ad costam perspicua, versus marginem anteriorem obsoletior, seorsum evanesces. Intra marginem anteriorem ad medium macula parva obsoleta fusca etiam observatur. Halteres et pedes toti pallide flavi, tarsi fuscis. — Specimen a D. FÄHRÅS missum etiam vidi, metathorace immaculato et alarum macula anteriori nulla, forte hujus.

2. L. crucigera: ochracea, antennis obscuris, basi luteis, alis macula costali ante apicem, tarsisque fuscis, abdominis segmento 1mo striga longitudinali nigra in punctum ejusdem coloris terminata. ♀.

Hab. in Nordlandia rarissime, in insula Hacksten prope Schiervoe d. 28. Jul. inventa. (Lappon. Norveg.)

Fem. Long. 3 lin. Simillima videtur MEIGENI et nostrae *Leia fascipenni* et praepriis ei varietati, quae in descriptione a Cl. Antore l. c. nominatur. Nostra autem *L. crucigera* magnitudine paulo majori et pictura alarum mox a *L. fascipenni* distinguitur. Oculi in viva obscure ferruginei. Metathorax ferrugineus immaculatus. In segmento abdominis 1mo striga nigra extenditur a basi ad abdominis apicem, ubi in maculam transversam parvam abbreviatam abit. Alae hyalinae parum flavelline tinctae, immaculatae, praeter maculam costalem intra apicem fuscam obsoletam. Cetera ut in priori.

3. L. Marklini: ferrugineo-flava, antennarum flagello, capite supra, metathoracis vitta, abdominis segmentorum singulo macula triangulari, tarsisque, nigricantibus, thoracis lineolis 2 brunneis, alis hyalinis, puncto costali ante apicem fusco. ♂♀.

Leia triangularis FRIES, in Collectione mea.
Hab. in alpibus Norvegicis, D. B. F. FRIES, sub itinere nostro communi in Lapponias Norvegicas et Suecicas, scopo botanico et zoologico 1821 instituto; in insula Hacksten d. 28. Jul. praesertim visa. (Lapponia Norvegica.)

Mas. Long. 2½—2¾ lin. *Mycetophilae annulatae* MACQ. Dipt. Gall. 1. 96. 17. affinis et subsimilis. Species plehura nitida pubescens flavescens. Antennae nigrae, articulis 3 basalibus flavis. Caput supra nigrum, flavelline hypostomatibus paulo supra antennas assurgente. Oculi in viva obscure ferruginei immaculati. Thorax ferrugineus, in medio dorso lineolis 2 utrinque abbreviatis, paulo distantibus, rufo-ferrugineis, saepe valde obsoletis, vix rudimento 3tiae. Metathorax vitta media inferius paulo dilatata nigra. Abdomen flavum, in segmento singulo macula triangulari, angulo anteriori versus thoracem vergente, nigricante. Anus niger. Alae hyalinae, macula costali parva paulo ante apicem fusca obsoleta. Nervorum furcae 2 inaequaliter longae, inferior retracta. Nervus ultimus diuidiatus. Pedes flavi, tibiis fusciscentibus, tarsis nigris. Trochanteres subtus punctis nigris.

Fem. Mari descripto simillima, sed thorace immaculato et antennarum articulis tantum 2 basalibus rufis ut et femoribus postice summo apice nigro. Affinis videtur *Mycetoph. maculosae* MEIG., sed ocellis 3 in lineam transversam in fronte dispositis praesentibus, differt.

Dom. GABR. MARKLIN, Norrlandi, Societati Litt. Upsal. Adjuncti, Naturae Scrutatoris eximii, Entomologi oculatissimi, amicitia fere tredecenni mecum conjuncti, in alpibus Lapponicis Nordlandiae Finmarkiaeque aucte quatuordecim annos peregrinatoris multorumque tunc novorum insectorum detectoris, nomen in hoc Diptero arctico conservandi gratissimum officium putavi.

4. L. Winthemi: flava, antennis flagello, capite supra, thorace vittis 3, abdomine fasciis, tarsisque obscure brunneis, alis maculis subquatuor fuscis. ♂.

MEIG. Dipt. 6. Add. 296. 11.
Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, ad pagum Turtola d. 25. Aug. inventa. (Lapp. —?)

Mas. Long. 2½ lin. Pallide flava pilosula. Frons cinereo-nigra. Antennae fuscae, articulis 3 basalibus luteis. Thorax subnitidus, vittis 3 brunneis, media geminata, lateribus abbreviatis. Metathorax vitta lata brunea. Abdomen brunneum, segmentis 2, 3 et 4 mediis basi fascia inaequali flava. Alae hyalinae, maculis 4 vel 5 fuscis obsoletis, quarum 3 ad costam et 1 ad marginem anteriorem, paulo distinctioribus. Halteres et pedes pallide flavi, femorum posticorum apice tarsisque omnibus fuscis.

Obs. MEIGENI species *Leia fasciola* et *bimaculata* in Ostrogothia et Scania inventae, in Lapponia forsitan peregrinae.

B) Alarum furcae 2 subaequaliter longae, utraeque scilicet in medio alae originem ducentes.

5. L. trivittata: nigra, thorace cinereo, vittis tribus nigricantibus, halteribus, coxis, femoribusque flavis, alis hyalinis immaculatis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 258. 10. ♂♀.
Hab. in Lapponia Umensi passim rarius; in nigrositas ad Stensele 3. Jul., nec non in monte subalpino Stoettingsfjellet d. 31. Jul. inventa; feminam quoque oviparam ad Naestansjöe prope Wilhelmiam d. 15. Jul. legi; uterque sexus in Groenlandia captus, a D. WESTERMANN benigne communi catus. (Lapp.-Scan. in copula pass.)

Mas et Fem. Long. ♂ fere 3, ♀ 2½ lin. Tota nigra subnitida, pilosula. Antennae nigrae, in speciminibus lapponicis articulo 3tio fere toto flavo. Palpi fuscis. Ocelli 3 in lineam in fronte dispositi. Thorax cinereus, vittis 3 nigris, media geminata, lateribus abbreviatis. Abdominis incisurae mediae in ♀ albae. Alae obscure hyalinae, furcis aequaliter longis. Nervulus transversus subcostalis ultimus furcae superioris basi praecise oppositur. Nervus ultimus longitudinalis abbreviatus, non usque ad summum marginem anteriorem alae extenditur. Halteres flavi. Coxae flavae, posticae in ♂ interdum obscurae. Trochanteres nigricantes. Femora flava, postica apice interdum fusca. Tibiae fusco-testaceae, calcariis saepe pallidis. Tarsi nigri.

Obs. Ova hujus speciei oblonga subcylindrica alba.

6. L. nigra: nigricans, thorace haud vittato, antennarum flagello articulis 2 infimis, halteribus, coxis femoribusque flavis, alis hyalinis immaculatis. ♂.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae Norvegicae rarius; in paludosis ad pagum Björkvik d. 14—15. Jul. inventa. (Lapponia Norvegica.)

Mas. Long. 3 lin. *L. trivittatae* simillima, uce ab ea differt nisi thorace fere toto nigro, parum cinerascens, vix atre-vittato, et antennarum articulis, 3 et 4 totis flavis. Thorax pilosus, infra humeros puncto utrinque pallido. Abdomen elongatum tenue compressum, sat distincte cinereo-argenteo-pilosum. Anus subclavatus. Trochanteres subtus et femora infima basi, nigricantia omnino ut in priori. Reliqua ut in praecedente, ejus tamen vix est varietas detrita.

7. L. humeralis: fusco-nigra, thorace vitta utrinque humerali, antennarum flagello, articulis 3 infimis, abdominis incisuris, halteribus, coxis femoribusque flavis, alis hyalinis immaculatis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Wilhelmiam d. 17. Jul. capta. (Lappon. Suecica.)

Fem. Long. 2½ lin. Similis *L. basali* MEIG., sed thoracis vitta humerali flava facile ab illa dignota; quia nota ut et abdominis incisuris pallidis a priori etiam differt. Antennae ut in praecedente. Thorax niger, ferrugineo-pilosus, lateribus sat late flavo-luteis; in disco vero nigro lineae cinereae certo situ observantur. Abdomen nigricans, incisuris 2—6 dorso anguste, lateribus latis, luteo-flavis, quae pictura in ventre quoque cernitur. Alae, halteres et pedes omnino ut in *Leia trivittata* et *nigra*.

174. Mycetophila. MEIG.

MEIG. Dipt. Eur. gen. 32. MACQ. *Sciara* FABR.

Corpus et antennae ut in *Leia*. Oculi oblongi. Ocelli 2 (teste D. MACQUART 3, quorum medius omnium minutissimus, non nisi oculo acutissime armato in speciebus tantum quibusdam observandus) ad marginem oculorum anteriorem. Directio nervorum in alis fere ut in *Leia*, paulo tamen varians, et nervuli transversus subcostales tantum 2 (nec 3) observantur (cfr. quoque MEIG. l. c. 1. T. 9. f. 15—21.). In *Myc. nigra* tamen furca nervorum tantum unica adest, et nervi tantum 3 longitudinales ad marginem anteriorem alae descendunt. Pedes ut in *Leia*. *Color:* ferrugineus, fuscus, niger. *Motu* valde agilis. *Habitatio* imaginum in graminosis, laryarum in fungis variis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *) *Differentia sexus:* mas: abdomine subcylindrico, ano obtusiusculo; femina: abdomine valde compresso, ano acutiori.

*) Larvae *Myc. fasciatae* MEIG. a scrutatore eximio D. DAHLBOM in fuogo putrido Salicis Scaniae d. 5. Oct. 1835 copiose inventae, quae post medium ejusdem mensis in pupas abierunt. Hae pupae exclusae fuerant verno tempore anni sequentis.

(Spec. Scand, 22, ocellis tantum 2 valde remotis, ad marginem anteriorem oculorum sitis, et vix aliter a *Leia* dignoscendae; ob multitudinem autem ab hoc genere haud inepte separandae.)

A) Alarum furcae 2 subaequaliter longae, superior aut sessilis aut breviter petiolata (cfr. praeterea MEIG. l. c. T. 9. f. 15 et 18.)

* Nervulus transversus medius distincte infuscatus. Furca superior subsessilis.

1. *M. lunata*: ochracea, antennis extrorsum, thorace vitis 3, abdomine fasciis latis, femoribus posticis apice, alisque macula centrali et fascia intra apicem, fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 260. 1. *Sciara lunata* FABR. Antl. 58. 6. forte.

Hab. in Lapponia Tornensi rarior. (Lapp.-Botnia borealis ad Johannis Ro d. 1. Sept.-Scan. freq.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ lin. Tota ochracea parum nitida. Antennae fuscae, articulis 3 vel 4 basi flavis. Thoracis vittae 3 brunneae, media antice subgeminata, lateralibus antice abbreviatis. Pectus interdum leviter brunneo-maculatum. Abdomen brunneum, incisuris pallidis, unde exstant fasciae latae brunneae in medio dorsi, vitta longitudinali flava interdum interruptae. Alae hyalinae, parum flavedine tinctae, nervis pallescentibus. In medio alae, immediate sub nervo longitudinali imo, macula adest fusca, quae nervulum transversum et basium furcae superioris transit. Inter haec et apicem (apice tamen propius) observatur fascia ejusdem coloris, e costa orta deindeque subarenatum versus marginem anteriorem indeterminate ducta, interdum inferne obsoleta, relicta tantum macula evidentiore ad costam. Halteres et pedes toti pallide flavi, femoribus posticis apice et tibiis spinulis nigricantibus.

2. *M. fuscicornis*: nigro-fusca, antennis concoloribus, abdominis incisuris tenuiter luteis, halteribus pedibusque flavis, femoribus posterioribus basi apiceque nigricantibus, alis hyalinis, macula media fasciaeque intra apicem fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 261. 2. ♂. et 6. Add. 297.

Hab. in Lapponia Tornensi rarior. (Lapp.-Botnia borealis in floribus Salicis ad Johannis Ro jam d. 20. Maj.—Scania passim.)

Mas et Fem. Long. $2\frac{1}{4}$ fere $2\frac{1}{2}$ lin. Tota uigricans, pube ciurea micanti tecta. Antennae nigrae, articulis 1 et 2 subtus, et 3 basi, in ♀ luteis. Palpi elongati testacei. Abdominis incisurae flavescens, in ♀ tamen angustissime, et vix nisi in segmentis posterioribus observanda. Alae hyalinae, macula media fusca in costa incipit et basium furcae superioris includit. Fascia apicalis fusca fere ad summum apicem obsoleta dilatata, maculam hyalinam intra apicem includens. Halteres pallidi. Pedes flavi; posteriores coxis maculis, tracheuteribus totis, femoribusque basi apiceque, nigro-brunneis.

3. *M. praeusta*: nigro-fusca, antennarum articulis 2 basalibus luteis, thorace macula humerali punctisque posticis, scutello, abdominis incisuris tenuiter, halteribus pedibusque flavis, femoribus posterioribus basi apiceque nigricantibus, alis hyalinis, macula media fasciaeque intra apicem fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 6. Add. 298. 31. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, ad Lycksele tantum capta. (Lapp.-?)

Fem. Long. $2\frac{1}{3}$ lin. Simillima priori, a qua non difert, nisi pictura antennarum et thoracis. Antennae scilicet atrae, articulis 1 et 2 totis, et 3 basi, luteis. Thorax uigricans, ciureo-sericeo-pubesceus ut in priori, at in humeris vitta angusta flava ad radicem alarum non extensa. In thoracis postico ante scutellum maculae 3 parvae luteae observantur. Scutellum etiam luteum, basi fuscum. Reliqua omnia omnino ut in praecedente.

4. *M. arcuata*: nigro-fusca, antennis basi, thorace macula humerali, halteribus pedibusque flavis, femoribus posticis apice nigricantibus, alis hyalinis, macula media fasciaeque intra apicem fuscis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 261. 3. ♀.

Var. b. antennis basi subfuscis, alis fasciis 2 fuscis, macula scilicet media versus marginem anteriorem dilatata.

Var. c. ♂♀. fascia alarum apicali parva, relicta tantum macula obsoleta subfuscata ad costam.

Hab. in Lapponia Tornensi passim; in fungis Betulae albae ad cataractam Korpikoski, ut et ad pagum Wittangi, d. 3—17. Jun. haud infrequenter lecta; deprehenditur quoque in inferalpinis maritimis Nordlandiae et ad Björkvik d. 14.

Jul. ♀ capta, in paroecia Fredrica Lapponiae Umensis ♂ et ♀ d. 30. Jul. in copula inventi; varietas b. ad Stensele etiam Lapponiae Umensis d. 3. Jul. detecta; et e varietate c. feminam in succo destillante Betulae ad Wittangi d. 15. Jun., et marem in agris ad Johannis Ro Botniae borealis, d. 2. Sept. tantum legi. (Lapp.-Scan. var. a. passim.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Tota nigricans subnitida. Antennae fuscae, articulis 3 basalibus flavescens. Thoracis macula humeralis flava parva. Abdominis incisurae ciureo-ciliatae. Alae hyalinae ad costam flavedine subtinctae, macula centrali libera (cum costa non connexa) et fascia intra apicem arcuata aut integra aut inferne interrupta, fuscis distinctis. Punctum ad marginem anteriorem (infra maculam centralem) fuscum, obsoletum, saepe etiam observatur. Halteres flavi. Pedes pallide flavi, postici coxis summa basi, femoribusque tibiisque apice, nigris. Tarsi omnes fuscis.

5. *M. thoracica*: ferruginea, antennis obscuris basi luteis, fronte, abdomine, alarum macula media apiceque, tarsisque, fuscis, pedibus flavis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in alpe Brattiksfjell d. 8. Jul. unicum individuum inveni. (Lapponia Suecia meridionalis.)

Fem. Long. $2\frac{1}{2}$ lin. Magitudo et statura omnino *M. praeusta*, sed colore diversa. Vix nitida. Caput rufescens, fronte fusca. Antennae fuscae validae, articulis 3 basalibus ferrugineis, 4 et 5 etiam rufo-fuscis. Thorax ferrugineus immaculatus, tenuiter fulvo-pubesceus. Abdomen nigro-fuscum, tenuiter flavo-pubesceus, incisuris tenuiter albidis, segmento imo fere toto ferrugineo. Anus niger. Alae subhyalinae, flavedine parum tinctae, macula centrali fusca libera ut in *M. lunata*. Alarum autem fuscado terminalis totum fere apicem occupat, relicta tantum macula media hyalina. Halteres et pedes flavi, tibiis posticarum summo apice spinulisque, tarsisque omnibus, fusco-brunneis.

6. *M. ruficollis*: ferruginea, antennis apice, alarumque macula media fuscis, abdomine nigricante, pedibus flavis. ♀.

MEIG. Dipt. 1. 262. 5? ♀.

Hab. in Nordlandia Norvegica, ad Björkvik d. 14. Jul. semel capta. (Lapp.-Scan. rar.)

Fem. Long. $2\frac{1}{2}$ lin. Affinis *M. centrali* MEIG., sed minor et antennis latius flavis distincta. Ferruginea subopaca. Antennae flavae, versus medium sensum paullo fusciores, apice obscurae. Caput et thorax pube tenui nigra obsita. Abdomen nigricans, pube tenui depressa grisea vestitum, incisuris mediis angustissime albidis, segmento imo fusco, auro rufo-flavo. Alae hyalinae, ad costam flavedine subtinctae, macula media libera fusca. Halteres et pedes flavi, posticeorum tibiis summo apice spinulisque brunneis. Tarsi omnes subinfuscati.

Obs. Myc. lineola MEIG. in Smolaudia, et *luctuosa* sub-muscis Scaniae 1. Maj. captae, in Lapponia a me non visae.

** Alae immaculatae. Furca superior breviter petiolata.

7. *M. cunctans*: ochracea, antennis apice fuscis, thorace ferrugineo-subvittato, abdominis dorso brunneo-maculato, pedibus flavis, alis hyalinis ad costam flavescens. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 264. 10. ♀. forte eadem.

Hab. in Lapponia Tornensi passim; sub cortice et in ligno Pini recenter secato, ut et ad radicem Betulae albae succum exstillantis, ad Wittangi d. 12—14. Jun. frequenter legi; in alpe Dowe Norvegiae etiam a D. BOHEMAN capta. (Lapp.-Suecia.)

Mas et Fem. Long. $2\frac{1}{4}$ — $2\frac{1}{2}$ lin. Tota ochracea subopaca. Antennae flavae, versus apicem sensum fuscescentes. Frons ciureo-flava. Thorax ochraceus flavescens sericeo-pubesceus, pilis aliquot uigris antice et in lateribus adpersus, dorso vittis 3 laete brunneis, media subgeminata, lateralibus antice abbreviatis, omnibus saepe obsoletis. Abdomen, in ♂ fuscum, incisuris anguste albidis, segmentis imo et ultimo flavicantibus; in ♀ flavescens, antice posticeque maculis, et in medio ciugulis, fuscis, ut et linea laterali inferiori fere continua obscuriori. Alae hyalinae, ad costam flavedine tinctae, alias immaculatae. Halteres laete flavi. Pedes pallide flavi, praeter puncta minuta in apice femorum et spinulas tibiis posteriorum fuscula, immaenati.

Var. b. ♀. thorace subimmaculato, seu vittarum ferruginearum parum vestigio. Ad Wittangi Lapponiae Torneensis d. 15. Jun. rarissime capta.

8. *M. fuscula*: nigricans, antennarum basi, halteribus pedibusque flavis, tarsis fuscis, alis hyalinis immaculatis. ♂♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rar.; ad Juckasjervi d. 24. Jun. una cum *M. nigra* (No. 15) inventa. (Lapponia Suecia.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Tota nigra subnitida, tenuiter cinereo-pubescent. Antennae fuscae, articulis 2 basalibus flavis. Abdomen nigrum, incisuris mediis in ♀ ferrugineis, ano in utroque sexu rufescente. Alae hyalinae immaculatae, foveis 2 aequaliter longis, superiori breviter quidem petiolata, at longius, quam in praecedente. Halteres et pedes pallide flavi, femoribus posterioribus apice, tarsisque omnibus, subniveatis.

Obs. **MEIG.** *Myc. punctata* et *semicincta*, huius subdivisioni inserendae, et inter se et a nostra *M. cinctante* haud multum differre videntur; atque me existimante vix nisi ut varietates unius ejusdemque speciei considerandae; in Svecla inferiori colliguntur, in Lapponia non lectae. Nec *M. domesticam* **MEIG.** l. c. 6 Add. 303. sub muscis Scaniae frequentem, in terris borealibus vidi.

B) Alarum furcae 2 inaequaliter longae.

* Furca superior inferiori manifeste longior, ante medium alae retracta. (Cfr. etiam **MEIG.** l. c. 1 T. 9. f. 20).

8. M. lateralis: cinereo-nigra, antennarum basi, palpis, abdominis maculis lateralibus, halteribus pedibusque flavis, tarsis fuscis, alis subhyalinis. ♀.

MEIG. Dipt. 1. 266. 13. ♀.

Hab. in Lapponia passim; scilicet in Lapponia Tornensi, ex. gr. in Abiete ad Karungi die 25. Maj., nec non ad aquas stagnantes in societate cum *Hydroporo nebuloso* ad Juckasjervi d. 25. Jun., et tandem ad Kengis d. 22. Aug., capta. (Lappon.-Scan. pass.)

Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Parum nitida, tenuissime griseo-pubescent. Caput cinereo-fusum, palpis flavis. Antennae fuscae, articulis 1 et 2 totis, 3 basi flavo-testaceis. Thorax dorso fusco-cinereus, pectore lacteus cinereo. Abdomen nigricans, latere inferiori, maculis triangularibus luteis. Alae hyalinae, basi et nervo primo longitudinali pallescentibus. Furca superior longa retracta, parum petiolata. Furca inferior brevis longe petiolata. Halteres et pedes pallide flavi, tarsis obscuris. Tibiae posteriores parce et tenuiter spinulosae, calcaribus autem validis elongatis armatae.

9. M. fusca: fusco-cinerea opaca, antennarum basi, palpis, halteribus pedibusque flavis, tarsis fuscis; ano luteo, alis cinereo-hyalinis. ♂♀.

MEIG. Dipt. 1. 266. 14? ♀

Hab. in Lapponia Tornensi passim; scilicet in Abiete, sylvis et in fenestris, ad pagos Pello, Karungi, Kengis et Wittangi, nec non Juckasjervi, d. 27. Maj. — 28. Aug. capta. (Lappon.-Scan. sub muscis 1. Maj. pass.)

Mas et Fem. Long. $1\frac{1}{2}$ fere 2 lin. Tenuissime griseo-pubescent opaca. Priori similis, magis cinerascens, abdomine immaculato distincta. Caput cinereum, palpis flavis. Antennae fuscae, articulis 3 basalibus flavis. Thorax cinereus, dorso obscuriori. Abdomen nigricans, ano summo apice rufescente, in ♂ magis exserto. Alae cinereo-hyalinae, nervis ut in priori directis, at furcae superioris petiolo adhuc breviori et nervo 1mo longitudinali non flavescente. Nec basis alae pallidior. Halteres et pedes omnino ut in praecedente.

10. M. lucidula: nigra nitida, antennarum basi, palpis, halteribus pedibusque flavis, tarsis fuscis, ano rufo. ♀.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, in sylva ad Wittangi d. 14. Jun. semel lecta. (Lappon.)

Fem. Long. $1\frac{3}{4}$ lin. Priori simillima, nec ab ea differt nisi corpore magis obscuro, thorace toto nigro nitido, ut et pectore parum cinerascente. Reliqua ut in praecedente.

11. M. rufescens: ferruginea, antennis obscuris, basi luteis, abdomine nigro, incisuris anguste pallidis, fronte, alarum macula media, fascia exteriori apiceque, femorum posteriorum apice tarsisque omnibus, fuscis, pedibus flavis. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Lycksele inventa. (Lapponia Suecica.)

Fem. Long. $2\frac{1}{2}$ lin. *M. thoracicae* (No 4) simillima; ab ea tamen magnitudine paullo minori, abdominis segmento 1mo nigro (nec rufo), femoribus posterioribus apice fuscis, alarum fusceldine obscuriori, et praesertim nervorum foveis minime aequaliter longis, sed inferiori, quam superiori, multo breviori, certe distincta. Alae hyalinae, macula centrali fusca parva obsolata. Fascia intra apicem ut et ipse apex, quoque obsolete fusca. Reliqua ut in *M. thoracica*.

Obs. *M. guttiventris* **MEIG.** sub muscis Scaniae mense April. inventa, in Lapponia a me non observata.

** Furca alarum superior inferiori brevior; inferior ante medium alae retracta. (Cfr. praeterea **MEIG.** Dipt. 1 T. 9 f. 21).

12. M. maculosa: flavescens, antennis extrorsum, abdomine maculis dorsalibus tarsisque fuscis, fronte thoracisque dorso ferruginantibus, alis hyalinis, costa flavedine tinctis. ♀.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

MEIG. Dipt. 1. 268. 18.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Juckasjervi d. 26. Jun. capta. (Lappon.-Scan. sub muscis jam 1. Maj.)

Fem. Long. $2\frac{2}{3}$ lin. Rufo-flavescens. Antennae fuscae, basi indeterminate flavae. Frons et thorax dorso rufescentia. Abdominis maculae dorsales semicirculares brunnescentes. Alae praesertim ad costam flavedine tinctae. Halteres et pedes flavi. Tarsi obscuri.

13. M. alternans: flava, antennis extrorsum fuscis, fronte thoracisque disco cinerascens, abdominis segmentis 1, 2, 3 macula dorsali, 5 et 6 totis, nigricantibus, alis hyalinis. ♂.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; ad Karungi in societate cum *M. fusca* d. 28. Aug. inventa. (Lapponia; Botnia borealis.)

Mas. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Opaca. Caput nigro-cinereum, ore et palpis pallidis. Antennae tenues fuscae, articulis 6 vel 7 inferioribus flavis. Thorax pube tenui sericea adpersus, flavus, disco dorsali cinereo. Scutellum et metathorax cinerascens. Abdomen angustum flavum, segmentis 3 basalibus in singulo macula dorsali brunnea. Segmenta vero, 4tum flavum immaculatum, 5 et 6 tota brunneo-nigra, 7 sen ultimum flavum. Alae breviusculae hyalinae immaculatae. Halteres et pedes pallide flavi, tarsis parum infuscatis. Tibiae posteriores modice spinulosae.

14. M. obscurella: nigro-fusca, antennis concoloribus, articulo 2do apice pallido, halteribus pedibusque flavis, alis hyalinis. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime; non nisi unicum marem ad Kengis Lapponiae Tornensis d. 22. Aug. unicamque feminam in foliis Betulae albae ad Björkvik Nordlandiae Norvegiae d. 14. Jul. cepi. (Lapponia.)

Mas. Long. $1\frac{1}{2}$ lin. Tota nigricans subopaca, tenuissime cinereo-subpubescent. Antennae elongatae subpubescentes fuscae, articulo 2do summa basi flavo. Palpi in specimine meo non observandi. Thorax niger. Abdomen compressum, ut et pedum trochanteribus flavis (nec fuscis) tantum distincta, sine dubio ejusdem speciei.

Fem. Long. 1 lin. Mari simillima, sed paullo minor, antennis paullo brevioribus, abdomine compresso, ut et pedum trochanteribus flavis (nec fuscis) tantum distincta, sine dubio ejusdem speciei.

Obs. *Myc. discoidea* **MEIG.** et *M. fasciata* **MEIG.**, in Ostrogothia et Scania inventae, in Lapponia vel aliis terris borealibus Sueciae a me non observatae.

C) Alarum furca tantum unica. (Nervi 3 longitudinales marginem anteriorem alae attingunt.) (Cfr. praeterea **MEIG.** l. c. 6. T. 65. f. 12.)

15. M. nigra: nigra nitida, palpis pedibusque luteis, posticorum coxis basi, femoribusque apice, tarsisque omnibus, fuscis. ♀.

Var. a. ♀. $1\frac{1}{2}$ lin. long., antennis totis nigro-fuscis.

MEIG. Dipt. 1. 270. 23. et 6. Add. 297. et 304.

Var. b. ♀. 1 lin. longa, antennis articulis 2 vel 3 basalibus luteis.

Myc. nitida **MEIG.** Dipt. 6. Add. 297.

Hab. in Lapponia passim; scilicet var. a. in abiete ad Karungi Lapponiae Tornensis d. 27. Maj., una cum *Myc. fusca* et *lateralis*, nec non ad Björkvik Nordlandiae d. 14. Jul., inventa; var. b. ad Lycksele Lapponiae Umensis, nec non in Pinetis ad Wittangi et Juckasjervi, Lapponiae Tornensis, d. 15.—24. Jun. capta. — Larvae hujus speciei, cylindricae, postice rotundatae, nitidae, glabrae, inermes, albae, $1\frac{1}{2}$ lin. longae, in foliorum fungis putridis lignoque putrido hybernantes; nec non pupae sub tegumento suo elliptico albido, conglutinato, in statu nymphae 2—3 hebdomad. manentes, a D. BOVENK in *Naturg. der Insecten*, Berlin 1834, p. 37—38. describuntur. (Lapponia —?).

Mas et Fem. Tota nigra nitida, pube omnium subtilissima cinerea sericea obsita. Antennae tenues nigrae, sed variant articulis infimis luteis, ut in var. b. Alae fuscescens. Halteres flavi. Pedes lutei, postice coxis basi, et femoribus apice, plus minus late, plerumque nigricantibus. Tarsi omnes fuscis. Tibiae posteriores distincte spinulosae. Anus stylis 2 exsertis nigris.

Obs. A prioribus hujus generis speciebus haec differt: capite paullo longiori, margine postico sub thorace occultato, directione nervorum in alis alia, ut et secundum observationem D. **MEIG.** abdomine tantum 6-articulato, sentelloque setuloso; unde proprium genus jure efficere potest, cui nomen *Macquartia* propono.

Obs. *Chionea araneoides*: corpore aptero, halterato fuseo, pedibus testaceis pilosis, DALMAN in Aet. Holm. Anni 1816 l. p. 102 Tab. 2 et Aualect. Entomol. Holmiae 1823; hieme in Suecia media, in nive ambulans capta, araneum prorsus mentiens, *Panorpa hiemalis* FARR. paullo major, in Lapponia forsitan etiam deprehenditur; sed quoniam mensibus tantum hyemalibus obvenit, mihiq; non fuit occasio ejusmodi anni tempore eam ibi perquirendi, in Lapponia a me non observata fuit, neque ab alio Collectore, quantum seio, in terris septentrionalibus capta.

Obs. In collectione mea insectorum Lapponicorum exstant haud paucæ Diptera, quorum descriptionem hae vice omittere coactus fui, et id quoniam eorum specimina aut hae vel illa parte muti

lata, aut alio modo laesa et haud diguoscenda determinandave, fuerunt. Inter ejusmodi insecta dubia numerare possum Dipteron valde singulare, novum genus certe constituens, sub Familia *Platypetinae* forte militans, generique *Cyrtomae* affine. Corpus scilicet parvum ($1\frac{1}{4}$ lin. long.) ovato-oblongum subnitidum glabriusculum nigro-fuscum. Antennae capite parum longiores equales, 3-articulatae? articulis basalibus brevissimis, ierassatis, ultimo longe setaeo. Oculi magni, in fronte cohaerentes. Partes oris haud exsertae. Thorax convexus. Abdomen 6-annulatum? Anus appendicibus clavatus, rufus. Alae longitudine abdominis hyalinae immaenatae, nervis omnibus simplicibus, horum 4 marginem interiorem alae attigentes. Nervuli transversa autem medium alae approximati, arcibus discoidalibus et angularibus nullis. Halteres undi flavi. Pedes medioeres simplices flavicantes, tarsi fuscis. — Specimen descriptum in alpe Dowre Norvegiae a D. BOHEMAN 1832 captum.

S E C T I O   Q U A R T A .

LEPIDOPTERA.

---

1. The first part of the book is devoted to a general survey of the history of the subject. It begins with a brief account of the early attempts to explain the phenomena of light, and then proceeds to a more detailed examination of the various theories which have been proposed from time to time. The author shows how the ideas of the ancients, such as the emission and wave theories, have been gradually modified and improved upon by the discoveries of modern science.

2. The second part of the book is devoted to a more detailed examination of the various theories which have been proposed from time to time. It begins with a brief account of the early attempts to explain the phenomena of light, and then proceeds to a more detailed examination of the various theories which have been proposed from time to time. The author shows how the ideas of the ancients, such as the emission and wave theories, have been gradually modified and improved upon by the discoveries of modern science.

3. The third part of the book is devoted to a more detailed examination of the various theories which have been proposed from time to time. It begins with a brief account of the early attempts to explain the phenomena of light, and then proceeds to a more detailed examination of the various theories which have been proposed from time to time. The author shows how the ideas of the ancients, such as the emission and wave theories, have been gradually modified and improved upon by the discoveries of modern science.

4. The fourth part of the book is devoted to a more detailed examination of the various theories which have been proposed from time to time. It begins with a brief account of the early attempts to explain the phenomena of light, and then proceeds to a more detailed examination of the various theories which have been proposed from time to time. The author shows how the ideas of the ancients, such as the emission and wave theories, have been gradually modified and improved upon by the discoveries of modern science.

5. The fifth part of the book is devoted to a more detailed examination of the various theories which have been proposed from time to time. It begins with a brief account of the early attempts to explain the phenomena of light, and then proceeds to a more detailed examination of the various theories which have been proposed from time to time. The author shows how the ideas of the ancients, such as the emission and wave theories, have been gradually modified and improved upon by the discoveries of modern science.

6. The sixth part of the book is devoted to a more detailed examination of the various theories which have been proposed from time to time. It begins with a brief account of the early attempts to explain the phenomena of light, and then proceeds to a more detailed examination of the various theories which have been proposed from time to time. The author shows how the ideas of the ancients, such as the emission and wave theories, have been gradually modified and improved upon by the discoveries of modern science.

VIRO AMPLISSIMO

D. DOCTORI J. A. BOISDUVAL,

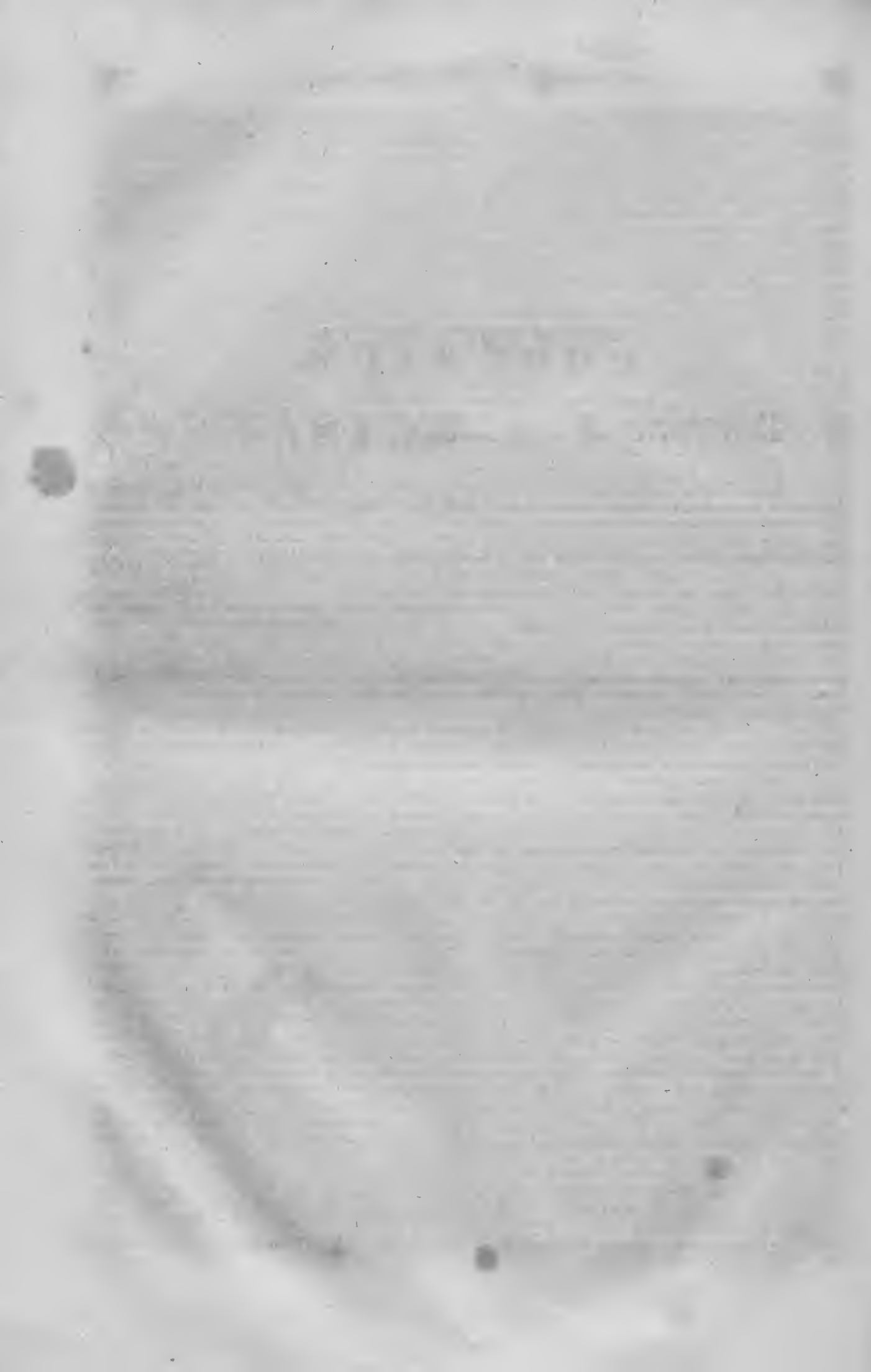
PARISIENSI, PLURIUM SOCIETAT. LITTERAR. SODALI,

ICONUM HISTORIC. LEPIDOPTEROR. EUROP. ETC. EDITORI MERITISSIMO

HANC SECTIONEM FAUNAE SUAE

IN TESSERAM OBSERVANTIAE DEDICARE VOLUIT

AUCTOR.

P R O Ë M I U M.

Lepidopterorum Ordo Entomologorum scopulus. LATR.

Cum Classes singulae Suecorum Coleopterorum iteratis vicibus, Orthopterorum, Hemipterorum et Dipterorum post LINNAEI tempora fere integrae et absolutae in lucem prodierunt recensitae, non nisi inceptis et conaminibus abruptis Lepidopterorum Ordinem adumbrandi lactari possumus. Mirandum vero sane, quod pulcherrimum facile insectorum agmen in ipsa LINNAEI patria tam postpositum et paene neglectum huc usque fuerit; et eo ferme perventum est, ut species hujus Classis rariores l. novas, quas proferant terrae nostrae boreales, etiam harum formarum minime inopes, primum ab Exteris descriptas recipiamus. Nec exspectandum, me praesenti opella talem incuriam et defectum ex omni parte tollere potuisse, cum neque ratio opusculi, neque via studii mei entomologici proprii, neque, ingenue fateor, satis peritia, concedant, ut *omnia Scandinaviae Lepidoptera* intra has plagulas complecterem publicique juris facerem. Meum enim propositum tantum fuit, ut hac vice *Lepidoptera Lapponica*, quoad eorum dispositionem, characteres, synonymiam, sexus differentiam et oeconomiam, quantum hanc explorare potuerim, adcurate pertractarem, atque, adhortantibus Amicis meis entomologicis et Lepidopterologiae fautoribus, simul species hujus ordinis Suecicas, quotquot in scriptis et collectionibus obveniant sparsae, enumerarem, earum loca natalia, tempus vigendi, inventorem et synonymiam afferrem, et tandem singulas suis familiis generibusque genuinis insererem, quo hujus classis Studiosi et Amatores haberent desideratam indicem saltemque scirent quot et quaeenam Lepidopterorum species nostra Suecia in suo gremio alat. An vero mihi contigerit haec omnia cum successu et ex voto persequi, Lectori benevolo dijudicandum erit.

Interea lactus gratusque agnosco me sub hoc opere elaborando prolixa et fere inexpectata communicatione participem fuisse adminiculorum, quae magnopere laborem sublevarunt, et sine quibus etiam optima voluntate meliora praestandi, libellum non nisi mancum et imperfectum tradere potuissem. Sic: Cel. SCHÖNHERR e suo museo, insectorum omnium fere classium praedivite et opulento, etiam Lepidopteris arcticis scatente, multa eximia et unica mecum ad describenda singulari favore communicavit. — Amicissimo DAHLBOM, itineris Lapponici Umensis socio, pleraque Microlepidoptera nova, quibus Fauna nostra e Lapponia meridionali superbit, ab Illo acutissimo oculo investigata debeo; et insuper Hic egregius naturae scrutator domum reversus suas observationes circa victum et metamorphosin Lepidopterorum, per multos annos institutas, pro solita sua benignitate, studioque scientiae augendae tantum ductus, mihi obtulit; ut pro lubitu adhiberem et in usum opusculi verterem. — Nobil. BOHEMAN e messe sua ampla et exquisita, in alpinis partim Dowreensis Norvegiae, 1832, partimque Dalecarlicis Lapponiae Sueciae maxime meridionalis, 1836, ab Ipso facta, 102 Lepidopterorum species insigniores mihi ad comparandas et Faunae inserendas amicissime misit. — Praecl. WESTERMANN, Hafniensis, varias animadversiones rei utiles, et haud pauca Lepidoptera Groenlandica selecta mihi quae antea ignota, ardore entomologiae amplificandae numquam senescente, et liberalitate Ei propria, operi lapponico contribuit. — Cel. Professor B. F. FRIES*), e museo Reg. Acad. Scient. Holmiensi varia pro re nostra illustranda annotavit et annotata nobis per litteras humaniter demandavit. — Beat. Prof. DALMAN, qui dum viveret Botniam borealem, usque ad Torneam et Haparandam proficiscens, visitabat, ibique pro insectis colligendis paullo commorabatur, multorum quidem suorum inventorum magni certe momenti me quondam participem fecit. Praecipua autem ejus detectorum, Lepidopterologiam et speciatim *Noctuas* novas spectantia, quae mors inopinata impediabat, quominus Ipse publicare posset, mihi per D. SCHÖNHERR nuper benevole fuerunt communicata; quorum etiam rationem suis locis reddidi. — D. D. Assessor DEUTSCH**) in Tornea, et Pastor SCHMALTZ in parocchia Calix

*) Cum hoc scribo tristissimus ille nuntius ad me pervenit, honestissimum hunc Virum, meum per septennium quondam discipulum carissimum, praematura morte, anno suae aetatis florentis 40, ab Uxore, filiis 5, Amicis innumeris et scientia, quam felicissime colebat, die 7. April. 1839 ereptum fuisse, quod oculis lacrimantibus animoque moestissimo jam notum facio.

**) Etiam indecessus hic plantarum insectorumque collector et communicator ante paucos annos e vita discessit.

sic dicta inferiore, Ille Lepidopteris Lapponicis Tornensibus et Kemensibus, Hic Botnicis me donaverunt. — Ab Illustr. THUNBERG, dum vixit, multa Lepidoptera etiam Lapponica accepi, quae, adhuc bene conservata, jam ut typi hujus cel. Auctoris insectorum descriptorum considerata, eo certiores quo nomina Ipsius digito sunt depicta. Haec vero exempla eo quoque majoris pretii esse eoque diligentius servanda existimo, quo plura insectorum specimina in collectione originaria laudati Viri tempore aut laesa aut omnino deperdita erint. — E museo Professoris FALLENI ditissimo, quod post obitum Amici numquam obliviscendi in mea potestate fuit, multa Lepidoptera septentrionalia descripsi. Praeterea varias annotationes, ibi reconditas, circa loca natalia et nomenclaturam Lepidopterorum Sueciae reliquorum, sine dubitatione operi nostro alligare potui. Insecta enim omnia in hoc museo asservata, aut a magnae famae Viro in variis Scandinaviae provinciis per quadraginta fere annos propria manu sedulo collecta, aut a *Linnaeorum* Discipulis BJERKANDER, THUNBERG, GYLLENHAL, PAYKULL, ACHARIO et O. SWARTZ cet. dono data fuerunt. Inde nomina imposita insectis, quae ibi exstant, ut authentica et fidelia citare; inde quoque synonymiam veterum auctorum Suecorum saepe implicitam et obscuram facilius extricare, potui. — Neque oblivioni relinquenda Glossata, pauca quidem sed selecta, quae Clar. FRIGELIUS sub itinere entomologico 1832, per Lapponiam Tornensem ad lacum Kilpisjaur cursum dirigens, invenit mihiq; suppeditavit. — Denique nos sub duobus itineribus in Lapponias Scandinavicas, et septentrionales (1821) et meridionales (1832) institutis, sub priori summum Jugum alpium bis transeuntes, usque ad Alten haud longe a Nordcap progredientes, et plures singulas alpes nivales Nordlandiae Finmarkiaeque conscendentes, plagas peragratas diligenter perscrutavimus et Macrolepidoptera Microlepidopteraque pari studio et cura conquisita reportavimus.

His subsidiis scripta prodit *Sectio Quarta Insectorum Lapponicorum, Lepidoptera continens*. Immortalis a LINNE suae Fannae 51 spec. *Papilioes*, 15 *Sphinges*, 47 *Bombyces*, 74 *Noctuas*, 81 *Geometras*, 39 *Tortrices*, 13 *Pyralides*, 94 *Tineas* et 7 *Alucitas* introduxit, h. e. 421 Lepidopterorum species per totam Sueciam et Lapponiam eo tempore cognitae; nobis vero contigit species *Papilionidum* 73, *Hesperidum* 3, *Sphingidum* 7, *Sesiariarum* 5, *Zygaenidum* 2, *Bombycinarum* 34, *Noctuariarum* 73, *Phalaenariarum* 60, *Pyralididum* 22, *Tortricidum* 54, *Tinearum* 93 et *Pterophoridum* 4, h. e. 430 species Lepidopterorum solum Lapponicorum in hanc Fannae partem recipere; ad 103 genera relatas et 12 familiis subjectas. Per totam autem Scandinaviam circiter 1120 species hujus Ordinis detectae hodie numerantur, et in hac opella nomine saltem designatae.

Species Lepidopterorum *novae* in nostro libro primum descriptae sequentes; e *Papilionidibus*: *Argynnis* arctica; *Colias* Werdandi; e *Bombycinis*: *Notodonta* frigida; *Orgyia* obscura; *Psyche* stigmata; e *Noctuariis*: *Agrotis* tetrastigma et quadrangula; *Hadena* marmorata, hilaris, alpicola, hyperborea, frigida, picticollis, Groenlandica, Lappo, quadriposita, arctica, aquilonaris, laetabilis, extricata, borealis, oblitterata, labecula et Iris; *Polia* proluxa et puncticosta; *Cerastis* transfuga et diducta; *Xylina* unicolora; *Anarta* Schönherri; e *Phalenariis*: *Aspilates* fordidaria; *Psodos* dubitaria; *Fidonia* amnicularia et obsoletaria; *Acidalia* annotinata, bilunulata, relicta et inciliata; *Larentia* decrepitata, annosata, viridulata, intricata et angustata; *Cidaria* sparsata; *Zirene* dilacerata et integrata; e *Pyralididibus*: *Scopula* pinetalis, maculalis et numeralis; *Botys* ephippialis et arcticalis; *Choreutes* albipunctalis; *Hercyna* rufocrinitalis; e *Tortricidibus*: *Penthina* sororcolana et atropunctana; *Tortrix* cinerana, vulneratana, argillaceana, boreana, porcana, brunneana, leporinana, stramineana, obsoletana, Deutschiana et pallidana; *Coccyx* posticana, decorana et circumflexana; *Eana* nebulosana et strigulosana; *Grapholitha* Dalecarliana, duplicana et geminana; *Phoxopteris* Dahlbomiana, taeniana et radiatana; *Teras* torquana et indecorana; *Conchylis* Westwoodana; e *Tinearum*: *Scardia* subquadrimaculella; *Lemmatophila* antiquella; *Chilo* ocellellus, furcatellus et truncatellus; *Phycis* posticella, annulatella et quadratella; *Haemylis* nubilella et collarella; *Plutella* Schmaltzella, senilella et niveella; *Lampros* Westernmannella; *Lita* affiniella, elegantella, purpurella, tesserella, Friesella, roseella et lunatella; *Adela* Bohemanella, Schoenherrella, vetulella, abalienne, unimaculella, cicatricella, pilipennella, aethiopella, aeneella et cinitella; *Oecophora* zonella, passerella, coffeella et interruptella; *Elachista* lufarella et minimella; *Ornix* sternipennella et Laripennella; et *Alucita* olodactyla = 120 nov. spec.

Varietates novae allatae fuerunt 35.

Licet Fauna Insectorum cujusunque regni l. terrae, certe fuerit confecta magis eo consilio, ut ostendatur quanam insectorum in ea regione vere obveniant, et ut facilius via illas examinaudi per eandem pandatur, quam ut harum specierum diversae vitae conditiones et alia phaenomena dilucidantur; tamen notae, quae ex victu et metamorphosi desumuntur, etiam in operibus systematicis pertractandis eo minus fas puto negligere, quo sine his attendendis saepe omnis nexus naturalis abruptitur et vix ulla datur certitudo. Cum igitur in hac Faunula pro characteribus Familiarum, Subdivisionum et Generum condendis notas primarias e partibus insecti declarati elegi, eas simul, quae ex imaginis *habitatione*, *moribus*, *volatu* cet., ut et e *larvae pupaeque statu* eliciuntur, minime omittendas existimavi, ne ut macra atque secundum meras regulas artis mechanicas et strictas immotasque formas exstructa moles prodeat liber, quem animalcula viva, nec solum crustas exsiccas et exsuccas, commemorare oportet.

Ad primam Familiam quod attinet, equidem libenter agnosco, *Papilioes hexapodes*, respectu habito ad pedes eorum, qui omnes completi sunt, in serie systematica, ut voluit meritissimus noster BOISDUVAL, auteponi potuisse *tetrapodibus*, ubi pedes primi paris spurii seu ad incessum inutiles reperiuntur; quo etiam *Papilio Machaon*, magnus et insignis, primum constituisset genus. Sed cum inter Lepidoptera non, quemadmodum inter ceteros insectorum ordines, ulli inveniuntur sic dicti *praedatores*, qui, ubi adsunt, ex multis rationibus (cfr. praefamen hujus operis p. 14) ut *primates* saluantur; et cum praeterea adhuc sub judice sit, an in *Papilionidum* familia, forma alarum *caudata* perfectior *angulata* l. *rotundata* dicatur; an color *pallidus*, *obscurus*; an *languidus*, *ardente*; an partes *robustae* et *firmae*,

gracilibus et *teneris*; an larva *spinosa*, *mutica*; an denique pupa *succincta* s. et ano et filo alligata, *pendula* l. ano tantum suspensa, majorem perfectionis gradum significant, mihi quoque hactenus periude visum, an LINNAEI *Nymphales Heliconiis* autepositi fuerint; et sic annulorum seriem in centenaria catena frangere nolui. Longe interea absit ut elegantem improbarem ordinem a D. BOISDUVAL electum, quo Vir experientissimus suis *Papilionidibus* (nostris *Hexapodibus*) inter *Rhopaloceras* primum, et *Nymphalidibus Satyridibusque* (nostris *Tetrapodibus*) fere ultimum tribuit locum. Eum tantum ordinem utpote naturalem et me iudice magis convenientem in dispositione servandum esse crediderim, ut *Papiliones tetrapodes* a reliquis separati proponantur, *Lycaenidesque hexapodes* parvae, larvis a ceterarum *Rhopalocera* sat dissimiles, habitu et moribus ad *Hesperides* aptiorem transitum efficientes, tamquam penultima Lepidopterorum diurnorum describantur. Cumque inter omnes convenit formam *raram* et *singularem* non esse illam, quae typum insectorum familiae l. sectionis cujusdam optime exprimit; sed hunc typum potius in forma *maxime communi* et *vulgari*, quaeque frequentissime obtinet, quaerendum, haud quoque spernenda ratio adesse mihi videtur, *Vanessam Urticae* in capite *Papilionidum* familiae collocandi.

Vastum illud Linnaeanum genus, *Noctuum*, praeeunte excellentissimo Lepidopterologo TREITSCHKE, quem etiam in generibus sequentium familiarum condendis arcte secutus sum, in plura dividi, non quasi semper persuasus fuisset, omnia et singula horum generum, structura partium apud imagines declaratas parum discrepantia naturalia esse et essentialiter distincta; sed quo species hujus phalangis innumerae, colore et pictura saepe mire diversa, facilius citiusque inveniantur et examinentur. Fateamur quidem haec sic vocata Genera, ejusmodi notis vacillantibus superstructa, *Subdivisiones* l. *Subgenera* meliori forte jure salutari potuisse. Fateamur tamen insimul oportet, certas hujus de cetero scrupulosae familiae cohortes non solum quoad picturam, verum etiam metamorphosin, inter se sat congruentes, at cum aliis cohortibus intra eandem familiam rursus dissimiles, potius genera propria quam tantummodo species diversas prodere. Praeterea quasi magis attendimus ad formas, quae nomen et dignitatem *Generis* adeptae sunt, quam quae non nisi *Subdivisiones* l. *Subgenera* audiunt.

Cum mihi hac vice defuit optata occasio species ad *Microlepidoptera* et praecipue ad copiosissimam illam *Tinearum* catervam numeratas, quas e Lapponia mecum domum reportavi, pro libello nostro illustrandi figuris, sine quibus etiam prolixior descriptio horum minutissimorum Lepidopterorum saepe vacillat, varias harum, immo forte novas formas, sed in speciminibus haud optime conservatis exstantes, omni silentio hoc tempore praeterire melius duxi, quam ansam confusionis dare incertas et ambiguas proponendo species; e copia vero messis factae, formas colore aut pictura insigniores ut et post longam et difficilem deportationem illaesas depromsi depromtasque fideliter describere conavi. Si tamen errores evitare non potui, vel si dubias aliquando invitus attuli, id in praesenti Microlepidopterologiae statu benigne excusetur.

In determinatione magnitudinis seu adcuratius dictum *longitudinis inter alas expansas*, ad quam mensura succana (quae pollicem in 8 lineas dividit) adhibita fuit, partes pollicis numeravi, ad lineas non anxie me adstringens. Sed non tantum hanc longitudinem, verum etiam alias notas, in caractere generis allatas, species et Lapponicas et Suecicas respicere iisque communiter saepissime adaptatas esse, observatum habere volui.

Auctores in hac Faunae parte citati, et quorum opera (paucissimorum exceptis) ipse vidi et comparavi, sequentes sunt:

AHRENS, Faun. Ins. Europ. cura GERMARI Fasc. 1—19. Halle 1812—1831.

BERGSTRAESSER, Naturgesch. der Europ. Schmett. cum fig. color. Hanau 1779.

BJERKANDER, Act. Holm. 1778, 1781 et 1785.

BILLBERG, Enumeratio Insect. in Museo suo. Stockh. 1820.

BOHEMAN, Oecophora Linneella et Roesella, Act. Holm. 1838.

BOIE, Fortegnelse over danske etc. Sommerfugle; in Naturh. Tidsskrift af Kroyer. Kjöbenh. 1837—1838. Heft 5—6.

BOISDUVAL, Icon. des Lépidopt. d'Europ. 1—42. 1832—1838. — et Europ. Lépidopt. Index Method. Paris 1829.

BORKHAUSEN, Naturg. der Europ. Schmett. Tom. 5. Frankfurt 1788—1794.

V. CHARPENTIER, die Zünsler etc. Braunschweig 1821.

DAHLBOM, A. G., Jakttagelser oefver Skandnaviens Fjaerillar. Diss. Acad. Lund. 1836. cum Tab. — et Skandinaviska Insekters Skada och Nytt. Lund. 1837. cum Tab. 2. — Ejusdem Yponomeuta, in Act. Holm. 1835 cum fig. — Ejusdem Ypsolophus (Plutella) Falleniellus, in Act. Holm. 1835 cum fig.

DALMAN, F. W., Uppstaellning af Svenges Fjaerillar, in Act. Holm. 1816. — et Analecta Entom. Holmiae 1823.

DE GEER, Ins. Tom. 1—7. Stockh. 1752—1778.

DUPONCHEL, Hist. Nat. des Lépidopt. etc. Vol. 8. Paris 1829.

FABRICIUS, J. C., Ent. Syst. Hafniae 1793. 1794. Tom. 3. P. 1. 2. — Ejusdem Supplementum. Hafniae 1798. — Ejusdem Systema Glossat. in ILLIG. Mag. 6. p. 277. Braunsch. 1807.

FABRICIUS, OTTO, Fauna Groenlandica. Hafniae et Lipsiae 1780. (371 spec. insector.)

FISCHER EDLER V. ROESLERSTAM, Microlepidopterologie. Fasc. 1—7. cum fig. col. Leipzig.

FRIVALDSZKY, Catal. Ins., Pestini 1834.

FROELICH, Enumer. Tortric. Wuertenberg. Tubingae 1828.

GERMAR, Magaz. der Entom. P. 2 et 3. Halle 1817. 1818. Vide etiam AHRENS et ZINCKEN.

GUERIN, Iconogr. du Règn. Anim. Paris.

ZETTERSTEDT Insecta Lapponica.

- HAWORTH, Lepid. Britannica. Vol. 1—4. London 1803—1828.
 HÜBNER, Europ. Schmett. cum fig. col. Augsburg 1805—1824.
 LASPEYRES, Sesiae Europ. cum fig. color. Berol. 1801.
 LATREILLE, Gener. Crust. et Ins. Tom. 4. Paris 1809.
 LEEFEBURE, ALEX., in Annal. de la Soc. Entom. de France 1836. p. 384 et 395.
 LINNE, Fauna Suec. Stockholm 1761. — Ejusd. Syst. Nat. Ed. 12. Holmiae 1767. T. 1. P. 2.
 OCHSENHEIMER, Schmetterl. von Europa. T. 1—4. Leipzig 1807—1816. Opus continuat. a TREITSCHKE.
 Tom. 5—10. Leipzig 1825—1834.
 PANZER, Faun. German. Fasc. 1—110. Nürnberg 1749—1823.
 PAYKULL, Act. Hafn. Hist. Nat. 1793. cum fig. etiam in Act. Holm. 1785 et 1786.
 QUENSEL, Beskrifning öfver Nya Svenska Fjärillar, in Act. Holm. 1791.
 RAMBUR, Notice sur plus. esp. de Lépidopt. 1829.
 ROESEL, Insect. Belustig. 1—4. Nürnberg 1746—1761.
 ROLANDER, Pyralis (Apamea) secalis; in Act. Holm. 1752.
 SCHRANK, Fauna Boica 1801. (Opus a me desiderat., secund. OCHSENH. et TREITSCH. citat.)
 THUNBERG, C. P., Dissertationes Academicæ Upsalæ habitæ, Insecta Suecica sistentes P. 1—7. Upsalæ
 1784—1794. cum fig. — Ejusdem Museum Natural. Academ. Upsal. Dissert. 1—8. Upsal. 1787—
 1800. cum fig. — Ejusdem Tortrices (genera Eana, Sericoris et Adela nob.), in Act. Holm. 1797.
 p. 168—170. cum fig.
 TREITSCHKE, vid. OCHSENHEIMER.
 UDDMANN, Novæ Insect. Spec. Diss. Acad. Aboæ 1753 cum fig.
 WESTWOOD, Entomolog. Text Book. London 1838. cum fig.
 Wiener Verzeichniss der Schmett. cum fig. Wien 1776.
 ZETTERSTEDT, Nya Svenska Insekt - arter; in Act. Holm. 1819.
 ZINCKEN genannt SOMMER, die Linnæischen Tineen; in GERMAR Magaz. d. Entom. 2—4. Halle 1817—1821.

Lund in Suecia 24. April. 1839.

J. W. Zetterstedt.

CONSPPECTUS

FAMILIARUM ET GENERUM LEPIDOPTERORUM LAPPONIAE.

I. LEPIDOPTERA DIURNA.

(*Ephemerina* BILLB. *Rhopalocera* BOISD.)

Antennae extrorsum plus minus incrassatae. Ocelli adsunt secundum DALMAN nulli. Lingua in omnibus. Alae liberae, retinaculo nullo; in insecto quiescente saepissime erectae. Volatus diurnus. Larva pedibus 16; capite globoso a corpore manifeste distincto; motu tarda. Pupa aut angulata et nuda, aut laevis et subfolliculata; aut ano suspensa, aut filo transverso alligata. Metamorphosis plerumque sub dio.

FAM. I. PAPILIONIDES. LATR.

Antennae basi approximatae, versus apicem saepissime subito incrassatae, clavatae, clava plerumque in formam cavi coelearis; apice nunquam uncinatae. Palpi duo. Alae omnes in quiete erectae. Tibiae posticae tantum apice spinosae. Larva sublialis. Pupa saepissime nuda et angulata. Papilio veterum.

Sect. prima. *Tetrapodes*, pedibus gressoriis tantum 4 (posterioribus). Larva cylindrica, plerumque spinosa. Pupa subversa solummodo ano suspensa. *Penduli* BOISD.

A. Alae posticae areola nervorum discoidali postice aperta. Larva plus minus spinosa e plantis dicotyledonibus victitat. Pupa saepissime angulata. *Nymphalides* BOISD.

(*Limenitis* *) FABR. LATR. DALM. BOISD. Spec. Scand. 1.)

1. *Vanessa*. FABR. LATR. BOISD. *Aglais* DALM.

2. *Argynnis*. FABR. LATR. DALM. GODART. BOISD.

3. *Melitaea*. FABR. DALM. BOISD. *Argynnis* LATR.

B. Alae posticae areola nervorum discoidali undique clausa. Larva inermis, saepissime pubescens; posterius attenuata, cauda furcata; subpisciformis; plantis Monocotyledonibus, scilicet gramineis vescitur. Pupa brevis cylindrica subgibbosa, vix angulata. *Satyrides* BOISD.

4. *Satyrus*. LATR. GOD. BOISD. GUER. *Hipparchia* FABR. *Erebia* DALM. *Maniola* SCHRANK. *Argus* SCOPOLI. *Arge* et *Chinobas* spec. BOISD.

Sect. Secunda. *Hexapodes*, pedibus omnibus in utroque sexu gressoriis. Tarsi unguibus saepe simplicibus. Palpi triarticulati, subtus fimbriati. Alae posticae abdomen subtus canali excipientes, areola discoidali aut clausa aut aperta. Larva mutica e plantis Dicotyledonibus victitat. Pupa nuda, ano et filo per medium transverso alligata; absque maculis metallicis. *Succincti* BOISD.

A. Alae posticae areola nervorum discoidali postice clausa. Larva sat elongata. *Papilionides* BOISD.

5. *Papilio*. FABR. LATR. BOISD. WESTW. *Amaryssus* DALM. (*Parnassius* LATR. BOISD. *Doritis* FABR. DALM.; Spec. Scand. 2.)

6. *Pieris*. LATR. BOISD. *Pontia* FABR. *Ganoris* DALM.

7. *Ganoris*. DALM. *Leptidea* BILLB. *Pieris* LATR. BOISD.

8. *Colias*. LATR. BOISD. LEFER. *Goneptera* BILLB. *Ganoris* DALM. *Ganura* SCHÖNH.

B. Alae posticae areola nervorum discoidali postice aperta. Palpi triarticulati, articulo 2do longiore, ultimo gracili saepius nudiusculo. Oculorum orbita lateralis nivea. Larva brevis, utrinque obtusa. *Lycanides* BOISD. *Polyommatus* LATR. *Plebeji* rurales LINN. *Zephyri* DALM.

9. *Thecla*. FABR. *Polyommatus* LATR. BOISD. *Zephyrus* (Aurotis) DALM.

10. *Lycena*. FABR. OCHSEN. WESTW. *Polyommatus* LATR. BOISD. *Lophyrus* (Heodes) DALM.

11. *Argus*. BOISD. *Polyommatus* LATR. WESTW. *Lycena* FABR. *Cupido* SCHRANK. *Zephyrus* (Cyaniris) DALM.

FAM. 2. HESPERIDES. LATR.

(Subdiv. *Rhopalocerorum* *Involuti* et *Tribus Hesperidi* BOISD.)

Antennae basi late distantes, versus apicem incrassatae; clavatae, clava curvata aut apice uncinata. Palpi duo. Pedes sex; omnes gressorii. Tibiae posticae apice calcaratae et in super spina gemina inferaque instructae. Larva

nudiuscula, intra folia contorta plerumque degens, et Pupa inermis, folliculata, seu e foliis convolutis circumdata, per texturam tenuem arachnoideam alligata; utraque Nocturnorum subsimilis.

12. *Hesperia*. LATR. GOD. DALM. BOISD. *Pamphila* et *Thymele* FABR. *Battus* SCOPOL. *Erynnis* SCHRK. *Adopoea* et *Hy-lephila* BILLB. *Syrictus* et *Thanaos* sp. BOISD. *Papilio* Auct. Vet.

II. LEPIDOPTERA CREPUSCULARIA.

(*Scotina* BILLB. *Heterocera* ad partem BOISD.)

Antennae prismatae aut filiformes. Palpi duo. Pedes sex completi. Ocelli rarius (forte vix nisi in Famil. *Sesiaris* et *Zygaenidibus*) adsunt. Alae subdeflexae, frenatae, sub quiete nunquam erectae; inferiores retinaculo munitae. Volatus vespertinus, matutinus, diurnus. Larva pedibus 16, subdialis; aut nuda, antice attenuata, posterius subincrassata, et plerumque corum dorsali postice instructa, insigniter colorata et picta; ant. teretiuscula, pilosa s. hirsuta; motu semper tarda. Pupa laevis mutica, aut in terra sepulta, nuda, aut foliis quisquiliisve circumcincta, aut rarius supra terram folliculo subsericeo inclusa.

FAM. 3. SPHINGIDES. LATR. BOISD.

Antennae lineares, prismatae, apice pubescentes, maris totae nonnihil crassiores, subtus scobinaeformes. Palpi lati, breves, clypeo promiulo dense hirsuto arcte applicati, squamis brevissimis obsiti, articulo 3tio s. ultimo minutissimo. Oculi nudi. Abdomen maximum conicum. Alae anticae abdomine multo longiores, nervis longitudinalibus 7 simplicibus ad marginem alae ductis; omnes saepius angustatae, haud fimbriatae; posticae anticis multo breviores. Larva cylindrica, anterus subangustior, tota nuda, corpore ad latera oblique colorato-striato; cornu auali s. tuberculo instructa. Pupa foliis quisquiliisve alligatis involuta in terra sepulta aut humi jaceans; saepissime nuda, rarius subfolliculata.

13. *Dilina*. DALM. *Laotioë* FABR. Gloss. *Smerinthus* LATR. BOISD. Ind. *Sphinx* LINN. Auctor.

14. *Sphinx*. LINN. FABR. OCHSEN. GOD. LATR. DAHLB. etc. *Spectrum* SCOP. *Deilephila* BOISD. STEPH.

15. *Macroglossa*. OCHSEN. BOISD. STEPH. *Macroglossum* SCOP.

*) Nomina generica specierum, quae in Suecia sed non in Lapponia inventae fuerunt, nec non synonymica, litteris cursivis intra parenthesi expressa sunt.

Sesia FABR. GLOSS. WESTW.
Hemaris DALM. *Sphinx*
LINN. GOD. AUCT.

FAM. 4. SESIARIAE. BOISD.

(*Zygaenidum* genera LATR. DALM.)

Antennae sublineares, extrorsum sensim nonnihil crassiores, apice acuminato, distincte floccido. Palpi teretiusculi, dissiti, ultra frons emarginatus, pilosi, saltem sublus; articulo ultimo elongato, praecedente tantum paululum breviori. Frons (clypeus) rotundata, pilosa, abdoem cylindrico-conicum. Alae longitudine abdominis incumbentes, angustatae, brevissime fimbriatae, (in nostris) pellucidae; posticae anticeis multo breviores, area discoidali vix ulla. *Volatus* saepissime diurnus. Tibiae posticae distincte bicalcaratae. Omnes insecti partes valde fragiles. *Larva* vermiformis, nudiuscula l. pilis tenuiter et parce obsita, in plantarum caulibus radicibusque degens, ibi folliculum ex corundem vegetabilium detrimento pulveroso conficit; mandibulis sat validis. *Pupa* margine annulorum aspera. Generationem tantum unam quotannum et pupam hybernantem assumunt Observatores.

16. *Sesia*. LATR. FABR. Ent. Syst.
LASP. OCHSH. DALM. GOD.
BOISD. *Trochilium* SCOPOL.
STEPH. *Aegeria* FABR. GLOSS.
Sphinx LINN. HÜBN.

FAM. 5. ZYGAENIDES. BOISD.

(*Zygaenidum* genera LATR. DALM. Ple-
raque *Sphingides* adscitae Veterum.)

Antennae extrorsum sensim nonnihil crassiores, aut simplices aut bipectinatae, apice semper subattenuato, imberbi. Palpi breves cylindrici, pilosi aut squamati, articulo 3tio distincte interdum nudo. Lingua spiralis conspicua tenuis, corpore brevior. Frons rotundata, pilosa aut squamata. Ocelli 2 distincti. Oculi mediocres nudi. Abdomen subcylindricum crassum. Alae deflexae incumbentes, anticae seu superae elongatae, saepe angustatae; posticae seu inferae anticeis multo breviores, in quiete non plicatae. Area discoidalis manifesta. *Volatus* diurnus, meridianus. Pedes mediocres, tibiis breviter bicalcaratis. *Larva* subdialis contracta, tenuiter villosa aut pubescens, capite retractili; tarda. *Pupa* folliculata.

17. *Zygaena*. FABR. LATR. OCHSH.
GOD. DALM. BOISD. *Sphinx*
LINN. ESPER. HÜBN. *Anthro-*
cera SCOP. STEPH.

18. *Aglaope*. LATR. DALM. *Pro-*
cris*) FABR. GLOSS. LATR.
GOD. BOISD. *Atychia* OCHS.
INO STEPH. LEACH. *Zygaena*
FABR. Ent. Syst. PANZ. *Sphinx*
LINN. et VET.

III. LEPIDOPTERA DIURNO-
NOCTURNA.

(*Nycterina* BILLB. *Phalaenae* LINN. *He-*
terocera ad partem BOISD.)

Antennae setaceae. Palpi duo, aut quatuor et tunc 2 spurii (pseudopalpi). Alae saepis-

sime indivisae, rarius fissae, semper subhorizontales aut deflexae, frenatae, nunquam sub quiete erectae; posticae s. inferiores retinaculo munitae. Pedes sex completi. *Volatus* illis nocturnus, his diurnus. *Larva* pedibus 10—16. *Pupa* saepissime laevis, plerumque folliculata.

Tribus I. *Atomoptera*: alis indivisis.

FAM. 6. BOMBYCINAE.

(*Bombycites* et *Noctuo*—*Bombycites* LATR. *Chelonarii*, *Psychidae*, *Bombycini*, *Zeuzeridi*, *Pseudo-Bombycini*, *Noctuo-Bombycini*, *Bombycoidi* etc. BOISD. IND. —
Suecis: *Silkesspinnare*.

Antennae, maris saltem, saepe pectinatae aut ciliatae. Lingua aut nulla aut brevis submembranacea. Palpi breves, hirsuti aut nudiusculi. Alae latae aut angustatae. *Larva* saepissime hirsuta, plantas, e quibus vicitat, vix contorquens; pedibus 14—16 instructa.

Manipulus I. Corpus imaginum plus minus hirsutum, saepissime crassiusculum, in *Callimorpha* et *Philea* parum hirsutum parumque crassum.

Sectio prima. Antennae aut brevissimae subfiliformes, aut mediocres setaceae, una serie pectinatae. *Larva* nuda intra plantarum caules l. radices degens. *Pupa* segmentorum abdominalium marginibus denticulatis. *Hepialites* LATR. *Zeuxeridum* gen. BOISD.

19. *Hepialus*. FABR. LATR. *Hepi-*
piolus OCHS. *Noctua* LINN.
Bombyx HÜBN. *Aegoliae*
spec. BILLB.

Cossus FABR. OCHSH.
LATR. *Bombyx* LINN.
(Spec. Scand. 2.)

Sectio secunda. Antennae mediocres setaceae; aut bipectinatae saltem in mare, aut in utroque sexu subsimplices. *Larva* saepissime hirsuta, subdialis. *Pupa* segmentis abdominalibus edentulis.

Subdiv. 1. Corpus lanuginosum. Pedes (saltem femoribus) hirti.

20. *Saturnia*. SCHRANK. OCHSH.
Bombyx LINN. FABR. HÜBN.
LATR.

21. *Endromis*. OCHS. *Bombyx*
LINN. FABR. HÜBN. *Nyctea*
DALM. BILLB.

22. *Harpyia*. OCHSH. *Bombyx*
LINN. et Auct. Vet. *Cerrura*
SCHRANK. LATR. *Dicranura*
BOISD. IND. *Pania* DALM.

Obs. Gen. *Platypteryx* in Fam. Noctuarum describitur.

23. *Notodonta*. OCHS. BOISD. IND.
DAHLB. SCHÖNH. *Bombyx*
LINN. et Auct. Vet.

24. *Pygaera*. OCHS. BOISD. IND.
DAHLB. *Laria* SCHRANK.
LATR. *Sericaria* LATR. *Bom-*
byx LINN. et Auct. Vet.

25. *Bombyx*. LINN. et Auct. Vet.
BOISD. IND. *Lasiocampa*
SCHRANK. BOISD. *Gastropacha* OCHS. DAHLB. *Phyllo-*
mae spec. BILLB.

26. *Orgyia*. OCHS. BOISD. IND. et
ICON. *Laria* SCHRANK. LATR.
Bombyx LINN. FABR. Auct.

27. *Liparis*. OCHS. BOISD. IND.
DAHLB. *Laria* SCHRANK. *Bom-*
byx LINN. et Auct.

27. *Psyche*. SCHRANK. OCHS. BOISD.
IND. *Tinea* HÜBN. *Nyssiae*
spec. LEFEB. *Bombyx* LINN.
et Auct.

29. *Cheilonia*. GOD. LATR. BOISD.
IND. *Euprepia* OCHS. DAHLB.
Arctia SCHRANK. LATR. *Bom-*
byx LINN. et Auct.

Subdiv. 2. Corpus et pedes hand lanuginosa, squamis depressis vestita. Calcaria in tibiis posticis evidentiora.

30. *Callimorpha*. LATR. BOISD.
IND. et ICON. *Noctua* LINN.
Bombyx FABR. *Euprepia*
OCHS.

31. *Philea*. DALM. *Euchelia* BOISD.
IND. *Callimorpha* LATR. *Ti-*
nea LINN. *Bombyx* HÜBN.
Lithosia OCHS. BOISD. IND.
Setina SCHRANK.

Manipulus 2. Corpus imaginum nudiusculum, semper gracile.

(*Emydia* BOISD. *Lithosiae* spec. LATR.; —
Spec. Scand. 2.)

32. *Lithosia*. FABR. Suppl. LATR.
OCHS. BOISD. IND. *Noctua*
LINN. PANZ. *Bombyx* HÜBN.
Setina SCHRANK.

(*Amalea* DALM. *Nudaria*
BOISD. ICON. *Lithosia*
OCHS. BOISD. IND. *Tor-*
trix LINN. *Bombyx*
FABR. HÜBN. PANZ. —
Spec. Scand. 2.)

FAM. 7. NOCTUARIAE.

(*Noctuelites* LATR. *Noctuaedes* BILLB.
— Suecis: *Nattfly*. Germ.: *Eulen*.)

Antennae in utroque sexu simplices, interdum in mare ciliatae aut subpectinatae. Lingua conspicua plerumque longissima, duriuscula. Palpi duo, illorum articulo secundo saepius magno compresso. Thorax crassus, raro laevis, plerumque cristatus. Alae textura firmiori, incumbentes, aut horizontales aut saepissime deflexae, nunquam convolutae, nec superiorum costa dilatata. In medio alae prope costam maculae duae (subcentrales l. subcostales nuncupandae) plerumque adsunt et perspicuae, anterior rotundata, posterior ut plurimum reniformis, quae ordinariae dicuntur. *Larva*, pedibus saepissime 16; plantas, quibus vescitur, non contorquens. Imagines plerumque vespertinae aut nocturnae.

33. *Acronycta*. OCHS. *Apatela*
HÜBN. *Bombyx* et *Noctua*
Auct.

*) *Procris* etiam nomen plantae generis (cfr. WILD. Spec. Plant. 4. p. 344. 1661.).

- (*Diphthera* TREITS. *Noctua* Auct. — Sp. Sc. 2.)
 (Bryophila) OCHS. TREITS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 3.)
 34. Cymatophora. TREITS. *Tezthea* OCHS. *Noctua* Auct.
 35. Episema. OCHSH. TREITSCHK. DAHLB. *Bombyx* et *Noctua* Auctor.
 36. Agrotis. OCHSH. TREITSCHK. DAHLB. *Noctua* Auct.
 37. *Noctua*. LINN. et omnium Auct.
 38. Triphaena. OCHSH. TREITS. *Noctua* Auct.
 39. Amphipyra. OCHS. TREITS. *Noctua* Auct.
 (Mania TREITS. *Mormo* OCHS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 1.)
 40. Haden. SCHRANK. OCHSH. TREITS. *Hada* BILLB. *Helophobus* BOISD. *Noctua* Auct.
 (Phlogophora TREITS. *Haden* OCHS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 2.)
 (Miselia TREITS. BOISD. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 6.)
 41. Polia. OCHS. TREITS. *Noctua* Auct.
 42. Trachea. TREITS. *Ilarus* BOISD. *Noctua* Auct.
 43. Apamea. OCHS. TREITS. *Noctua* Auct.
 44. Mamestra. OCHSH. TREITS. DAHLB. *Noctua* Auct.
 (Thyatira OCHS. TREITS. *Noctua* Auctor. — Sp. Scand. 1.)
 (Calpe TREITS. *Calyptra* OCHS. *Bombyx* Auct. — Spec. Scand. 1.)
 (Mythimna OCHS. TREITS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 5.)
 45. Orthosia. OCHS. TREITS. *Noctua* Auct.
 (Caradrina OCHS. TREITS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 5.)
 (Leucania OCHS. TREITS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 2.)
 (Nonagria OCHS. TREITS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 1.)
 (Gortyna OCHS. TREITS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 2.)
 (Xanthia OCHS. TREITS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 13.)
 (Cosmia OCHS. TREITS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 1.)

46. Cerastis. OCHS. TREITS. *Noctua* Auct.
 47. Xylina. OCHS. TREITS. *Noctua* Auct.
 (Cucullia OCHS. TREITS. BOISD. DUP. RAMBUR. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 8.)
 (Abrostola OCHS. TREITS. *Plusiae* spec. TREITS. *Noctua* et *Bombyx* Auct. — Sp. Sc. 3.)
 48. Plusia. OCHS. TREITS. DAHLB. *Noctua* Auct.
 49. Anarta. OCHS. TREITS. LEFEB. *Noctua* Auct.
 (Heliothis OCHS. TREITS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 1.)
 (Acontia OCHS. TREITS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 1.)
 (Erastina OCHS. TREITS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 2.)
 (Anthophila *) OCHSH. TREITS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 1.)
 (Ophiura OCHS. TREITS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 1.)
 (Catocala) OCHS. TREITS. *Noctua* Auct. — Spec. Scand. 5.)
 50. Brepheos. OCHS. TREITS. *Noctua* Auct.
 51. Platyperix. OCHS. TREITS. LASP. *Drepania* SCHRANK. *Bombyx* et *Geometra* Auct.

FAM. 8. PHALAENARIAE.

(Phalaenites LATR. *Phalaenades* BILLB. *Geometrae* LINN. — Suecis: *Mactare*; German.: *Spanner*.)

Antennae basi subapproximatae, totae aut pectinatae (♂), aut ciliatae (♂), aut simplices (♀♀). Lingua aut nulla aut saepe brevis et fere membracea. Palpi duo breves teretiusculi. Thorax laevis, nec cristatus. Corpus saepius gracile, elongatum. Alae, textura molliori teneri, plerumque subhorizontaliter patentes, inferiores s. posticae aut plerumque ad partem, aut rarius penitus, tegentes, hae ad marginem internum vix plicatae; omnes microscopice et nitide pulverulenta. Alarum anticarum maculae duae ordinariae s. subcentrales, in Noctuariis manifestae, in Phalaenariis deficientes. Pedes graciles, femoribus raro hirsutis. Larva saepius glabra, valde elongata cylindrica ramuliformis aut verniformis, pedibus plerumque tantum 10, raro 12, scilicet 21. 3 paribus pedum intermediarum s. ventralium deficientibus. Incessus inde geometricus. Plautas, quibus vescitur, non aut raro contorquens. Pupa haud foliiculata; filis paucioribus plerumque alligata. Imagines plurimarum diurnae.

52. Ennomos. WIEN. VERZ. TREITS. *Bombyx* et *Geometra* Auct.

*) Nomen etiam *Dipterorum* generis in Fam. Muscicidarum.

- (Acaena TREITS. *Geometra* Auct. — Sp. Sc. 1.)
 (Ellopiia WIEN. VERZ. TREITS. *Geometra* Auctor. — Spec. Scand. 2.)
 53. *Geometra*. Auctor.
 54. Aspilates. WIEN. VERZ. TREITS. *Geometra* Auct.
 (Crocallis TREITS. *Geometra* Auct. — Sp. Sc. 2.)
 55. Gnophos. WIEN. VERZ. TREITS. *Geometra* Auct.
 56. Boarmia. WIEN. VERZ. TREITS. *Geometra* Auct.
 (Amphidasia WIEN. VERZ. TREITS. *Nyssia* LEFEB. *Geometra* Auct. — Sp. Scand. 5.)
 57. Psodos. TREITS. *Geometra* Auct.
 58. Fidonia. WIEN. VERZ. TREITS. *Geometra* Auct.
 (Chesias TREITS. *Geometra* Auct. — Sp. Sc. 3.)
 59. Cabera. WIEN. VERZ. TREITS. *Geometra* Auct.
 60. Acidalia. WIEN. VERZ. TREITS. DAHLB. *Geometra* Auct.
 61. Larentia. WIEN. VERZ. TREITS. *Geometra* Auct.
 62. Cidaria. WIEN. VERZ. TREITS. *Geometra* Auct.
 63. Zerene. WIEN. VERZ. TREITS. DAHLB. *Geometra* Auct.
 (Minoa WIEN. Verzeichn. TREITS. *Geometra* Auctor. — Spec. Scand. 2.)
 64. Idaea. WIEN. VERZ. TREITS. *Geometra* Auct.

FAM. 9. PYRALIDIDAE. BILLB.

(Pyralitum genera LATR. *Pyralides* LINN. — Suecis: *Mott*; German.: *Zünsler*.)

Antennae setaceae. Palpi saepe insignes. Lingua plerisque distincta. Corpus gracile. Alae tenues trigonae subhorizontales, in quiete triangulum elongatum subplanum formantes. Pedes postiei elongati, longe spinosi. *Differentia sexus*; mas: ano saepissime penicillatum barbato, antennis interdum breviter pectinatis aut ciliatis; femina: ano acutiori, piloso, antennis simplicibus. Larva parva, fusiformis, nitida subunda agilis, pedibus 16 aut 14, plerumque verruculata et pilosula. *Metamorphosis* supra terram. Pupa foliiculata, laevis.

65. Herminia. LATR. TREITS. *Phalaena* et *Crambus* FABR. *Polypogon* *) SCHRANK. *Pyralis* LINN. et Auct.
 66. Hypena. SCHRANK. TREITS. *Crambus* FABR. *Pyralis* LINN.
 67. *Pyralis*. LINN. SCHRANK. TREITS. HÜBN. *Crambus* FABR. *Aglossa* LATR.
 68. Scopula. SCHRANK. TREITS. *Phalaena* FABR. *Pyralis* Auct.
 69. Botys. LATR. TREITS. *Phalaena* et *Pyralis* Auct.

*) *Polypogon* est quoque plantae genus inter Gramineas, a DESFONT. jam 1800 inpositum.

70. *Nymphula*. SCHRANK. TREITS.
Botys LATR. *Phalaena* FABR.
Geometra et *Pyrallis* Auct.
71. *Asopia*. TREITS. DAHLB. *Agro-*
tera SCHRANK. *Phalaena*
FABR. *Pyrallis* LINN. HÜBN.
Tortricis spec. HÜBN.
72. *Choreutes*. HÜBN. TREITS. *A-*
sopia TREITS. *Phalaena*
FABR. *Pyrallis* LINN. HÜBN.
Tebenna BILLB.
73. *Pyrausta*. SCHRANK. TREITS.
Phalaena FABR. *Pyrallis*
LINN. HÜBN.
74. *Hercyna*. TREITS. *Phalaena*
et *Crambus* FABR. *Pyrallis*
HÜBN. *Tinea* LINN.
75. *Ennychia*. TREITS. *Phalaena*
FABR. *Pyrallis* HÜBN. *Geo-*
metrae spec. LINN.

FAM. 10. TORTRICIDES.

(*Pyrallium* genera LATR. *Tortrices* LINN.
REAU. Suecis: *Bladoicklare*; German.:
Blattwickler; Gallic.: *Chenilles*
plieuses.)

Antennae setaceae microscopice pilosiusculae. Palpi duo. Corpus breviusculum, proportione magnitudinis paullo robustius quam in familia *Pyrallidum*. Alae anticae planae s. subpatulae, prope radicem subito dilatatae, costa subarcuata, ut in *Eana*, *Grapholitha* et *Phoxoptera* angustatae; apice saepe prominulo, margine postico obtuse subtruncato s. subexciso (in *Coccyce*, *Sericore* et *Conchyle* alae quoque parum dilatatae). In quiete alae omnes subdeflexae, anticae fere coniuventes, raro ad partem incumbentes; posticae plicatae. Pedes postici minus elongati. *Larva* vix pilosula, saepe agilis, pedibus 16, intra folium contortum latitat, sed sollicita filo pendens sese celeriter demittit. *Metamorphosis* supra terram peragitur. *Pupa* oblonga tenera mobilis, in eodem domicilio, ubi in statu larvae degit, manet usque ad declarationem imaginis. *Differentia* sexus interdu in diverso colore, saepe in magnitudine maris minore, semper in structura abdominis, hoc scilicet feminae erasiori anoque acutiori, quaerenda.

76. *Halias*. WIEN. VERZ. TREITS.
Bena BILLB. *Pyrallis* FABR.
Tortrix LINN. et Auct.
77. *Penthina*. TREITS. *Pyrallis*
FABR. *Tortrix* HÜBN. *Tinea* LINN.
78. *Tortrix*. LINN. HÜBN. TREITS.
et Auct. *Pyrallis* FABR.
79. *Coccyx*. TREITS. *Tinea* LINN.
Pyrallis FABR. *Tortrix* HÜBN.
80. *Sericoris*. TREITS. *Pyrallis*
FABR. *Tortrix* HÜBN. et Auct.
(*Aspis* TREITS. *Pyrallis*
FABR. *Tortrix* LINN.
et Auct. — Spec. Sc. I.)
81. *Carpocapsa*. TREITS. DAHLB.
Pyrallis FABR. *Tortrix* HÜBN.
Tinea et *Tortrix* LINN.
82. *Eana*. BILLB. *Sciaphila* TREITS.
(sed nomen rejiciendum utpote
nimium consonans cum vetere
genere *Tipulariarum*. *Sciophi-*

la). *Pyrallis* FABR. *Tortrix*
LINN. HÜBN.

(*Paedisca* TREITS. *Pyr-*
alis FABR. *Tortrix* HÜB.
LINN. *Tinea* LINN. —
Spec. Scand. 13.)

83. *Grapholitha*. TREITS. *Palla*
BILLB. *Pyrallis* FABR. *Tor-*
trix HÜBN. *Tinea* LINN.
84. *Phoxopteryx*. TREITS. *Pyrallis*
FABR. *Tortrix* HÜBN. *Tinea*
LINN.
85. *Teras*. TREITS. FISCHER. *Py-*
ralis FABR. *Tortrix* LINN.
HÜBN.
86. *Conchylis*. *Cochylis* TREITS.
Aethes BILLB. *Pyrallis* FABR.
Tortrix HÜBN. THUNB.

FAM. 11. TINEARIAE.

(*Pyrallium* genera LATR. *Tineaces* BILLB.
Tineae LINN. — Suecis: *Mal*; Ger-
manis: *Schaben*.)

Antennae tenuissimae, setaceae, rarissime pennatae. Palpi quatuor inaequales, horum 2 superiores minores (pseudopalpi ZINCK.). Frons lata, convexa. Abdomen gracile. Alae anticae elongatae angustatae subparallelae; posticae breves, longe subtriatae, latiusculae, plerumque circa corpus fere in cylindrum convolutae; (in *Tinea* alae posticae angustae, in *Elachista* et *Ornithice* angustissimae). Pedes elongati, spinulosi. *Volatus* inquietus, eeler, interruptus. *Larva* vermiculosa, pilis solitariis vestita, pedibus normaliter 16, sub dio aut in domibus hominum degit, libenter occultata, aut rite tecta aut intra plantarum folia et caules latitans s. in vestimentis, pellibus, suppellectilibus, cerealiis etc. imbuta, ea corrodens, destruens; metamorphosis eodem loco subiens. *Pupa* elongata, tennis, laevis, vivax. *Differentia* sexus vix nisi in abdominis structura pariter ac in *Tortricidum* familia quaerenda.

87. *Scardia*. TREITS. *Phycis* OCHS.
Tinea LINN. FABR. HÜBN.
THUNB. et Auct.
88. *Tinea*. LINN. Auct.
89. *Lemmatophila*. TREITS. *Pyra-*
lis et *Crambus* FABR. *Tor-*
trix HÜBN. *Tinea* FABR.
HÜBN. LINN.
(*Galleria* FABR. LATR.
TREITS. GERMAR et
ZINCKEN. *Tinea* LINN.
et Auct. — Sp. Sc. 2.)
90. *Chilo*. GERM. et ZINCK. TREITS.
FISCHER. *Lithosia*, *Crambus*
et *Tinea* FABR. *Tinea* LINN.
HÜBN. THUNB. *Boieae* sp. nob.
91. *Phycis*. FABR. GERM. et ZINCK.
Tinea, *Crambus* FABR. *Tinea*
LINN. HÜBN. V. CHARPENT.
(*Lispe**) TREITS. *Bom-*
byx FABR. *Tinea* HÜB.
— Spec. Scand. 1.)
(*Yponomeuta* LATR. TRTS.
Alucita FABR. *Tinea*

LINN. FABR. HÜBN.
DAHLB. cet. — Spec.
Scand. 6.)

92. *Haemylis*. TREITS. *Tinea* LINN.
FABR. HÜBN. THUNB. DAHLB.
cet. *Pyrallis* FABR. *Tortrix*
LINN.
(*Hypsolopha* TREITS. *A-*
lucita FABR. *Tortrix*
THUNB. *Tinea* LINN.
HÜBN. — Sp. Sc. 2.)
93. *Rhinosia*. TREITS. *Tinea*
FABR. HÜBN.
94. *Platella*. TREITS. *Tinea* LINN.
FABR. HÜBN. *Alucita* FABR.
Ypsolophus FABR. DAHLB.
95. *Harpiteryx*. HÜBN. TREITS.
Tinea LINN. HÜBN. *Alucita*
FABR. *Ypsolophus* FABR.
96. *Palpula*. TREITS. *Tinea* LINN.
FABR. HÜBN. *Crambus* FABR.
97. *Lampros*. TREITS. *Tragocera*
BILLB. *Tinea* LINN. FABR.
HÜBN. *Tortrix* LINN. HÜBN.
Alucita et *Pyrallis* FABR.
(*Aechmia* TREITS. *Tinea*
FABR. HÜBN. — Spec.
Scand. 1.)
98. *Lita*. TREITS. FISCHER. *Tinea*
LINN. FABR. HÜBN. Auct.
(*Butalis* TREITS. *Tinea*
FABR. HÜBN. — Spec.
Scand. 1.)
99. *Adela*. LATR. TREITS. WEST-
WOOD. *Tinea* LINN. FABR.
HÜBN. Auct. *Alucita* FABR.
100. *Oecophora*. LATR. TREITS.
Tinea LINN. FABR. HÜBN.
Auct. *Alucita* et *Ypsolophus*
FABR.
101. *Elachista*. TREITS. *Tinea*
LINN. FABR. HÜBN. Auct.
102. *Ornix*. TREITS. *Tinea* HÜBN.
CHARPENT.

Tribus 2. *Dichoptera*: alis omnibus aut
saltem duabus in plumulas fissis.

FAM. 12. PTEROPHORIDES.

(*Pterophorites* LATR. *Alucitacides* BILLB.
Alucitae LINN. *Pterophori* GEOFFR. FABR.
— Suecis: *Fjædermott*; Germanis:
Geistchen.)

Antennae setaceae. Palpi duo, longitudine capitis aut illo longiores. Corpus, saepe elongatum gracillimum. Alae horizontaliter patentibus, (in nostris) fere usque ad basin partitae, plumulosae. Pedes longissimi, spinosi. *Volatus* velox, gracilis, fluctuans, brevis. *Larva* pedibus 16, parva, lata, tarda, pilosa, in *Orneode* nuda. *Pupa* aut unda, colorata, filis suspensa, plerumque sub pagina inferiori folii fixa, verticalis; aut in *Orneode* folliculo tenui inclusa.

103. *Alucita*. LINN. TREITS. HÜBN.
Auct. *Pterophorus* FABR.
(*Orneodes* LATR. TREITS.
GUER. *Alucita* LINN.
HÜBN. Auct. *Pteropho-*
rus FABR. — Sp. Sc. 1.)

*) Nomen tamen mutandum, quia jam in Di-
pterorum Ordine receptum et usitatum.

ORDO VI. LEPIDOPTERA.*)

FAM. I. PAPILIONIDES. LATR.

1. *Vanessa*. FABR. Gloss. secund. ILLIG. Mag. 6. p. 281. gen. 12.

BOISD. Ic. Lep. p. 121. *Cynthia* FABR. *Aglais* DALM. *Nymphalis* LATR. *Papilio* LINN. et Auct. Vet.

In hoc Ordine magna. Antennarum capitulum oblongum cylindricum, apice albidum. Palpi elongati pilosi, ad apicem subconniventes. Oculi hirti. Alae denticulatae subangulatae. Color supra vivax ardens saepissime variegatus, subtus obscure marmoratus. Volatus celer velificans. Habitatio in pratis et nemoribus; per partem sylvaticam Lapponiae, rarius inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. Differentia sexus vix nisi in abdomine maris angustiore, feminae crassiore quaerenda. Larva verticillato-spinosa, segmento Imo et ano inermibus; interdum gregaria; vicitat herbis, saepe Urtica. Pupa angulata, antice bimucronata, dorso dentata; maculis aureis aut argenteis ornata. In pupae statu per 14—20 dies degit. Spec. Scand. 7, inter quas *Var. Jo* et *Polychloros* Sueciae Gottlandicae numerantur).

Subdiv. 1. Alis elongatis.

1. *V. Antiope*: alis castaneo-nigris, supra serie intramarginali ocellorum caerulescentium, limbo utrinque maculis costalibus ad apicem 2, albis. ♂♀. (Longit. alar. expansar. 2½—3 pollice mensur. Suecan.)

Papilio LINN. Fn. Sv. 1056. HÜBN. Pap. T. 16. f. 79. 80. ♀. OCHS. Schm. l. I. p. 110. 4, ubi cetera synonyma videantur. *Aglais* DALM. Papil. Suec. Act. Holm. 1816. 65. 4.

Hab. in Lapponiae sylvis passim; ad Muonioniska Lapponiae Tornensis frequentius, D. KOLSTROEM. Larva nigricans in Salice et Betula hospitatur; pupa brunnescens. (Lapp.-Botnia borealis ad Luleå 2. Maj. freq.; Botnia occident. ad Bure, Lefvar etc. — Uplandia-Gottlandia-Ostrogothia Maj. — Aug. freq.-Scania rar.)

2. *V. Urticae*: alis supra fulvis, limbo, posticarum basi late, anticarum maculis 3 discoidalibus subpunctatorum, et 3 costalibus apicali albo-terminata, nigris. ♂♀. (Long. al. exp. 2—2½ poll.)

Papilio LINN. Fn. Sv. 1058. OCHS. Schm. l. I. 120. 8. HÜBN. Pap. T. 18. f. 87. 88. ♂. *Aglais* DALM. Pap. Sv. 65. 4.

Hab. in florib. pratensib. per partem sylvaticam Lapponiarum omnium haud raro; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae et Finmarkiae, et ad Giebstad nec non ad Alten prope NordCap, 1. Jul. — 6. Aug. capta. Larva notissima, obscura, in Urtica gregatim hospitatur. Imagines in terris arcticis vix umquam hibernant. Alarum series intramarginalis punctorum caerulescentium supra in alis posticis praesertim conspicua. (Lappon.-Scania vulgarissim.)

3. *V. C. album*: alis eroso-angulatis, supra fulvis, limbo maculisque fusco-brunneis, posticis subtus C, albo notatis. ♂♀. (Long. al. exp. 2 poll.)

Aglais DALM. Pap. Sv. 65. 5. *Papilio* LINN. Fn. 1059. OCHS. Schm. l. I. 125. 10. HÜBN. Pap. T. 19. f. 92. 93. ♂. Hab. in Lapponia rarissime. Larva in Humulo, Ribe, Urtica cet. hospitatur. (Lappon.-Scania freq.)

Subdiv. 2. Alis posticis dentatis, vix angulatis.

4. *V. Atalanta*: alis supra nigris, anticis apice albo-maculatis, fascia media obliqua, posticisque margine apicali fulvo-rubris. ♂♀. (Long. al. exp. 2½ poll.)

Papilio LINN. Fn. 1069. OCHS. Schm. l. I. 104. 2. HÜBN. Pap. T. 15. f. 75. 76. ♀. *Aglais* DALM. Pap. Sv. 65. 6.

Hab. in nemoribus Lapponiae rarius. Larva jam flavescenti viridis, jam brunneo-rufa, carnea aut nigricans in Urtica hospitatur. Pupa brunnea aut cinerea. Imaginationum alae anticae utrinque subsimiliter pictae, posticae subtus marmoratae. (Lapp.-Uplandia-Gottlandia Scan. freq. Maj. — Sept.)

5. *V. Cardui*: alis supra pallide roseo-luteis fusco-maculatis, anticis apice late nigricante albo-maculato, posticis subtus marmoratis, ocellisque 4. ♂♀. (Long. al. exp. 2½ poll.)

Papilio LINN. Fn. 1054. OCHS. Schm. l. I. 102. 1. HÜBN. Pap. T. 15. f. 73. 74. ♂. *Aglais* DALM. Pap. Sv. 65. 7.

Hab. in Lappon. passim rarius. Larva fusca aut cinerascens, flavo-strigosa in Carduo et Urtica solitarie hospitatur sub folio latitans. Pupa cinerascens aut laete brunnea. (Lapp.-Botnia boreal. ad Calix — Gottland.-Scan. pass.)

Obs. *Limenitis Populi*: alis dentatis supra fuscis albo-fasciatis maculatisque; subtus luteis albo-fasciatis; maculis caerulescentibus (maximae); in Sueciae inferioris Populetis passim occurrit; in Lapponia mihi non obvia.

2. *Argynnis*. FABR. Gloss.

DALM. LATR. BOISD. Ic. p. 94. *Papilio* Auctor.

Magna aut media. Antennarum clava brevis suborbiculata, in formam cochlearis excavata, apice lutea. Palpi pilosissimi capite longiores, apice nonnihil divaricati. Oculi nudi. Alae leviter denticulatae. Pedes tenues. Color fulvus, alis supra maculis strigisque nigris, posticis subtus plerumque maculis strigisque argenteis. Volatus celer, celerimns, alacer. Habitatio in pratis, saepe paludosis, per partem sylvaticam Lapponiae, et inferalpinam Norvegiae. Larva ramoso-spinosa, segmento Imo hispinoso, herbis humilioribus vicitat. Pupa angulata, antice bituberculata, dorso impressa, maculis aureis aut argenteis ornata. In statu pupae circiter 14—20 dies degit. Differentia sexus; mas: abdomine angustato, ano subbarbato, pedibus anticis dense pilosis; femina: abdomine crassiori, ano vix barbato, pedibus anticis tenuiter pilosis. (Spec. Scand. 18, omnes Faunae Lappon. communes.)

*) Quoad seriem systematicam, in qua Ordines Insectorum in hac Fauna describuntur, conferantur quae pag. 325. 326. hujus operis dicta sunt.

Subdiv. 1. Majores.

1. A. Paphia: alis fulvis nigro-maculatis, posticis subtus pallide virescentibus, fasciis obliquis subinterruptis argenteis. ♂♀. (Long. al. exp. 2½—3 poll.)

Mas: alis colore fulvo intensiore, anticis nervis 4 inferioribus in medio crassioribus.

Fem.: alis colore fulvo languesciente, anticis nervis omnibus aequaliter crassis.

DALM. Pap. Sv. 66. 1. *Papilio* LINN. Fn. 1064. OCHS. SCHM. I. 1. 96. 16. HÜBN. Pap. T. 14. f. 69. 70. ♀.

Hab. in Lapponiae lucis rarius. Larva obscure brunnea linea dorsali gemina flava, hospitatur in Viola, Urtica cet. (Lapp.-Scan. pass. freq.)

2. A. Aglaia: alis fulvis nigro-maculatis, posticis subtus pallide virescentibus maculis 21 argenteis. ♂♀. (Long. al. exp. 2½—2¾ poll.)

DALM. Pap. Sv. 66. 2. LINN. Fn. 1065. OCHS. SCHM. I. 1. 91. 15. HÜBN. T. 13. f. 65. 66. ♀.

Hab. cum priori in Lapponia rarius, ad Kililangi Lappon. Tornensis 21. Aug. frequentior vidi. Larva nigricans, linea dorsali flava maculis lateralibus ferrugineis. Pupa rubro-brunnea. (Lappon.-Scania freq.)

3. A. Adippe: alis fulvis nigro-maculatis, posticis subtus virescenti-flavis maculis argenteis (s. flavis) ocellisque ferrugineo-argenteo-pupillatis. (Long. al. exp. 2½—2¾ poll.)

Mas: alis anticis nervis 2 et 3 in medio inersatis.

Fem.: alis anticis nervis omnibus aequalibus.

DALM. Pap. Sv. 67. 3. ♂♀. *Papilio* LINN. Fn. Sv. 1066. (lapsu calam. *P. Cydippe*) OCHS. SCHM. I. 1. 88. 14. HÜBN. Pap. T. 12. f. 63. 64. ♂.

Hab. in Lapponia rarius. Larva brunneo-grisea linea dorsali interrupta albida. Pupa brunneo-grisea maculis caeruleiscentibus aut argenteis. (Lapp.-Scan. freq.)

4. A. Niobe: alis fulvis, basi maculis nigris, posticis subtus ferrugineo-variegatis maculis argenteis aut flavis ocellisque ferrugineis argenteo-pupillatis. ♂♀. (Long. al. exp. 2—2¾ poll.)

Mas: alis anticis nervis 2do et 3tio vix l. parum inersatis.

Fem.: alis anticis nervis omnibus omnino simplicibus.

DALM. Pap. 67. 4. ♂♀. *Papilio* LINN. Fn. Sv. 1067. OCHS. SCHM. I. 1. 83. 13. (excl. syn. *P. Adippe* LINN.) HÜBN. Pap. T. 12. f. 61. 62. ♂.

Hab. cum prioribus in Lapponia rarius. (Lappon.-Scan. freq. In alpb. Eur. merid. Jul. BOISD. Cat.)

Simillima priori, a qua tamen magnitudine paulo minori, alis supra basi obscurioribus, posticis subtus multo magis variegatis maculis plerumque flavis (raro argenteis) magis condensatis, ut et alarum nervis in utroque sexu simplicibus certe differt.

5. A. Lantonia: alis fulvis nigro-maculatis; posticis subtus maculis pure argenteis magnis, punctis ejusdem coloris interpositis, fasciis sinuata ex ocellis ferrugineis argenteo-pupillatis. (Long. al. exp. 1¾—2 poll.)

DALM. Pap. Sv. 69. 5. *Papilio* LINN. Fn. Sv. 1068. OCHS. SCHM. I. 80. 12. *P. Lathona* HÜBN. Pap. T. 11. f. 59. 60. ♀.

Hab. in Lapponiae pratis rarius. Larva brunnescenti-grisea striga dorsali albida, lineis 2 lateralibus incisurisque, brunneo-flavis. Pupa obscure brunnea varie picta. (Lapp.-Scan. freq., Dania vulgaris D. BOIS.)

Subdiv. 2. Minores.

6. A. Aphirape: alis fulvis nigro-maculatis; posticis subtus flavis pallidis, fulvo-fasciatis, arcu postico punctorum ocellatorum; puncto medio in fascia 2da nigro nullo. ♂♀. (Long. al. exp. ♂ 1½, ♀ 1¾ poll.)

Mas: paullo minor, supra obscurior, alis scilicet basi et limbo fere toto fusco-nigricante.

Fem.: saepe major, supra pallidior, limbo scilicet alarum disco concolore.

DALM. Pap. Sv. 69. 6. *Papilio* OCHS. SCHM. I. 1. 52. 1. HÜBN. Pap. T. 5. f. 23. 24. ♂ f. 25. ♀. *Pap. Ossianus* HERBST, Tab. 270. f. 4. 5. ♂. *Pap. Tomyris* HERBST, T. 270. f. 6. 7. ♀.

Hab. in Lapponiae paludosis passim; ego illam ad Lycksele et Umenaes Lapponiae Umenensis s. meridionalis d. 25. Jun. — S. Jul. praesertim legi. (Lapponia Suecica per partem sylvaticam; Germania, OCHS. BOISDUVAL.)

Pictura variat. Alae posticae subtus: fascia 1ma s. basalis e maculis 4 flavis l. albidis nigro-marginatis constat; huic adiacet fascia 2da arcuata e maculis 5 fulvis conflata; tunc fascia 3tia valde irregularis orta e maculis 8 inaequalibus flavis l. albidis, quarum media oblongo-ovata, plerumque vitidior, saepe argentea,

huic proxima est fascia 4ta interstitium inter fasciam 3tiam et marginem efficiens, fulva, per fasciam arcuatum ochraceam l. albidam in duas divisa, et in medio (immediate sub fascia ochracea) serie punctorum s. ocellorum, in ♂ minutorum, in ♀ evidentiorum, ornata. Ad ipsum marginem maculae 7 subtriangulares saepissime albae. Ab *Arg. Selene*, cui similis, puncto medio nigro in fascia 2da fulva omnino deficiente differt. Valde affinis etiam videtur *Arg. Ossiano* BOISD. Leon. 94. 1. T. 16. f. 1. 2. 3. „ad Cap Nord, in Labrador et in Lapp. boreali“ inventa, mihi in Lapponiis Scandinavici non obvia.

7. A. Selene: alis fulvis nigro-maculatis; posticis subtus brunneis fasciis flavis l. pallidis l. argenteis, arcu postico punctorum simplicium fuscorum, punctoque medio in fascia 2da nigro. ♂♀. (Long. al. exp. 1½—1¾ poll.)

DALM. Pap. Sv. 69. 7. *Papilio* OCHS. SCHM. I. 1. 53. 2. HÜBN. Pap. T. 5. f. 26. 27. ♂. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 147. 451. PANZ. Fn. Germ. 76. 21. *P. Marphisa* HERBST, T. 270. f. 8. 9. var. *P. Rinaldus* HERST. T. 271. f. 1. 2. 4. var. (forte etiam hoc var. a nobis, per totam Sueciam vulgarissimum insectum sub *Pap. Euphrosyne* LINN. Fn. Sv. 1059. var. latet.)

Hab. in Lappon. pass.; ad Lycksele Lapponiae Umenensis, ad Karesuando Lapp. Tornensis s. borealis nec non in silvis betulinis ad Evenäs Nordlandiae Norvegiae ut et ad Alteidet Finmarkiae occidentalis, 25. Jun. — 8. Aug. inveni. (Lapp.-Scan. nique vulgariss.)

Variat magnitudine et pictura. Individua vulgariter occurrentia: alis posticis subtus fascia basali flava e maculis 4 conflata; huic subjicitur fascia 2da irregularis, e maculis 5 fulvis constans, quarum 1ma ad marginem anticum minor, 2da vero hac quadruplo major maculam s. punctum majusculum distinctum atrum includens; proxime est fascia 3tia arcuata e maculis 7 inaequalibus flavis formata, quarum prima ad marginem anticum subquadrata vel utrinque bifida, et media oblongo-ovata, majores albae seu argenteae; in interstitio brunneo inter fasciam 3tiam et marginem alisunt fascia pallida s. subargentea in medio late interrupta, et series punctorum 6 uigrorum minutorum simplicium, sed tamen distinctorum; ad marginem suum maculae 7 subtriangulares argenteae, angulo plerumque linea nigra terminato.

Var. b. ♂. Alae supra fulvae, venis, macula rotundata costali prope basin limboque exteriori nigris, hoc serie punctorum fulvorum; subtus anticae fulvae, macula ocellari strigulaeque ad costam nigris; posticae flavis venis punctoque antico nigris, fascia postica maculari brunnea.

In Botnia occidentali capta. Mus. D. SCHÖNHERR.

Var. c. ♂. Alae supra fulvae, venis, macula rotundata costali prope basin limboque exteriori late, nigris, hoc serie punctorum minorum fulvorum; subtus anticae fulvae, macula ocellari strigulaeque ad costam nigro-fuscis, posticae albo flavoque lineatae, venis punctoque nigris; omnes fascia postica distincta maculari brunnea.

In Botnia occidentali capta. Mus. D. SCHÖNHERR.

Var. d. ♀. Alae supra nigro-fuscae punctis fulvis in limbo posteriori in seriem dispositis; anticae disco interiori fulva macula rotundata costali prope basin nigra; subtus omnes ut in var. c. pictae, at fascia intramarginali brunnea e maculis longitudinalibus venas cingentibus conflata.

C. Rinaldus var. HERBST. In Botnia occidentali. Mus. D. SCHÖNHERR.

Var. e. ♂. Alae supra nigro-fuscae disco parce fulvo-maculatae; subtus anticae fulvo nigroque maculatae; posticae fulvo fuscoque variegatae, fasciis 2, basali subtrimaculata, mediaque arcuata, et serie punctorum marginalium, flavis.

Papil. Marphisa HERBST, teste D. SCHÖNHERR, e cujus Museo specimen in Lappon. captum descripsi.

Var. f. ♂. Similis var. e., sed alae posticae supra nigro-fuscae immaculatae.

Lapponia Suecica. Mus. D. SCHÖNHERR.

Var. g. ♂. Alae supra totae sericeo-brunneae immaculatae, posticae tantum intra marginem ad angulum ani punctis minutis 3 l. 4 fulvis; subtus omnes ut in var. e. pictae.

Botnia occidentalis. Mus. D. SCHÖNHERR.

8. A. Euphrosyne: alis fulvis nigro-maculatis; posticis subtus ferrugineis, fasciis flavis maculisque 9 argenteis, punctis 6 posticis subocellatis in arcum dispositis et uno in medio fasciae 2dae subobsoletis fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. 1½—1¾ poll.)

DALM. Pap. Sv. 70. 8. *Papilio* LINN. Fn. Sv. 1069. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 147. 450. OCHS. SCHM. I. 1. 58. 3. HÜBN. Pap. T. 6. f. 28. ♂. 29. 30. ♀.

Hab. in Lapponiae graminosis saepe locis paludosis haud infrequenter, ad Lycksele, Karesuando, Giebstad, Gamstenstind, Alteidet cet. 24. Jun. — 1. Aug. a me capta. (Lappon.-Botnia-Gottland.-Scan. freq.)

Valde affinis 2 proxime praecedentibus; sed ab *A. Aphrape* maculis argenteis in alis posticis 9 magisque conspicuis, ocellis minoribus et macula media fulva in fascia 2da majori punctum centrale nigrum includente; et ab *A. Selenae*, cui adhaec similior, alarum posticarum subtus maculis 7 apicalibus argenteis magis rotundatis, singula macula brunnea terminata, interstitio inter apicem et fasciam 3tiam magis flavo nec brunneo, parum fulvedinis mixto, fascia interrupta argentea deficiente, punctis 6 parvis subocellatis, nec simplicibus, et puncto centrali fasciae mediae minori flavo-subannulato obsoletioribus fuscis, ut et tandem macula tantum media fasciae 3tiae maculaque ad basium minori argenteis, differt. Variat praeterea in pagina superiori plus minus obscura unde etiam exstat *Pap. Fingal* HERBST. Tales praesertim e Dowre a D. BOHEMAN missae. Ejusmodi varietatem obscuram insignem, e Lapponia reportatam, in Museo D. SCHÖNHERRI vidi.

Obs. Specimina Sueciae mediae et meridionalis plerumque paulo majora sunt et in alis anticis maculas intramarginales triangulares discretas s. liberas habent, qualem suam *Euphrosyne* describit OCHS. l. c.; in individuis vero Lapponicis has maculas vix unquam liberas sed saepissime cum summis marginalibus cohaerentes vidi. Varietatem lapponicam Sueciis saltem duplo minorem, alias similem in Museo ditissimo SCHÖNHERRI vidi.

9. A. Amathusia: alis fulvis nigro-maculatis; posticis subtus variegatis in medio fasciis 2 dentatis, una flava altera rosea, punctis 5 posticis subocellatis in arcum dispositis et uno in medio fasciae 2dae distinctioribus. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — 2 poll.)

DALM. Pap. Sv. 71. 9. OCHS. Schm. l. 1. 75. 10. HÜBN. Pap. T. 10. f. 51. 52. ♂. 53. 54. ♀. *P. Diana* HÜBN. Pap. Text. p. 11. 11. *Pap. Amathusia*.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp.-Finlandia D. SAHLBERG; Alpes Helvetiae mens. Julio BOISDUVAL.)

Proxime praecedentibus omnino major. Alae posticae subtus puncto basali et serie posticae punctorum ocellatorum ut in *A. Euphrosyne*; at differt fasciis 2 mediis, una fulvo-pallidoque variegata et altera rubenti, per strigam nigram undatam divisas. Series ocellorum locata est in plaga brunnea. Maculae 7 in margine apicali trigonae sunt et brunneae.

10. A. Freja: alis fulvis, basi maculisque nigris; posticis subtus ferrugineo-brunneis albo-fuscoque variis, fascia dentata alba brunneo-irrorata. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ poll.)

DALM. Pap. Sv. 71. 10. BOISD. Ic. 102. 5. T. 19. f. 4. 5. *Papilio* THUNB. Dissert. Acad. Ins. Suec. 2. p. 34. T. f. 14. 14. QUENS. Act. Holm. 1791. p. 276. 6. T. 10. f. 5. 6. OCHS. Schm. l. 1. 78. HÜBN. Pap. T. 10. f. 55. T. 11. f. 56. ♂♀.

Hab. in Lapponia pass., saepe locis paludosis; scilicet ad Muonioniska, Karesuando et Jackasjervi Lapponiae Tornensis s. borealis, nec non ad Lycksele et Stensale Lapponiae Umensis s. meridionalis, 25. Jun. — 4. Jul. a me capta. (Lappon.-Botnia borealis; Islandia.)

Alae posticae subtus variegatae signaturis albis, fulvis et fuscis valde difformibus. Fere unice regulares sunt series posticae punctorum 6 fuscorum et maculae marginales 7 rotundatae albae. Fascia quoque pone medium subintegra et maculae 2 vel 3 ad marginem anticum et in disco, albae, conspiciuntur, quarum una plerumque punctum nigrum includit.

11. A. polaris: alis fulvis nigro-maculatis; posticis subtus fusco-ferrugineis, characteribus irregularibus numerosis albis, horum mediis in strigam dispositis, oculo nigro-ferrugineo-notatis, maculisque marginalibus 6 l. 7 albis.

BOISD. Lepid. Eur. Ind. Paris. 1829. P. I. p. 15. Ejusd. Icon. 104. 6. T. 20. f. 1. 2.

Hab. in Lapponia maxime septentrionali ad Cap Nord et Labrador, DD. SOMMER et ESCHSCHOLTZ, teste D. BOISDUVAL l. c., mihi in Scand. terris polaribus non obvia. (Lappon. summe septentrional.)

„*Argynn. polaris* (Spec. distinctiss.). Statura *Frejae*, illiusque supra affinis, sed obscurior, praesertim inferioribus; alae posticae subtus ferrugineae 18 — 20 characteribus albis scriptae, quorum mediis striga dispositis, oculo nigro-ferrugineo notantur; praeterea limbus posticarum subtus, maculis 6 albis, ad marginem signatur. BOISDUV. Ind. l. c.

12. A. Pales: alis fulvis, basi maculisque nigris; posticis subtus ferrugineo-ant rubenti-brunneis, flavo-argenteoque variis, macula conica flava in medio. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ poll.)

DALM. Pap. Sv. 72. 11. *Papilio* FABR. Ent. Syst. 3. l. 257. 797. OCHS. Schm. l. 1. 63. 5. THUNB. Ins. Sv. 2. 34. HÜBN. Pap. T. 7. f. 34. 35. *Papil. Arsilache* HÜBN. T. 7. f. 36. 37. *Pap. Isis* HÜBN. T. 7. f. 38. 39. ♂. T. 110. f. 563. 564. ♀.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Hab. in pratis paludosis Lapponiae passim; in alpe Dowre Norvegiae ad Drivstuen etc., 27. Jun. — 14. Jul., D. BOHEMAN; inter lacum Kilpisjaur Lapponiae septentrionalis et Tromsøe Norvegiae, D. FRIGELIUS; in Lapponiis Sueciis ex. gr. ad Kengis, Karesuando et Lycksele l. Jul. — 22 Aug., ipse. (Lapp.-Nordlandia, LILJEBLAD; -Oelandia -Simolandia in palude ad diversorium Hamneda 3. Jul. in copula frequenter a me visa. Alpes, BOISDUV. Ind.)

Mire variat magnitudine et colore. Pietura vero insignior, constantior; cum qua frequentius occurrit: alae, anticae subtus macula apice flava per strigam ferrugineam divisa; posticae subtus maculis 3 l. 4 flavis, extrema majori, alba; fascia 2da ferruginea punctum minimum album plerumque includens; fascia 3tia alba abrupta vix nisi e maculis 2 l. 3 exterioribus constans; fascia 4ta arcuata subintegra flava; fascia 5ta aut brunnea aut rubens aut denique his coloribus mixta, et areis punctorum subocellatorum 5 l. 6 ornata, ad utrumque marginem notatur macula alba, saepe in medio per maculam flavam, e margine apicali assurgentem, abrupta. Maculae marginales 7 subrotundae albae. Praeterea in minoribus color paginae superioris laetius et intensius fulvus, in majoribus idem minus purus, in omnibus vero alae basi nigrae sunt. In speciminibus Sueciis fascia subtus rubens saepe conspicuior quam in Lapponicis.

13. A. Dia: alis fulvis nigro-maculatis, posticis subtus fusco-purpureis, basi flavo-argenteoque maculatis, fascia media obsoleta maculisque marginalibus argenteis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ poll.)

DALM. Pap. Sv. 72. 12. *Papilio* LINN. Syst. Nat. 2. 785. 207. FABR. Ent. Syst. 3. l. 255. 792. (excl. Syn. ROES.) OCHS. Schm. l. 1. 61. 4. HÜBN. Pap. T. 6. f. 31. ♂. 32. 33. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime. Mus. D. SCHÖNHERR. (Lappon.-Suecia boreal. rar. — Larva nigra, supra dilutior, linea dorsali obscura, spinis albo-griseis.)

14. A. Carichlen: alis fulvis nigro-maculatis; posticis subtus rufo-brunneis, basi luteo-maculatis; fascia media subargentea maculisque marginalibus lacteis. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

DALM. Pap. Sv. 72. 13. HERBST. Pap. 10. 125. 47. Tab. 272. f. 5. 6. SCHNEID. Mag. 5. 588.

Hab. in Lapponia rarissime D. QUENSEL. (Lapponia borealis; Dania BOISD.)

Affinis *Arg. Diae* et *Friggae*. Alae posticae subtus macula basali, fascia media maculisque marginalibus transversis oblongis, lacteis nitidis. Huic quoque affinis videtur *Arg. Boisduvali* SOMMER. BOISD. Ic. 98. 3. T. 20. f. 5. 6. e Cap-Nord et Labrador, in Lapponiis Sueciis a me frustra quaesita, nisi *Arg. arcticam* nob. (No. 18) ut eandem dubius provocare velles.

15. A. Frigga: alis fulvis, basi maculis distinctioribus nigris; posticis subtus brunneis, fascia semicirculari macularum fulvarum albarumque, postice testaceo-purpurascens, serie duplici punctorum fuscorum. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

DALM. Pap. 73. 14. BOISD. Ic. 100. 4. T. 19. f. 6. 7. *Papilio* QUENS. Act. Holm. 1791. 275. 5. T. 10. f. 3. 4. THUNB. Diss. Ins. Sv. 2. 33. OCHS. Schm. l. 1. 74. 9. HÜBN. Pap. T. 9. f. 49. 50. ♀. SCHNEID. Mag. 1. 4. pag. 416 et 5. p. 587.

Hab. in Lapponiae borealis et meridionalis sylvaticis et Salicetis, locis uliginosis, nec non pratis floriferis, initio mensis Julii, rar. (Lappon.-Suecia-Botnia borealis a l. Öfver Torneå, D. PORTIN.)

Color paginae superioris impure fulvus, signaturis nigris magnis subdilatis. Alae posticae subtus macula basali alba cum macula fasciae mediae prima subcohaerens, nude ad marginem anticum formatur lunula maculam brunneam includens. Macula alia alba in medio fasciae. Margo immaculatus s. absque maculis ordinariis albis.

16. A. Ino: alis fulvis nigro-maculatis, posticis subtus flavis fasciis testaceis, et in fascia postica interrupta rubescente serie punctorum ocellatorum. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ poll.)

DALM. Pap. Sv. 73. 15. *Papilio* OCHS. Schm. l. 1. 69. 7. *P. Dictynna* HÜBN. Pap. T. 8. f. 40. 41. ♂. An *Pap. Daphne* THUNB. Ins. Sv. 2. p. 33. ?

Hab. in Lapponia rariis. (Lappon.-Haparanda et Torneå l. Sept. — Gottlandia-Olandia ad Ottenby 20. Jul. in cop. freq. — Scania ad Esperöd rar.)

Color paginae superioris pure fulvus, signaturis nigris minime dilatis, neque confluentibus. Alae sub flavae, fascia mox infra basium arcuata angusta testacea. Fascia alia pone medium, ad marginem anticum bifida, tota testacea rubenti-violaceo-tincta et serie ocellorum ornata. Margo dentatus absque maculis.

17. A. Thore: alis fulvis maculis strigaeque media distinctior nigris; posticis subtus fulvo-testaceis, fascia media arcuata dentata flava, lunula sub fascia maculisque marginalibus roseo-albescentibus. ♂♀. (Long. al. exp. ♂ 1 $\frac{1}{2}$, ♀ 2 poll.)

DALM. Pap. Sv. 74. 16. BOISD. Ic. 96. 2. T. 20. f. 3 et 4. *Papilio* HÜBN. Pap. T. III. f. 571. ♂. 572. 573. ♀.

Hab. in Lappon. rarius Mus. D. SCHÖNHERR; in inferalpinis Norvegiae D. BOHEMAN (Lapponia; Helvetia Julio BOISDUVAL.)

Magnitudine et pictura supra *Arg. Friggae* subsimilis. *Femina:* alae posticae subtus maculis 4 basilibus flavis. His adhaeret fascia Ima fulvo-testacea. Huic proxima est fascia 2da lata, arcuata dentata flava, nervis in 7 l. 8 maculas divisa, et postice striga brunnea terminata. Interstitium inter hanc fasciam et marginem apicalem testaceo-brunneum s. subfulvescens, flavo-immixtum, lunulis sub fascia ad marginem utrinque rubenti-albidis obsoletis, et maculis marginalibus ordinariis cinereo-albidis etiam obsoletis. Series punctorum ocellatorum in medio interstitii adest.

Mas paullo minor, alis posticis subtus pallidioribus, pictura obsoletiori lunularum albarum sub fascia flava, punctorum ocellatorum macularumque marginalium tantum rudimento.

18. A. arctica: alis fulvis nigro-maculatis; posticis subtus ferrugineo-brunneis, maculis ad basin inaequalibus, fascia media valde difformi maculisque marginalibus subtransversis, argenteo-albidis. ♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Groenlandia, e qua mihi per D. WESTERMANN benevole missam possideo. (Groenlandia.)

Arg. Diae, Frejæ et Pali affinis et similis. Color et signaturae paginae superioris omnino ut in *Pale*. Alae posticae subtus ferrugineo-brunneolentes. Mox infra basin maculae in singula ala 3 albae, quarum interior parva oblonga, media minuta punctiformis, et 3tia marginalis angusta lunata. Deinde fascia arcuata mox ante medium constans e maculis argenteo-albidis, quarum in singula ala 3 majores inaequales, interior nempe oblonga utrinque bifida, media difformis subtrapeziua, et 3tia ad marginem anticum irregulariter oblongo-quadrata. Inter has maculas puncta 3 albidia observantur. Ocelli ordinarii obsoleti. Maculae marginales albae 7 transversim oblongae, nec subrotundae, (ut mihi nuperrime (in litter. 31. Mart. 1839) asseveravit D. WESTERMANN, haec nostra species eadem est ac *Arg. Carichea* No. 14.)

3. Melitaea.

FABR. Gloss. secund. ILL. Mag. 6. p. 284. 29. DALM. LATR. BOISDUV. Ic. p. 109. *Papilio* LINN. et Auct.

Magna aut media. Antennarum clava subtruncata l. pyriformis compressa, in formam cochlearis excavata; apice luteo. Palpi pilosissimi, capite longiores, apice subdivaricati. Oculi nudi. Alae subdenticulatae. Pedes antici tenues. *Color:* alae supra e fulvo nigroque fasciatae, maculatae et subreticulatae, subtus e luteo- s. aurantiaco albedo-nigroque fasciatae et strigatae; absque signaturis argenteis s. margaritaceis. *Volutus* turbidus, errabundus, vagans, celer. *Habitatio* in pratis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* pseudo-spinosa s. seriato-tuberculata, tuberculis brevibus carnosus pubescentibus, spinas aemulantes, et plantis humilibus vescitur. *Pupa* antice obtusa submutica vix angulata nec dentata, dorso plerumque punctis elevatis subtuberculata. *Pupae* status cognitarum 14 dies. *Differentia sexus; mas:* abdomine angustato, ano subbarbato, pedibus anticis brevioribus pilosis; *femina:* abdomine robustiore, ano parum barbato, pedibus anticis longioribus subnudis. (Spec Scand. 10.)

1. M. Manturna: alis obscuris fulvo-flavoque fasciatis; posticis subtus fulvis, fasciis 3 flavis, media in medio striga longitudinali nigra. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{2}$ —2 poll.)

DALM. Pap. Sv. 74. 1. BOISD. Ic. 110. 1. T. 23. f. 3 et 4. *Papilio matura* LINN. Fn. Sv. 1062. OCHS. Schm. l. 1. 18. 1. *Pap. Cynthis* HÜBN. Pap. T. 1. f. 1. 2. ♂.

Hab. in pratis floriferis, in Lapponia certe rarissime. (Lapponia; Gottlandia D. LYTH; Scania passim, ibique e pupa virescenti albida, maculis punctis strigisve nigris et flavis ornata saepe exclusa. Larva nigra serie dorsali gemina et laterali punctorum sulphureorum condecorata, foliis fruticum Populi et Salicis victitat.)

Alae omnes supra nigrescentes intra marginem fascia determinata fulva, et disco toto maculis pallide flavis fulvisque; subtus flavo-fulvoque fasciatae; posticae fasciis 3 flavis, Ima infra basin, interrupta, e maculis 4 l. 5 conflata; 2da in medio, integra arcuata striga media nigra ornata; 3tia e maculis marginalibus 6 l. 7 lunulatis constans.

2. M. Iduna: alis fuscis albo-fulvoque fasciatis; posticis subtus fasciis 3 albis totidemque fulvis, omnibus impunctatis. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{2}$ poll.)

DALM. Pap. Sv. 75. 2. *Pap. Matura* HÜBN. Pap. T. 117. f. 598. 599. ♂. 600. 601. ♀? *P. Cynthis* var. 2. ♂, 3 ♀. OCHS. Schm. l. 1. 21. 2.

Hab. in Lapponia rarissime; utrumque sexum e Museo D. SCHÖNHERRI descripsi. (Lapponia —?)

Similis et affinis *M. Manturnae* et *Cynthis* (FABR. OCHS. BOISD.), sed a priori differt, praeter magnitudinem nonnihil minorem, alis etiam multo magis albo-variegatis et praesertim fascia media alba posticarum absque striga nigra longitudinali; et a *Cynthis* punctis nigris in fascia lutea intramarginali alarum posticarum bullis mox dignota. — Huic affinis videtur *M. Ichneae* BOISD. Ic. 112. 2. T. 23. f. 5. 6., in Lapponia Russica et Siberia capta, mihi ignota.

3. M. Artemis: alis fuscis fulvo luteoque variis; posticis subtus fulvis fasciis flavis, utrinque in fascia postica fulva serie punctorum nigrorum, subtus luteo-marginatorum. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{2}$ poll.)

DALM. Pap. Sv. 75. 3. *Papilio* FABR. Ent. Syst. 3. 1. p. 255. 790. OCHS. Schm. l. 1. 24. 3. HÜBN. Pap. T. 1. f. 4. 5. ♂. 6. ♀. *P. nuttina* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 2. pag. 31.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; in Dalecarlia alpina a D. BOHEMAN inventa. (Lapponia-Suecia media rar. in pratis sylvaticis Scaniae Jul. pass.; magnitudine varians.)

4. M. Delia: alis fulvo nigroque reticulatis; posticis supra serie punctorum ocellatorum, subtus pallide flavis, fasciis 2 fulvis, posteriore nigro-punctata. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{3}{4}$ poll.)

DALM. Pap. Sv. 76. 4. *Papilio* HÜBN. T. 2. f. 7. 8. ♂. THUNB. Diss. Ins. Sv. 2. 32. *P. Cinxia* var. ♂. *Delia* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 150. 779. RÖSEL 4. T. 18. f. 4. *P. Cinxia* OCHS. Schm. l. 1. 27. 4. (exclus. forte Syn. LINN., quod ad sequentem potius pertinet.)

Hab. in Lapponia variis. (Lappon.-Scan. freq.)

5. M. Athalia: alis fusco-nigris, e maculis densis fulvis fasciatis; posticis subtus fulvis fasciis 3 pallidis impunctatis. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{3}{4}$ poll.)

Var. a. major, alis posticis subtus fulvis fasciis 3 flavis.

DALM. Pap. Sv. 76. 6. OCHS. Schm. l. 1. 44. 9. *Papilio* HÜBN. Pap. T. 4. f. 17. 18. ♂. RÖSEL 4. T. 13. f. 4. larva, f. 5. pupa. *Pap. Matura* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 254. 787. *Pap. Cinxia* LINN. Fn. Sv. 1063.?

Var. b. minor, alis posticis subtus fulvis fasciis 3 albis; affinis *Mel. Parthenie*.

Hab. in Lapponia meridionali, var. a. rarissime, var. b. ad Wilhelmia et Naestansjö Lapponiae Umensis 13—19. Jul. a me capta. (Lapp.-Scan. var. a. ubique freq.)

Pagina superior alarum fere ut in *Delia* picta, punctis ocellaribus nullis. Alae posticae subtus fulvo-fulvae fasciis 3 stramineis (in var. a.), aut albis (in var. b.); harum Ima mox infra basin e maculis 4 l. 5 constat, et sub hae fascia in medio punctum solitarium ejusdem coloris ostenditur; tunc fascia 2da lata integra, striga tenuissima nigra longitudinaliter divisa; fascia 3tia s. terminalis e maculis marginalibus 6 l. 7 sublunatis conflata; serie punctorum nulla. Larva nigra, lineae laterali punctorum alborum, secundum OCHSENHEIMER in Plantagine hospitatur. Pupa grisea tenuiter nigro-punctata et strigosa.

6. M. Hertha: alis supra fuscis, anticis fascia macularum, posticis striga punctorum fulvis; subtus fulvis basi nigro-maculatis, posticis fascia media lineaque intramarginali flavis. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{2}$ poll.)

DALM. Pap. Sv. 77. 7. *Papil.* QUENSEL Act. Holm. 1791. p. 250. 8. T. 10. f. 9. 10. *P. Athal.* var. HERBST. T. 271. f. 5. 6.

Hab. in Botnia occid. Mus. D. SCHÖNHERR. (Lappon.-Holmia-Westinannia rariss. in Gottlandia ♂ Jul. semel a me capta.)

Magnitudo circiter *M. Artemis*, sed alae anticae in apice multo magis obtusae quam in illa. Alae omnes supra fuscae anticae puncto quo alterore in disco fasciae maculari postica fulvis, posticae striga ante marginem punctorum 6 fulvorum. Fimbria omniuni fusca albo intersecta. Alae subtus fulvae, basi anticae maculis 2, posticae 4, atris rotundis. Praeterea in posticis fascia media flava utrinque nigro-marginata, extra quam alia fascia macularis fulva, nigro inducta, et tandem intra ipsum marginem striga tenuis flava.

Obs. Sueciae inferioris hujus generis incolae *Mel. Dictynna* OCHS. *Fulla* QUENS. *Parthenie* OCHS. et *Lucina* LINN. in Lapponia huc usque non detectae.

4. Satyrus.

LATR. BOISD. Ind. et Icon. p. 198. 4. *Hipparchia* FABR. Gloss. *Argus* SCOPOLI. *Erebia* DALM. *Arge*, *Erebia*, *Chinobas* spec. BOISD. Ic. *Papiliones Satyri* LINN. et Auct.

Magnus, medius aut minor. Antennarum clava plerumque elongata applanata gracilis, basi attenuata, rarius brevior determinatior. Palpi compressi teneri, latere tantum inferiore longe pilosi, articulo ultimo parvo subnutante; apice distantes. Oculi plerumque nudi. Alae posticae suborbiculares, margine exteriori integrae aut subdenticulae, nunquam angulatae. Pedes antici breves. Color alarum obscurus, fuscus, testaceus; ocellis saepius distinctioribus. Alae posticae subtus saepe insigniter marmoratae. Volatus inquietus, laborans, errabundus. *Habitatio* in graminosis et montosis, per omnes fere partes Lapponiae. *Larva* inermis nuda aut sericea, capite globoso, ano parve bimucronato. *Differentia sexus*, mas: pedibus anticis pilosis; femina: pedibus iisdem nudiusculis. (Spec. Scand. 23 secundum antennarum formam diversam in subdivisiones haud inepte (sed vix in genera diversa, exceptis speciebus nostris 4 ultimis) dispescendae.)

Subdiv. 1. Oculi lirti: Antennarum clava distinctior, sat determinata.

1. **S. Maera**: alis subintegris fuscis, anticis utrinque sesquicello, posticis ocellis supra 3, subtus 6. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{3}{4}$ — 2 $\frac{1}{4}$ poll.)

Papilio LINN. Fn. Sv. 1049. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 227. 711. OCHS. Schm. l. 1. 231. 31. HÜBN. T. 39. f. 174. 175. ♀. (nimis colorata). *Erebia* DALM. Pap. Sv. 79. 2.

Hab. in Lapponiae sylvaticis rarius. (Lapp.-Scan. freq.) Alae anticae ocellis saepe simplicibus magnis atris flavo-cingulatis, pupilla lactea; posticae ocellis minoribus nigris flavo-annulatis, pupilla alba, subtus cinereo-subundulatae; omnes in nostris haud denticulatae. Larva lacte viridis, longitudinaliter albo-strigosa, linea dorsali obscura, Festuca et Poa victitat. Pupa nigricans aut pallide virescens.

Obs. LINNAEI *Pap. Egeria* et *Megaera*, antennarum apice modice incrassato, ille Uplandiae et Gottlandiae, hic Scaniae frequens incola, in Lapponia vix hospitatur.

Subdiv. 2. Oculi nudi.

2. **S. Semele**: antennis determinate clavatis; alis dentatis fuscis fascia maculari fulvo-testacea, anticis utrinque ocellis 2, posticis 1. ♂♀. (Long. 2 — 2 $\frac{1}{4}$ poll.)

Papilio LINN. Fn. Sv. 1051. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 232. 725. OCHS. Schm. l. 1. 197. 15. HÜBN. T. 31. f. 143. 144. ♂. (alis supra quam in nostris speciminibus obscurioribus). PANZ. Fn. Germ. 76. 23. *Erebia* DALM. Pap. Sv. 79. 4.

Hab. in Lapponiae sylvaticis rarius, saxi et petris saepe insidens. (Lapp.-Scan. vulgar.)

Alae anticae ocellis mediooculis nigris albo-pupillatis in macula flava dilatata locatis; posticae oculo minuto fere cocco, subtus conspue albo-fuscoque variegatae.

3. **S. Hippolyte**: alis subdentatis fuscis, fascia flavescente; anticis utrinque ocellis 2; posticis subtus nebulosis. ♂♀. (Long. al. exp. 2 $\frac{1}{4}$ poll.)

Papilio OCHS. Schm. l. 1. 206. 20. HÜBN. T. 30. f. 139. 140. ♀. *P. Aleyone* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 231. 724. *Erebia Hippolyte* DALM. Pap. Sv. 80. 5.

Hab. in Lapponiae septentrionalis locis sterilissimis ad latera alpinum, D. QUENSEL, mihi non obvia. (Lapp.-Russia.)

Similis priori (*S. Semele*), sed fascia alarum flava major distinctior, striga nigra terminata.

4. **S. Norna**: antennarum clava gracili; alis subdentatis fusco-testaceis, ad extimum fascia lata dilutiori; anticis utrinque ocellis 1 — 3; posticis plerumque 1, subtusque cinereo fuscoque marmoratis, fascia media dentata saturatori. ♂♀. (Long. al. exp. 2 $\frac{1}{4}$ — 2 $\frac{1}{2}$ poll.)

Var. a. alis anticis utrinque ocellis 2, posticis 1.

Papilio OCHS. Schm. l. 1. 201. 17. HÜBN. Pap. T. 34. f. 152. 153. ♂. colore nimis obscuro. T. 30. f. 142. ♀. an huius? *Erebia* DALM. Pap. Sv. 50. 6.

Var. b. similis var. a., sed alis posticis oculo nullo.

Papil. Norna THUNB. Diss. Ins. Sv. 2. p. 36. var. β.

Var. c. alis anticis utrinque ocellis 3, medio minutissimo, posticis 1.

THUNB. l. c. var. α. T. 2. f. 11. 11. *Chinobas Norna* BOISD. Icon. Lep. 19. p. 185. 2. et 18. T. 36. f. 4. 5. ♂. f. 6. ♀. figuris exacte delineatis et coloratis.

Var. d. similis var. c., at alis posticis absque oculo.

Var. e. alis anticis utrinque oculo 1, posticis aut 1 aut nullo.

Papil. Hilda QUENS. Act. Holm. 1791. 272. T. 9. f. 7. 8.

Var. f. alis omnibus absque ocellis, in anticis tamen subtus ocellus 1 interdum manet.

THUNB. l. c. var. γ.

Hab. in Lapponiae pratis paludosis mense Julio passim, in saxis se interdum reponens; varietates a. et e. ad coloniam Umenaes et in alpe Brattiksfjell, Lapon. meridionalis, d. 8 — 10. Jul. inveni; var. b. ex Öiver Torneå a D. PORTIN missa; var. d. communicata fuit a D. FRIGELIO e Lapon. Tornensi; et var. c. atque f. ad Enontekis et Karesuando ejusdem Lapponiae a DD. QUENSEL et GRAPE inventae. (Omnes Lapponiae Scandinavicae et meridionales et boreales.)

Colore dilutiore antennarumque forma haec species a prioribus, et ocellorum numero fasciaeque alarum posticarum subtus dentata a 2 proxime sequentibus praepriniis et facile dignoscitur.

5. **S. Jutta**: antennarum clava gracili; alis subdentatis fuscis fascia maculari lutescenti flava, anticis utrinque ocellis subtribus; posticis supra ocellis 2, subtus 1; his (alis posticis) subtus cinerascens crebre fusco-irroratis et strigulosis, fascia media in ♂ obscuriore. ♂♀. (Long. al. exp. 2 $\frac{1}{4}$ — 2 $\frac{1}{2}$ poll.)

Mas: alis posticis obovatis, subtus saepe fascia media arcuata sinuata determinata fusca utrinque cinereo-marginata.

Femina: alis posticis rotundioribus, subtus cinerascens nudique subaequaliter fusco-irroratis et strigulosis.

Papilio HÜBN. Pap. T. 120. f. 614. 615. *Chinobas* BOISD. Ic. 19. 187. 3. T. 35. f. 1. 2. ♂. 3. 4. ♀. *Pap. Norna* var. OCHS. l. 1. p. 202.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; in palude tamen sylvatica ad Lycksele inter viam publicam et cataractam Helleforsen sita d. 20. Jun. — 4. Jul. a D. DAHLBOM et me sat frequenter observata; supra paludem rursus rursusque in quiete volans, truncis arborum lapidibusque interdum insidens, tuncque fraude sine mora et vix aliter capiendum insectum valde cautum et timidum. (Lapon. meridionalis.)

Alae omnes supra fusco-brunneae; anticae supra ocellis plerumque 3, raro 4 (et hoc tunc saepe tantum spurio), subaequalibus nigris, iride flava saepe in annulum subellipticum dilatata circumdatis, pupilla aut nulla aut minutissima alba; subtus fusco-testaceae, fascia ad marginem dilutiori, ocelli 1, 2 l. 3, raro 4, intermedii minoribus. Alae posticae supra fascia intra marginem e maculis 4 — 5 magis l. minus cohaerentibus, luteo-flava, analibus 2 ocellatis reliquis coecis, subtus ut in diagnosi. Antennae ut in *S. Norna* extrorsum sensim graciliter incrassatae, minimo clavatae, et vix tam determinate incrassatae ac in figuris BOISDUVALI, alias exactis et, ut semper, pulcherrimis. Pedes antici valde spurii, vix distinguendi. — Variat praeterea pictura ocellorumque numero et forma, at color constanter obscurior quam in *Norna*, cui sat affinis, haec vero in apricis, at *Jutta* in umbris mihi semper obviae, et sine dubio distinctae species.

6. **S. Balder**: antennarum clava gracili; alis subdentatis fuscis fascia maculari lutescenti flava, anticis supra ocellis 3, subtus 2, posticis utrinque oculo 1, his subtus fuscis cinereo-variegatis fascia media obscuriori, extus angulosa. ♂♀. (Long. al. exp. 2 $\frac{1}{4}$ poll.)

Chinobas Balder BOISD. in Icon. du reg. anim. par GUÉRIN. Ins. T. 50. f. 1. et 1 a., et BOISD. Icon. Lep. 19. 189. 4. T. 39. f. 1. 2. 3.

Hab. cum priori ad Lycksele a me rariss. inventus. (Lapon. Suecica Umensis; ad Cap-Nord, in Groenlandia et Islandia test. D. BOISDUVAL l. c.)

Simillimus *S. Juttae*, sed ab illo differt: alis anticis ocellis supra determinate 3, subtus tantum 2; posticis supra maculis 5 lutescentibus harum tantum auali ocellata.

7. **S. Bore**: antennarum clava gracili; alis subdentatis testaceis fusco-irroratis marginisque, ocellis nullis; posticis subtus griseo-fuscoque marmoratis, fascia media obscura subrenata. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{3}{4}$ — 1 $\frac{7}{8}$ poll.)

Papilio OCHS. Schm. l. 1. 205. 19. (excl. Syn. THUNB.) HÜBN. Pap. T. 29. f. 134. ♂. 135. 136. ♀. (antennarum clava justo crassior). *Chinobas Bore* BOISD. Ic. Lep. 20. 193. 6. T. 37. f. 1. ♂. 2. 3. ♀. *Erebia* DALM. Pap. Sv. 50. 7. (excl. Syn. THUNB.). *Pap. Fortunatus* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 214. 670. *P. Norna* QUENS. Act. Holm. 1791. 274. T. 10. f. 1. 2.

Hab. in pratis Lapponiae Tornensis Julio rarius. (Lapon. borealis — Groenlandia, Siberia.)

Similis et affinis *S. Nornae*, sed semper paullo minor, colore multo dilutiori, et ocellis nullis distinctus. Antennae breves versus apicem seusim tenuiter incrassatae, clava inde gracillima, ut in *Norna* et *Jutta*. Alae squamis valde fugacibus facile detrendis, hinc plerumque pellucidae. Species bene distincta. — Huic subsimilis est *Chinobas Bootis* BOISD. Ic. Lep. 19. 191. 5. T. 37. f. 4. 5. 6. in Kamtschatka inventa. Nec multum abudere videtur *Chinob. Oeno* BOISD. Ic. Lep. 20. 195. 7. T. 39. f. 4. 5 et 6. in Lapponia Russica et Siberia capta, in Lapponiis Scandinavicis non detecta.

8. *S. Hyperanthus*: antennarum clava gracili; alis supra obscure brunneo-fuscis subimmaculatis, subtus livido-fuscis; anticis subtus ocellis 3, posticis 2 et 3. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ poll.)

Papilio LINN. Fn. Sv. 1043. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 216. 677. OCHS. SCHM. l. 1. 225. 29. *Erebia* DALM. Pap. Sv. 81. 8. *Pap. Polymela* HÜBN. Pap. T. 38. f. 172. 173. ♀.

Hab. in Lapponiae pratis rar.; ocellis varians plus minus obsoletis praesertim in pagina superiori. (Lappon.-Scan. frequentiss.)

9. *S. Medusa*: antennarum clava modice incrassata; alis integris brunneo-fuscis unicoloribus, omnibus fascia maculari rufo-ferruginea, ocellis subquatuor. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ poll.)

Papilio FABR. Ent. Syst. 3. 1. 235. 734. OCHS. SCHM. l. 1. 237. 50. HÜBN. Pap. T. 45. f. 103. 104. ♂. *Erebia* DALM. Pap. Sv. 81. 9.

Hab. in Lapponia DD. DALMAN et GRAPE; mihi rarissime ad Karesuando Lapponiae Tornensis obviis. (Lapponia Suecica —? German. BOISDUVAL.)

Praecedenti similis, minor. Antennae versus apicem sensim crassiores, clava subgracili haud determinata. Alae anticae fascia intramarginali maculari fulva, antice distinctiori, ocello subgenuo albo-pupillato; posticae ad marginem maculis rufis supra 3 l. 4, subtus 4 l. 5, omnibus parvis obsoletis plerumque nigro-ocellatis, pupilla alba minuta. — Larva laete viridis strigis longitudinalibus albidis et obscuris viresecentibus.

Var. b. ♂. alarum fascia macularis fulva nulla, ocellis praesertim in alis posticis parvis obsoletis. Museum SCHÖNHERR.

10. *S. Ligea*: antennarum clava modice incrassata; alis subdentatis nigro-brunneis fascia intramarginali rufo-ferruginea subcontigua; anticis utrinque ocellis 4; posticis 3 et subtus striga maculari alba. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ —2 poll.)

Alae posticae subtus pictura variant, scilicet:
a. obscure brunneae subunicolores, ocellis rufis 3 l. 4 striga alba brevi.

Papilio LINN. Fn. Sv. 1050. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 234. 732. OCHS. SCHM. l. 1. 253. 56. HÜBN. Pap. T. 49. f. 225. 226. ♂. 227. ♀. *Erebia* DALM. Pap. Sv. 81. 10.

b. obscure brunneae, fascia ocellorum fulva, striga alba elongata.

c. similis var. b. alis basi pallidioribus l. fascia albida variegatis. Ocelli saepe obsoleti.

d. similis quoque var. b. alarum striga alba nulla.

Hab. in Lapponiae praesertim Tornensis nemoribus et sylvis betulinis passim; plerasque varietatum descriptarum etiam in graminosis Finmarkiae Norvegiae prope NordCap, ex. gr. ad Alteidet, Talvig et ad radicem Gamstenstind 25. Jul. — 6. Aug. legi. Alae margine summo albo nigroque ciliato. Mas obscurior minus variegatus. Larva viridis lineae dorsali nigra et strigis pluribus albidis. (Lappon.-Ostrogothia freq. — Scan. rar. — Alpes BOISD. Ind.)

11. *S. Manto*: antennarum clava modice incrassata; alis integris nigro-fuscis, anticis supra fascia maculari, subtusque disco toto, ferrugineis, utrinque nigro-quadrinotatis; posticis supra punctis 3, subtus cinerascens griseis fascia media medio dentata saturatiori. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

Papilio FABR. Ent. Syst. 3. 1. 231. 722. OCHS. SCHM. l. 1. p. 296. 62. HÜBN. Pap. T. 45. f. 207. 203. ♀. T. 101. f. 512. 513. ♂. 514. ♀. *Erebia* DALM. Pap. Sv. 82. 11. *P. Erina* FABR. l. c. 237. 739. *P. Lappona* THUNB. Diss. Ins. Sv. 2. 37. T. — f. 6. 6. certe, ab Ipso mecum communicat. *P. Gesion* ♂. QUENS. Act. Holm. 1791. 272. T. 9. f. 5. 6.

Hab. in Lapponiarum septentrionalium sylvis freq.; ad Öfver Torneå, Kengis, Juckasjervi et Karesuando, Lapponiae Tornensis; in Brattiksfjell Lappon. Umensis; in Raschistind, ad Tromsø, Talvig, Gamstenstind, Alteidet etc. Nordlandiae et Finmarkiae, a me lectus. In alpe Dowre ad Drivstuen Kongswald et Fogstuen a DD. BOHEMAN et ROSEN-SCHÖLD visus. (Lapponiae Scandinavicae — Helvetia, OCHSENHEIMER — Alpes, BOISDUVAL. Ind.)

Variat ocellis et signaturis plus minus distinctis aut obsoletis. Constantiores notae sunt: alarum anticarum color subtus luteus, limbo grisescente, et posticarum subtus fascia media arcuata dentata obscure cinerea utrinque fusco terminata.

12. *S. Embla*: antennarum clava subgracili; alis subdentatis brunneo-fuscis, omnibus supra fascia maculari rufa ocellis 4 nigris; anticis subtus ocellis 2—4, posticis maculis 2 albis margineque exteriore obscure cinereo. ♂♀. (Long. al. exp. $2\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ poll.)

Papilio THUNB. Diss. Ins. Sv. 2. 38. f. 8. 8. certe, sed antennarum clava nimis incrassata. QUENS. Act. Holm. 1791. 169. 1. T. 9. f. 1. 2. (alis posticis subtus fascia nimis determinata). OCHS. SCHM. l. 1. 257. 58. (excl. syn. Auctor. *Pap. Griela*). *Erebia* DALM. Pap. Sv. 82. 12. var. a. *P. Ethus* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 217. 680. *P. Dioxippe* HÜBN. Pap. T. 105. f. 538. 539. ♂.

Hab. in Lapponiae sylvis, supra paludes inquiete et errabunde volans, ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, et ad Lycksele Umensis, 25. Jun. — 4. Jul. a me captus, ad Öfver Torneå D. PORTIN; ad Karesuando D. GRAPE. (Lappon.-Botnia Liljeblad — Dalekarlia inter Saernam et Elfdaliam QUENSEL.)

Similis *S. Ligeae*, sed saepe paullo major, antennarum clava nonnihil graciliori, alis forte minus dentatis, fascia maculari rufa unine contigua, sed cineros fulvos subdiscretos, quibus cinguntur ocelli in singula ala 3 l. 4 nigri, efficiente, ut et alarum posticarum maculis albis parvis discretis, nunquam dilatatis vel cohaerentibus etc., facile dignotus. Alae posticae subtus a basi ad ocellorum (2—4) obsoletorum seriem brunneo-nigrae, vix determinate fasciatae, et deinde margine obscure cinereo, sed in meis 10 speciminibus non tam late ut in figura THUNBERGI. Ocellus latus in alis anticis reliquis multo major pupilla alba gemina minuta. Cum *S. Manto* diversissimo vix confundi potest.

13. *S. Disa*: antennarum clava gracili; alis subdentatis brunneo-fuscis; anticis utrinque fascia maculari rufa subcontigua ocellis 4 nigris; posticis supra immaculatis, subtus griseo-cinereis fascia media lata subdentata strigaeque arcuata fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. $2\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ poll.)

Pap. Disa THUNB. Diss. Ins. Sv. 2. p. 37. *P. Gesion* ♀. QUENSEL Act. Holm. 1791. T. 9. f. 3. 4. (fig. bona, sed antennis nimis elongatis, et arcu fusco alar. posticarum subtus deficiente). *P. Griela* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 236. 737. HÜBN. Pap. T. 49. f. 228. 229. ♀. *P. Stheno* HÜBN. T. 109. f. 561. 562. ♂. (antennarum clava justo crassior). *P. Embla* var. OCHS. SCHM. l. 1. 257. 58. *Erebia Embla* DALM. Pap. Sv. 82. 12. var. β. BOISD. Ic. 162. 8. T. 33. f. 1. 2. 3. excl. syn. *P. Embla* THUNB. etc.

Hab. in Lapponiae sylvis et paludibus passim; ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis et ad lacum Wojmsjoen Umensis, 2—12. Jul. haud infrequenter a me lectus; in Lapponia Tornensi ad Enontekis, locis turfosis in florib. Rubi chamaemori etiam frequenter et primum a D. QUENSEL captus. (Lapponia Suecica borealis et meridionalis.)

Similis et affinis priori, sed certe distinctus ut e diagnosi amborum patet. Scilicet a nostro *S. Embla* praecipue differt: alis anticis fascia rufa maculari utrinque subcontigua, nec discreta, ocellis 4 nigris omnibus subaequalibus, tantum subtus albo-pupillatis; posticis supra unicoloribus immaculatis s. ocellis omnino nullis, subtus cinerascens fuscis irroratis, fascia media determinata dentata fusco-brunnea et arcu integro undulato e strigis subulnatis fuscis loco ocellorum.

14. *S. Janira*: antennarum clava gracili; alis dentatis fuscis, feminae macula flava; anticis in utroque sexu ocello nigro albo-pupillato; posticis subtus posterioribus pallidioribus punctis 2 l. 3. fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. ♂ $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$; ♀ $2\frac{1}{2}$ poll.)

Papilio LINN. Fn. Sv. 1053. ♂. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 241. 752. a. ♂. β. ♀. OCHS. SCHM. l. 1. 218. 27. ♂♀. HÜBN. Pap. T. 36. f. 160. ♂. *Erebia* DALM. Pap. Sv. 83. 13. ♂♀. *Pap. Jurtina* LINN. Fn. Sv. 1052. ♀. HÜBN. Pap. T. 36. f. 161. 162. ♀. (antennis nimis clavatis).

Hab. in Lapponia rarius. (Lappon. Suecica tota vulgaris). Alarum posticarum puncta nigra minuta interdum obsoletissima. Ocellus anticarum in ♂ parvus, in ♀ major. Alae in ♀ anticae macula dilatata fulva, in ejus angulo antice ocellus; posticae subtus fusco-griseae fascia pone medium ochracea. Alae anticae in utroque sexu subtus disco luteo. Larva vireseens striga longitudinali albida. Poa et alii graminum viciat. Pupa vireseenti-flava fusco-strigata.

15. *S. Davus*: antennarum clava subincrassata; alis integris flavo-ochraceis, anticis utrinque ocello 1; posticis ocel-

lis supra 2—3, subtus 5—6 fasciaeque interrupta albida. ♂♀. (Long. al. exp. 1! poll.)

Papilio LINN. Fn. Sv. Edit. 1. 240. 790. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 221. 690. OCHS. Schm. 1. 1. 302. 65. ♂♀. (excl. syn. THUNB.) *Erebia* DALM. Pap. Sv. 83. 14. (excl. syn. THUNB.) *Pap. Tullia* HÜBN. Pap. T. 52. f. 243. 244.

Hab. in Lapponia rarius. Alarum ocelli superi saepe obsoleti. Larva glabra lucida, teste D. BOISDUVAL. (Lapp.-Suecia media freq. — Succ. meridional. s. Scania pass.)

16. S. Isis: antennarum clava subincrassata, alis integris dilute flavo-ochraceis, supra omnibus immaculatis, subtus anticis oculo 1 et striga albida, posticis cinerascensibus fascia interrupta albida. ♂♀. (Long. al. exp. 1½ poll.)

Papilio THUNB. Diss. Ins. Sv. 2. p. 30. *Erebia* DAVUS var. β. DALM. Pap. Sv. 83. 14. OCHS. Schm. 1. 1. 302. 65. var.

Hab. in Lapponia passim rar.; in paludosis ad Åsele Lapon. Unensis 26. Jul. et in montibus ad Bossekop Finmarkiae occidentalis prope NordCap, a me lectus. (Lapp.-Botnia orientalis ad Calix — Rostlagia D. GEDNER.)

A priori, cui affinis, sine dubio distinctus. Paulo minor. Differt praecipue ab illo, supra colore pallidior praesertim in alis anticis, et ocellis omnino nullis; et subtus: alis posticis aut absque ocellis aut tantum unico valde obsoleto.

17. S. Pamphilus: antennarum clava subincrassata; alis integris dilute flavo-ochraceis, anticis utrinque oculo 1; posticis supra immaculatis, subtus cinerascensibus fascia albida ocellisque 4 obsoletissimis. ♂♀. (Long. al. exp. 1½ poll.)

Papilio LINN. Fn. Sv. 1044. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 221. 691. OCHS. Schm. 1. 1. 305. 66. *Erebia* DALM. Pap. Sv. 83. 15. *Pap. Nephela* HÜBN. Pap. T. 51. f. 237. ♂. 238. 239. ♀. *Hipparch.* *Pamphilus* WESTW. Ent. Text. B. p. 199. f. 35—37.

Hab. in Lapponia rarius. (Lappon. — tota Suecia frequenter, ubi larva glabra lucida virescens, lineis dorsali obscuriori, laterali albida, e Cynosura cristato aliisque graminibus vescitur. Pupa mutica viridis.)

18. S. Hero: antennarum clava subincrassata; alis integris fuscis, anticis subimmaculatis; posticis supra ocellis 4, subtus 6, nigris albo-pupillatis et fascia angusta continua dentata albida, omnibus subtus linea intramarginali plumbea. ♂♀. (Long. al. exp. 1½ poll.)

Papilio LINN. Fn. Sv. 1047. OCHS. Schm. 1. 1. 313. 70. HÜBN. Pap. T. 53. f. 252. 253. ♀. *Erebia* DALM. Pap. Sv. 84. 16. *Pap. Sabaeus* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 222. 694.

Hab. in Lapponia meridionali et Dalekarlia rar. (Lapp.-Uplandia, LINN. — Westrogothia, DALMAN — Scania, ipse; semper raro occurrit.)

Obs. Satyrus (Papilio) *Dejanira* OCHS. HÜBN., in Sueciae mediae pratis floribus ex. gr. ad Wadstena Ostrogothiae certis annis copiose; *Arcania* LINN. in Ölandia Gottlandiae et *Iphis* OCHS. HÜBN. DALM. in Suecia meridionali rarissime, deprehenduntur, in Lapponia mihi non obviae.

5. Papilio.

LINN. et Auctorum. *Amaryssus* DALM.

Maximus. Antennae elongatae modice clavatae, clava haud determinata subarcuata. Palpi brevissimi biarticulati piloso-fimbriati. Oculi nudi. Alae elongatae dentatae, posticae (in nostro) caudatae, margine interiore pro abdomine libero excisae, nervis 8 ad marginem descendentes, quorum 6 ex areola sub basi ovata clausa oriuntur. Color sulphureus signaturis nigris marginalibus. *Volatus* celer, alacer, vastus, saepe velificans. *Habitatio* locis apricis montosis, per partem inferiorem Lapponiae. *Larva* laevis inermis, tentaculo collari furcato carnoso retractili. *Pupa* nuda angulata, antice bimucronata. *Differentia sexus* in maris magnitudine nonnihil minore, abdomine praesertim angustiore, *feminae* crassiore inveniendi. (Spec. Scand. 1. nostra.)

1. P. Machaon: alis candidis unicoloribus flavis, limbo nigro, postico caeruleo subocellato; maculis intramarginalibus anticarum lunulisque posticarum flavis; angulo anti oculo fulvo. ♂♀. (Long. al. exp. ♂ 3—3½, ♀ 3½ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1031. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 30. 87. PANZ. Fn. 30. 23. OCHS. Schm. 1. 2. 121. 3. HÜBN. Pap. T. 77. f. 390. 391. ♂. Svensk. Zoologie Häft 3. p. 23. T. 17. DAHLB. Scand. Fjärillar Diss. Lund. 1837. T. I. f. 1—4. *Amaryssus* DALM. Pap. Sv. 85. 1. *Papilio* WESTW. Entomolog. Text-Book. 1838. p. 389. Tab. 4. Imag. et larva.

Hab. in parte infima sylvatica Lapponiae Jul. rariss. (Lapp.-Gottlandia-Ostrogothia in monte insigni Omberg haud infrequenter — Scania; ex. gr. ad Abusa et Kjellinge rar. — Larva viridis annulis nigris rubro-punctatis, glabra suaveolens, Selino, Pimpinella aliisque Umbellatis vicitat, ad imaginem facile educatur. Pupa virescenti-flava.)

Obs. Parnassius (Papilio) *Apollo* et *Mnemiosyne* Auct. in Suecia inferiore et Gottlandia plus minus frequentes, in Lapponia vix occurrunt.

6. Pieris.

LATR. Gen. Ins. p. 554. BOISD. Ic. p. 23. *Pontia* FABR. *Ganoris* DALM. *Papilio* LINN. et Auct.

Magna aut media. Antennae elongatae, capite thoraceque paullo longiores, tenerimae clavatae, clava obovata, nigrae. Palpi 3-articulati, articulis subaequalibus, piloso-fimbriati, graciles subcylindrici. Alae integrae, anticae subtrigonae, posticae rotundatae pro receptione abdominis canaliculatae, nervis 9 ad marginem descendentes, quorum 6 ex areola basali magna clausa, ad medium alae et ultra extensa, oriuntur. Oculi nudi, in viva pallide virides. *Color* corporis niger, alarum dominans albidus, maculis strisque saepissime nigris, puncto centrali nullo. *Volatus* laborans errans, interdum sat celer. *Habitatio* in campis et pratis floriferis, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Larva* elongata mutica sublaevis, sericea l. pubescens e plantis Cruciferarum nutritur (excepta *Pier. Crataegi*). *Pupa* nuda, antice unimucronata, suberecta. Status pupae circiter 14 dies. *Differentia sexus* in pictura alarum interdum, in abdominis tenuitate (♂), aut crassitie (♀) semper detegenda. (Spec. Scand. 6, a genere *Colias*, cui similes, antennarum clava obovata l. subovali, nec subtruncata, palporum articulis subaequaliter longis, nec non omnibus fere partibus gracilioribus, distinctae.)

1. P. Crataegi: alis albis, venis determinate nigris. ♂♀. (Long. al. exp. 2½ fere 3 poll.)

Papilio LINN. Fn. Sv. 1034. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 182. 563. PANZ. Fn. 76. 22. OCHS. Schm. 1. 2. 142. HÜBN. T. 79. f. 399. 400. DAHLB. Skandinaviska Insecters skada och Nytt. Lund. 1837. p. 154. *Ganoris* DALM. Pap. Sv. 86. 1.

Hab. in pratis libenter in vicinitate pagorum, in Lapponia rarissime. Larva cinerea strigis nigris et aurantiacis, in Sorbo interdum gregatim hospitatur. Pupa flavescenti-viridis maculis punctisque nigris. (Lappon.-Scania, hortorum saepe pestis.)

2. P. Brassicae: alis albis, anticis apice toto, costa ultra medium tenuiter, maculisque disci (in ♀) 2, nigris; posticis subtus in utroque sexu flavicantibus. (Major.) ♂♀. (Long. al. exp. 2½—2¾ poll.)

Mas: alis anticis albis, supra immaculatis, apice determinate, et subtus maculis 2 discoidalibus, nigris.

Fem: alis anticis albis, supra apice late et determinate, maculisque disci utrinque 2, nigris.

Papilio LINN. Fn. Sv. 1056. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 186. 575. OCHS. Schm. 1. 2. 144. 2. HÜBN. Pap. T. 80. f. 401. ♂. 402. 403. ♀. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nytt. p. 155. *Ganoris* DALM. Pap. Sv. 87. 2. ♀.

Hab. in Lapponia, ut narratur, mihi in provinciis arcticis non obvia. (Lapp. — per totam Sueciam freq. Larva glauco-virescens, lineis 3 flavis, notissima, Brassicae oleraceae hortorum pestis. Pupa pallide virescens lineis 3 flavis. Ova aggregata flava.)

3. P. Rapae: alis albis, anticis apice fuscis, maculis disci (in ♀) 2 nigris; posticis subtus in utroque sexu flavicantibus (Minor). ♂♀. (Long. al. exp. 1½ raro 2 poll.)

Mas: alis anticis albis, supra aut plerumque immaculatis aut puncto disci nigro, apice antice semper fusco; subtus puncto discoidalibus nigro.

Fem: alis anticis albis, supra apice antice fusco, disco utrinque bimaculato.

Papilio LINN. Fn. Sv. 1036. ♂♀. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 186. 575. OCHS. Schm. 1. 2. 146. 3. HÜBN. Pap. T. 80. f. 404. 405. ♀. *Ganoris* DALM. Pap. Sv. 87. 3. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. vulgariss.) Simillima priori, sed minor, macula alar. apicali fusca obsoletiori aliterque locata ut et larva diversa. Larva dilute viridis, linea dorsali punctisque lateralibus flavis, Pupa flava virescenti grisea aut brunnescenti, sulphureo-trilineata.

4. P. Napi: alis albis, apice toto fusco, disco aut immaculato aut maculis 1-2 nigris; subtus: posticis flavicantibus, omnibus venis dilatate fusco-virescentibus. ♂♀. (Long. al. exp. 1½-2 poll.)

Mas: alis anticis disco aut immaculato aut puncto maculiformi nigriceute.

Fem.: alis anticis maculis 2, rarissime 3, nigricantibus.

Var. a. ♂♀. alis supra albis, venis concoloribus l. tantum levissima fuscedine cinctis, maculis secundum sexum aut in ♂ nulla vel 1, aut in ♀ 2, nigricantibus, qualis in Suecia inferiori vulgariter occurrit.

Papilio LINN. Fn. Sv. 1037. ♂♀. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 187. 576. OCHS. Schm. l. 2. 149. 4. ♂♀. HÜBN. Pap. T. 81. f. 406. ♂. f. 407. ♀. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nyttä p. 158. *Ganoris* DALM. Pap. Sv. 57. 4. var. a. ♂♀.

Var. b. ♂♀. alis aut albis aut sordide flavicantibus, anticis disco nringue maculis 2 obscuris; posticis subtus flavis; omnibus et supra et subtus venis magis dilatatis infuscatis; vix propria species. — Plerumque individua feminea obvia.

HÜBN. Pap. T. 81. f. 407. ♀. DALM. l. c. var. β. ♀. Cfr. etiam HLLG. Mag. 5. p. 150. et OCHS. l. c. Not. pag. 151. 152. *Pieris Napi* var. ♀. *Bryoniae* BOISD. Ind. p. 8.

Hab. in Lapponiae campis et sylvis junioribus passim; utramque varietatem ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis Sueciae nec non inferalpinis maritimis Nordlandiae Norvegiae, ex. gr. ad Giebstad et ad radicem alpium Raschstind et Andeness, tractibus circiter 6-1200 ped. supra mare elevatis, d. 25. Jun. — 23. Jul. inveni. *Mas* var. a. (alis supra albis immaculatis, posticis subtus venis omnibus dilatatis) in copula cum femina var. b. certissime junctus, saepe a me visus; at *mas* var. b. rarissime occurrit. E pupa flavescenti viridi (et similima Sueciae vulgaribus s. var. a.) sub lapide ad Wittangi in parte inferiore sylvatica Lapponiae Tornensis d. 10. Jun. capta, imago feminea var. b. d. 20. ejusdem mensis egressa. (Var. a.: Lapponia-Scania freq. Var. b.: Lappon.-Botnia occidentalis, teste D. DALMAN, mihi vero non nisi intra limitem Lapponiae obvia.)

Alae posticae supra in medio costae macula nigra in hae spece omnino ut in *P. Brassicae* et *Rapae* notantur. Sed a priori magnitudie duplo minori, et a *P. Rapae* apice alarum anticarum toto, nec tantum antice, fusco, et a utraque venis subtus dilatatis differt. In speciminibus masculis lapponicis alae omnes supra etiam apice albae immaculatae saepissime sunt.

5. P. Cardamines: alis albis, basi, anticis utrinque apice punctoque discoidali subnato, fuscis, maris medio aurantiaco-fulvis; posticis in utroque sexu subtus viridi-marmoratis. ♂♀. (Long. al. exp. 1½-1¾ poll.)

Papilio LINN. Fn. Sv. 1039. ♂♀. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 193. 600. PANZ. Fn. 75. 22. OCHS. Schm. l. 2. 165. 13. ♂♀. HÜBN. Pap. T. 84. f. 424. 425. ♂. T. 83. f. 419. 420. ♀. *Ganoris* DALM. Pap. Sv. 56. 6. ♂♀.

Hab. in Lapponiae convallibus rariis. Larva solitaria tenuiter pubescens pallide viridis, lateribus supra pedes albidus. Pupa glabra virescens linea utrinque laterali pallide flavida; subgeniculata s. oblique erecta; hybernata. (Lappon.-Scan. Maj. Jun. pass.)

Obs. *Pieris Daplidice* LINN. FABR. HÜBN. OCHS. in Scaniae pratis certis annis certisque tractibus plerumque australioribus passim occurrit, e Lapponia et Suecia boreali exsultans.

7. Ganoris.

DALM. *Pontia* FABR. *Pieris* LATR. BOISD. *Papilio* LINN. et Auct.

Media. Antennae et palpi ut in genere praecedente (*Pieris*). Alae elongatae, anticae apice rotundatae; posticae areola basali ovata brevi non ad medium alae extensa, nervos 5 emittente, quorum unus (superior) in medio furcatus. Oculi nudi. *Color* corporis niger, alarum lacteus, pictura vix ulla. *Volatus* turbidus, minus alacer. *Habitatio* in pratis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* et *metamorphosis* ut in genere priori. (Spec. Scand. I, nostra, statura corporis tenerrima, alis elongatis, posticarum areola basali brevissima et abdomine elongato lineari a *Pieride* dignota.)

1. G. Sinapis: alis lacteis, anticis apice macula rotundata fusca; posticis subtus dilute flavescantibus fusco-subnubolosis. ♂♀. (Long. al. exp. 1½-1¾ poll.)

DALM. Pap. Sv. 88. 7. ♂♀. *Papilio* LINN. Fn. Sv. 1035. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 157. 577. PANZ. Fn. 74. 21. OCHS. Schm. l. 2. 169. 15. HÜBN. T. 82. f. 410. 411. ♀.

Hab. in locis sylvaticis Lappon. Umensis passim; ad Lycksele 25. Jun. a me capta. (Lapp. meridional. — Gottlandia-Ostrogothia-Scania passim. Secundum HÜBNER et OCHSENHEIMER est larva viridis, striga lutea supra pedes et pupa reflexa ut in *P. Cardamines*.)

8. Colias. FABR.

LATR. Gen. Ins. 585. BOISD. l. c. p. 34. *Ganoris* DALM. *Papilio* LINN. et Auct. *Ganyra* DALM. (MSR.) *Ganura* SCH.

Magna. Antennae breves (capitis thoracisque longitudine aut illis breviores), non graciles, rubrae, versus apicem incrassatae, clava haud determinata, apice subtruncata. Palpi 3-articulati compressi piloso-fimbriati, articulo ultimo brevissimo. Alae integrae; posticae pro receptione abdominis canaliculatae, nervis 9 ad marginem descendentes, quorum 6 simplices ex areola basali ovata, ad medium alae extensa, clausa, emittuntur. Oculi nudi. *Color* corporis niger, alarum primarius l. dominans flavus, raro fulvus aut albidus, pictura, dum adest, marginali, et puncto centrali semper distincto, subtus nitente. *Volatus* turbidus, laborans, interdum longus et continuus. *Habitatio* in pratis, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Larva* cylindrica saepe herbis leguminosis uti Astragalo, Loto, Trifolio cet. victitat. *Pupa* gibbosa; praeterea larvarum puparumque forma et conditio, nec non pupae status, ut et *differentia sexus* ut in *Pieride*. (Spec. Scand. 4, corpore robustiore, antennis brevioribus crassioribus, palporum forma, alarum puncto centrali distincto etc. a genere *Pieride* facile dignotae.)

Subdiv. 1. Alae rotundatae, ucc angulatae, margine obscuro. Antennae apice nitticae.

1. C. Palaeno: alis sulphureis (♂), aut albidis (♀), apice in utroque sexu late nigris fimbriisque roseis; posticis subtus puncto centrali simplici argenteo. ♂♀. (Long. al. exp. 2-2½ poll.)

Papilio LINN. Fn. Sv. 1041. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 207. 650. PANZ. Fn. 50. 16. OCHS. Schm. l. 2. 184. 7. *Ganoris* DALM. Pap. Sv. 89. 9. ♂♀. *Pap. Europomene* HÜBN. Pap. T. 86. f. 43. 435. ♂. *Pap. Philomene* HÜBN. T. 117. f. 602. 603. ♂.

Hab. in Lapponia haud infrequenter, scilicet ad Karesuando et Muonioniska Lapponiae Tornensis, ut et in Raschstind Nordlandiae inferalpiniae, et ad Bossekop haud longe a capite septentrionali Finmarkiae, 29. Jul. — 15. Aug. a me lecta. (Lapp.-Wermlandia, DALMAN freq. — ad radicem montis Omberg Ostrogothiae Jul. pass., ipse — Scania rar. Larva pubescens viridis flavolineata et nigro-punctata. Pupa ignota.)

Inter 15 specimina, quae jam ante oculos habeo, similima, vix unum varians invenio. *Mas:* alis flavis margine derminatus nigro, a femina: alis lactescantibus apice praesertim posticarum obsoletus et angustus fusco, mox dignotus. Fuscedo alarum anticarum apicalis in ♀ etiam levissime albo-maculata. Thorax in utroque sexu antice roseo-hirtus.

2. C. Werdandi: alis sulphureis, limbo communi maculari nigro fimbriisque roseis, anticarum strigula subcostali fusca; posticis subtus puncto centrali simplici argenteo. ♂. (Long. al. exp. 2 poll.)

Ganura Werdandi SCHNH. in litt. d. 6. Mart. 1839.

Hab. in Lapponia septentrionali rarissime, a D. Exactore GRAPE in alpium jugo latere Norvegico detecta, necumque ad luic Fannae inserendam nuperrime communicata, nobil. Equitis SCHÖNHERRI benevolentia nunquam satis aestimanda. (Lapponia Scandinavica Tornensis s. borealis.)

Similis *C. Palaeno*, sed minor et limbus neque tam late neque tam determinate niger ac in illa. Similis quoque *Col. Nastes* BOISD. leon. 4. T. 8. f. 4. 5. sed color sulphureus, nec virescenti flavus, et alarum posticarum subtus punctum ocellare argenteo pupillatum nec rufescens praeter alias notas discernentes. Alae sulphureae limbo externo fusco-nigro c. maculis cohaerentibus. Nigredo haec ad apicem anticarum latior seorsum deerescit, et in medio marginis posticarum tandem omnino evanescit. Venae anticarum et strigula ad medium costae fusca. Alae posticae subtus saturatiores, obscure virescenti flavae limbo dilutiori. Ocellus rufo-ferrugineus albo-pupillatus. Nomen a Dea Fati mutuatum.

3. C. Hecla: alis supra fulvo-luteis, limbo communi nigrescente: subtus virescentibus, anticis puncto ocellari nigro, posticis puncto unico albo. Feminae limbo supra maculis sulphureis signato. LEFEB. ♂♀. (Long. al. exp. 1½ poll.)

LEFEB. in Act. Soc. Ent. Gall. 1836. p. 384. T. 9. f. 3. 4. Hab. in Groenlandia, a D. WESTERMANN (ut ipse nuperrime

per litteras d. 31. Mart. 1839 me certiore fecit) ad Dom. LEFEB. inissa, nec, ut D. LEFEB. per errorem attulit, a D. DREWSEN ex Islandia, ubi haec *Colias* nunquam inventa fuit, communicata. (Groenlandia.)

Valde affinis et similis *Col. Werdandi*, alis vero supra fulvoluteis, nec sulphureis, subtus magis virescentibus etc. ab illa distincta. Nec patria eadem.

Obs. *C. Hyale* LINN. et Auct. in Scania rarissime visa, in Lapponia non occurrat. *Colias Pelidne* BOISD. Ic. Lep. 41. 4. T. 8. f. 1. 2. 3. simillima *C. Palaeo*, puncto centrali alarum posticarum subtus sesquialtero, uce simplici, alis ♀ limbo immaculato etc. distincta, in Islandia et Siberia habitat, Lapponiis nostris forte ignota.

Subdiv. 2. Alae angulatae unicolorae. Antennarum clava apice mucrone minutissimo intus flexo. *Rhodocera* BOISD.

4. C. Rhamni: alis angulatis flavis unicoloribus, singula puncto centrali supra aurantiaco, subtus ferrugineo. ♂♀. (Long. al. exp. 2 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{3}{4}$ poll.)

Mas: alis citrinis.

Fem.: alis flavo-albidis, saepe in copula.

Papilio LINN. Fn. Sv. 1042. ROES. Ins. Belust. 4. T. 26. f. 1. 5. ova, larva, pupa. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 211. 661. PANZ. Fn. 28. 25. OCHS. Schm. 1. 2. 185. 8. HÜBN. Pap. T. 88. f. 442. 443. ♂. 444. ♀. *Ganoris* DALM. Pap. Sv. 89. 10. ♂♀.

Hab. in Lappon meridionali rarissime. (Lapp.-Scan. freq., bis aestate proveniens. Larva glabriuscula viridis lateribus pallidior, Rhamno viciat; pupa virescens, lateribus flavo-lineata, medio crassa, gibba, antice acuminata, dimidiatim erecta.)

9. Thecla. FABR. Gloss.

Polyommatus LATR. Gen. Ins. 587. BOISD. Ind. *Hesperia* FABR. *Zephyrus* Subd. Aurotis DALM. *Papilio* LINN. OCHS. HÜBN.

Ad minores accedit. Antennarum clava elongata cylindrica gracilis indeterminata. Palpi squamati, subtus tenuiter fimbriati. Oculi hirti. Alae posticae (in nostris) caudatae. Tarsi unguibus ultra pulvillum vix productis, parum conspiciis, pulvillo majusculo; antici saepius breves obtusi. Color alarum in nostris obscurus, subtus saepe laetior strigis obliquis albidis; ocellis nullis. *Volatus* brevis celer abruptus; sedens alas mox et alacriter erigit erectasque libenter gerit, vix vibrans; fruticula. *Habitatio* in foliis fruticum, per partem infimam sylvaticam meridionalem Lapponiae. Larva brevissime subpubescens virescens e foliis fruticum et arborum vescitur. Pupa supra valde convexa subtus plana, tota rufescens aut brunnea, folio l. ramulo saepe affixa, in hoc statu 14—20 dies degit. *Differentia sexus* in pictura alarum saepe inveniunda. (Spec. Scand. 5, quarum *T. Quercus*, *Pruni* et *Ilicis* vix in Lapponia quaerendae.)

1. T. Betulae: alis supra olivaceo-fuscis; subtus luteis fascia cuneiformi fulva striga sesquialtera alba terminata. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{3}{4}$ poll.)

Mas: alis supra fuscis subunicoloribus, auticis macula minori grisea notatis.

Fem.: alis supra fuscis, auticis macula majori reniformi fulva; in copula.

Papilio LINN. Fn. Sv. 1070. ♀. BERGSTÄSSERS Europ. Schm. T. 36. f. 1—6. larva, pupa, imago. PANZ. Fn. 21. 20. OCHS. Schm. 1. 2. 113. 11. HÜBN. Pap. T. 76. f. 383. ♂. 354. 385. ♀. *Hesperia* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 277. 69. ♂♀. *Zephyrus* DALM. Pap. Sv. 90. 2. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Scan. haud infrequenter.)

Alarum cauda fulva bidentata, dente interiori minuto. Alae omnes subtus luteae fasciis cuneatis fulvis, anticarum minori abrupta, posticarum subintegra, ambabus terminatis striga alba in margine exteriori fasciae integra, in interiori vero in medio abrupta. Intra alarum marginem etiam fascia angusta indeterminata aurantiaca. Larva virescens albo-lineata et strigata.

2. T. W. album: alis utrinque fuscis; posticis subtus W albo notatis, et fascia marginali aurantiaca flexuosa. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{3}{4}$ poll.)

Papilio OCHS. Schm. 1. 2. 109. 9. HÜBN. Pap. T. 75. f. 380. 381. *Zephyrus* DALM. Pap. Sv. 91. 4.

Hab. in Lapponia ut fertur, mihi in terris arcticis nunquam obvia. Alae subtus cinerascens fuscae. Larva in Ulmo degit, teste OCHSENHEIMER. (Lappon.-Upsalia, DALMAN — Scan. pass.)

10. Lycaena. FABR. Gloss.

Polyommatus LATR. BOISD. Ic. p. 43. *Hesperia* FABR. *Zephyrus* Subd. Heodes DALM. *Papilio* LINN. OCHS. HÜBN. cet.

Minor. Antennarum clava brevior crassior magis determinata cylindrica. Palpi subtus saepissime densius fimbriati. Oculi plerumque nudi. Alae posticae ad angulum analem nonnihil productae subangulatae. Tarsi unguibus ultra pulvillum distincte productis, pulvillo parvo. Color alarum fulvo-aureus ardens lucidus; pictura punctis nigris interdum ocellatis; alae rarius virescentes l. unicolores. *Volatus* demissus, abruptus, haud continuus; alis patentibus lumi saepe sedet; terricola. *Habitatio* in campis, pratis et viis, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. Larva oblongiuscula pallide virescens, capite dilute brunneo, microscopicè pubescens, plantis humilioribus viciat. Metamorphosis prope terram peragitur. Pupa brunnescens fere horizontaliter filis antice posticeque alligata. *Differentia sexus*; mas: colore vivaciore a femina frequenter nigro-punctata, plerumque dignoscitur. (Spec. Scand. 7, quarum *L. Hippothoe* Auct. in Suecia, tempore LINN., nec deinde, et *Garbas* FABR. Ent. Syst. (sen *Circe* HÜBN. OCHS.) in Gottlandia teste D. BILLBERG, utraque, rarissime, observatae fuerint, in Lapponia certe peregrinae.)

Subdiv. 1. Oculi hirti. Alae unicolores. Fruticula, *Thecla* affinis. Parva. Larva foliis frutic. viciat.

1. L. Rubi: alis supra olivaceo-fuscis, subtus viridibus, posticis evidenter dentatis nigro-alboque fimbriatis. ♂♀. (Long. al. exp. 1—1 $\frac{1}{2}$ poll.)

Mas: plerumque alis subtus unicoloribus.^{o)}

Fem.: alis posticis subtus striga punctorum alba plus minus obsoleta et interrupta; in copula.

Papilio LINN. Fn. Sv. 1077. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 287. 102. OCHS. Schm. 1. 2. 91. 12. HÜBN. Pap. T. 72. f. 364. 365. *Zephyrus* DALM. Pap. Sv. 94. 12.

Hab. in sylvaticis, pratis, ad vias, in Lapponiis omnibus per partem inferiorem sylvaticam, tempore verno haud infrequenter, scilicet ad Karungi et Wittangi, Lapponiae Tornensis s. borealis, nec non ad Lycksele Lapponiae Umensis s. meridionalis, d. 27. Maj. — 15. Jun. a me saepe in copula deprehensa. — Pedes et antennarum stipes nigri albo-annulati. Larva viridis flavo-variegata capite nigricante, Rubo viciat. Pupa brunnea. (Lapp.-Scan. freq.)

Subdiv. 2. Oculi nudi. Alae saltem feminae variegatae. Terricolae. Mediocres l. minores.

2. L. Chryseis: alis subrotundatis, supra fulvo-aureis limbo late nigro-caeruleo-micante, subtus punctis ocellaribus numerosis; posticis fascia marginali lutea extus evanescenti. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{2}$ poll.)

Mas: alis omnibus supra praeter anticarum strigulam uigram, disco fulvis immaculatis.

Fem.: alis auticis supra fulvescentibus plus minusve infuscatis nigroque maculatis; posticis fuscis fascia marginali dentata fulva.

Hesperia FABR. Ent. Syst. 3. 1. 309. 174. ♂♀. *Papilio* OCHS. Schm. 1. 2. 79. 6. ♂♀. HÜBN. Pap. T. 68. f. 337. ♂. 338. ♀. T. 71. f. 355. ♀. *Zephyrus* DALM. Pap. Sv. 92. 7. ♂♀. *Lycaena* WESTWOOD. Entom. Text-B. 1838. p. 389. T. 4.

Hab. in Lapponia rarius. (Lapp.-Scan. freq.)

3. L. Virgaureae: alis subangulatis, maris fulvo-anreis immaculatis, feminae fulvis nigro-maculatis, margine in utroque sexu atro; subtus punctis nigris undique sparsis, albisque in fasciam in posticis dispositis. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{3}{4}$ poll.)

Mas: alis omnibus supra praeter marginem nigrum fulvo-aureis fulgidissimis immaculatis.

Fem.: alis supra languidiis aureo-fulvis uigro-maculatis.

Papilio LINN. Fn. Sv. 1079. ♂♀. OCHS. Schm. 1. 2. 85. 9. HÜBN. Pap. T. 70. f. 349. 350. ♂. 351. ♀. *Hesperia* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 309. 173. ♂♀. *Zephyrus* DALM. Pap. Sv. 92. 8. ♂♀.

Hab. cum praecedente in Lapponia aequae rara. Alae posticae ad angulum analem leviter excisae ut in sequentibus.

^{o)} Maculam oblongam obscuram versus marginem anteriorem alarum anticarum, quam OCHSENHEIMER l. c. ut notam constantem *maris* affert, in meis speciminibus iisque haud paucis, non observavi.

Larva viridis lineis pallidioribus capite nigro, in Solidagine, Rumice etc. degit. Pupa brunneo-flava. (Lapp.-Scan. freq.)

4. L. Phlaeas: alis subangulatis subaureo-fulvis nigro-maculatis; posticis supra nigricantibus fascia marginali dentata fulva, subtus griseiscentibus punctis minutissimis nigris. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{8}$ poll.)

Mas, alis colore forte magis fulgido a femina dignoscitur, in utroque sexu signaturis nigris similibus.

Var. a. ♂♀. alis posticis disco nigro immaculato.

Papilio LINN. Fn. Sv. 1075. OCHS. Schm. 1. 2. 87. 10. HÜBN. Pap. T. 72. f. 363. *Hesperia* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 311. 178. *Zephyrus* DALM. Pap. Sv. 93. 9. ♂♀. var. a.

Var. b. ♂♀. alis posticis disco nigro serie punctorum caeruleiscentium ante fasciam fulvam.

DALM. l. c. var. β. HÜBN. l. c. f. 362. ♀.

Hab. in Lapponiis Suecicis rarius, sed in Norvegiae inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae, ex. gr. ad Andenes, Alten et Bossekop, haud longe a NordCap, 23. Jul. — 8. Aug. utraque varietas haud infrequenter a me lecta. — Oculi in viva semper obscure brunnei. Larva palide viridis linea dorsali flava e Rumice Acetosa praesertim nutritur. (Lappon.-Scan. var. a. et b. vulgaris.)

5. L. Helle: alis integris fuscis caeruleo-micantibus nigro-maculatis, subtus testaceis punctis ocellaribus numerosis nigris et fascia marginali fulva. ♂♀. (Long. al. exp. vix $1\frac{1}{8}$ poll.)

Mas: alis supra caeruleis certo luminis situ violaceo-micantibus subnigmaculatis, margine tautum anguste et anticarum strigula, nigricantibus.

Fem.: alis supra fuscis caeruleo-micantibus, maculis obscuris et fascia marginali dentata fulva evidentioribus; in copula.

Papilio Helle THUNB. Diss. Ins. Sv. 2. p. 40. *P. Helle* OCHS. Schm. 1. 2. 68. 1. ♂♀. HÜBN. Pap. T. 67. f. 331. ♂. 332. 333. ♀. *Hesperia* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 312. 181. *Zephyrus* DALM. Pap. Sv. 93. 10. ♂♀.

Hab. in Lapponiis Suecicis per partem sylvaticam, Tornensi rarius, Umensi passim; ad Degerfors et ad Lycksele 30. Maj. — 25. Jun. utrumque sexum praesertim in graminosis paludosis sat frequenter legi; mas semper rarius occurrit. E pupa nuda glabra sordide albida nigro-maculata, sub muscis ad Öfver Torneå capta, individuum femininum d. 2. Jun. egressum. (Lapp.-Botnia borealis ad Öfver Torneå, Calix et Luleå D. SMALTZ, LILJEBLAD et ipse — Norrlandia — Finlandia D. PRYTZ — Lipsiae, FABRIC, OCHSENH. l. c.)

Species pulchra, prioribus minor. Alarum puncta nigra in disco sparsa sunt, sed versus marginem series 2 formant, quarum una, margini propior, fasciae marginali fulvae adhaeret et interior (in speciminibus bene conservatis) striga albida terminatur. — Alis colore caeruleo, posticis haud angulatis leviter tantum denticulatis ut et toto habitu *Argus* valde affinis videtur transiuntque ad sequens genus parat, forte intra *Lycuenas* rectius manens, ultimumque inter illas locum tenens.

11. Argus. BOISD.

BOISD. Icon. p. 49. *Polyommatus* LATR. WESTW. *Lycuena* FABR. OCHS. *Cupido* SCHRANK. *Zephyrus* Subd. Cyanoris DALM. *Papilio* LINN. HÜBN. cet.

Inter Papilionides parvus. Antennarum clava brevior distinctior in formam cochlearis excavata. Palpi subtus dense fimbriati. Oculi aut nudi aut hirti. Alae posticae rotundatae, ad angulum analem nec caudatae nec productae. Color alarum saepius supra nitens cyaneus caeruleus, rarius fuscus; subtus canescens punctis ocellaribus numerosis, hinc BOISDUVALI nomen generis aptissimum. *Volatus* humilis saepe continuus sat graciosus, unde nomen *Zephyrus* DALMANNI. *Habitatio* in pratis, pascuis, campis etiam lucis, terrae saepe indens; per partem sylvaticam Lapponiarum Suecicarum rarius, per inferalpinam maritimam Nordlandiae Finmarkiaeque frequentius. Larva obovata scutiformis, brevior quam in *Lycuena*, gibbosior et minus applanata quam in *Thecla*; capite pedibusque minutissimis parum conspicuis; varie colorata, capite nigro. Inventu rara. Herbis leguminosis uti Loto, Trifolio cet. cognitae viciant. Pupa longiuscula nuda brunnea aut albida obscure maculata planta-

rum cauli juxta terram affligitur. In hoc statu 24—28 dies manet. *Differentia sexus* in maris alarum colore vivaciore, feminae fusciori saepe invenitur. (Spec. Scand. 17, magnitudine parva, antennarum clava distincta, alis posticis rotundatis integris, omnibus supra saepissime caeruleiscentibus, subtus punctis ocellaribus numerosis, larvae pupaeque forma etc., notis, quibus simul sumtis a reliquis Papilionidum generibus facile dignotae.)

Subdiv. 1. Alae posticae subtus absque fasciâ maculari fulva.

A. Oculis hirtis.

1. A. Argianus: alis maris subviolaceo-caeruleis, feminae fuscis, margine in utroque sexu nigro; subtus cinereis serie subsimplici punctorum ocellatorum. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{4}$ poll.)

Zephyrus DALM. Pap. Sv. 95. 16. ♂♀. (ubi ratio mutati nominis speciei refertur). *Papil. Acis* OCHS. Schm. 1. 2. 14. 6. *Pap. Argiolus* HÜBN. Pap. T. 56 f. 269. ♂. (colore caeruleo nimis obscuro) 270. 271. ♀. *Hesperia Argiolus* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 295. 123.

Hab. in pratis Lapponiae passim; ad Kengis Lapponiae Tornensis, et ad Lycksele, Umensis, 1. Jul. — 22. Aug. legi, in copula. (Lapp.-Botnia borealis ad Calix D. SMALTZ — Gottlandia-Scan. freq.)

2. A. Argiolus: alis laete caeruleis, fimbriis albis ad nervorum apicem tenuiter nigris; subtus lacteo-canais, punctis oblongis simplicibus nigris. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{4}$ fere $1\frac{1}{2}$ poll.)

Mas: alis laete caeruleis immaculatis, margine tenuissime nigro.

Fem.: alis caeruleis, anticis margine exteriori late, posticis margine antice toto, postico punctis, uigris.

Papilio LINN. Fn. Sv. 1076. OCHS. Schm. 1. 2. 17. 7. *Zephyrus* DALM. Pap. Sv. 96. 17. ♂♀. *Pap. Acis* HÜBN. Pap. T. 57. f. 272. 273. ♂. f. 274. ♀. *Hesper. Acis* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 295. 124. *Papil. Chobis* THUNB. Diss. Ins. Sv. 2. p. 39.

Hab. in Lapponia meridionali primo vere rarius. (Lapp.-Ångermannia ad Hernösand jam 20. Maj. ♀. visa — Gottlandia-Scan. pass.)

Larva flavescens viridis linea dorsali obscuriori. Pupa nuda inermis antice viridis, corpore brunnescente linea dorsali uigra.

B. Oculis nudis.

3. A. Pheretes: alis maris cyaneis, feminae fuscis, margine in utroque sexu tenuissime nigro; subtus cinereis, anticis striga punctorum ocellarium, posticis serie duplici macularum albarum. ♂♀. (Long. al. exp. 1 poll.)

Papil. Pheretes OCHS. Schm. 1. 2. p. 25. 11. ♂♀. HÜBN. Pap. Text. p. 45. No. 8. *Pap. Alys* ESPER. Schm. 118. 73. f. 4. ♂. f. 5. ♀. HÜBN. T. 97. f. 495. 496. ♂ (meis exemplaribus major) T. 107. f. 548. 549. ♀.

Hab. in alpe insigni Dowre Lapponiae Norvegiae, 1832 a D. BOHEMAN ibi mens. Jul. inventus. (Lappon. inferalpinâ Norvegiae. Alpes Helvetiae OCHSENHEIMER l. c.)

Prioribus paullo minor, sed *A. Alys* nonnihil major. Ab *A. Argiano*, cui sat similis, differt colore maris laetius caeruleo et alarum posticarum punctis subtus in utroque sexu simplicibus nec ocellatis) paullo majoribus, maculas formantibus, in seriem duplicem dispositis. Variat praeterea harum macularum numero et forma utpote plus minus dilatatarum. Oculi saepe nudi.

4. A. Alys: alis fuscis, maris caeruleo-micantibus, feminae olivaceo-nigris immaculatis, in utroque sexu subtus cinereis, serie simplici punctorum ocellatorum minutissimorum. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

Papilio FABR. Ent. Syst. 3. 1. 295. 125. OCHS. Schm. 1. 2. 22. 9. HÜBN. Pap. T. 58. f. 275. ♂. 279. ♀. *Zephyrus* DALM. Pap. Sv. 96. 18. ♂♀. *Pap. minimus* THUNB. Diss. Ins. Sv. 2. p. 39.

Hab. in Lapponia meridionali rarius. Minimus et tenerimus Papilionidum Scandinaviae. Alae subtus basi caeruleiscentibus ut in plerisque. (Lapp.-Westmannia THUNBERG. — Upsalia freq. DALMAN — Scania in pratis ad Lund Junio passim.)

Obs. *Argus Arion* LINN., in Gottlandia fr. etc. *Alcon* OCHS. et *Cyllarus* FABR. OCHS. in Suecia rarius obvii, in Lapponia vix habitant.

Subd. 2. Alae posticae subtus fasciâ maculari intramarginali fulva.

A. Oculis hirtis.

5. A. Icarus: alis subargenteo-caeruleis nigro-marginalis, subtus cinereis serie arcuata punctorum ocellatorum,

*) Alis supra umis violaceis, anticarum posticarumque fasciâ marginali fulva evidentiori a nostris speciminibus masculis: alis violaceo-caeruleiscentibus subunicoloribus subnigmaculatis, differt.

posticisque maculis marginalibus fulvis. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{4}$ poll.)

Mas: alis supra laete caeruleis immaculatis margine indeterminate nigro.

Fem: alis supra nigro-fuscis disco plus minus laete caeruleo, posticis margine punctis uigris, rarius rubo-sabocellatis.

Boisd. Icon. 50. 1. T. 12. f. 1. ♂. 2. 3. ♀. (♀ var. supra obscura mihi non obvia). *Papilio* ESPEr. Schm. 1. T. 99. 54. f. 4. 35. OCHS. Schm. 1. 2. 37. 16. ♂♀. *Zephyrus* DALM. Pap. Sv. 97. 19. ♂♀. *Pap. Amandus* HÜBN. Pap. T. 59. f. 283 ♂. 284 285. ♀. *Pap. Corydon* THUNB. Diss. Ins. Sv. 2. p. 39. *Polyommatus* *Agathon* GOD., Encycl. méthod. T. 9. p. 695. No. 229.

Hab. in Lapponia ut fertur (cfr. OCHSENH. et BOISDUF. l. c.) mihi ibi non obvis. (Lapponia?, Gottlandia, Ölandia var. — Hungaria, Pyren., Alp. Piemont. BOISDUF.)

Similis sequenti (praesertim ♀), sed uonihil maior, et differt: colore pallidius caeruleo-micante, versus marginem sensim ad uigrum abeunte, ut et alis posticis subtus macula alba ante fasciam luteam nulla. Oculi hirti. Nervi extremi in alis superioribus ♂ nigri, ut recte observavit et delineavit oculatissimus BOISDUFAL l. c. Alae fimbria albae et subtus basi caerulescentes ut in ple-risque.

6. A. Alexis: alis supra, aut omnibus subviolaceo-caeruleis immaculatis (♂), aut obscure fuscis disco plus minus caeruleis, posticisque saepe ocellis intramarginalibus luteis punctis nigris terminatis (♀); subtus aut cinerascens (♂), aut grisescentibus (♀), in utroque sexu punctis ocellaribus numerosis, posticis fascia maculari fulva, maculaque ante hujus medium alba. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{3}{4}$ poll.)

Papilio OCHS. Schm. 1. 2. 35. 17. ♂♀. HÜBN. Pap. T. 60. f. 292. ♂. 293 294. ♀. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 299. 134. *Zephyrus* DALM. Pap. Sv. 98. 21. ♂♀. *Pap. Adonis* THUNB. Diss. Ins. Sv. 2. p. 39.

Hab. in Lapponiis Suecicis rarius, in inferalpinis Nordlandiae frequentius, ad Lyngen, Giebstad et Tromsø uterque sexus 15—24. Jul. a me lectus. (Lappon.—Scan. freq.)

Ab *Arg. Dorylas* OCHS., quem in Gottlandia rarius inveni, *A. Alexis* vix nisi alarum colore (♂) supra subviolaceo-caeruleo, nec laete caeruleo, differt. Varietas vulgarior in Lapponiae inferalpinis: *mas* alis supra immaculatis margine tenuissime nigro, fimbria brevi alba; *femina* alis supra, anticis fuscis disco inferiori violaceo-caeruleo, macularum marginalium fulvarum vestigio; posticis violaceo-caeruleis, maculis marginalibus fulvis evidentioribus, puncto nigro extus terminatis. Alae posticae in utroque sexu subtus macula alba centrali et alia ante fasciam fulvam, omnino ut in *Dorylas*. Oculi hirti. Larva laete viridis tenuiter pubescens, linea dorsali obscura maculisque lateralibus triangularibus flavis, in Ononide, Fragaria et Astragalo inventa. Pupa obtusa obscure brunnæa.

B. Oculis nudis.

7. A. Optilete: alis snpra, *maris* obscure violaceo-caeruleis immaculatis, *feminae* fuscis basi l. disco caerulescentibus; subtus in utroque sexu cinereis, posticis punctis ocellaribus atris ocellisque ad angulum analem 2 fulvis. ♂♀. (Long. al. exp. circiter 1 $\frac{1}{2}$ poll.)

Papilio OCHS. Schm. 1. 2. 51. 23. ♂♀. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 297. 131. HÜBN. Pap. T. 63. f. 310. 311. ♂. 312. ♀. THUNB. Diss. Ins. Sv. 2. p. 39. *Zephyrus* DALM. Pap. Sv. 100. 24. ♂♀.

Hab. in sylvis et paludibus graminosis Lapponiae hand raro; scilicet ad Muonioniska et Karesuando, Lapponiae Tornensis, ad Lycksele, Umensis, nec non in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae, ex. gr. ad Tromsø, Raschstind, in Skaadavaara et ad Alten d. 25. Jun. — 17. Aug. in copula frequenter a me captus. (Lappon.—Calix, SMALTZ freq.—Gottlandia—Ostrogothia freq.—Scan. rar.)

8. A. Idas: alis supra, *maris* caeruleis immaculatis margine anguste nigro; *feminae* fuscis disco et basi l. concoloribus l. plus minus caerulescentibus, fascia intramarginali lutea; subtus in utroque sexu cinis l. cinereis, punctis ocellaribus nigris fasciaque intramarginali fulva, posticis ocellis sub fascia nigris caeruleo-argenteo-pupillatis. ♂♀. (Long. al. exp. 1 poll.)

Papilio LINN. Fn. Sv. 1075. ♀. *Pap. Argus* LINN. Fn. Sv. 1074. ♂. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 296. 125. OCHS. Schm. 1. 2. 52. 24. ♂♀. HÜBN. Pap. T. 64. f. 316. ♂. 317. 318. ♀. *Zephyrus* DALM. Pap. Sv. 100. 26. ♂♀.

Hab. in Lapponiis Suecicis rarius, Nordlandiae et Finmarkiae frequenter, ex. gr. in graminosis et Juniperetis ad

ZETTERSTEDT Insecta Lapponica,

Tromsø, Talvig, Dyroen, Hamnvigen et Bossekop 21. Jul. — 8. Aug. (Lappon.—Scan. vulgatiss.)

Alae subtus fascia intramarginali fulva l. flava (in alis anticis inter-dum obsoleta) punctis lunulatis intus terminata. Huic adjaect fascia continua albida. Juxta eam series punctorum et in disco interiori puncta pauca ocellaria nigra sparsa. Larva viridis albo-strigosa. Pupa junior virescens demum dilute brunnæa.

9. A. Donzelii: alis supra, *maris* virescenti-caeruleis margine late, lunulaque centrali minuta nigro-fuscis, *feminae* nigro-fuscis; subtus in utroque sexu cinereis punctis ocellaribus nigris; posticis fascia intramarginali lunularum fulvescentium obsoleta vittaque media longitudinali alba. ♂♀. (Long. al. exp. circiter 1 poll.)

Boisd. Icon. Lep. 7. p. 64. T. 15. f. 1—3. ♂♀. HÜBN. Pap. T. 193. f. 955—957. TREITS. 10. 1. p. 64.

Hab. in Lapponia rar; in alpinis Dalecarlicis mens. Jul. 1836 uterque sexus ab oculatissimo D. BOHEMAN inventus. (Lapponia meridional.)

Statura, magnitudo et affinitas *Arg. orbitalis* TREITS. et ESPEr. s. *melcagr.* HBR. In Gallia a D. BOISDUFAL jam 1825 detectus.

Obs. *Argus Aquilo* Boisd. Icon. Lep. 62. 7. T. 12. f. 7 et 8. ad „Cap-Nord, in Altaï Siberiae et ad Labrador“ inventus vix in Lapponiis Scandinaviciis occurrit. Nec species OCHSENHEIMERI et Auctorum *A. Adonis*, *Agestis*, *Eumedon*, *Dorylas* et *Battus*, in Suecia inferiori plus minus raræ, in Lapponia haec-nus visae fuerunt, quantum uovi.

FAMIL. 2. HESPERIDES. LATR.

12. Hesperia. LATR.

LATR. Gen. Ins. 589. DALM. GOD. *Papilio* OCHS. *Pam-phila* FABR. Gloss. *Thymele* spec. Ejusd. *Hesperiae* *Urbicolae* FABR. Ent. Syst. *Papil. Plebeji* *Urbicolae* LINN. Auct.

Media l. minor; sed corpus ratione alarum magnum robustum. Caput magnum crassum, thorace latius. Antennae breves clavatae, ad basin utrinque fasciculo pilorum. Palpi breviusculi hirsuti 3-articulati, articulo 2do magno crasso rigide piloso. Oculi magni globosi nudi, orbita hand distincta. Alae longitudine abdominis (in nostris), divaricatae l. anticae tantum erectae; omnes fimbriatae, areola discoidali aperta. Color fuscus, flavus, opacus, pictura maculis quadratis subtessellata. *Volatus* demissus celer; diurnus. *Habitatio* in sylvaticis et nemoribus, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. Terrae saepe insidet. *Larva* tortriciformis capite magno, in foliis contextis saepius degens, plantis Malvacearum victitans. *Pupa* mu-tica conica folliculata aut ano et saepe quoque filo transverso per medium alligata; junior rufescens, demum saepe caerulescens absque maculis metallicis. Pupae status 10—14 dies. *Differentia sexus*; *mas*: abdomine angustiore, ano barbato; *femina*: abdomine crassiore, ano acutiori nudius-culo. (Spec. Scand. 9.)

Subdiv. 1. Alae omnes etiam in quiete demissae, leviter denti-culatae, fimbriatae, fimbria alba uigraque alternante. Antennae elava curvata absque unco. Color obscurus, pictura albo-subreti-culata s. feustrata. *Syrichthus* BoisdUF.

1. H. Fritillum: alis supra olivaceo-fuscis, punctis qua-dratis albis, in anticis in fasciam sesquialteram irregularem et lineatam dispositis; subtus griseo-olivaceis albo-variegatis, posticis fascia media subcontigua distinctiori. (Major.) ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{4}$ poll.)

DALM. Pap. Sv. 202. 7. certe. *Papilio* OCHS. Schm. 1. 2. 207. 6. HÜBN. T. 92. f. 464. ♀. (non vero 465.) *Pap. alveus* HÜBN. Pap. T. 92. f. 461. ♂. 462. 463. ♀.

Hab. in Lapponia passim; in sylvaticis paludosis ad Lyck-sele Lappon. Umensis 21—25. Jun. inveni; ad Ruse et Drivstuen in alpe Dowre versus finem Jun. et initio Jul. DD. BOHEMAN et ROSENSCHÖLD. (Lapp.—Gottlandia in in-sula Furillen 9. Jul. pass.)

Variat autem alarum clava similiter ac in sequente, antice fusea aut ferruginea. Maculae albae supra in alis posticis saepe obso-letae, interdum vero conspicuae. Minora individua (sacpissime ma-seula et Dowreensia) maculis in alis anticis supra plerumque mi-noribus subpunctifurculis; qua pictura ad sequentem nimis acce-dit (an *Pap. alveus* HÜBN. T. 99. f. 506? sed ♂); fasciæ vero

alba subcontinua, nec macula tantum antica, in alis posticis distincta. Fimbria alba fusco-interrupta.

2. H. Malvae: alis supra olivaceo-nigris punctis majoribus minoribusque numerosis quadratis albis; subtus griseo-olivaceis albo-variegatis, posticis macula marginis anterioris majore (Minor). ♂♀. (Long. al. exp. vix 1 poll.)

DALM. Hesper. Sv. 202. 6. certe. *Papilio* LINN. Fn. Sv. 1081. verus (dum affinium nullus alius est cum quo confundi potest). *Hesperia Fritillum minor* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 350. 333. (quatenus LINN. synonym. verum). *Pap. Alveolus* OCHS. Schm. 1. 2. 208. 7. HÜBN. Pap. T. 92. f. 466. 467. ♀. BOISD. Ic. p. 231. *Pap. Sae* (cit. *P. Malvae* ESP.) BERGSTRÄSSER Eur. Schm. T. 40. f. 8.

Hab. in Lapponia secundum collectiones boreales, mihi ibi non obvia. (Lappon.-Gottland.-Ostrogoth.-Scan. freq.)

Similis praecedenti saepissime minor et differt: supra colore plerumque obscuriore, nigricante, maculis quadratis albis minoribus plerisque subpunctiformibus, ut et alis posticis subtus in medio marginis antici tantum macula majori quadrata alba, nec fascia, notatis. Nec cohabitant.

Obs. H. Malvarum OCHS. DALM. seu *H. Malvae* FABR. HÜBN. T. 90. f. 450. 451. ut *Succiae* incola mihi Lapponiaeque ignota. *Hesp. Tages* vero antennis curvatis, non uncinatis, alis abdomine nonnihil longioribus haud fimbriatis neque fenestratis, undulis obscuris in fundo fusco pictis, ad novum genus *Thunae* a D. BOISDUVAL relata, locis aridis Sueciae passim occurrit, in terris borealibus a me non visa.

Subdiv. 2. Alae tantum anticae in quiete erectae, omnes integrae vix fimbriatae. Antennae clava apice uncinata. Color luteo-flavus, pictura, dum adest, linea nigra solitaria, et maculis quadratis pallidioribus alarum subtus. *Hesperia* BOISDUVAL.

3. H. Comma: alis luteis, margine obscurioribus, punctis maculisque quadratis supra flavis subtus albidis distinctioribus; anticis maris lineola discoidali nigra argenteo-inscripta. (Long. al. exp. 1½ poll.)

FABR. Ent. Syst. 3. 1. 325. 233. DALM. 201. 2. ♂♀. *Papilio* LINN. Fn. Sv. 1080. OCHSH. Schm. 1. 2. 224. 16. HÜBN. Pap. T. 95. f. 479. ♂. 480. 481. ♀.

Hab. in Lappon. Suecia rarius; in inferalpinis Nordlandiae et Finnmarkiae, ex. gr. ad Talvig et Bossekop pass., d. 1-6. Aug. a me capta. Larva sordide virescens ferrugineo-immixta, collari annulo albo. (Lapp.-Scania freq. in copula.)

Obs. Auctor. H. Linea, Sylvanus, Paniscus et Sylvius in Suecia inferiori et Finlandia rarius obviae, in Lapponia vix occurrunt, nisi forte *H. Sylvius*, quem sub itinere lapponico invenerat D. BOHEMAN.

FAM. 3. SPHINGIDES. LATR. BOISD.

13. Dilina. DALM.

DALM. Sphingid. Sv. Act. Holm. 1816. p. 205. *Laotio* FABR. *Smerintus* LATR. BOISD. Ind. *Sphinx* LINN. Auct.

Magna. Caput parvum retractum. Palpi brevissimi obtusi, oculorum medium vix attingentes, dense squamati. Lingua brevissima spuria aut vix ulla. Antennae lineares flexuosae, nec rigidae. Alae angulatae l. dentatae l. emarginatae. Abdomen crassum imberbe. Color varius, pictura saepissime fasciata. Abdomen unicolor. Volatus gravis, nocturnus, ob linguam brevem mel florum volando haurire inepta. *Habitatio* in sylvis; die in truncis arborum tranquilla sedet; per partem sylvaticam Lapponiae. Larva solitaria scabra, capite triangulari, supra acuminato; cornu anali. Pupa nuda, terra sepulta. *Differentia sexus; mas:* antennis prismaticis, subtus scobinaeformibus, costis undulatis ciliatis; *femina:* antennis simplicibus subfiliformibus, subtus sublaevibus. Spec. Scand 3, lingua brevissima, alis angulatis etc. a reliquis suae familiae generibus distinctae.)

1. D. ocellata: alis subangulatis, anticis rubicundo-cinereis brunneo-fuscoque variegatis, posticis roseis oculo caeruleo iride nigra, fusco-pupillato; thorace vitta dorsali lata abrupta brunnea. ♂♀. (Long. al. exp. 3½ poll.)

DALM. Sphing. Sv. 212. 1. *Sphinx* LINN. Fn. Sv. 1083. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 355. 1. OCHS. Schm. 1. 2. 249.

2. HÜBN. 2. T. 15. f. 73. ♂. Var. minor. *Salicis* ROESL. 1. 1. T. 1. f. 1-4. nostris major.

Hab. in Lapponia Tornensi rar. D. DEUTSCH. Larva subcaerulescenti viridis strigis lateralibus obliquis albidis, e foliis Salicun, Populi cet. vescitur. Pupa obscure brunnea, sub terra hybernans. (Lapp.-Scan. freq.)

2. D. Populi: alis dentatis cinereo-griseis fasciis obscurioribus, anticis puncto centrali albedo, posticis basi ferrugineis. ♂♀. (Long. al. exp. ♂ 3, ♀ saepe 3½ poll.)

DALM. Sphing. Sv. 212. 3. ♂♀. *Sphinx* LINN. Fn. Sv. 1084. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 357. 9. OCHS. Schm. 2. 252.

3. HÜBN. 2. T. 15 f. 74. ♂. ROES. 3. T. 30.

Hab. in Lapponia, ut fertur, mihi ibi non obvia. (Lapponia; Ostrogothia rar. — Gottlandia — Scan. pass.)

Larva siuillis prioris, magis flavescens, in Salice et Populo hospitatur, in pagina inferiori folii plerumque sedens. Pupa ut in praecedenti.

Obs. Dilina (Sphinx) Tiliae LINN. FABR. et Auct., alis anticis emarginato-dentatis virescenti aut rufescenti uebulosis fascia media saturatori sulciinterrupta; posticis luteis fascia obsoleta fusca; in Suecia inferiori non rara, in Lapponia haecenus non visa.

14. Sphinx. LINN.

LINN. FABR. OCHS. LATR. DALM. *Spectrum* SCOPOLI. *Deilephila* BOISD.

Inter majores. Caput exsertum. Palpi magni prominuli obtusi ad marginem superiorem oculorum adscendentes, dense squamati. Lingua (in nostris) saepius longissima. Antennae lineares validae rigidae, basi graciliores, apicis acumine curvato. Oculi magni. Alae elongatae integrae. Abdomen crassum, apice acutum, imberbe. Color varius, pictura subfasciata. Abdomen rariss. unicolor. Volatus vespertinus vel matutinus celerrimus; lingua longissima mel florum praecipue tubulosorum sub volatu apte haurit. *Habitatio* in sylvis et pratis; per partem sylvaticam Lapponiae rarissime. Larva laevis glabra capite rotundato retractili; plerumque cornu anali instructa; vorax. Pupa oblonga nuda humo l. quisquiliis sepulta. (Spec. Scand. 6, *Sphinx. Atropos* remota et ad proprium genus, capite majori lingua pectore breviori et abdomine crassissimo obtuso praecipue distinctum, relata.)

1. Sph. Pinastri: corpore alisque cinereis, harum anticis lineolis 3 disco approximatis nigris, thoracis vitta utrinque abominisque cingulis medio interruptis supra albo-marginatis, atris. ♂♀. (Long. 3-3½ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1085. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 367. 35. OCHS. Schm. 2. 243. 4. HÜBN. 2. T. 13. f. 67. ♂. ROES. 1. 1. T. 6. f. 1-5. PANZ. Fn. 82. 22. DALM. Sphingid. Sv. 214. 5. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nytt p. 162.

Hab. in sylvis Lapponiae. Larva virescens lineis dorsali ferruginea, laterali flava, capite antice ochraceo, brunneo-lineato, e foliis Pini sylvestris vescitur. Pupa brunnea sub terra aut muscis hybernans. (Lapp.-Suecia media et Gottlandia freq. — Scania borealis, Dania haud rar. BOIE.)

2. Sph. Elpenor: corpore alisque olivaceo-viridibus; illo supra vittis angustioribus, subtus toto purpurascens; alis anticis fasciis obliquis roseis, posticis rubris, basi atris. ♂♀. (Long. al. exp. 2½-2¾ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1089. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 372. 51. OCHS. Schm. 2. 209. 3. HÜBN. 2. T. 10. f. 61. ♀. ROES. 1. 1. T. 4. f. 1-7. DALM. Sphing. Sv. 215. 6.

Hab. in pratis Lapponiae rar. Larva aut virescens aut brunnea aut nigricans, ocellis collaribus 4, in Epilobio, Galio etc. hospitatur. Pupa obscura, foliis alligatis involuta. (Lapp.-Scan. pass.)

3. Sph. Porcellus: corpore alisque flavescens olivaceo-viridibus; illo supra vittis latioribus, subtus toto purpurascens; alis anticis maculis costalibus fasciisque marginali roseis, posticis basi fuscis fasciisque media flavescens, marginali rubra. (Long. al. exp. 1½-1¾ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1090. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 373. 52. OCHS. Schm. 2. 211. 4. HÜBN. 2. T. 10. f. 60. ♀. (nostris major). (ROES. 1. 1. T. 5. f. 1 larva, 2 pupa, 3. 4 imago (male colorata). DALM. Sphing. Sv. 215. 7.

Hab. cum priori in Lapponia forte adhuc rarius. Larvae forma, colore et victu ut in priori, at minores, et larva ocellis collaribus 3 utrinque anoque tuberculo anali loco cornu gaudet. (Lapp.-Scan. pass.)

Obs. Sph. Convolvuli, Ligustri et Galii in Suecia inferiori sed vix in Lapponia habitant; at *Sph. Euphorbiae* Auct. gemina vix Sueciae incolae, a LINNEO cum *Sph. Galii* commista.

15. MacroGLOSSA. BOISD.

BOISD. Ic. 2. p. 12. STEPH. *MacroGLOSSUM* SCOP. LASPEYR. *Sesia* FABR. GLOSS. WESTW. *Hemaris* DALM. *Sphinx* LINN. GOD. LATR. cet.

A majoribus abit. Caput villosum subexsertum. Palpi magni prominuli densissime pilosi obtusi, ad marginem superiore oculorum assurgentes, fronti appressi. Lingua longitudine corporis. Antennae rigidae extrorsum sensim distinctius incrassatae apice angustiore, totae atrae. Oculi magni nudi. Alae anticae corpore parum longiores, omnes saepe fenestratae l. hyalinae, stigmatibus ante medium costae locato. Abdomen depressum latum, lateribus postice densius pilosum, ano obtuso barbato. *Color* cinereus, (in nostris) nigro-flavoque varius. *Volatus* rapidissimus diurnus meridianus. Ante florem volitans lingua longa mel florum haurit, plantae non insidens. *Habitatio* in pratis, per partem infimam Lapponiae rarissime. *Larva* elongata cylindrica laevis, capite globoso, cornu anali. *Pupa* supra terram intra folia l. quicquid folliculata. *Differentia sexus*; *mas*: antennis cylindrico-prismaticis subtus scobinaeformibus ciliatis; *femina*: antennis subtus simplicibus muticis. (Spec. Scand. 3, a *Ditina* alis integris, lingua longioribus etc.; et a *Sphinge*, cui adhuc propiores, antennis extrorsum crassioribus, alis paullo brevioribus, volatu diurno, ano obtuso barbato etc. mox dignotae.)

Subdiv. 1. Alae opaeae, non fenestratae; anticae posticaeque discolorae.

Macrogl. (*Sphinx*) *Stellatarum* LINN. in Ostrogoth., Gottlandia et Smoland. passim a me visa, alibi rarius, in Lapponia non inventa.

Subdiv. 2. Alae hyalinae, omnes eoucolores.

1. M. Fuciformis: alis hyalinis, macula costali media margineque posteriori latiori atro-purpureis, corpore flavo-virescente, abdominis fascia media anique barba laterali brunneo-nigris, pedibus anticis pallidis. ♂♀. (Long. al. exp. 1½ poll.)

Sphinx LINN. Syst. Nat. Ed. 12. 603. 28. HÜBN. 2. T. 9. f. 55. ROES. 3. T. 38. f. 2. 3. (imago). 4. T. 34. f. 1. 2. (larva). f. 4. pupa. PANZ. Fn. 69. 23. Eadem ESPEYR. BORKH. SCHRANK. ROSSI etc. *Sesia* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 351. 11. *Hemaris* DALM. Sphing. Sv. 215. 2. *Sphinx bombyliiformis* OCHS. Schm. 2. 189. 2.

Hab. in Lapponia ut auctori, mihi ibi non obvia. (Lapp.-Upsalia initio mens. Jun. freq. in floribus Orobi D. DALMAN — Gottlandia rar. — Scan. pass. in Trifolio pratensi. Larva viridis flavo-lineata spiraculis rufescentibus, cornu anali curvo, in Galio et Lonicera degit.)

2. M. Bombyliiformis: alis hyalinis, margine posteriori anticarum mediocriter, posticarum tenuissime fusco, corpore flavo-virescente, abdomine flavo-fulvo, fascia media anique barba laterali, pedibusque anticis, nigris. ♂♀. (Long. al. exp. 1½ poll.)

Sesia FABR. Ent. Syst. 3. 1. 382. 12. *Hemaris* DALM. Sphing. Sv. 216. 3. *Sphinx* HÜBN. 2. T. 9. f. 56. PANZ. Fn. 69. 24. Eadem SCHRANK. BORKH. ESPEYR. *Sphinx fuciformis* LINN. Fn. Sv. 1692? (cfr. DALMAN l. c. not.). OCHS. Schm. 2. 185. 1. LASPEYR. etc.)

Hab. in Lapponia rarissime cum priore; in terris arcticis mihi non obvia. (Lapp.-Wermelandia-Gottlandia rar. — Ostrogothia in Lychnide Viscaria etc. a me passim lecta — Scan. rar. Larva aeruginosa linea laterali alba, spiraculis rufescentibus, cornu anali recto, in Scabiosa hospitatur.)

FAM. 4. SESIARIAE. BOISD.

16. Sesia. FABR. Ent. Syst.

LATR. Gen. Ins. 593. *Lasius* PANZ. OCHS. DALM. GOD. BOISD. Ic. 2. p. 8. *Trochilium* SCOP. STEPH. *Aegeria* FABR. GLOSS. *Sphinx* LINN. HÜBN.

Minor. Caput exsertum pilosum. Palpi 3-articulati (secund. LASPEYR. 2-articulati), elongati reflexi pilosi l. squa-

mati. Lingua saepius elongata. Antennae graciliter fuci-formes apice setigerae. Oculi magni ovati nudi. Alae sub-horizontales parum deflexae angustae fenestratae, stigmatibus ante medium costae. Abdomen 8-annulatum elongatum cylindricum sublineare l. postice nonnihil attenuatum, ano saepe barbato. Pedes elongati. *Color* niger, pictura anten-narum interdum, abdominis semper fasciata l. annulata facile deterenda. *Volatus* plerumque celerissimus, interdum brevis, modo Vesparum; diurnus, meridianus l. vespertinus. *Habitatio* in floribus et graminosis, illisque supersedens, etiam ligno nuper secato insidens; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Fiumarkiaeque. *Larva* subnuda l. tenuiter pubescens, decolorata, in medulla l. cortice interiori fruticum l. arborum, Populi Tremulae, Betulae albae etc. et radicum, occultā vitam degens; flavescens l. albida, capite crasso obscuro. *Pupa* in annulorum margine scabra l. spinulosa. *Differentia sexus*; *mas*: abdomine nonnihil angustiore, antennis interdum subtus ciliatis l. breviter bipectinatis; *femina*: abdomine paullo crassiore, antennis simplicibus. (Spec. Scand. 9, antennis graciliter fuci-formibus, apice distincte floccidis, palpis elongatis, alis valde angustatis hyalinis, stigmatibus ante medium costae locato, tibiis posticarum armatura valida, pictura annulata continua, nec abrupta, etc. ab affinis distinctae.)

Subdiv. 1. Antennae validiores. Lingua brevissima. Verticis coma deuse villosa. Corpus robustum, ano vix barbato. Major. Segnis et tarda, lingua brevi ad mel florum hauriendum inepta, truncis arborum plerumque quiescens, vix nisi lacessita l. tempore copulationis volatum tardum tentans.

1. S. Apiformis: atra, alis hyalinis, nervis marginibusque fuscis, thoracis macula utrinque humerali quadrata, abdominisque cingulis, flavis, horum 2do et 3tio distantibus, Imo angustissimo, anali latissimo; tibiis testaceis. ♂♀. (Long. al. exp. 1½ fere 1½ poll.)

LASP. Ses. Europ. p. 7. n. 1. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 382. 13. OCHS. Schm. 2. 121. 1. HÜBN. Sph. T. 8. f. 51. DALM. Zygaenid. Sv. 217. 1. *Sph. Apiformis* LINN. Fn. Sv. 1093.

Hab. in Populetis per totam Sueciam haud infrequenter; forte etiam in Lapponia hospitatur, sed cum intra limites Lapponiarum eam non vidi, hoc modo ulteriori scrutationi illam offerre volo.

Obs. Ses. Sireciformis LASP. et HÜBN. siue dubio est non nisi *Sesia Apiformis* varietas obscurior oleo quasi innucta, qualis in Suecia saepe occurrit. SCHNEIDERI *Ses. Crabroniformis* (*S. melanocephala* DALM.) in terris Scandinaviae meridionalibus rarissime visa, in borealibus non lecta.

Subdiv. 2. Antennae tenuiores. Lingua longitudine fere abdominis. Vertex subdepressim pilosus. Corpus gracilius, ano barbato. Mediae l. minores. Agilissimae. Floribus insidentes mel eorum sub vibratione alarum et perpetuo pedum abdominisque motu hauriunt, tantum diebus nubilib l. minus calidis in vel sub foliis quiescentes.

A. Antennae ante apicem annulatae.

2. S. Sphegiformis: alis hyalinis, marginibus anticarumque fascia media atro-purpureis, abdomine barbato-nigro, basi cingulo flavo, antenarum annulo albo. ♂♀. (Long. al. exp. ♂ 1½, ♀ 1½ poll.)

FABR. Ent. Syst. 3. 1. 383. 15. *Ses. Sphegiformis* LASP. Ses. Eur. p. 12 No. 5. OCHS. Schm. 2. 134. 6. HÜBN. Sph. T. 16 f. 77. ♂. 78. ♀. (var. cingulis abdom. 2.) — DALM. Zygaenid. Sv. 218. 4.

Hab. in Lapponia rarius; ♂ ad Badstuttraesk Lapponiae Umensis 30. Jun., et ♀ in Lapponia Tornensi a me captae. (Lappon. Suecica-Botnia borealis ad Calix D. SMALTZ — Wermelandia et Ostrogoth. D. DALMAN rar. — Scania in Fogelsång rarissime, ipse.)

Antennae ante apicem *albae* (nec flavae) sunt omnino ut in specie FABRICII. Individuum unum femineum, in Suecia inferiori captum, possideo abdominis cingulis 2 omnino ut in figura HÜBNERI. An specie distincta? l. varietas *S. Scoliaeformis* (barba crocea detrita)? Nomen triviale *Sphegiformis* siue dubio rectius cum FABRICIO scribitur, quam cum Auctoribus: *Sphegiformis*. *Mas*: antennis subtus duplici serie fascienlatum ciliatis.

Obs. S. Scoliaeformis OCHS. LASP. HÜBN. DALM. in Blekingiae Westrogoth. et Ostrogothiae Betula alba rarius capta, in Lapponia haecenus frustra quaesita.

B. Antennae totae nigrae immaculatae.

3. S. Culiciformis: alis hyalinis marginibus anticarumque fascia media caerulescenti-atris, abdomine barbato nigro, cingulo palpisque subtus fulvis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{8}$ poll.)

LASP. Ses. Eur. 22. 14. f. 9 10. ♀. OCHS. Schm. 2. 159. 17. DALM. Zygaen. Sv. 220. 8. *Sphinx* LINN. Fn. Sv. 1094.

Hab. in Lapponia passim; scilicet in foliis Betulae albae ad Lycksele-avan, Katis-avan et ad Stensele, Lapponiae Umensis, nec non in inferalpinis maritimis Nordlandiae, ex gr. in Lyngen et Gamstenstind, ut et inter Alten et Kanto-keino Finmarkiae, d. 20. Jun. — 30. Aug. utrumque sexum haud infrequenter legi. (Lappon.-Suecia media passim.)

Descript. Insect. vivi. Caeruleo-atra. Palpi subtus fulvi. Litura nivea ante, et macula ejusdem coloris pone oculos. Macula pectoralis utrinque fulva. Alae hyalinae, margine et fascia media atris, certo situ caerulescentibus, apice subviolaceis. Fimbria fusca. Alae basi utrinque fulvo-maculatae. Abdominis segmentum 4tum totum fulvum. Tarsi albescent. Oculi ut quoque in mortua nigri unicolores.

4. S. Fornicaeformis: alis hyalinis, marginibus anticarumque fascia media atro-purpureis, harum apice, palpis subtus abdominisque nigri barbati cingulo, fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. ♂ 7, ♀ fer. 8 lin.)

LASP. Ses. Eur. p. 24. No. 15. et f. 11. ♀. f. 12. ♂. *S. Nomadaeformis* HÜBN. Sph. T. 19. f. 90. ♂.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; ad Lycksele 25. Jun. ♂, et ad Wilhelmina in fruticibus 20. Jul. ♀ invenimus D. DAHLBOM et ipse, in Dowe D. BOHEMAN. Lappon. Umensis; ♂ ad Silfakra prope Lund Scaniae d. 8. Jul. 1836 unicum legi. Larvam albidam pubescentem, capite anoque ferrugineis, in ramulo Salicis, delineavit HÜBNER.)

Similis priori, paullo minor, pectore nigro immaculato, alis apice fulvescentibus et tibiis posticis ad spinas albo-annulatis mox dignota.

5. S. Tipuliformis: alis hyalinis, anticis marginibus fasciaque media purpurascanti-nigris, certo situ, apiceque semper aureo-micantibus, palpis subtus abdominisque nigri barbati segmentis alternis flavis. ♂♀. (Long. al. exp. $6\frac{1}{2}$ — $7\frac{1}{2}$ lin.)

LASP. Ses. Eur. 25. 19. OCHS. Schm. 2. 171. 23. HÜBN. Sph. T. 8. f. 49. ♀. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 385. 21. DALM. Zygaen. Sv. 220. 9. *Sphinx* LINN. Fn. Sv. 1096.

Hab. in Lappon. rarius. (Lappon.-Gottlandia-Scania freq. — Larvam subpubescentem albidam, capite anoque ferrugineis, in ramulo Ribis, depinxit D. HÜBNER.)

Obs. Auctor. Ses. *Hylaeiformis*, *Ichneumoniformis* et *palpina* DALM. plus minus raro in Suecia inferiore occurrunt, in Lapponia forte peregrinae.

FAM. 5. ZYGAEENIDES. BOISD.

17. Zygaena. FABR.

LATR. Gen. Ins. 596. OCHS. PANZ. CUV. DALM. GOD. BOISD. Ic. p. 35. *Anthrocera* Scop. *Sphinx* Auct. Vet.

Minor. Caput exsertum villosum. Palpi pilosi acaminati. Antennae elongatae flexuoso-clavatae, in utroque sexu simplices (subtus nec ciliatae nec pectinatae). Alae anticae angustae. Color trunci ater. Alae anticae metallice nitentes, (in nostris) sanguineo-maculatae, posticae sanguineae, nulla fenestratae. *Folatus* brevis gravis tardus. *Habitatio* in pratis elevatis et campis aridis, ubi in floribus mellificant; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Larva* crassa subcylindrica pubescens, pallida aut virescent, seriatim nigro-punctata, herbis leguminosis praecipue victitat. *Pupa* folliculata, folliculo homogeneo, sericeo-membranaceo; cylindrico-conica, cnemo l. cauli plantae adfixa. Pupae status circiter 20 dies. *Differentia sexus* in antennarum clava in mare distinctiore, et abdomine angustiore quam in femina (in nostra specie) detegitur. (Spec. Scand. 6, *Zyg. exulante* et *Vanadis* DALM. tantum sexu distinctis et ut una computatis. Copulatio inter diversas species in hoc genere frequenter secundum observationes D. BOISDUVALI existit, et *Z. Filipendulae* huic praesertim propensa erit.)

1. Z. exulans: alis anticis fusco-virescentibus subdiaphanis, maculis 5 inaequalibus rubris; posticis rubris, margine

fusco-virescenti, pedibus subluteis. ♂♀. (Long. $1\frac{1}{8}$ poll., interdum nonnihil ultra.)

Mas: antennarum clava crassa determinata, corpore, saepe etiam pedibus, nigris, alarum anticarum venis concoloribus, abdomine angustato.

Fem.: antennarum clava graciliori, collari pedibusque sublutescentibus, alarum anticarum venis interdum (in individ. bene conservatis) albido-squamatis; abdomine crasso; in copula.

DALM. Zygaen. Sv. 222. 5. ♀. BOISD. Icon. Lepid. p. 54. 14. T. 54. f. 4. ♂. et f. 5. ♀. OCHS. Schm. 1. 2. 40. 9. ♀. *Sphinx* HÜBN. Sph. T. 2. f. 12. ♂. T. 20. f. 101. ♀. *Zyg. Vanadis* DALM. l. c. 223. 6. ♂.

Var. b. alis anticis fusco-cyaneis, maculis 5 sanguineis, apicali majore, extus indeterminata; corpore pedibusque immaculatis. DALM. l. c. var. β. *Z. Vanadis*.

Hab. var. a. in Lapponiae Norvegiae sen Nordlandiae Finmarkiaeque alpinis vulgaris; in Gamstenstind, Lyngen, Bossekop et Skaadavaara, 26. Jul. usque ad 7. Aug. a me frequenter observata; mas et femina supra descripti in copula saepe capti. In jugo alpino inter lacum Kilpisjaur et Tromsøe, D. FRIGELIUS; in summitate Dowe ad Drivstuen, Kongswald, Fogstuen, Tofte, Jettefjellet etc., 25. Jul. — 1. Aug., DD. BOHEMAN et ROSENCHÖLD; ad Muonioniska Lapponiae Tornensis, D. KOLSTRÖM. Var. b. etiam in Lapponia Tornensi a D. Assessore DEUTSCH benevole missa. (Lapp.-Scand.-Helvet. Alpes, Pyren, BOISDUVAL et OCHSENH.)

Obs. *Z. Filipendulae*; atra, alis anticis viridi-cyaneis fusco-ciliatis, maculis 6 rubris; posticis rubris, margine tenui nigro; abdomine immaculato. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{3}{8}$ — $1\frac{1}{2}$ poll.) LINN.

PANZ. FABR. OCHS. HÜBN. DALM.; et

Z. Lonicerae; atra, alis anticis nigro-cyaneis, maculis rubris, subtus concoloribus; posticis rubris, limbo lato sinuato nigro-cyaneo, antennis omnino nigris. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{3}{8}$ — $1\frac{1}{2}$ poll.) OCHS. HÜBN. DALM. etc.: in pratis apricis per totam Sueciam vulgares, intra terminos Lapponiae haud visae, quantum novi; nec Auct. *Z. Trifolii*, *Meliloti* et *Scabiosae*, in Suecia media et meridionali rarius lectae, in terris Scandinaviae arcticis l. borealibus occurrunt.

18. Aglaope.

DALM. *Sphinx* LINN. et Vet. *Zygaena* FABR. Ent. PANZ. *Atychia* OCHS. *Procris* FABR. Gloss. LATR. BOISD. Ic. p. 78.

Inter Crepuscularia nostra fere minima. Palpi assurgent, clypeo reviores, squamati, nec hirsuti. Frons (clypeus) squamata. Ocelli minati. Antennae sublineares, versus apicem (in nostra) nonnihil incrassatae; subtus in ♂ bipectinatae, in ♀ obsolete denticulatae. Alae anticae paullo latiores quam in *Zygaena*. Pedes nudiusculi et subinermes. Color viridis, fuscus, pictura nulla. *Folatus* haud celer, nec continuus. *Habitatio* in pratis apricis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* tenuissime villosa, subdepressa (teste OCHS.), capite parvo, dorso squamulato. *Pupa* pallida. *Differentia sexus*; mas: antennis bipectinatis; femina: antenn. simplicibus. (Spec. Scand. 1, nostra, antennarum clava graciliori, capite palpisque squamatis, nec pilosis, antennis maris pectinatis, alis in utroque sexu nonnihil latioribus immaculatis, tibiis apice vix calcaratis, volatu minus gravido, larva subdepressa, etc. a *Zygaenis* facile dignota.)

1. A. Statices: caerulescenti viridis, alis anticis concoloribus, subtus posticisque totis fuscis, antennis subclavatis. ♂♀. (Long. al. exp. 1— $1\frac{1}{8}$ poll.)

Mas: antennis medio distincte bipectinatis, apice incrassato subtus squamato.

Fem.: alis brevioribus, abdomine crassiore, antennis subtus obsolete dentatis l. serratis, apice incrassato; in copula.

DALM. Zygaen. Sv. 224. 1. ♂♀. *Sphinx* LINN. Fn. Sv. 1095. HÜBN. Sph. T. 1. f. 2. ♂. *Zygaena* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 406. 68. PANZ. Fn. 32. 24. *Atychia* OCHS. Schm. 2. 11. 1.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi supra Upsaliam haud obvia, e Torneå ut Lapponiae incola a D. DEUTSCH communicata. (Lapponia; Uplandia-Gottlandia-Scan. freq.)

Ova pallide straminea. Larva nigro-flavo-fulvaceo lineata, Rumice Aetosa (et in Suecia inferiore etiam Statice Armenia) victitat. Pupa brunneo-flava. Imago tota caeruleo-viridis, antennarum pectinibus (in ♂) nigris. Alae immaculatae, anticae subtus, posticae totae, palporum articulus ultimus, tarsique, fusca. Abdomen aureo-viride.

FAM. 6. BOMBYCINAE. (*Bombycini* etc. BOISD. *)
Succ. *Spinnare*.)

19. *Hepialus*. FABR.

LATR. Gen. Ins. 603. PANZ. SCHRK. BILLB. BOISD. Ic. p. 155. *Hepiolus* IL. OCHS. *Noctua* LINN. *Bombyx* HÜBN.

Major aut medius. Antennae thorace multo breviores (in nostro), subfiliformes aut serratae. Palpi brevissimi pilosissimi. Lingua brevissima. Alae subaequales elongatae subangustatae, margine interiori arcuato, nec angulato. Abdomen elongatum subnudum. Color obscurus, pallidus; pictura strigosa. *Volatus* gravis vespertinus gyrans. *Habitatio* in pratis die sub plantis humilibus quiescens; per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* elongata subglabra, capite nitido mandibulis validis, in ligno et in radicibus diversarum plantarum degit. *Pupa* elongata cylindrica folliculata, folliculo frustulis terreis immixto. *Differentia sexus*; *femina* colore obscuriore a *mare* plerumque dignoscitur. (Spec. Scand. 5, antennis in utroque sexu brevissimis aut simplicibus aut serratis, et alis subaequalibus, angustatis tenuibus dignotae.)

1. *H. Velleda*: alis fuscis, anticis maculis strigisque albidis l. obscuris, fascia postica et striga exteriori albidis. (Long. al. exp. $1\frac{3}{4}$ poll.)

OCHS. Schmett. 3. 105. 2. *Bombyx* HÜBN. Bombyc. T. 50. f. 212. ♂. T. 54. f. 233. ♂. 234. ♀.

Hab. in Lapponia Umensis rar.; ad Wilhelmiana in graminosis 15. Jul. 1832 inveni. (Lapp.-Succ. borealis — Ostrogoth. ad Godegård d. 15. Jul. 1825. Larva in Pteride aquilina degit.)

Fascia alarum anticarum sinuata et ad apicem (prope costam) bifida. Secundum OCHSENHEIMER l. c. degit larva hujus speciei in radice Pteridis aquilinae.

Obs. LINN. et Auctor. *Hep. Humuli*, *Hectus*, *Lupulinus* et *Sylvinus* passim in Suecia inferiori capti, in Lapponia non visi, quantum novi.

Nec *Cossus Ligniperda* LINN. et *Aesculi* FABR. (*Noctua pyrina* LINN.) Succiae incolae, a me in terris arcticis observatae.

20. *Saturnia*. SCHRANK.

BOISD. Ic. 170. LEACH. OCHS. *Attacus* GERMAR. — *Bombyx* LINN. FABR. HÜBN. LATR.

Inter maximas huius Familiae. Antennae bipectinatae. Lingua nulla. Alae latae triangulares horizontaliter patulae, centro ocellatae. Palpi pilosissimi. Corpus crassum villosum, abdomine breviusculo. Color dominans (in nostra) cinerascens; pictura subundulata, oculo centrali. *Habitatio* in sylvaticis Lapponiae. *Larva* crassa cylindrica. *Pupa* rotundato-ovata, folliculata, folliculo pyriformi, apice angustiore foramine elastico-dehiscente. *Differentia sexus*; *mas*: antennis pennatis, *femina*: antennis bipectinatis. (Spec. Scand. 2.)

1. *S. Pavonia*: alis griseo-cinereoque nebulosis fasciatisque, singula oculo centrali nictitante; posticis maris subflavescentibus. ♂. (Long. al. exp. ♂ $2\frac{1}{2}$, ♀ $2\frac{1}{2}$ —3 poll.)

Bombyx LINN. Fn. Sv. 1099. ♂. *Pavonia minor* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 417. 32. *Saturnia Carpini* OCHS. Schm. 3. 6. 3. HÜBN. Bomb. T. 14. f. 53. ♂. 54. ♀.

Hab. in Lapponia passim; in Lapponia septentrionali D. PORTIN, in meridionali ipse. Larva virescens in Betula Alnus et alba, in Salice caprea, Erica vulgari, Vaccinio Myrtillus etc. hospitatur. E pupa, ad Lycksele Lapponiae Umensis Aug. 1832 a me inventa, imago feminea non antequam d. 26. April. 1834 egressa. (Lapp.-Scan. haud infreq.)

Obs. *Saturn. (Bombyx) Tau* Auct. in Suecia inferiori rarius lecta, in Lapponia non visa.

21. *Endromis*. OCHS.

BOISD. Ind. p. 50. *Bombyx* LINN. SCHRANK. ESPEY, BORKH. HÜBN. ROES. PANZ. FABR.

Inter magnas huius Familiae. Antennae bipectinatae. Alae latae subtriangulares, subtiliter squamatae, basi villosae, anteriores lunula s. semiocello subcentrali. Corpus crassum longe et dense villosum. Color brunneus l. pallidus, pictura subfasciata et maculata. *Habitatio* in pratis sylvaticis Lapponiae. *Larva* Sphingoidea unda, tuberculo pyramidalis in segmento ultimo. *Pupa* folliculata. *Differentia sexus*; *mas*: antennis longe pectinatis, alarumque colore obscuriore, a *femina*: antennis breviter pectinatis et alarum colore pallidior dignoscitur. (Spec. Scand. 1, nostra, abdominis villositate longa et densa, alis tantum semi-ocellatis et larvae conditione a *Saturnia*, cui sat affinis, distincta.)

1. *E. versicolora*: alis brunnescentibus aut pallidis, strigis nigris albisque, anticis in medio hamulo s. lunula cornibus extrorsum flexis obscura, collari albo. ♂. (Long. al. exp. ♂ $2\frac{1}{2}$ — $2\frac{3}{4}$, ♀ 3 — $3\frac{1}{4}$ poll.)

Mas: alis anticis colore dominante brunneo, posticis eodem fulvescente.

Fem.: alis anticis colore dominante pallide griseo, posticis eodem albedo.

OCHS. Schm. 3. 16. 1. ♂. *Bombyx* LINN. Fn. Sv. 1111. ♂. PANZ. Fn. 21. 22. ROES. 3. T. 39. f. 3. ♀. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 427. 64. HÜBN. Bomb. T. 1. f. 1. ♂. 2. ♀.

Hab. in Lapponiae betuletis rarius; in Lapponia Tornensis masculum jam medio mensis Maji inveni. (Lapp.-Botnia borealis ad Johannis Ro-Scan. rar. — Larva virescens strigis lateralibus albis, in Betula et Alno habitat; pupa nigricans sub muscis inventa.)

22. *Harpyia*. OCHS.

Bombyx LINN. PANZ. ESP. BORKH. FABR. HÜBN. *Pania* DALM. *Cerura* SCHRK. LATR. *Dicranura* BOISD. Ind.

Magna aut media. Antennae (totae in nostris) bipectinatae. Lingua brevissima. Alae in quiete deflexae. Abdomen non dense hirsutum. Color dominans albedo-cinerascens; pictura saepissime punctis strigisque nigris. *Habitatio* in Salicetis et Populetis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* solitaria, dorso tuberculato, ano erigendo bifurco, pedibus tantum 14, (scilicet 2 posticis s. analibus in caudam furcatam transformatis.) (Spec. Scand. 7, larvarum forma a reliquis praesertim distinctae.)

1. *H. Vinula*: alis anticis albedo-canis, punctis strigisque fuscis repandis dentatisque; posticis aut albidis (♂), aut fuscis (♀), corpore in utroque sexu albedo-cano nigroque variegato. ♂. (Long. al. exp. ♂ $2\frac{1}{2}$, ♀ $2\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{2}$ poll.)

OCHS. Schm. 3. 20. 1. ♂. *Bombyx* LINN. Fn. Sv. 1112. ROES. 1. T. 19. f. 1—10. var. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 428. 67. HÜBN. Bomb. T. 9. f. 34. ♀.

Hab. in Lapponiae Salicibus passim; e pupa ad Lycksele Lappon. meridionalis Aug. 1832 capta, imago mascula 18. Maji anni sequentis egressa; e Lapponia septentrionali D. PORTIN. (Lappon.-Westrogothia freq. D. KÖNIG — Scan. certis annis etiam freq., jam initio mens. Maji saepe lecta. Larva viridis, dorso fusco, in Salicibus et Populo Tremula hospitatur.)

2. *H. phantoma*: alis nigricantibus immaculatis; corpore albo supra nigro-punctato, abdominis dorso nigro, segmentis margine albis. ♀. (Long. al. exp. 3 poll. et ultra.)

Bombyx (Pania) phantoma DALM. Anlect. Holmiae 1823. p. 92.

Hab. in Lapponia, Mus. D. a PAYKULL. (Lappon.-Suecia borealis.)

Statura omnino prioris, cui valde affinis, sed plerumque paullo major et alarum colore etc. certe distincta. Non visi pauca specimina hactenus detecta.

3. *H. arctica*: alis anticis cinereis punctis strigisque fuscis dentatis, fasciisque obscurioribus; posticis fuscis. DALM.

DALMAN in litteris.

Hab. in Lapponia teste D. DALMAN, ibi a me frustra quaesita mihi ignota. (Lapponia.)

4. *H. furcula*: alis griseis, anticis basi margineque postico nigro-punctatis, fascia ante medium transversa fusca, intus recta, extus flexuosa; posticis thoraceque anticis, albidis. ♂. (Long. al. exp. $1\frac{1}{4}$ poll.)

*) Cum nomina fere omnium Generum sub hac Familia militantium terminationem femininam habeat, eandem terminationem Familiae quoque tribuendam esse putavi, nisi terminatio in *ides* BILLB., aut in *ites* LATR. magis arderet. Sub hac nostra Fam. plures Tribus *Heterocerarum* BOISD. comprehenduntur.

Ochs. Schm. 3. 32. 5. *Bombyx* LINN. Fn. Sv. 1122. PANZ. Fn. 4. 20. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 475. 213. HÜBN. Bomb. T. 10. f. 39. ♀.

Hab. in Lapponiae Salice caprea, ut fertur, mihi ibi non obvia. (Lapp.-Scan. pass. Larva viridis, supra ferrugineo-maculata.)

Obs. *H. bicuspis* et *bifida* Ochs. et HÜBN. in Suecia inferiori rarissime inventae, in Lapponia vix occurrunt. *H. Fagi* Ochs. (seu *Paniu* DALM. *Bombyx* LINN. et Auct.) antennis apice nudis, Scandinaviae rarissime incola, mihi in Lapponia non obvia. — Forte etiam *Bomb. lacta* FABR. Ent. Syst. 3. 1. p. 454. 147., huic generi inserenda. *Harp. furculae* affinis, opinante Ccl. SCHÖNHERR.

23. Notodonta. Ochs.

BOISD. Ind. p. 54. *Bombyx* LINN. FABR. ESPER. BORKH. SCHKK. HÜBN.

Media. Antennae pectinatae. Lingua brevissima. Dorsum thoracis saepe cristatum. Alae anticae margine interiori denticulo distincto squamato, in quiete supra dorsum elevato. Color griseus, pallidus; pictura varie strigata l. litturata. *Habitatio* in sylvis, per partem inferiorem Lapponiae. *Larva* solitaria nuda, caput more Sphingum erigente. *Differentia sexus*; *mas*: antennis distincte bipectinatis; *femina*: antennis aut brevissime pectinatis aut subuliformibus. (Spec. Scand. 12 habitu fere *Noctuae*, corpore graciliore, abdom. ne lineari, alis anticis ante medium marginis interioris denticulo e fasciculo pilorum instructis, larvarumque conditione a reliquis Bombycinis dignotae.)

1. *N. Ziczac*: alis anticis brunneis spadiceo-undatis fasciatisque, striga lunari obscura; posticis in ♂ albidis, in ♀ cinerascens, fascia intramarginali obsoleta maculaque anali in utroque sexu fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. ♂ 1½, ♀ 2 poll.)

Ochs. Schm. 3. 48. 2. ♂♀. *Bombyx* LINN. Fn. Sv. 1116. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 442. 107. ROES. 1. T. 20. f. 1—8. imago, larva, pupa. HÜBN. Bomb. T. 6. f. 26. ♂. DAHLE. Skand. Ins. Skada och Nytt. Lund 1837. p. 153. f. 12. larva, f. 13. imago. GUERIN. Iconogr. du Règn. Anim. T. 87. f. 3

Hab. in Lappon. rarius. Larva rubens, postice ferruginea, dorso antice gibberibus 2, foliis Salicum et Populi victitat. (Lappon.-Scan. freq. Dania vulgaris, D. BOIE.)

2. *N. Camelina*: cristata, alis denticulatis anticis ferrugineo-testaceis, fascia strigisque denticuloque dorsali reflexo obscurioribus; posticis pallidis macula anali fusco-caerulea. ♂♀. (Long. al. exp. 1½—1¾ poll.)

Ochs. Schm. 3. 58. 6. *Bombyx* LINN. Fn. Sv. 1145. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 450. 133. ROES. 1. T. 29. f. 1—5. HÜBN. Bomb. T. 5. f. 19. ♂. alarum macula dorsali et anali nimis obscuris et magnis. *Bomb. capucina* LINN. Fn. Sv. 1144. ♀. var.

Hab. in Lapponia passim, ad Stensele Lapp. Umensis d. 3. Jul. a me lecta. (Lapp. meridion. — Ölandia-Gottlandia-Scania freq.)

Alar. macula analis in nostris parva obsoleta fusco-caerulea. Larva virescens linea dorsali alba, e foliis Salicis, Betulae etc. vescitur.

3. *N. frigida*: alis anticis dorso dentatis fuscis, costa cinerea, macula ante apicem elongata vittaque basali nigris; posticis fuscescentibus, litura anali obscuriori. ♂. (Long. al. exp. 1½ poll.)

Hab. in Lapponia Tornensi, Mus. D. SCHÖNHERR., rariss., mihi non obvia. (Lapp. borealis.)

Affinis et similis *N. Dictaeae* et *Dictacoidi*, sed a priori alis posticis fuscis, nec albis, a posteriori alarum anticarum macula anguli interioris triangulari nulla l. tantum tenuissima strigiformi cinerea, et ab utraque alarum anticarum plaga media cinerea, minimeque alba, facile dignota. Alae anticae fuscae, dimidietate antica seu costali cinerea, macula ante apicem elongata nigra ut in *Dictaea*. Vitta a basi vix ad medium alae juxta marginem interiorem ducta quoque nigra. Alae posticae fuscescentes l. sordide cinereae, margine anguste fimbriaque ad angulum ani nigro-fuscis.

4. *N. carmelita*: alis dentatis ferrugineis, anticis ad marginem interiorem cinereis, fascia media obliqua versus marginem interiorem angustata, et dorso denticulo piloso reflexo nigro terminata saturatiori, maculisque costalibus 2 albidis;

posticis fascia strigiformi oblitterata pallida lituraque anali caerulescente. ♀. (Long. al. exp. 1½ poll.)

Ochs. Schm. 3. 61. 7. *Bomb. Capucina* HÜBN. Bomb. T. 5. f. 21.

Hab. in Lappon. Dalecarlica rarissime, ad Goerdalen D. BOHEMAN specimen unicum legit milique ad describendum benignissime communicavit. (Lappon. meridional.)

Caput, antennae et thorax rubiginosa. Alae omnes denticulatae fimbria alba nigro-intersecta; anticae cinereae, venis albo nigroque punctatis fasciaeque media obliqua obscura. Costa indeterminatae ferrugineae, maculis 2 albidis, una ante medium minutissima (ejusque vix nisi vestigio), et altera pone medium, ubi fascia obscura in costa excurrit, paullo majori subtriangulari determinata. Reliqua ut in diagnosi.

Obs. *Bomb. Tritophus* FABR., *Dromedarius* FABR., *Dictaea* LINN. Syst. Nat. (*B. Tremula* LINN. Fn.), *Dictacoides* Ochs. (*B. Gnoma* FABR.), *Palpina* LINN., *Bicolora* FABR. et *Trepida* FABR. (*B. serrata* THURN. Diss. 3. 47.), huic generi subjectae, in Suecia inferiori rarius inventae, in terris arcticis neque a me, neque ab alio, quantum novi, collectae.

24. Pygaera. Ochs.

BOISD. Ind. p. 47. *Bombyx* LINN. et Auct. *Laria* SCHKK. *Sericaria* LATR.

Major, media aut minor. Antennae bipectinatae. Lingua brevis. Alae deflexae corpus subingentes; inferiores superioribus angustatis penitus supertectae. Abdomen elongatum sublineare. Anus maris barbatus fasciculo bifido, in quiete erectus. Pedes antici saepe porrecti. Color cinerascens; pictura: macula in thorace alarumque apice. *Habitatio* in pratis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Statura Noctuae*. *Larva* parce hirta, in segmentis praesertim 4to et ultimo fasciculo piloso, plerumque intra folia convoluta hospitat. *Differentia sexus*: *mas*: ano barbato bifido, antennis distincte bipectinatis; *femina*: ano integro, antennis brevissime pectinatis aut subsetaceis. (Spec. Scand. 5, alis in quiete corpori arcte applicatis, ano maris (in nostris) fasciculo pilorum bifido, alis anticis macula apicis et strigis transversis disci, distincta.)

1. *P. anastomosis*: alis griseis, anticis ferrugineo-fuscoque variis strigis 3 albidis subanastomosantibus, thorace macula dorsali ferrugineo-brunnea. ♂♀. (Long. al. exp. 1¼ poll.)

Ochs. Schm. 3. 226. 2. *Bombyx* LINN. Fn. Sv. 1125. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 448. 126. HÜBN. Bomb. T. 22. f. 57. ♀.

Hab. in Lapponia secundum collectiones boreales, sed rarissime, mihi in terris arcticis non obvia. (Lappon.-Scan. pass.)

Pedibus anticis porrectis quiescit. — Larva fusca dorso punctis albis et linea laterali flava, Salicum et Populi Tremulae foliis victitat.

2. *P. Bucephala*: alis anticis cinereis strigis duabus ferrugineis maculaque apicali ovata flava; posticis albidis. ♂♀. (Long. al. exp. ♂ 2, ♀ 2½ poll.)

Ochs. Schm. 3. 235. 6. ♂♀. *Bombyx* LINN. Fn. Sv. 1115. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 439. 99. HÜBN. Bomb. T. 45. f. 194. ♂. 195. ♀. DAHLE. Skand. Ins. Skada och Nytt. p. 167. Ejusd. Skand. Fjärillar. Diss. 1837. p. 29. f. 8. imago ♂, f. 9 larva, f. 10 pupa.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Suecia med. — Scania freq.)

Thorax flavus ferrugineo-limbatus. Abdomen flavum striga laterali punctata nigra. Alae anticae subargenteo-cinereae, strigis 2 evidenter duplicatis ferrugineis, ima ante medium subrecta, altera pone medium arcuatum flexa; inter has strigas macula centrali subocellari saepe obsoleta; macula apicis magna ovata flava; posticae pallidae fascia media arcuata plerumque obsoletissima et striga marginis tenuissima fuscis.

Obs. *Pyg. (Bombyx) reclusa* FABR., *Anachoreta* FABR. et *curtula* LINN., in Suecia plus minus raro inventae, in Lapponia haud obviae; *Pyg. Bucephaloides* Ochs. Schm. 3. p. 237. et SCHÄFF. Ic. T. 31. f. 11. *P. Bucephalae* affini, et similis, sed macula alarum anticarum apicali intus dente praedita, nec integra, praeter alias notas distincta, nec in Lapponia nec in reliqua Scandinavia quantum novi lecta fuit.

25. Bombyx. LINN.

BORKH. ESPEY. FABR. HÜBN. LATR. BOISD. Ind. p. 43.
Lasiocampa SCHRANK. *Gastropacha* OCHS.

Magna, raro media. Antennae utriusque sexus pectinatae, pectine compresso. Alae anticae haud angustatae deflexae, inferiores rotundatae, interdum reversae. Abdomen crassum; hinc nomen *Gastropacha* OCHS. Color varius, fuscus, ferrugineus, testaceus, pictura strigatim subfasciata. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* pilosa e foliis arborum vescitur. *Differentia sexus*; *mas*: antennis distincte pectinatis; *femina*: antennis breviter pectinatis-abdomine valde crasso. (Spec. Scand. 18, alis subdilatatis deflexis (saltem anticis), antennis in utroque sexu pectinatis, pectine compresso, abdomine valde crasso etc. distinctae.)

Sect. 1. (Ptilorhina). *Palpi prominuli ad rostellum modum conniventes. — Lingua nulla. Alae denticulatae. Lasiocampa* SCHRK. BOISD. Ind. *Phylloma* BILLB. Catal.

1. B. Pini: alis reversis griseis, anticis fascia ferruginea punctoque subcentrali triangulari albo. ♂♀. (Long. al. exp. 2 $\frac{3}{4}$ fere 3 poll.)

LINN. Fn. Sv. 1104. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 426. 62. ROES. 1. 59. f. 1—6. imago, larva, pupa. HÜBN. Bomb. T. 42. f. 184. ♂. 155. ♀. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nyttä p. 166. *Gastropacha* OCHS. Schm. 3. 251. 5. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarius. Larva in Pinn sylvestri hospitatur. (Lapp.-Smol. freq. — Scan. boreal. rar.)

Obs. LINN. Bomb. *Quercifolia* (in Gottlandia), *Ilicifolia* et *potatoria*, in Suecia inferiori rarius obviae, in Lapponia vix occurrunt.

Sect. 2. Palpi haud prominuli. Lingua brevissima aut nulla. Alae integrae. Lasiocampa SCHRK. BILLB. *Bombyx* BOISD. Ind.

Subdiv. 1. Alae anticae fascia pallida punctoque medio albo.

2. B. Quercus: alis reversis, maris brunneis, feminae ochraceo-luteis, in utroque sexu fascia flava; anticis puncto albo. ♂♀. (Long. al. exp. 2 $\frac{1}{2}$ —3 $\frac{1}{2}$ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1106. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 423. 53. ROES. T. 35. f. 1—7. imago, ovum, larva, pupa. HÜBN. Bomb. T. 39. f. 172. ♂. T. 52. f. 225. ♀. PANZ. Fn. 66. 21. ♂. 22. ♀. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nyttä p. 163. Ejusdem Skand. Fjärill. p. 29. f. 11. imago ♂, 12 ♀, 13 larva, 14 folliculus. *Gastropacha* OCHS. Schm. 3. 266. 11. ♂♀.

Hab. in Lapponia meridionali rar. — Larva grisea pilosa, incisuris nigris singula punctis 2 albis, in Betula et Salice hospitatur, ad Lycksele Lapp. Umensis mens. Aug. 1832 a me capta. E pupa folliculata, folliculo ovali dense sericeo, griseo, imago feminae 29. Maj. anni sequentis egressa. (Lapp.-Scan. freq.)

3. B. lobulina: alis subreversis fusco-cinereis, anticis fascia media sinuata lata obscuriori, striga nigra et alba utrinque marginata, lunulaque centrali nivea. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{2}$ fere 2 poll.)

FABR. Suppl. 436. 83—84. HÜBN. Bomb. T. 41. f. 180. ♂. f. 181. ♀. *Gastropacha* OCHS. Schm. 3. 255. 8. ♂♀. *B. lunigera* PAYK. Act. Hafn. Hist. Nat. 2. 2. 95. 1. T. 2. f. 1. ♀. var. magis unicolor.

Hab. in Lapponia passim; ad Lycksele Aug. a me inventa; larva in foliis Pini sylvestris Botniae occidentalis Jun. D. QUENSEL. (Lappon.-Botnia.)

Obs. *B. Trifolii* FABR. (in Gottlandia), *Dumeti* FABR. (*Dumi* LINN.) *lunestris* LINN. (in Gottlandia) et *Catax* LINN., Sueciae inferioris incolae, in Lapponia frustra quaesitae.

Subdiv. 2. Alae anticae fasciis 2 pallidis aut fuscis absque puncto albo.

4. B. Castrensis: alis reversis, maris anticis pallidis fasciis subtribus, posticis totis brunneis; feminae omnibus dilute brunneis, anticis fasciis 2 pallidis. ♂♀. (Long. al. exp. ♂ 1 $\frac{1}{4}$, ♀ 1 $\frac{1}{2}$ poll.)

LINN. Syst. Nat. 1. 218. 36. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 432. 50. ROES. 4. T. 14. f. 1—6. larva, pupa, follicul., imago. HÜBN. Bomb. T. 40. f. 177. ♂. f. 178. ♀. *Gastropacha* OCHS. Schm. 3. 294. 24. ♂♀. *B. Neustria* β. LINN. Fn. Sv. 1102.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapp. — per totam Sueciam usque ad Scaniae freq. Larva gregaria pilosa antice posticeque subangustata, caeruleo-rubro-nigroque picta, e Centaurea, Hieracio, Betula etc. vescitur.)

5. B. Neustria: alis reversis pallidis aut rufo-ochraceis, anticis fascia media obscuriori aut fusco aut pallido terminata. ♂♀. (Long. al. exp. ♂ 1 $\frac{1}{4}$, ♀ 1 $\frac{1}{2}$ poll.)

Var. a. ♂. tota pallida alis anticis strigis duabus subparallelis fuscis.

Var. b. ♂♀. tota rufo-ochracea l. ochraceo-ferruginea, alis anticis fascia media extus dilatata obscuriori, utrinque striga pallida terminata.

Var. c. ♂♀. simil. var. b. sed fascia alarum unicolor s. vix albo-marginata.

LINN. Syst. Nat. 1. 2. 818. 35. Fn. Sv. 1102. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 432. 79. ROES. 1. 6. f. 1—7. ova, larva (male colorata), pupa, follicul., imago (var. nostra a. etc.). PANZ. Fn. 23. 21. HÜBN. Bomb. T. 40. f. 179. ♂. var. nostra a.) 180. ♀. (var. c.) DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nyttä p. 176. *Gastropacha* OCHS. Schm. 3. 296. 25. (var. nostr. a. b. c.)

Hab. in Lapponia Umensi, s. meridionali passim, praesertim var. a., quae in pupam albo-sericeam d. 4. Jul. commutata exiti declarata initio August. Ova in annulos conferta circa ramulos (Salicis) adglutinantur. Larva gregaria pilosa, utrinque aequaliter crassa, caeruleo-rubro-alboque lineata, foliis arborum fruticumque Betulae, Populi, Salicis cet. vitat, saepe noxia, ut ostendit clariss. DAHLBOM l.c.; a priori specie sine dubio diversa, invitis D.D. DE GEER, DALMAN et plur. A praecedente mox dignota: *maris* alis anticis strigis 2, nec 3, et posticis pallidis aut rufo-ochraceis, nec brunneis; et *feminae* alis anticis strigis 2 pallidis angustis saepe obsoletis, nec latis et distinctis. (Lapp.-Scan. ubique vulgarissima etiam in arboribus Pomonae.)

Obs. *B. Rubi* LINN. et *Populi* LINN. in Suecia passim obviae, in Lapponia non detectae.

Subdiv. 3. Alae anticae cinerascetes, strigis obscurioribus.

6. B. Crataegi: alis reversis rotundatis cinereis, anticis fascia media extus undulata, obscuriori, ano barbato. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{4}$ —1 $\frac{1}{2}$ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1126. ♂. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 460. 166. HÜBN. Bomb. T. 36. f. 162. ♂. *Gastropacha* OCHS. Schm. 3. 278. 16. ♂♀. *B. Mali* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 434. 85. ♂. *Noctua Vitis idaeae* LINN. Fn. Sv. 1163. hujus ♀ videtur.

Hab. in Lapponia Umensi passim; etiam e pupa ad Lycksele Aug. 1832 capta domumque reportata individuum masculinum d. 10. Dec. ejusdem anni egressum. (Lapp. merid.—Scan. pass. rar. Larva in Crataego, Salice.)

7. B. Coryli: alis reversis, anticis cinerascens fasciata ante medium lata griseo-fuscoque nebulosa, oculo in medio; posticis griseis unicoloribus; thorace variegato. ♂♀. (Long. al. exp. 1 $\frac{1}{4}$ —1 $\frac{1}{2}$ lin.)

LINN. Fn. Sv. 1123. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 444. 114. ROES. 1. T. 58. f. 1—5. larva, pupa, imago, haec nimis colorata. *Noctua* HÜBN. Noct. T. 4. f. 17. ♂, 18. ♀. *Orgyia* BOISD. Ind. p. 47.

Hab. in Lapponia passim; ad Torneå nec non ad Lycksele Lapponiae Umensis a me inventa. (Lappon. Suecia-Scan. pass.)

Autem flavae. Variat ♂ alarum anticarum fascia obscura fere ad basin alae extensa, qualis ad Torneå deprehensa. Forte haec species potius ad *Nocturias* referenda.

Obs. *B. Pityocampa* FABR. et THINR. Diss. Ins. Sv. p. 54. et, ut fertur, etiam *B. processionea* LINN. FABR. HÜBN., in Suecia inferiori habitant, in Lapponia non collectae.

26. Orgyia (Orgyia). OCHS.

BOISD. Ic. Lep. Liparid. p. 135. *Larva* SCHRANK. LATR. *Bombyx* LINN. FABR. GOD. Auct.

Major ant media. Antennae bipectinatae. Lingua brevissima, spuria. Palpi breves porrecti. Alae deflexae aut subhorizontales. Pedes articuli hirsuti, in quiete porrecti. Color cinerascens, fusco-ferrugineus; pictura haud notabilis, interdum strigata aut maculis levibus. *Habitatio* in silvis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* saepe solitaria, villosa, dorso fasciis pilosis truncatis. *Pupa* brevis obtusa pilosula folliculata, folliculo sericeo. *Differentia sexus*; *mas*: antennis longe pectinatis, abdomine parum crasso, semper

alatus; *femina*: antennis breviter pectinatis, abdomine crassissimo; interdum aptera. (Spec. Scand. 6, antennis bipectinatis, lingua brevissima, pedibus anticis hirsutis in quiescente extensis, femina interdum aptera, ut et pilositate larvarum fasciculata etc. a generibus affinis suae Familiae dignoscendae.)

Subdiv. 1. Uterque sexus alatus, alis deflexis; corpore crassiori.

1. O. pudibunda: alis albedo-cinereis, anticis macula media lunari strigisque subtribus undatis fuscis indeterminatis. ♂♀. (Long. al. exp. ♂ $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$, ♀ $2\frac{3}{4}$ poll.)

OCHS. SCHM. 3. 209. 1. ♂♀. *Bombyx* LINN. Fh. Sv. 1119. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 435. 97. ROES. 1. 38. f. 1—6. ovum, larva, pupa, folliculus, imago. B. *Juglandis* HÜBN. Bomb. T. 21. f. 84. ♂. 85. ♀.

Hab. — in Lapponiae incolae mecum communicata, mihi in terris polaribus nunquam obvia. Alae anticae maris fere totae fusco-nebulosae signaturis fasciam mediam latam formantibus; *feminae* dilutiores atomis undique strigisque 3 fuscis, harum antica distinctiori, exterioribus subabbreviatis. (Lapp.-Scan. passim. — Larva flava, fasciulis pilorum dorsalibus 4 flavo-albidis, et penicillo caudali rubro.)

2. O. obscura: tota obscure cinerea, alis anticis striga pone medium nigricante. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponiis Suecicis passim; etiam e pupa nigro-brunnea folliculo griseo, ad Lycksele Lapponiae Umeensis capta, mas egressus mens. Jun. 1832; et e pupa similiter folliculata, cujus larva in Salice ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis inventa, individuum femineum d. 26. Jul. 1821 egressum post pupae statum 26 dierum. (Lapponia borealis et meridionalis.)

Similis et affinis *Bomb. fascelinae* LINN., sed nonnihil minor et obscurior. Antennae et totum corpus, praesertim in ♂, fusco-nigricantia. Alae omnes obscure cinerae, anticae striga paullo pone medium versus apicem nigra obliqua, vix undulata; infra illam in illaesis specimenibus rudimentum strigae secundae in medio observatur, sed vix alia pictura in alis.

3. O. fascelina: alis cinereis, anticis atomis nigris adspersis, linea media fusca albo inducta strigisque duabus repandis fulvescenti-fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. ♂ $1\frac{1}{2}$, ♀ 2 poll.)

OCHS. SCHM. 3. 211. 3. *Bombyx* LINN. Fh. Sv. 1119. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 439. 98. HÜBN. Bomb. 7. 21. f. 81. ♀.

Var. b. ♂. paullo minor, alis posticis albidis, alias var. a. similima.

Hab. in Lapponia Tornensi rar. Museum D. SCHÖNH. (Lapp.-Suec. media — Scan. Jul. Aug. — educta saepe e nymphis exiit.)

Obs. Org. (Bombyx) Abietis OCHS. in Suecia teste D. DALMAN inventa, in Lapponia non obvia, quantum novi.

Subdiv. 2. Mas alis incumbendis subplanis, corpore gracili; volatus diurnus; femina aptera decolorata.

4. O. antiqua: mas: alis luteo-ferrugineis, anticis strigis 2 obsoletis fuscis maculaque anguli ani nivea; *femina*: grisea aptera. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

OCHS. SCHM. 3. 221. 6. ♂♀. *Bombyx* LINN. Fh. Sv. 1120. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 476. 216. ROES. 1. T. 39. f. 1—5. HÜBN. Bomb. T. 20. f. 77. ♂. T. 54. f. 235. ♀.

Hab. in Lapponiae sylvibus abietinis rar. (Lappon.-Scan. pass. Larva solitaria cinerea, rubro-alboque picta, fasciulis pilorum dorsalibus 4 pallidis, antennalibus caudalique obscuris, in Hyperico, Rube cet. saepe visa.)

Obs. Orgya (Bombyx) Gonostigma FABR. (LINN. Syst. Nat. vix vera), in Suecia inferiori passim obvia, in Lapponia haud lecta.

27. Liparis. OCHS.

BOISD. Ind. p. 46. *Laria* SCHRANK. LATR. *Bombyx* LINN. FABR. PANZ. HÜBN. cet.

Magna aut media. Antennae bipectinatae. Lingua nulla. Alae deflexae tenniter squamosae, superiores inferioribus in quiete omnino superectae. *Color* (in nostra) nivens, albidus; pictura aut nulla aut undulatum fusco-strigata. *Habitatio* in pratis et sylvibus; per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* variegata, verrucis pluribus piliferis instructa. *Pupa* pilosa, intra folliculum e filis paucis confectum. *Pupae* status 20—30 dies. *Differentia sexus*; mas: antennis longe pectinatis; *femina*: antennis breviter pectinatis. (Spec. Sc. 5,

antennis bipectinatis, lingua nulla, alis deflexis tenniter squamosis unicoloribus aut nigro-strigulosis, larva verrucis piliferis instructa, pupa pilosa parum folliculata intra folia alligata latitante etc., distinctae.)

1. L. Salicis: alis albis immaculatis nitidis, antennarum pectinibus fuscis, pedibus nigro-annulatis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ fere $2\frac{1}{2}$ poll.)

OCHS. SCHM. 3. 195. 6. ♂♀. *Bombyx* LINN. Fh. Sv. 1129. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 459. 163. ROES. 1. 1. T. 9. f. 1—8. ov., larv., pup., follic., imago. HÜBN. Bomb. T. 18. f. 70. ♀. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nytt p. 182.

Hab. in Lapponiae Salicetis passim rar.; in Lappon. Tornensi D. PORTIN, in Lapponia meridionali ipse. (Lappon.-Torneå; Botnia borealis ad Calix D. SMALTZ — Scan. vulgarit.)

Obs. Liparis (Bombyx) Morio LINN., *Monacha* LINN., *dispar* LINN., et *Chrysorrhoea* LINN. in Suecia inferiori plus minus raro obviae, in Lapponia vix occurrunt.

28. Psyche. SCHRANK.

OCHS. LATR. BOISD. Ind. p. 44. *Tinea* HÜBN. *Bombyx* LINN. ESP. BORKH. FABR.

Parva in hac Familia. Antennae aut pectinatae (♂), aut filiformes (♀). Palpi nulli? Frons pilosa tegit linguam brevissimam. *Color* obscurus. *Habitatio* in sylvibus Lapponiae. *Larva* phytophaga; in folliculo more Phryganearum omnino metamorphosis subit. *Differentia sexus*, mas: alis subrotundatis tenuiter squamatis subhyalinis, antennis pectinatis, corpore villosus; *femina*: elongata aptera, antennis filiformibus, abdomine magno subnudo; capite thoraceque minimis. Genus paradoxum species Scand. 4 (3 secund. DE GEER) Entomologis dubias continens.)

1. Ps. nitidella: tota nigra, alis haud rotundatis fuscis su nitidis. ♂. (Long. al. exp. $5\frac{1}{2}$ lin.)

OCHS. SCHM. 3. 169. 3. ? *Tinea* HÜBN. Tin. T. 1. f. 6. ♂. DEG. Ins. 1. T. 29. f. 19—22. T. 30. f. 22. 23. Vol. 2. 1. T. 3. f. 13. 14.

Hab. in Lappon. meridionali rarissime, in Pino sylvestri juniori ad Lycksele d. 10. Jun. 1832 a me inventa. Alae subangustatae nigrae haud pellucidae. (Lapponia — ?)

2. Ps. stigmatella: fusco-nigra, fronte-pilosa, alis fusco-hyalinis, nervo costali et stigmate obscurioribus. ♂. (Long. al. exp. fere $1\frac{1}{2}$ poll.)

An *Amphidasis Pomonaria* OCHS. SCHM. 6. 1. p. 249. 7. ? et HÜBN. Geom. Tab. 34. f. 180. ??

Hab. in Lappon. Tornensi rarissime, unicum individuum a D. PORTIN mecum communicatum. (Lapponia.)

Statura corporis et alarum forma ut in *Ps. viciella* HÜBN. Tin. T. 1. f. 2, sed fere paullo major et alis multo magis pellucidis distincta. Tota fusco-nigra. Antennae medioeriter bipectinatae.

Frons inter antennis fulvo-pilosa. Thorax et abdomen pilis paucis fulvis in lineam longitudinalem dorsi digestis obsita. Alae subangustatae fusco-hyalinae, nervis fusco-squamosis; anticae nervo costali a basi ad stigma, et hoc sat distincte, fuscis, fuseolae, quae a stigmate per nervos transversos ad medium fere alae extenditur, unde fascia fusca abbreviata obsoleta formatur. Pedes griseo-pilosi. — Sub nomine *Phalaena pomonaria* BORKH., 5. p. 198. 82. et *Nyssia Pomonaria* LEFEBVR. in Annal. de la Soc. Ent. de France 1835. 1. p. 101. T. 1. D. f. 6. 7. Cel. SCHÖNNER marem et feminam (apteram) nuperime (die 6. Mart. 1839) mihi misit, nostrae certe speciei, in Lapponia Tornensi a C. CASTROEM captos.

Obs. Ps. (Bombyx) viciella OCHS. FABR. et *Ps. graminella* OCHS. (sen *B. vestita* FABR. *B. atra* LINN. ? *B. Hieracii* THUNB. Diss. Ins. Sv. p. 53. ?) in Suecia inferiori rarissime obviae, in Lapponia frustra quaesitae.

29. Chelonia. LATR.

GOD. BOISD. Ic. p. 123. *Arctia* SCHRANK. LATR. DALM. *Callimorpha*, *Lithosia* LATR. *Arctornis* GERM. *Hypercompa* HÜBN. *Euprepia* OCHS. BILLB. *Bombyx* LINN. FABR. THUNB. cet.

Major aut media. Antennae breviter bipectinatae aut subtus serrulatae l. ciliatae. Palpi breves. Lingua brevissima. Thorax sat dense villosus. Abdomen alis brevius crassiusculum, maculatum. Alae deflexae trigonae latiusculae,

saepe eximie coloratae et pictae. Volatus gravis interruptus nocturnus l. etiam diurnus. *Habitatio* in pratis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* solitaria, agilis, verrucis piliferis undique obsita, ursina. *Pupa* obtusa larvae tunicam haud deponit. *Differentia sexus*; *mas*: antennis breviter bipectinatis; *femina*: antennis aut subtus ciliatis l. serrulatis, aut subfiliformibus. (Spec. Scand. 13; antennis (♂) breviter bipectinatis aut (♀) subtus ciliatis, lingua brevissima, alis deflexis abdomineque eximie coloratis et maculatis, larva verrucata valde hirsuta, ut et pupa tunicam larvae in apice retinente, distinctae.)

1. Ch. Caja: alis anticis castaneo-fuscis rivulis albidis; posticis rufo-testaceis maculis nigris. ♂♀. (Long. al. exp. $2\frac{1}{2}$ — $2\frac{3}{4}$ poll.)

BOISD. Ind. p. 42. *Bombyx* LINN. Fn. Sv. 1131. Rös. 1. T. 1. f. 1—8. (sub omnibus metamorphos. gradibus praesentatur). FABR. Ent. Syst. 3. 1. 470. 196. HÜBN. Bomb. T. 30. f. 131. ♀. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nytt p. 151. f. 14. ♂. *Eyrepria* OCHS. Schm. 3. 335. 18.

Hab. in Lapponiae et septentrionalis et meridionalis pratis graminosis passim. (Lappon.-Botn. borealis ad Calix D. SMALTZ — Scan. vulgar.)

Antennae maris breviter, feminae brevissime pectinatae. Thoracis dorsum et alae anticae in utroque sexu colore coffeo, hae rivulis et maculis albidis. Alae posticae rubrae in speciminibus Lapponicis plerumque maculis in singula tantum 4, 1 ad basiu et 3 intra marginem, omnibus discretis rotundatis. Collare et abdomen rubra, hoc fasciis mediis 4 abbreviatis nigris. Larva solitaria, adultior valde hirsuta, supra nigra punctis minutis albo-caerulescentibus, inferius ad latera ferruginea, in pratorum graminosis occurrit.

2. Ch. Thulea: „corpore nigro, collari anoque flavidis, pedibus rubro-annulatis; alis anticis nigris fasciis macularibus albis, interioribus interruptis; posticis rubris basi fasciaque intramarginali nigris.“ DALM. (Long. al. exp. circiter 2 poll.)

Bombyx (Arctia) *Thulea* DALM. Analect. Ent. 1823. p. 92. *Bomb. alpina* ACERBI, Iter Sv. T. 11. p. 253. 4. t. 1. f. 4. forte.

Hab. in Lapponia Tornensi ad Enontekis, ubi specimen unicum ante plures annos inventum fuit. Mus. D. PAYKULI. (Lapponia borealis.)

Magnitudo et habitus *Bomb. gratiosae* HÜBN. (s. *Eyrepria fasciata* OCHS.) colore et pictura ab aliis vere distincta.

3. Ch. lapponica: alis anticis ferrugineo-brunneis, maculis fascisque pallide flavis fusco-marginatis; posticis basi subinfuscat, apice fulvis nigro-maculatis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ poll.)

Bombyx THUNB. Diss. Ins. Sv. p. 40. f. 7. *Eyrepria* OCHS. Schm. 3. 315. 8. *Chelonia* BOISD. Ic. p. 128. Tab. 59. f. 2. *Bomb. Avia* HÜBN. Bomb. T. 57. f. 247. ♂. T. 53. f. 280. ♀. *B. festiva* BORRH. Eur. Schm. 3. 191. 56.

Hab. in Lapponia mens. Jul. rar. — Mea specimina in Lapponia Tornensi seu boreali inventa. Die volat. (Lapponia-Öfver Torneå.)

Pictura *Ch. Caja* subsimilis, sed duplo minor, sequenti subaequalis. Thorax brunneus flavo-maculatus. Alae anticae ferrugineo-brunneae maculis costalibus plerumque 3 majoribus, fascia pone medium saepissime interrupta et altera intra marginem saepius subintegra flexuosa, flavis, fusco-marginatis. Hae vero signaturae variant et penultima interdum cum ultima in medio connexa. Alae posticae basi fuscescent, pone medium fulvescentes maculis 3 l. 4 nigris fere ut in *Ch. Caja* locatis. Antennae maris breviter pectinatae.

Var. b. ♀. alis posticis cum anticis concoloribus s. ferrugineo-brunneis fascia media costali abbreviata et altera intra marginem posticum undulatum flavis. Mus. D. SCHÖNHERR.

4. Ch. Plantaginis: alis anticis atris rivulis maculisque pallidis; posticis luteis aut pallidis nigro-maculatis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ poll.)

Var. a. ♂. alis anticis nigris signaturis flavis; posticis albis maculis paucis pluribusve nigris.

Bomb. Plantaginis HÜBN. Bomb. T. 29. f. 126. ♂. *Eyrepria* OCHS. Schm. 3. 312. 7. var. *hospita*.

Var. b. ♂♀. alis anticis nigris signaturis flavis; posticis flavis maculis paucis pluribusve nigris.

HÜBN. l. c. f. 127. ♂. OCHS. l. c. var. RÖSEL 4. T. 24. f. 8. ♂.

Var. c. ♀. alis anticis ut in b., posticis luteis, maculis ut in a. et b.

Bomb. Plantaginis LINN. Fn. Sv. 1132. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 466. 186. OCHS. Schm. l. c. var. a. RÖES. l. c. f. 9.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

♀. colore luteo nimis rufo. HÜBN. l. c. f. 128. ♀. colore luteo nimis rufo.

Hab. omnes varietates in pratis graminosis per totam fere Lapponiam, 17. Jul. — 2. Aug. frequenter; a nobis scilicet inventa ad Wilhelmina Lapponiae Umensis, ad Karesuando Lapponiae Tornensis, nec non in inferalpinis maritimis Nordlandiae, ex. gr. ad Giebstad, Schiervoe, Talvig etc. freq.; etiam in Gamstenstind Finmarkiae ♀ ovipara 30. Jul. capta. Var. a. et c. vulgarissimae praesertim in Nordlandia Norvegica, sed var. b. vix nisi in Lapponiis Suecicis obvia. (Lappon.-Scan. var. b. et c. freq., sed var. a. in Suecia inferiori rarissime lecta.)

Pictura et signaturis hae species fere in infinitum ludit, nec inter 50 individua, quae ante oculos habeo, vix unum alteri simile. Praeter principales aberrationes supra allatas, e colore albo, flavo l. luteo s. fulvo ortas, variant etiam signaturae forma et numero praesertim in alis posticis. In variet. a. (albida s. *hospita*), alae posticae saepissime maculas tantum paucas nigras ad marginem plerumque collocatas habent; in var. vero c. (lutea) ejusdem ordinis alae saepissime a basi ultra medium nigrae, deinde fulvae, maculis paucioribus nigris intra marginem sparsis. Frustra tamen ut species distingui possunt hae varietates, simul cohabitantes. Larva pilosissima nigra, dorso ferruginea.

5. Ch. Quensell: alis nigris, anticis rivulis et fascia dentata, posticisque striga marginali undata, flavis. ♂. (Long. al. exp. fere $1\frac{1}{2}$ poll.)

Bombyx PAYK. Act. Hist. Nat. Hafn. 2. 2. p. 99. f. 2. B. *strigosa* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 454. 146.

Hab. rarissime in Lapponia Tornensi, ubi ad Enontekis a D. QUENSEL primum detecta. (Lappon. borealis — etiam Collect. D. PORTIN.)

Priori quodammodo similis, sed paullo minor gracilior, colore et pictura alia ab illa distincta; *Lithosiae* ut videtur affinis. Nigra. Caput flavo-variegatum. Thorax lucis dorsalibus 2 flavis. Abdomen lateribus flavo-punctatum. Anus fulvescens. Alae nigrae, anticae subangustatae vittis et fasciis flavis; posticae striga flexuosa ad marginem posticum flava. Specimen e Museo D. SCHÖNHERR mutuum descripsi.

6. Ch. fuliginosa: alis anticis rufo-fuliginosis puncto in medio gemino fusco; posticis rubris puncto centrali fasciaque intramarginali fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ poll.)

Bombyx LINN. Fn. Sv. 1159. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 456. 246. RÖES. 1. T. 43. f. 1—6. PANZ. Fn. 7. 16. HÜBN. Bomb. T. 33. f. 143. ♀. *Eyrepria* OCHS. Schm. 3. 346. 24.

Hab. in Lapponiae pratis graminosis passim frequens; ad Muonioniska Lapponiae Tornensis D. Past. KOLSTRÖM; ad Öfver Torneå D. PORTIN; in graminosis ad Lycksele — avan Lapponiae Umensis d. 20—24. Jun. haud raro, ipse. (Lappon.-Botn. borealis ad Calix D. SMALTZ. — Gottlandia — Scania rar.)

Specimina plerumque plus minus detrita et fusco-rufescentia leguntur. Illaesa aut tota subrubra, aut thoracae alisque anticis rufo-fuliginosa. Caput rufum. Abdomen sanguineum punctis triplici ordine dispositis, lineas 3 formatibus, nigris. Alae posticae rubrae disco plus minus late fusco, puncto centrali obscuriori. Antennae parum pectinatae supra sordide albidae. Larva ferrugineo-pilosa, capite pedibusque anticis nigris.

Obs. 1. *Ch. Russula*: alis maris flavis, feminae luteis, in utroque sexu limbo roseo, lunulaque centrali ferruginea; posticis fascia intramarginali fusca, subtus immaculatis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ poll.)

Bombyx FABR. Ent. Syst. 3. 1. 464. 180. LINN. Syst. Nat. 1. 2. 830. 71. *Noctua* LINN. Fu. Sv. 1156. ♀. *Bombyx Sannio* LINN. Fn. Sv. 1135. ♂;

2. *Ch. Menthastris*: alis albis punctis pluribus sparsis nigris; abdomine supra luteo, subtus anoque albidio, quinquafariam nigropunctato. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

Bombyx FABR. Ent. Syst. 3. 1. 452. 140. *B. lubricipeda* LINN. Fn. Sv. 1138. diagnos. et

3. *Ch. lubricipeda*: alis flavescensibus, punctis nigris mediis in strigam dispositis; abdomine luteo, quinquafariam nigropunctato. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ poll.)

Bombyx FABR. Ent. Syst. 3. 1. 451. 138. LINN. Fn. Sv. 1138. descript.,

in Suecia inferiore frequentes, ut Lapponiae incolae etiam pantantur, nobis vero ibi non obviae, nec in Collectionibus borealibus visae; quare tantum hoc modo in Fauna nostra indicantur.

Obs. Neque hujus generis species Sueciae: *B. aulica* LINN., *villica* LINN., *mendica* LINN., et *urticae* ESPER. OCHS. HÜBN. in terris arcticis a me observatae fuerunt.

30. Callimorpha. LATR.

BOISD. Ic. Lep. Chelonid. p. 116. *Noctua* LINN. *Bombyx* FABR. HÜBN. *Eyprepia* OCHS. *Arctia* SCHRANK. *Hypercompa* STEPH.

Media. Antennae setaceae subnudae in utroque sexu. Palpi prominuli glabriusculi. Lingua elongata, filamentis conjunctis. Abdomen longitudine circiter alarum posticarum, earumque colore; cylindricum parum crassum. Alae haud dilatatae, vix deflexae, incumbentes. Color (in nostra) niger aut ruber, pictura maculata. *Habitatio* in alpestribus. *Volatus* diurnus. *Larva* elongata, pilosa, agilis, sub foliis aut lapidibus interdum latitans. *Pupa* brunnea. *Differentia sexus* in proportionem abdominis quaerenda. (Spec. Scand. 1, nostra, *Cheloniae* sat affinis, sed antennis in utroque sexu setiformibus, lingua elongata, corpore angustiori sublineari, thorace magis squamoso quam villosa etc. satis, superque dignota.)

1. C. Dominula: alis anticis virescenti—nigris nitidis, maculis albis flavisque; posticis rubris nigro-maculatis. ♂♀. (Long. al. exp. 2—2½ poll.)

Noctua LINN. Syst. Nat. 1. 2. 834. 90. *Bombyx* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 475. 210. HÜBN. Bomb. T. 27. f. 117. ♂. 118. ♀. *Eyprepia* Ochs. Schm. 3. 316. 9.

Hab. in Lapponia boreali rarissime, mihi non obvia. (Lapponia—; Suecia Mus. nostr.— Larva pilosa nigra, lineis 3 flavis albo-maculatis, in Salice caprea, Sorbo, Urtica urente etc. habitat.)

31. Philea. DALM.

Callimorpha LATR. *Tinea* LINN. PANZ. *Bombyx* HÜBN. *Lithosia* OCHS. BOISD. Ind. p. 39. *Setina* SCHRANK. STEPH. BOISD. Ic. p. 110. *Euchelia* BOISD. Ind.

Minor. Antennae setaceae tenuiter ciliatae aut nudiusculae. Lingua brevis filamentis disjunctis. Palpi haud prominuli. Alae incumbentes et deflexae l. subdeflexae. Corpus subgracile glabriusculum. Color (in nostra) pallidus; pictura punctata. *Habitatio* in graminosis, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Larva* hirta. *Differentia sexus* ut in *Callimorpha*. (Spec. Scand. 3, quasi medie inter *Callimorpham* et *Lithosiam*.)

1. Ph. irrorea: nigra, thorace antice, anoque fulvis, alis pallide flavis, anticis punctis nigris trifariis. ♂♀. (Long. al. exp. 1½—1¾ poll.)

Bombyx HÜBN. Bomb. T. 25. f. 105. ♂. *Lithosia* OCHS. Schmett. 3. 148. 14. ♂♀. species genuina *Setinae* generis BOISD. Ic. 110 *Tinea irrorella* LINN. Fn. Sv. 1361. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 291. 18.

Hab. in Lapponis Suecicis rarius; sed in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae Norvegicae, ex. gr. ad Talvig, in Gamstenstind et in alpe Jocketind, 30. Jul. — 2. Aug. haud infrequenter lecta; speciminibus Suecicis semper pallidior. Larva hirta nigra, maculis dorsalibus rhomboidalibus lateralibusque oblongis pallidis, in Lichene parietino etc. hospitatur. (Lapp.—Calix prope Torneå freq. D. SMALTZ. — Suecia media, Gottlandia passim.)

Nimis affinis videtur *Setinae flavicanti* BOISD. l. c. T. 58. f. 7., quae a nostra vix differt nisi thorace abdomineque totis flavis et punctis alarum minutioribus.

Obs. *Lithos. (Setina) roscida* FABR. (genuina *Philea* nob.) in Allvaren Ölandiae in Cisto oelandico 1811 circa solstitium aestivale a me passim visa, et eborina OCHS. (*mesomella* LINN.), nec non *Eucheliae Jacobae* BOISD. Ind. LINN. FABR., in Suecia obviae, in Lapponia forte frustra quaeruntur, ibi a nullo quantum novi inventae.

32. Lithosia. FABR. Suppl.

LATR. OCHS. BOISD. Ind. p. 38. Icon. Lithosid. p. 95. *Noctua* LINN. HÜBN. *Eyprepiae* spec. OCHS. *Setinae* spec. SCHRANK. *Emydiae* spec. BOISD.

Minor. Antennae late distantes setaceae, aut nudiusculae aut tenuiter ciliatae, rarius in ♂ breviter pectinatae. Palpi capite paullo breviores recurvi, articulis 1 compresso, 2 falcato. Lingua subelongata. Caput squamatum fronte non hirsutissimum. Alae saepissime subconvolventes, abdomen longe superantes, anticae valde angustatae sublineares, posticae amplae in quiete plicatae. Corpus gracile lineare

Tibiae posticae elongatae spinosae. Color pallidus aut obscurus; pictura, dum adest, punctata raro striata. *Volatus* gravis plerumque tardus. *Habitatio* in pratis, nemoribus, per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* solitaria, nec cucullata nec subcutanea, hirsuta variegata, Lichenibus et Muscis arborum lapidumque saepissime victitat. *Pupa* cylindrico-conica obtusiuscula. *Differentia sexus* in abdominis proportionem, licet saepe aegre, invenitur. (Spec. Scand. 7, antennis setaceis, alis dorso incumbentibus, subhorizontalibus parallelis, superioribus valde angustis, inferioribus latioribus plicatis, etc. a reliquis hujus Familiae generibus dignotae.)

Subdiv. 1. Thorax disco dorsali denudato. Alae superiores striatum pictae. Antennae maris pectinatae. *Eyprepia* OCHS. *Lithosia* LATR. *Callopolis* BILLB. Cat. *Emydia* BOISD. Icon. pag. 91.

Lith. grammica LINN. FABR. in Suecia variis plantis passim lecta; et

Lith. Cribrum LINN. Fn. Sv. 1136. in Scania rarissime a me capta; sed hae in Lapponia vix occurrunt.

Subdiv. 2. Thorax disco non denudato. Alae superiores aut unicolores aut punctis paucis sparsis. Antennae aut simplices in utroque sexu, aut in ♂ ciliatae. *Lithosia* Auct.

1. L. complana: alis anticis cinereo-plumbeis, costa margineque apicali flavescens; posticis totis flavis. ♂♀. (Long. al. exp. 1¼—1½ poll.)

FABR. Suppl. 460. 3. OCHS. Schm. 3. 129. 3. *Noctua* LINN. Fn. Sv. 1153. *Bomb. plumbeola* HÜBN. Bomb. T. 54. f. 100. ♂. (*B. caniola* HÜBN. Bomb. T. 51. f. 220. ♀. var. ?)

Hab. in Lapon. rarissime. (Lapp.—Bahusia—Gottland. Scan. freq.)

Thorax et abdomen cinereo-plumbea, collari et ano luteo-flavis. Alae antice cinereo-plumbeae, costa anguste et fimbria flavis, Alae inferiores pallide flavae. Larva fasciculatum pilosa atra, dorso lineis 2 punctorum pallidorum, in Lichenibus Pici sylvestris etc. hospitatur.

Obs. *Lith. quadra* LINN., *helveola* OCHS. HÜBN. BOISD. Ic. ad Abusa prope Lund Scaniae, *luteola* OCHS. HÜBN. (*Tinea lutarella* LINN.) et *rubricollis* OCHS. (*Noctua* LINN.) in Suecia haud raro, in Lapponia mihi non obviae.)

Obs. *Amulea mundana* (*Lithosia* OCHS. *Tortrix* LINN. *Bombyx* FABR., *Nudaria* STEPH. BOISD. Ic. p. 113.) in Suecia media frequenter visa, nec non *Lith. rosea* BOISD. Ind. (*Bombyx* FABR. PANZ., *Bomb. rubicunda* HÜBN., *Pyralis miniatis* THUNB. Diss.) in Scania rarissime a me inventa; ad Hafniam BOIK; harum vero ambarum specierum neutra in Lapponia l. Suecia boreali nobis obvia fuit. — *Lith. sociu* FABR. (*Tinea sociella* LINN.), etiam Sueciae iucola, ut et *Bombyx fusca* THUNB. *Psodas* nob. gen. 57. Lapponiam certe inhabitans, ad aliam Familiam relegandae sunt. — *Bomb. laeta:* „alis deflexis, anticis niveis fascia lata nigra, antennis simplicibus“ FABR. Ent. Syst. 3. 1. 454. 147., ut Sueciae iucola etiam allata, nemini Eutomologorum Suecie. quantum scio rite cognita. Cfr. Observ. nostra sub gen. *Harpyia*. — Nec *Bomb. signata:* „alis incumbentibus griseis linea atra ocelloque sesquialtero notatis“ THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 4. p. 53. f. 1, (an *Xylina rectilinea* ?), neque *B. grisea:* „alis incumbentibus cinereo-ferrugineis, fasciis 2 fuscis“ THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 1., in collectione quadam Scandinav. diutius, ut puto, asservantur, mihiq. iude omnino ignotae. Sequentes species Sueciae FABRICII: *Bomb. leporina*, *celsia*, *popularis*, *annulata* (conspersa W. v.), *caeruleocephala*, *lota*, *binotata*, *spreti*, *oleagina*, *graminis* (s. *tricuspis* Auct. HÜBN.); et *B. libatrix* LINN., *helvola* LINN., *Oo* LINN., *telifera* PAYK., et *ferruginea* ESPER., quarum una alterave etiam in Lapponiae iucolae salutatur, melius inter *Nocturnas* describuntur. Genus *Platypteryx* etiam in Fam. sequenti describitur.

FAM. 7. NOCTUARIAE.

33. Acronycta. OCHS.

TREITSCHKE Schmett. gen. 44. *Apatela* HÜBN. *Bombyx* et *Noctua* Auct.

Media (alis expans. 1¼—1½ poll.). Antennae longae, setaceae. Dorsum sublaeve. Alae in quiete nonnihil deflexae. Color albus, cinerascens, obscurus. *Pictura* saepe undulata;

in alis anticis character sagittiformis niger, aut in disco macula parva rotundata s. ocellus albidus iride et pupilla obscuris plerumque adsunt. *Habitatio* in pratis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* hirsutiae longa, variis plantis victitans, ante transformationem in pupam lignum putridum rodit, ibique etiam usque ad declarationem manet. *Differentia* sexus parum conspicua in abdominis structura tantum quaerenda. (Spec. Scand. 12, in museo meo adsunt.)

Subdiv. 1. Larva tuberculo dorsali nullo.

1. A. leporina: alis lacteis, anticis punctis paucis nigris ramulosis; posticis immaculatis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITSCH. Ent. Schmett. 5. 1. p. 5. 1. *Noctua* LINN. Fn. Sv. 1176. HÜBN. Noct. 1. 3. f. 15. ♂. *Bombyx* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 453. 144.

Hab. in Lapponiae Salicibus rarissime. (Lapponia-Scan. passim.)

2. A. megacephala: alis anticis obscure cinereis nigro alboque undulatis, area postica et oculo centrali albidis; posticis albis fusco-venosis, margine fusciscente. ♂. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. 5. 1. 13. 4. HÜBN. Noct. T. 2. f. 10. ♂. *Noctua* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 105. 325.

Var. b. ♂. magis picta; alis scilicet paullo obscurioribus, strigis undatis oculoque albis evidentioribus, sed area postica parum conspicua, thorace vitta laterali alba; alias varietati a similis, vix diversa.

Hab. in Lapponia rarius; var. b. in silva ad Stensele Lapponiae Umensis 4. Jul. capta. (Lapp.-Scan. var. a. freq. larva in Populo et Salice degit; imago 5. Maj. — 6. Jun. saepe e chrysalide exiit.)

Obs. *Acr. Aceris* LINN. (Scan. pass.); *Alni* LINN. (rariss. in Scaniae Alno, Pado, Corylo; larva in pupam abiit 30. Jul., exiit 5. Jun. anni sequentis teste OSBECK.); *Ligustri* FABR. (Scan. freq.); et *tridens* FABR. (Scan. freq.); hae omnes in Lapponia vel in provinciis Sueciae borealibus a me non inventae.

Subdiv. 2. Larva tuberculo dorsali instructa.

3. A. Rumicis: alis anticis cinereo fuscoque variis, strigis undatis nigris maculae in medio marginis interiori didyma alba; posticis fuscis, margine obscuriore. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITSCH. 5. 1. 35. 13. *Noctua* LINN. Fn. Sv. 1200. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 118. 358. HÜBN. Noct. T. 2. f. 9.

Hab. in Lapponia rar. (Lapp.-Gottlandia; Scania freq. Larva in variis plantis collecta in pupam mens. Sept. abiit, e qua imago April. Maji anni sequentis prodiit.)

Obs. 1. *Acr. Psi* LINN. (Succ. freq.); *cuspidis* HÜBN. (Ostrogothia ad Laerketorp rar. Scania pass.; in pupam abiit 29. Sept., exiit declarata 18. Jun. anni sequentis); *auricoma* FABR. (Smoland.); et *Euphorbiae* FABR. THUNB. Diss. Ins. Sv. Pars 4. p. 55. (Scania Jun. — Sept. freq.); hae incolae Sueciae in Lapponia vix leguntur, mihi saltem ibi non obviae.

Obs. 2. *Diphthera ludifica* TREITSCH. (*Noctua* eadem LINN., in Succ. rariss.) et *Orion* TR. (*Noctua aprilina* Auct. *N. alpinum* OSBECK, in Scania et Hallandia pass.); in Lapponia non inventae.

Obs. 3. *Bryophila Perla* TR. (*Noctua* Auct., Scan. freq.); *raptacula* TR. HÜBN. (Scania), et *receptacula* TR. (*Noctua strigula* BORKH., in Succ. BILLBERG); in Lapponia mihi nun obviae.

34. Cymathophora. TREITSCH.

TREITSCH. Schmett. gen. 47. *Tethea* OCHS. *Noctua* et *Bombyx* Auctor.

Media. Antennae mediocres, filiformes, in mare saepe subpectinatae. Dorsum sublaeve. Alae deflexae. Color cinereus, fuscus, raro pallescens; *pictura* undulata, et macula ocellaris centralis saepe distincta. *Habitatio* in pratis; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Larva* inter folia contorta degit. *Differentia* sexus aut saepe in antennis *maris* breviter pectinatis et *feminae* simplicibus, aut semper in abdominis structura quaerenda. (Spec. Scand. 6 in museo nostro numerantur.)

1. C. retusa: alis griseis, anticis subemarginatis, strigis 3 pallidioribus, basali abbreviata. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITSCH. Schm. 5. 1. 80. 2. *Noctua* LINN. Fn. Sv.

1218. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 62. 174. HÜBN. Noct. T. 44. f. 214. ♀ (colore nimis obscuro).

Hab. in Populetis et Salicetis Lapponiae rar. (Lappon.-Ostrogoth.-Scan. freq.)

Dorsum suberistatum. Antennae brunneae, in utroque sexu simplices. Alae anticae strigis 3 pallidis, quarum 1 basali brevi, a costa ad medium alae ducta, 2 et 3 subrectis, inter quas maculae 2 ordinariae oblongae. Pedes pallidi, albo-annulati.

2. C. bipunctata: alis anticis cinereis, nebulosis, in medio punctis 2 minutis nigris inter strigas undatas fuscas; posticis cinereo-albidis, margine punctoque medio obscurioribus. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITSCH. 5. 1. 92. 8. *Tinea duplaris* LINN. Fn. Sv. 1357. *Noctua undosa* HÜBN. Noct. T. 44. f. 211. ♀. *Bomb. binotata* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 486. 247.

Hab. in Lapponiae Suec. Populetis rar.; etiam in inferalpinis Nordlandiae Norvegicae ad Bjoerkvik d. 14. Jul. ♀ lecta. (Lapp.-Scan. freq.)

Priori parum minor, sed gracilior. Antennae pallidae. Pedes fusci. Alae anticae cinereo-nebulosae punctis in medio 2 parvis nigris transversaliter juxtapositis.

3. C. flavicornis: alis anticis cinereis, strigis 3 nigris, harum anterioribus approximatis; posticis griseo-cinereiscentibus, striga limboque postico subobscurioribus; antennis flavis, basi supra albis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

THUNB. 5. 1. 100. 12. *Noctua* LINN. Fn. Sv. 1204. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 116. 352. HÜBN. Noct. T. 43. f. 208. ♀.

Hab. in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lappon. meridian.-Suec. infer., Scan. rar.)

Antennae filiformes validae flavo-luteae basi supra albae speciem nux distinguunt. Alarum anticarum costa certu luminis situ albescit. Maculae ordinariae in specimine lapponico obsoletissimae, relicto tantum puncto medio parvo cauo.

Obs. *Cym. subtusa* FABR. (Ostrogoth.); *Oo* LINN. (*Cosmia*); *Oo* TREITSCH. (Westrog., Scan.); et *OR* FABR. (Scan. freq.); in Lapponia a me frustra quaesitae.

35. Episema. OCHS.

TREITS. Schm. gen. 48. *Bombyx* et *Noctua* Auctor.

Media. Antennae mediocres filiformes, in ♂ profunde bipectinatae. Caput latiusculum, collari evidenti. Dorsum antice suberistatum. Alae deflexae. Color fuscus, griseus; *pictura* maculis ordinariis subcentralibus 2, alarum anticarum didymis saepe cohaerentibus insignis. *Habitatio* in pratis; per partem sylvaticam et inferalpinam Lapponiae. *Metamorphosis* supra terram peragitur. *Differentia* sexus perspicua; scilicet *mas*: antennis evidenter pectinatis; *femina*: antennis simplicibus. (Spec. Scand. 2, nostrae. Typus generis: *E. caeruleocephala*.)

1. E. caeruleocephala: alis anticis glaucescentibus, strigis 2 undulatis ad costam late divergentibus, fuscis et maculis ordinariis albis coadunatis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 5. 1. 112. 1. *Bombyx* LINN. Fn. Sv. 1117. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 440. 102. HÜBN. Bomb. T. 45. f. 196. ♀. DAHLBOM Skand. Ins. Skada och Nytt p. 191.

Hab. in Lappon. rar. (Lappon.-Holmia BOHEM.-Scand. freq. saepe educata et e nympa declarata.)

2. E. graminis: alis anticis ferrugineo-fuscis, linea media longitudinali trifurca alba, et maculis ordinariis ferrugineo-flavis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. 5. 1. 120. 5. *Bombyx* LINN. Fn. Sv. 1140. FABR. Ent. Syst. 3. 1. 453. 239. *Noctua* HÜBN. Noct. T. 102. f. 450. ♀. OTTO FABR. Fn. Greenland. p. 193. No. 144. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nytt p. 156. *N. tricuspidis* HÜBN. Noct. T. 30. f. 143. ♂.

Hab. in graminosis Lapponiae freq.; scilicet ad Lycksele Lapponiae Umensis 4—12 Aug., ad Karesuando Lappon. Tornensis, ut et ad Bossekop Finmarkiae occidentalis plura specimina utriusque sexus legi; e pupa sub lapide ad Asele inventa, imago feminae egressa 26. Jul. (Lapp.-Groenland.-Suecia media: Gottlandia-Scan., ubique freq.)

Signatura forma et colore panlo, sed situ non, variant. Specimina Sueciae dimidio minora in Lapponia interdum leguntur. In unper exclusis color ferrugineus fere omnium partium dominatur.

36. Agrotis. Ochs.TREITS. Schm. gen. 49. *Noctua* Auct.

Media. Antennae mediocres filiformes, aut setaceae, in ♂ interdum pectinatae. Thorax antice subcristatus. Collare perspicuum. Alae anticae elongatae, in quiete subhorizontales. Color fuscus, obscurus, vix unquam laetior. *Pictura* in alis anticis: aut atomi numerosi fusci undique sparsi, aut maculae ordinariae obscurae l. pallidae, discretae. *Habitatio* in campis et pratis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Norvegiae. *Differentia sexus* in abdominis structura diversa semper, in antennis maris subpectinatis aut subtus ciliatis interdum quaeritur. (Spec. Scand. 13 nobis cognitae.)

1. A. Segetum: alis anticis griseis, strigulis undulatis obscurioribus, maculisque ordinariis exteriori reniformi fusco, interiori rotundo nigro-pupillato; posticis in ♂ albis, in ♀ sordide albidis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 5. 1. 155. 15. *Noctua* HÜBN. Noct. T. 31. f. 147. ♂. *N. Segetis* HÜBN. l. c. f. 146. ♂. DAHLB. Skand. Ins. Skad. och Nytt p. 197. fig. 15. (imago), f. 16. (larva). FABR. Ent. Syst. 3. 2. 61. 171. *N. cerealis* BJERKANDAR, teste Mus. Fall.

Hab. in Lapponia rar. (Lappon.-Scan. ubi plures varietates colore pallescente, griseo, murino, brunneo-flavescenti etc. occurrunt.)

Antennae maris evidenter bipectinatae, ♀ subtus pilosiusculae.

2. A. exclamationis: alis anticis griseis, striga versus apicem repanda pallida, maculisque ordinariis exteriori reniformi fusca, interiori rotundata nigro-pupillata, infra quam lineola nigra; posticis in ♂ albis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. 5. 1. 160. 17. *Noctua* LINN. Fn. Sv. 1190. ♂. Ent. Syst. 3. 2. 70. 198. HÜBN. Noct. T. 31. f. 149.

Hab. in Lapponia passim. Antennae maris tenuiter pectinatae, feminae setaceae. (Lapp.-Scan. freq. Dania vulg. D. BOIE.)

3. A. tetrastigma: alis anticis brunneis margine apicali maculisque subquatuor nigris, ultima costali; posticis albidis, margine fusciscente. ♂. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponia Norvegia rarissime, semel tantum lecta. (Lapponia Norvegia.)

Affinis et similis *Agr. vittatae* et *obeliscae* TREITS., sed alarum maculis ordinariis rubentibus unicoloribus dignota. Similis quoque *Noct. tristigmati* TREITS., sed magnitudine paulo minori, alis anticis margine apicali fusco, posticisque ultra medium albis, nec totis obscuris, ab illa quoque dignoscitur. Accedit tandem valde *Agroti teliferae* DONZELI in Annal de la Soc. Ent. 1837. 4. p. 471. T. 18. f. 1. et forte eadem est, sed nostrum specimen eum figura non omnimode convenit. Caput brunneum, palpis ferrugineo-pilosis. Antennae fuscae, tenuiter pectinatae, apice nuda. Thorax brunneus, collari bifido, rubro-albo-nigroque variegato. Alae rubenti-brunneae, margine apicali maculisque variis nigricantibus; harum 4 distinctiores, scilicet 1 ante maculam ordinariam internam parva oblonga, 2da inter hanc et maculam ordinariam reniformem subquadrata totum interstitium efficiens, 3tia pone hanc maculam difformis, et 4ta paulo ante apicem ad costam magis obsoleta. Abdomen griseum. Alae sordide albiae, margine obscuriore. Pedes fusci, tarsis nigro-annulatis.

4. A. quadrangula: alis anticis cinereo-fuscis, fascia postica obscuriori, maculisque parvis irregularibus sparsis unaque in medio quadrata distincta, nigris; posticis fuscis; thorace immaculato. ♂. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Groenlandia; a D. WESTERMANN mihi benigne communicata (Groenlandia).

Agr. rectangularae FABR. et BOISD. Icon. Lep. T. 76. f. 1. valde affinis et similis, sed thorace immaculato etc. distincta. Tota fusco l. ferrugineo cinerascens. Antennae subtus pilosulae, apice nuda. Alae anticae maculis 10—12 parvis irregularibus, quibusdam punctiformibus nigris, quarum una inter maculas ordinarias parum conspicuas nonnihil major, quadrata, distinctior. Fascia postica obscura obsoleta.

5. A. cinerea: alis anticis cinereis fuliginoso-nebulosis, strigis subquinis dentatis obscurioribus, harum 2 posticis punctatis, stigmataeque semiobiculari fusco, maculis ordinariis obsoletis; posticis albedo-canis. ♂. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. 5. 1. 178. 25. HÜBN. Noct. T. 33. f. 155. ♂. *N. obscura* HÜBN. l. c. f. 157. ♀.

Hab. in alpinis Dowre, ubi marem mens. Jul. invenit D. BOHEMAN. (Lappon. Norvegia.)

Sine dubio haec nostra etiam TREITSCHKEI et HÜNNERI est, licet antennae in specimine misso masculo hand pectinatae sed pilosae sint. Omnia reliqua quadrat. Strigae alarum anticarum obscurae e lunulis l. punctis concatenatis constant. Feminam non vidi. Affinis etiam videtur *Agr. sibiricae* BOISD. Icon. 40. T. 80. f. 6.

Obs. Agr. Vitta TREITS. HÜNN. (Scania, ubi etiam varietates pallidiores leguntur); *aquilina* HÜNN. (Scania ad Lund rar.); *Tritici* LINN. DAHLB. Skand. Ins. etc. Skada etc. p. 196. (Scania); *nigricans* LINN. (sed vix fumosa TREITS. eadem, Scan.); *obelisca* HÜNN. (Smolaudia, Calmaria rar.); *suffusa* FABR. HÜNN. (Abusa Scaniae rar.); *lucerna* LINN. (non HÜNN. nec fugax TREITS., Gottland. rar.); *pyrophila* HÜNN. FABR. (per totam Sueciam praecipue in Scania et in fenestris Lundensibus vespere Aug. Sept. freq.); in Lapponia a me frustra investigatae.

37. Noctua. LINN.

TREITSCH. Schmett. gen. 50. Auctor.

Media. Antennae setaceae aut filiformes, in ♂ interdum pectinatae. Thorax subcristatus. Collare evidens bifidum. Alae deflexae. Color obscurus, griseus; *pictura* in alis anticis: maculae ordinariae perspicuae; in harum regione signaturae nigrae plerumque observantur, sed strigae l. undulae transversae in nostris vix illae. *Larva* mire variegata et strigosa e foliis plantarum humiliorum, nec e radicibus, victitat. *Pupa* sub terra sepulta. *Habitatio* imaginum in pratis etc. per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in structura abdominis invenienda. Antennae maris interdum quoque breviter pectinatae. (Species Scand. 13. *Hadenae* affines.)

1. N. gothica: alis anticis griseo-brunneis, arcu lineolae mediis atris; antennis maris breviter pectinatis. ♂♀. (Long. al. exp. 1^a poll.)

LINN. Fn. Sv. 1192. TREITS. Schm. 5. 1. 233. 12. *N. Nun atrum* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 66. 185. HÜBN. Noct. T. 24. f. 112. ♀.

Hab. in Lapponia passim. (Lappon.-Suec. media freq.—Scan. pass.—Signaturae alar. nigrae forma variant.)

2. N. C. nigrum: alis anticis cinerascens, macula media arcuata lineolaeque nigris; antennis maris breviter pectinatis. ♂♀. (Long. al. exp. 1^a poll.)

LINN. Fn. Sv. 1193. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 65. 183? HÜBN. Noct. T. 24. f. 111. var. TREITSCH. Schm. 5. 1. 237. 13. ?

Hab. in Lappon. rar. (Lapp.-Stockholmia d. 1—10. Maj. freq.—Gottlandia-Ostrog. Scan. passim, jam mens. Martio e pupa egressa.)

Alae anticae cinereae, macula in medio marginis interioris et fascia intra marginem apicalem dilatioribus s. subalbidis. In medio alae macula arenata, in sinu albidia, et versus marginem interiore lineola brevis, atrae conspiciuntur. Ad basium alae quoque puncta 2 minuta adsunt. Intra apicem ad costam, ubi fascia albidia desinit, macula fusca obsoleta ceruitur.

Obs. Noct. ravida OCHS. HÜNN. (Oelandia freq.); *Augur* FABR. (Suec. freq.); *Sigma* PANZ. (Scania ad Espersted, rar.); *Baja* FABR. (Suec. pass.); *brunnea* FABR. (Scan. ad Esper. pass.); *polygona* FABR. (Scan. pass.); *depuncta* (LINN., Suec. rar.); *rhomboidea* TREITS. (Espersted Scaniae rar.); *tristigma* OCHS. *N. Ditrupium* HÜNN. (Scan. ad Espersted et Hoegstad rar.); *plecta* LINN. (Scania); et *masoreta* THUNB. Diss. Ins. Suec. P. 4. p. 56. et Mus. Acad. Upsal. P. 6. p. 72. cum figura (in Suecia rariss.); haec omnes in Lapponia hactenus non inventae.

38. Triphaena. Ochs.TREITS. Schm. gen. 51. *Noctua* Auctorum.

Media aut major. Antennae longae, filiformes. Thorax latus. Alae in quiete incumbentes horizontales. Color hepaticus aut fusco-testaceus, in alis posticis luteo-flavus; *pictura* in alis posticis: fascia intramarginalis nigra. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* crassa fusca e foliis aut radicibus plantarum victitat. *Differentia sexus* vix nisi in structura abdominis quaerenda. (Spec. Scand. 6, alarum posticarum colore lutescente fasciaque marginali nigra a speciebus generum affinium facile dignotae.)

1. T. subsequa: alis anticis griseo-hepaticis, macula reniformi lituraeque apicali fuscis; posticis luteo-flavis, lunula

media fasciaque intramarginali subrepanda nigris. ♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 5. 1. 258. 3. HÜBN. Noct. T. 23. f. 106. ♀.

Hab. — Ut Lapponiae incola mecum communicata, in terris arcticis mihi non obvia. (Lapponia; Gottlandia mens. Jul. freq. — Scan. pass.)

Inter Suecicas hujus generis minor. Alae anticae brunneo-hepaticae subniveolores. Maculae ordinariae subcentrales obscurae, annulo albo cinetae. Macula seu litura parva in costa juxta apicem. Macula minuta pallida obsoleta loco stigmatis etiam observatur.

Obs. Tr. Comes TREITS. (*N. orbona* FABR., Suec. freq.); *pronuba* LINN. (Suec. freq.); *innuba*? TREITS. (Balsia ad Uddevalla rar.); *fimbria* LINN. PANZ. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 2. Proöm. p. 28. (Scan. rariss.); in Lapponia peregrina.

39. Amphipyra. OCHS.

TREITSCH. Schmett. gen. 52. *Noctua* Auctor.

Media aut major. Antennae elongatae setaceae. Thorax dorso sublaevis. Alae anticae subtruncatae, in quiete fere horizontales aut subdeflexae, parum incumbentes. Abdomen depressum. Color obscurus. Pictura vix ulla: maculae ordinariae in alis anticis haud observandae. *Habitatio* in pratis; die sub foliis et cortice truncorum quiescens; per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in abdominis structura mox inveniunda; antennae quoque *maris* saepe pilosulae. (Spec. Scand. 3.)

1. *A. Tragopoginis*: alis anticis fuscis nitidulis, in medio punctis 3 subapproximatis nigris; posticis obscure lividis. ♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schmett. 5. 1. 277. 1. *Noctua* LINN. Fn. Sv. 1189. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 112. 336. HÜBN. Noct. T. 8. f. 40. ♀.

Hab. in Lapponia secundum collectiones boreales, mihi viva in terris Scandinaviae septentrionalibus non obvia. (Lapp.-Gottlandia-Scania freq.)

Punctorum trium nigrorum in alis anticis duo posteriora approximata, anteriori remotius inveniunt.

Obs. 1. *Amph. pyramidea* LINN. HÜBN. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 2. cum figura bona (Suecia media, Uplandia rar.); et *perflua* FABR. (sub cortice arborum Ulmi etc. ad Espered Scaniae Aug. Sept. freq., alibi rar.); in Lapponia non occurrunt.

Obs. 2. *Mania typica* TREITS. (*Noctua* eadem LINN., in Suecia media et meridional. passim) vix in Lappon. obvia.

40. Hadena. SCHRANK. OCHS.

TREITS. Schm. gen. 54. *Heliphobus* BOISD. Ind. p. 69. *Hada* BILLB. *Noctua* LINN. HÜBN. et Auct.

Media. Antennae mediocres, setaceae. Thorax cristatus. Alae deflexae. Abdomen costatum. Color obscurus. Pictura in alis anticis saepe insignis: maculae scilicet 2 ordinariae conspicuae; et intra marginem posticum seu apicalem striga 1, fascia repanda in medio IV pallido saepe notata. *Habitatio* in pratis, cultis etc. per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Norvegiae. *Larva* variis plantis vescitur. *Pupa* in terra sepulta. *Differentia sexus* praeter abdominis structuram diversam in antennis *maris* pilosiusculis, ciliatis aut subpectinatis interdum quaerenda. (Spec. Scand. 31, *Noctuae* affines.)

1. *H. Cucubali*: alis anticis fuscis, maculis ordinariis obliquis albedo-cinctis, strigaeque intra marginem apicalem dentata pallida. ♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 5. 1. 311. 4. *Noctua* HÜBN. Noct. T. 12. f. 56. ♂. *N. triangularis* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 3. cum fig. *N. rivularis* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 101. 300.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; e pupa sub lapide ad Juckasjervi inventa, imago descripta d. 4. Jul. 1821 egressa. (Lappon. borealis — Upland.-Gottland.-Hallandia; rar.)

Alae anticae fuscae, strigis aliquot ad basin pallidis. Maculae 2 ordinariae pallido-cinctae, et ita oblique positae, ut fere junctae angulum acutum simul forment, ut in figura HÜBKRI. Striga postica s. antemarginalis repanda et medio dentata pallida perspicua. Reliquae signaturae obsoletae. Alae posticae fusco-lividae, extus obscuriores. — *Had. capsicolae* HÜBN. sat similis et affinis.

2. *H. marmorata*: alis anticis griseo fuscoque variegatis, maculis ordinariis strigaeque postica undulata pallidis, serie

punctorum nigrorum intra marginem apicalem; posticis fuscis. ♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponia meridionali rarissime, 1832 a me inventa. (Lappon. Umensis.)

Had. leucophaeae HÜBN. ut et *Had. gelatae* LEFFEN. in Anual. de la Soc. Ent. de France p. 393. T. 10. f. 3. affinis et similis, sed ab illa alis anticis vix deutatis, et ab hac striga alarum anticarum postica albidula, nec nigra, etc. facile dignota. Corpus griseum, thoracis hirsutiae pilis cinereis nigrisque intermixtis. Antennae fuscae. Alae anticae in fundo nigro-fuscae, pictura grisea seu sordide albidula pulchre variegatae. Fascia scilicet media obscura ad costam latior, striga undulata pallida utriusque terminata, maculae ordinariae (anteriori obliquam, posteriorem reniformem) albidulas includit. Striga 3tia undata pallida postica. Margo ipse griseus serie punctorum nigrorum terminatur. Fimbria grisea parum variegata. Nervi longitudinales plerique albi. Alae posticae griseae l. lividae versus marginem obscuriores, ciliis pallidis.

3. *H. dentina*: alis anticis cinereo fuscoque variis, macula bifida sub macula ordinaria interiori strigaeque postica dentata albis. ♂. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 5. 1. 328. 10. *Noctua* HÜBN. Noct. T. 87. f. 408. ♀.

Hab. in pratis apricis et graminosis Lapponiae meridionalis vulgaris, in Lycksele-avan et ad Wilhelmina 12. Jun. — 20. Jul. frequenter lecta; ad Muonioniska Lappon. borealis D. KOLSTRÖM; magnitudine et pictura paullo varians, sed macula alba bifida juxta maculam ordinariam anteriorem conspicua ab affinibus, de cetero similiter pictis, facile dignota. (Lapponia-Scania, vulgatiss.)

Obs. Species haec per totam Sueciam frequentiss. obvia LINNAEO vix ignota esse poterat, sed cum aliis subsimiliter pictis ab Illustr. Viro sine dubio commixta.

4. *H. hilaris*: alis anticis cano fuscoque variis, macula bifida cum macula ordinaria interiori subtus confluyente strigaeque postica dentata albis. ♀. (Long. 1 — $1\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponia passim; ad Tromsø Nordlandiae Norvegiae d. 24. Jul. 1821, et ad Asele Lapponiae meridional. Sueciae d. 25. Jul. 1832, pauca specimina inveni. (Lapp.-Oelandia 20. Jul. 1819 rar.)

Similis *H. dentinae*, sed paullo minor et magis albescent. Signaturae pallidae in alis anticis ut in *H. dentina*, sed macula bifida cum macula ordinaria anteriori omnino confluenta, ambae maculam unicam majorem angulatam angulo extus bifido simul efficientes.

5. *H. alpicola*: alis anticis laete cinereis, parce fusco-maculatis, maculis ordinariis canis, harum reniformi in medio rubenti; posticis griseis, basi dilutioribus. ♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lappon. rar.; marem scilicet in monte subalpino Stoettingsfjellet latere Suecico summi jugi a'pini d. 31. Jul. 1832 detexit D. DAHLBOM, et *feminam* in alpe Dowre latere Norvegico ejusdem jugi eodem fere die invenit D. BOHEMAN. (Lappon. meridionalis.)

♀. Similiter coloratae et pictae. Statura et affinitas *H. dentinae*, pictura vero alba. Tota cinerea. Palpi testacei. Antennae in ♂ flaveseentes breviter bipectinatae, pectinibus evidenter penatis versus apicem sensim decrescentibus; in ♀ setaceae, fuscae, subnudae. Alae anticae laete cinerae, maculis subquinis parvis distinctioribus fuscis, quarum 1 ad basin strigiformis, 2, 3 et 4 juxta maculam ordinariam anteriorem, et 5 ante marginem posticum in medio, sublunaris. Tota regio macularum ordinariam praeterea fusco-umbrata, rubedine in medio sat perspicua. Ipsae maculae ordinariae albedo-canae, subaequaliter magnae, anterior rotundata, posterior reniformis. In margine apicali series punctorum minutorum uigrorum. Fimbria cinereo fuscoque varia. Alae posticae cinerasescentes, basi dilutiores, ciliis albidis.

6. *H. hyperborea*: alis anticis cinereis, parce fusco-maculatis nigroque subirroratis, strigis duabus repandis obscuris externe cano-marginatis, intra quas maculis ordinariis ferrugineo-tinctis positis; posticis cinereo-griseis. ♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

Noctua hyperborea DALM. in literis. *Hadena* BOISD. Ind. Lepid. p. 71.

Hab. in Lapponia. Mus. Reg. Acad. Holm., etiam SCHÖNHERRI, e quo specimina typica haec descripta mihi benigne communicata. (Lappon. borealis.)

Valde similis *H. alpicolae*, sed colore alarum anticarum non tam laete nec pure cinereo, strigis repandis paullo magis conspicuis, maculis ordinariis nonnihil minoribus ferrugineo fuscoque subnatis (nec tantum nova macula rubenti, altera s. interiori alba), harum exteriori reniformi, interiori omnino rotunda, nec ovali nec sub-

obliqua, etc. ab illa certe distincta. Antennae ut in *H. alpicola*, etiam secundum sexum.

7. *H. frigida*: alis anticis glauco nigroque variis, maculis ordinariis fasciae postica cinerascensibus; posticis fuscis. ♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia rarius; feminam unicam ad Lycksele Lapponiae Umensis 24—27. Jun. inveni, eodemque tempore aliam in Dowe Norvegiae legit D. BOHEMAN; mas inter Kengis et lacum Kilpisjaur Lappon. Tornensis a D. FRIGELIO captus. (Lappon. Suec. et Norvegica.)

♂. similis. Paullo minor *H. dentinae*, eique similis, sed obscurior et alarum anticarum maenlis ordinariis fasciae postica glauco-cinereis, ut et macula bifida nulla, ab illa diversa. Affinis quoque videtur *H. glaucae* HÜNN., et *proximae* HÜNN., sed ab illa colore fasciae et maenlarum magis cinereo quam glauco, et ab hac maculis ordinariis cinereis, nec albis, distinguitur. Antennae maris subitus breviter pilosae s. ciliatae, feminae nudae. Affinis tandem *H. quadripoditae* nob., sed maculae 2 sub ordinariis positae, in *quadripodita* distinctae, in *frigida* vero obsoletae tantumque in rudimento adsunt.

8. *H. peticollis*: alis anticis cano nigroque variis, maculis ordinariis fasciae postica canescentibus; posticis fuscis; capite et collari albis, hoc striga media transversa nigra. ♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Groenlandia, a D. WESTERMANN mihi benevole missa. (Groenlandia.)

Minoribus individuis *H. dentinae* aequalis, eique subsimilis. Fascia vero alarum postica paullo latior quam in illa. Maculae 2 ordinariae quoque minores sunt, nec adest macula bifida. Caput et thorax antice alba, collari striga media nigra oruato. Forte hujus generis?

9. *H. groenlandica*: alis anticis cano nigroque variis, strigis 3 dentatis distinctioribus albis, maculis ordinariis obsoletis; posticis fuscis, basi dilutioribus. ♀. (Long. al. exp. $1\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Groenlandia D. WESTERMANN, rarissime. (Groenlandia.)

H. dentinae iidem similis, sed alarum fascia postica fusca, nec albidula 1. caua, maculis 2 ordinariis minus perspicuis, ut et defectu maculae bifidae, ab illa vere distincta. Thorax et alae basi albo-cinereo — et nigro-variegatae. In medio alae fascia obscura, ad costam dilatata, maculas ordinarias includens, utriusque striga alba terminata. Juxta haec alia angustior, etiam obscura, et striga albidula dentata utriusque terminata. Margo posticus cano fuscoque variis ut in *dentina*. Valde affinis *H. proteae* HÜNN., sed alarum fasciae obscurae et strigae albae in nostra *groenlandica* magis determinatae videntur.

10. *H. Lappo*: alis anticis cinereo fusco nigroque variis, strigis 3 dentatis distinctioribus nigris extus griseo marginatis, maculis ordinariis parvis obsoletis cinerascensibus; posticis cinereo-griseis, fimbria tenui alba. ♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{4}$ poll.)

Noctua Lappo DALM. in liter. *Hadena* BOISD. Ind. Lep. p. 71.

Hab. in Lapponia D. SCHÖNHERR, e cujus museo pretioso specimen typicum mihi ad describendum benignissime fuit communicatum. (Lappon. Suecica.)

Ab *H. groenlandica*, cui maxime similis, praeter magnitudinem forte nonnihil minorem, etiam alarum anticarum strigis nigris griseo marginatis, nec totis albis, et harum strigarum 2 interioribus fasciam efficientibus, minus dentatis et undulatis, marginali tantum evidenter dentata, dignoscitur. Maculae alarum ordinariae valde obsoletae vix discernendae.

11. *H. quadripodita*: alis anticis cinereo fusco nigroque variis, striga ad marginem posticum dentata alba intus nigro marginata, maculisque disci quatuor rotundatis albidocinereis; posticis fuscis. ♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{4}$ poll.)

Sub nomine „*Noct. lappo* var? *Noctua glauca*? HÜNN. T. 57. f. 410.“ a D. SCHÖNHERR missa.

Hab. — Ut Lapponiae incolae a Cel. SCHÖNHERR dubie communicata. (Lapponia?)

Similis certe et affinis *H. Lapponi* DALM., ut et *N. glaucae* HÜNN.; sed ab illa strigis alarum mediis vix ullis, a *N. glaucae* colore magis fusco, nec glauco, et ab utraque maculis 4 rotundatis per pares positae, exterioribus paullo majoribus, distinguitur nostra *quadripodita*. Ab *H. frigida* (No. 7.) etiam vix nisi maculis illis nominatis 4 dignota.

12. *H. arctica*: alis anticis griseo-fuscoque variis, maculis ordinariis subobsoletis strigisque tribus albidis, et in striga postica juxta apicem lituris 2 geminis nigris; posticis grisescentibus. ♂. (Long. al. exp. $1\frac{1}{4}$ fere $1\frac{1}{2}$ poll.)

Noctua arctica DALM. in literis.

Hab. in Lapponia. Mus. D. SCHÖNHERR. (Lapponia borealis.)

Similis omnino *Noctuae oblitteratae* DALM., sed paullo major et pictura distinctiori; alarum lituris apicalibus bene dignota. Antennae subitus breviter ciliatae. Alae anticae fusco griseoque variae. Maculae ordinariae medioeres albiae, puncto fusco; exterior reniformis, interior minor rotunda. Strigae 3 albae, scilicet 1 basalis nudulata obsoleta, 2 paullo pone medium repanda denticulata intus nigro marginata, et 3 intra marginem posticum, vix dentata, obsoleta, in qua liturae 2 geminae, una ad costam et altera mox infra primam, ambae fusco-nigrae, singula numerum 11 fere referunt. Costa versus apicem punctis minutis albis ornata. Fimbria alba fusco-intersecta. Alae posticae cinereo-griseae, strigis posticis lunulaque mediis fuscis obsoletis.

13. *H. aquilonaris*: alis anticis cinerascensibus subbrunnescenti fusco-nubulosis, maculis ordinariis obsoletis, margine summo nigro-punctato; posticis griseo-cinereis immaculatis. ♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia D. SCHÖNHERR, e cujus museo mihi missa. (Lapponia borealis.)

H. hyperborea (No. 6.) similis, sed alis anticis praesertim disco magis fusco-ferrugineoque nebulosis, maculis ordinariis obsoletis, strigis transversis solitariis vix ullis, ut et punctis lunulatis in summo margine postico minutissimis nigris, ab illa dignoscenda.

14. *H. lactabilis*: alis anticis griseo fuscoque variis, maculis ordinariis strigisque duabus albidis, juxta apicem lituris 2 nigris; posticis albidis, lunula media strigaeque tennissima in summo margine fuscis. ♂. (Long. al. exp. $1\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia. Mus. D. SCHÖNHERR. (Lapponia borealis.)

Sat similis *H. hyperborea* et *arcticae*, sed a priori alarum anticarum lituris apicalibus nigris, a posteriori striga 2ta seu intramarginali nulla l. obsoletissima, et ab utraque alis posticis albis, dignota. Signaturae parvae geminae nigrae juxta apicem alae in hac specie potius literam v, quam numerum 11, repraesentant. Affinis *Polliae* generi.

15. *H. Sommeri*: „alis anticis fusco-cinereoque marmore, strigis duabus dentatis nigris albo-limbatis, maculis ordinariis cineraceis; posticis fulvo-cinereis.“ LEFEB. (Long. $1\frac{1}{2}$ poll.)

LEFEBVRE in Annal. de la Soc. Entom. de France. 1836. 3. p. 391. Tab. 10. f. 1. ♀.

Hab. in Groenlandia; teste D. LEFEBVRE l. c.; mihi in Lapponiis Scandinavici non obvia. Affinis *Hadena Genistae*. (Groenlandia.)

16. *H. implicata*: „alis anticis nigricantibus, strigis duabus albidis dentatis, maculis ordinariis nigro circumcinctis, orbiculari albidis, reniformi cinerea; posticis fuliginosis, fimbria alba“ LEFEB. ♀. (Long. $1\frac{1}{2}$ poll.)

LEFEB. in Annal. de la Soc. Ent. de Fr. 1836. 3. p. 394. T. 10. f. 4. ♀.

Hab. in Groenlandia. D. LEFEBVRE l. c.; in terris arcticis a me frustra quaesita. Affinis videtur sequenti.

17. *H. extricata*: alis anticis nigricantibus cinereo fuscoque variis, strigis duabus geminis dentatis, macula ordinaria interiori ovata, striolisque basalibus ad costam, albis; posticis fuliginosis, limbria alba. ♂. (Long. al. exp. $2\frac{1}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia. D. SCHÖNHERR, e cujus museo necum ad describendum communicata. (Lappon. borealis?)

Agna, pulchra et distincta. Similis quodammodo et affinis *H. implicatae* LEFEB. ♀, sed vix ejus mas. Differt ab illa: alis anticis nonnihil longioribus et angustioribus, strigis albis geminis, seu singula per striolam mediam tenuissimam longitudinaliter divisa (nec ut in *implicata* simplici), exteriori angulato-dentata, nec simpliciter arcuato-dentata, ut et tandem strigulis costalibus ad basin albis. Maculae ordinariae, exterior reniformis cinerea, interior vero obliqua ovata ad costam ascendens. Ipsa costa punctis strigiformibus tribus albis utriusque nigrocinctis, distantibus. Alae posticae obscure fuscae, omnino immaculatae, fimbria alba.

18. *H. Satura*: alis anticis fusco-ferruginosis, fascia postica lata dilutiori, striga dentata pallida utrinque terminata, maculis ordinariis pallescentibus, strigis aliquot ad basin et lineola media longitudinali versus marginem interiorem atris; posticis fuscis, margine obscuriore. ♂. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TRÉITS. Schm. 5. I. 333. 13? *Noctua* HÜNN. Noct. T. 16. f. 75? ♂. Wien. Verz. p. 83.

Hab. in Lapponia rar. (Lapponia-Botnia borealis ad Calix D. SMALTZ. — Scania.)

Obs. Sub nomine „*Noct. Satura* Wien. Verz. HÜNN. *N. valida* HÜNN. et *aquilina* BORKH.“ speciem descripto simile in

collectione mea asservatur, olim a D. DALMAN missum, asseverante similia etiam sub eodem nomine in Mus. Reg. Acad. Holm. exstare.

Species dubii generis.

19. H. borealis: alis anticis brunnescenti griseis, maculis ordinariis dilutioribus interstitio nigro-brunneo, strigaeque intra marginem posticum pallida; posticis fusco-griseis. ♂. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

Noctua borealis DALM. in liter.

Hab. in Lapponia. Mus. D. SCHÖNHERR, e quo mihi ad huc Faunae inserendam missa. (Lapponia borealis.)

Similis *Noct. brunneae* FABR. TREITS. HÜBN. f. 121., seu *N. Frugariae* BORKH.; sed certe distincta. Multo minor, alae anticae ad costam minime flavo-maculatae, ut in *brunnea*, et posticae griseae unicolores, nec fasciae ad marginem posticum fuscae. Alae anticae fusco-grisescetes, maculis ordinariis pallidioribus, interstitio inter illas macula triangulari obscurae brunneae toto repleto, et macula ejusdem coloris ae fere formae juxta maculam ordinariam anteriorem versus basim. Striga postica tenuis pallida, vix undulata. In ipso summo margine puncta minutissima fusca.

Obs. Hanc et sequentes species *Hadenae* amandavi, quoniam, ut mihi videtur, majorem enim hoc genere quam cum aliis habent affinitatem. Dubius tamen iuserui.

20. H. oblitterata: alis subnitidis dilute griseis, anticis fusco-irroratis, striga poae medium punctulata punctisque in costa minutis albidis, litura quadrata brunnea inter maculas ordinarias. ♂. (Long. al. exp. vix $1\frac{1}{4}$ poll.)

Noctua oblitterata DALM. in liter.

Hab. in Lapponia. Mus. D. SCHÖNHERR. (Lapponia borealis.)

Species vere distincta; téngra. Alae anticae griseae, atomis fuscis adpersae. Paulo poae medium striga e punctis parvis lunulatis albis intus nigro-marginatis. In ipsa costa a medio ad apicem quoque puncta 4 l. 5. minutissima alba, aequali spatio remota. Maculae ordinariae grisescetes parum conspiciant, per maculam quadratam obscurae brunneae sejunctae. Alae posticae pallide griseae immaculatae nitidae. Proxime praecedenti sat similis.

21. H. labecula: alis anticis canis cinereo-nebulosis, maculis ordinariis et una basali interius nigro-marginata, albidis, puncto cordiformi sub macula ordinaria interiori, nigro; posticis griseo-cinereiscentibus. ♂. (Long. al. exp. vix. $1\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Dalecarlia alpina, mens. Jul. 1836 a D. BOHEMAN inventa, mecumque ad describendum benevole communicata. (Lapponia meridionalis.)

Subsimilis *H. boreali*, sed paullo minor et colore dominante magis cinereo et cano, nec griseo, signaturis alarum distinctioribus etc. dignota. Antennae serrulatae. Alae anticae cauae cinereo-nebulosae, strigis transversis vix ulla. Maculae albae subquatuor, nempe 1 basalis ad costam, strigula atra laterali ornata; 2 ordinaria ovalis obliqua, sub qua alia parva cordata nigra observatur; 3 etiam ordinaria exterior, reniformis, interstitio inter hanc et priorem trapeziforme nigricante; 4ta denique ad angulum ant. ovata obsoleta. Alae posticae cinereo-griseae, nitidae. Cum *H. quadripuncta* (No. 11.) non confundenda.

22. H. Iris: alis sordide cinereis, anticis striga postica punctorum fuscorum, maculisque ordinariis atrocinctis. ♀. (Long. al. exp. circiter $1\frac{1}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia. Mus. D. SCHÖNHERR. (Lapponia borealis.)

Alae utridae; anticae sordide cinereae. Ad marginem posticum et cum eo parallela striga punctorum rubenti fuscorum, quorum postrema ad marginem anteriorem lituras parvas atras formant. Maculae ordinariae medioeres, exterior reniformis, interior oblique ovalis, utraque iride tenui atra ornata, margine iridis superno et infero obsoleto (in speciminibus melius conservatis forte magis completo), marginibus vero lateralibus conspicuis, ita ut in regione macularum ordinariam tres strigulae sed lineolae tenuissimae breves atrae restent. Puncta minuta alba in costa adsuut. Alae posticae dilutius griseae.

Obs. 1. *Hadena* (*Noctua*) *Saponariae* BORKH. (typica HÜBN., in Suec. freq.); *capsincola* HÜBN. (*popularis* FABR., Suec. pass.); *leucophaea* HÜBN. TREITS. (Blekingia, Scan. pass.); *adusta*? TREITS. (Scan. rar.); *antigua* FABR. (Suec. Scan. plures varietates); et *protea* HÜBN. (Scan. pass.); intra Lapponiae limitem a me non visae.

Obs. 2. *Phlogophora* (*Noctua*) *meticulosa* LINN. (Hallandia rar.), et *lucipara* LINN. (Westrog. Bleking. pass.); in Lapponia non depreheuse.

Obs. 3. *Miselia* (*Noctua*) *conspersa* HÜBN. (*Bomb. annulata* FABR., in Salicibus Blekingiae et Scan. freq.); *comta* FABR. (Scan. freq., e pupa ad Lund capta imago jam 25. April. egressa); *albinacula* BORKH. (*concinna* HÜBN., Westrog. rariss.); *culta* FABR. (Suec. rariss.), et *Oxyacanthae* LINN. (Suec. pass.); in Lapponia haud obviae.

41. Polia. Ochs.

TREITS. Schm. gen. 58. *Noctua* Auctor.

Media aut major. Antennae elongatae, filiformes ant sextae. Thorax cristatus. Alae in quiete deflexae. Color primarius albidus, canus, fuscus. *Pictura* maxime varia, inde hoc genus vacillans. Alae anticae plerumque nebulosae l. marmoratae, unde fasciae et strigae per se saepe parum conspicuae. Maculae 2 ordinariae plus minus evidentes, interdum vix nisi eorum vestigium. *Habitatio* in pratis et cultis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* nuda punctata, strigis lateralibus ornata, ex herbis l. plantis humilioribus vicitat. *Differentia sexus* in abdominis structura facile invenienda. Antennae *maris* interdum breviter pennato-pectinatae. (Spec. Scand. 14 in museo nostro adsunt.)

1. P. proluxa: alis anticis cano, fusco cinereoque variis, maculis 2 ordinariis solito majoribus; posticis fuscis, fimbria alba. ♀. (Long. al. exp. fere 2 poll.)

Hab. in Lapponia rar.; etiam e Groenlandia a D. WESTERMANN missa. (Lapp.-Groenlandia-Bottnia borealis ad Calix D. SCHMALTZ-Ostrog. ad Wadstena Aug. Sept. rar.)

Magua. Affinis et similis *P. nebulosae* TREITS. seu *Noct. polydo* FABR. et *plebejae* HÜBN., sed thorace vix albo-picto, defectu ocelli fusci sub macula alarum ordinaria anteriori, lineolaeque nigrae versus marginem anteriorem, ut et alis posticis majoribus longioribus cinereis subunicoloribus, nec fasciae postica fusca ornatis, satis dignota. Thorax griseus subunicolor. Alae anticae albedo, fusco cinereoque nebulosae, fasciae postica cinereo-fusca evidenti. Maculae ordinariae, posterior reniformis fusca albo-cincta, anterior magna rotundata perspicua alba. Reliquae signaturae obsoletae. Alae posticae fusco-lividae, costa dilutiori, fimbria alba.

2. P. occulta: alis anticis cano, fusco cinereoque nebulosis, maculis 2 ordinariis solito majoribus, harum anteriori adjecta macula oblonga cinerea nigrocincta; posticis fuscis, fimbria alba. ♂♀. (Long. al. exp. fere 2 poll.)

TREITS. Schm. 5. 2. p. 52. 17. *Noctua* LINN. Fn. Sv. 1203. certe. HÜBN. Noct. T. 17. f. 79. ♀.

Hab. in Lappon. rar. (Lappon.-Ostrog. ad Lärkertorp et Godegård-Olandia etc., 10—20. Jul. rar.)

Magnitudo prioris eique valde affinis. Thorax in illaesis individuis utriusque linea alba, huic adjecta subtus alia nigra. Alae anticae ut in praecedente pictae, sed juxta maculam ordinariam anteriorem albam et versus marginem anteriorem alae alia oblonga caua nigrocincta longitudinaliter posita, qua etiam a *P. proluxa* mox distinguitur.

3. P. Polymita: alis anticis virescenti aut fusco-cinereis, strigis albo-nigroque undatis, maculis ordinariis albis nigrocinctis; posticis albidis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ poll.)

Var. a. ♂♀. long. $1\frac{1}{2}$ poll., alis anticis viridi cinereis; posticis aut albis aut fusco-maculatis, margine apicali summo striga undulata fusca ornato; qualis in Suecia frequenter, sed in Lapponia non, occurrit.

TREITS. Schm. 5. 2. p. 24. 8. *Noctua* LINN. Fn. Sv. 1217. *N. ridens* HÜBN. Noct. T. 4. f. 20. *Seladonia* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 103. 308.

Var. b. ♂. long. $1\frac{1}{2}$ poll., alis anticis fusco-cinereis; posticis griseis, margine apicali vix maculato; in Lapponia, sed hactenus in Suecia inferiori non, lecta. An spec. distincta?

Hab. var. a. in Westro- et Ostrog. pass. — Scania Aug. Sept. frequentiss. saepe educatione exclusa; var. b. tantum in Lapponia inventa, e Mus. D. SCHÖNHERR mihi missa.

4. P. puncticosta: alis anticis cano, cinereo fuscoque variis, punctis 3 costalibus maculaque ordinaria anteriori majori albis; posticis fuscis, basi dilutioribus. ♂. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lappon. meridionali rariss.; e pupa ad Stensele inventa, imago descripta d. 4. Jul. exit. (Lapp. Umensis.)

Hadena dentina paullo major, *Pol. occulta* vero nonnulli minor eique valde affinis et similis. Caput, thorax et pedes hirsuti, cinerascencia unicolora. Antennae fuscae, subtus brevissime ciliatae. Alae anticae cinereae, strigis aliquot ad basim et macula in medio

marginis interioris canescentibus. Maculae 2 ordinariae subaequaliter magnae, harum exterior obsoleta, anterior alba utrinque nigrocinerea. In ipsa costa puncta 3 parva alba, antice posticeque nigroterminata, aequaliter fere distantia, primum ad basium alae, secundum ante medium cum macula ordinaria anteriori confluentes, et tertium paullo pone medium, sita.

Obs. *Polia* (*Noctua*) *Chi* LINN. Fn. Sv. 1180 (Succ. pass.); *serena* FAHR. (Suecia merid. rar.); *Dysodea* HÜBN. (Succ. teste BILLBERG); *filigrama* ESPEL. TREITS. (Succ. incola testante BILLBERG, mihi in Scandinavia non obvia); *Templi* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 4. p. 56 cum fig. multo fideliori quam HÜBNERI (Succ. meridion., Scan. et praesertim in Templo Lundeensi domibusque e lapidibus exstructis, Sept. Oct. certis annis freq.); *flavincta* FAHR. (Scan. freq.); *advena* FAHR. (Succ. rar.); *tincta* BORKH. TREITS. (*hepatica* HÜBN.; ad Lund rariss.); *nebulosa* (*plebeja* HÜBN., Succ. rar.); *herbida* TREITS. (*prasina* FAHR., Scan. ad Esperod. rar.); et *texta* BORKH. HÜBN. (*cytherea* FAHR., Succ. rar.); hae omnes in Lapponia hactenus non iudagatae.

42. Trachea. TREITS.

TREITS. Schm. gen. 59. *Ilarus* BOISD. *Noctua* Auctor.

Media aut minor. Antennae mediocres, setaceae. Thorax cristatus. Alae deflexae. Color primarius fuscus aut rubens; sed alae anticae signaturis virescentibus, flavis aut albidis varie et pulchre pictae. Maculae ordinariae conspicuae, licet interdum parvae. Alae posticae fusco-lividae unicolores, fimbria dilutiori. *Habitatio* in pratis et cultis; per partem sylvaticam Lapponiae, rarissime. *Larva* nuda, lineae dorsali instructa, plantis humilioribus vescitur (*Tr. piniperda* excepta). Pupa sub terra. *Differentia sexus* in structura abdominis quaerenda. (Spec. Scand. 3.)

1. T. porphyrea: alis anticis fusco-rubentibus, maculis ordinariis, strigis tribus repandis punctisque albis harum signaturarum plerisque nigro-marginatis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ — $1\frac{1}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 5. 2. 73. 3. *Noctua* HÜBN. Noct. T. 19. f. 93. ♀. T. 100. f. 473. ♂. *N. picta* FAHR. Ent. Syst. 3. 2. 91. 270. *N. Arctica* FAHR. Ent. Syst. 3. 2. 107. 323. *Noct. strigula* THUNB. Mus. Acad. Ups. P. 4. p. 72 cum fig.

Hab. — Ut Lapponiae incola mecum communicata, mihi supra Ostrogothiam non obvia. (Lapponia; Ostrog. pass.; Gottland. et Oelandia, plures varietates, freq. — Scan. pass.)

Obs. *Trachea* (*Noctua*) *Atriplicis* LINN. (Scan. pass.); et *piniperda* OCHS. (*flammea* HÜBN., *spretia* FAHR., *porphyrea* THUNB. Diss. Ins. Sv. p. 53., *telifera* PAYK. Act. Holm. 1786, in Succ. pass.) in Lapponia a me non visae.

43. Apamea. OCHS.

TREITS. Schm. gen. 50. *Noctua* Auctor.

Media aut minor. Antennae mediocres, filiformes, in mare subtus ciliatae s. brevissime hirtae. Thorax cristatus, crista fissa. Alae deflexae. Color fuscus, cupreus, testaceus, aridus. *Pictura* parum varia; fasciae scilicet et strigae saepe obsoletae; macularum vero ordinariorum exterior saltem plerumque conspicua, albidia aut flavescens. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae Suecicae. *Larva* nuda, fusca, e radicibus plantarum praesertim graminum victitat. *Pupa* in terra sepulta. *Differentia sexus*; *mas*: antennis subtus brevissime ciliatis, ano barbato; *femina*: antennis nudis, ano acuto nudiusculo. (Spec. Scand. 5.)

1. A. nictitans: alis anticis ferrugineo-testaceis aut griseis, maculis ordinariis posteriori reniformi alba, anteriori rotunda parva lutea obsoleta; posticis cinereis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. 5. 2. 82. 1. *Noctua oculate* LINN. Fn. Sv. 1215. *N. cinerago* FAHR. Suppl. 445. 218—219. *N. chrysographa* HÜBN. Noct. T. 46. f. 221. ♂.

Hab. in Lapponia rar. (Lapp.-Ostrog., Gottland., Scania, Aug. Sept. freq.)

Colore alarum anticarum dominante fusco, testaceo, pallido, griseo, l. ferrugineo-flavo mire variat. In individuis pallidis macula ordinaria reniformis etiam saepe flava.

Var. b. ♂ minor, macula ordinaria reniformi parva obsoleta; alias var. a. similis; an spec. distincta? In alpe Dore a D. BOHEMAN inventa. Lapon.-Lund d. 1. Jul. 1838 rariss.)

2. A. cuprea: alis anticis grisescenti cupreis, fascia media obscuriori, maculis ordinariis tenuiter albocinctis; posticis fuscis. ♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 5. 2. 125. 17. *Noctua* HÜBN. Noct. T. 13. f. 62. ♀. (obscurior quam nostra). *Cosmia* TREITS. Schm. 10. Supplem.

Hab. in Dalecarliae alpinae Scabiosa, mens. Jul. a D. BOHEMAN capta, mihi in Lapponiis superioribus non obvia. (Lappon. meridionalis; Suecia, Mus. nostr.; in montosis Austriae TREITSCHKE.)

Obs. *Apamea* (*Noctua*) *didyma* BORKH. (Oelandia-Scan. pass.); *strigilis* LINN. (Oeland. freq. — Scan. rar.); et *basilinea* FAHR. (Smoland. D. BOHEMAN — Oeland., Gottlandia, Scan., freq.; specimina utriusque sexus et uympha egressa d. 24. Jun.); in Lapponia haud collectae. Nec *Apamea secalis* (*Huitux mask*) ROLANDER Act. Holm. 1752. p. 62. *Phalaena secalis* BJERKANDER Act. Holm. 1778. p. 289. *Pyralis secalis* DALM. Skand. Ins. 1837. p. 205. fig. 17., in Scan. Jul. freq.) in Lapon. visa.

44. Mamestra. OCHS.

TREITS. Schmett. gen. 61. *Noctua* Auctor.

Media. Antennae mediocres, setaceae. Thorax crista biloba. Alae deflexae. Color fuscus, griseus, testaceus, ferruginans, vix unquam laetior. Alae anticae parum pictae, interdum nebulosae vel strigosae; macula vero ordinaria reniformis, et striga postica undulata pallida in medio saepissime dentata W albidum commonstrans, plerumque conspicuae. Alae posticae cinereae l. lividae, margine postico obscuriori. *Habitatio* in cultis per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* nuda, varie colorata, lineae dorsali strigisque lateralibus saepe ornata, herbis altioribus et praecipue hortensibus vescitur. *Pupa* sub terra et muscis. *Differentia sexus* in abdominis structura inveniendi. Antennae maris subtus brevissime hirtae l. ciliatae. (Spec. Scand. 7.)

1. M. Pisi: alis anticis ferrugineis griseo-nebulosis, striga postica undata maculaque ad angulum ani distinctiori, albidis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{3}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 5. 2. 128. 1. *Noctua* LINN. Fn. Sv. 1206. FAHR. Ent. Syst. 3. 2. 93. 275. HÜBN. Noct. T. 91. f. 429. ♂ (figura bona). DAHLB. Skand. Ins. Skada etc. p. 194.

Hab. in Lapponiae meridion. cultis passim, etiam in Lycksele-avan d. 20. Jun. lecta; e pupis sub lapidibus in Jemtlandia mens. Maj. Jun. a D. BOHEMAN copiosius captis inagines feliciter exclusae. (Lapp.-Scan. vulgar. et saepissime e nympha declarat. mens. Maj. Jun.)

2. M. oleracea: alis anticis fusco-ferrugineis, macula reniformi obsoleta lutescente, et striga postica in medio evidenter bidentata albidia. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{3}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 5. 2. 132. 3. *Noctua* LINN. Fn. Sv. 1197. et 2290 ♂. FAHR. Ent. Syst. 3. 2. 99. 295. HÜBN. Noct. T. 18. f. 87. ♀.

Hab. in Lapponiae plantis oleraceis hortorum rar. (Lapp. per totam Sueciam usque in Scania extremam vulgar.; d. 6—20. Sept. in pupam abiit, 1—25. April. anni sequentis declarat.)

3. M. Brassicae: alis anticis cinereis fusco-nebulosis, maculis ordinariis reniformi albo-variegata, anteriori rotunda subtus nudo nigro; striga postica undulata albidia. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 5. 2. 150. 9. *Noctua* LINN. Fn. Sv. 1205. OTTO FAHR. Fn. Groenl. p. 194. 146. FAHR. Ent. Syst. 3. 2. 67. 189. HÜBN. Noct. T. 18. f. 58. ♂. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nytt. p. 195.)

Hab. in Lapponia rarius. (Lappon.-Groenland. — Scan. freq. mens. Maj. saepe exclus.)

Obs. 1. *Mamestra* (*Noctua*) *suasa* OCHS., *N. dissimilis* Auct., Ostrogoth.-Scan. pass.); *Chenopodii* FAHR. (Succ. Scan. freq.); et *Pescariae* LINN. (Scan. freq., mens. April. saepe e nympha declarat.)

Obs. 2. *Thyatira* (*Noctua*) *Batis* LINN. Fn. Sv. 1158. (in Suecia rar.) Lapponiae exsul.

Obs. 3. *Calpe* (*Bombyx*) *Libatrix* LINN. Fn. Sv. 1143. (Succ. media, Gottland. pass., in Scania toto fere anno freq.) in Lapponia mihi non obvia.

Obs. 4. *Mythimna* (*Noctua*) *Turca* LINN. Fn. Sv. 1221. (geuioia io Succ. rar.); *lithargyria* HÜBN. (*N. Ferrago* FAHR., in Succ. med. et Oelandia pass.); *albipuncta*? FAHR. HÜBN. (Lund d. 1. Jul. rar.); *conigera* FAHR. PANZ. (Succ. med.,

Gottland., Sean. haud rar.); et *xanthographa* FABR. (Succ. rarissime); in Lapponia haecenus non inventae.

45. Orthosia. Ochs.

TREITS. Schm. gen. 65. *Noctua* Auctor. *Graphiphora* GERMAR.

Media. Antennae mediocres, setaceae, maris scobinaeformes. Thorax dense villosus, crista duplici. Alae deflexae. Color griseus, cinereus, fuscus, testaceus. Alae anticae subunicolores s. parum pictae, maculae tamen 2 ordinariae plerumque perspicuae saepeque pallido-cinctae. Alae posticae cinereae aut lividae, margine obscuriori. Striga postica undulata interdum obsoleta. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* in structura abdominis quaerenda, et praeterea *mas*: antennis scobinaeformibus, *femina*: simplicibus gaudet. (Spec. Scand. 4.)

1. O. carnea: alis anticis rubenti-griseis, fascia media crenata ad costam dilatata saturatori, intra quam maculis 2 ordinariis pallidioribus, ♂. (Long. al. exp. 1½ poll.)

TREITS. Schm. 5. 2. 226. II. *Noctua* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 4. p. 55 et ejusdem Mus. Acad. Ups. P. 6. p. 72. cum figura (secund. specimen detrit. facta.) *Noct. ampla* HÜBN. Noct. T. 90. f. 425. ♀ (fig. minus bona). *N. tecta* HÜBN. Noct. T. 81. f. 377. ♀ (nostris speciminibus major). *Graphiphora carneu* AHRHENS. Fn. Ins. Eur. a GERMAR. 6. f. 19. ♂.

Hab. in Lapponia passim rar. Mus. D. SCHÖNHERRI et nostr. (Lappon., Hallandia, Scania rar.)

Variat colore dominante griseo, testaceo, rubente. Specimina detrita ut de more pallidiora in collectionibus Suecicis sub variis nominibus saepe occurrunt. Signaturae fuscae in regione macularum ordinarium, ut et strigae posticae transversae tenuius plerumque adhaerent. In varietate ferruginea maculam ordinarium anteriorem oblongam vidi. De identitate THUNBERGII *N. carnea* et HÜBNERI *N. amplae* eo certior sum, quo ab Ill. THUNBERGIO ipsiusque digito annotatum specimen ut „suam *carneam* et HÜBNERI *amplam*“ obtinui.

Obs. 1. *Orthosia (Noctua) caecimacula* FABR. (Ostrogoth. freq. Sean. pass.); *instabilis* FABR. (Succ. BILLBERG); *Ypsilon* HÜBN. (Suecia?); *Lota* LINN. (Smoland pass.); *gracilis* OCHS. BORKH. (ad Lund rar.); et *litura* LINN. Fn. Sv. 1213 (per totam Sueciam vulgaris); intra limites Lapponiae a me non inventae.

Obs. 2. *Caradrina (Noctua) cubicularis* OCHS. (4-puncta FABR. in Succ. med., Gottlandia et Sean. freq.); *blanda* FABR. (Smol. Sean. pass.); *Alsines* BORKH. (Oelandia freq. alibi in Succ. rar.); *irilinea* OCHS. HÜBN. (*Quercus* FABR., evidens THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 2. cum fig.; in Oelandia freq., Halland. pass., alibi in Succ. rar.), et *virens* FABR. (Halland., Sean. pass.); in Lapponia nunquam deprehensae, quantum scio.

Obs. 3. *Leucania (Noctua) pallens* LINN. Fn. Sv. 1175. (Succ. med., Upland., Gottland. Sean. Jun. Jul. freq.); et *Comma* LINN. Fn. Sv. 1191. (Succ. merid., Sean. freq.); Lapponiae profugae.

Obs. 4. *Nonagria (Noctua) Typhae* BORKH. HÜBN. (*Arundinis* FABR. in Succ. Mus. nostr.), Lapponiae exsul.

Obs. 5. *Gortyna (Noctua) micacea* OCHS. ESP. (*cyprica* HÜBN. in Succ. Mus. FALL.; ad Lund d. 1. Sept. rar., ipse); et *flavago* OCHS. HÜBN. (*rutilago* FABR. in Salice 10. Jul., 10. Sept. Lund freq.); in Lapponia mihi non obviae.

Obs. 6. *Xanthia (Noctua) rufina* OCHS. HÜBN. (*helvola* LINN. Fn. Sv. 1142.; Uplandia, Holmia, Scania ad Lund, passim.); *ferruginea* OCHS. (*undosa* BORKH. Sean. Aug. Sept. freq. educata saepe e chrysalide exiit); *citrugo* LINN. Fn. Sv. 1174. (Succ. rar.); *aurago* OCHS. (*aurago* et *rutilago* THUNB. ♂♀ in Sean. Sept. pass.); *sulphurago* OCHS. FABR. (Succ. med. et Sean. pass.); *cerago* OCHS. FABR. (Succ. freq.); *silago* OCHS. HÜBN. (*flavago* FABR. *togata* ESPER., in Succ. inferiori freq.); *gilvago* OCHS. FABR. (Succ. rar.); et *palleago* OCHS. HÜBN. (Ostrogoth. rar.); in Lapponia a me frustra quaesitae.

Obs. 7. *Cosmia (Noctua) trapezina* LINN. Fn. Sv. 1157. (Succ. med., Gottland., Sean. freq. Jul. et Aug.; saepe educatione exclus.) Lapponiae profuga.

46. Cerastis. Ochs.

TREITS. Schm. gen. 73. *Noctua* Auctor.

Media. Antennae mediocres, setaceae, in mare subtile serrulatae l. ciliatae. Thorax subdepressus. Alae subhorizon-

ZETTERSTEDT Insecta Lapponica.

tales. Abdomen depressiusculum, lateribus villosum. Color griseus, pallescens, ferrugineus. *Pictura* punctata aut strigata. Macularum ordinarium una interdum distincta. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Larva* ex plantis humilioribus victitat. *Pupa* sub terra. *Differentia sexus* in abdominis structura mox inveniunda; praeterea *mas*: antennis subtile biserialim serrulatis et pilosulis, a *femina*: antennis simplicibus, dignoscitur. (Spec. Scand. 5.)

1. C. rubiginea: alis griseo-flavescentibus, anticis ferrugineo-fusco-undatis, punctis minutis nigris sparsis. ♂. (Long. al. exp. 1½ poll.)

TREITS. Schm. 5. 3. 398. 2. *Noctua* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 31. 76. HÜBN. Noct. T. 35. f. 153. ♂.

Hab. in Lapponia rarius; in Raschstind Nordlandiae d. 28. Jul. inveni. (Lappon. Norvegica — Westrogoth.-Scania ad Fogelsång 7. Jul. rar.)

2. C. transfuga: alis anticis pallide griseis, strigis 2 ad marginem anteriorem approximatis, punctoque medio fuscis; posticis albidis nitidis. ♀. (Long. al. exp. 1 poll.)

Sub nomine *Noct. binotata* seu *Bombyx binotata* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 456. 247. a D. SCHÖNHERR communicata; sed illam (*B. binotata*) aliam puto seu *Pyrat. duplem* LINN. Fn. Sv. 1337, in genere *Cynathophora* a me descriptam.

Hab. in Lapponia. Mus. D. SCHÖNHERRI. In Lapponia Tornensi ipse quoque pauca specimina inveni. (Lappon.-Botnia borealis ad Calix.)

Sat mollis et tenera. Alae anticae pallide testaceae, strigis duabus repandis, ad medium marginis interioris approximatis, punctoque medio fuscis. Fimbria fusca. Alae posticae albiae, nitidae. — An hujus generis!

3. C. diducta: alis subnitidis griseis, anticis fascia latissima ferrugineo-testacea, punctis costalibus pallidis, maculis ordinariis obsoletis. ♂. (Long. al. exp. 1½ poll.)

Hab. in Lapponia. Mus. D. SCHÖNHERRI. (Lappon. borealis.)

Similis *rubiginea* et *transfugae*, ab illa vero differt punctis alarum nigris vix ullis, ab hac strigis 2 transversis punctoque medio fuscis etiam deficientibus absque posticis griseis, nec albidis, et ab utraque punctis 3 l. 4 minutissimis albidis in parte posteriore costae. Alae anticae ferrugineo-testaceae, basi latius, at margine postico anguste, griseis. Maculae ordinariae oblongae griseae parum conspiciuae. Antennae (♂) ciliato-serratae. Parte hujus generis.

Obs. *Cerastis (Noctua) rubricosa* FABR. (*pilicornis* BORKH., in Gottland. et in Sean. ad Lund Jul. pass.); *Vaccinii* LINN. Fn. Sv. 1212. (*polita* BORKH., Succ. med. Oeland.-Sean. Jul. — Sept. freq.); et *satellitia* FABR. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 3. p. 55 (Succ. med., Ostrogoth. freq.; Sean. rar., 8. Mart. — 20. Sept.); in Lapponia non inventae.

47. Xylina. Ochs.

TREITS. Schm. gen. 74. *Noctua* Auctor.

Major, interdum media. Antennae elongatae, in mare subtile saepe ciliatae. Thorax crista duplici. Alae in quiete parum deflexae, anticae plerumque longae et angustatae. Abdomen depressum, vix costatum. Color primarius fuscus, griseus, testaceus etc. *Pictura* obscura, variegata. Strigae transversae alarum saepe obsoletae et maculae ordinariae fuscae aut griseae ob picturam marmoratam plerumque minus perspicuae. Collare interdum pallidum, striga longitudinali basali aut media saepe evidenti. *Habitatio* in silvis et pratis; per partem sylvaticam Lapponiae Suecicae. *Larva* nuda, punctis aut verruculis obsita, saepe viridis, linea laterali pallida. *Differentia sexus* in abdominis structura quaerenda; *mas* etiam saepe antennis subtile ciliatis aut pectinatis, a *femina* antennis simplicibus dignoscitur. (Spec. Scand. 16. in museo meo numerantur.)

1. X. conformis: alis anticis fusco cinereoque marmoratis, macula baseos majori alba superne nigrocincta, maculisque ordinariis canis, reniformi rufescente; posticis cinereo-griseis. ♂♀. (Long. al. exp. 1½ poll.)

TREITS. Schm. 5. 3. 12. 4. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 124. 374. HÜBN. Noct. T. 50. f. 243. ♀.

Hab. in Dalecarlia alpina. D. BOHEMAN. (Lappon. meridionalis — Ostrogoth. ad Laerketorp medio Septembr. freq. uterque sexus; alibi in Suecia rar.)

2. X. rectilinea: alis anticis fusco-cinereoque marmoratis, fascia media intus dentata saturatori, maculis ordinariis obsoletis; lineola baseos longitudinali recta atra, strigatae maculiformi ad angulum ani alba. ♂♀. (Long. al. exp. 1½ poll.)

TREITS. Schm. 5. 3. 61. 24. BOISD. Ind. Lep. p. 88. Noctua ESPER. Schm. 4. T. 127. HÜBN. Noct. T. 51. f. 248. (major tamen quam nostra et colore paulo dissimilis). *Bombyx signata* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 4. p. 53 cum fig. huc quoque spectare videtur, sed major et paulo aliter picta, in Suecia media tantum capta.

Hab. in Lapponia passim; scilicet ad Wilhelmina et Lycksele Lapponiae Umensis seu meridionalis d. 16—26. Jul. 1832 interque sexus inventus; etiam e pupa ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis seu borealis sub lapide capta specimen femineum d. 29. Jun. 1821 egressum. (Lappon.—Suecia in regione sylvatica; alpes Europ. merid. Jul. BOISDUVAL l. c.; similem quoque ex Austria D. ANDERSCH, olim mus. D. FALLEN.)

Magnitudo *X. perspicillaris* LINN. parum superat. Antennae fuscae, in ♂ breviter pectinatae, apice nuda. Thorax cinereus, collari in medio nigrolineato. Abdomen griseum. Alae anticae fusco-cinereoque marmoratae. Fascia media lata saturator nigrumque albedo-strigosa, striga exteriori versus costam evanescenti, ad marginem anteriorem magis determinata ibique ad angulum ani maculam albam efficienti. Inter hanc maculam et sinum fasciae oppositum linea atra, et in medio baseos alae striga longitudinalis ejusdem coloris observantur. Alae posticae obscure cinereae.

3. X. unicolora: alis anticis testaceis subunicoloribus, macula ordinaria reniformi dilutiori; posticis lividis. ♂♀. (Long. al. exp. 1½—1 poll.)

Hab. in Lapponia passim; ad Karesuando Lapponiae Tornensis et ad Asele Lappon.—Umensis, d. 26. Jul., 10. Aug. capta. (Lappon.—Bottin boreal. ad Calix D. SCHMALTZ.)

Affinis et similis *X. lateritiae* OCHS. s. *molochinae* HÜBN., sed minor, paulo dilutior et pictura vix illa ab illa dignota, ut et loco natali ambabus diversa. Specimina 5 optime conservata, quae autem oculos habeo, omnia similia. Alae et totum corpus aenubrescenti testaceae. Antennae (♂) breviter et tenuiter hirtae, sed vix ciliatae, nec pectinatae. Macula ordinaria reniformis alarum paulo dilutior obsoleta, sed solitae strigae transversales pallidae vix nisi in rudimento adnatae, earum tantum vestigium. Alae posticae fusco-lividae. Anus valde barbatus.

Obs. 1. *Xylina* (Noctua) *exoleta* LINN. Fn. Sv. 1185. (Smol. D. BOHEMAN. Scand. passim, nos; educata saepe e nympha declarata); *rhizolitha* OCHS. FABR. (Gottland. Jul.; Ostrogothia Sept. rar.); *petrificata* OCHS. FABR. (Ostrogoth. Sept. rar.); *conspicillaris* LINN. Fn. Sv. 1183. (Succ.-Upsal. rariss.); *putris* LINN. Fn. 1187. (Scand. freq., e pupa 28. Maj. exiit); *rurca* OCHS. FABR. (Succ. rar. BILLBERG); *hepatica* OCHS. FABR. (in Heracli et Seneciois floribus ad Fogelsång et Esperöed Scaniae mens. Jul. pass., alibi rar.); *polyodon* LINN. Fn. Sv. 1219. (*radicea* FABR. in Oeland., Ostrogoth., Scand. freq.); *lateritia* OCHS. (*molochina* HÜBN.; Oeland., Scand. Jul. freq., saepe sub cortice truncorum capta); *cassinia* FABR. HÜBN. (*Asteroscopus cassinia* BOISD.; mas ad Lund in trunco Ulmi d. 6. April. 1838, et femina d. 28. Oct. ejusdem anni inventi); *Pinnastri* LINN. Fn. Sv. 1188. (Succ. media freq., alibi mihi raro obvia); *lithorhiza* OCHS. (*operosa* HÜBN.; in Suecia teste TREITSCHKE, mihi in Scandinavia non obvia); *perspicillaris* LINN. Fn. 1198. (in Quercibus Scaniae ad Esperöed ♂♂ mens. Jul. freq., alibi rar.); *Linariae* FABR. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 4. p. 54. (Suecia rariss.); et *Delphinii* FABR. (ut Suec. incola a D. BILLBERG allata, mihi in Scandin. non obvia); Fannae Lapponicae ignotae.

Obs. 2. *Cucullia* (Noctua) *Abrotani* OCHS. FABR. (in Suec. rar. Mus. FALL.); *Absinthii* LINN. Fn. Sv. 1182 (Succ. pass.); *Artemisiae* FABR. (Gottland.; Scania ad Esperöed et Silfåkra, Aug. rar.); *Tanacetii* FABR. (Succ. teste BILLBERG, mihi non obvia); *umbratica* LINN. Fn. 1184. (Ostrogoth., Gottland., Scand. Aug. freq.); *Lactucae* FABR. (in Scania ad Lund et Esperöed, ubi in parietibus lignicis mens. Jul. saepe capta); *Chamomillae* FABR. (an Sueciae incola? ut voluit D. BILLBERG); et *Ferbaei* LINN. Fn. 1186. (Succ. rar. Mus. D. FALL. et nostr.); in Lapponia haecenus non detectae, quantum scio. (Cfr. RAMBER in Annal. de la Soc. Ent. de France 1833. 1. p. 5—24. T. 1. f. 1—6. Imag. et larv.)

Obs. 3. *Abrostola* (Noctua) *triphasia* LINN. Fn. 1202. (*Plusia triphasia* TREITS. 5. 3. 138. 2., Gottland., Scand., Jun. Jul. freq., educatio saepe feliciter exclus.); *Asclepiadis* FABR. (Gottland., Scand., Jul. freq.); et *Celsia* LINN. Fn. Sv. 1141. (Upsaliae, Lundae rar.); in Lapponia haud visae.

48. Plusia. OCHS.

TREITS. Schm. gen. 76. (et P. 10. Suppl. gen. 78).
Noctua Auctor.

Media. Antennae mediocres, setaceae, brevissime et tenuiter pilosulae. Thorax evideriter cristatus. Alae deflexae. Abdomen elongatum, angustum. Color dominans (in Lapponicis saltem) cinereus, fuscus. Pictura variegata. Alae anticae metallice nitentes et in medio signaturis anreis l. argenteis; posticae fuscae aut lividae, margine exteriori saepe obscuriori. *Habitatio* in graminosis et pratis; per partem sylvaticam Lapponiae Suecicae. Larva nuda aut subnuda, virescens, pedibus 12. Pupa folliculata, inter folia contorta degit. *Differentia* sexus in structura ani vix aliter inveniendi. (Spec. Scand. 8, die volantes et flores visitantes mel eorum haurituae).

1. Pl. jota: alis anticis ferrugineo-fuscoque variis, signo v (i resupinato) aureo-argenteo in medio inscriptis. ♂♀. (Long. al. exp. 1½—1½ poll.)

TREITS. Schm. 5. 3. 181. 20. Noctua LINN. Syst. Nat. 1. 2. 844. 130. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 81. 237. HÜBN. Noct. T. 58. f. 282.

Hab. in Lapponia passim; ad Lycksele Lappon. merid., et Karesuando Lappon. borealis, nos; ad Oefver Torneå D. PORTIN. (Lappon.—Bottin boreal. ad Calix D. SCHMALTZ. — Oeland.—Scand. pass. freq. Larva ex Urtica et Lamio vicitat.)

2. Pl. Gamma: alis anticis cinereo fuscoque variis, signo V argenteo in medio inscriptis. ♂♀. (Long. al. exp. 1½ poll.)

TREITS. Schmett. 5. 3. 185. 21. Noctua LINN. Fn. Sv. 1171. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 79. 228. HÜBN. Noct. T. 58. f. 283. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nyttä p. 194.

Hab. in Lapponia rarissime. Individuum pygmaeum in Groenlandia captum etiam D. WESTERMANN communicavit. (Lappon.—Gottland.—Scania ubique vulgarissima. Larva viridis, striis 6 dorsalibus tenuibus albidis, lineaque laterali flava, capite obscuriore; variis herbis plantisque humilioribus vescitur.)

3. Pl. interrogattonis: alis anticis nigro cinereoque variis, signo ? (aut v) inscriptis. ♂♀. (Long. al. exp. 1½ poll.)

TREITS. Schm. 5. 3. 190. 23. Noctua LINN. Fn. Sv. 1172. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 80. 233. (ejusdemque 230. N. aemula). HÜBN. Noct. T. 58. f. 281. ♂.

Hab. in Lapponiae pratis uliginosis vulgaris; scilicet ad Karesuando, Lycksele et Asele 25. Jul.—10. Aug. frequent. capta. E pupa, ad Womsjoen inventa, imago feminea d. 15. Jul. exiit. Lapp.—Bottin borealis ad Calix—Ostrogoth.—Scand. pass.)

Variat saepe signo argenteo inscripto, punctisque ejusdem coloris subscriptis 2 aut parvis discretis, aut majoribus in unum confluentibus.

4. Pl. divergens: alis anticis griseis, fascia media obscure fusca ad costam subito angustata, signo v argenteo in medio inscripta; posticis flavis, limbo postico determinate brunneo-nigro. ♂♀. (Long. al. exp. 1 poll.)

TREITS. 5. 3. 194. 25. Noctua THUNB. Diss. Ins. Sv. 2. p. 41. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 80. 231. HÜBN. Noct. T. 59. f. 186. (286). ♀. PANZ. Fn. Germ. 6. t. 20.

Hab. in Lapponiis borealibus Lulensi et Tornensi, Jul. Aug. passim. (Lappon.—Oefver-Torneå D. PORTIN.—Styria D. DOCT. FRIVALDSZKY.)

5. Pl. parilis: alis anticis cinereis, fascia media dimidiata quadrata nigro-brunnea, signo v argenteo inscripta; posticis fuscis, fascia media alba. ♂♀. (Long. al. exp. 1 poll.)

HÜBN. Noct. T. 90. f. 422 certe. (Speciminibus nostris paulo major.)

Hab. in Lapponia rarius. Mns. Acad. Holm., SCHÖNHERRI et BOHEMANNI; ad Oefver Torneå, nos. Lappon. boreal.)

Similis *divergenti*, a qua tamen colore magis fusco-cinereo, fascia alarum anticarum media saturatori a margine interiori ad dimidium alae ducta ibique truncato-abbreviata (umle figuram exacte quadratam monstrat), et praesertim alis posticis fuscis (nec flavis), fascia media transversa ad costam lata versus anum sensim attenuata, alba (nec limbo nigro), aperte differt.

6. Pl. Diasema: alis anticis cinereis, fascia media dimidiata quadrata nigro-brunnea, signo v argenteo lateri superiori inscripta; posticis flavescens, limbo postico determinate brunneo-nigro. ♀. (Long. al. exp. 1½ poll.)

Noctua Diasema DALM. in lit. *Plusia* BOISD. Europ. Lep. Ind. method. p. 93.

Hab. in Lapponia, olim a D. GRAPE inventa, per benevolentiam D. SCHÖNHERRI hodie mecum ad Faunae nostrae inserendam communicata. (Lapponia borealis.)

Fem.: Similis duabus proxime antecedentibus, nempe alis posticis ut in *divergente*, anticis vero ut in *parili*, sed utraque paullo major, et ab illis certe distincta. Alae anticae cinereae, fascia media lata quadrata et dimidiata ut in *Pl. parili*, nigro-brunnea, signo v. argenteo ad marginem superum (seu in latere ad costam vergente) inscripta. Maculae ordinariae exterioris sen reniformis parvae tantum vestigium. Alae posticae flavicautes, margine postico late nigricante.

Obs. *Plusia* (*Noctua*) *Festuca* LINN. Fu. Sv. 1170. (Scan. ad Esperced etc. pass.); *chrysis* LINN. Fu. 1169. DALM. Skand. Ins. Skada och Nyttä p. 193 (Ostrogoth.-Oeland. — Scan. freq.; educata saepe e chrysalide declarata, varietatib. fasciæ alarum media grisea, aut integra aut interrupta); et *bracteata* FARR. (Scan. ad Esperced rar.); Lapponiae plaeae profugae videntur.

49. *Anarta*. OCHS.

TREITS. Schm. gen. 77. *Noctua* Auctor.

In Famil. Noctuarium parva. Antennae mediocres, setaceae, brevissime pilosiusculae. Corpus crassum, dense villosum. Alae in quiete subdeflexae. Color nigricans aut cinerascens. Alae anticae aut fasciatæ aut marmoratae, macula ordinaria saepe alba; posticae aut flavae, aut albae, limbo postico semper determinate nigro, aut denique nigricantes. *Habitatio* in sylvis et campis; per partem sylvaticam Lapponiae, inferalpinam maritimam Nordlandiae Finmarkiaeque, et alpinam. Volatus diurnus, sole sereno et urente citissimus. Larva nuda, variegata, verrucis l. punctis obsita, herbis plantisque humilioribus vescitur. *Differentia sexus* in abdominis structura invenienda. (Spec. Scand. 10, harum pleraeque Lapponiae.)

1. A. Myrtilli: alis anticis ferrugineis, punctis minutis inordinatis, macula media strigae postica flexuosa albis; posticis luteis, limbo postico late nigro. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

TREITS. 5. 3. 201. 1. *Noctua* LINN. Fn. Sv. 1168. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 126. 379. OTTO FABR. Fn. Groenland. p. 194. 147. HÜBN. Noct. T. 21. f. 98. ♂.

Hab. in Lappon. rar. — Larva viridis, tuberculata, tuberculis apice albis, capite caeruleo; e Vaccinio et Erica victitat. (Lapp.-Groenland.-Suecia media, ad Gothoburgiam; Scania in Ericetis ad plantationem Pini prope Engelholm; rar.; educata etiam e pupa exit.)

2. A. cordigera: alis anticis cinereo nigroque nebulosis, fascia media atra holosericea in medio macula cordiformi alba; posticis flavis, limbo nigro. ♂♀. (Long. al. exp. vix 1 poll.)

TREITS. 5. 3. 203. 2. *Noctua* THUNB. Mus. Acad. Ups. P. 6. p. 72. cum fig. *N. albirena* HÜBN. T. 21. f. 99. ♀. T. 147. f. 674. ♀. 675. ♂.

Hab. in Lapponiarum Vaccinio et Arbutu Uva Ursi et alpino, locis soli expositis velocissime volitans, die obscuro in viis et transitibus saepe tranquilla sedens; scilicet ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis, et Lycksele Lappon. Umen-sis, 2. Jun. — 3. Jul. frequenter visa; ascendit quoque in regionem alpinam, et in ipso alpium jugo inter Alten et Kautokeino Finmarkiae, 10 — 13. Aug. capta. Larva porphyrea, albo-punctata, lineis lateralibus pallidis, capite brunneo. (Lappon.-Bottn. borealis ad Calix. D. SCHMALTZ. — Suecia THUNBERG, forte vero non infra Nordlandiam. — Styria D. FRIVALDSZKY.)

3. A. melaleuca: alis anticis nigris cinereo-irroratis, posticis niveis, margine exteriori nigro. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Var. a. ♂♀. alis posticis niveis, margine tantum exteriori nigro.

TREITS. Schm. 5. 3. 205. 3. *Noctua* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 2. p. 42. fig. 12. *Noct. moesta* HÜBN. Noct. T. 77. f. 357. ♀. *Bombyx heliophila* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 467. 189. *Noctua heliophila* PAYK. Act. Hafn. Hist. Nat. 1793. 2. 2. p. 102. 5. Tab. 2. f. 5. hujus var. videtur.

Var. b. ♂♀. alis posticis sordide albis, basi fusca margineque exteriori nigro.

Hab. in Lapponiis Suecicis et Norvegicis hand raro; var. a. ad Karesuando Lapponiae Tornensis, ad insignem lacum

Torneåtraesk etc., nec non locis aridis et in floribus ad Kongshavnfjellet prope Alten Finmarkiae, 20. Jul. — 10. Aug. frequenter vidi; etiam in alpiis Dalecarlicis Lapponiae Suecicae extime meridionalis D. BOHEMAN; varietatem b. in Kongshavnfjellet cum var. a. legi. (Lapponia Suecica et Norvegica.)

Caput et thorax nigra, pilis cinereo-albis praesertim ad latera immixtis. Alae anticae in fuado quidem nigrae, sed strigis maculisque albidis nudique et fere sine ordine sparsis, unde quasi marmoratae apparent. Alarum posticarum fimbria alba.

4. A. melanopa: alis anticis cinereis nigro-maculatis; posticis albidis, lunula media limboque interiori et posteriori late, nigris, fimbria alba. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

Var. a. ♂♀. alis anticis cinereis, maculis punctisque irregularibus nigris, maculis ordinariis plerumque distinctioribus; posticis albis, lineola media lunulari, margine interiori limboque postico, late nigris.

Noctua melanopa THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 2. p. 42. *Anarta* eadem BOISD. Ind. p. 94. *Noct. vidua* HÜBN. Noct. T. 86. f. 403. ♀. *Anarta vidua* TREITS. Schm. 5. 3. 207. 4.

Var. b. alis anticis cinereis, aut maculis strigisque inordinatis, aut strigis 5 irregularibus, nigris; posticis nigricantibus, macula media ad marginem exteriorem magis l. minus dilatata, albidia.

An *An. vidua* TREITS. l. c. var. ? *Noct. lapponica* THUNB. l. c. p. 42. certe. *Noct. tristis* HÜBN. Noct. T. 95. f. 446. ♀. *N. rupestris* HÜBN. Noct. T. 141. f. 644. 645. ♂.

Hab. in Lapponia boreali, et Suecica et Norvegica, passim, diebus serenis et calidis vivide volitans; scilicet var. a. in Lapponia Tornensi primum lecta a D. LILJEBLAD; in silva Alteidet Finmarkiae d. 31. Jul., ipse; in Dovre Norvegiae et in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN; ascendit quoque in regionem alpinam, et in summo alpium Tornensium jugo d. 12. Jul. a D. B. FRIES et me capta; var. b. in Lappon. Tornensi a D. GROENDAL inventa; etiam e Groenlandia a D. WESTERMANN mecum communicata. (Lapponia septentrionalis et meridionalis; — Helvetia TREITSCHKE, BOISDUVAL etc.)

5. A. algida: alis anticis fuliginoso alboque variis, strigis duabus nigro-dentatis, maculis ordinariis obsoletis, fimbria nigra albo-intersecta; posticis albidis, puncto fasciae terminali atris, ciliis albis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll. mensur. Suecan.)

LEFEB. in Annal. de la Soc. Entom. de France 1836. 3. p. 395. f. 5. ♀.

Hab. in Lapponia, teste D. LEFEBVRE l. c., mihi in terris arcticis non obvia. Affinis *An. melaleuca*. (Lapponia.)

6. A. amissa: alis anticis nigricantibus, in mare cinereo-albidoque irroratis, fimbria albo nigroque varia, in femina: fascia media ad costam latiori atra, fimbria cinereo nigroque varia; posticis in utroque sexu nigris, ciliis albis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ — fere 1 poll.)

LEFEB. in Annal. Ent. 1836. 3. p. 397. f. 6. ♂. f. 7. ♀.

Hab. in Lapponia et Groenlandia rar. — Feminam ad Åsele Lapponiae Umensis d. 25. Jul. etiam inveni. (Lapponia-Groenlandia.)

Affinis et similis *A. melanopae*, alis posticis totis nigris etc. mox dignota. In individuis detritis feminarum alae anticae totae nigro-fuscae, sed lineae laterales fasciae punctumque medium, nigra, tenacius adherent.

7. A. funesta: alis anticis obscure cinereis, strigis subtribus fasciae media sinuata nigris, fimbria brevi albo nigroque varia; posticis nigris, fimbria nivea. ♂. (Long. al. exp. fere 1 poll.)

Noctua funesta PAYK. Act. Hafn. Hist. Nat. 1793. p. 100. 3. T. 2. f. 3.

Var. b. ♂. alis posticis fuscis, forte detrita.

Hab. in Lapponia (Tornensi?). Mus. D. SCHÖNHERR; in Lapponiae Finmarkiae occidentali ad Enontekis rariss. inventa teste D. PAYKULL. (Lapponia var. a. et b. Mus. SCHÖNHERR.)

Similis *An. funebri* TREITS. Schm. 5. 3. 209. 5. et HÜBN. Noct. T. 92. f. 433, ut et *An. amissae* LEFEB. l. c. et nob.; sed a priori alarum posticarum fimbria nivea, uce flavescens, et ab *amissa* alis anticis non albo nigroque variegatis, sed obscure cinereis, strigis tribus, 1 basali, 2 e fascia media extus oriunda, et 3 ad marginem posticum obsoleta fasciae media sinuata, nigris, fere ut in figura LEFEBVREI feminae, facile dignoscitur.

8. A. Schönherrii: alis anticis fuliginoso griseoque variis, strigis tribus dentatis nigris, maculis ordinariis obsoletis, fimbria nigra albo-intersecta; posticis griseis, striga fa-

sciaeque terminali fuscis. ♂? (in specimine communicato abdomen mutilatum). (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll. et paullo ultra.)

LEFEB. in liter. ad SCHÖNHERR.

Hab. in Lapponia. Mus. D. SCHÖNHERR, qui specimen descriptum mihi benevole donum dedit. (Lapponia forte borealis.)

Simillima *An. algidae* LEFEB. (No. 5.), cujus varietatem fere existimo, quae vero, si ita est, tamen ut genuina nomen meritisimi viri retinere debet, et *algida* tantum ut hujus aberratio consideranda. Ab *An. algida*, quam in natura vivam introspicere mihi non contigit, sed secundum figuram et descriptionem LEFEB. TREIT. a nobis tantum allata, nostra *A. Schönherri* differri videtur: magnitudinem paullo minori, alarum colore magis griseo, strigis anticarum denticulatis nigris (non albo-marginatis) tribus, scilicet 1 basali l. saltem ante medium sita, 2 et 3 posticis, ut et alis posticis sordide griseis, puncto medio, margine interiori, striga transversa pone medium tenni limboque apicali latius, fuscis, minime vero ut in *algida* nigricantibus.

9. *A. cincta*: alis anticis nigris, signo 2 niveo notatis; posticis flavis, limbo nigro. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

Noctua cincta PAYK. Act. Hafn. Hist. Nat. 1793. 2. 2. p. 101. 4. T. 2. f. 4.

Hab. in Lapponia D. PAYKULL, mihi non obvia. (Lapponia.)

Obs. 1. *Anarta* (*Noctua*) *Heliaca* HÜBN. et TREITS. (*Noct. Arbuti* FABR. ut Sueciae incolae a. D. D. THUNBERG in Diss. Ins. Sv. P. 3. p. 55. et BILLBERG in Enumerat. Insect. allata, neque in Lapponia neque in reliqua Suecia a me inventa. *Noct. leucoptera* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 2. p. 41. cum fig. mihi quoque plane ignota.

Obs. 2. *Heliothis* (*Noctua*) *dipsacca* FABR. HÜBN. (Scania, ad Esperöed rar.), Lapponiae exsul.

Obs. 3. *Acontia* (*Noctua*) *luctuosa* HÜBN. (*N. italica* FABR. *leucomelas* LINN. Fn. Sv. 1195?) a D. THUNB. Diss. Ins. Sv. 3. p. 54. ut Sueciae incolae allata, mihi ignota.

Obs. 4. *Erastria* (*Noctua*) *sulphurea* TREITS. HÜBN. (*Bomb. lugubris* FABR. *Pyralis sulphuralis* LINN. Syst. Nat. et THUNB. Ins. Sv. P. 1. p. 16. cum fig., in Suecia australi rariss.); et *Tortr. uncana* LINN. Fn. Sv. 1305 (in Oeland, et Suec. australi rar.); in Lapponia non inventae.

Obs. 5. *Anthophila* (*Noctua*) *aenea* TREITS. HÜBN. (Gottlandia-Scania ad Esperöed d. 4—20. Jul. rar.) Lapponiae sine dubio profuga.

Obs. 6. *Ophiura* (*Noctua*) *lusoria* FABR. (*Bomb. lusoria* LINN. Syst. Nat., in Smol.-Scania, rar.) in Lapponia non detecta.

Obs. 7. *Catocala* (*Noctua*) *Fraxini* LINN. Fn. Sv. 1165. (Scania Sept. passim; ad Godegård Ostrogothiae semel quoque inveni hujus speciei larvam, quae d. 10. Jul. 1824 abiit in pupam, e qua iterum imago feminea declarata et eximie completa proveniebat mense Aug. ejusdem anni), *elocata* TREITS. BOISD. (*marita* et *uxor* HÜBN., *nupta* FABR., in Ostrogothia et Scania pass.); *nupta* LINN. Syst. Nat. TREITS. HÜBN. (var. *concupina* HÜBN.; in Ostrogoth. et Scania, pass.); *sponsa* LINN. Syst. Nat. HÜBN. TREITS. (Hallandia, Scania rar.); et *pacta* LINN. Fn. Sv. 1166. FABR. HÜBN. DALM. Aul. p. 104. (Suec. med. Westrog.-Norveg.-Finland, rar.); intra Lapponiae limitem non inventae, quantum novi.

50. Brephos. Ochs.

TREITS. Schm. gen. 85. *Bombycis* spec. FABR. *Noctua* LINN. HÜBN. et Auctor.

Media. In hac familia gracilis, transitum ad Familiam Phalaenidum parans. Antennae setaceae, maris in medio bipectinatae. Thorax laevis. Alae in quiete parum deflexae. Color fuscus, alarum posticarum luteus. *Pictura* fasciata. *Habitatio* in pratis sylvaticis, praesertim in Betuletis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Volatus* diurnus, altus, continuus. *Larva* nuda, viridis, linea dorsali et laterali flavis; pedum ventralium primum par spurium, inde incessus larvarum corpore medio curvato l. arcuato; foliis Betulae albae vescitur. *Differentia sexus*; *mas*: abdomine graciliori, antennis conspicue sed non longe pectinatis, basi apiceque nudis; *femina*: abdomine paullo crassiori, apice acuto, antennis setaceis nudis. (Spec. Scand. 2.)

1. *Br. Parthenias*: alis anticis brunnescenti fuscis, fascia media abbreviata maculaque costali versus apicem albi-

dis; posticis aurantiacis, macula baseos magna triangulari, fascia media saepe interrupta margineque exteriori, nigris. ♂? (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 5. 3. 379. 1. *Noctua* LINN. Fn. Sv. 1160. HÜBN. Noct. T. 34. f. 341. ♂. 342. ♀. ZETT. It. Lapp. 1832. p. 3. *Bomb. vidua* FABR. Ent. Syst. 3. 1. 465. 190. *Noctua plebeja* LINN. Fn. Sv. 1210.

Hab. in Lapponiae sylvis betulinis passim; ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis 10—22. Jun. freq. (Lapp.-Uplandia-Smolandia-Scania ad Abusa jam initio Aprilis frequenter obvia.)

♀. Corpus nigrum. Alarum anticarum fascia media alba a costa ad medium alae extensa, in ♀ magis perspicua. Fascia media nigra in alis posticis a costa ad angulum maculae triangularis nigrae exteriori acutum extensa saepe abrupta, relictis tantum maculis irregularibus nigris. In medio limbi nigri macula ejusdem coloris adjecta saepissime observatur. In macula magna baseos triangulari nigra ad marginem interiorem plerumque vittae 1 vel 2 aurantiacae adsunt.

Obs. 1. *Brephos Notha* TREITS. HÜBN., similis *Breph. Parthenias*, sed dimidio minor, in prato Klosterorunda prope Wadstena Ostrogothiae d. 10. April. 1832 capta, in Lapponia forte peregrina. An spec. vere diversa? — Larva in Pop. tremula Daniae mens. Jun. freq. D. BOJE.

Obs. 2. *Euchidia* (*Noctua*) *glyphica* LINN. Fn. Sv. 1161. (Upland.-Gottland.-Ostrogoth. passim; Scania in pratis apricis 30. Maj. — 20. Jun. — 18. Jul. in graminosis vulgaris); et *Mi* LINN. Fn. Sv. 1262 (in Scaniae pratis frequentiss. a primo vere usque ad mens. Jul. Larva elongata unda grisea in pupam abiit Sept., e qua imago mens. Jul. anni sequentis exiit. Alae posticae in omnibus nostris speciminibus nigro-fuscae, maculis punctisque in strigas transversas undulatas dispositis, albis, nec ut in figura HÜNSERI flavis), in Lapponia non inventae.

51. Platypteryx. Ochs.

TREITS. Schm. 87. *Drepania* SCHRANK. *Bombycis*, *Noctuae* et *Geometrae* spec. Auctor.

Media. Gracilis. Statura Geometrae. Antennae bipectinatae. Palpi brevissimi. Lingua parva. Thorax laevis. Alae tenues, supellucidae, anticae latae, falcatae; posticae abdomine longiores. Color pallidus, ochraceus. *Pictura*: strigulae l. undulae fuscae. In alis anticis striga una alterave transversa integra punctumque centrale loco macularum ordinariarum plerumque adsunt. *Habitatio* in pratis sylvaticis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva*, pedibus 14, analibus scilicet 2 deficientibus, nuda, dorso antice verruculoso l. spinulis 4 parium armato, segmento caudali longe acuminato in quiete erecto; folia, quibus vescitur, filis sericeis induit. *Pupa* folliculo sericeo tenui intra folia alligata latet. *Differentia sexus*; *mas*: antennis breviter bipectinatis; *femina*: antennis subtus brevissime biserialium pilosis. (Spec. Scand. 4, sub genere loco in serie systematica ambiguo militantes, corporis gracilitate, alarum structura, antennarum forma etc. transitum ad Familiam sequentem efficientes.)

1. *Pl. lacertula*: alis anticis cinereo-ochraceis (♂), l. pallide ochraceis (♀), margine exteriori in utroque sexu eroso-dentato, punctoque minuto nigro inter strigas 2 medias subparallelas fuscas; posticis dilutioribus. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 5. 3. 417. 7. *Bombyx* HÜBN. Bomb. T. 12. f. 49. ♀. *Geometra lucertinaria* LINN. Fn. Sv. 1229. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 135. 20. *Geom. dentaria* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 5. *Bombyx Scincula* HÜBN. Bomb. T. 12. f. 50. ♂.

Hab. in Lapponia rar.; in sylvia betulina loco paludoso ad Lycksele Lapon. Umensis d. 22. Jun. in copula inveni; feminam quoque in betuletis ad Stensele d. 4. Jul. deprehendit D. DAHLBOM. (Lapon.-meridion. — Ostrogoth. ad Laerketorp; Calmariae ad Berga, passim; — Scan. rariis. *Larva* colore brunneo viridi immixto, dorso antice tuberculato, foliis Betulae vescitur.)

Obs. 1. *Platypteryx curvatula* BORKH. TREITS. (Scania, ♂♀. passim; e pupa brunnea, mens. Sept. 1820 ad Esperöed capta, imago mascula die 14. Febr. anni sequentis declarata exiit); *falcata* Ochs. (*Geom. falcataria* LINN. Fn. Sv. 1224; Suec. med., Gottland, et Smoland, pass.); et *unguicula* Ochs. HÜBN. (*Phal. cultvaria* FABR. THUNB. Diss. Ins. Sv. 1. p. 6.; in Suec. rar. Mus. FALL. in Lapponia a me irrito conatu quaesita).

Obs. 2. *Noctua fontis* THUNB. Mus. Acad. Ups. p. 72 cum fig. et ejusdem Diss. Ins. Sv. P. 4. p. 57, in Wernelandia et

*) Nomen *Anthophila* in Lepidopterorum Ordine rejiciendum, quia in Dipterorum jam dudum est receptum.

Hallaudia etc. eapta; ut et *Noct. leucoptera* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 2. p. 41. cum fig. 13, in Suecia quoque inventa; ambae mihi et genere et specie ignotae.

FAMIL. 8. PHALAEENARIAE.

52. Ennomos. Wien. Verz.

TREITS. gen. 88. *Bombyx* et *Geometra* Auctor. *Angulatae* Wien. Verz.

Magna ant media. (Inter Suecicas hujus generis attingit species maxima alis expansis longitud. 2. pollic., et minima longit. $\frac{7}{8}$ poll.) Alae praesertim posticae aut leviter denticulatae, aut inaequaliter et grosse dentatae, aut emarginatae. In quiete alas subrectas saepe gerit. Color laetns: albidus, cinereus, flavus, luteus. *Pictura* varia: transversim strigilata, strigata, aut fasciata; macula unica subcentralis in alis anticis saepe adest. *Habitatio* in sylvis et lucis; per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* rumuliformis, tuberculata et varie picta. *Pupa* supra terram plerumque inter folia; tenuiter l. rude folliculata. *Differentia sexus* in structura abdominalis maris angustioris, ano obtuso barbato, et feminae paullo crassioris ano acuto detegenda. Mas quoque antennis pectinatis, femina illis simplicibus gaudet. (Spec. Scand. 21 in museo meo numerantur; emarginatura alarum a generibus affinis facile dignotae.)

1. E. notataria: alis albidis fusco irroratis, anticis strigis tribus transversis ad costam determinatioribus, macula stigmatali, emarginatura apicis maculaque subcentrali e punctis 4 l. 5 composita, fuscis; posticis angulatis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 6. 1. p. 10. 4. HÜBN. Geometr. T. 11. f. 53. ♂. T. 61. f. 316. ♀. *Geom. notata* LINN. Fn. Sv. 1258. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 171. 152.

Hab. in lucis Lapponiae passim. (Lapp.-Botnia borealis ad Calix D. SCHMALTZ.-Ostrogoth. Gottland.-Scania pass.)

2. E. illunaria: alis omnibus denticulatis cinereo-ochraceis fusco-pulverulentis, anticarum emarginatura strigisque tribus subaequaliter distantibus, anteriori arcuata, fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 6. 1. 61. 23. HÜBN. Geom. T. 7. f. 36. ♂. f. 37. ♀.

Hab. in Lapponia meridionali pass.; ad Lycksele Lapon. Umensis 25—29. Jun. uterque sexus locis umbris frequenter visus. (Lapponia-Suecica; Scania rar.)

3. E. crataegata: alis croceo-flavissimis, anticis maculis costalibus tribus, ultima triangulari, media appendice fusca argenteo inscripta. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 6. 1. 41. 19. LINN. Fn. Sv. 1253. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 178. 176. *Geom. crataegaria* HÜBN. Geom. T. 6. f. 32. ♀.

Hab. in alpe Dowre, ubi a D. BOHEMAN capta mens. Jul.; mihi in terris arcticis non obvia. (Lapponia Norvegica—Suecia borealis rar., meridionalis freq. mens. Maji Jun. saepe et nympha declarat.)

Obs. 1. Ennomos (Geometra) lituraria HÜBN. (*liturata* LINN. Fn. 1273; Upsal.-Ostrogoth.-Scan., pass. educat. exclus.); *fuscata* THUNB. Mus. Acad. Ups. p. 75 cum fig. (Suec. rar.); *amataria* LINN. Fn. 1223 et forte *abruptaria* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 4. p. 59 cum fig. (in Quereetis Suec. rar.); *emarginaria* HÜBN. (*emarginata* LINN. Fn. 1257., Holmia-Scania ad Esperoed l. Aug., pass.); *parallelaria* HÜBN. ♂♀ (*vespertaria* FABR. THUNB. Diss. Ins. Sv. 1. p. 5 cum fig.; Ostrogoth.-Gottland.-Öland. Jul. freq.—Suecia austral. rar.); *apiciaria* HÜBN. (Suec. rar.); *dolabraria* LINN. Syst. Nat. FABR. (Scania ad Fogelsång freq. alibi in Suec. rar., educat. exclus.); *prunaria* LINN. Fn. 1232. (Scan. ex. gr. ad Esperoed Jul. freq.); *coryllaria* THUNB. Diss. Ins. Sv. 1. p. 4. (a *prunaria* diversa; Hallaud. Scania rar.); *lunaria* FABR. (Scania ad Björnstorp 24. Jun. a D. DAHLBOM capt. rar.); *angularia* TREITS. HÜBN. (♂♀ Scania 15. Aug. rar.); *carpinaria* HÜBN. (ab *angularia* distincta videtur, in Suec. rar.); *erosaria* TREITS. (*guercinaria*? BORKH., Oelandia, Smolandia, Scania, pass. educat. mens. Jul. declarat.); *bidentaria* FABR. (*bidentata* LINN. Fn. Sv. 1255; Suecia media, Gottland. rar., in Scaniae lucis Jul. freq.); *alnaria* LINN. Fn. 1230. Scan. Aug. freq.); et *syringaria* LINN. Syst. Nat. (*circularia* THUNB. Diss. Ins. Sv. 4. p. 58 cum fig. in Suec. rariss.); intra limites Lapponiae haecenas non inventae, quantum novi.

Obs. 2. Acaena (Geometra) sambucaria LINN. Fn. Sv. 1222. (Scan. ad Lund et Esperoed, pass.); Lapponiae omnino exsul.

Obs. 3. Ellognia (Geometra) margaritaria HÜBN. (*margaritata* LINN. Syst. Nat. — Scan. ad Esperoed et Hoegestad Jul. freq. alibi rar.); et *fasciaria* LINN. Fn. 1242. (in Suec. rariss., LINN., mihi non obvia); in Lapponia frustra quaeruntur.

53. Geometra. LINN.

TREITS. Schm. gen. 91. *Anctorum*. — *Albo-lineatae* Wien. Verz.

Magna aut minor (long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $\frac{7}{8}$ poll.). Alae posticae in nostris subangulatae. Color laete viridis aut albidovirescens, languidus. *Pictura*: linea media undulata transversa alba per omnes alas et altera basalis arcuata ejusdem coloris in anticis. *Habitatio* in lucis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* viridis, erecta. *Pupa* tenuissine folliculata. *Differentia sexus* ut in priori. (Spec. Scand. 6.)

1. G. vernaria: alis albidovirescentibus, anticis strigis 2, posticis 1, undatis, fimbriaque albidis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1227. HÜBN. Geom. T. 2. f. 7? (speciminibus nostris multo major). TREITS. Schm. 6. 1. 101. 1. Hab. in Lapon. merid. rar. (Lapon.; Dalecarlia BLOM.; Finlandia ad Ylaene D. Prof. SAHLBERG; Gottlandia ipse; rariss occurrit. Sed quae a D. CRUG sub hoc nomine missa in Museo FALLERI asservatur, omnino diversa videtur.)

Obs. Geometra papilionaria LINN. Fn. Sv. 1241. (Bahasia-Gottland.-Scan., Jul. passim); *viridata* LINN. Fn. 1252. (Suec. rar.); *putalaria* LINN. Fn. 1225 (Suec. pass.); *bupleuraria* FABR. HÜBN. certe (Ostrogoth. ad Wadstena; Scan. ad Esperoed rar.); et *thymaria* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 4. (a *bupleuraria* HÜBN. distincta videtur; in Hallaudia D. OSBECK rar.); in Lapponia haud visae.

54. Aspilates. Wien. Verz.

TREITS. Schmett. gen. 92. *Geometra* Auctorum. *Recto-fasciatae*.

Minor (long. al. exp. $\frac{3}{4}$ — $\frac{7}{8}$ poll.). Alae integrae. Color luteus, canus, cinereus. *Pictura*: alae anticae strigis l. fasciis 2 subrectis, alam in 3 subaequaliter latas areas secantibus; posticae subunicolores. *Habitatio* locis aridis, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ut in *Ennomos*. (Spec. Scand. 4.)

1. A. sordidaria: alis anticis griseis, fasciis 2 fuscis obsoletis; posticis luteis, fimbria omnium purpurea. ♂. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; locis aridis prope margines Pinetorum soli expositos ad Lycksele 25—27. Jun. individua bene conservata inveni (Lapon. meridionalis.)

♂. Affinis et similis *A. purpurariae* LINN., sed minimis ejus adhuc fere paullo minor, colore alarum magis sordido ab illa distincta. Antennae totae nigro-fuscae. Thorax griseo-niger. Alarum anticarum fasciae obscurae s. sordide ferrugineae in fundo ochraceo-fusco parum conspicuae. Alae posticae luteae, basi imia fusca. Fimbria purpurea. Alae omnes subtus ochraceae, posticeae fascia media purpurea.

Obs. 1. Aspilates (Geometra) purpuraria LINN. Fn. 1254. (Gottland.-Scan. in campis aridis Maj. — Jul. freq., plur. variet.); *saccharia* LINN. Syst. Nat. HÜBN. (*sacralis* THUNB. Diss. Ins. Sv. 1. p. 14. In Suecia rariss., mihi non obvia); *vespertaria* LINN. Syst. Nat. BORKH. (in pratis sylvaticis Ostrogoth., Oelandia, Scaniae, Aug. freq. pictura nimis varians); et *lincolata* BORKH. HÜBN. (*Geom. obliquata* THUNB. Diss. Ins. Sv. 1. p. 12 cum fig.; Upsalia, Oelandia, Ostrogoth., et Westrogoth., rar.); in Lapponia non deprehensae.

Obs. 2. Crocallis (Geometra) elinguarum LINN. Fn. Sv. 1235. (Ostrogoth. ad Wadstena, et Scania ad Hoegestad etc. Jul. pass.); et *pennaria* LINN. Fn. 1231. (Westrogoth., Scan., rar.); in Lapponia vix colliguntur.

55. Gnophos. Wien. Verz.

TREITS. Schm. gen. 94. *Geometra* Auctor. — *Umbrosae*.

Major, media, minor. (long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ — $\frac{7}{8}$ poll.).

Alae praesertim posticae crenulatae. *Color* opacus, cinereus, fuscus. *Pictura*: alae omnes fusco-irroratae, anticae puncto ocellari centrali strigisque 2 undulatis, quarum exterior in alis posticis continuatur; obscuris. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ut in genere *Ennomos*. (Spec. Scand. 4.)

1. Gn. carbonaria: alis nigro-fuscis, strigis undulatis irregularibus griseis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)
TREITS. Schm. 6. 1. 184. 14. *Geometra* LINN. F. Sv. 1246. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 154. 88. HÜBN. Geom. T. 28. f. 151. ♂.

Hab. in Lapponia rarius. (Lapp.-Ostrogothia pass.)

Minima nostratum in hoc genere. Obscura. Strigae plures tenues pallidae undulatae in parte posteriore alarum magis conspicuae. *Obs. 1.* *Gnophos (Geometra) obfusca* TREITS. (*obfuscaria* HÜBN. *myrtilata* THUNB. Diss. Mus. Acad. Ups. p. 75. 11. ab ipso mecum communicata; in sylvis Gottlandiae mens. Jul. frequenter inveni, alibi in Suecia rar.); *obscuraria* HÜBN. (in umbrosis Gottland. pass.); et *dilucidaria* HÜBN. (Ostrogothia in silva Fylla prope Wadstena, Jul. et in Gottland. rar.); in Lapponia non lectae.

56. Boarmia. Wien. Verz.

TREITS. Schm. gen. 95. *Geometra* Auctorum. — *Crenatostriatae*.

Major, media, minor (long. al. exp. $1\frac{5}{8}$ — $1\frac{3}{8}$ — $1\frac{7}{8}$ poll.). Alae latiusculae, posticae saepe crenulatae. *Color* primarius albidus, fuscens. *Pictura*: alae omnes atomis fuscis adspersae, anticae strigis transversis fuscis aut pallidis, quarum 2 plerumque evidenter undulatis, inter quas fascia media saepissime dilutior punctumque centrale ocellare. In alis posticis striga anticarum exterior plerumque continuatur et praeterea in ipso margine apicali striga undulata fusca l. series punctorum nigrorum. Corpus sat tenue. Larva cauliformis, subcylindrica, stricta, capite suboculato. Pupa sub terra. *Habitatio* inaginum per partem sylvaticam Lapponiae Suecicae meridionalis. *Differentia sexus* ut in *Ennomos*. (Spec. Scand. 6.)

1. B. cinctaria: alis albidis fusco-irroratis et nebulosis, strigis baseos in anticis geminatis, lunula media parva fascisque posticis obsolete obscurioribus. ♂♀. (Long. al. exp. circiter $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schmett. 6. 1. 188. 1. HÜBN. Geom. T. 31. f. 166. ♀.

Hab. in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lappon. meridionalis; Scania ad Abusa in fruticib. 14—16. Maj. freq., et var. obscurior in pariete Templi Lundensis d. 5. Maj. capta.)

Specimina Lapponica minora et obscuriora sunt, quam in Suecia meridionali vulgaris.

2. B. punctularia: alis albo-canis, strigis subtribus punctatis fuscis in anticarum costa perspicuis. ♂. (Long. al. exp. fere $1\frac{1}{2}$ poll.)

HÜBN. Geom. T. 61. f. 317. ♀. *Gnophos punctulata* TREITS. Schm. 6. 1. 150. 12.

Hab. in Dalecarlia alpina cum priori, D. BOHEMAN. (Lapponia meridionalis.)

♂. Valde affinis *Fidoniae Wavariae*, sed color albus in ruentem levissime vergit, unde alae *B. punctulariae* caescentes videntur. Strigae costales nigrae quoque minus crassae et tantum series punctatae continuantur etiam in alis posticis, sensim tamen decrescentes. Hae strigae punctatae in alis anticis sunt 4, in posticis tantum 3. Antennae subtile distincte ciliatae. Olii affinitatem cum *Geom. angularia* THUNB. et *extersaria* HÜBN. generi *Boarmiae* inserui hanc speciem.

Obs. 1. *Boarmia (Geometra) crepuscularia* HÜBN. (Lund 4. Maj. 1835); *repandaria* HÜBN. (*repandata* LINN. F. Sv. 1260; Ostrog. ad Wadstena rar., sed in monte Thorsburg Gottlandiae mense Julio freq.); *lichenaria* HÜBN. FABR. (Ostrogoth., Olundia rar.); *viduaria* HÜBN. (*angularia* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 3. p. 59 cum fig.; in Westrogoth. et Smolandia rar.; eadem sub nomine *Phal. margine-punctata* BORKH. etiam a D. GYLLENHAL missa in museo meo exstat.); et *pictoria* FABR. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 6 cum fig. (Suec. rar.); in Lapponia mihi non obviae.

Obs. 2. *Amphidasis (Geometra) betularia* LINN. F. 1237. (Scan. ad Lund Jun. Jul. freq. in copula capta, saepe etiam educat, e nymphe feliciter exclusa.); *hirtaria* LINN. F. Sv. 1236 (♂♀ in muris et parietibus argillaceis ad Lund mensib. April.,

Maj. frequenter lecta; etiam Upsaliae D. BOHEMAN); *pilosaria* HÜBN. (ad Lund 20. Martii rar.); et *zonaria* ZETT. Act. Holm. 1819. HÜBN. Geom. T. 34. f. 179. ♂ (in figura HÜNNERI alae nimis obscurae, et strigae albae justo rectiores representantur; mas cum femina aptera in copula verno tempore in lapide ad Abusa Scaniae semel a me inventus; e pupa sub lapide ad Lund a D. DAHLHOM capta imago feminea d. 20. Maj. etiam prodit); in Lapponia haecenus non deprehensae.

Obs. 3. *Amphidasis pomonaria* a D. SCHÖNHERR ut Lapponiae incola communicata. Vid. *Psyche stigmatella* Gen. 28. nobis.

57. Psodos. TREITS.

TREITS. Schm. gen. 97. *Geometra* Auctor. — *lugubres*.

Parva (long. al. exp. $\frac{7}{8}$ — $\frac{5}{8}$ poll., species vero exoticae majores). Pyraliformis. Alae integrae. *Color* alarum obscurus, nigricans; corporis ater. *Pictura* (in nostris) nigro-fasciata; punctum alarum anticarum centrale etiam nigrum. *Habitatio* in alpinis usque ad regionem nivalem adscendens. *Volitat* celerrime sole sereno. *Differentia sexus* ut in *Ennomos*. (Spec. Scand. 3, communiter alpicolae.)

1. Ps. trepidaria: atra villosa, alis nigricantibus, strigis duabus transversis denticulatis punctoque medio obscurioribus. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ —1 poll.)

TREITS. Schm. 6. 1. 260. 5. ♂♀. HÜBN. Geom. T. 66. f. 343. ♀.

Hab. in Lapponiae alpinis mens. Jul. pass.; in Lapponia Tornensi. Mus. D. SCHÖNHERR; in alpe Dowre Norvegiae a D. BOHEMAN capta; in summo alpium Tornensium jugo d. 10—12. Jul. utrumque sexum inveni. (Lappon. alpes.)

In individuis bene conservatis strigae tenues subundulatae 2 l. 3 pallidae continuatae pone fasciam mediam obscuram in omnibus alis adparent. Antennae maris subtile serrulatae, feminae simplices.

2. Ps. fuscaria: nigra parum villosa, alis fuscis strigis duabus tennibus punctoque medio minuto nigris. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ — $\frac{3}{4}$ poll.)

Bombyx fusca THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 4. p. 54. cum fig. certe, ab ipso mecum communicata. *Psodos venetaria* TREITS. Schm. 6. 1. 259. 4. ♂♀. *Geometra* HÜBN. Geom. T. 64. f. 329. ♂.

Hab. in summo alpium Tornensium jugo mens. Julio frequenter, sole ardente agiler volitans. Descendit quoque in alpes solitarias, et in inferalpinis maritimis Nordlandiae, ex gr. ad Schiervoe, Lyngen etc. mares haud infrequenter visi. Femina rarior. In graminosis ad Ruse et Drivstuen in alpe insigni Dowre Norvegiae etiam mares a D. BOHEMAN d. 27. Jun. — 3. Jul. inventi. (Lapponia in regione alpina et inferalpina.)

Alae omnes fusco-cinereae, posticae tamen paullo dilutiores. Alae anticae strigis 2 tenuibus nigris, una ad basiu, altera paullo pone medium, aream includentibus puncto minuto nigro in medio; posticae immacolatae. Corpus tenellum, undiusculum. Antennae maris evidenter pectinatae, feminae simplices.

3. Ps. dubitaria: nigricans ferrugineo-irrorata, alis anticis strigis 2 pallidis et puncto medio nigro; posticis cinereis, striga postica margineque obscurioribus, fimbria alba. ♀. (Long. al. exp. $\frac{2}{3}$ — $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia Norvegica rar.; in summitate alp. Dowre ad Drivstuen mens. Jul. a D. BOHEMAN detecta. (Lappon. Norvegica.)

♀. Species dubia, vix hujus generis? Nigricans, capite et thorace hirsutis depressa ferruginea vestitis. Alae anticae totae ferrugineo-irroratae. Strigae 2, una paullo ante medium, et altera paullo ante marginem posticum, repandae albidae. In medio alae punctum transversum nigrum. Fimbria fusca. Alae posticae cinerascetes, striga postica et ipso margine obscurioribus, fimbria alba, basi anguste fusca. Alae omnes subtile cinereae, strigis 2 apicalibus fuscis. Pectus, abdomen et pedes undiuscula, cana, argenteo-nitida. — Secundum specimen haud bene conservatum descripta.

Obs. *Psod. horridaria* HÜBN. etiam in Lapponia visam fuisse, mihi superflue relatum est. Testimonio tamen ulteriori confirmari debet, antequam Fannae nostrae speciem hanc inserere audeam.

58. Fidonia. Wien. Verz.

TREITS. Schmett. gen. 98. *Geometra* Auctorum. — *Pulverulentae*.

Media aut minor (long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ —1 poll.). Alae in-

tegrae. *Color* fuscus, albidus, cinereus, pallidus, fere semper fusco-irroratus. *Pictura* in fundo pulverulento maculata, fasciata, striata ant clathrata. Abdomen gracile. *Habitatio* in pratis et sylvis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Fimmarkiaeque. *Differentia sexus* ut in *Ennomos*. (Spec. Scand. 16 in museo nostro.)

1. F. pinaria: alis fasciis, maris albo —, feminae lutescenti maculatis; subtus in utroque sexu nebulosis, fasciis 2 fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. 1½ poll.)

TRÉITS. Schm. 6. 1. 274. 8. ♂♀. *Geometra* LINN. Fn. Sv. 1233. ♂. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 141. 45. HÜBN. Geom. T. 22. f. 119. 20. ♂. T. 91. f. 469. 470. ♀. *Geom. tiliaria* LINN. Fn. Sv. 1234. ♀.

Hab. in sylvis Pinetorum Lapponiae. (Lappon. — per totam Sueciam usque in Scaniam campestrum, vulgaris.)

2. F. atomaria: alis omnibus griseo-lutescentibus (♂), ant albescentibus (♀), fasciis in utroque sexu subtribus atomisque crebris fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. 1 poll.)

TRÉITS. 6. 1. 286. 14. ♂♀. *Geometra* LINN. Fn. Sv. 1245. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 144. 56. HÜBN. Geom. T. 25. f. 136. ♀.

Hab. in Lapponiae sylvis frequenter; scilicet ad Pello et Kengis Lapponiae Tornensis, nec non ad Lycksele Lappon. Umensis d. 4—25. Jun. uterque sexus captus. (Lappon. — Botnia borealis ad Calix — Gottlandia-Scan.; vulgaris.)

3. F. amnicularia: alis albis nigro-irroratis, fasciis atris in anticis 4, quarum 2 ultimis albo-terminatis, in posticis 3. ♀. (Long. al. exp. ¾ poll.)

Hab. in Lappon. Umensi rar., ad Lycksele d. 1. Jun. a D. DAHLBOM detecta; in Dalecarlia alpina mens. Jul. etiam a D. BOHEMAN lecta. (Lappon. meridionalis.)

♀. Similis *F. atomariae*, sed certe distincta. Minor et color primarius albus, nec griseus, fasciolarum alarum multo magis conspicuae, atrae, nec fuscae, in anticis 4, quarum 2 posteriores, exclusae uivco-marginatae; punctum subcentrale parvum nigrum. In alis posticis fasciolarum 3 nigrae, et in omnibus fimbria alba nigro-intersecta. Omnis color, qui supra niger, subtus est cinereo-griseus. Antennae nigrae, albo-annulatae.

4. F. flammataria: alis ochraceo-flavis atomis fuscis, anticis strigis 4 abbreviatis (♂), aut subintegris (♀); posticis strigulis subtribus brunneis. ♂♀. (Long. al. exp. 1 poll.)

Mas: alis ochraceis, atomis microscopice fuscis, anticis strigis costalibus 4 versus medium alae evanescentibus.

Fid. pinetaria TRÉITS. Schm. 6. 1. 265. 3. *Geom. quin-quaria* HÜBN. Geom. T. 100. f. 516. 517.

Fem.: alis ochraceo-flavis, atomis fuscis, anticis strigis 4, alternatim integris et abbreviatis; posticis subtribus.

Phal. flammata FABR. Ent. Syst. 3. 2. 191. 237. *Phal. atomata* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 190. 221. *Geom. brunneata* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 9. ♂♀. *Fid. pinetaria* TRÉITS. l. c. HÜBN. Geom. T. 24. f. 130.

Hab. in graminosis Lappon. sylvaticae freq.; ad Kengis et Karesuando Lappon. Tornensis; ad Lycksele, Wilhelmina et Stoettingsfjället, Lappon. Umensis, 1—22. Aug. inventa. (Lappon.—Bottn. boreal. ad Calix — Upland.-Öland.-Ostrogöth., Jul. Aug. vulgar.; sed in Suecia magis meridionali et Scania a me nondum visa.)

5. F. obsoletaria: alis nigro-fuscis, fasciis obsoletis griseis fusco-irroratis. ♂. (Long. al. exp. 1½ poll.)

Hab. in Lappon. passim; ad pagum Pello Lappon. Tornensis, et ad Lycksele Lapp. Umensis d. 2—5. Jun. specimina mascula illaesa inveni. (Lapponia Suecica.)

♂. Similis *F. atomariae* (No. 2.), sed vix ejus varietas obscurior. Nigro-fusca, Fasciae (nec strigae) rectiusculae, in alis anticis subtres, in posticis duae, omnes fere in medio, nec in parte posteriore, alarum locatae, griseae, et ita crebre fusco-pulverulentae, ut tantum in bene conservatis a reliqua superficie obscura discerni possint. Limbus posticus late nigro-fuscus, fimbria grisea nigro intersecta. Antennae nigrae.

6. F. clathrata: alis omnibus albidis per strigas transversas et longitudinales nigras reticulatis. ♂♀. (Long. al. exp. fere 1 poll.)

TRÉITS. Schm. 6. 1. 290. 16. ♂♀. *Geometra* LINN. Fn. Sv. 1275. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 183. 194. HÜBN. Geom. T. 25. f. 132. ♀.

Hab. in Lapponia Jul. Aug. freq.; scilicet ad Kengis et Karesuando Lapponiae Tornensis et ad Lycksele Lapponiae Umensis; deprehenditur quoque in inferalpinis maritimis Nordlandiae Fimmarkiaeque, et ad Bjoerkvik, Raschstind etc. capta; ascendit raro in alpes, et ad radicem Gamstenstind

a me visa. (Lapp.—Bottn. boreal. Calix — Gottland.—Scania; ubique freq.)

7. F. pulverata: alis anticis griseis, fusco-crebre irroratis et obsolete strigosis, puncto medio obscuro; posticis ochraceo-aurantiacis fusco-pulverulentis et puncto centrali nigricante; alis anticis apice acutis. ♀. (Long. al. exp. 1½ poll.)

Geom. pulverata THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 9 cum fig. certissime. Vix *G. diversaria* HÜBN. Geom. T. 39. f. 202. (in qua fascia alar. anticarum magis determinata apparet) hujus varietas. Neque *Phal. aurantiaca* FABR. eadem videtur.

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime; in paludosis ad Pello d. 4. Jun. inveni. (Lappon.—Suec. rariss.)

8. F. sordidaria: alis omnibus sordide albidis, striga dentata, oculo centrali punctisque in summo margine fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. 1½—1¾ poll.)

Geom. sordidaria THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 4. p. 60 cum fig.

Hab. in Lapponia passim; nempe femina ad Muonioniska d. 17. Aug. rar.; sed masculi in alpium Tornensium jugo inter Alten et Kautokeino Fimmarkiae d. 10—12. Aug. frequentiores. Marem quoque e Dalecarlia alpina communicavit D. BOHEMAN. (Lapponia borealis et meridion. — Gestricia D. PRINTZ teste THUNB. l. c.)

♂♀. *Fid. Wauaria* paullo major. Affinis et similis videtur

Fid. favillaceariae TRÉITS. et HÜBN. Geom. T. 26. f. 139. seu *Phal. belgariae* FABR. Supplem., sed strigis alarum obscuris magis dentatis, puncto centrali fusco in omnibus semicollato s. lunulato, nec strigiformi, punctis minutis summi marginis nigris etiam in alis posticis praesentibus etc. satis ab illa distincta. Alae anticae strigis 2, prima ante medium subrecta obsoleta, altera pone medium dentata, dente versus costam majori; posticae striga media undulata perspicua.

Obs. 1. Fidonia (Geometra) immorata LINN. Fn. Sv. 1290. (Westrogöth., Gottland., Smoland., Scan. Jul. pass.); *Wauaria* LINN. Fn. Sv. 1248 (in cultis per totam Sueciam praesertim meridionalis vulgaris); *plumaria* HÜBN. (*poraria* FABR., in umbrosis Gottlandiae medio Jul. freq., alibi in Suec. rariss.); *pulveraria* LINN. Fn. 1243 (Gottland., Upland. passim — Scan. freq.); *aurantiaria* HÜBN. (*protoparia* THUNB., in Suec. rar.); *defoliaria* LINN. Fn. 1238 (mas in sylvis Scaniae 1—10. Nov. pass.; larva etiam, in salice capta, abijt d. 20. Jul. 1835 in pupa, e qua imago mascula prodiit mens. April. anni sequentis, observante Clariss. DAHLBOM; femina quoque albidio nigroque variegata, aptera in muro hortum botanicum Lundensem ambiente d. 10. Oct. capta); *leucophaearia* HÜBN. (in Coryletis Scaniae ad Abusa 4. April.; *aesclaria* HÜBN. (*murinaria* BORKH., Scania passim, ex. gr. ad Ystad, Abusa etc.; mares etiam in muro aream Lundagård ambiente a d. 4. Martii usque ad 3. April. certis annis frequenter visi, e nymphis saepe quoque exclusi); *hepararia* HÜBN. (*Phal. strigata* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 3. p. 48 et ejusdem Mus. Acad. Ups. P. 6. p. 75 cum fig., ab ipso mecum communicata; Gestricia D. PRINTZ; Smoland. D. PORTIN; in fruticib. horti Esperaed Scaniae d. 12. Jul. nos; sed rar.); *diversaria* BORKH. TRÉITS. (*aurantiaca* FABR., in Scan. rar.); Lapponiae forsitan prolagae.

Obs. 2. Chesias (Geometra) variata HÜBN. (Ostrog., Scan. freq.); *juniperata* LINN. Fn. 1269 (Nericia-Smoland. pass.); et *obeliscata* HÜBN. (*fulvata* FABR., in Suecia a D. PAYKULL inventa, mihi ibi non obvia); in Lapponia haecenus uox observatae, quantum novi.

59. Cabera. Wien. Verz.

TRÉITS. Schm. gen. 100. *Geometra* Auct. — *Alternantes*.

Media (long. alar. expansar. 1½—1 poll.). *Color* niveus, pallidus, flavescens. *Pictura* in nostris: strigae alarum obscurae 1—3 atomique fusci, obsol. ta. Punctum s. ocellus centralis etiam interdum adest. *Habitatio* in Lapponia Suecica, per partem sylvaticam. *Larva* linea dorsali ant strigis lateralibus picta, e foliis Betulae et Salicis victitat. *Pupa* supra terram. *Differentia sexus* ut in prioribus. (Spec. Scand. 5)

1. C. pusaria: alis niveis, anticis strigis 3, posticis 2, subrectis, flavocinereis. ♂♀. (Long. al. exp. 1½ poll.)

TRÉITS. Schm. 6. 1. 344. 1. ♂♀. *Geometra* LINN. Fn. Sv. 1251. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 146. 61. HÜBN. Geom. T. 17. f. 87. ♀.

Hab. in Lapponiae graminosis et pratis passim. (Lapp.—Gottland.—Scan., Jun. Jul. ubiq. freq.)

2. C. exanthemaria: alis albis, anticis strigis 3, posticis 2, fimbriae flavescens, subtus atomis fuscis obscurioribus. ♂♀. (Long. al. exp. 1 — 1½ poll.)

TREITS. Schm. 6. 1. 346. 2. *Geom. stridaria* HÜBN. Geom. T. 17. f. 87. ♂. T. 95. f. 506. ♀.

Hab. in Lapponia passim; ad Lycksele et Stensele Lappon. Umensis 24. Jun. — 4. Jul. freq. (Lapponia Suec.-Botn. boreal. ad Calix freq. — Bleking., Scan. Jun. Jul. vulgar., forte a LINNAEO cum *pusaria* commixta.)

3. C. pendularia: alis omnibus albidis, ocello centrali fusco strigisque 2 punctulatis nigricantibus. ♂♀. (Long. al. exp. 1 poll.)

TREITS. Schm. 6. 1. 361. 9. *Geometra* LINN. Fn. Sv. 1244. HÜBN. Geom. T. 13. f. 66. ♂.

Hab. in Lapponia rariss. (Lapp.-Botn. borealis ad Calix — Finland. D. Prof. SAHLBERG-Smeland. D. Capitan. BOHEMAN, rar.)

♂♀. Alarum ocellus fuscus albo-pupillatus. Strigae areolatae e punctis minutis fuscis concatenatis constant; prima ad basin obsoletior, altera pone medium evidentior, et interdum iutus adjecta linea obscura. In ipso margine postico series punctorum minutissimorum nigrorum. *Larva* viridis, ferruginea l. carnea, lineis longitudinalibus pallidioribus. *Pupa* pendula et medio filo alligata,

4. C. glaciata: alis anticis fusco-griseis, puncto subcentrali nigro, fasciis 2 dentatis, fusco-terminatis, canis; posticis albis, linea marginis postici punctoque centrali fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. fere 1½ poll.)

ARRHENS. Faun. Ins. Eur. (CHR. GERMAR.) 15. f. 18. ♀.

Hab. in Islandia, D. THIENEMANN. Mus. KEFERSTEIN, teste GERMAR.; mihi in Lapponiis Scandinavicis non obvia species, quae quoad picturam alarum anticarum *Laurentiae cassidae* et *amosatae* sat similis videtur. (Islandia.)

Obs. *Cabeira* (*Geometra*) *punctaria* LINN. Fn. Sv. 1250 (non *linearia* HÜBN., Finlandia, Scania ad Lund rar.) Lapponiae forsitan exsul.

60. Acidalia. Wien. Verz.

TREITS. Schmett. gen. 101. *Geometra* Auctor. — *Undatae*.

Media aut parva (long. al. exp. 1¼ — ½ poll.). Color albidus, cinereus, canis, ochraceus, flavus. *Pictura* crebro fusco-undulata aut striata, vix nunquam fasciata. *Habitatio* in pratis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Larva* plerumque virescens, aut lineis pallidioribus aut strigis rufescentibus picta, foliis fruticum l. etiam plantis humilioribus pascitur. *Pupa* saepissime sub terra. *Differentia* sexus ut in prioribus. Antennae *maris* interdum breviter pennatae, aut subtus pilosae. (Spec. Scand. 28 in museo meo numerantur. — Genus valde affine *Ideae*.)

1. A. ochrearia: alis omnibus ochraceis, strigis subquinis, anterioribus remotioribus fimbriisque, obscurioribus. ♂♀. (Long. al. exp. ⅝ — ¾ poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 6. 1. ♂♀. HÜBN. Geom. T. 20. f. 110. ♂. *Phal. ochreata* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 201. 265. *Geom. simulata* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 10.

Hab. in Lapponia secundum collectiones boreales; mihi in terris septentrionalibus non obvia. (Lapponia, Ostrogoth. pass. — in lucis Scaniae Jun. Jul. frequentiss. Alarum strigae variant 4 l. 5.)

2. A. albulata: alis niveis, strigis plurimis fusciscentibus, fimbria cinerea. ♂♀. (Long. al. exp. circiter ⅝ poll.)

TREITS. Schm. 6. 1. p. 13. 8. *Phal.* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 204. 277. HÜBN. Geom. T. 50. f. 257. ♀.

Hab. in Lapponia vulgaris; scilicet in graminosis ad Wilhelmnia, Naestansjöe et Lycksele, Lapponiae Umensis s. meridionalis, d. 25. Jun. — 26. Jul. copiose; ad Schiervoe, Bjoerkvik et Tromsøe, Nordlandiae, Jul. freq.; etiam in summo alpium Tornensium jugo d. 10 — 12. Jul. in copula capta. (Lappon.-Gottlandia pass. — Scania Maj. Jun. Jul. copiose, lapponicis individuis saepe paullo major.)

Inter minimas. Alarum strigae flavescenti fuscae inordinatae in fascias subquatuor conflunt, punctis minutis obscuris line inde notatas. In alis posticis pictura obsoletior.

3. A. impluviata: alis anticis fusco-griseis, fascia media undulata albida, lineolis ad apicem nigris; posticis cinereo-albis. ♂♀. (Long. al. exp. fere 1½ poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 21. 14. *Geometra* HÜBN. Geom. T. 43. f. 223. ♂. *Geom. trifasciata* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 13 certe, ab ipso necum communicata.

Hab. in Lapponia passim; nempe in Dalecarlia alpina et in alpe Dowie mares a D. BOHEMAN deprehensi; etiam sub cortice Pini ad Wittangi Lapponiae Tornensis individuum masculinum illaesum d. 13. Jun. inveni; inter Karesuando et lacum Kilpisjaur uterque sexus a D. FRIGELIO captus. (Lapponia, Hallandia D. OSBECK, Scania ad Abusa mens. Maj. rariss., nos.)

♂♀. Alae anticae basi cinerascetes, puncto nigro; deinde fascia lata, fusca, medio obscurior, striga nigra utriusque marginata. In medio alae fascia medioeriter lata, undulata, versus eostam anterior strigula transversa nigra. Mox pone medium sequitur fascia alia etiam fusca, lata, nempe latitudine ad marginem apicalem extensa, et in medio per fasciolam angustam obscuriorem longitudinaliter secata. A fascia media alba et haud longe a eosta duemtur ad apicem alae lineolae s. strigulae 2 l. 3, una post alteram longitudinaliter posita, atrae, quae speciem optime determinant. Haec autem pictura tantum in bene conservatis speciminibus manifesta, nam in detritis, qualia saepius occurrunt, alae anticae fusco-cinerae, fascia media alba (quae in Lapponicis nonnihil angustior quam in Suecicis) lineolisque apicis, nigris teucius adhaerentibus.

4. A. annotinata: alis anticis canis, cinereo fuscoque irroratis et undulatis, fascia media parum obscuriori; posticis albidis obsolete cinereo-strigatis; omnibus puncto medio nigro. ♂♀. (Long. al. exp. fere 1 poll.)

Hab. in Lapponiae silvis rar., ex. gr. ad Stensele et Badstutraesk 29. Jun. — 4. Jul. capta. (Lapponia meridionalis.)

♂♀. Statura gracilis. Cana. Alae albiae; anticae atomis et undulatis cinereis crebre adpersae. Fascia ad basin parva cinerea obsoleta. In medio fascia undata latior, intra margines atomis microscopice fuscis adpersa, medio longitudinaliter alba et puncto infra eostam nigro. Alae posticae in parte exteriori strigis transversis cinereis obsoletis et puncto ante medium nigro.

5. A. bilunulata: alis grisescenti canis, anticis cinereo fuscoque irroratis et undulatis, fascia media parum obscuriori; posticis cinereo-strigatis, omnibus puncto medio nigro, anticarum majori sublunulato. ♀. (Long. al. exp. ¾ poll.)

Hab. in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lappon. meridional.)

♀. Valde similis *A. annotinatae*, sed differt colore dominante caeno in griseum vergente, alarum anticarum strigis duabus fusciscentibus, quae fasciam mediam formant, in eostam subito oblique flexis ibique distinctioribus; puncto medio atro multo majori, fere lunulato, ut et strigis alarum posticarum pluribus et magis conspiciendis.

6. A. relictata: alis anticis livido-griseis nitidis, strigis repandis cinereis, fasciae media albida puncto fusco; posticis albidis. ♀. (Long. al. exp. ¾ poll.)

Hab. in Lapponia rarissime; ad insignem lacum Torne-traesck, in regione subalpina situm, d. 8. Jul. unicum specimen inveni. (Lappon. septentrionalis.)

Affinis et similis *A. impluviatae*, sed duplo fere minor, pallidior, et alis anticis livido-grisescentibus, magis nitidis, strigis cinereis, nec fuscis, ut et lineolis apicalibus nigris deficientibus, aperte ab illa distincta.

7. A. candidata: alis niveis, strigis undulatis flavescentibus valde obsoletis. ♀. (Long. al. exp. ⅝ poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 31. 19? *Geom. candidaria* HÜBN. Geom. T. 19. f. 101? *Phal. innulata* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 203. 273. ?

(Hab. in Lappon. rar., in ipso alpium Tornensium jugo 2 specimina d. 12. Jul. inveni. (Lappon.-Ostrogoth., Gottlandia, Scan. freq.)

Synonyma dubius attuli. Alae enim in speciminibus lapponicis niveae sunt et vix vestigiis strigarum praeditae. An in detritis? Individua Suecica vulgariora sunt et alarum strigis undulatis flavescentibus magis conspiciendis oruata.

8. A. rivulata: alis anticis fuscis, fasciis 3 albis, antica et postica obsoletis, intermedia distincta undulata strigaeque media tenuissima longitudinali fusca ornata. ♂♀. (Long. al. exp. vix ⅝ poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 42. 27. *Geometra* HÜBN. Geom. T. 50. f. 259. ♂ vera. *Phal. nassata* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 204. 278. *Geom. alchemillata* LINN. Fn. Sv. 1252. var. minor forte.

Hab. in Lapponia Suecica sylvatica rar., et tantum in Dalecarlia alpina a D. BOHEMAN hactenus lecta; sed in inferalpinis Nordlandiae, ex. gr. ad Bjoerkvik prope Ofotenfjord et ad Schiervoe etc. 14 — 20. Jul. in copula frequenter capta. (Lappon.-Oelandia Scania, Jun. Jul. freq.)

♀. Alae anticae obscure fuscae, fasciis 3 albis, nempe 1 ad basiu rectiuscula angustior obsolete, ad marginem anteriorem tamen magis perspicua; 2da intermedia nonnihil latior undulata integra distincta, per strigam tenuissimam fuscam medio longitudinaliter divisa; et 3tia apicalis tenuis obsolete, vix nisi per maculam albam inchoantem intra apicem alae ad costam conspicua, omnino ut in figura HÜBNERI. Alae posticae fusco-cinereae, strigis 2 approximatis fasciam mediam transversam formantibus dilutioribus. — Species haec per totam Sueciam vulgaris, forte est LINNAEI *Phal. alchemillata* gemina, et *Cidaria alchemillata* TREITSCH. et HÜBN. tantum hujus varietas major?

9. **A. inciliata**: alis anticis fuscis, fasciis 3 undulatis albis, antica et postica simplicibus, intermedia per strigam mediam longitudinalem tenuissimam geminata; posticis albis. ♂. (Long. al. exp. vix $\frac{2}{3}$ poll.)
Hab. in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lapponia Suecica meridionalis.)

♂. Simillima *A. rivulatae*, sed differt alarum anticarum fasciis antica et postica conspicuis, licet simplicibus strigiformibus, ut et praecipue alis posticis albis, nec fuscis, obsolete tamen bistrigatis.

Obs. *Acidalia* (*Geometra*) *rubricaria* HÜBN. (*rubricata* FABR., in aridis ad Kjöfinge Scaniae 8. Aug. var. minor, rar.); *pusillaria* HÜBN. (Ostrogoth., — Scania pass.); *luteata* FABR. (etiam *centrata* FABR., *flavicata* THUNB. Diss. Ins. Sv. 1. p. 10., Hallaudia OSBECK, Scania ad Björkstorp et Esperöed 20. Jun. — 2. Jul. pass.); *brumata* LINN. Fu. 1293.; DALLR. Skand. Ins. Skada och Nyta p. 202. (Scania, Novemb. Decbr. frequentiss.; feminae superiores apteras gelu concretas glacieque adhaerentes saepe halitu regelavi; mares alati jam meos, Oct. et Nov. in frutetis et hortis vespere volantes); *dilatata* HÜBN. (4-fasciata BORKH., *nebulata* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 12.; Scania mens. Maj. freq., e pupa etiam prodiit declarata 25. Sept. 12. Oct. — Sub nomine *Phal. ventitata* FABR. haec species in Mus. Fall. exstat.); *rupestrata* FABR. (Seau, pass.); *ossacea* FABR. (Westrogoth., Gottland, freq., Seau, rar.); *hexapterata* FABR., THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 3. p. 49. (Suec. rar.); *zonata* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 4. p. 60. cum fig.; Upland., Westrog. rar.); *undulata* LINN. Fu. 1272. (in sylvaticis locis paludosis in Ostrogoth., ad Wadstena etc. Jul. pass.); *vetulata* HÜBN. (in populetis Ostrogothiae — Scaniae freq., ad Lund 28. Oct. in copul.); *bilineata* LINN. Fu. 1284 (in umbrosis Ostrogothiae, Gottlandiae, Scaniae, Jul. ubique vulgar. et freq.); *lignata* HÜBN. (sub nomine *Geom. villata* a D. GYLLENN, e Westrogoth. miss. Mus. FALL.); *reticulata* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 12 (Hallandia; etiam e Westrogoth. sub nomine *G. tersata* HÜBN. miss.); *rhannata* FABR., THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 3. p. 49. Suec. rar.); *dubitata* LINN. Fu. 1259 (Ostrogoth., Scania, Jun., Sept. pass.); et *decolorata* HÜBN. (Suec. Mus. FALL. et nostr.) hae omnes intra limites Lapponiae haecenus non deprehensae, quantum scio.

61. Larentia. Wien. Verz.

TREITS. Schm. gen. 102. *Geometra* Auctor. — *Mediofasciatae*.

Major, media, parva (long. al. exp. $1\frac{1}{3}$ — $\frac{5}{8}$ poll.). Color fuscus, griseus, cinereus, raro albus. *Pictura* obscure undulata et strigata; fascia media in alis anticis plerumque magis determinata. *Habitatio* in lucis, pratis et sylvis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Larva* crassa breviuscula plerumque virescens, maculis strigisve ornata. *Differentia sexus* in abdominalis structura semper inveniunda; mares quoque antennis breviter pectinatis gaudent. (Spec. Scand. 17, pictura alarum priori generi sat similis.)

1. **L. paludata**: alis anticis cinereis fusco-irroratis, fasciis subquatuor obscuris, tertia distinctiori dentata externe albo-cincta et medio macula rosea adjecta. ♂♀. (Long. al. exp. 1 poll.)

Var. a. figura HÜBNERI paullo minor.

Phal. paludata THUNB. Diss. Ins. Sv. anno 1792. P. 3. p. 49. vera, et ejusdem Mus. Acad. Ups. 1757. P. 6. p. 76. cum fig. *Larentia sororiata* TREITS. Schm. anno 1828. 6. 2. p. 86. 6. *Geometra* HÜBN. Geom. T. 68. f. 355. ♂.

Var. b. duplo minor.

Hab. in Lapponiae paludibus turfosis 26. Jul. — 17. Aug. vulg.; scilicet ad Muonioniska Lappon. Tornensis et ad Lycksele et Åsele, Lappon. Umensis; frequenter. (Lappon.-Westrogoth. D. GYLLENHAL-Ostrogothia in paludib. turfo-

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

sis ad Fylla prope Wadstena, celeriter volans; mens. Jul., nos.).

♀. Alae anticae cauae l. laete cinercae, atomis obscuris facile deteredeis fasciolisque subquatuor fuscis, nempe 1 ad basiu tenni et obsoleta; 2da ante medium subrecta cum 3tia unieam fasciam mediam latam medio cineream formante; haec fasciola 3tia reliquis distinctior est, extus dentata et externe albocincta; fasciola 4ta ad marginem reversa obsoleta vix nisi ad apicem alae conspicua; intra hanc et fasciolam 3tiam macula rubra s. rosea in individuis illaesis adest. Fimbria cinerea albo intersecta. Alae posticae laete cinereae, a basi ad medium in bene conservatis paullo obscuriores.

2. **L. caesiata**: alis anticis canis, atomis glaucis et fuscis, fascia media obscuriore, ad costam bipartita, puncto medio nigricante. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{3}$ ♂ — $1\frac{1}{2}$ poll. ♀)
TREITS. Schm. 6. 2. p. 89. 8. HÜBN. Geom. T. 53. f. 275. ♂.

Hab. in Lapponiae sylvis Pinetorum et saepe locis paludosis 26. Jul. — 17. Aug. freq., tempore vespertino praesertim agilis; ad Muonioniska Lappon. borealis, et ad Lycksele et Åsele Lappon. meridionalis, vulgaris; ascendit quoque in regionem alpinam, et in alpium jugo inter Alten et Kautokeino Finmarkiae 10 — 12. Aug. in copula haud raro capta. (Lapponia-Suecia inferior rar.)

Alae anticae fascia media fusca, a costa fere ad medium alae bipartita; posticae totae albidae; omnes fimbria albidia fusco intersecta.

3. **L. decrepitata**: cana, alis anticis cinereo-irroratis substrigulosisque, fascia basali parva et media obscurioribus, hac margine externo undulato, puncto medio nigro; posticis a basi ultra medium margineque summo cinereis. ♀. (Long. al. exp. 1 poll.)

Hab. in inferalpinis Nordlandiae rarissime, ad Schiervoe 27. Jul. a me capta, in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lapponia Norvegica et Suecica.)

Affinis *L. caesiatae*, sed minor, et alis anticis cauescentibus, nec glaucescentibus, fascia media obscura ad costam non bifida, ut et posticis cinereis, fascia exteriori albidia l. caua etc. ab illa distincta.

4. **L. annosata**: cana, alis anticis cinereo-irroratis, fascia basali parva, et media, obscurioribus, hac margine externo crenato, puncto medio nigro; posticis cano-albidis, puncto ante medium obscuro. ♂. (Long. al. exp. $1\frac{1}{3}$ poll.)

Hab. in Lapponia rarissime; in Dalecarlia alpina a D. BOHEMAN detecta necumque, uti plures aliae, ad describendum benigne communicata. (Lappon. meridionalis.)

♂. Similis iterum *L. decrepitatae*, sed paullo major, et fascia alar. anticarum media fusca externe aequaliter crenulata, nec dentata, alisque posticis totis canis subimmaculatis, ab illa distincta.

A *L. caesiata*, cui etiam similis, magnitudine paullo minori, alis non glaucescentibus, fascia media integra, nec apice bifida etc. dignoscitur. Alae omnes in summo margine striga punctor. minutissimorum nigrorum. Fimbria alba cinereo intersecta.

5. **L. viridulata**: alis anticis griseo-virescentibus, strigis undulatis nigris fascisque duabus undatis albidis. ♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{3}$ poll.)

An *Geometra miata* LINN. Fn. Sv. 1268??

Hab. in Lapponia meridionali rarissime, d. 1. Jun. semel capta. (Lappon.-Hernoësand. rariss.)

♀. *Lar. Psittacatae* affinis, sed aliter picta. Subsimilis etiam et sat affinis videtur *Acidal. coraciatae* TREITS. Alae anticae virescentes, atomis fuscis adspersae, strigisque pluribus tenuibus inordinatis obscuris et fasciis 2 angustis undulatis nigris, 1ma panlo ante, et 2da paullo pone medium alae. Puncta minuta nigra hinc inde observantur, quorum unum mox intra apicem evidenti. Alae posticae cano-albidae, strigis posticis subtribus punctoque medio obscurioribus.

6. **L. intricata**: alis canis cinereo-irroratis, strigis crebris obscurioribus, puncto medio minuto nigro. ♂♀. (Long. al. exp. circiter $\frac{5}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia 14. Jun. — 3. Aug. pass.; ad Lycksele et Barsele Lappon. Umensis, et ad Juckasjervi et Muonioniska Lapponiae Tornensis inventa; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae et Finmarkiae, et ad Björkvik et Talvig capta; etiam in parietibus ligneis ad Wittangi 15 Jun. in copula visa. (Lappon.-Bottnia borealis ad Calix — Suecia rar.)

♀. Parva, *Lar. rectangulata* minor. Affinis *Acidal. pusillatae* FABR. Similis etiam *Larent. absinthiae* LINN., sed punctis marginalibus nigris punctoque ani albo nullis etc. ab illa distincta. Tota cinerea. Alae cauae, atomis fuscis adspersae,

strigisque crebris griseo-cinereis subundulatis et saepe ita approximatis, ut praesertim versus apicem fasciolas cinereas obsoletas forment. In alis posticis pictura minutum nigrum, interdum sublineo-liforme observatur, quod tamen in speciminibus Nordlandicis deesse videtur; an iu illis detritum? Alae omnes fimbria cana cinereo intersecta.

Obs. In Museo FALLENI individua similia sub nomine *Geom. pygmaeata* BORKH. et *serpentata* THUNB. asservantur.

7. L. angustata: alis fuscis, anticis strigis undulatis albis et fascia media obliqua obscura medio puncto nigro. ♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapponia Suecica.)

♀. Affinis *Lar. rectangulatae*, sed obscurior, et alis angustioribus, pictura obliqua, ut et colore virescente nullo, ab illa differt. Tota obscura. Alae fuscae, anticae ad basin strigulis 3 l. 4 geniculatis albis, deinde fascia obliqua obscura medio puncto nigro; pone haec strigis 4 obliquis undulatis albis, quarum 2 subapproximatis fasciam externae terminantibus. Fimbria alarum omnium obscura parum cinereo intersecta.

8. L. hospitata: alis pallide hepaticis fusco-strigulatis et fasciolatis, anticis striga media punctum centrale tangente. ♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 120. 32. *succenturiata* HÜBN. Geom. T. 45. f. 236. ♀. non LINN. Fn. Sv. 1294.

Hab. in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. Lapponia meridionalis.)

♀. Parva. Alae pallide griseae, posticae albescetes, strigis simplicibus obsoletis fuscis; anticae fasciis 2 fuscis, una prope basin, altera prope marginem posticum. Inter has fascias strigae 2 nigrae l. nigricantes, una exterior subrecta l. parum undulata punctum atrum prope costam transiens; altera interior prope costam angulata, angulo strigam fere in puncto atro attingente. Alae omnes in summo margine apicali linea tenuissima l. serie punctorum minutissimorum nigrorum.

Obs. *Larentia (Geometra) mensuraria* BORKH. TREITS. (*mensurata* HÜBN., etiam sub nomine *Geom. chenopodiata* LINN. Fu. Sv. 1263 in collectionibus Suecorum ubique exstat; in Ostrogoth., Gottland., Scan., vulgatiss.); *plagiata* LINN. Fu. 1271. (*duplicata* FABR. Ostrogoth. 12. Sept., Scan. 26. Jun. pass.); *psittacata* FABR. (Ostrogoth. freq., Smoland. rar.); *rectangulata* LINN. Fu. Sv. 1295, et BJERKANDER Act. Holm. 1785 (iu hortis et parietibus Scaniae Jul. freq.); *strobilata* BORKH. HÜBN. (Suecia mns. FALL., — sub nom. *G. absinthiata* a PORTIN e Smoland. missa, sed certe LINNAEI non eadem); *pusillata* FABR. (Ostrogoth., Scan. pass.); *centaureata* FABR. (*oblongata* THUNB. Diss. Ins. Sv. 1. p. 14. cum fig.; in Suec. rar.); *succenturiata* LINN. Fu. Sv. 1294 (Suec. meridon. pass.); *absinthiata* LINN. Fu. Sv. 1296 (Suec. LINN.); et *consignata* BORKH. (ut Suec. incola Mus. FALL., sed mihi in Scandinavia non obvia); haec omnes intra Lappouiae fines hactenus non deprehensae.

62. Cidaria. Wien. Verz.

TREITS. Schm. gen. 103. *Geometra* Auctor. — *Angulato-fasciatae*.

Media (long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $\frac{7}{8}$ poll.). Color albidus, cinereus, flavus. *Pictura* fasciata; fascia scilicet obscura latior, versus marginem anteriorem angustata, exterius angulata, punctoque centrali nigro saepe notata, medium alarum anticarum transit. Alae posticae plerumque immacolatae. *Habitatio* in pratis, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Larva* breviuscula, varie picta. *Pupa* aut in terra aut inter folia supra terram latet. *Differentia sexus* in structura abdominis ut de more inveniunda; *mas* quoque antennas subpectinatas aut pilosiusculas saepe habet. (Spec. Scand. 26 in museo nostro exstant.)

Subdiv. 1. Alarum colore dominante s. primario albo l. albedo.

1. C. propugnaria: alis anticis griseo-albidis, fascia media ferrugineo-cinerea, utrinque nigro-marginata. ♀♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 141. 1. ♀♀. *Phal. propugnata* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 188. 214. HÜBN. Geom. T. 55. f. 286. ♀. *Phal. cognata* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 4. p. 60.

Hab. in Lapponiis Suecicis passim; mares ad Lycksele, Åsele et Umeaenae, Lapponiae Umensis s. meridionalis, 1 — 27. Jun. inventi; femina ad Muonioniska Lapponiae Tornen-

sis l. borealis, d. 17. Aug. capta, etiamque in Dalecarlia alpina a D. BOHEMAN lecta. (Lapp.-Gottland. — Scania, passim.)

♀♀. Alae anticae cinereo-albidae, fasciis 2 ferruginantibus, nempe 1 ad ipsam basin parva, et 2 in medio, latiori, ad marginem anteriorem coarctata, nigro-marginata, externae angulata. Alae posticae cinereo-albidae, margine exteriori fusciori. Antennae maris breviter piloso-pectinatae.

2. C. arcticaria: „alis anticis albo cinereis, fascia media griseo-purpurea nigro-marginata, margine externo fuscescentibus; posticis undulatis.“ GERMAR. ♂. (Long. al. exp. $1\frac{1}{4}$ poll.)

AHRENS. Fn. Ins. Eur. (cura GERMARI) 16. f. 25. ♂. Hab. in Islandia. D. THIENEMANN. Mus. GERMAR.; in Lapponiis Scandinavicis forte etiam occurrit, mihi licet non obvia. (Islandia.)

„Affinis *propugnariae*, magnitud. paullo majori et fascia media latiore unicolore discrepans.“ GERMAR. l. c.

3. C. ferrugaria: alis albidis, anticis fasciis 2 purpurascanti ferrugineis, 1 basali angusta, 2 media lata, ad marginem anteriorem coarctata, maculaque intra marginem apicalem didyma fusca. ♀♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ fere $\frac{7}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. 145. 6. BORKH. Eur. Schmett. 5. 387. 189. *Ferrugata* LINN. Fn. Sv. 1292. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 196. 242. HÜBN. Geom. T. 55. f. 285? speciminibus nostris major obscurior, macula didyma deficiente.

Hab. in Lapponia Suecica rar., in Dalecarlia alpina a D. BOHEMAN inventa. (Lappon. meridon. — Öland. Scania, Maj. Jun., passim.)

Variat magnitudine. Alarum anticarum fasciae duae purpurascetes, ut et litura fusca in medio marginis posterioris optime distinguunt speciem *Geom. didymatae* LINNAEI Fu. 1270 sat affinem et de cetero similem.

4. C. quadrifasciaria: alis albidis, atomis fuscescentibus, anticis fascia lata fusco-purpurea, margine posteriore fusco maculis obscurioribus; posticis strigis pluribus cinereis. ♀♀. (Long. al. exp. 1 poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 146. 5. ♀♀. *Geometra* LINN. Fn. Sv. 1253. 4-fasciata FABR. Ent. Syst. 3. 2. 188. 213. HÜBN. Geom. T. 55. f. 284. ♀.

Hab. in Lapponia passim. Thorax cinereus. (Lappon.-Bottnia borealis ad Calix-Upland.-Gottland., Oelandia-Scania, pass.)

5. C. montanaria: alis albis, strigis aliquot cinereis, anticisque fascia media fusca in medio coarctata, ad costam subbilida puncto subocellari atro. ♀♀. (Long. al. exp. fere $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 201. 34. ♀♀. *Geom. montanaria* BORKH. Schm. 5. 397. 194. HÜBN. Geom. T. 48. f. 248. ♀. *Phal. ocellata* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 188. 216. non LINNAEI eadem.

Hab. in Lapponia Tornensi 14. Jul. — 17. Aug. pass.; deprehenditur quoque in inferalpinis maritimis Nordlandiae Finmarkiaeque, et ad Bjoerkvik et montem Skaadavaara haud infrequenter visa, sed ibi minor corpore toto albedo. (Lapp.-Oeland., Gottland.-Scan., Jun. — Aug. saepe copiose.)

6. C. galiata: alis albidis, anticis fasciis 2 fuscis, basali obsoleta, media puncto nigro notata, margine apicali fusconubilito. ♀♀. (Long. al. exp. circiter 1 poll. vel etiam minor.)

Var. a. long. al. exp. $1\frac{1}{8}$ poll.

TREITS. Schm. 6. 2. p. 155. 9. HÜBN. Geom. T. 53. f. 272. ♂. (sub nomine: „*Ph. galiata* BORKH., *ocellata* FABR. non LINN.“ a GYLLENHAL communicata, in Mus. ditiss. FALLENI etiam asservatur.)

Var. b. duplo fere minor s. long. al. exp. vix. $\frac{7}{8}$ poll., alias var. a. similima.

Hab. in Lapponia rarissime; var. a. in terris arcticis mihi non obvia, et var. b. tantum ad Lycksele Lappon. meridionalis d. 20. Aug. semel lecta. (Var. a: Suec. media, Mus. FALL. rar. — Var. b. Lapponia Suecica-Angermannia, sed non infra Hernoesand vidi.)

7. C. ocellata: alis albidis, anticis fasciis duabus caeruleiscenti fuscis, maculaque apicis ocellari didyma. ♀♀. (Long. al. exp. fere $1\frac{1}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 153. 8. ♀♀. *Geometra* LINN. Fn. Sv. 1280. HÜBN. Geom. T. 48. f. 252. ♀. *Phal. lynceata* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 189. 217.

Hab. in Lapponia rar. (Lappon. — Scania; ubique vulgaris.)

Thorax purpurascens. Alae albae. Anticae fasciis 2 purpurascen-

tibus s. caeruleo-fuscis, 1 ad basin, 2 in medio ad costam dilatata externe angulata medio macula nigra. In apice prope costam macula ocellaris didyma fusca. Ipse margo apicalis in medio griseus. Alae posticae summo margine fuscae.

Subdiv. 2. Alarum colore dominante flavo.

8. C. populata: alis pallide flavis, anticis fasciis duabus margineque posteriore brunnescenti fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{3}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 165. 15. ♂♀. *Geometra* LINN. Fn. Sv. 1266. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 176. 168. HÜBN. Geom. T. 58. f. 300. ♂. (Sub nomine: „*Geometra testata* LINN.“ e Suecia media communicata. Specimina etiam huius sub nomine: „*Geom. comitata* LINN. FABR.“ a D. GYLLENHAL missa, in Mus. FALL. occurrunt.)

Hab. in Lapponiis omnibus in sylvis et Pinetis, 30. Jul. — 30. Aug. vulgaris; scilicet ad Åsele, Fredrica et Lycksele, Lapponiae Umensis, freq.; ad Muonioniska Lapponiae Tornensis, ut et in inferalpinis Nordlandiae et Finmarkiae; ex. gr. ad Hacksten et Skaadavaara haud rar. lecta. Magnitudine et pictura varians. Oculi in viva luteo-virescentis macula pupillari nigra pro situ variante. (Lapponia-Bottn. borealis ad Calix — Hernoesand-Suec. media: Ostrogoth., Oelandia in umbrosis copiose — Scania pass.)

9. C. pyraliata: alis anticis flavis, strigis subquatuor geniculatis fuscis; posticis flavo-albidis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{3}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 152. 23. ♂♀. *Geometra* HÜBN. Geom. T. 58. f. 302. ♂. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 176. 169.

Hab. in Lapponia Tornensi rar., ad margines agrorum Aug. capta; e Norvegia a D. BOHEMAN communicata. (Lapponia-Bottn. borealis ad Haparanda 1 Sept. — Ostrogothia, Oeland., Scan.; Jul. Aug. freq.)

Subdiv. 2. Alarum colore dominante canescente l. grisescente.

10. C. russata: alis anticis fusco-ferrugineo-alboque undulatis fasciatis; posticis albidis, margine exteriori cinereo. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{3}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 159. 27. ♂♀. HÜBN. Geom. T. 59. f. 305. ♀. *Phal. 100-notata* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 191. 228. *Geom. variata* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 11.

Hab. in Lapponia passim; ad Muonioniska Lapponiae Tornensis, et ad Bossekop Finmarkiae occidentalis d. 8 — 17. Aug. inveni. (Lapp.-Bottn. borealis ad Calix — Angermannia ad Hernoesand. 30. Aug. freq. — Upsalia-Ostrogoth. — Scania, Aug., vulgaris.)

♂♀. Alae anticae pulchre marmoratae, fasciis 4 distinctioribus, nempe 1 ad basin fuscae; 2 ferrugineae utriusque striga alba undulata terminata; 3 media latiori difformi alba externe angulata, angulo longe producto, utriusque obscure marginata, in medio puncto innulato nigro notata; 4 postica ferruginea, striga undulata utriusque cineta. Margo exterior fuscus. Thorax quoque fuscus. Haec vero pictura non semper determinata, lineolis scilicet strigisque fuscis vel nigris iunctis saepe minus conspicua.

11. C. alchemillata: alis fuscescentibus, fascia media angustiori undata nivea striga media cinerea, lineolaque intra apicem anteriorem alba. ♂♀. (Long. al. exp. vix 1 poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 203. 35. *Geometra* LINN. Fn. Sv. 1252. var. major: — Sub hoc nomine LINNEANO etiam specimina similia in Mus. FALL. occurrunt.

Hab. in Lapponia rar. (Lappon.-Ostrogoth.-Scan. pass.)

Similis *Acidal. rivulatae*, sed major; ad basin alarum anticarum fascia quoque alba angusta observatur, licet obsoletior.

Var. b. alis fuscescentibus, fasciis angustis albis strigisque pluribus griseo-cinereis alternantibus. An *Geom. alchemillata* HÜBN. Geom. T. 50. f. 261? Ad Bjoerkvik Nordlandiae Norvegiae 14. Jul. rar. — Varietatis huius, quae in Suecia inferiori etiam occurrit, specimina plura simillima in Museo FALL. exstant, a D. GYLLENHAL missa sub nomine: „*G. alchemillata* HÜBN., *spadicaria* BORKH. et *ferugata* LINN. var.“

12. C. sparsata: alis fusco-griseis, strigis undulatis fuscis et albidis; anticis fascia media alba obscure marginata et puncto medio minuto fusco. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ fere 1 poll.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in silva ad coloniam Umenis uterque sexus d. 9. Jul. 1832 a me inventus. (Lapponia meridionalis.)

♂♀. Magnitudo et affinitas *Cid. alchemillatae*, et praesertim

eius varietati b. subsimilis, sed alarum anticarum fascia media alba latiori, magis determinata, puncto medio fusco notata etc. ab illa certe distincta. Alae omnes fusco-griseae, anticae basi strigis fuscis et griseis alteruantibus, in medio fascia undulata alba utrinque brunneo-nigro marginata; pone hanc fasciola albo-grisea l. livida, deindeque margo posticus obscure cinereus, striga nudata alba. Alae inferiores s. posticae cinereae, in medio strigis griseis et fuscis alteruantibus, margine postico obscuriore. Corpus cinereus. Antennae maris breviter biserialiter pennato-pilosae.

Subdiv. 4. Alarum colore dominante nigro.

13. C. hastata: alis nigris strigatim albo-maculatis, fasciis 2 albis undulatis parce nigro-punctatis, prima ad basin angusta, secunda mox pone medium latiori externe hastatodentata. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{3}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 207. 36. *Geometra* LINN. Fn. Sv. 1276. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 182. 192. HÜBN. Geom. T. 49. f. 256. ♀.

Hab. in sylvis Lapponiae Sueciae meridionalis pass.; ad Lycksele, Badstuttraesk et Willhelmina mens. Aug. lecta. (Lappon.-Finland. D. Prof. SAHLBERG — Gottland.-Ostrogoth.-Scan., passim.)

14. C. tristata: alis nigris, strigis subinterruptis fasciisque duabus angustis undulatis albis nigro-punctatis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 210. 37. ♂♀. *Geometra* LINN. Fn. Sv. 1277. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 183. 193. HÜBN. Geom. T. 49. f. 254. ♂. *G. funerata* HÜBN. Geom. T. 50. f. 260.

Hab. in Lapponia haud raro; mares vero tantum in Lapponia Suecica sylvatica meridionali, ex. gr. ad Lycksele, Umenae et Stensele, 24. Jun. — 4. Jul. 1832, vulgar.; et feminas maribus nonnihil majores in sylvis betulinis Nordlandiae et Finmarkiae Norvegiae, ex. gr. ad Finkrog, Giebstad, Schiervoe et Alteidet, 22. Jul. — 2. Aug. 1821, frequenter inveni; in Dalecarlia alpina Lappon. Suec. meridion. quoque a D. BOHEMAN capta. (Lapp.-Scan. pass.)

15. C. luctuata: alis nigris, anticis strigis tribus glaucescentibus fasciaeque subundulata alba medio striga punctulata fusca; posticis fascia latiori dentata alba. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{4}$ poll.)

Var. a. alarum posticarum fascia alba lata inaequaliter dentata.

TREITS. Schm. 6. 2. p. 214. 39. HÜBN. Geom. T. 49. f. 253. ♂.

Var. b. alarum posticarum fascia alba, anticarum parum latiori, punctoque albo discreto loco dentis externi.

Phal. transversata THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 3. p. 48. et Mus. Acad. Ups. p. 75. cum fig. certe.

Hab. in Lapponia passim; var. a. ad Umenae Lappon. meridionalis rar., et var. b. ad Kengis Lappon. Tornensis, nec non ad Stensele Umensis, 1—4. Jul. frequentius, lecta. (Lappon.-Bottn. borealis ad Calix — Gestrícia-Wermelandia rar.; sed in Suecia meridionali hactenus non observata, quantum novi.)

Strigae undulatae albo-glaucae in alis anticis tres, quarum 2 ad basiu et 1 ad marginem pone fasciam albam. Alae posticae basi nigro-fuscae; in var. b. fascia alba minus dilatata, deute scilicet exteruo nullo l. obsoleto, relicto tantum puncto albo libero in medio marginis postici, omnino ut in figura THUNBERG.

Obs. Cidaria (Geometra) miata LINN. Fn. Sv. 1268. FABR. (Suecia pass., e Westrogoth. a D. GYLL. miss. Mus. FALL.); *chenopodiata* LINN. Fn. Sv. 1263. (cl. *Larentia mensuraria* nob. in Observat.); *fulvata* HÜBN. (*sociata* FABR., *cuspidata* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 11. cum fig.; Upsalia, Ostrogothia, Scania ad Lund 1—6. Aug. pass.); *prunata* LINN. Fn. Sv. 1267. (Gottlandia-Ostrogoth.-Scania; Jul. freq., edue, saepe e nymph. declarat.); *viridula* LINN. Fn. Sv. 1256 vera (*Geometra delectaria* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 6., *Cidaria miaria* TREITS. et *miata* HÜBN.; Ostrogoth.-Gottland.-Halland., Scan., Jul. pass.); *didymata* LINN. Fn. Sv. 1270, valde affinis et similis *alchemillatae* (Westrogoth. GYLLENH., Ostrogothia ♂♀ Jul. Aug. frequentius; Scania pass.); et *corylata* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 4. p. 61. cum fig. (Finland.-Ostrogoth.-Westrogoth. passim); harum nulla in Lapponia huc usque deprehensa, quantum novi.

63. *Zerene*. Wien. Verz.TREITS. Schm. gen. 104. *Geometra* Auctor. — *Subfasciatae*.

Major aut media (long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $\frac{7}{8}$ poll.). *Color* albus, flavus. *Pictura* obscure submaculata aut marginata: scilicet fascia incompleta et irregularis saepe in maculas majores minoresque dissoluta, medium alae albae transit, adjectis aliis maculis hinc inde in disco; limbus quoque plerumque aut totus inaequaliter niger, aut nigromaculatus. *Habitatio* in sylvis, pratis et lucis, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Larva* crassa, tarda, variegata, dorso lateribusque lineis maculisque ornata, foliis arborum fruticumque l. etiam plantarum humiliorum pascitur. *Pupa* inter convoluta folia aut sub terra latet. *Differentia sexus* in structura abdominis inveniendae; praeterea mas antennis aut pectinatis aut saepe breviter pilosis; femina antennis setaceis nudis gaudet. (Spec. Scand. 12 in museo nostro adsunt.)

1. *Z. fluctuata*: alis sordide albidis, obscure strigatis, anticis fasciis tribus costalibus abbreviatis fuscis, media majore. ♂♀. (Long. al. exp. 1 — $1\frac{1}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. p. 219. 9. ♂♀. *Geometra* LINN. Fn. Sv. 1291. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 185. 202. HÜBN. Geom. T. 45. f. 249. ♂.

Hab. in Lapponiae sylvis betulinis rar.; etiam in inferalpinis Nordlandiae ad Tromsø d. 24. Jul. capta. (Lapp.-Bottn. borealis ad Calix. — Scan. Jul. Aug. freq.)

2. *Z. rubiginata*: alis niveis, fasciis duabus fusco-ferrugineis, prima basali, altera in medio, dimidiata, puncto subocellari nigro; intra marginem posticum fascia cinerea maculaque subapicali nigra. ♂♀. (Long. al. exp. 1 — $1\frac{1}{4}$ poll.)

Var. a. ♂♀. alarum fascia media subinterrupta in parte inferiore, relictis punctis 1 — 3.

TREITS. Schm. 6. 2. p. 223. 4. *Phalaena* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 186. 202. HÜBN. Geom. T. 48. f. 250. ♀. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 3. p. 49.

Var. b. ♂♀. alarum fascia media abbreviata.

Hab. in Lapponia mens. Jul., var. a. in Dalecarlia alpina Sueciae, et in alpe Dowe Norvegiae, a D. BOHEMAN lecta; var. b. frequentius in Lapponia occurrit. (Lapponia-Ängermannia ad Hernoesand 30. Aug. — Scan. Aug. freq.)

3. *Z. dilacerata*: alis albis, postice cinereo-fasciatis; anticis maculis tribus nigricantibus, 2 costalibus et 3tia in medio marginis interioris. ♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

Hab. in Dalecarlia alpina Lapponiae Sueciae D. BOHEMAN; etiam in inferalpinis Nordlandiae Norvegiae ad Tromsø d. 24. Jul. a me rariss. lecta. (Lapponia.)

♀. Similis *Z. rubiginatae*, imprimis ejus varietati b.; sed multo minor, et alis albidis, nec niveis, fascia basali abbreviata, uae integra, etc. ab illa dignota. Alae albae, ad marginem posticum strigis et fasciis cinereis obsoletis; anticae maculis 3 nigricantibus, harum 1. parva ad iutimam basin costae, 2 majore in medio costae punctum atrum, includente, et 3 parva in margine interiore, maculae 2dae opposita et cum ea fasciam mediam interruptam inchoantem formante. Ante apicem in costa macula quarta obscura obsoleta, et in apice litura fusca etiam observantur.

4. *Z. integrata*: alis albis, anticis fasciis duabus fuscis, basali latissima, marginali striga media undulata albida. ♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi sylvatica rarissime, ad pagum Wilhelmina d. 16. Jul. 1832 a me inventa. (Lapponia meridionalis.)

♀. Similis *Z. sinuatae* TREITS. et HÜBN. Geom. f. 288, sed differt fasciis fuscis, basali adhuc latiori quam in illa, et marginali integra, uae abbreviata, versus anum tantum nonnihil angustata. Alae anticae fuscae, fascia poue medium, et striga undulata intra marginem, albis. Alae posticae albae, basi ad dimidium cinereae, margine apicali fusco. Fimbria omnium fusca albo-intersecta.

5. *Z. marginata*: alis omnibus albis, limbo nigro sinuato. ♂♀. (Long. al. exp. circiter 1 poll.)

TREITS. Schm. 6. 2. 231. 8. *Geometra* LINN. Fn. Sv. 1279. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 180. 182.

Var. a. ♂♀. (qualis in Lapponia frequenter occurrit) alis albis aut flavescenti-albis, limbo sinuato fasciaque media continua undulata, nigris.

Var. b. ♂. alis albis, limbo sinuato fasciaque media undulata in medio anticarum saepe, posticarum raro, interrupta, nigris.

Geometra marginaria HÜBN. Geom. T. 15. f. 80. ♂.

Var. c. ♂. alis albis, limbo sinuato strigaque media e maculis vel punctis paucioribus discretis constante, nigris.

Geom. naevaria HÜBN. Geom. T. 15. f. 79. ♂.

Var. d. ♂♀. alis albis, limbo sinuato hinc inde interrupto, nigro; in disco interdum macula l. puncto uno alterove nigro.

Geom. pollutaria HÜBN. Geom. T. 15. f. 77. ♂.

Hab. in Lapponiae nemoribus et sylvis Jun. Jul. passim; scilicet var. a. in Lapponiis Suecicis et borealibus et meridionalibus, ex. gr. ad Kengis, Karesuando, Lycksele et Badstuttraesk frequenter occurrit; var. b. ad Calix et Kengis Lapponiae Tornensis capta; var. c. ad Lycksele passim obvia; sed var. d. in Lapponia meridionali non nisi rarissime legitur. (Lapponia-Scania var. d. in Salicetis frequentiss.; var. b. et c. passim obvia; sed var. a. in Suecia meridionali a me non inventa.)

Obs. 1. *Zerene* (*Geometra*) *adusta* FABR. HÜBN. (in Suecia rariss. Mus. Fall.); *albicillata* LINN. Fn. Sv. 1278 (in umbrosis Sueciae rar.); *maculata* FABR. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 9. cum fig. (*macularia* LINN. Syst. Nat. Hallandia rariss.); *melunaria* LINN. Fn. Sv. 1240 (in sylvia Pinetorum ad Fylla prope Wadstena Ostrogothiae mens. Jul. 1834, 1835 frequentissima, truncis saepe insidens; alibi in Suec. rariss.); *grossulariata* LINN. Fn. Sv. 1261., DAHLB. Skaud. Ins. Skada oeh Nytt p. 201. (in hortis Suec., Gottland, ubique freq. Jul.); *ulmaria* HÜBN. (*ulmata* FABR. Blekingia rar, Scania pass. Jun. Jul. ad Esperöed et Naesbyholm a D. DAHLBOM inventa); et *tenerata* nov. sp., affinis *teneratae* BORKH. s. *Ph. punctatae* FABR., sed triplo minor et distincta (in Suec. rariss. capta); in Lapponia vel provinciis Sueciae borealioribus hactenus non deprehensae, atque ita Faunae nostrae ignotae.

Obs. 2. *Minoa* (*Geometra*) *chaerophyllata* FABR. (*atrata* LINN. Fn. Sv. 1274; per totam Sueciam et Gottlandiam, Jun. Jul. vulg.); et *niveata* SCORL. TREITS. (*nivearia* FABR.; Scania in couvalle fusiigni Fogelsång prope Lund Aug. Sept. rar.); hae vero species *unicolores* in Lapponia huc usque frustra quaesitae.

64. *Idaea*. Wien. Verz.TREITS. Schm. gen. 106. *Geometra* Auctor. — *Arcuato-striatae*.

Major, media, minor (long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $\frac{5}{8}$ poll.). *Color* albus, pallidus, flavescens. *Pictura* saepissime arcuato-striata; alae omnes plerumque strigis 2 l. 3. arcuatis fuscis l. roseis punctoque medio s. subcostali minuto obscuro. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae Sueciae. *Larva* tenuis, subfiliformis, stricta, glabra. *Pupa* sub terra. *Differentia sexus* in abdominis structura ut in antecedentibus quaerenda; praeterea mas antennis aut subpectinatis aut subtus breviter pilosas habet. (Spec. Scand. 10.)

1. *I. remutata*: alis pallide flavescens, anticis strigis tribus aequali spatio remotis; posticis strigis duabus obsoletis fuscis; omnibus puncto subcentrali margineque externo nigro-punctato. ♂♀. (Long. al. exp. 1 — $\frac{7}{8}$ poll.)

Geometra LINN. Fn. Sv. 1259. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 203. 274. vix *remutaria* HÜBN. Geom. T. 18. f. 98.

Hab. in Lapponia rar., ibi vero ad Stensele Lapponiae Umensis, etc. varietatem pallidiorem striatura obsoleta, forte detritam, frequentius mens. Jul. vidi. (Lappon. meridiion. Bottn. borealis ad Calix — Ostrogoth., Gottland.-Scania, Jul. Aug. pass.)

Obs. 1. *Idaea* (*Geometra*) *dealbata* LINN. Syst. Nat. FABR. (Scania pass. ex. gr. ad Fogelsång); *vibicaria* LINN. Fn. Sv. 1228 (Suecia med. Ostrogoth. rar., Gottland, pass. medio mens. Jul.); *aversata* LINN. Fn. Sv. 1286. (Finlandia LINN. — Gottlandia 10 — 12. Jul. passim, nos); *remutaria* HÜBN. (an *centralata* FABR.? non *remutata* LINN. Fn., Scania ad Lund 25. Oct. rariss.); *immutata* LINN. Fn. Sv. 1288 certe (etiam ad *centralata* FABR. a D. GYLLENHAL communicata, Mus. Fall., sed non *immutaria* uae *contiguaria* HÜBN., quae vix Sueciae incola, a D. CRIG e Germania missa; Scania ad Raefteu et Fogelsång etc. Jul. pass.); *incanata* LINN. Fn. Sv. 1287 (*mediata* FABR., an quoque HÜBNERI *Geom. dilutaria* ♂, *virgularia* ♂ et *incanaria* ♀? — Suecia media, Gottlandia 4 — 10. Jul. freq., ibi vero specimina solito majora occurrunt et *Geom. immutariae* HÜBN. T. 20. f. 108 accedunt; Scania passim); *ornata* FABR. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 3. p. 48 (et *violata* THUNB. l. c. P. 1. p. 14 cum fig. certe; in Oelandia et Gottlandia 4 — 15. Jul. frequenter lecta, alibi in Suec. rar.); et *moniliata* FABR. (Scania pass.); hae vero Scandinaviae mediae et meridionalioris incolae, in desertis Lapponiae vix occurrunt, mihi saltem ibi non obviae.

Obs. 2. Sequentes *Phalaenariarum* ut Sueciae incolae a D. THUNBERG locis infra citatis allatae, mihi et genere et specie ignotae, et forte semper ita erunt, quoniam specimina typica in collectione Illustr. Viri jam aut omnino deperdita aut tempore ita depravata, ut iis consulere nihil referret ullaque euodationis ausa exinde hauriretur. Species hae dubiae sunt: *Geometra fagaria* DISS. Ius. Sv. P. 1. p. 7 (Hallandia); *scopularia* l. c. p. 7; *vittata* l. c. p. 8 (Upsaliae); *immaculata* l. c. p. 8 (Upsaliae); *crenata* l. c. p. 10 (Hallandia); *furcata* l. c. p. 13 cum fig. (Upsaliae); *Phalaena fuscaria* l. c. P. 4. p. 58 cum fig.; *vittaria* l. c. p. 58 et Mus. Acad. Ups. P. 6. p. 74 cum fig. (Gestricia); *denticulata* l. c. p. 75 cum fig.; *separata* Ius. Sv. P. 3. p. 48 et Mus. Acad. p. 75 cum fig.; *myrtillata* Ius. Sv. p. 50 et Mus. Acad. P. 6. p. 75; *arundinata* Ius. Sv. P. 4. p. 61 cum fig. (Westrogoth.); *flavo-fasciata* l. c. p. 62 cum fig., et *pillata* l. c. p. 62 cum fig. (Gestricia).

FAM. 9. PYRALIDIDES.

65. Herminia. LATR.

TREITS. Schm. gen. 107. *Crambus* et *Phalaena* FABR. *Polypogon* SCHRANK. *Pyralis* LINN. et Auct.

In hac Familia magna aut media (long. al. exp. $1\frac{1}{4}$ —1 poll.). Antennae maris breviter pectinatae. Palpi in utroque sexu 2 magni porrecti curvati. Alae anticae latiusculae, margine postico subrotundato. Color lividus, griseus, flavo-cinereus. *Pictura* strigata: alae anticae strigis plerumque tribus fuscis. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae meridionalis. *Larva* verruculata et tenuiter pilosa, pedibus 14 16. *Pupa* supra terram, tenuiter folliculata. *Differentia sexus* (in nostris); *mas*: antennis pectinatis, palpis longissimis apice geniculatis; *femina*: antennis tenuissime pilosis, palpis elongatis recurvis. (Spec. Scand. 3.)

1. H. tentacularis: palpis longitudine fere antennarum; alis griseo-cinereis, anticis puncto medio strigisque tribus fuscis, intermedia angulata. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 7. p. 11. 5. ♂♀. *Pyralis* LINN. Fn. Sv. 1344. HÜBN. Pyral. T. 1. f. 6. ♂. *Phal.* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 220. 342.

Hab. in nemoribus Lapponiae rar.; ad Lycksele Lappon. Umensis d. 19. Jun. inveni; in Lapponia Norvegica D. BOHEMAN. (Lappon.-Ostrogoth., Gottlandia, Oeland., passim — Scania in nemore amoenissimo insectorumque fertili Raefteu prope Lund, d. 2—27. Jul., freq.)

Obs. *Herminia grisealis* HÜBN. (*memoralis* FABR. et THUNB. DISS. Ius. Sv. P. 1. p. 15; ad Lund rar.); et *barbalis* LINN. Fn. Sv. 1345; in Oelandia pass., in Scania, ad Raefteu et Lund Jul., freq.; Lapponiae prolegae.

66. Hypena. SCHRANK.

TREITS. Schm. gen. 108. *Crambus* FABR. *Pyralis* LINN. HÜBN. et Auctor.

Magna aut media (long. al. exp. $1\frac{3}{8}$ —1 poll.). Antennae in utroque sexu setaceae, simplices. Palpi ut in *Herminia*. Alae etiam fere ut in priori genere, sed anticae margine externo ad apicem leviter excisae. Color fuscus, griseus, livido-testaceus. *Pictura* strigata et punctata. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae meridionalis. *Larva* ut in *Herminia*; pedibus 14. *Pupa* inter folia contorta aut sub muscis. (Spec. Scand. 3.)

1. H. proboscidalis: alis fusco-griseis, anticis strigis duabus fusco-ferrugineis fasciam latam in medio alae formantibus, margine apicali inaequaliter l. sinuatum fusco, serieque externa punctorum minorum alborum. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{3}{8}$ — $1\frac{1}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 7. p. 22. 1. ♂♀. LINN. Fn. Sv. 1346. HÜBN. Pyral. T. 2. f. 7. ♂. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 221. 343. *ensalis* FABR. l. c. 344.

Hab. in Lapponia, ut fertur, mihi supra Uplandiam non obvia. (Lappon.-Suecia meridion. Ostrogoth., Gottland., Oelandia, passim. — Scania in graminosis umbris in Paradislyckan ad Lund, etc. Jul., freq.)

Obs. *Hypena palpalis* FABR. HÜBN. (Scan. rar.); et *rostra-*

lis LINN. Fu. Sv. 1347. (Gottland., Scania, Jul., freq.), in Lapponia non inventae.

67. Pyralis. LINN.

TREITS. Schm. gen. 109. *Aglossa* LATR. *Crambus* et *Phalaena* FABR. *Pyralis* SCHRANK. HÜBN. Auctor.

Media (long. al. exp. 1 poll.). Antennae maris subpectinatae. Palpi in utroque sexu breves, recurvi. Lingua nulla. Color fuscus, cinereus, nitidus. *Pictura* strigata: strigae alarum 2 obscurae plerumque evidentes fasciam mediam latam puncto centrali fusco, formantes. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae Suecicae. *Larva* (in nostris) pedibus 16. *Differentia sexus*; *mas*: antennis ciliato-pectinatis, cauda penicillata s. barbata; *femina*: antennis simplicibus, ant longae acuminato. (Spec. Scand. 2.)

1. P. pinguinalis: alis fusco-cinereis splendentibus, anticis maculis dilutioribus, strigis duabus obsoletis punctoque medio obscurioribus. ♂♀. (Long. al. exp. $1-\frac{1}{2}$ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1350. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 230. 377. HÜBN. Pyral. T. 4. f. 24. ♂. TREITS. Schm. 7. p. 39. 2. ♂♀.

Hab. in Lapponia passim; ad Muonioniska Lapponiae Tornensis d. 17. Aug. frequentem vidi, vespere agilem. (Lapponia-Botttn. borealis ad Calix — Suec. med. Ostrog. Gottland. pass. — Scania Jun., Jul. Aug. freq. — Larva in pariete capta d. 22. Maj., in pupam abiit 28. Maj., e qua imago prodiit d. 15. Jun. — Femina ovipara ad Esperöed Scaniae d. 20. Jul. visa; ova alba.)

Specimina Lapponica miuora et nouiuhil pallidiora, quam Suecica vulgaria.

68. Scopula. SCHRANK.

TREITS. Schm. gen. 110. *Phalaena* FABR. *Pyralis* LINN. HÜBN. Auctor.

Media aut minor (long. al. exp. $1-\frac{1}{2}$ poll.). Antennae in utroque sexu setaceae. Palpi conici. Lingua conspicua. Color cinereus, fuscus, pallidus. *Pictura* strigata et parce maculata; in margine alarum plerumque etiam series punctorum. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae, raro inferalpinam Nordlandiae et Finmarkiae. *Larva* pedibus 14. *Differentia sexus* in abdominis structura invenienda. (Spec. Scand. 10 in mus. nostr. numerantur.)

1. Sc. prunalis: alis anticis cinereis, maculis disci 2 l. 3, strigula pone medium subtiliter undulata margineque externo, obscurioribus; ante fimbriam serie punctorum minorum nigrorum albo-terminatorum. ♂♀. (Long. al. exp. circiter $\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 7. p. 55. 2. *Phal. elatalis* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 232. 359. *Pyr. leucophaealis* HÜBN. Pyr. T. 12. f. 77.

Hab. in Lapponia Suecica meridionali passim; in paludosis (et locis ubi non crescebat *Prunus spinosa*) ad Lycksele, Stensele, Naestansjöe et Tresunda, Lapponiae Umensis, d. 25. Jun. ♂, et 3—11. Jul. ♀, frequentiores legi; specimina lapponica paullo obscuriora, magis cinerascens, quam quae in Suecia inferiori colliguntur; vix tamen diversae speciei. (Lapp.-Scan. pass.)

2. Sc. albidalis: alis albedo-pallidis nitidis, anticis maculis disci duabus, strigula pone medium subtiliter undulata fasciaeque mox ante marginem externum, dilutissime cinerascens; summo margine apicali nigro-punctato. ♂. (Long. al. exp. 1 poll.)

HÜBN. Pyr. T. 18. f. 118. ♀. Vix *Scopula prunalis* TREITS. hujus varietas.

Hab. in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lappon.-Suecica meridional.)

♂. Subsimilis *Sc. prunali*, sed major, multo pallidior et distincta videtur. Antennae subtus brevissime ciliatae. Alae anticae in costa, a medio ad apicem, strigulis 5 dilute cinerascens obsoletis. *Pictura* supra et infra subsimilis. Alae omnes in summo margine utrinque serie punctorum minutissimorum nigrorum.

3. Sc. pinetalis: alis flavido-cinereis, anticis puncto medio strigae repanda pone medium obsoleta, fuscis, margine exteriori umbroso; posticis fimbria albidula. ♂. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia rar.; in Pinetis ad Muonioniska Lapponiae borealis 2 specimina d. 17. Aug. 1821 inveni; in

Dalecarlia alpina Lappon. meridionalis etiam a D. BOHEMAN Jul. 1836 lecta. (Lapponia.)

♂. Affinis et similis *Pyr. nebulari* HÜBN. T. 8. f. 51., sed alis anticis maculis disci fuscis deficientibus, puncto tantum centrali lunulato obscuro, alisque posticis anterioribus concoloribus, nec obscure cinereis, ab illa distincta. Corpus subtile et pedes albo-olivacei. In specimine *Dalecarliae* pallidiori maculae 2 ordinariae in alis anticis certo luminis situ deteguntur.

4. Sc. maculalis: alis fuscis, anticis punctis posticis 2 griseis, et macula pone medium subquadrata nivea; posticis basi lividis. ♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia Suecica rarissime; ad Stensele d. 3. Jul. a D. DAHLBOM detecta. (Lappon. meridionalis.)

♀. Similis *alpinali* FABR. et HÜBN., sed dimidio minor, et alis posticis non albis etc. abunde distincta. Alae anticae fuscae, strigula antica et punctis 2 posticis, quorum uno ad costam, albidis, maculae pone medium subquadrata nivea. Fimbria fusca, parce cinereo-intersecta. Corpus subtile et pedes albedo uidentur.

5. Sc. numeralis: alis griseo-cinereis, maculis 3 discoidalibus, una cruciformi, fasciae postica nigro-fuscis; posticis lividis margine obscurioribus. ♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

Hab. in inferalpinis Finmarkiae occidentalis rarissime; ad Bossekop prope Alten non longe a Capite septentrionali (Nord-Cap), d. 4. Aug. 1821 inveni. (Lappon. septentrionalis.)

♀. Similis *Sc. prunali*, signaturis aliis. Alae anticae griseo-tes. Ante medium maculae duae parvae nigrescentes, exterior rotunda, interior lineolata, quae juxta positae unum 10 repraesentant. Mox pone medium alae aliud signum erariforme numerum X. refert. Deinde sequitur fasciae postica nigro-fusca, et pone hanc alia cinerea, quae alam terminat. Fimbria fusca cinereo-intersecta. Cum *Nymphula numerali* HÜBN. minime confundenda.

Obs. *Scopula frumentalis* LINN. Fu. Sv. 1351. (Scania, saepe jam in fine mens. Maj. vulgaris); *sticticalis* LINN. Fu. Sv. 1354. (*fuscalis* HÜBN.: Uplandia pass. — Scan. 10. Jun.; 15. Aug. freq.); *nycthemeralis* TREITS. HÜBN. Pyr. T. 22. f. 148 certe (seu *Pyr. humalis* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 3. p. 50. et Mus. Acad. Ups. P. 6. p. 76 cum fig., in Wermelandia et Finlandia. Mus. FALL.); *margaritalis* FABR. (Suec. med. Westrogoth., Oeland. pass. — Scan. rar.); *stramentalis* TREITS. (*clutalis* HÜBN. Pyr. T. 10. f. 62. ♀. certe; specimina pauca hujus inter Microlepidoptera Suecica rarissimi, in Paradislyckan Lundensi d. 24. Jul. 1837 ab oculatiss. D. DAHLBOM detecta); et *nivalis* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 232. 388. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 17 certe, sed non HÜBN. eadem (in hortis Lundensibus 5. Jul. — 1. Aug. freq., alibi rar.) in Lapponia peregrina.

69. Botys. LATR.

TREITS. Schmett. gen. III. *Phalaena* et *Pyralis* Auctor.

Media, raro major aut minor (long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$ poll.). Antennae in utroque sexu setaceae. Palpi 4 breves porrecti. Lingua conspicua. Alae anticae apice saepissime acutangulatae. Color fuscus, albidus, plerumque pallidus, flavus, margaritaceo-nitens. Pictura maculata aut strigata. Habitatio per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. Larva pallescens aut virescens, pedibus 16. Pupa inter muscos, folia exsiccata alligata etc. in folliculo albo-sericeo latet. Differentia sexus in abdominis structura quaerenda. (Spec. Scand. 15 in museo meo adsunt.)

1. B. verticalis: alis pallide flavis, strigis subtribus undulatis margineque extimo cinerascens. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ fere $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 7. p. 101. 17. *Phalaena* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 227. 366. *Pyralis* LINN. Fu. Sv. 1353.

Hab. in Urtica, in Lapponia rar. (Lapp.-Ostrog., Gottlandia, Oelandia, Scania, Jul. freq.)

2. B. hybridalis: alis cinereo-fuscis, anticis maculis tribus, anterioribus geminatis, fasciae postica obscurioribus. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schmett. 7. p. 109. 21? HÜBN. Pyral. T. 17. f. 114? ♀.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae passim, 2—12. Aug. capta; scilicet ad Bossekop et Talvig, ut et inter Alten et Kautokeino a me lecta; ♀ ovipara visa. E Groenlandia specimen quoque obtinui. (Lapponia Norvegica-Groenlandia-Botnia borealis ad Calix rar.)

♂♀. Pictura *Scopulae numerali* valde similis, sed alis elongatis, eximie angustatis apice acutioribus, et feminae ano longius accuato etc. distincta, unde ad genus *Bot.* potius referenda. Alae anticae cinerascens 1. fusco-cinereae. Paulo ante medium maculae s. lineolae 2 juxtapositae, interdum subconfluente, nigrescentes, et mox pone medium macula alia difformis etiam nigrescens. Deinde sequitur fasciae transversa obscura, per strigam flexuosam griseam tenuissimam divisa. Fascia tandem apicalis cinerea 1. grisea marginem alae terminat, et venis pereurrentibus quasi longitudinaliter (vel si mavis respectu situs fasciae, transversaliter), striata videtur, omnino ut in figura HÜNNERI. In ipso margine series punctorum minorum uigroorum, et fimbria cinereo-fuscaque variegata. Alae posticae lividae, puncto medio, margine et striga ante marginem fuscis, quae pictura subtile magis conspicua. Talia sunt specimina bene conservata. In illacis vero individuis, qualia saepe occurrunt, pictura evanuit, et alae griseae fusco nebulosae apparent. Oculi in viva brunnei. — Vix *Phycis*.

3. B. ephippialis: alis anticis cinereis, basi, fasciae media lata strigaeque ante marginem apicalem, brunneo-ferrugineis, puncto centrali nigro; posticis obscure cinereis, striga postica fimbriaque albis, fasciae ante marginem apicalem nigra. ♂. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

Hab. in alpinis Dorensibus D. BOHEMAN; mihi in Lapponia non obvia. (Lappon. Norvegica.)

♂. Species pulcherrima, *Bot. hybridali* affinis, sed duplo minor et in multis differt. Palpi, caput et thorax supra brunneo-ferrugineae. Antennae nigrae. Alae anticae cinereae, basi fasciae media lata, recta, transversa punctum nigrum cum margine exteriori tangente, strigaque postica cum margine apicali parallela brunneo-ferrugineis. Pedes et corpus subtile caua nitide squamosa et pilosa.

4. B. arctica: alis pallidis, anticis macula media, striga pone medium et fasciae intra marginem posticum in apicem descendente, ochraceis. ♂. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia rar.; ad Badstuttraesk Lapponiae Suecicae meridionalis, 1. Jul., et ad Bjoerkvik inferalpiniae Nordlandiae, 15. Jul., inveni. (Lapponia.)

♂. Similis *Bot. sericeali* FABR., sed tota pallida s. albedo-flava, et pictura minus determinata alisque apice planis, nec inflexis, dignota. In alis anticis mox pone medium punctum maculiforme griseum 1. ochraceum, pone hoc striga, et intra marginem posticum fasciae obsoleta, quae in apicem descendit, ambo ejusdem coloris s. ochracei. In ipso summo margine series punctorum fuscescentium. Fimbria alba. Alae posticae albescentes, margine anguste fusco. — Ad Talvig Finmarkiae Norvegicae d. 2. Aug. individuum femineum juveni, mari descripto simile, sed alis sordide albis pictura cinerascens caua; an hujus?

Obs. *Botys sambucalis* HÜBN. (Scan. ad Lund Jun. Jul. freq.; imaginem e pupa prodire d. 27. Jun. observavit D. DAHLBOM); *fuscalis* Wien. Verz. (*cineralis* FABR. HÜBN.; Suec. Mus. FALL. — etiam in graminosis ad Lund d. 12. Jul. inveni specimen simile fig. HÜNNERI, sed minus); *cinetalis* TREITS. (*limbalis* HÜBN., Gottland. 4. Jul.); *flavialis* FABR. (Gottland. 13. Jul.); *hyalinis* HÜBN. (Lund rar.); *urticalis* HÜBN. (*urticata* LINN. Fu. Sv. 1297; per totam Sueciam et Gottland. freq.); *palustralis* HÜBN. (Gottlandia 10. Jul., specimina vero nostra figura HÜNNERI duplo minora, alias simillima); *forficatis* LINN. Fu. Sv. 1352. (Ostrogoth., Gottlandia, Oeland., Scania Jun. Jul. freq.); et *sericealis* FABR. HÜBN., colore nimis obscuro (*Pyralis ocellaris* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 15 cum fig.; Oeland., Scan. Jul. freq.); in Lapponia huc usque sine successu quacsitata.

70. Nymphula. SCHRANK.

TREITS. Schm. gen. 112. *Botys* LATR. *Phalaena* FABR. *Pyralis* HÜBN. *Geometra* et *Pyralis* LINN.

Raro major (long. al. exp. 1 poll.), plerumque minor (long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.). Antennae in utroque sexu setaceae. Palpi breves. Alae angustatae. Abdomen elongatum gracile. Color fuscus, albus, nitidus. Pictura undulatum strigata et saepe simul maculata. Haec vero pictura in fundo fusco alba est, in albo fusca. Habitatio plerumque ad rivulos et aquas stagnantes; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. Larva colore sordido, pedibus 16, e plantis aquaticis victitata. Pupa inter folia alligata. Differentia sexus ex abdominis structura diversa more solito conjicienda. (Spec. Scand. 9.)

1. N. literalis: alis fuscis, strigis anticarum subtribus difformibus, posticarum duabus albis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schmett. 7. p. 131. 5. HÜBN. Pyral. T. 13. f. 86. ♂. *Ph. argentalis* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 240. 419. *Fyr. reticularis* LINN. Fn. Sv. 1335. vera. Mus. FALL. — alarum strigis albis pro flavis.

Hab. in Lapponia Umensi rarius; in aridis ad Lycksele d. 23. Jun. inveni. (Lapponia meridionalis, Ostrogoth., Gottlandia, Jun. Jul. passim.)

♂♀. Fusca, abdomine albo-annulato. Alae anticae strigis argenteis vel margaritaceis duabus, una basali parva, altera media difformi angulata, et maculis punctiformibus disci 2 l. 3 ejusdem coloris. Alae posticae strigis 2 angulatis argenteis. Fimbria omnium alba fusco-intersecta.

2. N. nymphaealis: alis niveis, conformiter fusco-reticulatis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 7. p. 141. 10. *Geom. nymphaeata* LINN. Fn. Sv. 1298. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 214. 316. *Potamogalis* HÜBN. Pyr. T. 13. f. 82. ♀.

Hab. in Lapponia passim; ad Lycksele Lapponiae Suec. meridion., et ad Skadavaara Finmarkiae d. 7—12. Aug. capta. (Lappon.-Botn. borealis ad Calix-Gottland., Oeland., Ostrogoth., Scan. 3. Jul.—15. Aug. vulgar.)

Alae anticae maculis 3 conspicuis rotundalis niveis per lineas 2 parallelas continuas fuscas reticulatim discretis. Alae posticae uiveae, strigis 2, antica subrecta, posteriori arcuata, fuscis.

Obs. *Nymphula punctalis* HÜBN. Pyr. T. 21. f. 140, forte etiam FABRICII, sed non THUNBERGI *Pyral. punctalis* INS. Sv. P. 1. p. 17., quae alia (Gottlandia, Jul. rariss.); *lemnalis* HÜBN. (*lemnata* LINN. Fn. Sv. 1301. ♂. et *uliginata* FABR. ♀; in plantis paludosis ad Wadstena Ostrogothiae 20. Aug. freq.; Scania ad Lund d. 20—30. Jun. certis annis etiam copiose, praesertim ♂); *nivealis* HÜBN. (*candidata* FABR., ut Sueciae incolatur, mihi in Scandinav. non obvia); *stratiolalis* HÜBN. (*stratiolata* LINN. Fn. Sv. 1300., *paludata* FABR., Smolandia DD. PORTIN et BOGEMAN); et *potamogalis* TREITS. (*potamogata* LINN. Fn. Sv. 1299., *nymphaealis* HÜBN., Ostrogothia, Gottland., Scania Jun. Jul. freq. — Femina etiam oviparum, ovaque circiter 20 fulva, in littore maris ad Esperöed Scaniae d. 24. Jul. vidi); hae in Lapponia non observatae.

71. Asopia. TREITS.

TREITS. Schm. gen. 113. *Agrotera* SCHRANK. *Phalaena* FABR. *Pyralis* LINN. HÜBN. *Tortricis* spec. HÜBN.

Raro major (long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.), saepe minor ($\frac{3}{4}$ — $\frac{7}{8}$ poll. long.). Antennae in utroque sexu setaceae. Palpi breves, apice subulati. Color (in nostris) fuscus, sericeo-nitens. Pictura fasciata et strigata: plerumque in alis anticis fascia media dilutior et strigae 2 e maculis distinctioribus oriundae, albiae. Habitatio per partem sylvaticam Lapponiae. Differentia sexus ut in prioribus. (Spec. Scand. 2.)

1. A. farinalis: alis anticis glaucis, fascia media extus repanda fusco-livida, striga alba utrinque terminata; posticis cinereo-nebulosis, striga media flexuosa et linea antica albis. ♂♀. (Long. al. exp. $1\frac{1}{8}$ —1 poll.)

TREITS. Schm. 7. p. 147. 1. LINN. Fn. Sv. 1349. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 219. 336. HÜBN. Pyr. T. 15. f. 95. ♀. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nyttä p. 202.

Hab. in Lapponia secundum collectiones boreales; mihi in provinciis borealibus non obvia. (Lappon., Ostrogothia-Scan. in culinis et cloacis, Jun. freq., saepe in copula.)

Obs. *Asopia glaucinalis* LINN. Fn. Sv. 1349. (*nitidalis* FABR. HÜBN., in plantatione ad Engelholm Scaniae lecta, Mus. D. FALL. rar.); Lapponiae exsul.

72. Choreutes. HÜBN.

TREITS. Schmett. P. 10. Suppl. p. 31. gen. 117. *Asopia* TREITS. P. 7. gen. 113. *Tebenna* BILLB. *Phalaena* FABR. *Pyralis* LINN. HÜBN.

Parva (long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.). Tortriciformis. Antennae in utroque sexu setaceae. Palpi breves, acuminati. Alae breves, latiusculae. Color fuscus, metallice nitens. Pictura striga una alterave obsoleta. Habitatio per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. Motu agilis; alis planis subpatentibus supra flores l. folia celeriter currit. Larva fusiformis, agilis, verruculosa, in pagina folii superiori sub rete dilatato habitat. Pupa inter folia alligata, muscos etc. latet. Differentia sexus ut in antecedentibus. (Spec. Scand. 5.)

1. C. alternalis: alis brunnescenti fuscis, anticis cinereo-subirroratis, strigis duabus interruptis pallidis; posticis linea pone medium abbreviata albida. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Asopia TREITS. Schm. 7. p. 160. 12. *Tortrix dentana* HÜBN. Tort. T. 1. f. 4. ♂. f. 5. ♀. *Tinea oxyacanthella* LINN. Syst. Nat. 2. 886. 357. certe. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 294. 28.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime; etiam in inferalpinis Nordlandiae, ex gr. ad Talvig, pass., 2—29. Aug. (Lappon.-Ångermannia ad Hernoesand-Scania in plantis paludosis locis umbrosis, ut etiam in floribus Crataeg. Oxyacanthae, 15. Jul.—13. Sept. freq.)

Alae in quiete omnino planae s. patulae; anticae macula costali strigam primam inchoante, et striga pone medium interrupta ad costam et marginem interiorem magis conspicua, pallidis.

2. C. albipunctalis: alis fuscis, anticis punctis 7 l. 8 albis totidemque aureo-rubris; posticis striga ad marginem externum pallida. ♂. (Long. al. exp. $\frac{3}{8}$ poll.)

Hab. in Dalecarlia alpina, D. BOHEMAN. (Lappon.-Suecia inferior rarissime.)

♂. Valde affinis et similis *Tineae Bjerkandrellae* THUNB., alis vero non nigro-nudulalis. Obscura. Palpi breviusculi, subtus longe pilosi. Antennae distincte pilosae, nigrae, leviter albo-annulatae. Alae anticae obscure fuscae nitidae, punctis 7 vel 8 albis, sparsis, nec seriatim dispositis, quorum 3 ad costam. Praeterea puncta 8—12 minuta, quaedam gemina, omnia argenteo-rubra, nitidissima; horum circiter 4 ad basium longitudinaliter posita, 2 l. 3 in disco, et reliqua ad marginem posticum subseriatim locata. Alae posticae cinereo-fuscae, macula strigiformi alba intra marginem posticum ad angulum ani.

Obs. *Choreutes incisalis* TREITS. (*Tortrix nemorana* HÜBN., Succ. med. ad Wadstena Ostrogothiae 1. Jul. rariss.); *parialis* TREITS. FISCHERII Edlen von ROESLERSTAM Microlepidopterologie 6. Tab. 26. f. a—k (*Tortrix pariana* LINN. Fn. Sv. 1341., Westrogothia, Scania pass.); et *Bjerkandrellis* (Pyr. *Bjerkandrella* FABR., Tin. *Bjerkandrella* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 24. cum fig.; in Inula salicina, in monte Kinnakulle Westrogothiae, BJERKANDER et THUNBERG); in Lapponia haud inventae.

73. Pyrausta. SCHRANK.

TREITS. Schm. gen. 114. *Phalaena* FABR. *Pyralis* LINN. HÜBN.

Minor l. parva (long. al. exp. $\frac{5}{8}$ — $\frac{1}{2}$ poll.). Antennae in utroque sexu setaceae. Palpi breves. Color purpureus, sanguineus, fuscus. Pictura fasciata aut maculata; in alis anticis saepissime maculae flavae in fasciam mediam dispositae, et in posticis striga media pallida. Habitatio per partem sylvaticam Lapponiae, et inferalpinam Nordlandiae. Larva fusiformis, hirta, verruculosa, punctis maculisque ocellaribus ornata, pedibus 16. Pupa in folliculo papyraceo. Differentia sexus ut in praecedentibus. (Spec. Scand. 8.)

1. P. punicealis: alis anticis obscure purpureis, fascia media maculari interrupta punctisque baseos, aurantiacis; posticis purpurascanti fuscis, fascia media integra punctoque basali flavis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Var. a. ♂♀. alis anticis striga intra marginem apicalem flava nulla.

TREITS. Schm. 7. p. 168. 4. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 239. 415. *porphyralis* HÜBN. Pyr. T. 6. f. 36. ♀.

Var. b. ♀. alis anticis striga intra marginem apicalem flava; alias var. a. similima.

Hab. var. a. in campis aridis et ad margines sylvarum acerosarum praesertim Pinnum soli expositos, in Lapponia boreali, ex gr. ad Juckasjervi passim, in meridionali vulgaris, ad Lycksele, Badstuttraesk etc. frequenter, d. 16—30. Jun. in copula saepe capta; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae, et d. 14. Jul. ad Bjoerkvik rar. visa; var. b. a D. BOHEMAN missa, in Lapponia boreali lecta. (Lappon.-Ostrogoth., var. a. Jul. haud raro; forte a LINDNAEO cum *P. purpurali* commixta.)

Alarum fascia media aurantiaca tantum in maculis 1 l. 2 costalibus conspicua.

Obs. *Pyrausta purpuralis* LINN. Fn. Sv. 1356. (*punicealis* HÜBN. Pyr. T. 6. f. 34. Gottland.-Scan. 26. Maj.; et iterum 18—27. Jul. freq.); *confundalis* (*purpuralis* HÜBN. Pyr. T. 6. f. 35, quae species propria et distincta mihi videtur, in Ostrogothia et Scania Jul. Aug. in copula capta); *porphyralis* FABR. (*coccinalis* HÜBN., ad Lund 26. Maj. rar.); *caespitalis* FABR. HÜBN. (♀), (et *sordidalis* HÜBN. (♂) forte ejusdem speciei; in

arenosae Scaniae, ex. gr. ad Lomna et Fogelsång 3—15. Maj. freq. — etiam e Finlandia missa); et *transmissalis* (seu *Tortrix purpurana* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 19. huic generi forte associanda, mihi hand rite cognita); in Lapponia non lectae.

74. Hercyna. TREITS.

TREITS. Schmett. gen. 115. *Phalaena* et *Crambus* FABR. *Pyralis* HÜBN. *Tinea* LINN.

Minor, parva (long. al. exp. $\frac{3}{4}$ — $\frac{1}{2}$ poll.). Noctuaeformis. Antennae in mare pectinatae aut ciliatae. Palpi breves. Alae laeves aut tuberculis minutis instructae. Color fuscus, cinereus, canus. *Pictura* variegata, strigilata. *Habitatio* per partem sylvaticam, inferalpinam et alpinam Lapponiae. *Larva* (in paucis speciebus cognita) fusiformis, hirta, pedibus 14. Pupa in folliculo naviculari aut conico subpiloso. *Differentia sexus*; *mas*: antennis breviter pectinatis aut subtus ciliatis; *femina*: antennis simplicibus. (Spec. Scand. 6 in museo nostro asservantur.)

1. H. holosericealis: alis anticis atris, strigis duabus maculisque totidem costalibus, cinereis; posticis nigris, striga abbreviata ante apicem, fimbriaque cinerascens. σ^2 . (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ — $\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 7. p. 181. 2. HÜBN. Pyr. T. 17. f. 112. σ^2 . (Figura nostris speciminibus nonnihil major.)

Hab. in Lapponia Suecica meridionali passim, ad Lycksele 24—26. Jun. frequentius; σ^2 rarissime occurrit; etiam in Dalecarlia alpina, Jemtlandia, et in alpe Dowre, σ^2 a D. BOHEMAN capta. (Lappon.—Suecia inferior rar.)

σ^2 . Alae laeves, anticae atrae, fasciis duabus, una ante medium arcuata, et altera ad marginem externum obliqua subdentatis, maculisque 2 parvis ad medium costae, cinereis. Antennae maris ciliatae.

Var. b. alis fuscis, anticis striga ante medium et fascia postica dilutioribus, basi maculisque subtribus disci atris, quarum subcostales duae punctis 2 griseis intersectae. Alae posticae striga ante apicem grisea. An *Herc. rupicolalis* TREITS. et HÜBN. Pyr. T. 21. f. 139? quae tamen alis posticis atris immaculatis descripta et depicta. Ad Lycksele d. 25. Jun. cum variet. a capta, rar.

2. H. alpestralis: alis anticis nigro et glaucescenti variis, strigis 2 distinctioribus glaucis; posticis nigro-fuscis immaculatis. σ^2 . (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 7. p. 182. 4. HÜBN. Pyr. T. 21. f. 135. σ^2 . *Phalaena* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 223. 350. *Crambus* FABR. Suppl. 466. 14.

Hab. in Lapponiae regione alpina et in ipso alpium Tornensium summo jugo d. 12. Jul. a me lecta; descendit quoque in solitarias alpes, et in alpe Dowre Norvegiae a D. BOHEMAN capta. (Lapponia in regione alpina et inferalpina.)

σ^2 . Alae anticae fusco-nigro- et glauco-variatae, strigis 2 glaucis evidenteribus et puncto medio atro. Fimbria omnium albescens l. cinerascens.

3. H. rufocrinitalis: alis cinereis, anticis fasciis duabus obscurioribus interne albo inductis, summoque margine costali roseo; palpis, capite pedibusque rubescenti pilosis. σ^2 . (Long. al. exp. fere $\frac{5}{8}$ poll.)

Hab. in alpinis Dalecarlicis Suecicis, et Dowreensisibus Norvegicis a D. BOHEMAN detecta et communicata; mihi in Lapponia non obvia. (Lapponia Norveg. et Dalecarlia.)

σ^2 . *Herc. rupestralis* panlo minor praesertim angustior, colore subtus roseo distincta. Antennae nigrescentes, subtus biserialium ciliatae. Caput, palpi, thorax, corpus subtus et pedes rubro villosi, pilis nigris immixtis. Alae cinereae, anticae basi foveatae, fasciis 2 obscurioribus, una mox ante medium et altera mox pone medium, ambabus intus late albo inductis, unde fasciae obscurae et albidae quasi alternantes, puncto medio nigro minuto, obsoleto. Summus margo costalis remississimus.

Obs. *Hercyna strigulalis* HÜBN. (Succia rar.); et *palliolalis* TREITS. HÜBN. (*Tin. cuculatella* LINN. Fn. Sv. 1384; ROES. in Ostro- et Westrogothia 15—17. Jul. pass. — Scania ad Lund in sextis mense Jul. saepe capta, etiam truncis Salicium arborum insidens; educ. e nymphea prodiit); *Tortrix lunana* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 24. (*griseana* HÜBN. Tortr. T. 21. f. 135. similis *Eanae Wahlbomianae*, sed antennis pectinatis diversa; in Suec. Mus. nostr.); haec in Lapponia haecenus non inventae.

75. Ennychia. TREITS.

TREITS. Schun. gen. 116. *Phalaena* FABR. *Pyralis* HÜBN. *Geometra* LINN.

Minor, parva (long. al. exp. $\frac{7}{8}$ — $\frac{5}{8}$ poll.). Antennae in utroque sexu setaceae. Palpi breves. Color ater, sericeo-nitens. *Pictura* (in nostris) in alis omnibus conformis, albo-strigata aut maculata: striga scilicet unica continua alba; aut maculae plerumque 2 l. 3 in singula ala rotundatae albae. *Habitatio* in aridis, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Motu* agilis, celeriter ab uno ad alterum locum prope terram volans. *Differentia sexus* in structura abdominis invenienda. (Spec. Scand. 4 in museo meo adsunt.)

1. E. octomaculalis: alis atris, maculis discretis rotundatis anticarum 3, posticarum 2, niveis; thoracis lateribus flavis. σ^2 . (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ — $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 7. p. 201. 7. *Geometra octomaculata* LINN. Mantissa 540. *Phalaena atralis* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 241. 422. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 17. cum fig. certe, licet in alis anticis punctum unicum album in figura deficiat. *Pyralis guttalis* HÜBN. Pyr. T. 12. f. 75. σ^2 .

Hab. in aridis, collibus ut et ad margines sylvarum soli expositos, in Lapponia vulgaris, d. 10, 19, 25. Jun. 14. Jul. et 4. Aug. capta; scilicet ad Karesuando Lapponiae Tornensis pass., et ad Lycksele Lapponiae Umensis meridionalis frequentissime; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae, et ad Björkvik hand raro lecta. (Lapponia-Tornea D. Assess. DEUTSCH. Bött. borealis SCHMALTZ. — Finlandia THUNBERG, sed in Suecia inferiore nunquam inventa, quantum scio.)

2. E. atralis: alis atris aeneo-splendentibus; subtus lineolis albis. (Long. $\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 7. p. 206. 11. *Pyr. atralis* HÜBN. Pyr. T. 5. f. 27. σ^2 . (non *Phal. atralis* FABR., quae *Enn. octomaculalis* nob. est.)

Hab. in Lapponia, teste D. TREITSCHKE l. c.; mihi vero nec in Lapponia nec in Suecia obvia. — Parva, magnitudine *Asopiae alternalis* s. *Tin. oxyacanthellae* LINN. (Lapponia.)

Obs. *Ennychia cingulalis* HÜBN. (*Geom. cingulata* LINN. Fn. Sv. 1303; in floribus locis aridis Gottlandiae, Scaniae 6—12. Jul. pass.); et *anguinalis* HÜBN. (in Färoen Gottland. rar.); Lapponiae peregrinae.

FAM. 10. TORTRICIDES.

76. Halias. Wien. Verz.

TREITS. Schmett. gen. 117. *Bena* BILLB. *Pyralis* FABR. LATR. *Tortrix* LINN. HÜBN. et Auct. — *Virides*.

In hac Familia magna aut media (long. al. exp. $1\frac{3}{4}$ — $\frac{3}{2}$ poll.). Noctuaeformis. Corpus crassum. Alae anticae margine apicali subrotundato, minime exciso, nec apice prominulo. Color alarum anticarum laete viridis, posticarum albus. *Pictura* pallide et parce strigata. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* nuda, virescens subfusiformis. *Differentia sexus* in caractere Familiae indicata. (Spec. Scand. 3.)

1. H. prasinana: alis anticis viridibus, strigis tribus subaequaliter distantibus obliquis albis, ultima obsoleta; posticis maris rufescentibus, feminae albis; antennis pedibusque in utroque sexu rufis. σ^2 . (Long. al. exp. $1\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 8. p. 4. I. LINN. Fn. Sv. 1306. PANZ. Fn. Germ. 10. 23. ROES. Ins. 4. T. 22. f. 1—5. HÜBN. Tortr. T. 25. f. 158. σ^2 . *fagana* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 243. 5. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 18. *sylvana* FABR. l. c. 244. 6.

Hab. in Lapponia, ut fertur, mihi supra Uplandiam non obvia. (Lapponia? Uplandia-Ostrogoth. et Scania, freq.)

2. H. clorana: alis anticis viridibus, margine costali posticisque, albis. σ^2 . (Long. al. exp. fere $\frac{7}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 8. p. 10. 4. LINN. Fn. Sv. 1308. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 244. 8. HÜBN. Tortr. T. 25. f. 160. σ^2 .

Hab. in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN; mihi vero in reliquis Lapponis non obvia. (Lapp. Suecica meridionalis — Scania in Salicetis et Quercetis Maj. Jun. Jul. ubique freq.)

Tota alba. Thorax dorso et alae anticae, laete viridia, margine costali antice albo, posterius viridi.

Obs. *Halias Quercana* HÜBN. (Pyr. prasinaria FABR. prasinana PANZ.; in Suecia passim) Lappouiae exsul.

77. Penthina. TREITS.

TREITS. Schm. gen. 119. *Pyralis* FABR. *Tortrix* HÜBN. *Tinea* LINN.

Media (long. al. exp. $\frac{7}{8}$ — $\frac{3}{4}$ poll.). Corpus longius et tenuius, quam in genere priori. Alae anticae parum dilatatae, subreversae, apice truncatae. Color nigricans, fuscus, cinereus. *Pictura* fasciata sen maculata: alae anticae plerumque plaga dorsali aut dimidietate postica alba. *Habitatio* in fruticibus, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Larva* brunnea aut virescenti-brunnea, capite obscuriore; intra folia contorta degit, ubi etiam pupa latet. (Spec. Scand. II.)

1. *P. sororculana*: alis anticis fusco-nigricantibus, fasciis 2 obliquis, una ante medium albo-glauca obsoleta, altera pone medium alba; margine postico fusco, albedo-strigoso, punctis tribus juxta positos atris. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia rar., in monte subalpino Brattiksfjellet, Lapponiae Umensis, a Dom. DAHLBOM detecta d. 8. Jul.; in Dowre Norvegiae quoque a D. BOHEMAN capta. (Lapponia.)

♀. Similis *Tin. cynosbatellae* LINN., sed fascia alarum anticae glaucescente, albedine apicali non tam lata, punctisque 3 atris ad marginem posticum, ab illa distincta. *Penth. varieganae* TREITS. et HÜBN., quae *cynosbatellae* LINN. valde affinis videtur, pictura quoque haud dissimilis, sed fascia postica albo-nivea, nec flavescens alba, et punctis 3 atris minoribus, nec punctis 2 nigricantibus, etiam ab hac mox dignota. Fusco-cinerea, antennis et palpis concoloribus. Alae anticae fusco-nigricantes, ante medium fascia haud lata plumbeo-alba, ut in figura HÜBKERI *Tortr. varieganae*. Pone medium fascia obliqua alba, punctis in costa plerumque 1 l. 2 fuscis; in medio marginis interioris hujus fasciae punctum atrum cum nigredine cohaerens observatur. Ipse margo externus alae nigro-fuscus, striga una alterave obliqua alba, et in medio macula ferrugineo-fusca punctis 1. striolis 3 atris orata. Alae posticae fuscae, costa dilutiori.

2. *P. atro-punctana*: alis anticis fusco-nigricantibus, plumbeo-l. glauco-variis, fasciis duabus, una ante medium albida, altera apicali, punctoque anteriori atro discreto; margine postico albo, ferrugineo-fusco nebuloso. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia passim; ad Lycksele Lapponiae Umensis d. 25. Jun. rar., sed ad Schierovoe Nordlandiae inferalpiniae d. 26. 27. Jul. frequentius visa. (Lapponia.)

♀. Priori valde similis, sed paulo minor, et alarum puncto atro pone medium in margine antico fasciae posticae discreto, nec cum nigredine cohaerente, ut et alarum margine apicali albo ferrugineoque vario punctis atris nullis, ab illa diversa. A *Tortr. pruniana* HÜBN., cui etiam similis, puncto uominato atro in fascia postica alba conspicuo, punctis vero costalibus uigris vix ullis l. obsoletis, etc., etiam facile dignota.

Obs. *Penthina revayana* HÜBN. (*rivagana* FABR.; in Tilia ad Esperöed Scaniae D. FALLEN; ad Lund 1—4. Aug. passim, nos); *saliciana* HÜBN. (*Tinea salicella* LINN. Fu. Sv. 1378; Ostrogoth., Oeland., Scania freq.); *roborana* TREITS. (*aguana* HÜBN., Scan. pass.); *pruniana* HÜBN. (ad Lund Scaniae 8—12. Jun. freq.); *tripunctana* FABR. (*ocellana* HÜBN. *cynosbana* TREITS. non vero *Tin. cynosbatella* LINN., Ostrogothia-Scania, Jul. freq.); *capreana* TREITS. HÜBN. (etiam *corticana* HÜBN., Suecia Mus. FALL.); *cynosbana* FABR. (*cynosbatella* LINN. Fu. Sv. 1379 vera, non TREITS. eadem, in Suec., Gottland, a DD. GYLLENHAL et DALMAN ut LINNAEI *cynosbatella* missa, Mus. D. FALL.); *Osbeckiana* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 9 cum fig. (Upsal., Halland., Scania ad Esperöed, pass.); *ocellana* TREITS. (*comitana* HÜBN., Suecia Mus. FALL.); et *fasciana*: alis obscuris, fascia media dentata nivea, LINN. Fu. Sv. 1304. vera, sed non Auctorum recentiorum eadem, Scania ad Lund, Abusa et Esperöed, 16. Jul. — 17. Aug. freq.); in Lapponia non iuventae.

78. Tortrix. LINN.

TREITS. Schm. gen. 120. HÜBN. et Auct. *Pyralis* FABR.

Major, media, minor (long. al. exp. 1— $\frac{1}{2}$ poll.). Corpus ZETTERSTEDT Insecta Lapponica.

longiusculum, tenue. Alae anticae mox pone basin costalem regulariter arcuatim dilatatae, margine postico plerumque obtusae, et tunc apice subprominulo; in quiete subpatulae l. parum deflexae. Color varius, brunneus, ferrugineus, fuscus, cinereus, testaceus, pallidus, flavus, raro albus aut viridis. *Pictura* etiam varia: fasciata, strigata, maculata, nebulosa; saepissime fascia media obliqua et macula una alterave costalis, triangularis. *Habitatio* sub foliis vivis plantarum praesertim fruticum; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Larva* agilis, inter folia contorta degit, ubi etiam in pupae statu manet. (Spec. Scand. 69 in museo meo numerantur, quarum tamen nonnullae ad alia genera jure relegandae.)

Subdiv. 1. Alae anticae ferrugineae, cinereae, lividae aut flavescutes, fascia media obliqua maculaque costali postica subtriangulari saturatioribus; raro reticulatum strigosae; margine postico truncato aut exciso, apice prominulo. Majores. Fruticolae l. arbusculae. Geominae. In Lapponia rarissime, in Suecia inferiore frequenter, obviae.

1. *T. Westriniana*: alis anticis griseo-flavis, fascia media abbreviata ad costam bifida, macula basali lunata lineolisque 2 apicalibus ferrugineis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 21 cum fig. *Tortr. xylostena* THUNB. Diss. Mus. Acad. Upsal. p. 76.

Hab. in Lapponia meridionali rarissime. (Lappon.-Upsalia-Ostrogoth. freq. — Scan. rar., Jul.)

♀. Affinis et similis *xylostena* LINN. Fu. 1313, sed alarum colore dominante pallidiore, griseo-flavescens, nec cinerascens, et maculis apicalibus 2 ferrugineis, forte distincta. Alae posticae totae fuscae.

2. *T. cinereana*: alis anticis griseo-cinereis, atomis fuscis, fascia obliqua maculaque costali pone medium, hepaticis; posticis cinereis. ♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in alpe Dowre, Jul. D. BOHEMAN. (Lappon. Norvegia, Ostrogothia, forte ejusdem.)

♀. Simillima *laeviganae* TREITS. sen *varianae* FABR., sed alarum fascia media obscura determinatiori, et alis posticis totis cinereis, nec dimidiatim flavis, ab illa distincta. A *T. dametana* FISCHER. Microlepidopt. 4. p. 35. T. 20. f. 4., cui etiam valde similis, fascia alarum anticarum media in medio, nec antice, coarctata, fascia basali nulla, et alis posticis cinereis, nec griseis, facile dignota. Fascia media hepatica in medio ita coarctata est, ut cum macula costali quasi 3 maculas in triangulum dispositas formet.

3. *T. heparana*: alis anticis hepaticis, fusco-reticulatis, fasciis tribus ferrugineo-fuscis ad costam distinctioribus, 1 basali obsoleta, 2 media disco dentata, et 3 postica maculiformi; posticis obscure cinereis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schmett. 8. p. 58. 8. DEGENER Ins. v. GOETZE, T. 27. f. 9. 10. *fasciana* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 261. 78. *carpiniana* HÜBN. Tortr. T. 18. f. 116. ♀. specimenibus nostris paullo major.

Hab. in alpe Dowre, D. BOHEMAN. (Lappon. Norvegia-Ostrogoth., Scania, Jul. Aug. freq. — Sub nomine *rusticana* HÜBN. Tortr. T. 11. f. 66. et *fasciana* FABR. in Museo FALL. exstat.)

Obs. *Tortrix oporana* LINN. Fu. Sv. 1315. (*Hermanniana* FABR., Ostrogoth. — Scania, freq. saepe edue. exclus. 1—27. Jul.); *amerina* LINN. Fu. 1310. ♂ (et *rosana* LINN. Fu. Sv. 1314. ♀, *pyrastrana* HÜBN., Ostrogoth.-Gottland.-Scania, Jul. Aug. vulgar., e pupa in folio Rosae capta, imago saepe exclusa. — (Sub nomine „Pyr. rosana FABR. Tortr. oxyacanthana HÜBN., ♂; similis a D. GYLLENHAL missa); *sorbiana* HÜBN. (in pratis sylvaticis Gottland. et Scaniae 29. Jun. — 9. Jul. pass. — Sub nomine *oporana* a D. CREG missa, Mus. FALL.); *adjunctana* TREITS. FISCHER. Microlepid. 2. 12. T. 9. f. 1. a—c (in silvis acerosis Ostrogothiae, Gottlandiae Jul. pass. — Sub nomine „Pyr. Forsterana FABR.“ a GYLLENHAL miss. Mus. FALL.); *xylostena* LINN. Fu. Sv. 1313. (*roborana* HÜBN. ♂, *characterana* HÜBN. ♀; Ostrogoth., Scania, pass. — Sub nomine „picceana LINN. Fu. Sv. 1312.“ in Mus. FALL. asservatur); *cinnamomeana* TREITS. FISCHER. Microlep. 2. p. 12. T. 9. f. 2. (Scania d. 12. Jul. rariss. capta); *laevigana* TREITS. FISCHER. Microlep. 3. T. 11. f. 2. (*variana* FABR., *acerana* HÜBN. ♂, *oxyacanthana* HÜBN. ♀, Suecia rar.); *corylana* FABR. (*textana* HÜBN., Ostrogoth., Scania, 20—24. Jul. freq., educatione imago saepe prodiit); *Gerningana* FABR. (*pectinana* HÜBN., Suecia Mus. FALL.); et *grossana* THUNB. Diss. Ins. Sv. p. 45. (affinis *mauranae* HÜBN., Westrogoth. et Scania ad Esperöed e pupa mense Jul. exiit); haec omnes in Lapponia frustra quaesitae.

Subdiv. 2. Alae anticae colore laetiore nitido, albae, testaceae, flavae, fascia et macula laterali ordinariis saepe obsoletis l. carum tantum vestigio; margine postico obtuso l. subrotundato. Mediae aut minores. Fruticolae sed etiam graminicolae. *Aethes* spec. BILLBERG.

4. T. gnomana: alis anticis ochroleuco-flavis, fascia media obliqua versus marginem anteriorem evanescenti, maculae costali pone medium fuscis; posticis pallidis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ — $\frac{3}{4}$ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1337. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 265. 97. TREITS. Schm. 8. p. 79. 22. FISCHER Edlen v. RORSLERSTAM Microlepidopterolog. 2 p. 14. T. 10. 1. a—c ♂♀; an quoque HÜBN. Tortr. T. 21. f. 131? et *Tortr. spectrana* TREITS. Schm. 8. p. 77. 21?

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi supra Gestriciam non obvia. (Lapponia-Upsalia-Gottland.-Ostrogoth.-Scania, Jul. Aug. freq.)

5. T. Modeeriana: alis anticis ochroleuco-flavis, fascia media obliqua abbreviata maculae costali cum fascia cohaerente, luteo-ferrugineis, puncto purpureo in maculae angulo; posticis griseo-lividis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{2}{3}$ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1331. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 264. 91. FALL. Mus. Cfr. etiam *Teras ferrugana* TREITS. et *rufana* HÜBN.

Var. b. similis var. a.; sed alarum anticarum colore primario flavo-ferrugineo et puncto albo juxta punctum purpureum magis conspicuo. Saepe etiam paullo minor.

Sub nomine „*Pyralis laterana* FABR. *Tortrix rufana* HÜBN.“ a D. GYLLENHAL e Westrogothia missam; et ut „*Pyral. rufana* FABR. *Tortr. ferrugana* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 23.“ eandem quoque communicatam possideo.

Hab. in Lapponia rar. (Lappon. Uppland.-Gottland.-Ostrogothia-Scania freq.)

In illacis individuis alae anticae sub lente visae luteo-strigatae, sed non reticulatae adparent. Fascia media ferruginea abbreviata cum macula inferiore, cohaerens semicirculum ad costam formans purpurascens maculatum, adjecto saepe puncto albedo in medio peripheriae, ubi fascia et macula costalis coeunt, speciem inprimis distinguere mihi videtur.

Obs. *Tortrix cinctana* WIEN. VERZ. (*cretana* FABR., *albidana* HÜBN., *Ljungiana* THUNB. Act. Holm. 1797; in Pinetis ad Kjöfinge Scaniae 20—26. Jun. freq. — In Pruno spinosa, Aug. ad Espersted FALL.; *Achariana* THUNB. Act. Holm. 1797. p. 168. cum fig. In Suecia rar, affinis videtur *cinctanae*, at major, et forte ad *Sericor. bipunctanum* (gen. 80.) ut synonymi, referenda; *hamana* LINN. Fn. Sv. 1309. (in silvis acerosis Gottlandiae passim; sed ad margines agrorum Scaniae ad Lund 25. Jun. usque ad 20. Aug. certis annis frequentissime occurrir; oviparum d. 6. Jul. vidi); et *Zoegana* FABR. HÜBN. (Scan. rariss.); in Lapponia vix colligitur.

Subdiv. 3. Alae anticae aut nebulosae, aut immaculatae, unicolores. Majores. Nemorales.

6. T. ministrana: alis anticis sericeo-nitidis, cinnamomeo-rufescentibus, basi posticeque flavo-inductis, puncto centrali pone medium albo; posticis cinereis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{2}{3}$ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1311. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 252 42. TREITS. Schm. 8. p. 59. 29. *ferrugana* HÜBN. Tortr. T. 10. f. 56. ♀.

Hab. in Lapponiae nemoribus passim; ad Gaskelont et Wilhelmina Lappon. Umensis 6—17. Jul., et ad Raschstind atque Schiervoe Nordlandiae 26—28. Jul., frequentius lecta. (Lapponia-Ostrogoth.-Scan., Jun. Jul. pass.)

Alae anticae lucidae flavescunt testaceae, basi, margine interiori et apicali pulchre rufo-cinnamomeo-maculatae.

7. T. vulneratana: alis anticis albidis, sericeo-nitidis, hinc inde luteo-irroratis, maculis subcostalibus 3 cinnamomeis, apicali majori; posticis cinereis. ♂. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponia rar., in Gamstenstind Finmarkiae d. 30. Jul. semel lecta. (Lappon. Norvegica.)

♂. Priori paullo minor. Alae anticae albiae nitidae, in medio parce cinnamomeo-irroratae, basi flavae, ad costam saturatiores, unde macula lutea ibi exstat. Macula altera cinnamomea in medio costae, parva, indeterminata. Totus apex alae luteo-cinnamomeus ad costam saturatus, intra summum marginem macula dilutiori ibique flavicanti. Species pulchra et distincta.

8. T. argillaceana: alis omnibus argillaceis nitidis unicoloribus. ♂. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, ad Wilhelmina 16. Jul. detecta. (Lapponia meridionalis.)

Statura *viburnanae*. Tota griseo-albida. Alae anticae, sub lente visae, punctis 1 strigulis griseis adspersae. Alae posticae anticis vix pallidiores.

9. T. boreana: alis anticis albis, punctis paucis fuscis; posticis cinereis; fimbria omnium albida. ♂♀. (Long. al. exp. fere $\frac{7}{8}$ poll.)

Hab. in inferalpinis Nordlandiae et Finmarkiae, passim; ad Schiervoe, Talvig et Bossekop a me lecta; ascendit quoque in alpes et in summo alpium Tornensium jugo die 12. Jul. inventa. (Lapponia septentrionalis.)

10. T. porcana: obscure fusca, alis anticis cinereo fuscoque variis; posticis cinerascens; antennis maris ciliatis. ♂. (Long. al. exp. $\frac{2}{3}$ poll.)

Sub nomine *Pyral. cinerana* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 257. 57. a DD. GYLLENHAL et DALMAN missa; an vera?

Hab. in Lapponiae lucis passim; ad Lycksele Lapponiae meridionalis, et in graminosis ad Bjoerkvik Nordlandiae inferalpiniae, 1—14. Jul. capta. (Lapponia —?)

♂. Obscura, capite thoraceque fusco-ferrugineis. Alae anticae cinereae, crebre fusco-adspersae, fuscedine interdum in strigulas transversas disposita; apice acutiusculae. Auteunae pilosulae, subciliatae. An hujus generis?

11. T. brunneana: alis anticis ferrugineo-brunneis; posticis obscure cinereis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{2}{3}$ poll.)

Hab. in sylvaticis Lapponiae Umensis rar.; ad Wilhelmina d. 17. Jul. ♀ a me semel inventa; mas in Dalecarlia alpina a D. BOHEMAN captus. (Lapponia Suecica meridionalis.)

Viburnana paullo brevior. Tota fusca, obscura. Alae anticae brunneo-ferrugineae, fimbria concolorae; posticae obscurae.

12. T. leporinana: alis anticis cinereis nitidis acutis, strigulis 4 l. 5 tenuissimis obliquis abbreviatis nigris; posticis griseis. ♂. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia meridionali Jun. rariss. (Lapponia-Bottn. occident. ad Ahyn 7 Maj. rarissime.)

♂. *Ministrana* paullo minor. Alis apice acutis generi *Teras* (gen. 85 nob.) accedit, sed alarum superficiei nuda, nec fasciculatum pilosa, alis anticis ad anum rotundata, nec leviter angulata, etc. mox ab illa dignota. Grisea. Alae anticae totae cinereae, nitidae, strigulis 4 l. 5 tenuissimis obsoletis obliquis abbreviatis, aequaliter fere distantibus, brunneo-nigris, quarum media a medio costae ad angulum ani fere continuata paullo magis conspicua. Fimbria albo-cinerea. Alae posticae griseae, fimbria longa pallidiori. Cauda fasciculo pilorum longo.

13. T. stramineana: alis anticis ochraceo-flavescentibus unicoloribus; posticis sordide albidis. ♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponiae Tornensis sylvaticis locis paludosis rarissime. (Lappon. borealis.)

♀. Similis *T. gnomanae*, sed minor et immaculata. Ochraceo-flava. Sub lente visae alae anticae in funulo argenteae, strigis ochraceo-flavis ita crebre tectae, ut tota superficiei flavescens videatur. Fimbria concolor. Alae posticae exalbidae. Abdomen et pedes flavescunt-albida.

Obs. *Tortrix Hartmanniana* LINN. Fn. Sv. 1322. (Suec. media rariss.); *Treueriana* TREITS. 8. p. 93. 32., HÜBN. (*Teras Treueriana* TREITS. 10. Suppl. p. 69. *Pyral. niveana* FABR., in Suecia rariss.; sub nomine „*T. scabrana* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 20.“ mihi missa); *viridana* LINN. Fn. Sv. 1307. (Ostrogoth.-Oeland.-Scan., Jul. vulgar., saepe exclus.); *viburnana* FABR. (in nemorib. et coryletis Ostrogothiae, Oeland., Jul. pass.); *Gouana* LINN. Fn. Sv. 1342. (Suecia, Gottlandia, Scania rar.); *fuscana* LINN. Fn. Sv. 1321. (Suecia, a GYLL. miss. Mrs. FALL.); et *inundana* FABR. HÜBN. Tortr. T. 10. f. 60. (*Sciaphila inundana* TREITS. Schm. 10. Suppl. p. 92; ad Laerketorp Ostrogothiae rariss.); in Lapponiae desertis non inventae.

Subdiv. 4. Exornatae. Colore laetiores. Varie pictae. Alae metallicae aut margaritaceae strigatae l. maculatae.

14. T. obsoletana: alis anticis melleis, strigis punctisque argenteis; posticis griseis. ♂. (Long. al. exp. circiter $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in inferalpinis Nordlandiae rar.; ad Raschstind in insula Schiervoe d. 28. Jul. a me lecta. (Lapponia Norvegica.)

♂. Statura et fere magnitudo *T. Lecheanae*, at colore longe alio, pallidiori. Grisea. Alae anticae luride flavescens, strigis subsensu argenteis, nempe 1 mox infra basiu, 2 et 3 subapproximatis paullo ante medium sitis, 4 et 5 etiam subapproximatis

paullo pone medianu locatis, et 6ta ad marginem apicalem; omnibus nudulatis, et praesertim anticis interruptis, e punctis inordinatis compositis. Inter strigas 5 et 6, puncta 2 l. 3 argentea. Alae posticae fuscrescentes.

15. T. cruciana: alis anticis fuscis, macula dorsali communi, fascia obliqua margineque externo ferrugineis, strigisque 4 argenteis. ♂♀. (Long. al. exp. vix $\frac{1}{2}$ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1333. vera. Tortr. *Gyllenhaliana* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 2. p. 22 cum figura; certe ab ipso mecum communicata.

Hab. in Lapponia rarius; in Betula ad Muonioniska d. 17. Aug. inveni. (Lappon.-Finlandia ad Ylaene D. Prof. SAHLBERG, Uplandia ad Upsalam — Westrogoth., passim.)

♂♀. Parva, *T. Baumanniana* duplo minor; *Grapholithae Mitterbuchianae* haud dissimilis. Alae anticae fuscae, mox ante medianu macula dorsali communi ferruginea. A medio costae ad angulum ani ducitur fascia ferruginea, quae cum fascia terminali ejusdem coloris euit, crucein postice formans, cruribus versus costam flexis, l. si mavis in singula ala semicirculum referens ut in figura THUNBERGI. In medio alae et ante fasciam ferrugineam strigae 2 nudulatae argenteae, et inter haec fasciam et apicalem duae aliae strigae interruptae abbreviatque, ita ut angulum analem rarius attingant. Alae posticae obscure fuscae, fimbria dilu-
tiori. Descriptio LINNAEI hujus speciei secundum specimina vetustiora l. detrita facta videtur.

16. T. Deutschiana: alis anticis albidis nitidis luteo-flavoque maculatis, fascia media cinnamomea; posticis cinereis. ♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi rariss.; ad Lycksele specimen incolu-
me inveni. (Lappon. meridionalis.)

♀. Magnitudo *Conchyl. Smeathmannianae*; priori speciei non absimilis. Affinis Tortr. *Baumannianae* FABR. (seu *Hartmannianae* HÜBN.), sed duplo minor et distincta. Valde quoque *T. rubiganae* TREITS. (*Badianae* HÜBN.) similis, fascia vero alarum media non angulata etc. ab illa quoque mox dignota. Testacea. Alae anticae argenteo-albidae nitidae, maculis flavis et cinnamomeis, quae postice majores aut apicem fere fasciam ad costam praesertim conspicuam formant. Fascia media obliqua integra extus parum dentata cinnamomea. Fimbria alba luteo interse-
cta.

Memoriae Domini HENR. DEUTSCH, olim Medici Provincialis in Turonae, qui quondam mihi multa praeclara insecta Lapponiae benigne communicavit.

17. T. pallidana: alis anticis albidis flavo-maculatis, fasciis duabus obliquis luteis, una in medio, altera postica; posticis cinereis. ♂. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi, ad Stensel d. 3. Jul. a D. DAHLBOM detecta. (Lappon. Suecica meridionalis.)

Similis Tortr. *Baumannianae* ejusque fere magnitudine, sed pallidior, et notis in diagnosi allatis certe distincta.

Obs. Tortrix *Lecheana* LINN. Fn. Sv. 1318. (Suecia med. Ostrogoth., Gottland, Scania Jun. Jul. Aug. pass.; e pupa edue. saepe imago felicitate prodiit); *Rolandiana* LINN. Fn. 1326. Suecia rariss. LINN. mihi non obvia); *Baumanniana* FABR. (*Hartmanniana* HÜBN., non LINN. Fn. Sv. 1322.; in Scania ad Gyllebo freq., alibi in Suec. rar.); *Blomiana* THUNB. Act. Holm. 1797. p. 169. 5. fig. (in Suecia BLOM, teste THUNB.); *plumbana* TREITS. HÜBN. (*Loeflingiana* LINN. Fn. 1323.; in Oelandia freq., Scania pass.); *Forsskåleana* LINN. Fn. 1319. (in graminibus Scaniae 16 — 22. Aug. pass.); *Bergmanniana* LINN. Fn. Sv. 1324. (*rosana* HÜBN., in nemoribus et coryletis Gottlandiae, Ostrogothiae, Scaniae Jul. freq.); *Hoffmanseggiana* HÜBN. (*Conchylis Hoffmanseggiana* TREITS. Pyr. convayana FABR. Ostrogoth., Scania, pass.); *Holmiana* LINN. Fn. 1325. (Ostrogoth., ad Wadstena-Gottland., Jul. pass.); *Schreberiana* LINN. Fn. Sv. 1335. (*Paedisca Schreberiana* TREITS. P. 10. Suppl. p. 107. Uplandia rar., Mus. nostr.); et *Groendaliana* THUNB. Ins. Sv. P. 2. p. 45. f. 2. (*tesselana* HÜBN., *Heiseana* FABR.; in Suec., Mus. FALL.); hac omnes intra litem Lapponiae hactenus non deprehensae.

79. Coccyx. TREITS.

TREITS. Schm. gen. 121. (per errorem 122). *Tinea* LINN. FABR. *Pyralis* FABR. Tortrix HÜBN.

Minor, parva (long. al. exp. $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ poll.). Alae subangustatae. Color (in nostris) fuscus, obscurus. Pictura alarum anticarum: strigae l. lineolae transversae margaritaceae aut metallice nitentes. Habitatio in Pinetis, per partem sylvaticam Lapponiae. Larva degit in strobilis aut inter turio-

nes et glomum resinae e vulnere ramorum exsudantis fruticum arborumque acerosarum, ibique etiam metamorphosin subit; hybernans, sylvis saepe valde noxia. (Spec. Scand. 8.)

1. C. resinana: alis nigricantibus, anticis strigis crebris intricatis, ad costam saepe bifidis subargenteis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 8. p. 128. 3. HÜBN. Tortr. T. 5. f. 29. ♂. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 284. 171. *Tinea resinella* LINN. Fn. Sv. 1423. ROES. Ins. 1. 4. T. 16. f. 1 — 5.

Hab. in Lapponiae sylvis Pini sylvestris; larva et pupa in glomo resinae e ramulis exsudantis; hybernans. (Lappon.-Scan. freq.)

2. C. strobilana: alis obscure olivaceis, anticis macula basali, fascia media duplicata strigisque 4 l. 5 posticis argenteis in puncta costalia 8 alba nigro-intersecta incurrentibus; palpis fronteque fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 8. p. 133. 6. HÜBN. Tortr. T. 12. f. 70. ♂. *Tin. strobilata* LINN. Fn. Sv. 1419. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 310. 101.

Hab. in Lapponia passim; larva in strobilis Pini Abietis. (Lappon.-Scan.; in Suecia passim et certis annis copiosa et noxia.)

Alarum anticarum margo apicalis summus linea atra notatur. Speculum (macula ad angulum ani) atru-tripunctatum. Variat numero strigarum argentearum 5, 6, 8. — Sub nomine „*Pyr. nigricana* FABR.“ similem a D. DALMAN missam possideo.

3. C. turionana: alis anticis cinnamomeo-ferrugineis, fascia antica et strigis liturisque posticis argenteis, punctis costalibus albis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 8. p. 136. 8. HÜBN. Tortr. T. 35. f. 220. 221. ♀. *Tin. turionella* LINN. Fn. Sv. 1420.

Hab. in Lapponia passim; in Pino sylvestri ad Lycksele Lapponiae Umensis d. 21 25. Jun. freq. (Lappon.-Scania pass. Larva inter Pini sylvestris turiones.)

4. C. posticana: alis anticis griseo-cinereis, strigis crebris argenteo-canis subnitidis, margine apicali cinnamomeo-fulvo fasciola alba; posticis fusco-cinerascentibus. ♀. (Long. al. exp. vix ultra $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lappon. Suecica meridionalis.)

♀. Ob picturae similitudinem cum prioribus in hoc genere repono speciem, cujus victim et larvae statum igitur; an *Eanae* (*Sciaphilae* TREITS.) generis? Alae anticae cinerascetes, strigis pluribus canis subnitidis obsoletis. Apex late cinnamomeo-fulvus laticidus, fasciola alba ad angulum ani magis determinata et conspicua. Fimbria uti alae posticae, obscure cinerascetes.

5. C. piceana: alis fuscis, anticis fasciis baseos subtribus intricatis maculisque posticis variis albis nitidis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

HÜBN. Tortr. T. 12. f. 72. certe. *Comitana* TREITS. Schm. 8. p. 132. 5. Pyr. *Latreilleana* FABR. Supplem. p. 479. 149. *Tin. Tuedella* LINN. Fn. Sv. 1424. vera.

Hab. in Lappon. Umensi pass.; in sylvis abietinis ad Lycksele et Stensel d. 24. Jun. — 4. Jul. capta. (Lappon. meridion. — Suec. med. Ostrogoth. et Gottlandia, ut et Scania, in Pino abiete 4. Jun. — 5. Jul. haud infrequenter visa.)

Alae anticae fuscae. In parte antica (a basi ad medium) fasciae 2 l. 3 intricatae albae et in parte reliqua puncta l. maculae variae albae costales geminatae, et nua ad angulum ani evidentior, ocelliformis.

6. C. decorana: alis anticis viridi- et olivaceo-variegatis, fascia postica alba nigro-strigata; posticis fuscis. ♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Dalecarlia alpina, Jul. 1836 a D. BOHEMAN inventa. (Lappon. Suecica meridionalis — Ostrogothia ad Laerketorp d. 26. Jul. 1831 a D. DAHLBOM detecta.)

♀. Species pulchra et distincta, forte hujus generis? Nigra, albo-irrorata et maculata. Palpi longitudine fere capitis, crassi, articulo 2do subtus grosse squaroso, ultimo piloso truncato. Lingua perspicua. Antennae gracillimae, uigrae, albo-annulatae, articulo primo crasso uigro. Thorax latus, uiger, squamis obscure virescentibus tectus. Alae anticae in fuado quidem uigrae, sed fasciis variis virescentibus et olivaceis alternantibus ornatae. Mox pone medium fasciam transversa alba irregulariter nigro-strigata. Summus margo apicalis s. posticus fusco-rufescens, fimbria cinerascens. Alae posticae bruno-fuscae, fimbria albidocinerea. Tarsi albo-annulati.

7. C. circumflexana: alis anticis fusco, nigro alboque variis, postice lineola longitudinali circumflexa atra; posticis fuscis. ♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Pinetis Lapponiae rarissime, d. 2. Jun. capta. DAHLBOM. (Lapp.-Bottn. occident. ad Skellefteå d. 6. Maj. rarissime.)

♀. Similis *C. decoranae*, sed duplo minor, et ulis anticis non viridi-pectis, strigae postica longitudinali atra, facile diguota. Alae anticae fuscae, nigro- et albido-crebre irroratae, sed vix signaturis distinctis ornatae, nisi in parte postica, quae fere tota plumbeo-cana, punctis costalibus nigris albisque altercantibus, et lineola longitudinali media subflexuosa signum ? atrum referente, fere a medio alae ad marginem posticum ducta, in foveola locata. Fimbria fusca. Antennae et palpi obscura. Tarsi annulati.

80. Sericoris. TREITS.

TREITS. Schm. gen. 122. *Pyralis* FABR. *Tortrix* HÜBN. et Auctor.

Media aut minor (long. al. exp. $\frac{3}{4}$ — $\frac{5}{8}$ poll.). Alae anticae parum dilatatae. Color fuscus, obscurus. *Pictura* metallice strigata, fasciis l. strigis saepe geminatis et crebris, argenteoque micantibus. *Habitatio* in pratis, libenter in Betuletis, per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Differentia sexus*; mas: saepe paullo major et alis minus angustatis quam in femina. (Spec. Scand. 6.)

1. *S. Schulziana*: alis anticis ferrugineo-cinnamomeis, strigis subquinis duplicatis, tertia quartaque disco decussatis, punctoque in medio, argenteis, fimbria alba fusco intersecta; posticis griseo-fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. circiter $\frac{3}{4}$ poll.)

Pyralis Schulziana FABR. Ent. Syst. 3. 2. 280. 156. vera. *Sericoris Zuckena* TREITS. Schm. 8. p. 143. 1. ♂♀. *Tortrix pinetana* HÜBN. Tortr. T. 10. f. 57. ♂.

Hab. in Lapponiae sylvis et abietinis et betulinis, toto mens. Jul. freq.; scilicet ad Lycksele et Tresunda, Lapponiae Umensis s. meridionalis, ad Juckasjervi, Wackokoski (limitem Abietis) et Tornetraesk, Lapponiae Tornensis s. borealis, ut et in inferalpinis Nordlandiae ad Giebstad, Raschstind et Finkrog, haud raro lecta; denique in summitate alp. Dövre ad Kongswald a D. BOHEMAN etiam capta. (Lapponia-Scan. pass.; in Pinetis ad Kjølling et Staevie Scaniae meridionalis saepe quoque deprehensa.)

Sub lente visae alae anticae individuum bene conservatorum in medio inter strigas argenteas cinnamomeo-atroque variae apparent. Litura nigra saepe evidentiore.

2. *S. urticana*: alis fuscis, anticis fasciis duabus albidis argenteo-rivulatis, fimbria albida litura nigra. ♂♀. (Long. al. exp. vix $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schmett. 8. p. 145. 3? HÜBN. Tortr. T. 11. f. 65? ♂.

Hab. in Lapponia passim; in fruticibus ad Wilhelmina Lapponiae Umensis d. 14 — 20. Jul. freq. lecta. (Lappon. meridional. — Suec. pass.)

Specimina nostra figura HÜBNERI minora, quare synonyma TREITS. et HÜBN. dubius attuli. Alae anticae fuscae, griseo-irroratae. Fasciae 2 albae argenteo-rivulatae, nempe 1 ante medium, et 2da magis postica apicem late occupat, striga obliqua fusca. Fere totus margo costalis albo fuscoque punctatus. In plaga fusca inter fascias albas in medio adest punctum atrum adjecto alio minutissimo argenteo.

Var. b. duplo minor et magis picta; in alpe Brattiksfjellet, Lapponiae Umensis meridionalis, in silva Betulina ad Alteidet Nordlandiae, et in alpium Tornensium jugo etc. Jul. Aug. passim lecta. An hujus varietas?

3. *S. bipunctana*: alis anticis nigricantibus, fasciis duabus argenteo-albis, prima mox ante medium, altera postica ad costam latiori ibique nigro-bipunctata, punctoque apicis atro. ♂♀. (Long. al. exp. vix $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 8. p. 154. 9. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 250. 32. *Tortr. Achariana* THUNB. Act. Holm. 1797. p. 168. 4. cum fig. forte huc rectius referenda, quam ad gen. *Tortricem*. Cfr. Obs. nostr. sub gen. Tortr. Subd. 2.

(Hab. in Lappon. toto mens. Jul. freq., scilicet ad Åsele, Lycksele, Umenae, Stensele, etc., Lappon. Umensis, ad Talvig Nordlandiae 2. Aug.; etiam in alpe Dövre a D. BOHEMAN capta. (Lappon.-Suec. D. GYLLENHAL.)

Obs. 1. *Sericoris conchana* TREITS. HÜBN. (Suecia pass. Nus. FALL. Sub nomine „*Pyr. rivellana* FABR.“ eadem quoque a DD. GYLLENHAL et DALMAN communicata); et *Lediana* FABR. LINN. Fn. Sv. 1330, non HÜBN. (Gottland., Smoland Jul. freq., alibi rar.); in Lapponia frustra quaesitae.

Obs. 2. *Aspis Achataria* HÜBN. Tortr. T. 9. f. 49. (*Solandriana* TREITS., non *Tortr. Solandriana* LINN. Fn. Sv. 1327, quae ad gen. *Paedisca* nob. pertinet; in Ostrogothia rarissime capta), Lapponiae sine dubio profuga.

81. Carpocapsa. TREITS.

TREITS. Schm. gen. 124. *Pyralis* FABR. *Tortrix* HÜBN. THUNB. *Tinea* et *Tortrix* LINN.

Media (long. al. exp. $\frac{3}{4}$ — $\frac{5}{8}$ poll.). Alae anticae dilatatae. Color obscurus, fuscus, cinereus, luteus. *Pictura* in alis anticis: strigae l. lineae transversae crebrae metallice nitentes, saepe eximie splendentes, et ocellus (speculum) ad angulum ani determinatus, intus longitudinaliter strigulatus. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* e fructibus et ligno victitat. *Pupa* sub cortice arborum. (Spec. Scand. 6. oculo l. speculo anali determinato ab affinis dignotae.)

1. *C. arcuana*: alis anticis luteis, lineolis basalibus longitudinalibus tribus, fascisque sesquitertiis argenteis, macula discoidali argenteo-punctata aliaque pallida juxta posita; posticis fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. vix $\frac{5}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 8. p. 166. 4. LINN. Fn. Sv. 1317. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 260. 72. HÜBN. Tortr. T. 6. f. 33.

Hab. in Lapponia, ut fertur, mihi non supra Uplandiam obvia. (Lapponia? Suecia media et meridionalis, in coryletis et betuletis vulgaris; larva Rumice acetosa etiam vescitur, teste D. TREITSCHKE Schn. P. 10. Suppl.)

Obs. *Carpocapsa pomonana* FABR. TREITS. DAHLBOM Scand. Ins. Skada och Nyta p. 209. (*Tin. pomonella* LINN. Fn. 1418; in hortis Gottlandiae, Sueciae mediae et meridionalis Maj. Jun. freq.); *Woerberiana* FABR. (Scania ad Laud et Esperöed 2 — 27. Jul. pass.); *scriptana* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 20. (sed minime *T. scriptana* HÜBN. quae ad *Tortr. Hartmannianam* nob. pertinet; in Suecia rar.); et *absinthiana* HÜBN. Tortr. T. 6. f. 34. (an *Grapholithae* generis? ut voluit TREITS.; in Ostrogothia a me rarissime inventa); in Lapponia haecum non deprehensa.

82. Eana. BILLB.

Sciaphila *) TREITS. Schm. gen. 125. *Pyralis* FABR. *Tortrix* LINN. HÜBN.

Major aut media (long. al. exp. 1 — $\frac{3}{4}$ poll.). Alae anticae angustatae. Color cinereus, virescens, albidus. *Pictura* varia: intricata, hieroglyphica, nebulosa, interd. sat regulariter fusco-fasciata. *Habitatio* in Betuletis, Populetis, Alnetis cet., etiam in graminosis, libenter locis umbris; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque; raro per alpinam. *Larva* (cognitarum) brunnea aut grisea inter folia arborum aut etiam plantarum humiliorum occultata degit. *Pupa* sub muscis aut in truncis arborum. (Spec. Scand. 8.)

1. *E. Wahlbomiana*: alis anticis laete cinereis, fasciis tribus flexuosis fuscis, intermedia integra; posticis cinerascens. ♂♀. (Long. al. exp. vix $\frac{3}{4}$ poll.)

Tortrix LINN. Fn. Sv. 1329. HÜBN. Tortr. T. 32. f. 203. ♀. *Sciaphila* TREITS. Schm. 8. p. 173. 5. *T. passivana* HÜBN. Tortr. T. 16. f. 99. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Ostrogoth., Gottlandia, Scan. freq.)

2. *E. decussana*: alis fuscis, anticis griseo-irroratis, fasciis duabus media et apicali griseis, in singula lineis 2 argenteis, in fascia anteriori decussatis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

Pyralis FABR. Ent. Syst. 3. 2. 250. 31.

Hab. in Lapponia meridionali rar. Ostrogoth., Gottland., Scania 2 — 21. Jul. freq.; e Westrogothia a D. GYLLENHAL, et ex Uplandia a D. DALMAN sub eodem nomine Fabriciano etiam inissam possideo.)

♂♀. Similis priori. Alae anticae basi fuscae griseo-irroratae, et puncto uno alterove argenteo ornatae. Panno ante medium fascia subrecta grisea, lineis 2 decussatis argenteis. Deinde sequitur fascia latior, obscurior, argenteo-punctata et macula media certo situ atra. Tandem apex alae late griseus, lineis 2 obliquis interruptis

*) *Sciaphila* nimium consonans cum *Sciophila*, genere jam diu in Dipteriorum Ordine inter Tipularias recepto.

argenteis et punctis costalibus nigris, ultimo paullo majori fere maculiformi. Forte haec species una cum sequente generi *Sericois* aptius inserendae.

3. E. nebulosana: alis fuscis, anticis fasciis duabus griseis, lineis subnervis argenteis subdiscretis inscriptis. ♂♀. (Long. al. exp. fere $\frac{3}{4}$ poll.)

Forte *Tortrix Ljunghiana* THUNB. Act. Holm. 1797. p. 168. 3. cum fig. hujus est variet.

Hab. in Lapponia meridionali frequenter; in graminosis aridis ad margines sylvarum Pini sylvestris soli expositos juxta terram volentem valde agilem, ad Lycksele, Tresnnda et in alpe Brattiksfjell mens. Jun. et Jul. haud raro inveni, saepeque in copula junctam; etiam in Dalecarlia alpina a D. BOHEMAN lecta. (Lappon. meridian. — Bottn. borealis ad Calix — Suecia infer. rar.)

A priori, cui similis, differt: magnitudine vix paullo majori, lineis argenteis pluribus subdiscretis, nec quibusdam decussatis, fascia media fusca non tam lata nec tam obscura, fascia grisea posteriori nou ad apicem alae dilatata, ut et costa tota punctis albis et nigris alternantibus ornata.

4. E. strigulosana: alis anticis glauco-cinereis, strigis plurimis obscuris, fasciis tribus angustatis nigris, brunneo-marginatis, apicali bifida. ♀. (Long. al. exp. vix $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia Tornensi rariss. a D. FRIGELIO inventa. (Lappon. borealis.)

♀. Affinis *Serico. urticae* var. b. Alae anticae cinereo-glaucae praesertim posticae; basi strigis 4 l. 5 nigricantibus; deinde fascia angusta angulata nigra fusco marginata, pone quam ala cinerea, strigis 3 l. 4 undulatis nigricantibus. Mox post medium adest fascia secunda paullo obliqua, angusta, ad marginem interiore nonnihil latior, fusco-marginata et maculata. Post haec iterum apex alae glaucus l. plumbeus, fascia tertia angusta nigra fusco-marginata interne versus angulum ani bifida. In summo apice alae etiam macula nigro-fusca videtur, et inter fasciam 2 et 3 puncta costalia 2 ejusdem coloris. Alae posticae cinerae, fimbria omnium concolore.

Obs. 1. *Eana literana* TREITS. FABR. LINN. Syst. Nat. HÜBN. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 21. var. a. cum fig. (in Suec. rariss.); *asperana* TREITS. (*squamana* FABR. *squamulana* HÜBN. *literana* var. b. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 21.; in Suec. rar. capta); *penziana* TREITS. HÜBN. THUNB. l. c. P. 2. p. 43. f. 1. (in fruticetis ad Espersted Scaniae Ang. pass., alibi rar.); et *inundana* FABR. HÜBN. TREITS. (Cfr. *Tortrix inundana* nob. gen. 78. Subd. 3. Obs.); in Lapponia non visae.

Obs. 2. *Paedisca* TREITS. genus, specierum colore cinereo, cano, fusco, et alarum anticarum nebulosarum macula dorsali communi ovali, subcordata, subquadrata aut arcuata; brunnea aut plerumque alba, facile dignotum, vix ullam speciem Lapponiae indigeam sub se comprehendit, nisi *Tortricem trapezanam* FABR., ad *Grapholitham* a vobis pro tempore relata, generi *Paediscae* potius inserere velis, in Suecia saltem 13 numerata, inter quas eminent: *P. scutulana* TREITS. (*asseclana* HÜBN. ♀; e Westrogoth. a GYLLENHAL miss.); *Pflugiana* FABR. vera (Suec. med. pass. Mus. GYLL. et nostr.); *foeneana* TREITS. (*Tin. foenella* LINN. Fu. Sv. 1375. *Tortr. tibialana* HÜBN. (Suec. pass.); *ophthalmica* HÜBN. TR. (in coryletis ut et in Populo tremula Ostrogothiae 17. Aug. — 14. Sept. freq. in Scania ad Abnsa 9. Sept.; etiam e Fiuland.); *Solandriana* LINN. Fu. Sv. 1327. vera (*parmatana* FISCHER Edleu v. RÖSLERSTAM Microlepidopt. 1. T. 4. lit. x — z. *seminaculana* HÜBN. Tortr. T. 9. f. 48. *Uddmanniana* FABR. et LINN. Fu. Sv. 1332. var.; in Betula alba et Populo tremula Uplandiae, Nericiae, Ostrogothiae etc. mens. Aug. haud rar. — Sub nomine *Solandriana* in museis Suecorum frequenter occurrit; *Mediana* FABR. (Suec. rar.); *maculana* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 251. 34. (Suec. rar. Mus. FALL. et nostr.); *similana* HÜBN. Tortr. T. 7. f. 41. (*dissimilana* TREITS.; Ostrogoth. pass. Scan. rar. Mus. FALL. — etiam sub nomine „*Pyralis Scopoliiana* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 251. 162. a D. GYLLENHAL missa); *laetana* FABR. l. c. p. 258. 63. (in truncis arborum Populi tremulae quiescens in Ostrogoth. et Scania saepe capta. Sub eodem nomine etiam a D. GYLLENHAL e Westrogoth. communicata); *nissellana* GYLL. FALL. (*Tin. nissella* LINN. Fu. Sv. 1377. var.; in truncis Populi tremulae 10 — 14. Aug. Ostrogoth. Scan. pass.); *Isertana* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 251. 163. (*Tortr. Stroemiana* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 21. forte etiam *T. Halliana* THUNB. l. c. P. 2. p. 45. cum fig.; Upland., Ostrogoth., Halland, pass.; in Quercetis Scaniae 10. Jul. — 4. Aug. quoq. freq. — Sub nomine „*T. Wellensiana* HÜBN. var. hujus“ a D. DALMAN olim mihi missa. — Alia vice a D. GYLLENHAL ut „*T. trapezana* FABR. s. *Brunnichiana* LINN. var.“ communicata; et *Paedisca Schroberiana* LINN. TREITS. vide gen. 78. *Tortricem* Subdiv. 4. Obs. in hac Fauna.

83. Grapholitha. TREITS.

TREITS. Schmett. gen. 127. *Palla* BILLB. *Pyralis* FABR. *Tortrix* HÜBN. *Tinea* LINN.

Minor, parva (long. al. exp. saepe vix $\frac{1}{2}$ poll.). Alae anticae angustae. Palpi saepe compressi, extus dilatati, pilosi. Color cinnamomeus, ferrugineus, fuscus, griseus, nigricans. *Pictura* varia; alae scilicet anticae ad costam ornate strigilatae, in dorso saepe macula communi insigniori et ad angulum ani speculo longitudinaliter lineolato condecoratae; interdum marmoratae absque ocello. *Habitatio* in sylvis et nemoribus, per partem sylvaticam Lapponiae Sueciae. *Larva* sordide albo-flavescens aut virescenti-flava intra folia glomerata degit. (Spec. Scand. 16.)

1. Gr. trapezana: alis anticis griseis ferruginanti irroratis et nebulosis, macula communi dorsali rhombea pallidiori antice posticeque fusco-terminata; posticis cinereis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

FABR. Ent. Syst. 3. 2. 255. 51. *Tortr. Brunnichiana* LINN. Syst. Nat. l. 2. 880. 319. (sed non TREITSCHKEI eadem, nec *T. profundana* HÜBNERI) var. *Pyg. Brunnichiana* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 255. 65. sub quibus nominibus in museis Suecorum promiscue occurrit.

Hab. in Dalecarlia alpina. D. BOHEMAN. (Lapponia meridionalis — Ostrogoth.-Calmaria-Scania, 5. Jul. — 6. Aug. freq.)

Variat macula alarum dorsali rhombea pallida, grisea, sordide albidula. Certe haec species generi *Paediscae* meliori jure amandanda.

2. Gr. succedana: alis anticis fusco-cinereis albedo-strigulosis, fascia media nivea, postice fusco-ferrugineo argenteoque maculatis strigulatisque, speculo argenteo nigro-punctato. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 8. p. 211. 6. *asseclana* HÜBN. Tortr. T. 30. f. 194. ♂.

Hab. in nemoribus umbrosis Lapponiae meridionalis passim; ad Wilhelmina d. 17 — 21. Jul. frequentioremi vidi. (Lappon.-Westrogoth. GYLL. — Scan. nos, rar.)

3. Gr. Dalecarliana: alis anticis fusco-luteis, maculis simplicibus albis costalibus 5, dorsalibusque 2, his cum costalibus oppositis per strigam argenteam connexis; speculo anali lineolis tribus atris. ♂. (Long. al. exp. circiter $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN; mihi in terris arcticis non obvia. (Lapponia meridionalis.)

♀. Obscura, griseo-vitens. Alae anticae fuscae, posticae ferrugineo-lutescentes. In costa a medio ad apicem maculae 5 simplices, nec duplicatae, niveae, quarum 2 anteriores cum maculis 2 dorsalibus simplicibus oppositis (nempe media et anali) per lineam plumbeo-argenteam connexae. E macula costali tertia etiam linea argentea ad marginem oppositum ducitur. Intra hanc lineam et anteriorem locatum est speculum anale, lineolis 3 longitudinalibus atris ornatum. Fimbria brevis plumbea. Alae posticae cinerae, Tarsi albo-annulati.

4. Gr. duplicana: alis anticis nigricantibus, lunula dorsali simplici, striga postica punctisque 8 costalibus, albis, speculo plumbeo nigro striato. ♀. (Long. al. exp. circiter $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia rarissime; in Pinu ad Bossekop prope Alten Finmarkiae occidentalis non longe a Capite septentrionali, d. 5. Aug. 1821 specimen incolume detegere mihi contigit. (Lapponia Norvegica septentrionalis.)

♀. Similis *Gr. dorsanae*, sed differt: lunula alarum dorsali communi alba simplici, nec gemina, infra quam striga alba, e parte speculi effecta, Speculum atro-bi- l. tristriatum. Fimbria obscura. Alae posticae nigro-fuscae.

5. Gr. Gundiana: alis obscure fascis, anticis macula communi dorsali subquadrata argentea nigro-tristriata, punctis costalibus 8 albis, strigaque plumbea obsoleta loco speculi. ♂♀. (Long. al. exp. vix $\frac{3}{4}$ poll.)

HÜBN. Tortr. T. 8. f. 42. ♀. figur. bona. TREITS. Schm. P. 10. Snupl. p. 120. *Tin. compositella* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 316. 129.

Hab. in Lapponia Umensi passim; in foliis Salicum ad Lycksele et Stensele 20. Jun. — 3. Jul. frequenter visa, circulatim supra folium currens. (Lappon. meridionalis — ?)

♀♀. *Gr. dorsana* et *Jungiana* multo minor. Totafusco-nigricans. Alae anticae in speciminibus illaesis brunneescens, Fascia media communis dorsalis alba, in singula ala quadrata, communiter strigis 3 transversis fuscis notata. Puncta costalia 8 alba, supra quae maculae parvae 3 l. 4 plumbeae. Loco speculi macula transversim oblonga argenteo-plumbea. Fimbria glauca.

Thorax antice glauco-micat. Frons et palpi alba, hi apice fuscii. Pedes argenteo-micant.

6. Gr. geminana: alis obscure fuscis, anticis fasciola communi dorsali sublunata gemina, striga postica ad angulum ani punctisque 5 costalibus, albis, horum antico et postico didymo. ♂. (Long. al. exp. vix $\frac{3}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime. (Lappon. meridionalis.)

♂. Similis *Gr. duplicanae*, at paullo minor, et fasciola dorsali alba gemina, nec simplici, punctisque costalibus niveis tantum 5, nec 8, anteriori et apicali tamen duplicatis, ab illa distincta. Magnitudo *Gr. Gaudiana* eique etiam simillima, numero tamen punctorum costali pauciori et forma maculae dorsalis, mox dignota, Speculum anale nigro-substriatum. Variat alis anticis fusco-ferrugineis.

Obs. *Grapholitha hypericana* TREITS. HÜBN. (Ostrogoth. Smoland, Calmariae, Jul. pass.; etiam in Pino sylvestri Scaniae 4. Jul. inventa. — Sub nomine: „*strigana* FABR. et *Hohenwartiana* HÜBN.“ etiam a D. GYLLENHAL e Westrogoth. miss., Mus. FALL.); *siliciana* HÜBN. (Ostrogoth., Scania, Jul. Aug. freq.); *Mitterpacheriana* FABR. HÜBN. FISCHER. Microlepid. 4. p. 33. T. 19. f. a — k. T. 20. f. l. (Ostrogoth., Oeland., Scan. freq.); *minutana* HÜBN. (Westrogoth., GYLL.); *Rhediana* TREITS. (*aurana* HÜBN. *Tin. Rhediella* LINN. Fu. Sv. 1405; in Suecia rar.; ad Kaela Oelandiae 8. Jun. 1819 inveni); *dorsana* HÜBN. (Suec. passim; — sub nomine „*Jungiana* FABR.“ a GYLLENHAL missa, et ut „*lunulana* Wieu. Verz.“ in Mus. FALL. exstat.); *Jungiana* TREITS. (*lunulana* HÜBN. *dorsana* FABR. *Tin. Jungiella* LINN. Fu. 1410; in floribus pratensibus et in foliis fruticum Ostrogothiae, Gottlandiae, Scaniae, Jul. passim — sub nomine: „*Tin. albinella* LINN. Fu. 1398, similis a D. GYLLENHAL missa, *petiverana* TR. (*montana* HÜBN. *Tin. petiverella* LINN. Fu. 1381, in Sueciae lucis rar.); *populana* FABR. (in Populo et Salice Ostrogothiae et Scaniae 20. Jun., et iterum 31. Aug. 3. Sept. freq.); *absinthiana* TR. HÜBN. (vide *Carpocapsam absinthianam* gen. 81. nob. in Obs.); et *Germana* TREITS. Schm. P. 10. Suppl. 116. (*Germana* HÜBN. Tortr. T. 8. f. 47. ♂. *Germana* FRÖLICH, Enumer. Tortr. Würtemb. p. 81; in Vicia aliisque plantis, locis aridis, in Scan. freq. Jun. Jul. — Sub nomine: „*Germana* HÜBN. et *nigricana* FABR. var.“ etiam a D. DALMAN miss.); harum vero nulla in Lapponia huc usque inventa, quantum scio.

84. Phoxopteris. TREITS.

TREITS. Schm. gen. 128. *Pyralis* FABR. *Tortrix* HÜBN. *Tinea* LINN.

Minor, parva (long. al. exp. $\frac{5}{8}$ — $\frac{3}{4}$ poll.). Alae anticae saepe valde angustatae, apice plerumque attenuatae l. subfalcatae. Palpi ut in priori. Color fuscus, cinereus, canus, testaceus, ferrugineus. *Pictura:* alae anticae costa a medio ad apicem plerumque evidenter strigilatae, et macula dorsali antica, obscura in fundo laetiori ornatae; speculum ad angulum ani incompletum s. spurium. *Habitatio* in pratis et nemoribus, saepe in fruticibus; per partem sylvaticam Lapponiae; vernalis. *Larva* in paucis cognita, inter folia contorta autumnum degeus, hybernans, in pupam verno tempore anni sequentis abit. (Spec. Scand. 13, a is anticis saepissime lanceolatis apice prominulo, costaque strigilata facile dignotae.)

1. Ph. unguicana: alis anticis fuscis, fasciola media obliqua angusta saturatiori, cinereo-rivulatis, strigis posticis argenteis in costam excurrentibus, maculaque speculari obsoleta glauco-cinerea. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 8. p. 239. 6. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 281. 161. *falcana* HÜBN. Tortr. T. 13. f. 78. ♂. *Tinea unguicella* LINN. Fn. Sv. 1382.

Hab. in Lapponia passim; in Arbutu Uva Ursi etc. locis aridis, ad Juckaservi Lapponiae Tornensis, ad Lycksele Lappon. Umensis, ut et in insula Schiervoe Nordlandiae 17. Jun. — 27. Jul. frequenter capta, saepe in copula visa; in alpe Dowre etiam a D. BOHEMAN deprehensa. (Lapponiae omnes — Suecia passim.)

2. Ph. Dahlbomiana: alis ferrugineo-fuscis, anticis strigis posticis, apicali angulari, speculoque subcompleto, argenteis, hoc atro-tristriato; punctis in parte posteriori costae 8 albis. ♂♀. (Long. al. exp. fere $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in graminosis, in lucis et nemoribus Lapponiae passim; 4 — 24. Jul.; scilicet ad Lycksele et Stensele Lappon. Umensis, D. DAHLBOM; in Lapponia Tornensi, D. FRIG-

LIUS; in Dalecarlia alpina, D. BOHEMAN; ad Bjoerkvik Nordlandiae, nos. (Lapponia.)

♂♀. *Ph. unguicana* similis, sed paullo major, et speculo alarum magis completo strigae apicali argenteae angulari, imprimis dignota. Species ornata. Alae anticae parum lanceolatae, ferrugineo-fuscae, strigis posticis 3 l. 4 argenteis, quarum 2 ultimae prope apicem angulum subrectum aum spectantem formant. Speculum anale sat magnum subcompletum argenteo-annulatum, intus lineolis longitudinalibus 3 atris, intermedia tripunctulari. Costa postice punctis 8 albis cum totidem nigris alternantibus. Ipse apex prominulus cum fimbria niger. Fimbria vero reliqui marginis cinereo-albida. Alae posticae cinereo-fuscae, costa media et fimbria sordide albidis.

Cel. A. G. DAHLBOM, ad Univers. Lund Hist. Nat. Docens etc., plurimum Societ. litt. et Patriae et Ext. Sodalis, multorum operum Entomologic. maximi pretii Auctor, Lepidopterou hooce cum multis aliis uovis collegit mihiqne obtulit, quare memoriam laudatissimi Viri et Hymenopterologi Scandinaviae vere primarii, etiam intra Glossatorum Ordinem conservare volui, pulehrum hanc *Tortricum* speciem nomine Ejus condecoratam describendo.

3. Ph. taeniana: alis anticis plumbeo-argenteis, basi plaga dorsali obscuriori, fascia media et striga postica obliquis, maculis costalibus 3 parvis triangularibus, apice, lineolisque speculi incompleti 3 longitudinalibus brevissimis, ferrugineo-fuscis ♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in alpinis Dowrensibus, a D. BOHEMAN capta; mihi in Lapponia Suecia non obvia. (Lappon. Norvegica.)

♀. Subsimilis *Ph. Dahlbomiana*, a qua tamen alis anticis multo minus infuscatis praecipue differt. Scilicet plaga tantum basalis in singula ala ovalis, fascia media obliqua angustata et signaturae variae ad apicem, fusca sunt. Inter has signaturas posticas fuscas distinguuntur imprimis: maculae 3 parvae triangulares in parte posteriori costae, ipse apex alae subfoveatus et rotundatus puncto centrali atro certo situ conspicuo, strigula obliqua ante apicem, ut et summus margo posticus. Speculum etiam spurium l. deficiens, relictis tantum lineolis interioribus 3 parvis brevibus obscuris.

4. Ph. Badiana: alis anticis fuscis; basi macula dorsali subcordata, vitta exteriori incurvata alba inclusa, fasciaeque media obliqua dentata saturatioribus, postice strigis speculoque incompleto subargenteis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll. et ultra.)

TREITS. Schm. 8. p. 243. 9. *Landana* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 286. 166. *corylana* HÜBN. Tortr. T. 9. f. 53. ♂.

Hab. in Lapponia rar.; etiam in inferalpinis Nordlandiae Norvegicae, ex. gr. in silva betulina ad Evenaes d. 16 — 18. Jul. inventa. (Scania ad Fogelsång et Bjoernstorp in coryletis jam d. 15 — 20. Maj. freq; alibi in Suec. rar.)

5. Ph. radiatana: alis anticis canis, macula ovata dorsali concolore, vitta media longitudinali dilatata dentata ad apicem alae radiata, punctisque costalibus, nigris; posticis obscuris. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in inferalpinis Nordlandiae rariss.; ad Raschstind in insula Schiervoe d. 28. Jul. inveni. (Lapponia Norvegica.)

♂. Subsimilis *Ph. unguicana*, sed minor et aliter picta. Fusco-grisea. Alae anticae macula dorsali alba; vitta media brunneo-nigra ita sinuata et dilatata, ut fere totam reliquam partem alae occupet, relictis strigulis costalibus 6 geminatis albedo-canis et maculis aliquot minutis ad angulum ani albidis; unde unguata vitta brunneo-nigra prope apicem alae quasi radiata videtur. Ipse summus apex subprominulus, macula punctiformi rotunda atra. Alae posticae fusco-obscurae; fimbria omnium fusca.

Obs. *Phoxopteris lanceolana* HÜBN. (in pratis Ostrogothiae et Gottlandiae mens, Jul. passim; in paludosis vero Scaniae, ex. gr. ad Sliparchoegeu prope Lund 18 — 24. Jul. frequentiss.); *siculana* HÜBN. (Suec. Mus. FALL.); *harpana* HÜBN. Tortr. T. 13. f. 37. ♂. (*ramana* TREITS, sed non *Tin. ramella* LINN. Fu. 1376; Scania ad Abusa, Oelandia, rar.); *Paykulliana* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 272. 128. (*Tinea ramella* LINN. Fu. 1376; in Suecia media, GYLLENHAL et DALMAN; in Scania, ex. gr. ad Abusa prope Lund, freq., ipse); *Penkteriana* FABR. TR. FISCH. Microlep. 5. p. 37. T. 21. f. a — l. (Scan. ad Abusa 27. Maj. hand infir. — Au potius *Grapholithae* generis? Valde saltem affinis *Gr. mitterpacherianae*); et *arbutana* nob. (*Tin. arbutella* FABR. et LINN. Fu. Sv. 1385; Suecia Mus. FALL. et nostr.); in Lapponia sine successu investigatae.

85. Teras. TREITS.

TREITS. Schm. gen. 129. FISCH. *Pyralis* FABR. *Tortrix* LINN. HÜBN.

Majuscula ant media (long. al. exp. 1 — $\frac{5}{8}$ poll.). Alae anticae latiusculae, margine apicali magis minusve emarginato, apice inde etiam plus minus prominulo, margineque interiori levissime exciso. In medio l. disco alae fasciculi pilorum aut solitarii l. sine ordine sparsi, aut centraliter locati, aut denique seriatim transverse dispositi observantur. Color cinerascens, canus, griseus, testaceus, ferrugineus. *Pictura* vix ulla; medio tamen costae adjacet macula elongata, interdum parum conspicua, ejus tantum vestigium. *Habitatio* in nemoribus, per partem sylvaticam Lapponiae et inferralpinam Nordlandiae. *Larva* viridis verruculosa agilis inter folia contorta degit, ubi etiam metamorphosin subit. (Spec. Scand. 8., alarum anticarum emarginatura fasciculisque pilorum in superficie sericea, facile ab affinis dignotae.)

Subdiv. 1. Alarum anticarum costa emarginata, apice subfalcato.

1. T. caudana: alis anticis ad costam excisis, cinerascens, apice late ferrugineis, punctis disci elevatis sparsis. ♂♀. (Long. al. exp. 1 — $\frac{7}{8}$ poll.)

FABR. Ent. Syst. 3. 2. 271. 124. TREITS. Schm. 8. p. 248. 1. *effractana* HÜBN. Tortr. T. 28. f. 175. ♂.

Hab. in Lapponia rar.; ad Karesuando Lapponiae Tornensis d. 17. Aug. inventa. (Lapponia — in Quercetis et Salicibus Ostrogothiae, Finlandiae pass., Scania freq., 28. Aug. — 10. Sept. capta.)

2. T. torquana: alis cinereis, anticis ad costam excisis, fascia ante medium cana extus plaga rufescenti inducta, punctis lineolaeque elevatis nigris. ♂. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)
Hab. in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lappon.-Scania meridionalis.)

♂. Similis *caudanae*, sed in multis differt. Ea minor praesertim angustior. Alae anticae cinereo-rufescenti leviter tinetae. Mox ante medium fascia latiuscula obliqua plumbeo-cana, infra quam plaga indetriminata rufescens per lineolam transversam elevatam nigram a fascia sejuncta. In medio fasciae canae puncta 3 et 2 transversim posita, elevata nigra.

3. T. indecorana: alis anticis levissime excisis oblongis obscure cinereis nitidis, punctis elevatis sparsis nigris; posticis canis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia rarissime; ♀. in alpe Dowre a D. BOHEMAN capta, et ♂ e Groenlandia a D. WESTERMANN missus. (Lapponia.)

Statura *T. torquanae*; unicolor. Alae anticae incumbentes, apice subsulcatae.

Subdiv. 2. Alarum anticarum costa integra, apice subprominulo.

4. T. ferrugana: alis anticis rufo- l. flavo-ferrugineis, obsolete reticulatis, punctis centrali albido, tribusque costalibus in maculam semicircularem subconfluentibus obscure rufis. ♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 8. p. 263. 12. var. FISCHER. Microlepid. fasc. 5. p. 40. T. 25. f. 1. a. b. *tripunctana* HÜBN. Tortr. T. 20. f. 129. ♀. (sed ejusdem var. *rufana* T. 20. f. 127. in Lappon. non visa.)

Valde affinis mihi videtur *Tortr. Modicariae* LINN. et nostrae; an vere distincta? — *Teras ferrugana* var. FISCHERI l. c. Tab. 23. f. k. ad Wadsteua Ostrogothiae, et *rufana* HÜBN. T. 20. f. 127. ad Skaerali et in aliis locis Scaniae, d. 8 — 12. Sept. a me inventae.

5. T. Logiana: alis anticis cinereo-canis, punctis nigris sparsis, macula costali triangulari nigro-fusca; posticis dilutioribus. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 8. p. 261. 11. LINN. Fu. Sv. 1336. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 267. 106. *tristana* HÜBN. Tortr. T. 9. f. 50. ♂.

Hab. in Lapponia rar., in Dowre a D. BOHEMAN capta. (Lappon. Norvegica. — Suecia passim.)

♂♀. Alae anticae cinereo-canae, punctis nigris paucis sparsis. Macula in medio costae elongato-triangularis propria e tribus maculis minoribus conflata intus ad costam cinerea. In hujus maculae angulo obtuso fasciculi 2 l. 3 pilorum atroxum. Mares feminae saepe majores vidi.

6. T. Schalleriana: alis anticis argenteo-canis nitidis, macula costali magna triangulari ferruginea; punctisque ni-

gris, apicalibus laevibus, discoidalibus elevatis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 8. p. 265. 14. LINN. Fu. Sv. 1339. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 263. 86. HÜBN. Tortr. T. 46. f. 258. ♂. 259. ♀.

Hab. in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lappon. meridional. — Finland. — Scania ad Esperöed in fruticibus d. 30. Aug. — 25. Sept. freq. capta.)

Obs. *Teras Hastiana* LINN. Fu. Sv. 1328. (in Sueciae Salicibus rariss. obvia) Lapponiae exsul.

86. Conchylis.

Cochylis TREITS. Schm. gen. 130. *Pyralis* FABR. *Tortrix* HÜBN. THUNB. *Aethes* BILLB.

Parva (long. al. exp. $\frac{5}{8}$ — $\frac{1}{2}$ poll.). Alae anticae elongatae angustae, margine interiori leviter excavatae. Palpi elongati, porrecti, hirsuti. Color (in nostris) pallidus, albidus, nitidus, metallicus et margaritaceus. *Pictura* fasciolata l. strigata. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae. (Spec. Scand. 2.)

1. C. Smeathmanniana: alis anticis flavo-albidis, fasciis duabus obliquis subinterruptis griseo-olivaceis; posticis fuscis. ♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 8. p. 274. 2. FABR. Ent. Syst. 2. 249. 28. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 3. p. 52. *Fabriciana* HÜBN. Tortr. T. 23. f. 149. ♀.

Hab. — in Lapponia habitare fertur, mihi in terris borealibus nunquam obvia, e Westrogothia a D. GYLLENHAL missa. (Lapponia? Suecia BILLBERG, Gottlandia rarissime, nos.)

Obs. *C. Hoffmannseggana* HÜBN. *convayana* FABR. vide *Tortricem Hoffmannsegganam* nob. gen. 78. Subd. 4. Obs.

2. C. Westwoodana: alis anticis atris ferrugineo-maculatis, antice strigulis duabus duplicatis plumbeis, postice argenteo-strigosis, maculaeque pone medium costae alba subquadrata. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi Sueciae rarissime; in folio fruticis ad Lycksele d. 21. Jun. 1832 utrumque sexum inveni; in alpe Dowre Norvegiae ♂, eodem anno eodemque fere die a D. BOHEMAN quoque captus, mecumque ad describendum communicatus. (Lappon. meridionalis Sueciae et Norvegica.)

♂♀. Affinis videtur *C. Schreibersianae* TREITS. Schm. 8. p. 255. 13. s. *Ledianae* HÜBN. Tortr. T. 24. f. 151. (non LINNAE!) sed alarum macula costali majore et alba, nec flavia, etc. ab illa distincta. Species insignis et pulchra. Volat in zizcae. Tota obscura l. fusca. Alae anticae in fundo quidem atrae, sed maculis ferrugineis nitidis variegatae, antice fasciis 2, una ad basin, altera mox ante medium, undulatis, irregularibus, plumbeis, nigro-punctatis; postice strigis 4 l. 5 interruptis, argenteis. Mox pone medium macula costalis quadrato-rotundata alba roseo-maculata, et puncto alio ad costam ornata. Alae posticae fuscae. Cel. Domino Doct. J. O. WESTWOOD, ne displiceat legere summi honorificum nomen prope SMEATHMANI, FISCHERI, KINDERMANNI, HOFFMANSECCI etc., electae speciei Lepidopteri Scandinavici additum, optat rogatque hujus Fauvae auctor.

FAMIL. 11. TINEARIAE.

87. Scardia. TREITS.

TREITS. Schm. gen. (130). *Phycis* OCHS. *Alucita* FABR. *Tinea* LINN. FABR. HÜBN. THUNB. cet.

Maxima ant media (long. al. exp. fere 2 poll., aut $\frac{3}{2}$ poll.). Antennae maris plerumque pennatae, ant pilosae. Palpi a basi ad medium compressi hirti, apice nudi, corniformes, recurvi. Alae anticae elongatae angustae, margine interiori leviter excisae, apice rotundatae. Pedes postici longi, tibiis pilosis spinosis. Color fuscus, obscurus, ochraceus, albidus. *Pictura* varia: maculata, vix umquam strigata aut fasciata; alae anticae saepe fusco-alboque irroratae. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* fungis arboreis aut ligno putrido vescitur. (Spec. Scand. 5.)

1. S. picarella: alis anticis albidis fusco-irroratis, vittis

duabus, macula postica semicirculari, thoracisque puncto pone oculos. nigris. ♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 1. p. 7. 5. LINN. Fn. Sv. 1389. var. HÜBN. Tin. T. 32. f. 219. ♂. — Similis etiam sub eodem nomine a D. CRUG missa in Mus. FALL. exstat.

Hab. in Lapponia rar; e pupa laevi, pallide brunnea, in fungo Betulae albae ad Jucksajervi Lapponiae Tornensis capta, individuum femineum descriptum d. 5. Jul. egressum. (Lappon.-Scania.)

♀. Caput et thorax alba, macula humerali nigra. Alae anticae albae fusco-irroratae, a basi fere ad medium vittis duabus nigris, una juxta costam, altera ad marginem anteriorem. Mox pone medium lucigit macula magna arenata nigra, quae ad costam semicirculum format. Margo posterior ercherrime fusco-irroratus. Fimbria cinerea. Alae posticae obscure cinerae. A speciminibus Suecicis differt Lapponicum magnitudine forte nonnihil majori, ut et vittis alarum nigris duabus, conspicuis; nec nisi sexum femineum in Lapponia inveni.

2. S. subquadrinaculella: alis anticis fusco-griseoque creberrime irroratis, maculis 4, harum dorsalibus duabus et lateralibus totidem, albis. ♂. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponiae Umensis sylvis rarissime; ad Frederica 30. Jul. capta. (Lappon. meridionalis.)

♂. Magnitudo et affinitas prioris. *Scard. acerellae* seu *rigerellae* SODOFFSKY, ut et *Scard. betulinellae* FABR. similis, sed ab illa alarum colore dominante fusco, nec nigro etc., et ab hac maculis alarum albis, nec obscuris, dignota. Caput, thorax et palporum apex, albida. Antennae pilosulae fuscae, annulis articuloque primo toto, albis. Alae anticae atomis microscopicis crebris griseis et fuscis sparsis, apice obscuriores, vitta longitudinali media certo luminis situ purpurascendi lilacina, valde obsoleta. Ad marginem anteriorem seu in dorso communiter (alis comiventibus) maculae 2 rotundae albae conspicuae; in medio alae versus costam macula tertia albida minor, indeterminata, et paullo pone medium ad costam, stigmatis loco, macula 4ta subquadrata perspicua alba puncto medio nigro. Alae posticae fusco-cinerae, costa medio tenuiter alba.

Obs. *Scardia boletella* TREITS. HÜBN. FABR. (in fungis fagineis Scaniae rariss. lecta; maxima); *fungella* THUNB. BISS. Ins. Sv. 1794. P. 7. p. 93. certe (*mediella* TREITS. Schm. 9. 1. p. 5. 3. *Phycis mediella* OCHS. Schm. 4. p. 195. 2. HÜBN. Tin. T. 3. f. 19. ♀. *Noctua Boleti* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 61. 26. ♂.; in Smolandia et Scania, Jnn. uterque sexus haud infrequenter lectus, etiamque e Westrogoth. a D. GYLLENHAL missus ut *Tin. fungella* THUNB. vera); et *betulinella* TREITS. HÜBN. (*Alucita betulinella* FABR., in Suecia Mus. FALL.); Faunae Lapponicae ignotae.

88. Tinea. LINN.

TREITS. Schm. gen. 131. Auctor. — Suecis: proprie *Mott, Mal*.

In hac familia media aut parva (long. al. exp. $\frac{3}{4}$ — $\frac{1}{2}$ poll.). Antennae subfiliformes l. tenuissime pilosulae. Palpi breves, suboculati. Caput latum, dense hirsutum. Alae anticae longae, sericeo-nitentes; posticae angustae; omnes longe ciliatae. Color canus, cinereus, pallidus; caput unicolor, pallidum. *Pictura*, dum adest, variegata. *Habitatio* in domiciliis hominum. *Larva* in pelibus, vestimentis villosis, suppellectilibus cet. hospitatur, ea rodens. (Spec. Scand. 5, quae ob larvarum noxam inter Tinearias nobis maxime familiares et ut ita dicam domesticae sub antiquo genere *Tinea*, iis jure meritoque a nunquam satis laudato TREITSCHKE reservato, comprehenduntur.)

1. T. granella: alis anticis albo nigroque variis; posticis fuscis; capite flavescente. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.) LINN. Fn. Sv. 1413. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 334. 15. HÜBN. Tin. T. 24. f. 165. TREITS. Schm. 9. 1. p. 13. 1. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nyttä p. 214.

Hab. in frumentorum granariis, semina rodens glomeransque, hyeme parietes adscendit. Notissima. In Lapponia boreali parcius, in meridionali frequentius, mihiq; praesertim ad Lycksele, Åsele et Frederica, 20—30. Jul. obvia. (Lappon.-Scan. vulgar.)

2. T. pellionella: alis anticis griseis l. brunneis, medio puncto obscuro; posticis fuscis; capite grisescente. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1415. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 304. 73. HÜBN. Tin. T. 3. f. 15. ♀. TREITS. Schm. 9. 1. p. 15. 2.

Hab. in vestimentis villosis, ea corrodens et depilans; in Lapponia pass. (Lappon.-Scania freq.)

3. T. sarcitella: alis griseo-cinereis, thorace utrimque puncto albo. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1416. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 304. 75. ROES. Ins. 1. 4. T. 15. f. 1—6. TREITS. Schm. 9. 1. p. 19. 3. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nyttä p. 217.

Hab. cum prioribus in Suecia passim, forte etiam in Lapponia, mihi licet in terris arcticis non obvia. (Lapponia-Scania pass.)

4. T. tapezella: alis anticis dimidietate antica purpurascens atris, postica albis, hac parce fusco-undulata et punctata; posticis cinerascens; capite niveo. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1414. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 303. 70. HÜBN. Tin. T. 13. f. 91. ♂. TREITS. Schm. 9. 1. p. 22. 5. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nyttä p. 215.

Hab. in culcitis, plumis fartis, pelibus, vestimentis rangiferinis, in Lapponia passim frequenter, sed mihi ibi minime tam vulgariter obvia ac per totam reliquam Sueciam. (Lapponia-Scania ubique freq.; e pupa jam 17. Maj. exiit imago.)

Obs. *Tinea crinella:* alis nitidis, anticis pallide flavis, posticis dilutioribus; capite ferrugineo. ♂♀. (Long. vix $\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 1. p. 21. 4.

Hab. in Suec. media et meridionali pass.; in Ostrogothia haud infrequenter; at in Lundae domibus et musco nostro, mense praesertim Julio frequentissime, in Lapponia a me non visa. — Imago e chrysalide medio mensis April. saepe prodiit. Lund.

♂♀. Affinis *sarcitellae*, sed paullo minor, pallidior, magis nitida. *Larva* alba, capite brunneo, etiam in vestimentis e lana confectis vulgaris.

89. Lemmatophila. TREITS.

TREITS. Schm. gen. 132. *Pyralis*, *Crambus*, *Lithosia*, *Tinea* FABR. *Tortrix* et *Tinea* HÜBN. *Tinea* LINN.

Major, media (long. al. exp. plerumque 1, raro $\frac{3}{4}$ poll.). Antennae filiformes l. setaceae. Palpi breves, superne hirsuti. Alae in hac familia latiusculae, anticae oblique truncatae, inde apice acutae. Femina interdum alis incompletis. Color fuscus, griseus, cinereus, canus. *Pictura* alarum parum conspicua; in fumlo pallidiori atomi aut signaturae nigrae, et in obscuriori, strigae aut vittae paucae albiae, saepius observantur. *Habitatio* sub dio, in lucis, frutetis et sylvis; truncis arborum plerumque insidens. *Larva* et *pupa* inter folia contorta. (Spec. Scand. 6.)

1. L. antiquella: alis anticis griseo-fuscoque crebre irroratis, punctis discoidalibus duabus obscurioribus; posticis albidis-griseis. ♂. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Finnmarkia occidentali rarissime; ad Bossekop prope Alten non longe a capite septentrionali, d. 3. Aug. a me capta. (Lappon. Norvegica.)

♂. *Lemm. avellanella* HÜBN. minor, brevior. Dilute grisea. Antennae subtus brevissime ciliatae. Alae anticae griseo-fuscoque irroratae, maculis albidis obsoletis, intra marginem apicalem perspicuioribus. In centro alae punctum parvum nigrum, et mox pone medium, aliud ejusdem magnitudinis et coloris. Fimbria grisea fusco-intersecta. Alae posticae albidis-griseae, fimbria concolore.

Obs. 1. *Lemmatophila fagella* FABR. HÜBN. (Suecia rar.); *avellanella* TREITS. HÜBN. (e Westrogothia a D. GYLLENHAL missa); *phryganella* SCHRANK. TREITS. HÜBN. (Suec. rar., etiam ut „*Ypsolophus autumnalis* FABR. Suppl. a DD. GYLLENHAL et DALMAN communicata); *gelatella* LINN. Fn. Sv. 1450. (in coryletis ad Abusa Scaniae Mart. April.); et *Steinkellnerella* FABR. (*characterella* HÜBN.; e Westrogoth. a D. GYLLENHAL missa); in Lapponia haud inventae.

Obs. 2. *Galleria colonella* GERMAR u. ZINCKEN (*Tinea* LINN. Fn. Sv. 1358; et *Tin. sociella* LINN. Fn. Sv. 1359; in Ostrogothia, Gottlandia, Scania, Jul. pass.); et *cerella* FABR. HÜBN. TREITS. (*mellonella* MODERER. Aet. Holm. 1762. f. 1. LINN. Fn. Sv. 1383. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nyttä p. 210.; Holmia LINNE. — Scania: larva, pupa et folliculus. Mus. FALL.); Lapponiae certe profugae.

90. Chilo. ZINCKEN gen. SOMMER.

TREITS. Schin. gen. 135. ZINCKEN. Monograph. in GERMAR. Ent. Mag. 2. p. 34. FISCHER. *Lithosia* et *Tinea* FABR. *Crambus* FABR. LATR. *Tinea* LINN. HÜBN. THUNB.

Major aut medius (long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ poll.). Antennae setaceae. Palpi fere horizontaliter porrecti, subdeclinati rostriformes, breviter pilosuli. Lingua elongata. Alae in sectione ima subconvolventes, in *truncatello* No. 11. parum deflexae breviter fimbriatae; anticae longae angustatae; posticae latae, explicatae semiorbiculatae. Color ochraceus, griseus, fuscus, albidus, margaritaceus. *Pictura* vittata, raro fasciata. *Habitatio* in graminosis, pratis, campis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Volatus* celer, brevis, abruptus. Quiescit saepissime alis convolutis, culmoque insidens capite terram spectat. *Larva* pedib. 16. (Spec. Scand. 24 et ultra in museo nostro adsunt.)

Sect. 1. Alae fere in cylindrum circa corpus convolutae. Imagines in quiete subversae, seu capite deorsum anoque sursum versae sedentes.

* Alae anticae apice aeminae. Pedes postici elongati. Mares feminis minores. Larvae culmicolae seu in Cyperaceis et graminibus paludosis vivunt.

Obs. *Chilo forficellus* THUNB. DISS. INS. SV. P. 7. p. 85. f. 4. TREITS. Schin. FISCHER. Microl. (*micronellus* ZINCK. *Tin. consortella* HÜBN., Westmannia, Ostrogoth., Scania pass.); in Lapponia non inventus.

** Alae anticae margine postico transversim truncato, emarginato. Mares feminis majores. Larvae terriolae e muscis radicibusque graminum vitiantur.

1. Ch. pascuellus: palpis, capite thoraceque supra albis, alis anticis nitidis, flavo-aureis, vittis duabus longitudinalibus, una subcostali majori apice acuta, altera ad marginem anteriorem, posticeque maculis 2 lineaeque transversa, argenteo-niveis; posticis albidis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

TREITS. Schin. 9. 1. p. 75. 9. ZINCK. Monogr. 2. 49. 12. LINN. Fn. Sv. 1367. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 295. 33. HÜBN. Tin. T. 5. f. 31. ♀.

Hab. in Lapponia rar. (Lappon.-Ostrogothia, Gottland., Scania Jul. freq., saepe in Pinetis captus; in detritis color aureus in pallide ochraceum abit.)

2. Ch. pratellus: alis anticis hepaticis l. luteo-fuscis, l. ut saepius in femina exalbidis, vitta longitudinali media interne denticulo instructa, maculisque apicalibus, albis, postice strigulis longitudinalibus 5 l. 6 lineaeque transversa angulata argenteis; posticis griseis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

TREITS. Schin. 9. 1. p. 81. 13. ZINCK. Mon. 2. 56. 16. HÜBN. Tin. T. 5. f. 29. ♂. *Tinea* LINN. Fn. Sv. 1369. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 294. 32.

Hab. in Lapponia rar.; ad Bjoerkvik Nordlandiae inferalpinæ 14—15. Jul. pass. (Lappon.-Gottland., Scan., Jul. Aug. freq.)

3. Ch. hortuellus: alis anticis lutescentibus, striis longitudinalibus 6 l. 7, linea postica transversa arcuata strigulaque apicali plumbeis, fimbria argentea; posticis cinereis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

TREITS. Schin. 9. 1. p. 84. 14. var. a. ZINCK. Mon. 2. 62. 19. HÜBN. Tin. T. 7. f. 46. ♀. *Tin. strigella* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 297. 44.

Hab. in Lapponia Umensi passim; in graminosis locis paludosis ad Lycksele 19—25. Jun. frequentius. (Lappon. meridionalis. — Scan. freq.)

Var. b. ♂. minor, alis anticis pallide flavis, striga media angulata posticeque ochraceis, striis longitudinalibus 6 l. 7, linea postica transversa arcuata strigulaque apicali, plumbeis, fimbria argentea; posticis cinereo-albidis. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

Ch. hortuellus TREITS. l. c. var. b. forte? *Tin. cespitella* HÜBN. Tin. T. 7. f. 45? *Tin. gramella* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 300. 59. (sub nomine forte immerito „*Tin. aridella* THUNB. DISS. INS. SV. P. 7. p. 83. f. 1.“ in Mus. FALL. exstat.)

Hab. in Lapponia Umensi cum variet. a. ad Lycksele et Stensele 19 Jun. — 3. Jul. frequenter; an diversus? (Lapponia-Scania in graminosis ad Lund, ut et in campis ad Lomma et Kjöfinge Scaniae, Jul. freq.)

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

Obs. *Chilo ensigerellus* TREITS. HÜBN. (*Tin. hamella* THUNB. DISS. INS. SV. P. 7. p. 83. f. 3.; in campis aridis Scaniae ad Lomma et Kjöfinge 27. Maj. — 17. Jun., passim) Lapponiae exsult.

*** Alae anticae margine postico subrecto truncato aut obtuso, non emarginato. Larvarum victus ut in ** allatarum.

4. Ch. culmellus: alis anticis pallidis, ad costam saturatioribus, strigulis longitudinalibus tenuissimis subpunctiformibus fuscis, in summo margine apicali punctis subsenis minutis nigris et fimbria aureo-nitida; posticis cinereis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schin. 9. 1. p. 93. 18. ZINCK. Mon. 2. 70. 23. *Tinea* LINN. Fn. Sv. 1370. *T. straminella* HÜBN. Tin. T. 7. f. 49.

Hab. in Lapponia passim. (Lappon.-Ostrogoth., Oeland., Gottland., Scania, 27. Jun. — 20. Jul. frequent. in copula.)

5. Ch. conchellus: palpis, capite thoracisque medio supra albis, alis anticis flavo-luteis, vitta longitudinali pyramidalis argenteo-alba, tenuiter nigro-marginata, in tres maculas divisa, anteriori cuneiformi, media rhombea, exteriori lineari, transversa; posticis cinerascentibus. ♂. (Long. al. exp. 1 poll.)

TREITS. Schin. 9. 1. p. 97. 20. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 295. 36. *Tin. myella* HÜBN. Tin. T. 6. f. 37. ♀.

Hab. in DOWRE D. BOHEMAN. (Lappon. Norvegica.)

♂. A *Ch. pinetello*, cui valde similis, facile tamen dignoscitur alarum anticarum maculis albis 3 (nec 2), quarum ultima linearis transversa. Marginis postici fimbria in specimine DOWREI, quod ante oculos habeo, ab apice ad medium marginis alba, deinde nigro-fusca, nec tota nigra, ut in figura HÜNNERI, nec griseo-alboque alternante, ut in *Ch. conchello* TREITSCHKEI.

6. Ch. falsellus: palpis, capite thoraceque supra albidis, alis anticis griseo fuscoque variis, vitta longitudinali cuneiformi a basi ad medium ducta nivea, maculis posticis variis difformibus albis, quarum 1 in ipso apice rotunda, et 2 ad angulum ani oblonga, distinctae, versus marginem posticum striga circulatim arcuata fusca, fimbriaque obscura albidio intersecta; posticis sordide cinereis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schin. 9. 1. p. 105. 26. ZINCK. Mon. 2. 80. 30. *Tinea* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 295. 37. HÜBN. Tin. T. 5. f. 30. ♀. *Tin. abruptella* THUNB. DISS. INS. SV. P. 1. p. 83. f. 2. (haud fidelis.)

Hab. in Lapponia secundum collectiones boreales, mihi non nisi in Suecia meridionali obviis. (Lapponia? Ostrogothia rar. — Scania Jul. freq.)

7. Ch. ocellellus: palpis, capite thoraceque supra griseis; alis anticis ochraceo-fuscis, vitta longitudinali cuneiformi a basi ad medium ducta maculaque postica difformi composita per maculam brunneo-nigram disjunctis, niveis, linea postica transversa arcuata plumbea ocelloque in ipso apice albo; fimbria aerato-nitida; posticis cinereis, fimbria albidis. ♂. (Long. al. exp. fere $\frac{7}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia rarissime; individuum unicum in paludosis ad Wilhelmmina (Lapponiae meridionalis) invenit D. DAHLBOM, et alterum ut incolani Lapponiae borealis mihi misit D. BOHEMAN. (Lappon. Suecica.)

♂. Similis *falsello*, sed forte paulo longior, et capite palporumque colore flavescente, nec albo, alarum vitta et macula postica tricomposita per nigredinem conspicuam separatis, linea postica repanda plumbea, nec fusca, macula apicali alba ocellata, etc., ab illo aperte distinctus.

8. Ch. aquilellus: alis anticis angustatis ochraceis l. lutescentibus l. fuscis, ad costam saturatioribus, vitta media longitudinali subargentea lineaeque postica transversa repanda obsolata fusca; posticis cinereis. ♂♀. (Long. al. exp. 1 poll.)

Var. a. alis anticis ochraceo-lutescentibus, vitta longitudinali argentea l. alba.

TREITS. Schin. 9. 1. p. 114. 31. a. ZINCK. Mon. 2. 88. 34. var. a.

Var. b. alis anticis pallescentibus haud nitidis, vitta longitudinali media alba obsolata aut nulla, saepe vero loco ejus adjecta superne striga longitudinali tenuissima nigra, media fracta.

TREITS. et ZINCK. l. c. var. b. *Tin. palella* HÜBN. Tin. T. 8. f. 51. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime, var. a. in Nordlandia invenit, et var. b. in DOWRE a D. BOHEMAN lecta; sed varietates obscuriores seu *Tin. culmella* HÜBN. l. c. f. 50. et ejusdem *aquilella* l. c. f. 52. (*ferruginella* THUNB. DISS. INS. SV. P. 7. p. 84.) in Suecia inferiori frequenter obviae, in Lapponia a

me non visae. (Lapp.-Ostrogoth.-Finland.-Scania in campis aridis var. a. b. freq.)

9. Ch. furcatellus: alis fusco-cinereis, anticis sublatiusculis, vitta media longitudinali a basi ad apicem ducta alba, pone medium subdivisa. ♀. (Long. al. exp. $\frac{2}{3}$ poll.)

Hab. in Lapponia rarissime; in Dowre a D. BOHEMAN mens. Jul. captus. (Lapponia Norvegica.)

Statura *Ch. contaminellae* HÜBN. Subsimilis varietati obscurae praecedentis, sed alis anticis nonnihil latioribus, minus convolutis, vitta alba perspicua longe extensa, etc., facile dignotus. Fuscus. Caput, palpi et thorax supra ferrugineo-lutescentia. Alae omnes fusco-cinereae, fimbria pallidiori; anticae vitta media angusta a'ba ab infima basi fere usque ad marginem posticum ducta, mox pone medium subbifida, ramulo interiori fureae breviori, cito evanescenti.

10. Ch. luteellus: alis maris anticis ochraceis, postice lineolis duabus obliquis repandis fuscis obsoletis; posticis dilute cinerascens; feminae anticis murinis, striis longitudinalibus pallidioribus; posticis fuscis. ♂. (Long. al. exp. 1 poll.)

TREITS. Schm. 9. I. p. 125. 37. ZINCK. Mon. 2. 160. 40. *Tin. ochrella* HÜBN. *Tin. T.* 8. f. 55. ♂. *exsoletella* HÜBN. *Tin. T.* 7. f. 48. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime; in alpe Dowre a D. BOHEMAN deprehensus. (Lapponia Norvegica, Scania ad Ahusa d. 26. Maj. uterque sexus semel a D. DAHLBOM inventus.)

11. Ch. truncatellus: alis elongatis angustis apice recta truncatis, anticis lutescenti ferrugineis, interioribus griseo-cinerascentibus, margine postico rufo-cinnamomeo, costa bipunctata; posticis cinereis. ♂. (Long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad Grånsele d. 26. Jun. 1832 oculatissimus DAHLBOM individuum incoluine primum detexit; deinde quoque a D. BOHEMAN in Dowre, ut et in Goerdalen Dalecarliae captus. (Lapponia meridionalis Suecica et Norvegica.)

♂. Inter Lapponicos maximus. Species pulcherrima et distincta, hujus certe generis. Griseo-fuscus. Alae anticae subpatulae s. parum deflexae, ferrugineae, interioribus indeterminate cinerascens, macula l. striga una alterave parva disci obsoleta fusera. Margo posticus laete cinnamomeus. In saumo margine series punctorum atrorum. Fimbria alba nigro-intersecta. In costa puncta 2 fusca, unum in medio, et alterum versus apicem, ubi desinit color cinnamomeus, hoc utriusque albo-terminatum. Alae posticae laete cinereae, fimbria alba.

Obs. *Chilo chrysonuchellus* ZINCK. TR. verus (*Tin. campella* HÜBN. certe, sed vix *T. gramella* FABR.; in Scaniae campis aridis passim, ex. gr. ad Björnstorps d. 20—30. Maj. freq.) — Sub nomine „*Tin. rorrella* LINN. Syst. Nat. et *linetella* FABR.“ haec species in Mus. FALL. asservatur; *pinetellus* TR. (*Tinea* LINN. Fn. Sv. 1368; in Ostrogoth. ad Ömberg, Gottlandia, Scania ad Espered, Jul. pass.); *margaritellus* TR. (*Tinea* FABR. HÜBN.; in paludosis sylvaticis ad Fylla prope Wadstena Ostrogothiae, 8—26. Jul. freq.; Sean. rar.); *inquinatellus* TREITS. ZINCK. HÜBN. (Ostrogoth., Gottland., Finland., Scania, locis aridis, Jul. freq.); *aridellus* ZINCK. Mon. 3. p. 115. 41. (*Tinea aridella* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 83. f. 1.; in Suecia THUNBERG l. c., mihi haud rite cognitus); *contaminellus* HÜBN. TR. (Vestrogoth. D. GYLLENHAL — Ostrogoth., Oelandia, nos); *pericellus* HÜBN. ZINCK. TR. (*Tinea argentella* FABR. non vero *argentella* LINN.; *T. argyrella* FABR. *dealbella* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 84.; in Oelandia pass.; sed in graminosis Scaniae circa Lund, Jul. ubique vulgatissimus); horum nullus in Lapponia a me observatus.

Sect. 2. Alae fere horizontales, subpatulae, non convolventes, subtriangulares. Pyraliformes. Imagines truncis arborum viventium insident. Metamorphosis etiam forte intra rimas corticis peragitur, larvis e musco in trunco habitante victitantibus. Sine dubio proprii generis, cui nomen BOIEAM justissime proponerem.

12. Ch. mercurellus: palpis, capite thoraceque supra laete cinereis; alis albidis canis, anticis fusco-irroratis et maculatis, strigis duabus transversis dentatis repandis distinctioribus, una ante medium, et altera postica, fuscis; in medio ocellis duobus parvis fuscis albo-pupillatis. ♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. I. p. 133. 42. ZINCK. Mon. 2. 109. 47. *Tinea* LINN. Fn. Sv. 1441. *Tinea crataegella* HÜBN. *Tin. T.* 34. f. 231. ♀.

Hab. in Lapponia rar.; longe tamen versus boream ascendit, et ad Alten Finmarkiae haud longe a Nord Cap d. 6. Aug. a me captus. (Lapponia, Oelandia, Scania in truncis arborum majorum, ex. gr. Ulmi, Fraxini etc., ad Lund Jul. Aug. frequentiss.)

♀. In medio alarum anticarum ocelli duo juxtapositi minuti, singulus pupilla alba. Alae posticae albidis canae vitidae immaenatae.

Obs. *Chilo dubitellus* TREITS. ZINCK. (*Tinea pyralella* HÜBN. ♀. *Pyralis dubitalis* HÜBN. ♂. *Crambus Mercurii* FABR.; in pratis Ostrogothiae et Scaniae, mens. Jul. freq.), in Lapponia non inventus — *Tinea hortella* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 296. 43.

Crambus hortorum FABR. Suppl. p. 469. 33. „alis anticis griseis: costa inaequali strigae media testaceis,“ a FARRICIO locis citatis in Lapponia habitare dicitur, testante D. PAYKULL; mihi ignota, vix *Chilonis* generis.

91. Phycis. FABR.

TREITS. Schm. gen. 136. ZINCK. Mon. in Ent. Mag. 3. p. 117. *Tinea* et *Crambus* FABR. *Tinea* HÜBN. LINN. V. CHARPENTIER.

Magna aut media (long. al. exp. $1\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ poll.). Antennae setaceae, non pectinatae nec ciliatae, plerumque supra articulum baseos elongatum et incrassatum insigniter sinuatae. Lingua conspicua. Alae convolventes, anticae saepissime elongatae, angustae; posticae latae, explicatae semiorbiculares. Color obscurus, fuscus, raro pallidus. *Pictura*, dum adest, transversim parce undulatum strigata aut fasciata. *Habitatio* in graminosis, per partem sylvaticam Lapponiae, et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Volatus* prope teram celer, brevis, abruptus. In plantarum folio l. caule non capite prono (ut *Chilo*), sed sursum verso quiescit. *Larva*, pedibus 16, nuda, intra arborum fruticumque folia contorta, aut in canalibus membranaceis, aut intra plantarum capsulas vivit. *Differentia sexus*; *mas*: antennis basi incrassatis excisis, articulo secundo interdum basi subcristato; *femina*: antennis simplicioribus. (Spec. Scand 15, *Chilonibus* affines, antennis basi incrassatis, alis plerumque magis convolutis, in quiete retroflexis supra dorsum impositis, moribus, larvarum victu etc., ab his discrepantes.)

Subdiv. 1. Alae anticae haud elongatae versus apicem sensim dilatatae subtriangulares, in nostris subunicolores.

1. Ph. auricella: palpis erectis; antennis nudis, alis anticis olivaceo-nigris, basi viridibus; posticis brunneo-nigris, fimbria anticarum anguste, posticarum latius, lutea. ♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. I. p. 149. 8. ZINCK. Mon. 3. 133. 11. *Pyralis* HÜBN. Pyr. T. 49. f. 340. ♂.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae frequenter; scilicet in graminosis, at praecipue in Polygono viviparo, in insula Schiervoe et ad Bossekop, 27. Jul. — 5. Aug. inventa; in alpinis Dovreensibus ad Ruse, Drivstuen et Kongswald, Jun. Jul. quoque a D. BOHEMAN capta. (Lapponia Norvegica.)

Alae anticae in nostris speciminibus, fisque non paucis, vitidae nigrae, basi indeterminate obscure virides, fimbria brevi flava; posticae brunneo-nigrae opaeae, fimbria longiori fulva. Caput et thorax obscure viridia vitida. — *Phyc. antiopellae* TREITS. ZINCK. sen *Pyral. marginali* FABR. similis est, sed minor et notis alatis certe distincta; nec habitat *antiopella* in Lapponia. An hujus generis?

Obs. *Phycis ahenella* V. CHARP. HÜBN. ♀. ZINCK. TREITS. (*Tin. aeneella* HÜBN. ♂; in Suecia Mus. FALL.), in Lapponia l. provinciis borealibus Scandinaviae a me non visa.

Subd. 2. Alae anticae elongatae angustae subparallelae, longitudinaliter vittatae.

Phycis carnella LINN. Syst. Nat. FABR. etc., in Scaniae littoribus marinis passim, ad Sandhammar, Jul. Aug. haud infrequenter, in Lapponia certe peregrina.

Subd. 3. Alae anticae elongatae angustae, margine postico obtusae l. rotundatae, transversim bistrigatae aut bifasciatae.

2. Ph. posticella: palpis erectis, antennis (♂) cristatis, alis anticis cinerascens, strigis 2 griseis, una ante me-

diu obsoletissima, altera postica undulata, punctisque 2 mediis fuscis; posticis griseis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi rar. D. DAHLBOM. (Lappon. Suecica meridionalis.)

♂♀. Affinis et similis videtur *Phyc. obtusellae* TREITS, et HÜBN., sed magnitudine paulo majori, antennis in mare distincte cristatis, alis in utroque sexu magis cinereis etc., ab illa diguota. Fusca. Alae anticae obscurae, cinereo-nebulosae, certo luminis situ violaceo-nigrae, linea autem medium et striga postica prope marginem apicalem subtiliter undulata transversis pallidioribus. In medio alae versus costam puncta 2 parva nigra. Alae posticae lividae s. dilute grisescentes. Cum *Bot. hybridali* (gen. 69. nob.) pictura et statura sat simili, vix confundenda. Antennarum forma probe observanda.

3. **Ph. annulatella**: palpis erectis, antennis (♂) cristatis; alis anticis purpurascenti nigris albo-irroratis, strigis duabus annulisque tarsorum posticorum albis; posticis griseo-fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia passim; in silvis ad Naestansjöe et Wilhelmina, Lapponiae Umensis, 13—22. Jul., ut et in graninosis ad Talvig et Bossekop Finmarkiae, 2—5. Aug., a me lecta. (Lapponia.)

♂♀. Subsimilis priori. Obscura. Antennae maris distincte cristatae. Alae anticae in utroque sexu in fundo violaceo-nigrae, atomis albis crebre adpersae, strigisque 2 transversis albidis interne nigro-marginatis, una autem medium subrecta, altera postica obliqua subundulata et a margine apicis paulo magis remota, quam in *posticella*. In medio alae puncta 2 parva nigra ut in priori. Pedes albedo-squamosi, tarsi obscuri et praesertim posticis albo-annulatis.

4. **Ph. quadratella**: palpis erectis; alis anticis obscure griseis, macula media subquadrata antice posticeque nigro-terminata. ♀. (Long. al. exp. fere 1 poll.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; ad lacum Stor-Uman d. 6. Jul. semel capta a D. DAHLBOM. (Lapponia Suecica meridionalis.)

♀. Proxime praecedentibus paulo major, robustior, alis magis dilatatis. Statura *Ph. rhellae* ZINCK, seu *palumbellae* HÜBN. Fusca. Palpi erecti; superiores (pseudopalpi) perspicui. Alae anticae obscurae fuscae pallide subnebulosae, macula media subquadrata distincta alba, antice et postice alia minori nigra terminata. Loco strigarum ordinariam ante et post medium observantur lineae duae albiae valde obsoletae interruptaeque, et vix nisi in relictis (praesertim quoad lineam posticam) punctis duobus, nudo ad costam et altero ad angulum ant. detegendae. Corpus subtile et pedes albedo-squamosi nitida, tarsi anticis late fusco-annulatis. Alae anticae in parte posteriore subplicatae seu striis exaratae, interstitiis convexis. Forte hujus generis.

Obs. 1. *Phycis roborella* TREITS, ZINCK. (*Tin. spissicella* FABR. T. 11. f. 75; in Finlandia et Suecia rar.); *dilutella* TREITS, HÜBN. Tin. T. 10. f. 69. (*canella* ZINCK; in Ericetis Scaniae, ex. gr. in plantatione Pini ad Staevie prope Lund versus finem Jul. freq.); *ornatella* TREITS, ZINCK, CHARP. (*cristella* HÜBN.; in Ericetis eum *dilutella* freq.); *palumbella* ZINCK, TR. (*contubernella* HÜBN., Suec. Mns. FALL; in Ericetis eum *dilutella*, nos); *rhellae* ZINCK, TR. (*palumbella* HÜBN. Tin. T. 10. f. 70; ad Esperød Scaniae ♀ rariss. inventa); *abietella* FABR. ZINCK, TR. (*decuriella* HÜBN. Tin. T. 11. f. 74. certe; in populis ad Wadstena Ostrogoth. Jul. rar., et ad Esperød Scan. rar.); *cristella* TR. HÜBN. (in Scania eum *dilutella*, ♂♀ rar.); *obtusella* ZINCK, TR. HÜBN. Tin. T. 31. f. 215. ♀ long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll. (in Suecia secundum DEGEER et TREITSCHKE, mihi vero in Scandinavia non obvia); *clutella* ZINCK, HÜBN. (in Scania ad Lund et Malmo in parietibus et domibus pass.); et *elongella* TR. HÜBN. (etiam *variella* HÜBN., in Ostrogothia et Scania rar.); haec omnes in Lapponia a me frustra quaesitae.

Obs. 2. *Lispe* °) *cribrella* TREITS. (*Tineu* HÜBN. *Bomb. cribrum* FABR., exclus. syn. LINN.; in Suecia meridionali, Blekingia D. ASPECKEN, rariss.) Lapponiae profuga.

Obs. 3. *Yponomeuta echiella* TREITS, HÜBN, CHARP. (*Tin. bipunctella* FABR.; in Suecia media et meridionali passim, educat. saepe feliciter exclusa); *plumbella* FABR. HÜBN. (in frutibus sylvae ad Esperød Scaniae 2—6. Aug.); *evonymella* LINN. Fu. Sv. 1363. FABR. HÜBN. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nyta p. 212. Ostrogoth. Gottlandia, Scania frequentiss. Jul. Aug. saepe educat. et exclus.); *padella* LINN. Fu. Sv. 1364. FABR. HÜBN. T. 13. f. 87. DAHLB. Skand. Ins. Skad. och Nyta p. 213. et Act. Holm. 1835. p. 30—42. T. 3. f. 1—10. larva, pupa, imago (*cognatella* TREITS, Schw. 9. 1. p. 220. 7.; in

Pruvo Pado, Evonymo, Pyro malo etc. Ostrogothiae, Finlandiae, Scaniae 20. Jun. — 24. Jul. frequentiss., larva gregaria, notissima); *sequella* LINN. Fu. Sv. 1365. HÜBN. (*nyctemerella* FABR., in Suec. med. et merid. pass.); *crataegella* LINN. Syst. Nat. FABR. HÜBN.; Ostrogoth. in monte insigni Umberg a D. ROHEMAN capta; in Suec. meridional. rar., nos); et *reticulella* (e Westrogothia a D. GYLLENHAL sub nomine: „*Tin. reticulella* HÜBN. Tin. T. 25. f. 171. *gemella* FABR.,“ communicata; mihi potius *Oecophorae* species videtur); in Lapponia haecenus non deprehensae, quantum novi.

92. Haemylis. TREITS.

TREITS. Schmett. gen. 139. *Tinea* LINN. FABR. HÜBN. THUNB. cet. *Pyralis* FABR. *Tortrix* LINN.

Major, media (long. al. exp. $\frac{7}{8}$ — $\frac{5}{8}$ poll.). Tortriciformis. Antennae filiformes l. setaceae, simplices. Palpi insignes, capite longiores, distincte recurvati, 3-articulati, articulo 1 brevi, 2 longiori, crassiori, subtile plerumque grosse piloso, et 3io nudo subulato s. corniformi. Alae horizontaliter incumbentes, anticae basi angustae, sed subito dilatatae, subparallelae, apice iterum angustatae, margine postico aut rotundato aut truncato, fimbria brevi; posticae longitudine anticarum, sed his angustiores, fimbria nonnihil longiori quam in anticis. Color dominans nigricans, canescens, fuscens, interdum rubro-testaceus, pallidus. Caput et thorax saepe insigniter pallida. Pictura subfasciata, variegata, frequenter irrorata, macula laterali saepe conspicua. Habitatio in plantis variis; truncis arborum haud raro insidens; per partem sylvaticam Lapponiae, alpinam et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. Larva et pupa aut in foliis contortis aut in Umbelliferis eorumque caulibus plerumque degunt. (Spec. Scand. 20 in musco nostro numerantur, tortriciformes, statura deplanata, alis patulis horizontaliter incumbentibus, palpis valde recurvis etc. facile dignotae.)

Subd. 1. Alae anticae angustiores subparallelae, apice rotundatae aut oblique truncatae. Palporum articulus medius undineus. Mediae aut minores, obscurae, unicolorae aut fasciis l. strigis transversis albidis l. cinereis.

1. **H. nubilella**: alis anticis apice subrotundatis obscure fuscis, punctis paucis in disco saturatioribus; posticis cinerascens. ♂. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia passim; ad Stensele et Brattiksfjell, Lapponiae Umensis meridionalis d. 3—30. Jul. inveni; etiam in inferalpinis Nordlandiae, ex. gr. ad Bjoerkvik rarius visa; et in Lapponia Tornensi s. boreali a D. FRIGELIO lecta. (Lapponia.)

♂. *H. populella* paulo major, unicolor, et alis minus parallelis, subdeflexis etc., ab illa diguota, praepriusque ob structuram palporum, ut in reliquis *Haemylibus* similem, in hoc genere locata. Toti obscura, nigricans. In alarum anticarum disco puncta 2 l. 3 minuta nigro-fusca. Alae posticae cinereae, fimbria omnium cinereo-fusca. Tarsi postici albedo-annulati.

2. **H. populella**: alis anticis apice rotundatis, albo-caninis, fusco-atroque nebulosis; posticis fuscis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 1. 244. 8. (alarum posticarum fimbria in nostris speciminibus fusco-cinerea, non flavescens) exclus. syn. FABR., LINN. Fu. Sv. 1442 vera. *Tin. undella* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 309. 96. *T. blattariella* HÜBN. Tin. T. 22. f. 148.

Hab. in Lapponiae meridionalis Populis rar. (Lappon.-Ostrogoth., Scania, 10. Jul. — 24. Aug. freq.), truncis Populi tremulae saepe insidens, corticemque aemulans.)

♂♀. Variat pictura. In alis anticis nigris l. atris albo-irroratis punctum ante medium distinctum, et striga nudata transversa post medium, alba, constantiores sunt notae. Costa antica quoque alba, atomis nigris. Palpi, caput et thoracis latera etiam albidia. Antennae et tarsi fuscae, albo-annulatae. — Ut „*T. virgella* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 92. f. 10,“ mihi e Suecia media missa; sed haud vera.

3. **H. virgella**: alis anticis apice oblique truncatis, canis, fasciis 4 nigris; posticis obscure cinereis; capite palisque albis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

Tineu virgella THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 92. f. 10. Hab. in Lapponia passim frequens, 20. Jun. — 27. Jul.; scilicet in campis aridis ad Lycksele Lapponiae Umensis; et ad Juckasjervi et Tornetrask, Lapponiae Tornensis; adscen-

°) *Lispe*, nomen generis mutandum, quia jam in Dipteriorum Ordine usu longo receptum.

dit quoque in alpes et in summo alpium Tornensium jugo capta; descendit iterum in inferalpinam maritimam Nordlandiae, et in insula Schierve lecta. (Lapponia, Suecia THUNBERG, Ostrogoth. ipse.)

♂. Statura prioris. Caput et palpi alba. Antennae albo-annulatae. Alae anticae nigrae, fasciis 4 albis, aequali spatio remotis, nempe 1 ad basium, 2 ante medium, obliquis, 3 in medio recta, et 4 postica obliqua. Ipse margo apicalis acuminatus etiam albus, fimbria cinerea. Alae posticae obscure cinerae longe ciliatae. Abdomen nigrum, albo-annulatum. Pedes albi, tibiis tarsisque late fusco-annulatis.

Var. b. ♂. alis anticis fusco-griseis, fasciis 4 albis obsoletis. Alias var. a. similis forte detrita; cum var. a. habitans.

4. H. viduella: alis anticis oblique truncatis nigris, fasciis 3 albis, media abrupta; posticis obscuris; palpis capiteque niveis. ♂. (Long. al. exp. circiter $\frac{2}{3}$ poll.)

FABR. Ent. Syst. 3. 2. 299. 53. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 91. 9; sed vix *luctuella* HÜBN. Tin. T. 21. f. 144, ubi fascia postica alba recte transversa, nec obliqua depicta.

Hab. in Lapponia Lulensi D. PAYKULL, mihi in Lapponiis Suecicis non obvia; sed in inferalpinis Nordlandiae Norvegicae, ex gr. ad Hamnvigen, Dyroen et Tromsøe d. 15—27. Jul. frequenter inveni; in Dowre a D. BOHEMAN quoque capta; adscendit tandem in alpes altiores et in summo alpium Tornensium jugo d. 12. Jul. legi. (Lapponia, Suecia inferior teste D. THUNBERG.)

♀. Figura THUNBERGI fidelis. Tota bruno-nigra. Caput, palpi, thoracis mediani, et abdominis pedumque annuli, nivei. Alae anticae fasciis 3, aequali spatio remotis, niveis, nempe 1 ante medium subobliqua, 2 in medio subnata interius abbreviata, et 3 postica obliqua, cum margine externo parallela. Fimbria nivea. Cauda maris subtus pallida, fasciculus pilorum nigrorum 3 inflexis, intra quos squamulae duae flavescens. Aeus feminae simplex.

5. H. lugubrella: „alis anticis nigris, fasciis 2 albis, anteriore abbreviata; capite albo.“ FABR. Ent. Syst. 3. 2. 299. 54.

Hab. in Lapponia D. a PAYKULL, teste D. FABRIC. l. c., mihi non obvia. (Lapponia forte Lulensis.)

„Statura omnino praecedentis. Palpi corniformes albi, apice fuscescentes. Pedes nigri, tarsis albo-annulatis. Femora postica alba.“ FABR. l. c. Forte hujus generis.

Obs. *Haemylis pinguinella* TREITS. (*populella* HÜBN. Tin. T. 22. f. 3; in Westrogoth., Gottlandia 20—27. pass., in truncis vivis Populi Tremulae ad Wadstena Ostrogoth. 7. Aug.—7. Sept. freq. — Ut *Tinea populella* FABR. Suppl. 484. 17. vera, haec species in collectionibus Suecicis, etiam praecelariis, occurrit), in Lapponia frustra quaesita.

Subd. 2. Alae anticae latiores, apice obtusae aut recta truncatae. Palporum articulus medius subtus grosse pilosus. Saepissime majores, colore lactiores, unquam fasciatae, atomis strigulive longitudinalibus fuscis, aut interdum puncto laterali, pictae. *Larvae* saepius floribus Umbellatarum vesuntur.

6. H. collarella: palpis, capite thoraceque supra pallide flavis, alis anticis rufo-ferrugineis unicoloribus. ♀. (Long. al. exp. $\frac{2}{3}$ poll.)

Hab. in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lapponia Suecica meridionalis.)

♀. In hac Subdiv. parva angusta, magnitudinis *H. populellae*. Antennae totae et palporum apex nigro-fusca. Reliqua ut in diognosi.

7. H. heracleella: capite thoraceque grisescentibus, alis anticis rubescenti testaceis, atomis fuscis adpersis, puncto medio gemino maculae nigris; posticis dilutioribus. ♂. (Long. al. exp. $\frac{2}{3}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. l. 250. 13. HÜBN. Tin. T. 62. f. 417. ♂. *carduella* T. 66. f. 439. ♀. *Tortrix heracleana* LINN. Fn.-Sv. 1334. *Pyralis* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 286. 178.

Hab. in Lapponia meridionali rar.; in aliis plantis etiam hospitari videtur, quam in solo Heracleo, in Lapponia non crescente. Varietas pallidior tota forte detrita. (Lapponia-Scania ad Lund in graminis. 24—27. April.)

Obs. 1. *Haemylis Daucella* TREITS. (*apiella* HÜBN., Scania ad Lund et Esperød freq. Larva in Dauco Carota habitans abiit in pupam d. 1. Aug., e qua prodiit imago d. 24. ejusdem mensis. Imagines etiam inter folia librorum vetustorum d. 15. Mart. vivae captae); *umbellella* FABR. Suppl. DAHLB. Skand. Ins. Skada oel Nytt p. 218. (*Pyral. umbellana* FABR. Ent. Syst.; in Dauco Carota hortor. Lundensium, Aug. freq., au var. *Daucellae*?); *cicutella* TREITS. HÜBN. T. 12. f. 79. (sub cortice

arborum ad Abusa Scaniae 15. Januar. et 4. April. freq., etiam ad Wadstena Ostrogoth. 12. April. Alia vice in eubiculo nostro Lundae 16. Jan. 5. Jun. et 20. Oct. capta. — Tandem in herbario meo 24. Nov. viva lecta. Sub nomine: „*Pyral. applana* et *Tinea applanella* FABR., *Tortrix* eadem THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 3. p. 52.“ in Mus. FALL. asservatur; *pulverella* TREITS. (*atomella* HÜBN.?; Succ. Mus. FALL.); *Verbascella* TREITS. HÜBN. (Succ. Mus. nostr.); *characterella* Tr. (*signella* HÜBN. *Pyral. ocellana* FABR.; in Scania rariss. Mus. FALL. Sub lapido ad Lund d. 20. Mart. semel, nos); *Alstroemerella* TREITS. (*Alstroemiana* LINN. Fn. Sv. 1335. Tin. *puella* HÜBN.; in cubicalis et parietibus Lundae jam 24. April. capta); *liturella* TREITS. (*flavella* HÜBN. certe; in Scania ad Høegstad, mus. nostr.); *arenella* Tr. (*gilvella* HÜBN. *Pyral. Yeatiana* FABR. THUNB., in Scania pass., ex gr. ad Lund 21. Dec. DAHLB.); *Sparrmannella* (*Pyral. Sparrmanniana* FABR. Ent. Syst. an *liturella* var. TREITS.; in Scania rar.); et *sparganiella* TREITS. Schm. 9. l. p. 261. 22. (*Tinea* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 83. AHRENS. Fn. Ins. Eur. (cura GERMAR.) 12. f. 20. *Argonopteryx* TREITS. Schm. 10. Suppl. 3.; in Westrogoth. rarissime THUNBERG, mihi non obvia); nulla harum in Lapponia huc usque deprehensa, quantum scio.

Obs. 2. *Hypsolopha asprella* TREITS. HÜBN. LINN. Fn. Sv. 1447. (Upsalia rariss.); et *antennella* TREITS. (*lucella* FABR., *mucronella* HÜBN. *Tortrix retusana* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 23.; in Uplandia ad Upsala rar. — Scania ad littora maris, ex gr. ad Esperød et Sandhammar, 10—20. Aug. pass.); in Lapponia non inventae.

93. Rhinosia. TREITS.

TREITS. Schm. gen. 141. *Tinea* FABR. HÜBN. cet.

Media l. minor (long. al. exp. $\frac{2}{3}$ — $\frac{5}{8}$ poll.). Antennae setaceae, plerumque obscurae, pallide annulatae. Palpi distantes, capite haud longiores, mucrone e medio exeunte sursum vergente. Alae elongatae angustatae, anticae apice obtuse rotundatae. Color fuscus, cinereus, brunneus, testaceus. *Pictura* fasciolata aut vittata. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae. Cognitarum *larva* et *pupa* intra folia contorta degunt. (Spec. Scand. 8.)

1. Rh. juniperella: alis anticis cinereis, punctis subquatuor nigris fasciolae postica transversa albido-cana. ♂. (Long. al. exp. $\frac{2}{3}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 12. 3. LINN. Fn. Sv. 1449. HÜBN. Tin. T. 31. f. 216. ♀.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi ibi non obvia, ab alio collectore ut Lapponiae incola mecum communicata. (Lapponia-Suec. meridion. ad Upsala LINN.; Suecia meridionalis Scania pass. et ad Abusa 20—24. Aug. frequenter capta.)

Obs. *Rhinosia ustulella* TREITS. FABR. (*capucinella* HÜBN., e Westrogoth. GYLLENHAL); *sybilla* TREITS. FABR. HÜBN. Tin. T. 63. f. 420. LINN. Syst. Nat. 2. 893. 413. *Hypsolopha sylvestra* TREITS. Schm. P. 10. Suppl. p. 187; Ostrogoth., Scania pass., in Quercetis ad Abusa et Esperød 10—21. Aug. sat freq.; *costella* TREITS. FABR. HÜBN. (Ostrogoth., Scania pass. — Sub nomine Tin. *ustulella* LINN. var. in Mus. FALL.); *ferrugella* TREITS. (*coriacea* HÜBN., e Westrog. GYLLENHAL, Mus. FALL.); *fissella* TREITS. P. 10. Suppl. p. 187. HÜBN. Tin. T. 16. f. 108. (*ustulella* LINN. Fn. Sv. 1334. var. teste FALL.; in Scania ad Marklunda et Esperød 2—4. Aug.; et var. *Plutella unitella* TREITS. Schm. P. 9. 2. p. 30. 5. HÜBN. Tin. T. 22. f. 140. ♂. in Gottland. 25. Jul. ut et in fruticibus et quercetis Scaniae ad Esperød 24. Aug. 13. Sept. haud infrequenter); haec Favae Lapponicae ignotae.

94. Plutella. TREITS.

TREITS. Schm. gen. 142. *Tinea* LINN. FABR. HÜBN. *Alucita* et *Ypsolophus* FABR. DAHLB.

Minor, parva (long. al. exp. $\frac{5}{8}$ — $\frac{1}{2}$ poll.). Antennae setaceae. Palpi capite paullo longiores, correcti. Palporum mucro e medio l. pone medium exiens erectus; hinc palpi quasi furcati. Corpus gracile. Alae convolutes, anticae elongatae angustae oblique truncatae apice acuminatae, ad angulum ani longè fimbriatae; posticae angustatae, margine interiori longe ciliatae. Color fuscus, albicans. *Pictura* vittata aut longitudinaliter striata. *Habitatio* per partem sylvaticam et alpinam Lapponiae, ut et inferalpinam Nord-

landiae. Larva laeviuscula subnuda, sub lente visa verruculosa et pilis solitariis in verruculis praedita, observante TREITSCHKE. Pupa pallescens in folliculo amplo tenui albo. (Spec. Scand. 5, palporum forma etc. dignotae.)

1. Pl. Schmaltzella: alis anticis griseis fusco-punctatis, vitta dorsali alba bidentata interrupta atro-marginata, adjecta vitta longitudinali fusco-ferruginea. ♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia Tornensi rar.; sub lapide ad Wittangi d. 16. Jun. specimen unicum mihi contigit invenire; et alterum ad Calix prope Torneå a D. SCHMALTZ d. 16. Maj. captum. (Lapponia borealis, Bött.)

♀. Similis *Pl. xylostellae*, sed paullo major, magis picta. Grisea. Antennae vix annulatae. Palporum apex corniformis, e pilositate articuli 2di adseendit recurvus, nude quasi e medio l. juxta apicem articuli exiens. Alae anticae griseae fusco-irroratae. Vitta dorsalis communis albida, medio utrinque et apice obtuse dentata, puncto deute medio incluso aterritimo. Hinc fasciae adjacet alia atra interrupta sen vix pone dentem medium continuata. In disco alae tandem vitta longitudinalis fere ad apicem extensa indeterminata, aut ferrugineo-cinnamomea, aut, in illaesis, fusco-ferruginea. Fimbria cinerea fusco-punctata. Alae posticae cinereae nitidae, ciliis concoloribus.

Pastor JOHANNES SCHMALTZ, olim (1821) Sacerdos in Paroecia Groetnaes prope Tornuam, quem sub itinere nico Lapponico primo 1821 visitavi, multa e collectione sua mihi obtulit praeclara insecta borealia praesertim *Lepidopterorum* Ordinis, inter quae jam descripta species nomine indefessi fuscetorum investigatoris nunc condecorata, numeranda.

2. Pl. senilella: alis anticis griseo-cinereis fusco-nebulosis; posticis cinerascensibus. ♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

Hab. in Groenlandia, per favorem Amicissimi WESTERMANNI mecum communicata. (Groenlandia.)

♀. Statura et similitudo *Rhinosiae* (*Tineae*) *sybellae* LINN. Syst. Nat., sed color et pictura alia. Cinerea. Antennae parum annulatae. Palpi fere ut in priori: Alae anticae subnitidae cinerascens, fusco-maculatae, maculis certo situ fasciolas duas (in medio et mox pone medium alae) obliquas valde obsoletas formantibus. Sub lente visae alae hae punctis fuscis undique adpersae, praesertim versus apicem acutum conspicuis. Alae posticae cinereae nitidae, ciliis concoloribus. Corpus et pedes obscura, albomicantia, tarsis albo-annulatis. An potius *Rhinosiae* species?

3. Pl. niveella: palpis, capite thoraceque albis, alis anticis griseo-canis, vitta dorsali sinuata pallida. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ — $\frac{5}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponiae alpinis rar.; in ipso alpium Tornensium jugo in plantis humilibus inter nivem perennem se exserentibus d. 12. Jul. nterque sexus inventus; etiam in inferalpinis Nordlandiae, ex. gr. ad Bjoerkvik d. 14—15. Jul. in copula capta; femina mare minor. (Lapponia per regionem alpinam et inferalpinam.)

♀. Affinis *Pl. xylostellae*, sed pallidior. Caput, palpi et thoracis medium supra, alba. Antennae pallidae, versus apicem fusco-annulatae. Alae anticae griseae, vitta dorsali communi sinuata albida fuscedine marginata; posticae cinereae, longe griseo-ciliatae. Pedes fuscescentes, tibiis albo-annulatis.

Obs. *Plutella xylostella* LINN. Fn. Sv. 1390. (Ostrogoth.-Scan. freq., id copula saepe capta); et *porrectella* LINN. Fn. Sv. 1443. (*hesperidella* HÜBN. *Ypsolophus vittatus* FABR. *Ypsoloph. Falceniellus* DAHLBOM Act. Holm. 1835 p. 205—208, ubi metamorphosis et vita exaete describitur; in hortis Scaniae Maj. Jun. vespere exiens, freq.); Lapponiae omnino profugae.

95. Harpipterix. HÜBN.

TREITS. Schm. gen. 144. *Tinea* LINN. Fn. HÜBN. *Alucita* et *Ypsolophus* FABR.

Major, media (long. al. exp. 1 — $\frac{5}{8}$ poll.). Antennae setaceae, annulatae. Palpi capite paullo longiores, porrecti (post mortem saepe dependentes), pilis longis depressis vestiti, in medio mucrone suberecto. Alae convolventes, anticae valde angustae, elongatae, apice saepe insigniter reflexae, falcatae, in quiete corpori arcte applicatae (unde insectum superne inspectum compressum videtur); ad angulum ani longe ciliatae. Alae posticae sen inferiores margine interiori longe, costa breviter, ciliatae. Color fuscus, cinereus, pallidus. *Pictura* irrorata aut vittata. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae. Larva fusiformis. Pupa cymbiformis. (Spec. Scand. 5, alis anticis elongatis apice reflexo, falcato etc., facile dignotae.)

1. H. harpella: alis anticis fuscis, apice insigniter reflexo falcatis, vitta dorsali communi subsinuata, apice unidentata, palpis, capite thoracisque medio, albis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll. et ultra.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 37. 3. HÜBN. Tin. T. 16. f. 110. ♀. (fig. parum fidelis). *Alucita dentella* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 331. 4.

Hab. in Lapponia, ut fertur, mihi in provinciis borealibus non obvia. (Lappon.-Ostrogoth.-Scania, in fruticibus 10. Jul. — 17. Aug. sat frequent.; e pupis folliculo cymbiformi flavo-albo, textura sat firma, inclusis imagines declaratas egredientes saepe vidi.)

Obs. *Harpit. falcella* TREITS. HÜBN. (*dorsella* FABR.; in pratis sylvaticis ad Wadstena Ostrogothiae 20—29. Aug.); *hamella* TREITS. HÜBN. (in fruticibus Scaniae ad Esperöed Aug. rar.); *scabrella* LINN. Fn. Sv. 1446. FABR. (*pterodactylella* HÜBN., Uplandia ad Upsala LINN., Westrogothia a GYLLENHAL, Mus. FALL.); *nemorella* LINN. Fn. Sv. 1371. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 85. f. 5 et 6. (in Sueciae Xylosteo rar.); in Lapponia a me frustra quaesita.

96. Palpula. TREITS.

TREITS. Schmett. gen. 145. *Tinea* LINN. FABR. HÜBN. *Crambus* FABR.

Media, minor (long. al. exp. $\frac{7}{8}$ — $\frac{3}{4}$ poll.). Antennae setaceae, annulatae. Palpi longissimi porrecti, dense pilosi praesertim subtus, mucrone juxta apicem excurrente recto. Tibiae posticae pilosae. Alae anticae cultratae, margine postico oblique truncatae, hinc apice acuminatae; omnes non longe ciliatae. Color albido-cinereus, fuscus. *Pictura* vittata; alae anticae plerumque vitta costali tenni. *Habitatio* in lucis et nemoribus; per partem inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. Larva, paucarum (exoticarum *Daphnellae*) cognita, fusiformis, variegata. Pupa filis paucis suspensa. (Spec. Scand. 2, palpis longissimis dense piloso-pluvisis, alis anticis vitta costali tenni etc. ab affinis dignoscendae.)

1. P. bicostella: alis anticis albidis nitidis, vitta longitudinali tenni fusca intra marginem costalem niveum, punctisque disci 2 remotis nigris; posticis cinerascensibus. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{7}{8}$ poll.)

TREITS. Schmett. 9. 2. p. 50. 4. LINN. Fn. Sv. 1438. HÜBN. Tin. T. 17. f. 115. ♀. (*marginella* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 297. 46?)

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae passim; in Raschtiind, ad Finkrog et in silva ad Bossekop, 25. Jul. — 8. Aug. freq. legi. Oculi in viva purpurei. (Lapponia Norvegica, Uplandia ad Upsala LINN. — Ostrogothia, Smoland, Scania, pass., ipse. — Etiam sub nomine: „*Crambus bicostatus* FABR. Suppl.“ e Westrogoth. a D. GYLLENHAL missa, Mus. FALL.)

Obs. *Palpula senicostella* TREITS. HÜBN. (in Scania ad Lund etc. passim mihi obvia; eadem etiam sub nomine: „*Tinea marginella* verissima THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 97. et FABR.“ a D. GYLLENHAL e Westrogothia communicata.)

97. Lampros. TREITS.

TREITS. Schm. gen. 146. *Tragocera* BILLB. *Tinea* LINN. FABR. HÜBN. *Alucita* FABR. *Tortrix* LINN. HÜBN. *Pyralis* FABR.

Major, media, minor (long. al. exp. 1 — $\frac{5}{8}$ poll.). Antennae setaceae aut filiformes; annulatae. Palpi aut longitudine capitis filiformes, aut saepe capite duplo et ultra longiores, articulo 2do elongato magno compresso arcuatum adscendente breviter hirsuto; 3tio sen ultimo subulato corneo recurvo nudo. Alae anticae latiusculae, apice obtuse rotundatae; posticae anguste semiorbiculatae; omnes breviter fimbriatae. Color fuscus, brunneus, purpurascens aut pallidus, nitidus. *Pictura* maculata, raro reticulata. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae. *Metamorphosis* varia; paucarum cognita. (Spec. Scand. 6; typus generis *L. nujorella*.)

Subd. 1. Alae anticae longiores, basi angustatae, extrorsum sensim dilatatae. Larva sub cortice l. in ligno putrido degit; pupatio ibidem, sed etiam sub muscis; TREITSCHKE.

1. L. capitella: capite luteo, alis anticis fusco-purpura-

scentibus, maculis 4 flavo-aureis, quarum 2 dorsalibus communibus, et 2 lateralibus. ♀♀. (Long. al. exp. circit. $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 61. 4. LINN. Fn. Sv. 1374. an var.? — An FABR. Ent. Syst. 3. 2. 315. 125? *Tinea rupeella* HÜBN. Tin. T. 36. f. 250. ♀.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi non obvia, ab alio Collectore missa. (Lapponia, Ostrogothia ad Fylla prope Wadstena jam 14. April. inventa. — Quae e Westrogothia sub nomine *capitella* a D. GYLLENHAL missa, est *Adela Schoenherrella* nob.)

2. L. sulphurella: capite flavo, alis anticis fusco-griseo-que creberrime irroratis, maculis tribus sulphureis, harum 1 ad basin, 2 dorsali, et 3 costali. ♂. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 60. 2. HÜBN. Tin. T. 22. f. 150. ♀.

Hab. in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lappon. meridionalis — Suecia, Gotthland., Scania Jul. non rar.)

♀. Similis *Scaudiae subquadrimaculellae*, sed multo minor et alarum maculis flavis, nec albis etc., distincta. Palpi flavi, articulo ultimo nigro. Caput flavum, antennae nigrae. Alarum anticarum maculae 3 sulphureae, nempe 1 ad basin longior, difformis, 2 in medio dorsi communis, et 3 in costa prope apicem alae. Alae inferiores cinereae.

3. L. Westermannella: alis anticis cinerascensibus, striga longitudinali basali, macula dorsali communi magna dilatata et altera postica ad costam, pallide sulphureis; antennae maris subtus ciliatis. ♂. (Long. al. exp. circiter $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia rarissime, specimen unicum ad Sten-sele Lapponiae Sueciae meridionalis, d. 4. Jul. 1832, et alterum ad Bjoerkvik prope Ofotenfjord Nordlandiae Norvegiae, d. 14. Jul. 1821, inveni. (Lapponia.)

♂. Subsimilis *L. sulphureellae*, sed paulo major, et alis dilutioribus, antennae subtus ciliatis, nec nudis etc., ab illa dignata. Caput flavido-villosum. Palpi capite duplo longiores, griseo-fuscae variegati. Antennae obscurae. Alae anticae cinereae, albo-irroratae, vitta abbreviata seu striga media basali tere cum macula dorsali media dilatata confluent, sulphureis. Macula costalis postica major indeterminata etiam cum dorsali conflens sulphurea. Alae posticae cum fimbria ad ansum longiori, cinereae. Pedes obscuri, tarsi subannulati.

Obs. *Lampros majorella* TREITS. HÜBN. (*flavella* FABR. BILLB., *grandaevelle* PAYK. &c. Holm. BILLB.; in foliis fruticum in hortis et sylvis Oelandiae, Scaniae, 5 — 25. Jul. pass.); et *bracteella* LINN. Fn. Sv. 1426. FABR. HÜBN. (in graminosis, sed saepius in truncis arborum viventium Ulmi, Fraxini etc. Oelandiae rar., Scaniae ad Lund 2. Jul. — 1. Aug. frequentius); in Lapponia non inventae.

Subd. 2. Alae anticae breviores, infima basi angustatae, subito dilatatae. Tortriciformes, Tortricibus similes, sed antennae palpisque longioribus aliterque constructis, ab illis distinctae. Metamorphosin intra folia contorta subeunt.

Lampros Christiennella TREITS. (*Tortrix Christiennana* LINN. Syst. Nat. FABR., in Gotthlandia et Scania, Jul. rar.); et *faganelle* TREITS. (*Tortr. fagana* HÜBN., *quercana* FABR. *Montiniana* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 1. p. 19. in Hallandia et Scania pass.); in Lapponia frustra quaeruntur.

Obs. 1. *Lampros lobella* HÜBN. Tin. T. 35. f. 235 et TREITS. Schup. P. 10. Suppl. 3. p. 196. mihi videtur aptiorem locum in genere *Lita* habere. Haec autem species in Scania ad Esperöed et Raften mens. Jul. passim obvia, Lapponiae sive dubio peregrina.

Obs. 2. *Achmia equitella* SCOPOL. TREITS. (*Eyeslella* FABR. *Aylliella* HÜBN. alis anticis fusco-aureis, striis transversis subquinis abruptis argenteis, maculisque 2 posticis aterrimis, una in ipso apice rotunda, et altera ad angulum auti oblonga argenteo-punctata. ♀♀. Angusta parva, longit. al. exp. vix $\frac{1}{2}$ poll., in plantis aquaticis Gotthlandiae et Scaniae ad Esperöed, 16. Jun. — 14. Jul. freq. lecta, in terris arcticis adhuc non detecta. — Sub nomine etiam „*Tin. Seppella* HÜBN.“ haec species in Mus. FALL. asservatur.

98. Lita. TREITS. *)

TREITS. Schm. gen. 149. FISCH. *Tinea* LINN. FABR. HÜBN. Auctor.

Parva, minuta, tenera (long. al. exp. $\frac{5}{8}$, saepe parum $\frac{3}{4}$

poll.). Antennae setaceae, tenues. Palpi capite duplo longiores, arcuatum reflexae, articulo secundo magis l. minus hirsuto, tertio s. ultimo antecedentis fere longitudine, corneo nudo. Alae anticae angustae subparallelae, apice obtuse rotundatae, fimbria brevi; posticae ad marginem anteriorem longe ciliatae. Color griseus, cinereus, fuscus, nigricans, subnitidus. *Pictura:* alae anticae parce punctatae l. transversim strigatae, aut atomis microscopicis adpersae. *Motu* agilis; folio insidens saepe in gyrum decurrit. *Larva* tortriciformis, intra folia contorta, quibus vescitur, degit. *Pupa* aut intra larvae domicilium manens, aut intra muscos latet. (Spec. Scand. 12 et ultra in museo nostro numerantur.)

Subd. 1. Alae anticae griseae l. cinerascens atomis microscopis fuscis adpersae; raro purpurascens aut metallice niteutes et pictae; posticae sarpe maculis 2 l. fascia interrupta, albis.

1. L. cinerella: alis anticis griseo-cinereis immaculatis subnitidulis; posticis dilutioribus. ♀♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 51. 5. LINN. Fn. Sv. 1445. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 313. 117. *T. Ardeliella* HÜBN. Tin. T. 65. f. 437. ♀.

Hab. in Lapponia rariss. (Lappon.-Upsalia-Scan. pass. Mus. FALL. — ♂ antennae subtus brevissime ciliatis.)

2. L. affiniella: alis anticis obscure fuscis, punctis disci atris, fascia postica albo-subbimaculata. ♀♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia rariss., ad Lycksele 28. Jun. in copula deprehensa D. DAHLBOM. (Lappon. meridionalis.)

♀♀. Similis et affinis videtur *L. Fischerellae* TREITS. Schm. 9. 2. p. 54. 8. et FISCH. Microlep. 1. T. 5. lit. i, quam eandem ac nostram primum credidi, sed obstant praepriis color dominans fuscus, nec purpurascens, et locus natalis. Caput griseum, antennae nigrae immaculatae. Palpi in ♂ nigri, in ♀ grisei, in utroque sexu articulo 2do magno late compresso, subtus biserialim grosse ciliato, ultimo subulato nudo nigro. Alae anticae totae subbrunnescenti fuscae, punctis disci 2 majoribus remotis, et 5 l. 6. in margine apicali nigris. Juxta apicem fascia transversa ordinaria alba, sed in medio interrupta, relicti tantum maculis 2, una ad costam, et altera ad angulum auti saepe obsoleta. Fimbria fusco-grisea. Alae posticae obscure cinereae, fimbria dilutiori. Corpus et pedes obscurae, tibiis tarsisque posterioribus pallido-annulatis.

3. L. elegantella: alis anticis obscure anreis argenteo-maculatis, fascia postica niveo-bimaculata, strigulis longitudinalibus ad apicem nigris et tuberculis dorsalibus metallico-nitentibus. ♀♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensis rarissime, tria tantum specimina vidi, unum ad Umenaes, d. 7. Jul. a D. DAHLBOM inventum, alterum ad Wilhelmina 17. Jul. deprehendi, et tertium in Betula ad Muonioniska Lapponiae Tornensis 17. Aug. captum. (Lapponia Suecia.)

♀♀. Pulchra. Obscura, metallice niteus. Antennae in altero sexu validae, in utroque nigrae immaculatae. Palpi capite parum longiores, fuscis, articulo secundo parum incrassato parumque hirsuto, ultimo cauo nigro-bimaculato. Alae anticae ferrugineo-aureae, maculis quibusdam ad costam et in apice argenteis. Ad angulum auti tuberculum et squamulis elevatis argenteis. Ante apicem macula costalis stigmatica nivea, maculae in disco striolaeque longitudinales in apice nigrae. Ad marginem anteriorem in dorso tubercula utriusque 3, scilicet 2 ad basin, 2 in medio et 2 ante angulum auti e squamis elevatis albis et nigris. Fimbria fusca, ad angulum auti sat longa. Alae posticae obscure cinereae, fimbria concolore. Tarsi albo-annulati. Aptiorem locum, quam in hoc genere, invenire non potui speciei dubiae, statura et habitu reliquis *Litis* simili.

4. L. Mouffetella: alis albidis, anticis atomis fuscis punctatis in disco 4 l. 5 elongatis nigricantibus. ♀♀. (Long. al. exp. vix $\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 91. 13. LINN. Fn. Sv. 1397. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 319. 142. HÜBN. Tin. T. 36. f. 245. ♀. specimen nostris paulo major.

Hab. in alpe. Dowre D. BOHEMAN. (Lappon. Norvegica, Westrogoth. Scan. passim.)

5. L. purpurella: palpis flavis, alis anticis purpurascensibus immaculatis; posticis fusciscentibus. ♀. (Long. al. exp. vix $\frac{3}{8}$ poll.)

Wild. Spec. Plantar., quare nomen hujus Lepidopteri in aliud mutandum.

*) *Lita* est etiam genus Plantarum in Pentandria Monogy, No. 395.

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, ad Lycksele et Ru-sele 23—25. Jun. inventa. (Lappon. meridian.)

♀. Parva. Obscura. Palpi flavi. Antennae nigrae. Alae anticae obscure purpurascetes, unicolores; posticae cinerascetes, fimbria omnium cinereo-fusca.

Obs. *Lita terrellae* TREITS. HÜBN. T. 25. f. 170; in fruticibus Coryli etc. Oelandiae ad Borgholm, Scaniae ad Lund et Sil-fkära, 8. Jul. — 1. Aug. pass.; etiam e Westrogoth. a D. GYLLENHAL missa.

Subdiv. 2. Alae anticae griseescentes l. incarnatae, atonis microscopice fuscis, et punctis distinctioribus nigris adpersae.

6. L. tesserella: alis anticis cinereo-fuscis, strigis disci et apicis longitudinalibus interruptis nigris, fascia postica bimaculata; posticis cinereis. ♂. (Long. al. exp. vix $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi passim; in graminosis locis aridis ad Lycksele et Tresunda 10. Jun. — 11. Jul. capta; in inferalpinis Nordlandiae ad Talvig d. 2. Aug. etiam rarissime visa. (Lapponia.)

♂. Similis *pullatellae* HÜBN. ut et *bipunctellae* FAHR. Palpi ut in *affiniella* constructi. Antennae nigrae. Alae anticae fusco-cinereae, in d'seo strigis 2 longitudinalibus brevibus parallelis atris, albo-intersectis. In apice quoque strigae longitudinales 5 l. 6. atrae, fusco-intersectae, ita ut totus apex fusco-nigroque subtessellatus videatur. Fascia postica ordinaria alba in medio interrupta ut in *affiniella*. Fimbria fusca. Alae posticae cinereae, fimbria concolorae. Corpus et pedes obscuri, tarsis albo-annulatis. Var. b. ♂. similis var. a, sed strigulis alarum disci obsoletis, relictis tantum externe punctis 2, et interne 1, nigris. Capta ad Talvig 2. Aug.

7. L. Friesella: alis anticis griseis fusco-irroratis et maculatis, fasciola antica obscura. ♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in graminosis et campis locis aridis sterilibus; ad Bossekop prope Alten Finmarkiae d. 4—8. Aug. haud infrequenter vidi, alibi in Lapponia rarissime. (Lapponia Norvegica.)

♀. Similis *L. Mouffetellae* et *rhombellae*, pictura ab utraque certe distincta. Grisea, antennis crebre, palpis parce, fusco-annulatis. Alae anticae griseae, albo-fuscoque irroratae, signaturis variis obscurioribus ita dispositis, ut fasciolas 2 transversas, unam anticam et alteram posticam maculamque centram geminam formant. In ipso margine apicali puncta 6 l. 7 atra. Alae posticae cinerascetes. Tibiae tarsique annulatae.

Civici Dom. B. F. FRIES, dum vixit Professors et Reg. Acad. Scient. Holm. Mus. Zool. Praefecto, comitis amicissimi mihi peregrinanti in Lapponia septentrionali anno 1821.

8. L. roseella: alis anticis incarnatis, basi interiori late, maculis disci 4 elongatis punctisque apicis, nigricantibus. ♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in alpe Dowre D. BOHEMAN. (Lappon. Norvegica.)

♀. Similis videtur *L. cytisellae* TREITS. Schm. 9. 2. p. 99. 20; sed alarum anticarum basi et margine interiori fere ad medium, maculisque 4, nec 2, oblongis nigris, ut et palpis flavis, articulo ultimo nigro, nec palpis rufescentibus apice albo, ab illa facile dignota.

Obs. *Lita rhombella* TREITS. HÜBN. (*axilella* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 95.; Westrogoth. GYLLENH., Smoland PORT., Scania FALL. et nos, pass.); et *heroldella* TREITS. (*caesiella* HÜBN., Scania FALL. — Sub nomine *bipunctella* FAHR. var. a GYLL. e Westrog. missa); Lapponiae profugae.

Subdiv. 3. Alae nigrae, punctis l. strigis transversis albis.

9. L. lunatella: alis anticis purpurascenti nigris, fasciis duabus, antica obliqua, postica sublunata, albis. ♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponia rar.; in graminosis ad Lycksele Lapponiae Umensis d. 23. Jun., ut et inter Alten et Kautokeino Finmarkiae d. 12. Aug., a me capta. (Lapponia.)

♀. *Litae leucellae* LINN. similis, sed alarum colore et fasciarum forma etc., mox dignota. Frons flava. Antennae tenues, nigrae, immaculatae. Palpi ut in *affiniella* constructi, flavi, articulo ultimo nigro. Collare et thorax nigro-purpurascens. Alae anticae nigro-purpurascetes, fasciis 2 albis, antica obliqua, ad marginem inferiorem abbreviata, postica integra lunata. Fimbria fusca. Alae posticae cinereae, ciliis concoloribus. Pedes nigricantes, tarsis albo-annulatis.

Obs. 1. *Lita (Tinea) leucella* LINN. Fd. Sv. 1444. HÜBN. FAHR. (Upsalia rar.); *Scopolella* TREITS. (*quadrella* FAHR. teste TREITS.; in Suec. rariss.); et *cinctella* LINN. Fu. Sv. 1380. certe (HÜBN. Tin. T. 21. f. 142. certe, FAHR. Ent. Syst. 3. 2.

309. 97.; *Lita vorticella* TREITS. 9. 2. p. 104. 24.; in *Populo tremula* d. 2—20. Jul. Gottlandia, Sean. freq. — Ut *Tineu cinctella* vera LINN. et FAHR. in musis Suecicis exstat); in Lapponia non inventae.

Obs. 2. *Butalis umbella* FAHR. Ent. Syst. 3. 2. 304. 77. *tristella* FAHR. HÜBN.; in plantis hortensibus, in parietibus, muris etc. Ostrogothiae et Scaniae 4. Jul. et 1. Sept. frequenter, in copula saepe capta. — E nympha declarata prodiit jam d. 14. Maj. In plantatione Pinetorum ad Staevie Scaniae Jul. vulgaris). Lapponiae forte exsul.

99. Adela. LATR.

TREITS. Schm. gen. 151. *Tinea* LINN. FAHR. HÜBN. Auct. *Alucita* FAHR.

Majuscula, media, parva, minuta. (long. al. exp. $\frac{7}{8}$ — $\frac{1}{4}$ poll.). Antennae longitudine fere corporis aut illo multo longiores. Palpi breves cylindrici subfiliformes hirsutuli recurvi, in mortua saepe penduli. Corpus robustum. Alae anticae elongatae, apice rotundatae, in quiete parum deflexae, nec incumbentes, breviter fimbriatae; posticae anguste semiobliculares, ciliis mediocriter longis. Color olivaceus, aureus, fuscus, purpurascens, nigricans, rarius pallescens l. albus, saepissime metallicus, nitidus. Pictura, dum adest, fasciata; alae vero plerumque unicolores immaculatae, at anticae interdum fascia mox pone medium unica transversa.

Habitatio in nemoribus et floribus pratensibus; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. Volatus saepe laborans, interdum celer. Larva cognitarum cucullata, cucullo e foliis et fragmentis vegetabilium, quae corrodit, confecto inhabitans cum illo vagat. (Spec. Scand. 36 in museo nostro adsunt, antennis longis, colore metallico saepissime nitido etc. dignotae.)

Subd. 1. Antennae circiter longitudine corporis.

1. A. Bohemanella: alis anticis brunneis opacis, punctis baseos maculisque quatuor albis, quarum 2 costalibus et 2 dorsalis; capite flavo. ♂. (Long. al. exp. fere $\frac{1}{2}$ poll.)

Ut *Tinea rupella* FAHR. Ent. Syst. 3. 2. 315. 126, a D. GYLLENHAL communicata, sed vix vera.

Hab. in inferalpinis maritimis Norvegiae passim; scilicet ad Raschstind in insula Schiervoe Nordlandiae, et ad Gamstenstind Finmarkiae, d. 21, 25 et 31. Jul. a me inventa; etiam e pupis cylindricis subnatis seu pilis solitariis paucis adpersis, et fere laevibus, flavis, in fungo betulae albae captis imagines versus finem Julii prodierunt. (Lapponia Norvegica.)

♂. Magnitudo fere *Lampr. majorellae*, pictura *Lampr. sulphurellae*, ab utraque vero palporum forma statim dignota est nostra species. Nigro-brunnea, capite dense flavo-villoso. Antennae annulatae, articulis basalibus 1 et 2, ut et palporum articulo ultimo recto, flavis. Alae anticae nigro-brunneae opacae, basi punctis 10—12 inordinatis maculisque in singula ala quatuor subaequaliter magnis, nempe 2 dorsalis communibus (una antica et altera ad angulum ani), et 2 lateralibus situ cum dorsalis alternantibus, albis. Fimbria obscure fusca ad summum apicem albo-maculata. Alae posticae cum fimbria griseo-cinereae, costa basi alba. Pedes obscuri, tarsis albo-annulatis.

Nobiliss. Dom. C. H. BOHEMAN, Capitaneo, Dowreensi et Dalecarlensi Peregrinatori laudato, in hoc opusculo saepe citato, e suis detectis multorum praeclearorum Lepidopterorum mecum communicatori species haec arctica grate ab amico suo dicata.

2. A. Naezenella: alis anticis purpurascenti cupreis nitidis, maculis quatuor albidis, quarum 2 costalibus et 2 dorsalis; capite flavo. ♀♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ — $\frac{3}{4}$ poll.)

Tortrix Naezeniana THUNB. Act. Holm. 1797. p. 169. 6. fig.

Hab. in Lapponiae inferalpinis rar.; ad Raschstind in insula Schiervoe 26—28. Jul. utrumque sexum legi. (Lappon. Norvegica; Suecia ad Klackarevallen prope urbem Umeå Nordlandiae et ad Arnaes Ångermanniae, Dom. NAEZEN, olim Medic. Provincial. in Umeå.)

♀♀. Similis *Lampr. capitellae* LINN.; sed alarum maculis fere majoribus, albidis, nec flavo-aureis, et palpis aliis, bene distincta. A priori, cui etiam similis, magnitudine minori, colore alio etc., facile dignoscitur. Caput flavo-villosum. Palpi pallidi. Antennae annulatae. Alae anticae cupreae nitidae, maculis 4 in singula ala albidis, ut in priori dispositis, prima sen basali majori oblongo-quadrate obliqua fere totam latitudinem occupante; in medio

costae minima. Fimbriae apex albidus. Alae posticae griseo-cinereae. Pedes fusci nitidi, tarsis non annulatis.

3. A. Schönherrella: alis anticis fusco-cinnamomeis nitidis, maculis 3 albis, harum 2 costalibus et 1 laterali; capite flavo. ♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ fere $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae rarissime; ad Raschstind in insula Schiervoe d. 27. Jul. inveni. (Lappon. Suecia inferior rar.)

♀. Similis iterum *A. Naezenellae*, sed colore alarum praesertim numero et forma macularum ab illa discrepat. Caput ut in priori. Alae anticae cinnamomeo-fuscae nitidae, maculis 3 nigris, nempe 1 ante medium, dorsali communi difformi l. subtriangulari; 2 ad angulum ani, parva rotundata, et tertia costali stigmatica paula ante apicem, medioeri oblonga; mox ante hanc maculam in costa punctum minutum album adest. Alae et pedes ut in antecedente. — Sub nomine *Tin. rupella* HÜBN. et *capitella* FABR. e Suecia media a D. GYLLENHAL missa.

Dom. Equiti C. J. SCHÖNHERR, Reg. Succ. Colleg. Commerce. Cons. Reg. Acad. Scient. Holm. cet. Membro. System. Cureullonid. Auctori Meritiss. Celeberr., qui solita sua liberalitate copiam Lepidopteror. Laponiae eximior. e ditissimo suo Museo elegit, elegantique mihi ad describendam misit.

4. A. Oehlmanniella: alis anticis fusco-cupreis l. violaceo-fuscis, maculis 3 parvis flavo-albidis, harum 2 dorsalibus et 1 laterali minuta; capite flavo. ♀. (Long. al. exp. fere $\frac{5}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 122. 11. ♂♀. HÜBN. Tin. T. 27. f. 184. ♀. alarum strigis obscuris in nostris nullis.

Hab. in Lapponia Norvegica rar.; in inferalpinis Nordlandiae ad Raschstind in insula Schiervoe d. 27. Jul. inveni; in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lappon.-Suecia inferior rar.)

♀. Subsimilis et affinis *Lampr. capitellae* et *Adelae Schönherrellae*, sed a priori palporum structura et a posteriori magnitudinis minor alarumque maculis albis aliter formatis diversa. Antennae simplices (♀), fuscae parum annulatae. Palpi et caput villosum, flava. Alae anticae fusco-violaceae, maculis dorsalibus communibus albis subtriangularibus, una mox ante medium majori, et altera ad angulum ani minuta; huic oppositum ad eandem observatur punctum minutum flavo-albidum. Alae posticae cinerascens, fimbria omnium fusca. Pedes fusco-cuprei, tarsis subannulatis. In multis etiam *Ad. maculellae* similis.

5. A. stipella: alis violaceo-cupreis, anticis fascia mox ante medium maculisque duabus posticis oppositis albis; capite flavo. ♀. (Long. al. exp. vix $\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 124. 12. HÜBN. Tin. T. 20. f. 138. ♂. (Quae sub nomine „*Tin. stipella* LINN. Fn. Sv. 1427 et CLERCK,“ a GYLLENHAL communicata, major est et alia.)

Hab. in alpe Dowre, in graminosis ad Drivstuen, Jul. a D. BOHEMAN capta. (Lappon. Norvegica, Scania ad Esperöed 12. Jul. rar.)

♀. Parva. Valde similis *Tin. praelatellae* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 315. 127., sed magnitudine duplo minore etc. ab illa digressit.

6. A. maculella: alis anticis fuscis, maculis dorsalibus duabus albidis; posticis cinerascens; capite fulvo-piloso; antennis nigris, in ♂ pectinatis; corpore in utroque sexu nigricante. ♂♀. (Long. al. exp. circiter $\frac{5}{8}$ — $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 120. 10. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 314. 122. HÜBN. Tin. T. 18. f. 125. nimis obscura.

Hab. in alpinis Dalecarlicis D. BOHEMAN. (Lapponia meridionalis — Ostrogothia in pratis ad Laerketorp feminae plures mens. Jul. pass.; Scania in nemore amoeno Raeflen prope Lund, et ad Abusa mares 14—26. Maj. frequenter obvii.)

7. A. vetulella: alis anticis cinereo-fuscis, maculis dorsalibus duabus albidis, capite flavo. ♂. (Long. al. exp. circiter $\frac{2}{3}$ poll.)

Hab. in inferalpinis Nordlandiae rar.; in silva betulina ad Eysenæs juxta Ofotenfjord d. 17. Jul. inveni. (Lapponia Norvegica, Suecia media, Ostrogoth. rariss.)

♀. *Ad. Oehlmanniellae* similis, sed major, et alis anticis magis fuscis, nec violaceo nitentibus, et tantum 2 maculis dorsalibus, costali seu laterali nulla, ab ea differt.

8. A. circulella: alis anticis obscure fuscis, maculis costalibus duabus niveis et punctis posticis 8—10 circulatim dispositis albis; capite flavido. ♂♀. (Long. al. exp. circiter $\frac{7}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi rarius; ad Stensele et Naestansjöe a D. DAHLBOM inventa, d. 2—13. Jul. ♂♀. — Etiam

in Dalecarlia alpina ♀ a D. BOHEMAN lecta. (Lappon. Suec. meridionalis.)

♀. *Ad. vetulellae* iterum similis, alis obscurioribus et punctis posticis parvis albis distincta. Alae anticae obscure fuscae nitidae, macula mox ante medium dorsali communi majori nivea, et alia ad angulum ani minori ejusdem coloris. Intra apicem alae ab angulo anali usque ad oppositum punctum costale series punctorum 8—10 alborum in semicirculum dispositorum. Pedes obscuri, tarsis vix annulatis.

9. A. abalienella: alis nitidis Intescenti fuscis, anticis fasciis duabus transversis, prima antica, secunda media, fimbriae apice, albis. ♀. (Long. al. exp. vix $\frac{3}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, ad Asele d. 26. Jul. semel capta. D. DAHLBOM. (Lappon. Suecica meridion.)

♀. Parva, fusca. Alae nitidae, anticae ferrugineo-fuscae, fasciis 2 integris recta transversis albis, una ante medium, et altera in medio. Fimbria fusca summo apice albo. Alae posticae fuscae margine costali albedo.

10. A. Ammannella: alis anticis aureo-purpurascens, fasciis duabus maculaque apicis rotunda, aureo-flavis. ♂♀. (Long. al. exp. vix $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 125. 13. HÜBN. Tin. T. 57. f. 388. ♀.

Hab. in Lapponia passim, scilicet ad Stensele, Lycksele et Wilhelmna, Lapponiae Umensis D. DAHLBOM et nos; et ad Bjoerkvik Nordlandiae, 3—22. Jul. haud infreq. capta. In Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lapponia, Scan. rar.)

♀. Minuta. Pulchra. Caput flavum, antennis nigris. Alae anticae sulcatae seu striis exaratae, purpurascens aureae nitidissimae, fasciis 2, una mox ante medium et altera in medio, transversis integris aureo-pallidis nitidis; intra apicem punctum majusculum rotundum ejusdem coloris. Alae posticae cupreae. Pedes obscuri.

11. A. unimaculella: alis anticis violaceo-aureis, macula postica ad marginem anteriorem alba. ♂. (Long. al. exp. circiter $\frac{3}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, ad Lycksele semel capta D. DAHLBOM. (Lapponia meridionalis.)

♀. Parva, obscura. Alae anticae purpureo-aureae, macula ad angulum ani alba. Fimbria fusca. Alae posticae cinereo-purpurascens, fimbria fusca.

12. A. calthella: alis anticis sulcatis aureis splendidis unicoloribus; capite cupreo-aureo. ♂♀. (Long. al. exp. vix $\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 117. 7. LINN. Fn. Sv. 1432. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 340. 37. *pusiella* HÜBN. Tin. T. 50. f. 341. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi passim; ad Stensele et in Brattiksfjell d. 1—8. Jul. inveni. (Lappon. meridion. — Ostrogothia-Scan., in floribus Calthae palustris 10—27. Jun. freq., in copul. saepe capta.)

Minima nostratum. Alae anticae sulcatae seu striis evidenter exaratae, totae aureo-splendidae.

13. A. cicatricella: alis anticis aureo-violaceoque irroratis; posticis purpurascens griseis. ♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponia Tornensi rariss.; in ligno recenter secato ad Wittangi d. 14—16. Jun. 1821 duo specimina detegere mihi contigit. (Lapponia borealis.)

♀. *Ad. calthella* nonnihil major. Alae anticae laeves, nec striatum impressae, aureo-pallido-cupreoque undique crebre irroratae, fimbria grisea; posticae purpureo-micantes. *Tin. Sparrmannella* THUNB. et FABR., huic similis, sed illa est fere duplo major, et alis anticis aureis, punctis striguliformibus transversis undique dispersis, a nostra certe distincta.

14. A. pilipennella: alis anticis croceis, linea longitudinali repanda punctoque maculiformi costali argenteis, maculis disci duabus, atro-pilosis apiceque fusco. ♀♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{4}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi rar.; ad colonias Umenaes et Tresunda, d. 7—11. Jul. 1832 tria specimina invenimus D. DAHLBOM et ipse. (Lapponia-Suecica meridion. — Scania in horto Esperöed ipsissimam d. 12. Aug. 1820 semel deprehendi.)

Similis *A. Schaefferellae*, sed minor et distincta. Nigricans, nitida. Antennae longitudine alarum, nigrae. Alae anticae pulchre croceo-fulvae, subnitidae. Linea longitudinalis argentea exit e basi alae, sequitur costam ad tertiam partem, tunc descendit interrupte in marginem anteriorem, ubi iterum mox ascendit in medium costae macula punctiformi argentea. In disco versus marginem anteriorem macula nigra atro-pilosa, et alia antica obsoleta. Apex

et fimbria alae nigricantes. Alae posticae obscurae fimbria eoucolore.

15. A. aethiopella: alis anticis fusco-nigris nitentibus immaculatis. ♀. (Long. al. exp. vix $\frac{5}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime; in fruticibus ad Lycksele et Wilhelmina 25. Jun. et 21. Jul. capta — feminam oviparam, ovaeque alba vidi. (Lapponia Suecica meridion.)

♀. *Adelae maurellae* FABR. et HÜBN. valde affinis et similis videtur, attamen alarum nigredine non pura, sed colore uigro magis in fuscum vergente, dignota, unde forte distincta species. Nigra. Alae anticae fusco-uirgae nitidae, fimbria fere adhuc obscuriori; posticae griseo-eiureae, fimbria eoneolore.

16. A. obscurella: alis omnibus obscure nigris immaculatis; anticis nitidis. ♀. (Long. al. exp. vix $\frac{5}{8}$ poll.)

Tinea obscurella FABR. Ent. Syst. 3. 2. 312. 112. An etiam *Ad. maurella* TREITS. Schm. 9. 2. p. 113. 1? FABR. Ent. Syst. 3. 2. 298. 50? HÜBN. Tin. T. 18. f. 122?

Hab. in Lapponia rar.; in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lappon. meridional. — Suecia inferior rar. — Sub nomine „*Tin. obscurella* FABR.“ a D. GYLLENHAL missa in museo FALL. exstat.)

♀. Tota uigra. Similis *aethiopellae*, a qua vix nisi colore obscuriore nigro, nec fusco-uigro differt. Antennae fusco-nigrae, apice eiureo-annulatae; subserrulatae, articulatione distincta, articulo primo erassiore sublusque fasciulo pilorum uigrorum ut in *aethiopella*. Palpi longiusculi recti, in mortuis deflexi, pectori l. femorum anteriorum basi inenumbentes, unde vix *Ad. maurella* TREITS. eadem; an vere *Adelae* generis?

Obs. *Adela cygnella* TREITS. (Smolaud D. POWTEN, Ostrogothia ad Wadstena 12. Sept. rar., nos. — Sub nomine „*cygnipennella* HÜBN. et *argentella* LINN., uon FABR.“ in Mus. FALL. asservatur); *minutella* LINN. Fn. Sv. 1440. *Tinea* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 316. 130. (*oppositella* TREITS. HÜBN. *Alucita* FABR. l. c. 344. 53., Ostrogoth., Scania, freq. — Sub nomine LINNAEANO in Collectiombus Suecorum ubique); *praetella* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 315. 127. (similis *Ad. stipellae* TREITS. et nob. No. 5, sed duplo maior; in Suec. pass.); *Sparrmannella* FABR. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 87.; in nemoribus Sueciae mediae et meridionalis, 20—26. Maj., in copula frequenter capta); *Erxlebella* FABR. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 86. (in Suec. rar.); *Schaefferella* LINN. Fn. Sv. 1409. (Scan. rar.); *Geoffrella* LINN. Syst. Nat. 1. 2. p. 896. 430. (Suec. rariss.); et *Müllerella* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 325. 165. (in hortis et in floribus Cardui Ostrogothiae, Scaniae, Jul. Aug. freq.); harum nulla in Lapponia hue usque iuventa, quantum mihi cognitum habeo.

Subd. 2. Antennae in femiis corpore nonnihil l. duplo, in maribus multoties longiores.

17. A. Degeerella: antennis maris longissimis; alis anticis in utroque sexu aureis, fascia media flava purpurascens caeruleo-marginata. ♂♀. (Long. al. exp. ♂ fere $\frac{7}{8}$, ♀ circiter $\frac{5}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 131. 19. LINN. Fn. Sv. 1393. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 341. 40. HÜBN. Tin. T. 19. f. 130. ♂. T. 67. f. 446. ♀. WESTWOOD. Entomol. Text-Book 1839. T. 5.

Hab. in Lapponia forte rarissime, mihi supra Uplandiam non obvia, ab alio Collectore ut Lapponiae incola communicata. (Lapponia, Uplandia, Westmannia, Ostrogoth. pass. — Scania in umbrosis lucorum Maj. Jun. freq.)

18. A. aeneella: atra villosa; antennis maris longissimis; alis anticis in utroque sexu obscure aeneo-auratis, apice cupreis; posticis purpurascens. ♂♀. (Long. al. exp. circiter $\frac{5}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia Suecica sylvatica rar.; in Salice ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis uterque sexus d. 22. Jun. seniel inventus. (Lappon. borealis.)

♂♀. Similis et affinis *Ad. viridulae* FABR. et HÜBN., ejusque magnitudine; sed alis anticis aeneis auratis apice cupreis, nec viridis aureis immaculatis, ab illa distincta.

19. A. scabiosella: antennis maris longissimis; alis anticis in utroque sexu aureis immaculatis; posticis subviolaceis. ♂♀. (Long. al. exp. ♂ $\frac{7}{8}$ — $\frac{5}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 146. 31. *T. sphingella* HÜBN. Tin. T. 19. f. 128. ♂.

Hab. in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lappon. meridionalis — Suecia med., Ostrogoth. ad Laerketorp in floribus Scabiosae in pratis et lucis, 16—18. Jul. freq., Scania ad Abusa 15. Aug. rar.)

ZETTERSTEDT Insecta Lapponica.

20. A. crinitella: antennis (♀) corpore duplo et ultra longioribus; alis anticis aureis apice cupreis; posticis purpurascens; capite fulvo-villoso. ♀. (Long. al. exp. circiter $\frac{5}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia Suecica Umensi rariss. ad Lycksele d. 25. Jun. capta. (Lapponia meridional.)

Similis *Ad. aeneellae*, sed differt capite dense fulvo-villoso, nec atro, ut et loco natali. Specimen iuventum femineum videtur, ni valde fallor.

21. A. Swammerdamella: antennis maris longissimis; alis anticis in utroque sexu pallide griseo-flavescentibus immaculatis; posticis griseis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll. et ultra.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 149. 33. LINN. Fn. Sv. 1391. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 338. 31. HÜBN. Tin. T. 61. f. 410. ♂. 411. ♀.

Hab. in inferalpinis maritimis Nordlandiae Norvegicae rar.; ad Bjoerkvik 14—15. Jul. inveni. (Lappon.-Holmia-Scania in nemoribus ad Raefen et Esperoed, 18. Maj. — 20. Jun. freq.; specimina vero Lapponica Suecicis magis cinereo-flavescentia minusque pallida.)

22. A. pilella: antennis maris longissimis; alis anticis in utroque sexu pallide cinereis subreticulatis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll. et ultra.)

TREITS. Schm. 9. 2. 153. 36. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 339. 33. HÜBN. Tin. T. 34. f. 235. ♀.

Hab. in Lapponia Umensi rar.; ad Wilhelmina et Umeaen, 8—19. Jul. feminas inveni; mas rarissimus. (Lappon. meridionalis., Suec. infer. rar. — Sub nomine: „*Tin. Robertella* LINN. Fn. Sv. 1394.“ etiam in Mus. FALL. asservatur.)

Obs. *Adela Sulzella* LINN. Syst. Nat. FABR. HÜBN. (Westrogothia — Scania: in lucis ad Abusa et Raefen prope Lund, Jul. freq.); *Frischella* LINN. Fn. Sv. 1396. (Gottlandia-Scania in fruticibus hortorum 20—24. Aug. pass., etiam in plantis paludosis ad Kjellby et Abusa 30. Maj. — 3. Jun. capta); *Latreillella* TREITS. HÜBN. (Suec. inferior, Scania); *viridella* TREITS. FABR. HÜBN. (Westrogoth. GYLLENHAL, Scania ad Raefen 15—20. Maj., freq. nos); *Reaumurella* LINN. Fn. Sv. 1392. (Suecia in Salice pass.); et *cuprella* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 86. FABR. (Suecia); intra limites Lapponiae non deprehensae.)

100. Oecophora. LATR.

TREITS. Schm. gen. 152. *Tinea* LINN. FABR. HÜBN. Auct. *Alucita* et *Ypsolophus* FABR.

Minor, parva (long. al. exp. $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{3}$ poll.). Antennae corporis (nec alarum) longitudine, annulatae. Palpi nudiusculi, aut longitudine capitis, subfiliformes ascendentes (in mortuis penduli), aut capite longiores, corniformes recurvi. Caput villosum. Alae elongatae angustae, corpus semiconvolutes; hinc insectum cylindricum. Color fuscus, albus, margaritaceus, aureus. *Pictura* vittata, fasciata, strigata. *Habitatio* per partem Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. *Larva* subcutanea aut intra folia contorta. (Spec. Scand. 22.)

Subd. 1. Palpi longitudine capitis subfiliformes, in mortuis recti, penduli. Lactiores plerumque.

1. Oec. pruniella: alis anticis griseo-ferrugineis, vitta dorsali alba interrupta, capite thoracisque medio niveis. ♂♀. (Long. al. exp. vix $\frac{1}{2}$ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1356. certiss., nam expresse dicitur: „caput et thoracis tergum nivea.“ HÜBN. Tin. T. 26. f. 175. ♂. BJERKANDER Act. Holm. 1785. p. 156. *Alucita ephippiella* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 330. 3. *Ypsolophus ephippium* FABR. Suppl. 509. 18. *Tinea tetrapodella* LINN. Syst. Nat. 2. 590. 355. (sub his nominibus promiscue in collectionibus Suecicis occurrunt). *Oecoph. caesiella* TREITS. Schm. 9. 2. p. 157. 2. forte „capite thoraceque niveis.“

Hab. in Lapponia rar. (Lappon., Ostrogoth., Gottlandia — Scania in foliis arborum Jul. Aug. freq., larva in pupam abiit 27. Maj., imago declarata prodiit 27. Jun. BJERKAND.)

Obs. *Oecoph. pruniella* TREITS. Schm. 9. 2. p. 156. 1. „capite thoraceque fuscis“ in Suecia non obvia, quantum novi, unde synonym. LINNAEI Fn. Sv. 1386. vix ad illam pertinet, quod tamen voluit D. TREITSCHKE l. c.

2. Oec. curvella: alis anticis albis, dorso lunula media recurva fusca. ♂♀. (Long. al. exp. vix $\frac{1}{2}$ poll.)

LINN. Fn. Sv. 1357. *Tinea nitidella* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 291. 16. forte.

Hab. in Lapponia Umensi rar.; in graminosis ad Wilhelmina 19. Jul. a D. DAHLBOM inventa. (Lappon. meridian. — Scania pass.)

♀. Similis prior. Caput et thoracis medium alba. Alae anticae albae, margine costali praesertim postice certo situ ferrugineo. In medio dorsi arcus s. lunula communis recurva determinata obscure brunnea. Fimbria caua, sed in summo apice obscure cinerea; hinc ibi quasi macula fusca. Alae posticae cinereae.

3. *Oec. Goedartella*: alis anticis flavo-auratis, fasciis tribus maculisque subquatuor, albo-argenteis. ♂♀. (Long. al. exp. vix $\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 162. 6. LINN. Fn. Sv. 1401. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 320. 146. HÜBN. Tin. T. 20. f. 133. ♀.

Hab. in Lapponia passim, sed in inferalpinis Nordlandiae, ex. gr. ad Bjoerkvik 15. Jul. frequentius inveni. Corpus pallescens. (Lappon.-Finlandia ad Ylaene-Ostrogoth.-Scania in graminosis et fruticibus Jul. frequenter.)

Var. b. ♀. Similis var. a., sed duplo maior, et fasciae alarum albae confluentes apicem totum late argenteum efficiunt. In graminosis ad Wilhelmina Lapponiae Umensis 17. Jul. rar. Var. c. ♂♀. alis totis flavo-auratis, hinc inde vestigio fasciarum et macularum argentearum. Magnit. v. b. Asele et Wilhelmina 17.—27. Jul. freq. an distincta?

4. *Oec. zonella*: alis anticis fuscis, lunula dorsali fasciisque posticis subquibus subinterruptis albis, puncto apicis nigro. ♀. (Long. al. exp. vix $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponia meridionali rar.; ad Lycksele D. DAHLBOM, in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lapponia.)

♀. Obscura. Antennae nigrae immaculae. Palpi penduli albo-niteutes. Alae anticae fuscatae nitidae, lunula dorsali communi media argenteo-alba. In alarum postico foveato fasciae subquinae ad costam evidentiores, prima a medio costae ad angulum aui ducta, et altera subintegra, reliquae interruptae relictis interdum tantum punctis ad marginem conspicuis. Margo posticus inaequalis, submarginatus, apice ipso prominulo rotundato atro, fimbria alba cineto. Alae posticae obscure cinereae. Tibiae tarsique pedum posticorum albo-annulata. Pictura *Grapholithae* affinis videtur haec species.

5. *Oec. passerella*: alis anticis canis, atomis microscopicis fuscis fasciisque tribus obscurioribus, puncto costali ante apicem albo. ♂. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensi rar.; ad Lycksele semel inventa. (Lappon. Suec. meridional.)

♂. Subsimilis *curvella* LINN., sed nonnihil obscurior. Alae anticae canae, undique atomis fuscis adpersae, et fasciis 3 obscurioribus, nempe 1 mox ante medium, 2 mox pone medium, et 3tia in margine apicali. Mox ante apicem, in cuxta, macula punctiformis alba. Alae posticae cinerascetes, fimbria omnium colore.

6. *Oec. coffeella*: griseo-obscura, alis anticis brunneo-fuscis, macula antica rotunda fasciisque tribus interruptis argenteo-albis, fimbria ad apicem alba fusco-intersecta; posticis obscure cinereis. ♂. (Long. al. exp. $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in inferalpinis Nordlandiae pass.; ad Bjoerkvik 14. Jul. capta. — Affinis videtur *Tin. Gyllenhalellae* THUNB. (Lappon. Norvegica.)

7. *Oec. interruptella*: fusca alis anticis obscure aureis, fasciis tribus, harum duabus anticis integris, strigisque apicalibus quatuor, argenteo-albis, fimbria in apice atra. ♂♀. (Long. al. exp. vix $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponia rarissime, duo tantum specimina vidi, unum, masculum, in Dalecarlia alpina 1836 a D. BOHEMAN captum, et alterum, femineum, ad Giebstad Nordlandiae d. 22. Jul. 1821 a nobis inventum. (Lapponia Suecica et Norvegica.)

♀. Alae anticae obscure aureae, fasciis 3 argenteo-albis, aequali spatio remotis, prima ad basin secundaque integris rectis, et tertia in medio alae interrupta. In apice ad costam et marginem anteriorem strigae 3 l. 4 argenteo-albae fascias inchoantes, et fimbriae macula apicalis atra. — Subsimilis est *T. Gyllenhalellae* THUNB., sed in illa fascia alarum tantum unica et obliqua, nec ut in nostra recta, et maculae apicales 5 aliter formatae.

Var. b. fasciis alarum albis omnibus subinterruptis, relictis tantum 6 seu in utroque margine 3 maculis albis. Ad Giebstad enim var. a. rariss.

Obs. *Oecophora Rajella* LINN. Fn. Sv. 1407. (an *Oec. Broeckella* TREITS. in Suec. rariss.); *maculella* FABR. (fraxinella BJERKANDER Act. Holm., Gottland, Scania Jun. Jul. pass.); *Gyllenhalella* THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 89. f. 8. (West-

rogothia, Scan. pass.; ad Lund Maj. Jun. capta); et *rubiella* BJERKANDER Act. Holm. 1781. p. 20. T. 1. f. 7—10. (in Rubo idaeo Speciae, au generis *Adelae*?); Faunae nostrae ignotae.

Subd. 2. Palpi capite fere duplo longiores, reflexi cornei. Obscuriores. Proprii generis.

8. *Oec. Leeuwenhoekella*: obscura metallice nitens, alis anticis fulvo-aureis, maculis sex marginalibus per pares locatis convexis atris splendide argenteo-TECTIS; antennis ante apicem annulo albo. ♂♀. (Long. al. exp. vix $\frac{1}{2}$ poll.) LINN. Fn. Sv. 1400. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 325. 164. HÜBN. Tin. T. 38. f. 261. (♀) alis nimis obscuris. An *Oec. Schmidtella* TREITS. Schm. 9. 2. p. 167. 9?

Hab. in Lapponiae Umensis pratis pass.; in florib. Leontodont. Taraxac. Lycksele 19—20. Jun. freq. (Lapponia meridionalis. — Bleking., Scania freq.)

Sine dubio haec vera LINNAEI species per totam Sueciam vulgaris.

Obs. 1. *Oecophora Roesella* LINN. Fn. Sv. 1406. BOHEMAN Act. Holm. 1838. (Suecia locis aridis meus. Majo rar.); *Bri-zella* TREITS. (Scan. rar.); *Linneella* LINN. Fn. Sv. 1408. BOHEMAN Act. Holm. 1838. Tab. 7. f. 17. (Suecia locis apricis aridis rariss.); *Merianella* LINN. Fn. Sv. 1402. (Suec. rar.); *Wilckella* LINN. Fn. Sv. 1403. (Suec. rar.); *Lyonnellula* LINN. Fn. Sv. 1404. (Suec. rar.); *Rhediella* LINN. Fn. Sv. 1405. (Suec. rariss.); *micella* HÜBN. TREITS. (Scania pass. FALL.); *Schrankella* HÜBN. Tin. T. 38. f. 264. (*Schwarzella* FABR. Suppl. eadem, teste FALL.; in Tilia ad Espersted Scaniae Ang.); et *Drurella* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 327. 172. vera (Scania, Westrogoth. non rar.); hac in Lapponia huc usque frustra quaesitae.

Obs. 2. *Oec. Gyllenhalella* THUNB. ut et *rubiella* BJERK. alis obscurioribus ad hanc Subdiv. pertinent, sed ob palporum structuram Subdivisioni primae rectius inserendae.

101. Elachista. TREITS.

TREITS. Schm. gen. 153. *Tinea* LINN. FABR. HÜBN. Auct.

Minuta, minutissima (long. al. exp. $\frac{3}{8}$ — $\frac{1}{2}$ poll.). Antennae filiformes longitudine corporis. Palpi parvi breves filiformes penduli. Alae anticae oblongae apice prominulo saepe acuminatae, ad marginem anteriorem longe fimbriatae; posticae angustae, longe ciliatae. Color fuscus, griseus, lacteus, niger, aureus. Pictura maculata l. fasciolata; alae anticae apice plerumque puncto nigricante. Habitatio per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae. Larva subcaneae. (Spec. Scand. 9. in Lepidopterorum Ordine certe minutissimae.)

1. *El. Blanchardella*: alis anticis pallide flavo-auratis, lineola longitudinali media baseos maculisque marginalibus albo-argenteis; puncto apicis nigro. ♂♀. (Long. al. exp. vix $\frac{3}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 186. 12. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 327. 175. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 90. *Tin. mespil-ella* HÜBN. Tin. T. 39. f. 272. ♀.

Hab. in Lapponiae betuletis rar.; in Dalecarlia alpina D. BOHEMAN. (Lappon. meridian. — Suecia med. rar. — Scan. freq., e pupis, in foliis exsiccatis Fagi etc. imagines d. 3—10. April. egredientes saepe vidi.)

Caput et thorax supra pallide aurata. Alarum anticarum maculae marginales albo-argenteae septeni, harum 4 costales et 3 ad marginem anteriorem. Iutra apicem foveolatum punctum l. lineola atra.

2. *El. hilarella*: alis anticis pallide flavo-auratis, fasciis anticis maculisque posticis marginalibus albo-argenteis, apice nigricante. ♂. (Long. al. exp. vix $\frac{3}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponiae Umensis fruticibus locis paludosis rar., ad Rusele et Umenae a D. DAHLBOM et nobis pauca specimina 28. Jun. — 9. Jul. inventa. (Lapponia meridionalis.)

♂. Similis *Blanchardellae*, sed alae anticae fasciis anticis subintegris albis, apiceque nigricante. Individua insecti valde teneri et molli, quae jam ante oculos habeo, non optime conservata sunt.

3. *El. ulmifoliella*: alis anticis flavo-auratis, lineola longitudinali media baseos maculisque marginalibus 7, argenteo-albis, interne nigro-marginatis, maculaque apicali atra puncto centrali minutissimo argenteo nitidissimo adjecto. ♀. (Long. al. exp. vix $\frac{1}{2}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 187. 13. (alarum fasciis albis omnibus in nostris speciminibus in medio interruptis, in Dalecarlico fascia prima integra.)

Hab. in Lapponia rar.; in betuletis ad lacum Stor-Uman Lapponiae Umensis a D. DAHLBOM 5. Jul. inventa, in Daclearia alpina etiam a D. BOHEMAN capta. Alae posticae obscurae undique longe cinereo-ciliatae. (Lapponia meridional. — Scania passim.)

4. El. minimella: alis anticis nigris, fascia media alba. ♀. (Long. al. exp. vix $\frac{1}{2}$ poll.)

Hab. in Lapponia rariss.; ad Frederica Lapponiae Umensis et ad Björkvik Nordlandiae, 14–30. Jul. duo specimina inveni. (Lapponia Suecica meridionalis et Nordlandia Norvegica.)

♀. Omnium minutissima et valde tenera. Tota fusco-nigra. Alae anticae brunneo-nigrae, fascia media transversa recta argenteo-alba. Ciliae ad marginem anteriorem longae obscure cinereae, in summo apice dilutiores. Alae posticae anguste lanceolatae obscure cinerascens, undique longe ciliatae. Similis *El. nigrellae* HÜBN. Tin. T. 41. f. 285., sed alarum fascia alba tantum unica.

Var. macula ad angulum aui argentea; au e nigredine detrita orta? — Specimen in Lapponia Umensi captum.

Obs. *Elachista cydoniella* FABR. HÜBN. (e Westrogothia GYLLENHAL Mus. FALL.); *alnifoliella* HÜBN. Tin. T. 28. f. 193. (*Phal. Chrysargyria Alni* DEGEER Ins. 1. p. 440. T. 31. f. 1–12.; Scania Mus. FALL.); *Clerckella* LINN. Fn. Sv. 1411. (*prunifoliella* HÜBN., Uplandia ad Holmum LINN., Ostrogothia in pratorum fruticibus 10–20. Aug. frequenter, uos — Scania pass.); *Forsterella* FABR. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 90. (Westrogoth., Scania Mus. FALL.); et *Gleichella* FABR. THUNB. Diss. Ins. Sv. P. 7. p. 90. (Suecia rar.); in Lapponia non visae.

102. Ornix. TREITS.

TREITS. Schm. gen. 154. *Tinea* CHARPENT. HÜBN. LINN. FABR.

Parva, angusta (long. al. exp. $\frac{5}{8}$ – $\frac{7}{8}$ poll.). Antennae longitudine corporis aut alarum, tenuissimae subcapillares; simplices aut basi fasciculatim pilosae vel saltem incrassatae. Palpi longitudine capitis, aut illo paulo longiores, recurvi cornei, nudiusculi aut pilosi. Alae omnes valde angustae sublineares, anticae apice saepe subfalcatae, ad marginem anteriorem longe fimbriatae; posticae etiam longe ciliatae. Color rufescens, griseus, cinereus, pallidus, argenteus. *Pictura* punctata, nebulosa, irrorata, fasciata. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae. *Larva* saepe subcutanea (Spec. Scand. 14 et ultra.)

1. O. Sternipennella: alis anticis longe subulatis, argenteo-albis, immaculatis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia Umensis rarissime; in graminosis ad Lycksele utrumque sexum in copula junctum d. 23. Jun. 1832 semel inveni. (Lappon. Suecica meridionalis.)

♂♀. Alis anticis albo-argenteis, apice longissime subulatis ut in ave Sterna hirundine, ab affluibus facile dignota. Grisea. Palpi parvi filiformes pallidi, in mare obscuriores. Antennae fuscae, albo-annulatae. Alae posticae forma anticarum, cinereae, undique longe ciliatae.

2. O. Laripennella: alis anticis argillaceo-striatis, interstitiis albis, atomis microscopicis crebris nigris. ♂. (Long. al. exp. $\frac{5}{8}$ poll.)

Hab. in alpe Dowre D. BOHEMAN. (Lappon. Norvegica.)

♂. Similis *O. anatipennellae* HÜBN., sed differt alis paulo angustioribus et striatis. Albida, Antennae fusco-annulatae. Alae anticae angustae, lineis longitudinalibus circiter 4 argillaceis immaculatis, et alternatibus cum tribus albis albis, atomis minutissimis praesertim versus apicem crebrius adpersis nigris. Haec vero pictura obsoleta et oculo tantum armato observanda. Alae posticae cinereae, undique longe ciliatae.

Obs. *Ornix* (*Tinea*) *Upupaepennella* TREITS. HÜBN. Tin. T. 30. f. 203. (larva subcutanea; e pupa, ad Lund capta, et in margine folii Salicis viminalis latente imago feminea prodiit d. 6. Sept., observante Clariss. DAHLBOM); *angustipennella* TREITS. HÜBN. Tin. T. 29. f. 197. certe (Ostrogothia ad Laerketorp d. 12. Aug. — Sub nomine *Tinea pedella* LINN. Fn. Sv. 1433. vera et *Tin. cylindrella* FABR. Ent. Syst. in museo nostro asservatur); *rufipennella* TREITS. HÜBN. T. 30. f. 204. (Fiulandia); *signipennella* TREITS. HÜBN. T. 29. f. 196. (*Tin. punctella* LINN. Fn. Sv. 1437. vera; in Ostrogothia et Scania 24–31. Aug. saepius capta); *elongella* LINN. Fn. Sv. 1436. (uou *Phycis elongella* TREITS. et HÜBN.; Scania Mus. FALL.; Smolandia D. POWTEN); *Meleagripennella* TREITS. HÜBN. (Suecia Mus. FALL. — niki vero videatur specimina ibi asservata potius ad *Elachistam Clerckellam* referenda); *Anatipennella* TREITS.

HÜBN. T. 27. f. 186. (Succ. rar.); *Gallipennella* TREITS. HÜBN. T. 29. f. 202. (Westrogoth. GYLLENHAL, Scania nos); *Struthiopennella* TREITS. HÜBN. T. 30. f. 209. (Ostrogothia, Scania passim; edue. e pupa exclus. — Ut „*Tin. auriceella* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 300. 60. var. 1. alter sexus“ specimina hujus in museo FALL. asservantur); ut et *Tinea Ekebladella* BJÖRKAND. Act. Hohn. 1795. p. 58. T. 2. f. 1–3. (Westrogoth. Jau. Jul. BJÖRKANDER — forte etiam huic generi subijcienda); in Lapponia mihi uou obviae; sed ibi unam alteramve hujus generis formam, praeter descriptas, quidem inveni et domum reportavi, quae diversae species prodere videntur, e quarum vero speciminibus plus minus in completis et mutilatis species novas fugere non audeo.

FAMIL. 12. PTEROPHORIDES.

103. Alucita. LINN.

TREITS. Schm. gen. 155. HÜBN. Auct. *Pterophorus* FABR.

Major, media (long. 1— $\frac{7}{8}$ poll.). Antennae filiformes, corpore breviores. Palpi porrecti, adscendentes, capite paulo longiores, hirsuti. Corpus elongatum gracillimum. Pedes longissimi spinosi. Alae in plumas fissae, divaricatae, horizontales; anticae breviter fimbriatae. Color pallidus, fuscus, testaceus, albus. *Pictura*, dum adest, plerumque strigilata l. difformiter punctata. Antennae et pedes saepissime annulata. *Habitatio* in graminosis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finnmarkiaeque. *Volatus* quidem celer, at brevis, incertus, e vento quasi dependens. *Larva*, pedibus 16, parva tarda lata et hirta. *Pupa* nuda (interdum pilosula) colorata, filis, plerumque sub folio, suspensa. (Spec. Scand. 10 in museo meo numerantur, alarum forma facillime dignotae.)

Subd. 1. Alae anticae latiusculae, apice subfalcato emarginatae, fissura unica brevi; posticae his fissae seu tripennatae.

1. A. tesseradactyla: alis anticis flavis, atomis brunneo-olivaceis adpersis, macula costali triangulari mox pone medium brunnea albo-terminata, margine interno fasciculis 2 cum ciliis immixtis fusco-brunneis. (Long. al. exp. circiter $\frac{7}{8}$ poll.)

Var. a. alis anticis flavis, macula costali mox pone medium margineque apicali summo, brunneis; reliqua ut in diagnosi.

TREITS. Schm. 9. 2. p. 230. 4. HÜBN. Aluc. T. 2. f. 6. ♀. *Pter. megadactyla* FABR. Ent. Syst. 3. 2. 348. 11.

Var. b. alis anticis flavis, macula costali mox pone medium, margineque apicali late brunneis, hoc striga pallida margini parallela notato: reliqua ut in diagnosi.

FABR. Ent. Syst. 3. 2. 347. 8.

Var. c. similis var. b., sed paulo obscurior, cinerascens. LINN. Fn. Sv. 1454.

Hab. in Lapponiae inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finnmarkiae, vulgaris; scilicet in graminosis ad Schievroe (praeprimis in insula Hacksten) et Bossekop prope Alten, 26. Jul. — 8. Aug., frequenter a me capta; var. c. in alpe Dowre ad Drivstuen, a D. BOHEMAN deprehensa. (Lappon. Norvegica-Suecia.)

Obs. Specimina in Suecia inferiore passim obvia: „cinereo-fuscoque nebulosa,“ qualia ab Ill. LINN. 1. c. describuntur, forte etiam ad nostram speciem, licet magis flavicantem, referenda. Oculi in nostra viva glauci, in fundo macula radiata s. stellata nigra pro situ variante. In individuis detritis alae flavo-albidae, macula costali triangulari brunnea tenaciter adhaerente.

2. A. ulodactyla: alis anticis cinereo-fuscoque variegatis, postice macula costali parva strigaeque intramarginali albis; apice emarginato-dentatis. ♂. (Long. al. exp. fere $\frac{7}{8}$ poll.)

Hab. in Lapponia Suecica Umensi rariss.; ad Barre de d. 1. Jul. a D. DAHLBOM inventa. (Lappon. meridional., Suecia inferior rariss.)

♂. Similis videtur *Aluc. acanthodactylae* TREITS. seu *odontodactylae* CHARP., sed maculis alarum nigricantibus distinctioribus deficientibus dignota. Tota cinereo-fuscoque variegata. Alae anticae margine apicali emarginato-dentato, quasi eroso l. crispato. Ante marginem striga cum margine parallela alba, interne fuscedine inducta. Fasciculi pilorum nigrorum duo in margine interiori adsunt.

Obs. *Alucita ochrodactyla* FABR. HÜBN. (Succ. rar.); et *rho-*

dodactyla FABR. HÜBN. Aluc. T. 2. f. 8. (Succia meridional. Scauia rar.); Lappouiae profugae.

Subd. 2. Alae auticae angustiores, fissura unica profundiore; posticae tripeunatae.

3. A. didactyla: alis anticis fuscis, strigis tribus albis, media majori, marginali tenui, apice falcatis; posticis obscure cinereis; pedibus distincte albo-annulatis. ♂♀. (Long. al. exp. $\frac{3}{4}$ poll.)

TREITS. Schmett. 9. 2. p. 237. 9. LINN. Fn. Sv. 1453. FABR. Ent. Syst. 3. 2. 345. 3. *trichodactyla* HÜBN. Aluc. T. 2. f. 9. ♂. T. 4. f. 18. ♀.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Ostrogoth., Gottland., Oeland., Scania, in pratis, pascuis et pinetis, 4—29. Jul. ubique vulgaris.)

4. A. microdactyla: alis anticis pallide flavis, puncto ad fissuram nigro; posticis flavo-cinerascentibus, tibiis tarsisque albis. ♂♀. (Long. al. exp. fere $\frac{7}{8}$ poll.)

TREITS. Schm. 9. 2. p. 248. 19. certe.

Hab. in Lapponia Tornensi versus autumnum rarissime. (Lapponia, Bottn. borealis, ex. gr. ad margines agrorum prope Haparandam 1. Sept. rariss., ipse, et ad Calix D. SCHMALTZ. — Suecia inferior rar.)

♂♀. Species vere distincta, et alis flavescentibus immaculatis, puncto tantum ad fissuram fusco, facile a reliquis dignota. Cor-

pus totum et pedes pallida, tibiis tarsisque albis, minime annulatis. *Obs.* *Alucita microdactyla* TREITS. HÜBN. (Scania in foliis Alni ad Esperoed d. 18. Sept. rarissime inveni); *pterodactyla* LINN. Fn. Sv. 1456. (Oelandia, Gottland., Scania, Aug. freq.); et *icarodactyla* TREITS.? (Scania ad Esperoed 3. Sept. — Pupa elongata cylindrica virescenti — grisea, lineis dorsalibus tribus nigris, media distinctiori; antice absque ordine pilosa, posterius in singulo segmento fasciculis pilorum in seriem dispositis, sub lapide ad Lund capta, e qua imago feminea d. 27. Jul. prodit, et altera vice e pupa simili imago mascula d. 26. Sept. exiit); Faunae Lappouicae peregrinae.

Subd. 3. Alae omnes profunde, fere ad basin fissae, unde auticae distincte bipennatae, posticae tripennatae. Colore albae l. niveae.

Alucita pentadactyla LINN. Fn. Sv. 1457. (Oelandia, Gottlandia, Scania, 8. Jul. — 14. Aug. sat frequenter, vespere praesertim vigens); et *tetradactyla* LINN. Fn. Sv. 1455. (mihi tantum ad Ruthe Gottlandiae obvia); in Lapponia hactenus non inventae.

Obs. *Orneodes hexadactylus* TREITS. GUERIN. (*Alucita* eadem LINN. Fn. Sv. 1458. HÜBN. FABR. cet., in fenestris, parietibus (Tepidarii botanici), muris etc. ad Lund Scauia vulgaris, vespere imprimis agilis, scilicet 1—23. Mart., 10—26. Aug., 7. Sept. et 15. Decemb. frequenter visus et captus; ad Wadstena Ostrogothiae 10. Aug. rarius quoque inventus), in Lapponia l. provinciis Sueciae borealibus a me frustra quaesitus.

S E C T I O   Q U I N T A .

N E U R O P T E R A .

1840

NOBILISSIMO DOMINO

TOUSSAINT A CHARPENTIER,

ORDINIS AB AQUILA RUBRA EQUITE,

REGIAE BORUSS MAJESTATI IN SUPREMA RERUM METALLICARUM CURIA A CONSILIIIS, SOCIETATUM NATURAE SCRUTATORUM BEROLINENSIS, HELVETICAE, SILESIACAE, LUSATICAE, LIPSIENSIS, ATQUE WERNERIANAE DRESDENSIS ET MINERALOGICAE JENENSIS ETC.
SOCIO;

OBSERVATIONUM DE *LIBELLULINIS EUROPAEIS* EGREGIARUM AUCTORI
MERITISSIMO, ENTOMOLOGO INGENIOSISSIMO, OCULATISSIMO,

SECTIONEM HANC FAUNAE SUAE

IN TESSERAM PIETATIS DICAVIT

EDITOR.

STUDY MATERIALS

INTERMEDIATE & ADVANCED

LEVELS OF STUDY

FOR THE STUDENT OF

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

CHICAGO, ILLINOIS

1950

CHICAGO UNIVERSITY PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1950

CHICAGO UNIVERSITY PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1950

CHICAGO UNIVERSITY PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

PRAEMONENDA.

Praeter observationes et illustrationes plus minus graves, descriptionesque specierum paucas, quas Cel. Viri DEGEER in suis notissimis „Mémoires des Insectes“ 1752 — 1778; BILLBERG in „Enumeration Insectorum“ 1820; DALMAN in „Analectis Entomologicis“ 1823; et DAHLBOM in „Skandinaviska Insekter“ 1837, circa *Neuroptera* Scandinaviae publicarunt, hunc insectorum Ordinem post LINNAEI tempora fere intactum reliquerunt Entomologi Sueciae, suam potissimam operam, curam et laborem in Coleopteris, Orthopteris, Hemipteris Dipterisque dilucidandis collocantes. Sperare quidem fas est, ut e manu Domini SUNDEWALL, qui, ut laeti cognoscimus, diu et diligenter Odonatorum Synistatorumque phalangem perquisivit, totus hic Ordo cito prodierit descriptus, circiter 250 species scandinavas complexurus. Sed quod laeti exspectamus, id laetiores certe accipiemus. Interea formas hujus tribus lapponicas, quotquot indagare potuerim, scientiae Cultoribus eo libentius heic offero, quo non sine oblectamento indicare liceat, multas novas et singulares Classis, animalcula sub primis suae vitae stadiis aquatica praecipue continentis, in singulari illa terra arctica paludibus, stagnis et fluminibus inter montes alpinos repleta, obventas et collectas fuisse.

Cum itaque in Fauna Suecica LINNAEI numerantur 59 Neuropteriorum species, sub 6 generibus comprehensae; in hac nostra Fauna species solum lapponicas 119, plerasque ad utrumque sexum determinatas et omnes sollicite quoad loca natalia diesque vigendi allatas, descripsimus, sub 15 generibus et 6 Familiis militantes. Praeterea recensere quoque mihi contigit 21 varietates, quarum quaedam olim melius adcuratius observatae et in pluribus individuis acceptae, ut distinctae et propriae species forsitan prodibunt.

Sequentes species Lapponicae vel novae sunt vel saltem nunc primum descriptae, scilicet: *Aeschna* borealis et arctica; *Agrion* elegantulum; *Ephemera* hyalinata et vitreata; *Hemerobius* strigosus, obscurus, limbatellus et paucinervis; *Sciodus* lacteus; *Psocus* subfasciatus, obliteratus, subfumipennis, borecellus et striatus; *Nemoura* nigripes; *Perla* obscura et pygmaea; *Phryganea* borealis, Signifer, irrorata, interrogationis, fenestrata, femorata, trimaculata, fuscinervis, subpunctulata, nigriceps, laevis, testacea, pilosula, brevis, stigmatella, puberula, guttifera, interpunctata, concentrica, fusca var. lapponica, nubila, Charpentieri, aureola, griseola, chrysocephala, tincta, vestita, albicans, barbata, hectica et ochrata; et *Hydroptila* pumilio et ambigua; summa: 51 nov. sp.

Species Lapponiae l. terris septentrionalibus propriae in hanc libri Sectionem introductae: *Aeschna* arctica; *Ephemera* vitreata; *Hemerobius* obscurus, limbatellus et paucinervis; *Psocus* obliteratus, subfumipennis et borecellus; *Nemoura* nigripes; *Perla* obscura et viridis; *Phryganea* phalaenoides var., interrogationis, fenestrata, femorata?, trimaculata, fuscinervis, subpunctulata, nigriceps, pilosula, brevis, stigmatella, puberula, concentrica, fusca var. lapponica, aureola, griseola, chrysocephala et vestita; et *Hydroptila* pumilio = 30.

In Lapponia per omnes regiones, alpinis exceptis, frequentissime obveniunt et ubique divulgatae sunt: *Libellula* rubicunda; *Agrion* Virgo var. c.; *Ephemera* vulgata, marginata, vespertina et bioculata; *Hemerobius* chrysops et nervosus; *Psocus* borecellus; *Rhaphidia* xanthostigma; *Perla* bicaudata et virens; et *Phryganea* grandis, varia, rhombica, stigmatella, minuta, tincta, 4-fasciata, albifrons et azurea = 21.

Paucae in summas alpes nivales adscendunt et vix nisi sequentes ibi a me deprehensae, nempe: *Nemoura* cinerea et nigra; *Perla* pygmaea et virens; *Phryganea* trimaculata, fusca var. lapponica, griseola et barbata = 8.

Unicum tantum novum Neuropteri genus, scilicet *Sciodus*, condidi.

E generibus *Myrmeleone* et *Osmyle* nullas species agnoscit Fauna Lapponica.

Omnia in hac Sectione libelli descripta insecta lapponica propriis oculis quidem lustravi, licet non omnia ipse collegerim. Quaedam enim mecum benigne communicata fuerunt a Clarissimis Viris et Amicis Dominis Doct. DAHLBOM, Doct. SUNDEWALL, Capitaneo BOHEMAN, Mercatore magnario WESTERMANN, Hafniensi, ut et jam defunctis Prof. DALMAN, Prof. B. F. FRIES et Assessore DEUTSCH; ne hand pauca Neuroptera borealia in museo olim FALLENIANO praedivite obvia, partim a Nobiliss. GYLLENHAL, partimque ab Ill. THUNBERG aliisve determinata et missa, reticeam. Talem vero Horum benevolentiam et favorem grato animo non solum nunc agnoscere debui, verum etiam singulorum detecta et communicata cum Inventoris nomine, suis locis inserere, sanctum duxi officium.

Hoc quaecumque opus sic finitum, in manus tuas, Candide Lector, jam trado, enixe rogans, ut Tibi totus persuasum habeas, me in illo elaborando et publicando neque gloriae neque lucri studio ductum, sed tantum in amoenissimae scientiae incrementum et fructum intentum fuisse. „Si quid, quod errores forsitan meos spectet, rectius noveris, mihi imperti. Castiga me, si placet, ubi quid stulte peccaverim, sed noli carpere et vituperare, antequam errores meos recte emendaveris.“ Vale, C. L., in *Synopsi Dipterorum Scandinaviae*, cujus elaboratio jam sub manu est, proxima vice me denuo vides.

Scripsi Lundae 1. Octob. 1839.

J. W. Zetterstedt.

A U C T O R E S

I N H A C S E C T I O N E C I T A T I

CUM EXPLICATIONE ABBREVIATIONUM.

- AHRENS. Fn. — AHRENSII Fauna Insectorum Europae cura GERMARI. Halae 1821 — 1823. 12mo. Fasc. 1 — 8. cum tab. color.
- BILLB. Enum. — G. J. BILLBERG, Enumeratio Insectorum in museo suo. Holmiae 1820. 8.
- CHARPENT. Hor. Ent. — TOUSSAINT DE CHARPENTIER, Horae Entomologicae. Wratislaviae 1825. 4to majori cum tab. color.
- CURTIS — CURTIS Britt. Ent. 3. tab. 118. (op. a me non vis.).
- CUV. Regn. Anim. — CUVIER, le Règne Animal distribué d'après son Organisation.
- DAHLB. Skand. Ins. — G. DAHLBOM, Skandinaviska Insekters Skada och Nyttä i Hushällningen, en Handbok för Landtbrukare och Naturforskare. Lund 1837. 8. med 2ne plancher.
- DALM. Anal. — J. W. DALMAN, Analecta Entomologica. Holmiae 1823. 4. cum tab. 4 aeneis.
- DE GEER Ins. — Mémoires pour servir à l'histoire des Insectes, par CHARLES DE GEER. Stockholm 1752 — 1778. Tomi 1 — 7. 4. cum tab. aen.
- FABR. Ent. Syst. — JOH. CHRIST. FABRICII Entomologia Systematica. Hafniae 1792 — 1794. Tomi 1 — 4. 8. (Tom. 2.)
- FABR. Suppl. — J. C. FABRICII Supplementum Entomologiae Systematicae. Hafniae 1798. 8.
- FONSCOL. in Annal. — BOYER DE FONSCOLOMBE, Monographie des Libellulines des Environs d'Aix, in Annales de la Société Entomologique de France 1837. 2., et 1838. 1.
- FRISCH. Ins. — JOH. LEONHARD FRISCH'S Beschreibung von allerlei Insecten in Teutschland. Tomi 1 — 13. Berol. 1730 — 1738. 4. cum tab. aen.
- GEOFFR. — GEOFFROY, Histoire abrégée des Insectes. Tomi 1 — 2. Parisiis 1800. 4. cum tab. aen.
- GERMAR. — vide AHRENS. Fn.
- GUÉRIN. Icon. — Iconographie du Règne Animal de Mr. le Baron CUVIER; par M. F. E. GUÉRIN. Parisiis Fasc. 1 — 4. 8. cum tab. aen. color. (Fasc. 1. Tab. 60 — 63.).
- HANS. in WIED. Mag. — J. W. A. HANSEMAN, Anfang einer Auseinandersetzung der deutschen Arten der Gattung *Agrion*; in WIEDEMANN'S zoologischem Magazin. 2. 1. Altona 1823. p. 148.
- HOEVEN in Extrait. — M. J. VAN DER HOEVEN, Sur un nouveau Caractère pour distinguer les Libellules et les Aeshnes; in Extrait des Annales des Sciences Naturelles. 1829. cum fig.
- KLUG. Panorpat. — FRIEDR. KLUG, Versuch einer systematischen Feststellung der Insecten-Familie: *Panorpatae*, und Auseinandersetzung ihrer Gattungen und Arten. Berlin 1836. 4. cum tab. aen. color.
- LAMARCK Invert. — J. B. LAMARCK, Système des Animaux sans vertèbres. Paris 1801. 1 vol. 8. Ejusdem Hist. Nat. IV.
- LATR. gen. Ins. — P. A. LATREILLE, Genera Crustaceorum et Insectorum. Parisiis 1806 — 1809. Tom. 1 — 4. 8. (Tom. tertius).
- LATR. Hist. Nat. — P. A. LATREILLE, Histoire Naturelle des Crustacés et des Insectes. Paris 1802 — 1805. T. 1 — 14. 8. cum tab. aen.
- LINN. Fn. Sv. — CAROLI LINNAEI Fauna Suecica. Edit. 2da. Stockholmiae 1761. 8.
- LINN. Syst. Nat. — CAROLI A LINNÉ Systema Naturae. Edit. 12ma Holmiae 1766 — 1768. T. 1 — 3. 8. (Tomi Imi Pars 2da).
- MACQ. — J. MACQUART, Pupa *Panorpae communis*, descript. in Annal. des Sciences Naturelles. Tom. 22. p. 463.

- OLIV. Encycl. — A. W. OLIVIER, Encyclopédie méthodique, Insectes, cum tab.
 PANZ. Fn. — G. W. F. PANZERI Faunae Insectorum Germanicae initia. Norimbergae 1796 — 1809. Fasc. 1 — 109. cum tab. color.
- PICTET Mém. — F. J. PICTET, Mémoires sur les Larves de Nemoures; in Extrait des Annales des Sciences Naturelles. Paris 1832. 8. cum tab. color.
- REAUM. Ins. — DE REAUMUR, Mémoires pour servir à l'histoire des Insectes. Amsterdam 1737 — 1748. Tom. 1 — 6. 8. cum tab. aen. (Tom. 3. 4 et 6).
- ROES. Ins. — A. J. ROESEL VON ROSENHOF, Insecten-Belustigung. Nürnberg 1746 — 1761. Tomi 1 — 4. 4. cum tab. color.
- ROSS. Fn. Etr. — Fauna Etrusca, sistens Insecta, quae in Provinciis Florentina et Pisana collegit P. ROSSI. Tom. 1. cum Mantissa ab HELLWIG. Helmstadtii 1795. Tom. 2 edit. ab ILLIGER. Helmstadtii 1807. 8. cum tab. color.
- SCHAEFF. Icon. — J. C. SCHAEFFERI Icones Insectorum Ratisbonensium. Ratisbon. 1766. 4. Vol. 1 — 3. cum tab. color.
- SCHRANK Enum. — FRANCISCI DE PAULA SCHRANK, Enumeratio Insectorum Austriae indigenorum. Augustae Vindelicorum 1781. 8.
- STEPH. — STEPHENS Illustrations of British Entomology. Vol. 6. (hoc opus ipse non vidi).
- SUNDEW. — CAROL. SUNDEWALL, in litteris.
- UDDM. Diss. — ISAACUS UDDMAN, Novae Insectorum Species; Dissertat. Academ., Praeside JOH. LECHE, Aboae 1753. cum fig.
- VANDERLIND. Monogr. — VANDERLINDEN, Monograph. Libellularum Europ. (opus a me non visum).
- VILLERS — DE VILLERS, Entomologia LINNEI. Lugduni 1789. Vol. 1 — 4. 8. cum tab. aen. (Vol. tertium).
- WESTW. Intr. — WESTWOOD, Introd. T. 3. cum fig.
- WIEDEM. Zool. Mag. — vide HANSEMANN.

CONSPECTUS

FAMILIARUM ET GENERUM NEUROPTERORUM LAPPONIAE.

FAM. 1. LIBELLULINAE. LATR. ODONATA. FABR.

Antennae breves, subulatae, inter oculos fronti insertae, 5—7-articulatae. Palpi maxillares 2, brevissimi. Mandibulae validae^{b)}. Oculi maximi. Ocelli 3. Corpus valde elongatum, angustum, fragile. Alae 4, aequales, hyalinae, creberrime reticulatae, cellulis plerisque quadrangularibus, stigmate (parastigmate CHARPENT. et ILLIG.) distincto; horizontaliter extensae aut erectae. Volatus celerrimus, veficans, saepe altus, continuus. Praedatores. Abdomen lineari-cylindricum, aut depressum vacuum; apice varie appendiculatum. Pedes, antici breves, postici longiores. Tarsi triarticulati. *Metamorphosis* semicompleta. *Larvae* et *pupae* aquaticae. *Musculorum* genitalia ad basin abdominis sub segmento secundo ventrali latitant.

1. *Libellula* LINN. REAUM. et Auctor.
2. *Aeschna* FABR. ILLIG. LATR. CHARPENT. FONSCOL. *Libellula* LINN. REAUM. et Auct.
3. *Agriion* FABR. HANSEM. CHARPENT. LATR. DAHLB. *Libellula* LINN. REAUM. Auct.

FAM. 2. EPHEMERINAE. ZETT. *Ephemeraedes* BILLB. *Libellulinae* LATR.

Antennae breviusculae, subulatae, capiti antico, ad oculorum apicem internum, insertae, 3-articulatae. Palpi 4, breves. Mandibulae nullae aut obsoletae. Oculi majusculi. Ocelli 3. Corpus elongatum, mollissimum. Alae 4, inaequales, hyalinae, posticis multo minoribus; omnes trigonae, reticulatae; horizontales aut (in quiete) erectae. Volatus sat celer: die

aprico et calido choreas ad aquas saepe ducunt mares, sursum deorsum volitando. Abdomen elongato-conicum, cauda setis 2 l. 3 longissimis, articulatis, et appendicibus (in ♂) 2 l. 3 setaceis. Tarsi 4-articulati. Pedes 2 antici (in ♂) longiores porrecti. *Metamorphosis* semicompleta. *Larvae* et *pupae* aquaticae. *Mas* plerumque minor, oculis minoribus, pedibus auticis et setis caudalibus longioribus ut et ano appendicibus 2 instructo.

4. *Ephemera* LINN. REAUM. et Auctor.

FAM. 3. PANORPATAE. LATR. KLUG. *Panorpaedes* BILLB.

Antennae thorace paullo longiores, setaceae, inter oculos insertae, 30-articulatae et ultra. Os elongatum in rostrum eorum, apice palpigerum. Palpi (in nostris) 4 breves, subfiliformes, maxillares longiores exserti 5-articulati, labiales 2-articulati. Ligula nulla. Mandibulae lineares, corneae, apice incurvae, denticulatae. Maxillae basi cum mento connatae, lineares. Oculi promiuli, semiglobosi. Ocelli 3 l. nulli. Corpus elongatum, angustum. Alae corpore longiores, aequales, patulae, inembeutes, oblongatae, parum reticulatae; raro in ♀ nullae. Volatus tardior. Abdomen elongato-conicum. Pedes graciles, tibiis spinulosus et apice calcaratis, tarsis 5-articulatis, ungibus (in nostris) biungulatis. *Metamorphosis* completa. *Larvae* agiles, *pupae* quiescentes.

5. *Panorpa* LINN. REAUM. et Auct.
6. *Boreus* LATR. KLUG. *Ateleptera* HOFFMGG. DALM. *Panorpa* FABR.

(FAM. MYRMELEONIDES *Myrmelcon* LINN. REAUM. et Auctor. Spec. Scand. 1.)

FAM. 4. HEMEROBINI LATR.

Antennae setaceae aut filiformes, inter l. ante oculos insertae, elongatae. Caput per-

pendiculare et triangulare (in *Raphidia* horizontale, obovatum). Palpi maxillares articulis 4 l. 5, labiales articulis 3. Mandibulae in nostris corneae, trigono-triquetrae, apice acutae. Oculi plerumque promiuli, semiglobosi. Ocelli 3 aut nulli. Corpus plerumque elongatum, arcuatum. Alae 4, subaequales, oblongae, abdomine longiores, saepissime hyalinae, cellulis ovalibus; inembeutes aut deflexae; raro nullae. Volatus tardus. Tarsi 2—5-articulati. *Metamorphosis* varia. *Larva* agilis, *pupa* quiescens, utraque terrestris (in *Semblide* pupa aquatica).

7. *Hemerobius* LINN. REAUM. et Auctor.

8. *Sciodus* ZETT.

(*Osmylus* LATR. *Hemerobius* FABR. Sp. Scand. 1.)

9. *Semblis* FABR. ROSS. DAHLB. *Hemerobius* LINN. et Auct. *Sialis* LATR. GUÉRIN.

10. *Psocus* LATR. FABR. PANZ. DAHLB. *Termes* LINN. DEG. *Hemerobius* LINN. *Pediculus*, *Phryganea*, *Psylla* GEOFFR.

11. *Rhaphidia* LINN. et Auct.

FAM. 5. PERLARIAE. LATR.

Antennae longitudine corporis et ultra, multiarticulatae, ante oculos insertae, remotae, setaceae, articulo primo magno. Caput parvum, horizontale et transversale. Palpi 4, exserti, inflexi, filiformes aut setacei; maxillares longiores 5-articulati; labiales 3-articulati. Mandibulae minutae. Oculi promiuli, semiglobosi. Ocelli 3. Corpus elongatum, lineare, depressum. Thorax plavus, transverso-quadratus. Alae 4, opacae, ramoso-nervosae, horizontaliter dorso inembeutes, abdomine duplo longiores, longitudine aequales, sublineares, inferis latioribus, iutus plicatis. Volatus brevis,

^{b)} Quoad partes oris larvarum et imaginum conferantur praeterea observationes a Dr. BRULL in Annal. de la Société Ent. de France 1833. 3. pag. 343.

abruptus. Abdomen molle, ano submutico aut appendicibus 2 setaceis instructo. Pedes elongati, submutici, tarsi 3-articulati. *Metamorphosis* incompleta. *Larva* aquatica, hexapoda, tarsi biarticulati; agilis, clongata, subeylindrica, pilosa, segmentis 12, setis caudalibus 2 clongatis, rectis; absque Phryganeidum folliculo et Ephemerinarum branchiis externis.

12. *Nemoura*. LATR. PICTET.
Phryganea LINN. *Perla*
 GEOFFR. *Sembris* FABR.
13. *Perla* GEOFFR. DEG. LATR.
Phryganea LINN. REAUM.
Sembris FABR.

FAM. 6. PHRYGANEIDES.

Antennae plerumque longitudine circiter alarum, interdum longissimae; inter oculos insertae, multiarticulae, setaceae, articulo primo magno. Caput parvum, transversum, verticale, inferum excavatum. Palpi 4, maxillares capite longiores, saepe longissimi, 5-articulati; labiales 3-articulati. Mandibulae nullae. Oculi prominuli, semiglobosi. Ocelli 2 frontales. Prothorax parvus, transversus. Hae elongatae aut sub lanceolatae, opaeae, coloratae, nervosae, pilosae, abdomine duplo longiores, subaequaliter longae, inferis latioribus, plicatilibus (in *Hydroptila* non plicandis). Volatus aeris, brevis, abruptus, raro longus, continuus. Pedes elongati, tibiis spinulosis aut bisbicalcaratis, tarsi 5-articulati. *Metamor-*

phosis semicompleta °). *Masculi* palpis longioribus quam *feminae* saepe gaudent.

14. *Phryganea* LINN. REAUM. et Auctor.

15. *Hydroptila* DALM.

(*Sciodus* ZETT. inter *Hemerobios* in Famil. 4ta post *Hemerobium* quaerendus).

°) *Larva* aquatica, cucullum l. tubum cylindricum, sericeum, vegetabilium fragmentis, seminibus, arena, coarctis etc. connexis, opertum, habitat. Pupa in cucullo claustrum quiescens, imagini subsimilis. LATR.

ORDO VII. NEUROPTERA.

FAM. I. LIBELLULINAE. LATR.

1. Libellula. LINN.

LATR. Gen. Ins. p. 405. FABR. GEOFFR. Auctor.

Magna (long. corporis 12—8 lin., alar. expans. 21—14 lin. mens. Suec.). Antennae remotae. Maxilla intus 5-spinosa. Labrum transversum, semicirculare, subgibbosum, leviter ciliatum. Labium crassum, rotundum, inflatum. Caput hemisphaericum, supra clypeum vesiculosum. Oculi supra contigui. Ocelli 3, in triangulum dispositi. Thorax subquadratus, planus, villosus. Alae horizontales, hyalinae, stigmatate distincto, et in alis anticis *cellula**) prope basin triangulari, elongata fere ad marginem anteriorem extensa. Alis immotis volat. Abdomen lanceolatum, depressum aut subcylindricum. Color varius. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae, rarius per inferalpinam Nordlandiae. *Differentia sexus* in abdominis structura, ut pro singula specie indicabitur, mox invenienda. (Spec. Scand. 10 in museo meo adsunt, capite hemisphaerico, oculis oblongis in vertice conniventibus, abdomine subdepresso, alis in quiete extensis seu patulis et area basali transversa in anticis triangulari, elongata, angusta, ab affinis dignotae.)

1. L. quadrimaculata: fusca subpellucida griseo-hirta, abdomine depressiusculo posteriori attenuato nigro; alis hyalinis basi flavis, omnibus macula cubitali et stigmatate elongata lineari nigro-brunneis, posticis macula baseos irregulari nigricante flavo-reticulata, membranulae appendiceae alba. ♂♀. (Long. corp. 11, al. exp. 21 lin.)

LINN. Fn. Sv. 1459. FABR. Ent. Syst. 2. 373. 1. REAUM. Ins. Tab. 35. fig. 2? (non 1.) ♂. CHARPENT. Hor. Ent. p. 41. VANDERLINDEN Monogr. Libell. Europ. p. 9. 3. FONSCOL. in Annal. de la Soc. Ent. de Fr. 1837. 2. p. 133. DAHLB. Skand. Ins. Skada och Nytt p. 224.

Hab. in Lapponia rar. (Lappon.-Upsalia pass. — Scan. Jun. freq., circa medium mensis certis annis innumeris gregibus demigrans.)

Thoracis latera flava, lineis 2 obliquis nigris. Abdomen fuscum, posterius nigrum opacum, lateribus flavum, in mare multo magis attenuatum quam in femina. Appendices caudales elongatae lanceolatae. Pedes nigri. — Varietatem feminam macula 1. fascia sub stigmatate alarum fusca; PANZ. Fn. Germ. 88. T. 19. ♀; in Scania frequenter, in Lapponia non, vidi.

2. L. vulgata: fusca opaca, abdomine subcylindrico glabriusculo; alis abdominis longitudine hyalinis, basi immaculatis, stigmatate oblongo, lineari fusco; pedibus fusco-testaceis. ♂♀. (Long. corp. 10, al. exp. 17 lin.)

Mas: abdomine cylindrico postice nonnihil incrassato;

Fem.: abdomine subcompressa 1. subtriangulo, valvula s. squamula aperturam ventralem obtegente crecta, in copula.

LINN. Fn. Sv. 1461. FABR. Ent. Syst. 2. 377. 16. CHARPENT. Hor. Ent. p. 49. ♂♀. VANDERL. Mon. Lib. Eur. p. 14. 8. FONSCOL. in Annal. de la Soc. Ent. de Fr. 1837. 2. p. 147. ♂♀.

Hab. in Lapponia forte rariss., mihi ibi non obvia, ab alio collectore mecum ut Lapponiae incolae communicata. (Lapp.-Ostrog., Scan. 26. Jul. — 7, 10. Sept. pass. Abdomen in viva saepe rufescens.)

Appendices caudales brevissimae. Notam singularem et characteristicam e squamula aperturam ventralem prope anum obtegente in femina observavit et primus descripsit oculatissimus CHARPENTIER.

3. L. rubicunda: aeneo-nigricans, thoracis lineis abdominisque cylindrici maculis dorsalibus rubris, fulvis l. luteis; alis hyalinis, stigmatate oblongo-quadrato, posticis basi macula ovata nigra, membranula appendiceae alba. ♂♀. (Long. corp. 10, al. exp. circiter 17 lin.)

Mas: alarum stigmatate fusco, abdomine autem medium valde angustato, appendicibus analibus brevibus.

Fem.: alarum stigmatate nigro, abdomine aequaliter crasso, appendicibus analibus brevissimis, in copula.

LINN. Fn. Sv. 1462 certe (excl. syn. ROESEL., quod ad *Lib. conspurcatam* FABR. Suppl. pertinet, ut bene observavit meritiss. CHARPENT.). FABR. Ent. Syst. 2. 377. 13. ROSS. Fn. Etr. p. 192. 944. *Lib. pectoralis* CHARPENT. Hor. Ent. p. 46.

Hab. in Lapponiae sylvis vulgaris; praesertim ad Juckasjervi Lappon. Tornensis et ad Lycksele ac Tannsele Lapp. Umensis, 19—28. Jun. frequenter visa, in copula capta; deprehenditur quoque in inferalpinis Nordlandiae Norvegiae, et ad Tromsø d. 24. Jul. ♀ inventa. (Lappon.-e Westrog. a DALMAN missa. — Smol. BOHEMAN — Scania ad Esperöed, Lund cet. 1—20. Jun. pass., nos.)

Thorax viridi-aeneus, lineis 2 dorsalibus et maculis aliquot pectoralibus fulvis. Abdomen nigrum, maculis basalibus et dorsalibus fulvis l. saevineis. Variat uterque sexus rarius alis omnibus basi infima maculis parvis, et posticis inferius macula majori ovata, nigris. — In speciminibus vero femineis Seanensibus, quae sub nomine *L. melastoma* communicavit DOM. SUNDEWALL nullam essentialem video differentiam a Lapponicis et Suecicis vulgaribus.

4. L. flaveola: supra fusco-rufescens subtus tota nigra, abdomine cylindrico; alis hyalinis, stigmatate quadrato-oblongo fusco, omnibus parvis fulvis. ♂♀. (Long. corp. fere 10, al. exp. 16 lin.)

Mas: appendicibus caudalibus brevibus, alis anticis praeter basin anguste flavam immaculatis;

Fem.: appendicibus caudalibus brevissimis, squamula s. valvula aperturam ventralem prope anum obtegente incumbente (nec crecta), alis anticis basi anguste, et macula cubitali (costali media), luteis; in copula.

LINN. Fn. Sv. 1460. Syst. Nat. 2. 901. 2. (excl. syn. ROES., quod ad *Aeschnam hamatam* pertinet). FABR. Ent. Syst. 2. 375. 6. ROSS. Fn. Etr. p. 192. CHARP. Hor. Ent. p. 49. FONSCOL. in Annal. de la Soc. Ent. de Fr. 1837. 2. p. 144. 8. ♂♀.

Hab. in Lapponia rarissime. Alas posticas in utroque

*) Primum a DOM. Prof. VAN DER POEVEN observata et in extr. des Annal. des Scienc. Nat. 1829 indicata.

sexu semper basi late flavas, nec unquam immaculatas observavi. Specimina, quae in collectionibus alis immaculatis praedita vidi, individua *Lib. vulgatae* fuerunt. (Lapp.-Uplandia-Ostrog. Scania freq., in copul. mens. Junio.)

5. *L. cancellata*: thorace fusco, luteo-lineato, abdomine subcylindrico nigro, supra luteo, incisuris nigris; alis hyalinis, stigmate quadrato-oblongo, nigricante, basi subimmaculatis, membranula appendicea albescente. ♂♀. (Long. corp. 8, al. exp. 14 lin.)

Mas: abdomine cylindrico ante medium angustato, toto nigro, dorso interrupte luteo, appendicibus caudalibus brevibus, alis basi immaculatis;

Fem.: abdomine subeompresso nigro, dorso luteo, incisuris tenuiter, et ano uigris, appendicibus caudalibus brevissimis, squamula aperturam ventralcm prope anum tegente erecta lutea (ut in *L. vulgata*), alis praesertim posticis basi anguste luteis; in copula.

LINN. F. Sv. 1465. FABR. Ent. Syst. 2. 378. 18. Ut LINNAEI *Lib. cancellata* genuina quoque in museo FALLENI asservatur. FONSOL. in Annal. de la Soc. Ent. de Fr. 1837. 2. p. 135. 3. ♂♀. an hujus? — Etiam sub nomine *L. caelebs* inecum communicata.

Hab. in Lapponia Tornensi mens. Sept. pass. (Lappon.-Botnia borealis et occident. — Nericia-Scania - ♂ 26. Jul. — ♀ usque ad 13. Sept. visa.)

Obs. 1. Non quidem ignoro aliam, nostrae quoad picturam hand dissimilem, sed multo majorem et abdomine depresso abunde distinctam, pro *L. cancellata* LINNAEI ab Entomologicis quibusdam haberi, cui etiam synonymon Fonscolombaeum referendum; sed haec Sueciae rarissime iucola vix LINNAEI genuina esse potest, cum exiude sequeretur, ut nostra supra descripta species per totam Sueciam a Lapponia usque ad infimam Scandiam ulique vulgaris a summo Viro ignota esset, quod tamen parum credibile videtur.

Obs. 2. *Lib. depressa* LINN. REAUM. Ins. 6. T. 35. f. 1. (Scania Jul. freq. — Suecia media pass.), et *conspurcata* FABR. Suppl. CHARPENT. (Suecia?) in Lapponia a me non iuventae fuerunt.

2. *Aeschna*. FABR.

LATR. Gen. Ins. 406. CHARPENT. ROSS. FONSOL. *Libellula* LINN. et Auctor. vet.

Maxima (long. corp. 22—13, al. exp. 27—16 lin.). Instrumenta cibaria fere ut in *Libellula*, sed labii trifidi laciniae subaequales. Caput hemisphaericum, fronte vesiculosa. Oculi supra saepius contigui. Ocelli 3 in linea transversa. Alae hyalinae horizontaliter extensae, stigmate elongato, lineari, distincto, et in alis omnibus cellula prope basin late triangulari, a margine interiori magis remota. Celerrime volitat alis immotis. Abdomen cylindricum longitudine alarum. Color aeneus, fuscus. *Pictura*, dum adest, thoracis lineata, abdominis fasciata, cum vita saepe perit. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae et rarius inferalpinam Norvegiae. *Differentia sexus* in abdominis structura (quemadmodum ad singulas species indicabitur) mox detegitur. Appendices caudales in mare insignes; et margine interno alarum posticarum pone membranulam appendiceam pro receptione abdominis primi et secundi segmenti ut genitalia continentis, plerumque tumidi exciso, masculi a feminis statim dignoscuntur. (Spec. Scand. 12, abdomine semper cylindrico, labii trifidi lacinias subaequalibus, appendicibus caudalibus in ♂ insignibus, ut et cellula triangulari in alis omnibus (nec tantum in anticis) dilatata (nec elongata, angusta) atque a margine interiori magis remota, a *Libellula*; et capite semigloboso (nec transverso), oculis saepius in vertice conniventibus, alis in quiete patulis (nec erectis), stigmate distincto etc., ab *Agrio* dignotae.)

* Oculi in vertice distantes. Alarum membranula appendicea nulla.

1. *Ae. hamata*: nigra, thoracis lineis latis abdominisque maculis dorsalibus, flavis; alis hyalinis, stigmate nigro. ♂♀. (Long. corp. 13—14, al. exp. 17—18 lin.)

Mas: abdomine medio tenuissimo, basi apiceque tantum crassiori, appendicibus caudalibus unguibus tribus magis incurvis;

Fem.: abdomine cylindrico.

CHARPENT. HOR. Ent. p. 25. *Lib. forcipata* LINN. Syst. Nat. 2. 903. 11. (non Faun. Suec.). DEG. Ins. 2. T. 21. f. 1. ♂. ROES. 2. T. 5. f. 4. ♀. FABR. Ent. Syst. 2. 383. 2. (REAUM. Ins. 4. t. 10. f. 4. Ins. 6. t. 35. f. 5. vix huc pertinent.)

Hab. in Lappon. secund. collection. boreales. (Lappon.-Ostrog. 10—25. Jul. freq. ♂. — Scan. pass.)

Obs. *Ae. forcipata* LINN. F. Sv. 1469. PANZ. F. Sv. 88. T. 21. FONSOL. et CHARPENT. (nigra, thoracis lineis latis abdominisque cylindrici linea dorsali tenui iu segmentis 3 aqualibus non continuata, flavis, et appendicibus caudalibus maris 4 parvis, superioribus rectis, apice mucronatis; in Suecia inferiori pass, rarius), et *vulgatissima* LINN. (in Suecia freq. iu Lapponia haectenus non visae, quantum novi.

** Oculi in vertice cohaerentes. Alarum membranula appendicea adest.

2. *Ae. borealis*: fusco-brunnea, lineis pectoris utrinque duabus abdominisque maculis lateralibus, laete caerulescentibus; alis cinereo-hyalinis, stigmate et membranula appendicea nigricantibus. ♂♀ insect. viv. (Long. corp. absque append. caudal. 16—17, al. exp. 23—24. lin.)

Mas: abdomine mox infra basin subito et breviter, at valde coarctato, appendicibus caudalibus 3 brunneis, quarum duae superiores abdominis ultimo segmento duplo et ultra longiores, sublanco-latae, basi attenuatae, apice obtusae, intus ciliatae; appendix inferior, longitudine dimidia superiorum, triangularis, excavata.

Fem.: abdomine mox infra basin subito et breviter, at modice coarctato, appendicibus caudalibus 2, omniuo similibus superioribus iu mare, at forte paullo brevioribus.

Vix *Libellula juncea* LINN. F. Sv. 1468. var.?

Hab. in Lapponia Umensi vulgaris, in silvis ad Katis-avan, Lycksele etc. 16—28. Jun. frequenter visa, praesertim ♀ vulgaris. (Lapponia meridionalis, Suecia inferior, mus. FALL. ubi ♂ cum hac annotatione: „abdomine punctis et signaturis albis,” asservatur.)

Ae. rustica DALM. (iu litter.) seu forte *Lib. juncea* LINNAEI genuina novuillim. Oculi iu viva glauci immaculati, in mortua brunnei. Viva tota fusco-brunnea, thorace lineis lateralibus 2 angustis pallide caerulescentibus. Abdomen glabrum nitidum, brunneo et pallide caeruleo pulchre variegatum. Pedes obscuri. Alae cinereo-hyalinae immaculatae, stigmate nigro aut fusco. Membranula appendicea cinereo-nigricans 1. nubila. Cellula ad basin alarum lato-triangularis. Iu mortua thorax brunneus 1. fuscus, lineis pectoralibus glaucescentibus, et abdomen rufo-brunneum, signaturis variis obscurioribus.

3. *Ae. grandis*: brunneo-lutescens, thorace supra immaculato, lateribus lineis duabus flavis; supra ad radicem alarum puncto reniformi maculisque abdominis caerulescentibus; alis flavescentibus, stigmate fusco, membranula appendicea nubila. ♂♀. (Long. corp. 20, al. exp. 26 lin.)

Mas et *femina* ut in *Ae. boreali* dignoscuntur; at abdomen iu femina *Ae. grandis* basi uou coarctatum est.

CHARP. HOR. Ent. p. 32. ♂♀. *Libellula* LINN. F. Sv. 1467. REAUM. Ins. 6. t. 35. f. 3. ♀♀. ROES. Ins. 2. T. 4. f. 13. 14. DEG. Ins. 2. T. 20. f. 5. ♂. FABR. Ent. Syst. 2. 384. 2. ROSS. F. Sv. Etr. p. 194. 947.

Hab. in Lapponia Umensi rarius, ad Wilhelmina d. 22. Jul. a D. DAHLBOM capta. Cellula ad basin alarum lato-triangularis. Colores variegati cum vita pereunt et corpus totum in mortua brunneum evadit. (Lappon. meridon. — Ostrogoth. Scania Jul. Aug. freq.)

4. *Ae. metallica*: tota viridi-aenea, frontis limbo inferiori, abdominis segmenti secundi macula laterali ventrique basi luteis; alarum membranula appendicea sordide albida 1. nubila. ♂♀. (Long. corp. 14, al. exp. 20. lin.)

Mas: alis hyalinis immaculatis, margine interiori basi infra membranulam pro receptione abdominis primi segmenti distincte excoiso; abdomine subincurvo, mox infra basin subito coarctato; appendicibus caudalibus 3, harum 2 superioribus ultimo segmento duplo longioribus, cylindricis, pilosis, basi latere externo denticulo acuto instructis et apicibus summis subulatis reflexis; appendiceque inferiori unica superioribus fere dimidio breviori, triangulari, in medio concava; omniuo ut hae appendices ab Ill. CHARPENTIER l. c. exactissime describuntur;

Fem.: alis saepissime flavescentibus margine costali saturatori, margine interiori basi non excoiso; abdomine fere aequaliter crasso (nec infra basin subito coarctato), recto; appendicibus caudalibus 2, sublaevaeolatis rectis pilosis uigris, apice acutis, segmento abdominis ultimo duplo longioribus, et squamula aperturam ventralem prope anum tegente erecta (an vi?), acuta nigra.

CHARP. HOR. Ent. p. 39.

Hab. in Lapponia rarius; in silva ad Jucksajervi Lapponiae Tornensis, 20—24. Jun. inventa. (Lappon.-Scania ad Abusa prope Lund jam 16. Maj. in cop. capt. rar.)

Mas et *Fem.* Similis *Ae. aeneae* LINN. FABR. PANZ., illa vero a nostra dignoscitur: fronte tota aenea, abdominis maculis basalibus luteis nullis, alis in utroque sexu basi flavescentibus et in femina totis plerumque flavedine aequaliter tinctis, ut et praepri-

mis appendicibus caudalibus quatuor (nec tribus) subaequaliter longis, inferioribus juxta apicem dente acuto instructis. — Alarum cellula basalis triangularis in alis anticis transversim conica, parum lata fere ut in *Libellula*, in posticis longitudinaliter dilatata. Stigma hand elongatum, fuscum l. pallidum. Abdomen pilosiusculum. Oculi in femina viva dimidietate superiori fusci, inferiori glauci.

Obs. *Ae. metallica*, *aenea* et *borealis* Libellulis valde affines, praecedente Cel. CHARPENTIER rationibusque ab illo l. c. allatis uti-
us, etiam a me ad genus *Aeschna* translatae fuerunt.

5. *Ae. arctica*: tota viridi-aenea, fronte puncto utrinque ad oculos, abdominis incisuris basalibus segmentique tertii macula laterali, flavis; alis cinereo-hyalinis subimmaculatis, membranula appendicea sordide albida. ♀. (Long. corp. 11—12, al. exp. 17—18 lin.)

Hab. in inferalpinis Finmarkiae Norvegicae; in silvis locis montosis ad Bossekop prope Alten non longe a Capite septentrionali, d. 2—4. Aug. 1821 a me inventa. (Finmarkia occidentalis, Oefver Torneå, D. PORTIN, rariss.)

Mas et *Fem.* Similis et affinis priori s. *Ae. metallica*, sed magnitudine duplo minori, fronte tantum puncto utrinque ad oculos (nec limbo inferiori toto), flavo, alis (♀) subimmaculatis, appendicibus caudalibus brunneis, nec nigris, ut et loco natali ab illa facile dignota. Alae cinereo-hyalinae, basi infima nigra, flavidine levissime inducta, versus apicem in regione stigmatum nigricantis umbra fusca leviter tinctae. Cellula triangularis ad basin et membranula appendicea ut in praecedente. Squamula aperturam ventralem juxta anum tegente incumbens. In viva oculi dimidietate inferiori glauci, superiori castanei, in mortua toti brunnei.

Obs. *Ae. lunata* CHARP. (*annulata* LATR., in Scania ad Esperstedt et Oestared pass.); *chrysophthalmus* CHARP. (Succ. med., Ostrogoth. ad Laeketorp, Scania, rar.); *junceae* LINN. vera (Suecia rar.); *vernalis* VANDERL. (Scania) et *aenea* LINN. (Scania jam 20. Maj. freq.); sed harum nullas in Lapponia invenire mihi contigit.

3. Agrion. FABR.

LATR. Gen. Ins. 407. WIEDEM. CHARP. ROSS. HANSEM. HOEVEN. DAHLB. *Libellula* LINN. et Auct. Vet.

Medium aut in hac familia parvum (long. corp. 12—8, al. exp. 18—12 lin.). Maxilla intus spinis 5, quarum 2 minimis. Labii lamella media profunda bifida, lamellae laterales dente apicali. Caput transversum, cum oculis late remotis et valde exsertis subglobosis thorace latius, non vesiculosum. Ocelli 3 in triangulum dispositi. Alae in quiete suberectae s. oblique conniventes, subtiliter reticulatae, cellulis quadrangularibus, stigmatibus nullo l. parvo. Cellula vero triangularis major, in *Libellula* et *Aeschna* ad basin alarum perspicua, neque in alis anticis neque in posticis *Agrii* adest. Volitat interrupte alis vibrantibus, posticis interdum quiescentibus, conniventibus. Abdomen gracile, lineari-cylindricum, glabrinsum. Pedes ciliati. Color metallicus splens, plerumque viridis aut caeruleus, rarius ruber, aut cupreus. Alae hyalinae, coloratae, maculatae. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae. *Larvae* elongatae, angustae, antennis 3-articulatis et foliolis analibus tribus. *Differentia* sexus fere ut in prioribus. *Mas* et *femina* pictura quoque interdum discrepantes. *Mas* appendicibus analibus 4 semper gaudet. (Spec. Scand. 10, vix plures, nisi e meris varietatibus novas species fingere velis.)

Subdiv. 1. Alae sessiles, coloratae, cellulis ereberrimis, subtilissimis, saepissime quadrangularibus, stigmatibus in ♂ nullo, in ♀ brevi obsoleto spurio (pseudostigmatibus HANSEM.), albo; saltem in quiete aut omnes oblique supra abdomen positae, aut anticae horizontaliter patentes. Masculorum appendices anales superiores semicirculares. *Calepteryx* LEACH, BILLB., *Libellula Virgo* cum varietatibus LINN.

1. *A. Virgo*: corpore metallico splendidissimo, ore pedibusque nigris, ventre obscuro. ♂♀. (Long. corp. 12, al. exp. 18—19 lin.)

Mas: alis saepissime caeruleis aut caeruleo-maculatis, semper absque stigmatibus; appendicibus caudalibus 4 atris, superioribus longitudine abdominis ultimi segmenti, areuatis, extrorsum nonnihil latioribus, extus pilosis, serrulatis, iutus medio dente armatis; inferioribus dimidio brevioribus, subrectis;

Fem.: alis fusciscentibus immaculatis unicoloribus, stigmatibus parvo albo; appendicibus caudalibus brevibus, acutis.

ZETTERSTEDT, Insecta Lapponica.

HANSEM. in WIED. Zool. mag. 2. 1. p. 151. ♂♀. CHARP. Hor. Ent. p. 4. ♂♀. DAHLB. Skand. Ins. p. 226. 149. ♂♀. Var. a. ♂. capite et corpore caeruleis, alarum macula media fasciformi, latissima atro-caerulea.

LINN. Fn. Sv. 1470. var. α. ROES. Ins. 2. T. 9. f. 7. ROSS. Fn. Etr. p. 195. 945. v. α. SCHRANK Enum. Ins. Austr. 302. 600. var. A. FABR. Ent. Syst. 2. 356. 1. var. α. PANZ. Fn. 79. T. 17.

Hab. in Lappon. Tornensi, D. PORTIN.

Var. b. ♂. simile var. a., alarum macula media minus dilatata, fusca.

Var. c. ♂. corpore caeruleo aut virescenti caeruleo, abdomine posteriorius viridi, alis totis caerulescentibus, apice interdum cinereo-hyalinis.

LINN. l. c. var. β. REAUM. Ins. 6. 35. f. 7. ROES. Ins. l. c. f. 5. ROSS. Fn. Etr. l. c. var. β. et δ. PANZ. l. c. T. 18. FABR. l. c. var. β. et δ. REAUM. Ins. 6. t. 35. f. 7.

Hab. ad Åsele Lapponiae meridionalis frequenter, 24—28. Jul. captum.

Var. d. ♂♀. corpore viridi, abdomine apice interdum cupreo, alis totis fuscis aut fusco-flavescentibus.

LINN. l. c. var. γ. ♀. SCHRANK l. c. var. C. ♀. ROSS. l. c. var. γ. ♀. ROES. l. c. f. 6. ♀. FABR. l. c. var. γ. ♀. *Agrion modesta* SUNDEW. in litt. ♂.

Hab. hae varietates in Lapponia rarius praeter varietatem c., quae praesertim in Lapponia Umensi s. meridionali frequenter occurrit. (Lappon.-Scania freq., etiam varietates aliter coloratae.)

Subd. 2. Alae abdomine breviores petiolatae s. basi insigniter angustatae, totae hyalinae, cellulis non ita erebris ac in prioribus, stigmatibus in utroque sexu perspicuis licet parvis; in quiete aut semi-expansae aut fere erectae. Abdomen subfiliforme. Appendices caudales variae. *Libellula Puella* cum varietatibus LINN.

* Alarum stigma oblongum, fere rectangulum. Cellulae plurimae polygonae. *Nervus longitudinalis* in parte exteriori alae a costa *quartus*, ab apice ad tertiam totius alae longitudinis partem productus, *angulatus* s. in ziczac flexus. Alae in quiete semi-expansae. Maris appendices caudales non brevissimae, superiores arcuatae.

2. *A. Forcipula*: supra viridi-aeneum nitidum, subtus alarumque receptaculo flavescens; stigmatibus fuscis. ♂♀. (Long. corp. 9—10, al. exp. 12 lin.)

Mas: thorace supra aeneo-viridi unicolore, pectore glaucescente l. pulvere caeruleo obdactis; abdominis segmento ultimo plicato, exciso, appendicibus superioribus areuatis, iutus bidentatis, inferioribus brevioribus rectis, omnibus (in adultis) nigris;

Fem.: thorace supra viridi, lineis 3 flavis l. albidis, subtus livido; appendicibus caudalibus 4 brevioribus, superioribus conicis flavis, apice fuscis, inferioribus brevissimis nigris, et praeterea duabus alis carinae anali insertis, filiformibus, iucervis, fuscis; segmento ultimo dorsali emarginato.

CHARP. Hor. Ent. p. 6. certe. ♂♀. *A. sponsa* HANSEM. WIED. Mag. 2. 1. p. 159. 7? *Lib. puella* LINN. Fn. Sv. 1471. var. α. ♀. REAUM. Ins. 6. t. 40. f. 1—5. t. 41. f. 3. DAHLB. Skand. Ins. p. 227. 150. var.

Hab. in Lapponia rar. (Lappon.-Ostrogoth.-Scania Ang. freq.)

** Alarum stigma rhombeum. Cellulae plurimae quadrangulares, saltem rectangulae. *Nervus longitudinalis* in parte exteriori alae a costa *quartus*, ab apice ad tertiam totius alae longitudinis partem productus, *rectus* (nec undulatus l. angulatus). Alae in quiete erectae. Maris appendices brevissimae, forma variae.

3. *A. Puella*: azureum aeneo-pictum; collari aeneo, limbo omni tenuissime azureo, margine postico leviter bisinuato; ore subtus tibiisque latere exteriori pallidis; abdominis segmentorum apice (in ♂) fascia obscura; alarum stigmatibus nigricante. ♂♀. (Long. prioris.)

Mas: abdomine azureo, aeneo-fasciato, appendicibus caudalibus superioribus conicis, inferioribus subcurvatis l. rectis;

Fem.: abdomine supra aeneo subnigricante, parum maculato; appendicibus caudalibus 2 obtusis, conicis atris.

LINN. Fn. Sv. 1471. var. δ. ♂. DAHLB. Skand. Ins. p. 227. 150. var. d. FABR. Ent. Syst. 2. 357. 2. var. α. REAUM. Ins. 6. t. 35. f. 8. ♂. *A. furcatum* CHARP. Hor. Ent. p. 18. ♂♀. *A. Pupa* HANSEM. in WIED. Mag. 2. 1. p. 155. 4. ♂♀. Sub nominibus: *Agr. pulchella* et *bivittata* inares mihi ab Entomologis Sueciae etiam communicati fuerunt.

Hab. in Lapponia rarius. (Lappon.-Ostrogoth.-Oelandia-Scania, mense Jul. pass. non rar.)

4. A. elegantulum: supra aeneum, thorace glauco-bilineato, subtus caerulescenti glaucum, collari aeneo, limbo glauco, margine postico subintegro; alarum stigmatibus ciureo-fusco. ♂♀. (Long. corp. 9, al. exp. 11 lin.)

Hab. in Lapponia Umensi passim; in betuletis ad Lycksele 16—19. Jun. feminae frequenter visae; mas rarissime obuius. (Lappon. meridionalis — Bottnia borealis ad Calix, D. SMALTZ; ad amnem Kjellby prope Lund Scaniae d. 27. Jun. D. DAHLBOM.)

Mas et *Fem.* viv. Priori paullo minus. *Agrio interrupto* CHARP. (vide infra) affine et simile videtur, sed collaris margine subintegro, uae profunde bisinuato, etc. dignotum. Caput aeneum, postice maculis 2 glaucis per lineam aut collare transversam ejusdem coloris convexis; in occipite etiam macula utriusque glauca. Os glaucum, lineis 2 transversis supra labium aeneis. Oculi (in vivo) glauci cantho superiori obscure. Thorax glaucus, dorso lineis 3 postice confluentibus aeneis, media latiori. Abdomen valde tenue (praesertim in ♂), glaucum, dorso aeneum, fasciis tenuibus interruptis ad incisuras glaucis. *Feminae* segmentum ultimum dorsale incisum, appendicibus 2? brevissimis conicis glaucis. *Maris* abdomen in specimine nostro apice mutilatum. Pedes in utroque sexu aenei, femoribus subtus tibiisque extus glaucis. *Obs.* Omnis color, qui in insecto vivo caerulescenti glaucus s. azureus est, in mortuo lutescit, quod probe observandum, quando individua in museis asservata, examini subjiciuntur.

Obs. Non solum pro comparatione eum jam antea descriptis, verum etiam ea opinione ductus, quod una alterave species olim quoque in Lapponia detegeretur, sequentes hujus subdivisionis eum diagnosibus huic loco inserere volui, in Suecia inferiori plus minus frequenter obvias, licet in terris arcticis hactenus non observatas, quantum novi.

5. A. lacteum: capite thoraceque albidis, fusco-aeneo-strigatis, abdomine lacteo, segmentis atro-aeneo-marginatis punctisque 2 notatis, tibiis medietis et posterioribus in membranis dilatatis. ♂♀. (Magnitudo *A. Puellae*.)

SCHAEFF. Icon. T. 48. f. 1. ♀. CHARP. Hor. Ent. p. 11. ♂♀. (Sub nomine *A. platypodu* a D. SUNDEWALL communicata.)

In Suecia media, Ostrogothia ad Laerketorp d. 18. Jul. 1833 in copula invenit Cel. Doct. DAHLBOM.

6. A. minium: sanguineo-minium, vertice, thoracis lineis dorsalibus abdomineque ante apicem nigro-aeneis, pedibus atris. ♂♀. (*A. Puella* nonnihil majus.)

CHARP. Hor. Ent. p. 13. ♂♀. *Lib. Puella* var. β. LINN. Fn. Sv. 1471. SCHRANK Enum. Ins. Austr. 303. var. A. *Agri. Amazon* HANSEM. in WIED. Mag. 2. 1. p. 152. 2. ♂♀. (Sub nomine *A. sanguinea* a D. SUNDEWALL communicata.)

In Suecia media rariss., in Scania vero pass., ex. gr. ad Oestared prope Cimbrishamn d. 14. Jul. in copula; etiam aliis locis inveni.

7. A. Chloridion: supra aeneum, subtus flavescens, pedibus atris; *mas:* abdomine supra leviter, subtus et in ultimis segmentis totis dense caeruleo-pulveratis; *femina:* thoracis dorso linea picto utrinque abbreviata, punctoque adjacentes flavis, interdum obsolete. ♂♀. (*A. Puella* paullo majus, praesertim femina.)

CHARP. Hor. Ent. p. 14. ♂♀. ROES. Ins. T. 11. f. 6. *Agri. Najas* HANSEM. in WIED. Mag. 2. 1. p. 158. 6. forte.

In Suecia media et Gottlandia rar., d. 14—20. Jun. captum; in Oelandia vero, in foliis Nymphaeae luteae in lacu Måsberga Paroeciae Gaerdslosa d. 9. Jul. sat copiose legi.

8. A. interruptum: azureum, nigro-aeneo-pictum, collari aeneo, undique azureo-marginato et punctis 2 ad latera azureis, margine postico profunde bisinuato. ♂♀. (Magnitudo *A. Puellae*, vel paullo minus.)

CHARP. Hor. Ent. p. 16. ♂♀. *A. Puella* HANSEM. in WIED. Mag. 2. 1. p. 153. „capite binaculato, thorace (maris interrupto) bilineato, abdomine utriusque sexus caeruleo-maculato.“

In Scania passim; in graminosis locis siccis in Paradislykan Lundae 27—30. Maj. 1839 masculi et feminae frequenter visi.

9. A. tuberculatum: nigro-aeneum, flavido- et caeruleo-pictum; collaris margine postico reflexo, medio in tuberculum elevato; capite parvo; alis brevibus. ♂♀. (Magnitudo circiter *A. Puellae*.)

CHARP. Hor. Ent. p. 21. ♂♀. certe. Forte etiam *A. Pupilla:* „alarum stigmatibus nigris, apice albis, capite bipun-

ctato, thorace lineato, abdominis medio immaculato,“ HANSEM. in WIED. Mag. 2. 1. p. 156. 5. ♂♀.

In Suecia media et meridionali passim, in copula haud raro captum; in Gottlandia ad Hoburg d. 19. Jun. 1819 inveni, et in Scania ad Kjellby prope Lund d. 27. Jun. 1829 utrumque sexum deprehendit meritisimus noster insectorum investigator DAHLBOM. — Oculi in insecto vivo virescentes, macula superne nigra.

FAMIL. 2. EPHEMERINAE.

4. Ephemera. LINN.

LATR. Gen. Ins. 408. REAUM. GEOFFR. DEG. FABR. OLIV. LAMARCK. SCHRANK. ROSS. PANZ. DAHLB.

Media aut minor (long. corp. 9—1½, al. expans. °) 12—3 lin.). Antennae breves, 3-articulatae, subulatae. Clypeus membranaceus, transversus, medio longitudinaliter plicatus. Palpi 4 breves, multiarticulati. Oculi distantes. Corpus elongatum, molle. Caput transversum. Alae 4 (in *E. diptera* 2), trigonae, crebre reticulatae; superiores majores, omnes in quiete oblique erectae. Setae caudales 2 l. 3, longissimae. Pedes antici a posterioribus remoti, elongati, porrecti. Color obscurus. *Motu* tarda. *Volatus* haud celer, interdum longus, pedibus pendulis velificans, ita ut semina paposa *Leontodontis* vel aliarum Syngenesistarum, quae in aëre lente veherentur, te videre fere crederes; sed sole sereno ad aquas et paludes saepe choreas vivaces instituunt imagines masculorum quarundam specierum, sursum deorsum volantes. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. Vita brevis: saepe eodem die exuvias deponunt et nuptias puerperiaeque celebrant. *Larva* foliolis caudalibus 3, Libellularum subsimilis, sed capite thoraceque crassioribus, pedibus brevioribus abdomineque branchiis lateralibus exsertis foliaceis vibrantibus dignota. *Differentia sexus;* *mas:* cauda forcipata s. appendicibus 4 caudalibus brevibus saepe arcuatis infra setas, a *femina* mutica discrepat. (Spec. Scand. 15, alis inaequalibus et setis caudalibus in utroque sexu longissimis statim ab aliis Neuropteris dignoscendae.)

Subd. 1. Alae quatuor.

° Cauda triseti.

1. E. vulgata: fusca, alis fusco-reticulatis et maculatis. ♂♀. (Long. corp., absque setis, 9, al. exp. 12 lin.)

LINN. Fn. Sv. 1472. REAUM. Ins. 6. T. 44. f. 3—5? DEGER. Ins. 2. T. 16. f. 9—13. ♂♀. PANZ. Fn. 94. 16. SCHRANK Enum. Ins. Austr. 303. 602. ROSS. Fn. Rtr. p. 8. 672. FABR. Ent. Syst. 2. 68. 1. DAHLB. Skand. Ins. p. 228. 151.

Hab. in Lapponia juxta lacus passim; ad Lycksele Lapponiae Umensis s. meridionalis d. 16—25. Jun. praesertim copiose. Oculi in viva brunnei, unicolores. Femina mare paullo major, robustior. (Lappon.-Scania, 28. Maj. — 2. Jul. freq.)

2. E. marginata: thorace unistriato nigro nitido glabra, pedibus lutescentibus, anticis abdomineque fuscis, alis albidohyalinis, pallide reticulatis, costa a medio ad apicem infusca. ♂♀. (Long. corp. circiter 4, al. exp. 6—7 lin.)

LINN. Syst. Nat. 2. 906. 3. FABR. Ent. Syst. 2. 69. 4. Hab. in Lapponia cum priori passim; ad Lycksele 3—25. Jun. freq. (Lappon.-Ostrogoth.-Scan. freq.)

Priori duplo minor. Alae apice saepe toto infusato. Maris appendices caudales 4 luteae, inferiores 1½ lin. longae, basi compressae, dilatatae, apice subulatae, incurvatae; superiores breviores, rectae, subconicae.

3. E. hyalinata: nigra nitida, pedibus testaceis, alis albidohyalinis, crebre reticulatis, nervis tenuibus albis, setis caudalibus albidis, articulatione fusca. ♂♀. (Long. corp. 3, al. exp. 5. lin.)

° Per „al. exp.“ in descriptione specifica, long. *alar. anticar. expansarum* semper intelligo.

Mas: abdominis medio albedo-pellucido; appendic. caudalibus inferioribus pallidis, basi dilatatis, apice subulatis incurvis;

Fem.: abdomine nigro, squamis analibus 2 brevibus ovatis fuscis.

Hab. in Lapponia pass.; ad Lycksele 20—26. Jun. freq. (Lapponia-Suecia inferior.)

Eph. marginatae affinis, sed minor, alis immaculatis et nervis tenuioribus obsoletioribus distincta. Sub nomine: **Eph. Limnobia et limosa**, formae similes, sed cellulis pluribus incompletis dignotae, mecum communicatae fuerunt, in Scania et Ostrogothia captae.

Var. b. ♂. uervis obsoletis, cellulis plurimis incompletis; capta ad Lycksele cum var. a, cui de cetero similis.

4. E. halterata: fusca, pedibus pallidis, abdomine in mare albedo subpellucido, apice fusco, alis in utroque hyalinis parvis reticulatis, nervis tenuissimis albis. ♂♀. (Long. corp. circiter $1\frac{1}{2}$, al. exp. 4 lin.)

DEG. Ins. 2. t. 17. f. 17. 18. FABR. Ent. Syst. 2. 69. 6.

Hab. in Lapponia Tornensi passim; in pinetis juxta paludes ad Muonioniska 10—17. Aug. freq.; etiam ad Alten et Kautokeino Finmarkiae orientalis capta. (Lappon.-Suecia inferior.)

5. E. vespertina: tota fusca parum nitida, pedibus fusco-testaceis, alis omnibus obscure cinereis distincte reticulatis. ♂♀. (Long. corp. $3\frac{1}{2}$, al. exp. 6 lin.)

DEG. Ins. 2. 2. p. 646. t. 17. f. 14. 15. ROES. Ins. 2. T. 12. f. 1. 2. LINN. Fn. Sv. 1450. (nuper e nymphae declarata videtur). FABR. Ent. Syst. 2. 69. 5. (**Eph. vespertina** Ross. Fn. Etr. p. 9. 674. „minima, nigra praeter alas hyalinas, $1\frac{1}{2}$ lineam longa“ alia omnino videtur.)

Hab. in Lapponia Suecica sylvatica vulgaris; ad Lycksele Lapponiae Umensis et ad ripas fluminis Tornensis ad Juckasjervi 25. Jun. — 3. Jul. larvas et utriusque sexus imagines frequenter inveni. Forceps maris brevis fusca. (Lappon.-Smolandia-Scania Mus. FALL.)

6. E. brevicauda: nigricans, abdomine, pedibus et setis caudalibus albis, his pilosis, alis hyalino-albis non reticulatis. ♀. (Long. corp. $1\frac{1}{2}$ al. exp. fere 5 lin.)

FABR. Ent. Syst. 2. 69. 7. Sub eodem nomine in museo FALLENI asservatur; etiam a D. DALMAN mecum communicata. — Sub nomine **E. pusilla** in collectionibus quoque occurrit.

Hab. in Lapponia Tornensi rar.; etiam ad Almsele Lapponiae Umensis 24. Jul. a D. DAHLBOM deprehensa. (Lapponia-Bottnia borealis ad Calix, D. SMALTZ — Westrogothia D. DALMAN. — Oelandia, nos.)

Fem.: Parva, directione nervorum in alis et setis caudalibus facile dignota. Antennae fuscae, seta apicali alba. Oculi in viva nigro-brunnei. Alae hyalino-albae, superiores latae, non reticulatae h. e. cellulis nullis instructae, nervis longitudinalibus plurimis tenuibus, quorum tamen a costa secundus et tertius, approximati, a basi ad medium crassiores nigricantes, unde vitta tenuis nigra intra costam oritur. Nervus longitudinalis a costa sextus versus apicem bifurcatus. Setae caudales 3, corpore nonnihil breviores, ab apice ad tres partes longitudinis plumosae. Forte proprii generis.

Obs. In speciminibus hujus speciei, quae jam ante oculos habeo, tantum duae alae adsunt.

.. Cauda biseta.

7. E. venosa: griseo fuscoque varia, alis hyalinis reticulatis, setis caudalibus pallidis, articulatione fusca; forcipe maris lutea basi intus dentata. ♂♀. (Long. corp. 4—5, al. exp. 9 lin.)

DEG. Ins. 2. T. 18. f. 4. FABR. Ent. Syst. 2. 70. 8.

Hab. in Lapponia passim; mares ad Lycksele Lapponiae Umensis 24. Jun., et feminam in paludosis ad Bossekop Finmarkiae 6. Aug. inveni. (Lapponia-Ostrogoth.-Scania; Jul. Aug. pass.)

Var. b. ♂♀. costa alarum leviter infusca. Inter Alten et Kautokeino Finmarkiae orientalis 13—15. Aug. rar.

8. E. vitreata: nigra nitida, pedibus sordide luteis, alis hyalinis obsolete crebre reticulatis, setis caudalibus pallidis, articulatione fusca. ♂♀. (Long. corp. fere 4, al. exp. 8 lin.)

Mas: abdominis medio forcipeque sordide albis;

Fem.: abdomine toto nigro.

Hab. in Finmarkia occidentali; ad aquas scilicet stagnantes prope Bossekop d. 7. Aug. deprehensa; mares copiose choreas ducentes. (Lapponia Norvegica borealis.)

Mas et Fem. Priori paullo minor, corpore magis nigro, et alis hyalinis immaculatis diversa. Alarum cellulae creberrimae, sed

nervis valde tenuibus albidis, unde reticulatio oculis tantum armatis perspicua. Setae caudales corpore fere duplo longiores, sordide albae fusco-articulatae. Forfex maris alba et tenuior quam in priori.

9. E. bioculata: corpore flavo aut obscure testaceo, alis hyalinis subreticulatis, nervis transversis biserialis, setis caudalibus albis immaculatis; capite tuberculato. ♂♀. (Long. corp. 2—2 $\frac{1}{2}$, al. exp. 4—5 lin.)

Mas: abdomine albedo, apice fusco, thorace saepe obscuro;

Fem.: abdomine toto, uti thorace plerumque flavescens; albis.

LINN. Fn. Sv. 1473? FABR. Ent. Syst. 2. 70. 9? PANZ. Fn. T. 94. f. 17? GURRIN Iconogr. du Règn. Animal. T. 60. f. 9. REAUM. Ins. 6. T. 46. f. 13? 14?

Hab. in Lapponia Umensi passim; ad Stensela d. 3. Jul. utrumque sexum copiose vidi. (Lapponia meridionalis-Ostrogothia-Scania; Jul. Aug. freq.)

Mas et Fem. Alae albo-hyalinae immaenatae, nervis tenuissimis albidis, longitudinalibus pluribus, sed transversis paucis, his fere in duas series abruptas dispositis, unde cellulae tantum paucae oblongo-rectangulae formantur. Cum igitur alae a FABRICIO et LINNAEO „reticulatae“ nominantur, et cellulae creberrimae in figura PANZERII repraesentantur, magna dubia circa horum auctorum synonymia oritur. Praeterea setae caudales albae a FABRICIO „fusco-punctatae“ dicuntur, quae nota in nostram speciem non quadrant. — Sub nomine „**Ephem. striata** FABR. s. „**mutica** LINN.“ a D. DALMAN olim missa; interea vero in collectionibus Suecorum pluribus ut **Eph. bioculata** LINN. haec nostra species occurrit.

10. E. culiciformis: fusca obscura, alis cinerascens, subreticulatis, nervis transversis biserialis, setis caudalibus longitudine corporis albis immaculatis. ♀. (Long. corp. 2—2 $\frac{1}{2}$, al. exp. 4—5 lin.)

LINN. Fn. Sv. 1475. FABR. Ent. Syst. 2. 71. 14.

Hab. in Lapponia rar.; etiam e Groenlandia a D. WESTERMANN missa. (Lappon.-Ostrogoth.-Scan., Aug. Sept. sat frequenter, sed non nisi feminas vidi.)

Priori similis et directio nervorum in alis omnino ut in alis illius, sed differt colore corporis obscuriore et alis cinerascens; f. fumosae, tunc hyalinae.

Obs. LINNAEI **Ephemera fuscata**, horaria et nigra in Suecia inferiori passim obviae, in Lapponia a me frustra quaesitae.

Subd. 2. Alae duae.

Ephemera diptera LINN. Fn. Sv. 1477. grisea l. testacea, alis hyalinis, margine costali fusco cinereo-maculato; magnitudine **Eph. vitreatae** uob. (uo. 8.) ad aquas Scaniae, etiam in fenestris, Jul. Aug. frequenter visa et capta, in Lapponia hactenus non inventa, quantum mihi cognitum.

FAMIL. 3. PANORPATAE. LATR.

5. Panorpa. LINN.

LATR. Gen. Ins. 110. REAUM. GEOFFR. DEG. FABR. PANZ. OLIV. LAMARCK. SCHRANK. ROSS. CUV. BILLB. LEACH. STEPH. KLUG.

Media (long. Corp. 4, al. exp. 7—8 lin.). Os productum in rostrum 1 lin. longum. Mandibulae tridentatae. Maxillae corneae, apice bifidae. Mentum subquadratum, corneum, apice truncatum. Labium elongatum, membranaceum acute emarginatum. KLUG. Ocelli 3. Abdomen conicum, segmentis 8, quorum 2 ultima appendicea, terminali genitalia apice gerente. Alae completae, nervis, longitudinalibus pluribus, validis, trichotomice partitis; transversalibus paucis, unde etiam cellulae tantum paucae irregulares, elongato-subtriangulares observantur. Unguiculi 2, subtus pectinati s. ciliati. Color fuscus; pictura alarum maculata. Volatus tardus, aeger. Habitatio per partem sylvaticam Lapponiae. **Differentia sexus;** mas: cauda triarticulata recurva ferruginea pubescente, articulis 2 cyathiformibus angustis, ultimo magno sub-obovato chelifero, genitale includente; femina: cauda triarticulata horizontali ferruginea pilosa, articulis 2 cyathiformibus angustis, ultimo antecedente paulo longiori sed nonnihil angustiori, apice appendices 2 breves filiformes triarticulatas divaricatas nigras pilosas gerente. (Spec. Scand. 1

nostra, cujus mera varietas *P. germanica* Auct. sine dubio habenda.)

1. *P. communis*: nigricans, rostro externe nigro-bilineato, antennarum articulo basali crasso, orbita oculorum occipitali caudaque, ferrugineis, thoracis maculis dorsalibus pedibusque sublividis, alis cinereo-hyalinis, nervis maculisque nigris. ♂♀. (Long. ut in caractere generis indicata.)

Mas et *Fem.* ut in caract. gen. distinguuntur.

Var. a. ♂♀. alis cinereo-hyalinis, maculis in singula ala basalibus subquatuor, apicali unica majori hyalino-guttata, et fascia pone medium irregulari, nigris.

LINN. Fh. Sv. 1516. ♂♀. REAUM. Ins. 4. T. 8. f. 9. ♂. DEG. Ins. 2. T. 24. 25. f. 1—4. ♂♀. FABR. Ent. Syst. 2. 97. 1. SCHRANK Enum. p. 316. 633. PANZ. Fh. 50. f. 10. ♂. FRISCH. Ins. 9. p. 28. t. 14. ♂. ROSS. Fh. Etr. 23. 695. KLUG. Panorpatae 22. 1. ♂♀.

Var. b. ♂♀. rostro rufo immaculato, alis cinereo-hyalinis, superioribus obsolete maculatis, nempe apice et maculis in singula ala 4—8 minutis fuscis; inferioribus praeter apicem subimmaculatis. Saepe paullo minor.

Panorpa germanica LINN. Syst. Nat. 2. 915. 2. FABR. Ent. Syst. 2. 97. 2. SCHRANK Enum. p. 316. 634. KLUG. l. c. var. *P. communis*.

Hab. in Lapponia locis umbrosis rar.; viciat insectorum minorum rapina. (Lappon.-Scan. per totam aetatem freq.; var. b. in Scania ad Esperöed etc. rarius occurrit. Pupa hujus speciei a D. MACQUART inventa, in Annal. des Sc. Nat. Tom. 22. p. 463 descripta.)

6. Boreus. LATR.

CUVIER. CURTIS. GUERIN. KLUG. *Panorpa* LINN. FABR. VILL. OLIV. *Bittacus* LATR. Hist. Nat. *Pittacus* BILLB. Ateleptera HOFFMGG. DALM.

Minuta circiter 1 lin. long. Os productum in rostrum capitis thoracisque longitudine. Mandibulae intus ante apicem multidentatae. Maxillae coriaceae, deinde membranaceae, apice ovatae, integrae. Mentum cum maxillis connatum, antice sinuatum. Labium, mento insidens, obconicum, apice paullo amplificatum, rotundatum, integrum. KLUG. Ocelli nulli. Abdomen segmentis 8, cauda exserta. Alae incompletae aut nullae. Unguiculi 2 audi. Color viridis nitidus. *Motus*: reptatus haud celer; etiam saepe breviter saltans. *Habitatio* ——. *Differentia sexus*; *mas*: alae 4 subulatae incurvae pubescentes ferrugineae, superiores apice setaceae; abdomen sursum subarcuatum, cauda subexserta, clausa, laminis 2 lateralibus valvulae inferiori piceis (in adultis), et appendicibus duobus superius longitudine valvulae, filiformibus, inflexis ferrugineis; *femina* aptera: abdomen nonnihil crassius quam in mare, rectum, cauda exserta longitudine tertiae partis abdominis; terebra conica seu subcylindrica apice acuto, tota glabra nitida (oviductu), et appendicibus 2 inferioribus (linearibus) testaceis constante. (Spec. Scand. 1. nostra, magnitudine parva, colore metallico, mandibulis multidentatis, alis incompletis, oculis nullis, unguiculis simplicibus ut et forma caudae abunde a *Panorpa* distincta.)

1. *B. hyemalis*: viridi-aeneus nitidus, antennarum basi, rostro, pedibus anoque rufo-testaceis. ♂♀. (Long. ut in caract. gen.)

CUVIER Règn. Anim. 5. p. 247. GUERIN Icon. du règn. Anim. T. 61. f. 4. ♀. KLUG. Panorp. p. 27. WETSW. Int. T. 3. f. 3. ♂. figur. pulchra. *Panorpa* LINN. Syst. Nat. 2. p. 915. 3. FABR. Ent. Syst. 2. 98. 5. *Pittacus* BILLB. Enum. p. 96. *Bittacus* LATR. Hist. Nat. 13. p. 20. 3. Ateleptera DALM. Analect. p. 34. *Gryllus proboscideus* PANZ. Fh. 22. f. 18. ♂♀. (fig. parum fidel.)

Hab. . . . In Lapponia etiam habitare fertur, mihi in terris arcticis haud obvis, forte quia viguit sub tempore anni, cum has terras non visitavi. (Lapponia; Suecia media: Uplandia, Westrogothia haud raro DD. SCHÖNHEER et DALMAN. — Smolandia D. LJUNGH —; ad Abusa prope Lund Scaniae in glacie et nive praesertim sub diebus mitioribus 1—15. Jan. saltatundum circumvagantem, copulae junctum frequenter vidi et legi.)

Regio ubi alae insertae fuissent, abdominis margo lateralis et incisurae in femina testacea sunt. — Sub muscis autumno specimina collecta immatura corpore molliore et colore pallidioribus observavit D. DALMAN.

FAMIL. MYRMELEONIDES. LATR.

Myrmeleon formicarium LINN. REAUM. Ins. 4. Tab. 11. f. 8. Tab. 14. f. 18. 19. et Ins. 6. Tab. 32. 33. 34. f. 7. FABR. PANZ. DAHLB.; antennis brevibus subclavatis facile dignotum, in Suecia media praesertim orientali, ex. gr. ad Laerketorp Ostrogothiae rariss., ad Berga Calmariae pass., sed in Gortlandia et in areosis Oelandiae borealis frequent, d. 10—20. Jul. deprehendi, Lapponiae certe profugum.

FAMIL. 4. HEMEROBINI. LATR.

7. Hemerobius. LINN.

LATR. Gen. Ins. 414. REAUM. GEOFFR. DEG. FABR. SCHRANK. ROSSI. LAMARCK. DAHLB.

Medius, minor aut minutus (long. corp. 4—1½, al. exp. 12—3 lin.). Antennae longitudine circiter corporis, ant illo paullo breviores, articulis numerosissimis. Palpi articulo ultimo crassiore, elongato-ovato, acuto. Labium apice nec marginato, nec recta truncato, ad latera saltem rotundato. LATR. Ocelli nulli. Prothorax humilis parvus subquadratus. Alae crebre concinne reticulatae, plaga intracostali transversim venosae s. nervosae nervis omnibus sub lente pilosulis; in quiete abdominem fornicatim tegentes. Abdomen subfalcato-arcuatum. Corpus molle. Color virescens, flavus, pallidus, testaceus, fuscus. *Pictura* vix ulla; alae interdum leviter fusco-maculatae. *Motu* segnis; *volatus* tardus, laborans. *Habitatio* in pratis, fruticibus, pinetis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Ova* stipitata foliis adglutinantur. *Larva* terrestis, aphidivora; hexapoda. *Pupa* folliculata quiescens, folio adfixa. *Differentia sexus* in abdomine maris angustiore, ano obtusiore, hamulato, et *feminae* abdomine paullo crassiore, ano nonnihil acutiore, quaerenda. (Spec. Scand. 23, prothorace s. thoracis segmento antico subquadrato, oculis nullis, partium forma gracili, alis amplius reticulacione subtili concinna, colore partium saepius laeto, corpore molli etc. a reliquis suae Familiae dignotae. — *Sundsluendor* DAHLB.)

Subd. 1. Antennae longitudine corporis aut illo nonnihil longiores, articulis cylindricis. Alae immaculatae, cellulis in disco oblongo-quadratis, nervis ad marginem anteriorem simpliciter furcatis et plaga intracostali venis transversis simplicibus. *Majores*, virides aut pallidi. Tactu odorem spirant ingratum. Suet. *Perlsuendor*. *Aeolops* BILLB.

1. *H. chrysops*: viridi nigroque varins, alis hyalinis nervis longitudinalibus virescentibus, lineolis transversis nigris reticulatis. ♂♀. (Long. corp. 3, al. exp. 8 lin.)

LINN. Fh. Sv. 1505. REAUM. Ins. 3. Tab. 33. f. 14. 15. DEG. Ins. 2. T. 22. f. 1. ROES. Ins. 3. T. 21. f. 4? FABR. Ent. Syst. 2. 83. 6. SCHRANK Enum. p. 312. 625. ROSS. Fh. Etr. p. 15. 687.

Hab. in Lapponiae praesertim meridionalis pratis frequent, in fruticibus Betulae et Pini ad Juckasjervi Lappon. Tornensis, atque ad Lycksele et Umenaes Lappon. Umensis, 15—26. Jun. a me lectus. Oculi in vivo viridi-aurei unicolors. (Lappon.-Bottnia borealis ad Calix — Scania jam 20. Maj. — 20. Jun. haud raro.)

Obs. *Hemerob. 1. pallens* nob. 2 *Perla* LINN. REAUM. Ins. 3. Tab. 33. f. 2—6. PANZ. DAHLB. 3. *stigma* nob. et 4. *albus* LINN. PANZ., in Suecia inferiore et praecipue in Scania plus minus frequent obvi, in Lapponia vix leguntur.

Subd. 2. Antennae corpore plerumque nonnihil breviores, moniliformes. Alae saepissime maculis punctiformibus seriatim dispositis 1. in fasciolas tenues transversas digestis; cellulis in disco longitudinali, elongatis, nervis in limbo et praesertim in apice compositae furcatis, furca triplici. *Minores*, albi aut fusci. Tactu haud foetent.

2. *H. phalaenoides*: alis superioribus testaceis, striis pone medium duabus obliquis punctoque antice, fuscis; radice mucrone et fasciculo pilorum armatis, apice subfalcatis, costa basi dilatatis; inferioribus pallidioribus inermibus. ♂♀. (Long. corp. 3, al. exp. 8—9 lin.)

LINN. Fn. Sv. 1508. DEG. Ins. 2. Tab. 22. f. 12. 13. REAUM. Ins. 3. T. 32. f. 8. PANZ. Fn. 87. f. 15. FABR. Ent. Syst. 2. 83. 8. SCHRANK Enum. p. 313. 625.

Hab. in Lapponia D. DEUTSCH, mihi in terris borealibus non obuius. (Lappon.-Oefver-Torneå D. PORTIN — Uplandia LOEFLING, teste LINNE; Suec. med. rariss. Mus. FALL. Larva purpurea. Pupa intra folliculum duplicem.)

3. H. hirtus: fuscus pilosus, antennarum basi pedibusque pallidis, alis albidis perspicue hirtis et ciliatis, superioribus confertim fusco-nebulosis, pone medium strigis duabus arcuatis saturatoribus; inferioribus limbo terminali fusco-maculatis. ♂♀. (Long. corp. vix 2, al. exp. 5 lin.)

LINN. Fn. Sv. 1507. DEG. Ins. 2. T. 22. f. 4. 5. FABR. Ent. Syst. 2. 84. 10. ROSS. Fn. Rtr. 15. 656.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapponia-Gottland-Scania — Jul. passim.)

4. H. strigosus: pilosulus, corpore obscuro, capite et antennis rufo-testaceis, pedibus anoque pallidis, alis albis, superioribus nervis subfuscis, interstitiis confertim obsolete fusco-strigulosis, strigis transversis ordinariis saturatoribus; inferioribus subimmaculatis. ♂♀. (Long. corp. 1½ — 2, al. exp. 4½ — 5 lin.)

DALM. in litteris.

Hab. in Lapponia rar. In Finmarkia ad Bossekop in Pinubus 5. Aug. utrumque sexum legi. (Lapponia-Upland-Ostrogoth-Scania.)

Mas et Fem. Priori nou minor, sed ab illo differt: corpore parum piloso, alis multo minus hirtis, capite et antennis totis testaceis, alis multo angustioribus, interstitiis inter nervos obsolete tautum fusco-strigulosis. Nervi probe inspecti albi fusco-punctati sunt. Alae totae aequaliter nebulosae sen interstitia omnia maculis cinereis repleta.

Var. b. ♂♀. alis obsolete uebulosis. In Bottuia occidentali et ad Heruoesand 28. April. 2. Maj.

5. H. nervosus: pilosulus nitidus niger, vertice, antennis, thoracis dorso pedibusque annulatis, flavescens; alis albidis, superioribus maculis in limbo strigisque transversis ordinariis interruptis fuscis, nervis albo-nigroque intersectis; inferioribus subimmaculatis. ♂♀. (Long. corp. 2, al. exp. 5 lin.)

FABR. Ent. Syst. 2. 85. 19.

Hab. in Lapponia passim; in Lapponia Suecica Umensi s. meridionali, ex. gr. ad Lycksele, Wilhelmina, Naestansjöe et Umenaes, frequenter; etiam in inferalpinis Nordlandiae Norvegicae ut ad Bjoerkvik et Raschstind, hand raro obuius; a d. 2. Jun. ad 28. Jul. occurrit. (Lappon.-Gottland, Ostrogothia, Scania, 22. Maj. usque ad 1. Aug. sat freq.)

Mas et Fem. Magnitudo *H. hirti* (No. 3.). Alae parum hirtae. Capitis, thoracis nervorumque pictura a reliquis facile dignotus. Antennae et pedes pallidi, fusco-annulata. Plerumque prothorax tautum dorso flavescens. Macula fusca in medio marginis interioris major saepe, et puncta 2 majuscula pone basiu in alis superioribus observantur. Annulus fuscus ad femorum apicem et in medio tibiae saepe obsoletus.

6. H. variegatus: pilosulus, pallide testaceus, thoracis linea laterali abdomineque fuscis, alis albidis, superioribus strigis transversis ordinariis obsolete punctisque nervorum fusco-nigris; inferioribus immaculatis. (Long. corp. 2, al. exp. 5 lin.)

FABR. Ent. Syst. 2. 85. 18. — Sub nomine *H. angustipennis* etiam mecum communicatus.

Hab. in Lapponia Umensi rar., ad Wilhelmina 19—21. Jul. lectus. (Lapponia meridional. — Gottland, Ostrogoth., Scania, 19. Jun. — 29. Sept. freq.)

Mas et Fem. Priori simillimus, sed pallidior. Caput pallidum. Prothorax et mesothorax pallidi, linea utrinque brunnea. Pedes pallide flavi. Alae minus hirtae. Nervi albi, punctis parvis subdistantibus nigris, versus basiu duobus majoribus distinetioribus. Striae ordinariae obsoletae.

Var. b. nervorum interstitiis in alis superioribus nebulosis; cum var. a. ad Wilhelmina Lappon. Umeusis captus.

7. H. obscurus: pilosulus niger, antennis fuscis, pedibus pallescentibus, alis cinereis, nervis nigricantibus punctis albis. ♂. (Long. corp. 2, al. exp. 5 lin.)

Hab. in Groenlandia, a D. WESTERMAN benigne missus. (Groenlandia.)

Mas. Magnitudo proxime praecedentium. Colore obscuro a reliquis dignotus. Caput et thorax nigra immaculata. Palpi et antennae fuscae. Abdomen nigrum, ventre fusco. Appendices caudales articulo abdominis ultimo paullo longiores, arcuatae fuscae, apice incurvo nigro. Pedes (in mortuo) sordide pallescentes, au-

mulo ad apicem femorum fusco. Alae medioeres, cinereo-hyalinae, superiores uervis nigricantibus, parce albo-punctatis; strigis transversis ordinariis obsoletissimis. Alae inferiores immaculatae.

8. H. Intescens: pilosulus, totus pallide flavus, alis amplis albidis, superioribus strigis transversis ordinariis maculisque ad marginem interiorem fuscis obsoletis. ♂♀. (Long. corp. 2, al. exp. 6. lin.)

FABR. Ent. Syst. 2. 84. 12. sed vix DEG. 2. T. 22. f. 8. Hab. in Lapponia rarissime. (Lappon.-Ostrogoth.-Scan., freq.)

Mas et Fem. Alis dilatatis et colore pallido ab omnibus distinctus. Alae albiae. Nervi albi, punctis paucissimis remotis, strigis ordinariis interruptis maculisque 3 l. 4 ad marginem interiorem, fuscis valde obsoletis. Puncta tamen 2 prope basiu alarum nigra saepe magis perspicua. — Variat interdum paullo minor.

9. H. Humuli: pilosulus pallidus, capite ferrugineo, facie nigricante, alis cinerascens, superioribus nervis albis creberrime concinne nigro-punctatis, strigis transversis ordinariis fuscis obsoletissimis vix ullis; inferioribus immaculatis. ♂♀. (Long. corp. 1½, al. exp. 4½ — 5 lin.)

LINN. Fn. Sv. 1510. FABR. Ent. Syst. 2. 84. 13. SCHR. Enum. Ins. Austr. p. 313. 626.

Hab. in Lapponia Umensi passim; ad Lycksele in Pino sylvestri 18—24. Jun., et ad Barrsele 1. Jul. lectus. (Lapponia meridional. — Upland, Gottland, Ostrogoth., Scania, in graminosis et Pinetis, 24. Jun. — 16. Aug. freq.)

Mas et Fem. Antennae in adultis albo- et nigro-annulatae. Fronte oreque nigricantibus, et alis immaculatis praeter nervos albos confertim nigro-punctatos ab omnibus aliis statim dignoscentibus. Oculi in vivo brunnei aeneo-micautes.)

10. H. limbatellus: pilosulus piceus, antennis, vertice pedibusque pallescentibus, alis angustis cinereis, limbo strigisque transversis ordinariis fuscis. ♂♀. (Long. corp. 2, al. exp. 5 lin.)

An *H. paganus* LINN. Syst. Nat. 2. 912. 11? sed antennae albae fusco-annulatae, nec totae albae, repugnant.

Hab. in Lapponia Umensi; ad Lycksele 16. Aug. utrumque sexum legi. (Lapponia meridional. — ?)

Mas et Fem. Affinis *H. Humuli*. Piceus, vertice ferrugineo. Antennae longitudine corporis albiae, fusco-annulatae. Pedes flavi l. lutei, in adultis annulo ad apicem femorum fusco. Alae angustae cinereae, superiores limbo praesertim interiori et apicali dilute brunneo, et striga pone medium transversa obliqua obscura. Inter haec et striam alteram ordinariam obsoletam interstitium l. speculum hyalinum deprehenditur. Nervi omnes crebre alido fuscoque varii, sed non tam perspicue picti ac in priori. Interstitia inter nervos in plaga discoidali lauguide nebulosa. Alae sub lente visae magis quam in ceteris auro splendent. Alae inferiores immaculatae.

11. H. paucinervis: pilosulus niger, pedibus pallescentibus, alis griseo-cinerascens, nervis transversis paucissimis. ♂. (Long. corp. 1, al. exp. 3 lin.)

Hab. in Lapponia Tornensi rarissime, ad Juckasjervi 3. Jul. semel captus. (Lapponia borealis.)

Fem. Parvus niger, pedibus pallescentibus. Alae flavescens cinereae, immaculatae, nervulis transversis in disco paucis, tautum 4 l. 5. Similis alii, quem sub nomine *H. obscurellus* communicavit D. STENDEWALL, in Gottlandia inventum, sed oster *paucinervis* forte paullo minor est, et ab hoc et ab omnibus aliis paucitate nervorum transversalium in alis mox dignotus.

Obs. Hem. fuscatus FABR. (in Ostrogoth. et Scan. pass. lectus), *villosus* BOHEM. (Ostrogoth. et Scan. Jul. Ang. pass.), ut et plures novae species in Suecia inferiori inventae, in Lapponia forte peregrinae, mihi saltem ibi non obviae.

Obs. 2. Osmylus maculatus LATR. AHRENS. (*Hemerobius* idem FABR. ROES. Ins. 3. T. 21. f. 3. *Hemerob. fulvicephalus* SCHRANK Enum. p. 311. 622.) in parietibus cloacae ad Widskoeffe et Segesholm Scaviae mense Julio lectus, in Lapponia certe exul.

8. Sciodus. ZETT.

Minutus (long. corp. ½ — ¾, al. exp. circiter 2 lin.). Antennae inter oculos insertae, approximatae, longitudine corporis ant paullo longiores, filiformes, articulis numerosis brevibus coadunatis. Palpi filiformes, antici longitudine dimidii thoracis, postici capite parum longiores. Reliquas partes oris in individuis exsiccatis insecti minuti extricare non possum. Oculi prominuli, semiglobosi. Ocelli nulli adesse mihi videntur. Thorax capite latior. Alae sat amplae, subforni-

catae, subdeflexae, nudaе, opacae, nervis ramosis, non reticulatis. Area discoidalis occlusa. Ciliae nullae. Pedes inermes. Color fuscus, alarum saepe niveus. *Pictura nulla. Motu* haud agilis. *Habitatio* in inferalpinis Nordlandiae. *Differentia sexus*; mas ano appendicibus 2 brevibus, a femina ano simplici dignoscitur. (Spec. Scand. 2, alis subcoriaceis nudis, simplicitate nervationis etc. ab affinis bene dignotae. — Nomen generis a *σκιωδης*, opacus, desumptum. An non inter *Phryganeides* hoc genus meliorem haberet locum?)

1. Sc. lacteus: fuscus, antennarum basi pedibusque pallidis; alis glabris niveis; nervis apicalibus furcatis ciliisque nullis. ♂♀. (Long. corp. $\frac{3}{4}$, al. exp. 2 lin.)

Hab. praesertim in Nordlandiae inferalpinis maritimis; in Raschstind 28. Jul. haud infrequenter visus, alibi rar. (Lapponia-Ostrogodt. ad Laerketorp in Alno — Scan. ad Espeved 17. Jul. freq.)

Minutus, fuscus. Antennae longitudine corporis fuscae, basi pallidae. Palpi fuscii. Alae obovatae, apice rotundatae, totae laetae, pulverulentae, nervis subobscuris. In disco cellula oblonga longitudinalis, pone medium per uervulum transversum occlusa; sed nervi furcati versus apicem nulli. Pedes albi, omnino inermes; tibiae nempe et spiniuli et calcaribus destitutae. — *Phryganea alba* FABR. Suppl. seu *Salmacis hepiotina* DALMAN, huc nostro *Sciod. lacteo* subsimilis, sed paulo major, et capite, autem thoracaeque flavis, ut et alis albis, ucc niveis, distincte ciliatis etc. abunde distincta. Neque in Lapponia ea occurrit, in Bahusia capta.

Obs. *Sciod. fuscus* nob. (in Abiete Gottlandiae Jul. pass.) in Lapponia frustra exquisitus.

9. Semblis. FABR.

ROSS. DAHLB. *Hemerobius* LINN. GEOFFR. DEG. OLIV. *Stilis* LATR. gen. 418. GUERIN.

Media (long. corp. 5—6, al. exp. 10 lin.). Antennae longitudine circiter corporis, articulis cylindricis. Palpi filiformes, articulis subaequalibus cylindricis. Labium quadratum, membranaceum, integrum. Caput magnum transversum depressum nutans latitudine prothoracis. Oculi parvi laterales ovati. Ocelli nulli. Prothorax transversus mesothorace humilior. Abdomen arcuatum. Alae amplae subfornicatae deflexae, anticae humeris prominulis insertae, costa basi excisa; omnes valide nervosae, parum reticulatae, cellulis scilicet discoidalibus paucis; in plaga costali nervis transversis simplicibus, nervisque ad marginem anteriorem excurrentibus haud furcatis. Area discoidalis aut occlusa, aut aperta h. e. uno latere deficiente^o). Color obscurus, aridus, opacus. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae. *Motu* segnis; *volutus* tardus. *Larva* aquatica, hexapoda, subconica, depressa et ante metamorphosin in pupam 6 lineas longa; capite magno rotundato; antennis elongatis subsetaceis, 4-articulatis; pedibus elongatis setosis; abdomine appendicibus lateralibus filiformibus utrinque 7 instructo; ano conico apice setoso, seta 2 lineas longa; insectis aquaticis vicitat. *Pupa* folliculata quiescens, extra aquam in terra sepulta. *Differentia sexus* externe parum perspicua; appendices vero caudales maris duae brevissimae. (Spec. Scand. 1 antennis subfiliformibus, alis amplis subfornicatis, nervis validis etc. distincta.)

1. S. lutaria: nigra puberula, vertice luteo-lineolato, alis albedo-cinereis, nervis obscuris. ♂♀. (Long. ut in caract. generis.)

FABR. Ent. Syst. 2. 74. 10. ROSS. Fn. Etr. p. 10. 678. DAHLB. Skand. Ins. 240. 157. *Hemerobius lutarius* LINN. Fn. Sv. 1513. ROES. Ins. 2. T. 13. DEG. Ins. 2. T. 22. f. 14. 15. *Stilis* GUERIN. Icon. du Règn. Anim. T. 62. f. 6. *Stilis niger* LATR. gen. Ins. 200. 1.

Hab. in pratis graminosis ad ripas fluminum Lapponiae, 20. Jun. — 10. Jul. passim; ad Juckasjervi Lappon. Tornens. freq. (Lappon.-Uplandia-Scania vulgaris.)

^o) Quando areola *aperta* est illam *incompletam* l. *nullam* voco.

10. Psocus. LATR.

LATR. gen. 421. FABR. LAM. COQUEB. PANZ. BILLB. DALM. DAHLB. *Ternes* LINN. DEG. *Hemerobius* LINN. OLIV. *Pediculi*, *Phryganeae* et *Psyllae* species GEOFFR.

Parvus, minutus, minutissimus (long. corp. $1\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$, al. exp. $3\frac{1}{2}$ — 1 lin.). Antennae longitudine corporis, aut illo paullo longiores, pilosulae, articulis cylindricis. Mandibula cornea, intus unidentata. Labium subquadratum, membranaceum, apice 4-fidum. Palpi 2, maxillares, 4-articulati, articulo ultimo majore; labiales nulli. Corpus breve, mollesimum glabrum. Caput magnum, trigonum, thorace humilior. Frons inter antennas convexa, gibba. Oculi parvi semiglobosi, late remoti. Ocelli 3 in triangulum. Prothorax vix ullus. Mesothorax magnus subprotuberans, lineis elevatis instructus. Pedes tenues cursorii, tibiis inermibus. Tarsi saepissime biarticulati. Alae maris deflexae, hyalinae, parce ramoso-nervosae, cellulis paucis; superiores nervis validiusculis, in apice alae furcatis, stigmatate perspicuo notatae; inferiores paullo minores, et minus nervosae. Color fuscus; alae interdum fusco-maculatae. *Motus* sat celer, saepe cursorius; *volutu* haud promptus. *Habitatio* in truncis arborum, parietibus ligneis, libris vetustis etc., saepius autumnalis; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Metamorphosis* incompleta supra terram (nunquam in aqua) peragitur. *Larva* et *pupa* imagini similes, illa aptera, haec alarum rudimento. *Differentia sexus*; femina terebra anali valvulis duabus inclusa a mare semper alato dignoscitur. (Spec. Scand. 27, palpis tantum 2, maxillaribus, fronte (clypeo) gibba, prothorace vix ullo, alis maris nervis paucioribus instructis, non reticulatis, stigmatate in superioribus notabili, alis inferis nonnihil minoribus, non plicatis, ut et tarsis plerumque biarticulatis distincta.)

Subd. 1. Alae nervorum furcis 2 apicalibus inaequaliter longis.

1. Ps. longicornis: corpore griseo-fuscoque vario, femoribus pallidis, antennis alis dimidio longioribus obscuris perspicue pilosis, alis superioribus hyalinis, nervis stigmatate magno elongato, nigris, area discoidali subquadrata, angulo ad medium marginis interioris descendente recto. ♂♀. (Long. corp. $1\frac{1}{4}$, al. exp. 2 lin.)

FABR. Ent. Syst. Suppl. p. 203. PANZ. Fn. 94. 19. var. obscura. UDDMAN. Diss. Nov. Ins. p. 26. No. 52.

Hab. . . . Faunae nostrae aliorum fide retuli insectum, in Lapponia a me non inventum. (Lapponia, Finlandia SAHLBERG, Nerica-Ostrogodt.-Scan., mens. Aug. freq., colore et pictura corporis varians, capite saepius pallido, fusco-longitudinaliter striato. Alae maculis paucis fuscis.)

2. Ps. fasciatus: corpore griseo-fuscoque vario, pedibus pallidis, femoribus fusciscentibus, antennis alis paullo longioribus breviter pilosis, alis superioribus albo-hyalinis, punctis numerosis rotundis et fasciis subquatuor brunneis, cellula discoidali quadrata, angulo recto ad marginem anteriorem descendente. (Long. corp. 1, al. exp. fere 3 lin.)

FABR. Ent. Syst. Suppl. p. 203. PANZ. Fn. 94. f. 20.

Hab. in Lapponia rar. (Lapponia, Ostrogodtia, Gottlandia-Scania, Jul. sat. freq.)

Fasciae alarum quatuor, scilicet 1 ad basium, 2da ante medium, 3tia pone medium, et 4ta intra apicem cum 3tia ad marginem anteriorem cohaerente. Interstitia omnia inter fascias punctis fuscis ornata.

3. Ps. subfasciatus: fuscus, pedibus pallidioribus, alis hyalinis, superioribus maculis subquatuor parvis, fascia media stigmatate antice posticeque albo-tincto, fusciscentibus, area discoidali quadrato-oblonga, angulo subobtusato ad marginem anteriorem descendente. (Magnitud. *Ps. fasciati*.)

SUNDEW. in litt.

Hab. in Lapponia pass., ad Lycksele Lappon. Umensis freq. (Lappon. meridionalis-Bottnia borealis ad Johannis Roo 2. Sept., et Kemi 30. Aug. — Ostrogodt. ad lacum Wetteren 13. Sept.; etiam aliis locis captus.)

Fuscus, pedibus sordide pallidis. Antennae longitudine circiter alarum, tenues nigrae, brevissime pubescentes. Alae hyalinae, fascia submedia transversa irregulari, maculis 3 inter fasciam et basin parvis, et una in disco subobsoleta, stigmatate ovato antice praepriis aliohuiducto, fusciscentibus. Haec autem pictura saepe obsoleta relictis tantum fusciscentibus vestigiis. Nervi nigricantes, in disco sub stigmatate albo-tincti. Cellula discoidalis oblonga, qua nota mox dignoscitur a *Ps. longicorni*, cui alias quoad nervorum directionem similis.

4. Ps. oblitteratus: ferrugineo-fuscus subnitidus, pedibus

pallidis, alis hyalinis immaculatis, superioribus stigmatibus oblongo fumato, cellula discoidali oblongo-quadrata incompleta. (Long. corp. $1\frac{1}{2}$, al. exp. 3 lin.)

Hab. in inferalpinis Finmarkiae passim; in parietibus ligneis ad Bossekop haud longe a Nord Cap 4—6 Aug. inventus. (Lapponia Norvegica.)

Ps. fasciato paullo major, sed *longicorni* nonnihil minor. Antennae longitudine alarum, brevissime pubescentes, nigrae, articulis 2 basalibus testaceis. Alae hyalinae immaculatae, stigmatibus tantum fere elongato fusciscentes. Cellula (area) discoidalis oblongo-quadrata, subrectangularis, aperta, dimidio scilicet latere versus apicem alae vergente deficiente. Angulus ad marginem anteriorem descendens subacutus. Nervi tenuiores et pallidiores quam in *longicorni*, sed alias fere ut in illo directi, nervus vero furcatus superior omnino liber, nec ut in *longicorni* ad furcae basium cum stigmatibus cohaerens.

Obs. *Psocus* 1. *nubeculosus* DALM. (*Ps. longicornis* var. c. uob., in Ostrogoth. Jul. freq.), 2. *fuscipennis* DALM. (in Westrogoth. DALM., ad Abusa prope Lund. nos); 3. *variegatus* FABR. (Westrogoth. -Scania); 4. *sempunctatus* LINN. (Finland. -Scania mens. Aug.); 5. *bipunctatus* LINN. PANZ. (Ostrogoth. freq. — Scania pass.); 6. *inquinatus* DALM. (e Westrogoth. DALM., Ostrogoth. in sepibus ligneis ad litus lacus Wetteru frequenter, etiam Scania, uos); 7. *notatus* DALM. (*oculatus* SUNDW. in Pinetis Gottlandiae, Oelandiae, Ostrogoth. freq., nos; in truncis arborum viventium Salicis ad Lomma Scan. DAHLB.); et 8. *pubicornis* DALM. (Suecia); huic Subdivisioni subjecti, in Lapponia a me non inventi.

Subdiv. 2. Alae nervorum furcis 2 apicalibus subaequaliter longis.

5. *Ps. subfumipennis*: testaceus nitidus, thoracis dorso fusco, pedibus pallidis, alis hyalino-cinereis, superioribus cellula discoidali irregulariter oblongo-quadrata, nervis furcatis parallelis. (Long. corp. $\frac{3}{4}$, al. exp. $2\frac{1}{2}$ lin.)

Hab. in Lapponia Tornensi rar. mens. Aug. capt. (Lapponia-Bottn. ad Joh. Ro. 2. Sept.)

Ferrugineus, thoracis dorso interdum etiam abdominis fusco. Antennae longitudine alarum, nigrae, pubescentes, articulis 2 basalibus pallidis. Frons saepe lineola nigra. Pedes flavi. Alae cinereae, stigmatibus elongato concoloris, nervis tenuibus, pallidioribus, microscopice pilosis. Nervi 2 furcati ab apice alae ad cellulum s. aream discoidalem paralleli. Horni superior et stigma per nervulum transversum connectuntur, quae nota speciem etiam bene distinguunt, et vix nisi in hoc atque in *Ps. flavicaute* et 4-punctato adest. Oculi minus subsexserti nigri.

6. *Ps. boreellus*: testaceus nitidus, thoracis dorso obscuro, pedibus pallidis, alis cinereo-hyalinis, superioribus cellula discoidali nulla, nervis furcatis parallelis, furcis inaequaliter longis, omnibus fuscis cinctis. (Magnitudo. *Ps. subfumipennis*.)

Hab. in Lapponia meridionali vulgaris, in fruticibus ad Wilhelmina et Lycksele 19. Jul. — 20. Aug. praesertim frequenter captus. (Lapponia-Bottn. borealis in graminosis ad Joh. Ro. 2. Sept.)

Affinis et similis priori, sed vere distinctus. Antennarum articuli 3 et 4 testacei. Alae superiores cinerascetes, nervis omnibus evidenter fuscis cinctis. Cellula discoidalis nulla l. spuria (adest quidem sed uno latere aperta), in regione vero ejus prope marginem anteriorem nervus valde circumflexus excurrit. Nervus furcatus superior et stigma per nullum nervulum transversum connectuntur. Reliqua ut in priori. Alae inferiores ut in plerisque immaculatae. — *Ps. striatulo* FABR. subsimilis.

Obs. *Psocus* 1. *striatulus* FABR. (in Abiete Ostrogothiae et Gottlandiae freq. — Scan. rar.); 2. *pusillus* DALM. (Ostrogoth.); 3. *albo-guttatus* DALM. Analect. p. 98. 14. (in Westrog. DALMAN, in Populo tremula Nericae, ut et ad Abusa Scaniae, nos); et 4. *quadripunctatus* FABR. PANZ. UDDMAN, Diss. Nov. Ins. p. 25. No. 51. certe (in foliis Fagi, Syringae, Pruni domesticae, Betulae, cet., Ostrogothiae-Scaniae Sept. freq.); in Lapponia haecenus non visi.

Subd. 3. Alae nervorum furcis aequaliter longis.

7. *Ps. striatus*: testaceus nitidus, pedibus pallidis, alis cinereo-hyalinis, superioribus cellula discoidali nulla, nervis furcatis subparallelis, furcis aequaliter longis, omnibus fuscis cinctis. (Magnitudo. *Ps. subfumipennis*.)

DALM. in litter.

Hab. in Betula ad Muonioniska 17. Aug. rar. (Lappon. Tornens. — Ostrogoth.-Scan. in fol. Tiliae freq.)

Simillimus *Ps. boreello*, nec differt ab illo nisi nervorum furcis exacte aequaliter longis.

8. *Ps. flavicans*: fuscus, pedibus pallidis, alis cinereo-hyalinis, superioribus cellula discoidali oblongo-quadrata irregulari, nervis furcatis parallelis. (Magnitudo. *subfumipennis*.)

LINN. Fn. Sv. 1512. var. pallidior, forte junior. FABR. Ent. Syst. Suppl. 203. 2. var.

Hab. ad Lycksele Lapponiae Umensis pass. (Lappon. meridion. — Suecia med., in foliis frutic., Oelandiae, Ostrogothiae, Scaniae freq.)

Simillimus *Ps. subfumipennis*, sed obscurior et nervorum furcis exacte aequaliter longis dignotus. Caput piceum, oculis parvis subsexsertis late distantibus, ore et lineola frontali nigris. Pedes pallidi. Thorax et abdomen varia nigra, fusca et interdum testacea. Alae ut in *subfumipennis*, sed furcae nervorum apicales 2 praecipue aequaliter longae. Nervulus transversus connectens quoque adest.

9. *Ps. vittatus*: niger nitidus, antennarum articulis 2 basalibus pedibusque pallidis, alis hyalinis, vitta a basi ad apicem lata stigmatibus fuscis; cellula discoidali nulla; nervis furcatis non parallelis. ♂♀. (Magnitudo fere prioris.)

DALM. Analect. p. 98. 13.

Hab. in foliis Alni ad Garen in Justedalen Lappon. Norvegicae d. 16—18. Aug. D. BOHEMAN. (Lappon., Westrogothia D. GYLLENHAL. var.)

Mus et Fem. Pictura alarum ab omnibus diversus et facillime dignotus. Antennae longitudine alarum, pilosulae. Caput nigrum, oculis in mare paullo majoribus, magis exsertis et minus distantibus quam in femina. Cellula discoidalis ut in *Ps. boreello* quidem nulla, sed in regione hujus cellulae nervus circumflexus adest. Nervi furcati non omnino paralleli, sed basi paullo magis distantes. Nervulus transversus connectens nullus. „Antennae alis multo breviores, pallide testaceae“ a D. DALMAN l. c. dicuntur; in nostris vero speciminibus tribus, quae jam ante oculos habemus, antennae alis parum breviores, atrae, articulis tantum duobus primis pallidis; an adultiora?

Obs. *Psoc. pulsatorius* FABR. DAHLB. (*Termes pulsatorium* LINN. DEG. in Muscis Suec. freq.) in Lapponia mihi non obvis.

11. Raphidia. LINN.

LATR. gen. 419. GEOFFR. DEG. ROES. FABR. PANZ. OLIV. LAMARCK.

Media (long. corp. 3—4, al. exp. 7—8 lin.). Antennae inter oculos insertae, capitis thoracisque longitudine, filiformes, circiter 37-articulatae. Mandibula valida cornea, intus bidentata. Labium breve, quadratum, integrum. Palpi 4, breves, filiformes; maxillares 5-, labiales 3-articulati. Corpus elongatum, glabriusculum. Caput obovatum depressum. Oculi rotundati, subsexserti. Ocelli 3, in triangulum dispositi. Prothorax elongatus, angustus, cylindricus. Mesothorax brevis, latus, antice recta truncatus. Alae aequales, deflexae, hyalinae, reticulatae, nervis fere ut in *Memerobio* directis, at cellulis discoidalibus *) paucioribus, numero circiter 13, harum nulla alteri simili. Stigma distinctum. Abdomen compressum. Pedes mediocres, subinermes. Tarsi articulis 4, primo elongato, tertio bilobato. Color niger. Pictura nulla. Habitatio per partem sylvaticam Lapponiae. Motu tarda, aegre et segner volans. Metamorphosis incompleta. Larva sublinearis, subfusca, hexapoda, mollis, segmentis 12, in arborum corticis fissuris latitans, valde agilis, insectis minimis vescitur. Pupa, imagini subsimilis, aptera, currit. Differentia sexus evidens; mus: appendiculis 2 caudalibus; femina: vagina anali abdomine nonnihil longiore, lineari, compressa, plerumque arcuati sursum flexa, instruitur. (Spec. Scand. 2, antennis filiformibus, palpis 4, capite obovato depresso, prothorace valde elongato, angusto, cylindrico, alis aequalibus parce reticulatis, cellulis discoidalibus 13 inaequalibus, tarsis 4-articulatis, articulo penultimo bilobato, ut et oviductu feminae longe exserto, ensiformi, a reliquis hujus familiae satis superque distinctae.)

1. *R. ophiopsis*: nigra, antennarum basi, clypeo, mandibulis, pedibus anterioribus tibiisque posticis, flavo-testaceis, alis hyalinis, stigmatibus trapezino versus apicem alae elongato, toto fusco, nervulis 2 l. 3 obliquis exarato, nervis apicalibus

*) Cellulas discoidales tot numero, quot undique ocellae marginem alae neque anteriorem, neque costalem attingunt.

multi-ramosis; prothorace antice angustiore. ♂♀. (Long. corp. 4, al. exp. 8 lin.)

LINN. Fn. Sv. 1517. ♂♀. ROES. Ins. 3. T. 21. f. 6. 7. ♂♀. DEG. Ins. 2. T. 25. f. 4. ♀. PANZ. Fn. 50. f. 11. ♀. FABR. Ent. Syst. 2. 99. 1. SCHRANK Enum. p. 317. 636. *Raphid. notata* Ross. Fn. Etr. p. 24. GUERIN Iconogr. du Règn. Anim. T. 63. f. 2. ♂.

Hab. in Lapponia rarissime. (Lapponia, Finlandia, Ostrogothia-Scania vulgaris.)

Mas et Fem. Caput supra transversim rugulosum, verticis sulculo, interdum tantum macula longitudinali picea. Prothorax niger humaculatus, marginibus lateralibus inflexis, subtus antice convexis subnecumbentibus; lineae prothorax antice angustior. Abdomen marginis laterali tenui segmentorumque ventralium marginibus,Davis. Sub stigmate alarum cellulae quatuor iuxta positae versus apicem alae fere aequaliter extusae. Nervus, qui ex harum cellularum prima in apicem alae excurrit, tri- l. tetrachotomice divisus s. tri- l. quadriramosus. Reliqua ut in diagnosi. — Specimina, quae mihi sub nomine *R. notata* SCHUM. a D. SENDERWALL communicata, nec uotis, nec loco natali a vulgari *R. ophiopsi* differunt. Nec *R. notata* FABR. Mantiss. diversa.

2. *R. xanthostigma*: nigra, antennarum basi, ore, prothoracis marginibus lateralibus, pedibus anterioribus tibiisque posticis, flavo-testaceis, alis albo-hyalinis, stigmate trapezino per nervulum unicum obliquum exarato, nervis apicalibus biramosis; prothorace antice non angustiore. ♂♀. (Long. corp. 3—3½, al. exp. 7—7½ lin.)

Ut *R. xanthostigma* SCHUM. mecum communicata. *R. ophiopsis* Ross. Fn. Etr. p. 23. 696. (exclus. forte synonymum plur.)

Hab. in Lapponiae nemoribus passim; in foliis Betulae albae ad Lycksele et Åsele Lappon. Umenis, 21. Jun. — 28. Jul. frequenter legi, etiam in copula; in Lapponia Tornensis D. DEUTSCH. (Lappon.-Bottnia borealis ad Calix et in silva Sangits 2. Sept. — Suecia media Ostrogothia freq. — Suecia meridionalis Scania rar.)

Mas et Fem. Similis priori, sed minor, prothorace aequali exacte cylindrico, marginibus lateralibus flavis minus inflexis subtusque non conniventibus, alis magis albo-hyalinis, stigmate trapezino per unicum tantum nervulum (nec per 2 l. 3 nervulos) seu diagonaliter, diviso, cellulisque sub stigmate 4 juxta positis non subaequaliter altis, sed interiori (versus marginem anteriorem) multo humiliori subovata pentagona, nervoque tandem ex harum cellularum prima in apicem excurrente tantum dichotomice diviso seu simpliciter biramoso, nec tri- vel quadriramoso, abunde distincta. Clypeus flavus etiam in hac specie plerumque transversim nigro-notatus, et vertex subtilius punctulatus, vix transversim rugulosus. Praeterea variant: vertex sulcatus l. non sulcatus linea picea magis l. minus perspicua, alarumque stigma forma breviori l. longiori, et colore plus minus saturate fuscum. Eusem feminae interdum rectam vidi (forte casu). Oculi in viva semper unicolores, in ♂ aenescentes nitidi, in ♀ nigro-brunnei.

Obs. Hae duae descriptae species ab Auctoribus veterioribus certe confusae. Quamquam per suam *R. ophiopsin* intelligat LINN. pro certo affirmare non possum, cum in Suecia saltem media ambac obviae. Forte vero etiam eandem, ac sub hoc nomine recepi, ante oculos habuit Vir Illustr. cum speciem descripsit in Fauna Suecica, ubi thorax „niger“ dicitur. Hoc quoque e frequentia individuum per totam Scandinaviam verosimile videtur.

FAMIL. 5. PERLARIAE. LATR.

12. Nemoura. LATR.

LATR. gen. 422. PICTET. *Phryganea* LINN. *Perla* GEOFFR. DEG. *Semblis* FABR. *Nemoura* BILLB.

Media aut minor (long. corp. 3—1½, al. exp. 9—4 lin.). Antennae corpore paullo longiores, sed alis nonnihil breviores. Labrum subsemicirculare aut subquadratum. Mandibulae corneae, versus apicem 3—5-dentatae. Palpi filiformes, articulo ultimo ovalicylindrico; labiales articulo basali brevissimo. Labium elongato-cordato-quadratum. Caput crassiusculum, subverticale. Prothorax dorso saepius sublaevis. Alae longitudinaliter nervosae, superiores nervis sub stigmate plerumque radiantibus, cellulis discoidalibus subquadratis 10—12, in series 2 longitudinales juxta positas dispositis. Anus setis caudalibus et articulatis nullis. Tarsi articulis omnibus elongatis, subaeque longis, subtus nudis.

Color obscurus. *Pictura* nulla. *Motu* sat tarda. *Habitatio* per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finmarkiaeque. *Larvae* plerumque in fluminibus, raro in aquis stagnantibus degunt. *Differentia sexus*; *mas*: saepe paullo minor angustior, appendicibus caudalibus 2 brevissimis, deflexis; *femina*: robustior, ano submutico. (Spec. Scand. 7, palpis filiformibus, prothorace plerumque laeviusculo, tarsis subaequaliter longis, subtus nudis, alarum nervis sub stigmate subradiantibus, apicalibus simplicibus, anoque setis caudalibus nullis, a genere *Perla* facile dignotae.)

Subd. 1. Prothoracis dorso sublaevi, non impresso. Majores.

1. *N. nebulosa*: nigra subnitida subpubescens, tibiis fusco-piceis, alis cinereis, nervorum nodo substigmatali *) subquinque radiato, radiis fuscetudine cinctis, plaga s. vitta discoidaliter interna cellulis 4—5, externa circiter 12, ornata. ♂♀. (Long. corp. 3, al. exp. 9 lin.)

Phryganea LINN. Fn. Sv. 1499. DEG. Ins. 2. T. 23. f. 16. 17. *Semblis* FABR. Ent. Syst. 2. 74. 9.

Hab. in Lapponia, in vicinitate aquae rar. (Lappon.-Gevalia (Gefle) 12. April. — Suecia media pass. — Suecia meridionalis Scania freq. ibi jam 20. Mart., 30. April. visa. — Sub eodem nomine ex Uplandia et Westrogothia etiam a D. DALMAN missa.)

Mas et Fem. Inter nostrates in hoc genere fere maxima, tota nigra pubescens subnitida, tibiis solum fusco-testaceis. Prothorax transversus s. longitudine latior. Alae cinerae certo lunius sita maculis albidis obsoletissimis micantes. Stigma fumatum. Nervorum nodus infuscatus irregularis non exacte 5-radiatus, sed saepe potius subcruciformis. Furca mox pone nodum (apicem alae versus) incipit. Cellulae plaga l. vittae discoidaliter interioris s. mediae sunt quatuor l. quinque, quarum 1ma (ad basium) et 2da longissima rectangulae, 3tia transversa obliqua, 4ta (duui adest) seu ultima etiam obliqua, priori paullo major, trapezina.

Obs. An haec species sit LINNAEI genuina ex descriptione Ill. Auctoris, quae in plures quadrat, difficile est dictum. Interea ut LINNAEI *Phryganeum nebulosum* veram in collectionibus Suecorum variis assertatam vidi haec per Scandinaviam haud infrequentem speciem. — Synonymon DEGENERI ob cellularum numerum in alis certius allegari posse crediderim.

2. *N. nigripes*: nigra subnitida subpubescens, tibiis nigris, alis fumato-cinereis, nervorum nodo substigmatali subcruciformi, radiis fuscetudine cinctis, plaga discoidaliter interna cellulis 5 l. 6, externa circiter 12, ornata. ♂♀. (Long. corp. 3, al. exp. 9 lin.)

Hab. in ripis fluminum Lapponiae Tornensis rar. (Lapponia-Bottn. borealis et occidentalis, ad Bure, Joh. Ro. etc. 5—12. Maj. pass.)

Simillima priori, sed differt ab illa tibiis nigris aut nigro-piceis, alis magis subbrunnescenti cinereis, maculis albis interlucentibus nullis, nodo nervorum ordinario subcruciato, nec 5-radiato, et cellulis plaga discoidaliter internae pluribus. Oculi in viva nigri.

3. *N. variegata*: nitida nigro-rufoque varia, prothoracis subquadrati limbo ferrugineo, pedibus testaceis, alis cinereis, nervorum nodo substigmatali subquinque radiato, radiis fuscetudine cinctis, plaga discoidaliter interna et externa cellulis 5—7 ornata. ♂♀. (Long. corp. 2, al. exp. fere 6 lin.)

OLIV. Encyclop. Méth. T. 8. p. 186. No. 3. PICTET. Larv. Nem. in Extr. des Annal. de Scienc. Nat. 1832. p. 9. Sub nomine: *varia* in Mus. FALL. asservat. etiam a D. DALMAN communicata.

Hab. in Lapponia Suecica haud raro; ad Åsele et Umeaenae Lapponiae meridionalis 7—27. Jul. in copula capta; deprehenditur quoque in inferalpinis maritimis Nordlandiae et Finmarkiae, et in fungo Betulae albae utrumque sexum in copula junctum 31. Jul. inveni. (Lapponia-Ostrogoth.-Gottland.-Scania; locis paludosis 24. Maj. — 18. Jul. in copula, vulgaris.)

Mas et Fem. Prioribus minor. Corpus rufo-uirgineum varium. Macula verticis ferruginea. Prothorax subtilissime creberrime punctulatus, non utidus, pubescens, disco aut toto, aut lineis 2 longitudinalibus uigris. Antennae nigrae, basi testaceae. Pedes flavo-testacei. Femina mare paullo major et abdomine saepe toto rufescente.

*) *Nervorum nodum substigmatali* voco anastomosis l. congeriem nervorum longitudinalium et transversalium 4 l. 5 sub stigmate, nude hoc loco e nervis concurrentibus formatur quasi crux aut punctum 5-radiatum.

4. N. cinerea: thorace transverso, nigra subnitida subpubescens, pedibus testaceis, alis cinereis, nervorum nodo substigmatali subquaque radiato, radiis fuscine cinctis, plaga discoidali interna cellulis 4—5, externa 8—9, ornata. ♂♀. (Long. corp. 2, al. exp. fere 6 lin.)

DEG. OLIV. Encycl. Méth. T. 8. p. 186. 2. LAMARCK Anim. Invert. T. 4. p. 190. 2. PICTET in Extr. des Annal. des Sc. Nat. 1832. p. 4. T. 14. f. 2. 3. *N. nebulosa* LATR. Gen. Ins. 3. 210. 1?

Hab. in Lapponia passim; sub lapidibus locis cultis ad Juckasjervi Lapponiae Tornensis 25—29. Jun. capta; in alpijumo Tornensium jugo in nive ambulante d. 12. Jul. rarius quoque vidi; in Lapponia meridionali D. BOHEMAN. (Lappon.-Ostrogoth., Scania ad Lund et Fogelsång 8. Maj. — 1. Jul. in copula.)

Var. h. ♂. pedibus testaceis distincte nigro-lineatis praesertim in femoribus posticorum lateribus, alis cinereis, superioribus fasciis 3 transversis fuscis obsolentissimis. Mas in districtu Trondheim Norvegiae mens. Jun. a D. BOHEMAN inventus.

Mas et Fem. A priori, cui similis, differt haec species: antennis, capite, thorace corporeque nigris, non rufo-maculatis, prothorace forte nonnihil latiore nitido, in mortuis saltem ruguloso, ut et cellularum numero in alis dissimili. Caput cum prothorace, praesertim in ♂, annuo margine laterali, et ams interdum, testacea. Oculi prothorace paullo latiores. — An synonymum LATREILLERI huic vel antecedenti speciei rectius allegandum pro certo dicere non audeo.

Obs. *Nem. trifasciata* PICTET in Extr. des Annal. des Sc. Nat. 1832. p. 11. Tab. 15. f. 7. 8. (figura pulchra et fidei); in Suecia semel feminam invenit, in Lapponia non vidi.

Subd. 2. Prothorace medio longitudinaliter insculpto. Miuores.

5. N. cylindrica: prothorace tricarinato, nigra subnitida, pedibus livido-testaceis, femoribus superne fusco-lineatis, alis cinereis, nervorum nodo substigmatali triradiato, radiis non fuscine cinctis, plaga discoidali interiori cellulis 4—5, exteriori 11—12 ornata. ♂♀. (Long. corp. 1½, al. exp. fere 5 lin.)

OLIV. Encycl. Méth. T. 8. p. 186. 4? PICTET in Extr. des Annal. des Sc. Nat. 1832. p. 17. Tab. 15. f. 1. 2. 3? *Perla* LATR. Gen. Ins. 3. p. 211? DEG. Ins. 7. Tab. 44. f. 17. 18.

Hab. in monte subalpino Stoettingsfjellet Lapponiae Umenensis d. 31. Jul. capta. (Lappon.-Suecia meridionalis — in pratis et Quercetis Ostrogothiae frequenter, Scaniae passim; 22. Aug. — 4. Sept. in copula saepe deprehensa.)

Mas et Fem. Parva, prioribus minor. Prothorax antice paullo latior, dorso medio sulcis 2 longitudinalibus. Abdomen nigrum, apice praesertim in uare valde reflexum; dorso prope aum in mare spilius 4 brevibus erectis nigris. Partes genitales maris flavescientes. Pedes fusco-lividi, femoribus certo situ lineis saturatioribus. — Propter hunc pedum colorem ut et armaturam abdominalis, de quibus sileat descriptores, oritur dubium de identitate nostrae et Auctorum citatorum speciei. — Junior tota fusca.

6. N. nigra: prothorace rugoso-sulcato nigra nitida subglabra, pedibus livido-testaceis, femoribus superne fusco-lineatis, alis cinereis, nervorum nodo substigmatali 5-radiato, radiis fuscine non cinctis, plaga discoidali interiori cellulis 4, exteriori 6, ornata. ♂♀. (Long. corp. 1—1½, al. exp. 4 lin.)

OLIV. Encycl. Méth. T. 8. p. 186. 5. PICTET Larv. Nem. in Extr. des Annal. des Sc. Nat. 1832. p. 16.

Hab. in Lapponia meridionali pass. rar.; ad Wilhelmina 23. Jul. in copula capta. Ad rivulum prope Lie in alpe Dovre Norvegiae 29. Jul. quoque deprehendit D. BOHEMAN. (Lapp.-Wermelandia ad Arås prope lacum Waenern 1814 specimina quaedam a me lecta; in fruticibus Scaniae ad Bisperoed 27. Jun. in copula.)

Mas et Fem. Similis priori sed adhuc minor adeoque inter nostras minima. Differt praecipue ab antecedente prothoracis sulcis ob rugas dorsi minus perspicuis, nervorum nodo 5-radiato, vittae discoidalis exterioris cellulis paucioribus, ut et spiliis apud marem in abdominalis segmentorum dorso deficientibus. Pedes ut in priori.

13. Perla. GEOFFR.

LATR. gen. 423. DEG. OLIV. LAM. PICTET in Annal. des Sc. Nat. 1833. Janvier p. 44. *Phryganea* LINN. REAUM. Semblis FABR. Diura BILLB.

Major, media, parva (long. corp. 5—1, al. exp. 11—3 lin.). Antennae ut in *Nemoura*. Labrum transverso-lineare,

ZETTERSTEDT Insecta Lapponica.

vix exsertum. Mandibulae submembranaceae, apice subtridentatae. Palpi subsetacei, articulo ultimo antecedente graciliore; labiales articulo basali antecedentis magnitudine. Labium subquadratum, clypeatum (excipe in *Perla pygmaea*). Caput depressum horizontale, antice clypeo productum. Prothorax mesothorace vix angustior et parum humilior, dorso medio trisulcatus (seu fere ut in Coleopterorum *Oxytelo carinato* sculptus). Alae longitudinaliter nervosae, superiores nervis sub stigmate exacte cruciformibus, cellulis discoidalibus ut in *Nemoura* (in *P. pygmaea* cellulis tantum tribus). Anus setis caudalibus articulatis 2, elongatis, post mortem incurvis. Tarsi articulis 2 primis ultimo multo brevioribus, intermedio subtus spongioso. Color obscurus l. virescens. *Pictura* nulla. *Motu* segnis. *Habitatio* imaginum sub lapidibus et in fruticibus ad ripas fluminum; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam Nordlandiae Finnmarkiaeque. *Differentia sexus* externae vix ulla; in corporeculo subconico brevi piloso inter setas caudales ex ano erumpente, absente l. praesente forte quaerenda. (Spec. Scand. 8 mihi cognitae, palpis subsetaceis, capite antice clypeato, prothorace insculpto, tarsis inaequaliter longis, alarum nervo longitudinali 2do a costa (costali non computato) apice furcato nervorumque nodo substigmatali cruciformi, ut et setis caudalibus binis elongatis, a *Nemoura* nox dignoscendae.)

Subd. 1. Species obscurae.

1. P. marginata: fusca, capite flavo-maculato, ventre pallido, alis cinerascens griseis, nervis validis obscuris, secundo longitudinali infra nodum nervorum substigmatalem biramoso. (Maxima: long. corp. 5, al. exp. fere 11 lin.)

Semblis FABR. Ent. Syst. 2. 73. 7. PANZ. Fn. 71. 3. Hab. in Lapponia Umenensi rar.; ad Stensele 4. Jul. capta. (Lappon. meridional.-Suec. inferior rar.)

Sequente paullo major, latior, minus nitida, tota fusca l. grisea. Caput supra punctis 2 elevatis, et maculis, flavis. Occiput iuprimis flavescit. Prothoracis linea dorsalis diluta. Venter pallidus. Setae caudales flavescens fusco-aunulatae. Vittae discoidalis ornata est in plaga interiori cellulis circiter 8, in exteriori circiter 11. Nervus longitudinalis secundus infra nodum nervorum substigmatalem bis tantum dichotomice divisus. Interstitium inter nervum costalem et longitudinale primum, angustum, a basi alae ad apicem ornatum nervulis transversis 8—12, ut etiam in *P. bicaudata*.

2. P. bicaudata: nigricans, antennis, pedibus setisque caudalibus livido- l. fusco-testaceis, macula frontis orbiculari occipitisque triangulari, et prothoracis marginibus lateralibus summis lineaque media longitudinali, flavis; alis cinereis, nervis validis obscuris, apicalibus multiramosis; mas alarum rudimento. ♂♀. (Media: long. corp. 4, al. exp. 10 lin.)

Phryganea LINN. Fn. Sv. 1489. ♀. REAUM. Ins. 3. T. 13. f. 12. Semblis FABR. Ent. Syst. 2. 73. 8. ♀. PANZ. Fn. 71. 4. ♀.

Hab. sub lapidibus ad ripas fluminum Lapponiae Umenensis frequenter, ad Umenae, Tresunda et Fredrica, 7—29. Jul. a me lecta; Lappon. Lulensis freq. LINNÉ; mares sub lapidibus ad littora lacus Storsjoen ad Orviken Jemtlandiae d. 20. Maj. feminasque pluribus locis in districtu Trondhjem Norvegiae invenit D. BOHEMAN. Haud pauca quoque individua feminea nuper e pupa exclusa ad ripam Kattilakoski Lapponiae Tornensis vidi, et specimina tandem ejusdem sexus ad radicem Gamstenstind Finnmarkiae occidentalis 30. Jul. deprehendi. (Lapponia et Suecia et Norvegia — Westrogothia ubi ad rivulos in monte insigni Kinnekulle utrumque sexum mense Majo olim legit mecumque communicavit D. DALMAN.)

Antennarum articulus primus semper obscurus. Nodus nervorum substigmatalis exacte cruciformis. Nervus longitudinalis 2dus infra nodum hunc emittit dichotomice ramulos 4 l. 5 ad apicem alae. Stigma elongatum obsoletum 3—6 lineolis transversis repletum. Vittae discoidalis ornata est in plaga interiori cellulis circiter 9, in exteriori cellulis circiter 6, omnibus subquadratis et subrectangularibus.

Var. b. ♀. adultior, paullo obscurior, antennis pedibusque fere totis fuscis, prothoracis lateribus nigris immaculatis; frequenter occurrit. — Variat etiam magnitudine; capite quoque interdum maculis pluribus flavis.

3. P. obscura: fusca, pedibus dilutioribus, alis cinereis nitidis, nervis tenuioribus, secundo longitudinali infra nodum substigmatalem biramoso. (Minor: long. corp. 2, al. exp. 5 lin.)

Hab. in Lapponia rarissime, ad ripam fluminis Umenis ad Umenaes d. 9. Jul. 1832 unicum specimen legit D. DAHLBOM, valde molle et ut videtur nuper e nymphea transformatum. (Lapponia mirindialis.)

Præcedente duplo l. triplo minor. Præter igitur magnitudinem insigniter minorem differt etiam a *P. marginata* capite vix flavo-maculato, ventre obscuro, nec pallido, alis hyalinis nitidis; a *P. bicaudata* capite et prothorace immaculatis, nervo alarum secundo longitudinali infra nodum substigmaticalem bis tantum dichotomicè diviso, et ab utraque nervis omnibus tenuibus, ut et interstitio inter nervum costalem et longitudinalem primum, angustissimo, a basi ad apicem stigmatis nervulis tantum 2 l. 3 (nec 8—12) transversis ornato, ude etiam diversam existimo speciem.

4. *P. pygmaea*: nigra subnitida immaculata, alis cinereis, nervis apicalibus omnibus simplicibus, plaga discoidali ordinaria cellulis tantum 3 ornata. ♂♀. (Minuta: long. corp. 1, al. exp. 3 lin.)

DALMAN in litteris.

Hab. in Lapponia vulgaris; scilicet in graminosis et Pinetis in vicinitate fluminum præsertim Lapponiae Tornensis, ad Juhonpietis, Wittangi et Palojoënsu, 9. Jun. — 17. Aug. freq.; in ipsum alpinum jugum adscendens in nive 12. Jul. ambulans; in Lapponia Umensi s. meridionali, ex. gr. ad Lycksele d. 22. Jun. etiam capta. (Lappon.-Bottnia occidentalis 7. Maj. — ad ripas fluminis Ångermanniae 25. April. freq. — Ostrogothia in Wadstena-loet prope lacum Wætern 12. April. copiose uterque sexus, saepe etiam in copula. — E Westrogothia a D. DALMAN missa.)

Mus et Fem. A prioribus non solum magnitudine multo minore, verum etiam aliis notis essentialibus discrepans, quae potius novum genus quam tantum speciem produunt. Tota nigra nitida. Caput subnigrum, clypeo non porrecto. Prothorax medio rugulosus, sed sulcis longitudinalibus sordidus haud perspicuis. Setae caudales adnatae. Alae cinereae immaculae, nervis omnibus longitudinalibus apicalibus simplicibus, etiam a costali secundus, qui infra nodum stigmaticalem ad apicem descendit. Vitta nervorum discoidalis ordinaria retracta cellulis paucis s. tantum 3 oblongis ornata, nempe in plaga interiori seu media (versus costam) duabus, et in exteriori (versus marginem interiorem) una. Interstitium inter nervum costalem et primum longitudinalem angustissimum, et ut in *P. obscura* nervulis transversis tantum 2 l. 3 instructum.

Var. b. pedibus et setis caudalibus fuscis. Hab. frequenter cum var. a; forte junior, uuper transformata. Variat etiam paullo major et minor.

Subd. 2. Species virescentes l. pallidae. Prothorax marginatus. Alarum nervus longitudinalis secundus infra nodum stigmaticalem simpliciter furcatus, et interstitium inter nervum costalem et longitudinalem primum, a basi alae ad apicem stigmatis, angustum, nervulis paucis transversis obsoletis ornatum.

5. *P. vires*: fusco- et virescenti varia, antennis fuscis, alis pallide virescentibus, plagae discoidalis ordinariae vitta interiori cellulis 5—6 subaequalibus quadratis, exteriori cellulis 6—8 harum ultimis majoribus transversis obliquis. (Long. corp. 2½—3, al. exp. 8 lin.)

Sembris vires Mus. FALL. et GYLLENHAL.

Hab. in Lapponia Umensi vulgaris; in fruticibus Salicis et Betulae juxta flumina frequenter, ad Umenaes, Åsele et in monte subalpino Stoettingsfjellet copiose visa, 6—31. Jul. — In alpe Dowre latere boreali versus finem mensis Jun. a D. BOHEMAN quoque deprehensa. (Lapponia Ostrogothia in quercetis a 20. Aug. usque ad 5 Sept. — Scania ad Esperö et Bjoernstorp 20. Maj. — E Westrogothia a DD. GYLLENHAL et DALMAN missa.)

Corpus fusco- et virescenti varium. Antennae fuscae, articulis 2—8, interdum usque ad 12, indeterminate testaceis. Caput flavum, oculis, clypei apice, stemmatum s. ocellorum punctis et regione, maculisque occipitis fuscis l. nigris. Setae caudales fuscae. Abdominis dorsum infuscatum. Pedes flavescerentes, superne plerumque leviter infuscati. Alae hyalinae, flavedine viridi tinctae, costa saturatiori. Nuper exclusa fere tota pallida, oculis, stemmatibus antennarumque apice, tantum nigris, qualis in Lapponia Tornensi lecta nemumque a D. FRIGELIO communicata.

Var. b. duplo minor, magis testacea, fuscedine minus tincta; linea prothoracis media saepe uigra. Cum var. a. frequenter capta, etiam in Dowre. Forte est *mas*. Media quasi inter hanc et sequentem.

6. *P. viridis*: flavo-testacea, antennis extrorsum, oculis, ocellis unguis nigris, alis viridi-flavis, plagae discoidalis ordinariae cellulis 2—5 obsoletis. (Long. corp. 1¼—1½, al. exp. 4—4½ lin.)

FABR. Ent. Syst. 2. 74. 11.?

Hab. in Lapponiae Tornensis betuletis locis paludosis vulgaris, scilicet ad Kengis, Muonioniska et Karesuando d. 15. Maj. et iterum 15—22. Aug. a me frequenter lecta. (Lapponia — ?)

Priori multoties minor. Tota flavicans, oculis (etiam in viva), ocellis s. punctis stemmatum minutis, linea tenui dorsali et ventrali ad abdominis basin, tarsorumque ungulis uigris. Antennae atrae, articulis nudicimis primis determinate flavis. Alae ut in priori, sed cellulis plagae discoidalis ordinariae paucioribus, vix ultra 5, interdum tantum 2.

Obs. Diagnosis et descriptio Fabriciana l. c. et huic et praecedenti speciei haud aegre adaptari potest. Synonymon igitur dubius allegavi. Cum vero de fuscedine antennarum articuli primi, regionis stemmatum, occipitis corporisque, quae priori sed non huic competit, omnino silet, verosimilius videtur, nostram *P. viridem* eandem ac FABRICII esse.

FAMIL. 6. PHRYGANEIDES.

14. Phryganea. LINN.

LATR. gen. 424. REAUM. GEOFFR. DEG. UDM. FABR. LAM. ROES. SCHRANK. ROSS. PANZ. GUERIN. DAHLE.

Magna, media, parva (long. corp. 6—1, al. exp. 18—3 lin.). Antennae elongatae setaceae, articulis numerosissimis. Corpus pilosum. Caput parvum transversum, supra planum, pro partibus oris excipiendis inferne excavatum. Labrum coriaceo-membranaceum, elongato-trigonum aut depresso-conicum, inflexum. Mandibulae nullae. Palpi capite longiores, glabriusculi aut hirsuti aut hirsutissimi. Labrum membranaceum, breve, apice rotundatum, emarginatum. Alae deflexae, nervosae, nervis ramoso-furcatis, furcis basi saepe fere in medio alae per lineolas transversas connexis. Furcae vero apicales nullae. Stigma interdum notabile. Alae inferae superioribus similiter nervosae, sed his plerumque pallidiores, nudaе et immaculae. Tibiae aut omnes spinosae, aut posticae saltem bis bicaicaratæ. Color cinereus, fuscus, niger, testaceus, pallidus. *Pictura*, dum adest, maculata, nebulosa, striata, irrorata. *Motu* agilissima; *volatus* raro longus, saepissime acris, brevis, abruptus; interdum choreas ducunt minores. *Habitatio* ad aquam ejusve vicinitatem; per partem sylvaticam Lapponiae et inferalpinam maritimam Nordlandiae Finmarkiaeque. In Pinibus plures deprehenduntur species. *Differentia sexus*; *mas*: ano ciliato et varie appendiculato, a *femina*: ano simplici, diagnositur. (Spec. Scand. circiter 100, antennis corpore saltem longioribus, setaceis, palpis capite longioribus, alis non aut minus ciliatis, inferioribus plicandis, tibiis saepissime spinulosis, ab *Hydrotilla* dignoscendae.)

Subd. 1. Alae cinereo-albidae, anticae s. superae maculis majoribus minoribusque, inferioresque limbo postico, brunneis. Volatus altus, longus, continuus. Magua.

1. *Phr. phalaenoides*: nigra, alis superioribus griseo-albidis, maculis crebris majoribus minoribusque, plurimis confluentibus, brunneis; inferioribus albidis, maculis 4 costalibus limboque postico determinate, brunneis. ♂♀. (Long. corp. fere 6, al. exp. 18 lin.)

UDM. Diss. Nov. Ins. p. 26. 53. T. 2. f. 16. LINN. Fn. Sv. 1481. *Sembris* FABR. Ent. Syst. 2. 73. 6. *Sembris* BILLB. Enum. p. 94.

Hab. in Lapponia passim; ad Lycksele Lapponiae Umenis d. 20—25. Jun. a D. DAHLBOM et me prope rivulum frequenter visa, e meridie versus septentrionem individuum singulum sat alte et continue volans, captu difficile. — Ejusmodi migrationem toto fere die continuatam observavi. In fruticibus juxta ripas quoque obvia. (Lapponia — in omnibus Bottniis: boreali, orientali et occidentali — Finlandia: Aboae — Ad flumen sic dictum *Clara elf* in territorio Ek inventi CL. ELFVENDAHN secundum Mus. FALL.; nec forte longius versus meridiem in Suecia descendit haec maxima, pulcherrima et mere borealis Phryganeidum species, Phalaenan quodammodo inertiens.)

Variat numero macularum (plerumque circiter 30) brunnearum in alis anticis. Specimina Finlandica saepius majora, maculis alarum superiorum et limbo inferiorum magis determinatis ut et pedibus,

praeter tibiae posticas subtestaceas, totis nigris, differunt a Lapponicis Umeusibus, quae alas anticas maculis minoribus, et posticas macula costali tantum subnigra distincta limboque apicali infusato subinterrupto minusque determinato instructas, ut et tibiae omnes testaceas, habent. — Vix vero species distinctae.

Subd. 2. Alae superae reticulatim pictae.

2. Phr. reticulata: nigra, tibiis testaceis, alis flavescenti cinereis, superis crebre fusco-reticulatis. ♂♀. (Long. corp. circiter 4, al. exp. 10—11 lin.)

LINN. Fn. Sv. 1482. FABR. Ent. Syst. 2. 75. 1. PANZ. Fn. 71. 5.

Hab. in Lapponia passim; in fruticibus Betulae ad littora lacuum in Lapponia Umensi et praesertim ad Lycksele 15—20. Jun. frequenter. (Lappon.-Bleking. Scania ad Abusa primo vere freq.)

Mas et Fem. Alae griseo-subflavescentes, superae fusco-1. brunneo-reticulatae. Maculae fuscae, ad costam loco stigmatis 2, et ad angulum ani 1, plerumque majores distinctiores. Alae inferae maculis 2 costalibus et margine apicali fuscis; sed fascia media fusca in speciminibus Lapponicis nulla. Tibiae variant testaceae et fuscae, sed posticae plerumque pallescent. Feminae aucto inferae lamina quadridentata instructam vidi.

Subd. 3. Alae superae nebulosae, variegatae, substriatae, irroratae, aut unicolores *).

*) Palpi maxillares thorace breviores, glabriusculi. Antennae longitudine corporis aut nonnulli longiores, alarum vero longitudinem haud attingentes. Nervi alarum in medio anastomozantes, anastomosi plerumque arenata. Nervi longitudinales ab anastomosi ad apicem alae saepissime decurrunt simplices et paralleli.

A) *Cinerascentes* alis plerumque variegatis. Tibiae anteriores saepissime perspicue spinulosae, posticae bisbiscalcaratae seu a medio ad apicem spinulosae et simul calcaribus 2 ante apicem et 2 in apice armatae.

3. Phr. grandis: alis cinereis, atomis, striolis longitudinalibus, maculisque, obsoletis fuscis, lineola longitudinali medio interrupta nigra, punctis 2 albis notata. ♂♀. (Long. corp. ♂ 4½ et ♀ 5, al. exp. ♂ 14 et ♀ 16 lin.)

LINN. Fn. Sv. 1485. REAUM. Ins. 3. T. 14. f. 4. DEG. Ins. 2. T. 13. f. 1. ROES. Ins. 2. T. 17. FABR. Ent. Syst. 2. 76. 9. PANZ. Fn. Sv. 94. f. 18. SCHRANK Enumer. 310. 618.

Hab. in Lapponia Umensi ad littora lacuum vulgaris, ad Lycksele, Barrsele, Wilhelmina, Fredrica etc. 20. Jun. — 17. Jul. frequenter, in copula capta. (Lapponia meridionalis — Ostrogothia, Gottland, Scania; vulgaris, Jun. Jul. — Ova virescentia vidi.)

Mas et Fem. Inter maximas generis, *Phr. reticulata* major, sed *Phr. phalaenoides* paullo minor. In alis superis vitta longitudinalis media neque basin neque apicem attingens, nigra, in medio per lineolam obliquam interrupta, seu in 2 vittas minores divisa, quarum anticae pone medium et postica in ipso apice puncto albo notatae sunt. Praeterea inter vittam posticam et stigmatum locum punctum tertium album intra apicem maculae elongatae fuscae locum observatur. Alae inferae griseae, ut in sequentibus immacolatae. Pedes testacei, tarsi nigro-annulatis. Tibiae posticae bisbiscalcaratae, latus spinosae **). Antennae nigrae, vix annulatae, sed apice dilutiores. Detrita tota fusca, sed puncta nigra in alis plerumque tenuius adherent.

4. Phr. varia: alis cinereo-, fusco-nigroque variis, puncto pone medium minuto albo, tibiis annulatis. ♂♀. (Long. corp. 4½—5, al. exp. 10—11½ lin.)

Var. a. antennis nigris l. parum cinereo-annulatis. FABR. Ent. Syst. 2. 77. 10.

Hab. in Lapponia cum priori vulgaris; etiam in Lapponia Tornensi ad Karesuando capta. (Lappon.-Suecia inferior.)

Var. b. ♂♀. antennis testaceis fusco-annulatis.

*) Cum quaestio est de alis ita pictis *superas* s. anticas semper intellectas habere volo, quia inferae seu posticae saepissime, aut non semper, immacolatae subhyalinae sunt.

**) Tibiae anteriores etiam spinosae sunt non solum in hac, sed etiam in sequentibus, quare ejusmodi armaturam ut ordinariam in singula specie describenda repetere omisi.

Hab. in Lapponia rar. (Lapp.-Ostrog., Oeland., Scan., Jul. Aug. freq. in copula.)

Mas et Fem. Haec species praecedenti sat similis est, sed minor, et vitta alarum media longitudinali nigra deficiente, distincta. Alae parum flexae, haud compressae. In illaesis individuis alae superae cinereae fusco-irroratae, fasciis dorsalibus communibus obliquis, tribus nigricantibus cum duabus canis alternantibus. Puncta pone medium 2 nigra, quorum alterum prope stigma, minutissimum. Tibiae posticae bisbiscalcaratae, uno latere parce spinulosae.

5. Phr. grisea: alis nebulosis, striga media obliqua alba, maculae subtriangulari loco stigmatis nigra. ♂♀. (Long. corp. 3½, al. exp. circiter 9 lin.)

LINN. Fn. Sv. 1484. FABR. Ent. Syst. 2. 78. 14. exclus. Syn. DEGER. DAHLB. Skand. Ins. p. 239. 156.

Hab. in Lapponia rarissime; in Groenlandia etiam capta a D. WESTERMANN missa. (Lappon.-Ostrogoth., Scania 20. Aug. — 20. Sept.; in fruticibus et sylvis vulgarissima et omnium frequentissima, in copula saepe deprehensa.)

Mas et Fem. Prioribus minor. *Phr. varia* colore subsimilis. Fusca. Alae anticae fusco, griseo nigroque variae. Macula rhombea alba in medio, et alia irregularis ejusdem coloris subpellucida circa anastomosi nervorum. Loco stigmatum macula subtriangularis nigro-fusca, sub lente visa interdum punctis pallidis cribrata. Antennae obscurae, subannulatae. Pedes testacei, tibiis posticis bisbiscalcaratis et biseriali nigro-spinosis. — Specimen groenlandicum solito fere duplo minus. — Sub nomine *Phr. bimaculata* LINN. exempla hujus speciei mihi etiam communicata fuerunt.

Obs. Phryganea 1. striata LINN. Fn. Sv. 1483. (non FABR. an REAUM. Ins. 3. T. 13. f. 11! ad aquas Scaniae medio Junii freq.); 2. *nervosa* nob. (*striata* FABR. Ent. Syst. 2. 75. 2. REAUM. Ins. 3. T. 13. f. 8. 9.; sed fig. 11. potius *Phr. testaceam* nob. no. 23, aut *striatam* LINN. repraesentat. In Scania capta, Mus. FALL.); 3. *emarginata* SENDEW. in litt. (simillima *griseae*, sed alis anticis apice emarginatis. Ad amicum Kjellhy prope Lund Jun. ♂. a D. DAHLBOM rar. deprehensa); 4. *evitata* GYLLENH. Mus. FALL. (vix *variegata* FABR. eadem — Ostrogothia, Gottlandia, Oelandia, Scania, 15. Jun. — 12. Aug. freq.); et 5. *flavicornis* FABR. (Suecia); in Lapponia a me frustra quaesitae.

B) *Pallescentes.*

6. Phr. rhombica: testacea, alis flavescentibus, macula media rhombea obliqua pallidiori subpellucida, antice posticeque macula fusca adjecta. ♂♀. (Long. corp. 4, al. exp. 10—11½ lin.)

LINN. Fn. Sv. 1486. REAUM. Ins. 3. T. 14. f. 5. FABR. Ent. Syst. 2. 77. 13. ROES. Ins. 2. T. 16. f. 5. 6. alarum macula postica alba nimis notata, an hujus? ROES. Fn. Etr. p. 12. 650. SCHRANK Enum. p. 307. 612. variet. „defectu albedinis in apice.“ — An quoque AHRENS. Fn. cura GERMAR. Fasc. 9. T. 13? ubi maculae 3 in singula ala repraesentantur.

Hab. in Lapponia vulgaris; in Pinibus in vicinitate fluminum, ex. gr. ad Muonioniska Lapponiae Tornensis et ad Lycksele Lappon. Umensis, 5—17. Aug. freq. (Lapponia, Ostrogothia, Scania; 9. Jul. — 22. Aug. freq.)

Mas et Fem. Totae testaceae. Alae insigniter compressae, nitidae, subnigrae; superae vitta lata, antice abbreviata, fusca, maculis 2 obliquis albo-pellucidis interrupta, prima in medio rhombea perspicua, altera versus apicem subovata obsoleta. Stigma nullum. Tibiae posticae biseriali nigro-spinosae.

7. Phr. borealis: flavo-cinereus, antennis, palpis pedibusque testaceis, alis flavescentibus, disco longitudinaliter fusco et fusco-punctato, maculis 3 albo-pellucidis, prima angusta, secunda postica, tertia apicali; stigmate obscuro. ♂♀. (Long. corp. 4, al. exp. 10—11 lin.)

Hab. in Lapponia passim; ad Kengis et Muonioniska, Lapponiae Tornensis, ad Lycksele, Umensis; d. 12—30. Aug. capta, vespere volans. (Lappon.-Kemi-Ostrog.)

Mas et Fem. Similis *Phr. rhombicae* et *atomariae* FABR.; sed a priori corpore magis cinerascens, alarumque maculis media rhombea obliqua multo angustiori, et postica perspicuiori; ab *atomaria*, cui adhuc similior, alarum fuscitudine in plagam magnam fere cohaerentem dilatata, nec in puncta innumera discreta ad apicem praesertim relegata; et ab utraque, stigmate fusco maculae apicis flavescenti pellucida, differt. Antennarum articulus basalis elongatus. Tibiae posticae ut in priori. Nec cum *Phr. vitrata* DALM. DEG. Ins. 2. T. 12. f. 19., quae duplo fere minor est et pallidior, nostra confundenda.

Var. b. Alae postice fuscae, punctis crebris microscopicis adspersis, et macula apicali flavescenti pellucida perspicua, unde alae

obiter inspectae apice quasi emarginatae videntur. Macula media albo-pellucida circa anastomosin nervorum punctis aliquot fuscis in medio est notata. — Ad Lycksele cum var. a. rarius est inventa.

8. *Phr. atomaria*: flavo-cinereascens, antennis, palpis pedibusque testaceis, alis flavescens, maculis punctisque crebris quibusdam cohaerentibus, fuscis, maculis disci duabus albedo-pellucidis; stigmatibus nullo. ♂♀. (Long. corp. 4, al. exp. 10 lin.)

FABR. Ent. Syst. 2. 78. 15. forte eadem.

Hab. in Lapponia rar. (Lappon., Ostrogoth., Oelandia, Scania, Ang. freq.)

Mas et Fem. Similis *Phr. boreali*, a qua alarum fuscitudine non plagam continuam, sed potius congeriem punctorum versus apicem evidentioris effiecient, et stigmatibus vix illo praecipue differt. In alis anticis quoque maculae 2 albedo-pellucidae, prima in medio rhombea paullo latior quam in *boreali*, et altera pone medium major ovata. Margo apicalis oblique truncatus ut in *Phr. boreali*, et alae inferae albo-pellucidae, immacolatae, omnino ut in illa. — Variat capite toto testaceo.

9. *Phr. signifer*: flavo-cinereascens, antennis, palpis pedibusque testaceis, alis flavescens, disco et apice infuscat, lineola media longitudinali tricomposita albo-pellucida. ♂. (Long. corp. 3½, al. exp. 9½ lin.)

Phr. signifer SUNDEW. in litt. *Phr. discoidea* MUS. FALL. Hab. in Lapponia Umensi rar.; ad Åsle d. 27. Jul. inventa. (Lappon. meridon. — Suecia, Mus. FALL.)

Mas. Proxime praecedentibus minor. Caput et corpus ferrugineo-cinereascens. Alae superae flavescens, plaga magna indeterminata a basi ad apicem infuscata. In medio disci lineola (nam lineam circiter longa) longitudinalis alba. Ad ejus apicem incipit lineola altera (non in linea cum priori recta, sed paullo propius ad marginem interiorem posita), oblonga, praecedente duplo brevior, albo-pellucida, et immediate post hanc seu pone anastomosin nervorum sequitur tertia, similis antecedenti, sed nonnihil longior. Juxta hanc, et mox pone nervorum anastomosin 3 l. 4 aliae lineolae pallidae sensim decrecentes observantur. Stigma nullum. Alae omnes nudiusculae, nitidae, apice rotundatae; inferae albedo-hyalinae, immacolatae. Antennarum articulus primus elongatus. Tibiae posticae distincte biserialiter nigro-spinulosae.

10. *Phr. lineola*: pallide flava immaculata, alis angustis apice acuminatis, superis dorso antico serie punctorum, posticisque apice lineola, fuscis. ♂♀. (Long. corp. 4—5, al. exp. 11—12 lin.)

SCHRANK Enum. p. 307. 613. var. a. certe.

Hab. in Lapponia rar. (Lapponia, Gottlandia, Scania, in paludos. Ang. freq.)

Mas et Fem. Pallide ochracea tota. Alis compressis valde angustis et apice acuminatis a reliquis facile dignota. Alae superae margine interiori a basi fere ad medium dorsi serie punctorum fuscorum; praeterea omnino immacolatae. Alae inferae subhyalinae, apice lineola longitudinali (circiter nam lineam longa) fusca. Antennarum articulus primus elongatus. Tibiae posticae a medio ad apicem biserialiter pallide spiuulosae.

11. *Phr. irrorata*: flavo-cinereascens, antennis, palpis pedibusque testaceis alis subangustatis, apice subacutis, superis pallide ochraceis, atomis crebris fuscis irroratis; inferis subhyalinis, apice lineola fusca. ♂♀. (Magnitud. *Phr. lineolae*.)

Phr. lineola var. b. SCHRANK Enum. p. 308. Ut *Phr. atomaria* FABR. in collectione FALLENIANA asservatur, et sub nomine *lineola* a D. SUNDEWALL communicata. Forte *Phr. grisea* DEG. Ins. 2. T. 13. f. 21. eadem.

Hab. in Lapponia cum priori rar. (Lappon., Gottlandia, Scania, Jun. — Ang. frequentiss.)

Mas et Fem. Praecedenti affinis et similis, sed forte paullo minus compressa, et alis nonnihil latioribus, apice minus acutis, superis s. anticis supra unilique aequaliter fusco-irroratis, corporeque magis cinereascente, distincta.

12. *Phr. interrogationis*: cinereascens, antennis, palpis pedibusque testaceis, alis subangustatis, apice subacutis, superis fusciscentibus, lineola discoidali longitudinali maculatae pone medium, albedo-pellucidis; inferis subhyalinis, apice lineola fusca. ♀. (Magnitud. *irroratae*.)

Hab. in Groenlandia, D. WESTERMANN. (Groenlandia — ?)

Fem. *Phr. irroratae* iterum valde similis ejusque magnitudine et forma omnino, sed corpore magis cinereascente, alis superis obscurioribus, et signaturis pallidis, distincta. Alae superae et maculis et punctis innumeris confluentibus, fuscae, linea intra costam et nervis dorsalibus elevatis flavescens. In medio alae lineola brevis, et infra illam (paullo versus marginem dorsalem) punctum

oblongum, albidum. Pone medium et mox infra anastomosin nervorum, macula parva ovata, interstitium tantum inter tres nervos longitudinales occupans, flavo-subpellucida. Alae inferae ut in priori. Femora postica linea laterali cinereascente.

13. *Phr. vitrata*: testacea, alis luteo-flavescens, maculis 3 albo-pellucidis, prima in medio rhombea, secunda pone medium rotundata, tertia apicali late triangulari. ♂♀. (Long. corp. 3—3½, al. exp. 8—8½ lin.)

DALM. in litt. DEG. Ins. 2. T. 12. f. 19. etiam Mus. GYLLENHALI et FALLENI.

Hab. in Lapponia rar. (Lapponia-Suecia media: Ostrogothia et Gottlandia, in plantis aquaticis, etiam in Abiete, 26. Jun. — 7. Sept. freq. in copula. — Suecia meridionalis, Scania rar.)

Mas et Fem. Minor. Tota rufa-testacea, pelibus pallidis. Antennarum articulus primus elongatus, rufescens. Alae undae, superae nervis dorsalibus a basi ad dimidium alae nigro-pilosae, totae luteo-flavescens, guttulis pallidioribus pluribus l. paucioribus ornatae, et maculis 3 majoribus albo-pellucidis instructae, una in medio obliqua rhombea, 2da subocellari plerumque pupilla luteo-flava notata, et 3tia apicali late triangulari, nuda apex revera oblique truncata, obiter intuenti emarginata videtur. Signaturae vero anticae praesertim in exemplis vetustis valde saepe dilatatae sunt. Alae inferae immacolatae. Tibiae posticae nigro-spinulosae.

14. *Phr. notata*: cinereascens aut rufescens, antennis pedibusque rufo-l. flavo-testaceis, alis luteo-flavescens, maculis tribus, nempe duabus in disco albo-pellucidis et tertia stigmatica nigra. ♂♀. (Magnitud. prioris.)

FABR. Ent. Syst. 2. 78. 18. forte. — Sub eodem nomine in museo FALL. exstat.

Hab. in Lapponia rarissime, collection. D. DEUTSCHII; mihi in tertis septentrionalibus non obvia. (Lapponia, Suecia, Mus. FALL.; Scania ex. gr. ad Lund 18—24. Jun. passim, D. DAHLBOM et nos.)

Mas et Fem. Magnitudo et affinitas *Phr. vitratae*. Antennarum articulus primus interdum fuscus. Alae anticae aut totae aut maculatim luteo-flavescens, guttulis pallidis interdum adpersae, maculisque 2 distinctioribus flavo-pellucidis notatae, quarum una in medio obliqua rhombea, et altera pone medium ovata. Loco stigmatis macula ovata brunneo-nigra valde distincta. Reliqua ut in diagnosi aut in *Phr. vitrata*.

Obs. *Phr. fumigata* GERM. seu *discoidea* FABR. et nob. in subdivisione sequenti sub numeris 32 quaerenda.

15. *Phr. fenestrata*: cinereascens, antennarum articulo primo concolore, antennis, palpis pedibusque testaceis, alis lutescentibus fuscis, punctis maculisque variis albedo-hyalinis. ♂♀. (Long. corp. 2½—3, al. exp. 7—7½ lin.)

Hab. in Lapponia Tornensi rarius, sed in Pinibus ad Bossekop Fimmarkiae 5—8. Aug. frequentius visa, in copula capta. (Lappon.-Bottnia orientalis ad Kemi 30. Ang.)

Mas et Fem. Prioribus paullo minor. Caput et corpus cinerea. Palpi testacei aut fuscis. Antennae testaceae, fuscis subannulatae, articulo 1mo subelongato, cinereo. Alae glabriusculae, nitidae, superae maculis luteo-fuscis difformibus subcohaerentibus fere undique ornatae, punctis rotundis, margine costali a basi ad stigma et maculis variis albo-pellucidis interjectis; harum macularum prima in medio parva obliqua rhombea, et secunda pone medium major ovata, anastomosin nervorum includens et ramulum in medium marginis apicalis saepe emittens. Hae vero signaturae hyalinae plerumque (in speciminibus praesertim illaesis) valde dilatatae, relictis tamen maculis 3 l. 4 fuscis. Margo apicalis oblique truncatus. Nervi dorsales a basi ad medium distincte ciliati l. nigropilosi. — Alae inferae subhyalinae immacolatae. Pedes flavescens, tibiis posticis a medio ad apicem nigro-spinulosae.

16. *Phr. vittata*: ferruginea aut cinereascens, antennis, palpis pedibusque testaceis, alis flavicantibus, vitta dorsali, postice saturiori, fusca. ♂♀. (Long. corp. 3, al. exp. 8 lin.)

FABR. Ent. Syst. Suppl. p. 201. 16—17.

Hab. in Lapponia Umensi passim, in Pinetis ad Lycksele mens. Jun. freq., in copula. (Lappon. meridon. — Gottlandia, Ostrogoth., Scania, in graminosis et fruticibus 24. Jun. — 15. Sept. freq.)

Mas et Fem. Parva, angusta, compressa. Pictura alarum ab alis affinis statim dignota. Alae nempe superae angustae subpubescentes, griseo-flavicautes, dimidietate interiori seu dorsali fusca, quae fuscedo tamen versus basin sensim evanescit. Apex alarum oblique truncatus l. levissime emarginatus.

Obs. Alae in speciebus 16—21 elongatae valde angustae, compressae, nitidae, et, praeter nervos dorsales costatos saepe pilosos, glabriusculae sunt.

17. Phr. femorata: nigro-cinerea, femoribus concoloribus, tibiis tarsisque pallidis, alis griseo-flavicantibus, vitta media maculisque apicis duabus luteo-fuscis. ♂♀. (Magnitudo prioris.)

Hab. in Pinibus prope flumen Umense ad Lycksele-avan, 10—16. Aug. freq., alibi rar. (Lapponia meridionalis, Suecia borealis?)

Mas et Fem. Magnitudo, statura et similitudo *Phr. vittatae*, a qua differt antennis palisque nonnihil obscurioribus, femoribus nigro-cinereis, alarumque vitta media, nec dorsali, ut et maculis in margine postico 2 longitudinalibus brunneis, una nempe ab ipso apice ad anastomosin nervorum extensa, et altera ad angulum ani posita et saepissime cum vitta media cohaerenti. Genua, tibiae tarsisque flavescunt. Antennae subannulatae. Alae superae in illaesis tenuiter aureo-pubescentes.

18. Phr. trimaculata: nigro-cinerea, femoribus concoloribus, alis griseo-flavicantibus, vitta discoidali, maculisque tribus apicalibus luteo-fuscis. ♂♀. (Long. corp. 2, al. exp. 5—5½ lin.)

Hab. in Salicetis ad ripam fluminis Ängermanniae ad Stensele et Åsele Lappon. Umensis haud raro, d. 2. et 27. Jul. in copula capta; ad Karesuando Lappon. Tornensis d. 15. Aug. quoque rarius visa, et in alpe Dövre Norvegiae d. 26. Jul. a D. BOHEMAN deprehensa. (Lapponia.)

Mas et Fem. Similis et affinis iterum *Phr. femoratae*, sed certe distincta. Multo minor, praesertim brevior. Alae superae griseo-flavicautes, vitta media cuneiformi et maculis posticis tribus luteo-fuscis, liberis, nec cum vitta connatis, nempe 1ma ad angulum ani oblonga, obliqua, 2da in ipso apice subquadrata plerumque valde obsoleta, et 3tia loco stigmatis parva subtriangulari. Arcus nervorum anastomozantium inter maculas stigmaticalem et anguli ani, quoque fuseus. Reliqua ut in priori. Oculi in viva brunnei, qui color in mortuis conservatur.

19. Phr. fuscicornis: cinerascens, ferrugineo-maculata, antennis totis, palpis pedibusque testaceis, alis flavescantibus, nervis apicalibus et ad angulum ani positis fuscitudine cinctis. ♀. (Long. corp. 3, al. exp. 8 lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rar., ad Lycksele Aug. 2 specimina inveni. (Lappon. meridionalis.)

Fem. Similis *Phr. vittatae* et *femoratae*, colore et pictura ab utraque facile dignota.

20. Phr. subpunctulata: cinerascens, antennis testaceis basi subfuscis, pedibus flavis, femoribus subcinereis, alis griseo-flavescantibus, punctis crebris fuscis obsoletis. ♂♀. (Long. corp. 2½, al. exp. 7½ lin.)

Hab. cum priori raro, ad Lycksele in Pinetis ad flumen Umense 13. Aug. utrumque sexum inveni. (Lappon. meridionalis.)

Mas et Fem. Statura angusta *Phr. femoratae*, paullo minor, colore et pictura alarum superiorum abunde distincta.

21. Phr. nigriceps: nigro-cinerea, capite, palpis antennisque nigricantibus, pedibus testaceis, femoribus obscuris; alis flavescantibus, dimidiatae dorsali fusca, versus apicem pallide subguttulata. ♂. (Long. corp. 2½, al. exp. 7½ lin.)

Hab. in Lapponia rar.; a D. BOHEMAN communicata. (Lapponia.)

Fem. Magnitudo et similitudo *Phr. subpunctatae*, sed facile ab illa dignota: antennis totis atris, et alarum dimidiatae flavescunt immaculata, nec punctis fuscis notata, ut et dimidiatae altera seu dorsali tota dilute brunnea, parce flavo-guttata.

22. Phr. laevis: cinereo-ferruginea, antennis rufo-testaceis, pedibus flavis, alis flavescantibus nudis glabris. ♂♀. (Long. corp. fere 3, al. exp. 7—8 lin.)

Hab. in Lapponia Tornensi passim; ad Kengis frequenter, 20—24. Aug. in copula capta. (Lappon.-Bottn. borealis ad Calix, Scania 14—22. Sept. in copula passim.)

Mas et Fem. A proxime praecedentibus statura minus compressa alisque nonnihil latioribus, et a proxime sequentibus nuditate alarum, differt. Caput flavum, vertice ferrugineo. Antennae rufescentes. Thorax et abdomen cinerascunt, interdum rufescentia. Alae flavescunt, tantum microscopice pallide pubescentes, nervis dorsalibus parum elevatis et costatis, nudis vix pilosis. Pedes flavi. Sub nomine *Phr. striata* FABR. in collectionibus Suecorum quoque vidi.

23. Phr. testacea: tota testacea, pedibus pallidioribus, alis flavescantibus, subpubescentibus (major). ♂♀. (Long. corp. 4—4½, al. exp. 11—12 lin.)

SUNDEW. in litteris. An REAUM. Ins. 3. T. 13. f. 11? Hab. in Lapponia Suecica raro, sed ad littora maris glacialis Nordlandiae Finmarkiaeque Norvegiae, ex. gr. ad Trom-

soe et Alten, mense Jul. freq. (Lappon.-Scania, Sept. in copula.)

Mas et Fem. Iuter majores. Tota testacea aut rufa, pedibus flavis et abdomine interdum obscuro. Alae apice subrotundatae, totae subpubescentes, nervis dorsalibus elevatis pilosis.

Obs. *Phr. interpunctata* et *concentrica* huic affines, sed alis nonnihil obscurioribus in Subdivisione sequente sub numeris 29 et 30 invenienda.

24. Phr. pilosula: nigro-cinerea, palpis fuscis, antennis pallide annulatis, pedibus testaceis, alis pallescentibus, obsolete fusco-nebulosis, pilosis. ♀. (Long. corp. fere 3, al. exp. 8—8½ lin.)

Hab. in Lapponia passim; in paludosis ad Pello in Tornenâ superiori d. 4. Jun. et ad Wilhelmua Lapponiae Umensis 17. Jul., parce lecta; deprehenditur quoque in inferalpinis maritimis Norvegiae et ad Bjoekvik d. 14. Jul. rarius visa. (Lappon., Bottnia ad Calix.)

Fem. *Phr. vitreae* magnitudine aequalis. Nervi dorsales elevati pilosi. A *Phr. pilosa* FABR., cui sat similis, corpore obscuro, nec pallido, et alis nebulosis dignoscitur. Affinis quoque videtur *Phr. collari* SCHRANK.

Variat aut corpore ferrugineo, forte super exclusa; aut alis subundis, forte detrita. Caveas ne varietatem priorem cum *Phr. pilosa* FABR., et posteriorem cum *Phr. laevi* nob. (no. 22.) confundas. In Bottnia ad Calix haec varietates inventae.

25. Phr. brevis: nigro-cinerea, antennis, palpis pedibusque testaceis, alis oblongo-ovalibus griseo-flavescantibus, obsolete fusco-punctatis, pubescentibus, nervis dorsalibus costatis pilosis. ♀. (Long. corp. 2½, al. exp. 7 lin.)

Hab. in Lapponia Tornensi passim, ad Karesuando et Turtola, 15—25. Aug. praesertim legi. (Lapponia borealis, Bottnia.)

Fem. Statura *Phr. villosae* FABR., sed paullo major. Caput et corpus nigro-cinereascunt. Antennae et palpi sordide rufo-ferruginea. Pedes flavo-testacei. Alae oblongo-ovales seu margine costali subareolato, nec ut in plerisque ceteris exaete recto; griseo-flavescunt, nudique pilositate obscura subnebulosae l. punctatae; a basi ad medium costatae, costa dorsali praesertim elevata et fusco-pilosa. In illaesis individuis punctum album centrale in alis superis observatur.

Variat toto corpore cinereo-ferrugineo, forte junior.

Obs. *Phr. villosa* FABR., huic affinis, alis brunneiscentibus dignota, in Subdivisione sequente sub no. 33. quaerenda.

26. Phr. stigmata: nigro-cinerea, tibiis tarsisque testaceis, alis griseo-cinereo-hyalinis ciliatis subpubescentibus, stigmatibus fusco, hirto, striga media transversa alba notato. ♂♀. (Long. corp. 1½, al. exp. circiter 5 lin.)

Hab. in Lapponia Tornensi versus finem Aug. passim; in floribus Salicis prope ripam fluminis Tornensis ad Muonioniska et Juckasjervi usque ad lacum insignem Torneätraesk adscendens, 23. Jun. — 17. Aug. in copula frequenter capta; ad Lycksele Lapponiae Umensis s. meridionalis rarius lecta. (Lapponia Suecica-Kemi 30. Aug.)

Mas et Fem. Parva. Caput cum antennis et palpis breviusculis, thorax et abdomen, nigro-cinerea. Alae subangustatae, cinereo-griseae, subhyalinae, parum pubescentes, nec costatae, sed margine interiori ciliatae. Stigma infuscatum hirtum, lineola transversa media alba, quae in speciminibus illaesis supra nervorum anastomosin usque ad marginem anteriorem oppositum extenditur. Anastomosin nervorum media transversa recta, nec arcuata, infuscata. Pedes flavo-albidi, femoribus subcinereis, genibus pallidioribus, tibiis brevissime et parce nigro-spinulosi.

Var. b. *zonella*: similis var. a., sed major, longior, alis superis fuscis pube aurea tenui teclis, striga a stigmate ad angulum ani transversa distinctiore; nervi dorsales etiam magis elevati, pilosi. Ad lacum Stor-Uman Lappon. Umensis d. 6. Jul. duo specimina inventa.

27. Phr. puberula: nigro-cinerea, tibiis testaceis, griseo-cinereo-hyalinis pubescentibus, stigmate fumato, nervo longitudinali ab angulo ani quarto, furcato. ♀. (Long. corp. 1½, al. exp. 5 lin.)

Hab. in Lapponia rar.; mihi a D. BOHEMAN benigne communicata. (Lapponia.)

Fem. Magnitudo et similitudo praecedentis. Caput cum antennis et palpis nigrum. Thorax, abdomen et coxae pedum nigricantia. Alae griseo-cinereae, subhyalinae, pube depressa tenui vestitae, subcostatae, costis breviter pilosis. Stigma fumatum. Pedes: femora ultra medium indeterminate nigro-cinerea; genua, tibiae nigro-spinulosae, et metatarsus, albo-flava. Tarsi nigri.

Obs. *Phr. 1. punctato-striata* DEG. Ins. 2. p. 545. T. 14. f. 5. (in Ostrogoth. ad Wadstena, et in Scania ad Abusa prope Lund, 27. Maj., et 12. Jul. a D. DAHLBOM capta); 2. *pilosa* FABR.

(*pallida* GYLLENH. et collection. Suec.; in Suecia inferiori ab Ostrogothia ad Scania Sept. freq. in copula); 3. *flava* LINN. Fn. Sv. 1502. (in plantis aquaticis et paludosis Ostrogoth., Gottlandiae et Scaniae, Jul. Aug. freq.); et 4. *guttulata* DALM. (Ostrog. Scania. freq.); in Lapponia a me frustra quaesitae.

C) *Obscurae*: alarum colore determinate nigricante, fuscescente l. ferruginante. Anastomosis nervorum in medio alae per nervos transversos arcuata, ut in prioribus.

28. *Phr. guttifera*: nigricans, pedibus luteis, alis nigro-fuscis, singula guttis 7 albidis. ♂♀. (Long. corp. 4—4½, al. exp. 12—12½ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rar.; ad Åsele 27. Jul. inventa. (Lapponia meridional. — Hernoesand 30. Aug. ♂♀.)

Mas et Fem. Magna in hoc genere. Parum compressa. Nigricans, capite subtus, antennis subtus, palpis, pedibus abdominisque segmentorum ventralium marginibus, lutescentibus. Alae nigro-fuscae pubescentes, in singula guttulae circiter 7 l. 8 oblongae, pallescentes, nempe 2 ad basin, 1 ad medium marginis interioris, 1 centralis magna gemina, 1 ad medium costae, et 3 in disco pone medium fere in triangulum posita minutae. Nervi dorsales a basi ad medium elevati, costati, nigro-pilosi. Similis *Phr. discoidae* FABR., sed major et distincta.

29. *Phr. interpunctata*: cinereo-grisea, antennis, palpis pedibusque lutescentibus, alis griseo-fuscis, guttis numerosis albis. ♂♀. (Long. corp. 4—4½, al. exp. 12—12½ lin.)

SUNDEW. in litteris.

Hab. in Lapponia Tornensi rar., ad Muonioniska 17. Aug. lecta. (Lappon. — Wermelandia ad Åräs, passim — Ostrogothia in Pinibus, 5—12. Sept. freq. D. DAHLBOM et ipse.)

Mas et Fem. Magnitudo et statura prioris; minus obscura. Fusca. Caput subtus, antennae subtus, palpi et pedes, lutea. Alae superae postice latae, rotundatae, totae glabriusculae, dilute fuscae, in interstitiis nervorum crebre albo-guttatae, guttis difformibus, saepe didymis, et intra apicem 8 magis regularibus, scilicet in singulo interstitio una. Gutta subcentralis major, trapezia. Nervi dorsales costati, pilosi.

30. *Phr. concentrica*: rufo-cinerea, ferrugineo-hirsuta, antennis, palpis pedibusque luteis, alis flavo-lutescentibus, maculis creberrimis fuscis obsoletis, nervis transversis mediis validis, obscure ferrugineis. ♀. (Long. corp. 3½, al. exp. fere 12 lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, ad Lycksele 16. Aug. semel lecta. (Lapponia Suecica meridional.)

Fem. Subsimilis priori, sed paullo minor. Alae glabriusculae in fundo flavo-lutae, sed maculis crebris cohaerentibus dilute fuscis obsoletis undique adpersis variegatae. Arcus medius ex anastomosis nervorum transversalium validorum ortus, rufo-ferrugineus, in fundo subpellucido sat perspicuus. Nervi dorsales a basi ad medium elevati, costati, pallide et non deuse pilosi.

31. *Phr. fusca*: nigra, pedibus subdilutioribus, alis nigro-fuscis, puncto discoidali et anali minuto albo; stigmatate nullo. ♂♀. (Long. corp. 2½, al. exp. 8—9 lin.)

Var. a. ♂♀. paullo major, antennis subtus, capite subtus, palpis pedibusque luteis, punctis alarum vix conspicuis.

LINN. Fn. Sv. 1500. DEG. Ins. 2. 407. 4. FABR. Ent. Syst. 2. 75. 4.

Var. b. *lapponica*; ♀ paullo minor, capite, antennis, palpis pedibusque nigris, tarsis lutescentibus, alarum punctis magis perspicuis. An spec. distincta?

Hab. in Lapponia; varietas a. rarissime mihi obvia, var. b. in fruticibus ad littora lacuum in alpe Fillefjell Norvegiae d. 28. Aug. a D. BOHEMAN inventa. (Lapponia, Suecia tantum var. a. passim frequens, ex. gr. ad Falun, et ad littora maris Scaniae 15. Maj. — 1. Jun. capta.)

32. *Phr. discoidae*: nigricans, antennis pedibusque dilutioribus, alis griseo-fuscis, puncto discoidali et anali minuto albo, macula stigmatica nigra. ♂♀. (Long. corp. 2½, al. exp. 5 lin.)

FABR. Ent. Syst. 2. 76. 5. forte etiam *Phryg. fumigata* GERMAR. in AHRENS. Fn. Fasc. 13. T. 21.

Hab. in Lapponia Umensi passim, ad Lycksele tamen 4. Aug. freq. (Lapponia meridional. — Bottnia occident. — Ostrogoth., Oelandia, Aug. Sept. freq. — Scania passim.)

Mas et Fem. Statura et affinitas prioris. Nigricans et nigro-pilosa. Antennae ferrugineae, fusco-annulatae, articulo primo nigro. Palpi aut toti fuscii, aut ferrugineo-maculati. Alae griseo-fuscae variae, pubescentes. Stigma ovatum, brunneo-nigrum. Puncta 2 alba, unum ad anguli aum, et alterum in medio alae obliquum.

Nervi dorsales elevati, costati, nigricantes, griseo-intersecti, rigide nigro-pilosi. Pedes sordide flavi, coxis cinereo-nigricantibus, tibiis nigro-spinosis, posticarum calcaribus ordinariis flavis. Alae detritae totae punctis plurimis minutis albo-irroratae. — Sub uominibus: *Phr. pallipes* FABR., *analis* FABR. et *notata* FABR. in collectionibus Sneeor. promiscue vidi.

33. *Phr. villosa*: tota testaceo-ferruginea, alis obovatis, nitidis, rugulosis, pilis erectis hirtis. ♂♀. (Long. corp. fere 2, al. exp. 5 lin.)

FABR. Ent. Syst. Suppl. p. 200. 6—7.

Hab. in alpinis Dalecarlicis DD. PAYKULL et BOHEMAN. (Lapponia meridionalis, ipsissimam quoque ad Abusa Scaniae prope Lund initio mensis Octob. semel inveni.)

Mas et Fem. Alarum forma et pilositate ab omnibus facile distinguenda. Alae testaceo-ferrugineae, obovatae, supra nitidae, crebre verruculosae, undique pilis erectis ferrugineis adpersae.

Obs. *Phr. l. lutaria* DALM. (valde affinis *Phr. villosae* FABR. et nob., sed paullo major et minus villosa; in Oelandia ad Ottenby d. 20. Jul. a me inventa); 2. *curta* uob. (Ostrogothia); 3. *pallipes* FABR. FALL. (Oelandia, Scania); et 4. *analis* FABR. (Gottlandia, Ostrogothia); in Lapponia et provinciis borealibus Sueciae hactenus non observatae.

Palpi maxillares thoracis longitudine aut illo breviores, glabriusculi, aut subvillosi, nec hirsutissimi; basi tantum pilosi; subfiliformes (in *Phr. hirta* no. 40, palpi maris apice valde incrassati). Antennae longitudine corporis aut illo paullo longiores, alarum vero longitudinem raro attingentes. Nervi alarum superarum in disco inaequaliter anastomosantes seu ramosi, horum scilicet longitudinalium aliquot (1, 2 vel 3) versus apicem saepissime furcati. Tibiae tenues, muticae, seu brevissime tantum spinulosae, sed posticae pone medium et in apice valide bisulcaratae, ut in prioribus.

34. *Phr. nubila*: obscure rufo-testacea, antennis, palpis pedibusque flavis, alis lanceolatis griseis, fusco-cinereoque variis, macula dorsali media communi cana; nervo longitudinali a costa sexto pone medium furcato. ♂♀. (Long. corp. 3, al. exp. 8½—9½ lin.)

DALMAN in litteris.

Hab. in Lapponia passim; ad Åsele Lapponiae Umensis d. 26. Jul. rarius, sed ad Kengis Lappon. Tornensis utrumque sexum d. 22. Aug. frequentius legi; in foliis fruticum ad ripas fluminis Lerdalselven Norvegiae 26. Aug. D. BOHEMAN. (Lappon — Wermelandia — Scania ad Esperöed 14. Sept. ♂♀.)

Mas et Fem. Antennae longitudine corporis ferrugineae, fusco-annulatae, articulo primo brevisculo, apice piloso. Palpi autici longitudine fere thoracis, fusco-testacei, subvillosi, articulo basali piloso. Caput fuscum pilosum. Thorax et abdomen ferrugineo-fusca, ventre pallidiore. Anus maris forcipatus, forcepe foliacea, apice truncata; anus feminae simplex acutus. Alae in utroque sexu plerumque detritae, cinereo-griseae, sed in illaesis griseae fusco-cinereoque pulchre nebulosae, maculisque 3 dorsalibus distinctioribus canis, prima antica parva, secunda media magna rotunda, et tertia ad angulum aut punctiformi. Apex alae acutus, in margine punctis 7 l. 8 albidis totidemque fuscis alternantibus ornatus. Nervi in medio ramosi, et longitudinalis 6tus a costa pone medium furcatus. Nervi dorsales alternatim elevati, pilosi. Pedes flavi. Tibiae spinulis minutissimis pallidis, et posticae simul calcaribus geminis pone medium, binisque in ipso apice, validis fuscis armatae.

35. *Phr. Charpentieri*: nigricans, pedibus dilutioribus; alis superis apice brevissime ciliatis, totis fuscis, aureo-flavo-nebulosis, nervorum longitudinalium tribus pone medium furcatis; inferis nigricantibus (Major). ♂♀. (Long. corp. 3, al. exp. 7—8 lin.)

Hab. ad aquas et rivulos Lapponiae praesertim Umensis passim; ad Stensele utrumque sexum d. 4. Jul. invenit Cl. DAHLBOM; in silva betulina ad Alteidet Finnmarkiae d. 1. Aug. ipse legi; et Lapponia meridionali? ♀ misit D. BOHEMAN. (Lapponia, Suecia inferior rar.)

Mas et Fem. Species pulchra et distincta, Viro nobilissimo, ingeniosissimo Dom. de CHARPENTIER summo jure dicata. Similis sequenti, sed multo major et in haud paucis diversa. Nigricans, flavo-pilosa. Antennae, palpi et caput ut in priori. Oculi in viva brunnei, unicolores. Alae nonnihil latiores quam in illa, et minus deflexae, apice rotundatae; superae tenuiter pubescentes, fuscae, guttis aureo-flavis crebris adpersis, apice et margine interiori breviter ciliatae. Nervi dorsales alteri subelevati, sed parum pilosi. Nervorum longitudinalium tres pone medium furcati. Alae inferae nigricantes et nigro-pubescentes. Pedes fuscii aut testacei. Tibiae ut in priori. Anus maris appendicibus 4, fuscis, aequaliter lon-

gis, quarum 2 et 2 in lamina laterali cornea fornicata positae, superioribus compressis, basi latioribus, apice subincurvis, inferioribus subfiliformibus rectis. Totus hic apparatus caudalis segmento abdominali ultimo duplo et ultra longior. Femina aucto brevissime appendiculato. — *Phr. variegata* FABR. huic affinis videtur.

36. *Phr. umbrosa*: nigricans, pedibus dilutioribus; alis superis apice mediocriter ciliatis, totis fuscis flavo-lutescenti nebulosis, nervorum longitudinalium tribus pone medium furcatis; inferis nigricantibus (Minor). ♂♀. (Long. corp. 1½, al. exp. 4 lin.)

LINN. Fn. Sv. 1498.

Hab. in Lapponia passim; in monte subalpino Stöttingsfjellet et ad rivulos prope Grantraesk, Lapponiae Umensis, 30—31. Jul. utrumque sexum frequentius legi etiam in copula; sed ad Karesuando Lapponiae Tornensis 15. Aug. parcius vidi. (Lapponia, Gottland, Ostrogothia ad lacum Wetteren. — Scania ad amnem Kjellby etc.; 15. Jun. — 6. Aug. freq.)

Mas et Fem. Priori, ut dictum, similis, sed duplo l. triplo minor, et alis superioribus magis pubescentibus, colore guttarum flavo minus puro, ut et ciliis proportione distincte longioribus, certe diversa. Nec simul habitantes juveni.

Variat, ut etiam praecedens, tota pallidior; immatura.

37. *Phr. Waeneri*: fusca, antennae pedibusque testaceis, alis superis cinereo-griseis, nervorum longitudinalium duobus versus apicem furcatis; inferis hyalinis; omnibus margine interiori mediocriter ciliatis. ♂♀. (Long. corp. 1½, al. exp. 4½ lin.)

LINN. Fn. Sv. 1494. FABR. Ent. Syst. Suppl. p. 201. 28. Ross. Fn. Etr. p. 13. 652.

Hab. in Lappon. passim; inter Kantokeino Finmarkiae orientalis et Karesuando Lapponiae Tornensis, 13—15. Aug. haud raro vidi. (Lappon.—Westrogothia, Ostrogothia, Calmariae, Scania; ad littora lacuum Aug. freq.)

Mas et Fem. Fusca, griseo-lirata. Antennae longitudine corporis, articulo primo brevi. Palpi autici elongati, flexuosi, basi fasciculo pilorum. Alae superae elongatae, pubescentes, flavescens cineratae. Nervi dorsales vix elevati, non pilosi. Nervi 2 intra apicem versus marginem anteriorem furcati. Pedes pallescentes, praeter spinas ordinarias omnino inermes.

38. *Phr. aureola*: fusca, antennae pedibusque testaceis, alis superis aureo-flavis, nervorum longitudinalium duobus versus apicem furcatis; inferis cinerascens; omnibus margine interiori mediocriter ciliatis. ♂♀. (Long. corp. 1½, al. exp. 4 lin.)

Hab. in Lapponia Tornensi rar.; ad Karesuando 15. Aug. capta. (Lapponia borealis.)

Mas et Fem. Praecedenti simillima, nec differt nisi magnitudine forte nonnihil minori, breviori, et praesertim alis superis pube deusa depressa flava nitida testis, ut et inferis magis obscuris. Directio nervorum in alis superis ob pubescentiam aegre distinguatur.

39. *Phr. griseola*: fusca, antennae pedibusque testaceis, alis omnibus griseo-cinereis, margine interiori mediocriter ciliatis; superis nervorum longitudinalium duobus versus apicem elongato-furcatis. ♀. (Long. corp. 1¾, al. exp. 4¾ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rarissime, in alpe Brattiksfjell a D. DAHLBOM d. 8. Jul. inventa. (Lappon. Suecica meridionalis.)

Fem. Valde iterum similis *Phr. Waeneri*, sed magnitudine paullo majori, alis omnibus fere similiter coloratis, ut et nervorum ramis furcas subapicales in alis superis formantibus longioribus, distincta. Similis quoque alii speciei, quae sub nomine *Phr. togata* mecum communicata fuit atque in Gottlandia, et Scania ad Fogelsåug Jun. frequenter obvia, sed in illa alae superae furcis tribus, nec duabus, subapicalibus gaudent.

40. *Phr. hirta*: fusca, pedibus testaceis, alis omnibus fuscescenti cinereis, margine interiori mediocriter ciliatis; superis nervorum furcis in medium retractis, apicalibus nullis; antennarum articulo primo elongato, longe piloso. ♂♀. (Long. corp. 1½, al. exp. 5—6 lin.)

FABR. Ent. Syst. 2. 80. 26. — Sub nomine: *Phr. Chiodes*, ♂ a D. DALMAN missus.

Hab. in paludosis Lapponiae Umensis passim; ad Lycksele, Umenaes et Wilhelmnia, 8. Jul. — 17. Aug. capta. (Lapponia Suecica meridionalis. — Westrogothia in monte Kinnekulle D. DALMAN, Ostrogothia freq., Scania rar.)

Mus et Fem. Ab omnibus mox differt antennarum articulo basali elongato et pilis longis obsito, palpisque auticis in uare obscuris, apice valde iverassatis. Antennae corpore paullo longiores albiae, fusco-annulatae. Palpi feminae simplices. Caput et thorax in utroque sexu pilosa. Alae superae forma ut in proxime praecedentibus, sed undique et praecipue in nervis hirtae. Nervi longitudinales in medio ramosi, sed versus apicem furcae nullae. Alae inferae undiusculae.

Variat obscurior (♂), et pallidior (♀), sed alae in nostris semper unicolores, nec maculatae.

Obs. Phryganea 1. *pubera* DALM. manuscr. (Wermelandia, Scania, Jun. Jul. pass.); 2. *subsignata* DALM. manuscr. (Suecia); 3. *marginata* LINN. Syst. Nat. et FABR. (Suecia freq.); 4. *bimaculata* LINN. Fn. Sv. 1487. (non DECKER. — Wermelandia etc.); et 5. *alba* FABR. (Bahusia ad Uddewalla D. GYLLENHAL. — Nob. ad novum genus pedibus muticis etc. distinctum refereuda (cfr. *Sciodus* nob. gen. 8.); in Lapponia huc usque non inventae quantum novi. — *Phr. flavilatera* LINN. Fn. Sv. 1788. geuina mihi ignota.

*** Palpi maxillares thoracis fere longitudine aut illo paullo longiores, semper hirsuti aut hirsutissimi. Antennae aut longitudine corporis l. alarum, aut his multo longiores. Alae elongatae angustae, nervis in medio l. pone medium ramosis vel anastomosantibus, interdu versus apicem, h. e. in parte exteriori alae, furcatis. Tibiae posticae nunquam spinosae, sed pone medium et in apice saepissimo bisbicalearatae ut in prioribus.

a) Antennae longitudine corporis aut alarum.

41. *Phr. ciliaris*: atra, capite atro-piloso, tibiis albis, alis nigris pubescentibus. ♂♀. (Long. corp. 2½—3, al. exp. 5—6 lin.)

LINN. Fn. Sv. 1497. ♀. *Phr. atra* FABR. Ent. Syst. 2. 78. 17. ♂.

Hab. in Lapponia rarior; ad Muonioniska Lapponiae Tornensis 15—17. Aug. capta. (Lappon.—Scania jam 30. Maj. in copula deprehensa.)

Mas et Fem. Tota atra. Caput non dense atro-villosum. Palpi hirsuti. Antennae corpore paullo longiores, sed alis non nihil breviores. Alae nigrae pubescentes. Nervositas propter pubescentiam aegre distinguitur, in detritis vero exemplis duo nervorum longitudinalium mox pone medium versus angulum ani furcati observantur. Alae omnes apice et margine interiori mediocriter ciliatae. Tibiae sordide albiae. Specimina Lapponica Suecica vulgaribus paullo minora sunt, sed praeter talem parvitatem nullam invenio differentiam. — Sub nominibus citatis individua etiam a D. GYLLENHAL missa in museo FALLENIANO exstant. Sub nomine *Phr. nigricapilla* uterque sexus mihi quoque communicatus fuit.

42. *Phr. chrysocephala*: atra, capite atro-villoso, vertice et collari aureo-pilosis, tibiis tarsisque sordide albidis, alis nigris, breviter ferrugineo-pubescentibus. ♂♀. (Long. corp. 3, al. exp. 8—8½ lin.)

ZETT. lt. Lappon. 1832. p. 103.

Hab. in Lapponia Umensi in foliis fruticum et graminosis ad ripas rivulorum, 4—28. Jul. passim, in copula; ad Sten-sele, Wilhelmnia et Asele a me inventa. (Lapponia Suecica meridionalis.)

Media l. majoribus accedens. Nigra. Caput atro-villosum, vertice toto dense aureo-piloso. Oculi in viva brunnei, unicolores. Antennae alis paullo breviores. *Mas*: fronte valde convexa et palpis minus hirsutis; *femina*: fronte retusa et palpis flexuosis longius hirsutis. Alae in utroque sexu nigrae, superae pube brevi depressa ferruginea vestitae, nervositate aegre discernenda, sed in detritis nervi ut in priori directi videntur. Alae inferae nigropubescentes; omnes ut in praecedente ciliatae. Pedes nigricantes tibiis tarsisque praesertim posteriorum plus minus albicantibus. — Affinis priori, sed vere distincta. Nec *Phr. analis* FABR., quae punctum album ad alarum angulum anae habet, confundeuda est cum hac nostra, quae nullo ejusmodi puncto gaudet.

43. *Phr. minuta*: nigra, nigro-pilosa, palpis pedibusque fuscis, alis nigricantibus, dense pubescentibus. ♂♀. (Long. corp. 1½, al. exp. fere 3 lin.)

LINN. Fn. Sv. 1501.

Hab. in Lapponia Umensi passim; in graminosis paludosis ad Lycksele et in Stöttingsfjellet 21. Jun. — 4. Aug. frequenter lecta; deprehenditur quoque in inferalpinis maritimis Nordlandiae Norvegiae et ad Bjoerkvik 14. Jul. haud raro visa. (Lappon.—Scania in plantis aquaticis Jun. vulgaris.)

Mas et Fem. Parva. Antennae alis nonnihil breviores fuscae, articulo 1mo crasso elongato piloso nigro. Palpi distincte hirsuti, fuscii. Alae nigrae, dense pubescentes, apice rotundato et margine interiori distincte ciliatis. — Sub nominibus: *Phr. pygmaea* FABR. et *morio* mecum communicata. Sed verisimilimum LINNAEI *Phr. minuta* genuina haec est. Oculi in viva nigri. — Variat pedibus fuscis, geniculis et tarsis flavis.

44. *Phr. tineta*: tota fusca, capite flavo-piloso, alis aureo-flavo-maculatis. ♂♀. (Long. corp. 1½, al. exp. 4 — 4½ lin.)

Hab. in Lapponia Umensi passim, ad rivulos prope Stenesele 3—5. Jul. frequenter capta. (Lappon. meridionalis — Wermelandia.)

Mas et Fem. Minor. Fusca l. obscura. Antennae longitudine alarum vel illis fere paululum longiores, tenuiter pallide annulatae. Palpi hirsutissimi. Caput flavo-pilosum. Oculi in viva brunnei. Alae omnes obscurae, superae pube densa depressa fusco-ferruginea vestitae, et maculis circiter septem aureo-flavis subnitidis ornatae, quarum 2 ad basin, 3 in medio fasciam irregularem constituentibus, et 2 ad apicem; hae vero maculae, praeter medias distinctiores, saepe obsoletae et indeterminatae. Alae inferae nigro-pubescentes; omnes apice margineque perspicue ciliatae. Pedes fuscii, tarsis certo situ pallide annulatis. — Similis *Phr. bimaculata* LINN., sed palpis aliis. — Sub nomine *Phr. linearis* mihi missa.

45. *Phr. vestita*: nigricans, capite pallide piloso, alis fuscis, superis pube flava depressa vestitis. ♂. (Long. corp. 2—2½, al. exp. 5—7 lin.)

Hab. in Lapponia Umensi raro; ad ripam fluminis Ängermanniae ad pagum Wilhelmnia 21. Jul. pauca specimina inveni. (Lapponia meridionalis.)

Mas. Magnitudine varians. Obscura. Statura elongata cylindrica. Antennae longitudine saltem alarum, nigrae, articulo primo subelongato, crassiusculo, griseo-pubescente. Caput pallide pilosum. Palpi fuscii, antici elongati, omnes hirsutissimi. Alae nigricantes l. fuscae, superae elongatae angustae lineares, pube brevi, sed sat densa depressa flava nitida, undique aequaliter tectae; vix ciliatae. Alae inferae margine interiori medioeriter ciliatae. Pedes fuscii, tibiis tarsisque praesertim posticis albidis. — Alia sub nomine *Phr. elongata*, in Scaniae plantis aquaticis ad Kjöfinge 20. Maj. freq. inventa, mecum communicata, huic quidem sat similis, sed alis dilutioribus, antennis, palpis pedibusque flavis, a nostra *Phr. vestita* diversa videtur.

46. *Phr. albicans*: nigro-cinerea, antennis, palpis, pedibus alisque albidis. ♂♀. (Long. corp. 2—2½, al. exp. 6—8 lin.)

Hab. in Lapponia passim; ad Karesuando Lapponiae Tornensis, et Kautokeino Finmarkiae orientalis, 13—15. Aug. haud raro visa. (Lapponia, Ostrogothia in littore lacus Wettern prope Wadstena 6. Aug. copiose, etiam in copula capta.)

Mas et Fem. Statura fere prioris, sed forte paullo latior, magnitudine valde varians. Caput et corpus in fundo nigricantia, sed pilis pallidis obsita. Antennae alis paullo breviores, albiae, articulo primo parum elongato. Palpi pallidi, hirsutissimi. Alae cum nervis albae, saepe detritae, sed in illaesis pube tenui depressa flava tectae. Pedes toti albi, spinulis tarsorum tantum nigris. — Variat adultior partibus flavidis, quae alias albae sunt. — Sub nomine *Phr. amicta* haec species mihi etiam missa.

b) Antennae longissimae, alis multo longiores. Alae elongatae, saepe angustatae. *Leptocerus* LEACH. BILLB.

47. *Phr. barbata*: nigra, palpis longe hirsutis, tarsis albidis, alis cinereo-fuscis, nervis longitudinalibus duobus postice infra nervos transversos furcatis. ♂♀. (Long. corp. fere 3, al. exp. 8—9 lin.)

DALMAN in litteris.

Hab. in Lapponia Umensi passim; ad aquas circa Lycksele 17—20. Jun. capta; in alpe Dowre Norvegiae D. BOHEMAN. (Lapponia-Scania passim.)

Mas et Fem. In hac subdivisione major, robusta. Antennae nigrae. Caput valde nigro-l. cinereo-pilosum. Palpi longe nigro-hirsuti. Alae griseo-fuscae, nervis obscurioribus validis, longitudinalium duobus pone medium et mox infra nervos transversos furcatis. Tarsi postici allicant. — Valde affinis videtur *Phryganeae* ab Ill. DEGENER descriptae in Vol. 2. p. 578. Tab. 15. f. 19. Sed palpi in figura DEGERI minus hirsuti et nervus lon-

gitudinalis tantum unicus infra nervos transversos furcatus repraesentatur. — Sub nomine *Phr. nervosa* mihi missa.

48. *Phr. hectica*: tota flavo-cinerea, alarum nervo longitudinali unico infra nervos transversos medios furcato. ♂♀. (Magnitudo prioris.)

SUNDEWALL in litteris.

Hab. in Lapponia Umensi rar., ad Åsele 26. Jul. capta. (Lapponia Suecica meridional. — Gottland., Oelandia, freq.)

Mas et Fem. Corpus aut cinereum, aut cinerascens rufo-maculatum. Antennae longissimae, capillares, palpi hirsutissimi, alae et pedes, albo-flavescentia. Nervi transversii in medio alae lineae fere rectae connexi, et mox infra hanc nervorum lineam nervus longitudinalis a costa tertius furcatus. — Nervositatem alarum probe observes, ut speciem rite distinguere possis. — Varietatem paullo obscuriorem in Lapponia vidi.

49. *Phr. ochrata*: nigricans, flavo-pilosa, antennis fuscis, tenuiter pallido-annulatis, alis ochraceis, pedibus testaceis. ♂♀. (Long. corp. 1½, al. exp. 5 lin.)

DALMAN in litteris.

Hab. in fruticibus ad aquas Lapponiae Umensis rar., ad Wilhelmnia 20. Jul. lecta. (Lappon. meridional., Oelandia, Scania, Jul. passim.)

Mas et Fem. Antennae tenues fuscae, albidio-annulatae, apice immaculatae. Caput flavo-hirtum. Palpi fuscii, non longe hirsuti. Alae superae ochraceae immaculatae; inferae nigricantes. Pedes pallescentes, tarsis fusco-annulatis.

50. *Phr. 4-fasciata*: nigricans, flavo-pilosa, antennis albidis fusco-annulatis, alis aureo-flavis, fasciis quatuor denudatis fuscis, pedibus pallidis, posticorum femoribus tibiisque infuscatis. ♂♀. (Magnitudo prioris.)

FABR. Ent. Syst. 2. 80. 28.

Hab. ad aquas Lapponiae frequenter; scilicet ad Lycksele Lapponiae Umensis, et ad Karesuando Lapponiae Tornensis, vulgaris, 4—15. Aug. in copula deprehensa; in Lapponia septentrionali etiam a D. FRIGELIO capta. (Lapponia-Scania, 25. Jul. — 25. Aug. freq.)

51. *Phr. albifrons*: nigricans, pallide pilosa, fronte albidia, antennis subcapillaribus fuscis, basi albo-annulatis, alis fuscis, strigis quatuor niveis, pedibus flavescentibus. ♂♀. (Magnitudo prioris.)

LINN. Fn. Sv. 1495. *Phr. bilineata* LINN. Fn. Sv. 1496. haud diversa. FABR. Ent. Syst. 2. 79. 24.

Hab. in Lapponia Suecica et meridionali et boreali vulgaris, in Betula juxta aquas ad Lycksele, Kengis, Muonioniska et Karesuando, 4—22. Aug. frequenter, saepeque in copula capta. (Lapponia-Ostrogothia freq., Scania pass.)

Mas et Fem. Palpi fuscii, minus hirsuti. Alae ferrugineo-fuscae, maculis l. strigis 4 transversis albis, nempe 1 prope basin ad marginem internam, 2 et 3 mox pone medium, oppositae, et 4a loco stigmatis obliqua. Pedes pallescentes, subfusco-maculati, tarsis obsolete fusco-annulatis.

52. *Phr. azurea*: nigra, antennis subcapillaribus, basi albo-annulatis, alis caeruleo-maculatis. ♂♀. (Magnitudo fere prioris.)

LINN. Fn. Sv. 1491. FABR. Ent. Syst. 2. 79. 21. *Phr. nigra* DEG. Ins. 2. T. 15. f. 21. 22.

Hab. ad aquas Lapponiae meridionalis et borealis vulgaris, scilicet ad Wilhelmnia Lapponiae Umensis, et Muonioniska ac Karesuando Lapponiae Tornensis, 20. Jul. — 17. Aug. freq. capta; progreditur usque in Finmarkiam et ad Kautokeino Finmarkiae orientalis interioris visa; sed de cetero in inferalpinis et ad littora maris glacialis vix observata, mihi saltem ibi non obvia. (Lappon.-Gottland.-Scania, freq.)

Mas et Fem. Nigra. Palpi longi, hirsutissimi. Antennarum articulus primus pallidus. Caput et thorax supra caeruleo-micantia. Alae superae caeruleae, fasciis duabus nigris, apice in mortuis saepissime inflexae; alae inferae nigrae; omnes margine interiore distincte ciliatae. Pedes nigro-fuscii, tarsis albo-annulatis et posticis metatarso fere toto albo. Reliqua ut in diagnosi.

53. *Phr. nigra*: tota nigra, antennis concoloribus, pedibus nigro-fuscis. ♂♀. (Magnit. *Phr. azureae*.)

LINN. Fn. Sv. 1490? FABR. Ent. Syst. 2. 79. 20.

Hab. ad Lycksele et Muonioniska, rarius, d. 10—17. Aug. capta. (Lapponia meridional. et borealis — Suecia.)

Mas et Fem. Magnitudo, forma partium et omnia ut in praecedente, et non nisi antennis paullo validioribus, alisque totis nigris

distincta. Alae superae in mortuis apice non inflexae. Pedes obscure testacei. — Synonymon LINNAEI dubius allegavi, quia Ill. Auctor in diagnosi alas „caeruleo-atras“ nominat, quae nota cum nostra, alis nigris praedita, haud quadrat. In descriptione vero LINNAEI l. c. alae iterum „nigrae“ dicuntur.

Obs. *Phryganea* 1. *filosa* LINN. Fh. Sv. 1493. PONTOPP. Atlas Tom. 1. t. 30. (Scania ad Esperoed Silfåkra 5. Jul. — 25. Aug. in copula capta); et 2. *longicornis* LINN. Fh. Sv. 1492. (Roslagia, Scania); in Lapponia haud observatae fuerunt, a me saltem ibi frustra quaesitae. — *Phryg. saltatrix* LINN. Fh. Sv. 1503. vera, mihi ignota.

15. Hydroptila. DALM.

DALM. Analect. p. 26. gen. 4.

Minuta (long. corp. 1— $\frac{3}{4}$, al. exp. 2—3 lin.). Antennae longitudine corporis aut nonnihil longiores, filiformes, articulis numerosis (in *Hydropt. tineoides* DALM. articuli circiter 26, et in fig. GUERINI antennae *Hydropt. flavicornis* PICTET. articuli 39, numerantur), aequalibus, transversis. Corpus pilosum. Caput parvum transversum, inferne subexcavatum. Palpi capite non longiores, tennes, glabrin-sculi. (Reliquas partes oris examini non subjeci.) Alae deflexae, angustatae, sublanceolatae, acuminatae, undique distincte, et praesertim circa apicem et ad marginem interiorem longe, ciliatae, nervis ramosis obsoletissimis; in examinatis individuis vix nisi nervus unus l. alter longitudinalium ad apicem furcatus. Alae inferae non plicandae. Tibiae posticae ciliatae, bisbicalcaratae. Color fuscus. *Habitatio* ad aquas, per partem sylvaticam Lapponiae. *Differentia sexus* ut in minoribus *Phryganearum* speciebus. (Spec. Scand. 3 hactenus cognitae, plures olim sine dubio detegendae, habitu *Tineae*, antennis longitudine corporis filiformibus, nec setaceis, palpis capite vix longioribus, alis sublanceolatis, longe ciliatis, inferioribus non plicandis, et tibiis posticis ciliatis, a *Phryganea* dignoscenda.)

1. H. tineoides: fusca, antennis, palpis, pedibus abdomineque pallescentibus; alis obscure pilosis, superioribus fasciis duabus, singula ex punctis tribus composita, punctoque apicis, albis. (Long. corp. $\frac{3}{4}$, al. exp. 2 lin.)

DALM. Act. Holm. 1819. I. p. 125. et Analect. p. 26. 1.

Hab. in Lapponia, rarissime mihi ad Mnonioniska d. 17. Aug. obvia. (Lappon., Holmia, Westrogothia in Kinnekulle, Ostrogothia ad Wetteren 6. Aug., Gottlandia ad ripas fluvii prope Lummelund mense Jul. 1819 frequenter a me visa.)

2. H. pumilio: tota fusca, pedibus flavo-testaceis; alis omnibus cinereis subpubescentibus, margine distincte ciliatis, superioribus nervorum longitudinalium duobus versus marginem interiorem breviter furcatis. ♂. (Long. corp. $\frac{3}{4}$, al. exp. vix ultra 2 lin.)

Hab. in Lapponia Umensi rar.; ad Lycksele et Åsele 26. Jul. — 17. Aug. parce capta. (Lapponia meridionalis.)

Mas. Antennae longitudine corporis, fuscae, vix annulatae, sed basi paullo dilutiores. Alarum furcae apicales ad marginem interiorem duae, ramis brevibus instructae. Tibiae posticae perspicue ciliatae. — Similis *Phryg. Waeneri*, sed quadruplo et ultra minor et distincta. — Vix *Phr. pusilla* FABR. (quae antennis annulatis gaudet) eadem.

3. H. ambigua: nigra, alis anticis fusco-irroratis. ♀. (Long. 1 $\frac{1}{2}$, al. exp. 3 lin.)

Hab. in Bottnia occidentali rarissime, ad Skelleftea 6. Maj. 1821 specimen unicum inveni. (Bottnia occidentalis.)

Fem. Major in hoc genere. Nigricans. Caput nigro-pilosum. Antennae nigrae, apice fuscac. Palpi capite paullo longiores, nigri. Alae superae in fundo hyalinae, sed creberrime fusco-irroratae, et squamis certo luminis situ purpureis nitidis undique tectae. Alae inferae hyalinae, nigro-pubescentes. Pedes fusci, tibiis posticis parum ciliatis. — Species dubia, ob antennis vero breves, filiformes, et alas sublanceolatas, omnes distincte ciliatas, ad *Hydroptilam* potius quam ad *Phryganeam* forte referenda.

Obs. *Hydr. lanceolata* SUNDREW. sub nomine „*Phryg. pusilla* FABR.“ in musco FALL. exstat.

NOVAE SPECIES

VEL GENERA INSECTIS LAPPONICIS INSERENDA.

Pag. 86. ante *Dasytes* inseratur:

4. M. praeustus: nitidus niger, antennarum basi, elytrorum apice pedibusque, flavis, femoribus basi nigris. ♂♀.

FABR. Eleut. 1. 308. 17. GYLL. Ins. Sv. 1. 364. 9. SCHÖNH. Syn. 2. 79. 19.

Hab. in Dalecarlia rariss., 1836 a D. BOHEMAN captus. (Lappon. meridian., Suecia media, Holmia, rarius. Statura *Malachii Cardiacae*, sed minor, brevior.)

— 124. in fine inseratur:

6. H. borealis: „subtus fusco-aeneus obscurus, thorace rufescenti-cupreo, 5-sulcato, lateribus parum rotundato, elytris griseo-testaceis, profunde punctato-striatis, interstitiis valde convexis, alternis subelevatis. (Long. $1\frac{3}{4}$ lin.)“

R. FERD. SAHLBERG Diss. Nov. Col. 1834. p. 4.

Hab. in aquis stagn. ad Avasaxa in Oefver Torneå, D. SAHLBERG l. c., a me non visus. (Lappon. septentrionalis, Bottnia borealis. — *Helophoro granulari* triplo major.)

— 139. post No. 20. **H. tristis** inseratur:

20 — 21. H. brevis: breviter ovatus, subconvexus, glabriusculus niger, capite piceo, antennarum basi pedibusque rufo-ferrugineis. (Long. $\frac{1}{2}$ lin.)

Hydroporus brevis R. F. SAHLB. Diss. Nov. Col. 1834. p. 3. — Sub *Hyphydro tristi* var. b. ZETT. Ins. Lapp. et Faun. Lapp. etiam latet.

Hab. in aquis stagnantibus pass. rar.; in Oefver-Torneå a D. SAHLBERG primo vere captus; ad Muonioniska Lapponiae Torneusis mense Aug. a me captus. (Lapponia borealis, Bottnia.)

— 142. post No. 3. **H. impressus** inseratur:

80 — 81. Limnius.

MÜLL. in ILLIG. Mag. 5. 188. GYLL. *Elmis* LATR. DEJ.

Corpus parvum, minutum, oblongo-ovatum supra convexum, totum glabrum. Caput thoraci ad oculos retractum. Antennae longitudine thoracis, filiformes, 11-articulatae. Maxilla bifida, appendice palpiiformi. Thorax quadratus, marginatus. Elytra quadrata. Pedes elongati, femoribus crassiusculis. *Color* metallicus, aenescens. *Motu* tardus, natare omnino nescius. *Habitatio* in rivulis et ad ripas fluminum lacuumque, per partem sylvaticam Lapponiae Sueciae. *Differentia sexus* in externis vix observanda. (Spec. Scand. 6.)

1. L. Volckmari: oblongus nigro-subaeneus, antennarum basi tarsisque ferrugineis; thorace subquadrato, elytris convexiore, punctulato, nitido, lineis 2 integris, antice conniventibus. (Long. vix 1 lin.)

MÜLL. in ILLIG. Mag. 5. 195. 1. GYLL. Ins. Sv. 2. Add. XVII. 1—2. SCH. Syn. 2. 117. 1. SAHLB. Ins. Fenn. 1. 184. 1. *Dytiscus Volckmari* PANZ. Fn. 7. f. 4. *Elmis Volckmari* LATR. Gen. 2. 51. 2.

Hab. in Dalecarlia, 1836 a D. BOHEMAN captus. (Lapponia meridian., Westrogothia rar., Finlandia rariss. — Sequenti duplo major, statura *Parni auriculati*, sed multoties minor.)

2. L. aeneus: ovatus nigro-subaeneus, antennis tarsisque rufescentibus, thoracis disco quadratum impresso, elytris basi thorace latioribus. (Long. circiter l. vix $\frac{3}{4}$ lin.)

MÜLL. in ILLIG. Mag. 5. 202. 6. GYLL. Ins. Sv. 1. 553. 2.

Hab. in Lapponia rariss. in Dalecarlia a D. BOHEMAN inventus. (Lapponia meridian., Westrogothia in aquis et ad littora lacuum pass. rar. — E Thuringia a D. KUNZE etiam missus. — Minutus, *Cryptophago cellari* minor.)

Pag. 194. post No. 12. **H. pusillus** inseratur:

13. B. Tiliae: subcylindricus subpubescens, opacus, fuscus, antennis clava ovata 4-articulata, pedibusque testaceis, thorace suborbiculato, medio scabro, elytris obsolete punctato-striatis, apice dilutioribus.

ILLIG. Mag. 4. 129. 17. GYLL. Ins. Sv. 3. 369. 14. *Apate Tiliae* FABR. Eleut. 2. 353. 27. PANZ. Fn. 8. f. 14.

Hab. in Dalecarlia D. BOHEMAN, mihi in provinciis borealibus non obvisus. (Lappon. meridian., Westrogothia D. SCHÖNHERR rar. — *Bostricho chalcographo* duplo et ultra minor.)

— 291. inter No. 10. **C. histrionica** et 11. **C. ocellaris** inseratur:

10 — 11. C. lineigera: ovata obscura, pedibus nigro-flavo variis, supra livida, thorace fusco-irrorato; verticis fascia transversa hemelytrorumque lineis subsenis subinterruptis longitudinalibus, brunneo-nigris. ♂♀. (Long. 1 lin.)

Hab. in Dalecarlia D. BOHEMAN. (Lapponia meridionalis.)

♂♀. Affinis et similis *Cicadae histrionicae*, a qua vero magnitudine forte paullo minori, corpore praesertim maris obscur-

rriori, pedibus nigris flavo-maculatis, nec pallidis, verticis margine antico magis obtuso, colore supra livido, nec albo, thorace fusco-irrorato, nec fascia nigra transversa distincte ornato, hemelytris apice magis rotundatis, lineis subsenis nigris subinterruptis, ut et absentia fasciae nigrae intraapicalis, abunde dignoscitur. Scutellum obscurum.

Pag. 303. inter No. 5 und 6. inseratur:

56. J. Pinetellus: abdomine obscuro griseus, hemelytris nitidis immaculatis, verticis punctis 2 frontisque fasciis transversis, nigro-brunneis. ♂♀. (Long. 1½ lin.)

Hab. in Dalecarliae Pinibus D. BOHEMAN; ♂ frequenter lectus. (Lappon. meridionalis, in pinetis Ostrogothiae 26. Aug. — 13. Sept. utrumque sexum saepe inveni.)

♂♀. Affinis *Jasso Tremulae* (No. 3.), sed duplo et ultra minor, obscurior, hemelytris immaculatis et pictura frontis verticisque mox dignotus.

Pag. 355. inter *Lydam pallipedem* et *flavipedem* inseratur:

4 — 5. L. Gyllenhalii: „vertice impunctato, subglabra nitidissima nigra, capite thoraceque characteribus, abdomineque strigulis posticis, flavescens, hoc in medio fascia latissima lutea; antennarum basi pedibusque flavescens; alis hyalinis, apice infuscat, nervis obscuris, stigmatibus testaceo. ♀. (Long. 3 — 3½ lin.)“ DAHLB.

DAHLB. Conspect. Tenthred. 1835. p. 15. 262. Clavis Hymenopt. 1835. f. 1.

Hab. in Salic. Lappon. meridional. Jun. rariss. a D. DAHLBOM inventa. (Lapponia, Scania rariss. nos, Dania D. DREWESEN.)

♀. Similis et affinis *L. pallipedi*, vertice laevissimo praecipue dignota.

Obs. *Nematus Zetterstedti* et plures aliae novae species Lapponicae Famil. Tenthredinid. etc. (cfr. DAHLBOM Clavis et Conspect.) cito ab ipso publicandae.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

Pag. 14. lin. 22 dele: *Linnii*.

— 18. post No. 80. *Halipus* adde: 80 — 81. *Linnius*.

— 19. post No. 110. *Anthrribus* adde: 110 — 111. *Bruchus*. (Nam *Bruchus rufinatus* SAHLB. Ins. Fenn. 2. 4. 1. SCHÖNH. Syn. Tom. 5. 1. p. 74. etiam in Lapponia inventus erit.)

— 33. lin. 9 loco: punctis; lege: granulis.

— — 22 — punctis; lege: granulis.

— 52. — 28 adde: in Dalecarlia a D. BOHEMAN quoque captum.

— — lin. 41 et ubique, loco Drivstun; lege: Drivstuen.

— 91. — 21 post certe, adde: *Tyrus mucronatus* AUBÉ Monogr. Psel. 1834. (in Magas. de Zool. de GUER.).

— 135. lin. 28 post *Dytiscus* FABR., adde: *Hydroporus* DEJ.

— 170. post descriptionem No. 5. *R. Rhinomacer* inseratur: 6. *Rh. austriacus* MEIG. OLIV. *Diodrychnus austriacus* DEJ. Cat. SCHÖNH. Syn. T. 1. p. 241. 1. et T. 5. 1. p. 345 (quoniam haec species in Dalecarlia a D. BOHEMAN capta erit).

— 177. lin. 6. Catal. p. 83. adde: *Gymnetron* id. SCH. Syn. 4. 2. 777.

— 181. ad synonym. *R. Lythri*, adde: *Nanophyes* SCH. Syn. 4. 2. 783.

— 183. lin. 13 Catal. p. 83. adde: SCH. Syn. 4. 2. 723.

— 226. lin. 57 post Zürich 1834. 1. p. 97. adde: SAHLB. Ins. Fenn. 2. 195. 7. *Lina Zetterstedti* DEJ. Nov. Cat. Coleopt. p. 402.

— 299. lin. 24. loco: nervis, lege: alarum nervis.

— 311. — 20 et 21 ab infra, loco: in Lapponia vero; lege: in Lapponia vero meridionali.

— — lin. 18 ab infra, loco: missa; lege: missa, et in Betula ad Giebstad Nordlandiae Norvegiae d. 22. Jul. a me visa.

— 326. lin. 2 ab infra, adde: Primarius vero hodie Sueciae Hymenopterologus oculatissimus et acutissimus noster DAHLBOM novam et facillimam viam, ab ipso ingeniose pausans, in dispositione sequens, metamorphosi et oeconomia (sine quibus nulla certitudo) specierum probe et diu observatis, *Hymenoptera Scandinaviae* publicare perget. Opus etiam illius vastam illam et intricatam Familiam *Tenthredinidum* adenatissime enodans, ut et tractationes monographicas *Cynipseas* illas minutas *Crabronitumque* insignem cohortem continentes figurisque illustratas jam, eum hoc scribo, prelo partim sudare, partim subjiciendas esse paratas, non sine summa laetitia significo.

— 486. lin. 16 ab infra; in fine hujus lineae pone vocabulum *conscripti* addatur: Iusuper nobilissimus STAEGER,

a Conciliis Justitiae, Hafuiensis, annis proxime praeterlapsis multas maximi momenti observationes ab illo factas circa *Diptera* imprimisque *Tipularias* mecum humanissime communicavit. Illius quoque laudandae sollicitudinis felicitissimaeque indagationsi genera exquisita *Zygoneuram* MEIG., *Lestremiam* MEIG., ut et *Boletinam* STAEG., praeter magnum novarum specierum numerum Fauna Insectorum Scandinavica grata debet. Neque silentio praetermittam adjumenta et observata, Antliata Sueciae spectantia, quorum eximius noster Dipterologus Cel. Profess. WAHLBERG, Holmiensis, eum singulari benevolentia, postremo praesertim tempore, litteris me participem reddere voluit.

Pag. 495. lin. 2. loco: continentibus, lege: continentibus.

— 495. — 16. inter *Brachystoma* et *Wiedemannia* inseratur: (*Gloma* MEIG. Spec. Scand. 1. Seu *Glom. fuscipennis*, ad Holmiam a D. WAHLBERG nuper detecta).

— 500. lin. 15 ab infra, loco: Fam. 25. *Scionomyzides*, lege: Fam. 25. *Scatomyzides*.

— — lin. 10 ab infra, loco: Fam. 26. *Scatomyzides*, lege: Fam. 26. *Scionomyzides*.

— 501. in initio columnae primae inter No. 104. *Ortalis* et 105. *Sepsis* inseratur: (*Psitroptera* WAHLB. Act. Holm. 1838. Spec. Scand. 4.)

— 501 — 502. in fine columnae mediae post No. 145. *Rhyphus* inseratur:

(*Ceroplatus* FABR. MACQ. WAHLB. in Act. Holm. 1838. *Platygura* MEIG. Sp. Scand. 5.)

— 502. lin. 9. loco: in *Campylomyza*, lege: in *Sciara*, *Zygoneura*, *Campylomyza*.

— — lin. 18. ad *Aedes* tollatur signum interrogationis, nam species unica in Scandinavia a D. STAEGER jam detecta est.

— — lin. 24. *Tipula* LINN. adde: *Hydrobaeni* species FRIES. — Nob. *Hydrobaenus lugubris* FRIES. Act. Holm. 1829. p. 176. eadem est species ac *Chironomus occultans* MEIG. 6. 254. 109. et *Psilocerus* idem RUTHE in Isis 1831. 1207. teste Nobil. STAEGER. Hoc etiam cum meis observationibus omnino congruit.

— — post No. 155. *Sciara* MEIG. etc. . . LATR., inseratur: (*Zygoneura* MEIG. STAEG. Spec. Scand. 1.) (*Lestremia* MACQ. MEIG. STAEG. Spec. Scand. 1.)

— 504. post No. 174. *Mycetophila* MEIG. etc. . . FABR. inseratur: (*Boletina* STAEG. in litt. et in exemplis communicatae Spec. Scand. 3.)

— 504 — 505. lin. 4 ab infra, loco: *Cryptomae*, lege: *Cyrtomae*.

- Pag. 505. lin. 10. post quantum novi addatur: *Laphria atra* FABR. genuina sen *Asilus ater* LINN. Fn. Sv., ut deperdita Sueciae incolae nobis hactenus habita, donec nuper a Cel. Prof. WAHLBERG ad Holmiam reinventa fuerit, e pupa exclusa et in Actis Holm. 1838. accurate descripta.
- 517. lin. 5. post: in Lapponia vix obuius, adde: Nec *Tabanus glaucopsis* MEIG. WAHLB. Act. Holm. 1838, species Ostrogothica, in Suecia boreali inventus.
- — lin. 8. loco: *ruralis*, lege: *ruralis*:
- 525. lin. 33. post *Th. confinis* FALL. adde: ut et *Thevea eximia* MEIG. WAHLB. Act. Holm. 1838.
- 530. lin. 38. loco: posticorum articulo, lege: posticorum tarsis articulo.
- 538. lin. 27. adde: An Mas est *Trichina clavipes* MEIG. Dipt. 6. Add. p. 336. 2? ut voluit Dom. STAEGER.
- — inter lin. 41 et 42 inseratur: *Trichina flavipes* MEIG. Dipt. 6. Add. p. 336. 1. forte.
- 539. lin. 14 ab infra, 21. *Trichina*, adde in nota:
- *) *Trichina* est etiam Entozoon (*Trichina spiralis*) vide WESTWOOD Entom. Brochure p. 75.
- 540. lin. 22. hoc loco deletur *Trichina flavipes*, nam eandem ac nostram *Oedaleam pallipedem* esse verosimile videtur.
- — lin. 12 ab infra. 23. *Iteaphila*, adde in nota:
- *) *Iteaphila* uob. valde affinis videtur *Euthyneurae* generi MACQ.; et *Euthyneura Myrtilli* MACQ. in Annual. de la Soc. Entom. 1836. 3. p. 517. tab. 15. f. 1. 4. forte identica cum nostra *Iteaphila Macquarti*?
- 542. lin. 21 ab infra, loco: in hac specie non forsitan, lege: in hac specie mere forsitan.
- 545. in nota, adde: quoad characterem generis et enumerationem specierum cfr. MEIGEN Dipt. Eur. 7. p. 94.
- 569. lin. 12. loco: capite paullo longiori, lege: capite duplo longiori.
- — lin. 13. loco: oculis cohaerentibus, lege: oculis arte cohaerentibus.
- — lin. 14. fuscatis, adde: halteribus sordide albidis.
- — — 17. fuscatis, adde: halteribus albidis.
- — — 37. loco: capite parum longius, lege: capite paullo longius.
- 580. lin. 30. loco: discoidalibus, lege: discoidalibus nullis.

- Pag. 630. lin. 48. post: ut et loco natali, addatur:
- Obs. Trixa dorsalis* MEIG. a Cel. WAHLBERG nuperime in Ostrogothia inventa fuit.
- — lin. 9 ab infra, loco: 282, lege: 232.
- 631. in fine notae, adde: Quoad dispositionem *Muscidum* Familiae meliorem, a D. MEIGEN factam, praecunte meritis. SIMO MACQUART. Cfr. MEIG. Dipt. Eur. P. 7. pag. 172 et seq.
- 633. lin. 2 ab infra, loco: magnitudo, lege: multitudo.
- 644. — 20. loco: paucioribus, inferne, lege: paucioribus infernis.
- 661. lin. 30. loco: apicem. Alae, lege: apicem alae.
- 667. — 29 ab infra, Oculi nudi, adde: in *Anthomyza irritante* v. b. hirsutuli.
- — lin. 27 ab infra, juxta: vide infra, adde: (No. 49.)
- 702. — 6 — 7 ab infra, loco: infra antennis in ♂ plerumque fuscatae, lege: infra antennis in ♂ saltem augustius disjuncti. Abdomen rectum, in ♂ apice subtus bifidum. Alae plerumque fuscatae.
- 711. lin. 16. quaesiti, adde: *Dolichopus remipes* WAHLB. Act. Holm. 1838. Ex hac specie specimina plura utriusque sexus jam anno 1811 in foliis Nymphaeae et Potamogetonis in lacu Mäsberga in parocia Gaerdsloeca Oelandiae inveni, et sub nomine *Dolichopus scoparius* inter Entomologos divulgavi.
- 716. lin. 31. loco: fuscedine tinctis, lege: fuscedine cinctis.
- 719. lin. 41. loco: distincte, lege: distinctae.
- 720. — 6. loco: Var., lege: Var. a.
- 729. — 9 ab infra, occurrunt. Adde: Neque *Cordylura apicalis* MEIG., ad Holmiam a D. WAHLBERG et ad Lund a D. EB. ROSENSCHIEDL inventa, in Lapponia vel terris magis borealibus Sueciae a me visa.
- 744. inter lineas 7 et 8 inseratur:
- a) Alae fasciatae.
- 751. lin. 15 ab infra, loco: apice nigricante, lege: apice levissime nigricante.
- 755. lin. 6. loco: subacntae, lege: subacnto.
- 760. — 22. post rariss., adde: specimen masculum ipsissimae speciei (*Scatoph. Lefebvrei* ZETT.) in Dania prope Havniam d. 11. Aug. hujus anni (1839) inopinate et valde accepte a Nobil. STAEGER inventum, mecumque pro comparatione cum individuis Lapponicis, a quibus nil differt, benigne communicatum.

Haec graviora ad emendanda vel addenda annotare volui, ut leviora errata typographica Ipse corrigat benevolus Lector, rogans.

Lundae d. 1. Nov. 1839.

I N D E X.

(SYNONYMA LITERIS CURSIVIS SUNT EXCUSA.)

A.

Acalyptus
Carpini SCHÖNH. 181.
Acanthia 271.
capitata PANZ. 269.
Cardui WOLFF. 269.
clavicornis PANZ. 269.
corticalis WOLFF. 270.
costata PANZ. 269.
Grylloides WOLFF. 266.
lectularia 271.
nemorum WOLFF. 265.
Acanthocinus
aedilis DEJ. 202.
Acidalia 959.
albulata 959.
annotinata 960.
bilunulata 960.
candidata 960.
impluviata 959.
inciliata 961.
ochrearia 959.
relictata 960.
rivulata 960.
Acidota
crenata MANNERH. 53.
Acridium 249.
bimaculatum 250.
binotatum 252.
bipunctatum 250, 251.
carbonarium 252.
cristatum 252.
dorsale 250.
Ephippium 252.
fascipes 250.
fuliginosum 250.
hieroglyphicum 252.
lilare 251.
laterale 251.
marginatum 250.
obscurum 252.
pallescens 250.
rubripes DE GEER 247.
rufo-marginatum DE GEER 248.
subulatum 250.
Acrocera 573.
borealis 573.
ACROCERINAE 573.

Acronycta 932.
leporina 933.
megacephala 933.
Runicis 933.
Adela 1006.
abalienella 1008.
aeneella 1009.
aethiopella 1009.
Ammannella 1008.
Bohemanella 1006.
calthella 1008.
cicatricella 1008.
circulella 1007.
crintella 1010.
Degeerella 1009.
musculella 1007.
maurella TREITS. 1009.
Naezenella 1006.
Oehlmanniella 1007.
obscura 1009.
pilella 1010.
pilipennella 1008.
scabiosella 1009.
Schönherrella 1007.
stipella 1007.
Swammerdamella 1010.
unimaculella 1008.
vetulella 1007.
Adolus
brumens ESCHSCH. 31.
Aelia 259.
acuminata 259.
Aeschna 1039.
arctica 1041.
borealis 1040.
forcipata LINN. 1040.
grandis 1040.
hamata 1039.
metallica 1040.
Agabus
serricornis LEACH. 131.
Agathidium
globosum PANZ. 157.
Aglais
Antiopa DALM. 893.
Atalanta 894.
C. album DALM. 894.
Cardui DALM. 894.
Urticae DALM. 893.

Aglaope 920.
Statice 920.
Agonum
bifoveolatum DEJ. 43.
brunnipes DEJ. 43.
lugubre DEJ. 42.
pelidnum DEJ. 43.
picipes DEJ. 43.
4 punctatum DEJ. 43.
sex-punctatum DEJ. 42.
triste DEJ. 42.
viduum DEJ. 42.
Agriion 1041.
bivittata HANS. 1042.
Chloridion 1043.
elegantulum 1043.
Forcipula 1042.
furcatum CHARP. 1042.
interruptum 1043.
lactenum 1043.
minium 1043.
modesta SUNDEW. 1042.
Najas HANS. 1043.
Puella 1043.
pulchella HANS. 1042.
Papa HANS. 1042.
Pupilla HANS. 1043.
sponsa HANS. 1042.
tuberculatum 1043.
Virgo 1041.
Agromyza 787.
ambigua 788.
denticornis MEIG. 791.
elongella 790.
flavoscutellaris 790.
geomyzina FALL. 790.
gyrans 789.
lacteipennis 789.
laterella 788.
lineella 790.
nigra 788.
nigripes 788.
nudiceps 789.
posticata 788.
pulicaria 788.
punctella 789.
reptans 787.
reptans var. *d. ambigua* FALL. 788.
scutellata 790.

Virgo 789.
AGROMYZIDÆ 783.
Agrotis 935.
     cinerea 935.
     exclamationis 935.
     quadrangula 935.
     Segetum 935.
     tetrastigma 935.
Aleochara 74.
     aenescens 77.
     alternans 78.
     angustula 75.
     aterrima GRAY. 77.
     atramentaria 77.
     atrata 77.
     bipunctata 79.
     Boleti GRAY. 76.
     borealis 75.
     brevicollis 79.
     canaliculata 75.
     carnivora 79.
     cincta GRAY. 76.
     circellaris 76.
     collaris 75.
     coracina 76.
     dubia 79.
     elegantula 78.
     elongatula 75.
     excisa GRAY. 79.
     fumata 79.
     Fungi 78.
     fusca 78.
     fuscula 78.
     humeralis 76.
     lateralis 79.
     limbata 76.
     longicornis 77.
     longicornis var. *b.* GYLL. 77.
     lunulata 76.
     macilenta 77.
     moesta 77.
     nana 78.
     opaca 79.
     Pumilio 78.
     pygmaea ZETT. 77.
     quisquiliarum 75.
     reptans 76.
     sericans 77.
     socialis 76.
     teres 76.
     villosa 79.
Allantus
     Tiliae PANZ. 349.
Alomya 366.
Altica vide *Haltica*.
Alucita 1012.
     dentella FABR. 1002.
     didactyla 1013.
     ephippiella FABR. 1009.
     icarodactyla HÜBN. 1013.
     microdactyla 1013.
     pentadactyla 1014.
     tesseradactyla 1012.
     ulodactyla 1012.
Alydus 261.
     calcaratus 261.
Alysia 401.
     agricolator 402.
     frequentator 402.
     manducator 401.
     nitidulator 402.
     pectoralis 402.
     piccator 402.
     pusilla 402.
Amalus
     Scortilum SCHÖNH. 192.
Amara
     apricaria DEJ. 35.
     brunnea DEJ. 36.
     communis DEJ. 35.
     consularis DEJ. 34.
     eurygota DEJ. 34.
     fulva DEJ. 38.

lapponica MANNERH. 36.
     simulata DEJ. 34. var. DEJ. 34.
     torrida DEJ. 39.
     vulgaris DEJ. 35.
Anaryssus
     Muchan DALM. 905.
Anamophila
     campestris LATR. 436.
     hirsuta KIRBY. 435.
     vulgaris KIRBY. 435.
Anaphidasis
     Pomonaria OCHS. 928.
Amphipyra 937.
     Triagopoginis 937.
Anarta 949.
     algida 950.
     amissa 950.
     cincta 951.
     coidigera 949.
     funesta 950.
     melaleuca 949.
     melanopa 950.
     Myrtilli 949.
     Schönherri 950.
     vidua TREITS. 960.
Anaspis 165.
     arctica 166.
     flava 167.
     frontalis 165.
     frontalis ZETT. 166.
     lateralis 166.
     ruficeps 166.
     rufilabris 166.
     thoracica 166.
Andrena 459.
     albo-cincta 460.
     barbatula 461.
     chrysoira ILLIG. 459.
     dispar 460.
     haemorrhoidalis 459.
     Lapponica 460.
     rufitarsis 461.
ANDRENETAE 459.
Anisotoma 165.
     abdominalis 155.
     axillaris 155.
     castanea 156.
     ferruginea 156.
     glabra PANZ. 155.
     humeralis 155.
     multistriata 156.
     orbicularis 157.
     orbiculatum GYLL. 157.
     picea 156.
     pusilla 157.
     pustulatum GYLL. 156.
     rotundata 157.
     Seminulum 157.
     Seminulum SCHÖNH. 157.
     spinula 156.
     suturalis 156.
Anobium 89.
     Abietis, *molle*, *pertinax*, *striatum* 89.
     Boleti FABR. 195.
     nicans FABR. PANZ. 195.
     nitidum FABR. 195.
Anopheles 807.
     bifurcatus 807.
     maculipennis. 808.
Anoplus
     plantaris DEJ. 185.
Anthalia 538.
     Gyllenhalii 538.
     pallida 539.
     Schönherri 539.
Antherophagus
     pallens DEJ. 96.
Anthicus 158.
     antherinus 158.
     ater 158.
     floralis 159.
     instabilis DEJ. 159.
     minutus FABR. 90.
     monoceros 158.

nigrinus 159.
     nigrinus GYLL. 159.
     rufipes 159.
     sellatus 158.
Anthidium 498.
Anthocoris 264.
     fruticum FALL. 268.
     minuta 266.
     nemorum 265.
     nigrella 265.
     nigricornis 265.
     obscura 265.
     pulchella 265.
     pygmaea 265.
     stigmatella 266.
     tenella 265.
Anthomyia
     cinerascens WIED. 661.
Anthomyza 661.
     abbreviata 671.
     aculeipes 674.
     aërea 686.
     aethiops 683.
     albicincta 685.
     albo-lineata 662.
     anceps 659.
     Angelicae 658.
     angulicornis 681.
     anilis 682.
     annosa 663.
     anxia 668.
     arctica 669.
     argyrocephala 670.
     armillata 679.
     basalis 663. 691.
     bicolor 696.
     bilineella 694.
     Billbergi 675.
     borealis 679.
     brevicornis 683.
     brunneifrons 690.
     canescens 676.
     canicularis 681.
     ciliata MREGE. 672.
     cinerea 671.
     cinerella 686.
     coarctata 690.
     conica 689.
     consimilis 690.
     consobrina 665.
     contractifrons 683.
     cuneicornis 682.
     dealbata 695.
     decolor 679.
     denticauda 675.
     dentipes 667.
     depressiuscula 674.
     depuncta 659.
     didyma 683.
     dispar 665.
     duplicata 667.
     errans 688.
     flavipes 692.
     flavoscutellata 697.
     floralis 684.
     frontata 669.
     frontella 687.
     Fungorum 696.
     fuscinervis 671.
     genarum 695.
     geniculata 694.
     glabricula 687.
     griseola FALL. 786.
     haemorrhoum 692.
     hians 698.
     hilaris 666.
     hirsutula 673.
     hirticeps 679.
     hirtula 673.
     Histrio 676.
     hummerella 686.
     impuncta 691.
     impura 683.
     incana 662.

- incerta 690.
 incisurata 679.
 inconspicua 673.
 inermella 686.
 innocua 674.
 intermedia 693.
 inuncta 672.
 irritans 668.
 laeta 664.
 laminata 675.
 lanceolata 672.
 lardaria 661.
 lasciva 666.
 latipennis 676.
 lepida 686.
 leptogaster 666.
 leucogaster 674.
 lencostoma 667.
 limbatella 697.
 lineatocollis 679.
 litorea 670.
 longicornis 678.
 Lincorum 662.
 lugubrina 687.
 lugubris 664.
 maculifrons 672.
 marginalis 676.
 means 695.
 meditata 692.
 metallipennis 695.
 meteorica 668.
 moerens 681.
 mollicula 696.
 morionella 687.
 murina 682.
 myopina 677.
 nigratarsis 696.
 nigrutella 666.
 nivalis 663.
 obscurata 664.
 obscuripennis 672.
 obtusa 682.
 obtusipennis 666.
 ochreata 697.
 8-punctata 693.
 pagana 691.
 pallipennis 676.
 pedata 693.
 plumbea 662.
 pluvialis 680.
 pumila 694.
 Quadrum 689.
 4-maculata 670.
 5-lineata 671.
 radicum 684.
 ruficeps 698.
 rufipes 692.
 Sahlbergi 664.
 Salicis 692.
 scalaris 681.
 scambus 668.
 scatophagina 677.
 senilis 682.
 serena 685.
 semicinerea 670.
 serva 663.
 sexnotata 694.
 solitaria 677.
 spinipes 672.
 spuria 693.
 squalens 669.
 strigella 695.
 strigilata 684.
 strigosa 689.
 stii lata 684.
 subfuscineris 673.
 sylvestris 678.
 tarsella 694.
 tenera 697.
 triangula 685.
 triangulifera 680.
 trianguligera 680.
 trigonifera 669.
 trigonata 680.
 triquetra 685.
 trilineella 695.
 tristiola 675.
 troglodytes 691.
 turpis 673.
 umbratica 665.
 unilineata 675.
 unistriata 677.
 vagans 688.
 variabilis 683.
 varians 698.
 variata 667.
 verna 693.
 verticella 691.
 verticina 665.
 veterana 662.
 vetula 682.
 vicina 673.
 vittigera 697.
 zonata 697.
 Anthonomus
Pomorum SCHÖNH. 173.
 Anthophagus 47.
 alpinus 48. var. b. GYLL. 48.
 Caraboides 47.
 globulicollis 49.
 lapponicus 47.
 mandibularis GYLL. 48.
 naxillosus 48.
 obscurus 49.
 omalinus 48.
 plagiatus 47.
 Anthophilina 785.
 curvinervis 785.
 gracilis 785.
 pallida 785.
 puberula 785.
 Anthophora 464.
 angustula 466.
 bicornis 466.
 conica FABR. 468.
 fulviventris 465.
 inermis 466.
 lagopoda 464.
 nigri-ventris 465.
 4-dentata FABR. 468.
 rufiventris FABR. 465.
 truncorum FABR. 467.
 ANTHRACIDES 520.
 Anthrax 520.
 afra FABR. 521.
 bifasciata MEIG. 521.
 fenestrata 521.
 lineola FABR. 526.
 maura 521.
 morio 521.
 morio FABR. 520.
 nigrita var. 521.
 semiatra MEIG. 521.
 sinuata 520.
 Antirennus 93.
 Museorum 94.
 varius SCHÖNH. 92.
 Anthribus 168.
 dorsalis 168.
 Roboris FABR. 168.
 scabrosus 169.
 varius 168.
 Apamea 943.
 cuprea 944.
 nictitans 943.
 Apate 194.
 elongatus 195.
 limbatus PAYK. 194.
 substriatus 194.
 Tiliac FABR. 1076.
 APHIDIAE 306.
 Aphis 310.
 costata 311.
 furcula 312.
 fuscipennis 312.
 lanata 311.
 nervosa 311.
 Piceae 310.
 pilosa 311.
 Pineti 310.
 punctipennis 311.
 Ribis LINN. 311.
 salicina 311.
 tenuinervis 312.
 Aphodius 113.
 borealis 115.
 consputus FABR. 116. DEJ. 116.
 depressus 116.
 fimetarius 114.
 foetens 114.
 foetidus 116.
 Fossor 113.
 granarius FABR. 117.
 Granum 117.
 haemorrhoidalis 114.
 immundus FABR. 116.
 inquinatus 115.
 Lapponum 114.
 lutarius 116.
 merdarius 117.
 niger 117.
 nigripes 116.
 nubilus SCHÖNH. 115.
 piceus 115.
 prodromus 116.
 pubescens DEJ. 116.
 pusillus SCHÖNH. 117.
 Rhenonum 114.
 rufescens 115.
 rufipes 116.
 Sabuleti FABR. 112.
 sordidus 115.
 sphacelatus 116.
 terrestris 113.
 tristis 117.
 APIARIAE 464.
 Apion 170.
 alpine 171.
 apicans 171.
 Cracca 171.
 difficile HERBST. 170.
 ferrugineus DEJ. 170.
 flavipes 170.
 flavipes GYLL. 171.
 frumentarium 170.
 marchicum 171.
 Sorbi 171.
 Viciae 170.
 Apis 476.
 alpina LINN. 472.
 annulata LINN. 463.
 bicornis LINN. 466.
 bidentata PANZ. 468.
 centuncularis LINN. 465.
 conica LINN. 468.
 cornigera PANZ. 466.
 florisonans LINN. 468.
 fulviventris PANZ. 465.
 lagopoda LINN. 464.
 lapidaria LINN. 472.
 longicornis LINN. 469.
 maxillosa LINN. 468.
 meridiana PANZ. 475.
 pratorum LINN. 473.
 4-dentata PANZ. 468.
 rufa LINN. 466.
 Sorocensis PANZ. 473.
 terrestris LINN. 473.
 truncorum LINN. 467.
 tuberculata FABR. 469.
 tumulorum LINN. 469.
 Araba
 argyrocephala ROB. DESY. 635.
 Aradus 270.
 annulicornis FABR. 270.
 Betulae 270.
 betulinus 270.
 corticalis 270.
 depressus FABR. 270.
 lugubris 271.
 Arctia
 Thulea DALM. 929.

- Ardoptera*
irronata MACQ. 545.
Argus 911.
Alexis 913.
Alsus 912.
Argianus 912.
Argiolus 912.
Donzelii 914.
Icarinus 912.
Idas 913.
Optilete 913.
Pheretes 912.
Argutor
pullus DEJ. 41.
streuous DEJ. 41.
Argynnis 894.
Adippe 895.
Aglaia 895.
Amathusia 897.
Aphirape 895.
arctica 899.
Carichilea 898.
Dia 898.
Euphrosyne 896.
Freja 897.
Frigga 898.
Ino 898.
Latonia 895.
Niobe 895.
Pales 897.
Paphia 895.
polaris 897.
Selene 896.
Thore 899.
Ascia 582.
aenea 583.
bifasciata 583.
dispar 583.
geniculata 583.
podagrica 582.
4-punctata 583.
sphaginea 582.
ASILICI 505.
Asilus 507.
aestivus 507.
atricapillus 508.
cinereus DE GEER. 507.
ephippium PANZ. 506.
flavus LINN. 506.
forcipatus 507.
gilvus LINN. 506.
niger DE GEER. 507.
tibialis FALL. 507.
variabilis 508.
Asindulum
fasciatum LATR. 857.
Asopia 973.
alternalis TREITS. 974.
farinalis 973.
Asopus BURM. 259.
Aspilates 954.
sordidaria 954.
Atelenevrae MACQ. 580.
Athericia MACQ. 634.
cylindrica MACQ. 636.
Atherix 527.
atrata FABR. 526.
aurata FABR. 526.
crassicornis 528.
oculata FABR. 527.
tomentosa FABR. 526.
Attageus
Pellio DEJ. 95.
undatus DEJ. 95.
Attelabus
Betulae LINN. 170.
Betuleti FABR. 169.
Buprestoides LINN. 204.
Ceranboides LINN. 152.
Cracca 171.
flavipes FABR. PANZ. 171.
fornicarius LINN. 88.
frumentarius FABR. 170.
monoceros LINN. 158.
nanus PAYK. 170.
Populi FABR. 169.
viciae PAYK. 170.
Atychia
Stalices OCHS. 920.
Auchenia 214.
Betulae 214.
subspinosa 214.
Aucupalpus
atratus DEJ. 44.
cognatus DEJ. 43.
Aulacus 407.
striatus 407.
B.
Baccha 581.
elongata 581.
Bagous
productus DEJ. 179.
Balaninus
clavator GRAY. 386.
salicivorus DEJ. 176.
Banchus 390.
falcator FABR. GRAY. 391.
fornicator FABR. 386.
fulcipes GRAY. 386.
gravidator FABR. 416.
incurvator THUNB. 386.
pictus 391.
pictus PANZ. 391.
osculatorius GRAY. 386.
venator 391.
voluntarius 391.
Baris
Atriplicis DEJ. 179.
T album 179.
Barynotus
Schönherri BOHEM. 187.
Bassus 377.
affinis 379. 382.
alpinus 379.
appendiculatus 383.
bicolor 378.
coronatus 379.
collaris 383.
dentipes 383.
dorsatus 381.
erythrocerus 380.
festivus 378.
flavo-lineatus 378.
frontalis 381.
irrigator 382.
laetatorius 377.
lapponicus 378.
minutissimus 379.
nigricollis 380.
nuntiator 381.
pedatorius PANZ. 389.
petiolator 380.
pubescens 380.
pulcher 382.
pusillus 379.
ruficornis 378.
rufolabris 380.
senilis 381.
stigmaticus 381.
striatus 377.
testaceus FABR. 387.
Bembecides LATR. 446.
BEMBECCINAE 446.
Bembex 446.
Bembidium 23.
articulatum 28.
bipunctatum 24.
brunnipes SAHLB. 27.
celere 24. 25.
Doris 27.
Fellmanni 27.
femoratum 25.
flavipes 24.
Grapei 25.
guttula 27.
Hasti 26.
impressum 23.
Kolströmi SAHLB. 27.
lapponicum 24.
lunatum 26.
majus GYLL. 25.
nanum 28.
nigricorne 24.
obliquum 26.
olivaceum 27.
pallipes 24.
Pfeiffi 26.
prasinum SAHLB. 27.
pusillum 25.
quadrinaculatum 26.
rupestre 25. var. ZETT. 26.
Sahlbergi 27.
saxatile 25.
secale GYLL. 28.
tinctum 25.
undulatum SAHLB. 25.
virens GYLL. 26.
Beris 512.
chalybeata MEIG. 512.
dubia 512.
sexdentata 512.
Berytus FABR. 251.
Bibio
albipennis MEIG. 799.
anilis PANZ. 524.
flavipes FABR. 524.
imberbis FALL. 524.
nobilitata FABR. 522.
plebeja FABR. 523. FALL. 522.
Pomouae MEIG. 798.
rustica FALL. 523.
sordida PANZ. 524.
strigata FABR. 523.
Bitoma 198.
crenata 198.
Blatta 245.
hemiptera PANZ. 246.
lapponica 245.
BLATTARIAE 245.
Blethisa 30.
arctica 30.
multipunctata 30.
Zetterstedti 31.
Boarmia 955.
cinctaria 955.
punctularia 955.
Boletophagus 154.
Agaricola 154.
crenatus 154.
reticulatus GYLL. 154.
Bolitochara MANNERH. 76.
atrata MANNERH. 77.
elegantula MANNERH. 78.
fuscula 78.
Bolitophila 854.
bimaculata 854.
cinerea 754.
Bombus 472.
agrorum FABR. 476.
alpinus 472.
apricus 475.
Arbustorum 473.
arcticus 476.
autumnalis 474.
autumnalis FABR. 475.
Borellanus DALM. 473.
Cryptarum FABR. 473.
ephippium 473.
equestris FABR. 475.
frutetorum FABR. 475.
hortorum FABR. 475.
hyperboreus 475.
Hymorum FABR. 476.
interruptus ILLIG. 473.
lapidarius 472.
lapponicus 474.
lucorum FABR. 475.
Maiorum FABR. 475.
Muscorum FABR. 476.

- neuter* FABR. 473.
nivalis 474.
pratorum FABR. 475.
ruderatus FABR. 475.
rupestris FABR. 473.
senilis FABR. 476.
soroensis 473.
subterraneus FABR. 473.
sylvorum FABR. 475.
terrestris 473.
tricolor 474.
BOMBYCINAE 921.
BOMBYLIARII 509.
Bombylius 510.
   major 510.
   sinuatus MIKAN. 510.
Bombyx 925.
   alpina ACERB. 929.
   anastomosis LINN. 924.
   antiqua LINN. 927.
   Avia HÜBN. 929.
   binotata FABR. 934.
   bucephala LINN. 924.
   caeruleocephala LINN. 934.
   Caja LINN. 929.
   camelina LINN. 923.
   caniola HÜBN. 932.
   capucina LINN. 923. HÜBN. 924.
   Castrensis 925.
   Coryli 926.
   Crataegi 926.
   Dominula FABR. 930.
   fascelina LINN. 927.
   festiva BORKH. 929.
   fuliginosa LINN. 930.
   fusca THUNB. 936.
   furcula LINN. 923.
   graminis LINN. 934.
   heliophila FABR. 949.
   irrorea HÜBN. 931.
   Juglandis HÜBN. 927.
   lacetula HÜBN. 952.
   lapponica THUNB. 929.
   leporina FABR. 933.
   lobulina 925.
   lunigera PAYK. 925.
   Mali FABR. 926.
   Neustria 926.
   Neustria LINN. β . 925.
   Pavonia LINN. 921.
   phantoma DALM. 922.
   Pini 925.
   Plantuginis HÜBN. 929.
   plumbeola HÜBN. 932.
   pubibunda LINN. 927.
   Quenseli PAYK. 930.
   Quercus 925.
   Salicis LINN. 928.
   Scincula HÜBN. 952.
   signata THUNB. 947.
   strigosa FABR. 930.
   Thulea DALM. 929.
   Velleda OCHS. 921.
   versicolora LINN. 922.
   vidua FABR. 952.
   vinula LINN. 922.
   ziczac LINN. 923.
Borborus
   denticulatus MEIG. 770.
   equinus MEIG. 769.
   limosus MEIG. 771.
   ochripes MEIG. 771.
   pumilio MEIG. 771.
   pusillus MEIG. 770.
   silvaticus MEIG. 771.
   subsultans MEIG. 770.
Boreaphilus 72.
   Henningianus 72.
Boreus 1047.
   hyemalis 1047.
Boros 153.
   corticalis GYLL. 154.
   elongatus 154.
   thoracicus 154.
Bostrichus 192.
   acuminatus GYLL. 193.
   bidens 193.
   chalcographus 193.
   domesticus 194.
   geminatus 193.
   Laricis 192.
   lineatus 194.
   micrographus 193.
   octo-dentatus 192.
   Piniperda PANZ. 191.
   pusillus 194.
   signatus DEJ. 194.
   suturalis 193.
   Tiliae 1076.
   typographus 192.
   villosus 193.
Botys 971.
   arcticalis 972.
   ephippialis 972.
   hybridalis 971.
   verticalis 971.
BRACHELYTRA 47.
Brachinus 45.
   crepitans 45.
Brachyopa 596.
   conica MEIG. 597.
   dorsata 597.
   ferruginea 596.
   Scaevoides MEIG. 609.
   testacea 597.
Brachystoma 557.
   Bohemanni 558.
   Escheri 558.
   stigmatalis 558.
   Westermanni 558.
Brachytarsus
   scabrosus SCHÖNH. 169.
Bracon 397.
   abdominalis 398.
   alvearius 398.
   borealis 400.
   clavatus 399.
   denigrator 398.
   humeralis 399.
   nigrator 398.
   pallidator 399.
   minutissimus 400.
   petiolator 399.
   pusillator 400.
   pygmaeator 401.
   rufipes 399.
   tibialis 400.
   tipulator 400.
   tuberculator 401.
Bremus
   truncorum PANZ. 473.
Brephos 951.
   Parthenias 951.
BRUCHELAE 168.
Bruchus
   rufimanus SAHLB. 1077.
Bryocoris 266.
   affinis 267.
   morio 267.
   Pteridis 266.
Bucentes
   cinereus LATR. 620.
Buprestis 142.
   acuminata 142.
   appendiculata 142.
   chrysostigma 143.
   conspersa 142.
   cyanea FABR. 143.
   granularis LINN. 124.
   minuta LINN. 144.
   Morio PAYK. 142.
   quadripunctata 143.
   rustica 142.
   tarda 143.
   viridis 143.
BYRRHII 118.
Byrrhus 91.
   albopunctatus FABR. 91.
   ater PANZ. 92.
   cinctus 92. STURM. 92.
   Dianae FABR. 92.
   dorsalis 93. STURM. 92.
   fasciatus 92. GYLL. 93.
   picipes 93.
   Pilula 91.
   semistriatus 93.
   sulcatus 92.
   varius 93.
C.
Cabera 958.
   exanthemaria 959.
   glaciata 959.
   pendularia 959.
   pusaria 958.
Cacidula 240.
   pectoralis 240.
Cafius
   Xantholoma MANN. 64.
Calathus
   microcephalus DEJ. 34.
Callidum 204.
   Bajulus 205.
   coriaceum 205.
   dilatatum 205.
   fusum 206.
   inpressum PAYK. 206.
   luridum 206.
   rusticum 204.
   striatum 204.
   triste FABR. 205.
   undatum 205.
   variabile FABR. 205.
   violaceum 205.
Callimorpha 931.
   Dominula 931.
Calliphora
   erythrocephala MACQ. 656.
   vomitoria MACQ. 657.
Callomyza 530.
   amoena 531.
   borella 532.
   Dahlbomi 532.
   dives 531.
   elegans 531.
   elegantula ZETT. 532.
   leptiformis 530.
   leptiformis var. ZETT. 531.
   scutellaris 532.
   speciosa 530.
   vidnella 531.
Calobata 756.
   cibaria 756.
   corrugiolata FALL. 756. FABR. 757.
   cothurnata MEIG. 756.
   cylindrica FABR. 748.
   filiformis FABR. 757.
   nigricornis 756.
   petronella 756.
   subsultans FABR. 770.
Calopus 159.
   aeneus 159.
   serraticornis 159.
Campoplex 393.
   falcator 393.
   mixtus GRAV. 393.
   Pugillator 394.
   pugillator GRAV. 393.
Campylus
   linearis FISCH. 145.
CANTHARIDIAE 157.
Cantharis 81.
   aenea LINN. 85.
   alpina 83.
   antica DEJ. 81.
   atra 82.
   atra FABR. 82.

ligulata LINN. 84.
bipustulata LINN. 85.
boreella 83.
brevicollis GYLL. 85.
Cardiacae LINN. 85.
Dermestoides 80.
dispar 81.
elongata 82.
fulvicollis 83.
fusca 81.
fusca DEJ. 81.
lapponica 82.
liturata 83.
livida 83.
minima LINN. 85.
nigricans 82.
obscura 82.
obscura LINN. 82.
paludosa 82.
pectinicornis 160.
pilosa 84.
rustica 81.
sanguinea LINN. 80. 81.
testacea 84.
thoracica 83.
virescens LINN. 167.
CAPRICORNES 201.
Capsus 277.
abietis FABR. 264.
ambulans 279.
ater 277.
bifasciatus 277. FALL. 278.
bilineatus 278.
boreellus 278.
clavatus 278.
collaris 279.
dubius 279.
flavonaculatus 278.
globulifer 279.
magnicornis 278.
nigritulus 279.
opacus 279.
pygmaeus 279.
CARABICI 22.
Carabus 31.
acuminatus SCHÖNH. 34.
aeneus FABR. 37.
agilis FABR. 46.
alpinus FABR. 38. var. γ . SCHÖNH. 39.
apricarius FABR. 38.
arcticus OLIV. 47.
articulatus PANZ. 28.
bipunctatus LINN. 24.
borealis FABR. 30.
brevicollis FABR. 29.
cancellatus 32.
cancellatus FABR. 32.
catenulatus 32.
celer FABR. 24.
Cisteloides PANZ. 33.
clathratus 32.
communis FABR. 35.
crepitans LINN. 45.
Crux minor LINN. 46.
cupreus LINN. 37.
Doris PANZ. 27.
dorsalis FABR. 44.
curvnotus PANZ. 34.
exaratus NAEZEN. 41.
fenestratus FABR. 46.
ferrugineus LINN. 38.
fulvipes FABR. 33.
fulvus SCHÖNH. 38.
glabratus 31.
granulatus 32.
granulatus FABR. 32.
guttula FABR. 27.
Gyllenhalii SCHÖNH. 29.
humeralis SCHÖNH. 46.
latus FABR. 34.
lepidus FABR. 41.
leucophthalmus PANZ. 39.
intescens PANZ. 43.

melanocephalus LINN. 34.
meridianus LINN. 44.
minimus FABR. 28.
multipunctatus LINN. 30.
niger FABR. 39.
nigrita FABR. 39.
nitens 32.
nivalis PAYK. 29.
oblongo-punctatus PANZ. 40. var.
 GYLL. 40.
picipes FABR. 43.
pilicornis FABR. 28.
pulchellus PANZ. 26.
4-maculatus SCHÖNH. 46.
Quenseli SCHÖNH. 35.
rufipes FABR. 41.
rupestris SCHÖNH. 25.
6-punctatus LINN. 42.
strenuus PANZ. 41.
subglobosus SCHÖNH. 26.
tibialis SCHÖNH. 36.
torridus PANZ. 39.
tristis SCHÖNH. 28.
truncatellus LINN. 47.
ustulatus var. c. PAYK. 25.
vaporariorum LINN. 44.
velox FABR. 46. LINN. 44.
viduus PANZ. 42.
violaceus 31.
vulgaris LINN. 35.
Carpocapsa 984.
arcuana 984.
Cassida 219.
affinis FABR. 220.
nebulosa 220.
nobilis 220.
obsoleta 220.
pallida PAYK. 220.
rubiginosa GYLL. 219.
sanguinolenta 219.
viridis 219.
CASSIDEAE 219.
Catheretes
bipustulatus GYLL. 104.
glaberrimus GYLL. 105.
pedicularius GYLL. 104.
Urticae GYLL. 104.
Catops 105.
agilis 105.
alpinus 105.
bidentatus 105.
brevicornis 105.
fornicatus 105.
Morio PAYK. 105.
tristis GYLL. 105.
Cecidomyza 822.
hirtipes 823.
laterella 823.
monilicornis 823.
nudipennis 823.
Pini MEIG. 823.
rosea 822.
CECIDOMYZIDES 822.
Cemouus
unicolor JUR. 441.
Cephalops
pratorum FALL. 579.
spurius FALL. 550.
Cephalopsidae MACQ. 578.
CERAMBYCINI 201.
Ceranbyx 201.
aedilis LINN. 202.
Basulus LINN. 205.
carcharias LINN. 202.
Cerdo 201.
Cursor LINN. 207.
fasciculatus PAYK. 202.
Fur LINN. 90.
hispidus var. a. LINN. 202.
inquisitor LINN. 206.
Lamed LINN. 208.
meridianus LINN. 207.
oculatus LINN. 203.
populneus LINN. 203.

rusticus LINN. 205.
serraticornis LINN. 159.
striatus LINN. 204.
Sutor LINN. 201.
undatus LINN. 205.
violaceus LINN. 205.
Ceraphron 413.
albipennis 413.
apterus 414.
flavipes 413.
pallidus 414.
ramicornis 413.
serricornis 413.
subapterus 413.
Cerastis 945.
diducta 946.
rubiginea 946.
transfuga 946.
Ceratopogon 819.
bipunctatus MEIG. 815.
brunnipes 821.
concinus 820.
costatus 821.
femoratus 822.
hortulanus 821.
humeralis 820.
lacteipennis 820.
nigritulus 820.
pulicaris 821.
punctatus PANZ. 821.
pusillus FRIES. 820.
sordidellus 820.
univittatus 820.
Cercopis 286.
abbreviata FABR. 287.
Alni 286.
bifasciata FABR. 286.
campestris 287.
Dionysii PANZ. 304.
exclamationis 287.
geometrica SCHRANK. 300.
gibba FABR. 286.
histrionica FABR. 291.
lateralis FABR. 287.
leucocephala FABR. 287.
leucophthalma LINN. 286.
lineata 287.
lineata FABR. 287.
marginella FABR. 287.
Populi FABR. 286.
praeusta FABR. 287.
reticulata FABR. 291.
spumaria 286.
spumaria LINN. 286.
striata FABR. 288.
striatella FABR. 288.
trifasciata FABR. 289.
vittata FABR. 287.
Cercus 104.
bipustulatus 104.
glaberrimus 105.
pedicularius 104.
Urticae 104.
Ceropaltes 439.
Cerylon 200.
Histeroides 200.
Juglandis 200.
picipes 201.
Cetonia 111.
aenea 111.
aurata 111.
metallica PAYK. 111.
Ceutorhynchus
didymus GERM. 177.
Ericae SCHÖNH. 182.
Chalcis
abrotani PANZ. 418.
Cheilosia
ruficornis MACQ. 610.
Chelonia 928.
Caja 929.
fuliginosa 930.
lapponica 929.
lapponica BOISD. 929.

- Plantaginis 929.
 Quenseli 930.
 Thulea 929.
 Chermes 306.
 acutipennis 308.
 affinis 308.
 Alni 309.
 elegantula 310.
 fusca 307.
 nebulosa 307.
 nigrita 309.
 picta 308.
 pulchra 309.
 Urticae 308.
 viridula 309.
 Chilo 993.
 aquilellus 994.
 conchellus 994.
 culmellus 994.
 falsellus 994.
 furcatellus 995.
 hortnellus 993.
 luteellus 993.
 mercurellus 995.
 ocellellus 994.
 pascuellus 993.
 pratellus 993.
 truncatellus 995.
 Chinobas
 Balder Boisd. 902.
 Bore Boisd. 902.
 Jutta Boisd. 902.
 Norma Boisd. 901.
 Chionea
 araneoides DALM. 867.
 CHIRONOMI 808.
 Chironomus 809.
 annulipes 813.
 annularis 809.
 annularius MEIG. 809.
 assimilis 815.
 bicinctus 812.
 bicolor 813.
 byssinus 815.
 cantans FABR. 814.
 dubius 815.
 ephippium 814.
 flavellus 816.
 flavipes 815.
 flavipes FABR. 810.
 flexilis LINN. 813.
 frigidus 812.
 fuscipennis 813.
 fuscus 816.
 hilarellus 816.
 hirtulus 815.
 immundus 816.
 incomptus 816.
 longitarsis 816.
 lucidus 810.
 monilis FABR. 818.
 motitator 812.
 nubeculosus MEIG. 810.
 obscuripes MEIG. 809.
 obscurus 815.
 ornatus MEIG. 813.
 pedellus 814.
 pedestris 814.
 plumicornis FABR. 808.
 plumosus 809.
 productus 811.
 pubitarsis 811.
 pulcher 810.
 pullus 811.
 pusillus 813.
 pusio 816.
 Rosenschöldi 811.
 rudis 809.
 sericeus FABR. 802.
 sociellus 811.
 sordidellus 814.
 stercorarius 815.
 stramineipes 810.
 sylvestris 812.
 Tanypodipennis 813.
 tenellus 812.
 turpis 811.
 viridis 813.
 viridulus 813.
 viridulus LINN. 813.
 vulneratus 814.
 zonulus 810.
 Chlorops 791.
 albipalpis MEIG. 781.
 Cereris MEIG. 780.
 cincta MEIG. 781.
 cornuta MEIG. 780.
 denticornis 791.
 lacta MEIG. 779.
 lineella MEIG. 782.
 Meigeni FALL. 791.
 messoria MEIG. 780.
 nusuta MEIG. 779.
 nitida MEIG. 782.
 pusilla MEIG. 781.
 scutellatus PANZ. 780. 790.
 tarsata MEIG. 780.
 Choleva
 tristis LATR. 105.
 Choreutes 973.
 albipunctalis 974.
 alternalis 974.
 CHRYSIDIDES 433.
 Chrysis 433.
 cyanea 434.
 fulgida 433.
 ignita 433.
 lucidula 434.
 Chrysogaster 614.
 discicornis MEIG. 615.
 fuscipennis 615.
 metallicus 615.
 nobilis 615.
 Chrysomela 225.
 aenea 227.
 affinis 229.
 alpina 226.
 Armoraciae 228.
 atricilla LINN. 223.
 bipunctata LINN. 217.
 Boleti LINN. 154.
 botnica LINN. 218.
 Capreae LINN. 221.
 coccinea LINN. 240.
 Cochleariae 229.
 collaris 226.
 collaris FABR. 226.
 cuprea 227.
 10-punctata LINN. 218. 230. DEJ. 231.
 dispar PAYK. 230. 231.
 fastuosa 228.
 Graminis 227.
 haemorrhoidalis LINN. 230.
 Helvinae FABR. 224.
 holstata LINN. 223.
 labiata LINN. 218.
 lapponica 227.
 marginata 231.
 marginella 231.
 merdigera LINN. 215.
 minuta LINN. 123.
 nemorum LINN. 222.
 Nymphaeae LINN. 221.
 obscura LINN. 215.
 oleracea LINN. 222.
 Padi LINN. 87.
 pallida 230.
 Phellandrii LINN. 232.
 Pini LINN. 217.
 polita 225.
 Polygoni 228.
 Populi 226.
 4-punctata LINN. 219.
 Raphani 225.
 rufipes 230.
 Salicis FABR. 226.
 sericea LINN. 216.
 speciosa LINN. 225.
 Staphylaeae 225.
 Tanacetii LINN. 220.
 Tremulae 226.
 tridentata LINN. 219.
 varians 228.
 viminalis 229.
 Vitellinae 231.
 vulgatissima LINN. 232.
 CHRYSOMELINAE 212.
 Chrysomyza
 splendida FALL. 618.
 Chrysops 518.
 caecutiens 518.
 lugubris FABR. 518.
 nigripes 519.
 quadratus 519.
 relictus 518.
 sepulchralis 519.
 viduatus FABR. 519.
 Chrysosoma MACQ. 642.
 Chrysotoxum 587.
 arcuatum 588.
 bicinctum 588.
 fasciolatum 588.
 marginatum 587.
 Chrysotus 705.
 cinerellus 706.
 copiosus MEIG. 705.
 gramineus 705.
 neglectus 705.
 nigripes MEIG. 705.
 obscuripes 705.
 Rhaphioides 705.
 Cicada 289.
 abdominalis 290.
 affinis FALL. 259.
 albifrons LINN. 289.
 alpina ZETT. 297.
 aptera LINN. 277.
 balteata 290.
 bifasciata var. spuria FALL. 288.
 biguttata FALL. 293.
 Bohemanni 290.
 citrinella ZETT. 299.
 confinis ZETT. 293.
 Coryli LINN. 302.
 costata PANZ. 288.
 cruentata PANZ. 293.
 cunicularia LINN. 304.
 10-punctata FALL. 300.
 dispar PANZ. 305.
 dubia PANZ. 305.
 elegantula DALM. 298.
 exclamationis THUNB. 287.
 flavescens FABR. 300.
 flavicollis LINN. 303.
 flavipennis 292.
 histrionica 291.
 interrupta 289.
 Lanio LINN. 302.
 lateralis LINN. 287.
 var. b. PANZ. 287.
 leporina LINN. 304.
 leucocephala LINN. 287.
 lineata LINN. 287.
 lineatella FALL. 300.
 lineigera 1076.
 lividella 290.
 moesta 289.
 nervosa LINN. 304. DE GEER 304.
 ocellaris 291.
 pallens 290.
 plebeja FALL. 295.
 prasina FABR. 293.
 pulchella FALL. 301.
 pulicaris 291.
 punctata THUNB. 298.
 punctipes 292.
 4-notata FABR. 296.
 reticulata FALL. 293.
 rosae LINN. 300.
 rustica FALL. 288.

- 7-notata FALL. 297.
 6-notata FALL. 297.
 6-punctata FALL. 300.
 smaragdula FALL. 298.
 sordida ZETT. 295.
 spuria ZETT. 288.
 striata 291.
 striatula FALL. 294.
 strigipes ZETT. 296.
 striola FALL. 294.
 subfuscula ZETT. 294.
 subrustica FALL. 289.
 sulphurella ZETT. 297.
 Torneella 294.
 Tremulae ESTL. 302.
 Urticae FABR. 299.
 venosa LINN. 303.
 virescens FALL. 297.
 viridis 259.
 vittata LINN. 299.
CICADARIAE LATR. 286.
 Cicadula 296.
   alpina 297.
   citrinella 299.
   Dahlbomi 297.
   10-punctata 300.
   elegantula 298.
   Germari 301.
   gracilis 299.
   lineatella 300.
   maculipes 297.
   micantula 299.
   pulchella 301.
   punctata 298.
   4-notata 296.
   Rosae 300.
   7-notata 297.
   6-punctata 300.
   smaragdula 298.
   spreta 298.
   strigipes 296.
   sulphurella 297.
   Urticae 299.
   vittata 299.
 Cicindela 21.
   campestris 21.
   flavipes LINN. 24.
   hybrida 21.
   maritima 21.
   4-maculata LINN. 26.
   riparia LINN. 23.
   sylvatica 22.
CICINDELETAE 21.
 Cidaria 963.
   alchemillata 965.
   arcticaria 964.
   ferrugaria 964.
   galiata 964.
   hastata 966.
   Inctuata 966.
   montanaria 964.
   ocellata 964.
   populata 965.
   propugnaria 963.
   pyraliata 965.
   quadrifasciaria 964.
   russata 965.
   sparsata 965.
   tristata 966.
 Cimbex 333.
   femorata 333.
   Lucorum 334.
   Silvarum FABR. 333.
   vitellinae 333.
 Cimex 259.
   agathinus 260.
   arenarius LINN. 263.
   ater LINN. 277.
   Baccarum 260.
   Betulae LINN. 270.
   bicolor LINN. 258.
   bidens 259.
   biguttatus LINN. 258.
   campestris LINN. 273.
   cardui LINN. 269.
   clavatus LINN. 278.
   corticulis LINN. 270.
   crassicornis LINN. 261.
   dolabratus LINN. 280.
   dubius WOLFF. 258.
   ferrugineus LINN. 264.
   griseus LINN. 260.
   Grylloides LINN. 266.
   juniperinus 260.
   Kalmii 274.
   laevigatus LINN. 280.
   lectularius LINN. 271.
   leucocephalus LINN. 276.
   littoralis LINN. 267.
   litoratus 259.
   marginatus LINN. 261.
   minutus LINN. 266.
   oleraceus 260.
   pabulinus LINN. 272.
   Pini LINN. 263.
   Populi LINN. 273.
   pratensis LINN. 273.
   punctatus 260.
   rufipes 259.
   saltatorius LINN. 268.
   striatus LINN. 272.
   sylvestris LINN. 264.
   umbrinus WOLFF. 258.
   virens LINN. 280.
CIMICIDES 257.
 Cionus 182.
   Scrophulariae 184.
 Cis 195.
   Betulae 196.
   bidentatus 196.
   Boleti 195.
   hispidus 195.
   micans 195.
   nitidus 195.
   perforatus 196.
 Cistela
   axillaris SCHÖNH. 162.
   pallida PANZ. 87.
CISTELARIAE s. CISTELENIÆ 167.
 Cixius 303.
   confinis 304.
   Cynosbatis 304.
   lapponicus 304.
   nervosus 304.
CLAVICORNES 118.
 Cleonus
   sulcirostris SCHÖNH. 189.
   trisulcatus SCHÖNH. 189.
 Cleopus
   Campanulae DEJ. 181.
   Graminis DEJ. 177.
 Cleptes
   larvarum FABR. 427.
CLERII 88.
 Clerus 88.
   femoralis 88.
   forficarius 88.
 Clivina 44.
   arctica 45.
   arenaria 44.
   fossor 44.
   gibba 45.
   thoracica 45.
 Clythra 219.
   4-punctata 219.
   tridentata 219.
 Clytia MACQ. 636.
 Cnecorhinus
   Coryli SCHÖNH. 188.
 Coccinella 233.
   analis FABR. 239.
   arctica 238.
   arctica THUNB. 235.
   bipunctata 234.
   bipustulata 236.
   bipustulata FABR. 236.
   botnica 237.
   collaris PAYK. 235.
   conglobata LINN. 237.
   conglomerata 236.
   dispar PAYK. 234.
   ephippiata 235.
   fasciata 236.
   hieroglyphica 237.
   hyperborea 234.
   intermedia 234.
   laeta FABR. 238.
   lapponica THUNB. 238.
   M. nigrum 238.
   Morio PAYK. 239.
   mutabilis 238.
   nigritia SCHÖNH. 239.
   oblongo-guttata 237.
   ocellata 233.
   18-guttata 236.
   4-pustulata 236.
   4-verrucata FABR. 236.
   14-punctata 236.
   14-pustulata 237.
   quinquepunctata 234.
   renipustulata SCHÖNH. 236.
   Reppensis 236.
   16-guttata 238.
   segetalis NAEZ. 239.
   7-maculata 238.
   7-notata FABR. 238.
   7-punctata 234.
   strigata 238.
   trifasciata 235.
   11-punctata 235.
   unipunctata LINN. 121.
COCCINELLIDAE 233.
 Coccus 314.
   Aceris 314.
 Coccyx 931.
   circumflexana 982.
   comitana TREITS. 982.
   decorana 982.
   piceana 982.
   posticana 982.
   resinana 982.
   strobilana 982.
   strobilella LINN. 982.
   turionana 982.
   turionella LINN. 982.
 Codrini DALM. 411.
 Codrus 416.
   gravidator 416.
 Coelioxys 468.
   conica 468.
 Coelopa 768.
   frigida 769.
 Coccinosa MEIG. 692.
   fungorum MEIG. 696.
   geniculata MEIG. 694.
   intermedia MEIG. 693.
   meditata MEIG. 693.
   means MEIG. 695.
   Myopina MEIG. 677.
   pedella MEIG. 694.
   pumila MEIG. 694.
   sextnotata MEIG. 694.
   tigrina MEIG. 659.
   verna MEIG. 693.
 Colias 908.
   Hecla 908.
   Palaeno 908.
   Rhamni 909.
   Werdandi 908.
 Colobaea 762.
   bitasciella 762.
 Colymbetes CLAIRV. LATR. 128.
   affinis DEJ. 133.
   arcticus DEJ. 130.
   chalconatus DEJ. 132.
   confinis DEJ. 133.
   congener DEJ. 134.
   femoralis DEJ. 134.
   fenestratus DEJ. 131.
   maculatus DEJ. 130.
   paludosus DEJ. 134.

- suturalis* DEJ. 129.
uliginosus DEJ. 134.
Conchylis 990.
Smeathmanniana 990.
Westwoodana 990.
Conops
buccata LINN. 619.
calitrans LINN. 621.
ferruginea LINN. 620.
irritans LINN. 621.
CONOPSARIAE 619.
Coprina 584.
pipiens 584.
Copris 117.
fracticornis 117.
nuchicornis 117.
Copromyza 769.
coronata 770.
equina 769.
fontinalis 770.
frigida FALL. 769.
limosa 771.
ochripes 771.
pumilio 771.
pusilla 770.
pygmaea 771.
silvatica 771.
subsultans 770.
subsultans FALL. 770.
Cordylura 724.
albipennis 729.
albitarsis 728.
albipes 726.
barbata 734.
brevifrons 729.
candata 734.
ciliata 725.
crassipes 734.
dentinana 703.
dorsata 735.
flaveola 735.
flavipes 730.
flavipes MEIG. 731. 732.
Friesi 729.
fulvipes 732.
fuscinervis 733.
fuscipes 726.
haemorrhoidalis 731.
Hircus 735.
immunda 733.
Kunzei 728.
lineata 732.
longifrons 729.
melanura 731.
nigrita 728.
obscura 730.
obscura MACQ. 730. MEIG. 731.
pallida 726.
pallida var. *β. minor* 735.
pallidicauda 733.
pallipes 732.
pectoralis 734.
picipes MEIG. 725.
pilosa 732.
planiceps 732.
proboscidea 728.
pubera 725.
pudica MEIG. 725.
punctipes 731.
ruficauda 733.
rufiniana 726.
Scatomyzoides 727.
spinigera 733.
spinimana 726.
sponsa 735.
strigifrons 728.
tarsea 735.
tibialis 725.
tibiella 731.
unilineata 727.
ustulata 727.
vittata 729.
Corethra 808.
lateralis PANZ. 808.
plumicornis 808.
rufa 808.
Coreus 260.
capitatus FABR. PANZ. 261.
crassicornis FABR. 261.
equestris 261.
Hyoscyami 262.
marginatus 261.
miriformis FALL. 261.
CORIACEAE 624.
Corisiae LATR. 253.
Corixa 284.
carinata 285.
fossarum 285.
Geoffroyi 284.
striata 284.
Corizus 261.
capitatus 261.
crassicornis 261.
miriformis 261.
Cormodromia 545.
Corynetes
violaceus 88.
Corynocera 856.
ambigua 856.
Cossonus
chloropus 190.
Crabro
albilabris 445.
cribrarius 444.
leucostoma 444.
peltatus 444.
punctum 445.
ruficornis 443.
unicolor PANZ. 441.
uniglumis 446.
CRABRONITES 441.
Crambus
alpestralis FABR. 975.
Criocerides LATR. 212.
Criocerus
atricilla FABR. 223.
Betulae FABR. 214.
brunnea PANZ. 215.
Euphorbiae FABR. 222.
eroleta FABR. 224.
holsatica FABR. 223.
Nasturtii FABR. 224.
Nemorum FABR. 222.
Phellandrii PANZ. 232.
Rubi FABR. 225.
Sisymbrii FABR. 223.
Cryptocephaloideae GYLL. 215.
Cryptocephalus 215.
bilineatus 218.
bimaculatus NAEZ. 217.
bipunctatus FABR. 217.
botnicus FABR. 218.
Coryli 217.
10-punctatus 218.
dispar 217.
distinguendus PANZ. 217.
labiatus 218.
lineola FABR. 217.
obscurus PANZ. 215.
Pini 217.
punctiger 218.
4-pustulatus 216.
sericeus 215.
6-punctatus 216.
variabilis 216.
variegatus 216.
Cryptophagus 95.
Abietis 96.
aeneus HRBST. 99.
ater 96.
cellaris 96.
clavatus 96.
funetarius 97.
fumatus 96.
globulus 97.
Ipsoides DEJ. 97.
lapponicus GYLL. 96.
pallens 96.
Zetterstedti 97.
Cryptorhynchus
Lapathi DEJ. 176.
Cryptus 366.
agilis 371.
alocarius FABR. 398.
anator FABR. 362.
assertorius 370.
borealis 369.
brachypterus 371.
cursitans 372.
elevatus 370.
elevatus PANZ. 399.
examinator FABR. 375.
fasciatus 372.
globatus FABR. PANZ. 405.
glomeratus FABR. 405.
lapponicus 370.
lineator FABR. 359.
longulus 371.
macrobatus 368.
maculator FABR. 375.
manducator FABR. 401.
minutor 368.
moschator 367.
mutillarius FABR. 399.
nigritulus 372.
nivalis 369.
obscuripes 369.
ocellator 369.
paradoxus 372.
parvulus 368.
pedestris 371.
pedicularius 372.
pullulator 367.
reluctator FABR. 384.
rusticator 368.
striatellus 370.
tarseoleucus 367.
titillator GRAY. 385.
Turionellae FABR. 376.
Ctenophora 547.
atrata 548.
bimaculata 548.
nigricornis 548.
pectinicornis 549.
variegata FABR. 549.
CUCUJIPES 161.
Cucujus 161.
Dermestoides 161.
muticus 161.
pusillus DEJ. 161.
sulcatus FABR. 162.
testaceus 161.
Culex 806.
annulatus 806.
bifurcatus LINN. 808.
borealis WIED. 807.
cantans 806.
ciliaris 807.
claviger FABR. 808.
equinus LINN. 804.
maculatus MEIG. 806.
nemorosus 806.
nigripes 807.
pipiens 807.
pulicaris LINN. 821.
reptans LINN. 802.
rufus MEIG. 807.
sylvaticus MEIG. 806.
Culiciformes MEIG. 805.
CULICINAE 805.
Curculio 185.
abietis LINN. 176.
acetosae PANZ. 180.
acridulus LINN. 179.
aeneo-punctatus 186.
affinis var. *minor* PAYK. 175.
arcticus PAYK. 177.
argentatus 186.
ater LINN. 171. 190.
aterrimus LINN. 171.
Betulae LINN. 169.

bipunctatus LINN. 181.
Bohemanni 188.
borealis PAYK. 181.
Campanulae LINN. 181.
Campanulae PAYK. 177.
caninus 190.
cervinus 186.
cervinus FABR. 188.
chloropus LINN. 190. PANZ. 190.
contractus MARSH. 182.
Coryli 188.
Druparum LINN. 173.
Equiseti PANZ. 179.
Fagi LINN. 171.
flavipes 189.
frumentarius LINN. 170.
fulvicornis 189.
Geranii PAYK. 182.
hirsutulus 188.
indigena PAYK. 178.
intermedius 189.
Iris FABR. 186.
laevigatus 187.
Lapathi LINN. 176.
lepidopterus 186.
lineatus 190.
lineellus 190.
majalis PAYK. 175.
Maurus 187.
melanophthalmus PAYK. 176.
nigrita FABR. 186.
ovatus 187.
pectoralis PANZ. 176.
perforatus HREB. 174.
pericarpus LINN. 183.
Pineti PAYK. 177.
Pini LINN. 178.
piniphilus HREB. 178.
Polygami 180.
Populi 169.
quadridens PANZ. 177.
4-notatus PANZ. 178.
rubicundus PAYK. 182.
rusticornis LINN. 168.
rugifrons 186.
Salicis LINN. 184.
scabriculus 188.
Schönherri 187.
Scrophulariae LINN. 184.
septentrionis HREB. 188.
setosus 188.
sulcatus PAYK. 186. 187.
sulcirostris 189.
T. album LINN. 179.
tibialis 190.
tortrix LINN. 175.
trisolcatus 189.
undatus 189.
viduus PANZ. 177.
violaceus LINN. 172.
CURCULIONITES 168. 169.
Curtoneura
hortorum MACQ. 661.
maculata MACQ. 659.
meditabunda MACQ. 660.
pabulorum MACQ. 660.
stabulans MACQ. 660.
Cychnus 32.
elongatus 33.
rostratus 33.
Cydinus 258.
albomarginatus 258.
bicolor 258.
biguttatus 258.
umbraculatus FABR. 259.
umbrinus 258.
Cymatophora 933.
bipunctata 934.
flavicornis 934.
retusa 933.
Cymindis 45.
basalis 46.
macularis 46.
punctata DER. 46.

Cynips 409.
consobrina 410.
minuta 410.
petiolata 409.
ruficeps 410.
Serratulae FABR. 418.
tibialis 409.
CYNIPSEAE 409.
Cynipsea LATR. 418.
Cynomyia ROB. DESV. 650.
Cyphon 87.
griseus 87.
lividus 87.
marginatus 87.
Padi 87.
pubescens 87.
Cyrtoma 533.
atra MEIG. 533.
nigra 533.
pulicaria 534.
stigmatalis 534.
spuria 533.

D.

Dacne
humeralis LATR. 98.
Dacus
germinationis FABR. 762.
Scabiosae FABR. 745.
Umbellatarum FABR. 750.
Dasyopoda 464.
Dasyopogon 508.
culiciformis FABR. 535.
forcipatus FABR. 507.
hirtellus 508.
laponicus 509.
lateralis 509.
Dasytes 86.
flavipes FABR. 86.
niger 86.
obscurus 86.
tarsalis 86.
tibialis 86.
Delphax 305.
Cynosbati FALL. 304.
dispar 305.
flavescens FABR. 305.
guttula GERM. 305.
hemiptera 306.
marginata FABR. 305.
minuta 305.
nervosa FALL. 304.
pellucida 305.
Dendrophagus 162.
crenatus 162.
Dermestes 94.
acuminatus PAYK. 200.
Armadillo PAYK. 98.
ater PANZ. 96. PAYK. 167.
atomarius DEG. 98.
bipustulatus FABR. 104.
Catta PANZ. 94.
cellaris FABR. 96.
chalcographus LINN. 193.
clavicornis LINN. 152.
domesticus LINN. 194.
fenestralis LINN. 97. 199. PAYK. 97.
ferrugineus LINN. 100.
funatus SCHÖNH. 198.
Fungorum PAYK. 96.
gibbosus PAYK. 199.
glaberrimus PAYK. 105.
globulus PAYK. 97.
lanarius 94.
lardarius 94.
marginatus PAYK. 200.
melanocephalus LINN. 121.
micrographus LINN. 193.
mollis LINN. 89.
murinus 94.
Museum 94.
niger LINN. 86.
octodentatus LINN. 192.
pedicularis LINN. 104.
Pellio 95.
pertinax LINN. 89.
Pilula LINN. 91.
pygmaeus LINN. 103.
pubescens 95.
Scanicus LINN. 96. PANZ. 98.
Scarabaeoides LINN. 120.
Serra 95.
stercoreus LINN. 198.
undatus 94.
unidentatus LINN. 198.
Urticae FABR. 104.
variabilis FABR. 195.
violaceus 88.
Dexia
compressa MEIG. 653.
canina MEIG. 653.
carinifrons MEIG. 653.
melanoptera MEIG. 654.
volulus MEIG. 653.
DIAPERIALES 152.
Diaperis 154.
Boleti 154.
Diaphorus 706.
flavocinctus MEIG. 706.
oculatus 706.
obscurus 706.
Diastata
nebulosa MEIG. 764.
ornata MEIG. 774.
Dichaeta
caudata MEIG. 717.
Dicranota 851.
Guerini 851.
Dictya
dorsalis FABR. 742.
umbrarum FABR. 741.
Dilina 915.
ocellata 915.
Populi 916.
Dilophus 800.
femoratus 800.
DIPTERA 240.
Dinarda
dentata MANNERH. 74.
Diptolepis FALL. 418.
Bedeguaris FABR. 420.
puparum FABR. 423.
quadrum FABR. 421.
stigma FABR. 419.
subcutanea FABR. 405.
Dipsa
furcata FALL. 792.
DIPTERA 505.
Dircaea 163.
discolor 163.
ferruginea 163.
laevigata GYLL. 163.
nicans FABR. 164.
trifasciata 163.
Dixa 853.
nebulosa 854.
DOLICHOPODES 699.
Dolichopodii WIEDEM. 699.
Dolichopus 707.
acuticornis 708.
aerosus 711.
agilis 708.
annulipes 710.
atratus 710.
bipunctatus LEHM. 700.
brevipennis 709.
confusus 709.
curvipes 713.
diaphanus 712.
elegans FABR. 531.
fasciatus FABR. 529.
festinans 708.
gramineus FALL. 705.
gratiosus MEIG. 709.
magnicornis 712.
Mannerheimi 707.

nigripes FABR. 705.
notatus FABR. 701.
obscurellus 709.
oculatus FABR. 706.
pallidus 714.
patellatus MEIG. 709.
pellucens 712.
pennitarsis 709.
platypterus FABR. 714.
plebejus 710.
plumipes 711.
plumitarsis FALL. 709.
regius FABR. 700.
remipes WAHLB. 1080.
rusticus MEIG. 710.
Sahlbergi 711.
scambus 713.
scoparius 1080.
simplex MEIG. 708.
tarsatus 713.
tibialis 710.
ungulatus 708.
vestitus 713.
viridulus FALL. 705.
Donacia 212.
affinis KUNZ. 213.
armata PAYK. 213.
bidens GYLL. 212.
cincta 212.
clavipes PANZ. 212. PAYK. 212.
crassipes 212.
dentipes 212.
discolor 213.
impressa AHR. 213.
Menyanthidis 213.
micans PANZ. 213.
nigra PAYK. 213.
Nymphææ PANZ. PAYK. 213.
obscura 212.
Proteus KUNZ. 213.
semicuprea 214.
sericea 213.
simplex GYLL. 214.
striata PANZ. 212.
Dorcatoma 90.
Dresdensis 90.
Dorthisia 313.
Chiton 314.
Characias LINN. 314.
Drapetis 553.
exilis 554.
Dromius
agilis DEJ. 46.
fenestratus DEJ. 46.
Sigma DEJ. 47.
truncatellus DEJ. 47.
Drosophila 775.
costata 776.
Fenestrarum 775.
flavipennis 777.
funebis 775.
fuscimana 776.
Graminum 777.
marginella 777.
nigrimana MEIG. 776.
obscura 776.
obscura MEIG. 776.
phalerata MEIG. 776.
sordida 777.
transversa 776.
Dryinus 411.
ruficornis 412.
Dryomyza 736.
anilis 736.
flaveola 736.
vetula FALL. 736.
Dryops
aenea PAYK. 159.
auriculatus LATR. 126.
Dyticus 127.
adpersus PANZ. 130.
aeneus PANZ. 131.
affinis 133.
agilis 129.

agilis GYLL. 130.
alpinus PAYK. 136.
angustior 133.
arcticus 130.
assimilis PAYK. 140.
bipustulatus 132.
Bogemanni 129.
canaliculatus NICOL. 128.
carbonarius FABR. 132.
chalconatus 132.
collaris 130.
confinis 133.
confluens FABR. 140.
congener 134.
crassicornis 135.
depressus FABR. DUFTSCH. 136.
dispar DEJ. 128.
dolabratus 129.
elegans PANZ. 136.
elevatus PANZ. 141.
elongatus 133.
erythrocephalus LINN. 137. 138.
femorialis 134.
fenestratus 131.
flavipes FABR. 137.
fuliginosus 131.
fulvus FABR. 141.
fuscipennis 132.
fuscipes LINN. 122.
fuscus 128.
granularis LINN. 140.
Grapei 132.
guttatus 131.
guttiger 133.
Halensis PAYK. 135.
Hybneri 129.
impressus PAYK. 142.
inaequalis FABR. 140. PANZ. 130.
interruptus PANZ. 135.
lapponicus 127.
latissimus 127.
lineatus FABR. 140.
litteratus PANZ. 138.
luridus LINN. 122.
maculatus 130.
marginalis 127.
melanopterus 129.
minutus 135.
nigrita FABR. 139.
notatus 129.
natator LINN. 126.
paludosus 134.
palustris LINN. 138.
planus FABR. 137.
reticulatus FABR. 140.
semistriatus LINN. 127.
septentrionalis 127.
serricornis 131.
6-pustulatus FABR. 138.
striatus 128.
striatus LINN. 129.
Sturmii 130.
sulcatus 128.
sulcipennis 128.
tarsatus 132.
uliginosus 134.
verrucifer 128.
vittiger 133.
zonatus 128.

E.

Eana 984.
decussana 984.
nebulosana 985.
strigulosana 985.
Wahlbomiana 984.
Echinomyia DUMÉR. 634.
Echthrus
reluctator GRAY. 384.
Ectinocera 743.
borealis 743.
Elachista 1010.

Blanchardella 1010.
hilarella 1010.
minimella 1011.
uhnioliella 1010.
Elaphrus 22.
aquaticus LINN. 23.
arcticus 23.
cupreus 22.
flavipes FABR. 24.
impressus FABR. 24.
lapponicus 23.
prasinus STURM. 27.
riparius 22.
rupestris FABR. 25.
semipunctatus FABR. 23.
striatus var. SCHÖNH. 24.
uliginosus 22.
Elater 144.
aeneus 146.
affinis 148.
analis FABR. 149.
assimilis 147.
aterrimus FABR. 149.
batteatus 150.
bifasciatus 145.
borealis 145.
Bructeri 147.
brunneus 151.
conspersus 144.
costalis 148.
crocatus ZIEGL. 149.
elongatulus 149.
elongatulus DEJ. 149.
fasciatus 144.
fugax 151.
fulvipes 149.
haemorrhoidalis FABR. 149.
hirtus 148.
holosericeus 144.
impressus 146.
linearis 145.
livens FABR. 145.
marginatus 151.
melancholicus 146.
mesomelas LINN. 145.
minutus 147.
minutus PAYK. 147.
murinus 144.
niger LINN. 149.
nigrinus 150.
obscurus 151.
obscurus FABR. PAYK. 149.
pallipes PAYK. 147.
praeustus 149.
pulchellus 150.
4-pustulatus 150.
Quercus 147.
riparius 147.
riparius PANZ. 148.
rivularius 145.
ruficandis 149.
ruficollis 150.
serraticornis 147.
subfuscus 149.
tessellatus 146.
trifasciatus PANZ. 145.
tristis 150.
undulatus 145.
variabilis FABR. 151.
Ellescus
bipunctatus DEJ. 181.
Elaphorus
grandis SCHÖNH. 124.
minutus DEJ. 124.
pygmaeus FABR. 125.
Encyrtus 431.
aenescens 432.
albicans 432.
lunatus 432.
scutellaris 432.
Endomychus 240.
coccineus 240.
Endromis 922.
versicolora 922.

Engis 98.
 humeralis 98.
 Ennomos 953.
 crataegata 953.
 illuminaria 953.
 notataria 953.
 Ennychia 976.
 atralis 976.
 octomaculalis 976.
 Entedon 427.
 aethiops 430.
 albipes 428.
 albitarsis 430.
 bicolor 429.
 brevinervis 430.
 clavicornis 430.
 fuscipennis 429.
 geniculatus 428.
 larvarum 427.
 longulus 428.
 monilicornis 428.
 nigritulus 428.
 pubicornis 429.
 punctellus 431.
 pygmaeus 430.
 unguicellus 429.
 Empidus LATR. 554.
 EMPIDIAE 554.
 Empidiae FALL. 534. 541.
 Empis 560.
 borealis 560.
 chioptera 561.
 chorica FALL. 556.
 ciliata FALL. 561.
 clavipes FABR. 535.
 crassirostris FALL. 562.
 culicina FALL. 568.
 flava FALL. 572.
 fuscipes FABR. 555.
 glabricula FALL. 536. var. b. *ibid.*
 hybotina FALL. 538.
 interstincta FALL. 555.
 lineata FABR. 560.
 livida 560.
 lucida 561.
 maera FALL. 555.
 minuta FALL. 538.
 nigripes FABR. 562.
 nodipes FALL. 563.
 pennaria 562.
 pennipes 561.
 plumipes FALL. 564.
 pulicaria FALL. 533. 534.
 sciarina FALL. 568.
 spinipes FALL. 564.
 spissirostris FALL. 563.
 spuria FALL. 533.
 stercorea 561.
 subulata PANZ. 511.
 sulcata FALL. 565.
 variabilis FALL. 569.
 vesiculosa FALL. 566.
 Emus MANNERH. 59.
 Epeolus 471.
 Ephemera 1044.
 bioculata 1046.
 brevicauda 1045.
 culiciformis 1046.
 diptera LINN. 1046.
 halterata 1045.
 hyalinata 1044.
 marginata 1044.
 venosa 1045.
 vespertina 1045.
 vitreata 1045.
 vulgata 1044.
 Ephydra 715.
 aquila 716.
 furcata 716.
 guttata MEIG. 715.
 palustris 716.
 quadrata 716.
 riparia 715.
 stagnalis 716.

EPHYDRINAE. 715.
 Episema 934.
 caeruleocephala 934.
 graminis 934.
 Erebia
 Bore DALM. 902.
 Davus DALM. 905.
 Embla DALM. 904.
 Hero DALM. 905.
 Hippolyte DALM. 901.
 Hyperanthus DALM. 903.
 Janira DALM. 904.
 Ligea DALM. 903.
 Maera DALM. 901.
 Manto DALM. 903.
 Medusa DALM. 903.
 Norna DALM. 901.
 Pamphilus DALM. 903.
 Semele DALM. 901.
 Erioptera 829.
 analis 830.
 atra 830.
 cinerascens 831.
 denudata 831.
 fascipennis 821.
 flavescens 829.
 haemorrhoidalis 829.
 lutea 829.
 Nyblaei 830.
 ruficauda 830.
 sordida. 829.
 Erirhinus
 bituberculatus SCHÖNH. 174.
 dorsalis SCHÖNH. 174.
 salicinus SCHÖNH. 175.
 tortrix SCHÖNH. 175.
 Eristalis 610.
 albitarsis 612.
 alpina 611.
 anthophorinus MEIG. 594.
 apiarius FABR. 652.
 arbustorum FABR. 593.
 coemeteriorum 613.
 Cryptarum FABR. 594.
 flavicinctus FABR. 592.
 flavipes 611.
 florens FABR. 595.
 geniculata 612.
 gigantea 612.
 horticola MEIG. 592.
 intricarius FABR. 592.
 longula 613.
 Lucorum 610.
 lugubris 614.
 lugubris FABR. 617.
 luteicornis 612.
 metallica FABR. 615.
 morio 612.
 mutabilis 614.
 nasuta 613.
 nemorum FABR. 593.
 nobilis FALL. 615.
 olivacea 611.
 pendulus FABR. 595.
 Phantoma 611.
 pubera 613.
 pygmaea 614.
 ruficornis 610.
 rapium FABR. 593.
 scutellata 613.
 subsultans FABR. 753.
 tenax FABR. 594.
 vernalis 612.
 Eristhetus 72.
 EROTYLENAE 232.
 Eucera 469.
 linguaria 469.
 longicornis 469.
 Tumulorum 469.
 Eucharis
 compressa LATR. 418.
 Eumenides BILLB. 452.
 Eupelmas DALM. 421.
 Eurytoma 418.

appendigaster 418.
 biguttata 419.
 guttula 419.
 minuta 419.
 Enmenes 458.
 atricornis FABR. 458.
 coarctata 458.
 zonalis PANZ. 459.
 Eumolpus 215.
 obscurus 215.
 Eurigaster
 vulgaris MACQ. 644.
 Evaesthetus 72.
 scaber 72.
 Evania 408.
 EVANIALES 408.
 Exetastes
 clavator GRAV. 356.
 fornicator GRAV. 356.
 fulvipes GRAV. 356.
 osculatorius GRAV. 356.
 Eyprepia
 Caja OCHS. 929.
 Dominula OCHS. 931.
 fuliginosa OCHS. 930.
 lapponica OCHS. 929.
 Plantaginis OCHS. 929.

F.

Falciger
 rubicundus DEJ. 182.
 Scortillum DEJ. 182.
 Feronia
 cuprea DEJ. 37.
 minor DEJ. 39.
 Fidonia 956.
 amnicularia 957.
 atomaria 957.
 clathrata 957.
 flammataria 959.
 obsoletaria 957.
 piniaria 957.
 pulverata 958.
 sordidaria 958.
 Figites 410.
 ciliaris 411.
 foveator 410.
 mandibularis 410.
 scutellaris 411.
 Flata
 cunicularia FABR. 304.
 Cynosbatis FABR. 304.
 nervosa FABR. 304.
 Foenus 408.
 assectator 408.
 jaculator 408.
 Forficula 245.
 auricularia 245.
 parallela PAYK. 245.
 FORFICULARIAE 245.
 Formica 447.
 acervorum BILLB. 451.
 atra 450.
 emarginata LATR. 449.
 fusca 448.
 herculeana 448.
 intermedia 448.
 lugubris 449.
 microcephala FABR. 449.
 obsoleta 449.
 rufa 448. 450.
 tuborum BILLB. 452.
 Fracticornes Sect. 2.
 Curculionitum 172.
 Frontirostria (Hemiptera) 257.
 Fungicolae MEIG. 853.
 Fulgorides FALL. 303.

G.

Galleruca 220.
 Alni 221.

aridella PAYK. 225.
Betulae FABR. 232.
Capreae 220.
Eruciae FABR. 222.
lineola 221.
Nymphaeae 221.
oleraceae FABR. 222.
Rubi PAYK. 225.
ruficollis FABR. 228.
Sagittariae 221.
Tanacetii 220.
Vitellinae FABR. 232.
Gallerucoideae 220.
Gallicolae MEIG. 822.
GALLINSECTA 313.
Ganoris 907.
Brassicae 906.
Cardamines 906.
Crataegi 906.
Napi 907.
Rapae 906.
Rhamni 909.
Sinapis 907.
Ganura
Werlandi SCHÖNH. 908.
Gastropacha
Castrensis OCHS. 925.
Crataegi OCHS. 926.
lobulina OCHS. 925.
Neustria OCHS. 926.
Pini OCHS. 925.
Quercus OCHS. 925.
Gastrus 623.
Equi 623.
nasalis 624.
Pecorum 623.
Geocoris 266.
Grylloides 266.
lapponica 266.
Geometra 954.
alchemillata LINN. 960. 965.
atomaria LINN. 957.
brunneata THUNB. 957.
candidaria HÜBN. 960.
carbonaria LINN. 955.
clathrata LINN. 957.
crataegaria HÜBN. 953.
dentaria THUNB. 952.
diversaria HÜBN. 958.
ferrugata LINN. 964.
fluctuata LINN. 967.
funerata HÜBN. 966.
fuscaria HÜBN. 956.
hastata LINN. 966.
impluviata HÜBN. 959.
laccertinaria LINN. 952.
marginaria HÜBN. 967.
marginata LINN. 967.
miata LINN. 962.
montanata BORKH. 964.
nucvaria HÜBN. 968.
notata LINN. 953.
nymphaeata LINN. 973.
ocellata LINN. 964.
octomaculata LINN. 976.
paludata HÜBN. 961.
pendularia LINN. 959.
piniaria LINN. 957.
pollutaria HÜBN. 968.
populata LINN. 965.
pulverata THUNB. 958.
pusaria LINN. 958.
pyraliata HÜBN. 965.
quadrifasciaria LINN. 964.
quadrifasciata FABR. 964.
quinquaria HÜBN. 957.
remulata LINN. 968.
rivulata HÜBN. 960.
similata THUNB. 959.
sordidaria THUNB. 958.
succenturiata HÜBN. 963.
striaria HÜBN. 959.
testata LINN. 968.
tiliaria LINN. 957.

trepidaria HÜBN. 956.
trifasciata THUNB. 959.
tristata LINN. 966.
variata THUNB. 965.
vernaria 954.
Geomyza 773.
bipunctata FALL. 773.
combinata 773.
marginella 774.
nebulosa 774.
nitidula FALL. 783.
obscurella 774.
tripunctata 774.
uliginosa FALL. 762.
GEOMYZIDES 773.
Geotrupes
stercorarius DEJ. 112.
sylvaticus DEJ. 112.
vernalis DEJ. 112.
Gerris FABR. 251.
lucustris FALL. LATR. 282.
paludum LATR. 282.
Glypta GRAV. 376.
Gnophos 954.
carbonaria 955.
punctulata TREITS. 955.
Gonatopus
ruficornis DALM. 412.
Gonia 631.
capitata 632.
flaviceps 632.
Gorytes 440.
Graphiphora
carnea AHR. 945.
Grapholitha 986.
Dalecarliana 986.
duplicana 986.
geminana 987.
Guridiana 986.
succedana 986.
trapezana 986.
Graphomyia
maculata ROB. DESV. 659.
GRYLLIDES 247.
Gryllus 247.
biguttatus 248.
biguttulus 248.
binaculatus 250.
bipunctatus LINN. 251. SCOP. 252.
brachypterus LINN. 247.
dispar 248.
grossus 247.
lineatus 249.
longicornis ZETT. 247.
obscurus 249.
parallelus 247.
pedester CHARP. 249.
pedestris 249.
rubicundus LINN. 248.
rufus 249.
rufus LINN. 249.
variegatus 249.
verrucivorus LINN. 246.
virescens 249.
viridulus 248.
Gryppidius
Equiseti var. β . SCHÖNH. 179.
Gymnopa 783.
aenea 783.
glabra MEIG. 783.
Gynnosoma 628.
rotundata 628.
Gymnusa
dubia MANNERH. 79.
Gyrinus 126.
marinus 126.
minutus 127.
natator 126.
opacus 126.

H.

Hadena 937.
alpicola 938.

aquilonaria 940.
arctica 939.
borealis 941.
Cucubali 937.
dentina 938.
extricata 940.
frigida 939.
groenlandica 939.
hilaris 938.
hyperborea 938.
implicata 940.
Iris 941.
labecula 941.
laetabilis 940.
Lappo 939.
marinorata 937.
obliterata 941.
picticollis 939.
quadriposita 939.
Satura 940.
Sommeri 940.
Haematicherus
Cerdo DEJ. 201.
Haematobia
stimulans MACQ. 621.
Haematomyzides FALL. 624.
HAEMATOMYZIDES 620.
Haematopota 517.
pluvialis 517.
Haemylis 998.
collarella 999.
heracleella 999.
lugnbrella 999.
nubilella 998.
populella 998.
viduella 999.
virgella 998.
Halias 976.
clorana 976.
prasinana 976.
Halictus 461.
cylindricus 462.
morio 462.
rufitarsis 462.
Halipus 141.
elevatus 141.
ferrugineus 141.
impressus 142.
Hallomenus
affinis 165.
fasciatus GYLL. 164.
flexuosus 164.
fuscus 164.
micans PANZ. 164.
undatus 164.
Haltica 221.
aridella 225.
atricilla 223.
borealis 223.
Chrysanthemi 225.
dentipes 224.
Erichsoni 222.
Euphorbiae 222.
exoleta 224.
femorata 224.
Fischeri 223.
flexuosa 222.
Helxines 224.
holsatica 223.
lurida 223.
melanocephala 223.
Nasturtii 224.
Nasturtii 222.
Nemorum 222.
oleracea 222.
pratensis 223.
pratensis SCHÖNH. 224.
Rubi 225.
rufipes SCHÖNH. 224.
Verbasci GYLL. 223.
Harpalus 33.
acuminatus 34.
aeneus 37.
aeneus GYLL. 35.

- alpinus 38.
anthracinus GYLL. 39.
 apicarius 38.
arcticus GYLL. 30.
 aterrimus 41.
 atratus 44.
 bifoveolatus 42.
 borealis 40.
 brunneus 36.
Caffer STURM. 37.
Cisteloides 33.
cognatus GYLL. 43.
 collaris 44.
collaris var. *b.* GYLL. 41.
 communis 35.
 confusus 37.
 consimilis 43.
corruscus ZETT. 31.
 cupreus 37.
 despectus 35.
 Deutschii 43.
 dolens 42.
 dorsalis 44.
dorsalis ZETT. 43.
Forsströmi GYLL. 31.
fuliginosus GYLL. 41.
 fulvipes 33.
 fulvus 38.
 laevipes 37.
 Lapponicus 37.
lapponicus SAHLB. 36.
 latus 34.
 lepidus 41.
 limbatus 36.
 luteicornis 38.
 melanocephalus 33.
melanocephalus GYLL. 34.
 meridianus 44.
 micropterus 34.
 minor 39.
 niger 39.
 nigrita 39.
 nigratarsis 38.
 oblongo-punctatus 39.
ochropterus ZETT. 34.
 pelidnus 43.
 picicornis 40.
 picipes 43.
 plebejus 34.
 praetermissus 34.
 pubescens 40.
pubescens DEJ. 40.
 pullus 41.
 putridus 41.
 quadripunctatus 43.
 Quenseli 35.
rubripes GYLL. 36.
 ruficornis 37.
 rufipes 41.
rufipes GYLL. 40.
 Sahlbergi 36.
seriepunctatus 37.
 sexpunctatus 42.
 6-punctatus GYLL. 43.
 similatus 34.
 strenuus 41.
strenuus ZETT. 41.
 tarsatus 42.
 tibialis 36.
 torridus 39.
 trivialis 34.
versutus GYLL. 42.
 viduus 42.
 vulgaris 35.
Harpipterix 1001.
 harpella 1002.
Harpyia 922.
 arctica 922.
 furcula 922.
 phantoma 922.
 vinula 922.
Helodes 232.
 Phellandrii 232.
Helomyza 764.
caesia MEIG. 766.
 flava 765.
flava MEIG. 765.
 flavifrons 766.
 flavo-testacea 765.
 geniculata 767.
 humeralis 767.
 laeta 766.
laeta MEIG. 763.
 minuta 767.
 pallida 764.
pallida FALL. 765.
 rufa 765.
rufa MEIG. 765.
 ruficeps 767.
 scutellaris 767.
 serrata 766.
serrata FALL. 763. 766. 767.
simplex WIED. 766.
 testacea 765.
 tibialis 767.
Helophilus 595.
 arcticus 595.
 lineatus 596.
 pendulus 595.
Helophorus 123.
 aquaticus 124.
 borealis 1075.
 Fennicus 124.
 granularis 124.
 griseus 124.
 tuberculatus 124.
Helopii 162.
Helops
fennicus AHR. 159.
Schneideri PANZ. 154.
sericeus PANZ. 105.
tristis PANZ. 105.
Hemaris DALM.
Bombylifornis 917.
Fuciformis 917.
 HEMEROBINI 1048.
Hemerobius 1048.
 chrysops 1048.
 hirtus 1049.
 Humuli 1050.
 limbatellus 1050.
lutarius LINN. 1051.
 lutescens 1050.
 nervosus 1049.
 obscurus 1049.
paganus LINN. 1050.
 paucinervis 1050.
 strigosus 1049.
 variegatus 1049.
Hemerodromia 542.
albicornis MEIG. 542.
 albiseta 544.
 flavella 543.
 Frigellii 542.
 irrorata 544.
Mantispa MEIG. 544.
 melanocephala 544.
 monostigma 543.
 nivalis 545.
 oratoria 542.
 trapezina 543.
 vocatoria 544.
 HEMIPTERA 257.
Henops 573.
 nigripes 574.
Hepialus 921.
 Velleda 921.
Hercyna 975.
 alpestralis 975.
 holosericealis 975.
 rufocrintalis 975.
Heriades 467.
 maxillosa 467.
 truncorum 467.
Heridium
longicorne LATR. 247.
Herminia 969.
 tentacularis 969.
Hesperia 914.
Acis FABR. 912.
Argiolus FABR. 912.
Betulae FABR. 909.
Chryseis FABR. 910.
 Comma 915.
 Fritillum 914.
Helle FABR. 911.
 Malvae 915.
 minor FABR. 915.
Phlaeus FABR. 911.
 HESPERIDES 914.
Heterocerus 125.
 marginatus 125.
 HETEROMERA 152.
Heteromyza 763.
atricornis MEIG. 763.
 bicolor 764.
 buccata 763.
 flavipes 763.
 rufipes 764.
 HETEROMYZIDES 763.
Heteroneura 784.
geomysina FALL. 790.
 muscaria 784.
Hilara 554.
 abdominalis 555.
 aethiops 556.
 chorica 556.
 fuscipes 555.
globulipes MEIG. 555.
 griseola 557.
 hirtula 556.
 interstincta 555.
 maura 555.
 nigratarsis 557.
 nitidula 556.
 pilipes 555.
 spinimana 556.
 squalens 556.
 tenuinervis 557.
Hipparchia
Pamphilus WESTW. 905.
Hippobosca 624.
 equina 624.
Hirtea 798.
 albipennis 799.
 Ephippium 799.
forcipata FABR. 825.
 fulvipes 799.
 Pomonae 798.
 rufipes 799.
 Umbellatarum 799.
Hirteaedes BILLB. 798.
 HIRTEIDES 798.
Hispa
mutica LINN. 152.
Hister 118.
 aeneus 119.
 angustatus 119.
bissexstriatus FABR. 118.
 brunneus 118.
cadaverinus PAYK. 118.
 caesus 119.
 carbonarius 118.
 12-striatus FABR. 119.
deplanatus GYLL. 120.
 depressus PAYK. 120.
 flavicornis 119.
 frontalis 119.
 minutus PANZ. 119.
 nitidulus 119.
 parvus 118.
 purpurascens 118.
 pusillus PAYK. 119.
 rotundatus 119.
 unicolor 118.
unicolor PANZ. 118.
 vulneratus 119.
 HISTEROIDES 118.
Hololepta 120.
 depressa 120.
Homalocephala 749.
 albitarsis 749.

Hormopeza 540.
 oblitterata 540.
Hybonotus
Camelus KLUG. 357.
 Hybos 535.
 flavipes 535.
 funebris 335. var. *ibid.*
 vitripennis 535.
Hybotidae MACQ. 534.
 HYBOTINAE 534.
 Hybrizon 406.
 pubicornis 406.
Hyderus ZETT. 129.
 Hydraena 125.
 riparia 125.
 HYDROCANTHARI 127.
Hydrochus FALL. 702.
 laticornis FALL. 703.
 longicornis FALL. 703.
 nasutus FALL. 704.
 HYDROCORISAE 253.
 Hydrometra 251.
 lacustris 252.
 Odontogaster 252.
 paludum 251.
Hydromyzides FALL. 715.
Hydronomus
Alismatis SCHÖNH. 179.
 HYDROPHILII 122.
 Hydrophilus 122.
 affinis 123.
 bipunctatus FABR. 123.
 chrysomelinus PANZ. 123.
 fuscipes 122.
 globulus 123.
 griseus 123.
 luridus 122.
 marginellus var. β . SCHÖNH. 123.
 melanocephalus 123.
 minutus 123.
 minutus FABR. 123.
 nigricans 123.
 Scarabaeoides FABR. 122.
 spinosus 122.
 truncatellus 123.
 Hydrophorus 700.
 armiger FALL. 701.
 binotatus FALL. 700.
 bipunctatus 700.
 jaculus 702.
 litoreus 700.
 muralis 702.
 nebulosus 701.
 notatus 701.
 obscurus 701.
 regius 700.
 tarsatus FALL. 713.
 tristis 702.
 truncorum 702.
Hydroporus
 alpinus DEJ. 136.
 confluens DEJ. 140.
 depressus DEJ. 136.
 erythrocephalus DEJ. 138.
 graularis DEJ. 140.
 griseo-striatus DEJ. 135.
 inaequalis DEJ. 140.
 lineatus DEJ. 140.
 Morio DEJ. 139.
 planus DEJ. 137.
 reticulatus DEJ. 140.
 6-pustulatus DEJ. 138.
 Hydroptila 1073.
 ambigua 1074.
 pumilio 1074.
 tineoides 1074.
 Hylaenus 463.
 annulatus 463.
 cylindricus FABR. 462.
 florissimus PANZ. 465.
 truncorum PANZ. 467.
 Hylecoetus 50.
 Dermestoides 50.
 Hylesinus

ater FABR. 191.
 chloropus FABR. 190.
 Ligniperda FABR. 191.
 palliatus GYLL. 191.
 Piniperda FABR. 191.
 villosus FABR. 193.
Hylobius
 Abietis DEJ. 176.
 Pinastris DEJ. 176.
 Pineti DEJ. 177.
 Hylotoma 336.
 aethiops FALL. 340.
 annulata FABR. 338.
 cerasi FALL. 340.
 ciliaris 337.
 enodis 337.
 frutetorum FABR. 336.
 fuscipes FALL. 337.
 intercus 340.
 Juniperi FABR. 336.
 norio FABR. 339.
 nemorum FABR. 335.
 ovata FABR. 339.
 Pinii FABR. 335.
 Rosarum 337.
 sericea FABR. 338.
 spinarum FABR. 339.
 ustulata 337.
 violacea 337.
 Hylurgus 191.
 ater 191.
 glabratus 192.
 Ligniperda 191.
 palliatus 191.
 Piniperda 191.
 Hypena 969.
 proboscidalis 969.
Hypera
 Acetosae DEJ. 150.
 Miles DEJ. 150.
 Polygoni DEJ. 150.
 Hyphydrus 135.
 aculeatus SAHLB. 136.
 alpinus 135.
 alpinus ZETT. 136.
 assimilis 140.
 bidentatus 136.
 borealis GYLL. 136.
 brevis 1075.
 confuens 140.
 consobrinus 137.
 deplanatus 138.
 depressus 136.
 erythrocephalus 138.
 figuratus 137.
 Frater 136.
 granularis 140.
 griseostriatus 135.
 hyperboreus GYLL. 136.
 inaequalis 140.
 Laponum 137.
 lineatus 140.
 Marklini 139.
 melanocephalus 139.
 nigrita 139.
 nigro-lineatus 137.
 nigro-lineatus SAHLB. 137.
 palustris NICOL. 138.
 parallelogrammus NICOL. 137.
 picipes 137.
 planus 137.
 5-lineatus 141.
 reticulatus 140.
 rivalis 141.
 ruficeps NICOL. 138.
 ruficornis 139.
 rufifrons 139.
 septentrionalis GYLL. 140.
 6-pustulatus 138.
 striola 139.
 tristis 139.
 umbrosus 139.
Hypoderma
 Bovis MACQ. 623.

Hypophloeus 153.
 Boros FABR. 154.
 Frauxini PAYK. 153.
 Pini 153.

I.

Jassus 301.
 abdominalis GERMAR. 290.
 bipustulatus FABR. 302.
 diadema FABR. 302.
 flavicollis AHR. 303.
 Fruticola 302.
 fruticola FALL. 303.
 fulgidus FABR. 301.
 Gyllenhalii FABR. 302.
 histrionicus GERM. 291.
 Lanio 302.
 lineatus FABR. 293.
 lituratus 302.
 nigritulus 303.
 Pinetellus 1077.
 Populi 301.
 Rosae FABR. 303.
 Tremulae 302.
 triangularis FABR. 302.
 venosus 303.
 Ichneumon 358.
 abbreviator PANZ. 371.
 anator 361.
 assectator LINN. 405.
 Bedeguaris LINN. 420.
 biguttatus THUNB. 359.
 caeruleator 359.
 castigator 360.
 celerator GRAY. 365.
 celeratorius 365.
 circumflexus LINN. 392.
 Coccorum LINN. 426.
 comitator 359.
 cryptorius 365.
 culpatorius LINN. 363.
 cursorius 365.
 deceptor GRAY. 365.
 deceptorius 365.
 delirator 359.
 deliratorius LINN. 360.
 denigrator LINN. PANZ. 398.
 deprimator PANZ. 404.
 elongator FABR. 358.
 eremitorius 364.
 examinatus THUNB. 375.
 exarator LINN. 399.
 extensor LINN. 373.
 fabricator 360.
 fasciatus PANZ. 372.
 fenestrator 361.
 festinatorius 366.
 frequentiorius 366.
 fnsorius 363.
 globatus LINN. 405.
 glomeratus LINN. 405.
 gravidator LINN. 416.
 histrio PANZ. 374.
 jaculator LINN. 408.
 impressor 361.
 lactatorius FABR. 377.
 larearum LINN. 427.
 lentorius PANZ. 363.
 lineator 358.
 litturatorius LINN. 389.
 luctatorius 363.
 lateus LINN. 392.
 manducator PANZ. 401.
 manifestator LINN. 373.
 mediatorius PANZ. 360.
 molitor 360.
 molitorius LINN. 360.
 moratorius FABR. 360.
 narrator FABR. 359.
 natator 360.
 natatorius FABR. 360.
 nigrator 359.

nigrator FABR. 359.
nitidulator 362.
oculator FABR. 406.
ornatorius 363.
pisorius 363.
profligator GRAV. 366.
pugillator LINN. 394.
pullulatorius 365.
puparum LINN. 423.
pygmaeator 362.
quadrum LINN. 421.
ramidulus LINN. 392.
raptorius 363.
reluctator LINN. 354.
rubellator 361.
rubellus GRAV. 361.
sarcitorius 363.
saturator 361.
saturatorius LINN. 361.
scanicus VILL. 375.
Scurra PANZ. 374.
simulatorius FABR. 363.
stigmatorius 364.
subcutaneus LINN. 405.
Sugillator 360.
sugillatorius LINN. FABR. 360.
titillator LINN. 385.
Turionellae LINN. 376.
vaginator 362.
vaginatorius LINN. 362.
venator LINN. 391.
volutatorius LINN. 391.
vulneratorius 364.
ICHNEUMONIDES 358.
Idaea 968.
remmtata 968.
Inflatae MEIG. 573.
Ips 100.
bifasciata FABR. 197.
bipustulata FABR. 98.
ferruginea 100.
marginalis PANZ. 197.
nigripennis PANZ. 98.
4-notata 100.
4-punctata 100.
4-pustulata 100.
rufipes PANZ. 99.
Issus
praeustus FABR. 287.
Iteaphila 540.
Macquarti 541.
nitidula 541.

L.

Laccophilus LEACH. 134.
minutus DEJ. 135.
LAMELLICORNES 110.
Lamia 201.
aedilis 201.
fascicularis SCHÖNH. 202.
grisea 202.
Sutor 201.
Lampros 1002.
capitella 1002.
sulphurella 1003.
Westermannella 1003.
Laphria 505.
flava 506.
gilva 506.
rufipes 506.
Larentia 961.
angustata 963.
annosata 962.
caesiata 962.
decrepitata 962.
hospitata 963.
intricata 962.
palmdata 961.
sororiata TREITS. 961.
viridulata 962.
Larra 436.
pinguis 436.

Lasiocampa SCHRANK. 925.
Lasioptera 823.
minuta 824.
Lathrobium 67.
brunnipes 67.
elongatum 67. et GRAV. *ibid.*
fulvipenne 67.
lineare 68.
pilosum GRAV. 67.
punctatum 68.
quadratum 67.
Latridius 199.
acuminatus 200.
angulatus GYLL. 200.
crenulatus 199.
ferrugineus 199.
fuscus 200.
gibbosus 199.
lapponicus 199.
linearis 200.
longicollis 200.
marginatus 200.
nigricollis 199.
porcatus HREB. 200.
pubescens 199.
rufus 199.
serratus ZETT. 199.
Lauxania 755.
aenea 755.
cylindricornis 755.
lupulina 755.
Lebia 46.
agilis 46.
agilis var. c. GYLL. 49.
Crux minor 46.
fasciata DUFTSCHM. 47.
fenestrata 46.
Sigma 47.
truncatella 47.
Leja
guttula DEJ. 27.
pygmaea DEJ. 24.
terminata DEJ. 27.
Leia 860.
crucigera 861.
fascipennis 860.
humeralis 862.
Marklini 861.
nigra 862.
triangularis FRIES. 861.
trivittata 862.
Winthemi 861.
Lema 215.
Betulae SCHÖNH. 214.
brunnea 215.
cyanella 215.
subspinosa GYLL. 214.
Lemnatophila 992.
antiquella 992.
Lemoideae 212.
LEPTIDES 525.
Leptis 525.
atrata 526.
aurata MEIG. 527.
bicolor FABR. 527.
griseola FALL. 528.
lineola 526.
luteola 527.
nubecula 527.
obscura 527.
oculata FABR. 527.
scolopacea 526.
tringaria 526.
Leptocerus LEACH. 1071.
Lepton 403.
attenuator 403.
Leptopa 698.
filiformis 698.
Leptopus
tipularius FALL. 714.
Leptopteryx 625.
nivalis 625.
Leptura 207.
aquatica LINN. 212.

borealis GYLL. 209.
cincta 210.
Cursor GYLL. 207.
Interrogationis 208.
Lamed 208.
maculicornis 210.
marginata NAEZ. 209.
marginella FABR. 208.
melanura 211.
meridiana PAYK. 207.
Morio FABR. 209.
nigripes 211.
quadrifasciata 211.
quadrinaculata 208.
sanguinolenta 210.
sanguinolenta PANZ. 210.
scalaris LINN. 203.
sericea LINN. 213.
sexmaculata 211.
smaragdina var. β . NAEZ. 210.
smaragdula 209.
spadicea 208.
strigilata 210.
variabilis PAYK. 210.
virens 209.
virginea 209.
Lesteva
globulicollis MANNERH. 49.
Leucopis 786.
griseola 786.
Libellula 1037.
cancellata 1039.
flaveola 1038.
forcipata LINN. 1039.
grandis LINN. 1040.
juncea LINN. 1040.
pectoralis CHARP. 1038.
puella LINN. 1042.
quadrinaculata 1037.
rubicunda 1038.
vulgata 1037.
LIBELLULINAE 1037.
Limnitis
Populi 894.
Limnius 1075.
aenens 1076.
Volkmar 1076.
Limnobia 831.
affinis 836.
angustipennis 838.
arctica 834.
bifurcata 836.
binotata 834.
consimilis 837.
discicollis 833.
distinctissima 835.
elegans 837.
fasciata 832.
gracilis 838.
immaculata MEIG. 852.
leucophaea 835.
marmorata 833.
modesta 836.
nebulosa 836.
picta 833.
punctipennis MEIG. 838.
rivosa 832.
squalens 834.
stictica MEIG. 839.
stigmatella 835.
tenuipes 837.
trimaculata 833.
tripunctata 837.
unicolor 834.
Limonia
picta LATR. 833.
Liparis 927.
Salicis 928.
Lispa 699.
tentaculata 699.
Lispe MEIG. 699.
Lissonota
bellator GRAY. 384.

impressor GRAY. 385.
segmentator GRAY. 384.
Lita 1003.
affiniella 1004.
cinerella 1004.
elegantella 1004.
Friesella 1005.
lunatella 1005.
Mouffetella 1004.
purpurella 1004.
roseella 1005.
tesserella 1005.
Lithosia 931.
complanata 932.
irrorea OCHS. 931.
Livia 306.
Juncorum 306.
Lixus
notatus FABR. 178.
Locusta 246.
aptera CHARP. 247.
brachyptera 246.
cinerea 247.
verrucivora 246.
 LOCUSTARIAE 246.
Lomechusa 74.
dentata 74.
inflata 74.
strumosa 74.
Lonchaea 753.
aenea 754.
albitarsis 754.
chorea 754.
Deutschii 753.
hirticeps 754.
laticornis 754.
tarsata 754.
vaginalis 753.
Lonchoptera 792.
cinerella 792.
lutea 792.
Lopha
poecilata DEJ. 28.
4-maculata DEJ. 26.
Lophyrus 334.
Frutetorum 335.
frutetorum KLUG 336.
Juniperi 336.
Nemorum 335.
Pini 335.
virens 336.
Loricera 28.
aenea LATR. 28.
pilicornis 28.
Loxocera 757.
confusa 758.
elongata MEIG. 757.
ichneumonaea 757.
ichneumonaea FABR. 758.
sylvatica 758.
 LUCANIDES 109.
Lucilia
Caesar MACQ. 655.
serena MACQ. 656.
Lycaena 910.
Chryseis 910.
Chryseis WESTW. 910.
Helle 911.
Phlaeas 911.
Rubi 910.
Virgaureae 910.
Lycus 80.
Aurora 81.
minutus 81.
rufipennis LATR. 80.
sanguineus 80.

Lyda 354.
campestris FABR. FALL. 355.
erythrocephala 354.
flavipes 355.
Gyllenhali 1078.
pallipes 355.
Populi FALL. 354.
pratensis 354.
vafra 355.
Vafra FABR. 354.
Lygaeus 262.
Abietis 264.
agrestis 263.
ambiguus FALL. 274.
angulatus FALL. 272.
arborum FALL. FABR. 275.
arenarius FABR. 263.
austriacus FABR. 265.
bipunctatus FABR. 272.
campestris FALL. 273.
capitatus WOLFF. 261.
Caricis 264.
chiragra 263.
clavicornis FALL. 264.
contaminatus FALL. 272.
crassicornis WOLFF. 261.
Ericetorum FALL. 276.
erraticus 264.
fasciatus FABR. 265.
flavovarius FALL. 274.
fulvo-maculatus FALL. 273.
groenlandicus 262.
Grylloides FALL. 266.
Gyllenhali FALL. 275.
leucocephalus FABR. 276.
lynceus FABR. 263.
minutus FALL. 266.
nassatus FABR. 272.
nebulosus 263.
nemorum FALL. 265.
nubilus 263.
pabulinus FABR. 272.
pedestris 263.
pedestris PANZ. 264.
Pinastri FALL. 277.
Pini 263.
Populi FABR. 273.
pratensis FABR. 273.
pulicarius FALL. 277.
pygmaeus FALL. 265.
roseus FABR. 275.
rubicundus FALL. 274.
rubricatus FABR. 275.
rufipennis FALL. 274.
rusticus 262.
saltatorius PANZ. FABR. 268.
striatellus FABR. 273.
striatus PANZ. 272.
sylvaticus PANZ. 263.
sylvestris 264.
Thunbergii FALL. 276.
Thymi 262.
tripustulatus FABR. 275.
umbellatorum PANZ. 273.
Urticae 262.
variabilis FALL. 275.
Lyneceylon
Dermestoides 80.
proboscideum 80.
Lystra
cunicularia FABR. 304.

M.

Macrocera 855.
fasciata 855.
lutea 855.
maculata 856.
Macrochira 784.
flava 784.
Macroglossa 917.
Bombylifomis 917.
Fuciformis 917.

Madiza 782.
glabra 782.
osciniina 782.
Magdalis
phlegmatica GERM. 173.
violacea GERM. 172.
Malachius 85.
aeneus 85.
bipustulatus 85.
Cardiacae 85.
praeustus 1075.
 MALACODERMI 80.
Malthinus 84.
biguttatus 84.
brevicollis 85.
marginatus LATR. 84. SCHÖNH. 85.
minimus 85.
Mamestra 944.
Brassicae 944.
oleracea 944.
Pisi 944.
Masicera MACQ. 636.
Medeterus
aquaticus MEIG. 701.
balticus MEIG. 701.
bipunctatus MEIG. 700.
cervipes MEIG. 713.
jaculus MEIG. 702.
muridis MEIG. 702.
nebulosus MEIG. 701.
notatus MEIG. 701.
prodromus MEIG. 713.
regius MEIG. 700.
scambus MEIG. 713.
truncorum MEIG. 702.
Megacephali MEIG. 578.
Megachile
centuncularis LATR. 465.
Megatoma
Serra LATR. 95.
undatum LATR. 95.
Megilla 471.
Melanophora
nitida MACQ. 628.
Melitaea 899.
Artemis 900.
Athalia 900.
Delia 900.
Hertha 900.
Iduna 900.
Manturna 899.
 MELLINII 439.
Mellinus 440.
arvensis 440.
Meloë 157.
antherinus LINN. 158.
floralis LINN. 159.
proscarabaeus 158. FABR. 158.
punctata PANZ. 158.
violaceus 158.
Melolontha 110.
Frischii var. NAEZ. 110.
Julii 110.
 MELOOIDES 157.
Merodon
podagricus FABR. 582.
Meromyza 778.
saltatrix 778.
variegata 778.
Mesembrina 651.
meridiana 652.
mystacea 651.
Mesoleptus GRAY. 387.
Metopia MACQ. 634.
argyrocephala MACQ. 635.
leucocephala MACQ. 635.
Metopius 390.
Miora 631.
Trixina 631.
Microcera 572.
rostrata 572.
Microdon 589.
apiformis 589.
mutabilis MEIG. 589.

- Microgaster* 403.
costatus 404.
deprimat. r. 404.
fuscipennis 404.
globatus 405.
glomeratus 405.
minutissimus 405.
niger 403.
subcutaneus 404.
Micropalpus MACQ. 642.
Micropeza 757.
corrigiolata MEIG. 757.
filiformis 757.
Microsania 534.
Milesia 586.
apiformis 587.
clunipes FALL. 581.
femorata FALL. 586.
ignava FALL. 585.
memorum FABR. 585.
pigra FALL. 586.
pipiens FABR. 584.
podagrica FALL. 582.
segnis FABR. 585.
vespiformis 557.
volulus FABR. 586.
Milichia 786.
ornata 757.
Miltogramma 630.
conica 630.
Miris 250.
abbreviatus WOLFF. 250.
calcaratus 250.
dolabratus 250.
ferus 251.
holsatus 250.
laevigatus 250.
laevigatus PANZ. 250.
lateralis FABR. 250.
pubulinus FABR. 272.
ruficornis 251.
striatus FABR. 272.
vagus FABR. 251.
Molorchus 203.
dimidiatus 204.
Monochamus
Sutor DEJ. 201.
Monotoma
crenata PANZ. 198.
picipes HREST. 201.
Mordella 165.
aculeata 165.
atomaria 165.
flava LINN. 167. 224.
frontalis LINN. 165.
guttata GYLL. 165.
lateralis FABR. 166.
maculosa NAEZ. 165.
thoracica LINN. 166.
MORDELLARIAE 165.
MORDELLONAE 165.
Morcellia
agilis ROB. DESV. 661.
Mulio
arcuatus FABR. 588.
bicinctus FABR. 588.
fasciolatus FALL. 587. 588.
mutabilis FALL. 589.
vespiformis FABR. 588.
Musca 652.
aratoria FABR. 742.
aerea FALL. 686.
albicincta FALL. 685.
albo-lineata FALL. 662.
Angelicae FALL. 688.
anilis LINN. 524.
apiformis DE GEER 589.
arborum LINN. 593.
arcuata LINN. 588. PANZ. 744.
Arnicae LINN. 744.
arrogans LINN. 546.
atramentaria 658.
atrata GMEL. 526.
autumnalis DE GEER 659.
azurea 657.
azurea MEIG. 657.
bicincta LINN. 588.
bicolor FALL. 696.
bombylans LINN. 591.
borealis 660.
brassicaria PANZ. 607.
cadaverina 656.
caesar 655.
canicularis LINN. 681.
canina 653.
capitata DE GEER 632.
carinifrons 653.
carnaria LINN. 649.
carnivora FABR. 656.
cellaris LINN. 775.
Cerasi LINN. 747.
chorea FABR. 754.
cibaria LINN. 756.
ciliata FABR. 672.
cinerea FALL. 671.
cinerella FALL. 686.
coarctata FALL. 690.
coemeteriorum LINN. 613.
combinata LINN. 773.
compressa 652.
conica FALL. 689. LINN. 597.
consimilis FALL. 690.
cornicina 655.
cornuti FABR. 670.
corvina 659.
corvina MACQ. 659.
cucullaria LINN. 742.
cupraria LINN. 576.
cylindrica FALL. 653.
cymipsea LINN. 749.
decolor FALL. 679.
dentipes FABR. 667.
depuncta FALL. 659.
dispar FALL. 665.
dolens 654.
domestica 659.
elata FABR. 741.
erratica FALL. 688.
erythrocephala 656.
fenestralis LINN. 618.
femorata LINN. 586.
functaria LINN. 759.
flava PANZ. 759.
flaveola FABR. 735.
flavescens PANZ. 740.
flavicans PANZ. 671.
flavifrons PANZ. 740.
flavipes FALL. 692.
floralis FALL. 684.
floreæ LINN. 595.
frigida FABR. 769.
Frit LINN. 781.
frondescentiae LINN. 747.
funebris FABR. 775.
fungorum DE GEER 696.
gangraenosa PANZ. 750.
genarum 658.
geniculata DE GEER 620. MEIG. 694.
germinationis LINN. 762.
glabricula FALL. 687.
groenlandica 657.
groenlandica WIED. 657.
grossipes LINN. 535.
haemorrhoidalis FALL. 650.
halterata PANZ. 653.
hilaris FALL. 666.
hirticeps FALL. 679.
horticola DE GEER 592.
Hortorum 660.
hyalinata FALL. 670.
Hyosegami LINN. 745.
ichneumonaea LINN. 757.
impuncta FALL. 691.
intermedia MEIG. 693.
intricaria LINN. 592.
irritans FALL. 668.
labiata FABR. 635.
laeta FALL. 664.
lappona DE GEER, LINN. 590.
lardaria FABR. 682.
larvarum LINN. 634.
lateralis PANZ. 648. 653.
laticornis 658.
latrinarum DE GEER 766.
Leontodontis LINN. 745.
lepida FALL. 686.
leucocephala PANZ. 635.
leucostoma WIED. 668.
litorea FALL. 670.
lacorum FALL. 662. LINN. 610.
ludifica FABR. 659.
lupulina FABR. 755.
maculata 659.
Mantis DE GEER. 715.
marginalis FALL. 677.
maura LINN. 521.
meditabunda 660.
meditabunda FABR. 693.
meditata FALL. 689. 693.
melanoptera 654.
mellina LINN. 608.
merdaria FABR. 721.
meridiana LINN. 652.
meteorica LINN. 668.
minima 654.
mollicula FALL. 696.
morio LINN. 520.
mortuorum FABR. 656. LINN. 651.
myopia FALL. 677.
mystacea LINN. 590. 651.
nasuta SCHRANK. 779.
nemorum FALL. 662. LINN. 593.
nigripes PANZ. 659.
noctiluca LINN. 616.
obtusipennis FALL. 666.
pabulorum 660.
pagana FABR. 691.
pedella FALL. 694.
pellucens LINN. 591.
pendula LINN. 595.
petronella LINN. 756.
pipiens LINN. 584.
plebeja LINN. 523.
plumata DE GEER 590.
pluvialis LINN. 650.
polita LINN. 577.
pubera LINN. 725.
puberula 654.
pumila FALL. 694.
punctata LINN. 805.
putris LINN. 748.
putris var. β . *casei* LINN. 772.
4-maculata FALL. 670.
quadrum FABR. FALL. 689.
radicum FABR. 642. LINN. 684.
Ribesii LINN. 599.
rotundata LINN. 628.
rudis 659.
rudis FALL. 658.
rufa PANZ. 742.
rufifrons PANZ. FABR. 742.
rufipes FALL. 692.
rufiventris FALL. 653.
saltatrix LINN. 778.
scalaris FABR. 681.
scolopacea LINN. 526.
scripta LINN. 605.
scybalaria LINN. 720.
sepulchralis MEIG. 658.
segnis LINN. 585.
semiflava PANZ. 726.
serena 656.
serena FALL. 685.
sericata 655.
serrata FABR. 767. LINN. 766.
silvestris FALL. 678. 659.
sordida 657.
spinipes FALL. 672.
stabulans 660.
stellata PANZ. 705.
stercoraria LINN. 721.
stigma PANZ. 749.

strigosa FABR. 689.
striolata FALL. 684.
subpuncta FALL. 689.
subsultans LINN. 770.
tempestiva 661.
tenax LINN. 594.
tigrina FABR. 689.
triangula FALL. 685.
tringaria LINN. 526.
triquetra FALL. 685.
umbrarum LINN. 741.
ungulata LINN. 708.
Urticae LINN. 747.
vagans FALL. 688. PANZ. 689.
variabilis FALL. 663.
variata FALL. 667.
verna FABR. 693.
vespiformis LINN. 587.
Vespillo 658.
Vespillo MEIG. 658.
vibrans LINN. 747.
virens PANZ. 700.
volvulus 653.
vomitaria 656.
vomitaria FALL. 657.
vulpina FABR. 659.
MUSCIDES 631.
Muscidae MEIG. 625.
Muscidae WIED. 631.
Mutilla 447.
MUTILLARIAE 447.
Mycetocharis 162.
axillaris 162.
flavipes 162.
obscura 162.
Mycetophagus 196.
atomarius 196.
bifasciatus 197.
fulvicollis 197.
fumatus 197.
lunaris FABR. 197.
multipunctatus 197.
piceus FABR. 197.
signatus FABR. 197.
variabilis 196.
Mycetophila 862.
alternans 866.
arcuata 863.
cunctans 864.
fusca 865.
fuscicornis 863.
fuscula 864.
lateralis 865.
lucidula 865.
lunata 863.
maculosa 865.
nigra 866.
nitida MEIG. 866.
obscura 866.
praeusta 863.
rufescens 865.
ruficollis 864.
thoracica 864.
MYCETOPHILINAE 853.
Myobia MACQ. 636.
Myopa 619.
buccata 619.
ferruginea 620.
testacea 619.
Myopariae MACQ. 619.
Myrmica 450.
Acervorum 451.
caespitum 450.
lacteipennis 452.
Tuberum 452.
unifasciata LATR. 452.
vagans 451.
Myrmosa 447.
Myrmus
miriformis HAHN. 261.

N.

Naucorides FALL. 284.

Naucoris
Cimicoides FABR. 283.
Nebria 29.
arctica SAHLB. 29.
borealis 30.
brevicollis 29.
Gyllenhali 29.
hyperborea GYLL. 29.
multipunctata GYLL. 30.
nivalis 29.
Necrobia
violacea LATR. 88.
Necrophorus 108.
Investigator 109.
Mortuorum 109.
Vespillo 109.
vestigator SAHLB. 109.
Necydalis 167.
virescens 167.
Nemorea MACQ. 642.
radicum MACQ. 642.
Nemotelus 575.
aeneus DE GEER 708.
auratus DE GEER 577.
hirtus DE GEER 522.
maurus DE GEER 521.
morio DE GEER 520.
niger DE GEER 619.
nigrinus 575.
nigritus PANZ. 575.
tarsatus PANZ. 619.
Nemoura 1055.
cinerea 1057.
cylindrica 1057.
nebulosa 1056.
nigra 1057.
nigripes 1056.
variegata 1056.
Nepa 253.
cinera 253.
Nephrocerus 578.
lapponicus 578.
Nitellia
atranentaria ROB. DESV. 658.
Nitidula 100.
aenea 103.
aestiva DEJ. LINN. 103.
bipustulata 101.
boreella 102.
Colon 101.
depressa 103.
erythroa 103.
ferruginea 104.
haemorrhoidalis PAYK. 101.
linearis LATR. 100.
oblonga 102.
obscura 101.
obsoleta 101.
pedicularia 103.
pusilla 102.
pygmaea 102.
rufipes 103.
rufipes FABR. 103.
silacea 103.
sordida 101.
varia 101.
variegata 102.
viridescens FABR. 103.
NITIDULARIAE 98.
Noctua 936.
aemula FABR. 948.
albirena HÜBN. 949.
ampla HÜBN. 945.
Arnicae FABR. 943.
bimotata FABR. 946.
Brassicae LINN. 944.
C. nigrum 936.
carnea THUNB. 945.
cerealis BJERK. 935.
chrysographa HÜBN. 943.
cincta PAYK. 951.
cinerago FABR. 943.
complanata LINN. 932.
cordigera THUNB. 949.

Cucubali HÜBN. 937.
cuprea HÜBN. 944.
dentina HÜBN. 938.
diasema DALM. 949.
divergens THUNB. 948.
Donnula LINN. 931.
exclamationis LINN. 935.
flavicornis LINN. 934.
funesta PAYK. 950.
Gamma LINN. 948.
gothica 936.
graminis HÜBN. 934.
heliophila PAYK. 949.
hyperborea DALM. 938.
interrogationis LINN. 948.
jota LINN. 948.
Lappo DALM. 939.
lapponica THUNB. 950.
leporina LINN. 933.
megacephala FABR. 933.
melaleuca THUNB. 949.
melanopa THUNB. 950.
moesta HÜBN. 949.
Myrtilli LINN. 949.
Nun atrum FABR. 936.
obscura HÜBN. 935.
occulta LINN. 942.
oculea LINN. 943.
oleracea LINN. 944.
Parthenias LINN. 952.
picta FABR. 943.
Pisi LINN. 944.
plebeja LINN. 952.
Polymita LINN. 942.
porphyreus HÜBN. 943.
rectilinea ESP. 947.
retusa LINN. 933.
ridens HÜBN. 942.
rivularis FABR. 937.
rubiginea FABR. 946.
Rumicis LINN. 933.
rupestris HÜBN. 950.
satura HÜBN. 940.
Segetum HÜBN. 935.
strigula THUNB. 937.
subsequa HÜBN. 937.
tecta HÜBN. 945.
Tragopoginis LINN. 937.
triangularis THUNB. 937.
tricuspis HÜBN. 934.
tristis HÜBN. 950.
undosa HÜBN. 934.
vidua HÜBN. 950.
vitis idaeae LINN. 926.
Noctuaciformes MEIG. 824.
NOCTUARIAE 932.
Nomada 469.
borealis 470.
lateralis PANZ. 470.
obscura 470.
ochrostoma 470.
ruficornis PANZ. 470.
Noterus LATR. DEJ. 134.
crassicornis DEJ. 135.
Notiophilus 23.
aquaticus 23.
Notiphila 717.
aenea 718.
caudata 717.
cinerea 717.
griseola 717.
guttata 718.
nigripes 717.
nitida MEIG. 719.
vittipennis 718.
Notodonta 923.
Camelina 923.
carmelita 923.
frigida 923.
Ziczac 923.
Notonecta 254.
glaucia 254.
striata LINN. 255.

Notoxus
ater PANZ. 158.
floralis PANZ. 159.
monoceros PANZ. 158.
Nymphula 972.
litalis 972.
nymphaealis 973.
Nyssus 440.

O.

Oclthebius
riparius DEJ. 125.
pygmaeus AHR. 125.
Ochtera 715.
manicata FALL. 715.
Mantis 715.
Ochridae FALL. 719.
Ochtiphila 719.
aridella 720.
geniculata 720.
Juncorum 719.
littorella 719.
OCHTIPHILINAE 719.
Ocydromia 535.
flavipes 537. MEIG. 536.
glabricula 536.
ruficollis 536.
rufipes 536.
scutellata 537.
Ocyptera 627.
borealis 627.
compressa FABR. 653.
cunctans 628.
lateralis FABR. 648.
pubera FABR. 725.
tachinuria FALL. 648.
volubilis FABR. 653.
Odontomerus
appendiculatus GRAY. 353.
dentipes GRAY. 353.
Odynerus 455.
albo-tricinctus 457.
alternans 457.
angustatus 457.
bifasciatus 457.
muticus 456.
Parietum 455.
4-fasciatus 456.
3-marginatus 456.
Oecophora 1008.
caesiella TREITS. 1008.
coffeella 1009.
curvella 1008.
Goedartella 1009.
interruptella 1009.
Leeuwenhoekella 1010.
passerella 1009.
pruniella 1008.
Schmidella TREITS. 1010.
zonella 1009.
Oedalea 537.
hybotina 538.
minuta 538.
pallipes 538.
OESTRACIDES 621.
Oestrus 622.
Bovis 623.
Bovis LINN. 623.
Equi FABR. 623.
nasalis LINN. 624.
Pecorum FABR. 623.
Tarandi 622.
Trompe 622.
veterum FABR. 624.
Onaseus
nigrita DEJ. 39.
Omas
Bohemanni SCHÖNH. 188.
hirsutus DEJ. 188.
Omalium 49.
alpinum 52.
boreale 49.

brevipenne 54.
consimile 49.
crenatum 53.
depressum 50.
exiguum 51.
Fähræi 52.
fenestrale 50.
Gyllenhali 52.
impressum 51.
inflatum 52.
laeviusculum 51.
lapponicum 50.
lineare 53.
mandibulare GYLL. 54.
megacephalum 54.
piceum 50.
planum 52.
pubescens 52.
quadratum 53.
quadrum 50.
quadrum ZETT. 53.
Ranunculi 50.
rivulare 51.
rotundicollis 49.
substriatum 53.
tectum 50.

Onthophagus
fracticornis DEJ. 118.
nuchicornis DEJ. 117.

Opetia
nigra MEIG. 534.
Ophion 391.
circumflexus 392.
clavator FABR. 386.
compensator FABR. 394.
erhaustor FABR. 396.
festivator GRAY. 378.
fibulator GRAY. 393.
flaveolatus 393.
luteus 392.
pubescens 393.
ramidulus 392.
tarsator FABR. 386.
ventricosus 392.

Ophonus
pubescens DEJ. 40.
Ophthalmocoris 280.
Sahlbergi 280.

Opomyza 761.
bifasciella FALL. 762.
bipunctata FALL. 773.
combinata MEIG. 773.
consobrina 762.
florum 762.
Germinationis 761.
gracilis MEIG. 765.
guttipennis 762.
marginella MEIG. 774.
punctella FALL. 762.
tripunctata MEIG. 774.

OPOMYZIDES 755.
Orchesia 164.
fasciata 164.
micans 164.
Orchestes 184.
albo-scutellatus DEJ. 185.
bifasciatus 184.
bifasciatus SCHÖNH. 184.
Jota 185.
plantaris 185.
pulicarius 185.
ruficornis 185.
Rasci SCHÖNH. 185.
Saliceti 185.
Salicis 184.
scutellaris 184.
Sigma SCHÖNH. 185.
suturalis 184.

Orgya 926.
antiqua 927.
Coryli BOISD. 926.
fascelina 927.
obscura 927.
pudibunda 927.

Ornithomyza 624.
avicularia 625.
Oruix 1011.
Laripennella 1011.
Sternopennella 1011.

Orobittis
Lythri DEJ. 131.
Orsodachna 214.
chlorotica 214.
Betulae GYLL. 214.

ORTALIDES 743.

Ortalis 746.
Cerasi MEIG. 747.
Paludum 747.
uliginosa 747.
Urticae 747.
vibrans 747.

Orthocerus
hirticornis LATR. 152.

ORTHOPTERA 245.

Orthosia 945.
carnea 945.
Orygma 768.
luctuosa 768.
Oryssus 357.
coronatus 358.
vespertilio KLUG. 358.

OSCINIDES 777.

Oscinis 778.
albipalpis 781.
Argus FABR. 741.
atricilla 781.
atricornis 780.
Cereris 779.
cineta 781.
cornuta 780.
Frit 781.
laeta 779.
lineata FABR. 779.
lineella 782.
messoria 780.
nana 782.
nasuta 779.
obscura 779.
pusilla 781.
ruficeps 780.
saltatrix FALL. 778.
scutellaris 779.

Osmia LATR. 465.

Otiophychus
lepidopterus SCHÖNH. 186.
Monticola SCHÖNH. 187.
nigrita GERM. 186.
ovatus SCHÖNH. 187.
rugifrons SCHÖNH. 186.
septentrionis GERM. 188.
sulcatus SCHÖNH. 187.

Oxybelus 446.
uniglumis 446.

Oxycera 575.
maculata 576.

Oxygoda MANNERH. 79.
lateralis MANNERH. 79.

Oxygorus
analys FABR. 55.
chrysomelinus FABR. 54.
dimidiatus FABR. 55.
Hypnorum FABR. 55.
lunulatus PANZ. FABR. 59.
marginellus FABR. PANZ. 57.
pygmaeus FABR. 58.
rufipes FABR. 57.

Oxytelus 72.
caelatus 73.
carinatus 72.
cornutus 73.
fuliginosus 73.
lapponicus 73.
morsitans 73.
morsitans DEJ. 73.
nitidulus 73.
piceus 73.
Talpa 73.

P.

Pachygaster septentrionis DEJ. 188.
Pachyneura 850.
 fasciata 850.
Pachyta
 6-maculata DEJ. 211.
 smaragdula DEJ. 209.
 strigilata DEJ. 210.
Paederus 68.
 brunripes 67.
 confinis 69.
 elongatus FABR. 67.
 fulvipennis FABR. 67.
 littoralis GYLL. 68.
 orbiculatus 69.
 proboscideus OLIV. 70.
 riparius 68.
Pales MACQ. 636.
Palloptera 750.
 ambusta 750.
 gangraenosa FALL. 750.
 Umbellatarum 750.
 usta 750.
PALPATOIRES 90.
Palpicornes DEJ. 120.
Palpula 1002.
 bicostella 1002.
Pania
 phantoma DALM. 922.
Panorpa 1046.
 communis 1047.
 germanica LINN. 1047.
PANORPATAE 1046.
Papilio LINN. 905.
 Acis OCHS. HÜBN. 912.
 Adippe 895.
 Adonis THUNB. 913.
 Aglaia 895.
 Alcione FABR. 901.
 Alexis OCHS. 913.
 Alsus FABR. 912.
 alveolus OCHS. 915.
 alveus HÜBN. 914.
 Amandus HÜBN. 913.
 Amathusia 897.
 Antiopa LINN. 893.
 Aphirape 895.
 Argiolus HÜBN. LINN. 912.
 Argus LINN. 913.
 Arsilache HÜBN. 897.
 Artemis FABR. 900.
 Atalanta LINN. 894.
 Atys ESP. 912.
 Betulae LINN. 909.
 Bore OCHS. 902.
 Brassicae 906.
 C. album LINN. 894.
 Cardamines 907.
 Cardui LINN. 894.
 Cinxia LINN. OCHS. 900.
 Cleobis THUNB. 912.
 Comma LINN. 915.
 Corydon THUNB. 913.
 Crataegi LINN. 906.
 Cydippe 895.
 Cynthia HÜBN. 899.
 Daphne THUNB. 898.
 Davus LINN. 905.
 Delia HÜBN. 900.
 Dia LINN. 898.
 Diana HÜBN. 897.
 Dictynna HÜBN. 898.
 Dioxippe HÜBN. 904.
 Disa THUNB. 904.
 Embla THUNB. 904.
 Ethus FABR. 904.
 Euphrosyne 896.
 Europomene HÜBN. 908.
 fortunatus FABR. 902.
 Freja 897.
 Frigga QUENS. 898.
 Frutillum OCHS. 914.

Gesion QUENS. 903. 904.
Griela FABR. 904.
Helle THUNB. 911.
Hero LINN. 905.
Hertha QUENS. 900.
Hilda QUENS. 902.
Hippolyte OCHS. 901.
Hyperanthus LINN. 903.
Janira LINN. 904.
Icarius ESP. 913.
Idas LINN. 913.
Ino OCHS. 898.
Isis HÜBN. 897. THUNB. 905.
Jurtina LINN. 904.
Jutta HÜBN. 902.
Lappona THUNB. 903.
Lathona 895.
Latoria 895.
Ligea LINN. 903.
Machaon 905.
Maera LINN. 901.
Malvae LINN. 915.
Manto FABR. 903.
Marphisa 896.
 maturna FABR. HÜBN. 900. LINN. 899.
 matutina THUNB. 900.
Medusa FABR. 903.
 minimus THUNB. 912.
 Napi 907.
Nephele HÜBN. 905.
 Niobe 895.
 Norna OCHS. 901. QUENS. 902.
Optilete OCHS. 913.
Ossianus 895.
Palaeno LINN. 908.
Pales FABR. 897.
Pamphilus LINN. 905.
Paphia 895.
Pheretes OCHS. 912.
Philomene HÜBN. 908.
Phlaeas 911.
Polymela HÜBN. 903.
Rapae 906.
Rhamni LINN. 909.
Rinaldus 895.
Rubi LINN. 909.
Sabaeus FABR. 905.
Scelene 896.
Senele LINN. 901.
Sinapis LINN. 907.
Stheno HÜBN. 904.
Thore HÜBN. 899.
Tomyris 895.
Tullia HÜBN. 905.
Urticae LINN. 893.
W. album LINN. 909.
PAPILIONIDES 893.
Paragus 617.
 obscurus MEIG. 618.
 punctatus 617.
 tibialis 618.
 trianguliferus 618.
Parnus 125.
 auriculatus 126.
 prolifericornis 125.
Patrobis
 rufipes DEJ. 41.
 septentrionis DEJ. 40.
Pedicia
 rivosa LATR. 832.
Pelecocera 609.
 Scaevoides 609.
Pelophila
 borealis DEJ. 30.
Peltis 106.
 ferruginea 106.
 grossa 106.
 limbata 106.
 oblonga 106.
Pemphredon 441.
 albilabris FABR. 445.
 leucostoma FABR. 444.
 lugubris 441.
 unicolor 441.

PENTAMERA 21.

Penthetria 800.
 funebris MEIG. 801.
 holosericea 800.
Pentolina 977.
 atro-punctana 977.
 sororculana 977.
Pepsis
 arenaria FABR. 435.
 lutaria FABR. 436.
Perla 1057.
 bicaudata 1058.
 marginata 1058.
 obscura 1058.
 pygmaea 1059.
 virens 1059.
 viridis 1059.
PERLARIAE 1055.
Pergphus
 Fellmanni MANNERH. 27.
 punctiger GERM. 26.
 rupestris DEJ. 25.
Pezomachus GRAY. 371.
Phalacrus 232.
 bicolor 233.
 bicolor GYLL. 233.
 corruscus 232.
 flavicornis 233.
 Millefolii 233.
 multistriatus 233.
 substriatus ZETT. 233.
Phalaena
 albulata FABR. 959.
 alpestralis FABR. 975.
 argentalis FABR. 973.
 atomata FABR. 957.
 atralis FABR. 976.
 100-notata FABR. 965.
 cognata THUNB. 963.
 elatalis FABR. 971.
 flammata FABR. 957.
 galiata BORKH. 964.
 immutata FABR. 960.
 lynceata FABR. 964.
 nassata FABR. 960.
 ocellata FABR. 964.
 ochreate FABR. 959.
 paludata THUNB. 961.
 propugnata FABR. 963.
 rubiginata FABR. 967.
 tentacularis FABR. 969.
 transversata THUNB. 966.
 verticalis FABR. 971.
PHALAENARIAE 953.
Phania 628.
 thoracica 629.
Phasia 626.
 cinerea MEIG. 626.
 fasciola 626.
 muscaria 626.
 opaca 626.
 ruficeps 627.
 zonella 627.
Philanthus 440.
Philea 931.
 irrorea 931.
Pholetaera 258.
 bifasciata 259.
 dispar 259.
 livens 258.
 nigro-punctata 258.
 rnstica 258.
 spuria 258.
Phora
 arcuata MEIG. 795.
 aterrima MEIG. 796.
 flava MEIG. 797.
 lutea MEIG. 797.
 pulicaria MEIG. 796.
 ruficornis MEIG. 796.
 rufipes MEIG. 795.
 thoracica LATR. 795.
 velutina MEIG. 796.
Phoxopterus 987.

- Badiana* 988.
Dahlboniana 987.
radiatana 988.
taeniana 988.
unguicana 987.
Phryganea 1060.
albicans 1071.
albifrons 1072.
atomaria 1063.
atra FABR. 1070.
aureola 1069.
azurea 1072.
barbata 1071.
bicaudata LINN. 1058.
borealis 1062.
brevis 1066.
Charpentieri 1068.
chrysocephala 1070.
ciliaris 1070.
concentrica 1067.
discoidea 1067.
femorata 1065.
fumigata GERM. 1060.
fusca 1067.
fuscinervis 1065.
grandis 1061.
grisea 1062.
griseola 1069.
guttifera 1067.
hectica 1072.
hirta 1069.
interpunctata 1067.
interrogationis 1063.
irrorata 1063.
laevis 1065.
lineola 1063.
minuta 1070.
nebulosa LINN. 1056.
nigra 1072.
nigriceps 1065.
notata 1064.
nubila 1068.
ochrata 1072.
phalaenoides 1060.
pilosula 1066.
puberula 1066.
quadrifasciata 1072.
reticulata 1061.
rhombica 1062.
signifer 1063.
stigmatella 1066.
subpunctulata 1065.
testacea 1065.
tincta 1071.
trimaculata 1065.
umbrosa 1069.
varia 1061.
vestita 1071.
villosa 1068.
vitratata 1064.
vittata 1064.
Waeneri 1069.
Phycis 996.
annulatella 997.
auricella 996.
posticella 996.
quadratella 997.
Phyllobius
argentatus SCHÖNH. 186.
Phyllodromia 544.
Phyllona BILLB. 925.
Phyllotoma
aethiops FALL. 340.
annulata FABR. 338.
Cerasi FALL. 340.
intercus FALL. 340.
morio FALL. 339.
ovata FALL. 339.
Rosae FALL. 338.
serva FALL. 338.
spinarum FALL. 339.
Phytobius
Comari SCHÖNH. 183.
Phytocoris 271.
aethiops 274.
ambigua 274.
angulata 272.
Arbustorum 275.
Betuleti 274.
bipunctata 271.
Bohemanni 276.
campestris 273.
contaminata 272.
Ericetorum 276.
fulvo-maculata 273.
graminicola 275.
Gyllenhali 275.
Kalmii 274.
lateralis 273.
leucocephala 276.
marginata 272.
nassata 272.
nigritula 276.
obscorella 276.
pabulina 272.
pallicornis 277.
Pastinacae 274.
Pinastri 277.
pinetella 276.
Populi 273.
pratensis 273.
pulicaria 277.
punctata 273.
rosea 275.
rubicunda 273.
rubricata 275.
ruficollis FALL. 276.
rufipennis 274.
striata 272.
striatella 272.
Thunbergii 276.
tripunctulata 275.
variabilis 275.
Phytodictus
caligatus GRAV. 382.
niger GRAV. 382.
Phytomyza 792.
affinis 793.
albiceps 793.
elegans 793.
femoralis 794.
festiva 793.
fuscula 794.
lateralis 794.
nigritula 793.
obscorella 792.
PHYTOMYZIDES 791.
Phytonomus
dissimilis SCHÖNH. 181.
elongatus SCHÖNH. 180.
Rumicis SCHÖNH. 180.
Pieris 906.
Brassicae 906.
Bryoniae BOISD. 907.
Cardamines 907.
Crataegi 906.
Napi 907.
Rapae 906.
Pisma LAP. 269.
Pimpla 373.
alternans 374.
arctica 375.
Bellator GRAV. 384.
crassicornis 375.
elongator 373.
examinator 375.
extensor FABR. 373.
flavolineata 376.
gracilis 373.
impressor GRAV. 385.
instigator 374.
manifestator 373.
mediator 374.
pennator FABR. 376.
scalaris 376.
scanica 375.
sector THUNB. 384.
segmentator FABR. 384.
stercorator 376.
teres 377.
tuberculata 374.
Turionellae 376.
varicornis 375.
Piophilila 771.
atrata 772.
bipunctata 773.
casei 772.
Lonchaeoides 773.
nigriceps 772.
pygmaea 772.
vulgaris FALL. 772.
Pipiza 615.
anthracina 617.
biguttula 616.
binotata 616.
hyalipennis 616.
lugubris 617.
noctiluca 615.
obsoluta 616.
4-maculata 616.
ruficornis 617.
tibialis FALL. 618.
PIPUNCULINI 578.
Pipunculus 578.
annulipes 580.
dispar 579.
geniculatus 579.
haemorrhoidalis 580.
obscurus 580.
pilosus 579.
Pratorum 579.
spinipes MEIG. 579.
spurius 580.
sylvaticus 579.
Pissocles
Hercyniae DEJ. 178.
notatus DEJ. 178.
Pini DEJ. 178.
piniphilus DEJ. 178.
Platyaster 416. 574.
arcticus 574.
bifracticornis 417.
gladiator 417.
minutus 417.
parvulus 417.
unifracticornis 417.
Platypalpus
bicolor MACQ. 549.
flavipalpis MACQ. 551.
Platypeza 528.
atra 529.
fasciata 529. FALL. *ibid.*
fumipennis 529.
PLATYPEZINAE 528.
Platypteryx 952.
lacertula 952.
Platysma
angustata DEJ. 40.
nigra DEJ. 39.
oblongo-punctata DEJ. 40.
Platyura 857.
fasciata 857.
Plusia 948.
Diasema 948.
divergens 948.
Gamma 948.
interrogationis 948.
jota 948.
parilis 948.
Plutella 1000.
niveella 1001.
Schmaltzella 1001.
senilella 1001.
Poecilus
cupreus DEJ. 37.
lepidus DEJ. 41.
Pogonocherus 202.
fasciculatus 202.
Polia 942.
occulta 942.
Polymita 942.

proluxa 942.
 punctica 942.
 Polistes 458.
 Pollenia
   atramentaria MACQ. 658.
   rudis MACQ. 659.
   Vesillo MACQ. 658.
 Polydrusus
   cervinus GERM. SCHÖNH. 186.
   flavipes SCHÖNH. 180.
   fulvicornis SCHÖNH. 189.
   intermedius SCHÖNH. 189.
   Iris DEJ. 186.
   undatus SCHÖNH. 189.
 Polyommatus LATR. 909. 910.
   Agathon GOD. 913.
 Pompilus 437.
   bipunctatus 443.
   borealis 443.
   curtus 438.
   exaltatus 438.
   fossorius 442.
   fumipennis 438.
   fuscus 437.
   gibbus FABR. 437.
   hircanus 439.
   lapponicus 443.
   minor 438.
   minutus 437.
   niger 439.
   vagus 442.
   viaticus 437.
 Porizon 394.
   albipennis 396.
   annulator 394.
   borealis 395.
   claviventris 397.
   dissimilis 396.
   erucator 394.
   exhaustor 396.
   fumipennis 395.
   harpunus GRAV. 396.
   marginellus 395.
   mediator 395.
   minator 396.
   obsoletor 395.
   pygmaeus 397.
   raptor 395.
   saltator 397.
 Porphyrops
   communis MEIG. 704.
   diaphanus MEIG. 712.
   elegantulus MEIG. 703.
   fascipes MEIG. 704.
   leucocephalus MEIG. 712.
   nasutus MEIG. 704.
   rufipes MEIG. 704.
   vestitus MEIG. 713.
 Potamogalis
   nymphaealis HÜBN. 973.
 Proctotrupes
   campanulator AHR. 416.
 Proctotrupii LATR. 411.
 Prosopis
   annulata FABR. 463.
 Psammodius 112.
   Sabuleti 112.
 Pselaphus 91.
   insignis REICH. 91.
   mucronatus 91.
   sanguineus PAYK. 91.
 Psen 439.
 Psila
   bicolor MEIG. 759.
   finetaria MEIG. 759.
   gracilis MEIG. 760.
   nigra MEIG. 761.
   nigricornis MEIG. 760.
   pallida MEIG. 759.
   Rosae MEIG. 760.
 Psiloconopa 847.
   Meigeni 847.

Psilopa 718.
   nitidula 719.
 Psilopus 714.
   platypterus 714.
   tipularius 714.
 PSILOTES 411.
 Psilus 414.
   acuminatus 415.
   affinis 415.
   congener 415.
   cornutus 414.
   elongator 415.
   excisor 415.
   fuscus 416.
 Psocus 1052.
   boreellus 1053.
   fasciatus 1052.
   flavicans 1054.
   longicornis 1052.
   obliteratus 1052.
   striatus 1053.
   subfasciatus 1052.
   subfumipennis 1053.
   vittatus 1054.
 Psodos 956.
   dubitaria 956.
   fuscaria 956.
   trepidaria 956.
   venetaria TREITS. 956.
 Psyche 928.
   nitidella 928.
   stigmatella 928.
 Psychoda 824.
   Phalaenoides 824.
   trifasciata 825.
 PSYCHODIDES 824.
 Psylla
   Alni BURM. 309.
   Urticae BURM. 308.
 Pteroloma 31.
   Forsströmi 31.
 PTEROMALINI 418.
 Pteromalus 421.
   albipennis 424.
   apicalis 426.
   appendigaster SWED. 418.
   Bedeguaris SWED. 420.
   bicolor SWED. 429.
   biguttatus SWED. 419.
   brevicornis 426.
   crassicornis 424.
   curtus 422.
   gracilicornis 423.
   hirticornis DALM. 424.
   hirtipes 422.
   mandibularis 424.
   palpigerus 425.
   parvulus 423.
   petiolatus 423.
   petioliventris 427.
   pubicornis 426.
   Puparum 422.
   quadrum 421.
   rotundiventris 426.
   scutellaris SWED. 432.
   socius 425.
   subvirescens 424.
   tarsatus 422.
   tibiellus 425.
   violaceus 423.
 Pteromus
   Pini PANZ. 335.
 Pterophorus
   megadactyla FABR. 1012.
 Pterostichus
   oblongo-punctatus DEJ. 40.
 PTINIORES 89.
 Ptinus 89.
   Fur 90.
 Ptychoptera 849.
   contaminata 849.
   scutellaris 850.
 Pygaera 924.

anastomosis 924.
 bucephala 924.
 PYRALIDIDES 969.
 Pyralis 970.
   atralis HÜBN. 976.
   auricella HÜBN. 996.
   Brynnichiana FABR. 986.
   ensalis FABR. 969.
   fagana FABR. 976.
   guttalis HÜBN. 976.
   laterana FABR. 979.
   Latreilliana FABR. 982.
   leucophaealis HÜBN. 970.
   pinguinalis 970.
   porphyralis HÜBN. 974.
   reticularis LINN. 973.
   Schulziana 983.
   tentacularis LINN. 969.
   verticalis LINN. 971.
 Pyrausta 974.
   punicealis 974.
 Pyrellia
   bicolor, calida ROB. DESV. 656.
 Pyrochroa 160.
   coccinea 160.
   pectinicornis 160.
 PYROCHROIDES 159.
 Pytho 160.
   caeruleus FABR. 160.
   castaneus FABR. 160.
   depressus 160.
   festivus FABR. 160.

R.

Raphidia 1054.
   notata ROSS. 1055.
   ophiopsis 1054.
   xanthostigma 1055.
 Recticornes Sect I.
   Curculionitum 169.
 Reaumuria
   capitata ROB. DESV. 632.
 Rhagio
   scolopacea PANZ. 526.
   Syrphoides PANZ. 511.
 Rhagium 206.
   cursor PAYK. 207.
   Indagator 206.
   Inquisitor 206.
   Noctis FABR. 207.
 Rhamphomyza 562.
   aethiops 568.
   alata 567.
   albo-segmentata 563.
   alpina 565.
   anomalina 563.
   anthracina 567.
   arctica 566.
   caudata 565.
   consobrina 571.
   culicina 568.
   dispar 570.
   Falleni MEIG. 566.
   fascipennis 564.
   flava 572.
   fraternella 570.
   fuscipennis 567.
   fuscula 571.
   geniculata 564.
   griseola 571.
   hybotina 571.
   hybrida 572.
   lacteipennis 570.
   lividiventris 568.
   metatarsata 569.
   morio 565.
   nigripes 562.
   nitida 566.
   nigripennis 569.
   niveipennis 570.
   nodipes MEIG. 563.
   obscura 564.

- oedalina 570.
 plumifera 567.
 plumipes 563.
 pusilla 569.
 reflexa 566.
 rufipes 564.
 sciarina 568.
 spinipes 564.
 spissirostris 563.
 sulcata 565.
 tennicornis 571.
 tenuirostris 568.
 tipulariata 569.
umbripennis MEIG. 569.
 unicolor 568.
 variabilis 569.
 vesiculosa 566.
 villosa 563.
Rhamphus
flavicornis SCHÖNH. 185.
Rhaphium 702.
 caliginosum 703.
 commune 704.
 discolor 704.
 elegantulum 703.
 fasciatum 703.
 fascipes 704.
 longicorne 703.
 rufipes 704.
Rhedia
vernalis R. D. 632.
Rhingia
ferruginea FALL. 596.
lineata FABR. 596.
muscaria FABR. 596.
Scaevoides FALL. 609.
testacea FALL. 597.
Rhinodes
Indigena DEJ. 178.
Pinastri DEJ. 173.
Rhinomacer
Attelaboides SCHÖNH. 170.
 Rhinosia 1000.
 juniperella 1000.
 Rhinosimus 168.
Roboris DEJ. 168.
 ruficollis 168.
RHIZOMYCIDES 625.
Rhynchaenus 172.
 Abietis 176.
 acridulus 179.
 Aethiops 178.
 affinis 175.
 Alismatis 179.
 arctiens 177.
ater GYLL. 173.
 atramentarius 173.
 atrirostris 179.
bifasciatus GYLL. 185.
 bipunctatus 181.
 bituberculatus 174.
 Boraginis 177.
 borealis 181.
Brassicæ FABR. 176.
 Campanulæ 181.
 Carpini 181.
 Castor 183.
 Comari 183.
 contractus 182.
 didymus 177.
dissimilis GYLL. 181.
 dorsalis 174.
 Druparum 173.
 duplicatus 172.
 elongatus 180.
 Equiseti 179.
 Ericæ 182.
 Erysimi 182.
 floralis 182.
 frontalis 172.
 Geranii 182.
 Graminis 176.
 Hercyniæ 178.
 Indigena 178.
 Jota GYLL. 185.
 Lapatli 176.
 Lythri 181.
 majalis 175.
 Miles 180.
 nitidus 173.
 notatus 179.
 parvulus 175.
 pectoralis 175.
 pericarpus 183.
 phlegmaticus 173.
 Pinastri 176.
 Pineti 177.
 Pini 178.
 piniphilus 178.
plantaris GYLL. 185.
 Polygoni 180.
 Pomorum 173.
 posticus 180.
 pubescens 173.
pulicarius GYLL. 185.
punctum FABR. 179.
 quadrituberculatus 183.
 rubicundus 181.
 Rumicis 180.
Saliceti FABR. 185.
Salicis FABR. 184.
 Salicivorus 176.
Scirpi FABR. 179.
 Scortillum 182.
Scrophulariæ FABR. 184.
 T. album 179.
 taeniatus 175.
taeniatus GYLL. 175.
 tortrix 175.
 varius 173.
 violaceus 172.
violaceus var. *b. seminiger* ZETT. 172.
 Rhynchites 169.
 Betulæ 170.
 Betuleti 169.
 nanus 170.
 Populi 169.
 Rhinomacer 170.
Rhyncolus
chloropus DEJ. 190.
RHYPHII 805.
 Rhyphus 805.
 punctatus 805.
 Rhyzophagus 152.
 dispar 153.
 ferrugineus 153.
 parvulus 153.
Rostratæ MEIG. 828.
 Russula 930.
 lubricipeda 930.
 Mentastri 930.

S.

 Sagaris 409.
 Salda 267.
 elegantula 268.
Grylloides FABR. 266.
 littoralis 267.
littoralis FABR. 268.
nemorialis FABR. 265.
 opacula 268.
pallicornis FABR. 277.
 pallipes 267.
 riparia 267.
 saltatoria 268.
saltatoria FALL. 267.
sylvestris FABR. 265.
Zosteræ FABR. 267.
 Salpingus 167.
 ater 167.
 foveolatus 167.
ruficollis GYLL. 168.
 Saperda 202.
 Carcharias 202.
 nigripes 203.
 oculata 203.
 populnea 203.
 scalaris 203.
 Sapromyza 751.
ambusta MEIG. 750.
 chlorophthalmia 752.
 10-punctata 751.
 flava 753.
 hilarella 752.
 laeta 752.
 melanogaster 752.
 notata 751.
 obsoleta 752.
 prænusta 751.
punctella FALL. 762.
 rorida 751.
 subfasciata 752.
umbellatarum MEIG. 750.
 unguicella 753.
usta MEIG. 750.
 Sapyga 446.
 Sarcophaga 649.
 albiceps 650.
 alpina 651.
 caerulescens 650.
 carnaria 649.
haematoda MACQ. 650.
 haematodes 650.
 Mortuorum 650.
 ruficanda 650.
 Sargus 576.
 cuprarins 576.
cyaneus FABR. 577.
 flavipes 577.
 infuscatus 577.
 politus 577.
 Sarrotrium 152.
 muticum 152.
 Saturnia 921.
Carpini OCHS. 921.
 Pavonia 921.
 Satyrus 901.
 Balder 902.
 Bore 902.
 Davus 904.
 Disa 904.
 Embla 904.
 Hero 905.
 Hippolyte 901.
 Hyperanthus 903.
 Janira 904.
 Isis 905.
 Jutta 902.
 Ligea 903.
 Maera 901.
 Manto 903.
 Medusa 903.
 Norna 901.
 Pamphylus 905.
 Semele 901.
 Scaeva 597.
 albinana 607.
albinana FALL. 606.
 albo striata 601.
 Alneti 598.
 ambigua 608.
 annulata 604.
 annulipes 599.
 arctica 604.
 arcuata 601.
arcuata FALL. 600.
 barbifrons 605.
 cincta 604.
 clypeata 606.
 confinis 602.
 Corollæ 602.
 dubia 609.
 guttata 604.
 lapponica 598.
 lunigera 600.
 lunulata 600.
 Melissæ 606.
 manicata 606.
 mellina 608.
mellina FALL. 608. 609.

Menthastri FALL. 605. 606.
nitidicollis 602.
nitidula 608.
obscura 601.
Ocymni 607.
olitoria FALL. 602.
peltata 606.
podagrata 606.
relicta 603.
Ribesii 599.
rostrata 607.
scalaris 608.
scripta 605.
sexmaculata 603.
solitaria 603.
taeniata 605.
tarsata 601.
topiaria 599.
transfuga 607.
tricincta 600.
Umbellatarum 604.
unifasciata 603.
vitripennis 602.
Scaphidium 97.
agaricinum 97.
atomarium 98.
SCARABAEIDES 110.
Scarabaeus 112.
aquaticus LINN. 122.
ater PANZ. 113.
auratus LINN. 112.
cylindricus LINN. 110.
depressus PANZ. 116.
fasciatus LINN. 111.
finetarius LINN. 114. var. *b.* LINN. 115.
foetens PANZ. 114.
fossor LINN. 113.
fracticornis DEJ. 118.
granarius PANZ. 117.
haemorrhoidalis LINN. 115.
inquinatus PANZ. 115. var. *b.* FABR. 115.
lutarius PANZ. 116.
niger PANZ. 117.
nigripes PANZ. 116.
nuchicornis LINN. 117.
quisquilius LINN. 121. PANZ. 117.
rufipes LINN. 116.
sabulosus LINN. 112.
serotinus PANZ. 116.
sordidus PANZ. 115. var. *b.* STURM 115.
sphacelatus PANZ. 116.
stercorarius 112.
sylvaticus 113.
tristis PANZ. 117.
vernalis 113.
Scardia 990.
picarella 990.
subquadrinaculella 991.
Scarites
arcticus 45.
arenarius FABR. 44.
thoracicus FABR. 45.
Scatomyza 720.
affinis 722.
antennata 724.
Argus 724.
borealis 721.
frontata 724.
Fucorum 722.
fuscinervis 722.
glabrata 721.
heteromyzina 723.
litorea 722.
muscaeformis 723.
muscaria 723.
muscina 723.
scybalaria 720.
signata 724.
squalida 721.
stercoraria 721.
stilla 720.

SCATOMYZIDES 720.
Scatophaga 758.
Audouini 759.
bicolor 759.
Chaerophylli FABR. 740.
cucullaria FABR. 742.
finetaria 759.
Fucorum MEIG. 722.
fuscinervis 761.
gemmata AHR. 741.
gracilis 760.
Lefebvrei 760.
litorea MEIG. 722.
lutaria MEIG. 720.
morio 761.
nigra 761.
nigricornis 760.
pallida 759. var. *β.* FALL. 759.
punctata FABR. 740.
Rosae 760.
Rosae FALL. 760.
rufa 759.
scybalaria MEIG. 720.
squalida MEIG. 721.
stercoraria MEIG. 721.
stilla FABR. 721.
Urticae FABR. 747.
Scatopse 801.
albipennis FABR. 801.
maculata FABR. 802.
minuta 801.
notata 801.
punctata 801.
reptans FABR. 802.
SCATOPSIDES 800.
SCENOPINI 618.
Scenopinus 618.
ater FALL. 619.
fenestralis 618.
niger 619.
rugosus FABR. 619.
Sciaphila
Wahlboniana TREITS. 984.
Sciara 825.
affinis 828.
aprilina 828.
fenestralis 827.
fuscipes 826.
hirticornis 828.
hirtipennis 826.
iridipennis 827.
lunata FABR. 863.
morio 825.
nervosa MEIG. 827.
nitidicollis 827.
picipes 826.
praecox MEIG. 826.
pulicaria 827.
punctata 805.
silvatica 827.
sordida 826.
testacea 826.
variabilis 827.
vitripennis MEIG. 827.
SCIARINAE 825.
Sciocoris 258.
umbrina 258.
Sciodus 1051.
lacteus 1051.
Sciomyza 737.
albo-costata 738.
bicolor 739.
cinerella 739.
coxata 739.
dubia 738.
fuscinervis 737.
glabricula 738.
griseola 738.
monilis MEIG. 738.
obtusa 737.
pallida 737.
pusilla 739.
Schönherri 738.
simplex 737.

SCIOMYZIDES 736.
Sciophila 857.
cinerascens 860.
fasciata 858.
geniculata 860.
hyalinata 859.
incisurata 859.
pilosula 860.
striata 858.
trilineata 859.
trivittata 858.
univittata 859.
SCOLIETAE 446.
Scopula 970.
albidalis 970.
maculalis 971.
numeralis 971.
pinetalis 970.
prunalis 970.
prunalis TREITS. 970.
Scydmaenus 90.
minutus 90.
Panzeri DEJ. 90.
pusillus KUNZ. 90.
Scymnus 239.
analis 239.
nigrinus 239.
Sembris 1051.
bicaudata FABR. 1058.
lutaria 1051.
marginata FABR. 1058.
nebulosa FABR. 1056.
Sepsis 747.
cornuta 749.
Coxarum 748.
cylindrica 748.
cylindrica FALL. 748.
cynipsea 749.
Leachi 748.
nitidula FALL. 748.
Punctum 749.
punctum FALL. 749.
putris 748.
violacea 749.
Sericomyza 589.
borealis 590.
lappona 590.
Sericoris 983.
bipunctana 983.
Schulziana 983.
urticana 983.
Zinckenana TREITS. 983.
Serropalpus 163.
barbatus 163.
striatus PAYK. 163.
Sesia 917.
Apiformis 918.
Bombyliiformis 917.
Culiciformis 919.
Formicaeformis 919.
Fuciformis 917.
Nomadaeformis LASP. 919.
Spheciformis LASP. 918.
Sphegiformis 918.
Tipuliformis 919.
SESIARIAE 917.
Sialis
niger LATR. 1051.
Sigalphus 406.
oculator 406.
scabriusculus 407.
Sigara
striata FABR. 284. 285.
undulata FALL. 285.
Silpha 107.
agaricina 97.
aquatica LINN. 124.
atrata 107.
bicolor MARSH. 90.
bipustulata LINN. 101.
carinata 108.
Colon LINN. 101.
depressa LINN. 101.
dispar 108.

- ferruginea* LINN. 106.
flava MARSH. 98.
grisea LINN. 101.
grossa LINN. 106.
lapponica 108.
littoralis 107.
lunata FABR. 108.
minuta FABR. 50.
oblonga LINN. 106.
obscura LINN. 107.
opaca 107. PAYK. 108.
pedicularia LINN. 103.
4-pustulata LINN. 100.
reticulata FABR. 107.
rugosa 108. var. LINN. 108.
russica LINN. 98.
Semnulium LINN. 157.
sinuata 108.
thoracica 108.
tomentosa PAYK. 107.
tristis GYLL. 107.
Vespillo LINN. 109.
Silvanus 198.
unidentatus 198.
Simulia 802.
annulitarsis 803.
elegans MEIG. 803.
fuscipes 804.
hirtipes 803.
marginata MEIG. 804.
nana 802.
pallipes 804.
pubiventris 804.
pusilla 803.
pygmaea 804.
reptans 802.
sericea MEIG. 802.
vittata 803.
SIMULIDES 802.
Siphona 620.
cinerea MEIG. 620.
geniculata 620.
geniculata MEIG. 620.
tachinaria MEIG. 620.
Sirex 356.
Camelus LINN. 357.
emarginatus FABR. 357.
Gigas 356.
juvencus 356.
Mariscus LINN. 356.
Noctilio FABR. 357.
Psyllus FABR. 356.
Spectrum 357.
Vespertilio PANZ. 358.
Sitona
crinita DEJ. 190.
lineatus SCHÖNH. 190.
lineellus SCHÖNH. 190.
occator GERM. 190.
8-punctatus SCHÖNH. 190.
sulcifrons SCHÖNH. 190.
Sparasion 412.
carinatus 412.
inermis 412.
SPHAERIDIOTA 120.
Sphaeridium 120.
anale PANZ. 122.
aquaticum DEJ. 122.
atomarium 121.
bipustulatum FABR. 121.
castaneum PAYK. 156.
crenatum PANZ. 121.
ferrugineum PANZ. 104.
haemorrhoidale 121.
humerale PANZ. 155.
littorale 122.
lunatum FABR. 120.
marginatum 120.
melanocephalum 121.
pygmaeum 121.
Scarabaeoides 120.
var. γ. SCHÖNH. 121.
terminatum 122.
unipunctatum 121.
Sphacrophoria ST. FARG. 605.
Sphcodes 463.
Sphegina 581.
clunipes 581.
Spheginae LATR. 435.
SPHEGINEAE 435.
Spheginites LATR. DAHLB. 435.
Sphex 435.
annulata PANZ. 463.
arenaria 435.
atra FABR. 441.
campestris 436.
cribraria DE GEER 444.
figulus LINN. 445.
fossoria LINN. 442.
fusca LINN. 437.
gibba LINN. 437.
leucostoma LINN. 444.
nigra PANZ. 439.
sabulosa 435.
signata PANZ. 463.
unicolor PANZ. 441.
vaga LINN. 442.
variegata LINN. 439.
SPHINGIDES 915.
Sphinx 916.
apiformis LINN. 918.
Bombyliformis 917.
Culiciformis LINN. 919.
Elpenor 916.
exulans HÜBN. 920.
formicaeformis 919.
Fuciformis LINN. 917.
ocellata LINN. 915.
Pinastri 916.
Populi LINN. 916.
Porcellus 916.
Salicis ROES. 916.
Statice LINN. 920.
Tipulaeformis 919.
Spondylis 204.
Buprestoides 204.
STAPHYLINI 47.
Staphylinus 59.
aeneocephalus 60.
aeneus 62.
aeneus GRAV. 62.
agilis 64.
albipes 64.
alpinus FABR. 48.
aterrimus 65.
atratus 63.
atricapillus FABR. 58.
attenuatus 62.
biguttatus PANZ. 69.
bipustulatus LINN. 69.
boops 62.
borealis mas et fem. PAYK. 49.
brevicollis PAYK. 79.
canaliculatus FABR. 75.
Caraboides LINN. 48.
carinatus PANZ. 72.
castanopterus 60.
cephalotes 63.
chrysomelinus LINN. 54.
clavicornis PANZ. 70.
coenosus GRAV. 63.
crenatus FABR. 53.
debilis DEJ. 65.
elegans GRAV. 66.
elongatus LINN. 67.
erythropterus 59.
Fellmani 62.
fimetarius 63.
fimetarius var. GRAV. 63.
fulvipes FABR. 61.
fuscatus DEJ. 60.
groenlandicus 61.
impressus var. GRAV. 61.
laevigatus 61.
laminatus 60.
lapponicus 61.
laticeps 62.
lentus GRAV. 66.
longiceps GYLL. 66.
lunulatus LINN. 58. PAYK. 76.
melanocephalus PAYK. 78.
marginatus 64.
mauro-rufus 61.
maxillosus 60.
micans 65.
Morio 60.
murinus 59.
nanus 65.
nanus PAYK. 78.
nebulosus 59.
nigricans DEJ. 65.
nigritulus var. GRAV. 65.
nitidus 63.
nitidus GRAV. PAYK. 61.
obscurus FABR. 49.
opacus 64.
Palmula GRAV. 66.
piceus LINN. 73.
pilicornis GYLL. 66.
plagiatus FABR. 47.
politus 63.
politus LINN. 62.
praecox 61.
pubescens 59.
punctato-striatus PAYK. 55.
4-punctatus 64.
rigidicornis 63.
riparius LINN. 68.
rufilabris 65.
rufipes LINN. 57.
sanguineus LINN. 91.
socialis PAYK. 76.
sordidus 63.
splendens 60.
subpunctatus GYLL. 60.
subuliformis 62.
tricolor GYLL. 66.
variabilis 61.
varians 65.
varius 63.
Virgo 65.
Xantholoma 64.
Stegana 774.
hypoleuca 775.
Stenolophus
alpinus SCHÖNH. 43.
atratus DEJ. 44.
dorsalis DEJ. 44.
Stenus 69.
biguttatus 69.
bimaculatus 69.
binotatus 70.
bipunctatus LJUNGH. 72.
boops 70.
bupthalmus 70.
circularis 71.
clavicornis GRAV. 71.
femorellus 71.
fuscipes 70.
Juno 69.
nigritulus 71.
nigritulus GYLL. 71.
oculatus 71.
palposus 70.
proboscideus 70.
tarsalis 71.
STERNOXI 142.
Stigmus 442.
Stilpnus (subgen. *Ichneum*) GRAV. 362.
Stenoxydiae WIED. 620.
Stomoxys 621.
calcitrans 621.
cristata FABR. 620.
geniculata FALL. 620.
grisea FABR. 621.
irritans 621.
irritans FABR. 621.
minuta FABR. 620.
pungens FABR. 621.
stimulans 621.
STRATIOMYDAE 575.

Stratiotus
conica PANZ. 589.
sexdentata FABR. 512.
Strongylus
ferrugineus DEJ. 104.
pectoralis SCHÖNH. 240.
Symplecta 838.
punctipennis 838.
stictica 839.
Synchita
Juglandis DEJ. 200.
Synodendron 109.
cylindricum 110.
Syrictus BOISD. 914.
Syritta
pipiens MACQ. 584.
SYRPHICI 580.
Syrphici FALL. 578.
Syrphidae WIED. 550.
Syrphus 591.
albimanus MEIG. 607.
albitarsis MEIG. 612.
albostrigatus MEIG. 601.
Abietis MEIG. 598.
anthophorinus 594.
apiformis PANZ. 587, 652.
Arbustorum 593.
arcuatus MEIG. 601. PANZ. 587.
aureus PANZ. 592.
barbifrons MEIG. 605.
bicinctus FABR. 588.
bombylans FABR. 591.
bombyliiformis PANZ. 592.
borealis FALL. 590.
chrysoconus PANZ. 611.
cinctus MEIG. 604.
clypeatus MEIG. 606.
Corollae MEIG. 602.
cryptarum 594.
cryptarum PANZ. 593.
flavicinctus 592.
flavicinctus var. β . FALL. 593.
flavipes PANZ. 611.
floreus 594.
fraterculus 592.
glauceus PANZ. 598.
guttatus MEIG. 604.
haemorrhoidalis DALM. 591.
intricarius 592.
Lapponum FABR. 590.
lineatus FALL. 596.
lobatus MEIG. 607.
lucorum MEIG. 610.
luniger MEIG. 600.
lunulatus MEIG. 600.
manicatus MEIG. 606.
Melissae MEIG. 606.
nellarius MEIG. 608.
nelliturgus MEIG. 608.
mutabilis MEIG. 614.
nemorius 593.
nitidicollis MEIG. 602.
Ocymus PANZ. 607.
piger PANZ. 586.
pellucens FABR. 591.
peltatus MEIG. 606.
pendulus PANZ. 595.
piceus 593.
pipiens PANZ. 584.
plumatus FALL. 590.
podagricus PANZ. 582.
4-maculatus PANZ. 616.
Ribesii MEIG. 599.
rosarum PANZ. 616.
ruficornis PANZ. 610.
scalaris PANZ. 608.
scriptus MEIG. 605.
scutellatus MEIG. 614.
segnis PANZ. 585.
taeniatus MEIG. 605.
tenax 594.
topiarius MEIG. 599.
tricinctus MEIG. 600.
Umbellatarum MEIG. 604.

vernalis MEIG. 612, 613.
vespiformis PANZ. 587.

T.

TABANII 513.
Tabanus 513.
albo-maculatus 516.
alpinus 516.
auripilus 514.
borealis 515.
bovinus 513.
bromius 516.
caecutiens PANZ. 519.
confinis 516.
lugubris 515.
lugubris LINN. 518.
maculatus DE GREY. 516.
pluvialis LINN. 517.
ruralis 517.
tarandinus 513.
tropicus 514.
Tachina 633.
aenea 647.
aestivans FALL. 644.
albicincta 638.
amabilis 636.
aprica 640.
arctica 645.
argyrocephala 635.
atrata 646.
atrata MEIG. 646. FALL. 647.
bipunctata WIED. 638.
brevisetia 645.
caesia 643.
campestris 635.
capitata FALL. 632.
collaris 637.
confinis 644.
convexula 638.
corrusca MEIG. 646.
crassitarsis 647.
crucigera 648.
cylindrica 635.
devia 634.
discolor 638.
dubia 643.
floralis 646.
floralis MEIG. 646.
funebis 647.
Goniaeoides 639.
grossicornis 648.
Histrio MEIG. 642.
hyalinipennis 645.
imberbis 636.
Larvarum 634.
lateralis 648.
laticornis 637.
leucocephala 635.
leucocephala FALL. 635.
lurida FALL. 642.
magnicornis 644.
Marklini 634.
morio 639.
mutabilis 638.
mutabilis var. β . FALL. 638.
nigrina 640.
nigripes 636.
nigrisquamata 639.
nitida 646.
ocypeterina 639.
pubicornis 639.
pygmaea 641.
4-pustulata 643.
Radicum 642.
rotundata FABR. 629.
rotundicornis 641.
ruficauda 643.
rufina 641.
ruralis 634.
rustica FALL. 634.
sannio 636.
scutellata 640.
semicincta 638.
simplicitarsis 647.
spatuliformis 637.
spinosa 648.
strigifrons 645.
tibialis 637.
tringulata 646.
truncata 642.
unicolor 647.
validicornis 640.
verticalis MEIG. 634.
vibrissata 644.
villica 644.
vivida 642.
vulgaris 644.
Tachinus 56.
analis 58.
atricapillus 58.
atricapillus GRAV. 58.
cernuus 58.
elongatus 56.
fimetarius 57.
flavellus 57.
humeralis 56.
lunulatus 58.
lunulatus GYLL. 58.
marginellus 57.
pullus 57.
pygmaeus 58.
rufipes 57.
splendidus GRAV. 56.
trimaculatus 58.
Tachydromia 548.
annulata 552.
arrogans FALL. 46.
assimilis FALL. 554.
bicolor 549.
calceata 550.
candicans 550.
ecalceata 550.
fasciata MEIG. 550.
flavipalpis 551.
flavipes 549.
flavipes FALL. 549. var. γ . FALL. 550.
fuscipennis FALL. 546.
irrorata FALL. 545.
longicornis MEIG. 553.
lutea 552.
Mantispa PANZ. 544.
moriella 552.
nigripennis FABR. 536.
nigritarsis 553.
oratoria FALL. 542.
pallidiventris 549.
pallipes 553.
pallipes FALL. 551.
precatoria FALL. 543.
pubicornis 553.
pygmaea 551.
socculata 550.
sordida 552.
truncorum FALL. 547.
unguiculata 551.
vocatoria FALL. 544.
Tachydromine MEIG. 541.
TACHYDROMIDES 541.
Tachypeza 545.
arrogans 546.
brevipennis 548.
Cimicoides MEIG. 546.
fuscipennis 546.
Heeri 547.
morio 546.
nervosa 547.
punctipes 547.
Truncorum 547.
Winthemi 548.
Tachyporus 54.
abdominalis 55.
analis 55.
cellaris 55.
chrysomelinus 54.
fimetarius GRAV. 57.
humeralis GRAV. 57.
lepidus 55.

marginatus 55.
marginellus GRAY. 57.
obscurus 54.
pullus GRAY. 57.
punctus 56.
pusillus 55.
ruficollis 55.
rufipes GRAY. 57.
signatus GRAY. 57.
splendidus 55.
Tanypus 817.
bicolor 819.
crassinervis 817.
crassipes 819.
lactipennis 817.
lentiginosus 818.
maculipennis 818.
monilis 818.
morio 817.
nebulosus 817.
pictipennis 818.
sordidus 818.
trifascipennis 819.
unifascipennis 818.
fuscus LATR. 81.
Telephorus
fuscus LATR. 81.
Tenebrio
depressus 160.
fossor LINN. 44.
pallens LINN. 96.
rostratus LINN. 33.
TENEBRIONITES 152.
TENTHREDINIDES 333.
Tenthredo 338.
abdominalis 352.
Abietis 343.
aethiops 339.
albipes 349.
Alni 347.
alpina 339.
analis 343.
angustata 347.
annulata 338.
bicincta 341.
bizonata 344.
borealis 353.
candidata 348.
Capreae 352.
carbonaria FABR. 341.
Carpini PANZ. 342.
Centifoliae PANZ. 339.
Cerasi 340.
ciliaris LINN. 337.
cincta FABR. 341. LINN. 342.
crassa 349.
crocea 353.
delicatula 346.
depressa PANZ. 355.
dorsata PANZ. 336.
ephippium FABR. 339.
erythrocephala LINN. 354.
enodis LINN. 338.
Fagi PANZ. 342.
fasciata 341.
femorata LINN. 333.
flavipes 350.
frutetorum FABR. 336.
fulvicornis FABR. 351.
fulvipes BOH. 351.
germanica 348.
glabrata 347.
guttata 348.
haematodes KLUG. 347.
humeralis 351.
intercus 340.
Juniperi LINN. 336.
lapponica 350.
lateralis 346.
livida 342.
livida LINN. 342.
lucorum LINN. 334.
luridiventris 352.
mandibularis FABR. 344.

marginella 341.
Maura var. FALL. 342.
Mesomelas 345.
miliaris PANZ. 353.
Morio 339.
nassata 349.
nemorum UDDM. 335.
nigra LINN. 347.
notata PANZ. 341.
opaca 346.
opaca FALL. 347.
ovata 339.
Padi LINN. 350.
pallipes 350.
pavida 344.
pedestris PANZ. 348.
Pini LINN. 335.
populi UDDM. 354.
pratorum 344.
pygmaea 340.
quadricincta 344.
Rapae 345.
Rosae LINN. 338.
rufiventris 342.
Rumicis 354.
rustica 341.
Saliceti 351.
Salicis pentandrae DE GEER. 351.
scutellaris 345.
segmentata 353.
semicincta PANZ. 342.
septentrionalis 349.
serva 338.
Soror 343.
spinarum 339.
spuria 340.
stigma 344.
togata 342.
tristis FABR. PANZ. 343.
Ulmi 346.
ustulata LINN. 337.
vafra LINN. 355.
viduata 351.
viridis 345.
Vitellinae LINN. 334.
Tephritis 743.
Absynthii FABR. 746.
apicalis 744.
Arnicae 744.
Artemisiae 744.
atrata FABR. 772.
Cerasi FABR. 747.
combinata FABR. 773.
cymipsea FABR. 749.
flava FABR. 752.
flavicauda 745.
florum FABR. 762.
Hieracii FABR. 741.
Hyoseyami 745.
interrupta FALL. 744.
Leontodontis 745.
Mali FABR. 747.
manicata FABR. 715.
minuta FABR. 778.
parietina FABR. 745.
punctum FABR. 749.
pupillata 745.
putris FABR. 748.
Rosae FABR. 760.
Sonchi 746.
vibrans FABR. 747.
Zetterstedti 746.
Zoë 744.
Teras 989.
caudana 989.
ferrugana 989.
ferrugana TREITS. 979.
indecorana 989.
Logiana 989.
rufana HÜBN. 979.
Schalleriana 989.
torquana 989.
Tetanocera 739.
aratoria 742.

arrogans 741.
Chaerophylli 740.
cucullaria 742.
dorsalis 742.
elata 741.
ferruginea 741.
Hieracii MEIG. 741.
interstincta FALL. 742.
Nemorum 741.
Pratorum 740.
punctata 740.
punctipennis FALL. 742.
reticulata 740.
silvatica 742.
Umbrarum 741.
variegata FALL. 740.
TETRAMERA 168.
Tetratoma 155.
Ancora 155.
orbicularis HRBST. 157.
Tetrix
subulata LATR. 250.
bipunctata CHARP. 251.
obscura HAGENB. 252.
Tettigonia
geometrica AHR. 300.
vittata AHR. 287.
Tettigonides FALL. 303.
Tetyra 257.
lapponica 257.
Thamnophilus
atramentarius 173.
duplicatus GYLL. 172.
frontalis GYLL. 172.
nitidus GYLL. 173.
Thamnotettix 292.
biguttata 293.
cruentata 293.
confinis 293.
griseus 295.
lunulata 295.
plebeja 295.
prasina 293.
reticulata 293.
sordida 295.
striatula 294.
stupidula 294.
subfuscula 294.
tincta 293.
Torneella 294.
Thanasimus
formicarius LATR. 88.
Thecla 909.
Betulae 909.
W. album 909.
Thereva 522.
anilis 524.
cinerea FABR. 626.
fuscineris 524.
imberbis 524.
lanata 523.
lapponica 525.
lunulata 523.
muscaria FALL. 626.
nobilitata 522.
plebeja 522.
vetula 523.
Thrips 312.
Fungi 312.
Physapus 312.
picipes 313.
Thylacites
Coryli DEJ. 188.
hirsutus GERM. 188.
Thymalus
ferrugineus LATR. 106.
Tinea 991.
abruptella THUNB. 994.
Ardeliella HÜBN. 1004.
aridella THUNB. 993.
blattariella HÜBN. 995.
carduella HÜBN. 999.
cespitella HÜBN. 993.
compositella FABR. 986.

- crataegella* HÜBN. 995.
culmella LINN. 994.
duplaris LINN. 934.
exoletella HÜBN. 995.
falsella FABR. 994.
gramella FABR. 993.
granella 991.
heracleana FABR. 999.
irrorella LINN. 931.
mercurella LINN. 995.
mespilella HÜBN. 1010.
monilis LINN. 818.
myella HÜBN. 994.
nitidella FABR. 1009. HÜBN. 928.
obscurella FABR. 1009.
ochrella HÜBN. 995.
oxyacanthella LINN. 974.
paleella HÜBN. 994.
pellionella 991.
pratella LINN. 993.
resinella LINN. 982.
rupella FABR. 1006.
sarcitella 992.
sphingella HÜBN. 1009.
stipella LINN. 1007.
straminella HÜBN. 994.
strigella FABR. 993.
tuedella LINN. 982.
tapezella 992.
tetrapodella LINN. 1008.
undella FABR. 998.
unguicella LINN. 987.
vi-gella THUNB. 998.
TINEARIAE 990.
Tingis 268.
capitata 269.
capitata var. FALL. 269.
Cardui 269.
cassidea 269.
collaris 269.
crassicornis 269.
Echii WOLFF. 269.
Humuli FABR. 269.
nigrina 269.
rostrata 269.
Tiphia 447.
Tipula 839.
annularia DE GEER 809.
Arundineti LINN. 819.
atrata LINN. 848.
brevicornis 846.
bipunctata LINN. 815.
brevirostris 844.
cornicina 846.
crassicornis 841.
crocata 845.
crystallina DE GEER 808.
Erioptera FABR. 830.
fasciata LINN. 832.
fascipennis 842.
flavescens LINN. 829.
flavo-fasciata DE GEER 845.
flavo-maculata DE GEER 845.
guttulifera 840.
Histrio 845.
hortorum FABR. 839.
Ichneumonea DE GEER 848.
laetabilis 842.
lateralis 843.
latrinarum DE GEER 801.
limbata 842.
littoralis var. β . LINN. 814.
longicornis 843.
lugubris 846.
lunata FABR. 842.
luridiventris 844.
maculosa 845.
Marci fulvipes DE GEER 798.
monilis LINN. 818.
motitator LINN. 812.
nodulicornis 841.
notata LINN. 801.
nubeculosa 839.
obsoleta 840.
ochracea 842.
oleracea 843.
pectinicornis LINN. 849.
pedella DE GEER 814.
petiolata 846.
Phalaenoides LINN. 824.
picta FABR. 833.
Pini DE GEER 823.
plumosa LINN. 809.
pusilla LINN. 813.
regulationis LINN. 853.
rivosa LINN. 832.
Scurra 845.
serricornis 844.
simplicicornis 841.
Speculum 840.
stercoraria DE GEER 815.
subnodicornis 844.
subunilineata 841.
triangularis FABR. 832.
viridula LINN. 814.
Tipulariae Auct. 798.
TIPULIDES 828.
TORTRICIDES 976.
Tortrix 977.
argillaceana 979.
asseclana HÜBN. 986.
boreana 980.
brunneana 980.
Brannichiana LINN. 986.
carpiniana HÜBN. 978.
cinerana FABR. 980.
cinereana 978.
corylana HÜBN. 988.
cruciana 981.
dentana HÜBN. 974.
Deutschiana 981.
effractana HÜBN. 989.
Fabriciana HÜBN. 990.
Falcana HÜBN. 987.
fasciana FABR. 978.
ferrugana THUNB. 979.
gnomana 979.
Gyllenhaliana THUNB. 981.
heparana 978.
heracleana LINN. 999.
leporinana 980.
Ljunghiana THUNB. 985.
Lundana FABR. 988.
ministrana 979.
Modeeriana 979.
Naezeniana THUNB. 1006.
obsoletana 980.
pallidana 981.
passivana HÜBN. 984.
pinetana HÜBN. 983.
porcana 980.
spectrana TREITS. 979.
stramineana 980.
tripunctana HÜBN. 989.
tristana HÜBN. 989.
vulneratana 979.
Wahlbomiana LINN. 984.
Westriniana 978.
xylosteania THUNB. 978.
Torymus 420.
Bedeguaris 420.
viridissimus 420.
Tipulariarum 420.
Toxotus 207.
Cursor 207.
meridianus 207.
Trachea 943.
porphyrea 943.
Trachyphloeus
scabriculus DEJ. 188.
Trachys 143.
minuta 144.
Trechus
brunnipes STURM. 44.
collaris DEJ. 44.
secalis 24.
Trichina 539.
clavipes MEIG. 1079.
flavipes MEIG. 1079.
fuscipes 540.
Trichius 110.
fasciatus 110.
Trichocera 852.
hiemalis 852.
maculipennis 853.
parva 852.
regulationis 853.
TRIMERA 233.
Trineura 794.
arcuata 795.
aterrima 796.
atra FALL. 796.
fasciata FALL. 797.
flava 797.
flava FALL. 797.
humeralis 796.
interrupta 797.
lutea 797.
pulicaria 795.
rufipes 795.
rufipes FALL. 795.
sordida 796.
stictica 797.
thoracica 795.
vulgaris FALL. 795.
zonata 796.
Trineurae MEIG. 794.
TRINEURIDES 794.
Triphaena 936.
subsequa 936.
Triplax 98.
aenea 99.
bicolor 99.
nigripennis FABR. 98.
rufipes 99.
rusica 98.
Tritoma 99.
bipustulata 100.
glabra 99.
nigripennis LATR. 98.
Trixa 629.
lapponica 629.
limbata 630.
obscura 630.
Trogosita
picipes SCHÖNH. 154.
thoracica FABR. 154.
Trox 112.
sabulosus 112.
Tryciphona 851.
immaculata 852.
Trypeta
Arnicae MEIG. 744.
Artemisiae MEIG. 744.
Hyoscyami MEIG. 745.
Leontodontis MEIG. 745.
pupillata MEIG. 746.
Sonchi MEIG. 746.
Zoë MEIG. 744.
Tryphon 383.
albitarsorius 385.
alpinus 389.
angustator 385.
Bellator 384.
bifasciatus 389.
brachyacanthus 388.
clypeatus 390.
colorator 388.
coronatus GRAV. 379.
elongator 388.
erythrocerus GRAV. 380.
excavator 384.
flavifrons 390.
fornicator 386.
frontator 389.
fulvipes 386.
humeralis 384.
impressor 385.
incurvator 386.
litturarius 389.
melanocephalus 387.
mollis GRAV. 380.

mutator 387.
nigricollis GRAY. 380.
nigricornis 390.
pallidus GRAY. 357.
pusillus 385.
Pimplator 384.
reluctator 383.
rugicollis 388.
segmentator 384.
6-litturatus GRAY. 389.
tarsator 386.
testaceus 387.
vittator 387.
vulneratus 387.
Trypoxylon 445.
figulus 445.
Typhlocyba GERM. 299.
vittata GERM. 299.

U.

Ulidia
demandata MEIG. 618.
Upis 152.
Ceramoides 152.
 UROCERATAE 355.

V.

Vanessa 893.
Antiopa 893.
Atalanta 894.
C. album 894.
Cardui 894.
Urticae 893.
Vespa 452.
arvensis LINN. 440.
biglumis FABR. 458.
bifasciata LINN. 457.
borealis 454.
coarctata LINN. 458.
coronata PANZ. 458.
Crabro 453.
cribraria LINN. 444.
emarginata FABR. 455.
norwegica 454.
parietum LINN. 455. PANZ. 458.
rufa 454.
uniglumis 446.

vulgaris 453.
Vespaedes BILLB. 452.
 VESPARIAE 452.
Volucella 590.
bombylans 591.
haemorrhoidalis 591.
pellucens 591.
plumata 590.
plumata MEIG. 591.

W.

Wiedemannia 559.
borealis 559.
appendiculata 559.

X.

Xantholinus 66.
lentus 65.
longiceps 65.
ochraceus 65.
pilicornis 65.
tricolor 65.
Xiphydria 357.
Camelus 357.
Xorides
appendiculatus GRAY. 383.
collaris GRAY. 383.
dentipes GRAY. 383.
reluctator GRAY. 384.
Xyela 355.
pusilla 356.
Xylina 946.
conformis 946.
rectilinea 947.
unicolora 947.
Xylonomus GRAY. 382.
irrigator 382.
 XYLOPHAGI 161. 190.
Xylophagiformes MACQ. 805.
 XYLOPHAGINI 510.
Xylophagus 511.
ater 511.
cinctus 511.
Xylota 584.
abiens MEIG. 585.
bifasciata 585.
caeruleiventris 585.

femorata 586.
lenta 586.
nemorum 585.
nigripes 585.
pipiens MEIG. 584.
segnis 585.
triangularis 586.
volvulus MEIG. 586.
Xysta 632.
grisea 633.
striginervis 633.

Y.

Ypsolophus
ephippium FABR. 1008.

Z.

Zephyrus
Alexis DALM. 913.
Alsus 912.
Argianus 912.
Argiolus 912.
Betulae 909.
Chryseis 910.
Helle 911.
Icarus 913.
Idas 913.
Optilete 913.
Phlaeas 911.
Rubi 910.
Virgaureae 910.
W. album 909.
Zerene 967.
dilacerata 967.
fluctuata 967.
integrata 967.
marginata 967.
rubiginata 967.
Zeugophora
subspinosa KUNZ. 214.
Zygaena 919.
exulans 919.
Philipendulae 920.
Lonicerae 920.
Statice FABR. 920.
Vanadis DALM. 920.